Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 301. szám
1980. november 1., szombat
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Vállalati jövedelmek

Az elmúlt években gyakran úgy ítéltünk: az államháztartás és a vállalatok osztozkodásából az utóbbiak járnak jól, s miközben az állam vállalatai gazdagok, a költségvetés szegény. Az idei év eddig eltelt hónapjainak tapasztalatai alapján bátran kijelenthetjük, hogy változott a helyzet. Az új szabályozók, a versenyárrendszer átcsoportosította a vállalati jövedelmeket — a költségvetés javára. Egyes vélemények szerint olyannyira, hogy most már nemcsak az államháztartás szegény, hanem a vállalatok is azok. Igaz-e ez ilyen általánosságban, van-e alapja az effajta megállapításnak?

Legutóbb a Parlamentben is fölvázolták a gazdasági helyzetképet, az esztendő első nyolc hónapjának tapasztalatait. Témánk szempontjából is fontos az a megállapítás, hogy a népgazdaság alapvetően a terv követelményeinek megfelelően fejlődött, javult az egyensúly. Az alapvető folyamatok a kívánt irányba mozdultak el, bár még kezdetén vagyunk annak az útnak, amelyet választottunk. Az általános megfogalmazás mögött érdemes megvizsgálni a változásokat: pontosabban, hogy miként is alakult a vállalatok jövedelme. A Pénzügyminisztérium adatai azt mutatják, hogy a korábbi évekhez képest nagyobb a jövedelmek szóródása. Akik nemrég még „jók" voltak, ma akár „rosszak" is lehetnek és fordítva, bár a valóban hatékony területeket épp az jellemzi, hogy az új körülmények között is megtartják a kedvező helyüket.

Igen nagyok az eltérések egy-egy szakágazaton belül. Kezdjük érzékelni, hogy azzal az objektív mércével, amellyel a gazdaság mérhet, kik „jók", kik járulnak hozzá a gazdaság fejlődéséhez és kik „rosszak", kik hátráltatják a gazdasági fejlődést. A villamos gép- és készülékgyártás például sok hellyel hátrább került a szakágazatok jövedelmezőségi sorrendjében, de az elmúlt évi helyzetéhez képest lényegesen hátrább van a közlekedési eszközgyártás, a híradás- és vákuumtechnika, a gyapjú- és a cipőipar is. Az eddigiekben is jövedelmező területek közül a háztartási és kozmetikai vegyipar, a textilruházati ipar megőrizte helyét, sőt pozícióját is javította. Lényegesen jobb helyzetbe az alumíniumkohászat, a fűrész- és lemezipar, vagy a városi gázgyártás került.

Összességében a vállalati nyereségek az állami költségvetésben a tervezett körül alakulhatnak. Ugyanakkor számítani kell arra, hogy a korábbi éveknél jóval nagyobb lesz a vállalati nyereségek szóródása, s az év egészét tekintve a megszokottnál több lehet a fejlesztési alaphiányos, esetleg veszteséges vállalat. Mivel ez a változás a valós helyzetet tükrözi — nem lesz általános adósságrendezés. Ezért fel kell készülni a veszteség okozta problémák elkerülésére, illetve rövid idő alatti áthidalására.

A tények azt mutatják, hogy az a bizonyos kívánt elmozdulás valóban megkezdődött — ám tény az is, hogy jó néhány vállalat —, ha szigorúbb követelményrendszerrel találja magát szembe — ennek kevésbé tud megfelelni. Ez sokhelyütt jelentősen mérsékeli jövedelmeiket.

Matkó István

Kádár János fogadta Pjotr Gyemicsevet

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára pénteken a KB székházában fogadta Pjotr Gyemicsevet, az SZKP KB Politikai Bizottságának póttagját, a Szovjetunió kultúrális miniszterét, aki a szovjet kultúra napjai magyarországi rendezvényein vesz részt.

*

Óvári Miklós, a Központi Bizottság titkára és Aczél György miniszterelnök-helyettes, a Politikai Bizottság tagjai ugyancsak pénteken fogadták Pjotr Gyemicsevet és Vaszilij Saurót, az SZKP KB kulturális osztályának vezetőjét.

A szívélyes, elvtársi légkörben lezajlott megbeszéléseken véleménycserére került sor a magyar—szovjet barátság, a tudományos és kulturális együttműködés fejlődésének tapasztalatairól és időszerű feladatairól. Megállapodtak a kulturális kapcsolatok elmélyítésében és sokoldalú továbbfejlesztésében.

Az Elnöki Tanács ülése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa pénteken ülést tartott.

Losonczi Pál tájékoztatta az Elnöki Tanácsot a szocialista Etiópiában, a Tanzániai Egyesült Köztársaságban, a Mozambiki Népi Köztársaságban és a Zambiai Köztársaságban ez év szeptemberében tett hivatalos látogatásáról és ezen államok vezetőivel folytatott tárgyalásairól. Az Elnöki Tanács a tájékoztató jelentést jóváhagyólag tudomásul vette és megállapította, hogy a látogatások és tárgyalások eredményesek voltak: jelentősen hozzájárultak a Magyar Népköztársaság és a meglátogatott államok politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatainak továbbfejlődéséhez.

Törvényerejű rendeletet fogadott el az Elnöki Tanács a földértékelésről. A rendelet értelmében a jelenleginél korszerűbb, a hatékony jövedelemszabályozást jobban szolgáló, a termelést leginkább befolyásoló természeti tényezőkön alapuló földértékelés kerül bevezetésre. Az új földértékelést — amely a mező- és erdőgazdasági művelést szolgáló külterületi és zártkerti, továbbá a nagyüzemi műveléssel hasznosított belterületi földekre vonatkozik — 1981-től folyamatosan hajtják végre.

A Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek végrehajtásaként az Elnöki Tanács módosította a bányászatról, valamint a villamos energiáról szóló törvényt. A jogszabály a kisajátítástól eltérő sajátos kártalanítási szabályokat tartalmaz azokra az esetekre, amikor a bányászati tevékenység vagy az energia továbbítását szolgáló berendezések elhelyezése a használati jogok korlátozásával jár. A törvényerejű rendelet a kihirdetéssel lép hatályba.

Az Elnöki Tanács bírákat választott meg és mentett fel, továbbá egyéb folyamatban levő ügyeket tárgyalt.

A KGST minőségügyi szekciójának záróülése

Pénteken Kecskeméten záróokmány aláírásával véget ért a KGST minőségügyi szekciójának ötnapos ülése. A tanácskozáson — amelyen az európai KGST-tagállamokon kívül Kuba, valamint megfigyelőként Jugoszlávia vett részt — 15 minőségszabályozással összefüggő témát dolgoztak ki az 1981—82-es év árucsere-forgalmának elősegítésére.

Az ülés során Sütő Kálmán, a magyar delegáció vezetője a hazai minőségszabályozás helyzetéről, feladatairól tájékoztatta a szekció tagjait.

Átadták a Tiszai Kőolajfinomítót Leninvárosban

Leninvárosban pénteken felavatták a mintegy 7,5 milliárd forintos költséggel épült és évente 3 millió tonna kőolaj feldolgozására alkalmas Tiszai Kőolajfinomítót. Az új nagyüzemet Simon Pál nehézipari miniszter adta át rendeltetésének. Az ünnepségen mondott beszédében a miniszter egyebek között hangsúlyozta, hogy a most átadott üzem a nemzetközi együttműködésen, a magyar—szovjet olefinegyezményen alapuló szocialista iparfejlesztés eredménye. A Tiszai Kőolajfinomító üzembe lépésével Leninváros térségében új iparág jött létre. Ez az üzem fokozza a népgazdaság energiaellátásának biztonságát és a gazdálkodás rugalmasságát, a borsodi iparvidék és Kelet-Magyarország szénhidrogén-ellátásának meghatározó jelentőségű tényezője.

A Tiszai Kőolajfinomító építése 1972-ben kezdődött, és az üzem szakaszosan készült el. 1974-ben átadták a vasútüzemet, amely lehetővé teszi a Tiszai Vegyikombinát olefingyárában előállított pirolizis benzin elszállítását. 1977-ben befejeződött a fűtőolaj fogadásához és tárolásához szükséges létesítmények kivitelezése. Ettől kezdve az üzem alkalmassá vált a Tiszai Hőerőmű fűtőolajjal való ellátására. 1979. III. negyedévében a kőolajfinomító kombinált üzemében megkezdődött a kőolaj feldolgozása. 1979-ben 574 000 tonna kőolajat dolgoztak fel, s ez a mennyiség ebben az évben már mintegy 2 millió tonnára növekszik.

Az új nagyüzem létrehozásával Leninvárosban a kőolajfinomítóból, a Tiszai Hőerőműből és a Tiszai Vegyikombinát olefinművéből álló, gazdaságosan üzemeltethető ipari kooperáció alakult ki.

Az avatási ünnepségen számos kitüntetést adtak át a Tiszai Kőolajfinomító építésében eredményes munkát végzett dolgozóknak.

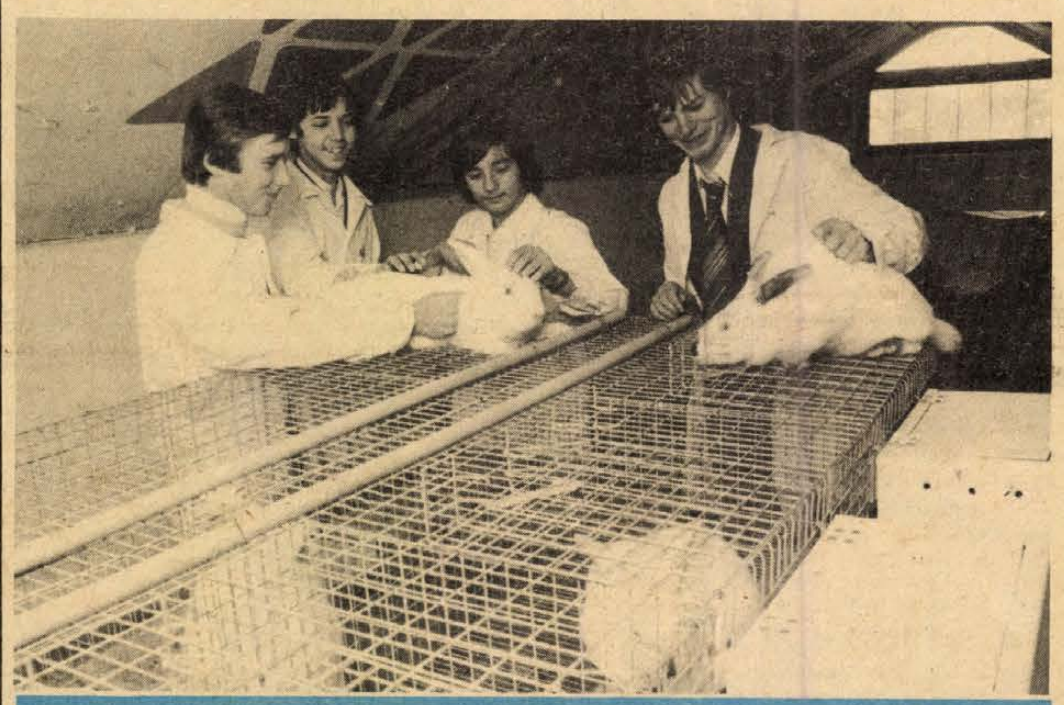

Állattenyésztési és kutató-kísérleti feladatokat végeznek a szentlőrinci Mezőgazdasági Szakközépiskola tanulói. (Az intézet 50 éves évfordulójára írt cikk a 6. oldalon.)

Ünnepség Szentlőrincen

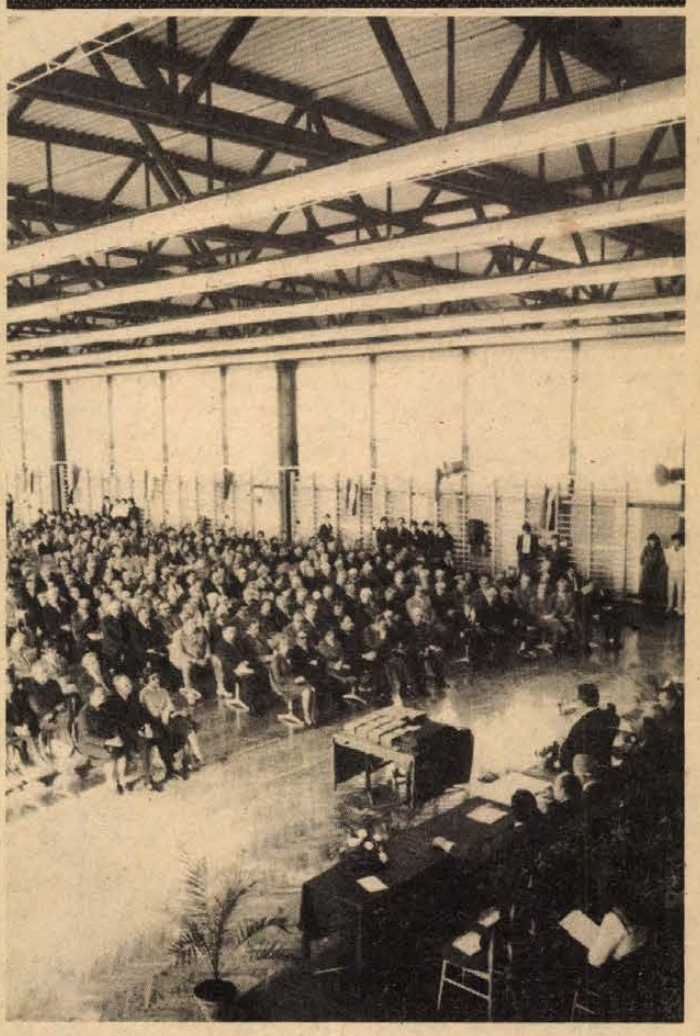

Fél évszázad a mezőgazdasági tudományok tanításában

A Minisztertanács jubileumi oklevelét kapta a Mezőgazdasági Szakközépiskola

Ritkán kerülhet sor olyan ünnepségre, mikor egy iskola 50 éves jubileumán az első igazgató — aki most 90 éves — köszöntheti egykori első, most 70 éves tanítványait. Igaz, egészségi állapota miatt nem személyesen, csak magnószalagról szólhatott, az egykori diákok mégis bütykös ujjaikkal törölgették a mélyen barázdált arcokról a meghatottság könnyeit. A szentlőrinci Újhelyi Imre Mezőgazdasági Szakközépiskola ünnepelte tegnap fennállásának 50. évfordulóját méltó keretek között.

Már az ünnepség kezdése is, mondhatni, rendhagyó volt, hiszen a gyárvárosi úttörőzenekar által eljátszott Himnusz hangjai után az iskola egykori tanítványának, Berényi Tamásnak a jubileumra írt „Mind itt vagyunk" című versét Szakály Sándor, a pécsi Tejipari Kutató Intézet igazgatóhelyettese, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, szintén az iskola egykori tanulója mondta el. Litter Józsefnek, az iskola igazgatójának köszöntő és az iskola történetét röviden ismertető szavai után dr. Soós Gábor MÉM államtitkár emelkedett szólásra. Ünnepi beszédében érzékletesen elemezte a mezőgazdaságnak az utóbbi évtizedekben bekövetkezett, nemzetközileg is elismert fejlődését. Ez csak megalapozott szakértelemnek, tudásnak az eredménye, amit a mezőgazdasági szakmunkásképzőkben, szakközépiskolákban és egyetemeken sajátítanak el a fiatalok.

Rámutatott, hogy az oktatásnak a továbbiakban fel kell figyelni, hogy vannak azért még lemaradások például a zöldség- és gyümölcstermelés és a hatékonyság területén. A jövőben a kevesebb anyagi ráfordításnak a jóval nagyobb szellemi ráfordítással kell párosulnia, és ezt a több tudást az iskoláknak kell megalapozni.

Végezetül az államtitkár a Minisztertanács Jubileumi oklevelét nyújtotta át az iskola igazgatójának.

Pekori József tsz-nyugdíjas, az iskola legelső bejegyzett tanulója lépett ezután a mikrofonhoz. „Megmaradt induló társaim! 48-an voltunk, 32-en maradtunk, és jószerével valamennyien túl vagyunk a 70-en. Mi az igazi szegénységet, nyomort látva és érezve nőttünk fel. Egy célunk volt csak: tanulni, többet tudni mint nagyapáink, de a magyar földet úgy szeretni, mint ahogy ők szerették." — mondta az. idős aranykalászos mezőgazdász meghatottságtól megcsukló hangon.

Az idős ember vastapsot kapott, felszólalása után szintén egykori diákok köszöntötték az emlékünnepség résztvevőit, többek között a régi nappali tagozatos tanulók nevében dr. Korell Ferenc, az Állatorvostudományi Egyetem Állategészségügyi Főiskolai Kar igazgatója, a levelező hallgatók nevében dr. Biró Sándor, a Baranya megyei TESZÖV titkára, a Baranya megyei Pártbizottság és a Baranya megyei Tanács nevében pedig dr. Földvári János általános elnökhelyettes. Mint szintén egykori lőrinci diák, elmondta, hogy olyan alapokat adott az iskola, amelynek eredménye lett az országosan is kiemelkedő megyei mezőgazdasági eredmény.

Az ünnepség végeztével Újhelyi Imre emlékéremmel és díszoklevéllel, valamint — idén először — arany-, ezüst-, bronzkoszorús kitüntető jelvényeket adtak át egykori tanároknak, az iskolában végzett tanulóknak.

A jubileum alkalmából a szentlőrinci Mezőgazdasági Szakközépiskolában iskolatörténeti kiállítást nyitottak meg, amelyen régi tablókat, képeket, füzeteket, tankönyveket és érdekes kortörténeti dokumentumokat láthatnak az érdeklődők.

S. Zs.

Jobbra át Jamaicában

Egy haladó, imperialistaellenes rendszerrel kevesebb az amerikai földrészen. A Jamaicában megtartott választásokon győzött a konzervatív ellenzék, s Michael Manley népi nemzeti pártja ellenzékbe szorult.

Már-már polgárháborús körülmények jellemezték a választást megelőző heteket, hónapokat. A rendkívül sűrűn lakott, de mindössze 11,5 ezer négyzetkilométeres közép-amerikai országban egymást követték a gyilkos merényletek. A jobboldali terroristák valósággal pánikhangulatot keltettek, s attól sem riadtak vissza, hogy megkíséreljék a miniszterelnököt és a honvédelmi minisztert eltenni láb alól – szerencsére tervük meghiúsult. Nem először vagyunk tanúi a megfélemlítés jól bevált módszereinek egy-egy latin-amerikai államban, ha bizonyos körök politikai változás kicsikarását tűzik ki célul. Guatemalában, Haitiban, Salvadorban – persze korántsem teljes a lista – hasonló eszközökhöz folyamodott mindig az Amerika-barát vezető réteg.

Jamaicában most rendszerváltás, „jobbra át!" következik be, miután a nyugatbarát, mindenekelőtt az USA-val szoros kapcsolatokat ápoló Jamaicai Munkáspárt többséget kapott a törvényhozásban. Nyilvánvaló, hogy hamarosan felszámolják a Manley-kormány vívmányait, a külföldi tőke államosítását, az állami szektor előtérbe állítását, a dolgozók szociális körülményeinek szüntelen javítását célzó intézkedések aligha maradnak érvényben. Ahhoz sem fér kétség, hogy a munkáspárt vezére, Edward Seaga jelentős támogatásra talál majd az Egyesült Államok vezetőinél, az amerikai monopóliumok berkeiben is.

Manley kormánya tiszteletreméltó módon a szocialista irányzat mellett kötelezte el magát. Kuba szomszédságában ez úgy látszik, túlontúl nagy veszélyeket rejthetett magában mindazok számára, akik a „zöld kontinens" forradalmi harcát minden eszközzel meg akarják gátolni. Ragadós lehet a nicaraguai példa! – vélik Washingtonban, s nem alaptalanul: a haladó politika széles körű és kedvező visszhangra talált Latin-Amerika sok országában. Jamaica példája azt illusztrálja, hogy az USA közelségében milyen nehéz megőrizni egy nép boldogulásának önálló, nem a washingtoni forgatókönyvekhez igazodó arculatát.

Gyapay Dénes

Tájékoztató a magyar–jugoszláv pártközi tárgyalásokról

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága meghívására október 29–31. között Alekszandar Grlicskov, a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Központi Bizottsága Elnökségének tagja látogatást tett hazánkban. Kíséretében volt Dusan Lazics, a KB nemzetközi osztályának alosztályvezetője.

Kádár János, az MSZMP KB első titkára fogadta Alekszandar Grlicskovot. A jugoszláv vendéggel megbeszélést folytatott Gyenes András, a Központi Bizottság titkára.

Az elvtársi légkörben lezajlott tárgyalásokon kölcsönös tájékoztatás hangzott el pártjuk munkájának fő irányairól, a szocialista építőmunka legfontosabb időszerű kérdéseiről. Áttekintve a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság együttműködését, megállapították, hogy azok valamennyi területen folyamatosan népeik javára eredményesen fejlődnek.

A nemzetközi helyzetről folytatott véleménycsere során hangsúlyozták, hogy minden haladó forradalmi és demokratikus erővel összefogva segíteni kell a békés egymás mellett élés, az enyhülés politikájában elért eredmények megőrzését és elmélyítését. A kommunista és munkáspártoknak az egyenjogúság, az önállóság, egymás álláspontjának tiszteletben tartása alapján folytatott együttműködése és internacionalista szolidaritása eredményesen szolgálja a béke és a társadalmi haladás ügyét.

A megbeszéléseken részt vett Varga István, a KB osztályvezető helyettese és Milan Veres, Jugoszlávia budapesti nagykövete.

Magyar—román gazdasági megbeszélések

— Bukarestben pénteken befejeződött a magyar—román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság XV. ülésszaka. A magyar küldöttséget Marjai József miniszterelnök-helyettes, a vegyes kormánybizottság magyar tagozatának elnöke, a román delegációt pedig Nicolae Constantin miniszterelnök-helyettes, a román tagozat elnöke vezette.

Az ülésszakon megvizsgálták a két ország párt- és állami vezetőinek találkozóin kitűzött feladatok teljesítésének helyzetét, elemezték a legutóbbi ülésszak óta végzett munkát. Megállapították, hogy az 1981—85. évi népgazdasági tervek koordinációja jó kiinduló alapot teremt a gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztéséhez. Áttekintették a külkereskedelmi árucsere-forgalom helyzetét és hangoztatták: a forgalom növekedését jól szolgálja a már érvényben levő gyártásszakosítási és termelési kooperációs egyezményeknek a következő tervidőszakra való meghosszabbítása, az új egyezmények előkészítése a gépipar és a vegyipar területén.

Az ülésszak alkalmából Marjai József és Nicolae Constantin kormányközi egyezményt írt alá a két ország hosszútávú gazdasági és műszaki-tudományos együttműködéséről.

Marjai Józsefet péntek délután fogadta Nicolae Ceausescu, a Román Szocialista Köztársaság elnöke, az RKP főtitkára. A találkozón a két ország együttműködéséről, a kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről és az ezzel kapcsolatos feladatokról folytattak véleménycserét.

A találkozón és tárgyalásokon részt vett Rajnai Sándor, Magyarország bukaresti és Victor Bolojan, a Román Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete is.

A megbeszélések meleg, baráti légkörben folytak le.

A magyar küldöttség Marjai József vezetésével az esti órákban hazaérkezett Budapestre.

✦ TEHERÁN: Az iráni rádió pénteken első ízben ismerte el közvetve Khorramshahr teljes elestét, amikor azzal vádolta az iraki katonákat, hogy kifosztják a várost és elrabolják a lakosság javait. Khorramshahr bevétele után az iraki támadások Abadanra koncentrálódnak. A teheráni rádió beszámolt arról, hogy csütörtök éjszaka és pénteken hajnalban megszakítás nélkül ágyúzták az olajvárost.

✦ *TOKIÓ: Az amerikai elnökválasztás küszöbén a japán parlamentben az érdeklődés homlokterébe került a japán–szovjet viszony javításának problémája. Hivatalos tényezők ugyanis korábban utaltak arra, hogy ha Washingtonban „elült a politikai kampány pora", Tokió lépéseket tesz az Egyesült Államok által kieszközölt szovjetellenes gazdasági rendszabályok „egyeztetett felülvizsgálata céljából".*

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Amerikai elnökválasztási kampány

A The Washington Post – az amerikai főváros nagytekintélyű politikai napilapja – pénteken fanyalogva bár, de elkötelezte magát Jimmy Carter újraválasztása mellett. Pár nappal korábban a rendkívül befolyásos The New York Times ugyancsak Carter mandátumának meghosszabbítására hívta fel olvasóit.

Washingtoni politikai berkekben nagy jelentőséget tulajdonítanak a polgári liberális sajtó ilyen értelmű állásfoglalásának, de rámutatnak: az átlagos amerikai szavazópolgár orientálásában nem kevésbé fontos tényezőt jelentő helyi lapok mintegy kétharmada viszont Ronald Reagan megválasztására szólította fel olvasóit.

A választási esélyek teljes bizonytalanságát egyébként a Post vezércikkének hangneme is tükrözi. A lap lényegében nem Carter személyét támogatja, hanem a külpolitikai tapasztalatokat nélkülöző, ultrakonzervatív Reagan személyét ellenzi.

A november 4-i választásokig hátralevő három napot az elnök a déli államokban – Floridában, Tennessee-ben, Mississippiben és Texasban tölti. Ezekben az államokban 1976-ban fölényes győzelmet aratott, most viszont igen bizonytalan a helyzet. A fehér lakosság a lutheránus egyház konzervatív prédikátorainak befolyására a republikánusok mellé áll. A hagyományosan demokratapárti feketék körében a felmérések szerint nagyfokú apátia uralkodik, sokan meglepően alacsony részvételükre gyanakodnak.

Ronald Reagan „az utolsó körben" a népes és egyelőre „döntetlenre" álló ipari államokban próbálja erősíteni helyzetét. A választási kampány véghajrájának ütemére jellemző, hogy csütörtökön mindkét jelölt nyolc kampánybeszédet mondott.

Posztumusz kizárás

Pekingben pénteken este bejelentették, hogy a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának döntése értelmében kizárták a pártból az 1975 ben elhunyt Kang Senget, a Központi Bizottság volt alelnökét és Hszie Fu-cset, a párt politikai bizottságának volt tagját, egykori miniszterelnök-helyettest.

A posztumusz kizárásról szóló döntésnek megfelelően a Központi Bizottság visszavonta és semmisnek nyilvánította a két volt vezető halála alkalmából elhangzott gyászbeszédeket és az egész párttagsággal ismertette „ellenforradalmi bűneiket". A döntés szerint Kang Seng és Hszie Fu-cse közvetlenül részt vett Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikkjének a hatalom megszerzésére irányuló cselszövéseiben és súlyos bűnöket követtek el a kulturális forradalom alatt.

Megfigyelők a posztumusz kizárásról szóló központi bizottsági döntést összefüggésbe hozzák a „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" tíz fővádlottjának rövidesen megkezdődő perével.

Vajúdik a túszügy

Nyugati hírügynökségek péntek délelőtt sok olyan jelentést adtak, amelyek alapján feltételezik, hogy az Iránban egy éve fogva tartott amerikai túszok november 4., vagyis az amerikai elnökválasztás előtt visszanyerik szabadságukat.

Az iszlám diákok szóvivője pénteken úgy nyilatkozott, hogy az amerikai túszok november 4-én már szavazhatnak az elnökválasztáson — de nem szólt a szabadonbocsátás feltételeiről.

A svéd külügyminisztérium ezzel egyidőben arról tájékoztatott, hogy svéd repülőgépet béreltek az amerikai túszok Teheránból történő elszállítására. Bár hivatalosan nem közölték, hogy ki kérte a repülőgépet, stockholmi források szerint vagy az Egyesült Államok, vagy az Iránban Washingtont képviselő Svájc kötött szerződést a gépre.

E híreket támaszthatja alá a teheráni rádió pénteki, szokatlan hangnemű kommentárja. Eszerint a túszok elengedését nem lenne szabad „igazságtalan, vagy gyáva tettként" értékelni, mert az — úgymond — nagy győzelem lenne Irán számára. Most a foglyok elengedése irányítaná rá a világ figyelmét az Egyesült Államok bűnös iráni politikájára — hangsúlyozza a teheráni rádió. Az amerikaiak már csaknem egy éve „büntetésként az iráni nép ellenőrzése alatt állnak" – hangzik az iráni rádiókommentár, azt sugallva, hogy ez a rabság már elég büntetés volt számukra. A hosszú rádiókommentár szerint „Khomeini ajatollah és az iráni nép igazságos módszert dolgozott ki a túszok elengedésére".

Az UPI amerikai hírügynökség szerint a legújabb teheráni kommentár arra készíti fel az iráni közvéleményt, hogy a túszokat a közeljövőben esetleg hazaengedik.

Ugyanakkor már hetek óta a legkülönbözőbb találgatások láttak napvilágot az amerikai diplomaták szabadlábra helyezéséről, az amerikai—iráni kapcsolatok részleges normalizálásáról, s az Iránba irányuló amerikai fegyverszállítások felújításáról. A feltételezések azonban eddig nem igazolódtak be.

Üdvözlő táviratok

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke országa nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte Sadli Bendzsedidet, az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság elnökét, Lázár György, a Minisztertanács elnöke Mohamed Benahmed Abdelghani miniszterelnöknek, Puja Frigyes külügyminiszter Mohamed Seddik Benjahja külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot.

✦ *GENF: Pénteken a szovjet, az amerikai és brit küldöttség megtartotta az atomfegyverkísérletek teljes és általános betiltásáról folyó háromhatalmi tárgyalások újabb találkozóját.*

✦ BUDAPEST: Simon Pál nehézipari miniszter vezetésével pénteken hazaérkezett a magyar küldöttség Plovdivból, ahol részt vett a KGST vegyipari állandó bizottságának 57. ülésszakán. A tanácskozáson megvitatták a vegyipari célprogram megvalósításának feladatait, egyeztették a KGST végrehajtó bizottsága elé kerülő beszámolót a vegyipari szakosítási egyezményekről és jóváhagyták az állandó bizottság 1981. évi munkatervét.

✦ *MADRID: A hétfőn előterjesztett magyar szóbeli javaslat harmadik pontjáról tanácskoztak a küldöttségek pénteken a madridi találkozó előkészítő tárgyalásain. A vitában a többi között felszólalt a szovjet, a magyar, az amerikai, a máltai és a spanyol küldöttség vezetője. Az indítvány harmadik pontja azt sürgeti, hogy a korábban benyújtott magyar, illetve spanyol javaslat alapján kezdjék meg az érdemi találkozó még függőben levő napirendjének formába öntését. A vita mindez ideig nem hozott tényleges eredményt. A szovjet küldöttség szóvivője kijelentette: megvolt a lehetőség arra, hogy ezen a napon haladás jöjjön létre a magyar küldöttség által korábban előterjesztett napirendi javaslat vitatott pontjában. Sajnálatos, hogy egyes nyugati küldöttségek felszólalásaikban más irányt szabtak a vitának.*

✦ BUDAPEST: Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására Rudi Gütternek, a Német Szocialista Egységpárt KB közlekedési és hírközlési osztálya alosztályvezetőjével az élén, október 27–31. között pártmunkásküldöttség tanulmányozta hazánkban a közlekedés pártirányításának és szervezeti rendszerének kérdéseit. A küldöttséget fogadta Kovács Antal, a Központi Bizottság tagja, a KB ipari, mezőgazdasági és közlekedési osztályának vezetője.

Szibéria ásványkincsei

Mezőgazdasági nyersanyagok

A modern mezőgazdaság, a terméshozam nagymértékben függ bizonyos ásványkincsektől. Szibériában évtizedekkel ezelőtt hatalmas területeket törtek fel és vontak mezőgazdasági művelésbe, amelyeken elsősorban gabonatermesztés történik. A terméshozamok a talajtani és időjárási körülmények sajátosságai miatt azonban alacsonyabbak mint a Szovjetunió európai részén és ennek oka, hogy egyelőre kevés műtrágyát tudnak a földekre juttatni. Pedig ha egy hektárra jutna 200 kiló foszforműtrágya, akkor két–háromszorosára is növekedne a terméshozam.

Szibériának azonban egyelőre nincs szuperfoszfát-gyártó ipara, a szükséglet egy részét az európai részből és Kazahsztánból szállítják, ami igen megdrágítja a műtrágyát, vele együtt a búzatermelés önköltségét. Az előzőkben felsoroltuk Szibéria szinte mérhetetlen mennyiségű és sokféle ásványkincsét, de ezek közé nem tartozik a foszfor, amelyből kevés van és az sem mind érdemes dúsításra. Ugyanakkor után felül áll, hogy a szibériai búzamezőkre mielőbb elegendő mennyiségű és olcsó foszfortartalmú műtrágyát kell juttatni, mert a Szovjetunióban a jövőt illetően nagyrészt ezen múlik a gabonatermelés növelése a jelenlegi mintegy 200 millió tonnás szint fölé.

A szovjet tudósok keresik – és részben meg is találták – a megoldás módját. Első helyen kerül számításba a finomra aprított érc vagy a foszforliszt. A nyugat-szibériai medencében nagy barnavasérc-telepek vannak, amelyek érdemes mennyiségben tartalmaznak foszfort, ha azt kohászatilag feldolgozzák vagy Thomas-salakká alakítják. Kelet-Szibériában nagy területen találtak apatit tartalmú karbonátot, a Hubszugul-medencében pedig már művelésbe vontak szilícium-foszforit bányát, így tehát Szibériában mégis csak van nagy mennyiségű foszforműtrágyának való alapanyag, csak a kinyerése bonyolultabb eljárást igényel.

A mezőgazdasági termelés növelésének másik fontos anyaga a káliumsó. Ezt az ásványt Szibériában a legutóbbi időkig nem is ismerték, mígnem 1979-ben a céltudatos kutatás nyomán az irkutszki területen 20 000 négyzetkilométeres területen, mintegy 120–130 milliárd tonnányi káliumsó-készletet fedeztek fel. E hatalmas készlet nagy előnye még, hogy szinte teljesen hiányzik belőle az oldott idegen anyag és így feldolgozása műtrágyává egyszerűbbé, olcsóbbá válik.

Van még más talajerőpótló anyag, amire a szovjet tudósok felhívták az érdekeltek figyelmét és erre is minden bizonnyal nagy szükség lesz. Ezek között első a tőzeg, amely szinte felmérhetetlen mennyiségben található, és ebből sok vastartalmú foszfáttal dúsult. Kiterjedtségére csak egy adat: az Irtis folyó vidékén mintegy 140 ezer négyzetkilométernyi területen található, ami Magyarország területének közel másfélszerese. A másik „kisegítő" talajerőpótló a szapropél, ami nem más mint rothadó iszap. Ez a kocsonyás massza megtalálható minden édesvizű tóban (Szibériában egyébként több mint egymillió különböző nagyságú tó van) 5–12 méter mélységben és átlag 5 méter vastagságban. A szapropél igen lassan halmozódik fel, ezer év alatt átlagosan egy méter vastagságban, és a készletek meghaladják a 60–100 milliárd köbmétert. Ez az anyag igen sok értékes elemet tartalmaz, nagy a szervesanyag-, vitamin-, fehérje- és zsírtartalma. Ha műtrágyának használják, 2,5-szeresére növeli a zöldséghozamot és állati takarmányozásra is kiválóan alkalmas, főként a baromfik abrakadagjában fejt ki meglepően nagy hatást. Ez a hatalmas természeti kincs is kiaknázásra vár és főként hasznosításra.

E sorozatunkban A. A. Trofimuk tanulmányának segítségével bepillantást kaptunk abba a mérhetetlenül nagy ásványi vagyonba, amely Szibériában található. Ugyanakkor csak a legfontosabbakról volt szó, hiszen ezekről sem lehet röviden ismertetést adni. Szó sem volt például a hévizekről, amelyekből szintén mérhetetlenül nagy készletek vannak és hasznosításuk sok tekintetben befolyásolhatja a hatalmas terület településfejlesztését. Aligha túloznak azok a tudósok, akik úgy tartják, hogy Szibéria az emberiség jövőjét biztosító és formáló „kontinens", amit valójában a 20. század végén fedeznek fel.

Kászon József

LAPZÁRTA

Pénteken Varsóban, a kormány épületében megkezdődtek Pinkowski miniszterelnök és a „Szolidaritás" szakszervezeti szövetség képviselőinek megbeszélései. A találkozót a „Szolidaritás" kezdeményezte. A kormányfő igenlő választ adott, majd meghívására az új szakszervezet vezetői a fővárosba érkeztek. A megbeszéléseken, amelyek az esti órákban még folytak, az új szakszervezetekkel kötött megállapodások végrehajtásáról — a többi között a „Szolidaritás" régebbi és újabb keletű fenntartásairól volt szó. Áttekintik továbbá a szakszervezeti szabályzat bejegyzésének kérdését, azt, hogy a szakszervezetek hozzáférhessenek a tömegtájékoztatási eszközökhöz, megvitatják a bérmegállapodások megvalósítását, a piacellátást és a mezőgazdaság problémáit.

Névtelenségbe burkolódzó feljelentők

Alaptalan vádak a sellyei termelőszövetkezet vezetői ellen

Demkó László tsz-elnök legszívesebben kitörölné életéből az elmúlt három hónapot. Így vannak ezzel közvetlen munkatársai is, a sellyei termelőszövetkezet vezető szakemberei. Történt ugyanis ez év nyarán, hogy névtelen bejelentés érkezett a Központi Népi Ellenőrzési Bizottsághoz, kérve vizsgálat indítását a termelőszövetkezet vezetői ellen, akik a feljelentés szerint tucatnyi szabálytalanságot követtek el, visszaéltek vezetői jogaikkal, megkárosították a szövetkezeti tulajdont. Demkó László még most is a történtek hatása alatt van, és leginkább azért neheztel, mert a feljelentő vagy feljelentők a névtelenségbe burkolóztak.

A Siklósi Járási-Városi Népi Ellenőrzi Bizottság munkatársai évekre visszamenőleg három vizsgálatot végeztek, embereket hallgattak ki és szembesítettek, mázsányi súlyú bizonylatokat lapoztak át tételesen. Vegyük sorra a vádpontokat!

A feljelentés első pontja szerint a termelőszövetkezet vezetői jogtalanul vették föl a kukorica prémiumot. A vizsgálat megállapította, hogy a prémium összegének kiszámítása mind 1978-ban, mind pedig az elmúlt esztendőben szabályosan és helyesen történt, ugyanis a kukoricatermés tömege nőtt, így a dolgozókat megillette a prémium: tehát az érvényben levő rendelkezések szerint jártak el.

Vádként fogalmazódott meg az is, hogy a parlagterületek feltörését és azok termelésbe állítását nem jelentik a földhivatalnak, tehát feketén növelik a szántóterületet, a termésátlagot. A vizsgálatot végzők ennek az ellenkezőjéről győződtek meg, mert a Járási Földhivatalt minden évben értesítették a változásokról és ezt támasztja alá az a tény is, hogy a termésátlagok évről évre normális ütemben — nagyobb kiugrások nélkül — emelkedtek. Ennek kapcsán megvizsgálták az utóbbi két évben készített kukoricaleltározási okmányokat is, melyből kiderült, hogy a készletleltár felvétele szabályszerűen történt. A bizonylatok átvizsgálása arra is választ adott, hogy sem a zab, sem az árpa, sem pedig a takarmánybúza esetében nem történt bizonylati keveredés. A névtelen feljelentők állítása szerint 1979 első négy hónapjában a termelőszövetkezet vezetése a meg nem termett kukorica feletetését rendelte el papíron. Erre vonatkozólag semmiféle utasítást, bevételezési vagy kiadási bizonylatot nem találtak a vizsgálat során, mint ahogy a meg nem termett búza betelelezéséről és vetésre való kiadásáról sem lehetett szó: a feljelentők mint jólértesültek, ugyanis azt állították, hogy 1977-ben hatszáz, 1978-ban pedig háromszáz mázsa búzáról lett volna szó. De ezzel korántsem ér véget az alaptalan vádaskodások sora. A névtelenek tudni vélték, hogy a volt termelésvezető bérét a vezetők egymás között felosztották. Mindebből annyi igaz, hogy a műszaki, a növénytermesztési, valamint az állattenyésztési ágazatvezető fizetését emelték feladataik és felelősségük növekedésére való tekintettel, de erre a volt termelésvezető bérének csak egy részét használták föl.

A gyanúsítottak közül a főkönyvelő sem maradt ki. Ő állítólag térítés nélkül kapott építési és faanyagot, valamint fuvareszközt. A tételes ellenőrzés arról győzhette meg a népi ellenőröket, hogy a főkönyvelő a többi taggal azonos áron vette igénybe e szolgáltatást, a bizonylatok és menetokmányok is szabályszerűek voltak. Hasonló vádpontokat soroltak föl az elnökhelyettes ellen is, amelyek úgyszintén valótlannak bizonyultak. Az elnök ellen többek között a legfőbb vádként fogalmazódott meg, hogy visszaél a személykocsi-használattal, durva és goromba hangon beszél beosztottjaival, valamint elüldözi a szakvezetőket a termelőszövetkezettől: emiatt négy év alatt tizenhárman vágták be Demkó László ajtaját.

A vázlatosan felsorolt vádak közül természetesen egy is elég lett volna ahhoz, hogy eltávolítsák a termelőszövetkezet vezetőit, persze csak akkor, ha azok igazak lennének. Mint a vizsgálat megállapította, sem ő, sem pedig munkatársai nem vétkesek.

— Nem vagyunk vétkesek, ez bebizonyosodott. De ártatlanul hurcoltak meg bennünket, és ez fáj valamennyiünknek a legjobban. Hogy van-e tüske bennem? Nem mondanék igazat, ha azt válaszolnám, hogy nincs. Ám ez nem olyasfajta sértődöttség, amit ki kell adni magamból. Érzem, hogy ezt nem tehetem. Azt mondom, az idő sok mindent megoldhat. De abban a tizenhét emberben, akit egymást követően többször is kihallgattak és szembesítettek, mély nyomokat hagyott az alaptalan vádaskodás. Önkéntelenül felmerül bennem ismét — és hány éjszakán át gondolkodtam azon —, hogy mikor 1975-ben és azt követően azon dolgoztunk valamennyi munkatársammal, hogy kivezessük a csődből a mindenki által „sötét Sellyének" nevezett gazdaságot, senki nem foglalkozott Demkó Lászlóval és az embereivel. És most, hogy egyenesbe került a termelőszövetkezet, akkor kezdődnek a személyes piszkálódások és így akarják elérni, hogy megszökjünk innen? Mert, ha csak rólam lett volna szó, akkor azt mondanám: nézz magadba, Demkó László! De ez esetben valamennyi munkatársamat támadták, olyan viszont nincs, hogy mindenki rosszul dolgozik.

Egy NEB-vizsgálat tanulságai

Az elmondottak után szükséges, hogy a termelőszövetkezet elmúlt éveiben elért eredményeiről is szóljunk. A közös gazdaság még négy évvel ezelőtt is négymillió forint veszteséggel, illetve alaphiánnyal zárta az esztendőt. Éppen ezért kerültek a korábbi vezetők helyére Demkó László és munkatársai. Abban az időben alig harmincnyolcmillió forintra volt tehető termelésük, ami azóta közel megkétszereződött és a veszteséget is kigazdálkodták. Mikor az új vezetés elkezdte munkáját, még februárban is lábon állt a kukorica és megközelítőleg ezernégyszáz hektár volt a szántatlan terület. A legelső feladatuknak azt tekintették, hogy az emberekkel megtalálják a közös hangot, megértessék velük: a sellyei termelőszövetkezetet talpra lehet állítani. Azóta elkészült a szárító, megkezdték a meliorációs munkákat, befejezték a sertéstelepi rekonstrukciót, gépműhelyt és magtárat építettek, ma pedig ott tartanak, hogy jut erejük szolgálati lakásokra is. Jelentősen átalakították a korábbi vegyes vetésszerkezetet, elsősorban kukoricát, búzát, árpát és zabot termelnek, a ráfizetéses növények termelését megszüntették. A harmincötmilliós értékben vásárolt erő- és munkagépek a vetésszerkezetből fakadóan teljesen kihasználtak és hozamaik sem lebecsülendők. Öt esztendővel ezelőtt 21,6 mázsával fizetett a búza hektáronként, idén megközelítőleg 48 mázsát adott. Időközben megkétszereződött a hektáronkénti árpatermés és az 1975-ös 14,4 mázsás zabhozammal szemben idén 49 mázsát arattak hektáronként.

Ezzel végére is értünk a sellyei termelőszövetkezet vezetői által megjárt kálváriának, akik a tagsággal nehezebb természeti adottságok és körülmények között végzik munkájukat, mint mások. De az is ide kívánkozik: mikor a vezetők elleni vizsgálat kezdődött, futótűzként terjedt el Sellyén a hír... Mi csak azt tehetjük ezek után hozzá, hogy ennél hangosabban beszéljenek az emberek arról: ártatlanok a sellyei vezetők és ebben az évben nyereséges lesz már a közös gazdaság.

Salamon Gyula

Az MTA rehabilitációs albizottságának alakuló ülése Komlón

Komlón, a városi pártbizottság épületében tartotta tegnap alakuló ülését a Magyar Tudományos Akadémia Komplex Bányászati Rehabilitációs Albizottsága.

Az albizottság tagjait Gallusz József, az MSZMP Komló városi Bizottságának első titkára köszöntötte, s röviden ismertette a bányászváros főbb jellemzőit. Ezt követően Mérei Emil, Kossuth-bányaüzem vezetője, országgyűlési képviselő tájékoztatta őket a komlói bányászat történetéről, a Mecseki Szénbányák mindazon törekvéseiről és eredményeiről, melyek a biztonságosabb, könnyebb bányászmunkát szolgálják. Mivel a műszaki fejlesztésnek, gépesítésnek pont a bányák földtani adottságai szabnak határt, a mecseki bányákban változatlanul a legfontosabb termelőerő az ember. Ezért hangsúlyozta kiemelten a bányászok egészségvédelmének, ezen belül az egészségkárosodás megelőzésének — fontosságát.

A megelőzés szükségességét támasztotta alá dr. Dános László, a Mecseki Szénbányák üzemi főorvosa is a bányákban végzett egészségügyi vizsgálatok adatainak ismertetésével.

Az albizottság tagjai egyetértettek a két tájékoztató mondanivalójával. Ezt követően elfogadták az albizottság működési alapokmányát és megbeszélték a következő öt évre szóló munkaprogramjukat.

Pécsi vasutasok Budapesten

Hazánk vasúthálózatának szívében dolgoznak

Bár a MÁV Pécsi Igazgatósága is munkaerőgondokkal küszködik, mégis 30—60 munkását időről időre kénytelen átengedni Budapestnek. Annak a kényszerítő körülménynek a hatására kell ezt tenniök, hogy az ország központi pályaudvara, a ferencvárosi, ha lehet, még nagyobb mértékű munkáskézhiánytól szenved, és mivel az ország vasúthálózatának ez a szíve, ha itt rosszul mennek a dolgok, akkor mindenütt és ezért kell a munkaerőnek ezt a kényszermobilitását alkalmazni.

Főként vonatrendezői munkásokról van szó, ám egy új, meglepő jelenség is kezdi felütni fejét: nincs elég jegypénztáros sem a fővárosi pályaudvarokon. Legutóbb Pécsről hárman mentek kisegíteni a Keleti és a Déli-pályaudvart.

Természetesen a MÁV gondoskodik megfelelő szállásról, étkeztetésről, mégsem mindegy — főként a családosoknak — hogy szabadidejüket otthon vagy munkásszálláson töltik. Az időszakos — egytől hat hónapig terjedő időtartamú munkaerő-átcsoportosítás szükségszerű, ezen senki sem vitatkozik, mégis rengeteg emberi problémát, családi konfliktust okozhat. Igaz, vannak nyugdíj előtt állók, vagy építkezés miatt pénzszűkében lévők, akik maguk kérik az időszakos áthelyezést az ez idő alatt kapott lényegesen magasabb fizetésért, mégsem mondható, hogy nagy népszerűségnek örvend ez az intézkedés.

Mészáros András, a MÁV Pécsi Igazgatóságának vezetője is elmondta, hogy sok esetben milyen nehézséget okoz a kényszermegoldás és emberileg milyen nehéz ennek eleget tenni. A kirendelt emberek megszokott életritmusa felborul. Az idegen környezetben új feladatok megoldása sokuk számára okoz nehézséget. Például olyan kocsikísérő, akinek a saját vonalán a kisujjában volt minden tennivaló, kívülről tudta, hol, mikor, milyen tolatások vannak, az új munkahelyen megzavarodik, elbizonytalanodik. Nemegyszer családi konfliktushoz is vezet a hosszú távollét. Mégis menni kell. Az igazi vasutasok, akik hivatásszeretetből lettek azok, ezt megértik. Tudja mindenki, a magyar vasút munkája az ország valamennyi vasutasa együttes csoportmunkájának eredménye és hogy jó vagy rossz ez az eredmény, valamennyiüktől egyaránt függ. Hiába akar egy állomás kollektívája kimagaslóan dolgozni, ha a vele függésben lévő másik képtelen erre.

Természetesen azt is tudják a vezetők, hogy hosszú távon nem lehet ez, illetve csak ez a megoldás. A munkaerőgondok csökkentésére kezdték meg Budapesten egy MÁV lakótelep építését és az itt munkát vállalóknak juttatják majd szolgálati lakásként. Továbbá a hatodik ötéves terv feladata a vasútak további magasfokú műszaki fejlesztése, olyan technikai berendezések bevezetése, amely emberi munkaerőt takarít meg. A Pécsi Igazgatóság területén máris sok embert szabadítottak fel a felújított vonalakon nemrég üzembe helyezett automatikus jelző és biztonsági berendezések.

Főállás mellett

Takács János, a Sopiana Gépgyár szerszámszerkesztője munkahelyén műszaki rajzokat készít, otthon pedig esztergagépén dolgozik

Munkaidő után, saját szerszámmal

A lakosságnak, a vállalkozó kedvű szakmunkásoknak is megéri

A korábbi évek pangása után nagy az érdeklődés a munkaviszony melletti ipargyakorlás iránt: sokan szerelnek gázt, javítanak gépkocsit, dolgoznak lakatosként és esztergályosként a napi nyolcórás munkájuk után. Baranyában élen jár a Pécsi Épület- és Lakáskarbantartó Szövetkezet, ahol csaknem harminc szakmunkásnak engedélyezték a főállás melletti ipargyakorlást szabadidőben.

Több helyen azonban még elutasítják a szorgalmas dolgozók kérelmét, arra hivatkoznak, hogy veszélyes konkurrenciát jelentenek a munkahelynek. Így érvelnek például a Volán 12-es Vállalat mohácsi üzemegységében, a Pécsváradi Építőipari Szövetkezetben. A DÉDÁSZ a körzetszerelők esetében a gyors készenléti szolgálat fonosságát hangsúlyozza, vagy a tsz-ek nem engedik az éjjeliőröket nappal fuvarozni. Másutt meg azt közlik a vállalkozó kedvű kérelmezővel, hogy próbáljon szerencsét a szolgáltatásban ellátatlan kistelepüléseken. Épp az ipari szövetkezetekben hivatkoznak sűrűn erre a kifogásra. Pedig nagy szükség van az ipart mellékfoglalkozásban is gyakorló munkásokra, főleg a szolgáltatásban és az építőiparban, és egyre több melegburkolót, tapétázót, kőművest, üvegest várnak, hogy szabad idejében iparengedéllyel dolgozzon a falujában.

Munkaügyi és személyzeti osztályvezetőket kérdeztünk meg, hogy milyen feltételekhez kötik az engedélyezést. A Pécsi Zsolnay Gyárban *Jedlicska Jánosné dr.* elmondta, hogy csak a magasan képzett és fegyelmezett dolgozójuknak engedélyezik az ipar kiváltását, így a gyárnak, a szakmának további tekintélyt szereznek. *Till Ferenc* azt tapasztalta, hogy az ÉPGÉP pécsi gyárában nem népszerű a fizikai munkások számára ekképp biztosított mellékfoglalkozás, hiszen a megyeszékhelyen a szolgáltatást ellátó szövetkezetekkel, vállalatokkal reménytelen felvenni a versenyt. Mohácson kilencen éltek ezzel a lehetőséggel: korábban kisiparosok voltak és kitűnően felszerelt műhelyüket most ismét megnyitották Sombereken, Szajkon és Mohácson. Mindegyiknek megengedték a vállalkozást a tanács kérésére, mert attól tartottak, hogy megválnak a gyártól és kisiparosok lesznek. Az engedélyezéshez a vezérigazgatóság is hozzájárult. Hasonlóan foglalt állást az EIVRT pécsi Sopiana Gyárának mellékfoglalkozásban dolgozó munkásairól *Kovács Lajos*. Azt tartja, hogy a másodfoglalkozás semmiképpen sem mehet a főfoglalkozás rovására. *Kántás Józsefné* szerint a Pécsi Vasas Ipari Szövetkezetből csak a fiatalok próbálkoznak ezzel, mivel a lakásra gyűjtenek és a családalapítás anyagi problémáit igyekeznek megoldani. Csak a szövetkezethez hű dolgozóknak engedélyezik az ipar-kiváltást. A Baranya megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat tmk-műhelyének a vezetője, *Probszt Lajos* azokat a munkásokat említette, akik a gyors siker reményében felkészületlenül, vagyis rosszul felszerelt műhelyben akartak másodállásban dogozni. Természetesen kudarcot vallottak.

Számukra és minden vállalkozó kedvű munkásnak szeretnénk néhány jó példával szolgálni. A Vasas Szövetkezet szabadszentkirályi egységében dolgozó 26 éves *Mihálkó László* házhelyet adott el, hogy lakatosműhelyt nyithasson Szentlőrincen 25 ezer, valamint autót vehessen anyagbeszerzéshez 31 ezer forintért. A gépi beruházásra 15 ezer forintot szánt. A településen egy kisiparos és egy mellékfoglalkozású társával sikeresen állja a próbát és nem fél a kudarctól, ugyanis kerítést, garázsajtót, féltetőt, üveges teraszt egyre többen akarnak csináltatni. A Mohácsszigeti Papkertben a 39 éves *Simity György* az istállót alakította át kovácsműhelynek, a munkaeszközöket mindössze kétezer forintért vásárolta meg egy öreg iparostól, de sok szerszámot házilag készített. Kocsit, ekét javít, lovakat patkol, és havonta 1500—1800 forint többletjövedelemre számít. Az ÉPGÉP-nél a keresete 3900—4500 forint. A Sopiana 26 éves szerszámszerkesztő munkása, *Takács János* a sok adminisztrációra panaszkodott de vállalkozásának a sikere kárpótolja. Egy kisiparos esztergapadját 14 ezerért szerezte meg, majd három hónap alatt átalakította. A 3600 forintos alapfizetését rövidesen ezer forinttal növelhette. Különböző vállalatoknak esztergál, melyek nem ismerik a határidő-csúszást. A 32 éves *Takács Mihály*, a Porcelángyár lakatosa; Palkonyán nyitott műhelyében is pontos és gyors. Másképp nem tudná felvenni a versenyt a kontárokkal. A mezőgazdasági házi kisgépek javítására specializálta magát. Ugyancsak a Zsolnay munkása a 40 éves *Kriszt Frigyes* villanyszerelő is. Pécsbányatelepen és Borbálatelepen szabad idejében olyan megrendeléseket vállal el, melyek nem kifizetődőek a DÉDÁSZ-nak.

A megkérdezettek csak átmenetileg — általában 4—5 éven át — használják ki a mellékfoglalkozás nyújtotta lehetőségeket. Ezalatt a napi nyolc óra munka elvégzése után még 4—6 órát dolgoznak, legtöbbször késő este és hét végén.

Csuti J.

HÍREK

1980. NOVEMBER 1 SZOMBAT

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából MARIANNA nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.28 — nyugszik 16.27 órakor. A Hold kél — — nyugszik 14.08 órakor.

Kék színű, öreg Trabant áll az út szélén Máriagyűd és a harkányi elágazás között. Gazdája alacsony, barnaképű fiatalember, kétségbeesetten integet. „Nem segítene ki másfél liter benzinnel? Tartalékon hagytam a csapot, és elfogyott. Ilyesmi még sohasem fordult elő velem".

Bólintok, és nyomban műanyag kannát, leszívó csövet kap elő. Csak futólag villan át rajtam, hogy ha egyébként mindig rendesen tankol, miért van nála „éppen" ilyen szerelés, de aztán elhessentem a gondolatot azzal, hogy egy jó autós mindenre számít.

Egy óra múlva jövök vissza ugyanazon az úton, s kit látok a padkán? Az én mokány atyámfiát, aki ismét benzint töltöget a tankjába. Ilyen sokáig tartott volna annak a másfél liternek az áttöltése? Hiszen azt mondta, hogy csak a siklósi benzinkútig akar eljutni! Az utam sietős, nincs időm a beszélgetésre. Így most kérdezem meg derék trabantosunkat — a kocsi rendszáma CP 32-vel kezdődik — hogy nagyon élelmesnek tartja-e magát? És mit gondol, ezek után megálljak-e, ha valaki segítségért integet az út mentén?

H. J.

Hívja a tv-stúdiót!

A Pécsi Körzeti Stúdió szombat délelőtti zenés információs műsorának riportereit és a hallgatókat ma 9 órától a pécsi tévések látják vendégül. A novemberben 4. születésnapját ünneplő körzeti tv-stúdió munkájával, munkatársaival kapcsolatos kérdéseiket, javaslataikat már 8-tól várjuk a 11-849-es telefonszámon. A 10-424-es számon más iránt is lehet érdeklődni. A műsor riportereivel ezúttal is minden közérdekű kérdésre, észrevételre választ keres a szerkesztő: Görgényi Zoltán.

◆

A LOTTÓ nyerőszámai

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a Budapesten megtartott 44. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

13, 16, 21, 23, 30

Az október havi tárgynyeremény-sorsoláson a 42. játékhét szelvényei vesznek részt.

Nyereménydömping

Ma HDN-nyereménysorsolás a Mecsek Áruházban

Ma, szombaton délelőtt 10 órakor a Mecsek Áruház földszintjén kerül sor a HDN-rejtvény nyereményeinek kisorsolására. Akiknek kedvez a szerencse, az alábbiakat nyerhetik: a Mecsek Áruház egy kalocsai kézimunka-garnitúrát, egy gépihímzéses készletet hímzőkerettel, két csomag futó hímzéséhez készletet, két (2) perlékészletet tűvel, négy tálcaterítő-készletet fonalakkal — ajánlott fel díjként. A pécsi Komarov Gimnázium díszítőművészeti szakkörének ajándéka egy drávaszögi és egy mohácsi ingujj mintával díszített futó. A berkesdi díszítőművészeti szakkörből Dobsa Károlyné, Gyenis Józsefné és Dallos Jánosné hímzett kisterítőket, a Rövid- és Kötöttáru Nagykereskedelmi Vállalat három kalocsai hímzésgarnitúrát fonallal, valamint előnyomott futót ajánlott fel. A Kassa utcai öregek napközi otthonának kollektívája szürrátétes mellényt és hímzett asztalterítőt küldött díjként. Az újmecsekaljai kézimunkakészítő kisiparos, özv. Valkó Jánosné ajándéka a filcre nyomott hímzett korsó, valamint filcre előnyomott matyómintás kulacs. A HNF Szigetvár városi Bizottsága nevében a Józsa házaspár hímzett faliképpel és subaképpel, a Meruker Mecsek szocialista brigádja egy hímzett terítővel járult hozzá a díjakhoz. A Pécsi Áfész Steinmetz brigádja — Bosnyák Jánosné készítette gyönyörű bőr faliképet ajánlott fel. A Népművészeti Szövetkezet ajándéka: szucsáki szürrátétes terítő, sokác szőttes szett, székelymotívumos szőnyeg és faragott ceruzatartó.

A Művelt Nép könyvesboltjai közül az újmecsekaljai Szigetvár vidéki fehérhímzéses mintakönyvvel, a Széchenyi téri beregi keresztszemes minták gyűjteményével, a Rókus utcai üzemellátó könyvesbolt pedig beregi keresztszemes és rábaközi hímzés mintagyűjteménnyel egészítette ki a díjakat.

*

— **Alekszandr Blok emlékezete.** 1980-ban világszerte megemlékeznek Alekszandr Blok szovjet-orosz költő születésének százéves évfordulójáról. A megemlékezéseket az UNESCO is javasolta. A Pécsi Tanárképző Főiskola orosz tanszéke e héten tudományos konferenciát és irodalmi műsort rendezett a költő életművének méltatására.

*

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. 8.55: Nóták. 9.30: Vár egy új világ . . . 10.05: Magyar előadóművészek. 10.45: Filmdalok. 10.53: Rádiószínház. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva. 12.45: Emberi dolgok. 13.24: Kihaló mesterségek. 13.34: Dzsesszmelódiák. 14.30: Termelőszövetkezetek az új ötéves terv küszöbén. 15.05: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: A hegedű virtuózai. 18.45: Rádiószínház. 19.36: Legszebb stúdiófelvételeinkből. 20.00: Külpolitikai klub. 20.30: Népzenekedvelőknek. 21.00: Ki hogyan szeret. Szemes Mari estje. 22.14: A kamarazene kedvelőinek. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Népi hangszeres muzsika. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Operettrészletek. 9.23: Válaszolunk hallgatóinknak. 9.38: Orvosi tanácsok. 9.43: Algériai zene. 10.00: Szombat délelőtt. 12.00: Harminc perc rock. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: Éneklő Ifjúság. 14.00: Körkapcsolás. 14.58: A Melódia fúvószenekar játszik. 15.18: A második ének. Mesedráma rádióra alkalmazva. 16.35: Új népzenei felvételeinkből. 16.59: Közvetítés az Újpesti Dózsa—Dunaújváros bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 17.20: Pophullám. 18.05: Értékek és mértékek a nyolcvanas években. 18.33: Közkívánatra. 20.00: Klasszikus operettekből. 20.38: Hangversenyrészletek. 21.30: Cigánydalok, csárdások. 22.00: Szombat esti diszkó. 23.10: Slágerműzeum.

HARMADIK MŰSOR

7.00: A szolnoki stúdió román nyelvű nemzetiségi műsora. 7.30: A miskolci stúdió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora. 8.08: Iskolarádió. 8.38: Kamaramuzsika. 9.45: Operaáriák. 10.25: Slágerlista. 11.05: Bach-művek. 13.07: Ravel-művek. 13.30: Friss szél, óceán. 14.23: Művészlemezek. 15.20: Kritikusok fóruma. 15.30: Harmînc perc beat. 16.00: Kamarazene. 17.23: A föld dicsérete. Versek. 17.28: Zenekari muzsika. 19.05: Reneszánsz kórusmuzsika. 19.35: Hangverseny. Közben: kb. 20.25: Modern írók portréi. Kb. 20.45: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.25: Rossini operáiból. 22.11: Rózsaméz. Rádiójáték. 22.37: Napjaink zenéje.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

8.00: Jó munkát, jó pihenést! A Pécsi Stúdió három nyelvű zenés, szolgáltató műsora. Hírek. Szerb-horvát nyelvű műsor. 8.30: Német nyelvű műsor. 9.00: Magyar nyelvű műsor. Szerkesztő-műsorvezető: Görgényi Zoltán. 10.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.10: Tévétorna (ism., sz.). 8.15: Világnézet. 8.55: Mese, mese, mátka. 1. Mese a kovácslegény varázspatkóiról (sz.) 2. A gyáva malac. — Magyar bábfilm. 3. Ügyetlenség. — Bolgár bábfilm (sz.). 9.20: Kuckó (sz.). 9.50: Apacsok (sz.) Ifjúsági film. 11.30: Életet az éveknek (ism.). 11.50: Reklám. 12.00: A tenger titkai (ism., sz.). 14.20: Adamo a Párizsi Olympia Színpadán. Francia zenés film (ism., sz.). 15.20: Csata fekete-fehérben. 15.40: Hírek. 15.45: A négy páncélos és a kutya. Fogolycsere (ism.) 16.45: Reklám. 16.55: A kengyelfutó gyalogkakukk legújabb kalandjai. Amerikai rajzfilmsorozat (sz.). 17.15: Kincs-leletek '80. Riportműsor. 17.45: Egymillió fontos hangjegy. Aradszky László műsora (sz.). 18.05: Reklám (sz.). 18.15: Arcképvázlat. Hatvany Lajosról (ism.). 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek. Kosztolányi Dezső: Halotti beszéd (sz.). 20.05: Rómeó és Júlia. Angol tévéfilm (sz.). 22.50: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

17.40: Vakáción a Mézga család. Cseberből vederbe (ism., sz.). 18.05: A magyar dráma 30 éve. Szerelmem Elektra (ism., sz.) 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek (sz.). 20.05: Nagyvilági hölgyek. Francia film (sz.). 18 éven felülieknek! 21.35: Tv-híradó 2. (sz.). 21.55: Verdi: Requiem. Koncertfelvétel a Mátyás-templomban (ism., sz.).

JUGOSZLÁV TV

13.25: Labdarúgás: OFK Beograd—Hajduk. 16.00: Tv-naptár. 16.10: Csengetéstől csengetésig. 17.10: Kosárlabda: Sibenka—Cibona. 18.45: Tv-kabaré. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: All Johnson története — amerikai film. 22.25: Hét végén.

MÁSODIK MŰSOR

17.15: Hét tv-nap. 17.45: Barátkozzunk. 18.30: Népi muzsika. 19.00: Válogatás. 19.55: Ma este. 20.00: Dzsessz-fesztivál. 21.30: Huszonnégy óra. 21.40: Tv-tárca. 22.10: Sportszombat.

A közélet hírei

Meghalt Simon Béla festőművész

Megrendítő veszteség érte a magyar képzőművészeti életet és Pécs város kulturális életét. Október 30-án éjszaka, súlyos betegség következtében, életének 70. évében elhunyt Simon Béla Munkácsy-díjas festőművész. Simon Béla 1910-ben született Fogarason, most december 15-én lett volna 70 éves. Pályáját 1928-ban a kolozsvári Képzőművészeti Főiskola növendékeként kezdte meg. 1936-ban a budapesti Képzőművészeti Főiskolára került, Szőnyi István tanítványa lett. Már fiatalon számos díjat, kitüntetést nyert el lendületes, tüzes ragyogású, természetelvű képeivel, amelyeket a baranyai táj, a baranyai ember alapos megismerése emelt a magasba és nemesített átütő erejű, maradandó értékeket hordozó és őrző életművé. Derűs, bizakodó életszeretete, mély megpróbáltatások érlelte vonzó embersége, emberszeretete aktív, másokra is kisugárzó erő volt. Szerette a fiatalokat, a jövőt. Mindennap alkotott valamit. Egy teljes művészi világot hagyott ránk festményeiben, alkotásaiban.

A Vöröskereszt megyei szervezete vezetőségi ülést tartott pénteken és megtárgyalták az V. kongresszus óta végzett munkát és a további feladatokat, valamint jóváhagyták a Vöröskereszt 100. évfordulójára tervezett eseményeket.

*

Baranyai kisiparosokat tüntettek ki november 7-e alkalmából. A Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést Vincellér János pécsi ács, valamint Tatay Ferenc pécsi fodrász kapta meg. A KIOSZ országos vezetősége Kiváló Kisiparos kitüntetésének arany fokozatával Hegedüs Frigyes villányi órást, az ezüst fokozottal pedig Gröbl Ferenc pécsi villanyszerelőmestert jutalmazták. A HNF Országos Tanácsának Kiváló Társadalmi Munkás kitüntetés arany fokozatában Gertig Károly pécsi vízvezeték-szerelő részesült.

◆

Képviselői fogadóórák

Gázsity Milutinné országgyűlési képviselő november 3-án 16 órától képviselői fogadóórát tart az újpetrei tanács épületében.

*

Borsos János országgyűlési képviselő november 3-án 17 órától képviselői fogadóórát tart a sombereki tanács épületében.

◆

— **Befejezték az őszi búza vetését** az újpetrei termelőszövetkezetben. Több mint 2000 hektáron került a földbe a mag. Most teljes erővel végzik a mélyszántást.

Egészségügyi szolgálat

KÓRHÁZI FELVÉTELES UGYELETEK

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház fertőző osztálya. Sebészet: Pécsbányatelepi Kórház. Baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

EJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

ORVOSI UGYELET

Az Egyesített Eü. Intézmények Pécs város lakossága részére az alábbiak szerint biztosítja a körzeti orvosi ellátást 1980. november 1-én, (szombaton):

Felnőttek részére összevont rendelés 7—19 óráig az I. kerületben: újmeszesi körzeti rendelő, Korvin O. u. 23. (tel.: 11-169).

II. kerületben: Munkácsy M. u. 19., ügyeleti bejáró. (Tel.: 12-812.

III. kerületben: Dr. Veress E. u. rendelőintézet (tel.: 15-833).

Gyermekek részére összevont rendelés 7—13 óráig az alábbi gyermekorvosi rendelőkben: Gábor Á. u. 15. (tel.: 11-752), Vasas I., II., Hird (dr. Galambos, dr. Szűcs), Hősök tere (dr. Benczenleitner), Szabolcsfalu (dr. Székely), Meszes I., II. (dr. Kálozdy, dr. Zólyomi) körzetek betegeinek.

Zsolnay V. u. 45. (tel.: 13-724), Borbála- és Pécsbányatelep (dr. Fischer), Zsolnay V. u. I., II. (dr. Kovács, dr. Katona), Ady E. u. I., II. (dr. Finta, dr. Jármay) körzetek betegeinek.

Munkácsy M. u. 19. II. ker. rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Munkácsy M. u. 19. (dr. Dörömbözi), Koller u. 9. (dr. Gehring), Móricz Zs. tér (dr. Tóth L.), Semmelweis I. u. (dr. Pánczél), Mikszáth K. u. I. II. (dr. Géczy, dr. Bajnai) körzetek betegeinek.

Kertváros, Krisztina tér (tel.: 15-708). Kertváros u. (dr. Tóth Zs.), Varsány u. I., II. (dr. Matusovits, dr. Bóna), Krisztina tér I., II., III. (dr. Király, dr. Palaczky, dr. Kiss), Sarohin t. út (dr. Sásdi), Fazekas M. u. I—II. (dr. Schmidt) körzetek betegeinek.

Dr. Veress E. u. 2. (III. ker. Rendelőintézet, gyermekpavilon, tel.: 15-833). Mecsekalja (dr. Gothár), I., II. III., IV. uránvárosi körzetek (dr. Fohl, dr. Kőpataki, dr. Litkei, dr. Ötvös) betegei részére.

Rókus u. 8. (tel.: 10-742). Rókus u. I., II., III. (dr. Kovács Cs., dr. Sediánszky, dr. Mezőlaki), toronyház (dr. Szabó I.), Endresz Gy. u. (dr. Görög), Semmelweis I. u. II. (dr. Orkényi) körzetek betegeinek.

Szombaton 13 órától este 19 óráig az egész város gyermeklakossága részére gyermekorvosi ügyelet egy helyen: Munkácsy M. utcai rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895).

Szombaton este 19 órától vasárnap egész nap és éjszaka, hétfőn reggel 7 óráig ügyeleti szolgálat áll a sürgős ellátásra szoruló betegek rendelkezésére.

FELNŐTTEK RÉSZÉRE

I. ker. Korvin O. u. 23. Tel.: 11-169.

II. ker. Munkácsy M. u. 19., ügyeleti bejárata. Tel.: 12-812.

III. ker. dr. Veress E. u. 2. Tel.: 15-833.

GYERMEKEK RÉSZÉRE

Munkácsy M. u. Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása vasárnap de. 8—11 óráig ugyanitt.

Fogászati ügyeleti szolgálat: szombaton este 19 órától hétfő reggel 7-ig a Munkácsy M. u. Rendelőintézet ügyeleti bejárata.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hívást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

*

ÁLLATORVOSI UGYELET

Ügyeletes állatorvos 1980. november 1-én du. 13 órától november 3-án 8 óráig Pécs város és környéke számára: Pécs, Felsőmalom u. 61/1. sz. Telefon: Pécs 18-570. Mohács város és járás részére: Mohács, Széchenyi tér 1. Telefon: Mohács 1. Komló város és járás részére: Komló, Lenin tér 3. Telefon: Komló 81-194. Siklós város és járás részére a keleti részen: Siklós, Dózsa u. 19. Telefon: Siklós 32. Siklós város és járás részére a nyugati részen: Sellyei Tanács. Telefon: Sellye 1. Szigetvári járás keleti részen: Szentlőrinc, Erzsébet u. 31. Telefon: Szentlőrinc 71-052. Szigetvári járás nyugati részen: Szigetvár, Állatkórház. Alapi G. u. 4. Telefon: Szigetvár 75.

Amennyiben a fenti telefonszámok nem jelentkeznek, vagy az ügyeletes nem található, akkor üzenet hagyható Pécs város és környéke számára a 09-es telefonszámon, Komló város és járás részére a 009-es telefonszámon, illetve az illetékes telefonközpontoknál „Állatorvosi ügyelet" címen.

— **Vándorkiállítás a katonai pályáról.** Tegnap megkezdte vándorútját a megye gimnáziumaiban az a — katonai pályákat bemutató — kiállítás, mely első alkalommal Pécsett, a Helyőrségi Művelődési Otthonban került bemutatásra. A Megyei Területvédelmi és Kiegészítő Parancsnokság és a Pályaválasztási Tanácsadó Intézet kiállításának jelenlegi állomáshelye a komlói Kun Béla Gimnázium. Ezt követően november 10—15-ig Szigetváron, 18—22-ig Mohácson, 25—29-ig pedig Siklóson tekinthetik meg az érdeklődők.

◆

Pécsiek a rádióban

November 2-án, vasárnap 9.00 órakor a Kossuth adón: Minden versek titkai, Csorba Győző Följegyzés című versről a költővel Lator László beszélget. Közreműködik: Végvári Tamás. Szerkesztő-rendező: Lajta Kálmán.

Ugyancsak vasárnap a 3. műsoron kb. 20.25—20.45: Művészképzés középfokon címmel hallhatjuk Simon Márta és Görgényi Zoltán összeállítását. A Pécsi Körzeti Stúdió műsora.

A Zöldért mai árai

A burgonya kilója 5.40—4,80 Ft. A vöröshagyma ára 7,40—6,40 forint, a lilahagyma 10 forint és a fokhagyma 64 forintba kerül. A fejeskáposzta 2,50—1,80 forintért, a kelkáposzta 3,40—1,80 forintért, a karalábé 3,80—2,40 forintért, a karfiol 10—7 forintért és a vöröskáposzta 6 forintért vásárolható. A sárgarépa 4,40—3,60 forintért, a gyökér 10—6,80 forintért és a zeller 12—9 forintért kapható. A tv-paprika kilója 15—10 forintba, a színes paprika kilója 8 forintba, a lecsópaprika kilója 5 forintba kerül. A pattiszon ára 8 forint. A sütőtök 3,60-ért és a cékla 4—3 forintért kapható. Mérettől függően a fejessaláta 3,20—1,80 forintba kerül.

időjárás

Várható időjárás szombat estig. Hideg, általában derült, száraz idő, időnként felhősödéssel, egy-két helyen átfutó záporesővel, az Északi Középhegységben hózáporral. Gyakran élénk, néha erős, eleinte főként északnyugati, majd északkeleti irányú szél, hajnalban helyenként köd. Várható legalacsonyabb hőmérséklet általában mínusz 2, plusz 3, a szélvédett helyeken mínusz 2, mínusz 6, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 5—10 fok között.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: A szerelem pillanatai (este 7 órakor). Bemutató.

Kamaraszínház: Tüll és bársony (este 7 óra)

MOZI

Petőfi: A negyedik akadály (f3, f5) Szelíd motorosok (f7, f9) **Kossuth:** A negyedik akadály (10, 12) Élned kell! (2, 4) Őszi maraton (6, 8) **Ságvári:** Vadállatok a fedélzeten (f4) Picasso kalandjai (f6, hn8) **Tanárképző Főiskola:** Észbekaptál, gratulálok! (4) **Fekete Gyémánt:** Hintó géppuskával (4) Dicsőségre ítélve (6) **Jószerencsét:** A biztosan ölő Sárkány Lady (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Szerelem szieszta idején (f6) **Mohács:** Negyedik fázis (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Júliusi találkozás (4, 6) Krisztus megállt Ebolinál (8) **Komló, Május 1.:** Gengszterek sofőrje (f5, f7) **Szigetvár:** Folytassa, cowboy! (8) **Siklós:** Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (7) **Harkány:** A rejtélyes bankbetét (7) **Sellye:** Az 51-es dosszié (7)

17.

— Én tubusokon, meg tablettákon élek otthon. — József láthatóan sajnáltatja magát.

— Jobb a tej, a gyümölcs, a hagyma, a paprika meg a paradicsom . . . sokkal jobb. Egészségesebb.

— Tudom. De egyedül . . .

— Egyedül én se eszem ilyen jókat.

— Mindig sietek. Várnak a kísérleteim, a munkám . . . nincs rá időm.

— Idő mindig van. Az egészségre mindig kell hogy legyen idő.

— Tudom, tudom. De ha egyedül vagyok, ezt nem érzem.

— Biztos dohányzol is.

— Igen.

— Sokat?

— Igen.

— Ígérd meg nekem, hogy nem fogsz dohányozni.

— Soha?

— Soha.

— Hát . . . megpróbálom. Nagyon nehéz lesz.

— Tudom, hogy nehéz lesz. Majd én segítek. A levegő a legfontosabb.

— Tudom. Épp erről szólnak az én kísérleteim is. A rák . . .

— Mi van a rákkal?

— Majd, ha a végére járok mindennek, ha mindent kiszámítottam, ha mindent ellenőriztem . . . majd akkor elmesélem.

— Most! Most meséld el . . .

— Úgyse érted . . .

— Hátha . . . Mondd úgy, hogy értsem.

— A műanyagokra gyanakszom. Tudod, azóta gyakori betegség a rák, mióta általánossá vált a műanyag használata.

— Műanyagok mindenhol ott vannak . . . Már nem tudnék élni nélkülük.

— Nem minden műanyag veszélyes. Vagy nem minden egyformán veszélyes. Tudod, a bőr is lélegzik. Azok a veszélyes anyagok, amelyeket be tudunk lélegezni. A bőrünkkel vagy a tüdőnkkel.

— Én nem lélegzem műanyagot.

— Dehogynem. Csak nem tudsz róla. A ruháid, a fehérneműid, az ételtároló anyagok, az égetés során belélegzett gőzök, gázok . . . ezek a veszélyesek.

— De miért?

— Mert a műanyagot csak elégetni lehet, mert a műanyagok többsége nem tud elbomlani. De égetni se lehet, mert az égés során rákkeltő anyagok kerülnek a levegőbe. A földet ezért lassan elborítják a műanyagtemetők. És hiába ásod el, soha nem fog elbomlani, elrohadni. Ottmarad. Még jó, hogy nem szaporodik. De kevesebb se lesz, sajnos.

— És?

— A műanyagok többsége az élő fehérjékhez képest pontosan úgy viselekedik, mint az elrákosodott sejt. Buta, információlatlan. Nem tudjuk ellenőrizni a növekedés ütemét. Ha egy ember testében megindul a rákosodás, olyan sejtek termelődnek, amelyeket a szervezet nem tud elbontani, nem tud legyőzni.

— Ez igaz . . . pontosan így van . . . Erről mintha Foxman is magyarázott volna valamit.

— Mit?

— Nem emlékszem már pontosan. De tudom, hogy a rákos sejtek nem tartalmaznak ép kromoszómákat. Tudom, hogy elbutult sejtek keletkeznek.

(Folytatása következik)

Időszerű a gazdálkodás szervezetének korszerűsítése

Gyáregységek — ha önállók lesznek

Lépnünk kellett volna már korábban is, de nem léptünk, nagyon kényes kérdésként kezeltük. Mostanra azonban igencsak felhalmozódtak az igények a változtatások iránt: a megváltozott kül- és belgazdasági követelményeknek megfelelően korszerűsíteni kell az iparirányítást és a vállalati szervezeteket. A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság és a Magyar Közgazdasági Társaság Baranya megyei Szervezete közös rendezvényén két napon át erről hallgatott előadásokat és cserélt tapasztalatokat Pécsett az ország minden részéből ide érkezett csaknem 300 vállalati, szövetkezeti, intézményi szakember. A tanácskozás tegnap a pécsi Ifjúsági Házban a szekcióülések vezetőinek vitaösszefoglalójával, ajánlásaival és dr. Dányi Pál, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága titkára zárszavával ért véget.

Nyílt titok, az új évben Baranyában is önállósul néhány országos nagyvállalat itteni gyáregysége. Jóllehet, a szervezeti korszerűsítéseket illetően sokrétű teendőkről van szó, a tanácskozás ajánlásai közül ezúttal maradjunk az ezzel kapcsolatos intelmeknél. A gyáregységek vállalati önállósulásának kétféle fogadtatása van. Akik kézzel-lábbal kapálóznak ellene, s akik lelkesednek. Keressük a lelkeseket, mert csak ott érhetünk el sikert, ahol az egyik fél úgymond befogadóképes, miután a nagyvállalati központ általában nem tapsol az önállósodásnak. Akkor legalább az egyik fél legyen fogadóképes.

Fontos, hogy amikor szóba kerül egy-egy gyáregység önállósága megadásának kérdése, a vizsgálódásba az érintetteket messzemenően be kell vonni. Vizsgálni, s biztosítani kell az anyagi, személyi feltételeket. Az egykori anyavállalattal nem szabad azonnal elvágni a köldökzsinórt, a volt gazdának magának is felelősséget kell éreznie volt gyáregységéért. Mindemellett az önállósult vállalatokkal szemben induláskor türelemmel kell viseltetni. Hogy hasonlatot is mondjunk, a felkelő naptól nem lehet elvárni, hogy a déli nap melegét ontsa.

Az önállóság azonban nem minden. Ezzel kapcsolatban zárszavában egyebek mellett dr. Dányi Pál rámutatott: nagy jövője van a kisebb, önállósult vállalatok vertikális együttműködésének; ezért szorgalmazni kell a közös vállalkozások, társulások létrehozását, erősíteni a kooperációs készséget.

M. Z.

Budapesttől Hatvanig autópályán

Átadták az M 3-as újabb szakaszát

Elkészült Gödöllő és Hatvan között is az M—3-as autópálya — jelentette az építők nevében Hoós László, a Betonútépítő Vállalat igazgatója Pullai Árpád közlekedés- és postaügyi miniszternek pénteken, a bagi völgyhíd előtt rendezett ünnepségen, amelyen Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese a kifeszített szalag átvágásával átadta a forgalomnak az M—3-as újabb, 21,4 kilométeres szakaszát.

A kétszer kétsávos, a leálló és a választósávokkal együtt 28 méter széles érdesített homokaszfalt felületű pályán biztonságosabb, gyorsabb az utazás a főváros és Hatvan között. A műszaki átvétel tanúsága szerint kiváló munkát végeztek az építők, akik az újabb szakaszon egyebek között 3,2 millió köbméter földet mozgattak meg, 390 ezer tonna aszfaltburkolatot és védőréteget terítettek el az előírt minőségben. Az autópálya melletti települések és a hozzájuk vezető utak, két vasúti kereszteződés és számos vízfolyás miatt 20 hidat, felül- és aluljárót építettek, közülük hasznosságán túlmenően látványnak sem megvetendő a 256 méter hosszú bagi völgyhíd, amely a 3-as főút és egy földút, valamint a besnyői patak és a budapest—miskolci vasútvonal fölött ível át.

Az M—3-ason Budapest—Hatvan között a 12. kilométernél épül a Shell-töltőállomás és a bisztró, ezeket később étteremmel és motellel egészítik ki, és ott lesz az Autóklub javítóállomása is. A 36. kilométernél újabb étterem, az 51. kilométernél ÁFOR-üzemanyagtöltő állomás lesz. Az autópályát is tovább építik, várhatóan 1983-ra eljutnak Gyöngyösig.

Az M—3-as autópálya építése 1973-ban kezdődött. A Budapest—Gödöllő közötti 23,5 kilométeres első szakaszt 1978-ban adták át a forgalomnak. Hazánkban ez az első, amely egyszerre nagyobb szakaszokon, kétszer két sávval, teljes értékű autópályaként épül. Gyöngyös után Mezőkövesd érintésével Eger, Leninváros, Miskolc, Kazincbarcika, Ózd és Nyíregyháza irányában is javítja majd a közlekedést, megkönnyíti a Mátra és a Bükk üdülőhelyeinek megközelítését. Az európai úthálózatnak is fontos vonala, része lesz a Zágrábot Kassával összekötő E—71-es Európa-útnak, a KGST közlekedési együttműködésben pedig Csehszlovákia és a Szovjetunió között nemzetközi tranzitforgalmat bonyolít le.

Művészet és pedagógia

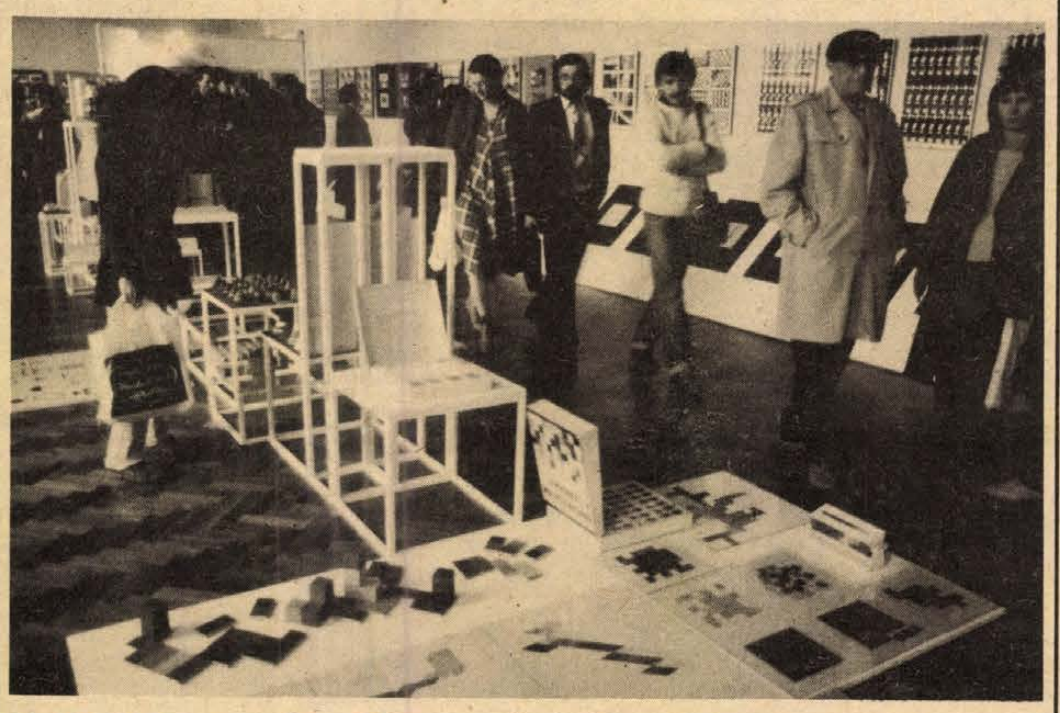

Sokféle technika, egységes szemlélet

Megnyílt a Pécsi Vizuális Műhely kiállítása

„A Pécsi Vizuális Műhelynek egyetlen fontos szempontja van: keresni a vizualitásnak azokat az alapösszefüggéseit, melyek szervesen kapcsolódnak az ember mindennapi életéhez. Így a természettanulmánytól kezdve a fotón, filmen, vizuális játékokon, sokszorosításon, plasztikai alakításon és programozáson keresztül az elméleti és pedagógiai kérdésekig terjed a műhely érdeklődése és tevékenysége."

Lantos Ferenc, a Doktor Sándor Művelődési Központ égisze alatt működő csoport vezetője fogalmazta meg ekképpen a Pécsi Vizuális Műhely programját. Az elmondottak és a valóság összehasonlítására kínál lehetőséget az a kiállítás, amely tegnap délután nyílott meg a Pécsi Galéria Színház téri kiállítótermében. A műhely tizennyolc belső és külső tagjának, valamint az iskolai csoporthoz tartozó tizenhat diák munkái láthatók itt december 1-ig. A megnyitó ünnepség résztvevői egyperces csenddel adóztak a tegnap elhunyt Simon Béla emlékének, majd *Benkő Éva*, a Népművelési Intézet művészeti osztályvezetője mondott beszédet.

— Magyarország legjelentősebb vizuális vállalkozásának tartom a Pécsi Vizuális Műhely tevékenységét. Miért? Mert nem a látványok felszíni tükrözéséről van szó, mert a műhely a valóság, a természet elemzéséből, összefüggéseinek megkeresésére indul el, mert folyamatot épít, és törekvéseiben nem csupán művészeti, hanem pedagógiai célok is érvényesülnek — mondta Benkő Éva.

A kiállítás ideje alatt minden szerdán és pénteken délután Szabó Ferenc tart bemutatót ütőhangszerre írt művekből, s ekkor lehet megvitatni a kiállításon látottakat is. A megnyitón Láng István Ütős-zene egy előadóra című művét játszotta el Szabó Ferenc. Csütörtökön és hétfőn délután a vizuális műhely tagjai tartanak diavetítéseket.

H. J.

Filmjegyzet

Őszi maraton

Burikin talán testvére Michalowskinak. A szovjet *Őszi maraton* című film főhőse a lengyel *Érzéstelenítés nélkül*ének. De legalábbis rokonok, amennyire egy tragikomédia hőse rokona lehet egy társadalmi drámáénak.

Burikin Leningrádban él, ahol gyakran felhúzzák a hidakat, meggátolva ezzel Burikint, hogy elérjen valahová. Haza, a feleségéhez, szeretőjéhez, az egyetemre, kolléganőjéhez. De Burikin mindig mindenhonnan elkésik, s főleg nem helyszínekről, hanem állapotokról.

Az állandó rohanásban elkésik a boldog házasságról, a szeretett apaságról, a nagyvonalú szeretőségről, a jó műfordításról... Maga sem veszi észre, megváltoznak körülötte a kapcsolatok, viszonyok — csak annyiban nem hasonlít Wajda hőséhez, hogy fut, fut tovább, amikor a célt sem látja, hiszen cél sincs már számára.

Georgij Danyelija rendező mindamellett szereti hősét, nem ítélkezik felette. Már az maga újdonság, legalábbis ritkaság a szovjet filmművészetben, hogy nem tisztán fekete vagy tisztán fehér színeket használ hőse jellemzésére, az nem pozitív vagy negatív hős. „Ő egyszerűen korunk hőse" — mondja róla a rendező, azaz olyan valaki, aki nem kiélezett helyzetekben, a háború vagy a szocialista építés frontján választ barikádot.

A mindennapok hősének életében a kiélezett helyzetet csak az jelentheti, hogy elhagyja-e szeretője vagy felesége, elveszik-e tőle kedves munkáját. Nincsenek frontvonalak, melyeken kiderülhetne sarkalatos emberi tulajdonsága, hős-e vagy gyáva egyértelműen? Danyelija ezt mondja hőséről:

„Az Őszi maraton olyan emberről szól, aki nem tud nemet mondani, és éppen ezért kerül összeütközésbe környezetével. Emiatt nem szeretik azok, akikért dolgozik, akikért lót-fut, akiknek jót akar. Másrészt ezeknek az embereknek az egoizmusa is lehet a film mondanivalója. Valamennyien tudják, hogy kihasználják Burikint. A felesége, a szerelme, egyetemi társa, Varvara. Mind azt várják tőle, hogy olyant tegyen, amit nem tud. És nagyon is jól tudják, hogy nem teheti. És ezt ő is tudja, de mindig reménykedik."

Danyelija tehát nem ítélkezik, hiszen a valóság felett nem lehet ítélkezni: bemutatni lehet annak szövevényét, ellentmondásait. Tudja, hogy az egyén életvitele nemcsak önmagán múlik, meghatározza azt környezete ezernyi módon.

Tragikomédia — áll a műfaj megjelölése a főcímen, bár sem tragédia, sem komédia nem határozhatja meg egy mai leningrádi értelmiségi életét. A szomorú vígjáték vagy a vidám szomorújáték jobban fedné a filmet. De hát nem éppen az Burikin tragikomédiája, hogy nem lehet igazi tragikomédia hőse?

Remek szereplőgárda szolgálja a rendező elképzeléseit. A főszereplő *Oleg Bászilasvili* nevét érdemes megjegyezni. A pécsi nézők pedig személyes ismerőst is üdvözölhetnek a vásznon: *Galina Volcseket*, a Szovremennyik Színház rendezőjét a kolléganő szerepében.

b. I.

OTP- és MESZÖV-ajándék újszülötteknek

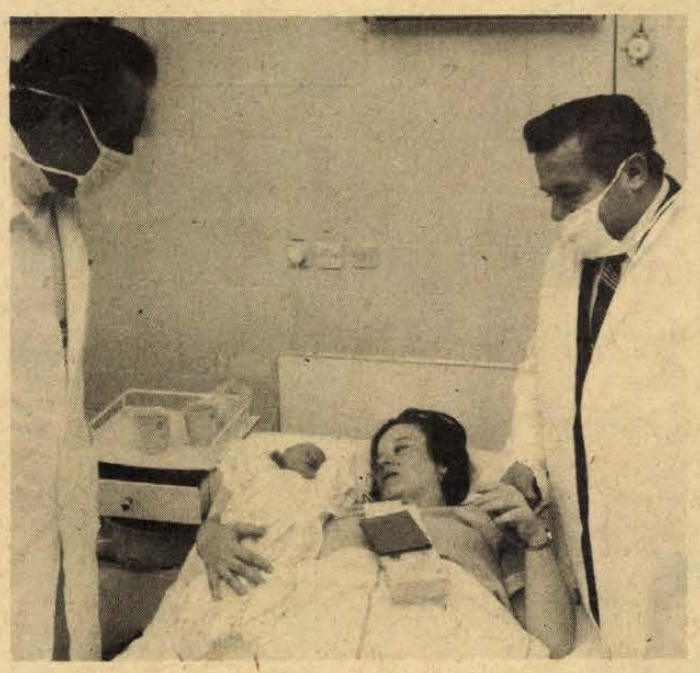

Szép hagyomány Baranyában, hogy a világtakarékossági nap alkalmából az OTP és a MESZÖV takarékkönyvvel kedveskedik az e napon világra jött első újszülöttnek.

Pécsett a Szülészeti Klinikán tegnap egy óra 15 perckor dr. Bognár Zoltán tanársegéd vezette le Lippai Jánosné pécsbányai lakos szülését, és segítette világra az 50 cm hosszú és 2750 gramm súlyú Jánoskát, aki a vártnál 3 héttel előbb érkezett. Péntek délelőtt Balatonyi Dezső, az OTP megyei igazgatója köszöntötte a boldog anyát és átadta a 2000 forintos takarékkönyvet.

— Nagyon örülök a pénznek, hisz november végére vártuk a babát, ezért még hiányos a ruhatára. Most pótolhatjuk, de valószínű, hogy babakocsit vásárolunk rajta — mondta Lippai Jánosné.

A MESZÖV 2000 forintos ajándékát Bakó Jolán, a siklósi takarékszövetkezet elnöke adta át pénteken a siklósi kórházban Csengődi Ferencné siklósi lakosnak. Dr. Franyó János segédorvos segítette világra a 0 óra 15 perckor született Attilát, aki 47 cm hosszú, 2450 gramm súlyú.

A. E.

Ifjúsági könyvnapok Baranyában

Hétfőn — 3-án — kezdődik az ifjúsági könyvnapok Baranya megyei rendezvénysorozata, melyet a KISZ Baranya megyei és Pécs városi bizottságai, valamint a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat megyei kirendeltsége hívott életre. Az Ifjúsági Házban délután 5 órakor lesz az ünnepi megnyitó, majd ugyanitt 6 órakor bábkészítési verseny általános iskolások számára a pécsi Bóbita bábegyüttes instrukciói és segítsége alapján. Este 7-kor a Pécsi Amatőr Színjátszók csoportja Moliere Tartuffe-jét mutatja be.

November 4-én — kedden — a pécsi 1-es számú városi könyvtárban, a Griffaton-házban beszélgetést tartanak a Fél korsó hiány című pécsi antológia szerzőivel.

Igazságügyi államtitkár látogatása Pécsett

Dr. Borics Gyula igazságügyi államtitkár látogatott tegnap Pécsre. Délelőtt a megyei pártbizottságon fogadta őt Lukács János, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára. Ezt követően dr. Borics Gyula államtitkár dr. Jerszi Istvánnak, a Baranya megyei Pártbizottság titkárának társaságában felkereste a Pécsi Megyei Bíróságot, ahol dr. Tamásfy József, a megyei bíróság elnöke tartott tájékoztatót a megye ítélkezési munkájáról, tapasztalatairól. Délután a megyei és a városi bíróság bíráival találkozott az államtitkár.

A pécsi planetárium hétvégi programja

Öt évvel ezelőtt, 1975. november 29-én avatták fel Pécsett, a Szőlő utcában a TIT Mecseki Természettudományi Stúdiójának épületét, közismertebb nevén a Planetáriumot. Az évfordulót gazdag programmal ünneplik meg novemberben. Több mint félszáz rendezvény, vetítés, planetáriumi bemutató előadás és klubfoglalkozás keretében mutatják be a közönségnek a Természettudományi Stúdió ismeretterjesztési lehetőségeit.

Néhány rendezvény a programfüzetből: 1-én, szombat délután fél 4-kor előadás a Planetáriumban „Az Egyenlítő és az Északi-sark égboltja" címmel. Vasárnap délután 3-kor Homoki Nagy István két filmjét vetítik le, fél 4-kor pedig „A Nap családja" címmel planetáriumi gyermekfoglalkozás lesz. Hétfőn fél 3-tól nyílt napot tart a csillagászati szakkör (távcsöves bemutatóval).

Az 50 000. IFA tehergépkocsi

Kabán, a Vörös Csillag Termelőszövetkezetben pénteken átadták az 50 000. Magyarországnak szállított NDK gyártmányú IFA tehergépkocsit. Az első 300 IFA típusú gépkocsi 15 esztendővel ezelőtt érkezett hazánkba. Azóta 59-féle különböző kivitelű tehergépkocsit szállított a magyar mezőgazdaság, ipar, építőipar, közlekedés és szállítmányozás számára az NDK-beli IFA-kombinát.

A Mexikói Állami Modern Balett vendégjátéka

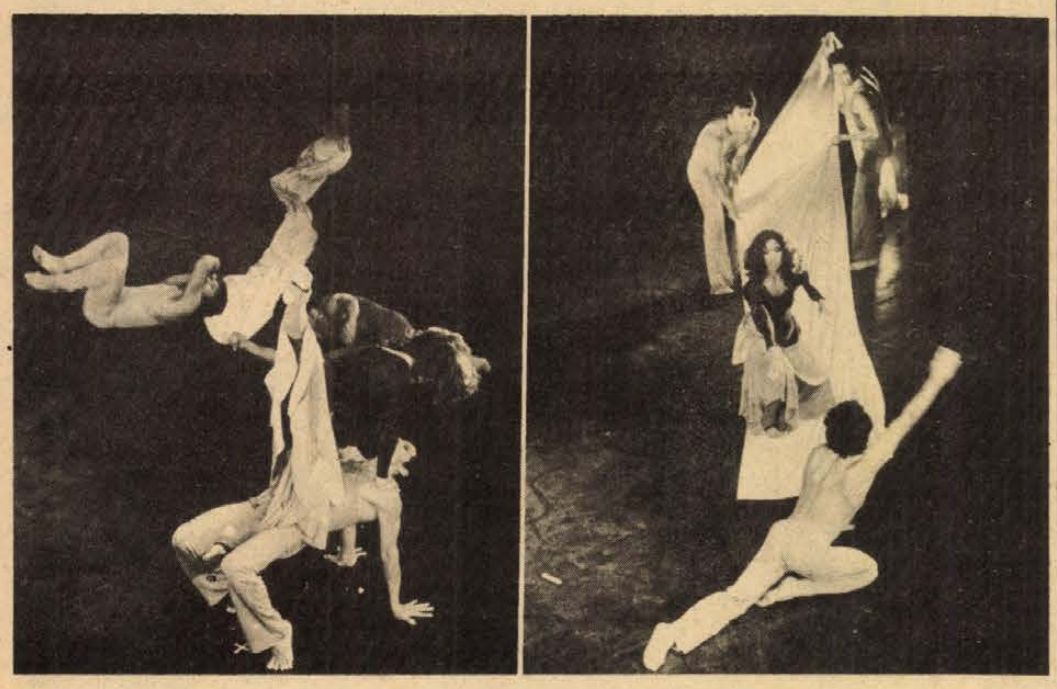

Sasok és oroszlánok

Hat országot érintő európai turnéjuk végállomásaként az elmúlt tíz napban Magyarországon vendégszerepelt a Mexikói Állami Modern Balett társulata. A kiszemelt városok: Budapest, Pécs, Kecskemét, Székesfehérvár.

Az együttes neve – különösen a *nacional* szó *államira* fordítása – megtévesztő: *Guillermina Bravo* vezető koreográfus tizennégy tagú balettársulata nem Mexikó reprezentatív táncegyüttese, mint azt sokan hiszik. A *modern* jelző is teljesen más értelmet kap az ő felfogásukban: az együttest kísérő újságírónő hosszasan elmagyarázta, hogy a Mexikóvárosban működő művészeti csoport *kortárs* balettet táncol, nem modern balettet, mint például Béjart együttese. Hogy mi a különbség Mexikóban a kortárs és a modern balett között? A kolléganő szerint a modern balettben több a klaszszikus elem, míg a kortárs szerzők teljesen új balett formanyelvet találtak ki.

Nos, hogy mindebből a színpadon mi valósult meg, azt elsősorban a szakemberek tudják eldönteni. A kedd esti előadás azonban minden bizonnyal maradandó élményt szerzett a pécsi közönségnek. Tizennégy remek felépítésű, kiváló táncos adott elő viszonylag rövid műsort, amelyben nagy arányban szerepeltek szóló-produkciók. A hat táncból három igen szép koreográfiát lehet kiemelni. A legnagyobb élményt a néger *Victoria Camero* nyújtotta a Tánc a sassá változott nőről című balett előadásával. Testhez simuló, bronzszínű ruhában táncolt, illúziót keltően ábrázolta a sas vergődését, szárnypróbálgatásait, s mindezt Bach gyönyörű zenéje kísérte.

Ugyancsak Bach zenéjére készítette Guillermina Bravo a Nőstényoroszlán és a vadász című koreográfiát, amelyet a szép mulatt táncosnő, *Antonia Quiroz* adott elő meggyőző hitelességgel.

Szünet után került sor a Tánc az epicentrumban című, viszonylag rövid, de annál hatásosabb szám bemutatására. A különböző hangeffektusokra épült zenéhez alkalmazkodó koreográfia még a statikus képekkel is élményt adott. A kosztümök és a mozdulatok alapján sokan talán túlságosan erotikusnak tartják a darabot – ezzel a mexikóiak számoltak is – de úgy érzem a koreográfus sohasem esett túlzásba. A kitűnő világítással, az est során először alkalmazott rendkívül kifejező díszlettel, a tánc újszerű, frappáns megoldásaival a mexikói balettegyüttes igen sikeres produkciót állított színpadra, s méltán búcsúztatta vastapssal a pécsi közönség.

Havasi J.

A Pécsi Nemzeti Színház kapcsolatai

Vendégszereplés itthon és Jugoszláviában

A cserekapcsolatok, a tájolások igen fontosak egy színház életében, s a társulattal nem rendelkező városokban, községekben nagy is az igény a színházi estékre. De a nézők nemcsak egy színházzal szeretnének megismerkedni, hanem többel is, ami a közönségnek és a művészeknek is értékes tapasztalatcserét, élményt jelent.

A Pécsi Nemzeti Színház évek óta tart fenn kapcsolatot dunántúli városokkal. A Madách Színházzal az idén már a kilencedik évfordulót ünnepelik, hiszen kilenc éve kezdődött a minden évadban esedékes egy-egy hetes cserevendégjáték, amelyik mind a pécsi, mind a pesti közönség körében igen közkedvelt. Rendszeresen jár a társulat Szekszárdra, s az új tolnai művelődési házakat – Paks, Bonyhád, Dombóvár – is a pécsiek előadásaival avatták föl annak idején és azóta is hívják őket állandóan. De nemcsak prózai műveket, operát, balettet kérnek tőlük, hanem a színművészek közreműködésével rendezik meg a kiemelkedő ünnepeket is. Somogy megyében elsősorban Siófokra járnak gyakran, de Kaposváron is több előadást tartanak; az idén például a Pillangókisasszonyt mutatják ott be. Keszthelyen, Kecskeméten is tapsoltak már az opera- és a balett-társulatnak, Egerben most várják őket, de Székesfehérváron is többször tartottak prózai és nem prózai bemutatót, s decemberben lép föl a balettegyüttes Dunaújvárosban.

A testvérvárosi kapcsolat keretében Eszékkel kötöttek megállapodást. Az idén november 11-én az eszéki Horvát Népszínház érkezik hetven fős operatársulatával Pécsre, Werner Egk: Revizor című operáját adják elő. A pécsi operatársulat pedig az 1981/1982-es évadban viszonozza a fellépést. Cserekapcsolat alakult ki Szabadkával és a tervek szerint az újvidéki színházzal is szeretnék ezt kiépíteni.

A legújabb hír pedig, hogy erre az évadra Szombathellyel kötött szerződést a pécsi színház. A Művelődési és Sportházban három előadást tartanak – az egyikről nemrégiben érkeztek haza és nagy sikert arattak – a megyei művelődési központban még az ősszel kétszer előadják a Balett '80 című összeállítást. Áprilisban ötnapos vendégszereplésre mennek Szombathelyre és ez idő alatt tárgyalnak Körmenddel, Celldömölkkel, Sárvárral; ugyanis ezek a városok is minél előbb szeretnék fogadni a színház művészeit.

De Baranya megyét sem hanyagolják el, s mivel elég kevés a tájolásra alkalmas községi művelődési ház, inkább színházjáró autóbuszokat indítanak, vagy indíttatnak és a közönségszervezők útján értesülnek az igényekről. Szakszóval élve a pécsi színház nem „tájkötelezett", de például novemberben – a pécsi estékkel együtt – hetvennégy előadást tartanak, melyből 17 „a tájoló". A színház vezetői, szervezői a színművészek nevében is úgy nyilatkoztak, hogy még a fáradtság turnék után sincs zsörtölődés, mert a közönség szeretete kárpótolja őket az utazgatásért. A tapasztalatok pedig gyűlnek, amik földolgozásából remélhetőleg mindig újabb és újabb élményeket nyújtanak a nézőknek is.

b. a.

A Pécsi Tanárképző Főiskola rajz tanszéke Mini Galériát hozott létre, hogy nyilvános szerepléshez juttassa legtehetségesebb növendékeit. A havonta változó kiállítási anyag a legváltozatosabb képzőművészeti műfajokat vonultatja fel. Ezúttal Geiger Péter (képünkön) IV. éves festményeit és grafikáit láthatjuk.

Fotó: Proksza László

90 éves igazgató, 70 éves tanítványok

50 éves a Szentlőrinci Mezőgazdasági Szakközépiskola

Az ötvenéves jubileumra új színbe öltöztették a Szentlőrinci Mezőgazdasági Szakközépiskolát. A szemet nyugtató húsrózsaszín fal fehér kontúrokkal harmonikusan illeszkedik a kis előpark zöld fáihoz.

A múlt

Az iskola alapításával kapcsolatos első hivatalos dokumentum 1927-ből származik, mégpedig az akkori alispán leirata, melyben értesítette a Szentlőrinc község elöljáróságát, hogy: *„A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter úr a téli gazdasági iskola felállítására legalkalmasabbnak Szentlőrinc községét véli. Amennyiben a helyszíni tárgyalás során a község részéről alkalmas telek lenne felajánlva, a téli gazdasági iskolát az m. kir. földművelésügyi miniszter úr Szentlőrincen fogja felállítani."* (Megyei Levéltár).

A téli gazdasági iskola indulása abban az időben igen nagy jelentőségű volt. Az akkori kis- és középparasztok gyermekeinek modern gazdasági nevelését biztosította, annak reményében, hogy... *„nemcsak maguk lesznek hasznos tagjai a hazának, hanem környezetüket is helyes úton vezetik"*. A leendő gazdák elméleti oktatása az iskolában, a gyakorlati pedig három helyen, a saját családi gazdaságban (itt az elvégzendő feladatokat a tanár a helyszínen ellenőrizte), az iskola zöldséges- és gyümölcsöskertjében és az iskola alagsorában berendezett háziipari oktatótermében történt. Ez utóbbi különösen érdekes, mert itt olyan tevékenységeket tanultak meg, amelyek a téli napok gazdaságos időtöltését célozták. Így mindenki megtanult például kosarat, kefét, söprűt kötni, nyeleket, hámfát, lőcsöt, jármot, küllőt faragni, stb.

Az irodában Illés Antal igazgatóhelyettessel régi megsárgult anyakönyveket nézegetve feltűnik, hogy sok a kitüntetéssel végzett tanuló.

— Abban az időben kiváltságot jelentett ebbe az iskolába járni — mondja Illés Antal. — Minden községből csak egy tanuló jöhetett és a jegyző választotta ki mindig a legkiválóbbat. Így aztán a falujuk becsületét is meg kellett védeniük. Nem hiába kerültek az itt végzett hallgatók közül sokan később gazdaságok vagy tudományos intézetek élére vezetőnek.

— Az iskola az évforduló alkalmából évkönyvet is kiadott.

— Nagyon sok érdekes adatra bukkantunk a gyűjtés közben. Találkoztunk a legelső bejegyzett tanítvánnyal, ötven évvel ezelőtti füzeteket, könyveket kaptunk ajándékba, és fölkerestük az első igazgatót, aki most 90 éves. Az első évfolyam tanulói most 70 évesek.

A jelen

Ez a múlt, nézzük a jelent. A felszabadulás után már középiskolaként indult a tanítás. Több változás, átszervezés után vált a mai mezőgazdasági szakközépiskolává, amely napjainkban is újabb változást él. Az eddigi állattenyésztői és növénytermesztői tagozat megszűnik, és átadja helyét az állategészségügyi és áruforgalmi tagozatnak. Az, hogy az állategészségügyi képzés egyik bázisának nevezték ki az iskolát, köszönhető a meglevő, talán országosan egyedülálló — oktatási feltételeknek, az pedig Hardicsay Lóránt tanárnak köszönhető.

Emeleti folyosó falára kirakott szarvasmarhafajták színes képei már **jelzik, ez** a birodalma. A sodró **lend**ületű tanár valósággal a **keze** közé kaparint, s addig nincs megállás, míg „kincseit" be nem mutatja. Mutatnivaló pedig van bőven, hiszen a megye egyedülálló állattani preparátumait láthatja itt a szemlélődő, aminek külön értéke, hogy a legtöbbjét gyerekek készítették az ő irányítása alatt.

— Én nem tudtam azelőtt preparátumokat készíteni — mondja Hardicsay tanár úr. — Hét éve idekerültem, két-három gyerekkel elmentem az állategészségügyi állomásra, és ott dr. Százados Imrétől, a fiúkkal együtt, kitanultam ezt a mesterséget. Azóta mindenünk van, ami a tanításhoz kell. Egészséges és tartási hiba vagy fertőzés miatt kórosan elváltozott különböző szervek. Sikerült olyan preparátumokat is szerezni, ami az országban csak nekünk van. Rengeteg szemléltető képanyagot is összegyűjtöttem, kapcsolatban vagyok a hazai állattenyésztési rendszerek közül az NSZK-beli Állattenyésztési Egyesülettel és a Holland Királyi Állattenyésztési Társasággal.

— De ez még nem minden, — mondja és vonszol tovább magával. — Van itt tápszergyűjtemény és értékes archív gyógyszer, sőt nyersgyapjú-gyűjtemény is. A szakköri preparáló munkának hihetetlen pedagógiai értéke van. Boncoló szakköre például nem jöhet olyan tanuló, akinek 4-esnél rosszabb tanulmányi jegye van. Szakkörösnek lenni kitüntetés.

Majdnem ugyanezt mondja az iskolában működő másik jeles szakkör, a takarmányozási kísérletezési szakkör egyik lelkes tagja, a másodikos Halmai Ödön: — Aki nem látja el rendesen az állatokat, az többet nem jöhet ide!

Kísérletek

Az udvar végében egykori üvegházat alakítottak át kísérleti állatistállóvá. Az egyik részében különböző színű egerek futkároznak az egymás melletti ketrecekben, a másik részében nyulak és galambok tanyáznak.

— Nekem voltak otthon egereim — mondja Halmai Ödön —, kisállat-kiállításon vettem őket. Abból hoztam be tíz darabot, ezekkel indult el a kísérlet.

— Milyen kísérlet?

— Keresztezési és takarmányozási. Szeretnék tarka egereket nyerni, különböző színűek keresztezésével. Még eddig nem sikerült, de tessék nézni, valami eredmény már mutatkozik — mondja, miközben farkánál fogva kikap egy puha, selymes, visító kis szőrpamacsot — ennek a farka vége már fehér lett.

— És a takarmányozási kísérlet?

— Ez nagyon érdekes! Winter tanár úrék készítettek egy újfajta fehérjepótló takarmányt. Az állatok egy részét ezzel etetjük, a másik részét hagyományossal, figyelni kell, van-e különbség a fejlődésük között.

Az állatistálló nagy népszerűségnek örvend. Miközben beszélgetünk, a gyakorlókertben lévő tevékenykedők közül bebenéznek. — Hány kisnyuszi született? — szalad be egy lány gereblyével a kezében. Ódor Sándor másodikos áruforgalmis az újszülött kisegerek után érdeklődik. Halas Éva első áruforgalmis pedig állandóan ott sündörög körülöttünk. Szakköri tag ő is, mint kiderült, Pécs közepéből, a Széchenyi térről jár ki minden nap Lőrincre.

— Vittem haza én is kisegereket, de anyu nem engedte meg, azt mondta, büdösek. Odaadtam a szomszéd srácnak. Egyszer a nagymamám mesélt arról, hogy a dédnagyapám alapító tagja volt ennek az iskolának. Ezért jöttem ide, meg azért, mert nagyon szeretem az állatokat. Csak az apu nem engedte, hogy az állategészségire jelentkezzek, azt mondta, nem lánynak való.

Lehet, hogy egy szenzációnak, a jövő takarmánya feltalálásának a színhelye is a lőrinci iskola! Winter András és Gyenis Antalné tanárok a kémiai laboratóriumban több éves kutatómunka eredményeként szintetikus fehérjepótló takarmányt készítettek, olyant, amit nem kérődző állatokkal is etethetnek. Bővebbet egyelőre nem mondhatnak róla, míg a szabadalmaztatási eljárás tart. (Mert nagyon okosan, szabadalmi oltalmat kértek rá.) Egy biztos, az eddigi kísérleti eredmények jók. A mérések szerint egy mázsa szintetikus takarmány hat mázsa hallisztet, vagy hat mázsa szóját helyettesít. Köztudott, hogy a takarmányozáshoz szükséges fehérjék nagy részét importból biztosítják, így ennek az új takarmánynak beláthatatlan távlatai lehetnek.

Mikor beszélünk róla, mindketten roppant szerényen nyilatkoznak. — Ha ír — mondja Winter András —, ne rólunk, a gyerekekről írjon, akik sokat segítenek nekünk, akik szabadidejükben, hétvégeken, és a nyári szünetben is etetik és ápolják az állatokat. Szeretném, ha megemlítené Szücs László, Molnár Miklós, Méhész István, Piros Erzsi nevét, mert igazán megérdemlik, hogy szóljunk róluk.

Tangazdaság

Az iskola igazgatója, Litter József egy éve áll az iskola élén.

— Úgy hallottam, ön is az iskola tanulója volt. Milyen érzés ott igazgatónak lenni, ahol egykor diákként élt?

— Nagyon jó! Abban a döntésben, hogy elvállaltam ezt az állást, nagy szerepe volt ennek az érzelmi tényezőnek is. Emlékszem, 1952-ben 208 kataszteri holdas tangazdasága volt az iskolának, meg egy Kicsi nevű lova, egypár ökre, meg tehene. Később nagy dolog volt, mikor kaptunk egy traktort is. Most a tangazdaság területe 7037 hektár, az itt előállított termelési érték 213 millió 626 ezer forint, az eszközállomány értéke pedig 388 millió forint. És még ez sem tudja maradéktalanul teljesíteni a gyakorlati oktatási célokat, ezért a megye szinte valamennyi állami gazdaságával kapcsolatban vagyunk.

— Most, az évforduló alkalmával összegyűjtöttük azok névsorát, akik itt végeztek és nagyon sok ismert országos és megyei vezető végzett nálunk. (Ennek alapján nyerték el a Minisztertanács jubileumi oklevelét.) Törekvésünk, hogy a továbbiakban iskolánk ugyancsak magasan képzett szakembereket adjon az országnak.

Sarok Zsuzsa

LAKÁS-INGATLAN

Eladnám egyszoba-konyhás, fürdőszobás, belvárosi, utcai házrészemet, esetleg összkomfortosra elcserélném. — Leveleket „Összkomfortos" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

Pécsváradi Dombay-tónál hétvégi ház garázzsal, 150 n-öl telekkel igényesnek eladó. Érdeklődni: Pécs, Tolbuhin út 29.. 3. em. 3/1.

Elcserélném pécsire Mohácson, a Pécsi út közelében levő kétszobás-étkezőfülkés, nagy erkélyes, mellékhelyiségekből álló, komfortos, első emeleti, tanácsi lakásomat hasonló pécsire. Szép fekvésű, csendes környezet. Értékkülönbözetet térítek, minden megoldás érdekel. „Kisváros" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérem a jelentkezést.

Garzont, egyszobás lakást veszek. Kp. plusz OTP. „Összkomfort" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném pécsi, kétszobás, emeletes családi házamat harkányi nyaralóra. „Kocsibejárat nincs" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Új, nagyméretű, panorámás mecseki ház eladó vagy kisebb hasonló ingatlanért elcserélhető. Megkeresés: „Idegenforgalom, panzió 1600" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Két és fél szobás kertvárosi öröklakás eladó, kp. plusz OTP. Érdeklődni a helyszínen, Kamilla u. 7. III. 12. 2-án 15—18 óráig.

Háromszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás eladó, tavasszal beköltözhető. Budai Nagy A. u. 18. II. 7. — Megtekinthető 16—19 óráig.

Belvárosi, háromszobás, 80 négyzetméteres öröklakás eladó, esetleg egyszoba-összkomfortot beszámítok. Érdeklődni a helyszínen: Rákóczi út 73/B., fszt. 2-án 15—18 óráig.

Máriagyűd, Középvölgy dűlőben gondozott, panorámás, 180 négyszögöl szőlő (csemege és bor) és 100 négyszögöl kert eladó. Irányár: 20 000 Ft. Cím: Gerzson János, Máriagyűd, Arany J. u. 49.

Lebontás előtt álló házrészemet eladnám. Érdeklődni: Márton u. 12. Szatzker.

Harkány, tóparti üdülőben egyszobás lakrész eladó. Érdeklődni: Harkány: Korvin u. 6. Illés.

Háromszoba-komfortos, kertes plusz szoba-konyhás házrész eladó. Két családnak is alkalmas. Másfél szobás lakást beszámítok. Dugonics u. 41.

Lakóház, nagy kerttel, gazdasági épületekkel Magyarszék, Petőfi u. 19. szám alatt eladó. — Érdeklődni: Csernik Antal, Szekszárd, Herman O. u. 33.

2400 négyszögöl kertészet, 200—300 négyszögöles parcellákban is, eladó, 600 négyszögöl újtelepítésű lugasszőlő, nagyon sok dísznövény, víz, villany, lakóépület van. Nagy Ferenc, Cserkút, Vörösdomb.

Közép-makári út elején 600 négyszögöl sík terület eladó vagy bérbe adó. „Makár" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Háromszobás, összkomfortos, pécs-kertvárosi, tanácsi lakásomat másfél szobás hasonlóra cserélném. Ajánlatokat „Belvárosi előnyben" jeligére, Lapkiadó Vállalat, Szombathely, Pf.: 100 címre kérek.

Kecskeméti, egyszobás-összkomfortos, távfűtéses, tanácsi, III. emeleti lakásomat elcserélném egy- vagy kétszobás tanácsira. Leveleket: „Ráfizetéssel 75 655" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek.

Budapest, VI. ker., III. emeleti szoba, konyha, fürdőszobás, gázfűtéses, liftes, tanácsi lakásomat elcserélném mohácsi összkomfortos tanácsi lakásért. Érdeklődni lehet: Fülöpp Endréné, Mohács, Radnóti ltp. 5. ép. fszt. 1. 17 óra után.

Ures szoba-konyhás, komfortos albérletet keresünk. „Január 1-től" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fiatal házaspár egy gyermekkel bútorozatlan, különálló szoba, konyha, fürdőszobás lakást vagy lakrészt bérelne hosszabb időre. — „Nelli" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Dolgozó nő központi fűtéses albérletet keres fürdőszoba használattal. „Nyugodt otthon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fiatal házaspár 2 gyermekkel szoba-konyhás albérletet keres. „Üresen" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kaposvári 2 és fél szobás, összkomfortos lakásomat elcserélném pécsire. Tanácsra is. — Cím: Kaposvár, Zaranyi lakótelep 9. Tóth Imre.

Elcserélném két és fél szobás, Széchenyi téri, kertes, komfortos öröklakásomat belvárosi, legalább másfél szobás, komfortos lakásra. „Árkülönbözettel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kisharsányi szőlőhegyen 360 n-öl szőlő eladó. — Érdeklődni Kisharsány, Petőfi u. 38.

Radnóti utcában kétszobás, szövetkezeti lakás eladó. „81 nyár" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fiatal, dolgozó, jólelkű nő életjáradékot és készpénzt fizetne lakásért vagy házrészért magányos személynek. Szükség esetén segítségére leszek. „Nyugdíjkieqészítés összeköltözés nélkül" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Mohács, Március 15. u. 1. kétszoba-konyhás családi ház eladó.

Mohácsi-sziget, Riha 49. tanya eladó, 2 kh föld, villany, fúrott kút van. Cím: Élesd 18. Ábrahám József.

Mohács, Rózsa u. 29., háromszobás, összkomfortos, modern, fél házrész eladó.

Hétvégi, 400 n-öles telkek eladók a keszüi Gyöngyös autóbuszmegállónál. Felvilágosítás a helyszínen Harth József kádármesternél.

150 ezer kp-val lakást vennék. „Tél" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kétszoba-komfortos, kertes házrész beköltözhetően eladó, kp. plusz OTP. Pécs, I. ker., Cinka Panna u. 3.

Eladó beköltözhetően kisebb ház garázzsal, 360 n-öl telek, részben gyümölcsös, szőlő. A ház nyaralónak is alkalmas, villany, víz van. Makár-tetőn. „Közel a városhoz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Két darab kétszobás, összkomfortos, tanácsi lakást cserélnék nagyméretű családi házra. „Harmadik kerületi lakások" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kertes kis ház eladó, megegyezés szerint. Stenner Jakabné, Lothárd, Rákóczi u. 18.

Feked 64. számú ház csendes, nyugodt helyen, eladó. Érdeklődni lehet: Merkl György, Erdősmecske, Ady E. u. 19., mindennap.

Háromszobás, összkomfortos lakás (központi fűtéses) áron alul eladó. Garázs és pince van. Érdeklődni délután 5 órától. Vranesics János, Vasas II., Hajadon u. 1/2. sz.

Komló, Gagarin u. 7. alatt két és fél szobás szövetkezeti lakás eladó. Havasi.

Lángossütő bódét, felszereléssel, vennék. — „Bárhol" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Beköltözhetően eladó belvárosi, kétlakásos családi ház emeleti része, két szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha. „Gábor" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

1300-as Zsiguli kifogástalan állapotban eladó. Ungvár u. 43.

Háromléves, most műszakizott 126-os P. Fiat eladó. Érdeklődni 30-292-es telefonon, 17 órától.

Harkány víkendtelepen eladó egy négyszemélyes, egy egyszemélyes heverő és egy kétajtós szekrény. Érdeklődni a 18-492-es telefonon.

Szép, NDK, panorámás babakocsi eladó. Tátra u. 5.

Egy benzinnel működő vízszivattyú eladó. Érdeklődni lehet a 18-492-es telefonon.

ZB-s Wartburg de Luxe eladó. Pécs, Kassa u. 5.

Akai GX 4000 D és Tesla B 100 típusú magnó eladó. Érdeklődni lehet a 31-479-es telefonon 18 óra után.

60—120 l-es műanyag hordók, olajkályha és tartozékai, Trabant kagylóülés, 250/125-ös farostlemez eladó. Pécs, Kassa u. 18., fszt.

NDK sátras utánfutót vennék. Árajánlatot kérek. EGP 40-es egyetemes golyós prés nagyon olcsón eladó. 7700 Mohács, Kun Béla u. 5. Muszti.

300-as, 380 voltos, állítható faipari körfűrészgép eladó. Érdeklődni lehet: Pécs, Patacs, Gém u. 16. délután 15 óra után.

Szovjet búvárszivattyú, barkács fúrógép tartozékaival, Wartburg féltengelyek eladók. 600—800-asig, gyári típusú szalagfűrészt vennék. — Temesvári László, Szabadszentkirály, Ady E. u. 39.

850-es Fiat teljesen felújított állapotban, levizsgáztatva eladó. Pósa Lajos u. 7.

Eladók öntöttvas radiátorok, kályhával, tartozékokkal, törpe villanytűzhely, garzon gáztűzhely, nagy ebédlőasztal. Érdeklődni reggel-este a 30-821-es telefonon és személyesen 16—18 óra között. Dr. Angyalné, Székesfehérvár u. 9.

Bokorrózsák megrendelhetők a világ legszebb rózsáiból őszi szállításra 20 forinttól. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Szücs István rózsaiskolája, 5400 Mezőtúr, Munkás u. 11.

Liba, kacsa, csibe keltetőgép kifogástalan állapotban eladó. Pécs, III. ker., Nagy-Daindol 5/1.

Modern bútorokat veszek és eladok. Buzádiné, Garay u. 4.

Zsigulit vagy Trabantot vennék, karambolosat vagy lejárt műszakival. „Ármegjelöléssel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

1972-es kiadású, 1600-as automata sebváltós Ford Taunus első kézből eladó. Érdeklődni 17 óra után Mohács, Radnóti 12. Halenánénál.

Autóba akasztható NDK kombinált gyermek sportkocsi, piros, eladó. Mohács, Tanácsház u. 1. Szondi.

UM-es, 1200-as Zsiguli, 83. augusztusig érvényes műszakival, bevonulás miatt eladó. Pécs, I. kerület, Gorkij u. 3. 31-es busz végállomásánál.

1 db csappal ellátott olajoshordót vásárolnék. Lakatos Lajos, Buzsáki I. u. 31.

Műanyag kajakot cserélnék üzemképes motorkerékpárért. „Típus" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Napos és előnevelt csirke: húshibrid, hampshire, kendermagos fajtákra 1981-re megrendelést felveszek. Horváthné, Siklós, 7800 Szabadság u. 16. Telefon: 251.

Matador 26 típ. orgona, Regent 30 H-s erősítő eladó. Mohács, Mező u. 2.

Palázáshoz minőségi viharkapocs kapható. 7150 Bonyhád, Gagarin út 23.

Új, világos szekrénysor és ülőgarnitúra hálóeset miatt eladó. Érdeklődni: 10-113 telefonon, 16 óra után, szombat, vasárnap egész nap.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta kárpitos Pécs, Déryné u. 11.

Ezüstfenyők eladók. — Sellye, Dráva u. 7.

Eladó olasz, összecsukható babakocsi. Meszes, Fekete Gy. tér 12. Domján.

Gold Sztár tv olcsón eladó. Pécs, Fülep Lajos u. 22. Berczi (Siklósi városrész).

Jó minőségű libatrágya, 100 q, ingyen elvihető. Keszü, Petőfi u. 137.

601-es Trabant tartalék karosszériával együtt eladó. Pécs, Diana tér 6. III. 11.

Moslékot keresek megvételre. „Nagyobb mennyiségben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szőlőforgatást, mindennemű földmunkát vállalunk. „Precíz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2 db 350—400 kg-os és 2 db 150—170 kg-os bikaborjú eladó. Görcsöny, Dózsa u. 27.

Nyolcvankettőig vizsgázott 1200-as VW eladó. Zamárdi, Esze T. u. 3. (Mészáros). Telefon: 31-072.

Lada 1200 Combi szgk., ötéves, eladó, esetleg kisebb közeli vidéki házra elcserélném. Érdeklődni állandóan: Csönki, Pécs, Kossuth L. u. 28.

IN-es Zsiguli eladó. Érdeklődni: Fürst Sándor u. 44. 16—19 óra között a garázsban.

ZS 5050 Lada 1300-as eladó. Érdeklődni Mohács, Felszabadulási lakótelep 15/C. Weber Ádámnál, 16 óra után.

VEGYES

Összkomfortos családi házamban kisgyermek gondozását vállalom. — „Óvodás korú" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe

Mindennemű új és tetőjavítási munkákat gyors határidővel vállalok. „Tetőfedő mester" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gépesített háztartásba heti két alkalommal takarítónőt keresek. Surányi (Magaslati) út 48/B.

Minden típusú fregoli és panelfúrás, szögbelövés, raklámáron megrendelhető. Várhelyi. Pécs, Bárány u. 3. Telefon: 11-166. Érdeklődni egész nap.

Kertvárosban garázs kiadó. Érdeklődni: 14-296-os telefonon délután.

Pótmama szolgálatot alkalmanként lakásomon, délután 5-től reggel 7 óráig, vállalok. Érdeklődni telefonon 20-974, délután 5 órától.

Műszeres zongorahangolás, -javítás garanciával. Szigeti Gábor hangszerhangoló kisiparos. Felsőmalom u. 14. Telefon: 19-343, esti órákban.

Cserépkályhák átrakását, újak építését vállalom. Müller József, 7626 Pécs, Alsóbalokány u. 51.

Redőnykészítés garanciával. Dombóvári Emil, 7626 Pécs, Újvilág u. 46. Telefon: 28-342.

Negyedik éves joghallgató egyetemi felvételire felkészítést vállal. Igényt „Biztató kilátás" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy a legdrágább férj, édesapa, nagyapa, após,

DR. WOLF FERENC
ny. ügyvéd

77 éves korában elhunyt. Drága halottunkat csendben eltemettük. Részvétnyilvánítások mellőzését kérjük. A gyászoló család.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk és testvérünk,

SZABÓ JÁNOS
kistótfalusi lakos,

életének 74. évében, hosszan tartó betegség után elhunyt. Temetése november 3-án 13.30 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem,

KONKOLY JÁNOS

71 éves korában csendesen elhunyt. Temetése november 4-én fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják felesége, sógornői, sógora és a széles körű rokonság.

Megrendüléssel tudatjuk, hogy munkatársunk és barátunk,

HAJNAL LÁSZLÓ

villanyszerelő 51 éves korában elhunyt. Végső búcsúztatása november 3-án 15 órakor lesz a pécsi központi temetőben. István-aknai villamosműhely dolgozói.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett feleségem, édesanyánk, testvérünk és rokonunk,

MATUZ LÁSZLÓNÉ
Győrfi Anna

1980. október 29-én, 47 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése november 3-án 15 órakor lesz a mohácsi római katolikus temetőben. Mély fájdalommal a gyászoló család.

A Petőfi halászati tsz vezetősége, tagsága mély megrendüléssel tudatja, hogy

MATUZ LÁSZLÓNÉ,

a tsz elnöke 1980. október 29-én, életének 47. évében váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 3-án 15 órakor lesz a mohácsi római katolikus temetőben. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Fájdalommal tudatom, hogy szeretett férjem,

NAGY FERENC,

volt vendéglátói dolgozói 77 éves korában, hosszú szenvedés után csendesen elhunyt. Temetése november 3-án 14 órakor lesz a mohácsi katolikus temetőben. Gyászoló özvegye.

Fájdalommal tudatjuk, hogy

DR. VÁNDOR GYULA
ny. gimn. tanár

1980. október 27-én 82 éves korában meghalt. Temetése 1980. november 5-én 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család. Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

MELLES LÁSZLÓ

hosszú szenvedés után, 55 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 5-én fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, apósunk, nagypapánk, testvérünk, sógorunk és rokonunk,

SZABÓ SÁNDOR

volt szobafestő, 67 éves korában súlyos betegség után elhunyt. Temetése 1980. nvember 4-én 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk, dédnagypapánk,

MOLNÁR GYÖRGY

Pécsújhegy, Kakukk utcai lakos, 75 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 5-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Értesítjük a kedves ismerősöket és rokonokat, hogy

SZÁRKA JÁNOS
MÁV nyugdíjas

búcsúztatása 1980. november hó 6-án fél 10 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Horváth István és neje.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyám, anyósom, nagymamánk,

TOREKI IMRÉNÉ
Kovács Katalin

volt diósviszlói lakos, 74 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Temetése november 6-án fél 11 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

A Pécs megyei városi Tűzoltóság Parancsnoksága tudatja, hogy

TORMA JÓZSEF

nyugdíjas tűzoltó főtörzsőrmester 81 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 3-án (hétfőn) 15.30 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Temetéséről a parancsnokság gondoskodik. Pécs megyei városi Tűzoltóparancsnokság.

Az 1. sz. Gyakorló Általános Iskola nevelői és dolgozói mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett munkatársunk,

BENCZE ELEMÉR
asztalos

52 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 3-án fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Emlékét megőrizzük.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagypapánk és kedves rokonunk,

WAGNER GYÖRGY
nyugdíjas aknász

57 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 3-án fél 3 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. A gyászoló család.

Mély megrendüléssel értesítünk minden kedves rokont és ismerőst, hogy

DEÁK LÁSZLÓ

nagypalli lakos, a Mecseki Erdőgazdaság kerületvezető erdésze, a geresdlaki Új Élet vadásztársaság tagja, 1980. október 30-án, 48 éves korában, tragikusan elhunyt. Temetése 1980. november 2-án 14 órakor lesz a nagypalli református temetőben. — A gyászoló család.

KÖZÉRDEKŰ

Gépihímző-tanfolyam indul november 5-én 17 órakor a József Attila Művelődési Házban, Pécs, Korvin O. u. 20. Részvételi díj 300 Ft. Vezeti: Csehné Szántó Lívia.

Gépikötő-tanfolyam indul a József Attila Művelődési Házban, Pécs, Korvin O. u. 20., november 5-én 17 órakor.

A „Bóbita" bábegyüttes minden vasárnap de. 10 órakor előadást tart. (Déryné u. 18.) Műsoron: Padányi—Kós: Játékmaci kirándul. Garay—Ambrus: A három kismalac.

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy ma este a Nádor étteremben, kávéházban és söröző ben zártkörű rendezvény lesz.

SZŐLŐTERMELŐK, FIGYELEM!

Fehér és vörös borszőlő oltványok, valamint csemege szőlőoltványok őszi szállításra előjegyezhetők.

ELŐJEGYZÉS HELYE:
a Pécsi ÁFÉSZ Baromfiboltja, a Szalai A. u. és a Bajcsy-Zsilinszky u. sarkán (a nagy gépkocsiparkolóval szemben).

ELŐJEGYZÉS IDEJE:

hétfőtől — szombaton is —

7—12 óráig.

Szovjet hanglemezhetek

(október 30-tól november 8-ig).

Népszerű komolyzenei különlegességek, zenekari művek, kamarazenék, hangversenyek, zongoraversenyek, operafelvételek teljes választékából válogathat és vásárolhat 50 és 70 forintos árakon a Hanglemezgyártó Vállalat és a Baranyaker Vállalat közös üzemeltetésű 3. sz. Hanglemezboltjában (Pécs, Kossuth L. u. 20.), valamint a Mecsek Áruház hanglemezosztályán, a III. emeleten.

A MEGYESZER
(Pécs, Edison u. 14.)
üzeme

felvesz fiatal villanyszerelőket

I. 477/1980.

Olasz MPL 10 típ.
rotációs kapára
(10 LE)
ELŐJEGYZÉST FELVESZÜNK!
Kérjen felvilágosítást a vasosztályunkon,
A KONZUM ÁRUHÁZBAN (Pécs, Kossuth tér)

Kulcsmásolás!

2 perc alatt új biztonsági kulcsot készítünk.

Új szolgáltatással várja Önt az Ezermesterbolt, Pécs, Szalai A. u. 8.

CENTRUM HÉTFŐ

1980. november 3-án 20 százalék visszatérítés

Bébi és kiskamasz kinai bársonynadrág	156—206,— Ft-ig
női otthonka	179,— Ft
női krepphálóing	160—220,— Ft-ig
fiú konfekcionált pizsama	90—160,— Ft-ig
minden férfi és fiú hosszú ujjú ing	56—390,— Ft-ig
minden gyermek kötött pulóver és kardigán	60—350,— Ft-ig.

CENTRUM ÁRUHÁZ

CENTRUM ÁRUHÁZ A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat felvesz

- üzemőröket,
- takarítónőket és
- betanított munkásokat.

JELENTKEZNI LEHET: Pécs, Szántó Kovács János u. 1/A., munkaerő-gazdálkodás.

I. 498/1980.

A Komló és Vidéke ÁFÉSZ

Hosszúhetény, 23. sz. élelmiszerboltjába azonnali belépéssel
boltvezetőt keres
Előírt szakképesítés: szakképzett boltvezető.
Jelentkezés a kereskedelmi osztályunkon, Komló, Kossuth L. u. 13.

II—24/1980.

TŰZHELYRŐL AZ ASZTALRA...
Hőállótál-bemutató a Centrum Áruházban,
ahol angol, francia, szovjet és magyar termékekből válogathat november 3-tól november 15-ig.
CENTRUM ÁRUHÁZ
A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!
CENTRUM ÁRUHÁZ

A Pécsi Vasas Ipari Szövetkezet felvesz

dolgozókat az alábbi munkakörökbe:

▽ lakatos és marós szakmunkás,
▽ férfi és női segédmunkás.

JELENTKEZÉS: PÉCSI VASAS IPARI SZÖVETKEZET, Pécs, Szalai András u. 8., munkaügy.

I. 460/1980.

Választ várnak az év végéig

Lausanne-ban először ülésezett az új elnök, Juan Antonio Samaranch megválasztása óta a Nemzetközi Olimpiai Bizottság végrehajtó bizottsága. Az egyik fő téma: a NOB VB kivizsgálja a moszkvai nyári olimpiai játékokról való távolmaradások okait. Összesen 66 nemzeti olimpiai bizottsághoz küldenek levelet, melyben a kérdés: „Miért nem voltak ott Moszkvában?" Az év végéig várják a választ, és nagyon remélik, hogy az indokokat tartalmazó levelek időben érkeznek a NOB székházába. Hírek szerint egy különbizottság megalakítását is fontolgatják, mely még behatóbban foglalkozna a távolmaradók magyarázatával.

„Az ismert politikai nyomás miatti távollét persze korántsem lesz mindegyik olimpiai bizottság igazolása" – mondta Monique Berlioux, a NOB igazgatója. A 147 nemzeti bizottság között persze ismerünk olyanokat is, melyek még sohasem küldtek sportolókat olimpiai játékokra. Egyrészt mert kicsiny országok, másrészt pedig kevés a pénzük, fedezetük a részvételi költségekre, utazásra, felkészülésre . . ."

A NOB ugyanakkor kemény intézkedéseket fontolgat olyan olimpiai bizottságok ellen, melyek megszegték az olimpiai chartát azzal, hogy túl könnyen adták meg magukat a kormányzataik részéről rájuk nehezedő politikai nyomásnak. Nincs ilyen „büntetőelképzelés" az Egyesült Államok olimpiai bizottsága ellen, mert ilyesmivel a NOB megítélése szerint zavarnák az 1984-es játékok előkészületeit. A NOB VB egyébként éppen a soronkövetkező olimpia színhelyén tartja legközelebbi ülését 1981 februárjában, mely egyben alkalom lesz az 1984-es házigazdák előkészületeinek felmérésére is.

Monique Berlioux, a NOB igazgatója bejelentette, hogy a programbizottság egyetértésben a Nemzetközi Tenisz Szövetséggel, behatóan tanulmányozza annak lehetőségét, hogy az olimpiai játékok műsorán 1924 óta nem szerepelt teniszsport miképpen térhetne vissza a programba. Az már biztos, hogy 1984-ben Los Angelesben a tenisz versenyszám nem lehet, ám ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az ötkarikás hivatalos programmal párhuzamosan bemutatókon ne szerepelhessen. A sportág jövőjével kapcsolatban 1981 februárjában Los Angelesben újra foglalkoznak.

Hiába küldött delegációt Lausanne-ba a Nemzetközi Cselgáncs Szövetség, a NOB végrehajtó bizottsága megerősítette az olimpia idején Moszkvában hozott döntését, miszerint az olimpiai műsorból törlik a cselgáncsversenyeknek abszolút kategóriában megrendezett küzdelmeit. Ami pedig a női maratoni futás műsorba iktatását illeti, a kérdést függőben hagyták.

A végrehajtó bizottság a jövő szeptemberi Baden Baden-i olimpiai kongresszus hatáskörébe utalta az olimpiai eredményhirdetésekkel kapcsolatos problémát, nevezetesen annak megvitatását, hogy szükség lesz-e a jövőben is a nemzeti zászlók felvonására, illetve a himnuszok eljátszására. Ismeretes, hogy bizonyos körök már hosszú ideje igyekeznek mindenféle „politikai" színezetétől megfosztani az érématadó ünnepségeket.

Végül, de nem utolsósorban De Merode herceg, a végrehajtó bizottság új tagja, aki egyben a NOB orvosi bizottságának elnöke, jelentést tett a moszkvai olimpián elvégzett doppingvizsgálatokkal kapcsolatban, s kijelentette, hogy egyetlen pozitív tesztet sem rögzítettek. A belga sportvezető szerint ez többek között annak is köszönhető, hogy több országban az olimpia előtt rutinvizsgálatokat végeztek el, s mindazokat, akiknél „gyanús" jeleket tapasztaltak, nem indították.

Labdarúgó NB I.

Az MTK-VM vendége lesz a PMSC

A labdarúgó NB I. hétvégi fordulójában a PMSC Budapesten vendégszerepel. A pirosfeketék az MTK-VM-mel veszik fel a küzdelmet.

A bajnoki táblázaton lényeges különbség mutatkozik a két csapat közt. A pécsiek a 9. helyen állnak 12 pontjukkal, az MTK-VM a bajnoki táblázaton az utolsó előtti 17. helyet foglalja el 2 ponttal. A nagymúltú budapesti csapat idén igen gyengén szerepelt. Eddig mindössze egy győzelemre tellett erejükből. Szentmihályi Antalnak, az MTK-VM edzőjének ugyancsak fáj a feje, hogy rendbehozza csapata szétzilált szénáját. A legutóbbi fordulóban sem árult el kirobbanóan jó formát az MTK-VM, Budapesten a Hungária körúton a kékfehéreknek döntetlennel kellett megelégedniük Zalaegerszeggel szemben. A pécsiek imponáló gólaránnyal fektették kétvállra a Tatabányai Bányászt.

A mérkőzés esélyeit latolgatva igazat kell adnunk a pécsi csapat vezetőinek, akik azt hangoztattják, hogy most el lehetne kapni Budapesten is az MTK-VM-t. Nagy valószínűség szerint azonban a csapatok megosztoznak majd a bajnoki pontokon.

A PMSC összeállítása még nem alakult ki. Kincsesre és Réfire nem számíthatnak a piros—feketék a két játékos sérülése miatt. Kincsest műteni kell, de Réfi sincs rendben. Katzirz, Pál, és Dárdai szereplése is kétséges, mivel mindhárman sérüléssel bajlódnak. Csak a helyszínen dől el, vállalni tudják-e a játékot. Így elég sok a kérdőjel a PMSC mai, MTK-VM elleni összeállításában. A tervek szerint Katzirz (Bodnár), — Schulteisz, Róth, Pál (Tapaszti), Brezniczky — Lutz, Dárdai (Baumann), Gollai, Lőrincz – Nagy, Kardos csapat veszi fel a harcot a budapesti kék—fehérekkel.

Előrehozott bajnoki mérkőzés

Bp. Honvéd—ZTE 3:1 (1:0)

Kispest, 2000 néző, v.: Bártfai

Bp. Honvéd: Gujdár — Paróczai, Kocsis, Garaba, Varga — Dajka, Nagy, Lukács — Bodonyi, Esterházy, Kozma.

ZTE: Déri — Szimacsek, Kanász, Kereki, Péter — Galántai, Soós, Mihalecz — Takács, Gass, Csepregi.

A 37. percben Kozma az ötössel egymagasságban beadott, a felfutó Esterházy pedig öt méterről elegáns csúsztatott fejessel vette be a ZTE kapuját (1:0).

Szünet után Bodonyi helyét Kuti foglalta el a Bp. Honvédben. Az 58. percben Esterházy Péterrel csatázott, veszettnek tűnő labdát szerzett vissza, Kozma pedig három méterről a jobb kapufa mellett lőtt a kapuba. (2:0). A 74. percben Garaba saját térfele közepéről indította Kozmát. Szimacsek a labda mellé fejelt, Kozma pedig a kifutó Déri fölött 14 méterről a kapuba emelt. (3:0). A 87. percben kapu előtti kavarodásból Szimacsek közeli fejessel szépített. (3:1).

AZ NB I. ÁLLÁSA

1.	Ferencváros	12	7	3	2	29-13 17
2.	Vasas	12	7	3	2	26-14 17
3.	Bp. Honvéd	12	7	2	3	25-15 16
4.	Videoton	12	7	2	3	23-16 16
5.	Nyíregyháza	12	6	4	2	12- 6 16
6.	Békéscsaba	12	6	2	4	17-16 14
7.	Ú. Dózsa	12	4	5	3	21-19 14
8.	Volán	12	4	4	4	18-21 12
9.	Pécs	12	4	4	4	15-18 12
10.	Tatabánya	12	3	5	4	14-12 11
11.	Zalaegerszeg	13	4	3	6	20-27 11
12.	Csepel	12	4	2	6	16-14 10
13.	Rába ETO	12	3	4	5	13-15 10
14.	Diósgyőr	12	3	4	5	11-17 10
15.	Debrecen	12	4	1	7	12-18 9
16.	Kaposvár	12	3	3	6	14-22 9
17.	MTK-VM	12	1	5	6	10-20 7
18.	Dunaújváros	11	2	2	7	15-28 6

Pécsi hegymászók

Egy éve alakult a Pécsi Orvosegészségügyi SE hegymászó szakcsoportja. A veszélyes, de sok szépséget rejtő sportág pécsi képviselői edzéseiket szerény körülmények között, egyrészt a Havihegy, másrészt a Jakabhegy Babás szerkövek melletti szikláin tartják. Minden alkalmat megragadnak, hogy e drága sportág gyakorlásának lehetőségeit biztosítsák: legutóbb a Szigeti úti magasházat szigetelték bérmunkában. A pénzen felszerelést vásárolnak és magashegyi túrákat szerveznek a Tátrába, a román Kárpátokba, sőt már az Alpok legmagasabb csúcsaira is feljutottak pécsi hegymászók.

A pécsi Csermely Vilmosnak állítva emléket, a sportág tömegesítése érdekében alapfokú hegymászó tanfolyamot szerveznek a jövő év tavaszán.

Motil Emil

A megyei labdarúgó II. osztály állása

Tamási csoport

1.	Nagynyárád	9	6	1	2	16- 8 13
2.	Hidas	9	5	3	1	10- 3 13
3.	Dunaszekcső	9	5	2	2	20- 9 12
4.	Geresdlak	9	5	2	2	21-13 12
5.	Nagykozár	9	4	4	1	11- 7 12
6.	Himesháza	10	5	2	3	16-17 12
7.	Szederkény	10	3	5	2	10- 9 11
8.	Újpetre	9	5	—	3	15-14 10
9.	Somberek	9	4	1	4	12- 9 9
10.	Olasz	9	1	5	3	12-13 7
11.	Magyarbóly	9	2	3	4	12-14 7
12.	Püspökbóly	9	2	2	5	12-15 6
13.	Lippó	10	2	2	6	8-16 6
14.	Újmohács	10	1	3	6	9-19 5
15.	Babarc	10	2	1	7	10-28 5

Dr. Czibulka csoport

1.	Sásd	10	7	3	—	22-10 17
2.	Szentlőrinc	10	6	3	1	26- 8 15
3.	Szentegát	10	7	—	3	33-14 14
4.	P. Gázmű	10	6	1	3	29-17 13
5.	Sz.-szentkirály	10	6	1	3	21-18 13
6.	Harkány	10	5	2	3	21-13 12
7.	Kétújfalu	10	4	4	2	22-15 12
8.	Bogádmindsz.	10	3	3	4	13-19 9
9.	Pellérd	10	3	3	4	15-24 9
10.	Abaliget	10	3	2	5	11-10 8
11.	Kishárságy	10	4	—	6	11-28 8
12.	Hosszúhet.	10	2	3	5	21-22 7
13.	Szentlászló	10	2	3	5	15-22 7
14.	Magyarszék	9	3	—	6	14-25 6
15.	Ócsárd	10	1	2	7	21-34 4
16.	F.-szentmárton	9	1	2	6	11-27 4

BARANYA MEGYEI MAGAS és MÉLYÉPÍTŐ

Pécs, Pécs környéki, mohácsi, magyarbólyi, siklósi, szigetvári telepeinkre

FELVESZÜNK:

— kőműves
— ács-állványozó
— villanyszerelő
— hidegburkoló
— fűtésszerelő
— vízvezeték-szerelő
— festő
— kubikos
— műköves
— segédmunkás

dolgozókat

JELENTKEZNI LEHET: PÉCS, Fürst S. u. 5. sz., munkaügyi osztály
MOHÁCS, Budapesti országút, Fehér József építésvezetőnél,
MAGYARBÓLY, — AGROKÉMIA — Kiss György építésvezető,
SIKLÓS, Gordisai út — Nagy László épv.
SZIGETVÁR, Lenin lakótelep — Kiss J., Pintér J. építésvezetőknél.

BARANYA MEGYEI MAGAS és MÉLYÉPÍTŐ

SPORT DN SPORT

Sakk

A PMSC nemzetközi nagymesterverseny 10. fordulójában egy függőjátszma maradt: Cserna–Flesch között. Utóbbinak gyalogelőnye van a végjátékban. Eredmények: Rajna –Karsa 1:0, dr. Valich (NDK) –dr. Eperjesi 1:0. Döntetlenek: Petrovics–Dantar (mindkettő jug.), Notaros (jug.)–Groszpéter, Popovics (jug.)–Bilek és Lengyel–Trois (brazil). Elmaradt függőmérkőzések: 7. fordulóból: Groszpéter–Petrovics 0:1, a 9. fordulóból: Groszpéter–dr. Malich (döntetlen). Az élcsoport állása: 1. Rajna (Bp. Volán), Nkm. 8 pont, 2. Popovics (jug.) nkm. 7 pont, 3. Flesch (PMSC) nkm. 6,5 pont (egy függő), 4. dr. Malich (NDK) nk. nm. 6 pont és 5—6. Trois (brazil) nkm. és Bilek nk. nm 5,5–5,5 pont.

Röviden

Teke. NB II. férfimérkőzések: P. Kesztyűgyár–Sárvári Kinizsi 7:1, PMSC–Bakony Vegyész 6:2, NB II. női mérkőzés: PBTC–Sabaria 5:3.

Labdarúgás. A New York Cosmos Portugáliában folytatta világ körüli portyáját és az Oporto elleni mérkőzésen sovány, 1:1-es döntetlent ért el. A hazaiak rúgták a 20. percben a vezető gólt (Sousa), majd öt perc múlva büntetőből Chinaglia egyenlített. NB II. nyugati csoportjának góllövő listáján Szabadi (Sellye) 7 góllal holtversenyben 3., Stemler (Komló) és Horváth (PVSK) 6–6 góllal ugyancsak többedmagával 4. Az élmezőnyt egyébként Rácz L. (Keszthely) vezeti 10 góllal.

Sakk. Meglepő hírügynökségi közlemény látott napvilágot: a nyugatnémet Robert Hübner esetleg visszalép a Korcsnoj elleni sakkvilágbajnok-jelölti döntőtől. Wilfried Hilgert, a nemzetközi nagymester NSZK-beli menedzsere közölte a sajtóval, hogy Hübner kész a bejelentés megtételére a közte és a Nemzetközi Sakkszövetség (FIDE) között támadt nézeteltérésből kifolyólag.

Hétvége a sportpályákon

Baranyai rangadó az NB II-ben Súlyemelő-csb Pécsett

A labdarúgó NB II. hétvégi fordulójában érdekes mérkőzések lesznek. A Baranya megyei csapatok egymással találkoznak. Komlón a Sellye lesz a hazaiak vendége, Mohácson a PVSK-val veszik fel a harcot a hazaiak. Mindkét mérkőzés érdekes, izgalmas összecsapást ígér. Különösen az MVTE—PVSK mérkőzés ígérkezik változatosnak. A PVSK nagyobb rutinját, felkészültségét a hazaiak lelkesedésükkel kiegyenlíthetik. Komlón, a bányász csapat az esélyesebb, de a kiesés elkerüléséért harcoló sellyeiek meglepetésre képesek.

A megyebajnokság mérkőzései is folytatódnak. A legutóbbi fordulóban a listavezető Siklós ellen győztes Villánynak Szentlőrincen az U. PEAC lesz az ellenfele. Jó mérkőzést ígér a Mázaszászvári—BTC és a két szomszéd vár, Siklós—Beremend találkozója.

A kosárlabda NB I. mérkőzései során a PVSK férficsapatára nehéz feladat vár. Ma délután Budapesten a Honvéddel veszik fel a vasutasok a harcot, vasárnap délután Pécsett a Műegyetemet fogadják. A PVSK női csapata a többszörös bajnok BSE vendége lesz Budapesten.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a PMSC Tüzér utcai termében rendezik meg a súlyemelő OB II. második fordulójának versenyét. A pécsiek a Kinizsi Húsos és a Bp. Spartacus súlyemelőivel versenyeznek. Az első fordulóban az összesített rangsorban a pécsiek a 10. helyet szerezték meg. Amennyiben a rangsorban előrébb tudnak kerülni, az az OB I-be jutást jelentené a PMSC-nek. Legutóbb Lengyelországban a Sztaniszlav Zgondek emlékversenyen álltak rajthoz a legjobb pécsi súlyemelők. Szabó, súlycsoportjában 287,5-es teljesítménnyel (127,5 szakítás, 160 lökés) 2. volt, Kazinczy 3. lett 310-es teljesítménnyel (130 szakítás, 180 lökés). Pencz nem jutott helyezéshez.

MŰSOR

SZOMBAT, NOVEMBER 1.

LABDARÚGÁS: NB I. mérkőzés: MTK-VM—PMSC, Budapest, 13.00. NB I. ifjúsági-mérkőzés: MTK-VM—PMSC, Budapest, 11.00. Megyei mérkőzés: Zsolnay–Bóly, Porcelángyár-pálya, 13.00.

KOSÁRLABDA: NB I. mérkőzés: Honvéd—PVSK. Férficsapatok, Budapest, 16.00. NB II. mérkőzés: Komlói Bányász–MÁV-Nagykanizsa, nők, Komló, 16.00. Keszthelyi Haladás—U. PEAC, férfiak, Keszthely, 15.30. Pécsi Postás—Pét, férfiak, Komarov Gimnázium, 12.00.

TEKE: NB I. mérkőzés: Szolnoki MÁV–Pécsi Gázmű, férfiak, Szolnok, 13.30.

VASÁRNAP, NOVEMBER 2.

LABDARÚGÁS: NB II. mérkőzések: Komlói Bányász—Sellye, Komló, 13.00. Mohács-Véménd TE–PVSK, Mohács, 13.00. Megyei mérkőzések: Mágocs—Steinmetz SE, Mágocs, 13.00. U. PEAC—Villány, Szentlőrinc, 13.00. Siklós–Beremend, Siklós, 13.00. Mázaszászvári Bányász—BTC, Mázaszászvár, 13.00. Postás–Vasasi Bányász, Postás-pálya, 10.00. Vajszló—Szigetvár, Vajszló, 13.00. Drávafok—Kinizsi, Drávafok, 13.00. István-akna–Kesztyűgyár, Pécsszabolcs, 13.00. Országos ifjúsági bajnokság: Sellye—Dombóvár, Sellye, 10.00. Mohács-Véménd–Szekszárdi Dózsa, Mohács, 11.30. Komló—Dunaújvárosi Építő, Komló, 11.15. PVSK—PMSC, PVSK-pálya, 9.30.

KOSÁRLABDA: NB I. mérkőzés: PVSK–MAFC, férfiak, Városi Sportcsarnok, 15.30. BSE—PVSK nők, Budapest, 10.30. NB II. mérkőzések: Komlói Bányász–Sabaria, nők, Komló, 10.30. Z. Volán—U. PEAC, nők, Zalaegerszeg, 11.00.

RÖPLABDA: NB II. mérkőzések. U. PEAC—Tabi Videoton, férfiak, POTE-csarnok, 10.00. U. PEAC–Ajkai Videoton, nők, POTE-csarnok, 11.39. Bauxitbányász—Pécsi Vörös Meteor, nők, Tapolca, 12.30. Keszthelyi Petőfi–Pécsi Vörös Meteor, férfiak, Keszthely, 12.30.

Sakk: OB II, mérkőzések: BKV-Előre—Komlói Bányász, Budapest, 10.30. Postás—PMSC, Budapest, 9.00.

SÚLYEMELÉS: OB II. CSB II. fordulója: PMSC, Kinizsi Húsos és a Bp. Spartacus részvételével. PMSC Tüzér utcai terme, 10.00.

November 7. tiszteletére

Háromtusaverseny Pécsett

Több éve foglalkoztatja a szakembereket, a sajtót és a közvéleményt, hogy a három évtizede – egy jó ötletként – „megszületett" háromtusa sportág miért hanyatlott vissza az elmúlt években. Amíg a hatvanas években több mint ötven vidéki háromtusa szakosztály (Baranyában hat) működött, addig ma csak Győrben és Székesfehérvárott működik. Egy-egy háromtusaverseny és -bajnokság hatalmas tömegeket mozgatott meg. Volt olyan időszak, amikor területi fordulókon előírt szinteket elért versenyzők juthattak csak el vidékbajnokságra, onnan pedig az országosra, mert olyan nagy tábora volt a sportágnak.

Az öttusa előkészítője, a háromtusa adott a magyar sportnak olimpiai és világbajnokokat, a vidéki háromtusa adta Balczó Andrást (Nyíregyháza), Bodnár Jánost (Eger) és a közelmúltnak és jelennek Maracskó Tibort (Székesfehérvár). A háromtusa létjogosultságát mégsem tartják fontosnak az illetékesek. Pécs is nevelt háromtusában országos bajnokcsapatot, vidékbajnokokat, öttusában IBV-válogatottat és országos ifjúsági bajnokság második helyezettet. A hatvanas évek végén kezdődött a visszaesés. Az illetékesek mindezekkel tisztában vannak, de még nem akadt olyan szerv, amelyik gazdája lenne ismét a vidéki háromtusának.

Az elmúlt harminc évben legjobb eredményeket elért pécsi három- és öttusázók november 7. tiszteletére is a háromtusa sportág meghonosodásának 30. évfordulójára, „öregfiúk" háromtusa-versenyt rendeznek. Ezzel is bizonyítani kívánják, hogy a sportág iránti szeretetük még ma is él, és adott esetben tanácsaikra, mint vezetőkre, számítani lehet rájuk.

Az úszást november 5-én 12 órakor rendezik a Hullámfürdőben, a lövést aznap 14 órakor az MHSZ lőtéren, a terepfutást november 6-án 15 órakor a Dömör-kapunál.

Monostori György

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: **Szendrői György**
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 302. szám
1980. november 2., vasárnap
Ára: 1,60 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Öt év számvetése

A Hazafias Népfront VII. kongresszusa 1981 februárjában ül össze. A kongresszus előkészítése megyénkben is elkezdődött. A városi körzeti népfrontbizottságok újjáválasztása már befejeződött, a községi népfrontbizottságokat választó falugyűlések még tartanak. Baranya megyében összesen 362 népfrontbizottság választására kerül sor. Közismert, hogy társadalmunk legátfogóbb politikai tömegmozgalmának bizottságait lakossági gyűléseken választják újjá. Ebből adódik, hogy mozgalmunk minél jobban eleget kíván tenni az MSZMP XII. kongresszusa azon útmutatásának: „A Hazafias Népfront segítse elő, hogy tovább erősödjék népünk összefogása feladataink megoldásában, ez nélkülözhetetlen feltétele a szocializmus építésének".

A számvetés időszakában a bizottságaink azt foglalják össze, hogy a helyi politikai feladatok megoldásában menynyiben sikerült előbbre jutni, milyen további célkitűzések megfogalmazása válik szükségessé. Ebben segítségünkre vannak a helyi tanácsok tisztségviselői, akik a falugyűléseken, a városkörzeti tanácskozásokon az V. ötéves terv teljesítéséről, a VI. ötéves terv helyi elképzeléseiről szólnak. A beszámolók jó alkalmat adnak a vélemények cseréjére, egyeztetésére. Az eddigi gyakorlat már bebizonyította, hogy a társadalmi közreműködés sokkal intenzívebb, ha a célok rangsorolásában is figyelembe veszik a lakosság észrevételeit. Jó példa erre az elmúlt öt év, hiszen közel egymilliárd forintra tehető megyénkben a társadalmi munka értéke. A társadalmi munkafelajánlások a most folyó gyűléseken is megfogalmazódtak. A társadalmi közreműködés készségének növekedése azt mutatja, hogy az állampolgárok többsége megérti gazdasági lehetőségeink behatároltságát, de jelzi az életmód változását, fejlődését, a jó lakóhelyi közérzet iránti igények növekedését.

Természetesen a beszámolók nemcsak településpolitikai feladatokkal foglalkoznak, hanem fontos társadalompolitikai kérdésekkel is, a résztvevőkkel együtt minősítik a lakóhelyi politikai közéletben való részvételüket. Vagyis azt vizsgálják, hogy mennyiben sikerült a HNF VI. kongresszusa állásfoglalásait helyileg megvalósítani.

Jó érzéssel állapíthatjuk meg, hogy a népfrontmozgalom tevékenysége az elmúlt öt évben megyénkben is fejlődött. Erősödött a szocialista összefogás, a pártszervek vezetésével és részvételével, a tanácsok, a társadalmi, szövetkezeti szervek aktív közreműködésével végeztük munkánkat. A tömegmozgalmi jelleg fejlődését bizonyítja, hogy bizottságainkban együtt munkálkodnak a munkások, a szövetkezeti parasztok, az értelmiségiek, az alkalmazottak, a kisiparosok, a különböző anyanyelvű, világnézetű és felfogású emberek. A rétegpolitikai munkánk arra is irányult, hogy közreműködjünk az MSZMP nő- és ifjúságpolitikai határozata megvalósításában. Gondot fordítottunk az idősek közéleti tevékenységének szervezésére, az érdekeltekkel megyei fórumon tekintettük át közös feladatainkat. A szülők-nevelők megyei parlamentjein többek között a családi életre nevelés témáját tűztük napirendre. A szocialista hazafiság, a reális nemzeti tudat kialakítását, az ez évben 20 éves jubileumát ünneplő honismereti mozgalmunk jól szolgálta. A rendszeresen folytatott béke-, baráti, szolidaritási munkánkkal arra törekedtünk, hogy a lakosság minél jobban megismerje a testvéri szocialista országok életét, a békéért folytatott küzdelem időszerű feladatait, hogy bővüljön azoknak a köre, akik érzékenyen reagálnak a nemzetközi élet eseményeire.

A kongresszust előkészítő témabizottságok 3 vitaanyagot dolgoztak ki, amelyek véleményezésére a népfrontbizottságokat kérték fel. A „Szocialista demokrácia, lakóhelyi közélet" című téma jó lehetőséget ad arra, hogy értékeljük azt a társadalmi közreműködést, amelyet az országgyűlés elé kerülő törvénytervezetek előkészítésében vállalt a mozgalom. Megyénkben úgyszólván valamennyi törvénytervezetről társadalmi vitákat szerveztünk, de bizottságaink részt vettek számos közérdekű tanácsi előterjesztés előzetes véleményezésében, ezzel is segítve a tanácsok döntéshozatalát. A tanácsokkal közösen létrehozott közéleti klubok és a rendszeresen folytatott egyéb tájékoztatók segítik a népképviseleti szervek tagjainak tájékoztatását, felkészülését a felelősségteljes közéleti feladataik ellátására. A különböző választások alkalmával a népfrontbizottságok mindig arra törekedtek, hogy a közéletbe új erőket vonjanak be. Most is azt szeretnénk, ha növekedne a köz érdekében tevékenykedők köre.

A másik téma az „Életmód, műveltség és közösségek a mai magyar társadalomban" címmel foglalja össze a népfront művelődéspolitikai tevékenységét a közoktatás és a közművelődés társadalmi támogatásában, az iskola, a család és a társadalom kapcsolatainak erősítésében.

A harmadik téma a gazdaságpolitikai feladatainkról szól, amelyből kiemelhető, hogy megyénkben a népfront keretében tevékenykedő kertbarátok és kistenyésztők megyei társadalmi szövetsége eredményesen támogatta az elmúlt években a mezőgazdasági kistermelést. A másik lényeges tevékenységünk a környezetvédelem társadalmi támogatása volt, az ez évben meghirdetett „Tiszta, kulturált környezetért" akció keretében mintegy 25 millió forintos értékű társadalmi munkát végeztek az állampolgárok a települések szépítéséért.

A közel sem teljes és vázlatos áttekintés talán érzékelhetővé teszi, hogy megyénk népfrontmozgalma sokirányú tevékenységet folytatott az elmúlt öt évben. Most az a feladatunk, hogy az MSZMP XII. kongresszusa, a megyei pártértekezlet határozatai alapján fogalmazzuk meg további tennivalóinkat, népfront jellegű, akcióképes népfrontbizottságokat válasszunk.

Befejezésül a Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottsága nevében megköszönöm a népfront tisztségviselőinek eddigi önzetlen tevékenységét és mindazok aktivitását, akik a népfrontbizottságokat választó gyűléseken részt vesznek, tanácsaikkal, észrevételeikkel, kritikai megjegyzéseikkel segítik további munkánkat.

Krasznai Antal,
a Hazafias Népfront
Baranya megyei Bizottsága
titkára

Készülődés a NOSZF 63. évfordulójára

Ünnepi megemlékezések, koszorúzások, zenés őrségváltás, új létesítmények átadása

A hatvanhárom esztendővel ezelőtti, világtörténelmet formáló eseményekre, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának méltó megünneplésére készül az ország. Budapest már zászlódíszben várja a jubileum napját.

Az ünnepen díszkivilágítás fényei emelik ki a főváros műemlékeit, a gellérthegyi felszabadulási emlékművet, s a Felvonulási téren a Lenin-szobrot. Az ünnepet megelőző napon az Országház előtt katonai tiszteletadással felvonják az állami zászlót. A gellérthegyi felszabadulási emlékmű előtt a Magyar Népköztársaság nemzeti lobogója és a nemzetközi munkásmozgalom vörös zászlaja emelkedik a magasba. A Parlament előtti Kossuth Lajos téren november 7-én délben zenés őrségváltás lesz az állami zászlónál.

Csütörtökön koszorúzási ünnepséget tartanak a szovjet hősök Szabadság téri emlékművénél: az MSZMP Központi Bizottsága, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Minisztertanács, a társadalmi és a tömegszervezetek, a fegyveres erők és testületek képviselői ott róják le egész népünk nevében kegyeletüket. Koszorút helyeznek el a budapesti szovjet nagykövetség, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport és a diplomáciai testület nevében is.

Az Országházban a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a NOSZF 63. évfordulója alkalmából kitüntetéseket adományoz kiemelkedő munkát végző párt-, társadalmi és tömegszervezeti tisztségviselőknek, s a népgazdaság különböző területein dolgozóknak. Este az Erkel Színházban díszelőadást tartanak: neves szovjet vendégművészek részvételével Verdi Aida című operáját tűzik műsorra.

A világ első győztes szocialista forradalmáról már az évfordulót megelőző napokban ünnepségeken emlékeznek meg a minisztériumokban, a főhatóságoknál, és kitüntetéseket nyújtanak át a munkában élen járó dolgozóknak. Az ipari üzemekben, a tsz-ekben, az intézményekben, az iskolákban is ünnepségeken idézik fel a Nagy Október történelmi eseményeit.

A fővárosi kerületek lakói koszorúzási ünnepségeken róják le kegyeletüket a szovjet hősök emlékműveinél, sírjainál, emléktábláinál.

November 6-án Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára ünnepi köszöntőt mond. A beszédet a Kossuth adó 17.40 órától sugározza, a televízió pedig 19.10 órától. Vlagyimir Pavlov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete az évforduló napján mond ünnepi beszédet: ezt a Kossuth adó 17.20-kor, a televízió 19.15 órakor sugározza.

Hazánk városaiban és falvaiban, valamennyi településén koszorúzási ünnepségeket, az évfordulót köszöntő megemlékezéseket, baráti találkozókat, politikai és kulturális rendezvényeket tartanak az elkövetkező napokban.

Az ünnepségekkel egyidejűleg sok helyütt új létesítményeket, köztük gyermek- és szociális intézményeket adnak át.

Az utolsó simításokat végzik

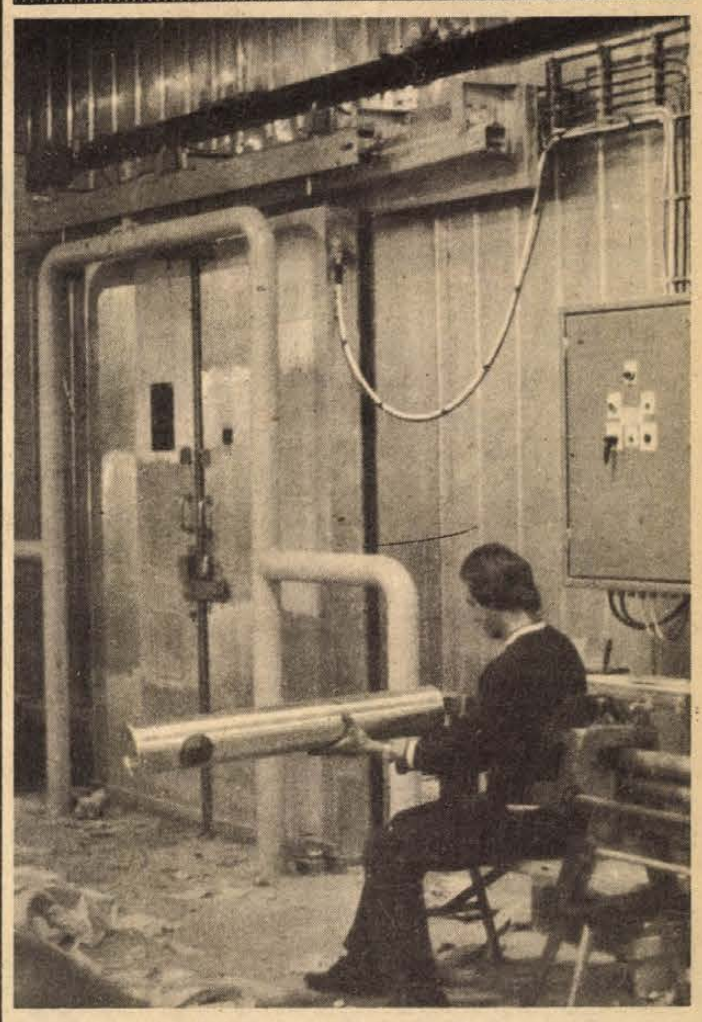

A szakemberek a belső szereléseket végzik

Próbaüzem előtt a bikali halfeldolgozó

Eredetileg karácsonyra ígérték, de a jelek szerint talán már előbb is asztalunkra kerülhetnek a bikali natúr és panírozott halszeletek. A Bikali Állami Gazdaság Alsómocsoládon épülő halfeldolgozója befejezéséhez érkezett: a jövő héten indulhat a próbaüzem. Baranya ez idő szerint legnagyobb élelmiszeripari beruházásán tegnap is dolgoztak, immár kívül-belül az utolsó simításokat végzik.

Mi van még hátra? Józserivel már csak a gépek végleges beállítása, amit a helyszínen tartózkodó nyugatnémet szerelők végeznek. Ezenkívül rendbe kell tenni a feldolgozó környezetét, takarítanak, parkosítanak. Eközben az alsómocsoládi és a gazdaság más tavaiban felhizlalt ezüst- és márványpontyok sorsukra várakoznak, az őszi lehalászások eredményeként biztosították a „nyersanyagot". A tervek szerint az évi ötezer tonna hal feldolgozására képes üzem egyelőre egy műszakban, a jövő ősztől két műszakban dolgozik.

A feldolgozóban szálkamentes félkész és kész, natúr és panírozott halszeletek készülnek, színes kartondobozba csomagolva, több súlyban. Részben a külpiacokra szánják, de jut belőlük a hazai üzletekbe is, ezeket a magyaros ízlésnek megfelelően, kissé csípősen ízesítik. Immár megszemlélhettük a halszeletek csomagolóanyagát is, ennek érdekessége, hogy a papírdoboz belsejére a műanyagfóliát rákasírozták, így nincs szükség kétszeres csomagolásra. A dobozokon olvasható „felhasználási utasítás" egyébként rendkívül tömör: a halszeleteket fagyott állapotban, bő olajban vagy vajjal kikent teflonedényben 5–6 perc alatt aranysárgára sütjük. Vagyis nem kell hozzá semmiféle főzőtudomány.

(– mz –)

A Közúti Építő Vállalat dolgozói 600 méter hosszúságban 14 méterre szélesítik a 6-os utat a pellérdi elágazásnál. Ide csatlakozik majd be Uránváros felől a 6/A út. A szélesítés mellett új vízelvezető árkot is alakítanak ki. A munkálatokat előreláthatólag a jövő év elejére fejezik be.
Fotó: Kopjár Géza

A Portugál Kommunista Párt küldöttségének látogatása hazánkban

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására október 27–november 1. között látogatást tett hazánkban a Portugál Kommunista Párt küldöttsége Osvaldo Castrónak, a Központi Bizottság tagjának vezetésével.

A portugál vendégeket fogadta Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára. A helyi tanácsok munkájának szervezeti és módszertani kérdéseit tanulmányozó delegáció megbeszéléseket folytatott Rácz Sándorral, a KB tagjával, a KB osztályvezetőjével. A küldöttség felkereste a Minisztertanács Tanácsi Hivatalát, az Országos Testnevelési és Sporthivatalt, látogatást tett Győr-Sopron megyében, ahol találkozott Háry Bélával, a megyei pártbizottság első titkárával.

Ülést tartott a Magyar–Amerikai Gazdasági Tanács

Kétnapos ülést tartott Houstonban a Magyar–Amerikai Gazdasági Tanács a két ország közötti gazdasági és kereskedelmi együttműködés időszerű problémáiról. Az amerikai delegációt az ülésen Merszey Zoltán, az Occidental Petroleum alelnöke, a magyar küldöttséget Molnár József, a TANNIMPEX Külkereskedelmi Vállalat vezérigazgatója vezette. Részt vett az ülésen Esztergályos Ferenc washingtoni magyar nagykövet is.

Veress Péter külkereskedelmi miniszter, illetve Philip M. Klutznick, az Egyesült Államok kereskedelmi minisztere üdvözletet küldött a tanácskozás résztvevőinek.

A magyar külkereskedelmi szakemberek és az amerikai üzleti élet nagy számban jelenlevő képviselői plenáris ülésen, majd négy munkabizottságban a két ország közötti gazdasági kapcsolatok mintegy félszáz témáját vitatták meg. Az ülésről kiadott hivatalos közlemény szerint nagy figyelmet szenteltek az ipari és a mezőgazdasági kooperáció kérdéseire, az energiagazdálkodás területén és az új piacok felkutatásában való együttműködés lehetőségeire. Egyetértve azzal, hogy az együttműködés hosszú távú formáinak kialakítása mindkét ország vállalatainak érdeke, a magyar küldöttség kiemelte: biztosítani kell a teljesen diszkriminációmentes együttműködés feltételeit.

Az ülés résztvevői tájékoztatták egymást az országok gazdasági életében és kereskedelmében várható fejlődési irányokról, kereskedelempolitikájuk elveiről.

Bár a magyar–amerikai gazdasági kapcsolatok helyzetét megfelelőnek tartják, egyetértettek abban is, hogy új utakat és új lehetőségeket kell keresni az együttműködés bővítésére.

A közlemény szerint az ülést „a realitás szelleme, a kérdések konstruktív megközelítése" jellemezte. Megállapodás jött létre arról, hogy a következő tanácskozást 1981 második felében Budapesten tartják.

A Magyar–Amerikai Gazdasági Tanács ülésével párhuzamosan Houstonban közvetlen vállalatközi üzleti tárgyalások is folytak.

Négymilliárd dollár értékű arany és platina

Kit illet a kincs?

Tokió

A Szovjetunió kormánya hivatalosan elutasította a tokiói kabinetnek azt az igényét, amely szerint az 1905-ös csuzimai tengeri csatában elsüllyedt Nahimov tengernagy cári cirkáló és értékes rakománya „hadizsákmánynak" minősül, s birtokjoga a jelenlegi japán államot illeti. A szovjet álláspontról Dmitrij Poljanszkij nagykövet szóbeli jegyzékben tájékoztatta Muto Tosiakit, a Tokiói Külügyi Hivatal európai főosztályának vezérigazgatóját. A hajó belsejében talált állítólag négymilliárd dollár értékű arany- és platinarudak kiemelését Szaszakava Rjoicsi szélsőjobboldali iparmágnás megbízásából két hónappal ezelőtt kezdte meg „a japán tengerhasznosítási társaság".

Poljanszkij emlékeztetett: a japán fél a Szovjetunió ismételt kérése ellenére elmulasztotta az értékek megmentésével kapcsolatos előzetes egyeztetést, a hajó sorsára vonatkozó, egymásnak ellentmondó korabeli orosz és japán okmányok összehasonlítását, s egyoldalúan a császári haditengerészet naplóját fogadta el hitelesnek. Ennek állításaival szemben azonban – mint ez az orosz feljegyzésekből kiderül – a Nahimov tengernagyot a császári haditengerészet soha nem foglalhatta le „hadizsákmányként", mivel a cirkálót a kapitány parancsára a legénység nemzetközi vizeken elsüllyesztette, még mielőtt a japán flottaegységek megközelíthették volna. (A császári flottanapló feltűnő módon nem említi, hogy a hajót a japánok süllyesztették el. Csak arra hivatkozik, hogy végleges elmerülése előtt még kitűzték rá a japán zászlót, de az erős vízbetörés miatt le is vették.)

Az általánosan elfogadott normák értelmében – mutatott rá a szovjet diplomata – az elsüllyedt hajó birtokjoga mindaddig az eredeti tulajdonost illetik, ameddig e jogot fel nem adják. A császári megbízottak az orosz–japán háborút befejező portsmouthi békekötés alkalmával nem támasztottak igényt az elsüllyedt hajók „hadizsákmányként" való birtokba vételére, s erre vonatkozóan semmiféle kitételt nem foglaltak írásba. A szovjet kormány ezért barátságtalan és jogilag is teljesen megalapozatlan lépésnek tekinti a hajón talált értékek önhatalmú, a szovjet fél megkérdezése nélkül történő kisajátítását.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

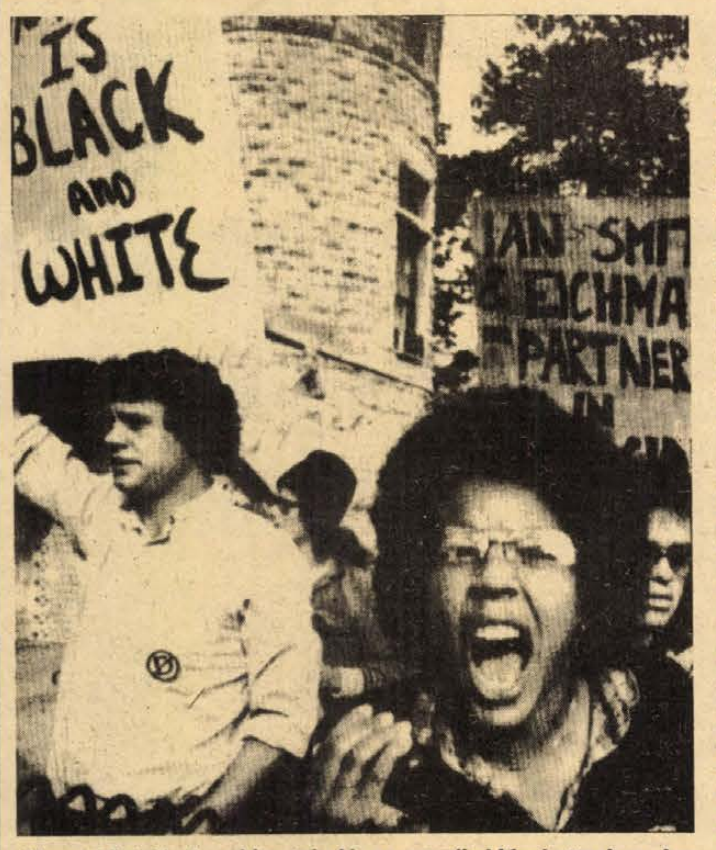

Heves tüntetések robbantak ki az amerikai Manhattanban Ian Smith látogatása miatt. Képünkön: a kansasi egyetem felvonulói a volt fajvédő rhodesiai vezető távozását követelik.

✦ *BERLIN: Dr. Rudolf Kirchschläger osztrák szövetségi elnök az NDK sajtójának adott – Berlinben szombaton közzétett – nyilatkozatában kijelentette, „a politikai enyhülés csak akkor lesz valóban végérvényesen hitelt érdemlő, ha az államok, s mindenekelőtt a két szerződés-rendszer készek arra, hogy katonai területen is jelét adják az egymás iránti bizalomnak". Az osztrák politikus ezt tekinti a leszerelés előfeltételének, hozzátéve, számára „a katonai enyhülés a bizonyítéka annak, hogy komolyan veszik a politikai enyhülést". Az osztrák államfő Erich Honeckernek, az NDK Államtanácsa elnökének november 10-13-án sorrakerülő első hivatalos ausztriai látogatása alkalmából nyilatkozott NDK-beli újságíróknak.*

✦ PHNOM PENH: A kambodzsai ENSZ-segélyprogramban részt vevő nemzetközi szervezetek a jövőben elsősorban olyan területeken nyújtanak segélyeket Kambodzsának, amelyek az ország további építését szolgálják – jelentette ki Hun Sen külügyminiszter az MTI tudósítójának. A kambodzsai diplomácia vezetője hasznosnak és eredményesnek minősítette az UNICEF, a Nemzetközi Vöröskereszt és a FAO Phnom Penhben járt küldöttségeivel folytatott tárgyalásait, amelyeken az elmúlt évi segélyprogramot értékelték, illetve a jövő évi segélyről tanácskoztak.

✦ ÚJ-DELHI: Az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezletét jövő év február 9–12. között tartják Új-Delhiben – határozott a mozgalom koordinációs irodája. A külügyminiszteri konferencia megtartásáról az el nem kötelezett országok 6. havannai csúcsértekezletén már döntés született, az időpontról azonban nem határoztak.

✦ *ATHÉN: Novemberben a Palesztinai Felszabadítási Szervezet irodát nyit Athénban – jelentették be pénteken.*

✦ LONDON: Quett Masire botswanai elnök sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy a Dél-afrikai Köztársaság továbbra is akadályokat támaszt a Namíbia függetlenségével foglalkozó tárgyalások elé. Hivatalos angliai látogatása végeztével Londonban adott sajtótájékoztatóján felszólította a dél-afrikai kormányt, járuljon hozzá, hogy az ENSZ ellenőrzése alatt „demokratikus" választásokat tartsanak Namíbiában.

✦ *TOKIÓ: A japán hadiipari konszernek fokozzák új típusú fegyverek és haditechnikai eszközök gyártását – mutat rá Valerij Agarkov, a TASZSZ tokiói tudósítója. A kormány megrendelésére a hadiipari gyárakban és hajóépítő üzemekben folytatódik a legújabb típusú tankok, repülőgépek, rakétafegyverek, hadihajók gyártása. Míg korábban a japán hadiipar főként a külföldi – a kétoldalú katonai szövetség alapján elsősorban amerikai – tapasztalatokra támaszkodott, ma mind nagyobb figyelmet fordít arra, hogy saját maga fejlesszen ki fegyvereket.*

✦ ÚJ-DELHI: A Patriot című indiai lap értesülése szerint a múlt héten Ziaul Hak pakisztáni elnök és magasrangú kínai személyiségek között titkos tárgyalásokra került sor Islamabadban. A találkozó témája a Pakisztánnak nyújtandó kínai katonai segítség volt.

✦ *SALISBURY: Robert Mugabe, Zimbabwe miniszterelnöke tárgyalásokat folytatott Joshua Nkomo belügyminiszterrel az országban kibontakozó erőszakhullámról – jelentették salisburyi kormánykörökből. A megbeszélések részleteit nem közölték.*

Tovább folytatódnak a harci cselekmények az iráni—iraki határtérségben. Képünkön iráni mullahok fegyvergyakorlata.

Az iráni–iraki háború a Biztonsági Tanács előtt

A Biztonsági Tanács péntek este nem hivatalos megbeszélést tartott az iraki–iráni konfliktusról és úgy döntött, hogy a harcoló felek elé terjeszti tanulmányozásra az el nem kötelezett országok határozattervezetét a békés rendezésről. A BT soros elnöke, Oleg Trojanovszkij szovjet ENSZ-nagykövet az egyórás tanácskozás után közölte, hogy hétfőre várják Bagdad és Teherán válaszát és még aznap folytatják a vitát a dokumentumról. A hét végén a BT-tagállamok küldöttei szintén konzultálnak saját kormányukkal arról, hogy az iraki és iráni jóváhagyás esetén megszavazzák-e a határozattervezetet.

A „munkairatnak" minősített – vagyis „nem hivatalos" – határozattervezet felkéri Waldheim ENSZ-főtitkárt, hogy vegye fel a kapcsolatot a két közép-keleti országgal és teremtse meg a béketárgyalások kereteit. A dokumentum egyúttal felszólítja Irakot és Iránt a konfliktus békés rendezésére és megerősíti az ENSZ alapokmányában lefektetett elveket az erő alkalmazásával történő területi hódítások tilalmáról és a belügyekbe való be nem avatkozásról. A világszervezet székhelyén úgy vélik, hogy az indítvány elfogadása esetén Waldheim különleges megbízottat küldene Bagdadba és Teheránba.

Diplomáciai források szerint az iraki küldöttség jelezte: Bagdad elfogadná a határozattervezetet, Irán ENSZ-képviselete viszont elutasította a dokumentumot, mert nem tartalmaz közvetlen felhívást az ország területén harcoló iraki csapatok kivonására.

LAPZÁRTA

A vajdasági kormány jóváhagyta a vasúti személyszállítás díjának 12 százalékos emelését. Az új viteldíj a Vajdaság területén 1980. november elsején lépett életbe.

✣

Eddig ismeretlen okokból tűz ütött ki november 1-re virradóra a Bydgoszczi Vajdaságban fekvő Gurna–Grupa városka ideggyógyintézetében. A katasztrófa következtében 45 személy életét vesztette, 29-en könnyebb vagy súlyosabb égési sérüléseket szenvedtek. A lengyel miniszterelnök utasítására bizottságot alakítottak a tűzeset körülményeinek kivizsgálására.

✣

November 1-től Romániában emelték a tudományos kutatásban, technológiai tervezésben, valamint az építőanyagiparban dolgozó csaknem 280 ezer foglalkoztatott javadalmazását — jelenti szombati számában a Scinteia. A javadalmazás emelése a tudományos kutatók, a technológiai tervezők és más területeken dolgozó tervezők esetében átlag 11,5 százalékos, az építőanyag-ipari dolgozóknál pedig 14,1 százalékos.

✣

Az észak-amerikai földrész eddigi legnagyobb lottónyereményét nyerte egy kanadai állampolgár. Az olasz származású, ontariói Frank Alvarónak pontosan 1 millió 907 ezer 452 dollár 70 centet fizettek ki. A nyeremény értékét növeli, hogy adómentes jövedelemnek számít. A boldog nyertes állítólag négy napig nem akarta elhinni, hogy mekkora szerencse érte.

✣

Kínában rakétakísérletet hajtottak végre — jelentette ki a pekingi kormány szóvivője, de nem szolgált pontos adatokkal a rakéta hatótávolságáról, indítási helyéről és becsapódási pontjáról. Külföldi szakértők szerint egy interkontinentális ballisztikus rakétáról van szó.

Heti külpolitikai összefoglaló

A hét három kérdése

❶ MI A HELYZET AZ AMERIKAI ELNÖKVÁLASZTÁSI VERSENY HAJRÁJÁBAN?

Az elnökválasztás előtt az amerikaiak félszemmel Teheránra tekintenek: a túsz-ügy kimenetele nagyban befolyásolhatja a november 4-i szavazás eredményét. Az utolsó közvéleménykutatási adatok egyébként Carter elnök hajszálnyi fölényét mutatják. 100 megkérdezettből 40-nél valamivel többen az elnökre fognak szavazni, 39-en pedig Reaganra; azaz még mindig jelentős az utolsó pillanatig ingadozók aránya. A szakértők véleménye szerint Anderson, a harmadik elnökjelölt teljesen esélytelen.

Carter és Reagan keddi tévévitája a jelek szerint kevéssé volt hatással a nézőkre, akiknek a számát egy forrás 60 millióra, a másik már 80 millióra, a harmadik pedig nem kevesebb mint 100 millióra becsülte. A két jelölt nyilatkozatai korántsem voltak olyan szenvedélyesek, mint amilyen személyeskedő fordulatokat a kampány korábbi szakaszai hoztak. E téren az utolsó események: Carter ellenségei újra fölmelegítették a „Billygate" históriáját, az elnök öcscsének líbiai kapcsolatait, új adatokat közölve ezek anyagi hátteréről. Reagan számára pedig az lett kínos, hogy meg kellett válnia külpolitikai tanácsadójától. Richard Allenről kiderült, hogy szolgálatokat tett a japán autóiparnak, amikor még Nixon közeli környezetéhez tartozott. S természetesen nem ingyen.

Kérdés, hogy az ilyen övön aluli ütések mennyiben rendíthetik meg a jelöltek helyzetét az elnökválasztás előtt 48 órával.

❷ MIÉRT HOZOTT DRÁKÓI INTÉZKEDÉSEKET A KÖZÖS PIAC AZ ACÉLTERMELÉS CSÖKKENTÉSÉRE?

A tőkés világban az acélipar évek óta súlyos válsággal küszködik. Különösen nehéz a helyzet Nyugat-Európában: a Közös Piacon viszonylag elég sok a kisebb acélüzem, amely nem tudja felvenni a versenyt sem korszerűség dolgában, sem az árakban – mondjuk – a japán termékekkel. Az acélipar gondjai onnan erednek, hogy a nyugat-európai országokban általában visszaesett a beruházási tevékenység. Súlyos helyzetbe került a hajógyártás és az autóipar is, ez a pangás pedig visszahat a kohászatra. Az a nyugat-európai acélipar, amely a hatvanas években szinte 100 százalékig ki tudta használni kapacitását, most már legjobb esetben is csak háromnegyed gőzzel termel.

Jellegzetesen tőkés megoldással a Közös Piac azt a döntést hozta, hogy a jövő év közepéig 13–20 százalékkal csökkenteni kell a termelést. Az intézkedés több mint 300 kohót érint a kilenc országban. Különösen a kisebb vállalatokat éri igen érzékeny veszteség: a szakértők azt jósolják, hogy ha néhol korszerűbbé válik is a gyártás, a legtöbb helyen csak munkáselbocsátásokhoz fog vezetni az európai gazdasági közösség döntése.

❸ HOGYAN ALAKUL A KÉT NÉMET ÁLLAM VISZONYA?

A két német állam viszonyában most kétségtelenül feszültség tapasztalható, amely hivatalos nyilatkozatokban éppúgy megmutatkozik, mint a lapok hasábjain, vagy a tv, rádió kommentárjaiban. A problémák régi keletűek: az is, hogy az NDK márkájának vásárlóerejét odaát, nyugaton nem ismerik el, és árfolyamát tudatosan leszorítva az NSZK és Nyugat-Berlin bankjai tulajdonképp spekulációra adnak lehetőséget. Az is, hogy a német állampolgárság nyugatnémet elmélete és gyakorlata sérti az NDK-t, mint szuverén államot, hiszen az NSZK nem ismeri el az NDK állampolgárságot. Az is, hogy a két német állam között fennáll ugyan diplomáciai kapcsolat, de nem nagykövetségi szinten. Az NDK azt sürgeti, hogy Berlinben, illetve Bonnban a megbízotti hivatalok helyett állítsanak fel nagykövetségeket.

A Berlinben megfogalmazott igényekre Bonn hevesen válaszolt, de ahogyan telnek a napok, a vita hőfoka alábbszállni látszik.

Persze nem szabad elfeledkezni a pozitív tényekről sem. A párizsi Le Monde írta a napokban a két német állam viszonyát elemző cikkében, hogy körülbelül félmillió nyugatnémet munkás él az NDK-ba irányuló szállításokból. Csak az utóbbi 3 évben 3,2 milliárd márkáért vásárolt az NDK gépeket az NSZK-tól, s az NDK kivitele szintén állandó emelkedést mutat. A bonni kormányszóvivő is azt mondta – igaz, vádak és kifogások sora után –, hogy „nem szabad elvesznie az enyhülési politikának".

Pálfy József

A Dunántúli Napló MEGKÉRDEZTE

Mit hozott az új BTK?

Beszélgetés dr. Tamásfy Józseffel, a Pécsi Megyei Bíróság elnökével

Tavaly 88 861 vádirat érkezett Magyarország különböző szintű és jellegű bíróságaihoz. Több mint 100 000 vádlottat ily módon közvetlenül érintett az 1979. július 1-én hatályba lépett új Büntető Törvénykönyv. Közvetve azonban Magyarország valamennyi állampolgárát érintette a kódex, amely mindenki számára meghatározza azon cselekmények körét, melyeket a törvény tilt és éppen ezért büntetni rendel. Az új jogszabály bevezetése óta eltelt időszak tapasztalatairól beszélgettünk dr. Tamásfy Józseffel, a Pécsi Megyei Bíróság elnökével.

– A Büntető Törvénykönyv újjáalkotásával egyidőben több más fontos jogszabály is változott. Ezek közül a legfontosabbak az új büntetésvégrehajtási jogszabályok és a szabálysértési kódex. Megállapíthatjuk, hogy az új BTK hathatós és időtálló jogi eszközöket adott a bűnüldöző és az igazságszolgáltató szervek kezébe a bűnözés elleni küzdelemben. Büntetőpolitikánk korábbi fő irányai nem változtak. A helyes társadalmi értékrend, a reálisabb büntetőpolitikai megfontolás alapján azonban módosultak egyes bűncselekmények törvényi tényállásai, és az ezekhez fűződő büntetőjogi következmények.

– Ebből fakadóan úgy tűnik, hogy csökkent a bűncselekmények száma . . .

– Igen, bár ha csupán a statisztikára hagyatkozunk, akkor csalóka képet kapunk. Különösen a társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények, a közlekedési vétségek és bűntettek, valamint az úgynevezett magánvádas bűnügyek száma csökkent. E tényből azonban nem következik az a megállapítás, hogy alapvető változások, javulás jelentkezett. Csupán arról van szó, hogy a társadalomra kisebb mértékben veszélyes esetek elbírálása az új jogszabályok értelmében nem a bíróságok, hanem a szabálysértési hatóságok feladata. Az elmondottakat illusztrálja, hogy 1979. II. félévében a szabálysértési ügyek száma országosan több mint 10 ezerrel emelkedett. Bíráink számára ez azt jelenti, hogy több idejük maradt az ügyek alaposabb tanulmányozására, a felkészülésre.

– Baranya büntetőbírái vajon könnyen „megtanulták-e" az új Büntető Törvénykönyvet?

– A tavaly életbe lépett BTK bizonyos tekintetben szellemében is változott. A jogszabályt bíráink továbbképzéseken, előadásokon is megismerhették. Elmondhatom, hogy Baranya valamennyi büntetőbírája részt vett általános és speciális tanfolyamokon. Mivel már az új törvény előkészítésének időszakában is kikérték véleményünket, az átállás nem okozott nagyobb nehézséget, s természetesen az ítéletek is mindenkor nagy lelkiismerettel és alapos felkészültséggel születtek. Emellett azonban természetes, hogy a korábbi jogszabályok „továbbélésével" még egy ideig számolnunk kell.

– Egyszóval: bizonyos szemléletbeli változások a vártnál lassúbbak?

– Alapvetően a büntetéskiszabási gyakorlat területén állapítható meg, hogy az új BTK szélesebb körű lehetőségeihez való igazodás kissé lassú. Büntetési és intézkedési rendszerünk reformja új eszközöket adott a bírák kezébe. A törvényhozó egyik célja az volt, hogy bizonyos enyhébb bűncselekmények esetében szabadságvesztés helyett javítónevelő munka, pénzbüntetés, próbára bocsátás szerepeljen a bíróság döntésében. Jogpolitikai elveink nem változtak; az új törvénynek sem bevallott, sem rejtett célja nem volt a büntetőjogi elbírálás általános enyhítése.

– A közvélemény – ezzel szemben – gyakorta éppen a bírói szigort hiányolja, s ennek elmaradását teszi bizonyos súlyos bűncselekmények elszaporodásának legfőbb okává . . .

– Mi úgy véljük, hogy semmiféle indokolatlan enyhítés nem jellemzi az ítélkezési gyakorlatot. Folyamatosan követjük a bűnözés alakulását és ítéleteinkben mindenkor kifejezésre juttatjuk az általános megelőzés szempontjait. Esetenként természetesen előfordulhat, hogy az elkövető bizonyos személyi körülményeit túlértékelik bíróságaink és a szigorú megbüntetés követelményeihez képest enyhébb elbírálásban részesítik a vádlottat. Ebben az időszakban például tudjuk, hogy indokolt a korábbinál erélyesebb bírói fellépés, a garázdajellegű bűncselekmények, a rablások, a súlyos testi sértések elkövetőivel, az ittas vezetőkkel szemben. A cselekmény társadalmi veszélyessége változatlanul alapvető szempont a döntéshozatalnál.

– Vegyünk egy példát, s vizsgáljuk meg a baranyai ítélkezési gyakorlatot a rablások esetében.

– 1979 második félévében nyolc vádlottal szemben jártak el bíróságaink rablás miatt. A legenyhébb ítélet 10 hónapi szabadságvesztés, a legsúlyosabb pedig 5 évi fenyházbüntetés volt. A kiszabott szabadságvesztés büntetések átlaga 3 év, 3 hónap volt. Az idei esztendő első felében már megduplázódott az ilyen ügyek száma, s 17 rablótámadót ítéltek el Baranya bíróságai. Egy esetben 9 esztendei, több esetben pedig 8 éves szabadságvesztéssel sújtották az elkövetőket. Az átlag ekkor már négy és fél esztendő volt. Bíráink tehát észlelve az emelkedést – éltek a törvény szigorával. 1980 második félévében – tehát a jelenlegi időszakban – sem csökkent e súlyos bűncselekményt elkövetők száma, s a társadalomnak erre adott válaszát tükrözi a tény, hogy a közelmúltban a sétatéri rablótámadók ügyében már 11, 10 és 9 év időtartamú fegyházbüntetéseket is kiszabott a bíróság. Az elkövetők ezen csoportjánál a szabadságvesztések átlaga már megközelítette a 6 esztendőt. Úgy hiszem, hogy ezek a tények egyértelműen jelzik, hogy a bíróságok nem valami légmentesen zárt térben végzik felelősségteljes munkájukat, hanem éppen ellenkezőleg: nagyon is követjük a bűnözés alakulását és a társadalom életének minden más olyan rezdülését, amely figyelembe vehető a döntéshozatalnál.

– Imponáló gyorsasággal fejeződött be az egész várost felháborító sétatéri galeri ügye . . .

– Mind az egyéni, mind pedig az általános megelőzés szempontjából fontosnak tartjuk, hogy minél rövidebb idő teljen el a bűncselekmény elkövetése és a felelősségrevonás között. A rendőrség és az ügyészség is e szellemben végzi munkáját. Az új BTK bevezetése óta még időszerűbbé vált az ítélkezés és a hozzánk érkezett büntetőügyek zömében egy hónapon belül megszületik az ítélet. Természetesen olykor késlelteti az eljárást pl. a megidézett tanúk távolmaradása vagy a szakértői bizonyítás elhúzódása. Mindössze egy olyan büntetőügyünk volt az elmúlt esztendőben, amely 10 hónapnál hosszabb ideig húzódott. Az országosnál kedvezőbb a helyzet atekintetben is, hogy kellően megalapozottak járásbíróságaink, illetve a Pécsi Városi Bíróság ítéletei is. Az első fokon született döntések háromnegyed részét helyben hagyja a másodfokú bíróság. Az országos átlag ezen a területen csupán 52 százalék.

– Összességében: a Megyei Bíróság elnökének véleménye szerint hozott-e alapvető változást az első magyar büntető kódex centenáriumán megalkotott új BTK?

– Az eddig eltelt időszak tapasztalatait összegezve azt állapíthatjuk meg, hogy a következő években a bűnözés összetétele és mérete, az ügyek száma, így a bíróságok munkaterhelése lényegesen nem fog változni. A javulás bizonyos jelei azonban reményt keltőek: az új BTK, a büntetésvégrehajtási jogszabályok és a pártfogói felügyelet intézményrendszere együttesen alkalmas arra, hogy a maga eszközeivel hatékonyan részt vegyen a bűnözés elleni küzdelemben. Ehelyütt is szükségesnek tartom azonban leszögezni, hogy semmilyen jogszabály nem hozhat e területen sem alapvető változásokat, mert a bűnözés elleni küzdelem általános társadalmi feladat. A bíróságok minden igyekezetükkel azon vannak, hogy a maguk eszközeivel mind eredményesebben részt vegyenek ebben a küzdelemben – fejezte be a beszélgetést dr. Tamásfy József, a Pécsi Megyei Bíróság elnöke.

Erdős Ákos

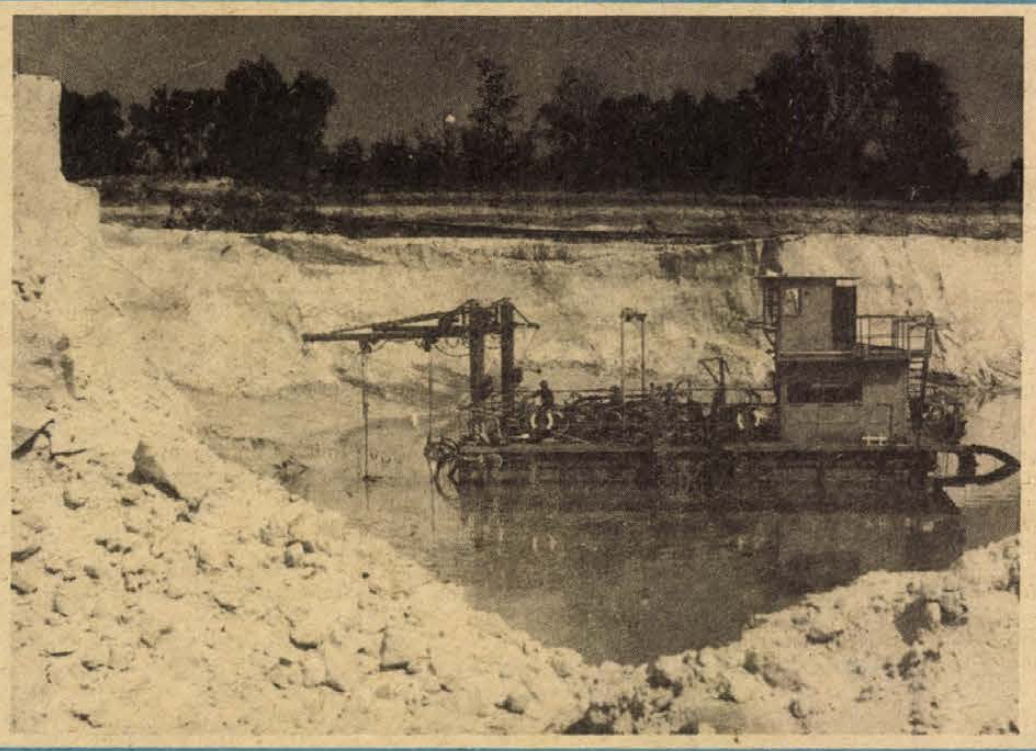

Üveggyárak bányája

Az ország üveggyárait az Országos Érc és Ásványbányák Vállalat Dunántúli Műveinek fehérvárcsurgói bányájából látják el kvarchomokkal, az üveggyártás fontos alapanyagával. Az egyetlen víz alatti üveghomok bányából az idén mintegy négyszázhetvenezer hazai megrendelőknek, huszonnyolc-harmincezer tonnát pedig Jugoszláviába és Ausztriába exportálnak. A felszínre hozott homokot tisztítással, dúsítással, osztályozással teszik üveggyártásra alkalmassá. A képen: munkában a kotrógép.

A nacionalizmus a huszadik században

Évtizedeken át annyi rosszat hallottunk, mondtunk, tapasztaltunk a nacionalizmusról, mint kártékony burzsoámaradványról és mint nemzetközi méretű bűntettek kísérőjelenségéről, hogy e szó talán végképp kompromittálódott tudatunkban.

Pozitív, rokonszenvre érdemes jelenségekkel még gondolatban sem tudjuk társítani. Így azokra az olyan elnevezések maradnak, mint hazafiság, patriotizmus, nemzeti felszabadító mozgalom. Mégis, a nacionalizmus nem ítélhető meg elvontan, mert történelmi jelenség, tehát a helytől, az időtől, általában a konkrét körülményektől függően tölthet be pozitív vagy negatív szerepet az egyes nemzetek, államok és régiók történetében.

Míg a közös származásúak, egynyelvűek, hasonló kultúrájúak összességét kifejező etnikum lényegében véve egyidős az emberiséggel, a nemzet alig kétszázéves fogalom. A kapitalista termelési mód, az angol ipari forradalomból és az 1789-es francia politikai forradalomból kibontakozó polgári társadalmak szülötte. A politikai lojalitás alapjának az etnikumot, a nyelvet tekintő nemzeti ideológia, a nacionalizmus, a társadalmat a polgárság vezetése alatt próbálta megszervezni annak érdekében, hogy létrehozza az azonos nyelvet beszélők közös gazdasági és politikai szervezetét, államát, s ennek határait minél tágabban vonja meg. Ezekből a törekvésekből népek és osztályok öntudatra ébredése, kulturális kibontakozása sarjadt ki, fontos gazdasági és politikai reformok születtek, elavult intézményeket és birodalmakat elsöprő forradalmak támadtak, de a nemzeti program velejárója volt a más etnikumú kisebbségek elnyomása, a rivális nacionalizmusokkal szemben vívott harc is.

Marx és Engels, majd álláspontjukból kiindulva a nemzetközi munkásmozgalom a társadalmi fejlődés fontos lépcsőjének tekintette a polgári nemzetállam megteremtését. Üdvözölte és támogatta az idegen elnyomás ellen küzdő nemzeti mozgalmakat, de a nemzeti céloknál távolabbi, magasabb és egyetemesebb törekvésektől vezérelve bízott abban, hogy a megszületendő új társadalomban, a szocializmusban a nemzeti ellentétek rövidesen megszűnnek, és az egész nemzeti problematika túlhaladottá válik. Ma már megállapítható, hogy e remények teljesülése a vártnál lényegesen hosszabb időt igényel; a nemzeti kérdés még jó ideig velünk marad.

A XX. század elején a világ fejlettebb területein kialakult nemzeti államokban a nacionalizmus új szakaszba lépett: az eredeti, nemzeti célok elérése után az agresszív terjeszkedés, a más népek legázolására irányuló törekvések, a kíméletlen rivalizálás, az imperializmus eszmei alapja lett. Az eredmény az első világháború volt, s a háborút lezáró békék súlyos igazságtalanságait is az elvakult nacionalizmus diktálta. A békékből következő új feszültségekből, valamint a megoldatlan társadalmi és gazdasági problémákból született meg azután az 1920-as években a nacionalizmus legagresszívebb, legveszedelmesebb fajtája, a fasizmus, az ebbe a gyűjtőfogalomba tartozó szélsőséges, soviniszta mozgalmak és pártok. Ez az ideológia, különösen pedig megvalósított politikája zúdította az emberiségre a második világháborúban tetőző mérhetetlen szenvedést és pusztítást. 1945 után joggal remélte a világ, hogy a nacionalizmusnak végleg lealkonyult.

Maradtak azonban bőséggel megoldatlan nemzeti kérdések a második világháború után is. Elsősorban említhetjük Ázsia és Afrika gyarmati területeit, ahol ekkor került napirendre az idegen uralom fölszámolása, a nemzeti függetlenség kivívása. Itt és Latin-Amerikában, az úgynevezett harmadik világban a nemzeti ideológia, a nacionalizmus még fontos, előremutató szerepet játszhatott, és játszik is még napjainkban.

A nemzeti problematika továbbélésének másik kategóriáját a nemzeti kisebbségek, puszta létük, zömmel valós gondjaik, jogos követeléseik képviselik. Nemcsak arról van szó, hogy a nagy nyugat-európai nemzetekbe beékelve élő, és századunk elején a ráció jegyében eltűnésre ítéltnek tűnő kis nemzetek (írek, baszkok, bretonok stb.) bizonyultak a vártnál jóval makacsabbnak, életképesebbnek, hanem arról is, hogy a szocializmus, a kizsákmányolás és elnyomás nélküli ideális társadalom terjedő eszméje nem fér meg a nemzeti elnyomás, az erőszakos asszimiláció, a kisebbségekkel szembeni diszkrimináció jelenségeivel. Emellett az ipari civilizáció, s az embertelen méretekre duzzadt nagyvárosok, a mind elviselhetetlenebbnek érzett bürokrácia és a túlközpontosított hatalom elleni orvosságként is előtérbe került a kisebb és kezelhetőbb, áttekinthetőbb termelési, igazgatási és politikai egységek megteremtése, a helyi önkormányzat, a döntéshozatal decentralizálása, a nemzeti vagy földrajzi alapú autonómia, a regionalizmus. Eltérő tartalommal, de Nyugaton és Keleten egyaránt. Még az olyan társadalmakban is jelentkezik az etnikai ébredés, mint az Egyesült Államokban, ahol a teljes beolvadás a bevándorlók nemzedékei egész sorának önként vállalt és siettetett programja volt.

Ma már látható, hogy nemcsak a határokon túl rokonokkal rendelkező nemzeti kisebbségek, de párezres vagy százezres nagyságrendű kis népek (így többek között a Szovjetunió területén élő nyelvrokonaink is) létrehozták, illetve szilárdan őrzik nemzeti sajátosságaikat, tudatukat. Minden jel arra mutat, hogy ezek a kisebbségek hosszú időn át fönn fognak maradni, sajátos problémáik megoldását pedig a területi és intézménybeli autonómiákban, a kollektív kisebbségi jogokban keresik.

A nem is ritkán tapasztalható túlzások, a gyerekes vagy éppen a menthetetlen akciók (így egyes csoportok terrorista módszerei) ellenére az etnikai reneszánsz alapvetően érthető, jogos, szükséges, összhangban áll az egyén önrendelkezési jogával, a jobb önmegvalósításra való törekvéssel, az emberi haladással. Századunk progresszív irányzatai érezték, hogy a nacionalizmust, a nemzetállam mindenhatóságát meg kell haladni de ma egyre inkább úgy látjuk, hogy ezt nem az uniformizált világállam fogja megteremteni, hanem az egyének és a közösségek messzemenő demokráciája és autonómiája.

Jeszenszky Géza

HÉTVÉGE 3.

A szabad idő fogságában

Fiatalokról hallani gyakorta, hogy „kifogtam egy jó melót, nem kell csinálni semmit". Aztán szinte észrevétlenül elkezdik magukat rosszul érezni ebben a „kiváltságos" helyzetben. Cammog az óramutató, nem volna rossz agyonütni az időt valamivel. De mert feladat csak nem adódik, úgy módosul a filózófia, hogy „mi a fenének blokkolok én itt minden hajnalban, ha egyszer úgy sem csinálok semmit". S mire hősünk gondolatmenete végére ér, többnyire már ki is kérte a munkakönyvét.

Mi sem egyszerűbb, mint a könnyebb ellenállás irányába menni. Nyáron munkát vállalt fiatalok mesélik gyakorta, hogy ők bizony nem értik, miért nyolc órában állapították meg a munkaidejüket, mikor fele annyi idő alatt is a végére érnének annak, amivel a régi dolgozók éppen megbízták őket. Pedig — mégha azzal is hencegnek — nem csak a zsebpénzért vállalnak munkát a diákok. Legtöbben igenis bele akarnak kóstolni az apjuk, felmenőik által annyit emlegetett munkába, maguk is tapasztalni akarják azt a fáradtságot, amiről a felnőttek mindig panaszkodnak, kicsit azzal a nem titkolt virtussal is, hogy rajtuk ugyan nem fog ki a munka. S mikor ott vannak „a dandárjában", azt kell tapasztalniuk, hogy — tisztelet a kivételnek — a példaképek szép lassan elkezdenek lecsúszni a piedesztálról, fontoskodnak, adminisztrálják magukat — teljesítmény meg sehol. Pedig sorsdöntő lehet ez a találkozás. Ha nincs rangja, igazi hitele ennek az ideiglenes együttlétnek, az meghatározó lehet egy tiszta ideákban gondolkodó kamasz egész életére. S az ilyen srác könnyebben fordul az eddig visszautasított csábításokhoz, elkezd lötyögni, „agyonütni az időt", más természetűek lesznek a korábban elraktározott kételkedései, amelyek szép lassan azt a sztereotípiát is kikezdik, hogy „mindenki az életnek tanul".

Az unalom, a tétlenség — mindkettő a feladatnélküliség gyermeke — társadalmunk elsőszámú közellensége. Akik nem szereztek ez ellen védettséget, azok nem csak a munkahelyükön téblábolnak mint afféle szürke eminenciások, de a munkaidőn túli szabad idejükkel sem tudnak mihez kezdeni.

Mégsem mondhatnám, hogy az ily módon világukat fokozatosan vesztő fiatalok „menthetetlenek". Veszélyes is lenne ilyesmit deklarálni, hiszen a szabadidejük fojtogatásában élők többsége alig várja, hogy kiszabaduljon. Csak éppen nem tudnak mit kezdeni a szabadságukkal. Az erőltetett, rutin édesgetésektől még jobban visszahúzódnak, s mintegy igazolva érzik saját filozófiájukat, hogy tudniillik „majd csak lesz valahogy ezután is". A társadalomnak messze nem mindegy, hogy hányan élik le az életüket ilyen szemlélettel. Tetten érni azt a pillanatot, azonban amikor egy fiatal ember elveszti az érdeklődését, jóformán lehetetlen. Bár ez fogalmazható így is: hagyták, hogy ilyen sorsra kárhoztassék. Az azonban igenis észlelhető, ha valaki kezd elszakadni a közösségtől, társtalan, kapcsolattalan. Norma nem szabható arra, hogy kinek menynyit kell elviselnie mellőzöttségből s ha mégis: fiatalok részére ez alacsonyabban állapíttassék meg. Ami viszont ne állapíttasség meg alacsonyabban az a munka, a feladat, ami erőn felüli gyürkőzést igényel, ami egyenlővé tehet bárki ember fiát rutinos, gőgös tekintély-elvhűség alapján kivívott pozicionáltakkal. Egyetlen ilyen győztesen megvívott csata elegendő ahhoz, hogy egy mindenre nyitott, mindent jóhiszeműen befogadó fiatalember játszi könnyedséggel kikerülje a szabadidő csapdáit vagy ha véletlenül belelép egyik-másikba, hát magától könnyűszerrel kiszabaduljon onnan.

Kertész Péter

Infarktus

Megelőzés – rehabilitáció

Az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének közelmúlt kongresszusán elgondolkoztató hozzászólás hangzott el korunk fenyegető népbetegségéről, az infarktusról. A megelőzhetőség és a gyógyíthatóság, divatos kifejezéssel, a rehabilitáció biztató lehetőségét villantotta fel.

Egy felmérésből kiderült, hogy tízezer 20 éven felüli férfi közül évente 56-an, nők közül 21-en betegedtek meg infarktusban. Ezen belül férfiaknál 40, nőknél 55 éven felül meredeken emelkedő a gyakorisága. Ez a betegség veszélyezteti leginkább a produktív korú férfiak életét. Az utóbbi tíz évben a 45 éven felüli férfiak halálozásánál másfélszeres emelkedéséért is főképpen az infarktus a felelős.

A kongresszuson felszólaló, balatonfüredi szívkórházi főigazgató eddigi ismereteinket azzal toldotta meg, hogy a rokkantak 40,7 százaléka szív- és érrendszeri betegség miatt vált munkaképtelenné. De vajon valóban azzá vált-e? A főigazgató szerint ugyanis szép számmal aktivizálhatóak lennének. Nagy hiba belenyugodni, hogy 40—60 éves emberek tétlenségre kényszerülnek. Hazai adatok szerint az infarktuson átesett betegek alig 19—20 százaléka áll munkába egy éven belül. Nyugat-európai adatok szerint viszont ez az arány elérheti az 50—60 százalékot is. A balatonfüredi statisztika azonban szintén biztató. Azok közül, akik itt részesülnek utókezelésben, 55—63 százalék lenne ismét munkaképes.

Csak lenne, mert a rehabilitáció megvalósítása nemcsak utókezelési lehetőség, hanem orvosi szemlélet dolga. Az orvosnak nemcsak az a feladata, hogy vizsgálja, maradt-e a betegnek fájdalma, szívritmuszavara, hanem az is, hogy mi módon segítheti elő a társadalomba való mielőbbi visszatérést. Vizsgálni kell teherbíró-képességét, figyelve, hogyan viseli el a mozgást, a megterhelést. Ez járóbeteg-ellátásban csak EKG-val, vérnyomásméréssel ellenőrizhető. Hogy mindez objektívebben értékelhető legyen, hogy ne csak egy-egy lelet álljon rendelkezésre, hanem az emberről alkotott teljes kép, ahhoz sokszor tartósabb szanatóriumi megfigyelés szükséges. Enélkül nem állíthatják felelősséggel, hogy megfelelően ismerik a beteg testi és lelki állapotát, a fizikai teherbíróképességét.

Nyilvánvaló, hogy mindez a jelenleginél több intézeti ágyat kíván. Az Egészségügyi Minisztérium programot dolgozott ki erre. A Balatonfüreden nemrégiben elkészült 200 ágyas új részleggel bővítve, az intézet évi csaknem 10 000 beteg fogadására válik alkalmassá. Emellett valamennyi megyében kardiológiai rehabilitációs osztályt szerveznek a tüdőgyógyintézetek e célra felkészített 30—40 ágyán.

A szanatóriumi kezelés e kiterjesztése, az infarktus utáni általánossá tétele igen nagyot lendíthet a rehabilitáció sikerén. De vajon mi várható a még fontosabb megelőzéstől? Mert ez sem kevésbé kemény feladat. Akadnak országok, ahol képesek voltak megállítani az infarktus emelkedő tendenciáját. Ahol az ügyes propaganda — a dohányzás, a zsírfogyasztás ellen — nem maradt pusztába kiáltott szó. Az USA-ban például tíz év alatt 21 százalékkal csökkent az infarktus okozta halálozás.

Valójában a szokások ellen kell felvenni a harcot. A megelőzésben, rehabilitációban egyaránt megértetni, hogy nem rettegni kell a betegségtől, hanem okosan élni.

L. M.

Sárost hiába keresnénk a térképen. Nincs rajta feltüntetve. — A köves úton menjenek, — igazít el egy kerékpáros ember Mohácsi-szigeten, a komp után. A köves út végén ott az iskola. Nem lehet eltéveszteni. — Gépkocsink elindul azon a bizonyos köves úton, tanyák, szántóföldek között kerülgeti a gödröket, buckákat, pocsolyákat. Egy-egy idősebb ember néz utánunk a tanyaudvarokról, szőlőprés mellől, vasvillára támaszkodva, és végül megérkezünk. Innen nincs köves út tovább. Másmilyen azonban létezik.

A sárosi lámpás

Temesvári János igazgatótanító ma tizenhárom gyermeket tanít elsőtől nyolcadikig a sárosi iskolában. Takaros, sárgára festett, zöldablakos ház az iskola, előtte szépen ápolt szőlőlugas, az udvari fészerben lovaskocsi, a tiszta kis udvaron Zsiguli – tavaly vette a sárosiak tanítója. Addig lóháton s fogaton járt. Arrébb hízók az ólban, majd az ápolt, gyümölcsfákkal teli kert. Éppen véget ér az óra, a tizenhárom gyerek sorban kivonul a szomszédos rétre, s szépen, csengő hangon köszöntik a vendégeket. Kedves arccal, a szemünkbe nézve, ahogyan rég hallottam gyerekeket köszönni.

●

Elénk jön Temesvári János. A hangja után fiatal embernek ítéltem, amikor telefonon beszéltünk – és bár haja fehér már – valóban derűs, fiatalos ember fogad. 1959. január 15. óta tanít Sároson. Dávodiak voltak a szülei, idős, gazdálkodó emberek, valahová a közelükbe szeretett volna elhelyezkedni, ide kérte magát. Nem volt ugyanis gazdája az iskolának az 1956-os árvíz után. Délelőtt itt tanított az első években, délután átment Rihára – ott sem volt tanító –, este pedig átkerékpározott Sárhátra, a felnőtteket tanítani. – Tizennyolc órát töltöttem akkor naponta a tanteremben, de szerencsémre egyszer sem sültem bele. Kétezer kilométert kerékpároztam pedig azon a télen. – Aztán itt érte az 1965-ös árvíz. Mindenkit kitelepítettek, egyedül maradt itt Sároson a katonákkal az iskolában.

– Nem volt kerítés, nem volt villany, kövesút, telefon, nem voltak mellékhelyiségek, csak a leromlott iskolaépület, amikor idekerültem. Tanyai körülmények között, akár tanító, akár gazdálkodó az illető, csak ezermester tudja megvetni a lábát. Gondolja meg, ha egy ablakot kellett beüvegeztetni, háromszor, négyszer kellett Mohácsra utaznom, a pénzügyre, a gondnoksághoz, az iparosért. Így aztán inkább magam készítettem, javítottam mindent. Beletanultam a kőművesmunkába, végeztem vasmunkát, ácsmunkát, és mindent azzal a tudattal, hogy magamon fogok ki, ha roszszul csinálom. A gyerekeket is arra neveltem, így vigyázzanak mindenre.

– Amíg nem volt villanyunk, egy-egy műkedvelő színelőadásunkra szereplők, közönség, kiki elhozta otthonról a petróleumlámpát. Aztán aggregátorral csináltunk villanyt a hatvanas évek elején. Volt úgy, hogy estére kelve már kimerült az energiaforrásunk, és valamelyik felnőtt tanítványom a kerékpár dinamóját hajtotta, hogy fel tudjam írni a táblára az utolsó példát. Aztán megszánt a moziüzemi vállalat, és átadott egy 800 Wattos aggregátort. Sok baj volt persze ezek töltögetésével, ezért aztán nekiindultam, és kijártam, hogy a település villanyt kaphasson. 1964 nyarán készült el az iskola belső villanyszerelése. 1800 méterről – lemértem annak idején mérőszalaggal – hoztuk ide a villanyt Rihából, de még azóta is van tanya, ahová nem tudták bevezettetni. 1956, az árvíz után nem jelölték ki fejlesztésre ezt a területet. Én amellett lettem volna, hogy a tanyákat hozzuk ide a villany árán, és csináljunk tanyaközpontot. De mivel ezt nem lehetett, a lehetséges utat, a szétszórt tanyák villamosítását választottuk.

●

A gyerekek abbahagyják a labdázást a réten, sorba állnak, s bevonulnak az osztályba. Kezdődik a következő óra. Egy nyolcadikos, egy hetedikes van közöttük, három kis elsős – egy-két emberke reprezentál egy-egy osztályt. Van olyan nap, hogy 45-féle órát kell tanítójuknak megtartania. Bevallom, először ülök összevont általános iskolában, s most már az utolsók egyikében. Temesvári János az elsősöknél kezdi a munkát. Nekik technikaórájuk lesz. Az egyik kisfiú kiosztja két társának a szükséges eszköztárat, rövid magyarázat következik, majd a gyerekek nekilátnak a feladatnak, egy jelzőtábla összeszerelésének. Ezután egyszemélyes földrajzóra következik az egyik felsőtagozatos kislány számára. A téma a két Németország. Rövid tájékoztató a két terület természeti adottságairól, gazdasága jellegéről, aztán a tanuló magára marad a tankönyvvel. A törtek szorzása kerül máris terítékre, a táblánál folyik a magyarázat, egy másik osztálynak a pozitív és negatív számok, s közben megkapja a leckét az egy szem nyolcadikos is: a savbázisreakciókat kell feldolgoznia... Aztán jöhet az elsősök ellenőrzése. Csendben dolgozik mindenki, hogy ne zavarja társait. Általában testvérek ülnek közös padban, a nagyok a kicsik mellett, hogy segíthessenek. Délelőtti napfény dől az osztály olajos padlójára, az ablak előtt álló rengeteg virágra. Az osztályban Petőfi, Arany, Jókai és József Attila képe, földgömb, betűminták, televízió, vaskályha, könyvek, szemléltetőeszközök, és egy hegedű. A tanító kedves hangszere.

Gyengécske, fizikailag kevéssé fejlett gyerekek ülnek a padokban. Egy-két kilométer távolságból járnak iskolába, többnyire kerékpáron. Az iskolától pár száz méterre van a bolt – ide a helybeliek szerint csak olyan áru jut, amilyen másutt már nem kell. Hetenként kétszer hoznak kenyeret, azt reggel leteszik Új-Mohácson, ott ázik, porosodik, keményedik, mígnem délután kihozzák Sárosra. Ugyanis kétszer érkezik ide a tej is.

●

Két nagylány, a nyolcadikos Eberling Ildikó és a hetedikes Holzer Erika kísér el a tanyák közé. Az ötödikes Botos Tamás, pöttöm, soványka kisfiú édesanyjához térünk be. Az asszony sírva fakad jöttünkre. – Elmondom maguknak is a bajom, – kezdi –, de úgy is tudom, hiába. – Egy düledező őrbódéban laknak, földes padló, lyukak a falban, lógó gerenda, két fekhely – asztal, szék nincs az odúszerű helyiségben. Az anya napszámba jár, huszonkét éves fia dolgozik a tsz-ben, talán újra felmentik a katonaságtól, mert különben kereső nélkül maradnak. Fából, gallyakból, szalmából összerótt tákolmányban nevelnek tíz malacot, hetet le akarnak adni, abból kerül majd a befizetésre, ha a tsz juttat nekik egy kis tanyát. Nincs aki meghallgassa őket – panaszolja az asszony. Ugyanezzel fogad pár kilométerrel arrébb Horváth Miklósné is. A ház földes padlójából csak úgy süt az októberi hideg. Ők a városba járnak dolgozni, mint a keresők többsége, át a komppal, a kisgyermeket a két kilométerrel arrébb lakó nagymamához viszik. A reggeli műszakhoz négykor kelnek. A délutániról éjszaka érnek haza.

Vissza, az iskola felé menet a tanyai életről kérdezem a kislányokat. Milyen itt a tél? – Jaj, a tél! – kezdik a szót. – De azért jó itt lakni. A nyár gyönyörű, és néha télen is jó, csak azok a nagy sarak, olvadások ne volnának. Összel gyönyörűszép látni az őzeket, vadakat, nyáron fürödni, télen szánkózni szoktunk, a tanító bácsi megszervezi, és elmegyünk kirándulni Pécsre. – És odahaza kell-e segíteni? – Elmosogatunk, kitakarítunk, aztán babot fejtünk, kukoricát morzsolunk, elhozzuk a boltból a kenyeret a nagymamának...

●

Vége a tanításnak, folytathatjuk tovább a délelőtt megkezdett beszélgetést Temesvári Jánossal. Mi tartotta itt húsz éven át?

– Hívtak engem tanfelügyelőnek, igazgatónak, de nem mentem, nem mehettem. Olyanok voltak az anyagi körülményeim. Most meg hová menjek vénségemre? Azt mondtam magamban, itt kell gyökeret verni, és itt kell a lehető legjobban dolgozni. Meg aztán annyi munkám fekszik az iskolában. Most hagyjam itt, amikor már megteremtettem mindent. Ha négy év múlva nyugdíjba megyek, megszüntetik úgyis. Ha eladó lesz, akkor megvesszük, és elgazdálkodunk itt a fiammal.

Gyönyörű, saját termésű szőlővel kínál.

– Azt mondták, a szigetben nem él meg a gyümölcs. Én megtelepítettem itt mindent, ami Magyarországon megterem. Ojtottam a fákat, szemeztem a szőlőt, méhészkedtem, vezettem méhészszakkört is. Én használtam először műtrágyát a kukoricavetésemben. Kivágtam a nohaszőlőket, és újakat telepítettem. Ezzel jött meg itt a tekintélyem, meg a villany bevezetésével. Tizennégy évig, az utolsó választásig voltam tanácstag. A gyerekeim agrármérnökök, a tanítványaim nagy része is a mezőgazdaságban helyezkedett el. Ojtani, szemezni itt tanultak meg nálam. Sok lett közülük diplomás, sokan érettségiztek, dolgozik mind becsületesen. A harmincegynéhány évem alatt egyetlen egy gyereket kellett csak megbuktatnom.

– Mi a véleménye ezekről a kisiskolákról?

– Lehet, hogy oktatás terén nem tudunk annyit adni, mint egy korszerűen felszerelt, osztott iskola, de a nevelésben biztos, hogy többet. Annyiszor elmondtam, sose hallgattak meg: tízéves korig a gyerek a saját egészségéért harcol ösztönszerűen, amikor minden áron ki akarja elégíteni a mozgásigényét. Ettől és a nyugodt fejlődéstől nem szabad megfosztanunk zsúfolt iskolával, bejárással, túlfeszített munkával, különben akkor nem bírja majd a terheket, amikor valóban húznia kell. Rossz motoros, aki mindig teljes gázzal járatja a gépét. Ha megszűnnek ezek az iskolák, a mi gyerekeinket is a bejárás várja majd, vagy a városi kisegítőiskolákban csapódnak le – pedig itt még rá tudom őket nevelni arra, hogy megbízható, becsületes munkás váljék belőlük.

Gállos Orsolya

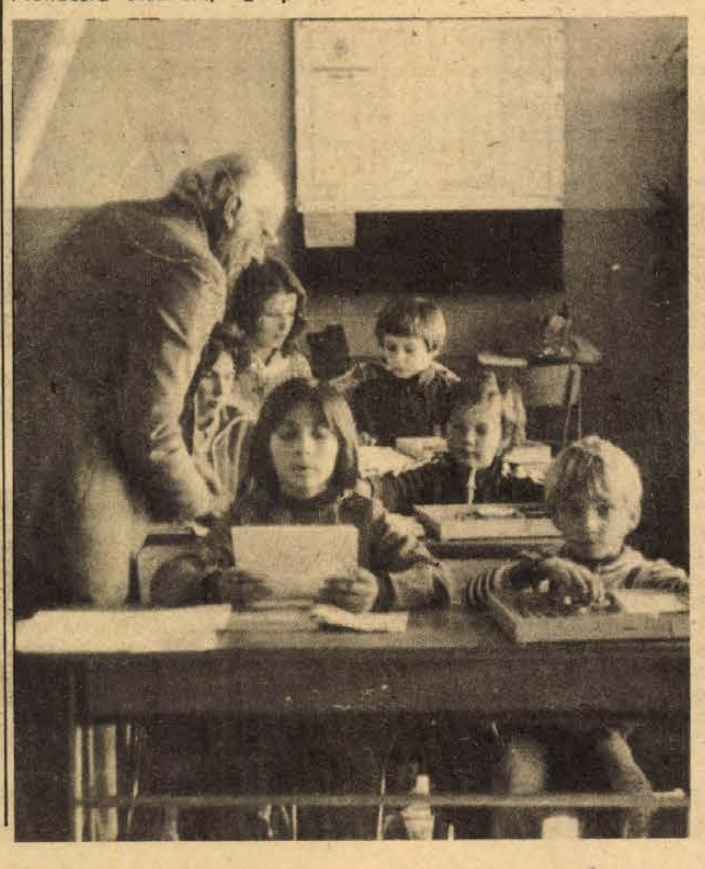

Hajnali séta a csarnokban

Sajnálom a mai gyerekeket. Eljárnak bölcsődébe, óvodába, ami persze jó, meg hasznos, de nemigen járnak — piacra. Eltűntek már a zöldségrakások mellől a nagymamacibálta srácok. Pedig... a mai harmincasok, negyvenesek, de nagyokat álldogáltak a dinnyeárusnál, figyelték, ha elgurult egy gerezdes oldalú sárga. Nagyokat nyeltünk a lékelésnél...

Dinnyét persze most is lékelünk! De a hajnal!... A konyhában féllábon felhörpintett meleg kávé után a veres égalja és a kászálódó emberek, akik az almászsákok tövén aludtak! Mert nem volt könnyű megelőzni a régi-régi nagymamákat. — A hajnal, az volt a régi piac íze!

*

A pécsi vásárcsarnok háromszintes. A földszint alatt egy pincerészlege is van. Alapterülete így 5101 négyzetméter.

Járom a csarnokot, „korai" hat órakor. Régente lenéztünk egy-egy gyümölcs- — vagy zöldségrakásra, de most majdhogy felfelé nem kell tekinteni, olyan magasak az asztalok. Igazi piac ez, nagyvárosi, asztalokkal, szabott árakkal, majdnem mindenütt. Az alku íze is elveszett, pedig az nemcsak az erszényre menő játék volt, hanem szellemi szópárbaj is. Jóleső hajnali vita, szinte kötelező szavakkal. Őrzök még néhány ilyet: „Nekem is többe van!" „Jöjjön el a naccsága kapálni, majd nem adja olcsóbban!" Meghogy: „Odaadom, de csak magának"! — közben ez a „magának" volt az utolsó lehetséges vevő. Az alku... Eltűnt. De mégse! Azt mondja most a pécsi vásárcsarnokban egy háziasszony, felhúzott szemöldökkel:

— Ha nem adja olcsóbban, megyek az államiba. Láthatja, itt van három méterre. Ők majd leverik az árakat!

— Menjen csak! Aztán ha tonnyadt lesz az alma bőre, viheti a kozmetikushoz. Majd belejön kilója hatvan forintba!

Ez jó szöveg volt: politikai gazdaságtan háziasszony szinten. De ugyanez más eredménynyel perceken belül lezajlik. Emígy szól egy magánárus a szomszédjának:

— Mama! Lejárt a lemez! A gazdaságé szebb. Azért próbáljuk megtartani az árat, a rosebb egye meg!

No, ez a „rossebb egye meg", ez a kifejezés túlélte az évtizedeket, és némi ízt ad a vásárcsarnoki életbe. Odébb járkálok, és közben számolom a pécsi vásárcsarnok helyelosztását. Valóban, az állami meg a szövetkezeti áru egymással ölelkezik és beépül a magántermelők közé. Majd azt írtam: őstermelők közé. Mert az olyan jóízű szó! Mindegy, az áru a fontos minden piacon. Fokföldtől a Szaharáig, nem a szöveg. És áru — van. Az idénynek megfelelő — írnák a kereskedelmi szervek, hivatalos nyelven. Magyarán, mindig van, ami éppen akkor terem. Hogy az árak ingadoznak? Hát... Ilyen az élet! Aki ettől kissé rosszkedvű lenne, az arrébb sétál, a virágasztalok felé.

*

Az áruforgalom — megmérhetetlen. Nem is készül róla statisztika. A bevételről azonban igen. Vagyis arról, hogy az árusításért, a fedett modern csarnokért állami, szövetkezeti árus vagy őstermelő — mennyit fizet. Nos, fél esztendő alatt 349 000 forintot vettek be ilyen módon a vásárcsarnokban. Ebből 238 000 forint a hagyományos értelemben vett helypénz, vagyis azoknak az árusítási díja, akik alkalomszerűen, vagy rendszeresen jönnek, de állandó üzletük, helyük nincsen. A többiek, vagyis a bérlők 111 000 forintot fizettek fél év alatt. Igaz, ez a jövedelem — nem jövedelem. Hanem ráfizetés. A tervezett bevételből ugyanis e fél esztendő alatt 130 000 forint hiányzik. Ennek az az oka, hogy a pavilonokat nem egy időben adták át, s így a legtöbb ilyen üzletben nem fél éve árusítanak. De az is igaz, hogy a pécsi piacok egyetlen intézménybe tartoznak, s azoknak a bevétele kiegyenlíti a még csak „kezdő" vásárcsarnok bevételét, sőt, az összes intézményt tekintve a jövedelem 380 000 forint. Erős vetélytárs ugyanis ez idő szerint a Felsőmalom utcai piac. De már most mutatkozik vele szemben a vásárcsarnok előnye: jön a tél, esőben mégiscsak jobb lesz itt árulni vagy vásárolni, azonkívül hosszabb ideig is van nyitva.

*

A virágnak nemcsak a népdalban, hanem itt sem lehet megtiltani a jogait. Azt például, hogy jókedvet adjon. Elnézem az asszonyokat, évtizedek óta, így, virágtengerben. A krakkói Mária-templom előtt, vagy az athéni hegyi utcában egyazon mosollyal hiszik, hogy ők a szebbek, nem a virág. Aztán megveszik a csokrot, alkuval vagy anélkül. Nem életkérdés, nem ettől lakunk jól, de a virág — szép. A csokrok itt a pécsi új vásárcsarnokban is léleküdítő játékot űznek a szemünkkel. Hogy néha 14 forint egy szál nemes szekfű? Hát milyen ember az, aki szól érte a feleségének!? Hiszen a virág is olyan, mint az asszony. Tetszeni akar. Például nekünk. Ha másért nem, ezért a virágrengetegért éri meg a hajnali séta, az új pécsi vásárcsarnokban. Nem kell hozzá karkosár, sem pénz, csak kicsit járkálni a csokrok és a szépasszonyok között...

*

Olykor persze csalódunk is. Hiszen sok mindent beharangoztak itt. Mégsincs! Csakhogy minden résztvevőnek már az építkezéskor négyzetméterenként 61 ezer forinttal kellett társulnia. Időközben azonban megváltoztak a helyzetek, az árak. Itt gond a pótlásuk, de hát az üzleti életet nem lehet mindenben előre pontosan megtervezni.

Jön az asszonyság tarka szoknyában, enyhén koszos cipővel, odalép a tyúkhoz, villámgyors mozdulattal, s megnyomja a begyét. Egy óra múlva a tyúk — kimúlik. Akkor ismét arrafelé somfordál az asszonyság, a begynyomogatós, és megszólal, emígyen:

— Ugyan mennyit kér ezért a „döglött tyúkér?" No, egy tizest adok érte, többet nemér, még meleg lehet, de fillérrel sem többet.

Mondják: a vásárcsarnokban szokás néha az ilyesfajta gengszterkedés. Vagyis: sokan szívesen látnának ott néha több rendőrt.

*

Nézem tovább a nyüzsgő sorokat, egy erre húz, más amarra, nincs megállás, mint a régi-régi piacokon sem volt. Jó ez a fedett csarnok. Ideje volt már, hogy felépüljön. Ha gyorsan végiggondolom néhány Pécs formájú ismert város fedett piacait, akkor a linzi — a táblája szerint 1922-ben, az eszéki az ötvenes évek elején épült, a páduai meg még a századfordulón. De hány ilyen nagy város van még, ahol máig áznak a vevők, a kofák!?

*

Nekünk most már van, s legyünk vele szemben igényesek.

Jó dolog néha ez a hajnali séta, egy vásárcsarnokban. Benne van az élet sokfajta kincseköve, mint egy folyvást újat rejtő zsákban.

Földessy Dénes

Fölújított lakások

SELEJT

Huzatos ajtók, repedt falak

Az Athinay és a Megyeri út sarkán álló épületet 1979. március 9-én hagyták el lakói. A negyvenes évek végén épült házat 1980. július 10-e körül kellett volna kívül-belül fölújítva átadni. Arra ígérte a PIK, és a kivitelező, a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat. Nem készült el, a másodszorra kitűzött időre sem, s végül a harmadik határidőre sikerült befejezni úgy-ahogy a fölújítást.

A szükséglakásból utolsóként visszatérő lakó augusztus 12-én költözött be, bár akkor sem volt túl sok kedve hozzá.

Hogy miért? Néhány „apróság", ami a fölújítás fölötti örömet azonnal feledtette. Három hónappal a beköltözés után a következők jellemzik a lakásokat.

A lakásokba vezető jó bejárati ajtókat kicserélték, most a rövidebbre sikerült ajtók alatt átjár a huzat. Ezzel szemben az átalakított szellőzőnyílásokon át egyáltalán nem jár a levegő. (Állítólag télen majd járni fog.) Korábban mindenki úgy oldotta meg lakása fűtését, ahogy tudta, olaj- vagy cserépkályhával. Ma már központi fűtés működik, de ennek is megvannak az árnyoldalai: a légtelenítő csövei a harmadik emeleti lakásokban — nem a folyosón — a szobák sarkában kaptak helyet. Így ha valami baj van a fűtéssel, a lakóknak otthon kell maradniuk, s kivárniuk, míg minden helyiségben végignézik a szerelők, hol a hiba. Hozzátéve, hogy ha a rendkívül otromba csövek csapjait elfordítják, a fölújított lakások lakkozott parkettáira spriccel a rozsdás víz...

A konyhák és előszobák padlóburkolata új, de foltos és gödrös. A küszöb és a parketta között több mint egycentiméteres a hézag; van, ahol be van cementezve, van, ahol nincs. Kiemelték az egyik szobaajtót: az ajtó úgynevezett bélése alul nem egyenletes, sőt, üreges, kiváló menedéket nyújtva a lakásban nem kívánatos rovaroknak.

S hogy milyen a festés? Egy régi falusi búboskemence egyenletesebben volt kimeszelve hajdanán, mint itt a menynyezet. S a lakók megkérdezése nélkül — hogy a hepehupákat elleplezzék — valamenynyi helyiséget ízléstelenül lehengerelték, de még ezek a minták is ferdék. Csak abban a lakásban egyszínű a fal, ahol a tulajdonos — állítása szerint — külön fizetett ezért... A parkettázás sem tökéletes, de akik csinálták, megnyugtatták a lakókat: nem kell izgulni, ez mind nyers fa, egy év múlva úgyis föl kell szedetni. A karnisok nincsenek rendesen lerögzítve, több helyen nem merték föltenni a nagy függönyt, hátha kiszakad az egész, hiszen a szögek mellett már úgyis lyukak tátonganak a falon. Van olyan lakás, ahol, ha esik az eső, befolyik az ablak résein.

Egyes lakásokban plafondarabok szakadtak le. Egyébként minden lakásban hullik a friss vakolat. S elmondani is sok, hány helyen nyiladoznak üregek a fal mentén. S hogy mindezzel harmonizáljon a lépcsőház, a második és a harmadik emelet fordulóján hatalmas tócsát kellett kikerülnünk. A félemeletek üvegablakainál ugyanis a tömítések fölpöndörödtek, s ha esik, ide is befolyik a víz.

E fölöttébb kellemetlen jelenségek leírásakor nem törekszem teljességre. Annyi azonban biztos, hogy valamennyi lakó elkeseredett, látván, milyen munkát végeztek a tatarozók. S az elkeseredésen nem is lehet csodálkozni.

Dücső Csilla

Továbbképzés a Dobó úti Gimnáziumban

Gyors- és gépírók, adminisztrátorok az iskolapadban

Immár harmadik tanévben indult újra Pécsett, a Dobó István úti Gimnáziumban a gyors- és gépírók továbbképző tanfolyama. Minden hétfőn délután 5 órától fél hétig tartják a foglalkozásokat a gimnázium által biztosított tanteremben. Jelenleg 26-an tanulnak. A különböző vállalatoknál, üzemeknél, intézményeknél dolgozó gyors- és gépírók saját elhatározásukból vállalkoztak a tanfolyamra, mondván: ebben a szakmában is szükséges a továbbképzés.

Az első hetekben az iskolában tanultakat frissítik fel, később megtanulják az új rövidítéseket, megbeszélik és gyakorolják az irodai munka főbb tennivalóit, a levelezést, jegyzőkönyvvezetést. Feldolgozzák a Gyorsírók és gépírók lapjában megjelenő versenyfelkészítő anyagokat, s folyamatosan napirenden tartják a helyesírási szabályok gyakorlását. A gyorsíróknak az a célkitűzése erre az évre, hogy elérik a percenkénti 150 szótag leírását, a gépírók pedig arra vállalkoztak, hogy a személy szerinti percenkénti legjobb leütésszámot a tanév végére 100-zal megemelik.

A továbbképző tanfolyamot a gimnázium tanára, Radnóti Adél, a Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetsége pécsi csoportjának tanárelnöke vezeti. Mint elmondta tandíjat nem kell fizetniük a jelentkezőknek. Mindössze a szövetségi tagdíjat kérik, ami egy évre szólóan 60 forint.

A csoport tagjai tervezik, hogy részt vesznek az országos versenyen, illetve a komlói továbbképző tanfolyam hallgatóival is felveszik a kapcsolatot szintén verseny céljából. Ugyancsak a terveik között szerepel, hogy tavasszal a KISZ Pécs városi Bizottságának támogatásával fiatalok részére hirdetnek vetélkedőt. Nem titkolják, hogy szeretnék, ha minél több — még tanuló vagy már dolgozó — kezdő, illetve gyakorlott gyors- és gépíróban ébredne igény a továbbképzésre.

Hasonló igény sarkallta azokat az adminisztrátorokat is, akik a József Attila Művelődési Ház adminisztrátorképző tanfolyamára iratkoztak be. Ők 28-an vannak. A tanfolyam díja 600 forint.

HÉTVÉGE 5.

VERBŐCZY ANTAL

Erdei futóverseny

Összegyült az erdő népe,
egyre feljebb tart a nap,
nagy dolognak néz elébe;
futóversenyt tartanak.

— Rajta! — int a pálya őre —
most meglátjuk ki mit ér!
Lódulnak is mind előre,
fűközt les a pipitér.

Fut a malac, fut a róka,
ott szökell a kecses őz,
a nyúlnak tetszik a móka;
majd mindenkit megelőz.

De hallga! A szél mi hírt hoz?
Az esélyesek helyett
elsőnek a célvonalhoz
csigabiga érkezett!

A sok állat csak ámul s áll.
— Résztvettél a versenyen?
— Nem láttuk, mikor indultál?
— Még tavaly — szólt
csendesen.

PÁTKAI TIVADAR

Szalmaszekér

szalmaszálból szekeret
tákoltak a gyerekek:
Szervác Pongrác Bonifác

három hangya húzta
a negyedik tolta
azaz tolta volna; ám

Szervác készült Vácra
Pongrác ide Rácra
Bonifác „csak" Fácra

ide hajtsunk Rácra
alig két dobásra
hangoskodott Pongrác

Vácra menjünk ne Rácra
ott van a kincs elásva
ugra-bugrált Szervác

gyerünk inkább Fácra
sós-lekváros fánkra
így viháncolt Bonifác

s összevesztek rajta
hová húzza szekerüket
három szorgos hangya

se előre — se hátra
gyalog bandukolhattak
haza: CSACSIVÁRRA!

Az első évek története

Az úttörőszövetség megalakulásának 35. évfordulója teszi emlékeztessé az idei úttörőévet. Mozgalmunk születésnapját az 1964. június 2-i dátumhoz kötjük, bár az első úttörőcsapatok már a felszabadulás évében megalakultak. Ez a június 2-a, az első ifjúsági nap volt, amikor az úttörők a nyilvánosság elé léptek. S az idősebbekkel karöltve felvonultak Budapesten, a mai Népköztársaság útján ezzel a jelmondattal: „Előre a jelszavunk, szabadságért harcolunk!"

Az első úttörőcsapatok nem az iskolákban szerveződtek, hanem a gyárakban és a lakóterületen. Nemegyszer a csapatvezető lakásán gyűltek össze a gyerekek.

1946. december 20-án jelent meg a Pajtás újság első száma. A főváros különböző pontjain 100 borítékot rejtettek el, féléves ingyen előfizetési nyugtával.

1947-ben már 110 budapesti és 205 vidéki úttörőcsapat működik. A gyerekek is részt vesznek az újjáépítésben. Ezt szolgálja az „Úttörők a játszóterekért!" akció.

Ez évben írja Kodály Zoltán „Ej-haj száll az ének" kezdetű úttörődalát. Szeptemberben megjelenik az Úttörővezető című folyóirat első száma, megindul a Rádió „Úttörőhírek" című adása.

Elkészülnek az első őrsi zászlók is. Színük kék, alakjuk háromszögletű. Az Előre kötszönés és aranycsákány van rájuk hímezve.

1948-ban államosítják az iskolákat, ezentúl az úttörőcsapatok is itt nyernek otthont. 1948. március 15-én, a forradalom százéves évfordulóján úttörő díszezred vonul fel az ünnepségeken. Jelszavuk: Petőfi él, a szabadság örök, Miénk a jövő, előre úttörők!

Csillebércen kijelölik az Úttörő Köztársaság helyét, és július 31-én átadják az úttörővasút közel négy kilométeres szakaszát. Megjelennek az első úttörőpostások.

Új jelvényt is készítenek: nemzetiszínű zászlón egy leány- és fiúfej bronzból. Az egyenruha: fehér ing és kék nyakkendő.

(– átányi –)

Legyen saját játszótered!

No, ne ijedj meg, nem arról van szó, hogy a közeli játszóteret kell körülkerítened, hogy oda más ne léphessen be. Egész más ötletet ajánlok. Csinálj barátaiddal, őrsöd tagjaival az iskolához vagy a lakásodhoz közel saját játszóteret. Ha nagy lesz a sikeretek, a kisebb gyerekeket, a közeli óvodásokat is meghívhatjátok egyszer-egyszer egy játékra. Én, ha neked lennék, még a szüleimnek is rendeznék egy versengést, mondjuk vasárnap délelőtt. Akár úgy is, hogy a mama, papa és te vagy testvéreid alkotnának egy csoportot. (Meglátod, lesz miről beszélgetni a vasárnapi ebéd közben.) Legyen ez egy különleges játszótér, ami azt jelenti, hogy minden játékot ti készítsetek el, méghozzá nagyon egyszerű tárgyakból.

A kiinduláshoz nézd meg a rajzokat, ezzel segítek, a játszótér többi játékát már ti fogjátok együtt kitalálni.

Mindenütt van egy üveg, egy pingponglabda és egy rossz vödör, vagy kosár, és máris indulhat a céllövészet. Az üveg száján lévő labdát kell a célba pöccinteni. A cél először egy méterre legyen, utána a táv harminc centiméterenként növelhető. (1)

De néha egyméteres pálca, vagy nád is elég a játékhoz. Akár tenyéren, akár az állon kell egyensúlyozni sétálás közben. Győztes, aki tovább tud ügyeskedni. (2)

A fára szerelt kötél segítségével lehet a felállított lécek vagy kuglik közé lendülni, és azok közül minél többet ledönteni. Ez a repülőkugli-játék, a célzókészséget és a karok erősségét is fejleszti. (3)

Egy farönk és egy szál deszka vagy vaslap is elég a billenő játékhoz. A játékosnak úgy kell áthaladni a palánkon, hogy a kezében lévő, vízzel teli töltött műanyag pohárból (üvegpoharat ne használj!) egy csepp se ömöljön ki. Az ügyesebbek ezt bekötött szemmel is csinálhatják. (4)

A célzás hátra-játék sok nevetésre ad alkalmat, hiszen a hátad mögött lévő kosárba kell a labdát bedobni. A könnyebbség kedvéért tükröt is használhatsz. (5)

De most rajzok nélkül is folytatom a sort, két-három rossz autógumival is lehet játszani. Ha sorba rakod, rendezhetsz kúszóversenyt. Guríthatsz célra, dobhatsz távolba. A labdáról szinte szólni sem kell, mert célba rúgni, fejjel, lábbal dekázni, célba fejelni mindenki szeret, még ha nem is tud, de versenyzés közben még ezt is megtanulhatja. Folytathatnám napestig a saját játszótér kellékeit, de ennél jobbakat te is tudsz, meg kitalálhatnak szüleid is, legyen már a megvalósítás is családi vállalkozás. Ennek a saját játszótérnek pedig az legyen a legnagyobb érdeme, hogy ezen a környék minden gyereke játszhat. Sose légy irigy!

Jó játékot kíván neked

Horváth Mihály

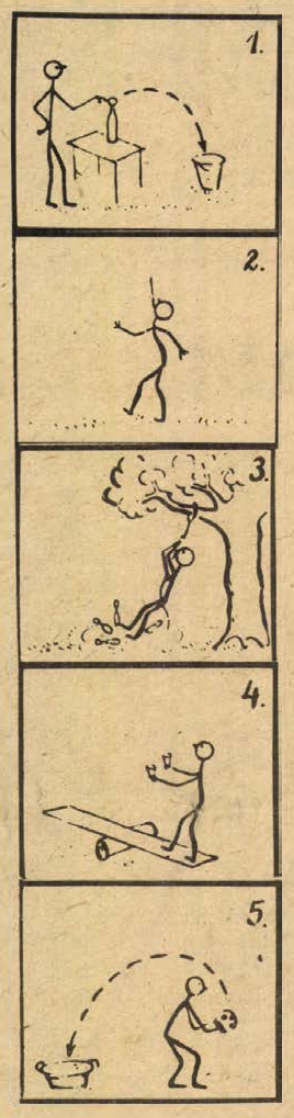

Az őrs barátai

Az úttörőőrs segítőtársak, barátok nélkül sok feladatát egyszerűen nem tudná megoldani. Arról nem is szólva, mennyivel unalmasabb, szürkébb lenne az úttörőélet a barátokkal való rendszeres találkozás, az együttes rendezvények, a közös munka nélkül.

De hogyan szerezzen az őrs barátokat?

Sokféle módja van ennek. Legegyszerűbb, ha az őrs tagjainak hozzátartozói körében keressük őket. Bizonyára több gyerek édesapja tagja szocialista brigádnak. Az apuka segítségével puhatoljátok ki, vane már a brigádnak patronáltja, s ha nincs, felvennék-e a kapcsolatot veletek. Nagyobb testvére is lehet több pajtásnak az őrsben, akik középiskolába vagy szakmunkásképzőbe járnak. Az ő révükön felvehetitek a kapcsolatot az iskolai KISZ-alapszervezettel.

Hol szerezhettek még barátokat? Mindenütt. A lakóhelyeteken élő felnőttek között. A szomszéd bácsi ugyanúgy lehet az őrs barátja, mint a körzeti rendőr-megbízott vagy az erdőgazdaság dolgozói. S meg ne feledkezzünk a kisdobosokról se, akik tőletek várnak támogatást, irányítást, segítséget.

Hogyan barátkozzatok? Ennek is vannak bizonyos szabályai. A legfontosabb a segítőkészség. Ha nemcsak vártok valamit, de ti magatok is készségesen segítetek, akkor ez a kölcsönösség már jó alapot teremt a barátkozáshoz. Hívjátok meg barátaitokat ismerkedésre az úttörőotthonba, az őrsi tanyára. Kérdezzétek meg tőlük, hogy ti miben lehettek segítségükre. Sok helyen a pajtások részt vesznek a kommunista szombatokon a brigáddal a gyári vagy mezei munkában. A brigád patronálta idős emberek ellátásában is vállalhattok feladatot, vagy éppen a kulturális vállalás teljesítéséhez segíthetitek hozzá barátaitokat. Cserébe ti is kérhetitek, hogy úttörő feladataitokban segítsenek. Például a kutató munkában, vagy a túrához eljönnek kísérőnek, valamilyen felszerelést barkácsolnak számotokra, mellétek állnak nehéz pillanatokban, szükség esetén tanácsokat kérhettek tőlük.

Persze, cserébe ők is számítanak rátok, hisz az igazi barátságban nagyon fontos a kölcsönösség. Nagyon jólesik nekik, ha apró figyelmességgel is kifejezitek összetartozásotokat. Egy-egy névnapi köszöntő, apró filléres ajándék, egy képeslap a kirándulásról, táborozásról elmélyíti a barátságot közöttetek.

Szabad idő

Tornaszer: a konyhaszék

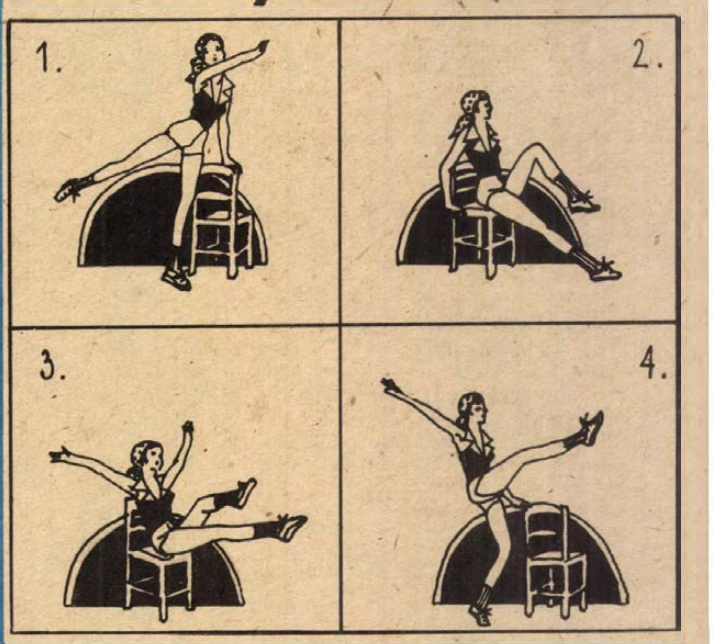

Ajándékozzunk magunknak 15 percet, vagy ha úgy tetszik, raboljunk el ennyi időt a háztartási munkából, és végezzük el ezeket az izomlazító, frissítő gyakorlatokat.

① Fogjuk meg jó erősen bal kezünkkel a szék támláját, és lengessük kinyújtott jobb lábunkat előre-hátra, egyre magasabbra. Majd kézcsere után bal lábunkat lengessük. Tízszer ismétlés.

② Üljünk a székre és támaszkodjunk hátul a kezünkkel. Jobb lábunkat kinyújtva a talajon, bal térdünket emeljük magasba, majd kinyújtva engedjük le. Mindkét lábbal tízszer gyakoroljuk.

③ A székre ülve, mindkét karunkat emeljük oldalt magasba, emeljük fel mindkét lábunkat egyenesen és egymást keresztezve, egyre gyorsuló tempóban ollózzunk tízszer.

④ Álljunk oldalt a szék mögé. Fogjuk meg erősen a széktámlát bal kezünkkel, és váltakozva, mindkét lábunkat lendítsük fel előre, amilyen magasra csak tudjuk, tízszer ismételjük.

Barkácstanács

Láthatatlan rögzítés

Keményfából vagy műanyaggal bevont lapokból készült falipolcokat „láthatatlanul" is lehet rögzíteni: az úgynevezett csőcsavarral (mosdórögzítés). A 10 mm átmérőjű és 120 mm hosszú köracél az egyik végén facsavarmenettel van ellátva, ami a falba vert tiplikbe csavarható. A másik végén normál csavarmenet van, amire az állványt felteszik. Beenyvezett csavarokkal az állvány különösen jól tart, később azonban csak nehezen lehet szétszerelni.

A csavarok száma és távolsága attól függ, hogy mit akarunk ráhelyezni és az állványnak a súlyától. Egy 18 cm széles és 25 mm vastag állványt, amelyen csak könyvek állnak, legalább 50 cm-enként kell csavarral felerősíteni.

Növényvédelem

Lombhullás utáni növényvédelmi munkák

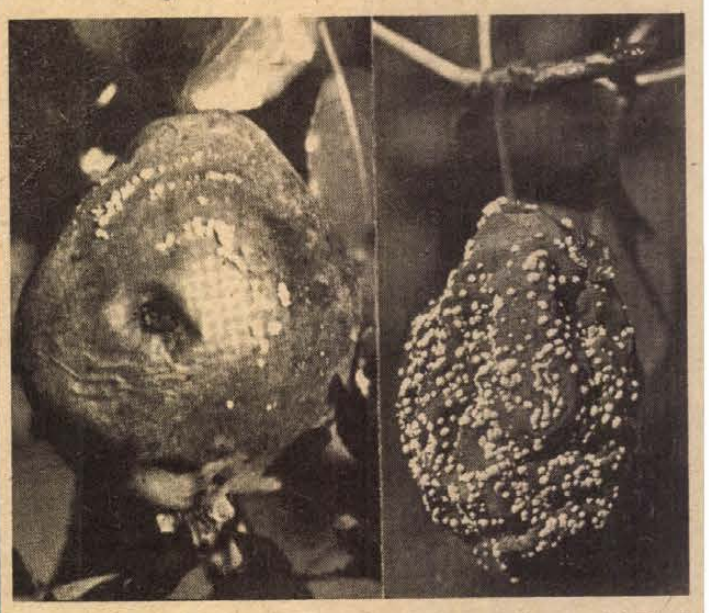

Az alma- és körtefák alatti lehullott lombot Novenda 1,5%-os vagy Fundazol 50 WP 0,06%-os oldatával permetezzük.

Csapadékos enyhe őszi és téli időjárás esetén Karbamid műtrágyás áztatásszerű permetezése is jó eredményt ad a fertőzött leveleken levő kórokozók ellen. Amennyiben a permetezést nem tudjuk elvégezni, a lehullott lombot ásóval forgassuk le, vagy égessük el.

Az őszibarackfáinkat Rézoxiklorid 0,3%-os vagy Cuprosan Super D 0,5%-os oldatával permetezzük.

A cseresznye- és meggyfaleveleket lombhullást követően a fák alatt Novenda 1,5%-os oldatával áztatásszerűen permetezzük le.

A lombhullás utáni növényvédelemben nagy jelentősége van a mechanikai védekezésnek. Az elszáradt vesszőket, ágakat le kell vágni, a fertőzött gyümölcs-múmiákat szedjük össze, és semmisítsük meg.

A málna, ribiszke és köszméte fertőzött növényi részeit vágjuk le és égessük el.

Dr. Frank József

A kakas és a héja

Öreganyám mesélte, ő is az öregannyától hallotta. Elmondom hát a kakasról szóló mesét.

Elkószált egyszer a baromfiudvarból a kakas, a tyúkanyóval meg a kiscsibékkel. Messze, kint a réten kapirgáltak, szedegették a bogarakat, csipkedték a zöldet. Arra figyeltek föl a szorgos szöszmötölés közben, hogy valami nagy madár kering a fejük fölött.

— Nini, mekkora felhő! — mondta az egyik kiscsibe.

Felpislantott az égre félszemmel a tyúkanyó is.

— Nem felhő az, csibécském, hanem héjamadár! Gyertek ide rögtön a szárnyam alá, mert felkap benneteket és elvisz!

Megriadtak a kiscsibék. Kétszer se kellett mondani nekik, rögtön bebújtak anyjuk szárnyai mögé. Tyúkanyó meg odakotkodálta a kakast.

— Szaladj haza gyorsan, hívjad a kutyát, hogy kergesse el a héját!

Futott a kakas, ahogy a lába bírta, még a szárnyát is lebegtette, tollait is felborzolta futás közben. Átröpült az udvar kerítését, egyenesen a kutya elé pottyant.

— Na, mit akarsz? — vakkantott rá mérgesen a kutya.

— Kot... kotkot... azt akarom, hogy kotkot... — csak ennyit tudott kinyögni a kakas. Annyira meg volt rémülve, hogy egyetlen értelmes szó nem jött ki a torkán. A kutya meg csak sürgette.

— Halljam hát! Halljam hát!

De a kakas csak forgolódott, toporgott, meresztgette a szemét, nyújtogatta a nyakát.

— Ha nem mondod meg, mit akarsz, megtépázom a tolladat! — vicsorgott a kutya. A kakas végre kibökte:

— Kukoriku!

— Micsoda? Mit mondasz...

— Kukoriku... kukuriku-u-u — ordította kétségbeesetten a kakas. Egy értelmes kukk nem sok, annyit nem tudott szólni. Csak kukorékolt egyfolytában, amíg bírta szusszal, s amíg végül a kutya el nem zavarta.

Nem is tud mást, csak kukorékolni, ha valami nagyon fontos mondanivalója van.

Szente Varga Mária

Jugoszlávia nekigyűrkőzik

Tájkép – stabilizációs csata után

Déli szomszédunknál aligha akad bárki, aki kételkedik abban, hogy jelenleg a gazdasági „hogyan tovább?" az ország legégetőbb problémája. Nemrég a belgrádi NIN című hetilap interjút közölt Veszelin Gyuranovics miniszterelnökkel, aki nem rejtette véka alá, hogy a gazdasági helyzet súlyos, és hogy a megoldáshoz már nem elég az eddig alkalmazott „foltozgatás". Tartós megoldásra van szükség.

Jugoszláviában évek óta napirendi ügy a gazdasági élet megszilárdítása. A kidolgozott program kezdeti lendülete azonban akadozik. Foszladozóban vannak a kezdeti illúziók is. Alekszandar Grlicskov, a JKSZ KB elnökségének tagja nemrég így nyilatkozott: „Tudatában kell lennünk annak, hogy a jugoszláv gazdasági stabilizáció olyan probléma, amit nem tudunk gyorsan megoldani. Nagy eredmény lesz, ha a legközelebbi öt év folyamán sikert érünk el . . ."

Erősödik a felismerés, hogy nem csak a világgazdaság pangása, illetve a világpiaci cserearány — az oka Jugoszlávia gazdasági nehézségeinek. Grlicskov szerint a jugoszláv gazdasági mechanizmus már hosszabb ideje nem alkalmas a cél elérésére, s a mechanizmus kisebb módosításával sem érhető el eredmény. Ezért most a vezetés arra készül, hogy a jövőre kezdődő ötéves tervidőszak alatt alaposan felülvizsgálja a jelenlegi gazdasági mechanizmust és jobban hozzáidomítsa azt az ország társadalmi-gazdasági szükségleteihez.

Hogy milyen elvek érvényesítésével? Az uralkodó nézet szerint lehetővé kell tenni a gazdasági törvényszerűségek szabadabb érvényesülését. Ezt tartják az egyetlen módnak arra, hogy feltartóztassák a gazdasági rendszerben jelentkező nem kívánatos folyamatokat, amelyek negatív hatást fejtenek ki a jugoszláv szocialista modell alappillérére, az önigazgatásra és a gazdaság gyorsabb, stabilabb fejlődésére.

A gazdasági törvények érvényesítése tehát a jugoszláv gazdaság stratégia-távlati célja, a napi gondok e helyett egyelőre azonban adminisztratív intézkedésekre kényszerítették a kormányt. Az infláció megfékezése és a kedvezőtlen külgazdasági fizetési mérleg javítása céljából májusban 30 százalékkal leértékelték a dinárt. Ezt ideiglenes árbefagyasztással támasztották alá. A cél: megkönnyíteni a kivitelt, megnehezíteni a behozatalt és csökkenteni a fogyasztást.

Az elgondolás nagyjából bevált, de negatív kísérőjelenségekkel jár. A kivitel 11,4 százalékkal nőtt, a behozatal 11 százalékkal csökkent. Ez utóbbiban azonban jócskán benne foglaltattak a termeléshez szükséges nyersanyagok, amelyek hiánya részleges kapacitás-kihasználatlanságot okozott, és fékezőleg hatott az exportra. A fizetési mérleg javult ugyan, — hiánya a felére csökkent —, de ez évi kiegyenlítéséhez még mindig hiányzik két milliárd dollár. Minthogy az ország külföldi adóssága mintegy 15 milliárd dollár, s a kölcsönök törlesztésére az exportbevétel 21 százalékát kell fordítani, csökkent a további hitel felvételének a lehetősége a nemzetközi pénzpiacon.

Az árbefagyasztás lelassította az inflációt — tavaly 18 százalékos volt —, egyben azonban áruhiánnyal párosult. Olyan létszükségleti cikkek tűntek el az üzletekből, mint az étolaj, a hús, a kávé, a mosópor, a gyógyszerek. Az áruhiány jórészt persze mesterséges. A tavaszi árbefagyasztás előtt szinte minden kapható volt — igaz, 27 százalékkal magasabb áron, mint egy évvel korábban. Most viszont a termelők és a kereskedők az „árstop" feloldására várva raktáron tartják, „dugdossák" az árucikkeket.

A vezetés természetesen mindent megtesz, hogy megálljon az életszínvonal romlása, nehogy a közellátási nehézségek politikai problémává fajuljanak. A legsürgősebb feladatnak most a társadalmi és az egyéni fogyasztás mérséklését tartják. Az előbbi az elburjánzott — fedezet nélküli — beruházások jelentős csökkentését, az utóbbi az egyéni jövedelmek befagyasztását jelenti. Miután a további külföldi eladósodás útja mind kevésbé járható, a köznek és az egyénnek egyaránt csak annyit szabad költenie, amennyit megtermelt.

Pálfi Viktor

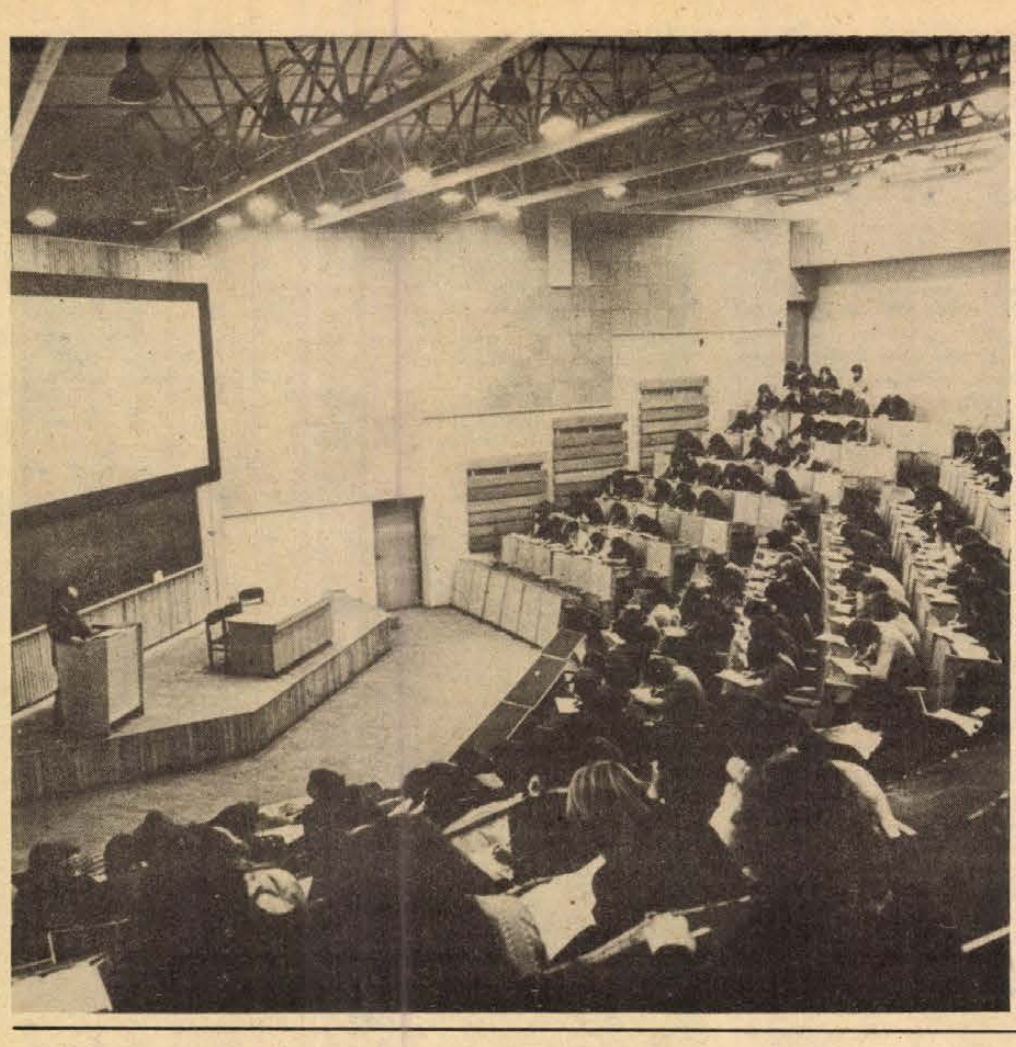

Négyszáz éves a vilniusi egyetem

Több mint 16 ezer hallgató tanul a négyszáz éves vilniusi egyetem falai között. Az elsajátítandó szakmák közül kiemelkedik a hővezetők fizikájának, az atomelméletnek, a balti filológiának, a valószínűségszámításnak és a gasztroenterológiának a tanulmányozása. Az egyetem egyre fejlődik. Az új épületek mellett felújítják a régi oktatókomplexumokat is. Ezekhez tartozik a volt Oginszkij-kápolna, és a Szent János templom is. Képünkön: a vilniusi egyetem központi előadóterme

„Szép, izgalmas, érdekes"

Az Oroszlános palota

A prágai Magyar Kultúra palotája

Prága egyik szép barokk palotájában talált otthonra a Magyar Kultúra Háza.

A kirakatban a képek szinte hívogatnak a kiállítóterembe. A képeket fiatal cseh képzőművész, Jan Grimm festette, aki hosszabb időt töltött Hajdúböszörményben, a külföldi képzőművészeket gyakran vendégül látó városkában.

Jan Grimm, aki rövid időn belül kétszer is díjat nyert, nem az egyetlen cseh képzőművész, akire Magyarország nagy hatással volt. A képzőművészek barátságát alkotói-együttműködési munkaterv erősíti, amely magában foglalja mindkét ország kortárs kiállításainak cseréjét, valamint a művészek kölcsönös cseréjét.

Hasonló a helyzet a zene terén. Az idén eljön ide a Liszt Ferenc Kamarazenekar, Fischer István karmester, Falvai Sándor, Kocsis Zoltán és Nagy Péter zongoraművész, valamint az Állami Operaház több szólistája. A két nép muzsikusai mindig sokra becsülték egymást. Jól tudjuk, mily sokat jelentett Bedrich Smetana számára a Liszt Ferenccel való találkozás és az életre szóló barátság. A prágai Magyar Kultúra nem véletlenül szentelt nekik önálló estet. Felhangzottak itt mindkét mester művei. És elmondta gondolatait a budapesti Liszt Ferenc Társaság főtitkára, Forrai Miklós, valamint a prágai Bedrich Smetana Társaság elnöke Miloslav Malý.

Mindez azonban csak töredéke annak a sok száz műsornak, amelyeket a prágai Magyar Kultúra két évvel ezelőtti újramegnyitása óta rendezett. Járt itt és találkozott cseh olvasóival a nálunk jól ismert és kedvelt Szabó Magda írónő, s Móricz Zsigmondnak, a nagy magyar írónak leánya, Móricz Virág. Az intézet kiállítótermében bemutatták Szemethy Imre grafikus műveit, a Dél-Alföld művészetét, Perczel Erzsébet kéziszőtteseit Bódy Irén kékfestő munkáit, Drégely László képeit és plasztikáit. Szemináriumot rendeztek a Pannónia Stúdió animációs filmjeiről. A magyar nyelvtanfolyamok változatlanul népszerűek.

A Magyar Kultúra rendezte „A mai magyar színház és új magyar színdarabok" címmel azt a hasznos találkozót, amelyen magyar és cseh színházi szakemberek tanultak egymástól. A találkozó egyik résztvevője, dr. Miroslav Krovák színház-teoretikus és kritikus az ismerkedésről ezt írta: „Az újdonságokkal foglalkozó véleménycsere segít minket abban, hogy pontosítsuk a mai magyar színházról kialakult véleményünket, amely művészeti színvonalával joggal kötötte le figyelmünket."

Igen, erről van szó, ez a legfontosabb: a két ország közönös megismerkedése, mert csak az alapos, őszinte és nyílt megismerésre épülhet igazi valódi barátság.

Az eddigi lépések biztatóak. A prágai Magyar Kultúra vonzza a prágaiakat. Sokan keresik fel a Rytirská utca sarki barokk palotát, a Vencel tér közelében, Prága központjában. És aki ide egyszer eljött, az eljön máskor is — megismerni és megszeretni a szép, izgalmas, érdekes, gazdag magyar kultúrát.

Zdeněk Strejc
(ORBIS)

TÉVEDETT A CIA

Furcsa játék a számokkal

Változatlan erővel tart a NATO-országokban a propagandakampány, amely a Szovjetunió, illetve a Varsói Szerződés „védelmi igényeket meghaladó" fegyverkezésével szeretné indokolni a NATO új katonai programját. Különböző adatokat hoznak forgalomba annak bizonyítására, hogy a Szovjetunió két-három éven belül katonailag döntő fölényre tesz szert az Egyesült Államokkal és NATO-szövetségeseivel szemben. Ez pedig — mondják — beláthatatlan következményekkel járhat a Nyugat számára.

Érdemes megvizsgálni az adatok hitelét. A hetvenes évek közepén a CIA „ijesztő" felfedezést tett a szovjet védelmi kiadásokra vonatkozóan. Becslésük szerint a Szovjetunió egyik évről a másikra megkétszerezte katonai kiadásait. A nyugati sajtó vezető orgánumai és a tömegtájékoztatási eszközök akkoriban felkapták ezt a hírt, sőt még napjainkban is nagyjából ebben a tálalásban kommentálják ezeket a kérdéseket. Az utóbbi időben azonban felbukkannak olyan közlemények is, amelyek fejlettebb realitásérzékről tesznek bizonyságot. Az egyik amerikai kutatóintézetben készített és az USA légierői által a közelmúltban kiadott tanulmányban például a következők olvashatók: a CIA, valamint az amerikai közgzdászok hatalmasat tévedtek becsléseikben a szovjet katonai kiadások tekintetében. A CIA adatait 1976-ig fenntartás nélkül elfogadták. Akkor maguk a hírszerzők ismerték el, hogy tévedtek, becsléseikben megkétszerezték a valóságot. A tanulmány szó szerint ezt írja: „Az érdekeltek azóta sem tértek magukhoz elölötti döbbenetükből". Ám, ez a felismerés azóta sem lett általánossá. Jellemző, hogy az amerikai kongresszus nemrég azért hagyta jóvá az Egyesült Államok történetének legnagyobb katonai költségvetését, mert a kongresszus tagjainak többsége abban a meggyőződésben él, hogy a Szovjetunió védelmi kiadásai száz százalékkal meghaladják az USA-ét.

Az International Herald Tribune kénytelen volt elismerni a közelmúltban, hogy a szovjet katonai kiadások nem emelkedtek jelentősen a hetvenes évek folyamán. Hivatalos forrásokra hivatkozva megállapítja, hogy változatlan dollárárakkal számolva a Szovjetunió védelmi költségvetése évente három százalékkal nőtt. — Más szavakkal — jelenti ki az amerikai lap — a Szovjetunió csakugyan évről évre növeli katonai kiadásait, de körülbelül ugyanolyan arányban, mint az Egyesült Államok és a legtöbb NATO-partnere. Sőt, az Egyesült Államok — az inflációt leszámítva — mintegy ötszázalékos növekedést irányoz elő az 1981-es katonai költségvetésében.

Mások a fegyverkezés „mennyiségi" vonatkozásait manipulálva szeretnék a „megnövekedett szovjet katonai veszély" tételét elfogadtatni a nyugati közvéleménnyel. Különféle ábrák és diagramok tömegével illusztrálják, hogy a hadászati fegyverek mennyiségének alakulása a Szovjetunió számára kedvező. Az ilyen ábrák első pillantásra reálisnak látszanak. A Spiegel szerint a szovjet nukleáris erőkhöz tartozó rakéták és repülőgépek száma 1969 óta 1513-ról 2504-re növekedett, miközben ugyanebben az időszakban az Egyesült Államok 2270-ről 2058-ra csökkentette azok számát. Ha azonban más megközelítésben vizsgáljuk ezeket az adatokat — mutat rá a nyugatnémet magazin — meglepő eredményre jutunk. Amennyiben a hadászati atomfegyverek számából indulunk ki, nem pedig a hordozó eszközökéből, amelyek az atomfegyvereket csupán a célterületekre szállítják, akkor az Egyesült Államok a hadászati nukleáris arzenáljához tartozó fegyverek (atomrobbanófejek, atombombák stb.) mennyiségét az 1969. évi 3950-ről 9200-ra növelte napjainkig, mialatt a hasonló jellegű szovjet fegyverek száma 1059-ről 6000-re nőtt. Röviden: az Egyesült Államok hadászati csapásmérő erőinek állománya 5250, a Szovjetunióé pedig csak 4341 atomfegyverrel bővült.

Hosszan lehetne sorolni a komoly nyugati adatokat, amelyek — a valóságot hűbben tükröző párosításban — a fegyverkezés értelmetlenségét bizonyítják, mégsem csillapodik az a propagandakampány, amely a fegyverkezési verseny felgyorsítását és kiszélesítését szolgálja. Sajnos, egyelőre nem mondható általánosnak az a felismerés, amely az International Herald Tribune idézett cikkének végén áll: „A szovjet katonai fölényről szóló állítás — képzelgés, amelynek túlnyomó része a ténybeli tájékozatlanságon alapulnak".

Tolnay László

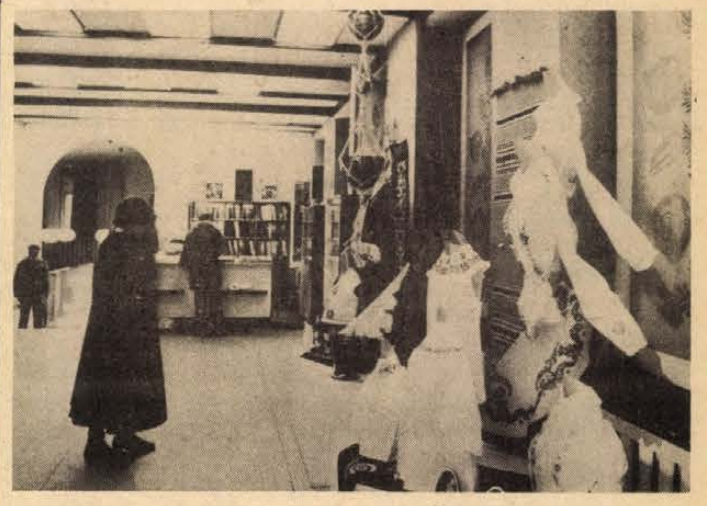

Lemezek és népviseletek **(Jindrich Saroch felvételei)**

Bartók Béla pécsi hangversenye

(1923. október 30.)

Bartók akkor már elmúlt negyvenkét éves. Világszerte ismerték és játszották műveit: 1923 februárjában Berlinben vendégszerepelt, ekkor mutatta be Waldbauer Imrével a hegedűre és zongorára írt II. szonátát. Júliusban Hellerau modern törekvésű együttese előadta A fából faragott királyfit. Nyáron hozzákezdett A csodálatos mandarin hangszereléséhez, és áprilistól Budapesten, majd nyáron Radványban dolgozott a Táncszviten. Ebben az évben nősült újból, s vette feleségül növendékét, Pásztory Dittát. Összel megkezdődött az akadémiai munka: „... a felvételi vizsgák, brrr! Ezeket sose szerettem" – írta édesanyjának 1923. szept. 10-én. Ugyanebben a levélben arról is írt, hogy „... most már 600 000 k fizetésem van havonta, ez már elég a mi háztartásunkhoz. Eddig télre a következő hangverseny-megállapodások vannak: okt. 23-án Bécsben játszom, dec. 15-re Párizsba hívnak... Szegeden is akarnak újra hangversenyt rendezni..."

Pécset nem említi levelében, pedig a pécsi egyetemi ifjúság már többször hívta. Úgy látszik, október végén mégis maradt szabad ideje, és elfogadta a meghívást. A korabeli hetilap, a Dunántúl 1923. okt. 14-i számában, a Művészet-Zene rovatban ez a hír jelent meg: „Bartók Béla, a világhírű zeneszerző és zongoraművész e hó 30-án zeneszerzői estet tart a Pannóniában. Zenekedvelő közönségünknek nem kell mondani: ki Bartók Béla, mert neve ma fogalom. A modern zeneirodalom büszkesége, kinek nevét nemcsak nálunk, hanem a kontinens minden nagy városában épp úgy, mint Amerikában a legnagyobb élő zeneszerzők nevei között találjuk."

Abban az időben a koncerteket a Pilch Andor által tervezett, 1914–15-ben épült Pannónia szálló nagytermében rendezték, és a jegyeket dr. Vámos Arthur drogista árulta a városháza épületében levő üzletében.

Október 30-án, keddi napon reggel a pécsiek még egyszer olvashatták a Dunántúlban, hogy pontosan fél 9-kor kezdődik a Pannóniában Bartók hangversenye. A színház aznap Vajda Ernő: A trónörökös c. drámáját játszotta, de már folytak új betanulásban a Luxemburg grófja próbái, a címszerepben Asszonyi igazgatóval. Az Apolló moziban „Az élet koronája" c. filmet vetítették. „Mese egy kis családról – az örök boldogságról 6 felvonásban. A két utolsó előadás zenekísérettel." Kellemes őszi idő volt aznap, 26 fokot mértek. Bartók a délutáni gyorssal érkezett, s a Pannóniában bérelt szobát. Itt kereste fel a Pécsi Lapok munkatársa, akinek riportja a lap okt. 31-i (II. évf. 247. sz.) számában jelent meg. Bartók arra a kérdésre, hogyan tetszik a város, ezt felelte:

„– Kedves. Most járok itt először, de a legkellemesebb benyomásaim vannak róla. Megnéztem a dómot, amely azt hiszem remekmű tekintetében hazánkban egyedülálló. De külföldön is kevés hozzá hasonlót láttam.

– Mik a jövendő zenei tervei, mester?

– Egyelőre egypár önálló kompozíciómat adom elő nov. 19-én a fővárosban Buda és Pest egyesítésének 50 éves fordulójának ünnepségén, aztán mindjárt külföldre utazom. Először Angliába, több napig időzöm Londonban, majd Párisba megyek hangversenyezni, onnan Genfbe."

A további beszélgetések folyamán aztán kiderül, hogy valami nexusban mégis van Pécscsel. A nagy művész ugyanis rokona a jólismert Karl Lajos könyv- és papírkereskedőnek, aki nagyatyai ágon vérrokona neki."

Este fél 9-kor Bartók leült a Pécsi Zenekedvelők Egyesülete tulajdonát képező fekete Steinway zongorához, melynek „... billentyűi aligha lehettek hozzászokva azokhoz a hátborzongató futamokhoz" – olvashatjuk egy későbbi visszaemlékezésben. Bartók koncertprogramját megőrizte számunkra a korabeli műsorlap.

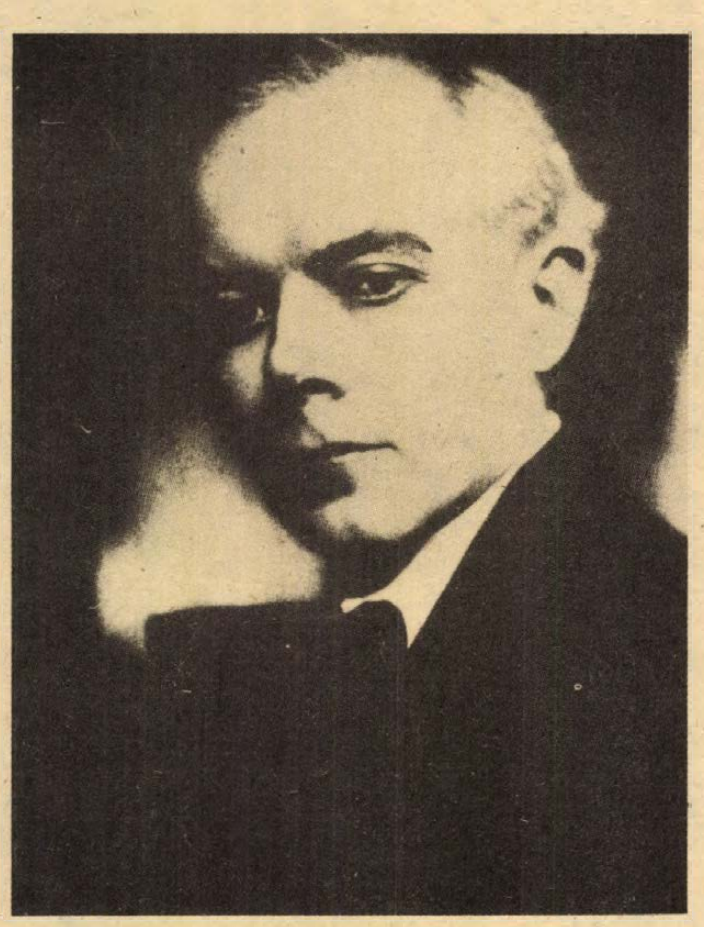

Bartók Béla 1923-ban

BARTÓK BÉLA

zeneszerző és zongoraművész hangversenye a Pannoniában október 30-án este fél 9 órakor.

MŰSOR:

I. a) *Domenico Scarlatti:* 3 egytételes szonáta (A dur, Es dur, B dur.)
b) *Bartók:* „15 magyar parasztdalból a 6. (tema con variazioni) 7-15. (régi táncdalok.)
II. a) *Beethoven:* Szonáta op. 10. No. 2. (F. dur.) Allegro, Allegretto, Presto
b) *Debussy:* „Pour le piano" Prélude, Sarabande, Toccata.

SZÜNET:

IIII a) *Kodály:* Zongoramuzsikából (op. 3.) 3. (Lento andante) 4. (Allegretto scherzoso) 7. (Allegro giocoso.) 9. (Allegro comodo.)
b) *Bartók:* II. burleszk („Kicsit ázottan")
Este a székelyeknél
Medvetánc
Allegro barbaro.
IV. *Bartók:* a) Szonatina
b) I. siratóének
c) Román régi táncok
d) I. román tánc.

A PÉCSI ZENEKEDVELŐK EGYESÜLETE
október hó 22-én, hétfőn fél 5 órakor
A PÉCSI NEMZETI SZINHÁZBAN
BARTÓK-EMLÉKESTET
rendez.

MŰSOR:

1. Emlékbeszéd.
Mondja: Dr. KODÁLY ZOLTÁN.
BARTÓK-MŰVEK:
2. Mikrokosmos. (Zongoramuzsika a kezdet kezdetétől).
a) Dór hangsor, b) Délszlávos,
c) Meditation, d) Erdélyies,
e) Napkeleten, f) Dallam meg-megszakítva,
g) Bali szigeten, h) Dudamuzsika
Előadja TAKÁCS JENŐ.
3. Hegedű-kettősök.
a) Erdélyi tánc, e) Pizzikato,
b) Mese, f) Szól a duda,
c) Burlesk, g) Újévköszöntő,
d) Bánkódás, h) Arab dal.
Előadják: PIOVESAN SIRIO és M. GRAEF TILDY.
4. a) Este a székelyeknél,
b) „Gyermekeknek",
c) Allegro barbaro.
Előadja TAKÁCS JENŐ.
5. Román táncok.
Előadja: PIOVESAN SIRIO, kiséri: TAKÁCS JENŐ.
6 a) Ne menj el!...
b) Játék,
c) Huszárnóta.
Előadja: a Ciszterci Rend Nagy Lajos-gimnáziumának énekkara — a, b, gyermekkar, c, férfikar.
Vezényel: Nyolczas Ipoly.
A MŰSOR ÁRA 20 PENGŐ.

Bartók pécsi koncertlapja és az 1945-ös Bartók-hangverseny műsorlapja

A Pannónia falán lévő emléktábla

A Dunántúl másnap (1923. okt. 31.) számában kritika jelent meg B. D. dr. aláírással – dr. Boldis Dezső írta, a Pécsi Dalárda karnagya, aki írásában nem titkolta, hogy „... Kodály zongoramuzsikáját döbbenetes jelenségnek, zeneietlennek, Bartók II. burleszkjét és Medvetáncát (minden humoruk ellenére) csúnyának, az „Allegro barbaro"-t és a „Román táncokat" egyenesen ijesztőeknek érzem."

A Pécsi Est névtelen kritikusa még tovább ment: „Akik a diszszonanciákban tobzódó hipermodern zene irányhívei avagy barátai, azok talán tudtak élvezetet találni a tegnapi Bartók hangversenyen hallottakban. A közönség túlnyomó nagy többsége azonban nem. Félelmes és dermesztő dolgok hangzottak ott el. Az emberek egymásra néztek, mikor pl. egyszerre szólt a skálának mind a nyolc hangja. Ez a zene a nemes zenei hagyományokban nevelkedett pécsi közönségnek legalábbis – hogy nagyon udvariasan szóljunk – borzasztóan szokatlan. Pedig Bartók Béla elsőrendű, nagyszerű zongoraművész. Káprázatosan játszik, csodás technikája, elragadó billentése van. Örülünk, hogy hallottuk őt Beethovent, Scarlattit játszani..."

Természetesen nem mindenki vélekedett így. A Pécsi Lapok Mre aláírású kritikusa felfedezte, hogy „... milyen megkapóan viszi a népi zenét is művészete centrumába. Hangnemváltozásai teljesen újszerűek és annyira frappánsak, hogy hallgatóságát magával ragadja..." Egy szem- és fültanú, Weininger Margit pécsi zenetanár is úgy emlékezik vissza, hogy saját szerzeményeinek előadáso „a közönség kisebb részének jelentett csak nagy zenei élményt. Végeredményben az irodalom, a képzőművészet már mind előrelépett és a várt Bartók-művekkel a muzsikusok vágya beteljesedett. Új harmóniák, csodálatos színek, lüktető ritmusok teljesen új világot teremtettek..."

Aztán egy újabb – szomorú – októberi nap: 1940. október 8-án adta Bartók búcsúhangversenyét Amerikába való utazása előtt, ahonnan már nem tért vissza. 1945 őszén – az Új Dunántúl szept. 28-i számának első oldalán olvasható a hír: „Meghalt Bartók Béla" – és ugyanennek a számnak a 2. oldalán: „A város vendégeként Pécsre érkezett Kodály Zoltán." Kezdeményezésére október 22-én az országban először Pécsett rendeztek Bartók Béla emlékére hangversenyt, melyen Kodály mondta a beszédet, fájdalmának adva kifejezést barátjának és kollégájának korai halála miatt... Bartók műveit Takács Jenő, Graef Tildy, Piovesan Sirio és a Nagy Lajos Gimnázium énekkara szólaltatta meg, Nyolczas Ipoly vezényletével.

1965 őszén, a múzeumi hónap alkalmával emléktáblával jelölte meg a hálás utókor a Pannónia szálló épületét, amelyben Bartók koncertezett. A fekete Steinway zongorát azonban már évekkel ezelőtt – kiselejtezték...

Dr. Nádor Tamás

Száz éve született Hatvany Lajos

A magyar irodalom nagykövete

Tetszés szerint kiválaszthatjuk a huszadik századi magyar irodalom bármely kiemelkedő alakját, belelapozhatunk a róla szóló monográfiába vagy tanulmányba; száz százalékosan bizonyosak lehetünk abban, hogy olvasás közben sűrűn találkozunk Hatvany Lajos nevével.

Élete és műve olyannyira összeforrt a magyar irodalom fogalmával, hogy olykor még arra is hajlamosak vagyunk, hogy igazságtalanok legyünk vele szemben. Ennek az igazságtalanságnak forrása sajátságos módon éppen ő maga, az író kritikus és irodalomtörténész, akinek élete legfőbb szenvedélye a progresszív, társadalmilag elkötelezett művészet, amelyet tollával és pénzével egyszerre támogatott. Ez utóbbi azonban oda vezetett, hogy kortársainak egy része, majd a már róla olvasó utókor, hajlamos volt arra, hogy csak a mecénást, a jótékonykodó bárót lássa meg benne, s közben megfeledkezett művének nagyságáról.

Pedig Hatvany az elsők között van, akik felismerték a valóságos értékeket Magyarországon; ő az akj a leghamarabb kísérletet tesz Ady életművének bemutatására, aki felismeri József Attila zsenialitását; egy életen át harcol, vitatkozik, tanít és segít.

Gyulai Pál tanítványaként indul pályáján, diplomájának megszerzése után rendszeresen publikál, először külföldi, majd magyar sajtóorgánumokban, a Nyugat egyik alapítója és anyagi támogatója. Egész Európában otthon érzi magát; Berlin, München, Párizs, Bécs, majd második emigrációja idején Anglia egy-egy állomása mozgalmas útjának. Szerkeszti a Pesti Naplót, megindítja Esztendő című folyóiratát, bekapcsolódik az őszirózsás forradalom eseményeibe, a Nemzeti Tanács tagja lesz, majd a Vörösmarty Akadémia megszervezésén munkálkodik.

A forradalmak bukása után Bécsbe emigrál, csak 1927-ben tér haza, s itthon forradalmi szerepe, írásai miatt bebörtönzik, ahonnan – részben külföldi tiltakozásra – 1928 őszén szabadul.

A külföld tiltakozása nem véletlen, Hatvany nemcsak a magyar, az egész európai irodalom kiváló ismerője, számos világhírű kortársával tart állandó kapcsolatot. Thomas Mann két ízben is vendégeskedik budaj házában, s élete végéig levelezőpartnere marad. Oroszlánrésze lehet így a magyar kultúra külföldi megismertetésében, népszerűsítésében is; irodalmunk valóságos nagykövete Európában.

1947-ben, második emigrációja után ismét bekapcsolódik a magyar szellemi életbe, egyetemi katedrát kap, tagja lesz a Magyar Tudományos Akadémiának, 1959-ben Kossuth-díjjal tüntetik ki. Befejezi élete főművét: Így élt Petőfi című monográfiáját.

G. A.

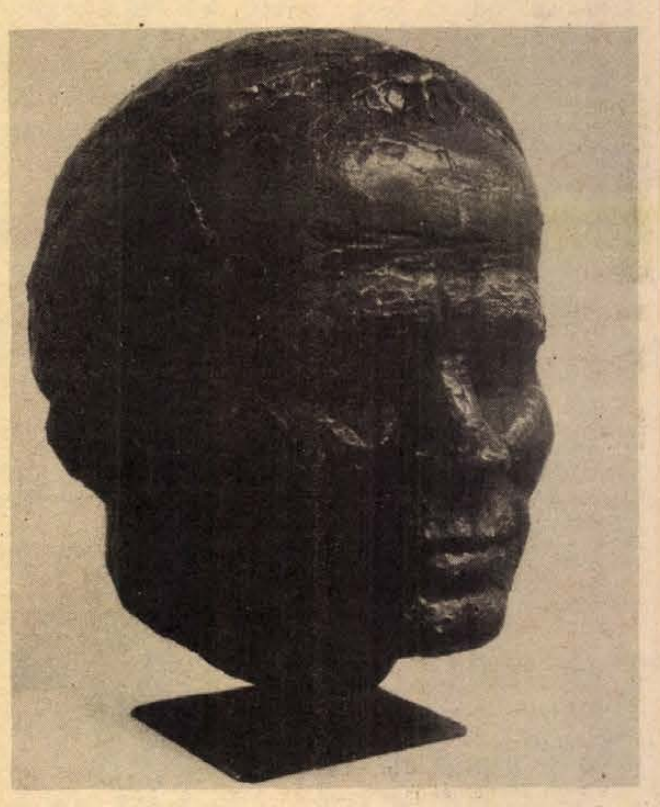

Vilt Tibor szobrai műcsarnokbeli kiállításról. 1. Dési Huber István portréja, 2. Tanszigné portréja.
(Hauer Lajos felvételei — KS)

A Jelenkor novemberi száma

A Pécsett szerkesztett irodalmi és művészeti folyóirat új számának lírai rovatában többek között *Kalász Márton, Cs. Nagy István, Rózsa Endre, Somlyó György* és *Tűz Tamás* verseit olvashatjuk. – A szépprózai írások sorában *Darányi Marianna, Mészöly Miklós, Tatay Sándor* és *Thiery Árpád* elbeszélése kapott helyet.

A képzőművészeti rovatban figyelmet érdemel *Forgács Éva Jakovits József* szobrairól, valamint *Németh Lajos:* A Csontvárynak „tulajdonított" képekről c. írásának befejező része.

Az „Irodalom a gyorsuló időben" – sorozatban a mai irodalomkritika kérdéseiről beszélget *Bata Imre, Béládi Miklós, Bodnár György, Nagy Péter, Pándi Pál* és *Tóth Dezső*. A kritikai rovat élén Juhász Ferenc verspróza kötetét elemzi *Pomogáts Béla* írása.

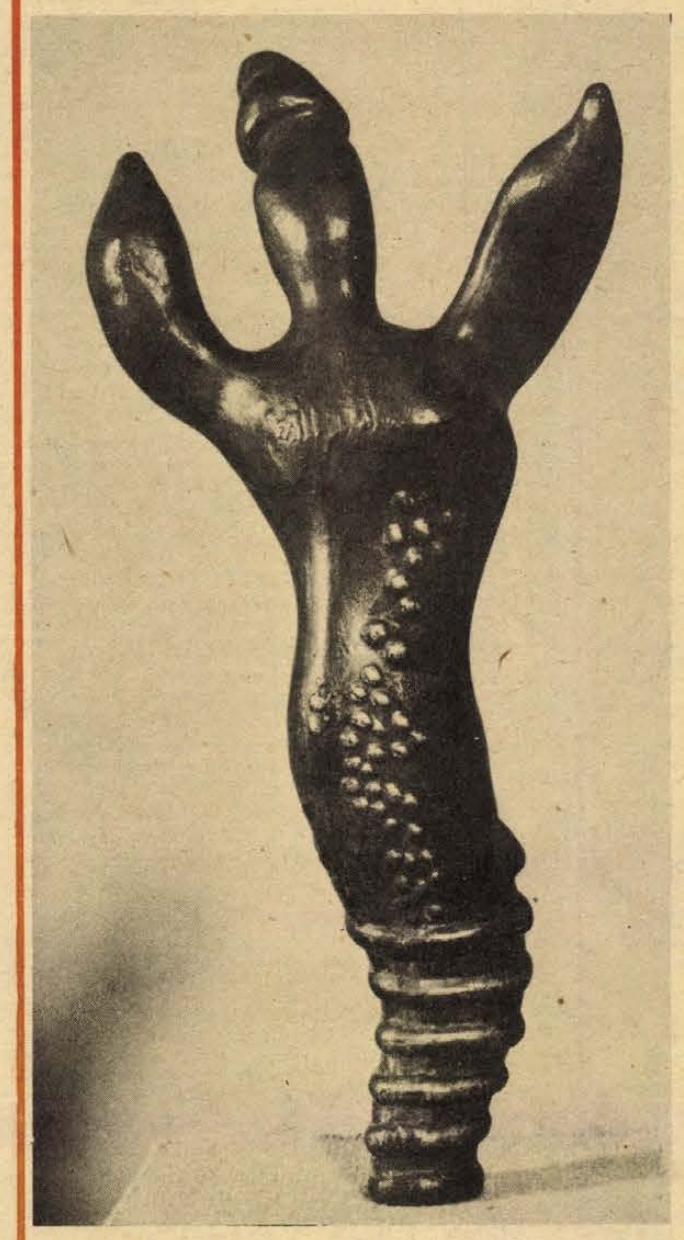

Jakovics József: Három ujjú kéz

Rózsa Endre

Ha volna még; az a vonat!

Ha volna még; az a vonat!
Beomlott alagútból kicsattogva
hozná meg arcomat.

Homlokán rovarbábok, pókfonadék, moszat.
Mintha a föld gyomrából dübörögne elő,
kiáltanék — s te nem hallanád hangomat.

Megállna aztán... Talán csak tolat.
S kilökődne megint az alagútból,
dugattyúkarként a vonat.

Sötét pecsétként ütné a tájba arcomat!
De sötétebb van, már maga se lát:
elnyeli alagútnál is mélyebb alkonyat.

Volt egy virágkerekű vonat;
eldöcög akkora sebek kerekein most,
sose láttál olyat!

Oldalt hány napraforgó bólogat,
s hány toronyóra kívánkozna le
kerekéül — de késő, elrohant!

Mecsek mészmartján guruló kavics,
ó templomokban szentek glóriája
álmodja, hogy kereke maga is.

Ez a vonat már akárhova visz: ha
elhozná arcomat is — mi haszna?
Már nincs, és én sem hiszem ide vissza.

S végül — mint aki gyulladt szemeket borogat —
mögötte egy leszálló szentjánosbogár
zöldre állítja át a szemaforokat.

Tűz Tamás

Karaván

A megszokotton túli kellene
talán kénbánya zsongó ősvadon
valami éterien szép zene
ringatózna behorpadt válladon

vagy pezsgő csend lázas napok után
mint „égi láng" követne mindenütt
ha kóborolnál Pécsett Pest-Budán
lesvén lustán a helyiérdekűt

lesz ami lesz a szív nem nyughatik
van aki sír van aki mosolyog
a harmadik meg rossz verset farag

s ha nyitva van a korcsma és trafik
elcsitulnak a fájdalmak bajok
s mit tesz Isten a karaván halad

TATAY SÁNDOR

HESS, PÁVA!

A pávát nem szokás hessegetni, örüljön, akinek a kertjében begyeskedik. Én mégis csattogtatom neki a tenyerem: Iszkolj innét páva, repülj, páva! Ez nem hozzád illő hely, tanuld meg, hová való vagy.

Például Dudar közelében, az országút mellett van néhány rettentően görcsös fa, idétlen forradások, rücskös daganatok csúfítják mindegyiket. Ezeken a fákon rendszerint baglyok ülnek világos nappal, sőt napsütésben. Mi lenne, ha egyszer arra jártomban pávát látnék a csontvázágakon? Elfogna a félelem. Rágondolni is rossz.

A mi hegyünk most bagolyfészek, különösen deréktól felfelé, és nem is lesz más belátható ideig, hiába a ráköltött milliók, sőt talán már milliárd is. Rajta vívják harcukat egymással ellentétes avatatlan vélemények, egyéni és közületi érdekek, felette szárnyalnak, majd hullanak le szárnyaszegetten szép magyar álmok a kis ország nagy nemzeti kincseiről. Egymással ellentmondó tervek és rendeletek, egymás létét alig ismerő felelős szervek kapkodásában nyög, roskad, szakadozik, ráncosodik vízvájta barázdákkal. Beszakadt útjait már nemhogy gépkocsi, hanem a gyalogos is kínnal járja. Tört rugójú, nyekergő autók, maguk után nótafoszlányokat vonszoló részegek, szülőik markából elszabadult csöppségek bukdácsolnak, bukfenceznek a gödrökben, egymástól rettegve, szüntelen életveszélyben. Huhoghat a bagoly.

Ide aztán úgy illik Tót Ervinék háza, mint a páva a dudari bányák feletti roncsfákra, vagy mint az Ervin név a Tóthoz. Tévedés ne essék, nem haragszom Tót Ervinre, sőt tisztelem, amiért hajlandó ráfizetéssel szőlőt termelni hegyünkön. Sőt még sajnáltam is a múltkor, mert egyik lábán kék harisnya volt, a másikon sárga. Igaz, csak ritkásan villogott elő a hosszú pantallója alól, de akkor is!

– Megadtam magam a sorsomnak – mondta –, járok felemás zokniban. Mert az ember nyűheti testét-lelkét a családért, nem érdemel annyit, hogy párba válogassák a harisnyát, csak belevágnak egy marokkal a bőröndbe és itt sül ki, hogy kettő sem egy pár. Ne higgye, hogy ez az első eset. Mérgemben tűzbe vágtam már nemegyszer a páratlanokat, és most jön utánuk a párjuk Pestről, de honnét tudjam, hogy ezek az árván maradtak vagy újabb félpárok, és kezdődik minden elölről, hiába tüzelek zoknival. Megadtam magam. Pedig, uram, én rangot és jólétet garantálok a feleségemnek. Nem hívják őt sem tisztviselőnek, sem munkásnak, hanem *háztartásbeli*, mint kivételes egyének feleségéhez illik. Sőt a háztartásban is segítség áll a rendelkezésére. Hányan vannak manapság, akik odarajzolhatják a nevük mögé, hogy HTB?

Ebből is látszik, hogy Tót Ervin szánandó, egyszerű ember, sőt szeretetre méltó, csak az a ház, az a páva a baglyok romvárában! No, nem uraskodó, pöffeszkedő, csak amolyan népi, amolyan Repülj páva.

Természetesen nádfedelű, a két tűzfal akkora bóbita, mint egy fejre állított rozskéve. Ívesen kiképzett tetőablakok, a mai nádazók már mindent tudnak, amit az új gazda megfizet.

A bolthajtásos tornác viszont már alig is paraszti, inkább kis kúriává teszi az épületet, és a tornácról óriási karéj látható a gyönyörű tóból. Ez a panoráma tulajdona volt mindazoknak, akik a régi házat lakták, melyre rátelepült a pávaház egy felújítási engedély alapján, és a boltívekről virágkosarak csüngtek.

Ismertem én a régi házat, melyre nem volt semmi más jellemző a népiességből, csak a szegénység. Fogódzzék meg, aki hallja: a teteje sem nádból volt, sem zsúpból, de még cserépből sem, hanem bádogból, mert mikor építette a szegényember, akkor éppen lebontottak egy urasági magtárat odalenn, és egy kicsi ház tetejét ki lehetett metszeni a lombokból. Ezért a stílustörésért pedig nem szólta meg senki a szegény embert, hanem irigyelték sokan az ingyen bádogot, melynek nem fű alá a hó és tiszta víz gyűjthető róla a nyári záporokból.

Tót Ervinné, a függetlenített feleség, aki joggal odaírhatta minden hivatalos papírra, hogy HTB, kapált a szőlőben, de figyelt is a konyha felé orral és füllel egyaránt, hogy a sistergések és illatok jeleire kellő időben elhajítva a kapát, rohanjon a tűzhely mellé. Ennél ugyan függetlenebb volt a bádogos ház első gazdájának felesége, akkor is, ha kilenc gyermek bölcsőjét ringatta, mert a szegény ember rendet tartott a szegénységben és nem volt ez a rohangászás ide-oda. Bár az is igaz, hogy a szegény ember feleségének nem volt szőlővirág illata, de Tót Ervin feleségének volt, akkor is, ha pincéből jött, mert a bort is ő szívta a hordóból és szolgálta fel. A szőlővirág illatán, és a pincén át hozta a hegyi szőlőrendek forróságát tekintélyes keblén, piros vállán.

Az újjávarázsolt épületben helyet foglaltak kiállításszerűen a bádogos ház egykori bútordarabjai és jellegzetes eszközei, továbbá a szomszédoké, a rokonoké, és kerültek ide az ország távoli vidékeiről is divatossá vált válogatott kacatok. Mindennek a legértékesebbje, mert Tót Ervin ebben szakember. Iparengedélyes és diplomás ószeres. Az egyetemen nem ószeresség miatt szerzett diplomát, nem is merem megmondani milyen diplomával a birtokában... lényegében handlé. De nem kiabál klasszikus módon a bérházak udvarában, hanem nagyon is fontos, házagpótló tevékenységet folytat. Ez a házag pedig a bizományi áruházakban megállapított árak és a tárgyak valódi értéke között adódik. Akár bútorokról, akár műtárgyakról, akár bundákról van szó. Így nagyon sok értékes holmit ment meg attól, hogy méltatlan kezekbe kerüljenek olcsón, mert csak az becsüli meg, az őrzi meg rendben az utókornak a műkincset, aki tisztességesen megfizette.

Ám ebben a tornácos nyári lakban csak szigorúan népi eredetű holmik díszelegnek, mert Tóténak van ízlésük. De van eszük is, csavaros. Ha kinyitják a háziáldást, kis bárszekrényt lelnek mögötte. Ferenc József, Vilmos császár és a bolgár cár hármas képe pajzán festményt takar, bár értékeset, jó művész alkotását. Nem merem elmozdítani a lángoló szívű Mária képet, mert hátha istenkáromlásnak leszek szemtanúja.

A bádogos ház állt egy tágas, sározott szobából, meg a konyhából, és az első nemzedékben kilenc gyermek látta meg ott a napvilágot, a másodikban csak kettő. Ez a kettő is elszállt, mert a szegénységnek még emlékét sem tudta elviselni. A lány nagyon messze jutott. Jugoszláviában járt nászúton, ott gondoltak egyet újdonsült férjével, átúszták a tengert és partra léptek Trieszt-ben. Most Kanadában élnek és akkora házat építettek, amekkorára még Tót Ervin sem gondol. A további lehetőségeik pedig határtalanok, mert a szerencse rájuk mosolygott, a hektárnyi telken, melyet adósságra vásároltak annak idején, rengeteg éticsigát leltek. Azóta munkaidő után vakulásig szedik az éticsigát. Ki tudja mekkorára nő az a ház, és mi mindennel ékeskedik majd.

A fiúgyermeknek nem kellett olyan messze mennie, hogy megalapozza szerencséjét, ma már művezető egy hazai Coca-Cola-üzemben, messze inne, de szép tájon, és a hírek szerint gerendaházat épít egy mesterséges tó partján. Az is lehet, hogy gyűjti annak a távoli vidéknek a népi emléktárgyait. Tisztviselő a felesége és egy fiúgyermekük van. A harmadik nemzedékben tehát két házaspárnak egy, mert a kanadaiakról tudom, hogy sok szerencsében részesültek szorgalmuk mellett, de gyermekáldásban nem.

Tót Ervin szerint ez így van rendjén. Az emberiség nem szaporodhat a végtelenségig. Ezt a civilizált ember lassan tudomásul veszi. És ez is helyes, mert nem várhatjuk a primitív népektől, hogy kezdetleges eszközeikkel megállítsák eszeveszett szaporulatukat. A művelt embernek kell gondoskodnia önmaga kipusztításáról. Ennek a kötelességének a jelek szerint eleget is tesz minden civilizált nemzet, tekintet nélkül gazdasági és társadalmi szerkezetére. Az igazság is azt kívánja, hogy a következő évezredben azoknak legyen történelme, akik még ma is a kezdetlegesség korszakában élnek, és szegénységben a szüntelen szaporulattól.

A régi ház utolsó lakója a

Jakovics József: Királynő

két elröppent gyermek anyja volt, a második özvegy, mert az asszonyok általában túlélik itt is a férjeiket. Ötvenéves elmúlt, de még benne is volt elvágyódás, mint majdnem mindenkiben az itt születettek közül, hogy maradjon a pusztuló szőlőhegy gondja másokra. Az idegenekre, akik még nem tudják, minek néznek elébe. Hacsak nem úgy jöttek, mint Tót Ervinék: készen a ráfizetésre... Az özvegynek szereztek egy embert Ajkáról, egy üvegfúvót. Szemre meg is feleltek egymásnak, úgy tetszett, természetre is. Ott hált az ajkai ember már azon az éjszakán, mert az özvegy okos asszony volt, nem adott választ addig, míg meg nem bizonyosodott. Hiszen egyikük sem fiatal, és kár volna elkezdeni olyan házasságot, mely eleve rontásra van ítélve. Nyugtalan éjszakájuk volt a közel lakóknak a bizonytalanságban, de nékik nem. Rózsás arccal indult el reggel az özvegy tejet vásárolni a vasárnapi kalácshoz. És ez is szükséges volt hozzá, hogy Tóték megépíthessék hegyünkön a pávaházat.

Nem esett szó még Tóték egyszülöttjéről, a Lindáról. Halk léptű ő, mint egy madár, fel sem tűnne léte, ha nem volna hordozható japán zenegépe. Egymagában surran ide-oda, a felnőttek társalgásába bele nem szól, nem nyűgösködik, csak viseli nyíló szépségét magányosan, mint a pávák, alig tizenkét éves és már túlnőtte fürge apját, közelíti magasságban is, mellbőségben is a függetlenített anyát, a jólét teremtette csoda. A régi urak franciára tanították a házak kisasszonyát, meg zongorára, Linda csak nődögél és lépked a virágágyon. Kérdeztem tőle, szeret-e olvasni, azt felelte, már megunta a könyveket. „Akkor mivel töltöd a szabad idődet?" faggattam tovább. Nagy természetességgel felelte: „Kiülök a kertbe, beindítom a magnót, és élvezem az életet." Így szóról szóra, ilyen egyszerűen az Isten teremtménye.

Tót Ervin szerint lesz még egy kis aranykor, mielőtt a művelt társadalom önként vállalja halálos ítéletét. Máris eltűnnek a hegyről a rókák, a menyétek, a görények, az ebi borzok, ahogy eltűntek a tyúkólak. Fácánok sétálgatnak lábunk körül, nyújtogatják nyakukat a csodás panorámáért. Galambsereg száll felettünk, biztos vagyok benne, hogy lesz itt nemsokára páva is. Úgy érzem, szép madarakkal lesz ékes a táj.

Papagáj lesz minden házban, meghonosodik az apácapinty, a vörös mellű nektármadár, az ékfarkú amandina, a különféle asztrildok és kántormadarak. Kolibrik, mint a verebek!

Ezzel együtt hiszek abban is, hogy miután milliárdokat költöttek a hegy restaurálására, valami befolyásos embernek eszébe jut, hogy adhatnának húsz forintot egy liter hamisítatlan, hegyünkön termett tiszta, édes mustért, mikor már egy liter bort száz forintért mérnek a kocsmában. Akkor ingyen megújulnak szőlőink, mert jut prémium a gazdaságok vezetőinek, és érdemes lesz izmukat feszíteni a kistermelőknek. Megnyitják pénztárcájukat szőlőtelepítés végett a tótervinek, mert a bort is szeretik, nemcsak a panorámát.

Abban a hülye pletykában viszont nem hiszek, hogy Badacsonyból golfpálya lesz, azért döntötték le a teraszokat tartó bástyákat, azért alakították ki a golfozóknak ideális domborulatokat, azért vetik el az egészet fűmaggal, és azért fúrják bele a lyukakat.

Hát én biztosan tudom, első kézből hallottam, a teraszokat azért semmisítik meg, hogy könnyen járják a hegyoldalat a fűnyíró gépek. A füvet azért vetik, hogy ennek ellenére ne pusztítsa a hegyet az erózió. A lyukakat pedig azért fúrják, hogy azokba szőlővesszőt ültessenek. Ugyanis több ezer év után végre rájöttünk, hogy a kapálás fölösleges csökevény, a szőlő megél és vígan terem a réten. Itt nem fognak golfozni az angol lordok.

HÍREK

1980. NOVEMBER 2 VASÁRNAP

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából ACHILLES nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.29 — nyugszik 16.26 órakor. A Hold kél 0.42 — nyugszik 14.36 órakor.

Kilencven évvel ezelőtt, 1890. november 2-án született Németh Gyula Kossuth-díjas orientalista, egyetemi professzor, akinek fő kutatási területe a török filológia és a magyar őstörténet volt.

Egyetemi tanulmányait a Budapesti Tudományegyetemen, az Eötvös Kollégiumban, valamint a lipcsei és a kieli egyetemen végezte. Alig 26 évesen már a török filológia tanára volt a budapesti egyetemen, 1920-tól 1965-ig ugyanott tanszékvezető egyetemi professzor. 1951-től csaknem másfél évtizeden át vezette az MTA Nyelvtudományi Intézetét. Tudományos érdemei elismeréséül több külföldi egyetem választotta levelező, illetőleg tiszteleti tagjává. Török filológiai stúdiumai során elsősorban a török—magyar kapcsolatok alakulását vizsgálta. Számos alkalommal járt tanulmányúton Törökországban, a Szovjetunióban, Bulgáriában és Albániában.

Nyelvészeti dolgozatai hazai és külföldi tudományos folyóiratokban egyaránt rendszeresen megjelentek. Főbb művei: Kumük tanulmányok, A honfoglaló magyarság kialakulása, A magyar rovásírás, Magyar törzsnevek a baskíroknál, Az uráli és a török nyelvek ősi kapcsolata.

— **Hazaérkezett Eszékről** a Halas Ilona megyei titkárhelyettes vezette népfrontküldöttség, amely a Dolgozó Nép Szocialista Szövetség Eszék Területi Konferenciája vendégeként a réteg- és a szociálpolitikai munkát tanulmányozta a jugoszláviai testvérvárosban.

— **A Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetsége** a magas fokú gyorsírási tanfolyamára november 15-ig meghosszabbította a jelentkezés határidejét (1066. Budapest, Dessewffy utca 9.).

Vietnami küldöttség Baranyában

Vietnami értelmiségi küldöttség tartózkodik hazánkban, az Országos Béketanács vendégeként. A delegáció a Mecseki Szénbányák meghívására Baranyába látogatott. Szombaton délelőtt látogatást tettek a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, ahol dr. Török Béla rektorhelyettes fogadta a vietnami értelmiségieket és tájékoztatta őket az orvosképzésről és a gyógyító munkáról. Vendégeink délután megtekintették Pécs múzeumait. Ma — vasárnap —, Harkányban megnézik a bányászok üdülőjét és a község nevezetességeivel ismerkednek.

◆

LOTTÓ-tájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 44. héten öttalálatos szelvény nem volt. A lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők: négytalálatos szelvénye 101 fogadónak volt, nyereményük egyenként 73 018 forint. Három találata 7802 fogadónak volt, nyereményük egyenként 473 forint. A kéttalálatos szelvények száma 258 325 darab, ezekre egyenként 18 forintot fizetnek.

HDN-előzetes

A modern kerámia lesz a témája a HDN következő rejtvényének. Ezúttal R. Füzesi Zsuzsa, Molnár Sándor és Pattantyús József pécsi képzőművészek egy-egy munkáját mutatjuk be, s azt kell eltalálni, a rejtvényként közölt alkotást melyikük készítette. A művészek 2—2 eredeti alkotásukat ajánlották fel díjként, s értékes kerámiákkal járul hozzá a nyereményekhez az AMFORA UVÉRT, a pécsi Centrum, a Konzum és a Mecsek Áruház.

❋

Megtörni a monopolhelyzetet!
Jutalékot kap a külkereskedő a Generalimpexnél

❋

Keressük a legjobb anyóst!
A HDN és a televízió közös pályázata

❋

És jött Tibor a hőmérővel
Új trükkel próbálkoztak a csalók

❋

A halál ára
Hogyan és mennyiért temetünk?

❋

Meghívtuk a PÉTÁV vezetőit
„Egész októberben fagyoskodtunk . . .”

❋

UFO utózöngék
Mi is röpült a levegőben?

❋

Mi történt a Hungária körúton?
Visszapillantó a szombati mérkőzésről

❋

Ki is az a Rummenigge?

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Előttünk a vasárnap. 7.23: Faluról — mindenkinek. 8.10: Öt kontinens hét napja. 8.26: Operafelvételekből. 9.00: Minden versek titka. 9.30: Doráti Antal Bartók vokális műveiből vezényel. 10.08: Rádiójáték. 10.43: Haydn: c-moll szimfónia. 11.14: Vasárnapi koktél. 12.10: Édes anyanyelvünk. 12.15: A Vasárnapi koktél folytatása. 13.00: A példa. Faragó Vilmos írása. 13.10: Kamarazene. 13.49: Rádiólexikon. 14.19: Így láttam Bartókot. 15.14: Pillantás a nagyvilágba. 15.34: Egykorú dallamok Balassi- és Csokonai-versekre. 15.59: A tengeren. 17.13: Metronóm. 17.33: Évszázadok mesterművei. 18.50: A nagy fejedelem. Rádiójáték. 19.54: A Magyar Rádió szanzonpódiuma. 20.50: A Belügyminisztérium Duna Művészegyüttesének népi zenekara játszik. 21.30: Zongoramuzsika. 22.20: Operarészletek. 23.34: Paganini-művek. 0.10: Szimfonikus zene.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika. 7.00: A római katolikus egyház félórája. 7.30: Pécsi Sebestyén orgonál. 8.05: Mit hallunk? 8.30: Miska bácsi levelesládája. 9.00: Operettegyüttesek. 9.30: Világvasárnap. 10.33: Színészportrék. 11.30: Láthatatlan múzeum. 12.00: Jó ebédhez szól a nóta. 12.57: Népdalok. 13.10: A kerítésre rajzolt törpe, avagy a mese születése. 14.05: Magyar fúvószene. 14.33: Táskarádió. 15.30: Boszorkánylesen. 16.00: Híres előadók albuma. 16.35: A vasárnap sportja. 17.05: Slágerek mindenkinek. 17.55: Mit üzen a Rádió? 18.33: Nótakedvelőknek. 19.20: Operettfelvételekből. 19.47: Üidonságainkból. Külföldi táncdalok. 20.22: Oroszlán és fülemülék. Versek. 20.38: Társalgó. 22.35: Kellemes pihenést!

HÁRMADIK MŰSOR

7.00: A pécsi stúdió szerbhorvát nyelvű műsora. 7.30: A pécsi stúdió német nyelvű műsora. 8.08: Az. I. Musici di Roma kamarazenekar olasz szerzők műveiből játszik. 9.00: Sztárok sztereóban. 9.55: Elmélet és gazdaság. 10.10: Új zenei újság. 11.06: Nagy mesterek kamarazenéjéből. 12.45: A magyar szépprózа századai. 136. rész. 13.05: Operaközvetítés, Közben: 14.32: Kis magyar néprajz. 14.37: Az operaközvetítés folytatása. Közben: 16.05: Versek. 16.10: Az operaközvetítés folytatása. 17.35: Rádiószínház. 18.49: A Stockholmi kamarakórus énekel. 19.03: Lengyel dzsesszfelvételek. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. Mozart-hangverseny. Közben: kb. 20.25: Művészképzés középfokon. Kb.: 20.45: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.30: Herb Alpert és együttesének felvételeiből. 21.55: Ciconia- és Landini-felvételekből. 22.25: Kamarazene.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Vasárnapi kívánságok. Válogatja: Lenk Irén. Közben: Tamás Ervin jegyzete. 18.20: Sporthírek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Zenés vasárnapi magazin. Szerkesztő: Filákovity Bránkó. — Hallgatóink kérésére. 19.15: Német nyelvű műsor. Baranyai népi mondák: Az abaligeti barlang. Dr. Vargha Károly feldolgozása — Hallgatóink kérésére — Vidám történet nyelvjárásban — Polkaritmusban. 20.00: „Gruss und Kuss” Radio Budapest zenés riport-, üzenet- és kívánságműsora külföldi és hazai németek számára. A műsort szerkeszti és vezeti: Hambuch Géza és Hartmann Helga. 21.00: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.35: Tévétorna (ism. — sz.) 8.40: Mindenki iskolája. Irodalom (ism.) 9.10: Biológia (ism.) 9.40: Óvodások filmműsora. 1. Plim. 2. Kis medve, nagy medve. 10.05: Reklám. 10.10: Katica. Magyarul beszélő csehszlovák film. A varázsló (sz.) 10.40: Hírek. 10.45: Karancsfalvi szökevények. Tévéjáték I. rész (ism.) 11.50: Kisfilm. 12.05: A szovjet kultúra napjai (sz.) 13.20: A British Múzeum kincsei. A legyőzöttek (sz.) 13.55: Karancsfalvi szökevények. II. rész (ism.) 15.00: Megérett már a fekete szőlő. 15.40: Reklám. 15.50: Fejezetek a cirkuszlexikonból (sz.) 16.25: Reklám. 16.30: Nemzetközi tollaslabda-bajnokság döntői. 17.30: Műsorainkat ajánljuk (sz.) 17.55: Lehet egy kérdéssel több? 18.25: Reklám. 18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója 18.40: Tévétorna (sz.) 18.45: Esti mese (sz.) 19.00: A HÉT (sz.) 20.00: Hírek. 20.05: Az ügyvéd. Bűnügyi film (sz. — 14 éven felülieknek!) 21.55: Sporthírek. 22.05: Verdi: Traviata (sz.) 22.25: Hírek.

JUGOSZLÁV TV

9.00: Barázda — faluműsor. 10.00: Terült asztalkám. 11.30: Népi muzsika. 12.00: Földművelőknek. 14.00: Szeretni-e a tv-t. 14.30: A három muskétás. 16.30: Néha vasárnap. 19.15: Raizfilm. 19.27: Ma este bemutatjuk. 20.00: Csuka nincs és ne is legyen. 21.00: Vajdasági képek. 22.00: A maga módján. 22.10: Sportszemle.

MÁSODIK MŰSOR

16.10: Lovassport. 16.30: Kézilabda. 17.45: tv-opera. 19.55: Ma este. 20.00: Varázslatos Antarktisz. 20.50: Huszonnégy óra. 21.10: Tiltott játékok.

Ma este

VASÁRNAP:

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Marica grófnő (du. 3 órakor) Marica grófnő (este 7 órakor) Uray-bérlet. **Kamaraszínház:** Tíz kicsi néger (este 7 órakor)

MOZI

Petőfi: Szelíd motorosok (10, f7, f9) A negyedik akadály (f3, f5)

Kossuth: A negyedik akadály (10, 12) Élned kell! (2, 4) Őszi maraton (6, 8)

Ságvári: Vadállatok a fedélzeten (10, f4) Picasso kalandjai (f6, hn8) **Tanárképző Főiskola:** Éjfélkor (4) A kérdés (f7) **Ifjúsági Ház:** Luxustutajon (2) Fábián Bálint találkozása Istennel (4) **Heő. Műv. O.:** Rocco és fivérei (6) **Rákóczi:** Anton, a varázsló (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Hintó géppuskával (4) Dicsőségre ítélve (6) **Jószerencsét:** Égig érő fű (2) A biztosan ölő Sárkány Lady (4, 6) **Vasas, Kodály:** Bátor embetek (f6) **Vasas, Május 1.:** A vörös pecsét (f4) Szerelem szieszta idején (f6) **Mohács:** Lángoló sivatag (10) Negyedik fázis (4, 6, 8) **Komló, Zrínyi:** Élned kell! (4) Picasso kalandjai (6, n9) **Komló, Május 1.:** A dunai hajós (10) Gengszterek sofőrje (f5, f7) **Szigetvár:** Élve, vagy halva (10) Folytassa, cowboy! (6, 8) **Siklós:** Az állatok válaszolnak (10) Ki ölt meg Európa nagy konyhafőnökeit? (5, 7) **Harkány:** Fotó Háber (10) A rejtélyes bankbetét (5, 7) **Bóly:** A vörös hajú (3) Karate (5) **Pécsvárad:** A fehér csuklya (3, 5) **Sásd:** Csillagok háborúja (f5, 7).

HÉTFŐ:

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: A szerelem pillanatai (este 7 órakor) Szendrő-bérlet.

MOZI

Petőfi: Osceola (hn3, hn5) Krisztus megállt Ebolinál (hn7) **Kossuth:** Osceola (10, 12) A kofa és a költő (2, 4) Az 51-es dosszié (6) A béke első napja (8) **Tanárképző Főiskola:** Éjfélkor (5) TKF-filmklub (f8) **Rákóczi:** Anton, a varázsló (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Folytassa, cowboy! (6) **Jószerencsét:** Negyedik fázis (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Júliusi találkozás (f6) **Mohács:** Szent Péter esernyője (8) Őszi maraton (6) Szovjet filmek fesztiválja városi járási ünnepi filmbemutató **Komló, Zrínyi:** Élned kell! (4) Picasso kalandjai (6, n9) **Komló, Május 1.:** Gyere, igazodj el! (f5, f7) **Szigetvár:** Negyedik akadály (6) Szerelem, szieszta idején (8) **Siklós:** Vadállatok a fedélzeten (5) B. B.-filmklub (f8) **Harkány:** A fekete halál (7) **Bóly:** Halál az életért (7) **Pécsvárad:** Egy másik férfi és egy másik nő (7) **Sásd:** Hintó géppuskával (7).

Egészségügyi szolgálat

VASÁRNAP—HÉTFŐ:

KÓRHÁZI FELVÉTELES UGYELETEK

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

VASÁRNAP:

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház fertőző épület. Sebészet: Pécsbányatelepi Kórház. Baleseti sebészet: II. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

HÉTFŐ:

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház. Sebészet, baleseti sebészet, égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

HÉTFŐ:

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI UGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

ORVOSI UGYELET

Az Egyesített Eü. Intézmények vasárnap egész nap és éjszaka, hétfőn reggel 7 óráig ügyeleti szolgálatot biztosít a sürgős ellátásra szoruló betegek részére.

FELNŐTTEK RÉSZÉRE:

az 1. kerületben: újmeszesi körzeti orvosi rendelő, Korvin O. u. 23. (tel.: 11-169). A II. kerületben: Munkácsy M. utcai Rendelőintézet (ügyeleti bejárat, tel.: 12-812). A III. kerületben: dr. Veress E. u. Rendelőintézet (tel.: 15-833).

GYERMEKEK RÉSZÉRE:

Munkácsy M. utcai Rendelőintézet, gyermekpoliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása vasárnap délelőtt 8—11 óra között történik ugyanitt.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hívást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

Fogászati ügyeleti szolgálat: szombaton este 19 órától hétfő reggel 7 óráig a Munkácsy M. utcai rendelőintézetben (ügyeleti bejárat).

— **A SIÓTOUR-nál** már teljes erővel folynak az előkészületek a jövő évi balatoni szezonra. Megkezdődött — egyebek között — a déli part kempingjeinek bővítése —, a siófoki Aranyparton és Zamárdiban, Balatonszemesen, Fonyód-Bélatelepen felújítják a bungalókat, a siófoki Aranyparton folytatják az üdülőhelyi klub építését, ahol a már elkészült minigolf- és teniszpálya mellett tekepályát, kondicionáló-termet, szaunát is kialakítanak. Szántódpusztán jövőre három épület átalakításával ízlésesen berendezett szobákat nyitnak meg 30 vendég részére.

— **Egy hónapig** egy forinttal többért veszik az újságpapírt. Az idén 30 éves a MÉH Vállalat — ebből az alkalomból — 30 napon át, felemelt áron vásárolja meg a fekete-fehér kötegelt újságpapírt. November 3-tól december 3-ig a szokásos 2 forint helyett 3 forintot fizet kilójáért. Az akció az úttörők számára kétszeresen is kedvező, hiszen a felemelt árért begyűjtött mennyiség is beleszámít az országos hasznosanyaggyűjtési verseny eredményeibe.

Kedden LOTTÓ tárgynyeremény-sorsolás

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság november 4-én, kedden tartja a lottó októberi tárgynyeremény-sorsolását. A húzáson részt vevő szelvények között 1320 tárgynyereményt sorsolnak ki. Főnyereményként ezúttal 3 gépkocsi —, egy Lada és két Trabant —, jut a legszerencsésebb lottózóknak, de gazdára talál majd egy Minimat mosógép és egy színes televízió is.

◆

— **Szombatra virradó éjszaka** újból forgalomba helyezték a győri Lenin-hidat, amely Észak-Dunántúl legforgalmasabb felüljárója. A Budapest—Hegyeshalom vasúti fővonalon vezet át, bevezető szakasza a Győrből a Balatonhoz vezető két főközlekedési útnak, és a helyi forgalomban is jelentős szerepet játszik.

— **Novemberi pécsi autóvásár.** Az eredeti időponttól eltérően a pécsi autóvásár időpontja megváltozik. Miután a heti pihenőnapot 8-ra (szombatra) helyezték át, ennek megfelelően az autóvásár november 9-én (vasárnap) lesz.

A rendőrség értesítése

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság felhívja a lakosság figyelmét, hogy a személyi igazolványt abban a hónapban kell érvényesíttetni, vagy kicseréltetni, amelyben annak érvényességi ideje lejár. Kéri a rendőr-főkapitányság a lakosságot, hogy személyi igazolványuk érvényességi idejét ellenőrizzék és amennyiben már lejárt, vagy a közeljövőben lejár az érvényességi ideje, úgy az előírt kellékekkel jelentkezzenek.

A városi-járási rendőrkapitányságok igazgatás-rendészeti osztálya a személyi igazolványok cseréjét, érvényesítését az ügyfélfogadási időben folyamatosan végzik.

A cseréhez, érvényesítéshez 2 darab szabványos igazolványképet, 1 darab kitöltött személyi igazolvány-adatlapot (a lakásnyilvántartóval és szállásadóval aláíratni nem kell), 20 forintos illetékbélyeget, a személyi igazolványt és amennyiben a személyi szám az igazolványba eddig bejegyezve nem lett, úgy a népességösszeírásról szóló II. számú igazolólapot kell benyújtani.

A személyi igazolvány érvényesítésének, cseréjének elmulasztása 200 forintig terjedő helyszíni bírság kiszabását vagy szabálysértési eljárást vonhat maga után.

◆

— **Pénteken és szombaton** megyénkbe látogatott Boguslaw Lesiewicz, a lengyel Zycie Párpii szerkesztője, aki az MSZMP KB vendégeként tartózkodik hazánkban. A vendéget pénteken fogadta dr. Dányi Pál, a Megyei Pártbizottság titkára, szombaton látogatást tett a komlói Carbon Vállalatnál, majd ismerkedett Pécs nevezetességeivel.

időjárás

Várható időjárás vasárnap estig: változóan felhős idő, elszórtan átfutó hózápor, helyenként záporeső, gyakran élénk, időnként erős, általában északkeleti, keleti irányú szél. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0—mínusz 5, néhány hajnalban éppen szélcsendes, derült helyen mínusz 5—mínusz 8, a legmagasabb nappali hőmérséklet 2—7 fok között.

18.

— Te, én nem bírok többet enni. Jóllaktam.

— Én is. Mennem kell. Vár Foxman.

— Elkísérjelek?

— Nem, hagyd csak. Menj haza dolgozni.

— Jó. Majd este felhívlak.

— József! Én nagyon szeretlek.

— Én is.

— Hát . . . akkor megyek. Majd csapd be az ajtót. És csinálj egy kis rendet is . . . ha lehet.

Mária a Génbank előtt száll ki a csekktaxiból. Felmegy a lépcsőkön. A folyosón nők álldogálnak, várakoznak. Az egyik nő megszólítja.

— Hallotta?

— Nem. Mit?

— Elfogytak a szőkék . . .

— És? Miért akkora baj az?

— De én szőke gyereket szeretnék! Kislányt.

— És nincs?

— Nincs.

— Próbálja meg holnap.

— Itt voltam tegnap is. Tegnap se volt.

— És tegnapelőtt se — ezt egy másik nő mondja. — Mit szól az uram, ha ma is üres kézzel megyek haza?

— Kézzel? Azért ez mégis csak túlzás . . . — nevet Mária. Fölmegy egy mozgólépcsőn az emeletre.

*

— Elnézést, professzor úr, ha elkéstem volna.

— Nem késett el. Hogy érzi magát? Volt a medencében?

— Igen.

— Szóval azért volt reggel meztelen.

— Igen. De honnan tudja?

— Fölhívtam videón, de láttam, hogy el van foglalva.

Mária, szégyenét legyűrve, megkérdezi:

— És látta az én Józsefemet is?

— Igen. De rajta volt ruha.

— Már hogyne lett volna! És rajtam is volt fürdőruha . . .

— Tudom, Mária, tudom . . . Most Foxman van zavarban. Szerencsére kopogtatnak.

— Tessék! — mondja megkönnyebbülve Foxman.

Erzsébet lép be az ajtón.

— Jó reggelt, professzor úr! Meghoztam a tegnapi eredményeket.

— Jó, köszönöm, tegye le.

Erzsébet kimegy, előbb azonban jól megnézi magának Máriát.

Foxman és Mária szemben ülnek egymással. Két egészséges ember, az egyik öreg, a másik fiatal.

— Mária, maga nagyon szép.

— Tudom, professzor úr. Ezért hivatott?

Rövid szünet, feszült csend. Mária az asztalról egy ideges mozdulattal véletlenül letaszít egy Petri-csészét.

— Jesszusom . . . bocsánat.

— Semmi baj. Selejtezésre várt úgyis.

— Jaj, de jó. Ne haragudjon.

— Nem haragszom. És ha tudni akarja, azért hivattam, mert maga nemcsak értelmes, de szép is. Szeretem a szép embereket.

— Miről volna szó?

— Nézze, Mária, engem különböző hatalmak ügynökségei, ügynökei, fogalmazhatok így is: rendőrei üldöznek.

— Miért?

(Folytatása következik)

Egy délelőtt a Kassa utcai öregek napközi otthonában

TARTALMAS HOLNAPOK

A mellettünk levő fürdőszobában csobog a víz. Hamarosan elzárják a csapot, s csak a figyelmeztető szavakat halljuk: tessék vigyázni, óvatosan, így ni, rendben vagyunk, itt a szappan.

Délelőtt kilenc óra. A pécsi Kassa utcai öregek napközi otthonában megkezdődött a szokásos napi fürdés.

– Mindennap legalább hatnyolc idős ember fürdik nálunk – magyarázza *Balogh Mártonné*, az otthon vezetője –, elsősorban azok, akiknek lakásában nincs fürdőszoba, illetve azok, akik egyedül már nem mernek erre vállalkozni: félnek a rosszulléttől, elcsúszástól.

Később átmegyünk a kék csempés, kék kádas fürdőszobába. A sarokban hajszárító burát látok, a másik szobában már készül a frizura.

– Éveken át a Baranya megyei Fodrászipari Szövetkezet Bem utcai üzletének dolgozói jártak hozzánk frizurát készíteni társadalmi munkában. Sokat tanultunk tőlük, s most már magunk is elboldogulunk egymás hajával – bizonygatja a „fodrász" néni.

Ez a kicsi szoba egyben a foglalkoztató helyiség, vagyis az alkotóműhely. Itt tárolják a rengeteg fonalat, hulladékanyagot, amikből a sok-sok játék, kézimunka készül. Itt a varrógép, a tévé, a rádió és itt vannak a már elkészült hímzések, terítők, blúzok, kisruhák, gyermekruhák.

A társalgóban – ami egyben ebédlő is – most a fal mellé szorítják a székeket. Vendégeket várnak, a Táncsics Mihály utcai óvodásokat. Jönnek is az apróságok, fehér ing, blúz, sötét szoknya, nadrág valamennyiükön. Körbeállnak, gyermekverseket mondanak, játszanak, énekelnek. A vendéglátók gyorsan megtanulják a refrént, együtt énekelnek, tapsolnak a kicsikkel. Búcsúzáskor mind a 27 kisgyermek egy-egy katicabogarat kap ajándékba. Dióhéjból készült. Behorgolták piros fonallal, a pöttyöket feketéből hímezték.

Tízéves a Kassa utcai öregek napközi otthona. Évről évre negyven–ötven idős ember az állandó napközbeni vendége ennek az egykori családi háznak. Ebédet, uzsonnát kapnak minimális térítés ellenében. A legmagasabb havi díj 440 forint, de a jelenlegi 42 tag közül 19-nek – anyagi körülményeikre való teikntettel – nem kell fizetniük. Minden évben legalább kétszer kirándulnak. Idén Kalocsán és Szegeden voltak. Színházba, moziba járnak, házi ünnepségeket, mulatságokat rendeznek. A 400 ágyas klinika orvosai nemcsak az idős kor életviteléről, hanem különböző országokról is tartanak itt diavetítéses előadást. Több óvodával, bölcsődével és üzemmel tartanak kapcsolatot. Ezeknek a kialakításában a HNF Belváros I-es számú körzeti bizottságának nőbizottsága volt segítségükre. A patronálóik közé tartozik a PIK Petőfi Sándor, a Minőségi Ruházati Szövetkezet Zetkin Klára, a Kesztyűgyár Dobó Katalin, a Posta Szállítási üzemének Barátság, a Konzum Áruház és a Széchenyi téri ajándékbolt Hámán Kató szocialista brigádjai, a mohácsi Temaforg Vállalat.

Ők adják a hulladékanyagok jelentős részét is, amikből az ügyes kezű, szorgalmas öregek szebbnél szebb terítőket, játékokat készítenek. Nagy részüket elajándékozzák óvodáknak, bölcsődéknek, gyermekorvosi rendelőknek, sokat viszont értékesítenek. A pénzből részben új anyagot vásárolnak, részben megjutalmazzák a legügyesebb, legszorgalmasabb kézimunkázókat.

Dél felé többen kijönnek a szobákból az udvarra. Oda állnak, ahol a meleg napsugarak érik őket . . .

T. É.

Értékes régészeti leletek

Százhetvenhat avarkori sírra bukkantak a régészek Dunaújvárosban, ahol a Béke városrész szomszédságában húzódó temető maradványait kutatják. A napokban befejeződött ásatási idény számos meglepetéssel szolgált: többek között 14 lovassírra bukkantak, s több, az avarok életéről valló kerámia tárgyat és fémből készült ékszert, övcsatot találtak.

Igazi régészeti különlegességet is hozott az idei feltárás: az egyik női sírban érdekes leletre bukkantak: a hajdanvolt gyászolók a halott szájába aranylapból készített pénzutánzatot – sírobulust – tettek, azzal bocsátották utolsó útjára.

Három hónapot késett az építkezés

Átadás előtt a siklósi láncgyár új üzemcsarnoka

Módosították a terveket
Nem szállított időben a FŰTŐBER

Elviselhetetlen körülmények között dolgoznak a siklósi láncgyár munkásai. A sötét, szűk műhelyekben gép gép hátán, az emeleti irodába a falhoz lapuló falépcső vezet. Ebben a környezetben azonban ez évben hétmillió forint termelési értéket állítanak elő, de elérhették volna a tízmillió forintot is, ha(!) az első félév végére elkészül a telep korszerű gyártócsarnoka.

A Lánc- és Kovácsoltáru Ipari Szövetkezet siklósi gyárának új, hétszáz négyzetméteres alapterületű üzemcsarnokát a Baranya megyei Tanács Magas és Mélyépítő Vállalat építi. *Bertram Jenő* a siklósi városi tanácson legutóbb megtartott koordinációs értekezleten azt ígérte, október végére átadják a gépszerelőknek a csarnokot, a szociális helyiségekkel pedig november végére elkészülnek.

Odaérkeztünkkor, pénteken délelőtt a láncgyári irodában *Alvári Mihály* telepvezető, *Kisvári János*, a szövetkezet műszaki vezetője és *Szabó János* műszakellenőr éppen az új üzemcsarnok betelepítését tervezgették. Az építő vállalattól a napokban kaptak levelet: *november 10. után megkezdhetik a technológiai szerelést, és november 25-én átadják az öltözőket, fürdőket is, de fél évig csak ideiglenesen fűtik az épületet, mert a FŰTŐBER nem küldi időben a berendezéseket.* Az építők és a szövetkezet sem tudta rábírni a szállítót a korábbi határidőre.

Kisvári János elmondta, az előző években elsősorban importból lehetett beszerezni a fontos mezőgazdasági láncárut. Ez évben a szövetkezet siklósi gyára kapott megbízást az ország ellátására. Ezért is vált szükségessé az egység fejlesztése, mert úgy tervezték, a budapesti telepükről is idetelepítik a mezőgazdasági láncgyártó részleget. Mivel az üzemcsarnok nem készült el időben, a budapesti gyárra hárult a nagyobb feladat, s valószínű, nem tudnak ők sem időben szállítani valamennyi megrendelőjüknek.

Megkérdeztük Bertram Jenőt, a Baranya megyei Tanácsi Magas és Mélyépítő Vállalat igazgatóját, miért maradtak el az építésben? Egy éve kezdték a csarnokszerelést, a dunaújvárosi acélváz-szerkezetekből – mondta –, az összeállítással nem is lett volna gondjuk, de időközben kiderült, nincs kivitelező az acélszerkezetekhez szükséges felülvilágító és szellőző berendezések gyártásához, ráadásul ezek terveit módosítani is kellett, így végül is a vállalat saját műhelyében készítik el. Nem segítette a munkájukat a FŰTŐBER sem, csak az év utolsó negyedére vállalta a fűtőberendezések szállítását.

A szövetkezet vezetőinek most legfőbb gondja a termelés mielőbbi beindítása: az egykori pécsi Fémipari Vállalat és a budapesti telep gépeit telepítik Siklósra, amik egy része az udvaron vár a beszerelésre. Növelik a gyár munkáslétszámát is, a következő években hatvan–hatvanöten dolgoznak majd itt. A tervek szerint jövőre – a beindulás évében – tíz-tizenegy millió forint értéket állítanak elő, majd 1982-től tizenötmillió forint értékű mezőgazdasági láncárut küldenek az ország mezőgazdasági üzemeibe.

Gáldonyi M.

Játék, vetélkedő, filmvetítés

Szabad szombaton a komlói Ifjúsági Házban

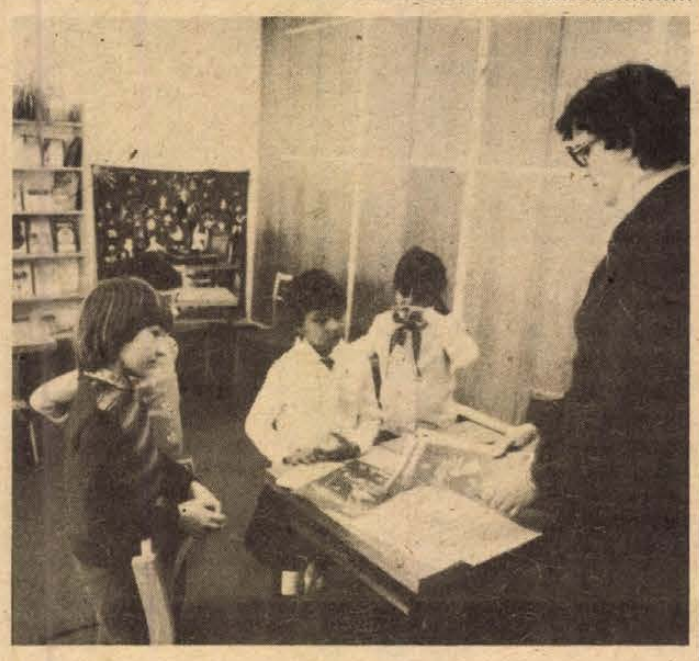

Hogy ne az utcán csavarogjanak...

Az Apacsok alaposan beleszóltak a komlói Úttörő- és Ifjúsági Ház programjába. A hibás persze a televízió, amiért éppen szombat délelőttre tűzte ki az indiánfilm vetítési idejét. Szó ami szó, másutt el is kél az izgalmas tv-program, amikor szabad szombaton otthon a család, de Komlón a gyerekek szórakoztatását „helyi erőből" igyekeztek megoldani.

Tegnap délelőtt „igazoltan" voltak távol a gyerekek; *Czanik Istvánné*, a komlói úttörőház igazgatója és munkatársa, *Buzsáki Istvánné* három–négy kisdiák számára rendezte meg a Kisdobos októberi száma alapján a játékos vetélkedőt. A felnőtteknek ilyenkor be kell látni, hogy a televízió nagy konkurrencia.

A ház szombati napja egyébként úgy kezdődik, hogy már háromnegyed nyolckor 4–5 nebuló várja az igazgatónőt. Tíz óráig pingpongoznak, játszanak, majd délig a kötött foglalkozáson vesznek részt a gyerekek. Délután ismét mindenki maga keresi meg a szórakozását, aztán jönnek az idősebbek, a tinédzserek és lassan átveszik a kicsik helyét.

Október elején csereberedélelőtt volt kisdobosoknak: képeslap, szalvéta, gyufacímke, bélyeg cserélt gazdát vásári hangulatban. A következő szabad szombaton a felsőtagozatosoknak rendeztek sport- és ügyességi vetélkedőt. Tegnap a Kisdobost „vesézték ki" a gyerekek, két hét múlva karate-bemutató, azután pedig filmvetítés lesz. December két szabad szombatját sakkszimultán, tv-foci verseny és mesebolt tölti majd ki.

– *Mennyire ismerik ezt a programot az iskolákban?*

– Mindenhová elküldjük a műsortervet. Hogy aztán felolvassák-e a gyerekeknek, az már az iskolától és tanártól függ – válaszolja az igazgatónő. – Igazság szerint az volna a legjobb, ha szabad szombaton minden gyerek otthon lenne – legalább a hét egy napján együtt a szülőkkel. Sokan azonban egyenesen elküldik hazulról a kicsiket. Ezzel a ténnyel számolnunk kellett, s ezért kezdtük el a szabad szombatos programok szervezését. Ha már nincs otthon a gyerek, legalább ne az utcán csavarogjon.

– Én tudtam, hogy az Apacsok megy a tévében, de inkább ide jöttem – üti föl a fejét az egyik kislány a társasjátékból. – Jó itt, ameddig csak lehet, maradok . . .

– h –

Vendégünk volt

Márkovics Márk

Találkozás a Narodne Novine főszerkesztőjével

Három nemzetiség, horvátok, szerbek, szlovénok számára íródik az egyik legsajátságosabb hazai újság, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének hetilapja, a Narodne Novine. Magyar fordításban talán a Népújság lenne a leghívebb elnevezése. Megjelenésében is olyan sokarcú ez a lap, mint a délszláv népek közössége. Három nemzetiség számára írádik tehát, két nyelven, szerb-horvátul és szlovénul, és mindez kétféle írásmóddal: cirill betűkkel a szerbek számára, latin betűkkel a horvátoknak és a szlovéneknek. Hat belső és öt külső munkatárs szállítja a Narodne Novine számára az anyagokat, valamint számtalan tudósító az ország minden részéből, hiszen a magyarországi délszlávság hazánk 11 megyéjében él mintegy száz településen.

1946-ban indult a lap, Naše Novine – A Mi Újságunk címmel, korábban közösen jelent meg a hazánkban élő szlovák nemzetiséggel, majd 1957-ben született meg mai címe, a Narodne Novine.

A lap főszerkesztője *Márkovics Márk* pénteken este ankéton találkozott a pécsi délszláv klub tagjaival a Nevelők Házában, ahol közösen vitatták meg a lap tartalmi és formai kérdéseit, az olvasók kívánságait.

– Legfőbb célunk, hogy sokoldalúan, minden területről tájékoztassuk a hazánkban élő délszláv nemzetiség tagjait – mondotta a lap feladatáról a főszerkesztő. – Sokrétű a feladatkörünk, hiszen a napilap, a hetilap és a folyóirat funkcióját is el kell látnunk. Az utóbbi feladatra indítottuk a Kultúra című rovatunkat, ahová várjuk a nemzetiségi értelmiség írásait. Mivel nagyon sok külső munkatárssal dolgozunk, ez év decemberében szeretnénk őket összehívni egy tanfolyamra, ahol az újságírás, a lap céljaival ismertetnénk meg őket. Régóta keressük a kapcsolatot hasonló profilú és nagyságrendű jugoszláviai lappal is. Valószínű, hogy az eszéki Magyar Képesújság lenne megfelelő partner számunkra.

– *Kik a lap olvasói a délszláv nemzetiség körén belül, kiknek készül a lap?*

– Elsősorban még mindig a falun élő idősebb emberek, de az utóbbi években sok olvasót toboroztak számunkra az iskolák, a fiatalok azok köréből, akik a nemzetiségi iskolákban tanulták anyanyelvüket. Mintegy 1400 példányt fizetnek elő az országban és 1800 példányt adunk el utcán vagy postai kézbesítőknél.

És végül néhány észrevétel a pécsi olvasóktól: javasolták, szerepeljen több mezőgazdasági témájú cikk a lapban, éppen a falusi olvasókra való tekintettel. Jó lenne, ha nyelvtanfolyamot indítana hasábjain a Narodne Novine azok számára, akik most tanulják a nyelvet. És végül egy népszerűségre számító ötlet: érdemes lenne felkutatni és publikálni a faluhelyen még ismert régi

recepteket, a szerb, a szlovén és a horvát konyha elfeledett ínyencségeit.

G. O.

MŰSORAJÁNLAT

Film... Film... Film...

Szibériáda

Valentyin Jezsov és Andrej Mihalkov-Koncsalovszkij forgatókönyve alapján Andrej Mihalkov-Koncsalovszkij rendezte, színes, szovjet filmeposz. Egy kis szibériai falu s lakóinak életén keresztül az egész vidék életével ismertet meg a film a századfordulótól a hatvanas évek végéig. Három nemzedéken keresztül leszünk tanúi a tajga életének, az ott élő emberek szenvedésének, harcának.

SZIBÉRIÁDA

A tajga eposza

Színes, kétrészes szovjet film • Rendezte: ANDREJ MIHALKOV-KONCSALOVSZKIJ

Szereplők: Vlagyimir Szamojlov, Nyikita Mihalkov, Ljudmila Gurcsenko, Natalja Andrejcsenko

A frontvonal mögött

Cvigun regénye nyomán Szemjon Dnyeprov készített forgatókönyvet Igor Gosztyev rendező számára. A „Front szárnyak nélkül" című film történetének folytatásában újabb nagy tetteket hajt végre Mlinszkij őrnagy és csapata. A németek, hogy félrevezessék az őrnagy osztagát, hamis dokumentumokat juttatnak hozzá, s ezzel akarják törbe csalni. A csel majd hogy nem sikerül, de Afanaszjev kapitány élete feláldozásával bejut a titkos objektum területére, s így minden terv világossá válik. Most már a szovjet hadvezetésen a sor, akik szintén álhírekkel tévesztve meg az ellenséget, kiverik a megszállókat. Mlinszkij, akit közben ezredessé léptettek elő, személyesen megy el az álpartizánokhoz, akikről tudja, hogy náci ügynökök, de látogatása kudarcba fullad. A sikeres akció után Mlinszkij és csapata új feladatot kap, a szomszédos országok felszabadításában a Vörös Hadsereg egységeihez csatlakozva harcolnak tovább.

A hét harmadik bemutatója Jacques Rouffio, magyarul beszélő, színes francia filmszatírája.

A cukor

A főszerepekben: Jean Carmet, Gerard Depardieu és Michel Piccoli. Adrien Curtois, avignoni adóhivatalnok idő előtt nyugdíjba vonul, mert szerencsés házassága révén komoly vagyonhoz jut, s a sorban elhalálozó rokonok vagyona tovább növeli tőkéjét. A gyakorlatlan újgazdag a legjobb üzletet akarja csinálni pénzével, s a cukor árának emelkedését kihasználva, mindenét cukorrészvényekbe fekteti, egy új ismerőse révén. Kezdetben jól indul az üzlet, de hamarosan kiderül, teljesen tönkrement. Ekkor azonban újabb halálhír érkezik a rokonságból...

Sorokban

IFJÚSÁGI HÁZ PROGRAMJA:

3-án, hétfőn 18 órakor a megyei ifjúsági könyvnapok megnyitója. 19 órakor a Pécsi Amatőr Színpad diákszínház előadása. Műsoron: Moliere: A fösvény.

4-én, kedden a Tájoló Klubban 18–22 óráig rock történet: Animals, Kinks, Yardbirds.

5-én, szerdán a Tájoló Klubban 18–22 óráig folkzenei sorozat, ír népzene.

6-án, csütörtökön a Tájoló Klubban 18–22 óráig jazz történet: Luis Armstrong- és Errol Garner-portré.

8-án, szombaton a Tájoló Klubban 18—22 óráig: játék- és zeneprogram.

9-én, vasárnap a Tájoló Klubban 14–20 óráig: progresszív beat.

Keresztrejtvény

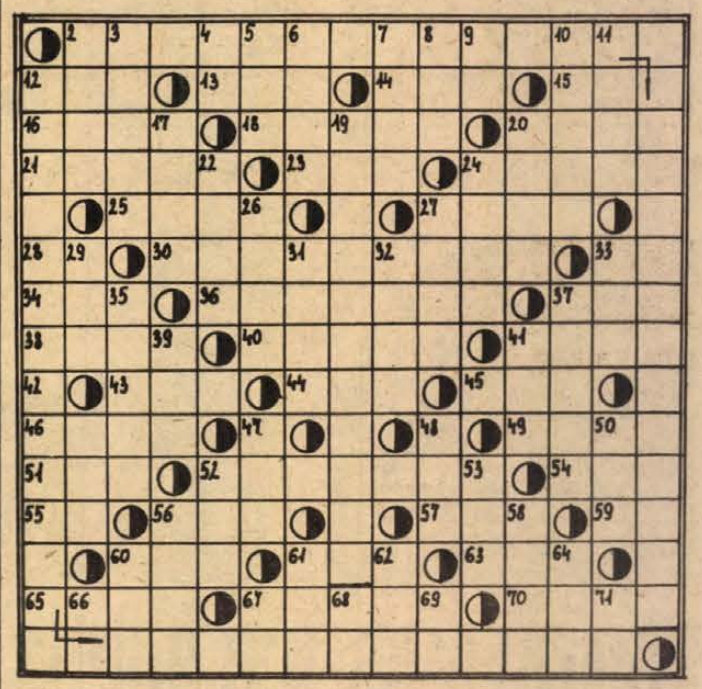

ŐSZI TÁJKÉP

Áprily Lajos költeményéből idézünk a vízszintes 2., függőleges 12. és 19. számú sorunkban.

VÍZSZINTES: 2. Beküldendő. 12. Retteg. 13. Utlegel. 14. Fémet tartalmazó kőzet. 15. A 40. számú sor közepe. 16. Patakocskák 18. Csomagszállítós okmánya. 20. A sérülés. 21. Lánytestvér. 23. Kosár. 24. A szerelmi költészet múzsája. 25. Mókusféle. 27. Szürkésfehér fém. 28. Római hatos. 30. Folyadékot keverek. 33. AR. 34. Vérrokon. 36. Megromlik (gyümölcs, krumpli). 37. Mesterséges nemzetközi nyelv. 38. Pesztra. 40. Szaletli. 41. Eladó. 42. Római ötvenes. 43. Magasztos hangulatú vers. 44. Lárma. 45. Hajdani. 46. Sportoló. 49. A Duna mellékfolyója. 51. Gyümölcs. 52. Szórakozóhelyeken fellépő énekesnők. 54. Uszoda része (!) 55. Jómagam. 56. Szeszes ital. 57. Szín. 59. Biztató szócska. 60. Hangszer. 61. Stoppol. 63. Mely személyt. 65. Alig hallható 67. Vágó. 70. Kiönt.

FÜGGŐLEGES: 2. Mennyiséget megállapító. 3. Mindjárt kezdetben. 4. Evangélikus, röv. 5. Sérülés. 6. Régi nép 7. Régi világítóeszköz. 8. Ellenértéke. 9. Fél perc! 10. Bőségesen. 11. Süt. 12. Beküldendő. 17. Gabonaköteg. 19. Beküldendő. 20. Jegyesek. 22. Adó-vevő állomás (—'). 24. Származik. 26. Svájci szabadsághős. 27. Szállított személy. 29. Após. 31. A Szovjetunió egyik népe. 32. . . .-csuhaj. 33. Utószín a kártyában. 35. Adót fizető. 37. A szem szivárványhártyája. 39. Juttató. 41. Erős kártyalap. 47. Könnyezik. 48. Takarmánynövény. 50. Elektromos töltésű atom. 52. Hajit. 53. Szín. 56. Lábfej része. 58. Knockoutol. 60. Római ötvenkettő. 61. Fák kártevő bogara. 62. Visszra: létező. 64. Visszra: kárt okoz. 66. Névelő. 67. Esel! 68. Forditott kötőszó. 69. Azok 71. Lábikra.

Beküldendő a megfejtés november 10-én (hétfő) déli 12 óráig beérkezőleg LEVELEZŐLAPON, 7601 Pf. 134. Dunántúli Napló szerkesztősége, Pécs, Hunyadi u. 11. címre.

Az október 19.-i rejtvény helyes megfejtése: Fehér fátyolt kötött karjára a szellő, mely temetkezésre mégyen.

Könyvjutalmat nyertek: Bellényes Imre, 7629 Pécs, Helgyalja u. 20. Király Miklós, 7818 Siklós-Gyűd, Kossuth L. u. 23. Gödöny Zsuzsanna, 7940 Szentlőrinc, Temető u. 9. Eckert Zsuzsa, 7632 Pécs, Krisztina tér 21. Szécsi Pálné, 7300 Komló, Vörösmarty u. 21.

Rádió

A Forradalom fényei

A FORRADALOM FÉNYEI című ünnepi verses-zenés összeállítással emlékezik a Pécsi Stúdió a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára. Pénteken mindhárom nyelvű adásban beszámolnak a nap ünnepi eseményeiről. A magyar nyelvű adásban hangzik el a lvovi testvérszerkesztőség ajándékműsora, a horvát nyelvűben pedig Mándics Mihálynak, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége főtitkárának írását olvassák fel.

Néhány mondatban a hét többi műsoráról: hétfőn, az ÖT-TÖL-HATIG címmel jelentkező esti hangosújság novemberi számában Kovács Imre szerkesztőriporter visszatér egy korábbi híradóriportra. A hónap során előadás hangzott el a MÁV energiatakarékossági feladatairól.

— Nem kis dologról van szó — mondotta Kovács Imre —, mert dízelolajban mérve egyetlen százalék megtakarítás ezer litereket jelent. Az előadásban szóba került az is, hogy a főszerep a mozdonyvezetőké. Hogyan alakítja ezt a főszerepet a MÁV egyik elismert szakembere — erről szól esti hangosújságunk riportja. A közelmúltban adták át a Pro Universitate emlékérmeket. Orvosok, professzorok között megkapta ezt a megtisztelő díjat olyasvalaki is, aki nem orvos: Heckenberger Iván, a POTE gazdasági vezetője. Ő beszél munkájáról, feladatairól. Egy évtizede magaslik a hegyen a pécsi tv-torony. A látványos építményt a földön most állványerdő övezi. Miért kell máris felújítással foglalkozni, és készen lesz-e tavaszra a munka, amikor újra fellendül az idegenforgalom? Erre is választ keresünk esti hangosújságunkban.

Kedden Simon Márta riportműsora hangzik el, mely a pécsi kerámia biennálé eseményeit idézi fel. Majd a szovjet kultúra hete keretében a Mecseki Ércbányászat Vállalat koncertfúvószenekara — Apáthy Árpád vezényletével — kedvelt szovjet melódiákat játszik. A zenét üzemi lapszemle követi, melyet Majoros István állított össze.

Az ünnep miatt ezúttal csütörtökön jelentkezik délelőtt 8 órától a JÓ MUNKÁT, JÓ PIHENÉST! című háromnyelvű szolgáltató műsor. Mint Felső Pál szerkesztő-riporter elmondta, a másfél órás magyar nyelvű adásban riportok hangzanak el a hét eseményei kapcsán, a hallgatók információkat kapnak a kétnapos ünnep közlekedéséről, az érdekesebb kulturális programokról. A hagyományokhoz híven nem marad ki a műsorból az aktuális sportinterjú sem.

A vasárnapi — rendes munkanapon — hallhatják a nyugdíjasok kedvelt műsorukat, Tiszay László összeállításában. EMBEREK, SORSOK, ÉLETEK címmel folyó sorozatban ezúttal dr. Grastyán Endre egyetemi tanárral beszélget Eszterhai Katalin.

*

Hétfőn a népköltészet gyöngyszemeiből válogatnak a szerb-horvát nyelvű műsorban. Kedden jelentkezik „Az ifjúság hullámhosszán" című zenés ifjúsági összeállítás. Szerdán egy révésszel beszélgetnek, majd odaillően dalok következnek a folyóról és az emberről. Szombaton Csávoly község krónikájában lapozgatnak és felidézik az ott élő emberek életének néhány jellegzetes epizódját. „Lányaim, álmaim megvalósítói" — vallja Matusek László nyugdíjas tanító életének eredményes munkájáról és természetesen megszólalnak a műsorban lányai: az átai trió tagjaiként énekelnek.

A német nyelvű műsorban hétfőn Walter von der Vogelweidére emlékeznek, halála 750. évfordulóján. A műsort Gráf Vilmos állította össze. Ő a riportere annak a műsornak is, amely Cikó községben készült, „Kisváros szomszédságában" címmel. A szerdai fiatalok félórájában Hetényi Árpád a szorb anyanyelv ápolását kíséri figyelemmel az óvodától az iskoláig. Ennek a műsornak a folytatásaként vasárnap újabb összeállítással jelentkezik Hetényi Árpád, melynek címe: „Szorbok az NDK-ban".

Rock-klub

Irodalom és filmművészet

Ismét sokszínű programmal kezdte meg az évadot a pécsi Ságvári Endre Művelődési Ház Omega-klubja. Az immár második évadjába lépett ifjúsági klub tagjai havonta négy alkalommal gyűlnek össze. A tagszervezés folytatódik, hiszen a mozgalmas, változatos program miatt bővíteni kellett a létszámot, annyi a jelentkező. Ugyancsak folytatják hangszalag-átjátszó szolgáltatásukat is.

Az új művelődési évadban havonta két alkalommal filmklubot szerveznek, s ebben főleg az ifjúsággal, a popzenével kapcsolatos filmeket vetítik le, a Baranya megyei Moziüzemi Vállalat támogatása révén. November 4-én például a Szép lányok, ne sírjatok című filmalkotást vetítik. Ebben a hónapban — a tervek szerint pontosan november 28-án — az Omega együttes náluk rendezi meg új lemezének premierjét. Decemberben Sükösd Mihály író lesz a vendégük, s a hipinemzedékről beszélget a klubtagokkal. Tervezik egy mozgalmas Omega-karácsony megszervezését is az együttes tagjainak részvételével.

Televízió

Ördögszántotta hegy

Manapság divatos kérdés: Látni fogják-e unokáink is. Ez a kérdés a Szársomlyóval, a nagyharsányi heggyel kapcsolatban is. A nép legenda szerint „ördögszántotta hegyet" manapság az ember robbantja — faragja, egyre nagyobb darabot tüntetve el a páratlan szép formájú hegyből. Veszélybe kerültek a hegyen található, egyedüli növényi és állatritkaságok is. Ugyanakkor ilyen tisztaságú mészkő az országban sehol sem található, a dunaújvárosi konverteres acélgyártáshoz más kő nem is volna használható. De robbantják a követ cukorgyártáshoz, útépítéshez, sőt exportra is. A hegy tehát valutát is termel. Mindezt igyekszik a körzeti stúdió filmje objektívan, mindenkit meghallgatva és megszólaltatva bemutatni. Robbantások, riportok, növényi és állatritkaságok, gyönyörű tájképek váltják egymást a színes filmen, és az alkotók bemutatják e régi népmesét csakúgy, mint a hegy jövőjéért aggodó jelen valóságát. A forgatás még január végén kezdődött, amikor virított a csakis itt lelhető magyar kikerics, és tartott a nyár végéig. A stáb többször megmászta felvevőgépeivel a hegy csúcsát, és négy kamerával megörökített egy nagy robbantást is. A robbantás moraja azóta is meg-megdörren a falu fölött, az alkotók szeretnék ha a filmnek is lenne olyan visszhangja, mint egy-egy robbantásnak — mondta a rendező, dr. Jósfay György. Az adás időpontja: november 5. 20 óra, kettes program. A film szerkesztője: Jankovich Júlia, operatőre: Bárány György.

Telefonálók

— Halló! Jó napot kívánok! Ezésez vagyok.

— Tessék!

— Jó napot kívánok! Ezésez vagyok.

— Ezt már mondta.

— Igen, asszonyom, én mondtam, de ön nem mondta...

— Nonó! Majd mindenkinek köszöngetni fogok, meg eldarálni a Vállalat nevét! Nem vagyok papagáj!

— De hiszén ön képviseli a Vállalatot...

— No és? Talán munkaköri kötelességem, hogy mindenkinek köszöngessek? Annak köszönök, akinek akarok. Magának pedig, mit szól hozzá, nem akarok.

— Bocsásson meg, de ön a telefonközpontos...

— Mit akar ezzel? Az talán nem ugyanolyan fontos állás, mint a vezérigazgatóé? Milyen jogon nézi le maga az én munkámat?

— De, asszonyom!

— Ebben a társadalomban minden munka egyformán fontos, csodálom, hogy ezt még nem tudja, pedig a hangjából ítélve már a kenyere javát megette!

— No, de kérem!

— Engem ennél a vállalatnál megbecsülnek, én itt kitüntetést kaptam, és ilyen hangon senki sem merne beszélni velem. Méghogy köszönjek! És éppen egy ilyen alaknak! Még, ha időm lenne, és otthon vakargatnám az aoukám hátát, akkor sem köszönnék magának érti?! De nekem nincs ilyesmire egyébként sem időm: köszöngetni mea bemutatkozni, mint egyeseknek! A CSORIMPEX-nél minden másodperc egy dollárt jelent...

— Hát ez nem az agócsi méntelep?

— Na, tessék! Rossz számot hív, és még van pofája elrabolni az időmet! Az ilyenek miatt megy tönkre az ország!

Nógrádi Gábor

HANGLEMEZ

Hangszeres magyar népzene

A sok régi adósságból örvendetesen igyekszik törleszteni a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat az utóbbi években. Nem mindig abban a tempóban, mint sokan szeretnék, de erről nem csak a cég tehet. A Hungaroton hanglemezhetek egyik legnagyszerűbb kiadványa volt Sárosi Bálint népzenekutatónak a Hangszeres magyar népzene című albuma.

A Magyar Tudományos Akadémia hangszalagtáraiban több ezer felvétel őrzi a népi énekesek és muzsikusok hangját, zenéjét. Számos határon túli, magyarlakta területen is történt gyűjtés az elmúlt évtizedekben. Ez a hatalmas anyag a nagyközönség számára jórészt még ma is hozzáférhetetlen. Igaz, nincs is igény arra, hogy az — elsősorban szakemberek számára sokat mondó — felvételekből mindent hallhatóvá tegyenek, de a széles körű áttekintésre módot adó válogatásokra igen nagy szükség van.

Eredeti felvételeket eddig a Rajeczky Benjámin által szerkesztett Magyar népzene című sorozat első két albuma tartalmazott. Sárosi háromlemezes gyűjteménye a legkezdetlegesebb muzsikától a cigánybandákig, a városi, „kávéházi" mulatozásokig kíséri végig a hangszeres magyar zene útját. Ez a legnagyobb újdonság ebben a válogatásban, hiszen mind ez idáig valamennyi szerkesztő megállt az új stílus bemutatásánál. Sárosi sem propagálja a magyar nótát, csupán felhívja a figyelmet arra, hogy — bármekkora értékbeli különbségek vannak is a népdalok és műdalok között — a cigányos zenélési stílust, a nótázást a magyar hangszeres népzene vizsgálatakor nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Nyugodtan ajánlhatjuk tehát ezt a lemezt azoknak, akik népünk hangszeres zenei hagyományaival közelebbi ismeretséget akarnak kötni.

H. J.

MŰSOR RÁDIÓ TELEVÍZIÓ

1980. november 3-tól november 9-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RADIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Jó reggelt! (közben: 4.45 és 6.45: Szót kérek, 6,20: Tudósítói jelentések, 5.40: Falurádió, 6.20 és 7.20: Reklám. 7.19: Körzeti időjárás, 7.30: Reggeli párbeszéd). — 8.05: Műsorismertetés, utána: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.45-kor), — 12.00: Déli Krónika (utána hétfőtől péntekig: Ki nyer ma?) — 18.15: Hol volt, hol nem volt? — 18.30: Esti Magazin.

PETŐFI RADIO (hétköznap): 4.25—7.59: Reggeli zenés műsor. (Közben: 5.55 és 6.55: Torna, 6.45: Könyvajánlat, 7.35: Körzeti időjárásjelentés.) — 10.50: Torna. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

HÍREK, IDŐJÁRÁSJELENTÉS: KOSSUTH: 4.30-tól 7.00-ig félóránként, majd 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.30, 22.00, 24.00 (szombaton éjjel 1.00 is.) Vasárnap: 6.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap. PETŐFI: 4.30-tól 8.30-ig félóránként, majd 10.30-tól 20.30-ig kétóránként, ezután 23.00 és 24.00. Vasárnap: 8.00, 10.30, 14.30, majd ua., mint hétköznap. 3. MŰSOR: 8.00:, 11.00, 13.00, 19.00, 23.00.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Mit üzen a rádió? 9.00: Önagyonülésezők. Vers. 9.10: A hét zeneműve. 9.40: Ki kopog? 10.05: Nyitnikék. 10.35: Bach fiainak szimfóniáiból. 11.06: Népdalok. 11.20: A keleti históriák forrásánál. 12.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 12.50: Zenei érdekességek. 14.24: Ex-libris. 14.34: Egy falusi nótárisnak budai utazása. 15.54: Édes anyanyelvünk. 15.10: Fúvószene. 15.30: Hétszínvirág. 16.05: Operafelvételekből. 16.30: Világablak. 17.10: A Szózat költője Vörösmarty Mihály. 17.55: Népdalkórusok. 19.15: Huszas stúdió. 20.15: Egyetlen élet. Vers. 20.31: Bemutatjuk új operettfelvételeinket. 20.59: Portré slágerekből. 20.30: Magyar előadóművészek. 23.02: Brahms-művek. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Operettdalok. 8.33: Nóták. 9.15: Slágermúzeum. 10.00: Zenedélelőtt. 12.00: Népdalok. 12.33: Kis magyar néprajz. 12.38: Tánczenei koktél. 13.25: Lapok a szovjet film múltjából. 14.00: Kettőtől ötig . . . 17.00: Fűtől — fáig. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Zeneközelben. 19.30: Kállai Kiss Ernő klarinétozik és társagatón játszik. 19.50: Eszmék faggatása. 20.33: Társalgó. 22.30: Népzenekedvelőknek. 23.15: Kálmán Imre operettjeiből.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Romantikus operákból. 10.30: Rádiólexikon. 11.05: Brahms: A szép Magolone — dalciklus. 12.01: Zenekari muzsika. 13.59: A bűvös vadász. Operarészletek. 15.00: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. Hangverseny. 16.00: Az erkölcs ismertetőjegyei. 16.30: Harmincperc beat. 17.00: Kamarazene. 17.55: Láttuk, hallottuk. 18.23: Romantikus kamarazene. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Kapcsoljuk az Erkel Színházat. Hangverseny. közben: kb.: 20.30: Textilművészek Velemben. kb. 20.50: A hangverseny folytatása. kb. 21.30: Operaáriák. 22.00: A hét zeneműve.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Füles mackó — bábjáték gyermekeknek. 18.00: Gyerekek énekelnek. 18.15: Művelődési adás. 18.45: Ifjú remények. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Érdekes — tv-dráma. 20.55: Kiválasztott pillanat. 21.00: Kultúra az objektívben. 22.00: Komolyzene.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Néma burleszk: A kórház. 18.50: Indirekt. 19.55: Ma este. 20.00: Tudományos műsor. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Washington zárt ajtók mögött — filmsorozat.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Öttől-hatig. Esti hangos újság. Szerkesztő-riporter: Kovács Imre. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Operaslágerek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, tudósítások — Vidáman, frissen — Hol volt, hol nem volt . . . Válogatás a népköltészet gyöngyszemeiből — Népdalok. — Beszélgetés munkásnőkkel. Szerkesztő: Klaics Milica. 19.15: Német nyelvű műsor. Hétfői magazin: Hírek, tudósítások — Walter von der Vogelweide halálának 750. évfordulóján Gróf Vilmos műsora. 20.00: Műsorzárás.

Kedd

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Eszmék faggatása. 9.07: Népdalok. 9.44: Tündér. 10.05: MR 10—14. 10.35: Fúvósesztrád. 11.00: Haydn-művek. 11.41: Emlékirat. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: A Rádió Dalszínháza. 14.31: Amatőr zenei együttesek felvételeiből. 14.42: Egyetlen kívánság. 15.10: Zongoraconcertino. 15.28: Nyitnikék. 16.05: Zengjen a muzsika. 17.07: Cserebere. 17.32: Filmmelódiák. 17.45: A Szabó család. 19.15: Emlékezés Hidas Antalra. 10.15: Nótaest. 21.11: Ország, város. 21.41: Négy impromptu. 22.30: A dzsessz világa. 23.30: Pergolesi művek. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Az Unikum együttes műsorából. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Melódiakoktél. 13.30: A gyermekeknek írta Bartók Béla. 14.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Tip-top-parádé. 18.33: Beszélni nehéz. 18.45: Népdalok. 19.01: Barangolás régi hanglemezek között. 19.20: Véleményem szerint. 19.30: Csak fiataloknak! 20.33: Olajfák. 21.02: Fenntartott hely. 23.15: Nóták.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.25: Tévétorna ism., (sz.). 8.30: Iskolatévé: Korok művészete — középiskolásoknak. 9.05: Fizika 8. o. 9.35: Óvodások filmműsora 1. Plim. 2. Kis medve, nagy medve. 10.05: Orosz nyelv 6. o. (sz.). 10.25: Csata fekete fehérben (ism.). 10.50: Stop! (sz.). 14.30: Iskolatévé: Fizika (ism). 15.00: Orosz nyelv (ism., sz.). 15.20: Stop! (ism., sz.). 15.25: Napköziseknek — szakköröknek (sz.). 16.00: Hírek. 16.05: Mindenki iskolája. 16.30: Földrajz. 17.00: Melyiket az ötezerből? 17.15: Reklám. 17.25: Bp. Honvéd—Real Madrid. Bajnokcsapatok Európa Kupája. (sz.). A szünetben: Reklám. 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Artatlan kék szemek. A bártulajdonos halála (sz.). 20.50: Szép magyar tánc. Dudatánc. (sz.). 20.55: Építem a csatornámat (ism.). 21.45: Munkakópia. Film a filmezésről (sz.). 22.35: Tv-híradó 3. (sz.). 22.45: Reklám.

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Francia zenés film (ism., sz.). 20.50: Tv-híradó 2. (sz.). 21.10: Vezetni tudni kell (sz.). 21.35: Reklám. 21.40: Faór Bertalan (ism., sz.).

JUGOSZLAV TELEVIZIO

17.10: Magyar nyelvű Tv-napló. 17.35: Tv-naptár. 17.45: A törpéknek fogalmuk sincs. 18.15: Irodalmi klub. 18.45: Egy alkalom, sok dal. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este.

Szerda

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Világablak. 8.56: Beszélni nehéz. 9.08: Hegedűverseny. 9.39: Kis magyar néprajz. 9.44: A Szovjet Rádió napja. 10.05: Litera-túra. 10.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.50: Kamarazene. 12.35: Operaslágerek. 13.20: Dzsesszmelódiák. 13.56: Így láttam Bartókot. 14.12: Egy bakonyi nótafa: Szedlák József. 14.22: A Magyar Néphadsereg Művészegyüttese énekkarának és zenekarának felvételeiből. 15.10: Operettfelvételekből. 15.28: MR 10—14. 16.10: Kritikusok fóruma. 16.20: Nemzetiségeink zenéjéből. 16.34: Csak hívjál egyeszerűen úgy: fiatal . . . 17.07: A Szovjet Rádió napja. 17.47: Kamarazene. 19.15: Gondolat. 20.00: Népszerű zenekari muzsika. 20.40: Versek. 21.00: Népi zene, nóták. 21.30: Háttérbeszélgetés. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Operaáriák. 23.10: Századunk kamarazenéjéből. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: A Stúdió 11 játszik. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: Népdalok. 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: Nóták. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: Két otthon között . . . 13.30: Színes szőttes. 14.00: Kapcsolás a szolnoki stúdióba. Olajváros — fúrótornyok nélkül. 14.35: Slágermúzeum. 15.28: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. 15.43: A Szovjet Rádió napja. 16.00: Mindenki iskolája. 16.40: Híres zenekarok albuma. 17.10: Operettkettősök. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: A Szovjet Rádió napja. 19.05: Nagyrédei lakodalmas. 19.25: Tallózás. 19.45: A beat kedvelőinek. 20.33: Válas(s)z! — 8. szám. 21.25: Zenés játékokból. 22.10: Nóták. 23.15: Kovács Andor saját szerzeményeiből gitározik. 23.45: Sanzonok.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Iskolatévé: Magyar irodalom — középisk. I—II. o. (sz.). 9.05: Rajz. 1—4. o. (sz.) 9.30: Magyar nyelv. 2. o. (sz.). 9.40: Delta. Tudományos híradó (ism., sz.). 10.20: Ártatlan, kék szemek (ism., sz.). A bártulajdonos halála. 11.10: Lehet egy kérdéssel több? 14.50: Iskolatévé: Rajz (ism., sz.). 15.10: Magyar nyelv (ism., sz.). 15.20: Magyar irodalom (ism., sz.). 16.15: Hírek. 16.20: Kertünk, udvarunk. 16.40: Egészségünkért! Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.). 16.45: Sakk-matt. 17.05: A nyelv világa (sz.). 17.50: Tévébörze. 18.00: Ifjúsági napló. 18.25: Országjárás Európából Ázsiába (sz.). 18.45: Staféta. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Kakukk Marci szerencsére. Tévéfilm (ism.). 18 éven felülieknek! 21.00: Még egyszer. Angol, zenés film (sz.). 21.30: Magyarország—Nagy-Britannia. Ökölvívó-mérkőzés (sz.). 22.50: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Ördögszántotta hegy. A Pécsi Körzeti Stúdió műsora (sz.). 20.25: Reklám. 20.35: Balthazár professzor: A cifra hid (sz.). 20.45: Tv-híradó 2. (sz.). 21.05: Zeman örnagy. Bestiák (sz.). 22.05: Szemle.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.35: Tv-naptár. 17.45: Színházi találkozó. 18.15: Művelődési adós. 18.45: Látogatóban. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Sportszerda. 22.30: Dokumentumfilm.

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Régi híres énekesek műsorából. 8.48: Nóták. 9.44: Zenevár. 10.05: Dominó. 10.35: Kórusok, hangszerszólók. 11.19: Több vagy kevesebb? 11.39: Emlékirat. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.35: Idegenforgalmunk előőrsei. 12.50: Zenemúzeum. 14.30: Szabadpolc. 15.10: Citeramuzsika. 15.28: Litera-túra. 16.05: Simonyi Imre: Forgácsok egy fakeresztről. 16.15: A KISZ Művészegyüttes központi énekkara énekel. 16.25: Délutáni Rádiószínház. 17.07: A magunk érdekében, a magunk védelmében. 17.32: Ünnepi köszöntő. 17.55: Kamarazene. 18.40: Operettfelvételekből. 19.10: Riport. 19.40: Hangverseny. Közben: kb. 20.15: A Dunánál. Kb. 20.35: Népdalok. 22.20. Meditáció. 22.30: Új Mozart-lemezekből. 23.08: Versek. 23.17: Oratórium. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Polkák fúvószenekarra. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Napközben. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: Gyermekek könyvespolca. 13.35: Purcell-muzsika gyermekeknek. 14.00: Harminc perc rock. 14.35: . . . szóval, foci. 15.35: Sportvilág. 16.35: Idősebbek hullámhosszán. 17.30: Zenei Tükör. 18.00: Nyolc rádió, nyolc dala. 18.33: Hétvégi Panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: Szociológiai figyelő. 21.08: Szatírák, humoreszkek. 22.08: Operettrészletek. 23.15: Slágermúzeum.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.10: Tévétorna (ism., sz.). 8.15: Világnézet. 8.55: Óvodások filmműsora. 1. Plim. 2. Meteor a ringben (sz.). 9.15: Kuckó (ism., sz.) 9.45: Csak gyerekeknek. 1. A schildai polgárok. 2. Szép tájak. 3. Barnabás, az írógépmadár (sz.). 10.25: Egészségünkért (sz.). 10.30: Rablás női módra (ism., sz.). 14.10: A négy páncélos és a kutya. 2. rész: Kísérletek a kastélyban (ism.). 15.05: Invitáló. 15.45: Kokandban történt. Szovjet film (sz.). 16.50: Reklám. 16.55: Öt perc meteorológia (sz.). 17.00: Az évszázad építkezése. Riportfilm (sz.). 17.20: Hírek. 17.25: Fózócske — de okosan (sz.). 17.50: Magyar tájak (sz.). 18.30: Reklám (sz.). 18.40: Egymillió fontos hangjegy (sz.). 18.55: Tévétorna (sz.). 19.00: Esti mese (sz.). 19.10: Ünnepi köszöntő (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek (sz.). 20.05: Viharos alkonyat. Szovjet film. 21.35: Telesport. 22.15: Tv-híradó 3. (sz.). 22.25: Francia, zenés film (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.50: Reklám. 18.55: Vakáción a Mézga család (ism., sz.). 19.20: Öt perc meteorológia (ism., sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek (sz.). 20.05: A Szovjet Légierő Ének- és Táncegyüttesének műsora (sz.). 21.00: Tv-híradó 2. (sz.). 21.20: Az orgona története. Lengyel kisfilm (sz.). 21.35: Phaedra (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.35: Tv-naptár. 17.45: Madárijesztő — gyermekműsor. 18.15: Nukleáris forradalom. 18.45: Eurogól. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Párhuzamosok. 20.50: Vetélkedő. 22.05: Hangverseny violancsellóra.

Péntek

KOSSUTH RÁDIÓ

6.05: Kellemes ünnepet! 8.11: Zenekari muzsika. 8.43: Győzelmes ének. 9.06: Százszorszép Színház. 10.10: Opera-művészlemezek. 11.00: Oda a forradalomhoz. Vers. 11.05: Verbunkosok, nóták. 12.11: Világhírű zongoraművészek. 13.36: Pillantás. 13.56: A Szovjetunió népeinek zenéjéből. 14.36: Így láttam Bartókot. 15.05: Hengersor. 15.35: Operaáriák. 16.10: Nap őrzi jövőnk kapuját. 17.05: Viktória Jagling gordonkázik. 17.20: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján. 17.35: Az Állami Orosz Énekkar énekel. 17.50: Vendégeink a szovjet kultúra napjain. 18.45: A Rádiószínház bemutatója. 19.45: Örökzöld dallamok. 20.43: Világjáró zenekarok. 22.15: Lemezmúzeum. 22.51: Rossini operáiból. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — korán kelőknek . . . 7.00: Kamarazene. 8.05: Harminc perc alatt a Föld körül. 9.00: A Rádió Karinthy Színpadának múzeumi hónapjai. 10.10: Slágerek mindenkinek. 11.00: Szivárvány. 12.57: Jaj, csak borzongani tudnék. 14.00: Tallinn. 14.33: Pop-műhely. 15.18: Színes népi muzsika. 16.00: Fúvószene az NDK Rádió műsorából. 16.33: Operettrészletek. 17.20: Újdonságainkból. 17.50: Lovagias dolgok. Novella. 18.33: Magnósok, figyelem! 19.18: Szimfonikus könnyűzene. 19.51: Irodalmi összeállítás. 20.38: Az Állami Népi Együttes felvételeiből. 21.12: A Rádió Dalszínháza. 23.10: A dzsessz a 70-es években.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

7.50: Tévétorna (ism., sz.). 7.55: Kapcsoljuk Moszkvát. Közvetítés a Vörös térről (sz.). Kb. 9.00: Kisfiú korcsolyával. Tévéjáték (sz.). 9.35: Csak gyerekeknek. 1. A schildai polgárok (sz.). 2. A leg . . leg . . . leg. Szovjet film. 3. Barnabás, az írógépmadár. 10.15: Röpsuli (sz.). 10.30: Aprók tánca (sz.). 10.50: Katica (sz.). 11.15: A villámcsináló (sz.). 15.00: Hírek. 15.05: Nyivántartó hivatal. A visszatérés (ism., sz.). 16.05: A rák elleni harc élvonalában. 16.35: Talabér Erzsébet énekel (sz.). 17.10: Kokandban történt (sz.). 18.20: Századunk lírája. Versek (sz.). 18.35: Játék a betűkkel. 19.00: Tévétorna (sz.). 19.05: Esti mese (sz.). 19.15: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Sebzett madarak (sz.). 21.30: Bartók Béla zongoraműveiből (sz.). 21.50: Római vakáció. Amerikai film. 23.45: Tv-híradó. 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Csak egy kis emlék (sz.). Fényes Szabolcs szerzői estje az Erkel Színházan (sz.). 20.55: Moszkva, madártávlatból (sz.). 21.10: Tv-híradó 2. (sz.). 21.30: Budapest Nagykávéház. Irodalmi összeállítás.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.35: Tv-naptár. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Fiatalok szava. 18.45: Dzsessz a képernyőn. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Show. 21.05: A selymes és a csélcsap — filmsorozat 22.11: Hét tv-nap.

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

8.05: Öt kontinens hét napja. 8.20: A Nyitnikék postája. 8.57: Olvastam egy novellát. 9.22: Orosz népdalok. 9.33: Népdalok. 9.50: Versek. 10.03: Százszorszép Színház. 11.15: Erkel operáiból. 12.10: Édes anyanyelvünk. 12.15: A Zeneirodalom remekműveiből. 13.05: Egy kis figyelmet kérek. Jegyzet. 13.15: Offenbach felvételeiből. 13.34: Így láttam Bartókot. 14.06: Gondolatjel. 15.13: Új zenei újság. 16.04: Vallomás. 17.10: A szellemi munka vélt és valóságos értékéről. Jegyzet. 17.20: Új Grieg-lemezeinkből. 18.04: Filmzenerészletek. 18.45: A régi Illés-együttes felvételeiből. 19.05: Az Ezeregyéjszaka tudósa. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. Hangverseny. Közben: kb. 20.25: Gesztusok és látványok, szavak és tömondatok. Kb. 20.45: A hangverseny folytatása. Kb. 21.10: Népzene az Alföldről. 22.13: Korok és emberek — világirodalom tükrében. 23.00: A kamarazene kedvelőinek. 0.10: Magyar zene rézfúvókra.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — korán kelőknek. 7.00: Részletek vígoperákból. 8.05: Operettfelvételekből. 8.30: Szívesen hallgattuk. 10.00: Hétvége a Deme családnál. 11.48: Jó ebédhez szól a nóta. 12.46: A kis herceg. 14.00: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 14.55: Táskarádió. 16.00: Jelenidőben. 16.35: Lehár felvételeiből. 17.00: Közvetítés az Ü. Dózsa—Nyíregyháza bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 17.20: Pophullám. 18.00: Ha még nem tudná. 18.33: Közvetítés a Vasas—MTK VM bajnoki labdarúgó-mérkőzésről 18.50: Duna menti országok népzenei fesztiválja Újvidéken. 20.10: A kitelesékelt műmama. Riport. 20.38: Egy rádiós naplójából. 21.38: A világ lírája gyöngyszemei. 21.48: Operettmuzsika. 23.10: Slágermúzeum.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

7.55: Tévétorna (ism. — sz.). 8.00: Mindenki iskolája: Történelem. Haza és haladás (ism.). 8.25: Földrajz (ism.). 8.50: Zsebtévé (sz.). 9.30: Reklám. 9.35: Katica. 7. rész: A lakodalom (sz.). 10.05: Hírek. 10.10: Gáli József: A tűz balladája (ism. — sz.). 11.30: Zenés múzeumi délelőtt. Kórushangverseny (sz.). 12.00: Angol filmsorozat. Az aprópénz (sz.). 12.25: Játék a betűkkel (ism.). 14.15: Mágnás Miska. Magyar film (sz.). 16.00: Reklám. 16.10: Kokandban történt (sz.). 17.20: Reklám. 17.25: Műsorainkat ajánljuk! (sz.). 17.50: Légtornász (sz.). 18.25: Reklám (sz.). 18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 18.40: Tévétorna (sz.). 18.45: Esti mese (sz.). 19.00: A HÉT (sz.). 20.00: Hírek. 20.05: Az Angyal visszatér (sz.). 20.55: Sporthírek. 21.05: Kapcsoltam. Társasjáték (sz.). 21.45: Slágerről slágerre. Operarészletek (sz.). 22.25: Hírek.

MÁSODIK MŰSOR

19.30: Tv-hangverseny a Zeneakadémián (sz.). A szünetben: 20.00: Antal Imre műsora. Kb. 21.00: Magyar rövidfilmek a képernyőn. 1. Iszlám művészet (sz.), 2. A szentendrei Parkmúzeum, 3. Munkásábrázolás (sz.). 21.35: Goethe és Schiller városában (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

12.25: A közlekedés biztonsága. 13.25: Labdarúgás: Olimpija—Radnicki. 15.20: Külföldi dokumentummúsor. 16.10: Csengetéstől csengetésig. 17.10: Kosárlabda. 18.45: Tv-kabaré. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Buck és a prédikátor. 22.00: Éjszakai zseb.

Vasárnap

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Energiatakarékosság. 8.37: Bécsi klasszikus kamarazene. 9.39: Száll az ének. 10.05: Hétszínvirág. 10.35: Majakovszkij versei. 10.40: Régi magyar muzsika. 11.00: A Bánk bántól a Bánk bánig. 12.35: Zenekari muzsika. 13.36: Kóruspódium. 13.50: Operaáriák. 14.24: Népdalkörök országszerte. 14.44: Magyarán szólva . . . 15.10: Öt darab népi dallamokra. 15.28: Dominó. 16.05: Húszas stúdió. 17.10: Cigánydalok. 17.30: A külpolitikai rovat műsora. 18.00: Madrigálfelvételekből. 19.15: Slágerduettek. 19.30: Diákkönyvtár hangszalagon. 20.15: Hegedűmuzsika. 20.47: Közvetítés az Erkel Színházból. 22.10: Sporthírek. Totó. 22.15: Az operaközvetítés folytatása. 23.40: Bizet: Az arlesi lány. 0.10: Dzsesszfelvételekből.

PETŐFI RÁDIÓ

7.00: Az unitárius egyház félórája. 7.30: Orgonamuzsika. 8.05: Mit hallunk? 8.33: Bécsi vér. Operettrészletek. 9.00: A Szovjet turistaútjain. 10.00: Zenedélelőtt. 10.33: Tűzijáték. — Szimfonikus scherzo. 11.45: Tánczenei koktél. 12.33: Édes anyanyelvünk. 13.15: Nőkről—nőknek. 14.00: Kettőtől ötig . . . 17.00: Tipegő. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: A debreceni dzsessznapok felvételeiből. 18.59: Összeállítás Dunajevszkij műveiből. 20.00: Régi nóta, híres nóta. 20.38: Embermesék. 21.37: A tegnap slágereiből. 22.30: Sanzonfelvételeinkből. 23.10: Népdalok, néptáncok.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism. — sz.). 8.05: Fizika. 7. o. 8.50: Fizika kísérletek. 1. o. (sz.). 9.30: Rajz. 1—4. o. (sz.). 10.05: Élővilág. 7. o. 10.35: Magyar nyelv. 1. o. (sz.). 11.05: Fizika. 6. o. 14.05: Környezetismeret (ism. — sz.). 14.30: Rajz (ism. — sz.). 14.50: Magyar nyelv (ism. — sz.). 15.06: Fizika. 6. o. (ism.). 15.30: Fizika. 7. o. (ism.). 16.00: Hírek. 16.05: Kegyelmet kérünk. 17.00: Tízen túliak társasága. 17.40: Reklám. 17.45: Mindenki közlekedik . . . 18.00: Dél-alföldi krónika. 18.30: Paletta. I. (sz.). 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Delta. Tudományos híradó. 20.20: Családi kör. 21.10: Az erőd. Magyar film (sz.). 23.00: Tv-híradó, 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.30: Rajz. Mesélj, rajzolj, játssz velünk (sz.). 18.55: Nyelvtanárok figyelem! 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Nyilvántartó hivatal (sz.). Az elválás. 20.55: Reklám. 21.05: Mindenki közlekedik . . (ism.). 21.20: Tv-híradó. 2. (sz.). 21.40: Belépés csak tévénézőknek! (sz.). 22.10: Egészségünkért! (sz.).

FELVESZÜNK:

- bádogos
- lakatos
- vízvezeték-szerelő
- központifűtés-szerelő
- tetőfedő szakmunkásokat és
- segédmunkásokat.

Jelentkezés „ÉLISZ" Pécs, Felszabadulás u. 16., munkaügy.
Telefon: 13-013

I. 445/1980

AZ ÉPÍTŐIPARI SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT komlói kirendeltsége

FELVESZ:

3 autószerelőt,
3 gépkocsivezetőt és
2 segédmunkást.

JELENTKEZNI LEHET: KOMLÓ—MECSEKJÁNOSI

A PÉCS-REMÉNYPUSZTAI „ÚJ ÉLET" MGTSZ

felvételre keres baromfigondozókat

Jelentkezés a reménypusztai központban.

A Pécsi Dohánygyár FELVESZ

- géplakatosokat
- elektroműszerészeket
- férfi segédmunkásokat

felvesz továbbá 18. évet betöltött

- női dolgozókat 8 általános iskolai végzettséggel

cigarettagyártó-gépek kezelésére.

JELENTKEZÉS: PÉCS, DOHÁNY U. 2—8.

I. 472/1980.

A Pécsi Faipari Szövetkezet felvételre keres

- faipari szakismerettel rendelkező kooperátort és
- műszaki rajzolót, valamint
- vizsgával rendelkező kazánfűtőt.

JELENTKEZÉS: Pécs, Bolgár Néphadsereg útja 10., munkaügy.

I. 484/1980

A PÉCSI TÁVFŰTŐ VÁLLALAT

azonnali felvételre keres

- központifűtés-
- csőhálózatszerelő,
- festő
- villanyszerelő szakmunkásokat, valamint
- betanított munkásokat.

Jelentkezni lehet: Pécs, Tüzér u. 18—20. sz. alatt, a munkaügyi osztályon.

I. 466/1980.

IBUSZ

AJÁNLATAI

„Sokácbál" a Tettye étteremben

Időpont: 1980. november 15. és 29-én.

Szerb ételkülönlegességek, 3 féle menüválaszték.

Zenét Peti Kovács István tamburazenekara szolgáltat.

A müsorban fellépnek:

KERSICS ANKA
KOVÁCS ÉVA
JUHÁSZ LÁSZLÓ
HORVÁTH ISTVÁN

Tombola

Részvételi díj: 170,— Ft.

Jegyek válthatók: IBUSZ Pécs, Széchenyi tér 8., I. emelet.

„Katalin-bál" a Tettye étteremben

Időpont: 1980. XI. 25-én.

3 féle menüválaszték.

ZENE — MÜSOR — TOMBOLA.

Részvételi díj: 170,— Ft.

Jelentkezés: IBUSZ Pécs, Széchenyi tér 8.

Sítúra a Magas-Tátrában 7 nap

Szállás: Tátralomnic, Eurocamp Ficc, 2+2 ágyas, fürdőszobás szobákban.

Ellátás: félpanzió.

Saját gépkocsival utazóknak:	1981. I. 21—27.	1650,— Ft
	1981. II. 19—25.	1650,— Ft
Pécsről autóbusszal	1981. II. 7—13.	2320,— Ft

Sioktatás 20,— Ft fő nap — a fenti áron felül.

VÁRJUK ELŐJEGYZÉSEIKET 1981. ÉVI IBUSZ TÁRSASÚTJAINKRA!

Szocialista országokba induló társasútjaink részletes programja már megérkezett, irodánkban megtekinthető.

Nyugati társasútjainkra is várjuk előjegyzéseiket, hogy a kért utakat időben biztositani tudjuk.

Megint a Konzum fizet november 3-tól

Jubileumi akció

a KONZUMBAN!
(Pécs, Kossuth tér)

INGYEN HAZAVIHETI

az alábbi műszaki cikkeket:

- ORION vagy VIDEOTON közép- és nagyképernyős fekete-fehér tv-t
- M—531 tipusú csehszlovák sztereómagnót
- Plutó táskarádiót, Béta sztereó asztali rádiót
- MINSZK 11 tip. * * 280 literes
- MINSZK 12 tip. * * * 240 literes hütőgépet
- villanytüzhelyet

Mi fizetjük ön helyett az OTP-előleget!

Készpénzfizetés esetén ajándékutalványt adunk.
A helyszinen gyorsitott OTP-ügyintézés, udvarias, szakszerü kiszolgálás.

KERESSÉK FEL MÜSZAKI OSZTALYUNKAT, AMÍG A KÉSZLET TART!

Értesítjük kedves vásárlóinkat, hogy november 20—30-ig leltározunk.

Kérjük, hogy árukészletük feltöltéséről kellő időben szíveskedjenek gondoskodni.

AMFORA-ÜVÉRT

AMFORA-ÜVÉRT pécsi lerakata

A Kesztyűgyár kézbesitőt FELVESZ

KESZTYŰGYÁR PÉCS

Jelentkezés:

Sörház u. 36., V. em. 507.

I. 492/1980.

BARANYA MEGYEI MAGAS és MÉLYÉPITŐ

Pécs, Pécs környéki, mohácsi, magyarbólyi, siklósi, szigetvári telepeinkre FELVESZÜNK:

— kőműves
— ács-állványzó
— villanyszerelő
— hidegburkoló
— fűtésszerelő
— vízvezeték-szerelő
— festő
— kubikos
— müköves
— segédmunkás

dolgozókat

JELENTKEZNI LEHET: PÉCS, Fürst S. u. 5. sz., munkaügyi osztály
MOHÁCS, Budapesti országút, Fehér József építésvezetőnél,
MAGYARBÓLY, — AGROKÉMIA — Kiss György építésvezető,
SIKLÓS, Gordisai út — Nagy László épv.
SZIGETVÁR, Lenin lakótelep — Kiss J., Pintér J. építésvezetőknél.

BARANYA MEGYEI MAGAS és MÉLYÉPITŐ

Szovjet hanglemez-hetek

МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРЫ СССР МЕЛОДИЯ ВСЕСОЮЗНАЯ ФИРМА ГРАМПЛАСТИНОК

(október 30-tól november 8-ig).

Népszerü komolyzenei különlegességek, zenekari müvek, kamarazenék, hangversenyek, zongoraversenyek, operafelvételek teljes választékából válogathat és vásárolhat 50 és 70 forintos árakon a Hanglemezgyártó Vállalat és a Baranyaker Vállalat közös üzemeltetésü 3. sz. Hanglemezboltjában (Pécs, Kossuth L. u. 20.), valamint a Mecsek Áruház hanglemezosztályán, a III. emeleten.

BARANYAKER

Tortyogói telephellyel

NŐI SEGÉDMUNKÁSOKAT

üdítővíz-töltésre felvesz

a Villány-Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát.

Jelentkezés a telep vezetőjénél, Tortyogón.

I. 489/1980.

A Pécsi Közúti Épitő Vállalat Pécs városban és Baranya megyében lévő munkahelyeire

- ☐ útépitő,
- ☐ útburkoló munkásokat

KERES FELVÉTELRE.

Jelentkezés: a munkaügyi csoportnál Pécs, Köztársaság tér 5., vagy az I. sz. főépitésvezetőségen Pécs, Bogádi út 2.

I. 455/1980.

Figyelem!

Korszerű feltételekkel rendelkező, gépesitett raktárunkba

felveszünk:

— férfi dolgozókat teljesitménybéres árukisérönek,
— férfi és női dolgozókat betanitott raktári munkára,
— villanyszerelőt tmk-munkára,
— akkumulátortöltőt — szakképzettség nélkül is —
— kereskedelmi szakközépiskolai végzettséggel rendelkező üzemszervezőt.

Vidékiek jelentkezését is várjuk.

JELENTKEZÉS:

füszért PÉCS

PÉCS, Megyeri út 59.
FÜSZÉRT, MUNKAUGY

SKÁLA-COOP

Egy lépéssel a divat előtt!

Milyen az őszi—téli divat?

SZÖVETKEZET

ES AMI A VASARLOKAT A LEGJOBBAN ERDEKLI:
MI KAPHATÓ A SZÖVETKEZETI ÁRUHÁZAKBAN ÉS SZAKÜZLETEKBEN?

Mindezt megtudhatják a kedves vásárlók az áfész és a SKALA-COOP közös, müsoros divatbemutatóján.
Ami itt látható, megvásárolható!

Az országos szövetkezeti divatbemutató-sorozat Baranya megyei eseménynaptára:

november 6-án 17 órakor Komlón a Május 1. moziban:

a Komló és vidéke ÁFÉSZ
A müsorban fellép:
Máté Péter
Gaál Gabriella—Nógrádi István
Zalatnay Sarolta
Böröczky József
a Bergendy-együttes
és a Skála-Coop háziasszonya.

Müsorvezető: a televizió népszerü bemondója.

LAKÁS-INGATLAN

Egy és fél szobás öröklakás eladó. Érdeklődni: 13-476-os telefonon, 17 óra után.

65 négyzetméteres, háromszobás, első emeleti összkomfortos öröklakás eladó. Érdeklődni 22-918-as telefonon, 17 óra után.

50 négyzetméteres új nyaraló Balatonfenyvesen, tetőtérbeépítéssel, eladó. „500 ezer" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó Mohácson, Dózsa Gy. u. 7. sz. kertes, 1514 négyzetméter területű, családi ház, fogorvosi rendelővel. Fogorvosi felszerelés külön is eladó. Érdeklődni dr. Szkladányi Lászlónál, Mohács, Ady E. u. 52. lehet.

Vasas II-n családi ház eladó, két szoba, konyha, nyárikonyha, gazdasági és mellékhelyiségek. Érdeklődni: Vasas II., Orosz Gyula u. 83.

Pécshez közeli, melegvizű strandon szezonjellegű, bevezetett lángos-palacsinta-főttkukorica üzlet teljes felszerelésével, betegség miatt eladó. „Gyógyfürdő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Balatonmáriafürdőn 158 négyszögöl telek építési engedéllyel eladó. Érdeklődni: Szemesen, id. Dömötör Sándor, Balatonmáriafürdő, Őrház u. 1. Levélre: Mohácsi László, Barcs, Latinca u. 9.

Vasas II., templom és cukrászda között levő ház eladó. Érdeklődni lehet a szomszédban vagy Vasas I., Búzakalász u. 51-ben.

Balatonfenyves, Kaposvári u. 127. sz. kétszobakonyhás, összkomfortos nyaraló, 160 négyszögöl telekkel, eladó. Érdeklődni: Konkoly József, 8874 Dobri, Rákóczi u. 7.

Háromszoba-komfortos, emeleti, kertes házrész azonnal beköltözhetően eladó. Cím: Hegyalja u. 56.

Családi ház, három szoba, konyha, nagy kert, garázzsal eladó Pécsett. „Ötszázezer" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Háromszobás, modern házat vennék készpénzért vagy lakóházcserével. „Tiborc utcától Hunyadi útig" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szentlőrincen 225 négyszögöl telek kész lábazattal, egyéb építési anyagokkal, eladó. Érdeklődni egész nap: Szentlőrinc, Pécsi u. 11. Kovácsné.

Eladó négyszoba-összkomfortos, kertes családi ház, egy vagy másfél szobát beszámítunk. Részlet lehet. „Pécs-Vasason" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Surányi úti ikerház építkezéshez társat keresek. „Pécs, 1981" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó beköltözhetően szoba, konyha, kamrás családi ház. Érdeklődni: Pécs, Jószerencse u. 17.

Eladó 270 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, 6 éves. Hálózati víz, villany van. Ugyanott nyúlketrec. Érdeklődni: hétvégén, Bagoly dűlő 18. Szél.

Újmecsekaljai, kétszobaösszkomfortos, IV. emeleti, tanácsi lakásunkat elcseréljük tanácsi vagy magánrendelkezésű családi házra. „Részleteket személyesen" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szentmiklóson, 6-os út mellett 600 négyszögöl lugasszőlő egyben vagy megosztva eladó. Érdeklődni: Mártírok útja 2.

Pécs belvárosában üzlet céljára alkalmas helyiséget vennék vagy bérelnék. Értesítést „Üzlet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Megbízható, tiszta, negyvenes dolgozó nő egy kis szobáért házimunkát vállal. „Jólelkű" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szigetvárhoz 16 km-re, háromszoba-összkomfortos ház eladó vagy bérbe adó. „Gazdálkodásra alkalmas" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Magyaregregyen, a buszmegállótól 3 perc, 320 négyszögöl szőlő, fele gyümölcsös, présházzal, pincével, felszereléssel eladó. Érdeklődni: Magyaregregy, Rákóczi u. 91/B.

2½ szobás öröklakás kp. plusz OTP-átvállalással eladó. Károlyi, Alkotmány u. 69.

Szoba, konyha, kamra kiadó. Pécs, I. ker., Kirov u. 14. sz. Érdeklődni: de. 10 óráig, du. 16 óra után.

Budapesti, tanácsi lakásom Harkányba cserélném. „Megegyezéssel 230 080" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Dolgozó nő központi fűtéses albérletet keres fürdőszoba használattal. „Nyugodt otthon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Családi ház eladó Old-Eperjespusztán, 800 n-öl kerttel, kertészetre alkalmas, azonnal beköltözhető. Érdeklődni lehet: Kanzamár Lajos, Eperjes.

Kodály Zoltán utcai, 2 szoba összkomfortos lakásomat elcserélném 2½—3 szobás összkomfortosra, II. emeletig. — „Széntröszti dolgozóval" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 1½ szobás, Kertváros, Éva utcai, tanácsi lakásom, város külterületen kertes családi házra. „Újhegy előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Johan szőlőből Aranyhegyen két parcella, 300 és 340 négyszögöles, eladó. „Johan" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Belvárosban eladó 2 szoba, konyha, fürdőszoba, azonnal beköltözhető házrész. Érdeklődni: 14—17 óráig, Pécs, Sallai u. 26.

Pécsett kis házat vagy házrészt keresünk megvételre, ármegjelöléssel. „Uránvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kétszobás szövetkezeti lakás kevés OTP hátralékkal, azonnal beköltözhetően eladó. „Szilven környék" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kétszobás, erkélyes, szövetkezeti, összkomfortos lakásom elcserélném két kisebbre. Érdeklődni Krisztina tér 20. IV. 17. 17 óra után.

Siklóson legalább komfortos lakásmegoldást keresek. „180 ezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Budapesti, 3 szobás, tanácsi lakást cserélnék pécsi szövetkezetiért. — „Tavaszi csere" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Családi ház eladó. Érdeklődni Hágen Jánosnál, Villány, Rákóczi u. 10.

Tanácsi, egy szoba félkomfortos, második emeleti lakásom elcserélném hasonló vagy tanácsi nagyobbra. „Földszinti előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Harkány, tóparti üdülőben egyszobás lakrész eladó. Érdeklődni: Harkány: Korvin u. 6. Illés.

Kétszintes családi ház áron alul eladó. Kétszer egyszoba-konyhás lakással beköltözhető. Táncsics M. u. 37.

39-es dandár úti, 2 szoba, étkezőfülkés, gardrobos, 2. emeleti, összkomfortos, tanácsi lakásunkat elcserélnénk 3 szoba összkomfortos tanácsira. „Két család" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fiatal házaspár egy gyermekkel bútorozatlan, különálló szoba, konyha, fürdőszobás lakást vagy lakrészt bérelne hosszabb időre. — „Nelli" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Máriagyűd, Középvölgy dűlőben gondozott, panorámás, 180 négyszögöl szőlő (csemege és bor) és 100 négyszögöl kert eladó. Irányár: 20 000 Ft. Cím: Gerzson János, Máriagyűd, Arany J. u. 49.

Lebontás előtt álló házrészemet eladnám. Érdeklődni: Márton u. 12. Szatzker.

Elcserélném két és fél szobás, Széchenyi téri, kertes, komfortos öröklakásomat belvárosi, legalább másfél szobás, komfortos lakásra. „Árkülönbözettel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Hétvégi, 400 n-öles telkek eladók a keszüi Gyöngyös autóbuszmegállónál. Felvilágosítás a helyszínen Harth József kádármesternél.

ADÁS-VÉTEL

Veszek-eladok szép bútorokat. Ugyanott nagyon szép, újszerű kombinált-szekrény, kanapé garnitúra, fotelágy, fotelek, rekamié, íróasztal, szekrénysor eladó. Özv. Sooky Gézáné kereskedő, Jókai Mór u. 25. I. em. Telefon: 11-261.

Black and Decker elektromos láncfűrész — ágfűrész — alig használt állapotban eladó. Vízaknai Tamás, Komló, Bojcsy-Zsilinszky u. 7. Telefon: 81-183.

Falburkolat, parketta szegélyléc kapható és megrendelhető Boóz Sándor kisiparosnál. — Pécs, Blaha Lujza u. 16. Telefon: 31-649.

Rózsató kapható. Tiborc u. 46. Hentz kertészet.

Hordozható táskatelevízió, magnetofon, rádió, elemmel, akkumulátorral és hálózatról is működtethető, eladó. Érdeklődni a 28-464-es telefonon.

Vennék 6 köbméteres olajtároló tartályt. Telefon: 20-126, esti órákban.

Tőkén eladó kb. 150—200 kg fehér borszőlő. Pécs, Móricz Zs. tér 11., fszt. 3. Bálint.

Opel Record friss műszakival, jó állapotban eladó, Katona József u. 6. Telefon: 22-396 vagy 13-796.

Keresek egy kifogástalan páncéltőkés pianínót, újszerű állapotban, részletfizetésre, havi 2000 forintért. „Kifogástalan" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó 1 db öszvér, kocsival, szerszámmal együtt. Belvárdgyula, Ady E. u. 12. sz.

Ezüstfenyő nagy földlabdával kedvezményes áron kapható. Pécs, Közép-Makár 6. sz.

1000-es Wartburg ajtók, szélvédők, csomagtértető és egy Danuvia motorblokk eladó. Vasas I., Pernecker I. u. 13. Erb.

CN rendszámú Wartburg eladó, érvényes műszakival. Érdeklődni a 10-378-as telefonon, Csortos Gyula u. 12.

IB-s Skoda 100-as eladó, 1981-ig érvényes. Ugyanott kerti traktor pótkocsival, vizsgáztatott. Érdeklődni: Királyegyháza, Felszabadulás u. 4. 15 órától.

UR-es Zsiguli 1200-as eladó. Pécs, Szabadság út 8. sz. Lőcsei. Telefon: 21-012.

Veszek-eladok modern, háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés. Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

IT frsz. Trabant Limousine, 82-ig érvényes műszaki vizsgával, eladó. Érdeklődni: Szentlőrinc, Kossuth L. u. 4/B.

Új, szovjet, kétszemélyes gumicsónak áron alul eladó. Érdeklődni: a 21-187-es telefonszámon lehet.

P. Fiat 1500-as felújított motor eladó, Beszerelésel, garanciával. Szigetvár, Szabadság u. 35.

ZL-es Wartburg de Luxe, férfi irhabunda eladó. Konkoly, Sallai u. 12.

CY-os Wartburg 353-as, lejárt műszakival, jó állapotban, olcsón eladó vagy elcserélhető Fiat 850, 500-ra. Építők útja 19/B. Berkes. Hétköznap: 17.30 órától, vasárnap egész nap.

R—10-es Renault szgk. megkímélt állapotban, kétéves motorral, családi ok miatt eladó. Tel.: 19-481.

IO-s Trabant megkímélt állapotban eladó. Pirli, Mecsek u. 16. Tel.: 16-224.

Hat mázsa olaszrizling szőlő eladó. Érdeklődni: Endresz Gy. u. 42.

Hőtárolós villanykályha, 3,15 kW-os, jótállással, eladó. Érdeklődni a 29-443-as telefonon az esti órákban.

ÚT-s Trabant Hycomat nemcsak igényjogosultaknak, 25-ös Homelite motoros fűrészgép, komplett szövőszék, 150 literes hűtőszekrény eladó. Kovácstelep, Hóvirág u. 21.

Két barokk szekrény eladó. Tüzér u. 4. Hohner.

Kis ovális képkeretet vennék. Telefon: 29-104.

Rézüst és üstház, vasvázas kézi kocsi eladó. Bezerédy, Marx út 75., fekete csengő.

412-es Moszkvics motor eladó, bontva is. Kozármisleny, Móra F. u. 6.

Eladó P—10-es motorkerékpár, 1 db nagy Lehel hűtőszekrény, 1 db dupla fedelű asztal, 2 heverő és egyéb tárgyak. Pécs, Batthyány u. 20. sz. Dolcsányi, a délutáni órákban megtekinthető.

ZI-s Dacia eladó. Érdeklődni: Bogád, Kossuth u. 37. Borbás Nándor.

5/120-as, kétszínváltós, 12/100-as, négyszínváltós Diamant Special, motoros kötőgépek eladók. Mohács, Rákóczi u. 7.

127-es Fiat első sárvédők és homloklemez eladó. „Fiat 127" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Méhészek, figyelem! 75 család méh, 50 db 20 keretes kaptárban, nagyboconádi méret, eladók, teljes vándorfelszereléssel. Érdeklődni: Pécs, Kertváros, Tolsztoj u. 52.

IS rendszámú 1200-as Zsiguli kitűnő állapotban eladó. Telefon: 23-965 vagy 11-464.

Wartburg motor egy hibás csapággyal eladó. Kodály Zoltán u. 14. IV. emelet 13.

Komplett fogorvosi felszerelés eladó. Telefon: 31-872.

ZB-s Wartburg de Luxe eladó. Pécs, Kossa u. 5.

Hároméves, most műszakizott 126-os P. Fiat eladó. Érdeklődni 30-292-es telefonon, 17 órától.

Lada 1200 Combi szgk., ötéves, eladó, esetleg kisebb közeli vidéki házra elcserélném. Érdeklődni állandóan: Csönki, Pécs, Kossuth L. u. 28.

Palázáshoz minőségi vibrakapocs kapható. 7150 Bonyhád, Gagarin út 23.

Új, világos szekrénysor és ülőgarnitúra haláleset miatt eladó. Érdeklődni: 10-113 telefonon, 16 óra után, szombat, vasárnap egész nap.

VEGYES

Bejárónőt keresek négytagú családom háztartásának vezetésére. „Hétköznap" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eltartási szerződést kötnék egyedülálló személlyel vagy házaspárral. „Kölcsönös megbecsülés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elveszett bifokális, csiszolt gyógyszemüvegem október 21-én a 25 emeletes épület melletti telefonfülkében. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom ellenében adja át. Várbíróné, Vas Gereben u. 10.

Szigeti vámnál, Málna utcai garázssorban garázs kiadó. „Iván" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Damjanich utcában garázs kiadó. Érdeklődni a 20-192-es telefonon.

Garázs kiadó. Pálma u. 19.

Mérnök tematikával és gyakorlattal fizikából és matematikából felvételi előkészítést és korrepetálást vállal. Tel.: 20-054 18 óra után.

Cipőjavító műhely nyílt Pécs, Lvov-Kertváros, Enyezd u. 15. Mindennemű javítást vállalok. Horváth.

Nyugdíjas férfi munkát vállalna rendész munkakörben. Ajánlatot: „Három műszak nem akadály" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HÁZASSÁG

154/32, elvált szakmunkás megismerkedne korban hozzá illő hölggyel házasság céljából. „Baranyai" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

21/180 magas matróz keresi lakással rendelkező lány vagy elvált asszony ismeretségét, 30 éves korig, házasság céljából. „Kék madár" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

25 éves, 173 cm magas, érettségizett, adminisztratív munkakörben dolgozó, gyermekét egyedül nevelő, elvált nő vagyok. Keresem korban és magasságban hozzám illő férfi ismeretségét házasság céljából. „Klári" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

47 éves, 176 cm magas, özvegy technikus társat keres házasság céljából, magához való hölgy személyében. Részletes válaszokat: „Kölcsönös megbecsülés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

Magányos özvegyasszony, 51 éves, megismerkedne korban hozzá illő, özvegy férfival, aki szintén egyedül érzi magát. „Ketten együtt" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

53 éves, 156 cm magas, kissé molett özvegyasszony korban hozzá illő társat keres egy jól szituált és természetet kedvelő férfi személyében. „Jön a tél" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

25/181, barna hajú, szakmunkás megismerkedne komoly, szolid, utazást kedvelő lánnyal, házasság céljából, 25 évesig. „Kéknefelejcs" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

71 éves özvegyasszony megismerkedne zenekedvelő MÁV-nyugdíjassal, 75 éves korig. „Lila orgona" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

177/30, nőtlen, érettségizett, nem dohányzó szakmunkás megismerkedne korban hozzá illő, rendszerető, nem dohányzó lánnyal, kölcsönös szimpátia esetén házasság céljából. Lehetőleg fényképes levelet. „Diszkréció" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

28/172 cm magas, barna, elvált szakmunkás elfoglaltsága miatt keresi korban hozzá illő hölgy ismeretségét házasság céljából. Lehetőleg fényképes leveleket kérek. „Őszinteség" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

28/156, értelmiségi nő megismerkedne házasság céljából utazást, természetet kedvelő férfival. „Várlak 1980" jeligére a szekszárdi hirdetőbe.

Társat keres 50 éves, barna özvegyasszony, 170 cm-nél magasabb, intelligens, jellemes férfi személyében, házasság céljából. „Nem dohányzom" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

47/164, egyedülálló elvált férfi keresi házasság céljából annak a hölgynek az ismeretségét, aki komoly társa tudna lenni. Lakás van. „Szeretnék szeretni" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Megismerkednék 36—43 évesig középmagas, intelligens férfival, házasság céljából. „Társtalan" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

26/170, szőke, karcsú, csinos, irodában dolgozó, elvált asszony egy leánygyermekkel, rendezett anyagiakkal, megismerkedne jól szituált, családszerető férfival házasság céljából. Fényképes leveleket várok „Viktória" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

53/170, teljesen egyedülálló, gyermektelen özvegy férfi vagyok. Özvegy vagy elvált asszony bemutatkozó levelét várom házasság céljából. Kereskedői érzékkel és jogosítvánnyal rendelkezők előnyben. „Mindent egymásért" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

20/160 cm, csinosnak mondott óvónő társasága hiányában korban és műveltségben hozzá illő, józan életű fiatalember bemutatkozó levelét várja házasság céljából. — „Keresem az igazit" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

176/41 éves, 40 százalék tartásdíjat fizető, elvált férfi keresi hozzá illő özvegy, elvált asszony vagy leány ismeretségét házasság céljából. „Közös cél" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

60 éves özvegy, 2000 Ft nyugdíjjal, lakással rendelkező férfi keresi korban hozzá illő özvegyasszony ismeretségét, aki otthonába jönne és segítőtársa lenne életében. Kölcsönös megértés esetén házasság céljából. Válaszokat: „Életet az éveknek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

160 cm magas, 37 éves, szőke, elvált asszony, társaság hiányában megismerkedne józan életű, becsületes múltú férfival, 45 éves korig. Csak fényképes levelekre válaszolok. „Nárcisz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szovjet népek ételei a Pannónia étteremben november 6-tól

AJÁNLATUNKBÓL:

- Pirog hússal töltve
- Szoljankaleves
- Kaukázusi borleves mazsolával
- Zrázi töltött hús
- Saslik
- Túrós szirnyiki.

ASZTALFOGLALÁS A 13-322 36 TELEFONON.

HP HOTEL PANNONIA PÉCS — MUNGARO HOTELS

KÖZÉRDEKŰ

Gépihímző-tanfolyam indul november 5-én 17 órakor a József Attila Művelődési Házban, Pécs, Korvin O. u. 20. Részvételi díj 300 Ft. Vezeti: Csehné Szántó Lívia.

DÉL-DUNÁNTÚLI TÜZÉP PÉCS

A Dél-dunántúli TÜZÉP Vállalat értesíti tisztelt vásárlóit, hogy a Jászai Mari u. 3. sz. alatti megrendelő iroda nyitvatartási ideje 1980. november 3-tól megváltozik. A megváltozott nyitvatartási rend: hétfőtől péntekig 9—16 óráig, szombaton 7.30—13.30 óráig.

HALÁLOZÁS

Mélyen megrendülve tudatjuk, hogy SIMON BÉLA
Munkácsy-díjas festőművész,
a Pécsi Művészeti Szakközépiskola volt tanára 1980. október 30-án váratlanul elhunyt. Végső búcsúztatását november 5-én délelőtt ½10 órakor tartjuk a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

ÚTLEZÁRÁSOK. A DDGÁZ értesíti a lakosságot, hogy gázvezetéképítési munkák miatt november 3-tól 5-ig a Gábor utcai kereszteződésben a Perczel utcát a forgalom elől teljesen lezárja, így az a Széchenyi tér felől zsákutca lesz. Kérjük a gépjárművezetőket, hogy a kihelyezett jelzőtáblákat vegyék figyelembe.

Gázvezetéképítés miatt november 3-tól előreláthatólag kéthavi időtartamra a Hunyadi úttól a Mikszáth K. utcáig a Surányi Miklós út a forgalom elől teljes lezárásra kerül.

*

A Pécsi Orvostudományi Egyetem tudományos szakcsoportja 1980. november 3-án délután 4 órakor ülést tart a központi épület II. sz. tantermében. Tárgy: Schnell József, Horváth Tünde (I. sz. Belklinika): Alkoholos eredetű májbetegség súlyos fotoszenzitiv bőrreakcióval járó esete (esetismertetés). — Vajda Lajos, Modla Zoltán, Olasz Lajos, Herczeg Péter (Fogászati Klinika): Arc- és állcsonttöröttek therápiás kérdései a Fogászati Klinikán 1975 és 1980 között. — Nagy Lajos (Közegészségtani és Járványtani Intézet): Az 1713. évi pécsi pestisjárvány. — Magdics Mária, Mike György, Pál Klára (Orthopaediai Klinika): A csípő total-endoprothézis beültetés eredményei klinikánkon.

*

Gépiktő-tanfolyam indul a József Attila Művelődési Házban, Pécs, Korvin O. u. 20., november 5-én 17 órakor.

*

DR. HARGITAY ZOLTÁN belgyógyász, Pécs, Bercsényi u. 8. értesíti betegeit, barátait, hogy ismét megkezdi rendelését este 6 órától 7-ig, hétfőtől csütörtökig.

LEÉRTÉKELÉS!

1980. november 3-tól 22-ig

az alábbi cikkeket

értékeljük le Iparcikküzletünkben:

Uranus tv	7 700,— Ft helyett	6 700,— Ft
Perla centrifuga	1 750,— Ft helyett	1 400,— Ft
EZC 125 bojler	3 400,— Ft helyett	2 800,— Ft
707 automata mosógép	10 600,— Ft helyett	9 000,— Ft
Mecsta tűzhely	2 960,— Ft helyett	1 900,— Ft
„Mecsta 3" kétlapos főző	700,— Ft helyett	480,— Ft

Minden kedves vásárlót szeretettel várunk!

CÍM: Pécs, Lenin tér 6.
NYITVATARTÁS: 8 órától 17 óráig
SZOMBATON: 8 órától 12 óráig

TITÁN KERESKEDELMI VÁLLALAT

Pályázatot hirdetünk

fejlesztési és szervezési osztályvezetői állásra

Pályázati feltételek:

— **közgazdaságtudományi vagy műszaki egyetemi végzettség,**
— **több éves munkaköri szakmai gyakorlat,**
— **német vagy orosz nyelvismeret.**

A pályázatot részletes önéletrajzzal „Ipari fejlesztő és szervező" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérjük beküldeni.

Műszaki kedvezményes vásár a Centrum Áruház műszaki osztályán november 3—22-ig

M 531 sztereó magnetofon	4 550 Ft helyett	3 180 Ft-ért
707 automata mosógép	10 600 Ft helyett	9 000 Ft-ért
Perla centrifuga	1 750 Ft helyett	1 400 Ft-ért
H 2 hajszárító	279 Ft helyett	240 Ft-ért
Q 17 quarclámpa	860 Ft helyett	640 Ft-ért

CENTRUM ÁRUHÁZ

különböző háztartási készülékek.

AMIG A KESZLET TART.

CENTRUM ÁRUHÁZ A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!

kedd-től kedd-ig kedvezmény

KONZUM SZÁLA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

A KONZUMBAN

november 4-től 11-ig.
ABC-ben:

körömlakk
25,— Ft helyett 15,— Ft-ért
Libár hajlakk
40,— Ft helyett 30,— Ft-ért

DIVATÁRUOSZTÁLYON:
férfi nyúlszőrme sapka 50%-os,
MINDEN FÉRFIING 20%-os
ÁRENGEDMÉNNYEL VÁSÁROLHATÓ!

Tekintsék meg Rákóczi úti kirakatunkat, válasszanak! Amíg a készlet tart!

Labdarúgó NB I., 13. forduló

1980. NOVEMBER 2.	EREDMÉNY	VEZETTE	NÉZŐ	GÓLLÖVŐK
Ú. Dózsa–Dunaújváros	5:2 (3:0)	Szávó	3 000	Kardos, Giron (öngól), Törőcsik, Kiss, Fekete, ill. Segesvári, Sugár
MTK-VM–PMSC	1:0 (0:0)	Jaczina	800	Fülöp
Tatabánya–Békéscsaba	1:0 (0:0)	Huták	2 500	Hermann
DVTK–Videoton	0:1 (0:1)	Kuti	6 000	Burcsa
Rába ETO–Csepel	1:1 (0:1)	Soós	800	Mile (11-esből), ill. Vincze
Nyíregyháza–Ferencváros	0:1 (0:1)	Pádár	25 000	Nyilasi
Kaposvár–DMVSC	0:2 (0:1)	Körös	7 000	Bartha (2)
Volán SC–Vasas	1:1 (0:1)	Palotai	6 000	Seres, ill. Komjáti
Bp. Honvéd–ZTE				PENTEKEN JÁTSZOTTÁK

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Ferencváros	13	8	3	2	30-13 19
2. Vasas	13	7	4	2	27-15 18
3. Videoton	13	8	2	3	24-16 18
4. Bp. Honvéd	12	7	2	3	25-15 16
5. Nyíregyháza	13	6	4	3	12- 7 16
6. Ú. Dózsa	13	5	5	3	26-21 15
7. Békéscsaba	13	6	2	5	17-17 14
8. Tatabánya	13	4	5	4	15-12 13
9. Volán	13	4	5	4	19-22 13
10. Pécsi MSC	13	4	4	5	15-19 12
11. Csepel	13	4	3	6	17-15 11
12. Rába ETO	13	3	5	5	14-16 11
13. Debrecen	13	5	1	7	14-18 11
14. ZTE	13	4	3	6	20-27 11
15. DVTK	13	3	4	6	11-18 10
16. MTK VM	13	2	5	6	11-20 9
17. Kaposvár	13	3	3	7	14-24 9
18. Dunaújváros	12	2	2	8	17-33 6

14. FORDULÓ
NOVEMBER 8., SZOMBAT

U. Dózsa—Nyíregyháza
ZTE—Videoton
Diósgyőr—Bp. Honvéd
Vasas—MTK VM
PMSC—Rába ETO
Békéscsaba—Ferencváros
Debrecen—Dunaújváros
Volán—Tatabánya
Csepel—Kaposvár

Labdarúgás

Megyei mérkőzés: Zsolnay—Bóly 4:0 (3:0), Zsolnay-pálya, 300 nézö. V.: Sör. A minden csapatrészben jobb Zsolnay ilyen arányban is megérdemelten győzött. Góllövő: Harasztia (2), Lőrincz (2). Jók: Harasztia, Lőrincz, Balogh, Király, illetve Ulrich. Felvételünkön a bólyiak kapusa hárít egy hazai támadást.
Fotó: Arató László

Saját magát verte meg a PMSC

MTK-VM–PMSC 1:0 (0:0)

(Kiküldött munkatársunk telefonjelentése)

Hungária körút, 1000 néző. Vezette: Jaczina. MTK-VM: Brünyi – Cseke, Turner, Varga, Kovács J. – Bognár, Koritár (Boda, a 70. percben), Sebestyén (Török, a 62. percben) – Handel, Fülöp, Gyöngyösi. Edző: Szentmihályi Antal. PMSC: Katzirz – Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky – Lutz (Dobány, a szünetben), Dárdai, Gallai (Vigh a 73. percben), Lőrincz – Kardos, Nagy. Edző: Szőcs János.

A tegnapi mérkőzésre Katzirz rendbe jött, s a hét közben még maródi Dárdai és Pál is vállalta a játékot, így „a törzsgárdatagok közül" egyedül Kincses maradt ki a kezdőcsapatból. (A balhátvéd továbbra is sérült.) Bátran kezdett a pécsi együttes, Nagy és Kardos gyorsaságára épített akciókkal kísérletezett. Fokozatosan feljött az MTK-VM, de minden önbizalmat nélkülöző játékosai az első 10 percben egyetlen épkézláb támadásra sem voltak képesek. A hazaiak a 11. percben értek először a PMSC 16-osáig, ám akkor is csak egy szögletet tudtak kiharcolni. A 16. percben Bognár tört be balról, az alapvonal mentén éles szögből leadott lövésébe azonban Róth belevetődött, ismét csak szöglet lett a vége. Újabb 10 perc telt el, szinte teljes eseménytelenségben – a nézők nem kis bosszúságára. A 27. percben Nagy ívelt a 16-os vonalán egyedül felejtett Lutz elé, a középpályásnak márcsak be kellett volna lőni a labdát a hálóba, azonban addig pepecselt, amíg „felszabadította" az MTK-VM kapuját. Némi vigasz a kék-fehér szurkolóknak: a 37. perc tűzijátékot hozott Katzirz hálója előtt – gyatra befejezéssel. A 40. percben egy jobbról beívelt labdát Fülöp Handel elé csúsztatott, aki „ziccerben" az 5-ösről fejjel magasan a kapu fölé továbbított. A 43. percben Dárdai felvágta Koritárt, sárga lapot kapott érte.

A szünet után az 50. percben Dobány fütty utáni labda elrúgása okozott némi izgalmat, Jaczina jelezte: 1 percet hosszabbított. Minden ott folytatódott, ahol az első félidő végén abba maradt. Hallatlanul gyenge játszadozás folyt a pályán, amiben elsősorban Szentmihályi Antal legénysége volt a ludas. Elemi hibák, könnyen kiismerhető megoldások borzolták a didergő nézők idegeit. Aztán váratlanul vezetést szerzett az MTK-VM. A 65. percben Fülöpöt egyedül hagyták a pécsi védők a 16-oson belül, a center lőtt, Róth a gólvonalról csak kifejelni tudta a labdát, amit Fülöp másodszorra 13 méterről a bal alsó sarokba helyezett (1:0). Erősítettek a hazaiak, egymást érték támadásaik. A 72. percben Boda távoli bombája az oldalhálóban kötött ki. A 77. percben ugyanő tisztára játszotta Fülöpöt, ám a gólszerző a kis gól helyett szépségdíjast akart lőni, s a jobb összekötő helyéről 14 méterről mellé rúgta a labdát. A 80. percben Lőrincz jól időzített átadásával Vigh lépett ki, a 11-es pontról tiszta helyzetben Brünyibe lőtt.

Csak saját magát okolhatja vereségéért a PMSC. A pécsi csapat az első félidőben – amikor az MTK-VM halványgyenge játékot mutatott – nem erőltette a góllövést csak labdatartásra törekedett. A szünet utáni 45 perc sem indult másként és a meglepetésszerű hazai gólt követően a PMSC már hiába igyekezett, támadásai – egy kivételével – nem okoztak meleg pillanatokat a hazaiak kapuja előtt. Nagy kár a vereségért, mert a passzívan futballozó PMSC-t a nem sokkal aktívabb, ráadásul kezdetleges megoldásokat erőltető kék-fehér csapat fektette kétvállra. A PMSC-ben Katzirzot nemigen tették próbára, a gólt nem védhette. A hátvédsorban található a két legjobb teljesítményt nyújtó játékos, Róth és Pál. Rajtuk kívül még Dárdai igyekezete dicsérhető. A többiek keveset mutattak. A kék-fehéreknél Turner, Fülöp és a cseréként beállt Boda neve emelhető ki.

Horváth László

◆

NB I. ifjúsági bajnokság

PMSC–MTK-VM 3:3 (2:1), Hungária-körút, 400 néző. Vezette: Hartmann. PMSC: Bálint — Kónya, Czérna, Hammer, Csizmadia, — Hrotko, Mészáros, Bendes, — Spiel (Vukmann) Hüber, Megyeri. Edző: Garami József. Góllövők: Hüber (2), Bendes (11-esből), illetve Csiki, Adi, Fodor. A pécsiek közül Czérna, Mészáros és Hüber tűnt ki.

SPORT DN SPORT

Tájfutás

A világ legjobbjai Pécsett

Rangos, nagy tájékozódási futóverseny színhelye lesz Orfű. November 4-én és 5-én Orfű környékén rendezi meg a Magyar Tájékozódási-futó Szövetség immár 4. alkalommal a Nemzetek Versenye tájékozódási-futó versenyét, melyen a világ legjobb versenyzői közül többen rajthoz állnak. Különösen a skandinávok rajtját kíséri nagy érdeklődés. A versenyen ott lesznek az idei országos bajnokságon eredményesen szerepelt PVSK-tájfutók is.

Tenisz

A kölni nemzetközi tenisz Grand-Prix-n szereplő Taróczy Balázs párosban is versenyez és a második fordulóban — a csehszlovák Slozillal az oldalán 6:4, 6:3 arányban győzött az amerikai Hayes—Meisterkettős ellen és továbbjutott. Az egyesben Taróczy már nincs versenyben, miután az amerikai Hayestől vereséget szenvedett 6:3, 7:6 arányban.

Három évtized a PVSK-nál

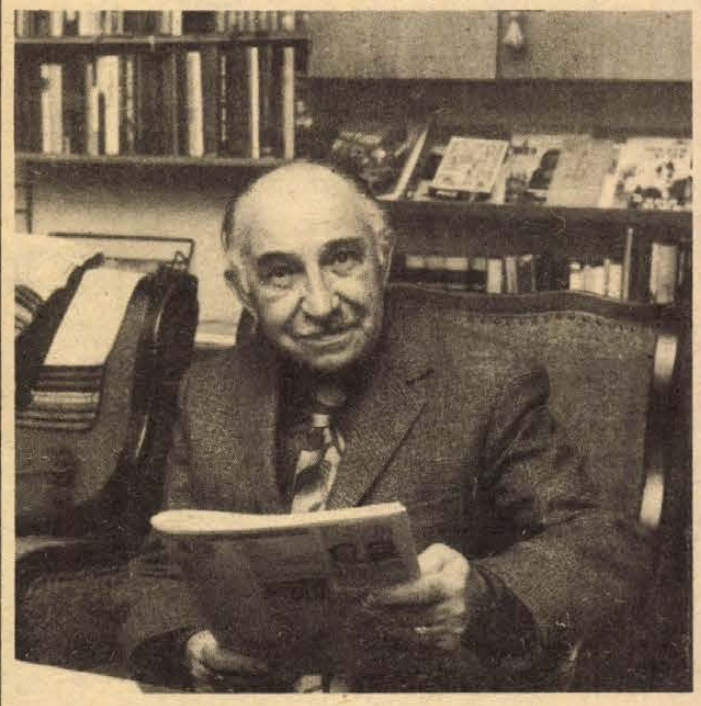

Nyugdíjba vonult dr. Radochay Lajos, a csapat orvosa

A PVSK labdarúgócsapata az ötvenes évek elején lehetőséget kapott egy lengyelországi túrára. Nem volt orvosa a csapatnak és felvetődött a gondolat: a túrán szükség lenne orvosra is. Erről tanakodtak éppen a vezetők egy bajnoki mérkőzés előtti utazás során Pest felé vonaton. Dr. Radochay Lajos sebész is azon a vonaton utazott és mivel szimpatizált a csapattal, az út során egy rövid időre a vasutas labdarúgók közé telepedett. Alaposan meglepődött, amikor az egyik vezető feltette a kérdést:

– Nem lenne kedve Lengyelországba utazni velünk?

Már miért ne lett volna, hiszen azon csapat tagjaival lehet együtt egy túra során, melynek szurkolója is. Gondot csupán az okozott, hogy nem tartozott hivatalosan a szakosztály kötelékébe. És még akkor a pesti út során egy újabb kérdésre is válaszolnia kellett:

– A csapatnak sportorvosra van szüksége egyébként is. Vállolná?

– Miért ne! – válaszolta. De, ha akkor azt mondja valaki, hogy ebből a kapcsolatból harmincéves „házasság" lesz, nem hiszi el. Az a „miért ne" válasz három évtizedes együttlétet vezetett be.

Dr. Radochay Lajos egyetemi docens azóta ritkán hiányzott a kispadról a PVSK bajnoki mérkőzésein. Kitartott jóban, rosszban a fekete-fehérek mellett, pedig az út igencsak hullámos volt. A csapat többnyire a második vonalban szerepelt, előfordult azonban, hogy lecsúszott az NB III-ig is. De minden jó, ha jó a vége, az utóbbi időszak inkább örömet hozott. Bajnokság az NB III-ban, egy év múlva az NB II-ben is, így 27 év után 1979 nyarán a PVSK újból a legjobbak közé került. Igaz, egy év után búcsúzni kellett az élvonaltól, de akik józanul gondolkodtak, nem is várhattak csodát a csapattól.

A labdarúgók melletti tevékenysége a klinikai munkájában is változást hozott. Elmélyültebben kezdett foglalkozni a sportolók leggyakoribb sérüléseivel és ezen a területen is országos elismerést vivott ki magának. Bizalommal fordultak hozzá olyan ismert labdarúgók, mint *Tichy, Szentmihályi, Dunai II.* vagy a tatabányai *Szepesi*, a pécsiekről nem is beszélve.

Most nyugdíjba vonult és ez azt jelentette, hogy elbúcsúzott a csapattól is. A napokban meghitt ünnepségen búcsúztatták az egyesület, a szakosztály vezetői, no meg a játékosok. Kérték, hogy ez a búcsú ne legyen végleges, a jövőben is szívesen látják a PVSK-nál, számítanak tudására, tapasztalatára és segítőkészségére.

És ha szükség lesz, biztosan segít is majd.

L. L.

Kézilabda

Perchtoldsdorfban 500 néző előtt nemzetközi barátságos férfi kézilabda-mérkőzésen Magyarország 9 gólos győzelmet aratott Ausztria válogatottja ellen. Magyarország—Ausztria 29:20 (18:8).

Samaranch sajtóértekezlete

„Az olimpiai mozgalom erősebb és nagyobb tekintélynek örvend ma, mint a moszkvai olimpia előtt" — jelentette ki lausanne-i sajtóértekezletén Juan Antonio Samaranch, a NOB VB utolsó munkaülésének befejeztével.

Samaranch bejelentette, hogy bizottságot hoznak létre a görög kormány azon javaslatának tanulmányozására, miszerint egy állandó helyszínt kellene kijelölni az olimpiai rendezvények megtartására. A bizottság a Baden Baden-i kongresszus után határoz ebben a kérdésben, de még elfogadása esetén is csak az 1992-es nyári játékoktól lehetne bevezetni.

Ugyancsak Baden Badenben tárgyalják meg, hogy hol kerüljenek megrendezésre az 1988-as játékok, amelyekre 1980. november 30-ig lehet jelentkezni, eddig hivatalosan Melbourne, félhivatalosan pedig Nagoya kérte a nyári játékok rendezési jogát, míg a téli olimpiára félhivatalosan eddig Cortina d'Ampezzo (Olaszország), Calgary (Kanada) és Falun-Are (Svédország) ajánlkozott.

Kosárlabda

Pécsi Postás—Péti MTE 110:91 (50:46). NB II. férfimérkőzés, Pécs.

A mai sportműsor

LABDARÚGÁS: NB II. mérkőzések: Komlói Bányász—Sellye, Komló, 13.00. Mohács-Véménd TE–PVSK, Mohács, 13.00. Megyei mérkőzések: Mágocs—Steinmetz SE, Mágocs, 13.00. U. PEAC—Villány, Szentlőrinc, 13.00. Siklós–Beremend, Siklós, 13.00. Mázaszászvári Bányász—BTC, Mázaszászvár, 13.00. Postás–Vasasi Bányász, Postás-pálya, 10.00. Vajszló—Szigetvár, Vajszló, 13.00. Drávafok—Kinizsi, Drávafok, 13.00. István-akna–Keszty ű gyár, Pécsszabolcs, 13.00. Országos ifjúsági bajnokság: Sellye—Dombóvár, Sellye, 10.00. Mohács-Véménd–Szekszárdi Dózsa, Mohács, 11.30. Komló—Dunaújvárosi Építő, Komló, 11.15. PVSK—PMSC, PVSK-pálya, 9.30.

KOSÁRLABDA: NB I. mérkőzés: PVSK–MAFC, férfiak, Városi Sportcsarnok, 15.30. BSE—PVSK nők, Budapest, 10.30. NB II. mérkőzések: Komlói Bányász–Sabaria, nők, Komló, 10.30. Z. Volán—U. PEAC, nők, Zalaegerszeg, 11.00.

RÖPLABDA: NB II. mérkőzések. U. PEAC—Tabi Videoton, férfiak, POTE-csarnok, 10.00. U. PEAC–Ajkai Videoton, nők, POTE-csarnok, 11.30. Bauxitbányász—Pécsi Vörös Meteor, nők, Tapolca, 12.30. Keszthelyi Petőfi–Pécsi Vörös Meteor, férfiak, Keszthely, 12.30.

Sakk: OB II. mérkőzések: BKV-Előre—Komlói Bányász, Budapest, 10.30. Postás—PMSC, Budapest, 9.00.

SÚLYEMELÉS: OB II. CSB II. fordulója: PMSC, Kinizsi Húsos és a Bp. Spartacus részvételével. PMSC Tüzér utcai terme, 10.00.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja
a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Braun Károly**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: **Szendrői György**
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető
hírlapkézbesítő postahivataloknál
és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Télire fordult vasárnapra az időjárás: fehérbe burkolózott halottak napjára a temető. Kelendő a sült gesztenye a pécsi vásáron, hógolyóra valót gyűjtenek a gyerekek a behavazott autókról
Fotó: Cseri

A tartalomból:

Jutalékot kap a külkereskedő

◆

Keressük a legjobb anyóst!

◆

Csomagot hozott a csaló

◆

A halál ára

◆

HDN-rejtvény

◆

Megoldódott az UFO-rejtély!

◆

Mi történt a Hungária körúton?

◆

Ki is az a Rummenigge?

◆

Kicsit fáj, kicsit hiányzik

Világ proletárjai, egyesüljetek!

hétfői Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 303. szám
1980. november 3., hétfő
Ára: 1,80 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Fagypont alatt

Hó, hó, hó, hó!

Reggeltől havazott, délutánra 4—5 centiméternyi hullott. A legmagasabb nappali hőmérséklet alig egy tizeddel haladta meg a 0 Celsius fokot. Tavaly ugyanilyenkor 12,2 Celsius volt a legmagasabb hőmérséklet. Az első hó november 29-én esett, 1979-ben. A PÉTÁV 50—55°-os vizet kért az erőműtől, a lakások fűtésére.

Ügyeleti szolgálatra rendeltek Pécsett több gépkocsivezetőt és segédmunkást a köztisztasági vállalatnál. A sószóró délelőtt 11 órától járta a Mecseket. A megye útjaiért felelős KPM hószolgálatának útellenőrei is egész nap dolgoztak. A hó az utak többségén teljesen elolvadt, a csúszósság miatt azonban lelassult a közlekedés.

Három gépkocsi az AFIT autómentő-szolgálatára szorult. Kettő Árpád-tetőnél, egy jugoszláv gépkocsi a harkányi úton csúszott meg. Könnyű sérülést szenvedett egy elcsúszott gyalogos.

Dideregtek a vásározók és a temetőben gyertyát gyújtók. Tegnap halottak napja volt. Pécsett, szombathoz hasonlóan ezrek igyekeztek koszorúkkal, virágokkal, gyertyákkal a sírokhoz. A Volán ide indította a legtöbb mentesítő járatot, 17-et.

A vízmű ügyeletesei egy félórányit sem tudtak pihenni. Legnagyobb munkájukhoz, a Széchenyi téri csőtöréshez hajnalban hívták őket.

Ma a Huberteket köszöntjük. Hubertet a vadászok, erdészek védőszentjükként ünneplik. Öreg szegedi polgári vadászok úgy tartották, hogy annak a vadásznak nem lesz szerencséje, aki ezen a napon vadászat helyett otthon ül.

(Folytatás a 2. oldalon)

Döntés az amerikai túszok sorsáról

Ülést tartott az iráni parlament

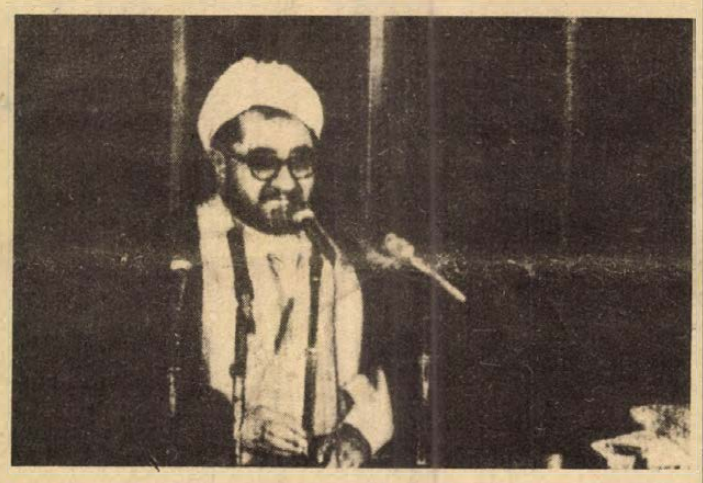

Az iráni parlament vasárnapi ülésén bejelentették, hogy milyen feltételek mellett kerülhet sor az amerikai túszok szabadon bocsájtására. Képünkön: Khalkhali ajatollah szólal fel a medzslisz tanácskozásán.

Washington egyelőre nem reagált a teheráni bejelentésre

Carter félbeszakította választási kampánykörútját

Vasárnap reggel — közép-európai idő szerint kevéssel hat óra előtt — összeült az iráni parlament, a medzslisz, hogy döntsön az amerikai túszok sorsáról. A parlament ülését az elmúlt héten többször is elhalasztották, legutóbb csütörtökön, mert nem volt meg a határozathozatalhoz szükséges létszám. Ezúttal azonban a 228 képviselő közül 203 jelent meg, jóval több mint amennyi a határozathozatalhoz szükséges (180).

Az ülést nem sokkal később, mintegy félórára megszakították, mert heves szóváltás zajlott le a medzslisz elnöke és Khalkhali ajatollah között.

Miután az ülést újra megnyitották, szavazásra tették fel a túszok kérdésével foglalkozó különbizottság jelentését, amely teljes támogatásáról biztosítja Khomeini ajatollahnak, irán vallási vezetőjének feltételeit a túszok szabadon bocsátására. Ezek a következők:

① az Egyesült Államok kötelezze magát, hogy nem avatkozik be Irán belügyeibe;

② szolgáltassák vissza Iránnak a néhai ex-sah vagyonát;

③ szabadítsák fel az amerikai bankokban befagyasztott iráni követeléseket;

④ jelentsék ki, hogy lemondanak minden jogi igényről Iránnal szemben, a túszüggyel kapcsolatban.

A különbizottság jelentését a medzslisz túlnyomó többséggel elfogadta. A szavazási eredmény részletei egyelőre nem ismeretesek.

(Folytatás az 5. oldalon)

Labdarúgó NB II.

Komló—Sellye 3:0 (1:0)

MVTE—PVSK 0:0

Komlón szakadó hóesésben élvezetes, eseményekben gazdag 90 percet láthatott a közönség. Az első lehetőség a vendégek előtt adódott, később azonban beszorult a Sellye, egyértelművé vált a hazaiak fölénye, mely meghozta a komlóiak vezető gólját. A játékidő ebben a részében aktívabban játszott a bányászcsapat. Szünet után növelte előnyét a Komló, a sellyeiek nem adták fel és támadni kezdtek, csak csatáraikon és Bien bravúrjain múlott, hogy nem sikerült szorossá tenni az eredményt. A sellyeiek bátran kezdeményeztek, de a komlói védőkkel nem tudtak megbirkózni. A hajrában a jó erőben lévő komlóiak irányítottak és újabb góljukkal bebiztosították győzelmüket.

A Komlói Bányász győzelmével ismét az NB II. élére került. A bányászcsapat riválisa, az Olajbányász erejéből Bábolnán csak döntetlenre tellett, a komlóiak egy ponttal megelőzték a nagykanizsaiakat. Sellye változatlanul a kieső jelöltek között tanyázik, a bajnoki táblázaton elfoglalt 17. helyével.

*

Mohácson a mérkőzés első félidejében nagy fölényben játszott a hazai csapat, de sorra elügyetlenkedték a helyzeteiket. A PVSK a találkozó ebben a szakaszában nagy csalódást okozott. Csak a védekezésre összpontosítottak, támadójátékuk várakozáson aluli volt. Szünet után kiegyenlítődött a játék, mindkét oldalon adódtak már lehetőségek. A csúszós, havas talajon inkább a küzdelem volt a jellemző, a színvonal nem emelkedett az átlagos fölé. Helyzetei alapján a Mohács-Véménd valamivel közelebb állt a győzelemhez.

(Részletes tudósítások a 8. oldalon.)

TOTO

1. Bábolna—Olajbányász	3:3	x
2. Mohács-Véménd—PVSK	0:0	x
3. BKV Előre—Bem SE	1:3	2
4. Oroszlány—Pénzügyőr	0:0	x
5. MÁV Előre—Kecskemét	0:3	2
6. Debreceni K.—Salgótarján	0:2	2
7. Papp J. SE—Miskolc	3:1	1
8. Szabó L. SE—Ózd	1:0	1
9. Catania—Monza	2:1	1
10. Cesena—Spal	3:2	1
11. Foggia—Atalanta	1:0	1
12. Lecce—Lanerossi	2:1	1
13. Pisa—Sampdoria	1:0	1
+ 1		
14. Verona—Bari	2:2	x

Vízbetörés a Pécsi Galériában

Pinceomlás a Széchenyi téren

Beszakadt az úttest vasárnapra virradóra a pécsi belváros szívében, a Széchenyi téren. Lezárták a forgalom elől a Széchenyi tér nyugati oldalát. Eltört a Pécsi Vízművek 80 milliméteres ellátó vezetéke. Bezúdult a víz a Pécsi Galéria kiállítótermébe, ahol károkat okozott. Több autóbusz terelőútvonalon közlekedik vasárnap hajnaltól. A Vízmű ügyeletesei és az aknamélyítők megkezdték a helyreállítást. Várhatóan forgalomszervezési következményei is lesznek a pinceomlásnak. (Tudósítás a 2. oldalon.)

Pécs:

Fodrászverseny

Kora reggeltől késő estig tartó non-stop fodrász- és kozmetikusverseny zajlott tegnap a Helyőrségi Művelődési Házban. A megyei bajnokságon mintegy 70 résztvevő mutatta be tudását nagy izgalommal. A látottak alapján a 80/81-es frizuradivatot – férfiban, nőiben egyaránt – a hajvágás technikája határozza meg. A férfidivat az úgynevezett disco-frizura: nyakban és fül mögött rövid, felül hosszú, laza, homlokba eső. A nőknél a fordítottjáról beszélhetünk: felül rövid, nyakban hosszú, laza, hullámos, meneteles. A divatszínek a természetes hatású világos színek, szőke, vöröses szőke és világos gesztenye. A smink-divatban előtérbe kerülnek a narancs és a sárga különböző árnyalatai. A versenyt a Konzum Áruház divatbemutatója tette színesebbé. (Eredményhirdetés késő esti órákban, lapzárta után volt.)

Autóbuszok terelőutakon

Hatalmas üreg a Széchenyi téren

Károk a Pécsi Galériában

(Folytatás az 1. oldalról.) Vasárnap hajnali 4 óra tájban a Volán taxi gépkocsivezetője jelezte, hogy megroskadt az úttest a Széchenyi tér nyugati oldalán. A rendőrség és a vízművek példásan gyors intézkedésével azonnal lezárta a forgalom elől az útszakaszt, s így baleset nem okozott a váratlan omlás.

Délelőtt már hatalmas üreg tátongott az úttesten a dzsámi és a Nagy Lajos Gimnázium között. Mélysége és szélessége elérte a három métert, hosszúsága pedig 7 méter. A vízművek azonnal lezárta a tér két oldalán a vezetéket, hogy a sérült csövet kiiktassák. Ugyanakkor felbontották az úttestet a Széchenyi tér 9. szám előtt, hogy az IBUSZ és a megyei tanács volt épületének vízellátását biztosítani tudják.

Hatalmas vízmennyiség zúdult be a Pécsi Galéria kiállítótermébe, így vasárnap már nem is fogadhattak látogatókat. A szellőzőhelyiségből mintegy 50 köbméter vizet szivattyúztak ki, a kiállítóteremből pedig 400 vödör vizet hordtak ki a dolgozók. Megrongálódott a kiállított tárgyak egy része és az elektromos berendezések is.

A Volán vasárnap hajnaltól több járatát terelőutakra irányította. A 30-as a Kürt utcától a Főpályaudvar irányába a Landler Jenő úton – a Kórház téren és a Szabadság úton közlekedik. Új megállóhelyei: Kórház tér és Zsolnay szobor. A 33-as, a 33/A, a 34-es, a 35-ös és a 44-es is terelőutakon jár, új megállóhelye a Kórház tér.

Az aknamélyítők vasárnap délelőtt belülről kitámasztották és lefedték a hatalmas üreget. Ma még nem tudni, hogy menynyi időt vesz majd igénybe a feltárás és a helyreállítás.

A pécsi pincerendszer okozta legfrissebb meglepetés tovább súlyosbította a belváros amúgyis kritikus közlekedési helyzetét. A rendőrség és a tanács közlekedésszervezési szakemberei rövid időn belül döntenek arról, hogy milyen forgalomszervezési megoldásokkal enyhíthetik az omlás következményeit. Indokoltnak látszik a dzsámi előtti parkolóhely Nádor előtti oldalán a behajtási tilalom feloldása, s elképzelhető, hogy a várakozás megtiltása mellett kétirányúsítják a Széchenyi tér keleti oldalát.

E. A.

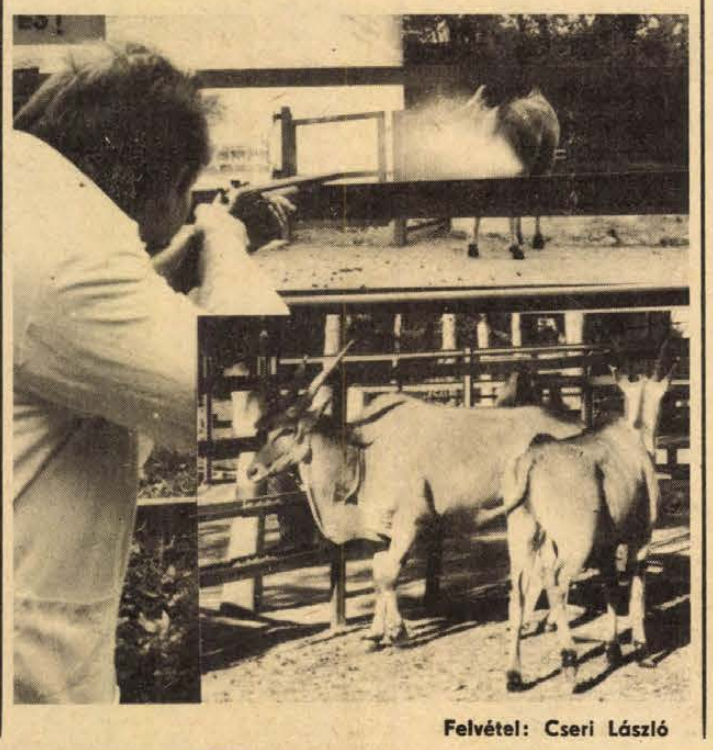

Felvétel: Cseri László

Mecsek

A jávorantilop állva maradt

Fotóriporter kollégám mesterien kattintotta el fényképezőgépét: épp a lövés pillanatában. A 32-es Cauce Speciál fegyverből – Harrington–Richardson gyártmány – kábító injekcióstű röppent a hatalmas testű jávorantilap farába, s a Rompun és Atropin 1500 milligrammos keveréke azonnal az izomba ment.

A Mecseki Állatkertben az elmúlt héten a szeptemberben vásárolt jávorantilop család legtekintélyesebb tagján, a Ferda nevű hímen próbálták ki a kábító-érzéstelenítést. S nem holmi passzióból: az állat bal mellső lábára valami betegség folytán jószerivel nem tud rálépni. A cél az volt – mint azt *Lemle Zoltán*, az állatkert igazgatója elmondotta –, hogy az elkábított állatot állatorvos kezébe adják.

Az akció sokunk előtt ismert, hiszen nem egy természetfilm foglalkozott hasonló témával: legutóbb a televízióban oroszlánok ilyetén „kilövését" láthattuk. S láttuk azt is, amikor az elkábult állat kezesbáránynyá válva túri, amint nyakára rádióadót szerelnek. Nos, a pécsi állatkert hím jávorantilopjának meg sem kottyant az a dózis, amitől más becsületes állat – tigris vagy elefánt – simán leheveredik. Ferda állva maradt. A dózis meghatározásakor – mivel hazánkban jávorantilopot még nem kábítottak – irodalmi adatokra támaszkodtak, s az eredménytelenség két következtetésre ad módot. Vagy az irodalmi adat sántít, vagy a sántító Ferda szervezete erősebb az átlag jávorantilopénál. Mindehhez tegyük hozzá: a kísérletet – kilövést – másnap megismételték, dupla dózissal, s Ferda ezt is jól tűrte. Kóválygott, botladozott, de hozzáférni nem lehetett.

Az állatkert vezetői feltehetően a jövőben más megoldással próbálkoznak, hiszen a cél nem változott: a csupaizom jávorantilopot meg kell gyógyítani.

K. F.

Szársomlyó:

Sárkányrepülő-oktatók országos tábora

Ez évben Pécsett is megalakult az MHSZ sárkányrepülő szakosztálya. A baranyai Szársomlyó hegy természeti adottsága igen kedvező e sportágnak, ezért a sárkányrepülő oktatók országos táborát november 2–8-ig Baranyában rendezi az MHSZ Repülőfőnökség. A tábor szervezéséhez nagy segítséget nyújott a Kőbánya Vállalat, mert biztosította a repüléshez szükséges eszközök tárolását és a biztonságos közlekedést a hegy tetejére. A baranyai szakosztály pedig lelkesen vállalta a házigazda szerepét.

Az országból mintegy száz fő érkezett a táborba. Délelőttönként a Szársomlyó hegyen gyakorolják a repülést – az arra járók nagy örömére, mert megcsodálhatják a széllovasok tudományát. Délutánonként a szárnyalás elméleti tudnivalóival ismerkednek. *Dr. Ordudy Márton* az MHSZ Repülőfőnökség főelőadója – nyolc éve sárkányrepülőzik, több mint 150 órát töltött a magasban és az idei Eger kupa győztese – oktatja a tábor résztvevőit.

Jövő évtől a Szársomlyó hegyen rendezik évente a sárkányrepülők területi bajnokságait – így még sokáig gyönyörködhetünk a sárkányosok repülésében.

A. E.

Hó, hó, hó

Didergős vasárnap

(Folytatás az 1. oldalról)

A pécsi vásárról gépkocsival hazaigyekvők a főútvonalakon bátran autózhattak. Néhány mellékúton azonban — így például Pécsváradról Székelyszabar felé haladva — az erdős részeken megmaradt a hó az aszfalton.

A vásár egyébként — ha nehezen is — dacolt a hóval, a hideggel. Az árukat vakmerően kitették az árusok, de a könyveknek, hanglemezeknek, ruhaneműknek nem tett jót a hóesés.

A malacok most is bekerültek az autók csomagtartójába, elkelt jó néhány bóvli is. Legfeljebb a szűcsök sátrai körül forogtak többen, mint szeptemberben.

Délelőtt Geresdlak környékén „konyhavadászat" volt. Ez azt jelenti, hogy a vadászok — szám szerint tizenhatan, a geresdlaki Új Élet vadásztársaság tagjai — elosztották maguk között a zsákmányt. Fácánra vadásztak elsősorban, de ráfogták a puskát a rókákra is.

A pécs—bátaszéki vasútvonalon hamar nyoma marad a télnek. Az elmúlt évtizedekben számos vonatot kellett itt már kiszabadítani a hó fogságából. Tegnap a nagypalli őrház előtt már egészen karácsonyi formát mutatott a kert. Háner Péter sorompókezelő nem panaszkodhatott a nagy forgalom miatt. Vasárnap csak személyvonatok járnak ezen a vonalon, az sem túl sok.

Voltak, akik vasárnap szüreteltek.

— Rosszul sikerült ez az év. Esős nyár, rövid ősz, most hóban szedjük a szőlőt... Ennél rosszabb már nem jöhet — kesergett az egyik gazda a mohácsi szőlőhegyen.

A dunai komp félóránként vált el a mohácsi, majd a szigeti parttól. Bencze Attila hajóvezető öltönyben, fehér ingben irányította a gépet. Kabinja melegéből még a kinti zord idő is barátságosabbnak tűnt.

— Este 6-ig járunk, utána a kishajó viszi az utasokat a szigetre — mondta a „kapitány". — A komp járni fog az első komolyabb jégzajlásig. A forgalom? Nem volt erős. Sokan mentek a mohácsi temetőbe — halottak napja van.

A mecseki Misina étteremben nagy volt a forgalom, a tv-presszóba viszont csak kevesen merészkedtek föl. Igaz, nem is lehetett semmit látni, a panorámát köd takarta el. Mindkét helyen lehetett kapni teát és forralt bort. Ez jó előjelnek látszik a hidegebb hónapokra.

Néhány faluban megjelent a ródli az utcákon. A gyerekek tehát sok hóra számítanak. Vajon így lesz-e?

Havasi—Török

Lapzártakor:

Megvan az UFO!

Nincs még nagy baj velünk. Velünk emberekkel. Velünk déldunántúliakkal legalábbis. Pesten azt mondták: Na, ide is begyűrűzött a „léggömb-horror".

Igen, hajlamosak vagyunk a misztikára. Figyelgetjük a csillagos égboltot. A csillagok mindig is vonzották az embereket, nemcsak a szerelmi vallomás elsuttogásának a kellékei.

Nézzük hát sorjában! A bajai, keszthelyi és a pécsi meteorológiai állomások kitartanak eredeti állításuk mellett, amit nem cáfolt az MTA budapesti csillagvizsgáló intézete, valamint a bajai és a piszkéstetői obszervatóriuma. Egyikük sem észlelte ugyan a dél-dunántúli rendkívüli természeti jelenséget, hiszen Baján épp felhő takarta el az eget, míg a másik két helyen nyugovóra tértek az éjszakázó csillagászok. Megtudtuk, hogy éjszakánként 20–30 műhold is átvonul a magyar égbolton, melyeknek megfigyelésére a bajaiak hivatottak. A csillagvizsgálók viszont légköri jelenségekkel nem foglalkoznak, a kozmikus teret figyelik. Tény, hogy pár hete feltűnően ragyog a Vénusz, közelében a Jupiter, az Orion Alfa-csillaga pedig élénken változtatja a színeit és mindez a koránkelő laikus szemlélőket könnyen megtévesztheti. Az is igaz, hogy Budapestről a pécsi égbolt nem látható be tökéletesen távcsővel.

A három hazai csillagvizsgáló szakemberei úgy vélik – *dr. Kulin György*, az Uránia bemutató csillagvizsgáló nyugalmazott igazgatója is ezt a nézetet képviseli —, hogy a dél-dunántúli légkörben mozgó tárgyat, például idesodródott léggömböt észlelhettek az emberek.

Én most már ezennel lemondok az UFO-kapitányi rangomról és eskü alatt vallom, hogy az „UFO"-ról többet nem tudok, mint amennyit itt közreadtam.

Csuti János

*

Megvan az UFO! Csuti János kollégánk UFO-s cikkét már kiszedték a nyomdában, amikor vasárnap este vendége érkezett szerkesztőségünknek, s közölte a szenzációs hírt: azonosították a titokzatos repülő tárgyat.

Kovács Zoltán gépkocsivezető Hegyszentmárton községben, egy kukoricásban bukkant rá a tárgyra. A jugoszláv meteorológiai szolgálat szondáját találta meg. Mintegy két négyzetméter felületű, narancssárga ejtőernyő, egy fehér doboz és egy szétrobbant léggömb hevert a növények között. Rajta a szerb és magyar nyelvű felhívás, amely megnyugtatja a megtalálót a tárgy veszélytelen voltáról, s kéri, hogy jutalom ellenében értesítse a jugoszláv vagy a magyar meteorológiai szolgálatot. Kovács Zoltán már el is küldte az értesítést az Országos Meteorológiai Intézetnek,

Úgy tűnik tehát, hogy megoldódott az izgalmas rejtély. Nem idegen bolygók lakói keringtek megyénk felett, csupán egy szondát sodort erre a szeszélyes őszi szél. E sejtést látszik igazolni a szondán található, felbocsátást jelző dátum, amely megegyezik a megfigyelési nappal.

Ennyi a hír. Szegényebbek lettünk egy szenzációs rejtéllyel, de hát ez nem baj, hiszen az UFO felcsigázta fantáziák aligha nyugszanak e közléstől, s bizonyosan lesznek majd újabb bejelentések is. De hát ezekkel már forduljanak kollégámhoz, hiszen ő az UFO-kapitány.

Erdős

AZ ÖTLETÉRT IS FIZETNEK

Megtörni a monopol-helyzetet!

Beszélgetés a Generalimpex vezérigazgatójával

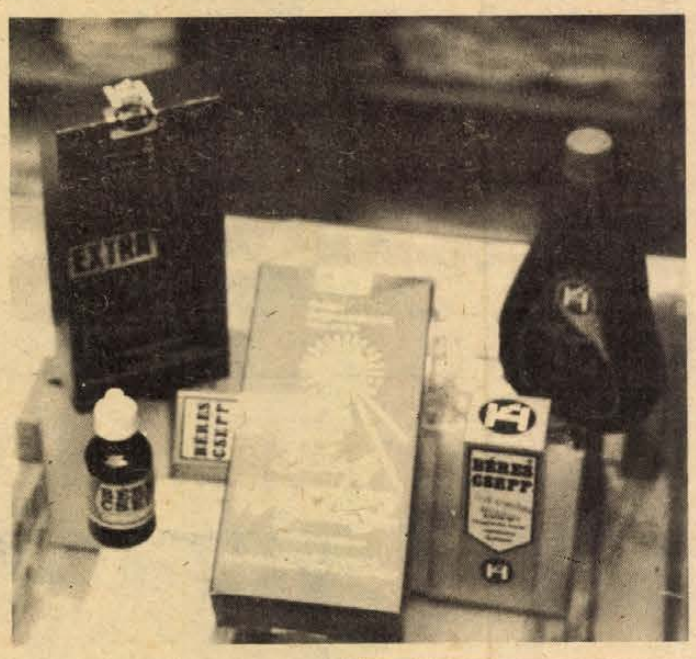

— Nem szeretem a monopolhelyzetet . . .

Visszatérő gondolata volt ez annak a beszélgetésnek, melyet legfiatalabb külkereskedelmi vállalatunk, a néhány héttel ezelőtt megalakult Generalimpex vezérigazgatójával folytattunk.

— *Hogyan is születik egy új, s a korábbiaktól sok mindenben különböző külkereskedelmi vállalat?*

— Az elmúlt évtizedekben az ipar és a külkereskedelem különböző vezető posztjain tevékenykedve megerősödött bennem az a meggyőződés, hogy az alternatíva, a versenytársak hiánya megnehezíti külkereskedelmünk hatékonyságának növelését. Munkatársaimmal együtt ezért kidolgoztunk egy olyan modellt, amely alkalmas a monopolhelyzet megtörésére. Arról van ugyanis szó, hogy a gyártók csupán egyetlen meghatározott külker-vállalathoz fordulhattak korábban. A mai helyzetben viszont a gyártó maga választhatja meg termékének forgalmazóját. A Generalimpex létrehozásával egyidejűleg három más külkereskedelmi vállalat: az Interág RT, a Hungagent, valamint az Intercooperation is jogot kapott arra, hogy bármilyen termék exportjával és importjával foglalkozzon.

— *A profilnélküliség mellett miben különbözik még a Generalimpex a többi impextől?*

— Vállalatunk célkitűzése, hogy egy mozgékony kereskedőházat alakítson ki — közvetlen kapcsolatot teremtve a termelők és a végfelhasználók között. Munkatársaink többsége fiatal és jól képzett üzletkötő. Kevés a vezető, nincsenek titkárnők, nincsenek osztályvezető-helyettesek. Szervezetünk rendkívül rugalmas. A szervezéstudomány legkorszerűbb eszközeit használtuk fel, amikor megszületett a Generalimpex. Jól megfizetjük üzletkötőinket és olyan ösztönző rendszert vezettünk be, amely jutalékszerűen teszi őket érdekeltté abban, hogy maximális eredményeket érjenek el. Így hát nálunk a megvesztegethetetlenség nem csupán erkölcsi elvárás, hanem olyan jelenség, amelyet az ösztönzési rendszerünk is biztosít.

— *Milyenek az első hetek tapasztalatai?*

— Az a vendégjárás, ügyfélforgalom, amely megalakulásunk óta szakadatlanul tart, jelzi, hogy az ügyfelek is régóta igényelték már, hogy szabad választási lehetőségük legyen. Rendkívül sok intézmény jelentkezett már és bízott meg bennünket termékei külpiacon való elhelyezésével. Ügyfélünk már az Orion, de az érdeklődők között van a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát is. Új cikkek egész sorát kívánjuk megismertetni a külpiacon. Legutóbb például rendkívül előnyös feltételek mellett nagy mennyiségű hagymát és vecsési káposztát adtunk el kemény valutáért. Most éppen több száz millió darab alumíniumdoboz értékesítésére kaptunk megbízást.

— *Egy nagy feltűnést keltő televízió-interjúban azt nyilatkozta, hogy nagy üzletet tudnának csinálni a Béres-cseppekkel, ha a feltaláló önöket bízná meg az értékesítéssel. Mi történt azóta?*

— Béres úr nem jelentkezett vállalatunknál, ám a riport elhangzása után feltalálók tucatjai keresték fel vállalatunkat. Máris több olyan új találmánnyal foglalkozunk, amelyben fantáziát látunk. Mindegyik feltalálóval tárgyaltunk, hiszen egyetlen jó gondolat sem sikkadhat el. Mi még az ötletért is fizetünk . . .!

E. Á.

Terjeszkedik a kálmos

Egy védett és ritka növényünk, a kálmos a Dél-Dunántúlon csak a Dráva menti ártereken őshonos. A Herbária irányításával egy éven át folyt a kísérlet Pécs határában azzal a céllal, hogy kiderítsék, vajon más öntésterületen is megél-e a közkedvelt gyógynövény. A Lvov-Kertvárostól délnyugatra található egyik elhalt pellérdi halastó partján megeredtek a Drávaszabolcsról származó tízcentis kálmos-gyökerek ezer négyszögölön. Egy év alatt húsz-harminc centisre nőttek, ami bizonyítja, hogy sikerült a „meghonosítás". A kálmos nagyon fontos gyógynövényünk és épp a gyökere tartalmazza az értékes drogokat. Várhatóan két-három év múlva sor kerülhet az első gyűjtésére és akkor ezekről a gyökerekről dugványozással tovább növelik a kálmosterület nagyságát három hektárra.

Közlekedés és hírközlés

Mi nem lesz a hatodik ötösben Dél-Dunántúlon?

Az újságírók kérdeztek — a miniszter válaszolt

Gyorsabban utazunk, kapunk-e telefont? A közlekedés és a hírközlés helyzetéről volt szó a minapi sajtótájékoztatón, ahol az újságírók *Pullai Árpád* közlekedés- és postaügyi minisztert elsősorban a következő ötéves terv fejlesztési elképzeléseiről faggatták. Csokorba szedtük a miniszternek a dél-dunántúli fejlesztésekkel kapcsolatos válaszait.

Már hírt adtunk róla, a régió a következő években egyetlen nagyobb és ígéretes közlekedési beruházásra számíthat: villamosítják a Budapest—Pécs vasútvonalat. Reméljük, ezzel közelebb kerülünk a fővároshoz, a menetidő észrevehetően megrövidül, mindemellett az utazás kulturáltsága is javul, mindig tiszta fülkékben utazhatunk. A villamosítás Budapestről indul. A kaposváriak nehezményezték, már több ötéves tervből is kimaradt a kaposvári vasútállomás felújítása. A válasz: nem szerepel a hatodik ötéves tervben sem, nincs rá pénz. A sajtótájékoztatón szóba került a siófoki vasútállomás korszerűsítése is. A teherpályaudvar megépül, a felvételi épületet magába foglaló második ütem megvalósítására azonban egyelőre nem kerül sor.

Mikor épül meg a bajai közúti híd? A minisztérium is nagyon szeretné, időszerűnek tartja, hiszen ezzel jelentősen megjavulna a Duna—Tisza köze és Dunántúl közúti összeköttetése. Sajnos, nincs rá pénz. Egy másik kérdező azt tudakolta, mi van a magán teherautósokkal? Jelenleg nincs még maszek teherautós, jóllehet, a rendeletek ezt lehetővé teszik. Eddig ugyanis nem volt teherautó, amit vásárlásra felkínálhattak volna. Majd jövőre lesz új és használt is.

A legtöbb sirám a telefonnal kapcsolatban hangzott el. Soha nem létesült még ennyi telefonállomás, mint ebben az ötéves tervben, ennek ellenére még mindig 260 ezren várnak telefonra, főként Budapesten. A miniszter csak annyi biztatót tudott mondani, nehéz gazdasági helyzetünk ellenére sem csökkennek a következő ötéves tervidőszakban a posta beruházásai. Ez azonban közel sem jelenti, hogy az igényeket ki tudják elégíteni. Így nem számíthatnak a kaposváriak sem, hogy belátható időn belül új telefonközpontjuk lesz. Nem segítene az sem, amint azt az egyik újságíró felvetette, ha megemelnék a magánosok hozzájárulásának összegét. Egy új telefon létesítésének költsége 40 ezer forint, mindemellett a telefonhasználati díj oly csekély, hogy a postának mindenképpen ráfizetéses a magánosok telefonja.

Felvetődött még a konténeres telefonközpontok telepítése, mint olcsóbb megoldás. Olcsóbb? És a kábelek, a kábelfektetés költsége?! Sokkal járhatóbb út, s egyelőre ez is sokat jelent: a tömegigények kielégítésére főleg a lakótelepeken bővítik a nyilvános telefonállomások számát.

Miklósvári Zoltán

„Egész októberben fagyoskodtunk"

Nem a radiátor, a meleg a fontos

Meghívtuk a PÉTÁV vezetőit

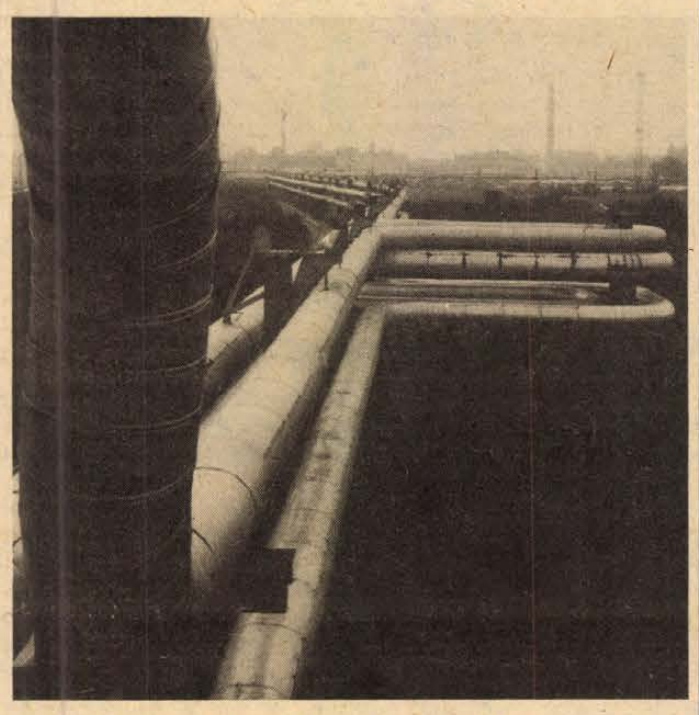

Tisztes dolog: a Pécsi Távfűtő Vállalat igazgatója és főmérnöke első szóra elfogadta meghívásunkat. A lakók által hidegnek mondott helyre invitáltam őket, ahol azonban percek alatt forró lett a hangulat. Tízegynéhányan ültünk a Bajcsy-Zsilinszky utca 10. szám alatti ház egyik harmadik emeleti lakásában. Az igazgató elektromos hőmérőjén a 24 fokos értéket nyaldossa a mutató. Szerdán volt ez, amikor az októberi napsugarak 20—22 fokos meleggel aranyozták be a várost.

A lakók véleményei:

— Egész októberben fagyoskodtunk, gázzal, villannyal melegítettünk . . .

— Megfáztak a gyerekek, olyan hideg volt . . .

— Miért fizessünk fűtési díjat, ha hidegek voltak a radiátorok . . .

— Uránvárosban gatyában ülnek az emberek a szobában, olyan jó meleg van, pedig nekik se kerül többe a fűtés . . .

— A szerelők csak hitegettek, de nem jöttek. Az igazgatót soha nem kaptuk meg telefonon . . .

A főmérnök szorgalmasan jegyzetelt, az igazgató pedig válaszolt. Tény, hogy ebben a házban néhány napig rossz volt a hőszabályozó. Ezért a lakók díjkedvezményben részesülnek. A telefonkönyvben is megtalálható az igazgató közvetlen hívószáma, s kár, hogy nem értesült hamarabb az esetről. Vannak, akik hűvösnek találják a 20—22 fokot, ám az ide vonatkozó rendeletek ilyen hőmérséklet szolgáltatására kötelezik a PÉTÁV-ot. Valóban előfordul, hogy órákon át hidegek a radiátorok. A vállalatnak azonban nem a radiátorok melegítése, hanem az előírt szobahőmérséklet biztosítása a feladata. Ezért mielőtt a lakók panaszkodnak, mérjék meg: hány fok van a szobában. Sajnos, szeles időben könnyen lehűlnek a panellakások, éppen ezért a PÉTÁV már ebben a fűtési idényben több száz lakást ellát hőszigetelő Syloplast-védelemmel. Teszi ezt azért, mert jól szigetelt nyílászárók mellett kevesebb hőenergia-felhasználás szükséges az előírt hőmérséklet eléréséhez. Tudják, hogy egyes szerelők modora olykor nem nevezhető udvariasnak. Házon belül szigorítani fogják a bejelentések és a javítások ügyintézésének ellenőrzését. Tény, hogy Uránvárosban ebben az időszakban melegebb van, mint a szabályozóval ellátott más városrészek lakásaiban. A jövő évek feladata valamennyi hőközpontban felszerelni a hőmérsékletszabályzókat.

Így összegezhető a PÉTÁV vezetőjének véleménye. A lakók és a PÉTÁV vezetőinek találkozása mindenesetre igen tanulságos volt. A Bajcsy-Zsilinszky u. 10. számú házban lecsillapodtak a kedélyek. Ottjártunk előtt néhány nappal már felmelegedtek a radiátorok. Az ügy a lovagiasság szabályai szerint elintéződött. A több mint 20 000 távfűtött lakás egyikében tehát békésen búcsúzkodtak házigazdák és meghívottak. A Bajcsy 10. lakói a folytatást most már nem szavakban várják. A magyarázatot, a megalapozott érveket elfogadták. Remélik, hogy a novemberi hidegben a radiátorok is melegebbek lesznek . . .

E. Á.

Bővül a hazai képzés

Hogyan lesz a jelentkezőből pilóta?

Mi kell ahhoz, hogy valaki utasszállítógép pilótája lehessen? — kérdezem a MALÉV repülési főosztályvezetőjét, *Botz Lajost.* Felsorolását hallva megértem, miért nem lehet minden repülővezetésről álmodó nebulóból pilóta.

— Mindenekelőtt elhivatottság, a repülés életre szóló szeretete, makkegészséges szervezet, rengeteg tanulás, áldozatvállalás, szerencse . . . Folytassam? Rendkívül nagy a követelmény. A cél csábító: előbb a parancsnoki kabin jobboldali ülése — ez a másodpilóta helye —, majd a baloldali, a kapitányi szék.

— *Ezt hogy lehet megpályázni?*

— Vagy úgy, hogy az érettségi előtt álló fiatal szovjet polgári légiközlekedési mérnök-pilótaképző főiskolára (ösztöndíjasnak) jelentkezik, vagy — ha betöltötte már a 21. életévét és felsőfokú műszaki képzettsége van — jelentkezik nálunk a Repülési Oktatási Központunkban, a ROK-nál.

— *Feltételek?*

— A ROK-belépőhöz tartozik még a magyar állampolgárság, erkölcsi bizonyítvány, középfokú angol nyelvvizsga, 200 órás időtartamú motoros repülőgép vezetéséről igazolás.

— *De hol lehet repülni manapság ennyit? Például az MHSZ-nél, vagy a MÉM RSZ-nél.*

Hatvan éve a magyar polgári légiközlekedés indulásakor mindez egyszerűbb volt. Akkor a repüléshez kevesebb tudás, ám annál több bátorság kellett. És azóta? Az egyre korszerűbb repülőgépek vezetéséhez temérdek tudás és gyakorlat, kifogástalan egészségi és idegállapot mellett még bátorság is szükségeltetik. A felszabadulás óta a légiforgalmi pilótaképzést is egységesebben szervezik. A MASZOVLET gépein szovjet főpilóták oktatták a magyar másodpilótákat és hajózó szerelőket. A MALERT a légierőtől és a repülő kluboktól átvett pilótákat alkalmazott. A MALÉV húsz éve indította az első egyéves turnust, 1976-ban pedig a nagyüzemet. A hajózók (pilóta, fedélzeti mérnök, légiutaskísérő) és a műszakiak (szerelő, rádió-lokátoros, elektromos, navigációs műszerész) alapkiképzése a ROK feladata, a légiforgalmi irányítókat a Szovjetunióban készítik fel.

A ROK-nál a négyszakaszos, 16 hónapos pilótaképzés a közforgalmi repülési tantárgyakkal és 1100 óra angollal kezdődik. (Az angol a polgári repülés nemzetközi nyelve, elsajátítását jól felszerelt nyelvi labor segíti.) A vizsgák után az MHSZ „bérmunkában" tanítja a hallgatókat a kisgép és az AN—2-es gép vezetésének fortélyaira. Utána már azzal a géptípussal ismerkedik a jelölt, 3,5—4 hónapon keresztül a Szovjetunióban, amelyikkel majd MALÉV pilótaként repül. Végül a legalább féléves itthoni honosító tanfolyam és vizsga, az önálló jogosítvány megszerzése avat másodpilótává. Ha már 2000 órát repült — ebből 300-at a főpilóta székében és legalább 400-at éjszaka — és betöltötte a 26. évét, megkapta az újabb kiképzést, akkor beteljesülhet a nagy álom: első pilótaként vezetheti a gépet.

Murányi László

Az anyós helye a családban

Belekényszerítették az ördögszerepbe

Elapszám hasábjain hirdetjük meg a Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiója és a Hétfői Dunántúli Napló szerkesztősége közös pályázatát: „Keressük a legjobb anyóst!" Nem tagadjuk: az abszurdnak tűnő ötlet mögött komoly szándék munkálkodik. Hisszük ugyanis, hogy nemcsak téves, hanem káros is az a társadalmi előítélet, amely az anyós fogalmához tapad. Mindenekelőtt azt kérdeztük a vetélkedő zsűrijének elnökétől, a megyei pszichiáter szakfőorvostól: miből táplálkozik az ismert és negatív társadalmi előítélet?

Nemcsak Magyarországon, hanem a világ más részein is a fejlődéssel együttjár a hagyományos nagycsalád széthullása. A házasság gazdasági kényszereinek fellazulása, a városiasodás, a polgárosodás velejárója volt a szülők és felnőtt gyermekeik között a gazdasági függőség fokozatos csökkenése. Az anyaszerep és az aggodalomból táplálkozó beleavatkozási vágy azonban változatlan maradt. Az újfajta családmodellben még nem sikerült megtalálni a szülők, az anyós és az após helyét és szerepét.

– *Ismerősöm anyósa így fogalmazott: belekényszerítették az ördögszerepbe . . .*

– Találó meghatározás. Gyakorta előfordul, hogy a párkapcsolatok megromlásának az anyós lesz a bűnbakja. Már pedig ha egy házasság rossz, akkor az anyós legfeljebb késleltetheti a konfliktusok felszínre kerülését. Természetesen előfordul az ellenkezője: mint ahogy vannak intrikus emberek, úgy élnek közöttünk intrikus anyósok is, akik valóban egymásnak tudják ugrasztani a házastársakat. Nem ritka az anyósok közötti rossz ízű és értelmetlen vetélkedés sem. Az lenne a kívánatos, hogy ha még a házasságok megkötése előtt pontosan megbeszélnék a fiatalok, hogy új életükben milyen helyet, szerepet töltenek majd be a szülők, az anyós és az após.

– *A lélektannal, a családszociológiával foglalkozó szakember szerint milyen a jó anyós?*

– A közhiedelemmel ellentétben a jó anyós nem házicseléd. Nem mártír. Nem csupán nagymama. A jó anyós nem áldozatot hoz, hanem életének természetes része, hogy kapcsolatot tart a fiatalokkal, funkciója van a családban, törődik az unokákkal. Nem telefonon megrendelhető gyermekfelvigyázó, hanem családtag. Mindenütt mások a körülmények, ezek mérlegelésével tudatosan kell megtervezni, kialakítani az anyósi szerepkört. Nem könnyű feladat ez, hiszen nagy alkalmazkodó képesség kell hozzá, s tudjuk, hogy az öregedéssel együtt csökkennek az ilyen készségek. Az idősebb emberek gondolkodásmódja gyakran maradinak, konzervatívnak tűnhet, s állandó konfliktusforrás, ha a fiatalok ezt nem fogadják el. Az anyóst nem megváltoztatni kell, hanem meg kell vele állapodni azokban a kérdésekben, amelyek előreláthatóan esetleges konfliktusok forrásai lehetnek.

A nem ritka gyűlölködések sokszor kicsinyes apróságokból származnak, s a kompromisszumra való készség hiánya mélyíti azután a szakadékot. A társadalomnak éppoly nagy szüksége van a jó anyósokra mint a családnak. Mindennapjainkból tudjuk – munkahelyi hiányzások, gyermekbetegség – hogy az anyós gazdasági nyelven szólva termelési tényezővé is válhat. A társadalom most alakítja és keresi a kornak megfelelő ideális anyóst. Örülök a szerkesztőség és a televízió stúdió közös pályázatának, s remélem, hogy nemcsak a legjobb anyóst találjuk meg, hanem azt az anyósmodellt is, amelynek kialakítása minden családban kívánatos lenne. Jelentkezzenek minél többen, s segítsenek nekünk ebben!

E. Á.

Menyek és vők nevezhetnek

Keressük a legjobb anyóst!

Kéthónapos játék a HDN hasábjain és a televízióban
Jutalomüdülés, utazások, televízió a nyerteseknek
Nyilvános döntő a kamerák előtt

Keressük a legjobb anyóst! Olvasóink segítségét kérjük, mert az ő közreműködésük nélkül nem sikerülhet akciónk. Menyek és vők tudják legjobban megítélni, hogy vajon az ő anyósuk esélyes lehet-e a megtisztelő címre.

A Hétfői Dunántúli Napló szerkesztősége és a Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiója közösen hirdeti meg e pályázatát Dél-Dunántúl olvasói, nézői részére. Kéthónapos játék kezdődik lapunk hasábjain és a televízió stúdióban.

Menyek és vők, figyelem! Bárki benevezheti anyósát pályázatunkra. Korhatár nincs. *Kérjük írják meg szerkesztőségünknek címzett levelükben, hogy mivel indokolják anyósuk benevezését.* Ha a borítékba egy fényképet is beleteszneki a szeretett anyósról, annak is örülni fogunk, bár ez nem feltétele a pályázatnak. A nevezési határidő 1980. november 10. Címünk: Hétfői Dunántúli Napló, 7601. Pécs, Postafiók: 134. A borítékra írják rá: „Keressük a legjobb anyóst!"

A következő hetekben bemutatjuk majd néhány pályázónkat és a zsüri, valamint az olvasók segítségével kiválasztjuk a döntő résztvevőit. A döntőre — természetesen kamerák előtt! — a Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiójában kerül sor, itt már a végső sorrendet a közönség is segít eldönteni.

Az első négy helyezett értékes díjakat vehet majd át. Anyós és menye, vagy anyós és lánya kétszemélyes nőnapi társasutazáson vehet majd részt a Szovjetunióban, az IBUSZ ajándékaként. A szakszervezetek egy beutalót ajánlottak fel díjként, ez a második díj. A COOPTURIST tavaszi belföldi társasutazásra invitálja a harmadik helyezettet. A Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiója különdíjként egy Videoton Modul televíziókészüléket ajánlott fel azzal az indoklással, hogy ha az anyós külön televíziókészülékkel rendelkezik azzal is csökken a konfliktusok forrása.

A kiválasztás nehéz munkáját az olvasókkal együtt a zsüri végzi majd. Elnöke: dr. Kézdy Balázs megyei pszichiáter szakfőorvos (vő). Tagjai: Koós Lászlóné, az SZMT titkára (anyós), dr. Jégh Károlyné, a COOPTURIST Baranya megyei kirendeltségének vezetője (anyós), dr. Berki Tamás válóperes ügyvéd, akinek sosem volt saját anyósproblémája és az anyóskérdésben elfogulatlannak tekinthető nőtlen anyakönyvvezető: Nagy Jenő.

Keressük tehát a legjobb, a legszeretetreméltóbb anyóst. Várjuk a menyek és vők nevezéseit!

És jött Tibor a hőmérővel

Értéktelen kacatok – utánvéttel

Csalók ügyében nyomoz a rendőrség

A bűnjelek: húszegynéhány hőmérő, használhatatlan autó- és televízió-alkatrészek, szakadt tankönyvek, öngyújtó, golyóstoll, szakadt védőkesztyű, kiégett transzformátor.

Szinte hihetetlen: egymástól függetlenül, s egyidőben ugyanazzal a trükkel követett el csalássorozatot két középkorú férfi. Olyan módszert alkalmaztak, amely korábban nem volt fellelhető a csalók igencsak változatos és nagy találékonyságról tanúskodó eszköztárában.

Az előzetes letartóztatásban lévő *Lengyel Tiborral* születésnapján beszélgettünk. Jól öltözött, megnyerő külsejű úr. Olyan, akire azt szokták mondani, ha bemegy valahová, hogy – megjelenik. Választékos modor, kitűnő orgánum. A rendőrségen őszinte beismerő vallomást tett.

– Ha valaki hozzám csenget be azzal a mesével, amit én elmondtam, akkor én is bedűlök a trükknek – mondja Lengyel Tibor, hangjában szemernyi büszkeséggel.

Lengyel úr a teli postaládák és más jelek alapján távollévő lakók szomszédjaihoz csengetett be. Álnevei egyikén udvariasan bemutatkozott, majd közölte, hogy elhozta a megrendelt hőmérőt (tollat, könyvet, öngyújtót stb.), és kérte, hogy a távollévő helyett a szomszéd fizesse ki a javítási vagy egyéb költséget. Nem kért sokat: 60–150 forintokat csalt ki ilymódon. Ha kellett elismervényt is kiállított.

A segítőkész szomszédok szinte minden esetben átvették Lengyel úr kis csomagjait. Ezzel a trükkel sütötte el a többszörösen büntetett előéletű Lengyel Tibor az értéktelen tévéalkatrészeket, s a kapu alatt talált, háztartási célokra használhatatlan hőmérőket. Meséit gyakorta megspékelte olyan elemekkel, amelyek hihetővé tették a történetet. Sokan csak a lapunkban megjelent felhívás után tettek feljelentést, hiszen csak a bosszúságuk volt nagy hazaérkezésük után, de a kicsalt összeg nem volt túl magas. Ezért is segítettek a szomszédok. S a jómodorú Lengyel Tibor bűncselekmény-sorozatának társadalmi veszélyességét is az a tény fokozza, hogy egymás mellett lévő emberek jóhiszeműségét, segítőszándékát használta ki. Személyi igazolványt sehol nem kértek tőle.

A másik ügy gyanúsítottja nem találkozott személyesen áldozataival. Ő takaros kis csomagokba ágyazta értéktelen kacatjait, s ezt küldte ki Somogy megyei termelőszövetkezetek címére – postai utánvéttel. A csomagokon a feladó helyén pecsét: „Baranya megyei KMK, Pécs. Pf. 43. 7601". A termelőszövetkezetek sorra átvették a soha meg nem rendelt küldeményeket, s kifizették az 1000–2000 forint közötti összegeket. A jelek szerint nem is okozott sok helyütt nagy meglepetést a csomag, mert a kilenc részedett termelőszövetkezet közül csupán kettő tett feljelentést a tettes kézrekerülése előtt. Máshol úgy látszik raktárba került a „Baranya megyei KMK" drága ajándékcsomagja.

A jó humorral rendelkező nyomozók először arra gondoltak, hogy a KMK a „közveszélyes munkakerülő" közhasznú rövidítése. A nyomozás során azonban kiderült, hogy a KMK a büntetlen előéletű *Kismester Károly* monogrammja. Kismester azt használta ki, hogy szinte minden termelőszövetkezet vár valahonnan alkatrészeket, s így nem okoz nagy csodálkozást küldeménye. Hogy a háttérben maradhasson: bérelt postafiókjából emelte ki a beérkezett pénzeket.

Lengyel Tibor és Kismester Károly soha nem találkoztak. Nem ismerik egymást, csupán ötletük volt hasonló. Az ötlet, amelynek alapján kis csomagokat gyártottak, s így jutottak munka nélküli pénzekhez. Majd a rendőrségre, s onnan a közeljövőben a vádlottak padjára.

Erdős A.

A megengedettnél több víz a pörkölt kávékban, üledék a kubai rumban, penész a tortalapon, mindemellett akadnak még más élégtelenek a Megyei Élelmiszerellenőrző és Vegyvizsgáló Intézet szokásos havi gyorsjelentésében.

Baj van a pörkölt kávék minőségével. A Zamat Keksz- és Ostyagyár által csomagolt Orient Mokka a megengedettnél több vizet és idegen anyagot tartalmazott; hasonló a helyzet a COMPACK Kereskedelmi Vállalat Rió-kávéjával is, továbbá panasz van az Omniára, a megengedettnél több hibás szemet tartalmazott. A gyártó vállalatok igazgatóit figyelmeztették. A COMPACK-nak még egy figyelmeztetés ment, a FUSZÉRT pécsi fiókjánál mintázott tízdekás morzsolt majoranna ugyanis a megengedettnél magasabb hamu- és homoktartalmúnak bizonyult.

Az intézet az év folyamán rendszeresen ellenőrizte az import szeszes italok minőségét. A FUSZÉRT dombóvári italraktárában a kubai Light Dry rum minőségét kifogásolták, a hároméves ital erősen üledékes, élvezhetetlen volt. A rak-

Élégtelen

tárban talált 276 palack forgalomba hozatalát megtiltották és a DÉLKER-nek visszaszállíttatták.

Hibádzott a súlya a Tolna megyei Sütőipari Vállalat hőgyészi üzemében sütött sóskiflinek. Ugyancsak súlyhiányosnak találtatott a Baranya megyei Sütőipari Vállalat bólyi üzemében sütött kétkilós kenyér, ráadásul töppedt is volt, s a bélzete sócsomókat tartalmazott. Nyilvánvalóan megsértették a technológiai előírásokat. Az intézet felhívta a vállalat figyelmét a technológiai előírások betartásának fokozottabb ellenőrzésére, mindemellett a hiányosságok miatt fegyelmi felelősségrevonást javasoltak.

Végül a penészes tortalapokról. A húszdekás piskóta-tortalapokat a Somogy megyei és a Fővárosi Sütőipari Vállalat készíti kooperációban. Ugyan az eltarthatósági idő nyáron 90, télen 120 nap, a piskóta-tortalapok a megfelelő tárolási körülmények között is hatheti tárolás után penészedni kezdenek. A FUSZÉRT pécsi fiókjából több mint ezer tortalapot visszaszállítottak a gyártónak.

(— mz —)

HDN hírek HDN hírek HDN

Kocsiátvételi sorszámok

Trabant Lim. (Budapeset)	1 683
Trabant Lim. (Győr)	1 283
Trabant Lim. (Debrecen)	551
Trabant Lim. Spec. (Bp.)	3 482
Trabant Lim. Spec. (Debrecen)	1 376
Trabant Lim. Spec. (Győr)	2 925
Trabant Lim. Hycomat	10 092
Trabant Combi (Budapest)	590
Trabant Combi (Győr)	747
Wartburg Lim. (Budapest)	2 161
Wartburg Lim. (Győr)	2 099
Wartburg de Luxe (Budapest)	1 878
Wartburg de Luxe (Győr)	1 937
Wartburg de Luxe tolótetős	436
Wartburg Lim. tolótetős	199
Wartburg Tourist (Budapest)	884
Wartburg Tourist (Győr)	859
Skoda 105 S (Budapest)	813
Skoda 105 S (Győr)	1 406
Skoda 105 S (Debrecen)	1 374
Skoda 120 L (Budapest)	670
Skoda 120 L (Debrecen)	575
Skoda 120 L (Győr)	761
Polski FIAT 1500	1 133
Polski FIAT 126 (Budapest)	4 143
Polski FIAT 126 (Győr)	381
Polski FIAT 126 (Debrecen)	1 042
Zaporozsec	30 570
Lada 1200 (Budapest)	8 705
Lada 1200 (Debrecen)	7 589
Lada Combi (Budapest)	1 638
Lada Combi (Debrecen)	573
Lada 1300 (Budapest)	5 517
Lada 1300 (Debrecen)	4 312
Lada 1500 (Budapest)	4 789
Lada 1500 (Debrecen)	4 376
Lada 1500 (Győr)	970
Lada 1600 (Budapest)	1 940
Lada 1600 (Debrecen)	1 015
Dácia (Budapest)	3 124
Dácia (Debrecen)	1 228
Moszkvics 2140	9 949

◆

— A pécsi szociális otthonok részére rendszeres gyorsjavítást végeznek a Pécsi Épület- és Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet szocialista brigádjai november 3-tól. Társadalmi munkában hatvanan fognak vízcsapot, vízvezetéket, belső burkolatot javítani, asztalosmunkát végezni a Tüzér, az Alkotmány, a Xavér és a Tímár utcai szociális otthonban.

— Jelképes műemlék-tatarozás Tolna megyében. Új köntösbe öltöztették a lengyeli Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola emeletes műemlék főépületét, a másfél évszázados volt Apponyi-kastélyt. A klasszicista stílusú kastély alapítványként a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára volt korábban, s világhírű különlegessége, hogy háromszázhatvanöt ablak, tizenkét kémény és ötvenkét szoba található benne, ahány nap, illetve hónap és hét van egy évben a négy évszakot pedig négy bejárata jelképezi.

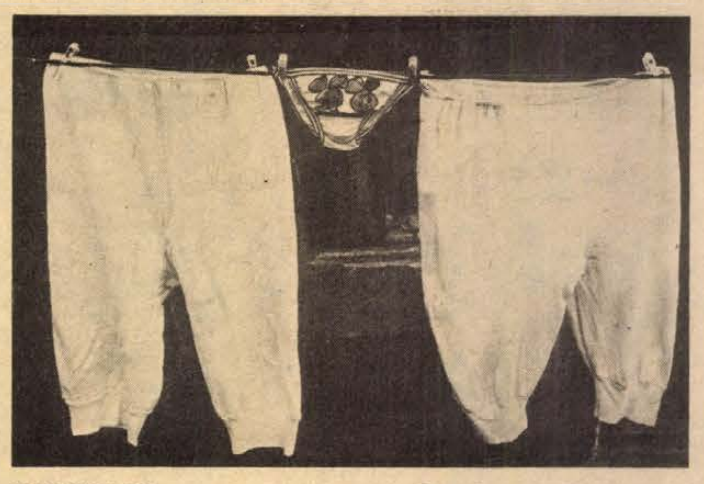

KAKUKKFIÓKA — Körtvélyesi László felvétele

— A mézeskalácsos-szakma ismét népszerű kezd lenni Baranya megyében. Nagy Vilmosné, fiatal, most végzett szakmunkás műhelyt és üzletet nyitott Véménden. Boltjában a legjobban a puszedlit keresik.

— A kis, sárga medvelepkék Lithosiinae nevű alcsaládjának rendszertani és állatföldrajzi feldolgozására kapott egyéves ösztöndíjat a Komlón élő Fazekas Imre pedagógus a Magyar Tudományos Akadémiától és a Budapesti Természettudományi Múzeumtól. E lepke-alcsalád tudományos vizsgálatával még nem foglalkozott hazai kutató és a nemzetközi kutatásokban is az egyik legelfeledettebb terület.

04–05–07

Sümeg külterületén, a 84-es számú főúton Hinkisch Miklós 37 éves soproni gyógyszerész személygépkocsijával eddig még ismeretlen okból az útpadkára hajtott, ahonnan a 6 méter mély árokba borult, s ott egy fának ütközött. A gépkocsi vezetője és utasai közül Varga Imre 72 éves nyugdíjas, valamint Varga Imre 42 éves soproni lakosok a helyszínen meghaltak. A baleset okát szakértők bevonásával vizsgálják.

✲

A Borsod megyei Szászfa külterületén Ráski Ferenc 26 éves rakacai kömüves személygépkocsijával az út menti árokba hajtott és felborult. Ráski a helyszínen meghalt. A baleset oka: a személygépkocsit nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

— Vadlibák. A hazánkban telelő vadlibák közül megérkeztek a vetési ludak nagyobb csapatai Tolna megyébe, főleg a Duna mentére — a Madártani Egyesület tagjainak megfigyelése szerint. Az észak- és nyugateurópai országokban költő vetési ludak némelyikének lábán és nyakán színes műanyag gyűrű is előfordulhat. Ezért arra kérik azokat, akik találkoznak ilyenekkel, különösen a vadászok, hogy a színes gyűrűket kössék össze és adják át a megyebeli természet- és madárvédelmi szakembereknek, vadászati felügyelőknek.

– Téli vadak. A hideg és a havazás ellenére, aránylag sok kiránduló kereste fel a gemenci erdőt. Egy turistacsoport kérésére délután az erdei kisvasutat is elindították, s a vállalkozó szellemű látogatók nem bánták meg: a megkopaszodott rengetegben sok nagyvadat láthattak. Tizenöt nagy- és mintegy félszáz kisebb méretű vadetetőt töltöttek fel kukoricával és szénával a szarvasoknak, őzeknek, vaddisznóknak.

– Három spanyol hegymászó vesztette életét baleset következtében a Barcelonától 50 kilométernyire lévő Montserrat hegységben. A helyi Vöröskereszt szervezet közlése szerint az alpinisták eddig ismeretlen okból zuhantak le mászás közben.

---

ma este

HÉTFŐ

Nemzeti Színház: A szerelem pillanatai (este 7 órakor). Szendrő-bérlet.

MOZI

Petőfi: Osceola (hn3, hn5). Krisztus megállt Ebolinál (hn7). **Kossuth:** Osceola (10, 12), A kofa és a költő (2, 4), Az 51-es dosszié (6), A béke első napja (8). **Tanárképző Főiskola:** Éjfélkor (5), TFK Filmklub (f8). **Rákóczi:** Anton, a varázsló (5, 7). **Fekete Gyémánt:** Folytassa, cowboy! (6). **Jószerencsét:** Negyedik fázis (4, 6). **Vasas, Május 1.:** Júliusi találkozás (f6). **Mohács:** Szent Péter esernyője (8), Őszi maraton (6). Szovjet filmek fesztiválja városi, járási ünnepi filmbemutató. **Komló, Zrínyi:** Elned kell! (4), Picasso kalandjai (6, n9). **Komló, Május 1.:** Gyere, igazodj el! (f5, f7). **Szigetvár:** Negyedik akadály (6), Szerelem, szieszta idején (8). **Siklós:** Vadállatok a fedélzeten (5), B. B. Filmklub (f8). **Harkány:** A fekete halál (7). **Bóly:** Halál az életért (7). **Pécsvárad:** Egy másik férfi és egy másik nő (7). **Sásd:** Hintó géppuskával (7). **Sellye:** Ki beszél itt szerelemről? (7). **Szentlőrinc:** Dicsőségre ítélve (7). **Villány:** A tajga császárának végnapjai (7).

Döntés az amerikai túszok sorsáról

(Folytatás az 1. oldalról)

Az amerikai túszok fogvatartásának 365. napján hozott parlamenti határozatot haladéktalanul megküldik az iráni kormánynak, amely a továbbiakban egyedül jogosult az ügy intézésére — jelentette ki a szavazás után a medzslisz elnöke. Hozzátette: „A felelősség az amerikai túszok szabadulásáért most már kizárólag az Egyesült Államokat terheli".

A határozat elfogadásával véget ért az iráni parlament ülése.

*

A hivatalos Washington egyelőre nem reagált arra a teheráni bejelentésre, hogy az iráni parlament túlnyomó többséggel elfogadta a különbizottság jelentését az amerikai túszok kérdésében, nevezetesen a Khomeini ajatollah által a túszok szabadon bocsátására megszabott négy feltételt.

Chicagóban, ahol a választási hadjáraton levő Carter elnök az éjszakát töltötte, Jody Powell, a Fehér Ház szóvivője mindössze annyit mondott, hogy „nem lesz azonnali reagálás".

Washingtonban a külügyminisztérium szóvivője kijelentette újságíróknak: „Legyenek nyugodtak, a külügyminisztérium vezető tisztségviselőit tájékoztatták a legújabb fejleményekről".

A Chicagóban tartózkodó Jimmy Carter, az Egyesült Államok elnöke vasárnap reggel félbeszakította választási kampánykörútját, s visszaindult Washingtonba, hogy az iráni parlament döntéséről tanácskozzék kormányának vezető tagjaival — jelentette be Jody Powell, a Fehér Ház szóvivője.

Miután a Fehér Ház szóvivője bejelentette, hogy Carter elnök választási kampánykörútját megszakítva Chicagóból visszautazik Washingtonba tanácskozásokra az iráni parlamentnek az amerikai túszok kérdésében hozott döntéséről, Jody Powell hangoztatta, hogy a teheráni döntés „jelentősége nem világos". Hozzátette: „Mindaddig, amíg a döntés jelentőségét nem tisztázták, nincs alap annak feltételezésére, hogy a túszválság eredményesen megoldódott".

A szóvivő elmondotta, hogy az illetékes amerikai vezetők még nem rendelkeznek annak a jelentésnek pontos fordításával, amelyet az iráni parlament vasárnap elfogadott. Jody Powell közölte végül, hogy Carter elnök Washingtonba visszatérve részt vesz a nemzetbiztonsági tanács ülésén. Időközben a Fehér Ház helyettes sajtófőnöke Washingtonban úgy nyilatkozott, nem tudni, hogy Carter elnök befejezte-e választási kampánykörútját, vagy Washingtonból visszatér-e még Illinois államba.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Elutazott hazánkból Pjotr Gyemicsev

Vasárnap elutazott hazánkból Pjotr Gyemicsev, az SZKP KB Politikai Bizottságának póttagja, a Szovjetunió kulturális minisztere, aki a szovjet kultúra napjai alkalmából kulturális küldöttség élén tett látogatást Magyarországon.

Pjotr Gyemicsevet látogatása során fogadta Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, valamint Óvári Miklós, a Központi Bizottság titkára és Aczél György miniszterelnök-helyettes, a Politikai Bizottság tagja. A szovjet kulturális miniszter találkozott a magyar művészeti szövetségek vezetőivel, a művésztársadalom képviselőivel, valamint a Magyar–Szovjet Baráti Társaság vezető aktivistáival. Részt vett a szovjet kultúra napjai több rendezvényén, s ismerkedett hazánk kulturális életével.

Elutazásakor a Ferihegyi repülőtéren Aczél György, Pozsgay Imre művelődési miniszter és Kornidesz Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője búcsúztatta. Jelen volt Vlagyimir Pavlov, a Szovjetunió budapesti nagykövete is.

◆

✦ *SALVADOR: Az egyik braziliai zeneművészeti akadémián, a professzorok legnagyobb megdöbbenésére — mint mondták —, „tökéletesen" adta elő Brahms egyik dalát a világ minden bizonnyal legifjabb zongoraművésze, egy kéthéves kislány. A kis Michelle mamája, aki szintén zenetanár, elmondta, hogy a kis Michelle már néhány hónapos korában lejátszotta Csajkovszkij b-moll zongoraversenyének nyitó akkordjait.*

Körülbelül tizezer dolgozó tartott békés tüntetést Bernben a vendégmunkásokra vonatkozó svájci törvények ellen. A felvonulók nagy része spanyol és olasz építőipari munkás volt

★

✦ KAIRÓ: Az egyiptomi rendőrség egy fiatal leányokkal kereskedő földalatti szervezetet göngyölített föl. A banda tagjai nyomorban élő családoktól csalták ki a lányokat és különböző „szórakoztató intézményekbe" szállították őket, hogy a helyi hatóságok figyelmét eltereljék, a leányoknak gazdag külföldi „vőlegényeket" kerestek, akik szép összegért vállalták is a jegyességet.

✦ *KAIRÓ: Szadat egyiptomi elnök sahként ismeri el ifjabb Reza Pahlavit — aki pénteken koronázta meg magát Kairóban —, bár „Egyiptom mindaddig elismeri az iráni forradalmat és a köztársaságot, amíg az iráni nép más utat nem választ magának". Az államfő e kettős álláspontot szombat este fejtette ki a népi gyűlés és az újonnan felállított sura-tanács (tanácsadó testület) együttes ülésén.*

★

A hónapokig tartó amerikai elnökválasztási kampánynak megvannak jócskán a haszonélvezői is. Egy élelmes Los Angeles-i üzletember, Alan Van Vliet is tekintélyes nyereséget ért el a képünkön látható karórák forgalmazásával. Anélkül, hogy bármilyen következtetést vonnánk le ebből az aprócska jelből, tény, hogy a három típus közül a Ronald Reagan arcképével díszített óra volt a legkelendőbb . . .

Mengisztu Hailé Mariam · Kazahsztánban

Volgográdból Kazahsztán fővárosába, Alma Atába érkezett vasárnap Mengisztu Hailé Mariam, a szocialista Etiópia Ideiglenes Katonai Kormányzótanácsának elnöke. Az etiópiai államfő a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége és a szovjet kormány meghívására hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik a Szovjetunióban.

A vendéget Alma Ata repülőterén Gyinmuhamed Kunajev, az SZKP KP PB tagja, a Kazah Kommunista Párt KB első titkára, Szattar Imasev, a Kazah Szovjet Szocialista Köztársaság Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke, Bajken Asimov, a köztársaság minisztertanácsának elnöke fogadta.

Mengisztu Hailé Mariamot útjára elkísérte Pjotr Sztrautmanyisz, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnökhelyettese is.

◆

✦ *ANKARA: A török biztonsági erők az elmúlt héten az ország különböző körzeteiben végzett razziák során 618 személyt tartóztattak le — közölte az ankarai belügyminisztérium. Az őrizetbe vettek közül 45 személy politikai merényletek elkövetésével, illetve annak elősegítésével vádolható a hatóságok szerint. A rendőri erők a házkutatások során rengeteg lőfegyvert, lőszert és robbanóanyagot foglaltak le.*

✦ KABUL: Az afganisztáni biztonsági erők a helyi lakosság közreműködésével Balkh és Fariab tartományokban újabb négy ellenforradalmi csoportot számoltak fel — jelentette a Bakhtar afgán hírügynökség. A csoportoknál nagy mennyiségű amerikai, kínai és pakisztáni gyártmányú fegyvert találtak.

Népszavazás Dél-Koreában

Csom tábornok „mosdatása"

A Washington által támogatott reakciós rendszerek egyik legkeményebbike, Dél-Korea új alkotmányt fogadott el — a várakozásnak megfelelő többséggel. Nem véletlen, hogy ezt a népszavazást éppen az amerikai elnökválasztási harc finisében rendezték. Egy esztendeje, amikor meggyilkolták Washington előző kreatúráját, Pak Csong Hi elnököt, az amerikai stratégákat súlyos gondok emésztik. Feladatuk az, hogy megőrizzék Dél-Koreát, mint a távolkeleti amerikai támaszpontrendszer egyik legfontosabb láncszemét. A választási évre való tekintettel azonban ezt úgy kellett megtenniök, hogy az óhatatlanul megszülető új katonai diktatúra keze ne legyen túlságosan véres.

A vérfoltok nem tűntek el

Az események első szakaszában — egészen 1980 kora őszéig — ezt a feladatot félig teljesítették. A katonai diktatúrát sikerült újjászervezni — a vérfoltok azonban továbbra is látszottak.

A folyamat első és döntő láncszeme az volt, hogy az amerikai katonai vezetés kiszemelte magának a támaszpontállam új „erős emberét", a viszonylag fiatal — 49 éves — Cson Tu Hvan tábornokot. Wickham tábornok, a Dél-Koreában állomásozó negyvenezer főnyi amerikai expedíciós haderő parancsnoka már az események e korai fázisában leszögezte, hogy az Egyesült Államok támogatja Cson jelölését. A Pentagon képviselője, a Fehér Házzal történő előzetes egyeztetés nélkül, aligha tett volna ilyen nyilatkozatot. Szavai ily módon azt jelentették, hogy az amerikai polgári liberális körökben mutatkozó és egészen a külügyminisztériumig csapkodó aggodalomhullámmal szemben a hatalom csúcsain igen határozott az ellenállás.

Pak Csong Hi meggyilkolása után a szöuli rendszerben bomlás mutatkozott. A helyi liberális burzsoázia, az értelmiség és az egyetemisták — természetesen tőkés keretek között — a rezsim demokratizálását követelték. 1980 tavaszán ez a mozgalom népfelkeléssé dagadt. Cson ekkor kardot rántott. Az ellenállás főfészkének tekintett egyetemi város, Kvangzsu ellen valóságos hadjáratot viselt. A sortüzek számlálatlanul szedték az áldozatokat. A börtönök rogyásig megteltek politikai foglyokkal. Letartóztatták az ellenzék legnépszerűbb politikusát, a polgári liberális Kim De Dzsungot. Wickham tábornok nyilatkozata különben e kegyetlen tisztogatási kampány után hangzott el és annak jóváhagyását jelentette.

Egy halálos ítélet háttere

Közben tovább tartott az amerikai elnökválasztási kampány. Carternek gondolnia kellett a dél-koreai fejleményeket elégedetlenül figyelő amerikai liberálisok szavazataira. Ha már nem sikerült az eredeti terv: a diktatúra megszilárdítása vér nélkül — legalább a vérfoltok eltüntetésére kellett kísérletet tenni. Ezt a célt szolgálta az új alkotmány kidolgozása és annak szentesítése egy olyan népszavazáson, amelyet az időközben államelnöki székbe kapaszkodó Cson tábornok hadserege és rendőrsége ellenőrzött. A rendszer bizonytalanságát jellemzi, hogy röviddel a népszavazás megrendezése előtt zárt tárgyaláson halálra ítélték Kim De Dzsungot. A kivégzést egyelőre nem hajtották végre: a halálos ítélet nyilvánvaló célja az volt, hogy látványos akcióval megfélemlítse az ellenzéket a népszavazás küszöbén.

Ilyen előzmények után fogadták el az új alkotmányt, amelynek az amerikai propaganda voltaképpen egyetlen elemét emeli ki. Nevezetesen azt, hogy az elnököt hét esztendőre választják és hivatali idejének letöltése után többé nem választható újjá. Ezzel — mondják Washingtonban — alkotmányjogilag megakadályozták egy Pak Csong Hi rendszeréhez hasonló, időtartamhoz nem kötött személyi diktatúra létrehozását.

Csak taktika

Az alkotmány más rendelkezéseinek vizsgálata azonban azt mutatja, hogy ez az intézkedés csak taktikai változást jelent. A parlamentet ugyanis feloszlatják és a hadsereg irányítása alatt „nemzetbiztonsági törvényhozó tanácsot" hoznak létre. Ez a szerv — tehát gyakorlatilag Cson tábornok-elnök, az új diktátor — dönti majd el, hogy a jövőben milyen politikai pártok alakulhatnak és a politikusok közül kik tartozhatnak majd ezekhez a pártokhoz. Cson tábornok ily módon szabad kezet kapott, hogy kedve szerint hozzon létre különböző árnyalatú, de hatalmától függő pártokat és azok élére az ő bizalmát élvező politikusokat állíthasson.

1981 késő tavaszán „parlamenti választást" tartanak Dél-Koreában. Az előzmények ismeretében ezeknek aligha lesz más szerepük, mint az új államfő, Cson tábornok katonai diktatúrájának törvényesítése és szalonképesítése . . .

—i—e.

Műszaki kedvezményes vásár
a Centrum Áruház műszaki
osztályán november 3 — 22-ig

Választhat
SUPER STAR 24 TV 7 700,—
MODUL STAR TV 7 900,—
1000,— Ft engedmény vagy
400,— Ft engedmény + 4 év garancia.

Amig a készlet tart.

CENTRUM ÁRUHÁZ

CENTRUM ÁRUHÁZ A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!

MINARET BOROZÓ NYÍLT
a Minaret étterem különtermében
Pécs, Sallai u. 35.,
Specialitásaink:
▽ sült libacomb káposztás sztrapacskával,
▽ csirkezúza-paprikás kézi hosszúmetélttel,
▽ harcsapörkölt túrós csuszával,
▽ tavaszdi betyárgulyás,
▽ pontyhalászlé állandóan kaphatók!
TÁJJELLEGŰ BOROK!
Nyitva: 12—22 óráig.
HUNGARHOTELS
HP HOTEL PANNONIA PECS

A NYARALÓBIZTOSÍTÁS
minden évszakban
érvényes.
Megkötheto
az állandó lakóhelyen
vagy a nyaraló helye szerint
illetékes ÁB-fióknál,
kirendeltségnél.
NYARALÓBIZTOSÍTÁS –
EGÉSZ ÉVBEN NYUGALOM!

HDN REJTVÉNY

Szombaton délelőtt Pécsett, a Mecsek Áruházban került sor a HDN-rejtvény nyereményeinek nyilvános sorsolására. A megfejtők közül 430-an adtak helyes választ, a rejtvényként közölt kézimunka Szigetvár környékéről való.

❶ kép

❷ kép

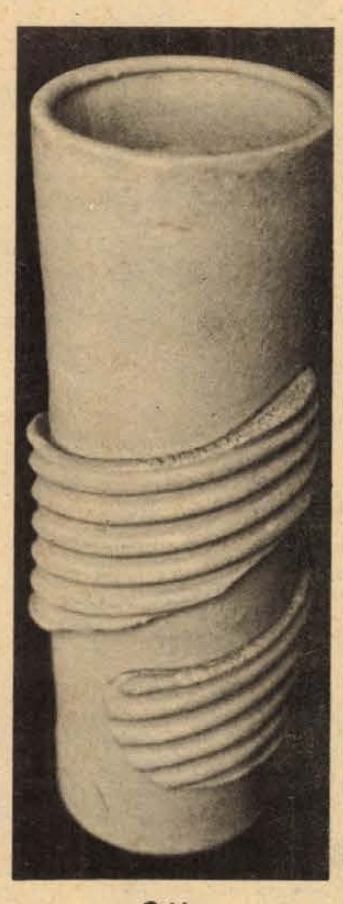

❸ kép

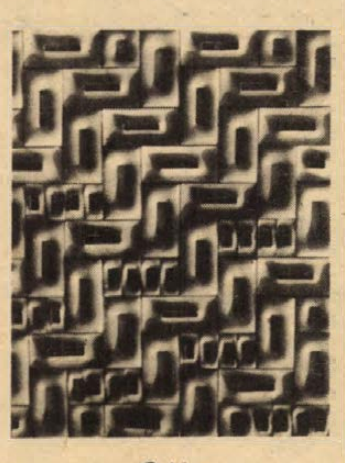

❹ kép

A sorsoláson a következőknek kedvezett a szerencse: Kalocsai hímzőgarnitúrát nyert Puskás Jánosné Hosszúhetény, Fő u. 100., Szőllősy Kálmánné Pécs, Madách I. u. 1., Sebessy Lászlóné Pécs, 39-es dandár út 3/c, Klauz Istvánné Pécs, Münnich F. u. 8. Gépi hímzőkészletet nyert hímzőkerettel Vasvári Zsuzsa Pécs, Dombay u. 4., futó hímzéshez készletet Kántás Józsefné Pécs, József u. 32. és Hetesi Józsefné Mohács, Perényi tömb I. Perlé készlet tűvel, nyertese Molnár Andrea Pécs, Kun Béla tér 1., valamint Schmidt Ádámné Mohács, Gyümölcs u. 6. A tálcaterítő készlet nyertesei: Sümegi Istvánné Mindszentgodisa, Kossuth u. 31., Gelli Józsefné Villány, Petőfi u. 26., Fóti Alajosné Véménd, Petőfi u. 13. és Anschau Jánosné Bóly, Virág u. 8. Előnyomott futót Papp Józsefné Pécs, Doktor S. u. 44., Szűrátétes terítőt Gödöny Ferencné Szentlőrinc, Temető u. 9. sz. alatti lakos nyert. Sokac szett és faragott ceruzatartó a nyereménye Hermann Józsefné Komló, Petőfi u. 23. sz. alatti lakosnak, míg Varga Éva Pécs, Éva u. 13. sz. alatti lakos székely szőnyeget nyert. Négy darabos hímzéscsomagot nyert Kávé Mártonné Pécs, Krisztina tér 15. Filc kancsót és kulacsot ifj. Schleisz Sándorné Pereked, filc faliképet Kriston Istvánné Pécs, Endresz Gy. u. 17. Szűrátétes mellényt Cserni Andrea Villány, hímzett terítőt dr. Vedrődi Csongorné (átvette), suba faliképet Alexovics Béláné Pécs, Ifjúság u. 9., bőr faliképet Kovács Jánosné Pécs, Alkotmány u. 69., hímzett terítőt Kovácska Zoltánné Kölked, Rákóczi u. 26., drávaszögi és mohácsi futót Széni József Mázaszászvár, Korvin O. u. 1., beregi mintagyűjteményt Babracsák Jánosné Mohács, Radnóti lakótelep, Szigetvár környéki mintagyűjteményt Gamkócs Györgyné Pécs, Győregy telep 5., rábaközi mintagyűjteményt Mihai Hajnalka és Erika Pécs, Ybl M. u. 9., beregi keresztszemes mintagyűjteményt Kovácsevics Józsefné Drávaszt.ára, Kossuth u. 17., előnyomott terítőt Helyes Károlyné Pécs, Antónia u. 2., zsinórmintás terítőt és egy pár kisipari gyermekbocskort Elek Csaba Pécs, Petőfi u. 67. (Átvette.)

A nyeremények november folyamán átvehetők a Mecsek Áruház pénztárában.

Mai rejtvényünkben három baranyai keramikusművész szerepel. R. Füzesi Zsuzsa, Molnár Sándor és Pattantyús József.

❶ kép. R. FUZESI ZSUZSA a Pécsi Művészeti Gimnázium után az Iparművészeti Főiskolán tanulta a kerámia mesterséget és művészetét. Jelenleg volt középiskolájában tanit. Érdeklődése sokoldalú — használati eszközöket éppen úgy készit, mint murális munkát. Ezek közül is jelentős az a kerámia fal, amelynek akusztikai funkciói is vannak. Jelenleg az ősi japán eljárást, a rakut vallatja, melynek lényege, hogy égetés után redukálják a mázat, amely így fémes fényt kap. Képünkön a rakuzáshoz készült nyers edények láthatók.

❷ kép Molnár Sándor szintén Iparművészeti Főiskolát végzett, jelenleg Komlón él és dolgozik. Nemrég nagysikerű kiállítása volt a Pécsi Galéria Színház téri termében. Erősen vonzódik a természethez, ez kerámiáin közvetlenül és áttételesen is érződik. Mély táljai, kerámiatáljai jellegzetesen egyéni látásmódot tükröznek.

❸ kép: Pattanytús József szintén az Iparművészeti Főiskola kerámia szakán végzett, jelenleg a pécsi Művészeti Gimnázium igazgatóhelyettese, harmincnyolc évével hármójuk legidősebbje. Egyaránt vonzódik a használati és szobrászati igényű kerámiához, jellemzője a derűs, humoros ábrázolásmód.

❹ kép. A képen látható kerámia készitőjének nevét kérjük megfejtésként: R. Füzesi Zsuzsa, Molnár Sándor vagy Pattyantús József készitette-e?

A megfejtők között a művészek által felajánlott két-két egyedi alkotás sorsoljuk ki. Ezeken kivül a pécsi Centrum Áruház kétrészes kerámia fűszertartót, falitálat, korsót, hamutálat, az AMFORA UVÉRT az Iparművészeti Vállalat termékei közül kaspót, hamutálat és más kerámiákat ajánlott fel nyereményként. A Siklósi ÁFÉSZ könyvesboltja a Tűzzománc cimü könyvet, a pécsi Konzum Áruház pedig rizsszalmából font tartóba levő kinai teáskészletet ajándékoz, s ajánlott fel dijat a Mecsek Áruház is.

A megfejtéseket kérjük november 4-én, kedden estig postára adni cimünkre (Pécs, Hunyadi út 11. 7601). A levelezőlapra kérjük ráragasztani a lapból kivágott szelvényt: HDN-rejtvény! A nyeremények sorsolására november 6-án, csütörtökön 11 órakor kerül sor a Centrum Áruház műszaki osztályán.

6 hétfői

A B. m.-i ZÖLDÉRT Vállalat

tárolási-válogatási munkára
egyműszakos beosztásba férfi és női
dolgozókat

FELVESZ

Jelentkezés: Pécs, Megyeri út 66.,
munkaügyi osztály.

1—501/1980.

Orvosmeteorológiai előrejelzés

Változásmentes, csendes időjárás

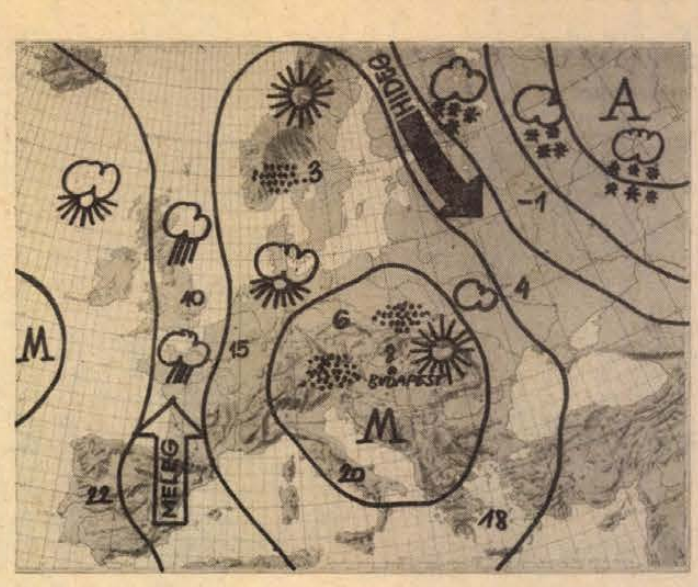

Előrejelzés az ország területére 1980. november 3-tól november 9-ig: Eleinte hideg idő várható, számottevő csapadék nélkül. A hajnali, reggeli órákban párás lesz a levegő, köd is kialakul. A hajnali hőmérséklet: 0, –5, a kora délutáni hőmérséklet: 4, 9 fok között várható.

A hét második felében átmenetileg erősebben megnövekszik a felhőzet, többfelé várható eső, az éjszakai lehűlés mérséklődik, hajnalra 0, plusz 5 fokig csökken a hőmérséklet. A legmagasabb nappali hőmérséklet 6, 11 fok között alakul.

A sarkvidék szárazföldi vidékeiről érkezett hazánkban a hét végén több hullámban az igen hideg levegő, nyomában friss, kissé szeles időjárás alakult ki. A tiszta, száraz levegő az emberek többségére kedvező hatással van. Nemcsak az érkező, tiszta levegő, de az élénk, időnként erős szél is elősegíti, hogy a nagyvárosok, ipartelepek által kibocsátott rengeteg szennyezőanyag gyorsan eltávozzon környezetünkből, s ez az egyik fő tényező, amely „egészségesebbé" teszi ilyenkor az időt. Másrészt pedig a légnyomás gyors emelkedése, a szeles idő után nyugalomba jut a hideg levegő, s akkor átmenetileg változás-mentes, csöndes időjárás alakul ki.

Ez a nyugodt, friss idő várható a hét első felében. Néhány nap után azonban, számottevő légmozgás hiányában, egyre kedvezőbbek lesznek a feltételek a hajnali-reggeli köd kialakulásához, s ezzel ismét egyre szennyezettebbé válik a levegő. Egyre nehezebb lesz a légzés, s ha sokáig tart ez a nyugodt időjárás, a végén (az egész napos ködben), már nemcsak a beteg emberek számára. Szerencsére ez valószínűleg nem következik még be a héten, mert a hét második felében változás várható az időjárásban. Az addig a nyugati vidékek fölött áramló enyhébb és jóval nedvesebb légtömegek ismét megközelítenek bennünket, s ezzel ismét változékonyabbra fordul időjárásunk.

Bártfai Erzsébet

Néprajzi kiállítás Szekszárdon

Kölesd, a Tolna megyei hegyhát és Sió mente történelmi nevezetességű községének néprajzát, helytörténeti emlékeit szemléltető kiállítás nyílt vasárnap a szekszárdi Babits Mihály Megyei Művelődési Központban, a kölesdi Kossuth Művelődési Ház honismereti szakkörének becses gyűjteményéből.

Dr. Rosner Gyula, a Béri Balogh Ádám Múzeum tudományos főmunkatársa nyitotta meg a népéletbe betekintést nyújtó kiállítást, amelyen régi parasztszoba belsőt is a nézők elé tárnak múlt századbeli bútorokkal, tárgyakkal, viseletekkel, kerámiákkal, szőttesekkel, hímzésekkel, pásztorfokossal, facsobolyóval és határjáró tarisznyával. Látható fonott ülésű, karos „gondolkodó szék", fekete szűr, hímzett kereksuba, továbbá olyan ruhadarabok és eszközök megtekintésére is nyílik lehetőség, amelyek nevét már csak kevesen ismerik. Ilyen a felső női kabátot jelentő csurak, továbbá a péntő nevű vászon alsószoknya, a kézi hímzésű fehér vászoning, az – ümög és a gülü (gömb, golyó) rézgombos mellény, valamint a sonkazsineg és bikakötél sodrására használt verecsény. De nem hiányzik a tollfosztók, „fonyók" kedvelt ritmushangszere, a kócsögduda, s a hársfacitera sem. Ott van egy akácfából készült borotvatok is, melyet 1905-ben faragott ki bicskával Lengyel András juhász.

Ballabás László

Első osztályon a másvilágra

A temetkezés — mint szolgáltatás

Az újságíró számára ritkán téma a temetkezés —, mint szolgáltatás. Valahogy furcsa asszociációkat ébreszt az emberben, amikor leírja: a temetkezési vállalatoknak éves termelési értéke van, nyereségre törekszenek, éves tervet készítenek, s hogy vannak „legfőbb szállítóik". Itt Baranyában például 20 milliós termelési értéket „hoznak létre" évente, úgy 900 000 forintot tudnak a nyereségből fejlesztésre költeni, s legfőbb szállítóik a kórházak, klinikák. Ezek tények, el kell fogadni őket.

Egyetlen kérdéssel kerestük fel tulajdonképpen a Baranya megyei Temetkezési Vállalatot. A kérdés így hangzik: *vajon a vállalat elégedett-e szolgáltatásainak minőségével, temetkezési kultúránk a kor szintjén áll-e?*

A válasz egyértelmű nem. Maguk a szakemberek is érzik ezt, de a vállalat panaszosforgalma is tükröz valamit. Messze elmaradtunk az igények mögött. A vállalat törekvéseinek, erőfeszítéseinek korlátot szab népgazdaságunk anyagi helyzete — a temetők tanácsi tulajdonban vannak többnyire, így a pécsi nagytemető is —, s azok a minimális fejlesztési forintok, amik évente összejönnek, feltételezem csak eszközök-értékek állagának megóvására elegendőek. Pedig az igények oldala erősen szorít.

A szolgáltatás a hagyományos első-, másod- és harmadosztályú temetések köre, 1450, 1000 és 700 forintért. (Ebben az összegben nincs benn a sírhely, a koporsó, a fejfa, a szemfedő és egyebek ára.) A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a megrendelők 80—85 százaléka elsőosztályú temetés mellett dönt, s a kellékek esetében többnyire a darabárus — azaz egyedi válogatós —, formát választja. Tehát igényes — és erre tud áldozni. Ezt egyébként mutatja temetőink képe is: a síremlékek állításának korát éljük, s a 30—40 ezer forintos megoldások mellett egyre gyakoribb a százezreket érő családi kriptáik, a márvány műemlékek állítása.

Ugyanakkor mivel találkozik a temetkezési vállalatnál? Mindössze egy sűrűn forgatott album segítségével, fényképek alapján — ami a valóságot kötve hiszem, hogy tükrözi —, választhat koporsók és fejfák között. A vállalatnál is egyetértenek vele: hiányzik a szolgáltatáshoz nélkülözhetetlen bemutatóterem. Ugyanakkor a kívánt választék is gyenge. (Csak zárójelben: a koporsók például csak harmad-negyedosztályú fából készülhetnek, érthető gazdasági okokból.)

Nem megoldott a hamvasztás témája. A vállalat havi kontingenssel rendelkezik, azaz 25—30 hamvasztásra nyílik mód. Kissé a morbid humor felé közelít a helyzet: aki hó elején szenderül örökléte, elérheti végső esetre szóló kívánságát. De ha betelik a keret, arra a hónapra nincs több hamvasztás.

A szolgáltatásról iró kötelessége beszámolni néhány árról is. A koporsók úgy átlag 1000 forintba kerülnek — van 1700 forintos, szépen díszített és úgynevezetet érckoporsó is, 3000 forint körül —, egy pécsi háztól-házig szállítás egységesen 100 forint, vidékre kilométerenként 7,60-ba kerül az utolsó fuvar. Külön kell fizetni 700 forintot a nagyravatolozó teremért, a sírhely ára a főút mellett 1000 forint, a második sorban 800, a harmadikban 600. A sírbolthelyek drágábbak: 9 személyes esetében 11 200 forintot kell fizetnie a megrendelőnek. A fejfa 25-től 118 forintig, a szemfedő 231-től 1100 forintig számolandó. A hamvasztás 650 forint — ebben a szállítás is benne foglaltatik —, a kolumbáriumba 10 évre 100 forintért lehet bekerülni, a rákerülő márványtábla ára pedig függ a vésendő név hosszúságától.

Arra a kérdésre, hogy drága-e, avagy olcsó a temetkezés, nehéz egyértelmű igennel vagy nemmel válaszolni. Vannak elméletek, miszerint ilyenkor a pénz nem számít, s ezt bizonyítja a gyakorlat is.

Végül egy megjegyzés — mely dr. Borbély Károlytól, a Baranya megyei Temetkezési Vállalat igazgatójától származik —; ma a temetkezési vállalatok helye hazánkban nem tisztázott, nem egységes. Főleg ez az akadálya annak, hogy belátható időn belül a szolgáltatások minősége ugrásszerűen megjavuljon.

Kozma Ferenc

Tragikomikum a hamvasztás körül

BÁRCZY JÁNOS VÁDINDÍTVÁNY

Képregény 19 héten át
írta és rajzolta
Sarlós Endre

Tájfutás

Nemzetek versenye Orfűn

Világbajnokok a rajtnál

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség ebben az évben negyedik alkalommal rendezi meg a Nemzetek versenye nemzetközi tájfutó-versenyt. A november 4-én és 5-én Orfű környékén sorra kerülő viadalra az elmúlt évekhez hasonlóan a világ legjobb tájékozódási futóival rendelkező országokból érkeznek versenyzők. A skandinávok, svédek, norvégek, finnek, dánok mellett angol, belga, svájci, nyugatnémet, NDK-beli tájékozódási futókkal veszik fel a versenyt a legjobb magyar tájékozódási futók.

A külföldi és magyar tájékozódási versenyzők vasárnap érkeztek Pécsre. Este tartották a technikai értekezletet, hétfőn edzés szerepel a versenyzők programjában. Az egyéni versenyt kedden tartják, szerdán a a váltóversenyt bonyolítják le. A rajt kedden fél 10-kor lesz az orfűi Vízfő forrásnál, szerdán a váltóverseny rajtját ugyancsak ott tartják, de fél órával korábban, 9 órakor. A legjobb magyar tájékozódási futók között ott lesznek a PVSK versenyzői is, a hirek szerint az indulók között két norvég világbajnok is rajthoz áll: Annie Berit Eld és O. Thon személyében.

A rangos nagy versenyt ünnepélyes külsőségek között rendezik. A verseny fővédnöke: Horváth Lajos, a Baranya megyei Tanács elnöke, aki kedden este az építők szállójában fogadja a részt vevő külföldi és magyar csapatok vezetőit. A tájékozódási futás barátai érdeklődéssel figyelik, hogy a rangos mezőnyben hogyan állják meg helyüket a PVSK versenyzői, akik az idei magyar bajnokságon nagyszerűen szerepeltek. A most nyilvánosságra hozott bajnoki pontverseny végeredménye szerint az első helyet a PVSK szerezte meg, megelőzve az ország valamennyi tájékozódásifutó szakosztályát.

— hi —

Vasárnap délelőtt röplabda NB II. mérkőzéseket játszottak az Orvosegyetem tornacsarnokában. Az Universitas PEAC férfi csapata színvonalas mérkőzésen 3:1 arányban győzött a Tabi Videoton ellen. Ezt követően az Universitas PEAC női csapata fölényes, 3:0 arányú győzelmet aratott az Ajkai Videoton ellen. Felvételünk a férfi csapatok mérkőzéséről készült, sánccal hárítanak a pécsiek.
Fotó: Arató László

Tóth Emma nem versenyez tovább?

Kicsit fáj, kicsit hiányzik

Egy karrier véget ért? Van más megoldás is

– Pécsről *Tóth Emma* lemondta a válogatottságot. Mivel a tatai, kollégiumi rendszer szerinti felkészülést nem folytatjuk, Emmáék úgy látták, hogy az adott pécsi körülmények között nem tud válogatott szinten edzésmunkát végezni – nyilatkozta *Bejek Gézáné*, a magyar női tornásszválogatott vezető edzője.

*

Tóth Emma, a PMSC versenyzője az elmúlt évben hívta fel magára a figyelmet. A Csehszlovákia elleni győztes magyar ifjúsági tornászválogatottban nagyszerűen szerepelt. Egy év alatt rengeteget fejlődött, tavasszal a nagyválogatott összeállításánál is figyelembe vették. Londonban a Magyarország–Nagy-Britannia női tornászviadalon az egyéni összetett versenyben, a győztes magyar Almási mögött a 13 éves pécsi kislány második helyen végzett. Ő is ott volt Tatán a moszkvai olimpiai játékokra készülődő legjobb magyar női tornászok között. Sérülése miatt azonban nem jutott ki az olimpiára.

*

– A hír megfelel a valóságnak – mondotta *Szobi Mária*, a PMSC női tornaszakosztályának vezető edzője. Tóth Emma írásban bejelentette nálunk, hivatkozva a közismert mostoha pécsi körülményekre, nem versenyez tovább. Az olimpia után még egyetlen alkalommal sem vett részt nálunk edzésen. *Kurucz* sem tornászik, két elsőosztályú minősítéssel rendelkező versenyzőnk kiesése érzékenyen érintett bennünket, a felnőtt I. osztályú női csapatunk szétesett, a CSB-n csak ifjúsági I. osztályú csapatot tudunk indítani. Az I. osztályú felnőtt csapatunk nem vesz részt a bajnokságon. A dologhoz még annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy épül a 18x36 méteres munkacsarnokunk, a vasvázak egy része már áll, a termet a jövő év végén adják át az építők.

Tóth Emmával is beszéltünk. A Jókai utcai Általános Iskola nyolcadik osztályos tanulója, aki nem is olyan régen a magyar tornasport egyik nagy ígéretének számított, egy óraközi szünetben beszélgettünk vele.

Emma szülei sokat vállaltak az elmúlt évben. A kislány Tatán az olimpiai kerettel készült, és ott végezte az általános iskola hetedik osztályát. Hétvégén kocsin mentek érte, hozták haza Pécsre és kocsin vitték vissza a táborba. Bármilyen nagy erőfeszítést is tettek, a kislány az olimpiára nem tudott kiutazni. A magyar bajnokságon megsérült, kisebb fokú agyrázkódást szenvedett, komolyabb baja nem történt, egyhetes kórházi ápolás után ismét edzésbe állhatott, de az olimpiai játékokon nem tudott részt venni. Az olimpia után felmerült, hogyan tovább. Azt tanácsolták neki, költözzön fel Budapestre, és ott a KSI szakosztályában megfelelő felkészülési és versenyzési lehetőséghez jut, mivel Pécsett nem állnak rendelkezésre azok a feltételek, melyeket a magas szintű felkészülés megkíván. Emma végül úgy döntött szüleivel, nem megy fel Budapestre, és nem versenyez tovább.

– Végleges az elhatározásod, Emma?

– Igen. Így döntöttem.

– Nem hiányzik a torna? Hisz volt olyan idő, amikor napi 6–7 órát is edzettél?

– Kicsit hiányzik.

– És nem fájt, amikor olvastad, hogy Csányi, Egervári, akikkel együtt versenyeztél, most Kanadában jártak?

– De igen. Kicsit fáj.

Igen, Emmának kicsit fáj, kicsit hiányzik, hogy nem tornászik. Emberileg érthető, hogy szülei nem engedték ki a családból a 14 éves kislányt. De lenne más megoldás is. Egy év múlva elsimulnak azok az akadályok, melyek most Pécsett fennállnak. A PMSC munkacsarnokának felépülésével olyan lehetőségekhez jutnak a tornászok, melyek a legmagasabb szinten is lehetővé teszik a felkészülést, és Emma akkor még csak 15 éves lesz.

Fenyves Alajos, a Sportiskola vezetője is azon van, hogy meggyőzze Emmát, hogy addig is, ha nem nemzetközi, de I. osztályú szinten versenyezzen tovább.

A Nagy Lajos Gimnáziumban kíván továbbtanulni, közgazdász szeretne lenni. Emma komoly életcélt tűzött maga elé. Rövid sportpályafutása során is a legmagasabb szintre jutott, kár lenne, ha most megszakadna ez a karrier, mely olyan sokat ígért.

Hegyi István

a monitor mellől

Ki is ez a Rummenigge?

Az európai labdarúgás berkeiben az utóbbi időben egyre több szó esik egy müncheni fiatalemberről. Karl Heinz Rummeniggerről van szó, akinek jelentős szerepe van abban, hogy mind klubcsapata, mind pedig a nyugatnémet labdarúgó válogatott szekere egyre nagyobb sebességgel halad, — némi hanyatlás után — ismét felfelé, s az egyik siker a másikat követi.

Talán még az éles szemű szakemberek és a mindent jól megfontoló mecénások sem gondolták volna 6—7 évvel ezelőtt, hogy egy jelentéktelen nyugatnémet kis csapat, a westfáliai Borussia Lippstadt mindössze 17 500 márkáért elkelt, ügyesen cselező, jó felépítésű, de még igen nyers, faragatlan, darabos fiatal játékosából néhány év múlva fényesen ragyogó csillag lesz a sportág egén, nevét nemcsak hazájában fogják tisztelettel emlegetni, de megjegyzik mindenütt, ahol csapata, a nagyhírű Bayern München megfordul. Az akkor mindössze 18 éves szőke hajú legénnyel verebet lehetett volna fogatni, annyira örült, hogy a fénykorát élő müncheni pirosfehérek nagy családjának lehetett tagja, annak a klubnak, ahol olyan játékosok kergették a labdát, mint Sepp Mayer, Franz Beckenbauer, vagy Gerd Müller, hogy csak a legnevesebbeket említsük.

Nem kellett sokáig várnia, hogy bemutatkozzon a nagy példaképek között. Játszattak vele jobbszélsőt, balszélsőt, egyik ponton sem égett le. Kezdeti lámpalázát csak nehezen tudta leküzdeni. A „császár" Franz Beckenbauer így nyilatkozott róla 1974-ben:

„Ügyes fiú, egyszer majd hasznos tagja lehet csapatunknak!" S ma Karl Heinz Rummenigge az NSZK elsőszámú játékosa. A közelmúltban a sportújságírók óriási többséggel választották meg „az év játékosá"-nak. A lehetséges 620 szavazatból 343-at kapott. A többiek messze lemaradtak mögötte, hiszen Breitner is csak 81, Dietz pedig 44 voksot szerzett. Rummenigge nem véletlenül lett az igen igényes és magas mércét felállító nyugatnémet labdarúgásban a No. 1. Az 1980-as esztendő az eddigi csúcsot jelentette pályafutásában, hiszen: 1. klubcsapatával a Bayern Münchennel megnyerték a bajnokságot; 2. az 1979/80-as idényben ő lett a gólkirály; 3. fő részese volt, hogy az NSZK válogatottja győzött az idei labdarúgó Európa-bajnokságon, ahol ugyancsak őt tisztelték meg a torna legjobb játékosa címmel; 4. az „év játékosa" lett hazájában. Mi jöhet még ezután?

Rummenigge, aki foglalkozását tekintve banktisztviselő, jelenleg persze hivatásos labdarúgó, újonc korában reggelenként szorgalmasan blokkolt az egyik müncheni bankfiókban. Ma nem véletlenül a legjobban fizetett nyugatnémet játékosok sorába tartozik. Már nem ő kezeli mások pénzét, hanem bankok őrzik négymillió márkára becsült vagyonát, amihez most már évente újabb és újabb 450 000 márka kerül. A „cselező-király" — így nevezik a hazai fociberkekben — azonban nem szédült meg a viszonylag gyors karriertől, máris újabb terveket sző saját maga és csapata, no meg a válogatott számára:

„Úgy érzem, kialakulóban van egy olyan csapat, amely két év múlva a spanyolországi világbajnokságon esélyes lehet a világbajnoki győzelemre. A Bayern München erős versengésben, de megvédheti bajnoki címét. Én magam pedig előbb-utóbb szeretném megpályázni az Arany labdát. Ha sikerül, úgy érzem, csak akkor lennék igazán elégedett!" Már követője is akadt. Kisfia, aki nagyon büszke a szuper-sztár apukára, kijelentette: „Én is futballista leszek!" Az utánpótlás tehát biztosítva van Rummenigge csapatában.

Szőnyi János

Egy-iksz-kettő

A HDN totótippjeit a 45. játékhétre Vass Péter nyugdíjas, az újmecsekaljai totózó törzstagja állította össze. E heti tippelőnk 1957 óta játszik rendszeresen. Eddigi legtöbb találatát egy tizenkettes jelentette, amelyre akkor majdnem 12 000 forintot vehetett fel.

A 45. hét tippjei:
1. Fiorentina—Cagliari. Tipp: 1.
2. Napoli—Avellino. Nápolyban nincs sok keresnivalója az Avellinónak. Tipp: 1.
3. Perugia—Juventus. Tipp: 1, x.
4. Róma—Catanzaro. Tipp: 1.
5. Atalanta—Milan. A Milan jó teljesítményt nyújt, nem hiába akar visszakerülni az A-ligába. Tipp: x, 2.
6. Bari—Genoa. Tipp: 1, x.
7. Monza—Lanerossi. Tipp: x, 1.
8. Palermo—Pisa. A sziciliaiak már megrendelhetik a győzelmi vacsorát. Tipp: 1.
9. Rimini—Lecce. Tipp: 1, x.
10. Spal—Lazio. Tipp: x.
11. Taranto—Cesena. Egy ponttal mindketten elégedettek lehetnek. Tipp: x.
12. Varese—Catania. Tipp: 1.
13. Verona—Pescara. Tipp: x, 1.
+ 1
14. Sampdoria—Foggia. Tipp: 1.

hétfői 7

A Szigetvári Konzervgyár alkalmaz

egy, legalább hároméves gyakorlattal rendelkező

villamosmérnököt

műszaki fejlesztési munkakörbe,

egy gépészmérnököt

vagy

gépész üzemmérnököt

műszaki ügyintézői munkakörbe.

Jelentkezés: a személyzeti osztályon.

V—45/1980.

A Pécsi Vasas Ipari Szövetkezet felvesz

dolgozókat az alábbi munkakörökbe:

▽ lakatos és marós szakmunkás,

▽ férfi és női segédmunkás.

JELENTKEZÉS: PÉCSI VASAS IPARI SZÖVETKEZET,

Pécs, Szalai András u. 8., munkaügy.

I. 460/1980.

November 3-tól 30 napon át

A KÖTEGELT FEKETE-FEHÉR

újság kilogrammját

FELEMELT ÁRON:

3,– Ft-ért veszi át

TELEPEIN ÉS ÁTVEVŐHELYEIN A

30 ÉVES MÉH

Tortyogói telephellyel

női segédmunkásokat

üdítővíz-töltésre felvesz

a Villány-Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát.

Jelentkezés a telep vezetőjénél, Tortyogón.

I. 489/1980.

AZ EGYESÍTETT EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK azonnali belépéssel

keres kőműves szakmunkást

JELENTKEZÉS: Állóeszköz-gazdálkodási, műszaki ellátási osztály vezetőjénél (Aszalós András) Pécs, Dr. Veress E. u. 2., alagsor.

TAKARÍTÓ SEGÉDMUNKÁST (udvarost) 4 órai munkára. JELENTKEZÉS: Pusch Andrásné gondnoki csoportvezetőnél Pécs, Dr. Veress Endre u. 2., IV. em. 87.

I. 470/1980.

Labdarúgó NB II.

Komlói Bányász—Sellye 3:0 (1:0)

Komló, 600 néző. Vezette: Földvári. Komló: Bien — Iványi, Kovács, Mács, Barta — Hohmann, Róth — Katona, (Hegyi, a 46. percben), Radics, Stemler, Tóth, (Mód, a 78. percben). Edző: Kontha Károly. Sellye: Vincze — Hosszú, Vass, Krén, Lombosi — Martin, (Golubics, az 57. percben), Otártics, (Markovics, az 57. percben), Amigya — Elmayer, Szabadi, Goják. Edző: Koller Nándor.

Sellye vezette az első támadást, Amigya a Szabadi által visszagurított labdát a 16-osról bombázta kapura, a jól helyezkedő Bien szögletre mentett. A 9. percben Tóth ügyetlenkedése miatt maradt ki hazai gólhelyzet. Egy perc múlva Elmayer már csak Biennel állt szemben, de gyatrán mellé lőtt. A havas pályán rengeteget csúszkáltak a játékosok. A 17. percben Stemler 17 méteres lövését ütötte szögletre Vincze. A 25. percben a 16-oson belül Stemler Róth elé gurított és a középpályás 10 méterről a kapu bal oldalába helyezett. (1:0). Ezután Tóth, majd Stemler lövése okozott gondot a sellyei kapusnak. A 40. percben Stemler remek kapáslövése ragadtatta tapsra a nézőket: a labda Vincze zsákmánya lett. Egy perccel a félidő vége előtt Bien remekelt. Goják balról adott középre, Elmayer az 5-ösről fejelt, a komlói kapus a gólvonalon csípte el a labdát.

Szünet után az 51. percben Hohmann lerántásáért Martin sárga lapot kapott. Az oldalvonal mellől a sértett végezte el a szabadrúgást, és beadását Radics négy lépésről fejelte Vincze kezei között a léc alá. (2:0). A gól után a komlói kapusvédő percei következtek. Az 54. percben Szabadi tört egyedül kapura, a 11-es pontról jól célozta meg a balsarkot, Bien azonban bravúrosan, lábbal hárított. Az 58. percben a csereként beállt Golubics lövésénél már emelkedtek a sellyei karok, de Bien ezúttal is helyén volt. A 60. percben egy kapu előtti kavarodásból Szabadi elé került a labda, akinek emelését Bien a léc alól tornászta szögletre. Sellyei percek után Hohmann csavart szabadrúgása a bal kapufáról pattant ki. A 89. percben Róth jobb oldali szögletét Mód fejelte 8 méterről a bal sarokba. (3:0).

Jók: Bien, Hohmann, Stemler, Radics, illetve Vincze, Vass, Goják.

Grünwald Géza

Várpalota—Dombóvári MSC 3:0 (2:0)

Várpalota, 500 néző. Vezette: Szemes. Várpalota: Csizek — Szmulai (Góhér a 71. percben), Kisbej, Szabó, Bor, — Fauszt, Szöllősi, Wittmann, — Farkas, Druskóczi, (Mártai a szünetben), Nagy. Edző: Kárpáti István. Dombóvár: Foki — Lakos, (Nagy a szünetben), Horváth, Szijjártó, Lavim — Magyar, Tóth-Bagi, (Porcsa a 61. percben), Herbst — Iván, Vörös, Landek. Edző: Herbel József.

A 24. percben Szöllősi szabadrúgását Farkas kapufára fejelte, a visszapattanó labdát Fauszt fejjel továbbította a hálóba. (1:0). A 40. percben a 16-oson belül cselezgető Farkast buktatták, a megítélt 11-est Druskóczi laposan lőtte, s Foki védett. A 44. percben Farkas nagyszerűen húzott el a jobbszélen, középre ívelt labdáját Nagy védhetetlenül befejelte. (2:0). A 69. percben Szmulai egy összecsapásnál alsó lábszártörést szenvedett. A 82. percben Mártai kapu elé ívelt szögletrúgását Farkas fejjel csúsztatta a hálóba. (3:0).

Szervezettebb, lendületesebb játékával a Várpalota végig nagy fölényben volt, több gólhelyzetet teremtett a dombóvári kapu előtt, s ha csatárai kicsit is szemfülesebbek, nagyobb különbségű győzelmet érhetett volna el a kapura veszélytelen vendégekkel szemben. Jók: Kisbej, Fauszt, Wittmann, Farkas, illetve Foki, Landek.

Kikapott a Real Madrid

Három találkozót bonyolítottak le szombaton a spanyol bajnokságért és ezek közül az egyik a Bp. Honvédet is „érintette". A keddi BEK-ellenfél, a Real Madrid főpróbája nem a legjobban sikerült, hiszen idegenben 1:0 arányú vereséget szenvedett a Las Palmas együttesétől. A gól a 33. percben büntetőből, Juani révén esett. a madridiak összeállítása ez volt: Garcia, Remon — Isidro, Camancho, Gallego (Benito), Sabido, Del Bosque, Angel (Garcia Hernandez), Stielike — Juanito, Santillana, Cunningham. A másik két találkozó: Real Sociedad—Zaragoza 1:0. Valencia—Almeria 3:1.

Mohács-Véménd TE—PVSK 0:0

Mohács, 2000 néző. Vezette: Maczkó. Mohács-Véménd: Antal — Tóth, Rott, Hancz, Berki — Dárdai, dr. Zsolt, Lőrincz — Schwarczkopf, (Fazkas a 73. percben), Lingl, Jónás. Edző: Mathesz Imre. PVSK: Sulyok — Hüber, Tallósi, Szabó, Németh (Skáfár a 82. percben) — Szőcs, Tóth, Kaszás, Kresz — Szász, Horváth. Edző: Rónai István.

A sűrű hóhullásban, PVSK kezdett jobban, már az első percben szögletet harcoltak ki. Ezután egyre inkább fölénybe került az MVTE. Előbb Jónás lövését hárította Sulyok, majd az 5. percben Tallósiról Lingl elé pattant a labda, de a csatárt meglepte a lehetőség és az 5-ösről a kivetődő Sulyokba lőtt. A 19. percben ismét gólszerzési lehetőség adódott az MVTE előtt, ez a helyzet is kimaradt, mert Lingl és Jónás sem találta el a labdát. A havas talajon sok hiba csúszott a játékba. A 35. percben Tóth sípszó után elrúgta a labdát, a pécsi játékos sárgalapos figyelmeztetésben részesült. Nem sokkal később Sulyok kezéből kiperdült a labda, a berobbanó Lingl az 5-ös sarkáról az üres kapu mellé durrantott.

Szünet után még néhány percig tartott a hazaiak lendülete, majd kiegyenlítődött a játék. Az 59. percben dr. Zsolt előtt kínálkozott lehetőség, de Sulyok biztosan védte a 15 méteres lövést. Tíz perccel később Szász lőtt szabadrúgást kapu elé, Horváth lábáról azonban lecsúszott a labda és a védők felszabadítottak. A 80. percben egy szabadrúgáshoz leállított labdát Horváth elrúgott, ezért a játékvezető neki is felmutatta a sárgalapot. Egy perc múlva Németh megsérült, nem tudta folytatni a játékot. Jók: Hancz, Dárdai, Lőrincz, illetve Hüber, Tallósi, Szőcs.

Olajbányász—Bábolna 3:3 (2:0)

Bábolna, 300 néző. Vezette: Bodrogi. Olajbányász: Szalai — Bántó, (Simonecz a 79. percben), Englóner, Kormos, Gondos, — Csepregi (Balogh a 82. percben), Savanyó, Nagy, — László, Füle dr., Kelemen. Edző: Madár Gábor. Bábolna: Krass (Ifcsics a szünetben) — Sebestyén, Hlagyvik, Filep, Csikós, — Hegedüs, Baranyai (Deák a 24. percben), Müller, — Nagy, Süle, Timár. Edző: Haász László.

Az 5. percben Csepregi belőtt labdáját a szabadon hagyott Kelemen 10 méterről a jobb felső sarokba fejelte. (1:0). A 17. percben Bántó 25 méteres lövése a felső kapufáról lepattant, Krass Kelemenhez ütötte a labdát, aki 8 méterről a kapu közepébe fejelt. (2:0). A 46. percben Englóner 20 méterről végezhetett szabadrúgást. Lövése után a rosszul felállt bábolnai sorfal mellett, Ifcsics hasa alatt a jobb alsó sarokba gurult a labda. (3:0). A 69. percben Timár a félpályáról indult, szép egyéni játék után a kapujából kifutó Szalai mellett 14 méterről a jobb sarokba gurított. (3:1). A 71. percben bábolnai összjáték után a védőkről lepattant labdát Müller 12 méterről a kapuba lőtte (3:2). A 85. percben Hegedüs balról végezhetett szögletrúgást, belőtt labdáját Süle 5 méterről a bal sarokba helyezte (3:3).

A nagy iramú, izgalmas mérkőzésen az Olajbányász már 3:0-ra vezetett, a játék összképe alapján mégis inkább a Bábolna érdemelt volna győzelmet. Jók: Englóner, Savanyó, Füle dr., Kelemen, illetve Sebestyén, Hlugyvik, Müller, Süle.

Fűzfő—Szekszárd 2:0 (1:0)

Fűzfő, 300 néző. V.: Beki. Fűzfő: Takács — Gál B., Gál I., Szegedi, Fehér, — Diósi, Csurgó, Szanyi — Csikesz, Simon, Püspöki. Edző: Kaló Pál. Szekszárd: Polyák — Márkus, (Vasvári az 55. percben), Orosz, Szabó, Somodi, (Páli a 18. percben) — Varga, Lauer, Tóth — Pölöskei, Koroknai, Pásztor. Edző: Magasházi József.

A 14. percben Gál B. pontosan indította Csikeszt, aki 5 méterről a kapus mellett a jobb kapufára lőtt, és a visszapattanó labdát a bal sarokba küldte (1:0). A 84. percben Csikesz baloldali beadását Püspöki a bal sarokba fejelte. (2:0).

A havazástól felázott, csúszós pályán a több helyzetet kidolgozó Fűzfő megérdemelten nyert. Jók: Csikesz, Gál I., Püspöki, Szegedi, ill. Orosz, Koroknai, Pölöskei.

AZ NB II. NYUGATI CSOPORTJÁNAK TOVÁBBI EREDMÉNYEI:

Ajkai Alumínium—Sabaria 1:1 (1:0). Soproni SE—Honvéd Rákóczi SE 1:0 (1:0), Haladás VSE—Keszthelyi Haladás 3:0 (1:0), Bakony Vegyész—Bauxitbányász 1:1 (1:0), MÁV DAC—Péti MTE 12:0 (2:0).

AZ NB II. ÁLLÁSA

1.	Komló	14	9	3	2	22- 9 21
2.	Olajbányász	14	8	4	2	30-19 20
3.	MÁV-DAC	14	8	3	3	37-17 19
4.	PVSK	14	7	4	3	25-14 18
5.	Haladás	14	4	9	1	22-11 17
6.	Keszthely	14	6	5	3	26-23 17
7.	Sabária	14	6	4	4	21-17 16
8.	Bauxitbányász	14	7	2	5	25-24 16
9.	Bábolna	14	5	6	3	15-15 16
10.	Ajka	14	6	3	5	21-18 15
11.	Mohács-Véménd	14	4	7	3	11-13 15
12.	Szekszárd	14	5	3	6	12-16 13
13.	Sopron	14	5	2	7	18-19 12
14.	Fűzfő	14	4	4	6	20-22 12
15.	Bakony Vegyész	14	4	4	6	19-22 12
16.	Rákóczi SE	14	4	3	7	12-15 11
17.	Sellye	14	4	1	9	15-28 9
18.	Várpalota	14	1	6	7	11-20 8
19.	Dombóvár	14	1	5	8	15-33 7
20.	Pét	14	2	2	10	16-38 6

Tájfutás

A kedden és szerdán Orfűn megrendezésre kerülő Nemzetek versenye előtt a külföldi és magyar tájékozódási futók Vértesszőlős térségében a november 7. emlékversenyen találkoztak. A férfiak versenye pécsi sikert hozott. A nagy és erős mezőnyben Kelemen, a PVSK tájékozódó futója szerezte meg a győzelmet. megelőzve a norvég, svájci, svéd, csehszlovák, finn versenyzőket. Az F 21 A kategóriában Tóth (PVSK) versenyzett remekül, második helyet szerzett.

Súlyemelés

A hét végén országszerte folytak a súlyemelő csb-döntők. Pécsett, a Tüzér utcai csarnokban az OB II. második fordulójára került sor. A PMSC együttese a Budapesti Spartacus és a Kinizsi Húsos társaságában vette fel a küzdelmet. A tét nem csupán a csapatgyőzelem volt, hanem olyan jó teljesítmény, amely az NB I-be való jutást jelentheti a csapat számára. Egyelőre nem tudni, hogy a PMSC a két forduló alapján szerzett 13 837 pontjával bejuthat-e a legjobbak közé, mivel lapzártáig a riválisok eredménye nem érkezett meg. Jobb eredmények. 60 kg: Lénárt, PMSC (122,5 kg szakítás, 135 kg lökés) 257,5 kg. 67 kg: Szabó, PMSC (127,5 kg és 162,5 kg), 290 kg. 75 kg: Kazinczy, PMSC (135 kg és 175 kg), 310 kg. 82 kg: Denke, PMSC (125 kg és 157,5 kg), 282,5 kg. A PMSC 7136 ponttal nyerte a versenyt. 2. Bp. Spartacus 5896, 3. Kinizsi Húsos 3632 ponttal.

Kovács Miklós

Torna

Budapesten rendezték meg az országos vidéki felnőtt II. osztályú női egyéni tornászbajnokságot. A verseny az Universitas PEAC tornászainak sikerét hozták. Az összetett versenyben a bajnokságot Csete Ildikó az U. PEAC versenyzője nyerte 73,70-el, 2. Németh (U. PEAC) 73,65, 3. Pető (PMSC) 73,20. Lóugrásban: 1. Pető 18,80, 2. Csethe 18,40, 3. Marhardt Erika (U. PEAC) 18,30. Korlát: 1. Csete 18,80, 2. Pető 18,50, 3. Németh 18,10. Gerenda: 1. Németh 18,80. Talaj: 1. Németh 18,55, 2. Csete 18,25, 3. Bibarc (PMSC) 18.20.

Kosárlabda

Bp. Honvéd—PVSK 125:78 (70:30) NB I. férfi mérkőzés, Budapest. PVSK: Vajtek, Darázs, Varasdi, Rab II., Tóth. Csere: Talján, Kovács, Borsós, Gálosi. A pécsiek legjobb dobói: Varasdi (18), Rab II. (17). BSE—PVSK 109:76 (56:24), NB. I. női mérkőzés, Budapest: PVSK: Csankó, Padragi, Russainé, Hollós, Bundásznné. Csere: Verbőczíné, Szabóné, Tölgyesné, Fekete, Kodór. A PVSK legjobb dobói: Hollós (20), Verbőczíné és Bundásznné (14—14).

MAFC—PVSK 107:88 (42:54), NB I. férfi mérkőzés, városi sportcsarnok, 600 néző. Vezette: Puhr, Bacsfay. PVSK: Vojtek (24), Darázs (2), Kovács (30), Varasdi (4), Rab (16). Csere: Tarján (2), Tóth (10). A PVSK jól kezdett, a 16. percben 19 pontos előnyre tettek szert. Szünet után elfáradtak a pécsiek, és a MAFC tetszés szerint dobta kosarait. A vendégek legjobb dobói Kókai (41), Sipeki (20) és Moss (20) voltak.

Kézilabda

Az ausztriai Badenben a visszavágón is fölényes győzelmet aratott Magyarország férfi kézilabda-válogatottja Ausztria ellen. A magyar csapat 30:22 (16:9) arányban nyert.

GÓLTOTÓ

A Komló—Sellye mérkőzés végeredményét eltalált pályázóink közül a szerencse Benkő László, 7634 Pécs, Kodó dűlő 11. sz. alatti lakosnak kedvezett, aki nyereményét, a 100 forintos vásárlási utalványt postán kapja meg. Az e heti szelvények beérkezési határideje péntek déli 12 óra. (Pécs, Hunyadi út 11. 7601.)

Főmérkőzés: PMSC—Rába ETO: .....

Pótmérkőzés: PVSK—MÁV DAC: .....

A pályázó neve: .....

A pályázó lakcíme: .....

A BARANYA MEGYEI ÁLLATFORGALMI ÉS HÚSIPARI VÁLLALAT

felvételre keres

húsipari szakmunkásokat és húsipari betanított munkásokat kétműszakos munkakörbe.

JELENTKEZÉS: a vállalat Munkaügyi Osztályán Pécs, Bolgár Néphadsereg u. 37.

SPORT hétfői SPORT

Megyebajnokság

Megtorpant a Siklós, nyílt a versenyfutás

Siklós—Beremend 2:2 (1:1). Siklós, 700 néző, v.: Pazaurek. Nagy iramú, változatos mérkőzésen a Beremend jól használta ki a siklósi védelem megingásait. Góllövők: Csóra, György ill. Stöckler, Daka. Jók: Pazaurek, Kopacz, Adorján ill. Obert, Ragány, Héhl.

U. PEAC—Villány 2:2 (0:0). Szentlőrinc, 100 néző, v.: Sárkány. A második félidőben fölényben játszott az U. PEAC, de a Villány egy szerencsés góllal egyenlíteni tudott. Góllövők: Rózsavölgyi, Szőke, ill. Ivanek, Vörös (11-esből). Jók: Szőke, Rózsavölgyi, Major, Szende, Gálffy ill. Friedrich, Ivanek, Ambruszt.

P. Postás—Vasasi Bányász 2:1 (0:0). Postás-pálya, 50 néző, v.: Keresztes. Alacsony színvonalú mérkőzés, szerencsés Postás-győzelem. Góllövők: Lakatos, Szabó ill. Berta (öngól). Jók: Vavika, Sziegli, ill. Kolya és Zéman.

Vajszló—Szigetvár 0:0. Vajszló, 100 néző, v.: Benkő. A sűrű hóesésben igazságos döntetlen született. Jók: Tóth Cs. (a mezőny legjobbja), Tavali, Herke ill. Jokl, Kövesi, Rácz.

Mázaszászvár—PBTC 1:0 (0:0). Mázaszászvár, 100 néző. v.: Thassy. A Mázaszászvár végig támadott, helyzetei alapján nagyobb különbséggel is nyerhetett volna. Góllövő: Varga. Jók: Maglódi, Katona ill. Lőrincz, Aradi.

Steinmetz SE—Mágocs 2:0 (0:0). Mágocs, 100 néző, v.: Kulcsár. Góllövők: Kocsis, Herbst. Jók: Molnár, Kocsis, ill. a Mágocsból senkit nem lehet kiemelni.

P. Kesztyűgyár—István-aknai Bányász 1:1 (1:0). Pécsszabolcs, 100 néző, v.: Antalfi. A mély talajú pályán lejátszott találkozón az István-akna közelebb állt a győzelemhez. Kiállítva: Kanizsa (István-akna) a 80. percben. Góllövők: Varga, ill. Szalai. Jók: Szücs. Garai, Barcsa ill. Barna, Lajos, Szalai, Szebényi.

Drávafok—P. Kinizsi 3:2 (0:2). Drávafok, 100 néző, v.: Szinger. A második félidőben nagy lelkesedéssel játszó hazaiak meg tudták fordítani a mérkőzés sorsát. Góllövők: Szabó, Vitkovics, Bódis ill. Juhász (2). Jók: Szabó, Kovácsevics ill. Lajtai, Juhász.

A MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA

1.	Siklós	12	9	1	2	38- 9 19
2.	P. Kesztyűgyár	12	8	2	2	25-10 18
3.	Beremend	12	7	3	2	17-11 17
4.	Szigetvár	12	7	3	2	17-11 17
5.	Zsolnay SE	12	6	4	2	27-19 16
6.	Mázaszászvár	12	6	3	3	26-18 15
7.	PBTC	12	7	1	4	17-10 15
8.	Bóly	12	6	3	3	12- 9 15
9.	Villány	12	6	3	3	13-13 15
10.	Drávafok	12	4	4	4	21-20 12
11.	U. PEAC	12	4	2	6	17-21 10
12.	P. Kinizsi	11	4	1	6	11-11 9
13.	Vajszló	12	3	2	7	11-15 8
14.	P. Postás	12	4	—	8	14-24 8
15.	Vasasi B.	13	4	—	9	13-29 8
16.	Steinmetz SE	12	2	1	9	4-22 5
17.	Mágocs	13	2	1	10	10-33 5
18.	István-akna	11	1	2	8	12-26 4

Labdarúgó NB I.

PMSC-gólok híján kínos vereség

Dárdai (középen, sötét mezben) lövését védi Brünyi, az MTK-VM kapusa
Fotó: Magdics László

Már pénteken megkezdődött a labdarúgó NB I. 13. fordulója, ekkor játszották a Real elleni kupavisszavágó miatt előrehozott Bp. Honvéd—ZTE (3:1) találkozót. Szombatra nyolc mérkőzés maradt, amelyek itt-ott meglepetést hoztak. Kaposváron is nyerni tudott a DMVSC, Nyíregyházán győzött az FTC, otthonában vesztett a DVTK a Videoton ellen. A Vasas a Volánnál „felejtett" egy pontot, a Rába ETO nem bírt a Csepellel, a Dunaújvárost lelépte az Ú. Dózsa, nehezen birkózott meg a Tatabánya a Békéscsabával és a gyengécske MTK-VM egy góllal „legyűrte" a PMSC-t.

*

Családias hangulatban (ezer néző ha lehetett) kezdődött a Hungária körúton az MTK-VM—PMSC mérkőzés, amely előtt *Szentmihályi Antal*, a kék-fehérek edzője idegesen járt-kelt az öltözőfolyosón. *„Nyernünk kell, ez létkérdés"* — nyilatkozta. *„Rossz ragondolni, mi lesz, ha nem tudunk győzni"* — panaszkodott. *Szőcs János*, a pécsiek szakvezetője nyugodtabbnak tűnt: *„Biztonságos védekezésből kontraakciókkal próbálkozunk. A hullámvölgyben lévő MTK-VM ellen még itt is kereshetünk valamit."*

A hazai együttes kiábrándító első félidővel „örvendeztette" meg törzsszurkolóit. Játékosai hibát hibára halmoztak, a lelátón ülők *Sándor Csikar* nevét emlegették, mondván edzés nélkül is többet érne még most is, mint az MTK-VM csatársorának minden egyes tagja. A PMSC akkortájt ügyesen lassította a játékot, ellentámadásokkal is próbálkozott, ha többet, jobban erőlködnek futballistái, gólokkal vezethetett volna. *Lutz* százszázalékos gólhelyzetben hibázott. (Lutz: *„Igaz, hogy már csak a kapussal álltam szemben, de egy göröngyön megpattant a labda, ezért cselezgettem — sikertelenül"*), aztán a második félidőre feljavultak a hazaiak, váratlanul gólt lőttek és rohamoztak tovább. A hajrára újból feljött a pécsi gárda egyenlítésért küzdött, de *Vigh* ígéretes akció végén döntő pozícióban hibázott, ezzel maradt az 1:0.

Szentmihályi Antal a mérkőzés végén gratulált fiainak. *„Nehezen ment, nagyon akartatok és ez majdnem megboszszulta magát."* Szőcs János szerint nagy lehetőséget szalasztottak el a pécsiek, Lutz helyzetkihagyása hozta meg a fordulópontot, ami vereséghez vezetett.

A PMSC-nek jócskán van javítanivalója.

*

Amikor az edző, *dr. Puskás Lajos* a meccs előtt úgy nyilatkozott, hogy tart a Debrecen elleni találkozótól, szinte senki sem osztotta véleményét. — Az Ú. Dózsa elleni csapatjáték legutóbb azt mutatta, hogy a forma fölfele ívelt. Legyőzzük a Debrecent, s egy hét múlva elcsíphetünk egy pontot Csepelen is, és ezzel búcsút mondunk a táblázat alsó régiójának — mondta *Márkus Tibor* technikai vezető. Ő és a kezdetben lelkes nézősereg dehogy hitte, hogy a következő 90 percben minden elképzelés szertefoszlik. Hogy valójában mi is történt, azt Kaposvárott igazában még ma sem tudja senki megmagyarázni. Egy biztos, hogy ilyen gyatrán ebben a bajnokságban még nem játszott a Puskás-legénység. A mérkőzés folyamán — különösen a vendégek szerencsés vezető gólja után — egyetlen pillanat sem volt, amikor a Rákóczi előtt megcsillant volna a remény. Azaz, amikor Szíjgyártót, a 67. percben 0:1-nél kiállította a játékvezető, a Rákóczi-hívők abban bíztak, hogy majd most... Aztán jött az újabb csalódás, a hazaiak játéka ugyanolyan tervszerűtlen, széteső és lélektelen volt, mint az első órában. A végén még a DMVSC rúgott újabb gólt, és szerencse, hogy csak egyet.

Szombaton nemcsak a kaposvári temetőkben, hanem a Rákóczi-stadionban is a temetőhangulat uralkodott. A szurkolókat annyira meglepte a fiaskó, hogy még a füttykoncert is elmaradt. A nézők nem akarták elhinni... Összeroskadva, értetlenül ballagtak hazafele.

Bizony ezt a Rákóczi-produkciót nem is könnyű megérteni...

H. L. — K. S.

*

Így látta

A Hungária körúton kínos vereséget szenvedett PMSC játékosainak teljesítményét munkatársunk, Horváth László így látta: Katzirz (—) Schulteisz (5), Róth (6), Pál (6), Brezniczky (5) — Lutz (4), Dárdai (6), Gallai (4), Lőrincz (5), Nagy (5), Kardos (4). Csere: Dobány (4), Vigh (—).

Világ proletárjai, egyesüljetek!

hétfői Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Főszerkesztő: **Mitzki Ervin**

Főszerkesztő-helyettesek: **Báling József és Hallama Erzsébet**

Szerkesztőségi ügyelet 8—20 óráig 10-053, 20 óra után 15-726

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: **Braun Károly**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601

Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264

Szerkesztőség telex: 12-421

Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Engel János u. 8. 7630 Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211 Felelős vezető: **Szendrői György**

ISSN 0133—2007

Terjeszti a Magyar Posta Indexszám: 25 054

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 304. szám
1980. november 4., kedd
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Autóbusszok terelőutakon

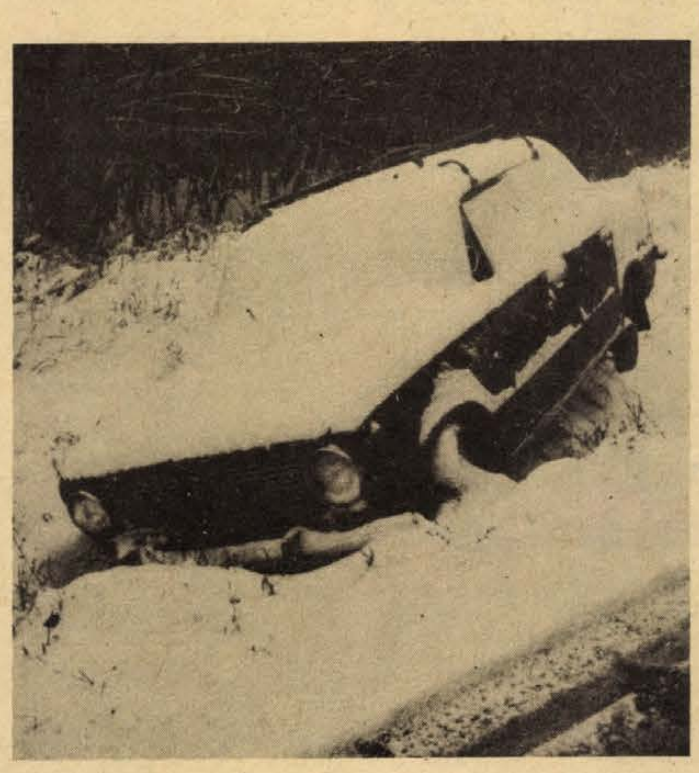

Árokba borult autó Árpádtetőnél

Bekopogott a tél

Omlás után helyreállítás a Széchenyi téren

Az első novemberi hétvége meghozta a telet. Vasárnap és hétfőn mintegy nyolccentis hó esett. A váratlan havazás nem okozott komolyabb fennakadást sem a közlekedésben, sem a szolgáltatásokban.

1922-ben már október 12-én lehullott az első hó, ám az elmúlt évtizedben nem volt arra példa, hogy november első fele havazást hozott volna. 1924–25 telén viszont február 7-ig kellett az első havas napra várni.

Vasárnap és hétfőn a hőmérséklet fagypont körül mozgott. Sószórók járták a megye és a város útjait, s ahol szükséges volt, megszüntették a síkosságot. Legtöbb dolguk a Mecsek és a mecseknádasdi völgyhidak környékén akadt. Néhány figyelmetlen s nem kellően óvatos autóst az Autóklub és az AFIT autómentő szolgálata segített ki az árokból. A Volán távolsági járatai hétfőn reggel 10–15 perces késéssel jutottak célba.

Nincs összefüggésben a havazással: vasárnapra virradóra pinceomlás történt a pécsi belváros szívében, a Széchenyi téren. Beszakadt az úttest, s hatalmas üreg vált láthatóvá a Nagy Lajos Gimnázium és a dzsámi között.

Eltörött itt a vízművek egy 80 milliméteres vezetéke. A víz elöntötte a Pécsi Galériát, ahol károkat okozott. A vízművek a sérült vezetékszakaszt kiiktatta, s így az ellátásban nem okozott gondot az omlás.

Vasárnap hajnalban az omlás következtében veszélyessé vált útszakaszt lezárták. Hétfőn a szakemberek megkezdték a helyreállítást. A Bányászati Aknamélyítő Vállalat brigádjai most tovább mélyítik az üreget, majd habarccsal tömedékelik. A több százezer forint értékű munka várhatóan több hetet vesz igénybe. Az is kiderült, hogy a távfűtő alagútként használt, tér alatti pincerendszer eliszaposodott. Az omlást okozó középkori üregeket korábban nem ismerték a szakemberek.

Megállapították, hogy szerencsések a statikai viszonyok, mert az úttest épségben maradt része alatt egy középkori falmaradvány támfalként biztosít. Ezért hétfőn délelőtt az útszűkületben újra megindulhatott a forgalom.

A Volán változatlanul terelőútvonalon közlekedteti több járatát, mert jelenleg még nem tartja megfelelőnek a feltételeket a Széchenyi téren való közlekedésre. A 30-as a Kürt utcától a főpályaudvar irányába a Landler Jenő úton – a Kórház téren és a Szabadság úton közlekedik. Új megállóhelyei: Kórház tér és Zsolnay-szobor. A 33-as, a 33/A, a 34-es, a 35-ös és a 44-es is terelőutakon jár, új megállóhelye a Kórház tér.

E.

Hó- és fagyszünet az őszi munkákban

A búza 78 százalékát vetették el
A kukorica fele még a földeken van

A vasárnap, hétfőn leesett hó Baranyában is megtörte az őszi betakarítási és vetési munkák múlt heti nagy lendületét. Szombaton még vetettek a gépek, arattak a kombájnok. Különösen az őszi búzavetésre koncentráltak nagy erőket a gazdaságok, s minden esély megvolt rá, hogy a november 7-re tett vállalást, a búzavetés befejezését teljesíteni tudják. Ez azonban már majdnem bizonyosan lehetetlen, hisz szombat estig a búzaterület 78 százalékán történt meg a vetés, s azóta a korán jött és reméljük nem sokáig tartó tél miatt kényszerpihenőre vonultak vissza a vetőbrigádok. Ha el is áll a havazás, egy-két nap derűs, szeles időre van szükség ahhoz, hogy a talaj kellően felszikkadjon, s a munkát folytatni lehessen.

Leállt a betakarítás is. Vasárnap és hétfőn csak a cukorrépa irányvonatok közlekedtek. Eddig ez a munka a gyári ütemezésnek megfelelően haladt, a terület 68 százalékán szedték ki a termést a földből. Most a vasúti depókból szállítják a répát a gyárnak.

Annak ellenére, hogy a napraforgó, a burgonya, a zöldség és gyümölcs — ez utóbbi 98 százalékban — betakarítása megtörtént, nagy értékek vannak még kinn a földön. Különösen a nagyüzemekben kedvezőtlen a helyzet, hisz a háztáji kukoricát már betakarították, a kisüzemi szőlőskertekben befejezték a szüretet. Nem úgy a tsz-ekben és az állami gazdaságok tábláin. Ezekben november 2-ig az idei szőlőtermés 68 százalékát takarították csak be. Az utóbbi két napban azonban ez a munka is leállt, hisz a télire fordult időben a szüretelő diákokat nem lehet igénybe venni. A legsúlyosabb lemaradás a kukoricabetakarításban van, a nagyüzemekben csak 46 százaléknál tart ez a munka, ami rosszabb az országos helyzetnél. Ennek oka a tavaszi esőzésekre, a kései vetésekre és újravetésekre vezethető vissza. A víztartalom még mindig 30 százalék felett van. Nagy a szemveszteség, magas a szárításra fordított energiaköltség. Csak az a biztató, hogy a kukoricakombájnok a fagyos talajon is épp oly jól tudnak menni, mint ha száraz lenne a föld.

Sok még az őszi teendő. A rossz idő elmúltával fokozott erőfeszítést kíván ez a tény a mezőgazdaság dolgozóitól.

— Rné —

Átadják a túszokat az iráni kormánynak

Khomeini ajatollah hétfőn engedélyt adott az 52 amerikai túszt fogva tartó „iszlám diákoknak", hogy foglyaikat átadják az iráni kormánynak.

Minderre egy nappal a teheráni parlament túszügygyel kapcsolatos döntése után került sor. A parlament — mint ismeretes — gyakorlatilag megismételte Khomeini korábbi feltételeit a túszok szabadonbocsátásával kapcsolatban. A teheráni rádió jelentéséből nem derült ki, mikor adják át a diákok a túszokat a kormány képviselőinek, sem az, hol tartózkodnak jelenleg az amerikai diplomaták.

A svájci kormány hétfőn készségét fejezte ki az iránt, hogy továbbra is közvetítő szerepet játsszon a túszügyben. A Swissair svájci légitársaság képviselője pedig közölte: közös iráni—amerikai felkérés esetén a légitársaság kész repülőgépeket küldeni az amerikai diplomaták Iránból történő elszállítására.

Új IBUSZ-irodát avattak tegnap délelőtt Komlón

(Tudósítás az 5. oldalon)

Avatóünnepség

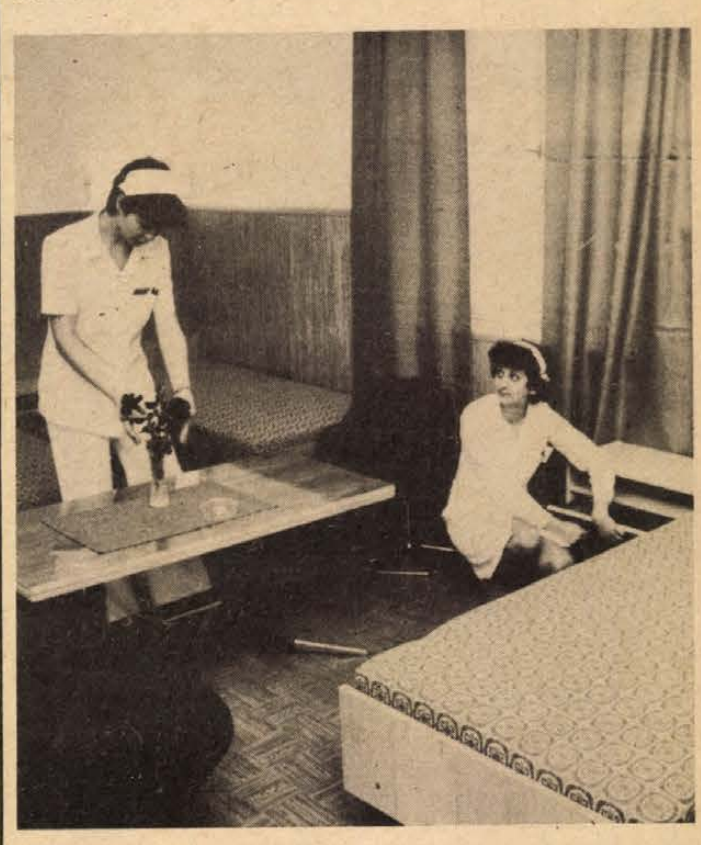

Az átadás előtt virágcsokrokkal díszítik a kényelmes, jól felszerelt kórtermeket az intézmény dolgozói Fotó: Proksza L.

Nappali kórház Harkányban

Egy nagyszerű összefogás eredménye

Elsősorban arra a kérdésre kell válaszolnunk: mi is az a nappali kórház? Ugyanis ezt a konstrukciót egészségügyünk nemigen ismeri, s a harkányi nappali kórház létesítése előtt mindössze egyetlen példát tudtunk volna erre Magyarországon mondani. *Dr. Keszthelyi Béla* címzetes egyetemi docens, a Harkányi Reumakórház igazgatója az alábbiakban adta meg a kérdésre a választ.

A mozgásszervi betegségek melegágya Baranyában a bánya. Mind a szénbányászaink, mind ércbányászaink évről évre több és több napot töltenek táppénzen, s gyógyításuk, regenerálásuk elemi kérdés. Ezt egyrészt ellátják az üzemorvosi szolgálatok – ott a Sikondai Szanatórium is –, de még mindig kevés az, amit tettünk. A reumatikus panaszok kezelése többnyire táppénzes idő alatt történik, s e kezelések hatékonyabbá is tehetők. Mégpedig azzal, hogy a kezeléseket követően néhány órás pihenést biztosítunk a betegnek. Ez a nappali kórház lényege: a két bányavállalat betegeit autóbusszal Harkányba szállítja kora reggel, itt megkaphatják a szükséges ellátást, állandó orvosi felügyelet mellett vannak, pihenhetnek, kikapcsolódhatnak, s délután az autóbusz ismét a családi körbe szállítja őket.

Az – egyelőre 22 ágyas – nappali kórházi részleget tegnap avatták ünnepélyesen a Harkányi Reumakórházban. *Dr. Kóbor József* megyei főorvos avató beszédében a lényegre tapintott, amikor kiemelte: egy példamutató összefogást is üdvözölnünk kell az átadás kapcsán. Ugyanis a harkányi kórház egy régi, használaton kívüli szárnyából a MÉV és a Szénbányák forintjainak segítségével sikerült a nappali kórházat tető alá hozni. Egy-egy ágy kialakítása úgy 25–26 ezer forintba került, s ez a bányavállalatok nélkül nem ment volna. Ugyanakkor dicséret illeti az ötletadókat – jelen esetben az egészségügyet, a reumakórházat – hiszen hasznos célra toborozták a forintokat, melyek munkájuk nyomán visszafizetődnek a bányák kasszájába. Hiszen gyógyító munkájuk arra irányul, hogy munkakészebb embereket adjanak vissza, csökkentsék a táppénzidőket.

Végezetül – mint azt megtudtuk – a tegnapi műszaki átadást követően fokozatosan benépesül a nappali kórház. Úgy tervezik, hogy e hónap közepén-végén fogadhatják az első betegeket, akik majd autentikusabb választ adnak a kérdésre: megérte-e a beruházás?

K. F.

Ma elnökválasztás az Egyesült Államokban

Kedden, november 4-én tartják az Egyesült Államokban az amerikai történelem 49. elnökválasztását. Az elnök és az alelnök, pontosabban az őket megválasztó elektorok mellett ezen a napon teljes egészében újraválasztják az amerikai képviselőház 435 tagját, a szenátus tagjainak egyharmadát és az államok kormányzóinak egy részét. Kedden 34 szenátusi és 13 kormányzói poszt sorsa dől el.

A szavazóhelyiségeket különféle időpontokban nyitják meg, s a hagyomány szerint New Hampshire állam néhány tucat álmatlanságban szenvedő polgára már hétfőn, illetve közvetlenül éjfél után leadja szavazatát. Az első eredmények azonban várhatóan csak november 4-én, kedden a kora esti órákban, magyar idő szerint éjfél után válnak ismeretessé. Mivel a szavazókerületeket az egyes államok törvényei szerint ugyancsak egymástól eltérő időpontokban zárják le, előre kiszámítható, hogy az első erőpróba Carter és Reagan között az idén Indiana 13 és Kentucky 9 elektori szavazatainak megszerzése lesz.

A szavazóhelyiségekben a választópolgárok nem elektorlistákra, hanem jelöltekre szavaznak. Az elnökjelöltek és alelnökjelöltek listáján 1976-ban

(Folytatás a 2. oldalon)

Harminc év a békéért

„Egyetlen nép, egyetlen személy sem képes egyedül megakadályozni a háborút, csak valamennyi nemzet minden népének közös akciója tudja elérni ezt a célt."

Frédéric Joliot-Curie mondta e szavakat a béke híveinek párizsi világkongresszusán néhány hónappal az Észak-Atlanti Szövetség, a NATO megalakulása után. Nagy árat fizettek a világ népei ezért a békéért, amelynek megőrzése, megóvása egy emberöltő alatt százmilliók legszentebb ügye lett: könnyeket, vért, emberéleteket, lerombolt gyárakat, szétdúlt otthonokat.

A magyar nép az elsők között csatlakozott a párizsi béke-világkongresszus felhívásához; képviselői 1950. november 4-én, a II. magyar békekongresszuson hitet tettek a népek barátsága, a vitás kérdések tárgyalások útján történő rendezése mellett: megalakították az országos béketanácsot.

Három évtizede e testület tolmácsolja népünk békevágyát a nemzetközi békemozgalom s a politikai élet különböző fórumain. Három évtizede, amikor nem sokkal a miénk után a II. béke-világkongresszus is összeült, fegyverek dörögtek a Távol-Keleten: Észak-Korea népe küzdött szabadságáért, függetlenségéért, demokratikus fejlődésének lehetőségéért az amerikai intervenciósok és délkoreai cinkosaik ellen. Sajnos, nem ez volt az egyetlen háború a népeket pusztító nagy világégés óta! Talán nem is telt el egyetlen nap sem anélkül, hogy valahol a világban ne robbantak volna gránátok, ne kerepeltek volna géppuskák. Ám abban, hogy a helyi háborúk nem terjedtek tovább, hogy a közel-keleti tűzfészek nem lobbantotta lángra az egész világot, a szocialista országok politikája, magatartása mellett nagy szerepe volt a nemzetközi békemozgalomnak.

Hatalmas utat tett meg az emberiség e 30 év alatt! A világ erőviszonyai 1950 óta nemcsak megváltoztak, de a szocializmus, a haladás, a béke híveinek javára módosultak; a szocialista közösség országai politikailag-katonailag megerősödve, mind nagyobb szerepet játszanak a történelmi folyamatok irányának és tartalmának meghatározásában. A gyarmati rendszer széthullását követően Afrika és Ázsia népei is az önálló fejlődés útjára léptek, a tudomány soha nem látott ütemű fejlődése új távlatokat nyitott az emberiség előtt, a távolságok összezsugorodtak, az átlagos életkor meghosszabbodott, s a természet újabb erőit állították az ember szolgálatába.

Ám amíg a tudomány legjobbjai a pusztító kórokkal, a rákkal, az éhínséggel vették fel a küzdelmet, addig mások újabb és újabb szörnyű fegyvereket találtak fel az ellenfél, a más hitet vallók, a másfajta eszmékért élők fenyegetésére, elpusztítására. A béke híveinek felelőssége ma nagyobb, mint valaha. Az enyhülés folyamatának feltartóztatása, a hidegháború parazsának újjáélesztése, a tőkés érdekek agresszív védelme, a világ csendőrének szerepére irányuló amerikai törekvések újraéledése ismét reális veszélyt jelent.

E veszély ellen küzdeni — utódainkért is vállalt — legfontosabb kötelességünk.

Ny. É.

Ma elnökválasztás az Egyesült Államokban

(Folytatás az 1. oldalról)

összesen 18—18 név szerepelt, de ezek a listák államok szerint különböznek, mert minden jelöltnek minden államban megfelelő számú aláírást kell gyűjtenie ahhoz, hogy a listára kerülhessen. Ez a folyamat a választások előtti utolsó órákig eltart. Az idei választásokon csak Jimmy Carter, a Demokrata Párt elnökjelöltje, Ronald Reagan, a Republikánus Párt hivatalos jelöltje és esetleg John Anderson képes valamennyi állam jelölőlistájára felkerülni. A többi jelöltek közül az Egyesült Államok Kommunista Pártjának elnökjelöltje — Gus Hall és alelnökjelöltje — Angela Davis — előreláthatólag 20 amerikai szövetségi államban kaphat szavazatokat.

Az államok törvényei értelmében az a jelölt, aki az államban a legtöbb választói szavazatot (popular vote) kapja, az állam összes választó-képviselőjét (electoral vote) megnyeri. E szabály alól az egyetlen kivétel Maine állam, ahol a győztes két elektori szavazatot kap, a másik kettő aszerint oszlik meg, hogy az állam két kongresszusi képviselőválasztó körzetében melyik elnökjelölt szerzett többséget.

Az 1980-as választások előkészületei folyamán számos közvéleménykutatási eredményből az derült ki, hogy Carter a szavazatok abszolút számát tekintve vezet, az elektorok száma tekintetében viszont Reagané az elsőség. Ennek az az oka, hogy államonként nem azonos számú szavazópolgárra jut egy elektor. A nyugati országrész kis népességű államainak többségében az elektorok lakosság számához viszonyított száma jóval nagyobb, mint a sűrűn lakott középnyugati, déli és keleti államokban.

Az Egyesült Államok elnökének megválasztásához 1980-ban minimum 270 elektori szavazat szükséges, az összesen 538 elektor abszolút többsége. Ugyanez vonatkozik az alelnökre.

Carter elnök vasárnap — választási kampányát megszakítva — visszatért a Fehér Házba, hogy „megvizsgálja az iráni parlament döntésével létrejött helyzetet". Patetikus hangú nyilatkozatot tett, amelyben „pozitív alapnak" minősítette a határozatot, de az iráni követelések részleteinek tisztázásától tette függővé az amerikai választ.

Huszonnégy órával a szavazóhelyiségek megnyitása előtt az elnök érzékeltette: az Egyesült Álamok és a maga „méltóságának" megőrzése fontosabb számára a túszok hazahozásánál.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Giscard—Schmidt találkozó

Helmut Schmidt nyugatnémet szövetségi kancellár és Valéry Giscard d'Estaing francia államfő november 10-én megbeszélést tart az Elysée palotában — erősítette meg hétfőn a francia köztársasági elnök hivatala.

A találkozót Schmidt kancellár kérte. Megfigyelők emlékeztetnek rá, hogy Giscard d'Estaing személyében az első nyugati államfő fogadja Schmidt kancellárt az október 5-i nyugatnémet parlamenti választások óta. A november 10-i tárgyalás napirendi pontjai nem ismeretesek. A legutóbbi négyszemközti találkozót Giscard elnök és Schmidt kancellár március 16-án tartotta Hamburgban.

◆

✦ MADRID: Egyetlen küldöttség sem kért szót a madridi találkozó előkészítő tanácskozásain hétfőn, így mind a délelőtti, mind a délutáni ülés csak néhány percig tartott. Egyébként igen sok, különösen nyugati, küldöttségvezető nem is tartózkodik a spanyol fővárosban. Mindez megerősíti sajtókörökben azt a véleményt, hogy jóllehet egy hét múlva meg kell kezdődnie az érdemi találkozónak, a nyugati küldöttségek meg kívánják várni a keddi amerikai elnökválasztás eredményét, mielőtt véglegesen kialakítanák álláspontjukat a madridi találkozó napirendjének, szervezetének és időbeosztásának kérdéseiben.

✦ *ATHÉN: Emilio Colombo olasz külügyminiszter hétfőn kétnapos hivatalos látogatásra Athénba érkezett. Az olasz külügyminiszter nemzetközi kérdésekről és országaik kapcsolatairól tárgyal a görög vezetőkkel.*

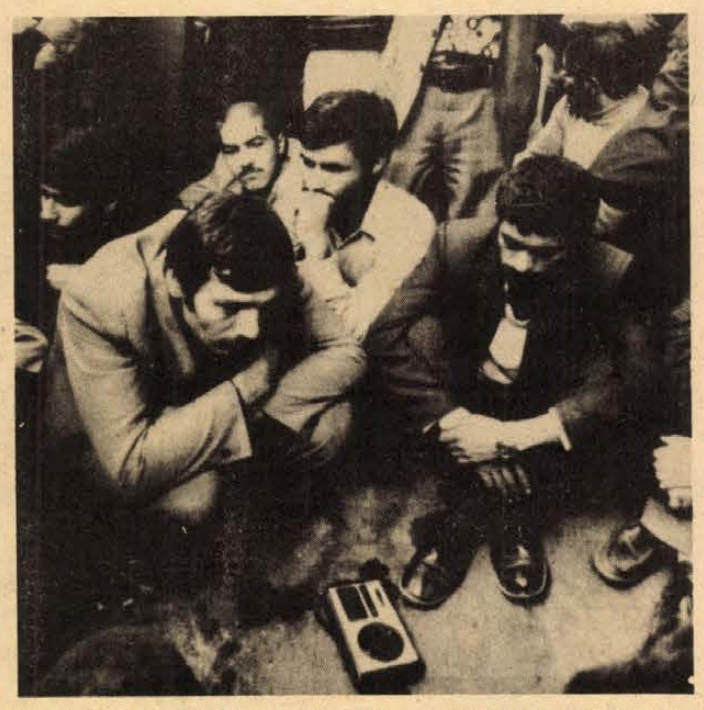

Az iráni parlament jóváhagyta azokat a feltételeket, amelyek teljesítése esetén sor kerülhet az amerikai túszok szabadonbocsátására. Képünkön: teherániak hallgatják a madzslisz ülésén hozott döntést.

✦ *ASCHAFFENBURG: Az aschaffenburgi bíróság hétfőn „elegendő bizonyíték hiányában" fölmentett két volt nácit, akik a második világháború idején a jaworznoi (Lengyelország) koncentrációs táborban 21 foglyot gyilkoltak meg. A bíróság 150 tanú meghallgatása után sem volt képes bizonysággal megállapitani a két férfi bűnösségét.*

✦ VARSÓ: Hétfőn megbeszélések kezdődtek Varsóban Jozef Czyrek lengyel és Nguyen Co Thach vietnami külügyminiszter között. A vietnami politikust a nap folyamán fogadta Henryk Jablonski államfő és Stanislaw Kania, a LEMP KB első titkára.

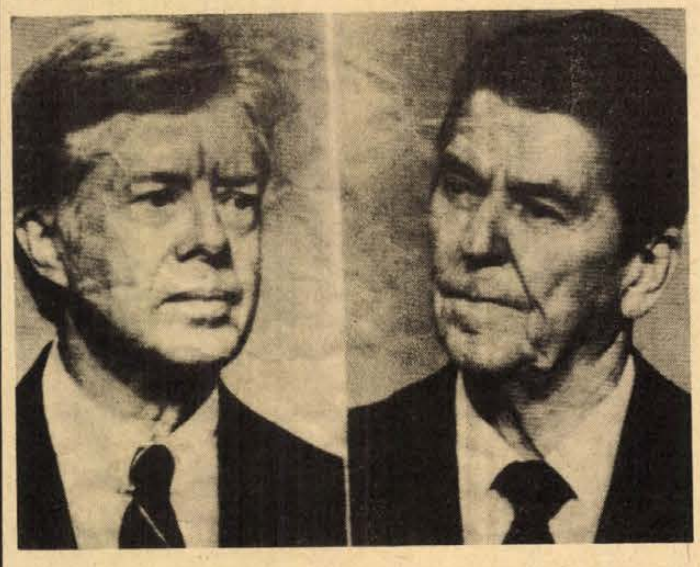

Ma tartják az elnökválasztást az Egyesült Államokban. Képünkön: Carter (balra) és Reagan között a közvéleménykutató intézetek szoros eredményt jósolnak.

Jugoszláv szabad piac

A jugoszláv kormány határozatot hozott a kiskereskedelmi „árak liberalizálásáról" — számos olyan iparcikk és mezőgazdasági-élelmiszeripari termék árának a kereslet-kínálat törvénye szerinti szabadpiaci kialakulásáról.

A jugoszláv belső piacon a jövőben szabadon alakul többi között a személygépkocsik, tartalék alkatrészeik, az épületfa, bútor, mindenfajta lábbeli, bőrdiszműáru, számos vegyipari termék, golyóstoll, hanglemez, kozmetikai cikkek, műanyag ruhák, háztartási berendezések, porszívók, gyorsforralók, rádió- és tv-készülékek, lemezjátszók, kéziszerszámok, finommechanikai műszerek, számos élelmiszer, az étolaj, cukor és cukorka, méz, liszt, ecet, sütőpor, csomagolt készétel, gyümölcs és főzelék-konzerv, szeszes és üdítő ital, dohány és cigaretta, játékszer, hangszer, sportfelszerelés, arany- és ezüstékszer, irodafelszerelés, légi közlekedés, postai díjszabás stb. ára.

A szövetségi kormány döntését azzal indokolta, hogy a jövőben a vállalatoknak kell dönteniük a árpolitikáról és az árak kialakításáról.

Egy harmadik rendelkezés az „egységes húsárakról" szól. Ez kimondja, hogy a sertéshús átlagos kilogrammonkénti ára ezentúl az egész ország területén 98,40, a marhahús 82,25, az üszőhús 101,20, a borjúhús pedig 107,64 dinár lesz. Az új árlista szerint 1 kg sertéskaraj és comb ára 125,05 dinár lesz.

◆

✦ NEW YORK: Az ENSZ-közgyűlés szociális kulturális és humanitárius bizottságában felszólalt Erdős André, a magyar küldöttség tagja. Az 1981-re meghirdetett ifjúsági év kapcsán rámutatott a fiatalság előtt álló nemzetközi feladatokra és tájékoztatott az európai ifjúsági és diákszervezetek együttműködési szervezetének nemrégiben Budapesten tartott első konzultatív találkozójáról. A magyar küldött sürgette a gyermekek jogairól szóló egyezmény mielőbbi kidolgozását és üdvözölte az idősek 1982-re összehívott világértekezletének előkészületeit. A szónok kitért a rokkantak 1981-ben tartandó nemzetközi évére is, ismertetve a budapesten alakult szervező bizottságnak a magyarországi rendezvényekre vonatkozó elképzeléseit.

✦ *WASHINGTON: Ha Carter elnök megengedi, hogy a sah által vásárolt — és kifizetett — amerikai fegyvereket Iránba szállítsák, a Pentagon minden nehézség nélkül meg fogja oldani ezt a feladatot — jelezték vasárnap a washingtoni hadügyminisztériumban. A Pentagon szóvivője néhány nappal ezelőtt azt mondta, hogy a szállítások „nagyon-nagyon gyorsan lebonyolíthatók". Mint ismeretes, az Egyesült Államok bankjaiban és raktáraiban „befagyasztott" iráni javak között 500 millió dollár értékű fegyver és fegyverzet-alkatrész is van. A Teheránban fogva tartott amerikai túszok szabadon engedésének egyik feltétele az Egyesült Államokban visszatartott iráni javak kiszolgáltatása.*

Az MSZMP küldöttségének kubai látogatása

A Kubai Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására október 28-a és november 2-a között látogatást tett Kubában az MSZMP küldöttsége Berecz Jánossal, a Központi Bizottság tagjával, a KB külügyi osztályának vezetőjével az élen. A küldöttséget fogadta Osvaldo Dorticos, a Kubai KP KB Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese.

A küldöttség megbeszéléseket folytatott Jesus Montanéval és Manuel Pinieróval, a Kubai Kommunista Párt KB osztályvezetőivel, a KB tagjaival.

Az elvtársi légkörben és a teljes egyetértés szellemében lezajlott megbeszéléseken kölcsönösen tájékoztatták egymást pártjaik tevékenységéről és véleménycserét folytattak a világhelyzet és a nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdéseiről, különös tekintettel a nemzeti felszabadító mozgalmak harcának elvi és konkrét kérdéseire.

A két párt képviselői kifejezték szolidaritásukat a kegyetlen terror és az imperialista beavatkozás veszélye ellen küzdő salvadori néppel és Latin-Amerika népeinek antiimperialista harcával. Megelégedéssel méltatták a két párt kapcsolatainak fejlődését és együttműködésének eredményeit.

A megbeszéléseken részt vett Jakus Jenő, a Magyar Népköztársaság havannai nagykövete.

A küldöttség hétfőn hazaérkezett Budapestre.

LAPZÁRTA

Padzsai iráni miniszterelnök szóvivője hétfőn pontosította a PARS iráni hírügynökség értesülését, amely szerint az amerikai túszokat átadják Algériának. A szóvivő leszögezte: Algériát csak akkor bízzák meg ezzel a közvetítő szereppel, ha Washington teljesíti a túszok szabadon bocsátása fejében Irán által szabott valamennyi feltételt. Az algériai kormány szóvivője hétfőn közölte: Algírban „tanulmányozzák" Irán és az Egyesült Államok nyilatkozatait a túszok szabadon bocsátásáról. Eddig ez volt az első és egyetlen hivatalos algériai állásfoglalás azzal az iráni bejelentéssel kapcsolatban, amely szerint az észak-afrikai állam szerepet játszhat a túszügy megoldásában. A túszokat őrző „iszlám diákok" hétfőn Padzsai miniszterelnökhöz intézett üzenetükben felszólították a kormányt: nevezzen ki megbízottat, akinek átadhatják az amerikai diplomatákat. A kormányszóvivő ezzel kapcsolatban közölte, hogy a megbízottat még nem nevezték ki ugyan, de a túszok átadása hamarosan megtörténik. Mint a teheráni rádió hétfőn jelentette, az „iszlám diákok" elhatározták, hogy az „iraki fronton folytatják a harcot".

✲

A TASZSZ szovjet hírügynökség hivatalos nyilatkozatban cáfolta azokat az egyes iráni sajtótermékekben az utóbbi időben megjelent híreszteléseket, amelyek szerint az iraki csapatok hadműveleteiben állítólag szovjet tanácsadók is részt vesznek. Ezek az állítások — hangsúlyozza a nyilatkozat — minden alapot nélkülöznek, s pusztán a Szovjetunió rágalmazására és az iráni közvélemény dezinformálására specializálódott iráni tömegtájékoztatási eszközök koholmányai.

Kommentár

Kulcs – zár nélkül?

— A megoldás kulcsa — jelentette ki dr. Kurt Waldheim — most már az Egyesült Államok kezében van. Az ENSZ-főtitkár véleménye jogosnak tűnik, de alighanem ez az az eset, amikor akár a kulccsal, akár a zárral még mindenféle váratlan bajok lehetnek.

Annyi mindenesetre biztos, hogy az iráni fővárosban — jól érzékelhetően hosszú és éles belső küzdelem után, s nyilvánvalóan az iráni—iraki háború sürgető körülményei miatt — ozok az erők kerültek fölénybe, amelyek legalább hajlandók elmozdítani a holtpontról a pontosan egy esztendeje húzódó túszügyet.

Persze, meglehetősen felemás, ami történt. Az a tény, hogy a teheráni deklaráció egyáltalán — két nappal az amerikai elnökválasztás előtt — megszületett, kétségtelenül segíthet Carter reményeinek, de korántsem olyan mértékben, ahogyan ezt hívei várták.

Fontos, hogy világosan lássuk a teheráni nyilatkozat jellegét. Tévedés lenne azt hinni, hogy a deklaráció már magáról a szabadon bocsátásról intézkedik. Pillanatnyilag ennél kevesebb történt. Annyi, hogy az iráni nemzetgyűlés immár hivatalosan és több szempontból gondosan időzítve ismételte meg Khomeini ajatollah voltaképpen már ismert döntését. Eszerint az imám közismert négy feltételének teljesítése esetén (be nem avatkozás, a befagyasztott iráni pénzek feloldása, a sah vagyonának visszaszolgáltatása és lemondás minden jogi és egyéb kártérítési igényről) Teherán hajlandó szabadon engedni az ötvenként amerikai diplomatát, de csak „szakaszosan", a feltételek megvalósulásának arányában.

Mit jelent ez a gyakorlatban?

Azok, akik Iránban vagy az Egyesült Államokban azt remélték, hogy a parlament döntése kézzelfogható választási előnyhöz juttatja Cartert és ráadásul frontáttöréshez vezet az iráni—amerikai viszony szempontjából a Közép-Keleten — csalódtak. Az iráni döntés jól tükrözi egy rendkívül szorult helyzetben lévő, saját kuliszszái mögött belső viaskodást folytató vezetés eltökéltségét bizonyos alapelvek további fenntartására.

Hogy mi lesz ezután? — azt éppúgy a közeljövő dönti el, mint azt, hogy mennyit segített a teheráni határozat a keddi szavazáson a Fehér Ház mai gazdájának.

Harmat Endre

Csak a minőség javítása segít

Talpra áll-e a Pécsi Cipőipari Szövetkezet?

Női cipőfelsőrész tűzödei szalag a Pécsi Cipőipari Szövetkezetben

Az amerikai piac helyett az NSZK-beli cégek kapnak zöldutat

Először maradt alul a világpiaci versenyben a több évtizedes múltra visszatekintő és jó hírű Pécsi Cipőipari Szövetkezet. A lesújtó tény felrázta az ötszáz fős kollektívát és tavasszal intézkedési terv született az 1979 közepén jelentkező és mindinkább súlyosbodó gondok felszámolására.

Mi okozta az értékesítési nehézséget? A legjelentősebb partnerünk, az USA-beli Caressa Cég egyebek között azért reklamált, hogy a fedő talpbélés felpöndörül. A minőségi kifogásokat csak tetézte, hogy a pécsiek nem szállítottak pontosan, a szállítási határidő gyakran két hetet is csúszott. Elsősorban azért, mert a Caressa Cég nem biztosította időben az anyagot. A csatot, a sarkot, valamint a felsőbőrt is az amerikaiak adták. A szövetkezet és a Tanimpex Külkereskedelmi Vállalat továbbra is kitartott a nagy dollárhaszonnal kecsegtető tőkés export mellett, miközben a Caressa Cég kettévált, amit a pécsi partner sínylett meg. A Caressa három hazai üzemmel tartotta a kapcsolatot és mindegyik munkája ellen kifogást emelt. A legjelentősebb magyarországi gyártója egyébként Pécs volt.

A biztosnak tartott amerikai piac idei, februári végleges elvesztése váratlanul érte a szövetkezetet, éppezért a régi és jól bevált NSZK-üzleteit igyekszik felerősíteni, hogy a dollárkiesést pótolja. Így sem győzik a nyugatnémet megrendelések kielégítését, a szállítási határidők tartását, ugyanis súlyos kellékanyag-hiánnyal küszködnek. A svédeket belga vevőkkel pótolták, sőt francia megrendelőket is sikerült megnyerniük. A szocialista országok közül a Szovjetunión, Lengyelországon kívül most új vásárlójuk Románia.

Már 1979-ben csökkent a nyereség és ezt az évet sem fogják kedvezőbb eredménnyel zárni annak ellenére, hogy a tavalyinak megfelelően idén is átlag 400 ezer pár női cipőt állítanak elő. A problémákat, az intézkedési terv szerint, a jövő év közepére akarják megszüntetni.

A szövetkezetben, ahol a dolgozók nyolcvan százaléka nő, nem uralkodik pánikhangulat, nem nőtt a kilépők száma. Vállalják az áldozatot és immár egy hónapja túlóráznak szombat, sőt vasárnap is.

A „vészhelyzetben" elsősorban a minőség javítására fordítanak nagy gondot. Így a nyugatnémet ragasztók helyett hazaiakat szereznek be a Minőségi Cipőgyár tapasztalatai alapján a Váci Taurus Gumigyárból. A nyugati ragasztók gyakran késtek és hiába kifogásolták a minőségüket. A Bőripari Kutató Intézet szakemberei segítettek a hazai gyártó felkutatásában. A Taurus ragasztóit három hete használják is. Átállnak a hazai kikészítő szerekre, melyeket a Budalakk gyárt és a Bőrker Vállalat forgalmaz. A Bőrker szakemberei már a vizes alapú kikészítő szerek használatára tanítják a dolgozókat, hogy a lábbeli bőrjellege – szakszóval a valódi barkarajza – érvényesüljön például a bársonyos felület és a selymes, magas fény révén.

A gépesítettség fokát tovább emelik a talpelőkészítésben és a talpbélés-összeszerelésben, míg a foglalás műveletét a korábbi két gép helyett majd egy végzi. A műszaki fejlesztéssel munkaerőt szabadítanak fel, hogy az aljaüzem létszámhiányát enyhítsék. Ugyanezért a bükkösdi tűzödéjükből és talpbélés-előkészítő kisüzemükből tíz embert hoztak át Pécsre, sőt helyben a tűzödéből és a szabászatból is csoportosítottak át dolgozókat. A pécsi központi üzem munkáskézzel való ellátása égetően fontos feladat még úgyis, hogy a csökkenő létszámmal küszködő bükkösdi üzemüket veszik igénybe. Mindezek ellenére újabb cipész-szakmunkások jelentkezését várják a Madách utcában.

Szigorították a gyártásközi ellenőrzést és arra törekednek, hogy a három meós csak a minőséget ellenőrizze elsősorban a szabászatban, a tűzödében, a talpelőkészítésben és a minőségi prémium meghatározásába beleszólhasson. Ezen kívül a gyártáselőkészítésre és a kapacitás ésszerű lekötésére is nagy hangsúlyt fektetnek, főként azért, hogy a határidőt tartsák és a számukra is kedvező szállítási időpontokat határozhassanak meg.

A gondok megszüntetésén munkálkodik a felügyeleti szervük, a Ruházati Szövetkezetek Szövetsége műszaki irodája. A budapestiek munkaszervezési tervet dolgoznak ki és a helyszínen gyakorlati tanácsokat nyújtanak, hogy az aljaszalagon műszakonként a jelenlegi 700–800 pár késztermék helyett 1000-et gyártsanak.

Nagyon sok munka vár a kollektívára, *Foki Jenő*, a szövetkezet elnöke szerint.

Szövetkezetünk tagságának a szakmaszeretete, hűsége – a szervezési intézkedési tervek pontos betartása mellett, – garancia is arra, hogy a jelentősen megnövekedett minőségi, esztétikai követelményeknek határidőre eleget tudjunk tenni. A rugalmas átállási készségünket nehezíti az anyagellátás, de ezen belül elsősorban az esztétikailag is megfelelő kellékanyagok hiánya."

A rendkívül nehéz helyzetről *Gábor István*, a RUSZÖV elnöke így vélekedik:

– Jó hírű, nagy múltú szövetkezetünkről van szó, melyet több millió forinttal támogatunk, hogy talpra álljon. Bízunk abban, hogy a szervezési intézkedések nyomán javul a minőség és határidőre szállítanak.

Csuti János

Gyorsan kiürülő raktárak

Zakók, öltönyök

Alacsonyabb vételár, növekvő kereslet

Óriási a kereslet az öltönyök iránt, ami 1979 utolsó negyedéve óta tart. A januári árrendezés csak tovább fokozta a vásárlási lázat, ugyanis az öltönyök ára csökkent átlag 800–1000 forinttal és most a legdrágább is körülbelül 2000 forintba kerül. A világpiacon a gyapjúszövet, a gyapjúszintetika, a szintetikus alapanyagok és néhány kellékanyag ára mérséklődött és ezt figyelembe vette a hazai ruhaipar.

Mindenféle fazon elkel, de különösen felkapottak a szombathelyi Styl-öltönyök, és a Vörös Október Férfiruhagyár termékei a szép kivitel, a javuló minőség miatt is, és felveszik a versenyt a kisiparosok kínálatával. A kereskedők egyébként attól tartottak, hogy az év végi fokozott vásárlói kedv megcsappan.

A Baranya, Somogy és Tolna megyét ellátó Tritex Kereskedelmi Vállalat raktáron lévő készletei hirtelen az üzletekbe kerültek. Korábban előfordult, hogy húszezer öltönyt is raktároztak, most viszont csak pár napos a raktározás és a készletezési költségük a minimumra csökkent. A pécsi székhelyű vállalat 1979-ben, szeptember 30-ig eladott 26 000 férfiöltönyt, míg idén ugyanezen időszak alatt 37 500-at értékesített. Az értékesített fiú nagykamaszöltönyök száma ugyancsak a háromnegyedévi forgalmakat összehasonlítva a tavalyi 10 200-ról idén 16 000-re nőtt. Erre az éve például 53 000 férfiöltöny eladását tervezték.

Az árubeszerzők számára serkentő a gyorsan kiürülő raktár. Az áruért többet utaznak, mint a korábbi esztendőkben, hogy az öltönykínálat zavartalan maradjon a Dél-Dunántúlon. Több mint száz konfekciót készítő gyárat, szövetkezetet keresnek fel rendszeresen, hogy a szükséges mennyiséget előteremtsék. Alig egy éve még csak nyolcvan gyártó partnerrel tartották a kapcsolatot. Mindezek ellenére a kártolt zakók, a sportosabb fazonú, valamint a sötét öltönyök néha hiányoznak, mivel kevéssel rukkolnak ki a gyártók.

A gyártók nehezen elégítik ki a fokozódó keresletet és óvatosan kötik a szerződéseket a belföldi kereskedőkkel. Hivatkoznak arra, hogy az eddig dollárért vásárolt fonalak, festékek nagy részére importkorlátozás született és most keresik a hazai vagy szocialista országokbeli beszerzés lehetőségeit. Népgazdasági okok miatt fontos kötelességük, hogy elsőként a szocialista és a tőkés megrendelőknek gyártsák le az árut. A fésűs öltönyeink például népszerűek többek között a Szovjetunióban, Svédországban és Afrikában és az innen érkező megrendeléseket alig győzik. A ruhaipari üzemekben továbbra is súlyos a munkáshiány, így kevesen mennek szövő- és kikészítő munkásnak, valamint szalagon dolgozó varrónőnek.

A Tritex Kereskedelmi Vállalat arra törekszik, hogy maga szerezzen be alapanyagot és gyorsan feldolgoztassa. Így jut még több öltönyhöz. Idén a tavalyinál húszmillió forinttal többet fordítottak erre a célra és ilyen megrendelés szerint dolgozik az Egri Ruhaipari Szövetkezet, a Nagybajomi Somogy Ipari Szövetkezet, a Zalaszentgróti Rekord Ruházati Szövetkezet.

Cs. J.

Erősödnek a kedvező folyamatok

Gazdálkodásunk mérlege

A Pénzügyminisztérium vállalatokat és szövetkezetek ellenőrző országos szervezete az első félévi mérlegbeszámolók alapján értékelte az ez évi gazdálkodást. Az elemzések és a mintegy 1500 vállalatra és szövetkezetre kiterjedő vizsgálatok szerint általánosságban az állapítható meg, hogy erősödnek azok a kedvező folyamatok, amelyek a népgazdaság egyensúlyi helyzetének helyreállítását szolgálják.

A tavalyihoz képest lényegesen javult a gazdálkodók pénzügyi helyzete. Mintegy felére csökkent azoknak a vállalatoknak és szövetkezeteknek a száma, amelyek kötelezettségeiket huzamosabb időn át sem tudják teljesíteni.

Az év elején széles körben jellemző bizonytalanság fokozatosan mérséklődik. Átmeneti – helyenként, egyes területeken még ma is előforduló – zavaroktól eltekintve megállapítható, hogy a vállalatok és szövetkezetek többségének tevékenysége egyre inkább megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeket az új, szigorúbb jogszabályok közvetítenek számukra.

Az 1980. évi gazdálkodás összeségében kedvező eredményeit számos ellenőrzési tapasztalat is megerősíti.

Mindenki számára ismert, hogy az ár- és szabályozórendszer változása az eddigieknél takarékosabb gazdálkodásra ösztönzi a vállalatokat. Az országos ellenőrzések során számos ágazatban tapasztaltak a revizorok olyan sajátos költségcsökkentő intézkedéseket, amelyek arra utalnak, hogy az esetleges nyereségcsökkenést a vállalatok az eddiginél ésszerűbb és takarékosabb költséggazdálkodással igyekeznek ellensúlyozni. Ez a jelenség a könnyűiparban, az építőiparban, a belkereskedelemben egyaránt észlelhető.

A vizsgálatok megállapításai azt is jelzik, hogy a vállalatok egyre inkább kihasználják a társulási formából származó gazdasági előnyöket. E társulások tevékenységének kezdeti eredményei már megmutatkoznak például a gyorsabb termékszerkezet-változásban, a gazdaságosabb nyersanyagbeszerzésben, a külpiaci követelményekhez való rugalmasabb alkalmazkodásban, az esetenként elért magasabb exportárakban. Ugyancsak kedvező jelenség, hogy a termelőüzemek is egyre gyakrabban társulnak egymás között gazdálkodási gondjaik enyhítésére. E társulások feladata a kapacitáskihasználás növelése mellett a fejlesztési források koncentrálása, valamint az alkatrészekkel, anyagokkal való szervezettebb gazdálkodás. Ilyen építőipari társulások működnek eredményesen már Csongrád, Győr-Sopron, Veszprém, Szabolcs-Szatmár és Hajdú-Bihar megyékben.

A revizorok számára mindig különös öröm, ha a hibák mellett vagy azok helyett az ésszerű gazdálkodás konkrét jeleit és annak eredményességét tárhatják fel. Nem szabad azonban elhallgatni azt sem, hogy sok száz vizsgálat tapasztalata olyan jelenségekre is felhívja a figyelmet, amelyek nem szolgálják a népgazdasági tervben és az állami költségvetésben meghatározott célok elérését.

A világpiacnak gazdaságunk egészére gyakorolt, mindig érzékelhető és gyakran kedvezőtlen hatása, a gazdasági kényszer, a fokozódó bel- és külpiaci verseny, a feltételek nehezülését jelenti. Az ezt közvetítő „keményebb" és normatívabb szabályozás az eddigieknél nagyobb ösztönzést ad a vállalatok ésszerű kockázatvállalása kibontakozásához, tevékenységükben a vállalkozás jellegű elemek fokozottabb térhódítása mégis vontatott.

Az országos ellenőrzési tapasztalatok arra is felhívják a figyelmet, hogy annak ellenére, hogy sok vállalat és szövetkezet irányozta elő a termelés és a forgalom mérséklését, ezt nem hangolta kellően össze mégsem a készletek csökkentésével, a nélkülözhető létszám átcsoportosításával. Megfigyelhető még mindig az a törekvés is, hogy egyes gazdálkodó szervek a hatékonyság javulása nélkül próbálnak partikuláris érdekeiknek érvényt szerezni. Nem általános jelenség, de mindenképpen figyelmet érdemel, hogy a visszafogottabb termelés, illetve értékesítés új ellentmondásokat hoz felszínre. A hatékonyság erőteljesebb javítására mérsékeltebb ütemű gazdasági növekedés esetén kisebb a lehetőség. Ezért néhány vállalat inkább az áremelésekben keresi és találja meg a megoldást az ésszerű takarékosság érvényesítése helyett.

A vállalatok alkalmazkodóképességének javulása mellett az egyes problémák megoldását többször még mindig inkább külső- vagy felügyeleti szervektől várható segítségben látják, nem ritka az egyes szabályozó elemek módosítása iránti igény megfogalmazása sem.

A gazdálkodás szabályszerűségének vizsgálati megállapításai alapján arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy nem minden gazdálkodó szünteti meg az ismétlődő hiányosságokat, az elszámolás fegyelme, a számviteli rend nem javult kellő mértékben. Akad számos olyan vállalat is, amely több adót fizetett, mint amennyi a kötelezettsége volt, miközben mások nem vagy csak kevesebbet fizettek az indokoltnál. Ezek a jelenségek azt bizonyítják, hogy a szakemberek még mindig nem alkalmazzák megfelelően az előírásokat, a jogszabályokat.

Mit ajánlhat az ellenőrzés? Mindenekelőtt felhívja a gazdálkodó szervezetek vezetőinek figyelmét arra, hogy a feltárt hiányosságok kijavítására, megelőzésére a szükséges intézkedéseket késlekedés nélkül tegyék meg. A hibák megelőzésénél hasznos segítőtárs a belső ellenőrzés. Ha a vállalatvezetés a külső és a belső ellenőrzéssel jól működik együtt, és a vizsgálatok megállapításait ésszerűen hasznosítja, az ellenőrzés segítséget jelent a gazdálkodás tartalékainak feltárásához, így a hatékonyság növeléséhez.

Dr. Székelyhidi Gyula

HÍREK

1980. NOVEMBER 4 KEDD AZ ÉV 45. HETE

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából KÁROLY nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.32 — nyugszik 16.22 órakor. A Hold kél 2.44 — nyugszik 15.24 órakor.

Kétszázhúsz évvel ezelőtt, 1760. november 4-én született Hajdúdorogon, és 73 éves korában, 1833 szeptemberében halt meg Bécsben Görög Demeter író és szerkesztő, a magyar irodalom jelentős szervezője, mecénása.

Középiskolai tanulmányainak elvégzése után Bécsben tanult, majd hosszú ideig egy főhercegi családnál nevelősködött. 1789-től Kerekes Sámuellel közösen adta ki Bécsben a Hadi és Más Nevezetes Történetek-et, nagyobbrészt a háborús eseményekről szóló hírekkel; ez a folyóirat jelent meg 1792-től Magyar Hirmondó címmel. Görög Demeter legnagyobb szerkesztői sikere az állandó olvasóközönség kialakítása volt. Lapja, amely a nemesi mozgalom fontos orgánumává vált, pályázatot is hirdetett, s ennek eredményeként született meg Gyarmathi Sámuel „Okoskodva tanító nyelvmestere", valamint a „Debreceni Magyar Grammatika."

Görög Demeter bőkezűen támogatta az irodalmat és számos művet jelentetett meg saját költségén. Értékes térképészeti munkát is végzett, és eredményesen foglalkozott a szőlészettel.

Az üzletek ünnepi nyitvatartása

Pécsett a november 7-i kettős ünnep alkalmával megváltozik a boltok és a vendéglátóipari egységek nyitvatartási ideje.

November 6., (csütörtök): a kétműszakos élelmiszerboltok (ABC áruházak), a vásárcsarnok és a piacok 17 óráig tartanak nyitva. Az egyműszakos élelmiszerboltok nyitvatartási ideje 1—3 órával meghosszabbodik. Az iparcikkboltok és vendéglátó egységek szombati nyitvatartás szerint árusítanak.

November 7. és 8., (péntek, szombat): NOSZF ünnepe és heti pihenőnap. A vásárcsarnok és a piacok, valamint az üzletek zárva tartanak. A vendéglátóhelyek november 7-én szombati, 8-án vasárnapi rend szerint árusítanak.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: szünnap.

MOZI

Petőfi: Osceola (hn3, hn5) Krisztus megállt Ebolinál (hn7)

Kossuth: A kofa és a költő (10, 12, f5) Az 51-es dosszié (f7, f9)

Tanárképző Főiskola: Az ördög menyasszonya (5) Karate (f8) **Rákóczi:** Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Folytassa cowboy! (6) **Jószerencsét:** Negyedik fázis (4, 6) **Vasas, Kodály:** Békeidő (f6) **Vasas, Május 1.:** Júliusi találkozás (f6) **Mohács:** Szent Péter esernyője (6) Őszi maraton (8) **Komló, Zrínyi:** Elned kell! (4) Picasso kalandjai (6, n9) **Komló, Május 1.:** Gyere, igazodj el! (f5, f7) **Szigetvár:** Negyedik akadály (4) Szerelem szieszta idején (8) Békeidő első napja (6) Szovjet filmek fesztiválja városi, járási ünnepi filmbemutató. **Siklós:** Vadállatok a fedélzeten (7) **Harkány:** A fekete halál (7) **Bóly:** Halál az életért (7) **Pécsvárad:** Egy másik férfi és egy másik nő (7) **Sásd:** Hintó géppuskával (7) **Sellye:** Ki beszél itt szerelemről? (7) **Villány:** A tajga császárának végnapjai (5, 7) **Szentlőrinc:** Dicsőségre ítélve (7)

időjárás

Várható időjárás kedd estig: időnként felszakadozó felhőzet, kevesebb csapadék. A havazást egyre többfelé váltja föl havas eső, eső. Időnként megélénkülő keleti, délkeleti szél. Hajnalban párásság, helyenként köd. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4 —plusz 1 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden általában 5 fok körül, északnyugaton 0 fok közelében.

Távolabbi kilátások szerdától szombatig: változóan felhős idő, helyenként futó zápor kialakulhat. Hajnalban párásság, többfelé köd várható. Tovább folytatódik a felmelegedés. Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 1—plusz 3 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 4—plusz 8 fok között. Jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

Megyei ifjúsági könyvnapok

Második alkalommal rendezik meg Baranyában a megyei ifjúsági könyvnapok rendezvénysorozatát. A megyei megnyitó ünnepséget a pécsi Ifjúsági Házban november 3-án délután tartották, melynek keretében, többek között bábkészítési versenyt rendeztek általános iskolásoknak, majd föllépett a pécsi Központi Amatőr Színpad. November 4-én a Pécs városi 1. sz. könyvtárban (Griffaton-ház) 19.00 órakor a „Félkorsó hiány" című antológia szerzőivel találkozhatnak az olvasók. Közreműködnek a Pécsi Nemzeti Színház művészei és művészeti szakközépiskola negyedikes tanulói. A központi rendezvényeken kívül a megyében sok helyütt tartanak író—olvasó találkozókat, folytatódnak a „Könyv és ifjúság" vetélkedői. Az ifjúsági könyvnapokat országszerte megtartják és kapcsolódnak az őszi ünnepi könyvhetek programsorozatához. Baranyában a KISZ megyei és városi bizottságai és a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat megyei kirendeltsége a könyvnapok házigazdája.

◆

— A Mohácsi Bartók Béla Művelődési Központi Irodalmi Színpada a Helyőrségi Művelődési Otthonban ma, kedden este 19 órakor Páskándi Géza Kalauz nélkül és Max Frisch: Ha egyszer Hotz úr dühbe gurul című egyfelvonásosait adják elő.

Lobogózzuk fel az épületeket!

Pécs megyei város Tanácsa Végrehajtó Bizottsága felhívja a város lakosságának, a vállalatok, intézmények vezetőinek figyelmét, hogy november 7-re, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére a lakóházakat és a közhivatalokat nemzetiszínű és vörös zászlókkal lobogózzák fel.

◆

— Kamaraest leningrádi zeneszerzők műveiből. A Magyar Zeneművészek Szövetsége Dél-dunántúli csoportja a szovjet kultúra napjai alkalmából leningrádi komponisták műveiből összeállított hangversenyt rendez november 4-én, kedden este 19 órai kezdettel a Pécsi Művészeti Szakközépiskola Erkel termében. Öt zeneszerző kamaraműveit Pécs jeles szólistái és kamara együttesei: *Bánky József, Bodó Árpád, Gyermán István, Kemény Krisztina, Kékesi Judit. Gy. Vass Ágnes, Varga Márta, Paláncz Tamás,* valamint a *Mecsek Fúvósötös* és a *Zeneiskolai Tanárképző vonósnégyese* szólaltatják meg.

◆

Gépkocsi-átvételi sorszámok

Trabant Limousine (Budapest) 1683, Trabant Limousine (Győr) 1283, Trabant Limousine (Debrecen) 551, Trabant Limousine Speciál (Budapest) 3482, Trabant Limousine Speciál (Debrecen) 1376, Trabant Limousine Speciál (Győr) 2925, Trabant Limousine Hycomat 10 092, Trabant Combi (Budapest) 590, Trabant Combi (Győr) 747, Wartburg Limousine (Budapest) 2161, Wartburg Limousine (Győr) 2099, Wartburg de Luxe (Budapest) 1878, Wartburg de Luxe (Győr) 1937, Wartburg de Luxe tolótetős 436, Wartburg Limousine tolótetős 199, Wartburg Tourist (Budapest) 884, Wartburg Tourist (Győr) 859, Skoda 105 S (Budapest) 813, Skoda 105 S (Győr) 1406, Skoda 105 S (Debrecen 1374, Skoda 120 L (Budapest) 670, Skoda 120 L (Debrecen) 575, Skoda 120 L (Győr) 761, Polski Fiat 1500 1133, Polski Fiat 126 (Budapest) 4143, Polski Fiat 126 (Győr) 381, Polski Fiat 126 (Debrecen) 1042, Zaporozsec 30 570, Lada 1200 (Budapest) 8705, Lada 1200 (Debrecen) 7589, Lada Combi (Budapest) 1638, Lada Combi (Debrecen) 573, Lada 1300 (Budapest) 5517, Lada 1300 (Debrecen) 4312, Lada 1500 (Budapest) 4789, Lada 1500 (Debrecen) 4376, Lada 1500 (Győr) 970, Lada 1600 (Budapest) 1940, Lada 1600 (Debrecen) 1015, Dácia (Budapest) 3124, Dácia (Debrecen) 1228, Moszkvics 2140 9949.

Fodrászverseny Pécsett

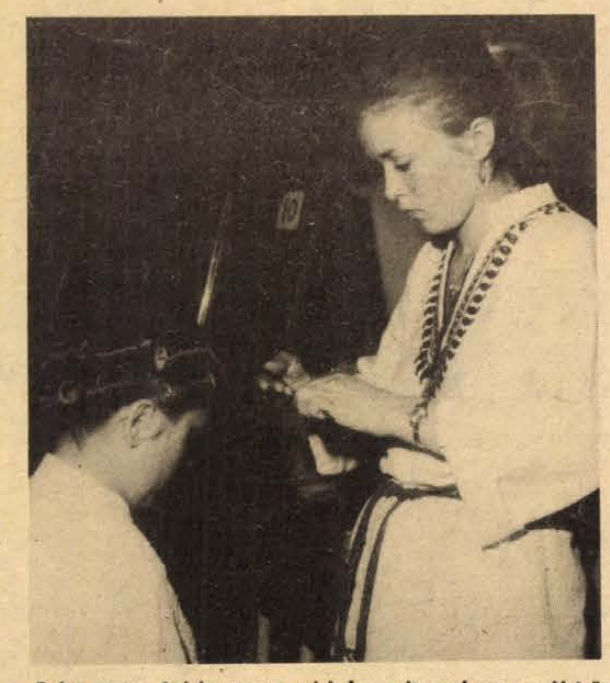

Egész napos fodrászverseny színhelye volt vasárnap a Helyőrségi Művelődési Otthon. A Baranya megyei Fodrászipari Szövetkezet által rendezett megyei vetélkedőn mintegy 70 résztvevő indult, férfi, női nappali, női alkalmi frizurák fésülése, valamint nappali és esti kozmetikai kikészítés kategóriákban. Eredmények: kozmetikában első helyezett Kovács Árpádné (B. m. Fodrászipari Szövetkezet), 2. Szalai Ibolya (B. m. Fodrászipari Szövetkezet), 3. Kuzmanovics Judit (Szolgáltatóipari Vállalat). Női fodrászat első helyezettje Szeles Lászlóné, Surugli Mária (mindkettő B. m. Fodrászipari Szövetkezet), 3. Pánczél Zsuzsa (Szolgáltatóipari Vállalat). A férfi fodrászverseny győztesei: 1. Tóth Csaba, 2. Kovács Emese, 3. Tóth Erzsébet (mindhárom B. m. Fodrászipari Szövetkezet).

Közlemény

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság felhívja a lakosság figyelmét, hogy a személyi igazolványt abban a hónapban kell érvényesíttetni, vagy kicseréltetni, amelyben annak érvényességi ideje lejár. Kéri a rendőr-főkapitányság a lakosságot, hogy személyi igazolványuk érvényességi idejét ellenőrizzék és amennyiben már lejárt, vagy a közeljövőben lejár az érvényességi ideje, úgy az előírt kellékekkel jelentkezzenek.

A városi-járási rendőrkapitányságok igazgatás-rendészeti osztálya a személyi igazolványok cseréjét, érvényesítését az ügyfélfogadási időben folyamatosan végzik.

A cseréhez, érvényesítéshez 2 darab szabványos igazolványképet, 1 db kitöltött személyigazolvány adatlapot (a lakónyilvántartóval és szállásadóval aláíratni nem kell), 20 forintos illetékbélyeget, a személyi igazolványt és amennyiben a személyi szám az igazolványba eddig bejegyezve nem lett, úgy a népességügyszeírásról szóló II. számú igazolólapot kell benyújtani.

A személyi igazolvány érvényesítésének, cseréjének elmulasztása 200 forintig terjedő helyszíni bírság kiszabását vagy szabálysértési eljárást vonhat maga után.

◆

— A budapesti NDK-Centrumban hétfőn, november 3-án a komlói, Zobák-bányaüzemi Ernst Thälmann szocialista brigád bányászati kiállítást rendezett. A bemutatón még négy további, az NDK—magyar barátságot ápoló testvér szocialista brigád is részt vett. Az egész napos programot a Komlói Bányász Fúvószenekar térzenéje indította.

Szerdán temetik Simon Bélát

Simon Béla Munkácsy-díjas festőművész temetése november 5-én 9.30-kor lesz a pécsi központi temetőben.

◆

— A múzeumok ünnepi nyitvatartása. November 7-én és november 8-án minden múzeum nyitva tart. November 9-én minden múzeum zárva; november 10-én szintén, kivéve a szerdán szünnapos Csontváry és Jakováli Hasán múzeumot, melyek hétfőn látogathatók.

◆

Esküvő

FEKETE MÁRTA
és
TÓTH JÓZSEF
szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 6-án 16.00 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

LAKATOS VERONIKA
és
PAP JÁNOS
szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 6-án 14.30 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

Születés

RADNAI PÉTER
és
NÉMETH ÁGNES
szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. október 22-én VIKTÓRIA nevű kislányunk született.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Eszmék faggatása. 9.07: Népdalok. 9.44: Tündér. A. A. Milne gyermekversei zenével. 10.05: MR 10—14. 10.35: Fúvósesztrád. 11.00: Haydn-művek. 11.41: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: A Rádió Dalszínháza. 14.31: Amatőr zenei együttesek felvételeiből. 14.42: Egyetlen kívánság. Mai türkmén költők versei. 15.10: Janacek: Zongora-concertino. 15.28: Nyitnikék. — Kisiskolások műsora. 16.05: Zengjen a muzsika. 17.07: Cserebere. Rádiójáték. 17.32: Ránki György: Filmmelódiák. 17.45: A Szabó család. 19.15: Más muzsika kell. Emlékezés Hidas Antalra. 20.15: Nótaest. 21.11: Ország, város. Beszélgetés az urbanisztikáról. 21.41: Chopin: Négy impromptu. 22.30: A dzsessz világa. 23.30: Pergolesi művek. 0.10: Blum József és Szenes Iván táncdalaiból.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Az Unikum együttes műsorából. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Melódiakoktél. 13.30: A gyermekeknek írta Bartók Béla. 14.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Tip-top parádé. 18.33: Közvetítés a Bp. Honvéd—Real Madrid BEK labdarúgó-mérkőzés II. félidejéről. 19.20: Véleményem szerint. 19.30: Csak fiataloknak. 20.33: Olajfák. Gyorsfénykép Robert Gravesről. 21.02: Barangolás régi hanglemezek között. 21.21: Beszélni nehéz. 21.33: Fenntartott hely — a közelmúlt legsikeresebb műsorai számára. 22.34: Hilde Güden operettdalokat énekel. 23.15: Nóták.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Händel- és Bach-művek. 11.05: Operaegyüttesek. 12.00: A kamarazene kedvelőinek. 13.07: Szimfonikus zene. 15.00: Iskolarádió. 15.30: Monteverdi kórusok. 15.53: Haydn: A megjutalmazott hűség. Háromfelvonásos opera. Közben: 17.19: Mi a véleményed? 17.39: Az operaközvetítés folytatása. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. Vlagyimir Szpivakov hegedűestje. Közben: kb. 20.25: Hangvadászat a Havasokban. Dr. Sasvári Lajos útibeszámolója. Kb. 20.45: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.25: Dzsesszfelvételekből. 22.00: Debussy-művek.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Zenés kívánságok. 17.20: Kerámiabiennálé Pécsett. Simon Márta riportja. 17.35: A szovjet kultúra hete: a Mecseki Ércbányászati Vállalat koncert fúvószenekara népszerű szovjet melódiákat játszik. Vezényel: Apáthy Árpád. 17.45: Üzemilap szemle. Összeállította: Majoros István. 17.50: Csajkovszkij: Diótörő-balettrészletek. 18.00: Délidunántúli híradó. 18.15: Könynyűzene. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Az ifjúság hullámhosszán. Zenés ifjúsági műsor. 19.00: Német nyelvű műsor. Hírek. — Kisváros szomszédságában: Cikó. Riporter: Gráf Vilmos. — Önök kérték. 19.00: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.25: Tévétorna (ism., sz.). 8.30: Korok művészete (középiskolásoknak). 9.05: Fizika (ált. isk. 8. oszt.). 9.35: Óvodások filmműsora. Kisfilmösszeállítás. 1. Plim. NSZK rajzfilmsorozat (ism., sz.). 5. rész: Szép élet a katonaélet. 2. Kis medve, nagy medve. Csehszlovák bábfilm. A hercegnőket nem bántjuk (ism.). 10.05: Orosz nyelv (ált. isk. 6. oszt.). A bajnok (sz.). 10.25: Csata fekete-fehérben. Sakkműsor gyerekeknek. Az előkészítés (ism.). 10.50: Stop. Közlekedj okosan. Országúti gyalogos közlekedés (sz.). 14.30: Fizika (ism.). 15.00: Orosz nyelv (ism.). 15.20: Stop! (ism., sz.). 15.25: Napköziseknek — szakköröknek. Az erdő és az ember (sz.). 16.00: Hírek. 16.05: Mindenki iskolája. Történelem. Haza és haladás. 16.30: Földrajz. A kontinensek fekvése, felszíne. 17.00: Melyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek: A cipész. 17.15: Reklám. 17.25: Bp. Honvéd—Real Madrid. Bajnokcsapatok Európa Kupája. Labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés a Népstadionból (sz.). A szünetben: Reklám (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Ártatlan kék szemek. Svéd tévéfilm-sorozat. VI/4. rész. A bártulajdonos halála (sz.). 20.50: Szép magyar tánc. Dudatánc (sz.). 20.55: Építem a csatornámat. Hofi Géza Mikroszkóp színpadi műsorának tévéváltozata (ism.). 21.45: Munkakópia. Film a filmezésről (sz.). 22.35: Tv-híradó 3. (sz.) 22.45: Reklám.

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Michal Sardou. Francia zenés film (ism., sz.). 20.50: Tv-híradó 2. (sz.). 21.10: Vezetni tudni kell. VII/4. rész: Az utasítás (sz.). 21.35: Reklám. 21.40: Pór Bertalan. Portréfilm (ism., sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.35: Tv-naptár. 17.45: A törpéknek fogalmuk sincs — gyermekműsor. 18.15: Irodalmi klub. 18.45: Egy alkalom — sokdal. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Gyújtópontban — belpolitika. 20.55: Menedék — játékfilm.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Kis koncert. 18.45: Az emberi test. 19.15: Rövidfilm. 20.00: Jacques Chancel: Est a számjeggyel. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Az első nyomok — dokumentumműsor. 22.10: Költői színház.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház fertőző épület. Sebészet: Pécsbányatelepi Kórház. Baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül- orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

EJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

EJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

◆

Szemétszállítás

A Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat értesíti a lakosságot és a közületeket, hogy szemétszállítás november 7-én és 9-én nem lesz. A többi napokon a szemétszállítást a napi járatoknak megfelelően végzik.

Kérik a lakosságot, hogy a háziszemetet időben kikészíteni szíveskedjenek.

19.

— Mert úgy tudják, hogy befejeztem egy nagyon fontos kísérletet. És megfenyegettek.

— Megfenyegették a professzor urat? — Mária feláll, körbejár a laboratóriumban.

— Igen. És ezért úgy határoztam, hogy tudományos munkám örökösévé magát teszem meg . . .

— Nagyon megtisztelő, de...

— Csak semmi akadékoskodás, semmi szerénykedés. Tessék, itt a páncélszekrényem kulcsa.

Két kulcsot vesz elő, egyiket Máriának nyújtja.

— Tessék. Tegye el. Ha velem történne valami . . .

— Professzor úr! Hiszen olyan fiatal még!

— Nem erről van szó! Nézze, én nem tudok magának hazudni. Egyszerűen nem tudok, és kész. Arról van szó, hogy a kísérleteimet már régen befejeztem.

— És . . . sikerült?

— Igen. A páncélszekrényben ott áll a Fekete Gén.

— Fekete Gén? Nem értem.

— Jöjjön föl ebéd után a szobámba. Mindent elmagyarázok.

*

Dan szobája. Dan még alszik. Búgó hangra ébred. Álmosan brummog a készülékbe:

— Ki az?

— Én. Erzsébet.

— Szerelmem! Jól aludtál?

— Igen, de most nem erről van szó. Okvetlenül beszélnem kell veled.

— A Génbankban vagy?

— Igen.

— Rendben van, ebéd előtt érted megyek.

— Jó, várlak.

*

Lilian egy elsötétített, tompított fényű helyiségben fekszik. Az orvos föléhajol, megkérdezi:

— Hogy érzi magát?

— Köszönöm, ahogy ilyenkor érezheti magát az ember.

— Nagyon derék kislány maga. Az egész műtét alatt remekül viselkedett.

— Sikerült? — Lilian bátortalan mosolya mögött egy érzéki nő ajka ragyog.

— Igen. A főnöke akar beszélni magával.

— Valóban? Ez remek.

Az orvos kilép a szobából az előtérbe, karonfogja az ott álldogáló, várakozó férfit. Suttogva mondja neki:

— Bertram, Lilian még nincs abban az állapotban . . .

— Tudom Dottore, tudom.

Bertram félreállítja a doktort és belép Lilianhez.

— Hogy van Lilian?

— Köszönöm, jobban. A doktor nagyon ügyes.

— Olasz orvos. Dottore. Arany keze van. Nos?

— Semmi. Foxmanról sikerült valamit megtudni?

Bertran a táskájából elővesz egy kis készüléket, a szobát betölti Foxman hangja: „A delfinek nem állatok! Nem tudom micsodák, de nem állatok! De a tűztől nagyon félnek. És meg is van rá minden okuk . . ." — Bertram előrepörgeti a kazettát, belehallgat.

— Nem érdekes... Ez sem... ez sem... Itt van, tessék: enynyi a hasznos információ. „A veszélyesség szellemi természetű, egyelőre. — Hallhatnánk bővebbet erről?"

— Ez Jones hangja!

— Igen, Lilian. Figyeljen. — „Sajnálom, nem. A kísérlet még nem ért véget, Addig nem nyilatkozom. S lehet, hogy azután sem." — Ennyi.

(Folytatása következik)

Emlékplakett népi ellenőröknek

Ünnepi megemlékezés a megyei NEB-nél

Hatszázhetven társadalmi munkás vesz részt Baranya megyében a népi ellenőrzési munkában. Többségük kétévente vesz részt egy-egy vizsgálatban, de jócskán akadnak, akik — a szakmai követelményeket kielégítendő — egy évben kétszer is vállalják e felelősségteljes munkát. Ilyenkor 6–10 napig távol vannak a munkahelyüktől, ahol kellőképpen értékelik ezt a távollétet: a népi ellenzési tevékenység haszna kifejezésre jut az egyéni munkában is.

A népi ellenőrzés társadalmi segítői tevékenységének hivatalos elismerésére tegnap került sor a Baranya megyei Népi Ellenőrzési Bizottságon a november 7.-i ünnepi apparátusi értekezleten, amelyen a Központi Népi Ellenőrzési Bizottságot *dr. Sebestyén József* főosztályvezető-helyettes képviselte. *Keresztes János*, a megyei NEB társadalmi elnökhelyettese emlékezett meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulójáról, majd *dr. Szabó József*, a megyei NEB elnöke adta át a KNEB által adományozott *„Népi ellenőrzés emlékplakettet" dr. Bálint Jánosnak*, a Pollack Mihály Műszaki Főiskola magasépítési intézete igazgatójának, *dr. Csanálosi Sándornénak*, az MSZMP Pécs városi Bizottsága osztályvezetőjének, *Dusa Jánosnénak*, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság cserkúti gépüzeme adminisztrációs vezetőjének, *dr. Fodor Miklós* somogyhárságyi körzeti orvosnak, *Horváth Istvánnak*, a mindszentgodisai Ady Endre Tsz főkönyvelőjének, *dr. Németh Jenőnek*, a sellyei Agrokémia Szövetkezet főkönyvelőjének, *dr. Papp Ferenc* nyugdíjasnak, a mohácsi NEB népi ellenőrének, *Pintér Lajosnak*, a lippói Béke Őre Tsz főkönyvelőjének, *Stecher Antalnak*, a Szigetvári Állami Gazdaság technikusának és *dr. Tátrai Lajosnak*, a Pécs városi Földhivatal vezetőjének. További 23 társadalmi munkásnak különböző jutalmakkal köszönték meg a társadalmi tevékenységet.

Értékelték a megyei versenyt

Élen a mázaszászvári önkéntes tűzoltók

Baranyában több mint hatezer önkéntes tűzoltó áll nap mint nap készenlétben, hogy megfékezze a pusztító lángokat. Az önkéntes tűzoltó egyesületek (ÖTE) tagjai társadalmi segítői, elő- és utóvédei az állami tűzoltóknak. Miért vállalták ezt az alapos szaktudást és bátorságot követelő feladatot? Mi hajtja őket? A segítőszándék, a tenniakarás, a hagyományápolás. Megyénkben sok ÖTE évszázados múltra tekint vissza. 1969-től a megyei Tsz Szövetség vándorzászlaját nyerhetik el a legjobbak.

Az idei győztes mázaszászvári ÖTE tagjai tavaly elsőként értek az egyházaskozári tsz lángokban álló szárítójához, ott 20 órán át birkóztak az államiakkal együtt a lángokkal; erdő- és avartüzeket is oltottak. A járási tűzoltóversenyen a felnőtt csapatuk 4., négy úttörőrajuk két 1., egy 2. és egy 9. helyezést ért el. Idén ismét ők vehették át egy évre a vándorzászlót. (Először 1977-ben fennállásuk 100. évfordulóján érdemelték ki.)

A mázaszászvári bányászklubban tegnap délután az úttörőzenekar pattogó muzsikája kíséretében a helyi ÖTE parancsnoka, Lőrincz József, önk. tü. hadnagy vette át a zászlót a tavalyi győztes nagypeterdiektől. Horváth Ferenc tsz-elnökhelyettes ünnepi köszöntője után dr. Molnár István, a Baranya megyei Tanács osztályvezetője értékelte az önkéntes tűzoltóegyesületek idei versengését és adta át a jutalmakat. A győztes mázaszászvári mögött a nagypeterdi és a mindszentgodisai ÖTE lett holtversenyben a 2.—3. helyezett. Dukits Károly, tü. alezredes, megyei parancsnokhelyettes a Szolgálati Érmet 30 év után Merényi József ÖTE-elnöknek; 20 év után Potyondi János mázaszászvári tanácselnöknek és Harka Zoltán, önk. tü. alhadnagy ÖTE-titkárnak adta át. (Ők a komlói járási hivatal jutalmát is átvehették.)

A mázaszászvári önkéntes tűzoltók szeretnék végleg maguknál tartani a zászlót...

M. L.

Óvónők klubja Pécsett

Klubot avattak tegnap délután Pécsett, az Építők úti óvoda fapanel részében. Ez az épületrész tíz éven át óvodáskorú gyermekek elhelyezését szolgálta. Ez év elején az óvoda bővítésével lehetővé vált, hogy a fapanelt — amely gyermekintézményként való működése tűzbiztonsági okokból hosszú távon nem volt ajánlatos — más célokra hasznosítsák.

A Pécs városi Tanács művelődésügyi osztálya az óvónők, óvodai dolgozók kérését figyelembe véve klubot létesített az épületrészből. Az ötéves programban többek között szakmai, anyanyelvi, kulturális, egészségnevelési továbbképzéseket rendeznek. Az óvónők klubját Takács Géza, a Pécs városi Alsófokú Oktatási Intézmények Pártbizottságának titkára adta át rendeltetésének.

Új IBUSZ-irodát avattak Komlón

Baranyában az utolsó öt évben az IBUSZ összes irodája megújult: felújították a pécsit, újat létesítettek Drávaszabolcson és Udvarban, építik a harkányit. Komlón tegnap délelőtt adták át az IBUSZ 84. irodáját, ezzel együtt a nagy hazai idegenforgalmi vállalat ma már 130 kirendeltséggel rendelkezik. Év végéig még két iroda átadását tervezik Veszprémben és Békésen.

Az 1953-ban létesült komlói kirendeltség ezideig öt helyen működött, vendégként kapott helyet hol a Béke szállóban, hol a Május 1. Művelődési Ház helyiségeiben vagy a Lenin téri tízemeletes földszintjén. Végleges helyére a napokban költözött az iroda. A város központjában kapott helyet a Kossuth Lajos utca 40-ben. A mintegy kétmillió forintból létesült korszerű létesítményt tegnap délelőtt *Németi József*, az IBUSZ vezérigazgatója adta át. *Morber János*, a Komló városi Tanács elnöke mondott köszönetet a város lakóinak nevében az IBUSZ-nak a szép létesítményért, amely most már végleges helyén az ezredfordulóig képes sokoldalúan szolgálni ügyfeleit.

Kétmillió forintos forgalmat bonyolítanak le a baranyai irodák, ehhez a komlói ez évben kilenc és fél millió forinttal járul. Országosan élen járnak a komlói brigádok a nemzetközi kapcsolatok ápolásában, csaknem tíz éve nyolc baráti ország brigádjaival, képviselőivel rendeznek évente nemzeti napokat. A baráti találkozók, a szakmai utazók megszervezésében vállal feladatokat a tizenkét munkahelyes komplex iroda, hiszen az idén már harmincegy utat szerveztek, elsősorban szakmai, tapasztalatcsere-látogatásokat a Szovjetunióba, Csehszlovákiába, Romániába és az NDK-ba.

Idén harmincmillió forintot költött az IBUSZ irodahálózatának fejlesztésére. Jövőre hatszáz útvonalra jelentkezhetnek ügyfeleik, és sok utat szerveznek, a szomszédos országokba elsősorban a kispénzű családoknak.

G. M.

Családtámogatás a VOLÁN-nál

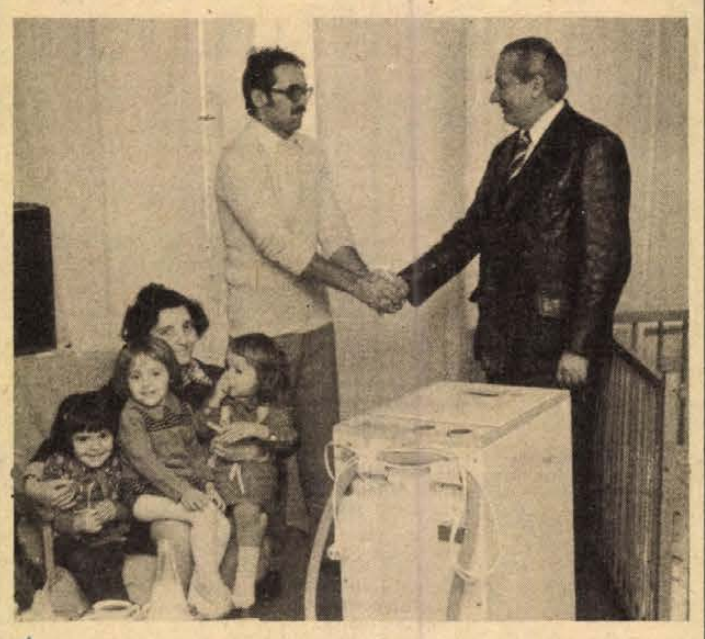

Automata mosógép – ajándékba

A három itthonlévő kislány gyorsan elosztotta a mogyoró-krémmel töltött desszertet. Ők ennek örültek legjobban. A szüleik viszont az automata mosógépet simogatták, nézegették. Ajándékba kapták.

Puber Ferenc, a Volán 12-es Vállalat dolgozója. Felesége, a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalattól jött gyesre. Nyolc gyermekük van. A legidősebb 12, a legkisebb kétéves.

A pécsi Kassák Lajos utcai két és fél szobás szövetkezeti lakást tavaly kapták. Az elmúlt évben sikerült először együtt üdülniük a Volán Tröszt és a vállalat szakszervezeti bizottságának együttes segítsége nyomán. A kéthetes ingyenes balatonkenesei pihenéshez 2000 forint támogatást adott a családnak a vállalat. Háromezer forinttal segítették a költözködéssel együtt járó kiadásokat. Ugyancsak 3000 Ft-tal járultak hozzá a négy gyermek beiskolázásához.

A folyamatos gondoskodás újabb szép órája volt a tegnap délelőtti. Eperjesi Ferenc, a Volán 12-es Vállalat szakszervezeti bizottságának titkára átadta a Tröszt szakszervezetének ajándékát, a 13 900 forint értékű automata mosógépet. A gép beszerelését és karbantartását a Gelka Déry Miksa szocialista brigádja vállalta.

Tetőablak-bemutató Dombóváron

(Tudósítónktól)

A családi házakban a lakásbővítés egyik legkézenfekvőbb és legolcsóbb módja a tetőtér-beépítés. Gondot okoz viszont a tetőtérben létesített lakószobák megfelelő világítása. Ezen a gondon igyekezett segíteni a Déldunántúli TÜZÉP Vállalat akkor, amikor a dombóvári telepén hétfőn délelőtt, a meghívott tervezők és építők részére bemutatót tartott.

A bemutatott Pural B. típusú tetőablak igen jó fényáteresztő, hő- és hangszigetelő tulajdonsággal bír. A tetőablak egyaránt beépíthető cseréppel vagy hullám- és síkpalával fedett tetőszerkezetbe. A TÜZÉP-telep bemutatótermében felállítottak egy tetőszerkezetet és az érdeklődők előtt elhelyezték abban a Purul B. tetőablakot, amely nem igényel különösebb szakértelmet. Így a barkácsolók saját maguk is beépíthetik.

Magyarszéki Endre

Tanácsülés a Műszaki Főiskolán

Továbbfejleszteni a számítástechnikai szolgáltatások színvonalát

Az országban jelenleg négy területi oktatási számítóközpont működik: Szegeden a József Attila Tudományegyetemen, Budapesten a Műegyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen és Pécsen a Pollack Mihály Műszaki Főiskolán. A következő ötéves tervben a fő feladat a központok szolgáltatási színvonalának a növelése és a számítógépek kapacitásának jobb kihasználása. Többek között ezekről volt tegnap szó Pécsett, a Pollack Mihály Műszaki Főiskola tanácsülésén. A társ- és tudományos intézetek képviselőit a főiskola főigazgatója, *dr. Pauka Imre* köszöntötte, majd *Páris György* minisztériumi főtanácsos, a Művelődési Minisztérium Tudományszervezési és Informatikai Intézetének igazgatója tartott tájékoztatót a VI. ötéves tervidőszak kutatási, valamint a számítástechnikai fejlesztési feladatokról.

El kell érni, hogy a jövőben még több intézmény használja a számítógépek adta lehetőségeket, hogy a hallgatók is megismerkedjenek és dolgozzanak a gépekkel. Mindehhez természetesen fokozatosan ki kell alakítani az egységes gépparkot. A tervek szerint a jövőben Miskolcon, Debrecenben, Veszprémben és Győrben létesítenek további területi oktatási központokat. Mint azt a tanácskozás szünetében Müller László, a Pollack Mihály Műszaki Főiskola Matematikai és Számítástechnikai Intézetének igazgatója elmondta, tovább akarják fejleszteni a távadatfeldolgozó rendszert, jobban alkamazva az ipari-gazdasági feladatokra. Több számítóközpontot szeretnének összekapcsolni, így például a közeljövőben a szegedi JATE és a pécsi Számítástechnikai és Ügyviteli Szervezési Vállalat központjait. Kiépítik az ipari folyamatirányítást számítógépes vezérléssel (pl. beremendi cementmű), növelik a klinikai információs és adatfeldolgozó rehdszert. Mert a számítógépek alkalmazási területe szinte végtelen.

Képernyő előtt

Alkotókedv

A héten akadna más érdekes témánk is, hiszen például most indult meg, hosszú készülődés után, a televízió irodalmi folyóirata Szép szó címmel, azután láttunk egy színes Tereferét, említésre méltó gondolatokkal, azután jelentkezett a Pannon Krónika is, néhány aktuális és a régiót érintő problémával, azután akadna kommentálni való a HÉT műsorából is — ámbár a krimiszámba menő lakásszövetkezet ügyét még úgyis folytatják, úgy ígérték.

Hogy most mégis a múlt héten sugárzott egyik riporthoz szeretnék visszatérni, annak nyomós oka van. Mégpedig az, hogy hallatlanul fontosnak, aktuálisnak érzem az ott látottakat. Ez a riport — immár nem is az első ebből a témából — a martfűi növényolajipari beruházás elkészültéről tudósított. Sok szó esett az elmúlt években, hónapokban erről a beruházásról, s mint megtudtuk, napraforgóolajunk nagyon keresett cikk a külföldi piacokon. A beruházás több szempontból is ritka példamutató eredményeket produkált. Az átgondoltság jellemezte egyfelől, amely odáig terjedt, hogy időben gondoskodtak például arról, hogy a környékbeli gazdaságok felvállalják a napraforgó termelését, ilyenformán nemcsak elegendő alapanyagról gondoskodva a majd belépő üzem számára, hanem egyszersmind egy viszonylag kis területi egységben olyan vertikumot kialakítva, amely a — sok termékünket erősen megterhelő — szállítási költségeket is nyilván csökkenti. Másfelől példaszerű volt a beruházás olyan szempontból is, hogy azok dolgoztak, szerveztek ott, akik majd a működő üzemben is fognak. Ezzel az egymásra mutogatás és a „senkinek a hibájából", hanem „objektív körülményekből" adódó — legalábbis így tálalt — hibák és kései bosszankodásoknak nyilván a nagy részét sikerült kiküszöbölni. Mármost az merőben mellékes szempont, hogy a főmérnök kitűnő tollú publicista, s mint hallottuk, tévéjátékot is írt — ellenben, hogy a dolgokat összefüggéseikben látó, világos fejű ember, az már egyáltalán nem mellékes. De nem mondanám, hogy egyedül ő szólalt meg a riportban olyan emberként, akiről a felelősségérzetet, tágabb gondolkodásmódot, az értelmes és racionális „hozzáállást" el lehet mondani. A riport legtanulságosabb jelenete az volt, amikor az odatelepült fiatal szakemberek nyilatkoztak — s végsősoron ez az a pont, ami miatt, úgy érzem, szóvá kellett tennem a műsort.

Mert miről is van szó? Arról, hogy itt olyan vállalkozás alakult ki, amelyet az emberek magukénak éreznek, kezdve a más munkahelyről érkezett, az ottani mechanikus munkába beleúnt, nyughatatlan és alkotni vágyó mérnöktől egészen addig a szerelőig, aki a mezőgazdaságból lépett át ebbe a rokon természetű iparba, ahol azonban megnövekedett feladatokkal, magasabb követelményekkel kellett szembenéznie.

Érdekes jelenség az is, hogy lám, a „vidékre menni" következményeit is vállalják ilyen esetben, mert az ember életének végül is nem jelentéktelen, hanem döntő összetevője a munka, amit végez, s ha ez a munka igazán szép, igazán vonzó, akkor a többi szempont mindjárt nem meghatározó. Nemcsak a példa a fontos itt, hanem az is — és talán mindenekelőtt ez! —, hogy bizonyítható: az emberekben igenis megvan az alkotókedv, a közösségi gondolkodás, az áldozatokat is könnyedén és szívesen vállaló hajlam, csak teret kell biztosítani hozzá.

H. E.

A világ egyik legszebb tája

A Gabriella szálló, az egykori vízimalom

Tizennégy bazalthegy városa: Tapolca

Beudant francia geológus 1818-ban megmászta a 402 méter magas Küorra nevű hegyet, amikor a csúcsra ért, botját a földbe szúrta, körültekintett és felkiáltott: „A világ egyik legszebb táját látom!"

Beudant a Tapolcai-medencére nézett, látott tizennégy úgynevezett előhegyek nélküli, a síkságból kiugró bazalthegyet és egy falut: Tapolcát.

Tapolca a török időkben elpusztult, s csak a kuruc háborúk után népesedett be újra. Mivel a környező hegyoldalakon ősidők óta szőlőt termeltek, Tapolca a bortermelés és borkereskedés központja lett. Mostani felvirágzását, várossá fejlődését (1966) viszont a bauxitnak köszönheti. A bányaközpont száz és száz új lakást építtetett, többek között a nagyon korszerű és érdekes formájú „Y" toronyházakat. A város nagyléptű fejlődését, új középületei, üzletei, egyedülállóan szép művelődési háza is jelzik.

Ha vesszük a fáradságot és Tapolcára kirándulunk, a Gabriella szállóban találhatunk magunknak kényelmes helyet. Ablakunkból a Malom tóra nézhetünk. Az épület eredetileg vízimalom volt, 200 évvel ezelőtt épült, s a kristálytiszta tó lezúduló vize ma is forgatja az óriási malomkereket. A parkban áll Batsányi Jánosnak és feleségének, Baumerg Gabriella osztrák költőnőnek a szobra. Batsányi szerkesztette, Kazinczy Ferenccel és Baróti Szabó Dáviddal, az első magyar irodalmi folyóiratot. Mint ismeretes Batsányi 1789-ben írta híres forradalmi versét.

A tavasbarlang

A franciaországi változásokra címmel, amiért is belekeverték a Martinovics perbe, és börtönbe zárták. Batsányi, amikor Napóleon Bécsben kiáltványt intézett a magyarokhoz, nyelvi szempontból kijavította a császár kéziratát. Emiatt később száműzetésbe kényszerült. Külföldön halt meg. Hamvait 1934-ben szállították haza, Tapolcára.

A Malom tó vize a barlangból táplálkozik. A barlang megtekintését nem lehet programunkból kihagyni. A tapolcai barlang két részből áll, egyik a kórház alatti, a mélyebb, szárazabb. Levegője gyógyító hatású. Asztmások, légcsőhurutban szenvedők „Mekkája." A másik barnlangrész a tavasbarlang, ahová 74 lépcső vezet le.

A tapolcai barlangot Németh Ferenc kőművesmester fedezte fel 1902-ben, kútásás közben. A Barlangtársulat aztán kiépítette a lejáratot, csónakázhatóvá alakította a vízzel borított részeket. Az első termet Lóczy Lajosról nevezték el, másikat Batsányi Jánosról. Csodálatos a fény mozgása, a mély vízben csillogó sziklák, a csele nevű kis halak, amelyek tüneményes játékot produkálnak. A barlang méreteire jellemző, hogy naponta 32 millió liter víz áramlik keresztül rajta.

Érdemes a hűs barlangból kijőve megtekinteni a műemlékeket, például az 1400-as években épült katolikus templomot, melyet ugyan 1757-ben barokk stílusban megnagyobbították, de gótikus, támpilléres szentélye érintetlen maradt.

A fáradt utast jó éttermek, presszók, vendéglők várják. Tapolca nem hiába volt régen a kereskedők városa, a jó hagyományt ma is őrzik. Kereskedelmi ellátása kitűnő. Húsáruháza, amelyet a Pápai Húskombinát lát el, még a fővárosban is párját ritkítaná. Az Idegenforgalmi Irodában egyébként készségesen adnak további kirándulló programokra felvilágosítást. Tapolca vasúton, közúton könnyen megközelíthető, a távolsági autóbuszok is érintik.

Tapolcát tekintsük kirándulásunk kiinduló bázisának. Innen érdemes autóval, vagy autóbusszal elmenni a közeli Szentgyörgy-hegyre, vagy Csobáncra, ahol állnak még az 1255-ben épített vár romjai. Könnyen elérhető a magyar Fuzsijámának nevezett Gulács hegység, vagy a cukorsüveg alakú Tóti-hegy. És akinek kedve van, kapaszkodjon fel a 402 méter magas Küorra, ahonnan a legszebb kilátás nyílik a Balatonra, és a Tapolcai-medencére, amelyről nem hiába írta Beudant: a világ egyik legszebb tája.

Szüts Dénes

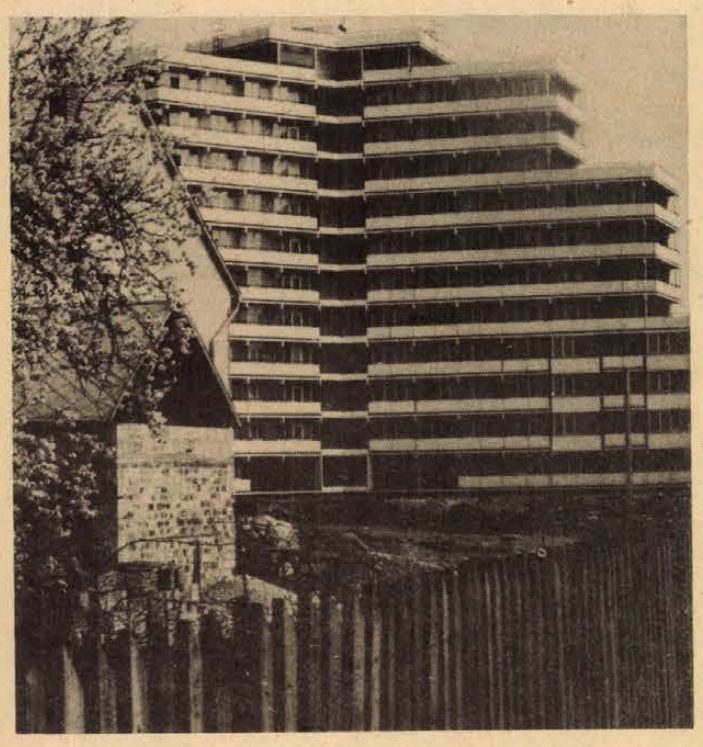

Modern lakóházak Tapolcán (MTI Fotó — KS)

AZ UTAKON

A közlekedés biztonságáról

Ülést tartott a Volán 12. sz. Vállalat közúti balesetelhárítási bizottsága. A megye legnagyobb gépjárműparkkal rendelkező vállalata közúti baleseti helyzete nagy mértékben befolyásolja a baranyai baleseti statisztikát. A tanácskozáson értékelték az I–IX. hónapok baleseti helyzetét. Tízmillió kilométer teljesítése alatt a Volán-gépjárművezetők 1,4 személyi sérüléssel járó balesetet okozói, ez lényegesen jobb mutató, mint a megyei átlag.

*

Ugyancsak a Volán 12-es Vállalat tevékenységének tükrében tárgyalta az MKBT jogi szakbizottsága Baranya közlekedési helyzetét. A résztvevők körében elsősorban a személyforgalom – ezen belül is a pécsi – tapasztalatai, nehézségei, valamint a jövőre vonatkozó elképzelések váltottak ki nagy érdeklődést a résztvevők körében. Egyöntetű vélemény szerint a Volánnál igen sokat tesznek a közlekedési fegyelem megszilárdítása és a KRESZ-szabályok maradéktalan betartása érdekében.

*

Több mint 35 ezer kg festék kellett

Gyorsan kopnak az útburkolati jelek

A hatalmas járműforgalom mellett az időjárás is besegít az útburkolati jelek kopásába, ezért a szakemberek évente kénytelenek az úttestre festett jeleket felújítani.

Baranya megye úthálózatának, valamint Pécs főútvonalainak gazdája a Pécsi Közúti Igazgatóság. Forgalomtechnikai és üzemeltetési csoportjuk ebben az évben 78 000 négyzetméter terelő- és záróvonalat, valamint 8800 négyzetméter keresztirányú útburkolati jelet (zebrát) festett át. Több helyen (például a belvárdgyulai kanyarban) új jeleket kellett festeni a kiszélesített útburkolatra, melyeket kapaszkodósávokkal láttak el. A munkálatok során 35 500 kg plastirouto festéket, valamint 17 500 kg fényvisszaverést segítő üveggyöngyöt használtak fel. A megye legveszélyesebb útkanyarulatainál a záróvonalakra nagyobb biztonságot nyújtó fényvisszaverő prizmákat is elhelyeztek. Ebben az évben Baranya valamennyi közúti hídjának korlátját figyelemfelhívó sárga színűre festették.

*

Útlezárás

November 10-től csapadékcsatorna bekötések és az útburkolat felújítása miatt december közepéig teljesen lezárják a pécsi Rókus utcát. Ezért a 37-es autóbusz ezideig az újonnan átadott Petőfi utcán közlekedik, megszűnik a Rókus utcai és a magasház előtti megálló. Az új megálló a Petőfi út és az Alkotmány út sarkán lesz.

Tovább az M 3-as új szakaszán

A régi út mellett már készen áll az új pályaszakasz kiindulópontja, a kisbagi völgyhíd

Október 31-én határidőre átadták az M 3-as autópálya új szakaszát. Az új út a 34-es kilométertől az 55-ös kilométerszelvényig tart, ahol a 21-es számú, Hatvan–Salgótarján utat keresztezi, Hatvantól északra. A Gyöngyös felé utazóknak nem kell majd Hatvan városán áthaladniok. Jelenleg már a befejező munkálatok folynak; padkakészítés és rendezés, a jelzőtáblák, korlátok kihelyezése stb. Az elvégzett munka nagyságát jellemzi az egymilliárd-ötszázötvenmilliós beruházási költség: kilométerenként megközelíti a nyolcvanmilliót. Ez a szám magasabb a korábbi pályaszakaszokénál, amit az árak emelkedésén kívül az itteni dombor-zati viszonyok, illetve a két csomópont költségei indokolnak.

Két és fél millió köbméter földet mozgattak meg az építők, és az új pályát bevezető, 156 méteres kisbagi völgyhíd mellett még további tizenhat épült. Az új útvonal elkerüli Aszódot, – ide a Bag határában létesített csomóponton térhetnek le a járművek – a másik csomópont Hatvantól északra, a már említett 21-es útnál létesült.

A következő, Gyöngyös határáig vezető szakasz átadása 1982–83 táján várható, majd 1984 végére Visontáig kell elkészülnie az útnak, egyelőre fél pálya szélességben.

*

A sétálóutca forgalmi rendje

Hamarosan elkészül Pécs első sétálóutcája, a Sallai utca, ahol a következő forgalmi változásokat léptetik életbe. A gyalogosforgalom biztonsága érdekében oda csak az üzletek árufeltöltését végző gépkocsik, továbbá azok az ott lakók, illetve dolgozók hajthatnak be, akiknek az ingatlanukon járműtárolásra lehetőségük van. A lakók a rendőri ellenőrzéskor személyi igazolványukkal igazolják jogosultságukat a sétálóutcába való behajtásra. A folyamatos rakódás befejezésével az utcát járművel el kell hagyni, erre a mindkét oldalra érvényes várakozási tilalmat jelölő tábla figyelmeztet. Tehát a Sallai utcában még az ott lakók, illetőleg dolgozók sem várakozhatnak autóikkal. Az átadásra egyébként kihelyezik a behajtás tilalmát (kivéve az áruszállítást) előíró jelzőtáblákat. A szabálytalankodó gépjárművezetőket a rendőrség szigorúan büntetni fogja, az utcában parkoló gépkocsikat pedig elszállíttatja.

A KPM Közúti Igazgatóság dr. Csanády György szocialista brigádja az MKBT kezdeményezésére fényvisszaverő fóliával látja el a vakok és csökkentlátók botjait, valamint a mozgássérültek mankóit, botjait. Ez a kezdeményezés egyelőre egyedülálló az országban.

*

Az AFIT XIV. sz. Autójavító Vállalatának pécsi bontóüzeme új szolgáltatással jelentkezik: használt haszongépjárművek vételét és eladását is le fogja bonyolítani.

*

A Nemzetközi Iskola Kupa elnevezésű kerékpáros közlekedési verseny városi döntőit az elmúlt héten rendezték meg a KBT munkatársai Pécsett. A kerületenként legjobb eredményt elért általános iskolai tanulók vesznek majd részt a megyei döntőn.

*

Október végén bezárta kapuit a pécsi közlekedési park. Ebben az évben mintegy 10 ezer fiatal látogatta a parkot és szerzett ott hasznos ismereteket. A téli karbantartások után tavasszal ismét az általános iskolások rendelkezésére fog állni a népszerű KRESZ-park.

*

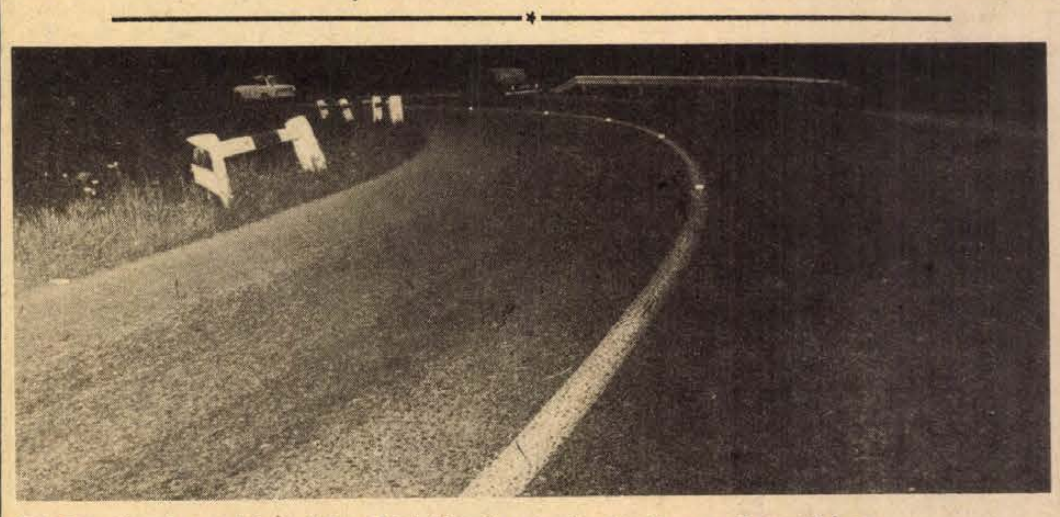

Sokat segítenek a záróvonalakon lévő fényvisszaverő prizmák az esti vezetésben

LAKÁS-INGATLAN

Komló-Szilvás, Április 4. u. 15. I. emeleti szövetkezeti lakás eladó. Érdeklődni a helyszínen.

Családi ház eladó, háromszoba-összkomfort, garázs, kétszobás, távfűtéses, szövetkezeti lakást beszámítok. Táncsics M. u. 8. Érdeklődni: 14—16 óráig mindennap.

Életjáradékra vásárolna fiatal házaspár Pécshez közeli, állattartásra alkalmas ingatlant. „Pécs és környéke" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szombathelyi, zöldövezeti, szövetkezeti, 70 négyzetméteres, háromszoba-összkomfortos lakásomat hasonló nagyságú pécsire cserélném. Telefon: 20-032.

Azonnal beköltözhető háromszobás öröklakás eladó. Velencei, balatoni nyaralót beszámítok. Tel.: 28-855, este.

100 ezer forint kp-val plusz magas havi törlesztéssel lakásmegoldást keresek. „57 946" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Diósviszló, Petőfi u. 40. sz. ház eladó. Érdeklődni a helyszínen egész nap.

Kétszoba-étkezős OTP öröklakás eladó. Siklós, Iskola u. 16/B. II. em. 8.

Eladó háromszobás családi ház. Érdeklődni a helyszínen: Pécs, Árpád u. 17.

Pécs-Uránváros déli részén két hold kertészkedők részére felparcellázva, 200—250 négyszögöl területek, fizetési kedvezménnyel olcsón eladók. Cím: Budapest, I., Szabó I. u. 71/A. Stafka. 1015.

Ikerház építéséhez telket vennénk Pécsett. Telefon: 16-593. (17 óra után.)

Budapesti, három szoba, erkélyes, komfortos, első emeleti, 86 négyzetméteres, tanácsi bérlakást cserélek komlói két szoba, erkélyes, összkomfortos tanácsi lakásra, második emeletig. Cím: Bognár Z. Budapest, 1089 Vajda P. u. 11.

Egy és fél szobás öröklakás eladó. Érdeklődni: 13-476-os telefonon, 17 óra után.

65 négyzetméteres, háromszobás, első emeleti összkomfortos öröklakás eladó. Érdeklődni 22-918-as telefonon, 17 óra után.

Mozsgó, Alsóhegy 33. szám alatti, Pamuki József féle szőlő, 5 helyiségből álló lakóépülettel, villannyal, teljes felszereléssel eladó vagy kis családi házért elcserélhető, bármelyik faluba. Érdeklődni mindennap levélben vagy a helyszínen, Pénzes Istvánnál.

Központi fűtéses garzont vagy ennél nagyobb lakást vásárolnék kétszobásig, 150 ezer Ft készpénzzel, plusz OTP-átvállalással. „Összkomfort" jeligére a Magyar Hirdetőbe, Veszprém, Kossuth u. 6.

400 n-öl szőlő, présházzal, kis gyümölcsössel Magyarsarlóson eladó. Érdeklődni: Pécs, Kiskőszeg u. 18. (Diósi útról).

Adok pécsi 2 szoba összkomfortos tanácsi lakást, 100—150 000 kp-t pécsi vagy peremén levő komfortos családi házért. „Kiskert" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó Fonyódon, a Bolyai Farkas utcában 200 n-öl teljesen közművesített beépíthető telek. Érdeklődni Fonyód, Inköz, Szomorú Istvánnál.

Eladó Fonyódon, a Bartók Béla utcában 200 n-öl közművesített beépíthető telek. Érdeklődni: Fonyód, Inköz, Szomorú Istvánnál.

Összeköltözők! 3,5 szobás, távfűtéses, tanácsi lakásomat két kisebb összkomfortos tanácsi lakásra cserélném. — „Szép ősz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Beköltözhetően eladó Pécs, Bokor u. 79. sz. alatti egyszoba-konyhás családi ház, 257 n-öl területtel, további építési lehetőséggel. Érdeklődni 14-től 16 óráig Kovács Ernő, Pécs, Mező I. u. 54.

Harkányban üdülőlakrészt vennék. Ajánlatokat 29-893 telefonszámon kérem.

Budapesti lakásomat pécsire cserélném. Érdeklődni 30-299 telefonon 4 óra után.

Eladnám vagy elcserélném Szlivennél levő, II. emeleti, másfél szobás, összkomfortos, szövetkezeti lakásomat régi bérű lakásra. A vételnél szoba-konyhát beszámítok. „Megegyezünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 200 n-öl fiatal szőlő Közép-Daindol hegyháton, aszfaltos út mellett, 23-as autóbusz-végállomástól 7 percre. Érdeklődni Közép-Daindol 2. sz. alatt.

Bogádi vasútátjárónál 440 n-öles parcellák, építésre és kertészetre igen alkalmasak, eladók. Szabolcsfalu, özv. Vargáné, légakna alatt.

Szoba-konyhás ház kis telken olcsón eladó. — Hétvégi háznak is. Kékesd, Fő u. 109.

Albérleti szoba panorámás családi házban két férfi részére kiadó. Zerge u. 38/1.

ADÁS-VÉTEL

Használt bútorokat veszek és eladok. Szabó, Jókai u. 1. Tel.: 21-071.

UX-es Trabant Limousine eladó. Érdeklődni: Szalai u. 10/A. 5. em. 19. Bán, 16 óra után.

Black and Decker elektromos láncfűrész — ágfűrész — alig használt állapotban, eladó. Vizaknai Tamás, Komló, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Telefon: 81-183.

Wartburg karosszériát elfogadható árért veszek. Árajánlatot „Használható" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

CO-s Trabant felújított motorral eladó. Érdeklődni: Hajdú Gyula u. 58. 8. em. 32. Mecseki, 17 óra után.

Veszek-eladok modern, háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

Hőtárolós villanykályha, 3,15 kW-os, jótállással, eladó. Érdeklődni a 29-443-as telefonon, az esti órákban.

25 literes
MŰANYAG KANNÁK
KAPHATÓK
80,— Ft-os reklámáron
a MAGÉV telepein:
Pécs, Bajcsy-Zs. u. 35.,
Megyeri út 59/1.,
Rácvárosi u. 26.

Modern bútorokat veszek és eladok. Buzádiné, Garay u. 4.

ZO frsz. Trabant Special eladó. Kóczián S. u. 5. Érdeklődni: a műhelyben.

Vinyisztó kazán eladó. Kétszintes ház fűtésére is alkalmas. Batsányi u. 11.

Wartburg 353-as egyben vagy bontva eladó. Pécs, Fürst Sándor u. 47.

Olajkályha, hordókkal eladó. Pécs, Garay u. 25. I. 12. 18 óra után.

Érett istállótrágya eladó. Kozármisleny, Hunyadi u. 10.

Megvételre keresek gyakorló zongorát. Telefon: 18-971.

Kis és nagyméretű téglát eladó, vidékre való szállítást vállaljuk, 1 m-től 12 m-ig gerenda kapható, ajtók, ablakok, cserép, csempe, deszka. Megrendelésre stafni, szarufa, léc és mindenféle faanyag azonnali szállítását vállaljuk. — Azonkívül mindenféle bontási anyagok eladók. Irányi Dániel tér, baromfibolt 5. Istállótrágya eladó. Nagyárpád, Fő tér 4.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta kárpitos Pécs, Dérynė u. 17.

Két db olajkályha eladó. Pécsújhegy, Bor u. 32.

Vennék üzemképes Fiat Topolinót, lehet rendszám nélkül is, 1950 előtti személy-, illetve teherautót. „Üzemképes 213 710" jeligére az újpesti hirdetőbe.

1972-es kiadású, 1600-as automata sebváltós Ford Taunus első kézből eladó. Érdeklődni 17 óra után Mohacs, Radnóti u. 12. Helenánénál.

Komplett fogorvosi felszerelés eladó. Telefon: 31-872.

Ezüstfenyők eladók. — Sellye, Dráva u. 7.

CO-s Trabant Combi eladó. „November 21-ig érvényes műszakival" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

500 db új, békéscsabai cserép eladó. Telefon: 31-046, este.

5 db 9 hónapos bika sürgősen eladó. Bánfa, Bakáék.

1 db 6 éves tehén 8 hetes bikaborjúval eladó. Bánfa, 96. szám.

1500-as Polski bontva és MZ TS 250 80 ezer kmrel eladó. Pécs, Istvánakna, iskola, 16 óra után.

IV-es S 110 L kifogástalan állapotban, 82-ig vizsgáztatva, eladó. Érdeklődni 23-229 telefonon.

Vennék gardróbszekrényt. „Árat kérek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

3011-es Zetor 600-as szalagfűrésszel együtt eladó. Harkány, Terehegy, Kassa.

Borszőlő eladó. „Egészséges" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó egy Daniel lemezjátszó deck és egy mély babakocsi. Pécs, Zója u. 1/B. VI. emelet 18. Wéber.

4 db könnyűfém sportfelni, Zsiguli és P. Fiatra felrakható, eladó. — Érdeklődni 7634 Pécs, Pellérdi u. 57. Szabó.

Chinon 45-ös felvevő és Meonet montage gép eladó. Telefon: 30-040.

Eladó világos háló ágybetéttel, íróasztal, fürdőkád, gáz falimelegítő, kétszárnyas ajtó. Érdeklődni József A. u. 30.

1 éves műszakival, felújított motorral, sok tartalék alkatrésszel, jó állapotban levő 407-es Moszkvics olcsón eladó. Telefon: 21-963, esti órákban.

Eladó ZV-s Polski Fiat 126-os gépkocsi (most műszakizva) és búvárszivattyú. Tavaszig ingyenes garázshasználatot adok. Telefon: 21-089.

Női kerékpár és 240 l-es hűtőgép eladó. Marx út 49/1. Telefon: 12-466.

350-es Velorex eladó. — Meszes, Aknász u. 9.

Egy idényben használt PGN—15 DM típusú svéd olajégőfej költözés miatt eladó. Telefon: 29-193.

Modern fém galambtartó ketrecek önköltségi áron eladók. Zerge u. 38/1., este.

VEGYES

Elveszett 29-én az Ürögi u. 156-ból szuka farkaskutyánk, Fifi névre hallgat. A becsületes megtalálót vagy nyomravezetőt jutalomban részesítem. Bayerné, Kulich Gyula u. 25.

Gépkocsivezető 25 éves gyakorlattal állást változtatnék. A, B C, D vizsgával rendelkezem. Személygépkocsi, mikrobusz előnyben. „1 millió balesetmentes" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Redőnykészítés garanciával! Dombóvári Emil, 7626 Pécs, Újvilág u. 46. Telefon: 28-342.

Garázs kiadó. Táncsics M. u. 8.

Szigeti vámnál, Málna utcai garázssorban garázs kiadó. „Iván" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Mennyezetburkoló lapok megrendelhetők antik és modern mintákban Szőke József műanyagfeldolgozó mesternél, Pécs, Károlyi Mihály 21. Telefon: 11-188.

Angol nyelvoktatást vállalok, több éves külföldi gyakorlattal, délelőtt is. Telefon: 19-073.

Fiatal pedagógus délelőtt lakásán alsótagozatos gyermekek korrepetálását vállalja. Telefon: 16-185.

Mosógépjavítást vállalok. Megrendelhető a 30-973-as telefonszámon. Amrein műszerész.

Ólombronzcsapágyazás! UE 28 RS09 Multikár, Zetor 3011 K 25-ös traktormotorok főtengelyének köszörülését, csapágyazását vállalom. — Ifj. Szakál József autószerelő, 1094 Budapest, Ferenc tér 1.

Vidékieknek! Nyelvtanítás 80 forinttól, havonta levelezéssel, angolul, németül, franciául, oroszul, olaszul, spanyolul telefonetikusan (835-761). Doktor Farkas, külföldi diplomás szaktanár, 1149 Budapest, Tábornok huszonegy.

Szőlőforgatást, mindennemű földmunkát vállalunk. „Precíz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uzlethez, vállalkozáshoz társulnék. Anyagiakkal is. „Előny" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Lakatos, műszerész szakmával bármilyen másodállást, bedolgozást vállalok kisiparosnál is. „Kézügyesség" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pótmamát keresek 4 éves kisleányom mellé. Havi 8 nap, kb. 17 órától 22 óráig. „Geisler Eta u." jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Megbízható egyént keresek ebédhordáshoz. — Dr. Sik Jenő, Geisler Eta u. 1. Telefon: 18-378.

Beteg ápolását vállalom a délelőtti órákban. — „Ápolónő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Idős ember felügyeletét a nappali órákban vállalom. „November 15-től" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk,

PETROVICS FERENC

80 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 4-én délután 3 órakor lesz a szederkényi temetőben. A gyászoló család.

A Baranya megyei Vendéglátó Vállalat gazdasági és szakszervezeti vezetősége és dolgozói mély fájdalommal tudatják, hogy

SCHALLER JÁNOSNÉ
cukrász

elhunyt. Szeretett munkatársunkat november 4-én, ma, 15 órakor kísérjük utolsó útjára.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, nagymamánk és anyósunk,

PIEGL JÁNOSNÉ

61 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 4-én, ma délután 15 órakor lesz a komlói temetőben. Autóbusz a szilvási ABC-áruház mögül 14.10 órakor indul. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk,

ÖZV. BAKOS ANTALNÉ,

volt okorági lakos, 52 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 5-én 14 órakor lesz az okorági temetőben. Gyászolják gyermekei, menye, veje, unokái és rokonai.

A Pécsi Ügyvédi Kamara és a Pécsi 1. sz. Ügyvédi Munkaközösség megrendüléssel tudatja, hogy szeretett kartársuk,

DR. WOLF FERENC
nyugdíjas ügyvéd

váratlanul elhunyt. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett nevelőanyám, ómamánk, dédikénk,

MIRICSI JÓZSEFNÉ,

hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése november 4-én, ma fél 3 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a legdrágább férj, apa, após, nagyapa és dédikénk,

SZABÓ ANDRÁS

69 éves korában, súlyos betegség után elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása 1980. november 9-én 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága édesanyánk,

KARDOS LAJOSNÉ

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok, táviratok küldésével fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk,

DURR BÉLA

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével gyászunkban osztoztak. Külön köszönet a ház lakóinak a küldött szép koszorúért. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

MOLNÁR ISTVÁN

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével, vagy más módon mély fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, kedves barátnőknek és a ház lakóinak, akik szeretett nagynénink,

ÖZV. MAYER GÉZÁNÉ

temetésén részt vettek és fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló rokonai és a Heim család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen, drága jó férjem, édesapánk, gyermekünk,

HOCK JÁNOS

temetésén megjelentek, virágokkal, részvétnyilvánításukkal mély fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

JÓZAN IGNÁCNÉ

temetésén részt vettek, virágokkal, koszorúkkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Köztársaság téri Általános Iskola nevelőtestületének és a szülői munkaközösségnek, a szomszédoknak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

SIPOS JENŐ

temetésén megjelentek, és gyászunkban együttéreztek velünk. Külön köszönet a Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalatnak, a közvetlen volt munkatársaknak, rokonoknak, a ház lakóinak, barátoknak, ismerősöknek. Gyászoló felesége, kisfia.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk,

NEGELE JENŐNÉ

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönjük a szép búcsúztatót, valamint a pécsbányatelepi helyi pártalapszervezet képviseletében részt vevő munkatársaknak, rokonoknak és a szomszédoknak részvételüket. A gyászoló család.

Wrangler vászon
farmerpantalló
érkezett
a Centrum Áruházba,
980,— Ft-os árban.

CENTRUM ÁRUHÁZ

AJÁNDÉKOZZON A MERUKER AJÁNDÉKBOLTBÓL!

AJÁNLATUNK: bolgár kerámiakészletek 280—300 Ft-ig, bolgár fadobozok 160—400 Ft-ig, magyaros babák 190—393 Ft-ig, tölthető csikóbőrös kulacsok 146 Ft-ért, himzett gyermekblúzok 280 Ft-ért, himzett zsebkendők 28.20 Ft-ért vásárolhatók!

Minden vásárlót szeretettel várunk a Szalai András úti ajándékboltba!

A NAGYPETERDI EGYETÉRTÉS MGTSZ

2 autószerelő és 2 esztergályos

szakmunkást keres felvételre.

Jelentkezés a tsz központi irodájában Rózsafán, a műszaki vezetőnél vagy a személyzeti vezetőnél.

MODERNIZÁLÁS

jó közérzet, kellemes lakótér a tető alatt

tetőfelületi ablakkal

Több méretben megvásárolható a siófoki, pécsi és dombóvári

DÉL-DUNÁNTÚLI MÉP PÉCS

TÜZÉP telepeken.

Dél-dunántúli TÜZÉP Vállalat

A KOMLÓ ÉS VIDÉKE ÁFÉSZ
azonnali belépéssel 1 férfi

hálózati ellenőrt keres

Előírt végzettség: kereskedelmi szakközépiskolai érettségi vagy közgazdasági szakközépiskolai érettségi.

Jelentkezés a személyzeti előadónál
Komló, Kossuth L. u. 13.

II. 26/1980.

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat

FELVESZ:

- **víz-gázszerelő,**
- **tetőfedő,**
- **hidegburkoló,**
- **Weimar-gépkezelő,**
- **nehézgépkezelő szakmunkásokat, valamint**
- **betonozókat,**
- **targoncavezetőket,**
- **gépkocsirakodókat és**
- **vagonrakókat.**

I. 498/1980.

Jelentkezni lehet: Pécs, Szántó Kovács János u. I A., munkaerő-gazdálkodás.

AZ EGYESÍTETT EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK
azonnali belépéssel

keres kőműves szakmunkást

JELENTKEZÉS: Állóeszköz-gazdálkodási, műszaki ellátási osztály vezetőjénél (Aszalós András) Pécs, Dr. Veress E. u. 2., alagsor.

TAKARÍTÓ SEGÉDMUNKÁST (udvarost) 4 órai munkára. JELENTKEZÉS: Pusch Andrásné gondnoki csoportvezetőnél Pécs, Dr. Veress Endre u. 2., IV. em. 87.

I. 470/1980.

A BARANYA MEGYEI HADKIEGÉSZÍTŐ ÉS TERÜLETVÉDELMI PARANCSNOKSÁG
FELVESZ:

pécsi lakosú, katonaviselt férfit GÉPKOCSIVEZETŐI, érettségivel rendelkező nőt NYILVÁNTARTÓI, napi 4 órás munkaidővel nőt TAKARÍTÓNŐI munkakörbe.

Jelentkezés: Pécs, Perczel u. 20.

AZ ÉPÍTŐIPARI KOLLÉGIUM

fűtőt és konyhalányt

vesz fel.

Jelentkezés: Jókai u. 8.

I. 505/1980.

A Komló és Vidéke ÁFÉSZ

Hosszúhetény, 23. sz. élelmiszerboltjába azonnali belépéssel

boltvezetőt keres

Előírt szakképesítés: szakképzett boltvezető.

Jelentkezés a kereskedelmi osztályunkon, Komló, Kossuth L. u. 13.

II—24/1980.

A Pollack Mihály Műszaki Főiskola

üzemeltető műszerészt

VESZ FEL

Jelentkezés: Matematika és Számítástechnika Intézet Pécs, Rókus u. 2., titkárság.

Felveszünk:

- **vas-műszaki eladót,**
- **lakatost,**
- **kőművest,**
- **villanyszerelőt,**
- **festőt,**
- **segédmunkást.**

JELENTKEZÉS: „BARANYA" KERESKEDELMI VÁLLALAT Pécs, Rákóczi út 11. Munkaügyi osztály

I. 493/1980.

A PÉCSI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM KÓRÉLETTANI INTÉZETE

állatgondozót vesz fel

Jelentkezni lehet: Pécs, Szigeti út 12.

I—468/1980.

Közérdekű

A Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat értesíti a lakosságot, hogy az alábbiak szerint ingyenes limlomszállítást tart: 1980. november 10—11—12. II. kerület, november 13—14—15. III. kerület, november 17—18—19. I. kerület. Szállítást csak előzetes igénybejelentés alapján végzünk. Bejelentés: 13-411/47-es telefonon, szállításnál.

Áramszünet lesz 1980. november 4-én 8—14 óráig a Dr. Münnich F. u., Építők útja, Tüzér u., Szigeti út, Dr. Doktor Sándor u., Petőfi u., Hargita u., Madách u., Mezőszél u. által határolt területen.

Áramszünet lesz november 4-én 7—12 óráig Kővágószőlős és Cserkút területén.

Eredmények röviden

A Komló pont-előnnyel újra az élen

LABDARÚGÁS

NB II. mérkőzések: Komlói Bányász–Sellye 3:0 (1:0), Mohács-Véménd–PVSK 0:0, Várpalota–Dombóvár 3:0 (2:0), Olajbányász–Bábolna 3:3 (2:0), Fűzfő–Szekszárd 2:0 (1:0), Ajkai Alumínium–Sabaria 1:1 (1:0), Honvéd–Rákóczi SE–Sopron 0:1 (0:1), Haladás VSE–Keszthely 3:0 (1:0), Bakony Vegyész–Bauxitbányász 1:1 (1:0), MÁV DAC–Péti MTE 12:0 (2:0).

AZ NB II. ÁLLÁSA

Nyugati csoport

1. Komló	14	9	3	2	22- 9	21
2. Olajbányász	14	8	4	2	30-19	20
3. MAV-DAC	14	8	3	3	37-17	19
4. PVSK	14	7	4	3	25-14	18
5. Haladás	14	4	9	1	22-11	17
6. Keszthely	14	6	5	3	26-23	17
7. Sabária	14	6	4	4	21-17	16
8. Bauxitbányász	14	7	2	5	25-24	16
9. Bábolna	14	5	6	3	15-15	16
10. Ajka	14	6	3	5	21-18	15
11. Mohács-Véménd	14	4	7	3	11-13	15
12. Szekszárd	14	5	3	6	12-16	13
13. Sopron	14	5	2	7	18-19	12
14. Fűzfő	14	4	4	6	20-22	12
15. Bakony Vegyész	14	4	4	6	19-22	12
16. Rákóczi SE	14	4	3	7	12-15	11
17. Sellye	14	4	1	9	15-28	9
18. Várpalota	14	1	6	7	11-20	8
19. Dombóvár	14	1	5	8	15-33	7
20. Pét	14	2	2	10	16-38	6

Megyebajnokság: Siklós–Beremend 2:2 (1:1), U. PEAC–Villány 2:2 (0:0), P. Postás–Vasasi Bányász 2:1 (0:0), Vajszló–Szigetvár 0:0, Mázaszászvár–PBTC 1:0 (0:0), Mágocs–Steinmetz SE 0:2 (0:0), P. Kesztyűgyár–István-aknai Bányász 1:1 (1:0), Drávafok–P. Kinizsi 3:2 (0:2).

A MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA

1. Siklós	12	9	1	2	38- 9	19
2. P. Kesztyűgyár	12	8	2	2	25-10	18
3. Beremend	12	7	3	2	28-16	17
4. Szigetvár	12	7	3	2	17-11	17
5. Zsolnay SE	12	6	4	2	27-19	16
6. Mázaszászvár	12	6	3	3	26-18	15
7. PBTC	12	7	1	4	17-10	15
8. Bóly	12	6	3	3	12- 9	15
9. Villány	12	6	3	3	13-13	15
10. Drávafok	12	4	4	4	21-20	12
11. U. PEAC	12	4	2	6	17-21	10
12. P. Kinizsi	11	4	1	6	11-11	9
13. Vajszló	12	3	2	7	11-15	8
14. P. Postás	12	4	—	8	14-24	8
15. Vasasi B.	13	4	—	9	13-29	8
16. Steinmetz SE	12	2	1	9	4-22	5
17. Mágocs	13	2	1	10	10-33	5
18. István-akna	11	1	2	8	12-26	4

Megyei II. osztály. Tamási-csoport: Hidas–Olasz 0:1 (0:0), Lippó–Magyarbóly 3:3 (3:2), Hímesháza–Nagykozár 2:1 (1:0), Püspökbóly–Babarc 4:1 (2:1), Somberek–Újmohács 7:1 (2:1), Geresdlak–Dunaszekcső 2:1 (2:1). Dr. Czibulka-csoport: Szentegát–Hoszúhetény 5:2 (2:1), Gázmű–Szentlőrinc 3:0 (1:0), Szabadszentkirály–Magyarszék 3:1 (1:1), Ócsárd–Kishárságy 5:0 (1:0), Kétújfalu–Szentlászló 3:1 (1:0), Sásd–Abaliget 0:1 (0:0).

KOSÁRLABDA

MAFC–PVSK 107:88 (45:24). NB I. férfimérkőzés, városi sportcsarnok. L. d.: Kókay (41), Moss (20), Sipeki (20), illetve Kovács (30), Vojtek (24), Rab II. (16). Universitas PEAC–Keszthelyi Haladás 91:74 (36:42). NB II. férfimérkőzés, Keszthely.

BSE–PVSK 109:76 (56:24). NB I. női mérkőzés, Budapest. L. d.: Czirákyné (34), Deák (16), Hilbert (16), illetve Hollós (20), Bundászné (14), Verbőczi-né (14).

„Légipárbaj" az MVTE—PVSK mérkőzésen — Soós Mihály felvétele

A KOSARLABDA NB I. ÁLLASA

Férfiak

1. Bp. Honvéd	22	22	—	2194-1642	44
2. Ganz-M.	21	20	1	1938-1524	41
3. MAFC	22	17	5	1938-1734	39
4. Bp. V. Izzó	22	17	5	1901-1697	39
5. ZTE	22	16	6	1838-1671	38
6. Videoton	22	12	10	1735-1717	34
7. Csepel	21	11	10	1747-1685	32
8. Sopron	21	11	10	1540-1627	32
9. Pécs	22	9	13	1788-1945	31
10. Szeged	22	8	14	1535-1699	30
11. Kecskemét	22	6	16	1522-1772	28
12. Baja	21	7	14	1543-1609	28
13. Körmend	21	7	14	1622-1698	28
14. Oroszlány	22	6	16	1671-1790	28
15. Volán	21	4	17	1487-1759	25
16. Sz.-fehérvár	22	—	22	1548-1978	22

A KOSARLABDA NB I. ÁLLÁSA

Nők

1. Bp. V. Izzó	16	14	2	1275- 951	30
2. BSE	16	14	2	1386- 964	30
3. Bp. Spart.	16	13	3	1256- 940	29
4. Diósgyőr	16	11	5	1253-1129	27
5. KSI	15	12	3	1211-1081	27
6. MTK-VM	15	10	5	1119- 914	25
7. BEAC	16	8	8	1167-1072	24
8. Sz.-fehérvár	16	7	9	1183-1165	23
9. TFSE	16	7	9	1063-1070	23
10. PVSK	16	7	9	1144-1199	23
11. Szeged	16	6	10	978-1168	22
12. Ganz-M.	16	6	10	1092-1235	22
13. Szekszárd	16	6	10	1042-1148	22
14. ZTE	16	4	12	1091-1324	20
15. MAFC	16	1	15	864-1230	17
16. Csepel	16	1	15	1036-1578	17

TORNA

Budapesten rendezték meg az országos vidéki felnőtt II. osztályú női egyéni tornászbajnokságot. A verseny az U. PEAC tornászainak sikerét hozta, összetettben Csete Ildikó (U. PEAC) lett az első, 73,70 ponttal, 2. Németh (U. PEAC) 73,65, 3. Pető (PMSC) 73,20. Lóugrás: 1. Pető 18,80, 2. Csete 18,40, 3. Marhardt (U. PEAC) 18,30. Korlát: 1. Csete 18,80, 2. Pető 18,50, 3. Németh 18,10. Gerenda: 1. Németh 18,80, 2. Csete 18,25, 3. Bibarc (PMSC) 18,20.

SÚLYEMELÉS

Pécsett, a Tüzér utcai csarnokban a súlyemelő OB II. második fordulójára került sor. A PMSC ellenfelei a Bp. Spartacus és a Kinizsi Húsos voltak. Eredmények. 60 kg: 1. Lénárt, PMSC (szakítás: 122,5 kg, lökés: 135 kg) 257,5 kg. 67 kg: 1. Szabó, PMSC (125 kg, 162,5 kg) 290 kg. 75 kg: Kazinczy, PMSC (135 kg, 175 kg) 310 kg. 82 kg: 1. Denke, PMSC (125 kg, 157,5 kg) 282,5 kg. A PMSC 7136 ponttal nyerte a versenyt, 2. a Bp. Spartacus 5896, 3. Kinizsi Húsos 3632 ponttal.

BIRKÓZÁS

Szombaton és vasárnap Budapesten a Ganz-MÁVAG országos úttörő „A" és „B" kategóriás versenyt tartott, amelyen a Pécsi Sportiskola birkózói is indultak. Versenyzőik közül 38 kg-ban Joszkin J. és 45 kg-ban Bagyinczki második, 49 kg-ban Blaskovics pedig harmadik lett.

RÖPLABDA

Keszthelyi Petőfi –Pécsi Vörös Meteor 2:3, NB II. férfimérkőzés, Keszthely. Bauxitbányász–Pécsi Vörös Meteor 3:0, NB II. női mérkőzés, Tapolca. U. PEAC–Tabi Videoton 3:1, NB II. férfimérkőzés, POTE-csarnok. U. PEAC–Ajkai Videoton 3:0, NB II. női mérkőzés, POTE-csarnok.

SAKK

PMSC–Bp. Postás 9,5:4,5, OB II. férfimérkőzés, Budapest. Pécsi győztesek: Karsa, Krisztián, Decsi, Hartmann, Miovecz, Oberst. Döntetlent értek el: Flesch, Koszorús, Lénárt, Balázs, Bereczki, Kamarás, Kocsis.

A 11. és a 12. fordulót bonyolították le a PMSC és a Hungarhotels versenyén. Eredmények. 11. forduló: Karsa (PMSC)–dr. Malich (NDK) 1:0, Grószpéter–Popovics (jug.) 0:1, Dantar (jug.)–Rajna 0:1, Flesch (PMSC)–Petrovics (jug.) 1:0. Döntelenek: Trois (brazil) –Cserna, Bilek–Lengyel és dr. Eperjesi–Notaros (jug.). 12. forduló: Cserna–Petrovics 1:0, Rajna–Flesch 0:1, Popovics–dr. Eperjesi 1:0. Döntetlenek: Malich–Dantar, Notaros–Karsa, Lengyel–Grószpéter, Trois–Bilek. A 10. fordulóból egy függőt fejeztek be: Cserna–Flesch 0:1. Az utolsó forduló előtt az élmezőny állása: 1. Flesch 9,5 pont, 2–3. Rajna, Popovics 9–9, 4–7. dr. Malich, Bilek, Cserna, Trois 6,5–6,5.

TENISZ

A Pécs városi Sportfelügyelőség tömegsport egyéni versenyén 38 férfijátékos vett részt. Végeredmény: 1. Bakó (Szolgáltatóipari Vállalat), 2. dr. Zoltay (Idegklinika), 3. dr. Gyenis és Czopf.

TÁJFUTÁS

November 7.-emlékversenyen, Vértesszőllős térségében a nagy és erős mezőnyben Kelemen, a PVSK futója szerezte meg a győzelmet, megelőzve norvég, svájci, svéd, csehszlovák és finn versenyzőket. Az F–21 A kategóriában Tóth (PVSK) is remekül versenyzett, második lett.

ATLÉTIKA

A Budapesten rendezett nemzetközi maratoni futóversenyen Homoki (Komlói Bányász) jól futott, 72 befutóból 5. lett.

SPORT TOTO

1. Bábolna—Olajbányász	3:3	x
2. Mohács-Véménd—PVSK	0:0	x
3. BKV Előre—Bem SE	1:3	2
4. Oroszlány—Pénzügyőr	0:0	x
5. MÁV Előre—Kecskemét	0:3	2
6. Debreceni K.—Salgótarján	0:2	2
7. Papp J. SE—Miskolc	3:1	1
8. Szabó L. SE—Ózd	1:0	1
9. Catania—Monza	2:1	1
10. Cesena—Spal	3:2	1
11. Foggia—Atalanta	1:0	1
12. Lecce—Lanerossi	2:1	1
13. Pisa—Sampdoria	1:0	1
+ 1		
14. Verona—Bari	2:2	x

*

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 44. fogadási héten 13 plusz 1 találatos szelvény nem volt.

13 találatot 2 fogadó ért el, nyereményük egyenként 837 687 forint.

12 találata 94 fogadónak volt, nyereményük egyenként 11 882 forint.

11 találatot 1129 fogadó ért el, nyereményük egyenként 989 forint.

A 10 találatos szelvények száma 8580, nyereményük egyenként 195 forint.

A nyeremények a nyereményilleték levonása után értendők, az adatok tájékoztató jellegűek.

A bírók kiüríttették a sportcsarnokot

Piros lap a nézőknek — röviden így lehetne jellemezni a jugoszláv férfi kézilabda-bajnokság első osztályában, a sabaci Metaloplasztika és a bjelovári Partizan bajnoki mérkőzésén vasárnap este lezajlott eseményeket. A találkozó mintegy 3000 nézője elégedetlen volt a játékvezetők működésével, s ezért többször füttykoncerttel és bekiabálással fogadta döntéseiket. A két Banja Luka-i bíró, Vrhovec és Knezevics erre a mérkőzés befejezése előtt 13 perccel az egész sportcsarnokot kiüríttette, s csak ezt követően voltak hajlandók továbbvezetni a mérkőzést, amelyen végül is a Partizan 22:21-re nyert.

Amíg a nézőket a rendőrök és rendezők kituszkolták a teremből, a két játékvezető az öltözőben nyugodtan beszélgetett, s mindez a vendégcsapat 17:16-os vezetésénél történt. Hasonló eset még nem fordult elő a jugoszláv kézilabda-bajnokságok történetében.

Boskov: „Ha gólt rúgunk nem lehet baj"

Hétfőn, a kora délutáni órákban megérkezett Budapestre a keddi Európa Kupa-mérkőzés világhírű vendégcsapata, a Real Madrid. A Margitszigeten, a Hotel Thermálban helyezkedett el a mintegy 40 tagú spanyol küldöttség.

A repülőtéren fázósan húzták össze magukat a spanyol bajnokcsapat tagjai, s ezen nem is lehet csodálkozni, hiszen szombat este még Las Palmasban játszottak, ahol napközben közel 30 fok volt a meleg, de este a mérkőzés idején is 20-at mértek . . .

Amint azt már előre jelezték, a Real Madrid az eltiltás alatt lévő Del Bosque nélkül a legjobb játékosaival érkezett, szám szerint 16 labdarúgóval.

– Megvan már az összeállítás is a keddi találkozóra – mondotta Vujadin Boskov, a Real Madrid jugoszláv edzője –, a csapat a következő: Garcia Remon – Isidro, Benito, Gollego, Camacho – Stielike, Hernandez, Angel – Cunningham, Santillana, Juanito. Készenlétben áll M. Angel, Sabido, Pineda, Perez Garcia és Garcia Cortes.

Vujadin Boskov készségesen válaszolt a különböző kérdésekre.

Hogy játszottak szombaton Las Palmasban?

– Igen jó mérkőzést vívtunk, balszerencse, hogy 1:0-ra kikaptunk. Több helyzet adódott játékosaink előtt, Santillan két-szer is a kapufát találta el, ugyanakkor a nagy elánnal küzdő hazai együttesnek sikerült olyan szituációban gólt elérnie, amikor az nem is volt igazi lehetőség. A Honvéd elleni madridi mérkőzéstől fokozatosan javult a csapat teljesítménye, a további javulást várom kedd estére is.

– Mit vár a keddi mérkőzéstől?

– Nehéz visszavágó előtt állunk. Az az igazság, hogy Madridban az első 90 perc alatt megnyugtatóbb előnyt kellett volna biztosítanunk. Szünet után visszaesett a Real és nagyon belelendült a Honvéd, ez az oka, hogy nem jutottunk 2–3 gólos előnyhöz.

Az 1:0-ás hazai győzelmünk azért nem rossz eredmény, hiszen a Bp. Honvédnak 2:0-ra vagy 3:1-re kellene nyerni, hogy továbbjusson. Döntő lesz, hogy tudunk-e gólt szerezni, ha igen, akkor véleményem szerint az eldönti a továbbjutást. Különben más lesz ez a játék, mint a madridi, hiszen most a Honvédnak kell támadni és gólt, gólokat elérni. Ismételni tudom csak, hogy nehéz mérkőzés előtt állunk, de a feljavult Real Madrid továbbjutását várom.

*

A vendéglátó Budapesti Honvéd az Európa Szállót választotta felkészülési szálláshelyül, s a piros-fehérek programja az előzetes tervek szerint folyik. A keddi találkozón a megszokott tizenegy kezd, tehát: Gujdár – Paróczai, Kocsis, Garaba, Varga – Dajka, Nagy A., Lukács – Bodonyi, Esterházy, Kozma.

Négyezren nézték a „császár" edzését Hamburgban

Franz Beckenbauer, azaz „Ferenc császár" megtartotta bemutatkozó fellépését Hamburgban. Csaknem négy esztendő után ismét honi környezetben éli a nyugatnémet bundesliga hétköznapjait.

A New York Cosmostól hazatért kitűnő játékost négyezren figyelték árgus szemekkel a kikötőváros reprezentatív csapatának vasárnapi gyakorlásán, amely Beckenbauer első hamburgi edzése volt. A 90 perc után jött egy rövid mérkőzés, s az a csapat nyert, amelyikben a hazatért klasszis rúgta a labdát (6:5-re).

Beckenbauer és B. Zebec, az SV Hamburg mestere rövid nyilatkozatot is adott.

Zebec: – *Semmi különöset nem mondhatok Beckenbauer formájáról, pusztán az volt a meglepő, hogy ennyien várták őt rajongva a hamburgi szurkolók közül.*

Beckenbauer: – *Szerződésem szerint csak a hónap végefelé vagyok köteles „beöltözni" de lehetséges, hogy első csatámra a Hamburg színeiben már korábban sor kerül. Az igazság az, hogy még tovább kell akklimatizálódnom. No, nem az időjárásra gondolok, hanem a Bundesliga lényegesen magasabb követelményeire való – elsősorban lelki – felkészülésre. Tökéletes erőben vagyok, 35 évesen is érzek elég energiát a helytállásra.*

Nemzetek versenye Pécsett

Tíz ország közel 200 versenyzője indul a Pécsett a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség és a Baranya megyei Testnevelési és Sporthivatal által november 4-én és 5-én megrendezésre kerülő „Nemzetek versenye" tájfutó viadalon.

A technikai értekezleten az angol, a belga, a finn, az NDK, az NSZK, a norvég, a svájci, a svéd és a magyar csapat vezetőinek részvételével megtartották a november 4-i egyéni versenyek sorsolását. A dánok november 5-i váltóversenybe kapcsolódnak be.

A női egyéniben 11 csapatban 45-en szerepelnek, közöttük a norvég Anne Berit Eid, az 1978. évi világbajnokság, és Korneliussen, az 1980. évi főiskolai világbajnokság győztese, valamint a finn Lina Silvennoinen, az 1979. évi vb-n aranyérmes finn váltó tagja. A magyarok közül Kaló Mariann országos bajnok rajtol legtöbb eséllyel.

A férfiaknál 13 csapatban 66-an indulnak. A mezőny tagja a norvég Oyvin Thon, az 1979. évi világbajnokság győztese, a svéd Rosendal, az 1979. évi vb-n első svéd váltó tagja, és a svájci Dieter Wolf, az 1976. évi nemzetek versenyének győztese. A magyarok közül Kiss Zoltán és a pécsi Kelemen János érheti el a legjobb eredményt.

Az időjárás nem kedvez a versenynek. Jelenleg több centiméteres a hó a verseny színhelyén, az Orfű környéki hegyekben, és az olvadás következtében a talaj eléggé latyakos.

Klampár győzött Londonban

Londonban a meghívásos asztalitenisz versenyen Klampár Tibor teljes sikert aratott. Az elődöntőben 2:0 (13, 11) arányban győzött a nyugatnémet Stellwag ellen, a döntőben pedig az angol Douglas ellen nyert 2:1 (—15, 17, 16) arányban.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 305. szám
1980. november 5., szerda
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Ötvenöt buszjárat kimaradt

Tegnap, a Mecsek csúszós útjai ugyancsak próbára tették a gépjárművezetőket

Főpróba – hóból

Kelendő lett a csizma

A pogányi meteorológiai állomás tájékoztatása szerint ilyen hideg novemberben az utóbbi években nem volt. A hőmérséklet 10–12 fokkal alatta van a sokéves átlagnak. Hétfőn 8 milliméter hó esett, tegnap már csak 6 milliméternyi volt a csapadék, mégis a tegnapi nap okozta a gondokat.

Hétfőről keddre virradóra ugyanis egyfolytában havazott, majd kedd reggel 6 óra körül ezt havas eső váltotta föl, s végül délelőtt már csak az eső esett. Mindez a hőmérséklet gyenge emelkedésének tulajdonítható: a hétfői mínusz 1 fok tegnapra plusz 1-re emelkedett. A kásás, nedves hó természetesen olvadozni kezdett, s míg hétfőn reggel még 8 centiméter vastagságú volt az első hótakaró, estére már 4 centiméterre apadt. Az olvadás, a hó kásás minősége és a tegnap hajnali jeges eső igazi téli „főpróba" elé állította az utak tisztítóit és a közlekedést.

*

A KPM útügyeletétől megtudtuk, hogy a megye főútvonalai csúszósak, s Baranya területén 14 gép, köztük 9 hóeke és 5 szórógép állt munkába, hogy az átlagosan 5–6 centiméter vastagságú latyakot eltüntessék a legforgalmasabb utakról. A hó elkotrását és az utak szórását tegnap reggel 6 órakor kezdték és estére végeztek a munkával.

*

Sokkal nagyobb probléma volt Pécs belterületén. A Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat síkosságvédelmi részlege négy ekés szórót vetett be a munkába a hétfőről keddre virradó éjszaka folyamán. Két kocsit a Mecsekre, egyet Bálicsba, egyet a Donátusra küldtek; a kotrást éjfél körül kezdték, amikor „beállt" a hó. Ám hiába kezdték éjszaka az utak letisztítását, egyik kocsijuk az árokba csúszott, a másik Vasason meghibásodott, s mire a hibás jármű helyett másikat tudtak küldeni, addigra az út rendkívül csúszóssá vált és a közlekedést is gátolta.

*

A jeges eső a legveszélyesebb, sokkal több bajt okozhat, mint a havazás. Annak ellenére, hogy a Volán 12. sz. Vállalat a tartalékjáratokkal együtt mind a 126 kocsit reggel munkába állította, 55 járat a csúszós út következtében kimaradt, pontosabban ezek legtöbbje csak részjáratként közlekedett, vagyis félútról visszafordult. S míg hétfőn a havazás nem okozott főnnakadást, tegnap a jeges eső miatt már reggel 4.30-kor beérkezett az első jelentés a Volán központba: a vezetők nem tudnak végigmenni útvonalukon. A kimaradás a következő járatokat érintette: 17-es, 22-es, 33/A, 35, 36-os, 48-as, 49-es, 50-es. A 48-as autóbusz például Jánoskútig ment, onnan visszafelé az Engel úton. Délelőtt 10.15-ig kimaradtak a járatok, mert Rigódertetőről visszacsúsztak a kocsik. Másik példa: a Misinára tartó járat csupán a Dömörkapuig tudott menni. A távolsági buszoknál hétfő reggeltől keddig 25 késést jegyeztek föl; itt az alapjáratok zsúfoltabban közlekedtek, mert 12 másodjárat kimaradt.

*

A Kertészeti és Parképítő Vállalatnak nem okozott kárt a hó: azok a növények, melyeket óvni kell a fagytól, már nincsenek kint a szabadban. Elkezdték a szökőkutak burkolását, ezt még a héten befejezik.

*

Amint leesett az első hó, a MERUKER cipőboltjaiban hihetetlenül megnőtt a forgalom: az elmúlt hét végétől csak sorbaállás után lehet bejutni egy-egy üzletbe. Rendkívül kelendő a csizma, a bundacipő, a vastag talpú lábbeli. Három-négy nap óta a forgalom négy-ötszöröse a szokásosnak.

*

A hirtelen beállt tél félbeszakította a szüretelést. Hó lepi be a már érett szőlőfürtöket. A Villány-Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát földjén még több mint száz hektáron tőkén a szőlő. Egyelőre kár nem fenyeget. A hőmérséklet még nem veszélyes, a szőlőbogyók egészségesek. Négy-ötnapos munka van hátra.

*

Szerencsésebbek voltak a Pécsi Állami Gazdaságnál: Danitzpusztán éppen a múlt héten, a havazás előtt fejezték be az almaszüretet. Összesen 198 vagon jonathán, golden és starking almát szedtek.

D. Cs.

Elnököt választottak az Amerikai Egyesült Államokban

Carter vagy Reagan

Az eredményeket szerdán hajnalban teszik közzé

Hétfőn éjfélkor, magyar idő szerint kedden reggel hat órakor megnyitották a szavazóhelyiségeket az egyesült államokbeli New Hampshire államban, amely a hagyományok szerint a huszonnégy órás elnökválasztási marathon első állomása. Becslések szerint a nap folyamán nyolcvanmillió amerikai választópolgár adja le szavazatát 51 amerikai államban, hogy megválassza az Egyesült Államok negyvenedik elnökét, vagy megerősítse hivatalában Jimmy Cartert.

A választásokat megelőző háromhónapos kampányban, amelynek előcsatározásai már több mint egy éve rányomták bélyegüket az Egyesült Államok politikai életére, a két nagy párt elnökjelöltje közül egyiknek sem sikerült olyan mértékű előnyhöz jutnia, hogy akár az utolsó pillanatban is jósolni lehetne a választások eredményéről. A közvéleménykutatások mégis azt mutatták, hogy Ronald Reagan, a hollywoodi filmszínészből lett kaliforniai kormányzó, az utolsó pillanatig megtartott valamit abból az előnyből, amelyet a Carter-kormányzat gazdaságpolitikai csődje a kampány folyamán mindvégig biztosított számára.

A két nagy polgári párt hegemóniájára épülő amerikai választási rendszerben a független vagy harmadik párti jelöltek helyzete csaknem reménytelen. Ez vonatkozik a republikánus pártból kivált John Andersonra, aki egy energikusan megvívott választási kampány után is legfeljebb a szavazatok tíz százalékát szerezheti meg. És ez vonatkozik a kisebb létszámú pártok, köztük az Egyesült Államok Kommunista Pártja által indított elnökjelöltekre, akik a nagy monopóliumok politikájával szemben alternatívát nyújtó programjuk népszerűsítése érdekében vesznek részt a választásokon.

Carter elnök hétfőn még egy utolsó sokállomásos választási körutat tett az úgynevezett közép-nyugati államokban, amelyekben az utolsó pillanatban is bizonytalan maradt a népszerűségi verseny állása. Arra szólította fel a demokratákat, hogy személyi meggondolásaikat félretéve, aktív részvétellel biztosítsák a párt hatalmon maradását.

Ronald Reagan hétfőn este félórás televíziós beszédben csillogtatta előadói készségét, de nem oszlatta el a programja iránti kétségeket. Igéreteiből ítélve a republikánusok lennének képesek olyan „tündöklő országgá" változtatni Amerikát, amely mentes a szegénységtől, a munkanélküliségtől, a bűnözéstől és a bürokráciától, s amely nem áll szüntelenül nemzetközi válságok középpontjában. Másfelől újra és újra visszatért kedvenc kampánytémájához, az „erős vezetés", az „erős Amerika" képéhez, amelyet állítólag külső „veszélyek" fenyegetnek.

*

A republikánusok jobb esélyei és a demokraták nagyobb elszántsága jegyében folyt az elnökválasztás az Egyesült Államokban. Jimmy Carter elnök Georgiában, Ronald Reagan Kaliforniában adta le szavazatát, majd mindketten visszatértek a fővárosba a szerda éjszakai diadalünnep színhelyére, amely azonban valamelyikük számára a végső búcsút jelenti a nagypolitikától. Carter veresége esetén várhatóan visszatér családi birtokára, a most hetvenéves Ronald Reagannak aligha van módja még egy próbálkozásra.

Téli táj (Kopjár Géza felvétele)

Elismerés a legjobbaknak

Ifjúsági ünnepség a Helyőrségi Művelődési Otthonban

Kitüntetések november 7-e alkalmából

A 63 évvel ezelőtt történtekre, a Nagy Októberi Szocialista Forradalomra emlékezünk a napokban, közeleg az évforduló dátuma. S nemcsak ünnepelünk, hanem számvetést is végzünk – mint azt tegnap ünnepi köszöntőjében *Vér László* megyei úttörőelnök mondta azon az ifjúsági ünnepségen, melyet délután tartottak Pécsett, a Helyőrségi Művelődési Otthonban –, számvetést készítünk arról, hogy ki-ki munkahelyén, az iskolapadban a maga kötelezettségeinek mennyire tett eleget.

Az ünnepség – melyen részt vett *Deák László*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja – a Zeneművészeti Főiskola quartettjének műsorával kezdődött, majd *Horváth István*, a Pécsi Nemzeti Színház művésze mondta el Garai Gábor „Lenin" című versét.

Vér László ünnepi köszöntője után került sor az ifjúsági mozgalomban kiemelkedő munkát végzettek kitüntetésére. *Dr. Varga Sabján László*, a KISZ Baranya megyei Bizottságának első titkára elsőként az „Ifjúságért Érdemérmet" adta át *Auth Pálnak*, a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát károlymajori üzeme vezetőjének az ifjúság nevelése terén kifejtett eredményes munkájáért.

A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége kimagasló úttörővezetői tevékenységéért az „Úttörővezető Érdemérmet" adományozta *Csaba Károlynénak*, a pécsi 1-es számú Gyakorló Általános Iskola nevelőjének, *Néreth Lajosnénak*, a komlói szilvási általános iskola tanárának és *Tusnovits Imrének*, a szentlőrinci általános iskola tanárának.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága az ifjúsági mozgalomban végzett kimagasló tevékenységéért a KISZ Érdemérem kitüntetést adományozta *Fári Jánosnénak*, a szigetvári Zrínyi Miklós Gimnázium tanárának, *Meizer Györgynek*, a Pécs városi Rendőrkapitányság dolgozójának, *Nagymiklósi Ferencnek*, a máriakéméndi általános iskola tanítójának és *Rónaki Antalnénak*, a Pécsi Kesztyűgyár személyzeti előadójának.

A kiváló ifjúsági vezető érmet 14-en, a kiváló úttörővezető kitüntetést 14-en, az aranykoszorús KISZ-jelvényt 5-en, a kiváló ifjúsági vezető kitüntetést 15-en, a KISZ Központi Bizottsága dicsérő oklevelét pedig 5-en vehették át.

Az ünnepségen bejelentették, hogy az ifjúsági mozgalomban kifejtett eredményes munkájáért *Úz György*, a Mecseki Szénbányák Vállalat dolgozója a Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetést kapta, melyet a budapesti központi ünnepségen vesz át. Ugyancsak a központi ünnepségen veszi át a KISZ Érdemérem kitüntetéseket *Deák László*, a Mecseki Ércbányászati Vállalat brigádvezetője, *Lelovics Imre*, a Mecseki Szénbányák Vállalat dolgozója és *Michelisz Terézia*, a hímesházi termelőszövetkezet dolgozója.

Ünnepség Budapesten, a Barátság Házában

Kitüntették a legjobb aktivistákat

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából kedden kitüntetési ünnepséget tartottak a Barátság Házában. *Apró Antal*, a Magyar–Szovjet Baráti Társaság elnöke nyújtotta át a magyar és a szovjet nép barátságának elmélyítésében kiemelkedő munkát végzőknek az állami, valamint a baráti társaság által adományozott kitüntetéseket. Húszan részesültek a Munka Érdemrend különböző fokozataiban, ugyanennyien kapták meg az MSZBT aranykoszorús jelvényét, tíz tagcsoport kollektív munkáját aranykoszorús plakett kitüntetéssel s kettőt pedig az Országos Béketanács által adományozott békemozgalom emlékplakettel ismerték el.

Duschek Lajosné, az MSZBT elnöke köszöntötte a megjelenteket, köztük *Ritter Tibort*, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezető-helyettesét, *Roska István* külügyminiszter-helyettest, *Valerij Muszatovot*, a Szovjetunió nagykövetségének követtanácsosát és *Nyikolaj Szilcsenko* vezérezredest, a Varsói Szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői főparancsnokának magyarországi képviselőjét.

Duschek Lajosné emlékeztetett arra, hogy népünk számára is a győztes októberi forradalom fiai hozták el 1945-ben a szabadságot. Ezzel megnyílt a lehetősége annak, hogy magunk válasszuk meg azt az utat, merre haladunk. A magyar nép végérvényesen a szocialista utat választotta. Népünk képességeinek szabad kibontakoztatásával mélyreható társadalmi, gazdasági, kulturális átalakulást vitt véghez. Erőinket megsokszorozza, hogy a Szovjetunióval és a szocialista közösség országaival kapcsolataink szilárd alapokra épülnek, elveink, céljaink, érdekeink azonosak. Végül kiemelte: munkásosztályunk, népünk szilárd meggyőződése, hogy amikor a magyar–szovjet barátság erősítésén, a szocialista országok összeforrottságának elmélyítésén dolgozunk, akkor népünk alapvető nemzeti érdekeit szolgáljuk.

Ott volt az ünnepségen az MSZBT szovjet testvérszervezetének Budapesten tartózkodó küldöttsége is. A delegáció vezetője, *Vitalij Alekszandrovics Zsukov*, az SZKP Vologdai Területi Bizottságának titkára, a Szovjet–Magyar Baráti Társaság vologdai tagozatának elnöke köszöntötte a Barátság Házában tartott ünnepség résztvevőit, méltatva a NOSZF 63. évfordulójának jelentőségét.

Gyenes András látogatása a IX. kerületben

Gyenes András, az MSZMP Központi Bizottságának titkára kedden a 90 000 lakosú Ferencváros életével ismerkedett. A vendéget a IX. kerületi pártbizottság székházában Gál Lászlóné első titkár és Szabados László kerületi tanácselnök fogadta, s tájékoztatta a helyi társadalmi, politikai életről, a VI. ötéves terv kerületi előkészületeiről. A ferencvárosi vállalatok többsége, mint elmondták, húsipari, konzervipari és más élelmiszeripari munkahelyek. Valamennyiben nagy erőfeszítéseket tettek a lakosság ellátásának javításáért. A tájékoztató után Gyenes András a kerület politikai és állami vezetőivel, propagandistáival a nemzetközi élet időszerű eseményeit érintő kérdésekről folytatott eszmecserét.

A Központi Bizottság titkára ezt követően a konzervgyártás gazdaságossági, minőségi és kereskedelmi tényezőit elemző konzerv- és paprikaipari kutató intézetet kereste fel. Az intézmény párt- és gazdasági vezetői tájékoztatták a vendéget a jelenlegi minőségfejlesztési kutatásokról, majd kalauzolásukkal megtekintette az intézet termékbemutatóját. Gyenes András végül a kerületben működő élelmiszeripari üzemek és intézmények vezetőivel folytatott eszmecserét a népgazdasági célok helyi megvalósulásáról, időszerű gazdaságpolitikai feladatokról, valamint nemzetközi politikai kérdésekről.

Űrhajósok kitüntetése

Ajándék L. Brezsnyevnek

Kedden a Kremlben Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke magas kitüntetéseket nyújtott át a világ eddigi leghosszabb, 185 napos űrexpedíciója résztvevőinek. Leonyid Popovot, az expedíció parancsnokát a Legfelsőbb Tanács Elnöksége a Szovjetunió Hőse címmel, az ezzel járó Aranycsillaggal és Lenin-renddel tüntette ki, Valerij Rjumin fedélzeti mérnök pedig másodszor kapta meg a Lenin-rendet és az Aranycsillagot.

A kitüntetések átnyújtásakor Leonyid Brezsnyev üdvözölte az űrhajósokat hosszú küldetésük sikeres befejezése alkalmából. Mint mondotta, ezzel az expedícióval Valerij Rjumin minden eddigi űrrekordot megdöntött — néhány nap híján már összesen egy évet töltött a világűrben. Leonyid Popov pedig, jóllehet első ízben vett részt űrutazáson, máris több, mint fél évet töltött a kozmoszban.

Leonyid Popov és Valerij Rjumin kutatásai és kísérletei számos tudományágat gazdagítanak, s jelentős gyakorlati hasznot hajtanak — mutatott rá Leonyid Brezsnyev. Az űrhajósok látogatóiról, a szovjet—magyar, a szovjet—vietnami és a szovjet—kubai űrexpedíciók tagjairól szólva hangsúlyozta: a szovjet tudósok, konstruktőrök, mérnökök, munkások és űrhajósok megnyitották a világűrbe vezető utat a testvéri szocialista országok képviselői számára is.

Az űrhajósok köszönetet mondtak a magas kitüntetésekért, s maguk és űrhajós társaik nevében biztosították az SZKP Központi Bizottságát, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnökségét, a Minisztertanácsot, hogy készen állnak az új feladatok végrehajtására. Ezt követően átnyújtották Leonyid Brezsnyevnek ajándékaikat: a 185 napos űrexpedíció végrehajtását tanúsító okmányt, s a Szaljut—Szojuz—Progressz űrkomplexum makettjét az űrállomáson járt valamennyi expedíció jelével.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Tovább folytatódtak a harcok az iraki és iráni csapatok között. Képünkön: iraki katonák az iráni zászlót tépik szét egy elfoglalt harcállásban.

★

✦ HANOI: Vo Nguyen Giap, a Vietnami Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes vezetésével vietnami párt- és kormányküldöttség indult kedden afrikai körútra. A delegáció felkeresi Algériát, Etiópiát, Zambiát és a Kongói Népi Köztársaságot, valamint ellátogat a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaságba is.

✦ *MADRID: Befejezte munkáját a Spanyol Kommunista Párt Központi Bizottságának plénuma. A plénumon elfogadott határozat értelmében az SKP következő kongresszusát 1981. július 15. és 18. között tartják meg.*

✦ MOSZKVA: Emléktáblát kapott Moszkvában Zalka Máté, a nagy magyar internacionalista, a kiváló író. Az emléktáblát annak a háznak a falán helyezték el, ahol 1921–26 között lakott. A keddi ünnepélyes avatáson ott volt Zalka Máté leánya, Natalja és több egykori harcostársa, köztük a spanyol polgárháború legendás Lukács tábornokának segédtisztje is. Megjelentek a moszkvai magyar nagykövetség felelős munkatársai.

✦ *VARSÓ: A mezőgazdaság helyzetéről, az ellátási problémákról tárgyalt a lengyel Minisztertanács. Mint a lengyel hírközlő eszközök kedden beszámoltak róla, az ülésen megállapították, hogy a hirtelen beköszöntött tél tovább nehezíti a betakarítást és ezzel együtt a piac, a feldolgozó ipar ellátását. A kormány kötelezte a vajdasági vezetőket, hogy adjanak meg minden lehetséges támogatást a termés betakarításához és szállításához. Megállapították, hogy ehhez szükség van a különféle vállalatok, az iskolák és a hadsereg segítségére is. Nagy figyelmet kell fordítani a téli tartalékok felhalmozására. Ezzel kapcsolatban a minisztertarács megállapította, hogy a helyzet nem kielégítő, ezért gyorsítani kell a korábban megjelölt feladatok végrehajtását.*

✦ *WASHINGTON: Ismét sikertelenül végződött az Amerikai Országos Űrhajózási Hivatal (NASA) kísérlete, amelynek során a Shuttle űrrepülőgép föld körüli pályára állító hajtóművét próbálták ki. (Az űrrepülőgép az űrhajó és a repülőgép közötti átmenetnek tekinthető, amely többszöri űrutazásra és biztonságos visszatérésre alkalmas.) A Bay–St. Louis-i (Mississippi állam) kutatóközpont szakemberei műszaki hibák miatt kénytelenek voltak megszakítani a hajtómű földi körülmények közötti kipróbálását. A Shuttle pályára juttatásához szükséges 9 perc 41 másodperc helyett ugyanis a hajtómű mindössze 22 másodpercig működött, majd az egyik egység túlmelegedése miatt a rendszer vészhelyzetbe kapcsolt és automatikusan leállt. A NASA tájékoztatása szerint eddig nem sikerült a hiba okára bukkanni.*

Új szovjet miniszterelnök-helyettes

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöksége Leonyid Kosztandovot a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettesévé nevezte ki. A kinevezéssel kapcsolatban Kosztandovot felmentették a Szovjetunió vegyipari miniszterének teendői alól.

◆

✦ PRÁGA: Háromnyelvű zenés irodalmi estet rendezett hétfőn Prágában a magyar és a csehszlovák rádió, valamint a prágai magyar kulturális központ.

✦ *ÚJ-DELHI: Pakisztánbarát szervezetek 25 ügynökét fogták el az indiai államvédelmi hatóságok Jammu Kasmir tartományban. A letartóztatottak többsége a Dzsamaat-i-Tulba nevű, Kasmirnak Indiától való elszakadásért harcoló szélsőséges muzulmán szervezet tagja, amelyet – mint korábban vezetői beismerték – külföldről pénzelnek.*

✦ BÉCS: A bécsi Collegium Hungaricumban hétfőn este nagyszámú nézőközönség előtt levetítették a „Dóra jelenti" című filmet. A sikeres előadás után dr. Radó Sándor nyugalmazott egyetemi tanár, a film eredeti főhőse válaszolt a jelenlevők kérdéseire.

✦ *MOSZKVA: Babrak Karmal, az Afganisztáni Népi Demokratikus Párt KB főtitkára, az Afgán Demokratikus Köztársaság Forradalmi Tanácsának elnöke, miniszterelnök, hivatalos látogatása, majd rövid ideig tartó pihenés és gyógykezelés után kedden hazautazott Moszkvából.*

★

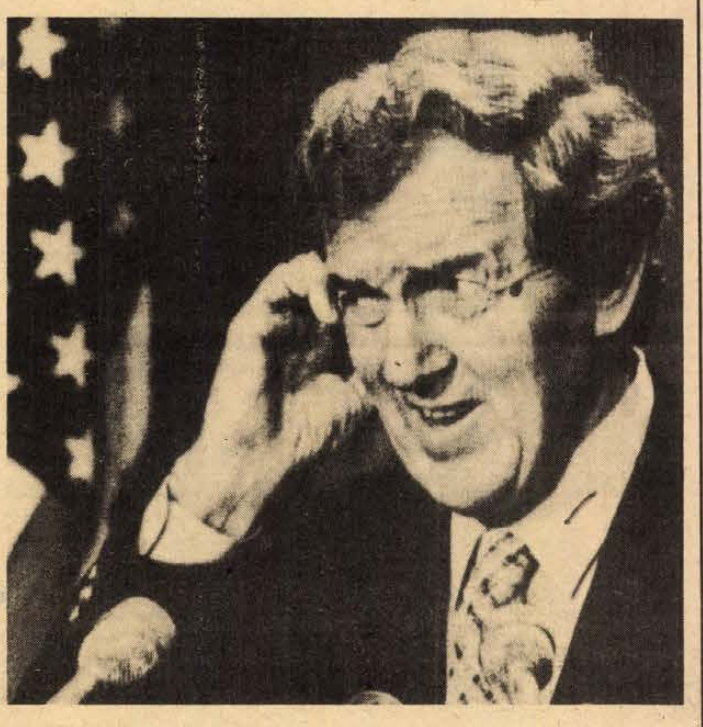

Az amerikai külügyminiszter sajtóértekezleten az újságírók kérdésére azt válaszolja: „A túszok ügyében még mindig nem tudni biztosat, a teheráni kormánytól írásos értesítést várunk".

Kommentár

Koalíció – kis kérdőjelekkel

A nyugatnémet fővárosban a parlamenti pártok koalíciós tárgyalássorozata után összeült az új nemzetgyűlés, a Bundestag. A Német Szövetségi Köztársaság alkotmánya pontos „forgatókönyvet" tartalmaz a négyesztendőnként tartott választást követő teendőkre. Eszerint október 26-án tartotta meg hagyományos záróülését a régi Bundestag, amelyben a jelenlegi kormánykoalíciónak még mindössze tízfőnyi többsége volt. November 4-én ült össze az immár új összetételű parlament, ahol a képviselők száma eggyel több a korábbinál (496 helyett 497), a kormánykoalíció többsége pedig harmincötel több a réginél: tíz helyett negyvenöt.

Ez már nem egyszerűen működőképes többség, hanem olyan közeg, amelyben a kormányzat különösebb gond nélkül fogadtathatja el bel-, – és ami a világ számára a mostani helyzetben nagyon fontos – külpolitikai döntéseit. Ilyen értelemben a nyugatnémet választás eredménye jó hírt jelentett az egész világnak. Nem túlzás azt állítani, hogy a nemzetgyűlés új felállása a józanság erőinek diadala a hidegháborús irányzat felett.

A dolog azonban bonyolultabb, mint amilyennek első pillantásra tűnik. Igaz, Schmidték győzelme Straussék felett mind bel-, mind külpolitikai viszonylatban világos és pozitív előjelű. De a kormánykoalíció sikere szolgál bizonyos kérdőjelekkel is. A Genscher vezette szabaddemokraták (FDP) előretörése ugyanis jóval nagyobb, mint a Schmidt-vezette szociáldemokratáké. Az SPD parlamenti frakciója ugyan még így is mintegy a négyszerese az FDP-nek, a parlamenti matematika sajátos törvényei szerint a szabad-demokraták relatíve nagyobb térnyerése a jövőben mégis tükröződhet a kormány bel-, sőt külpolitikai döntéseiben.

Harmat Endre

Koszorúzások az 1956-os ellenforradalom áldozatainak emlékezetére

Az 1956-os ellenforradalom áldozatairól kedden kegyelettel emlékeztek meg a fővárosban. Koszorúzási ünnepséget tartottak a Köztársaság téren a budapesti pártszékház védelmében elesettek emléktáblájánál. A budapesti pártbizottság nevében Somogyi Sándor, Bozsó László, Király Andrásné és Molnár Endre titkárok, valamint Zathurecky Tibor, a budapesti pártbizottság apparátusa pártvezetőségének titkára rótta le kegyeletét. Az emléktáblánál elhelyezték a megemlékezés virágait a pártház védelmében részt vett harcosok, a mártírok hozzátartozói, a budapesti és a kerületi pártbizottságok munkatársai, valamint a főváros állami, társadalmi és tömegszervezeteinek képviselői.

A Mező Imre úti temetőben a munkásmozgalmi panteonnál nyugvó hősi halottak sírjainál a budapesti pártbizottság, a budapesti fegyveres testületek és a Kommunista Ifjúsági Szövetség budapesti bizottsága képviseletében helyeztek el koszorút.

Az 1956-os ellenforradalom elleni harc hősi halottainak a Mező Imre úti temetőben levő emlékművénél a fegyveres testületek tagjai álltak díszőrséget. Fölcsendült a Himnusz, majd elhelyezték a kegyelet virágait a budapesti pártbizottság, a fővárosi tanács, a fegyveres testületek, a Magyar Partizán Szövetség és a KISZ budapesti bizottsága nevében. Virágokkal borították az emlékmű talapzatát a fővárosi dolgozók, fiatalok képviselői is. A koszorúzási ünnepség az Internacionálé hangjaival és a disszázad tiszteletadásával ért véget.

LAPZÁRTA

Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára november 3–4-én az SZKP Központi Bizottságának meghívására rövid munkalátogatást tett Moszkvában. Fogadta őt Andrej Kirilenko, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára. A találkozón az MSZMP és az SZKP gazdaságirányítási munkájának, a szovjet–magyar gazdasági együttműködés időszerű kérdéseiről volt szó. A szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen részt vett Szűrös Mátyás, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövete és Oleg Csukanov, az SZKP KB osztályvezető-helyettese. Havasi Ferenc megbeszélést folytatott Ivan Arhipovval, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének első helyettesével és Nyikolaj Bajbakov miniszterelnök-helyettessel.

✽

Todor Zsivkov, a Bolgár Népköztársaság Államtanácsának elnöke kedden fogadta a hivatalos látogatáson Szófiában tartózkodó Olafur Johannessont, az Izlandi Köztársaság külügyminiszterét.

✽

Betörők fosztották ki a hétvégi munkaszüneti napon Párizs egyik divatos bankjának 250, pénzt és ékszert tartalmazó értékmegőrző széfjét. Egyes becslések szerint az elrabolt pénz és értéktárgyak összege mintegy 50 millió francia frankot (11 millió dollár) tesz ki.

✽

Egy Los Angelesi klinikán keddre virradóra meghalt a 24 esztendős walesi ökölvívó, Johnny Owen, aki szeptember 19-én kiütéses vereséget szenvedett Lupe Pintortól, s azóta nem nyerte viszsza eszméletét. Owen hivatásos Európa-bajnok volt harmatsúlyban és megszerezte a brit bajnoki címet is. Pályafutása alatt 29 mérkőzést vívott, 26-ot megnyert, egyszer döntetlenül mérkőzött és két vereséget szenvedett. A második veresége élete végét is jelentette.

Szükség van a lakosság közreműködésére

Játszótérrel kombinált parkot ölelnek körül a háztömbök Lvov-Kertvárosban.
Fotó: Proksza László

Lassú fejlődés Pécs zöldterületi hálózatában

Parkok a „fennmaradó" területeken?

A Városi Pártbizottság a pártértekezlet elé terjesztett jelentésében fogalmazta meg: „Az elért eredményekre árnyékot vet, hogy esetenként a kívántnál lassúbb ütemben készülnek el parkjaink, válnak rendezetté új lakónegyedeink, s hogy nem védjük, ápoljuk eléggé környezetünket." Idevágó feladatok szerepelnek a Városi Pártbizottság idei cselekvési programjában is. Ennek jegyében több lépés történt. Legutóbb arról adhattunk hírt, hogy a Városi Tanács és az iskolák között megállapodás született a lakóterületi zöldfelületek gondozásáról. Ugyancsak a fentiek ösztönözték a Pécs városi Népi Ellenőrzési Bizottságot Pécs zöldfelületi rendszerének vizsgálatára.

A témával az elmúlt években ismételten foglalkoztunk, mint a városi élet javításának fontos és el nem hanyagolható elemével. Most a városi NEB-vizsgálatra szorítkozva annak legfontosabb megállapításait ismertetjük.

Lvov-kertvárosi biztatás

Mindenekelőtt a jelenlegi helyzetet rögzítette a vizsgálat. Eszerint Pécsett az egy főre jutó zöldterületi ellátottság átlaga – a parkerdő nélkül – 9,5 négyzetméter. A városrészek között roppant nagy a szóródás. A legrosszabb az ellátottság természetesen a belvárosban: 3 négyzetméter. Meszes 12, Újmecsekalja 10–11, Szigeti városrész és Lvov-Kertváros 5–5 négyzetméter. Látható, hogy a zöldterületek az építés sorrendjében csökkentek, szemlátomást az Országos Építésügyi Szabályzatban előírt minimális 5 négyzetméternyi közkert-igény kielégítése volt a cél, s mivel közpark, környezeti park létesítésére nem volt kötelező normatíva, ilyenek nem is létesültek. Szerencsésen változott a helyzet Lvov-Kertváros déli – siklósinak mondott – területén. Itt már 16–18 négyzetméter jut egy lakosra, s ezt a jelentés azzal a derülátó megjegyzéssel nyugtázza, hogy *„nem folytatódik az elmúlt években megfigyelhető, a zöldterületek rovására történő besűrítő lakótelepítési tendencia."* Figyelmeztetnek a népi ellenőrök arra, hogy Pécsnek kevés a lakóterületi és a városi szintű parkja, s a helyzetet csak javította, de nem oldotta meg az újonnan létesült Ivov-kertvárosi körzeti park.

Az alacsonyszintű ellátottság egyenes következménye a fokozott elhasználódás; ez a fenntartás költségigényességét növeli, aminek viszont korlátozottak a fedezeti lehetőségei – tehát szembe kell nézni a helyenkénti elhanyagoltság tényével. E téren tehet sokat Pécs társadalma a városért!

A jelentés egyik táblázata igen határozottan támasztja alá az idézett jelentés megállapítását. Eszerint a most végetérő tervidőszakra tervezett 7660 lakáshoz 437 000 négyzetméter parkterület létesítését irányozták elő. A lakásterv az eddigiek szerint 101,5 százalékra teljesül, a parkterületé viszont csak 75,2-re. Az egyes tervévek között is nagy a szóródás: az elsőben mindössze 31,7 százalékos volt a parképítési terv teljesítése – 80,7 százalékos lakásterv-teljesítés mellett –, s csupán 1979-ben volt túlteljesítés, 124,4 százalék erejéig.

Van-e jövője a zagytérnek?

Felvetődött a kérdés: van-e Pécsett a zöldfelületi rendszerre, annak fejlesztésére koncepció. Megállapították az ellenőrök, hogy valami ilyesmit körvonalazott ugyan az 1971-ben jóváhagyott általános rendezési terv, de ennél tovább nem is jutott. Általános rendezési terv szinten ma nincs a városnak ilyen koncepciója. Mentségül: ennek a kidolgozására sem volt kötelező előírás. Viszont egy feltételezett rendszer egyes elemei megvannak: a parkerdő, az égervölgyi és a malomvölgyi kirándulóközpont, a lezárt erőművi zagykazetták, a külszíni fejtések rekultivált területei... Ezek viszont nem alkotnak egységes rendszert, minthogy nincs összeköttetésük. A koncepció hiányában egyébként a város zöldterületei lényegében a városrendezés kapcsán „fennmaradó" területekre kerültek, többnyire az olyan fontos funkcionális szempontok, mint pl. a klímajavítás, a szelek felfogása, a levegő tisztaságának védelme, a zajhatások csökkentése stb. mellőzésével. A rendszer említett elemei közül érdemes szót ejteni a már több mint 120 hektárnyi felhagyott zagyterületnek. Ennek egy részén a 70-es évek elején történtek fásítási kísérletek, más részén pedig fásítások. Az utóbbi nem támaszkodott az előbbi eredményeire, s a Tüskésréti úttól délre lévő kazettán már megerősödött, de messze nem parkcélú vagy akár erdőjelegű faállomány van. Pedig ez nagy reményekre jogosító területként indult: vásárvárosnak, városligetnek ígérték. Ha ilyen célra hasznosítanák, újra kellene fásítani, ez pedig újabb több éves késlekedéssel járna.

A túlsózás veszélyei

A fenntartás gondjai kapcsán kitért a vizsgálat egy jelentékeny károsító tényezőre: a sózásra. Ma a téli síkosság elleni védekezés – és tegyük hozzá: a hóeltakarítás – hovatovább legnélkülözhetetlenebb eleme a só.

A sónak cipőre, gépkocsira és növényzetre gyakorolt károsító hatására újra meg újra felhívják a figyelmet mégis száz tonna számra szórják ki az ország útjaira a téli hónapokban. A pécsi NEB-jelentés is elmondja mindezt, megállapítva: az évről évre növekvő sókoncentrátum szikesíti a talajt és ezzel korlátozza vagy megszünteti a növények életfeltételeit, amin csak a költséges – tehát szinte kilátástalan – talajcserével lehet segíteni. Itt említjük azt, amire a NEB-nél a vizsgálati anyag tárgyalása után hívták fel a figyelmet: a Városi Tanács 1977-ben alkotott rendelete felsorolja a síkosság elleni védekezésnél bevethető anyagokat. Ezek között a só nem szerepel.

A NEB javasolja

A népi ellenőri vizsgálatok azzal zárulnak, hogy a legfontosabb intézkedésekre javaslatokat tesznek az illetékes szerveknek. Ezúttal a Városi Tanács végrehajtó bizottsága a címzett. Javasolja a NEB, hogy az általános rendezési terv felülvizsgálata kapcsán dolgoztassák ki a város egységes zöldfelületi rendszer-koncepcióját; a védőerdő-övezet fejlesztése érdekében az állami tulajdonú – és erre alkalmas – területeken a lehetőségekhez mérten kezdjék meg és folyamatosan végezzék a fásítást; a síkosság elleni védekezésben korlátozzák – illetve a nagyobb zöldfelületek környezetében tiltsák meg – a só használatát; a zöldterületek rongálása miatt kiszabott bírságokat a fásítási alap javára fizessék be. Célszerűnek tartanák, ha a város a tanács építési és közlekedési osztályán főkertészi státuszt létesítene.

H. I.

Elkészült az első kerti kistraktor Veszprémben

A Veszprémi Mezőgazdasági Gépgyártó és Szolgáltató Vállalatnál francia licenc alapján elkészült az első Robi—50 elnevezésű kerti kistraktor. A Mezőgép Tröszt és a francia cég kooperációs szerződésének megkötése után a veszprémi vállalat négy hónap alatt berendezkedett a gyártásra. Még ebben az esztendőben háromezer kistraktor készül, jövőre pedig 15 ezer darabot adnak a kiskerttulajdonosoknak. A Robi—50 elnevezésű kistraktorhoz a francia cég szállítja a motort, s Veszprémben készítik a kormányszerkezetet, a kapcsoló szerkezetet és a hajtóművet. Ezekből nemcsak a saját szükségletünkre termelnek, hanem a többletből fizetnek a motorért, amelyet így devizakiadás nélkül szereznek be.

Novemberben és decemberben

Négy épületrobbantás Pécsett

Megfúrt házak várnak Pécsett arra a pillanatra, amikor a robbantómester *„Vigyázat! Robbantás!"* kiáltása utáni másodpercekben vastag porfelhőbe burkolózva befejezik több évtizedes pályafutásukat. Az utóbbi években több ízben került sor ilyen látványos eseményre; a belvárosban kiemelkedő szenzációnak számított, amikor a hajdani Vadászkürt omlott össze – ennek a helyén áll a margorétás cserépmintájú új irodaház.

Most három épület vár a robbantásra.

A Rákóczi út 38-at már régebben kiürítették, a DÉLKŐ szakemberei most készítik elő a november 16-ra tervezett robbantást. Két hétre rá a Zsolnay Vilmos út 13–15 számú házak hátsó traktusánál hangzik el a vezénysző, majd újabb két hét után ugyanitt az utcafronton. A sort a Rákóczi út 32. számú ház zárja feltehetően december második felében – attól függően, mikor fejeződik be a lakók kikötöztetése. Ennek a robbantásnak a végrehajtására a Bányászati Aknamélyítő Vállalat kapott megbízást.

Miért robbantással „bortanak"? A válasz kézenfekvő: mindhárom épület Pécs legforgalmasabb útvonala mentén fekszik, s a robbantás az egyetlen módszer, ami az útvonal minimális igénybevételével jár. A robbantások vasárnapi napokon lesznek a korareggeli órákban, amikor még a forgalom is gyérebb, s olyan módszert alkalmaznak, amelynek révén a törmelék nem az úttest felé zúdul.

Törődni a vendégekkel

Nem semmittevés!...

Üdülők között, Baranyában

A francia fiatalember makacs volt. Nem hitte el menyasszonyának, hogy Pécsett az égvilágon nincs más látnivaló, mint a tévétorony. Ezt az információt egy svájci turistától kapták valamelyik nyugatdunántúli kempingben.

– Minden tévétorony egyforma – nyafogott az ifjú hölgy, de a vőlegény hajthatatlan maradt. Eljöttek Pécsre, és itt is maradtak. Igaz, ebben az autójuk is ludas volt, hiszen néhány napig a szervizben javították, de közben Paule rájött, hogy nem kell minden híresztelésnek felülni: akad itt más látnivaló is.

A másik végletbe egy budapesti házaspár esett. A SZOT Üdülőszálóban töltöttek két hetet, s az elutazás előtt az asszony a teraszról mégegyszer rákönyökölt a pécsi panorámára.

– Pécsett minden van! Öt éves kulturálódási szünetet pótolni lehet itt, amíg az ember végigjárja az összes múzeumot és műemléket. Unatkozni? Alig maradt másra időnk, mint a kirándulásokra, a látnivalókra.

A férj egy árnyalattal realistább.

– Egy baj van, hogy ide föl ritkán jár a busz. Nehéz úgy megtervezni a programot, hogy ne maradjunk le a járatokról. Egyébként Juditka nagyon érti a dolgát. Igen sok helyre elvitte a társaságot.

„Juditka" – Papp Judit – tizenegy éve a pécsi SZOT Üdülőszálló kultúrosa. Ha valaki, hát ő gazdag tapasztalatokkal rendelkezik az üdülők lélektanát illetően.

– A százötven vendég közül átlagban 60–70 igényli a szervezett programokat. Egy-egy csoportban a legkülönbözőbb foglalkozású emberek megtalálhatók. Miniszter is, persze nem túl gyakran. Ilyen heterogén összetételű társaság számára kell tehát érdekes programot összeállítani. A múzeumok közül általában a Zsolnayval kezdem, ez a leglátványosabb, és általában meg szokta hozni a kedvét még a kevésbé lelkes múzeumlátogatóknak is. Úgy vettem észre hogy igénylik a vezetést, ugyanis nem minden helyen hívják fel a figyelmüket arra, hogy mi az igazi érdekesség. Nagyon szeretik a diaelőadásokat, de ehhez hozzájárul az is, hogy *Déri János* vetít. Ő a Kesztyűgyár műszaki fejlesztési előadója és Európa minden országáról vannak diái. Ha kell, hóban, fagyban fölcaplat ide, és nagyon élvezetes előadásokat tart, többek között Pécsről. Vannak, persze, akiket csak a tévé érdekel. Lecövekelnek a hallban és a monoszkóptól a szünetjelig mindent megnéznek.

– *Nem találják tárasztónak a programokat? Hiszen végtére is pihenni jöttek ide.*

– A program nem kötelező. Én például nem mentem el Siklósra, mert a várat már láttam néhányszor, a palotában látható kiállítás pedig nem érdekel – válaszolja a megszólított hölgy. – A sok cserép helyett nem ártana korabeli bútorokat, viseleteket vagy fegyvereket kiállítani. A lényeg az – és ez nagyon jó –, hogy a választás lehetősége biztosítva van.

– Nem is értem, hogy egy ilyen gazdag kultúrájú és ilyen szép fekvésű városban miért csak egy SZOT-üdülő van – jegyzi meg a másik asszony, egy budapesti vállalat bérszámfejtője. – Biztosan jönnének mások is üdülni, ha több hely volna. Én csak azt az egyet kifogásolom, hogy a környéken, például Abaligeten, miért zár be minden szeptember elsejével? Akármilyen szép idő van, még egy fagylaltot sem ehet meg az ember a barlang körül.

Harkány. Idős házaspár bandukol a piactér felé.

– *Üdülők?*

– Igen, Pestről.

– *Mivel töltik az idejüket Harkányban? Természetesen a fürdésen kívül.*

Összenéznek.

– Most éppen a feketepiacot akarjuk megnézni – mondja a férfi mosolyogva. – Egyébként mozíba járunk és sétálunk. Az üdülőben szép könyvtár van, ha rossz az idő, oda húzódunk be. Szervezett program? Az nincs. Látja, nem is volna rossz, ha nem mindenkinek magának kellene a menetrendet böngésznie, hogyan jut el Mohácsra, Selyére. Csak a futballmeccsek vannak kiírva.

– A vendégek többsége idős ember, házaspárok. A vállalat kulturosa szokott kijönni az ismerkedési és a búcsúestet megszervezni de más program nemigen van – mondja a Baranya megyei Építőipari Vállalat üdülőjének csinos portásnője. – Saját medencénk van, s ha jó az idő, úgyis mindenki fürödni akar. Nyáron a szabadtéri rendezvényeket tudjuk ajánlani nekik, ősszel, télen a mozit. Az igazság az, hogy sokan jönnek autóval, és elviszik a társaikat kirándulni.

A magánüdülők sora aztán végképp kimarad a kulturális magvak szórásából. Virágnevek fedik az üdülőknek kiadott lakásokat, társasházakat, itt a szolgáltatás maximuma a rexasztal. De hiába is kérdezném ezt a két nyugatnémet asszonyságot, hogy végződött a rexparti, aligha ezzel foglalatoskodtak.

– Három napra jöttünk ki Harkányba, egyébként Pécsett vendégeskedünk. Ó, nagyon kellemes volt, csak Elsa kapott a víztől szívdobogást. Hogy még mit tudtunk csinálni? Kedves uram, hát aludtunk...

Mások talán diszkóban voltak, vagy televíziót néztek. Nem valószínű, hogy csak rajtuk múlott a program egysíkúsága. Minden bizonnyal az az üdülőgazda teszi jól, aki nem csak a testi, hanem a szellemi táplálék megszerzésében sem hagyja magára vendégét. Végsősoron az üdülés sem jelenthet abszolút semmittevést.

Havasi János

HÍREK

1980. NOVEMBER

5

SZERDA

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából

IMRE nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.34 — nyugszik 16.21 órakor. A Hold kél 3.45 — nyugszik 15.47 órakor.

Fogászati hónap

A fogászati hónap hagyományosan novemberre esik. Ez az akció évek óta a Magyar Vöröskereszt és jelenleg a KOJÁL egészségnevelési osztálya együttműködésével történik. Egyidőben kibővítették általános higiénés propagandával és kisebb fokban káros szenvedélyek elleni küzdelemmel is, azonban a súlyponti kérdés továbbra is; a fogaink egészsége. Kétségtelen ennyit megérdemel 32 fogunk, illetve kinek mennyi van meg, vagy marad meg ebből az optimális számból.

Országszerte akciók történnek a fogászati — higiéne — jobb végrehajtására kezdve a csecsemőkortól. Megyénkben az egészségnevelési osztály együttműködése a Vöröskereszttel végzi e munkát és jelentős segítséget ad a PTE Fogászati Klinikája, amely fogorvos hallgatókat jelölt ki, akik Pécsett megyeszerte iskolákban tartanak előadásokat, kiegészítve a fogszakorvosok által tartott szintén számos előadást. Minden évben reméljük, hogy sikerül előrelépni a fogak egészségünkre lényeges rendbentartása területén és a fogászati hónap egyben az egész higiéne fontos részeként a személyi higiénét is a magasabb fokra emeli. A fogászati hónap erőfeszítését azonban nem szabad egy hónapra koncentrálnunk, mert a fogászati hónap a november, — de egész évben törődjünk fogainkkal!

K. T. A.

A közélet hírei

Ülést tartott az MSZMP Pécs városi középfokú oktatási intézmények bizottsága. Kovács Józsefet, a pártbizottság titkárát felmentették funkciójából, mivel az MSZMP megyei végrehajtó bizottsága kinevezte a megyei PTO vezető helyettesének. A pártbizottság új titkárának Durucz Istvánt, a végrehajtó bizottság tagját választották meg.

◆

— **Magyar költemények finnül.** A Magyar Költészet lahti barátainak köre mutatkozik be november 5-én, 17.30-kor a pécsi Nevelők Házában. A Lahtiből érkező kör tagjainak Katarina Lievonen előadóművész, a Finn—Magyar Társaság Lahti Szervezetének titkára tanította be a műsort. A Magyar—Finn Baráti Klub estjének házigazdája dr. Szász Levente.

— **Új sorozat.** Középiskolásoknak indítja új sorozatát a pécsi Doktor Sándor Művelődési Központ és a Janus Pannonius Múzeum. A sorozat célja a képzőművészet és az építőművészet történetének a megismertetése. A tizenöt részből álló előadásokon, beszélgetéseken szó lesz pl. az etruszk művészetről, valamint a stílusirányzatok alakulásáról hazánkban és Európában. Az első előadásra november 5-én 15.00 órakor kerül sor a múzeum Kulich Gyula utcai épületében. A beszélgetéseket Aknai Tamás művészettörténész vezeti.

— **Barokk hangverseny.** Tamás János trombitaművész és a Mecseki Szénbányák koncert fúvószenekara barokk hangversenyt ad november 11-én, kedden a Puskin Művelődési Házban.

— **Pályaorientációs foglalkozásokat** szervez — pécsi és más felsőoktatási intézmények közreműködésével — a Baranya megyei Pályaválasztási Tanácsadó Intézet. Az októberi első forduló foglalkozásain, melyeken mintegy kétszázan vettek részt, a „pályakövetelmények" volt a téma; novemberben a felvételi követelményekkel, decemberben pedig az érintett felsőoktatási intézmények belső életével ismerkedhetnek a középiskolák harmadik és negyedik osztályos tanulói.

— **Modern gépekkel gazdagodott** a Baranya megyei Húsipari Vállalat tmk-műhelye. A Debreceni Fémfeldolgozó Ipari Szövetkezettől egy kombinált gyalugép, míg a Szovjetunióból egy egyetemes marógép érkezett.

— **Pécsi, baranyai tenyésztők is** bemutatják madaraikat, nyulaikat a galamb- és kisállattenyésztők országos kiállításán, amelyet november 6—8. között rendeznek meg Budapesten, a BNV 16. pavilonjában. Hétfőn, a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériumban Tulipán József, a Magyar Galambtenyésztők Szövetségének főtitkára, sajtótájékoztatót tartott az országos kiállítás jelentőségéről.

◆

Esküvő

MATESZ MÁRIA
és
KERNER ISTVÁN

szeretettel értesítik kedves ismerőseiket, barátaikat, hogy 1980. november 6-án 17.30 órakor házasságot kötnek a pécsi központi házasságkötő teremben.

SZABÓ ERZSÉBET
és
SÁRKÁNY ZOLTÁN

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 6-án 12.30 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

SZUPER ÉVA
és
SIPOS BÉLA

ezúton értesítik kedves ismerőseiket, hogy 1980. november 6-án 18.00 órakor házasságot kötnek a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Trubadúr (este 7 órakor) Babits bérlet.

MOZI

Petőfi: Osceola (hn3, hn5) Krisztus megállt Ebolinál (hn7)

Kossuth: A kofa és a költő (10, 12, 2, 4) Az 51-es dosszié (6, 8)

Ságvári: Bátor emberek (f4) A burzsoázia diszkrét bája (f6, f8) **Tanárképző Főiskola:** Az ördög menyasszonya (5) Karate (f8) **Heő. Műv. O.:** A frontvonal mögött (7) **Rákóczi:** Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (5, 7) **Vasas, Kodály:** Békeidő (f6) **Mohács:** Szent Péter esernyője (6) A béke első napja (8) **Komló, Zrínyi:** Elned kell! (4) Picasso kalandjai (6, n9) **Komló, Május 1.:** Gyere, igazodj el! (f5, f7) **Siklós:** Őszi maraton (6) Szovjet filmek fesztiválja városi, járási ünnepi filmbemutató.

időjárás

Várható időjárás szerda estig: általában borult idő, sokfelé havazás. Délen, délkeleten gyakran havaseső, eső. Hajnalban párásság, helyenként köd. Időnként megélénkülő, változó irányú szél. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3, plusz 2 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán az ország északnyugati részén 0 fok körül, másutt plusz 2, plusz 6 fok között.

Esedékes: XI. 5–11-ig

A hőmérséklet emelkedik

HETI IDŐJÁRÁS-ELŐREJELZÉS A DUNÁNTÚLI MEGYÉKNEK

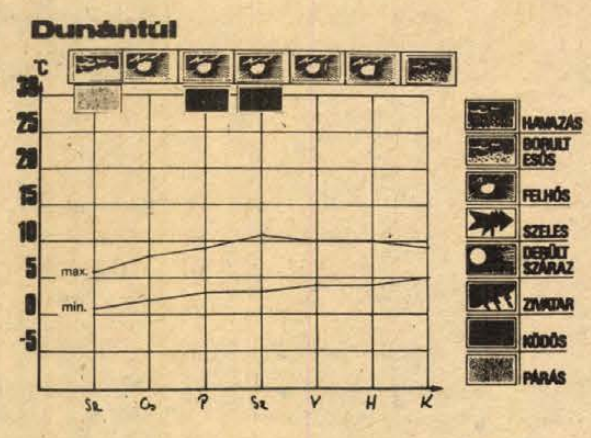

Az elmúlt hét közepe meleg időjárását (15—20 fok közötti maximumok) gyors lehűlés követte, így vasárnap csak 0, plusz 7 fok közötti maximumokat mértek. A lehűlést a hét legvégén, e hét elején havazás kísérte. A havazás erőssége az ország nyugati részén volt az erősebb, itt több helyen a 10 cm-t is elérte a lehullott hó vastagsága. Hogyan alakult ki ez az egész országra kiterjedő, korai havazás? Az elmúlt hét második felében erős szél kíséretével sarkvidéki hideg levegő árasztotta el Közép-Eruópa térségét. A hét végére Észak-Európa fölötti centrummal egy anticiklon alakult ki, hazánk e rendszer déli peremén helyezkedik el. A Kárpát-medence sajátosságai következtében azonban gyenge feláramlás alakult ki térségünkben, és a létrejött felhőzetből a hideg levegő miatt a csapadék hó formájában érkezett a földfelszínre. Szokatlanul korai ez a havazás, hiszen magasabb hegyeinktől eltekintve még az ország északi részein is csak november második felében várható az első olyan havazás, amely mérhető csapadékot is okoz.

Megkezdődik a felhőzet felszakadozása, csapadék kialakulásának hajlama csökken. Már csak néhány helyen, elsősorban a Dunántúl déli részében lehet futó záporeső. A hét második felében sokfelé alakul ki párásság, köd. A jövő héten a felhőzet megnövekszik, több helyen lesz eső. A hajnali minimumok 0, plusz 5 fok között alakulnak, a nappali maximumok általában plusz 5—10 fok között lesznek.

Gyorslista

az 1980. november 4-én megtartott október havi lottó jutalomsorsolásról, melyen a 42. heti szelvények vettek részt. A gyorslistában az alábbi rövidítéseket használtuk:

a vásárlási utalv. (1000 Ft)
b Lada 1200 tip. személygépkocsira utalvány
c Trabant Lim. 601. tip. személygépkocsira utalvány
d Minimat 65 tip. automata mosógép (13 700 Ft)
e Színes tv (21 900 Ft)
f Szerencse-utalv. (30 000 Ft)
g Iparcikk-utalv. (25 000 Ft)
h Otthon lakberendezési utalvány (25 000 Ft)
i Zenesarok-utalv. (20 000 Ft)
j Televízió (10 000 Ft)
k Vásárlási utalv. (10 000 Ft)
l Vásárlási utalv. (9000 Ft)
m Vásárlási utalv. (7000 Ft)
n Vásárlási utalv. (5000 Ft)
o Vásárlási utalv. (4000 Ft)
p Vásárlási utalv. (3000 Ft)
r Vásárlási utalv. (2000 Ft)

2 453 255	l	2 649 101	j	2 858 936	g
2 467 244	m	2 653 764	g	2 863 599	j
2 471 907	r	2 658 427	l	2 872 925	i
2 481 233	n	2 677 079	i	2 877 588	k
2 485 896	e	2 705 057	n	2 882 251	n
2 490 559	n	2 709 720	p	2 896 240	j
2 495 222	l	2 714 383	j	2 910 229	l
2 513 847	e	2 719 046	r	2 914 892	m
2 513 874	e	2 723 709	m	2 919 555	r
2 537 189	m	2 733 035	k	2 924 218	e
2 541 852	k	2 737 698	k	2 928 881	m
2 546 515	p	2 742 361	f	2 938 207	m
2 555 841	m	2 747 024	p	2 947 533	h
2 560 504	r	2 756 350	r	2 952 196	k
2 565 167	h	2 761 013	k	2 956 859	o
2 574 493	l	2 765 676	h	2 961 522	i
2 579 156	n	2 775 002	j	2 970 484	m
2 588 482	n	2 784 328	m	44 653 405	p
2 593 145	r	2 793 654	n	44 658 068	r
2 611 797	o	2 798 317	r	55 653 422	k
2 616 460	r	2 807 643	p	55 658 085	m
2 625 786	k	2 821 632	n	55 662 748	l
2 630 449	j	2 826 295	n	55 877 246	l
2 635 112	n	2 830 958	o	61 332 956	m
2 639 775	o			61 342 282	n
				61 346 945	l
				61 351 608	m
				61 356 271	o
				61 360 934	o
				61 370 260	n
				61 374 923	m
				61 384 249	m
				61 388 912	p
				61 402 901	k
				61 412 227	r
				61 421 553	k
				61 426 216	j
				61 444 868	m
				61 449 531	k
				61 454 194	n
				61 458 857	r
				61 468 183	j
				61 472 846	f
				61 477 509	f
				61 482 172	n
				61 491 498	n
				61 496 161	j
				61 514 813	p
				61 519 476	m
				61 524 139	f
				61 533 465	k
				61 583 128	j
				61 547 454	f
				61 552 117	m
				61 556 780	l
				61 561 443	e
				61 566 106	g
				61 570 769	k
				61 575 432	n
				61 580 095	n
				61 589 421	n
				62 549 999	l
				62 554 662	o
				62 559 352	k
				62 563 988	p
				62 568 651	p
				62 573 314	o
				62 577 977	g
				62 582 640	o
				62 591 966	k
				62 596 629	p
				64 405 144	n
				64 489 807	h
				64 494 470	k
				64 499 133	n
				64 503 796	r
				64 508 459	f
				64 517 785	k
				64 522 448	r
				64 545 763	o

A nyertes szelvényeket 1980. november 25-ig kell a toto-lottó kirendeltségek, az OTP fiókok, vagy posta útján a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság címére (1875 Budapest, V., Münnich Ferenc u. 15.) eljuttatni. A gyorslista közvetlenül a sorsolás után készült, az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.

— **Első divatbemutatóját rendezi meg** a komlói Zengő Skála-Coop Áruház november 6-án 17 órakor Komlón, a Május 1. Művelődési Házban. Az „Egy lépéssel a divat előtt" című divatbemutatón Máté Péter, Zalatnai Sarolta és a Bergendi együttes is fellépnek.

— **Pécsvárad határában** a csipkebogyót, míg Siklós környékén a galagonyát szedik. A termés szokatlanul gazdag. Egyidőben ezzel megkezdődött a gyökerek szedése is, így ásózzák a fekete nadály, az acsalapu, valamint az örvénygyökeret.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Világablak. 8.56: Beszélni nehéz. 9.08: Sibelius: Hegedűverseny. 9.39: Kis magyar néprajz. 9.44: A szovjet rádió napja. Szovjet gyerekek énekelnek. 10.05: Litera-túra. 10.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.50: Schumann kamarazenéjéből. 12.35: Operaslágerek. 13.20: Dzsesszmelódiák. 13.56: Így láttam Bartókot. 14.12: Egy bakonyi nótafa: Szedlák József. 14.22: A Magyar Néphadsereg Művészegyüttese énekkarának és zenekarának felvételeiből. 15.10: Osváth Júlia operettfelvételeiből. 15.28: MR 10—14. 16.10: Kritikusok fóruma. 16.20: Nemzetiségeink zenéjéből. 16.34: Adatvédelem. Riport. 17.07: A szovjet rádió napja. A Tübkojai sivatagban. Vszevolod Ivanov elbeszélése rádióra alkalmazva. 17.47: Kamarazene. 19.15: Gondolat. 20.00: Népszerű zenekari muzsika. 20.40: A szovjet rádió napja. Pirosló galagonyaág. Szovjet költők versei. 21.00: Népi zene. 21.30: Háttérbeszélgetés. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: A szovjet rádió napja. Jevgenyij Nyeszterenko operaáriákat énekel. 23.10: Századunk kamarazenéjéből. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: A Stúdió 11 játszik. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: Népdalok. 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: Népi zene. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: Két otthon között . . . Borsodban. Riport. 13.30: Színes szőttes. 14.00: Kapcsolás a szolnoki stúdióba. Olajváros — fúrótornyok nélkül. 14.35: Slágermúzeum. 15.28: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. Moldován Stefánia énekel. 15.43: A szovjet rádió napja. A Szovjetunió Honvédelmi Minisztériumának Központi Fúvószenekara játszik. 16.00: Mindenki iskolája. 16.40: Híres zenekarok albuma. 17.10: Operettkettősök. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: A szovjet rádió napja. Alla Pugacsova és a Tuhmanov együttes felvételeiből. 19.08: Kocsár Miklós: Nagyrédei lakodalmas. 19.25: Robbanó arany. Mit ír a világsajtó a nemzetközi fegyverkereskedelemről? 19.45: A beat kedvelőinek. 20.33: Válas(s)z! — 8. szám. 21.25: Julie Andrews, Barbara Streisand és Sammy Davis zenés játékokból énekel. 22.10: Nóták. 23.15: Kovács Andor saját szerzeményeiből gitározik. 23.45: Szonzonok.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Az erkölcs ismertetőjegyei. 9.30: A szovjet rádió napja. Glinka: Ivan Szuszanyin. Négyfelvonásos opera. Közben: 10.16: Kél a Hold keletről. Tibeti népköltészet. 10.33: Az operaközvetítés folytatása. 12.34: Borsody László műveiből. 12.48: Szőkefalvi-Nagy Katalin népdalokat énekel. 13.07: Zenekari muzsika. 14.12: Matuz István, Kovács Dénes, Perényi Miklós és Rados Ferenc felvételeiből. 15.28: A debreceni dzsessznapok felvételeiből. 16.00: Montezuma. Részletek Graun operájából. 16.52: Öt földrész zenéje. 17.00: Jelentős parányok. 17.30: Magnósok, figyelem. 18.15: Zenekari muzsika. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Kapcsoljuk a Pesti Vigadó hangversenytermét. Viktor Jeresko zongoraestje. Közben: kb. 20.15: Ember — tulajdonságokkal. Kb. 20.35: A zongoraest közvetítésének folytatása. Kb. 21.35: Puccini operáiból. 22.00: Zenekari muzsika.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Hét közben. Aktuális, zenés magazin. Szerkesztő: Borsos József. A tartalomból: Új lakók új otthonokban. — Jókívánságok a munkakezdéshez. — Zöldell-e a vetés? — Filmlevél. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek. — Sokác dalok és táncok. — A révész. Riport. — Dalok a folyóról és az emberről. 19.00: Német nyelvű műsor. Fiatalok félórája: Hírek. — A szorb anyanyelv ápolása az óvodától az iskoláig. Riporter: Hetényi Árpád. — Slágerről slágerre. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Magyar irodalom (középisk. I—II. oszt., sz.). 9.05: Rajz (ált. isk. 1—4. oszt. — sz.). 9.30: Magyar nyelv (ált. isk. 2. oszt. — sz.). 9.40: Delta. Tudományos híradó (ism., sz.). 10.20: Ártatlan kék szemek. Svéd tévéfilm-sorozat. VI/4. rész: A bártulajdonos halála (ism., sz.). 11.10: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedőműsor (ism.). 14.50: Rajz (ism., sz.). 15.10: Magyar nyelv (ism., sz.). 15.20: Magyar irodalom (ism., sz.). 16.15: Hírek. 16.20: Kertünk — udvarunk. Riportműsor. 16.40: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.). 16.45: Sakkmatt. 17.05: A nyelv világa (sz.). 17.50: Tévébörze. 18.00: Ifjúsági napló. Hírek, riportok az ifjúsági mozgalom életéből. 18.25: Országjárás Európából Ázsiába. A Horizont szerkesztőség műsora (sz.). 18.45: Staféta. Tíz perc ifjúság. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Tersánszky J. Jenő: Kakukk Marci szerencséje. Tévéfilm (ism., 18 éven felülieknek!). 21.00: Még egyszer. Angol zenés film (sz.). 21.30: Magyarország—Nagy-Britannia. Ökölvívó-mérkőzés. Közvetítés Miskolcról (sz.). 22.50: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Ördögszántotta hegy. A pécsi körzeti stúdió riportdokumentumfilmje (sz.). 20.25: Reklám. 20.35: Balthazár professzor. A cifra híd. Jugoszláv rajzfilm (sz.). 20.45: Tv-híradó 2. (sz.). 21.05: Zeman örnagy. Magyarul beszélő csehszlovák filmsorozat. Bestiák (sz.). 22.05: Szemle. Társadalomtudományi körkép. A hátrányos helyzetről — több megközelítésben.

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.35: Tv-naptár. 17.45: Bugojno: Bosznia és Hercegovina X. színházi találkozója. — Minden, minden, de a mesterség. 18.15: Művelődési adás. 18.45: Látogatóban. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Sportszerda. 22.30: Dokumentumfilm.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Rövidfilm. 18.28: Tanya Mali Ritben — drámasorozat (ism.). 19.55: Ma este. 20.00: M. Marulic: Judit — a spliti Nemzeti Színház előadása. 21.15: Huszonnégy óra. 21.35: Válogatás az iskolatelevízió műsorából. 22.05: Hangverseny bérleten kívül.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: Megyei Kórház. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

20.

— Nem sok... Ezért nem volt érdemes... bocsánat...

— Lilian... Nagyszerűen viselkedett. Ki lőhetett magára? Nem látott semmit? Senkit?

— Nem... hátulról ért a lövés...

— A gazemberek! Ezt a primitív módszert... Szégyen, szégyen. Foxman sem lehetett. Ő egyszerűen nem képes ilyesmire. Különösen egy nő esetében...

— Lilian... akartam már mondani... Maga nagyon szimpatikus.

— Bertram... most nem erről van szó. Most háború van. A háborúban nincs idő a szerelemre...

— Talán... én nem is tudom...

— Több időt nem engedélyezhetek! — Ez a Dottore hangja. — Bocsásson meg főnök, de Lilian egészsége most...

— Mindennél fontosabb! — Bertram kezet csókol Liliannak, Lilian hálásan mosolyog.

— És köszönöm a látogatást — szól még a kilépő Bertram után.

✻

Jones és Charlie sakkoznak.

— Elsáncolok — mondja Charlie.

— Látom — morogja Jones. Csend, Charlie iszogat valamit.

— Jones, kérsz még limonádét?

— Nem. Most sakkozom.

— Hol lehet Dan?

— Nem tudom.

— Alszik. Amekkora gazember, képes, és nyugodtan alszik.

— Amíg mi békésen sakkozunk...

— És megálmodjuk a Magnólia-akciót...

— Talán már nem is tudja, hogy mi az...

— Felhívjuk?

— Hívjuk.

— Ne felejtsd el, én lépek — mondja Charlie, és a telefonhoz lép. Búgó hangra ébred a vonal végén Dan.

— Hello, Dan. Kapcsold a képet is.

— Látni akarunk, te hétalvó! Dan videoképe. Még mindig álmos.

— Elnézést, főnök. Hello Charlie!

— Van valami terved velünk. Látunk még ma?

— Ne égessetek. Zavarban vagyok.

— Szóval, mi lesz? Meddig várjunk rád?

— Mindjárt dél...

— Micsoda? Délben nekem fontos találkozóm van...

— Kivel?

— Az informátorommal...

— Nem valami nőügy ez is?

— Ugyan, hogy képzelitek... azaz...

— Szóval, nőügy — mondja Charlie.

— Majd meglátom. Attól függ, mit mond.

— Szóval informátor... — mondja Jones.

— Nem, illetve... Hol ebédelek?

— Itt, a kantinban — mondja Charlie.

— Rendben, akkor ebéd után megjelenek a harcmezőn.

Jones és Charlie sakkoznak tovább.

— Te lépsz — mondja Jones.

(Folytatása következik)

Tízezrek látogatták a rendezvényeket, múzeumokat

Véget ért a múzeumi és műemléki hónap

Az idén tizenkilencedik alkalommal rendezte meg a múzeumi és műemléki hónap baranyai eseményeit a pécsi Janus Pannonius Múzeum. Ebben az évben a műtárgy és műemlékvédelem témaköréhez csoportosították a különböző rendezvényeket. Az országos programhoz kapcsolódva (Budapest, Székesfehérvár, Miskolc) Pécsen is nyílt a múzeumi restaurátorok munkáját bemutató kiállítás, melyen a pécsi és a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum restaurátorai vettek részt. A kiállítás mellett vetítettek műhelytitokról is szóló filmeket, diákat tekinthettek meg az érdeklődők Baranya és Pécs műemlékeiről. A restaurátorok ötszáz általános és középiskolás diáknak tartottak bemutatót. A kiállítást egyébként négyezerhétszázhatvanöten tekintették meg. A pécsi Úttörőház és nevelőotthon csoportjai többször ellátogattak a Képzőművészeti Restaurátor Műhelybe. De nagy sikert aratott a Kanizsai Dorottya Múzeum „Új szerzemények 1980" című néprajzi kiállítása és a komlói Helytörténeti Múzeumban megtekinthetett „Középkori ötvösművészet" című vándorkiállítás, melyet a Magyar Nemzeti Múzeum rendezett.

Az idén már az előadások is a központi témakörhöz kapcsolódtak, például a népi építészetről vagy a Marcus Aurélius kutatásról szóltak. A múzeumi és műemléki séták is sok érdeklődőt vonzottak. S a tavalyi ormánsági túrához hasonlóan a Baranya megyei Idegenforgalmi Hivatallal közösen ismét megszervezték a baranyai festett templomokat, népi műemlékeket, múzeumokat, tájházakat és várakat bemutató kirándulásokat. Folytatódott ez idő alatt is az óvónők szakmai továbbképzése. Ugyancsak e hónap alatt vehették át a nyertesek a Baranya megyei helytörténeti pályázat díjait. November 5-én pedig a néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat díjait osztják ki. A tanácsok megalakulása 30. évfordulója tiszteletére a megyei tanácson nyílt kiállítás, Magyarlukafán bemutatták a Néprajzi Műhely legújabb munkáit és átadták a helyreállított műemlék pajtát. Fülep Lajos halálának 10. évfordulója tiszteletére Pécsváradon és Zengővárkonyban tartottak megemlékezést és leleplezték Zengővárkonyban Martyn Ferenc Fülep Lajosról készített portrészobrát.

Ez a fölsorolás még nem teljes, mert a múzeumi és műemléki hónap alatt egyéb, jelentős eseményre is sor került. A tapasztalatok és a statisztikai adatok gyors összegzése is bizonyítja: a hónap rendezvénysorozata igen népszerű volt. Még nem végleges adatok szerint Pécsen hatvanezren tekintették meg a múzeumi kiállításokat.

Társadalmi összefogással

MHSZ-lőtér átadása Szentlőrincen

Szentlőrincen végre mindenki számára elérhetővé válik a sportlövészet. Az új MHSZ lőtér csalogatja majd a gyerekeket – mindhárom iskolában jól működik a lövészszakkör –, a fiatalokat és felnőtteket. Az új lőtér rendszeres gyakorlási lehetőséget nyújt, versenyekre is alkalmas, ezáltal a honvédelmi nevelőmunka, a képzési és sportfeladatok végrehajtását is szolgálja.

Szentlőrinc jelentős társadalmi összefogással újabb létesítménnyel gyarapodott. Igaz, hivatalosan ma még alig félszázan veszik csak hasznát az MHSZ új fedett lőcsarnokos lőterének, melynek jelentősége inkább az elkövetkező években mérhető le. Lövészeik eddig is hallattak magukról, dobogós helyezéseket szereztek, járási-megyei és országos versenyeken, pedig a felkészülésükhöz nem volt lőterük, gyakorolni jószerint csak a pécsi, kisállomási lőtéren tudtak.

Érthető a derűlátásuk: ezután másképp lesz.

A lövészklub volt titkára, a megszállott sportlövő, *Arató István* – most, hogy a klub honvédelmi klubbá szerveződött, a lövészszakosztály vezetését vette át – lett motorja a lőtérépítésnek. A klub is évek óta erre tett félre minden nélkülözhető forintot. Június közepén végre elkezdhették. Az erkölcsi támogatók mellett a nagyközségi közös tanács anyagilag is segítette az ügyet, a klub tagsága sem sajnálta a szabadidejét, kétkezi munkára, szervezésre. A költségvetési üzem vállalta a kivitelezést, de sokat segítettek a patronáló szocialista brigádok és a szakközépiskolások. 12 főállásos, 50 méteres lőtér 123 000 forintba került – ennek több mint felét a társadalmi munka tette ki.

A tegnapi átadáson *Tiszai András*, az MHSZ Szigetvár városi-járási titkára vette át és köszönte meg a lőteret, mely a járásban már a 17. Az MHSZ megyei titkárának elismerő oklevelét és tárgyjutalmát *Sebők László*, megyei titkárhelyettes adta át a szervezésben, irányításban és a megvalósításban legeredményesebben részt vevő hat személynek. **M. L.**

Rádió mellett

A macska megsugarazott és reszketést kaptam...

Akkor már biztosra vették, hogy boszorkány van a faluban, amikor... Különben halljuk csak a fiatalasszonyt, amint az esetről beszámolt – saját szavaival – a riporternek: „Szóval egy napon eltűnt a bugyim". – „Hogy-hogy eltűnt?" – „Eltűnt!". A riporter fölöttébb elcsodálkozott és tovább puhatolódzott: „A szekrényből? Vagy mosás után a szárítókötélről? Ne haragudjon, de... talán úgy, hogy reggel elment benne és amikor hazajött, már nem volt meg?" A mikrofonba behallatszik a kuncogás, de az asszony csak mondja, – nem csak ő persze, hanem a család másik nő tagja is: „Ezután megjelent a boszorkány, de egy fekete macska képében, amelynek villogó szeme volt... Másnap átváltozott, mert az udvaron láttam egy fekete kányát, ahogy mereven néz rám...". Másik asszony: „Amikor a nagy béka beugrott, tudtuk, megint itt van. Valaki mondta, **süssük fél**óra hosszat és akkor elmúlik a rontás..." – „Megsütötték?" – „Meg!" – „És miféle rontásról van szó?"

Egy férfi azt mondja a riporternek: „Tudja, mesélték nekem az esetet, de csak röhögtem rajta... Aztán mit-tesz-Isten, egy este én is láttam a fekete macskát, hozzávágtam a vasvillát, de elugrott, aztán megfordult, megsugarazott, én meg reszketést kaptam... Ez az igazság, pedig elhiheti nem vagyok babonás..."

Azt még meghallgattam, hogy a tanácstitkárnő figyelmeztette a boszorkány-ügy résztvevőit, ne csináljanak fölhajtást, mert szabálysértési eljárás is van a világon... „... ha M. néninek nem hagynak békén". A riporternek pedig azt mondotta, hogy a falu alig tíz kilométerre fekszik Nagykanizsától, és hogy a kereső felnőttek kétharmada a városba jár dolgozni, hogy tévé és rádió van majd minden házban... könyvtárról is szó esett és mégis ilyen szégyen éri a falut, hát nem is tudja mire vélje a dolgokat...

Aztán lekapcsoltam a készüléket, este már reszkettem a takaró alatt, vizet kellett volna innom, mert kiszikkadt a torkom, de egy óriási macska teljes súlyával keresztbefeküdt a mellemen és a szeme világított... Úgy éreztem mintha összezsugorodtam volna gyerek-méretűvé, emlékszem rá, éppen ezen a környéken éltem át hajdani iskolai szünidőket... ott, ahol a szomszédos hegyoldalt borító akácosban megjelent a Madonna... nagybátyám látta is – akkor tért haza a tófeji szőlőből és nem is volt nagyon berúgva – szóval beszélt is a Madonnával, adóról, várható gabonatermésről, világvégéről, de hetek múltán az akácfa kérgét földarabolta az öreg és pénzért, szalonnáért, kolbászért árusította az öregasszonyoknak, nagy keletje volt akkoriban az „ereklyének", mert sorra lenyúzta a fákat, amelyek úgy virítottak fehér törzsükkel, mint hajnalban menekülő fehérgatyás parasztok.

Mondom, szörnyű álmom volt ezen az éjszakán, mert a szekrényből nagy zajjal kibotorkált egy széles fenekű muraközi ló, két lábra állva táncraperdült és szájharmonikázott... Ami már eléggé komikus látvány volt, hát még amikor fölfele nézek, s látom, hogy egy ravasz képű szürke egér ferdén szalad át az égen és apró női bugyit visel... Te jóságos Úristen... Reggelre elmúlt a lázam és az álmom, kint leesett az első hó, de a rádiót nem mertem bekapcsolni, pedig nem vagyok babonás... nem lehet azt mondani, hogy az lennék.

Rab Ferenc

Így közlekedünk mi

Új műszaki bőrszabványok

Elkészült a Szabványügyi Hivatalban a műszaki bőrök minőségére vonatkozó új szabvány, amely az eddigieknél pontosabban és szabatosabban rögzíti a cipők, ruházati termékek, gépszíjak, tömítések, fékbőrök, speciális tömlők gyártásához szükséges alapanyagok fizikai jellemzőit.

A szabvány nemcsak a minőségi követelményeket határozza meg, de arra is kiterjed, hogy a megfelelő kikészítési technológiával, például a cserzéssel vagy a vágási műveletekkel minél kevesebb legyen a hulladék és tartósabb, szilárdabb a végtermék. A szabvány tehát közvetlenül kedvezően befolyásolhatja majd a nyersanyag-takarékosságot, amit az utóbbi évek nyersanyaggondjai különösen indokolnak.

Az előírások – melyeket a napokban kapnak meg az érdekelt vállalatok, szövetkezetek – január 1-től lépnek életbe.

Számítógépes balesetstatisztika

A naponta közlekedők a megmondhatói, hogy milyen gyors ütemben fejlődik közúti közlekedésünk. Sajnos, ennek kényszerű velejárója a balesetek számának emelkedése. Nem mindegy, hogy az utóbbi megfékezésére milyen intézkedéseket tesznek. A legmegfelelőbbek kiválasztásához a balesetek okainak, körülményeinek ismerete szükséges, ami rendszeres balesetstatisztikai megfigyelés nélkül elképzelhetetlen.

Hazánkban a közúti közlekedési balesetstatisztikai megfigyelés 1961-ben alakult ki és 1976-ig változatlan maradt. Ekkor, négy évvel ezelőtt úttörő megoldásként a számítógépet is segítségül hívták, komputerbe kezdték betáplálni azoknak a balesetstatisztikai adatfélvételi lapoknak az információit, amelyeket a rendőrök a helyszíni szemlék során töltenek ki.

1979. novemberében az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács értekezletén ajánlást fogadtak el, amely a baleseti adatok számítógépes feldolgozását szorgalmazta azokban a megyékben is, ahol addig erre nem került sor. Ennek alapján az MKBT Baranyában is kapcsolatba lépett a Számítástechnikai és Ügyvitelszervezési Vállalattal. A SZÜV vállalta: a megfelelő alapadatok segítségével rendszeres adatszolgáltatást végez és balesetmegelőzésre elemző táblát készít. Azaz minden információt tárol és ezekből szinte pillanatok alatt bármilyen összefüggést ki tud mutatni. Például azt, hogy melyik korosztály általában milyen magatartást tanúsít a közutakon; melyek a baleseti csúcsidők; hol vannak veszélyes gócok; milyen okok vezetnek legtöbbször karambolhoz; milyen szerepet játszanak ebben az időjárási és látási viszonyok és így tovább. A folyamatos értékelés, az ok–okozati összefüggések feltárása, a várható tendenciák előrejelzése aztán további lépésekre ösztönözhet: a forgalmi rend újraszabályozásához új közúti jelzések kihelyezéséhez, a közvilágítás javításához, a rendőri ellenőrzések sűrítéséhez vezethet.

A Baranya megyei Közlekedésbiztonsági Tanács most már rendszeresen kapja és folyamatosan feldolgozza a SZÜV értékelő tábláit. A számítógép bevonása óta gyorsult az MKBT adatszolgáltatása, ezzel javult balesetmegelőzési munkája. A komputeres feldolgozás előnyeit a jövőben még jobban ki tudják használni. A közlekedést segítő számítógépes értékelés adatait az MKBT elküldi a nagy gépjárműparkkal rendelkező vállalatokhoz, nekik az ismeretek alapján tanácsokat ad, s más szervek is hozzájuthatnak a kimunkálás tapasztalataihoz, ami szintén nem elhanyagolható szempont. A tervek között szerepel, hogy idővel nemcsak a személyi sérüléses, hanem – az Állami Biztosító bevonásával – a koccanásos karambolok számítógépes „kivesézésére" is sor kerülhet majd, ami újabb támpontokat adhat a hatékonyabb balesetmegelőzési munkához. **H. L.**

Pécsbányán fáznak a betegek

Panaszkodnak a pécsbányatelepi kórház betegei: napközben fáznak, mert nem fűtik a kórtermeket.

A hihetetlennek tűnő bejelentés a helyszínen igaznak bizonyul. A betegek állig betakarózva fekszenek az ágyban, aki mozogni tud, az jól felöltözik. A sebészeti osztály 11-es férfi kórtermében hidegek a radiátorok. „Két hónapja vagyok bent, azóta csak esténként fűtenek" — mondja az egyik beteg. „Most még tűrhető a meleg, de délutánra jégveremmé válik a kórterem. Még az a szerencse, hogy nem fúj a szél, mert akkor már most megfagynánk" — közli egy másik.

Tegnap délelőtt 10.15-kor egy kölcsönkért szobahőmérővel a terem közepén 16,5 Celsius-fokot mutat. (A rendelet a kórtermekbe 24 fokot ír elő!) Vacognak a betegek, kardigánt hordanak az ápolónők, délutánra melegen öltöznek az orvosok. A kórház három osztályán — nőgyógyászat, sebészet és belgyógyászat — telt ház, a műtőkben is nagyüzem. Az orvosok, ápolónők mindent megtesznek a betegek gyógyításáért — de fűteni nem tudnak.

A kazánházban a 3 hajdani kazán közül csak egyetlen üzemel, az meg nem győzi... Napközben gőzt és melegvizet adnak a mosodának — naponta 5—6 mázsa ágyneműt, stb. kell kézzel mosniuk és szárítaniuk — valamint a konyhának, csak melegvizet kap a kórházi épület. Délután 15 óra után egy kevés gőz kell szárításhoz a mosodának, így a maradék hőenergiával fűtik az épületet, a kórtermeket, az ügyeleti szobákat. A kazánfűtő tehetetlenül tárja szét a kezét: „És, ha ez az egyetlen kazánunk is bedöglik?!"

A pécsbányatelepi kórházat üzemeltető megyei kórház főigazgató főorvosa *dr. Orbán István* közlése szerint mára, azaz november 5-re várják Zalaszentgrtóról az első kazánt, ami majd kb. 1,5–2 hét múlva egyszerre oldja meg a fűtést és melegvizellátást. Várják a második kazárt is.

A majd 80 éves kórház megérett már a teljes felújításra, legutóbbi döntés szerint csak 1980. december 31-ig fogad betegeket. Azaz... A jelek szerint működési idejét váratlanul újabb évekkel meghosszabbították.

Murányi László

Nagy feladat vár a megye építőkisiparára

Kisipari, építőipari napok kezdődtek Pécsett

Szerelőiparrá alakult át hazánkban is az építőipar. Az országban tíz nagy házgyár évente 30 000 lakás elemeit állítja elő. Betörtek az új technológiák. Tért hódítottak az öntöttfalas, a csúszó- és alagútzsalús, az univáz és feszített vázszerkezetes megoldások. A repülőipartól átvett ötletként megjelent az építészetben is a könnyűszerkezet.

Az új technika és technológia napjainkban sürgető bebocsátást kér az építő kisiparba is.

A nagyipar nem tudta kiszorítani a kisipart. Ez a szektor a VI. ötéves tervben kiemelten dinamikus fejlesztést élvez majd. Az összes építkezés mérsékeltebb lesz ugyan, mint ebben a tervciklusban volt, de ezen belül a lakásépítés szinten marad, a magánlakás építkezések aránya pedig 12—12,5 százalékkal emelkedik. A lakossági építési szolgáltatások mértéke 45—50 százalékkal, a lakáskarbantartások, felújítások aránya 60—65 százalékkal nő. A magánépítési, szolgáltatási, felújítási munka döntő része pedig nem a nagy-, hanem a kisiparra hárul.

Az új, mindezt előkészítő szabályozók értelmében a tanácsok egyre több működési engedélyt adnak ki. Rendelet biztosítja a méltányos adóztatást is. Baranyában is egyre többen váltják ki az iparengedélyt. Az elmúlt négy évben 342-vel nőtt az építőiparosok száma.

E népes tábor — a megye összíparosságának 35 százaléka — részére szervezte meg fennállása óta elsőízben a KIOSZ, a kisipari, építőipari szakmai napokat, amelyet tegnap nyitottak meg Pécsett a BÉV szálló nagytermében. A rossz időjárás ellenére 240 építő kisiparos jött el a megye minden részéből, hogy meghallgassák *Piti Zoltánnak*, a Baranya megyei Tanács elnökhelyettesének megnyitóját és *Wilhelm Ferencnek*, a Megyei Tanács építési osztályvezetőjének tájékoztatóját a kisipar szerepéről a megye építőipara előtt álló feladatok végrehajtásában.

A november 20-án záruló, több napon át tartó program célja — mint arra Lőrincz Károly, a KIOSZ megyei titkára rámutatott — a szakmai továbbképzés, a korszerű építési anyagok, formák népszerűsítése a magánlakás építésben, az új építőipari szabványok megismertetése, a szolgáltatási színvonal emelése.

A tegnapi megnyitót követő első szakmai nap szekcióüléseit, november 10-én, hétfőn rendezik meg Pécsett, a TÜZÉP Rákóczi úti klubhelyiségében.

— Rné —

Ismerjük meg jogszabályainkat!

A helyi egyesületek működése és felügyelete

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az 1970. évi 35. sz. tvr-ben szabályozta az egyesületek létrejöttére, működésére és megszűnésére vonatkozó eljárást. Az ország területén működő egyesületek a Polgári Törvénykönyv rendelkezése értelmében jogi személyek.

A dolgozók részére biztosított egyesülési jog alapján társadalmi, gazdasági és kulturális tevékenységgel összefüggő feladatok fejlesztése érdekében az állampolgárok egyesületeket hozhatnak létre, azonban ezek működése nem állhat ellentétben az Alkotmánnyal, illetőleg más jogszabályok rendelkezéseivel.

Az egyesületek létrehozása: Az ország területén az egyesületek két nagy csoportja működik. Az egyikhez tartoznak az országos egyesületek, illetve azok helyi csoportjai (pl. Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége, Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete), a másikhoz a helyi egyesületek. Pécsett, illetve a városkörnyéki községek területén tevékenységet kifejtő helyi egyesületek közé tartoznak a horgászegyesületek, az önkéntes tűzoltóegyesületek, a vadásztársaságok, a különböző galambsport-egyesületek stb.

Az országos egyesületek és azok helyi csoportjainak felügyeletét az egyesület alapszabályszerű célja szerinti illetékes miniszter, a helyi egyesületek felügyeletét pedig az egyesület székhelye szerint illetékes megyei, városi, illetve városi tanács végrehajtó bizottságának igazgatási osztálya gyakorolja.

A Pécsett, illetve a városkörnyéki községek területén működő helyi egyesületek felügyeletét tehát Pécs m. város Tanácsa V. B. igazgatási osztálya látja el. Kivételt képeznek a vadásztársaságok, mint helyi egyesületek, amelyeknek felügyeletét a vadászterület szerint illetékes megyei tanács végrehajtó bizottságának mezőgazdasági és élelmezésügyi feladatot ellátó szakigazgatási szerve gyakorolja.

A szervezési munkák befejezését követően az egyesületnek a felügyeletet ellátó szervtől kell kérnie a nyilvántartásba vételt. Erre abban az esetben kerülhet sor, ha az egyesület tervezett működése nem ütközik jogszabályba, illetve, ha alapszabállyal, annak megfelelő létszámú tagsággal (legalább 10 fő), tisztségviselőkkel, képviselő szervvel rendelkezik. Az egyesület megalakulását és az alapszabályt az alakuló közgyűlésnek kell elfogadni. A fenti feltételek fennállása esetén a felügyeletet ellátó szerv az egyesületet nyilvántartásba veszi. Amennyiben a feltételek nem állnak fenn, a nyilvántartásbavétel megtagadásáról határozatot hoz.

Az egyesületek működésének ellenőrzése: Az egyesületek alapszabályszerű működését, a közgyűlések, képviselő szervek határozatait, gazdálkodását a felügyeletet ellátó szerv általában kétévenként ellenőrzi. Az ellenőrzés kiterjed az egyesület működése törvényességének, pénzgazdálkodásának, vagyonkezelésének, továbbá szakmai tevékenységének vizsgálatára. A felügyeleti vizsgálatokba a felügyeletet ellátó szervek pénzügyi szakembereket és az egyesület tevékenységével összefüggésben egyéb szakhatóságokat vonnak be.

A felügyeleti ellenőrzések során vizsgálni kell, hogy a közgyűléseket rendszeresen megtartják-e. A közgyűlést szükség szerint, de legalább háromévenként egyszer össze kell hívni. A közgyűlés összehívására kerülhet sor akkor is, ha ezt a tagok 1/3-a a cél megjelölésével kívánja, vagy az összehívást a felügyelő szerv indítványozza.

Ha az egyesület alapszabályszerű működése nincs biztosítva, vagy az egyesület alapszabályával ellentétes működést fejt ki, a felügyelő szerv az egyesület önkormányzatát felfüggeszti és vezetésére felügyelő biztost rendel ki.

Az egyesületek megszűnése: A vonatkozó jogszabályok arról is rendelkeznek, hogy mely esetekben szűnik meg az egyesület. Eszerint az egyesület megszűnik:

– ha feloszlását a közgyűlés kétharmad szótöbbséggel kimondja,
– más egyesülettel egyesül,
– a felügyelő szerv a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi vagy gazdasági rendjét, illetőleg a tagok érdekét sértő, vagy veszélyeztető működése miatt feloszlatja, illetve
– ha a felügyelő szerv megállapítja az egyesület megszűnését annak következtében, hogy tagjainak száma tartósan a jogszabályban meghatározott létszám alatt van, vagy egy évnél hosszabb idő óta nem fejt ki működést.

Az egyesület megszűnése esetén vagyonáról az alapszabály vagy a közgyűlés rendelkezik. Az ezzel kapcsolatos teendőket a felszámoló bizottság látja el.

Dr. Tallián Frigyes
főtanácsos
Pécs m. város Tanácsa V. B. igazgatási osztály

A szerkesztőség postájából

„A rendőr, segítő barátod!"

Fazekasboda belterületén október 22-én, este fél 8 órakor kialudt Lada gépkocsim világítása. Félrehúzódtam az útpadkára és leálltam gépkocsimmal. Megállítottam az utánam jövő gépkocsit, segítséget kértem. Rendőrségi kocsi volt. Készségesen átvizsgálta a két rendőr a kocsimat és hamar felfedezték a műszaki hibát: beragadt a feszszabályozó és ennek következtében zárlatos lett az akkumulátor. Személykocsimat elhelyeztük egy család udvarán, és engem pedig hazavittek Himesházára. Ez a két rendőr emberségből, hivatástudatból és hivatásszeretetből kitünőre vizsgázott. Ezúton is hálás köszönetet mondok nekik s örvendek, hogy újra bebizonyosodott, „a rendőr, segítő barátod!"

Klein Mihály
plébános

Szeretnénk példát mutatni

Évek óta gyűjtöm a képeslapokat saját örömömre. Mikor megalakult brigádunk, a 302-es Siklósi Vasbolt szocialista brigádja, felajánlottam gyűjteményemet, hogy kiállításon mutassuk be az érdeklődőknek. Az anyagot Béres Imre kollégám érdekes kutyás képeivel gazdagította, amik az 1900-as évek elejéről származnak. Kiállításunk inkább iskolás gyerekek érdeklődését keltette fel, mégis örülünk, hogy létrejött ez a vállalkozásunk. Ezzel a kiállítással példát szeretnénk mutatni a többi kereskedelmi brigádnak, hogy ennél még nagyobb vállalkozásokba kezdjenek.

Fenyvesi Lajosné
Siklós

Síró cicák. (Valóban sírnak, mert a lapba a franciák sipot építettek.

Erdekes kutyafigurák és üdvözletek 1900-tól napjainkig

Tócsák, szemét- és törmelékkupacok fogadják az arrajárót Pécsett a Rózsa Ferenc úti felüljáró tövében. A környező roskadozó öreg házak, a mindent elboritó gaz még csak fokozzák a lehangoló látványt. A felüljáró elkészülte miatt mostohagyerekké vált környék esztétikai okokból több figyelmet érdemelne.
Fotó: Prokszа László

Felejthetetlen élmény volt

A Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat október 14-én nyugdíjas kirándulást szervezett Szekszárd-Gemencre. Az egésznapos kirándulás, melyen száznegyvenen vettünk részt, felejthetetlen élmény volt. Ezért a gondoskodásért ezúton szeretnék köszönetet mondani a társaim nevében is a vállalat igazgatójának és a szakszervezeti bizottságnak.

Bognár Jánosné

Jogi tanácsadó

F. J. kérdezi, hogy keletkezik az albérleti jogviszony és mikor szűnik meg?

Az 1/1971. (II. 8.) Korm. sz. rendelet 104. §-ában írtak szerint az albérleti jogviszonyt a bérlő és az albérlő szerződése hozza létre.

Az albérleti szerződés határozatlan vagy határozott időre, illetőleg valamely feltétel bekövetkezéséig szólhat.

Ugyanezen rendelet értelmében az albérleti szerződés csak akkor érvényes, ha az albérletbe adáshoz

a) átmeneti lakás, vállalati bérlakás, illetőleg szolgálati lakás esetében a lakással rendelkező szerv,

b) nem állami lakás esetében pedig a bérbeadó hozzájárult.

A határozott időre szóló, illetőleg valamely feltétel bekövetkezéséig tartó albérleti jogviszony a szerződésben meghatározott idő elteltével, illetőleg a feltétel bekövetkezésével megszűnik.

Az albérleti jogviszony megszűnik akkor is, ha

a) a felek az albérleti szerződést közös megegyezéssel megszüntetik, illetőleg felbontják;

b) az albérleti szerződést az arra jogosult fél felmondja;

c) a bérleti jogviszony megszűnik, és az új bérlő nem köteles az albérlő részére a lakáshasználatot változatlan feltételek mellett biztosítani.

K. I.-né terhes. Az iránt érdeklődik, hogy mennyi szülési szabadságra jogosult és hogy kell azt kivennie?

A 48/1979. (XII. 1.) MT. sz. rendelet 54. §-a szerint a terhes, illetőleg a szülő nőt húsz hét szülési szabadság illeti meg. Ez rendellenes szülés esetén — szakorvosi javaslatra — négy héttel meghosszabbítható. A szülési szabadságból négy hetet a szülés előtt kell kiadni; ettől a dolgozó nő kérésére el lehet tekinteni, ha az a szakorvos véleménye szerint egészségének veszélyeztetésével nem jár.

A dolgozó nő kérelmére a munkáltató a szülési szabadság letelte után a gyermek gondozása céljából harmadik életéve betöltéséig, a gyermek betegsége tartamára pedig az otthoni ápolás érdekében a gyermek tízéves koráig fizetés nélküli szabadságot köteles biztosítani.

A fizetés nélküli szabadság a gyermekét egyedül nevelő apát is megilleti.

Balogh K. betöltötte a nyugdíj korhatárt.

Kérdése: továbbdolgozás esetén mennyi szabadságra jogosult?

A Munka Törvénykönyve Végrehajtási rendeletének 50. § (3) bekezdése értelmében annak a dolgozónak, aki öregségi nyugdíjra jogosultságának a megszerzése után — a nyugdíj megállapítása nélkül — teljes munkaidőben tovább dolgozik, az első naptári évben három, a másodikban hat, a harmadikban kilenc, a negyedik és minden további naptári évben tizenkét munkanap pótszabadság jár.

El kell még mondunk, hogy a pótszabadság csak egyféle címen jár. A fiatalkorúaknak, az egészségre ártalmas munkakörülmények között dolgozónak járó pótszabadságot a munkaviszony alapján járó pótszabadsággal együtt évi tizenkét munkanap mértékéig össze kell számítani. Egyéb esetben a dolgozó, ha egyidejűleg többféle címen illeti meg pótszabadság, a kedvezőbb mértékűre jogosult.

A többgyermekes anyák, a vak dolgozók és az öregségi nyugdíjra jogosultságot szerzett továbbdolgozók pótszabadsága, valamint az építőipari dolgozók téli pótszabadsága a dolgozót az egyéb címen járó pótszabadságon felül és az évi tizenkét munkanapos határnapon túlmenően is megilleti.

Leveleink nyomában

Békétlenség házon belül

Mi a fontosabb: a felnövekvő gyermek, vagy a gondozásra szoruló idős ember érdeke? A józan ész kizárná az ilyen összehasonlítást, a sors azonban nemegyszer állít fel olyan bonyolult képleteket, amikor az ilyen abszurdnak tűnő kérdéseket is el kell — el kellene — dönteni.

Egy kétségbeesett hangú levél nyomán jutottunk el Pécsett Rokolya Sándorékhoz. A rokkantsági nyugdíjban lévő bányász és felesége, aki háztartásbeli, három gyereket nevel. Közülük kettő állami gondozott, két évvel ezelőtt kérték ki őket a nevelőotthonból. Rokolyáék 1978-ban vették meg a Kóczián Sándor utcai házat, hogy gyerekeiknek nyugodt körülményeket biztosítsanak. A férj tetemes részben a saját kezemunkájával hozta rendbe az elhanyagolt épületet, amelyben bérlőként egy idős házaspár és egy szintén koros egyedül álló férfi is lakik.

A házigazda és a lakók között a súrlódások már korán elkezdődtek. Megannyi alkalom a „fülemüle-perekre": a kényszerű összezártság a szűk udvaron, az idős házaspár öregséggel járó nehézkessége, a növekvő gyerekek mozgásigénye, a kert körüli problémák... A Kóczián utca 2-ben élők viszonya az utóbbi időkben teljesen elmérgesedett. Kölcsönös vádaskodások, becsületsértések.

A nyolcadik ikszen túl járó Miháldinecz házaspár szociális gondozott. Ingyen ebédet hord nekik gondozónőjük, aki sajnos a békítés helyett inkább harcra buzdítja a korukat meghazudtolóan vehemens idős embereket. Rendszeres és rendkívüli szociális segélyt kap a néni és időről időre fölkeresi őket az állam pénzén fogadott takarítónő. Az a furcsa helyzet alakult ki, hogy Miháldineczéket a szociális otthon pártolja, míg az állami nevelőotthon, ahonnan a gyerekeket hozták, inkább Rokolyáéknak ad igazat. Ezért vetődhet fel aztán a bevezetőben föltett furcsa kérdés: egy elmérgesedett, úgyszólván tarthatatlan helyzetben kinek adjon igazat az állam, a hivatal? Hiszen akárhová is billen a mérleg nyelve, saját magának okoz gondot: ha nem rendeződik a házon belüli viszály, előbb-utóbb visszakerülnek a gyerekek a nevelőotthonba, mert gyűlölködésnél, kényszerű szobafogságnál még az intézet is jobb. Ha viszont az öregeket marasztalják el, ismét fölvetődik a kérdés: mi legyen velük? A mai ínséges lakáshelyzet nem teszi lehetővé, hogy a legészszerűbb megoldást, a szeparációt válasszák. Szociális otthonba viszont senkit sem lehet akarata ellenére betenni.

Megvallom, magam sem tudom, mit lehetne csinálni.

Beszéltem mindkét családdal. Megvallom őszintén, a szimpátiám Rokolyáéké. Nagyon kevés ember vállalná azt, hogy beteg állami gondozott gyermekeket fogad a családjába és teljes önfeláldozással neveli, gondozza őket. Lakásukon látszik, hogy a gyerekek minden szükségeset megkapnak, s ezt pénzért aligha lehetne vállalni. Minden tiszteletem az idős embereké — különösen azoké, akik még öreg korukban sem csak kapni, hanem adni is akarnak valamit — de úgy vélem semmiféle tisztelet és szociális gondoskodás sem lehet gátja a jövő generáció nevelését, fejlődését gátló magatartás elleni fellépésnek. Tudom, hogy a hatóság, a tanács is nehéz helyzetben van, hogy nehéz beavatkozni családi és családok közötti belügyekbe, de a három gyerek érdekében levelírónk panasza megoldást sürget. A megoldás azonban semmiképpen sem lehet az, hogy az állami gondozott gyermekeket visszavigyék az intézetbe. Ha erre mégis sor kerül, az nem Rokolyáékra nézve lesz nagy szégyen...

Havasi János

Az illetékes válasza

„Nem lehetne mégis megváltoztatni"

A fenti című cikkben sajnálatos félreértések és téves információk vannak. A levél szerint a Pécsi Postaigazgatóság nem értesítette a lakosságot a tervezett intézkedésről. Sellye nagyközségi Közös Tanács 1979. aug. 1-én megtartott ülésén foglalkozott a témával és az ülésen a tanácstagság olyan állásfoglalásra jutott, hogy a tervezett intézkedésekkel egyetért, miután meghallgatta a posta érveit, továbbá a tervezett szolgáltatási forma lényegét. Ezen túlmenően természetesen még az indulást megelőzően, a kulcs átadásával egyidejűleg minden család részletes írásos tájékoztatót kap az új szolgáltatási forma igénybevételéről, módjáról.

Ugyancsak sajnálatos félreértésből vagy helytelen tájékoztatásból származik az is, hogy a jövőben 2000 forint feletti összegű postautalvány átvétele csak Sellye postahivatalnál lehetséges.

Kákics fiókposta forgalma igen csekély, a működtetése gazdaságtalan, a foglalkoztatott személy munkaideje messze nincs kihasználva. Amint a távközlési ellátottságot a jelenlegi szinten biztosítani tudom, a fiókposta működésének megszüntetésére kerül sor. Ebben az esetben válna szükségessé az, hogy a címzettek a 2000 forint feletti összegű postautalványaikat Sellye postahivatalban vegyék át, továbbá a csomagfeladással, csomagérkezéssel és egyéb postai tevékenységgel kapcsolatos ügyeket Sellyén intézzenek el. Azért, hogy a lakosság ne kerüljön hátrányos helyzetbe — a Drávasztára, Drávaiványi, Sósvertike és Marócsa társközségekben elvégzett és a szolgáltatást javító átszervezéssel egyidejűleg —, Kákics községben is bevezetem az új szolgáltatási formát.

Az új szolgáltatás-formának lényeges előnye, hogy a támponton menetrendszerűen, a gépkocsiban lévő kezelő egy kis postahivatalt nyit, ahol minden postai szolgáltatást — a takarékkezelés és távbeszélőszolgálat kivételével — biztosít, természetesen a csomagfelvétellel és csomagkézbesítéssel együtt, az érkezett postautalványok összegét 10 000 forint összeghatárig kifizeti, tehát nem kell azért Sellyére utaznia senkinek.

A Pécsi Postaigazgatóság területében 1972. év óta folyik folyamatosan a fenti szolgáltatási forma szervezése, és azóta jelenleg 23 gépkocsival, 1 motorkerékpárral és 14 kerékpárral, valamint 1 autóbusszal közlekedő járat látja el a felszerelt 2192 darab, ötrekeszes levélszekrény útján a kézbesítést, amely közel 10 000 családot érint. A kezdeti nehézségek után — néhány kivételtől eltekintve — az ügyfelek megszerették az új szolgáltatást, amelyre az a tény is mutat, hogy a hírlapelőfizetések száma növekedést mutat és már a beindulást követő néhány hónap elteltével magasabb, mint a hagyományos szolgáltatási formában volt.

Csermely László
osztályvezető,
Postaigazgatóság, Pécs.

Szakképzett húsbolti – férfi – eladókat,

valamint kereskedelmi középiskolai végzettséggel

és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező férfit

szervezési előadónak felveszünk

Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat

munkaügy, Pécs, Ifjúság útja 11.

I. 440/1980.

AZ ÉPÍTŐIPARI KOLLÉGIUM

fűtőt és konyhalányt

vesz fel.

Jelentkezés: Jókai u. 8.

I. 505/1980.

PÉCSI TERÜLETI BÖLCSŐDÉK

takarítónőket keresnek

alkalmazásra. Jelentkezni lehet: Módszertani bölcsőde Pécs, Budai Nagy A. u. 3. sz.

I. 470/1980.

A Komló és Vidéke ÁFÉSZ

Hosszúhetény, 23. sz. élelmiszerboltjába azonnali belépéssel

boltvezetőt keres

Előírt szakképesítés: szakképzett boltvezető.

Jelentkezés a kereskedelmi osztályunkon,

Komló, Kossuth L. u. 13.

II—24/1980.

A „DÉL-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI ÉS KÖZMŰÉPÍTŐ VÁLLALAT I. sz. főépítésvezetősége KAPOSVÁR 07" feliratú

bélyegző elveszett

A PÉCS-REMÉNYPUSZTAI „ÚJ ÉLET" MGTSZ

felvételre keres baromfigondozókat

Jelentkezés a reménypusztai központban.

NEM GOND A TÉGLASZÁLLÍTÁS!

RÖVID HATÁRIDŐRE:

VÁLLALJUK A GÖRCSÖNYI BLOKKTÉGLA EGYSÉGRAKOMÁNYOS GÉPESÍTETT HÁZHOZSZÁLLÍTÁSÁT MAGÁNOSOK ÉS KÖZÜLETEK RÉSZÉRE EGYARÁNT!

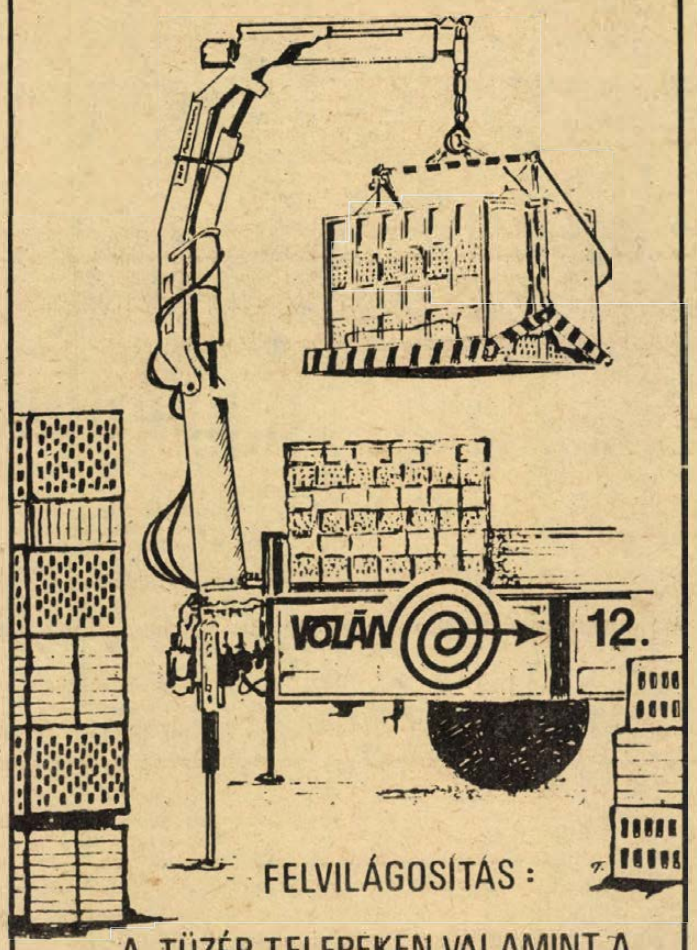

FELVILÁGOSÍTÁS:

A TÜZÉP TELEPEKEN, VALAMINT A VOLÁN 12. sz. VÁLLALAT FUVARVÁLLALÓ IRODÁIBAN

LAKÁS-INGATLAN

Háromszoba-összkomfortos, negyedik emeleti, belvárosi, tanácsi lakásomat elcserélném másfél szobás lakásért. „Mindkettőnknek előnyös" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szétköltözők! Elcserélnénk másfélszoba-összkomfortos, erkélyes, kertvárosi tanácsi és belvárosi, komfort nélküli, kertes, nagyméretű, másfél szobás, udvari, házmesteri lakásunkat két és fél szoba, összkomfortos, tanácsi lakásért. „Őszi" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Balatonmária-alsó, Bajcsy-Zs. utcában (őrháznál) félkész, tetőteres ikernyaraló, 87 négyszögöl területtel eladó. Tóth, Pécs, Kővirág u. 17.

Elcserélnénk kertvárosi, két és fél szobás, szövetkezeti lakásunkat egy és fél vagy kétszobás, OTP- vagy szövetkezeti lakásra. „Őszi csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Baranyaszentgyörgyön 3 szoba, konyha, mellékhelyiségek, 1600 □-öl földdel, eladó. Pécsen kisebb házzal is elcserélhető. Érdeklődni helyben vagy Pécs, Palahegy 20.

Szétköltözők, figyelem! Kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti, valamint másfélszoba-komfortos, tanácsi lakásainkat elcserélnénk négyszobás, komfortos lakásra. Választ „Belváros" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Újjáépített, háromszobás ház, központi fűtéssel, ipari, gazdálkodási célra alkalmas, Pécs, zöldövezetben eladó. Telefon: 15-021.

Befejezés előtt álló, kétszintes családi ház eladó vagy elcserélhető egy db másfél szobás, szövetkezeti és egy db két és fél—háromszobás, tanácsi lakásra vagy kisebb családi házra. „Pécs környékén is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Belvárosi, kétlakásos családi ház eladó. Beköltözhető 2 szoba, hall, fürdőszoba, konyha. „Áron alul" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Zsolnay-házban lévő kétszobás (64 m²), gázfűtéses, déli fekvésű, tanácsi lakást nagyobb méretű, 2 vagy 3 szobásra cserélnénk. Személyzeti szobás vagy hallos előnyben. Telefon: 17-321.

Balatonbogláron, strandhoz közel, kétlakásos ház, 400 négyszögöl platánossal eladó, beköltözhetően. Érdeklődni: Balatonboglár, Kodály Zoltán u. 4. vagy Székesfehérvár, 13-063-as telefonon, Szabónénál.

Régi, lakható házat vennék, legalább 1 kat. hold nagyságú, kertészkedésre alkalmas telekkel. „Nyári költözés 055445" jeligére, leveleket ármegjelöléssel Magyar Hirdető, Győr, Kazinczy út 16.

Görcsönydoboka, Ságvári u. 13. ház olcsón eladó. Érdeklődni Hamrcsa Károlyéknál.

Tanácsi, kertes, szobakonyhás házrészemet hasonló, tanácsira cserélném. „Csillag út" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Vasas I., Búzakalász u. 19. sz. ház telekkel eladó.

Elcserélném budapesti, központban lévő, 2 szoba-fürdőszobás lakásom pécsi, 1½ szobásra. „Gabi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Belvárosi, 1½ szobás lakás 1 szobás cserealappal eladó. Falusi cserével is. „Gázfűtéses" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

150 000 kp. + OTP-átvállalással lakásmegoldást keresek. „Összkomfort" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Baranyavár u. 23. számú családi ház garázzsal eladó vagy két db, 1½ szobás, tanácsi lakásra cserélhető. Érdeklődni 16 óra után.

Kertes, családi ház, 3 szoba-összkomfortos, 4 helyiségből álló, szuterénnal, beköltözhetően eladó. Várady A. u. 14.

Egyedülálló nőnek kertvárosi, összkomfortos lakásban szoba kiadó. „Értelmiségi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fiatal házaspár egy gyermekkel idős néni eltartását vállalná lakásért. „Szerencse, '80" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Felsőhavi u. 19/2. ház sürgősen, olcsón eladó. Érdeklődni a helyszínen.

Pátrány utcában, Uránvárosban aknás garázs eladó. „70" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy kétszobás, összkomfortos, BCM-lakás átadó. „Siklóson" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

1½ szobás, nagyméretű, tehermentes, szövetkezeti lakásunkat 2½ vagy 3 szobásra cserélném. Pécs, Magyar Lajos u. 7/A, VI. emelet 22. 16 óra után.

Elcserélném 1½ szobás, komfortos, szolgálati, főállású lakásom hasonló, tanácsi lakásra. Pécs, Mátyás király u. 17. Tóth Andrásné.

Dombóvár központjában háromszobás, OTP-lakás eladó. Hunyadi tér 17., II/3.

Komlón, Alkotmány u. 56., II/2. 2½ szobás, szövetkezeti lakás eladó. Érdeklődni hétköznap délután 17 órától.

Kétszobás házrész a Zöldfa utcában eladó. Érdeklődni: Szikla u. 3. Szendrő.

2 szobás, OTP-öröklakás eladó. Kp. + OTP-átvállalással. Dombóvár, Molnár Gy. út 26., I. emelet 5. 17 óra után.

Kisjakabfalván családi ház eladó 17. számban, gazdálkodásra alkalmas. Érdeklődni lehet Csonkáéknál.

Pécsi, 2 szobás, I. emeleti, összkomfortos, új, szövetkezeti, azonnal beköltözhető lakásomat eladnám vagy hasonló pestire elcserélném. Érdeklődni lehet a 16-273-as telefonon 17 óra után.

Eladó háromszobás családi ház. Érdeklődni a helyszínen: Pécs, Árpád u. 17.

Budapesti, három szoba, erkélyes, komfortos, első emeleti, 86 négyzetméteres, tanácsi bérlakást cserélek komlói két szoba, erkélyes, összkomfortos tanácsi lakásra, második emeletig. Cím: Bognár Z. Budapest, 1089 Vajda P. u. 11.

Eladó Mohácson, Dózsa Gy. u. 7. sz. kertes, 1514 négyzetméter területű, családi ház, fogorvosi rendelővel. Fogorvosi felszerelés külön is eladó. Érdeklődni dr. Szkladányi Lászlónál, Mohács, Ady E. u. 52. lehet.

Vasas II-n családi ház eladó, két szoba, konyha, nyárikonyha, gazdasági és mellékhelyiségek. Érdeklődni: Vasas II., Orosz Gyula u. 83.

Családi ház eladó. Érdeklődni Hágen Jánosnál, Villány, Rákóczi u. 10.

Orfűi víkendházamat eladnám vagy pécsi, kertes, családi házra cserélném, értékkülönbözet-térítéssel. „Éva" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

25 literes MŰANYAG KANNÁK KAPHATÓK

80,— Ft-os reklámáron

a MAGÉV telepein:

Pécs, Bajcsy-Zs. u. 35.,

Megyeri út 59/1.,

Rácvárosi u. 26.

Komplett fogorvosi felszerelés eladó. Telefon: 31-872.

Falburkolat, parketta szegélyléc kapható és megrendelhető Boóz Sándor kisiparosnál. — Pécs, Blaha Lujza u. 16. Telefon: 31-649.

Rózsató kapható. Tiborc u. 46. Hentz kertészet.

Hordozható táskatelevízió, magnetofon, rádió, elemmel, akkumulátorral és hálózatról is működtethető, eladó. Érdeklődni a 28-464-es telefonon.

Pécshez közeli melegvizű srtandon szezonjellegű, bevezetett lángos-, palacsinta-, főtt kukorica-üzlet, teljes felszereléssel, betegség miatt, eladó. „Gyógyfürdő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

ZE-s, garázsban tartott Wartburg, új típusú ülésekkel eladó. Érdeklődni a 23-765-ös telefonon.

Volkswagen 1300-ashoz első futóművet vagy hidat és szélvédőt vennék, bontásból is. Telefon: 18-931.

CL-es, 601-es Trabant, friss műszakival, olcsón eladó. Érdeklődni 13-547-es telefonszámon.

US-es, fehér Wartburg de Luxe, 81 augusztusig műszakizott, eladó vagy más három-négy éves kocsira cserélném. Pamuki Imre, Sarohin tábornok 27., VII. 25. 17 óra után.

Eladó olajkályha, zsírosbödönök, paplanok, szivacs fotelágy. Cím: Honvéd tér 1. Kertváros utcai bejárat.

1300-as Polski Fiat alkatrészenként eladó. Bacskó, Kinizsi u. 3., du. 16 órától.

1200-as Alfetta eladó. 1300—1500-as Ladát beszámítok. Telefon: 20-167.

Olajkályha, csövekkel, hordóval és kisméretű bontott cserépkályha eladó. Pécs, Kalinyin u. 35/A, I. em. 4.

UP-s Trabant, friss műszakival, eladó. Pécs, Felsőbalokány u. 21. Telefon: 30-071. Szabó Miklós.

Választási malacok eladók. Pécsszabolcs, Egyenlőség u. 57.

Egy db vemhes koca eladó. Karaszi Péter, Csatahely.

Bejáratott, új Jawa 50-es segédmotorkerékpár eladó. Érdeklődni: Pécs, Kossuth L. u. 67.

IL-es Moszkvics 412-es, most műszakizott, jó állapotban, eladó. Pécs, Patacs, Fő u. 27.

Mondén és Karno galambok eladók. 100 Ft/db. Mohács, Felszabadulás u. 33.

Kel- és fejeskáposzta, karaláb, I. osztályú, nagy mennyiségben eladó. Bátaszék, Petőfi u. 7. Telefon: 378.

Lábazathoz való márványkő, kb. 30 m². eladó. Kölked, Kossuth L. u. 21. Gömzsik Attila.

Eladó egy garnitúra szovjet, kétkaros súlyzókészlet (205 kg-ig). Érdeklődni: Kovács László, Fülep L. u. 28.

Eladó sürgősen először fialó göbék és malacok, Pécs, Ürögi fasor 64. Kovácstelep.

HASZNÁLT NYÚLKETRECEKET VENNÉK. Férőhelyet és árat tartalmazó ajánlatokat a Sallai utcai hirdetőbe „Kezdő" jeligére kérek.

Szabványméretű új kútgyűrűsablon eladó. Cím: Péter, Kozármisleny, Móra F. u. 35.

Újszerű állapotban lévő, összecsukható sport babakocsit vennék. „Olaszt" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2 személyes Saci gyermekbútor eladó. Magyar Lajos u. 4., II. emelet. Haágék.

Új, erdei fűrészgép, jótállásos, eladó. Érdeklődni: Bogád, Rákóczi u. 14/A.

353-as Wartburg alkatrészenként eladó. Bálicsi u. 10. Szombaton 14 óra után.

601-es, felújított Trabant Combi, áron alul, eladó. Patak u. 12.

850-es Fiat Coupé, jó állapotban, egy kerti traktor, pótkocsival, műszaki vizsgával, ugyanott GAZ 69-es és Zaporozsec bontott alkatrész, egy Babetta, kiskerekes motor, valamint 14 m³ épületfa, 5 m-től 9 m hosszúságig, eladó. Szentgyörgyi, Dombóvár VII. út folytatás Mikes K. 5.

Skoda MB 1000-es személygépkocsi, bontva, eladó. Cím: Somberek, Kossuth u. 224.

CB-s, 1000-es Wartburg sürgősen eladó. Irinyi u. 9. Zórity.

Korállszínű Lada 1300-as, garazsírozott, négyéves, eladó. Érdeklődni: Jónás, Pécs, Kossuth L. u. 78. 16.30 után.

Műszaki vizsgával rendelkező Zasztavát vásárolnék. „CX-től" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Magyartarka, 9 hónapos, kijáró, vemhes üsző eladó. Hegyszentmárton, Egerszegi u. 30.

VEGYES

Szőlőforgatást, mindennemű földmunkát vállalunk. „Precíz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fiatal pedagógus délelőtt lakásán alsótagozatos gyermekek korrepetálását vállalja. Telefon: 16-185.

Elveszett október 29-én kisfiam kedvence, FIFI nevű, fekete hátú, sárga végtagú, szelíd, 2 éves német juhász kutyánk. Füle belsejében 82861, nehezen olvasható tetoválási szám található. A nyomravezetőnek vagy a becsületes megtalálónak költségeit megtérítem és magas jutalmat fizetek. Magyarürögi út 156. Telefon: 30-538.

Fűtővizsgával gondnoki állást vállalnék. „Kisebb intézmények" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Díszítőfestés, festés-mázolás, tapétázás. Telefon: 31-219.

Agilis nyugdíjas, elfogultságot keres. Telefon: 22-629.

Garázst bérelnék, ajánlatokat bérleti díj megjelölésével. „Fehérhegy—Meszes környék" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett élettársam, édesapánk, nagyapánk, testvérünk és kedves rokonunk,

MÁTIS FERENC

életének 57. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése november 6-án 15.30 órakor lesz a pécsszabolcsi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

ÖZV. FÜLEKI GÁSPÁRNÉ

Rogner Elvira

82. életévében elhunyt. Temetése 1980. november 6-án délután 14.30 órakor lesz Máriakéméndben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatom, hogy férjem,

PADOS PÁL

1980. október 28-án, 80 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 9-én fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló özvegye.

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

ÖZV. TRAJÁN GYÖRGYNÉ

Szabó Erzsébet

volt bátaszéki lakos 1980. október 31-én, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 10-én fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, apánk, apósunk, nagyapánk,

NÉMETH IMRE

74 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 9-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, apósom és kedves rokonunk,

MATICSEK BÉLA

73 éves korában csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 9-én fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem,

LOMBOS JÁNOS

MÁV nyugdíjas, 74 éves korában elhunyt. Temetése november 10-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják felesége és rokonai.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, anyósom, nagymamánk,

KATA FERENCNÉ

életének 70. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása későbbi időpontban történik. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

VIDÁKOVICS ERZSÉBET

temetésén részt vettek. A gyászoló család.

Fájó, de hálás szívvel mondunk köszönetet minden rokonnak, barátnak, iskolatársnak és ismerősnek, akik drága halottunk,

KIRÁLY JÓZSEF,

a Téglaipari Vállalat dolgozójának temetésén koszorúkkal, virágokkal, táviratokkal és részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. Külön köszönet a jugoszláv Kiskanizsai Téglagyár, a Baranya-Tolna megyei Tégla- és Cserépipari Vállalat, a Sopiana Gépgyár, a Pécsi Vízmű, a 10/1 és 10/8 gyógyszertár dolgozóinak, párt- és tömegszervezeteinek, valamint vezetőségeinek a virágokért, támogatásukért és részvétükért. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondok köszönetet a rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, az 1. sz. Gyakorló Iskola tanárainak, technikai dolgozóinak, a 6/c. osztály tanulóinak, a Tanárképző Főiskola Matematika és Műszaki Tanszék tanárainak, a műszaki szakos hallgatóknak, és mindazoknak, akik édesanyám,

GOMBÓCZ NÁNDORNÉ

temetésén részt vettek, koszorúkkal, virágokkal, részvétnyilvánításukkal mély gyászunkban osztoztak. Gyászoló fia.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen drága halottunk,

VÉSEI KÁROLYNÉ

temetésén részt vettek és utolsó útjára elkísérték, fájdalmunkat koszorúk, virágok, táviratok küldésével igyekeztek enyhiteni. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

ID. VÖRÖS GÉZA

temetésén részt vettek, koszorúkkal, virágokkal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen férjem,

GARAMSZEGI GYULA

temetésén részvétükkel, koszorúkkal, virágokkal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. Külön köszönet testvéreinknek és rokonoknak, valamint a belvárosi II. sz. pártalapszervezetnek, a Titán Vállalat vezetőségének és dolgozóinak, valamint a szomszédoknak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen édesapánk,

VÉGH FERENC

temetésén részvétükkel, koszorúkkal, virágokkal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk István-akna, a Pécsi Dohánygyár dolgozóinak, valamint a gődrei ismerősöknek. A gyászoló család.

Wartburg-főtengely javítását rövid határidővel — garanciával — vállalom. Schmidt Róbert autószerelő-mester, Fürst S. u. 4. Merkur-kapuval szemben.

Fiatal házaspár gondnoki állást keres. „Lakás szükséges" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Redőnykészítés, redőnyszerviz azonnal. Telefon: 30-184. Imre (este).

Melinda utca környékén garázst bérelnék téli időszakra. Ajánlatokat az esti órákban a 16-501-es telefonon kérünk.

Szovjet népek ételei a Pannónia étteremben november 6-tól

AJÁNLATUNKBÓL:

- Pirog hússal töltve
- Szoljankaleves
- Kaukázusi borleves mazsolával
- Zrázi töltött hús
- Saslik
- Túrós szirnyiki.

ASZTALFOGLALÁS

A 13-322 36 TELEFONON.

HOTEL PANNONIA PÉCS

MUNCAR HOTELS

KÖZÉRDEKŰ

A Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat értesíti a lakosságot, hogy az alábbiak szerint ingyenes limlomszállítást tart: 1980. november 10—11—12. II. kerület, november 13—14—15. III. kerület, november 17—18—19. I. kerület. Szállítást csak előzetes igénybejelentés alapján végzünk. Bejelentés: 13-411/47-es telefonon, szállításnál.

Áramszünet lesz 1980. november 5-én 8—15 óráig a Dr. Münnich F. u., Építők útja, Radnóti M. u. által határolt területen, valamint Ybl M. u., Kőrösi Csoma S. u., 39-es dandár u., Hajnóczi u. által határolt területen, és Borbála-telep, Gyükés, Vidámpark területén.

Áramszünet lesz 1980. november 6-án 8—13 óráig a Bihari János u., Dr. Dombay J. u., Ybl M. u., Endresz Gy. u. által határolt területen, valamint Borbála-telep, Gyükés és a Vidámpark területén.

Ifjúsági bál 6-án Átán, 7-én Szabadszentkirályon, búcsúbál 8-án Birjánban. Zene: FORMIX.

Lakatos szakmunkásokat

FELVESZÜNK.

Közúti Gépellátó Vállalat Pécs, Rét utca 47.

(I. 444/1980.)

Központi fűtéses laboratórium takarítására dolgozót felveszünk

Szőlészeti Kutató Állomás, Úttörő u. 4.

I. 507/80.

November 3-tól 30 napon át

A KÖTEGELT FEKETE-FEHÉR

újság kilogrammját

FELEMELT ÁRON:

3,– Ft-ért veszi át

TELEPEIN ÉS ÁTVEVŐHELYEIN A

30 ÉVES MÉH

SPORT DN SPORT

Ma a PVSK-edzőpályán

Pécsi MSC – Tatabánya MNK-mérkőzés

Tizenhat csapat maradt versenyben a labdarúgó Magyar Nékötársasági Kupában, ahol ma nyolc mérkőzést rendeznek. Az újabb fordulóban is csak egy „NB I-es" találkozó lesz, a PMSC a Tatabányai Bányászt fogadja. A sorsolás szerint ezen kívül a Dunaújvárosi Kohász—Budafok, a Kaposvári Rákóczi—Keszthely, a Kossuth KFSE—DMVSC, az MTK-VM—Jászkisér, a MÁV DAC—Zalaegerszeg, a Nyíregyháza—Rákeve és a Honvéd Szabó L. SE—Ferencváros mérkőzésekre kerül sor. A szabályok egyébként változatlanok, döntetlen esetén kétszer 15 perc hosszabbítás, ha ez sem határoz, 11-es párbaj lesz. A négy kiemelt együttes — Bp. Honvéd, DVTK, Ú. Dózsa, Vasas — csak később kapcsolódik be a küzdelmekbe.

Tíz napon belül másodszor vendégeskedik Pécsett a Tatabánya. A bajnoki fordulóban 3:0 arányú vereséget mért a PMSC a bányászegyüttesre, s most is újabb győzelemre számít. Az újmecsekaljai pálya használhatatlan, játékra alkalmatlan, ezért ma 13.00-kor a PVSK salakos edzőpályáján mérkőzik a két csapat. (A PMSC ezúton hívja fel a rendezők figyelmét, hogy a megbeszélt időpontban ne Újmecsekalján, hanem a vasutas sporttelepen gyülekezzenek!) Kedden még bokáig érő jeges latyak borította a salakot, de a pályát előkészítők fogadkoznak: letisztítják a játékteret, nem lesz akadálya, hogy megrendezzék a találkozót.

– *Nyerni akarunk* — nyilatkozta *Farkas László*, a pirosfeketék technikai vezetője – *de először az időjárással kell megküzdenünk.* Kircses kórházban fekszik, hasfal-bántalmai miatt műtik, Dárdainak pedig a szeme gyulladt be, ezért nem játszhatnak. A kezdő csapat: Katzirz – Sshulteisz, Róth, Pál, Brezniczky – Lutz, Gallai, Lőrincz – Nagy, Kardos, Vigh.

A világ sportja

Buenos Aires: A dán Bent Larsen a nemzetközi nagymester verseny utolsó fordulójában ismét vereséget szenvedett, ezúttal a svéd Anderssontól, de még így is fél pont előnnyel megnyerte a 14 résztvevős tornát. A torna végeredménye: 1. Larsen 9,5 p., 2. Timman 9, 3. Ljubojevics 8, 4–5. Karpov és Andersson 7,5–7,5, 6–7. Hort és Najdorf 7–7 p., 8–10. Balasov, Kavalek, Olaffson 6–6, 11. Quinteros 5,5, 12. Panno 5, 13. Browne 4, 14. Giardelli 3 pont.

Mai sportműsor

LABDARÚGÁS. PMSC—Tatabánya, MNK-mérkőzés, PVSK-edzőpálya, 13 órakor. Megyebajnokság: PBTC—Zsolnay SE, Bőrgyár-pálya, 13 órakor.

TÁJFUTÁS. Nemzetek versenye, tömegrajtos váltóverseny, Orfű térsége, 9 órakor.

Budapesten, a Népstadionban

Real Madrid–Bp. Honvéd 2:0 (1:0)

Kedden este a Népstadionban került sor a végéhez közeledő hazai labdarúgó idény nagy érdeklődéssel várt nemzetközi kupatalálkozójára, a Bp. Honvéd és a Real Madrid összecsapására. A spanyolok egy gól előnnyel érkeztek Budapestre, nyílt volt még, hogy a Bajnokok Európa Kupájában melyik együttes kerülhet a legjobb nyolc közé.

Vezette: Redelfs (nyugatnémet). Góllövő: Cunningham.

Real Madrid: Garcia Remon – Isidoro, Stielike, Benito, Camacha — Gallego, Hernandez, Angel – Juanito, Santillana, Cunningham.

Bp. Honvéd: Gujdár – Paróczai, Kocsis, Garab, Varga – Dajka, Nagy, Lukács, – Bodonyi, Esterházy, Kozma.

A Real Madrid kezdte a játékot, Cunningham elől kétszer is csak üggyel-bajjal tudtak tisztázni.

Gyors akciók végén többször keletkezett veszély Gujdár kapujánál. A 12. percben Janito 25 m-ről gyatrán mellé lőtt, majd a 16-oson belül Gellego elől elpattant a labda, és felszabadult a Honvéd kapuja. A 22. percben Hernandez csúnyán megrúgta Dajkát, de elmaradt a sárga lap. Honvéd-akció végén Kozma cselezgetett befelé a 16-oson, lövésébe Benito belevetődött, a spanyol válogatott védő kezét is érte a labda. Egy perc múlva Garab a Honvéd 16-osa előtt elsodorta a labdát, a nyugatnémet bíró kezezést látott, Juanito fölé csavarta a szabadrúgást. A 27. percben bal oldali szöglethez jutott a Real Madrid. Juanito jól csavarta be a labdát, a Honvéd védők egymásra vártak, és Cunningham három méterről szinte ülve a kapu bal oldalába fejelte a labdát (1:0).

Fordulás után Gyimesi játszott a Honvédban, Nagy helyett. Kemény küzdelem folyt a két együttes között, s néhány percen át úgy nézett ki, hogy elszabadulnak az indulatok, szikrázó összecsapások követték egymást. Előbb Isidro és Varga „magánjelenete" után mindketten sárgát kaptak, majd ez jutott az 56. percben Garabának is, aki Angel ellen szabálytalankodott. Az 58. percben Hernandez lesen kapta bal oldalon a labdát, a játékvezető nem fütyült, a spanyol játékos nagy lövését Gujdár szögletre védte. A Honvéd lelkesen, nagy akarással küzdött, de nem tudott átjutni a Real Madrid kitűnően szervezett védelmén.

A 74. percben Dajkát Kerepeczki, egy perccel később pedig Benitót Sabido váltotta fel. A 78. percben jó adogatás után egy jobb oldali beadást Juanito remekül továbbított fejjel kapura, de a labda elakadt a tömörülő védőkben. Az utolsó 10 percre már minden eldőltnek látszott, hiszen a kapura veszélytelen Honvédnak három gólt kellett volna lőni, hogy tovább juthasson. A Real Madrid így támadóbb szelleművé vált és a 83. percben újabb gólt szerzett. A félpálya tájáról, baloldalról lőttek előre egy szabadrúgást, Hernandez üresen maradt a 16-oson belül és mintegy 14 méterről egyből ballal a jobb sarokba továbbította a labdát (2:0).

Nemzetközi férfi kézilabda-torna Pécsett

A PMSC férfi kézilabda szakosztálya november 6—8. között „Októberi Forradalom, 1980" elnevezéssel nemzetközi kézilabda-tornát rendez. A házigazda PMSC mellett a román Politechnika Temesvár, a magyar bajnok Bp. Honvéd, valamint az NB I-ben újonc Dunaújvárosi Kohász szerepel a háromnapos tornán.

A Politechnika Temesvár a harmadik helyen végzett a román bajnokságban és több válogatott játszik náluk. Gunnesch, Fölker, Buligán, Fehér, Janto és Arghir neve nem ismeretlen a szurkolók körében. A Honvéd nem szorul különösebb bemutatásra, évek óta az egyik legjobb magyar klubcsapat. A Dunaújvárosnak kitűnő ajánlólevél az NB I-be jutás.

A mérkőzéseket a városi sportcsarnokban játsszák. Csütörtökön délután, pénteken és szombaton délelőtt kerül sor a találkozókra.

Tájfutás

Az egyik ellenőrző pontnál a bélyegzést végzi a nyílt kategóriában indult Leile Viljander (Finnország), (a képen jobbról)
Hargitai Szántó György felv.

Svájci és norvég győzelem a Nemzetek versenyén

Mostoha időjárási viszonyok között, havas terepen, kilenc nemzet legjobb tájfutói indultak kedden a Nemzetek versenye egyéni számaiban. Az Orfű környékén lebonyolított versenyen a férfiaknál egyéniben és csapatban meglepetésre svájci győzelem született, a női versenyt a norvég Brit Volden nyerte a magyar Kaló Marianna előtt. A juniroknál svéd győzelmek születtek. Szerdán a váltóversenyeket rendezik, amelyen dán versenyzők is rajthoz állnak.

Eredmények. Női elit (7,5 km, 14 ellenőrzőpont, 235 m szint., 45 induló): 1. Brit Volden (Norvégia) 49,53 p. 2. Kaló Marianna (Magyarország) 52,00, 3. Aria Hannus (Svédország) 54,23. Férfi elit (13,1 km, 23 ep., 460 m, 62 induló): 1. Markus Stappung (Svájc) 74,31 p. 2. Tore Sagvolden (Norvégia) 74,95. 3. Robert Bloor (NSZK) 76,08. Női junior (6,6 km, 11 ep., 215 m, 16 induló): 1. Anette Modin (Svédország) 52,91 p. 2. Berki Andrea (Magyarország II.) 56,95. 3. Kornélia Müller (Svájc) 58,02. Férfi junior (10,1 km, 19 ep., 345 m, 25 induló): 1. Hans Melin (Svédország) 57,43 p. 2. Jari Turto (Finnország) 62,01. 3. Lars Palmquist (Svédország) 63,39. Nyílt verseny (6,0 km, 9 ep., 195 m, 7 induló): 1. Erkki Latvasto (Finnország) 51,11. 2. Leile Viliander (Finnország) 58,02. 3. Balogh Tamás (Magyarország) 77,59.

Csapatverseny. Női elit: 1. Norvégia 172,21. 2. Svédország I. 177,26. 3. Nagy-Britannia 178,34. 4. Magyarország I. 181,44. Férfi elit: 1. Svájc II. 315,81. 2. Norvégia 317,42. 3 Svájc I. 318,37. 4. Magyarország 330,82. Női juniorok: 1. Svédország 171,00. 2. Magyarország II. 181,23. 3. Svájc 184,65. 4. Magyarország I. 193,57. Férfi juniorok: 1. Svédország 255,94. 2. Finnország 262,56. 3. Svájc 271,91. 4. Magyarország I. 275,92. 5. Magyarország II. 285,32.

A pécsiek eredményei. Férfi felnőtt elit: ... 6. Kelemen 77.30, ... 43. Tóth J. 92,70. Női junior: ... 9. Jerger Valéria 62,46, ... 14. Péter Edit 70,15. Férfi junior: ... 11. Széles G. 68,20, ... 14. Szieberth P. 69,38.

SZOVJET HANGLEMEZHÉT:

november 1-től 8-ig.

JELENA OBRAZCOVA énekel
Áriák Cilea: Adriana Lecouvreur,
Mascagni: Parasztbecsület,
Verdi: A trubadúr, Don Carlos,
Saint–Saëns: Sámson és Delila,
Bizet: Carmen című operájából

Philharmónia Zenekar
vezényel: GIUSEPPE PATANÉ és ROBIN STAPLETON

C 10–11421–2 ÁRA: 70 Ft

MELÓDIA–kiadvány, magyar tasakban.

LISZT: Vándorévek
LAZAR BERMAN (zongora)
C 10 10995–11002 A 4 LEMEZ ÁRA 280 Ft
MELODIA–KIADVÁNY MAGYAR TASAKBAN

HUNGAROTON
HÁZIMUZSIKA

KOSÁRLABDA

Mérleg – félúton

Tegnap, ma, holnap a PVSK-kosarasoknál

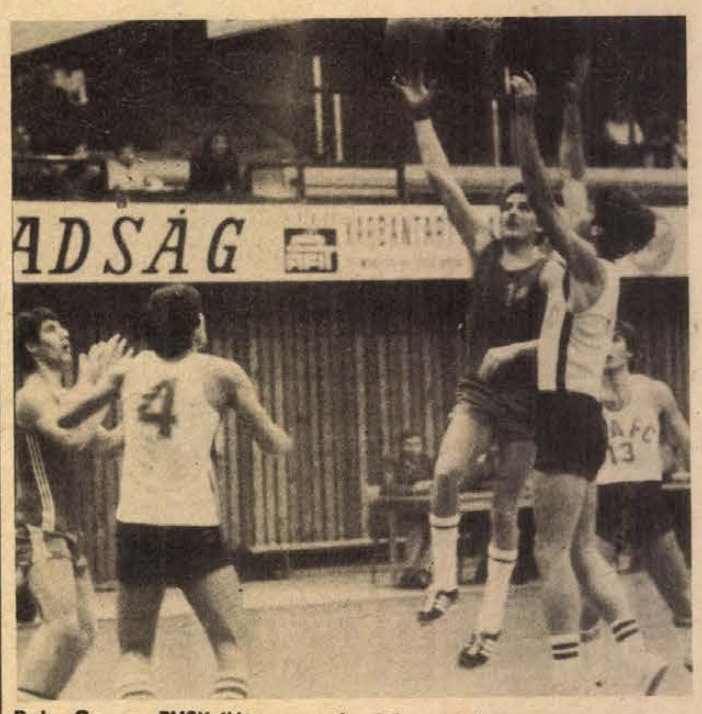

Rab Gy., a PVSK-fiúk csapatkapitánya (sötét mezben jobbról) horoggal dob kosárra a MAFC elleni mérkőzésen

Januárban, a bajnokság előtt nem sok jót jósoltak a PVSK férfi kosarasainak az NB I-ben. Nem is alaptalanul, hiszen *Pálvölgyi* abbahagyta, *Rabb J.*-t eltiltották, *Kovács M.* átigazolt. Az „öregek" közül nagy hirtelen csak öten maradtak: *Tóth, Varasdi, Rab Gy., Gálosi* és *Darázs.* Azért csak ennyien, mert *Vojtek*et megműtötték, rá hosszú ideig nem lehetett számítani. A keretbe mellékük fiatalok kerültek, *Taljánn* Dombóvárról, *Szakács, Kovács N., Onhausz, Boros.* Menet közben *Kárpáti* és *Schaub* bevonult – növelve ezzel is a gondokat. A rutintalan „csikócsapat" számára nem is lehetett más célt kitűzni, minthogy tavasszal öt győzelmet arasson. Ezt a tervet túlteljesítették a fiúk, hétszer hagyták el győztesként a pályát. Az ok: Vojtek meggyógyult, Taljánn és Kovács beérett, a többiek is „csipkedték" magukat.

◆

Ilyen előjelekkel vágott neki a vasutasegyüttes az őszi idénynek, amelyben eddig hat fordulót bonyolítottak le. A PVSK mérlege: két győzelem és öt vereség. Pedig milyen jól indult ... Az első körben meglepetésre nyerni tudtak Kecskeméten, ez sokat sejtetett. Aztán jött egy váratlan fiaskó idehaza az Oroszlány ellen.

– *Amennyire kellemes meglepetés volt a kecskeméti siker, annyira váratlanul ért az Oroszlány elleni kínos vereség* – mondja *Solti József* vezető edző. – *A többi találkozó végeredménye a papírforma szerint alakult, egyedül Körmenden vesztettünk balszerencsésen egy ponttal. Sajnos, szeptemberben nem találtunk megfelelő edzőpartnert, így nem tudtuk lemérni, hogy sorozatban mire is vagyunk képesek. Egy biztos, az őszi sorsolásunk rosszabb, a riválisokhoz megyünk – ez hátrány. Mindenesetre a 10–11. helyhez – amit előzetesen kigondoltunk – jobbra számíthatunk. Csak el ne kiabáljam ...*

◆

Az edző egyébként 16 játékosból válogathat hetente, a csapatba kerülésre Rab Gy.-nak, Varasdinak, Tóthnak, Darázsnak, Vojteknek, Kovács N.-nak, Taljánnak, Gálosinak, Szakácsnak, Onhausznak, Borosnak, Lovásznak és Rabb J.-nek van a legtöbb esélye. És Rabb Józsefnél álljunk meg egy mondat erejéig. A tapasztalt kosaras eltiltása lejárt, már edzésbe is állt, november végére utolérheti régi önmagát.

A csapat gerince egyébként valaha sportiskolás volt, s az ifi teljes egészében a SI-ra épül, ami az ott folyó tudatos, jó munka dicsérete.

A PVSK kosaras lányok nem panaszkodhatnak, hogy néhány hét alatt lezajló bajnokságban szerepelhetnek. Az NB I. küzdelmei ugyanis az olimpiai selejtezők, a nyári játékok, majd az EB miatt igencsak elhúzódnak, az őszi–tavaszi bajnoki rendszerre való átállás miatt a szezon egészen 1981. március végéig (!) tart. A csapatok eddig a tavaszról áthozott négy fordulón és egy, őszre kisorsolt találkozón jutottak túl. A PVSK eredményei: három győzelem, két vereség. Nyertek egyebek között a válogatottakkal teletűzdelt Vasas Izzó ellen is, ami komoly fegyvertény.

– *Egyre inkább összekovácsolódik a társaság* – újságolja *Fazekas Tiborné* technikai vezető. – *Mind jobban védekeznek, ennek köszönhető például az Izzó elleni siker is.*

Horváth L.

Pécs—Eszék autóstalálkozó

A XI. Pécs—Eszék autóstalálkozót az elmúlt hét végén rendezték meg a két város autóklubjának sportszervezői, negyven páros részvételével. Szombaton reggel a pécsi vásártéren felállított kacskaringós ügyességi pályán pörgették a volánokat, majd a Pécs—Drávaszabolcs—Eszék útvonalon autóztak végig a résztvevők. Az eszéki Templom-téren lévő ügyességi pályán dőlt el a csapatverseny. Ebben az évben a magyar csapat vitte el a pálmát.

Kategóriagyőztesek 600 köbcentiig: 1. Rostás (Pécs), 850 köbcentiig: Markusev (Eszék), 1150 köbcentiig: Lovrics (Eszék), 1300 köbcentiig: Lakatos (Pécs), 1300 köbcenti felett Fodor D. (Pécs). A női kategória győztese Valcsics Péterné pécsi versenyző volt, 1500-as Lada típusú gépkocsival.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 306. szám
1980. november 6., csütörtök
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján

Ünnepi megemlékezés Pécsett

Zsúfolásig megtelt tegnap délután 4 órakor Pécsett a Pollack Mihály Műszaki Főiskola nagy előadóterme, ahol az MSZMP Pécs városi Bizottsága és a felsőoktatási intézmény pártszervezete rendezésében tartották meg a megye november 7-ét köszöntő ünnepi megemlékezését. Az elnökségben helyet foglalt *Lukács János*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára, *Horváth Lajos*, a Baranya megyei Tanács elnöke, *Szentirányi József*, a Pécs városi Pártbizottság első titkára, illetve *Czente Gyula*, Pécs város Tanácsának elnöke is. A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után *dr. Pauka Imre*, a főiskola főigazgatója köszöntötte a meghívott vendégeket, a megye és a város politikai, állami, társadalmi szerveinek vezetőit, a fegyveres testületek képviselőit.

Az ünnepségen *Medveczky Antalné* országgyűlési képviselő, főiskolai docens mondott ünnepi beszédet. Egyebek között ezt mondta:

– John Read írta meg a forradalmi napok történetét, a „Tíz nap, amely megrengette a világot" című művében, amely az emberiség első nagy és győzelmes szocialista forradalmának állít maradandó emléket. November 7-én éjszaka egy röplapot talált az utcán, amelyben ez állt: „Az ideiglenes kormány megbukott. Az államhatalom átment a Munkás- és Katonaküldöttek Petrográdi Szovjetje szervének, a Katonai Tanácsnak a kezébe, amely a petrográdi proletariátus és helyőrség harcát irányítja. Azok a célok, amelyekért a nép küzdött – a demokratikus béke azonnali felajánlása, a nagybirtok megszüntetése, az ipar munkásellenőrzése, egy szovjetkormány megalakítása – most megvalósulnak."

– Az elmúlt 63 év eredményei alapján világszerte megnőtt az érdeklődés a szovjet nép iránt, amely megfeszített, áldozatos munkával, céltudatosan alakítja jövőjét és földünk egyik legfejlettebb államát teremtette meg.

– A szocialista forradalom győzelme után tervszerűen fejlődött a tudomány és a technika is. A szovjet hatalom éveiben hatalmas eredményű tudományos kutatásokat végeztek és nagyarányúvá vált a szakemberképzés is. A világ kutatóinak egynegyede a Szovjetunióban dolgozik. A szovjet tudomány eredményeit olyan világra szóló események is bizonyítják, mint a szputnyik, az első ember szállító űrhajó és az azóta a világűr kutatásában elért eredmények.

– A magyar munkásmozgalom reagált először forradalmi tettekkel: 1919-ben létrejött a Tanácsköztársaság, 133 napig nagyszerű példáját mutatva a magyar proletariátus erejének és élniakarásának. A Tanácsköztársaságot leverték, de a marxi—lenini eszmék alapján harcolt az illegalitásban a Kommunisták Magyarországi Pártja. Sokan haltak mártírhalált a fehérterror idején és később, a nehéz években.

Beszélt a szónok Magyarország felszabadulásának történelmi jelentőségéről is, majd így folytatta:

– Szabad életünk 35 esztendeje alatt a társadalmi, gazdasági, kulturális átalakulás forradalmi volt, a hatalom a dolgozó nép kezébe került, a fejlett szocializmus építésén fáradozunk. Küzdelmes, áldozatokat is követelő munkánk eredményeként kialakultak és megerősödtek a szocialista társadalmi viszonyok városokban és falvakban egyaránt. A magyar nép emberhez méltóan él, dolgozik, alkot. Minden eredményünket a lenini október útját járva, népünk nemzeti egységét kovácsolva, alkotó energiáit a szocializmus építésére összpontosítva értük el. A továbbiakban is erre alapozva oldhatjuk meg feladatainkat a jelenlegi nem könnyű körülmények között.

A beszéd további részében Medveczky Antalné a nemzetközi helyzettel foglalkozott, s kiemelte, hogy korunk legfontosabb parancsolata a Nagy Októberi Szocialista Forradalom egyik első jelszava: a béke. Ünnepi megemlékezését így folytatta:

– Az ünnep számvetésre is kötelez bennünket. Ebben az évben több fontos politikai esemény volt, ahol értékeltük az elmúlt időszak munkáját, eredményeket, gondokat – és kitűztük a következő időszak céljait és feladatait. A legfontosabb belpolitikai esemény az MSZMP XII. kongresszusa volt. A Pécs városi és a Baranya megyei pártértekezleteken elmondhattuk, hogy megyénk és városunk az elmúlt öt évben dinamikus fejlődésen ment keresztül. A megnövekedett lehetőségekkel élni tudtunk; tervszerű, tudatos munka eredményeként Baranya társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális élete tovább fejlődött; teljesítettük a fejlett szocialista társadalom építésében kitűzött céljainkat.

Beszédét így fejezte be:

– Október nagy ünnepén a magyar kommunisták, a szocializmus építésén dolgozó magyar nép nevében tisztelettel emlékezünk a szovjet forradalmárokra, akik 1917-ben vezették és győzelemre vitték a forradalom ügyét.

– Köszöntjük a testvéri szocialista országokat, akikkel együtt küzdünk. Köszöntjük mindazokat a kommunista pártokat, haladó embereket, akik ma még az elnyomás, a kapitalizmus viszonyai között folytatják az 1917-ben megkezdett harcot. Szívből kívánunk erőt és kitartást mindazoknak, akik ma és holnap, itthon munkájukkal, emberségükkel, öntudatos helytállásukkal napról napra valósítják meg a jövőt, a szocializmust.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezés az ünnepi műsorral ért véget.

M. A.

Helmut Schmidt az NSZK kancellára

A Bundesrat szerdán a két kormánypárt többségi szavazatával a Német Szövetségi Köztársaság kancellárjává választotta Helmut Schmidtet. A leadott 490 érvényes szavazat közül 266 esett a szociáldemokrata politikusra, 222-en szavaztak ellene, míg két képviselő tartózkodott.

Kitüntetések a Baranya megyei Pártbizottságon

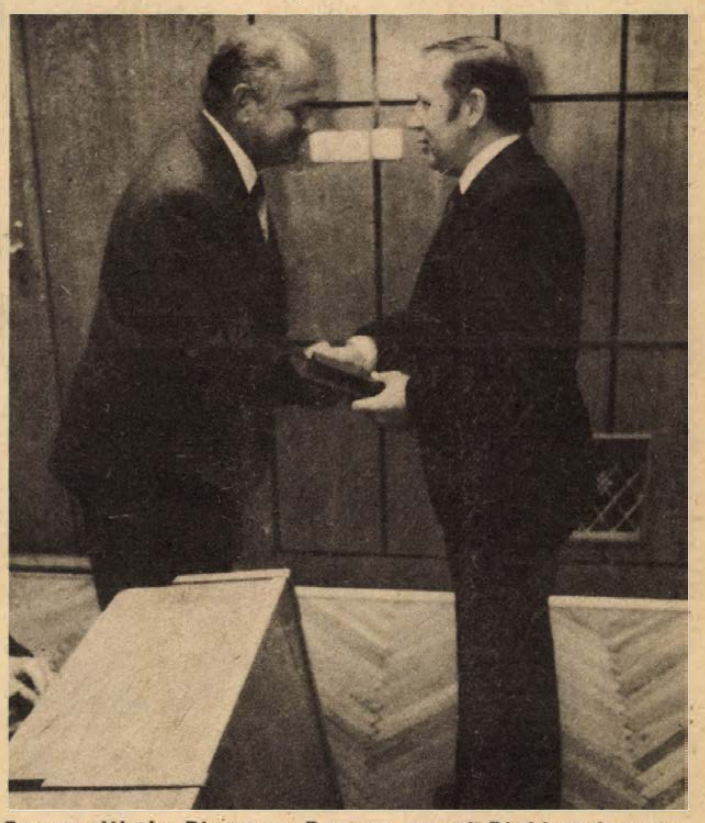

Tegnap délután Pécsett, a Baranya megyei Pártbizottságon november 7-e alkalmából ünnepséget rendeztek és kitüntetéseket adtak át. Képünkön: Jäger Bálint átveszi a kormánykitüntetést Lukács Jánostól, a pártbizottság első titkárától. (Tudósítás a 2. oldalon.)

Republikánus győzelem az elnökválasztáson

Reagant választották az Amerikai Egyesült Államok elnökének

A szavazás eredménye Carter és az általa vezetett kormány iránti bizalmatlanság kifejezése

Ronald Reagant, a Republikánus Párt jelöltjét választották kedden az Amerikai Egyesült Államok elnökévé. Reagan az amerikai államok nagy részében elsöprő vereséget mért Jimmy Carterre. Carter elnök kedden este, amikor a szavazatok húsz százalékának megszámlálása után világossá vált, hogy a volt kaliforniai kormányzó megszerezte a megválasztásához szükséges elektori szavazatokat, táviratban üdvözölte ellenfelét, s ígéretet tett arra, hogy a Fehér Házból való kiköltözéséig hátralévő hetekben segítséget nyújt az új republikánus kormányzatnak a hatalom átvételében.

✲

Ronald Wilson Reagan volt kaliforniai kormányzó, a Republikánus Párt elnökjelöltje a keddi választásokon megszerezte választóinak mandátumát ahhoz, hogy a következő négy évben a Fehér Házból irányítsa a tőkés világ vezető hatalmának bel- és külpolitikáját.

Reagan győzelme mindenekelőtt a Jimmy Carter és az általa vezetett demokrata párti kormány elleni bizalmatlanság kifejezése. A demokraták az elnök segélyfelhívásai ellenére tömegesen vonták meg támogatásukat attól a kormányzattól, amely a négy évvel ezelőtti ígéreteit feledve, súlyos gazdasági és szociális gondokkal terhelte meg őket, miközben külpolitikai tűkanyarai a nemzetközi feszültség kiéleződését idézték elő.

A négy esztendő, amelyet Carter a Fehér Házban töltött, a kelet–nyugati kapcsolatrendszer tudatos sorvasztásának, a moszkvai olimpia sikertelen bojkottjának, a mondvacsinált afganisztáni és kubai „válságoknak" az időszakaként kerül a politikai évkönyvekbe. Az utóbbiak arról is megemlékeznek majd, hogy Carter volt az az amerikai elnök, aki aláírta a SALT–2 szerződést, de megakadályozta annak hatályba lépését, aki tető alá hozta a Camp David-i megállapodást, de különutas politikájával lehetetlenné tette a közel-keleti általános rendezését.

Az amerikai választók kedden méltóképpen „honorálták" Carter teljesítményét. Kilencvenkét éve először fordult elő, hogy egy hivatalban lévő demokrata párti elnököt nem választottak meg újra.

Ronald Reagan, aki hamarosan betölti hetvenedik életévét, igen változatos karrier csúcsára érve költözhet be a Fehér Házba. Hollywoodi filmszínész, majd rádióriporter volt. Később a General Electric nevű óriás monopólium televíziós show-műsorait vezette. A színészek érdekvédelmi szervezeteiben figyeltek fel politikai készségeire, s 1966-ban a legnépesebb amerikai állam – Kalifornia – kormányzója lett. Az ötvenes években demokrata színekben indult, a hatvanas évek közepére a Republikánus Párt jobbszárnyán kötött ki.

A választási kampány első felében Reagan harcosan konzervatív platformról követelte az Egyesült Államok katonai erejének nagyarányú növelését, a nukleáris fölény megteremtését a Szovjetunióval szemben. Később a Republikánus Párt politikai elitjéből toborzott tanácsadói segítségével felismerte: ilyen programmal nem nyerheti meg a tömegek támogatását. A kampány hajrájában hangot váltott. Részben visszavonta, részben újrafogalmazta korábbi szélsőséges katonapolitikai kijelentéseit. Mérsékeltebb húrokat pendített meg gazdasági és szociális kérdésekben is.

Az utolsó pillanatig fenntartotta viszont azt a tételét, amely szerint a Szovjetunióval 1979-ben megkötött SALT–2 szerződést „újra kell tárgyalni". A kevéssé tájékozott amerikai nagyközönség számára hangzatos érvekkel próbálta bebizonyítani, hogy ez a szerződés, amely három egymást követő amerikai elnök közreműködésével jött létre, s a két nagyhatalom nukleáris erőinek gondosan mérlegelt egyensúlyára épül, „előnytelen" az Egyesült Államok számára.

Ronald Reagannal évtizedek óta először kerül kifejezetten konzervatív nézeteket valló politikus az amerikai kormány élére. Az új amerikai elnök nemzetközi tapasztalatai fogyatékosak.

Elődje amatőrként érkezett a nagypolitikába, s sokak szerint így is távozik. Carter januárban előreláthatólag visszatér georgiai mogyorófarmjára.

Ronald Reagan és felesége a szavazás eredményének örül

Ünnepség és kitüntetések a Baranya megyei Pártbizottságon

November 7., a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából kitüntetési ünnepséget rendeztek tegnap Pécsett a Baranya megyei Pártbizottságon.

Lukács János, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára köszöntötte a résztvevőket, majd méltatta az évforduló jelentőségét. A továbbiakban hangsúlyozta, szép hagyomány, hogy az évforduló alkalmából elismerik a kiemelkedő munkát végző dolgozók érdemeit, a közösségért munkálkodók tevékenységét.

Ezt követően Lukács János a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának megbízásából kormánykitüntetéseket, majd egyéb kitüntetéseket és emlékplaketteket adott át.

A Munka Érdemrend aranyfokozatát vette át *Nagy Zsigmond*, a Mecseki Ércbányászati Vállalat IV-es üzeme csapatvezető vájára.

A Munka Érdemrend ezüst fokozatát adományozták: *dr. Földes Jánosnénak*, a Kereskedelmi Ágazati Pártbizottság titkárának; *Hámori Györgynek*, a mohácsi Új Barázda Termelőszövetkezet pártvezetőség titkárának; *Jäger Bálintnak*, a Sopiana Gépgyár szerszámkészítőjének; *Juhász Istvánnak*, a Kossuth-bánya Pártbizottság titkárának; *Kemény Lajosnénak*, a Villányi Általános Iskola tanárának; *Kisdaróczi Jánosnak*, az Ércbánya Szolgáltató Üzem pártbizottsága titkárának; *Kovács Tibornak*, a Szigetvár városi Pártbizottság titkárának.

A Munka Érdemrend bronzfokozatát kapta: *Alföldi János*, a Komlói járási Pártbizottság titkára; *dr. Bunna Gyula*, a Baranya megyei Pártbizottság politikai munkatársa; *Feiner Istvánné*, a Hazafias Népfront Komló városi Bizottsága titkára; *Lovász Benedekné*, a hetvehelyi Községi Tanács előadója; *Nádori Ferenc*, a Siklós városi-járási Pártbizottság politikai munkatársa; *Peischer Jakab*, a Dél-dunántúli Kőbánya Vállalat erdősmecskei üzeme robbantómestere; *Petőh Sándor*, a Szigetvári járási Pártbizottság titkára; *Tószegi Rezsőné*, a Pécs városi Pártbizottság politikai munkatársa.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából a Magyar–Szovjet Baráti Társaság Országos Elnöksége a magyar–szovjet barátság érdekében végzett kiváló munkájáért aranykoszorús kitüntető jelvényét adományozta: *Gyüker Andrásnénak*, a Komlói Carbon Vállalat MSZBT taacsoportja elnökének; *Bárány Györgynek*, a Mecseki Szénbányák Villamos Üzeme pártvezetőségi titkárának; *Wirth Lászlónak*, a pécsi Zipernovszky Károly Ipari Szakközépiskola MSZBT tagcsoportja elnökének.

A Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa Kiváló Szövetkezeti Munkáért kitüntetést adományozta: *Gallusz Józsefrek*, a Komló városi Pártbizottság első titkárának.

A Baranya megyei Pártbizottság kiváló és hosszú időn át végzett pártmunkájukért Kiváló pártmunkáért emlékplakettet adományozott: *Berencz Ferencnének*, a Baranya megyei Vízmű Vállalat versenyfelelősének, pártalapszervezeti titkárának; *Bertus Imrénének*, a Carbon Könnyűipari Vállalat betanított munkásának, pártcsoportbizalminak; *Bagi Jánosné* nyugdíjasnak, a Harkányi Fürdő Vállalat alapszervezeti vezetőségi tagjának; *Bánáti Jánosnénak*, a Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat boltvezetőjének, a Kereskedelmi Pártbizottság tagjának; *Bogár Józsefnének*, a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat belső ellenőrének, pártalapszervezeti titkárnak; *dr. Bangó Lászlónak*, a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát igazgatóhelyettesének, a Mohácsi járási Pártbizottság tagjának; *Bercze Lászlónak*, a Kárászi Erdőgazdaság gépészeti brigádvezetőjének, pártalapszervezeti titkárnak; *Bödő Mihálynak*, a Köztisztasági Vállalat művezetőjének, pártalapszervezeti titkárnak; *Csánk Tibornak*, Zobák-bányaüzem lakatosának, a vállalati pártbizottság tagjának; *Dániel Andornak*, a Kőbánya Vállalat Komlói Üzeme festő-mázolójának, pártalapszervezeti titkárnak; *Dobos Dezsőnek*, az Ércbányászati Vállalat II. sz. Bányaüzem technikusának, pártalapszervezeti titkárának; *Deres Zoltánnak*, a Pécsi Hőerőmű Vállalat művezetőjének, pártalapszervezeti titkárnak; *Erdő Jánosnak*, a Volán 12. sz. Vállalat főosztályvezetőjének, a vállalati pártvégrehajtóbizottság tagjának; *Földes Andrásnak*, a Mecseki Ércbányászati Vállalat személyzeti osztályvezető-helyettesének; *Fulcz Istvánnénak*, a Pécsi Szénelőkészítő Üzem laboránsának, pártalapszervezeti titkárnak; *dr. Fülöp Istvánnak*, a Szigetvár városi-járási Ügyészség vezető ügyészének, járási pártbizottság tagjának; *Fülöp János* nyugdíjasnak, a Munkásőrség előképzős állománya parancsnokának; *Földes Józsefnek*, a Mohács városi Tanács Kórház Rendelőintézet gazdasági igazgatójának, a Mohács városi Pártbizottság tagjának; *Gombár Jánosné* nyugdíjasnak, a Pécs I. sz. lakóterületi pártvezetőség tagjának; *Gulyás Józsefnek*, a Munkásőrség Siklós járási parancsnokának, városi-járási pártbizottság tagjának; *Gyöngyös Józsefnek*, Vasas-bányaüzem vájárának; *Havas József* nyugdíjasnak, a megyei fegyelmi bizottság tagjának; *Illés Ferencnek*, a Mezőgép Szigetvári Gyáregysége művezetőjének, pártalapszervezeti titkárnak; *Jeges Györgynek*, a Postaigazgatóság üzemvezetőjének, pártalapszervezeti vezetőségi tagnak; *Kugyelka Andrásnénak*, a Földhivatal főelőadójának, pártalapszervezeti vezetőségi tagnak; *Kósa Gyula* nyugdíjasnak, az I. sz. lakóterületi pártvezetőség titkárának; *Kelemen Istvánnénak*, a Szigetvár városi Pártbizottság politikai munkatársának, pártalapszervezeti vezetőségi tagnak; *Kovács Jánosnak*, a Mecseki Tanbánya üzemvezetőjének, propagandistának; *Kovács Jenőnének*, a Bútorgyár szakmunkásának, a Pécs városi Pártbizottság tagjának; *Kovács Józsefné* nyugdíjasnak, a Pécs város II. sz. lakóterületi pártvezetőség tagjának; *Morvai Ferencnének*, a Bólyi Egészségügyi Gyermekotthon vezető gondozónőjének, pártalapszervezeti titkárának; *Marton Istvánnak*, a Mezőgép gazdasági tanácsadójának, pártvezetőségi titkárnak; *dr. Nagy Jánosnénak*, az Oktatási Igazgatóság tanszékvezetőjének; *Németh Jánosnénak*, a Megyei Pártbizottság osztályvezető-helyettesének, pártalapszervezeti vezetőségi tagnak; *Németh Lajosnak*, a Mozsgó községi Pártbizottság titkárának; *Püski Árpádnak*, a Sásdi Erdészet vadászati műszaki vezetőjének, pártalapszervezeti titkárnak; *Palotai Győzőnek*, Pécs-Bányaüzem belső ellenőrének, az üzemi pártbizottság tagjának; *Pálkuti Keresztély* nyugdíjasnak, a Hazafias Népfront Mohács városi Bizottság és a Mecseki Intéző Bizottság tagjának; *Sári Ferencnének*, a Megyei Pártbizottság politikai munkatársának; *Sólyom Györgynek*, a Villány-Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát üzemvezetőjének, pártalapszervezeti titkárnak; *Szirmai Józsefnek*, a gödrei Béke Tsz műhelyvezetőjének, a Komlói járási Pártbizottság tagjának; *Szabó Kálmán* nyudíjasnak, a III. sz. lakóterületi pártvezetőség tagjának; *Takács Gézának*, az Alsófokú Oktatási Intézmények Pártbizottság titkárának; *Tálos Lászlónénak*, az Oktatási Igazgatóság ügyviteli dolgozójának; *Unti Lajosnénak*, a Pécsváradi Általános Iskola tanárának, pártalapszervezeti titkárának; *Vókó Ferencnek*, a Beremendi Cement- és Mészművek szállítási csoportvezetőjének, az üzemi pártbizottság tagjának; *Vincze Lajosnénak*, a Temaforg mohácsi üzeme személyzeti és oktatási előadójának, a Mohács városi pb tagjának; *Zsilkó Ferencnek*, a Harkányi Fürdővállalat igazgatójának, a községi pártbizottság tagjának; *Zidarics Györgynek*, a MÁV lakatos csoportvezetőjének, pártalapszervezeti vezetőségi tagnak.

Az ünnepségen részt vett *dr. Dányi Pál, Rajnai József*, a Megyei Pártbizottság titkárai, *Szentirányi József*, a Pécs városi Pártbizottság első titkára.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Magyar—albán árucsere-forgalmi megállapodás

Vas János külkereskedelmi miniszterhelyettes és Mazufer Ahmati albán külkereskedelmi miniszterhelyettes szerdán Budapesten aláírta az 1981. évi magyar–albán árucsere-forgalmi és fizetési jegyzőkönyvet. Albániától jövőre is vásárolunk rézvezetékeket, cserzőanyagot, dohányt és néhány alapanyagot. Behozunk továbbá többféle fogyasztási cikket, például kézi perzsaszőnyeget, fonottárut, kerámia- és üvegárut, déligyümölcsöt. A magyar export jelentősebb tételei az élelmiszeripari gépek, szerszámgépek, műszerek, alumíniumféleségek, gyógyszerek, textíliák.

Az egyezmény aláírásánál jelen volt Jani Polena, a budapesti albán nagykövetség ideiglenes ügyvivője is.

Veress Péter külkereskedelmi miniszter fogadta Muzafer Ahmati külkereskedelmi miniszterhelyettest.

◆

✦ *PÁRIZS: Valamennyi francia szakszervezeti központ közös felhívására szerdán sztrájkba léptek a lotharingiai szénbányászok: az akció résztvevői a fizetési hierarchia megváltoztatását, az előmenetel meggyorsítását követelik.*

✦ PRÁGA: A Prágát Pozsonnyal összekötő 317 és fél kilométeres autópálya teljes elkészülte alkalmából sajtótájékoztatót tartottak szerdán a csehszlovák fővárosban. Vladimir Blazek, a csehszlovák szövetségi kormány közlekedési minisztere és más vezető szakemberek ismertették a bel- és külföldi újságírókkal a több mint 10 milliárd korona költségaegel 14 év alatt elkészült hatalmas teljesítmény-rendszer főbb jellemzőit, előnyeit, építésének történetét és műszaki érdekességeit. A létesítmény nemzetközi jelentősége is nagy mivel az új A1–A2 jelzésű autópálya részét alkotja a KGST-országaok két fontos autópálya útvonalának – lényegesen javítja például a Magyarország és az NDK közötti közúti összeköttetést – és beletartozik majd a 10 ország közreműködésével kialakítandó észak–déli transzeurópai autópálya-rendszerbe is.

✦ *DAMASZKUSZ: Hafez Asszad sziriai elnök szerdán aláírta a Szovjetunió és Szíria közötti barátsági és együttműködési szerződés ratifikálásáról szóló törvényt. A Moszkvában október 8-án aláírt egyezmény ratifikálását a sziriai parlament november 3-án egyhangúlag szavazta meg.*

A túszügy rendezése Washingtonban nem sürgős

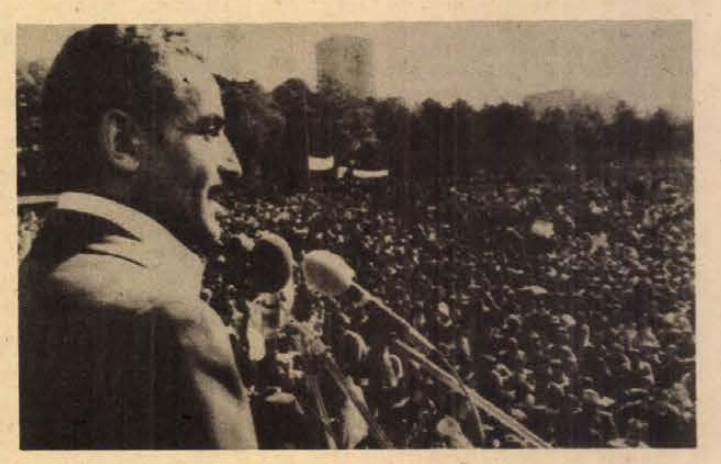

Több mint egy éve tartják Iránban fogságban az amerikai nagykövetség elfoglalásakor túszul ejtett diplomatákat. Képünkön: Radzsai iráni miniszterelnöknek az évfordulón mondott beszédét Teheránban sok ezer ember hallgatta meg.

Az Egyesült Államok kedden este elutasította az iráni külügyminisztérium követelését, hogy „nyilvánosan és haladéktalanul" foglaljon állást azokkal a feltételekkel kapcsolatban, amelyekhez a teheráni parlament a túszok szabadon bocsátását köti.

John Trattner külügyi szóvivő sajtóértekezletén kijelentette, hogy a feltételek gondos és óvatos tanulmányozására, diplomáciai konzultációkra van szükség. Hangoztatta, hogy Washington nem kívánja elsietni válaszát a túszügyben, amely egyébként kedden lépett második évébe. Leszögezte, hogy az amerikai kormányzat „nem tárgyal a sajtó közvetítésével".

Hasonló értelemben nyilatkozott Warren Christopher külügyminiszter-helyettes is, aki a nap folyamán találkozott az algériai nagykövettel, Irán washingtoni érdekképviselőjével. Christopher is hangsúlyozta, hogy Washington nem kíván gyors választ adni.

A túszüggyel kapcsolatos összes amerikai jelentés egyébként azt sugallja, hogy Washington számára a kérdés rendezése most egyáltalán nem sürgős.

★

✦ BUDAPEST: Apró Antalnak, az országgyűlés elnökének vezetésével – a svéd parlament meghívására magyar parlamenti küldöttség utazott szerdán hivatalos látogatásra Svédországba. A delegáció – svédországi programja után – Finnországban is hivatalos látogatást tesz az ottani parlament vendégeként.

✦ *BELGRÁD: Veszelin Gyuranovics jugoszláv kormányelnök négynapos hivatalos látogatásra Pekingbe utazott. Gyuranovics vendéglátóival a kétoldalú együttműködés – főként a kereskedelmi forgalom – bővítéséről és időszerű nemzetközi kérdésekről tárgyal.*

✦ MOSZKVA: Kettéválasztják a vegyipari minisztériumot: a vegyipari minisztérium mellett külön műtrágyaipari minisztériumot hoznak létre, tekintettel a műtrágyagyártás nagy népgazdasági fontosságára. Összevonták a cellulóz- és papíripari, illetve az erdőgazdálkodási és fafeldolgozó ipari minisztériumot is.

✦ *MANILA: Rendkívüli erejű tájfun söpört végig kedden a Fülöp-szigetek 11 északi tartományán, és mintegy 35 000 embert tett hajléktalanná. A Bettynek keresztelt tájfun óránként 260 kilométeres sebességű széllel és felhőszakadással pusztított.*

✦ BELGRÁD: Az újvidéki körzeti bíróság 14 évi börtönre ítélte Tomiszlav Puretics sabaci születésű géplakatost, aki a Vajdaság területén 1974–1979 között 12 templomba és 3 múzeumba tört be, s azokból értékes műkincseket rabolt el.

✦ *MOSZKVA: Befejezte körutazását a Szovjetunióban és visszaérkezett Moszkvába Mengisztu Hailé Mariam. Az etióp vezető szerdán a szovjet fővárosban megbeszélést folytatott Nyikolaj Tyihonovval, a Szovjetunió miniszterelnökével.*

✦ LISSZABON: A portugál újságírók szerdán négynapos, az egész országra kiterjedő sztrájkba léptek. A kormánytól és a laptulajdonosoktól béremelést, a munkakörülmények javítását és a sztrájkokban való részvétel miatt elbocsátott társaik újbóli alkalmazását követelik.

✦ *BELGRÁD: A jugoszláv államelnökség meghívására szerdán hivatalos látogatásra Belgrádba érkezett Karamanlisz görög köztársasági elnök, aki a két ország további együttműködésének elmélyítéséről, valamint időszerű nemzetközi kérdésekről, elsősorban a balkáni és az európai helyzetről tárgyal.*

✦ HANOI: Hivatalos összefoglaló szerint az elmúlt hónapban is folytatódtak a Vietnam elleni kínai provokációk. A jelentés szerint két tartomány határszakaszait 57-szer sértették meg kínai részről és a provokációknak több polgári áldozata van. A legsúlyosabb kínai provokáció: egy kínai ezred hatolt be vietnami területre és a jelentés szerint változatlanul megszállva tart több Vietnamhoz tartozó határpontot.

LAPZÁRTA

Vlagyimir Jakovlevics Pavlov, a Szovjetunió budapesti nagykövete a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából szerdán fogadást adott a nagykövetségen. A fogadáson részt vett Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Lázár György, a Minisztertanács elnöke, Aczél György, Benke Valéria, Gáspár Sándor, Hevasi Ferenc, Korom Mihály, Maróthy László, Németh Károly, Óvári Miklós és Sarlós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Brutyó János, a Központi Ellenőrző Bizottság elnöke, Gyenes András, a KB titkára. Jelen volt a fogadáson a Központi Bizottság, az Elnöki Tanács, a kormány több tagja, a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más vezető személyisége. Részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek sok vezetője és tagja is. A fogadás meleg, baráti légkörben zajlott le.

A Baranya megyei Tsz Szövetség elnökségi ülése

Vadkár, jövedelem és energiagondok

A vadgazdálkodást, a termelőszövetkezetek és a vadásztársaságok kapcsolatait, a tagszövetkezetek gazdasági eredményeinek differenciáltságát és a különbségek mérséklésének lehetőségeit, valamint a tsz-ek energiagazdálkodásának helyzetét és további feladatait vitatta meg tegnapi ülésén a Baranya megyei Tsz Szövetség elnöksége.

A termelőszövetkezetek területén az utóbbi években olyan mértékben elszaporodtak a nagyvadak — a szarvas, az őz és a dúvadként is számon tartott vaddisznó — ami már jelentősen, mintegy 50 százalékkal meghaladja a terület vadeltartó képességének mértékét. Mind súlyosabb mértékben jelentkeznek a vadkárok is elsősorban a legveszélyeztetettebb területeken, a Mecsek vidékén, a Zselicben és a Dráva menti térségben. Itt az összes szántóterület 80—85 százalékát érintik a vadkárok. Koncentráltan jelentkeznek a károk az üzemi kezelésben — Gemenc, Kapoly, MEFAG stb. — lévő területeken, tehát a nagy rezervátumok vonzáskörében. A létszámtöbblet mellett a nagyvadak ivar aránya sem megfelelő, s ez egyértelműen a vadászok rovására irandó.

Az elnökség megállapította, hogy a tagszövetkezetben végzett felmérések szerint a vadkártérítés mértéke nem áll arányban a tényleges kár nagyságával. Az átalánydíjas megállapodások sem a vadgazdálkodóknál, sem a termelőszövetkezetekben nem töltik be vadkármérséklő szerepüket. Az elnökség több megoldásra tett javaslatot, amelyek új alapokra helyeznék a mezőgazdasági tsz-ek és a vadgazdálkodók kapcsolatát és hatékonyabbá tennék a kár elleni védekezést. Ez a vadértékesítésből származó nyereség megosztásával, vagy a vadkárbiztosítás bevezetésével érhető el. A javaslatokat az elnökség a TOT-nak továbbítja.

Csökkent a tsz-ekben a jövedelmezőség, nőttek a gazdálkodást sújtó költségterhek és elvonások, s mindez tovább differenciálta a termelőszövetkezetek gazdasági eredményeit. A megoldást az elnökség olyan preferált hitelek nyújtásában látja, melyekből a legalacsonyabb jövedelmezőségű tsz-ek is képesek, ha nem is bővíteni, de legalább pótolni elhasználódott termelési eszközeiket. A részleteiben is kidolgozott javaslatokat a rövidesen, még e hó végén összeülő TESZOV küldöttgyűlés elé tárja megvitatásra az elnökség.

A rendkívül kedvezőtlen időjárási körülmények veszélyeztetik azokat a kezdeti sikereket, amelyeket a tsz-ek az energiatakarékosságban eddig elértek. November 1-vel több tsz beszünteti a bérszárítást, mivel ezzel átlépné a vételezett energiamennyiséget. Ez az ősz ismét arra figyelmeztet, hogy energiagazdálkodás szempontjából a mezőgazdaság az iparitól eltérő megítélést kíván.

Az elnökségi ülést követően ünnepi megemlékezésre került sor. November 7. alkalmából kitüntették a szövetkezeti mozgalomban kiemelkedő munkát végzett tsz-tagokat, vezetőket. A kiváló termelőszövetkezeti munkáért TOT-kitüntetést Papp Zoltán, a TESZOV elnöke nyújtotta át Dömötör Sándor szabadszentkirályi, Göncző József egyházasharaszti tsz-tagnak, Fischer Ferenc belvárdgyulai tsz-elnöknek, Pintér Andrásnak, a baksai tsz termelési elnökhelyettesének és Nagy Károlynak, a bicsérdi tsz nyugalmazott elnökének.

— Rné —

A szocialista hazafiság és a gazdaság

1980. október 25—26-án Egerben ezzel a témával foglalkozott Eger város Tanácsa, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Írók Szövetsége, a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága, a Művelődési Minisztérium és a Szakszervezetek Országos Tanácsa vendégeként közel 150 meghívott közgazdász, művész, politikus, pedagógus, katonai szakértő, ifjúsági vezető, újságíró és szakszervezeti aktivista.

Nyers Rezső, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének igazgatója bevezető előadásában hangsúlyozta, hogy a hazafiság sokirányú kapcsolatrendszerének szerves része a gazdasághoz való kötődés. A hazafiság szocialista értelmezésében komplex fogalom, s a gazdaságot a maga összetettségében kapcsolatba hozhatjuk a nemzeti érdekekkel és a felelősséggel. Megállapította, hogy csak a tudással párosult érzelem tehet bennünket szocialistává és hazafivá, s ebben az oktatásnak, a honvédelmi képzésnek jelentős szerepet kell vállalnia.

Az iskola és a hadsereg egyedül nem képes ezt megoldani, mivel a hazafiságot felnőtt korban is állandóan formálni kell a valóságos társadalmi és gazdasági viszonyok feltárásával, a nemzeti és nemzetközi összefüggések elemzésével, a nemzettudat tágításával. Kiemelte, hogy a kultúra, a történelem és a gazdaság összefüggésében kell gondolkodnunk, mert csak így leszünk képesek a nemzeti létünket a maga totalitásában felfogni.

A korszerű hazafiság szemléletében fejlesztést igényel a gazdasági változások tudatbeli tükröződése, mivel ez napjainkban problémákkal teljes. Szólt a szocializmus és a nemzeti nihilizmus szocialista hazafiságot kizáró vonásairól, a kisnemzet mivoltunk félreértéséről.

Vázolta a világgazdaságban elfoglalt helyünket, s megállapította, hogy semmi okunk arra, hogy a „kisország komplexust" tápláljuk közgondolkodásunkban, mivel gazdaságunk méreteiből semmiféle hátrányunk nem származik. Erősen tudatunkba kell ültetni a világgazdaságtól való nagyfokú függésünk tényét. A KGST-nek fontos helyet kell biztosítania hazafias gondolkodásunkban, nemcsak érzelmi szempontból, hanem gyakorlati okokból is, mivel nemzeti boldogulásunk egyik tényezője.

Hosszabban elemezte gazdasági fejlődésünk szocialista útját. Az új helyzet által követelt változások megértésének fontosságára, a probléma megoldása késztetésére, s az új helyzet megkívánta cselekvésre hívta föl a jelenlévők figyelmét. A mai helyzetben két kérdésre kell válaszolnunk, amikor kialakítjuk és motiváljuk nemzeti cselekvésünket: — A korábbi évek növekedési modellváltoztatásának a problémájával állunk-e szemben, vagy csupán a gazdasági teljesítmény krónikus gyengeségeivel? — Az új helyzet csupán gazdaságunk számára jelent-e kihívást, vagy a társadalmi szolidaritás ereje is próbára tétetik?

A gazdasági hatékonyság fokozatos növekedése nemzeti ügy, s ezért kívánatos, hogy felpezsdüljön az alkotó erő hazánk minden táján, a társadalom minden műhelyében. A maihoz hasonló időszakokra jellemző volt, hogy a hazafias gondolkodás általában szorosabb kapcsolatba került a gazdasággal. Nekünk is tudatosan kell munkálkodnunk a társadalmi együttműködés fejlesztéséért a politika és a gazdaság területén.

A munka és a hazafiság témakörében a hozzászólók beszéltek arról, hogy hazánkban sok érték vész el az el nem fogadott újításokban, a fel nem hozott ötletekben és a megértésre nem találó, jobbat akaró emberek közömbössé tételében. Nagy a jelentősége annak, hogy üzemeinkben és intézményeinkben hogyan dolgozunk, milyen a nemzeti teljesítményünk, a világban hogyan ítélnek meg bennünket.

Többen hangsúlyozták a lokálpatriotizmus fontosságát, a megyei és városi felelősségérzet kialakításának súlyát.

A demokratizmus és hazafiság jelen időszakban való adekvát voltát többen aláhúzták. Sokat tettünk a demokratikus légkör kialakításáért 1957-től napjainkig. 1957-ig is a nép érdekében csináltunk mindent, de nem mindig a néppel. Napjainkban a demokratikus intézményrendszer elmarad a követelmények mögött. Az alulról jövő kezdeményezések felkarolását többen hangsúlyozták.

A nemzetköziség és hazafiság kérdésében fontosnak vélték a gazdasági stratégiánk fejlesztését. A külgazdaság felé kell irányítani a termelésünket, de ez nem jelenti a hazai ellátás csökkentését. Károlyi Mihály által 60 évvel ezelőtt felvetett kelet-közép-európai tudat erősítésén kell fáradoznunk. Többen úgy látták, hogy ennek előnyeit gazdaságilag ma sem tudjuk kihasználni.

A hazafiság és kultúra kérdésében aláhúzták, hogy ma a kultúra problémára orientált. Nem szabad elfogadnunk, hogy az egyes problémákat külön kezeljék, összefüggésbe kell hoznunk az ország problémájával. A kényszeregyensúlyozás jelen időszakában sem lehet lemondani az emberek kulturáltságának fejlesztéséről, így fejlesztenünk kell a lakásellátást, az egészségügyet és az általános iskolai oktatást. A nevelésközpontú iskola a „teljes" személyiségfejlesztéssel; testi-fizikai állapot, a tudat, a világnézet, a képességek, a beállítódás, a jellem nevelésével segíti a társadalom gazdasági alapjának fejlődését.

A tanácskozáson sok kérdés, dilemma is terítékre került. Így például az, hogy kételkedjünk-e, neveljük-e kételkedésre az iskolában is ifjúságunkat? A válasz abban összegezhető, hogy úgy, és addig kételkedjünk, amíg az nem gátolja cselekedeteinket.

A továbbgondolkodásra alkalmas problémák sokaságát adta a 10. alkalommal megrendezett egri tanácskozás az ottlévőknek és rajtuk keresztül sokaknak.

Dr. Erhardt Imre

Operettbemutató a Pécsi Nemzeti Színházban

Marica grófnő

Kálmán Imre operettje igen előkelő helyet foglal el a műfaj népszerűségi listáján. Pergő ritmusokkal átszőtt szép ívű dallamai, világos hangszerelése, fél évszázadon túl is állják az idők próbáját. — A librettó operettesen naiv. De naivitásait a mai néző ugyanolyan elnézően fogadja, mint az előző generációk. Nyilvánvalóan azért, mert tudja, hogy a valóságon túl, valahol a mese hatalmas birodalmának mezsgyéjén pereg a cselekmény. Ezért várja olyan buzgón, hogy a színpadon minden ugyanolyan szép és tökéletes legyen, mint az igazi mesében: a lenyűgöző díszletek közt forgó, pompás ruhákba öltöztetett segédszínészek sokaságából kiemelkedő szépséges primadonna szopránja, a daliás bonviván tenorja, a kacér szubrett bája, a táncoskomikus vidámsága, a buffó humora, a táncosnők fürge lába, a kórus és zenekar puha, telt hangzása. A közönség ezért ül be most is a színházba.

A Pécsi Nemzeti Színház repertoárjában évadról évadra szerepel egy — esetleg — két operett. A társulat komoly hagyományok birtokosa. Mégis, amikor műsorra tűznek egy-egy darabot, úgy tűnik, sutba dobják mindazt, ami volt (a jót is). Új rendező próbálkozik új koncepciókkal, régi és új szereplőket bevonva a nagy játékba, amelynek ígéretétől mindenki bűvöletben él a színpadon, egészen a premierig. Aztán amikor felgördül az első függöny s ott áll a színpadon megilletődötten maga a produkció, kiderül, hogy hibás a koncepció. Valami egészen mást kellett volna kitalálni (eredeti ötlet hiján akár a „dicső múltat" idézve), hogy a közönség az ismert, jó darab láttán méltón szórakozhasson.

A Marica grófnő „nagy és kis" premierjén (az első szereposztással október 12-én, a másodikkal október 24-én) magam is a kellemes szórakozás reményével ültem a nézőtéren. A játék nagyszerűen indult. — Marica grófnő s az erdélyi birtok egykori tulajdonosa, az inkognitóban Török Péter nevet viselő tiszttartó érlelődő szerelmét sok bonyodalom közepette hirtelen félbeszakítja a gyanú: csak a hozományért, a pénzéért szereti Maricát. Mindez persze félreértésből fakad. De Péter komolyan megsértődik. Közben kérők ostromolják Maricát, aki ügyes kifogásokkal kikosarazza őket. Az egyik kikosarazott (Zsupán Kálmán) Lizába szeret, a másiknak (Móric herceg) Cecília asszony tetszik meg. A félreértések (sok vidám jelenettel tarkítva) végül is tisztázódnak, s a szerelmes párok egymásé lehetnek.

A történet nem több és nem kevesebb annál, hogy a szokványos operettfigurák életre keltéséhez kellő hátteret biztosítson. A darab sikere szempontjából azonban a kulcskérdés egészen más. Nevezetesen, hogy ezzel a háttérrel és az eredetileg nagyon is előtérbe állított zenei anyaggal hogyan bánik a rendező, s a zene aktív irányítását végző karmester. Jelen esetben a rendező (Konter László) ahelyett, hogy nagyobb teret engedett volna a zene természetes áramlásának, túlhangsúlyozott gügye figuráival, a tempó és dinamika vérbő lüktetését nélkülöző, lapos előadást produkált. Statikus tömegjelenetei nyomasztóak. Igaz, a nyitányba robbanó vidám összkép, a szüreti mulatság és az orfeumi jelenet, jeles kivételnek számít. — A zsongító zene maradéktalan élvezetét a karmester (Papp Zoltán) bizonytalan beintéseit követő, kiváló muzsikusokból álló zenekar sem tudja biztosítani. A lötyögő indítások, a színpadi aszinkronok, mind karmesterhibákból erednek. Ennek ellenére helyenként igen szép és stílusos a zenekar hangzása. A színpaddal közös akusztikai összhang a kórus határozott megszólalásával a számok folyamatában már feledtetni tudja az indítások bizonytalanságait.

A szereplők közül mindenekelőtt az új bonviván (Harmath Albert) alakítását kell kiemelnünk. Hangjának természetes szépsége, átütő ereje betölti a színházat. Meggyőző játéka (különösen a második felvonás fináléjában) hihető magabiztosságról tanúskodik. Kár, hogy a prózai orgánum behatárolja lehetőségeit. Partnere — Marica grófnő szerepében — Bókai Mária emlékezetes énekesi és színészi teljesítményt nyújt. Az első primadonna (Cseh Mária) a hangjából hiányzó átütőerőt alakításával sem kárpótolja. Mester István (a másik bonviván) kellemes hangja jól illeszkedik az együttes tónusához. Figuráját rutinból fakadó mesterségbeli tudására építi, lemondva ezzel a könnyed természetességről. A legőszintébb színészi alakításokkal a szubrett-táncoskomikus pár (Kraszni Klári és N. Szabó Sándor) ajándékozott meg bennünket. Végig sziporkázó, derűsen bájos, énekes-táncos jeleneteik jól elszórakoztattak. Móric herceg szerepében Cserényi Béla (jóllehet a rendezői koncepció áldozataként) szalmas túlzásokba téved. Péter Gizi elbűvölő. Faludy László majdhogynem ripaccsá válik, de még így is tőle kapunk legtöbbet a személyiség varázsából. Az operettben nélkülözhetetlen ceremóniamesterek (Szalma Lajos és Szivler József) kis szerepükben is kitűnnek. Említést érdemel még a cigánylány még kisebb, de hálás szerepében Pusztaszeri Emília, s remek beugrásával Rácz Rózsa.

Jó benyomást kelt az egyszerűségében is mindig hatásos tánckar (koreográfus: Majoros István) és két csinos szólistájuk, a Jakab-ikerpár. A Vata Emil tervezte díszletek tetszetősen praktikusak. Nem így a pusztán szép jelmezek (Borsi Zsuzsa munkája), amelyek a stiláris összhang igyekezetében figyelmen kívül hagyják a szereplők legfontosabb alkati és személyiségbeli adottságait.

Bornemissza Géza

Honfoglalás kori település

Tatabánya egyik új lakónegyedének építése közben honfoglalás és korai Árpád-kori falu maradványait hozták napvilágra a munkagépek. A napokban befejeződött leletmentő ásatások honfoglaló őseink szállásait, tíz ház alapját és a hozzájuk tartozó kör alakú árokegyüttest, valamint egy földbe vájt kemencét tártak fel. Olyan leletek kerültek a régészek birtokába, amelyek jó forrásként szolgálnak a honfoglaló magyarság életének teljesebb megismeréséhez. A házat gerendákból, faágakból és vesszőfonatokból állították össze. A bejárat mellett állt a kőből épített kemence. Az egyik ház hátsó felében földbe mélyített „munkagödröt" tártak fel, amely valójában „ülőalkalmatosság" volt. Munka közben ebbe a gödörbe rakták lábukat a család nőtagjai, hogy kényelmesebben dolgozhassanak. A gödör alján női munkaeszközöket, csonttűket találtak, s egy lapos orsókorongot, amely ugyancsak az asszonyok munkájának emlékét őrizte meg.

Ösztöndíjas pályázat polgári repülőképzésre

A Szovjetunió polgári repülési felsőoktatási intézményeiben folyó szakképzésre hirdet nyilvános pályázatot az 1981—82-es tanévre a Művelődési Minisztérium. Pályázhatnak azok a nőtlen, illetve hajadon magyar állampolgárok, akik az 1980—81-es tanévben valamelyik gimnázium, illetve szakközépiskola IV. osztályos tanulói. Akik az 1980—81-es tanévben a választott szaknak megfelelő egyetemnek vagy főiskola nappali, esti vagy levelező tagozatának első évfolyamát végzik, vagy előfelvettek az 1981—82-es tanévre. Akik valamely üzemben dolgoznak, s 1977-ben vagy azóta érettségiztek, és a pályázat benyújtásának határidejéig nem töltötték be a 25. életévüket.

A pályázat feltétele a minden szempontból kifogástalan magatartás és a repülőorvosi előírásoknak megfelelő egészségi állapot, amely a több éves külföldi tanulmányokat lehetővé teszi.

A szovjetunióbeli ösztöndíjas pályázaton való részvétel nem zárja ki, illetve nem helyettesíti a hazai felsőoktatási intézménybe való jelentkezést, és attól teljesen független. Egyetemi vagy főiskolai diplomával rendelkezők nem pályázhatnak. Érettségi bizonyítvánnyal rendelkező — nem egyetemi, főiskolai előfelvett — sorkatonák, illetve szakmunkások csak abban az esetben pályázhatnak, ha 1981. július 31-ig leszerelnek, illetve megszerzik a szakmunkás-bizonyítványt.

A jelentkezők az alábbi szakokra pályázhatnak: repülőgépek elektromos berendezései és a légiközlekedési műszerek, automatizált légiirányító rendszerek. Légiközlekedési rádióberendezések üzemeltetése (csak férfiak pályázhatnak). Repülőtér-építés (nők is pályázhatnak). Repülőgépek és hajtóművek üzemeltetése. Mérnök-repülőgépvezető. Légiforgalmi irányító. (E három szakra is csak férfiak pályázhatnak).

A januári felvételi vizsgán csak orosz nyelvből kell vizsgázni. A képzés ideje Rigában 2 és fél év.

A pályázattal kapcsolatos egyéb információk a Budapest 271-851 telefonszámon kérhetők a KPM Légiforgalmi és Repülőtéri Igazgatóságának repülésoktatási osztályán. Jelentkezési lapok a helyszínen, illetve a középiskolákban szerezhetők be.

HÍREK

1980. NOVEMBER

6

CSÜTÖRTÖK

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából

LÉNÁRD

nevű

kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.36 — nyugszik 16.20 órakor. A Hold kél 4.45 — nyugszik 16.11 órakor.

Száz évvel ezelőtt, 1880. november 6-án született, és 47 éves korában, 1927 januárjában halt meg Baumgarten Ferenc Ferdinánd esztétikus és kritikus.

Már kisdiák korában nagy érdeklődéssel foglalkozott irodalmi tanulmányokkal, hogy azokat később a budapesti, a strassburgi és a heidelbergi egyetemen folytassa. Alig volt 20 éves, amikor első írásaival jelentkezett; a Századokban jelentetett meg értékes forrástanulmányokat, míg a Nyugatban, 1909-ben A renaissance problémáiról cimmel publikált esszét. Még ugyanebben az évben Németországban telepedett le, s felváltva hol Münchenben, hol Berlinben élt. Színháztudományi tanulmányokat is folytatott, illetve ilyeneket publikált; főleg ezekkel és esztétikai írásaival szerzett nevet.

Sokra tartotta a magyar irodalmat, s a magyar írók közül többekkel baráti kapcsolatokat is ápolt. Végrendeletében a magyar írók támogatására jelentős alapitványt tett; a róla elnevezett díjjal a továbbiakban sok fiatal tehetség — köztük József Attila, Illyés Gyula és mások — kibontakozását segítette.

MÁTÓL:

Vacsoraestek a Pannóniában

A szoljanka, a scsi és a pirog mindenki előtt ismert ételnevek, de nagyon is valószínű, hogy sokan ezeket a specialitásokat csak hírből ismerik, s nem kóstolták még soha. Most itt az alkalom: a Pannónia Szálló éttermében ma, november 6-án kezdődő vacsoraesteken mindezt — s még sok egyéb ételkülönlegességet — megízlelhetnek a gasztronómia rajongói. A Szovjetunió területén élő népek leghíresebb fogásai közül választottak ki jónéhány receptet, melyeket Tóth Sándor konyhafőnök fog elkészíteni. Az étlapon ukrán, orosz, üzbég, kazah és grúz specialitások szerepelnek, köztük előételek, levesek, húsételek, édességek. A vacsoraestek november 16-án zárulnak.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Tájfun (este 6 órakor) AFIT ea.

Kamaraszínház: A hatalmas színrabló (du. f3 órakor) Olga (este 7 órakor) Gorkij bérlet.

MOZI

Petőfi: Az ötös számú vágóhíd (f5, f7, f9)

Kossuth: Dráma a tengerparton (f5, f9) Egy szerelem három éjszakája (f7) (Mindkét mozi előadása a plakáton közölttől eltérő, az itt közölt a helyes.)

Tanárképző Főiskola: Huckleberry Finn és a csirkefogók (5) Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (f8) **Rákóczi:** Kaszkadőrök (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Negyedik fázis (6) **Jószerencsét:** Kezedben a kulcs (4, 6) **Vasas, Május 1.:** A biztosan ölő Sárkány Lady (f6) **Mohács:** Hair (6, 8) **Komló, Zrinyi:** Tűzharc (4, 6, 8) **Komló, Május 1.:** A fekete rák ollójában (f5, f7) **Szigetvár:** Aszja (8) **Siklós:** Stadion akció (7) **Harkány:** A férfi, aki szerette a nőket (7) **Bóly:** Egy másik férfi és egy másik nő (7) **Pécsvárad:** Folytassa, cowboy (7) **Sásd:** Ki beszél itt szerelemről? (7) **Sellye:** Utolsó előtti ítélet (7) **Szentlőrinc:** Nagyivók (7) **Villány:** Lúdas Matyi (5) A kétdimenziós gyilkos (7).

időjárás

Várható időjárás csütörtök estig. Túlnyomóan borult, csapadékos idő, időnként kissé felszakadozó felhőzettel, az északnyugati, északi országrészben ismétlődő eső-havazás, máshol eső. Erős párásság, a csapadékmentes időszakokban köd. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északnyugaton 0, minusz 3, máshol minusz 1, plusz 3, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön minusz 1, plusz 4 fok között.

Eltemették Simon Béla festőművészt

Sok száz pécsi tisztelő, művész, jóbarát, pályatárs és művészetszerető ember kísérte megrendülten, mély fájdalommal utolsó útjára tegnap délelőtt a központi temetőben Simon Béla Munkácsy-díjas festőművészt. A társművészetek képviseletében a Mecsek Fúvósötös, a Dobó István úti Gimnázium Bartók kamarakórusa valamint — Kosztolányi Dezső és Weöres Sándor egy-egy versével — *Melis Gábor* színművész vett végső búcsút a 69 éves korában, alkotó ereje teljében elhunyt művésztől. A ravatalozó előtt, a koporsónál a Magyar Képzőművész Szövetség pécsi és budapesti tagjai álltak díszőrséget: a gyászoló család körül pedig a zsúfolt tér is jelezte: mennyire sokan szerették őszinte szívből Pécs neves művészét. Körükben ott álltak Baranya és Pécs város párt-, állami és kulturális vezetői is.

A ravatalozó előtt *Csorba Tivadar*, Pécs megyei város Tanácsa művelődésügyi osztályvezetője és *Réthalvy Sándor* szobrászművész, a képzőművész szövetség területi szervezetének titkára mondott búcsúszavakat, a sírnál *Gelencsér Géza*, a Pécsi Művészeti Szakközépiskola igazgatója búcsúztatta az elhunytat.

— **A Megyei Könyvtár ünnepi nyitvatartása.** November 6-án, csütörtökön 11—17 óra között, 9-én, vasárnap 9—19 óra között várja olvasóit a Baranya megyei Könyvtár. November 7. és 8. szünnap.

— **Kiállítás.** Megyei amatőr művészeti kiállítás nyílik a pécsi József Attila Művelődési Házban november 8-án 16.00 órakor. A kiállítás november 23-ig, naponta 10—18 óráig tekinthető meg.

◆

A rendőrség kérése

A Pécs városi Rendőrkapitányság közbiztonsági és közlekedési osztálya kéri azon fiatalember jelentkezését tanúkénti meghallgatás végett, aki 1980. október 30-án 15.15 órakor Pécsett, a Szalai András út és Jókai Mór utca kereszteződésében együtt lépett le a kijelölt gyalogátkelőhelyre Mátis Ferenc 57 éves gyalogossal, akit egy tehergépkocsi elütött.

Kérjük továbbá azon személyek jelentkezését is, akik a baleset bekövetkezését látták, vagy azzal kapcsolatban felvilágositást tudnak adni. Jelentkezni lehet: Pécsett, a Légszeszgyár u. 8. sz. fszt. 28., vagy a 12-266/86-os telefonon.

Megyei pártküldöttség utazott Eszékre

A pártpolitikai munka tanulmányozására megyei küldöttség utazott november 5-én Eszékre, dr. Jerszi Istvánnak, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága titkárának vezetésével, a Horvát Kommunisták Szövetsége Eszék Községközi Választmánya meghívására. A baranyai delegáció tagjai: Kuzma Józsefné, a megyei pártvégrehajtóbizottság tagja, Tettinger István, a szigetvári Városi Pártbizottság első titkára, dr. Sasvári László, a Baranya megyei Tanács apparátus bizottságának titkára, Bán Gyula, a Komlói járási Pártbizottság munkatársa.

*

— **Nemzetközi díszmadár-kiállítás** Kaposváron. A kaposvári Móricz Zsigmond Művelődési Ház díszmadár szakosztálya november hetedikétől kilencedikéig nemzetközi díszmadár-kiállítást rendez a Kilián György Ifjúsági és Úttörő Központban.

— **Elmarad a „November 7." Kupa.** A KISZ Pécs városi Bizottsága, az MHSZ és a Városi Sportfelügyelőség értesíti a November 7. Kupa túraversenyére benevezett csapatokat, hogy a rendezvény a rossz időjárás miatt elmarad.

— **Ünnepi műsorrend.** A nagy sikerre való tekintettel november 7-én 15 és 19 órakor tűzi műsorra a Pécsi Nemzeti Színház Kamaraszínháza Agatha Christie Tíz kicsi néger című krimijét, melyre jegyek még kaphatók. Két-két előadást tartanak a nagyszínházban is november 7-én és 8-án. Mindkét alkalommal a Marica grófnő című operett kerül színre, melyre jegyek korlátozott számban kaphatók. November 8-án este 7-kor ismét Agatha Christie darabját játssza a kamaraszínház.

Egészségügyi szolgálat

KÓRHÁZI FELVÉTELES UGYELETEK:

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: I. sz. Klinika. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

ORVOSI UGYELET

Az Egyesitett Eü. Intézmények Pécs város lakossága részére az alábbiak szerint biztositja a körzeti orvosi ellátást 1980. november 6., (csütörtök), november 7., (péntek) és november 8-án, (szombat):

1980. november 6-án, (csütörtök):

Felnőttek részére összevont rendelés 7—19 óráig az I. kerületben: újmeszesi körzeti rendelő, Korvin O. u. 23. (tel.: 11-169).

II. kerületben: Munkácsy M. u. Rendelőintézet, II. e. 219. (Tel.: 13-833/48).

III. kerületben: Dr. Veress E. utcai Rendelőintézet (tel.: 15-833).

Gyermekek részére összevont rendelés 7—19 óráig az alábbi gyermekorvosi rendelőkben: Gábor Á. u. 15. (tel.: 11-752), Vasas I., II., Hird (dr. Galambos, dr. Szűcs), Hősök tere (dr. Benczenleitner), Szabolcsfalu (dr. Székely), Meszes I., II. (dr. Kálozdy, dr. Zólyomi) körzetek betegeinek.

Zsolnay V. u. 45. (tel.: 13-724), Borbála- és Pécsbányatelep (dr. Fischer), Zsolnay V. u. I., II. (dr. Kovács, dr. Katona), Ady E. u. I., II. (dr. Finta, dr. Jármay) körzetek betegeinek.

Munkácsy M. u. 19. II. ker. rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 13-833/75). Munkácsy M. u. 19. (dr. Dörömbözi), Koller u. 9. (dr. Gehring), Móricz Zs. tér (dr. Tóth L.), Semmelweis I. u. (dr. Pánczél), Mikszáth K. u. I. II. (dr. Géczy, dr. Bajnai) körzetek betegeinek.

Kertváros, Krisztina tér (tel.: 15-708). Kertváros u. (dr. Tóth Zs.), Varsány u. I., II. (dr. Matusovits, dr. Bóna), Krisztina tér I., II., III. (dr. Király, dr. Palaczky, dr. Kiss), Sarohin t. út (dr. Sásdi), Fazekas M. u. I—II. (dr. Schmidt) körzetek betegeinek.

Dr. Veress E. u. 2. (III. ker. Rendelőintézet, gyermekpavilon, tel.: 15-833). Mecsekalja (dr. Gothár), I., II. III., IV. uránvárosi körzetek (dr. Fohl, dr. Kőpataki, dr. Litkei, dr. Ötvös) betegei részére.

Rókus u. 8. (tel.: 10-742). Rókus u. I., II., III. (dr. Kovács Cs., dr. Sediánszky, dr. Mezőlaki), toronyház (dr. Szabó I.), Endresz Gy. u. (dr. Görög), Semmelweis I. u. II. (dr. Örkényi) körzetek betegeinek.

1980. november 6-án, (csütörtök) 13 órától este 19 óráig az egész város gyermeklakossága részére gyermekorvosi ügyelet egy helyen: Munkácsy M. utcai Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 13-833/75).

1980. november 6., (csütörtök) este 19 órától november 7-én, (pénteken), november 8-án, (szombaton) egész nap és éjszaka 1980. november 9-én, (vasárnap) reggel 7 óráig ügyeleti szolgálat áll a sürgős ellátásra szoruló betegek részére:

FELNŐTTEK RÉSZÉRE

I. ker. Korvin O. u. 23. Tel.: 11-169.

II. ker. Munkácsy M. u. 19., II. ker. Rendelőintézet, ügyeleti bejárat. Tel.: 12-812.

III. ker. dr. Veress E. u. Rendelőintézet. Tel.: 15-833.

GYERMEKEK RÉSZÉRE

Munkácsy M. u. Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása november 7-én és november 8-án de. 8—11 óráig ugyanitt.

FOGÁSZATI UGYELET:

1980. november 6-án este 19 órától november 9-én reggel 7 óráig Munkácsy M. utcai Rendelőintézet, ügyeleti bejárat.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hivást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

*

ÁLLATORVOSI UGYELET

Ugyeletes állatorvos 1980. november 6-án du. 13 órától november 9-én 8 óráig. Pécs város és környéke számára: Pécs. Radnóti M. u. 7/b. sz. Telefon: Pécs 16-433. Mohács város és járás részére: Mohács, Széchenyi tér 1. Telefon: Mohács 1. Komló város és járás részére: Komló, Lenin tér 3. Telefon: Komló 81-194. Siklós város és járás részére a keleti részen: Siklós, Dózsa u. 19. Telefon: Siklós 32. Siklós város és járás részére a nyugati részen: Sellyei Tanács. Telefon: Sellye 1. Szigetvári járás nyugati részen: Szigetvár, Állatkórház. Alapi G. u. 4. Telefon: Szigetvár 75.

Szigetvári járás keleti részén: november 6-án du. 13 órától november 8-án 8 óráig Szentlőrinc, Munkácsy M. u. 4. Telefon: Szentlőrinc 71-172. November 8-án 8 órától november 9-én 8 óráig Szentlőrinc, Erzsébet u. 4. Telefon: Szentlőrinc 71-125.

Amennyiben a fenti telefonszámok nem jelentkeznek, vagy az ügyeletes nem található, akkor üzenet hagyható Pécs város és környéke számára a 09-es telefonszámon, Komló város és járás részére a 009-es telefonszámon, illetve az illetékes telefonközpontoknál „Állatorvosi ügyelet" címen.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Régi híres énekesek műsorából. 8.48: Takács Béla, Szentendrei Klára, Szalay László és Vörös Sári énekel. 9.44: Zenevár. 10.05: Dominó. 10.35: Kórusok, hangszerszólók. 11.19: Több vagy kevesebb? 11.39: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.35: Idegenforgalmunk előőrsei. Riport. 12.50: Zeneműzeum. 14.30: Szabadpolc. 15.10: Bundschuh István stájerciterán játszik. 15.28: Literatúra. 16.05: Simonyi Imre: Forgácsok egy fakeresztről. Könyvszemle. 16.15: A KISZ Művészegyüttes Központi Énekkara énekel. 16.25: Délutáni Rádiószínház. 17.07: A magunk érdekében, a magunk védelmében. 17.32: Sosztavokics: g-moll preludium és fúga. 17.40: Ünnepi köszöntő. Elmondja Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára. 17.55: A St. Martin-in-the-Fields-i kamarazenekar játszik. 18.40: Kincses Veronika operettfelvételeiből. 19.10: CSVM. Riport a legnagyobb magyar gépipari vállalatról. 19.40: Kapcsoljuk a Csepeli Munkásotthont. Az MRT szimfonikus zenekarának hangversenye. Közben: kb. 20.15: A Dunánál. Kb. 20.35: A hangversenyközvetítés folytatása. 21.20: Népdalok. 22.20: Meditáció. 22.30: Új Mozart-lemezeinkből. 23.08: Versek. 23.17: Lendvay Kamillő: Orogenesis — Új hegyek születtek — oratórium Vlagyimir Iljics Lenin emlékezetére. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Polkák fúvószenekarra. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Napközben. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: Gyermekek könyvespolca. 13.35: Purcell-muzsika gyermekeknek. 14.00: Harminc perc rock. 14.35: Ha . . . Dokumentumműsor látszólag elszalasztott lehetőségekről. 15.25: . . . de áldás ősz fejedre. Az Országos Rendező Iroda, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, a Magyar Televízió és a Magyar Rádió KISZ-szervezete gálaestjének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. 16.35: Idősebbek hullámhosszán. 17.30: Zenei Tükör. 18.00: Nyolc rádió, nyolc dala. 18.33: Hétvégi Panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: Szociológiai figyelő. A századelő szociológiai gondolkodása Magyarországon. 21.08: A memória cikk-cakkjai. Szovjet szatírák és humoreszkek. 22.08: Operettrészletek. 23.15: Slágermúzeum.

HARMADIK MŰSOR

8.07: Trajtler Gábor orgonahangversenye az Egri Székesegyházban. 9.00: Iskolarádió. 9.30: A Finn Rádió szimfonikus zenekarának Beethoven-hangversenye a Helsinki Rádióban. 10.11: Operarészletek. 11.05: Szimfonikus zene. 13.07: Mert énvelem a hűség van jelen . . . Költők tiszteletadása József Attilának. A Magyar Rádió és a Magyar Írók Szövetsége költői szakosztályának közös műsora Kaposvárott. 13.58: Az MRT énekkara énekel. 14.05: Gyenyiszov műveiből. 14.36: A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenekara játszik. 15.18: Stúdiónk vendége Németh Alice pécsi operaénekesnő. 16.00: Zenei Lexikon. 16.20: Concertino Praga '80. A nemzetközi ifjúsági zenei verseny magyar résztvevőinek műsora. 16.50: Popzene sztereóban. 18.00: Reneszánsz kórusmuzsika. 18.15: Liszt-művek. 19.05: Művészlemezek. 20.00: Laczkó Géza emlékezete. 20.40: A dzsessz történetéből. 21.20: Artur Rubinstein zongorázik. 22.30: Operarészletek.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

8.00: Jó munkát, jó pihenést! A Pécsi Stúdió három nyelvű zenés szolgáltató műsora. Hírek. Szerb-horvát nyelvű műsor. 8.30: Német nyelvű műsor. (Iskolarádiónk jelentkezik . . .) 9.00: Magyar nyelvű műsor. Szerkesztő-műsorvezető: Felső Pál. 10.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.10: Tévétorna (ism., sz.). 8.15: Világnézet. Az élővilág evolúciója. 8.55: Óvodások film.műsora. Kisfilmösszeállítás. 1. Plim. NSZK rajzfilmsorozat. 6. rész: Kék füst (sz.). 2. Meteor a ringben. Szovjet bábfilm (sz.). 9.15: Kuckó (ism., sz.). 9.45: Csak gyerekeknek! 1. A schildai polgárok. NSZK bábfilmsorozat. 11. rész: A jövevény ollója (sz.). 2. Szép tájak. Szovjet kisfilm (sz.). 3. Barnabás, az írógépmadár. NSZK animációs sorozat. 1. rész (sz.). 10.25: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.). 10.30: Rablós női módra. Francia filmvígjáték (ism., sz.). 14.10: A négy páncélos és a kutya. Lengyel filmsorozat. XIII 2. rész: Kísértetek a kastélyban (ism.). 15.05: Invitáló. 15.45: Kokandban történt. Magyarul beszélő szovjet tévéfilmsorozat. III/1. rész (sz.). 16.50: Reklám. 16.55: Öt perc meteorológia (sz.). 17.00: Az évszázad építkezése. Riportfilm (sz.). 17.20: Hírek. 17.25: Főzőcske — de okosan. Az év nagymamái főznek (sz.). 17.50: Magyar tájak. Két ország határán (sz.). 18.30: Reklám (sz.) 18.40: Egymillió fontos hangjegy. A Color-együttes műsora (sz.). 18.55: Tévétorna (sz.). 19.00: Esti mese (sz.). 19.10: Ünnepi köszöntő. Elmondja Korom Mihály, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára, a PB tagja (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek. Majakovszkij: Komszomol dal (sz.). 20.05: Viharos alkonyat. Szovjet film. 21.35: Telesport. Labdarúgó kupanap. 22.15: Tv-híradó 3. (sz.). 22.25: Georges Cha Kiris műsora. Francia zenés film.

MÁSODIK MŰSOR

18.50: Reklám. 18.55: Vakáción a Mézga család. Magyar rajzfilmsorozat. XIII/6. rész: Az üvegszemű kapitány (ism., sz.) 19.20: Öt perc meteorológia (ism., sz.) 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek. Majakovszkij: Komszomol dal (sz.). 20.05: A Szovjet Légierő Ének- és Táncegyüttesének műsora (sz.). 21.00: Tv-híradó 2. (sz.). 21.20: Az orgona története. Lengyel kisfilm (sz.). 21.35: Phaedra. Francia film (sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.35: Tv-naptár. 17.45: Madárijesztő — gyermekműsor. 18.15: Nukleáris forradalom. 18.45: Eurogól. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Párhuzamosok — külpolitika. 20.50: Vetélkedő. 22.05: A. Dvorak: Hangverseny violoncellóra.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Dokumentumfilm. 18.45: Tapasztalatok — belpolitika. 19.15: Négy keréken. 20.00: Hagyják nyitva — tv-készülékeiket. 22.55: Huszonnégy óra.

◆

HDN-rejtvénysorsolás

A Hétfői Dunántúli Naplóban meghirdetett rejtvénysorozatra beérkezett megfejtések sorsolását november 6-án 11 órakor tartják a pécsi Centrum Áruház műszaki osztályán. A helyes megfejtők között R. Füzesi Zsuzsa, Molnár Sándor és Pattantyus József keramikusművészek két-két egyedi alkotását sorsolják ki. Ezeken kívül a Centrum Áruház kétrészes fűszertartót, falitálat, korsót, hamutálat, az AMFORA ÜVÉRT az Iparművészeti Vállalat kerámiáit ajánlotta fel nyereményként. Gazdára talál a pécsi Mecsek Áruház, a pécsi Konzum Áruház és a siklósi Áfész könyvesbolt ajándéka is.

21.

József Mária szobájában. Lapozgatja a könyveket, de leginkább egy fotóalbum kelti föl érdeklődését. A képen Mária látható, többnyire egyedül, elvétve édesanyjával, rokonaival. Algernon is fel-feltűnik József közelében, mintha barátkozni akarna vele.

József talál az asztalon egy kis sajtmaradékot, odaadja Algernonnak. Az egér jóízűen eszegeti, látszanak tűhegyes fogacskái.

— Egyél, Algernon, eszegess csak. Az én napom már úgyis el van rontva. Ilyenkor már nem tudok csinálni semmi fontosat. Gyere, Algernon, feküdj le te is. Gondolkozzunk. Fekve a legkönnyebb gondolkozni.

Algernon mókás kedvében lehet, mert — egészen közel Józsefhez — megáll és az oldalára dől.

*

Erzsébet és Dan a Génbank előtt találkozik.

— Hová menjünk? — kérdezi Dan udvariasan.

— Nem tudom. Minél messzebb innen, annál jobb.

— A Génbankot a távolság se szépíti meg. Tényleg, Erzsébet, mit csinál ez a te híres Génbankod?

— Okos gyerekeket, hülye szülőknek.

— Miért hülye az a szülő, aki okos gyereket akar?

— Mert, ha okos volna, biztos volna abban, hogy tőle a gyerek semmi rosszat nem örökölhet, hiszen ő okos, ezért csak okos gyereke lehet.

— És te miért tőlem akarsz gyereket?

— Mert hülye vagyok . . . — Erzsébet és Dan szerelmesen egymásra nevet.

— Kívánós vagy?

— Nem. De pisztrángot szívesen ennék . . .

— Tudok egy helyet, megpróbálhatjuk.

— Vezess. — Erzsébet megcsókolja Dant, elindulnak.

Séta közben kibomlik előttük a város. Színes, harsány épületek, minden ház előtt virágok, fák, szökőkutak.

— De szép ez a béke . . . — suttogja Erzsébet.

— Már több mint hatvan éve . . . Mikor is volt vége a háborúnak?

— Negyvenötben. Ezerkilencszáznegyvenötben.

— És lám, megértük mégis: itt van a békés kétezredik esztendő.

— Még nincs itt. Még csak április van, még békének kell lenni december végéig. Akkor lesz csak kétezer.

— Ejnye, de precíz vagy. Tudod, hogy nem erről beszélek. Hanem a gyerekünkről . . .

— Azért hívtál fel, hogy béketüntetést tartsunk?

— Nem. Foxmanról szerettem volna . . .

— Foxman? Mi van vele?

— Megjelent nála Mária.

— És ez miért baj?

— Az öreg bele van esve. Hiú vén majom.

— Ki ez a Mária?

— Asszisztensnő. Szerintem nincs rajta semmi különös.

— Akkor biztos jó nő. Ha te szidod . . .

— Én nem szidom, csak azt mondom, hogy meglehetősen jelentéktelen.

— Ebből csak az következhet, hogy feltűnően jó nő . . .

— Ha neked tetszik, akkor edd meg!

— Ugyan, ne bolondozz már . . . Ez minden?

— Igen . . .

(Folytatása következik)

Ünnepi megemlékezések, kitüntetések a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából

Baranya megyei Tanács

Ünnepi megemlékezést rendezett a NOSZF győzelmének 63. évfordulója alkalmából Pécsett, a Kulich Gyula utcai tanácsi épületben a Baranya megyei Tanács. A történelmi jelentőségű győzelemről Horváth Lajos, a Baranya megyei Tanács elnöke mondott méltató beszédet. Megemlékezett a 30 évvel ezelőtt megalakult magyar tanácsrendszer jelentőségéről is, majd kitüntetéseket adott át.

A Munka Érdemrend arany fokozatát adományozták Fischer Jánosnak, a Mohács városi Tanács elnökének, dr. Hortobágyi Ferencnek, a Szentlőrinc Nagyközségi Közös Tanács elnökének, dr. Sárvári Jánosnak, a Pécs m. városi Tanács vb Hivatal elnökhelyettesének.

A Munka Érdemrend ezüst fokozata kitüntetésben részesültek: Berta Jánosné, a Baranya megyei Tanács vb személyeti és oktatási osztály előadója, Czvetkovics János tanácstag, a Szigetvári Konzervgyár üzemvezetője, Dudás Sándor, a Komlói Járási Hivatal osztályvezetője, Kaszper Ferenc, a Szigetvár Járási Hivatal osztályvezetője, Kiss József, a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát üzemigazgatója, Monszider József, a Kétújfalui Községi Közös Tanács elnöke, dr. Tarcsay Imre, a Baranya megyei Tanács vb mezőgazdasági és élelmezésügyi osztály csoportvezetője, Tinusz János, a Szigetvári városi Tanács elnöke, dr. Virág Sándor, a szigetvári Városi Kórház igazgató főorvosa, Wohlschein Ferenc, a Bikali Állami Gazdaság főágazatvezető-helyettese.

A Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetést vette át: Ács Gyula, a Komlói Járási Hivatal főelőadója, Balázs Györgyné, a Baranya megyei Tanács vb munkaügyi osztály főelőadója, Bereczki Ferenc, a Mohács Járási Hivatal osztályvezetője, Bischof Imréné, a Baranya megyei Tanács vb kereskedelmi osztály ügyviteli dolgozója, Farkas János, a Szigetvári Járási Hivatal elnökhelyettese, Gáspár József, a Szigetvári Állami Gazdaság villanyszerelője, Hegedüs László, a Baranya megyei Tanács vb pénzügyi osztály főmunkatársa, dr. Somogyi Károly, a Komló városi Tanács vb-titkára, Várhalmi Ágoston, a Mohács városi Tanács csoportvezetője, dr. Vásárdi Zsuzsanna, a Siklós városi Tanács vb osztályvezetője.

Kiváló Munkáért kitüntetésben részesültek: Bóra János, a Siklós városi Tanács vb főelőadója, Fekete Ferenc, a Harkány Nagyközségi Közös Tanács elnöke, Kővári Ferencné, a Pécs megyei városi Tanács vb ügyviteli dolgozója, dr. Lajos Lászlóné, a Pécs megyei városi Tanács vb Hivatal osztályvezetője, dr. Papp Iván, a Mohács városi Tanács vb főelőadója.

A „30 éves tanácsi munkáért" oklevélben részesült: Czente Gyula, a Pécs megyei városi Tanács elnöke, dr. Földvári János, a Baranya megyei Tanács általános elnökhelyettese, Farkas János, a Szigetvár Járási Hivatal elnökhelyettese, Gallusz József, az MSZMP Komló városi Bizottság első titkára, dr. Görcs László megyei tanácstag, Gruber Ferenc megyei tanácstag, a Véménd Községi Közös Tanács elnöke, Novics János megyei tanácstag, Orosz Ferenc, a Baranya megyei Tanács vb pénzügyi osztály vezetője, dr. Ságodi Lajos, a Komló Járási Hivatal elnöke, dr. Vida Sándor, a Siklós Járási Hivatal elnöke.

A Tanács Kiváló Dolgozója kitüntetésben huszonketten részesültek. A tanácsi munkát segítő tevékenységük elismeréséül „Kiváló Társadalmi Munkáért" kitüntetést nyolcan kapták.

*

Baranya megyei Rendőr-főkapitányság

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság tegnap délután tartotta meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából ünnepségét.

A szovjet és magyar Himnuszt követően Gyenis Pál r. alezredes, a főkapitányság pártbizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. Ezt követően a Magyar Népköztársaság belügyminisztere és a Baranya megyei Rendőr-főkapitányság vezetője parancsnak ismertetésére, kitüntetések és jutalmak átadására került sor.

A Magyar Népköztársaság belügyminisztere a NOSZF 63. évfordulója alkalmából közbiztonsági érem ezüst fokozatával Minorics Mátyás r. őrgy.-ot, Nagy Lajos r. fhdgy.-ot, Cserép Attila r. fhdgy.-ot, Bandicz János r. ftőrm.-t és Suloka Bertalan r. főtőrm.-t, a Közbiztonsági érem bronz fokozatával Pető Sándor r. törm.-t és Fazekas István r. törm.-t tüntette ki.

A rendőri és társadalmi munka eredményes végzésének elismeréséül az MNK belügyminisztere kiváló társadalmi munkáért éremmel Marosvölgyi Mihály ny. r. alezr.-t, az OTSH elnöke kiváló munkáért kitüntető jelvénnyel Lévai János r. ftőrm.-t tüntette ki. Ezt követően többen részesültek főkapitányságvezetői dicséretben és jutalomban. A kitüntetéseket és jutalmakat Orbán István r. vőrgy. főkapitányságvezető adta át.

Továbbiakban a Zipernovszky Károly Szakközépiskola színjátszócsoportja kultúrműsort adott. Az ünnepség az Internacionáléval ért véget.

*

Újságírók kitüntetése a Parlamentben

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából a sajtó területén kifejtett eredményes munkásságuk elismeréséül újságírókat tüntettek ki. Szerdán a Parlamentben tartott ünnepségen 26-an vettek át állami kitüntetést, 45-en pedig „Kiváló Munkáért" kitüntető jelvényt. A kitüntetéseket Bajnok Zsolt államtitkár, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke adta át.

Részt vett az ünnepségen Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese és Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, dr. Odrobina Andrásné Wesztl Mártának, a Dunántúli Napló szerkesztőjének a Munka Érdemrend bronz fokozatát adományozta. A Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke dr. Kozma Ferencét lapunk rovatvezetőjét Kiváló Munkáért kitüntető jelvényben részesítette.

*

KISZ-elismerések

Ünnepséget rendezett tegnap délután Pécsett a Helyőrségi Művelődési Otthonban a KISZ Pécs városi Bizottsága. A NOSZF győzelmének 63. évfordulója alkalmából Kovács Jenő, a KISZ Pécs városi Bizottságának titkára méltatta a kiemelkedő történelmi eseményt, a szocialista világrendszer jelentőségét, majd Rákos János, a KISZ Pécs városi Bizottságának első titkára kitüntetéseket adott át. Egy fiatal a kiváló ifjúsági vezető érem elismerésben részesült. Nyolcan az aranykoszorús KISZ-jelvényt, harmincan a KISZ KB dicsérő oklevelét, hárman a Magyar Úttörők Szövetségének dicsérő oklevelét vették át. Húsz fiatal a KISZ Pécs városi Bizottsága „Eredményes ifjúságmozgalmi munkáért" plakettjét kapta, huszonhárman pedig jutalomban részesültek.

*

Ügyészek kitüntetése

A Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze dr. Hegedüs Sándor Baranya megyei főügyészségi ügyésznek a főügyészségi tanácsosi címet adományozta, dr. Ványi Ödön megyei főügyészségi ügyészt és dr. Simon Béla pécsi városi ügyészségi ügyészt Legfőbb ügyészi dicséretben részesítette. A kitüntetéseket tegnap adták át Budapesten.

A pedagógiai pályázat eredményhirdetése

Az idén három témakörben hirdette meg pedagógiai pályázatát a Baranya megyei Pedagógus Továbbképzési Intézet. A pályázóktól a permanens művelődési képesség megalapozására, a nevelés-elméleti kutatások eredményeinek alkalmazási lehetőségeire és a játék, a játékosság helyére, szerepére vonatkozó munkákat várták. Huszonnyolc pályamunka érkezett be, melynek eredményhirdetését tegnap tartották a pécsi Nevelők Házában. Minden iskolaípusból kerültek ki pályázók, egyének, munkacsoportok, kezdő és nyugdíjas pedagógusok is jelentkeztek írásokkal. A legtöbben az első témakörön belül az iskolák és a közművelődési intézmények kapcsolatával foglalkoztak. Egy kiemelt első díjat (ifj. Miksa Lajos kémesi általános iskolai tanár), három első díjat (Eiter István tanár, Pécs, Tasnádi Ottó igazgató, Pécs, dr. Nagy Gyuláné igazgatóhelyettes, Pécs), négy második és négy harmadik díjat adtak ki. Pénzjutalmat nyolcan, könyvjutalmat heten vettek át.

Példás gyorsasággal készült

Magyar gyártmányú présvasaló a gyorstisztító szalonban
Fotó: Proksza L.

Patyolat-szalont adtak át Siklóson

Az igények alapján tervezték, aztán az anyagiak miatt kérdésessé vált: kap-e Patyolat-szalont Siklós. Tavaly végleg döntöttek: megépíthetik. A SZOVTERV példás gyorsasággal szállította a terveket, a Siklósi Városgazdálkodási Vállalat nyolc hónap alatt megépítette, a Patyolat karbantartói gyorsan elvégezték a technológiai szerelést. Így az eredeti határidőnél jóval korábban, tegnap délelőtt adhatták át a majd 5 millió forint értékű siklósi Patyolat-szalont.

Mától a siklósi és a környékbeli háziasszonyokat segíti szolgáltatásaival Baranya és Pécs 9. ilyen létesítménye. (A 4 pécsit és az 5 megyeit újabbak követik majd: Pécsett — a Perczel utcában és a siklósi városrészben —, aztán Mohácson a második és Szigetváron.)

Érdemes visszatekinteni, Siklóson hogyan valósult meg az új gyorstisztító szalon. A Városi Tanács a városképet csúfító épületek szanálásával új szolgáltatóközpont kialakítását kezdte meg a Felszabadulás úton. Elsőként a Patyolat-szalon valósult meg, amihez a közművesített területet 1 730 000 forint értékben ingyen adta a tanács. Ezt a központi szolgáltatásfejlesztési alap 2 milliója és a Patyolat 1 242 000 forintja egészítette ki, így született meg a szalon. A területen helyet kap még virágüzlet, fodrászat és kozmetika, a Szék- és Kárpitosipari Vállalat bemutatóterme, ugyanakkor a két hatalmas pincét is az idegenforgalom és a vendéglátás szolgálatába kívánják állítani.

A siklósi szalon csak lakossági szolgáltatást végez. A gyorsmosás és vegytisztítás — 6 órától 72 órás vállalási idővel — mellett kilós mosást is vállal, bérágyneműt is kölcsönöz, ugyanakkor Patyolat felvevőhelyül szolgál. (Ezzel megszűnt a régi átvevőhely.) Egyelőre naponta 7—17 óra között tart nyitva, később az igények szerint.

Az új siklósi szalont tegnap Ács Gyula, a Baranya megyei Patyolat Mosoda Vállalat igazgatója adta át dr. Sági Tibornak, a Siklós városi Tanács vb-titkárának, illetve Ádám János szalonvezetőnek, de valójában a siklósi és a környékbeli háziasszonyoknak.

M. L.

A néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat eredményhirdetése

Huszonnyolcadik alkalommal hirdették meg a néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázatot. A Baranya megyei Tanács és a Janus Pannonius Múzeum pályázatára beérkezett pályamunkák eredményhirdetését tegnap, november 5-én tartották a múzeum igazgatósági épületében. A néprajzi osztály munkatársai adták át a felnőtt és az ifjúsági kategóriában díjazott munkák jutalmait. A legkiemelkedőbbeket egyébként a budapesti Néprajzi Múzeumhoz is továbbítják, ahol kiegészítő jutalmakban részesíthetik a dolgozatokat.

A pályázaton bárki, bármely néprajzi témával részt vehet. Az idén folklór és tárgyi néprajzi vonatkozású pályamunkák érkeztek, melyek közül kiemelkedik Gelencsér Mihály, a pécsi Széchenyi Gimnázium és Szakközépiskola honismereti szakköre vezetőjének monografikus szólásgyűjteménye és Kovács Sándor (Pécs, Tüzép) munkája a drávai malmokról és a molnárok életéről. A felnőtt kategóriában ők ketten kapták a megosztott első díjat. Az ifjúsági kategóriában az első díjat nem adták ki. A második helyezést Klug Edit gimnazista érte el Márok történetéről szóló érdekes dolgozatával. A tizennyolc pályamunkát többségében tanárok, nevelők írták. De szakkörök is beneveztek; az idén először egy általános iskolai csoport is, a pécsváradi művelődési ház honismereti szakkörének tagjai. Amint Lantosné dr. Imre Mária néprajzos muzeológus elmondta, a pályázók újabban rendszeres kapcsolatot tartanak a múzeummal, aminek eredménye többek között, hogy emelkedik a pályamunkák színvonala.

Magyar—svéd gépipari tárgyalások

Szerdán elutazott Budapestről Nils G. Asling svéd iparügyi miniszter és kísérete. Tárgyalásokat folytatott vendéglátójával, Soltész István kohó- és gépipari miniszterrel a két ország közötti ipari együttműködés fejlesztésének lehetőségeiről. A svéd iparügyi delegáció látogatást tett a Videoton Elektronikai Vállalatnál és felkereste a Beloiannisz Híradástechnikai Gyárat is. A svéd miniszter és a kíséretében levő számos ipari nagyvállalat képviselője kerekasztal-beszélgetésen vett részt a Magyar Kereskedelmi Kamarában a hazai ipar- és külkereskedelmi vállalatok vezetőivel. A svéd vállalatvezetők számos kooperációs tárgyalást folytattak Budapesten, egyebek között megvizsgálták annak lehetőségét, hogy a magyar és svéd üzemek miként szállíthatnának közösen harmadik piacra komplett egészségügyi berendezéseket, oktatásügyi és vízgazdálkodási létesítményeket.

Nils G. Asling tárgyalt Simon Pál nehézipari és Veress Péter külkereskedelmi miniszterekkel is. A svéd iparügyi minisztert fogadta Marjai József, a kormány elnökhelyettese.

Tollseprű

Vita

Ez év július 9-én tollseprűs kritika jelent meg a dr. Brencsán János által szerkesztett orvosi szótárról. A cikkel kapcsolatosan a szótárszerkesztő észrevételeket tett, amelyeknek lényegét a rovatvezető válaszával együtt az alábbiakban közlünk.

A tollseprűs cikk fölvetette, miért nem követi a szótár *A magyar helyesírás szabályai* (1954) című akadémiai kiadvány előírásait. Dr. Brencsán szerint: „Követi. A magyar szavak írásában. Ám idegen eredetű szakszó címszóként csak latinos írásmóddal szerepel. Ez a szótár rendszeréből fakad... A szótár az 1969-ben megjelent harmadik kiadás 1979-ben kiadott nyolcadik *változatlan* kiadása volt."

Válasz: Az akadémiai helyesírási szabályzat 1969-nél 15 évvel korábban lépett hatályba. Alkalmazása tehát célszerű lett volna főleg azokban a közkeletűvé vált szavakban, amelyeket e szabályzat szótári része is magyaros formában közöl. Cikkünkben főleg ilyen szavakat kifogásoltunk: *chronikus, acut, rheuma, ekzema, pulzus.* E szavak a helyesírási szótárban már ekként találhatók: *krónikus, akút, ekcéma, reuma, pulzus.* Ma már a latinos-görögös orvosi szakszavak jó részét is magyarosan írják. Az *Egészség* című folyóirat f. évi októberi számában ez olvasható: *Angina pektorisz.* A különböző szótárakban *idioszinkrázia* olvasható, dr. Brencsán szótárában a 193. lapon: *idiosyncrasia.*

Dr. Brencsán levele szerint: „Amit ezelőtt 12 évvel az orvosi szaknyelv elfogadott, a cikk szerzője meghatározásával élve „helyesírásilag helyes" írásmóddal, azt — köztük pl. a *krónikus* szót is — a szótárba felvettem, mégpedig az értelmezésben első helyen."

Válasz: A *krónikus* szó a K betűnél nem szerepel a szótárban.

Dr. Brencsán azt írja, hogy a szkizofréniát azért írta szótára-schizophreniának, „mert sok más betegséget jelölő szóval, kifejezéssel együtt ezt ezelőtt 12 évvel még szakszövegben az orvosi szaknyelv nem fogadta volna el".

Válasz: Érthetetlen, hogy az orvosi szaknyelv miért helyezkedik szembe az akadémiai helyesírással. A 19 évvel (tehát nem 12 esztendővel!) ezelőtt megjelent *Helyesírási tanácsadó szótár* szerint e betegséget *szkizofréniának* kell írni. A szótárszerkesztő kötelessége az akadémiai helyesírás népszerűsítése és elfogadtatása.

„Nem ártott volna a szótár elejére a latin és a görög szavak helyes ejtését megkönnyítő tájékoztatót adni" — írta a Tollseprű. Dr. Brencsán szerint: „Valóban lehet, hogy jobb lett volna a szótár elejére tenni, mert akkor talán megtalálta volna az orvosi kifejezések írásában, olvasásában nem eléggé jártas tollseprűző, ez ugyanis a szótár végén, a Függelékben, a 433. oldalon található. Minthogy a görög eredetű szavakat is Celsus óta latinosan írjuk, ezért ez az összeállítás pontos tájékoztatást nyújt a latin és a görög eredetű szakszavak kiejtésére."

Válasz: Valóban, az idézett helyen, eléggé eldugva, a függelékben megtalálható a latinosan írt szavak kiejtése. Jobb lett volna előrerakni. A görög eredetű szavak írásában azonban nem az 1800 évvel ezelőtt élt. dilettáns Celsus felfogása az irányadó, hanem az 1954-i Szabályzat 307. pontja. Ami pedig e sorok írójának dilettantizmusát illeti, szerénytelenül bevallom, bár nem vagyok orvos, de görögből és latinból jelesre érettségiztem.

Az idézett cikk végén — a csattanó kedvéért — egy 35 betűből álló szakszót idéztünk, amelyre Brencsán dr. megjegyzi: „A szótárban ilyen nincs is".

Válasz: Szíveskedjék föllapozni saját szótára 445. lapját!

Egyébként marad tisztelettel:

Dr. Tóth István

A kísérletező agronómusok földjén

Ha nem jönnek a vendégek...

Egy nap Bábolnán

1

Tárkány után úttörők állítanak meg. Bevásárlószatyornyi prospektust, szakanyagot nyomnak a kezünkbe. Fél szemünk az úton, fél a sárga táblákon, megyünk ki a nyilegyenes aszfaltutakkal hasított szántóföldekre. Sárga táblák, nyilak, lepedőszerű színes zászlók, friss ritmusú zene, embertömeg. A hűvösen csillogó hullámlemez pavilonsor mögött gépek dolgoznak, néhány méterre tőlük a közönség, zsebrevágott kezű, töprengő arcú „farmerek". Farmer-show. Tarka prospektuslapok szállnak a levegőben, egy overállos német jelvényt osztogat, valaki telefont keres, magától értetődő természetességgel nyit be a három fülke egyikébe, amely ott várakozik a szántóföld kellős közepén. Még telefonkönyv is van benne...

2

Harminc percig beszélt a vezérigazgató. Dr. Burgert ennyi idő alatt értékelte Bábolna jelenlegi helyzetét, vázolta, mit akarnak a közeljövőben, jelezte, mit kérnek a sajtótól.

A sajtótájékoztató közönsége végigfut a nagyterem mögötti helyiségeken. A Bábolna hírnevét valamikor jelentő lótenyésztés ereklyéinek már csak ennyi idő jut. Aztán a kiállítótér: hazai és külföldi cégek reklámoznak. Hangárnyi bemutatóterem a bábolnaiaké: termelési eredmények, piaci ármozgások grafikonjai, tartástechnológiai leírások. Botladozunk a látnivalók között, egy-egy futó pillantás a többiek arcára: vajon képesek mindezt itt, most megemészteni?! Igen, van, aki bólogat, mások tanácstalan képet vágnak vagy lelkesen érdeklődnek. Csak egyvalaki tűnik közönyösnek. Középtermetű, szőke fiatalember, világos bársonyfarmerben. Dr. Kiss Istvánnak hívják, az IKR ágazatvezetője. Az udvaron Ikarus vár, indulunk határszemlére. Tavaly találkoztunk először a fajtabemutatón. Feltűnt akkor a fiatalember határozott kiállása, célratörő, tömör fogalmazása.

3

Az autóbusz kavicsos útra kanyarodik, megáll. Kétoldalt 20—30 gép sorakozik egymás mellett. Mindegyikben ott ül vezetője, hátrafelé figyel, arra, aki a tájékoztatót tartja. Felbörögnek a száz lóerők, bemutatkozik a teljes sor: a talajlazító, a szántó, a tárcsázó és vegyszerező berendezések, kombájnok, kazlazó gépek. A legmodernebbek.

Amikor a kombájnok arrébb haladnak, Kiss Istvánhoz fordulok:

– Hogy jutottál el ide? Úgy értem, hogy egyáltalán, Bábolnára és úgy is, hogy fiatalon, vezető beosztásba?

– Gödöllőn végeztem, 1970-ben. Hívtak haza, Vas megyébe, és ráálltam: rögtön főagronómus lettem Vaskeresztesen... Kemény iskola volt, sok mindent megtanultam a négy év alatt, amit ott töltöttem. Például azt is, hogy az embernek mindenekelőtt tisztáznia kell, mi az, amit akar, mire képes... Megállt körülöttem a levegő egy idő után, feladataim rutinjellegűvé váltak. Döntöttem, ide jelentkeztem. Akkoriban nagy prosperitás volt jellemző a magyar mezőgazdaságra, különösen a legnagyobb gazdaságokban élénkült meg az élet. Kísérletekkel kezdtem el foglalkozni, és egy idő után elértem, hogy a kísérletből kiválasztott hibrideket már 20 hektárnál nagyobb területen termesztették az országban. Az is kiderült, hogy ezeknek a fajtáknak a terméseredménye jobb, mint az országban általában termelt hibridekének.

– Szép szakmai sikernek számított, gondolom.

– Számomra az ad sikerélményt, ha egy feladatot jól tudok megoldani. Minél nehezebb a feladat, annál inkább. Ha a sok kínlódás, veszekedés, marakodás, vita végül eredményre vezet. Ha elképzeléseimett megvalósíthatom, és a gyakorlat igazolja is igazamat.

– Átéltél már kudarcot is?

– Készítettünk nemrégiben egy kiadványt, egy prospektust. Százszori megbeszélés után elkészült, de az IKR-embléma színe – hiába száz megbeszélés, nem olyan zöld lett, amilyennek elképzeltük.

– Nem nagy ügy!

– Ha általánosítunk, ha végiggondoljuk, mégsem véletlen, hogy kudarcnak érezzük. Az példázza, hogy vannak olyan dolgok, amihez kevés az ember bármekkora igyekezete, ha nincsenek megfelelő partnerei. Körülbelül azok az árnyalatbeli különbségek – mint a zöld színeknél – a mezőgazdasági munkáknál is lehetnek. Viszont az eredményben a különbség hatványozottan jelenkezik.

4

Visszaülünk a buszba. Dr. Burgert Róbert ezüst Mercédesze elkerül bennünket, hátul a rádiótelefon antennája imbolyog. Az ezüst gépkocsiból bármikor jelentkezhet a „nagyfőnök" Bábolna bármelyik középszintű vezetőjének készülékén. Meg is teszi? Vagy ez is csak egy, amolyan országszerte szálló Burgert-legenda? Az antenna mindenesetre látható, kézzelfogható valóság.

– Nem sok maradt a falusi romantikából – folytatom a beszélgetést.

– Semmi – válaszolja Kiss István. – De az eredmények is mások!

– Mennyit dolgozol egy átlagos napon?

– Mindennap annyit kell végezni, amennyivel a következő napot folytatni lehet. A búzáért, kukoricáért felelek. Búzából 150 000 hekár területen termelünk, kukoricából 240 000 hektáron. Ez 400 000 hektár, aminek az információt kell feldolgozni. Ez itt nem hivatal, ahol délután elkezdik az emberek az órájukat nézni. Napi tíz-tizenöt óra kijön... Közben-közben olyan másfél napokra, amikor muszáj, az ember elengedi magát, amikor semmit sem csinál. Én zenét hallgatok. Erőt gyűjtök, próbálok feltöltődni a következő tíz-tizenöt órákra.

– Milyen időközönként kell ez a másfél nap?

– Nekem? Kéthavonta. Háromhavonta. Még elég jól bírom az iramot.

– Mondták már, hogy rosszul dolgoztál?

– Mondták. De nemcsak ezt, hanem azt is, hogy miképpen kéne jobban elvégezni, amihez adott esetben rosszul kezdtem. A jót is értékelik, de dicsérni ritkán szoktak.

– Az eredményeket az ember nemcsak saját munkájában méri...

– Hozzánk nem kizárólag ilyenkor, a farmer-show idején jönnek vendégek, hanem szinte hetente. A szakmabeli érdeklődők az újat, a legjelentősebb dolgokat keresik. Rossz jel, ha valmelyik munkaterületen tartósan elmaradnak a látogatók. Aki nem jól dolgozik, az fokozatosan kevesebb feladatot kap, végül nem is bízzák meg komoly munkával, kimarad a vitákból, megbeszélésekből, a hajtásból. Ezután nincs más hátra, mint tudomásul venni, hogy nincs itt a helye.

5

Babilónia. A telep elnevezése az export irányát jelzi. Fehér köpenyt húzunk, csak így léphetünk az úgynevezett megtekintő szobába. A fertőzés lehetőségét is kizárják, a telepeket is legalább öt kilométerre építik egymástól. Kukucskálunk az üvegfalon túlra. Batériarendszerek. A csirkék csak akkor látnak embert, ha szállításra kerülnek, meg ilyenkor, az üvegfalon át. Rövid életüket gépek és automaták irányítják, célszerűen és tervszerűen.

Vissza a központba, a kiállítótérre. Bábolna ma missziót teljesít, a magyar mezőgazdaság jelentős szegmentuma. Bábolnán a szakember nemcsak gépet, módszert vásárolhat, hanem szemléletet is viheť haza. A bábolnai rendszer Magyarország kukoicatermésének egynegyedét, búzatermésének 13 százalékát adja.

Újra körbesétálok a kiállítóteren, hátha többet mondanak a látnivalók, mint reggel. A farmer-show 150 gép seregszemléje. A kukoricabetakarításnál például újdonság a Claas Dominator 96 és 106 kombájn, amelyek speciális cséplő- és tisztítóberendezéseikkel szemcsutka-zúzalékot állítanak elő. Az Anilaq és a CYTOZYME cégek baktériumai hadat üzentek a műtrágyának. A győriek új, 350 lóerős erőgéppel jelentek meg.

Délután ismét a nagyteremben. Kérdések és feleletek, kérdések és feleletek.

– Eddig mindig a mennyiséget figyeltük, azokat dicsértük, akik sokat termeltek – jegyezte meg dr. Burgert Róbert. – Ma már fontosabb a minőség, s ami a leglényegesebb, hogy milyen áron termelünk.

Kiss István az imént nekem arról beszélt, hogy jövőre meg kell írni a búzatermesztés új technológiáját, új kukoricafajtákkal kell kísérletezni. Olyanokkal, amelyek jobb beltartalommal rendelkeznek. A kísérleti program hosszú távú, négy-öt évre szól, azaz négy-öt éves program a fiatal ágazatvezető számára is.

Felerősödnek a teremben a hangok. Valaki a vendéglátók közül beszél: „A jövőt, a fejlődést a biológiában és az emberben látjuk. Még korántsem használtuk ki igazán az emberekben rejlő tehetséget, tudást, és ezért elsősorban mi, vezetők vagyunk a felelősek."

Hidvégi József

HAGYOMÁNY

Az 1910-es első pécsi repülés története

Léon Versepuy Eszék után Pécs közönségét hódította meg

A hazai repülés gazdag múltra tekinthet vissza: az első kísérletek már az 1900-as évek elején megindultak, az első évtized végére több eredményes kísérletet jegyezhettek föl mind a fővárosban, mind vidéken. Blériot, a repülés úttörője 1909. októberében bemutatót tartott a fővárosban, s egycsapásra meghódította Budapest közönségét, nagy lökést adva ezzel a magyar repülés további népszerűségének. Nálunk az első versenyt 1910. jún. 5. és 10. között rendezték a rákosi gyakorlótéren, számos hazai és külföldi repülő részvételével. Hamarosan sor került a szövetség végleges megalakulására is: 1910. február 26-án tartotta alakuló közgyűlését az önálló Aero Club, hazánkat még ugyanezen év október 27-én fölvették a Nemzetközi Repülő Szövetség tagjainak sorába.

Pécsett az első repülési kísérleteket Faludy Károly színész végezte még 1908-ban, motor nélküli piblánon, majd két év múlva 24 lóerős Anzani-motorral. Az első repülési bemutató városunkban 1910. szeptemberében történt, és egy francia repülő, Léon Versepuy nevéhez fűződött. A kisméretű, 1800/perc fordulatszámú Demoiselle-gép gazdája először az ezéki közönséget hódította meg. Az ottani Drau c. lap az augusztus 20-án, délután 5 órakor tartott bemutatójáról lelkendező szavakkal emlékezett meg. A gép 40 méter magasságig emelkedett, sem a fölszállással, sem a leérkezéssel nem volt baj, ami nagy szó volt a hőskorban.

Nem csoda tehát, ha a szeptember 4-i repülési kérelmét a pécsi városi vezetőség is örömmel engedélyezte, színhelyéül a szigeti külvárosi lóversenyteret jelölték ki. Az első repülőnap híre nagy érdeklődést keltett szerte a városban, a lakosság apraja-nagyja megmozdult. A napi sajtó élénken ecsetelte a legújabb híreket, minden napra jutott közölnivaló a nagy érdeklődéssel várt fölszállással kapcsolatban. A nagy látogatottságra való tekintettel, mivel szépszámú érdeklődőt vártak vidékről is, az állomásfőnökség erre az időre a városba érkező vonatokat három-négy kocsival megerősítette. A rendezőség 2 koronás tribün- és 50 filléres állóhelyeket bocsájtott ki, de gondoskodtak nagyszámú kedvezményes jegyről is.

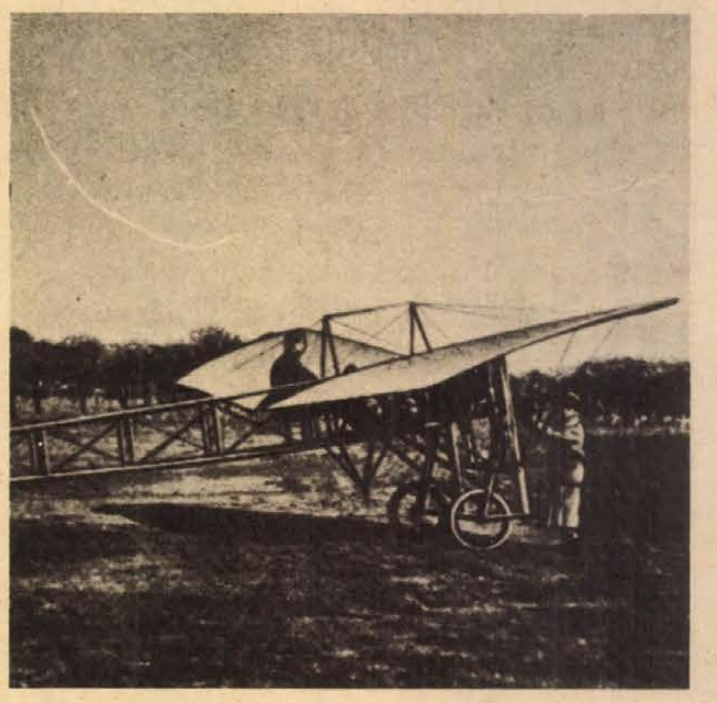

Korabeli hazai repülőgéptípus

A fél ötkor kezdődő látványosságra hosszú sorokban áradt a közönség. Akinek volt, kocsival hajtott a helyszínre, az akkori városon kívülre, de a legtöbben az olcsó gyalogutat választották. Jegyet mintegy négyötezer ember váltott, de sokkal többen voltak, akik a vasúti töltésen, a szőlőkből, kocsikból nézték a bemutatót. A Pécsi Napló szeptember 6-i száma szerint „... 20 000 néző gyönyörködhetett Pécsett első ízben a legújabb technikai csodában, mint lesz az ember úrrá a levegő fölött is..."

A gépmadár a harmadik kísérletre szállt föl, 10—12 méter magasan háromszor kerülte meg a teret, majd leereszkedett. A következő kísérletnél már 20—30 méterre emelkedett föl, többször átrepült a közönség fölött, s csak 10 percnyi repülés után szállott le. A nézők távcsővel, vagy félig eltakart szemmel követték a repülőgépet, s amikor a repülés szerencsésen befejeződött, átszakították a kordont, több százan lelkesen körülvették a gépet, a pilóta alig tudott megmenekülni a lelkes rajongók elől.

Az este hétkor befejeződött repülést szeptember 13-án megismételték. Azért ekkor, mert közben a gép leszállás közben megsérült. Az ismétlés napjára a három szerelő megjavította, így semmi akadálya nem volt az ígért fölszállásnak. Erre a látványosságra a szegényebb néprétegek, a katonaság és a tanulóifjúság jött el, természetesen hasonló ováció fogadta ezt is. A két fölszállás már kisebb időtartamú volt, a motor benzintartálya és a szabályozó szelep elrepedt, a repülés idő előtt ért véget. A francia vendégek másnap délután utaztak el a városból. A krónikással együtt az utókor is így összegezhet: „...ez a kis francia... sikeres repüléséről... csak szimpátiával és örömmel kell megemlékeznünk, miután ő volt a legelső, aki Pécsett fölszállt és ilymódon a pécsi levegő meghódításáért járó babér is őt illeti."

Pécs, 1980. okt. 24.

Vargha Dezső
levéltári munkatárs

GYŰJTEMÉNY 272 LAPON

Idézetek tára

Vértesi Zoltán „Új idézetek tára, avagy a világ egyes nagy embereinek jeles mondásai a régi görög–római kortól napjainkig" címmel összegyűjtött és válogatott anyagát, illetve annak is csak morzsáit nyújtom át az olvasónak. Már a jelige is mindent elárul gyűjtőmunkájának indítékáról: „Kiválóan illőnek tartom, nem engedni meghalni azokat, kiket örök emlékezet illet." (Plinius Caius Minor római író.)

Az Új idézetek tára 272 lapon, 139 témát dolgoz fel (pl.: adakozás, adó, erkölcs, babona, haza, közösség stb.) a világ kimagasló bölcseinek, költőinek, államférfiainak mondásaiból, írott szövegeiből, műveiből, mintegy 600 személy 2000 idézetét villantva fel.

Az olvasó hiába is igyekszik könyvesboltokban, könyvtárakban hozzájutni e gyűjteményhez – a majd évtizede befejezett és nyomdakész mű azóta is kiadót keres. Talán az Új idézetek tárára is áll, amit a szerző előszavában bölcsen kölcsönvesz Horatiustól: „Sok könyv, mondás megújul, ami elavult volt és sok elmúlik, ami ma becsben van".

A fáradhatatlan gyűjtő, Vértesi Zoltán gazdag örökséget hagyott ránk. Érdemest arra, hogy megbecsüljük és közkézre adjuk. Íme néhány sziporka a kétezerből:

Adakozás: „A hangsúly inkább az adományozó érzületén, mintsem az adomány értékében van. (Plutarchos) A gazdag és keményszívű, ha nem ad, lop. (Schefer Ludvig) Az oktalan adakozás csak a koldusok számát szaporítja. (Vértesi)

Adó: Az adórendszert a világnak első talentumai sem dolgozták ki eddig tökéletesen. (Kossuth)

Aggodalom: A gond és az aggodalmaskodás a kulcslyukon is besurran. (Goethe) Az aggodalmaskodó arra tekint, amitől fél a bátor, amit remél. (Sanders) Az aggodalmaskodás hitetlenség és reményvesztettség. (Csepregi Béla)

Akarat: A gyenge erőnél dicsérendő az akarat. (Ovidius) Nem akarsz? – akkor muszáj! (állítólag Wallenstein) A legszomorúbb állapot, ha akarni nem tudunk. (Goethe) Az embert akarata teszi naggyá, vagy kicsivé. (F. Schiller) Semmi sem nehéz, ha készséges akarattal teljesítjük. (Jesserson) Indulat és szenvedély által vezetett ember akarata is lehet erős, lehet rohanó hatalmú, de nem tiszta és nem szabad. (Kölcsey)

Alázatosság: Alázatos az, aki nem büszke hibáit beismeri, s érdemeivel nem dicsekszik, sőt mások érdemeit nagyobbra tartja a magáénál. (Vértesi) Az alázatosság anyja a bölcsességnek. (Chrisostomus)

Áldozat: Mindegy az áldozat, legyen nagy vagy kicsiny, ha mindene az áldozónak. (Kisfaludy Sándor)

Alkotmány: Melyik a legjobb alkotmány? Amelyik megadja a vitézeknek és gyáváknak, a jóknak és gonoszoknak, ami őket valójában megilleti. (Plutarchos)

Álhatatosság: Aki mit elkezd, s el nem végzi, nem is tett semmit. (Garai)

Babona: A babona a félelemnek, gyengeségnek és hitetlenségnek a gyermeke. (Nagy Frigyes)

Béke: Ki volna oly megrögzött bolond, hogy a háborút választaná a béke helyett? Békében a fiak atyáikat, háborúban atyák fiaikat temetik el. (Herodotos)

Bocsánat: Mindenkinek megbocsátani éppen olyan hiba, mint senkinek. (Seneca)

Gazdagság: Aranyos szerszám nem teszi jobbá a lovat. (Seneca) Becsüld meg a pénzt, de éberen vigyázz, hogy rabjává ne légy. Túlságos takarékosság és pazarlás egyaránt szégyenletes és jellemromboló. (Széchenyi)

Gondolat: A dilettánsoknál két megrovásra méltót találunk: hogy nincs saját gondolatuk s azt idegenből veszik, vagy ha van saját gondolatuk, nem tudnak vele mit kezdeni. (Mozart)

Hála: Háláért tenni jót, uzsorástól is kitelik. (Kölcsey)

Halál: A halál nem tartozik rám. Ha vagyok, akkor nincs halál, ha halál van, akkor én nem vagyok. (Epikuros)

Idő: Ostoba piktor az idő. Minél tovább dolgozik az arcképünkön, annál jobban elrontja azt. (Jókai Mór)

Az Új idézetek tárában összegyűjtött anyag válogatás után a legigényesebb kiadót és olvasót is kielégíti.

Murányi László

50 adagos konyhába

főzni tudó kisegítőt

felveszünk

Szőlészeti Kutató Állomás, Üttörő u. 4.

I. 507/80.

LEÉRTÉKELÉS!

1980. november 3-tól 22-ig

az alábbi cikkeket

értékeljük le Iparcikküzletünkben:

Uranus tv	7 700,— Ft helyett	6 700,— Ft
Perla centrifuga	1 750,— Ft helyett	1 400,— Ft
EZC 125 bojler	3 400,— Ft helyett	2 800,— Ft
707 automata mosógép	10 600,— Ft helyett	9 000,— Ft
Mecsta tűzhely	2 960,— Ft helyett	1 900,— Ft
„Mecsta 3" kétlapos főző	700,— Ft helyett	480,— Ft

Minden kedves vásárlót szeretettel várunk!

CÍM: Pécs, Lenin tér 6.

NYITVATARTÁS: 8 órától 17 óráig

SZOMBATON: 8 órától 12 óráig

TITÁN KERESKEDELMI VÁLLALAT

Fiatalok, figyelem!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat

felveszünk

az 1981/82-es tanévre fonó és szövő, fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év
Tanulóidő: 3 év
Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft
Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi: 350—550,— Ft
Ösztöndíj-kiegészítés: 190 Ft
Teljes ellátás havi 210,— Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.
Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000,— Ft-ig.
Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.
Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe: PNYV Magyar Pamutipar, személyzeti és oktatási osztály.

BUDAPEST
Erkel u. 30.
1046
Telefon: 693-111/115-ös vagy 224-es mellék.

KÖZÉRDEKŰ

Áramszünet lesz november 10-én 8—15 óráig Komló, Kökönyös és Dávidföld területén.

Áramszünet lesz november 11-én 8—15 óráig komló...szilvási városrész egész területén.

A „Bóbita" bábegyüttes minden vasárnap de. 10 órakor előadást tart. (Déryné u. 18.)

Műsoron:
Padányi—Kós: Játékmaci kirándul
Garay—Ambrus: A három kismalac.

Áramszünet lesz 1980. november 6-án 8—13 óráig a Bihari János u., Dr. Dombay J. u., Ybl M. u., Endresz Gy. u. által határolt területen, valamint Borbála-telep, Gyükés és a vidámpark területén.

A Pollack Mihály Műszaki Főiskola

üzemeltető műszerészt

VESZ FEL

Jelentkezés:

Matematika és Számítástechnika Intézet

Pécs,

Rókus u. 2.,

titkárság.

AZ ORSZÁGOS MŰEMLÉKI FELÜGYELŐSÉG építésvezetősége Pécs, István tér 15. sz.,

- ács-állványozó és
- női, férfi segédmunkásokat

FELVESZ.

I. 495/1980.

LAKÁS-INGATLAN

Elcserélném 2 szoba összkomfortos, 52 négyzetméteres, távfűtéses, tanácsi, újmecsekaljai lakásomat 2x1 szobás lakásra. „Téglaépület" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném kétszoba-összkomfortos, távfűtéses, nagy erkélyes, uránvárosi, tanácsi lakásomat 1 szoba összkomfortos, távfűtéses lakásra. „Térítés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó külön bejáratú kétszoba-konyha, kamrás házrész, külön-külön is. Irányár: 300 000 forint. Torda u. 4.

Eladó a siklósi szőlőhegyen 600 négyszögöl üres szántó, a vókányi úthoz közel. Érdeklődni lehet László, Siklós, Széchenyi u. 67. sz. alatt.

Idejében biztosíthatja mozgásigényét. Kertvárosnál, felparcellázott terület eladó. Madách u. 4.

Balatonmáriafürdőn 158 négyszögöl telek építési engedéllyel eladó. Érdeklődni Szemesen id. Dömötör Sándor, Balatonmáriafürdő, Őrház u. 1. Levélre: Mohácsi László: Barcs, Latinca u. 9.

Azonnal eladó Vasas II., D. u. 15. sz. alatti házrész, 3 szoba, konyha. Érdeklődni a helyszínen.

Háromszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás eladó, tavasszal beköltözhető. Budai Nagy A. u. 18. II. 7. Megtekinthető 16—19 óráig.

Eladó Kökényben 120 négyszögöl szőlő faházzal, barackfákkal, ugyanott 77 négyszögöl szőlő. Érdeklődni: Pécs, Bosnyák, Olga u. 11. 19 óra után, Kökényben, Kossuth u. 22. Standard.

Eladó azonnal beköltözhető, a Mecsek déli oldalán kétszobás, komfortos családi ház. Kis-Szkókó 8. Horváth. (Baloldalt a harmadik ház.)

Eladó Pécsen, Postavölgy elején, zártkertben hétvégi telkek, 200 négyszögöles területek, öntözési lehetőséggel, jó közlekedéssel. Érdeklődni Pécs, Lomb u. 1. Kiss.

Kétszer ötven négyzetméter alapterületű helyiség kiadó műhelynek, raktárnak, kisállattenyésztésre alkalmas. — „Ipari áram" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó kertvárosi, 47 négyzetméteres, összkomfortos és egy 80 négyzetméteres, belvárosi, komfortos öröklakás, azonnal. „Kp plusz OTP" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

2½ szobás öröklakás eladó. Dóra u. 13. II/9.

280 négyszögöl szőlőgyümölcsös eladó. Érdeklődni mindennap, Müller István, Pécs, Móré F. u. 2/C. II. em.

Vennék Mohács és Bár között 200 négysz. gyümölcsöst, esetleg épülettel. „Víz" jeligére a Mohácsi Napló szerkesztőségébe.

235 és 300 n-öles lakótelkek Istenkútnál eladók. Irányár: 410 Ft/n-öl. Érdeklődni Nagy-Daindol utca 10.

Szétköltözők, figyelem! Elcserélnék egy 1½ szobás, nagyméretű, OTP plusz egy 2 szobás, tanácsi, összkomfortos lakást egy 4 szobás, összkomfortos, kertes családi házért. „Lacika" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó külön bejáratú, két szoba, konyha, kamra, külön-külön is, áron alul. Torda u. 4. szám.

Pellérdi szőlőhegyen kertészkedésre, szőlő, gyümölcsös létesítésére alkalmas, 200—300 n-öles parcellák eladók. Érdeklődni 17 óra után Pécs, Dr. Münnich F. u. 4/B. Papp.

2 szoba, konyhás családi ház eladó. Baksa, Petőfi u. 172. Érdeklődni Baksa, Kossuth L. u. 9.

3 szoba hallos családi ház elfogadható árért eladó vagy két kisebbre elcserélném. Újhegy, Pécs, I., Kakukk u. 44.

Családi ház egész olcsón eladó, 1 szoba, konyha, kamra, pince, istálló, ólak, nagy kert gyümölcsössel Sósvertikén 49,. sz. alatt. Érdeklődni Harkány, Rákóczi u. 10. Greksánál.

Külön bejáratú szoba-konyha két személy részére kiadó. Érdeklődni 17 óra után, Kőhalminé, Rácváros 42.

Eladó 300 n-öl lugasszőlő, pince, présház, szoba felszereléssel, ugyanott 200 n-öl hagyományos telepítésű, bőven termő szőlő, víz, villany van. A 26-os végállomástól 10 percre. (Lakás is érdekel.) „Együtt vagy megosztva" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kétszoba-étkezős OTP-öröklakás eladó. Siklós, Iskola u. 16/B. II. em. 8.

Eladó modern, kétszoba-összkomfortos, harmadik emeleti öröklakás Pécs belvárosától öt percre, a Mecsek oldalában. — „Minőségi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó paraszthéz stílusban megépített nyaraló, gyepes, fás kerttel, szép csendes táji környezetben, Pécshez 15 km-re fekvő kis faluban. — „Unikum" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném kertvárosi, 1½ szobás, OTP-lakásom 2½ szobás, tanácsira. „Baba" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

300 n-öl szőlő, fele csemege, jól gondozott, sík területen, felszereléssel, kis épülettel, műút mellett, busz közel, panorámás kilátással, eladó. Érdeklődni Brassó u. 1/A. Kovácstelep.

Baksai szőlőhegyen eladó 500 n-öl szőlő. — Nagy présházzal, lakható szobával, komplett felszereléssel. Ugyanitt: nyíló fejes szecskavágó, répadaráló, másfél éves, kb. 300 kg-os hízó. Kisdér, Petőfi u. 58.

Kétszoba-összkomfortos, távfűtéses, parkettás, OTP öröklakás készpénzért eladó a Kodály Zoltán úton. Ugyanitt eladó közeli kis faluban romantikus nyaralóvá átalakított népi műemlék jellegű paraszthéz, befejezés előtti állapotban kerttel, patakkal, kúttal, szép kilátással. Érdeklődni a 21-704 telefonszámon.

Kétszobás, szövetkezeti lakás kevés OTP hátralékkal azonnal beköltözhetően eladó. „Szliven környék" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nagy családi ház azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni Kozármisleny, Pécsi u. 15.

Szliven környéki, 3 szoba-összkomfortos, tanácsi lakásomat elcserélném családi házért. „Műhely" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Lottóárdon, Ady Endre u. 17. számú ház eladó. Érdeklődni Olasz, Dózsa György u. 31. Orsós György.

Eladó Fonyódon, a Bolyai Farkas utcában 200 n-öl teljesen közművesített beépíthető telek. Érdeklődni Fonyód, Inköz, Szomorú Istvánnál.

Összeköltözők! 3,5 szobás, távfűtéses, tanácsi lakásomat két kisebb összkomfortos tanácsi lakásra cserélném. — „Szép ősz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó Fonyódon, a Bartók Béla utcában 200 n-öl közművesített beépíthető telek. Érdeklődni: Fonyód, Inköz, Szomorú Istvánnál.

Adok pécsi 2 szoba összkomfortos tanácsi lakást, 100—150 000 kp-t pécsi vagy peremén levő komfortos családi házért. „Kiskert" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélnénk kertvárosi, két és fél szobás, szövetkezeti lakásunkat egy és fél vagy kétszobás, OTP- vagy szövetkezeti lakásra. „Oszi csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szétköltözők, figyelem! Kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti, valamint másfélszoba-komfortos, tanácsi lakásainkat elcserélnénk négyszobás, komfortos lakásra. Választ ,,Belváros" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném 1½ szobás, komfortos, szolgálati, főállású lakásom hasonló, tanácsi lakásra. Pécs, Mátyás király u. 17. Tóth Andrásné.

Egy kétszobás, összkomfortos, BCM-lakás átadó. „Siklóson" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Dombóvár központjában háromszobás, OTP-lakás eladó. Hunyadi tér 17., II/3.

Komlón, Alkotmány u. 56., II/2. 2½ szobás, szövetkezeti lakás eladó. Érdeklődni hétköznap délután 17 órától.

2 szobás, OTP-öröklakás eladó. Kp. + OTP-átvállalással. Dombóvár, Molnár Gy. út 26., I. emelet 5. 17 óra után.

Kisjakabfalván családi ház eladó 17. számban, gazdálkodásra alkalmas. Érdeklődni lehet Csonkáéknál.

Balatonmária-alsó, Bajcsy-Zs. utcában (őrháznál) félkész, tetőteres ikernyaraló, 87 négyszögöl területtel eladó. Tóth, Pécs, Kövirág u. 17.

ADÁS-VÉTEL

Háromcsillagos, 80 literes Lehel 2000 — garanciális — és Rakéta porszívó 500 Ft-ért eladó. Telefon: 20-212, este.

Franciaágyak, gyógybeverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta kárpitos Pécs, Dergenc u. 11.

25 literes
MŰANYAG KANNÁK
KAPHATÓK
80,— Ft-os reklámáron
a MAGÉV telepein:
Pécs, Bajcsy-Zs. u. 35.,
Megyeri út 59/1.,
Rácvárosi u. 26.

Jó állapotban levő, öt éves Wartburg eladó. Érdeklődni 17 óra után a 28-299-es telefonon.

ZL-es Lada, korallpiros, megkímélt, garázsban tartott, kimondottan igényesnek eladó. Telefon: 21-030.

Háromléves Fiat 126-os friss műszakival eladó. Morvai, Bóly, telefon: 131. Érdeklődni este 7—8 óra között.

Garanciális, eredeti állapotában levő Yashica Elektro 35-ös fényképezőgép, összes tartozékával és egy hozzá tartozó vadonatúj előtét, garanciával, nagy engedménnyel eladó. Pécs, Mikszáth Kálmán u. 16. Érdeklődni lehet 4 óra után.

2 db olajkályha, 200 l gázolaj, 3 db olajoshordó eladó. Pécs, Közép-Daindol 6. sz. Novákné. Madách u. 4.

Kis fogyasztású, frissen műszakizott Renault—4 ajándékáron eladó. Madách u. 4.

Niagara motor hidroforral, kitűnő állapotban, olcsón eladó. Lánycsók, Aradi u. 48.

10/100-as kötőgép eladó. Érdeklődni 4 órától. — Meszes, Frankel Leó u. 3. I. 3.

Eladó 1 db 5 éves tehén, 9 hónapos vemhes, 1 db 7 éves fejőstehén. Szilágy, Templom u. 14. szám.

Phönix pálma, 1,70 magas, eladó. Cím: Kállai Éva tér 6. VII. emelet 28.

6 éves Zaporozsec sürgősen családi okok miatt eladó. Baranyaszentgyörgy, Kossuth L. u. 28. Mátis György.

Eladó egyszemélyes rekamié, egy asztal, olcsón. Érdeklődni 18 óra után. Fekete, Váci M. u. 12. szám. Szliven Áruházná.

Lada 1200-as első kézből olcsón eladó. Műszaki 1982. június. Telefon: 29-730.

3 éves Trabant Special eladó. Megtekinthető este 7 után. Barátság u. 2. Telefon: 28-451.

ZA-s Trabant Special eladó. Érdeklődni 18 óra után, dr. Horváth, Pécs, Sarolta u. 13. III. emelet 10.

Eladó 2 db 3,20 m-es E jelű vb gerenda, 1 db 2 m-es áthidaló, 10 db 100x60-as betontálca, 1,5 mázsa fehér cement, 2 szárnyas és 1 szárnyas, vasrácsos ablak, hungarocell. Érdeklődni a 28-412-es telefonon.

Rézágy eladó. Jókai utca 39. III. emelet 16. Telefon: 17-494.

MB 1000-es Skoda lejárt műszakival, egyben vagy alkatrészenként eladó. Mohács, Tolbuhin u. 56. Kocsmaudvarban.

6 éves Moszkvics Combi, kifogástalan, eladó. Mohács, Újváros, 5. ép. 3. Kovács.

CP-s Wartburg 353-as teljesen felújítva, friss műszakival eladó. Mohács, Perényi u. 2. Porkoláb.

Olcsó heverők, fotelok, rekamiék, konyhabútor, olajkályhák, hordozható kandalló, fatüzelésű Zephir kályhák eladók. — Sallai 15., bútorüzlet.

Mohaczöld, 6 éves, 1200-as Lada eladó. Érdeklődni lehet 15 órától, Nagy János, Pécs, Fürst S. u. 7/D.

Eladó mahagóni színű, jó állapotban levő háromasszekrény, 2 párnázott szék, 2 fotel, és egy jótállásos, hosszabbítható gyermekheverő, olajkályha és olajtűzhely. Vas Gereben utca 41.

Nagy olasz kapálógéphez eke kerekekkel eladó. Málom, Felső u. 5.

5 db 9 hónapos bika sürgősen eladó. Bánfa, Bakáék.

1 db 6 éves tehén 8 hetes bikaborjúval eladó. Bánfa, 96. szám.

Wartburg 353-as egyben vagy bontva eladó. Pécs, Fürst Sándor u. 47.

Veszek-eladok modern, háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

CB-s, 1000-es Wartburg sürgősen eladó. Irinyi u. 9. Zórity.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyánk,

KOVÁGÓ JÁNOSNÉ
Müller Margit

hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése október 9-én (vasárnap) 15.30 órakor lesz a mecsekszabolcsi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, lányom, nagymami,

BEKKEN PÁLNÉ
Illés Erzsébet

hosszú szenvedés után 52 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 11-én 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagypapánk, fiam, vőnk, testvérünk és kedves rokonunk,

TÓTH BALÁZS

kozármislenyi lakos, 50 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 10-én 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett anyám, anyósunk, nagymamánk és kedves rokonunk,

SOLTÉSZ ISTVÁNNÉ
Tisov Terézia

76 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 10-én fél 3 órakor lesz a pécsbányai temetőben. A gyászoló család.

A Pécs Megyei Városi Tűzoltóparancsnokság tudatja, hogy

PADOS PÁL

nyugdíjas tűzoltó-főtörzsőrmester 80 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 9-én 14.30 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Temetéséről a parancsnokság gondoskodik.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, nagypapám, dédnagypapánk, nagyapósom,

DRUMKOV ANGEL (ANDRAS)
bolgár kertész

80 éves korában, hosszú betegség után, csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 10-én, (hétfőn) 12 óra 30 perckor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk, anyósunk, dédnagymamánk és kedves rokonunk,

SCHÄFFER JÁNOSNÉ

volt erzsébettelepi lakos, életének 77. évében, súlyos betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 11-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett fiúnk, édesapánk, testvérem és kedves rokonunk,

DOMBI JÓZSEF

33 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése 1980. november 10-én 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanya, anyós, nagymama, dédmama, testvér és kedves rokon,

GRUN LAJOSNÉ
Harp Mária

77 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása 1980. november 10-én, hétfőn fél 4 órakor lesz a pécsszabolcsi temetőben. A gyá.. oló család.

Mély fájdalomtól megrendülve tudatom, hogy a legdrágább férj, testvér és kedves rokon,

CSERY ISTVÁN,

a posta nyugdíjas asztalosa, 72 éves korában, hosszú betegség után meghalt. Drága halottunkat november 9-én 12 órakor temetjük a pécsi központi temetőben. Gyászoló felesége és a széles körű rokonság.

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy drága jó férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk, testvérem, sógorunk és kedves rokonunk,

HAUI JÁNOS

Pécs, Dagály úti (volt peterdi) lakos 66. évében csendesen meghalt. Temetése 1980. november 11-én fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, apósom, nagypapánk és kedves rokonunk,

KOTÁNCZI JÓZSEF

bakonyai lakos, 62 éves korában elhunyt. Temetése november 11-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, nagymamánk és kedves rokonunk,

SIMON SÁNDORNÉ
Kovács Mária

61 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 10-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyánk, anyósunk, nagyanyánk, dédikénk,

OZV. NAGY JÓZSEFNÉ
Gross Anna

volt István-aknai lakos, életének 82. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 9-én fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy fiam és édesapám, testvérünk és sógorunk,

HORVÁTH LAJOS

1980. október 28-án elhunyt. Temetése november 10-én délután fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, anyósunk, nagymamánk, testvér,

SAROSÁCZ JÁNOSNÉ
Klárics Mária

szemelyi lakos 76 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése november 8-án délelőtt 10 órakor lesz a szemelyi temetőben. A gyászoló család.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyám, anyósom, ómikánk és dédikénk,

KISTAMÁS ISTVÁNNÉ
Gulyás Erzsébet

72 éves korában elhunyt. Drága halottunkat hétfőn, november 10-én 1 órakor kísérjük utolsó útjára a pécsi temetőben. Minden külön értesítés helyett. A gyászoló leánya, Galambosi Nándorné és a családja.

KÖSZÖNET

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, jóbarátoknak, munkatársaknak, a ház lakóinak és ismerősöknek, akik szeretett halottunk,

ZÓNA JÓZSEF

temetésén virágokkal és együttérzéssel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekertek. Gyászoló Zóna, Aczél család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

MARHOFFER MIKLÓS

temetésén részt vettek és részvétnyilvánításukkal fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek és szomszédainknak, akik szeretett halottunkat,

DEBRECZENI KÁROLYT

utolsó útjára elkísérték és részvétükkel, együttérzésüket kifejezték. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, ismerősöknek, szomszédainknak, akik drága felejthetetlen férjem,

KATONA SÁNDOR

temetésén részt vettek, virággal, koszorúval fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen testvérünk és férjem,

SZKLADÁNYI FERENC

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével, valamint részvétnyilvánításukkal fájdalmunkban osztozni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, munkatársaknak és ismerősöknek, akik felejthetetlen halottunk,

HAVASI KÁLMÁN

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok és részvéttáviratok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a B. m.-i Vendéglátóipari Vállalat vezetőségének, szakszervezetének, munkatársainak, drága halottunktól való méltó búcsúzásért. A gyászoló család.

Kis és nagyméretű tégla eladó, vidékre való szállítást vállaljuk. 1 m-től 12 m-ig gerenda kapható, ajtók, ablakok, cserép, csempe, deszka. Megrendelésre stafni, szarufa, léc és mindenféle faanyag azonnali szállítását vállaljuk. — Azonkívül mindenféle bontási anyagok eladók. Irányi Dániel tér, baromfibolt 5. Istállótrágya eladó. Nagyárpád, Fő tér 4.

CO-s Trabant Combi eladó. „November 21-ig érvényes műszakival" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Használt bútorokat veszek és eladok. Szabó, Jókai u. 1. Tel.: 21-071.

Wartburg karosszériát elfogadható árért veszek. Árajánlatot „Használható" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

Modern bútorokat veszek és eladok. Buzádiné, Garay u. 4.

Magyartarka, 9 hónapos, kijáró, vemhes üsző eladó. Hegyszentmárton, Egerszegi u. 30.

Korállszínű Lada 1300-as, garazsirozott, négyéves, eladó. Érdeklődni: Jónás, Pécs, Kossuth L. u. 78. 16.30 után.

Skoda MB 1000-es személygépkocsi, bontva, eladó. Cím: Somberek, Kossuth u. 224.

Falburkolat, parketta szegélyléc kapható és megrendelhető Boóz Sándor kisiparosnál. — Pécs, Blaha Lujza u. 16. Telefon: 31-649.

850-es Fiat Coupé, jó állapotban, egy kerti traktor, pótkocsival, műszaki vizsgával, ugyanott GAZ 69-es és Zaporozsec bontott alkatrész, egy Babetta, kiskerekes motor, valamint 14 m³ épületfa, 5 m-től 9 m hosszúságig, eladó. Szentgyörgyi, Dombóvár VII. út folytatás Mikes K. 5.

IL-es Moszkvics 412-es, most műszakizott, jó állapotban, eladó. Pécs, Patacs, Fő u. 27.

1800-as Alfetta eladó. 1300—1500-as Ladát beszámítok. Telefon: 20-167.

1300-as Polski Fiat alkatrészenként eladó. Bacskó. Kinizsi u. 3., du. 16 órától.

UŠ-es, fehér Wartburg de Luxe, 81 augusztusig műszakizott, eladó vagy más három-négy éves kocsira cserélném. Pamuki Imre. Sarohin tábornok 27., VII. 25. 17 óra után.

CL-es, 601-es Trabant, friss műszakival, olcsón eladó. Érdeklődni 13-547-es telefonszámon.

VEGYES

Bútoralakítás, fényezés, antik bútor restaurálás. Telefon: 29-321, Hargita u. 2.

Műszeres zongorahangolás, javítás garanciával. Szigeti Gábor zongorahangoló kisiparos. Felsőmalom u 14. Telefon: 19-343, esti órákban.

Quartz órák műszeres szabályozása megvárható! Járovics órásüzlet, Pécs, Sallai u. 36.

Főállást keresek érettségivel, autószerelő szakmunkás bizonyítvánnyal, B. kat. jogosítvánnyal. Válaszokat „Katonaviselt" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Ugyintézést, anyagbeszerzést vállalok. „Segítőkészség" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Építőipari oklevéllel, jogosítvánnyal rendelkező fiatalember, katonaság után, főállást keres. „Vidék is érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Cserépkályhák átrakását, újak építését vállalom. Müller József, 7626 Pécs, Alsóbalokány u. 51.

Tőkével rendelkező üzlettársat sürgősen keresek. „Üzlettárs" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Wartburg-főtengely javítását rövid határidővel — garanciával — vállalom. Schmidt Róbert autószerelő-mester, Fürst S. u. 4. Merkurkapuval szemben.

Agilis nyugdíjas, elfoglaltságot keres. Telefon: 22-629.

Jókai téri lakásból elveszett szürke cirmos, Cilka névre hallgató kölyökmacska. Kis gazdája siratja. Kéri a becsületes megtalálót, a Jókai téri baromfiboltban hagyjon értesítést.

Labdarúgó MNK

Továbbjutott a pécsi csapat

PMSC—Tatabányai Bányász 1:0 (1:0)

PVSK-edzőpálya, 500 néző. Vezette: Tompa. PMSC: Katzirz — Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky — Lutz, Baumann (Tapaszti, a 88. percben), Lőrincz — Nagy, Kardos (Gallai, a szünetben), Vígh. Tatabánya: Dombai — Deákvári, Lakatos, Emmer, Fischer — Barabás, Csapó (Duppai, a 31. percben), Hermann — P. Nagy, Kovács, Schmidt.

Irreális sáros, mély talajú pályán folyamatos játék nem alakulhatott ki. A bokáig érő latyakban sokszor megtréfálta a labda a játékosokat. Az első negyedórában a vendégek kezdeményeztek, jobban alkalmazkodtak az irreális talajhoz. A 19. percben vezette a PMSC az első támadást, mely mindjárt gólt hozott. Víghet buktatták a szögletzászlónál a tatabányai védők, a szabadrúgást Kardos ívelte be, Lutz a labdát a hálóba fejelte (1:0). Ezután kiegyenlítődött lett a játék, a kapuk ritkán kerültek veszélybe, a mezőnyben csatáztak a csapatok, a 43. percben P. Nagy lövését kellett Katzirznak védenie.

Szünet után is nagy küzdelmet vívtak a csapatok, a tatabányaiak rohamoztak, de a pécsiek tartani tudták egygólos előnyüket. A PMSC szórványos ellentámadásai veszélyt jelentettek a tatabányaiak kapujára. A 78. percben Lőrincz két méterről Dombai kezébe fejelt, a 84. percben Nagy lőtt a kapusba, két perc múlva Vígh előtt nyílott góllövési lehetőség, de Dombai menteni tudott. Az utolsó percekben a pécsi kapu előtt pattogott a labda.

Küzdelmes mérkőzést vívtak a csapatok, a tatabányaiak birtokolták többet a labdát, főleg a második félidőben támadtak gyakrabban a vendégek, a pécsi védelem, azonban, élén Katzirzzal, jól működött. A pécsi csapat legjobbjai Katzirz, Brezniczky, Pál, Róth, Lutz voltak, a tatabányaiak közül Lakatos, Emmer, Hermann, Barabás játéka emelkedett ki.

Hegyi István

*

Szerdán a legjobb nyolc közé jutásért játszottak a csapatok a Labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupában. Három NB I. osztályú együttes búcsúzott el a küzdelmektől. Eredmények a legjobb nyolc közé jutásért: Dunaújváros—Budafok 4:1 (4:0), Kaposvár—Keszthely 5:1 (3:0), Kossuth KFSE—Debrecen 3:0 (2:0), MTK-VM—Jászkisér 3:0 (1:0), MÁV-DAC—Zalaegerszeg 4:3 (2:1), Nyíregyháza—Ráckeve 0:0. A 11-es rúgásokban a Nyíregyháza 5:4 arányban bizonyult jobbnak, Ferencváros—H. Szabó Lajos SE 2:1 (2:0).

Nagy Imre két tatabányai védő között próbál kapura törni
Fotó: Arató

SPORT DN SPORT

Sportvezetők és aktivisták

Kitüntetések november 7-e alkalmából

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa — a testnevelési és sportmozgalom területén kifejtett munkájuk elismeréséül — társadalmi aktivákat és sportegyesületi dolgozókat részesített kitüntetésben. A kitüntetéseket a Belügyminisztérium művelődési házában dr. Maróti János, az OTSH elnökhelyettese adta át. A Magyar Népköztársaság sportérdemérem bronz fokozatát kapta Farkas György, a Baranya megyei TSH társadalmi aktivája, valamint Werling Jenő, a MOSZ társadalmi aktivája, a Baranya megyei Ökölvívó Szövetség elnöke.

A Megyei Sporthivatalban szerdán délelőtt Orosz Ottó, a Megyei Sporthivatal elnöke adta át a társadalmi munkásoknak a kitüntetéseket. Kiváló munkáért kitüntetésben részesítette az OTSH elnöke Vörös Istvánt, a Siklósi SE labdarúgó utánpótlás edzőjét, testnevelő tanárt. Kiváló társadalmi munkáért kitüntetésben részesült: Huba László, a Leőwey Klára Gimnázium testnevelő tanára, Németh Karola, a Pécsi Sportiskola kézilabda edzője, Maros Tibor, az MHSZ Pécs városi titkára, Spolár Viktor, a Megyei Kézilabda Szövetség ifjúsági bizottságának tagja, Szirtes Leoné, a Megyei Tekeszövetség elnökségi tagja, Domszky Béla, a Szigetvári VSZSE elnökségének tagja, Fuchs Ferenc, a Mecseki Szénbányák vszb sportbizottság vezetője, Gám György, a Megyei Birkózó Szövetség elnöke, Hesz Antal, a Pécsváradi Spartacus SE elnöke, Galambos István, a Megyei Asztalitenisz Szövetség titkára, Lehel Jenő, a Megyei Sakkszövetség elnökségének tagja, Schein Béla, a Megyei Labdarúgó Szövetség technikai Bizottságának vezetője, Szalontai János, a Mecseki Szénbányák V. KISZ B. sportfelelőse, Szladányi László, a Mohács-Véménd TE evezős szakosztályának intézője, OTSH elnöki dicséretben részesült: Bodrogi Péterné, a PVSK gazdasági vezetője és Hegyi Tiborné, a Komlói Bányász SK könyvelője.

November 7-e tiszteletére ünnepséget tartottak a PMSC-nél. Az OTSH elnöke kitüntetésben részesítette kiváló társadalmi munkájáért Kontra Józsefet, a női kézilabda szakosztály elnökét, Hirth Istvánt, a kerékpár szakosztály vezető edzőjét és elnöki dicséretet kapott Peti Józsefné, a PMSC adminisztratív dolgozója, valamint Arató Pál gépkocsivezető — az 500 000 kilométer balesetmentes közlekedésért.

Siklóson a vár kongresszusi termében a járási és városi hivatal rendezésében tartottak ünnepséget, melyen 80 társadalmi munkást jutalmaztak. A jutalmakat dr. Vida Sándor, a járási hivatal elnöke és Szarka Árpád, a városi hivatal elnöke adta át.

SAKK

Flesch (PMSC) nemzetközi nagymester

Szép hazai sikerrel ért véget a pécsi nemzetközi sakkverseny, melyet a megyei TSH és a Hungarhotels támogatásval a PMSC rendezett. A 14 induló közül az első helyet Flesch János, a PMSC 45 éves sakkozója szerezte meg, teljesítve ezzel a nemzetközi nagymesteri minősítéshez szükséges normát, így lehetővé vált, hogy a novemberi FIDE-kongreszuson kérvényezzék számára a rangos cím viselésének engedélyezését. Flesch János az első pécsi sakk nemzetközi nagymester. Sikerének értékét növeli, hogy a mezőny élő pontszámának átlaga magas — 2401 — volt, mert három nemzetközi nagymester is asztalhoz ült, név szerint dr. Malich (NDK), Lengyel és Bilek.

— Több éven át készültem arra, hogy ezt a címet megszerezzem, ennek érdekében sok elméleti munkát végeztem. Örülök, hogy sikerült megőrizni veretlenségemet, s bár most kissé fáradt vagyok. Rövid pihenő után elkezdem a felkészülést a jövő évi versenyekre, így a bieli és a zürichi nemzetközi versenyre — mondta Flesch János.

A másik pécsi sakkozó, Karsa László, ezúttal halványabban szerepelt, de neki elsősorban decemberben a magyar bajnokság döntőjében kell helytállnia.

A verseny végeredménye: 1. Flesch 10, 2. Rajna 10, 3. Popovics (jugoszláv) 10, 4. Trois (brazil) 7,5, 5–7. dr. Malich (NDK), Cserna, Bilek 7–7. 8. Lengyel 6,5, 9–10. Grószpéter, Gyantar (jugoszláv) 5–5, 11. Karsa 4,5, 12–13. Petrovics, Notaros (jugoszlávok) 4–4, 14. Eperjesi 3,5.

IV. Tenkes Kupa sakkverseny Siklóson

Siklóson negyedik alkalommal rendezik meg a Tenkes Kupa sakkversenyt, melyen jugoszláv és csehszlovák versenyzők indulása nemzetközi jelleget biztosít. 23 hazai egyesület versenyzői jelezték részvételüket. A versenyt két csoportban bonyolítják le, mesterjelölteknél 34, az I. osztályú csoportban 24 versenyző ül asztalhoz. A viadal november 8-án 15.00 órakor a siklósi művelődési központ székházában kezdődik és november 15-ig tart.

TÁJFUTÁS

A nemzetek versenyének méltó befejezése volt a váltó. Képünk a rajt utáni pillanatot ábrázolja. A versenyzők az elindulás után kerülnek a térkép birtokába, és menet közben kell megállapítsák a futás irányát, távolságát, közben még ellenőrző pontokon is jelentkezniök kell. Motil Emil felv.

Magyar sikerek a váltóban

Szerdán kora délután Orfű-Vízfő térségében befejeződött a nagy gála; 10 nemzet válogatottjának kétnapos viadala. Reggel 9-kor látványos tömegrajttal indult ötórás útjára a tájfutó körhinta. A magyar csapatok bizonyítási vágya sikerrel járt. Elsősorban a nők jeleskedtek. Első futójuk ugyan tizediknek váltott, és a második. Rostás is csak ötödik, viszont a befutó Kaló Mariann bravúros teljesítménnyel, nagy sikert aratva élre vitte a csapatot.

Férfiaknál a tavalyi világbajnokság dobogós csapatai most is az élen végeztek. Viszont az idény meglepetés embereit, a svájciakat már sikerült a magyaroknak megelőzni. Ebben nagy része volt a pécsi Kelemen Jánosnak, aki mint a válogatott első futója, szakaszgyőzteskénti előnyös pozíciót teremtett társainak.

A magyar „B" csapatban helyet kapó többi PVSK-válogatott is jól helytállt, a rangos mezőnyben. Délután az Építők szálló különtermében tartott ünnepélyes eredményhirdetéssel fejeződött be az idény legrangosabb hazai sporteseménye.

Eredmények. Nők: 1. Magyarország (Korikné, Rostás, Kaló), 2. Svédország I., 3. Norvégia. Férfiak: 1. Norvégia, 2. Svédország, 3. Finnország, 4. Magyarország I. (Kelemen, Dosek, Kuron, Kiss).

RÖVIDEN

VÍVÁS. Nagykanizsán rendezték a területi III. asztályú vívó csb-t. Az Universitas PEAC, Sportiskola női tőr- és férfi kardcsapata indult. A nők veretlenül nyerték a versenyt, a kardcsapat 2. helyezésével nyert jogot a Budapesten sorra kerülő osztályozón való részvételre.

KOSÁRLABDA. NB II. mérkőzések: Komlói Bányász—Sabaria 75:48, női csapatok. Komlói Bányász—MÁV NTE 42:71, női csapatok. Zalaegerszegi Volán—Universitas PEAC 51:53, női csapatok.

BIRKÓZÁS. Szombathelyen országos úttörőversenyen indultak a Pécsi Kinizsi-birkózók. Veres súlycsoportjában 3., Halász, Fellegi, Kosza súlycsoportjában 4. helyen végzett.

RÖPLABDA. Dr. Haffner János és Szegedi József, az Universitas PEAC férfi röplabdacsapatának játékosai búcsút mondtak az aktív sportolásnak. Mindketten éveken keresztül szerepeltek az egyetemi csapat színeiben. A visszavonuló két játékost a legutóbbi bajnoki mérkőzés alkalmával köszöntötték a klub és a szakosztály vezetői.

LABDARÚGÁS. Mohács járási bajnokság: Homorúd—Töttös 0:15, Lánycsók—Bóly II. 4:8, Majs—Kisnyárád 0:5, Dunafalva—Sátorhely 2:3, Borjád—Bár 1:4, Székelyszabar—Szajk 2:2, Kölked—Versend 3:5. — Mohácson 7 csapat részvételével rendezték meg a kispályás csapatok bajnoki tornáját, melyen Szederkény szerezte meg az első helyet a Mohácsi Bútorgyár előtt.

SAKK. OB II. mérkőzés: BKV Előre—Komló 6:6.

TEKE. NB I. mérkőzés: Szolnok—Gázmű 6:2.

Megyebajnokság

Pécsi Bőrgyár—Zsolnay 2:2 (1:1). Bőrgyár-pálya, 50 néző. V.: Rákosi. Az irreális talajon a vendégcsapat közelebb állt a győzelemhez. Góllövők: Kün, Jurinovics (11-esből), ill. Papp II. (2). Jók: Jurinovics, Kün, ill. Papp I., Papp II., Anzin.

Mai sportműsor

Labdarúgás. Megyei I. osztály: P. Kinizsi—Vajszló, Kovácstelep, 13.00.

Kézilabda. A PMSC nemzetközi férfitornája, városi sportcsarnok: PMSC—D. Kohász, 16.00, Politechnika Temesvár—Bp. Honvéd, 17.30.

Röplabda. NB II. mérkőzés: Universitas PEAC—Szombathelyi Tanárképző Főiskola, POTE-csarnok, 15.00, Universitas PEAC—Szombathelyi Tanárképző Főiskola, POTE-csarnok, 16.00.

Asztalitenisz. A Komlói Bányász minősítő versenye, Allende utcai általános iskola, 14.00.

Lingl Kaposvárra igazolt

A Mohács-Véménd TE november 4-én kiadta a Kaposvári Rákóczi NB I-es csapatának Lingl Istvánt és a csatár a szerdai »MNK-mérkőzésen már be is mutatkozott a zöld-fehéreknél. Az MVTE Lingl helyére leigazolta a PMSC-ből Megyeri Károlyt, akinek szerződése jóváhagyása ügyében november 6-án dönt az MLSZ.

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lotz Károly u. 2. sz. alatti üzemünkben.

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és diófurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.
Azonnali ügyintézés, OTP-re is.
Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

Felveszünk:

- vas-műszaki eladót,
- lakatost,
- kőművest,
- villanyszerelőt,
- festőt,
- segédmunkást.

JELENTKEZÉS: „BARANYA" KERESKEDELMI VÁLLALAT Pécs, Rákóczi út 11. Munkaügyi osztály

I. 493/1980.

BARANYAKER

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivatalnál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 307. szám
1980. november 7., péntek
Ára: 1,60 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Október példája lelkesít a szocializmus építésében

Az alábbiakban közöljük Korom Mihálynak, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Központi Bizottság titkárának a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából, november 6-án, csütörtökön a Kossuth rádióban 17.40 órakor, a televízióban 19.10 órakor elhangzott ünnepi beszédét.

November hetedike a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ünnepe. Ezen a napon emlékezünk ama nagy történelmi esemény 63. évfordulójára, amely a szó igazi értelmében megrengette a világot.

1917 előtt az emberiség sok forradalmat élt át, amelyek során a korábbi osztályuralmat egy másik kizsákmányoló osztályé váltotta fel. A szocialista forradalom azonban a munkásosztály forradalmi elméletét valósította meg a gyakorlatban, a dolgozó osztályokat juttatta hatalomra. November 7-én az addig elnyomottak arattak történelmi győzelmet, és hősies harcban megvalósították a forradalmárok előző nemzedékeinek álmát. Ezzel a világtörténelem korszakváltó fordulója kezdődött. A Nagy Október győzelme olyan társadalom előtt nyitotta meg az utat, amely megszüntet mindenfajta kizsákmányolást, elnyomást és a teremtő, alkotó embernek adja a munka minden gyümölcsét. Az emberiség előtt új távlatok nyíltak. S ma már sok évtizedes tapasztalatként szólhatunk róla: a megvalósult szocializmus szabadságot, egyenlőséget, létbiztonságot nyújt a dolgozó millióknak, és közkincscsé teszi a kultúrát.

Azok a munkások, parasztok, katonák, akik a Téli Palotát megostromolták, hallgattak a lenini hívó szóra: megértették a forradalom lánglelkű vezetőjét, átérezték, hogy győzelmüktől a saját sorsuk és a világ munkásainak, dolgozóinak sorsa is függ, emberibb módon akartak élni.

Hatalmas teremtőerő

A Bolsevik Párt vezetésével az orosz munkások, parasztok, katonák vállvetve a nagy ország minden népének fiaival kivívták, megvédték, megszilárdították a dolgozók hatalmát.

A forradalom eszméje és valósága hatalmas teremtő erőket szabadított fel, amelyek a dolgozók új társadalmának fejlődésében, történelmi vívmányokban öltenek testet. A világtörténelemben először a Nagy Október győzelme biztosította egy országban az ember legalapvetőbb társadalmi jogait. A különböző nemzetiségű emberek a teljes egyenlőség alapján hazára leltek Szovjet-Oroszországban. A Szovjetunió az eltelt több mint hat évtized alatt nagy utat tett meg. Ma a világ ipari termeléséből húsz százalékkal részesedik. Hatalmas tudományos és műszaki eredményei lehetővé tették, hogy a világűr békés kutatásában az egész emberiség által elismert nagy sikereket érjen el. Abban az országban, ahol hajdan a lakosság negyvenhárom százaléka nem tudott írni-olvasni, ma a népgazdaságban foglalkoztatott dolgozóknak több mint háromnegyede felsővagy középiskolai végzettséggel rendelkezik.

A szovjet nép történelmi jelentőségű forradalmi tetteire, a kommunista társadalom felépítéséért folytatott küzdelemben elért sikereire világszerte nagy tisztelettel tekintenek a társadalmi haladás és a béke hívei, így a dolgozó magyar nép is.

A békében élés lehetősége

Október eszméje és példája új fejezetet nyitott az emberiség életében. Az új típusú forradalmi pártok létrejötte, a szocialista világrendszer kialakulása és fejlődése, a gyarmati rendszer felbomlása, a nemzeti felszabadító mozgalmak győzelme elválaszthatatlan a Nagy Októberi Forradalomtól. A szovjet nép minden más népnél nagyobb áldozatot hozott és hoz az emberiség békéjéért és a társadalmi haladásért. Elvitathatatlanok a Szovjetunió történelmi érdemei. Példája lelkesítő volt és marad.

Október a világ népeinek — társadalmi rendszerre való tekintet nélkül — a legnagyobbat és a legtöbbet adta: a békében élés lehetőségét. A szovjetek állama létezésének első napjától következetesen küzd a békéért. Legelső intézkedése az imperialista háború befejezése, a békéről szóló dekrétum megalkotása volt.

A szovjet állam békeszeretetében a több mint hat évtizedes léte alatt következetes maradt. Akkor is, amikor a fasizmus elleni harc fő terheit vállalta, akkor is, amikor a második világháború után korábbi szövetségeseivel szemben állt ki a béke ügye mellett, amikor megtörte a hidegháború dermesztő légkörét, amikor újabb áldozatvállalással döntő részt vállalt a katonai erőegyensúly megteremtésében. S következetes abban a harcában is, hogy az emberiség békében és biztonságban éljen tovább.

Ma Európa történelmének a leghosszabb háborúmentes korszakát éli. Naponta vagyunk tanúi a Szovjetunió erőfeszítéseinek, hogy holnap is békében ébredhessünk, és a béke reményével térhessünk nyugovóra. A Szovjetuniónak és szövetségeseinek minden törekvése napjainkban arra irányul, hogy kudarcot valljon az imperializmus enyhülésellenes kampánya, hogy ne kerüljön sor az új típusú, közép-hatótávolságú nukleáris fegyverek Nyugat-Európába telepítésére, hogy ratifikálják a második SALT-szerződést, és eljussunk a fegyverzet csökkentéséhez. A világ békeszerető erőivel együtt ezért küzd a magyar nép is.

Az ünnep bennünket is számvetésre késztet, és kötelez, hogy számba vegyük: nekünk, magyaroknak mit jelent a szocialista forradalom győzelme.

Október eszméi vezették a magyar munkásosztályt is, amikor kibontotta a forradalom zászlaját, létrehozta 1919-ben a Magyar Tanácsköztársaságot, s akkor is, amikor a szovjetek országában mintegy százezer magyar internacionalista vett részt a fiatal szovjet hatalom védelméért folyó élet-halál harcban. Lenin eszméi táplálták a jövőbe vetett hitet azokban a magyar kommunistákban és más haladó emberekben, akik történelmünk legkegyetlenebb korszakában, az ellenforradalom és a fasiszta diktatúra 25 éve alatt gyakran életük feláldozásával is a nép ügyét szolgálták, a szocializmusért harcoltak.

Jól tudjuk, hogy népünk felszabadulása sem jött volna el 1917 októbere nélkül. Október eszméit követve történelmi mércével mérve rövid idő alatt nagy eredményeket értünk el. Kialakultak, megerősödtek a szocialista társadalmi viszonyok városon és falun egyaránt. A magyar nép ma emberhez méltóan élhet, dolgozhat, alkothat saját hazájában. Magyarországon szilárd a néphatalom, jó a politikai légkör, nyugodt a társadalom közérzete.

Összefogással, szorgalommal

Szocialista társadalmat építő munkánk biztos iránytűje a marxizmus–leninizmus forradalmi tanítása és alkotó alkalmazása. A Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa ennek szellemében végezte el megtett utunk elemzését és jelölte meg azokat a nagy feladatokat, amelyeket a nemzeti felemelkedés, társadalmunk szocialista jellegének erősítése érdekében meg kell oldanunk.

A szocialista építésben elért eredményeink és vívmányaink megőrzése és megerősítése, további előrehaladásunk megalapozása jobb munkát követel egész társadalmunktól. Ez most jórészt azon múlik, hogyan tudjuk a munka hatékonyságát a kor színvonalára emelni. E feladatot tehát méltán tekinthetjük nemzeti ügynek és vállalkozásnak. Teendőink elvégzése ma is forradalmi elkötelezettséget és elszántságot, következetességet, kitartást, kezdeményező- és cselekvőkészséget kíván. Meggyőződésünk, hogy pártunk vezetésével, dolgozó népünk összefogásával, tudásával és szorgalmával eredményesen folytathatjuk szocialista építőmunkánkat és oldhatunk meg nagy és nehéz feladatokat.

Október ma már történelem. De e történelem mai világunk minden tettét és szándékát átjárja, mert forradalmunk megajándékozott bennünket a megújulás lehetőségével, az emberi értékek mind magasabb színvonalú újrateremtésével, azzal, hogy október szellemét örökítő programunkkal győzzünk.

A Szovjetunió népeit és a magyar népet, a Szovjetunió Kommunista Pártját és a Magyar Szocialista Munkáspártot a közös célok, a közös harcban született internacionalista barátság és a sokoldalú együttműködés és szövetség eltéphetetlen szálai fűzik egymáshoz.

Az ünnep napján valamennyi magyar kommunista, a szocializmus építésén dolgozó magyar nép tisztelettel és hálával gondol azokra a szovjet emberekre, akik először vitték győzelemre a szocializmus ügyét. Tiszta szívből köszöntjük a Nagy Október méltó megvalósítóját, a Szovjetunió Kommunista Pártját és a testvéri szovjet népet. Őszintén kívánjuk, hogy érjenek el újabb és újabb sikereket építőmunkájukban közös ügyünk javára és mindannyiunk boldogulására.

Ajándék a könyvtárnak

A pécsi Ifjúsági Ház kamarazenekara adott műsort az ünnepségen

Gazdagodott a Griffaton-ház

Munkácsy-díjas festőművész alkotását adták át

Útirajz a címe a különös hangulatot, képi és gondolatvilágot tükröző pannónak, melyet tegnap adtak át a Pécs városi Könyvtár példaszerűen felújított 1. számú fiókkönyvtárában, a Griffaton-házban. A pannót a Baranya megyei Tanács ajándékozta a könyvtárnak. Az ünnepélyes átadáson Bertók László, a Városi Könyvtár igazgatója köszöntötte az egybegyűlteket és a pécsi Ifjúsági Ház kamarazenekara működött közre.

A mű alkotója, Dienes Gábor festőművész munkásságát nívódíjjal és az idén Munkácsy-díjjal is elismerték. Amint Trischler Ferenc szobrászművész elmondta beszédében, Dienes Gábor Mátészalkán született 1948-ban. A Képzőművészeti Főiskola elvégzése után felkérték, hogy oktassa a főiskola hallgatóit, s ma már önálló tanárként dolgozik ott. Képeit a Szovjetuniótól kezdve az Egyesült Államokig kiállították.

– Valóban több helyütt rendeztek kiállítást a képeimből, például Mexikóban, Párizsban, az NSZK-ban. Szerepeltem a velencei biennálén is már. Hogy képeim világa elsősorban miből töltekezik? Gyerekkori élményeim nagy hatással voltak rám, ma is elkísérnek – mondta Dienes Gábor.

A most átadott pannó egyébként az első ilyen nagy munkája, mely egész falat betölt. Rétegelt lemezre készült, vegyes technikával, s a festékalapozáson domináns a szén és a pasztell használata. Tulajdonképpen egy nagy rajz ez, jegyezte meg a festőművész. A témakör az utazás, az elhitető erejű különös élőlények, járművek, emberi kapcsolatok több rajzában felbukkantak már, amelyeket ebben a pannóban ötvözött, alakított egységes műalkotássá. A pannót bíráló zsüri nívódíjra is javasolta az alkotást.

A Griffaton-ház újabb értékkel gazdagodott, s csak örülni tudunk annak a kezdeményezésnek, hogy a könyvek, az olvasás szépsége mellé esztétikai, képzőművészeti élményt is nyújt ezután a könyvtár az olvasóinak.

b. a.

Koszorúzási ünnepség a szovjet hősök emlékművénél

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója tiszteletére csütörtökön koszorúzási ünnepséget rendeztek a szovjet hősök Szabadság téri emlékművénél. Az MSZMP KB nevében Kádár János, a KB első titkára és Németh Károly, a KB titkára, a PB tagjai helyeztek el koszorút az emlékmű talapzatára.

Magyar vezetők üdvözlő távirata

a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából

**LEONYID ILJICS BREZSNYEV elvtársnak,
a Szovjetunió Kommunista Pártja
Központi Bizottsága főtitkárának,
a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa
elnöksége elnökének**

**NYIKOLAJ ALEKSZANDROVICS TYIHONOV elvtársnak,
a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének**

Moszkva, Kreml

Kedves Elvtársak!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és Minisztertanácsa, egész népünk nevében forró, elvtársi üdvözletünket és őszinte jókívánságainkat küldjük önöknek, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének, a Szovjetunió Minisztertanácsának, a testvéri szovjet népnek.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmével új korszak kezdődött az emberiség történelmében — a világ forradalmi átalakulásának korszaka. Hatalmas ösztönzést kapott a nemzetközi munkásmozgalom és a nemzeti felszabadító mozgalom harca. Az elmúlt 63 esztendő alatt a nagy október példájára és hatására gyökeresen átalakult a világ társadalmi-politikai arculata.

Az eltelt több mint hat évtized alatt a szovjet nép, a Szovjetunió Kommunista Pártja vezetésével felépítette a fejlett szocialista társadalmat, s ma a kommunista társadalom építésén munkálkodik. A Szovjetunió Kommunista Pártja XXV. kongresszusa határozatainak megfelelően, a párt XXVI. kongresszusára való felkészülés jegyében, a Szovjetunió kiemelkedő sikereket ért el a szocialista gazdaság, a tudomány és a kultúra fejlesztésében. E kimagasló eredmények újabb tettekre ösztönzik a szocializmus, a társadalmi haladás útjára tért népeket szerte a világon.

A Szovjetunió békeszerető lenini külpolitikája a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben is meghatározó szerepet játszik a nemzetközi béke és biztonság megerősítéséért, az enyhülés eredményeinek megszilárdításáért, a feszültség csökkentéséért, a társadalmi haladás előmozdításáért folytatott harcban. A Szovjetuniónak a fegyverkezési hajsza megfékezésére, a fegyveres erők és fegyverzetek csökkentésére irányuló kezdeményezései a világ békeszerető népeinek törekvéseit tükrözik, s az egész emberiség érdekeit szolgálják.

A magyar nép számára, amely a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa határozatainak megvalósításán, a fejlett szocialista társadalom építésén munkálkodik, felbecsülhetetlen és semmivel nem helyettesíthető erőforrás, hogy továbbra is számíthat igaz barátjára és szövetségesére, a Szovjetunióra. Népeink megbonthatatlan, testvéri barátságának, sokoldalú együttműködésének szilárd alapja, hogy azonosak eszméink és céljaink, megegyeznek érdekeink. Baráti együttműködésünk napról napra erősödik és szélesedik, országaink sokoldalú kapcsolatai bővülnek és egyre átfogóbbakká válnak.

A Magyar Szocialista Munkáspárt, a Magyar Népköztársaság a marxizmus—leninizmus, a proletár internacionalizmus eszméinek szellemében, közös céljaink megvalósítása érdekében a jövőben is együtt küzd a Szovjetunió Kommunista Pártjával, a Szovjetunióval, a többi testvéri szocialista országgal a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom és a szocialista közösség egységének megszilárdításáért, valamennyi antiimperialista erő összefogásáért, az egyetemes béke és a nemzetközi biztonság megerősítéséért, a társadalmi haladásért.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmének évfordulóján, a világ haladó erőinek e nagy ünnepén, további kiemelkedő sikereket kívánunk a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének, a Szovjetunió Minisztertanácsának, a testvéri szovjet népnek a kommunista társadalom építésében, az SZKP XXV. kongresszusa határozatainak végrehajtásában, a világ békéjének, a népek biztonságának megszilárdításáért, a társadalmi haladás ügyéért vívott nemes harcukban.

**KÁDÁR JÁNOS,
a Magyar Szocialista Munkáspárt
Központi Bizottságának első titkára**

**LOSONCZI PÁL,
a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának elnöke**

**LÁZÁR GYÖRGY,
a Magyar Népköztársaság
Minisztertanácsának elnöke**

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Ronald Reagan nyerte az amerikai elnökválasztást. Képünkön: a republikánus politikus, aki a következő négy évben a washingtoni Fehér Ház lakója lesz.

És a vesztes: Carter, a Demokrata Párt jelöltje családtagjai körében nyilatkozva ismerte el a keddi választáson elszenvedett vereségét

Brezsnyev távirata Reagannak

Leonyid Brezsnyev csütörtökön üdvözlő táviratot intézett Renald Reaganhez, az Egyesült Államok megválasztott elnökéhez. A távirat szövege a következő:

„Tisztelt Reagan Úr!

Fogadja jókívánságaimat az Amerikai Egyesült Államok elnökévé történt megválasztása alkalmából,

Kifejezésre juttatom azt a reményemet, hogy ezen a magas poszton kifejtett tevékenysége az országaink közötti kapcsolatok javítását fogja szolgálni a szovjet és az amerikai nép érdekében, a béke megszilárdítása érdekében.

L. Brezsnyev,
a Szovjetunió Legfelsőbb
Tanácsa Elnökségének
elnöke."

◆

✦ PEKING: Veszelin Gyuranovics jugoszláv kormányfő csütörtökön ötnapos hivatalos látogatásra a kínai fővárosba érkezett. Gyuranovics Pekingben találkozik Hua Kuo-feng pártelnökkel és Teng Hsziaopinggel, a KKP elnökhelyettesével. A Zsenmin Zsipao üdvözlő vezércikkében kiemelte Jugoszlávia el nem kötelezett politikáját. Tito, néhai jugoszláv elnök 1977-ben látogatott Kínába, s ezt Hua Kuo-feng 1978-ban viszonozta.

✦ *VARSÓ: A Szovjetunió gyorsított ütemben szállít Lengyelországba élelmiszereket, építőanyagokat és nyersanyagot. A szovjet gabonaszállítmányok az 1980-as év végéig elérik az 500 ezer tonnát. Hamarosan halkonzervet, összesen 5 ezer tonna napraforgóolajat, 2 ezer tonna teát, 100 tonna mézet szállít a Szovjetunió Lengyelországba.*

✦ MOSZKVA: Ünnepi díszbe öltözötten várja a Szovjetunió a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulóját. Az ünnep tiszteletére fellobogózták, ünnepi jelszavakkal díszítették a városokat, a falvakat. Ünnepségeket, műsorokat tartanak szerte az országban. A szovjet emberek az immár sok évtizedes hagyományoknak megfelelően a munkában elért sikerekkel köszöntik az évfordulót, s már az SZKP XXVI. kongresszusára készülve ünneplik meg azt. Csütörtökön délután a Kreml kongresszusi palotájában ünnepi megemlékezést tartottak a forradalom évfordulójának előestéjén.

✦ *NEW YORK: Az ENSZ-közgyűlés szociális, kulturális és humanitárius ügyekkel foglalkozó bizottságában szerdán felszólalt Nagy Lajos, a magyar küldöttség tagja. Felháborítónak nevezte, hogy a népirtó Pol Pot-klikk képviselői, akik a világszervezetben jogtalanul bitorolják a Kambodzsai Népköztársaságot illető helyet, aláírhatták az emberi jogok védelmét szolgáló nemzetközi okmányokat. Rámutatott azok felelősségére, akik szavazatukkal lehetővé tették ennek a szégyenletes aktusnak a megtörténtét. A magyar küldött elítélte az emberi jogok durva és tömeges megsértését Dél-Afrikában, az Izrael által megszállt arab területeken, Dél-Koreában, Chilében és más latin-amerikai országokban.*

✦ RÓMA: Csütörtökön Rómában nyilvánosságra hozták az Olasz KP KB határozatát a párt feladatairól a következő hónapokban. Az egyhangúlag jóváhagyott dokumentum értelmében az olasz kommunisták arra törekednek majd, hogy az összes demokratikus erőkkel összefogva előkészítsék egy olyan „fordulat" feltételeit, amely széles körű nemzeti egységkormány megalakításához vezetne.

✦ *WASHINGTON: Carter amerikai elnök szerdán bejelentette, hogy választási veresége ellenére még január előtt fogadni akarja a Fehér Házban Zenko Szuzuki japán miniszterelnököt, hogy megvitassa vele elsősorban a gépkocsikereskedelem kérdéseit. Ugyancsak Carter javaslatára Edmund Muskie külügyminiszter hamarosan felkeres négy dél-amerikai országot. A venezuelai, perui, braziliai és mexikói látogatást erre a hétre tervezték, de az iráni fejlemények miatt elhalasztották.*

◆

Ünnepi előadás az Erkel Színházban

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából csütörtökön ünnepi előadáson mutatták be az Erkel Színházban Verdi Aida című operáját.

Az előadáson megjelent Korom Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese, a Politikai Bizottság tagjai, Péter János, az országgyűlés alelnöke, Kátona Imre, az Elnöki Tanács titkára, Abrahám Kálmán építésügyi és városfejlesztési, Puja Frigyes külügy-, Sághy Vilmos belkereskedelmi, Soltész István kohó- és gépipari, Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, valamint a politikai és a társadalmi élet több más vezető személyisége. Ott volt a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője, köztük Vlagyimir Jakovlevics Pavlov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, továbbá a Szovjet—Magyar Baráti Társaság küldöttsége Vitalij Alekszandrovics Zsukov, az SZKP vologdai területi bizottságának titkára, az SZMBT területi tagozatának elnöke vezetésével.

Az Aida nagysikerű díszelőadásán szovjet vendégművészek léptek fel.

Repülőgép-eltérítés

Fegyveres légikalózok csütörtökön hatalmukba kerítették az „Avensa" venezuelai légitársaság DC–9 utasszállító repülőgépét, és arra kényszeritették a pilótát, hogy Kubába repüljön. A Caracas és Puerto Ordaz között közlekedő gép a holland Antillákhoz tartozó Curacao-szigeteken leszállt üzemanyag-felvétel céljából, majd továbbrepült és a legfrissebb jelentések szerint megérkezett Havannába. A gép fedélzetén tartózkodó 57 utas és öttagú legénység épségben van. A venezuelai légitársaság, amely felvette a kapcsolatot az ország külügyminisztériumával, közölte, hogy a géprablók hárman vannak, és a repülőgép felrobbantásával fenyegetőztek arra az esetre, ha a pilóta nem teljesiti kívánságaikat.

LAPZÁRTA

Tegnap délután a pécsi városi sportcsarnokban 800 néző előtt megkezdődtek a PMSC rendezte „Októberi Forradalom '80" elnevezésű nemzetközi férfi kézilabda torna küzdelmei. Az első mérkőzésen a PMSC a vártnál nehezebben győzte le a Dunaújvárosi Kohászt, az NB I. újoncát. Főleg a hajrá volt izgalmas, de végül is két gól előnyt meg tudtak tartani a piros-feketék. A nap legérdekesebbnek ígérkező mérkőzésén a magyar bajnok, a Budapesti Honvéd, a román bajnokság 3. helyezettjével, a Politechnika Temesvár csapatával mérkőzött. Kovács Péterék szoros első félidő után a második játékrész elején elhúztak és a vártnál biztosabban nyertek a sok helyzetet kihagyó vendégek ellen.

PMSC—Dunaújvárosi Kohász 32:30 (20:16). V.: Somhegyi, Szendrei. Legjobb dobók: Érsek (5), Kedves (5), Taskó (5), Koleszár (5), ill.: Kolics (11), Vura (7), Jezsek (6). Bp. Honvéd—Politechnika Temesvár 25:20 (11:10). V.: Kisgadó, Kócizán. Ld.: Kovács P. (6), Cseri (5), Szőke (4), ill. Süket (5), Knuff (4), Arghir (3), Gunnesch (3).

A torna mérkőzései ma folytatódnak, majd szombaton fejeződnek be, amikor is a PMSC —Temesvár mérkőzés előtt elbúcsúztatják a pécsiek három visszavonult játékosát, Ágostont, Harmatot és Herbertet.

*

A 66-os főközlekedési út (Pécs–Kaposvár) árpádtető és Pécs közötti szakaszán, Pécs felé jövet az út jobb oldalán 10 méter hosszban a töltésrézsű megcsúszott, melynek helyreállitása folyamatban van. A KPM kéri a járművezetőket, hogy az e szakaszon kihelyezett táblákat vegyék figyelembe és óvatosan közlekedjenek.

Kommentár

Reagan győzelmének világvisszhangja

Nem a Reagan iránti hatalmas rokonszenv, hanem a carteri politika kudarca okozta a földcsuszamlásszerű választási eredményt az USA-ban – így sommázhatók a szovjet lapok első kommentárjai. Természetesen azt sem hallgatják el a washingtoni és a New York-i tudósítók, hogy az amerikai politikában tapasztalható nagyfokú jobbratolódás, a konzervatív felfogás térhódítása is testet ölt Ronald Reagan győzelmében. Lényegre tapintott Valentyin Zorinnak, az ismert Amerika-szakértőnek a szovjet televízióban elhangzott eszmefuttatása, amelynek a lényege: a hatalmon levő elnök politikája általában eltér a választási kampányban használt retorikától.

New Yorkban, az ENSZ berkeiben nyugtalansággal fogadták Reagan győzelmét. A világszervezetben főleg a jelentős nemzetközi viták jövőbeni sorsát – például Dél-Afrika és a palesztin-kérdés – illetően merültek föl aggályok.

Míg Izraelben megelégedéssel és örömmel fogadták a republikánusok jelöltjének átütő sikerét, addig az arab világ első hírmagyarázataiból aggodalom és keserűség olvasható ki. Mindenekelőtt az nyugtalanítja őket, hogy Reagan közismerten szoros kapcsolata a cionista lobbyval új feszültség – forrásává válhat, s tovább nehezítheti a palesztin-kérdés megoldását. A bejrúti és a damaszkuszi lapok rámutatnak: Reagan a kampányban feltétel nélküli támogatásáról biztosította a Begin-kormányt, s a jövőben bizonyára elkötelezettebben viszonyul majd Izraelhez, mint elődje.

Bonnban nem titkolt meglepetést keltett az amerikai választások eredménye, főként a republikánusok győzelmének aránya. Bölling kormányszóvivő szerint bizonyos külpolitikai kérdésekben, például a SALT–II megítélésében az NSZK kormányának véleménye eltérő attól, amit Reagan a kampányban kifejtett.

Brit munkáspárti politikusok annak az aggodalmuknak adtak hangot, hogy a nyugati világ vezetése egy külpolitikai és országos vezetési kérdésekben járatlan ember kezébe került. A BBC első hírmagyarázata hangsúlyozza: az amerikaiak a változásra szavaztak, mert kiábrándultak Carterből.

Párizsban feltűnést keltett a Giscard elnökhöz közelálló Michel Poniatowski volt belügyi államminiszter tv-nyilatkozata. Szerinte Carter idején felborult a nemzetközi egyensúly és az USA vesztett súlyából, ezért ő megkönnyebbüléssel fogadta Reagan győzelmét. Ugyanakkor francia szocialista párti politikusok a SALT-szerződések sorsa fölötti aggodalmuknak adtak hangot.

NATO-diplomaták Brüsszelben megelégedéssel fogadták az amerikai választások eredményét, amelytől az USA politikikájának megszilárdulását és egyenletesebbé válását várják.

Pekingben a Zsenmin Zsipao azt írta: Reagan ez idő szerint „mérsékelt és pragmatikus" politikus, mert a kampány során konzervatív nézeteinek többségét módosította. A kínai külügyminisztérium szóvivője a két ország közötti kapcsolatok további kedvező fejlődése iránti reményét fejezte ki Reagan megválasztásával kapcsolatban.

Indira Gandhi indiai kormányfő Reaganhez intézett jókívánságaiban reményét fejezte ki, hogy a két ország kapcsolatai a következő négy évben tovább mélyülnek. Pik Botha dél-afrikai miniszterelnök nyilatkozatában óvott a „túlzott derűlátástól" abban a tekintetben, hogy milyen előnyöket jelenthet országa számára Reagan megválasztása.

Közismert, hogy a tőzsdék mindig élénken reagálnak világpolitikai eseményekre. Nos, a New York-in a növekvő bizalom jegyében erőteljes emelkedésnek indult a részvények árfolyama, Tokióban viszont kizárólag a hadiipari részvények cseréltek gazdát jóval magasabb áron.

Gyapay Dénes

Erősödő testvérkapcsolatok

A közelmúltban Baranya megyei pártküldöttségek jártak Szlivenben és Lvovban. E látogatások tapasztalatairól nyilatkozott Lukács János elvtárs az MSZMP Baranya megyei bizottsága első titkára Mitzki Ervinnek a Dunántúli Napló főszerkesztőjének.

Beszélgetés Lukács János elvtárssal, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága első titkárával

A Baranya megyei pártküldöttség tagjai Lvovban a város fejlesztési terveivel ismerkednek

– Milyen alkalmakhoz, politikai rendezvényekhez kötődtek ezek a látogatások?

– Négy szocialista ország megyéjével van állandó kapcsolatunk. Ezek közül közel két évtizedes múltra tekint vissza Szovjetunió Lvov területével és Jugoszlávia Eszék megyéjével, viszonylag rövidebb időre a bulgáriai Szliven és az NDK Schwerin megyéjével kialakult együttműködés. Legutóbb hazánk felszabadulása 35. évfordulója, április 4-e alkalmával jártak nálunk testvérmegyéinkből küldöttségek és akkor ismételten áttekintettük kapcsolataink alakulását. A Baranya megyei pártküldöttségek látogatásai alapvetően munkajellegűek voltak, melyek keretében lehetőségünk nyílt a lvovi és a szliveni megyei pártbizottságok sokoldalú irányító, szervező tevékenységének tanulmányozására. Lvovban például elsősorban a gazdaságszervező munkával, a gazdasági élet pártirányításával, Szlivenben pedig főként az agráripari komplexumok létrehozásával és tapasztalataival ismerkedtünk.

Ugyanakkor részt vettünk különböző politikai rendezvényeken. Így Szlivenben szeptember 9-én Bulgária felszabadulása 36. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken, Lvovban október 6–10. között szervezett szovjet–magyar baráti hét rendezvényein. Mindezek lehetővé tették, hogy széles körben találkozhattunk testvérmegyéink dolgozóival. Ezek a találkozások lehetőséget biztosítottak számunkra arra is, hogy ismerkedjünk az ott élő emberek életével, munkájuk eredményeivel, gondjaival. Mint pártküldöttségek természetesen a pártélet több kérdéséről is folytattunk hasznos beszélgetéseket és cseréltük ki tapasztalatainkat. Mindkét helyen áttekintettük együttműködésünket, kapcsolataink alakulását, együttesen megállapíthattuk, hogy ezek szervezettek, rendezettek, sokoldalúak, a korábban kötött megállapodások szellemében fejlődnek.

– A találkozások során részleteiben hogyan minősítették a meglátogatott testvérmegyénkben az együttműködés alakulását, további erősítésének lehetőségeit?

– Népeink barátságának elmélyítésében, fejlesztésében az együttműködés szélesítésében az ilyen testvérkapcsolatoknak megvan a jelentősége. Elsősorban azért, mert lehetőséget biztosítanak arra, hogy kölcsönösen, közelebbről megismerkedjünk a szocialista társadalom építésének tapasztalataival, a termelő, fejlesztő munka eredményeivel, az ellátás kérdéseivel és a kulturális nevelőmunkával. Testvérkapcsolatainkon belül ezért kiemelt figyelmet kap a pártszervek együttműködése, a tapasztalatok cseréje. Örvendetes, hogy az együttműködés más területeken is erősödik, szélesedik.

A pártbizottságok mellett az állami szervek, mindenekelőtt a tanácsok, a társadalmi és tömegszervezetek vezetőinek találkozói az elmúlt évek során rendszeressé váltak. Ugyanezt tapasztaljuk a megyei pártsajtó, a rádió, a televízió és szélesedő mértékben a különböző gazdasági és kulturális intézmények között is. A lvovi pártbizottság vezetőivel együtt elismeréssel szólhattunk például arról a gazdag tartalmi együttműködésről, amely a Mecseki Szénbányák és Cservonográd bányászai, a két helyi sörgyár kollektívája, az Orvostudományi egyetemek kutatói és hallgatói között alakult ki.

Lvovban most is tapasztaltuk, hogy igen nagy az érdeklődés hazánk, és ezen belül megyénk mezőgazdasága, a bevezetett termelési rendszerek, a háztáji és kisegítő gazdaságok tevékenysége iránt. Ezért mindkét részről továbbra is ösztönözzük a mezőgazdasági szakemberek találkozóit. Visszatérve a bányászatra; Lvov megyében nagy volumenű és fejlett szénbányászat van. Most a Mecseki Szénbányák fejlesztésének időszakában különösen időszerűsége van a tapasztalatok cseréjének, az együttműködésnek. Hasonlóképpen nagyon fontosnak tartjuk kölcsönösen a tudományos kutatások eredményeinek megismerését és a lehetőségek szerinti hatékonyabb alkalmazását.

Szélesednek kulturális kapcsolataink is. Lvovból több művész, kulturális együttes járt már eddig Baranyában és most látogatásom idején a magyar–szovjet barátsági héten a Mecsek ének- és tánc-együttes mutatta be több helyen műsorát.

Szliven és Baranya kapcsolatairól is azt mondhatom, hogy rendezettek, a pártszervek mellett itt is kialakultak a szakszervezet, a KISZ, a népfront és a tudományos egyesületek, különösen az MTESZ kapcsolatai.

Az ipari és mezőgazdasági termelés számos kérdésében változatlanul nagy a kölcsönös érdeklődés. Ebből fakad, hogy rendszeresek a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalatcseréi. Összességében a mostani találkozásaink során is arra a következtetésre jutottunk, van mit és kell is tanulnunk egymástól. Történelmi múltunk is sok vonatkozásban egybekapcsolja testvérmegyéinket, van lehetőségünk és feladatunk a forradalmi hagyományok közös ápolására. Ezek sorából szeretném kiemelni a német fasizmus elleni hősi küzdelem emlékeit, melynek méltó tiszteletével találkozhattunk a meglátogatott városokban és ezeket örökítettük meg mi is a hősök temetőiben, múzeumokban.

Megbeszéléseink során egyetértettünk abban, hogy vannak még lehetőségeink kapcsolataink további erősítésében. Mindenekelőtt azok tartalmának gazdagításában, a megyei szervek mellett az üzemek, intézmények közötti kapcsolatok szélesítésében, munkánk jobbítását szolgáló együttműködésünk fejlesztésében.

– A látogatások során, melyek voltak küldöttségeink számára a legemlékezetesebb események, amikre szívesen emlékeznek vissza?

– Hagyományosan jó barátságunkból fakadóan Szlivenben és Lvovban is küldöttségeinket nagy szeretettel és tisztelettel fogadták, körültekintően szervezték meg programjainkat. Bárhol is jártunk, beszélgetéseinket a nyíltság és őszinteség jellemezte. Mint már említettem, látogatásainknak elsősorban munkajellege volt, alapvető célunknak az újabb tapasztalatok gyűjtését, a véleménycserét tartottuk, mégis ezek együttesen olyan sok élményt jelentettek, melyek útjainkat felejthetetlenné teszik. Nagy hatással volt ránk, hogy mindkét testvérmegyénkben mélyen felelősségteljes, tervszerű munka folyik a társadalomépítő feladataik elvégzése érdekében.

Mindkét területen, látható eredménnyel, igen nagy erőfeszítéseket tesznek az emberek élet- és munkakörülményeinek javításáért, az ellátás, szolgáltatás jó megszervezéséért. A munkásközösségeknél tett látogatásaink során szervezettséget, lelkesedést, eltökéltséget tapasztaltunk. Ugyanakkor azt is láthattuk, hogyan igyekeznek leküzdeni nehézségeiket. Lvovban az idén a rossz időjárás, a sok csapadék nagy károkat okozott a mezőgazdaságnak, és ez most nem kevés gondot jelent számukra. Az ellátásban azonban ennek ellenére nincs fennakadás.

Felkeltette figyelmünket, hogy mindkét testvérmegyénkben milyen nagy figyelmet fordítanak az ifjúság kommunista nevelésére. A hazaszeretet, a szocialista hazafiság és az internacionalista érzelmek számos megnyilvánulásával találkozhattunk az ünnepeken és a hétköznapokon egyaránt. Nagy gondot fordítanak a forradalmi tradíciók hagyományos ápolására. A kommunista és munkásmozgalom harcait megörökítő múzeumok megtekintése mellett részt vettünk többek között a lvovi területen a „Koltói Hősök" emlékművének avatásán, akik hősi küzdelmekben vesztették életüket Nyugat-Ukrajna felszabadítása során. Itt találkoztunk olyan veterán katonákkal, akik részt vettek Magyarország felszabadításáért folyó harcokban, közülük egy nyugalmazott tábornokot meghívtunk, hogy látogasson el Baranyába, ismerkedjen meg megyénk dolgozóinak életével, munkájával. Szlivenben a város lakosságával együtt ünnepeltük meg a felszabadulásuk évfordulóját, végignéztük a dolgozók színpompás, lelkes felvonulását.

– November 7-e nemzeti ünnepünk, egyben internacionalizmusunk erősítésének szimbóluma is. E nemes érzés fejlesztéséhez hogyan járulhatnak hozzá testvérmegyei kapcsolataink?

– A szovjet néppel, a szocialista országok közösségével, a világ sok millió emberével együtt, mi is megünnepeljük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját. Ápoljuk, forradalmi hagyományaink sorában tartjuk számon azokat az eseményeket, amelyek bennünket 1917 októberéhez fűznek. Kommunista pártunk megalakulását, a Magyar Tanácsköztársaság létrejöttét, a magyar internacionalisták küzdelmeit, hiszen ezek voltak a magyar nép első válaszai, több mint 60 évvel ezelőtt a Nagy Október hívó szavára. Hazánk felszabadulása után a forradalmi szellem elvezetett ahhoz, hogy a magyar nép saját kezébe vehette a sorsa irányítását, megnyílt a szocialista társadalom építésének lehetősége. November 7-i megemlékezéseinkhez hozzátartozik, hogy tiszteletünket és kegyeletünket rójuk le népünk szabadságáért hősi halált halt szovjet katonák emlékművei előtt. Az ünnephez kötődnek a két nép barátságát kifejező olyan rendezvények, ez évben például a szovjet kultúra napjai, amelynek Baranya megyei eseményei is vannak. Mint barátainknál, nálunk is régóta gyakorlat, hogy ezt az ünnepet, november 7-ét, szintén munkasikerekkel köszöntjük, a jó munka elismerésével összekapcsoljuk. Szép hagyomány, hogy azok, akik a termelő- és a szellemi munkában élenjárnak, kitüntetésben, elismerésben részesülnek. A szocialista közösségben a barátság kötelez. Az azonos eszmékben, társadalmi berendezkedésen, politikai célokon alapuló barátság és együttműködés megköveteli, hogy népeink szorosan együttműködve, a maguk területén sikeresen oldják meg a szocialista társadalom építésének feladatait. Országaink vezetői többször hangsúlyozták, hogy testvérpártjaink felelősek mindenekelőtt munkásosztályuknak, népüknek, de a szocialista közösség, a nemzetközi munkásmozgalom előtt is tevékenységükért.

Ezért a mi munkánkban a testvérmegyékben szerzett tapasztalatokat úgy kell hasznosítani, barátságunkat úgy lehet igazán tovább erősíteni, ha pártjaink kongresszusainak határozatait, az előttünk álló feladatokat minél eredményesebben valósítjuk meg. Fegyelmezett, jól szervezett munkára van tehát szükség minden területen. Megyénk dolgozóinak internacionalista magatartását is kifejezi az a tudatos, szorgalmas munka, amely napjainkban folyik a szénbányászok körében, a többletszén biztosításáért, pótműszakok vállalásával is. Helytállnak a mezőgazdaság dolgozói a gazdag termés betakarításában és a jövő évi jó termés megalapozásában. Ez a felelős magatartás jellemzi napjainkban a termelőmunka más területein dolgozó kollektívákat, a fejlesztésben, a beruházásokon, az ellátásban, szolgáltatásban tevékenykedőket és a szellemi élet dolgozóit.

Ez lehet csak – a még jobban végzett munka – egyedüli útja céljaink elérésének, meglevő gondjaink enyhítésének. És „November 7." így válhat internacionalizmusunk további erősítésének szimbólumává.

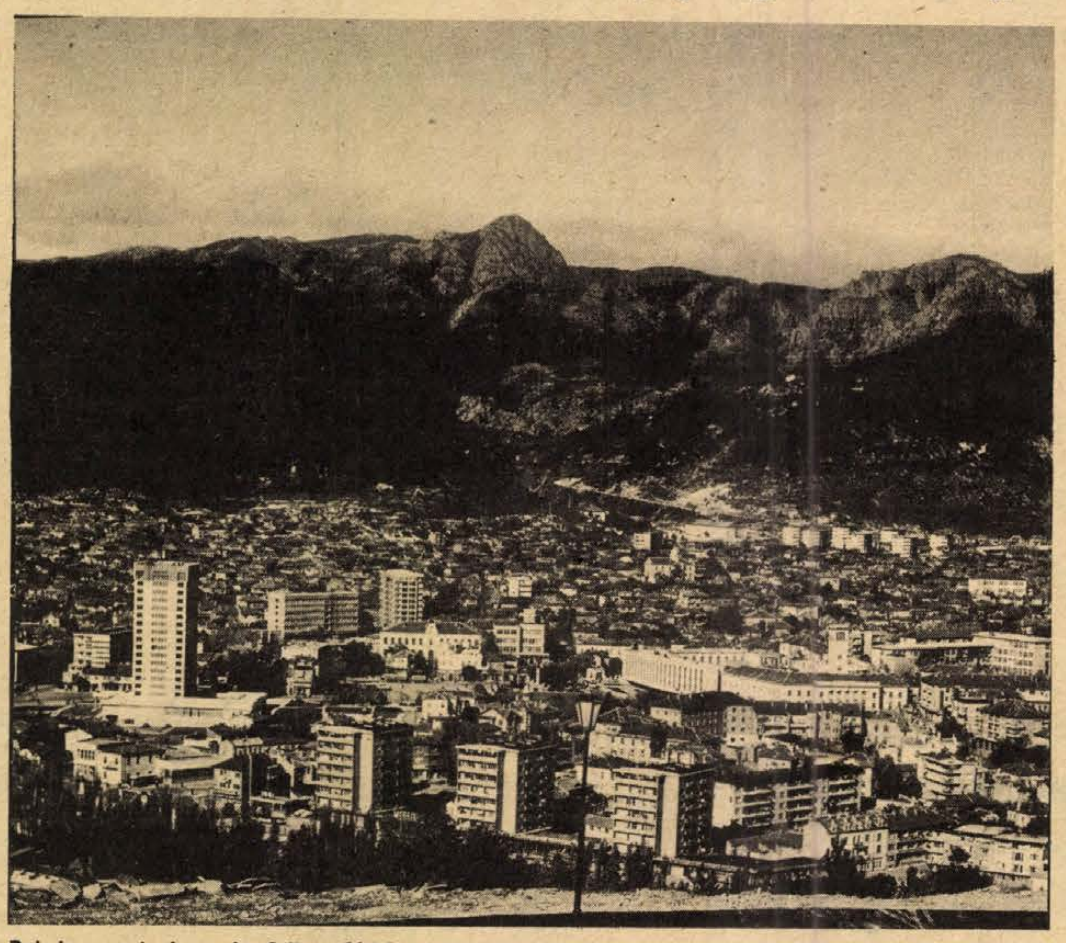

Bolgár testvérvárosunk, Szliven látképe

A kiváló munka elismerése

Munka Érdemrend arany fokozat

Nagy Zsigmond

Egy percig sem tagadja, hogy az új technika bevezetésének időszakában az emberek idegenkedtek a korszerű gépektől. De Nagy Zsigmondot nem olyan fából faragták, hogy meghátrált volna. Bebizonyította társaival, hogy a gumikerekes technológiával olyan teljesítmények érhetők el, amelyekről évekkel ezelőtt álmodni sem mertek.

Nem véletlen, hogy tavaly októberben őt, a 36-os csapat vezetőjét hívta magához a IV-es üzem vezetője. Nagy Zsigmondnak egy kikötése volt: kapjon szabad kezet az emberek kiválasztásában, továbbá az új, nagyteljesítményű vágathajtó mellett a fejtésekben gépek is dolgozhassanak, tehát így váljon komplexszé a technológia. Szinte napok alatt húsz főt válogatott össze és a korábbi háromfős egy műszakos csapat egyik napról a másikra átállt a több műszakos termelésre. Ma már mindenki előtt elismert: bevált a komplex technológia a MÉV IV-es üzemében.

Több mint egy évtizede ismerjük egymást. A valamikori egyes üzemben találkoztunk először: ahol az 1-es csapat vezetője volt éveken át. Az ifjúsági kollektíva eredményeire hamar felfigyeltek, a vállalat egyik legjobb brigádjaként emlegették őket annak idején.

— Nehezen indult az életem. Apámat nyolc-, anyámat pedig tizennégy évesen vesztettem el. A nagybátyám vett magához és Pestre vitt Hajdúhadházáról. De valahogy nem éreztem jól magam, hogy mindenki segíteni akart rajtam. A Bajcsy-Zsilinszky utcai toborzóiroda előtt ólálkodtam nap mint nap. Aztán gondoltam egyet és lementem Komlóra. Ötvenkilenc augusztusában már a vájáriskola tanulója voltam. Hatvankettő márciusában harminckettedmagammal elővizsgázottak. ként kerültünk az Uránhoz. Tizenkét évet dolgoztam az egyes csapaton és egy évtizeden át az egyes üzemben. De sok kapát és szívlapátot koptattunk el! Abban az időben még nem ismertük a rakodógépet és fogalmunk sem volt arról, hogy évek múltán távirányítással működtetjük majd az LB rakodókat a négyes üzemben.

Nagy Zsigmond és brigádja évről évre legalább harminc fiatalt tanított be, akik később más csapatokon dolgoztak tovább. A fiatalokkal való foglalkozás mindig is a szívügye volt amellett, hogy éveken át a négyes körlet pártalapszervezetének titkáraként is dolgozott. De hát nem csoda, hiszen még ő is fiatal, innen a negyvenen.

Salamon Gyula

Munka Érdemrend arany fokozat

Dr. Sárvári János

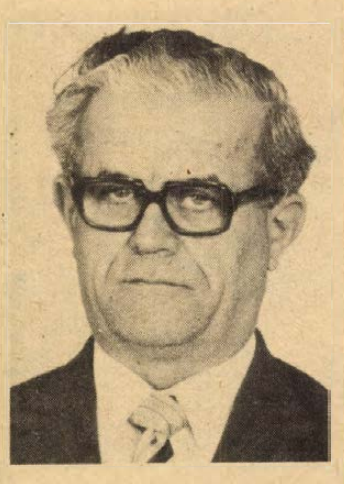

Apja vasúti pályaőr volt, őt is a vasút, a forgalom vonzotta. A bal szeme miatt nem vették fel. Megpróbálkozott a majsi jegyzőségen... Nemsokára jegyzőgyakornok lett. Ennek már több mint negyvenegy éve — emlékezik dr. Sárvári János, a Pécsi megyei város Tanácsa vb-hivatalának elnökhelyettese.

Visszakanyarodunk 1946-hoz, amikor hazatért a hadifogságból.

— Ibafán, majd Pellérden lettem segédjegyző. Az új tanácsok megalakulásakor 1950-ben az alsófokú igazgatás bázisai a járások lettek, engem a pécsváradihoz helyeztek. Adóügyekkel, költségvetési és gazdálkodási teendőkkel foglalkoztam, majd osztályvezető lettem. Testreszabott feladatok, jó munkatársak, és felettesek, nehéz, de sikerélményt adó munka.

— Mikor került Pécsre?

— Amikor 1959-ben pénzügyi osztályvezetőnek hívtak a II. kerületi tanácshoz. A korábban megalakított kerületi tanácsok kezdtek már olajozottan működni, ránk is egyre több munka várt, akkor kezdtük szervezni — igaz, csak ötletszerűen — a társadalmi munkaakciókat. A Bimbó utcai óvoda például a Szénbányák tervezője, Klausz Tibor és az építési részlegük áldozatvállalásával készült el, kifogástalan minőségben. Ez is meggyőzött arról, hogy a városban mennyi tettvágy szunnyad kiaknázatlanul. Azóta de sok mindent valósított meg a város az üzemek, intézmények, kollektívák és szocialista brigádok összefogásával.

Közben folyton tanult: pénzügyesként elvégzett egy sor közép- és felsőfokú tanfolyamot, megszerezte a jogi diplomát. A II. kerületi tanács elnökhelyettese, majd tíz éve az I. kerületi tanács elnöke lett.

— Ezek voltak talán a legnehezebb tanácsi éveim. Megszűnt az önálló kerületi tanács és hivatalként mindössze igényközvetítési szerepük volt... Tavaly, az alsófokú igazgatási rendszer átszervezésével a vb-hivatal elnökhelyettese lettem, azóta kizárólag csak hatósági feladatokat kell ellátnunk, az anyakönyvezéstől egészen a szabálysértésig.

— Jövőre nyugdíjba megy.

— Van Pellérden családi örökségként egy kis szőlőm, de a közigazgatástól nyugdíjasként se szeretnék megválni. Két közigazgatási korszerűsítő témát dolgoztam ki eddig a helyszíneléssel és a városkörnyékkel kapcsolatosan, ez utóbbit dr. Bérczesi Ferenccel közösen a Pécsi Akadémiai Bizottságnak. Úgy érzem, van még további tennivaló.

M. L.

Munka Érdemrend ezüst fokozat

Kemény Lajosné

Kicsit mindig zavarban vagyok, ha kitüntetettekről kell rövid, de tömör portrét írni, mert ilyenkor inkább az adatok gyűlnek hirtelenében össze. Kemény Lajosnéval kapcsolatban pedig különösen gazdag élet- és pályaképről számolhatok be, amit ő viszont így fogalmazott meg:

— Szeretem a munkámat, ezért dolgozom ezen a területen 1954 óta egyfolytában. De itt az iskolában is tudnék legalább öt kollégát megnevezni, aki szerintem ugyanúgy megérdemelné a kitüntetést, mint én.

A budapesti tanítóképző után vidékre ment tanítani Kemény Lajosné és 1959-ben telepedett le férjével Villányban. Az évek során beiratkozott a Pécsi Tanárképző Főiskolára is és így lett mezőgazdasági—pedagógia szakos tanár. Kézimunka-szakkört vezet a művelődési házban időseknek és fiataloknak, községi tanácstag, az iskola párttitkára, évekig vezette az iskola úttörőcsapatát. Ennyit az adatokról.

— Hogy miért maradtam itt Villányban budapesti létemre? Még 1959-ben volt egy fölmérés Baranyában és akkor szintén megkérdezték ezt tőlem. Villány szép, s ami a legfontosabb, megtaláltam a helyemet benne. Az iskolában, a falu életében. Különben képzős korombon tanyára vágytam. Igaz, ez az ötvenes évek elejének a romantikája is volt, szinte belénk nevelték. De sohasem akartam városban tanítani, mert ott elsikkad az embert körülvevő szeretet, ami egy faluban intenzíven átélhető.

— Sokan a kultúra hiányára hivatkozva nem vállalják a vidéki életet. Önnek ez nem okozott nehézséget?

— Nagyon szeretem a fiatalokat, de ezért az egyért haragszom rájuk. Mert aki erre fogja rá a húzódozását, az nem mond igazat. Falun is van könyv, lemez, be lehet menni a városba színházba, kiállításra.

A folyosón megnézzük a tablókat és fellapozzuk a számtalan csapatnaplót. Egy rajt most is vezet Kemény Lajosné, mert a tanítás mellett az „úttörőzés" a kedvence. A romantikus programokat össze tudja egyeztetni a komoly munkával és bizonyára ez a titka, hogy a villányi úttörők magas kitüntetéseket nyernek és élvezik az úttörőéletet.

Kemény Lajosné picit eltűnődik, szeretettel nézegeti az elmúlt évek tablóit, amelyek az ő életének is alkotó, döntő részei:

— És ami még nagyon jólesik, hogy katonaviselt diákjaim is felkeresnek, leveleket írnak, beszámolnak családjukról, s ezeket a szép dolgokat semmiért nem cserélném el.

Barlahidai Andrea

Munka Érdemrend ezüst fokozat

Czvetkovics János

Géplakatos az eredeti szakmája, később gépésztechnikusnak tanult, s 14 év óta a Szigetvári Konzervgyár 3. számú üvegzáró garnitúrákat készítő üzemének vezetője. Előtte hosszú ideig pártmunkásként és vállalati igazgatóként dolgozott Czvetkovics János.

Bár Pécsett született, tősgyökeres szigetvárinak vallja magát, s joggal: az 1700-as évekre visszamenőleg ismeri a családfáját. Szépapjáról írja a krónika, hogy hajdan deresre húzták, huszonötöt mértek rá. A verés, a megaláztatás után nem állt többé talpra, hamarosan meghalt. Czvetkovics János édesapja is lázadt a nélkülözés, a sanyargatás ellen — a szervezett munkások soraiba tartozott. Tőle és társaitól tanulta a jobb sorsért való küzdelem értelmét a fiatal Czvetkovics János, s húszévesen, 1945-ben belépett a pártba.

Rövidesen pártiskolára küldték. Harminc évvel ezelőtt mint községi párttitkár, s mint a községi képviselő testület tagja szervezte az első tanácsot. Őt is községi és járási tanácstagnak választották, s azóta folyamatosan képviseli egy körzet — ma a 22-es — lakóit. Tizenhárom éven át a végrehajtó bizottságnak is tagja volt. Jelenleg a Szigetvár városi Tanács ügyrendi bizottságának elnöke.

— Mit gondol, milyen tanácstagnak, embernek ismerik önt?

— Úgy hallottam, többen makacsnak tartanak. Én szívesen vállalom is ezt, mert kitartóan vitatkozom, ha úgy vélem, hogy igazam van.

— Mikor és hova továbbítja a választópolgárok problémáit, kéréseit?

— Ez attól függ, hogy hány embert érint. Kisebb közösség esetén többnyire az illetékes szakigazgatással beszélek. Ha olyan a szervezés, ami szinte az egész várost érinti, akkor a nyomaték kedvéért többnyire a tanácsüléshez is fordulók.

Nemrég arról volt szó, hogy betonkeverő telepet létesítenek az építők az ő körzetükben. Sorra jöttek hozzá a lakók, hogy féltik a kiskertjüket a szálló portól. Mivel a körzete itt van a város központjában, úgy gondolta, hogy a telep építésének megakadályozása több, mint az ő körzetének érdeke. A tanácsülés egyetértett vele, a telepet külső területen létesítették.

A tanácstagok soraiban egyre több a fiatal. Mi az, amire szívesen tanítaná őket?

— Képzett felnőttek ők, akiktől időnként mi idősebbek is tanulhatunk. Legszívesebben nagyobb lelkesedésre, törekvésre biztatnám őket. Így érezhetik meg a közéletiség nagyszerűségét, egy-egy elintézett feladat sikerélményét, ami mindig megújítja a tettrekészséget.

T. É.

Munka Érdemrend bronz fokozat

Peischer Jakab

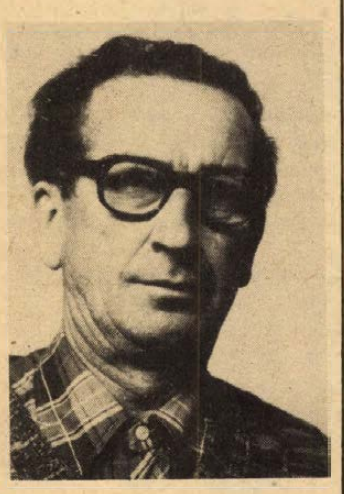

Az erdősmecskei gránitbányát 1914-ben nyitották meg, majd 1929-ben leállt, mivel a követ nemigen vásárolták. A termelés csak 1951-ben indult meg.

Az 51 éves Peischer Jakab bányamester és robbantásvezető, valamint párttitkár a legutóbbi nyitás óta dolgozik a DÉLKŐ egyetlen szürkegránitbányájában. A kőbányászat nem volt idegen a számára, hiszen apja is kőbányászként kereste kenyerét.

— Az irodában legfeljebb félórát tartózkodom reggel negyed héttől, hogy az adminisztrációs teendőimet elvégezzem. Az üzemünk mindössze harmincfős és a többiekkel együtt egész nap kint vagyok. Emellett ellátom a párttitkári teendőket a hatfős üzemi alapszervezetünkben most már a harmadik ciklusban.

Munkahelyük az északi kitettségű bányaudvarban a toronymagas sziklafal talpa, ahol a negyven méter magas fejtésben vagonnagyságú tömbök sorakoznak. Az erdősmecskeiek kemény, a fagynak is ellenálló építésköve keresett Baranyán kívül Tolna és Bács-Kiskun megyében is, mivel a legközelebbi bányákban, így Komlón és Nagyharsányban csak zúzott követ kínálnak. A Marx és a Ságvári szocialista brigád évente átlag százezer tonnát termel ki.

— Súlyos problémánk, hogy nem szegődnek hozzánk a fiatalok, mert a nálunk kínált havi 3000—3500 forintot megkeresik a környékbeli tsz-ekben is. Ezt az utóbbi 4—5 évben tapasztaljuk. Hosszú évek óta csak négy fiatalt tudunk alkalmazni. A lassan három évtizede itt dolgozók átlagéletkora viszont ötven év. Egyébként nagy lehetőségek előtt állunk, mivel az Országos Kőfaragó Vállalat szeretné, ha a jövőben tömb- és díszkövet szállítanánk. A tömbgránitot hazánk jelenleg Svédországból hozza be: ezt az importot hivatott kiváltani a bányánk.

Elismeri, hogy nagyon nehéz munkásként vezetni. Gyapjúfonóként, csillésként és részaratóként ilyen funkcióra gondolni sem mert. Könnyebbséget jelent, hogy együtt gyerekeskedett a munkatársaival, így a bizalom és a megértés gyorsan és biztosan alakult ki. Eredményeként a közösségük baráti, majdnemhogy családias.

Másodszor választották a véméndi pártvezetőségbe és ilyen minőségben sokat tesz szülőfaluja, Erdősmecske javára. Falujában szervezi a társadalmi munkaakciókat és gyakran alig jut ideje a közéleti elfoglaltságtól a kiskertre, valamint az állattartásra. A harminc év alatt négyszer részesült Kiváló Dolgozó kitüntetésben.

Csuti János

Kiváló pártmunkás

Unti Lajosné

Unti Lajosné tanítóként kezdte az oktató-nevelői munkát 1951-ben, Hímesházán, de a tanulást sem hagyta abba. Elvégezte a tanárképző főiskolát, s szerzett magyar—történelem szakos diplomát. Pécsváradra, jelenlegi iskolájába 1964-ben került, s azóta vallja pécsváradinak is magát.

A tanári szobában beszélgetünk, nem zavar senki. A tantermekben folynak az órák, Unti Lajosné a következő órára készül:

— A hetedik cébe megyek, a téma: az első munkásmozgalmak a XIX. században...

Mint mondja, szigorú pedagógusnak tartják a „gyerekei". Ötöst nehezen ad, de elégtelent is ritkán.

— Úgy vagyok vele — mondja —, hogy feleltetés közben is lehet tanítani. Addig nyaggatom, segítem a döcögő felelőt, míg valami ráragad.

Éppen 20 esztendeje párttag, s 1964 óta az általános iskola párttitkára. Sok-sok feladattal, szerteágazó témákkal foglalkozik, s természetesen önmaga nem tudja megítélni, hogy milyen eredménnyel. Az persze jelez valamit, hogy 16 év óta látja el a titkári teendőket, s hogy tagja a nagyközségi pártbizottságnak is.

— Nézze, az én életemet a gyerekek töltik ki — mondja. — Nekem nincs gyerekem, egyedül élek, s mindenem a hivatásom. Akár párttitkárként, akár pedagógusként nézem a dolgokat, mindig azt szeretném, hogy valamiféle többletet kapjanak a tanítványaim. S nemcsak szakmai tudásról beszélek most, hanem valamiféle világnézeti orientálásról is... Egy pedagógus sokat tehet, de sokat is ronthat e tekintetben.

Az általános iskola épületében néhány éve még középiskolai oktatás is folyt. A pécsváradi volt gimnázium néha-néha még ma is téma.

— Természetesen jó volt, hogy itt helyben, az oktatás folyamatosságát tudtuk annak idején biztosítani. De úgy érzem, hogy már ma kinőttük az iskolát. Az osztályok létszáma magas, s idén már eggyel több első osztályt kellett indítani. Jövőre még több elsősünk lesz.

Untiné, a 7. c osztályfőnöke, hetente egy délután napközis nevelői teendőket lát el, dolgozik a kultúrotthonban is, s a pártfeladatok a nagyközség gondjai-örömei felé is fordítják. Végzi a pedagógusok mindennapi feladatát — este dolgozatokat javít — és közéleti feladatokat lát el.

— Szinte minden napom zsúfolt, de így van ez rendjén. Aki a mozgalmi munkát elkezdi, annak egy idő után ez lételemévé válik. Legalábbis én így vagyok vele.

K. F.

Összehangolt emberi, műszaki, gazdasági követelmények

A liászprogram készítői

Először csak István-akna fejlesztéséről volt szó

A „fejlesztési cél", ahogy hivatalosan a liász-programot, vagyis annak dokumentumait nevezik, hat kötet: több ezer oldal, rajz és más melléklet. Akik készítették, fiatalok és idősek, mérnökök, közgazdászok, számítástechnikai szakemberek. Olcsvári Csaba bányamérnök, a Bányászati Fejlesztési Intézet harminckilenc esztendős munkatársa volt a mecseki szénmedence egyik legnagyobb, vagy talán éppen a legnagyobb fejlesztését kidolgozó team vezetője. Újabban „liász főmérnökséget" szerveztek, amelynek vezető tervezője az ötvenhat éves Szabados Gábor bányamérnök. Talán a címeket nem határoztam jól meg, hiszen a Bányászati Fejlesztési Intézet is alig több, mint másfél esztendős, a liász-programot egy esztendeje kezdték készíteni, az új szervezeti egységet pedig csak most, amikor az Állami Tervbizottság szeptemberben elfogadta a csaknem 18 milliárdos „fejlesztési célt", alakították ki. Azokat szeretném bemutatni, akik a terveket elkészítették, természetesen ez aligha lehetséges anélkül, hogy a munkahelyről ne essék szó.

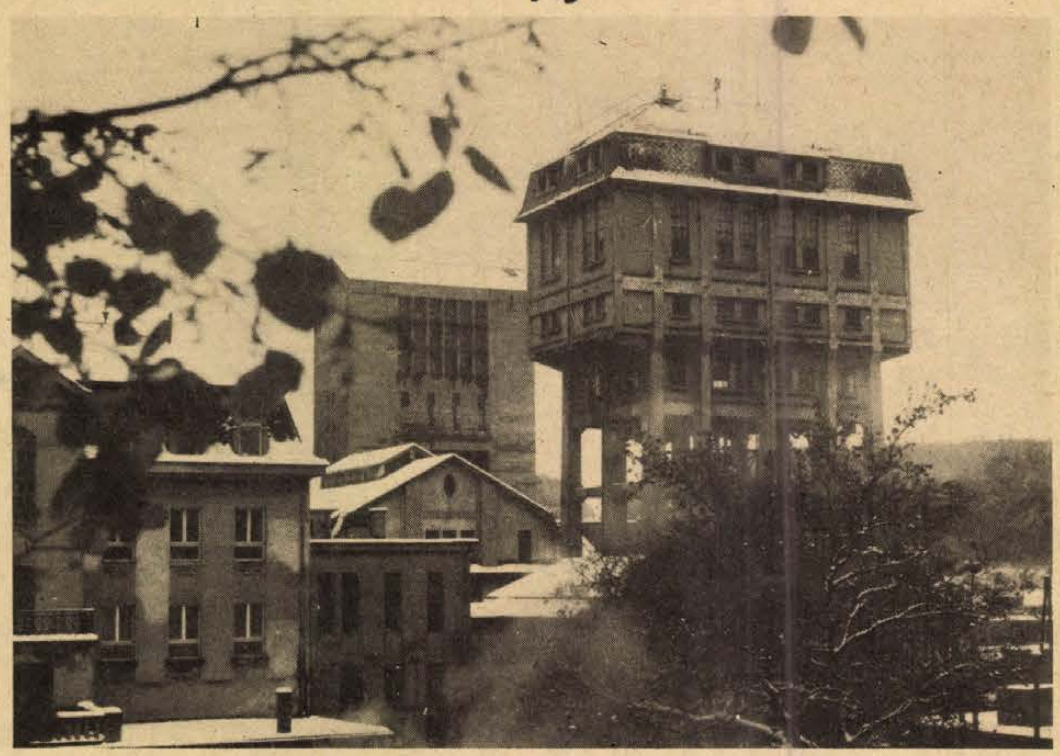

István-akna

Fotó: Kopjár

A Bányászati Fejlesztési Intézet

A Bányászati Fejlesztési Intézetet 1979. január 1-én a Bányászati Kutatóintézet és a Bányászati Tervező összevonásával hozták létre, csaknem ezerkétszáz dolgozóval, hat igazgatóságra osztva. A kutatási igazgatóság például többek között a liász- és az eocén-szenek szénelőkészítését, a barnaszén kokszosítási lehetőségeit, a kohászati ágazatban a liász- és a külföldi szenek felhasználási módjait kutatja, aztán víz- és környezetvédelmi, bányaszellőztetési, a geothermikus energiahasznosítási lehetőségein dolgozik. A fővállalkozási igazgatóság a gazdája a legújabb bánya- és alagútbiztosítási módszernek, az úgynevezett lőtt betonos technológiának. A külföldi partnerekkel is ők tartják a kapcsolatot, közös szellemi és fizikai munkára folynak tárgyalások. A számítástechnikai igazgatóság, termelési igazgatóság és közgazdasági igazgatóság nevében hordja tevékenységének jellegét. A fejlesztési igazgatóság dolgozta ki az „eocén-programot", a recski „rézprogramot" és mostani legnagyobb munkája a liász-program.

A mecsekiek munkája

Furcsának tűnhet, hogy az érc- és szénlelőhelyektől távol, a fővárosban dolgozták ki a fejlesztési terveket. Olcsvári Csaba és Szabados Gábor azonban egyetlen pillanatig sem hagy kétséget afelől, hogy a Mecseki Szénbányák szakemberei kezdettől részt vettek a munkában. Jéger László Kossuth-bányáról, Perczel Jakab Bétáról, Ország Imre Zobákról, Mendl Lajos Pécs-Bányaüzemből, Lafferton Győző Vasas-bányáról, aztán a vállalat igazgatóságán dolgozó Hegybíró Géza, Gajdócsi János, Rudolf Mihály (közben váratlanul meghalt), Tóth Tibor (a tervezés közben súlyosan megbetegedett), oroszlánrészt vállaltak a munkából, miként később Kovács János fejlesztési főosztályvezető és Vedrődi Antal beruházási osztályvezető is.

Aligha lehetséges valamennyiüket számba venni, bemutatni. Például Szeredi Miklós és Zorkó Árpád, a Bányászati Fejlesztési Intézet munkatársai egyetlen, igaz, nagyon fontos részletterven hónapokig dolgoztak. Százszor és százszor végigjátszották, hogy amikor majd Komlóról is a pécsi szénelőkészítőbe szállítják a szenet vasúton, közúton, kötélpályán, esetleg szállítószalagon lehet-e leggazdaságosabban és persze legbiztonságosabban beszállítani. A Zobák diagonál légaknáról 1200 milliméteres gumiszalagon érkezik majd a szén, Vasas-bányáról és Pécs-Bányaüzemből pedig 800 milliméter széles szalag csatlakozik a gerincszalaghoz, amely 4000—8000 tonnás széntárolókon keresztül vezet Pécsre, így sem a bányabeli, sem a szalag üzemzavarai a szénmosó folyamatos működését nem befolyásolhatják.

Sarkalatos pont: a szállítás

Tehát valamennyi komlói bányából az átépítésre kerülő Zobák diagonál légaknán kerül felszínre a szén. Ez a föld alatti szállítási rendszer és az aknaszállítás teljes átformálását követeli. Egyébként az egész liász-program egyik sarkalatos pontja éppen a szállítás optimális megszervezése. A „fejlesztési cél" hat kötete tartalmazza a Pécs-Bányaüzem rekoenstrukcióját, (első kötet), amelyből egyébként az egész program kinőtt. Ugyanis először csak arról volt szó, hogy célcsoportos beruházás keretében megépítik István III-as aknát, amely lehetővé teszi, hogy a két régebbi akna pillérjében lekötött 20 millió tonnányi szenet kitermelhessék. Ebből alakult aztán ki a terv, amelynek célja, hogy a mecseki szénmedence, tízesztendős fejlesztése eredményeként, évi 900 000 tonna közvetlenül kamrába tölthető szénkoncentrátumot állítson elő. Ez persze valamennyi bányaüzem fejlesztését megköveteli, a további kötetekben éppen ennek műszaki, gazdasági és nem utolsósorban emberi követelményeit dolgozták ki. Külön kötet foglalkozik például a szénmosással és -tárolással, az energiaellátással csakúgy, mint a jelzőrendszerekkel, hírközléssel, diszpécserszolgálattal, a számítástechnika alkalmazásával. A javítóbázis és anyagraktározás ugyancsak külön kötetben van, az összefoglaló kötet pedig (ez volt az ATB előtt), a hetedik kötet, amely az állami nagyberuházás eldöntésének alapjául szolgált.

Olcsvári Csaba a bányamérnöki diploma mellé a gazdasági mérnöki oklevelet is megszerezte, először az Országos Érc- és Ásványbányák üzemeiben dolgozott vezető beosztásokban; az eocén-program készítésekor hívták a mostani munkahelyére. Szabados Gábor a diploma megszerzése után Komlón, majd Szászváron dolgozott, ő öt esztendeig dolgozott legutóbb az eocén-programon. Most kéthetenként napokat töltenek Baranyában, a helyszín ismerete, a gyakorlati tapasztalatok nélkül aligha végezhetnének egyetlen számítást is, ami helytálló lenne.

Maximális gondoskodás az emberről

Pedig a „fejlesztési cél" a már említetteken kívül olyan létfontosságú dolgokat tartalmaz, mint a bányaveszélyek elleni leghatékonyabb védekezési módszerek meghatározása, vagy az emberekről való maximális gondoskodás föld alatt és föld felett egyaránt...

Lombosi Jenő

Munkáról, bérről beszélünk

Egyfajta hangulatjelentésnek is felfoghatók a szakszervezetek sorra zajló kongresszusai. A hangulat nem rossz. Erre utalnak a szakszervezeti sajtó tudósításai a kongresszusi vitákról. A vita főként akörül folyik, hogyan tovább a nehezebb gazdasági helyzetben, milyen feladatokat és lehetőségeket nyújt a hatodik ötéves tervidőszak.

A szakszervezeti kongresszusokon tehát elsősorban a munkáról esik szó. A különböző szakmák, ágazatok küldöttei egyrészt összegzik az eredményeket, másrészt nagy felelősséggel tárgyalják és vitatják meg a feladatokat. Természetesen a szakmák sajátos gondjai kerülnek előtérbe, de mindezt az ország, a népgazdaság helyzetével összevetve tárgyalják.

A bányászszakszervezet kongresszusán például a felszólalók szorgalmazták, jobbítani kell a szocialista brigádok tevékenységét, társadalmi hatékonyságát. Elérkezettnek látták az időt ahhoz, hogy a brigádmozgalom egész tevékenységét jobban igazítsák a mai igényekhez. Összhangot kell teremteni a munkaverseny és az újítómozgalom között, és a munkaversenyt is a korszerű igények szolgálatába kell állítani. A MEDOSZ kongresszusán tág teret kapott a minőség kérdése. Csak jó minőségű mezőgazdasági alapanyagból készíthet élelmiszeriparunk jó végterméket, jövedelmező exportcikket. A textilesek kongresszusán hangsúlyozták, a jobb gazdasági munka feltétele a műveltség gyarapítása. A KPVDSZ kongresszusán önkritikusan szóltak arról, hogy a jelenlegi helyzetben a kereskedelmi dolgozóknak még többet kell tenniük azért, hogy a vevő olyan árut kapjon, amilyet keres, jó minőségben, elfogadható áron. Mindezek csak kiragadott részletek, a beszámolók és a hozzászólók sokféle megközelítésben beszéltek a munkáról.

A szakszervezeti kongresszusokon természetesen szó esett az életszínvonalról, a szükséges bérfejlesztésekről is. A bányászküldöttek például elismerően szóltak a bányaiparban dolgozók bérének növekedéséről, de egyben szükségesnek tartják, hogy a bányászok kiemelt bérezésének megtartása érdekében további intézkedéseket tegyenek, folytatódjék a bányászlakásépítési-akció. A bőrösök szóvá tették, béreik még mindig elmaradnak a szocialista ipar átlagához képest, de magán a könnyűiparon belül is. Elégedetlenségüknek adtak hangot az állami gazdasági dolgozók is, átlagbérük az iparhoz viszonyítva öt százalékkal elmarad. A bérrendezés szükségességét vetették fel a nyomdászok is.

Sokunkban ott bujkálhat a kérdés, a jelenlegi helyzetben, gazdasági nehézségeink közepette, amikor a gazdasági feltételeket illetően a kilátások sem a legrózsásabbak, nem illuzórikus-e különböző béremelési kívánságokkal előjönni. Nos, a szakszervezeti kongresszusok egyáltalán nem valamiféle országos panasznap jellegét öltötték. Viszont igenis tiszta képet kell kapnia társadalmunknak, időről időre hol támadtak feszültségek a bérezésben. Ennek most különösen nagy jelentősége van, hiszen éppen akkor kell az eddigieknél is gondosabban mérlegelnünk, hová adjunk béremelést, amikor a nemzeti jövedelem elosztható hányada mérséklődik.

A bérekkel kapcsolatos igényekre mellesleg itt-ott máris kaptak visszajelzéseket a szakszervezetek. A bányászok kongresszusán a vitában felszólalók részéről többek között javaslatok hangzottak el a bányászat fejlesztési programjairól, a bérfejlesztésről, a bányászlakásépítési akció folytatásáról, az ötnapos munkahét bevezetéséről. A vitában felszóló Havasi Ferenc, az MSZMP KB titkára rögtön meg is nyugtatta a küldötteket, a javaslatok egy része annyira érett, hogy beilleszthető a hatodik ötéves tervbe. Vagyis a pártvezetés figyelembe veszi a különböző szakmai szakszervezetek javaslatait, melyeket aztán a magyar szakszervezetek decemberben esedékes XXIV. kongresszusa vitat meg és összegez.

Ugyanakkor a szakmai kongresszusokon maguk a küldöttek is rámutattak, nem minden a bér, nemcsak béremeléssel lehet ösztönözni, hanem kulturáltabb munkakörülményekkel, a tisztálkodási, étkezési, utazási lehetőségek javításával. Továbbá hangsúlyozták azt is, a bérek és a teljesítmények összhangjáért munkahelyen belül is kell tenni, a bérek igazságos elosztásában éppen a szakszervezeti bizalmiaknak van döntő szavuk.

Azzal kezdtük, a szakszervezeti kongresszusok egyfajta hangulatjelentések. A hangulat nem rossz. Nagyra kell értékelnünk ezt is. A jó közhangulat — gazdasági érték. Hajtóereje az előttünk álló nem kis gazdasági feladatok megoldásának.

Miklósvári Zoltán

Felnőtt diákok

Fizika óra van. A tanár úr a fajlagos ellenállást tanítja, számokkal, képletekkel telik a tábla. A padokban tanulók hajolnak a füzetek fölé, jelentkeznek, táblánál felelnek, egyikük titokban beleharap egy nagy almába, aztán gyorsan a padba dugja, mikor a tanár odafordul. Hamisítatlan iskolahangulat. A különbség: este van, és a tanítványok között fiatal lányok, fiúk éppúgy vannak, mint deresedő hajúak és családanyák.

A Szentlőrinci Mezőgazdasági Szakközépiskola kihelyezett esti tagozata ez, akiknek a Vámház utcai általános iskola ad helyet hetente kétszer. Legtöbbjük ledolgozott műszak, vagy főzés, bevásárlás után ül az iskolapadba. Elenyésző azok száma, akik más munkabeosztást, több fizetést várnak az érettségitől, inkább a több tudásért vállalják a plusz terheket.

— Sokat forgok emberek között. Azért jöttem tanulni, mert azt remélem, hogy ha többet tudok, több szókincsem lesz, magabiztosabb leszek. Eszembe sem jutott, hogy az érettségi megszerzése után megváltozzon a munkaköröm. Nem is szeretném, mert jól érzem magam ott, ahol vagyok —, mondja Farkas Károlyné, aki a baromfifeldolgozónál minőségi ellenőr. Két kislánya van, nyolc- és tízévesek. Sokat segítenek, hogy az anyu tudjon tanulni, és mikor a hármas jegyeket hazavitte, fejcsóválva mondták: „Anyu, lehetne jobb is!"

Kismama ül az egyik padban.

— Már a második gyereket szülöm az iskola végzése alatt. A kislányom másfél éves, ezt a picit februárra várom. Most nehezebb lesz, mert idén érettségizünk férjemmel együtt, akivel osztálytársak vagyunk. (Most párttaggyűlés miatt nem jött el.) A szülés miatti kiesést majd az ő segítségével pótolom, most is mindig együtt tanulunk.

Talán nem bántom meg, ha Varga Károlyról azt írom, a csoport korelnöke. Mint mondja, osztálytársai közül páran akár lányai lehetnének.

— Nem a papírért érettségizek le, nem is a munkám miatt kell, (a dohánygyárban szervizes csoportvezető), hanem azért, mert látom, hogy a mai követelményeknek nem elég a nyolc osztály. A családunkban az utóbbi évek tanulással teltek. Ezelőtt a feleségem tanult, elvégezte a dohányipari szakmunkásképzőt, előtte én végeztem marxista középfokú iskolát. Érettségi után még elmegyek technikusi minősítőre, aztán azt hiszem, eléggé bederesedett a fejem ahhoz, hogy abbahagyjam.

Felnőttek. Mindegy, hogy még függetlenek, vagy már családanyák és -apák. Sorsuk úgy hozta, hogy munka mellett, munkahelyi, családi kötelességek teljesítése után vállalták a tanulást. És tették ezt a magabiztosabb fellépésért, a műveltségi hiányérzet pótlásáért, egyáltalán a több tudásért!

Sarok Zsuzsa

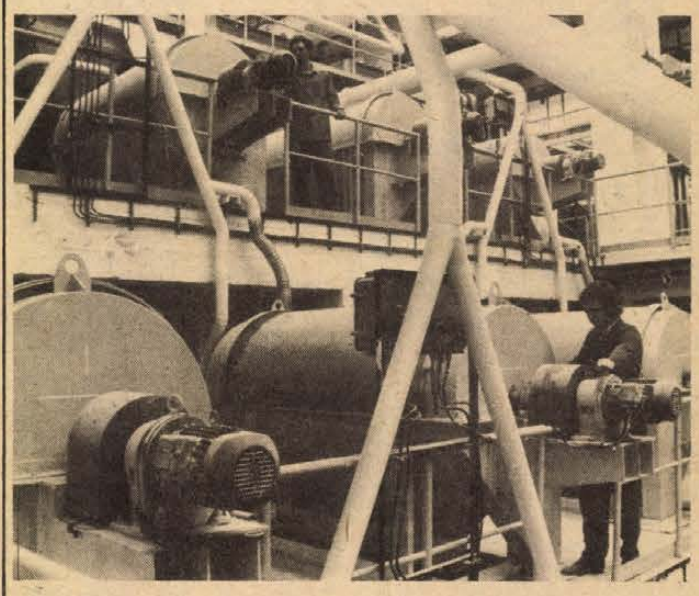

Világviszonylatban is az egyik legmodernebb technológiával dolgozó műkorund- és szemcsegyártóüzemet adtak át Mosonmagyaróváron, a Timföld- és Műkorund-gyárban. Az új létesítmény évente tizennyolcezer tonna műkorund gyártására alkalmas. Az anyagot kiváló hőállósága folytán kemencék betétanyagául használják. Rendkívüli keménysége miatt csiszoló anyagokat is készítenek belőle. Képünk az új üzemcsarnok egy részét mutatja.

Élelmiszer-kisáruház épült Siklóson

Példamutató tervezéssel, kivitelezéssel alig egy év alatt új létesítmény épült Siklóson. A város vezetői tavaly ősszel határozták el: ABC-áruházat építtetnek a város fiatal negyedében, hisz régi gondjuk a dinamikusan fejlődő Békelakóterület ellátása.

Része volt ez az elhatározás annak a hosszú távra szóló fejlesztési tervnek, melyet a város a szolgáltatások, az ellátás terén valósít meg. Nem nagy áruházakat, olyan kis üzleteket nyitottak, amelyekkel sokoldalúan biztosíthatják a tizenegyezer lakosú város és nagykiterjedésű vonzáskörzetének ellátását. Naponta mintegy negyvenezer ember fordul meg itt, sokan munkahelyükre járnak, de legalább ennyien bevásárolni jönnek és jelentős a város idegenforgalma is.

A tervek megvalósításában a városi tanács partnere a Siklósi ÁFÉSZ. Az elmúlt években hét létesítménnyel gazdagodott Siklós a szövetkezet beruházásában: mezőgazdasági szakboltot, autós szaküzletet, divatáru boltokat nyitottak. A már meglévő adottságokat használták fel kitűnően, a belvárosból kitelepülő üzemek, vállalatok elhagyott helységeit alakították át.

A kisáruház építésében is a város segítségére sietett a szövetkezet. A SZÖVTERV pécsi irodája rendkívül rövid időn belül — a terveket két hónap alatt elkészítette —, modern kereskedelmi létesítmény dokumentumait adta át az építőknek. Az ÁFÉSZ építő részlege mindössze fél év alatt elkészült a beruházással. Almamelléki Károly, a szövetkezeti elnök elmondta, harminc kiváló szakember dolgozik a részlegükben, s szinte valamennyi építőipari szakmában jártasak. Jó munkaszervezéssel, mindvégig az építési ütemterv szerint haladtak, s napra készen átadták a vásárlóknak november elsején reggel fél hétkor az üzletet. Az ünnepélyes avató helyett bőséges választékkal várták az első vevőket.

A fiatal városrész háromezer lakóján kívül vállalják a szomszédos kesztyűgyári üzem nyolcszáz fős kollektívájának ellátását, a nyitvatartási időt is a gyári munkaidőhöz igazították: reggel fél héttől este hétig árusítanak.

Valóban Siklós egyik legmodernebb ABC-áruháza a Köztársaság téri üzlet. Nyékládházán készült „MEZŐ" panelekből építették a háromszáz négyzetméter alapterületű boltot, amelyben az élelmiszer és zöldségáru mellett háztartási vegyicikkeket is kínálnak a vásárlóknak. A százötven négyzetméter alapterületű raktárban három hűtőkamra biztosítja, hogy naponta friss hús, zöldség és tejtermék kerülhessen a polcokra. A nagykereskedelmi vállalatokon kívül a környékbeli zöldségtermelőket is felkeresték az üzlet vezetői, akik közvetlenül a boltnak adhatják el termékeiket, bővítve ezzel a napi választékot. A nyitáskor egymillió-kétszázezer forint értékű árut halmoztak fel, s a tervek szerint havonta kétmillió forintot forgalmaznak.

Az áruház átadása után az ÁFÉSZ brigádjai egy újabb üzlet építésébe kezdtek, a Baross Gábor utcában egy százhuszonhárom négyzetméter alapterületű, FORMA-elemekből összeszerelt élelmiszerboltot adnak át december végén.

Gáldonyi Magdolna

Búcsú és köszöntő

Uránváros. Lassan 22 esztendeje már, hogy egy téli napon bebotladozott velem Uránvárosba a teherautó, amin odaköltöztem. Nem volt utcanév és házszám, csak jel, én pedig egy Csü-jelű házat kerestem. És most búcsúzom a helytől, ahol eddigi életemnek csaknem a felét leéltem, s ahol gyermekeim születtek és felcseperedtek.

Amikor idejöttem, a „világ" a mai 39-es Dandár útig terjedt; az autóbusz a Kőrösi Csoma Sándor utcán és a Szigeti úton járt (ha az előbbit lekéstük, futottunk a másikhoz, át a téglagyári gödrön — a mai PMSC-pályán —, ha nem volt kedvünk egy órát várni), nem volt még a később lett csöppnyi, méregdrága piac, az egy-két üzlet csak a legfontosabb napi cikkeket árusította, akkoriban épült a Páfrány utcai tömb, azután kezdtek a hétemeletesekhez, az áruházhoz, a postához. Akkor már jóval ezren felül volt az épült lakások száma, hiszen a most felújításra került Kőrösi Csoma Sándor utcai házak egyikén ott volt az ezrediket hirdető márványtábla. Uránvárosnak neveztük ezt akkoriban, s ma is könnyebben jár rá a szánk, mint a később született, szemérmes Újmecsekaljára.

Milyen lesz? — akkoriban ez izgatott engem is és a jövőt — ami nem pontosan azonos a mával — a Magyar Építőművészet uránvárosi különszámából ismertem meg. Szinte észrevétlenül nőtt, fejlődött a város, megépültek sorra a hétemeletesek, az uránközpont, a 17 emeletes — csudájára jártunk, ahogy kúszott egyre magasabbra az addig nem látott csúszózsalu. Emlékszem, amikor a BEV telepe még egészen a mai Ybl Miklós utcáig ért és az áruház épülete — jobb híján(?) — raktárként funkcionált. Mentünk sportpályát és játszóteret építeni a téglagyári gödörbe, amelynek egy másik részén utóbb látványosan robbantották fel a kéményt. Az utcákon nyáridőben perzselt a hőség, mert nem voltak fák, s ha pár utcával odébb mentünk vendégségbe, nyakig sárosak lettünk, hiszen rendes utcák, járdák sem voltak.

Soha nem felejtem el: a 60-as évek elején egy villámfényes éjszakán órákig bámultam az ablakból, ahogy szemben szerelték az első panelházakat. Ma ugyanabból az ablakból alig látni e házakat, mert a nagyra nőtt fa lombjai elveszik a kilátást. A városrészben pedig a házaknak több mint a fele panelból épült. Emlékszem, amikor itt járt Gagarin és Kádár János és emlékszem, amikor megjelentek az első szobrok (a fiam kedvenc tartózkodási helye a csacsi lett), s hogy az uránközpont előtti bányászszobor avatását az

utolsó pillanatban fújták le, mert nem nyerte meg sokak tetszését.

Lassacskán „belakott" városrész lett Uránváros és elfogadtuk azt is, hogy az ígéretek némelyike megmaradt álomnak. Szóval jó kis városrész lett, ezért meg is érdemelne egy mélyebb elemzést: milyen hatással volt a későbbi pécsi városépítésre az itt szerzett sok tapasztalat. És most búcsúzom ettől a jó kis városrésztől. Milyen lesz az elszakadás? Fogadkozom, hogy vissza fogok térni, de tudom, hogy az már más lesz, mint itt élni. Megfordulnak a dolgok: eddig Lvov-Kertvárosba jártam meglesni a változásokat, ezután Uránvárosba járok ugyanezért. És az első látogatás megdöbbentett. Idegennek éreztem magam, ebből tudtam meg: elszakadtak a szálak.

Lvov-Kertváros. A teherautó egészen a ház kapujáig kitűnő úton hozott... Íme, ekkorát léptünk két évtized alatt! A vidékkel egyébként az 50-es évek végén találkoztam először, amikor az uránközpont még itt, a mostani Bajcsy-laktanyában volt. A kerítésen túl végtelennek tűnő szántóföld volt, s egy út, amelyen MAVAUT-autóbusz robogott el néha Málom és Keszü felé. Ki gondolta volna akkoriban, hogy ekkorát változik majd e táj arca?...

Ott voltam az első kapavágásoknál, láttam az első szereléseket, ismerkedtem az első beköltözőkkel... Ma már közel 30 ezren élnek itt, s az elsők nem több mint 8 esztendeje költöztek ide. (Uránváros 8. évében még csak gondolat volt a panelházak építése, éppen hogy kiépült a legfontosabb utak hálózata, nem volt még tisztességes kereskedelem, közlekedés, de már napirenden volt az első óvodabővítés.) Ott voltam, amikor e helyre — úgy él rajta a Siklósi városrész elnevezés, mint Újmecsekalján az Uránváros — tervpályázatot hirdettek, bíráltak el, majd nyilvánosan ismertettek, hírt adhattam a szenzációs újdonságnak számító közműalagút-rendszerről... És most mindennek részese, élvezője vagyok.

Eddig kívülről szemléltem mindent, kicsit az idegen szemével is láttam mindazt, ami lakva azért egészen más. Lenyűgöző volt látni, ahogy a házkígyó elindult a mostani Egri Gyula út közepétől és több mint két kilométernyi kacskaringózás után visszaért ugyanoda. A térképem segít emlékezni: 1977-ben kezdett kanyarogni a házkígyó és már saját üzletei vannak e hatalmas tömbnek, és két kész óvodája, bölcsődéje és két kész iskolaépülete és autóbusz-végállomása...

Az ablakomból azt a Krisztina téri tízemeletest látom állandóan, amiről azért kellett írni évekkel ezelőtt, mert az újtípusú Schindler-liftek nehezen akartak összeállni, emiatt a lakók nem tudtak beköltözni. Erről az jut eszembe, milyen sokat kellett foglalkozni a nagy ABC körüli bonyodalmakkal. Most már én is odajárok vásárolni, s mindannyiszor mondok magamban valamit, amikor bemenet-kijövet a nyakamba csöpög a tetőn felgyülemlett esővíz. De feledteti a bosszúságot az üzletsor látványa, az emberek nyüzsgő sokasága, a szökőkút csobogása... Ez az, ami nincs Uránban — állapítom meg magamban és ettől mindjárt rokonszenvesebb az egész városrész. Érzem, jó barátok leszünk.

Hársfai István

Példaképek és célkitűzések

Ki a példakép? Akire felnézhetünk, akihez hasonló pályát szeretnénk befutni. Van-e a mai fiataloknak példaképük? Kik és miért? Talán munkahelyükön az öreg szaki, aki tiszteletet parancsol munkabírásával és munkaszeretetével vagy más, aki anyagilag is „menő fej"?

Fiatal szakemberekkel beszélgetve erről a témáról két véleménnyel találkoztam: „Igen, van a..." és a másik: „Konkrétan nincs, de..."

Lássuk, milyennek látják ők hatan a példaképet, a követendő példát.

1

A Centrumban illatszer—ajándék eladó Kovács Valéria, tanulóként is itt kezdte, tavaly szabadult fel. Csinos, jókedélyű, 18 éves.

— Olyan jó eladó szeretnék lenni, mint az osztályvezetőhelyettesünk, Brozovácz Antalné, a Marika. Nagyon talpraesett, mindenkinek tud és akar is segíteni, velünk szemben nagyon rendes, a vevőkhöz is végtelenül udvarias és előzékeny. Tőle tanultam meg: nem illik azt mondani a vevőnek, hogy NINCS, inkább azt, hogy tessék bejönni a jövő héten, vagy „rábeszélem" a kívánt árucikk helyett a hasonlóra... Ha a vevő üres kézzel távozik, de látja bennünk a széndékot, máskor is szívesen jön és talán már személyesen is keresi a „kedvenc" eladóját. Számunkra ez nagyon jó érzés, mert az ő vásárlásaikból élünk.

2

A nyurga, alig húszéves vízgázvezeték- és készülékszerelő Harmat Tamásnak nagy jövőt jósolnak felettesei a szakmában.

— Nyolcadik végén a fiatalabbik bátyám, Gábor agitált, jelentkezzek a DDGÁZ-hoz szakmát tanulni. Vonzónak találtam: nem kell egyhelyben ülni, szabadon mozoghatok, mindig más és más gázvezetékkel és berendezéssel és mindig más és más emberrel akad dolgom. Két éve a Szakma kiváló tanulója verseny országos 5. helyezetteként szabadultam fel. Gábor javító-szerelő a vállalatunknál. Másfél éve csoportvezetővé nevezték ki. Neki megvan az érettségije, ebben is szeretném követni a példáját. Utolsó éves vagyok a középiskolában.

3

Tíz éve kőműves Németh Gyula, két éve került a BÁÉV-hoz, a „Kalapos István" vállalati kiváló ifjúsági szocialista brigádba és Pécsre albérlőnek.

— Manapság kevés példaképet találni, olyat, aki minden szempontból megfelel. Ha jól dolgozik, az egymagában még nem minden... Inkább céljaim vannak. A munkában: ha valamit ma megcsinálok, azt igyekszem úgy, hogy évek múltán is tartani merjem érte a hátam. Másodikos vagyok az építőipari szakközépiskolában, így célom, hogy tisztességes eredménnyel fejezzem be, majd tovább tanulhassak a műszaki főiskolán. Aztán a család — nős vagyok, a feleségem harmadéves orvostanhallgató, falumbeli lány. Nem miatta kezdtem el tanulni, de ez is hajt. Ha az ember munkáját megbecsülik, az már félig szakmai érvényesülést jelent és az idővel aztán hozza magával a többit. Szeretem a szakmámat, azon vagyok, hogy az építőipar hivatásommá váljon.

4

Honvéd-ösztöndíjjal végzett öt éve az orvosegyetemen, négy év csapatszolgálat után került be a pécsi Honvédkórházba sebészgyakornoknak a 31 éves dr. Ferencz Lajos orvos főhadnagy.

— A csapatorvos olyan, mint a körzeti orvos. Régi vágyam, hogy sebész, majd utána baleseti sebész szakvizsgát tehessek. Nálunk is team munka folyik, nagyobb műtéteknél asszisztálunk, kisebbeket önállóan is végezhetünk. A gyógyítás érdekét kell szolgálja magatartásunk, hangnemünk — a portástól, ápolónőtől az orvosig — és az is, hogy megtudjuk e magunkat szerettetni a betegeinkkel. Azokat tisztelem, akik végigjárták a csapatorvosi szolgálatot, ide kerülve nagy erőfeszítéssel bedolgozták magukat és szakmailag, emberileg is segítik a közéjük kerülő új orvost, hogy az is mielőbb a nyomdokaikba léphessen.

5

A Hőerőműnél két alapszervezeti KISZ-titkárral beszélgetek, az elején közlik, hogy nincs konkrét példaképük. A 26 éves műszerész Heidecker Pál:

— Becsületesen ellátni a munkámat és a rám bízott feladatokat, ez a cél lebeg előttem. Eljutottam oda: ha a szakmámban még többet akarok tudni — márpedig akarok! — tovább kell tanulnom. Szeretnék még jobban belemélyedni a gyenge árammal kapcsolatos kérdésekbe. Konkrét példakép helyett a céljaim hajtanak.

Cservenka Zoltán 23 éves gépszerelő-technikus:

— Az egyén típusától is függ, hogy ki milyen jó tulajdonságot vesz át az emberektől. Ha munkáról van szó, rengeteget dolgozunk a brigádban, de másban is összetartunk. Abból akarok jól megélni, amiért megdolgozom, amit a saját kezemmel keresek. Szeretem a szakmámat, hosszú távra is érdekesnek és változatosnak tartom. A továbbtanulás nem foglalkoztat, helyette rendszeresen búvom a szakirodalmat.

*

Van, akinek van konkrét példaképe, van, aki a kitűzött céljaira esküszik. Végtére is a lényeg ugyanaz: legyen, aki és ami még többre, még jobbra sarkallja őket. Hogy szakmájukban, munkájukban mind többre vigyék, hogy eredményeik alapján boldoguljanak.

Murányi László

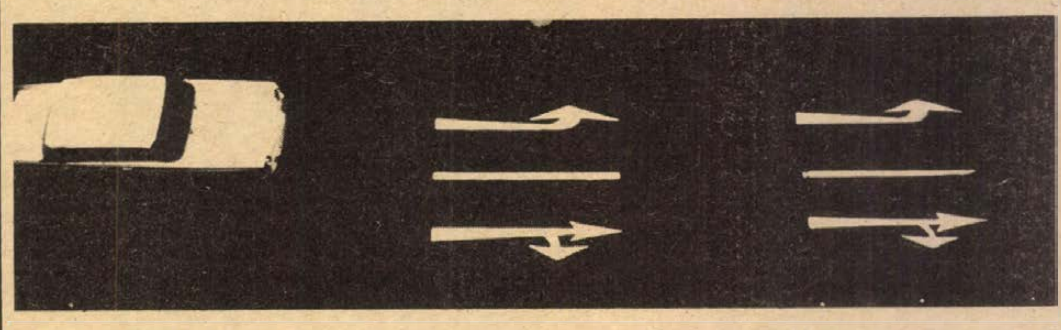

Barthó Loránd: Válaszút

Otthont teremtő fiatalok

Felmegyünk a domboldalra. Keveset látni még a leendő családi házból. Az alapokat ásták ki, itt az építőanyag egy része, no és a „felvonulási épület", a szerszámok, edények, poharak raktára.

– Majdnem olyan lesz, mint az ott szemben – mutatja Burján Gáborné a már kész, takaros házat. – Mellette a testvéreméké. Ők is most építkeztek.

Visszamegyünk a VOSZK hidasi üzemébe. A kapun belül van Burjánék szoba-konyhás szolgálati lakása. Két évvel ezelőtt kötöttek házasságot. Évát öt testvérével együtt Tóth Gyula, a nagybátyjuk hozta Hidasra miután édesanyjuk – aki egyedül nevelte őket – meghalt. A nővérét Pécsre küldte a tanárképző főiskolára, a másik érettségizett, szakmát tanult, Tolnán, a műszergyárban dolgozik. A bátyja marós lett, Éva cipőipari szakmunkásnak tanult, Bonyhádon dolgozott, csak Gábor születése után változtatott munkahelyet s maradt Hidason. Két húga és férje is a VOSZK-nál dolgozik.

– Kezdetben a sógoroméknál laktunk, majd albérletbe költöztünk, s utána kaptuk ezt a szolgálati lakást – meséli Gábor. – Az első években a legszükségesebb berendezési tárgyakra, háztartási gépekre gyűjtöttünk, de közben elhatároztuk, hogy saját lakás kell nekünk.

– Kicsit jobban megnéztük, mire adjuk ki a pénzt – sóhajtja Éva, majd mosolyogva folytatja. – Szerencse, hogy Gábornak jó szakmája van. Hegesztő. Kimehetett az NDK-ba dolgozni. Fél évig volt távol. Én itthon félre tettem a fizetését, ő is takarékoskodott, s mikor jött haza, teljesen felruházkodott, nekem és Gáborhak is sok mindent hozott.

A telket 17 000 forintért vették két évvel ezelőtt. Maradt még negyvenezer forintjuk, ami a legszükségesebb anyagokra, munkára volt elég.

– A vállalattól 50 000 forint támogatást kaptunk, az OTP ság, itt formálódik a mi élelesz, ha a rokonság és a barátok úgy segítenek az építkezésnél, mint eddig – számolgatja Éva. – Nekünk 4500–4700 a havi jövedelmünk, abból havonta 1000–1500 forintot félre teszünk.

– Városba nem akartunk menni, szeretjük a falut, a földet – simítja végig a tervrajzot Gábor. – Itt a rokonság, itt formálódik a mi életünk. Mindketten párttagok vagyunk, Éva most végzi a KISZ-vezetőit, mert titkárnak választották. Tanácstag is, én meg a szakszervezetben kaptam bizalmat.

Úgy tervezik, 1982-ben befejezik a háromszoba, konyhás, fürdőszobás, központi fűtéses ház építését. Azt szeretnénk, ha Gábor testvére már az új otthonba érkezne . . .

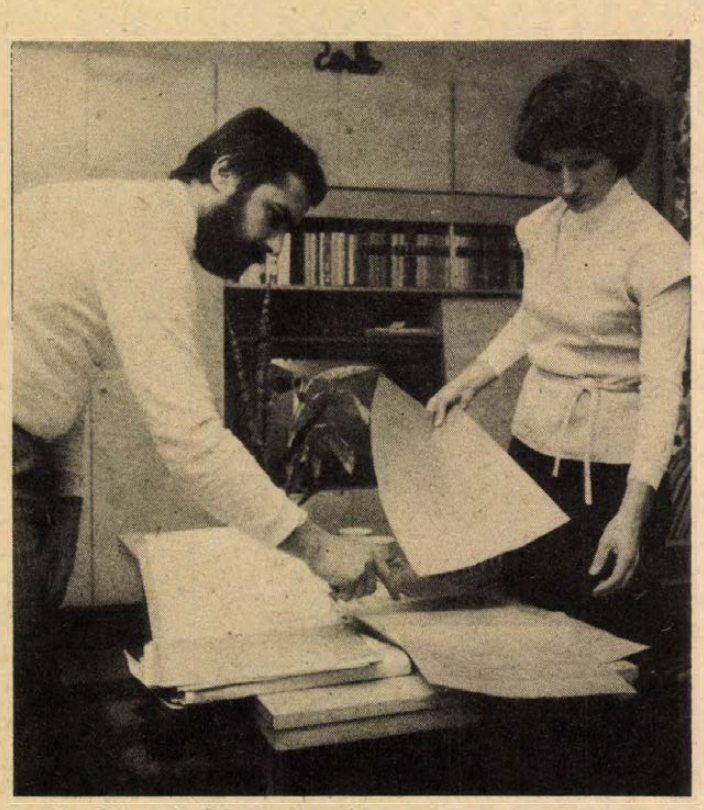

Burján Gábor és felesége leendő otthonuk tervrajzait nézegeti

*

A láncra fogott kutya vakkant néhányat. Kicsi ház előtt van az óla, de előrébb ott egy szemrevaló másik épület is. Két családi ház egy udvarban. Mindkettő Szemerédiéké.

A kis hegyháti falu, Palé néhány percnyi autózásra van Sásdtól. Egyetlen hosszú utcájának közepe táján laknak Szemerédiék. Az édesanyját találjuk itthon.

– Sándor taggyűlésen van, ma kapja meg a párttagkönyvét – mondja, miközben bekapkodja a kötélen levő ruhákat az eső elől. Az új házba invitál, az előszobából nyíló kisebb szobában ülünk le.

Az utóbbi hat hónapban én szinte alig voltam itthon, kórházban feküdtem. A férjem és Sanyi fejezte be az építkezést, ők is rendezkedtek be. Életünk nagy részét abban a szoba, konyhás kis házban töltöttük. A fiam igyekezete hozott szép otthont a fejünk fölé.

A fiú 21 éves. Élelmiszeripari szakközépiskolában érettségizett, most eladó a sásdi ABC-ben. Szorgalmas, jóravaló fiatalemberként emlegetik Sásdon és Palében egyaránt. Régi KISZ-es, most megválasztott tanácstag, s a közeljövőben katonáékhoz készül . . .

– Érettségi után élelmiszeripari főiskolára szerettem volna menni, de nem sikerült. Azért nem vagyok elkeseredve. Tudtam, hogy rövidesen bevonulok, de gondoltam, addig is nekikezdek valami hasznosnak. Megbeszéltük a szüleimmel, hogy helyrehozzuk, átalakítjuk és egy szobával megtoldjuk a kis házunkat. Már hozzá is kezdtünk, mikor meggondoltuk magunkat, s új építésébe kezdtünk. A telek megvolt. A három fizetésből – szüleim a vasútnál dolgoznak – az OTP-kölcsönből és sok jóbarát, munkatárs segítségével építettük a másikat. Kétszázötvenezer forintba került. Központi fűtést nem csináltunk, de szép és jó cserépkályháink vannak.

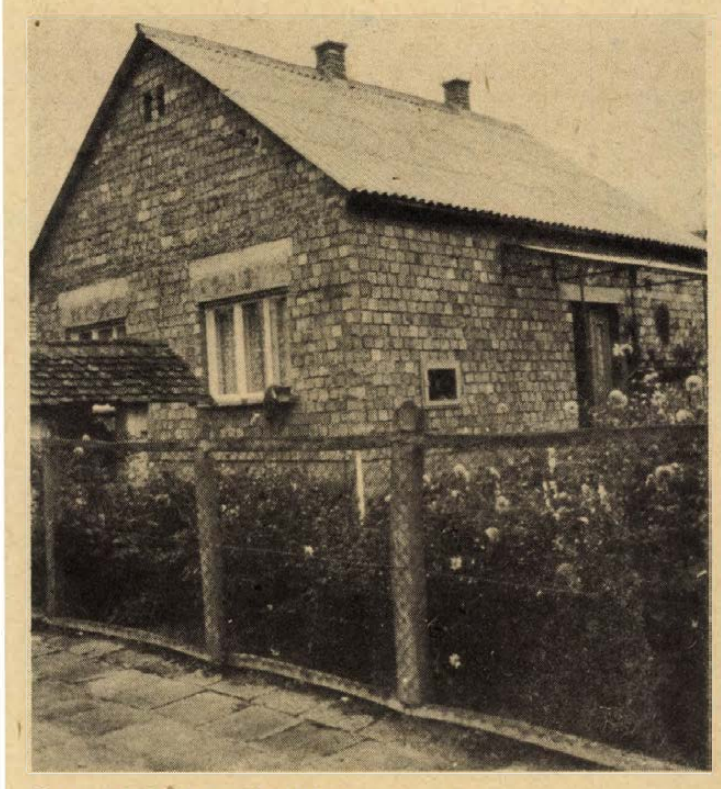

Szemerédiék új családi háza

Nem titkolja, az az elképzelésük, hogy ha ő megnősül, ide hozza a feleségét. Még ráérnek eldönteni, hogy melyik család melyik házba költözik. Addigra szeretnék befejezni a régi felújítását. A katonaság utáni újabb célok: egy kocsi és a főiskola.

– Nem akarok elmenni Paléból. Úgy érzem, a jövőmre jövök haza . . .

*

A mindszentgodisai termelőszövetkezet szakmunkásai. Somogyvári János lakatos, Miltner János mezőgazdasági gépszerelő. Somogyvári János 24 éves. Baranyaszentgyörgyön lakik, Mindszentgodisán dolgozik és Sásdon építkezik.

– Hát az egyelőre még csak telek – legyint a fiatalember. Majd tavasszal kezdődik az igazi munka. Háromszoba összkomfortos lakást szeretnénk. Most még gyűjtögetjük a rávalót.

Somogyváriék fiatal házasok. A feleségének mostanában jár le a gyermekgondozási szabadsága, a kislányukkal. A férj 4000 forint körül keres havonta.

– Ebből nem nagyon tudtunk volna saját lakás építésébe kezdeni. Ezért is gondoltunk arra, hogy keresünk valami pluszt a fizetés mellé. Kiköltöztünk nagyanyámhoz Baranyaszentgyörgyre, s nekiálltunk disznókat hizlalni. Kicsit kipofoztam, átalakítottam a régi istállót. Tíz-tizenkét disznót hizlalunk évek óta. Lehet, hogy lakhatnánk kényelmesebb, jobb körülmények között – egy szobánk van, a konyha közös a nagymamával –, de valamit valamiért.

A 250 négyzetméternyi telek 36 120 forintba került, a közművesítési hozzájárulás 7600 forint. Ennyit fizettek eddig s el is fogyott a pénzük.

– Télen leadom a hízókat, megint összejön egy kis pénz. Kapom az OTP-hitelt és szeretnék egy kis támogatást kérni a tsz-től is. Ha mindez együtt lesz, akkor talán már elég megtoldani a Skoda 105-ösöm árával, amit az eddig leadott disznók árából vettem.

Jövő őszre tető alá akarja hozni a házat, s legalább egy szobát, a konyhát és a fürdőszobát úgy megcsinálni, hogy be is költözhessenek. A szobába való bútor már megvan.

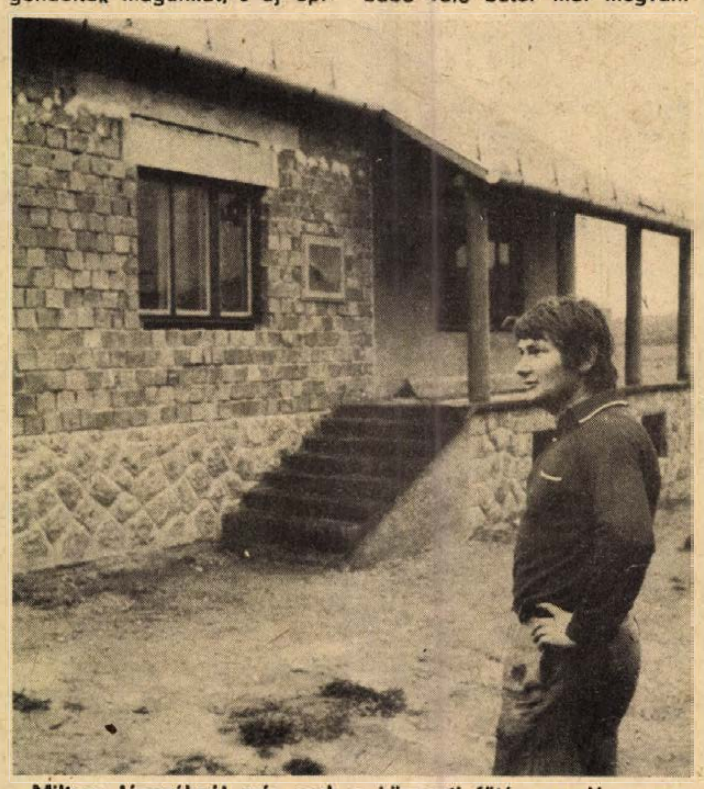

Miltner Jánoséknál már csak a központi fűtés szerelése van vissza

– Segítünk is mi egymásnak, igaz, Jancsi? – csap a kollégája vállára Miltner János. – Az én házamnál is dolgoztatok, megyek én is hozzátok. Másokra is számíthatsz.

Aztán együtt magyarázzák, hogy a kétkezi munka mellett házról házra jár a saját gyártmányú betonkeverő, mert a bolti árát sokallták. Miltner János házánál is ezzel dolgoztak. Az ő otthonuk már beköltözésre kész. Az udvari homokozóban játéklapátot látok, a 4 éves kisfiúk már birtokba vette az ő területét.

– Nekünk egy kicsit könnyebben ment – magyarázza a fiatalember, miközben körbejárjuk a mindszentgodisai házat. – A feleségem és én is munkába állásunk óta gyűjtögettük a pénzünket. Mikor összekerültünk, már volt alapunk. Aztán ráhajtottunk. Mi is disznókkal foglalkoztunk, sokat kombájnoztam, s nekifogtunk. Két év óta építkezünk. Igaz, kész a ház, de a központi fűtést még meg kell csinálni, majd csak tavasszal jövünk ide a szüleimtől. De a tavasz a mi számunkra már megérkezett . . .

Török Éva

A határon túl – és innen

Keresem X-et.

— Hát nem tudja? Kint maradt. Családostól . . . Pedig vagy 30 ezret kerestek havonta. Igazán nem panaszkodhattak: lakás, autó, nyaraló, utazások. Szóval minden. Érti ezt?

Nem értem.

Magyarázat persze lehet ezernyi: az elismerés hiánya, a kollégák gáncsoskodása, szakmai irigykedés, a gyerek sikertelen egyetemi fölvétele . . .

Az emberi lélek bonyolult. Alig követhető folyamatok taszíthatják a meghasonlás szakadékába, a menekülés illúziójának csapdájába.

De csábíthatnak tárgyiasabb dolgok is: a nagyobb autó, a fürdőmedencés villa — a vagyon.

Mert sok ország sokkal gazdagabb a mienknél, az egyéni kifutás lehetőségei is nagyobbak. Hiba lenne tagadni.

Csakhogy a haza nem árucikk, nem váltható át aranyborjúra. Megsértődni is lehet a társadalom vélt, vagy valódi hibái miatt, avagy némelyek képmutató kufárkodásai okán. Csakhogy a haza nem ez. A haza más, több. Nem mérhető a pillanatok mérlegén . . .

Éjjel kettő körül jár. A müncheni vendéglőben minden asztal foglalt, és a pincéreken kívül alighanem mindenki magyarul beszél. Nem turisták persze. Ez amolyan törzshelye az idegenben élő magyaroknak, amilyenből sok található szerte e világban Torontótól Fokvárosig.

N. a gyertyák felé emeli poharát, a badacsonyi aranylón csillog a fényben.

— Tudod — mondja eltűnődve — még mindig magyarul álmodom. Pedig évtizedek óta többet beszélek németül, angolul, franciául . . ., de még sohasem álmodtam ezeken a nyelveken.

Érted: soha.

És írni is csak magyarul tudok, aztán lefordítom. Így van. A többieknek, más nációknak, valahogy könnyebben megy. Mi nem tudunk teljesen asszimilálódni . . .

Nem tudom észrevetted-e, hogy nekünk a haza és az otthon fogalma ugyanaz. Mi hazamegyünk. A német nach Hause, az angol to home, a francia a la maison. A haza fogalmára más szavuk van: Vaterland, fatherland, patrie . . .

A zenekar dallamot vált. „Gyere Bodri kutyám szedd a sátorfádat . . ."

A zsongás elcsöndesedik.

A dallam hibátlan, mégis hiányérzetem támad, noha nem lelkesedem a magyarnótákért. Aztán rájövök: zongora, harmonika, dob nem illik e dalokhoz, amelyek érzelmi töltését csak a hegedűk adhatják vissza igazán . . .

N. szeme elhomályosul, és olyan messze távolodik ahová nem tudom követni.

Az elmúlt néhány hét csavargásaira gondolok inkább és arra, hogy holnap hazamegyünk. Haza a hazánkba, haza az otthonunkba.

Zala szelíd dombjai között suhanunk majd, a tükörsima autópályák helyett hepe-hupákon, tehénlepényeket kerülgetve. És dühös leszek, hogy keskeny az út, hogy olvad a bitumen. Azután megállunk majd valahol ebédelni, rendelés előtt gondosan tanulmányozva az ételek árát, hogy fussa még benzinre is a 400 forintból.

A pincér majd hosszas várakozás után kerül elő és azt fogja mondani: az kérem elfogyott.

Ezt nehéz lesz megszokni. — Nem is akarjuk! — Odakint azonnal jött a pincér és mindig minden volt, amit a vendég óhajtott . . .

És zsörtölődünk majd a Balatonnál — joggal — a sorbanállás miatt, meg hogy meleg a kóla, mert épp nem működik a hűtőgép, és mert maszatos a pohár is amit elénk tesznek . . .

Aztán hazáig mondjuk a magunkét, hogy bezzeg odakint, hogy a Quelle-nél csak a parfümöket árulták ekkora helyen, mint nálunk a Centrum, hogy milyen udvariasak voltak az eladók, pedig csak bámészkodtunk vásárlás helyett.

Mondjuk, mondjuk, mignem egyszerre csak szemünkbe simul az ismerős táj: hazaérkeztünk.

A Tauern után a Mecsek apró dombocskának tűnik. Nincsenek hófödte csúcsai, felhőkbe kapaszkodó, zordon sziklái.

Egyszerűen: a Mecsek. Egy tenyérnyi darabja e földnek, ahol egy nyelven beszélnek és álmodnak az emberek.

A mi nyelvünkön.

Ilyen kevés — ilyen rengeteg.

Ezért nem értem X-et, és Y-okat. És ezért sajnálom is őket. Mert mindezt nem tudhatták, nem érezhették, ha úgy hitték, hogy a határon túl valaha is hazaérkezhetnek.

Búsbarna László

Cseri László: Pécsi panoráma

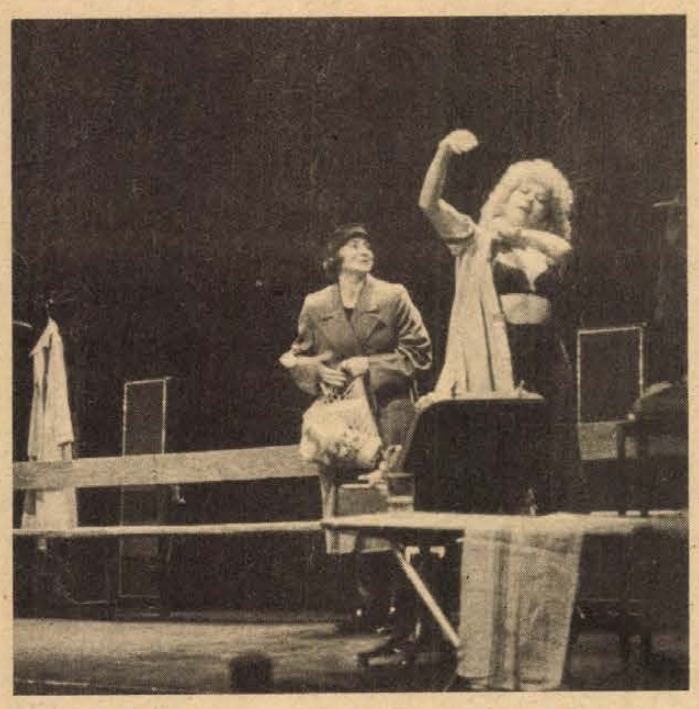

Magyarországi bemutató a pécsi Kamaraszínházban

Roscsin: Olga

Jó embert keresünk? Nem, hanem találunk, és azután nem tudunk mit kezdeni vele. Szavakban, ó mennyire melegszívűek, segítőkészek az emberek! de a tett, ha megvalósul, zavart, gyanakvást és ellenérzéseket kelt. Íme valami, amiről mindenki kedvvel szónokol, de a tettel szembekerülve sandán figyelni kezd: hogy-hogy? Valaki jót tett, „csak úgy"? Dehát milyen hátsó gondolat munkálhatott benne? Miért nem vallja be miért csinálta? Hogy nincs mit bevallania? Az lehetetlen . . .

Ez a tulajdonképpen mindenütt és mindenkor tetten érhető paradoxon Roscsin drámájának alapgondolata. Jézus Krisztustól napjainkig ezerszám éltek önzetlen jótevők, akik „rendhagyó" önzetlenségükkel fölidegesítették környezetüket. Roscsin a témát avval fejlesztette tovább, hogy a szituációt egy olyan társadalom kereteibe helyezte át, amelynek eszmei alapjaiban a humanizmus természetes építőként van jelen, s nem holmi karitatív különtevékenységként. Ámde a dolog nem ilyen egyszerű. Ismerjük azokat a bürokratikus vonásokat, amelyek sokszor a legegyszerűbb dolgokat is mérhetetlenül bonyolulttá teszik, ismerjük a hivatalok káros önmozgásait, amelyek sokszor odáig jutnak, hogy a képződő papírhegyek agyonnyomják, maguk alá temetik az embert, akiért pedig eredetileg a gépezet beindult. Azután az emberek a szocializmusban sem szentek, az érdekekre orientáltság néha itt is fölébe kerekedik az emberiesség szempontjainak, az irigység, féltékenység, pletyka stb. éppúgy meglelhető itt a mikroközösségekben, mint akárhol másutt.

Mindezekből kerek társadalmi dráma épülhet, s épül is Roscsin darabjában, amelynek az az alapötlete, hogy egy vidéken dolgozó mérnök talál egy hazulról megszökött, öngyilkosságra készülő szerencsétlen kis gyereklányt és magával cipeli Moszkvába. Ő Olga, aki katalizátorként fölgyorsítja és felszínre hozza a lappangó indulatokat, puszta jelenlétével mozgásba hozza a rejtőzködő negatív vonásokat. A dráma maga a családon belül, illetve a férfi főszereplő Mjakisev körül zajlik. De van a darabnak egy másik, egy szatirikus vonulata is, amelyet a mellékszereplők hordoznak. Ízlés dolga talán, de nekem személy szerint ez a vonulat jobban tetszett, nemcsak a kitűnő karakter-alakítások miatt, hanem azért is, mert a dráma anyaga ehhez képest halványabb, szétszórtabb, az igazi konfliktus végeredményben nem a hősben éleződik ki, hanem körülötte, és így el is oszlik, némiképp erejét veszti.

Galina Volcsek rendezése, amelyben Mihail Ali-Husszein játékmester is tevékenyen közreműködött, rendkívül tudatos, míves munka. A rendező a darabot már Moszkvában is színpadra vitte, átformálta azonban a pécsi viszonyokra. Így például fölhasználja a kamaraszínház adottságait. Behoz egy kis modern „elidegenítést" is a produkciót megelőző kellékes jövés-menés és ennek az előadás közbeni visszajelzései folytán, ám ennek különösebb funkciója nincsen, a közönség szemszögéből pedig olyan újítást jelent, ami nem biztos, hogy nagy egyetértést vált ki: az előadás közben nincs szünet. A magam részéről arra szavaznék, hogy legyen. Ez persze csak másodlagos probléma, de megemlítem, mert színházi kultúránk jelenlegi állása szerint, amikor még a közönség színházba szoktatásának és a hagyományos színház iránti vonzalom növelésének feladatait sem pipálhatjuk ki, ilyen apróságok is a hatás fontos tényezői lehetnek.

A kissé kopott színpadon egyébként jó színészi munkáknak lehetünk tanúi. Ifj. Kőmíves Sándor makacs és szelíd Mjakisevet, Bókai Mária értelmes, s a lehetőségekig toleráns feleséget alakít. Intelligens, kissé magányos figurát formál Hartmann Teréz Ánya alakjában, Bárány Frigyes is jól oldja meg az önzésből világnézetet fabrikáló Gorelov figuráját. A fiatal Vitai András eredetien oldja meg a kevésbeszédű, magának való, lomha öccs szerepét. Olgát, akinek hiteles játéka bizonyára egyik kulcspontja a darabnak, Leviczky Klára játssza, fiatalosan, üdén és kidolgozottan. A szatírikus ízeket, s evvel együtt a humort is, mindenekelőtt három nő biztosítja, három kitűnő színésznő, akik pompás kamara-alakítást bontottak ki egyébként is hálás szerepükből. Sólyom Kati azt a fajta minden lében kanál öregaszszonyt formálja meg, akinek az egész világ „kedveskéimből" áll, de aki mohó butaságában apróbb-nagyobb károkat is okoz. Emberileg is hitelesen, színesen megoldott szerep. Vári Éva nagyvérű, temperamentumos munkásnőt alakít, aki foggalkörömmel ragaszkodik a maga kicsiny, de nehezen elért egzisztenciájához, a vérből életszeretet viaskodik benne a fel-feltörő magánnyal. Ebben az alakításban éreztem egyszersmind valami „oroszos" jelleget is, a kitárulkozásnak és a gyakorlatiasságnak azt az irodalomból jól ismert remek ötvözetét. Végül Labancz Borbálát kell említeni, aki egy gyámhatósági hatalmasságot játszik, közhely- és szólamembert, bürokrata irodakukacot és a nemlétező „elveket" képviselő, a hatalom ünnepélyességébe belemerevedett kisstílű nőt, a csinovnyikok kései, önérzetes utódját. Kitűnő humorérzékkel, de nem túljátszva teszi élővé ezt a mindenhonnan ismerős típust.

Mindent egybevetve, a nézők nemcsak épülhetnek, hanem szórakozhatnak is az előadáson, és ez nem kevés.

Hallama Erzsébet

A szovjet filmek fesztiválja

Szibériáda,

avagy csak a jelen fényében láthatjuk a múltat és a jövőt

Most már egy kicsit szibériainak is érzem magam. Mondjuk annyira, amennyire dán királyfinak is, s valljam be, szégyenkezés nélkül, amennyire magányos seriffnek.

Hogy egy kicsit szibériainak is érzem magam, annak oka a Szibériáda című film, ahogy dán királyfiságomnak oka a Hamlet, seriffségemnek a Délidő. S sorolhatnám hosszasan, minek, miért. Amerikai egyetemistának például a Zabriskie Pointért, hippinek a Szelíd motorosokért, lázadó tengerésznek a Patyomkin páncélosért, nyughatatlan betyárnak a Szegénylegényekért, célját vesztettnek a Hamu és gyémántért. Az Urvacsoráért hitevesztettnek, a Rómeó és Júliáért örök szerelmesnek, az Andrej Rubljovért mindig újrakezdőnek, a Csontváryért célját el nem érőnek, a Csillagosok, katonákért forradalmárnak. S persze Némó kapitánynak is, várvédő egrinek, s szegényember szerencsét próbáló legkisebb fiának.

*

A hamuban sült pogácsa ott lapult zsebemben, hogy útra kerekedtem Andrej Mihalkov-Koncsalovszkijjal Szibériába, s vissza az időben a század elejére, hogy megéljem a történelmet ott, az ottaniakkal.

Szibériáról közhelyszerű fogalmak, képek ugranak emlékezetembe; Benyovszki Móric, s a többi száműzött; lassú pusztulásra ítéltek, kik közül csak kevesen tértek vissza, világforradalmat csinálni. El nem küldött levelek, hideg, hó, mocsarak, horizontba vesző fenyvesek, tigrisek, érintetlen vad természet. S az újabb események; olajbőség, természeti kincsestár, hatalmas építkezések, nagy fizetések. Mondják, építkezéshez úgy kezdtek, hogy előbb helikopterről ledobott benzineshordókkal felgyújtották a tajgát, hogy a tűz hunytával leszállhassanak az elsőket hozó gépek . . .

*

Szibéria mint helyszín, lehetne a filmnek eszázadi vadnyugata. Ismeretlen, meghódításra váró terep, ahol nagyszerű férfiaknak nyílik lehetőség csodálatos tettekre — elhódítva ezzel a főhősnőt és a nézőt. A vadnyugati filmeket felválthatnák a vadkeletiek — mítoszt teremtve, a kemény, bátor férfiak mítoszát. Kis fantáziával ki lehetne találni a vad indiánok, a marhatolvajok, a párbajhősök, a pókerjátékosok helyébe a vodkaivó szerencsét próbálókat, és a sivatagi mérgeskígyók helyett hatalmas medvék és vérszomjas tigrisek tehetnék próbára a főhős reflexét.

Ám a szibériai izgalmak nem borzolják a mozinéző ildegeit, s gondolom, vadnyugati stílusban és felfogásban nem is fogják. Más idő, más táj, más társadalom.

*

Pedig a filmnek — úgy látszik jó darabig még — szüksége van a Hősre, a Bátorra, az Igazságosra. Ha hőssel azonosulhat a néző, azonosul vele gondolataiban is — az amerikai film nagy találmánya ez.

*

Igazságtalanul alakult ki a kép, de nem alaptalanul: a szovjet film hősével nemigen azonosulhatunk. Igazságtalanul, mert a jégmezők lovagjával, az anyával, az első tanítóval, vagy az ikonfestővel mégis csak megvannak az érintkezési pontjaink. De ezek a hősök nem ígérnek egyszeri harccal kivívható rendet és igazságosságot, örök szerelmet és boldogságot. De nem alaptalanul, mert mégis ezt ígérték a sematikus filmek absztrakt hősei.

Nem kis részben a filmek alakították ki a szovjet ember sztereotip képét, amit egy másik, nem hivatalos képpel szembesített nem kevés kajánsággal a néző. A világháborút megnyerő pártos aszkéta nézett szembe a vizesbögréből vodkát ivó, bárdolatlan muzsikivadékkal, s kettejükben legfeljebb a tangóharmonika volt közös.

A két kép összefügg, egyiket a másiktól szinte lehetetlen elválasztani — mindennek megteremtődik a kiegészítője. Az idealizálásnak a lebecsmérlés. Csak egy egészen más szemléletű ábrázolás oldhatja fel e kettősséget.

*

Az idealizált szovjet ember típusa jelképe volt a jövő emberének, követendő például szolgált. Ilyennek kellene neked is lenned! — mondták ezek a hősök a nézőnek. De a néző jobban szereti saját magát jobbnak, erősebbnek, bátrabbnak, igazságosabbnak képzelni, mint amilyen valójában. Innen a nyugati hősök sikere: azok olyanok, amilyennek a nézők önmagukat szeretnék látni. Ott a néző látszólagosan maga választja a példaképet a hősben, s nincs az az érzése, hogy rátukmálnak egy viselkedési, gondolkodási, cselekvési modellt.

Mindkét hőstípus idealizált tulajdonképpen, csak a nézőhöz való viszonyuk más, azaz a jelenhez. De más-más oldalról kapcsolódnak hozzá. A western a múltat szépíti, az idealizált, a szocialista hős a jövőt, az egyik a múltat, a másik a jövő mítoszát teremti meg.

*

Minden mítosz szépít, s nem is érdektelen, hogy mikor mit és miért szépített meg az emberi gondolkodás. De a mítosz kiürül, hazuggá lesz, ha teljesen elszakad attól, amiből született. A szocialista, a jövőt képviselő hős unalmassá lesz, ha nem tudjuk meg általa azt is, hogy milyen volt valójában annak a kornak az embere, amely létrehozta őt. Hogyan élt, minek örült, min búslakodott, mik voltak a vágyai, tudot-e hinni valamiben, s cselekedhetett-e vagy kiszolgáltatottja volt korának? Hogy csak rajta múlt volna, hogy miképp gondolkodik, cselekszik, vagy pedig a kor körülményei szabták meg életét?

*

A szovjet film első nagy korszaka ebben az egységben teremtett hősöket, hogy aztán ez az egység a Rettegett Ivánnal egy időre megszakadjon. Nemcsak filmtörténeti érdekesség, hogy Eizenstein remekének második részét csak a huszadik kongresszus után mutatták be: ekkor nyílt újból lehetőség az egység megteremtésére. Előbb a nagy történelmi események keretei közt, mint az Emberi sorsban. De visszatértek a „csendes hétköznapok" köznapi emberei is. Voltak közöttük, kik tudták, mit és miért csinálnak, s olyanok is, kik nem láttak tovább az orruk hegyénél. A szovjet film új hulláma már nem játszotta ki egymás ellen ezeket az embereket: olyan társadalmat ábrázolt, amelyben óhatatlanul még egymás mellett élnek forradalmárok és megalkuvók, becsületesek és ügyeskedők. De még máig kísértenek a sematikus emberek.

*

Két alkotó lett számomra különösen izgalmassá az egységteremtők közül. Tarkovszkij az Iván gyermekkorával, Mihalkov-Koncsalovszkij az Első tanítóval kezdte keresni korának emberében a hőst. Közösen a múltba utaztak: az Andrej Rubljovban koruk tépelődéseit, dilemmáit, kétségeit fogalmazták meg, benne az alkotó művész gyötrődését is: szabad-e szentképet festeni, míg a külső világ kegyetlen, s borzalmas, amikor háború dúl és éhínség pusztít?

Tarkovszkij a jövőbe ugrott. A Solarison hőse azonban éppúgy földi helyét keresi, mint az ikonfestő. A Tükörben a múlt és a jövő képei rajzolják körül a jelent, s megintcsak a ma ellentmondásait kutatja a Stalker jövő idejében.

Andrej Mihalkov-Koncsalovszkij eposzokat állít a mítoszok helyébe. Csendesen sikert aratott csupán remek Szerelmesek románca című művével, talán most nagyobbat, megérdemeltebbet fog a Szibériádával — nálunk is.

*

Nem kis erénye, hogy szibériaivá lehettem egy kicsit a film megnézése után. Nem rettenthetetlen hőssé ugyan, de kortársává egy forradalmi változásban. Mert az előbbi véget ér a filmmel, az utóbbi pedig akkor kezdődik.

*

Utolsó jelenetében a szereplők megtalálják az olajat. Egy szikra lángra lobbantja a kitörő kutat, az olaj átitatja a földet, s a szomszédos temető sírjai is égnek már. A múltat megbolygatja a jelen. Az elfelejtett ősök árnyaira a jelen robbanása vet fényt.

A tűz eltakar mindent, embert is emészt, de a tűz mögött ott tudjuk a végtelenséget.

Bodó László

A „mélyről jött" város

(Részlet egy készülő szociográfiából)

Nagy igazság van abban a közszájon forgó megállapításban, amely szerint az ember teljesítő- és alkotóképessége általában a harmincadik életév körül és azon túl hozza meg legszebb gyümölcseit. A nagy életcélok megvalósítására, a komoly hivatás betöltésére készülődők első huszonöt–harminc évüket rendszerint végigtanulják, idejük, cselekedeteik zöme az érlelődés, az igazi életre való készülődés jegyeit viselik magukon. A zsengék és a vadhajtások korszaka ez, amiben csak a legnagyobb tanítómester, az élet képes egységet, markáns összhangot teremteni. Az élet újabb és újabb helyzetek révén sorozatos választások, döntési kényszerhelyzetek által formál bennünket végül is olyanná, amilyenné leszünk. Mondják: az igazi értékek ebben a folyamatos küzdelemben formálódnak ki, tisztulnak le, válnak nyilvánvalóvá. Ritkán tesszük meg ezeket az alapvető igazságokat tartalmazó észrevételeinket az emberhez hasonlóan megszületett és élő organizmusokkal, gyárainkkal, üzemeinkkel, városainkkal kapcsolatban, pedig a hasonlóság nagyon is kézenfekvő. Különösen azokban az esetekben figyelhető meg, amelyekben az emberi életkor, az érlelődés egyes fázisai és az „objektum" fejlődési szakaszai többé-kevésbé egybeesnek. Szocialista nagyüzemeink, városaink ilyenek.

A ma még élő idősebbek emlékezhetnek a szülési fájdalmakra, a gyermekbetegségekre, a fejlődés fájdalmas ellentmondásaira, a kamaszkori vadhajtásokra. A fiatalabbak pedig az érett korba lépés, a beérkezés tanúi és részesei lehetnek.

Új városaink, így Komló is egy történelmileg tökéletesen új helyzetben — korábban csak a képzeletben és az utópiákban meglevő társadalmi talajon születtek meg és nőttek fel. A felszabadulás után az addigi társadalmi mélységek felfelé is megnyíltak és felszínre kerültek népünk mélybetaszított, de ugyanakkor legértékesebb alkotóerői. Az írniolvasni nem tudók évszázadokat léptek előre, a feje tetejére állított társadalom fájdalmas mozdulatokkal talpra állt.

A mélyről jött, a mélyről érkezett tömegek kora volt ez. Emberek sokaságáról lehetne beszélni, akik elemi iskoláik bevégzése nélkül érték meg 1945-öt és akkor kezdtek el felnőtt fejjel tanulni. Szakmunkásokká, technikusokká, pártfunkcionáriusokká, mérnökökké lettek. Az ötvenes évek elején kinevezett munkásigazgatók életük minden évében szinte egy egész történelmi kort éltek át. Meg kellett tanulni nekik az alapvető ismereteket, meg kellett tanulni a szakmát, meg kellett tanulni az új társadalmi rend eszmerendszerét. Meg kellett tanulniuk vezetni, emberekkel foglalkozni. Meg kellett tanulniuk tanulni. És ezeknek a „mélyről jött" embereknek a többsége mindenre képes volt. Képesek voltak felszínre hozni, kimüvelni, kikristályosítani és népünk javára közkincssé tenni eredendő értékeiket. Ezek a „mélyről jött", elemi erejű alkotó energiákkal telített emberek tették életképessé az ő emberi fölemelkedésükkel egyidőben született létesítményeinket, városainkat, ők alapozták meg a mai „felnőtt" jelent és talán a jövőt is.

Komló megszületése, sorsa, élete nagyban hasonlít ezeknek a „mélyről jött" embereknek a sorsához. Mai élete nagyon „lent", szinte a semmiben kezdődött el, mai arculatában is nagyon érződik még a múlt fájdalmas küzdelmeinek nyoma, egy-egy keserű vonása. Ennek a városnak mindent meg kellett „tanulnia", amit a régebbi városaink már „tudtak". Ennek a városnak az is életcélja volt, amit a régebbi városok hírből sem ismertek, hogy *szocialista* várossá fejlődjön. Hogy város mivoltában mindenben hasonlítson a városokkal kapcsolatos köznapi képhez, de ugyanakkor alapvetően más legyen: munkásoknak adjon életteret és otthont.

A felszabaduláskor még alig négyezer lakost számláló Komló mai lakóinak nagy része már itt született. Szüleikkel együtt magukénak vallják a várost. Ismerik jó és rossz tulajdonságait, lokálpatrióták, kölcsönösen formálják egymást: a komlóiak Komlót és Komló a komlóiakat.

A várost 15–20 évvel ezelőtt sokan fintorogva emlegették. Az akkori városképben a fotók tanúsága szerint is valóban a hevenyészett jelleg dominált. Ezeknek a fotóknak a láttán ma is az az érzése az embernek, hogy az akkori településsel kapcsolatban egyetlen dolog volt csupán fontos, a termelés. Az emberi szállásheljek, életterek mintha elmosódtak volna valahol a szénpor és a füstfelhő mélyén. Pedig az igazság az, hogy a „termelőhely" e füst és porfelhőibe, nemegyszer misztikumába burkolt város mindig is emberi küzdelmek, az emberréválás színtere volt.

A szó szoros értelmében vett kohó Komlón sohasem működött, de a szocialista emberi tulajdonságok kohójának parazsa a kezdettől fogva sem hunyt ki és ma is ott izzik valahol a város mindennapjaiban a föld felszíne alatt és a föld felszíne fölött.

A város egésze tulajdonképpen csak repülőgépről látható. A modern és a ma már kevésbé modernnek számító lakótelepek változatos képét csak az tudja képzeletében egységbe fogni, aki bejárja a hét jellegzetes komlói dombot és az őket egymással összekötő völgyeket, hajlatokat. Aki csak a városközpontban forgolódik, fölfigyelhet a központi fekvésű területek gyors iramú újjáformálódására, megérezhet valamit a város atmoszférájából, de fogalma sem lehet az igazi Komlóról. Ehhez el kell indulni valamelyik „domb" felé.

A Steinmetz Miklós Egészségügyi és Közgazdasági Szakközépiskola mellett elhaladva Szilvás szemet gyönyörködtetően szép, modern lakótelepét pillanthatjuk meg. Fentről a házak ablakai panorámaszerűen fogják be a város jelentős részét. A domborzati viszonyokat, a Nap és levegő mozgását kiválóan kihasználó építészek félkaréjos ívű, összhatásában is jó közérzetet sugalló remeklése ez a tágasság és otthonosság együttes érzetét keltő lakótelep. A tetőről jól látszanak a zobáki aknatornyok, beláthatók a Kökönyössel és Kenderfölddel együtt épült Somág-tetői városrész lejtős utcái. A város egyik vezetője büszkén említi: a bányászvárosban nincs bölcsődei helyhiány, az óvodákban, bölcsődékben és az iskolákban a legkorszerűbb körülmények között, modern eszközök alkalmazásával foglalkoznak a legfiatalabb komlóiakkal. Mindez csak mai szemmel látszik természetesnek. A komlói lankákon virágzó kiskertek művelői között bizonyára szép számmal találnánk olyan középkorú, vagy idősebb bányászokat, akik emlékeznek még azokra az időkre is, amikor, ha Komlón épült valami, az legfőljebb lakás lehetett. Lakás, lakónegyed — iskola, óvoda, üzlet és minden egyéb nélkül.

A kertek is idelátszanak. Komló nemcsak a szén, a kertek városa is. Alig találni itt munkásembert, akinek ne lenne valamiféle kis kertje, valami köze a földhöz, a természethez. Komlóról indult el a ma már országos arányú „munkások kiskertmozgalma", amit részben a hajdan rossz komlói piaci zöldségellátás, részben a bányászok friss és szabad levegő utáni vágya hívott életre.

A szilvási tetőre fölfelé menet, szembe ötlik az új, 3000 négyzetméter alapterületű Zengő Áruház impozáns épülete. Mellette ultramodern lakóépület, a „piramisház". Itt is, ott is tízemeletes lakóépületmonstrumok. Amott a zeneiskola, az Úttörő- és Ifjúsági Ház új épületei. Nem messze tőlük hamarosan elkészül a komlói színház és hangversenyterem. Épül már az egész megye szempontjából nagyjelentőségű Gyógypedagógiai és Kisegítő Iskola is. Ebben a körzetben tűnik fel a szemlélődőnek az a könnyed megjelenésű ipari épület, amely Komló könnyűiparának egyik büszkeségeként, a Carbon feliratot viseli homlokzatán.

A kenderföldi lakótelep tipikus bányásztelepülése az ötvenes évek építészeti emlékeit őrzi. Odafelé menet feltűnik egy pillanatra a hajdani hírhedt „tízes" vendéglő. Ezt is átépítik, felújítják. Ma már a Komlót érintő fontosabb témák között szóba sem kerülhet a nem is olyan régen még súlyos gondként kezelt és emlegetett „kocsmatéma". Még a bányásznapok környékén sem, amikor egyébként semmivel sem nagyobb az italmérő helyek forgalma, mint egyéb napokon. A bányásznapi programokban a kulturális rendezvények túlsúlya figyelhető meg, ezekre a programokra pedig nem kell közönséget szervezni, az érdeklődés természetes, magától értetődő.

Kökönyös hangulatos főteréről, a Petőfi térről rövid sétával Dávidföldre juthatunk, ahol egy- és kétlakásos kertes bányász családiházak között élvezhetjük a csendet és a nyugalmat. Innen már nincs messze a Mecsekfalu felé vivő út, amely a sikondai völgyön fut keresztül és amely a város újabb nagyléptékű fejlődésének tanúja és részese lesz hamarosan. Itt, ezen a ma még birkák legeltetésére használt, ősz felé önmagát kikericsekkel ékesítő zöld réten épül fel Komló új lakónegyede, a sikondai városrész.

Bebesi Károly

A SZOVJET FOTOGRÁFIA 60 ÉVE címmel kiállítás nyílt a Műcsarnokban a Szovjet Kultúra Hete alkalmából.

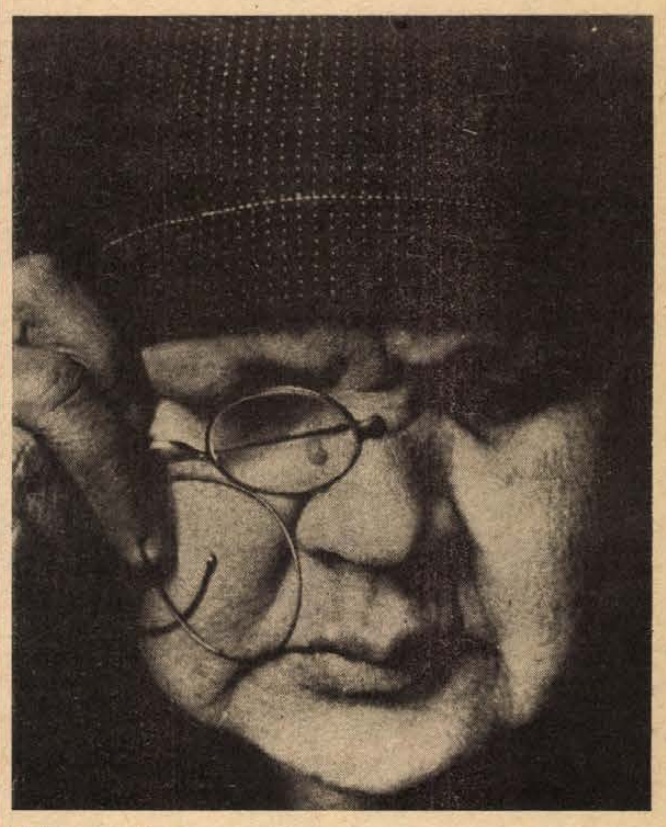

Rodcsenkó: Anyám portréja

Marakov: A Nagyszínház csillagai

(Hauer Lajos felvételei — KSH)

Sinkó Ervin

Szemben a bíróval – részlet –

Szemben a bíróval, íme, azon veszem észre magam, hogy nem tudok magamról beszélni anélkül, hogy ne a világról beszéljek. Nem lehet másképp, nyilvánvalóan. Mi a világban: azt is jelenti, hogy a világ mibennünk. Mi a lövészárokban, azt is jelenti, hogy a lövészárok bennünk. Ez ellen lehet küzdeni. Talán lehet börtönben is ülni, és nem a börtönfalakat, hanem a megnyílt mennyeket látni. Ez azonban csak eksztázis, és minden eksztázis csak mint egy vasárnapi kirándulás a városból a szabadba: a vasárnapi elragadtatásunkban is determinálóan benne lesz, hogy ott van mögöttünk a város. Senki se kivétel, s nem lehet másképp, nyilvánvalóan. Mindenki, aki magáról beszél, a világról is beszél; talán nincsen bűn, amely — egy másik aspektusból — nem vád is. A háborút a kapitalizmus produkálta, a II. Internacionálé nemcsak félreállt az útjából, hanem pártjai háborús pártokká lettek —, de ezen kívül, mint minden kollektív bűnnel, a háborúval szemben is, mindenki, aki részt vett benne, nemcsak vádló, hanem személy szerint éppúgy vádlott is, mint én, aki némán, vigyázzállásban néztem végig a két katonaszökevény kivégzését. Az úrrá lett bestiáról elhittem, hogy mindenható. Lehetett nem annak hinni? Nem vallott minden, de minden arra, hogy ez a legbiztosabbnak látszó ígéreteket is elnyelő gyilkos káosz, ez maga az egyetlen reális, mindig visszatérő „történelem"? Nem egy elsüllyedt világból felhangzó fájdalmas harangszóként haltak el az olyan ritka, az örök emberi értékek mellett hitet valló hangok, mint a Romain Rolland-é? S nem éppoly tehetetlenek voltak, mint mi magunk? Mindez igaz, s mindezt akkor is tudtuk, s mégse lehetett „embernek lenni az embertelenségben" anélkül, hogy az ember ne érezze magát személy szerint is kétségbeesetten és szégyenletesen bűnösnek.

Újsághíreken túl, melyekből alig lehetett tájékozódni, a bukovinai fronton tudtam meg, hogy mi a bolsevizmus. Alig pár száz lépésre voltak tőlünk az orosz lövészárkok, s a fegyverszünet idején mind gyakrabban jöttek át hozzánk s hozták át gépfegyvereiket orosz katonák nekünk egy-egy falat kenyér vagy fél liter rum reményében. A mi tisztjeink csak mulattak a furcsa látogatókon, akik rettenetes rongyosak és oly piszkosak voltak, hogy a mosolygó arcukban megvillanó fehér foguk meglepetésként hatott. Egy ilyen óriás orosz magyarázta meg nekem életemben először Lenin jelentőségét. Se én, se akik körülöttem álltak, nem értettünk egy szót sem oroszul, de a másik, az orosz, kézzel-lábbal, irtó erőlködéssel meg akart valamit magyarázni nekünk. Végre megtalálta a módját. Az óriás ember a hatalmas karjával rajtam kívül még kettőt egyszerre átölelt, magához szorított bennünket, s úgy ismételte: „Lenin, Lenin . . ." Máig énnekem se szóval, se írásban ennél jobban nem magyarázták meg Lenin programját.

Mielőtt még tudni lehetett, hogy objektíve mit tud majd megvalósítani a bolsevizmus, máris nagyot tett: a puszta megjelenésével, azzal, hogy volt és lehetett, megtörte a gonosz varázst. A passzív, kontemplatív pacifizmusnak, mely tehetetlen vágy volt, cselekvésre mutatott lehetőséget, a kilátástalan sötétbe világos rést hasított, mert az orosz proletariátusban megfogható és megvédhető testet öltve itt állt sírjából feltámadva a nemzetközi forradalom, a világot megváltó proletariátus holtnak hitt ideája. És olyan világosan, mint még soha, mert soha olyan eklatánsan, mint a háború elleni harcában, nem látszott meg, hogy az emberiség legszentebb érdekeiért való harc egybeesik a proletariátusnak a maga felszabadításáért vívott harcával. Mikor kiadták a parancsot, hogy nem szabad az orosz katonákkal fraternizálni, akkor már késő volt. Akkor már tudtam, hogy a szocializmus túlélte a szociáldemokráciát — és egyszerre a világ megint érdekes lett, érdekesebb és ígéretesebb, mint valaha. S mikor a monarchia részekre bomlott, és Németország köztársaság lett, az első pillanatban az orosz prófécia beteljesedésének első fázisaként jelent meg. Minden a háború alatt felgyűlt kétségbeesés egeket verő optimizmusba csapott át, mikor a katonatisztek maguk tépték le a csillagjaikat s éljenezték meg a forradalmi Károlyi-kormány hadügyminiszterét, aki az örömmámoros, éljenző tömegeknek azt kiáltotta oda: „Nem akarok többé katonát látni!" S mikor kiderült, hogy amit 1918 októberében átéltünk, az nem annyira forradalom, mint az entente-imperializmusnak a középhatalmak imperializmusa felett való győzelmének, a frontok összeomlásának a következménye volt, akkor kétségtelenné lett a feladat: ami látszat volt, azt valósággá tenni, elindulni az orosz prófécia, az emberiséget a háborútól, erőszaktól és kizsákmányolástól minden időkre felszabadító világforradalom megvalósítása felé.

Televízió

Pécs — négyszer

Négyszer jelentkezik a november 11-vel kezdődő műsorhéten Pécs a televízió képernyőjén.

A Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiójának nemzetiségi magazinja, az Unser Bildschirm szerdán este 19 óra 5 perckor kezdődik. A stáb a felvételek jórészét ezúttal Bonyhádon és Bonyhádról forgatta.

Csütörtökön este 21 óra 20 perckor kapcsolják Pécset. Színes közvetítést láthatnak a Magyarország—NSZK Szuper Liga asztalitenisz-mérkőzésről.

A munkásmozgalom tragikusan korán elhunyt kiemelkedő alakjának, Tarr Imrének állít emléket a pécsi körzeti stúdió dokumentumfilmje. A sugárzás időpontja: november 14., péntek háromnegyed 6, első műsor.

A Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívóverseny döntőjét vasárnap fél 4 órai kezdettel közvetíti a televízió a pécsi sportcsarnokból.

Wroclawi képzőművészek kiállítása

A múlt év szeptemberében 5 pécsi képzőművész dolgozott 1 hónapig Wroclaw mellett nemzetközi művésztelepen, ennek viszonzása a lengyel művészek mostani bemutatkozása. *Grzegorz Koterski* (1935) a nagy felületek érzékeny megmunkálásával foglalkozik, *Roman Kowalik* (1951) figuratív szürrealista művei közel hozzák a híres lengyel plakátművészetet a nézőhöz, *Romuald Kutera* (1949) a szövegösszefüggés (kontextuális) csoport alapító tagja, a plasztikai művészet modelljét, a jövő művészetéről alkotott elképzeléseit mutatja be, *Leszek Mickos* (1943) sokirányú érdeklődésű alkotó, vászon plasztikai művei jelentősek, *Eugeniusz Smolinski* (1942) a vizuális költészet képviselője. *Eugeniusz Get Stankiewicz* (1942) tréfás ember, tökéletes rajzoló, munkái mélységesen humánusak. A hat művész tevékenysége ízelítőt ad a nagy lengyel város gazdag képzőművészeti életéből, jelezve azt, hogy a világhírű lengyel színházművészet (Grotowski, Tomaszewski, Teatr Gest, Teatr Kalambur) alkotóival közösen gondolkodnak.

A kiállítást dr. Orbán György, a Magyar Képzőművészek Szövetsége Dél-dunántúli Területi Szervezetének ügyvezető titkára nyitja meg, 1980. november 9-én, vasárnap délután 16 órakor, a Pécsi Galéria Széchenyi téri kiállítótermében. Megtekinthető december. 8-ig, naponta 10–18 óráig, kedd szünnap.

Sorokban

IFJÚSÁGI HÁZ PROGRAMJA

November 9-én, vasárnap 18–22 óráig a Tájoló Klubban progresszív beat.

10-én, hétfőn 18–22 óráig Karate Tájoló. Házigazda: az IH karate klubja.

11-én, kedden 15 órakor a Pécsi Amatőr Színpad Svarc: Hétköznapi csoda c. előadása. A Tájoló Klubban 18–22 óráig Folk-Country sorozat, a Folk-blues mesterei.

12-én, szerdán 19 órakor a Komolyzenei hanglemezklub vendégei Budai Ilona és Havas Judit. A népzenei, népköltészeti összeállítás címe: A Nap jegyese.

13-án, csütörtökön 18–22 óráig a Tájoló klubban, Rock-történet: Spencer Davis, Group, Small Faces, Manfred Mann, Traffic, Herman's Hermits.

14-én, pénteken 18 órától a Fiatal utazók klubjában Kutnyánszky Géza vetített-képes előadása, „Skandináv országok" címmel.

15-én, szombaton 18–22 óráig MINI-KLUB. George Benson és Tom Scott legújabb lemezeinek bemutatása. A 60-as évek rock-zenéjét Pető Sándor író ismerteti. A MINI együttes koncert vendége a Jazz GT együttes és Závodi János, a Piramis együttes szólógitárosa. Az estet a két együttes és a szólista közös koncertje zárja. Házigazda: Török Ádám, a MINI együttes vezetője.

16-án, vasárnap 14–20 óráig a Tájoló Klubban Underground zene.

SÁGVÁRI ENDRE MŰVELŐDÉSI HÁZ

10-én, hétfőn 19 órakor a Hétfő Esték a Ságvári-ban sorozat keretében a Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttesének Színháza 3 vidám Csehov-egyfelvonásost ad elő. „A dohányzás ártalmasságáról", „A medve" és a „Leánykérés" c. Csehov-darabok rendezője Besztercei Pál Jászai-díjas.

Film... Film... Film...

A VERSENYLÓ ELRABLÁSA

A szovjet filmek fesztiválja utolsó bemutatója Halmemad Kakabajev rendező filmje. A magyarul beszélő, színes szovjet történet 1919-ben játszódik, az angol intervenciós csoportok elrabolják az összes türkmén versenylovat. Az elrabolt paripák között van a híres Lacsin névre hallgató állat is. Legjobban gazdája szíve fáj az állatért, s a gyerekekkel szövetkezve igyekeznek visszaszerezni az értékes zsákmányt. A mének visszaszerzésére a kommunisták is akcióba lépnek. Ez utóbbi a szerencséje a gyerekcsoportnak, akiket az angol, katonák elfognak és embertelen körülmények között tartanak fogva. Trágyába ássák és kinozzák a gyerekeket, mígnem a Vörös Hadsereg csapata kimenti őket a ménessel együtt, s Lacsin is visszakerülhet gazdájához.

LAVINA

Corey Allen rendezte, színes magyarul beszélő kanadai film. Főszerepekben: Rock Hudson, Mia Farrow, Robert Gorster és Jeanette Nolan. A csodálatos hegyi tájon David Shelby élete főműveként egy téli sport- és üdülőtelep felavatására készül. A csodálatos síparadicsom szép jövedelemmel kecsegteti. Ismerőse, egy fotós figyelmezteti, legyen óvatos a megnyitással, s később is, mert ez a vidék nagyon lavinaveszélyes, s már az építkezéssel is nagyon megváltoztatták a természetes körülményeket. Shelby ragaszkodik a megnyitás tervezett körülményeihez, ami katasztrófával végződik. Az óriási lavina David édesanyját is betemeti, s a mentőautó szakadékba zuhan.

ÖRÖKSÉG

Mészáros Márta új filmje ezúttal is két nő barátságáról szól. Egy gazdag arisztokrata nő, Szilvia és Irén, a polgári családból származó szegény asszony. Szilviának nem lehet gyermeke, s megegyeznek, hogy az unokákra hagyott vagyon megmentése érdekében Irén fog szülni számára egy gyereket. Ákos, Szilvia férje, a két nővel egy vidéki kastélyba utaznak, ahol megszületik a gyerek. A házaspár „gyermekükkel" visszaköltözik Pestre, ahol a nyilasok uralomra jutásával minden megváltozik. Irénről kiderül, hogy zsidó, s Ákos Szilvia papírjaival sem tudja már megmenteni.

Rádió

Ismét a bányászok rehabilitációjáról

A NŐK NEGYEDÓRÁJA – Nógrádi Erzsébet szerkesztésében – ezúttal rendhagyó formában jelentkezik, amit a műsor alcíme is bizonyít: Vendégségben a Baranya megyei oktatási igazgatóságon. A háziasszony az intézmény igazgatója: Földes Andrásné, az ő vezetésével mutatja be a műsor a több mint negyedszázada ott folyó munkát, az ott dolgozókat.

A hétfői műsorban az igényes komoly zene kedvelői Dvorák Szláv táncait hallhatják a Pécsi Filharmonikus Zenekar tolmácsolásában, Breitner Tamás vezényletével, majd Labancz Borbála és ifj. Kőmíves Sándor szovjet költők verseit mondja el és újabb részlettel jelentkezik dr. Kun Tibornak, a NÉPEK ZENÉJÉ-t bemutató érdekes sorozata, az előadó ritka értékű lemezgyűjteményének felhasználásával. Ugyancsak a hétfői műsorban csendül fel néhány kellemes melódia Horváth Mihály–Lippenszky István–Bárdosi Németh János: Békétlen szerelem című daljátékából.

Kedden 17.25-kor kezdődik a KÖZÉRDEKŰ MAGÁNÜGYEK című műsor. A bányászok rehabilitációjáról szóló sorozat novemberi adásában azzal foglalkozik, milyen lehetőségei vannak a Mecseki Szénbányáknak, hogy rokkant, vagy munkahelyi ártalmat szenvedett dolgozóinak könnyebb munkát adjon. Olyat, amely megmaradt munkaerejüket az eddiginél jobban kihasználná. A múlt hónapban készült riportokból kiderült, hogy sok helyen azért nem találnak megfelelő munkát, mert bányaüzemen belül nincs, ha viszont más munkahelyen dolgozik a bányász, elesik a bányában járó hűségjutalomtól. Ennek összege pedig köztudottan több ezer forint. Megbukhat-e ezen a foglalkoztatás? – erre keres választ a műsor szerkesztő-riportere: Simon Márta. Szabó Zsolt kedden 17.45-kor kezdődő UNIVERSITAS című riportja egy „egyetemi város lakóinak krónikását" mutatja be, s arra keres választ: elégedettek-e a pécsi egyetemisták, főiskolások, a lap munkatársai a róluk és nekik szóló újsággal, az Universitas-szal.

Szerdán, László Lajos szerkesztésében és gazdag, változatos tartalommal jelentkezik a stúdió időszerű zenés magazinműsora, a HÉT KÖZBEN. Csütörtökön a KÓRUSDOBOGÓN a Siklósi Szövetkezeti Vegyeskar szerepel Dede Ilona vezényletével. Felső Pál, a korán télire fordult időjárás okozta helyzetről ad képet HATÁRJÁRÁS című riportjában. Majd a MÁV pécsi fúvószenekara játszik, Keresztvölgyi Ádám vezényletével, utána pedig az ŐSZI CSÚCS KÖZBEN Mészáros András vasútigazgatóval beszélget Müller István.

Pénteken kezdődik – BARTÓK ZENÉJÉT HALLGATVA... címmel – az új vetélkedősorozat. Színhelye változatlanul a pécsi Jókai téri zeneműbolt. A felvétele – és így a zenés fejtörőjáték időpontja: szerdán délután 5 óra. A sorozat szerkesztője: dr. Nádor Tamás, valamint az egymást váltó két játékvezető: Ivasivka Mátyás és Várnai Ferenc. Pénteken 17 óra 20-kor Szabó Zsolt szerkesztésében jelentkezik a MŰVÉSZETI MAGAZIN.

◆

A hétfői szerb-horvát műsorban „Anyanyelvünk érdekében" címmel beszélgetés hangzik el a komplex továbbképző tanfolyam tapasztalatairól. Csütörtökön a „Dráva" és a „Pedrávka" együttest hallhatjuk, majd „Barátunk a folyó" címmel riportot közvetítenek. Pénteken egy postással beszélgetnek munkájáról, dr. Harasztia Zoltán pedig orvosi tanácsokat ad. A vasárnapi műsorban ellátogatnak a mohácsi sokácokhoz, a klubba.

Olaszon járt mikrofonjával Hetényi Árpád. A község életéről szóló riportját hétfőn sugározza a német adás. Gráf Vilmos riportjának témája: dohánytermelés kicsiben és nagyban. A szerdai „Fiatalok félórája"-ban Knáb Erzsébet fiatal pedagógussal beszélget Reil József, akinek másik riportja a bajai húsgyárról csütörtökön kerül adásra. A magyarországi németek néprajzának kutatásáról beszélget Rudolf Weinhold professzorral a pénteki műsorban Gráf Vilmos.

Keresztrejtvény

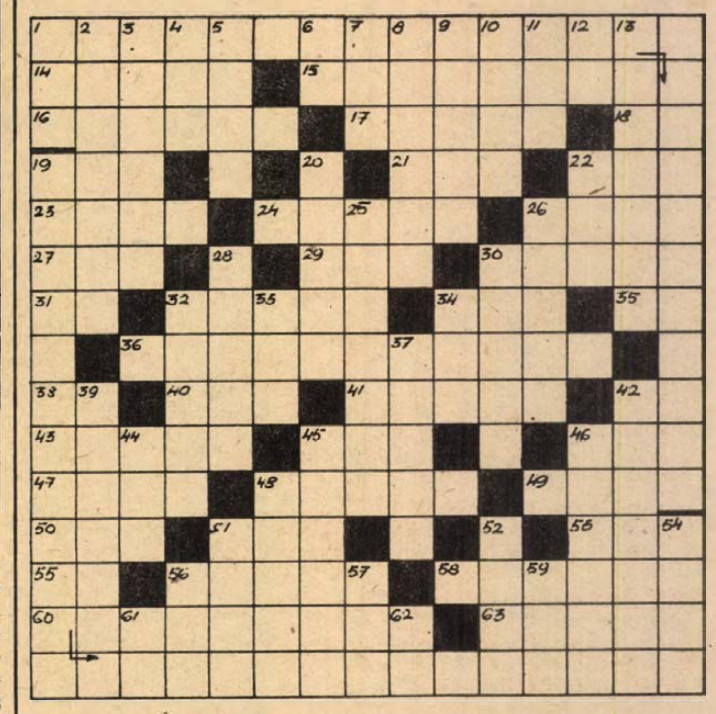

November 7.

Új éveink
hoztak olyan csodát,
hogy ezt elmondani
a nyelv dadog . . .

Szergej Jeszenyin „Utam" című verséből idézünk. Folytatását a vízszintes 1., és függőleges 19. sz. sor megfejtése adja.

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első folytatása, (Zárt betűk: T, R, U.) 14. Fór. 15. Petőfi Sándor verse. 16. „A beszélő . . ." (Mikszáth) 17. Határfolyó. 18. Saját kezűleg — röviditve. 19. Pest megyei község. 21. Svájci kanton. 22. Korlátolt felelősségű társaság, röviditve. 23. Ez fáj a fogban. 24. Halcsalétek. 26. Fafajta. 27. Személyével érzékel. 29. Melódia része! 30. Forgatmány, váltó. 31. Dettó. 32. A „Germinal" írója, személynevének kezdőbetűjével az elején. 34. A filmek fényérzékenységének mértékegysége. 35. Izomkötő. 36. Maeterlinck híres műve. 38. A szén és a fluor vegyjele. 40. A fogak ágya. 41. Asszony — oroszul. 42. Az ozmium vegyjele. 43. Mezzoszoprán szerep „A bolygó hollandi" című operában. 45. Kazán része! 46. Káros hatása van (ford.) 47. Jugoszláv helység Bor-tól DNY-ra. 48. Délafrikai tartomány. 49. Nagy-Britannia polgára. 50. Utóvizsga röviditett neve. 51. Nyelvtani fogalom (ford.) 53. Nonius része! 55. Fordított névelő. 56. Téli szőrmekabát. 58. Francia író és költő (Louis). 60. A tilosban jár. 63. Fatia Negra szerelme Jókai: Szegény gazdagok című regényében.

FÜGGŐLEGES: 1. Albán pénz. 2. Interpretáció. 3. Öklével veri a kaput. 4. Tölt. 5. Panaszos hangot ad. 6. Föld egynemű betűi. 7. Növényt nemesít (ford.) 8. Sereglő. 9. Légies. 10. Egyetemi karral kapcsolatos. 11. Santa . . . (kikötőváros Californiában). 12. Római 101. 13. A vörösingesek vezére „A Pál-utcai fiúk" című Molnár regényben. 19. Az idézet befejező része, (Zárt betűk: N, E, S.) 20. Ebbe a patakba fulladt II. Lajos. 22. Sportiskola névjele. 25. Formáció. 26. Utköret. 28. Állati takarmány. 30. Lángész. 32. Ezen a helyen. 33. Az oxigén, a hidrogén és az ittrium vegyjele. 34. Angol sör. 37. Égtáj. 39. Cérnával felerősít. 42. Dél-amerikai folyó. 44. A legenda szerint az Araráton kötött ki. 45. Gépkocsik csuklós hajtószerkezete. 46. Dalmát tengerparti üdülőhely. 48. Dél-amerikai futómadár. 51. A Marianne-szigetek legnagyobbika, fővárosa: Agana. 52. Rizspálinka Hátsó-Indiában és Jávában. 54. Izomkötők. 56. Belga, vatikáni és svéd gépkocsik jelzése. 57. A skandináv népek mitológiai „Ádám"-ja. 59. Mint a 11. számú sor. 61. A családhoz tartozik. 62. Izzásban van!

Beküldendő a helyes megfejtés november 17-én (hétfő) déli 12 óráig beérkezőleg LEVELEZŐLAPON 7601 Pf. 134. Dunántúli Napló szerkesztősége Pécs, Hunyadi út 11. címre.

Az október 26-i rejtvény helyes megfejtése: Forradalmi mozgalom oldalán állt. Segítette a szegény művészeket. Így élt Petőfi.

Könyvjutalmat nyertek: György Antalné 7626 Pécs, Endre u. 15/1. II. 12. Ujvári Józsefné 7300 Komló, Móricz Zs. u. 4. Deák Éva 7370 Sásd, Ady E. u. 19. Szabó Máténé 7720 Pécsvárad, Honvéd u. 8. Torma Józsefné 7836 Bogádmindszent, Állami Gazdaság.

A könyveket postán küldjük el.

Eugénie Chavette:

Füstbe ment lakodalom

Ez a tragikus eset nem merő kitalálás. Amikor megtörtént, az újságok sokat írtak róla. Mi egyszerűen a rideg tényeket ismertetjük.

. . . Amikor az eljegyzést ünnepelték, a fiatalembert választottja mellé ültették, akit ő valósággal istenített, és aki hamarosan az ő nevét viseli majd . . . Ó, boldog álmok, melyek a sors rendelése folytán sohasem valósulhattak meg. Ó jaj! Sohasem. So-ha-sem!

De hallgassa végig az olvasó ezt a tragikus drámaisággal teli, rövidke történetet . . .

Alighogy felszolgálták a levest, a menyasszony véletlenül leejtette a kanalát. Vőlegénye legott segítségére sietett, hogy felvegye. Mivel azonban ügyetlen volt, könyökével mellesleg jegyese anyjának a szemébe bökött, a levesestányér tartalmát a leány apjának öltönyére borította, összetört két borospoharat, feldöntötte széket, jómaga pedig imádottjának keblére hullott, s eközben ruháját derékig felszakította.

A vőlegény, félénk ember lévén, az asztal alá bújt, és nem talált magában elegendő bátorságot ahhoz, hogy kimásszék onnan.

A jelenlevők, mivel jól nevelt emberek voltak, egytől egyig úgy tettek, mintha semmi sem történt volna, sőt, még az üres széket is, amelyen a vőlegénynek kellett volna ülnie, úgy tekintették, mintha a fiatalember csakugyan a helyén lett volna.

Amikor felszolgálták a kávét, még a legjobban nevelt vendégek is fintorogni kezdtek: a szobában ugyanis jól érezhető füstszag terjengett. Végre-valahára észbe kapott valaki és az asztal alá nézett. A vőlegény eltűnt! Sem ő maga, sem a zakója, sem a nyakkendője, de még a nadrágja sem volt ott. Semmi nyoma nem maradt! Az égvilágon semmi. Ugyanis valósággal égette az izzó szégyen, lángra kapott és elhamvadt.

Fordította: Gellért György

Köszöntjük Lvov testvérmegyénket a NOSZF 63. évfordulóján!

Lvov — Új építkezés a Rilszkij marxall utcában

A fotók A. Kuzina felvételei.

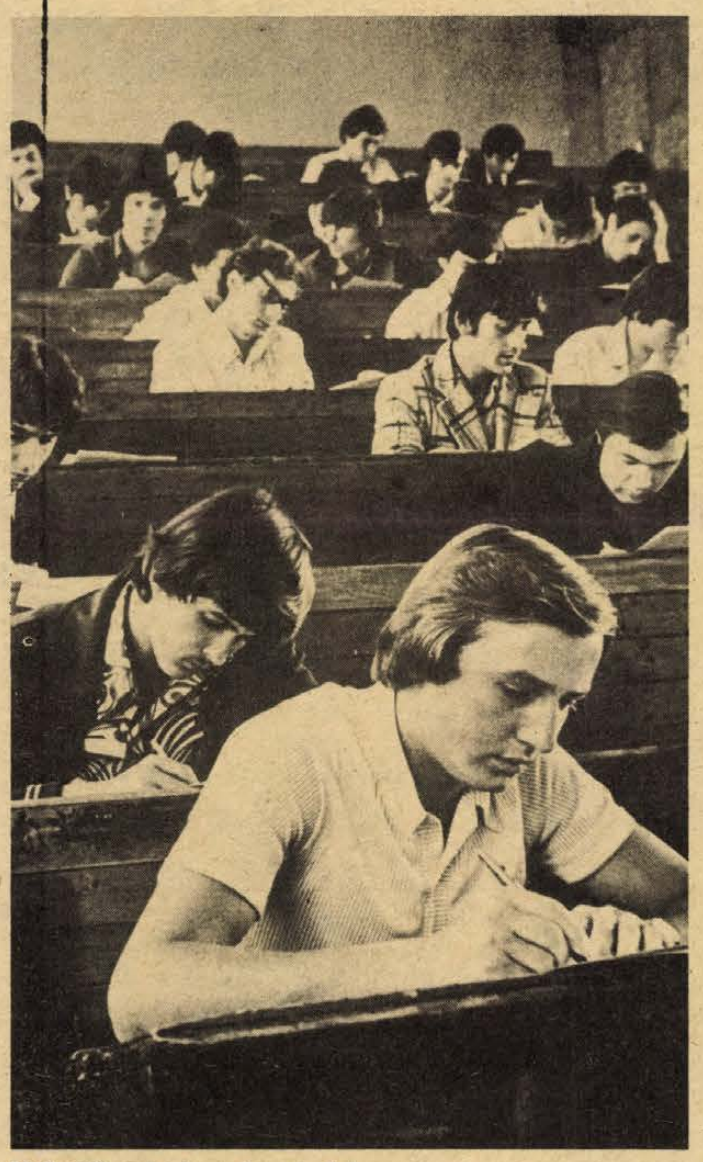

Hallgatók a lvovi mezőgazdasági egyetemen

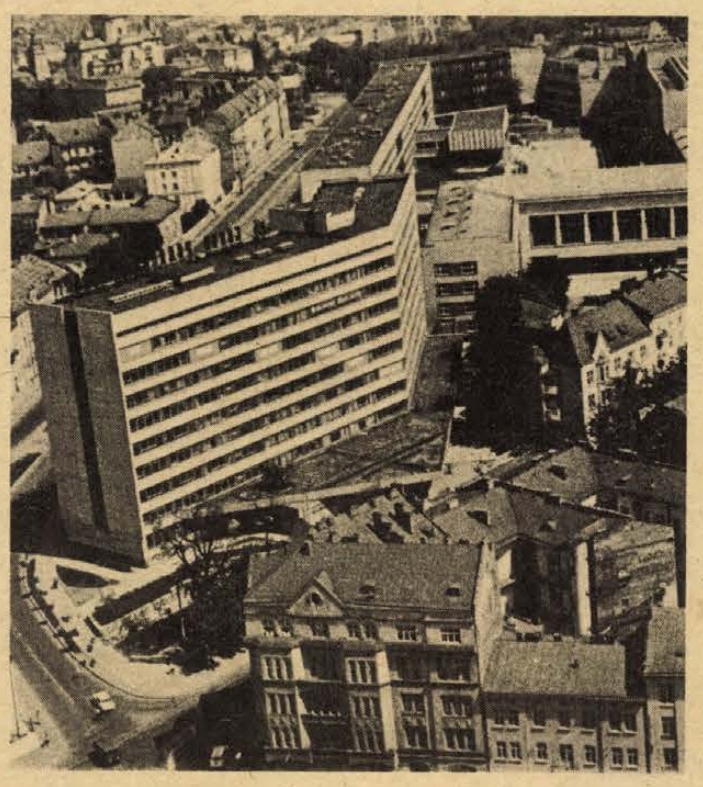

Kilátás a politechnikai egyetem új oktatási központjára Lvovban

Fiatalodva őrzi emlékeit Lvov

Lvovban október végén már csalóka az enyhe, napsütéses idő. Egyik nap még hajadonfőn lehet járni, a ballonkabát is lekívánkozik az emberről. Másnap megszaporodnak az utcán az „usankák", a jól ismert, prémes sapkák, a bábuskák pedig szorosan kötik fejükre kendőjüket. Így volt ez idén is — zakóban mentünk a lvovi sajtóházba, ottani kollégáink aggódva mondták, hogy megfagyunk, ezen a napon (október 30-án) -20 fokot zuhan majd a hőmérséklet, a november 7-i ünnepségen minden bizonnyal mínusz 8–9 fokos hidegben ünnepelnek majd a lvoviak. Nos azóta idehaza is bekopogott a tél, szovjet testvérmegyénk „fővárosában", a Lenin proszpekten azonban jóval zimankósabb időben, nagy lelkesedéssel vonulnak ma fel az emberek tízezrei.

A lvoviak azonban nemcsak történelmük kétségtelenül legnagyobb eseményét tartják tiszteletben, alkalmunk volt látni Ivan Ljukavics várát (kastélyát?) melyet a XVI. század végén épített, s melyet nemrégiben restauráltak, most a lvovi múzeum kihelyezett osztályaként működik. Oleszkó egyébként hetven kilométernyire van Lvovtól. Barátaink, a „Lvovszkaja Pravda" és „Vilnaja Ukrajna" munkatársai azt mondták, kiszaladunk ide Lvov határába egy érdekes helyre. Nos hát a kijevi országúton több mint egy órát autóztunk, mire a várfalakról letekinthettünk a végeláthatatlan síkságra. Persze a méretek. Két és fél millió ember él ebben a megyében, itt egyetlen kicsi járás is csaknem akkora, mint Baranya. Már korábban a nyomdában meglepődtünk, amikor a rotációs géptermet meglátták. A lvovi újságokon kívül, amelyek egyszerí megjelenése összesen több mint egymillió példány, itt nyomják a moszkvai Pravdát, a Trudot, az Izvesztyiját is. Ezek kész oldalai telefotón érkeznek a lvoví nyomdába, bonyolult, de lélegzet elállító gyorsasággal magas nyomású technikára teszik a filmeket alkalmassá, majd egyetlen éjszaka millión felüli példányban kinyomtatják.

Csaponganak a gondolataim, de lvovi kollégáink is szélvész sebességgel száguldoztak velünk, mindent szerettek volna megmutatni, amit még nem láttunk. Mindent szerettek volna elmesélni, amiről még nem hallottunk. Mitzki Ervin, a Dunántúli Napló főszerkesztője és jómagam is már harmadszor jártunk Lvovban, vendéglátóinknak nem volt könnyű dolga. S mégis: itt van például Oleszka. Öt évszázad művészi emlékeit gyűjtötték össze, a csinos művészettörténész, akit egyszerűen csak várkisasszonynak is szabad szólítani négyszáz éves naiv festményeken mutatja, melyik út vezet és hogyan jutunk a pokolba. Egy másik helyiségben II. Rákóczi Ferenc és Zrínyi Ilona portréja látható, aztán az iskolát teremtett lvovi rokokó néhány remekbeszabott bútorában gyönyörködhetünk. Oleszkából eljövet megállunk a monumentális Bugyonij emlékműnél; a hegyoldalból kinőve húsz métert a levegőben úszva vágtató érclovasok, megfoghatatlan, hogy statikailag miként oldotta meg a művészcsoport. Szépsége lenyűgöző. S ha már a művészeteknél tartunk: a csaknem százesztendős lvovi sörgyár kóstoló pincéjében a kétségtelenül kiváló sörök mellett más élményben is volt részünk. A vörös tégla és faborítású boltívek hátsó részét a régi sörgyár köveiből rakták ki, hangulatos mécsesekkel, néhány figurával díszítve. A másik sarokban a kandallóban pattogó, jóillatú és barátságos meleget adó égő fahasábok mellett halljuk a történetet: három, a lvovi képzőművészeti főiskolán végzett hallgató diplomamunkája a pince. Nem az egyedüli bizonyítványa ez a végzős fiataloknak. A remek lvovi cirkusz, a politechnikai főiskola végzős hallgatóinak alkotása. A képzőművészek most a város alatti pincerendszer egy kilométeres szakaszán vendéglátó kombinátot terveznek.

Az előbb a régi sörgyár néhány alapkövéről beszéltem. A mostani is régi, ez a legnagyobb gondjuk is most. Évente 900 000 hektoliter sört kell gyártaniuk (nagyon jó minőségű a sörük), közben szétszedve a gyár, teljes rekonstrukció alatt áll, alig hihető, a látottak alapján, de Gura Stepán Grogorjevics, a dinamikus fiatal igazgató állítja, hogy a most még csak vázaiban álló főzőházban még az idén sört főznek. El kell hinnünk, a történelmi Lvov körül gombamódra szaporodó lakótelepek, az építkezés gyorsasága ezt sugallja. Az egyik kibontakozóban levő új városrész neve egyébként Pécs lesz.

L. J.

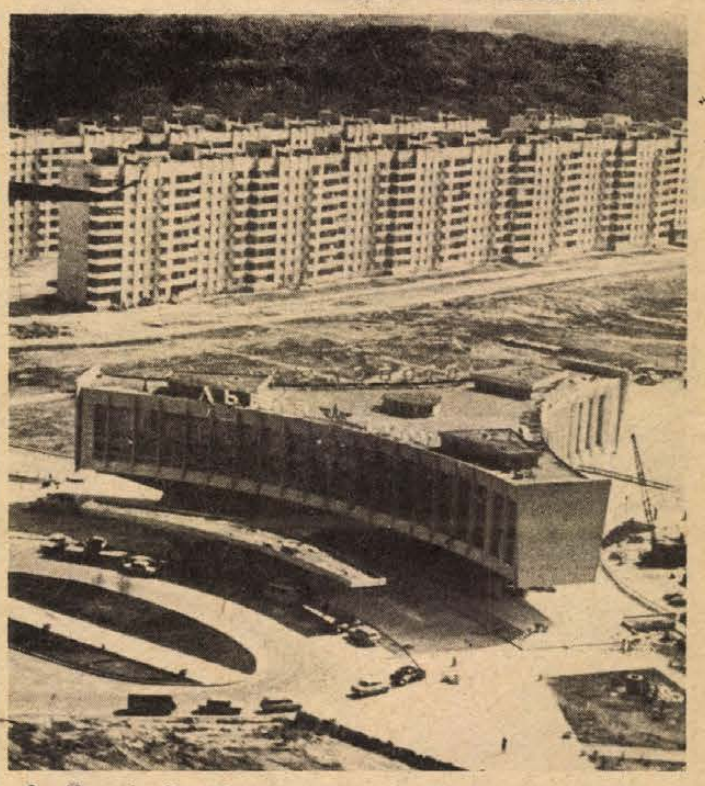

Az új autó-pályaudvar Lvovban

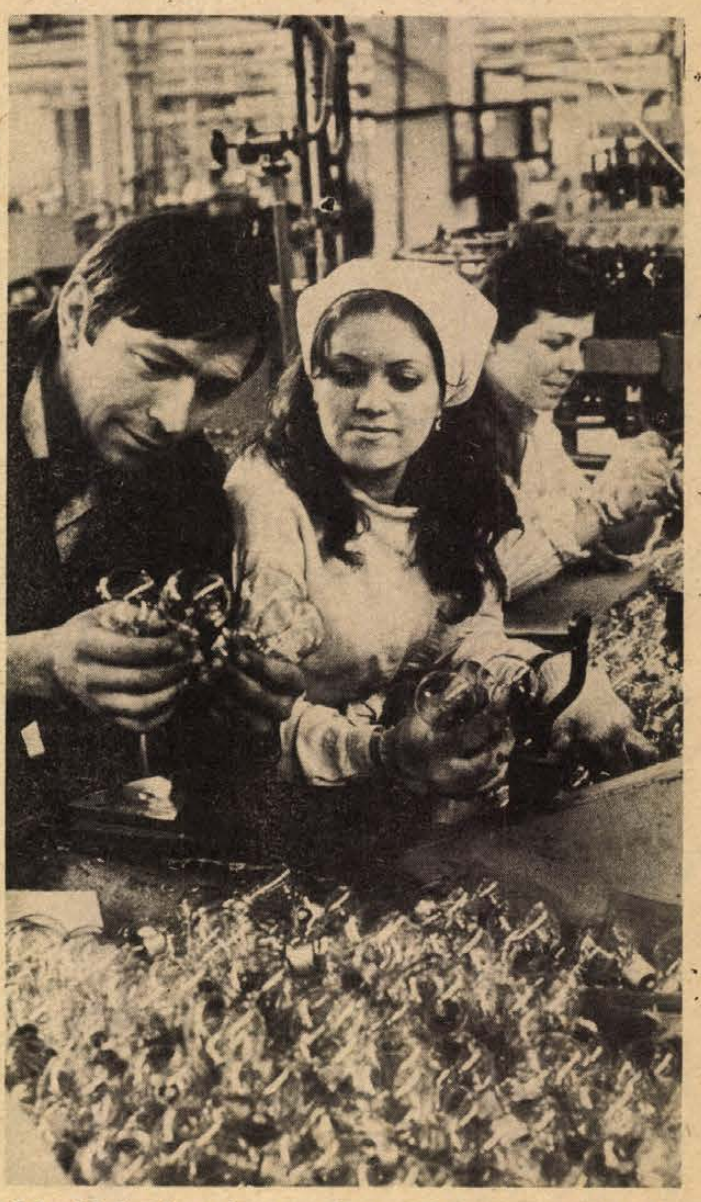

A lvovi Iszkra üzem évente nyolcvanmillió darab villanyégőt bocsát ki

HÍREK

1980. NOVEMBER

7

PÉNTEK

OKTÓBERI SZOCIALISTA FORRADALOM

A Nap kél 6.37 — nyugszik 16.18 órakor. A Hold kél 5.47 — nyugszik 16.37 órakor.

Keressük a legjobb anyóst!

Várjuk a jelentkezőket!

Különös versenyre hivta föl olvasóinkat a Hétfői Dunántúli Napló november 3-i száma: menyek és vők benevezhetik anyósukat egy nemes versengésre. Hogy a sok-sok kiváló anyós közül ki érdemli meg igazán a „legjobb" jelzőt, a Magyar Televizió Pécsi Körzeti Stúdiójában rendezendő vetélkedő dönti el. Most ismételten fölhivjuk olvasóink figyelmét, hogy a nevezési határidő nemsokára lejár: mindenki november 10-ig nevezheti be anyósát a nem mindennapi versenyre. Kérjük, irják meg szerkesztőségünkbe cimzett levelükben, mivel indokolják anyósuk jelölését. A cim: Hétfői Dunántúli Napló, 7601. Pécs, Postafiók: 134. A borítékra irják rá: „Keressük a legjobb anyóst!"

Ünnepélyes zászlófelvonás a Parlament előtt és a Gellérthegyen

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója tiszteletére csütörtökön reggel a Parlament előtt, a Kossuth Lajos téren ünnepélyes külsőségek között, katonai tiszteletadással felvonták a Magyar Népköztársaság állami zászlaját. A csapatzászlóval felsorakozott a díszszázad, majd kürtszó jelezte a budapesti helyőrség parancsnokának érkezését, aki — meghallgatva az egységparancsnok jelentését — ellépett a díszszázad előtt. Ezután a díszőrök kíséretében vitték az árbochoz az állami zászlót, s a Himnusz hangjai, valamint a katonák tiszteletadása közepette felvonták. Az ünnepség befejezéseként a díszszázad és a zenekar díszmenetben vonult el az állami zászló előtt.

A gellérthegyi felszabadulási emlékműnél ugyancsak katonai tiszteletadással vonták fel a magyar nemzeti lobogót és a munkásmozgalom vörös zászlaját.

◆

— **Közgazdászok avatása.** Tegnap, (november 6-án) délelőtt közgazdászokat avattak a Pécsi Tudományegyetem Közgazdasági Karán. Az egyetem aulájában az esti tagozat végzős évfolyamának hallgatói vehették át diplomájukat.

— **Népi díszitőművészeti kiállitás.** A pécsi Helyőrségi Művelődési Otthon (FEK) többszörös díjnyertes népi díszitőművészeti szakkörének szőtteseket, varrásokat és hímzéseket bemutató kiállitása nyilik november 9-én 17.00 órakor a FEK-ben. Az érdeklődők a kiállitást november 24-ig, naponta 10—18 óráig tekinthetik meg.

◆

Képviselői és tanácselnöki fogadónap

Horváth Lajos országgyűlési képviselő, a Baranya megyei Tanács elnöke, 1980. november 9-én reggel 8 órától képviselői és tanácselnöki fogadónapot tart Pécs, Rákóczi út 34. sz. alatti hivatalában.

◆

A rendőrség kérése

A Pécs városi Rendőrkapitányság közbiztonsági és közlekedési osztálya kéri azon fiatalember jelentkezését tanúkénti meghallgatás végett, aki 1980. október 30-án 15.15 órakor Pécsett, a Szalai András út és Jókai Mór utca kereszteződésében együtt lépett le a kijelölt gyalogátkelőhelyre Mátis Ferenc 57 éves gyalogossal, akit egy tehergépkocsi elütött.

Kérjük továbbá azon személyek jelentkezését is, akik a baleset bekövetkezését látták, vagy azzal kapcsolatban felvilágositást tudnak adni. Jelentkezni lehet: Pécsett, a Légszeszgyár u. 8. sz. fszt. 28., vagy a 12-266/86-os telefonon.

Az Eszéki Horvát Népszínház vendégjátéka Pécsett

A testvérvárosi együttműködési szerződés kereté ben november 11-én, kedden a Pécsi Nemzeti Színházban vendégszerepel az eszéki Horvát Népsz inház operatársulata, amikor is — Magyarországon először — Gogol művének, A revizornak operav áltozatát mutatják be. A zeneszerző, Werner Egk zenéjét bizonyos fokú kettősség jellemzi. Gyöker eiben a bajor népi muzsika lelke él, de ennek hatásait legtöbbször elfojtja, vagy legalábbis erős en korlátok közé szoritja a nagy tudású zeneszerző viruozitásig fejlesztett szakmai felkészültség e, művészi fegyelme. Egk az örökké kísérletező, új utakat kereső művészek fajtájából való. Els ősorban operákat irt, melyeknek — igy A revizornak is — szövegkönyvét is maga irja. A mű érdekessége, hogy a dél-német rádió megbizásából készitette a zeneszerző. Első színházi bemu tatója 1957-ben volt a schwetzingeni ünnepi játékok alkalmával. A stuttgarti operaház együttesét a szerző vezényelte. Az eszéki színház előadását Nada Murat rendezte, vezényel Zeljko Mi ler. Képünkön: jelenet az előadásból. T. S. I.

Ülést tartott a Pécs városi Pártbizottság

Az MSZMP Pécs városi Bizottsága, Szentirányi József első titkár elnökletével tegnap ülést tartott. A választott testület jelentést hallgatott meg a városi párthatáskörbe tartozó káderek helyzetéről, képzésükről és utánpótlásuk helyzetéről, feladatairól. Megtárgyalta a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetét, különös tekintettel az exportértékesítésre Pécs városban és a város környékén, majd tájékoztató hangzott el az MSZMP KB 1980. október 16. üléséről.

◆

— **Angol klub Pécsett.** A TIT Baranya megyei Szervezete angol klubot szervez a nyelvet értők számára. A klub programjában előadások, élménybeszámolók hangzanak el és természetesen lehetőség nyilik a beszélgetésekre is. Az első találkozót november 22-én 18.00 órakor tartják a Bartók klubban. A jelentkezést november 20-ig várják.

— **A patacsi művelődési házban** november 7-én nyilik kiállitás a művelődési ház diszitőművészeti szakkörének munkáiból. A kiállitás november 14-ig tekinthető meg, naponta 14—18 óra között.

— **Új szolgáltatás.** Bővíti szolgáltatásait a fennállásának 20. évfordulóját ünneplő Tempó Szövetkezet. Az emeletes ágyakat elemes bútorokat a vásárlók kivánsága szerint mostantól kezdve összeszerelik a lakásokban is.

— **Zárva a szigetvári fürdő.** A Baranya megyei Fürdővállalat Igazgatósága értesiti a szigetvári fürdőt látogató vendégeit, hogy november 10-től 22-ig a szigetvári fürdőt technikai okokból zárva tartják.

◆

KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNY

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Tudományos Szakcsoportja 1980. november 10-én délután 4 órakor ülést tart a központi épület II. sz. tantermében. Tárgy: Pejtsik Béla, Kóbor József, Pácsa Sándor (Megyei Kórház szülészeti osztály; POTE Mikrobiológiai- és Egészségügyi Szervezéstani Intézet): A szérum-alfa-foetoprotein szürővizsgálat modellje és eddigi eredményei Baranya megyében. — Wessely Judit, Konczwald László, Kőkúti László (Megyei Kórház genetikai laboratórium és szülészeti osztály, Zalaegerszeg): A Zala megyében szervezett szérum-AFP szürővizsgálat tapasztalatai. — Világi Szabolcs, Pejtsik Béla, Sápszky Vilmos, Pácsa Sándor (Megyei Kórház szülészeti osztály; POTE Mikrobiológiai Intézet): Szérum-AFP szint alakulása művi terhességmegszakitás előtt és után. — Pácsa Sándor, Pejtsik Béla (POTE Mikrobiológiai Intézet; Megyei Kórház szülészeti osztály): Human placentalis lactogen (HPL) szérum szintjének meghatározása ELISA módszerrel.

— **Szovjet fametszetekből** nyilt kiállitás a Baranya megyei Rendőr-főkapitányságon. A kiállitás november 22-ig tekinthető meg.

◆

Könyvritkaság — előkészületben

Novemberben készül megjelentetni az Európa Könyvkiadó Helikon osztálya a korábban Héber kódexek címen ismert Májmuni kódexet, amely már előjegyezhető a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat könyvesboltjaiban. A Májmuni kódex a Magyar Tudományos Akadémia Kaufman-gyüjteményének egyik legszebb középkori héber kódexéből, a négykötetes Misne Tórából tartalmaz válogatást. A Misne Tórát a XIII. század végén látták el csodálatos miniatúrákkal. A kötet Scheiber Sándor válogatásában, részletes magyarázatokkal a legszebb miniatúrákat, irásoldalakat mutatja be. A kódex történetéről Séd-Rajna Gabriella előszava és művészettörténeti tanulmánya tájékoztatja az olvasót. A kötet 87 színes illusztrációt tartalmaz, nylkötésben, lakkozott védőborítóval jelenik meg. Árusitása az alacsony példányszám miatt csak az előjegyzési díjat befizető megrendelések arányában történik.

HDN-előzetes

A HDN következő rejtvényének témája: a népi hangszer. Ezúttal egy képen bemutatott hangszert és tartozékait kell felismerni, illetve kiválasztani a megfelelő választ a felsoroltak közül. Zenekedvelő olvasóink számára becses ajándékokat sorsolunk ki a helyes megfejtők között. Barna István pécsi hangszerkészitő egy e célra készitett és díjként felajánlott szép hangú citerát ad. A pécsi hangszerbolt egy dorombot és egy szájharmonikát, a Mecsek Táncegyüttes zenekara egy-egy török, szlovák és erdélyi furulyát, mig ifj. Boczán Béla dorombot ad díjként. Dr. Nádor Tamás író két zenei tárgyú dedikált könyvével, a siklósi könyvesbolt pedig ugyancsak két könyvvel járul hozzá a díjakhoz.

LEHETNE PÉCSETT IS?

Bemutatjuk a Skála-Expo áruházat

◆

REPÜLŐVEL ESZÉKRŐL?

Járat van, dinár nincs

◆

SZEXUÁLPSZICHOLÓGIA

Jellegzetesen napjaink panasza

◆

BÁRKÁVAL A TENGEREKRE

A MAHART vezérigazgatójának nyilatkozata

◆

KARÁCSONYFÁT NEVEL A KERTJÉBEN

Öt év alatt megtérül a befektetés

◆

TÍPUSTERVEK 12 NÉGYZETMÉTERRE

A zártkerti épitkezési lehetőségekről

◆

NÉGYSZÁZ VENDÉG A LAKODALOMRA

Csak pálinkából egy hektó

◆

ORVOSMETEOROLÓGIA

◆

RABLÓTÁMADÁS

Megpróbálták kicsalogatni az éjjeliőrt

◆

AZ NB I. FORDULÓJA

Kórházi felvételes ügyeletek

PÉNTEK—SZOMBAT—VASÁRNAP:

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

PÉNTEK:

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: II. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

SZOMBAT—VASÁRNAP:

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

SZOMBAT—VASÁRNAP:

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: II. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

VASÁRNAP:

EJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

EJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hivószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

ÖSSZEVONT ORVOSI RENDELÉS

Összevont rendelés lesz 1980. november 11-én a felnőtt járóbetegellátás körzeti orvosainak továbbképzése miatt 13 órától 19 óráig. A sürgős orvosi ellátásra szoruló betegek részére az alábbi helyeken:

I. ker.: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169; II. ker.: Munkácsy M. u. 19., II. em. 219., tel.: 13-833 48, Krisztina tér, telefon: 14-133. III. kerület: dr. Veress E. u. 2., telefon: 15-833, Rókus u. 71. telefon: 12-412. A délelőtti rendelések a szokásos helyeken és időben lesznek megtartva.

időjárás

Várható időjárás péntek estig: továbbra is túlnyomóan borult idő. Az ország nagy részén ismétlődő eső, az északnyugati országrészben az időszak vége felé már havas eső, havazás. Északkeletire, a Dunántúlon északira, északnyugatira forduló, többször megélénkülő szél. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0 és plusz 5 fok között, északnyugaton kevéssel 0 fok alatt. A legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 5 és 10 fok között, északnyugaton 5 fok alatt kevéssel.

Távolabbi kilátások szombattól keddig: folytatódik az évszakhoz képest hideg idő. A felhőzet csak időnként szakadozik fel, további havazás, havas eső, a délkeleti országrészben eső várható. A legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 0, minusz 5 fok között. A legmagasabb nappali hőmérséklet 0, plusz 5 fok között. Jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék az ország területének 100 százalékán várható az időszak felében.

22.

— Hát... nem sok... Ne haragudj, most jut eszembe: nem tudok veled pisztrángot enni. Rohannom kell a munkahelyemre...

— És ezt csak most mondod?... És velem mi lesz? Meg a pisztránggal?

— Ne félj, a pisztráng nem üssza meg! — Dan elrohan, miután megcsókolta a pityergő Erzsébetet. — Erzsébet félig sírva, félig beszélve mondja: „Megállj, Dan... ezt megkapod még! Meg, ha én mondom..." Visszafordul ő is, egy automatánál tésztát vesz, azt rágcsálja egész a Génbankig.

*

— Megebédeltem, professzor úr... Mária üdép, frissen lép Foxman szobájába.

— Foglaljon helyet.

Mária beleül egy fotelbe, gyerekesen próbálgatja: hogyan kényelmesebb az ülés.

— Szóval a Fekete Gén titkára kíváncsi...

— Én... a professzor úr mondta, hogy jöjjek ide...

— Azt akarja mondani ezzel, hogy nem érdekli a Fekete Gén?

— Dehogyis... Csak én nem mernék kíváncsiskodni...

— Idefigyeljen, Mária. Mit tud maga genetikából?

— Azt a professzor úr pontosan tudja. Hiszen az ön tanítványa vagyok.

— Igaz... igaz... akkor röviden összefoglalnám a lényeget. A genetikai kutatások a tudományosnak mondható lendülettel mintegy félévszázada folynak. De nem a lendület, az eredmény a fontos.

— Értem, professzor úr.

— Persze, hogy érti. Csak azt nem érti, hogy mi lett ebből a tudományból. A genetikai kutatási blokádot a tudósok hol megszavazták, hogy feloldották, mint tudja. A tudósok egy dologban egyeztek csak meg: hogy a genetikai információk úgy áramlanak a generációkon át, mint a herakleitoszi folyam. Ahogy egy folyóba sem lehet kétszer belelépni, úgy. A mindig más és más adottságokkal, tulajdonságokkal rendelkező emberiség is korról korra azonosnak és másnak mutatkozik. Azonosságának oka, hogy nem képes másként, mint emberként létezni. Ez ad ugyanakkor keretet a belső változékonyságnak, egyes tulajdonságok fölerősödésének, mások elhalványodásának.

Az emberiség eddigi legjobb elméi is sokat köszönhettek magának a genetikai véletlennek. Eddigi ismereteink szerint a zsenialitás, a kultúra és a civilizáció meghaladása mellett az addigi kultúra és civilizáció megtagadását is jelentette. Azokat az embereket tartották zseniálisnak, akik nemcsak ismerték és tudták a világot, de egyben el is vetették. Nekünk, a harmadik évezred embereinek ilyen zsenikre tömegesen nincs szükségünk. A mi „zsenijeink" nem a világ tagadása árán, és nem a genetikai, környezeti véletlenek szerencsés összegeként valósulnak meg, hanem tudatos kisérleteink, génmanipulációink eredményeként. Ezen az elmúlt évezredek emberei még mosolyogtak volna, mondván: mi átlagos zseniket akarunk előállítani, ami az ő felfogásuk és az ő lehetőségeik számára önellentmondás. Mi azt mondjuk: a manipulációk eredményeként nem átlagemberek és zsenik egymást tagadó világát akarjuk létrehozni, hanem olyan világot, melyben nincs többé kitüntetett helye se a hagyományosan felfogott zseninek, se a hagyományosan értelmezett átlagnak. Nem mi akarjuk az emberiséget megjavítani, azt akarjuk, hogy az emberiség javítsa meg önmagát.

(Folytatása következik)

Ünnepségek, koszorúzások

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója tiszteletére csütörtökön a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa koszorúzási ünnepséget rendezett a szovjet hősök Szabadság téri emlékművénél. A magyar és szovjet zászlókkal és a nemzetközi munkásmozgalom vörös lobogójával díszített téren több száz fővárosi dolgozó, fiatal gyűlt össze az ünnepi eseményre. Az emlékművel szemben csapatzászlóval felsorakozott a néphadsereg díszszázada. Kürtszó jelezte az ünnepség kezdetét, majd a díszszázad parancsnoka jelentést tett *Losonczi Pálnak*, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének, aki ezután ellépett a katonák sorfala előtt.

A szovjet és a magyar Himnusz elhangzása után a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében *Kádár János*, a Központi Bizottság első titkára és *Németh Károly*, a Központi Bizottság titkára, a Politikai Bizottság tagjai helyeztek koszorút az emlékmű talapzatára.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának koszorúját *Losonczi Pál* és *Trautmann Rezső*, az Elnöki Tanács helyettes elnöke; a Minisztertanács koszorúját *Lázár György*, a Minisztertanács elnöke és *Aczél György*, a Minisztertanács elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai helyezték el.

A koszorúzási ünnepségen részt vett *Benke Valéria*, *Havasi Ferenc*, *Korom Mihály*, *Óvári Miklós*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, *Gyenes András*, a Központi Bizottság titkára, *Somogyi Imre*, a Központi Ellenőrző Bizottság titkára, *Péter János*, az országgyűlés alelnöke, *Borbándi János*, *Faluvégi Lajos* és *Marjai József*, a Minisztertanács elnökhelyettesei, továbbá a kormány tagjai, valamint politikai és társadalmi életünk sok más vezető személyisége.

A koszorúzási ünnepség az Internacionálé hangjaival és a katonai díszszázad elvonulásával ért véget.

*

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója tiszteletére megyeszerte ünnepségeket, koszorúzásokat tartottak tegnap.

*

Mohács városában fél 6-kor fáklyás felvonulás kezdődött, majd a város és a járás párt-, állami és tömegszervezeti vezetői, a fegyveres testületek képviselői megkoszorúzták a Dunaparti szovjet hősi emlékművet. A koszorúzást megelőzően pedig a pártbizottságon kiváló pártmunkásokat fogadtak s jutalmaztak.

*

Siklóson délután 4 órakor a város párt-, állami, gazdasági és tömegszervezeti vezetői, szocialista brigádok megkoszorúzták a felszabadulási emlékművet, majd a pártbizottságon műsoros ünnepi megemlékezést tartottak. Az ünnepséget követően a pártbizottságon fogadást adtak a kiváló pártmunkások tiszteletére.

*

Szigetváron délután 3 órakor a vár előtti szovjet temetőben ünnepi megemlékezéssel egybekötött koszorúzási ünnepséget tartottak, ahol a város és a járás párt-, állami és gazdasági szerveinek képviselői helyezték el a kegyelet virágait.

*

Ma Pécsett, a központi temetőben a szovjet hősi emlékműnél délelőtt 10 órakor a megye és a város párt-, állami és tömegszervezeti vezetői, valamint a fegyveres testületek képviselői koszorúznak az ünnep jegyében.

Kitüntetések november 7. alkalmából

Miniszteri kitüntetések

A belkereskedelmi miniszter Kiváló munkáért kitüntetésben részesítette *Halászné dr. Szilágyi Róza* főmunkatársat, *Vaszilov Györgyné dr.* főelőadót, a megyei tanács kereskedelmi osztályának dolgozóit. *Kolbert Imre* boltvezetőt, *Kozári Klára* előadót, *Lép János* boltvezetőhelyettest, *Móró Gáborné* pénzügyi előadót, *Schlichter Józsefné* boltvezetőt, a Baranya megyei Kereskedelmi Vállalat dolgozóit. *Dr. Kabdebó T. János* osztályvezetőt, *Papp János* boltvezetőt, *Vámos Tiborné* boltvezető-helyettest, a Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat dolgozóit. *Horváth János* áruházi osztályvezetőt, a Baranya megyei Ruházati Kereskedelmi Vállalat dolgozóját. *Adoba Róbert* lakatost, *Ábrányi Attila* étteremvezető-helyettest, *Berkes Lajosné* szakácsot, *Szabó Zoltán* konyhafőnököt, a Baranya megyei Vendéglátó V. dolgozóit. *Dr. Nagy Ferencné* csoportvezetőt, *Nyers Jánosné* szobaasszonyt, a Baranya megyei Idegenforgalmi Hivatal dolgozóit. *Dr. Gyenge Andrásné dr. Váróczi Mária* osztályvezetőt, *Király Imréné* oktatási előadót, a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat dolgozóit.

*

Az igazságügyi miniszter Kiváló munkáért kitüntetésben részesítette *dr. Oltai Lászlót*, a Pécs városi Bíróság elnökhelyettesét.

*

Az egészségügyi miniszter Kiváló munkáért kitüntetésben részesítette a *Pécsi Csecsemőotthon Október 6. kollektíváját*, *dr. Matyasovszky Rozália* szakorvost Pécs, *dr. Kövesi Gyula* osztályvezető főorvost Pécs, *dr. Bacsa Barnabás* városi-járási főorvost Szigetvár, *dr. Mészáros István* osztályvezető főorvost Mohács, *Tok Illésné* gondozót Bóly, *dr. Csobó Dénes* igazgató főorvost Pécs, *Ráth Károlyné* vezetőnővért Harkány.

*

A Magyar Nemzeti Bank elnöke Kiváló munkáért kitüntetésben részesítette *Buttinger Jánost*, az MNB megyei igazgatóságának főcsoportvezetőjét, *Stanics Lászlónét*, a szigetvári bankfiók részlegvezetőjét.

*

A mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter Kiváló munkáért kitüntetésben részesítette *Dékány Gyuláné* tejüzemi betanított munkást, MECSEKTEJ TKV Kacsóta, *Farkas István* főkönyvelőt, Baksa, Ezüstkalász Mg. Tsz., *Tamás Károly* főágazatvezető párttitkárt, Baksa, Ezüstkalász Mg. Tsz., *Csepregi Gyula* háztáji főágazatvezető, Baksa, Ezüstkalász Mg. Tsz., *Kovács Béla* anyagbeszerzőt, Baranyahidvég, Közös Út Mg. Tsz., *Buni István* traktorvezetőszerelőt, Borjád, Új Élet Mg. Tsz., *Török Sándor* traktorvezetőt, Csányoszró, Összetartás Mg. Tsz., *Strasszer Jakab* főkönyvelőt, Egyházaskozár, Haladás Mg. Tsz., *Vörös Árpádné* borjúgondozót, Szigetvár, Zrínyi Mg. Tsz., *Varga Lászlóné* baromfitelep-vezetőt, Szigetvár, Zrínyi Mg. Tsz., *Sziber József* ágazatvezetőt, Szigetvár, Zrínyi Mg. Tsz., *Mjskei János* gépkocsivezetőt, Szigetvár, Zrínyi Mg. Tsz., *Kiss Szabó Antal* újítási előadót, Szentlőrinci Állami Gazdaság, *Csapó Józsefné* takarítónőt, Mozsgó, Zrínyi Mg. Tsz., *Molnár Antal* főágazatvezetőt, Bóly, Kossuth Mg. Tsz., *dr. Jahoda Miklós* közgazdasági csoportvezetőt, Baranya megyei Tanács vb mezőgazdasági és élelmezésügyi osztály, *Klein Vilmos* növénytermesztési főágazatvezetőt, Szederkény, Karasica Gyöngye Mg. Tsz.

*

A SZOVOSZ elnöke Kiváló Szövetkezeti Munkáért kitüntetést adományozott *Bognár Józsefnek*, a Pécsi Szállító Szolgáltató Ipari Szövetkezet gépkocsivezetőjének, *Domján Margitnak*, a Siklósi Tenkesalja ÁFÉSZ munkaügyi előadójának, *Kollár Józsefnének*, az Újpetre és Vidéke ÁFÉSZ boltvezetőjének, *Kollárics Jánosné*nak, a Drávamenti ÁFÉSZ szövőnőjének Sellye, *Kolmann Ferencnek*, az Újpetrei Takarékszövetkezet elnökének, *Réder Antalnak*, a Mohácsi Takarékszövetkezet kirendeltségvezetőjének, *Németh Istvánnak*, a Komlói Lakásfenntartó Szövetkezet pénzügyi gondnokának.

*

A könnyűipari miniszter Kiváló munkáért kitüntetésben részesítette *Botosné Domján Erzsébetet*, a B. m. Fodrász Szövetkezet részlegvezetőjét Komló, *Lantos Józsefnét*, a Pécsi Kesztyű- és Bőrdíszműipari Szövetkezet kesztyűvarrónőjét.

Az OKISZ elnöke a Szövetkezeti Ipar Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesítette *Negele Tibort*, a Tempó Szövetkezet részlegvezetőjét, *Molnár Lászlónét*, a Tempó Szövetkezet sokszorosító szakmunkását, *Mátrai Ferencet*, a Siklósi Építő Szövetkezet lakatosát, *Bakucz Bélánét*, a Pécsi Faipari Szövetkezet csoportvezetőjét.

*

Dr. Nessel Jenőné Pécs városi aktíva, a Vöröskeresztes munkáért kitüntetés ezüst fokozatát kapta.

Elismerés a Parlamentben

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából – eredményes munkájuk elismeréséül – kitüntetéseket adományozott párt-, társadalmi és tömegszervezeti tisztségviselőknek, aktivistáknak, a fizikai és szellemi alkotó munkában élenjáró dolgozóknak.

A kitüntetettek egy csoportjának Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, csütörtökön délben az Országház kupolacsarnokában nyújtotta át a magas kitüntetéseket. Az ünnepségen jelen voltak: Lázár György, a Minisztertanács elnöke, Németh Károly, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, Maróthy László, a KISZ Központi Bizottságának első titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai és Katona Imre.

Losonczi Pál ünnepi beszédében először arról szólt, hogy népünk, a haladó emberiséggel együtt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját ünnepli, s az ünnep legszebb hagyományai közé tartozik a munkában élenjárók kitüntető elismerése.

– Önök, akik most átveszik az Elnöki Tanács kitüntetéseit, példát mutattak a munkában, az emberi helytállásban – hangsúlyozta Losonczi Pál, aki végezetül a párt Központi Bizottsága, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a kormány és a maga nevében jókívánságait fejezte ki a kitüntetetteknek.

*

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából eredményes munkájuk elismeréseként kitüntetéseket adományozott.

A „Szocialista Magyarországért Érdemrend" kitüntetésben részesült *Novics János*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának nyugalmazott első titkára.

A „Munka Érdemrend" arany fokozata kitüntetésben részesült *Hancsicsák Gábor*, a Mecseki Ércbányászati Vállalat vájára, a Bányaipari Dolgozók Szakszervezete központi vezetőségének tagja, *Maté Ferencné*, a dunaszekcsői Öregek Napközi otthonának vezetője, a Magyar Vöröskereszt dunaszekcsői lakóterületi vezetőségének alelnöke. *Michielutti Ferenc* nyugdíjas vájár, *Takács Gyula*, a Baranya megyei Tanács elnökhelyettese.

A „Munka Érdemrend" ezüst fokozatát adományozták: *Balázs Jánosnak*, a Baranya megyei MESZÖV osztályvezetőjének, *Garzó Sándornénak*, a Pécsi Villamosipari és Gépjavító Szövetkezet motortekercselőjének, *Schrem Györgynek*, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság munkavezetőjének, *Szkrajcsics Pál* nyugdíjas boltvezetőnek, a Hazafias Népfront felsőszentmártoni községi bizottsága elnökének, *Vida Andrásnénak*, a Baranya megyei Zöldért Vállalat osztályvezetőjének.

A „Munka Érdemrend" bronz fokozatát adományozták *Arató Mártonnak*, a geresdlaki általános iskola igazgatójának, *id. Burányi Istvánnak*, a Dél-dunántúli Vízügyi és Közműépítő Vállalat kubikos brigádvezetőjének, *dr. Hajdú Miklósnak*, a Pécsi Tanárképző Főiskola főiskolai docensének, *Hantos Károlynénak*, a Finomkerámiaipari Művek Zsolnay Porcelángyára nyersgyártó szakmunkásának, *Hoffer Gyulánénak*, a Baranya megyei Főügyészség előadójának, *Hortobágyi Tibornénak*, a szentlőrinci nagyközségi könyvtár vezetőjének, a Hazafias Népfront szentlőrinci községi bizottsága elnökének, *Javasi Mihálynak*, a Mohácsi Öntöde Vállalat fém-mintakészítőjének, *Magyar Bélánénak*, a Pécsi Kesztyű- és Bőrdíszműipari Szövetkezet munkaügyi vezetőjének, *Uz Györgynek*, a Mecseki Szénbányák Vállalat villamos üzeme lakatosának.

Fegyveres erők és testületek

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére megemlékezést tartottak tegnap délelőtt Pécsett a Baranya megyei Hadkiegészítési és Területvédelmi Parancsnokságon. Képünkön Simon János ezredes, parancsnok kitüntetéseket ad át. **Fotó: Proksza László**

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulójára emlékeztek a fegyveres erőknél és testületeknél, az ünnepségeken kitüntetések átadására is sor került.

*

A Pécsi Büntetésvégrehajtási Intézetben *Dóra Ferenc* őrnagy, parancsnok a Közbiztonsági Érem ezüst fokozatát *Csizmadia László* őrmesternek adta át. Szolgálati Érdemérmet négyen, pénzjutalmat ketten kaptak.

*

A polgári védelem Baranya megyei törzsparancsnokságán Szolgálati Érdemérmet 30 év után *Jávorfi János* őrnagy vette át *Fehér József* ezredes, megyei törzsparancsnoktól. Öten jutalmat, míg négy nyugállományú tiszt a polgári védelem 30. évfordulójára oklevelet kapott.

A polgári védelem Pécs megyei városi törzsparancsnoksága állományából 59 személy részesült elismerésben, pénz- és tárgyjutalomban.

*

A munkásőrök közül a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát: *Kugyelka András* és *Szőke Lászlóné* kapták a Munkásőrség Baranya megyei Parancsnoksága állományából; az ezüstöt: *Bodnár István* (Mecseki Szénbányák), *Bergovecz József* (Komló) és *Tomsics Gyula* (Szigetvár) vették át.

*

A Petőfi Sándor laktanyában *Miski Béla* ezredes adta át a kitüntetéseket, jutalmakat. A Haza Szolgálatáért Érdemérem ezüst fokozatát: *Hara Vilmos*, *Mészáros Sándor* és *Szavai József* zászlósok; a bronzot: *Hegyi Miklós* főhadnagy és *Horváth Imre* hivatásos törzsőrmester vette át. Soron kívül előléptették századossá *Zsilli László* főhadnagyot. A Szolgálati Érdemérmet 30 év után: *dr. Szücs Imre* őrnagy; 25 év után: *Mikó Béla* őrnagy; míg 10–20 után öten kapták meg. Aranykoszorús KISZ-jelvényt *Biró Dezső* törzsőrmester vett át. Több tiszt, tiszthelyettes, sorállományú katona és polgári alkalmazott kapott jutalmat, elismerést és dicséretet.

Az MN pécsi, 3. számú Honvéd Kórházában *dr. Koronczay József* orvos ezredes, kórházparancsnok adta át a kitüntetéseket és jutalmakat.

A Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát: *dr. Vecsei Ferenc* orvos alezredes, *dr. Krucsó József* orvos alezredes és *Szilassy Endréné*, a kórház vezető főnővére – aki egyben a 30 éves törzsgárda kitüntető jelvényt is megkapta; a bronz fokozatot: *Szabó Júlia* vezető diétás nővér vette át. Kiváló Munkáért kitüntetést *Sebők Györgyné* polgári alkalmazott kapott. Törzsgárda kitüntető jelvényt 30 év után *Vörös Ferencné* röntgenasszisztens is átvett, míg 25 év után aranygyűrűt *Kiss Józsefné* és *Spruzsina Józsefné* ápolónők kaptak. *Dr. Skoda Ervin* orvos alezredest, főbebészt külön köszöntötték születésnapja és 30 éves kórházi gyakorlata alkalmából, a tárgyjutalommal együtt Határőr emlékplakettet is átvehetett. Elismerést és jutalmat 22 személy kapott.

*

Az MN 3517 alakulatnál a Haza Szolgálatáért Érdemérem bronz fokozatát *Tamási Géza* alhadnagy; a Szolgálati Érdemérmet 15 év után *Hermann Imre* főtörzsőrmester vette át *Kövesfalvi János* őrnagytól. Többen parancsnoki jutalomban és elismerésben részesültek.

A Baranya megyei Hadkiegészítési és Területvédelmi Parancsnokságon *Simon János* ezredes, parancsnok adott át kitüntetéseket.

A Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát: *Nagy Ernő* őrnagy és *Vida György* őrnagy; a bronzot: *Demeter Zoltán* gépkocsivezető – egyben emlékplakettet is kapott a 250 000 kilométer balesetmentes vezetésért – vette át. Kiváló Ifjúvezetői Munkáért kitüntetést *Gál József* főhadnagy kapott. Több személy részesült elismerésben és jutalomban, míg az eredményes honvédelmi munkájukért 30 tartalékos tisztet előléptettek.

*

A BM Határőrség Pécsi Kerületparancsnokságán *Gerencsér József* ezredes, parancsnok kitüntetéseket és jutalmakat adott át a határőröknek.

A Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát *Bokács András* alezredes; a bronz fokozatot *Stejer József* főtörzsőrmester kapta. A Közbiztonsági Érem arany fokozatát: *Papp Pál* százados és *Váradi István* főtörzsőrmester; az ezüstöt: *Golobics Károly* százados; a bronzot: *Ujhelyi Katalin* kinevezett polgári alkalmazott vette át. Aranykoszorús KISZ-jelvényt *Bodrogi Béla* hadnagy; KISZ KB Dicsérő Oklevelet a sorállományúak közül *Kanász Imre* őrmester és *Takács László* tizedes kapott. Négyen törzsgárdajelvényt, négyen országos parancsnoki dicséretet és jutalmat vettek át.

*

Az MHSZ Baranya megyei vezetőségén bejelentették, hogy Budapesten vette át a Haza Szolgálatáért Érdemérem ezüst fokozatát *Nagy László* rádiótechnikai főelőadó, majd *Valkai József* alezredes, megyei titkár kitüntetéseket és jutalmakat adott át.

Az MHSZ Kiváló Munkáért Érem arany fokozatát: *Balogh József* (Siklós) és *Takács Károly* (Komló); az ezüstöt: *Mester Józsefné* (Pécs), *Metzing Antal* (Mohács), *dr. Orbán Dezső* (Szigetvár) és *Szabó János* (Siklós); a bronz fokozatot: *Bakács Péter* (Pécs), *Hardi József* (Szigetvár) és *Hegedüs Pál* (Pécs) kapta. Honvédelmi Érdemérmet 2, főtitkári elismerő oklevelet 3, főtitkár-helyettesi, valamint repülőfőnöki elismerő oklevelet és jutalmat 14, megyetitkári elismerő oklevelet, jutalmat és jutalomszabadságot 14 személy kapott.

*

A Bajcsy-Zsilinszky Endre laktanyában a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát *Nagy B. Miklós* százados; a bronz fokozatot *Soós Nándor* törzsőrmester vette át *Gál György* ezredestől. Szolgálati Érdemérmet 30 év után *Baráth János* alezredes, míg 15 év után két tiszthelyettes kapott. Kiváló Ifjúsági Vezető Éremmel tüntették ki *Vajda Tibor* hadnagyot. Dicséretet és jutalmat harmincöten kaptak.

M. L.

Kistermelők, figyelem!

AZ ÁLLATI TERMÉKEK TERMELŐI ÁRÁNAK 1981. JANUÁR 1-VEL TÖRTÉNŐ EMELKEDÉSÉVEL ARÁNYOSAN AZ ALÁBBIAK SZERINT ALAKULNAK A SZEMES-, IPARI ÉS KEVERÉKTAKARMÁNYOK, KONCENTRÁTUMOK KISKERESKEDELMI ÁRAI

Takarmánybúza	379,— Ft/q	Tojótáp 3.	631,— Ft/q
Takarmányrozs	379,— Ft/q	Háztáji broilertáp	680,— Ft/q
Takarmányárpa	379,— Ft/q	Háztáji kocatáp	529,— Ft/q
Morzsolt kukorica	395,— Ft/q	Háztáji malactáp	632,— Ft/q
Búzakorpa	344,— Ft/q	Háztáji süldőtáp	516,— Ft/q
Búza takarmányliszt	369,— Ft/q	Háztáji hizótáp	481,— Ft/q
Takarmány tejpor	3794,— Ft/q	Borjú indítótáp	681,— Ft/q
Lucernaliszt I. o.	504,— Ft/q	Borjú nevelőtáp	561,— Ft/q
Lucernaliszt II. o.	454,— Ft/q	Tehéntáp	515,— Ft/q
Lucernaliszt III. o.	384,— Ft/q	Egységes nyúltáp	559,— Ft/q
Baromfi indítótáp	771,— Ft/q	Egységes sertésabrak	450,— Ft/q
Baromfi nevelőtáp	692,— Ft/q	Egységes kérődzőabrak	425,— Ft/q
Baromfi hizlalótáp	605,— Ft/q	Malac koncentrátum	1336,— Ft/q
Jércetáp	620,— Ft/q	Süldő koncentrátum	1122,— Ft/q
Tojótáp 1.	597,— Ft/q	Vemhes koca koncentrátum	862,— Ft/q
Tojótáp 2.	602,— Ft/q		

GABONAIPAR PÉCS

A tápok GRANULÁLÁSA esetén a kiskereskedelmi ár q-ként 14,— Ft-tal növekszik.

A takarmányok forgalmazásával kapcsolatosan érdeklődőknek részletes tájékoztatást ad a B. m.-i Gabonaipari Vállalat vevőszolgálata.

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lotz Károly u. 2. sz. alatti üzemünkben.

●

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és diófurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

●

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.

Azonnali ügyintézés, OTP-re is.

Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

Autóvillamossági szerelőt, ács-állványozót, kövezőt, valamint segédmunkásokat FELVESZÜNK

Jelentkezni lehet: Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat pécs-felsői telephelyén, a főépítés-vezetőnél.

I. 452/1980.

November 3-tól 30 napon át

A KÖTEGELT FEKETE-FEHÉR

újság kilogrammját

FELEMELT ÁRON:

3,– Ft-ért veszi át

TELEPEIN ÉS ÁTVEVŐHELYEIN A

30 ÉVES MÉK

A MEGYESZER (Pécs, Edison u. 14.) üzeme

felvesz fiatal villanyszerelőket

I. 477/1980.

Cölöpverő géphez

gépkezelőt, betanított munkást felvesz

a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság pécsi szakaszmérnöksége.

Kulich Gyula u. 13.

A VÍZGÉPÉSZETI VÁLLALAT IV. Szerelési Gyáregysége azonnali

felvételre keres

- 2 csőszerelőt
- 2 lakatost
- 1 hegesztőt
- 5 segédmunkást

a Pécsi Bőrgyár szennyvíztisztító telepére

VIZGÉP

Jelentkezés a Bőrgyár szennyvíztisztító telepén Kisniczki László vezető szerelőnél vagy Budaörs, Komáromi u. 22.

I—500/1980.

A Pécsi Közúti Építő Vállalat Pécs városban és Baranya megyében lévő munkahelyeire

- ☐ útépítő
- ☐ útburkoló munkásokat

KERES FELVÉTELRE.

Jelentkezés: a munkaügyi csoportnál Pécs, Köztársaság tér 5., vagy az I. sz. főépítés-vezetőségen Pécs, Bogádi u. 2.

I. 455/1980.

A PÉCSI TÁVFŰTŐ VÁLLALAT

azonnali felvételre keres

- ▽ központifűtés- és csőhálózatszerelő
- ▽ festő
- ▽ villanyszerelő szakmunkásokat, valamint
- ▽ betanított munkásokat.

Jelentkezni lehet: Pécs, Tüzér u. 18—20. sz. alatt a munkaügyi osztályon.

I. 466/1980.

A Pécsi Dohánygyár FELVESZ

- ○ géplakatosokat
- ○ elektroműszerészeket
- ○ férfi segédmunkásokat

Felvesz továbbá 18. évet betöltött

- ○ női dolgozókat 8 általános iskolai végzettséggel cigarettagyártó gépek kezelésére.

JELENTKEZÉS: PÉCS, DOHÁNY U. 2—8.

I. 472/1980.

Pécsi telepünkre vizsgázott kazánfűtőt felveszünk

DÉL-DUNÁNTÚLI TÜZÉP PÉCS

Jelentkezés a Dél-dunántúli TÜZÉP Vállalat munkaügyi osztályán Pécs, Rákóczi út 50.

I. 464/1980.

FELVESZÜNK

- ○ bádogos
- ○ lakatos
- ○ vízvezeték-szerelő
- ○ központifűtés-szerelő és
- ○ tetőfedő

szakmunkásokat, segéd-munkásokat

Jelentkezés: Felszabadulás útja 16., ÉLISZ, munkaügy, telefon: 13-013

I. 445/1980.

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat felvesz:

ÁCSOKAT, WEIMAR-GÉPKEZELŐKET, NEHÉZGÉPKEZELŐKET, KUBIKOSOKAT ÉS SEGÉDMUNKÁSOKAT

Jelentkezni lehet: Pécs,

Szántó Kovács János u. 1/a.

Munkaerő-gazdálkodás

BARANYA MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT PÉCS

A Pollack Mihály Műszaki Főiskola

üzemeltető műszerészt

VESZ FEL

Jelentkezés: Matematika és Számítástechnika Intézet Pécs, Rókus u. 2., titkárság

I. 449/1980.

ÁFÉSZ

Öröm a gyerekeknek:

a Hotel Dombóvár kistermében november 10-től november 15-ig

JÁTÉKKIÁLLÍTÁS lesz.

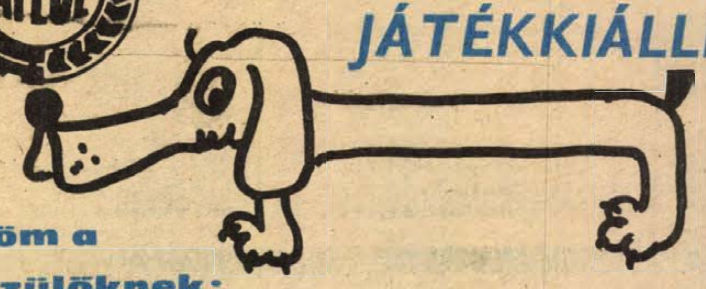

Öröm a szülőknek:

a kiállítás ideje alatt

árengedményes játékvásárt tartunk a játékboltban.

ÁFÉSZ IGAZGATÓSÁGA, DOMBÓVÁR

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

PÉNTEK

KOSSUTH RÁDIÓ

6.05: Kellemes ünnepet. 8.11: Zenekari muzsika. 8.43: Győzelmes ének. Kantáták az októberi forradalom évfordulójára. 9.06: Százszorszép Színház. 10.10: Opera-művészlemezek. 11.00: Oda a forradalomhoz. Majakovszkij versei. 11.05: Verbunkosok, nóták. 12.10: Világhírű zongoraművészek. 13.36: Pillantás a nagyvilágba. Szibériai lakásszentelő. 13.56: A Szovjetunió népeinek zenéjéből. 14.36: Így láttam Bartókot. A mikrofon előtt: Ferencsik János. — 15.05: Hengersor. 15.35: Luciano Pavarotti operaáriákat énekel. 16.10: Nap őrzi jövőnk kapuját. Szovjet irodalmi délután. 17.05: Viktoria Jagling gordonkázik. 17.20: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján. Unnepi beszédet mond V. J. Pavlov, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövete. 17.35: Az Állami Orosz Énekkar énekel. 17.50: Vendégeink a szovjet kultúra napján. 18.45: A Rádiószínház bemutatója. A tenger fölött. Szergej Jeszin rádiójátéka. 19.45: Örökzöld dallamok. 20.43: Világjáró zenekarok. A Leningrádi Filharmonikus Zenekar. 22.15: Lemezmúzeum. 22.51: Rossini operáiból. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — korán kelőknek. 7.00: Kamarazene. 8.05: Nóták. 8.30: Munkásigazgatók. 9.00: A Rádió Kabarészínházának múzeumi hónapjai. 10.10: Slágerek mindenkinek. 11.00: Szivárvány. 12.57: Jaj, csak borzongani tudnék. Grimm meséjéből, írta: Csetényi Anikó. — 14.00: Három nap Tallinnban. Riportok, beszélgetések Szolnok testvérvárosában. 14.33: Popműhely. — 15.18: Színes népi muzsika. 16.00: Fúvószene az NDK rádió műsoraiból. — 16.33: Suppé operettjeiből. 17.20: Újdonságainkból. 17.50: Lovagias dolgok. Hunyady Sándor novellái rádióra alkalmazva. 18.33: Magnósok, figyelem! 19.18: Szimfonikus könnyűzene Gyulai Gál János szerzeményeiből. 19.51: Csipetnyi bors. Révész Tibor irodalmi összeállítása. 20.38: Az Állami Népi Együttes felvételeiből. 21.12: A Rádió Dalszínháza. — 23.10: A dzsessz a 70-es években.

HARMADIK MŰSOR

8.08: Marilyn Horne operaáriákat énekel. 8.49: Goldmark: Szonáta gordonkára és zongorára. 9.17: Bemutatjuk a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új Vivaldi-lemezét. I. rész. — 10.10: Pegazus istállója. Kakasszó. Jevgenyij Jevtusenko költeményei. — 11.03: Bemutatjuk a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új Vivaldi-lemezét — II. rész. 12.08: Hi-fi varieté. 13.05: Don Pasquale. Részletek Donizetti operájából. 14.12: Beethoven-művek. 15.34: Azok a korai fagyok. Rádiójáték. 16.10: Az Amadeus vonósnégyes játszik. 17.25: Kalmár Magda és Miller Lajos operaáriákat énekel. 18.00: Zenekari muzsika. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. Jevgenyij Malinyin zongoraestje. Közben kb. 20.20: Festőportrék Ungvárról. A nyíregyházi stúdió műsora. Kb. 20.40: A zongoraest közvetítésének folytatása. Kb. 21.20: Rózsaméz. Rádiójáték. V. rész: Májusfa. Kb. 21.46: Operakettősök. — 22.16: Slágerlista. 22.51: Zenekari muzsika.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: A forradalom fényei. Unnepi verses-zenés összeállítás a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján. (Megemlékezések az ünnepi eseményekről. — A lvovi testvérszerkesztőség ajándékműsora.) 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, információk. — Forradalmi dalok. — Unnepeink, Mándics Mihálynak, az MDDSZ főtitkárának írása. — Kólók. 19.15: Német nyelvű műsor. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján. Zenés irodalmi műsor. — 20.00: Műsorzárás.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

7.50: Tévétorna (ism., sz.). 7.55: Kapcsoljuk Moszkvát! Közvetítés a Vörös térről a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából rendezett díszünnepségről (sz.). Kb. 9.00: Jurij Kakovlev: Kisfiú korcsolyával. Tévéjáték gyerekeknek (ism.). 9.35: Csak gyerekeknek. Kisfilm-összeállítás. 1. A schildai polgárok. NSZK bábfilmsorozat. 12. rész: Apollónia álma (sz.). 2. A leg... leg... leg... Szovjet rajzfilm. 3. Barnabás, az írógépmadár. NSZK animációs sorozat 2. rész (sz.). 10.15: Röpsuli (sz.). 10.30: Aprók tánca. Dél-dunántúli táncok (sz.). 10.50: Katica. Csehszlovák kisjátékfilm-sorozat. 6. rész: Zürzavar (sz.). 11.15: A villámcsináló. Szovjet film gyerekeknek (sz.). 15.00: Hírek. 15.05: Nyilvántartó hivatal. Jugoszláv filmsorozat. IX/6. rész: A visszatérés (ism., sz.). 16.05: A rák elleni harc élvonalában, N. N. Blohin, a Szovjetunió Akadémiájának elnöke. 16.35: Talabér Erzsébet énekel. A televízió nyilvános felvétele a MOM Szakasits Árpád Művelődési Házában (sz.). — 17.10: Kokandban történt. Szovjet tévéfilmsorozat. III/2. rész (sz.). 18.20: Századunk írója. Emil Boleslav Lukac versei (sz.). 18.35: Játék a betűkkel. Vetélkedőműsor. 19.00: Tévétorna (sz.). 19.05: Esti mese (sz.). — 19.15: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján (sz.). Unnepi beszédet mond: V. J. Pavlov, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövete. — 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Sebzett madarak. Szovjet film (sz.). 21.30: Bartók Béla zongoraműveiből. Kocsis Zoltán zongorázik (sz.). 21.50: Római vakáció. Amerikai film. 23.45: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: „Csak egy kis emlék". Fényes Szabolcs szerzői estje az Erkel Színházban (sz.). 20.55: Moszkva madártávlatból. Szovjet kisfilm (sz.). — 21.10: Tv-híradó 2. (sz.). 21.30: Budapest Nagykávéház. Irodalmi összeállítás.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. — 17.35: Tv-naptár. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Fiatalok szava. 18.45: Dzsessz a képernyőn. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Show. 21.05: A selymes és a csélcsap — filmsorozat. 22.10: Hét tv-nap.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Kis koncert. 18.45: Tanácsadás szülőknek. 19.15: Kis koncert. 19.55: Ma este. 20.00: Kulturális műsor. 21.00: Huszonnégy óra. 21.15: Ember és idő. 21.45: Közjáték. 21.55: Házi mozi: A kicsi és a nagy ember — amerikai film.

SZOMBAT

KOSSUTH RÁDIÓ

7.23: Baráti körben. Mai pusztai népek között. 8.05: Öt kontinens hét napja. 8.21: A Nyitnikék postája. — 8.57: Olvastam egy novellát. 9.22: Az MRT gyermekkórusa orosz népdalokat énekel. 9.33: Kotlári Olga népdalokat énekel, Keszthelyi Pál furulyázik. 9.50: Majakovszkij versei. — 10.03: Százszorszép Színház. 11.00: Maputói levél. Feladó: Bereczky Gyula. 11.15: Erkel operáiból. 12.10: Édes anyanyelvünk. 12.15: A zeneirodalom remekműveiből. 13.05: Egy kis figyelmet kérek! Darvas István jegyzete. 13.15: Francia énekesek Offenbach-felvételeiből. 13.34: Így láttam Bartókot. 14.05: Esély az élethez. Juhász Judit dokumentumműsora egy szívműtétről (ism.). 15.14: Új Zenei Újság. 16.04: Vallomás. 100 éve született Mihail Sadoveanu román író. — 17.10: A szellemi munka vélt és valóságos értékéről. Jegyzet. 17.20: Új Grieg-lemezeinkből. 18.04: Peter Pan. Részletek Hibler—Cahn—Fain filmzenéjéből. 18.45: A régi Illés együttes felvételeiből. 19.05: Az Ezeregyéjszaka tudósa. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. A Szovjetunió Állami Szimfonikus Zenekarának hangversenye. Közben kb. 20.25: Gesztusok és látványok, szavak és tömondatok. Kb. 20.45: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.20: Népzene az Alföldről. 22.13: Korok és emberek — a világirodalom tükrében. 23.00: A kamarazene kedvelőinek. 0.10: Magyar zene rézfúvókra.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — korán kelőknek. 7.00: Részletek vígoperákból. 8.05: Zentai Anna és Rátonyi Róbert operettfelvételeiből. 8.30: Szívesen hallgattuk. 10.00: Hétvége a Deme családnál. 11.49: Jó ebédhez szól a nóta. 12.46: A kis herceg. Saint-Exupéry meseregénye rádióra alkalmazva. 14.00: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. — 14.55: Táskarádió. 16.00: Jelenidőben. Riport, 16.35: Ljuba Welitsch és Helge Roswaenge Lehár-felvételeiből. — 17.00: Közvetítés az Ú. Dózsa—Nyíregyháza bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 17.20: Pophullám. 18.00: Ha még nem tudná... 18.33: Közvetítés a Vasas—MTK-VM bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 18.50: Duna menti országok népzenei fesztiválja Újvidéken. 20.10: Egy meaállapodás margójára. Szerb egyházművészeti kincseink. 20.38: Egy rádiós naplójából. 21.38: A világ lira gyöngyszemei. — 21.48: Operettmuzsika. 23.10: Slágermúzeum.

HARMADIK MŰSOR

7.30: A miskolci stúdió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora. 8.08: Magyar zeneszerzők. Az MRT szimfonikus zenekara Kadosa Pál műveiből játszik. 8.56: Magyar művészlemezek operafelvételeiből. 9.37: A Bécsi Filharmonikus Zenekar Mozart-hangversenye a Salzburgi Unnepi Játékokon. 11.06: Szombati diszkó. 12.06: Rádiószínház. Isten veletek, indiánok. Gyárfás Miklós hangjátéka. 12.47: Purcell: Ime, hirdetek néktek nagy örömet — himnusz. 13.06: Carlo Bergonzi énekel. 13.53: Levél Kosztrov elvtárshoz Párizsból a szerelem lényegéről. Majakovszkij verse. 13.58: Pablo Casals vezényli a Marlborói Fesztivál zenekarát. 15.20: Kritikusok fóruma. 15.30: Harminc perc beat. 16.00: Kapcsoljuk a Magyar Nemzeti Galéria barokk kiállítási termét. Igor Gavris hangversenye. 17.02: Rádiószínház. A kör négyszögesítése. Valentyin Katajev komédiájának rádióváltozata. 18.09: Gounod: Faust. Ötfelvonásos opera. Közben 19.53: A magyar szépprózа századai. 20.08: Az operaközvetítés folytatása. Közben: 20.53: Kis magyar néprajz. 20.58: Az operaközvetítés folytatása. 21.46: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. 22.54: Napjaink zenéje.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Tamás Ervin jegyzete. 17.05: Unnepi kívánságok. Válogatja: Lenk Irén. 18.20: Sporthírek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, tudósítóink jelentik. — Zene, zene... — Csávolyi album. — Lapozgatás a község krónikájában. — Bunyevác előadók repertoárjából. 19.15: Német nyelvű műsor. Mezőgazdasági híradó. Szerkesztő: Báling József. 20.00: Műsorzárás.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

7.55: Tévétorna (ism., sz.). 8.00: Mindenki iskolája. Történelem (ism.). 8.25: Földrajz (ism.). 8.50: Zsebtévé (sz.). 9.30: Reklám. 9.35: Katica. Csehszlovák kisjátékfilm-sorozat. 7. rész: A lakodalom (sz.). 10.05: Hírek. 10.10: Gáli József: A tűz balladája. Ifjúsági tévéjáték (ism.). 11.30: Zenés múzeumi délelőtt. Kórushangverseny a Műcsarnokból (sz.). 12.00: A British Múzeum kincsei. Angol filmsorozat. XIII/5. rész: Az aprópénz (sz.). 12.25: Játék a betűkkel (ism.). 14.15: Keleti Márton-sorozat: Mágnás Miska. Magyar film. 15.25: Pedagógusok fóruma. A tantestületi egységről (sz.). 16.00: Reklám. 16.10: Kokandban történt. Szovjet filmsorozat. III/3. rész (sz.). 17.20: Reklám. 17.25: Műsorainkat ajánljuk! (sz.). 17.50: Fejezetek a cirkuszlexikonból. XII/10. rész. Légtornász (sz.). 18.25: Reklám (sz.). 18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 18.40: Tévétorna (sz.). — 18.45: Esti mese (sz.). 19.00: A HÉT (sz.). 20.00: Hírek. 20.05: Az „Angyal" visszatér. Angol tévéfilm-sorozat. Eladó a Tower-hid (sz.). 20.55: Sporthírek. 21.05: Kapcsoltam. Társasjáték (sz.). 21.45: Slágerről slágerre. Népszerű operarészletek (sz.). 22.25: Hírek.

MÁSODIK MŰSOR

19.30: Tv-hangversenyek a Zeneakadémián. A Szovjetunió Állami Hangversenyzenekarának közreműködésével (sz.). A szünetben 20.00: Antal Imre műsora. Kb. 21.00: Magyar rövidfilmek a képernyőn: 1. Iszlám művészet (sz.). 2. A Szentendrei Parkmúzeum. 3. Munkásábrázolás (sz.). 21.35: Goethe és Schiller városában. NDK rövidfilm Weimárról (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

12.25: A közlekedés biztonsága. — 13.25: Labdarúgás: Olimpija—Radnicki (közv.). 15.20: Külföldi dokumentumműsor. 16.10: Csengetéstől csengetésig — gyermekműsor. 17.10: Kosárlabda: Kvarner—Zvezda (közv.). 18.45: Tv-kabaré. 19.15: Rajzfilm. — 19.27: Ma este. 20.00: Buck és a prédikátor — amerikai film. 22.00: Éjszakai zseb.

MÁSODIK MŰSOR

17.15: Hét tv-nap. 17.45: Külföldi dokumentumműsor. 18.30: Népi muzsika. 19.00: Válogatás. 19.55: Ma este. 20.00: Nárcisz — pop-opera. — 20.45: Huszonnégy óra. 20.55: Tv-tárca. 21.25: Sportszombat.

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Energiatakarékosság — de hogyan? II. rész. 8.37: Bécsi klasszikus kamarazene. 9.39: Száll az ének. 10.05: Hétszínvirág. 10.35: Majakovszkij versei. 10.40: Régi magyar muzsika. 11.00: Bánk bántól a Bánk bánig. 12.35. Zenekari muzsika. 13.36: Kóruspódium. 13.50: Operaáriák. — 14.24: Népdalkörök országszerte. — 14.44: Magyarán szólva..., 15.10: Schumann: Öt darab népi dallamokra. 15.28: Dominó. 16.05: Húszas stúdió. 17.10: Népi zene, cigánydalok. 17.30: Gyógyítható-e az angolkór? Matkó István londoni riportja 18.00: A King's Singers együttes madrigálfelvételeiből. 19.15: Slágerduettek. 19.30: Diákkönyvtár hangszalagon. 20.15: Bronislaw Hubermann hegedül. 20.47: Mozart: A varázsfuvola. Kétfelvonásos opera közvetítése az Erkel Színházból. 22.10: Sporthírek. Totó. 22.15: Az operaközvetítés folytatása. 23.40: Bizet: Az arles-i lány — I. szvit. 0.10: Dzsesszfelvételekből.

PETŐFI RÁDIÓ

7.00: Az unitárius egyház felórája. 7.30: Orgonamuzsika. 8.05: Mit hallunk? 8.33: Bécsi vér. Részletek Johann Strauss operettjéből. 9.00: A Szovjetunió turistaútjain. (Szibéria és Távol-Kelet). Földrajzi vetélkedő. 10.00: Zenedélelőtt. 10.33: Sztravinszkij: Tűzijáték — szimfonikus scherzo. 11.45: Tánczenei koktél. 12.33: Édes anyanyelvünk. 13.15: Nőkről — nőknek. 14.00: Kettőtől ötig... 17.00: Tipegő. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: A debreceni dzsessznapok felvételeiből. 18.59: „Drága föld". Összeállítás Dunajevszkij műveiből. 20.00: Régi nóta, híres nóta. 20.38: Embermesék. 21.37: A tegnap slágereiből. — 22.30: Sanzonfelvételekből. 23.10: Népdalok, néptáncok.

HARMADIK MŰSOR

7.00: A pécsi stúdió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora. 7.30: A pécsi stúdió német nyelvű nemzetiségi műsora. 8.08: Zenekari muzsika. 9.00: Fordulók a líra történetében. 9.30: Operafelvételekből. 10.10: Új Zenei Újság. 11.05: Kamarazene. — 12.35: Fogyasztók fóruma. 13.07: Finn dzsesszfelvételekből. 13.50: Az MRT szimfonikus zenekarának felvételeiből. 15.10: Simonyi Imre: Forgácsok egy fakeresztről. Könyvszemle. 15.20: Történelmi operákból. 16.00: Magyar előadóművészek szovjet szerzők műveiből játszanak. 16.39: Beethoven felvételeiből. 17.22: Tip-top parádé. 17.42: Bach-művek. 19.05: Hangfelvételek felsőfokon. 19.51: Chopin: Négy impromtu. 20.12: Tallózás. — 20.32: Énekszóval, muzsikával. 20.55: A progresszív beat hires előadói. — 21.35: Rózsaméz. Regény. 22.00: A Fővárosi Tanács Kodály Zoltán női kara Bartók-kórusműveket énekel. — 22.15: Új zenei könyvekről.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Szólítson csak nyugdíjasnak. Tiszay László összeállítása. 17.20: Régi kedvelt melódiák. 17.30: Helyesen, magyarul... Dr. Rónai Béla nyelvművelő ötperce. — 17.35: Duga Ilona, Tihanyi József és a Dr. Hal József úti ált. isk. gyermekkórusa népdalokat énekel. 17.45: Emberek, sorsok, életek. Dr. Grastyán Endre egyetemi tanárral beszélget Eszterhai Katalin. 17.55: Alla Pugacsova lemezéről. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. — Az átai trió műsorából. — Lányaim, álmaim megvalósítói. Beszélgetés Matusek László nyugdíjas tanítóval. — Baranyai melódiák. — Irodalmi arcképcsarnok. Szerkesztő: Prodán Ágnes. — Zenés kívánságok. 19.00: Német nyelvű műsor. Hírek, tudósítások. — Szorbok az NDK-ban. Heténvi Árpád összeállítása. 19.30: „Gruss und Kuss" — Radio Budapest zenés riport-, üzenet- és kívánságműsora külföldi és hazai németek számára. A műsort szerkeszti és vezeti: Hambuch Géza és Hartmann Helga. 20.30: Műsorzárás.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Iskolatévé: Fizika (7. o.). 8.50: Fizikai kísérletek. 9.05: Környezetismeret (1. o.). 9.30: Rajz (1—4. o.). 10.05: Élővilág (7. o.). 10.35: Magyar nyelv (1. o.). 11.05: Fizika (6. o.). 14.05: Iskolatévé: Környezetismeret (ism., sz.). 14.30: Rajz (ism., sz.). 14.50: Magyar nyelv (ism., sz.). 15.05: Fizika (6. o., ism.). 15.30: Fizika (7. o., ism.). 16.00: Hírek. 16.05: Kegyelmet kérünk. Amerikai burleszkfilm. 17.00: Tizen Túliak Társasága. 17.40: Reklám. 17.45: Mindenki közlekedik... 18.00: Dél-alföldi krónika. A szegedi körzeti stúdió műsora. 18.30: Paletta I. A Horizont szerkesztőség műsora (sz.). — 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Delta. Tudományos híradó. 20.20: Családi kör. Szülők, nevelők műsora. A féltékenységről. — 21.10: Az erőd. Magyar film (sz.). — 23.00: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.30: Rajz. Mesélj, rajzolj, játssz velünk! (sz.). 18.55: Nyelvtanárok, figyelem! 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Nyilvántartó hivatal. Jugoszláv filmsorozat. IX 7. rész: Az elválás (sz.). 20.55: Reklám. 21.05: Mindenki közlekedik (ism.). 21.20: Tv-híradó 2. (sz.). 21.40: Belépés csak tévénézőknek. Látogatás a Hungarotonnál (sz.). 22.10: Egészségünkért! Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

9.00: Barázda — faluműsor. 10.00: Terülj, asztalkám — gyermekműsor. 11.30: Az Aferdita kulturális-művészeti együttes. 12.00: Földművelőknek. 13.00: A tudás — vagyon. 14.00: Stúdió 071. 14.30: A vidám húszas évek — játékfilm. 15.50: Vasárnap délután. 15.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este bemutatjuk. 20.00: Csuka nincs és ne is legyen — tv-játéksorozat. 21.00: Vajdasági képek. 21.50: A maga módján — szórakoztató zene. 22.05: Sportszemle.

MÁSODIK MŰSOR

14.45: Aranygong. 17.30: Kézilabda: Partizan—Borac. 18.50: Labdarúgás: Hajduk—Partizan. 19.55: Ma este. 20.00: Gyerekek gyerekkor nélkül. Svéd dokumentumfilm. 20.50: Huszonnégy óra. 21.10: Szerelmesek. Szovjet film.

Színház — mozi

PÉNTEK

SZÍNHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ: Marica grófnő (du. 3 órakor), Marica grófnő (este 7 órakor). Szabó S. bérlet.
KAMARASZÍNHÁZ: Tíz kicsi néger (este 7 órakor).

MOZI

Petőfi: Szibériáda (hn3). Az ötös számú vágóhíd (f7, f9).
Kossuth: Szibériáda (10). A frontvonal mögött (f3). Dráma a tengerparton (6, 8).
Tanárképző Főiskola: Huckleberry Finn és a csirkefogók (5). Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (f8).
Rákóczi: Kaszkadőrök (5, 7). **Fekete Gyémánt:** Negyedik fázis (4, 6). **Jószerencsét:** Kezdetben a kulcs (4, 6). **Vasas Kodály:** A nagy álom (f6). **Vasas Május 1.** A biztosan ölő Sárkány Lady (f6). **Mohács:** Hajr (6, 8). **Komló Zrínyi:** Tűzharc (4, 6). A kívánság fája (8). **Komló Május 1.:** A fekete rák ollójában" (f5, f7). **Szigetvár:** Ászja (6). Éjfélkor indul útjára a gyönyör (8). **Siklós:** Születésnap (5). Stadion akció (7). **Harkány:** A férfi, aki szerette a nőket (7). **Bóly:** Egy másik férfi és egy másik nő (7). **Pécsvárad:** Folytassa, cowboy! (7). **Sásd:** Ki beszél itt szerelemről? (7). **Sellye:** Utolsó előtti ítélet (7). **Szentlőrinc:** Nagyivók (7). **Villány:** A kétdimenziós gyilkos (7).

SZOMBAT

SZÍNHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ: Marica grófnő (du. 3 és este 7 órakor)
KAMARASZÍNHÁZ: Tíz kicsi néger (este 7 órakor)

MOZI

Petőfi: Az ötös számú vágóhíd (10, f7, f9). Szibériáda (hn3).
Kossuth: Szibériáda (10). A frontvonal mögött (f3). Dráma a tengerparton (6, 8).
Ságvári: Fekete fülű fehér Bim (4). A magas szőke férfi visszatér (10, f8). **Tanárképző Főiskola:** Mentsd meg Zapatát! (4). **Ifjúsági Ház:** Center az égből (2). Annie Hall (4). **Heő. Müv. O.** Ilyenek voltunk (6). **Fekete Gyémánt:** Karate (4, 6). **Jószerencsét:** Az állatok válaszolnak (2). Ki beszél itt szerelemről? (4, 6). **Vasas Május 1.:** A vöröshajú (f4). Nagyivók (f6). **Mohács:** Napfény a jégen (10). Négy bandita, tíz áldozat (6). Ászja (8). **Komló Zrínyi:** Tűzharc (4, 6, 8). **Komló Május 1.:** Üzenet a meteoritban (10). Lidércnyomás (f5, f7). **Szigetvár:** Csizmás kondúr a világ körül (10). Negyedik fázis (6, 8). **Siklós:** Állami áruház (10). Utolsó előtti ítélet (7). **Harkány:** Egigérő fű (10). Az autóstoppos (5, 7). **Bóly:** A rejtelmes sziget (3). A kétdimenziós gyilkos (5). **Sellye:** Vadállatok a fedélzeten (7). **Villány:** Egy másik férfi és egy másik nő (7).

VASÁRNAP

SZÍNHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ: Marica grófnő (este 7 órakor).
KAMARASZÍNHÁZ: Tíz kicsi néger (este 7 órakor).

MOZI

Petőfi: Szibériáda (hn3). Az ötös számú vágóhíd (f7, f9).
Kossuth: Az ötös számú vágóhíd (10, 12). A frontvonal mögött (f3). Dráma a tengerparton (6, 8).
Ságvári: A magas szőke férfi visszatér (8). Fekete fülű fehér Bim (4). **Tanárképző Főiskola:** Az örvegető hét menyasszonya" (4). Hazatérés (f7). **Rákóczi:** Éjfélkor indul útjára a gyönyör (5, 7). **Fekete Gyémánt:** Karate (4, 6). **Vasas Kodály:** A nagy álom (f6). **Vasas Május 1.:** Nagyivók (f6). **Mohács:** Négy bandita, tíz áldozat (6). Ászja (8). **Komló, Zrínyi:** Tűzharc (4, 6, 8). **Komló Május 1.:** Lidércnyomás (f5, f7). **Szigetvár:** Negyedik fázis (6, 8). **Siklós:** Utolsó előtti ítélet (5, 7). **Harkány:** Az autóstoppos (5, 7). **Bóly:** A kétdimenziós gyilkos (7). **Pécsvárad:** Munkahelyi románc (7). **Sásd:** Folytassa, cowboy! (f5, 7). **Sellye:** Vadállatok a fedélzeten (7). **Szentlőrinc:** Stadionakció (5, 7). **Villány:** Egy másik férfi és egy másik nő (7).

A Mecseki Szénbányák felvesz

18—35 ÉVES FÉRFIAKAT
FÖLD ALATTI CSILLÉS MUNKAKÖRBE

Munkahelyet és munkásszállói elhelyezést Pécsett vagy Komlón biztosítunk.
Szakmai képzés tanfolyami úton.
Speciális bányászati kedvezmények.
Alapfeltételünk: a bizalomkeltő munkakönyv.
CÍMÜNK: MECSEKI SZÉNBÁNYÁK, MUNKAÜGYI OSZTÁLY, 7629 PÉCS, KOMJÁT ÁLADÁR U. 5.
TELEFON: 24-863

A Pécsi Vasas Ipari Szövetkezet felvesz

dolgozókat az alábbi munkakörökbe:

▽ lakatos és marós szakmunkás,

▽ férfi és női segédmunkás.

JELENTKEZÉS: PÉCSI VASAS IPARI SZÖVETKEZET, Pécs, Szalai András u. 8., munkaügy.

I. 460/1980.

A Pécsi Faipari Szövetkezet felvételre keres

- faipari szakismerettel rendelkező kooperátort és
- műszaki rajzolót, valamint
- vizsgával rendelkező kazánfűtőt

JELENTKEZÉS: Pécs, Bolgár Néphadsereg útja 10., munkaügy.

I. 484/1980

A Dunántúli Regionális Vízmű és Vízgazdálkodási Vállalat Pécsi Üzemigazgatósága

felvételre keres

villanyszerelő és hegesztő

szakmunkásokat.

JELENTKEZNI LEHET: Pécsi Uzemigazgatóság, Uszögpuszta, Víztisztító Uzem.

Heti jegyzetünk

Az élet nem áll meg

Tichy Lajos, a Honvéd vezető edzője a Real elleni mérkőzés tanulságait összegezve jelentette ki: „... az élet nem áll meg. Nekünk is lépni kell, új terveket kidolgozni."

Igen, a futball nem állva, hanem óriási iramban robogva éli mindennapjait. A lassúak mellett elrohan, aki pedig lépést akar tartani vele, ugyancsak igyekeznie kell. Igyekvők meglehetősen sokan vannak. Erről nemcsak a hírek szólnak, hanem láthatjuk is. A televízió házhoz szállítja a futballvilágot. Láthatjuk, mit tudnak a legjobbak, a közepesek és a gyengébbek. Láthattuk a vb-selejtezőbeli csoporttársaink produkcióit. És láthattuk kupacsapataink szereplését...

Közben várjuk, hogy mikor lehetünk végre szemtanúi egy itthoni lépésváltásnak, ami több mint egy biztató felvillanás, ami legalábbis sejttetni engedné: megkezdődött egy tervszerű kilábalás a jelenlegi „gödörből".

Várunk, de a várakozás hónapjai és évei egyre hosszabbnak tűnnek, lassanként unalmassá válnak, az unalom pedig keveseknek kell csak. A gyérülő közönség elég pontosan jelzi ezt a tényt.

Egy-egy háttérriport nyit egy kis rést, bepillanthat a szurkoló vagy érdeklődő a kuliszszák mögé is. Ilyen volt a Magyar Ifjúságnak az Ú. Dózsa edzéséről megjelent „Lötyögés a semmibe" című írása. Hogy ez mennyi igazságot tartalmazott, arról Bodnár István hozzászólása győzheti meg a kétkedőket. Bodnár úgymond, belülről erősítette meg a riport hitelét.

Ezek a riportok persze inkább csak a szurkolók körében keltenek visszhangot. A szakma, a futballszakma, mintha egy kicsit lenézné őket, legfeljebb tiltakozik az „avatatlan" és „szakszerűtlen" közbeszólás miatt. A „szakma" igyekszik megvédeni magát, úgy tesz, mintha bizony fontos államtitkok hordozója volna és csak a kiválasztottak jogaként élne a futball nevű játék ügyeibe való beleszólás. Pedig ez kollektív játék. Olyannyira, hogy már közhellyé vált: nálunk a futballhoz mindenki ért. Nos ez nem egészen így van, mert a futballhoz nem ért mindenki. De igényei éppen a „hozzá nem értő" tömegeknek vannak. Hiszen a tömegekért van minden. Ha megszűnik a játék tömegvonzása, elveszti minden értelmét. A „szakmának" talán ezért is illene jobban odafigyelnie arra, mit ad, és mit adhatna a közönségnek...

Ha többet akar adni, jobban kell dolgoznia. Edzőnek, játékosnak, mindenkinek, aki a „szakmához" tartozik. Véletlen-e, hogy a külföldre szerződött játékosok itthoni pályafutásuk alatt nem jöttek rá arra, amit az új egyesületüknél hetek alatt megtanultak? Tudniillik arra, hogy a pályán mindent alá kell rendelni a közönség érdekeinek. Küzdeni kell kilencven percen át. És edzeni kell hetenként nyolc alkalommal. Edzeni. Nem edzegetni. Miért csak ott tanulják meg, hogy a csapat nem azért van, hogy legyen jogcím a bérek és a prémiumok kifizetésére, hanem azért, hogy nézőket vonzzon a pályák lelátóira. Nézők pedig csak jó futballért hajlandóak ott is jegyet váltani...

Elhangzott az egyik légiósunk nyilatkozatában: jó lenne fiatalabbakat is kiengedni külföldre, tanulják meg, mit jelent az igazi futball. Kérdem: szükségünk van erre? Itthon ez miért nem megy? Lépnünk kell. Ilyen irányban nem léphetünk? Itthon?

—K—

Találkozás sportvezetőkkel

Kerekasztal-beszélgetés a PMSC minőségi sportjáról

- **Növekedett a válogatottak száma**
- **A labdarúgóknál a nemzetközi szereplés a cél**
- **Erősödtek a szakosztályvezetőségek**

Baranya legrangosabb sportegyesülete a Pécsi MSC. Az egyesület 1973-ban alakult több kisebb pécsi sportegyesületből és néhány év alatt eljutott odáig, hogy az országosan kiemelt egyesületek sorába került. A szakosztályok közül nem is egy országosan a legjobbak közé tartozik, számos versenyzőjük tagja a különböző válogatott-kereteknek. A piros-feketék minőségi sportja volt a témája annak a kerekasztal-beszélgetésnek, melyre a napokban került sor szerkesztőségünkben. A beszélgetés vendégei voltak a megye, valamint a PMSC sportvezetői. A megyei sportvezetést *Németh Csaba*, az MSZMP Baranya megyei és *Lőcsei Attila*, a Pécs városi Bizottsága munkatársai, valamint *Orosz Ottó*, a megyei TSH elnöke képviselte, míg a PMSC részéről *Baracs Ferenc* ügyvezető elnök, *Mérei László* szakmai elnökhelyettes és *Kincses Tibor*, a labdarúgó szakosztály elnöke vett részt a találkozón.

*

A Pécsi MSC az elmúlt négy esztendőben egyre figyelemreméltóbb eredményeket ért el. Az első nemzetközi pontokat *Lénárt István* súlyemelő szerezte még 1978-ban. Ebben az évben a kézilabdás *Kovacsics Miklós* dicsekedhetett hasonló teljesítménnyel. *Kovacsics* tagja volt a moszkvai olimpián negyedik helyen végző férfi kézilabda válogatottnak, ő képviselte Baranyát a XXII. nyári olimpiai játékokon. Jelenleg nemzetközi minősítéssel *Lénárt* rendelkezik, de eséllyel pályázik erre a megtisztelő címre a közeljövőben a súlyemelő *Kazinczi* és *Szabó*, az atléta *Torma*, valamint, ha folytatja a versenyzést a tornász *Tóth*. Az olimpiai tornász válogatott-keretnek sokáig tagja volt *Tóth Emma*, de az utolsó pillanatban sérülés miatt esett ki az utazó csapatból. Pillanatnyilag Pécsett nincs megfelelő lehetősége az edzésekre, ezért a visszavonulás gondolata foglalkoztatja. Hamarosan elkészül a tornászok munkacsarnoka és ott kifogástalan körülmények között folytatódhatnak az edzések.

1978-ban mindössze egy fő kapott meghívást az olimpiai keretbe. Egy év múlva ez a szám eggyel növekedett, majd 1980-ban már kilencen képviselték a piros-feketéket a különböző olimpiai keretekben. A válogatott versenyzők száma 1977-ben mindössze öt volt, idén ez a szám huszonháromra emelkedett.

Az utánpótlás korú versenyzők is szépen haladtak előre a nemzetközi versenyeken. 1977 óta az atléták, a súlyemelők, a női kézilabdások, a kerékpárosok és az úszók gyarapították a nemzetközi pontok számát. Az egyéni sportágakban jelenleg 18 felnőtt I. osztályú és 44 ifjúsági aranyjelvényes sportolót tartanak nyilván. Ez a szám az év hátralévő két hónapjában még növekedhet. Október végéig 200 olimpiai pontot tudhat magáénak a PMSC és nem elképzelhetetlen, hogy decemberre a pontok száma 250-re emelkedjen.

*

A legnépszerűbb szakosztály a labdarúgóké. Az 1980/81-es bajnokságban az 5–8. hely valamelyikének megszerzését tűzték ki célul. Szerepel továbbá a tervben a nemzetközi porondra való kilépés. Ezt vagy bajnoki helyezéssel vagy az MNK megnyerésével szeretnék megvalósítani. A bajnokságban az őszi idény eddigi mérkőzésein ugyan elúszott néhány betervezett pont, de remélik, hogy a lemaradást sikerül pótolni. Az MNK-ban eddig két NB II-es csapatot és az NB I-es Tatabányát sikerült kiütni. Ha november 26-án sikerül a továbbjutást kiharcolni, akkor már a legjobb négy közé jutásért játszhatnak.

A labdarúgó szakosztály létesítményeinek építésében történt előrelépés, de ezen a téren változatlanul gondot jelent az újmecsekaljai edzőpálya hiánya. Így a bajnokságban jól szereplő ifjúsági csapat hazai mérkőzéseit is csak ritkán láthatják a szurkolók, mert azt a város különböző pontjain kell lejátszani. Az egyesület már kérte a városi tanács segítségét az újmecsekaljai salakos edzőpálya kibővítése ügyében.

Szó volt a Pécsről Újpestre távozott *Kiss Sándor* visszaigazolásáról is. Kiss megkereste a PMSC-t és kérte, tegyék lehetővé, hogy ismét a piros-feketék játékosa lehessen. Ebben a bajnokságban a szabályok értelmében már nem igazolható és különben is hároméves szerződés köti a Dózsához. Ennek ellenére lehetséges, hogy a jövő nyárig a PMSC talál megoldást Kiss átigazolása ügyében. A volt ifjúsági és utánpótlás válogatott *Toma* jelenleg katonai szolgálatot teljesít. A jövő év elején visszatér az egyesületbe és a tavaszi felkészülést már együtt végzi a csapattal. A jelenlegi húszas keret játékosai – egy kivétellel – hároméves szerződést írtak alá a PMSC-hez. *Lőrincz* kérte csak családi okokra hivatkozva, hogy szerződését egy évre kössék meg.

*

A labdarúgás után a legnagyobb érdeklődés a kézilabda iránt nyilvánul meg. A férficsapatnak ugyan a helyezés tekintetében nem sikerült előreléphenie, de beépült a csapatba több tehetséges fiatal és ez garancia lehet a jövőt illetően. Az év folyamán négyen kaptak meghívást a magyar válogatottba és hasonlóra még nem volt példa Pécsett.

Sikerült rendezni a női csapat körüli problémákat. Új szakosztályvezetést választottak és a bázis, a Mecseki Szénbányák magáénak érzi a csapatot. Van lehetőség az erősítésre is.

Ugyancsak átszerveződött az úszó és vízilabda szakosztály vezetése. A szakosztály új elnöke *Solti Dezső* lett, míg a vezető edző teendőit a jövőben *Gyöngyösi János* látja el.

Tovább javult a létesítményhelyzet. A napokban adják át a Tüzér utcában az atléták munkacsarnokát és elkezdődött a tornászok munkacsarnokának építése is Újmecsekaljén.

Lázár Lajos

SPORT DN SPORT

Hétvége a sportpályákon

A Rába ETO-t fogadja a PMSC

A labdarúgó NB I. küzdelmei során szombaton a 14. forduló mérkőzései szólítják pályára a csapatokat.

A PMSC labdarúgói a hazai pályán mérkőznek, Újmecsekaljén a Rába ETO lesz a piros-feketék ellenfele. A győri csapat az utóbbi hetekben nem árult el kirobbanó formát. A bajnoki táblázaton a Rába ETO a 12. helyen áll, legutóbb Győrben is csak döntetlenre tellett erejéből a Csepel elleni mérkőzésen. A PMSC sem tündökölt Budapesten, a Hungária-körúton, az MTK-VM-től elszenvedett vereség után szerdán a Tatabányai Bányász elleni MNK-mérkőzésen olyan erényeket csillogtattak viszont meg a pécsiek, melyek biztatóak a szombati bajnoki mérkőzés előtt. Küzdöttek, hajtottak 90 percen keresztül a piros-feketék. Ennek eredménye volt a csapat továbbjutása. A Rába ETO elleni mérkőzés sem ígérkezik könnyűnek. A vendégek az utóbbi hetek sikertelenségei után javítani szeretnének. Kovács Imre, a győriek mestere jól ismeri a pécsi játékosokat, ennek megfelelően szervezi majd meg csapata játékát. A pécsi csapatban ismét elfoglalja helyét Dárdai, aki a szerdai MNK-mérkőzésen szemgyulladása miatt nem szerepelhetett. Kár lenne, ha a PMSC labdarúgóit megtévesztené a győriek legutóbbi hetekben elért gyengébb eredményei. Az ETO jó játékra is képes. Pölöskei, Póczik, Szabó neve nem ismeretlen a szurkolók előtt.

– Nagyon elkelne a két pont – mondotta Szőcs János, a PMSC mestere. Győzelmünk esetén megerősíthetnénk pozíciónkat az NB I. középmezőnyében. Csapatösszeállításunk: Katzirz – Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky – Lutz, Dárdai, Lőrincz – Nagy, Kardos, Vígh.

A labdarúgó NB II. soronkövetkező fordulójának mérkőzéseit is szombaton játsszák. Pécsett igen érdekesnek ígérkező találkozó lesz a Vasút-sporttelepen, a PVSK a legutóbbi fordulóban Pétnek 12 gólt lőtt MÁV DAC-ot fogadja. Sellye labdarúgói nagyon készültek a hétvégi, szombati mérkőzésre, melyen a Szombathelyi Haladással találkoznak. A Komlói Bányász Dombóváron lép pályára, a Mohács-Véménd TE ellenfele Szombathelyen a Sabaria lesz. A megyebajnokság mérkőzései közül a szombaton lejátszásra kerülő Bóly–Siklós összecsapás áll az érdeklődés középpontjában.

Rangos eseménye lesz a kézilabdasportnak. Pénteken és szombaton a városi sportcsarnokban folytatódnak a csütörtökön délután megkezdett férfi nemzetközi kézilabdatorna mérkőzései. Temesvár csapatának részvétele nemzetközi jelleget biztosít a tornának, melyen a rendező PMSC mellett a sokszoros magyar bajnok Bp. Honvéd és az NB I. újonca, a Dunaújvárosi Kohász szerepel.

— hi —

Ünnepi sportműsor

PÉNTEK, NOVEMBER 7.

VIVÁS. A Pécsi Sportiskola November 7. emlékversenye, Tanárképző Főiskola, 15.00.

KÉZILABDA. A PMSC nemzetközi férfitornája: PMSC—Bp. Honvéd, városi sportcsarnok, 9.30, Temesvár—Dunaújvárosi Kohász, városi sportcsarnok, 11.00.

RÖPLABDA. NB II. mérkőzések: Bakony Vegyész—Pécsi Vörös Meteor, férfiak, Veszprém, 12.00, Bakony Vegyész—Pécsi Vörös Meteor, nők, Veszprém, 13.00.

ASZTALITENISZ. A Komlói Bányász minősítő versenye, Komló, Allende Általános Iskola, 14.00.

LABDARÚGÁS. Megyei mérkőzés: Vasasi Bányász—Mázaszászvári Bányász, Vasas, 13.00.

SZOMBAT, NOVEMBER 8.

LABDARÚGÁS. NB I. mérkőzés: PMSC—Rába ETO, Újmecsekalja, 13.00. NB I. ifjúsági mérkőzés: PMSC—Rába ETO, Pécsújhegy, 11.00: NB II. mérkőzések: PVSK—MÁV DAC, PVSK-pálya, 13.00, Sellye—Szombathelyi Haladás, Sellye, 13.00, Dombóvár—Komlói Bányász, Dombóvár, 13.00, Sabaria—Mohács-Véménd TE, Szombathely, 13.00. Megyei mérkőzések: Bóly—Siklós, Bóly, 13.00, Villány—Mágocs, Villány, 13.00, Kesztyűgyár—Drávafok, Pécsbányatelep, 10.00, Szigetvár—P. Postás, Szigetvár, 13.00, Steinmetz SE—István-akna, Postás-pálya, 13.00, Beremend—U. PEAC, Beremend, 13.00. Országos ifjúsági bajnoki mérkőzés: PMSC—MÁV Előre, Kovácstelep, 10.30.

KÉZILABDA. A PMSC nemzetközi férfitornája: Bp. Honvéd—Dunaújvárosi Kohász, városi sportcsarnok, 9.30, Temesvár—PMSC, városi sportcsarnok, 11.00.

RÖPLABDA. NB II. mérkőzés: Ajkai Videoton—Pécsi Vörös Meteor, nők, Ajka, 10.00, Tabi Videoton—Pécsi Vörös Meteor, férfiak, Tab, 12.00.

VIVÁS. A Pécsi Sportiskola November 7. emlékversenye, Tanárképző Főiskola, 15.00.

Ferencváros–Pécs a labdarúgó MNK-ért

A labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupában – miután szerdán kialakult a nyolcas mezőny – legközelebb a legjobb négy közé kerülésért játszik a 6 NB I-es és 2 NB II-es csapat.

A sorsolást csütörtökön délelőtt készítették el az MLSZ-ben. Eszerint november 26-án, 13 órai kezdettel az alábbi párosításban játszanak az együttesek.:

MTK-VM–Kossuth KFSE,
Kaposvár–MÁV DAC,
Dunaújváros–Nyíregyháza,
Ferencváros–Pécs.

A versenyben maradó négy csapathoz csatlakozik majd a négy kiemelt (Bp. Honvéd, Diósgyőr, Ú. Dózsa és Vasas), s az újabb sorsolás alapján küzdenek meg négy párban, négy helyért.

A 14. forduló műsora:

Ú. Dózsa–Nyíregyháza, Megyeri u., 15.30 óra, v.: Győri, Zalaegerszeg–Videoton, Zalaegerszeg, 15 óra, v.: Palotai, Diósgyőr–Bp. Honvéd, Diósgyőr, 13 óra, v.: Kőrös, Vasas–MTK-VM, Fáy u., 17 óra, v.: Pádár, Pécs–Rába ETO, Pécs, 13 óra, v.: Nagy M., Békéscsaba–Ferencváros, Békéscsaba, 13 óra, v.: Jaczina, Debrecen–Dunaújváros, Debrecen, 13 óra, v.: Kuti, Volán–Tatabánya, Czabán Samu tér, 13 óra, v.: Mohácsi, Csepel–Kaposvár, Csepel, 13 óra, v.: Hartmann.

Röplabda

NB II. mérkőzés. U. PEAC—Szombathelyi Tanárképző 3:0, férficsapatok, Pécs, Szombathelyi Spartacus Stil—U. PEAC 3:0, női csapatok, Pécs.

Megyebajnokság

P. Kinizsi—Vajszló 1:0 (0:0). Kovácstelep.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Hétfői Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 308. szám
1980. november 9., vasárnap
Ára: 1,80 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Tisztelgés a szovjet hősök emlékművénél

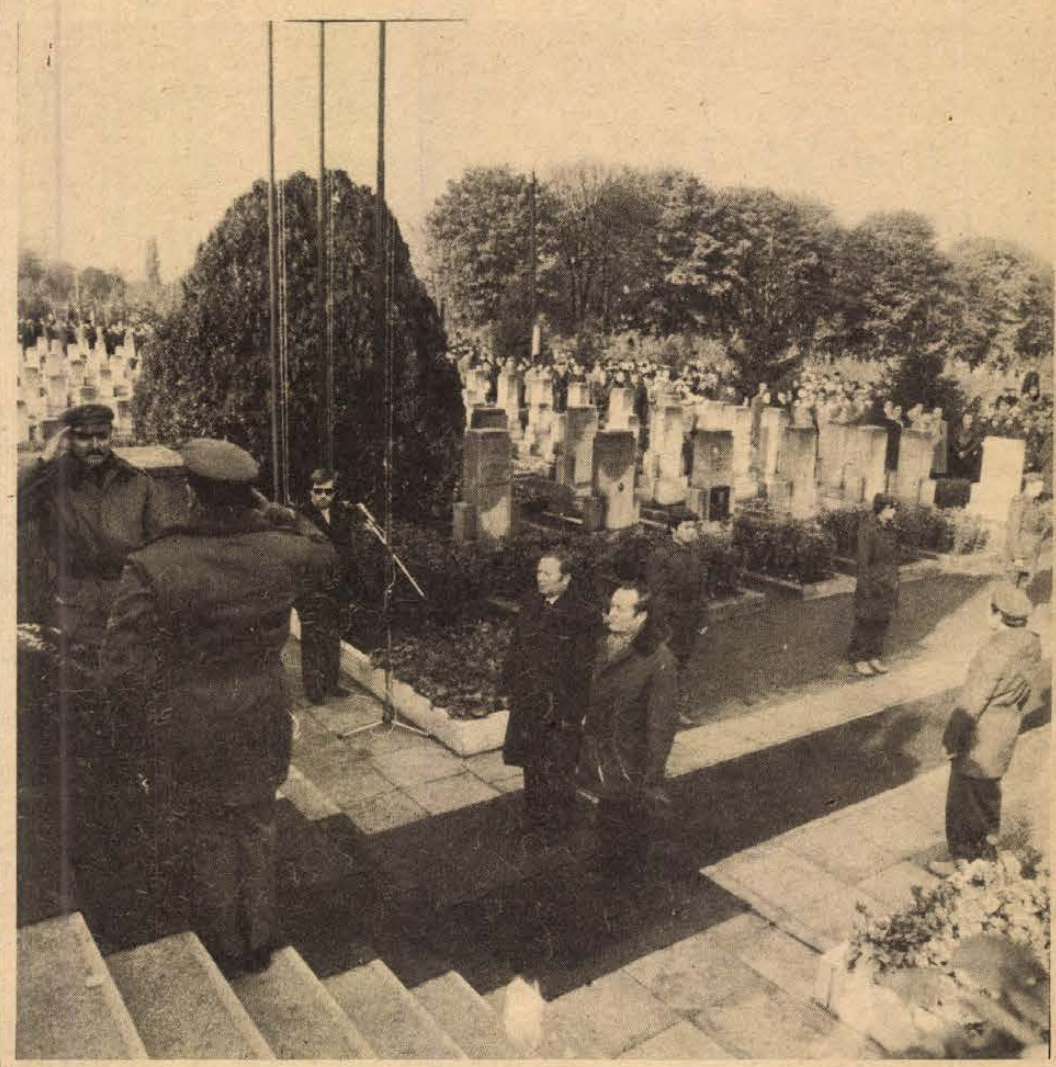

A NOSZF 63. évfordulóján

Díszszemle, ünnepi felvonulás Moszkvában

Nagyszabású katonai díszszemlével, ünnepi felvonulással köszöntötte a szovjet főváros a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatvanharmadik évfordulóját. A hatalmas Szovjetunió minden városában, községében megünnepelték ezt a napot, mindenütt felvonultak a dolgozók. A munkában elért sikerekkel, az ötéves terv feladatainak végrehajtásával emlékeztek meg a jubileumról.

Az ünnepi díszbe öltözött Moszkvában a reggeli órákban megindult a felvonulók menete a Vörös tér felé.

Röviddel tíz óra előtt foglalták el helyüket a Mauzóleum mellvédjén az SZKP és a szovjet állam vezetői, élükön Leonyid Brezsnyevvel, az SZKP KB főtitkárával, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnökével. Ugyancsak a Mauzóleumról tekintette meg a díszszemlét és a dolgozók felvonulását *Mengiszту Hailé Mariam*, az Etióp Dolgozók Pártjának megszervezésére alakult bizottság vb-elnöke, az etiópiai ideiglenes katonai kormányzó tanács elnöke, aki hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik a Szovjetunióban. Velük együtt a Mauzóleumról figyelték a szemlét a Szovjet Hadsereg és hadiflotta magasrangú parancsnokai.

A szemlét Dmitrij Usztinov marsall, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió honvédelmi minisztere fogadta.

Usztyinov marsall gépkocsiról egymás után üdvözölte a felsorakozott egységeket, majd a Mauzóleum mellvédjéről beszédet mondott.

Az SZKP Központi Bizottsága és a szovjet kormány nevében üdvözölte a szemle és a felvonulás résztvevőit, a meghívott vendégeket, hangsúlyozta: az októberi forradalom idei évfordulójának különleges jelentőséget ad az a tény, hogy az ünnepre az SZKP huszonhatodik kongresszusa küszöbén kerül sor. A szovjet nép szorosan tömörül szeretett Kommunista Pártja köré, alkotó erővel, energiával eltelve készül a kongresszusra.

— A Kommunista Párt és a szovjet állam, a szocializmus testvéri országaival együtt következetes harcot folytat a béke, a népek biztonsága biztosításáért, a nemzetközi enyhülés megőrzéséért és elmélyítéséért, a fegyverkezési verseny megszüntetéséért. A nemzetközi politika békeszerető irányvonalával szemben ott vannak azonban az elnyomás, a militarizmus, az agresszió erői, szemben áll ezzel az irányvonal az amerikai imperializmus, a NATO agresszív tömörülésének tevékenysége.

— A béke ellenségeinek próbálkozásai azt követelik tőlünk, hogy legyünk állandóan éberek, erősítsük a szovjet állam védelmi képességét azért, hogy meghiúsítsuk az imperializmusnak a katonai fölény megszerzésére irányuló kísérleteit. A szovjet fegyveres erők éberen őrködnek a nagy október vívmányai felett. Minden szükséges eszköz rendelkezésünkre áll ahhoz, hogy bármilyen agresszorra megsemmisítő csapást mérjenek, — hangoztatta a többi között Dmitrij Usztyinov.

(Folytatás az 5. oldalon)

A tartalomból:

UTCAHOSSZAT LAKODALOM

*

BEMUTATJUK A SKÁLA-EXPOT

*

AZ NB I. ÉS II. EREDMÉNYEI

*

A SZEXUÁL-PSZICHOLÓGUSNÁL

*

DIVATBEMUTATÓ KOMLÓN

*

RABLÓTÁMADÁS

Labdarúgó NB I.

PMSC—Rába ETO 1:0 (1:0)

Kardos gólja döntött

Palla kezéből kiperdült a labda és a berobbanó Kardos közelről a hálóba továbbít Arató László felvétele

Újmecsekalja, 4000 néző. V.: Nagy M. PMSC: Katzirz — Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky — Lutz (Baumann, a szünetben), Dárdai, Lőrincz — Nagy (Dobány, a 65. percben), Kardos, Vigh, Edző: Szőcs János. Rába ETO: Palla — Csonka, Pardavi, Onhausz, Szijártó, — Koltai, Póczik, Mile — Szabó (Pénzes, a 74. percben), Pölöskei, Hajszán (Glázer, a 60. percben). Edző: Kovács Imre.

A PMSC-nél Dárdai meggyógyult és ismét elfoglalta helyét a középpályás sorban. A Rába ETO szakvezetője Kovács Imre taktikai okból több helyen is változtatott a tervezett összeállításon.

A pécsiek nagy lendülettel kezdtek, és már a 3. percben Vigh előtt kínálkozott gólszerzési lehetőség. A PMSC középcsatára kiugrott a védők között, de 14 méteres lövését Palla bravúrral a mezőnybe öklözte. Tovább tartott a pécsi fölény, mégis a vendégek előtt kínálkoztak újabb lehetőségek. Előbb Pölöskei középre lőtt labdáját gurította az ötösről mellé Szabó, majd ugyancsak Szabó hibázott helyzetben, üres volt a kapu, de ő a kapufát találta el a kapufáról visszapattanó labdát Hajszán gurította el az üres kapu előtt. A pécsi ellentámadás viszont góllal végződött. A 18. percben Nagy átadását Pál kapta, a beállós betört a 16-osra, 10 méterről lőtt, Palla kezéből kiperdült a labda, és a berobbanó Kardos két lépésről a hálóba továbbított. (1:0). Nem sokkal később Nagy 16 méteres bombáját öklözte a mezőnybe Palla, majd Dárdai lövése került el a Rába ETO kapuját. A 27. percben Csonka cselezgetett az alapvonal közelében. Lutz elvette tőle a labdát középre lőtt és Dárdai 12 méteres bombáját bravúrral védte a vendégek kapusa.

A szünetben cserélt a PMSC, mert Lutz lába meghúzódott és nem tudta folytatni a játékot. Alig kezdődött el a második félidő máris gólhelyzete volt a PMSC-nek. A védőkről lepattanó labdát Vigh 20 méterről rávágta és az a kapufán csattant. A 48. percben Dárdai bombáját védte bravúrral Palla. Nagy fölényben játszottak a piros-feketék. A 62. percben Nagy elől mentett vetődve a kapus. Nem sokkal később ismét a győri kapus volt a főszereplő. Vigh lövését a levegőben úszva ütötte szögletre. A Lőrincz által beívelt szögletet Baumann fejelte a jobb sarok felé és Csonkának a gólvonal előtt sikerült elérnie a labdát.

Potyagól és kapusbravúr

A PMSC-nek az elmúlt három év alatt egyszer sem sikerült legyőznie a Rába ETO-t. Most megszakadt ez a balszerencsés sorozat, a piros-feketék megérdemelt győzelmet arattak a győriek ellen. Bár a találkozó a Rába ETO szempontjából indult kedvezőbben, de a kimaradt győri helyzetek után belőtt potyagól megnyugtatta a hazaiakat és a mérkőzés hátralévő részében végig fölényben játszottak. Csak azért nem lett nagyobb különbségű a győzelmük, mert Palla kapus a potyagól után bravúrosan védett.

A PMSC védelme megtette a magáét, Brezniczky így is társai fölé emelkedett. Középpályán sérüléséig Lutz volt a legjobb. Lőrincz jól indított, Dárdai viszont a hajrára elfáradt. Elől Kardost gólja dicséri, míg Vigh igyekezetéért érdemel említést. Nagy feleslegesen cselezgetett, öncélúan játszott. A Rába ETO-ból Palla, Pardavi, Onhausz és Poczik teljesítménye emelkedett az átlagos fölé.

Lázár Lajos

Koszorúzási ünnepség Pécsett

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából november 7-én koszorúzási ünnepséget rendeztek Pécsett, a központi temetőben lévő szovjet hősök emlékművénél. Pontosan 10 óra. Harsona ad jelt a katonai tisztelgésre. A magasabb egység parancsnoka elvonul a díszszázad előtt, majd felcsendül a szovjet és a magyar Himnusz. A szavalat után gyászindulót játszik a MÉV fúvószenekara. A hála és a kegyelet virágait elsőként a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei és Pécs városi Bizottsága képviseletében *Lukács János* megyei-, és *Szentirányi József* városi első titkár helyezte el a szobor talpazatánál. A tanácsok képviseletében *Horváth Lajos*, Baranya megye tanácsának elnöke és *Czente Gyula* Pécs tanácsának elnöke koszorúzott. A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa koszorúját *Szokola Ferenc* elnök és *Neubauer József* vezető titkár helyezte el. Az Ifjúsági szövetség képviseletében *dr. Varga Sabján László*, a KISZ Baranya megyei Bizottság első titkára, *Rákos János*, a KISZ Pécs városi Bizottságának első itkára és *Vér László* megyei úttörő elnök koszorúzott. A Hazafias Népfront képviseletében *Krasznai Antal*, a HNF megyei titkára és *Gergely László*, a HNF városi titkára helyezett koszorút a szobor talpazatához. Elhelyezték koszorújukat a fegyveres testületek képviselői is. A Pécs városi üzemek, gyárak dolgozóinak százai a szovjet katonák sírjaira hintették el a hála és kegyelet virágait.

A koszorúzási ünnepség az Internacionáléval, illetve katonai díszelvonulással fejeződött be.

Őszi napsütés

Autók zúgnak a meredek úton fel a Mecsekre, s némely funduson csuhéba ugrálnak újra a gyerekek — ősz van. Újra ősz, röpke télkóstoló után.

Üres csigaházat gyűjt a gyerek a hó alól szabadult avarban, atyák mossák az első sót az alvázról, s a hegy újra fanyar tüstoszlopokat ereget a nyár gazából.

Megannyi napraforgó, lányarcok fordulnak a Nappal, de pirosra már csak a levegő csipi.

Gyík a kövön, bikák megbékélten, s rügy tanakodik, kibújjon-e éppen. Oly rövidnek tetszett e tél. De hisz még a vörös lomb is itt van.

Ősz! Bírod-e egyedül a természetet még néhány napig? Lecsendülni az évet, hagyod-e csak magadban? Rövid pőrázra fogtad már a Napot. Süssön, süssön még az ablakon mielőtt tél lesz. Hideg, fagyos.

b. I.

A hétvége krónikája

Eltűntek a hófoltok a Mecsekben. A hét végére a korábbihoz képest kissé kedvezőbbre fordult Dél-Dunántúl időjárása. Csapadékot csak nyomokban mértek a Misinán, s november 7-én délután már kisütött a nap. Az ünnep másnapján kissé hűvös, de napos, derűs reggelre ébredhettek a pécsiek. A szélcsendes, verőfényes idő, százakat csalogatott ki a hegyekbe.

Gyér forgalmat jeleztek a Balatonról. A siófoki és a fonyód–badacsonyi hajójáratokon a kettős ünnepen összesen 140 utas váltott jegyet. Valamivel jobb a helyzet a szántód–tihanyi révnél, ahol 40 személygépkocsi, összesen 1065 utas kelt át. A komp a fagyok beálltáig közlekedik.

*

Az utak forgalma az ünnep másnapján élénkült meg. Baranyában sokan keresték fel a harkányi melegvizes strandot. Benépesültek a mecseki parkolóhelyek is. A tv-torony liftje egész nap zsúfoltan közlekedett. Személyautók, turista buszok álltak tegnap még késő délután is a torony alatti parkolóban.

*

Halálos közlekedési baleset történt november 7-én, este 19 óra 55 perckor Döbrököz ön, az Új-telep 61. számú ház előtt. Szorg Péter, 25 éves mekényesi lakos, rendszámtábla nélküli, 350 köbcentis Jáwa motorkerékpárjával, a sáros, nyálkás úton, a baloldali padkára hajtott, egy beton villanyoszlopnak ütközött, és a helyszínen meghalt. Utasát, Marton György, 22 éves mekényesi lakost a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérülésekkel szállították a dombóvári kórházba.

*

Barcson, a Dráva Múzeumban, üzemtörténeti kiállítás nyílt november 6-án délután, amely az ÉPGÉP barcsi gyárának történetét mutatja be az érdeklődőknek. A kiállítás alkalmából a Barcsi Fúvós Sextett adott koncertet.

*

Telt ház volt a Dömörkapu étteremben, ahol több százan fordultak meg a hét végén. Az NSZK-beli, holland, és magyar szállóvendégeken kívül sok turista is megebédelt az étteremben, a legtöbben Budapestről érkeztek. A Hotel Fenyvesben csendesebb volt a hét vége, szállóvendég jelenleg nincs is. Az éttermük viszont pénteken már elég szép ebédforgalmat bonyolított.

*

Magyaros vacsoraestek kezdődnek hétfőn a Misina étteremben, ahol ugyancsak nem panaszkodtak a hétvégi forgalomra. Százhetvenvanan étkeztek itt a kettős ünnepen. „Régi ételek, mai ízek" című vacsoraestjeiken sok baranyai ínyencséggel várják a vendégeket. Néhány cím az étlapról: rozmaringos lakodalmas leves, nádasdi velős derelyeleves, göntéri csuszás kokas, hegyháti birkapecsenye babbal, özpecsenye Kanizsai Dorottya módra, és nyúlpecsenye sólymászunk kedvére.

Makár-tető: Dolgos ünnepzáró

Jöhet a tél a szőlőre

Áldott napfény dolgos ünnepzárót hozott fel a Makár-tetőre is — gondolom minden szőlőhegyen és kiskertben „spájzolták" a termést —, s ízlett hozzá az újmúrci-újbor. A zöldség, sárgarépa bekerül majd a hordók mellé egy kupac homok alá, hogy lassanlassan elfogyva a jövő őszig ízesítse az aranyszínű húsleveseket...

A Makár-tető tetején — innen akármerre megy az ember, már csak lefelé tarthat — már befejezte a műtrágyázást Balatonyi György.

— A szomszéd is ezt csinálta egész délelőtt: jöhet a tél a szőlőre...

Rövidujjú kötött ingpulóver alatt is melege van: a nap idetűz, a pince betonelőterét felmelegíti.

— Utolsó nekirugaszkodáskor az Olaszrizling 17,3 fokos volt, s idén ez elég jónak számít. Kóstóljuk meg...

A szűk horhosban kocsival nehéz leszaladni, még a gyalogos mellett is nehezen férünk el. S most — így öt óra tájt — megindulnak a gépkocsik hazafelé, kiürülnek a présházak előtti zsebkendőnyi parkolók. Aki gyalogszerrel igyekszik lefelé, hamarabb érkezik. Hacsak meg nem állítja egy-egy sombokor-fagyalbokor: üres otthon a padlóváza.

A buszmegállóban többen beszélgetnek:

— Nagyon kellett ez a nap — mondja egyikük. — Most már nyugodtan vagyok...

A többiek bólintanak.

A szatyrok, füleskosarak tele, alig bírják tartani.

K. F.

Szentendre:

Hild János-érem

Szentendrének adományozta az 1980. évi Hild János-érmet a Magyar Urbanisztikai Társaság. A városfejlesztésben, a művészeti hagyományok ápolásában, s az idegenforgalom fellendítésében elért eredmények elismeréseként kapott kitüntetést az urbanisztikai világnapon szombaton az ez alkalommal kezdődő kétnapos eseménysorozatot nyitó ülésén Bondor József, az Urbanisztikai Társaság elnöke adta át Marosvölgyi Lajosnak, a városi tanács elnökének.

Hímzés, festmény, kerámia

Amatőr művészeti kiállítás Pécsett

Gyapjúszőttes terítő, vásárhelyi futó, rábaközi párna, szabolcsi keszkenő, legyecskés délszláv terítő — mindez persze csak ízelítő a gazdag kiállítás díszítőművészeti anyagából. És akkor még meg sem említettük a festményeket, a kerámiákat, a különféle tálakat, díszes tükröket, gyertyatartókat, butykosokat, fotókat, amelyeket ugyancsak a pécsi József Attila Művelődési Ház tegnap megnyílott megyei amatőr művészeti kiállításán láthattunk.

A megyei szintű kiállítást már harmadik alkalommal rendezték meg Baranyában. A pécsi kiállítást területiek előzték meg és az onnan bekerült alkotásokat (egyéni, szakköri) bírálta el október végén egy szakértőkből álló zsüri.

A kiállítást Újváriné Füzy Ágnes, a Pécs városi Tanács közművelődési csoportvezetője nyitotta meg. Szólt az egyre emelkedő színvonalról, a különösen nagyfokú érdeklődésről, részvételről. Beszélt az amatőr művészeti mozgalom tévútjairól, amelyeket a kiállítók szerencsésen elkerültek. Kiemelte: az amatőr mozgalom fontos szerepet tölt be az önművelésben, a közösségi nevelésben.

A kiállítás, melyet a megyei és a városi tanács művelődésügyi osztályai, a megyei művelődési központ, az SZMT rendezett és amelyhez nagy segítséget nyújtott a Janus Pannonius Múzeum, november 23-ig, naponta 10—18 óráig tekinthető meg.

B. A.

Komló:

Divatbemutató

Valamennyi modell kapható a Zengőben

•

Rövidebb szoknya, nadrágos együttesek

A komlói férfiak tanúsíthatják, a bányászvárosbeli lányok, asszonyok igényesen, divatosan öltözködnek. A divat gyors vonalait itt is elsősorban a fiatalok követik, szüleik pénztárcái szerint. A héten megtartott divatbemutató nemcsak nekik ajánlott az őszi—téli ruhatárba egyedi, szép darabokat, de számolt az idősebb korosztállyal is.

A héten megrendezett műsoros bemutatóhoz hasonló Komlón még nem volt, így nem lepte meg a szervezőket a rendkívül nagy érdeklődés. A Május 1. Művelődési Ház nagyterme zsúfolásig megtelt, sokan állva nézték végig a produkciót. Bár Zalatnay Saroltát és Cserháti Zsuzsát hiába várták, a Bengendi-együttes kárpótolta a nézőket. Az viszont megnyugtatta a szép ruhák szemlélőit, hogy nemcsak ez alkalommal találkoztak a bemutatott darabokkal, mert a Zengő Áruházban meg is vehetik ezeket az őszi—téli holmikat, esti és szabadidőruhákat, kiegészítőket.

A Zengő, valamint a Skála Áruház tulajdonképpen termékbemutatót tartott, a meglévő választékából vonultatott fel kollekciót. Azt mutatták be, mit kaphatnak ma a komlói vásárlók, mi a divatos ma az áruházakban. Amit elmondhatunk a kereskedelem kínálatáról: a női ruhák, szoknyák hossza nemigen változott, csupán térdig rövidült, s leáldozott a „zsákruhák" divatja, a test vonalát követő, lágy vonalú holmik a csinosak. Az esti és szabadidőruhák már merészebb megoldásúak: több nadrágos együttes is kapható.

A Skála-manökenek a ruhák mellett bemutatták az OFOTÉRT szemüveg- és fényképezőgép ajánlatát is, és természetesen a vásárlók ezekből is válogathatnak a Zengő Áruházban.

G. M.

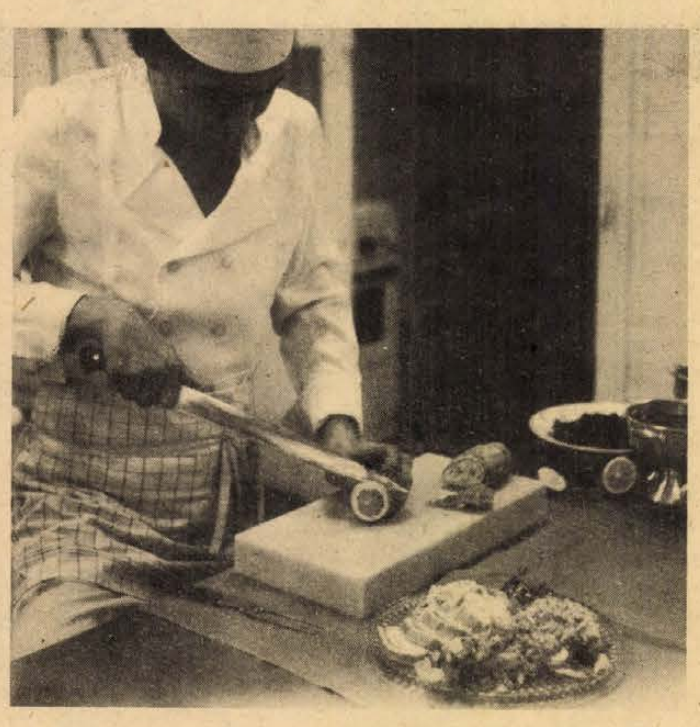

Szovjet népek ételei a Pannóniában

Jereván-saláta és kaukázusi saslik

Szeretem a magyaros konyha megszokott ízeit. Péntek estétől már csak a finom ízekre esküszöm. Véleményem módosítására a pécsi Pannonia Szálló éttermének konyhafőnöke (Tóth Sándor) és üzletvezetője (Bíró László) vett rá. Na nem szép szóval, hanem ételekkel. A többhetes kutatómunkájuk nyomán fellelt ételreceptek és azok alapján elkészített ukrán, orosz, üzbég, kazah és grúz ételspecialitások hét nyelven beszélnek.

Péntek estétől tart és november 16-án zárulnak a Pannoniában a szovjet népek ételeiből ízelítőt adó vacsoraestek. A valójában szűk, ám annál ínycsiklandóbb választékot kínáló specialitások még a legigényesebb gyomorpártiakat is elkényeztetik. Az étvágygerjesztést bízzuk a koktélokra, az Ararát konyakra. Az előételek — Jereván-saláta, kapros halsaláta, hússal töltött pirog — méltán vetekednek a magyaros ízekkel. Ezt a kellemes meglepetést csak fokozzák a levesek: a szoljanka, scsi babbal, a csemege számba menő kaukázusi borleves mazsolával. A főételek közül – litván sertésborda, zrázi töltöttház, kaukázusi saslik, grúz szárnyas szacsivi és a tengerihal moszkvai módra — még nehezebb eldönteni, melyiket is kérjük. Aki netán nem lakott jól, vagy csak édesszájú, annak ott van még a Riga-kocka, az ananász-kehely vagy a túrós szirnyik.

Péntek este megtelt az étterem. A gasztronómia rajongói csak azt bánták, hogy nem birták végigenni az étlapot. Sebaj! A vacsoraestek idejére adott a lehetőség...

Elkértem a jereván-saláta receptjét négy személyre. Íme: egy doboz joghurt, 30 dkg alma kockára vágva, fél doboz ananász, és kettő csirkemell (főzés után kockára vágva). A nyersanyagot összekeverve ízlés szerint kevés borssal és tört gyömbérrel ízesítjük. A salátát vagy érlelni tesszük a hűtőbe, vagy üvegtálon, salátalevélen azonnal tálaljuk. Ez a saláta nemcsak előételként, de fogyókúrázóknak főételként is jóízűen fogyasztható. (A többi étel receptjét szíves-örömest adja közkinccsé a konyhafőnök).

Murányi

Magyar hajók a világtengeren

Hazánk is tagja a világ legnagyobb bárkaszállító-rendszerének

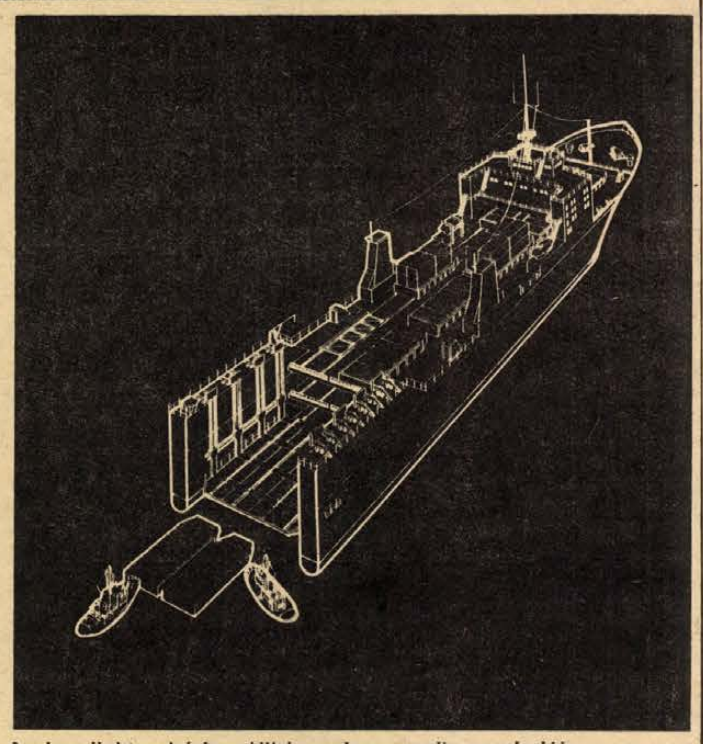

Az Interlighter bárkaszállító-rendszer egyik anyahajója

Interjú Kovács Istvánnal, a MAHART vezérigazgatójával

A közelmúltban Budapesten találkoztak a Duna-menti országok hajózási vállalatainak képviselői. A kollokviumon széles körű vita bontakozott ki a közlekedési munkamegosztás arányaira vonatkozóan, továbbá nagy érdeklődést kiváltó tájékoztató hangzott el, négy szocialista ország — Bulgária, Csehszlovákia, Magyarország és a Szovjetunió — által alapított közös vállalatról, az úgynevezett bárkaszállító rendszerről.

Az Interlighter Közös Vállalat eddigi eredményeiről, továbbá a Duna-tengerhajózás jövőjéről beszélgettünk *Kovács Istvánnal*, a MAHART vezérigazgatójával.

– A Duna-tengeri hajózás klasszikus módszere – amely már több mint harmincéves múltra tekint vissza – olyan hajó üzemeltetése, amely megfelel mind a dunai hojózási viszonyoknak, mind a tengeri követelményeknek. A módszer előnye, hogy biztosítható a folyamamtos szállítás a torkolati kikötőben való várakozás nélkül. Hátránya viszont, hogy a hajók teljes hordképességének kihasználását esetenként korlátozzák a folyami vízállási viszonyok. Az utóbbi időben éppen ezért több technikai újdonság született az említett hátrány kiküszöbölésére és itt elsősorban a folyam-tengerhajózás területén használatos bárkaszállító-rendszerekre gondolok. Az alacsony építésű bárkák, a folyamokon tolóegységekben úsznak le a torkolatig, a tengereken való átjutás pedig a bárkaszállító anyahajó segítségével történik. A Lash, a Sea-Bee, a Bacat és más rendszerek mind szélesebb körben terjednek. Az első ilyen rendszert tudomásom szerint az Amerikai Egyesült Államok hozta létre vagy tíz esztendővel ezelőtt, amelynek shipjei Európa és Amerika között közlekednek.

– A bárkaszállító rendszer nagy előnye tehát abban rejlik, hogy átrakás, kikötői daru és várakozás nélkül továbbithatók a különböző szállitmányok. Gondolom ez a lényege a létrehozott Interlighter Közös Vállalatnak, amelynek mi is tagjai vagyunk.

– Pontosan. A közös vállalat két évvel ezelőtt alakult, a négy tagország egyenlő arányban vesz részt a vállalatban. Kétszáz darab, ezerszáz tonna befogadóképességű bárkával rendelkezünk, amelyek a Dunán közönséges tolt uszályként közlekednek a Duna torkolati kikötőiig, ahol az anyahajó liftrendszere emeli be a fedélzetre az áruval teli bárkákat. A vállalat részére a finnek építették meg a „Julius Fucik" és a „Szamuely Tibor" elnevezésű bárkahordozókat; három fedélzetükön egyszerre huszonhat bárka fér el. Tudomásom szerint az Interlighter a világ eddigi legnagyobb bárkaszállító rendszere.

– Milyen útvonalon közlekednek az anyahajók és mennyivel gazdaságosabb ez a fajta szállítási mód?

– A bárkával megrakott shipek a Fekete tengeri Duna torkolattól indulnak: az egyik járat Indiába, illetve Pakisztánba, a másik pedig Vietnamba jár menetrendszerűen. Ami az eredményeket illeti: mivel ez a második esztendő, konkrét számokat még kora lenne mondani, de az már biztos, hogy ez a fajta szállítás nagyon gazdaságos.

– Hazánk ama kevés európai ország közé tartozik, amely nem rendelkezik tengerparttal. Ennek ellenére hajóink kiveszik részüket a tengeri szállításokból is. Ha az elkövetkezendő évtizedeket vesszük tekintetbe, mennyire változnak lehetőségeink?

– A Rajna–Majna–Duna csatorna üzembe helyezése után a Északi tengerrel is megvalósul a közvetlen viziúti összeköttetés. E mellett folyamatban van a Dunának az Odera folyóval történő összeköttetésének megvalósítása, ami később lehetővé teszi a Keleti, az Adriai és az Égei tengerre való közvetlen eljutást is. Bízom abban, hogy hazánknak az ezredforduló táján több tengerrel lesz már közvetlen viziúti kapcsolata. Ez viszont egységes elveket, összehangolt nemzetközi intézkedéseket igényel.

Salamon Gyula

Hajózás iránt érdeklődők, figyelem!

A Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalat

felvesz és betanít:

1. **hajós fedélzeti munkakörbe 8 általánost végzett, úszni tudó dolgozókat**
2. **gépházi munkakörbe vasipari szakmunkás bizonyitvánnyal rendelkező, vagy műszaki középiskolát végzett dolgozókat. Kétműszakos, heti váltásos munkarend. Munkahéten munkásszállást biztosítunk. Jelentkezni lehet: Budapest XIII., Cserhalom u. 2., Dunai Kirendeltség Baja, Nagypandur sziget, Siófok, Munkásőr u. 2.**

Öt év alatt megtérül

Melegágyban neveli a fenyőpalántát

Egyre többen nevelnek 500–1000 négyszögöles kiskertjükben fenyő-, tölgy-, éger- és akáccsemetét eladásra. Különösen sokan hódolnak a fenyőcsemetenevelésnek főként Vas, Zala és Somogy megyében. A legtöbb „karácsonyfás" Böhönyén, Vésén, Inkén, Hencsén és Porokszentkirályon található, akik a pécsi, szigetvári, kaposvári piacot, a Zöldérteket, valamint az erdőgazdaságokat is ellátják. Ott mindenütt magról szaporítanak szabad földben, míg a baranyai talaj ezt nem teszi lehetővé.

Az 52 éves *Tóth Tibor* Tótszentgyörgyön öt éve fogott ebbe a vállalkozásba: kertjében akkor melegágyban előnevelt négyezer csemetét ültetett ki nyolcszáz négyszögölön. A négyezer forintos befektetés most kezd megtérülni és idén több mint kétezer karácsonyfát kínál; a piacokat az autóján keresi fel.

Az őstermelők zöme drága pénzért hozatja a legjobb csíraképességű magvakat, akár külföldről is, de jópáran maguk gyűjtenek magvakat az általuk titkolt erdőrészekben. Egyébként egy kiló gyűjtött magról 30–40 ezer darab kisfa is előnevelhető, de egyénileg még nem próbálkoztak ekkora tételben. Nehéz eligazodni a „karácsonyfa-világban", ugyanis a kertészek, a hobbi-termesztők többszáz változatát nemesítették ki a lucfenyőnek. Tóth Tibor, a szigetvári kórház raktárosa, aki hajdan híres dohányos-gazda volt, az ő fajtáját keresztesfenyőnek nevezi.

Az elvetett magokat takarta, mert a madarak kicsipegették volna. Az eredés 97 százalékos lett a kipalántázás után. Egy éven át öntözte az alig 20–30 centis palántákat és minden esztendőben 5—6-szor kapált, ugyanis a gyomirtószerek ártanak a fenyőnek. Kapálás közben még meghorzsolni sem szabad a gyökérzetet, mert kiszárad. Emiatt egy példánya sem pusztult el. Nehéz feladat a megfelelő tő- és sortávolság kalakítása a vezérhajtás metszése, a korona formázása. A lemetszett gallyakért Szegedről is jöttek koszorúkészítők.

Mégis a legnehezebb dolog az eladás, mert sose tudni, milyen ízlés uralkodik karácsonyra. Sláger lehet a 2–3 méteres, földre tett, vagy a jóval kisebb, asztalra állított karácsonyfa. Vagy épp az edénybe gyökerestül kihelyezett fácskákat fogják keresni. Az viszont változatlan tény, hogy az idősek egészen kicsi példányokat kérnek és a falusiak a legkritikusabb vevők. Változatlan áron kínálja portékáját is: lakásán 18, a piacon 25 forint métere.

Jövőre ismét belevág egy félévtizedes akcióba, mivel a szomszédos Nemeskén *Könyves Simon* harmadmagával társult 1200 négyszögölön keresztesfenyő nevelésére.

Csuti J.

Vágyálmok tizenkét négyzetméteren

Présházak és kerti házak

Új pályázat zártkerti gazdasági épületekre

1975-ben meghívásos pályázat után tervgyűjteményt kínált a Baranya megyei Tanács építési, közlekedési és vízügyi osztálya zártkerti gazdasági épületekre. E terveket annakidején a HDN-ben sorozatban ismertettük. Most e tárgyban új pályázati kiírás jelent meg az országos lapokban. *„Présházak és kerti házak"* címmel pályázatra szólította a tervező építészeket, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium, a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium, valamint a Baranya, Somogy, Veszprém és Tolna megyei Tanács. Eredményt 1981. április 19-én hirdetnek, a pályaművek bemutatására május 20-án kerül sor.

Ismét a 12 négyzetméter... Az építési hatóság az Országos Építésügyi Szabályzatra hivatkozva csak 12 négyzetmétert engedélyez.

Először is: miért 12 négyzetméter?

Az ún. zártkertek — községi, városi külterületek nagyüzemileg nem művelhető földterületei — e földhasználati forma kb. 2,5 millió embert érint — nem üdülőterületek; a föld alapvetően mezőgazdasági termelő terület még akkor is, ha egyes helyeken az üdülő-pihenő jelleg került előtérbe. Az illetékesek úgy vélték, hogy a zártkertekben tehát elsősorban szerszámok elhelyezését, termények átmeneti tárolását kell megoldani, s emellett a pihenésre is helyet biztosítani. Mindezekhez a 12 négyzetméter elegendő, főleg ha pincével is kiegészül az épület. No nem városi jellegű — épület alatti — pincével...

Itt kezdődött a 12 négyzetméteres kálvária, aminek elébe kívánt menni a Baranya megyei Tanács az említett tervgyűjteménnyel, mivel már kezdtek megjelenni a 12 négyzetméteres alapterületű „toronyházak", amelyek mindenfajta igényt ki akartak elégíteni. Mondani sem kell: ezek mind engedélytől eltérően vagy anélkül épültek. Holott...:

— Ideiglenes tartózkodásra alkalmas, tájbaillő, azaz a természeti tájba illő épületeket mond az OÉSZ — hallottuk *dr. Tihanyi Csabától*, a Megyei Tanács ÉKV-osztályának főelőadójától, aki annakidején a tervpályázat gondozója volt, s aki a mostani pályázatnál Baranyát képviseli. — Összességében a régi, hagyományos értelmű présház-funkcióra gondoltunk, s nem többre. Viszont változtak az igények és a zártkertekben is megjelent a városi szemlélet. Mindinkább hétvégi és üdülőházakat akartak építeni.

— Miért gond ez?

— Mert az állandó tartózkodás bizonyos komfortfokozatot, tehát közművesítettséget is feltételez, márpedig a zártkertekné soha senki nem igért semmiféle közművesítést.

Az öt év előtti pályázat célja is az volt, mint a mostaninak: jó térkihasználású, esztétikai szempontból is megfelelő, hagyományőrző épületek tervét ajánlani az építtetőknek. Az a pályázat hasznos volt, az akkor megjelent tervajánló füzetet lapozgatva ismerősek az épületrajzok, hiszen közülük sok megvalósult, vagy egyes elemeik jelentek meg az újonnan épült „gazdasági" épületeken. Most az a szándék, — ezért országos a pályázat —, hogy kvalitásos tervezők próbálják meg: mit lehet kihozni a 12 négyzetméterből úgy, hogy az építtető vágyálmai is teljesüljenek — és esztétikai ártalommal se járjon az építkezés. Törje a fejét az építész azon is, hogyan lehet észszerűen kihasználni a tetőteret is — lakóházra, üdülőre utaló megjelenés nélkül!

És nemcsak 12 négyzetméter! A kiíró szervek léptek egyet az igények felé. Ti. 1500 négyzetméter feletti teleknagyságnál 30 négyzetméter alapterületű földszintes épület is építhető, ha a zártkertben a telkeknek legalább a fele ilyen méretű, s legalább háromnegyedrészt szőlő- és gyümölcstermelő területről van szó. És ami e hírben rossz: Baranyában nincs ilyen zártkert.

Hársfai István

Repülővel Eszékről?

Egyelőre csak dinárért

Karnyújtásnyi közelségbe kerül Baranya és Pécs az Adriához. Nem kell hosszú órákon át zötykölődnie a baranyai turistának sem buszon, sem vonaton, sem személyautón, mert ha az új eszéki repülőtéren felszáll a Jugoszláv Légitársaság (JAT) menetrendszerű járatára, egy órán belül eljuthat Rijekába, Pulába, Splitbe, Dubrovnikba, akár Belgrádba vagy Zágrábba.

Ezt még tavaly jelentette be egy baranyai idegenforgalmi tanácskozáson a jugoszláv Panturist utazási iroda képviselője. Nos, azóta a 400 millió dinárért épített korszerű repülőtér ez év május végén elkészült, június 2-án emelkedett először magasba gép az eszéki kifutópályáról. Azóta Eszékre 15 000 utas és több ezer tonna gyorsan romló élelmiszer indult útnak. A repülőtér 2,5 kilométer hosszú, 45 méter széles kifutópályáján valamennyi JAT-gép landolhat.

A napokban magam is megcsodálhattam az Eszéktől 18 kilométerre lévő repülőteret, melynek vezetője megismételte a tavaly elhangzottakat: várják az egyéni és csoportos baranyai, pécsi turistákat. A városból rendszeres buszjárat van a repülőgépekhez, a személyautóval érkezők pedig a repülőtér autóparkolójában hagyhatják a kocsit, melyre akár két hétig is vigyáznak.

Itthon lelkesen számoltam be a kínálkozó lehetőségről és a csodaszép repülőtérről *dr. Takács Józsefnek*, az IBUSZ megyei igazgatójának és *dr. Jégh Károlynénak*, a Coopturist megyei irodavezetőjének. Véleményük: valóban egyszerűbb lenne az Adriára tartó baranyai csoportokat busszal levinni Eszékre, onnan pedig repülővel folytatni az utat. Így az utasnak is kényelmesebb, gyorsabb lenne az utazás, a buszok sem esnének ki 10–14 napra, mert azok közben itthon, vagy más külföldi túrákon újabb csoportokat szállíthatnának. De: turista csak dinárért válthatja meg a repülőjegyet, így oda a nagy lehetőség. (Az egyéni turista dinárból sem válthat be korlátlanul, ebből az összegből pedig sokallja a repülőút árát. Mit lehet tenni?

Tehát egyelőre Eszékről csak dinárért lehet repülőútra indulni. Ferihegyről viszont továbbra is forintért válthat repülőjegyet a Jugoszláviába tartó baranyai turista, a JAT és a MALÉV gépeire.

Jó lenne, ha a két testvérmegye idegenforgalmi vezetői – mint már annyi másban, – ebben is megtalálnák a mindenki számára kedvező megoldást. Az 1981-es idegenforgalmi csúcsszezon indulásáig van még elég idő...

Murányi László

hétfői 3

A Tanárképző Főiskola a marxizmus tanszékre

FELVESZ

gépelgi tudó adminisztrátort

a fizikai tanszékre az elektronikában jártas technikust.

Jelentkezés

a tanszékvezetőnél.

Felvesz továbbá takarító-hivatalsegédet.

JELENTKEZÉS a gazdasági igazgatóságon.

Hétfőtől hétfőig

Hol van a hó?

Ma már tréfásan feltehetjük a kérdést: hol van a múltheti hó? Újra előbukkant a hajnali ködből a fénylő napkorong, kellemes, langyos őszi hangulatot varázsolva. Pedig az elmúlt héten sokan azt hitték, hogy vége az ősznek, beköszöntött a tél. A havazás a vártnál korábban érkezett, szinte sarkvidéki hideg levegő árasztotta el a Kárpát-medencét, az ország egyes részeiben 5—10 centiméteres hóréteg borította a földeket.

Számomra kellemes meglepetés volt, hogy sem az újságokban, sem a rádióban nem hangzott el egyetlen olyan illetékes nyilatkozat sem, mely arra utalt volna, hogy váratlanul köszöntött be a hideg, érkezett a hó, s erre nem voltak felkészülve. Mert erre a korábbi években, még decemberben is, hallhattunk mentegetőzéseket. Ezzel szemben az útkarbantartók, a köztisztasági vállalatok, a mezőgazdasági üzemek gyorsan, kapkodás nélkül fogtak hozzá, a megváltozott körülmények között, munkájuk végzéséhez. Jól esett olvasni, hogy például a Pécsi Közúti Igazgatóság a november közepére tervbevett téli gépszemléjét természetesen már a munkába állással kezdte meg az elmúlt hét elején. Ha nehezebb is, de zavartalan lehetett a közlekedés a megye útjain, a tömegközlekedésben csak átmeneti kiesések voltak. A Köztisztasági Vállalat körültekintően szervezte meg Pécs útjainak karbantartását, a síkosság csökkentését.

A télies, csapadékos időjárás megnehezítette a betakartiási munkákat is az elmúlt héten az egész országban. A mezőgazdasági üzemek azonban mindenhol nagy erőfeszítéseket tettek a betakarítás, az őszi szántás és vetés továbbfolytatása érdekében. Hiszen még sok kukorica, cukorrépa, szőlő várta a gépeket, a szorgos kezeket. Baranyában az őszi búzavetésnek több mint kétharmadával végeztek a rossz idő beállta előtt, s ha most egy-két napig derűs, száraz lesz az idő a munkát folytathatják, a feladattal végezhetnek. A cukorrépa közel 70 százalékát szedték ki megyénkben a földekből. Ugyanakkor még elég sok szőlőfürt vár leszedésre. Sok még tehát az őszi teendő, de a tovatűnőnek tetsző koratéli időjárást követő, szépnek ígérkező őszi napokon, ha fokozott erőfeszítéssel is, de Baranya mezőgazdaságának dolgozói, minden bizonnyal bepótolják a kieső napokat.

A hét végén tehát a Mecsek-alján ismét kisütött a nap, a korai havazás már csak emlékeinkben él, benépesültek újra a sétaterek, parkok, a hegyi és erdei utak, hétvégi kertek, a kellemes pihenést, az örömteli őszi munkák végzésének ismételt lehetőségeit biztosítva.

M. E.

Skála-Expo: olcsó raktáráruház

A sérült bútorokra alkudhat is

Október utolsó napján nyílt meg Budapesten a BNV mintegy 20 000 négyzetméteres alapterületű „A" pavilonjában a Skála-Expo raktáráruház. Bár nyugaton már ismertek az ilyen diszkont-rendszerű bevásárló központok, hazánkban ez teljesen új. A szocialista országok között is elsőként a Skála-Coop vállalkozott kísérletképp a megszervezésére. Az áruház 4 hónapig tart nyitva.

A fiatal kereskedőgárda, akinek szívós szervező munkájával jöhetett létre a diszkont áruház, mondhatjuk, ismeri a bevásárlók lélektanát. A jó reklám és az a tény, hogy átlagosan 8 százalékkal olcsóbbak itt az áruk — ami azt jelenti, hogy egyes termékek 3—5, mások 50—80 százalékkal olcsóbbak — hihetetlen méretekben vonzza a vásárlókat. Nemcsak azok képesek a hosszú utat megtenni az olcsóbb árukért, akik kocsival közlekednek, hanem metróval, autóbusszal is tömegek keresik fel. Hogy mennyire telitalálat a kezdeményezés — bizonyítja, hogy a tervezett napi 3 millió forint bevétel helyett a nyitás óta naponta 6—8 millió forintot hagynak ott a vásárlók.

Persze csalódik, aki szép kirakatokat, reprezentatív árufelvonultatást vár. A raktáráruház valóban raktár, ahogyan a gyártó vállalattól közvetlenül érkezik, konténerekben, vagy raktárpolcokra tornyozva látható az áru. Előnye, hogy a vevő maga kereshet, válogathat nyugodtan, sietség nélkül. (Bár ez az eddigi napokban lehetetlen volt a hömpölygő emberáradat miatt.) Autósoknak a parkolás ingyenes, a bevásárlókocsit az autóig kitolhatják. A gyerekeknek körhinta, játékház, a felnőtteknek önkiszolgáló étterem szolgál pihenőül. És hogy bevásárlás, válogatás közben a vevő szórakozzon is, időről időre divatbemutatót és disco-versenyt rendeznek.

Mi kapható a raktár áruházban? Miért érdemes nekünk, vidékieknek is — ha éppen Pesten járunk — felkeresni a Skála-Expot? Az összes gyermekruházati cikk 5—10 százalékkal olcsóbb, a játékok 20 százalékkal. A kereskedelemben nehezen fogyó cikkek — például műanyag falburkoló lambéria, sátorlap, magyar gyártmányú poszterek, — 50—80 százalékkal olcsóbbak. Ugyancsak olcsóbbak a férfi ingek és pizsamák. A gáztűzhelyeket 10 százalékkal, a vegyestüzelésű kazánt például 5000 forinttal kevesebbért lehet megvásárolni. A legdrágább cipő, csizma pedig 400 forint. (Igaz, nem divatosak.) Olcsóbbak a bútorok is, sőt érdekes újdonság, hogy a szállításban megsérült, hibás darabokra a vevő alkudhat is.

Legnagyobb a sikere az élelmiszer abc-részlegnek. Itt láttam, hogy hatalmas kosarakat töltöttek meg egyes vevők a 2—3 forinttal olcsóbb szörpökkel, — pl. egyliteres Coca-cola 20 forint — befőttekkel, egyéb tartós készítményekkel, mosószerekkel. Sajnos, a reklámban beharangozott import piperecikkek közül egy darabot sem láttam. Muszbek Mihály, az Expo kereskedelmi igazgatójának igérete szerint november 20-a után lehet kapni — persze korlátozott mennyiségben — Crem-21, Feketeribizke szappant, narancsillatú shampont, NSZK-borotvahabokat, Fa-dezodort és -szappant. Wrangler farmert, százfajta nyugatnémet és olasz cipőt, valamint dán, olasz és NSZK-beli kötöttárut (persze ezek drágábbak lesznek).

Nemcsak az egyéni vásárlóké az áruház, érdemes szólni a nagykereskedelmi pavilonokról is. Az állami, szövetkezeti és magán kisboltok, éttermek vezetői, anyagbeszerzői vásárolhatnak nagy tételben — „Fizess és vidd!" — rendszerben. Ez lehetővé teszi, hogy nem kell a megrendelés-feladással bajlódni, nem kell 15—20 vállalat raktárát végigjárni, hogy beszerezzék az árukészletet, itt azonnal megkaphatják boltjuk számára szükséges árucikkeket.

A siker tehát egyértelmű (eddig naponta 19—20 000 ember kereste fel). Jó lenne tudni, itt Baranya megyében vajon lenne-e lehetőség valahol ilyen időszakos olcsó raktáráruház létrehozására.

S. Zs.

Orvosmeteorológiai előrejelzés

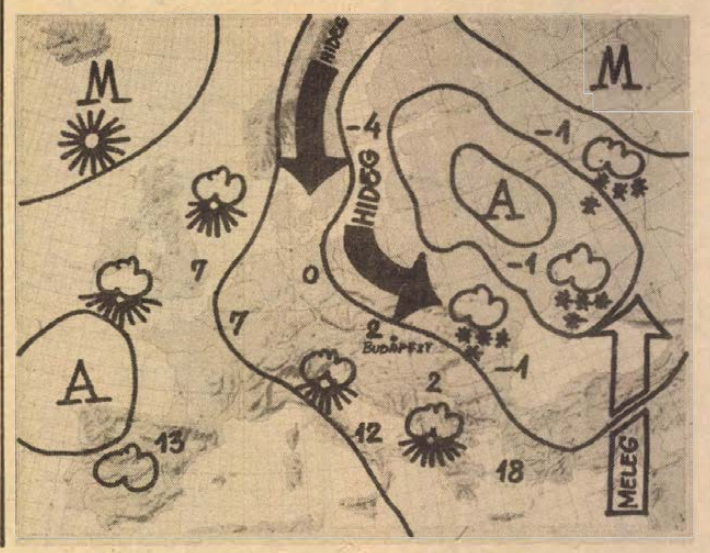

HDN-hírek HDN-hírek

Ütközés a felüljárónál

A karambol után fél órával már az üvegcserepeket is eltakarították a pécsi felüljáró villanyrendőrrel védett hídfőjétől. A villogó sárgát és az elsőbbségadási kényszert nem vette figyelembe a sárga Moszkvics vezetője, és a Szalai András út felől kikanyarodott, éppen a felüljáróról lefelé startoló Wartburg elé. A totális ütközés könnyebb személyi sérülést okozott, a két gépkocsiban tetemes anyagi kár keletkezett. Képünkön a két gépkocsi látható.

Lottó-nyerőszámok

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 45. héten Budapesten megtartott lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

7, 10, 15, 46, 75

Lottó-nyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 45. játékhéten 5 találatos szelvény nem volt. A nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 111 fogadónak volt, nyereményük egyenként 64 280 forint. — 3 találata 9243 fogadónak volt, nyereményük egyenként 386 forint. — A 2 találatos szelvények száma 212 760 darab. Ezekre egyenként 21 forintot fizetnek.

◆

— **Wroclawi képzőművészek** mutatkoznak be a Pécsi Galária Széchenyi téri kiállítótermében ma, november 9-én nyíló kiállításán.

— **Sándor György** legújabb, 6. szerzői estjét november 12-én mutatja be a Doktor Sándor Művelődési Központban. A fél nyolckor kezdődő előadás címe: Hintőpor.

— **Zene és tánc.** Az általános iskolai bérleti hergversenyek keretében november 10-én Zene és tánc címmel lesz előadás, a Mecsek Fúvósötös és a Pécsi Balett közreműködésével.

— **A medve és a leánykérés.** Hétfő esték a Ságváriban sorozatban — november 10-én 19 órai kezdettel — a Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttesének Színháza Csehov egyfelvonásos darabokat mutat be, köztük A medve és a leánykérés című vidám művet.

Olvasóinkhoz!

A Dunántúli Napló legközelebbi száma november 10-én, hétfőn jelenik meg.

◆

Kocsiátvételi sorszámok

Trabant Limousine (Budapest)	1 729
Trabant Limousine (Győr)	1 326
Trabant Limousine (Debrecen)	591
Trabant Lim. Speciál (Budapest)	3 520
Trabant Lim. Speciál (Debrecen)	1 433
Trabant Lim. Speciál (Győr)	3 006
Trabant Lim. Hycomat	10 128
Trabant Combi (Budapest)	677
Trabant Combi (Győr)	747
Wartburg Limousine (Budapest)	2 243
Wartburg Limousine (Győr)	2 099
Wartburg de Luxe (Budapest)	1 878
Wartburg de Luxe (Győr)	1 966
Wartburg de Luxe tolótetős	474
Wartburg Limousine tolótetős	199
Wartburg Tourist (Budapest)	884
Wartburg Tourist (Győr)	859
Skoda 105 S (Budapest)	843
Skoda 105 S (Győr)	1 406
Skoda 105 S (Debrecen)	1 405
Skoda 120 L (Budapest)	670
Skoda 120 L (Debrecen)	575
Skoda 120 L (Győr)	761
Polski FIAT 1500	1 133
Polski FIAT 126 (Budapest)	4 328
Polski FIAT (Győr)	452
Polski FIAT 126 (Debrecen)	1 042
Zaporozsec	30 570
Lada 1200 (Budapest)	8 746
Lada 1200 (Debrecen)	7 834
Lada Combi (Budapest)	1 638
Lada Combi (Debrecen)	573
Lada 1300 (Budapest)	5 517
Lada 1300 (Debrecen)	4 312
Lada 1500 (Budapest)	4 789
Lada 1500 (Debrecen)	4 376
Lada 1500 (Győr)	970
Lada 1600 (Budapest)	1 940
Lada 1600 (Debrecen)	1 015
Dácia (Budapest)	3 124
Dácia (Debrecen)	1 228
Moszkvics 2140	9 949

Hamar kifárad a szervezetünk

Előrejelzés az ország területére 1980. november 10-től november 16-ig: a hét első felében az évszakhoz képest hideg idő várható, a hőmérséklet emelkedésére csak a hét végén számithatunk. Főleg a hét közepén növekszik meg erősen a felhőzet, s akkor havas eső, majd ismétlődő esők várhatók. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet a hét elején 0, —5, a hét végén —2, +3 fok között lesz. A hőmérséklet csúcsértéke eleinte 0, +5, majd a hét végén 8, 13 fok között alakul.

Igen változatos, egymást gyakran követő változásokkal tarkított volt és marad időjárásunk. A hét elején ugyan átmenetileg kissé nyugodtabbá válik az idő, rövid időre elkerülnek bennünket az időjárási frontok. Teljesen nyugodt, változatlan akkor sem lesz a légkör, de a radikális, gyors változások elmaradnak. Hideg lesz ismét, ez ellen azonban réteges öltözködéssel, megfelelő táplálkozással (tápanyagdús ételek fogyasztásával) már védekezhetünk. Sokkal nehezebb lesz helyzetünk ismét, amikor a hét közepe táján újabb, változó, de általában nagy nedvességtartalmú légtömegek érnek el bennünket. Emiatt ismét csapadékosra fordul az idő. (Lásd a hét közepének időjárását mutató térképünket). A levegő magas páratartalma, a megmegerősödő szél fokozza a hidegérzetet — a hőmérséklet ténylegesen esetleg nem is változik —, mégis hidegebbet érzünk.

A többszöri, egymás utáni változás, hol nedvesebb, enyhébb, hol pedig hűvösebb, kissé szárazabb légtömegek váltakozása gyors alkalmazkodásra, változásokra készteti a szervezetet, emiatt az hamar kifárad. A fáradt, leterhelt szervezetnek pedig sokkal kisebb az ellenállóképessége, a megfázásos betegségek ezért ilyenkor egyre többször jelentkeznek. Ez ellen ismét csak helyes életmóddal: megfelelő táplálkozással és öltözködéssel védekezhetünk, valamint — ha már szükséges — gyógyteákkal, vitaminkúrával.

Bártfai Erzsébet

ma este

VASÁRNAP

SZÍNHÁZ

Nemzeti színház: Marica grófnő (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Tíz kicsi néger (este 7 órakor).

MOZI

Petőfi: Szibériáda (hn3). Az ötös számú vágóhíd (f7, f9).

Kossuth: Az ötös számú vágóhíd (10, 12). A frontvonal mögött (f3). Dráma a tengerparton (6, 8).

Ságvári: A magas szőke férfi visszatér (f8). Fekete fülű fehér Bim (4).

Tanárképző Főiskola: Az őrvezető hét menyasszonya (4). Hazatérés (f7).

Rákóczi: Éjfélkor indul útjára a gyönyör (5, 7). **Fekete Gyémánt:** Karate (4, 6). **Jószerencsét:** Ki beszél itt szerelemről? (4, 6). **Vasas, Kodály:** A nagy álom (f6). **Vasas, Május 1.:** Nagyivók (f6). **Mohács:** Négy bandita, tíz áldozat (6). Ászja (8). **Komló, Zrínyi:** Tűzharc (4, 6, 8). **Komló, Május 1.:** Lidércnyomás (f5, f7). **Szigetvár:** Negyedik fázis (6, 8). **Siklós:** Utolsó előtti ítélet (5,7). **Harkány:** Az autóstoppos. (5, 7). **Bóly:** A kétdimenziós gyilkos. (7). **Pécsvárad:** Munkahelyi románc (7). **Sásd:** Folytassa cowboy! (f5, 7). Sellye: Vadállatok a fedélzeten (7). **Szentlőrinc:** Stadion akció (5, 7). **Villány:** Egy másik férfi és egy másik nő (7).

A BARANYA MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

FELVESZ

◆ asztalos szakmunkásokat és

◆ asztalos betanított munkásokat.

A jelentkezők lehetnek nők is.

Jelentkezni lehet: Pécs, Szántó Kovács J. u. 1 a., munkaerő-gazdálkodás.

I. 498/1980.

Megpróbálták kicsalogatni az öreget

Rablótámadás

A legtöbb ember megérzi a veszélyt. Így történt B. J.-vel, a Villány–Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát nagyharsányi szőlőtelepének éjjeliőrével is. Az idős ember azon a napon, 1980. április 10-én vette fel a fizetését. A pénzt, 1610 forintot egy kazettába tette, majd elhelyezte a telephely ebédlőjének egyik szekrényében. Miután körbejárta a telepet, bezárkózott. Röviddel később kiáltást hallott. Boros Lajosné 31 éves nagyharsányi lakos, s a családnál vendégeskedő fiatalkorú R. Etelka ácsorgott a bejáratnál. Ivóvizet kértek. Az éjjeliőrnek rossz érzése támadt, nem engedte be őket, a kútra küldte inni. Időközben a helyszínre érkezett a lány öccse, a 16 esztendős R. József is, s most már hármasban kopoktattak ismét, ezúttal gyufát kérve. Mivel az éjjeliőr erre sem reagált, azzal az ürügygyel próbálták előcsalogatni, hogy „valamilyen gyanús személy ólálkodik az épület körül..." Az idős férfi azonban nem nyitott ajtót. Borosné és fiatalkorú társai feldühödtek, kövekkel, karókkal dobálták az ablakot, ami végül is kitört. Az így keletkezett nyíláson át nyúltak be és elhúzták a belső reteszt. A rémült éjjeliőr fokost ragadott, de nem sikerült megakadályoznia, hogy támadói behatoljanak a helyiségbe. Valamelyikük egy kemény tárgygyal fejbe verte az öreget, aki a nagy erejű ütéstől megszédült. Lefektették, lefogták és ráparancsoltak: azonnal adja elő a pénzét. Az erőszak és fenyegetés hatására B. J. megmondta hol a fizetése, amit a támadók egyike magához vett.

Borosné a rablott összegből 300 forintot adott R. Józsefnek, R. Etelka pedig 200-at kapott. A „bandavezér" a többit megtartotta magának. Az állami gondozott fiatalkorúak, akik engedéllyel, ideiglenesen, rokonlátogatáson tartózkodtak Borosnénál, még aznap este elszórakozták, italra költötték a pénzt.

Boros Lajosné — két kiskorú gyermek anyja — büntetett előéletű, veszélyes bűnöző, aki a cselekmény estéjén azzal a határozott szándékkal indult útnak társaival, hogy bármi áron pénzt szerez. A tettesek rövid idő alatt rendőrkézre kerültek és első fokon a Pécsi Városi Bíróság ítélkezett felettük.

Az ügy fellebbezés folytán került a Pécsi Megyei Bíróság elé. A másodfokú hatóság az R. Etelkával szemben első fokon kiszabott 2 év 6 hónapi szabadságvesztés helyben hagyta. A másik két vádlott vonatkozásában akként változtatta meg a Pécsi Városi Bíróság ítéletét, hogy a büntetést súlyosbította, a szabadságvesztés mértékét Boros Lajosné vonatkozásában 6 év 10 hónapról 7 év 6 hónapra, R. József esetében 1 év 4 hónapról 2 évre emelte fel. A bíróság indoklásában kiemelte a cselekmény rendkívül nagy társadalmi veszélyességét, azt, hogy Boros Lajosné különös visszaeső, valamint, hogy a rablást csoportosan követték el. A szabadságvesztést Boros Lajosnénak fegyházban, R. Józsefnek pedig a fiatalkorúak börtönében kell letölteni.

Díszszemle, ünnepi felvonulás Moszkvában

(Folytatás az 1. oldalról)

A honvédelmi miniszter szavaira a felsorakozott alakulatok dörgő hurrával válaszoltak. Felhangzott a Szovjetunió himnusza, díszsortűz remegtette meg a levegőt, majd megkezdődött az egységek felvonulása.

A negyvenöt perces fegyelmezett, erőt sugárzó katonai díszszemlét az ezertagú katonai zenekar elvonulása zárta be.

Negyedórán át a fiataloké volt a Vörös tér. A különböző színű téli sportöltözékben felvonuló moszkvai fiatalok az októberi forradalom hatvanharmadik évfordulóját köszöntő feliratokat, Marx, Engels és Lenin képmását hozták magukkal. Valóságos vörös zászlóerdőbe öltözött a hatalmas tér, a fiatalok éltették a pártot, a szovjet államot, s a magukkal hozott feliratokon beszámoltak a most végetérő ötéves terv eredményeiről. Nagy taps fogadta a moszkvai olimpián aranyérmet nyert szovjet sportolók csoportját, őket ifjú sportoló lányok vették körül, az olimpiai karikákkal.

A délutáni órákban országszerte megkezdődtek a népünnepélyek, az ünnepi műsorok. A szovjet nép vidáman, derűsen köszöntötte a jubileumot.

*

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatvanharmadik évfordulója alkalmából a Szovjetunió kormánya pénteken — a díszszemle és a moszkvai dolgozók felvonulása befejeztével — fogadást adott a Kreml kongresszusi palotájában. A fogadáson megjelentek az SZKP és a szovjet állam vezetői, élükön Leonyid Brezsnyevvel. Ott volt a Moszkvában hivatalos, baráti látogatáson tartózkodó Mengisztu Hailé Mariam. Jelen voltak a szovjet kormány tagjai, a szocialista versenyben kimagasló eredményeket elért dolgozók képviselői, az újonnan kitüntetett állami díjasok, a szovjet tudomány és kultúra vezető képviselői, a társadalmi szervezetek vezetői, a szovjet hadsereg magas rangú parancsnokai, az űrhajósok képviselői. Részt vettek a fogadáson a Moszkvában akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői.

A vendégeket Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnöke köszöntötte.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Változatlanul Khorramshahr városa környékén összpontosulnak az iráni és iraki csapatok összecsapásai. Képünkön: egy iraki egység a már elfoglalt iráni városban ahonnan a fontos olajfinomító, Abadan felé folytatják támadásaikat.

Hazaérkezett megyénk küldöttsége Eszékről

Hazaérkezett Eszékről a *Dr. Jerszi István* megyei titkár vezette pártküldöttség, mely három napot töltött a testvérmegyében. A Horvát Kommunisták Szövetsége Eszék Községközi Választmánya vendégeként a baranyai delegáció a jugoszláviai pártpolitikai munkát tanulmányozta.

◆

✦ BELGRÁD: Kosztantin Karamanlisz görög köztársasági elnök háromnapos hivatalos látogatásának befejeztével pénteken elutazott Belgrádból, ahol tárgyalásokat folytatott Cvijetin Mijatoviccsal, a jugoszláv államelnökség elnökével és más magasrangú személyiségekkel a két ország kapcsolatainak fejlesztéséről és időszerű nemzetközi kérdésekről.

✦ *ISTANBUL: Szombaton a Boszporusz bejáratánál, Istanbul közelében összeütközött egy görög és egy brit olajszállító tankhajó. Személyi sérülés nem történt, de nagy mennyiségű olaj ömlött a szoros vizébe. Az istanbuli rádió bejelentette, hogy a török hatóságok további intézkedésig leállították a hajóforgalmat.*

✦ BAGOTA: Bagotában megkezdődött a Kolumbiai Kommunista Párt XIII. kongresszusa. Gilberto Vieira, a párt Központi Bizottságának főtitkára beszámolójában egyebek között rámutatott, hogy a Kolumbiai Kommunista Párt síkraszállt a nemzetközi kommunista mozgalom egységének erősítéséért, a szabadságért és a demokráciáért küzdő összes haladó erők összefogásáért.

✦ *MOSZKVA: Az SZKP KB 70. születésnapján szívélyesen üdvözölte Gus Hallt, az Egyesült Államok Kommunista Pártjának főtitkárát. Ebből az alkalomból, a békéért és a társadalmi haladásért, az amerikai és a szovjet nép közötti kölcsönös megértésért és együttműködésért tett erőfeszítéseiért a népek barátsága szovjet érdemrenddel tüntették ki az amerikai kommunista párt főtitkárát.*

Újabb földrengés Algériában

Újabb, ezúttal közepes erősségű rengések rázták meg szombaton hajnalban El-asnam algériai várost és környékét. A rengések következtében összeomlott több, az október 10-i katasztrófa alkalmával még épen maradt épület és tucatnyi ember sérült meg.

Mint ismeretes, az október 10-i nagy erejű földrengésnek hivatalos, de még mindig előzetes adatok szerint 2590 halálos áldozata és több ezer sebesültje volt, az anyagi károk pedig meghaladták az öt milliárd dollárt.

✦ *LUANDA: Az Angolai Népi Köztársaságban a tartományi parlamentek képviselői és a tartományi választási gyűlések küldöttei szombaton választották meg a népi gyűlés tagjait. Az ország első, 206 tagú parlamentje november 11-én, Angola függetlenné válásának 5. évfordulóján tartja alakuló ülését.*

✦ STOCKHOLM: Nicolae Ceausescu román államfő, aki csütörtök óta hivatalos látogatáson tartózkodik Stockholmban, megbeszélést folytatott Thorbjörn Falldin svéd miniszterelnökkel.

Madridi találkozó

Kivételesen szombaton is tartottak hivatalos üléseket a madridi találkozó előkészítő szakaszán részt vevő küldöttségek és varsárnap is ülésezni fognak. A hivatalos ülések mellett változatlanul igen élénk nem hivatalos konzultációk folytak egész nap a tanácskozás színhelyén, a madridi kongresszusi és kiállítási palotában abból a célból, hogy az érdemi találkozó keddi megnyitásáig elkészülhessenek a napirend, a találkozó szervezete és időbeosztása" függő kérdéseivel.

A szombati ülés egyik szünetében Jurij Dubinyin nagykövet, a Szovjetunió küldöttségének vezetője újságírók kérdésére válaszolva kijelentette, hogy a helsinki záróokmány alapján néhány perc alatt elkészíthető a madridi találkozó napirendje.

Letartóztatták Ghotbzadeh-t

Az iszlám bíróság szombaton hivatalos közleményben jelentette be Szadegh Ghotbzadeh, volt iráni külügyminiszter letartóztatását. A PARS iráni hírügynökség által nyilvánosságra hozott közlemény szerint „letartóztatási parancsot adtak ki Szadegh Ghotbzadeh ellen, miután csütörtökön a televízióban provokatív kijelentéseket tett az iráni rádió és televízió helyzetéről, a forradalmi szervezetekről és az iszlám vonalát követő iszlám diákokról".

A közlemény utalt Ghotbzadeh televíziós vitapartnerének, Mohammed Moballeghinek további sorsára is: a rádió és televízió eddigi igazgatóhelyettesének „a lehető leghamarabb meg kell jelennie a teheráni iszlám főügyész előtt".

A halálra ítélt „virágok"

Jegyzet Baracs Dénes: „Virágozzék egy szál virág" című könyvéről

Kína, ez a világ egyik legősibb kultúrájú országa évszázadok óta foglalkoztatja az európai gondolkodókat. Mi van a nagy fal mögött? Hogyan élnek és gondolkodnak az ottani emberek? És újabban: milyen szocializmus a kínai szocializmus? Legújabban: szocializmus-e egyáltalán? Az érdeklődés különösen az elmúlt évtizedek talányos eseményei nyomán mutatott lázas növekedést — függetlenül a kérdésfelvevők világnézeti hovatartozásától. Valami közös nevezőféle is van már köztük. Egyben kétségtelenül megegyeznek a kutatók, megfigyelők: van valami amiben Kína máris világelső nagyhatalom, van valami, amiben egyetlen ország sem versenyezhet vele és ez a történelem, a jelen — enyhénszólva — sajátos értelmezése. Ehhez olyan tények társulnak, minthogy sehol sem termelődik napjainkban annyi rejtély, mint Kínában, sehol sincsenek olyan távol a mindennapi események és a gyorsan változó eszmék a megérthetőség lehetőségétől, a köznapi értelemben vett logika elemi szabályaitól, mint ebben a roppant ázsiai országban.

A köznapi érdeklődés többé-kevésbé le is tett arról, hogy megértse a kínai „folyamatot". Az ember szkeptikusan legyint, vagy idegesen csóválja a fejét, ha a „kínai kártyáról", vagy a minden nemzetközi egyezménynek fittyet hányó atomrobbantásokról hall. A tudomány gyűjti az anyagot, de még nem kerülhetett a kezünkbe az az átfogó politológiai elemző mű, szintézis, amely beláthatóvá tágítaná a kínai nagy fal repedéseit, amely megvilágíthatná előttünk ennek a talányos, sötét rejtelemhalmaznak a valóságos elemeit, szerkezetét.

Vannak ugyan egyes folyamatok, amelyek már többékevésbé áttekinthetők, de ezek részterületekhez kötődnek, a lényeg ezek áttekintése után sem válik világossá. Ilyen például a „kulturális élet" elmúlt néhány évtizede, amelyről Baracs Dénes tudósít. A több évig Kínában élt szerző „Virágozzék egy szál virág" című könyvében úgyszólván minden részletében áttekinti azt a folyamatot, amelynek során Kínában egyszer valóban lezajlott egy kulturális forradalom. Emberek milliói tanultak meg írni, olvasni. Iskolák nyíltak, a kínaiak művelődni kezdtek. 1956-ban Mao kiadta a „Virágozzék száz szál virág, versengjen száz iskola" jelszót, amely a művészetnek, az irodalomnak és a tudománynak nyitott sajátos fejlődési lehetőségeket, életteret. A demokratizmussal megkínált művészek és tudósok beugrottak, munkához láttak. Talán jobb lett volna, ha nem teszik. A röpke tavasz, kurta virágzás „bebizonyította", hogy többségük a „nép ellensége", akik „veszélyesebbek az imperialistáknál", mivel „belülről támadják meg az erődöt", márpedig az erődöt belülről könnyebb megtámadni, mint kívülről.

Rájuk is szabadították a „nagy proletár kulturális forradalom" — kis piros, Mao-idézeteket tartalmazó könyvecskékkel felszerelt — hordát, akik nem kisebb programmal igyekeztek eleget tenni naponta sugallt és hatékonyan irányított küldetésüknek, minthogy felszámolják az értelmiséget, végleg lefejezzék a kínai kultúrát. Az volt a feladatuk, hogy a „száz szál virág" mérges növényeit kiirtva, megteremtsék Mao elnök „egy szál virágának" a melegágyát, hogy az akkor 600 milliós kínai nép „tiszta és fehér lapjára" rájrják a „legújabb és legszebb szavakat, a legújabb és legszebb képeket".

A „vörösgárdisták" az országnak csaknem minden városában házról házra járva kutatták fel a lakásokban mindazokat a tárgyakat, művészeti alkotásokat, amelyek a „négy régit" (a régi eszméket, kultúrát, szokásokat, hagyományokat) testesítették meg — írja Baracs Dénes. Lényegében mindent elkoboztak és részben meg is semmisítettek.

Mint később láttuk, a „tanítvány" Kambodzsa talán még ennél is „tökéletesebb munkát végezve" a nácicmus rémtetteire emlékeztette a világ közvéleményét.

Baracs Dénes könyve érdekes, izgalmas és egyben szomorú olvasmány. A benne fölidézett keserű valóság ellen nem sokat tehetünk, azonkívül, minthogy elgondolkodunk fölötte. És — mindent figyelembe véve — talán ez sem kevés.

Bebesi K.

CENTRUM HÉTFŐ

1980. november 10-én
20 százalék visszatérítés

CENTRUM ÁRUHÁZ

Felnőtt és gyermek fürdőköpeny	110— 750,— Ft-ig
Minden bőrdíszműáru	30—1350,— Ft-ig
Minden gyöngy	24— 140,— Ft-ig

A Mecseki Szénbányák felvesz

18—35 ÉVES FÉRFIAKAT
FÖLD ALATTI CSILLÉS MUNKAKÖRBE

Munkahelyet és munkásszállói elhelyezést Pécsett vagy Komlón biztosítunk.
Szakmai képzés tanfolyami úton.
Speciális bányászati kedvezmények.
Alapfeltételünk: a bizalomkeltő munkakönyv.
CÍMÜNK: MECSEKI SZÉNBÁNYÁK, MUNKAÜGYI OSZTÁLY, 7629 PÉCS, KOMJÁT ALADÁR U. 5.
TELEFON: 24-863

Csak 3 napig,
november 11-én, 12-én, 13-án
MAGAS ÁRON, FŐVÁROSI BECSÜS JELENLÉTÉBEN
felvásárlási akció
az Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalat III. sz. boltjában
(Pécs, Bem u. 8.).

Arany- és ezüsttárgyaiért, ékszereiért, tört aranyért és ezüstért a legkedvezőbb napi árat fizetjük.
Az arany- és ezüsttárgyakat nemcsak készpénzért, hanem bizományba is átvesszük.

NE FELEDJE:
NOVEMBER 11-ÉN, 12-ÉN és 13-ÁN
az ÓRA ÉS ÉKSZER KERESKEDELMI VÁLLALAT boltjában, PÉCS, BEM U. 8.

Legjobb vétel a városban!
Szövetvásár a Konzumban!
November 9–20-ig
Férfi- és női szövetek sok szinben, minőségben
1 cm = 1,— Ft
◆ Keresse fel árusítóhelyünket az első emeleten!
◆ VÁRJUK ÖNT IS!
A KONZUM SKÁLA COOP ÁRUHÁZBAN PÉCS, KOSSUTH TÉR

HDN REJTVÉNY

Az elmúlt héten – rövid idő alatt – csütörtök délelőttig beérkezett megfejtések közül csaknem ötszázan találták el, hogy a rejtvényként feladott kerámia R. Füzesi Zsuzsa alkotása.

❶

❷

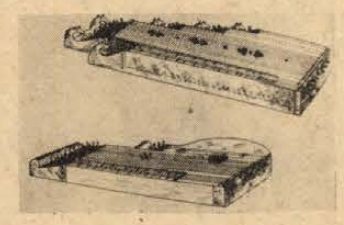

❸

❹

A pécsi Centrum Áruházban tartott nyilvános sorsoláson az alábbiaknak kedvezett a szerencse. Pattantyús József egy-egy kerámiáját nyerte: Kovács Gábor Pécs, Kossuth u. 39. és Acsné Vér Márta Pécs, Jókai u. 2. R. Füzesi Zsuzsa kerámiáját nyerte Ropoli Inke Pécs, Igló u. 1., valamint Kiss Katalin, Kassa u. 2. Molnár Sándor alkotásainak nyertese Prekóczka Judit Pécs, Szigeti út 17., valamint Rózsahegyi Vilmosné Pécs, Anikó u. 12. Az Amfora ÜVÉRT Vállalat által felajánlott, — az Iparművészeti Vállalat termékei közül – vázát nyert Cserháti László Hird, Hirdi u. 15., Ferencz László Pécsvárad, Kossuth u. 14. Balázs Tibor Mohács, Újváros, III. ép. Kertész Ibolya Villány, Hunyadi u. 57., két hamutálat Gáspár Istvánné Pécs, Fürst S. u. 73., hamutálat Gelli Andrásné Pécs, Füllep L. u. 2. sz. alatti olvasónk nyert. A Konzum Áruház ajándékát, egy fonott táskában elhelyezett kínai porcelán teás készletet nyert Nagy Miklós Pécs, Magyar L. u. 3/a., a pécsi Centrum Áruház díjai közül vázát kapott Baló Jánosné Pécs, Nagybányaréti völgy 11., Hajdú Lászlóné Gödre, Vörőshadsereg út 25., Rákos Lajosné Hird, Zengő u. 79., Lantosné D. Eszter Pécs, Krisztina tér 7. A Mecsek Áruház ajándékát, egy bőlés készletet Koch Ferencné Dombóvár, Allende u. 26., a siklósi könyvesbolt ajándékát pedig Szedő B. Pécs, 39-es dandár út 3. sz. alatti olvasónk nyerte. A nyereményeket november hónapban Pécsett, a Centrum Áruház áruforgalmi irodájában Wunderlich Józsefné üzletigazgatónál lehet átvenni.

Ezen a héten népi hangszereket mutatunk be, s erre vonatkozik rejtvényünk is.

❶ kép. Különösen a pásztorok, juhászok kedvelték a furulyát, a magyarság egyik legrégibb hangszerét. A furulyakészítés tudománya apáról fiúra öröklődött. Magyarországon az utóbbi száz esztendőben kétféle furulyatípus volt elterjedve: az egyik a különböző hosszúságú hatlyukú, a másik a dunántúli, mintegy 80–100 cm hosszúságú ötlyukú, ún. „hosszi furugla". Ilyenen játszik a képen látható Német Vince bácsi, zádori furulyás.

❷ kép. Többféle néven is ismert a képen látható érdekes népi hangszer: tekerőlant, nyenyere, forgólant, tekerő. Valószínűleg idegen telepesek hozták Magyarországra a XVIII. században Nyugat-Európából, ahol a X. század óta ismerik. A tekerő egy dallamhúrjának és két kísérő húrjának megszólaltatása olyanféleképpen történik, mint a hegedűé, csakhogy a tekerőn a dörzsölést nem gyantázott vonó, hanem gyantázott fakerék végzi. A nyenyere hangja hasonlít egy kicsit a dudáéhoz, azonban a dudaszerű harmóniákon kívül sajátos recsegő hangú ritmuskiséret is játszható rajta. Elsősorban az Alföldön vált népszerűvé.

❸ kép. A képen két citera látható: a baloldali „hasas" citera inkább a Dunántúlra, a jobboldali, „fiókos", vagy „kisfejes" pedig inkább Alföldre jellemző. A paraszti citerán játszott dallam mellett állandóan egy hangon zúgó kíséret is hangzik: a citera „vendéghúrjainak" a hangja. A magyar népdal hagyományaiban élő falusi ember ennél több harmóniai kíséretet nem is igényel; de régi népdalainkhoz nem is illik az olyan harmonizálás, mint amilyennel például a cigányzenekarok a magyarnótákat kísérik.

❹ kép. A képen egy magyar népi hangszer alkatrészei láthatók. Mi a hangszer és az alkatrészek neve?

a) hegedű, fej és nyak
b) duda, fej és kettős sípszár
c) töröksíp, nád és tölcsér

A helyes megfejtők között a következő tárgyakat sorsoljuk ki: a pécsi Hangszerbolt által felajánlott szájharmonikát és dorombot; a Mecsek Táncegyüttes zenekara által felajánlott egy-egy török, szlovák és erdélyi furulyát; az ifj. Boczán Béla által felajánlott dorombot; Barna István pécsi hangszerkészítő díjként készített alkotását, egy szép hangú citerát, dr. Nádor Tamás két zenei tárgyú könyvét dedikálva, valamint a Siklósi Tenkesalja ÁFÉSZ könyvesboltjának ajándékát, 1–1 könyvet. A nyeremények nyilvános sorsolására november 15-én, szombaton délelőtt 11 órakor kerül sor Pécsett, a Kossuth utcai Hangszerboltban.

Az 1–2–3 közül kiválasztott helyes megfejtést levelezőlapon, vagy borítékban legkésőbb szerda estig adják föl címünkre: 7601 Pécs, Postafiók 134. A lapra ne feledjék el ráragasztani a HND-rejtvény feliratú címkét, amit lapunkból vághatnak ki.

Lyukas garas, aranyból

Megér egy lyukas garast. Ezt a látszatra ellentmondó címet adta a Füles 1981-es Évkönyve nagy pályázatának. Joggal írtuk, hogy látszatra ellentmondó a cím, mert amíg a közmondásos lyukas garas semmit sem ér, addig a pályázat első díja lyukas garas ugyan, de aranyból készült — egy Mátyás király korabeli garas motívumainak mintájára — az Állami Pénzverőben, mindössze egyetlen példányban, és értéke jóval meghaladja a tízezer forintot.

A Füles elsősorban rejtvénylap, így Évkönyvében hatvannál is több keresztrejtvényt vonultat fel.

Így szokás, jó szokás Szebényben

A szexuálpszichológusnál

Többen váltak, mint házasodtak

Annak ellenére, hogy beléptem már a hűvösebb régiókba, harmincnyolc évesen is érdekel a téma, mert érdekel az élet. A szexualitás kis varázslat a nagy varázslaton belül. Vagy fordítva. Minden és semmi. Ámítás és hátborzongatóan nyers valóság. Hallgatni róla arany és mi mégis órák óta erről beszélgetünk *Mácsay Edit* pszichológussal.

Ha most hirtelen betoppanna ide valaki, hümmöghetne, mert egyikmásik szó ugyancsak szurkálná a fülét. Uram bocsá': szexuális kifejezéseink nem a legszalonképesebbek . . . Én pedig nem értek latinul.

– Mivel a szexualitás évszázadokon át tabu volt, a prűd társadalmakban nem alakulhattak ki közmegelégedésre szolgáló kifejezések – mondja *Mácsay Edit*. Így aztán, ha közérthetően akarnánk beszélni, a *köz* sértődne meg mindenekelőtt a köznapi nevek hallatán. A tudományos kifejezések terjednek. Virágzik a virágnyelv is. Esetleg mutogathatunk . . . Az ugyancsak félreérthető. A tényleges választék: a trágár megnevezések és az orvosi műszavak. Mindez már önmagában is jelzi a szexualitással kapcsolatos köznapi felfogásunk mély ellentmondásait.

A szexualitás — közmegelégedésre — viszonylag békés szigetnek látszik zaklatott életünkben. Nyilván látszat ez, hiszen honnan van akkor a sok zavar, problematikus eset?

– Hogy egy kapcsolat, házasság szimmetrikus legyen, az mindkét fél részéről *alkalmazkodást* igényel. Az egymásra hangolódás, az együttérzés, az esetleges lemondások nélkülözhetetlen részei, kellékei az együttélésnek. Beleértve az intim szexuális kapcsolatot is. Mindez még az érett, kiegyensúlyozott személyiségek számára is komoly teljesítmény. Ha a személyiségfejlődést – és benne a pszichoszexuális neveltetést – valamilyen károsító hatás éri, például, ha egy anya túl szoros érzelmi kapoccsal köti magához a gyermekét (főleg fiúgyermekkel szokott ez előfordulni), akkor az felnőtt korban nem tud megfelelő párkapcsolatokat kialakítani. Fél ezektől a kapcsolatoktól és a félelemnek sokszor bizony bénító hatása van. A rideg családi légkör következményeként pedig általában a nemi élményt hajszoló, érzelemnélküli kapcsolatok alakulnak ki.

Tehát, ha a szexuálpszichológus utána akar nézni egy zavar okának, akkor Ádámnál és Évánál kell kezdenie . . .?

– Igen. Majdnem ez a valóság.

Mi a helyzet válásügyben?

– Sajnos a statisztikák romlanak. A legutóbbi adatok szerint többen váltak, mint amennyien házasodtak. Az okok között nyilvánvalóan ott vannak a szexuális zavarok is. Az ideális családi életre vágyva sokan nem gondolják végig, hogy a legideálisabb családi élet is mélypontok és megbékélések sorozata . . . Ami *ezzel együtt* szép! Ha lent van az ember, nem kell mindjárt robbantani . . . A mindenképpen szükséges szexuális felvilágosítást kivettük a szülők kezéből, mivel „valakinek mégiscsak kell ezzel foglalkoznia". A pedagógus szól az orvosnak, az orvos pedig biológiai kiselőadást tart. A szexualitás egészét ennél komolyabban kell venni, hiszen döntő fontosságú része az együttélésnek. Szexuális kulturáltságról csak az érzelmi kulturáltsággal együtt beszélhetünk, mert ez utóbbi az alapja a szexuális kultúrának, ami még egy ilyen nagyvonalú megfogalmazásban is minimum azt jelenti, hogy a szerelemben örömét és boldogságát kereső ember legalább annyit igyekezzen adni a társának, mint amennyit kapni akar.

Bebesi Károly

Utcahosszat lakodalom

Holtomiglan-holtodiglan. Le gények flaskákkal, szalag a kalap mellett, kendő a gombjukban. Rozmaringág mindenki kezében, leveléből egy kicsi kerül a levesbe is. Rozmaringág a szüzesség jelképe. „Nagy bokor van az udvarunkon, onnan való. Az meg az én lakodalmamkor került oda. Ha egy ideig vízben tartja, s kiülteti, megered ilyenkor is. Egy egészen kis gallyat dugtam le, az hajtott mára hatalmassá."

Régen, persze, egyszerűbb volt. Ha már a szomszéd faluból nősült, akkor már messziről. Most valamivel odábbról, a lány komlói, a legény szebényi. Lakodalmasház így csak egy van, az is a művelődési ház. Hol is férne el annyi vendég máshol? Változó idők, változó szokások: már kedden megvolt az állami eskűvő Komlón (ott szebb, s nincs sár), a lagzit meg hetedikén csapták Szebényben (mert így szokás, s hangulatosabb).

Ásó, kapa, nagyharang. Berlinerkendők háromszögbe hajtva, fázós nénikék várnak benne, megmustrálni, milyen menyecskét szerzett ez a János. Máshonnan. Máshová. Mert ezek sem maradnak. Majd vissza-visszajönnek, a városból, az ország másik feléből. Az ottani levegő ki sem cserélődik bennük, s indulnak megint, hazai ízekkel a demizsonban, a csomagban. „A kaszáját, azt azért nem dobom el. Ha belép a kapun, nem kell gondolkodnia, mivel töltse az időt. Ha visszajön." János a gyárból küldi majd, apjának, falujának az istállóból ki nem hordott helyébe, nylonzsákban a trágyát. Vegyészeti gépeket irányít majd, nem kell egy év sem hozzá, csak még a diploma Pécsett a főiskolán. Ági vegyész, egy technikumba jártak, onnan az ismeretség, a szerelem. „Pedig más épületbe, más szakra jártunk. Én dolgozni kezdtem az érettségi után, otthon, Komlón." Tóth Ágnes – mondja, s igazítja rögtön új nevére Stengéné Tóth Ágnes.

Bort, búzát, békességet. Négy hízó, ötven tyúk, tojás számlálatlanul bánja a nászt. A disznók már szerdán áldozatul estek a pénteki lagzinak. Utcahosszat kalácsillat, szomszédasszonyok hordják a házhoz a kemencéből a tepsiket, szám szerint negyvenet. Aztán hatvan tepsi rétest, negyvenöt tortát. Az első nap ötvenen segédkeznek, másnap többen is tán, a pékkemencében százhúsz kiló lisztből sült a kenyér. „Nem illik azt mondani, mennyiben van, nem is lehet megszámolni, a négy disznóból három saját, a bor is leforrta magát a pincében. A pálinka idei, meg tavalyi, van egy hektónyi. A költség a szülőké, amit kapnak az meg a fiataloké. Nem szokás azt számolni, nem illik róla beszélni, de hát az előző lagzin százezer volt a bevétel. Majd négyszáz vendéget várunk."

Lón a patkó. Egy jó lagzi napokig eltart. Különösen, ha az előkészületeket is beleszámoljuk. Padok, asztalok, evőeszköz, terem bérelve; a segítséget a legközelebbi lagzinál viszonozzák. Az esküvői menetet a művelődési háznál aszszonynak öltözött ember akasztja: míg nem felelnek kérdéseire, be nem lehet menni: Meddig van a lón a patkó? (Törje a fejét a nyájas olvasó!)

(Bodó)

Tortyogói telephellyel

női segédmunkásokat

üdítővíz-töltésre felvesz

a Villány-Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát.

Jelentkezés a telep vezetőjénél, Tortyogón.

I. 489/1980.

AZ EGYESÍTETT EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK azonnali belépéssel

keres kőműves szakmunkást

JELENTKEZÉS: Állóeszköz-gazdálkodási, műszaki ellátási osztály vezetőjénél (Aszalós András) Pécs, Dr. Veress E. u. 2., alagsor.

TAKARÍTÓ SEGÉDMUNKÁST (udvarost) 4 órai munkára. JELENTKEZÉS: Pusch Andrásné gondnoki csoportvezetőnél Pécs, Dr. Veress Endre u. 2., IV. em. 87.

I. 470/1980.

BÁRCZY JÁNOS

VÁDINDÍTVÁNY

Képregény 19 héten át
írta és rajzolta
Sarlós Endre

LABDARÚGÓ NB II.

Tartja előnyét a Komló

Komló—Dombóvár 3:0 (0:0)

Dombóvár, 1500 néző. V.: Bubori. Komló: Bien — Iványi, Kovács, Mács, Gyurina — Mód, Hohmann, Róth — Radics (Katona, a 67. percben), Stemler, Hegyi. Edző: Kontha Károly. Dombóvár: Foki — Lakos, Horváth, Szijártó, Lamm — Herbst (Tóth—Bagi, a 85. percben). Magyar, Nagy, Iván — Banai, Landek. Edző: Herbel József.

Nagy lendülettel kezdett a listavezető, de a jól tömörülő dombóvári védelem mellett nem sikerült gólhelyezetet kialakítani. A 25. percben Hegyi 24 méteres óriási erejű lövését Foki bravúrral hárította szögletre. A 28. percben Landek 16 méteres, bal alsó sarokra tartó lövését Bien nagy bravúrral hárította. A 30. percben Nagy éles lövése a kapufán csattant. A 43. percben Nagy senkitől sem zavartatva, 12 méterről könnyedén lőtt és Bien hárított.

Szünet után a 67. percben Lamm röviden adott haza, Hegyi rácsapott, és a kiinduló Foki mellett 13 méterről a kapu közepébe lőtt (1:0). A 74. percben tovább nőtt a Komló előnye. Katona remek labdát adott Hegyinek, aki 5 méterről a bal sarokba fejelt (2:0). A 88. percben Stemler kitűnő labdával ugratta ki Hegyit, aki 8 méterről a bal alsó sarokba lőtt. Mesterhármas! (3:0).

Kitűnő játékvezetés mellett 60 percen keresztül teljesen egyenrangú ellenfelek voltak. A súlyos védelmi hibák és a nagyobb rutin a listavezető győzelmét hozta, de a gólkülönbség túlzott. Jók: Bien, Kovács, Gyurina, Hegyi, ill. Foki, Landek, Szijártó, Horváth.

Gál István

Támad a PVSK a MÁV DAC elleni rangadón
Arató László felvétele

PVSK—MÁV DAC 0:0

PVSK-pálya, 500 néző. V.: Kovács L. PVSK: Sulyok — Hüber, Tallósi, Szabó, Németh (Freppán a 76. percben) — Kaszás, Tóth, Skáfár (Hámori a 60. percben), Szőcs — Szász, Kresz. Edző: Rónai István. MÁV DAC: Farkasdi — Fehér, Baumann, Molnár, Kovács R. — Csóka, Horváth B. (Domanyik 60. percben), Wunder — Csollány, Farkas, Dobos, (Tamási a 66. percben). Edző: Horváth Tamás.

Horváth, két sárga lapja miatt nem szerepelt a PVSK-ban. A pécsiek lendültek előbb játékba. A 4. percben Tóth, Kresz beadását, kapu mellé fejelte. A győriek nagy gondot fordítottak a védekezésre. A 15. percben Skáfár jól eltalált lövése kerülte el a vendégek kapuját. Egy perc múlva Szabó fejese veszélyeztette a MÁV DAC kapuját. Mindkét csapat nagy igyekezettel játszott. A 29. percben Kaszás középen remek labdát adott a kiugró Szőcsnek ő azonban kivárt és odalett a helyzet. A győriek a 35. percben vezették az első veszélyes támadást, Farkas lövése a kapufán csattant. A 42. percben Baumann sárga lapot kapott Szabó buktatásáért.

A 46. percben Baumann és Szász összecsapott, Baumann rövid ápolás után tovább játszott. A mérkőzésnek ebben a részében kiegyensúlyozottabb lett a játék. Az 58. percben Dobos elől rávetődéssel mentett Sulyok. Ezután ismét a PVSK percei következtek, a győri kapusnak többször kellett beavatkozni a játékba. A hajrában a vendégek erősítettek, de a PVSK védelmével nem tudtak megbirkózni. A 88. percben Sulyok, Domanyik fejesét szögletre tolta.

Küzdelmes 90 percet láthattak a nézők. Az első félidőt végig támadták a pécsiek, a győriek védekezésre kényszerültek. Szünet után a vendégek is kimerészkedtek kapujuk előteréből. A játék képe alapján a PVSK közelebb állt a győzelemhez. Jók: Hüber, Szabó, Kaszás, ill. Baumann, Fehér és Molnár.

Hegyi István

Szekszárd—Bauxitbányász 0:0

Szekszárd, 800 néző. V.: Ágoston. Szekszárd: Polyák — Tóth, Orosz, Varga, Somodi — Koroknai, Weitner (Pásztor, a 64. percben), Páli (Márkus, a 46. percben) — Pölöskei, Bonnyai, Lauer. Edző: Magasházi József. Bauxitbányász: Petrovics — Markán (Miksztai, a 67. percben), Ughy, Németh, Magyar — Major, Ormai, Szalai — Tendli (Lovász, az 58. percben), Kozmor, Horváth Z. Edző: Németh Lajos.

A száraz talajú, salakos pályán mindkét együttes nagy iramban kezdett. A 9. percben Bonnyai az alapvonal közeléből begurított, Somodi közeli lövését Petrovics kiütötte, a védők mentettek. A 26. percben Bonnyai—Lauer akció végén Lauer beadását Pölöskei 10 méterről, senkitől sem zavartatva, kapu fölé vágta. Két perccel később Horváth Z. keverte meg a védőket. Lapos begurítását Polyák előrevetődve hárította Tendli elől. A 33. percben Weitner ívelt középre, Koroknai az ötösről a léc fölé fejelte a labdát.

Szünet után a 47. percben Pölöskei harcolt a védőkkel. Beadását Orosz ügyesen átlépte, Lauer 16 méteres lövése elzúgott a léc fölött. A 73. percben Ormai szabadrúgása a baloldali léc mellé vágódott. A 75. percben Mikszтait ötméteres lesről engedte el a játékvezető, lövése nyomán a kapuba tartó labdát Varga a gólvonalról vágta szögletre. A 77. percben Koroknai legurított szabadrúgását Tóth a sorfal mellett a bal alsó sarokra lőtte, Petrovics vetődve másodszorra mentett.

A kemény mérkőzés közepes színvonalát az indiszponált játékvezető sorozatos téves ítéleteivel tovább rontotta. Jók: Orosz, Varga, Tóth, ill. Németh, Ormai, Kozmor.

Fekete László

Olajbányász—Rákóczi SE 2:0 (2:0)

Nagykanizsa, 3000 néző. V.: Nagy Z. Olajbányász: Megyimórecz — Bántó, Englóner (Csepregi, a 14. percben), Kormos, Simonecz — Nagy (Horváth, a 70. percben), Savanyó, Kelemen — László, Füle dr., Belák. Edző: Madár Gábor. Rákóczi SE: Farkas — Ottlakán, Törő, Andeánszki, Balogh — Kakas, Ilosvai, Juhász, Bartik — Dobos (Kaposi, a 68. percben), Domján (Hadászi, a 61. percben). Edző: Solymos Tibor.

Kiegyenlített játék után a 13. percben szerzett vezetést az Olajbányász csapat: Kelemen lépett ki a védők közül, akit Ottlakán a 16-oson belül lerántott. A megítélt 11-est Belák biztosan értékesítette. (1:0). A 17. percben gyors vendégtámadás végén Bartik hibázott gólhelyzetben. A 30. percben növelte előnyét a kanizsai együttes: László jobboldali szabadrúgását a berobbanó Kelemen 7 méterről a jobb alsó sarokba fejelte. (2:0). Két perccel később Kelemen a kaputól 10 méterre lyukat rúgott.

Szünet után nagy erővel támadott a hazai csapat, de a csatároknak ezúttal nem ment a játék.

A küzdelmes mérkőzésen a kanizsaiaknak meg kellett küzdeniök a győzelemért. Jók: Kormos, Bántó, ill.: Törő, Kakas, Andreánszki.

Balogh Antal

Haladás—Sellye 1:0 (0:0)

Sellye, 600 néző. V.: Soós F. Szombathely: Sándorfy — Szarka II., Vörös, Király, Tar — Halmosi, Fitos, Horváth — Garics, Séfer (Nagy, a szünetben), Preszeller. Edző: Palicskó Tibor. — Sellye: Kollár — Hosszú, Vass, Krén, Lombosi — Könyves, (Markovics, a 66. percben), Otártics, Amigya — Elmájer (Golobics, a 75. percben), Szabadi, Goják. Edző: Koller Nándor.

Mindkét csapat nagy lendülettel kezdett. Több helyzet adódott mindkét kapu előt, de a védelmek biztosan hárítottak. A 8. percben Garics 15 méterről leadott lövését Kollár kapu fölé ütötte. A 10. percben Garics a kapust is kicselezte, és az üres kapu mellé gurította a labdát. A 20. percben Otártics nagy lövést küldött kapura, melyet a kapus fölé ütött. A 25. percben Preszeller beadását Séfer 10 méterről tiszta helyzetből a kapu mellé lőtte. A 35. percben Elmájer 25 méterről leadott lövését Sándorfy nehezen védte. A 40. percben Otártics szabadrúgását Sándorfy a mezőnybe öklözte. A 43. percben Otártics szögletét Hosszú kapura fejelte, de Sándorfy, ha nehezen is, fel tudta szabadítani kapuját.

Az 50. percben Goják 16 méterről leadott szabadrúgását Sándorfy szögletre mentette. A 65. percben Amigya labdáját Elmájer 12 méterről alig lőtte kapu mellé. A 85. percben Golobics éles lövése a kapufán csattont. A 86. percben Halmosi előre adott labdáját a tétovázó védők között Preszeller a hálóba lőtte. (1:0).

Mindké csapat izgalmas és korszerű labdarúgást játszott. Bátran támadtak, de a befejezéseknél elmaradtak a gólok. Már úgy látszott, hogy döntetlen lesz az eredmény, mikor a befejezés előtt négy perccel egy ártatlannak látszó támadásból a szombathelyiek gólt szereztek. A döntetlen jobban megfelelt volna a játék képe alapján. Jók: Vörös, Király, Halmosi, ill. Hosszú, Vass, Lombosi.

Bary István

Sabaria—MVTE 1:0 (1:0)

Szombathely, 1000 néző. V.: Bay. Sabaria SE: Pálinkás — Sümeghy, Varga Levente, Gáncs, Bencsics — Derdák (Neválovits, a 66. percben), Horváth L., Varga László, — Viszked (Jáger az 56. percben), Hauzer, Horváth Z., Edző: Szabó Imre. MVTE: Antal — Tóth, Róth, Hancz, Berki — Dárdai, dr. Zsolt, Lőrincz — Schwarczkopf, (Farkas a szünetben), Havasi, Megyeri. Edző: Mathesz Imre.

A 23. percben Bencsics ívelt előre labdát, a védők közül Hauzer kiemelkedett és mintegy 10 méterről látványosan a jobb felső sarokba fejelt. (1:0).

Végig küzdelmes és nyílt volt a mérkőzés. Az egyenlő erők küzdelmét egy látványos gól döntötte el. A döntetlen igazságosabb lett volna. Jók: Varga Levente, Horváth L., Hauzer, ill. Róth, Megyeri és Farkas.

Az NB II. további eredményei: Bakony V.—Ajkai Alumínium 3:3 (0:0), Péti MTE—Bábolnai SE 2:3 (1:2), Soproni SE—Várpalotai Bányász 4:1 (1:0), Keszthelyi Haladás—NIKE Fűzfő 3:0 (1:0).

AZ NB II. ÁLLÁSA

1.	Komló	15	10	3	2	25- 9 23
2.	Olajbányász	15	9	4	2	32-19 22
3.	MÁV DAC	15	8	4	3	37-17 20
4.	Haladás	15	5	9	1	23-11 19
5.	PVSK	15	7	5	3	25-14 19
6.	Keszthely	15	7	5	3	29-23 19
7.	Sabaria	15	7	4	4	22-17 18
8.	Bábolna	15	6	6	3	18-17 18
9.	Bauxitb.	15	7	3	5	25-24 17
10.	Ajkai Alu.	15	6	4	5	24-21 16
11.	Mohács-V.	15	4	7	4	11-14 15
12.	Sopron	15	6	2	7	22-20 14
13.	Szekszárd	15	5	4	6	12-16 14
14.	Bakony Vegy.	15	4	5	6	22-25 13
15.	Fűzfő	15	4	4	7	20-25 12
16.	Rákóczi SE	15	4	3	8	12-17 11
17.	Sellye	15	4	1	10	15-29 9
18.	Várpalota	15	1	6	8	12-24 8
19.	Dombóvár	15	1	5	9	15-36 7
20.	Pét	15	2	2	11	18-41 6

Röplabda MNK

Az 1980. évi MNK végeredménye. Férfiak: 1. Csepel 6 p., 2. Bp. Honvéd 5 p., 3. Kecskemét 4 p., 4. Bp. V. Izzó 3 p.

A legjobb játékos részére felajánlott tiszteletdíjat Buzek László, a Csepel 250-szeres válogatott játékosa nyerte el.

Nők: 1. Bp. V. Izzó 6 p., 2. Nim 5 p., Ú. Dózsa 4 p., 4. BVSC 3 p.

A mezőny legjobb játékosának díját Torma Ágnes, a Bp. V. Izzó 252-szeres válogatott játékosa nyerte el.

A Pécsi Tejüzem azonnali belépéssel

felvesz
női, férfi
üzemi dolgozót,
géplakatost,
segédfűtőt

(lehet nyugdíjas is).

JELENTKEZÉS: Pécs, Tüzér u. 15.

Az eltiltás alatt 4,5 kilót hízott

Rabb József 32 évesen újrakezdi

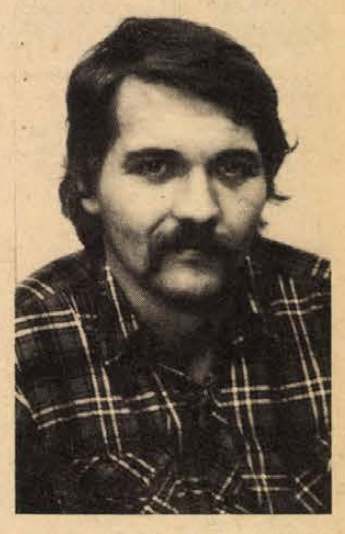

Harmincon felül a sportolók befejezni szokták pályafutásukat, nem újrakezdeni. Nos *Rabb József*, a PVSK kosarasa e tekintetben a kivételt erősíti, hiszen most, 32 esztendősen egyéves eltiltását letöltve ismét játékra jelentkezett.

– Tavaly ősszel sportszerűtlenkedtem a szovjetunióbeli túrán, október 4-én eltiltottak egy évre – válaszol az első kérdésre. – Nemrégiben járt le a kényszerpihenőm. Az az igazság, hogy kezdetben nem gondoltam a visszatérésre, de aztán rájöttem: pár évet, úgy kettőt-hármat, tudnék még hajtani a fiatalabbak között. A régi játékostársak szóltak, kevesen vannak, én is érdeklődtem, vajon visszafogadnának-e. A kedvező válasz után újra kezdtem edzésre járni.

Rabb József 1961 óta kosárlabdázik a vasutas színekben. Tizenhat éve debütált az NB I.-ben, azóta több mint 500 bajnoki mérkőzésen szerepelt. Nem is akárhogyan. Hatvanszor volt ifiválogatott, kilencszer húzhatta fel már felnőttként a magyar címeres mezt, négy vasutas Európa-bajnokságon játszott.

– Nem azt mondom, hogy 32 évesen minden meccsen 20 pontot dobok majd, viszont remélem, helyzetbe tudom hozni a többieket. Mert úgy látom, „fejben" soha nem volt még ilyen gyönge a PVSK kosárlabda csapata, mint jelenleg. Talán ezen is lehet segíteni. Egy biztos, noszogatni fogom a nálam fiatalabbakat, legalább annyit kell edzeniük mint nekem. Mivel hallgatnak rám, ez menni fog. Az eltiltás egy éve alatt nem mozogtam semmit, 4,5 kilót magamra is szedtem, de a trénigek során ez hamar eltűnik. Az edzéseken kívül a Mecsekre is fel járok futni, nem árt az a kondíciómnak. Ahogy számítom, november közepére utolérhetem régi önmagam.

Az egykori válogatott kosaras visszatérése sokakat meglepett, hiszen nem létkérdés nála a győzelem esetén járó meccspénz: zöldséges standja van.

– Tíz és fél éven át voltam MÁV-alkalmazott, tavaly novemberben lettem zöldséges, az is maradok. Ezentúl is hajnalban kelek majd, de az edzések idején a családom dolgozik helyettem a pult mögött. Igyekszem a pályán úgy hajtani, hogy a lelátón ülők a régi Rabb Józsefet láthassák viszont a palánkok alatt.

Szó se róla, a ponterős, másokat jól kiszolgáló Rabb Józsefre a PVSK kosárlabda csapatának szüksége van. Akár még három évig is . . .

(Horváth)

Egy—iksz—kettő

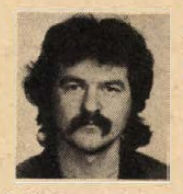

A HDN totótippjeit a 46. játékhétre Fischer László autófényező, a meszesi totózó törzstagja állította össze. E heti tippelőnk hét éve játszik rendszeresen kollektív szelvényekkel, eddigi legtöbb találatát egy 11-essel érte el, amire 2700 forintot kapott.

A 46. hét tippjei:

1. Gyula—Salgótarján. Kocsis Lajos bármennyire is jól hajt a Gyulában, itt a Salgótarján a győzelemesélyes. Tipp: 2.
2. Nagybátony—Őzd. Tipp: x
3. Szabó L. SE—Gyöngyön. Tipp: 1
4. Budafok—Pénzügyőr. Tipp: 1
5. Oroszlány—Szegedi Dózsa. Nem olyan biztos a szegediek diadala. Tipp: 1, 2.
6. Várpalota—Olajbányász. Egyértelműen az olajosok az esélyesek. Tipp: 2.
7. Bábolna—PVSK. Tipp: x.
8. Alumínium—Bauxitbányász. Tipp: x
9. Catania—Taranto. Hazai győzelmet senki se várjon. Tipp: x, 2.
10. Cesena—Monza. Tipp: x.
11. Lecce—Sampdoria. Mintha megtorpant volna a Sampdoria. Tipp: 1.
12. Pescara—Palermo. Tipp: x.
13. Lanerossi—Verona. A Verona már évek óta nem a régi. Tipp: 1, x.
+ 1.
14. Atalanta—Pisa. Tipp: 1.

Építtetők figyelem!

A Szentlőrinci TÜZÉP-en nagy mennyiségben kapható

csehszlovák zománcozott színes válaszfaltégla,

115x25x8 cm méretben.

Magyar tölgy és akác parketta,

valamint

nyílászárók

nagy választékban

ÉRDEKLŐDNI: személyesen, vagy a 71-102-es telefonszámon.

FIGYELEM:

— férfi dolgozókat teljesítménybéres árukísérőnek,

— férfi és női dolgozókat betanított raktári munkára,

— üzemszervezőt kereskedelmi szakközépiskolai végzettséggel

— szervezői szakvizsgával előnyben

FELVESZÜNK

Vidékiek jelentkezését is várjuk.

füszért PÉCS

JELENTKEZÉS:

FÜSZÉRT, munkaügy
Megyeri út 59.

Labdarúgó NB I., 14. forduló

1980. NOVEMBER 8.	EREDMÉNY	VEZETTE	NÉZŐ	GÓLLÖVŐK
Ú. Dózsa–Nyíregyháza	1:2 (1:1)	Győri	6 000	Törőcsik, ill. Pető, Szikszai
Vasas–MTK-VM	3:0 (1:0)	Pádár	3 500	Kiss (2), Cseke (öngól)
Volán SC–Tatabánya	0:2 (0:1)	Mohácsi	2 500	Deákvári, Hermann
Csepel–Kaposvár	3:1 (2:0)	Hartmann	1 500	Lazsányi (2), Vincze, ill. Szlovák
ZTE–Videoton	1:3 (1:1)	Palotai	4 000	Szimacsek, ill. Baranyi, Szabó, Végh (11-esből)
Békéscsaba–Ferencváros	1:1 (1:1)	Jaczina	15 000	Zsiros, ill. Pogány
DMVSC–Dunaújváros	3:0 (1:0)	Kuti	6 000	Szijgyártó (2), Bartha
PMSC–Rába ETO	1:0 (0:0)	Nagy M.	4 000	Kardos
DVTK–Bp. Honvéd	0:2 (0:0)	Kőrös	10 000	Bodonyi, Kozma

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1.	Ferencváros	14	8	4	2	31-14 20
2.	Vasas	14	8	4	2	30-15 20
3.	Videoton	14	9	2	3	27-17 20
4.	Bp. Honvéd	13	8	2	3	27-15 18
5.	Nyíregyháza	14	7	4	3	14- 8 18
6.	Tatabánya	14	5	5	4	17-12 15
7.	Ú. Dózsa	14	5	5	4	27-23 15
8.	Békéscsaba	14	6	3	5	18-18 15
9.	Pécsi MSC	14	5	4	5	16-19 14
10.	Csepel	14	5	3	6	20-16 13
11.	Debrecen	14	6	1	7	17-18 13
12.	Volán	14	4	5	5	19-24 13
13.	Rába ETO	14	3	5	6	14-17 11
14.	ZTE	14	4	3	7	21-30 11
15.	Diósgyőr	14	3	4	7	11-20 10
16.	Kaposvár	14	3	3	8	15-27 9
17.	MTK VM	14	2	5	7	11-23 9
18.	Dunaújváros	13	2	2	9	17-36 6

15. FORDULÓ
NOVEMBER 12., SZERDA

ZTE—Ú. Dózsa
Videoton—Bp. Honvéd
Kaposvár—DVTK
Dunaújváros—PMSC
Rába ETO—Vasas
Csepel—Békéscsaba
FTC—Volán
Tatabánya–Debrecen
Nyíregyháza—MTK-VM

Csepel–Kaposvár 3:1 (2:0)

Csepel, 1500 néző, v.: Hartmann. Csepel: Kovács–Godán, Kőhalmi, Elekes, Gálhidi – Kincses, Kelemen, Tóth – Tulipán, Lazsányi, Vincze. Kaposvár: Horváth – Kozma, Zentai, Szlovák, Mészáros – Czabula, Gulyás, Biró, Házi – Fábián, Lingl.

Jó iramú első negyedóra után a 16. perc meghozta a hazaiak vezető gólját. A vendégek kapusa egy beadást a 16-oson túlra öklözött, Kincses azonnal kapura ívelte a labdát, amely az elvetődő Zentairól Vincze elé pattant, a szemfüles balszélső habozás nélkül a kapu jobb oldalába vágta a labdát (1:0). A 26. percben Biró saját térfele közepén lerántotta Kelement, teljesítményét a játékvezető sárga lappal „jutalmazta". A 31. percben újabb csepeli gólnak örülhettek a szurkolók, ezúttal is Kincses szerzett meg egy labdát az ellenféltől, indítása két csepelit is jó helyzetben talált. Tulipánnal és Lazsányival szemben csak Zentai állt, aki hiába próbált szerelni. Tulipánba rúgta a labdát, amelyet aztán a jobbszélső egyedül vihetett kapu felé. Az ötössel egymagasságban önzetlenül begurított, s Lazsányi nem is hibázott. (2:0). A 38. percben Godán egy ártatlan szituációban megsérült, s már nem is jött vissza a pályára. Helyét a 42. percben Wéber foglalta el.

A második játékrész első említésre méltó akciója mindjárt gólt eredményezett. Az 55. percben Vincze a felezővonaltól egészen az ötösig vezette a labdát, majd szorongatott helyzetben a lábak erdejében gurított kapu elé, s Lazsányi elegánsan tovább pörgette a bőrgolyót, amely a bal kapufáról pattant a hálóba (3:0). Mezőnyjáték után a 73. percben váratlanul szépített a vendégcsapat. Házi szöglete után Kovács kapushibájából Szlovák a bal kapufa mellett talált a hálóba, 5 m-ről éles szögből leadott lövésével (3:1).

A Csepel egységes csapatjátékkal, néhány jó egyéni teljesítménnyel feltétlenül rászolgált a két pontra. A Kaposvár ezúttal is az NB I-ben elvárható színvonal alatt teljesített.

Jók: Kelemen, Vincze, Gálhidi, illetve Czabula

NB I. ifjúsági bajnokság

Rába ETO—PMSC 1:0 (0:0), Pécsújhegy, 100 néző. V.: Hegedüs. PMSC: Bálint – Kónya, Czérna, Vukmann (Kotroczó), Hammer — Hrotkó, Mészáros, Bendes — Spiel, Hüber, Csizmadia. Góllövő: Gyurmánczi. A PMSC-ből Kónya, Hrotkó és Csizmadia dicsérhető.

KÉZILABDA

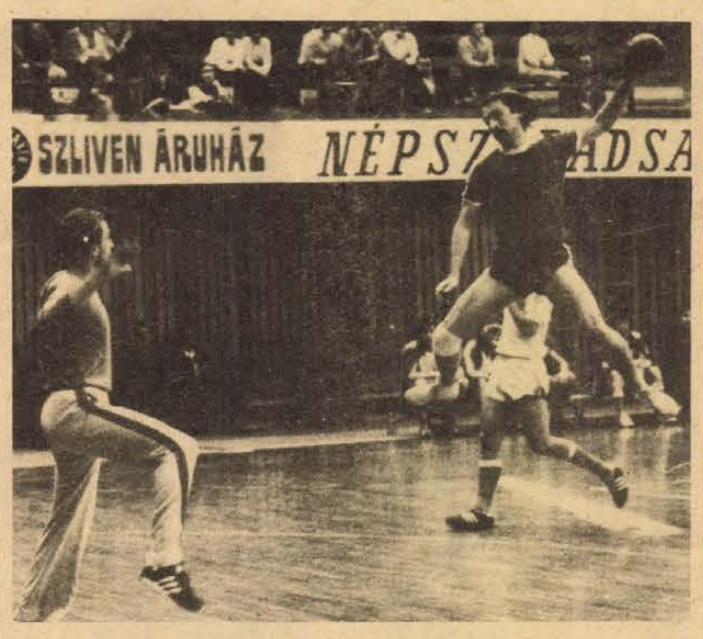

Kőszegi lő gólt a PMSC—Temesvár mérkőzésen
Arató László felvétele

A Honvéd nyerte a PMSC tornáját

Szombaton fejeződött be Pécsett a városi sportcsarnokban a PMSC „Októberi forradalom '80" elnevezésű nemzetközi férfi tornája. Az első helyet az idei magyar bajnok a Bp. Honvéd szerezte meg veretlenül. Meglepetés, hogy a román bajnokság élcsoportjába tartozó Temesvár pont nélkül az utolsó helyen végzett. A torna második és harmadik napjának eredményei:

Bp. Honvéd—PMSC 32:28 (16:19). V.: Ambrus, Ruszina. Ld.: Kovács P. (15), Illés (6), Kenyeres (5), ill. Kedves (10), Kovács (5), Walter (4). Dunaújváros—Temesvár 30:29 (15:15). V.: Szendrei, Somhegyi. Ld.: Kolics (9), Végh (8), Vura (5), ill. Fehér (10), Knoff (9).

Bp. Honvéd—Dunaújváros 33:25 (19:8). V.: Kotczián, Kisgadó. Ld.: Kovács P. (12), Kenyeres (7), ill. Kolics (7), Végh (6). PMSC—Temesvár 24:22 (13:10). V.: Ambrus, Ruszina. Ld.: Érsek (6), Kedves (5), ill. Baranga (5), Arghir (5).

A torna végeredménye: 1. Bp. Honvéd 6 pont, 2. PMSC 4 pont, 3. Dunaújváros 2 pont, 4. Temesvár 0 pont. A legtechnikásabb játékosnak járó tiszteletdíjat Arghir (Temesvár) kapta, míg a legjobb kapusnak Kovacsics (PMSC) bizonyult. A torna gólkirálya Kovács P. (Bp. Honvéd) lett 33 góljával. A legsportszerűbb csapat a Dunaújvárosi Kohász.

A PMSC—Temesvár mérkőzés előtt búcsúztatták a pécsiek három visszavonult játékosát: Ágostont, Harmatot és Herbertet. Az egyesület ajándékát Kolsovszky Rudolf, a szakosztály elnöke adta át.

GÓLTOTÓ

A PMSC—Rába ETO mérkőzés végeredményét eltalálók közül a szerencse Vaszari György, Szekszárd, Tarcsai lakótelep 1. sz. alatti lakosnak kedvezett, aki nyereményét, a 100 forintos vásárlási utalványt postán kapja meg. Az e heti szelvények beérkezési határideje szombat déli 12 óra. (Pécs, Hunyadi út 11. 7601).

Főmérkőzés: Komló—Sopron .....

Pótmérkőzés: MVTE—Bakony V. .....

A pályázó neve: .....

A pályázó lakcíme: .....

SPORT hétfői SPORT

Így láttam

A PMSC–Rába ETO mérkőzésen a pécsiek teljesítményét Fitt Rajmár, a piros-feketék törzs szurkolója osztályozta: Katzirz (–) – Schulteisz (5), Róth (6), Pál (6), Brezniczky (7), – Lutz (5), Dárdai (6), Lőrincz (6), – Nagy (5), Kardos (6), Vigh (6). Csere: Baumann (5), Dobány (–).

Érdekes sportkönyvek

A Medicina Könyvkiadó sportszerkesztősége évente rendszeresen 25–30 sportkönyvet jelentet meg, ez a szám előreláthatólag 1980-ban sem változik.

A legújabbak közül már a könyvesboltokban van a sportzsebkönyv sorozat első kötete, Kocsis L. Mihály „Fut-ni" című munkája.

Várhatóan még a december eleji, téli könyvvásárra a boltokba kerül: Kő András „Drótszamár" című munkája a kerékpársport rejtelmeibe vezeti majd be az olvasót, Peterdi Pál pedig a vízilabdát tűzte tollhegyre „Ó, póló" című gyűjtésével.

A jövő évi kiadástervezetből természetesen nem hiányoznak a labdarúgással foglalkozó írások sem. Rózsa András, a sportzsebkönyveket szaporítja majd a „Fociológiá"-val.

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lotz Károly u. 2. sz. alatti üzemünkben.

●

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és diófurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

●

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.

Azonnali ügyintézés, OTP-re is.

Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

Megyebajnokság

Megtorpant a Siklós

Szigetvár–P. Postás 2:0 (0:0). Szigetvár, 300 néző. V.: Wenczler. Az első 45 percben tudta tartani magát a Postás, fordulás után a hazaiak nagy fölényben játszottak. Góllövők: Baumholczher, Erdős. Jók: Béni, Baumholczher, Jokl, Rácz, ill. Georgia, Szücs, Vavika.

Villány–Mágocs 0:0. Villány, 300 néző. V.: Kiss. A hazai csapat sok gólhelyzetet kihagyott így nem érdemelt győzelmet. Jók: Fridrich, ill. Tóth.

Mázaszászvár–Vasasi Bányász 5:4 (3:3). Vasas, 100 néző. V.: Tatai. Jóiramú, kemény mérkőzés, öt sárga lappal. Góllövők: Gunt (2), Visló (2), Perényi, ill. Virágh, Róth Kólya, Dobsi. Jók: Guszt, Visló, Perényi, ill. Birkás, Róth, Dobsi.

Bóly–Siklós 1:1 (0:0). Bóly, 500 néző. V.: Kövesi. Jó iramú mérkőzésen igazságos eredmény született. Góllövők: Vigh, ill. Bori. Jók: Grian, Marián, Vigh, ill. Bori, Batik, Petrétei.

Steinmetz SE–István-akna 0:0. Postás pálya, 50 néző. V.: Szedeli. A csapatok a biztonságra törekedtek, a játék alapján reális az eredmény. Jók: Knoch, Schmidt, ill. Barna, Takács.

P. Kesztyűgyár–Drávafok 2:1 (1:1). Pécsbánya, 200 néző. V.: Kulucsics. A mezőnyben jól játszó Drávafok ellen nehezen győzött a Kesztyűgyár. Góllövők: Varga, Balázs, ill. Kanász II. Jók: Tálas, Szücs, Varga, ill. Hidasi, Kanász II.

Beremend–U. PEAC 2:2 (1:1). Beremend, 300 néző. V.: dr. Deák. A hazai csapat közelebb állt a győzelemhez. Góllövők: Dudás, Óbert (11-esből), ill. Szőke, Deme. Jók: Müller, Czikk, ill. Szende, Szőke.

A MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA:

1.	Siklós	13	9	2	2	39-10 20
2.	P. Kesztyűgy.	13	9	2	2	27-11 20
3.	Szigetvár	13	8	3	2	19-11 19
4.	Beremend	13	7	4	2	30-18 18
5.	Mázaszászv.	13	7	3	3	31-22 17
6.	Zsolnay	13	6	5	2	28-20 17
7.	PBTC	13	7	2	4	19-12 16
8.	Bóly	13	6	4	3	13-10 16
9.	Villány	13	6	4	3	13-13 16
10.	Drávafok	13	4	4	5	22-22 12
11.	P. Kinizsi	12	5	1	6	12-11 11
12.	U. PEAC	13	4	3	6	19-23 11
13.	Vajszló	13	3	2	8	11-16 8
14.	P. Postás	13	4	—	9	14-26 8
15.	Vasasi B.	14	4	—	10	17-34 8
16.	Steinmetz SE	13	2	2	9	4-22 6
17.	Mágocs	14	2	2	10	10-33 6
18.	István-akna	12	1	3	8	12-26 5

Eredmények röviden

Modellezés. A pogányi repülőtéren rendezték a hagyományos Pécs–Eszék városok közötti modellező versenyt szabadon repülő modellek részére. A kategóriák győztesei. Vitorlázó kategória: Szvacsek (Ércbányász), gumimotoros kategória: Pavisics (Eszék), mechanikus motoros kategória: Kiss (Ércbányász).

Motocross. Kaposváron rendkívül rossz talajviszonyok mellett rendezék a motocross csapatbajnokság befejező fordulóját. A csapatversenyt Kiskunlacháza nyerte a Bp. Honvéd és a Kaposvár előtt. Egyéniben Németh Kornél (Kaposvár) mindhárom futamot megnyerte.

Kosárlabda: Bonyhádon az OIK területi selejtezőjében kitűnően szerepeltek a PVSK csapatai, a fiúk és a lányok is az első helyről jutottak be az országos döntőbe.

Cselgáncs: A magyar cselgáncs válogatott Helsinkiben lépett tatamira, de 4:2 arányban vereséget szenvedett Finnország válogatottjától.

Asztalitenisz: Komlón, a November 7. emlékversenyen 12 egyesület 42 versenyzője állt asztalhoz. Eredmények. Férfi egyes: Szita (U. PEAC), 2. Balázs (Kaposvári Rákóczi), 3. Romhányi (Ganz MÁVAG), ill. Haiser (Kaposvári Rákóczi. Férfi páros: 1. Szita–Diófási (U. PEAC), 2. Romhányi–Varga (Ganz 2.–Építők), 3. Szederkényi–Szíjártó (Vasasi Bányász–Komlói Bányász), Haiser–Balázs (Kaposvári Rákóczi).

Birkózás: Zalaegerszegen a Göcsej Kupán a Pécsi Sportiskola úttörő korosztályú kötöttfogású birkózói a következő eredményeket érték el. „A" kategória: Vagyinczki 2., Rafael és Gulyás a 3. lett. „B" kategória: Joszkin és Bleskovics az 1. helyen végzett.

Vívás: A Pécsi Sportiskola hagyományos November 7. emlékversenyén 12 egyesület 266 vívója lépett pástra. Győztesek. Leány ügyességi verseny: Imre (PSI), fiú ügyességi vereny: Szücs (PSI), úttörő leány tőr: Szalai (Tapolca), úttörő fiú tőr: Bölcsházi (Tapolca), úttörő kard: Bogdány (MTK-VM), serdülő leány tőr: Gerlach (MTK-VM), serdülő fiú tőr: Gémesi (Szombathelyi Haladás), serdülő kard: Nagy (MTK-VM).

Ökölvívás: Egerben az Agria Kupán a Honvéd Steinmetz SE versenyzői közül Vuncsek az első, Lander és Böröcz a harmadik helyen végzett súlycsoportjában. Markó (PVSK) ugyancsak harmadik lett.

hétfői Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: **Mitzki Ervin**
Főszerkesztő-helyettesek: **Báling József** és **Hallama Erzsébet**
Szerkesztőségi ügyelet 8–20 óráig 10-053, 20 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Braun Károly**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: **Szendrői György**

ISSN 0133–2007
Terjeszti a Magyar Posta Indexszám: 25 054

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 309. szám
1980. november 10., hétfő
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Megemlékezések a NOSZF 63. évfordulóján

Koszorúzási ünnepség Pécsett a szovjet hősök emlékművénél

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából november 7-én koszorúzási ünnepséget rendeztek Pécsett, a központi temetőben levő szovjet hősök emlékművénél. Pontosan 10 óra: harsona ad jelt a katonai tisztelgésre. A magasabb egység parancsnoka elvonul a díszszázad előtt, majd felcsendül a szovjet és a magyar himnusz. A szavalat után gyászindulót játszik a MÉV fúvószenekara. A hála és a kegyelet virágait elsőként a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei és Pécs városi Bizottsága képviseletében *Lukács János* megyei és *Szentirányi József* városi , első titkár helyezte el a szobor talapzatánál. A tanácsok képviseletében *Horváth Lajos*, Baranya megye Tanácsának elnöke és *Czente Gyula*, Pécs tanácsa elnöke koszorúzott. A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa koszorúját *Szokola Ferenc* elnök és *Neubauer József* vezető titkár helyezte el. Az Ifjúsági Szövetség képviseletében *dr. Varga Sabján László*, a KISZ Baranya megyei Bizottsága első titkára, *Rákos János*, a KISZ Pécs városi Bizottságának első titkára és *Vér László* megyei úttörőelnök koszorúzott. A Hazafias Népfront képviseletében *Krasznai Antal*, a HNF megyei titkára és *Gergely László*, a HNF városi titkára helyezett koszorút a szobor talapzatához.

Elhelyezték koszorújukat a fegyveres testületek képviselői is. A Pécs városi üzemek, gyárak dolgozóinak százai a szovjet katonák sírjaira hintették el a hála és kegyelet virágait.

A koszorúzási ünnepség az Internacionáléval, illetve katonai díszelvonulással fejeződött be.

Katonai díszszemle, ünnepi felvonulás Moszkvában

szonhatodik kongresszusát üdvözlő feliratok díszítették. Lenin mauzóleumával szemben a Gum Áruház épületére helyezték el a forradalom vezérének hatalmas arcképét.

Röviddel tíz óra előtt foglalták el helyüket a mauzóleum mellvédjén az SZKP és a szov-

(Folytatás a 2. oldalon)

November 7. a Szovjetunióban

Moszkva

Nagyszabású katonai díszszemlével, ünnepi felvonulással köszöntötte a szovjet főváros a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatvanharmadik évfordulóját. A hatalmas Szovjetunió minden városában, községében megünnepelték ezt a napot, mindenütt felvonultak a dolgozók. A munkában elért sikerekkel, az ötéves terv feladatainak végrehajtásával emlékeztek meg a jubileumról.

Az ünnepi díszbe öltözött Moszkvában a reggeli órákban megindult a felvonulók menete a Vörös tér felé. A téren és a hozzá vezető útvonalakon felsorakoztak a moszkvai helyőrségnek a szemlén részt vevő alakulatai, a gyalog felvonulók és a gépesített egységek.

A Vörös teret a Szovjetunió és a szövetséges köztársaságok címerei, zászlói, a Szovjetunió Kommunista Pártját, a szovjet államot, a párt közelgő hu-

A hagyományos felvonulással ünnepelték Moszkvában a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulóját. Képünkön: a szovjet állami, párt- és katonai vezetők között foglalt helyet a dísztribünön Mengisztu Hailé Mariam, az Etiópiai Ideiglenes Kormányzótanács elnöke is.

Befejeződött a Vasutasok Szakszervezetének X. kongresszusa

Vasárnap vitával folytatódott Dunakeszin, a gyártelepi József Attila Művelődési Központban a Vasutasok Szakszervezetének X. kongresszusa.

A felszólalások egyik központi témája a munkaverseny-mozgalom volt. Többen hangsúlyozták, hogy a munkaverseny céljainak kijelölésénél ne az idejét múlt bázisadatokat, a vasúttól független körülményeket is magában foglaló szállítási terveket, hanem a fuvarpiac évközi változásait, a legfontosabb helyi tennivalókat vegyék figyelembe. E feladatokat bontsák le a legkisebb szervezeti egységekre, lehetőleg az egyénekre, és a konkrét teljesítést értékeljék, jutalmazzák.

Pullai Árpád közlekedés- és postaügyi miniszter a közlekedéspolitikai koncepcióból a vasútra háruló feladatokról szólt. Hangsúlyozta: a munka minőségének javításában elengedhetetlen az egyes szolgálati ágak együttműködése.

A kongresszus Koszorús Ferenc főtitkár vitaösszefoglalója után elfogadta a következő évek munkájához útmutatást adó határozatot, valamint a munkaverseny, az üzemi demokrácia, a bérpolitika, a lakáselosztás, az üdültetés továbbfejlesztése érdekében megfogalmazott ajánlásokat a magyar szakszervezetek kongresszusára.

A Vasutasok Szakszervezetének X. kongresszusa a vezető testületek és tisztségviselők megválasztásával fejeződött be. A szakszervezet elnökévé ismét Gyócsi Jenőt, főtitkárává Koszorús Ferencet, titkárává Tolnai Ildikót és Szemők Bélát választották.

Egy hét kényszerkiesés után

Babarcszőlős mély talajú kukoricásában folyik a betakarítás
Fotó: Erb

Folytatódtak az őszi mezőgazdasági munkák

- Ismét munkában a kukoricakombájnok
- Mától ezrek szüretelnek Villányban

A korán jött tél, a november eleji havazás miatt egy hétig szünetelt a mezőgazdasági munka a földeken. A hó elolvadása, majd az azt követő esőzések után még napokig sáros volt a föld, a talaj nem bírta el a nehéz gépeket. A hétvégén azonban jobbra fordult az idő, s vasárnap reggel majdnem minden gazdaságban kivonultak a kukoricakombájnok, hogy megkíséreljék a munka folytatását. Ez sok helyen – legalábbis a kora délutáni órákig – sikerült is. Ekkor azonban ismét eleredt az eső.

A garéi kerületben és Szilágypusztán tegnap reggel 7 órakor munkába álltak a Pécsi Állami Gazdaság kombájnosai, hogy folytassák a kukorica betakarítását. Ezzel itt nagyon le vannak maradva. Tavasszal a vízkimosás miatt újra kellett vetni a területet. A termés 58 százaléka még a földeken van, s ez igen nagy érték. Tegnap ezért minden kombájn munkába állt, és 80 hektárról takarították be a szemet. A szállítójárművek a még mindig nedves kukoricát a csokoládépusztai és az üszögpusztai szárítókra hordták. A pécsi gazdaság szakvezetői azt mondják, naponta 50–60 vagon szemeskukoricát kell learatniok. Amennyiben ezt teljesítik – ha az időjárás nem szól újra közbe –, két héten belül, vagyis november 20–25-re végeznek a kukorica betakarításával. Búzát vetni nem tudtak tegnap, de dolgoztak a műtrágyaszóró gépek és ismét megindultak a szántó traktorok is.

A szalántai tsz négy kombájnja és nyolc szállítójárműve kezdte meg a munkát tegnap kora reggel Babarcszőlős határában egy 90 hektáros kukoricatáblában. A tábla felső, magasabb része elég jól megbírta a nagy John Deere és Claas Dominator kombájnokat, de a hajlatban, a tábla alján meggyűlt a kombájnosok baja a sárral. Délelőtt tízkor már csak *Lőrinc Lajos* és *Szemjácz Mihály* aratott. A másik két kombájnt be kellett vinni Vaskútpusztára, a tsz javítóüzemé-

(Folytatás az 5. oldalon)

Megemlékezések a NOSZF 63. évfordulóján

(Folytatás az 1. oldalról)

jet állam vezetői, élükön *Leonyid Brezsnyevvel*, az SZKP KB főtitkárával, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnökével. Ugyancsak a mauzóleumról tekintette meg a díszszemlét és a dolgozók felvonulását *Mengisztu Hailé Mariam*, az Etióp Dolgozók Pártjának megszervezésére alakult bizottság vb-elnöke, az Etiópiai Ideiglenes Katonai Kormányzó Tanács elnöke, aki hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik a Szovjetunióban. Velük együtt a mauzóleumról figyelték a szemlét a szovjet hadsereg és hadiflotta magas rangú parancsnokai.

A szemlét *Dmitrij Usztyinov* marsall, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió honvédelmi minisztere fogadta.

Usztyinov marsall gépkocsiról egymás után üdvözölte a felsorakozott egységeket, majd a mauzóleum mellvédjéről beszédet mondott.

A honvédelmi miniszter szavaira a felsorakozott alakulatok dörgő hurrával válaszoltak. Felhangzott a Szovjetunió himnusza, díszsortűz remegtette meg a levegőt, majd megkezdődött az egységek felvonulása. A moszkvai katonai zeneiskola dobosai és harsonásai mögött a hagyományoknak megfelelően a Frunze Katonai Akadémia tisztjei, a szovjet hadsereg jövendő magas rangú parancsnokai nyitották meg a díszszemlét. A katonai akadémiák díszegységeinek fegyelmezett menetét nagy tetszéssel fogadták a téren jelen levő vendégek.

A moszkvai úttörök képviselői virágcsokrokkal köszöntötték a párt és az állam vezetőit, a fiatalok felvonulásának végén.

A térre kilenc oszlopban érkeztek a moszkvai dolgozók küldöttei. A szovjet főváros üzemeinek, intézményeinek képviselői magukkal hozták munkájuk eredményének jelképeit, tábláikon beszámoltak sikereikről, ígéretet tettek arra, hogy méltó módon köszöntik a párt huszonhatodik kongresszusát. Több százezer moszkvai jött el erre a felvonulásra, hogy megemlékezzék a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatvanharmadik évfordulójáról, tanúságot adjon arról, hogy a forradalom eszméi a szovjet nép mai alkotó munkájában élnek tovább.

Díszszemlét rendeztek november 7-én minden szövetségi köztársaság fővárosában és számos más városban is. Leningrádban a balti flotta hajói az ünnepre befutottak a Névára, hogy a forradalom hajójával, az Aurórával együtt köszöntsék az évfordulót.

A délutáni órákban országszerte megkezdődtek a népünnepélyek, az ünnepi műsorok. A szovjet nép vidáman, derűsen köszöntötte a jubileumot.

Fogadás a Kremlben

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatvanharmadik évfordulója alkalmából a Szovjetunió kormánya pénteken – a díszszemle és a moszkvai dolgozók felvonulása befejeztével – fogadást adott a Kreml kongresszusi palotájában. A fogadáson megjelentek az SZKP és a szovjet állam vezetői, élükön Leonyid Brezsnyevvel. Ott volt a Moszkvában hivatalos, baráti látogatáson tartózkodó Mengisztu Hailé Mariam. Jelen voltak a szovjet kormány tagjai, a szocialista versenyben kimagasló eredményeket elért dolgozók képviselői, az újonnan kitüntetett állami díjasok, a szovjet tudomány és kultúra vezető képviselői, a társadalmi szervezetek vezetői, a szovjet hadsereg magas rangú parancsnokai, az űrhajósok képviselői. Részt vettek a fogadáson a Moszkvában akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői.

A vendégeket Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnöke köszöntötte.

Beszédében hangoztatta: a forradalom évfordulóján sok tízezer szovjet ember vonult fel Moszkvában, a Vörös téren. A katonák, ahogy nekik illik, fegyverrel a kezükben vonultak fel. A munkások, alkalmazottak, a tudósok s a többi, békés munkával elfoglalt ember viszont a munkában elért sikereiről szóló beszámolókkal, a kommunista építés új eredményeire szólító felhívásokkal, a béke és a népek közötti barátság megerősítését hangsúlyozó jelszavakkal vett részt a felvonuláson.

– Mindebben jól kifejezésre jutott az, ami jellemző országunk életére, pártunk és kormányunk politikájára: erőnk biztos tudata, a tartós békéért vívott aktív harc, a nép boldogságáért, a kommunizmusért kifejtett feszült alkotómunka – hangoztatta Brezsnyev.

– Az elmúlt ötéves tervben sokat tettünk mind a gazdasági, mind pedig a kulturális építés, szocialista demokráciánk fejlesztése terén és joggal vagyunk büszkék erre. Van azonban még sok olyan probléma is, amely megoldásra vár. Pártunk gondolatai, népünk erőfeszítései most e problémák megoldására összpontosulnak. Az új ötéves tervben sok, felelősségteljes munka vár a szovjet emberekre, az iparban és a mezőgazdaságban, az építőiparban és a közlekedésben, a tudomány és a kultúra terén egyaránt.

Új sikereket, munkagyőzelmeket kívánunk nekik, népünk javára!

– Külföldi vendégeinket szeretném arról biztosítani, hogy a Szovjetunió változatlanul hű marad békés külpolitikájához, határozottan fellép a fegyverkezési versennyel, a katonai kalandokkal szemben, állást foglal minden állam kölcsönösen előnyös együttműködése mellett. Ebben egyek vagyunk szövetségeseinkkel, a testvéri szocialista országokkal, s ebben minden békeszerető ember, vagyis a föld lakosságának túlnyomó többsége támogat bennünket – hangoztatta az SZKP KB főtitkára.

A fogadást igen szívélyes, meleg légkör jellemezte.

Usztyinov napiparancsa

Dmitrij Usztyinov marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere napiparancsban köszöntötte a szovjet fegyveres erők tagjait és veteránjait a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Hétfőn hazánkba érkezik Petr Mladenov

Puja Frigyes külügyminiszter meghívására Petr Mladenov, a Bolgár Népköztársaság külügyminisztere november 10-én hivatalos, baráti látogatásra Budapestre érkezik.

◆

✦ *SAN SALVADOR: A salvadori baloldali gerillák nagyszabású támadást hajtottak végre a fővárosban: tűz alá vették az ország legnagyobb laktanyáját, amely arról nevezetes, hogy 1979. október 15-én az itt állomásozó katonák lázadása indította el a Romero tábornok diktatúráját megbuktató államcsínyt. A gerillák támadásuk során aknavetőket és páncélöklöket is bevetettek. A laktanyában riadót rendeltek el és a katonák, páncélozott járművektől támogatva, visszaverték a támadókat, majd az egész körzetet körülzárták. A heves összecsapásban 15-en vesztették életüket.*

✦ EL-ASNAM: Újabb, ezúttal közepes erősségű rengések rázták meg szombaton El-Asnam algériai várost és környékét. A rengések következtében összeomlott több, az október 10-i katasztrófa alkalmával még épen maradt épület és tucatnyi ember sérült meg.

◆

MSZMP-küldöttség utazott a Kolumbiai KP kongresszusára

Huszár Istvánnak, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának, a KB Társadalomtudományi Intézete főigazgatójának vezetésével MSZMP-küldöttség utazott a Kolumbiai Kommunista Párt kongresszusára. A kongresszus után az Ecuadori Kommunista Párt Központi Bizottsága meghívására a magyar pártküldöttség Ecuadorban is látogatást tesz.

◆

✦ MOSZKVA: Gus Hallnak, a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő alakjának, a neves teoretikusnak, az amerikai kommunisták vezetőjének élete elválaszthatatlanul összefonódik az amerikai munkásosztály és élcsapata, az Egyesült Államok Kommunista Pártja történetével – állapítja meg egyebek között szombaton a Pravda abból az alkalomból, hogy Gus Hall 70 éves.

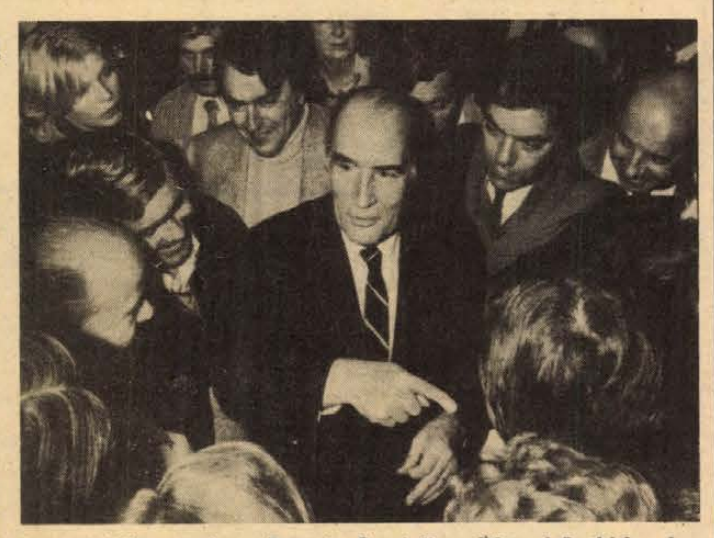

Francois Mitterrand, a Francia Szocialista Párt első titkára bejelentette, hogy ismét indul a köztársasági elnökválasztáson.

✦ BELGRÁD: Jugoszláviában szombattól 12 százalékkal megdrágultak a vasúti viteldíjak. Ezzel egyidejűleg emelkedett a hálókocsijegyek ára is. Kétágyas fülkében most 180 dinárba kerül egy jegy.

✦ *DAKAR: Dakarban, Szenegál fővárosában véget ért a Szerzői Jogi Társaságok Nemzetközi Szövetségének 32. kongresszusa. A kongresszuson dr. Ficsor Mihályt, a Szerzői Jogvédő Hivatal főigazgatóját a legfontosabb irányító testület, a végrehajtó iroda tagjává választották.*

Váratlanul letartóztatták Ghotbzadeh volt iráni külügyminisztert (képünkön), aki többször támadta a teheráni kormányt az amerikai túszokkal kapcsolatos lépései miatt.

Üdvözlő táviratok

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte Ronald Reagant, az Amerikai Egyesült Államok elnökévé történt megválasztása alkalmából.

✻

Lázár György, a Minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte Helmut Schmidtet, a Német Szövetségi Köztársaság szövetségi kancellárává történt újraválasztása alkalmából. Puja Frigyes külügyminiszter ugyancsak táviratban fejezte ki jókívánságait Hans-Dietrich Genscher külügyminiszternek.

✻

Apró Antal, az országgyűlés elnöke táviratban üdvözölte Richard Stücklent, a Német Szövetségi Köztársaság Szövetségi Parlament elnökévé történt újraválasztása alkalmából.

◆

✦ BÉCS: Dr. Rudolf Kirchschläger osztrák szövetségi elnök, a kormány és a főváros képviselői jelenlétében Bécsben felavatták az újjáépített Reichsbrückét, amely – mint annak idején hírt adtunk róla – négy éve, 1976. augusztus 1-én hajnalban összeomlott. A szerencsétlenség a csodával határos módon csupán egyetlen halálos áldozatot követelt.

✦ *BOGOTA: Bogotában megkezdődött a Kolumbiai Kommunista Párt XIII. kongresszusa. Gilberto Vieira, a párt Központi Bizottságának főtitkára beszámolójában egyebek között rámutatott, hogy a Kolumbiai Kommunista Párt sikraszáll a nemzetközi kommunista mozgalom egységének erősítéséért, a szabadságért és a demokráciáért küzdő összes haladó erők összefogásáért.*

Befejeződött a szovjet kultúra napjainak rendezvénysorozata

Szombaton este a fővárosi operettszínházban tartott ünnepi záróelőadással befejeződött a szovjet kultúra napjainak rendezvénysorozata. Az esten az ukrán állami akadémiai „Virszkij" táncegyüttes lépett fel. Az együttes 85 táncosa ezúttal is nagy sikert aratott műsorával.

— A Szovjetunió és Magyarország több évtizede folyamatosan gazdagodó kulturális együttműködésének kimagasló eseménysorozata zárult le az október 30. és november 8-a között rendezett szovjet kulturális napok befejeztével — mondotta Rátkai Ferenc művelődési miniszterhelyettes az MTI munkatársának adott nyilatkozatában.

— A művészeti seregszemle rendezvényeivel ünnepeltük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját, emlékeztünk Lenin születésének 110. évfordulójára. A hozzánk érkezett művészek, az általuk közvetített szellemi értékek, ugyanakkor hírt adtak az SZKP XXVI. kongresszusára készülő szovjet nép életéről, kultúrájáról.

— A program másik fontos vonása az volt, hogy összetétele és sokszínűsége révén lehetőséget teremtett a mai szovjet művészet szinte teljes keresztmetszetének megismerésére. A tíz nap alatt hasznos, nyílt eszmecserékre került sor a szovjet és magyar művészeti szövetségek képviselői között, együtt keresték a közös munka újabb lehetőségeit, formáit. Ennek gazdagítása érdekében került sor megbeszélésekre a további gyakorlati tennivalókról a rendezvényekre hazánkba érkezett hivatalos szovjet delegációval, amelyet Pjotr Gyemicsev, az SZKP KB Politikai Bizottságának póttagja, a Szovjetunió kulturális minisztere vezetett. A közeljövőben kerül sor a két ország új kulturális együttműködési munkatervének aláírására, amely a következő öt évre szabja meg közös feladatainkat.

LAPZÁRTA

Menahem Begin izraeli miniszterelnök vasárnap az Egyesült Államokba érkezett. Begin látogatásának célja az, hogy részt vegyen egy díszvacsorán, amelyet cionista szervezetek rendeznek, és találkozzék Carter leköszönő elnökkel. Begin elindulása előtt kijelentette: nem áll szándékában találkozni Ronald Reagan megválasztott elnökkel.

✻

Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Lázár György, a Minisztertanács elnöke és Apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta Havasi Bélát, hazánknak az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére.

✻

Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Lázár György, a Minisztertanács elnöke és Apró Antal, az országgyűlés elnöke búcsúlátogatáson fogadta dr. Johannes Balsert, a Német Szövetségi Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott Budapestről.

✻

Ismeretlen merénylő agyonlőtte Domenico Beneventanót, a Nápoly környéki Vesuviano di Ottaviano városi tanácsának kommunista tagját – közölte az olasz rendőrség. A merénylőnek sikerült kereket oldania.

✻

Hatalmas robbanás történt az amerikai Robinson (Nyugat-Virginia – szerk.) szénbányájában. Az első jelentések szerint legalább öt bányász a vágatban rekedt.

✻

Két ember meghalt, egy súlyosan megsebesült, amikor robbanás történt egy nagy nyugat-berlini laboratóriumban. Az anyagi kár félmillió nyugatnémet márkára becsülik.

Heti külpolitikai összefoglaló

A hét három kérdése

❶ *Mi várható az amerikai elnökválasztás után?*

A külpolitikai események természetrajzából következik, hogy általában könnyebb válaszolni arra a kérdésre: mi történt, mint hogy mi várható. Áll ez az amerikai elnökválasztásra is. Igaz, a közvéleménykutató intézetek még mindig zavarban vannak, miután rendkívül szoros küzdelmet vártak, de november 4-én, az „igazság órájában" kiderült: Carter valóban olyan népszerűtlen, mint amilyennek látszott.

Ha figyelembe vesszük, hogy rekordszámú, csaknem nyolcvanmillió választásra jogosult maradt távol az urnáktól és további milliók inkább az eleve esélytelen Andersonra voksoltak, mert sem Cartert, sem Reagant nem akarták támogatni – akkor ismét beigazolódik: az amerikaiak kiábrándultak és elégedetlenek voltak a carteri négy esztendővel. Más kérdés, hogy az Egyesült Államok politikai szerkezete s az utóbbi időben erősödő konzervatív hullám csupán jobbra kínált választást. A tények azonban tények maradnak, s a jövő januártól Ronald Reagannel kell vitázni, tárgyalni, együtt élni az Egyesült Államok elnöki tisztségében.

❷ *Mi a jelenősége a héten Moszkvában elhangzott nyilatkozatoknak?*

Az amerikai elnökválasztás érdekes és fontos mozzanata volt ugyan a nemzetközi színtérnek, mégsem mondhatjuk, hogy november 4-én Washingtonban új időszámítás kezdődött. Az Egyesült Államok jelentős helyet foglal el a világban, de nem az Egyesült Államok a nagyvilág . . .

Ezért várta különös figyelemmel a nemzetközi közvélemény a november hetedikí ünnepet, amely lehetőséget adott arra, hogy a szovjet vezetés több tagja, Leonyid Brezsnyev, Tyihonov, a hivatalát nemrég átvevő új kormányfő és Usztyinov honvédelmi miniszter tömören kifejtse álláspontját. Moszkva véleménye megfelelt az eddigi szovjet állásfoglalásnak, s éppen a jó értelemben vett, következetes kiszámíthatóságot állíthatja szembe mindenki a carteri rögtönzés kiszámíthatatlanságával. A Szovjetunió az amerikai vezetés élén bekövetkező változást az Egyesült Államok belső ügyének tekinti és a személyektől függetlenül kész együttműködni a súlyos nemzetközi kérdések felelősségteljes megoldásában. Minden azon múlik tehát, mit tesz le valójában az asztalra az új elnök.

❸ *Hogyan alakul a hetedik hetébe lépett iraki–iráni háború?*

A többször beharangozott kifulladás még nem látszik a frontokon. Irak és Irán változatlanul hévvel csatázik az olajvidéken. A hadijelentések ellentmondóak, a veszteségeket nehéz felmérni, s az iraki előrenyomulás, noha lassúbbnak látszik a Bagdadban reméltnél, gyorsabb a Teheránban vártnál.

A látványos hadi sikerek elmaradása s mindennemű közvetítés eddigi holtvágánya mindkét országban növelheti a belső feszültséget. Ezek különösképpen Iránban tapinthatóak. A belső hatalmi vetélkedés, a különböző döntési központok párhuzamossága már „békeidőben" megmutatkozott. A háborús körülmények között még jobban szembetűnő. Ezzel volt kapcsolatban a túszügy minden ellentmondásossága, amely az elmúlt napokban már többször megoldódni látszott, de állandóan elnapolódott. Teherán szmpontjából természetesen nem a túszok sorsa, hanem az Egyesült Államokban zárolt dollármilliárdok és a fegyverszállítások esetleges felújítása képezheti a valódi tétet. Ám ismét szócsaták zajlanak az államfő és a kormányfő között, s a volt külügyminiszter, Ghotbzadeh „közvetlen járata" a tv kerekasztalától a börtönbe ugyancsak a belső meghasonlás jele.

A háború folytatódik, s legfeljebb találgatni lehet: sor kerül-e kifulladásra, ha igen, hol: a fronton vagy a hátországban?

Réti Ervin

Szentlőrinci mozaik...

A hatodik baranyai város?

Az éthordó bepárásodott. *Reiter Józsefné* az emeletes ház sarkából kialakított Gyöngyvirág kisvendéglőből viszi haza az ebédet: itt laknak átellenben.

– Sajnos, a harmadikon – mondja némi egykedvűséggel. – Nem is ismerek itt sok embert, azt sem tudom, kik laknak a másik lépcsőházban.

Közel negyedszázada szentlőrinci: a pusztáról költöztek be annak idején. Férje – ő is családi volt, négy gyereket nevelt fel, s most, hogy betöltötte a 73-at, már jó a vendéglői ebéd is. Persze, még kitűnően is főznek.

– *Szentlőrinc sokat változott?*

– Hajaj –, s legyint hozzá. – Már néha úgy vagyok, hogy ki sem ismerem magam. Úgy néz ki, város lesz ez is.

1

Dr. Hortobágyi Ferenc, a tanács elnöke némi bizonytalansággal a hangjában beszélt a beruházásokról, a fenntartási költségekről, a községi jövőről.

A nagyközség hihetetlen fejlődési ütemről árulkodik. Három éve 5000, ma 6100 lakója van. A 6-os útról a nagyközség felé közelítve az újtelep házsorai hirdetik: Szentlőrinc Pécs alvó városa, kertvárosa, hovatovább 16 kilométerre lévő peremkerülete. A MÉV-lakótelep panelházai – merész kék színeikkel – városias külsőt adnak, előterükben új általános iskola, közvetlen mellettük – most épül – ABC és a kisvendéglő. A földszinti soron üzletek portálja. Mintha nem is községben járna az ember.

A hatvanas évek elején még alig 2000 lakója volt Szentlőrincnek.

– Százhúsz lakást adnak át az idén decemberben – mondja Hortobágyi Ferenc –, de jövő őszig pontosan 300-at. Mindegyik az uránbánya munkáslakása. Ez háromszáz új családot is jelent, dolgozni vágyó feleségeket, bölcsődét, óvodát és iskolát követelő gyerekeket.

Feltételezem: az új családokkal új világ is költözik a nagyközségbe, új szokásokkal, új – és talán a korábbinál magasabb – igényekkel.

2

Ebben a községben elmondhatják: az V. ötéves terv elképzeléseit sikerült maradéktalanul megvalósítani, sőt, többet is annál. Új iskolai férőhelyek épültek, új óvodát avattak. A község 18,3 kilométer hosszú belső úthálózata – 58 utca – szilárd burkolatú, ma mindenhova el lehet jutni gépkocsival. A közművesítés eredménye: 8 kilométer hosszú szennyvízcsatorna épült.

Dr. Jerszi István, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára, megyei tanácstag:

– Úgy érzem, hogy Szentlőrinc megkülönböztetett figyelmet érdemel, s ezért a nagyközségek sorában kiemelten is kezelik. Szép eredményeket értek el a község vezetői eddig is, de úgy vélem az elkövetkező esztendők még gazdagabbak lesznek...

1235-ben II. Endre király Bertalan pécsi püspöknek szóló adománylevelében olvashatjuk először az „Okor-szentlőrinci keresztesek birtokára" utaló kitételt, s a pápai tizedlajstromban 1332-ben S. Laurencius néven szerepel a település. Fontos út vezetett erre Pécstől nyugat felé.

Ma a személygépkocsi kényelmes tempóban 10 perc alatt a megyeszékhelyre visz az újtelep sarkától. A vasúti közlekedés kiváló: 23 vonatpár (!) visz Pécsre és vissza. Alig húsz perc alatt. (Meszesről sem lehet hamarabb a főpályaudvarra érni.) Mindezt érzik az emberek is: egyre többen választják Szentlőrincet lakóhelyül.

3

A helyi költségvetési üzem tervező részlegében beszélgetünk: *Heinemann Istvánné* osztályvezető és *Pelényi Margit* építész tervező is Pécsről járnak ki. Feltételezem, szeretik a munkahelyüket, s a községet is.

– Főleg a község tervezői igényét elégíti ki ez a kis iroda – mondja Heinemannné –, de a környező községek tanácsaitól is hozzánk fordulnak. Az idén 3 millió forint értékű tervezői munkát végeztünk el, 28 tervezői megbízásnak tettünk eleget.

Egy igazán szép program kerül az asztalra, pauszpapíron. Pelényi Margit készítette. Hivatalos nevén: korszerű csoportos családiház-program, magánerős téma. Ahogy itt mondják: átriumos lakótelep.

– *Eretnekség · ilyet tervezni ma* – kockáztatom meg.

Cseri László felvétele

– Lehet – mondja a tervező –, de közel sem drágább dolog, mint mondjuk a 6-os menti házsorok. És meghittebb, otthonosabb, mint bármi más.

Összesen 16 lakásról van szó. A lakások hasznos alapterülete: 112 négyzetméter, hozzávetőlegesen ennyi a belső udvarok területe is.

4

Kovács Ferenc négy éve döntött úgy, hogy eladja pécsi házát és Szentlőrincre költözik. Vett 340 négyszögöl 50 000-ért.

– Magam is tervező vagyok, s úgy gondoltam, hogy azt az otthont, amit úgy álmaimban elképzeltem, itt építhetem meg.

– *Sikerült?*

– Úgy érzem, igen.

De mindjárt hozzá is teszi: sok még a gond. Napirenden a vízhiány, s a község ellátása sem a legjobb. Igaz, még pécsi szemmel néz.

5

– *Mit hozhatnak a következő évek?*

A község tanácsának elnöke:

– A vízellátás javítása alapvető és legsürgősebb feladatunk. Újabb két kutat kell fúrni 1981–82-re, s feltétlenül szükségünk van egy akkora víztározóra, amelybe a község egynapi vízkészlete elfér.

Szükség van egy nyolc rendelős orvosházra, 1981-ben be kell állítani a három körzeti orvost. Új, 60 férőhelyes bölcsőde, iskolabővítés, új könyvtár – és majdan – egy korszerűbb művelődési ház is kellene. Jövő év május 1-én avatják majd az új ABC-t, szükséges a szennyvíztelep-építés. Fejleszteni kell a bolthálózatot, javítani az alapellátást, a szakellátást. Az öregek napközi otthonának 40 férőheyes bővítését tervezik, és természetesen mind több és több lakást szeretnének. További útkorszerűsítés, a villanyhálózat javítása várat magára...

– Nézze – mondja Hortobágyi Ferenc –, községünk ma a városiasodás korát éli. Van középiskolánk, három általános iskolánk, az állami gazdaság megyehatáron túl is jól ismert, jól gazdálkodik a termelőszövetkezet, jól gazdálkodnak ipari üzemeink is.

Ez a városiasodás a szentlőrinciek nyelvén azt jelenti: aki úgy döntött, hogy itt akar élni, ne csalódjon.

Kozma Ferenc

Hova tartozzanak a szakmunkástanulók?

A KISZ és a munkásfiatalok

A jó tanulókkal könnyebb. A pedagógus mindig számíthat rájuk, a feladatot megoldják, ha eredményeiket bizonyítani kell, az sem kerül különösebb erőfeszítésbe. Nem így a gyengébbek: több segítségre szorulnak, s ha a pedagógus látja is már a többletmunka gyümölcseit érni, a tanfelügyelő előtt mégsem az utóbbiaktól várja, hogy jelentkezzenek egy-egy feladat megoldására.

Kis létszámú alapszervezetek

Ezt a „tanmesét" a megyei KISZ-bizottságon hallottam *Gyulai Sándortól*. A KISZ és a munkásfiatalok kapcsolatáról, az utóbbiak körében végzett szervezőmunka eredményeiről beszélgettünk, s a bevezetőben elmesélt példa korántsem volt véletlen. A megyei KISZ-bizottságnak ugyanis – véli Gyulai Sándor – nagyobb figyelmet kell fordítania a kis létszámú KISZ-alapszervezetekre, mert az erős, nagy szervezeteknél könnyebb eredményes munkát végezni.

Ez azonban csak az egyik ok. A másik: az utóbbi másfél évben a megyében 55 új KISZ-alapszervezet alakult, közöttük jó néhány kisebb. Ez nem egyszerűen a statisztika nyelvén bizonyítja, hogy egyre több munkásfiatal tagja van a KISZ-nek, hanem egyúttal minőségi előrelépést is jelez: ha az ifjúsági szervezet képes vonzó programokkal, feladatokkal a fiatalok elé állni, ezzel a politikai-világnézeti nevelés kereteit is megteremti. Úgy is fogalmazhatnánk: egyre kevesebb a KISZ számára „elveszett" fiatalok száma.

Ha a KISZ-nek a munkásfiatalok körében végzett szervezőmunkájáról esik szó, akkor az e munka eredményességét befolyásoló néhány objektív akadályt is meg kell említeni. Nagyon nehéz például KISZ-alapszervezetet létrehozni a kis létszámú üzemekben, üzemegységekben, ott, ahol nagy a területi szétszórtság, ahol változó a munkarend vagy ott, ahol nem működik pártalapszervezet, s ezért nincsen aki segítse, patronálja a KISZ-fiatalokat. A megoldás a kis létszámú alapszervezetek megalakítása, s ezekre kell fokozottan figyelnie a megyei KISZ-bizottságnak.

Ahol jobbak a feltételek

Más esetben hiába van nagyon sok fiatal egy helyen, ebből még zökkenőmentes KISZ-élet nem feltétlenül következik. Példának a III. éves szakmunkástanulókra gondolunk. Az első osztályban előkészítik őket a KISZ-tagságra, év végén van a felvétel, így lényegében csak két éven keresztül tagjai az ifjúsági szervezetnek. Ha... A harmadik évben ugyanis – amikor már jószerével többet vannak a munkahelyen, mint az iskolában – nehéz eldönteni, melyik KISZ-szervezethez tartozzanak, az iskolaihoz vagy a munkahelyihez. „Oda tartozzon – mert ez az ideális –, ahol jobbak a feltételek – hallottuk a megyei KISZ-bizottságon –, ahol szívesebben KISZ-tag a szakmunkástanuló."

Mindezek a gondok ellenére is az utóbbi másfél évben mintegy 10 százalékkal emelkedett a megyében a munkásfiatalok szervezettsége úgy, hogy közben a korosztályhoz tartozók száma csökkent. Ez azt takarja, hogy vonzóbb lett a KISZ. Hogyan? Nem egyszerűen a fiatalokra figyel, hanem tekintettel van arra, hogy a fiatalok is rétegződnek, másrészt arra, hogy a KISZ-korosztályon belül is vannak tizenévesek és harminc felé ballagók. Mindkét szempont a differenciált igények kielégítésének a szükségességére hívja fel a figyelmet. S erre vannak is példák. Például a megyei KISZ-bizottság szervezte a legutóbbi Edda-koncertet, nyilván a tizenéveseknek, lényegesen olcsóbb belépődíjak mellett, mint egy másik koncerté. „Ha Baranyában a Piramis-klubnak 40 000 tagja van, a szervezett KISZ-fiatalok száma 35 000, akkor nekünk – hallottuk Gyulai Sándortól, aki a megyei KISZ-bizottságon az ifjúmunkásfelelős – erre figyelemmel kell lennünk, s programot kínálunk a tizenéveseknek."

Igazodás a kor igényeihez

Nyilván más az igényük a „javakorabeli" huszonéveseknek, különösen azoknak, akiknek már családja van. A megyei KISZ-bizottság mellett működik egy olyan munkabizottság, amely a fiatalok lakásgondjaival foglalkozik, s az a célja, hogy könnyebben és olcsóbban juttassa otthonhoz a feltételeknek megfelelő KISZ-tagokat. Nyilván ez is növeli az ifjúsági szervezet vonzerejét.

Szemléletformálás és érdekvédelem – ugyancsak a KISZ legfontosabb feladatai közé sorolandók. A megyei KISZ-bizottság elé terjesztett jelentésben, amelyik a munkásfiatalok szervezettségét tárgyalta, arról is szó volt, hogy az érdekvédelmi munkán még kell javítani, helyesebben sok fiatal nincsen tisztában a KISZ jogosítványával. Ezzel kapcsolatban hallottuk: a gondok megelőzése a cél, azaz olyankor segíteni, amikor a probléma tulajdonképpen „még nem érett". Ez pedig azt is feltételezi, hogy több képzett, felkészült ifjúsági vezetőre van szükség. A szemléletformálásról pedig csak ennyit: nem olyan munkás KISZ-fiatalokra van szükség, akik minden rendezvényen ott ülnek, de csak azért, hogy lássák a megjelentek között, hanem olyanokra, akiknek emberi arculata, tevékenysége általában is magasra értékelhető.

M. A.

HÍREK

1980. NOVEMBER
10
HÉTFŐ
AZ ÉV 46. HETE

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából

RÉKA nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.42 — nyugszik 16.14 órakor. A Hold kél 8.50 — nyugszik 18. 15 órakor.

Száz évvel ezelőtt, 1880. november 10-én született New Yorkban, és 79 éves korában, 1959 augusztusában halt meg Londonban Jacob Epstein neves szobrászművész.

Az Egyesült Államokban és Angliában dolgozott szobrászként, akvarellfestőként, rajzolóként, illetve művészeti íróként.

Londonban élt, s hosszabb-rövidebb időszak után mindig ide tért vissza. Fiatalkori párizsi tanulmányai idején erősen hatott rá Rodin, majd pedig a primitiv művészet. Ebből az időszakból való 18 dekoratív épületfigurája, a londoni British Medical Association székházán, továbbá Oscar Wilde párizsi síremléke a Pere-Lachaise-temetőben, valamint Einstein és Shaw mellszobra a baltimore-i múzeumban.

Több egyházi művet is alkotott; ezek közül nem egy – mint például a Jákób angyallal – heves támadásokat váltott ki egyházi részről, az állitólagos „túlzóan realista megfogalmazás" miatt. Müveinek expressziv hangvétele monumentális hatású. Sok szép portrét is alkotott.

Hazaérkezett megyénk küldöttsége Eszékről

Hazaérkezett Eszékről a dr. Jerszi István megyei titkár vezette pártküldöttség, mely három napot töltött a testvérmegyében. A Horvát Kommunisták Szövetsége Eszék Községközi Választmánya vendégeként a baranyai delegáció a jugoszláviai pártpolitikai munkát tanulmányozta.

◆

— **Vásárlással egybekötött kiállítás.** A kisipari napok keretében, november 10-én, hétfőn reggel 8 órai kezdettel Pécsett, a TUZÉP Rákóczi úti klubhelyiségében, építészeti szakkönyvekből és az ÉTK legújabb családi ház és nyaraló típustervgyűjteményéből nyílik kiállítás. A bemutatott könyvek és típustervek a helyszínen megvásárolhatók.

— **Teadélután.** A 34-es, dr. Fekete Erzsébet vöröskeresztes orvosi körzet november 12-én, szerdán du. 4 órai kezdettel a Szabadság út 30. szám alatti pártszervezet helyiségében teadélutánt rendez a körzet idős tagjainak karácsonyi megajándékozása javára, melyre mindenkit szeretettel várnak.

Szliven után a Baranya Táncegyüttes

Tegnap érkezett haza egyhetes szliveni vendégszerepléséről a Vidákovics Antal vezette Baranya Táncegyüttes. Testvérmegyénk, Szliven megye meghívására a november 7-i ünnepségeken szerepeltek 4 alkalommal. Önálló műsort adtak Szliven város ünnepségén, és találkoztak a városi zeneiskola növendékeivel. Műsorukon a magyar néptánchagyományokat jelenítették meg, ízelítőt adtak a magyarországi délszláv folklórból, és egy bolgár számmal is kedveskedtek vendéglátóiknak.

◆

— **Martyn Ferenc** rajzainak állandó kiállítása a Káptalan utca 6. szám alatt november 10-től technikai okokból egy időre bezárja kapuit.

◆

Megyei amatőr művészeti kiállítás

Harmadik alkalommal nyílt megyei amatőr művészeti kiállítás Pécsen. A József Attila Művelődési Házban különösen széles skálájú anyag látható díszítő- és képzőművészeti munkákból, kerámiákból, fafaragásokból. A kiállítás, melyen a területi kiállításokon szerepelt résztvevők zsürizett munkái találhatók, november 23-ig, naponta 10—18 óráig tekinthető meg.

Távirat

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 63. évfordulója alkalmából Lukács János, a MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára, és Horváth Lajos, a Baranya megyei Tanács elnöke táviratban köszöntötte V. F. Dobrikot, az Ukrán Kommunista Párt Lvov Területi Bizottságának első titkárát és N. I. Kirejt, az Ukrán Szocialista Köztársaság Lvov Területi Tanácsának elnökét, kifejezve jókívánságait a terület valamenynyi dolgozójának.

◆

— **Kitüntetés.** A művelődési miniszter Kiváló Munkáért kitüntetésben részesítette November 7-e alkalmából dr. Müller Lászlót, a pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskola Matematikai Intézetének igazgatóját. Az intézet dolgozói közül Miniszteri dicséretben részesült Bőte Béla és Farkas Ottó csoportvezető, valamint Várbíró Miklós főelőadó.

— **A TIT Mecseki Természettudományi Stúdió** 1980. november 10-i programja: 16 óra 30-kor planetáriumi előadás: Idegen égboltok alatt. 18.00 órakor: A bolygókutatás új eredményei. Előadó: dr. Göősz Lajos, a Nyíregyházi Tanárképző Főiskola docense. A stúdió címe: Szőlő utca 65/4. Megközelíthető a 33-as autóbusszal.

◆

Gépkocsi-átvételi sorszámok

Trabant Limousine (Budapest) 1729, Trabant Limousine (Győr) 1326, Trabant Limousine (Debrecen) 591, Trabant Limousine Speciál (Budapest) 3520, Trabant Limousine Speciál (Debrecen) 1433, Trabant Limousine Speciál (Győr) 3006, Trabant Limousine Hycomat 10 128, Trabant Combi (Budapest) 677, Trabant Combi (Győr) 747, Wartburg Limousine (Budapest) 2243, Wartburg Limousine (Győr) 2099, Wartburg de Luxe (Budapest) 1878, Wartburg de Luxe Győr) 1966, Wartburg de Luxe tolótetős 474, Wartburg Limousine tolótetős 199, Wartburg Tourist (Budapest) 884, Wartburg Tourist (Győr) 859, Skoda 105 S (Budapest) 843, Skoda 105 S (Győr) 1406, Skoda 105 S (Debrecen) 1405, Skoda 120 L (Budapest) 670, Skoda 120 L (Debrecen) 575, Skoda 120 L (Győr) 761, Polski Fiat 1500 1133, Polski Fiat 126 (Budapest) 4328, Polski Fiat (Győr) 452, Polski Fiat 126 (Debrecen) 1042, Zaporozsec 30 570, Lada 1200 (Budapest) 8746, Lada 1200 (Debrecen) 7834, Lada Combi (Budapest) 1638, Lada Combi (Debrecen) 573, Lada 1300 (Budapest) 5517, Lada 1300 (Debrecen) 4312, Lada 1500 (Budapest) 4789, Lada 1500 (Debrecen) 4376, Lada 1500 (Győr) 970, Lada 1600 (Budapest) 1940, Lada 1600 (Debrecen) 1015, Dácia (Budapest) 3124, Dácia (Debrecen) 1228, Moszkvics 2140 9949.

Átadták a Tiszai Kőolajfinomító Vállalatot

Leninvárosban ünnepélyes külsőségek között átadták a a legkorszerűbb hazai kőolajfeldolgozót. A kőolajfinomító a magyar–szovjet olefin kémiai egyezmény keretében a már felépült olefinművel és a Tiszai Hőerőművel szerves technológiai egységben van.

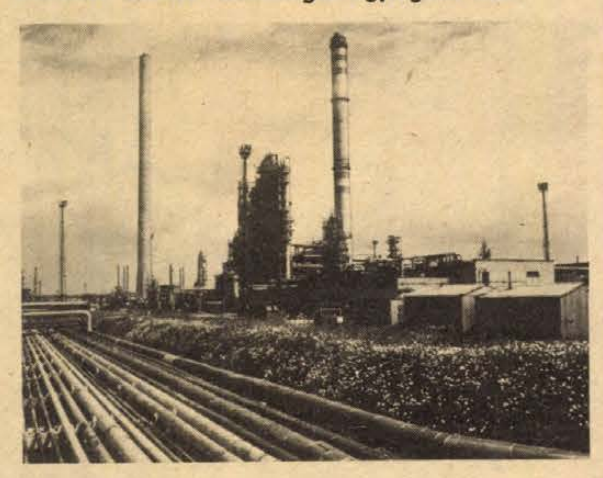

Távlati kép a kőolajfinomitóról

— **Vadbőrök** és feldolgozásuk lesz a témája annak az előadásnak, melyet Tóth Aladár tart ma — hétfőn — délután fél 4-kor a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság klubjában. (Pécs, Rét utca 8.). A rendezvény az Országos Erdészeti Egyesület programja.

◆

LOTTÓ-nyerőszámok

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 45. héten Budapesten megtartott lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

7, 10, 15, 46, 75

◆

— **Köztetek éltem** címmel november 11-én 19 órakor a TIT Bartók klubjában mutatja be József Attila emlékére szerkesztett műsorát Sólyom Katalin színművész. Az esten közreműködik a Szélkiáltó együttes.

04—05—07

Szilvási Zoltán 25 éves pécsi lakatos november 8-án 22.30-kor Kisvaszar és Vásárosdombó között személygépkocsival az úton balra sodródott és ekkor összeütközött egy másik, vele szemben haladó személygépkocsival, melyet Molnár Árpád 23 éves tékesi lakos, lakatos vezetett. A baleset következtében Szilvási Zoltán súlyos, utasai, Varga Zoltán 21 éves és Gyöngyösi Ferenc 19 éves kisvaszari lakosok, valamint Molnár Árpád könnyű sérülést szenvedett. A vizsgálat folyik.

✻

Ugyancsak november 8-án Pakusza Vilmos 32 éves székelyszabari lakos délelőtt 11-kor Mohács és Bár között figyelmetlenül vezette személygépkocsiját, s az útpadkára sodródott, majd nekiütközött egy jelzőlámpának. Felesége és egyik gyermeke súlyosan, míg másik gyermeke könnyebben sérült meg.

Képviselői fogadóóra

Borsos János országgyűlési képviselő, november 10-én 16 órától Bárban, a tanácsi kirendeltségen, 11-én 16-tól 18 óráig Mohácson, a Városi Tanács vb-termében képviselői fogadóórát tart.

✻

Gázsity Milutinné, országgyűlési képviselő november 10-én 16 órától Szalántán, a községi tanács épületében képviselői fogadóórát tart.

◆

— **Indul a mezőgazdasági energiagazdálkodási szaküzemmérnök-képzés.** A Debreceni Agrártudományi Egyetem, Mezőtúri Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Karán, üzemmérnök-továbbképzést szerveznek energiagazdálkodási szakon. A képzés három féléves, önköltséges és a gépészeti üzemmérnöki oklevélen kívül 2 év előzetes gyakorlati időt ír elő. A sikeres záróvizsga után a hallgatók mezőgazdasági energigazdálkodási szakos üzemmérnöki oklevelet kapnak. Jelentkezni 1980. november 30-ig lehet a főiskola tanulmányi csoportjánál, Mezőtúr, Tolbuhin út 2.

◆

Iparjogvédelmi tanácsadás

Ingyenes iparjogvédelmi tanácsadást szervez minden hónap második hétfőjén a pécsi Technika Házában (Janus Pannonius u. 11.) a Magyar Iparjogvédelmi Egyesület Baranya megyei Szervezete. Az első tanácsadásra november 10-én, hétfőn délután 3 órától 5 óráig kerül sor, a következőre december 8-án.

Georgi Dancsev 1922—1980

Szomorú hír érkezett bulgáriai testvérmegyénkből: november 6-án, rövid szenvedés után elhunyt Georgi Dancsev, a Szliven megyei Tanács elnöke. 58 éves volt.

1922. március 15-én született a Szliven megyei Sivacsovo községben. Kora ifjúságában a megyeszékhelyre került, s a felszabadulásig cipő-, majd üvegipari munkásként kereste a kenyerét. Tevékeny részese volt a bolgár nép életében történelmi fordulatot hozó antifasiszta felszabadító küzdelemnek. A felszabadulás után a párt megbízásából az ifjúsági szervezetben, a Dimitrovi Komszomolban tevékenykedett, majd különböző vezető funkciókba került. 1965-ben lett a Szliven megyei Tanács elnöke, előtte a Bolgár Kommunista Párt Szliven megyei Bizottságának a titkára volt. Tagja volt a Bolgár Kommunista Párt Központi Ellenőrző Bizottságának és a Megyei Pártbizottságnak. Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el, birtokosa volt a Szeptember 9. érdemrend I. fokozatának.

Georgi Dancsev fáradhatatlan építője volt Baranya és Szliven megye testvéri barátságának. A testvéri kapcsolatok jegyében több ízben is járt megyénkben. Annak idején jelen volt a Szliven Áruház avatásán is. Legutóbb ez év tavaszán járt Pécsett, amikor hazánk felszabadulásának 35. évfordulójáról emlékeztünk meg.

Georgi Dancsev elhunyta alkalmából Baranya megye vezetői — Lukács János, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára és Horváth Lajos, a Baranya megyei Tanács elnöke — táviratban fejezték ki maguk és a megye lakosságának részvétét a Bolgár Kommunista Párt Szliven megyei Bizottságának és a Szliven megyei Tanácsnak. „Kapcsolataink formálásában Dancsev elvtárs érdemei elévülhetetlenek — áll a táviratban. — Önzetlenül munkálkodott azon, hogy Szliven és Baranya megyék politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatai kiszélesedjenek, rendszeressé és tartalmassá váljanak. Tevékenységével nagy szolgálatot tett a bolgár és magyar barátság elmélyítésének, a két nép kultúrája kölcsönös megismerésének ügyéért. Céljai, amiért élt és dolgozott, megegyezett a mi céljainkkal. E közös célért való munkálkodása miatt is szívükbe zárták, akik megyénkből ismerték és tisztelték."

Borbándi János Mongóliába utazott

Vasárnap magyar küldöttség utazott Ulánbátorba, a Magyar—Mongol Gazdasági és Műszaki-Tudományos Együttműködési Kormányközi Bizottság 14. ülésszakára. A delegációt Borbándi János miniszterelnök-helyettes, a kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke vezeti.

◆

— **Kiadvány.** A Statisztikai Kiadó Vállalat új kiadványa: Beruházási-építőipari adatok, 1980.

— **Átadták** rendeltetésének a 115. moszkvai metróállomást. A Sabolovszkaja elnevezésű új állomás a várost északnyugatról délkeletre átszelő metróvonal közepén fekszik és ezért nagyrészt éjszaka, a forgalom leálltakor építették.

Moszkvában az utóbbi öt évben mintegy 20 kilométernyi föld alatti pálya és 12 új állomás készült el és a metróvonalak hossza ezzel elérte a 193 kilométert.

— **Telt ház a gyógyüdülőben.** Az ország minden részéből százötven termelőszövetkezeti tag töltötte a kettős ünnepet a Termelőszövetkezetek Harkányi Gyógyüdülőjében. A beutaltak többsége a fedett meleg vizes strandon töltötte el a hétvégét.

◆

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház. Sebészet, baleseti sebészet, égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

EJSZAKAI KORZETI ORVOSI UGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

EJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

időjárás

Várható időjárás hétfő estig: erősen felhős vagy borult idő, sokfelé eső, északon havas eső, hó. Kezdetben élénk déli szél, majd a Dunántúlon északnyugatira forduló és megerősödő szél. Hajnalban párásság, helyenként köd. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: —1, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1, plusz 6 fok között.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Tájfun (este 7 órakor) Latinovits bérlet.

Kamaraszínház: Olga (este 7 órakor) Móricz/A bérlet.

HANGVERSENY

Liszt Terem: általános iskolai bérlet I. hangversenye, 1., 2. sorozat (11.30 és 12.45 órakor)

MOZI

Petőfi: Stadion-akció (f3, f5) A cukor (f7, f9) **Kossuth:** A frontvonal mögött (10) Veronika és a bűvös zsák (2) Szibériáda (4) A kívánság fája (8) **Tanárképző Főiskola:** Az őrsvezető hét menyasszonya (5) TKF filmklub (f8) **Rákóczi:** Éjfélkor indul útjára a gyönyör (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Nagyivók (6) **Jószerencsét:** Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Ki beszél itt szerelemről? (f6) **Mohács:** Annie Hall (6) B. B. filmklub (8) **Komló, Zrínyi:** Ahová lépek, ott fű nem terem (4, 6) Aszja (8) **Komló, Május 1.:** Huckleberry Finn és a csirkefogók (f5) Csendes amerikai Prágában (f7) **Szigetvár:** Negyedik fázis (6, 8) **Siklós:** Hair (7) **Harkány:** Vadállatok a fedélzeten (7) **Bóly:** Szegfű vodkával (7) **Pécsvárad:** A biztosan ölő Sárkány Lady (7) **Sásd:** Egy másik férfi és egy másik nő (7) **Sellye:** Karate (7) **Szentlőrinc:** Tűzharc (7) **Villány:** Mentolos ital (7)

23.

— Azt akarja ezzel a professzor úr mondani, hogy a jövőben nem is lesznek zsenik? Hogy nem lesznek olyan emberek, akik eleve tudnak valami olyat, amit mi, többiek, csak szorgalommal sajátíthatunk el?

— Lehet, hogy lesznek. De a Génbank ebben nem tud segíteni. A Génbank gyerekei nem lesznek zseniálisak, de az átlagosnál okosabbak, etikusabbak, esztétikusabbak lesznek. A zsenik nem szaporíthatók.

— Az átlagembereket meg nem érdemes...

— Dehogyisnem. A *jobb* átlagemberek, az okosabb átlagemberek, a szebb átlagemberek, és főleg: az egészségesebb átlagemberek világának lehetőségét adja a Génbank. Érti, Mária?

— Értem, professzor úr. Értem. Egyetlen apróságot nem értek: miért üldözik magát? Hiszen, amit itt kifejtett, az mélyen humánus, és azt hiszem, cáfolhatatlan: kinek nem tetszik hát a Génbank működése? És miért?

— Mária, nem a Génbank itt a probléma. Hanem az én saját, egyéni helyzetem. És persze, a kísérletem...

— A befejezetlen vagy a befejezett kísérlete, professzor úr?

— Kár rovásomra szellemeskednie... A Fekete Gént megcsináltam, én a tudósi pályám végére értem: ez a csúcs, ennél tovább nincsen. Az előbb már esett szó róla: zseniket, világtagadó mindenttudókat nem tudunk előállítani a Génbankban.

— Igen, emlékszem.

— Pontosabban: nem tudtunk. Jöjjön csak, Mária! — A professzor izgatottan a laboratórium sarkában álló páncélszekrényhez vonszolja Máriát. Mária majdnem elesik, de végül is baj nélkül ér el a páncélszekrényhez.

Foxman és Mária egymás mellett áll. Foxman ünnepélyes, lassan Máriára is átragad az a féle meghatottság, amely Foxman arcát oly ragyogóvá varázsolja.

— Vegye elő a kulcsát, nyissa ki. Abban a narancssziínű kapszulában, ott van a Fekete Gén.

Feltárul a páncélszekrény ajtaja, Foxman és Mária szinte vigyázzban áll az aprócska, narancssárga kapszula előtt.

✻

Jones, Charlie és Dan kávézik, Jones szobájában.

— No, Dan, mi lett a kicsikével? — kérdezi Charlie.

— Milyen kicsikével?

— Nem kapisgálod? Nem is sejted?

— De. Sejtem.

Dan rágja a szája szélét, töpreng. Majd megszólal.

— Nem kapott pisztrángot.

— Nem? — kérdezi Jones könnyedén. — Akkor jó.

— Dehogyis jó! Most biztos haragszik. És akkor ki fog súgni szegény Dannak? Ugye, Dan?

— Nem erről van szó... Sokkal fontosabbról van szó.

— Beszélj, Dan, beszélj. Ideje, hogy dolgozz egy kicsit...

— Megtaláltam Foxman emberét. Azt, akivel a legbizalmasabb viszonyban van.

— Igen? És milyen?... Nyilván szép, fiatal, és nagyon tetszik neked — mondja Charlie.

— Nem tudom, hogy hogy néz ki. Fogalmam sincs róla.

— Ezt nem hiszem... hogy te csak úgy, magadtól bedobsz egy adatot... a közösbe... az nem létezik...

(Folytatása következik)

HNF-vezetőségválasztás Berkesden

Társadalmi munkából kitűnőre vizsgáztak

Világos célok, ragyogó összefogás

Még pótszékeket is be kellett hozni tegnap este a berkesdi kultúrotthon klubjába: mindez mutatta, hogy érdeklődnek a helybeliek a falu sorsa felől. Pécs városkörnyéki községét hegyen-völgyön kanyargó út után éri el az ember, s úgy tűnik, ez az ezerlelkes kis település messzebb van, mint valóban. Mégis, ha a HNF Pécs városi Bizottságánál érdeklődik az ember, Berkesdet példaként említik, követendő példaként.

Hogy miért? Ez csendül ki a helyi népfrontbizottság elnökének, *Dénes Józsefnek* öt esztendő munkáját értékelő beszámolójából. A közös ügyek vitelére szinte valamennyi családot sikerül — és sikerült — mozgósítani, kisebb-nagyobb községi beruházásoknál nem ácsorognak „fentről" jövő forintok híján. A társadalmi munkák szervezésében a helyi tanácstagok és a népfrontbizottság tagjai közösen járnak el, ha kell, háztól házig kopogtatva gyűjtik az önkéntes hozzájárulást, az egy-két nap munkát. Mint azt *dr. Boros Károly* tanácselnök is hangsúlyozta: példamutató a lakosság hozzáállása.

Ravatalozót építettek Berkesden is, s a község három társközségében is. Több kilométer szilárd burkolatú utat építettek, korszerűsítették a közvilágítást, házhelyeket alakítottak ki. Nagy szó: megduplázták az elmúlt öt év során a fejlesztés forintjait. Legutóbb a tavaszi falugyűlésen intézett a népfront és a helyi tanács felhívást mind a négy községhez az óvodai férőhelyek bővítése és az iskolával közös étkezde-konyha korszerűsítéséért. A „100 téglával az óvodáért" akció fényes sikerrel járt, s a helybeliek úgy vélik: ha az idő engedi, elkezdhetik az új óvodai szárny építését. Ehhez a bogádi Zengő Gyöngye Termelőszövetkezet brigádjai 1—1 munkanapot adnak.

A további öt évre szóló öt-éves népfrontmozgalom — ami a gazdasági célkitűzéseket illeti — nem változott. Továbbra is a helyi erőforrások feltárása, jó együttműködés a tanáccsal, a helyi szervekkel — szerepel első helyen a feladatok között. *Dénes József* így fogalmazott: mozgósítani a lakosságot a közös ügyek érdekében.

A tegnapi falugyűlésen-népfrontválasztáson a népfrontbizottság újjáválasztása is megtörtént. Az elnök ismét *Dénes József* lett, alelnököknek *Nagy Ferencnét* és *Böröcz Jánost*, titkárnak pedig *Zentai Miklósnét* választották.

K. F.

Folytatódnak az őszi mezőgazdasági munkák

(Folytatás az 1. oldalról)

be, mert meghibásodtak. A vontatósok a hidegben fagyoskodva várták a hibaelhárítást, hogy mielőbb újra szállíthassák a nyers kukoricát Gagarin-majorba a Bábolna szárítóba. Tavaly ilyenkor, mondották az aratók – már el is felejtették, hogy kukoricát termeltek. Most meg még mindig 36–37 százalék a szemek víztartalma, a csutkából pedig valósággal facsarni lehet a vizet. A termés amúgy jó. A bissei határban az egyik nagy táblán 10 tonnát takarítottak be hektáronként. Itt, ebben a határrészben is jól fizet a kukorica, csak hát nagyon meg kell küszködni érte.

Megindultak a kukoricakombájnok tegnap a görcsönyi, a baksai, a bogádmindszenti és a villányi termelőszövetkezet földjein is. A villányi tsz mároki kerületében 5 kombájn kíséreltе meg a munka folytatását. Közben a szüretelők is újra munkába álltak. Nagyharsányban a kőbánya fölött száz ember, köztük 70 tsz-tag, a többi diák, szedte az olaszrizlinget. Még 20 hektárjuk van hátra. Az átlagtermésük eddig 90 mázsa hektáronként.

A havazás meg a fagy nem tett kárt az állami gazdaság szőlőjében sem. A Villány–mecsekaljai Borkombinát villányi gazdaságában tegnap újra megindult a szüret. Az olaszrizlinget, a cabernetet és a két kései csemegefajtát, az Itáliát és az Afuz-Alit szüretelték a gazdaság dolgozói. A termés eddig jó, 10 tonna hektáronként. Még 10 000 mázsa szőlő vár a gazdaságban leszedésre, de ma erősítést kapnak a pécsi Széchenyi Gimnáziumtól, ahonnan 500 diák kezdi meg újra a szüretet. A hét második felében a pécsi Zipernovszky 700 diákja váltja fel a gimnazistákat. Naponta majdnem ezer ember szüretel a történelmi borvidéken, s ha az időjárás nem szól közbe, november 20-ra minden idők legkésőbbi szüretét fejezhetik be Villányban.

— Rné —

Dunai Vasmű

Megkezdték a konverterhajtómű beemelését

Döntő szakaszához érkezett a Dunai Vasmű 10 milliárd forint értékű nagyberuházásának, a konverteracélműnek szerelése: vasárnap megkezdték a konverterhajtómű beemelését. A 62 tonna súlyú hajtószerkezet az új acélgyár lelke, ez a berendezés végzi majd a nyersvas beöntését és a konverter mozgatását. A látványos emeléssel egy 180 tonnás daru három nap alatt készül el úgy, hogy a csarnokban helyére teszi a második konverter 160 tonnás gyűrűjét, 120 tonnás serlegét és a második hajtóművet is.
A Dunai Vasmű első konverterén az év végéig elvégzik a kábelezést és a villamos szerelést, a helyükre kerülnek a gépészeti berendezések.

Kaposvár

A cukorgyártás félideje

Szombaton az 50. napjához érkezett az idei kampány a Kaposvári Cukorgyárban. Az 50 nap átlagában – a 87 esztendős gyár történetében először naponta több mint háromezer tonna nyersanyagból vonják ki az édességet. Nem egyszer értek el 3200 tonnás teljesítményt. A félszáz nap alatt együttesen 150 000 tonna répát dolgoztak föl, s ezzel félidejéhez érkezett az idény.

Elfogadták Pécsvárad előzetes rendezési tervét

A közvélemény, a község lakóinak bevonásával, nyilvános vitával készítették elő Pécsváradon a nagyközség összevont rendezési tervét, amit a lakosság által javasolt kiegészítések figyelembevételével októberben fogadott el a nagyközségi tanácsülés. Eszerint még egy beépítés következik a Kossuth Lajos utcában megkezdett lakásszövetkezeti épületek sorában. További csoportos családi házakat a községközponttól távolabb, a Gesztenyési utcában alakítanak ki, és érintetlenül hagyják a jelenleg meglévő társasházak mögötti, értékes fákkal benőtt zöldterületet. A 40 fős bölcsődét a lakosság javaslatára az eredeti terv szerinti helyen, a már meglévő új óvoda mellé építik. Az új ABC áruház kereskedelmi szempontból exponált helyre kerül a Kossuth Lajos utcában megóvott gyógyszertár mellé, úgy, hogy az áruszállítást a Dózsa György út felől fogják végezni, érintetlenül hagyva így a község egyik szép terét, a Felszabadulás teret. A gyógyszertár műemlék jellegű épületének hasznosításáról később dönt a község a megyei főépítésszel és a tervezővel közösen. Keresik még a megfelelő megoldást egy garázssor elhelyezésére is, lehetőleg a társasházak közelében.

A nagyközség egészére vonatkozó végleges rendezési tervet az előbb elsorolt szempontok figyelembevételével 1981-ben készíti el a BARANYATERV. Ennek előzetes tervét is nyilvános vitára bocsátják majd, melyben annak is el kell dőlnie, keleti vagy nyugati irányban terjeszkedjék-e a nagyközség.

G. O.

Irányzatok, egyéni stílusok

Wroclawi képzőművészek kiállítása Pécsett

Hat fiatal wroclawi képzőművész mutatkozik be Pécsen, annak a kiállításnak a keretében, mely tegnap délután nyílott a Széchenyi téri kiállítóteremben. Mindegyik művész elküldte rajzain, kiállított alkotásain keresztül egyéniségének, művészi és emberi látásmódjának, ha nem is teljes átfogó képét, de egy-egy fontos részét. S a kiállítás bemutatja az aktuális wroclawi művészeti útkereséseket, az egymás mellett élő irányzatokat.

Eugeniusz Get Stankiewicz grafikái szatírikusak, meglepőek, kritikusak. Művésztársának, aki jelen volt a megnyitón is, *Grzegorz Koterskinek* jellemzése szerint: „Stankiewicz munkája egy kipróbált forma, amely az intelligenciával, a metaforával, a reflexióval kapcsolatos." *Roman Kowalik* főként szürrealisztikus munkáival mutatkozik be, de foglalkozik rendezéssel is a wroclawi, a drezdai, az opolei bábszínháznál és a „GEST" pantomim színpadnál. *Eugeniusz Smoliński* is számos kiállításon vett már részt, csakúgy, mint társai, hazájában és külföldön egyaránt. Humoros és meghökkentő „dedikációi" különösen figyelemre méltóak. *Leszek Mickoś* a tárlaton izgalmas tartalmakat hordozó zászlóvariációival jelentkezik. A katalógus szerint újabban „szövet-szobrokat" készít, de érdeklődése igen sokirányú. *Romuald Kutera* fő területe a kontextuális művészet. A pécsi kiállításon két modelljét láthatjuk, mely a mai művészetet és a jövő művészetét vázolja föl, a művész elméletét, elképzeléseit a művészet optimális mintáiról, a cselekvési terekről, a művészet és a közönség, a művészet és az intézményesített forma kapcsolatáról.

Végül néhány szó a személyesen is megjelent *Grzegorz Koterskiről*. Még az Állami Képzőművészeti Főiskola elvégzése előtt a wroclawi műegyetem építészeti szakán szerzett oklevelet. Ipari grafikával, rajzokkal, festészettel és „environment" típusú bemutatókkal foglalkozik elsősorban.

A kiállítást *dr. Orbán György*, a Magyar Képzőművészek Szövetsége Dél-dunántúli Területi Szervezetének ügyvezető titkára nyitotta meg. Elmondta, hogy a lengyel képzőművészekkel különösen jó a területi szervezet kapcsolata, tíz év óta rendeznek művészcseréket és cserekiállításokat. A wroclawi művészekkel tavaly barátkoztak össze az oborniki művésztelepen. *Grzegorz Koterski* pedig kifejezte óhaját, hogy a pécsi művészekkel való kapcsolat egyre bővül és egyre jobban megismerkednek egymás munkáival, és azt kiállításokon is bemutatják.

A wroclawi képzőművészek alkotásai december 8-ig tekinthetők meg, kedd kivételével.

B. A.

Szórakozottság?! Figyelmetlenség?! Felelőtlenség?!

Tűzesetek!

Nem tudom, hogy figyelmetlenség vagy szórakozottság nyomán pusztították-e a lángok? Megírtuk, hogy ötliteres benzinkannából töltöttek meg egy öngyújtót – jócskán melléfolyt és párolgott is a benzin – a próbagyújásnál nemcsak a kanóc, hanem minden égett! Más. Háziasszony a fotelra tette a vasalót, rápakolta a vasalásra váró ruhaneműket, aztán tévedésből (!) a rádiózsinór helyett a vasalózsinór dugóját nyomta be a négyes elosztóba. Vasalnia már nem kellett.

Az októberi baranyai tűzkárstatisztika ennél furcsább eseteket is rögzít a 39 tűz kapcsán. (Ketten megsérültek, a kárérték 200 000 forint.)

A véletlenen múlott, hogy a gyufával játszó gyerekek(!) ép bőrrel megúszták... Iskolás korú gyerekek melegedni akartak a pincében, meggyújtották a szemetet és az újságpapírt... Pécsett a gyerekek arra voltak kíváncsiak, hogy a lépcsőházban elhelyezett Tűzvédelmi utasítást éghető anyagra nyomtatták-e. Bizonyára meglepődtek, hogy az milyen nagy lánggal ég... Hidason feltehetően gyerekek játszottak gyufával, leégett egy szalmakazal... Bogádmindszenten 6 éves kislány otthonról elhozott gyufát adott az 5 éves szomszéd gyereknek, a tűzijáték eredménye: 15 mázsa szalma vált pernyévé...

A gépjárművezetés nagy figyelmet követel. De csak a vezetés? Lángolva robogott az akkumulátor-zárlat miatt kigyulladt MZ motorkerékpár. A pánikot fokozta, hogy az oltásra a közeli boltból elhozott tűzoltókészülékek nem működtek (!), a tüzet végül is egy buszsofőr oltotta el... K–700-as traktor kábeleit elfelejtették behúzni a védőcsőbe, azok kidörzsölődtek, a zárlattűz 30 ezer forint kárt okozott... A sérült akkumulátorkábel zárlata következtében felcsapó lángok 38 ezer forintos kárt okoztak egy MTZ traktorban... A javítóműhelyből friss műszakival kihozott Skoda benzinvezetékét nem rögzítették kellőképpen, kiégett a motortér, a kár 10 ezer forint... Javítóműhelyben a kis teherautó önindítójának szikrája meggyújtotta a karburátorból párolgó benzint... Siklóson ugyancsak a meglazult benzinvezeték nyomán égett ki egy Polski Fiat motortere.

Megkezdődött a fűtési szezon, érdemes körültekintőbben tüzelni... Építkezésnél az öltözőnek használt fabódé égett ki, mert a vaskályha füstcsövétől megyulladt a deszkafal... Siklóson Siesta gázkályha égett le műszaki hiba miatt... Idős néni pébé-palackot cserélt, nem vette észre, hogy a szelepkerék nyitott állapotban van. A gázelegy berobbant, a néni megsérült. Szerencsére nem robbant fel a palack! Pécsváradon jól befűtöttek a szerelés alatt lévő olajkazánnal, mert a hegesztéstől meggyulladt a kifolyó olaj. A kár 30 ezer forint.

Murányi L.

Filmekről

Francesco Rosi olasz rendező ritkán szólal meg, de akkor többnyire remekművekkel lép a közönség elé. Műveit az olasz valóság iránti érzékenység, éles társadalomkritikai látásmód jellemezte korábban is *(Gyilkosság Szicíliában, Kezek a város felett, A Mattei-ügy)*. A napokban játszott *Krisztus megállt Ebolinál* alighanem föltette a koronát eddigi munkásságára. A társadalomábrázolás helyszíne ezúttal is az olasz „Dél", nagyjából a maiakkal azonos problematikával, jóllehet a cselekmény a harmincas évek derekán játszódik. Mondandójához elsőrendű irodalmi alapanyagot választott: Carlo Levi olasz író és festőművész azonos című regényét, amely nálunk is megjelent *Ahol a madár se jár* címmel. Ez a mű nagy erővel hívja fel a figyelmet Dél-Olaszország népének megdöbbentő nyomorúságára, hiedelmekkel, babonákkal terhes tragikus világára. Formailag az eredeti mű az író száműzetésének regényes naplója. F. Rosi híven követi filmmjében ezt a fő cselekményszálat. Főhőse is *(Gian Maria Volonte* emlékezetes alakításában) a saját nevén szerepel. A film számos értéke közül kettőt emelnénk ki, mint leghatásosabbat. Mindenekelőtt a környezetrajz – az istenhátamegetti kis lucanai falucska nemesen egyszerű eszközökkel megjelenített mindennapi valóságának – művészi hitelét. Abesszínia lerohanásának éveit írják, s az orvos főhős haladó nézeteiért eszi a száműzöttek kenyerét ebben a környezetben. Mussolini világa tragikomikus, enyhén groteszk színekkel jelenik meg ebben a csepp faluban, ahol a kiáltó szegénység, a terméketlen föld a férfiak jórészét kivándorlásra készteti ma is. Másik legjellemzőbb értéke a rendezőnek az a képessége, amellyel ennek a valóságnak a legtipikusabb elemeit kiválasztja a nagy egészből. Akár a társadalmi-politikai hátteret, akár a népélet sajátos vonásait festi. A film stílusa közel áll a dokumentarista játékfilmekéhez, anélkül, hogy ez pillantásnyira is eszünkbe jutna — elhitető művészi erejét ez is kiemeli. Számos civil szereplőjének tablójában – megannyi drámai erejű alakítás – a főhős mellett két neves színész, *Lea Massari* és *Irene Papas* epizódalakja emelkedik ki. Nagy kár, hogy ezt a „művészfilmet" is alig három-négy előadásban láthatta a pécsi közönség, a délutáni órákban. S mivel korábban a szűkebb hálózatban vetített alkotás kritikailag is „lefutott", kevesen figyeltek rá. Így is jó fél ház – jobbára a huszonéves fiatalságból – gazdagodhatott egy nagy film élményével.

Hasonlóképp mintegy kétharmadnyi nézőtér tekintette meg az *A frontvonal mögött* című szovjet, kétrészes filmet, amely fő alakjaiban, cselekményében folytatása a *Front szárnyak nélkül*-nek. Ez is a Nagy Honvédő Háború egyik epizódját dolgozza fel, ezúttal egy különleges osztag, illetve a beépített felderítők harcát egymás ellen. A freskószerű ábrázolás nem lép túl a háborús kalandfilmek műfaji keretein, illetve méreteivel éppen csökkenti azok valóságos izgalmát, feszültségét, ritmusát. Főbb alakjai eleve nem kaptak színészi feladatokat – még a népszerű V. Tyihonov sem –, tőlük nincs mit számonkérnünk. Ezek a filmek érthetően ezután is megszületnek és felidézik a szovjet nép hősi küzdelmeit. Mi azért ezután is érthetően a *Szállnak a darvak*, az *Emberi sors*, a *Ballada a katonáról*, a *Csendesek a hajnalok* s a hasonló filmek ritka élményére emlékszünk szívesen.

(w. e.)

MŰSOR RÁDIÓ TELEVÍZIÓ

1980. november 10-től november 16-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Jó reggelt! (közben: 4.45 és 6.45: Szót kérek, 6,20: Tudósítói jelentések, 5.40: Falurádió, 6.20 és 7.20: Reklám. 7.19: Körzeti időjárás, 7.30: Reggeli párbeszéd). — 8.05: Műsorismertetés, utána: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.45-kor), — 12.00: Déli Krónika (utána hétfőtől péntekig: Ki nyer ma?) — 18.15: Hol volt, hol nem volt? — 18.30: Esti Magazin.

PETŐFI RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Reggeli zenés műsor. (Közben: 5.55 és 6.55: Torna, 6.45: Könyvajánlat, 7.35: Körzeti időjárásjelentés.) — 10.50: Torna. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

HÍREK, IDŐJÁRÁSJELENTÉS: KOSSUTH: 4.30-tól 7.00-ig félóránként, majd 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.30, 22.00, 24.00 (szombaton éjjel 1.00 is.) Vasárnap: 6.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap. PETŐFI: 4.30-tól 8.30-ig félóránként, majd 10.30-tól 8.00, 10.30, 14.30, majd ua., mint hétköznap. 20.30-ig kétóránként, ezután 23.00 és 24.00. Vasárnap: 3. MŰSOR: 8.00:, 11.00, 13.00, 19.00, 23.00.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Verdi-operaáriák. 9.00: Versek. 9.10: A hét zeneműve. 9.40: Ki kopog? 10.05: Nyitnikék. 10.35: Századunk zenéjéből. 11.05: Magyar indulók. 11.20: Fejezetek az orosz nép történetéből. 11.40: Emlékirat. Rádiójáték. 12.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 12.50: Zenei érdekességek az elmúlt hét műsorából. 14.45: Jelenség. Novella. 14.54: Édes anyanyelvünk. 15.10: Külföldről érkezett . . . 15.30: Leporello. 16.05: Kórusainknak ajánljuk. 16.30: Világablak. 17.10: Operettfelvételek. 17.27: Magyar Múzsa. 19.15: Pszichológiai vizsgálat arról, hogy miért kell 70 percben ünnepelni valakit, azért, mert hetvenéves. 20.25: Aranylemezek . . . 21.10: Fehéren-feketén. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Bach-hegedűest. 23.38: Operahármasok. 0.10: Virágénekek.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Nóták. 9.00: Slágermúzeum. 9.50: Érdekek a mérlegen. 10.00: Zenedélelőtt. 12.00: Új népzenei felvételek. 12.33: Kis magyar néprajz. 12.38: Tánczenei koktél. 13.25: Aki dudás akar lenni . . . 14.00: Verseny — hagyomány. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Zeneközelben. 19.30: Moszkvából érkezett . . . 20.00: Az élet technológiája. 20.33: Világirodalmi Dekameron. 21.13: Kálmán-est. 22.43: Muzeális nótafelvételek. 23.30: Könnyűzene.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Operaáriák. 10.06: Gondolatjel. 11.05: Szimfonikus zene. 12.50: Zalai bokréta. 13.07: Kétely. Monodráma. 13.34: Kamarazene. 14.00: A könnyűzene nagy gitáros egyénisége. 14.50: Operarészletek. 16.00: Iskolarádió. 16.30: Harminc perc beat. 17.00: Artur Rubinstein zongorázik, a Guarneri vonósnégyes játszik. 18.11: Zsebrádiószínház. 18.40: Holnap közvetítjük . . . 19.05: Fiataloknak — kortárs zenéről. 19.35: Világhírű előadóművészek lemezeiből. 21.35: Vendégeink a szovjet kultúra napjain. 22.00: A hét zeneműve.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Dvorák: Szláv táncok. A Pécsi Filharmonikus Zenekart Breitner Tamás vezényli. 17.20: Szovjet költők versei. 17.25: Népek zenéje. Dr. Kun Tibor sorozata. IV. rész. 17.30: Nők negyedórája. Szerkesztő: Nógrádi Erzsébet. Vendégségben a Baranya megyei Oktatási Igazgatóságon. A háziasszony: Földes Andrásné. 17.45: Horváth Mihály—Bárdosi Németh János—Lippenszky István: Békétlen szerelem c. daljátékának részletei. 18.00: Déldunántúli híradó. 18.15: A tegnap slágerei. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, információk. — Ajándéktekercsen érkezett. — Anyanyelvünk érdekében. Beszélgetés a komplex továbbképző tanfolyam tapasztalatairól. — Vidám hangszerszólók. — A kétnyelvűség haszna. 19.15: Német nyelvű műsor. Hétfői magazin: Hírek, tudósítások. — Mikrofonnal Olaszon. Riporter: Hetényi Árpád. 20.00: Műsorzárás.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Füles mackó — bábjáték. 18.00: Gyerekek énekelnek. 18.15: Művelődési adás. 18.45: Szervusztok fiatalok. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Valami az életből. Tv-dráma. 21.20: A kultúra ma. 22.25: A szerb zene történetén át.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Néma burleszkek. 18.50: Indirekt sportműsor. 19.55: Ma este. 20.00: A megismerés útjai. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Washington zárt ajtók mögött. Filmsorozat.

Kedd

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Az élet technológiája. 8.57: A koldusdiák. Operettrészletek. 9.44: Rímek és ritmusok. 10.05: MR 10-14. 10.35: Zenekari muzsika. 11.40: Emlékirat. Regény rádióra alkalmazva. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: Kapcsoljuk a Magyar Nemzeti Galériát. Hangverseny. 14.00: Népi zene. 14.30: Mai dalok. 14.40: Jordan Javkov bolgár író születésének 100. évfordulójára. 15.10: D-dúr vonósnégyes. 15.28: Nyitnikék — kisiskolások műsora. 16.05: Örökzöld dallamok. 17.07: Mit várunk tőlük? 17.32: Honthy Hanna énekel. 17.45: A Szabó család. 19.15: Opera-művészlemezek. 20.09: Külpolitikai klub. 20.39: Népzenei Hangos Újság. 21.19: Magyar jakobinusok. I. rész. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Monteverdi-madrigálok. 22.50: Meditáció. 23.00: Zenekari muzsika. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Negyedóra háromnegyed ütemben. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Melódiakoktél. 13.30: A gyermekeknek írta Bartók Béla. 14.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Tip-top parádé. 18.33: A hanglemezbolt könnyűzenei újdonságai. 19.00: Népdalkörök országszerte. 19.20: A világ vallása. 19.30: Csak fiataloknak! 20.36: A leányőrző. Rádiójáték. 21.18: Sanzonszemle. 22.16: Nótacsokor. 23.15: A dzsessz a 70-es években.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

9.00: Tévétorna (ism. — sz.). 9.05: Földrajz. 6. o. 9.30: Környezetismeret. 1. o. (sz.). 10.05: Földrajz. 5. o. 10.35: Magyar nyelv. 2. o. (sz.). 10.50: Stop! (sz.). 10.55: Óvodások filmműsora. 1. Plim (sz. — ism.). 2. Meteor a ringben (ism. — sz.). 11.15: Röpsuli (ism. — sz.). 11.30: Tízen túliak társasága (ism.). 14.00: Földrajz (ism.). 14.25: Környezetismeret (ism. — sz.). 14.45: Földrajz. 5. o. (ism.). 15.10: Magyar nyelv (ism. — sz.). 15.20: Stop! (ism. — sz.). 15.25: Napköziseknek, szakköröknek (sz.). 16.05: Egészségünkért! (sz.). 16.10: Hírek. 16.15: A könyvek mögött. 17.00: „Néköd a gonosz szőm ne ártson." A szegedi körzeti stúdió műsora (ism.). 17.35: Mindenki iskolája. 18.10: Fizika. Közben: Reklám. 18.40: Állunk szolgálatára. Riportműsor. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Ártatlan kék szemek. A szélhámos vőlegény (sz.). 20.50: Szép magyar tánc (sz.). 20.55: Párbeszéd a filmszalaggal. 21.05: Fischer Annie zongorázik. 21.45: Magyarok a világ végén (sz.). 22.30: Tv-híradó, 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Portréfilm (sz.). 20.45: Automotor sport (sz.). 21.05: Tv-híradó, 2. (sz.). 21.25: Kertünk-udvarunk (ism.). 21.45: Reklám. 21.50: Nyári hőségben (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Akarni kell, merni kell — gyermekműsor. 18.15: A könyv élete. 18.45: Zöld kabaré. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Aktualitások. Belpolitika. 20.55: Buttley — amerikai film.

Szerda

KOSSUTH RADIO

8.27: Világablak. 8.51: Olvasólámpa. 9.06: A St. Martin-in-the-Fields-i kamarazenekar játszik. 9.44: Kis magyar néprajz. 10.05: Csiribiri. 10.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.50: Szovjet előadóművészek felvételeiből. 11.25: Népi zene. 12.35: Hét város kisérlete. Riport. 12.55: Operaslágerek. 13.25: Dzsesszmelódiák. 14.15: Lehel György vezényli az MRT szimfonikus zenekarát. 15.10: András Béla feld.: Mónár Anna népballada. 15.28: MR 10—14. 16.10: Kritikusok fóruma. 16.20: Vaszy Viktor—Andrássy Lajos—Tóth Béla: 1919 — kantáta. 16.34: Húsbavágó beruházások. Riport. 17.07: A Rádió Dalszínházának bemutatója. Szőnyi Erzsébet: Az igazmondó juhász. Egyfelvonásos meseopera. 18.03: Könnyűzene — hangszerszólók. 19.15: A Rádió Könyvklubja. Irodalmi est az Eötvös kollégiumból. 20.11: Az Állami Népi Együttes felvételeiből. 20.59: Töltsön egy órát kedvenceivel. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. Esti hangverseny. Koó Tamás gordonkázik. 0.10: Miljutyin operettjeiből.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Nóták. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: A 04, 05, 07 jelenti. 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: Énekszóval, muzsikával. 12.33: Tánczenei koktél. 13.30: Labirintus. 14.00: Kettőtől fél négyig . . . 15.30: Mindenki iskolája. 16.00: Közvetítés a ZTE—U. Dózsa és a Rába ETO—Vasas bajnok labdarúgó-mérkőzésről. 16.50: Fiataloknak. 17.40: Ötödik sebesség. 18.33: Közvetítés a Videoton—Bp. Honvéd és az FTC—Volán bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 18.55: Zenemalom. 19.25: Nem zavarok? 19.45: A beat kedvelőinek. 20.33: Kíváncsiak Klubja. 21.23: Operettrészletek. 22.15: Kellemes pihenést.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism. sz.) 8.05: Iskolatévé. Fizika, ált. isk. 6. o. 8.35: Magyar nyelv. ált. isk. 1. o. (sz.) 9.05: Élővilág ált. isk. 7. o. 9.30: Delta. Tudományos híradó (ism.) 9.50: Ártatlan kék szemek. Svéd tévéfilm-sorozat. VI/5. rész: A szélhámos vőlegény (ism. sz.) 10.40: A MOM iskola — Riportfilm (ism.) 11.10: Velence dúrban és mollban. Zenés film (ism. sz.) 14.00: Fizika (ism.) 14.30: Bohóc a falon. Magyar film. 16.05: Hírek. 16.10: Pápua Új-Guinea élővilága. A betelepített szarvas. Ausztrál rövidfilm (ism. sz.) 16.35: Postafiók 250. Takács Mária műsora (sz.) 16.50: Reklám. 16.55: Videoton—Bp. Honvéd bajnoki labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés Székesfehérvárról (sz.) A szünetben: Reklám (sz.) 18.45: Staféta. Tíz perc ifjúság. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám 19.10: Tévétorna (sz.) 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Önök kérték (sz.) A Televízió kívánságműsora a nézők levelei alapján. 21.05: Magyarok a világ végén. Dokumentumfilm, II. rész (sz.). 21.55: Zene, zene, zene. Körkép (sz.) 22.45: Tv-híradó 3. (sz.). 22.55: Tv-tükör.

MÁSODIK MŰSOR

19.05: A mi képernyőnk. A pécsi körzeti stúdió műsora 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vezetni tudni kell. VII/5. rész. A szervezés (sz.) 20.25: A rajz, mint fegyver. Svéd rövidfilm-sorozat (sz.) VI/1. rész: Rettenetes csodajelek és új igazságok. 20.55: Tv-híradó 2. (sz.). 21.15: Vámbéry. Magyar rövidfilm (sz. ism.) 21.30: Reklám. 21.40: Rideg Sándor: Indul a bakterház. Tévéfilm (sz.)

JUGOSZLÁV TELEVIZIO

17.10 Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Bugojno: Bosznia és Hercegovina színházi találkozója. 18.15: Művelődési adás. 18.45: A szabadkai énekkar — népszerű zene. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Válogatás szerdán. 21.30: Rock and roller. 22.30: Dokumentumfilm.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Dokumentumfilm. 18.35: Tanya Mali Ritben. Drámasorozat (ism.) 19.55: Ma este. 20.00: A szép Vida. Dráma, a Maribori Nemzeti Színház előadása. 21.55: Huszonnégy óra. 22.15: Válogatás az iskolatelevízió műsorából. 22.45: Az Opus 4 csoport hangversenye.

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Kamarazene. 9.10: Balázs Árpád népdal- és virágének-feldolgozásaiból. 9.44: Muzsika Zsuzsika mesél. 10.05: Barangolás — Dominó. 10.35: Lendvay Kamilló: A bűvös szék. Egyfelvonásos opera. 11.24: Most vizsgálták. 11.41: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. IX. rész. 12.35: Vészi Endre: Estély az Izabellán. Könyvszemle. 12.45: Zeneműzeum. A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye az Erkel Színházban. 14.29: Mindenki könyvtára. 15.10: Kóruspódium. 15.28: Csiribiri. 16.05: Népi zene. 16.22: A Délutáni Rádiószínház bemutatója. 17.07: Munkásigazgatók. 17.32: Réti József operafelvételeiből. 19.15: Operettrészletek. 19.40: Kapcsoljuk a Csepeli Munkásotthont. Az MRT szimfonikus zenekarának hangversenye. Közben: kb. 20.10: A hangverseny-közvetítés folytatása. 21.00: Színes népi muzsika. 21.30: Adottságok — lehetőségek. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Legszebb stúdiófelvételeinkből. 23.06: Metronom. 23.26: Regine Crespin operaáriákat énekel. 0.10: Sipos Péter táncdalaiból játszik a Juventus együttes.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Az MRT énekkara énekel. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Napközben. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Mezők, falvak éneke. 12.54: Kapcsolás a Győri Körzeti Stúdióba. A századik kampány. 13.24: Gyermekek könyvespolca. 13.29: Éneklő Ifjúság. 14.00: Válogatott perceink. 16.35: Idősebbek hullámhosszán. 17.30: Segíthetünk? Az Ifjúsági Rádió műsora. 18.33: Hétvégi Panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: A 04, 05, 07 jelenti. 21.05: Kabarécsütörtök. 22.15: A tegnap slágereiből. 23.15: Nóták.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.25: Tévétorna (ism., sz.). 8.30: Deltácska. Az űrhajózás története. 8.55: Fizikai kísérletek. 9.05: Környezetismeret. Ált. isk. 4. o. (sz.). 9.35: Francia nyelv. Középisk. IV. o. 10.05: Rajz. Ált. isk. 1—4. o. (sz.). 10.35: Magyar nyelv. Ált. isk. 3. o. (sz.). 11.00: Aktuális politikai kérdések. Ált. isk. 7—8. o. 11.30: Rajz. Ált. isk. 1—4. o. (sz.) 11.45: Melyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek. A cipész (ism.). 12.05: Világnézet. Középisk. IV. o. 14.00: Rajz (ism., sz.). 14.20: Magyar nyelv (ism., sz.). 14.40: Rajz (ism., sz.). 15.05: Deltácska (ism.). 15.30: Környezetismeret (ism., sz.). 16.05: Zina — szovjet ifjúsági játékfilm (ism., sz.). 17.15: Hírek. 17.20: Szovjet est. Bevezető (sz.). 17.25: Északnyugat-Oroszország. Rövidfilm (sz.). 17.45: Porcelánfestés. Rövidfilm (sz.). 17.55: Öreg barátok. Rövidfilm. 18.05: Találkozás Tallinnban. Rövidfilm (sz.). 18.25: Szervusz, cirkusz! (sz.). 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Bevezető (sz.). 20.05: Vizsga előtt. Magyarul beszélő szovjet tv-játék (sz.). 21.10: Ráadás. Jelena Obrazcova és Jevgenyij Nyesztyerenko énekel. 21.35: Századokkal felérő évek. Rövidfilm (sz.). 21.55: Klaszszikus balettkettősök (sz.). 22.35: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

17.20: Tévébörze. 17.30: Bp. Honvéd—Boszna Szarajevo. Bajnokcsapatok Európa Kupája férfi kosárlabdamérkőzés. Közvetítés a budapesti Sportcsarnokból. A szünetben: Szél hozott, szél visz el. MHSZ-kisfilm (sz.). 19.00: Reklám. 19.05: Surik, Vászja . . . és az ige. Család (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Legyen a zene mindenkié. Riportfilm. 20.45: Az átjáró. Jugoszláv rövidfilm. 21.00: Tv-híradó 2. (sz.). 21.20: Magyarország—NSZK. Szuper Liga asztalitenisz-mérkőzés. Közvetítés Pécsről (sz.). Kb. 22.30: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Madárijesztő — játéksorozat gyermekeknek. 18.15: Nukleáris forradalom. 18.45: A dzsessz napjai. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Délkörök. Külpolitika. 20.50: Vetélkedő. 22.05: Zubin Mehta vezényel. Zenei műsor.

MÁSODIK MŰSOR

17.20: Dokumentumfilm. 18.45: Aktualitások. 19.15: Idegenforgalmi szemle. 20.00: Teleszkópia: Milan Konjovic. 21.00: Huszonnégy óra. 21.15: Ez az én választásom.

Péntek

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Miről ír a Társadalmi Szemle új száma? 8.37: Zenekari muzsika. 9.33: Száll az ének. 10.05: Leporello. A Gyermekrádió irodalmi-művészeti újsága. 10.35: Panoptikum. Verseit elmondja Weöres Sándor. 10.40: Régi híres énekesek műsorából. 11.00: Gondolat. 11.45: Népszerű fúvósátiratok. 12.35: Hétvégi Panoráma. 13.54: Bakonyi német és szlovák népdalok. 14.14: . . . magányosan és boldogan. Székely Magda versei. 14.19: Így láttam Bartókot. A mikrofonnál Voit Pál. 14.44: Magyarán szólva . . . 15.10: Beethoven: C-dúr szonáta. 15.28: Barangoló — Dominó. 16.05: A város legszebb hajnala. 17.10: Népdalcsokor. 17.50: Láttuk, hallottuk. 19.15: Az Ifjúsági Rádiószínpad bemutatója. 20.07: Hallgassuk együtt. 21.01: Évszázadok mesterművei. 21.30: Konzílium egy kórház fölött. Riport. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Banchieri: Az öregkor bohóságai. 23.01: Személyiség és kultúra. 23.16: Alfred Cortot, Jacques Thibaud és Pablo Casals triófelvételeiből. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Az izraelita felekezet negyedórája. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Népi zene. 8.57: Slágermúzeum. 9.34: Görög saláta. Riport. 10.00: Zenedélelőtt. 11.45: Tánczenei koktél. 12.33: Édes anyanyelvünk. 12.38: Nótamuzsika. 13.15: A Gyermekrádió új zenei felvételeiből. 13.30: A zene titka. 14.00: Kettőtől ötig . . . 17.00: Nem tudom a leckét. Az Ifjúsági Rádió műsora diákoknak, tanároknak és szülőknek. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Gramofon-album. 19.03: Újdonságainkból. 19.35: Nem mondhatom el senkinek . . . 20.00: Fél óra népzene. 20.33: Iránytű. Szórakoztató magazin világjáróknak és otthonülőknek. 21.35: Nem mondhatom el senkinek . . . 22.05: Verbunkosok, nóták. 23.15: Három a kislány. Részletek Schubert—Berté daljátékából.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.30: Tévétorna (ism., sz.). 8.35: Iskolatévé. Surik, Vászja . . . és az ige. A város (sz.). 9.05: Orosz nyelv. Ált. isk. 6. o. (sz.). 9.30: Magyar irodalom. Ált. isk. 4. o. (sz.). 10.35: Deltácska. A tájékozódás története. 14.40: Orosz nyelv (ism., sz.). 15.05: Magyar irodalom (ism., sz.). 15.30: Deltácska (ism.). 16.05: Hírek. 16.10: Pedagógusok fóruma. A tantestületi egységről (ism., sz.). 16.45: Nyilvántartó hivatal. Magyarul beszélő jugoszláv filmsorozat. IX/7. rész: Az elválás (ism., sz.). 17.40: Öt perc meteorológia (sz.). 17.45: Tarr Imre (1900—1937). A Pécsi Körzeti Stúdió dokumentumfilmje. 18.15: Reklám. 18.20: Felkínálom — népgazdasági hasznosításra. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Delta. Tudományos híradó. 20.20: Egy éjszaka története. Magyarul beszélő francia film. 21.50: Reklámújság 22.00: Találkozások Erikával. Riportfilm. 23.00: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.35: Még egyszer — gyerekeknek. Cimbora. Szórakoztató magazin (ism., sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Arcélek a közéletből. A szülői munkaközösség elnöke. 20.30: A műszak körül. Bernáth Aurél portréfilm (ism., sz.). 21.10: Öt perc meteorológia (ism., sz.). 21.15: Tv-híradó 2. (sz.). 21.35: Nyilvántartó hivatal. Magyarul beszélő jugoszláv filmsorozat. IX/8. rész. A sors (sz.). 22.20: Reklám.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Ifjúsági képernyő. 18.15: Mini show. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Tv-kaleidoszkóp. 21.00: Edward és Simpson asszony — filmsorozat. 22.05: Hét tv-nap.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Kis koncert. 18.45: Aranykor-e az öregség. 19.15: Kis koncert. 19.55: Ma este. 20.00: Napirenden a kultúra. 21.00: Huszonnégy óra. 21.15: Arcképek. 21.50: Házi mozi: Harold és Maude — amerikai film.

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. 8.55: Romantikus szerzők műveiből. 10.05: Epizódok a magyarországi operajátszás történetéből. 11.01: Népi zene, népdalok. 11.22: Rádiószínház. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva . . . 12.45: Perényi Miklós gordonkázik. 13.00: Húszas stúdió. 14.00: Jegyzet. 14.10: Madrigálok. 14.30: Tudományos eredmények hasznosítása. 15.05: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: A hegedű virtuózai. 18.45: Rádiószínház. 19.31: Népdalok. 20.00: Könyv-barázdák. 20.30: Új lemezeinkből. 21.00: Örömök kertjében. 22.15: Művésztalálkozó. 23.15: Puccini operáiból. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Régi forradalmi dalok. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Cigánydalok, csárdások. 9.05: Operettrészletek. 9.42: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.00: Szombat délelőtt. 12.00: Magyar fúvószene. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: Gyermekzene. 14.00: Harminc perc rock. 14.35: Orvosi tanácsok. 14.40: Slágerduettek. 15.00: Népi zene, nóták. 15.35: Diákkönyvtár hangszalagon. 16.33: Pophullám. 17.30: . . . akkor kérem a munkakönyvem. 17.45: Filmzene. 18.00: Szívárvány. 20.00: A debreceni dzsessznapok felvételeiből. 20.33: A Rádió Dalszínháza. 22.00: Szombat esti diszkó. 23.10: Slágermúzeum.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Iskolatévé: Világnézet. 8.45: Óvodások műsora. 9.05: Perpetuum mobile (sz.). 9.50: Aprók tánca (sz.). 10.10: Egészségünkért! (sz.). 10.15: Egybenyíló szobák. Magyarul beszélő angol film (ism., sz.). 14.00: Nagy tévében kis mozi (sz.). 14.30: Bélyegvilág. 14.40: A négy páncélos és a kutya. A háborús vetés (ism.). 15.35: Nyitott boríték. 16.05: Szentendre — rövidfilm (sz.). 16.20: Reklám. 16.30: Mének díja, üaetőverseny. 17.10: Hírek. 17.15: Fehérben. 18.05: Magyar táiak (sz.). 18.40: Reklám (sz.). 18.50: Egymillió fontos hanglegy. Máté Péter műsora (sz.). 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek (sz.). 20.05: A mesterdetektív. Angol film (sz.). 14 éven felülieknek! 22.20: Tv-híradó 3. (sz.) 22.30: Egy este Acapulcóban Sammy Davisszel. Angol zenés film (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

17.45: Reklám. 17.50: Egy óra, három szerep (ism., sz.). 19.00: Vakáción a Mézga család (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers mindenkinek (sz.). 20.05: Vonó Ignác. Színmű három felvonásban. 20.50: Közben: Tv-híradó 2. (sz.)

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

14.25: Labdarúgás: Olaszország—Jugoszlávia. 16.15: Aranyfülemüle. Gyermekfesztivál. 17.15: Kosárlabda. 18.45: Tv-kabaré. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: X, Y és Z. Angol film. 21.55: Szombat este.

Vasárnap

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Előttünk a vasárnap. 7.23: Élelmiszer-magazin. 8.10: Öt kontinens hét napja. 8.26: Népdalok. 9.02: C-dúr vonósnégyes. 9.29: A kék tündér hídja. 10.52: Az MRT gyermekkórusa énekel. 11.14: Vasárnapi koktél. 13.00: Rózás úton. 13.10: Részletek Kander zenés játékából. 13.35: Rádiólexikon. 14.05: Három noktürn. 14.31: Így láttam Bartókot. 15.14: Pillantás a nagyvilágba. 15.34: Színes népi muzsika. 16.10: Az élete regény volt. 17.10: Az én gépem. 17.20: Világhírű zongoraművészek. 18.02: Régi filmdalok. 18.50: Diákkönyvtár hangszalagon. 19.50: Népi zene, népdalok. 20.37: Aida, négyfelvonásos opera. 23.24: Az éjszaka csodái. Versek. 23.30: Otto Klemperer vezényli a Philharmónia zenekart. 0.10: Egyházi zene.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika. 7.00: A református egyház félórája. 7.30: Bruckner-művek. 8.05: Mit hallunk? 8.30: Miska bácsi levelesládája. 9.06: Örökzöld dallamok. 10.00: Nürnbergi Játékmúzeum. 10.33: Színházi magazin. 11.58: Jó ebédhez szól a nóta. 12.55: Az aranynadrágos fiú. Rádiójáték. 14.05: Híres előadók albuma. 14.33: Táskarádió. 15.30: Nőkről nőknek. 16.00: A vasárnap sportja. 16.20: Korál és variációk. 16.35: Koncz Zsuzsa sanzonfelvételeiből. 17.00: Slágerek mindenkinek. 17.55: Mit üzen a Rádió? 18.33: Nótakedvelőknek. 19.20: Operettekből. 19.50: A Moszkvai Rádió tánczenei sikereiből. 20.20: Híradás egy változó világról. 20.38: Társalgó. 22.35: Olasz táncdalok — magyar előadásban. 23.10: Dzsesszfelvételekből.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

7.50: Tévétorna (ism., sz.). 7.55: Mindenki iskolája. Matematika (ism.). 8.25: Fizika (ism.). 8.55: Óvodások filmműsora. 1. Plim (sz.). 2. Mese a vízilóról. 9.20: Egy kis kirándulás. Jó dolog a nagymama. 9.45: Röpsuli (sz.). 10.00: Hírek. 10.05: Reklám. 10.10: Vasárnap délelőtt (sz.). 12.10: A British Múzeum kincsei. Angol filmsorozat. Az ékor farkasai (sz.). 13.20: Déli muzsika (sz.). 14.05: Keleti Márton-sorozat. Janika. Magyar film. 15.20: Reklám. 15.30: Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívóverseny. Döntő (sz.). 16.50: Műsorainkat ajánljuk (sz.). 17.15: Lehet egy kérdéssel több? 17.45: Fejezetek a cirkuszlexikonból (sz.). 18.25: Reklám (sz.). 18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 18.40: Tévétorna (sz.). 18.45: Esti mese (sz.). 19.00: A HÉT (sz.). 20.00: Hírek. 20.05: Érik a gyümölcs. Amerikai film. 22.10: Sporthírek (sz.). 22.20: Hírek.

Közlekedési balesetek

Polgár külterületén Fekete Árpád 33 éves tévészerelő, leninvárosi lakos segédmotoros kerékpárjával áttért az úttest bal oldalára és ott összeütközött egy vele szemben közlekedő tehergépkocsival. Fekete olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

*

Alattyán belterületén Bereczki Ferenc 37 éves főművezető, váci lakos személygépkocsijával elütötte az úttesten tartózkodó Kerepesi József 65 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt.

*

Hegyeshalom és Csorna MÁV-állomások között egy személyvonat elütötte a sínek között közlekedő Horváth Jánosné 81 éves, eltartott, csornai lakost, aki a helyszínen meghalt.

*

Iklad belterületén egy útkanyarban Gregus János 21 éves gépkocsivezető, acsai lakos személygépkocsijával az útárokba hajtott, ott egy villanyoszlopnak ütközött és a helyszínen meghalt.

*

Kerepestarcsa belterületén Sós István 38 éves előadó, helyi lakos személygépkocsijával elütötte Petlisák András 39 éves gépkocsivezető, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt.

*

Barcs külterületén Kele József 20 éves villanyszerelő, helyi lakos személygépkocsijával elütötte az előtte — családja négy tagjával, kézikocsit toló id. Balogh Istvánné 42 éves segédmunkás, barcsi lakost, aki a helyszínen meghalt. Egy családtag súlyos, három családtag, valamint a gépkocsivezető és annak utasa könnyű sérülést szenvedett. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint Baloghék a kézikocsit nem világították ki, Kele pedig a személygépkocsit nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

*

Döbrököz belterületén Szorg Péter 25 éves segédmunkás, mekényesi lakos motorkerékpárjával az úttestről kisodródott, egy villanyoszlopnak ütközött és a helyszínen meghalt. Utasa súlyos sérülést szenvedett.

*

Nagybaracska belterületén, egy kereszteződésben jobbra kanyarodás közben Ürmösi József 24 éves víz-gázszerelő, helyi lakos személygépkocsijával balra kisodródott és egy épület falának ütközött. A baleset következtében Ürmösi olyan súlyos sérülés szenvedett, hogy a helyszínen, utasa, Király János 20 éves vízműkezelő, helyi lakos kórházba szállítás után meghalt.

LAKÁS-INGATLAN

Vásárcsarnok közelében kétszobás, második emeleti, téglaépületben lévő, szövetkezeti lakás eladó. „Gázfűtéses" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

2½ szobás öröklakás eladó. Dóra u. 13., II/9.

Mohács belterületén üzlethelyiséget bérelnék vagy vennék. „Közülettől is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Háromszobás, Szliven környéki, tanácsi, összkomfortos lakásunkat cserélnénk sürgősen két kisebb összkomfortosra, az egyik kétszoba-összkomfortos legyen. Telefon: 20-855.

Elcserélném másfél szobás, összkomfortos, tanácsi lakásomat két vagy két és fél szobás, tanácsira. „Megegyezünk" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Háromszoba-összkomfortos, kertvárosi, szövetkezeti lakásomat elcserélném két másfél szobásra. „Sima csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Ötszobás-komfortos családi ház 400 négyszögöl telekkel, beköltözhetően eladó. István u. 15.

Háromszoba-összkomfortos, kertvárosi, szövetkezeti lakásomat elcserélném másfél szobásra. „Lehet tanácsi is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Ház eladó. Dencsháza, Zrínyi u. 12.

Régi építésű családi ház gyümölcsössel, beköltözhetően eladó. Pécsújhegy, Koksz u. 70. Érdeklődni a helyszínen 11, 12-én 8—17 óráig.

Háromszobás, kertes ház a belvárosban eladó. Cím: Zetkin Klára u. 10., jobb csengő.

Háromszobás, kétgarázsos, családi házamat elcserélném két db lakásra és egy garázsra vagy egy lakásra + kp. „Kertes" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Mecseki 564 n-öl gyümölcsöst cserélnék Pécs közeli gyümölcsösre, melyen régi pársház van. „200 n-ölig" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Lakásmegoldást keresek Pécsett, minden lehetőség érdekel. „120 ezer kp." jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Olcsó szőlőt vennénk, esetleg pincével. „Ár- és helymegjelöléssel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó a víkend részen 600 n-öl szántó, megosztva is, kertészkedésre, szőlőtelepítésre alkalmas. Érdeklődni: Pellérd, Dózsa Gy. u. 28.

Siklósi, nagyméretű, 2 szobás, komfortos lakásom elcserélném pécsi, kisebb lakásért. „Minél hamarabb" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 4 szobás családi ház, két családnak megfelelő, nagy garázzsal. Puskin tér 10.

Házaspár eltartási szerződést kötne két gyermekkel, lakásért. „Megbecsülés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

564 n-öl fiatal gyümölcsös eladó, megosztva is, villany, műút, víz, faház van. „Mecsek-oldal" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó azonnal beköltözhető 1 szoba-komfortos, új, kertes házrész, I. kerületben. Érdeklődni 17 óra után 71-144-es telefonon.

Harkányban családi ház eladó. József Attila u. 1.

Elcserélném tanácsi, 1,5 szobás, nagyméretű, összkomfortos lakásomat nagyméretű, garzonra. Lehetőleg „József A. utca környékére" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó két szoba-fürdőszobás, garázsos lakás Pécs, Székely u. 4/A-ban. Érdeklődni helyben mindennap 4 óra után.

Feked 64. számú ház csendes, nyugodt helyen eladó. Érdeklődni lehet: Merkl György, Erdősmecske, Ady E. u. 19., mindennap.

Eladó Pellérd, Damjanich u. 26. sz. alatti, 3 szoba-komfortos, 2 család részére is megfelelő, nagy kertes családi ház. Másfél szobás, pécsi, szövetkezeti összkomfortot beszámítok.

Lugasszőlő eladó. Érdeklődni: Kozármisleny, Hunyadi úti 20. szám.

320 n-öl, panorámás pécsi szőlő-gyümölcsös 70 000 Ft-ért eladó. Kertváros, Diana tér 8.

Lakásmegoldást ajánlok! Házrész eladó, 1,5 szobás, összkomfortos lakás beköltözhető. „Nagy lehetőség" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 3 szoba-összkomfortos, tanácsi lakásom másfél-kétszobásra és egy garzonra (tanácsira). „Éva utca" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Első emeleti, erkélyes, uránvárosi, tanácsi, komfortos, garzonlakásomat elcserélném tanácsi egy-, esetleg másfél szobásra. „Meleg lakás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Két szoba, konyha, fürdőszoba-használattal kedvezményes áron diákoknak kiadó. Érdeklődni este a 19-295-ös telefonon.

Szétköltözők, figyelem! Kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti, valamint másfélszoba-komfortos, tanácsi lakásainkat elcserélnénk négyszobás, komfortos lakásra. Választ „Belváros" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó kertvárosi, 47 négyzetméteres, összkomfortos és egy 80 négyzetméteres, belvárosi, komfortos öröklakás, azonnal. „Kp plusz OTP" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Baranyaszentgyörgyön 3 szoba, konyha, mellékhelyiségek, 1600 □-öl földdel, eladó. Pécsen kisebb házzal is elcserélhető. Érdeklődni helyben vagy Pécs, Palahegy 20.

Pécs belvárosában üzlet céljára alkalmas helyiséget vennék vagy bérelnék. Értesítést „Üzlet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Veszek-eladok szép bútorokat. Ugyanott újszerű gáztűzhely palackkal, nyomáscsökkentővel, nagyon szép kombinált szekrény, rekamié-garnitúra, heverők, szekrénysor eladó. Özv. Sooky Gézáné kereskedő. Jókai Mór u. 25., I. em. Telefon: 11-261.

Veszek-eladok modern, háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre Vajta kárpitos Pécs, Déryné u. 11.

1300-as, ZL-es Lada, korallpiros, megkímélt, garázsban tartott, kimondottan igényesnek eladó. Telefon: 21-030.

UR-es Zsiguli, friss műszakival, eladó. Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 10., X. em. 30.

Négyszögletes, prima mosógép, nagy előszobafal, közepes férfi télikabát eladó. Korvin Ottó u. 4., III/1.

Zsigulit vagy Trabantot vennék, karambolosat vagy lejárt műszakival. „Ármegjelöléssel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

CO-s Trabant eladó. Telefon: 16-764.

Eladó 7 db választási malac és friss borjas tehén. Gerde, Bors József.

Bokorrózsák megrendelhetők a világ legszebb rózsáiból őszi szállításra, kiváló minőségben. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Szücs István rózsaiskolája, 5400 Mezőtúr, Munkás u. 11.

Fiat 124-es, felújított motorral, eladó. Érdeklődni: Komló, Gesztenyés, Zobáki u. 1. Mesterfalvi.

Új, nagyméretű teher utánfutó és őt és fél éves, 1500-as Lada eladó. Pécs, Lotz K. u. 12.

AMATI dobfelszerelés eladó. Cím: Venczel László, Baksa.

Eladó 1 db négyéves, kijáró nyolchónapos vemhes tehén. Drávaszerdahely, Kossuth u. 20. Nagy Ferenc.

412-es Moszkvics bontva eladó. Érdeklődni: 17 óra után a 30-846-os telefonszámon.

Vemhes anyakocák, kocasüldők és kan eladó. Bogád, Kossuth u. 88.

SIESTA gázkályha eladó. „Árajánlat" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

UK-s Lada Combi, 1983-ig műszakizva, eladó. Komját Aladár u. 20. Telefon: 19-979, 16 óra után.

Olajkályha, H—68 típusú, 100 literes csapos hordóval, fehér kürtökkel eladó. Megtekinthető naponta 17 órától, Tiborc u. 15.

Veritas 5-ös, kéttűágyas kötőgép új állapotban eladó. Erdős. Pécs, Bornemissza G. u. 8., II. 7.

750-es Zasztava, lejárt műszakival, egyben vagy bontva, eladó. Érdeklődni: Szabó János, Diósviszló, Petőfi u. 134. sz. alatt.

Yashica elektro fényképezőgép, megkímélt állapotban eladó. Pécs, Viktória u. 1. Kiss Gábor. Egész nap megtekinthető.

Polski Fiat hátsó híd, generátor, féktárcsák, és több alkatrész eladó. Érdeklődni a 22-681-es telefonon.

13 éves Volkswagen mikrobusz, áprilisig érvényes műszakival, felújított motorral, eladó. Cím: Kovács Ernő, 6347 Érsekcsanád, Béke tér 22.

Használatlan 707.2 Bio Szuper automata mosógép eladó. Érdeklődni hétköznap a 10-363-as telefonon.

44 m² vajszínű műanyag falburkoló, kisebb tételekben is, a bolti árnál lényegesen olcsóbban eladó. (4,4 fm hosszúságú.) Pécs III., Patacs, Cseralja út 8. Samu.

412-es Moszkvics bontva eladó. Bókay J. u. 33. 15.30 után.

Fehér szőrmesapka és -gallér igényesnek eladó. „Róka" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Ajtók, ablakok, zománcozott fürdőkád eladó. Engels u. 32.

Unitra Sztereó 12 V-os autórádió 4 hangfallal eladó. Pécs, Ifjúság u. 9/B, VII. 22.

IR-es, 1200-as Zsiguli, jutányos áron eladó. Érdeklődni a délutáni órákban: István-akna 13.

Eladó 1 db 3 éves pej kanca, 2 db ürü (bárány), 6 db választási malac. Szőke, Fő u. 4. Laus.

Egy konyhaszekrény, villanytűzhely, kétkerekű gumiskocsi, 10 db 40—50 kg-os süldő, 1 éves német juhász szuka, olaszrizling, oportó szőlő eladó. Pécs III., Rozmaring u. 9.

Bontásból eredő tégla, szarufa, léc eladó. Szuloktól Darány felé, Fáni majorban. Cím: Homokszentgyörgy, érdeklődni a felvásárlónál.

Eladó egy UO-s, 1200-as Zsiguli, 83-ig vizsgáztatva. Érdeklődni: Szigetvár, Radován tér 12., III. 10. Telefon: 323.

13 db választási malac eladó. Wahl József, Romonya, Béke u. 55.

Eladó 5—6 évesnek, fehér báránybunda, női télikabátok. Krisztina tér 16., III. 9.

Eladó Újpetrén, Petőfi út 15-ben nyolchónapos vemhes tehén, második borjával. Erdeiéknél.

IM-es, 1200-as Zsiguli, igen megkímélt állapotban eladó. Kertváros, Egressy u. 15. Szabóék.

Sertéshizlaláshoz konyhahulladékot vennék. „Mazsola" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó PR-es, 1500-as Polski Fiat, 2 éves műszakival. Megtekinthető 15 óra után mindennap: Pécs, Mátyás király u. 20.

Építők, figyelem! Eladó bontásból kis- és nagyméretű tégla, kifűrészelt szarufa, stafni, deszkák, új és használt léc, járdalap. Pécs, Ady Endre u. 4.

Huszonnégy m² új kőris parketta eladó. Telefon: 31-483.

VEGYES

Magányos özvegyasszonynak albérleti szobát adok. „Gondozásáért" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Autók és kárpitozott bútorok áthúzását, átdolgozását vállalom. Pánczél Gyula, Várady Antal u. 6. Tel.: 21-130.

Kötést, horgolást, hímzést vállalok, gyermekruhát is. „Másodállás" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Garázs kiadó, 250-es Jawa, jó állapotban és öt db új, eredeti, Diagonál tömlő nélküli Wartburg-gumi eladó. Pécs, Kovácstelep, Ürögi fasor 41.

Garázs kiadó Lotz Károly utcában. Érdeklődni: Jedlik Ányos utca 1/B, II. em. 7.

Munkát vállalnék du. fél hattól fél tízig. Olajkályha-feltöltést, tüzelőfelhordást stb. „Szorgalmas" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Meszesi iskolánál garázs kiadó. Telefon: 30-531.

Kisgyermek felügyeletét lakásomon vállalom másfél éves kortól. „Kismama" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Orosz nyelvoktatást, korrepetálást, felvételi előkészítést, **fordítást** vállal szaktanár — a 20-385-ös telefonszámon.

Minden típusú Fregoli, és panelfúrás, szögbelövés, reklám áron megrendelhető. Várhelyi, Pécs, Bárány u. 3. Telefon: 11-166. Érdeklődni egész nap.

Felsőfokú közgazdasági végzettséggel Miskolcon, illetve a megyében üzletkötői vagy miskolci kirendeltségű állást keresek. Válaszokat „Szakember" jeligére a miskolci hirdetőbe kérek.

Szőlőforgatást, mindennemű földmunkát vállalunk. „Precíz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs kiskocsi részére kiadó. Pécs, Fülemüle u. 24. Moringné.

Orvos házaspár 1 éves gyermekük mellé „nénit" keres. Érdeklődni a 21-029-es telefonszámon, délután 6 óra után.

Megbízható, gyermekszerető, 55 éves asszony gyermek gondozását vállalná 2—5 évesig. „Házhoz mennék" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs kiadó. Remény út 39. szám.

Díszítőfestés, festés-mázolás, tapétázás. Telefon: 31-219.

Ugyintézést, anyagbeszerzést vállalok. „Segítőkészséa" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Falburkolat, parketta, szegélyléc kapható és megrendelhető Boóz Sándor kisiparosnál. Pécs, Blaha Lujza u. 16. Telefon: 31-649.

HALÁLOZÁS

Szomorú szívvel, megrendülve tudatjuk, hogy szeretett férjem, apa és nagyapa,

HITRE SÁNDOR,

a szalántai Hunyadi Termelőszövetkezet elnökhelyettese 57 éves korában hirtelen elhunyt. Szeretett halottunkat november 10-én, hétfőn délután 2 órakor kísérjük utolsó útjára a csarnótai temetőben. Gyászoló felesége, lánya, veje, unokái és a rokonság.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

HITRE SÁNDOR,

termelőszövetkezetünk elnökhelyettese 57 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése november 10-én, hétfőn délután 2 órakor lesz a csarnótai temetőben. A szalántai Hunyadi Termelőszövetkezet gazdasági és pártvezetősége.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyánk, nagymamánk, dédnagymamánk, üknagymamánk, anyósunk és kedves rokonunk,

ÖZV. ROSSPRIM KÁROLYNÉ

84 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 12-én fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagypapánk, dédikénk, testvérem és kedves rokonunk,

HORVÁTH ISTVÁN

Szigeti úti lakos, 73 éves korában, hosszú betegség után csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 12-én fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy édesanyánk,

ÖZV. BANÓ LAJOSNÉ

Torma Anna

elhunyt. Temetése 1980. november 11-én fél 3 órakor lesz a pécsi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

CSÓLIK MARGIT

74 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 11-én 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

NÉMETH FERENC

életének 80. évében váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 12-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Mesztegnyei család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk és dédimamánk,

ID. GUNGL FERENCNÉ

Pusch Borbála

1980. november 2-án 80 éves korában elhunyt. Temetése november 11-én du. 15 órakor lesz a komlói temetőben. Autóbusz indul a Kossuth térről 14.15 órakor, az Eszperantó téren is megáll. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk ismerőseinkkel és rokonainkkal, hogy férjem, édesapánk,

TROHA ISTVÁN

elhunyt. Temetése november 11-én fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy drága jó szeretett édesanyám, anyósom, nagymamánk és kedves rokonunk,

ÖZV. HEUSCHRECKER FERENCNÉ

Kozma Etel

nyugdíjas, Kis Flórián u. 19. sz. alatti lakos, 77 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 12-én, (szerdán) fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló fia: Kozma (Heuschrecker) László és családja.

KÖSZÖNET

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk,

KOSTYÁL TIVADAR

temetésén jelenlétükkel megtisztelték őt, és a hátramaradottakat részvétükkel vigasztalták. A gyászoló család.

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

KASSAI JÓZSEFNÉ

temetésén részt vettek, vagy más módon fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, édesapám,

MÁRKUS JÓZSEF

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkban osztozni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az Állami Levéltár dolgozóinak a búcsúztatásért, a Városi Tanács, a Megyei Földhivatal vezetőinek és dolgozóinak, valamint a környék lakóinak részvételükért és részvétnyilvánításukért. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, ismerősnek, jóbarátnak, szomszédoknak, a I. sz. Gyakorló Iskola dolgozóinak, akik felejthetetlen drága halottunk,

BENCZE ELEMÉR

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett feleségem, édesanyánk,

HARTUNG JÓZSEFNÉ

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével gyászunkban osztoztak. Köszönet a ház lakóinak és a B. m.-i Élelmiszer Kisker. dekorációs részlegnek a koszorúkért. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak és ismerősnek, jó szomszédoknak, barátoknak, akik szeretett fiúnktól,

FEHÉR JÓZSEFTŐL

végbúcsút vettek. Külön köszönetet mondunk a szép búcsúztatásért, a Faipari Szövetkezet pártvezetőinek, az I. és II. üzem munkatársainak, és a vezetőknek, valamint a szentlőrinci Védőruha Uzem dolgozóinak a szép koszorúkért és virágokért. A gyászoló család.

A Szentlőrinc és Vidéke ÁFÉSZ szentlőrinci TÜZÉP-telepére

KÉT VAGONKIRAKÓ és ÁRUBEHORDÓ

dolgozót vesz fel, azonnali belépéssel.

V—31/1980.

NDK műszőrmék

(140 cm széles), nagy választékát kínálja önöknek a KONZUM ÁRUHÁZ méteráru-osztálya, 160,— Ft-os áron.

Szőrmevásár a Szabadság utcában!

Fanyestm. nutria, mosómedve, fekete- és kékróka szőrmék érkeztek a Pécsi AFÉSZ bőrszaküzletébe.

A Tanárképző Főiskola a marxizmus tanszékre FELVESZ GÉPELNI TUDÓ ADMINISZTRÁTORT, a fizika tanszékre ELEKTRONIKÁBAN JÁRTAS TECHNIKUST.

Jelentkezés a tanszékvezetőnél.

Felvesz továbbá TAKARÍTÓ-HIVATALSEGÉDET.

Jelentkezés a gazdasági igazgatóságon.

Bőröndök féláron!

Import légibőröndök vásárolhatók

50 százalékos árengedménnyel

különböző méretekben és színekben

545 Ft-tól 780 Ft-ig

Komlón a Csille Áruházban!

Várjuk vásárlóinkat!

MERKER PÉCS

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat

FELVESZ:

- ács-állványozó,
- kőműves
- általános lakatos,
- festő
- bádogos
- hőszigetelő
- fűtésszerelő
- villanyszerelő
- címfestő szakmunkásokat
- valamint kubikosokat és
- segédmunkásokat.

Jelentkezni lehet: Pécs, Szántó Kovács János u. I/A., munkaerő-gazdálkodás.

A NAGYPETERDI EGYETÉRTÉS MGTSZ

2 autószerelő és 2 esztergályos

szakmunkást keres felvételre.

Jelentkezés a tsz központi irodájában Rózsafán, a műszaki vezetőnél vagy a személyzeti vezetőnél.

(V—48/1980.)

Központi fűtéses laboratórium **takarítására** dolgozót felveszünk

Szőlészeti Kutató Állomás, Üttörő u. 4.

I. 507/80.

AZ ORSZÁGOS MŰEMLÉKI FELÜGYELŐSÉG építésvezetősége Pécs, István tér 15. sz., ács-állványozó és női, férfi segédmunkásokat FELVESZ. I. 495/1980.

50 adagos konyhába **főzni tudó kisegítőt felveszünk**

▼

Szőlészeti Kutató Állomás, Üttörő u. 4.

I. 507/80.

A Nevelési Központ azonnali belépésre KERES ASZTALOS ÉS LAKATOS SZAKMUNKÁSOKAT.

Jelentkezés a Nevelési Központ gazdasági igazgatóságán.

Kertészeti vagy mezőgazdasági érettségivel rendelkező munkatársat keresünk kutatási segéderőnek.

„SZŐLŐTERMESZTÉS" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

I. 442/80.

Érettségizett, gyakorlattal rendelkező ***gépírót keresünk***

„TUDOMÁNYOS INTÉZET" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

I. 442/80.

A „DÉL-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI ÉS KÖZMŰÉPÍTŐ VÁLLALAT I. sz. főépítésvezetősége KAPOSVÁR 07" feliratú **bélyegző elveszett**

SPORT DN SPORT

Baczakó 365 kilogrammot emelt Melbourne-ben

Melbourne-ben megalakult az Oceániai Súlyemelő Szövetség, amely ötödik kontinentális tagja a 112 országot tömörítő Nemzetközi Súlyemelő Szövetségnek (IWF).

Az új egyesülésnek 11 óceániai ország a tagja, és a megalakulás alkalmából rendezték meg az első óceániai súlyemelő bajnokságot, amelyen bemutatót tartott Baczakó Péter magyar olimpiai bajnok is. Az idény végét figyelembe véve igen jónak mondható 365 (160, 205) kilogrammos teljesítménye, emlékezve arra, hogy az olimpiai bajnokságot csúcsformában, 377,5 kg-mal nyerte.

A fentiekről egyébként Ján Tamás, a Nemzetközi Súlyemelő Szövetség főtitkára tájékoztatta az MTI-t telefonon, s közölte azt is, hogy a nagy közönségsikert arató Baczakó Péterrel együtt november 15-én érkeznek haza.

Lauda „untauglich"

Niki Laudának, az osztrákok 31 éves, kétszeres Forma 1-es autós világbajnokának nem kell beöltöznie a sorkatonák barna mundérjába, mivel a sorozó bizottság alkalmatlannak nyilvánította. Az ok: 1976 nyarán a nürnburgringi vb-futamon elszenvedett balesete következtében súlyos fejsérülése volt!

Föltehetően Lauda az „untauglich" minősítés miatt nincs elkeseredve. Visszavonulása után ugyanis magán-repülőtársaságot alapított és gépeit nagy propagandahadjárat közepette maga vezeti. Ha hat hónapra be kellett volna vonulnia, akkor más pilótát kellett volna szerződtetnie.

Halálos kanyar

RYUYO: A francia bajnok motorkerékpáros versenyző, Christian Leon Japánban halálos balesetet szenvedett: a 32 éves sportoló kipróbálta azt az 1000 cm^3-es versenygépet, amellyel 1981-ben indult volna. 100 km/óráș sebességgel vette az egyik kanyart, megcsúszott, és olyan szerencsétlenül esett le a motorról, hogy kórházba szállítása után meghalt.

TOTO

1	Fiorentina—Cagliari	0:0 x
2.	Napoli—Avellino	1:0 1
3.	Perugia—Juventus	0:0 x
4.	Roma—Catanzaro	0:0 x
5.	Atalanta—Milan	1:3 2
6.	Bari—Genoa	2:0 1
7.	Monza—Lanerossi	2:2 x
8.	Palermo—Pisa	0:1 2
9.	Rimini—Lecce	4:0 1
10.	Spal—Lazio	1:1 x
11.	Taranto—Cesena	1:2 2
12.	Varese—Catania	1:1 x
13.	Verona—Pescara	2:0 1
13 plusz 1		
14.	Sampdoria—Foggia	0:1 2

Versenyről versenyre

A jól védő Palla ezúttal is elöklözi a labdát a pécsi támadók elől a PMSC—Rába ETO mérkőzésen
Arató László felvétele

Kardos góljával nyert a Pécsi MSC

A labdarúgó NB I. szombati fordulójának bombameglepetését az újonc Nyíregyháza szolgáltatta újpesti győzelmével. A kilenc mérkőzésen négy vendéggyőzelem született, míg a pályaválasztók közül is négynek sikerült nyernie. Egy összecsapás döntetlent hozott

A PMSC jól kezdett a Rába ETO ellen, hiszen a 3. percben Vigh már gólhelyzetbe került, de Palla bravúrral védett. Ezután a győrieknek volt három helyzetük, de mindhármat elhibázták. A 18. perc hozta a pirosfeketék győzelmet jelentő gólját. Pál lövése nyomán a kapus kezéből kiperdült a labda, Kardos ott termett és közelről a hálóba gurított. A gólt követően még számos helyzete volt a PMSC-nek, Palla kapus azonban bravúrosan védett. A hazaiak a látottak alapján rászolgáltak a győzelemre. A védelem legjobbja ezúttal is Brezniczky volt, de a többiek is jól helytálltak. A középpályán sérüléséig Lutz játszott a legjobban, Lőrincz és Dárdai is igyekezett. A csatárok közül Vigh küzdeniakarásáért, Kardos szemfüles góljáért érdemel dicséretet.

LABDARÚGÁS

NB I. mérkőzések. PMSC—Rába ETO 1:0 (1:0). Újmecsekalja, 4000 néző. V.: Nagy M. PMSC Katzirz — Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky — Lutz (Baumann a szünetben), Dárdai, Lőrincz — Nagy (Dobány, a 65. percben), Kardos, Vigh. Edző: Szőcs János. Rába ETO: Palla — Csonka, Pardavi, Orhausz, Szíjártó — Koltai, Póczik, Mile — Szabó (Pénzes, a 74. percben), Pölöskei, Hajszán (Glázer a 60. percben). Edző: Kovács Imre. Góllövő: Kardos a 18. percben.

Ú. Dózsa—Nyíregyháza 1:2 (1:1). G.: Törőcsik, ill. Pető, Szikszai. Vasas—MTK—VM 3:0 (1:0). G.: Kiss (2), Cseke (öngól). Volán SC—Tatabánya 0:2 (0:1). G.: Deákvári, Hermann. Csepel—Kaposvár 3:1 (2:0) G.: Lazsányi (2), Vincze, ill. Szlovák. ZTE—Videoton 1:3 (1:1). G.: Szimacsek, ill. Baranyi, Szabó, Végh (11-esből). Békéscsaba—Ferencváros 1:1 (1:1). G.: Zsiros, ill. Pogány. DMVSC—Dunaújváros 3:0 (1:0). G.: Szijgyártó (2), Bartha. PMSC—Rába ETO 1:0 (0:0). G.: Kardos. DVTK—Bp. Honvéd 0:2 (0:0). G.: Bodonyi, Kozma.

AZ NB I. ÁLLÁSA

1.	Ferencváros	14	8	4	2	31-14 20
2.	Vasas	14	8	4	2	30-15 20
3.	Videoton	14	9	2	3	27-17 20
4.	Bp. Honvéd	13	8	2	3	27-15 18
5.	Nyíregyháza	14	7	4	3	14- 8 18
6.	Tatabánya	14	5	5	4	17-12 15
7.	Ú. Dózsa	14	5	5	4	27-23 15
8.	Békéscsaba	14	6	3	5	18-18 15
9.	Pécsi MSC	14	5	4	5	16-19 14
10.	Csepel	14	5	3	6	20-16 13
11.	Debrecen	14	6	1	7	17-18 13
12.	Volán	14	4	5	5	19-24 13
13.	Rába ETO	14	3	5	6	14-17 11
14.	ZTE	14	4	3	7	21-30 11
15.	Diósgyőr	14	3	4	7	11-20 10
16.	Kaposvár	14	3	3	8	15-27 9
17.	MTK VM	14	2	5	7	11-23 9
18.	Dunaújváros	13	2	2	9	17-36 6

NB I. ifjúsági bajnokság: Rába ETO—PMSC 1:0 (0:0), Pécsújhegy, 100 néző. V.: Hegedüs.

NB II. mérkőzések: Dombóvár—Komló 0:3 (0:0). PVSK—MÁV DAC 0:0, Szekszárd—Bauxitbányász 0:0, Olajbányász—Rákóczi SE 2:0 (2:0). Sellye—Haladás 0:1, (0:0). Sabaria—MVTE 1:0 (1:0), Bakony Vegyész—Ajka 3:3 (0:0), Péti MTE—Bábolna 2:3 (1:2), Sopron—Várpalota 4:1 (1:0), Keszthely—Fűzfő 3:0 (1:0).

AZ NB II. ÁLLÁSA

1.	Komló	15	10	3	2	25- 9 23
2.	Olajbányász	15	9	4	2	32-19 22
3.	MÁV DAC	15	8	4	3	37-17 20
4.	Haladás	15	5	9	1	23-11 19
5.	PVSK	15	7	5	3	25-14 19
6.	Keszthely	15	7	5	3	29-23 19
7.	Sabaria	15	7	4	4	22-17 18
8.	Bábolna	15	6	6	3	18-17 18
9.	Bauxitb.	15	7	3	5	25-24 17
10.	Ajkai Alu.	15	6	4	5	24-21 16
11.	Mohács-V.	15	4	7	4	11-14 15
12.	Sopron	15	6	2	7	22-20 14
13.	Szekszárd	15	5	4	6	12-16 14
14.	Bakony Vegy.	15	4	5	6	22-25 13
15.	Fűzfő	15	4	4	7	20-25 12
16.	Rákóczi SE	15	4	3	8	12-17 11
17.	Sellye	15	4	1	10	15-29 9
18.	Várpalota	15	1	6	8	12-24 8
19.	Dombóvár	15	1	5	9	15-36 7
20.	Pét	15	2	2	11	18-41 6

Megyei I. osztály: Szigetvár—Pécsi Postás 2:0 (0:0), Villány—Mágocs 0:0, Vasasi Bányász—Mázaszászvár 4:5 (3:3), Bóly—Siklós 1:1, Honvéd Steinmetz SE—István-akna 0:0, Pécsi Kesztyűgyár—Drávafok 2:1 (1:1), Beremend—Universitas PEAC 2:2 (1:1).

A MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA:

1.	Siklós	13	9	2	2	39-10 20
2.	P. Kesztyűgy.	13	9	2	2	27-11 20
3.	Szigetvár	13	8	3	2	19-11 19
4.	Beremend	13	7	4	2	30-18 18
5.	Mázaszászv.	13	7	3	3	31-22 17
6.	Zsolnay	13	6	5	2	28-20 17
7.	PBTC	13	7	2	4	19-12 16
8.	Bóly	13	6	4	3	13-10 16
9.	Villány	13	6	4	3	13-13 16
10.	Drávafok	13	4	4	5	22-22 12
11.	P. Kinizsi	12	5	1	6	12-11 11
12.	U. PEAC	13	4	3	6	19-23 11
13.	Vajszló	13	3	2	8	11-16 8
14.	P. Postás	13	4	—	9	14-26 8
15.	Vasasi B.	14	4	—	10	17-34 8
16.	Steinmetz SE	13	2	2	9	4-22 6
17.	Mágocs	14	2	2	10	10-33 6
18.	István-akna	12	1	3	8	12-26 5

Megyei II. osztály: Czibulka csoport: Pécsi Gázmű—Bogádmindszent 5:1 (2:0), Szentlőrinc—Felsőszentmárton 8:0 (3:0), Szentlászló—Ocsárd 1:0 (1:0), Kishárságy—Szabadszentkirály 0:2 (0:2), Magyarszék—Pellérd 0:0, Harkány—Szentegát 2:0 (1:0).

Tamási csoport: Nagynyárád—Geresdlak 2:0 (1:0), Babarc—Szederkény 2:1 (0:1), Nagykozár—Lippó 1:1 (1:1).

KÉZILABDA

A PMSC nemzetközi tornájának eredményei: Bp. Honvéd—PMSC 32:28 (16:19). Dunaújváros—Temesvár 30:29 (15:15). Bp. Honvéd—Dunaújváros 32:25 (19:8). PMSC—Temesvár 24:22 (13:10). A torna végeredménye: 1. Bp. Honvéd 6 pont, 2. PMSC 4 pont, 3. Dunaújváros 2 pont, 4. Temesvár 0 pont.

MODELLEZÉS

A pogányi repülőtéren rendezték a hagyományos Pécs—Eszék városok közötti modellezőversenyt szabadon repülő modellek részére. A kategóriák győztesei. Vitorlázó kategória: Szvacsek (Ércbányász), gumimotoros kategória: Pavisics (Eszék), mechanikus motoros kategória: Kiss (Ércbányász).

ASZTALITENISZ

Komlón, a November 7. emlékversenyen 12 egyesület 42 versenyzője állt asztalhoz. Eredmények. Férfi egyes: Szita (U. PEAC), 2. Balázs (Kaposvári Rákóczi), 3. Romhányi (Ganz MÁVAG), ill. Haiser (K. Rákóczi). Férfi páros: 1. Szita—Diófási (U. PEAC), 2. Romhányi—Varga (Ganz M.—Építők), 3. Szederkényi—Szijártó (Vasasi Bányász—Komlói Bányász), Haiser—Balázs (Kaposvári Rákóczi).

VÍVÁS

A Pécsi Sportiskola hagyományos November 7. emlékversenyén 12 egyesület 266 vívója lépett pástra. Győztesek: leány ügyességi: Imre (PSI). Fiú ügyességi verseny: Szűcs (PSI), úttörő leány tőr: Szalai (Tapolca), úttörő fiú tőr: Bölcsházi (Tapolca), úttörő kard: Bogdány (MTK-VM), serdülő leány tőr: Gerlach (MTK-VM), serdülő fiú tőr: Gémesi (szombathelyi Haladás), serdülő kard: Nagy (MTK-VM). — Az Universitas PEAC férfi kardcsapata bejutott az OB II-be. A pécsiek az osztályozón 9:4-re győztek a Nagykanizsa, 9:6-ra a Szolnok ellen. A Hódmezővásárhely ellen 8:8 lett az eredmény, de az U. PEAC-nak jobb volt a találatarányа. Az OB II-be jutott csapat tagjai: Földényi, Csernus, Angyal, Mach, Fülöp, Vágvölgyi. Az U. PEAC női tőrcsapatának nem sikerült kivívnia a magasabb osztályba jutást, az osztályozón mindhárom mérkőzésüket elvesztették.

KOSÁRLABDA

Bonyhádon az OIK területi selejtezőjében kitűnően szerepeltek a PVSK csapatai, a fiúk és a lányok is az első helyről jutottak be az országos döntőbe.

ÖKÖLVÍVÁS

Egerben, az Agria Kupán a Honvéd Steinmetz SE versenyzői közül Buncsek az első, Flander és Böröcz a harmadik helyen végzett súlycsoportjában. Markó (PVSK) ugyancsak harmadik lett.

BIRKÓZÁS

Zalaegerszegen a Göcsej Kupán a Pécsi Sportiskola úttörő korosztályú kötöttfogású birkózói a következő eredményeket érték el. „A" kategória: Vagyinczki 2., Rafael és Gulyás a 3. lett. „B" kategória: Joszkin és Bleskovics az 1. helyen végzett. — Győrben úttörő „A" és „B" kategóriás versenyen léptek szőnyegre a szigetvári birkózók. A szabadfogású „A" kategóriában Szeghy és Mányi T. első lett, Erős a második, Módenfider, Lengyel és Papp a harmadik helyet szerezte meg. A „B" kategóriában Mányi Z. 2., Hegedüs és Majoros 3. lett.

ÚSZÁS

November 7. tiszteletére a Baranya megyei Úszó Szakszövetség rendezett kétnapos ünnepi versenyt a Hullámfürdőben. A pécsiek eredményei: 100 m férfi gyors: 2. Ragoncsa (PMSC) 59,7. 100 m női gyors: 1. Jelics (PMSC) 1:05,5. 100 m férfi mell: 2. Városi (PMSC) 1:13,6. 100 m női mell: 1. Pesti (PMSC) 1:24,5. 100 m férfi pillangó: 2. Oberitter (PSI) 1:04,8. 100 m női pillangó: 1. Pesti (PMSC) 1:15,2. 100 m férfi hát: 1. Ragoncsa (PMSC) 1:06,6. 100 m női hát: 1. Jelics (PMSC) 1:12,5. 400 m férfi gyors: 1. Ragoncsa (PMSC) 4:44,4. 400 női gyors: 1. Horváth (PSI) 5:22,4. 1500 férfi gyors: 1. Ragoncsa (PMSC) 19:09,7. 800 női gyors: 1. Kovács J. (PSI) 10:57,1. 200 férfi vegyes: 2. Városi (PMSC) 2:29,2. 200 női vegyes: 1. Pesti (PMSC) 2:41,3. 4x100 férfi gyorsváltó: 2. PMSC, 4x100 női gyorsváltó: 1. PMSC, 4x100 férfi vegyesváltó: 2. PMSC, 4x100 női vegyesváltó: 1. PMSC. 4x50 férfi gyorsváltó: 2. PMSC, 4x50 női gyorsváltó: 2. PMSC.

RÖPLABDA

NB II. férfiak: Tabi Videoton—Pécsi Vörös Meteor 3:0, Bakony Vegyész—Pécsi Vörös Meteor 3:0. NB II. nők: Bakony Vegyész—Pécsi Vörös Meteor 0:3. Ajkai Videoton—Pécsi Vörös Meteor 3:0.

CSELGÁNCS

A kisdobos magyar bajnokságon Gombos (PVSK) súlycsoportjában 2. helyen végzett. — Országos I. osztályú felnőttversenyen Budapesten Géra és Fekete (mindkettő PVSK) 3. lett.

A pálya széléről

A nemzetközi tájfutó verseny után

Minden kellék adva volt egy remekbe szabott díszelőadáshoz: 10 ország válogatott csapataiból álló világbajnoki mezőny, 2 egyéni, 3 csapatvilágbajnok, számos vb-dobogós, -helyezett rajthoz állása, technikai csemegét rejtő térképterep, hazai titkos remények, körültekintő szervezés, rendezés.

S az eredmény? Egy csodálatos verseny, esélyesek kudarca (a férfi világbajnok norvég Thon csak 15. lett), váratlan meglepetések (angolok előretörése, a svájciak fölényes győzelmei), hihetetlenül jó győztes időeredmények, remek átlagok.

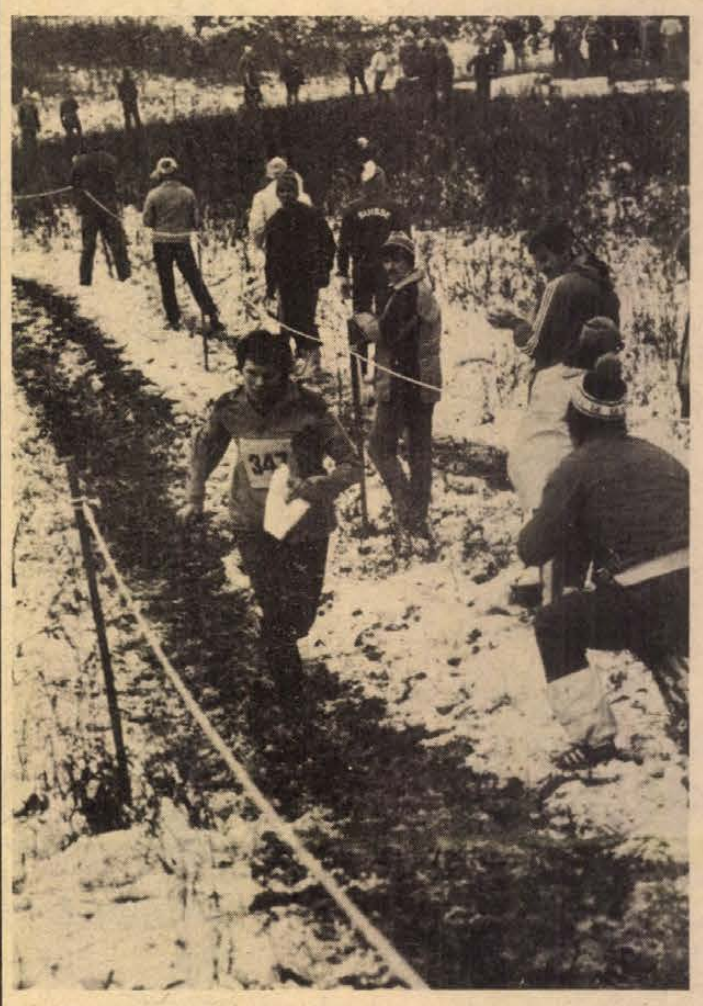

A hó váratlan megjelenése gondokat okozott versenyzőnek, rendezőnek egyaránt. Még a „havon élő" skandinávok is bizalmatlanul tekintettek ki a 20—30 km-es sebességgel cammogó buszok ablakán a mecseki szerpentinen a 10—15 cm-es hóval fedett világra. De a terepen a többek között olykor térdig ért a hó. Ezért is kapott fantasztikus jelzőt a 14 km-es távon 5,5 perces km-átlaggal győztes svájci Stappung, a 10 km-en hasonló idővel győztes svéd junior Melin.

A magyarok szereplését joggal kísérte nagy várakozás. Az idei harmatgyenge nemzetközi szereplés mérlegének javítása időszerűnek tűnt. S ez sikerült is. Legjobban a diósgyőri Kaló Mariann-nak, aki egyéniben ezüstérmet szerzett és a váltóban szenzációt keltő győzelemre vitte csapatát. A PVSK-s Kelemen János megfelelt a felfokozott várakozásnak. Nemzetközi minősítést futva 3 perccel maradt el a győztestől és előkelőségek egész sorát megelőzve lett hatodik. A váltóversenyek során pedig remek taktikusként sorra rázta le ellenfeleit, hogy a célegyenesbe már előnnyel érkezzen elsőként.

A váltóversenyeken látszott leginkább, hogy idény vége ide vagy oda, az élmezőnynek ez a verseny presztízs. A norvégok úgy küzdöttek, mint még soha, pedig csak a tavalyi vb-visszavágásért harcoltak, sikerrel.

A célban a demonstrációs táblákról a rádiósoktól adott tájékoztatás alapján boszorkányos gyorsasággal lehetett nyomon követni az erdő mélyén dúló fizikai-idegi csatát.

Elgondolkodtató kérdést tettek fel: mit fizettünk ezért a világszínvonalú mezőnyért? Nem hitték el: semmit! Sőt még ők fizettek, hogy itt lehettek. S ahogy látszott, a sportág élmezőnye jól érezte magát a kétezer éves város falai között, lelkesen tapsoltak a Pécsi Balettnek, csodálták műemlékeinket. S köszönték, dicsérték a versenyt, a térképet, a terepet, a rendezést. S ígérték, visszajönnek. S mi vissza is várjuk őket, akár az 1983. évi magyarországi világbajnokságon...

K. E.

Tájékozódási futás

Az ünnepek alatt két versenyt is rendeztek a megyében. Márévár térségében került sor a November 7. emlékversenyre, Árpádtető térségében pedig a Meteor Kupára. A győztesek. November 7. emlékverseny. Férfiak. Felnőtt II. osztály: Tóth (PVSK), felnőtt III. osztály: Marton (Kaposvári Rákóczi), serdülők: Barna (Kaposvári Gépészeti Szakközépiskola), úttörők: Pavlovics (Kaposvári Rákóczi). Nők: Felnőtt II. osztály: Balázs (POEU)), felnőtt III. osztály: Angster (POEU), serdülők: Koluncsics (mohácsi gimnázium), úttörők: Mihalics (Pécsi VM). Meteor Kupa. Férfiak. Felnőttek: Tóth (PVSK), ifjúságiak: Fető (Kaposvári Gépészeti Szakközépiskola), serdülők: Szemesi (Kaposvári Gépészeti Szakközépiskola), úttörők: Csizmadia (Kaposvári Rákóczi), újoncok: Pavlovics (Kaposvári Rákóczi). Nők. Felnőttek: Angster (POEU), ifjúságiak: Czier (Pécsi VM) serdülők: Rádics (mohácsi gimnázium), úttörők: Meleg (Pécsi VM).

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 310. szám
1980. november 11., kedd
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Madrid küszöbén

Minden nagy politikai konferencia olyan, — legyen bármi a témája — amilyen a pillanatnyi nemzetközi helyzet. A küszöbönálló madridi Európa-találkozó ilyenformán nem igérkezik könnyűnek, hiszen a jelenlegi általános helyzet sem az.

Bármennyire kerülni akarjuk azonban a túlzott derűlátást, szögezzük le, hogy az a kelet–nyugati együttmüködés, amely a múlt évtized elején kezdődött, sok szép sikert hozott és bizonyos formában folytatódik, mint a terv szerint november 11-én megnyiló madridi találkozó is mutatja. Immár némi múltra visszatekintő folyamat része ez. Öt esztendővel ezelőtt ültek össze a finn fővárosban 33 európai és két észak-amerikai állam vezetői és aláirták az azóta nevezetessé vált helsinki záróokmányt. Nem valami formális, általánosságokat tartalmazó nyilatkozat volt ez, hanem olyan százoldalas könyv, amely összefoglalta mindazt az ajánlatos, szükséges, kivánatos, fontos szabályt és módszert, amely elősegítheti földrészünk országainak együttmüködését a politikai elvek, gazdasági kooperáció, emberi kapcsolatok, kulturális ismerkedés stb. terén. Az együttmüködés bővítése, — ha csak kezdeti sikerekkel, ha sok-sok hiányossággal és bajjal is — megkezdődött.

Az 1975-ös helsinki záróokmány befejező passzusa azt is magába foglalja, hogy időről időre üljenek össze az aláíró államok képviselői és vizsgálják meg, hol tartanak, az okmányban foglalt, sok évre szóló tételek közül melyik igérkezik az adott pillanatban a legmegvalósíthatóbbnak. 1977 végén és 1978 elején a jugoszláv fővárosban zajlott le az első „helsinki típusú találkozó". Egyben itt kezdődött meg az a fordulat, amely azóta is nyomasztja a nemzetközi légkört, amely lefékezte a záróokmányban foglaltak megvalósítását, és a mai feszült helyzethez vezetett. A belgrádi találkozó sajnos nem hozta meg a remélt sikert, mivel a nyugati delegációk egy része valósággal „a vádlottak padjára" akarta ültetni a szocialista országokat.

Belgrád a múlté, nézzünk inkább előre.

Mi várható a madridi találkozótól? Tény, hogy a hosszú hetek óta folyó előkészítő tanácskozás ez ideig a belgrádi légkörre emlékeztetett. Sőt, azóta feszültebb lett a nemzetközi helyzet, a nyugatiak vádaskodási témalistája is bővült. A magyar küldöttség mindenesetre azzal a szándékkal ül majd a tanácskozóterembe, hogy elősegítse a megegyezést, erejéhez mérten hozzájáruljon a nyugodt légkör megteremtéséhez, az ellentétek csökkentéséhez. Végtére a nyugatiaknak is be kell látniuk: a nehéz 1980-as esztendő után a madridi találkozó egyedülálló lehetőséget nyújt a helsinki szellem ápolásához, az együttmüködés folyamatosságának fenntartásához.

Tatár Imre

December 12–14-re összehívták a magyar szakszervezetek XXIV. kongresszusát

A Szakszervezetek Országos Tanácsa hétfőn ülést tartott. Gál Lászlónak, a SZOT főtitkár-helyettesének előterjesztésében megtárgyalta és elfogadta a Szakszervezetek Országos Tanácsának a XXIV. kongresszus elé kerülő jelentését, valamint a magyar szakszervezetek alapszabályának módositására vonatkozó tervezetet.

Megvitatta és elfogadta Jakab Sándornak, a SZOT főtitkár-helyettesének előterjesztésében a kongresszusi határozati javaslat-tervezetet. Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára ismertette a XXIV. kongresszus szóbeli referátumának főbb gondolatait. A tanácsülés megbizást adott a jelölést előkészitő bizottságnak és a kongresszuson működő munkabizottságoknak.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa úgy döntött, hogy a magyar szakszervezetek XXIV. kongresszusát december 12, 13, 14-re hivja össze.

Hazánkba érkezett a bolgár külügyminiszter

Kádár János fogadta a hazánkban tartózkodó Petr Mladenov bolgár külügyminisztert

Kádár János fogadta Petr Mladenovot

Puja Frigyes külügyminiszter meghívására hétfőn hivatalos, baráti látogatásra Budapestre érkezett *Petr Mladenov*, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagja, a Bolgár Népköztársaság külügyminisztere.

A vendéget a Ferihegyi repülőtéren Puja Frigyes fogadta. Jelen volt Sebestyén Jenő, a Magyar Népköztársaság szófiai és Boncso Pencsev Mitev, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete.

Petr Mladenov hétfőn délelőtt megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét.

Ezt követően a Külügyminisztériumban Puja Frigyes és Petr Mladenov megkezdte a tárgyalásokat. A két külügyminiszter eszmecserét folytatott időszerű nemzetközi kérdésekről és a magyar–bolgár kapcsolatok alakulásáról.

A megbeszélésen részt vett Sebestyén Jenő és Boncso Pencsev Mitev.

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára hétfőn a KB székházában fogadta Petr Mladenovot, a Bolgár Kommunista Párt KB Politikai Bizottságának tagját, a Bolgár Népköztársaság külügyminiszterét, aki hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik hazánkban.

A szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen részt vett Puja Frigyes külügyminiszter. Jelen volt Sebestyén Jenő, hazánk szófiai és Boncso Pencsev Mitev, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete.

Lázár György, a Minisztertanács elnöke ugyancsak hétfőn a Parlamentben fogadta a bolgár külügyminisztert.

Bolgár vendége tiszteletére Puja Frigyes este vacsorát adott.

L. Brezsnyev Indiába utazik

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke Szandzsiva Reddinek, az Indiai Köztársaság elnökének és Indira Gandhinak, az Indiai Köztársaság miniszterelnökének meghívására december első felében hivatalos baráti látogatásra Indiába utazik.

Erich Honecker Bécsben

Hétfőn hivatalos látogatásra Bécsbe érkezett Erich Honecker, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának főtitkára, az NDK államtanácsának elnöke. Az NDK államfője dr. Rudolf Kirchschläger osztrák szövetségi elnök meghívásának tesz eleget.

Erich Honeckert látogatására elkíséri Günter Mittag, az NSZEP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára, az államtanács tagja, Oskar Fischer külügyminiszter, valamint Gerhard Beil külkereskedelmi minisztériumi államtitkár.

A vasúti áruszállitásban, átrakásban mind nagyobb szerepük van az adatok számitógépes feldolgozásának. Jelenleg a Videoton gépein az átrakási teljesitményeket számolják el és gépesitették a kocsinyilvántartást is. Képünkön: az elektronikus berendezések adatrögzitőibe táplálják a gépkezelők a vasúti kocsik adatait.
Fotó: Elek E. felvétele

A NOSZF-tól napjainkig

Magyar–szovjet barátsági nap Komlón

A szovjet és a magyar himnusz, ezt követően kórusmuzsika – a komlói Munkáskórus rövid előadása – vezette be tegnap délután Komlón, az Ütőrőés Ifjúsági Házban rendezett magyar–szovjet barátsági napot. A találkozón részt vevők – egy szék sem maradt üres a teremben – előadást hallhattak *Iván Szalimontól*, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosától, aki „A szovjet nép az emberiség új történelmi közössége" címmel tartotta meg beszédét. A vendégek között volt *Iván Behun*, a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza osztályvezetője is.

*

– Ha arra gondolunk, hogy a Szovjetunióban több mint 120 nemzet és nemzetiség él – mondta még előadása megkezdése előtt Iván Szalimon –, akkor bizony érdemes áttekinteni azt a történelmi folyamatot, ahogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalomtól napjainkig egységes közösséggé kovácsolódott ez a soknyelvű, sokféle kultúrájú ország. Ezért választottam ma is ezt témának: mit adott a forradalom a Szovjetunió népeinek.

A Szovjetunió történelmében jártasak jól tudják: a forradalom győzelme idején egymástól merőben eltérő fejlettségi fokon élő népek laktak itt. Voltak évszázadok óta nomadizáló vadászok, az akkori körülmények között fejlettnek tekinthető iparban dolgozók, voltak gazdag kulturális örökséggel bírók és nincstelen tömegek. A különbségeket eltüntetni: hatalmas feladatot jelentett, s akkoriban – idézte ezt Iván Szalimon is – jó páran akadtak, akik kételkedtek a sikerben. Mint az az angol író, aki hitetlenkedve hallgatta Lenint, aki azt bizonygatta: rövid tíz esztendő elmúltával 100 000 traktornak kell dolgoznia a szovjet mezőgazdaságban. Ami akkor emberfelettinek tűnt, ma törpe szám: jelenleg a Szovjetunióban 2,4 millió traktor van a különböző mezőgazdasági nagyüzemekben.

A gazdálkodás országos szinten egységes modernizálása természetesen a kulturálódás fokában is jelentkezett. S hogy e törekvéseknek mindenütt van eredménye, jó például szolgáljon: alig pár évvel ezelőtt Iván Szalimon Karinthy Ferencet kísérve látogatott el a magyarokkal rokon manysi nemzetiséghez. Az alig 6000 lelket számláló közösségnek „saját írója" van, a nálunk is ismert Szesztalov. Az előrelépést ennél talán jobban érzékelteti az, hogy a NOSZF győzelme idején több mint 40 nemzetiségnek nem volt írásbeli kultúrája, az ország lakosainak 75 százaléka analfabéta volt. Nem véletlenül említette meg előadói beszédében a szovjet nagykövetség tanácsosa: ma a Szovjetunióban 135 000 középiskola, 869 főiskola és 65 egyetem működik, az ország legkülönbözőbb köztársaságaiban.

A nagy tetszést aratott előadást követően a komlói magyar–szovjet barátsági nap az Internacionáléval ért véget. A vendégek megtekintették a tegnap délután megnyílt trófeakiállítást, majd *Halas Ilonának*, a HNF megyei titkárhelyettesének kíséretében Siklósra látogattak. A városi tanács épületében a nemzetiségi klub tagjaival találkoztak, ahol Iván Behun „A szovjet ifjúság helyzete" címmel tartott tájékoztatót, amelyet kötetlen beszélgetés követett.

M. A.

Ma kezdődik a madridi találkozó

Éjszaka is folytatódtak a konzultációk

Négy zárt plenáris ülésen és számtalan nem hivatalos konzultáción sem sikerült Madridban a hétfői napon minden résztvevő számára elfogadható napirendet, időbeosztást és ügyrendet tető alá hozni az érdemi találkozó számára, amelynek előirányzott megnyitási napja november 11.

Az osztrák kezdeményezés, amely szóbeli, tehát írásban előre nem rögzített megoldást irányzott elő, a nap folyamán több oldalról „sebezhetőnek" bizonyult, így estére a reggeli optimizmus is eloszlott. A küldöttségek ennek ellenére nem adták fel a keddi megnyitás reményét, és az esti órákban munkához látott egy tíz állam képviselőiből álló csoport, amelyben a szocialista közösség és a Nyugat négy-négy, az európai semleges államcsoport két helyet kapott.

A madridi kongresszusi palota folyosóin a világ minden részéből összesereglett több száz újságíró figyeli a rendkívül cseppfolyós, szinte óránként változó helyzet alakulását. Harmincöt ország diplomatái szeptember 9-e óta dolgoznak az 1975-ben zárult európai biztonsági értekezlet résztvevői két-három hónaposra tervezett madridi találkozójának szervezeti-ügyrendi előkészítésén. Számos nyugati küldöttség merev magatartása miatt, amit nem tárgyi, hanem tisztán propagandaérdekek vezérelnek, hétfő estig nem állt össze olyan munkaokmány, amelyet a delegátusok a saját fővárosaikban jóváhagyathattak volna. Döntőnek ígérkezik a hétfő éjszaka, esetleg a kedd délelőtt, amely sorsdöntő is lehet az érdemi találkozó szempontjából.

Míg a szocialista országok delegációi a találkozón el akarják különíteni a „beszámolási" szakaszt a javaslattételi szakasztól, addig bizonyos nyugati képviselők gyakorlatilag időben alig korlátozott lehetőséget kívánnak kapni a vádaskodásra, „erkölcsbírói" ítéleteik előterjesztésére. Ez ellentétben áll Helsinki szellemével, az enyhülés érdekeivel.

A hétfői üléseken dr. Petrán János nagykövet, a magyar küldöttség vezetője elnökölt, s fontos szerepet kapott a konzultációk lebonyolításában is, amelyek egész nap folytak és az éjszakai órákban is folytatódnak a madridi kongresszusi palota „minden szintjén".

Elfogadták a „Szolidaritás" alapszabály-tervezetét

A lengyel legfelsőbb bíróság hétfőn megtárgyalta a „Szolidaritás" Szakszervezeti Szövetség fellebbezését. Ezt — mint jelentettük — a „Szolidaritás" azt követően nyújtotta be, hogy a bejegyzési ügyekben illetékes Varsói Vajdasági Bíróság októberben bizonyos kiegészítéseket fűzött a szakszervezetek alapszabály-tervezetéhez.

A legfelsőbb bíróság a szakszervezet bejegyzésének alapjaként elfogadta a „Szolidaritás" által eredetileg kidolgozott alapszabály-tervezetet, azzal a két függelékkel együtt, amelyet a szakszervezeti szövetség később csatolt tervezetéhez. A függelékek két nemzetközi konvenció idevágó részeit, valamint a gdanski megállapodásnak a működési alapelveket rögzítő első részét tartalmazzák.

A legfelsőbb bíróság úgy döntött, hogy a szakszervezeti szövetséget e függelékkel kiegészített alapszabályzatának elfogadásával kell regisztrálni.

Petr Mladenov életrajza

Petr Mladenov, a Vidin megyei Tosevci faluban született 1936. augusztus 22-én. Szegény falusi családból származik. Szüleit — mert partizánok voltak — kivégezték.

Egyetemi tanulmányait a moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Intézetében, 1963-ban fejezte be.

1949-től a Komszomol, 1964-től a Bolgár Kommunista Párt tagja. Gimnáziumi évei alatt Vidinben a diáktanács titkára volt. 1952-től 1956-ig a szófiai Szuvorov iskola, majd a sumeni „Georgi Dimitrov" katonai főiskola hallgatója.

1963-tól a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség Vidin megyei Bizottságának titkára, majd első titkára. Három év múlva a szövetség nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője, később központi bizottságának titkára. 1969 márciusától 1971 decemberéig a Bolgár Kommunista Párt Vidin megyei Bizottságának első titkáraként tevékenykedett.

1971. december 16. óta a Bolgár Népköztársaság külügyminisztere. Országgyűlési képviselő. 1971-ben lett a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja. 1974 júliusában a Politikai Bizottság póttagja, s 1977 decemberétől a Politikai Bizottság tagja.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Kedden ül össze a madridi Európa-találkozó. Képünkön: az előkészítő konferencia, amely heteken át tárgyalt ügyrendi és napirendi kérdésekről.

✦ ISLAMABAD: Háromezer pakisztáni önkéntes kész csatlakozni a Palesztinai Felszabadítási Szervezethez — jelentette be hétfőn sajtóértekezletén Abdul Rahman, a PFSZ islamabadi képviselője. Rahman elmondta, hogy az önkéntesek különösen azért ajánlják fel segítségüket ilyen nagy számban, mert a PFSZ soraiban életét vesztette két pakisztáni egy Dél-Libanon ellen intézett izraeli támadás során. A PFSZ képviselője egyúttal kijelentette, hogy a szervezet harcosai között már most is vannak pakisztániak, és újabbak csatlakozásának elfogadása a jelenlegi helyzetben nem lenne reális lépés.

✦ *WASHINGTON: Warren Christopher amerikai külügyminiszter-helyettes vezetésével hétfőn küldöttség indult Algériába, hogy átadja az amerikai kormány válaszát az iráni parlament négy követelésére. Mint ismeretes, az iráni törvényhozás négy feltételhez kötötte az amerikai túszok szabadon bocsátását. A diplomáciai kapcsolatok tavaly megszakadtak a két ország között, és Algéria Irán felkérésére vállalkozott a közvetítésre Teherán és Washington között a több mint egy éve tartó túszválság megoldása érdekében. Christopher kíséretében van többek között Robert Carswell pénzügyminiszter-helyettes is. Washingtonban ebből azt a következtetést vonják le, hogy az amerikai fél nehéz alkura készül.*

✦ TEHERÁN: Irán-szerte tömegek tüntettek hétfőn Szadegh Ghotbzadeh volt iráni külügyminiszter letartóztatása miatt. Teheránban. Qumban és több iráni nagyvárosban követelték a tüntetők az iráni diplomácia egykori vezetőjének szabadon bocsátását. Qumban már második napja tartanak a tüntetések, ami megfigyelők szerint azért figyelemre méltó, mert a „szent város" az iszlám papság befolyása alatt áll és az Iszlám Köztársasági Párt egyik fő bázisa.

✦ *PRÁGA: Lubomir Strougal csehszlovák miniszterelnök hétfőn baráti munkalátogatásra Bulgáriába utazott. Kíséretében van Josef Simon miniszterelnök-helyettes és Andrej Barcak külkereskedelmi miniszter. A csehszlovák kormányfő bolgár kollégájával, Sztanko Todorovval egyebek között a kétoldalú gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről tárgyal.*

Vádirat „az évszázad perében"

A Kínai Népköztársaság legfelsőbb népügyészsége által létesített különleges ügyészség hétfőn kikézbesítette a vádiratot Csiang Csing asszonynak és kilenc társának, akik fővádlottként szerepelnek a „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" ellen sorra kerülő perben.

A különleges ügyészség közölte a vádlottakkal, hogy a büntetőjogi törvény alapján joguk van a védelemhez és védőügyvédek igénybevételéhez. A törvény értelmében a vádlottaknak hét nap áll rendelkezésre a vádirat tanulmányozásához, ami azt jelenti, hogy egy hét múlva megkezdődhet Kínában az „évszázad pere".

Az MTI tudósítójának értesülése szerint a vádiratványban nem kevesebb, mint hatvan vádpont szerepel, ezek száma azonban csökkenhet, illetve módosulhat a tárgyalás során. A vádpontok többsége alapján a bíróság halálra ítélheti a vádlottakat. A hírek szerint a Kínai Kommunista Párt vezetése rendkívüli körlevélben tájékoztatta a párttagságot a készülő perről, de a pártvezetés tartózkodott attól, hogy állást foglaljon a meghozandó ítélettel kapcsolatban.

✦ *PEKING: Hétfőn Pekingbe érkezett a Spanyol Kommunista Párt Központi Bizottságának hat tagú küldöttsége, amelyet Santiago Carrillo, a párt főtitkára vezet. Röviddel megérkezése után felkereste a küldöttséget szálláshelyén Hu Jaopang, a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára. A spanyol pártküldöttség két hétig tartózkodik Kínában, tárgyalásokat folytat Hu Jaopang főtitkárral, Hua Kuo-feng pártelnökkel és Teng Hsziaoping pártalelnökkel, majd vidéki körutat tesz az országban.*

✦ WASHINGTON: Ronald Reagan megválasztott elnök felül fogja vizsgálni a Carter-kormányzat által a Szovjetunió ellen elrendelt gabonaszállítási tilalmat. A The Washington Post értesülése szerint Reagan, aki a választási kampányban a Szovjetunióba irányuló gabonaszállítások korlátozása ellen foglalt állást, most előbb „tüzetesen megvizsgálja" azt a kérdést, vajon ártott-e a Szovjetuniónak az embargó, és csak azután hoz végleges döntést. Reagan eredetileg azért ellenezte Carter szovjetellenes intézkedését, mert úgy vélte, hogy az több kárt okoz az amerikai gazdáknak, mint a Szovjetuniónak. Tanácsadói most azt állítják, hogy a gabona világpiacon kialakult helyzete mégis biztosítja az amerikai felesleg értékesítését.

✦ *KOPPENHÁGA: Nicolae Ceausescu román államfő hétfőn Stockholmból Koppenhágába érkezett. A repülőtéren II. Margit dán királynő és Henrik herceg fogadta. Ceausescu négynapos látogatása alatt Anker Jörgensen miniszterelnökkel tárgyal majd.*

✦ ATHÉN: Görögországban hétfőn bezártak az üzletek, bankok, szórakozóhelyek és iskolák, a tömegközlekedés pedig teljesen megbénult. A Görög Általános Munkásszövetség felhívására a szolgáltatások, a közlekedés és a közoktatás mintegy másfél millió dolgozója lépett 24 órás országos sztrájkba. A dolgozók ötnapos munkahetet és az inflációt ellensúlyozó béremelést követelnek.

✦ *RÓMA: A torinói Fiat igazgatósága hétfőn hivatalosan megerősítette, hogy karácsony és újév között öt napra bérkiegészítő kasszára utal 75 ezer dolgozót, mert nem tud nekik munkát biztosítani. Az érintettek között szerepel az a 24 ezer munkás is, aki október 6. óta bérének csak egy részét (mintegy 80 százalékát) kaphatja meg, mivel a vállalat — piaci nehézségekre hivatkozva — felfüggesztette őket. A hét végén az Italsider állami vas- és acélkohászati vállalat hivatalosan bejelentette, hogy november és január között ötezer munkást felfüggeszt állásából és ugyancsak kiegészítő kasszára utal. Felfüggesztésük időtartama két és öt hét között változik.*

✦ LOS ANGELES: Brent Scowcroft tábornok, Ford elnök egykori nemzetbiztonsági főtanácsadója és Reagan egyik fő külpolitikai szakértője hétfőn Moszkvába utazott. Az utat azelőtt vették tervbe, hogy Scowcroft bekapcsolódott Reagan korteshadjáratába, de a nyugalmazott tábornok közölte: tájékoztatást ad majd Reagan nézeteiről a szovjet fővárosban. A külpolitikai tanácsadó nem hivatalos minőségben utazik és nem is visz magával üzenetet Moszkvába, közölték Reagan környezetéből.

Rómába utazott az MSZMP KB küldöttsége

Az Olasz Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására hétfőn Rómába utazott az MSZMP Központi Bizottságának küldöttsége Óvári Miklósnak, a Politikai Bizottság tagjának, a KB titkárának vezetésével. A delegáció tagjai: Lukács János, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára, Horn Gyula, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője és Verók Istvánné, a külügyi osztály munkatársa.

Szovjet—olasz külügyminiszteri tárgyalások

Hétfőn megkezdődtek Andrej Gromiko, az SZKP KB PB tagja, a Szovjetunió külügyminisztere és Emilio Colombo olasz külügyminiszter tárgyalásai. Colombo vasárnap este érkezett Moszkvába.

A megbeszélésen a két külügyminiszter áttekintette a szovjet—olasz kapcsolatok alakulásának néhány kérdését, valamint számos időszerű nemzetközi problémát, elsősorban az Európát érintő, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseket.

Andrej Gromiko hétfőn ebédet adott olasz kollégája tiszteletére. Az ebéden a két külügyminiszter pohárköszöntőt mondott.

Budapestre érkezett Gerhard Schürer

Faluvégi Lajosnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének, az Országos Tervhivatal elnökének meghívására hétfőn hazánkba érkezett Gerhard Schürer miniszterelnök-helyettes, a Német Demokratikus Köztársaság Állami Tervbizottságának elnöke, hogy a két ország tervező szervei közötti együttműködés kérdéseiről tárgyalásokat folytasson.

LAPZÁRTA

Fegyveres harc tört ki Észak-Jemenben a kormánycsapatok és az ellenzéki Nemzeti Demokratikus Front egységei között — jelentette hétfőn a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság rádiója. A Jemeni Arab Köztársaság déli részén zajló összecsapások a másfél évvel ezelőtt felfüggesztett fegyveres harc kiújulását jelentik. A front célja a Szaud-Arábiával szövetséges, konzervatív rendszer megváltoztatása.

*

Hétfőn este Párizs Orly repülőterére érkezett és azonnal az Elysée-palotába hajtatott Helmut Schmidt, az NSZK szövetségi kancellárja, hogy négyszemközt megbeszélést folytasson Giscard d'Estaing francia köztársasági elnökkel. Az Elysée-palotában katonai tiszteletadással fogadták Helmut Schmidt kancellárt, ezzel is érzékeltetve a kétoldalú és személyes kapcsolatok szoros jellegét. (A kancellár ugyanis protokolláris szempontból magánlátogatásra érkezett csupán, tehát a katonai fogadtatás nem lett volna kötelező.) Rövid négyszemközti tárgyalás után megkezdődött a Schmidt kancellár tiszteletére adott „munkavacsora", amelyet a két államférfi „kandalló melletti eszmecseréje" követ.

*

Johannes Virolainennek, a finn parlament elnökének meghívására hétfőn hivatalos látogatásra Helsinkibe érkezett Apró Antal, az országgyűlés elnöke és az általa vezetett parlamenti delegáció. Este Johannes Virolainen díszvacsorát adott a magyar küldöttség tiszteletére.

Kommentár

Jó ígéret

Emilio Colombo, az Olasz Köztársaság külügyminisztere szovjet kollégája, Andrej Gromiko meghívására Moszkvába érkezett. Két ilyen ország külügyminisztereinek tanácskozása joggal tarthat számot széles körű figyelemre. A jelenlegi nemzetközi helyzetben ez az érdeklődés fokozottan indokolt. Olyan időpontban találkoznak, amikor már túl vagyunk az amerikai és a nyugatnémet választáson, amikor Itáliában is új kormány kezdte meg működését. Ma élénk várakozás tapasztalható világszerte és a nemzetközi porond nagy veszélyei mellett ismét szó esik a javulás lehetőségeiről.

Olaszország Nyugat-Európa jelentős NATO-hatalma. Olyan állam, amely csatlakozott az atlantiak eurorakéta-döntéséhez, de — az NSZK-hoz hasonlóan — annak hangoztatásával, hogy törekedni kell a tárgyalásos rendezésre. Ezt a hosszabb távon esetleg fontos kitételt — ugyancsak Bonnhoz hasonlóan — érthetővé teszi, hogy Itália rendkívül érdekelt az enyhülés vívmányainak fenntartásában. E megállapítás igazságát jól tükrözik az olasz—szovjet gazdasági kapcsolatok. Itália — és ez nem csekélység — a negyedik helyen van a Szovjetunió nyugati kereskedelmi partnerei között. A Fiat-gyárral kötött emlékezetes megállapodás, amelynek jegyében felépítették a Zsiguli illetve Lada-gyárat, csak egyike volt a mammut üzletkötéseknek.

A fejlődés azóta is töretlen, és ez a bizonytalan nemzetközi helyzetben jó ígéret. A kölcsönös áruforgalom tavaly tíz százalékkal növekedett és elérte a 2,2 milliárd rubelt. Úgy tűnik, a növekedés nem állt le: az év első félévében a forgalom meghaladta az 1,3 milliárd rubelt.

Az ismert külpolitikai nézeteltérések ellenére az elmúlt években megszaporodtak a két ország kormányközi találkozói. 1975 októberében huszonöt évre szóló együttműködési megállapodás született. Ezt négy esztendő múlva kiterjesztették, szélesítették. 1977 januárjában Forlani, akkori külügyminiszter látogatott Moszkvába. 1979 júniusában és 1980 májusában újabb külügyminiszteri találkozóra került sor a szovjet fővárosban. Az utóbbinak olasz részről már a mostani vendég, Emilio Colombo volt a résztvevője. A jelenlegi tárgyalás nemcsak a kétoldalú kapcsolatok alakulása, hanem nemzetközi kisugárzásuk szempontjából is hasznos lehet.

Harmat Endre

A Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság öt éve

Jelentős előrelépés a fakitermelés gépesítésében

A jövőben több gépészmérnökre lesz szükség

Eredményes öt esztendőt tudhat maga mögött a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság. Az ötödik ötéves terv időszakára kidolgozott gazdasági mutatók döntő többségét túlteljesítették.

Az elmúlt öt esztendőben az eddigi legnagyobb technikai váltás időszakát élték át. Olyan korszerű fakitermelő gépekkel dolgoznak, amelyek forradalmasították a mecseki erdőmunkások eddigi munkáját. Erre az időszakra esik a gazdaság üzemei nagy részének rekonstrukciója is. Mindezt olyan körülmények között érték el, hogy a létszám 1975-höz viszonyítva négyszáz fővel csökkent.

Csanádi Bélával, a gazdaság igazgatójával a kárászi erdészetbe igyekszünk, hogy az ott dolgozó legújabb szerzeményüket, a kötéldarut tekintsük meg munka közben. Addig is jut idő az elmúlt öt év eredményeinek összegezésére.

— Hatvannégyezer hektáros erdőterületen gazdálkodunk. Az erdőművelést tekintve az előirányzatunkat 120 százalékra teljesítettük: a tervezett 1890 hektár helyett 2260 hektáros a mesterséges erdősítés, ami azt jelenti, hogy több fát termeltünk ki, de gondoskodtunk annak pótlásáról is. Az ötödik ötéves terv kidolgozásakor arra számítottunk, hogy a megye mezőgazdasági üzemeitől is átvállalhatunk nagyobb területű erdőtelepítést. De mivel az teljes állami dotációt élvez, így a termelőszövetkezetek maguk végezték el ezt a munkát, így a tervezett négyszáz hektár helyett háromszáz hektár a teljesítésünk.

— Hogyan alakultak a fakitermeléssel összefüggő eredmények?

— A tervciklus időszakában 1,6 millió köbméter fa kitermelését tűztük ki célul, amit teljesítettünk. Igaz, az utolsó két év ebből a szempontból igen feszített volt, de sikerült. A gazdaság történetében soha nem értünk el ilyen nagy fakitermelési arányt, mint tavaly és az idei esztendőben. Természetesen ebben nagy szerepe van annak is, hogy a fa iránt igen megélénkült a kereslet. Ezen a téren az a célunk, hogy a következő tervidőszakban tartsuk meg az elért kitermelési szintet.

— A gazdaság jelentős feldolgozó kapacitással rendelkezik.

— Öt esztendő alatt 240 000 köbméter gömbfa feldolgozását terveztük és annál hét százalékkal többet dolgoztunk föl. Készárutermelésünk viszont nem érte el a tervezett köbmétert: itt hétszázalékos az elmaradás a tervhez képest: termékeink a fűrészáruk, prakettafríz, bányadeszka, talpfa és bútorléc. De ez önmagában nem sokat mond, mert a kereslet az értékesebb anyagok felé tolódott el és így a bevételi tervet túlteljesítettük. Így például növeltük a parketta, a bútorléc, továbbá a parkettafríz termelést. Az említett termékeket főként az NSZK-ba és Svédországba szállítottuk. Ha az öt esztendőre tervezett exportértéket vesszük, akkor a 416 millió forint helyett 481 milliós kivitelt bonyolított le gazdaságunk. Mindent egybevetve, a fafeldolgozás mennyisége hét százalékkal haladja meg a tervezettet, ami összefügg a feldolgozó üzemek rekonstrukciójával is.

— Kérem, beszéljen az árbevétel alakulásáról!

— A tervezett másfél milliárd forint árbevétel helyett 1,8 milliárd várható. A vállalati nyereség 314 millió forint körüli lesz, ami megfelel a tervezett értéknek.

— Öt év alatt jelentős fejlesztéseket hajtottak végre. Mondhatnám azt is, igen látványos műszaki fejlődést értek el. Mennyit használtak föl erre a célra?

— A tervidőszakban 315 millió forintot költöttünk a fűrészüzemi rekonstrukciókra, útépítésre, erdőtelepítésre, gépek vásárlására, a műszaki erdészet korszerűsítésére. Természetesen ez az összeg magába foglalja az állami támogatást is. Az említett összegből több mint százhúszmillió jutott a fakitermelés korszerűsítésére: mondhatom azt is, hogy kényszerűségből tettük, mert itt szorított bennünket legjobban a munkaerőhiány. Új technológiákat vezettünk be, speciális közelítő erdei traktorokat vásároltunk. A Kanadából származó MORBARK rendszerű fakitermelő illetve aprítékkészítő berendezés segítségével alapanyagot biztosítunk a farostlemezgyártáshoz. Ez az igen nagy termelékenységű gép egymaga annyi aprítékot állít elő — évente 35—36 ezer köbmétert —, mint egy ötven munkást foglalkoztató üzem. A berendezést egyébként tizenöt ember szolgálja ki.

Időközben megérkezünk a kárászi erdészet területén dolgozó új szerzeményhez, a kötéldaruhoz. Az autóra szerelt és a dombon lévő írtás szélén álló berendezés a völgyből húzza föl a deréknyi szálfákat. Még *Steigerwald János* gépkezelő a szállítással van elfoglalva, az igazgató a KSK kötéldaru előnyeiről beszél.

— Ezzel a géprendszerrel az erdőbeli útépítést szeretnénk csökkenteni. Hatszáz méteres távolságból, száznyolcvan fokos sugarú körből képes a völgyből felhúzni, vagy a dombokról lehozni a kitermelt fát a berendezés. A nyár folyamán állítottuk munkába: ezt a gépet is mi kaptuk meg először az országban. Jelentős előnye, hogy nagy megtakarításokat érhetünk el az útépítések elhagyásával, továbbá egyszerűen kiküszöböli a fizikai munkát.

— Ebben a tervidőszakban tehát a fejlesztést elsősorban a fakitermelésre koncentrálták. Úgy tudom, hogy az erdőművelés terén is nagyon várják dolgozóik a munkájuk könnyítését.

— Ebben a tervidőszakban a fakitermelés gépesítésére jutott erőnk, most viszont azt tervezzük, hogy az elkövetkezendő öt évben az erdőművelésnél vezetjük be az új technikát, mivel ezen a területen ma már nagyobb létszámhiánnyal küzdünk, mint a fakitermelésnél.

— Az elmondottakból úgy vélem, hogy a gazdaság „jó kondícióban van", tehát ez biztató lehet a jövőre nézve is.

– Abban, hogy az egy köbméter fára eső árbevétel tekintetében országosan elsők vagyunk, nagy szerepet játszik az a szellemi és műszaki erő, ami gazdaságunknál koncentrálódik. Ötvenöt egyetemi végzettségű mérnök dolgozik nálunk, többségük erdőmérnök. Úgy gondolom viszont, hogy a modern erdőművelés, a fakitermelés és feldolgozás ma már mind több gépészmérnököt igényel. Ezt kívánják tőlünk az általunk használt nagy értékű gépi berendezések is. A jövőt tekintve tehát ezen a téren is változtatnunk illik a hagyományos szemléleten, az eddigi gyakorlaton.

Salamon Gyula

Utoléri magát az ÉPGÉP pécsi gyára

Kifelé a hullámvölgyből

A beruházási lassújelzések nehéz helyzetbe hozták az idén az építőgépgyártást. Csökkent az új építőgépek, de a gépjavítások iránti igény is, ezért az ÉPGÉP pécsi gyárában az év első felében eladatlan készletek halmozódtak fel. A sorok rendezésére nagy erőfeszítéseket tettek, átprogramozták a gyártást, új megrendelők után néztek, exportot vállaltak. Nehéz helyzetüket még a nyár folyamán ecseteltük lapunkban, ismertetve a kivezető úttal kapcsolatos elképzeléseket. Azóta eltelt egy negyedév, s immár arról adhatunk hírt, nagyjából utolérte magát az ÉPGÉP pécsi gyára, sikerül teljesíteniük az idei évre előirányzott termelési feladatokat.

– Munka van bőven, el vagyunk látva megrendelésekkel – nyugtázta Papp Álmos főmérnök. – A harmadik negyedév végéig termelési értékben 150 millió forintot irányoztunk elő, ezt 3 millió híján hoztuk is. Egyetlen tétel maradt el, az sem a mi hibánk, arab megrendelésre négy mixerkocsit gyártottunk, de a hozzávaló járműveket nem kaptuk meg a Rábától. Pécsi és mohácsi gyárunk idei termelési feladata összesen 215 millió forint. Úgy látjuk, megvan a reális lehetősége a teljesítésnek. Ámbár kísért az anyaghiány, például gőzfejlesztőinkkel azért állunk, mert késik egyetlen import alkatrész. Mindenesetre nagyon erős novemberünk és decemberünk lesz.

Az ÉPGÉP pécsi gyára mellesleg az idén számottevő értéket küld a külföldi piacokra. Többek között 20 millió forint értékben házgyári sablonokat szállítottak Csehszlovákiába. Olasz megrendelésre új típusú markológépet készítettek, a prototípust a napokban mutatják be, azt követően ötven garnitúrát gyártanak belőle. Licenc alapján komplett árokdúcológép gyártását is megkezdik.

Bedolgozóként főfoglalkozásban

Javítás, karbantartás este és ünnepeken a helyszínen

Megháromszorozódott egy-egy szakember teljesítménye

Nyolcezer forintos keresetek

Dolgozhat-e munkahelyén egy szakmunkás kötetlen időbeosztásban – akár egy bedolgozó?

A szövetkezeti iparban, így a háziipari és a népművészeti szövetkezetekben ilyen megoldásokat régóta alkalmaznak. Most más, elsősorban szolgáltatóipari szövetkezetekben kísérleteznek a bedolgozói rendszer továbbfejlesztett változatának a bevezetésével. A főállású, régi, magasan képzett dolgozónak abszolút önállóságot biztosítanak: az idejével, az anyaggal, a munkaeszközzel, a szállítójárművel is ő rendelkezik, de a rábízott feladatot maradéktalanul el kell látnia.

A Pécsi Épület- és Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezetben a jövő év bevezetésére készülnek fel. A Tolna megyei Festő és Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet tapasztalatai alapján indultak el.

A Tolna megyei szövetkezet a tavalyi hathónapos kísérlet után idén már 130 szakmunkást – a teljes állomány egynegyede – alkalmaz főfoglalkozásban bedolgozóként kötetlen munkaidőben a szekszárdi, a paksi és a bátaszéki egységben. A szövetkezet adja a munkabért, a munkát, téríti a rezsit, míg a szakmunkások önállóan szerzik be az anyagot, a szállítójárművet és a szerszámokat. A szövetkezet részt vesz a vállalások pénzügyi, műszaki előkészítésében, rendszeresen ellenőrzi a minőséget és a határidő betartását, hiszen másképp nem vállalhat garanciát. Ha késik az átadás, vagy a megrendelő kifogásolja a minőséget, felmondanak a dolgozónak. Tehát nincs visszaút a napi kötött, nyolcórás munkaidőhöz. A 130 bedolgozó a szövetkezet által megszabott árak szerint fest, üvegez, fűtést, vízvezetéket szerel, tetőt szigetel, naponta 10–15 órában is, és főként szombat-vasárnap. Kiszámították, hogy kétszer-háromszor nagyobb a teljesítményük, mint korábban és a havi átlagkeresetük pedig meghaladja a nyolcezer forintot. Az ügyfelek többek között azért is elégedettek, mert az esti órákban, az ünnepnapokon is a helyszínre érkeznek.

Az elnökhelyettes, *Kappel Károly* elmondta, hogy kezdettől megéri a szövetkezetnek és nincs gondjuk a jogi, pénzügyi és a műszaki ellenőrzéssel, hiszen az önállósággal nem élnek vissza az emberek. Azt tervezik, hogy a nagyobb értékű vállalásokhoz anyagot vásárolnak a bedolgozóknak és a nehezen beszerezhető gépeket kölcsönözhetik majd.

Bagyal István elnöktől megtudtuk, hogy a *Pécsi ÉLISZ*-nél a bedolgozásnak a szekszárdinál kötöttebb és szigorúbb formáját alakították ki. Az ablakszigetelők és a hibaelhárítást végző vízvezeték-szerelők a gépet, szerszámot és az anyagot a szövetkezettől kapják. A bért csak a kifogás nélküli munkabefejezés után állapítják meg, állásidőt nem fizetnek. A szerelők úgynevezett bedolgozói szolgáltató szakcsoportot alkotnak. Egyénileg felvehetnek megrendeléseket, de a legfontosabb a szövetkezeti igények teljesítése. Az nem fordulhat elő, hogy az egyik hónapban nem fogad el megbízást, hogy majd a másik hónapban kétszer-háromszor többet vállal. Ugyanis a havonta elvégzendő munka értékének az alsó határát kétszáz munkaórában szabták meg. Amennyiben sikerrel jár a féléves próbálkozás, akkor megszervezik a parkettázók, a parkettacsiszolók és -lakkozók, falburkolók, padlóragasztók, valamint a komplett fürdőszoba-szerelők szintén kötetlen munkaidőben dolgozó szolgáltató szakcsoportjait. Az újszerű kezdeményezés realizálásához e helyen is saját erőből gazdálkodták ki a pénzt.

A Mohácsi Építőipari Szövetkezet elnöke, *Bischof Ferenc* szerint a bedolgozói szakcsoportok megszervezéséhez a lehetőségek elsősorban a szolgáltatásban adottak. Egy-két célfeladatot hasonlóképpen oldottak meg kísérletként. Munkásaik munkaidő után, sőt szabadság alatt a szövetkezet fenyőfűrészáruját csoportosították és vagont raktak ki. Olcsóbb volt ez a megoldás, de az is igaz, hogy idegenek már nem vállalják ezeket a feladatokat.

A Baranyai megyei KISZÖV-nél példaként említették a Pécsi ÉLISZ-t és bátorítják az ipari szövetkezeteket hasonló vállalkozásra.

Csuti János

Az Épületasztalos- és Faipari Vállalat zuglói gyárában az idén hatszázezer ajtót készítenek. Azért, hogy a szigorúbb minőségi követelményeknek eleget tudjanak tenni, a jobb munkát ösztönző bérezéssel és önmegszorítással segítik. A korábbi évek rekonstrukciója nyomán elérték, hogy az idén csaknem kétszázezer festett, üvegezett ajtó is elhagyhatja a gyárat.

HÍREK

1980. NOVEMBER
11
KEDD

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából
MÁRTON nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.43 — nyugszik 16.13 órakor. A Hold kél 9.47 — nyugszik 18.59 órakor.

Nyolcvanöt évvel ezelőtt, 1895. november 11-én született, és 41 éves korában, 1936. október végén halt hősi halált a spanyol polgárháborúban Fried Dezső kommunista, internacionalista forradalmár.

Kisiparos család gyermekeként a millenniumi Magyarország szlovák többségű kis falujában, Kosztolnán született, majd iskolái elvégzése után Budapesten lett kistisztviselő. Az első világháborúban hamar a frontra került, s 1915 szeptemberében orosz fogságba esett. Ott kezdett foglalkozni behatóbban a szocialista eszmékkel, s 1918 elején már vörösgárdista osztag élén védte a szovjethatalmat. Ennek az évnek a nyarán Fried Dezsőt a Bajkálon túli front vezérkari főnökének helyettesévé, augusztusban a bajkáli flottilla parancsnokává, majd az egész front helyettes parancsnokává nevezték ki. Japán intervenciósok fogságába került, s kalandos úton sikerült előbb Ausztráliába, majd vissza a Szovjetunióba kerülnie.

Gyakran teljesített pártmegbízatásokat nyugat-európai országokban. A Frunze katonai akadémia elvégzése után a Vörös Hadsereg magasrangú vezérkari tisztje lett. A spanyol köztársaságiak megsegítésére Spanyolországba utazott, s Madrid elővárosainak védelmében áldozta fel életét.

— **Irányvonattal szállítják a búzát.** A Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat tegnap Szentlőrincről, Nagyharsányból, Siklósról és Sásdról 1000 tonna búzát exportált a Szovjetunióba. A hét végén ugyanennyit fognak szállítani.

— **Import filter helyett hazai.** A Pécsi Dohánygyárba a közeljövőben 15 millió forint értékű filtergyártó gépsor érkezik a hamburgi HAUNI cégtől. A német szerelők december 20—24-e között végeznek a gépsor szerelésével és üzembe állításával.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: A revizor (Eszéki opera — este 7 órakor)

HANGVERSENY

Liszt-terem: Általános iskolai bérlet I. hangversenye, 3. 4. sorozat (12 és 14.30 órakor)

MOZI

Petőfi: Stadion-akció (f3, f5) A cukor (f7, f9) **Kossuth:** A frontvonal mögött (10) Veronika és a bűvös zsák (2, 4) Szibériáda (6) **Kossuth Klub:** Kasper Hauser (7) **Tanárképző Főiskola:** Előttem az élet (5) POTE filmklub (7, 9) **Rákóczi:** Munkahelyi románc (5) **Fekete Gyémánt:** Nagyivók (6) **Jószerencsét:** Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (4, 6) **Vasas, Kodály:** Földi úrutazás (f6) **Vasas, Május 1.:** Ki beszél itt szerelemről? (f6) **Mohács:** Annie Hall (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Ahová lépek, ott fű nem terem (4, 6) Aszja (8) **Komló, Május 1.:** Huckleberry Finn és a csirkefogók (f5) Csendes amerikai Prágában (f7) **Szigetvár:** Negyedik fázis (6) A kívánság fája (8) **Siklós:** Hair (7) **Harkány:** Vadállatok a fedélzeten (7) **Bóly:** Szegfű vodkával (7) **Pécsvárad:** A biztosan ölő Sárkány Lady (7) **Sásd:** Egy másik férfi és egy másik nő (7) **Sellye:** Karate (7) **Szentlőrinc:** Tűzharc (7) **Villány:** Mentolos ital (5, 7)

időjárás

Várható időjárás kedd estig: északnyugat, észak felől fokozatosan felszakadozó felhőzet, majd felhőátvonulások, szórványosan hózápor. Sokfelé erős, időnként viharos északi, északkeleti szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet kedden: 1, mínusz 4 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 0, plusz 5 fok között.

Távolabbi kilátások szerdától szombatig: eleinte változóan felhős idő várható, számottevő csapadék nélkül. Hideg éjszakák, a reggeli órákban párásság, köd. Az időszak végén megnövekvő felhőzetből eső, havas eső valószínű. Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte —5, 0 fok között, később 0 fok körül. Legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2, plusz 7 fok között, jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

Baranyai pártmunkások utaztak Lvovba és Szlivenbe

Szabó Árpád, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának politikai munkatársa és *Baka László*, az Oktatási Igazgatóság tanára november 10-én Lvovba utazott előadói körútra. Szabó Árpád, az MSZMP XII. kongresszusa határozatainak végrehajtásáról, Baka László pedig Baranya fejlődése az V. ötéves tervben, valamint a VI. ötéves terv főbb célkitűzései címmel tart előadást.

✻

Dr. Németh Lajosné, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának politikai munkatársa november 10-én Szlivenbe utazott. A gazdaság pártirányításáról tart előadást a testvérmegyében.

◆

— **Teadélután.** A Hazafias Népfront szigeti I-es bizottsága és a Vöröskereszt 47-es alapszervezete teadélutánnal egybekötött ünnepséget rendez november 14-én, pénteken délután 6 órakor a III. kerületi Alajos utcai pártházban a körzet nyugdíjasai és véradói tiszteletére. A szervezetek tagjait szeretettel várja a rendezőség.

Az Erdőgazdasági Fűz- és Kosáripari Vállalat békési kosárgyárában mintegy kétszázhetven—kétszáznyolcvanféle terméket készítenek százharmincmillió forint értékben. Ennek nagy részét exportra szállítják. Képünkön: munkában a kosárfonók.

Képviselői fogadóóra

Dr. Nagy József országgyűlési képviselő 1980. november 14-én 8 órakor képviselői fogadóórát tart. Helye: Kővágószőllős, Községi Közös Tanács, Kővágószőllős, Rákóczi út 34.

◆

— **Aranydiploma.** Dr. Pakuts Jenő, a Pécsi Megyei Bíróság nyugalmazott tanácsvezető bírája tegnap a budapesti Eötvös Lorand Tudományegyetemen rendezett ünnepségen vette át az aranydiplomát abból az alkalomból, hogy 50 éve végezte el egyetemi tanulmányait.

◆

Hazai autós tűzoltó készülék

A tűzoltó készülék hasznos tartozéka a gépkocsinak, bár beszerelését semmiféle előírás nem szabályozza. Az autósok eddig csak import készüléket vásárolhattak, 700 forinton felüli áron. Az év végére azonban a boltokba kerül az a hazai autós tűzoltó készülék is, amelynek gyártását már megkezdték az Elzett Művekben, s ára — a nagyobb teljesítmény ellenére — olcsóbb lesz az eddig beszerezhető külföldinél.

Az új tűzoltó készüléket olyan nagy hatású lángoltó porral töltik fel, amelynek oltóképessége az eddig forgalomba hozott, hasonló méretű készülékek háromszorosa, és a befújt felületet nem károsítja. Hajtóanyaga nitrogéngáz, melynek nyomása mindenkor ellenőrizhető egy műszeren.

Rendezvények

„Az 1980. évi szabályozás hatásával kapcsolatos tapasztalatok az iparban és az építőiparban" címmel dr. Gálik László, a PM Bevételi Főigazgatóság közgazdasági osztály vezetője tart előadást november 11-én 13 órakor. Az előadás színhelye az MTESZ pécsi nagy előadóterme.

✻

Fábián László és Szőke György tanárok képzőművészeti kiállítása nyílik a Pécsi Tanárképző Főiskola szakszervezeti klubjában november 12-én, szerdán 14 órakor.

✻

Az Eszéki Horvát Népszínház operatársulata ma, kedden a Pécsi Nemzeti Színházban vendégszerepel. Bemutatják a Gogol-műből készült Revizor című operát. A zeneszerző: Werner Egk, rendező Nada Murat, vezényel Zeljko Miler.

✻

Tamás János trombitaművész és a Mecseki Szénbányák koncert fúvószenekara barokkhangversenyt ad ma 19 órai kezdettel a Puskin Művelődési Házban.

✻

V.' Moto Rock koncert. A Pécsváradi Művelődési Házban ma este 19 órakor a V.' Moto Rock együttese ad koncertet.

◆

— **Bútor a Néró-nak.** A Budapesten épülő Néró Szálloda teljes berendezését a Pécsi Faipari Szövetkezet készíti. Jelenleg a decemberben bemutatásra kerülő szobák prototípusán dolgoznak a munkások.

04—05—07

Két gyalogost gázolt. Karácsonyi János 55 éves pécsi lakos tegnap hajnalban személygépkocsijával Pécsett, a dr. Veress Endre úti kijelölt gyalogátkelőhelyen elütött két gyalogost, mely közül az egyik súlyos, a másik könnyű sérülést szenvedett.

✻

Gyalogátkelőhelyen gázolt. Németh Gábor 20 éves pécsi lakos tegnap reggel Pécsett, az Édesanyák útja kereszteződésében lévő gyalogátkelőhelyen elgázolt egy gyalogost, aki könnyű sérülést szenvedett.

TOTÓ-tájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 45. heti totónyeremények az illetők levonása után a következők: 13 találatos szelvény hat darab, nyereményük egyenként 277 292 Ft. 13 plusz 1-es nincs. 12 találatos szelvény 74 darab, nyereményük egyenként 14 989 Ft. 11 találatos szelvény 788 darab, nyereményük egyenként 1408 Ft, a 10 találatos szelvények száma 6899 darab, nyereményük egyenként 241 Ft. A közölt adatok tájékoztató jellegűek.

◆

— **Trófeakiállítás nyílt** tegnap délután Komlón, a Május 1. Művelődési Központban. A bemutatón a helyi Vörös Csillag Vadásztársaság tagjai által zsákmányolt trófeák láthatók, közöttük jónéhány érmes szarvasbika agancs. A kiállítás 24-ig lesz nyitva, mindennap délután 4-től 7 óráig.

— **Közös ügyfélszolgálati irodát nyit** január 1-től Pécsett, a Kossuth utca 61—63. számú épületben a Pécsi Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet, a KIOSZ, valamint a MESZÖV lakáskarbantartó részlege. Cél a lakossági lakáskarbantartások, javítások színvonalasabb és gyors elvégzése.

◆

ÖSSZEVONT ORVOSI RENDELÉS

Összevont rendelés lesz 1980. november 11-én a felnőtt járóbetegellátás körzeti orvosainak továbbképzése miatt 13 órától 19 óráig. A sürgős orvosi ellátásra szoruló betegek részére az alábbi helyeken:

I. ker.: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169; II. ker.: Munkácsy M. u. 19., II. em. 219., tel.: 13-833/48, Krisztina tér, telefon: 14-133. III. kerület: dr. Veress E. u. 2., telefon: 15-833, Rókus u. 7/1. telefon: 12-412. A délelőtti rendelések a szokásos helyeken és időben lesznek megtartva.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Az élet technológiája. 8.57: A koldusdiák. Részletek Millöcker operettjéből. 9.44: Rímek és ritmusok. 10.05: MR 10—14. 10.35: Zenekari muzsika 11.40: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. VIII. rész. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: Kapcsoljuk a Magyar Nemzeti Galériát. Hangverseny délidőben. A Modern Rézfúvós-együttes játszik, a Liszt Ferenc kamarakórus énekel. 14.00: Népi zene. 14.30: Mai dalok. 14.40: Jordan Javkov bolgár író születésének 100. évfordulójára. 15.10: Haydn: D-dúr vonósnégyes. 15.28: Nyitnikék — Kisiskolások műsora. 16.05: Örökzöld dallamok. 17.07: Mit várunk tőlük? 17.32: Honthy Hanna énekel. 17.45: A Szabó család. 19.15: Opera-művészlemezek. 20.09: A mufti, a püspök és a lelkész. Beszélgetés a vallásról és politikáról. 20.39: Népzenei Hangos Újság. 21.19: Magyar jakobinusok. Rádiójáték. I. rész. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: A hamburgi Monteverdi kórus Monteverdi-madrigálokat énekel. 22.50: Meditáció. 23.00: Zenekari muzsika. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Negyedóra háromnegyed ütemben. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Melódiakoktél. 13.30: A gyermekeknek írta Bartók Béla. 14.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Tip-top parádé. 18.33: A hanglemezbolt könnyűzenei újdonságai. 19.09: Népdalkörök országszerte. 19.20: A világ vallásai. Gecse Gusztáv könyvét ismerteti Köves József. 19.30: Csak fiataloknak! 20.36: A leányőrző. Rádiójáték. 21.18: Sanzonszemle. 22.16: Nótacsokor. 23.15: A dzsessz a 70-es években.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Barokk kamarazene. 10.19: Janácek: Jenufa. Háromfelvonásos opera. 11.05: Külpolitikai könyvespolc. 11.20: Az operaközvetítés folytatása. 12.41: A drezdai nemzetközi dixieland fesztivál felvételeiből. 13.07: Rózsaméz. Rádiójáték. VII. rész. Seregélyek a szőlőben. 13.34: Újdonságainkból. 14.06: Wilhelm Furtwängler vezényli a Berlini Filharmonikus Zenekart és a Philharmonia Zenekart. 15.34: Olasz operaáriák. 16.15: Labirintus. 16.30: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. Pongrácz Péter oboázik, Bánky József zongorázik. 17.30: Gyógyítható-e az angol kór? Londoni riport. 18.00: Az MRT énekkara Brahms-műveket énekel. 18.29: Beethoven: c-moll szonáta. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenekarának Bach-hangversenye. 21.30: Operakettősök. 22.00: A háborúnak vége. Barabás Tiborral beszélget Kabdebó Lóránt.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Zenés kívánságok. 17.25: Közérdekű magánügyek. Simon Márta műsora. 17.35: Régi pécsi mesterek művei. Közreműködik: Eszéki Zsuzsa — ének, Deák Árpád — oboa, a Pécsi Kamarazenekar, vezényel: Szkladányi Péter. 17.45: Universitas. (Egy egyetemi város lakóinak krónikása.) Riporter: Szabó Zsolt. 17.50: Hangarchívumunkból. A Pécsi Orvostudományi Egyetem Medicine tánczenekarának felvételeiből. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Könnyűzene. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Az ifjúság hullámhosszán. Zenés ifjúsági műsor. 19.00: Német nyelvű műsor. Hírek. — Dohánytermelés kicsiben és nagyban. Riporter: Gráf Vilmos. — Kívánsághangverseny. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

9.00: Tévétorna (ism., sz.). 9.05: Földrajz (ált. isk. 6. o.) 9.30: Környezetismeret (ált. isk. 1. o., sz.) 10.05: Földrajz (ált. isk. 5. o.) 10.35: Magyar nyelv (ált. isk. 2. o., sz.) 10.50: Stop. Közlekedj okosan (sz.). 10.55: Óvodások filmműsora. Kiskilmösszeállítás. 1. Plim. NSZK rajzfilmsorozat. 6. rész: Kék füst (sz., ism.). 2. Meteor o ringben. Szovjet bábfilm (sz., ism.). 11.15: Röpsuli (sz.). 11.30: Tizen Túliak Társasága (ism.). 14.00: Földrajz (ism.). 14.25: Környezetismeret (ism., sz.). 14.45: Földrajz (ált. isk. 5. oszt,. ism.). 15.10: Magyar nyelv (ism., sz.). 15.20: Stop (ism., sz.). 15.25: Napköziseknek, szakköröknek. Plusz egy fő (sz.). 16.05: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.). 16.10: Hírek. 16.15: Az orgona története. Lengyel rövidfilm (sz.). 16.30: Együtt lenni, vagy? — dokumentumfilm. 17.00: Nékód a gonosz szőm ne ártson. A szegedi körzeti stúdió műsora (ism.). 17.35: Mindenki iskolája. Matematika. Ami számítható, azt számítsd ki. 18.10: Fizika. A testek mozgása. 18.05: Közben: Reklám. 18.40: Állunk szolgálatára. Látni, vagy meglátni. — Riportműsor. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Ártatlan kék szemek. Svéd tévéfilm-sorozat. VI/5. rész: A szélhámos vőlegény (sz.). 20.50: Szép magyar tánc. Zsámboki táncok (sz.). 20.55: Párbeszéd a filmszalaggal. Bán János műsora — II. rész. 21.05: Fischer Annie zongorázik. Beethoven C-dúr zongoraverseny. 21.45: Magyarok a világ végén. Dokumentumfilm — I. rész (sz.). 22.30: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Dmitrij Sosztakovics. Portréfilm (sz.). 20.45: Autómotorsport. A Telesport technikai magazinja (sz.). 21.05: Tv-híradó 2. (sz.). 21.25: Kertünk — udvarunk. Riportműsor (ism.) 21.45: Reklám. 21.50: Nyári hőségben. Magyarul beszélő angol tévéfilm (sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Akarni kell, merni kell — avermekműsor. 18.15: A könyv élete. 18.45: Zöld kabaré. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Aktualitások. Belpolitika. 20.55: Buttley. Amerikai film.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Kis koncert. 18.45: Az emberi test. 19.15: Rövidfilm. 20.00: Jacques Chancel: Est o számmal. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Ő — dokumentumműsor. 22.10: Költői színház.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház fertőző épület. Sebészet: Pécsbányatelepi Kórház. Baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül- orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

24.

— Lehet, hogy nem is nő — mondja Jones.

— De nő. Máriának hívják.

— Szép név.

— Nagyon ügyes név.

— Úgy érzem, mintha máris mindent tudnék . . .

— Mintha bölcsebbek is lennénk . . . nem érzed, Charlie?

— Nekem nő a fejem . . .

— Nekem dagad a pénztárcám . . .

— Hiába csúfolódtok . . . Hiába minden. Én szeretem Erzsébetet. Gyerekünk lesz. Egymástól.

— Az előbb Máriát mondtál . . .

— De Máriát nem ismerem... Értsétek meg, Erzsébet a menyasszonyom, ő is a Génában dolgozik, s tőle tudom, hogy Foxman és Mária rendkívül bizalmas kapcsolatba kerültek... talán még most is beszélgetnek.

— Ezt könnyen ellenőrizhetjük . . . — mondja Jones.

— Kapcsoljam Foxmant, főnök?

— Kapcsolja.

✻

Foxman szobájában berregő, búgó hang. Foxman a kagylóért nyúl.

— Igen, tessék. Én vagyok, igen . . . Maga az, Jones? Parancsoljon . . . Mit óhajt?

— Egyetlen kérdésemre válaszoljon, professzor úr. De őszintén. Egyedül van most?

Charlie és Dan feszülten figyelik Jonest és a videokészüléket. A képernyő üres.

— Honnan tudja?

— Onnan, hogy nem adja be a képet . . . Ejnye, professzor úr . . .

Foxman méltatlankodik.

— Ehhez önöknek semmi közük. Nekem is lehet magánéletem . . . Mi közük van az érzelmi életemhez? . . . Ha jól tudom semmi, de semmi. Az égvilágon semmi . . . Igenis, ha tudni akarják, nem vagyok egyedül . . . Egy asszisztensnőmmel beszélgetek . . . magánügyekről . . . Értik?

— Köszönjük a tájékoztatást, professzor úr . . . — Jones lerakja a kagylót. — Értjük hát. Persze, hogy értjük . . . Köszönöm, Dan. Megint pontos volt az információd . . . Charlie . . . te mindent megtudsz Máriáról... Dan, te menj vissza Erzsébethez . . . Én meg megnézem, mit tudtunk meg az MGB-ről? Lehet, hogy máris megelőztük őket?

✻

Bertram és a Dottore vitatkozik.

— Értse meg, Bertram . . . mást nem tehetek, egyelőre. Várnunk kell. Lilian sokkos állapotban van. Úgysem tud meg tőle semmit . . .

— De én magától sem tudok meg semmit, Dottore. Kik lőttek magukra?

— Sajnos, csak torkolattüzeket láttam. Embert nem.

— Jonesék nem élnek ilyen módszerekkel . . .

— Ez csak az MGB lehetett...

— Ilyen primitív dolgokat csinálni . . . lövöldözni az utcán, egy zárt gépkocsira. Meg Lilianre, egy magányos nőre . . .

— Lehet, hogy csak taktika... így akarják valami őrültre fogni a dolgot. S mellesleg így akarják ártalmatlanná tenni egyik legfontosabb emberünket.

— Szegény Lilian . . . fog neki fájni?

— Micsoda? Micsoda fog neki fájni?

— Hát . . . ha maga . . . ugye, ahogy szokás . . . rákapcsolja az agyát egy komputerre . . .

(Folytatása következik)

A Belkereskedelmi Minisztérium és a SZÖVOSZ vezetőinek tanácskozása

Hétfőn Sághy Vilmos miniszter és Szlamenicky István elnök vezetésével tanácskozást tartottak a Belkereskedelmi Minisztérium és a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa vezetői.

Megvitatták és meghatározták a VI. ötéves népgazdasági tervvel és az 1981. évi áruellátással összefüggő legfontosabb kereskedelmi feladatokat.

Hangsúlyozták: a kiegyensúlyozott belföldi áruellátás, a választékbővítés érdekében tovább kell folytatni a kereskedelmi hálózat korszerűsítését, s célszerű a még hatékonyabb együttműködés a kereskedelem szervezésében, a technikai feltételek javításában. Ugyancsak bővíteni kell az állami és a szövetkezeti kereskedelmi szektor kapcsolatait, és javítani az együttműködést a gyártó és szállító vállalatokkal.

Az időszerű feladatok között elemezték a zöldség-, a gyümölcs- és burgonyaforgalmazás korszerűsítésével, valamint az egyes kereskedelmi és vendéglátó egységek új rendszerű üzemeltetési formáinak előkészítésével kapcsolatos állami és szövetkezeti érdekképviseleti feladatokat.

Szoboravatás Győrben

Hétfőn felavatták Győr határában Radnóti Miklós szobrát, Melocco Miklós szobrászművész alkotását. Harminchat évvel ezelőtt, e helyhez közel, a Rábca hullámterének egyik csalitos szegletében végezték ki a költőt huszonegy társával együtt. A szobor környékét emlékhellyé alakították, a hozzá vezető utat kikövezték, az emlékmű köré díszfákat ültettek. Ebből a munkából kivették a részüket az ország különböző üzemeiben dolgozó, Radnóti nevét viselő szocialista brigádok is.

Az avató ünnepségre Győrből emlékmenet indult. Gyári munkások és diákok százai vonultak az emlékhelyre, s helyezték el a szobor körül a megemlékezés virágait. A márvány alkotást – amely a pokrócba burkolózó, kiszolgáltatott, magára hagyott költőt ábrázolja – Korcsog András művelődési államtitkár avatta fel.

Győrött emlékülést tartottak, amelyen Radnóti Miklós költészetéről hangzottak el előadások.

Szakmai napok

Tájékoztató építő kisiparosoknak

Ismerkedés az új anyagokkal, műszaki újdonságokkal

Tervcsomagok magánépíttetőknek

Családi házak és nyaralók építéséhez jelenleg 63 alaptervet és 133 terv-változatot kínál az Építésügyi Tájékoztatási Központ pécsi információs irodája. Három éve az első ajánló-katalógusban még csak 58 terv szerepelt. Nem véletlen, hogy a Baranya megyei Kisipari Építő szakmai napok november 10-i tanácskozásán a magánerőből történő lakásépítés fontosságát hangsúlyozták a több mint száz ács- és kőműves kisiparos előtt, az ÉTK, a Téglaipari Vállalat, a TÜZÉP Vállalat, valamint a Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat szakemberei. A kisiparosok szorgalmára nagy szükség van, hiszen magánerőből egyre több ház épül főleg falun.

Az ÉTK-ban most zsürizik a sor, a társas-, az átrium-, valamint a kis társasházak és a társas üdülők terveit. Egyébként egy tervcsomag 800 forintba kerül és arról is tárgyalnak a Pénzügyminisztériumban, hogy az OTP-kölcsön kérelmezésekor előnyt élvezzen az, aki az ÉTK csomagtervei alapján akar építkezni. Az építkezők igényei fokozottan megnőttek a különböző tervek iránt, így szeretnék, ha egységes tervdokumentációk készülnének többek között ikerház, alápincézett épület, faház, gazdasági épületek és panelos családi házak kivitelezésére.

Arra is kérték a kisiparosokat, hogy használják a jobban hőszigetelő tégla-féleségeket, így az Alfa, a Rába nevű vázkerámiát, valamint a porotontéglát. Hazánkban még mindig a kisméretű tömör tégla hódít, pedig a szigetelőképessége rendkívül gyenge. A szintén jól hőszigetelő blokktéglákat várhatóan egységes méretben fogják gyártani, míg az üregtérfogatuk az igényeknek megfelelően különböző lesz. Az előadók felhívták a figyelmet a barcsi mészhomoktégla felhasználásával kapcsolatos tévhitekre is. Ez a fajta tégla a belső közfalépítésben kiválóan alkalmazható, míg a szabadban könnyen málik, mivel a fagy megviseli. Itt a Dél-Dunántúlon viszont nagy a népszerűsége.

Mindenképpen dicsérendő a KIOSZ Baranya megyei titkárságának a kezdeményezése, hogy szakmai napok keretében igyekszik a kisiparosokkal megismertetni a műszaki, technikai újdonságokat, a népgazdaság elvárásait.

Cs. J.

Korrózióvédő berendezések

A MAGÉV dél-dunántúli alközpontjában Pécsett piackutatást folytatott az NSZK-beli Sapi-cég azzal a céllal, hogy felülettisztító korrózióvédő berendezéseket forgalmazzon. Tapasztalataikat november 10-én ismertették a nyugatnémet szakemberek a MAGÉV pécsi vezetőivel és a meghívott szakemberekkel. A gyártó által ajánlott eroziós felülettisztító berendezések az ipar és a mezőgazdaság minden területén rendkívül gazdaságosan használhatók. A technológia világviszonylatban is a legkorszerűbbek közé tartozik. Az újdonságokat a MAGÉV országos üzlethálózatán keresztül hozzák forgalomba. A berendezésekre a nagy érdeklődésre való tekintettel rendeléseket vesznek fel Pécsett, a MAGÉV dél-dunántúli alközpontjában.

Cikkünk nyomán

A termelőszövetkezet építőbrigádja építi a gilvánfai napközi otthont

Egy építkezés tanulságai

Fa már van, napközi még nincs Gilvánfán

Október 25-i számunkban riportot közöltünk a gilvánfai alsótagozatos iskola fűtési gondjairól, és a napközi építkezésének húzódozásáról. November 10-én újra ott jártunk, s megtudtuk, a fűtéshez szükséges tűzifa még a cikk megjelenése előtt, de az újságíró megjelenése után megérkezett. Pontosabban, hogy „akkor már útban volt, csak a fuvaros a kelleténél hosszabb ideig időzött a kocsma előtt". A tanulságot azóta a tanácsi illetékes levonhatta: nem szabad oly „pontosan" időzíteni a tüzelő szállítását, hogy a fuvaros szomja fennakadást jelenthessen.

Tanulságok levonására a napközi építkezése is adhat lehetőséget: a terveket évekkel korábban készíttette a magyarmecskei közös községi Tanács, az építőipari kapacitást is lekötötte már 1977-ben a Sellyei Költségvetési Üzemnél. Majd idén gondoltak egyet, s májusban megkeresték a magyartelki Vörös Október Termelőszövetkezetet, építené fel ő a napközit. A tsz elvállalta a munkát, terven felül. Az eredeti terveket azóta többször módosították, a munkaszervezés sem áll a helyzet magaslatán, ráadásul súlyos baleset is hátráltatta az építkezést. Az épület azóta épülgetett, belül majdnem kész, a külső munkákkal azonban alighanem a tavasszal végezhetnek csak. A tsz elnöke ígéri, november 30-ig elfoglalhatják a gilvánfai iskolások a napközit, noha még most is hiánycikk a múltkori cikkünkben is említett konyhai mosogató. Most tudnak egy maszekról, akinek állítólag van olyan, amilyenre szükség lenne.

A legfontosabb az, hogy a gilvánfai gyerekek mihamarabb használhassák az iskolát, és a napközit, ehhez összehangoltabb, szervezettebb munkára van szükség. S az, hogy amikor elkészültek az épülettel, az érintettek, az iskola, a tanács, és a termelőszövetkezet képviselői — éppen a további közös munkák érdekében — beszéljék meg ennek az építkezésnek a tanulságait.

B. L.

Gyújtogatásért – öt év

A pesti Központi Kerületi Bíróságon hétfőn ítélet született a húszéves budapesti Tóth Tamás bűnügyében. A vidám parki elvarázsolt kastély felgyújtása, valamint a Magyar Cirkusz és Varieté Vállalat Hungária körúti telephelyén szándékosan okozott három tűz miatt a bíróság öt évi szabadságvesztésre ítélte, s további öt évre eltiltotta a közügyektől.

A büntetlen előéletű fiatalember —, aki a Cirkusz Vállalat lóápolójaként dolgozott — tavaly októberében néhány nap leforgása alatt okozta a négy tüzet. Október 17-én munka után hazament, majd este visszatért a Cirkusz Vállalat Hungária körúti telephelyére, ott egy vegyszerrel töltött műanyagflakont meggyújtott, s az épület falán egy lyukon keresztül az istálló raktárhelyiségébe dobta. Két nap múlva hajnalban egy égő rongydarabot dobott a helyiségbe. Október 20-án — szabad szombatján — éppen a Hungária körúti felüljáró környékén parkolt, amikor ismét „tűzgyújtogatási kényszere" támadt — mondotta nyomozati vallomásában —; s a Vidám Park egyik rácsos kapuján mászott be. Az elvarázsolt kastély környékén ezúttal olajos rongyot talált, meggyújtotta, és miután az épület irányába dobta, kimászott a kerítésen. Az épület a lángok martaléka lett.

Még aznap este 9 órától őrszolgálatot teljesített a Cirkusz Vállalat Hungária körúti telepén. Éjfél után 1 órakor bement a póni-istállóba, s felgyújtotta az almot. Egyik vallomásában úgy mondta, azért, hogy a „rossz körülmények" között lévő állatoknak később új istállót építsenek. Mintegy negyedórát várt, s csak amikor már füstölt az istálló, akkor „kiáltott" tüzet. Az állatok csaknem bent égtek, mentésük csupán a tűz eloltása után volt lehetséges.

Az elvarázsolt kastély felgyújtásával több mint négy és fél millió forintos kárt okozott. A Cirkusz Vállalatot összesen több mint 900 ezer forint kár érte.

A vádlott —, aki korábban részletes beismerő vallomást tett — később tagadott, de az alapos bizonyítási eljárás, a tűzesetek rekonstruálása bűnösségét igazolja — hangsúlyozta a bíróság ítéletében.

Az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője részben felmentésért, részben enyhítésért fellebbezett. Az ítélet nem jogerős.

Képernyő előtt

Szórakoztunk

Nehéz helyzetben van a jegyzetíró ilyen heteken, amikor a televízió a mindent betöltő szórkoztatás jegyében állítja össze műsorát, számítva arra, hogy az ország népe ilyen összetorlódott munkaszüneti napokon ideje java részét a képernyő előtt tölti. Bár azt előre biztosra venni nem lehetett, hogy esni fog az eső, de lám, végül az őszi idő is a műsorszerkesztőket igazolta. Igazolta? Sokat emlegettük már, hogy a szórakoztatás nem okvetlenül egyfajta tevékenységet jelent, dehát bele kell nyugodnunk, hogy ma még kettős ünnep nálunk nem lehet meg krimi nélkül, még ha az egy „visszatért" Angyal is, amelynek méltatására talán kevés lenne az a negatív jelző, amelyet a nyomdafesték még eltűr...

Ahogy ilyenkor már lenni szokott, mélyen nyúltak a műsorszerkesztők az archívumokba, ami nem is baj. Nyilván mindenki szívesen látta viszont Hofi „csatornaépítését", amely nemcsak ma is friss humorával, hanem e humor változatlan aktualitásával is meglepett bennünket. A Mágnás Miska is azok közé a filmek közé tartozik, amelyeket időről időre szívesen megnézünk újra. Ide sorolható a Viharos alkonyat is, a Római vakáció is, a tavalyi magyar film, Az erőd, vagy az ünnepi est szovjet filmje, a Sebzett madarak.

A választékot kisfilmek, táncos-zenés összeállítások bővítették. Fényes Szabolcs szerzői estje, amelyet az Erkel Színházban rendeztek, nyilván egyrészt egy közönségigényt elégített ki televíziós műsor formájában is, de másrészt egy lenyűgöző életmű tükre is volt. Legalább három-négy generáció ráismerhetett egykori kedvenc slágereire, ami önmagában is megdöbbentő tény: néhány slágert írni sokan tudnak, de évtizedeken át szinte csakis slágereket írni – azt bizony kevesen.

Gondolom, van tábora a Cirkusz lexikonnak is, hiszen ezt a közkedvelt és másfelől néha igazságtalanul elhanyagolt műfajt sokan szeretik. A legutóbbi résznek erőssége volt a szakmai kommentátor szubjektivitása és néhány kedves, váratlan fordulat is: így például a lélegzetelállító egyensúly-szám sztárja, a második gyermekét váró Krisztina, akinek bájos tört magyar beszéde – és magyar férje – a cirkusz sajátos nemzetköziségét mutatta meg, ezer okos mondatnál kifejezőbben, s akinek egy válasza, hogy ti. igenis reméli, hogy a gyerekei is cirkuszi artisták lesznek, rávilágított arra a titokzatos világra, amit mi, „civilek" oly nehezen tudunk megérteni. Hogy a cirkusz áldozat is, félelem is, szüntelen küzdelem is, de mégis – életforma, amelyben az ott élők ugyanolyan jól érzik magukat, ugyanúgy természetesnek veszik az ottani közeget, mint bárki más a maga életét. Szerencsére – hiszen amíg így lesz, lesz cirkusz is, kicsik és nagyok örömére, szórakozásra. Mert – szögezzük le gyorsan – ezzel a fajta szórakozással semmi bajunk nincsen, ilyenféle szórakozást bármikor szívesen veszünk, még kettős ünnepeken is.

H. E.

Ötvenféle idegen nyelvű újság kapható a Konzumban

Külföldi diákok a rendszeres vásárlók

A Konzum földszintjén az áruház nyitásától kezdve árusítanak idegen nyelvű lapokat, főként napi-, és politikai-gazdasági hetilapokat.

A hírlapárustól megtudtuk, a pécsiek közül kevesen válogatnak a tizennyolcféle újságból, amik a Szovjetunióból, Romániából, NDK-ból, Ausztriából és távolabbról, az NSZK-ból, Belgiumból, Angliából, a legtávolabbról, Kubából érkeznek. Talán nem is olyan meglepő, hogy a kubai lapok nap mint nap elfogynak, mert elsősorban az itt tanuló, spanyol nyelvet beszélő diákok veszik meg. A külföldi hallgatók vásárolnak elsősorban és a Pécsett dolgozó szakemberek. Már törzsvendég a Konzum hírlaposztályán az az orosz anyuka, aki minden héten betér gyermekeivel a szovjet napilapokért. És az idelátogató turisták örülnek legjobban az áruház szolgáltatásának, hiszen anyanyelvükön értesülhetnek a világ és a hazai eseményekről. Nem vitás, a külföldi lapok fő szezonja a nyári hónapokban van.

Mégsem csak az itt élő külföldiek olvassák ezeket a lapokat, mert Baranyában, Komlón, Mohácson, Szigetváron és Siklóson a postai árusoknál ötvenféle kiadványt vásárolhatnak az érdeklődők. A legismertebbek és keresettek a divatlapok, Burdából tízszer annyi sem lenne elég, mint ami a megyébe érkezik, de megtudtuk, nemrég látogattak Pécsre a központi hírlapiroda munkatársai, akik ígérik, a jövőben nagyobb példányszámban küldenek belőle. A Burdán kívül még harmincféle divatújság kapható – Pécsett külön bolt árusít, a Bem utcai hírlapüzlet.

Hogyan fizethetünk elő az idegen nyelvű kiadványokra? Pécsett, az 1-es számú postahivatal hírlaposztályán, mert az előfizetőket közvetlenül a központi iroda tartja nyilván és látja el.

Új étterem Keszthelyen

Több mint 1000 négyzetméter alapterületű emeletes étteremmel gyarapodott Keszthely. A forgalmas városközpontban felépített gyorskiszolgáló rendszerű étterem 1000 vendéget fogadhat naponta. A korszerű vendéglátó létesítmény nyitásra kész.

A Hollóházi Porcelángyár

A Hollóházi Porcelángyár 1777-ben üveghutaként kezdte működését, alapítási éveként 1831-et ismerik el. A felszabadulás után alacsony feszültségű szigetelőket gyártottak, manapság pedig használati edényt és díszmütárgyakat állítanak elő. Törekednek a készletválaszték és a formapark bővítésére. A gyár évi termelési értéke százharmincmillió forint, melynek huszonöt százalékát főleg az olasz és görög piacokra exportálják.

A siker receptje

A Nürnbergi Munkapiac Kutató Intézet szakértő csoportja összeállította azokat a jellemvonásokat és egyéb tényezőket, amelyek döntő jelentőségűek a szakmai érvényesülésben. Közülük a legfontosabbak:

– Egész életünkben tudnunk kell tanulni.

– Az elméletet tudnunk kell összekapcsolni a gyakorlattal.

– Tudnunk kell gazdaságosan felhasználni a rendelkezésünkre álló anyagi eszközöket és időt.

– Alkalmasnak kell lennünk a többiekkel való együttélésre, együttműködésre és kölcsönös megértésre.

– Ésszerűen meg kell oldanunk a konfliktusokat, a nézeteltéréseket és ugyanakkor tudnunk kell védeni saját érdekeinket.

– Ismernünk kell a kapcsolatokat a technika, a tudomány és a társadalmi helyzet között.

– Kitartónak és következetesnek kell lennünk és tudnunk kell koncentrálni.

– Fontos a pontosság, a lelkiismeretesség és az alkotó magatartás.

– Tudnunk kell dönteni, felelősséget érezni és törekednünk kell arra, hogy részt vegyünk a társadalmi tevékenységben.

– Tudnunk kell elvontan gondolkodni.

– Távlati célokat kell kitűznünk magunk elé.

– Elégedettnek kell lennünk azzal a munkával, amit végzünk.

A gyógyító tevetej

Kazahsztánban nagy múltja van a tevetenyésztésnek. Régen a sivatagi homokon keresztül ez volt az egyetlen közlekedési eszköz. Napjainkban a tevéket — húsukért, szőrükért és tejükért —, mint haszonállatokat tenyésztik. A köztársaságnak több mint 120 ezer tevéje van. A fő cél a gyógyító hatású tevetej előállítása. A fejés gépesítésével jelentősen nő e munka termelékenysége és emelkedik a tejhozam.

APN — KS

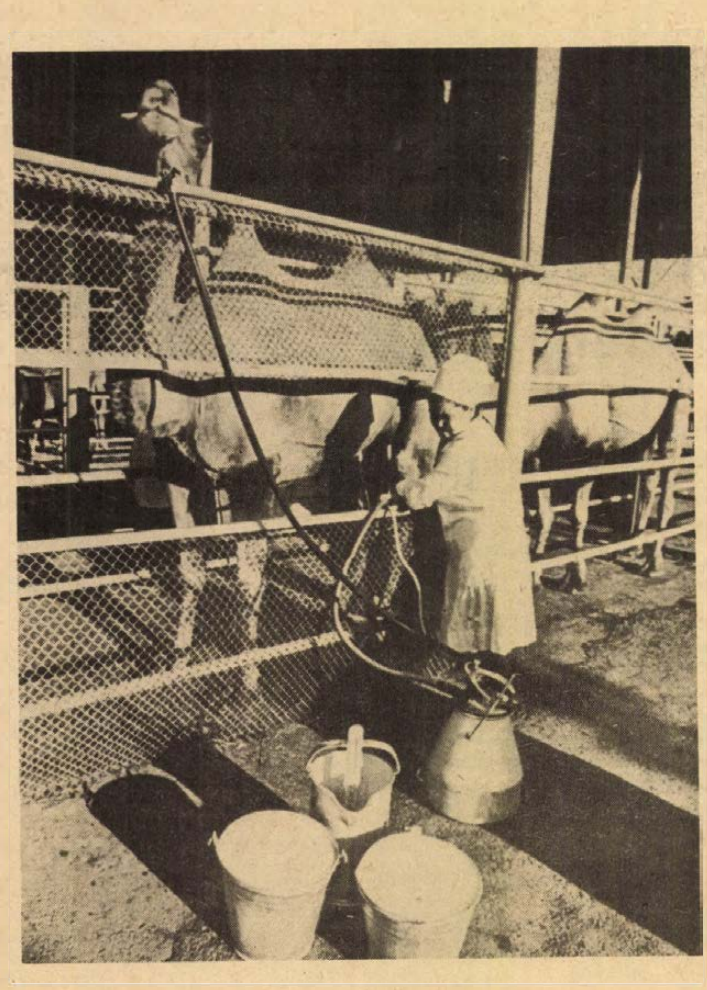

AZ UTAKON

A fékek ellenőrzéséről

Átlagos körülmények között a fékrendszer kisebb hibái nem feltűnőek. Különösen nem azok száraz úton, amikor igénybevételük nem haladja meg a mérsékelt lassítás okozta erőhatásokat.

Mindez a vezető hamis biztonságérzetét okozza, aki abban a tudatban autózik, hogy szükség esetén, a lehető legrövidebb úton meg tudja állítani kocsiját. Így aztán életveszélyes következménye is lehet annak, ha kritikus helyzetben derül ki a hiba: nem fognak egyenletesen a fékek — a kocsi félrehúz vagy gyenge a fékhatás.

A fékberendezés igénybevétele igen jelentős, mind a hőterhelést, mind pedig a kopásokat tekintve, hiszen a kocsi mozgási energiáját a fék súrlódó elemeinek kell hőenergia képződése árán fölemészteniök. Mindemellett olyan nyomás lép föl a fékerőt közvetítő hidraulikában, ami az abroncsokban lévő túlnyomás 50—60-szorosa.

A fék elemi biztonságának vizsgálatához nem kell különösebb műszaki ismeret.

A legkönnyebben teljesíthető követelmény a fékfolyadék szintjének ellenőrzése. A fékfolyadék mennyisége nem változhat jelentősen rövid időn belül. Nem hiba, ha a szintsüllyedés hónapok elteltével mutatkozik, és mértéke nem haladja meg az évi 8—10 mm-t. Ennek oka részben a párolgási veszteség, részben pedig a fékbetétek okozta kopások.

Ha azonban a szintsüllyedés gyors, a rendszerben tömítetlenség van. Ahol pedig a folyadék megszökhet, ott a levegő is behatol, amelynek következménye a nyomás hatására puhán, rugalmasan kitérő fékpedál — és természetesen a csökkent fékhatás. Ebben az esetben azonnal gondoskodni kell a hiba kijavításáról!

A fék gyakorlati ellenőrzése érdekében tegyük a következőt: álló kocsinál (fékrásegítőnél járó motornál) nyomjuk le erőteljesen a fékpedált és tartsuk benyomva néhány percig. Ez alatt a pedálút sem növekedhet, folyadékszivárgás sem jelentkezhet. Ellenkező esetben a hibát meg kell keresni és kijavítani.

A következő lépés a fékpróba (az előírt guminyomással kell elvégezni). Száraz, vízszintes, egyenletes minőségű — és forgalommentes! — úton gyorsítsuk föl a kocsit 25—30 km/ó sebességre, majd fékezzünk erősen, határozottan. Hibátlan fék esetén a kocsi nem húzhat félre és a fékút nem haladhatja meg a 4—5 m-t. A látható féknyomoknak egyenlőknek kell lennie az azonos tengelyen lévő kerekeknél.

Gyakorlott vezetők — ha forgalommentes és elég széles út áll rendelkezésükre — ezt a próbát elvégezhetik 70—80 km/ó sebességnél is. Ekkor a fékút 35—45 m lehet maximálisan. A fékezés alatt a kocsinak iránytartónak kell maradnia, a kormánnyal történő beavatkozás nélkül is.

A kocsi fékrendszerét egyébként tanácsos évente ellenőriztetni a szervizben, megrendelve egyben a fékfolyadék teljes cseréjét is.

Búsbarna László

Az autósvilág híreiből

A japán autók újabb térhódítását jelenti az európai piacokon a Nissan és az Alfa közötti szerződés megkötése. Ezzel a kooperációval japán cégnek először sikerült elérnie, hogy a kiszemelt exportterületen állítsák elő a kocsikat, legalább is részben. Az együttműködés meglehetősen nagy harcok árán jött létre és jelentőségét fokozza, hogy az Alfa állami tulajdonban van. Az évi 60 ezer darabos produktumú – 1100–1500 köbcenti lökettérfogatú kocsik karosszériáját a Nissan állítja elő, a többi alkatrészek az Alfánál készülnek.

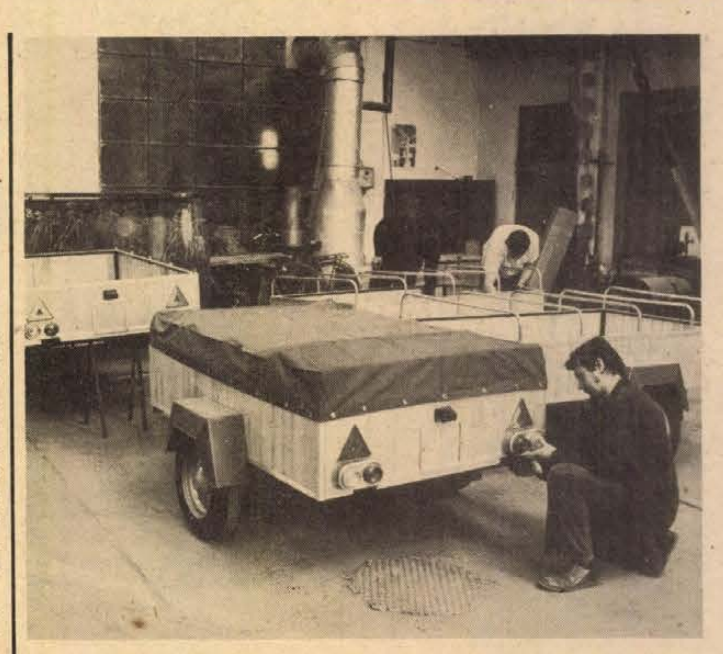

Nemrég kezdték meg a 150 és 350 kilogramm hasznos teherbírású gépkocsiutánfutók gyártását Somogy megyében, a Tabi Építő- és Vegyesipari Szövetkezetben. Az év végéig négyszáz darabot szállít belőlük a szövetkezet az AUTÓKER-nek.

*

Közlekedési információ

A Volán 12. sz. Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy november 17-től, a hétfőtől, péntekig terjedő munkanapokon a pécsi Főpályaudvarról 14.55 órakor induló autóbuszjáratot 31 Y jelzéssel György-aknáig közlekedteti. A járat György-aknáról 15.25 órakor indul vissza.

*

Benzinfogyasztó gyalogosok

A gyalogosok természetesen nem fogyasztanak közvetlenül benzint. Ám közvetve mégis, és meglehetősen sokat. Nem is a járdán haladva teszik ezt, hanem a két járda között, amelyet az úttesten kénytelenek megtenni.

Amíg áthaladásukat jelzőlámpa szabályozza, a dolog rendben is lenne, mivel az az átkelés időpontját és időtartamát korlátozza. Nem így a forgalomirányító lámpák nélküli kereszteződések gyalogos forgalmánál. Itt a gyalogos ítéletére van bízva, hogy mikor, menynyi idő alatt jut át az úttesten. És nem tartozik a ritkaságok közé, amikor egy-egy gyalogos miatt hosszú kocsisor kényszerül vészfékezésre, jobbik esetben erőteljes lassításra...

Mindez apróságnak tűnhet — szóra sem érdemesnek.

De számoljunk csak: Pécsett egy József Attila úti átkeléshez, sietős léptekkel, 10—15 mp-re van szükség. Bandukolva 20—25 mp-re. Legyen a különbség átlaga 10 mp. Ugyanezen az útvonalon óránként és átlagosan mintegy 1200—1500 jármű halad át (nem csúcsidőben). Tételezzük föl, hogy mindegyik kocsi csak egyszer kényszerül lassítani, majd megállni — 10 mp-re — egy gyalogos miatt. Bár a 10 mp igen rövid idő, az 1200—1500 esetre mégis 3,5—4 óra. Ez alatt körülbelül ugyanennyi liter benzin megy veszendőbe. Vagyis naponta, jó közelítéssel, mintegy 30—40 liter. Hogy ez városszerte, országszerte mekkora mennyiséget jelent, csak becsülni lehet. Az azonban bizonyos, hogy a pazarlás 10 ezres nagyságrendben mozog, ami éves viszonylatban még országos szinten is jelentős értéket képvisel.

A gyalogosok és az autósok érdekeit nem könnyű összehangolni. Azt sem kívánhatja senki, hogy valaki futva tegye meg az utat a másik oldalra, netán maradjon azon az oldalon, ahol született. A pazarlás elkerülése azonban közös érdek. Az így elfüstölt benzin nemcsak az autós zsebére megy, mert a nyersolaj közös kasszánk valutáját emészti, a szállítás időveszteségeiből származó többletfogyasztást mindnyájan megfizetjük, mert az a vásárolt áruk értékébe beépül.

Mit tegyünk hát? A recept egyszerű: ne ődgelegjünk a gyalogátkelőkön. Lehetőleg ne egyenként, hanem csoportosan keljünk át. Ha mód van rá, olyankor, amikor a forgalom üteme ritkul.

És ha arra is gondolunk, hogy mindezt nemcsak gazdasági megfontolásból tesszük, hanem biztonságunk érdekében is, talán nem esik majd olyan nehezünkre, hogy mint gyalogos se növeljük a benzinszámlát — feleslegesen, elkerülhetően.

B. L.

A gépkocsik téli üzemeltetéséről és Komló közlekedési helyzetéről hallhatnak előadást az érdeklődők november 13-án, csütörtökön 17.00 órakor Komlón, a Május 1. Művelődési Házban. Az előadás előtt 14.00 órától a Művelődési Ház bejáratánál díjtalan fényszóróbeállítást és a téli üzemeltetéssel kapcsolatos szaktanácsadást tartanak az AFIT XIV. sz. Vállalat dolgozói.

*

A november 7-i ünnepek három napja alatt 118 sérüléses közúti közlekedési baleset történt hazánkban. A balesetek közül 11 halálos, 49 súlyos, 59 könnyű sérüléssel végződött.

LAKÁS-INGATLAN

Elcserélném másfél szobás, összkomfortos, tanácsi lakásomat két vagy két és fél szobás tanácsira. „Megegyezünk" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném 3 szobaösszkomfortos, tanácsi lakásom másfél-kétszobásra és egy garzonra (tanácsira). „Éva utca" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kisjakabfalván családi ház eladó 17. számban, gazdálkodásra alkalmas. Érdeklődni lehet Csonkáéknál.

Eladó Mohácson, Dózsa Gy. u. 7. sz. kertes, 1514 négyzetméter területű, családi ház, fogorvosi rendelővel. Fogorvosi felszerelés külön is eladó. Érdeklődni dr. Szkladányi Lászlónál, Mohács, Ady E. u. 52. lehet.

Feked 64. számú ház csendes, nyugodt helyen, eladó. Érdeklődni lehet: Merkl György, Erdősmecske, Ady E. u. 19., mindennap.

Eladó modern, kétszobaösszkomfortos, harmadik emeleti öröklakás Pécs belvárosától öt percre, a Mecsek oldalában. — „Minőségi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2 szobás OTP-öröklakás eladó. Kp. + OTP-átvállalással. Dombóvár, Molnár Gy. út 26., I. emelet 5. 17 óra után.

Eladó paraszthéz stílusban megépített nyaraló, gyepes, fás kerttel, szép csendes táji környezetben, Pécshez 15 km-re fekvő kis faluban. — „Unikum" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó újmecsekaljai erdősávban garázs. Érdeklődni lehet minden este a 20-386-os telefonon.

Eladó 1200 négyszögöl meggyes, 10 éves telepítés. „Érdi, bő termő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Bajcsy-Zsilinszky utcai, háromszobás, tanácsi lakásért egy másfél és egy kétszobás, tanácsi lakást adnék a központban. „Variálhatunk" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó Kacsótán a 29. sz. ház. Érdeklődni a helyszínen.

Pécsi, összkomfortos lakásért 120 ezer kp.-t és Harkány környéki szőlőhegyen levő 1200 négyszögöl művelt területet adnék. „Bármilyen megoldással" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Terehegyen, Harkánytól nem messze, 160 négyszögöl szőlő présházzal, 864 négyszögöl szántó eladó. Érdeklődni: Balaskáné, Pécs, Aradi v. u. 26.

Kétszobás, kertes családi ház eladó vagy nyaralóra cserélhető. Pécs, István u. 33 1.

Siklós melletti — nagytótfalusi elágazás — autóbusz-megállónál lévő 680 négyszögöl telek eladó. Érdeklődés Siklós 237-es telefonon.

Eladó sürgősen Pécsett, a Petőfi utca környékén kétszintes, kertes családi ház. Érdeklődni a 18-059-es telefonon.

Eladó kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás. Pécs, Mezőszél u. 3 A, IV. 15.

Eladó Balatonfenyvesalsó állomáshoz közel egy azonnal beköltözhető kis ház, kb. 420 négyszögöl telekkel, kisebb része szőlő. Érdeklődni lehet: Pécs, telefon: 23-675.

Szentlőrincen kertes családi ház eladó. Érdeklődni: Szentlőrinc, Táncsics Mihály u. 44. Délután 5 óra után, Szentesiéknél.

Belváros központjában jó állapotban kétszobás, komfortos, lakókonyhás, nagyerkélyes, modern beosztású, leválasztott fél ház, műhelynek is használható alagsorral, plusz pince, eladó. Érdeklődni a 14-141-es telefonon, 13—17 óráig.

Beköltözhető családi ház, kétszoba-konyha és garázslehetőséggel eladó. Ilona u. 2.

Eladó Siklós, Baros u. 6. sz. alatt lévő ház kerttel. Érdeklődni: Siklós, Felszabadulás u. 78. Toldi Lajos.

Pellérden, buszmegállótól tíz percre, a Menyecske-völgyben 600 négyszögöl szőlő, lakható épülettel, megosztva is, eladó. Villany van. Érdeklődni vasárnap egész nap Pellérden, Dózsa u. 128. sz. alatt.

Diákfiúknak Móricz Zs. téren összkomfortos albérlet kiadó. Érdeklődni a 179-785-ös telefonon lehet.

Központi fűtéses garzont vagy ennél nagyobb lakást vásárolnék kétszobásig. 150 ezer Ft készpénzzel, plusz OTP-átvállalással. „Összkomfort" jeligére a Magyar Hirdetőbe. Veszprém, Kossuth u. 6.

Elcserélném dunaújvárosi, összkomfortos, állami, egyszobás lakásomat hasonlóra, esetleg garzonra. Levélcím: Márkus Lajos, Dunaújváros, Kossuth Lajos u. 41., II. 2.

Egyedülálló nő egy gyermekkel külön bejáratú albérleti szobát keres. „Rózsa" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szentes központjában lévő 1,5 szobás, komfortos, főbérleti, tanácsi lakásomat elcserélném hasonló pécsi lakásért. Cím: Hargitai János, Szentes, Kossuth u. 37—39. szám, I. emelet 20. ajtó.

Uránvárosi, kétszobás, összkomfortos, II. emeleti, nagyerkélyes, tanácsi lakásom elcserélném szintén kétszobás-összkomfortos, tanácsira. „Kertváros is lehet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 2 szobás, kertes, külön udvaros, PIK-lakásomat 1½—2 szobás, széntröszti dolgozóval. „Lehet emelet is" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó kb. 310 n-öl kertészet felszereléssel a Megyeri út és a Feketevíz mellett. Érdeklődni délután 1—5-ig, Illiévéknél.

Vennék kisebb kertes családi házat, kétszobás, komfortos, főútvonalon lévő lakás beszámításával. „Garázslehetőség van" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó Postavölgy elején, Rózsakertnél 2175 n-öl szántóföld, lehet megosztva is vagy bérbe adó. Érdeklődni: Felsőbalokány utca 34. 10 órától.

3 szobás, pécsújhegyi családi házam cserélném kisebbre. Közeli falusi is lehet. „Térítést várok" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécs környékén kis házat vennék. „50 000 Ft részlet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Vennék présházat, üdülőt Pécsen szőlővel, gyümölcsössel. Pesti, Szigeti út 10 B.

Vennék kétszobás, összkomfortos családi házat, kisebb kerttel. „Minden lehetőség érdekel" jeligére a szegedi kiadóba.

Garázst vennék vagy bérelnék a belvárosban. „István tér" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szigetvárhoz 15 km-re 3 szoba, konyha, fürdőszoba, hall, nagy gazdasági épület, 1500 n-öl területtel sürgősen eladó vagy bérbe adó. „Jó közlekedés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécs belterületén 2000 n-öl kertészet, beköltözhető családi házzal, eladó. Érdeklődni du. 13—14-ig 14-533-as telefonon vagy árajánlatot „Fólia" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Lakáscsere miatt sürgősen eladó 270 n-öl gyümölcsös és konyhakert a harkány—gyűdi elágazásnál, megkezdett építkezéssel, építőanyagokkal. „Építési engedély van" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egyszoba-összkomfortos lakáslehetőséget keresek. Ajánlatokat a 14-283-as telefonon.

Elcserélném 2 és ½ szobás, szövetkezeti lakásomat kertes családi házért. „Pécshez közel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélnénk komlói, kétszoba-összkomfortos, tanácsi lakásunkat falusi családi házért. Érdeklődni lehet: Komló, Április 4. út 23., IV. emelet 2.

Pécsett készpénz + magas törlesztésre 1,5—2 szobás lakásmegoldást keresek. „300 ezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécs, Gyárváros, Remény u. 41. sz. alatt magántulajdonú házrész eladó. Szoba, konyha, lakható mellékhelyiséggel azonnal beköltözhető, víz, villany van. Érdeklődni: Hóborék.

Harkányban vagy Pécsen bármilyen kisebb lakásmegoldás érdekel. „Áremeqjelölés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Siklóson, a Köztársaság téren nagyméretű garázs eladó. Molnár Antal, telefon: 297, este.

1000 n-öl, építésre és gazdálkodásra alkalmas terület, közvetlen autóút mellett, parcellázva is, eladó. Ugyanott gerendák és cserép is eladók. Bogád, Kossuth L. u. 48.

Egy családi ház eladó. Nagyárpád, Havasi út 19.

Szliven melletti, kétszoba, hálófülkés, összkomfortos, hatodik emeleti, tanácsi lakást szétválasztható, nagyobbra cserélnénk, lehetőleg garázzsal. Központi csendes helyen. Kizárólag központi fűtéses vagy gázfűtéses lakás jöhet számításba, illetve, ha ennek elkészítéséhez a lehetőség fennáll. Megegyezés szerint. „Szép és csendes" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Beköltözhető belvárosi, 4 szobás, komfortos házrész, műhelynek alkalmas pincével, kis udvarral eladó. Cserelakást beszámítunk. Telefon: 15-152. Erreth Lajos u. 3.

ADÁS-VÉTEL

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta kárpitos Pécs, Déryné u. 11.

CO-s Trabant eladó. Telefon: 16-764.

Fiat 124-es, felújított motorral, eladó. Érdeklődni: Komló, Gesztenyés, Zobáki u. 1. Mesterfalvi.

Rózsató kapható. Tiborc u. 46. Hentz kertészet.

Falburkolat, parketta szegélyléc kapható és megrendelhető Boóz Sándor kisiparosnál. — Pécs, Blaha Lujza u. 16. Telefon: 31-649.

Veszek-eladok modern, háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

IM-es, 1200-as Zsiguli, igen megkímélt állapotban eladó. Kertváros, Egressy u. 15. Szabóék.

2 db olajkályha, 200 l gázolaj, 3 db olajoshordó eladó. Pécs, Közép-Daindol 6. sz. Novákné.

IK-s, 1200-as Zsiguli, friss műszaki vizsgával, eladó. Érdeklődni: Zákány, Pécs, Gesztenyés u. 29. sz. alatt, délelőtt.

Jó fejőstehén, borjúval együtt, sürgősen eladó. Márfa, Fő u. 29.

S—100-as motor és MB-alkatrészek olcsón eladók. Szendrey Júlia u. 20/2. Egész nap.

Perzsaláb bunda, fekete, újszerű állapotban, középtermetre és használt, modern villanytűzhely eladó, Pécs, Surányi u. 10/A. Dergez. Telefon: 15-950.

Üzemképes Fiat 500-as eladó. Érdeklődni 17 óra után: Kóczián u. 12. Kócsy.

Bécsi pianínó eladó. Telefon: 28-218.

Skoda Octavia, üzemképes, egyben vagy bontva, pótalkatrészekkel, olcsón eladó. Pellérd, Petőfi u. 29. Kónya.

Száz db fiatal anyabirka eladó. 6453 Bácsbokod, Petőfi S. u. 7. sz. alatt.

UN-es Trabant 54 ezer km-rel, 1983. szept.-ig érvényes műszakival, jó állapotban eladó. Érdeklődni: Mohács, Virág u. 10., esti órákban.

Rekamiék, heverők, fotelok, vitrinek, olajkályhák, fatüzelésű Zephir kályhák, egyéb bútorok eladók. Sallai 15. Bútorüzlet.

Olajtűzhely eladó. Érdeklődni bármikor: Tolbuhin u. 148.

Fekete, női műperzsa bunda, új, 53-as méretre, eladó. Telefon: 21-089.

Eladó teljes újonnan egy villanytűzhely, jótállással, háromlapos. Érdeklődni: Tóth Ernő, Felsőmalom u. 14., I. emelet.

2,5 q morzsolt kukorica eladó. Hársfa út 4. szám, Tiborc útról nyílik.

Decemberig műszakizott Ford Taunus 12 M eladó. Közép-Meszes, Bocskai u. 50. Baksa.

Asztalitűzhelyet vennék, három darab négyméteres, gömbölyű, új fenyőgerenda és műanyag kajak eladó. „Tűzhely" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Hangfal eladó! (DC 2201 E típus, féléves.) Érdeklődni a 22-768-as telefonszámon lehet.

Jó állapotban lévő Lada Combi gépkocsi, 5 éves, eladó. Érdeklődni: Kozármisleny, Kossuth L. u. 10. alatt vagy Pécsett, 24-310-es telefonon, 17—20 óráig.

Nagy teherbírású Ural oldakocsis motorkerékpár tartalék motorral eladó. Dunaújváros, Szorád M. út 40., III. emelet 3.

AET—453 TYP 50 W-os erősítő eladó. Polyák, Ady E. u. 77.

Zastava, lejárt műszakival, olcsón eladó. Pécs, III. kerület, Liliom u. 20.

Eladó 500-as Trabanthoz új szélvédő és hátsó lámpatest + foglalat. Érdeklődni 21-819-es telefonon.

VEGYES

Garázsomat a téli hónapokra bérbe adnám. „Szlivennél" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Angol nyelvoktatást vállalok, több éves külföldi gyakorlattal, délelőtt is. Telefon: 19-073.

Húsfüstölést vállalok. Jókai tér 7. Hamvas. Nyitva: 16.30 órától.

Parkettázás, csiszolás, magasfényű lakkozás, műanyagpadló-ragasztás, közületeknek is. Telefon: 31-613 és 18-674. Bőczin.

Mosógépjavítást vállalok. Megrendelhető a 30-973-as telefonszámon. Amrein műszerész.

Gyermekgondozást — összkomfortos — kertes lakásomon vállalok. Minden igényt kielégítek. Telefon: 17-212.

Gebinbe társulnék vagy beszerzést, üzletkötést vállalok. „Rátermett" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Garázst bérelnék. „Kodály—Alkotmány utca között" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Balatoni kerámiaüzletem fejlesztéséhez tőkével rendelkező csendestársat keresek. „Kerámia" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Érettségizett autószerelő, hivatásos jogosítvánnyal, másod- vagy főállásban munkát vállal. „Minden érdekel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Idős özvegyasszony eltartási szerződést kötne 50—60 év közötti, jó lelkű, egyedülálló asszonnyal. Endre u. 13/1. Özv. Szórré Imréné, 16—18 óráig.

Magyar—orosz tanár korrepetálást vállal. Varsány u. 20., X. emelet 37. ajtó.

Joghallgató háztartási munkát vállal. „Ragyogás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal közöljük, hogy GYORSOK ISTVÁN,
az Északi Bánya- és Brikettüzem nyugdíjas üzemvezetője, életének 61. évében hirtelen elhunyt. A Mecseki Szénbányák saját halottjának tekinti. Temetése november 13-án 15.30 órakor lesz a mázaszászvári központi temetőben. Mecseki Szénbányák.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, testvérem és rokonunk,
KOVÁCS ERNŐNÉ
életének 45. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 13-án 15 órakor lesz a kmlói temetőben. Autóbusz indul 14.10 órakor a Berek utca 21. szám elől. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szerető feleségem, édesanyám, anyósom, nagymamánk és dédimamám,
NYAKA GÉZÁNÉ
Bernáth Mária
73 éves korában elhunyt. 1980. november 11-én, ma 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a szabadszentkirályi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy
VÁLOVICS JÓZSEF
59 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 14-én fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, menyem, anyósunk, nagyanyánk,
TISZAI FERENCNÉ
Csizmadia Emma
pécsszabolcsi lakos, 52 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 12-én 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, apósom, drága nagypapám, testvérem és kedves rokonunk,
TRAUBERT JÁNOS
életének 62. évében, hosszas betegség után váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 12-én 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, testvérünk és kedves rokonunk,
SIKLÓSI ANDRÁSNÉ
Sarnyai Emília
78 éves korában csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 12-én 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Hálás köszönetet mondunk a rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,
KONKOLY-THEGE JÁNOS
temetésén megjelentek, koszorúk, virágok küldésével mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a Hőerőmű nyugdíjas szakszervezet vezetőinek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, szomszédoknak, jóbarátoknak, akik drága, felejthetetlen halottunk,
AMREIN JÓZSEF
temetésén részt vettek, fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,
FÁBRI LÁSZLÓ
temetésén részt vettek és gyászunkban velünk együttéreztek. Külön köszönjük a munkatársaink, rokonaink, ismerőseink és a szomszédok megjelenését. Gyászoló özvegye és gyermekei.

Hálás szívvel mondok köszönetet a testvéreknek, minden kedves rokonnak, ismerősnek, barátoknak, és a ház lakóinak, akik drága jó férjem,
CSERY ISTVÁN
temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló özvegye.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik
SZARKA JÁNOS
temetésén megjelentek, koszorúk, virágok küldésével együttérzésüket kifejezték. Horváth István és neje.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik
SZOMMER FERENC
temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Mélységes fájdalommal mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen, drága halottunk,
MATUZ LÁSZLÓNÉ
Győrffy Anna
temetésén részt vettek és sírját a tiszteletük jeléül koszorúkkal borították. Külön köszönjük Mohács város és járás párt, állami vezetőinek, a Halászati Termelőszövetkezet felügyeleti szervei, a társszövetkezetek, a város üzemei, vállalatai, szövetkezetei, intézményei képviselőinek, munkatársainknak, rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek a megjelenését. Gyászoló férje és két fia.

Köszönetet mondunk mindazoknak a jóbarátoknak, ismerősöknek, akik
DR. SZÉPHALMI LÁSZLÓ
állatorvos
temetésén részt vettek és koszorúk küldésével fájdalmunkban osztoztak. Külön köszönet a szentlászlói Búzakalász Tsz vezetőségének és taaságának, a B. m. Állategészségügyi Állomás állatorvosi karának, a szentlászlói ált. iskola tanárainak és a VII. osztály tanulóinak. A gyászoló család.

Őszinte hálával mondunk köszönetet mindazoknak, akik
SIMON BÉLA
elhunyta alkalmából felkerestek, a búcsúztatáson közreműködtek, részt vettek, vagy együttérzésüket bármilyen formában kifejezték. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen halottunk,
ÖZV. NAGY JÓZSEFNÉ
Gross Anna
temetésén részvételükkel, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

KÖZÉRDEKŰ

ÁRAMSZUNET lesz november 12-én 8—15 óráig Komló-Kenderföld és a belvárosi rész egész területén.

A DÉDÁSZ Pécsi Uzemigazgatósága 1980. november 11-én üzembe helyezi a Majs-Újtelep OTR-állomást és a 0,4 kV-os hálózatot. A vezeték érintése a fenti időponttól életveszélyes!

Áramszünet lesz f. hó 13-án 8—16 óráig Pécsett a Siklósi városrész 418. sz. transzformátor állomás ellátási körzetében, a 169—180 jelű épületek területén.

A KOMLÓ ÉS VIDÉKE ÁFÉSZ
azonnali belépéssel 1 férfi
hálózati ellenőrt keres
Előírt végzettség: kereskedelmi szakközépiskolai érettségi vagy közgazdasági szakközépiskolai érettségi.
Jelentkezés a személyzeti előadónál
Komló, Kossuth L. u. 13.
II. 26.1980.

Az MHSZ Gépjárművezető-képző Iskola mohácsi kirendeltsége várja „B", „C"-kategóriás, HIVATÁSOS GÉPKOCSIVEZETŐI TANFOLYAMRA az 1959., 1960., 1961. és 1962-ben született fiatalokat.
A tanfolyam díja: 1700,— Ft
JELENTKEZNI LEHET:
Mohács járási-városi vezetőség, Mohács, Liszt F. u.

Kisiparosok, figyelem!
Szentlőrinci tüzelő- és építőanyag-telepünkre tüzifa-fűrészelő dolgozókat veszünk fel.
JELENTKEZÉS a telepvezetőnél

A MECSEK-TOURIST AJÁNLATA:
Pécsről induló utak:
Szilveszter Harkányban, a Hotel Drávában (szállás, vacsora, reggeli)
mosdófülkés szobával 490,— Ft
fürdőszobás szobával 540,— Ft
Szilveszter Kaposváron a Dorottya étteremben (autóbusz, vacsora) 480,— Ft
Szilveszter a tv-toronyban kb. 300,— Ft
IDEGENFORGALMI HIVATAL BARANYA MEGYEI
Jelentkezni lehet:
MECSEK-TOURIST,
Pécs, Széchenyi tér 1.
Telefon: 14-866

ISMÉT DOMBÓVÁRRA HÍVJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT
November 11-től november 17-ig
nagy árengedménnyel kaphatók
- FÉRFIINGEK
- SÁRVÁRI NŐI CIPŐK
- KABÁTOK
- ELŐNYOMOTT KÉZIMUNKÁK
- FONALAK

Keddtől keddig kedvezmény a Napsugár Áruházban!
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!
ÁFÉSZ igazgatóság, Dombóvár
SKÁLA-COOP

A Pécsi Tejüzem azonnali belépéssel
felvesz női, férfi üzemi dolgozót, géplakatost, segédfűtőt
(lehet nyugdíjas is).
JELENTKEZÉS: Pécs, Tüzér u. 15.

Szerszámkészítő és géplakatosokat azonnal felveszünk
B. m. Háziipari Szövetkezet, Pécs, Déryné u. 35.

keddtől keddig kedvezmény
KONZUM SKÁLA-COOP ÁRUHÁZ
A KONZUMBAN
november 11-től 18-ig.
ABC-ben:
Gyöngyhagyma 1 üveg 16,10 helyett 12,— Ft-ért
Porcelán osztályon:
Modus porcelán étkészlet 1510,— Ft helyett 750,— Ft-ért
Kornol porcelán étkészlet 1350,— Ft helyett 600,— Ft-ért
Mokkáskészlet 363,— Ft helyett 180,— Ft-ért
Tekintsék meg Rákóczi úti kirakatunkat, válasszanak!
Amíg a készlet tart!

Sajtótájékoztató

IX. Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívó-viadal

Négy külföldi csapat nevezett eddig

18 hazai egyesület az indulók között

Alvics és Magyar a szorítóban

November 13–16. között kilencedik alkalommal rendezik meg a Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívó-viadalt. Az előkészületekről Krizs József alezredes, a Steinmetz SE elnöke tartott sajtótájékoztatót.

A Steinmetz Kupa már hagyományosan minden esztendő második legrangosabb hazai ökölvívó eseménye. A rendezők ezúttal kilenc országba küldték el a meghívókat és eddig négy országból már visszajelezték a részvételt. Itt lesznek a legjobb jugoszláv, lengyel, csehszlovák és NDK-beli ökölvívók és számítanak még más külföldire is, hiszen az előző években előfordult, hogy az utolsó pillanatban futott be egy-egy csapat. A hazai mezőnyt 18 egyesület képviseli, elküldte nevezését a Vasas, Újpesti Dózsa, Bp. Honvéd, Törekvés, Kaposvári Dózsa, Békési Vasas, Tatabánya, Csepel, Paks, Óbudai TSZ SK, Borsodi Bányász, Debrecen, Kun Béla SE, Oroszlány, Kecskemét, PVSK, a kupát védő SZIM Vasas, valamint a házigazda Honvéd Steinmetz SE.

A PVSK színeiben szorítóba lép a válogatott Magyar és Alvics, továbbá Kálmán, Pirbus, Szaif, Gál, Lovas, Markó. A rendező Steinmetz SE-ből Flander, Sztojka, Mészáros, Kocska, Kovács S., Buncsek és Torma lesz ott a viadalon.

– A Szuper Liga mérkőzés miatt az első napi küzdelmekre csütörtökön a vasutas tornacsarnokban kerül sor – mondotta Krizs József. – A PVSK segítségünkre sietett és ezért szeretnénk köszönetünket kifejezni. A Szuper Liga asztalitenisz-mérkőzést ugyanis már két évvel ezelőtt lekötötte a városi sportcsarnok a szövetséggel. Péntektől viszont már a városi sportcsarnok lesz a színhely és pénteken lesz az ünnepélyes megnyitó is. A selejtezők 17 órakor kezdődnek, az elődöntő kezdési időpontja szombaton 16 óra, a döntőé vasárnap 10 óra. A döntőt a televízió felvételről közvetíti. Számos bérlet és jegy is elkelt már elővételben, nagy érdeklődésre számítunk. Jegyek elővételben a városi sportcsarnokban válthatók.

L. L.

Magyarország—NSZK

Szuper Liga asztalitenisz-mérkőzés Pécsett

Rangos sportesemény színhelye lesz november 13-án, csütörtökön a városi sportcsarnok. A Magyarország–NSZK Szuper Liga asztalitenisz-mérkőzést láthatják az érdeklődők. Második alkalommal rendeznek Pécsett asztalitenisz Szuper Liga mérkőzést. Három éve – 1977 decemberében – mérkőzhettek egymással Magyarország és Jugoszlávia csapatai. Most az NSZK válogatott csapatát láthatják a pécsiek.

A 60-as évek közepe táján nyugatnémet javaslatra írták ki először az európai országok válogatott csapatainak részvételével azt a tornát, melyet 1976 óta Szuper Liga néven rendeznek meg, s négy osztályában 32 csapat részére biztosít versenyzési lehetőséget. A csoportokon belül körmérkőzést vívnak, az utolsó helyezettek kiesnek, az első helyezettek egy osztállyal feljebb kerülnek. Magyarország ez ideig négy alkalommal nyerte meg a tornát, először 1971-ben, majd 74-ben, a 77-ben és a tavasszal befejeződött 1980. évi mérkőzéssorozaton is a legjobbnak bizonyult Berczik Zoltán csapata.

A Szuper Liga mérkőzés során ez ideig 11 alkalommal találkozott a két csapat, ebből 10 mérkőzést megnyert a magyar válogatott és csak egyszer – az 1968/69-es mérkőzéssorozaton – szenvedett minimális, 4:3 arányú vereséget. A két legutóbbi évben nem volt találkozó a két válogatott között, mert az NSZK ekkor nem szerepelt a legjobbak között.

A magyar válogatott csapat összeállítását Berczik Zoltán még nem hozta nyilvánosságra, az azonban biztos, hogy Klampár, Gergely, és Kisházi mindenképp bemutatkozik Pécsett, hisz versenyzőik közül legutóbb ők árulták el a legjobb formát. A magyar válogatott összeállításánál azonban Jónyer, Kriston, Oláh Zs. és Urbán E. neve is számításba jön. Az NSZK csapatából Wilfried Lieck és Peter Stellwag a legismertebb név.

A magyar játékosok közül különösen Klampár van nagy formában, akit az első számú magyar játékosként tartanak nyilván, a nőknél Kisházi is nagy formába lendült, a legutóbbi két versenyén nem talált legyőzőre. A nagy érdeklődéssel várt találkozóra a jegyek elővételben beszerezhetők a sportcsarnok pénztáránál 8 órától 16.30 óráig.

SPORT DN SPORT

Törőcsik ismét a válogatott keretben

Új jelölt: Baranyi

A magyar labdarúgó-válogatott november 19-én, szerdán Halléban, az NDK ellen játssza idei utolsó nemzetek közötti mérkőzését. Hétfőn délelőtt a találkozóval kapcsolatban Mészöly Kálmán szövetségi kapitány az MLSZ-ben összegyült NB I-es klubok vezető edzői előtt és velük egyetértésben hozta nyilvánosságra a válogatott keretet.

A szövetségi kapitány az NDK elleni mérkőzésre 18 játékost és további négy biztonsági tartalékot választott ki. A 18 labdarúgó nyolc klubból kerül ki, a Bp. Honvéd 5, az Ú. Dózsa 3, a Vasas, a Diósgyőr, a Békéscsaba és a Videoton 2–2, a Pécs és a Ferencváros pedig egy-egy játékossal képviseltetti magát.

A válogatott összetétele több ponton eltér a legutóbbi Ausztria elleni mérkőzés keretétől. Hiányzik a Bécsben járt játékosok közül Kereki, Varga, Pölöskei, Kiss M. és Csongrádi. Mészöly Kálmán szövetségi kapitány az MTI-nek adott nyilatkozatában kiemelte, hogy egyikükkel sincs problémája, csupán másoknak is lehetőséget akar biztosítani a szereplésre.

A hiányzók helyére bejött: Garaba, Tóth J., Baranyi, Törőcsik és Tatár. Behívásukról Mészöly Kálmán a következőket mondotta:

Garaba hiányzott az osztrákok ellen, mert átmenetileg visszaesett formájában, teljesítménye javult, ez lemérhető volt a Real Madrid ellen is, felfogásában is változott. Tóth J. biztos pont volt a válogatottban, a védek ellen játszott utoljára, sérülése miatt került ki a csapatból, ismét jó formát mutat. Baranyi korábban az olimpiai együttesben már megmutatta erejét, hétről hétre jól játszik, indokolt kipróbálása, ő még nem volt válogatott. Törőcsik a Szovjetunió ellen volt utoljára válogatott, azóta egészségileg rendbe jött, formája felfelé ível, s kedvező a váltózás felfogásában és akarásában. A diósgyőri Tatár az idén még nem kapott szerepet a válogatottban, korábban sorozatban játszott. Hosszabb ideig sérülése miatt nem jöhetett figyelembe. Alkalmat akarunk adni Tatárnak, hogy bizonyítson.

Az NDK elleni válogatott keret:

Kapusok: Mészáros (Vasas), Katzirz (Pécs). Védők: Szántó (Diósgyőr), Paróczai, Garaba (Bp. Honvéd), Kerekes (Békéscsaba). Kardos, Tóth J. (Ú. Dózsa), Baranyi (Videoton). Középpályások: Nyilasi (Ferencváros), Dajka (Bp. Honvéd), Pásztor (Békéscsaba), Burcsa (Videoton), Tatár (Diósgyőr). Csatárok: Bodonyi, Esterházy (Bp. Honvéd), Kiss L. (Vasas) és Törőcsik (Ú. Dózsa).

Biztonsági tartalék: Kakas (Ferencváros), Varga (Bp. Honvéd), Pölöskei (Rába ETO) és Kiss M. (Nyíregyháza).

Az A-válogatott keret tagjai csütörtökön 11 órakor találkoznak az MLSZ-ben, majd délután Szarvasra utaznak, itt pénteken edzésekre kerül sor, szombaton pedig mérkőzést játszanak a helyi NB II-es csapattal. Szarvasról a válogatott keret szombaton este visszatér Budapestre, itt folytatja előkészületeit a kedd reggeli Halléba utazásig.

November 19-én, szerdán az NDK ellen szerepel az utánpótlás válogatott is. Ők november 15-én 10 órakor találkoznak az MLSZ-ben, majd 13.15-kor Ercsiben játszanak, és kedd reggel az A-válogatottal együtt utaznak az NDK-ba. A csapat edzője Szimcsák István, a keret tagjai: kapusok: Disztl P. (Videoton). Szieben (Bp. Honvéd). védők: Kincses (Csepel), Hires (Vasas). Sallai (Debrecen), Róth (Pécs). Jurácsik (Ú. Dózsa), Disztl L. (Videoton), középpályások: Seres (Volán). Kelemen (Csepel), Csepregi (Békéscsaba), Rixer (Vasas), csatárok: Senesvári (Dunaújváros), Kuracz (Békéscsaba) és Pölöskei (Rába ETO). Biztonsági tartalék: Roda (MTK-VM) és Hajszán (Rába ETO).

Készen áll a tavaszi program is a világbajnoki selejtezőkre. Nagy feladat hárul a magyar labdarúgás élvonalára, hiszen április 29-től 39 nap alatt négy világbajnoki selejtezőn és három bajnoki mérkőzésen szerepelnek a játékosok. Egyébként a tavaszi idény február 28-án kezdődik és a válogatott a világbajnoki selejtezők előtt két mérkőzést játszik, április 1-én az ezévik fővárosi stadionban Budapest—Bécs mérkőzésre kerül sor, április 15-én pedig idegenben a Spanyolország elleni mérkőzés lesz az első vb-selejtező főpróbája.

Kitüntetett sportvezetők

Fél évszázad az evezés szolgálatában

Dr. Szkladányi László, a Duna szerelmese

Laci bácsi most hetven éves, de még mindig evez. Kisdiák volt, amikor először merészkedett csónakkal a Dunára. 18 éves korában pedig már egyik szervezője volt Mohácson a vándorevezésnek. Több mint fél évszázadot töltött az evezés szolgálatában.

– A túraevezést hívták akkortájt vándorevezésnek így — mondja —. Sokat túráztunk a Dunán. A kétpárevezős csónakok mellett az úgynevezett őrsi hajók voltak divatosak. Ebbe hatan eveztek, volt egy kormányos, és három vendég is beleülhetett. Aztán voltak a sandolinok, az egy-kettes kajakok ősei. Legkedvesebb túránk a Mohács—Baja—Mohács egynapos túra volt. A Mohács—Győr—Mohács túra két hétig is eltartott, elmerészkedtünk csónakainkkal a Ferenc-csatornán át a Tiszáig és a Sió-csatornán a Balatonig.

A versenyevezéssel csak a felszabadulás utáni időkben ismerkedtek meg Mohácson. Laci bácsi intézője, szakosztályvezetője, edzője lett egyszemélyben az MTE evezős szakosztályának. És még most sem vált meg a szakosztálytól.

A Vasastól kaptunk egy kimustrált kormányos négyest, ezzel kezdtük. Azóta is ez a legnépszerűbb, s legeredményesebb mohácsi hajóegység. Országos bajnokok, magyar válogatottak kerültek ki a szakosztályból. Volt olyan, aki az olimpiára is kikerült. Az első nagy sikereket elért négyes tagjaira még jól emlékszem: Helyei—Bendek—Krepp—Petri ültek a hajóban. Aztán jöttek a többiek, a Kolep, Hormai, Leovics, Sztepanov négyes országos ifjúsági bajnokságot nyert 1962-ben. Sztepanov és Leovics később elkerültek Mohácsról, válogatottak lettek, 1964-ben a bledi világbajnokságon is ott voltak. A hetvenes években is volt egy remek kormányos négyesünk, Léber, Sztárcsevics, Bende, Lakatos sikert sikerre halmozott. Sztárcsevics öccse csepeli színekben a moszkvai olimpiára is kikerült.

A hatvanas évek elején társadalmi összefogással felépült Mohácson a csónakház. Laci bácsi egyik fő mozgatója volt a munkának, melynek eredményeként ideális otthonhoz jutottak az evezősök. Igaz azóta már kinőtték az egykor korszerű csónakházat.

— Ebben az évben már tanmedencében készülhetnek fel versenyzőink a tavaszi idényre. Most is vannak tehetséges versenyzőink, a kis Hüber nevét érdemes megjegyezni, mert ha továbbra is ilyen szorgalmas marad, hamarosan a legjobbak közé kerülhet.

Az MTE evezős-szakosztálya mindig nevelő szakosztálynak számított, sok-sok gyerekkel kedveltették meg az evezést. A legjobbak közül nem egy Budapesten folytatta tovább. Mint mindig most is elsősorban az utánpótlás nevelésével foglalkoznak. Több mint hatvan gyerek látogatja az edzéseket.

Laci bácsi szeme felcsillan, amikor a Duna Kupáról, a mohácsiak hagyományos versenyéről beszél.

— Jövőre rendezzük meg 22. alkalommal. A szövetség engedélyezte, hogy regattát rendezzünk, ami azt jelenti, hogy országos minősítő verseny lesz. Szeged és Velence mellett csak nekünk biztosítottak ilyen versenyt.

Laci bácsi még most is dolgozik, nem ment nyugdíjba. A Dunavölgye Tsz jogtanácsosa. Amikor csak teheti kerékpározik, evez. Ennek köszönheti, hogy örökifjú maradt. No meg annak, hogy mindig fiatalok között volt.

Aki egyszer igazán belekóstol az evezésbe és megszereti a Dunát, az nem tud azzal szakítani. Laci bácsi sem.

*

Munkássága elismeréséül november 7. alkalmával Kiváló Társadalmi Munkáért kitüntetésben részesült.

Hegyi István

RÖVIDEN

Ökölvívás. Szolnokon került megrendezésre a középfokú tanintézetek ökölvívó seregszemléje. Az 500-as Szakmunkásképző Intézetben tanuló PVSK-ökölvívók csapatban harmadikak lettek; egyéniben Kákai L., Dunai S., Szili első, Kákai A., Dunai L. második, Fridrich a harmadik helyen végzett.

Labdarúgás. Szegeden rendezték a tudományegyetemek oktatói, dolgozói és hallgatói hagyományos sporttalálkozóját, a Hatvani István kispályás labdarúgótornát. A pécsiek jól szerepeltek. A hallgatók az első helyen végeztek, az oktatók-dolgozók szoros küzdelemben szorultak a 3. helyre.

Háromtusa. November 7. tiszteletére, a pécsi háromtusa sport meghonosodásának harmincadik évfordulójára rendezett „öregfiúk" háromtusa verseny résztvevőinek nem kedvezett az időjárás. A lőtéren a látási viszonyok, terepfutásnál pedig a sáros és csúszós talaj zavarta a 15 fős résztvevőt, a régi többszörös vidékbajnokokat, országos versenyek győzteseit és helyezetteit. Ennek ellenére jó versenyt vívott két korcsoportban a csupaszív gárda. 40 éven felüliek: 1. Toperczer 3020 pont, 2. Knotik 3001 pont, 3. Jillek 2798 pont. 40 éven aluliak: 1. Maletics 3231 pont, 2. Vizi 3190 pont, 3. Péter J. 3156 pont. A verseny után a résztvevők egyhangúlag határozták el, hogy a versenyt hagyományossá teszik, jövő év tavaszán pedig öttusában is megrendezik az „öregfiúk" versenyét.

Diáksport. 17:15 arányban győzött a Leöwey Klára Gimnázium fiú kézilabdacsapata Pécsett Eszék diákválogatottja ellen. A mérkőzést a városi sportcsarnokban játszották.

Fényes és Németh sikere Helsinkiben

A Finn Sportszövetség megalakulása 80. évfordulója tiszteletére rendezett versenyeken számos sportágban gyűlt össze nemzetközi mezőny. A cselgáncsozóknál részesei voltak az emlékversenyeknek a Bp. Spartacus sportolói is, akik közül a 60 kg-os Fényes Ferenc, továbbá Németh Károly (78 kg) kategóriagyőzelmet aratott. Jól helytállt még Molnár Lajos (95 kg), ezüstérmet vehetett át.

Szerződésbontás

A Dunaújvárosi Kohász dr. Varga László kérésére közös megegyezéssel felbontotta a vezető edző szerződését. Amíg a dunaújvárosi klub megtalálja az NB I-es csapat újabb szakvezetőjét, az eddigi pályaedző, Andriska Vilmos irányítja a gyakorlást.

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat

FELVESZ:

- víz-gázszerelő,
- tetőfedő,
- hidegburkoló,
- Weimar-gépkezelő,
- nehézgépkezelő szakmunkásokat, valamint
- betonozókat,
- targoncavezetőket,
- gépkocsirakodókat és
- vagonrakókat.

I. 498/1980.

Jelentkezni lehet: Pécs, Szántó Kovács János u. 1 A., munkaerő-gazdálkodás.

A Pécsi Távfűtő Vállalat azonnali

felvételre keres

- központifűtés- és csőhálózat-szerelő,
- festő,
- villanyszerelő szakmunkásokat,

valamint

- betanított munkásokat.

JELENTKEZNI LEHET: Pécs, Tüzér u. 18—20. sz. alatt, a munkaügyi osztályon.

I. 466/1980.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 311. szám
1980. november 12., szerda
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

PÉCS FOLYÓIRATTÁR KÖNYVTÁR

Készül a VI. ötös

A legutóbbi hetekben a társadalmi, tudományos és érdekképviseleti szervek megvitatták a VI. ötéves népgazdasági terv irányelveit, javaslatokat dolgoztak ki a terv véglegesítéséhez. E vitákat is figyelembe véve az Országos Tervhivatal most készíti elő a népgazdaság VI. ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot, amely decemberben kerül az országgyűlés elé.

A tanácsok tervezőmunkája – az előkészítő szakaszban – lényegében párhuzamosan történt a népgazdasági tervező munkával. Ennek keretében – együttműködve a népgazdasági tervező szervekkel – területi szinten is sokrétű munkát kellett végezni. Így a tanácsok felmérték a jelenlegi középtávú terv várható teljesítését, pontosítva ezzel a VI. ötéves terv induló állapotát. Áttekintették a folyamatban levő beruházások helyzetét, s azt, hogy a hátralevő munkálatok milyen mértékben kötik le a VI. ötéves terv beruházási eszközeit. Számításokat végeztek a lakossági szükségletek 1981–1985. közötti változásairól. A közelmúltban került sor az előzetes megyei elgondolások és a népgazdasági terv területre vonatkozó számítási anyagának egybevetésére.

Mindezek alapján – megyei szinten is – összeállt a tanácsi gazdaság VI. ötéves fejlesztési koncepciója. Ezt a különböző szakmai testületek megvitatták és a további tervezőmunka alapjául elfogadták.

A következő hetekben a megyei tervező szerveknek kettős feladatot kell megoldaniok: egyrészt a VI. ötéves tervkoncepciót – az 1981. évi költségvetési tervjavaslatot megalapozó információként – a Megyei Tanács testülete elé kell terjeszteniük, másrészt a fejlesztés fő irányainak jóváhagyása után ki kell dolgozniuk a részletes tervjavaslatot, melynek jóváhagyására várhatóan 1981 első felében kerülhet sor.

A VI. ötéves terv kidolgozása nem egyszerűen gazdasági és műszaki szakemberek ügye, ezért szükségesnek tartjuk, hogy jóváhagyás előtt kikérjük az üzemi kollektívák, társadalmi és tömegszervezetek, tudományos szervezetek véleményét a megyei elgondolásokról.

A terv vitáját a mohácsi Farostlemezgyárban kezdjük. Hasonló vitára kerül sor a jelzett időszakban a Mecseki Szénbányáknál, az Ércbányászati Vállalatnál, a Bólyi Mezőgazdasági Kombinátban, a Pécsi Bőrgyárban, a Szigetvári Konzervgyárban, a Baranya megyei Építőipari Vállalatnál és a Beremendi Cementműben.

Mellettük kikérjük a Hazafias Népfront, a Szakszervezetek és az Ifjúsági Szövetség testületeinek állásfoglalását, valamint különböző rétegtalálkozók szervezésére is sor kerül.

Reméljük, hogy a megyei elgondolások széles körű bemutatása mellett jó néhány hasznosítható észrevétel, megszívlelendő tanács is elhangzik majd ezeken az eszmecseréken. A társadalmi vitáktól azonban azt is várjuk, hogy az előkészítésben, tervezésben megnyilvánuló közös gondolkodás legyen majd érzékelhető a végrehajtás időszakában is.

Piti Zoltán

Napirenden a belváros korszerűsítése

Miniszteri értekezlet Pécsett

Megszemlélték a pince-helyreállítási munkálatokat

Miniszteri értekezletet tartott tegnap Pécsett az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium. A tanácskozásra Pécsre érkezett *dr. Ábrahám Kálmán* építésügyi és városfejlesztési miniszter a tárca vezető munkatársai kíséretében. Részt vettek az értekezlet munkájában *Horváth Lajosnak*, a Baranya megyei Tanács elnökének és *Szentirányi Józsefnek*, az MSZMP Pécs városi Bizottsága első titkárának a vezetésével a megye és a város párt- és állami vezetői. A miniszteri értekezletnek egyetlen napirendi pontja volt: *Czente Gyula* Pécs városi tanácselnök és *Paksy Gábor* ÉVM területrendezési és fejlesztési főosztályvezető terjesztette elő Pécs belvárosának rendezési tervét, amely a belvárosi rekonstrukció alapjául szolgál. Az előterjesztés megvitatása után dr. Ábrahám Kálmán javaslata alapján a miniszteri értekezlet úgy foglalt állást, hogy a terv végrehajtásával, illetve a rekonstrukcióval kapcsolatos feladattervet 1981. január 5-ig dolgozza ki a tárca és a megye a további intézkedések megtétele végett.

Az értekezlet után az ÉVM vezetői megbeszélést folytattak a Dél-dunántúli Tervező Vállalat vezetőivel, majd a pince-helyreállítási munkákat szemlélték meg.

Giscard és Schmidt eszmecseréje Párizsban

A francia elnök elvben új típusú párbeszédet javasol a Reagan-adminisztrációnak

Több mint négy órán át tartott és röviddel éjfél előtt a francia elnök és a bonni szövetségi kancellár sajtónyilatkozatával ért véget a hétfő esti Giscard—Schmidt találkozó. A két államférfi az amerikai elnökválasztás utáni helyzetet, az időszerű nemzetközi kérdéseket és a kétoldalú pénzügyi együttműködés kérdéseit tárgyalta meg kötetlen keretben.

Az eszmecserét követően mind a francia, mind a nyugatnémet vezető üdvözölte egy „erős Amerika" perspektíváját, hangsúlyozta messzemenő nézetazonosságát a megvitatott kérdésekben és állást foglalt a francia—nyugatnémet együttműködés mellett.

Giscard d'Estaing elnök kijelentette: „Franciaország csak örülhet, ha olyan Amerikát láthat, amely erős és eltökélt, hogy teljes mértékben vállalja nemzetközi kötelezettségeit".

E nyilatkozathoz, amely — ellenkezőjére fordítva – a carteri politika bírálatának is tekinthető, a francia államfő hozzáfűzte: „Ez a megállapítás csak még szükségesebbé teszi, hogy megszüntessék a rendellenességet, amelyet (nyugat) Európának a második világháború befejezése óta a világ ügyeiből való kiszorulása jelent. Egy erős Amerika és egy erejében, szerepében biztos Európa között megszerveződhet az a baráti párbeszéd, amely természetes, valamint az az együttműködés, amely segíteni fog a béke megőrzésében és a szabadság megvédelmezésében".

◆

Giscard d'Estaing állásfoglalása tehát elvben új típusú párbeszédet javasol a Reagan-adminisztrációnak. Schmidt kancellár a maga részéről a francia—nyugatnémet, a nyugateurópai és az Egyesült Államokkal való együttműködést egyaránt szükségesnek minősítette, ugyanakkor egyetértését nyilvánította vendéglátójának kijelentésével.

◆

A két politikus nyilatkozataik szerint tárgyalt még a nemzetközi helyzet különböző problémáiról, mint az iraki—iráni konfliktus, a Szovjetunióval való kapcsolatok, a kelet–nyugati viszony, a délkelet-ázsiai helyzet. Giscard elnök hangsúlyozta, hogy a két ország „a biztonság és a béke egyensúlya" érdekében kíván fellépni, s az NSZK Franciaország első partnere volt és marad (nyugat) Európa megszervezésében és az EGK-országok közötti szolidaritás szorosabbra fűzésében.

L. Brezsnyev fogadta Colombót

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke kedden a Kremlben fogadta Emilio Colombót, az Olasz Köztársaság külügyminiszterét. A megbeszélésen jelen volt Andrej Gromiko, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, szovjet külügyminiszter.

Leonyid Brezsnyev hangsúlyozta: a Szovjetunió külpolitikai irányvonalát a következetes békevágy jellemzi, valamint az a törekvés, hogy mindent megtegyen az együttműködés és a biztonság erősítéséért Európában és az egész világon. Mindkét fél megerősítette elkötelezettségét az enyhülés és a nemzetközi együttműködés iránt.

A megbeszélés résztvevői nagy figyelmet fordítottak a két ország között kialakult együttműködésre, továbbfejlesztésük lehetőségeire, kifejezésre juttatva a Szovjetunió és Olaszország kölcsönös érdekeltségét.

A megbeszélés tárgyszerű, építő, baráti légkörben folyt le.

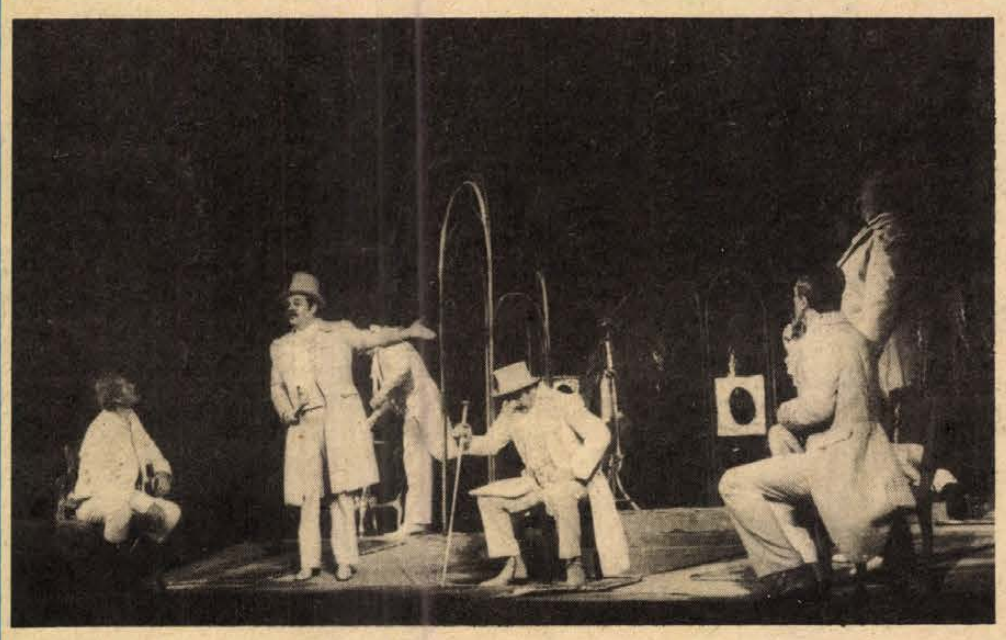

Az Eszéki Horvát Népszínház operatársulata tegnap este a Pécsi Nemzeti Színházban bemutatta Werner Egk A revizor című operáját, amely Gogol műve nyomán íródott. A pécsi bemutató egyben az opera magyarországi útjának első állomása is. Az eszéki társulat előadását Nada Murat rendezte, vezényelt Zeljko Miler. Képünk a pécsi bemutatón készült.

Arborétumok napja

Őszi verőfényben a sellyei arborétum **Erb János felvétele**

Kétszáz éves a sellyei arborétum

Óvjuk, védjük, fejlesszük parkjainkat, természeti értékeinket

Baranya legrégibb arborétuma Sellyén található, mely ebben az évben kétszáz éves. A Draskovits-família akkori tagjai kastélyuk környékének a csinosítására ritka növényekben bővelkedő parkot rendeztek be a világ különböző pontjáról behozott példányokkal francia, majd angol stílusban. Napjainkra az alapítás területe majdnem hét és fél hektárra növekedett.

November 11-én Sellyén, a Mezőgazdasági Szakmunkásképző és Munkástovábbképző Intézetben, valamint annak kollégiumában, amely mögött egyébként a ritkaszép növénykert terül el — emlékülést tartott az „Arborétumok napja" címmel az MTA Pécsi Szakbizottság Botanikai Munkabizottsága, a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Szakcsoportja, valamint a Baranya megyei Tanács mezőgazdasági osztálya.

Az egybegyűlt kutatókat, botanikusokat és lelkes lokálpatriótákat *dr. Földvári János*, a Megyei Tanács általános elnökhelyettese és *dr. Sághi Mihály*, a sellyei Nagyközségi Közös Tanács elnöke köszöntötte. Az előadók, így *Pápay Jenő*, a Sellyei Nagyközségi Közös Tanács elnökhelyettese, *dr. Horváth A. Olivér* kandidátus, nyugalmazott tanár, *Papp Kálmán* természetvédelmi felügyelő azt hangsúlyozták, hogy az arborétumok védelmére nagy szükség van, hiszen a 150—200 éves törzspéldányok jól alkalmazkodtak a helyi klímához, a talajadottságokhoz. Így génbankként is funkcionálhatnak, ahonnan a különös példányokat továbbszaporítani lehetne.

Fontos feladat ezen arborétumok tudományos felkutatása, amivel a hatvanas évek derekán egyedül *dr. Vöröss László Zsigmond* főiskolai tanár foglalkozott. Jelenleg is országos szinten az ő megfigyelései a mérvadóak. Három arborétumunk megyei, illetve országos szinten védett, így a sellyei, a püspökszentlászlói és a pécsi Pintérkert. Mindegyiknek a fejlesztésére rekonstrukciós tervek születtek, míg a bári, a görcsönyi és a szentegáti növénykert tudományos felfedezésre vár. Ezen kívül más arborétum-jellegű kastélyparkot nem tartanak nyilván megyénkben, pedig jópár van pusztulásra és kallódásra ítélve épp a hajdani kastélyok, nemesi kúriák szomszédságában.

A megmentésükért sokat fáradoznak a Pécsi és a Szigetvári Állami Gazdaság vezetői, önzetlenül társadalmi munkát végző dolgozói, akiknek köszönhetően sok egykori kastélypark eredeti szépségében látható.

Csakis a társadalmi munkaakciók révén érhetők el az eredmények, hiszen a megyei és az állami szervek kevés pénzt tudnak biztosítani a természetvédelmi területek gondozására. Sellyén például a Szakmunkásképző Intézet, az Agrokémiai Szövetkezet kollektívái végeznek rendszeresen társadalmi munkát. Még több iskolás fiatalt, kutatóintézményt várnak, hogy társadalmi munkára jelentkezzen. Felkérték a Pécsi Tanárképző Főiskola növénytani tanszékét, hogy a görcsönyi szociális otthon arborétumát tudományosan mérjék fel. Hasonló tudományos munkát végez már megyénkben a Kertészeti Egyetem tanári kara.

Még mindig nem jelent meg egy megyei kiadvány, melyben bemutathatnák az arborétumokat. Úgy tűnik, hogy a külföldiek jobban ismerik természeti értékeinket, ugyanis Sellyén évente 8—10 ezer látogató fordul meg, főként Hollandiából, NSZK-ból és Jugoszláviából.

Csuti J.

Madrid

Több nyugati delegáció késlelteti az előkészítő találkozó befejezését

A spanyol főváros kongresszusi palotájában folytatódik az európai biztonsági konferencián részt vett országok képviselőinek előkészítő találkozója.

Mint Madridban ismeretessé vált, több nyugati delegáció a hosszas tárgyalások után újabb feltételeket támasztott a tulajdonképpeni madridi találkozó lefolytatását illetően. Ismeretes, hogy ennek megnyitását — az 1977-es belgrádi megállapodás szerint — november 11-re, keddre tűzték ki.

Ez nem tekinthető másnak, mint az előkészítő találkozó sikeres befejezését lassító kísérletnek.

Szovjet—etiópiai nyilatkozat

Moszkva

A Szovjetunió szolidáris az etiópiai forradalommal és támogatja az etiópiai népnek a társadalom szocialista alapokra történő helyezésére irányuló erőfeszítéseit — hangsúlyozza a Moszkvában kedden nyilvánosságra hozott közös szovjet—etiópiai nyilatkozat. Az okmányt Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnöke és Mengisztu Hailé Mariam, a Szocialista Etiópia Ideiglenes Katonai Kormányzó Tanácsának elnöke, állam- és kormányfő, az Etióp Dolgozók Pártjának megszervezésére alakult bizottság elnöke írta alá a Kremlben.

A felek áttekintették a gazdasági, a tudományos-műszaki, a kereskedelmi, a kulturális és egyéb területeken kialakult együttműködésről szóló szovjet—etiópiai szerződések teljesítésének eddigi menetét. Megállapították, hogy az együttműködés sikeresen fejlődik, és síkraszálltak további kiszélesítéséért.

A tárgyaló felek megállapították, hogy az utóbbi időben éleződött a nemzetközi helyzet az imperialista, mindenekelőtt az amerikai imperialista vezető körök politikájának következtében.

Elítélve a háborús veszély növelését szolgáló irányvonalat, a Szovjetunió és a szocialista Etiópia felszólítja a világ valamennyi békeszerető államát: egyesítsék erőfeszítéseiket azzal a céllal, hogy megakadályozzák a helyzet rosszabbodását, folytassák és fejlesszék az enyhülési politikát, a békés együttműködést, szálljanak szembe a nemzetközi feszültség fokozását célzó imperialista lépésekkel.

A Szovjetunió és Etiópia aggodalmának adott hangot az imperialista körök lázas katonai tevékenysége miatt és megbélyegezte az Egyesült Államokat, amiért a Vörös-tenger, az Indiai-óceán és a Perzsa-öböl térségében újabb katonai támaszpontokat létesít és kibővíti a már meglévőket.

A Szovjetunió és Etiópia mély aggodalmát fejezte ki Irak és Irán fegyveres viszálya miatt és sürgette annak mielőbbi, békés eszközökkel történő tárgyalásos rendezését.

A felek szolidaritásukról és teljes támogatásukról biztosították az Afgán Demokratikus Köztársaság kormányát és népét a nemzeti függetlenségért és szuverenitásért, az áprilisi forradalom vívmányainak megvédéséért vívott harcában és elítélték az imperialista és reakciós erőknek az ország belügyeibe történő nyílt és álcázott beavatkozását.

Mengisztu Hailé Mariam etiópiai hivatalos, baráti látogatásra hívta meg Leonyid Brezsnyevet, aki a meghívást köszönettel elfogadta. A látogatás időpontját később rögzítik.

Apró Antalt fogadta Urho Kekkonen

A hivatalos látogatásának második napján Finnországban tartózkodó magyar parlamenti küldöttség vezetőjét, Apró Antalt, az országgyűlés elnökét, kedden fogadta Urho Kekkonen, a Finn Köztársaság elnöke. A magyar delegációt hivatalában fogadta Mauno Koivisto miniszterelnök és Paavo Väyrynen külügyminiszter.

A delegáció a nap folyamán a finn parlamentben tárgyalásokat folytatott a Johannes Virolainen elnök vezette küldöttséggel, amelynek tagjai voltak a parlament alelnökei, valamint a politikai pártok csoportjainak vezetői. Az országgyűlés küldöttsége találkozott és megbeszélést folytatott továbbá a finn parlament külügyi bizottságával és részt vett a parlament ülésén.

A finn államelnökkel, a parlament és a politikai élet vezetőivel folytatott megbeszélések meleg, nyílt és baráti légkörűek voltak. Mindkét fél szólt a nemzetközi élet, valamint a két ország életének időszerű kérdéseiről. A nemzetközi helyzetről szólva aggodalommal állapították meg, hogy az utóbbi időben különösen sok probléma halmozódott fel. Kifejezték ugyanakkor reményüket, hogy az európai államok és népek az 1975-ben Helsinkiben megtartott értekezlet szellemében megtalálják a megoldását annak, hogy ne csupán egyszerűen tovább folytassák eddigi együttműködésüket, de az enyhülés számára kedvező politikai légkör biztosításával tovább mélyítsék és fejlesszék azt. Mindkét fél rámutatott, hogy a megfelelő politikai akarat és a kölcsönös bizalom légkörében a madridi találkozó eredményes munkát fog végezni. Hangsúlyozták, hogy országaik delegációi a spanyol fővárosban ebben az irányban tevékenykednek.

A két ország kapcsolatait érintve, mind a magyar küldöttség, mind a finn tárgyaló partnerek hangoztatták azok baráti és problémamentes jellegét.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Az osztrák fővárosban folytatott tárgyalásokat Erich Honecker. Képünkön: a Német Szocialista Egységpárt KB főtitkára, az NDK Államtanácsának elnöke a bécsi városháza aranykönyvét írja alá.

A bolgár külügyminiszter keddi programja

A hivatalos, baráti látogatáson hazánkban tartózkodó Petr Mladenov, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagja, a Bolgár Népköztársaság külügyminisztere kedden délelőtt látogatást tett a székesfehérvári Szabad Élet Termelőszövetkezetben.

Délután a Külügyminisztériumban folytatódtak Puja Frigyes külügyminiszter és Petr Mladenov tárgyalásai.

A megbeszélésen részt vett Sebestyén Jenő, hazánk szófiai és Boncso Pencsev Mitev, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete.

◆

✦ MOSZKVA: A Bajkál—Amúr vasútvonal újabb, a Tindából Larbába vezető több mint 130 kilométer hosszú szakaszát adták át a személyforgalomnak. Ezzel további három BAM-települést kötöttek rá a szovjet vasúthálózatra, mivel Tindából kiindulva a vonatok a „kis BAM"-on, a transzszibériai vasútvonal szárnyvonalán át már Moszkváig és a Csendes-óceánig közlekednek. Az új szibériai vasútvonalnak, amely elkészülte után összesen 3100 kilométer hosszú lesz, már 1117 kilométer hosszú szakaszán bonyolódik le szabályszerű vasúti forgalom.

✦ *MOSZKVA: Nyilvánvalóan provokációs célzatú volt a pakisztáni légierő Jetstream fedőnevű, tíznapos hadgyakorlata, amelyet Pakisztán északnyugati részén, közvetlenül az afganisztáni határ mentén tartottak a közelmúltban, írja a keddi Pravda kommentárja. A gyakorlaton a légierő és a légvédelmi szolgálat vett részt. A pakisztáni légierő hadműveleti törzse Peshawarban volt, amely — mint ismeretes – az afgánellenes felforgató tevékenység központja – mutat rá a moszkvai lap.*

✦ WASHINGTON: Az amerikai szélsőségesek újabb feketelistát állítottak össze azokról a szenátorokról, akiknek szavazatai nem felelnek meg követeléseiknek. A lista élén Edward Kennedy neve áll. A „morális többség" az „országos konzervatív akcióbizottság" és más ultrakonzervatív érdekcsoportok tevékenységének nem annyira Ronald Reagan megválasztásában, mint inkább a kongresszus liberális demokrata szárnyának megkurtításában volt nagy szerepe az egy héttel ezelőtti választásokon. E csoportok eszközökben nem válogató kampánytevékenysége nagymértékben közrejátszott abban, hogy nem választották újra a többi között George McGovern, Frank Church és Birch Bayh szenátort, az amerikai törvényhozás mérsékelt vonalához tartozó élvonalbeli politikusokat.

Nősülés 101 éves korban

A 101. évét taposó Sir Robert Mayer hatévi özvegység után hétfőn Londonban házasságra lépett az 51 éves Jacqueline Noble-lal. Sir Robert az ifjúsági zenemozgalom alapítójaként, a muzsika fiatalkori megszerettetésének szorgalmazójaként vált híressé Angliában. A mannheimi születésű Mayer a zongoraművészet csodagyerekeként indult. 1896-ban Angliában telepedett le, a zongora helyett az üzletet választotta és végül milliomos lett belőle. 1929-ben, ötvenéves korában vonult vissza az üzleti életből és idejét attól fogva hobbyjának szentelte: hangversenyeket, opera- és balettelőadásokat szervezett gyermekeknek. 1954-ben megalapította az ifjúság és a zene elnevezésű mozgalmat, elsősorban tehetséges gyerekek anyagi támogatására. 100 éves korában jelentette meg önéletrajzát „Első száz évem" címmel.

✦ *PEKING: A Kínai Tudományos Akadémia által rendezett ülésen javasolták, hogy sürgősen hozzanak létre tudósokból álló tanácsadó csoportokat a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának titkársága és az Államtanács mellett. A tudósok rámutattak, hogy Kína előtt olyan bonyolult feladatok állnak a gazdasági építésben és a gazdaságirányítás megreformálásában, amelyek megoldása magasfokú tudományos és műszaki felkészültséget igényel.*

✦ BEJRÚT: Jasszer Arafat, a PFSZ VB elnöke a libanoni fővárosban találkozott Naraszimha Rao indiai külügyminiszterrel. A WAFA palesztin hírügynökség szerint a közel-keleti térség időszerű kérdéseiről tanácskoztak, különös tekintettel arra, milyen szerepe lehet az el nem kötelezettek mozgalmának a problémák megoldásában. Emellett szó esett a dél-libanoni helyzetről is. Rao még aznap megbeszélést tartott libanoni kollégájával, Fuad Butrosszal is.

Horgászással piheni ki választási csalódását Carter elnök, így nyugtatja meg túlfeszített idegállapotát, mielőtt a hátralévő hetekre a Fehér Házba visszatér.

Fegyverkezés

Az amerikai gyorshadtest

Az amerikai gyorshadtest (Rapid Deployment Force, RDF) megszervezése 1977-ben vetődött fel. Carter a 18-as számú elnöki direktívával elrendelte annak a különleges egységnek a kifejlesztését, amely hatásosan tudna reagálni a közel- és közép-keleti cselekményekre anélkül, hogy csapatokat kelljen átirányítani Európából és Ázsiából.

Az iráni és afganisztáni tényezők hatására a gyorshadtest felállításának terve a kormányzat katonapolitikájának egyik fő tétele lett. A katonai tervezők csak fél évet szabtak ki arra, hogy felállítsák az RDF-et. Ilyen gyors ütemű fejlesztési terv a vietnami háború óta nem futott a Pentagonban.

A tervek szerint a gyorshadtest első számú hadműveleti feladata a Nyugat fő olajforrásait magában foglaló térségek — különösen a Perzsa-öböl — védelme.

Az RDF kötelékébe a legkülönbözőbb rendeltetésű, kiképzésű és felszereltségű alakulatok kerülnek, a kommandóakciókat végrehajtó special Force-osztagoktól a kombinált (egyidejűleg szárazföldi és vízi) hadműveletekre alkalmas egységeken keresztül a nehézfegyverzettel operáló haditengerészeti csapatokig. A műveleteket a gyorshadtest parancsnoka, P. X. Kelly altábornagy vezetné a floridai Macdill légitámaszpontról.

A parancsnok adott esetben „kikérné" az RDF-missziókra kiképzett elitegységeket a különböző haderőnemektől. A bevetésekre légi- és haditengerészeti támaszpontok, logisztikai egységek, utánpótlási és egyéb csapatok is állnának rendelkezésre.

Egyiptom felajánlotta katonai létesítményeit a gyorshadtest céljaira; az izraeli Negev-sivatagban amerikai segítséggel épülő két új légitámaszpont szintén nyitva lenne az RDF előtt; kenyai, szomáliai és ománi bázisok használatáról szerződéseket írtak alá; Ausztrália feltehetően engedélyezi, hogy egy amerikai repülőgépanyahajó állomásozzon nyugati partjainál; fontos láncszem az indiai-óceáni Diego Garcia támaszpontrendszer.

A Pentagon hét teherszállító illetve tankhajóra nyújtott be igényt. Ezek az Indiai-óceánon állomásoznának, fedélzetükön több vadászgépszázadnak és egy 12 000 fős dandárnak két hétre elegendő felszereléssel és ellátmánnyal. Az úgynevezett előretolt helyzetű hajókból már kettő kifutott a Sunny Point-i kikötőből, 21 000 tonna felszerelést és lőszert vittek magukkal.

A Pentagon reméli, hogy az évtized második felére egy 13 000 fős gépesített hadosztályt és 300 harckocsit — adott esetben — egy hét leforgása alatt műveleti rendbe lehet majd állítani a közép-keleti övezetben vagy másutt.

Erich Honecker bécsi tárgyalásai

Erich Honecker, az NDK Államtanácsának elnöke kedden, ausztriai hivatalos látogatásának második napján előbb Bécs nevezetességeivel ismerkedett, ellátogatott a városházára, ahol néhány sort írt a magas rangú vendégek számára fenntartott aranykönyvbe, majd a parlamentbe hajtatott, ahol Anton Benya, a nemzeti tanács első elnöke üdvözölte az NDK állam- és párt vezetőjét. Erich Honecker rövid eszmecserét folytatott a parlamenti pártok képviselőivel.

Délután az elnöki rezidencián folytatódtak a magas szintű osztrák–NDK tárgyalások.

A bécsi lapok Erich Honecker látogatásának első napjáról szóló beszámolóikban kiemelik a hétfő esti pohárköszöntőkben – NDK-részről – elhangzott javaslatokat a katonai enyhülést célzó összeurópai értekezlet összehívásáról, valamint az európai konfrontáció további csökkentéséről. A lapok utalnak a két ország eredményesen fejlődő gazdasági kapcsolataira is, azokra az előnyökre, amelyeket a látogatás alkalmával aláírandó kétoldalú egyezmények mindkét félnek biztosítanak.

◆

✦ BONN: A közel-keleti válsággóc problémáinak megoldására tesz újabb erőfeszítést a Szocialista Internacionálé. Willy Brandt, az Internacionálé elnöke és Bruno Kreisky osztrák kancellár szerdán találkozik Simon Peresszel, az Izraeli Munkapárt elnökével és Butrosz Ghali egyiptomi külügyi államminiszterrel. Ezt Brandt közölte hétfőn Bonnban. A találkozóra az ad alkalmat, hogy a Szocialista Internacionálénak csütörtökön nyílik meg a kongresszusa a spanyol fővárosban. Az értekezleten egyébként megfigyelői minőségben jelen lesz a Palesztinai Felszabadítási Szervezet képviselője.

LAPZÁRTA

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára és Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte José Eduardo Dos Santost, az MPLA-Munkapárt és az Angolai Népi Köztársaság elnökét Angola nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának 5. évfordulója alkalmából.

*

Az 1981—1985-ös időszakra szóló bolgár és csehszlovák népgazdasági tervek egyeztetésének jelentőségét emeli ki az a közlemény, amelyet a két ország kormányfőjének tárgyalásairól tettek közzé kedden este Szófiában. Lubomir Strougal látogatása befejeztével kedden kíséretével együtt hazautazott a bolgár fővárosból.

*

Kedden Genfben újabb találkozót tartott a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia küldöttsége azon tárgyalás-sorozat keretében, amelynek célja az atomfegyver-kísérletek általános és teljes betiltását célzó szerződés kidolgozása.

*

Megérkeztek Egyiptomba az amerikai gyorshadtest egyes alakulatai, amelyek 10—12 napon át közös kiképző gyakorlaton vesznek részt az egyiptomi légierő egységeivel — jelentette be kedden Abdel Halim Abu Ghazala tábornok, az egyiptomi fegyveres erők vezérkari főnöke.

*

Kedden Kabulban kibővített ülést tartott az Afganisztáni Népi Demokratikus Párt Központi Bizottsága. Megvitatta Babrak Karmal, a KB főtitkára, a Forradalmi Tanács elnöke és az ország miniszterelnöke beszámolóját a Szovjetunióban tett hivatalos baráti látogatásáról.

*

Veszelin Gyuranovics, a Jugoszláv Szövetségi Végrehajtó Tanács elnöke a Kínai Népköztársaságban tett négynapos hivatalos látogatásáról kedden hazaérkezett Belgrádba.

„Újra tanulni az elfelejtett fogásokat?”

Közös akarattal a buktatók elkerüléséért

Tervezői művezetés a belvárosi rekonstrukciónál

A közelmúltban „Újra tanulni az elfelejtett fogásokat?” címmel összegeztük azt a beszélgetést, amit a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat vezetőivel folytattunk a belvárosi rekonstrukció szakmai hátteréről. A cikk bevezető példája a frissen felújított Jókai tér 5-ös számú ház néhány fogyatékossága volt. Egy jelenségre kívántuk ráirányítani a figyelmet, amit a belvárosi rekonstrukció során elkerülni fontos kötelesség.

E gondolatok voltak annak a beszélgetésnek a középpontjában, amit a minap az Országos Műemléki Felügyelőség pécsi építésvezetőségének székházában tartottunk. Ezen részt vett *Kerner Gábor*, az OMF területi referense, *dr. Tihanyi Csaba*, a Baranya megyei Tanács építési osztályának főelőadója, *Kukai Sándor*, a pécsi Városi Tanács építési osztály belvárosi rekonstrukciós csoportjának az előadója, *Kistelegdy István*, a Dél-dunántúli Tervező Vállalat építésze, a belvárosi rekonstrukció tervezési munkálatainak az irányítója és *Wunderlich József*, a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat főmérnöke.

A beszélgetés hozott néhány fontos tanulságot. Mindenekelőtt azt, hogy a belvárosi rekonstrukciónál a tervező és a kivitelező között rendkívül szoros kapcsolatra lesz szükség, s a tervező helyszíni művezetése egyszerűen elengedhetetlen lesz. Annál is inkább, mert nem tudni, mikor kerülnek elő olyan történeti értékek, amelyek a terv azonnali módosítását kívánják. (Itt említjük a Munkácsy Mihály utca 5. számú házat, ahol csodálatosan szép reneszánsz kőfaragványok kerültek elő, bár ezek a folyamatban levő felújításba nem szólnak bele.) Így van ez egyébként azoknál a műemléki felújításoknál, amelyeket az Országos Műemléki Felügyelőség végez.

A buktatók elkerülésének biztosítékát látják abban, hogy a belvárosi rekonstrukció generáltervezője a Dél-dunántúli Tervező Vállalat, amely helybelisége révén operatív módon tudja majd irányítani a kivitelezést.

Újdonságként hangzott el a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat figyelemre méltó kezdeményezése. A vállalat szakmunkásai márciustól hozzákezdenek több fontos belvárosi munkához. Nem mindegy, hogy ezek a munkások értik és érzik-e e munka jelentőségét. „Ha nem értetjük meg egy kőművessel, hogy egy épületen miért kell valamit csinálni, akkor nem érünk el semmit” – állapította meg Wunderlich József. Ebből a felismerésből adódóan határozták el, hogy a belvárosi rekonstrukcióban részt vevő munkások részére szakmai továbbképzést rendeznek, s ennek keretében a belváros történetiségével, az épületek múltjával, az építészeti stílusjegyekkel is megismerkednek. Ezzel egyebek közt az is elérhető, hogy a tervbe a legjobb szándék ellenére is becsúszó hibákat a szakmunkás észrevegye. E továbbképzésben egyébként közreműködik majd az Országos Műemléki Felügyelőség is.

Hársfai István

A Sallai utca felújítása a befejezéséhez közeledik

Szemléletváltás az idegenforgalomban

Jövőre hatszáz utat szervez az IBUSZ

Borúlátó jóslatokkal kezdődött az idei idegenforgalmi szezon. Az év végi összegezésekkor azonban kiderült, a baranyai IBUSZ-irodák kétszázmillió forintos forgalmat bonyolítottak le, ötvenmillióval többet, mint tavaly. Új üzletágak indításával, a régiek megújításával értek el jó eredményeket, amihez az is hozzájárult, hogy az elmúlt öt évben a megyei irodák mind kicserélődtek, s valamennyi bekapcsolódhat az országos hálózatba a közvetlen telex-összeköttetéssel.

Mit adunk a vendégeinknek?

Készül a következő évi program. Alapvető kérdés: mit adtunk eddig az ideérkező vendégeknek? Egy mondatban – adtuk az olcsó magyar konyhát, és az utca látványát. Külföldi idegenforgalmi szakember fogalmazta meg: azért jövünk Magyarországra, mert szeretünk jól élni, jót enni, szórakozni egyet, s aztán hazamegyünk. *Dr. Takács Józseffel*, az IBUSZ megyei irodavezetőjével egyetértettünk abban, hogy ezen a szemléleten az idegenforgalomnak ma már túl kell lépni. Nem elégedhetünk meg a fekhelyek biztosításával, országosan harmincképezer szállodai ágy áll a vendégek rendelkezésére, amit kiegészítenek a fizetővendégszolgálat szobái és a kempingek (ebben egyébként Baranya országosan is kiemelkedő). A vendéglátóipar és a szervizek megnövekedett árait sem követi a minőségi kiszolgálás – mit tehet ebben a helyzetben az IBUSZ?

Tartalmas kulturális és sportprogramokat ajánl az ideérkezőknek. Csakhogy azok a szervek, amelyek ebben partnerek lehetnek, még csak most ismerik fel: saját programjaikhoz megszerezhetik az anyagi feltételeket az idegenforgalomtól. Talán az idei az a kivételes esztendő, amikor a Pécsi Nyári Színház szervezői időben megküldték a jövő évi programot az idegenforgalmi szakembereknek, ami már szerepel az IBUSZ 1981-es ajánló füzetében. De miért nem ismertetjük meg a külföldi vendégekkel megyei folklórunkat, hagyományainkat? A nyári színházi estéken kívül részesei lehetnének a zengővárkonyi Lukács-napi búcsú, a villányi szüret vagy a Máré vári rendezvényeknek...

Az elmúlt másfél hónapban bizonyították: jó szervezéssel hétszáz turistának nyújthatnak tartalmas elfoglaltságot Baranyában. Az üszögi kastély felújításának kezdetén megindította a propagandát az IBUSZ, s szinte már a nyitáskor megtelt a ház. A nemzetközi programfüzetben jövőre már szerepel az üszögi látványosság, s a tizennyolc külképviseleten keresztül megismerkedhetnek vele a világ minden táján.

A baranyaiakat elsősorban az érdekli, hova utazhatnak jövőre. És olcsóbban? Hatszáz útvonalat ajánl 1981-re az IBUSZ. Ami a program összeállításában figyelemre méltó, gondoltak a kispénzű emberekre. Célkitűzésük: utazhasson együtt a család. Erre Pécsett is lesz lehetőség, Mecseki üdülés címen kedvezményes szállást biztosítanak a Fenyves Szállóban a nagycsaládosok számára is.

Idén kétezerrel többen utaztak a megyéből külföldre, mint tavaly. Igen kedveltek voltak a szovjet, csehszlovák, lengyel kirándulások és a török utak. A nyugdíjasok idén és jövőre is kedvezményesen utazhatnak, kétszáz-négyszáz forintos támogatással. A jövő évi programot szemlélve megállapíthatjuk, egyre több az olcsóbb út, valóban megvalósul a differenciált üdültetés. Az ajánlatokat az utazni vágyók igényeihez mérten állították össze. Bővültek az egyéni autós túrák, európai, balkáni körutak, több jugoszláviai szigetre látogathatunk, mint az előző években, ismét felkereshetjük Dubrovnikot, ami az idei füzetből kimaradt. És az IBUSZ előbbre kíván lépni a társirodákkal kooperálva az egyéni utazók programjainak megszervezésében is...

Munkában a számítógép

Talán kevesen tudják, két éve az IBUSZ központjában komputer osztja szét a külföldi utakat – néhány éven belül a megyei irodák, köztük a pécsi is, közvetlen kapcsolatba lépnek a géppel. A számítógép december elején „munkába áll”, s néhány nap alatt a százharminc iroda bejelentése alapján elosztja a jövő évi programokat. Érdemes tehát, sőt ajánlatos már novemberben napra kész tervvel felkeresni az irodákat, és mint minden más fontos dolgunkat, az utazást is előre megtervezni.

Gáldonyi Magdolna

Pályázat katonai főiskolai jelentkezésre

A Honvédelmi Minisztérium jelentkezésre hívja fel a dolgozó népünk fegyveres szolgálatát hivatásuknak választó fiatalokat, akik a Magyar Néphadsereg vagy a Belügyminisztérium Határőrség tisztjei kívánnak lenni.

1. A jelentkezés feltételei:

— magyar állampolgárság,

— feddhetetlen előélet és erkölcsi-politikai megbízhatóság,

— hivatásos katonai szolgálatra való egészségi alkalmasság,

— érettségi bizonyítvány, vagy annak a folyó tanévben történő megszerzése,

— nőtlen családi állapot,

— 23 évnél nem idősebb életkor.

2. A katonai főiskolára pályázók a jelentkezési lapot a középiskola igazgatójától, a korábban végzettek a megyei hadkiegészítési és területvédelmi (Budapesten a Fővárosi Hadkiegészítő) parancsnokságtól, sorkatonák a parancsnokaiktól kaphatják meg.

A jelentkezési laphoz mellékelni kell:

— saját kezűleg írt önéletrajzot,

— 2. számú statisztikai lapot,

— korábban végzetteknek az érettségi bizonyítványt,

– tbc gondozóintézet által kiadott, 3 hónapnál nem régebbi mellkas röntgenernyő fényképet vagy igazolást.

3. A jelentkezők felvételüket kérhetik:

a) Kossuth Lajos Katonai Főiskolára, ahol gépesített lövész, harckocsizó, rakéta és tüzér, felderítő, műszaki (útépítő, gépész, magasépítő) és BM határőr szakokon;

b) Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolára, ahol légvédelmi rakéta- és tüzér, híradó, vegyivédelmi, rádiótechnika, harc- és gépjárműtechnikai, fegyverzeti, hadtáp és katonai pénzügyi szakokon;

c) Kilián György Repülő Műszaki Főiskolára, ahol repülőgép vezetői, helikopter vezetői, repülő műszaki képzés keretében sárkányhajtómű üzembentartó, fedélzeti rádiótechnikai berendezés üzembentartó, fedélzeti fegyvertechnikai berendezés üzembentartó, fedélzeti műszertechnikai berendezés üzembentartó, vadászirányító – megfigyelő, valamint a polgári repülés szakterületei részére sárkányhajtómű üzembentartó és fedélzeti műszertechnikai berendezés üzembentartó szakokon folyik képzés.

A katonai főiskolák a katonai képesítés mellett a szakterülethez kapcsolódó üzemmérnöki, üzemgazdászi, a vadászirányító-megfigyelő szakon általános iskolai orosz nyelvtanári képesítést nyújtanak.

A katonai főiskolákon az első évfolyamú hallgatók egységes, alapozó képzésben részesülnek, azt követően — a tanulmányi eredménytől, rátermettségtől és személyi kérelemtől függően — kerül sor a képzési profiloknak megfelelő szakosodásra. A pályázók ennek figyelembevételével törekedjenek az érdeklődési körüknek megfelelő katonai főiskola pontos megjelölésére.

A pályázók a katonai főiskola mellett egyidejűleg más felsőoktatási intézményekbe is jelentkezhetnek.

4. A jelentkezők márciusban a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán felvételi vizsgán vesznek részt, melynek anyaga:

— katonai pályaalkalmasság és speciális képességvizsgálat,

— matematika (repülőgépvezető jelölteknél orosz nyelv), fizika (az azt helyettesítő más technikai tantárgyak) ismeretének és az időszerű általános műveltségi tájékozottság felmérése.

A felvételről a felvételi vizsgán nyújtott teljesítmény és a személyi kérelmek alapján történik a döntés. A legrátermettebb jelentkezők közül választják ki azokat is, akik külföldi katonai tanintézetekben készülhetnek fel a tiszti hivatásra.

A pályázókat döntésükről a főiskolák parancsnokai május 31-ig írásban értesítik. A polgári repülés részére felvett hallgatókkal a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium szerződést köt.

A középiskolai tanulmányaikat a folyó tanévben befejező pályázók érettségi bizonyítványukat legkésőbb június 30-ig juttassák el az őket értesítő katonai főiskola parancsnokságához. Ennek elmulasztása esetén a felvétel érvényét veszti.

Akik a felvételi követelményeknek nem feleltek meg, a felvétel elutasítása miatt nem fellebbezhetnek.

5. A katonai főiskolák első évfolyamán a tanulmányi év kezdete: szeptember 1.

A főiskolák hallgatói teljes ellátásban, havonta illetményben, a második félévtől kezdődően — elért tanulmányi eredményeiktől függően — tanulmányi pótlékban részesülnek. Az eredményes tanuláshoz szükséges feltételekről a katonai főiskolák térítésmentesen gondoskodnak.

6. A katonai főiskolákon a tanulmányi idő: 4 év.

A harmadik tanulmányi évet eredményesen befejezett hallgatók — állományviszonyuk meghagyásával — zászlósi rendfokozatba kerülnek kinevezésre. A sikeres államvizsga után felavatott hallgatók a Magyar Néphadsereg, illetve a Belügyminisztérium Határőrség hivatásos tisztjeiként kezdik meg csapatszolgálatukat. A polgári repülés szakterületei részére képzett hallgatók végzésük után tartalékos tiszti rendfokozatot kapnak és alkalmazásukra polgári munkaterületen kerül sor.

7. A pályázati határidő:

— minden katonai főiskolára január 31.

– repülőgép- és helikoptervezetőknek folyó év november 30.

Honvédelmi Minisztérium

HÍREK

1980. NOVEMBER 12 SZERDA

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából JÓNÁS nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.45 — nyugszik 16.12 órakor. A Hold kél 10.40 — nyugszik 19.49 órakor.

Százharminc évvel ezelőtt, 1850. november 12-én született, és 58 éves korában, 1908-ban hunyt el Mihail Csigorin orosz elméleti matematikus, az orosz sakkiskola megalapítója.

Mint ismeretes, a sakk táblajáték: két játékos a 64 fekete és fehér négyzetből álló játéktéren — megfelelő szabályok megtartásával — saját figuráival felváltva léphet. A játék 16 világos és 16 sötét figurával (egy-egy király és vezér, két-két bástya, huszár és futó, nyolc-nyolc gyalog) folyik, ezek különböző lépéslehetőségével. Az a győztes, aki az ellenfél királyát úgy támadja, hogy annak már nincsen menekülési lehetősége (matt); a döntetlen játék neve remi, ennek egyik fajtája a patt. A vakjátéknál a játékos emlékezetből játszik, anélkül, hogy a táblát nézné; szimultán esetén egy játékos több táblán egyszerre több ellenféllel mérkőzik. A hagyományok szerint a sakkjáték Indiában keletkezett, az időszámításunk kezdete körüli években, s eredetileg négy színű figurákkal, négyen játszották; mai formája Perzsiában alakult ki a IV.—VI. században, majd az arabok közt vált igen népszerűvé; Európába is arab közvetítéssel került.

Magyarországon a játék az Anjouk idején, a XIV. században terjedt el, olasz közvetítéssel. A legnagyobb sikereket elérő nemzetközi nagymesterünk régebben Maróczy Géza, később Szabó László volt, napjainkban pedig Portisch Lajos a legeredményesebb.

A közélet hírei

Pekka Aalto, a Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága titkárságának a tagja Magyarországra érkezett, hogy tanulmányozza a KISZ vezetőképzés rendszerét. Látogatása alkalmával tegnap Pécsett, a KISZ-iskolán járt, ahol Szőke Attiláné, a Baranya megyei KISZ-bizottság titkára és Kardos Lajosné, a KISZ-iskola tanára tájékoztatta az iskolában történő oktatásról. Ma ellátogat a Pannonia Sörgyárba és megtekinti Pécs nevezetességeit.

◆

Képviselői fogadóóra

Dr. Nagy József országgyűlési képviselő 1980. november 14-én 8 órakor képviselői fogadóórát tart. Helye: Kővágószőllős, Községi Közös Tanács, Rákóczi út 34.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Tájfun (este 7 órakor) József A. bérlet.

Kamaraszínház: Olga (este 7 órakor) Szigligeti bérlet.

HANGVERSENY

Liszt Terem: B kamarabérlet I. hangverseny. Közreműködik a Pécsi Filharmonikus Zenekar kamarazenekara (19.30 órakor)

MOZI

Petőfi: Stadion-akció (f5) A cukor (f7) B. B. filmklub (f9) **Kossuth:** Stadion-akció (10, 12) Veronika és a bűvös zsák (2, 4) Szibériáda (6). **Ságvári:** Tűzharc (f4, f6, f8) **Tanárképző Főiskola:** Előttem az élet (5, f8) **Heő. Műv. O.:** B. B. filmklub (6) Örökség (8) **Vasas, Kodály:** Földi úrutazás (f6) **Mohács:** Annie Hall (6) A kívánság fája (8) **Komló, Zrínyi:** Ahová lépek, ott fű nem terem (4, 6) Aszja (8) **Komló, Május 1.:** Huckleberry Finn és a csirkefogók (f5) Csendes amerikai Prágában (f7)

időjárás

Várható időjárás szerda estig. Szerdán időnként erősen megnövekvő felhőzet, szórványosan esővel, záporral. Délnyugatira forduló, megélénkülő, szerdán a Dunántúlon időnként erős szél. Hajnalra csupán néhány helyen páraképződés. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában: —1, —6 fok között, északkeleten helyenként kevéssel —6 fok alatt. A legmagasabb nappali hőmérséklet 7 és 12 fok között.

A Ivovi pártbizottság előadói Baranyában

Lvovból két előadó érkezett tegnap Baranyába, a Megyei Pártbizottság vendégeként, Ny. M. Telisenko, a lvovi pártbizottság lektora délután az Oktatási Igazgatóságon az oktatók és az egyéves tanfolyam hallgatói részére előadást tartott Lvov terület gazdasági fejlődéséről. I. Ny. Mihajlovszkij, a lvovi Politechnikai Főiskola párttörténeti tanszékének vezetője, a megyei rendőr-főkapitányság dolgozóit a Szovjetunió békepolitikájáról tájékoztatta.

A lvovi pártmunkásokat fogadta Kiss György, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának osztályvezetője.

◆

— **Kiállítás.** Fábián László és Szőke György festő-tanárok kiállítása nyílik ma délután 14 órakor a Tanárképző Főiskola szakszervezeti klubjában. Soltra Elemér tanszékvezető főiskolai tanár nyitja meg a kiállítást. Közreműködik az ének-zene tanszék vonósnégyese.

— **Elromlott a pontos idő.** Két nap óta hiába csengették az érdeklődők a 080-as telefonszámot, hogy megtudakolják a pontos időt. Mint megtudtuk, a Budapestről jövő kábel meghibásodott, és a szerelők már dolgoznak a hiba elhárításán.

Esedékes: november 12–18-ig

Továbbra is hűvös, hideg idő

HETI IDŐJÁRÁS-ELŐREJELZÉS A DUNÁNTÚLI MEGYÉKNEK

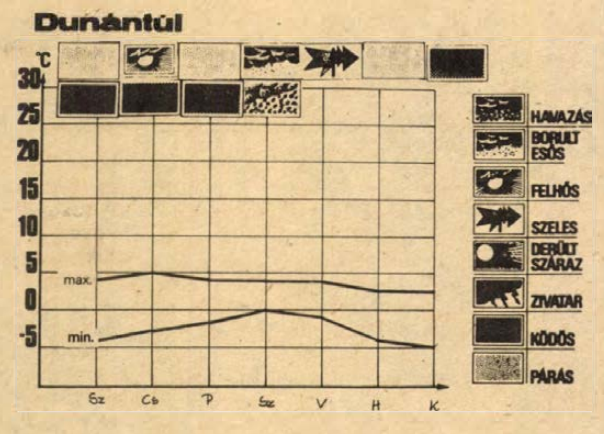

Télies idő jellemezte november első harmadát. Hazánk fölött ebben az időszakban az északról áramló hideg és a délről érkező enyhe, nedves léghullámok találkozási zónája helyezkedett el. Ezért borult, csapadékos, hideg idő volt. A hónap első napjaira jellemző havazást később esők követték. A helyenként 10—20 cm vastagságot is elérő hótakaró elolvadt. A hó és eső formájában lehullott csapadék mennyisége meghaladta a november első harmadára jellemző csapadékösszeget. A hőmérséklet is elmaradt az évszakra jellemző értékektől. A napi középhőmérsékletek 2, 7 fokkal voltak alacsonyabbak a sokéves átlagnál. A minimum hőmérsékleteknél kisebb volt az eltérés, ami elsősorban a zárt felhőtakarónak volt köszönhető.

A következő héten az idő nem javul lényegesen. Eleinte változóan felhős lesz az idő, a hajnali, reggeli órákban párássággal, ködgel. Számottevő csapadék nem valószínű. A hét végén újra megnövekszik a felhőzet, eső, havas eső valószínű. A következő hét elején párás, ködös, hideg idő várható, csapadék nem valószínű. A hőmérsékleti minimumok eleinte —5, 0, a hét végén —3, plusz 2, a következő hét elején —7, —2 fok között várhatók, a maximumok ezen a héten általában plusz 2, plusz 7, a következő hét elején 0, plusz 5 fok között alakulnak.

Jogi tanácsadás

A Dunántúli Napló szerkesztősége november 12-én, szerdán délután 5-től 6 óráig jogi tanácsadást tart székházában (Pécs, Hunyadi út 11.). A tanácsadás díjtalan.

◆

— **November 12-én** 15 órakor kerül sor a politikai könyvhónap megyei megnyitójára. Az MSZMP Baranya megyei Oktatási Igazgatóságán ezzel egyidőben, ugyanitt könyvkiállítást is rendeznek, melyet 6 napon keresztül lehet megtekinteni. Az elsősorban politikai témájú kiadványok között húszféle újdonságból válogathatnak az érdeklődők, melyeket a helyszínen meg is vásárolhatnak.

◆

Új szolgáltatás

A közeljövőben újfajta támogatást nyújt a Pécsi Épület- és Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet a családi házak, kislakások építőinek. Az önerőből építkezők gondján igyekeznek segíteni azzal, hogy építőipari kisgépeket — betonkeverő, kézi emelő, fúrógép, stb. — kölcsönöznek a lakosságnak. A szövetkezet Felszabadulás úti telepe erre a célra most vásárol új gépeket, melyeket szükség szerint a helyszínre szállít, elvégzi a beszerelést és gyakorlati útmutatót is ad azok használatához.

— **Játék az óvodáknak.** A babarci tanács harmincezer forintot adott a babarci, szajki és versendi óvodáknak játékvásárlásra.

— **Útépítés.** Bólyban a Közúti Építő Vállalat 300 ezer forint értékben felújítja a község belterületén az utakat. Tegnap kezdték el az aszfaltozást.

◆

Cselekvés a békéért

A Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottsága mellett működő Béke-, Barátsági és Szolidaritási Munkabizottság tegnap délutáni kibővített ülésén a HNF VI. kongresszusa óta végzett tevékenységét tárgyalta meg. Halas Ilona, a HNF megyei elnökhelyettese, a munkabrigád titkára jelentésében megállapíthatta: az elmúlt években a béke-, barátsági és szolidaritási munka politikai súlya megnövekedett, természetes velejárójaként annak, hogy széles tömegek mind inkább fokozódó érdeklődéssel fordulnak az egyre bonyolultabb világpolitikai helyzet felé.

◆

Esküvő

TITZ TERÉZ
és
HEINCZ SÁNDOR

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 15-én 18.00 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.)

Újabb községek a Crossbar-rendszerben

Tovább gyarapodott Baranya megyében a telefonon közvetlenül hívható községek száma. Péntektől, november 14-től bekapcsolják a Crossbar-rendszerbe Abaligetet, Orfűt és Pellérdet.

A három község péntek délután 14 órától közvetlenül hívható. Nem kell tárcsázni a 06-ot, mert a pécsi góckörzethez tartoznak. Abaligeten 20, Orfűn 25, Pellérden 25 állomást kapcsoltak a Crossbarba. Az előfizetők számáról a posta a 09-es számon ad felvilágosítást, mert az új hívószámok a telefonkönyvben nem szerepelnek.

◆

Rendezvények

— **A V. Moto Rock együttes** ad koncertet november 13-án 19 órakor a kozármislenyi művelődési házban.

— **Karmesterváltozás.** A Pécsi Filharmonikus Zenekar kamarazenekarának november 12-i koncertjén, a Liszt Teremben az együttest Károly Róbert helyett Hirsch Bence vezényli.

— **A pécsi Ifjúsági Ház** komolyzenei hanglemezklubjában ma, szerdán 19 órakor Budai Ilona és Havas Judit mutatkozik be. A népzenei, népköltészeti összeállítás címe: A Nap jegyese.

— **Csendéletek, tájképek, portrék.** Holics Gyula fotókiállítása november 24-ig látható a komlói Úttörő és Ifjúsági Házban. Megtekinthető 8—18 óráig.

— **Tolcsvay Béla** és együttese lép fel november 16-án Komlón, az Ifjúsági és Úttörőházban. „Évek óta úton vagyok" című műsoruk délután 5 órakor kezdődik.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Világablak. 8.51: Olvasólámpa. 9.05: St. Martin-in-the Fields-i kamarazenekar játszik. 9.44: Kis magyar néprajz. 10.05: Csiribiri. 10.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.50: Szovjet előadóművészek felvételeiből. 11.25: Népi zene. 12.35: Hét város kísérlete. Riport. 12.55: Operaslágerek. 13.25: Dzsesszmelódiák. 14.15: Lehel György vezényli az MRT szimfonikus zenekarát. 15.10: András Béla feld.: Mónár Anna — népballada. 15.28: MR 10—14. 16.10: Kritikusok fóruma. 16.20: Vaszy Viktor—Andrássy Lajos—Tóth Béla: 1919 — kantáta. 16.34: Húsbavágó beruházások. Riport. 17.07: A Rádió Dalszínházának bemutatója. Az igazmondó juhász. Egyfelvonásos meseopera. 18.03: Könnyűzene — hangszerszólók. 19.15: A Rádió Könyvklubja. Irodalmi est az Eötvös Kollégiumból. 20.11: Az Állami Népi Együttes felvételeiből. 20.59: Töltsön egy órát kedvenceivel. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. Esti hangverseny. Koó Tamás gordonkázik. 23.30: Francia muzsika. 0.10: Miljutyin operettjeiből.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Nóták. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: A 04, 05, 07 jelenti . . . 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: Énekszóval, muzsikával. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: Búza és borostyán. Máriássy Judit írása. 13.30: Labirintus. 14.00: Kettőtől fél négyig . . . 15.30: Mindenki iskolája. 16.00 Közvetítés a ZTE—Ú. Dózsa és a Rába ETO—Vasas bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 16.50: Fiataloknak! 17.40: Ötödik sebesség. 18.33: Közvetítés a Videoton—Bp. Honvéd és az FTC—Volán bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 18.55: Zenemalom. 19.25: Nem zavarok? 19.45: A beat kedvelőinek. 20.33: Kívánsciak Klubja. 21.23: Operettrészletek. 22.15: Kellemes pihenést.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: A Village People együttes felvételeiből. 10.00: Attila. Részletek Verdi operájából. 11.05: A Dunánál. 11.25: Zenekari muzsika. 13.07: Wilhelm Backhaus zongorázik. 14.00: Candide vagy az optimizmus. Voltaire regénye rádióra alkalmazva. I. rész. 14.50: Bemutatjuk új felvételünket. 15.00: Händel: Nagy Sándor ünnepe — oratórium. 16.45: Öt földrész zenéje. 17.00: A véges végtelen. 17.30: Új kamarazene-felvételeinkből. 18.03: Operarészletek. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. Közben: kb. 20.30: Hotel lélekharang. A miskolci körzeti stúdió műsora. 20.50: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.30: Eszmecsere — a szlovén—magyar irodalmi kapcsolatokról. Kb. 21.54: Operaáriák.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Hét közben. Aktuális magazin. Szerkesztő: László Lajos. A tartalomból: Új lakótelep Bonyhádon. — Üzemi energiamérleg. — Utolsó barázdák. — Filmelőzetes. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, tudósítóink jelentik. — Tamburaszólók. — Tanár szerettem volna lenni. — Az Eszéki Rádió ajándéktekercsén érkezett. 19.00: Német nyelvű műsor. Fiatalok félórája: Hírek. — Fiatal pedagógus a mikrofon előtt: Knáb Erzsébettel beszélget Reil József.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Fizika (ált. isk. 6. o.) 8.35: Magyar nyelv (ált. isk. 1. o., sz.). 9.05: Élővilág (ált. isk. 7. o.). 9.30: Delta. Tudományos híradó (ism.). 9.50: Ártatlan kék szemek. Svéd tévéfilmsorozat. VI/5. rész: A szélhámos vőlegény (ism., sz.) 10.40: A MOM iskola. — Riportfilm (ism.). 11.10: Velence dúrban és mollban. Zenés film (ism., sz.). 14.00: Fizika (ism.) 14.30: Bohóc a falon. Magyar film. 16.05: Hírek. 16.10: Pápua Új-Guinea élővilága. A betelepített szarvas. Ausztrál rövidfilm (ism., sz.). 16.35: Postafiók 250. Takács Mária műsora (sz.). 16.50: Reklám. 16.55: Videoton—Bp. Honvéd bajnoki labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés Székesfehérvárról (sz.). A szünetben: Reklám (sz.). 18.45: Staféta. Tíz perc ifjúság. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Önök kérték (sz.). A Televízió kívánságműsora a nézők levelei alapján. 21.05: Magyarok a világ végén. Dokumentumfilm. — II. rész (sz.). 21.55: Zene, zene, zene. Körkép (sz.). 22.45: Tv-híradó 3. (sz.). 22.55: Tv-tükör.

MÁSODIK MŰSOR

19.05: A mi képernyőnk. A pécsi körzeti stúdió műsora. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vezetni tudni kell. VII/5. rész: A szervezés (sz.). 20.25: A rajz, mint fegyver. Svéd rövidfilmsorozat (sz.). VI/1. rész: Rettenetes csodajelek és úi iaazságok. 20.55: Tv-híradó 2. (sz.) 21.15: Vámbérv. Magyar rövidfilm (sz., ism.). 21.30: Reklám. 21.40: Rideg Sándor: Indul a bakterház. Tévéfilm (sz.)

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Bugojno: Bosznia és Hercegovina színházi találkozóia. 18.15: Művelődési adás. 18.45: A szabadkai énekkar — népszerű zene. 19.15: Raizfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Válogatás szerdán. 21.30: Rock And Roller. 22.30: Dokumentumfilm.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Dokumentumfilm. 18.35: Tanya Mali Ritben. Drámasorozat (ism.). 19.55: Ma este. 20.00: A szép Vida. Dráma, a Maribori Nemzeti Színház előadása. 21.55: Huszonnégy óra. 22.15: Válogatás az iskolatelevízió műsoraiból. 22.45: Az Opus 4 csoport hangversenye.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: Megyei Kórház, Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

25.

— De Bertram! Lilian nem hazudik! Lilian biztos, hogy nem hazudik, ő mindent megtesz az MGB érdekeiért!

— Dottore, ezt én is tudom. Nem is ezért kérném a vizsgálatot. Arra vagyok kíváncsi, hogy szeret-e. Hogy vonzódik-e hozzám . . .

— Bertram, ez nagyon veszélyes . . . ebben az állapotban . . .

— Értse meg, Dottore, ezt tudnóm kell . . . És nem szabad tévednem. Egy hajszálnyit sem. Semennyit sem . . . Tehát . . .

— Rendben van. Megcsinálom az agyátvilágítást.

— Kösz, Dottore.

*

— Látja, Mária . . . zaklatnak. Egész egyszerűen zaklatnak.

— És . . . tudnak . . . róla?

— A Fekete Génre gondol?

— Igen.

— Nem, nem tudnak róla. Nem tud róla senki, csak maga.

— Bocsásson meg, professzor úr . . . de tulajdonképpen még most sem értem pontosan. Mi ez a Fekete Gén?

— A tudomány csodája, a pályám vége, a csúcs.

— Igen . . . igen. De mit tud?

— Mindent. A belőle létrehozható utód igen furcsán viselkedne, ha megszületne . . .

— Mit csinálna?

— Nem lehet teljes pontossággal kiszámítani. De ennek a földi civilizációnak vége lenne, az biztos . . . csupa negatív erkölcsi tulajdonság . . . magas intelligenciahányados mellett, aránylag tisztes, meggyőző külsővel, kifelé irányuló aktivitással . . . nagyon veszélyes . . .

— Mint egy Antikrisztus . . .

— Pontosan. Nem kellene ugyan elfogadnom ezt a tudománytalan meghatározást, de mit tehetek? Ha maga így jobban érti, hát értse így: igen, Antikrisztus . . .

— Ezért van hát páncélszekrényben . . . Most már értem . . .

— És ott is kell maradnia . . . Mária, a Fekete Génért ketten vagyunk felelősek. Maga és én . . .

— Egy utolsó kérdést professzor úr . . . ha megengedi.

— Tessék.

— Mi szükség volt . . . rá?

— A Fekete Génre? Tulajdonképpen semmi. De, tudja, Mária, ilyen az ember, főleg a tudomány embere: azt hajszolja, ami már a falon túl van. Ami tilos, amit nem szabad. Mert ott vannak a csodák, s a tudományok élén csak az haladhat, aki feltárja a csodákat . . . Ha akarja, Mária, mindezt fogja fel egy öregedő ember hiúságának, önteltségének... Ha akarja, tiszteljen: a tudomány egyik lehetséges végpontjára érkezett el . . .

— De miért?

— Ismeri a legkorszerűbb fegyvereket? A neutronbombát, a különböző vegyi-biológiai hatású kábító bombákat?

— Nem ismerem, de hallottam róluk . . .

— A Fekete Gén az emberiség egészére nézve sokkal veszélyesebb, mint a felhalmozott fegyverek együttvéve. Hiszen a fegyver csak fém, csak testetlen energia: de a Fekete Gén ember . . . a Fekete Gén szellem is; akarata van, és akaratát nem a világ, nem a földi társadalom megmaradásának vágya irányítja, hanem csak ő maga . . . Egyedül ő maga.

(Folytatása következik)

Épül a dombóvári dízel-bázis nagycsarnoka

A kivitelezés szakaszához érkezett a MÁV Pécsi Igazgatóság területén folyamatban lévő egyik nagyobb beruházás, a dombóvári dízel-bázis létesítése. A dombóvári fűtőház régi körcsarnoka mellett már ez év első felében megkezdődtek az úgynevezett négyszög-csarnok alapozási munkái. Mostanára jutott el az építkezés a leglátványosabb stádiumához. A generálkivitelező Tolna megyei Állami Építőipari Vállalat POCLAIN és JONES típusú autódarukkal a nagycsarnok vázául szolgáló pilléreket emelik a helyükre. Erre kerülnek a nagy fesztávolságú födémpanelek, ezenkívül a tartóoszlopok vállain alakítják majd ki a födarabok mozgatására is alkalmas portáldaru pályáját. Még be sem fejeződött a pillérek felállítása, az egyik autódaruval már hozzáláttak a tetőszerkezet kialakításához.

A zömében előregyártott elemekből készülő csarnok építését a hideg, télies időjárás sem zavarja; mindenesetre az év végéig olyan készültségi fokot akarnak elérni, ami lehetővé teszi a belső munkák elindítását is. Főjavításokat, alkatrészek cseréjét és a mozdonyok műszeres vizsgálatát szolgáló négyszög-csarnokot várhatóan a jövő év második felében adják át.

Németh Tibor

A helyszínen bírságolják Komlón a szabálysértőket

Bevonják a társadalmi aktívákat is

Zsebből fizet az, akit utcán, téren szabálysértés miatt tetten érnek. Másfél éve a tanácsok nem hosszadalmas eljárás útján, hanem megbízólevéllel, csekkfüzettel rendelkező munkatársaik segítségével a helyszínen vonják felelősségre a rendbontókat. Sajnos a túlzottan öntudatos városlakók zaklatásnak veszik a számonkérést: nemrég a komlói Városi Tanács munkatársát megtámadta az a dávidföldi építkező, akit az építési törmelék utcai tárolása miatt büntetett meg.

Szükség van a tanácsi dolgozók segítségére — ezt fogalmazták meg a városi tanács tagjai is, mert úgy látják, az elmúlt évben már megmutatkozott munkájuk eredménye: tisztább, rendezettebb Komló. Sok feladat vár rájuk a kertes, családi házas városrészekben, ahol a lakók egyszerűen az utcán tárolják a felesleges holmikat, bontási anyagokat.

A Minisztertanács Tanácsi Hivatalának utasítása szerint 1979 júliusától a helyszíni bírságolásra megbízást kaptak a tanácsok dolgozói, akiknek munkaköre indokolja, hogy gyakran járják az utcákat. Lehetővé vált, hogy azonnal, hosszadalmas eljárás nélkül vonják felelősségre a környezet, a köztisztaság ellen vétőket.

A Tanácsi Hivatal nemrég adott ki újabb utasítást arra vonatkozóan, hogy tovább kell fejleszteni ezt a környezet és a köztisztaság védelme érdekében igen fontos tevékenységet. A tanácsok társadalmi aktívákat is megbíznak a helyszíni bírságolással. *Dr. Kanizsai László*, a Komló városi Tanács végrehajtó bizottsága igazgatási osztályának vezetője elmondta, Komlón tíz dolgozó már letette az esküt, megkezdte munkáját. Többségük a Városgazdálkodási Vállalat alkalmazottja, de van köztük nyugdíjas bányász is. Hamarosan még öten megkapják a karszalagot és csekkfüzetet, mert segítenek a tanácsnak a Baranya megyei Vízmű és a Carbon dolgozói.

Eredményes munkájukat elismeri a tanács. Évente egy alkalommal, a tapasztalatokat összegező értekezleten jutalomban részesülhetnek, megkaphatják a beszedett bírságdíj tíz százalékát is.

G. M.

Sajtótájékoztató a légiforgalomról

City-túra repülővel

(Munkatársunk jelentése)

Megint közelebb jött hozzánk a nagyvilág! – ez volt a tegnap délelőtti MALÉV-sajtótájékoztató sugallta alapgondolat Budapesten, a Gundel Étterem különtermében. E vállalat és egyáltalán a magyar repülés újabb eredményeiről adtak számot a MALÉV illetékes vezetői. Elsőül is: megelőzték valamennyi magyar utazási irodát, mivel tegnap már közzétették a lakosság számára az 1981-es utazási lehetőségeket. Hozzá egyszerűsítettek is, mert közös kartonon kinyomtatott árlistájuk és jelentkezési lapjuk betétjének kivágása, kitöltése és postai feladása révén bárki kényelmesen jelentkezhet a kiválasztott útra, nem kell evégett megyeszékhelyre vagy a fővárosba utaznia. Például NSZK–cseh sörtúrát is hirdetnek, s összesen ezen öt-hatezer Ft-os áron, élménnyel teli repülőúton például egy villánykövesdi tsz-tag sokkal könnyebben ihat háromféle világhírű sört – pilsenit, prágait, münchenit – mint néha a saját falujában, a ritkán érkező túrajárattal hozott pécsi gyártmányút. Aztán bekerülhet a 10 szerencsés ember közé, akik a jövő év végi sorsolás révén teljesen ingyen utazhatnak, mivel pénzüket visszatérítik. Lássunk néhány ajánlatot:

A MALÉV illetékesei elmondták: a 12 éves múlttal rendelkező MALÉV Air Tours – hagyományosan – jövőre is elsődleges tevékenységének a népszerű, 2–4 napos városnéző utak, a city-túrák szervezését tekinti. Sőt, bővíti a meglátogatható városok körét. Így tehát jövőre Moszkvába, Leningrádba, Szófiába, Rómába, Capriba, Londonba, Zürichbe, Frankfurt am Mainba, Münchenbe, Koppenhágába, Helsinkibe, továbbá Párizsba, Isztambulba, Amszterdamba, Athénba és Kairóba utazhatnak hétvégére. Újdonság a 7 napos Moszkva–Leningrád, valamint a 11 napos Leningrád—Tallinn–Moszkva kombinált út, aztán a péntektől keddig tartó nicosiai, brüsszeli, milánói, firenzei városnézés, utóbbi római kirándulással kombinálva.

További újdonságok: 5–5 éjszakás üdülés Szocsiban és Bakuban. Ezenkívül a tél szépségeit kedvelőknek fekete-tengeri üdülés az „aranyhomok" temperált tengervizes, fedett úszómedencével rendelkező luxus szállókban januártól márciusig, kedvezményes áron.

De hogyan juttathatja a MALÉV ilyen lehetőségekhez az ország lakosságát? – Rugalmas üzletpolitikával. Egyre bővülő járatain például – a magas árak miatt – sok még az üres hely. Ezeket például külföldiek magyarországi szakmai útjának megszervezésével használják ki. Így jövőre egyebek között bortúrát szerveznek, szőlészeti és borászati szakembereknek. A tokajiak ebben már meg is egyeztek a MALÉV-vel, reméljük: a Villány-Mecsekaljai Borkombinát is megteremti a valutaszerzés újabb lehetőségét is. A Dunántúli Napló kérdésére ugyanis a MALÉV vezetői elmondták: esetleg felkeresik Baranyát evégett. A jó szervezés folytán tavaly öt százalékkal nőtt a beutazó és konvertibilis valutával fizető külföldiek száma az árnövelés ellenére. Maga az árnövelés is fokozta a konvertibilis valutabevételt. Így a MALÉV 1979-ben másfél millió dollárt szerzett. Ennek egy részét a hazai lakosság utaztatására fordíthatja. Hiszen a háromévente járó turistaútlevél – és turistavaluta – közötti két esztendőben évente néhány napos nyugati útra is adnak csoportos turistaútlevelet. A néhány nap – ezek a city-túrák – pedig csak a rövid idejű repülőúttal használható ki. De a MALÉV is eladja a gépenkénti üres helyeket. Egy-egy ilyen city-túra átlagosan ötezer forintba kerül az utasnak, mindennel együtt. Gyermekeknek kedvezményt adnak. A tegnapi sajtótájékoztatón tehát a MALÉV Vállalat és a magyar repülés arányos, jó fejlődéséről adtak számot.

Földessy Dénes

Így közlekedünk mi

Többségükben megfelelő kihasználtsággal működnek a KRESZ-parkok. Képünkön a pécsiben rendezett egyik közlekedési verseny látható.

Ebből a tantárgyból végzetes a bukás

A baleseti statisztikák szomorú tényei tanúsítják: az idősek mellett a gyermekek vannak leginkább kitéve a közúti közlekedés veszélyeinek. Mi sem fontosabb tehát, mint hogy minél előbb – lehetőleg már óvodás korban – megbarátkozzanak a kicsik a KRESZ-alapfogalmakkal, majd később mind több és több szabályt megismerve, azokat helyesen alkalmazva, balesetmentesen vehessenek részt nap mint nap a forgalomban. Abban, amely különösen a gyermekeket állítja nehéz feladat elé. A közlekedés pedig olyan „tantárgy", amelyből nekik mindennap vizsgázniuk kell, itt megbukni nem szabad, mert az végzetes következményekkel járhat.

– Minden egyes szó, amellyel a gyerekeknek a közlekedésről beszélünk, nagyon hasznos lehet – kezdi *Nágel Lajos*, a Baranya megyei Közlekedésbiztonsági Tanács ifjúságnevelési szakbizottságának elnöke. – Most az év vége felé közeledve elmondható: sikerült előbbre lépnünk az ifjúság közlekedésre nevelésében. A szülőkön kívül elsősorban a pedagógusok és a KBT-aktívák dicsérhetők ezért. A közlekedésbiztonsági tanácsok nagy erőfeszítéseket tettek a fiatal közlekedők körében amúgy is népszerű mozgalmak, akciók kiszélesítése érdekében. A Nemzetközi Iskolás Kupa közlekedési vetélkedőn Baranyában 108 iskola 10 083 kerékpárossal, a segédmotoros kategóriában pedig 18 középfokú oktatási intézmény 3823 diákkal vett részt.

Sajnos ez az akció kevés iskolaigazgatót lelkesített, mindössze 43 általános és 14 középfokú oktatási intézmény kapcsolódott be a mozgalomba. Dicséret illeti a résztvevőket, de kiváltképp a győzteseket: a pécsi Köztársaság téri iskolásokat, a bólyiakat és a Sellyei Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézet kollektíváját.

Néhány szót a közlekedési parkokról is. Pécsett, Komlón, Sásdon, Szigetváron és újabban Siklóson működnek ilyenek, többségükben kielégítő kihasználtsággal. Vetélkedők, versenyek színhelyei, de a „szürke hétköznapokon" is kitűnően segítik a fiatalok közlekedésre nevelését.

– Túlzás nélkül állíthatom, idén is sokat tettünk a tanuló-ifjúság közlekedésre nevelésében – mondja *Nágel Lajos*. – Eddig is voltak jó kezdeményezéseink (például a középiskolás fakultatív autóvezetői tanfolyamok megszervezése vagy a segédmotoros vezetői engedély megszerzésének lehetősége a tanév során), ezentúl sem szeretnénk lemaradni. Mert bármennyire is kedvező a kép, azért akad még jócskán tennivalónk. Hogy minél kevesebb gyermeket érjen közlekedési baleset.

H. L.

Rádió mellett

Csak keverjék...

Hallgatom a rádió szegedi tudósítóját, aki a reggeli krónikában röviden ismertetett egy vizsgálati jelentést, amelyet aztán a tanácsi szervek – tegnap délelőtti ülésen – meg is tárgyaltak. Napirendre került – a csúszópénz és borravaló.

A téma ugyancsak „örökzöld", hiszen a hazai sajtó szinte évtizedek óta csepüli a csúszópénz- és borravaló-rendszert, hol több – hol kevesebb eredménnyel. Nagyon helyénvaló elhatározása a tanácsnak, hogy foglalkoznak ilyen magas szinten is az üggyel, de félő, hogy megváltást ők sem hoznak, az én kis „dolgozatom" még úgysem. De mert – tudomásom szerint fönnállásom óta még soha nem írtam erről a témáról – most leültem a gép elé, mert van közölnivalóm. Sietek kijelenteni: én a borravaló miatt nem nagyon ágálok.

Azért nem, mert megszüntetni úgysem lehet, amíg kettőn áll a vásár, azon aki adja, s azon aki elfogadja. Különben is úgy érzem, jogom van ahhoz, hogy borravalót adjak a taxisnak, fodrásznak, pincérnek vagy ruhatárosnak. Egy-két forintról van szó, amiért jóformán fél doboz cigarettát sem kapnék, így viszont nem mondhatják azt, hogy csóró hapsi vagyok (pedig az vagyok), a zsebembe meg úgysem lát bele senki. Nevezhetjük ezt „megjátszásnak", vagy „csekonics hóbortnak", esetleg magyarkodó hülye · virtusnak, de jóindulatú alapállásból azt is mondhatnám, hogy e néhány forinttal is kifejezem tiszteletemet embertársam iránt, aki belenyír a hajamba, vagy aki lefékez a járda mellett és hazaröpít a kocsival éjnek éjjelén, vagy a pincérnek, aki szívélyesen érdeklődik, hogyan ízlett az akármi, és hogy legyen szerencsénk máskor is... Apró kis gesztusok, örömök ezek, amelyekért már külön-külön is érdemes élni.

De a csúszópénz adakozása és vállalása valami förtelmesen ocsmány dolog. Már csak azért is, mert nem egy-két forintról van szó, hanem százakról, ezrekről, sőt... Bizonyára tetszenek emlékezni a budapesti autótelepen kirobbant botrányra, amelyről a lapok is beszámoltak néhány esztendeje. Már-már természetes szokás volt, hogy aki új kocsit vásárolt, a kocsi árát megtoldotta egy kis csúszópénzzel és máris megkapta azt a színt, amiről álmodott, megkapta azokat a kellékeket és alkatrészeket – kifogástalan minőségben – amelyeket egyébként is kifogástalan minőségben kellett volna megkapnia. Aztán csúszópénz „járt" – szintén Budapesten – egyik bútorraktárosnak és társainak, ha a vevő karcolástól mentes bútort akart vásárolni, vagy azért, mert neki félretettek olyan berendezést, amelyért különben sorban álltak a tisztelt fogyasztók. Hallottunk lakáshivatali előadók, vagy vezetők lepénzeléséről, hallhattunk olyan iskolaigazgatóról, aki – csúszópénz ellenében – általános iskolai bizonyítványt állított ki az „ügyfélnek", akinek mellesleg mindössze négy elemije volt csupán. Lehet, azóta némelyik „ügyfél" megvásárolta az érettségi tanúsítványt is. Miért ne? És hiába buknak le, mindig újabb és újabb esetről szerezhetünk tudomást, mert a korrupciónak se vége, se hossza. De az még a jobbik eset, ha kiderül a turpisság.

Mennyi csúszópénz csúszik át egyik zsebből a másikba, amelyekről nem is tudunk? Nekem „négyszemközt" panaszkodtak el „ügyfelek", hogy súlyos ezreket fizettek ki csúszópénzként, de mindjárt meg is jegyezték, hogy ők ugyan nem tanúskodnának a bíróság előtt, pontosabban letagadnak mindent, ha arra kerülne a sor. Hogy miért? A válasz egyszerű volt: „Nem akarom tovább keverni a...".

Pedig keverhetnék. Még akkor is, ha bűzlik.

Rab Ferenc

Vendégünk volt

A Néphadsereg Központi Művészegyüttese

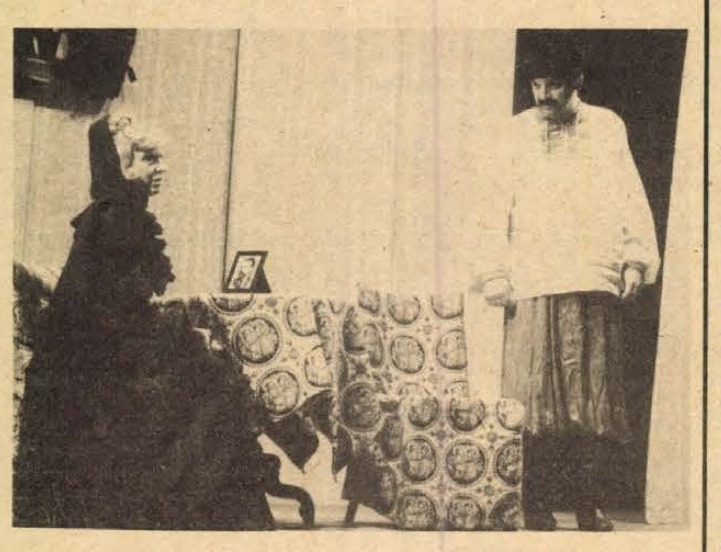

Talán az ország legkisebb színháza, s ráadásul egész évben tájolnak. Laktanyáktól határőrsök klubjáig szinte mindenütt megfordulnak. A Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttesének színháza ezen a héten Baranyában szerepel öt alkalommal. Hétfőn este a Ságvári Endre Művelődési Házban mutattak be három Csehov-egyfelvonásost.

– Előadásaink túlnyomó részét természetesen katonaközönségnek tartjuk – mondja *Besztercei Pál*, a színház művészeti vezetője –, de gyakran lépünk fel „civil" közönség előtt is. Hatan vagyunk, *Dömötör Erzsi*, *Farkas Erika*, *Szelli Sára*, *Budai István*, *Kiss Gábor* s jómagam.

A Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttese harminc öt éves, a színházi csoport ennél kevesebb az egykori Magyar Néphadsereg Színházától eredeztetik önmagukat. A hat színész az egész együttes munkájában is részt vesz. – Például Farkas Bertalan űrrepülése alkalmából a televízió által is közvetített köszöntő műsorukból is ismerősök a színészek.

Évente egy saját bemutatóra is telik a másirányú elfoglaltság mellett; mostani műsorukat a Csehov-évforduló tiszteletére készítették. *A dohányzás ártalmasságáról*, *A medve* és a *Leánykérés* című egyfelvonásosokat adják elő. Korábban hosszú évekig sikerrel szerepeltek a *Katonakabaré* című műsorukkal, melynek részleteit nemrég, szintén a tv jóvoltából, az ország civil közönsége is megismerhette, s most is műsorukon tartják *Az első négy hét* című darabjukat, amelyben a bevonulás utáni nehéz napokat mutatják humoros szemszögből. Ez az előadásuk túl van az ötvenedik bemutatón, a Csehov-est pedig a századikon.

– Úgy érezzük, színházi misszíót teljesítünk, hiszen elég sok fiatal általunk, s a katonaságnál találkozik először eleven színházi előadással. Toborozzuk a közönséget a kőszínházaknak is. Ez adja munkánk szépségét és varázsát – mondta Besztercei Pál a hétfő esti előadás előtt. Majd nem sokkal később már az ő alakjában jelenik meg Csehov papucsférje, aki előadást tart a dohányzás ártalmairól.

b. I.

Ismerjük meg jogszabályainkat!

A gyermekgondozási segélyről

Napjainkban is változatlanul sokan veszik igénybe a gyermekgondozási segélyt. Számtalan kérdés merül fel a fiatal anyák részéről. Ezért szükségesnek tartjuk az ide vonatkozó legfontosabb rendelkezések ismertetését.

A 3/1967. (I. 29.) Korm. sz. rendelet értelmében gyermekgondozási segélyre jogosultak:

a) a munkaviszonyban álló nők,

b) az ipari szövetkezetek nő tagjai (kivéve a bedolgozókat),

c) a mezőgazdasági és a halászati termelőszövetkezetek és mezőgazdasági szakszövetkezetek nő tagjai,

d) a fegyveres erők és fegyveres testületek hivatásos, illetőleg továbbszolgáló állományú nő tagjai.

A szülési szabadság lejártát követően a dolgozó nőt a gyermek *három éves koráig* gyermekgondozási segély illeti meg, ha:

a) a szülést közvetlenül *megelőző* másfél éven belül összesen *tizenkét hónapig* munkaviszonyban állt, és

b) *legalább NAPI* 6 órai munkaidővel dolgozott, továbbá

c) a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.

Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a jogosultsághoz a most ismertetett három feltétel *együttes* jelenléte szükséges!

Gyakori eset, hogy a fiatal anya az iskolai tanulmányai miatt a gyermek születéséig nem tudja megszerezni a már ismertetett 12 hónapi munkaviszonyt. A hatályos jogszabályi előírások gondoltak ezekre az esetekre is. Ezért külön szabályozták.

A rendelkezések értelmében gyermekgondozási segélyre jogosult az a dolgozó nő is, aki bármely iskola nappali tagozatán végzett tanulmányok *befejezését* követően 90 napon *belül* munkaviszonyt létesít, és

a) legalább napi 6 órai munkaidővel dolgozik, továbbá

b) a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.

A rendelkezések szerint az iskolai tanulmányokat abban az esetben kell befejezettnek tekinteni, ha a tanuló az iskolatípusnak megfelelő utolsó évfolyamot *sikeresen* befejezte! Például: általános iskolai tanuló a 8. osztályt, a gimnáziumi tanuló a 4. osztályt sikeresen befejezte, felsőfokú oktatási intézményben végzett tanulmányok esetében végbizonyítványt szerzett.

Abban az esetben, ha a tanuló középfokú oktatási intézményben folytatott tanulmányainak a befejezése után érettségi vizsgát, szakmunkásvizsgát tett, illetve felsőfokú oktatási intézményben folytatott tanulmányainak a befejezése után államvizsgát tett, a tanulmányok befejezésének ezen vizsgát kell tekinteni.

Az esetek gyakoriságára tekintettel el kell itt mondanunk azt, hogy az, aki tanulmányait *félbehagyta*, (az iskolából kimaradt, kizárták stb.) gyermekgondozási segélyre csak az általános szabályok szerint jogosult. Tehát csak akkor, ha a szülést megelőző másfél éven (18 hónapon) belül 12 hónapig munkaviszonyban állt és a már ismertetett többi feltétellel is rendelkezik.

Ugyancsak jogosult gyermekgondozási segélyre az a dolgozó nő is, akinek a próbaidővel vagy határozott időre létesített munkaviszonya a szülési szabadság ideje *alatt* megszűnik, és

a) a szülést közvetlenül megelőző másfél éven belül összesen 12 hónapig munkaviszonyban állt, továbbá

b) legalább napi 6 órás munkaidővel dolgozott.

Ezzel lehetőség nyílt arra, hogy azok a nők is részesüljenek gyermekgondozási segélyben, akiknek a próbaidőre vagy határozott időre létesített munkaviszonya megszűnik, tehát egyébként nem lehetnének fizetés nélküli szabadságon.

Külön ki kell emelnünk, hogy a most említett jogosultság a feltételek fennállása esetén is csak abban az esetben jár (állapítható meg), ha a munkaviszony a szülési szabadság ideje *alatt* szűnik meg!

Abban az esetben, ha a dolgozó nő a szülési szabadságát nem kezdte meg, és közben munkaviszonya a szülés előtt megszűnt, nem jogosult gyermekgondozási segélyre. Ugyanakkor nem feltétele a gyermekgondozási segély megállapításának az, hogy az anya a szülés időpontjában munkaviszonyban álljon, ha a szülési szabadságát a *szülést megelőző* időben *igénybe vette*, és ekkor a munkaviszonya még fennállt.

A gyermekgondozási segélyt tovább kell folyósítani, ha a próbaidővel vagy határozott időre létesített munkaviszony a gyermekgondozás céljából igénybevett fizetés nélküli szabadság ideje alatt szűnik meg.

A gyermekgondozási segélyt a dolgozó nőnek az őt foglalkoztató munkáltatónál kell kérni.

A segélyre való jogosultságot a dolgozó nőt foglalkoztató munkáltató, ipari szövetkezet, mezőgazdasági szövetkezet bírálja el, állapítja meg!

A gyermekgondozási segélyre vonatkozó igény elutasítása esetén a munkáltató, szövetkezet stb. az érdekeltet (kérelmezőt) *írásban köteles* értesíteni.

Az érvényes rendelkezések szerint a gyermekgondozási segélyre való jogosultsággal és a segély összegével kapcsolatban a vállalat és a dolgozó között felmerülő jogvitákat a *munkaügyi* vitákra vonatkozó rendelkezések szerint KELL elbírálni.

A gyermekgondozási segélyre való jogosultság és a segély összegének a megállapítása kérdésében keletkezett vita elbírálására a mezőgazdasági szövetkezetek és tagjaik között a tagsági viszonyból származó vitás ügyek eldöntésére vonatkozó szabályok az irányadók.

A hatályos rendelkezések módot adnak arra, hogy a kisgyermekes anya a gyermekgondozási segélyezés idejét megszakítsa. Ezt köteles a munkáltatójának 30 nappal előbb bejelenteni.

Abban az esetben, ha a dolgozó nő a gyermek gondozására igénybe vett fizetés nélküli szabadságot a

férj, illetőleg az eltartó halála, vagy tartós megbetegedése,

katonai szolgálatra történő bevonulása,

szabadságvesztés büntetése,

életközösség megszakítása,

a nő újabb szülése vagy tartós megbetegedése miatt szakította meg, a gyermekgondozási segélyre a további fizetés nélküli szabadság idejére is jogosult.

Ha a dolgozó nő a gyermek gondozásához igénybe vett fizetés nélküli szabadságot a naptári éven belül egy ízben nem a most ismertetett okból, hanem munkába állás vagy munkaviszony létesítése céljából szakította meg, a fizetés nélküli szabadság további idejére is megilleti a gyermekgondozási segély.

A szerkesztőség postájából

Műszaki könyvnapok a Széchenyiben

Októberben szerte az országban az átlagosnál nagyobb figyelmet kapott, több központi és területi rendezvény főszereplője volt a műszaki könyv. A régen bevált módszerek, a legújabb technikai és tudományos ismeretek egyaránt megtalálhatók a Műszaki Könyvkiadó kiadványaiban.

A jelen és a jövő szakmunkásai, technikusai és mérnökei napi munkájukhoz és technikai ismereteik megújításához nélkülözhetetlenek a műszaki könyvek. Ezt a célt segítette a Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola is, amikor kilenc alkalommal rendezett műszaki könyvvásárt az iskola nappali, levelező és esti tagozatos diákjai számára.

A tanulók és a felnőtt hallgatók technikai érdeklődését bizonyítja, hogy a műszaki könyvújdonságokból mintegy négyszáz példány talált gazdára 13 181 forint értékben.

Emmert Ádámné
könyvterjesztő
tanár

Óriás gombák

(A képeken látható óriás gombákat Póré János nemeskei tanító találta a környéken).

Még soha nem volt részem...

Szeretnék köszönetet mondani a Mozgássérültek Egyesületének, hogy lehetővé tette részvételemet egy hajókiránduláson – mely felejthetetlen élmény volt egy idős, falusi ember számára – mert ilyenben még soha nem volt részem.

Cs. István

Az illetékes válasza

„Mi legyen a kis szarvassal?"

A Dunántúli Napló október 8-i számában a fenti cím alatt megtévesztő közlemény jelent meg Böröcsfy Gézáné csányoszrói lakos részéről.

A jogszabály szerint a vad a magyar állam tulajdona mindaddig, amíg a vadászatra jogosított azt befogja, vagy fegyverrel elejti.

A levél írója helytelenül járt el, amikor a gombázás közben talált „élettelen, sérült" szarvasborjút felvette és hazavitte. Ugyanis a talált néhány órás szarvasborjúnak semmi baja sem volt a gyengeségen és azon kívül, hogy az őt dédelgető anyját elzavarták mellőle, továbbá, hogy a természetes környezetéből kiragadták. Az a helytelen szokás alakult ki az erdőt járók között, hogy az így „talált" szarvasborjút, őzgidát hazaviszik a gyerekek örömére és a felnőttek kedvtelésére.

Az így háziasodott vadat erdőbe kihelyezni nem lehet. Egyetlen továbbtartási lehetőség számára az állatkertben, vagy vadasparkban van. Éppen ezért érintetlenül a helyén kell hagyni! Meglepve olvastam, hogy a „Mi kis állatunk szabadsághoz szokott, az erdőt, mezőt járja, az emberek közt érzi legjobban magát, igényli az emberi társaságot. Olyan, akár egy jó, hűséges házőrző kutya."

A cikkíró nem tudja, hogy milyen anyagi és erkölcsi felelősséggel tartozik, ha a „kis állat", amely közel 100 kilós, valakit csupán játékosságból levág és megtapos. A megfigyelések szerint a befogott szarvasbika és őzbak a párzás idején gorombává válik és agancsával felnyársalni igyekszik az embert, míg a sutavad egyetlen fegyverét, a csülkét használja. Mindezek után feltesem a kérdést, hogy mi legyen a kis szarvassal, de mi legyen az ő jogosulatlan tulajdonosával? (Megjegyezni kívánom, hogy az elmúlt év őszén a MAVAD egy NSZK-beli vadaspark részére a szóban forgó szarvasborjút fel akarta vásárolni. Elkészült a szállítóláda, a tehergépkocsit a szállításra kirendeltük, de eredménytelenül, mert ismét a „szeretet" lépett előtérbe és a szarvasborjút Börcsöfyné nem adta át, holott a tartásért térítést kapott volna.)

Dévényi Ágoston
vadászati felügyelő
Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság

A járatok menetrendjét elhelyezzük...

A Dunántúli Napló október 8-i számában megjelent vállalatunkat érintő fényképes észrevételre az alábbi tájékoztatást adta Albert Ferenc, a Volán 12. sz. Vállalat igazgatóhelyettese:

„Az észevételt köszönjük. Újmecsekaljai pályaudvarunk átépítése már a múlt évben megkezdődött, ez azonban nem mentség arra, hogy az utastájékoztatást is elhanyagoljuk.

A szakszolgálatunk felé ezért utasítást adtunk, hogy az Újmecsekaljáról induló járatok menetrendjét az e célra rendszeresített (fényképen is leközölt) táblákon helyezze el."

Jogi tanácsadó!

A. T.-né hosszú évek óta élettársi közösségben él. Élettársával közösen építkeztek és rendezték be az új lakást. Kérdése: a ház és berendezése kit, milyen arányban illet meg?

Polgári Törvénykönyvünk 578. §-a szerint az élettársak — házasságkötés nélkül, közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együttélő nő és férfi — együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. Ha a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni.

A háztartásban végzett munka a szerzésben való közreműködésnek számít.

Tájékoztatásul még elmondjuk, hogy ugyanezeket a szabályokat kell alkalmazni — a házastársak kivételével — a közös háztartásban élő más hozzátartozók vagyoni viszonyaira is.

B. K. házasságát felbontották és a lakás elhagyására kötelezték. Kérdése: Kérhet-e kárpótlást és ennek összege mennyi lehet?

A lakásügyi jogszabály (1971. (II. 8.) Korm. sz. r. 100. §-a) előírása szerint annak a házastársnak (volt házastársnak), akit a bíróság a lakás elhagyására kötelezett, illetőleg akinek a lakáshasználat megosztása következtében kisebb értékű lakrész jutott, a bíróság kárpótlást ítélhet meg.

A kárpótlás összegének megállapításánál figyelembe kell venni különösen a házastársak által a lakás megszerzésére fordított összeget, illetőleg a lakásra megállapítható lakáshasználatbavételi díj összegét, az értéknövelő — meg nem térült — ráfordításaik költségét, továbbá a családvédelmi szempontokat és a felek körülményeit.

Kovács I. pécsi olvasónk határozott időre létesített munkaviszonyát a munkáltatója megszüntette. Kérdése: megteheti-e ezt a munkaadója?

Igen! A Munka Törvénykönyve a 28. §-ában akként rendelkezik, hogy a határozott időre létesített munkaviszony általában annak az időnek az elteltével szűnik meg, amelyre létesítették.

A munkaviszonyt felmondással a határozott idő eltelte előtt megszüntetheti a munkáltató, ha a dolgozó a munkát nem végzi megfelelően vagy annak elvégzésére nem alkalmas, illetőleg a dolgozó, ha a munkáltató a munkaszerződésben vállalt kötelezettségét nem teljesíti.

Megjegyezzük, hogy határozott időre szóló munkaviszony (munkaszerződés) esetén a felmondási idő nem terjedhet túl azon az időponton, amikor a munkaviszony a munkaszerződés értelmében felmondás nélkül is megszűnne.

H. T. munkaviszonyát felmondás nélkül szüntette meg. Új munkahelyén ezt úgy tekintették, mintha fegyelmivel bocsátották volna el. Kérdése: jogos volt ez?

Igen! A Munka Törvénykönyvének 31. § (2) bekezdése szerint, ha a munkaviszonyt a dolgozó jogszabály rendelkezéseinek megszegésével felmondás nélkül vagy a munkaviszony megszűnésére meghatározott időpont előtt szünteti meg, úgy kell elbírálni, mintha munkaviszonya fegyelmi elbocsátás folytán szűnt volna meg.

Leveleink nyomában

A pécsi Görbe-dűlő lakóinak jogos kérését tolmácsoltuk lapunk 1980. február 27-i számában „Megássák az árkot is, csak hozzák a vizet" címmel. A minap örömmel újságolta a Görbe-dűlői családok nevében a társadalmi összefogás és munka egyik szervezője, Hajós Imre: „Van végre vizünk!"

Összefogással van vizük

Tanulságok a Görbe-dűlőiek esetéből

Tanulságképpen is érdemes felidézni a Görbe-dűlő lakóinak esetét: hogyan jutottak, juthattak el addig, hogy az ígérgetéseket, halogatásokat megelégelve, maguk lettek a közös céljuk megvalósításának kezdeményezői.

Kiderült, hogy már csak azért alszik az ügyük, mert a csőfektetéshez szükséges földmunkákhoz nem talál kivitelezőt az UNIBER, a csőfektetést a Pécsi Vízmű vállalta. A helyszíni szemlét megelőzően létrejött az egyezség: ha a lakók megássák az árkot, akkor a III. negyedévre lesz vizük.

Nosza, elkezdték a szervezést. Tudták, kézi erővel a lejtős, sziklás talajjal nem bírnak, ezért árokásó gépet kell bérelniök. Győzködésre vagy az első szóra a családok összeadták az 1000—1000 forintot, az egyik lakó a vállalatnál elintézte, hogy bérbe kapják az árokásó gépet.

Július utolsó szombat—vasárnapján nekik dolgozott a gép, ők maguk lapátokkal egyengették az árok alját és terítették a Pécsi Vízmű által odaszállított homokot a majdani csővezeték „ágyaként". Örömmel, jókedvűen dolgoztak, családias légkörben — közös célért. (Kifizették a gép bérleti és a gépkezelő munkadíját és a végén az összedobott pénzből minden család visszakapott 150 forintot). S ha már a Görbe-dűlőben megásták az árkot, folytatták a Hattyú utcában is, mert a vízművesek és a beruházó körvezetéket ígértek.

Teltek a napok, a vízművesek elnézést kértek, mert szerelvényhiány miatt nem kezdhették a csőfektetést, aztán két nap alatt végeztek vele. Várniuk kellett, míg felvágatták az utat az Asztalos János és a Bálicsi út deltájában, hogy végre rákötheassék az új vezetéket. A lakók kerülgették a nyitott árkot, de már nem türelmetlenül, tudták, most már napokon, netán heteken belül pontot tesznek a majd két évtizedes víz-ügy végére. A nyomáspróbához szükséges és a végleges árok visszatöltéséhez is felajánlották segítségüket a Görbe-dűlő lakói, de ezzel már a Pécsi Vízmű kubikosai is boldogultak.

Szeptember első hetében végleg betemették az új vízvezeték árkát, megkezdték a vezetékre rákötni a családi házakat, szeptember végére mindenütt jó minőségű csapvíz folyt. Megszünt a vödrözés, használhatják végre a fürdőszobákat, bojlereket, folyó vízzel mosogathatnak, minden előnyét élvezik a vezetékes vízellátásnak.

Laikus számolgatásokat végezve is tény: mindenki jól járt. A tanács, mert lényegesen olcsóbban kieléaíthette végre a lakók jogos kérését. A lakók, mert — pénz és munka — áldozatukkal van végre vizük, ezzel megszüntek a korábbi kellemetlen-kényelmetlen-egészségtelen vízgondjaik.

Evés közben jön meg az étvágy — vallják a Görbe-dűlőiek. Következőkben — ugyancsak anyagi és munkahozzájárulással — az útgondjukat szeretnék megoldani, hogy télen-nyáron feljöhessen hozzájuk a mentő, a szén- és bútorszállító, a szemetes autó. Lapunkban olvasták, hogy a savanyúbetonos útépítést — aránylag olcsón és nem is nagy munkával — milyen eredményesen alkalmazzák Pécsett.

*

Eddig a Görbe-dűlői történet, melynek kettős tanulsága van. Először: Összefogással, anyagi áldozatvállalással és kétkezi munkával megvalósítható sok minden, amire egyedül csak tanácsi pénzből nem — vagy csak ki tudja mikor tellene. Másodszor: Jó lenne, ha a szűkös tanácsi lehetőségeket ki lehetne úgy pótolni, hogy felmérnék: a jogos víz, út, stb. kérések teljesítését, hol és hogyan dotálnák, segítenék maguk a lakók.

Közügyet szolgáló tanulság mindkettő.

Murányi László

LAKÁS-INGATLAN

Kétlakásos családi ház beköltözhetően eladó. Pécs I., Baranyavár u. 28. Makay.

Azonnal beköltözhetően eladó kétszobás, összkomfortos, szövetkezeti lakás. Kertváros, Viktória u. 7. IV. em. 15. — Wamra. Érdeklődni: 17 óra után.

Eladó a siklósi szőlőhegyen 600 négyszögöl üres szántó, a vókányi úthoz közel. Érdeklődni lehet: Lévai László, Siklós, Széchenyi u. 67. sz. alatt.

Pécs területén családi házat idős házaspártól vagy személytől 100 ezer kp plusz 1500 havi életjáradékot fizetek, egy szoba, konyha, közös fürdőszoba-használat szükséges. „Pontos falusi fizető" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szétköltözők! Felajánlok Lvov-Kertváros központjában kétszobás, földszinti, szövetkezeti és negyedik emeleti, kétszobás, tanácsi, távfűtéses lakásokat nem régi, négyszobás, kertes házért, belterületen. — „Teljes kényelem" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Belvárosi, kétlakásos családi ház eladó. Beköltözhető 2 szoba, hall, fürdőszoba, konyha. — „Áron alul" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Balatonmáriai állomásnál 697 négyzetméter házhely eladó. Pécs, Sallai u. 28. Zellerné. 7624.

Ház eladó, Rózsafa, Petőfi u. 3. Érdeklődni Gerde, Béke u. 35.

2½ szobás öröklakás eladó. Dóra u. 13. II. 9.

Szentmiklóson, 6-os út mellett 600 négyszögöl lugasszőlő egyben vagy megosztva eladó. Érdeklődni: Mártírok útja 2.

Kétszoba-konyhás családi ház 350 négyszögöl szőlővel eladó. Lámpásvölgy 40. Érdeklődni Tolbuhin út 167.

Vennék a belvárosban üzletnek, műhelynek megfelelő házat. „Forgalom" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó Nagykozár újtelepen házhely, kevés kp plusz OTP-vel. Érdeklődni: Pécs, Kertváros u. 10., emelet.

Balatonmária-alsón iker faház fele eladó. Irányár: 180 000 Ft. Érdeklődni: Kósa, Kaposvár, Zrínyi ltp., 4/I. I. em. 3.

Komlói, háromszobás, komfortos, tanácsi lakásunkat kisebb tanácsira cserélnénk. „Konkrét ajánlatot kérünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Másfél szobás, III. emeleti, tanácsi lakásomat elcserélném nagyméretű, másfél vagy 2 szobás, másodállású, tanácsi házmesteri lakásra. — „Sarolta" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Bútorozott szoba kiadó házaspárnak vagy egy férfi részére. „Új város" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

150 ezer Ft kp-val lakásmegoldást keresünk Pécsett, plusz részletfizetés. „Éva" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kétszobás házrész a Zöldfa utcában eladó. Érdeklődni: Szikla u. 3. Szendrő.

Egy családi ház eladó. Nagyárpád, Havasi u. 19.

Kemse, Rákóczi u. 4. sz. alatti 1200 n-öl területen 3 szobás ház melléképülettel, lakás vagy hétvégi ház céljára eladó. Érdeklődni a helyszínen, Lőrincz Dezsőné, Kemse, Rákóczi u. 37.

2 szobás összkomfortos családi házamat elcserélném szövetkezeti lakásért vagy eladnám. „Kertvárosban is lehet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

250 n-öl szőlő-gyümölcsös Újhegyen olcsón eladó. „Kp plusz részlet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fiatal házaspár három gyermekkel kisebb faluban lakásmegoldást keres. Kisebb családi ház is lehet. „Gazdálkodás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 500 n-öl terület Vasas II. Kerékhegyen, út, villany van. Érdeklődni Vasas II., Kút u. 8.

Szigetvári, 54 négyzetméteres, összkomfortos, OTP-lakásomat decemberi átadással pécsire cserélném. „Tanácsira is" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szellő, Fő u. 37. számú ház beköltözhetően, minden elfogadható árért eladó, 4 szoba, konyha, garázs, gazdasági épületek, öntözéses, fóliás kertészkedésre alkalmas 900 n-öl kerttel. Érdeklődni a helyszínen.

Málom alatt, a Kőhídi dűlőben 830 n-öl terület eladó. Felerészben szőlő-gyümölcsös, másik fele üres terület. Érdeklődni Kertváros, Egressy u. 13. sz. alatt.

Eladó 2 kis szoba, konyhás, udvari házrész. — Szilágyi D. u. 58-ban.

Nyugotszenterzsébet, Szabadság u. 8. számú családi ház eladó. Érdeklődni Szabadság u. 18. szám alatt.

Idős asszony dolgozó lányával külön bejáratú szobát vagy konyhát keres. „Pécsett vagy Nagyárpádon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Siklósan házrész eladó. Ady E. u. 17. Érdeklődni Matty, Kossuth u. 37.

Eladó szoba, konyha, verandás házrész, nagy kerttel, melléképülettel. Érdeklődni: Nagykozár, Tavasz u. 5.

Olcsó házat vennék 50 ezerig. Állattartásra alkalmas helyen, „Barbara" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó beköltözhetően 2½ szobás különálló udvari családi ház. Bolgár Néphadsereg útja 94.

Pécs-Hird, Szabadföld út 1. kertes új családi ház eladó nagy műhelyekkel, kisiparosnak alkalmas. Vagy elcserélhető belvárosi lakásokra vagy családi házra. Érdeklődni a helyszínen, este 6 után.

Eladó 3 szoba hallos családi ház, III. kerületben. Érdeklődni Liliom u. 20.

Elcserélnénk Szliven Áruház környékén levő 1½ szobás, összkomfortos, tanácsi lakásunkat 1 szoba összkomfortosra. „Szövetkezeti is lehet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egyszoba-konyhás ház mellékhelyiséggel, telekkel eladó. „Csendes helyen" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2 szoba összkomfortos, nagy erkélyes, szövetkezeti lakásom elcserélném 2 kisebbre. „Komfortosra" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó újmecsékaljai erdősávban garázs. Érdeklődni lehet minden este a 20-386-os telefonon.

ADÁS-VÉTEL

Hordóvásár!

Pécs, Úttörő u. 30. Nyitva vasárnap is du. 6 óráig!

Új, nagyméretű teher utánfutó és öt és fél éves, 1500-as Lada eladó. Pécs, Lotz K. u. 12.

Amati dobfelszerelés eladó. Cím: Venczel László, Baksa.

ZO rendszámú 601-es Trabant Special, friss műszakival, eladó. Érdeklődni Pécs, Kiss Ernő u. 70. Hétköznap fél 3 órától.

UG frsz. S—100-as tetőcsomagtartóval, vonóhoroggal, kitűnő állapotban eladó, Cím: III. ker., Hársfa u. 7.

1983-ig érvényes műszaki vizsgával Zsiguli Combi eladó. Telefon: 22-343.

Amati, Trova, Takton, Medveczky dobfelszerelést vennék. Molnár Jenő, Pécs, Móra Ferenc u. 48. I. 2.

Újszerű állapotban Skoda mikrobusz eladó. — Pécs, Mező I. u. 45.

CP-s Trabant egyhetes műszakival családi okok miatt sürgősen eladó. Érdeklődni lehet a 13-130-as telefonon 5—6 óra között.

Wartburg de Luxe-ot cserélnék Ladára. „Kifogástalan tárolású" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Négyéves Trabant Combi, fehér, eladó. Telefon: 20-273.

Építők, figyelem! Eladó bontásból kis és nagyméretű tégla, kifűrészelt szarufa, stafni, deszkák, új és használt léc, járdalap. Pécs, Ady Endre u. 4.

Huszonnégy négyzetméter új kőris parketta eladó. Telefon: 31-483.

Nagyon keveset használt zománcos asztali tűzhely olcsón eladó helyszűke miatt. I. kerület, Előd u. 26/1. szám. Háry József.

Megkímélt állapotú, 2 éves olaj lapradiátor olcsón eladó. Burschl József, 7745 Hásság, Kossuth L. u. 38/3.

Perzsabunda, fekete, ¾-es, sürgősen, olcsón eladó. Telefon: 21-934.

Vinyisztó 1,5-ös kazán eladó. Sarló u. 17. 17 óra után.

2 db férfi télikabát, középtermetre, az egyik nemesszőrmével bélelt, egy 3 és ½ szeles dunna és 35 l-es bödön eladó. Érdeklődni a 16-636-os telefonon 18 óra után.

Elektromos húsdarálót veszek. Telefon: 21-952.

Eladók jó állapotban levő 52-es férfi télikabátok, öltönyök. Megtekinthető 17—19 óráig, Pécs, Münnich F. u. 14/C., fszt. 1.

Eladó 130x170, duplaüvegezésű vasablak, nagyméretű kézikocsi, asztalos faanyag, 16 óra után. Magyarürögi út 187.

CY-os Trabant jó állapotban eladó. Érdeklődni Rácz, Dóra u. 11., fszt. 1., hétfőtől péntekig 18 óra után.

Bundabéléses zöld női műbőr bunda eladó. Érdeklődni 16 óra után. Tóth, Bánki Donát u. 15.

Barkácsgép, szovjet, eladó (fűrész, gyalu, faeszterga). Mátyás király u. 4.

Keveset használt kukoricamorzsoló eladó. — Sellye, Mező I. u. 49.

„Kozár" típusú faház újonnan eladó. Érdeklődni Pécs, Korvin Ottó u. 5., fszt. 1.

Eladó villanymotorral meghajtott festékszóró és árpahántoló gép. — Cím: Nárai Ede, Szederkény, Lenin tér 11.

UO rendszámú, 1200-as Zsiguli friss műszakival eladó. Pécs, 7629, Bocskai u. 82. szám.

Eladó kifogástalan, faragott, rövid zongora. „Bécsi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Női irhabunda, magas termetre, vadonatúj, eladó. Érdeklődni 21-048 telefonon.

Falburkolat, parketta szegélyléc kapható és megrendelhető Boóz Sándor kisiparosnál. — Pécs, Blaha Lujza u. 16. Telefon: 31-649.

Jó fejőstehén, borjúval együtt, sürgősen eladó. Márfa, Fő u. 29.

VEGYES

Vidékieknek! Nyelvtanítás 80 forinttól havonta levelezéssel angolul, németül, franciául, oroszul, olaszul, spanyolul, telefonetikusan. (835-761) Doktor Farkas, külföldi diplomás szaktanár, 1149 Budapest, Tábornok huszonegy.

Mennyezetburkoló lapok megrendelhetők antik és modern mintákban Szőke József műanyagfeldolgozó mesternél. Pécs, Károlyi Mihály 21. Telefon: 11-188.

Redőnykészítés garanciával! Dombóvári Emil, 7626 Pécs, Újvilág u. 46. Telefon: 28-342.

Angolul, németül beszélő, franciául tanuló, érettségizett nő állást keres. „Január 1-től" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Főiskolást keresek magyar—történelem érettségi felkészítésre. Telefon: 15-053, 17 óra után.

Szegfű utcában garázs kiadó. Telefon: 20-442.

Gyermektelen fiatal pár életjáradéki szerződést kötne vagy háztartást vezetne lakásért egyedül élő bácsinál. „Tanárnő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Garázst bérelnék Uránvárosban. „Kovácstelep is érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Redőnykészítés, redőnyszerviz azonnal. Telefon: 30-184. Imre (este).

Matematikából, fizikából korrepetálást vállal szaktanár. Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 2. IX. em. 27.

Fiatal tanár történelemből és oroszból korrepetálást, felkészítést vállal. „Alapos" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Matematika és fizika tárgyak egyetemi és főiskolai előkészítését eredménnyel vállalom. Telefon: 19-962.

Ólombronzcsapágyazás! UE 28 RS09 Multikár, Zetor 3011 K 25-ös traktormotorok főtengelyének köszörülését, csapágyazását vállalom. — Ifj. Szakál József autószerelő, 1094 Budapest, Ferenc tér 1.

Ugyviteli munkában jártas, 20 év feletti gyakorlattal állást változtatnék. Ajánlatokat „Újév" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Pianínó bérbe adó. Telefon: 16-271.

Kötött pulóverekre bedolgozás varrását vállalom. „48" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Neumann varrógéppel munkát vállalok, bármit, kötés összeállítást vagy férfiszabónak is besegítek. Választ a Sallai utcai hirdetőbe „Ruhagyári nyugdíjas" jeligére kérek.

Parkettázás, csiszolás, lakkozás, műanyagpadló ragasztás, garanciával. Bokor utca 8. Telefon: 29-730. Ormándlaky.

Kereskedelmi végzettséggel vagy 3 éves eladói gyakorlattal rendelkező személyt üzlettársnak keresek. „Pénz megvan" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Négyéves kislánnyal, eltartási szerződést kötnék egy nem túl idős, 56—70 éves korig, egyedülállót nehezen viselő nénivel. „Családtagként szeretjük" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legdrágább édesanyánk, nagymamánk, dédikénk, szeretett anyósunk,

ÖZV. BAKOCS SÁNDORNÉ
Csók Teréz

folyó hó 6-án, rövid szenvedés után, életének 77. évében elhunyt. Drága halottunkat november 14-én fél 1 órakor kísérjük utolsó útjára a pécsi központi temető ravatalozójából. Gyászolják: Bakocs, Leikauf, Porkoláb családok, rokonok, ismerősök.

DR. KERTÉSZ GOTTHARD,
a Nagy Lajos Gimnázium volt tanára meghalt. Temetése 14-én, pénteken 14 órakor Pannonhalmán lesz.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
POTENCZ GYÖRGYNÉ
78 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 13-án fél 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, fiam, testvérünk, vőnk, sógorunk és kedves rokonunk,
BAKOS ISTVÁN
39 éves korában szerető szíve örökre megszűnt dobogni. Temetése 1980. november 14-én 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló felesége, gyermekei és a széles körű rokonság.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapám, nagyapánk, testvérünk, rokonunk,
SZTOJKOVICS GYULA
november 3-án tragikus körülmények között, 56 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 14-én, pénteken 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagypapánk, apósunk,
GYENIS JÓZSEF
hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 13-án 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk mindenkivel, aki ismerte és becsülte őt, hogy szeretett édesapám, nagyapám, apósom, testvérünk,
KARDOS LAJOS
nyugd. főkönyvelő
82 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása november 14-én fél 3 órakor lesz a központi temető ravatalozójából. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapám, apósom, nagypapám és kedves rokonunk,
SOM KÁROLY
(Schenk Károly)
nyugdíjas pedagógus életének 81. évében elhunyt. Temetése 1980. november 14-én 12 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó, feledhetetlen feleségem, édesanyám, anyósom, nagymamám, testvérünk, sógornőnk és feledhetetlen rokonunk,
ID. ADONYI JÓZSEFNÉ
Csorbics Anna
1980. november 9-én rövid szenvedés után hirtelen elhunyt. Drága halottunkat 1980. november 13-án fél 3 órakor kísérjük utolsó útjára a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, anyósunk, nagymamánk, dédikénk, testvérünk és kedves rokonunk,
ÖZV. LAKI JÁNOSNÉ
Antal Ilona
77 éves korában rövid, de súlyos betegség után elhunyt. Temetése a pécsszabolcsi temetőben 1980. november 13-án 15 órakor lesz. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik
ÖZV. BÓDOG JÓZSEFNÉ
temetésén megjelentek, fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk,
SZABÓ JÁNOS
temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével gyászunkban osztoztak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, jóbarátoknak, jó szomszédainknak, akik szeretett drága jó édesapánk és férjem,
LUTZ JÓZSEF
pécsváradi lakos temetésén megjelentek, virágokkal, koszorúkkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk a széles körű rokonságnak, ismerősöknek
DEÁK LÁSZLÓ
temetésén való részvétnyilvánításáért. Külön köszönetet mondunk a Mecseki Erdőgazdaság dolgozóinak, pártszervezetének és szakszervezeti bizottságának, valamint a Pécsváradi Áfész dolgozóinak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindenkinek, akik szeretett halottunk,
ÖZV. BECZÓ TIVADARNÉ
temetésén részt vettek, koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik feledhetetlen halottunk,
TISZAVÁRI CSABA
temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Hőerőmű dolgozóinak, a régi kertvárosi általános iskola VII. b. osztályos tanulóinak és osztályfőnökének, és a szép búcsúztatóért. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk a Vám- és Pénzügyőrség, az OMH, a DÉDÁSZ dolgozóinak, a Kisegítő és Foglalkoztató Iskola, a Janus Pannonius Gimnázium tanári karának, a rokonságnak, a B. lépcsőház lakóinak, jóbarátoknak és mindazoknak, akik drága halottunk,
BANK PÁL
temetésén részt vettek, koszorúk, virágok és táviratok küldésével gyászunkban osztoztak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk hálás szívvel köszönetet minden kedves rokonunknak, jóbarátainknak, lakótársainknak, a kedves szomszédainknak és ismerősöknek, akik szeretett Annikánkat,
SCHALLER JÁNOSNÉT
Welczenbach Annát
utolsó útjára elkísérték, koszorúkkal és virágokkal emlékeztek meg róla, mély fájdalmunkban velünk együtt éreztek. Külön mondunk köszönetet a B. m.-i Vendéglátó Vállalat vezetőségének, szakszervezetének a szép búcsúztatásért, a koszorúért. Drága halottunk minden kedves munkatársának, a Sarokház cukrászda dolgozóinak a szép koszorúért. A Postás klub tagjainak részvételükért, köszönet a B. m.-i Villamosipari Szövetkezet dolgozóinak, férje munkatársainak, a segítőkész jóbarátoknak, valamint a szövetkezet komlói részlegének. Köszönet a Gépipari Technikum kollégium dolgozóinak a koszorúért. Gyászoló férje, fájó szívű édesanyja és rokonság.

Szerszámkészítő és géplakatosokat azonnal felveszünk

B. m. Háziipari Szövetkezet, Pécs, Déryné u. 35.

Szobafestő-mázoló kisiparost nagyobb munkára alkalmaznánk.

JELENTKEZÉS: A KONZUM ÁRUHÁZ üzemeltetési osztályán

A Mecsek Áruház legújabb kedvező ajánlata

Brokát vattapaplan

449 FT HELYETT 359 Ft

VÁRJUK TEXTILOSZTÁLYUNKON, a II. EMELETEN

TRIÉX **BARANYAKER**

A bicsérdi Aranymező Mgtsz eladásra felkínál

1 db RS—09,
1 db GT—124 típ. erőgépet,
valamint
1 db S—291 típ. permetezőgépet.

A gépek megtekinthetők a tsz gépműhelyénél, érdeklődni ugyanott.

Pécs-reménypusztai Új Élet Mgtsz

felvételre keres

fiatal, katonaidőt letöltött VILLANYSZERELŐ szakmunkást.

JELENTKEZÉS a reménypusztai központban

Szociális ellátás és környezetvédelmi feladatainak megoldásakor segítség a gyors és olcsón telepíthető, konténer jellegű UNIVERZÁL ÉPÜLET

UNIVERZÁL VAS- ÉS FAIPARI SZÖVETKEZET, Kaposvár

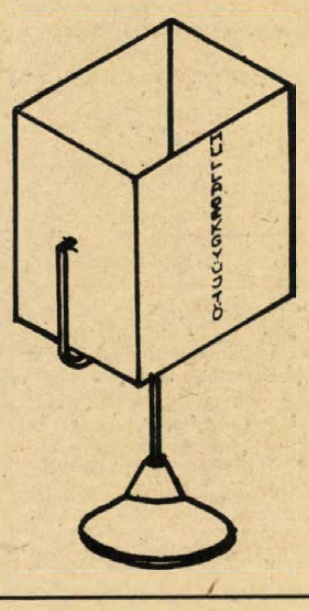

Fürdőnek, öltözőnek, irodának, melegedőnek berendezett konténer jellegű épületek. Köztéren elhelyezhető, négyfülkés WC - épületek. Árudák, elárusító-pavilonok, őrfülkék. Utcai hulladékgyűjtők. Elemekből összeállítható Varia garázs és raktár. A mintadarabokat a telephelyünkön bemutatjuk, részletes felvilágosítást, áruismertetőt adunk.

UNIVERZÁL VAS- ÉS FAIPARI SZÖVETKEZET, Kaposvár, Áchim András u. 2—6. Telefon: 13-690.

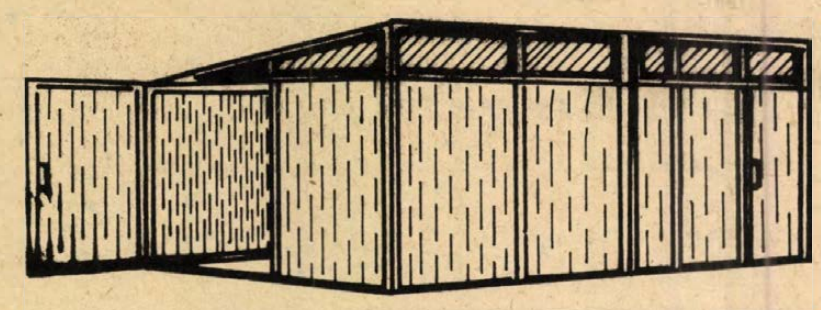

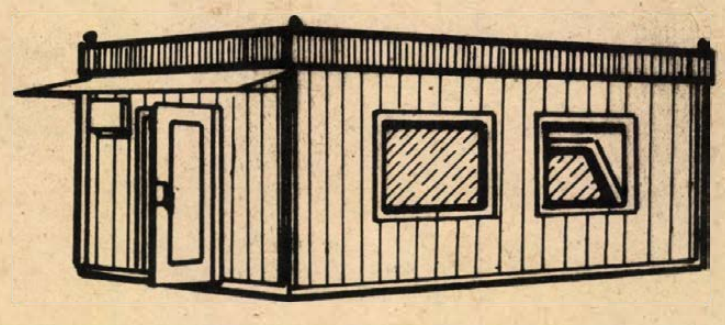

SPORT DN SPORT

Az MLSZ elnökségi ülése

Az MLSZ elnöksége legutóbbi ülésén megvitatta a szövetség nemzetközi kapcsolatainak helyzetét és a fejlesztés lehetőségeit. Elhatározták, hogy bővíteni, erősíteni fogják a szocialista országok szövetségeivel kialakult baráti kapcsolatokat, és megkezdik az 1982-ben Magyarországon sorra kerülő nemzetközi játékvezetői tanfolyam közvetlen előkészítését.

A közgazdasági bizottság részletes jelentésben dolgozta fel az NB I-es egyesületeknél tartott ellenőrzés tapasztalatait. A szerződéskötéseknél és az ösztönzők elosztásánál észlelt hibák, félreértések egy részét helyben felszámolták, illetve tisztázták, de a javaslatok között nyomatékkal szerepel a határozatok végrehajtásának további ellenőrzése, segítése, hogy egységes kép alakulhasson ki. Az NB II-ben is rendeznek majd hasonló, a feladatokat pontosító, a végrehajtást gyorsító ellenőrzéseket.

Mészöly Kálmán szövetségi kapitány vb felkészülési terve — amelyet az elnökség egyhangúlag elfogadott — arra a felismerésre épül, hogy a csoportbeli ellenfeleink jobbak, mint ami az eddigi információkból sejthető volt, ugyanakkor az egyesületeinkben folyó oktató-nevelő munka továbbra is elmarad a várakozástól. Ezen, továbbá a játékosok életmódján hosszú idő óta nem sikerült változtatni, ezért a válogatott jövőre az eddiginél jóval többször dolgozik együtt. Ez a munka azonban csak akkor hozhatja meg a kívánt sikert, ha a szövetségi kapitány, a játékosok, az egyesületi edzők és vezetők — tehát mindenki, aki hozzájárulhat a közös sikerhez — maradéktalanul elvégzi a feladatát!

Borg visszavágott McEnroe-nak

Idén harmadszor találkozott a világ legjobb teniszezőjeként emlegetett Björn Borg és a trónkövetelőnek minősíthető amerikai John McEnroe. Újabb összecsapásuk színhelye a Borgnak jobban kedvező Stockholm volt, ahol a svéd fedettpályás nyílt bajnokság döntőjére került sor. A wimbledoni győztes Borg — azon a tornán éppen az amerikait fektette kétvállra — mindent beleadott, hiszen élt benne a visszavágás vágya az amerikai nyílt bajnokságon elszenvedett vereségéért, s egyben azért, hogy a McEnroe elleni mérlege az év végére 1:1-ről 2:1-re alakuljon. A Stockholmi „szuper-találkozó" nem tartott túl sokáig, óvatos kezdés után Borg belelendült és 6:3, 6:4-re győzött. Ezzel a sikerrel a svéd alighanem két legyet ütött egycsapásra, kiérdemelte — az idén is — az „év játékosa" címet.

Nemzetközi események Pécsett

Asztalitenisz Szuper Liga

Ökölvívó Steinmetz Kupa

Két rangos sportesemény szemtanúi lehetünk a héten Pécsett. Csütörtökön kezdődik és vasárnap fejeződik be a már hagyományos Steinmetz Kupa ökölvívóverseny, míg csütörtök lesz az időpontja a Magyarország—NSZK asztalitenisz Szuper Liga mérkőzésnek.

A IX. Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívó-viadalra 18 hazai egyesület mellett eddig négy országból érkezett nevezés. Jelezték részvételüket csehszlovák, jugoszláv, lengyel és NDK beli ökölvívók. A hazai mezőnyből itt lesznek a legjobb felnőtt versenyzők, köztük számos válogatott. Csaknem egy év után ismét láthatja a pécsi közönség a szorítóban a PVSK két válogatottját, Magyart és Alvicsot. Az újpesti Lévai is nevezett és így elképzelhető nehézsúlyban egy Alvics—Lévai összecsapás.

A Steinmetz Kupa első napi rendezvényére a PVSK tornacsarnokban kerül sor, majd péntektől már a városi sportcsarnok a színhely.

Csütörtökön a városi sportcsarnokban játsszák a Magyarország—NSZK asztalitenisz Szuper Liga mérkőzést. A magyar asztaliteniszezők a világ legjobbjai közé tartoznak. Eddig 73 világ, 24 Európa-bajnokságot nyertek. Négyszer voltak versenyzőink elsők a Szuper Ligában, melynek egyik mérkőzését láthatják csütörtökön fél 6 órai kezdettel a szurkolók. Az NSZK-val a Szuper Liga keretében a legutóbbi sorozatban találkozott a magyar válogatott és akkor 6:1-re nyert. A magyar versenyzők közül az elmúlt évi Szuper Liga mérkőzéseken Klampár bizonyult a legjobbnak, 9 győzelmet aratott és 3 mérkőzést vesztett el. Gergely 6 mérkőzést nyert és négyszer kapott ki, Jónyer mérlege 3 győzelem, 3 vereség. Női játékosaink közül Oláh tett ki az elmúlt évben legjobban magáért, két alkalommal szerepelt és mind a két alkalommal győzött.

A két csapat közül a magyarok már szerdán a déli órákban Pécsett lesznek és délután 15 órától kértek edzéslehetőséget a városi sportcsarnokban. Az NSZK válogatottjának érkezését a kora délutáni órákban várják, de délután az NSZK asztaliteniszezők is tartanak edzést.

A két csapat végleges összeállítása a szerda délutáni előkészületek után alakul ki. Egy biztos, színvonalas, igen érdekes mérkőzéseket láthatnak majd az érdeklődők, világ- és Európa-bajnokok állnak majd asztalhoz.

Mindkét rendezvényre a jegyek elővételben a városi sportcsarnok pénztáránál válthatók reggel 8-tól délután fél 5-ig.

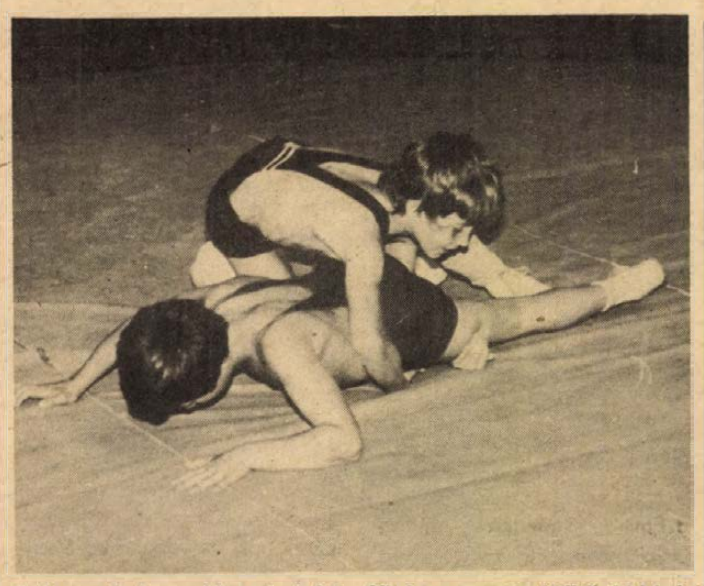

A legeredményesebb szigetvári „A" korcsoportú úttörő birkózó, Mányi Tibor ebben az évben két országos versenyen volt első. Képünkön kiemelési kísérletet végez.

Fókusz

A számok tükrében

A 23. DUNAÚJVÁROS—PÉCS TALÁLKOZÓ

Az eddig lejátszott huszonkét mérkőzés összesített eredménye a Pécs szemszögéből:
22 9 9 4 31-15 27
csak Dunaújvárosban:
11 2 6 3 13-12 10

Az utolsó hat dunaújvárosi összecsapás eredménye: az 1970-es egyidényes bajnokságban 2:0, az 1970—71-es bajnokságban 2:2, az 1975—76-os bajnokságban 0:1, az 1977—78-as bajnokságban 1:3, az 1978—79-es bajnokságban 1:1 és az 1979—80-as bajnokságban 1:1. A P. Dózsa az utolsó dunaújvárosi győzelmét 1970. március 22-én a következő összeállításban érte el: Rapp — Hernádi, Maurer, Konrád I., Kincses I. — Rádi (Tóth J.), Tüske, Kocsis I. — Bérczesi, Dunai dr. (Daka), Máté. — A gólokat Dunai dr. és Kocsis I. szerezte. Dunaújvárosban eddig a következő játékosok lőttek gólt: 3 gólos: Opova, 1 gólos: Kovács, Török, Rádi, Dunai dr., Kocsis I., Máté, Daka, Kardos, Dárdai P. és Lutz.

A két csapat legutóbbi hazai illetve idegenbeli eredményei:

Dunaújváros (otthon): PVSK 4:1, Bp. Volán SC 2:1, Nyíregyháza 1:2, Tatabánya 1:1, Videoton 4:1 és Diósgyőr 0:0. A Dunaújvárosi Kohász jelenlegi hazai mérlege:
5 2 2 1 8-5 6

Pécsi MSC (idegenben): Nyíregyháza 0:0, Bp. Volán SC 1:2, Újpest 1:5, Bp. Honvéd 1:4, Diósgyőr 0:0 és MTK-VM 0:1. A Pécsi MSC jelenlegi idegenbeli mérlege:
7 — 2 5 4-14 2

Lehel Jenő

Mai sportműsor

Labdarúgás. NB I. mérkőzés: Dunaújvárosi Kohász—Pécsi MSC, Dunaújváros, 13.00. Megyei I. osztály: P. Kinizsi—István-akna, Kovácstelep, 13.00.

A világ sportja

● London. Peter Shilton, a Nottingham Forest válogatott kapusa december 2-án áll bíróság elé a szeptember 25-én okozott gépkocsi karambolja miatt. Büntetés vár rá, mivel az eset utáni azonnali alkohol vizsgálat pozitív volt. Hatalmas gépkocsija egyébként összetört a balesetnél.

● **Montevideo: Az érdekelt kontinentális szövetségek beleegyezésével a Nottingham Forest és a Nacional Montevideo az Interkontinentális Kupa döntőjét február 11-én Tokióban játsszák le. Egy mérkőzés dönt tehát közöttük a cím elnyerésében, az eddigi oda-visszavágó helyett.**

● Baden. A nemzetközi sakkfesztivál 11. fordulójában a két vezető szovjet nagymester — Beljavszkij és Szpasszkij — egyaránt győzött az osztrák Hoelzl, illetve Janetschek ellen. Adorján döntetlenre végzett a szovjet Vaganjannal. A tornán Beljavszkij és Szpasszkij vezet 8—8 ponttal, Adorjánnak 5 pontja van, s ezzel a 10—11. helyet foglalja el. A nemzetközi mesterek csoportjában a 8. és 9. fordulót játszották le. A zalaegerszegi Horváth Tamás mindkét partiját megnyerte, míg klubtársa, Portisch F. másfél pontot szerzett. Horváth hét pontjával teljes pontelőnnyel vezeti a mezőnyt. Portisch F. a 3—6. helyen áll 5 ponttal.

Labdarúgó NB I.

Dunaújvárosban játszik a Pécsi MSC

- *Lutz sérüléssel bajlódik*
- *Új edző a Kohásznál*
- *Farkas László győzelmet vár*

Az őszi idény utolsó hétközi fordulóját játsszák november 12-én. A forduló slágermérkőzése a Videoton—Bp. Honvéd összecsapás lesz, melyet a televízió is közvetít. Az Újpest ellen bravúros győzelmet arató újonc Nyíregyháza az MTK-VM együttesét fogadja és a papírforma alapján a szabolcsiak megnyerhetik a mérkőzést és megerősíthetik pozíciójukat az élcsoportban. Kemény összecsapást ígér az Újpesti Dózsa zalaegerszegi vendégjátéka és a kiesési rangadónak is beillő Kaposvár—Diósgyőr találkozó. Ha a Rákóczi ismét veszít, minimálisra csökken bentmaradási esélye. A Ferencváros esélyesebb a Volán ellen, Csepelen döntetlen várható a Csepel—Békéscsaba találkozón. A Vasas is szeretne legalább egy pontot elvinni Győrből.

A PMSC a táblázat utolsó helyén álló Dunaújvárosi Kohásszal méri össze erejét Dunaújvárosban. A Kohász eddig várakozáson alul szerepelt és a legutóbbi Debrecen elleni vereség után dr. Varga László vezető edző felbontotta szerződését. Ideiglenesen az eddigi pályaedző, Andriska Vilmos vette át a csapat irányítását.

A PMSC az elmúlt két évben döntetlent ért el Dunaújvárosban a Kohász ellen és utolsó győzelmüket még Pécsi Dózsa néven szerezték 1970-ben. Annak ellenére, hogy a Kohász az utolsó helyen áll, nehéz 90 perc elébe néznek a piros-feketék. A hazaiak számára létfontosságú a siker, bizonyára mindent megtesznek a győzelem érdekében. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy a pécsiek már eleve a győzelem reménye nélkül lépjenek pályára. A PMSC egységesebb csapat, ügyesebb játékosok alkotják, mint a Dunaújvárost.

– Számomra az edzőcsere okozza a gondot – mondotta a keddi edzés után Farkas László technikai vezető. – *Általában ilyenkor „megtáltosodnak" a játékosok, különösen olyan eseteknél, amilyen a dunaújvárosi. Köztudott, hogy meglehetősen elmérgesedett a viszony Varga László és a Kohász játékosai között. Most aztán egy felszabadult légkörben mindent egy lapra tesznek majd fel. Nekünk nagyon rossz az idegenbeli mérlegünk, idén még nem győztünk vendégként. Bizom abban, hogy Dunaújvárosban megszerezzük a két pontot. Ha a csapat képes lesz megismételni a Tatabánya és a Rába ETO elleni játékot, akkor nem maradhat el a győzelem.*

Szőcs János nem tervez változást a csapaton. Gondja csupán az, hogy Lutz sérüléssel bajlódik, de bízik abban, hogy ott lehet a kezdő csapatban a középpályás. A PMSC összeállítása: Katzirz – Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky – Lutz (Gallai), Dárdai, Lőrincz – Kardos, Nagy, Vigh.

L. L.

*

Dr. Varga László:

„Én javasoltam, hogy próbálják meg mással..."

Legutóbb két esztendeje, 1978 novemberében történt idény közben edzőváltozás az NB I-ben, amikor Zalaegerszegen Kárpáti Béla helyébe Palicskó Tibor lépett. Tizenkét bajnoki után érkezett az új szakvezető a zalai együtteshez, most pedig 13 játék után köszönt le dr. Varga László az utolsó helyen álló Dunaújvárostól.

A korábbi szerződésbontásokkal ellentétben ezúttal a vezető edző kezdeményezte az elválást.

– Nagy tervekkel láttam munkához, bár tudtam, hogy a feladat nehéz lesz – mondotta dr. Varga László. – Az idénykezdet előtt nyilatkoztam az MTI-nek, s akkor kiemeltem, hogy nem jó jelekkel készültünk a bajnokságra. A sérült Szűcs, az eltávozott Kuti és a katonáskodó Sulija a csapat meghatározó embere volt, pótlásuk szinte lehetetlennek tűnt. A mérkőzések sajnos ezt igazolták . . .

A legutóbbi, debreceni találkozó után én álltam oda a vezetők elé: hátra van még 21 bajnoki találkozó, próbálkozzanak mással, hátha kijönnek a bajból. A magam részéről mindent megtettem, nem volt problémám a vezetőkkel és a játékosokkal sem, csak éppen semmi sem sikerült. Békében váltunk el. Kértem a csapat tagjait ebből a helyzetből is álljanak talpra, kerüljék el a kiesést, mert csak akkor igazolódik az idény végén, hogy bennem volt a hiba. Ha viszont nem változik a helyzet, akkor bebizonyosodna, nemcsak én vétettem el valamit. Nagyon szurkolok a Dunaújvárosnak, hogy forduljon jobbra a csapat sorsa.

– *Mi lesz ezután?*

– Jó másfél hónap áll rendelkezésemre, hogy döntsek, hogyan tovább. A labdarúgásban szeretnék tovább ténykedni, de ha itt nem kapok megfelelő szerepet, akkor átmenetileg más területre megyek, jogász vagyok és rendelkezem vendéglátóipari szakképzettséggel is.

A Szentlőrinc és Vidéke ÁFÉSZ szentlőrinci TÜZÉP-telepére

KÉT VAGONKIRAKÓ és ÁRUBEHORDÓ

dolgozót vesz fel, azonnali belépéssel.

V—31/1980.

A BARANYA MEGYEI ÁLLATFORGALMI ÉS HÚSIPARI VÁLLALAT

felvételre keres

húsipari szakmunkásokat és húsipari betanított munkásokat kétműszakos munkakörbe.

JELENTKEZÉS: a vállalat munkaügyi osztályán Pécs, Bolgár Néphadsereg u. 37.

Cölöpverő géphez gépkezelőt, betanított munkást

felvesz

a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság pécsi szakaszmérnöksége. Kulich Gyula u. 13.

Tortyogói telephellyel

női segédmunkásokat üdítővíz-töltésre felvesz

a Villány-Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát.

Jelentkezés a telep vezetőjénél, Tortyogón.

I. 489/1980.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 312. szám
1980. november 13., csütörtök
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli: a Minisztertanács szerdán ülést tartott. Meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette Marjai József miniszterelnök-helyettes beszámolóját a magyar—román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság üléséről.

A Minisztertanács — az Állami Ifjúsági Bizottság előterjesztése alapján és a SZOT elnökségével, illetve a KISZ Központi Bizottságával egyetértésben — elhatározta, hogy a legközelebbi ifjúsági parlamenteket 1981 szeptembere és 1982 áprilisa között tartsák meg.

A kormány meghallgatta és tudomásul vette a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter tájékoztatóját az időszerű mezőgazdasági munkák helyzetéről. Megállapította, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt megkésett betakarítás és egyéb őszi munkák mielőbbi befejezéséhez további erőfeszítésekre van szükség. Elismerését fejezte ki a mezőgazdasági dolgozók nehéz körülmények között tanúsított helytállásáért és a mezőgazdasági üzemeknek nyújtott társadalmi támogatásért.

Lázár György fogadta Gerhard Schürert

Lázár György, a Minisztertanács elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja szerdán az Országházban fogadta Gerhard Schürert, az NDK kormányának elnökhelyettesét, az állami tervbizottság elnökét, a Német Szocialista Egységpárt Politikai Bizottságának póttagját, aki a két ország tervező szervei közötti együttműködés időszerű kérdéseiről folytat tárgyalásokat hazánkban. A szívélyes, baráti légkörű megbeszélésen részt vett Faluvégi Lajos miniszterelnök-helyettes, az Országos Tervhivatal elnöke, valamint Szalai Béla, hazánk berlini és Rudolf Rossmeisl, az NDK budapesti nagykövete.

Gerhard Schürer szerdán elutazott Budapestről.

MSZMP-küldöttség Kolumbiában

Huszár István, a Kolumbiai Kommunista Párt 13. kongresszusán részt vevő magyar pártküldöttség vezetője a Kolumbiai Dolgozók Szövetségének székházában rendezett nagygyűlésen adta át az MSZMP üdvözletét. Beszédében többek között elismeréssel szólt arról, hogy a Kolumbiai Kommunista Párt vezetősége kongresszusi beszámolójában szilárd eszmeiségtől áthatott, tudományos igényű elemzést adott a nemzetközi helyzetről, az ország belpolitikájáról és gazdasági helyzetéről, a pártélet különböző kérdéseiről.

Ülést tart a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának ülését november 13-ra összehívták.

A Politikai Bizottság a VI. ötéves népgazdasági terv irányelveire, valamint a Központi Bizottság munkarendjére és munkamódszerére vonatkozó előterjesztések megvitatását javasolja a Központi Bizottságnak.

Közös közlemény Kádár János és Gustáv Husák találkozójáról

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára Gustáv Husáknak, Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottsága főtitkárának, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnökének meghívására 1980. november 12-én baráti, munkajellegű látogatást tett Csehszlovákiában.

A két testvérpárt és ország vezetői a Pozsonyban folytatott megbeszéléseken kölcsönösen tájékoztatták egymást a Magyar Szocialista munkáspárt XII. és Csehszlovákia Kommunista Pártja XV. kongresszusa határozatainak végrehajtásáról, valamint azokról az időszerű feladatokról, amelyek megoldásán a fejlett szocialista társadalom építésének jelenlegi szakaszában a két ország népei dolgoznak. Gustáv Husák tájékoztatta Kádár Jánost a CSKP XVI. kongresszusának előkészületeiről.

Kádár János és Gustáv Husák megvitatta a két párt és ország együttműködése továbbfejlesztésének fő irányait és legfontosabb feladatait. Megelégedéssel állapították meg, hogy a Csehszlovák Szocialista Köztársaság párt- és kormányküldöttségének 1977-ben a Magyar Népköztársaságban tett hivatalos, baráti látogatásán elfogadott dokumentumokban foglaltak mindkét fél részéről eredményesen teljesülnek, és hozzájárulnak a proletár internacionalizmus elvein alapuló együttműködés sokoldalú fejlődéséhez.

A magyar—csehszlovák együttműködés, a testvéri kapcsolatok, a barátság további erősítése és elmélyítése szempontjából döntő jelentősége van az MSZMP és a CSKP nézetazonosságának, közös szocialista érdekeinek és céljainak, a Szovjetunióhoz és a szocialista közösség többi országához fűződő megbonthatatlan barátságnak és szövetségnek.

Megelégedéssel állapították meg, hogy eredményesen fejlődik a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság gazdasági, kulturális és műszaki-tudományos együttműködése. Tovább mélyül a termelési kooperáció és szakosodás, növekszik a kölcsönös árucsere-forgalom. Az 1981—85. évekre szóló ötéves tervkoordináció alapján hangsúlyozták a gazdasági kapcsolatok állandó fejlesztésének fontosságát, továbbá a KGST-országok közös programjai megvalósításának, a sokoldalú együttműködés elmélyítésének sürgető szükségességét.

A két párt vezetői véleményt cseréltek a világpolitikai helyzet, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről. Hangsúlyozták a szocialista közösség országai szilárd egységének, összeforrottságának és közös fellépésének döntő jelentőségét a szocializmusért, a béke megszilárdításáért, az enyhülésért és a leszerelésért folytatott küzdelemben. Megerősítették, hogy pártjaik és országaik továbbra is hozzájárulnak a szocialista közösség államai, valamennyi haladó erő közös harcához, amelyet a hidegháború újjáélesztésére törekvő imperializmus agresszív politikája ellen folytatnak.

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság a Varsói Szerződés politikai tanácskozó testületének ez év májusi, valamint a Varsói Szerződés tagállamai külügyminiszteri bizottságának legutóbbi ülésén megfogalmazott célok szellemében lépnek fel a madridi találkozón is annak érdekében, hogy előmozdítsák az enyhülési folyamat továbbvitelét, az európai béke és biztonság megszilárdítását, a különböző társadalmi rendszerű országok kölcsönösen előnyös együttműködésének fejlesztését. Ennek megfelelően nagyra értékelik a Szovjetunió elvi békepolitikáját és kormányának javaslatait az európai biztonság erősítésére, a leszerelés előmozdítására.

Kádár János és Gustáv Husák hangsúlyozták, hogy a két testvérpárt és ország szolidáris a lengyel kommunistákkal, támogatja a Lengyel Egyesült Munkáspárt arra irányuló törekvé-

(Folytatás a 2. oldalon)

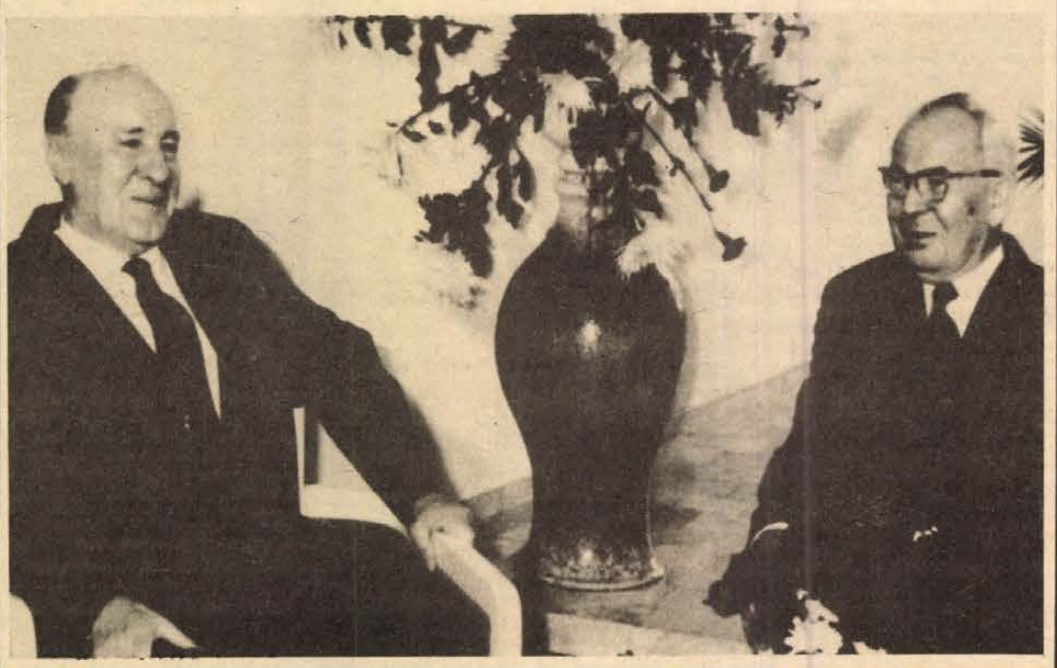

Kádár János és Gustáv Husák a pozsonyi várban

Ünnepélyes megnyitó Pécsett

Megkezdődtek a politikai könyvnapok Baranyában

- **Huszonegy könyvújdonság**
- **Kiállítás az Oktatási Igazgatóságon**
- **Elismerés a legjobb terjesztőknek**

Huszonegy könyvújdonság, több mint 600 ezer példányban, író—olvasó találkozók, folyóiratankétok, rendhagyó történelemórák. Így foglalhatjuk össze tömören mindazt, ami a politikai könyvnapok baranyai eseménysorozatát jellemzi. Ám a legfontosabb mégis a politikai kiadványok iránt évről évre fokozódó érdeklődés. Megyénkben az elmúlt évben ötmillió forint értékben vásárolt Kossuth-kiadványokat a lakosság.

Immár 19. alkalommal rendezik meg a politikai könyvnapokat, melynek baranyai megnyitóját tegnap délután Pécsett, az MSZMP Megyei Bizottsága Oktatási Igazgatóságán tartották. Bregyán Péter, a Pécsi Nemzeti Színház művészének szavalatát követően Németh János, a Kossuth Könyvkiadó baranyai kirendeltségének vezetője köszöntötte a nagyszámú résztvevőt, elmondva, hogy napjainkban egyre nő az igény a társadalmi-politikai jelenségeket és problémákat tudományos alapossággal, közérthetően feltáró, elemző művek iránt.

Ezt követően Földes Andrásné, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága Oktatási Igazgatóságának vezetője méltatta a politikai könyvnapok jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy a politikai kiadványok fontos szerepet töltenek be a könyvkiadásban, a művelődéspolitikában. Újabb és újabb generációknak továbbítják a szocializmus alapismereteit, választ adnak azokra a kérdésekre, hogy napjainkban mit és miért kell tenni, hogyan lehet még értelmesebben élni. A politikai kiadványok épp ezért nélkülözhetetlen eszközei a műveltség emeléséért, a szocialista életmód formálásáért, fejlesztéséért folytatott eszmei-ideológiai munkának.

Az idei politikai könyvújdonságok között egyaránt találhatók a munkásmozgalom történetével, időszerű társadalmi, gazdasági kérdésekkel foglalkozó művek. Újra kiadták Lenin válogatott műveinek I—III. kötetét, megjelent az MSZMP XII. kongresszusának jegyzőkönyve, Kállai Gyula visszaemlékezése Életem törvénye címmel. Kulcsár Kálmán a mai magyar társadalom szerkezetéről, legfontosabb társadalmi folyamatairól, jelenségeiről nyújt átfogó képet. Pintér István: A Szociáldemokrata Párt története 1933—1944 címmel írt könyvében ad hasznos, elemző ismereteket. Pozsgay Imre: Demokrácia és kultúra című kötete válogatás az 1968—1980 között megjelent tanulmányaiból, cikkeiből, beszédeiből, interjúiból. Puja Frigyes a magyar külpolitika fő elveit, gyakorlati kérdéseit foglalja össze.

A megnyitó alkalmából mondtak köszönetet annak a másfél ezer baranyai terjesztőnek, akik 5—10—20 éve segítenek a kiadónak abban, hogy ezek a könyvek eljussanak az érdeklődőkhöz. Közülük háromnak, Pilgermayer Erzsébetnek (Komlói Carbon), Szirony Jánosnénak (Pécsi VILLGÉP), Pandur Istvánnak (MÁV Pécsi Igazgatóság, vontatási főnökség), a Kiváló terjesztő ezüstplakettet adta át Földes Andrásné.

A Dobó István utcai Gimnázium énekkarának műsorát követően megnyitották az igazgatóságon rendezett politikai könyvkiállítást, amely november 18-ig, naponta 13-tól 18 óráig tekinthető meg.

Közös közlemény Kádár János és Gustáv Husák találkozójáról

(Folytatás az 1. oldalról)

seit, hogy vezetésével a lengyel munkásosztály, a lengyel nép – a szocializmusellenes erők tevékenységét és a nemzetközi imperializmus beavatkozó törekvéseit visszaverve – szocialista megoldást találjon az ország jelenlegi politikai és gazdasági problémáira.

Megerősítették, hogy a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság támogatják a szabadságukért és függetlenségükért, az imperializmus, a gyarmatosítás és a hegemonizmus ellen küzdő népeket. Hangsúlyozták annak szükségességét, hogy a világ békéjét, a nemzetközi biztonságot fenyegető konfliktusokat politikai eszközökkel, az érintett népek érdekeivel összhangban rendezzék. Teljes támogatásukról biztosították az Afganisztáni Népi Demokratikus Pártnak és az Afgán Demokratikus Köztársaság kormányának az ország független, demokratikus fejlődése érdekében kifejtett tevékenységét; az ország békéjének és biztonságának megszilárdítása érdekében tett nemzetközi politikai kezdeményezéseit.

A Magyar Szocialista Munkáspárt és Csehszlovákia Kommunista Pártja a jövőben is mindent megtesz a szocialista közösség országai együttműködésének fejlesztéséért, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének erősítéséért, a haladó, imperialistaellenes erők közös fellépéséért a társadalmi haladásért és a világbékéért folytatott küzdelemben.

Kádár János és Gustáv Husák munkatalálkozója a kölcsönös megértés jegyében, elvtársi, baráti, szívélyes légkörben zajlott le. A találkozó megerősítette a két párt és ország teljes nézetazonosságát valamennyi megtárgyalt kérdésben és hozzájárult a széles körű együttműködés további elmélyítéséhez.

*

Kádár János, az MSZMP KB első titkára, aki Gustáv Husáknak, a CSKP KB főtitkárának, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnökének meghívására baráti munkalátogatást tett Csehszlovákiában, szerdán a kora esti órákban visszaérkezett Budapestre.

Állásfoglalás az enyhülés folytatása mellett

Képünkön: az elnökség, középen José Perez Llorca spanyol külügyminiszter, a megnyitóülés elnöke.

A madridi találkozó ünnepélyes megnyitó ülésének folytatásaként szerdán kora délután Adolfo Suarez miniszterelnök, a házigazda spanyol kormány és I. János Károly király nevében üdvözölte a résztvevő küldöttségeket.

A spanyol kormányfő mintegy húszperces beszédében rámutatott: az elmúlt években Spanyolországban a demokrácia helyreállítása a helsinki záróokmány szellemének megfelelően ment végbe, és ebből azt a nemzetközi értelemben is hasznosítható tapasztalatot vonta le, hogy ki kell tartani a párbeszéd folytatása mellett, akkor is, amikor elhatalmasodik az elkedvetlenedés és csüggedés. Az összeütközések megoldásának egyetlen útja az egyetértés és a béke — mondta. Hangoztatta annak a szükségességét, hogy a válság pillanataiban méginkább igénybe kell venni a párbeszéd, a tárgyalások, a kölcsönös kompromisszumokra épülő megállapodás útját.

Suarez miniszterelnök kijelentette, hogy az enyhülés mindenki számára elfogadható új felfogásához kell eljutni. Ennek magában kell foglalni a lemondást az egyoldalú előnyök szerzéséről, hogy senki se érezze fenyegetve biztonságát, és el kell vezetnie az olyan helyzetek elkerüléséhez, amelyek veszélyeztethetik az aláíró államok közötti kapcsolatokat. Végül kifejezte aggodalmát a terjedő nemzetközi terrorizmus miatt és világméretű stratégia kidolgozását javasolta, közös diplomáciai akciókat sürgetett annak leküzdésére.

A beszéd elhangzása után Adolfo Suarez spanyol miniszterelnök fogadást adott a résztvevő küldöttségek tiszteletére.

Az ünnepélyes megnyitó ülést délután folytatták. A függő kérdések megoldására alakított tizes munkabizottság is újból összeült.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Szovjet—olasz közlemény

Emilio Colombo olasz külügyminiszter november 9. és 12. között hivatalos látogatást tett a Szovjetunióban. A megbeszélésekről kiadott szovjet—olasz közös közlemény megállapítja, az eszmecsere tárgyszerű, építő légkörben folyt le.

A tárgyalófelek áttekintették a szovjet—olasz kapcsolatok alakulását, fejlesztésük lehetőségeit, az európai és a nemzetközi helyzettel összefüggő kérdéseket. Mindkét részről hangsúlyozták a Szovjetunió és Olaszország közötti párbeszéd jelentőségét és síkraszálltak a két ország kereskedelmi, gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatainak továbbfejlesztéséért.

Gromiko és Colombo a tárgyalások során kijelentette, hogy országaik megkülönböztetett jelentőséget tuladonitanak a helsinki tanácskozás záróokmányában foglaltak maradéktalan végrehajtásának. A madridi találkozó előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatban síkraszálltak amellett, hogy a találkozó tárgyszerű, építő légkörű legyen.

Erich Honecker ausztriai látogatásai

Erich Honeckernek, az NDK államtanácsa elnökének ausztriai hivatalos látogatása kedden a Rudolf Kirchschlägerrel folytatott tárgyalásokkal, valamint több kétoldalú egyezmény aláírásával elérte csúcspontját. A Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának főtitkára kedden Bécsben találkozott az Osztrák Kommunista Párt elnökével, Franz Muhrival, valamint a Politikai Bizottság több tagjával.

Az NDK államfője szerdán vidéki programot bonyolított le. Délelőtt a felső-ausztriai Mauthausenben megkoszorúzta a nácizmus áldozatainak az egykori koncentrációs tábor bejárata előtt felállított emlékművét, majd Erich Honecker és kísérete délután megtekintette a Vöest–Alpine acélipari központot, amely az NDK gyárainak legjelentősebb osztrák partnere. A látogatás alkalmával írták alá azt a szerződést, amelynek értelmében a linzi kombinát acélüzemet épít az NDK-beli Eisenhüttenstadtban. A nemzetközi versenykiíráson elnyert megrendelés értéke eléri a 12 milliárd schillinget. A Vöest–Alpine a nyugatnémet Krupp Művek, valamint francia és japán cégek előtt szerezte meg az osztrák ipari foglalkoztatottság szempontjából is nagy jelentőségű megbízatást.

A hivatalos látogatás szerdai napja Salzburgban ért véget, ahol az NDK államtanácsának elnöke Ausztria kulturális életével ismerkedett.

Urho Kekkonen, finn köztársasági elnök Moszkvában

Képünkön: Urho Kekkonent a Vnukovói repülőtéren Leonyid Brezsnyev és más szovjet vezetők üdvözölték

Katonai tiszteletadással köszöntötték szerdán Moszkvában Urho Kaleva Kekkonent, a Finn Köztársaság elnökét, aki hivatalos baráti látogatásra érkezett a szovjet fővárosba.

A Vnukovói repülőtéren a Finn Köztársaság elnökét Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnöke, továbbá Nyikolaj Tyihonov, a Minisztertanács elnöke, Andrej Gromiko külügyminiszter, Vaszilij Kuznyecov, a Legfelsőbb Tanács Elnöksége elnökének első helyettese és több más hivatalos személyiség köszöntötte. A moszkvai dolgozók képviselői is nagy szeretettel fogadták a repülőtéren Kekkonen elnököt.

A hivatalos fogadtatás, a díszszázad felvonulása után a finn államfő Leonyid Brezsnyev kíséretében szállására ment. A feldíszített moszkvai utcákon ezrek üdvözölték a vendéget. A két államfő hivatalos tanácskozásai megkezdődtek.

Kekkonen finn köztársasági elnök szerdán koszorút helyezett el a Lenin-mauzóleumnál és az ismeretlen katona sírján.

✦ PASADENA: A Voyager I. amerikai űrszonda még egyszer megközelíti a Szaturnuszt és hároméves küldetését befejezve eltűnik a világűrben. Az útját irányító tudósok szerint a „gyűrűs bolygót" vizsgáló űrszonda felvételei több új kérdést vetettek fel, mint ahány korábbira választ adtak. Az amerikai űrszonda képeket készített a Szaturnusz legnagyobb holdjáról, a Titánról is, amely légkörrel rendelkezik. És mivel ezt a légkört szénhidrogének alkotják – amelyek lehetővé teszik a szerves életet a Földön –, a tudósok azt remélik, hogy a Voyager I. valamilyen kulcsot ad az élet keletkezésének megfejtéséhez.

✦ *SZÖUL: A dél-koreai kormány szerdán 811 politikust és közéleti személyiséget nyolc évre eltiltott mindenfajta politikai tevékenységtől. A szöuli katonai kormányzat a politikai „feketelistán" szereplő személyeket „politikai izgatással, korrupcióval és zavargásokban való részvétellel" vádolja. Az érintettek egyebek között nyolc évig nem vehetnek részt a parlamenti választásokon és tizennégy évig nem indulhatnak az elnökválasztásokon. A „feketelistát" a dél-koreai kormány által kinevezett kilenc tagú különbizottság állította össze.*

✦ RÓMA: A Vatikán újra kivizsgálja Galileo Galilei ügyét. II. János Pál pápa javítani akarja a katolikus egyház és a tudományos világ közötti kapcsolatokat és a Vatikán szeretné megakadályozni, hogy a tudós ügyét eszközként használják az egyházzal szemben. A Vatikán képviselője egy rádióinterjúban kijelentette: a vizsgálat nem tekinthető a Galileiügy újratárgyalásának, hiszen a XVI. században élt tudóst nem lehet megidézni a tárgyalásra.

LAPZÁRTA

Leonyid Brezsnyev és Urho Kekkonen írta alá szerdán Moszkvában az új szovjet—finn megállapodásokat. A két államfő jegyzőkönyvet írt alá az 1990-ig szóló hosszú távú kereskedelmi-gazdasági, ipari és tudományos-műszaki együttműködés fejlesztésének és elmélyítésének programjáról, valamint arról, hogy a két ország együttműködik egy, a Szovjetunió területén — a finn határ közelében — lévő ércdúsító kombinát kibővítésében. A kombinát finn közreműködéssel épül.

*

A PARS iráni hírügynökség szerdai jelentése szerint az iráni Kurdisztánban az elmúlt napokban heves összecsapások voltak két rivális „törvényen kívüli" csoport, az Iráni Kurd Demokrata Párt Irak-párti frakciójának és a Kumeleh elnevezésű maoista szervezetnek a tagjai között. A Szanandadzs közelében, Bisareh faluban kirobbant összetűzéseknek mintegy száz halálos áldozata van, főként a lakosok körében. A két rivális csoport — emlékeztet rá az iráni hírügynökség — októberben az irakiak oldalán harcolt több kurdisztáni városban.

*

Szerdán hazaérkezett az a 22 orvosból és asszisztensből álló csoport, amely a magyar kormány által az algériai El Asnami földrengés sérültjeinek ellátására nyújtott segélyakció keretében négy hetet töltött az algériai Milianá-ban. A magyar szakemberek kint tartózkodásuk idején éjjel-nappal dolgoztak, és ellátták a földrengés odaszállított sok száz sérültjét.

Közlemény a Bolgár Népköztársaság külügyminiszterének hivatalos, baráti látogatásáról

Puja Frigyes külügyminiszter meghívására Petr Mladenov, a Bolgár Népköztársaság külügyminisztere november 10. és 12. között hivatalos baráti látogatást tett Magyarországon.

A Bolgár Népköztársaság külügyminiszterét szívélyes elvtársi légkörű találkozón fogadta Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára és Lázár György, a Minisztertanács elnöke.

A külügyminiszterek tárgyalásokat folytattak a két baráti ország kapcsolatainak továbbfejlesztéséről és az időszerű nemzetközi kérdésekről. Tájékoztatták egymást az országaikban folyó szocialista építőmunkáról, a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusán elfogadott határozatok végrehajtásának menetéről és a Bolgár Kommunista Párt XII. kongresszusának előkészületeiről.

A külügyminiszterek megelégedéssel állapították meg, hogy a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság hagyományos testvéri kapcsolatai folyamatosan fejlődnek és erősödnek, összhangban a magyar—bolgár barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződéssel, a marxizmus—leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvei alapján.

Az időszerű nemzetközi kérdésekről szólva a külügyminiszterek hangsúlyozták, hogy a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság a jövőben is aktív nemzetközi tevékenységet folytat, melynek keretében fő törekvésük együttműködésük további erősítése a Szovjetunióval, a többi testvéri szocialista országgal, a Varsói Szerződés és a KGST-tagállamaival.

Megerősítették mindkét állam szilárd elhatározását, hogy a Varsói Szerződés politikai tanácskozó testülete állásfoglalásainak szellemében határozottan fellépnek a békéért, a nemzetközi biztonság megszilárdításáért, az enyhülési folyamat fenntartásáért és fejlesztéséért.

A két külügyminiszter megbeszélései szívélyes, baráti légkörben zajlottak le s teljes nézetazonosságot tükröztek valamennyi megvitatott kérdésben.

Petr Mladenov, a Bolgár Népköztársaság külügyminisztere hivatalos baráti látogatásra hívta meg Puja Frigyes külügyminisztert, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

*

Szerdán elutazott hazánkból Petr Mladenov, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagja, a Bolgár Népköztársaság külügyminisztere.

A vendéget a Ferihegyi repülőtéren Puja Frigyes búcsúztatta. Jelen volt Sebestyén Jenő, hazánk szófiai és Boncso Pencsev Mitev, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete.

Mladenov Szófiába megérkezett.

◆

✦ *LUANDA: Luandában, a Május elseje téren, ahol öt évvel ezelőtt kikiáltották Angola függetlenségét, ünnepi nagygyűlésen emlékeztek meg az évfordulóról. José Eduardo dos Santos, a délnyugat-afrikai ország államfője ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy az Angolai Népi Köztársaság helyesen választotta a szocialista irányba mutató társadalmi-gazdasági fejlődés útját. Eduardo dos Santos, aki egyben az MPLA-Munkapárt élén is áll, kijelentette, hogy az országban lényegében befejeződött a népi demokratikus állam legfontosabb hatalmi szerveinek megteremtése.*

Kommentár

Madridi óra

A madridi megnyitó körülményei a vártnál is viharosabbak voltak. Hallottunk a közjátékról, hogy az elnöklő diplomata – éppen a magyar delegáció vezetője, dr. Petrán János nagykövet – hétfőn éjfél előtt megállíttatta a konferencia hivatalos óráját, hogy e jelképes gesztussal időt – és lehetőséget – adjon a nyitány akadályainak elhárítására.

Sajnos, a nyugati küldöttségek akadékoskodása nagyobb gondot okozott a nyitány küszöbén, mint amire a világ számított. Mert hiszen – mit tagadjuk – számított, mint ahogy számíthatott váratlan, vagy éppenhogy előre kiszámítható gáncsokra, „betartásokra" is. Az a nagy munka, amelyet most a spanyol fővárosban kell – kellene – folytatni, már nyolc hosszú évre tekinthet vissza. Az út eddig sem szűkölködött nyugati részről felállított akadályokban. De – hála a szocialista diplomácia erőfeszítéseinek – a világ mégis végigmehetett ezen az úton és eljutott Madridig.

Az eddigi sikerek és a mögöttük álló józan erők jelentik a biztosítékot arra, hogy az esetleges megtorpanás Madridban is csak ideiglenes lehet. Érdemes felidéznünk tanulságul az eddigi út állomásait. Az európai biztonsági konferencia előkészítését szorgalmazó diplomáciai tanácskozások 1972 novemberében kezdődtek, a következő évben már a külügyminiszterek között folytatódtak, végül — a nemegyszer viharos – újabb tanácskozássorozat diadalmasan torkollott 1975. augusztus 1-én a kontinensünk történetének egyik legnagyszerűbb aktusába, a helsinki záróokmány aláírásába.

A záróokmány gondoskodni kívánt a folytatásról. Jöttek az új állomások: 1977 október és 1978 március között Belgrád, az év végén Montreaux, 1979 elején La Valletta, az idén februárban Hamburg. Most pedig a belgrádihoz hasonló nagyságrend: Madrid. Előkészítése 1980. szeptember 9-én kezdődött, sajnos, minden korábbinál bonyolultabb nemzetközi helyzetben. Egyre világosabbá vált, hogy a nyugatiak – amerikai nyomásra – konstruktív dialógus helyett szovjetellenes propaganda-monológ szószékévé akarják tenni a tanácskozást. Mivel ez homlokegyenest ellenkezik a helsinki gondolattal, a szocialista országok természetesen nem mehettek bele ilyen „fordulóba". Az „erkölcsprédikációk" útja nem járható út, mert semmit nem szolgál abból, amit Madridnak szolgálnia kell. A szocialista országok delegátusai már az előkészítés szakaszában világossá tették, hogy nem engedik hidegháborús fórummá változtatni az enyhülési folyamat e fontos állomását. A madridi órának úgy kell megindulnia, hogy mutatói szinkronban legyenek a történelem „nagy órájával".

Harmat Endre

Emlékezés Tarr Imrére

A Pécsi Körzeti Stúdió dokumentumfilmjeiről

Házivetítés a Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiójában. A meghívott közönség némely tagját nemsokára viszontlátjuk a képernyőn: Tarr Imrére emlékeznek ők. Tarr Kató testvérét, Kepes Imre és Vándor László harcostársát eleveníti fel Tarr Imre alakjában.

Tarr Imre, a Spanyolországban hősi halált halt pécsi származású forradalmár idén lenne 80 éves.

A Magyar Televízió 1-es csatornáján holnap, november 14-én 17.40-kor lesz látható a film, melynek rendezője *Tatai Klára*, szerkesztője *Füzes János*.

Tarr Imre nevét viseli a pécsi 508. számú Szakmunkásképző Intézet, melynek honismereti szakköre gazdag anyagot gyűjtött össze életéről. A forgatókönyv alapjául ez a dolgozat szolgált, s sok segítséget adott a film készítőinek *dr. Kun József*, a Hadtörténeti Levéltár vezetője is, akivel a *Sortűz pünkösd rózsáira* című filmjének készítésekor ismerkedett meg Füzes János.

– Pécsi születésén és az évfordulón túl nem sok minden indokolta, hogy filmet készítsünk Tarr Imréről – mondja Füzesi János. – Akkor lett izgalmas számomra az ő alakja, amikor megismerkedtem a háború előtti franciaországi politikai emigráció frakcióharcaival. Tarr Imre már akkor, s máig szólóan a népfrontpolitika mellett harcolt, a legszélesebb tömegeket igyekezett megnyerni a fasizmus ellen. Ez vezette 1936-ban Spanyolországba is. S izgalmassá tette a film készítését, hogy Tarr Imre alakjában nemcsak a piedesztálra emelt hőst mutassuk meg, hanem az embert is, akinek például gyereke születése jelentett akkora eseményt, mint a mozgalom maga. Mert ma is él egy olyan elképzelés a forradalmárokról, hogy csak szervezkednek, harcolnak, s hogy meghalni mentek a frontra.

A Tarr Imrének emlékét állító film így abba a vonulatba tartozik, amely nem hajlandó sablonokba szorított formában a múltról szólni. Ilyen volt – ugyancsak Füzes János szerkesztésében – a *Katonalevelek* című film is.

– Levett kalappal kell állnunk történelmünk előtt, s előítéletek nélkül kell vizsgálnunk, mi volt a jó benne, mi a rossz – mondja. – Nemzeti önbecsülésünk enélkül nem létezhet. A Katonalevelek című filmben azt próbáltuk megfogalmazni, hogy egy nemzetet nem lehet azonosítani a Horthy-rendszerrel, az akkor élők nem voltak automatikusan fasiszták. Példa erre, hogy milyen egyoldalú kép él ma a jutasi őrmesterekről.

Ez a fajta történelemfaggatás nagy ellenállással találkozik még ma is. A *Katonalevelek* forgatásánál volt ahol kutyát uszítottak a tévésekre, máshol elbújtak elölük, mert arról faggatóztak, hogy milyen volt a nyugati hadifogság. E félelem nem mai eredetű, megalapozódott az rögtön a hazatértükkor, az igazolási eljárások során, majd az azt követő évek bizalmatlanságában. Akkor amikor egyre kevesebb szó esett a népfrontpolitikáról is, és azokról a forradalmárokról – így Tarr Imréről –, akik annak jegyében éltek, harcoltak és haltak.

Két éve fogalmazódott meg a Pécsi Körzeti Stúdióban annak a sorozatnak az igénye, amely a helyi történelmi személyek, események bemutatásával hozzájárul a jobb nemzeti önismerethez. Kialakult e dokumentumsorozatnak a formai eszköztára is. Nem látványos eszközökkel dolgoznak a filmek készítői, módszerük lényege, hogy ütköztetik a véleményeket. A riportalanyok mintha egymás mondandójára reagálnának, és csupán a helyszínek különbözősége jelzi, nem egyidőben, nem egyhelyütt készültek a képsorok.

Füzes János *Téglásy Ferenc*-cel már első közös munkájukkor megtalálta ezt a fajta építkezésmódot. Ez jellemzője a Tarr Imre című műsoruknak is, és ezt készülnek folytatni a Katonalevelek folytatásában a *Katonafotók*ban is, majd később a *Katonaemlékek*ben.

A házivetítést követő beszélgetésen lett bizonyossággá a sejtés: nemcsak a Tarr Imrét bemutató dokumentumfilmet láthattuk, hanem dokumentumot arról is, ahogy ma az ő emléke él még. Kettős értékűek a Pécsi Körzeti Stúdió történelmi dokumentumfilmjei, nemcsak a múltról, hanem a jelenről is adnak jelentést – igazából így lesznek izgalmasak a néző számára.

b. I.

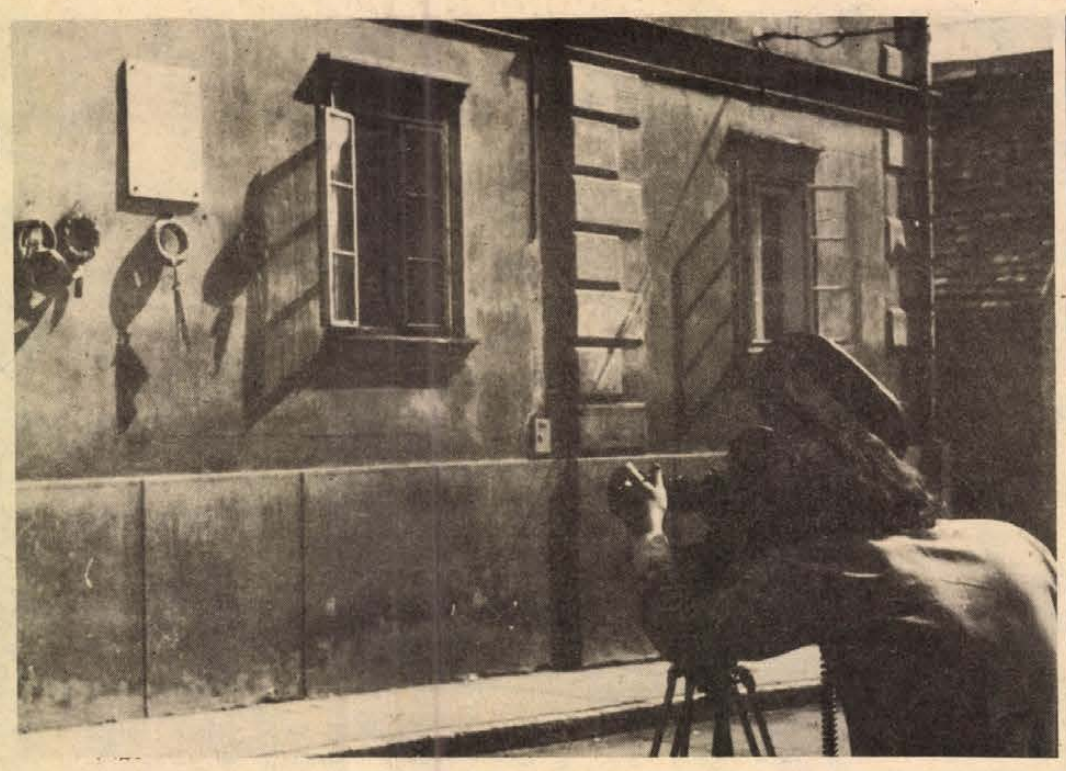

Forgatás Pécsett a Vince utcában, ebben a házban élt Tarr Imre

Képek az alagsorban

A szombathelyi 2K fotókör kiállítása a Doktor Sándor Művelődési Központban

Még mielőtt valaki esélyt adna az úgynevezett „földalatti" művészetcsinálás hazai gyakorlatának, sietünk eloszlatni a kétségeket. Nem „emigrációs" stílus, vagy hiperellenzéki gondolkodásmód vállalta az „alagsori" küldetésben rejtett inycsiklandóan sokértelmű képzettársításokat. A Mecseki Fotóklub és a Művelődési Központ tárgyi feltételei szorították „föld alá" az amúgy nagyonis „lebegő" szakmai kvalitásaival helyenként tárgyilagosan tündöklő kiállítást, mely bárhol a „felszínen" megállta volna a helyét. Egyéni és csoportos karaktere, mondandójának körüljárható mivolta, mindenekfelett való érdekessége azonban e szélesebb körű közönség számára hozzáférhetetlen, lefojtott alagsori helyzetben, a „megszüntetés és megőrzés" borotvaélén különös felhangokat kapott. Szükségképpen paradoxonokban kell fogalmaznia a kritikusnak; az értelmet kioltó értelmetlenség, a „helyzetet" nélkülöző művészet és művészetet nélkülöző „helyzetek" különös elrendeződéséről kell gondolkodnia. Fent: beiktatott és parnasszusi rangra emelt értékek piaci dominanciája orientál. Lent: egy nemzedék keresi feladatainak végzése közben formálódó arcát, dokumentálja a valósággal nagyon is összevethető botlásait.

Bonyhádi Károly, Dallos László, Liszy János és Rosta József képhelyzetei a megjelenések kép mögötti állagának gondolati rekonstrukciójára sarkallnak. Ezért nem érdekli őket kimondottan a „technikaival" azonosítható „tökéletes, a hibátlan". Nekik megfelel a fésületlen és bárdolatlan is, személyes létezésük elfogadott és vállalt közege nem a történeti vagy esztétikai „lehetőség", mely elvont-mitikus vagy konstruktív formában csapódik ki az alkotásból. Megoldásaik ezért értékelemző tudatunk azon nagyképű várakozására, amit a múlt készített elő, alig tartanak számot. A sekélyes és költőietlen felületek megmutatása helyett ezeknek a felületeknek mélységet adnak, beavatkozásuk az átélés, képeik ennek az átélésnek a receptúrái.

„Szembenállásról" is beszélhetnénk, ami kivezet a hamis illúziók és dandys-discos jólfésültség övezetéből, bevezet a hámló vakolatú külvárosi régiókba, a felemelkedésről, életről és művészetről „másként" – nem – vélekedő közönséges közösségbe, ahol az „élni, éppenhogy megélni" gondja tartalmazza a kultúra, hit, szolidaritás, cél és haszon kategóriáit. A művészi elkülönülés a valóság szövetében megalapozott emberi elkülönülések tükörképe. Ez az út a társasság és nem a kiemelkedés pályáját futja. De van közegük, mely nekik fontos (fordítva sejthetően nincs ez így), elmerülnek, lebegnek benne. Optikájuk ezt az állapotot regisztrája. Van ebben igazi és hamis együttérzés, megjátszott és igazi rezignáció, tán még derű is. Dimenziójuk nemcsak az „elöl", hanem a hátul, a fent és a lent, az alatt és fölött elemeit is tartalmazza. A mindezt feltételező mozgékony géphasználat talán langyosnak, erőfeszítésellenesnek mutatja be őket. A megálmodott és a letapogatható világ partjai között keresnek egyensúlyt, igazságuk majdnem mint egy mesehősé. Elfogadható, hihető, példaerejű. Meseigazság. És ebben van gyengeségük, minden igaz művészet gyengesége is. Mert a valóságot nem lehet megkettőzni, átalakítani, jobbá tenni, „csak" művészettel. Ez így, gyéren látogatható alagsori kiállítóteremben és fényesen bevilágított, márványpadlós galériában egyaránt megfontolható.

Aknai Tamás

Népi műemléki ház eladó

Ki gondozza, ki törődjön velük?

A múzeum segít

– Jövök ide egyszer, hát csak látom, hogy betörték az ablakokat, felfeszegették az ajtót, de még a padlásfeljárót is nem elvitték?! – *Csokonai Irma* néni jogos felháborodással söpörgeti a tornácra behullott faleveleket.

A kertben nagy kupacban már füstölög az összegyűjtött szemét, kesernyés illata belengi a környéket. Irma néni rendet csinál, hátha így jobban jelentkeznek a vevők a házra, amely még a nagyszüleié volt, s valamikor a múlt század végén építhették. A ház már öt éve üresen áll. Irma néni édesanyja lakott benne, de aztán átköltözött a lányához, húsz számmal előbbre a nemeskei Fő utcában, a modernebb lakásba. Azóta csak a szél és a hivatlan látogatók fordulnak meg a házban, amely még így, elhagyatott állapotában is szép.

– Szép, szép, de nekem minek, s a gyerekeimnek sem kell. A lányaim nem is laknak itt, Nemeskén, de még a fiam is Nagydobszán építkezik most. Se nyaralónak, se semminek nem kell, csak itt áll, romlik az állapota. Itt a nagy kert is a gyümölcsfákkal, de senki sem gondozza. Eladnám, de ma már mindenki modern, emeletes magas házat akar, nem ilyen régit. Bontásban viszont megvennék, de azt meg nem engedik a múzeumosok. Azt mondják védett műemlék. Pedig csak a mennyezet tölgyfája sokat érne – mutat föl Irma néni a gyönyörűen kidolgozott gerendákra.

A három osztatú ház-konyhájában a szabadkéményes sütőkemence is ritka jó állapotban van, a két szoba tágas, s mindegyik helyiségnek külön bejáratot építettek, ahogyan a legrégebbi stílusú parasztházaknál szokták. Bizony kár lenne lebontani.

– Az Országos Műemléki Felügyelőség nyilvánította védetté a mi javaslatunkra – magyarázza *Lugosi Ágnes*, a pécsi Janus Pannonius Múzeum népi műemlékekkel foglalkozó építésze.

– Ez a jellegzetes lopott tornác (mert az épület alapterületéből „lopták el" a tornác négyzetmétereit) kizárólag a Dráva menti falvakban található meg, máshol nincs ilyen a megyében – mutat a boltíves tornácra Lugosi Ágnes. Elképzeljük, milyen lehet frissen felújítva az épület, mert a vályogfalu házaknak ez az egyetlen nagy „titkuk": évente újra kell tapasztani, meszelni és akkor igen hálásak. Az építészek azóta sem találtak ki ennyire jól hőszigetelő falat. Mostanában dolgoznak egy új eljáráson, amivel a szigetelésüket is meg lehet oldani, bár ha rendszeresen használják, fűtik a házakat, nem párásodnak, nem nedvesednek.

Baranyában *negyvennél több* védett népi műemlék házat tartanak nyilván, és nemrégiben újabb harmincat terjesztettek föl az OMF-hez, hogy vizsgálják meg és tegyék védetté ezeket az épületeket is.

Hogy kultúránknak, történelmünknek milyen becses részei a műemlékek, nem lehet vita tárgya ma már. Nem is az, csak a múzeum nem tudja az összeset egyforma szinten karbantartani. A házak tulajdonosainak többsége törődik a régi lakóépületekkel, megfelelően gondozza. Egy bizonyos hányadukat a múzeum tájházzá alakítja, rendbehozza, de évenként csak egy-egyre futja. A tulajdonosok másik része viszont meg akar szabadulni az örökségtől, s ha másként nem megy, legszívesebben lebontanák. Pedig ezek az épületek nyaralónak, vikendháznak remekül megfelelnének. Követelmény, hogy a külsején változtatni nem szabad, de a ház belsejére nem vonatkozik ez a megkötöttség, szabad módosítani, fürdőszobát kialakítani. S mivel védett műemlékekről van szó, jár az állami támogatás, minden esztendőben 2–3 ezer forint és az úgynevezett eseti juttatás 15 évenként, úgy 15–30 ezer forint.

– Tessék megírni, nem adnám drágán – szólal meg Irma néni – de így még háztájit sem kapok a tsz-től, mert a két házhoz nagy a kertek területe. De ezt itt nem bolygattam, gondoltam, hátha csak el tudom adni – sóhajt föl.

Az udvarban lefedett kút, a házon cseréptető. Irma néni azt mondja, ő nem is emlékszik mikor cserélték ki a zsúpot, de, teszi hozzá kedvcsinálónak, nemsokára kap a falu beton bekötő utat, és törpe vízmű is épül.

◆

Nem tagadhatom, hogy reklámot is szerettem volna kicsit csinálni a Fő utca 50. szám alatti házhoz, a többi, esetlegesen ilyen hányatott sorsú népi műemlék érdekében is. Nem kampányt akarunk, mondja Lugosi Ágnes is, csak azt, hogy megfelelő módon rendeződjön az erre rászoruló, értékes műemlékek jövője.

Barlahidai A.

Magyar vonatkozású kulturális események külföldön

Kedden este a római Magyar Intézetben levetítették Bacsó Péter „Ki beszél itt szerelemről" című filmjét az Akadémia vendégeinek. Az olasz fővárosban működő Magyar Kulturális Intézet programján ezt megelőzően Bacher Mihály zongoraművész koncertje szerepelt.

*

A berlini köztársasági palotában — az NDK főváros első számú kulturális központjában — szerdán megnyílt Gábor Marianne Érdemes művész több mint 200 művét felölelő reprezentatív kiállítása. A január 6-ig nyitva tartó tárlat keresztmetszetet ad a magyar festőművész életútjáról és bemutatja legújabb alkotásait is. A kiállításon 35 olyan kép szerepel, amely Gábor Marianne 1977—78-ban Budapesten rendezett kiállítása óta született.

A megnyitón megjelent az NDK kulturális, művészeti életének számos ismert személyisége, és ott volt Serfőző Lajos, a berlini magyar nagykövetség ideiglenes ügyvivője is.

*

Hét szocialista ország, köztük Magyarország filmszakemberei és szociológusai részvételével négynapos nemzetközi szimpózium kezdődött az NDK-ban — Berlinben, Gerában és Jénában — a film társadalmi szerepéről a 80-as évek szocialista világában. A szimpóziumon megvitatják a részt vevő országok filmszociológiai kutatásainak eredményeit is.

HÍREK

1980. NOVEMBER
13
CSÜTÖRTÖK

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából

*

SZILVIA nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.46 — nyugszik 16.10 órakor. A Hold kél 11.28 — nyugszik 20.47 órakor.

Százharminc évvel ezelőtt, 1850. november 13-án született, és 44 éves korában, 1894. decemberében halt meg Robert Louis Stevenson angol költő és regényíró, a kalandregény irodalmi szintű művelője.

Mérnökcsaládból származott, gyenge egészsége miatt azonban nem folytathatta ezt a mesterséget; végül jogi pályára lépett. Leginkább mégis az irodalom érdekelte: 1873-tól — Európában, Dél-Franciaországban utazgatva — az írásból élt. Többször is visszatért Skóciába, gyenge tüdeje azonban mindig enyhébb klímájú vidékre kényszeritette, igy 1890-ben Samoa szigetén telepedett le. Rejtélyekben, hajótörésekben és mindenfajta izgalmakban bővelkedő, de kitűnő lélektani elemzésekben gazdag kalandregényeit szinte a világ minden nyelvére leforditották. Ugyanilyen népszerű fantasztikus regénye, az 1913-ban publikált Dr. Jekyll és Mr. Hyde különös esete, amely az emberi egyéniség erkölcsi kettősségének problémáit boncolgatta.

Az ifjúsági regényirók klasszikusaként tartják számon; könyvei hazánkban is népszerűek.

— **Könyvkiállitás.** „A haladó magyar irodalom az európai emigrációban 1919—1945" címmel könyvkiállitás nyilt szerdán Budapesten, a Liszt Ferenc téri könyvklubban. Bemutatják a Tanácsköztársaság bukása után emigrálni kényszerült magyar irók, költők, esszéisták külföldi irodalmi tevékenységét. A kiállitást Pándi Pál akadémikus, irodalomtörténész nyitotta meg — november 20-ig tart nyitva.

— **Iskolanapközi.** Olasz községben 200 adagos konyhát és iskolanapközit épitett a Bólyi Költségvetési Üzem, valamint az iskola széntüzelésű fűtését központi fűtésre modernizálta. A munka értéke meghaladja a kétmillióhatszázezer forintot.

— **Útjavitások** éves költsége Baranyában. Az országos közúti hálózat karbantartására Baranya megyében ez évben a KPM Közúti Igazgatóság 100 millió forintot, és a Közúti Épitő Vállalat 98 millió forintot fordított.

— **Technikai okok miatt** ideiglenesen bezárta kapuit Martyn Ferenc rajzainak kiállitása a Káptalan utca 6. szám alatt.

Az úttörőszövetség országos tanácsának ülése

Szerdán ülést tartott a Magyar Úttörők Szövetségének országos tanácsa.

A testület először Szücs Istvánné főtitkár előterjesztésében megtárgyalta azt a jelentést, amely annak az időszaknak a problémáival foglalkozik, amig a fiatal az úttörőszövetség után a KISZ tagjává válhat. Ezzel összefüggő javaslatot fogadtak el. Az úttörőszövetségből az ifjúsági szövetségbe való beilleszkedés elválaszthatatlan azoktól a társadalmi, oktatási, ifjúságpolitikai és életmód-váltási kérdésektől, amelyek a 13—16 éves korú fiatalok életében meghatározóak. Ezért a jelenlegi zökkenők kiküszöbölése, a gondok megoldása csakis a nevelésben érdekeltek — a szülők, az iskola, az úttörő- és ifjúsági mozgalom — széles körű összefogásával valósitható meg. Az úttörőszövetség saját feladatait a VII—VIII. osztályos úttörők életkorának és érdeklődésének megfelelő programok megvalósitásában, a KISZ-életre jellemző tevékenységi formák elterjesztésében, a két ifjúsági szervezet kapcsolatainak bővitésében fogalmazta meg.

A továbbiakban az országos tanács megtárgyalta az 1981/82-es úttörőév fő feladatait. Az irásos előterjesztéshez Feith Bence titkár fűzött szóbeli kiegészitést. A testület állásfoglalása szerint arra van szükség, hogy az úttörőcsapatok — korábbi jó hagyományaikra épitve — munkájukat magasabb színvonalon s a helyi adottságokhoz, lehetőségekhez jobban alkalmazkodó programok kimunkálásával folytassák. Jövőre kiemelt feladat lesz a szocialista hazafiságra és a proletár internacionalizmusra való nevelés. Ugyanigy szükség van az úttörőcsapatok és az iskolák együttműködésének javitására, a KISZ-életre való hatékony felkészitésre.

Ezután az országos tanács személyi kérdéseket tárgyalt.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: A trubadúr (este 7 óra) Déry bérlet.

MOZI

Petőfi: Revans (f3, f5) Lavina (f7, f9) **Kossuth:** Lavina (10), A versenyló elrablása (f5) Falak (f7) Örökség (f9) **Tanárképző Főiskola:** Kilences kórterem (5) PTE filmklub (f8) **Rákóczi:** A biztosan ölő Sárkány Lady (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (6) **Jószerencsét:** A dervis lerombolja Párizst (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Félek (6) **Mohács:** Tűzharc (6, 8) **Komló, Zrinyi:** Keresztül a nagy vizválasztón (4, 6) Naplemente délben (8) **Komló, Május 1.:** Limonádé Joe (f5) B. B. filmklub (f7) **Szigetvár:** Világvége közös ágyunkban (8) **Siklós:** Halálos tévedés (7) **Harkány:** Magyarok a prérin (7) **Bóly:** A Vadnyugat hőskora (7) **Pécsvárad:** A Sáska napja (7) **Sásd:** Egy furcsa asszony (7) **Szentlőrinc:** A fekete város (7) **Villány:** Hajadon feleség (7) **Sellye:** Kacsavadászat (7)

időjárás

Várható időjárás csütörtök estig. Délnyugat, nyugat felől fokozatosan tovább növekvő felhőzet, főleg a Dunántúlon valószinű többfelé havazás, később havas eső, eső. Napközben sokfelé élénk, helyenként erős déli, délnyugati szél. Keleten hajnalban szórványosan köd. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet délnyugaton plusz 2, minusz 1, északkeleten 2, minusz 5. A legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában 4—9 fok között.

A pödrött szarvú rackajuhot még honfoglaló őseink hozták magukkal Kisázsiából. Tudatunkban úgy él, hogy hazánkban a rackajuh a Hortobágyon és a Kiskunságban található, holott a Mezőföldön gazdálkodó Mezőfalvai Mezőgazdasági Kombinátban mintegy háromszáz darabot tartanak ebből a kiveszőfélben lévő fajtából. Ez az állomány a jövő juhtenyésztésének egyik genetikai kincse is.

*

— **Gépszemle.** A Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat készül a télre, tegnap megtartották a téli munkák végzésére szolgáló gépjárművek szemléjét. Ellenőrizték működésüket, és a felmerült hibákat november 14-ig kijavitják, hogy műszakilag megfelelő gépekkel végezhessék majd a hóeltakarítást.

— **OMEGA Pan-Club.** A Ságvári Művelődési Házban pénteken 17 órai kezdettel az OMEGA együttes nyári koncertkörútjáról készített filmet és diákat nézhetik meg az érdeklődők. A kétórás vetítés alatt a kísérőzenét az OMEGA együttes felvételei szolgáltatják.

◆

Esküvő

KONKOLY ÉVA
és
SZAKÁCS CSABA

szeretettel értesitjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 14-én, (péntek) 18.00 órakor házasságot kötünk a központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.)

TAKÁCS APORKA
és
SÁNDOR GYULA

szeretettel értesitik kedves ismerőseiket, hogy 1980. november 15-én 16.30 órakor házasságot kötnek a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

KAZI ANIKÓ
és
MINGUZZI ERALDO

szeretettel értesitjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 15-én 17.00 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

— **TIT-program.** Planetáriumi előadás lesz ma 16 óra 30 perces kezdettel „Őszi égbolt csillagai" címmel. Este 18 órakor: Érdekességek a fizika világából. Filmest: Új fény a lézer. Látható láthatatlan. A fagy virágai. Rezgések. Halmazállapotok.

Megkérdeztük

Olvasóink közül többen szóvá tették, hogy a nemrégiben átadott Kodály Zoltán utat több helyen ismét felbontották. Mint megtudtuk, az épités kezdetekor nem rendelték meg a kivitelezőtől, hogy a Bőrklinikáról, illetve a környéken lévő házak előtti parkolóról folyó csapadékvíz megfogása miatt vízelnyelőket helyezzenek az úttest közelébe. A Kodály Zoltán út műszaki átadásakor felmerült ez a probléma, ezért a Városi Tanács épitési osztálya elrendelte a víznyelők pótlólagos épitését, emiatt az aszfaltozott utat újra kellett bontani.

— **Dzsesszmatiné.** Vasárnap délelőtt a pécsi Helyőrségi Művelődési Otthon dzsesszmatiné sorozatában új összeállításban mutatkozik be a népszerű Kőszegi Együttes. Az együttes új tagjai Lakatos Antal, Dresch Mihály szakszofonosok, Gárdonyi László zongorista és Vajda Sándor bőgős. A műsor házigazdája Bornemissza Géza.

— **Jubiláló zeneiskola.** A komlói Erkel Ferenc Zeneiskola 25 éves évfordulója alkalmából november 14-én, pénteken 16.30 órakor kiállitás nyilik az iskola életéből a földszinti előcsarnokban. Majd 18 órakor az iskola jelenlegi és volt tanárai közös hangversenyt adnak az Úttörőház nagytermében.

— **Új iparcikkbolt.** Berkesden a Pécsváradi ÁFÉSZ 450 ezer forint értékben átalakította és felújította az iparcikkboltot, ezáltal lehetőség nyilt arra, hogy a vegyszereket és a növényvédő szereket külön tárolják. A boltot november közepén adják át a vásárlóknak.

— **Könyvről — könyvért.** Pénteken, november 14-én 15.30-kor Pécsett, a Széchenyi téri Móricz Zsigmond könyvesboltban rendezi meg a Magyar Rádió Könyvről — könyvért című nyilvános irodalmi vetélkedőjét, amit egyenes adásban közvetit a Petőfi Rádió. A nyertes 500 forint értékű könyvutalványban részesül. A könyvesbolt várja az öt játékos jelentkezését, valamint szivesen látja a játékon az érdeklődő közönséget is.

04—05—07

Sásd külterületén egy útkereszteződésben Tóth Zoltán 30 éves gépkocsivezető, bikali lakos az általa vezetett tehergépkocsival áttért az úttest bal oldalára és ott elütötte a kerékpáron előtte balra kanyarodó Orsós Lajos 12 éves tanuló, felsőegerszegi lakost, aki súlyos sérülést szenvedett. A kerékpár utasa, Orsós Erzsébet 9 éves, felsőegerszegi lakos a helyszinen meghalt. A rendőrség a baleset okának vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RADIÓ

8.27: Kamarazene. 9.10: Balázs Árpád népdal és virágének feldolgozásaiból. 9.44: Muzsika Zsuzsika meséi. 10.05: Barangoló — Dominó. 10.35: Lendvay Kamilló: A bűvös szék. Egyfelvonásos opera. 11.24: Most vizsgálták. 11.41: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. IX. rész. 12.35: Vészi Endre: Estély az Izabellán. Könyvszemle. 12.45: Zeneműzeum. A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye az Erkel Színházban. 14.29: Mindenki könyvtára. 15.10: Kóruspódium. 15.28: Csiribiri. 16.05: Népi zene. 16.22: A Délutáni Rádiószínház bemutatója. 17.07: Hangulatjelentés az Egyesült Villgépgyárból. 17.32: Réti József operafelvételeiből. 19.15: Operettrészletek. 19.40: Kapcsoljuk a Csepeli Munkásotthont. Az MRT szimfonikus zenekarának hangversenye. Közben: kb. 20.10: A hangversenyközvetités folytatása. 21.00: Színes népi muzsika. 21.40: Adottságok — lehetőségek. 22.20: Tiz perc külpolitika. 22.30: Legszebb stúdiófelvételeinkből. 23.06: Metronom. 23.26: Regine Crespin operaáriákat énekel. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Az MRT énekkara énekel. 8.20: Tiz perc külpolitika. 8.33: Napközben. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Mezők, falvak éneke. 12.54: Kapcsolás a győri körzeti stúdióba. 13.24: Gyermekek könyvespolca. 13.29: Éneklő Ifjúság. 14.00: Válogatott perceink. 16.35: Idősebbek hullámhosszán. 17.30: Segithetünk? Az Ifjúsági Rádió műsora. 18.33: Hétvégi Panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: A 04, 05, 07 jelenti. 21.05: Kabarécsütörtök. 22.15: A tegnap slágereiből. 23.15: Nóták.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.35: Romantikus kamarazene. 11.05: Zenekari muzsika. 12.27: Mai magyar kamarazene. 13.07: A drezdai nemzetközi dixieland fesztivál felvételeiből. 13.16: Rózsaméz. Rádiójáték. VIII. rész. 14.00: A századforduló operáiból. 14.40: A zeneirodalom remekműveiből. 16.00: Zenei Lexikon. 16.20: Kórus és csapata. Képek a váci KISZ kórus életéből. 16.50: Popzene sztereóban. 17.45: Külpolitikai klub. 18.15: Mozart: Salzburgi szimfónia korabeli hangszereken. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Mercadante: A bravó. Háromfelvonásos opera. Közben: 20.49: Nem szándékom. Verseit elmondja Weöres Sándor. 20.54: Az operaközvetités folytatása.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hirek. 17.05: Kórusdobogó. A siklósi Szövetkezeti Vegyeskar énekel, vezényel Dede Ilona. A kórust Várnai Ferenc mutatja be. 17.15: Határjárás. Riporter: Felső Pál. 17.25: A MÁV pécsi fúvószenekara játszik. Vezényel: Keresztvölgyi Ádám. 17.35: Őszi csúcs közben. Mészáros András vasútigazgatóval beszélget Simon Márta. 17.45: Táncdalkettősök. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Suzi Quatro énekel. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hirek. A „Dráva" és a „Podrávka" együttes felvételeiből. Barátunk a folyó. Slágermúzeum. 19.00: Német nyelvű műsor. Hirek, tudósitások. Látogatás a bajai húsgyárban. Riporter: Reil József. Önök kérték. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.25: Tévétorna (ism., sz.). 8.30: Deltácska. Az űrhajózás története. 8.55: Fizikai kisérletek. 9.05: Környezetismeret (ált. isk. 4. oszt., sz.). 9.35: Francia nyelv (középisk. IV. o.) 10.05: Rajz (ált. isk. 1—4. o.) (sz.). 10.35: Magyar nyelv (ált. isk. 3. o.) (sz.). 11.00: Aktuális politikai kérdések (ált. isk. 7—8. o.). 11.30: Rajz (ált. isk. 1—4. o.) (sz.). 11.45: Melyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek. A cipész (ism.). 12.05: Világnézet (középisk. IV. o.). 14.00: Rajz (ism., sz.). 14.20: Magyar nyelv (ism., sz.). 14.40: Rajz (ism., sz.). 15.05: Deltácska (ism.). 15.30: Környezetismeret (ism., sz.). 16.05: Zina. — Szovjet ifjúsági játékfilm (ism., sz.). 17.15: Hirek. 17.20: Szovjet est. Bevezető (sz.). 17.25: Északnyugat-Oroszország. Rövidfilm (sz.). 17.45: Porcelánfestés. Rövidfilm (sz.). 17.55: Öreg barátok. Rövidfilm. 18.05: Találkozás Tallinnban. Rövidfilm (sz.). 18.25: Szervusz cirkusz! (sz.). 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Bevezető (sz.). 20.05: Vizsga. Magyarul beszélő szovjet tv-játék (sz.). 21.10: Ráadás (sz.). Jelena Obrazcova és Jevgenyij Nyesztyerenko énekel. 21.35: Századokkal felérő évek. Rövidfilm (sz.). 21.55: Klasszikus balett kettősök (sz.). 22.35: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

17.20: Tévébörze. 17.30: Bp. Honvéd—Boszna Szarajevó (sz.) Bajnokcsapatok Európa-kupája férfi kosárlabda-mérkőzés. Közvetités a budapesti Sportcsarnokból. A szünetben. Szél hozott, szél visz el. MHSZ kisfilm (sz.). 19.00: Reklám. 19.05: Surik, Vászja . . . és az ige. Család (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Legyen a zene mindenkié. Riportfilm. 20.45: Az átjáró. Jugoszláv rövidfilm. 21.00: Tv-híradó 2. (sz.). 21.20: Magyarország—NSZK. Szuper Liga aszalitenisz-mérkőzés. Közvetités Pécsről (sz.). Kb. 22.30: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora. (sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Madárijesztő-játéksorozat gyermekeknek. 18.15: Nukleáris forradalom. 18.45: A dzsessz napjai. 19.15: Raizfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Délkörök. Külpolitika. 20.50: Vetélkedő. 22.05: Zubin Mehta vezényel. Zenei műsor.

MÁSODIK MŰSOR

17.20: Dokumentumfilm. 18.45: Aktualitások. 19.15: Idegenforgalmi szemle. 20.00: Teleszkópia: Milan Konjovic. 21.00: Huszonnégy óra. 21.15: Ez az én választásom.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül- orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hivószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

26.

— Értem professzor úr, értem . . . — Mária elgondolkozva bólogat, szinte oda se figyelve hallgatja a professzor ömlengését — de ennyi elragadtatással nem lehet mit kezdeni.

— A Fekete Gén nem a Génbank teremtménye, a Fekete Gén az enyém! . . . És a magáé, kedves Mária . . . De senkinek, érti! Senkinek sem szabad a Fekete Gént kiadnia! Esküdjön meg Mária, az emberiségre kérem: esküdjön meg! Ezt a narancssárga kapszulát senkinek nem adja oda!

— Esküszöm . . . — Mária teljesen gépiesen, mereven viselkedik, látszik, hogy egészen máshol jár az esze.

— És az ügynökségek! Ők a mi igazi ellenségeink! Képzelje el, mi történne, ha valamelyik megkaparintaná! Akié a Fekete Gén, azé a hatalom! Hiszen a Fekete Gén veszélyesebb fegyver egy hozzáértő ember kezében, mint bármilyen kábító bomba, a Fekete Gén a világ urává lehetne, igy is, úgy is, és nem nézné az eszközeit, a Fekete Gén a világvége, a civilizáció vége, a Föld megszüntetője, az emberiség elpusztitója! A Fekete Gén az Antikrisztus! Nem adhatjuk senkinek! Senki-nek!

Foxman liheg, teljesen kivetkőzött magából. Meglátja magát egy tükörben, kicsit lehiggad, megszégyelli magát.

— Ne haragudjon, Mária, de elragadott az indulat. Bocsásson meg, de ez valóban nem akármekkora pillanat.

— Érzem professzor úr, érzem én is.

— Akkor . . . maradjunk állandó összeköttetésben. Én eddig is hivogattam magát, többkevesebb rendszerességgel. Most felhatalmazom, hogy maga is bármikor felhivhat. Akár otthonomban, akár az Intézetben. Hol szokott még tartózkodni? Annál a fiatalembernél, akit reggel . . .

— Nem, ott nem. Valami furcsa szag van a lakásában . . . Nem bírom megszokni. Inkább az édesanyámnál . . . ritkán.

— Mi van a kérvényével?

— Semmi. Tessék, ez az anyám száma. — Színes névjegykártyát nyújt át Foxmannak. — Ezen minden rajta van.

— Köszönöm, Mária. Köszönök mindent. Vigyázzon magára!

— És a kulcsra is! Egyébként, holnapra szabadnapot kap. Pihenjen, tanuljon.

— Köszönöm, professzor úr.

*

Lilian alszik.

A Dottore és Bertram elektródákat csatolnak rá. Karjára, lábára, mellkasára és homlokára raknak a bilincshez hasonló fémdarabkákból.

— Igen, igy jó lesz — mondja a doktor. — Bertram látható izgalommal segédkezett eddig, most hogy nincs konkrét munkája, még idegesebb.

— Biztos, Dottore? Bizonyos benne? Nem szeretném, ha . . .

— Megmondtam, hogy nagyon veszélyes. Ilyen állapotban energiát vonni el az agytól . . . Veszélyes, nagyon veszélyes.

— Nem akarok beleszólni a szakmájába, de úgy tudom, hogy ilyenkor az eredmény sokkal biztosabb.

— Biztosabb és egyértelműbb.

— Hát ez az, látja. Erről van szó.

— Igen.

A doktor elfordit néhány kapcsolót, szemét egy diagramot rajzoló képernyőre függeszti, Bertram pedig a műszerből előhömpölygő papirszalagot böngészi.

(Folytatása következik)

Az ifjúsági parlamentek megrendezéséről

A munkahelyi demokrácia sajátos ifjúsági fórumait — az ifjúsági parlamenteket — eddig három alkalommal, 1974-ben, 1976—77-ben és 1978-ban hívták össze. A kormány szerdai ülésén módosította az ifjúsági parlamentek megrendezését szabályozó minisztertanácsi határozatot, amely eddig a fiatalok országos párbeszédének kétévenkénti összehívását írta elő. A jövőben a középtávú tervidőszakhoz igazodva 5 éven belül két alkalommal lesznek ifjúsági parlamentek; egy ízben munkahelyiek, iskolaiak, egy alkalommal pedig felmenő rendszerű tanácskozások.

Az ifjúság hatalmas tömegeit, legutóbb egymillió-négyszázezer fiatalt megmozgató ifjúsági parlamentek napirendjében is lesz változás. Eddig a tanácskozások legfőbb feladata az ifjúsági törvény végrehajtásának ellenőrzése, az eredményekről szóló számvetés megvitatása, az új intézkedési tervek elfogadása, valamint a vállalati-intézményi pénzeszközök ifjúságpolitikai célú felhasználásával foglalkozó állásfoglalás volt. A jövőben viszont e pénzeszközök felhasználásának csupán az elveivel, a főbb területeivel foglalkoznak a parlamentek, a konkrét éves tervezésben pedig a KISZ és a szakszervezet gyakorolja majd az egyetértési jogot.

A Minisztertanács úgy határozott, hogy a soron következő, felmenő rendszerű ifjúsági parlamenteket 1981 szeptemberétől 1982 áprilisának végéig kell megtartani. Ezek részletes feladatairól az Állami Ifjúsági Bizottság később hoz határozatot.

Az új szabályozás kapcsán az ÁIB-nek a Minisztertanács határozatával egyidejűleg kiadott irányelve néhány átmeneti intézkedést is tartalmaz. Mivel az ifjúsági törvény helyi végrehajtásáról szóló, az 1978. évi parlamenteken jóváhagyott kétéves intézkedési tervek hatálya ez év végén lejár, a munkahelyek, az oktatási intézmények vezetői — a KISZ és a szakszervezet helyi szerveinek egyetértésével — e tervek hatályát meghosszabbítják 1981 őszéig, a következő parlamentekig. Szükség szerint a terveket ki kell egészíteni azokkal az időközben felmerült javaslatokkal, amelyek a következő parlamentekig érdemben megoldhatók. Az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználásának 1981. évi tervéről a gazdasági, az intézményi vezetés a KISZ-szel és a szakszervezettel egyetértésben dönt.

Amennyiben lényeges ifjúságpolitikai szempont indokolja, a fiatalok többségének kezdeményezésére, az illetékes KISZ- és szakszervezeti szervek javaslatára bármikor — így akár ez év végén is — rendkívüli ifjúsági parlamentet kell összehívni a munkahelyeken vagy az oktatási intézményekben.

A Pannónia Rajzfilmstúdió pécsi műtermében a héten megkezdődött annak az animációs bábfilmnek a forgatása, amely a Magyar Televízió megbízásából készül — a tervek szerint a szilveszteri műsorhoz. A készülő operettparódia címe: Csámpáskirálynő, írója, dramaturgja Molnár Gál Péter, a Pécsi Nemzeti Színház dramaturgja.

A Csámpáskirálynő a Bóbita Bábegyüttes közreműködésével készül Kós Lajos bábrendező és Varga Csaba animációs rendező irányításával. A zenepadiákat Hevesi András, a kaposvári Csiky Gergely Színház zenei vezetője írta, ezeket pécsi zenészek szólaltatják meg.

Képünk a Csámpáskirálynő forgatásán készült.

Fotó: Cseri László

Tollseprű Kérdezték

A Magyar Televízió egyik kedvelt műsora: Megkérdeztük a minisztert. Ilyenkor a sarokba szorított miniszternek illik válaszolni a fölvetett kérdésekre. E sorok írója nem miniszter, legfeljebb anyanyelvünk szolgája, aki azonban mégis megkísérli, hogy válaszoljon azokra a levelekre, amelyek egy-egy nyelvművelési vagy helyesírási kérdés megoldására várnak.

Attila vagy Atilla?

N. J.-né bölcsődei gondozó kérdezi, írhatja-e negyedik gyermeke nevét Atillának. Írhatja. A hivatalos utónévkönyv mindkét változatot elfogadja. Az anyakönyvi jogszabályok alkalmazása szempontjából az *Attila* és *Atilla* utónevet két különböző névnek kell tekinteni. Az Attila név a hun fejedelem (i. sz. 433—453) gót nevének, az *atta* (=atya) szónak kicsinyítőképzős származéka, s jelentése: atyuska, apácska.

Az *Attila* díszes, zsinóros, csípőn alul érő, testhez simuló férfikabát. Régebben a bal vállon panyókára vetett kacagány volt hozzá hasonló. Ne féljen, nem fogják kikacagni, ha az újszülött nevét Atillára anyakönyvezteti. Gondolja csak meg, a *Fülöp* név lókedvelőt, az *Ervin* pedig vadkan erejű jóbarátot jelent!

Burleszk vagy börleszk?

Melléknévként és főnévként egyaránt használják. Jelentése: nyers, vaskos komikumú és torzító bohózat. Melyik ejtésmód a helyes: *burleszk vagy börleszk?* – kérdezi B. O. olvasónk.

Mivel minden népnek joga, hogy az idegen szavakat saját nyelvi szabályainak megfelelően ejtse, ezért ezt a szót és azokat az idegen szavakat, amelyeket már nem eredeti helyesírásukkal, hanem kiejtésük szerinti formában írunk, mindig magyarosan is kell ejteni. Ezért az egyedül elfogadható alak a *burleszk*.

Tanyasi vagy tanyai?

B. J. olvasónk a rádió- és televízió-bemondókat kárpálja, mert ők honosították meg nyelvünkben a *tanyasi* szót a *tanyai* szó kiszorításával. Szerinte: ahogy nincs *pusztasi* szavunk, akként nem volna szabad mondani *tanyasit* sem. Kéri, védjük meg igazát.

A tanyából képzett *tanyasi* szavunk tanyán lakó embereket vagy ott található dolgokat jelent. Tanyasi tanítóról beszélünk, tanyasi emberekkel találkozunk, tanyasi diákok járnak középiskolába a tanyasi házakból. Nagy íróink műveiben is lépten-nyomon előfordulnak. Móricz írja egyik regényében: *„Kétszáz szegény tanyasi állott ott."* Régebben *falus* embert, *falus* bírót mondtak; majd az *-i* képzővel gyarapodott szót kezdték mondogatni a valahová tartozás kifejezésére: *falusi, hegyesi, völgyesi, városi* stb. Amíg a *tanyasi* népiesen hangzik, addig az ugyanezt jelentő *tanyai* szavunk hivatalosabb, közkeletűbb forma. Íróink, szótáraink mindkét szóval élnek.

Nagy pipájú, kevés dohányú magyar nemzet

„Ifjúkoromból bennem maradt ez a szólásmondás. Ki mondta ezt? Ön talán tudja" – írja S. F. pécsi olvasónk.

Utánanéztem e ritkán használt szállóigénknek. Először a Szentsei-daloskönyvben olvasható a *Labanc gúnydal Szepessy Pál bujdosó vezérről* című vers (1672) tizenkettedik szakaszában. Azóta a nagyon büszke, de együgyű, korlátolt emberek kipellengérezésére szokták mondani az idézett szállóigét. Főleg Erdélyi János népszerűsítette, aki *Népdalok és Mondák* című gyűjteményének első kötetében (Pest, 1846—1848) ezt a változatot ismerteti:

Jaj már minékünk, magyar nemzetnek, / kik feltámadtunk rebbeliseknek, / Szuhay Mátyás, Zákány Tamás kopasz fejeknek, / Nagy pipájú, / Kevés dohányú, / Magyar nemzetnek.

Tóth István dr.

Emlékezés Cholnoky László professzorra

Fitokémiai tanácskozás Pécsett

Növénykémiai kutatások a gyógyítás szolgálatában

Dr. Cholnoky László emlékére rendezett fitokémiai tanácskozásnak adott otthont tegnap a Pécsi Orvostudományi Egyetem. A Magyar Gyógyszerészeti Társaság gyógynövény szakosztálya dél-dunántúli csoportja, a Baranya megyei szervezete, a Pécsi Orvostudományi Egyetem és a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Bizottságának Biológiai Szakbizottsága szervezésében emlékeztek meg dr. Cholnoky László akadémikus munkásságáról.

A fitokémia, azaz a növénykémiai kutatás világszerte a gyógyszerkutatás legfontosabb része. Az ismert szerkezeti anyagok élettani hatásának kiderítése a mai gyógynövénykutatás egyik legfőbb célja. A karotinok – amelyek közismerten a sárgarépa és sokféle virág sárga színének okozói, nemcsak növényélettani szempontból, hanem gyógyászati szempontból is fontos vegyületek. Cholnoky László, aki Zechmeister László professzor mellett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen dolgozott, később a Kémiai Intézet professzora volt, a karotionid kutatásnak szentelte pályáját. Cvet orosz botanikus nyomán a kromotográfiát használta kutatási módszerként. Ezzel a vizsgált hatóanyag komponenseit szelektíven szét lehet választani és más kémiai vagy fizikai módszerrel meg lehet határozni magát a hatóanyagot. Amikor Cholnoky kutatásait elkezdte, egyetlen karotinoidnak sem volt ismert a szerkezete, a vegyület egyedüli forrásai az élő szervezetek voltak. Élete alkonyán az ismert szerkezeti vegyületek száma meghaladta a 150-et, ma 400-at tart számon a tudomány. Kutatásait összefoglalta a Kromatográfiás adszorpciós módszerek című művében Ez a könyv, amely 1937-ben jelent meg, az első olyan alkotás volt, amelyik kifejezetten kromatográfiával foglalkozik. „A módszerek fejlődése feltétele a tudományok előrehaladásának" – vallja a szerző. Az idő igazolta a kémikus-gyógyszerész és botanikus tudást, hiszen metodikája hozzájárult a napjainkban alkalmazott gázkromatológiai és az intenzív folyadék-kromatológiai eljárások bevezetéséhez. Kutatásaival elősegítette a növény- és biokémiai tudományok előrehaladását, számos új vegyületet izolált, egységes és kristályos formában, közülük soknak meghatározta szerkezetét és feltárta kémiai tulajdonságait. Úttörője volt annak a növénykémiai szemléletnek, amely magában foglalta a természetes vegyületek biokémiai és növényfiziológiai összefüggéseit is.

A tegnapi tudományos ülésen hangsúlyozták, hogy Cholnoky professzor eredményei elősegítik napjaink kutatóinak munkáját. A növényvilág titkainak megismerése elengedhetetlen a gyógyászatban. Ezt szolgálja a Szegedi Gyógynövény- és Drogismereti Intézet is, ahol jelenleg is 30–40 növény szerkezetének kutatásával foglalkoznak. Beszámoltak többek között azokról a növénykémiai újdonságokról is, amelyeknek alapanyagát a Mecsek flórája közül válogatták. A nagy ezerjófű vagy boszorkányfű, a pirító gyökér, vagy a mérges gyilok vizsgálata igazolja, hogy olyan vegyületeket tartalmaznak, amelyeket a gyógyászatban szívesen alkalmaznak. Pl. a boszorkányfű hatása a bőrgyógyászatban, a pirító gyökér hatóanyagát reumatikus betegségek ellen használják Európaszerte. A Mecsek növényei közül jelenleg 4–5 olyan van, amelynek gyógyászati hatását később a gyógyszeripar sikeresen alkalmazhatja.

A tegnapi fitokémiai emlékülésen dr. Tigyi József akadémikus, az MTA biológiai osztályának elnöke, egyetemi tanár elnökölt, ott volt Cholnoky professzor özvegye és dr. Zalai Károly, a Magyar Gyógyszerészeti Társaság elnöke, aki Cholnoky emlékplaketteket nyújtott át azoknak, akik a legtöbbet tették a híres tudós kutatási eredményeinek alkalmazásáért. A bronz plakett tulajdonosai: a Cholnoky-család, dr. Tigyi József egyetemi tanár és dr. Szabolcs József egyetemi docens, aki a karotinoid kutatással foglalkozik, folytatva Cholnoky professzor munkáját.

Az emlékülésen nyolc előadás hangzott el, bizonyítva Cholnoky akadémikus eredményeit, miszerint maradandót alkotott és életművének folytatása van.

Eszterhai Katalin

Együttműködési megállapodás az OMFB és az MTESZ között

Együttműködési megállapodást kötött szerdán az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság és a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége. A megállapodás szerint – amelyet Szekér Gyula, az OMFB elnöke és Tóth János, az MTESZ főtitkára írt alá Budapesten a Technika Házában – a két szervezet a jövőben a termelési szerkezet korszerűsítésével, a termékek minőségének, exportképességének javításával, a munka- és üzemszervezéssel, valamint a munkaerő-gazdálkodással összefüggő állami feladatok végrehajtására összpontosítja erőit. Az együttműködés lehetővé teszi, hogy az MTESZ-ben tömörült mintegy 170 ezer szakember részt vegyen a hazai kutató-fejlesztő munkák fő irányának meghatározásában, a nemzetközi műszaki-tudományos együttműködésben és a kutatási programok végrehajtásában, s mindezek nyomán az OMFB-ben és az MTESZ-ben felgyülemlő szellemi értékek az eddigieknél jobban hasznosuljanak.

Tanácsi tervkoncepció megbeszélése Mohácson

Meggondoltan, előrelátással tervezni

Közös cél a lakosság igényeinek minél jobb kielégítése

A Baranya megyei VI. ötéves tanácsi tervkoncepció első társadalmi megbeszélését tartották meg november 12-én a Mohácsi Farostlemezgyárban.

Mohács pártalapszervezeti titkárai, a MOFA vezetői, műszaki dolgozói, munkásai hallgatták meg Piti Zoltánnak, a Baranya megyei Tanács elnökhelyettesének a vitaindító előadását.

Az előadó hangsúlyozta, hogy a tervek, a fejlesztési koncepciók, a beruházási programok megalkotásakor mindenképpen a külső és a belső feltételekhez kell igazodni, így figyelembe kell venni azt, hogy a nyersanyag- és energiabehozatal egyre nehezebb, a tőkés országok fejlődése is lelassult, így a piaci értékesítés beszűkült, ennek következményeként az árut kínáló eladók között fokozódik a verseny. A munka hatékonysága még mindig nem kielégítő, egyre kevesebb az új munkaerő. Nem kis gondot jelent, hogy az épületek, a lakások, az intézmények felújítása komoly anyagi erőket köt le. Az emberek igényei viszont tovább nőnek az elkövetkező fél évtizedben is.

A Baranya megyei Tanács a VI. ötéves terv időszakában kiemelt feladatként kezeli az általános alapellátás javítását, a beruházási összegnek több mint ötven százalékát akarja erre fordítani. Jó lenne, ha több lakás épülne magánerőből, amelyhez minden kedvezményt biztosítani akarnak. Égetően szükség van az egészséges ivóvízre, amit a mélységi vízadókból és a Dunáról szereznek be. Javítják az általános körzeti orvosi ellátást, a tömegközlekedést, a hírközlést, a napicikk-kereskedelmet elsősorban az apró falvakban, ugyanis arra törekednek, hogy vásárlási célok miatt se utazzanak, vagy vándoroljanak el a falvakból az emberek. Ellenkezőleg: a falura költözés tendenciája erősödjön fel, de ehhez vonzóvá kell tenni a kistelepüléseket. Az elképzelések szerint „Építsünk iskolát" néven társadalmi munkaakciót indítanak, mivel saját erőből csak 150–160 új tantermet tudnak létesíteni, míg társadalmi összefogással 20–25-tel növelhető meg ez a szám. Az általános iskolai oktatás körülményeinek a javítása szintén fontos feladat.

A javaslattevő vitában kilencen szólaltak fel. A mindennapi, főként szolgáltatásbeli problémákra hívták fel a figyelmet. *Arató Antal* (MOFA műszaki osztályvezető) a gázszolgáltatás, *Faltai László* (MOFA termelési osztályvezető-helyettes) a kenyérellátás gondjairól szólt. *Fehér János*, a MOFA energetikusa a Mohácson levő összes vasúti átjáró állapotát kifogásolta, míg *Kaponyi István*, a Vegyesipari Vállalat párttitkára azt kérte, hogy vidékre több buszjárat induljon.

Cs. J.

Még egyszer a házfelügyelőkről

A kötelezettségek mellé jogokat is lehetne adni

Pontoz a Vöröskereszt
A házfelügyelő: ütközőpont
Döntő a kiválasztás

Negyed óráig ülünk magunkra hagyottan a lakásszövetkezet ügyvezető igazgatójával az egyik Enyezd utcai földszinti házfelügyelői lakásban. Talán szólni ment az édesanyjának, talán a lány is elment vásárolni... Ez a negyed óra – egy kutya, a kalitkába zárt két madár és két macska társaságában – azonban elég volt ahhoz, hogy az ügyvezető igazgató döntsön: mivel nem lett volna otthon senki, ha megszólal a lift riasztócsengője, figyelmeztetés lesz belőle...

Ritka a 100 pont

Szóltunk már korábban egy, a házfelügyelőkkel foglalkozó írásunkban arról, hogy nagy általánosságban baj van az ebben a munkakörben foglalkoztatottak fegyelmével. Másként fogalmazva: inkább élvezik a jogosítványaikat, mintsem a kötelességeiket teljesítenék. A fenti példa is ezt bizonyítja, s erről győz meg bennünket a *Bóta Istvánnéval* folytatott beszélgetés is. Pécsett, az 53. számú körzetben dolgozik egészségügyi vonalon. Társadalmi megbízás alapján – vöröskeresztes aktíva is – az egyik feladata: minden évben eljutni a környék lépcsőházai közül mintegy harmincba, s pontozással értékelni az ott tapasztalt körülményeket, elsősorban a közvetlenül a ház mellett húzódó járda, a lépcsőház, a falak, az ablakok, a szeméttárolók tisztaságára figyelve.

– A tökéletes lépcsőház – s így a jó házfelügyelő is – 100 pontos. Az ilyen azonban fölöttébb ritka. Korábban együtt néztem meg a házfelügyelővel az épületet, de úgy vettem észre, hogy megpróbálnak becsapni. Ezért most már egyedül járok, felmegyek a 10. emeletre, s onnan „lecsurgok", minden szintet ellenőrizve. Azt kell mondanom: kevés kivételtől eltekintve piszkosak a lépcsőházak, s ez utóbbiak között is vannak egészen kirívó esetek, mint amilyen például a Viktória utca 1.

– *Az önök által készített jegyzőkönyvből ki kap?*

– A Vöröskereszt városi szervezeténél összesítik a tapasztaltakat. Ha valakinél szép rendet találunk, a „Tiszta, rendes lépcsőház" mozgalom keretében oklevelet kap – de ez az egész lépcsőháznak szól, nemcsak a házfelügyelőnek.

Ismerve a Kertvárosban működő lakásszövetkezet törekvéseit – ha kell, szigorúbb fegyelmezéssel rászorítani a házfelügyelőket a lelkiismeretesebb munkára –, nem ártana, ha ezekből a jegyzőkönyvekből ők is kapnának. Mert – mint hallottuk – ennek alapján is differenciálni tudnának a házfelügyelőknek adható juttatások között.

Száz gyerek

Vannak természetesen jó házmesterek is. Akiknek oly módon javasoltak a lakók jutalmat, hogy az erre szánt pénzt maguk adták össze. A jó házfelügyelőnek rengeteg a dolga, s munkájának eredményességében a szerencse is közrejátszik: milyen lakóközösséget válogatott össze a véletlen a felügyelete alá tartozó lépcsőházakba. Gyakorta már az épület külső falán, a falat kísérő virágágyások állapotán fel lehet mérni: gondos, vagy rendetlen emberek élnek-e a lakásokban.

Energikus fiatalasszony *Mikes Mártonné*, aki a Sarohin tábornok út 10–12–14. szám alatt levő négyszintes szövetkezeti épületben látja el a házfelügyelői teendőket, három lépcsőházban, mellékállásban. Nincsen könnyű dolga: csupa nagy lakás van, az itt élő 45 családban 100 gyermek. Ami ebből a lépcsőházak takarítására háramlik, könnyű elképzelni...

– Én is úgy látom, hogy a házfelügyelői kötelességek, s az állással járó előnyök között aránytalanság van – csak éppen fordított előjellel, mint a lakásszövetkezet vezetősége. A fizetésem: lépcsőházanként 200 forint takarítási díj, mellé 200 forint az adminisztrációért. Így jön össze a 800, de a lépcsőházak különböző nagyságúak, s az adminisztrációért az is 200-at kap, aki csak két lépcsőházért felel. Másrészt a házfelügyelők korántsem érezhetik magukat biztonságban. Akár ki tudják őket tenni a szolgálati

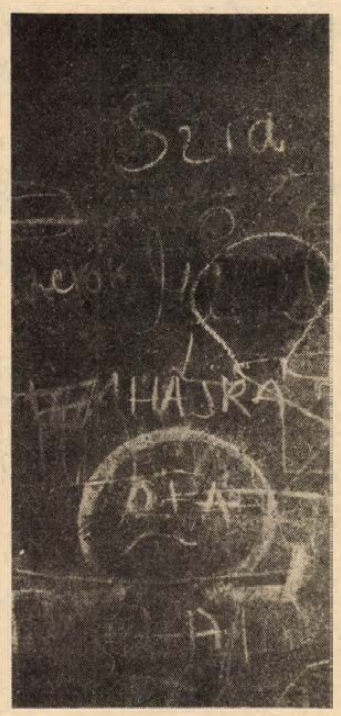

Összefirkált házfal Lvov-Kertvárosban

lakásból, akár nem, az ebből eredő bizonytalanság állandó tényező. A házfelügyelő soha sem sértődhet meg a lakókra, míg ők bármikor élhetnek – megalapozott, vagy teljesen alaptalan – bejelentésekkel.

Úgy vélem, rendezni kellene a házmesteri díjazást: négyzetméter alapján megállapítani a fizetésüket. Így igazságosabb lenne. Hasznos lenne, ha a házfelügyelők szabálysértési feljelentésre kapnának jogosítványt a parkrongálókkal, az épületet összepiszkítókkal, rongálókkal, a rendszeresen randalírozó lakókkal szemben. Végül is: közös tulajdonért, egy lakóközösség hangulatáért felelnek. Véleményem szerint nem a takarítás a házfelügyelői munka döntő oldala, hanem a lakókkal való jó kapcsolat megteremtése és fenntartása. S az is jólesne a mellékállásban dolgozó házfelügyelőknek, ha nemcsak utasításokat kapnának, ha nemcsak arra volnának jók, hogy ütközőpontként szerepeljenek a lakók és a lakásszövetkezet vezetősége között, hanem időnként – ha jól dolgoznak – elismernék a munkájukat, vagy – csak példaként – meghívnák őket is a nőnapra...

Több fegyelmi...

Pécs város Tanácsa ÉKV osztályán *dr. Buzánszky Béla* osztályvezető-helyettessel beszélgetve gyorsan kiderül: évek óta keresik a megoldást a házfelügyelők körülményeinek rendezésére, a munkaköri fegyelem javítására. Messze kellene visszamenni, ha a hirtelenében előszedett javaslatok, levelek, tervezetek első dátumát akarnánk említeni. Talán az 1973-ban megjelent tanácsrendelet szolgálhat kiindulási alapul, majd az ennek a tapasztalatait összegező, „A lakóházak házrendjéről szóló 1973. évi 3. sz. tanácsrendelet végrehajtásának biztosítása" címet viselő, 1978-ban megfogalmazottak következnek. Ebben olvasható: *„A tanácsrendelet közvetlenül vagy közvetve meghatározza a házfelügyelők tevékenységi körét, illetőleg az ezzel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket. Tapasztalataink, valamint a lakossági bejelentések és panaszok alapján megállapítottuk, hogy a rendelet ezen a téren hatályosul a legkevésbé. E megállapítás közel azonosan érvényes úgy a Pécsi Ingatlankezelő Vállalat, mint a város területén levő lakásszövetkezetek által alkalmazott házfelügyelőkre. A házfelügyelői lakás juttatása ezen dolgozók lakásproblémájának megoldását jelenti. Ennek megtörténte után azonban az érintettek figyelmen kívül hagyják az ezzel járó munkaköri kötelezettségeket."*

Valóban nehéz az olyan házfelügyelőt kirakni a lakásból, akinek munkájával szemben rendszeres a kifogás. Hozzá kell azonban tennem – hallottuk dr. Buzánszky Bélától –, hogy nem köteles a PIK ugyanolyan komfortfokozatú lakást adni a fegyelmileg elbocsátott házfelügyelőnek, mint amilyen a szolgálati lakás volt. Úgy gondolom, több fegyelmi segítené a házfelügyelői munkafegyelem megjavítását. A házfelügyelők kiválasztása is nagyon fontos. Valóban az alkalmasakat kell felvenni, nem engedve semmiféle befolyásolásnak!

Új tanácsrendelet

Új tanácsrendeletet fogadott el a városi tanács a napokban, amely a fentebb említettel szemben jelentős változásokat tartalmaz. Például: mód nyílik arra, hogy a lakók közvetlenül szabálysértési feljelentést tehessenek a munkájukat feltűnően hanyagul ellátó, emberi magatartásukban erősen kifogásolható házfelügyelőkkel szemben. (Az új rendelet ismertetésére – miután közvetve vagy közvetlenül több tízezer embert érint – lapunkban visszatérünk.)

Másrészt a tanács ÉKV osztálya is igyekszik a maga eszközeivel javítani a helyzeten. Például anyagi érdeke fűződik a jövőben a PIK vezetőinek ahhoz, hogy házfelügyelői jobban dolgozzanak, magatartásuk ellen kevesebb legyen a kifogás. A rendelettől és a fentihez hasonló intézkedésektől azt várják az ÉKV osztályon, hogy egyensúlyba kerülnek a házfelügyelői álláshoz kötődő jogosítványok és kötelességek. Ha szükséges, keményebb – egészen a szolgálati lakásból való kiköltöztetésig terjedő – szankciók révén.

Mészáros Attila

Hagyomány

Barangolás a régi Baranya útjain

Az utas gyalog, lovon vagy kocsival tartott célja felé a régi Baranyában s minthogy lassan haladt, gyakran megéhezett-szomjazott és sokszor érte az éjszaka is az országúton. A szükség hozta tehát létre a különböző vendégfogadókat, hogy ki tudják elégíteni az útonjáró urak, papok, polgárok, parasztok, betyárok igényeit. Építésükhöz első-rendű földesúri érdek is fűződött, hisz a korcsmárlási jog mindig az egyik legfontosabb jövedelmi forrás volt. Az építés terheit persze jórészt a jobbágy viselte. Ezért írja 1841-ben a pécsi püspök tisztartója a mohácsi Korona vendéglő újjáépítésekor: *„Ne terheltessék Bíró Úr... az Uradalmi Bányábul 16 öl követ a jövő héten behordatni, a szigeti erdőben vágott kemény fát ideszállittatni, homokrul gondoskodni..."* Mészről, cserépről, fenyőáruról és mesterekről a püspökség gondoskodott... Így épültek akkor – sok robotmunkával – az ország kisebb, nagyobb településein az úrbéres kocsmák. A nagyobb helységekben rajtuk kívül még számos bormérés, „csapház" is működött.

Az úrbéres kocsmák gyakran a település központjában álló, tekintélyes épületek voltak. A vajszlói fogadóban 1810-ben volt egy nagy ivó, 2 „extraszoba" az úri vendégek számára s ezekkel egy fedél alatt élt még szoba-konyha-kamrából álló lakásában a bérlő is. Az udvarban külön istálló volt a vendégek és a korcsmáros lovainak, ezenkívül *„A számossabb általi járó Sörtvések számára két akol és két szín"*. Más kocsmákban (Sámod) góré is van, és a bérlők kötelességei között gyakran sorolják fel az aklokban levő több száz sertés kukoricával való etetését.

A kocsma gyakran volt a közügyek intézésének színhelye, a község kontójára való fogyasztással. Éppen ezért a hivatalos vendégekről első sorban a számadások tájékoztatnak. A sámodi bíró 1808. évi számadásából idézzük az alábbi árulkodó sort: *„A korchmán Nemes Vármegye emberei, Notarius, Biró, Esküdtek pásztor fogadás és más egyéb Dolog közben... megittak egész esztendőben 48 itze bort."* A besencei kocsmában pedig 60 Ft 22 krajcárt ittak meg a község vendégei: a vármegye hajdúi az erdőket mérvén az „Intsenér" úr, a Chyrurgus úr a himlőoltás alkalmával, a szolgabíró úr hajdúja, a viczeispány úr katonája stb. (Mindezek: Itthon való kőtségek címszó alatt szerepelnek.)

A kocsmában történt jórészt az adminisztráció is. 1820-ban pl. Vajszlón a kocsmában készítették el a kocsma évi számadását, (végösszeg 500 Ft, terjedelem 1 oldal), és közben megettek 14 font (7 kg) húst, 2 sódart és megittak 1 akó bort. A környéken ez a gyakorlat járta még 1830-ban is. Ekkor írja a besencei öregbíró a számadására adott tiszti megjegyzésre: *„Számadás tsinyálásával 20 itze bor elkölt, azért a Józanság megmaradt, mert a borozás munka után lett."*

Kívül a településeken fuvarosok, utasok, futó betyárok enyhelyéül szolgáltak a csárdák, amelyekben ételt, italt, szállást, esetenként asszonyt, s a jószág számára takarmányt kaphatott a betérő. Virágkoruk a napóleoni háborúk idejére esik, de a konjunktúra elmúltával súlyos gondot jelentenek a feudális hatóságok számára. A megromlott közbiztonság, a kibontakozó betyárvilág miatt 1827-ben Baranya megye az 5 járás szolgabírájával felülvizsgáltatta mind az 54 csárdát és azonnali leromtásra ítélte közülük az erdők szélén, mocsarak mellett magánosan álló épületeket. Változatlanul megmaradhatott viszont pl. a Mohácsról Nyárádra vezető úton a Salavárdi csárda, az Eszéki út mellett fekvő Kölkedi csárda, vagy a híres Strasszer csárda a Szederkénytől Mohácsra vezető út jobb oldalán. Megmaradhatott Pécsvárad előtt a Csillag fogadó is, mert két malom között feküdt „...ahova a hangosabb szó odahallik." Maradhatott, mert a megyei urak egyik kedvence volt a Bicsérd előtti Vacsoravesztő, vagy a papok kedvelte Cserkúti csárda: „körötte szőlők, fölötte erdő." Más esetekben azonban csak azoknak a csárdáknak kegyelmeztek, amelyek mellett lakott házak voltak. A Nagy Hajmás melletti Nemeről csárdát az mentette meg, hogy mellette két házban németek laktak, a töttösi „Hábi" meg az uraság közeli malma miatt kerülte el a pusztulást. A Szabar melletti Jenyei csárdából bányászlakást alakítottak ki. Túlélte ezt a vihart a két megye határára épült drávafoki Kutya Becsali csárda, meg a híres Zokogai csárda is, amelynek mestergerendája sokáig őrizte a mulató jószágcsempészek baltája nyomát. Kíméletlenül lerontották azonban Sásd és Egerszeg között a Kis Kuthi csárdát, mert „...valóságos lappangó helye az rossz embereknek." Elpusztították Bakóca mellett a Pipagyújtót is, „Tsavargóknak, Tolvajoknak fészkét", a Torjánci, vesszőből font Szolniczai csárdával egyetemben, s „...azuta ottan bor nem árultatik."

Tudták azt is a szolgabírák, hogy „Veszedelmesek – pl. a dencsházi erdőben – a' Sörtvés szállások, a' hol egész Kanász Falu van a legnagyobb vadon Erdőben", sőt bajt hozhat minden erdészház is, amely „Erdők közt, fölötte magányosan áll."

Dr. Kiss Géza

Pécsi Napló

Baranya első napilapja

Baranya és Pécs első napilapja, a „Pécsi Napló" 1892. november 16-án került először az olvasók kezébe. Az időszaki sajtó gyökerei azonban jóval korábbra nyúlnak vissza. A teljesség igénye nélkül közülük csak néhányat: 1848-ban látott napvilágot a „Pécsi Tárogató", a „Pressfreie Flubblätter" és a „Fünfkirchner Zeitung", de hamar meg is szűntek. A „Pécsi Lapok" és a „Pécsi Iparlapok" 1860-ban jelentek meg. A „Falusi Prédikációk" című egyházi folyóirat, a „Kalauz", a későbbi „Népnevelők Kalauza" 1864 eredménye. A „Néptanoda" és a „Baranya és Pécs" 1868-ban indult útjára. A következő évben „Negyvennyolczas Balpárt" címmel próbáltak lapot alapítani. A „Pécsi Közlöny" 1870-ben jelent meg, és feltámadt a „Fünfkirchner Zeitung". Ezután szinte évenként alakultak a különböző lapok, mint a „Sugó", a „Pécsi Figyelő", a „Pécs-baranyai Lapok", a „Tanügyi Füzetek", a „Gazdasági Néplap", a „Pannonia", a „Mohács", a „Pécsi Lapok", a „Pécs", a „Rovarászati Lapok", a „Mohács és Vidéke", a „Pécs-baranyai Hírlap", a „Pécsi Ezop", a „Veréb Jankó", a „Pécsi Hírlap", az „Emléklapok", a „Siklós és Vidéke", a „Kiállítási Értesítő" és a „Rózsa Újság". Közülük csak a „Fünfkirchner Zeitung", a „Pécsi Figyelő", a „Gazdasági Néplap", a „Mohács és Vidéke" és a „Siklós és Vidéke" vált életképessé.

Bár mindegyik irodalmi színvonalon álló heti sajtóorgánum volt, a kortársak szerint jól és ügyesen szerkesztették őket a fennálló viszonyok ellenére, de a kor igényeit a gyors és kimerítő értesülések szempontjából nem tudták kielégíteni. Pécsnek, mint a Dunántúl legnagyobb, legnépesebb városának a „Pécsi Napló" jelentette az első napilapot. Várady Ferenc hírlapíró, Baranya vármegye allevéltárosa és Engel Lajos pécsi papírkereskedő és nyomdatulajdonos 1892 őszén határozták el a napilap megalapítását. Az első számban „Olvasóinkhoz" címmel terjedelmes cikkben fogalmazta meg a szerkesztőség a lap irányát, programját.

„...Lapunk megindításával, mely gondos szerkesztés mellett, a lehető legváltozatosabb s legérdekesebb tartalommal hetenként hatszor jelenik meg, hétfőt kivéve minden nap; megtesszük az első lépést egy a város és a vármegye méltóságának mindenképpen megfelelő s ma már nélkülözhetetlen kulturális tényezőt, elmaradhatatlan szellemi szükségletet képező napilap megalapításához... Lapunk legfőbb czélja a közügyek előmozdítása, a városi és megyei érdekek ápolása. Semmiféle párt szolgálatában nem állunk; véleményünket minden irányban szabadon és függetlenül nyilvánítjuk..."

A szerkesztőségnek a lap rovataira a következő elképzeiései voltak, amit meg is valósítottak. Minden számban közöltek politikai, városi, vagy megyei közügyet tárgyaló, vagy társadalmi vezércikket. Közöltek politikai híreket, az országgyűlésekről rövid kivonatokat, amelyek tiszta képet adtak az olvasónak a képviselő- és főrendiház üléseiről. A hivatalos részben Pécs szabad királyi város és Baranya vármegye hivatalos közleményeit hozták. A „Hírek" rovatban jelentek meg a város és a vármegye napi eseményei. „Különfélék" cím alatt az országban és a nagyvilágban előfordult, említésre méltó eseményeket találták az olvasók. „Eredeti táviratok" rovatot nyitottak. Volt a lapnak rendes tárcarovata és regénycsarnoka, amelyekben irodalmi színvonalon álló, élvezetes közlemények láttak napvilágot. Tanügyi, irodalmi, művészeti, közgazdasági és törvényszéki rovatot is készítettek. A közönségtől csak közérdekű közleményeket fogadtak el. „Humor" cím alatt rövid adomákat, élceket, apróságokat írtak le. A „Nyílttér" rovatban jelenhettek meg a magánjellegű, személyes természetű közlemények, de csak azok, amelyek az illem és a közerkölcs ellen nem vétettek. A szerkesztőségi cikk beköszöntőjét így fejezte be: „Itt az első lépés! Ha a közönség átérzi s átérti a mi buzgó törekvésünk czélját, s méltányolva fáradozásunkat, mely annyi nehézséggel jár, lévén az úttörés nehéz munkája, s oly támogatásban részesít bennünket, mint aminőt egy ily közhasznú kultúr-vállalat méltán megérdemel: akkor lesz Pécsnek és Baranya vármegyének egy napilapja, mely mindenkor becsületére és hasznára válik." A közönség örömmel látta az újságot, rövid idő alatt tekintélyes számú előfizetője lett.

A szerkesztőség kezdetben csak pár emberből állt, később azonban Várady Ferenc felelős szerkesztő mellé tekintélyes tollforgatók kerültek, mint Thury Zoltán, Kéry Gyula, Altmann Zsiga, Mierth László és Iványos Gyula. A budapesti tudósító Sebők Zsigmond lett, a „Pesti Napló" akkori belső munkatársa. A Dunántúl második napilapja, a „Pécsi Újság" 1893 novemberében indult. A következő év júliusában a két napilap egyesült „Pécsi Napló" cím alatt, Lenkei Lajos főszerkesztő irányításában. Feladatát az újság 1944-ig látta el.

Erdődi Gyula
levéltári munkatárs

Mielőtt bútort vásárol, ismerje meg a Kanizsa Bútorgyár és a Baranyaker

közös üzemeltetésű bútorboltjának (Pécs, Lenin tér — Tián-vasudvar) teljes gyári bútorválasztékát.

10 féle szekrénysorból — lakószobából
15 féle kárpitozott garnitúrából
válogathat és vásárolhat,
úgy azonnali szállításra,
mint előjegyzés alapján.

OTP-UGYINTÉZÉS HELYBEN —
A HÁZHOZ SZÁLLÍTÁST IS VÁLLALJUK.

Telefon: 12-105

BARANYAKER

LAKÁS-INGATLAN

Házaspár, kisgyermekkel, bútorozott albérletet keres. „Anyós" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kaposvári, kétszobás, tanácsi lakásomat hasonló pécsire vagy szigetvárira cserélem. — Ajánlatokat „M—400" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Garázs eladó, Kovácstelep, Páfrány u. végében. Telefon: 19-187.

Azonnal kiadó egyszobaösszkomfortos lakás, IBUSZ-on keresztül. — Ugyanott egy férfi lakótársat felveszek. Újvári Istvánné, Pécs, Krisztina tér 21. X. em. 12.

Szalai A. utcai kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakásomat elcserélném kisebb szövetkezetire. „1980" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Családi ház eladó, 600 négyszögöl telken, gazdasági épülettel. Érdeklődni Gerde, Béke u. 85., szombat, vasárnap.

Eladó kétszobás, felújított fél ház. Pécs, Ady Endre u. 60.

Eladó 200 négyszögöl szőlő, fele újtelepítésű tramini. Érdeklődni Pogány, Kossuth u. 45.

Egerágon, a 298/37. számú ingatlan épülő családi házzal olcsón eladó. (Petőfi utca.) Érdeklődni Nagy, Egerág, Honvéd u. 1.

Harkányban 2 és fél szoba összkomfortos, új családi ház eladó. Bercsényi u. 16.

Egy gyermekkel becsületes asszony albérletet keres, lehetőleg Kertvárosban. Kizárólag csendes családnál vagy idősebb asszonynál. „Kertvárosi óvoda" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házfelügyelői lakásra cserélném nagyméretű, 1½ szobás, erkélyes, tanácsi lakásomat. — „Csak Kertvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném kétszobás, összkomfortos, főfoglalkozású házfelügyelői lakásomat tanácsira. — Bármilyen megoldás érdekel. Cím: Mizzei Lajosné, Pécs, III. kerület, Váci Mihály u. 12.

Elcserélném Kolozsvár utcai, tanácsi, erkélyes, 45 négyzetméteres, földszinti lakásomat 3 szoba tanácsi komfortra, vagy összkomfortosra, első emeletig. Értékkülönbözetet térítek. — 30-114-es telefonon.

Garázst bérelnék vagy vennék Olimpiához közel. Telefon: 18-423.

Elcserélném Felsőpetény Bányaüzem 2. sz. kertes, szabadrendelkezésű lakásomat (2½ szobás, komfortos, pincés, teraszos) komlói vagy pécsi emeletes, kisebb tanácsi lakásra. Nógrád megyei érdekeltség, helyben bányászati és egyéb munkalehetőség. Nyugdíjasnak és kertbarátnak egyaránt hasznos lehet. Érdeklődést az alábbi címre kérek: dr. Márczy Tibor, Felsőpetény, Bányaüzem 2. 2611.

Uránvárosi, III. emeleti (legfelső szint), 1½ szobás, főbérleti lakást elcserélnénk földszintire. Ha van kert, esetleg nagyobb a lakás, úgy a komfort nem lényeges. Házvétel is szóba jöhet. Pécs környékiek levelét is várjuk. Kora reggel is, este is legyen vonat vagy busz. „Részletes tájékoztatást várunk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házhelynek is alkalmas, szép fekvésű szőlő, buszmegállónál eladó. Érdeklődni: Építők útja 5/B., fszt. 2.

Kertes családi házat cserélnék 2½—3 szobás szövetkezeti vagy OTP-lakásra. Szilágyi D. u. 54.

Életjáradékot fizetnék, esetleg készpénzt is adnék egyedülálló idős személynek lakásért. — „Fiatal villamosmérnök" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

1½ szobás, pécs-kertvárosi és 2 szobás szekszárdi, központi fekvésű, tanácsi lakásokat elcserélnénk pécsi 3½ szobás lakásra vagy hasonló családi házra. — „Összeköltözünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Siklós melletti — nagytótfalusi elágazás — autóbusz-megállónál lévő 680 négyszögöl telek eladó. Érdeklődés Siklós 237-es telefonon.

Elcserélném 2 szobakonyhás kis házamat tanácsi 1½ szobás lakásért. „Viktor" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

A Nagybereki dűlőben 210 n-öl szántó tizezerért eladó. Érdeklődni lehet Schnerngeréknél, Pécs, Attila u. 17/A. II. emelet 3., naponta 16 órától.

200 n-öl kertes családi házat, garázzsal, elcserélnék 2½—3 szobás szövetkezeti lakásra plusz megegyezés. Cím: Turi János, Pécs, Krúdy Gyula 26. Érdeklődni egész nap a helyszínen.

Eladó Tiborc utcában 200 n-öl gyümölcsös. Érdeklődni Nyíri, Hajnóczy u. 9/A. II. 2., szombat-vasárnap, hétköznap 18 óra után.

Eladó szőlő, nagyon olcsón, Szigetvárhoz közel, a mozsgói szőlőhegyen épülettel, víz, villany van. Méhészetre is nagyon alkalmas hely. Érdeklődni Pécs, Radnóti M. u. 5/B., fszt. 2.

Elcserélném betegség miatt másfél szobás, összkomfortos, házfelügyelői lakásomat hasonló nagyságú tanácsira, bárhol. Rókus u. 5/A. I. emelet 3.

Pellérdi zártkertben, út melletti parcellák építési lehetőséggel eladók. Érdeklődni: Pintér Józsefné, Pécs, Petőfi u. 31. I. emelet 5. ajtó.

Daru völgyben 200 n-öl városi kert eladó. Telefon: 17-965, esti órákban.

Garzonlakást vennék. — „Fürdőszobás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Balaton melletti családi házamat elcserélném pécsi garzon vagy 1 szoba, konyhás lakrészért is. Harmónium, olajképek eladók. „Utcai" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fiatal házaspár 2 vagy 1½ szoba-konyhás üres lakást hosszabb időre bérelne. „Éva" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném két kisebbre vagy eladnám Sarohin t. úti, kétszobás, harmadik emeleti, szövetkezeti lakásomat. — „Lift van" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Családi okból igen előnyösen eladó Budapesten 120 négyzetméternyi, 4 szobás öröklakás, lakottan, Skála mellett. „Soha jobb alkalom" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó cserkúti erdősáv, Szikuti dűlőben 399 n-öl telek, állattartásra alkalmas épülettel, kúttal, betelepítve, új gyümölcsfákkal, szőlővel. — Érdeklődni Örögi fasor 13. Szipli, mindennap 18-tól.

Sürgősen elcserélném 3 szoba, tv-erkélyes, összkomfortos, Kertváros, Éva utcai, VI. emeleti, tanácsi lakásomat 1 db másfél szobás vagy a magasházban levő garzon tanácsi lakásra. Petőfi utca, Kodály út, Rókus utca előnyben. Válaszokat: „November" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném Kertváros üzletközpontjában levő tanácsi, 3 szoba, összkomfortos lakásomat belvárosi, 3 vagy 4 szoba hallos, nagy alapterületű, tanácsi lakásra. Telefon: 23-203.

Elcserélném családi házamat 2 szobás szövetkezetire vagy tanácsi lakásra. Álmos u. 1/1. szám.

Szliven melletti, kétszoba, hálófülkés, összkomfortos, hatodik emeleti, tanácsi lakást szétválasztható, nagyobbra cserélnénk, lehetőleg garázzsal. Központi csendes helyen. Kizárólag központi fűtéses vagy gázfűtéses lakás jöhet számításba, illetve, ha ennek elkészítéséhez a lehetőség fennáll. Megegyezés szerint. „Szép és csendes" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Lugas szőlő eladó. Érdeklődni Kozármisleny, Hunyadi u. 20. szám.

Eladó kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás. Pécs, Mezőszél u. 3/A, IV. 15.

Családi ház, 2 szoba, konyha beköltözhető, garázslehetőséggel, eladó. Ilona u. 2.

Eladó Nagykozár újtelepen házhely, kevés kp plusz OTP-vel. Érdeklődni: Pécs, Kertváros u. 10., emelet.

Vennék a belvárosban üzletnek, műhelynek megfelelő házat. „Forgalom" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kétszoba-konyhás családi ház 350 négyszögöl szőlővel eladó. Lámpásvölgy 40. Érdeklődni Tolbuhin út 167.

„Kozár" típusú faház újonnan eladó. Érdeklődni Pécs, Korvin Ottó u. 5., fszt. 1.

ADÁS-VÉTEL

Szemelyben sürgősen eladó egy kilenchónapos vemhes tehén. Cím: József A. u. 22. Bosnyákné.

Háromhónapos vemhes előhasú kocák kaphatók. Laboda Béla, Pellérd, Dózsa Gy. u. 1/3.

Wartburg alkatrészek, Danuvia motorkerékpár eladó. Zerge u. 25/1.

Egyéves, konnektoros fejőgép sürgősen eladó. Gerde, Béke u. 89.

Mosógép, centrifuga, ágy sodronnyal, habszivacs matrac, télikabát, férfi és női, erős termetre, olcsón eladó. Pécs, Építők útja 7/A. I. 4.

Rózsató kapható. Tiborc u. 46. Hentz kertészet.

Eladó kávébarna, kapucnis irhabunda, középtermetre, egy Elvis Presley album, 7 db lemez, 100 számot tartalmaz, bontatlan csomagolásban, teljesen új. Tel.: 20-938.

ZR rendszámú Trabant Limousine 1983-ig érvényes műszakival, új gumikkal, eladó. Versend, Fő u. 20.

Ford Consul egyben vagy bontva eladó. Érdeklődni Pécsújhegy, Nagykozári u. 42. Makai. Telefon: 29-964.

PK födémpadló, 6,60 fm fesztávú, 4 db és bátaszéki cserép, 500 db, eladó. Érdeklődni 15 óra után Pécs, Engels út 211. Makay.

Eladó 2002-es, hároméves, verseny BMW. — Autót beszámítok. Érdeklődni: Mecseknádasd, Jókai u. 2.

Combi Trabant, négyéves, fehér, garazsírozott, nyugati radiálokkal, üléshuzattal stb. eladó. Sarohin t. u. 14. II. 7., este.

Eladnám 84x52x147 cmes cserépkályhámat annak, aki lebontja. „Árajánlatot kérek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

CT frsz. Trabant, karosszériahibás, november 18-ig műszakizva, sok tartalékkal, igen olcsón eladó. „Járok vele" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Női karcsúsított bárány-bunda eladó. Kodály Z. u. 19. I. em. Gátonyi. Telefon: 18-519.

Karambolos R 10-es bontva vagy egészben eladó. Érdeklődni: kisvendéglő, Vásárosdombó.

IR rendszámú Zaporozsec jó állapotban eladó. Érdeklődni: 18 órától Alpári Gyula u. 4. Buchberger.

UH-s rendszámú Fiat 127-es eladó. Érdeklődni: Takácséknál 17 óra után, Pécs, Keszü u. 79. Telefon: 23-632.

Kőműves kisiparos állványanyagot venne. — Ugyanitt a 81-es évre épületjavítást, -burkolást, kőmunkát vállalok. „1980-as kezdéssel is" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kompresszor, egyfázisú motorral, 40 literes tartállyal, nyomáskapcsolóval eladó, ugyanott 412-es Moszkvics személygépkocsi 1981 novemberig műszakizva eladó. Vajszló, Petőfi u. 18. szám.

4 éves Skoda Combi, PU-s rendszámmal, építkezés miatt sürgősen eladó. Érdeklődni: Siklós, Táncsics M. u. 31.

Alig használt perzsabunda, 48-as, igényesnek eladó. Érdeklődni telefonon: 21-293.

UT rendszámú Skoda eladó. Telefon: 18-041, délután 16 óra után.

R 4-es, korall színű, IE-s, friss mszakival, eladó. Kertváros, Hajdú Gy. u. 8. III. 10.

Új Siesta gázkályha eladó. Árajánlatokat „Gáz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pianinó, bécsi, kifogástalan, eladó. Válasz levélben 7601 Pécs, Pf.: 410.

Eladó fehér cserge (gyapjú takaró). Érdeklődni mindennap 18 óra után. Cím: Pécs, Kertváros, Sarolta u. 5. IV. 13. (39-es végállomás.)

UD-s Wartburg de Luxe 1982. november 30-ig érvényes műszakival eladó. (Szigeti úti szerviznél.) Acsády u. 6. II. emelet 2. (Horváth).

Gemenc olajkályha és pb-gázpalack eladó. — Szigeti út 20. Érdeklődni 4 óra után.

CP-s Trabant egyhetes műszakival családi okok miatt sürgősen eladó. Érdeklődni lehet a 13-130-as telefonon 5—6 óra között.

Négyéves Trabant Combi, fehér, eladó. Telefon: 20-273.

Újszerű állapotban Skoda mikrobusz eladó. — Pécs, Mező I. u. 45.

UO rendszámú, 1200-as Zsiguli friss műszakival eladó. Pécs, 7629, Bocskai u. 82. szám.

Eladó villanymotorral meghajtott festékszóró és árpahántoló gép. — Cím: Nárai Ede, Szederkény, Lenin tér 11.

VEGYES

Mindennemű földmunkát vállalok. „Vidékre is megyek" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

50 éves férfi kórházban vagy vállalatnál másodállásban éjszakai portásságot vállalna. — „Csak éjszakai" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Menyasszonyi és koszorúslány ruha, fehér és színes bundák, pelerinek, nagy választékban kölcsönözhetők. Haramia Jánosné, Szigetvár, Széchenyi út 8.

Fiatal, okleveles épületgépész üzemmérnök mellékfoglalkozást keres. Leveleket „9567" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, apósom, nagyapánk, testvérem, sógorom és kedves rokonunk,

ID. BÉKEFI ÁRPÁD

1980. október 11-én, 52 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása 1980. november 17-én 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben. Gyászolják: Horváth és Békefi család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

ÖZV. SCHMIDT JÁNOSNÉ
Vachner Anna

volt berkesdi lakos 86. évében elhunyt. 1980. november 17-én fél 3 órakor helyezzük örök nyugalomra a Vasas II.-i temetőben. A gyászoló család.

Szomorú szívvel, megrendülve tudatjuk, hogy drága férjem, édesapám, nagypapánk, apósom,

KERÉNYI TAMÁS

volt máriakéméndi lakos, 73 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 14-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, jóbarátnak, kollegáknak és szomszédainknak, akik felejthetetlen édesanyánk,

ÖZV. GARAMI ÁDÁMNÉ
Liber Julianna

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, jóbarátoknak, munkatársaknak, a ház lakóinak és ismerősöknek, akik szeretett, felejthetetlen férjem,

MATICSEK BÉLA

temetésén koszorúkkal, virágokkal és együttérzéssel mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. Gyászoló telesége, fia és menye.

Köszönetet mondunk a rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik kedves halottunk,

VECSERA FERENC

temetésén koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondok köszönetet minden kedves rokonnak, munkatársnak, ismerősnek, akik felejthetetlen férjem,

SZEKERES LÁSZLÓ

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmamat enyhiteni igyekeztek. Gyászoló felesége.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen drága halottunk,

WAGNER GYÖRGY

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok, táviratok küldésével fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a külfejtési üzemnek, a volt műszaki brigádnak, közvetlen munkatársaknak, a Kodály férfikórusnak, szomszédoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, a Kesztyűgyárból és a Borkombináttól megjelent kollégáknak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen kis halottunk,

FEKETE TUNDE

temetésén részt vettek és együttérzésükkel, virágokkal és koszorúkkal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

Szomorú szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik

KISTAMÁS ISTVÁNNÉT,

szeretett halottunkat utolsó útjára elkísérték, gyászunkat együttérzésükkel enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel köszönjük mindazoknak, akik szeretett halottunk,

DR. VÁNDOR GYULA
ny. gimn. tanár

temetésén részt vettek, koszorúkkal, virágokkal, részvétnyilvánításukkal mély gyászunkban osztoztak. A gyászoló család.

Építtetők, figyelem!

A Szentlőrinci TÜZÉP-en nagy mennyiségben kapható

csehszlovák zománcozott, színes válaszfaltégla,
115x25x8 cm méretben.

magyar tölgy- és akácparketta,
valamint
nyílászárók
nagy választékban

ÉRDEKLŐDNI: személyesen vagy a 71-102-es telefonszámon.

Sokácbál a Tettye étteremben

Időpont: 1980. november 15. és 29-én
Szerb ételkülönlegességek, 3 féle menüválaszték
A zenét Peti Kovács István tamburazenekara szolgáltatja
A műsorban fellépnek:
Kersics Anka, Kovács Éva, Juhász László, Horváth István

TOMBOLA!

Részvételi díj: 170,— Ft
Jegyek válthatók: IBUSZ Pécs, Széchenyi tér 8. I. emelet

●

Katalin-bál a Tettye étteremben

Időpont: 1980. november 29.
3 féle menüválaszték
Zene — műsor — tombola
Részvételi díj: 130,— Ft

Jelentkezés: IBUSZ Pécs, Széchenyi tér 8. I. emelet

KÉRJÜK, DECEMBER 1-IG JELEZZÉK KÜLFÖLDI TÁRSASUTAZÁSI IGÉNYEIKET, HOGY JÖVŐ ÉVI UTAZÁSAIKAT BIZTOSÍTHASSUK!

Az MHSZ Gépjárművezető-képző Iskola mohácsi kirendeltsége várja „B", „C"-kategóriás, HIVATÁSOS GÉPKOCSIVEZETŐI TANFOLYAMRA az 1959., 1960., 1961. és 1962-ben született fiatalokat.
A tanfolyam díja: 1700,— Ft
JELENTKEZNI LEHET:
Mohács járási-városi vezetőség,
Mohács, Liszt F. u.

Bőröndök féláron!

Import légibőröndök vásárolhatók
50 százalékos árengedménnyel,
különböző méretekben és színekben
545 Ft-tól 780 Ft-ig
PÉCSETT
A TÜNDÉBEN
ÉS A CSONGORBAN,
KOMLÓN
A CSILLE ÁRUHÁZBAN!
Várjuk vásárlóinkat!

MERU MIKER

SEGÉDÁPOLÓNŐT
és
TAKARÍTÓNŐT
FELVESZÜNK

III. sz. Szociális Otthon,
Pécs, Tímár u. 5.

KÖZÉRDEKŰ

Áramszünet lesz f. hó 13-án 8—16 óráig Pécsett a Siklósi városrész 418. sz. transzformátorállomás ellátási körzetében, a 169—180 jelű épületek területén.

1980. november 15-én ifjúsági bál lesz Siklósbodonyban, november 16-án búcsúbál Cserdiben. Zene: FORMIX.

Középfokú szállítási tanfolyamot indít a Baranya megyei Tanács V. B. építési, közlekedési és vízügyi osztálya vállalatok és üzemek szállításvezetői és ügyintézői részére, bővített díjszabás ismerettel. Jelentkezni írásban vagy telefonon Schubert György tanfolyamvezetőnél lehet, munkahely, név és lakcím megjelölésével.

FIGYELEM, ROBBANTÁSI A Pécsbaranyai Beruházási Vállalat értesíti a lakosságot, hogy robbantásos bontásra kerül a Pécs, Rákóczi út 38. sz. épület 1980. november 16-án, vasárnap 6.40—7.30 óra között. Ezen időpontokon belül lezárásra és forgalomelterelésre kerül sor a Rákóczi úti Zsolnay-szobor—Bem. u.—Bajcsy-Zsilinszky u. csomópont között, a Jókai utcának a Dischka Gy. utcai becsatlakozásáig, mig teljes lezárásra kerül a Jókai utcának a Szalai A. útig terjedő része, valamint a Szalai A. útnak a Bajcsy-Zsilinszky u. és Szabadság út közötti szakasza. Kérjük a közúti járművel rendelkezőket, hogy ezen időpontokon belül a fent felsorolt útszakaszokat lehetőleg kerüljék el, ugyanígy a személyforgalomban (gyalogos közlekedésben) részt vevők számára is a lezárásra kerülő területeken a robbantás időtartamára szünetel a közlekedés. Kérjük továbbá a robbantás környezetében lévő lakások használóit, hogy az ablakok zárvatartásáról gondoskodni szíveskedjenek a robbantás időtartamára.

Dráma; kaland; izgalom; krimi a mozik műsorán

Revans
Színes, magyarul beszélő román krimi
Petőfi mozi: 13—16-ig fél 3, fél 6

Lavina
Színes, magyarul beszélő kanadai kalandfilm
Petőfi mozi: 13—16-ig fél 7, fél 9
Kossuth mozi: 13—14-én 10, 12 óra

A versenyló elrablása
Színes, magyarul beszélő szovjet film
Kossuth mozi: 13-án fél 5, 14-én 2, 4, 15—16-án 10, 12, 2, 4 óra

Örökség
Színes, magyar—francia film
Kossuth mozi: 13-án fél 9, 14—16-ig 6, 8 óra, 17—18-án 10, 12 óra
Petőfi mozi: 17—18-án fél 3, fél 5, 19-én fél 5 óra

Töltsön egy estét kedvenc mozijában!

Labdarúgó NB I., 15. forduló

1980. NOVEMBER 12.	EREDMÉNY	VEZETTE	NÉZŐ	GÓLLÖVŐK
ZTE–Ú. Dózsa	3:1 (1:0)	Kuti	5 000	Mihalecz (11-esből), Gass, Hozbor, illetve Kardos
Videoton–Bp. Honvéd	1:0 (0:0)	Pádár	5 000	Szabó
Kaposvár–DVTK	1:1 (0:0)	Jaczina	4 000	Borostyán, illetve Kisteleki
Dunaújváros–PMSC	2:1 (0:0)	Tátrai	2 500	Nagy II., Bartók, illetve Lőrincz
Rába ETO–Vasas	1:1 (1:0)	Bártfai	2 000	Szabó, illetve Farkas
Csepel–Békéscsaba	1:1 (1:0)	Mohácsi	1 000	Lazsányi, illetve Zakar
Ferencváros–Volán SC	1:0 (0:0)	Győri	8 000	Nyilasi
Tatabánya–DMVSC	2:0 (1:0)	Soós	2 000	Kovács és Schmidt
Nyíregyháza–MTK-VM	1:1 (1:1)	Tompa	13 000	Pető, illetve Sebestyén

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Ferencváros	15	9	4	2	32-14	22
2. Videoton	15	10	2	3	28-17	22
3. Vasas	15	8	5	2	31-16	21
4. Nyíregyháza	15	7	5	3	15- 9	19
5. Bp. Honvéd	14	8	2	4	27-16	18
6. Tatabánya	15	6	5	4	19-12	17
7. Békéscsaba	15	6	4	5	19-19	16
8. Ú. Dózsa	15	5	5	5	28-26	15
9. Csepel	15	5	4	6	21-17	14
10. Pécs	15	5	4	6	17-21	14
11. Debrecen	15	6	1	8	17-20	13
12. Volán	15	4	5	6	19-25	13
13. Zalaegerszeg	15	5	3	7	24-31	13
14. Rába ETO	15	3	6	6	15-18	12
15. Diósgyőr	15	3	5	7	12-21	11
16. Kaposvár	15	3	4	8	16-28	10
17. MTK-VM	15	2	6	7	12-24	10
18. Dunaújváros	14	3	2	9	19-37	8

16. FORDULÓ
NOVEMBER 22., SZOMBAT

Diósgyőr—Ú. Dózsa
Bp. Honvéd—Nyíregyháza
Dunaújváros—Rába ETO
MTK-VM—Videoton
Tatabánya—Csepel
Vasas—Kaposvár
Volán—Debrecen
PMSC—Ferencváros
Békéscsaba—ZTE

Később eszmélt a pécsi csapat

Dárdai elviszi a labdát Nagy II. mellett. A háttérben Pál és Bartók, a földön Nagy.
Arany Gábor felvétele

Dunaújváros—PMSC 2:1 (0:0)

Dunaújváros, 2500 néző. Vezette: Tátrai. Dunaújváros: Holló — Timár, Giron, Tóth, Virágh — Bódi (Sugár, a 72. percben), Nagy, Weitner — Bartók (Segesvári a 88. percben), Weimper, Fajkusz. Edző: Ambruska Vilmos. PMSC: Katzirz — Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky — Baumann (Dobány, az 56. percben), Dárdai, Gallai, Lőrincz — Nagy (Kardos, a szünetben), Vigh. Edző: Szőcs János.

Az utolsó pillanatban változtatott a tervezett összeállításon Szőcs János. Úgy gondolta, hogy a kiesés rémétől fenyegetett Dunaújvárosi Kohász nagy lendülettel fog majd rohamozni, így a 4—4—2-es hadrendet választotta és a csatár Kardos helyére a középpályás Baumann került.

Pécsi szöglet vezette be a találkozót, majd a 2. percben Baumann 18 méteres bombája centiméterekkel kerülte el a hazaiak kapuját. A 6. percben Weimper 17 méteres szabadrúgását Katzirz a mezőnybe ütötte. Négy perccel később ismét szabadrúgást lőhetett a Kohász, de Katzirz ezúttal is hárított. Ezekben a percekben a dunaújvárosiak birtokolták valamivel többet a labdát. A 18. percben viszont a PMSC szerezhetett volna gólt.

Dárdait buktatta Weitner és Lőrincz 18 méteres szabadrúgása nyomán a felső lécen csattant a labda. Húsz perc eltelte után viszont a PMSC kezdeményezett többet. Előbb Vigh elől mentettek szögletre a védők, majd Nagy lövését húzta le Holló. A 41. percben Fajkusz kiugrott a balösszekötő helyén, Katzirz azonban kiütötte a szélső nagy erejű lövését. A félidő utolsó percében nagy helyzetet hagyott ki a Dunaújváros. Weimper az üres kapura perdítette a labdát, de Schulteisz belevetődött a lövésbe és a gólvonal előtt mentett.

Szünet után a PMSC előtt kínálkozott lehetőség, Lőrincz legurított szabadrúgását Dárdai lőtte kapura, Holló vetődve elcsípte a labdát. Az 51. percben vezetést szerzett a Kohász. Bartók lövésénél Róthnak még sikerült felszabadítania, de a labda az egyedül hagyott Nagy II. elé perdült, aki 15 méterről a jobb alsó sarokba továbbított. (1:0). Ezután ismét Nagy II. került helyzetbe, Katzirz azonban szögletre ütötte a labdát. Az 57. percben növelték előnyüket a hazaiak. Weimper bal alsó sarok felé tartó lövését Katzirz kiütötte és a berobbanó Bartók közelről a hálóba gurított. (2:0). Ezt követően még volt a Kohásznak egy-két támadása, de fokozatosan átvette a játék irányítását a PMSC. A 70. percben Kardos elhúzott a jobb szélen, középre ívelt és Lőrincz magasan felugorva 8 méterről a kapu jobb oldalába fejelt. (2:1). Négy perccel később Gallai előtt kínálkozott lehetőség, de lövés helyett legurította a labdát és a védők felszabadították. A 77. percben Dobány ívelt középre, Schulteisz azonban közelről fölé fejelt. Egyenlítési lehetőség volt! Az utolsó percekben nyomasztó fölényben játszott a Pécs, de az egyenlítés elmaradt.

Akárcsak másfél héttel ezelőtt az MTK-VM ellen, most is csak saját magát okolhatja a PMSC a vereségért. Lemondva a győzelem lehetőségéről, a döntetlen reményében lépett pályára és csak akkor kezdtek el játszani, amikor a hazai csapat már két góllal vezetett. Ekkor rákapcsolt a PMSC, de későn eszméltek fel, még az egyenlítés sem sikerült. Ha a piros-feketék végig úgy játszanak, mint a találkozó utolsó harmadában, a két pontot is megszerezhették volna. A pécsi kapuban Katzirz megbízhatóan védett, a gólokról nem tehet. A hátvédek a találkozó jelentős részében jól oldották meg feladatukat, de a második félidő elején kapkodtak, és ez két gólba került. Középpályán Lőrincz nyújtotta a legjobb teljesítményt, a többieknek csak felvillanásaik voltak. A csatársorban a csereként beállt Kardos érdemel említést. A másik csere, Dobány sem okozott családást. A Dunaújvárosi Kohászból Giron, Tóth, Bódi, Nagy II. és Weimper játéka emelkedett az átlagos fölé.

Lázár Lajos

◆

A Csepel SC elnöksége közli, hogy a klub FK Zagreb elleni közép-európai kupamérkőzéséről két labdarúgó, Tarnóczy Sándor és Hegyi Gyula nem tért haza Jugoszláviából.

Sakk

A badeni nemzetközi sakkfesztivál nagymesteri csoportjának 12. fordulójában a magyar Adorján András vereséget szenvedett a szovjet Beljavszkijtól, aki ezzel át is vette a vezetést.

Az élcsoport: Beljavszkij 9 p., Szpasszkij 8,5 p., Nunn, Vaganjan 7,5–7,5 p., Byrne, Gheorghiu (román), Smejkal 6,5–6,5 p., Adorján András a 12. helyen áll 5 ponttal.

A mesterek csoportjában a magyar versenyzők közül Portisch F. a 10. fordulóban legyőzte a nyugatnémet Bileket, míg a Swoboda (osztrák)–Horváth játszma döntetlenül végződött. Ebben a kategóriában Horváth az első 7,5 ponttal, Portisch F. a 4–5. helyen áll 6 ponttal.

Mai sportműsor

Ökölvívás. IX. Steinmetz Kupa nemzetközi verseny selejtezői, PVSK-tornacsarnok, 17.00.

Asztalitenisz: Magyarország—NSZK Szuper Liga mérkőzés, városi sportcsarnok, 17.30.

SPORT DN SPORT

Asztalitenisz

Ma este: Magyarország—NSZK Szuper Liga mérkőzés Pécsett

Gergely minden edzés és mérkőzés előtt maga ragasztja fel az ütőjére a gumifelületet Erb János felvétele

A magyar asztalitenisz válogatott idei első hazai Szuper Liga mérkőzését csütörtökön Pécsett az NSZK válogatottja ellen vívja a városi sportcsarnokban. Az idénynyitó találkozón csapatunk 5:2-re nyert Újvidéken Jugoszlávia ellen.

Berczik Zoltán és játékosai szerdán a déli órákban érkeztek meg Pécsre, délután a városi sportcsarnokban megtartott edzés közben beszélgettünk a magyar csapat szakvezetőjével.

– Kisházi, Klampár és Gergely játssza az egyest az NSZK elleni Szuper Liga mérkőzésen – mondotta. – A vegyespárosban a fiatal Kriston, Urbán E. kettős kap játéklehetőséget, a férfi párost csak közvetlenül a mérkőzés előtt jelölöm ki, az biztos, hogy Klampár itt is játszik, de hogy ki lesz a partnere, Gergely vagy a fiatal Kriston, arra még alszom. Jónyer sérülése miatt nem jöhetett velünk.

– Mi lesz a mérkőzés eredménye?

– Az NSZK legjobbja, Stellwag az első nyolc európai játékos között van, ellene nem lesz könnyű dolga sem Klampárnak, sem Gergelynek. Mindenesetre 5:2 arányú magyar győzelemmel már elégedett lennék, de előfordulhat, hogy csak 4:3-ra nyerünk, de 6:1-es győzelmünk sem elképzelhetetlen.

Az NSZK csapatát egy volt jugoszláv játékos, Korpa István vezeti, aki több alkalommal versenyzett már Pécsett. Stellwag, Nolten és Wosik a három férfi, Krüger a női versenyző.

A ma esti NSZK elleni Szuper Liga mérkőzés után a magyar versenyzők legközelebb a jugoszláv nemzetközi bajnokságon indulnak, majd a svéd nemzetközi bajnokságon versenyeznek. Decemberben lesz a legközelebbi Szuper Liga mérkőzés a svédek ellen idegenben. A versenysorozat jövő év januárjában folytatódik.

Totótippek

	Népsport	Magyar N.	D. N.
1. Gyula—Salgótarján	1 x	2 x	1 2
2. Nagybátony—Ózd	x 1	2	1 x
3. Szabó L. SE—Gyöngyös	1 x	2	1
4. Budafok—Pénzügyőr	1 x	1 x 2	1 x
5. Oroszlány—Szegedi Dózsa	1 x	2 x	x 2
6. Várpalota—Nagykanizsa	x 2	2	2
7. Bábolna—PVSK	x 1	2 1	1 2
8. Aluminium—Bauxitbányász	1	x	1
9. Catania—Taranto	1	2	x
10. Cesena—Monza	1	1	1
11. Lecce—Sampdoria	1 2	2 x	x 2
12. Pescara—Palermo	1 x	x 1 2	1 x
13. Lanerossi—Verona +1	x 1	2	1 x
14. Atalanta—Pisa	x 2	2	x

LEÉRTÉKELÉS!

1980. november 3-tól 22-ig

az alábbi cikkeket

értékeljük le Iparcikküzletünkben:

Uranus tv	7 700,— Ft helyett	6 700,— Ft
EZC 125 bojler	3 400,— Ft helyett	2 800,— Ft
707 automata mosógép	10 600,— Ft helyett	9 000,— Ft
Mecsta tűzhely	2 960,— Ft helyett	1 900,— Ft
„Mecsta 3" kétlapos villanyfőző	700,— Ft helyett	480,— Ft

Minden kedves vásárlót szeretettel várunk!

CÍM: Pécs, Lenin tér 6.
NYITVATARTÁS: 8 órától 17 óráig
SZOMBATON: 8 órától 12 óráig

TITAN KERESKEDELMI VÁLLALAT

Ökölvívó Steinmetz Kupa

Ma a Vasutas tornacsarnokban megkezdődik a IX. Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívó viadal. Az előzetes nevezések alapján szorítóba lép a magyar élmezőny és számos ismert külföldi ökölvívó is. Az első napi selejtezők után péntektől már a városi sportcsarnokban folytatódik a viadal és a döntőket vasárnap felvételről a televízió is közvetíti.

*

Kérik a PVSK rendezőit, hogy ma délután fél 4-kor a Vasutas csarnokban jelenjenek meg.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 313. szám
1980. november 14., péntek
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

A helsinki záróokmány kiállta az elmúlt öt év próbáját

A madridi találkozó csütörtöki vitája

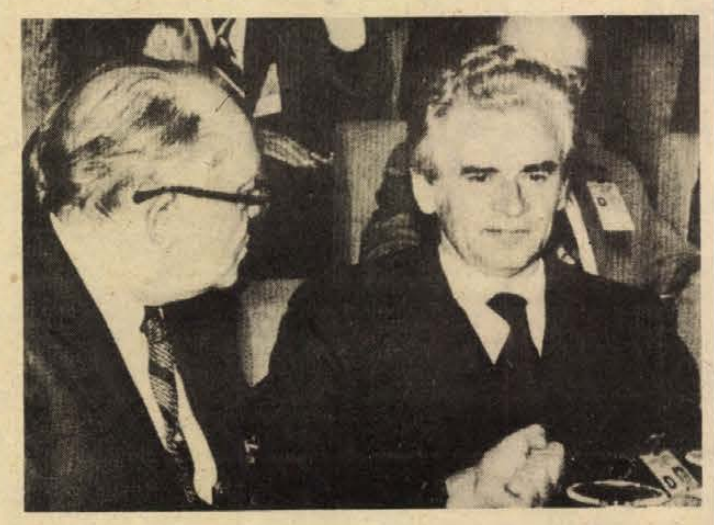

A madridi Európa-konferencia teljes ülése az általános politikai nyitófelszólalásokkal folytatta munkáját. Képünkön: a szovjet delegáció vezetője, Leonyid Iljicsov külügyminiszter-helyettes (balra) és a madridi szovjet nagykövet, Jurij Dubinyin a találkozón.

A magyar küldöttség vezetőjének felszólalása a találkozón

Hét nyugati felszólalást hallgatott meg – a sorsolás jóvoltából ily egyoldalúságra kárhoztatva – a madridi találkozó a csütörtök délelőtti ülésen, amely belga elnöklettel három órát tartott.

Amint az várható volt, a Vatikán képviselőjének kivételével minden nyugati felszólaló felemlítette Afganisztán kérdését, elhallgatva azonban, hogy milyen előzményei voltak a szovjet katonai segítségnyújtásnak – hogy tudniillik 1979 vége óta szüntelenül nyugati ösztönzésű külső katonai beavatkozás folyik a közép-ázsiai ország belügyeibe. Ugyancsak szokványosan visszatérő téma volt az emberi jogok kérdése, amelyben a nyugati küldöttségek a legcsekélyebb önkritikára sem voltak hajlandók: szerintük az emberi jogokat csak a szocialista országokban sértik meg.

A csütörtök délelőtti ülésen több szónok érintette az európai leszerelési témakört, és mindenki elismeréssel adózott a spanyolországi demokratikus belső feljődésnek.

Brunner nagykövet, a svájci küldöttség vezetője beszédében egyebek között országa „védelmi erőfeszítéseit" igyekezett megindokolni. Hangsúlyozta, hogy a madridi találkozón a leszerelési vita nem homályosíthatja el a helsinki záróokmány egyéb vonatkozásait. „Konkrét tettek, nem nyilatkozatok kellenek" – mondotta.

Knut Frydenlund norvég külügyminiszter csalódással nyilatkozott a helsinki folyamat eddigi eredményeiről. Rámutatott, hogy bár az enyhülés érezhető javulást hozott, a fegyverkezési verseny folytatódik.

Ola Ullsten svéd külügyminiszter azt bizonygatta, hogy az enyhülés válsága nem Európából ered, és hogy a „szuperhatalmak" a vétkesek a helyzet romlásáért.

Peter Blaker brit külügyi államminiszter szélsőségesen szovjetellenes beszédet tartott, és nem kevesebbet állított, mint hogy „a Szovjetunió a helsinki záróokmány valamennyi rendelkezését megszegte". Ezzel Blaker folytatta a brit küldöttség eddigi gyakorlatát: a legelvakultabb rágalmak és vádaskodás módszerét.

Gaston Thorn luxemburgi külügyminiszter kettős minőségben szólalt fel: egyrészt mint országa diplomáciájának vezetője, másrészt mint az Európai Gazdasági Közösség miniszteri tanácsának soros elnöke. Belgrádtól Madridig „jelentős lépés történt hátra" – állította. Panaszkodott Belgrád negatívumaira, de maga is azokat folytatta, egyebek között az emberi jogok kérdésében. Nagy figyelmet szentelt a nemzetközi kereskedelem problémáinak, aláhúzta a kiegyensúlyozott előnyök elvének fontosságát.

Silvestrini érsek, a Vatikán képviselője beszédében a madridi találkozó nehézségeit ecsetelve rámutatott, hogy a helsinki záróokmány aláírói között ott vannak a legnagyobb pusztító katonai erővel rendelkező nagyhatalmak és „szinte már teljesen leszerelt országok". A továbbiakban zömmel a hitélet szabadságának kérdéseit taglalta.

Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter, a délelőtti ülés utolsó felszólalója méltatta az NSZK „keleti szerződéseinek" jelentőségét. Kiemelte az enyhülés hasznosságát, nem utolsó sorban Nyugat-Berlin szempontjából. Szovjetellenes célzásait NDK-ellenes kirohanásokkal vegyítette, majd dicsőítette az Egyesült Államok szerepét „a háború utáni Európa újjáépítésében".

Genscher állást foglalt az egész Európára kiterjedő leszerelési folyamat és az európai leszerelési értekezletre vonatkozó francia javaslat mellett.

A madridi találkozón csütörtök délután folytatódott az általános politikai nyilatkozatok előterjesztése.

Magyarország lett az első szocialista ország, amelynek képviselője a kedden megkezdődött madridi találkozón szót kapott. Nagy János külügyminisztériumi államtitkár, a magyar küldöttség vezetője a találkozó csütörtök délutáni ülésén Málta és Dánia képviselője után mondta el beszédét, amely nagy érdeklődést keltett és elhangzása után élénk tapsot váltott ki.

Nagy János beszéde

A madridi találkozó általános vitájában csütörtökön felszólalt *Nagy János* külügyminisztériumi államtitkár, a magyar küldöttség vezetője. Bevezetőben emlékeztetett az előkészítő értekezleten kialakult helyzetre és arra, hogy nagy erőfeszítésekre volt szükség a találkozó megnyitását lehetővé tevő áthidaló megoldás kimunkálásához. — A lehetőség adott a találkozó építő szellemben történő lebonyolítására, és mindent el kell követnünk, hogy éljünk ezzel — mondotta Nagy János. Felhívta a figyelmet az olyan hangvételű megnyilatkozásokra, amelyek már a találkozó elején negatív irányba akarják terelni a munkát. Ilyenek azok az alaptalan vádaskodások, amelyeket különböző ürügyekkel — mint az emberi jogok vagy az Afganisztánnak saját kérésére nyújtott segítség — egyes részt vevő államok ellen intéznek.

A történelmi jelentőségű helsinki záróokmányról szólva a magyar küldöttség vezetője megállapította: „A helsinki záróokmány kiállta az elmúlt öt esztendő próbáját. Európa politikai életének szerves része, az aláíró államok közötti kapcsolatok fejlesztésének hosszú távú programja lett. Történelmi értékét az enyhülés lefékeződése, a nemzetközi feszültség elemeinek erősödése közepette is megőrizte".

„Most, a találkozó kezdetén szeretném megerősíteni a Magyar Népköztársaság elkötelezettségét a helsinki záróokmányban foglalt elvek és ajánlások megvalósítása mellett" — jelentette ki Nagy János.

Nagy János ezután ismertette, mit tett Magyarország a záró-

(Folytatás a 2. oldalon)

Ülést tartott az MSZMP Központi Bizottsága

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1980. november 13-án Kádár Jánosnak, a Központi Bizottság első titkárának elnökletével ülést tartott.

A Központi Bizottság megvitatta és elfogadta a VI. ötéves népgazdasági terv irányelveire, valamint a Központi Bizottság munkarendjére és munkamódszerére vonatkozó előterjesztéseket.

Az ülésről közlemény jelenik meg.

Honecker befejezte ausztriai látogatását

A salzburgi programmal csütörtökön befejeződött Erich Honeckernek, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottsága főtitkárának, az NDK Államtanácsa elnökének négynapos hivatalos ausztriai látogatása. Honecker és kísérete csütörtökön délután hazautazott Salzburgból.

Az NDK államfője hétfőn érkezett Bécsbe, ahol tárgyalásokat folytatott vendéglátójával, dr. Rudolf Kirchschläger szövetségi elnökkel és dr. Bruno Kreisky kancellárral.

Az osztrák–NDK államfői tárgyalásokról csütörtökön közös közleményt hoztak nyilvánosságra Bécsben.

Erich Honecker és kísérete csütörtök délután négynapos ausztriai hivatalos látogatásáról visszaérkezett Berlinbe.

Sikeres tervidőszakot zártak

Lakóházak a Lenin városrészben

Öt év alatt új városrész született Szigetváron

Óvodai férőhelyek – társadalmi összefogással

Eredményes öt esztendőt zárnak az év végén Szigetváron: az ötödik ötéves tervidőszakban új városrész született. Ezerötszáz otthont építenek a Lenin lakóterületen, ahol már átadtak 264 lakást. Ötvennyolc család novemberben kapta meg, ugyanennyi december végén költözik az új lakásba.

◆

Ötszázöt lakás felépítését tervezték, de ennél többet, év végéig ötszázötvenet adnak át. Negyvenöt család jutott új otthonhoz: magánerőből építkeztek. Telket biztosított nekik a városi tanács, valamint a vállalatok az anyagi támogatáson kívül vállalták a szállítást, gépek kölcsönzését és kedvezményesen építőanyagot adtak. Számos létesítménnyel gyarapodott a város a vállalatok segítségével, a szocialista brigádok társadalmi összefogásával. Ötvenszemélyes óvoda épült a cipőgyár és a városi tanács összefogásával, és a konzervgyári bölcsődét szintén a tanács támogatásával bővítették a gyáriak. A szocialista brigádok — szinte a város valamennyi gazdálkodó egységének dolgozói részt vettek az akcióban — társadalmi munkában sétaúttal kötötték össze a Lenin lakónegyedet a belvárossal, és nekik köszönhetik az iskolások a közlekedési és az ifjúsági parkot.

Szigetvár tizenkétezer lakosú város. Vonzáskörzete aprófalvas terület — harmincötezer ember ellátásáért felelős. Népessége szinte napról napra nő, mert a kis falvakból sokan a városba költöznének: munkát keresnek, új igényekkel jelentkeznek. Elsőrendű feladatuk volt ezért a város vezetőinek a továbbfejlesztést megalapozó közműhálózat kiépítése, ami százmillió forintba került. Megépült a városi vízmű, amely az öt évvel korábbi hozamának csaknem kétszeresét, naponta háromezer köbméter vizet szolgáltat. Elkészült a szennyvíztisztító mű: az év végi műszaki átadásra befejezik a belső gépészeti munkákat is.

A körzet ellátását szolgálja a korábban átadott mentőállomás, az ideg- és elmeklinika, az épülő posta. Gondot jelent a városnak, hogy nincs Szigetváron nagy alapterületű kereskedelmi egység; ezért kis üzletekkel tudják csupán az ellátást javítani. A Lenin lakóterületen rendeztek be ideiglenesen boltot az elhagyott felvonulási épületekben. Mezőgazdasági, gyermekruházati, cipő- és vas-műszaki szaküzletet nyitottak. A közétkeztetésben viszont igen jelentős — megépült a cipőgyár hatszáz adagos konyhája.

◆

Várniuk kell még a belvárost tehermentesítő kerülőút megépítésére, de addig is szép eredményeket értek el az úthálózat korszerűsítésében: 1975-ben a belvárosi utaknak mindössze 63 százaléka rendelkezett szilárd burkolattal. Azóta tizenhárom és fél kilométeres szakaszon korszerűsítettek, tíz kilométer hosszú járda épült a lakosság társadalmi munkájának eredményeképpen. A város elmúlt öt évére jellemző az is, hogy korszerű közvilágítás-hálózata ebben az időszakban készült el.

G. M.

Elsősorban a kiskerttulajdonosoknak biztosítanak csemetéket a Szőlő- és Gyümölcstermelő Szövetkezet Nagyárpádi úti lerakatában. (Tudósítás az 5. oldalon)

Erb János felvétele

A madridi találkozó csütörtöki vitája

A találkozó ma reggel plenáris ülésen folytatja munkáját

(Folytatás az 1. oldalról)

okmány ajánlásainak megfelelően. Emlékeztetett a helsinki záróokmányt aláíró nyugati államokkal az elmúlt években folytatott magasszintű tárgyalásokra, a kétoldalú együttműködést előmozdító egyezményekre és szerződésekre. Felhívta a figyelmet arra, hogy Magyarország az elmúlt évben újabb konkrét javaslatokat nyújtott át számos nyugati államnak annak érdekében, hogy a kétoldalú kapcsolatokat a záróokmány ajánlásainak megfelelően fejlesszék, és utalt rá: ennek eredményeként van, ahol fejlődésről adhatunk számot, és van olyan terület, ahol még továbblépésre van szükség.

— Kétségtelen, hogy a világpolitikai és világgazdasági folyamatok az utóbbi időben új problémákat is felvetettek — mondotta Nagy János, a kelet—nyugati gazdasági együttműködésről szólva. „A nemzetközi színtéren tapasztalható a gazdasági eszközök felhasználása politikai fegyverként, a nyomás eszközeként. És tanúi vagyunk olyan törekvéseknek is, hogy belső gazdasági nehézségeket mások kárára, a nemzetközi együttműködés rovására próbálnak enyhíteni. Szóvá tette: több nyugat-európai ország mindeddig kevés hajlandóságot mutatott arra, hogy a Gatt-egyezményben Magyarországgal kapcsolatban vállalt kötelezettségének megfelelően megszüntesse a kereskedelmi tilalmakat és korlátozásokat.

◆

Az emberi kapcsolatok témakörét érintve a magyar küldöttség vezetője elmondta, hogy a magyar állam gazdasági gondjai közepette is változatlanul széles körű lehetőséget biztosít arra, hogy polgárai külföldre utazzanak, más népek életével, kultúrájával, történelmi értékeivel megismerkedjenek. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy néhány nyugati ország nem viszonozza a külföldi turisták számára kedvező gyors magyar vízumgyakorlatot.

A madridi találkozó céljáról, feladatairól szólva az államtitkár emlékeztetett arra, hogy a találkozóra kedvezőtlen nemzetközi feltételek között került sor. Az enyhülés elleni támadások, a katonai erőfölény megszerzésére és a kétoldalú kapcsolatok korlátozására irányuló lépések következtében lelassult a kelet–nyugati kapcsolatok fejlődése. Bonyolultabbá teszik a helyzetet azok a törekvések is, amelyek igyekeznek mesterségesen összekapcsolni az európai biztonsági folyamatot a más térségekben kialakult konfliktusokkal.

„A magyar közvélemény is megkönnyebbüléssel és egyetértéssel fogadta, hogy átmeneti megtorpanás után folytatódik a magas szintű kelet–nyugati párbeszéd" – jelentette ki a magyar küldöttség vezetője, majd leszögezte: „megítélésünk szerint a helsinki értekezlet óta kialakult sokrétű kapcsolatok szilárdnak bizonyultak, kiállták a teherpróbát".

„A Magyar Népköztársaság az európai biztonság és az együttműködés erősítésére kívánja felhasználni a találkozó nyújtotta lehetőségeket" – jelentette ki Nagy János. A magyar küldöttség tevékenyen, építő szellemben, az eredményességet előmozdító módon kíván működni.

A találkozó célját illetően Nagy János kiemelte, hogy a jelenlegi nemzetközi feltételek között különösen fontos szerepe van a katonai enyhülésnek, a bizalom erősítésének. Ehhez a madridi találkozó elsősorban azzal járulhat hozzá, hogy döntést hoz az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó értekezlet összehívásáról. Nagy János emlékeztetett arra, hogy a Varsói Szerződés tagállamai már javaslatot tettek a konferenciára, s arra is, hogy érdeklődéssel tanulmányozzák a más államok által benyújtott javaslatokat. Kifejezte reményét, hogy az álláspontokban már fellelhető annyi azonos vagy hasonló elem, amely kiindulópontul szolgálhat az európai katonai enyhülési és leszerelési értekezlet összehívásához.

◆

Befejezésül a magyar küldöttség vezetője hangsúlyozta, hogy a tárgyszerű légkörben folytatott, konkrét megállapodásokra törekvő munka révén a madridi találkozó előmozdíthatja az európai biztonsági folyamat fejlődését, a biztonság és együttműködés erősítését.

A magyar küldöttség vezetője után a belga elnök *Griffin Bellt*, az Egyesült Államok delegációjának vezetőjét szólította a szónoki emelvényre, akinek beszéde két, egymással ellentétes részből állt. Az első részben méltatta a helsinki záróokmányban rögzített olyan elvek fontosságát, mint az államok szuverén egyenlősége, a népek önrendelkezési joga és – természetesen – az emberi jogok érvényesítése.

Az amerikai fődelegátus ezután a kelet-európai országok példáján szemléltette, hogy milyen előrehaladás történt családegyesítési ügyekben, az állam és az egyház viszonyának javításában és más kérdésekben. „Nem azért jöttünk, hogy polémiát folytassunk, hogy konfrontációt teremtsünk, hanem, hogy együttműködjünk" – mondotta, majd a leghevesebb támadást intézte a Szovjetunió és részben az NDK ellen.

Griffin Bell beszéde második felében Afganisztánból kiindulva folytatta az elsősorban a Szovjetunió elleni támadásokat, s a többi között a Szovjetunió „belső" és külső ellenzékeinek a „mártíromságát" ecsetelte – akik valójában kémeknek, nyugati propagandaközpontok jól díjazott informátorainak szegődtek, s tevékenységüket sikertelenül igyekeztek álcázni a helsinki elvekkel: börtönbüntetést kaptak, vagy el kellett hagyniuk a Szovjetunió területét.

◆

A következő felszólaló *Jaroslav Kniszka*, Csehszlovákia képviselője volt. Rámutatott: nem véletlen, hogy éppen Európában ilyen tartós a béke, hiszen itt vannak a legszámottevőbb szocialista országok, amelyek őszinte hívei a békének és a nemzetközi biztonságnak. Utalt Csehszlovákia szerepére az európai biztonsági és együttműködési értekezlet létrehozásában. A továbbiakban bírálta az Egyesült Államokat az európai katonai egyensúly megbontására tett kísérleteiért, hidegháborús külgazdasági politikájáért. A csehszlovák képviselő visszautasította az Afganisztánnal kapcsolatos szovjetellenes rágalmakat, majd állást foglalt az európai katonai enyhülési és leszerelési értekezlet mellett úgy, ahogy azt a Varsói Szerződés Szervezete javasolta.

A csütörtök délutáni ülés a monacói küldöttség vezetőjének felszólalásával zárult.

Pénteken reggel ismét nyílt plenáris ülést tartanak, amelyen további küldöttségvezetők tesznek politikai nyilatkozatot. Péntekre várják *Leonyid Iljicsovnak*, a szovjet küldöttség vezetőjének beszédét.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Az Európa-konferenciához hasonlóan szintén a spanyol fővárosban kezdte meg tanácskozását a Szocialista Internacionálé. Képünkön: a kongresszuson ötven ország kb. ötszáz küldötte vesz részt.

Lezuhant egy amerikai katonai repülőgép Egyiptomban

Csütörtökön hajnalban egy Kairó melletti légitámaszponton leszállás közben lezuhant az amerikai légierő egyik C–141 típusú óriás szállítórepülőgépe. Kairóban közölték, hogy a gép tizenhárom főnyi amerikai legénysége életét vesztette. A katasztrófa okáról mindössze annyit vált ismeretessé, hogy technikai zavar lépett fel a leszállás során.

A C–141-es egyike volt azoknak a szállítórepülőgépeknek, amelyek az amerikai gyorshadtest 1400 katonáját és felszerelését szállították Egyiptomba, kéthetes közös kiképzési gyakorlatra.

Mint az egyiptomi hadügyminisztériumban csütörtökön sajtótájékoztatón elmondták, a most kezdődő közös kiképzési gyakorlat elsődleges célja az, hogy a főként közel-keleti beavatkozás céljaira létrehozott gyorshadtest alakulatai megismerkedjenek azokkal a földrajzi és klimatikus körülményekkel, amilyenek a Perzsa-öbölben is uralkodnak.

◆

✦ NEW YORK: Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár hivatalosan közölte a Biztonsági Tanáccsal, hogy Izrael elutasította az igényt: helyezze hatályon kívül a Jeruzsálem bekebelezéséről júliusban hozott törvényt. Waldheim jelentésében utalt a testület augusztusi határozatára, amely – mint ismeretes – nyomatékosan elítélte az izraeli lépést, és felszólított a diplomáciai képviseletek Jeruzsálemből történő kivonására.

✦ *SZÓFIA: Záródokumentum elfogadásával ért véget Szófiában a januárban Helsinkiben tartandó ifjúsági leszerelési világfórum előkészítését célzó, kétnapos nemzetközi tanácskozás.*

✦ WASHINGTON: Ronald Reagan választási győzelme után jövő hétfőn utazik először Washingtonba és találkozik Jimmy Carter elnökkel a Fehér Házban. Reagan washingtoni tartózkodása idején érkezik az amerikai fővárosba Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár és az eddiai bonni cáfolatok ellenére szerdán Washingtonban nem zárták ki a lehetőségét, hogy Reagan is tanácskozik majd a vendéggel.

✦ *KOPPENHÁGA: Franciaország polinéziai kísérleti atomrobbantásai elleni tiltakozásul egy francia származású, dán asszony Koppenhágában alapítványt hozott létre – a francia atomenergiaügyi kormánybizottságtól (CEA) kapott pénzen. Martine Penrod asszony apja ugyanis a CEA szakembereként sok kísérleti nukleáris robbantáson vett részt Polinéziában. Halála után a CEA életbiztosítási alapjából jelentős összeget fizettek ki hozzátartozóinak.*

Olof Palme volt svéd miniszterelnök elfogadta Waldheim ENSZ-főtitkár megbízását egy Irak és Irán közti közvetítő kísérletre. Palme feladata a hosszú hetek óta húzódó fegyveres harc beszüntetésének elérése lenne.

✦ KAIRÓ: Egyiptomi konzulátus és kulturális központ felállítását tervezi Szadat egyiptomi elnök az izraeli Haifában és Beershebában. Terveiről az egyiptomi elnök szerdán ismailiai rezidenciáján nyilatkozott a Jerusalem Post című izraeli lap tudósítójának.

✦ *TOKIÓ: Szuzuki Zenko japán miniszterelnök reményét fejezte ki, hogy a jövő év januárjában hivatalba lépő amerikai Reagan-kormány igyekszik elkerülni a fegyverkezési verseny fokozását. A kormányfő a képviselőház úgynevezett különleges védelmi bizottságában kijelentette: egy hamarosan létrehozandó új japán kormányszerv nagy figyelmet fordít majd a nukleáris leszerelés előmozdítására.*

✦ BONN: Rendkívüli állapotra emlékeztető körülmények között ért véget szerdán éjjel a nyugatnémet hadsereg fennállásának 25. évfordulója alkalmából rendezett katonai ünnepségsorozat. Bonnban több ezer rendőr nagy nehézségek árán biztosította, hogy a kormány tagjainak jelenlétében sor kerülhessen a Bundeswehr parádéjára, a „zapfchenstreich"-re. Az ünnepélyes újoncavatással egybekötött, porosz katonai hagyományokat felelevenítő, és a hitleri időkből is hírhedt szertartás ellen mintegy négyezren tüntettek.

✦ *KAIRÓ: Szadat egyiptomi elnök alig egy héttel az amerikai elnökválasztás után az általa szorgalmazott amerikai–egyiptomi–izraeli csúcstalálkozó elhalasztását javasolta. Amerikai újságírók egy csoportjának adott interjújában – amelyet csütörtökön ismertetett a kairói sajtó – az elnök azzal érvelt, hogy a halasztás „lehetővé teszi az újonnan megválasztott amerikai elnök, Ronald Reagan számára a helyzet kellő tanulmányozását".*

✦ AGRA: Korunk félelmetes „betegsége", a környezetszennyeződés támadta meg a „világ legszebb szerelmének emlékművét", az indiai Tadzs Mahalt. A 327 éve emelt márvány csoda, a világ építőművészetének kiemelkedő alkotása, amelyet Sáhdzsahán császár építtetett második felesége, Mumtáz Mahal síremlékéül, egyre inkább a súlyos pusztulás jeleit mutatja. A környék két széntüzelésű villanyerőműve, mintegy 250 öntödéje, valamint a rendező pályaudvar mozdonyai oly mértékben szennyezik a levegőt, hogy az építészeti csoda egykor hófehér, pompás mozaikokkal ékesített falai piszkosszürkévé rondultak, s egyre inkább a himlőhelyes ember arcára emlékeztetnek.

✦ *MOSZKVA: Huszonnégy éve repül, s a napokban szállította háromszázmilliomodik belföldi utasát a szovjet utasszállító gépek egyik legrégibb típusa, az AN–24-es.*

Kommentár

Állóháború és diplomácia

A legutóbbi hírügynökségi jelentések szerint az iraki—iráni fronton, Abadan városa körül csökkent a harcok hevessége, más szakaszokon pedig csaknem tűzszüneti nyugalom uralkodik. A jelek arra mutatnak, hogy az ellenfelek kifulladtak: Irak erejéből már nem futja, hogy tovább folytassa, vagy mélyítse a háború kezdeti szakaszában indított offenzíváját, Irán pedig még nem képes egy ellentámadás megindítására, illetve megszállt területe — mintegy négyezer négyzetkilométerről van szó — visszaszerzésére. Mindkét fél beásta magát és berendezkedik a téli időszakra.

A világ közvéleményének figyelme így érthetően az áldatlan háború felszámolását célzó diplomáciai erőfeszítésekre tevődött át. Ezeket azonban nagymértékben nehezíti az, hogy a szemben álló felek politikai értelemben is mélyen beásták magukat. Irán eredeti álláspontja: semmiféle tárgyalásra nem hajlandó, amíg az utolsó iraki katona is el nem hagyja területét.

Ha Irán erre nem hajlandó, Irak „a végsőkig folytatja a harcot" — jelentette ki sajtóértekezletén Szaddam Huszszein iraki elnök. Sőt, azt is kilátásba helyezte, hogy ha Irán folytatja a háborút, országa további területi követelésekkel áll elő. Örvendetes jel, hogy — először történt! — e feltehetően propagandisztikus célzatú kijelentésre Teherán nem „licitált rá". Mi több, hivatalosan közölték: az iráni vezetés tisztázni szeretné néhány részletét annak az iraki béketervnek, amelyet az el nem kötelezett országok nevében közvetítő Malmierca kubai külügyminiszter a múlt hónapban nyújtott át. Az ötpontos tervezetben Teherán szerint „kétértelműségek" vannak, amelyeket tisztázni kell ahhoz, hogy az iráni kormány érdemi választ adhasson.

Ugyanakkor Radzsai iráni miniszterelnök bejelentette: országa beleegyezik abba, hogy ENSZ-küldött látogasson Teheránba a háború kérdésének megvitatására. Waldheim főtitkár Olof Palme volt svéd miniszterelnököt bízta meg a két szemben álló ország közti közvetítéssel.

Pálfi Viktor

Kekkonen magas kitüntetése

Csütörtökön a Kremlben ünnepélyes körülmények között Urho Kaleva Kekkonen finn köztársasági elnöknek átnyújtották a Nemzetközi Lenin-békedíjat. Az ünnepség elnökségében helyet foglalt Vaszilij Kuznyecov, az SZKP KB PB póttagja, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének első elnökhelyettese, Borisz Ponomarjov, az SZKP KB PB póttagja, az SZKP KB titkára, a minisztériumok, társadalmi szervezetek képviselői.

Az arany medált és az oklevelet átnyújtva Nyikolaj Blohin akadémikus, a Nemzetközi Lenin-békedíj Bizottság elnöke hangoztatta: Urho Kekkonen hosszú évek óta munkálkodik a népek közötti együttműködés szélesítése, a fegyverkezési hajsza korlátozása, az enyhülés és a nemzetközi biztonság érdekében. Nagy elődjével, Kusti Paasiki-vel együtt új alapokra helyezte a finn külpolitikát, amely a Szovjetunióhoz fűződő barátság és sokoldalú együttműködés elmélyítésére, a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdítására törekszik.

Kekkonen köszönetet mondott a megtiszteltetésért és kifejezte azt a meggyőződését, hogy a finn–szovjet együttműködés és barátság – amely az 1948-ban megkötött szerződésen alapul – nemcsak a két ország viszonyát határozza meg, hanem stabilizáló tényezőként hat az északeurópai békés fejlődésre is, s hatása e térség határain túl is érződik.

Kekkonen elnök kifejezte azt a reményét, hogy a Madridban folyó európai találkozó eredményes lesz, s elősegíti a kormányok közötti bizalom megerősítését.

Az ünnepséget követően a Nemzetközi Lenin-békedíj Bizottság vacsorát adott Urho Kekkonen tiszteletére.

LAPZÁRTA

Az Apró Antal vezetésével hivatalos látogatáson Finnországban tartózkodó országgyűlési delegáció csütörtökön Helsinki város vendége volt. A küldöttség délelőtt a főváros nevezetességeivel ismerkedett, utána Raimo Ilaskivi, Helsinki főpolgármestere ebéden látta vendégül őket. Este dr. Matusek Tivadar helsinki magyar nagykövet fogadást adott a parlamenti delegáció tiszteletére.

✲

A kínai állambiztonsági szervek befejezték a vizsgálatot a pekingi pályaudvaron október 29-én történt robbanás ügyében. A vizsgálat megállapította, hogy előre megtervezett merényletről volt szó, amelyet Vang Cse-kang 30 éves munkás hajtott végre. Az állambiztonsági szervek szerint azért, mert elégedetlen volt helyzetével. Mint emlékezetes, a hatalmas erejű robbanás következtében életét vesztette a merénylő és nyolc más személy. Nyolcvanegyen megsebesültek.

✲

Mohammad Ali Radzsai iráni miniszterelnök csütörtökön bejelentette: a kormány ülésén határozatot fogadtak el arról, hogy a győzelemig folytatják a háborút Irak ellen. A teheráni rádiónak adott nyilatkozatában a kormányfő elmondta, hogy a kabinetülésen foglalkoztak a közszükségleti cikkek, köztük az élelmiszerek jegyrendszerének bevezetésével kapcsolatos gondokkal, s a kabinet fontolóra vette a fűtőanyagok árának felemelését.

✲

A dél-afrikai kormány apartheid-politikáját elítélő általános vitájában az ENSZ-közgyűlés 35. ülésszakának ülésén felszólalt Rácz Pál nagykövet, hazánk állandó ENSZ-képviselője. Kifejtette, hogy Dél-Afrika az afrikaiak milliói ellen folytatott faji háborújával, Namíbia törvénytelen megszállásával, a szomszédos országok elleni agressziójával rendkívül veszélyes, robbanásig feszülő helyzetet teremtett.

A pártélet fejlesztésének fontos állomásai

Készülődés a beszámoló párttaggyűlésekre

Az elmúlt — közel egy — évtized alatt az éves beszámoló taggyűlések egyre inkább a pártélet szerves részévé váltak. E fórumok szerepének növekedését jelzi, hogy ma már vezetőségek beszámoltatásán és a következő évi feladatok meghatározásán túl a pártélet fejlesztésének és a tagsággal folytatott aktív politikai eszmecserének kiemelkedő jelentőségű eseményei. Mindezek azt jelentik, hogy az irányító pártszervek és alapszervezeti vezetőségek jó alapról, mintegy tíz év tapasztalatainak birtokában kezdhetik meg felkészülésüket a — KB Titkársága 1979. szeptember 22-i határozata alapján — november 15. és december 15-e között megtartandó éves beszámoló taggyűlésekre.

Az előző évek gyakorlatától eltérő – korábbi – időponttal is alapvetően azt kívántuk biztosítani, hogy tovább emelkedjen a taggyűlések előkészítésének és lebonyolításának tartalmi színvonala és a párttagság is cselekvő részese legyen ennek a munkának azáltal, hogy az alapszervezetek a korábbinál érdemibb módon tudnak foglalkozni egyrészt a párt- és ezen belül a szervezeti élet legfontosabb kérdéseivel, másrészt pedig a következő időszak legfontosabb feladataival.

Tartalom

A beszámoló taggyűlések politikai tartalmát elsősorban az a tevékenység adja, amelyet az alapszervezetek ebben az évben a XII. kongresszus határozatainak a megismertetése, értelmezése és végrehajtása érdekében folytattak. Tehát a vezetőségeknek elsősorban arról kell beszámolniok, hogy *hogyan sikerült a párttagságot és a pártonkívülieket a kongresszusi határozatok megvalósításáért mozgósítani, illetve jobb munkára serkenteni, és melyek azok a feladatok, amelyeket e cél érdekében a következő időszakra meg kívánnak határozni.*

A pártvezetőségek beszámolója az alapszervezet jellegének megfelelően kiemelten foglalkozzon: az 1980. évi gazdasági munka főbb tapasztalataival. Ezen belül értékelje a termékszerkezet átalakítására; az importtal való takarékosságra; a gazdaságos exportra és a hatékonyság növelésére; a minőség és a munkafegyelem javítására tett intézkedéseket arról az oldalról megközelítve, hogy milyen szervező, segítő és ellenőrző tevékenységet folytatott ezeken a napjainkban egyre fontosabb területeken a pártszervezet. Értékelje a párttagság ideológiai, politikai fejlődését, a pártmegbízatások teljesítését, a párttagság és a dolgozók körében végzett agitációs és propaganda munka tapasztalatait.

Pártirányítás

Elemezze a tömegszervezetekben és tömegmozgalmakban dolgozó kommunisták tevékenységét, a pártirányítás helyzetét, valamint az alapszervezet munkájának hatását a pártonkívüliek körében. Adjon számot az 1979-es beszámoló – valamint a kongresszusi irányelveket tárgyaló januári taggyűléseken elhangzott észrevételek és javaslatok hasznosításáról, valamint a további tennivalókról. Ugyanez vonatkozik az alapszervezet egy részénél a tagkönyvcserét megelőző beszélgetések tapasztalatainak hasznosítására is.

Összegezve, a vezetőségek beszámolója szóljon az alapszervezeti pártélet napjainkban időszerű minden fontos kérdéséről, tükrözze annak gazdagságát és sokszínűségét, de ugyanakkor ne markoljon sokat, ne akarjon a kongresszusokat megelőző – öt év munkáját összegező – beszámolóhoz hasonló „tételes leltárt" készíteni, csak a leglényegesebb kérdésekről szóljon.

Nagyon fontos, hogy a beszámoló valóban a politikai tevékenység értékelése legyen és reálisan tükrözze a kommunisták munkáját és magatartását, valamint politikai helytállását. Ne feledkezzünk meg arról, hogy csak akkor éri el célját, ha tárgyilagos kritika és önkritika jellemzi.

Lényeges, hogy ebben az új rendszerben is a taggyűlések összegezzék az éves munka elmaradt azon tennivalóit is, amelyeket a jövő évi feladatok meghatározásánál figyelembe kell venni. A beszámoló vagy a mellékelt határozati javaslat egyértelműen tartalmazza témánként, konkrétan meghatározva azokat a legfontosabb kérdéseket, amelyeket majd 1981. január-február havi taggyűléseken előterjesztett munkatervben figyelembe kell venni. Az aktív vita kibontakoztatása szempontjából lényeges – amennyiben külön határozati javaslat készül –, hogy az *közvetlenül a vezetőség beszámolója után kerüljön ismertetésre.*

Beszélgetések

A beszámoló taggyűlések előkészítésének folyamán – a korábbi évekhez hasonlóan a KB 1977. június 22-i határozatának megfelelően – első lépcsőként kerüljön sor az egyes párttagokkal folytatott személyes beszélgetésekre. Az elmúlt évek tapasztalatai – bennük a kongresszusi előkészületek vitái – ismételten és egyértelműen bizonyították, hogy a párttagság igényli ezeket a beszélgetéseket. Emiatt rendkívül fontos azok alapos előkészítése és lelkiismeretes lebonyolítása. A beszélgetések több alapvetően fontos követelménynek kell hogy megfeleljenek. Jelentőségük elsősorban abban van, hogy a *pártegység* erősítésének nagyon fontos eszközét képezik. Egyben alkalmat, lehetőséget jelentenek arra, hogy okos szóval, türelemmel, esetenként emberséggel kiigazítsák azokat a helytelen nézeteket, amelyek a pártegység – ezen belül elsősorban a *cselekvési egység* útjában állnak. Szorosan ide kapcsolódik az is, hogy már ezeken a beszélgetéseken is felszínre kerüljenek mindazok a kérdések, választ váró felvetések, amelyek a párttagságot és a pártonkívüli tömegeket foglalkoztatják és akár a legkisebb mértékben is befolyásolják a párt tömegkapcsolatát. Napjainkban ez különösen fontos.

Őszinteség

Más vonatkozásban a beszélgetés egyben nagyon lényeges konzultáció is az egyes párttagokkal arról, hogy hogyan látják a pártalapszervezet alapvető politikai feladatainak a teljesítését. Ahhoz azonban, hogy a beszélgetések minden vonatkozásban elérjék céljukat, elengedhetetlenül szükséges, hogy azok nagyon *nyílt, őszinte légkörben, valóban emberi közelségben* kerüljenek lebonyolításra. Érezzék az egyes párttagok, hogy a pártalapszervezet aktívan részt kíván vállalni, segíteni akar egyéni gondjaik, nehézségeik megoldásában. Csakis így érhető el, hogy a párttagok felszabadultan teljes energiával részt vállaljanak közös társadalmi feladataink végrehajtásában. A személyre szóló felkészülés elengedhetetlen része a beszámoló taggyűlésre való felkészülésnek, de ugyanígy nagy jelentősége van annak is, hogy *pártcsoporton belül is megvitassák* a legszűkebb pártkollektíva sajátos gondjait és feladatait. Az elbeszélgetésekre épülve – azok tartalmát felhasználva, elsősorban a csoport – ezen belül pedig az egyes párttagok magatartásának, tevékenységének az értékelését végezzék.

A jövő

Az alapszervezeti vezetőségek a beszámolók készítésénél nagyon sokat meríthetnek a beszélgetések és a pártcsoport értekezletek tapasztalataiból és ezáltal válnak valóban kollektív munka eredményévé a taggyűlés elé kerülő beszámolók.

Amint ismeretes, 1981-től a pártszervek és pártalapszervezetek *nem készítenek éves gazdaságpolitikai feladataikat magában foglaló cselekvési programot.* Szükséges azonban, hogy ezt a termelés területén, illetve a gazdálkodó egységekben működő alapszervezetek munkaterveikben dolgozzák ki. A munkaterv készítésénél vegyék figyelembe: a beszámoló taggyűlések tapasztalatait; a KB – későbbi – 1980 decemberi határozatát; az irányító pártszervek évvégi állásfoglalásait és a gazdasági egységek 1981. évi tervét.

Váradi László,
az MSZMP KB PTO munkatársa

Mezőgazdasági gépszerelők lesznek

Oktató-, nevelőműhely Szilágyon

Nyurga fiatalemberek. Másod- és harmadéves szakmunkástanulók. Minden hét második felében gyakorlaton vannak a Pécsi Állami Gazdaság szilágypusztai üzemegységében. Már nemcsak ismerkednek a gépekkel, javítják is őket. Szakemberek mellett dolgoznak.

– Havonként más-más műhelybe kerülnek – tájékoztat *Bertaldó Imre* műhelyvezető-helyettes. – Autó, erőgép, speciális munkagépjavítás és a kombájnos műhely a forgó rendszer egy-egy állomása. Mire végeznek nemcsak a tananyag gyakorlati részén lesznek túl, hanem a mi gépeinket is jól megismerik.

Bár a gyakorlat-forgó a jövőben sem változik, a fiúk és mestereik egyaránt várják saját otthonukat az akár tanműhelynek nevezhető szerelő helyiséget. A gazdaság vezetői itt, Szilágy-pusztán jelöltek ki egy erre alkalmas épületet.

– A gazdaság állóeszközértéke 400 millió forint, ebből 250 millió a gépeké – mondja *Szabóné Erdősi Éva*, a PÁG pártvezetőségének titkára. Azt szeretnénk, hogy a nálunk tanuló gyerekek az 500-as Szakmunkásképző Iskolát elvégezve jól felkészült szakmunkások legyenek. Ezért akarunk részükre – ha ideiglenesen is – külön szerelőműhelyt létrehozni. Úgy véljük, sajátjuknak érezhetik, s a korszerű szerszámokkal, műszerekkel dolgozva jól megtanulhatják e szakmának a fortélyait. A szerszámokra – köztük a diagnosztikai táskákra – kétmillió forintot kértünk és kaptunk az országos szakmunkásképző alapból. Nem titok, hogy szeretnénk, ha közülük az iskola után minél többen jönnének hozzánk dolgozni. Ilyen gyakorlati oktatás után nem féltjük tőlük a drága gépeinket.

Spán József harmadéves tanuló kozármislenyi. Édesapja vájár, édesanyja ápolónő.

– Géplakatosnak készültem, de akkor indult az 500-asban ez a szakma. Nagyon sokrétűnek tartom. De még az iskola előtt megbarátkoztam vele a PÁG üszögi műhelyében. A nyolcadik után odamentem nyári munkára.

A pécsi *Orsós Sándor* mindenképp szakmát akart tanulni. A pályaválasztási útmutatóban bukkant a mezőgazdasági gépszerelőire. *Goják Béla*, aki Felsőszentmártonból jött az iskolába, az édesapja szakmáját követi. *Szentesi Gyula* édesapja is termelőszövetkezetben dolgozik, Hosszúhetényben laknak.

– Nemcsak a gépszerelést, a növénytermesztést, állattenyésztést is nagyon kedvelem. Idén a 640 férőhelyes csokoládépusztai kocaszállás építésénél segítettem.

Tóth Nándor és *Orsós Mihály* a traktorokat szereti legjobban.

– Itt mindenhez hozzáférhettünk, mindent megmutattak nekünk – magyarázzák. – Az oktatóhelyiségben, a mi műhelyünkben még több lehetőségünk lesz a gépek megismerésére, javítására.

A Pécsi Állami Gazdaság tervezi, hogy a közeljövőben egy korszerű tanműhelyt épít. De addig is Szilágyon már elkezdődött valami . . .

T. É.

Tízéves vállalat

Európai színvonalon a komlói hídépítők

Tartozom annyival *Hoffmann Lászlónak*, hogy elmondom, ő vitt a Hídépítő komlói üzemébe. Gépkocsivezető, de vállal minden új feladatot a munkapad mellett is. Örülne, ha az üzem kapná meg a nagy teljesítményű Kato gépek javítását, akkor talán ő is elmehetne a tanfolyamra, de ez még csak vállalati elképzelés . . .

Tízéves a Hídépítő komlói üzeme. Talán egy sincs azokból az alkatrészekből, amiket a kezdetben készítettek, javítottak — ma, külföldi cégek méltó partnerei a komlóiak. Elhagyták az öreg üzemet is a Zrínyi utcában, a közüzemi völgyébe, a négyholdas korszerű telepre költöztek, s ez a telep a vállalat egészében kiemelkedő. De amire legbüszkébbek, hogy mindezt a munkával vívták ki maguknak.

Az algyői, a felszabadulás után épült legnagyobb híd, amin 1974-ben dolgoztak, hozta össze a kollektívát. Az első munka, amit úgy kaptak — ez a feladat, elvégezni, határidőre! Megmutatják mire képesek, ez lett a munkában részt vevő anyagszállítóktól kezdve a műhelyekben szerelőkig mindenki közös érdeke és akarata. Az akkori erőpróba ma már munkamódszerré vált. Azóta európai színvonalon dolgoznak országos jelentőségű munkákon: sorolhatnánk a felépült hidakat, amelyekhez az acélszerkezetek Komlón készültek és a szerelések izgalmas feladatait

Az épülő színház- és hangversenyterem tartószerkezeteit hegesztik az üzem gyártócsarnokában

— új technológiákat is kipróbálva — az itteniek végezték; Budapesten a Marx téri felüljáró, a komáromi közúti, a szentesi híd.

Az üzemben huszonhat év az átlagéletkor, a munkában, a közös szervezésben, tervezésben összekovácsolódott fiatal kollektíva. Amíg ez a csapat kialakult, sokan megváltak tőlük, az is, aki nem bírta megszokni, hogy a munkaruha tisztán tartása kötelező, mert aki vét a maguk kialakította rend ellen, az számíthat arra, hogy a többiek kiszórják a holmiját. A munkacsarnokot is maguknak építették, most olyan műszerek, gépek beállításán dolgoznak, ami ésszerűen egyszerűsíti az acélszereléseket: nem kell a nagy munkadarabokat cipelniük, a gép „megy" az acélszerkezethez. Először csodálkoztak, amikor az üzemvezető bejelentette, kávézó sarok lesz a műhelyben, de, mint mondta, igen egyszerű dologról van szó: a konyhás nénik helybe viszik a frissítőt, kevesebb idő megy el a sétálgatásra.

Magyarországot nem térképről ismerik csupán, mert munkáik során talán már bejárták minden vidékét. Bár a Hídépítő azon vállalatok közé tartozik Komlón, amelynek a székhelye másutt van, a városi társadalmi munkákban is élen járnak.

G. M.

HÍREK

1980. NOVEMBER 14 PÉNTEK

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából

ALÍZ nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.48 — nyugszik 16.09 órakor. A Hold kél 12.12 — nyugszik 21.51 órakor.

Százhetven évvel ezelőtt, 1840. november 14-én született, és 86 éves korában, 1926-ban halt meg Claude Manet francia festőművész, az impresszionizmus kimagasló egyénisége és legkövetkezetesebb képviselője, a modern festészet úttörője.

Művészi fejlődését kezdetben Courbet és Corot határozta meg, majd Manet hatására figurális képeket (Camilla, Reggeli a szabadban stb.) festett. 1871-ben angliai utazása során Turner levegő- és fényfestésének tanulmányozása segítette kialakítani későbbi plein air stílusát. Hazájába visszatérve festészetének központi problémája a szabadban való festés, a természet jelenségeinek gyors, hirtelen megragadása lett. A napfény és az atmoszférának a tárgyakra gyakorolt pillanatnyi hatását kutatva, egy-egy témát többször is megfestett a nap különböző óráiban. (Roueni székesegyház, Szénaboglyák, Themze-képek stb.) A rajz, a kontúr, a kép tematikája elvesztette számára jelentőségét; csak a légkörben változó formafoltokhoz alakította kompozícióit.

Napkelte impressziója című, 1874-ben megfestett képe nyomán nyerte el a hozzá hasonló stílusban festők mozgalma az impresszionizmus elnevezést. Három képe a budapesti Szépművészeti Múzeum féltve őrzött kincse.

A közélet hírei

Ülést tartott tegnap délelőtt a KISZ Baranya megyei Bizottsága. Részt vett a testület munkájában Köpf Lászlóné, a KISZ KB titkára is. A megyebizottság egyebek mellett megtárgyalta a KISZ közművelődési tevékenységét és a testület 1980. évi nemzetközi kapcsolatainak tapasztalatait is. A délelőtti órákban fogadta Köpf Lászlónét Rajnai József, az MSZMP Baranya megyei titkára.

◆

Tűz a budapesti II. sz. Gyermekklinikán

Csütörtök reggel 8 óra 40 perckor a II. számú gyermekgyógyászati klinikáh (Bp. IX. Tűzoltó u. 7—9.) kigyulladt az alagsorban lévő transzformátor.

A nagy erőkkel kivonuló tűzoltóság a tüzet rövid időn belül eloltotta. A keletkezett nagy mennyiségű füst és hő azonban veszélyeztette a kórház Liliom utcai szárnyában lévő kisgyermekeket. Ezért 59 gyermeket — köztük nyolcat inkubátorban — biztonságba helyeztek az épületnek a tűz által nem veszélyeztetett helyiségeiben. Személyi sérülés nem történt. A tűz keletkezésének okát a tűzoltóság szakértők bevonásával vizsgálja.

Társadalmi megbízatás öt évre

MEGALAKULT A BARANYA MEGYEI TANÁCS KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI BIZOTTSÁGA

Megalakult a Baranya megyei Tanács környezet- és természetvédelmi bizottság 21 taggal, akik 15 intézményt, társadalmi szervet, termelő egységet képviselnek. A tagok közül hatan a Megyei és a Pécs városi Tanács dolgozói, de a szakmai csoportban helyet kapott egyebek között a TIT Baranya megyei Szervezete, a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság, a VIZIG Dél-dunántúli Igazgatóság, a MEZŐGÉP, a bicsérdi tsz, a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat, a MÁFI Dél-dunántúli Területi Szolgálata, a Minőségi Cipőgyár szigetvári gyáregysége, a Szentlőrinci Áfész, a Pécsi Erdőfelügyelőség, a Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa, az OKTH Dél-dunántúli Felügyelősége, az OMSZ Rakétás Jégelhárító Rendszer képviselője. Sokan közülük az említett szerveket, intézményeket vezetik, de delegáltak a bizottságba gépszerelőt, mérlegkezelőt, tűzőnőt, bolti eladót, körzeti állatorvost, osztályvezetőt is öt évre szóló megbízatással. Ezzel azt akarják elérni az alapítók, hogy minél szélesebb körben, valóban közüggyé váljon a természet- és környezetvédelem.

Az alakuló ülésre november 13-án került sor a Baranya megyei Tanácson. Az elnöki teendőket dr. Földvári János, a Megyei Tanács általános elnökhelyettese látta el.

A munkabizottság környezet- és természetvédelmi témákban a Megyei Tanács javaslattevő, véleményező, előkészítő, ellenőrző és összehangoló szerveként működik. Ezen kívül értékeli a jelentősebb környezetkárosító hatásokat, javaslatot tesz a környezetvédelmi feladatok megoldására, előkészíti a megyei szintű környezetvédelmi koncepciókat, valamint összehangolja a tanácsok és a nem tanácsi szervek környezetvédelmi tevékenységét.

Elhunyt Kőmíves Sándor

Kőmíves Sándor színművész, a Magyar Népköztársaság Kiváló művésze, a Madách Színház nyugdíjas tagja csütörtökön 83 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetéséről később intézkednek.

◆

Ma kezdődik a Munka és művelődés vetélkedői

Öt éve hirdették meg először a Munka és művelődés elnevezésű, szocialista brigádoknak szánt rendezvénysorozatot, amely versenyzési lehetőséget is nyújt a benevezetteknek. Ma, pénteken délután 3 órai kezdettel kezdődnek meg a pécsi elődöntők a Doktor Sándor Művelődési Központban, az Ifjúsági Házban, a Zsolnay Művelődési Házban és a Ságvári Endre Művelődési Házban. Az elődöntőre 77 csapat nevezett be, a közülük kikerülő legjobb húsz csapat pedig november 28-án a József Attila Művelődési Házban méri össze tudását. A Munka és művelődés záróünnepségére december 16-án a Pécsi Nemzeti Színházban kerül sor.

◆

— **Csillagszóró.** Idén karácsonyra a Bólyi Áfész kisüzeme több mint 30 millió csillagszórót gyárt. A kereskedelem a tavalyinál hárommillióval több csillagszórót kért és a dél-baranyai szövetkezet kielégíti a megnövekedett igényeket. A hagyományos, a figurális és az illatosított csillagszórókat vízhatlan csomagolásban már szállítják az ország boltjaiba a PIÉRT és a Füszért Vállalatok.

— **Gesztenyeszállítás.** Az Erdei Termék Feldolgozó és Értékesítő Vállalat 60 tonna gesztenyét szállított Badacsonytomajra, hogy gesztenyemasszát készítsenek belőle. Az utolsó szállítmányt tegnap indították útnak.

◆

Rendezvények

Fotókiállítás Mohácson. A Bartók Béla Művelődési Központ fotóklubjának november 14-én 18.00 órakor nyílik meg a kiállítása. Megtekinthető december 15-ig, naponta 10—12-ig és 16—19-ig.

✻

A BEATRICE együttes november 15-re Újpetrére hirdetett hangversenye elmarad. Megrendezik viszont Bikalon, az Állami Gazdaság Művelődési Házának szervezésében november 24-én este 8 órakor Kovács Kati és az UNIVERSAL együttes koncertjét.

Növényolaj Martfűről: A közelmúltban adták át az új gyárat rendeltetésének, s megkezdődött az üzemszerű termelés. A képen a martfűi Növényolajgyár üzemi épületei.

✻

— **Befejezte ötödik ötéves termelési tervét Kossuth-bánya.** Ebből az alkalomból munkásgyűlésen értékelték a bányászok munkáját. Megállapították, hogy öt évre a termelési terv 3 250 800 tonna szén volt, ezt 3 257 699 tonnára teljesítették november 12-ig. Az év végéig még 85 500 tonnát fognak bányászni.

— **Almaértékesítés.** A Pécsi Állami Gazdaság befejezte az alma értékesítését, ez évben 2080 tonnát árusítottak, ebből mintegy 500 tonna volt a lakossági kedvezményes kiseladás.

— **Teljesítette éves tervét** a Baromfifeldolgozó és Forgalmazó Közös Vállalat. Ez évi tervük 14 520 tonna baromfivágás volt, ezt 85 tonnával túlteljesítették. Előreláthatóan év végéig még 3000—3200 tonna baromfit vágnak.

— **Teljesítette éves tervét** a Dél-dunántúli Rövid- és Kötöttáru Nagykereskedelmi Vállalat. A tervezett 1 milliárd 90 milliós forgalmat november 5-én érték el.

◆

TIT-műsor

Planetáriumi előadások pénteken: A Naprendszer, (délután 16.30 órakor), Meddig tágul az Univerzum? (este 18 órakor). Előadó: Pál György csillagász.

◆

KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNY

A Dél-dunántúli Gázszolgáltató Vállalat értesíti a lakosságot, hogy 1980. november 15-én megkezdi a dr. Veress Endre úti gázvezeték rekonstrukciós munkáit. A kivitelezés időtartama alatt a Veress Endre úti gépjárműforgalom zavartalan marad. A Bolygó és Űrhajós utca az Est u. felől zsákutca lesz, melyre felhívják a gépjárművezetők figyelmét.

Világirodalmi körkép

Szabadegyetemi sorozatot indít a TIT Baranya megyei Szervezete irodalmi szakosztálya, a Pécsi Tanárképző Főiskola irodalomtudományi tanszéke és a Nagyvilág című folyóirat szerkesztősége. A kilenc előadást kéthetenként tartják a folyóirat szerkesztőségének vezetői. A témák között szerepel a mai angol, olasz, amerikai, német, francia, latin-amerikai, szovjet, Kelet-, Közép-európai, afrikai irodalom bemutatása, elemzése. A szabadegyetem november 25-én, 18.00 órakor kezdődik a tanárképző főiskolán. A jelentkezési lapot és a tandíjat november 20-ig kell eljuttatni a szakosztályhoz.

◆

— **Tizenegy éves** a mázaszászvári úttörő fúvószenekar. Ez alatt az idő alatt kialakult egy cserekapcsolat a jugoszláviai Hercegszöllős község általános iskolájának tanulóival. Ennek keretében a mázaszászvári úttörő fúvószenekar november 14-től 16-ig bemutató előadást tart Hercegszöllősön és a környező községben, ápolva a két iskola és a két nép hagyományos barátságát.

— **Kukoricaszállítások.** Megkezdődött a Baranya megyében jelentkező kukoricafelesleg kiszállítása, Szabolcs és Nógrád megyének ez ideig mintegy 5 ezer tonnát szállítottak.

◆

Esküvő

HUSZ JUDIT
és
SZABÓ ZOLTÁN

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, hogy 1980. november 15-én délután fél 5 órakor házasságot kötünk a szigetvári Városi Tanács dísztermében.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Miről ír a Társadalmi Szemle új száma? 8.37: Zenekari muzsika. 9.33: Száll az ének. 10.05: Leporello. A Gyermekrádió irodalmi-művészeti újsága. 10.35: Panoptikum. Verseit elmondja Weöres Sándor. 10.40: Régi híres énekesek műsorából. 11.00: Gondolat. 11.45: Népszerű fúvósátiratok. 12.35: Hétvégi Panoráma. 13.54: Bakonyi német és szlovák népdalok. 14.14: Párizs. Fantázia. Babits Mihály versei. 14.19: Így láttam Bartókot. A mikrofonnál Voit Pál. 14.44: Magyarán szólva... 15.10: Beethoven: C-dúr szonáta. 15.28: Barangoló — Dominó. 16.05: A férfiak városa. Szél Júlia műsora. 17.10: Népdalcsokor. 17.50: Láttuk, hallottuk. 19.15: Az ifjúsági Rádiószínpad bemutatója. 20.07: Hallgassuk együtt. 21.01: Évszázadok mesterművei. 21.30: Konzílium egy kórház fölött. Riport. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Banchieri: az öregkor bohóságai. 23.01: Személyiség és kultúra. 23.16: Alfred Cortot, Jacques Thibaud és Pablo Casals triófelvételeiből. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Az izraelita felekezet negyedórája. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Népi zene. 8.57: Slágermúzeum. 9.34: Görög saláta. Riport. 10.00: Zenedélelőtt. 11.45: Tánczenei koktél. 12.33: Édes anyanyelvünk. 12.38: Nótamuzsika. 13.15: A Gyermekrádió új zenei felvételeiből. 13.30: A zene titka. 14.00: Kettőtől ötig... 17.00: Nem tudom a leckét. Az Ifjúsági Rádió műsora diákoknak, tanároknak és szülőknek. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Gramofonalbum. 19.03: Újdonságainkból. 19.35: Nem mondhatom el senkinek... 20.00: Féléra népzene. 20.33: Iránytű. Szórakoztató magazin világjáróknak és otthonülőknek. 21.35: Nem mondhatom el senkinek... 22.05: Verbunkosok, nóták. 23.15: Részletek daljátékokból.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Reneszánsz kórusmuzsika. 10.02: Kamarazene. 11.05: Mozart Salzburgi szimfóniái korabeli hangszereken. 11.54: Operafinálék. 13.05: Vészi Endre: Estély az Izabellán. Könyvszemle. 13.15: Zenekari muzsika. 15.10: A két fénylő csillag titka. Nicaraguai költők versei. 15.30: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. Hangverseny francia zeneszerzők műveiből. 16.30: Tip-top parádé. 17.00: XX. századi operarákból. 18.05: Ázsiai zenekultúrák. 18.35: Haydn: C-dúr vonósnégyes. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Hangfelvételek felsőfokon. 20.21: 2000 felé. 20.56: Slágerlista. 21.31: Az Ambrosian énekegyüttes Morley-madrigálokat énekel, vezényel Denis Stevens. 21.43: Közvetítés a Kecskeméti Katona József Színházból. Én vagyok Ravelszki. Károlyi Mihály drámája Hubay Miklós adaptálásában.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Bartók zenéjét hallgatva. — A fejtörőjátékot a pécsi Jókai téri zeneműboltban Várnai Ferenc vezeti. 17.20: Művészeti magazin. Szerkesztő: Szabó Zsolt. 17.50: Ritmikus percek. 18.00: Délidunántúli híradó. 18.15: Tánczene. 18.30: Szerb-horvát műsor. Hírek, tudósítóink jelentik. — Dalmáciai sanzonok. — Találkozások: a postás. — Színes népi muzsika. — Orvos a mikrofon előtt. Dr. Harasztia Zoltán előadása. 19.00: Német nyelvű műsor. Kulturális magazin: hírek. — A magyarországi németek néprajzának kutatásáról Rudolf Weinhold professzorral beszélget Gráf Vilmos. — Népdalcsokor. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.30: Tévétorna (ism., sz.). 8.35: Surik, Vászja... és az ige (sz.). 9.05: Orosz nyelv (ált. isk. 6. oszt.) (sz.) 9.30: Magyar irodalom (ált. isk. 4. oszt. — sz.) 14.40: Orosz nyelv (ism., sz.). 15.05: Magyar irodalom (ism., sz.). 15.30: Deltácska (ism.). 16.05: Hírek. 16.10: Pedagógusok fóruma. A tantestületi egységről (ism., sz.). 16.45: Nyilvántartó hivatal. Magyarul beszélő jugoszláv filmsorozat. IX/7. rész: Az elválás (ism., sz.). 17.40: Öt perc meteorológia (sz.). 17.45: Tarr Imre (1900—1937). A Pécsi Körzeti Stúdió dokumentumfilmje. 18.15: Reklám. 18.20: Felkínálom — népgazdasági hasznosításra. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Delta. Tudományos híradó. 20.20: Egy éjszaka története. Magyarul beszélő francia film. 21.50: Reklámújság. 22.00: Találkozások Erikával. Riportfilm. 23.00: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.35: Még egyszer — gyerekeknek. Cimbora. Szórakoztató magazin (ism., sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Arcélek a közéletből. A szülői munkaközösség elnöke. 20.30: A múzsák körül. Bernáth Aurél portréfilm (ism., sz.). 21.10: Öt perc meteorológia (ism., sz.). 21.15: Tv-híradó 2. (sz.). 21.35: Nyilvántartó hivatal. Magyarul beszélő jugoszláv filmsorozat. IX/8. rész: A sors (sz.). 22.20: Reklám.

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Ifjúsági képernyő. 18.45: Mini show. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Tv-kaleidoszkóp. 21.00: Edward és Simpson asszony. Filmsorozat. 22.05: Hét tv-nap.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Kis koncert. 18.45: Aranykor-e az öregség? 19.15: Kis koncert. 19.55: Ma este. 20.00: Napirenden a kultúra. 21.00: Huszonnégy óra. 21.15: Arcképek. 21.50: Házi mozi: Harold és Maude — amerikai film.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére. Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: II. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül- orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Balettest (este 7 óra) MÉV bérlet.

MOZI

Petőfi: Revans (f3, f5) Lavina (f7, f9) **Kossuth:** Lavina (10, 12) A versenyző elrablása (2, 4) Örökség (6, 8) **Tanárképző Főiskola:** Kilences kórterem (5) Földi úrutazás (f8) **Rákóczi:** A biztosan ölő Sárkány Lady (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (6) **Jószerencsét:** A dervis lerombolja Párizst (4, 6) **Vasas, Kodály:** A fekete farkasok üvöltése (f6) **Vasas, Május 1.:** Félek (f6) **Mohács:** Tűzharc (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Keresztül a nagy vízválasztón (4) Naplamente délben (6) Zenekari próba (8) **Komló, Május 1.:** Limonádé Joe (f5) Akiket a forró szenvedély hevít (f7) **Szigetvár:** Világvége közös ágyunkban (6, 8) **Siklós:** Halálos tévedés (5, 7) **Harkány:** Magyarok a prérin (7) **Bóly:** A Vadnyugat hőskora (7) **Pécsvárad:** A Száska napja (7) **Sásd:** Egy furcsa asszony (7) **Sellye:** Kacsavadászat (7) **Szentlőrinc:** A fekete város (7) **Villány:** Különös házasság (5) Hajadon feleség (7)

27.

— Lát valamit? — kérdezi izgatottan.

— Nem. Még semmit.

A műszer zizeg, halkan duruzsol.

— Mondja, Bertram! Ha nem hisz Liliannak, miért akarja feleségül venni?

— Honnan tudja, hogy feleségül akarom venni?

— Maga mondta, hogy szereti...

— Az más...

— Ha szereti, akkor miért nem veszi el?

— Az ember nem vesz el mindenkit, aki szeret.

— Tudom. És nem is mindig azt veszi el, akit szeret.

— Egyébként jól gondolja. Ha az eredmény negatív, akkor elveszem feleségül Liliant. Rendkívül tehetséges, odaadó munkatárs. Nem is tudom, mi lenne velünk nélküle... Ő hozta a hírt a Génbankból is... Hogy ott készül valami. És lám, valóban.

— Készül, készül... de mi?

— Még nem tudjuk pontosan, Dottore. Egyébként sem hiszem, hogy minden aprócska részletet magával kellene megvitatnom.

— Ez igaz.

— Látja.

— Bertram! Készen vagyunk. Mire kíváncsi? De egészen pontosan kérdezzen, mert egészen pontosan kell ingerelnem az agy különböző tájékait.

— Kérdezze először, hogy Lilian szerelmes-e?

A doktor elcsavar egy gombot, a műszer jelzései a képernyőről is, a lyukszalagról is leolvashatók.

— Az érzelmi központ válasza: igen!

— Remek, remek... — Bertram boldog mosollyal nézi a papírdarabkát. — Igazán remek...

— Kérdezzen tovább!

— Hűséges típus-e, azt kérdezem.

A doktor egy másik gombot csavar meg. Az immár otthonossá vált zümmögésben a doktor olvassa az eredményt:

— Hűséges!

— Kérdezzen harmadszor: szereti-e, ha az, akit szeret, fölötte áll, észben, rangban, egyebekben?

A doktor Bertramra néz.

— Kérem, fogalmazzon egyértelműbben.

— Nézze, doktor, maga érti, hogy miről van szó. Tudja, hogy én vagyok Lilian főnöke. Az érdekel, hogy ezt a főnöki helyzetet meg tudom-e őrizni a továbbiakban is?

— Értem. Akkor megkérdezem, hogy van-e értelmes alázat benne.

— Jó! Így is jó.

Zümmögés, a doktor már olvassa is a választ:

— Igen. Igen. Nagyon meggyőző görbe. Azt hiszem, akit nagyon szeret, azért mindenre képes. Még arra is, hogy megalázkodjon.

— Jó, nagyon jó.

— Van még kérdése?

— Nincs. Megkaphatnám ezeket a kis papírokat?

— Tessék. A magáé. De mire kell?

— Emlék. Egy kis emlék. — Bertram szemérmesen mosolyog. — Meg aztán ezek a kis papírok jelentik a bizonyosságot a bizonyosságban.

— Hát tessék. Segít leszerelni?

— Hogyne. Különben hogy van Lilian?

(Folytatása következik)

időjárás

Várható időjárás péntek estig: északnyugat felől felszakadozó felhőzet, már inkább csak keleten elszórtan csapadék. Hajnalban keleten helyenként köd. Sokfelé élénk, a Dunántúlon erős északi, északkeleti szél. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet —3, plusz 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 3—8 fok között.

Felköszöntő

Árvai Attiláné zongoraórája

Ha valaki ma vagy holnap végigsétálna a komlói zeneiskola hangulatos, szép modern épületének folyosóin, ugyanazt hallaná, amit évek óta: a hangszereknek a szobányi kis termekből kiszüremlő dallamait. Zongorafutamokat, vonós és fúvós gyakorlatokat vagy az ütősök pergő ritmusait. A zeneiskolák jellegzetes hangeffektusait, összecsengő zenei neszeit. Két meghitt házi rendezvény kivételével ugyanis semmi jel nem utal arra, hogy itt ma az intézmény negyedszázados jubileumát ünnepelnék. Nincs hangos ünnepi beszéd, fogadás, „repi"-trakta, s ezúttal a szólamok is kifejezetten pozitív értelemben csendülnek. Az intézmény nevelői és növendékei a délutáni kiállítást követően tanári koncerttel emlékeznek az elmúlt 25 évre.

1955 tavaszán indult meg a szervezett zeneoktatás Komlón 11 tanárral a legfontosabb tanszakokon, s következő, már teljes tanévükben több mint 200 kisiskolást készíthettek fel az első növendékhangversenyekre. Két évtized a „vándorévek" jegyében telt. A Zrínyi Kultúrházból átköltöztek egy kiürített felvonulási épület 7 helyiségébe, koncertes nagyteremmé pedig a szomszédos Keringő Étterem lépett elő. Innen később vissza kellett menniök a „Zrínyibe", s nem lehet könnyű a helyzetük akkor sem, amikor egy bölcs adminisztratív intézkedés hozzájuk telepítette próbálni a szénbányák fúvószenekarát...

A zeneiskola így is dolgozott, erőre kapott és eredményeket produkált. A negyedszázad alatt 121-en léptek zenei pályára a Komlói Erkel Ferenc Zeneiskolából. A tanárok — ma már 18-an vannak — tehetséges zenekari muzsikusokat, ének- és zenetanárokat, előadóművészeket adtak a magyar zenei életnek szerte az országban. Mintegy négyezren tanultak zenét itt, közülük kb. háromezren el is végezték az iskola 6 évét. A Mecseki Szénbányák fúvószenekarának csaknem a fele itt tanulta meg a hangszerét, jólképzett muzsikusként adva folyamatos utánpótlást e szép bányászhagyomány őrzéséhez. S akik nem aktív, amatőr muzsikusok? Túlnyomó többségük számára, hiszszük, nem múltak el nyomtalanul a zeneiskolai évek. A maguk örömére való muzsikálás, lemezhallgatás belső indíttatását innen kapták, s nyilván innen is a kollektív dalolás igényét. Pécsi énekkarokban és a két komlói felnőttkórusban is ott találjuk a zeneiskola volt növendékeit. S hadd írjunk le itt még egy érdekes adatot. A jelenlegi mintegy 300 zeneiskolás közül legalább 150-nek valamelyik szülője — vagy mindkettő — ugyancsak növendéke volt az akkor néhány éves város néhány éves zeneiskolájának. Így elmondhatjuk, hogy a ma zenét tanuló komlói gyerekek jó része — többségben kétkezi dolgozók gyerekei — „von gus Haus" hozta magával a muzsika szeretetét.

A kultúrát szerető komlóiak joggal büszkék arra, hogy a várossá nyilvánítás után négy évvel, még a hőskorszakban, már zeneiskolájuk volt. S lett nem sokkal később országos, majd nemzetközi hírű iskolai gyermekkórusuk, fesztiváljuk. Van jónevű spirituálé együttesük és van tízegynéhány iskolájuknak is nívós, széphangú énekkara. Ezek a hatások egymást erősítve több ezer holnapi felnőttet oltottak be a muzsika mindenkié eszmeiségével. Az elkövetkező negyedszázadokra kívánunk a komlói zeneiskola tanárainak és növendékeinek sok hitet és sok örömet a muzsikában s azt, hogy a mellettük épülő koncertteremben soha ne legyenek üres széksorok (mint a pécsi Liszt-teremben)...

(w. e.)

Lakótelep

Az értelmező szótár — megbékélve az elfogadhatatlannal — így magyarázza a szó értelmét: *„Valamely város vagy község igazgatási területén levő, elkülönülő, de összefüggő egységet alkotó lakóházcsoport és a hozzátartozó épületek együttese, amely rendszerint valamely üzem, intézmény, közület dolgozói, vagy más magánosok részére épült."*

Amikor három évtizede elkezdődtek a nagy területekre kiterjedő építkezések, jobb híján a lakótelep szót akasztották a városrész-méretű új lakóterületekre is. Ám egyre erősebb lett e rosszízű szó elleni tiltakozás (1. Mária Valéria telep...) és a tanácsok legtöbbje óvakodott — és óvakodik ma is — attól, hogy így nevezzen el új városrészt, amikor sokkal ízesebb, hangulatosabb és a dolog lényegét is jobban kifejező elnevezések találhatók.

Egyre szélesebb körben tapasztaljuk azt is, hogy az újonnan épülő lakónegyedek, városrészek mind jobban „nélkülözik" azokat a jegyeket, amelyek a kezdeti lakótelepekre valóban jellemzők lehettek: a sivárságot, a színtelenséget, az arctalanságot...

Pécs szerencsésnek mondhatja magát: nem épültek lakótelepei. De nem is épülhettek, hiszen ami e városban épült, az messze túlmegy azon, amit az értelmező szótár betű szerint is sugall, hogy ti. valamely kisebb lakóegységet takarhat a lakótelep fogalom. Épült Uránváros (még ha hivatalosan Újmecsekaljának is mondandó) és Meszes, Szigeti városrész és (most kerül rekonstrukcióra) Budai városrész. És épül immár kilenc esztendeje Lvov-Kertváros...

Valóban Kertváros-e? Ezt kérdezték egymástól évekkel ezelőtt a tanács végrehajtó bizottságának tagjai is, amikor a frissen születő városrész elnevezéséről kellett dönteni. Végül is elfogadták a Lvov-Kertváros elnevezést, mert a Megyeri-Kertváros nevének továbbörökítését látták benne és a város magjával való kapcsolat kifejezését. S hogy jól döntöttek, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a majdan 60–90 ezer lakos befogadására növekvő városrész mai lakói is elfogadták és használják. És még valamit: az újonnan épülő részek azért jellegükben is közelítenek már a kertvárosi jelleghez. A városban ott a legnagyobb az egy főre jutó zöldterület.

H. I.

Gyümölcsfavásár

Soha nem tapasztalt bőséggel és gazdag választékkal másfél hete tart a gyümölcsfavásár. A kereslet meghökkentő. Meggyből, szilvából szinte napok alatt elkapkodták a legjelentősebb pécsi forgalmazók készleteit és újabb szállítmányait.

A Kertészeti Vállalat, a Pécsi Áfész és a Pannonia is a temető szomszédságában hozta létre központi telepét. A Kertészeti Vállalat a Bolgár Néphadsereg úti oldalon, a két szövetkezet a Nagyárpádi úton. Okos megoldás. Különböző helyekről szerzik be áruikat — a Kertészeti Vállalat az 5 hektáros iskolájából, a Pécsi Áfész Kecskemétről, a Pannonia Siófokról — így, aki egyik helyen nem találja meg azt, amit keres, 10 percnyire a másik telepen bizonyára megkapja.

A Pécsi Áfész félmilliós készletét hetenként töltik fel. Tizenkétféle kört és ugyanannyi almafajtát kínálnak. Körtéből az első szállítmánnyal 6000 csemete érkezett, piros ribiszkéből 1800 tövet kaptak.

A Pannonia a múlt csütörtökön nyitotta meg a hatodik telepét — Mohácson a szőlőhegyi szeszfőzde mellett. Pécsett öt elárusítóhelye működik — a Móra és a Tiborc utcában, Rigóderen, a Búzatérnél a Kertbarátok boltjánál, és a legnagyobb a Nagyárpádi úton. Őszibarackból 19-félét kínálnak. Kísérletnek sem lenne érdektelen, ha valaki mind a 19-et egymás mellé ültetné. Körtéből 14-félét árusítanak. Kapható háromféle meggy, négyféle szilva, van málnájuk, ribiszkéjük és köszmétéjük.

Az árak? Az első osztályú csemeték 30—39 forintba kerülnek. A Pannoniánál a koronás fa 43 forint. A ribiszke 14 forint.

Korszerű szervezéssel jobb szolgáltatás

Hétfőtől ismét kéthetes határidőre vállal a Patyolat

Sok olvasónk szóvá tette, hosszú határidőre vállal mosatást a Patyolat. A beadott ruhanemű gyakran egy hónap múlva kerül vissza a tulajdonoshoz. Az érem másik oldala: az ügyfelek a kimosott holmi nyolcvan százalékát nem viszik el időben és a kis boltokban, szűk raktárakban nem tudják tárolni a felvevők. Előfordul, hogy újra gépbe kerül a kitisztított ruha. A vállalat vezetői azonban elismerik, megváltozna az ügyfelek magatartása is, ha biztosak lehetnének a vállalt határidőkben.

Az utóbbi időben az emberek többsége a Patyolat szolgáltatásai közül elsősorban a kilós mosatást, a vegytisztítást veszi igénybe. A vállalat nagy erőfeszítések árán létrehozott gyorsmosó szalonjai nincsenek kihasználva: ezekben jóval kevesebb idő alatt, jobb minőségben, egyedi munkákat végeznek, de (!) a rövid határidőnek ára van: a felár eléri a 30–50 százalékot is.

Ács Gyula, a vállalat igazgatója elmondta, rendkívül nehéz helyzetbe került a központi mosoda az elmúlt két hónapban: augusztus végén elromlott egyik fontos gépük és az NSZK-beli szerelő egyhetes késéssel érkezett meg. Hiába követelt kártérítést a Patyolat, ez nem változtatott azon, hogy közben felhalmozódott a mosásra váró szennyes ruha. A bajt még tetézte, hogy a Pécsi Építőipari Szövetkezet dolgozói, akik a központi épület bővítését végzik, a munka közben eltörték a vízvezetékcsövet.

A vállalat szocialista brigádjai, az irodai dolgozók hétvégi és éjszakai műszakokkal, túlórákkal igyekeztek csökkenteni a szennyesruha-halmokat. Segítséget kértek a társvállalatoktól is: a mosás egy részét Nagykanizsán és Szekszárdon végezték el. Ez volt az első eset, hogy segítségre szorultak, eddig a baranyaiak vállaltak mosást a szomszédos megyéknek. Elérték, hogy hétfőtől ismét a hagyományos tíznapos — kéthetes határidőre vállalhatják a kilós mosást.

A jövőben is számolniuk kell azonban azzal, hogy ügyfeleik az olcsóbb szolgáltatást veszik igénybe, ami továbbra is túlterhelést jelent a pécsi központi mosodának. Az itt dolgozók nyolcvan százaléka nő, évente 28–32 százalékuk gyesen van, s naponta nyolc–tíz anyuka hiányzik betegség miatt.

Jó megoldást találtak a vállalat vezetői, ami a következő években jobb minőséget és rövidebb határidőket jelent a szolgáltatásban. A pécsi Korvin Ottó utcai szalonba szállítják a kilós ruhák egy részét, így kevesebb kerül a központi mosodába. Hamarosan önellátó lesz a sásdi, valamint a siklósi és harkányi szalon, amelyek egy-egy nagyobb körzetet látnak el, de természetesen az egyedi kívánságok szerint elvégzik a gyorstisztítást is.

Gáldonyi M.

Folyóiratszemle

Pártélet

A *Pártélet* című folyóirat novemberi számának élén jelent meg *Varga Istvánnak*, az MSZMP KB osztályvezető-helyettesének írása: *Október útján — a békéért* címmel. A szerző áttekintést nyújt arról az útról, melyet a szovjet nép a párt vezetésével a XXV. kongresszus óta elért a megfogalmazott program megvalósítása terén, a gazdasági építőmunkában, a nemzetközi tevékenységben, a béke megvédésére irányuló törekvéseiben. Kiemeli annak jelentőségét, ahogyan a politikai aktivitás növelésével, újabb munkasikerekkel készülnek az SZKP XXVI. kongresszusára.

Dr. Szentistványi Gyuláné, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára *A szocialista nemzeti egység erősítéséért* című írásában a mozgalom kongresszusra készülő tevékenységét, annak társadalmi jelentőségét tekinti át. Ezekben a napokban országszerte számos olyan rendezvényre, fórumra kerül sor, melyeken nem egyszerűen a tisztségviselők személyéről döntenek, hanem számot adnak a végzett munkáról, véleményt mondanak a soron következő feladatokról, arról, milyen kötelezettségeket vállal a mozgalom a párt XII. kongresszusán elfogadott program megvalósításából. A szocialista nemzeti egység, amely több évtizedes történelmi, társadalmi változások folyamatában, küzdelmekben született, szilárd forrása és ösztönzője eddigi és további előrehaladásunknak. A Hazafias Népfront hagyományaihoz hűen, a párt szövetségi politikájának szolgálatában arra törekedett és törekszik, hogy egységbe tömörítse, cselekvésre szólítsa mindazokat, akik egyek a haza szolgálatában. A mozgalom politikai kerete az osztályszövetségnek, a cselekvési egységben is megnyilvánuló összefogásnak — állapítja meg a szerző.

A XII. kongresszus ismételten hangsúlyozta a párthatározatok következetesebb megvalósításának szükségességét. Ennek egyik alapvető feltétele e határozatok egységes értelmezése. Ezt szolgálják egyebek között a területi pártszervek által szervezett rendszeres eszmecserék, a titkári értekezletek *Dr. Kovács József* és *Ferenczy Ferenc*, a KB munkatársai *A titkári értekezletek a tartalmasabb pártmunka szolgálatában* című írásukban e tevékenység tapasztalatait és feladatait elemzik.

Dr. Sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter *A kiegyensúlyozott áruellátásért* című írásában a lakosság áruellátásának helyzetét, feladatait elemzi, mely napjainkban mindinkább politikai kérdéssé válik. Természetszerű, hogy ilyen körülmények között a kereskedelem munkája a közérdeklődés homlokterébe került. Az emberek azt igénylik, hogy jövedelmüket zavartalanul költhessék el, ezért a belkereskedelemnek javítania kell a bevásárlási körülményeket, megfelelő feltételeket teremtve ahhoz, hogy a lakosság nyugodt körülmények között megvásárolhassa a számára szükséges árukat.

M. E.

Elcsavarogtak a gyerekek az erdőbe

Ikerpár tragédiája

A halál oka: kihűlés. Két gyermek holtteste fekszik a Mecsek oldalban a fenyők alatti kis tisztáson. Jancsika alatt két anorák-dzseki kiterítve, tőle másfél méterre Sándor. 1975. november 23-án születtek. Mezítláb vannak, kis kezeik görcsösen ökölbe szorítva markolják a semmit. A helyszínelő bizottság tagjai halk szavakat váltanak. Egyébként békés a táj, fehér, amerre a szem ellát, lassan szállingózik a hó.

Szerdán délben fordultak a rendőrséghez a kétségbeesett szülők. Eltűnt Orsós János és Sándor, Orsós János csillés ikergyermekei.

A bejelentés nyomán a rendőrség nyomozókutyákkal azonnal megkezdte a helyszínen — Pécsbányatelep térségében — a kutatást. Délután mind nagyobb erőket vontak be az akcióba. Határőrök és erdészek segítették a rendőrség munkáját. Többszáz hektárnyi nehéz, szakadékos területen kutatták a nyomokat, hangerősítőkkel szólították a gyerekeket. Mánfa, István-akna, Árpádtető voltak a kutatócsoportok fő irányai. Nyomozók érdeklődtek a környéken, keresve azokat, akik valamilyen információt tudnak a gyerekekről szolgáltatni. Másfélszázan járták éjszaka a Mecseket, bízva abban, hogy az elemlámpák fényében gyermekarcokat pillanthatnak majd meg. Két kisgyermeket, akik melegítőben, anorákban és bundáscsizmában elindultak játszadozni a Nagybányaréti-völgyben. A honvédség erőit is mozgósították. Minden jelzést ellenőriztek, minden apró nyom új reményeket ébresztett.

Csütörtökön délután 13 óra 30 perckor pillantották meg az egyik kutatócsoport tagjai a Mecsek Fehérkút alatti területén a fekvő gyermekeket. Az igazságügyi orvosszakértő szerint szerdán az esti órákban hűlt ki testük.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai szerint szerdán a legmagasabb nappali hőmérséklet 4,8 Celsius fok, a legalacsonyabb 2,4 volt. Az egészséges ember testhőmérséklete 36,5 fok.

A kutatási akció 1980. november 13-án 13 óra 30 perckor befejeződött. Az ikrek halálának körülményeit a rendőrség vizsgálja.

E. Á.

Hintőpor

Sándor György bemutatta Pécsett 6. önálló estjét

A Doktor Sándor Művelődési Központ nagytermében még a falat is támasztották szerdán este, Sándor György hatodik szerzői estjének pécsi bemutatója alkalmából. Egy ember életére, a születéstől a halálig történő változások keretére fűzte szokásosan gazdag asszociációs humorú mondanivalóját. A Hintőpor cím így áttételesen is igaz műsorára, hiszen a kiváló „humoralista" a mellébeszélés, a sablonok, a ködösítés, végső soron a manipuláció ellen vonultatja fel írói és előadói tehetségét.

Sándor György ma kétségtelen a legjobb magyar humorista — legalábbis annak a viszonylag szűk rétegnek, elsősorban egyetemistáknak, fiatal értelmiségieknek, amely előadásait segíti sikerre vinni, hiszen műsorának élvezéséhez nem árt járatosnak lenni a történelem és irodalom vagy akár a természettudományok terén.

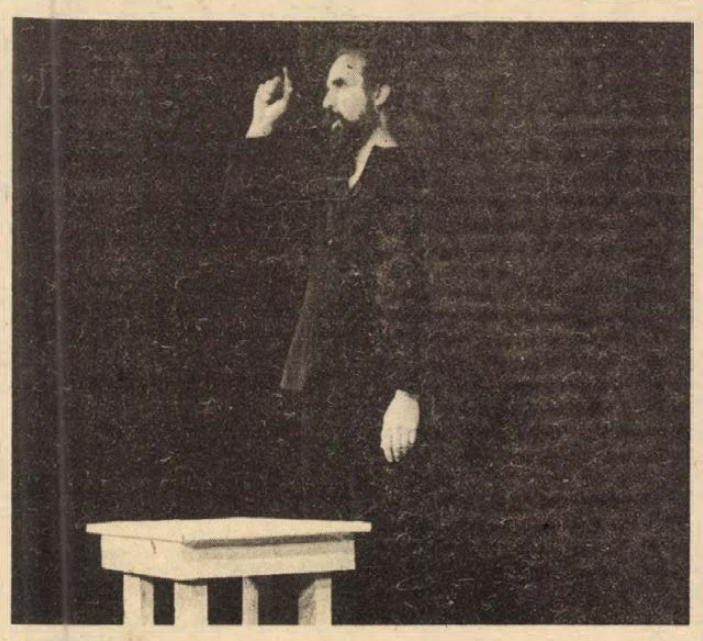

Noha humora, mondanivalója alapvetően verbális, igazándiból csak előadásában élvezetes, pedig keveset használ a színészi eszköztárból. Elhallgatásai, mondat-, szó-folytatásai, központozása adja a humor fő forrását — mégoly nehéz lenne azt írásban jelölni. Jellemzéséül ennek írásban is tanulságos mondatfűzése: „Ha József Attila volna — József Attila-díj volna? — Ha József Attila volna — József Attila-díjas volna? — Ha József Attila volna — József Attila volna?"

Hintőpor című műsorában, a társadalom és egyén konfliktusát, ellentmondását egyénien megfogalmazva Sándor György újra élményt, újabb élményt szerzett közönségének.

b. I.

Közgazdasági élet

Vita a vállalatok belső irányításáról

A munkapadtól a vezérigazgatóig

A vállalati belső mechanizmus korszerűsítésének szükségességéről írt vitaindítót lapunkban Gerencsér Ferenc „A munkapadtól a vezérigazgatóig" cikksorozatában, ostorozva és meggyőző példákkal bizonyítva a vállalatok belső irányításának merevségét. A cikk visszhangot váltott ki, az első hozzászólásokat október 24-i lapunkban közöltük. Most újabb hozzászólásokat közlünk.

Divatirányzatok a szervezésben

Gerencsér Ferenc cikksorozatában olyan vezetési és szervezési problémákat vetett fel, amelyek mind elméleti, mind pedig gyakorlati megközelítésben vitát válthatnak ki. A döntések, a hatáskörök és a felelősség kérdése az alapvető kérdések közé sorolható; ez a probléma fontosságára utal. Ugyanakkor azonban azt is tapasztaljuk, hogy ez a fontos problémakör sem mentes a divatirányzatoktól. Azt hiszem, hogy az elmúlt évtizedekben tapasztalt centralizációs és decentralizációs „hullámok" több kárt okoztak mint hasznot, hiszen a kérdés egy-egy aspektusát igyekeztek mindenható megoldássá kikiáltani. Márpedig – sajnos – a szervezésben is híjával vagyunk a mindenható megoldásoknak.

Hol az ésszerű határ?

A decentralizáció és a centralizáció fokának eldöntésénél a legnehezebb dolog a kettő közötti ésszerű határt megtalálni. Gondoljunk csak a következőkre:

A túlzottan magasfokú centralizáció igen könnyen csökkentheti a tevékenységek szakmai orientációját. Azt tapasztaljuk ugyanis, hogy egyre jobban növekszenek azok a problémák, amelyek széles körű szakmai tudást igényelnek. Másszóval: napról napra több specialistára van szükség. Abban a szervezetben viszont, amelyben szinte kizárólag az alá- és fölérendeltségi viszonyok, a hierarchia szabja meg az emberek közötti munkakapcsolatot, szinte természetes alapfeltételezés az, hogy a felettes az általa irányított szervezetben folyó tevékenységeket jobban, vagy legalább azonos szinten ismeri, mint az azokat végző szakemberek. Ez az alapfeltételezés azonban ma már nem más, mint illúzió. Mégis: ha ezek az alá-, fölérendeltségi viszonyok az uralkodók a szervezetben, a beosztottak kizárólag a felettesükhöz kénytelenek igazodni (ez kötelességük is). A következmény könnyen az lehet, hogy a szakmai problémák megoldása másodlagos feladattá válik, az elsődleges ez az „igazodás" lesz.

Mi a megoldás? Általában a decentralizálás, bizonyos hatáskörök átadása, vagy pedig (sajnos ez a ritkább) olyan szervezeti modellek létrehozása, amelyekben feloldódnak az említett merevségek. Ilyen például az úgynevezett matrix-szervezet, illetve a különböző szakértői modellek.

A decentralizáció is sok veszélyt rejthet magában. Először is vannak olyan funkciók, amelyeket a vállalat (ha vállalat akar maradni és nem vállalja az olyan szerepeket, amelyek „álvállalattá" teszik őt) nem decentralizálhat, hiszen azok vállalati és nem üzemi kategóriák. Gondolok itt például a fejlesztésre, a pénz- és hitelgazdálkodásra, az üzletpolitikára stb. Másodszor: a döntések alacsonyabb szintre való helyezése igen gyakran együttjár a szervezet tagolтságának növekedésével. Nem elég ugyanis magát a döntési hatáskört leadni, a döntéselőkészítéshez általában apparátusok is kellenek. Ha pedig a döntések leadása következtében növekszik a szervezet tagoltsága, akkor egyre több törzskari szervezeti egység jöhet létre. A törzskari szervezetek pedig előbb-utóbb intézkedési-döntési jogokra törekszenek és így lassan átalakulnak lineáris irányító szervekké, automatikusan növelve ezáltal a vezetési szintek számát. E körforgás hatását nem kell bővebben ecsetelnünk.

Hol hát akkor a határ? Azt hiszem ott, ahová a józan meggondolás teszi azt. Annak kell döntési jogot adni, aki helyzeténél fogva várhatóan a legjobb döntéseket képes hozni. A döntéshozó „helyzete" azt jelenti, hogy ő rendelkezik a legjobb információkkal, van gyakorlata a döntéshozatalban és rendelkezik olyan képességekkel, amelyek a jó döntéshez nélkülözhetetlenek (határozott, hajlandó kockázatot is vállalni, jó az elemzőkészsége stb.).

Gerencsér Ferenc igen plasztikusan írja le azokat a tényezőket, amelyek következtében a jogkörök – és így a döntések is – egyre feljebb kerülnek. Úgy vélem azonban, hogy ennek nemcsak az az oka, amit a szerző említ, tehát az, hogy „egy, az adott termelési színvonalhoz viszonyítva túl sok szintből álló szervezet" jön létre. Kétségtelen, hogy ez az egyik ok. De talán azonos súllyal esik latba az is, hogy az alsóbb vezetők egy része nemcsak hogy egyetért ezzel a „felszippantással", hanem elő is segíti azt. Azokra a döntésre szinte képtelen, vagy a kockázattól félő vezetőkre gondolok, akiknél szabályos stresszhatást vált ki a döntéshozatal: éppen ezért nem veszik rossznéven, ha „felszippantja" tőlük a hatáskört a felsőbb vezető. Márpedig akkor, ha felülről „szippantják", alulról pedig felfelé „nyomják" a hatásköröket, igen könnyűvé és általánossá válik ez a tendencia.

Tanácsadási rendszer

Ide sorolható az a tény is, hogy nálunk gyakorlatilag megbukott az úgynevezett tanácsadói rendszer. A vállalatok többségénél annak van tekintélye (és talán anyagi és erkölcsi megbecsülése is), akinek „hatalom", azaz döntési hatáskör összpontosul a kezében. A műszaki-gazdasági tanácsadói munkakörök inkább a nyugdíj előtti védettséget, vagy éppenséggel a „süllyesztőt" jelentik, mintsem a szakértői feladatkört. Valahogy nem találtuk meg a merev, hierarchián nyugvó szervezetekben az ilyen tanácsadók helyét, így aztán nagyon sok tanácsadótól senki sem kér tanácsot. Érdemes lenne megvizsgálni, hogy az utóbbi tíz évben hány tanácsadóból lett osztályvezető vagy főosztályvezető, illetve hány tanácsadónak „csináltunk" osztályt vagy főosztályt. Márpedig ha a tanácsadóból lineáris vezető lesz, az együttjár a döntési hatáskörök újraelosztásával. Az újraelosztás során pedig a legkisebb súrlódási felület úgy érhető el, hogy a volt tanácsadó is beáll a „szippantók" sorába.

Dr. Zeller Gyula

Egyedül nem tudunk változtatni

A cikksorozat mondanivalójával és a felhozott példák egy részének kritikai bemutatásával egyetértek. Kétségtelen, hogy a nagyvállalati szervezetben a rugalmasság, gyors reagálás sokszor hátrányt szenved az egymásra épülő szintek miatt. Megjegyezném azonban, hogy a felsorolt példák, melyek bizonyára az életből származnak és előfordulásukat nem is vitatom, többségükben nem az összevont nagyvállalatokra jellemzőek. Előfordulhatnak bárhol, ahol a vezetés nem eléggé nagyvonalú, felelősségvállaló, és éppen ezért ezt a szellemet nem tudja akár törzskari, akár funkcionális szerveire továbbvinni.

■

Abban azonban, hogy ilyen helyzetek kialakulnak, nem mindig a vállalati vezetés és az általa kialakított és működtetett belső mechanizmus a hibás.

Úgy látom, mintha a cikkek írója a „pult egyik oldalán" állna — tehát a kevés önállósággal rendelkező gyáregységek dolgozóinak, alsóbbszintű vezetőinek szemszögéből nézné a kérdéseket.

Megpróbálnék a „pult másik oldaláról" nézve megvilágítani néhány kérdést, melyekkel a cikksorozat foglalkozik.

Vajon miért kell a vállalatnak nagylétszámú és esetleg bonyolult szervezetű beruházási apparátust fenntartani? Miért kell javaslatait több főosztálynak véleményezés végett megküldeni? A beruházások műszaki-gazdasági előkészítésére vonatkozó állami szabályok az illetékes bankszervek hiteligénybevételére vonatkozó követelményrendszere olyan mértéktelenül bonyolult, hogy ezek kielégítésére egész szakember-gárdára van szükség. Ha pedig egy nagyvállalat helyett például nyolc önálló kisebb vállalat működne, akkor erre az apparátusra nyolc helyen lenne szükség.

Miért van szükség nagylétszámú és többszintű ellenőrző apparátusra?

Sajnos meg kell állapítani, hogy ma Magyarországon a társadalmi tulajdont sokan (és a legkülönfélébb társadalmi rétegekben) összetévesztik a saját tulajdonukkal. Az általános megítélésben nem mindig esik megrovás alá, sőt nemegyszer vagánysságnak, élelmességnek számít, ha valaki „ott spóról, ahol tud" — tehát az üzemből viszi haza, amire otthon, építkezésnél, barkácsolásnál stb. szüksége van. Mit tehet az a vállalati vezető, aki felelősséggel tartozik a rábízott vállalatnál a tulajdon védelméért?

Kiépíti a maga ellenőrző apparátusát és ezt teszi minden, vállalaton belüli kisebb egység vezetése is, amely — ellenőrzés elmulasztása miatt — felelősségre vonható. Így azután az ellenőrzési szintek itt is sokasodnak, egymásra épülnek. Ha a vezetés a lopást nem is tudja mindig megakadályozni, az indokolatlan felelősségrevonást esetleg elkerülheti.

Mi az egyik fő feltétele a jól működő, rugalmas belső mechanizmus kiépítésének? Jól képzett megbízható, önálló szakemberek, mégpedig több szinten: abban a funkcióban, ahol a szervezet kiépítésével foglalkoznak (például szervezés); a felső vezetésben; a gyáregységi végrehajtásban.

Hogyan áll az ipar ma szakemberekkel? Meglehetősen rosszul. Olyan közszellem alakult ki (egyetemeken, felsőfokú képzésben) hogy „előkelő" dolog kutatóintézetben, szervező-fejlesztő intézetben, minisztériumban, társadalmi szerveknél, külkereskedelemben, rádióban, tvben dolgozni — és alsóbbrendű dolog az iparvállalati munka. Például a Közgazdasági Egyetem képzési rendszere is olyan, hogy elsősorban népgazdasági szintű feladatokra képzi ki a hallgatókat.

■

Következésképpen: egyetlen akár nagy, akár kicsi — vállalat, egyedül, önmagában, a helyzet megváltoztatásáért sokat, különösen látványos intézkedések keretében — nem tehet. A jogszabályokhoz, rendeletekhez, a makro-irányítási intézményrendszerhez, az egész gazdasági, társadalmi környezet mozgásirányához igazodva léphetnek csak előbbre a vállalatok — belső mechanizmusuk számottevő megújításáért. Csak annyira és annyiban — plusz—mínusz 10—20 százalék — amennyit a környezet objektíve megenged.

Dr. Kecskés Józsefné

Anyakönyv

PÉCS

SZULETTEK: Siszler Zsolt, Gombor Ildikó, Varga Richárd, Kiss-György Brigitta, Füredi Orsolya, Padányi Péter, Jekl Flóra, Koch Róbert, Matáncsi Vivien, Orsós Anikó, Piros Tibor, Magyar Éva, Horváth István, Czigler László, Strausz Ágnes, Gyimesi Gergely, Bogda Veronika, Szabó János, Katona-Győr András, Radnai Viktória, Szentes Zita, Abonyi Tibor, Kustos Zsuzsa, Fojtik Ádám, Gyurkó Ferenc, Buzás Brigitta, Katona Rita, Horváth Ibolya, Huszik Klaudia, Illés Katalin, Bíró Zoltán, Tősér Szilvia, Jung Gyöngyi, Takács Timea, Till Zoltán, Horváth Balázs, Horváth Rita, Schrempf Zoltán, Nágovics Attila, Stier Krisztián, Kószó Gábor, Virág Gábor, Hohmann Gabriella, Szijj Bernadett, Soós Judit, Weisz Péter, Bettiol Lilla, Hóbor Tamás, Szabó Zsolt, Solti Mónika.

MEGHALTAK: Martonka Imre, Kardos Lajos, Ruzsics Mihályné Gyurok Anna, Szantner József, dr. Wolf Ferenc, Szekeres László, Konkoly János, Forintos Dezső, Litke Lőrinc, Kónya József, Molnár György, Szabó Sándor, Tóth Miksáné Kacskovics Edit, Saller Jánosné Weczenbach Anna, Vándor Gyula, Garami Ádámné Liber Julianna, Németh Jánosné Lukasics Mária, Garaczi László, Kiss Imréné Vertike Mária, Maticsek Béla, Mester Józsefné Szabó Etelka, Nagy Józsefné Gross Anna, Röck Józsefné Braunn Gertrúd, Horváth Béláné Milicki Erzsébet, Németh Imre, Pados Pál, Lombos János, Szippl Norbert.

SIKLÓS

SZULETTEK: Szuhán Réka, Horváth Viktor, Sipos Diána, Szántó Fruzsina, Tisza Erika, Guzsvány Attila Zsolt, Theisz András Károly, Mikola Angéla, Szabó Szabina, Horváth Viktória, Szunyog Julianna, Fehér Timea, Nyulasi Georgina, Óbert Edina, Ignácz János, Rudolf Orsolya, Stein Bernadett, Füles Zoltán, Karl Zoltán, Megyes Zsolt, Bali Laura, Pasza Tímea, Éva Orsolya, Dömény Piroska, Valler Noémi, Komáromi Attila, Nagy Anikó, Szente József Attila, Krebs Aletta Ilona, Kasza Sándor.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Törő Árpád és Ugrai Mária, Bálint Tibor és Ottó Erika Magdolna, Pajor István és Bakó Mária, Karli Ferenc és Kurucz Andrea Éva, Varga Tibor és Péter Katalin Mária, Bódis János Sándor és Rittner Mónika, Kálmán Rezső és Hadi Erika Mária.

MEGHALTAK: Romanovicz Stanislaw, Dragina György, Mikics Mátyásné Anyadi Rozália, Jovánovics Miklós, Keserű János, Kelle Istvánné Bolla Mária, Nyaka Lászlóné Raposa Mária, Juhász Antalné Végi Mária, Töreki Imréné Kovács Katalin, Varró András, Sági Mihályné Németh Mária, Szilágyi Pálné Nagy Ilona, Szögi Antal Nándor, Major Ádámné Lang Mária, Konczos József, Boros Sándor, Bangó Jánosné Gyenics Etel.

Mérjük-e saját vérnyomásunkat?

Nemrégiben a budapesti rádióban egy érdekes előadást hallottam, mely a magas vérnyomásról szólt. Kétségtelen, tízezreket érdekel és érint ez a kérdés, s így ez örökzöld téma. Az előadás részben érintette, hogy milyen érték fogadható el normális vérnyomásként, és mely az, aminél már kezelendő. Zömében azonban arról szólt az előadó, hogy helyes, ha a családok vesznek maguknak vérnyomásmérőt, amivel rendszeresen ellenőrizhetik az egész család vérnyomását. Hasonlatként említette a házi testsúlymérleget – amely már majdnem minden háztartás kelléke. Megemlítette, hogy az NSZK-ban minden harmadik családnál van vérnyomásmérő.

●

Konklúzió: a modern ember ne csak a testsúlyával legyen tisztában, hanem a vérnyomásával is. Amennyiben kóros emelkedést, vagy csökkenést észlel, forduljon orvoshoz, hogy még idejében elejét vehessék bármilyen vérnyomásbetegség kialakulásának. – Az indoklás sok igazságot tartalmaz, a jószándék kétségtelen, s a kiválóan megfogalmazott előadás feltehetően minden hallgatóban azt a benyomást keltette, ha egy mód van rá, valóban minden családban helye van a vérnyomásmérőnek. Hallottam, hogy már születésnapi ajándékként is szerepelt ez a műszer.

Mivel valamennyi tudományos kérdés számos vita tárgya, ezen a téren sem fogadható el kinyilatkoztatásként egy ember véleménye. Így hát engedje meg a tisztelt előadó kolléga, hogy számos ellenvetést tegyek, aminek az a végeredménye, hogy ritka kivételtől eltekintve ne méricskélje senki a saját vérnyomását.

Legelső okként azt említem meg, hogy nem is biztos, hogy jól méri meg valaki a saját, vagy családtagja vérnyomását. Bizonyos minimális anatómiai és élettani ismeret azért szükséges ahhoz, hogy technikailag kivitelezze az aktust. Így, ha hallgatójával nem találja el a szokásos hallgatózási helyet, már nem hall semmilyen hangot, s amit hall, az saját fülében észlelt és izgalma következtében felerősödött lüktetés – ami természetesen állandó. Teljesen összetéveszthetik az első hang (Systole) megjelenésének és eltűnésének (Diastole) észlelését, nem is említve annak értékelését. És itt vetődik fel egy igen lényeges kérdés; nevezetesen az, hogy óriási eltérések vannak általános intelligencia terén az emberek között. Így érthető, hogy nem tudja mindenki helyesen megítélni a systolés és diastolés vérnyomás értékeiből adódó változtatásokat úgy, mintha csak a testsúlyát mérné meg, vajon fogyott vagy hízott-e. A helytelen értékelés helytelen eljárásokhoz vezethet. Sajnos nálunk túlságosan elburjánzott a túlzott gyógyszerfogyasztás és az öngyógykezelés. Kisebb közösségek, ismerősök, barátok megbeszélik egymás betegségeit, ismerik egymás vérnyomásának mértékét, adnak és kapnak egymástól gyógyszert; mivel „ugyanaz a betegsége van, mint nekem" – mondják. Mindezekből kimarad az orvos.

A legnagyobb veszélyt az önellenőrző vérnyomásmérésben az okozza, hogy az önmegfigyelők jelentős része a szorongó, túlzottan aggódó, mindenben súlyos betegséget kereső és találó típushoz tartozik. Ezen típus systolés vérnyomása 20–30 Hgn-nel magasabb izgalmában attól a puszta ténytől, hogy egyáltalán megmérik a vérnyomását, pulzusuk ugyancsak szaporább. Tízezrekre menő megfigyeléseink vannak ezekről az esetekről, mikor látjuk, hogy az ilyen szorongó, izguló páciens előttünk ülve a széken vörösödik, nézi a vérnyomásmérő mutatóját, vajon milyen magasra megy fel. Megkönnyebbülten felsóhajt, ha keveset mondunk, és rosszul érzi magát, ha sokat. Vannak módszereink, hogy az ilyen típusnál ne ezt az izgalom következtében megemelkedett, hanem a valódi reális vérnyomást kapjuk. Ugyanezeket a módszereket a saját magát mérő és egyúttal felizgató személy nem tudja alkalmazni.

Tételezzük fel, hogy az az egyén, aki saját magának magas vérnyomást mért, nem fogja gyógykezelni saját magát, hanem orvoshoz fordul, aki hivatott arra, hogy valóban megállapítsa – tényleg kezelendő esetről van-e szó. Az előbb említettek alapján azonban már az orvoshoz is felfokozott várakozással (és vérnyomással!!) megy a páciens és fél attól, hogy az orvos beigazolja a házilag mért magas vérnyomás tényét. Természetesen akad olyan eset is, hogy az orvos normális vérnyomást talál és igyekszik a pácienst megnyugtatni. Van, akit sikerül, van, akit nem. A bizalmatlanok nem hisznek az orvosnak, ha jót mond és egész életükben őrlődnek a saját eredményeik és az orvos által megállapított értékek miatt. Sőt az ilyen típus több orvoshoz is elmegy és egész természetes, hogy vérnyomását illetően oly tarka képet fog kapni, amilyen mértékben érezteti hatását különböző fokokat elért izgalma, amit az ilyen orvostól orvosig való szüntelen vándorlás előidéz. Az ilyen mesterségesen fenntartott izgalmi állapotnak előbb utóbb káros idegrendszeri hatása fog mutatkozni, később a szívére is fog panaszkodni az illető, sőt az ilyen alapon több ízben mesterségesen provokált vérnyomás fixálódik, azaz valóban olyan állandó magas vérnyomás alakul ki, amit kezelni kell. Így lesz aztán beteg valaki, aki nem csinált mást, mint vett magának egy vérnyomásmérőt, aminek kellő szakmai tudás nélküli használata, eredményeinek helytelen értékelése kizökkentette a normális élet ritmusából. Bizonyára akadnak olyanok, akik helyesen használják, helyesen értékelik az eredményeket és így a vérnyomásmérő az ő birtokukban valóban csak egy hasznos tájékoztató eszköz, de sajnos ezek igen kevesen vannak.

●

A vérnyomásmérőn kívül még számos más egyszerűbb diagnosztikai eszközt beszerezhet, használhat, elsajátíthat bárki, aki átlagos tanultsággal rendelkezik. Ezek elterjedése azonban csak szaporítaná a kóros önmegfigyelők gondjait, s nemcsak őket betegítené meg, hanem a családban is konfliktushoz vezetne. Számos kisebb közösséget, családot ismerek, akiknek életét teljesen megkeseríti az a családtag, aki összevissza figyelteti és méricskéli hozzátartozóit és különböző étrendi, mozgási tilalmakat rendel el. Van olyan család, ahol ízetlenül főznek, a süteményben nincs elég cukor, a paprikás-csirkében nincs fűszer csak azért, mert a háziasszony egyszer megmérte a vérnyomását, amit magasnak talált és a vizeletében cukrot észlelt. Teljesen együttérzek a férjjel, aki válni akar.

Kétségtelen, jómagam is számos dolgot meg tudok csinálni, javítani, ami nem a szakmám körébe vág. Azért ha jó ruhát akarok csináltatni, a szabóhoz megyek, s a kaptafával való tényked ést teljes bizalommal a suszterra hagyom. Fordítva is áll az igazság: sokmindenhez nem szükséges százszázalékos tudás, de ez nem vonatkozhat az egészségünkre. Ez nem lehet házi barkácsolás tárgya, mert mindennél értékesebb.

dr. Szalai István

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat

FELVESZ:

- viz-gázszerelő,
- tetőfedő,
- hidegburkoló,
- Weimar-gépkezelő,
- nehézgépkezelő szakmunkásokat, valamint
- betonozókat,
- targoncavezetőket,
- gépkocsirakodókat és
- vagonrakókat.

I. 498/1980.

Jelentkezni lehet: Pécs, Szántó Kovács János u. I A., munkaerő-gazdálkodás.

Bőrruházati Gyár felvesz:

- gépi- és kézimunkásokat
- szabász átképzősöket
- gépi bedolgozókat

JELENTKEZÉS:
Vadász u. 83.
Bőrruházati Gyár
Munkaügy.
Tel.: 10-066/59

(I. 509/1980.)

KESZTYŰGYÁR PÉCS

LAKÁS-INGATLAN

Vásárcsarnok közelében kétszobás, második emeleti, téglaépületben levő szövetkezeti lakás eladó. „Gázfűtéses" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

2½ szobás öröklakás eladó. Dóra u. 13. II. 9.

Szövetkezeti garázs Közép-Meszesen eladó. — „Átírás költség nélkül" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 3 szoba hallos családi ház III. kerületben. Érdeklődni Liliom u. 20.

Zöldövezetben, Postavölgynél, főútvonalon, megosztott kis területű kertparcellák eladók. — Madách u. 4.

Eladó 270 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, 6 éves. Hálózati víz, villany van. Ugyanott nyúlketrec. Érdeklődni: hétvégén, Bagoly dűlő 18. Szél.

Eladó Kacsótán a 29. sz. ház. Érdeklődni a helyszínen.

Kétszoba-komfortos házrész sürgősen eladó. — Siklós, Kanizsai Dorottya u. 14. (Volt Arany J. u.) Érdeklődni: a helyszínen (Trappék).

Elcserélnénk szolnoki, egyszoba-komfortos, gázfűtéses, tanácsi lakásunkat megyeszékhelyen levő, kétszobás, tanácsi lakásra, esetleg egyszobásra. Fülöp Károly, Szolnok, Karkecz Károly u. 6. II. 1.

Beköltözhetően eladó Balatonmáriafürdő központjában kétszintes, háromszobás, hallos, garázsos, összkomfortos családi ház, 184 négyszögöl telekkel. Vállalatnak is. Vízparttól 3 percre. Érdeklődni: Kaposvár, Kossuth L. u. 29. I. 6. Vargáné. Vasárnap, hétköznap 16 órától.

Szegedi 1+2-es, első emeleti, új, tanácsi, összkomfortos lakásomat pécsire cserélném sürgősen. Minden megoldás érdekel. Levélcím: Fazekas Bertalanné, Szeged, Csongrádi sgt. 82. B. I. 5.

Egyedülálló nő 2 éves kislányával nagyobb méretű szobát, konyha-, fürdőszoba-használattal, keres. Gyermekszerető családnál, pontos ármegjelöléssel. „Tisztaság" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szétköltözők, figyelem! Két egyszoba-konyha, fürdőszobás, tanácsi lakást cserélnék két és fél szoba összkomfortos, tanácsira. „December" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Harkányban két fiatal, gyermektelen házaspár kétszoba-konyhás, fürdőszobás lakást albérletbe keres. „2—3 év" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szliven környéki, 2 szoba összkomfortos, tanácsi, I. emeleti lakásomat elcserélném Köztársaság tér környéki, tanácsira. „Szerencse" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném másfél szobás, összkomfortos, komlói bérlakásomat 2 vagy 3 szobásra. „Nyugdíjasnak ideális" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném kozármislenyi, másfél szobás, nem teljesen kész családi házamat pécsi, egy vagy másfél szobás, tanácsi lakásra. „Gyors megegyezés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

1½ szobás, Szliven melletti, tanácsi lakásomat elcserélném tanácsi garzonra. Érdeklődni lehet magasház, 19. em. 5. ajtó.

Családi ház Egerágon, Ipolyság utca 61. szám, 3 szobás, fürdőszoba, mellékhelyiségek, pince, sertésólak, góré, 962 n-öl telek, gyümölcsös, lugasszőlő, gazdálkodásra alkalmas, eladó.

Idős hölgy befogadna városközponti, komfortos lakásába leinformálható, egyedülálló asszonyt családtagként. Lehet eltartási szerződéssel. — „Lehetőleg értelmiségi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pellérden hétvégi házak között 900 n-öl telek, megosztva is, eladó. Villany a közelben. Pellérd, Dózsa u. 5.

Siklóson nagy másfél szobás, összkomfortos öröklakás eladó, kp. plusz OTP. Siklós, Sallai út 16. IV. emelet 14.

Keszthely közelében, Rezi községben levő 600 n-öl ingatlanomat igen kedvező feltételekkel eladnám. „Szép kilátás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Sarohin úti, 2 és fél szobás, szövetkezeti lakásomat másfél szobás, összkomfortos lakásra cserélném. „Árkülönbözettel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Lakáscsere: másfél szobás, OTP szövetkezeti lakást ugyanilyen tanácsi vagy PIK-lakásra cserélnék. „4—5 éves kocsit beszámítok" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szigetváron, Radován tér 7. épület, IV. emelet 14. 2½ szobás, 62 négyzetméteres, központi fűtéses lakás eladó. Kp. plusz OTP-átvállalással. Márciusi beköltözéssel.

200 ezer kp. plusz OTP-átvállalással lakásmegoldást keresek bárhol Pécsett. „Pepsi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szőlő, jól termő és parlag, Makárban eladó. Telefon: 10-453.

3 szoba összkomfortos, szövetkezeti lakást cserélnénk két kisebb tanácsi lakásra. Nagyon sürgős. Érdeklődni Budai Nagy A. 16., fszt. 1.

Pécsett egyedülálló idős nénit vagy bácsit, akiknek nincsen hozzátartozójuk, eltartanánk lakásért. Nyugodt, családias otthont nyújtanánk. — „Eta" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

150 ezer kp-val plusz magas részletre 1½ szobás lakásmegoldást keresek. „Gábor" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Harkányban 2 és fél szoba összkomfortos, új családi ház eladó. Bercsényi u. 16.

Egerágon, a 298/37. számú ingatlan épülő családi házzal olcsón eladó. (Petőfi utca.) Érdeklődni Nagy, Egerág, Honvéd u. 1.

Elcserélném Kertváros üzletközpontjában levő tanácsi, 3 szoba, összkomfortos lakásomat belvárosi, 3 vagy 4 szobás hallos, nagy alapterületű, tanácsi lakásra. Telefon: 23-203.

Magánrendelkezésű, belvárosi, nagyméretű, garázsos, alagsoros házingatlanunkat eladjuk. Madách u. 4.

Lakásmegoldást keresek. „301 ezer" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Házfelügyelői lakásra cserélném nagyméretű, 1½ szobás, erkélyes, tanácsi lakásomat. — „Csak Kertvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kaposvári, kétszobás, tanácsi lakásomat hasonló pécsire vagy szigetvárira cserélem. — Ajánlatokat „M—400" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Azonnal beköltözhetően eladó kétszobás, összkomfortos, szövetkezeti lakás. Kertváros, Viktória u. 7. IV. em. 15. — Wamra. Érdeklődni: 17 óra után.

ADÁS-VÉTEL

Ötéves Wartburg, felújítva eladó. Érdeklődni: Pécs, Szigeti út 15. IV. em. 1. ajtó. Telefon: 28-299.

Drótszőrű foxterrier törzskönyvezett kölykök eladók. Zlatics József erdész. 7938 Terecseny, Sasrét 3.

Óriáslevelű legyezőpálma, 3 db vízóraakna tetőkerettel, 2 db muzeális értékű, 1,60 magas, 1800. évbeli ércszobor eladó. Damjanich u. 8.

Gyönyörű, 44-es pézsmabunda és 42-es szürkés báránybunda eladó. — Édesanyák útja 7. Vasárnap egész nap.

Használt bútorokat veszek és eladok. Szabó, Jókai u. 1. Tel.: 21-071.

Amati dobfelszerelés eladó. Cím: Venczel László, Baksa.

Amati, Trova, Takton, Medveczky dobfelszerelést vennék. Molnár Jenő, Pécs, Móra Ferenc u. 48. I. 2.

Birkák (kosok is) eladók. Továbbtartásukat is vállalom. Társulnék büdössántamentes juhállománnyal, istállóval, legelővel. Szénát vásárolnék, legelőt bérelnék. Juhászt felvennék. „Hozzáértő fiatalember" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kitűnő szülőktől bernáthegyi kölykök eladók. Kónya István, Balatonfenyves, Petőfi liget 1.

UN-es, fehér Trabant friss műszakival eladó. Telefon: 16-718, este.

200 W-os Shure énekszerelés és Shure mikrofonok eladók. Szigetvár, Lenin ltp. III/E. 18/A. Füge.

Családi ház fűtéséhez kazán eladó. Komló, Kossuth-akna 62. Pintér.

750-es Zastava jó állapotban, 81 márciusig érvényes műszakival, sok új alkatrésszel együtt, eladó. Megtekinthető 16 órától Kertváros, Szilva u. 4. szám alatt. — Telefonon: 30-165.

Eladó mosógép, centrifuga, Favorit televízió, kerékpár. Neményi, Athinay u. 1. Telefon: 11-914.

Hajdú fenéktárcsás, kifogástalan mosógép 800 forintért eladó. Telefon: 20-271.

Antik ebédlőasztalt vennék. Telefon: 15-657.

Fehér, mély babakocsi eladó. Pécs, Dr. Veress E. u. 5. I. emelet 5.

Eladó 36 W-os erősítő, olcsón, féléves garanciával, valamint női világos szőrmebunda. Telefon: 21-555.

Jó állapotban levő gáztűzhely palackkal eladó. Komló, Dugonics u. 2.

Modern és antik bútorokat veszek-eladok. Szabó, Sallai u. 15. Telefon: 16-579.

Eladók: szalagos magnó, lemezjátszó, táskarádió, televízió, sátor. Sztahanov u. 1. II. 3.

MZ 125, keveset használt, lejárt műszakival, olcsón eladó, ugyanitt olajkályhák, beépíthető zománcozott mosogató, 1300 l-es olajtartály. Érdeklődni Görgey u. 9.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta kárpitos Pécs, Dérynė u. 11.

850-es Fiat motor, 3000 km-rel, váltó és egyéb alkatrész eladó. Harkány, József A. u. 8.

Titusz ülőgarnitúra jó állapotban, új, 13 négyzetméter burkoló léc eladó. 17 óra után 18-181 telefonon.

Eladó egyszemélyes, ágyneműtartós rekamié, kétlapos villanyrezsó, egylapos kávéfőző. — Munkácsy 23., fszt. 3.

Női irhabunda, magas termetre, vadonatúj, eladó. Érdeklődni 21-048 telefonon.

Építők, figyelem! Eladó bontásból kis és nagyméretű tégla, kifűrészelt szarufa, stafni, deszkák, új és használt léc, járdalap. Pécs, Ady Endre u. 4.

ZR rendszámú Trabant Limousine 1983-ig érvényes műszakival, új gumikkal, eladó. Versend, Fő u. 20.

Eladó 2002-es, hároméves, verseny BMW. — Autót beszámítok. Érdeklődni: Mecseknádasd, Jókai u. 2.

Combi Trabant, négyéves, fehér, garazsírozott, nyugati radiálokkal, üléshuzattal stb. eladó. Sarohin t. u. 14. II. 7., este.

Női karcsúsított báránybunda eladó. Kodály Z. u. 19. I. em. Gátonyi. Telefon: 18-519.

Szemelyben sürgősen eladó egy kilenchónapos vemhes tehén. Cím: József A. u. 22. Bosnyákné.

Ford Consul egyben vagy bontva eladó. Érdeklődni Pécsújhegy, Nagykozári u. 42. Makai. Telefon: 29-964.

Veszek-eladok modern, háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

PK födémpadló, 6,60 fm fesztávú, 4 db és bátaszéki cserép, 500 db, eladó. Érdeklődni 15 óra után Pécs, Engels út 211. Makay.

HALÁLOZÁS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk és kedves rokonunk,

HENGL ISTVÁN,

a pécsi főiskola nyugdíjasa, 67 éves korában elhunyt. Temetése november 15-én, szombaton du. 1 órakor lesz az ellendi temetőben. Minden külön értesítés helyett. A gyászoló Hengl és Gyenis család.

Fájdalommal tudatom, hogy drága édesanyám,

JACZKÓ LÁSZLÓNÉ
Koller Gertrúd

70 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 17-én fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Mánfai Vilmosné és a gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk,

SUDÁR FERENC

nyugdíjas 70 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 17-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy édesanyánk,

ERNŐHÁZY KÁROLYNÉ
Schmidt Baba

bajai lakos, 1980. október 10-én váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 17-én 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó testvérünk, nagybátyánk,

DR. ZSEMBERY MIKLÓS,

a Pécsi Orvostudományi Egyetem könyvtárának tudományos munkatársa 1980. november 9-én elhunyt. Búcsúztatása a pécsi köztemetőben 1980. november 17-én délután 2 órakor, örök nyugalomra helyezése november 18-án délután 14 órakor a balatonbogláti köztemetőben lesz. A gyászoló család.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem könyvtárának dolgozói mély szomorúsággal tudatják, hogy nagyon szeretett munkatársuk,

DR. ZSEMBERY MIKLÓS
tudományos munkatárs,
orvos-könyvtáros,

egyetemünk aranykoszorús törzsgárdatagja, életének 47. évében, 1980. november 9-én súlyos betegség és nagy szenvedések után elhunyt. Gyászoljuk az igaz barátot, a mindig segítőkész, melegszívű embert, az egyetem hallgatóinak szakmai tanácsadóját. Végső búcsút 1980. november 17-én, hétfőn délután 2 órakor veszünk tőle a pécsi köztemető központi ravatalozójában. Emlékét őrizzük!

Tisztelettel tudatjuk azokkal, akik ismerték, becsülték és szerették, hogy

DR. ZSEMBERY MIKLÓS
orvos-könyvtáros,

igaz barátunk 1980. november 9-én eltávozott közülünk. Végső búcsút 1980. november 17-én délután 2 órakor a pécsi központi temetőben veszünk tőle. Gyászoló barátai.

KÖSZÖNET

Hálásan mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunkat,

DR. PÉCZELY LÁSZLÓT

utolsó útjára elkísérték, koszorúk, virágcsokrok, táviratok útján vagy más módon végtelen fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló Péczely család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

SCHALLER GYÖRGY

temetésén megjelentek, részvétnyilvánításukkal fájdalmunkban együtt-éreztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk és nagyapánk,

NÉMETH IMRE

temetésén részt vettek, fájdalmunkat virággal és koszorúval enyhítették. Külön köszönetet mondunk a DD. Gáz dolgozóinak és a ház lakóinak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága édesanyánk,

ÖZV. KŐVÁGÓ JÁNOSNÉ
Müller Margit

temetésén részt vettek, koszorúkkal, virággal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló családja.

Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen férjem,

PADOS PÁL

temetésén részvételükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondok a Pécs megyei városi Tűzoltóparancsnokságnak az anyagi támogatásért és a búcsúztatásért. Gyászoló özvegye.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, munkatársaknak, szomszédoknak és kedves ismerősöknek, akik felejthetetlen halottunk,

MOLNÁR GYÖRGY

temetésén részt vettek, utolsó útjára elkísérték, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, ismerősnek és szomszédoknak, akik szeretett halottunk,

MARTONKA IMRE

temetésén megjelentek és utolsó útjára elkísérték, koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Geisler Eta leánykollégium tmk részlegének és a pécsi szénelőkészítő Zrínyi Miklós szocialista brigádjának. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett feleségem, édesanyánk, nagymamánk,

PIEGL JÁNOSNÉ

temetésén részt vettek, fájdalmunkat bármilyen módon enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk Komló város Tanácsának, párt- és KISZ-bizottságának, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának és a Zobák-bányaüzem vezetőségének mély együttérzésükért. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, ismerősnek, jóbarátnak, szomszédoknak és mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

TÓTH BALÁZS

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A Mezőgép szállítási osztály dolgozóinak és az 500-as Ipari Szakmunkásképző III/11 osztály tanulóinak, a BÉV Váll. panelüzem Zalka Máté brigádjának a részvételért. A gyászoló család.

Újszerű állapotban Skoda mikrobusz eladó. — Pécs, Mező I. u. 45.

Hordóvásár!

Pécs, Üttörő u. 30.

Nyitva vasárnap is du. 6 óráig!

VEGYES

Hétköznapokon nagytakarítást, ablaktisztítást vállalok. „Bambusz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Mérnök matematikából és fizikából felvételi előkészítést, korrepetálást vállal. Telefon: 18-073.

Nem fajtiszta, Dani névre hallgató fekete kis kutya, nyakörvvel, elveszett a Rákóczi út—Felsőmalom utca környékén. A becsületes megtaláló, kérem, értesítsen a 19-820 telefonon.

Nyolcas vagy tizes kötőgépet bérelnék. „Motoros" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Összeállító keresek. — „Interlock" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs a belvárosban november 15-től kiadó 1 évre. „Magasház mellett" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Matematika és fizika tárgyak egyetemi és főiskolai előkészítését eredménnyel vállalom. Telefon: 19-962.

Redőnykészítés garanciával! Dombóvári Emil. 7626 Pécs, Újvilág u. 46. Telefon: 28-342.

Házfelügyelőt keresünk belvárosi szoba-konyhás lakással. Leveleket „Kevés elfoglaltság" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Parkettázás, csiszolás, magasfényű lakkozás, műanyagpadló-ragasztás, közületeknek is. Telefon: 31-613 és 18-674. Böczin.

Mosógépjavítást vállalok. Megrendelhető a 30-973-as telefonszámon. Amrein műszerész.

Garázsomat a téli hónapokra bérbe adnám. „Szlivennél" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Értesítjük kedves vásárlóinkat, hogy nov. 20—30-ig leltározunk

A leltározási időben az árukiadás szünetel!

AMFORA-ÜVÉRT

AMFORA-ÜVÉRT PÉCSI LERAKATA

KÖZÉRDEKŰ

Bicsérden november 15-én bál lesz. Zene: KÓDEX.

November 16-án, vasárnap búcsúbált tartunk 19 órától 02 óráig. Orfű, Tó vendéglőben.

Gépi hímző tanfolyam indul kezdők részére november 19-én délelőtt 9 órakor a KPVDSZ Művelődési Házban (Pécs, József u. 15.). Vezeti: Csehné Szántó Lívia. Részvételi díj: 300,— Ft.

A Pollack Mihály Műszaki Főiskolán oklevelet szerzett szilikát- és vegyipari gépész üzemmérnököktől kérjük, hogy kapcsolatfelvétel céljából levelezőlapon közöljék lakcímüket, munkahelyüket, telefonszámukat és oklevelük keltezését. Címünk: Szilikát- és Vegyipari Gépészeti Intézet 7601 Pécs. Pf.: 6.

KOMLÓRA
PLAKÁTRAGASZTÓT
FELVESZÜNK
Lehet nyugdíjas is.
Érdeklődni: MAHIR, Pécs, Sallai u. 9.

Miért várna tovább, amikor már most nagyobb áruválasztékból kényelmesen vásárolhat

TÉLAPÓRA, KARÁCSONYRA játékot

A MECSEK ÁRUHÁZ
SZLIVEN ÁRUHÁZ
KERTVÁROSI KISÁRUHÁZ
játékosztályain és a pécsi, mohácsi, siklósi, harkányi, mázaszászvári játékboltokban.

BARANYAKER

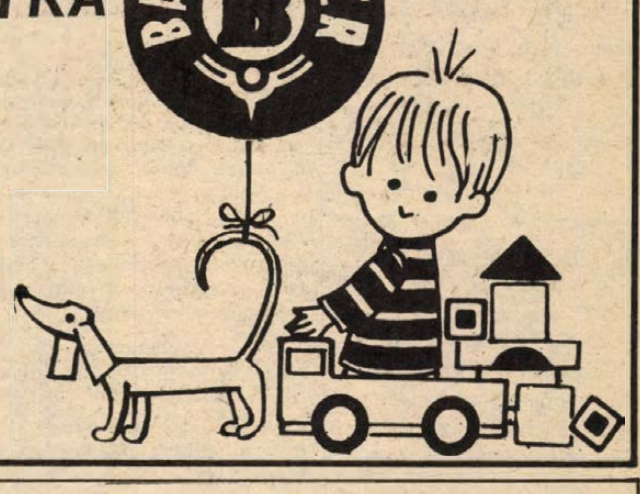

Erzsébet-napra ízléses dísztárgyakat, ajándéktárgyakat

KEDVEZMÉNYES ÁRON VÁSÁROLHAT NOVEMBER 15-TŐL 19-IG A DOMBÓVÁRI ÁFÉSZ NAPSUGÁR ÁRUHÁZBAN, a kötöttáru- és az illatszerosztályokon, valamint az üveg-porcelán boltban.

Szeretettel köszöntjük Erzsébet nevű kedves vásárlóinkat: ÁFÉSZ IGAZGATÓSÁG, DOMBÓVÁR

ÁFÉSZ

KÉPEINK SORRENDBEN: BALRÓL: GERGELY GYŐZ STELLWAG ELLEN — A MAGYAR CSAPAT DRUKKOL KLAMPÁRNAK — KISHÁZI KRUGERREL MÉRKŐZIK. FOTÓ: ERB JÁNOS

Asztalitenisz Szuper Liga

Magyarország—NSZK 6:1

Komlódi Józsefné, a Városi Tanács elnökhelyettese csütörtökön délelőtt a városi sportcsarnok kis tanácstermében fogadta a két csapat vezetőjét, játékosait. Délután háromezer néző előtt állt asztalhoz az első férfi egyes két résztvevője, Klampár–Wosik.

Klampár–Wosik 2:0 (19, 16). Az NSZK ranglista 6. helyezettje ellen Klampár fokozatosan lendült játékba, Wosik az első játszmában még 13:8-ra vezetett, de később Klampár ellenállhatatlan volt. (Berczik Zoltán: Klampár akkor szerzett pontot, amikor kellett, a végén nagyon belelendült.)

Gergely–Stellwag 2:1 (–9, 14, 13). Stellwag az első játszmában már 5:0-ra vezetett, amikor magához tért. Később is igen jó benyomást keltett az NSZK versenyzője, a második játszmában fordult a kocka, Gergely átvette a kezdeményezést. A döntő játszmában remek labdameneteket láthattak a nézők, Gergely jól húzogatott, de Stellwag is bátran támadott. (Berczik Zoltán: Gergely a második és a harmadik játszmában a legjobb napjaira emlékeztetően játszott.)

Kisházi–Krüger 2:1 (–18, 10, 15). Kisházi az első játszmán nem volt elég biztos, Krüger közbeütésével szerezte pontjait, a második játszmában Kisházi magára talált, végül is a két védekező stílusú játékos küzdelméből a jobban felkészült Kisházi került ki győztesként. (Berczik Zoltán: Kisházi az első játszmában többször hibázott, később nagyobb tudása jól érvényesült.)

Klampár, Kriston–Wosik, Nolten 2:0 (18, 16). A magyar férfi páros remek ejtéseivel, cseles labdáival, kemény ütéseivel egymás után szerezte pontjait. (Berczik Zoltán: Minden tekintetben jobb volt a magyar páros, nemcsak Klampár, de Kriston is jól játszott.)

Kriston, Urbán–Wosik, Krüger 2:0 (10, 12). A fiatal magyar vegyespáros biztatóan játszott. Nemcsak Kriston, de Urbán is jól küzdött. A második játszmában még jobb teljesítményt nyújtottak a magyarok. (Berczik Zoltán: A várakozáson felül jól játszott fiatal vegyespárosunk, nemcsak Kristonnal, de Urbánnal is elégedett vagyok.)

Klampár–Stellwag 2:0 (14, 16). Látványos labdameneteket láthattak a nézők, Klampár helyenként remekelt, Stellwag hamar feladta. (Berczik Zoltán: Klampár felszabadultan játszott, időnként nagyszerű dolgokat produkált.)

Gergely–Wosik 1:2 (–19, 21, –17). Wosik nagyon összeszedte magát, Gergely sokat hibázott, így sikerült az NSZK játékosnak szépítenie. A magyar asztalitenisz válogatott végeredményben fölényes 6:1 arányú győzelmet aratott.

Hegyi István

SPORT DN SPORT

Felhívás

Örömmel értesítjük a sportszerető közönséget, hogy megkezdjük a megye sporttörténetének feldolgozását. A kutatómunka során szeretnénk összegyűjteni azokat az értékeket, amelyek a megye sporttörténetét reprezentálják. Felhívással fordulunk ezért mindenkihez, és örömmel veszünk át minden olyan írásos anyagot, képeket, az egyesületek régi jelvényeit, plakettjeit, érmeit, serlegeket, zászlókat stb., amelyek elősegítik a kutatómunkát.

Ezzel a gyűjtőmunkával egyben szeretnénk megteremteni egy később létrehozandó megyei sportmúzeum alapjait is.

Baranya megyei Testnevelési és Sporthivatal Pécs, Megye u. 21.

Mai sportműsor

ÖKÖLVÍVÁS. IX. Steinmetz Kupa nemzetközi verseny második napja. Városi sportcsarnok, 17.00.

FÓKUSZ

A számok tükrében

AZ 5. KOMLÓ—SOPRON TALÁLKOZÓ

Az eddig lejátszott négy mérkőzés összesített eredménye a Komló szemszögéből:
4 2 2 — 4-0 6
csak Komlón:
2 2 — — 4-0 4
A komlói összecsapások eredményei: az 1978—79-es bajnokságban 2:0 és az 1979—80-as bajnokságban 2:0. A Bányász az utolsó (2:0-ás) hazai győzelmét a Sopron ellen 1979. szeptember 16-án a következő összeállításban érte el: Bien — Gyurina, Kovács, Mács, Bartha — Mód (Tóth), Hohmann, Tresch — Stemler, Bazsonyi, Radics. A gólokat Bazsonyi és Stemler szerezte. Rajtuk kívül még Radics lőtt egy gólt a Sopron hálójába, egy pedig öngólból esett. A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:
Komló (otthon): MVTE 2:0, Bábolna 1:0, Várpalota 1:1, Szekszárd 1:0, Füzfő 4:1 és Sellye 3:0. A Komló jelenlegi hazai mérlege:
8 6 1 1 14-4 13
Sopron (idegenben): Olajbányász 1:1, PVSK 1:3, Bakony Vegyész 1:0, Ajkai Alumínium 0:0, MÁV DAC 0:5 és Tatai Rákóczi 1:0. A Sopron SE jelenlegi idegenbeli mérlege:
8 2 2 4 6-14 6
Jubileum: 125. bajnoki mérkőzése előtt áll a Komlóban Radics. 50. bajnoki mérkőzése előtt áll a Komlóban Stemler.

AZ 5. BÁBOLNA—PVSK TALÁLKOZÓ

Az eddig lejátszott négy mérkőzés összesített eredménye a PVSK szemszögéből:
4 2 1 1 5-3 5
csak Bábolnán:
2 — 1 1 1-3 1
A PVSK egyetlen gólját Bábolnán Réfi szerezte. A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:
Bábolna (otthon): Szekszárd 0:0, Várpalota 0:0, Haladás VSE 1:0, Keszthely 2:2, Dombóvár 0:0 és Olajbányász 3:3. A Bábolna jelenlegi hazai mérlege:
8 2 6 — 7-5 10
PVSK (idegenben): Dombóvár 1:1, Olajbányász 1:2, Szekszárd 3:1, Sabaria 2:3, Bauxitbányász 0:1 és MVTE 0:0. A Pécsi VSK jelenlegi idegenbeli mérlege:
8 1 4 3 9-10 6
Jubileum: 75. bajnoki mérkőzését játszotta a PVSK-ban a MÁV DAC ellen Szász.

A 3. MVTE—BAKONY VEGYÉSZ TALÁLKOZÓ

Az eddig lejátszott két mérkőzés összesített eredménye az MVTE szemszögéből:
2 2 — — 5-1 4
csak Mohácson:
1 1 — — 3-0 2
A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:
MVTE (otthon): Várpalota 3:2, Haladás VSE 0:0, Keszthely 0:0, Dombóvár 2:2, Olajbányász 0:0 és PVSK 0:0. A Mohács-Véménd jelenlegi hazai mérlege:
7 2 5 — 7-5 9
Bakony Vegyész (idegenben): Keszthely 1:3, Dombóvár, 1:0, Olajbányász 0:3, PVSK 1:3, Szekszárd 1:1 és Bauxitbányász 1:1. A Veszprémi Bakony Vegyész jelenlegi idegenbeli mérlege:
8 1 3 4 6-16 5
Jubileum: 50. NB-s bajnoki mérkőzése előtt áll az MVTE-ben Rott és Schwarczkopf.

AZ 1. FÜZFŐ—SELLYE TALÁLKOZÓ

A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:
Füzfő (otthon): Bauxitbányász 2:1, MVTE 0:0, Bábolna 6:2, Várpalota 0:0, Haladás VSE 1:1 és Szekszárd 2:0. A NIKE Füzfői AK jelenlegi hazai mérlege:
8 4 3 1 13-6 11
Sellye (idegenben): PVSK 1:3, Bakony Vegyész 1:7, Ajkai Alumínium 0:3, MÁV DAC 1:2, Tatai Rákóczi 0:2 és Komló 0:3. A Sellyei SE jelenlegi idegenbeli mérlege:
7 — — 7 4-23 —

Lehel Jenő

Mecseki nyílt túra

A Baranya megyei Természetbarát Szövetség november 16-án, vasárnap nyílt túrát hirdet a következő útvonalon: Misinatető—tubesi kőrsétány—Lapis—Remeterét—Égervölgy. A távolság körülbelül 11 kilométer. Visszaérkezés: 15 órára. Találkozás: a Kossuth téren 8.40 órakor. Túravezető: Markovics Dénes (PTTE).

*

A B. m. Természetbarát Szövetség a pécsi és megyei úttörők részére nyílt túrát hirdet, 1980. november 15-én, szombaton, amelyhez a találkozás helyén az úttörő korosztályúak — akár egyénileg, akár csoportosan — csatlakozhatnak.

Útvonal: Daindol—Lapis—Kőlyuk—Hősök tere. Távolság kb. 11 km. Visszaérkezés Pécsre kb. 15.00 órára. Étkezés hozott hideg élelemből.

Találkozás: újmecsekaljai buszmegállónál, a 23. sz. busznál 8.45 órakor. Túravezető: Géber Sándor.

Sakk

Százszázalékos eredménnyel – 10 mérkőzésből 10 győzelem – szerezte meg ismét Mohács, összesen 20 ponttal, a megyei sakk csapatbajnokságot. Így jogot nyert arra, hogy részt vegyen a megyei bajnokok osztályozó mérkőzésén Zalaegerszegen, az OB. II-be jutásért. További sorrend: 2. Siklós 15 pont, 3. Pécsi Tervező Vállalat 14 pont, 4. Universitas PEAC 13 pont, 5. P. Vörös Meteor 12 pont, 6. P. Zsolnay 11 pont, 7. P. Spartacus 10 pont, 8. Mázaszászvár 6 pont, 9. Szigetvár 5 pont, 10. Szentlőrinc 4 pont, 11. Bükkösd 0 pont. Versenyen kívül a PMSC tartalékcsapata 14 pontot szerzett.

Angliába utazott az ökölvívó junior válogatott

Csütörtökön Angliába utazott a jó erőkből álló magyar juniur ökölvívó válogatott. Az Angliában szereplő magyar ökölvívók névsora: Hasza András, Turu István, Szücs László (Építők), Váradi János (Nyíregyháza), Farkas Sándor, Hranek Sándor (Salgótarján), Karácsony Sándor (Békési Mezőgép), Molnár Tibor (Oroszlány), Subert Ferenc (Ú. Dózsa), Virágh László, Kottán Zoltán és Füzesi Zoltán (Bp. Honvéd).

Az első mérkőzést pénteken Milton Keyesben rendezik meg, majd három nappal később a fiatalok Londonban is összecsapnak.

Hírek az MLSZ-ből

A november 19-i londoni Anglia—Svájc világbajnoki selejtezőt az MLSZ megfigyelőjeként Szepesi György elnök és Mezey György, a válogatott edzője tekinti meg.

*

Nemzetközi feladatot kapott Palotai Károly is, aki a december 10-i Torino—Grasshoppers UEFA Kupa visszavágón tevékenykedik. Segítői Kuti és Büki lesznek.

Megkezdődött a IX. Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívó-viadal

Négy ország versenyzői a szorítóban

Csütörtökön délután a PVSK tornacsarnokban 1000 néző előtt megkezdődött a IX. Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívóviadal. A mérlegelésnél 18 magyar egyesület 56 versenyzője jelent meg, míg a külföldieket 8 jugoszláv, 6 lengyel és 5 NDK-beli sportoló képviseli. A legtöbb induló pehelysúlyban van (11), míg papír- és nehézsúlyban körmérkőzések lesznek. A mérlegelésnél született az első meglepetés. Az olimpiai bronzérmes Lévai (Újpesti Dózsa) tartott a PVSK kiválóságától, Alvicstól és a nehézsúly helyett inkább a szupernehézsúlyt választotta. Így aztán nem kerülhet sor az Alvics—Lévai összecsapásra. Alvics esélyei ezzel még jobban megnőttek az első helyet illetően. Szupernehézsúlyban viszont vigasztalódhatnak a nézők, egy esetleges Lévai (Újpest)—Somodi (Tatabánya) összecsapással.

Kitűnően sikerült a lengyelek bemutatkozása, Kluba és Syjud is biztosan jutott tovább az első fordulóból. A harmadik lengyel versenyző, Zerominszki is végig jobb volt Némethnél (SZIM Vasas), balszerencséjére a harmadik menet végén Németh gyomron találta, és kiszámolta a vezető bíró.

A pécsiek bemutatkozása viszont kevésbé sikerült. Kálmán (PVSK) papírsúlyban egyhangú pontozással szenvedett vereséget Holotától (Bp. Honvéd), és Hódosi (Steinmetz SE) is alulmaradt Borbéllyal (Kun Béla SE) szemben.

A Steinmetz Kupa további mérkőzései már a városi sportcsarnokban lesznek.

L. L.

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lotz Károly u. 2. sz. alatti üzemünkben.

●

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és tölgyfurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

●

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.

Azonnali ügyintézés, OTP-re is.

Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

Pécs-reménypusztai Új Élet Mgtsz

felvételre keres

fiatal, katonaidőt letöltött VILLANYSZERELŐ szakmunkást.

JELENTKEZÉS a reménypusztai központban

Kisiparosok, figyelem!

Szentlőrinci tüzelő- és építőanyag-telepünkre tüzifa-fűrészelő dolgozókat veszünk fel.

JELENTKEZÉS a telepvezetőnél

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 314. szám
1980. november 15., szombat
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

KÖZLEMÉNY

a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának 1980. november 13-i üléséről

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1980. november 13-án Kádár János elvtárs elnökletével ülést tartott. Az ülésen a Központi Bizottság tagjain kívül részt vettek: a Központi Ellenőrző Bizottság elnöke és titkára, a Központi Bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a Budapesti Pártbizottság titkárai, a Szakszervezetek Országos Tanácsának titkárai, valamint a Minisztertanács tagjai és a központi sajtó vezetői.

A Központi Bizottság megvitatta és elfogadta:
— Havasi Ferenc elvtársnak, a Politikai Bizottság tagjának, a Központi Bizottság titkárának előterjesztésében a VI. ötéves népgazdasági terv irányelveire vonatkozó javaslatot;
— Németh Károly elvtársnak, a Politikai Bizottság tagjának, a Központi Bizottság titkárának előterjesztésében a párt vezető testületeinek munkarendjéről és munkamódszeréről szóló határozattervezetet.

I.

A Központi Bizottság áttekintette az V. ötéves terv végrehajtásának helyzetét, és megállapította:

Népünk céltudatos munkájának köszönhetően a népgazdaság a nehezebb feltételek ellenére is fejlődik, a termelés növekszik, szerény mértékben, de emelkedik a lakosság életszínvonala, javulnak életkörülményei. Gyarapodik a nemzeti vagyon, erősödnek a szocialista termelési viszonyok. A nemzeti jövedelem az V. ötéves terv időszakában várhatóan 19–20, az ipari termelés 21—22, a mezőgazdasági termelés 13—14, az egy főre jutó reáljövedelem 8—9, a lakosság fogyasztása 14 százalékkal emelkedik.

A világgazdaságban végbemenő kedvezőtlen folyamatok hatása, valamint a gazdálkodás hatékonyságának nem kielégítő növekedése miatt el kellett térnünk a terv eredeti előirányzataitól. Csökkenteni kellett a gazdasági növekedés ütemét, a felhalmozás és a fogyasztás előirányzatait. Ezzel egyidejűleg a gazdasági munka fő feladatává tettük a fejlődés minőségi tényezőinek kibontakozását, az anyagi és szellemi erőforrások ésszerűbb hasznosítását, a gazdasági egyensúly javítását, az elért életszínvonal megszilárdítását.

A Központi Bizottság a XII. kongresszus határozataiból kiindulva az alábbiakban hagyta jóvá az 1981—1985. évekre szóló VI. ötéves terv irányelveit:

1 A VI. ötéves terv fő feladata a társadalmi előrehaladás gazdasági alapjainak erősítése, a tervszerű, kiegyensúlyozott fejlődés biztosítása, az elért életszínvonal megszilárdítása, az életkörülményeknek a — lehetőségekhez igazodó — javítása. Ez megköveteli a népgazdasági tervezés, az irányítás, a gazdálkodás színvonalának emelését, a termelés korszerűsítését, a tudomány és a technika eredményeinek hasznosítását, a nemzetközi gazdasági együttműködés fejlesztését.

A tudományos kutatásra és a műszaki fejlesztésre rendelkezésre álló szellemi és anyagi erőforrásokat a termelést és a gazdálkodást közvetlenül segítő feladatokra kell összpontosítani, gyorsítva ezzel is a tudományos, műszaki eredmények hazai alkalmazását és elterjesztését.

Javuljon a beruházási tevékenység hatékonysága. A munka termelékenysége a termelést meghaladóan növekedjék. A termelés importigénye, az egységnyi termeléshez felhasznált anyag és energia mérséklődjék.

A nemzeti jövedelem növekményének nagyobb hányada a külső egyensúlyi helyzet javítását szolgálja, és csak kisebb része fordítható belföldi felhasználásra, felhalmozásra és fogyasztásra.

A Központi Bizottság egyetért azzal, hogy a VI. ötéves népgazdasági terv főbb előirányzatai a következők legyenek:

	növekedés százalékban:
nemzeti jövedelem	14—17
ipari termelés	19—22
építőipari termelés	11—14
mezőgazdasági termékek termelése	12—15
belföldi felhasználás	3— 5
lakosság összes fogyasztása	7— 9
egy főre jutó reáljövedelem	6— 7
kivitel összesen	37—39
behozatal összesen	18—19

A szocialista szektor beruházásaira 1020—1040 milliárd forint fordítható.

2 Az ipar magasabb színvonalon és jobb összetételben elégítse ki a hazai és a külkereskedelmi igényeket. Termelése öt év alatt 19–22 százalékkal, a nemzeti jövedelemhez való hozzájárulása ennél nagyobb arányban emelkedjék. Fokozza az exportot, szélesítse az importot helyettesítő termékeknek a gyártását. A kivitelt gazdaságosan bővítő, a belföldi keresletet jövedelmezően kielégítő gazdálkodó szervezetek dinamikusan fejlődjenek; a gazdaságossá nem tehető termelést vissza kell szorítani, illetőleg meg kell szüntetni. A termelés bővülése a hatékonyság és a nemzetközi versenyképesség növelésén, a termelési szerkezet átalakításával együttjáró szelektív fejlesztésen alapuljon.

Az építési-szerelési tevékenység összetételében igazodjék a kereslethez, emelkedjék a fenntartási és felújítási munkák aránya. Differenciáltan folytatódjék az építőipar korszerűsítése. A költséggazdálkodást az építőiparban is javítani kell.

A mezőgazdasági termékek termelése — az előző öt év átlagához képest — 12–15 százalékkal emelkedjék. Továbbra is tegye lehetővé a hazai igények kielégítését és az export-árualapok gazdaságos bővítését. A szocialista nagyüzemekben a minőségi, jövedelmezőségi és takarékossági követelmények az eddiginél fokozottabban érvényesüljenek; ezek révén emelkedjék a mezőgazdaság hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez. Továbbra is megfelelően segíteni kell a gazdálkodásunkban fontos szerepet betöltő háztáji és kisegítő gazdaságok tevékenységét.

A közlekedés és a hírközlés magasabb színvonalon elégítse ki az igényeket. Javítani kell az export- és tranzitszállítás feltételeit. A helyi és városkörnyéki tömegközlekedést a közlekedés többi ágánál gyorsabban kell fejleszteni.

3 A szocialista szektorban beruházásokra 1020–1040 milliárd forint fordítható. Ezt a termelő ágazatokban mindenekelőtt a versenyképességet, valamint az egyensúlyt javító fejlesztésekre, a nem termelő ágazatokban pedig a legfontosabb társadalmi igények kielégítésére kell felhasználni. A beruházások elsősorban a technológia korszerűsítését, a gépek, berendezések rekonstrukcióját szolgálják. Állami nagyberuházás — a már megkezdetteken kívül — csak kis számban indítható.

4 A VI. ötéves terv céljainak elérése a rendelkezésre álló munkaerő hatékonyabb foglalkoztatását igényli. A munkahelyek, valamint a munkaerő létszáma között az összhang javuljon. A szakképzést és a szakmai továbbképzést a valóságos szükségleteknek megfelelően kell irányítani és befolyásolni. Az érdekeltségi rendszer jobban ösztönözzön az ésszerű létszám-gazdálkodásra, a munkaszervezés korszerűsítésére, a munkafegyelem javítására, s a jelenlegi helyen hatékonyan nem foglalkoztatható munkaerő átcsoportosítására. Mindezt oly módon kell megvalósítani, hogy országosan továbbra is biztosítva legyen a teljes foglalkoztatottság. Gondoskodni kell a pályakezdő fiatalok elhelyezkedéséről.

A tervidőszak első felében — megfelelő előkészítéssel — át kell térni az ötnapos munkahétre.

5 Országunk adottságai szükségessé teszik, érdekei megkövetelik, hogy tovább fokozzuk részvételünket a nemzetközi munkamegosztásban. A munkamegosztás fejlettebb formáinak alkalmazásával, a hazai és a külföldi vállalatok közötti együttműködés szélesítésével kell elősegíteni az áruforgalom dinamikus növekedését.

Gazdasági fejlődésünk alapvető feltétele, hogy bővítsük együttműködésünket a Szovjetunióval és a többi KGST-országgal. Aktívan részt veszünk a szocialista gazdasági integráció kibontakoztatásában, a szakosítás, a kooperáció elmélyítésében, a hosszú távra szóló célprogramok megvalósításában. Az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök alapján szélesedjenek gazdasági kapcsolataink a fejlett tőkés országokkal. Az együttműködés az áruforgalom bővítésén kívül terjedjen ki a piackutatásra, a korszerű termelés-szervezésre, a műszaki eredmények meghonosítására, a közös vállalkozások létrehozására is. A fejlődő országokkal kialakított kapcsolatainkban rejlő lehetőségeket jobban kihasználva, a kölcsönös érdekeknek megfelelően bővítjük gazdasági együttműködésünket, ily módon is támogatva politikai és gazdasági önállóságuk megszilárdítására irányuló törekvéseiket.

6 Az életszínvonal-politika fő célja az elért szint megőrzése, megszilárdítása, az életkörülmények javítása. A

(Folytatás a 2. oldalon)

Cukorrépa-betakarítás

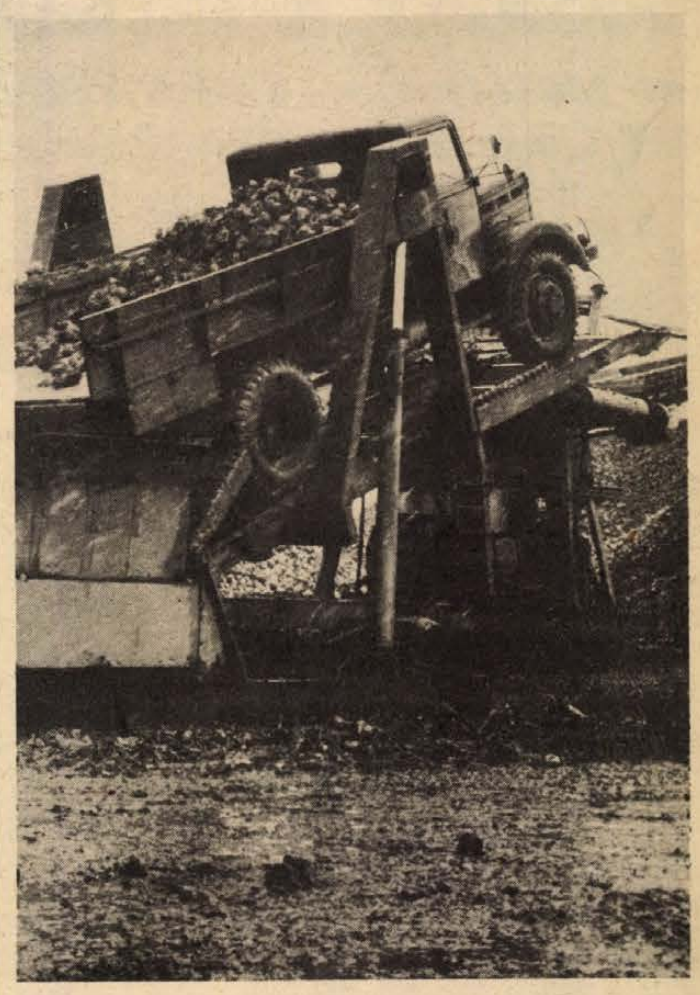

A szigetvári depóra a környező földekről szállítják a táblák szélén prizmázott cukorrépát. Az időjárás javultával a földeken folytatják majd a betakarítást.

Fotó: Erb János

Importkiváltásra készülnek

Szürkegránit tömb-kitermelés Erdősmecskén

Továbbra is szállítanak zúzott, termés- és építéskövet

A DÉLKŐ erdősmecskei kőbányájában importkiváltásra készülnek. Az Országos Kőfaragó Vállalat szakemberei több gránitkőbányát is felkerestek hazánkban, míg úgy döntöttek, hogy az erdősmecskeiben kísérleti jelleggel elkezdik a jövő évtől a szürkegránit tömb formában történő kitermelését.

A Dunántúlon a legnagyobb szürkegránit kőbánya ezen baranyai faluban található. Egy kisebb működik Mórágyon is, de annak a kiépítettsége más, és egy tsz kezeli. A geológiai fúrások is igazolják, hogy Erdősmecskén és környékén jelentős mennyiségű szürkegránit helyezkedik el a föld alatt nagy mélységben is. Az úgynevezett „gránitér" Kisgeresd és Geresdlak irányában húzódik.

Ámán Flórián minőségi ellenőrtől megtudtuk, hogy az alig 30 dolgozót foglalkoztató bányának mindenképpen megéri, hogy az Országos Kőfaragó Vállalattal együttműködjön és fél, két, illetve három köbméteres tömbgránitot szállítson a megrendelésére.

Az évi átlagos 60—80 ezer tonnányi kitermelt kőmennyiség marad, csupán a kifejtése történik másképp. Vagy ékeléssel feszítik ki a hatalmas kőtömböket, vagy feketelőpor felrobbantásával nyomják a bányaudvarba. Ezt követően a megmozgatásuk óriási fizikai munkát igényel, ezért mindenképpen szükség van a további gépesítésre. Főként nagy teljesítményű emelőgépeket kell beállítani.

Az üzemvezető kinn járt az NDK-ban, a Themitz-Dhomitz-i bányában, ahol a gránitkitermelés teljes gépesítettségét tanulmányozta. Egyébként Erdősmecskén nincs szükség komolyabb beruházásra, vagy munkaátszervezésre, hogy a Kőfaragó Vállalat igényeit maximálisan kielégíthessék.

Emellett zúzott követ, termés- és építéskövet továbbra is szállítanak a megrendelőknek, többek között a pécsi, bajai, paksi vízügyi szerveknek, a Közútépítő Vállalatnak, valamint négy tsz-nek.

Az erdősmecskei bányában a hatvanas években már termeltek ki tömbkövet a budapesti metró-építkezéshez. A mostani bányászással importot akarnak kiváltani, és ha sikerül a próbatermelés, akkor az eddig Svédországból behozott szürkegránitot felválthatjuk a hazai, ugyanolyan minőségű gránittal.

Cs. J.

Az asztalosipari tanulóképzés céljából közel 800 ezer forintos értékben új tanműhelyt létesített a Szék- és Kárpitosipari Vállalat siklósi gyáregysége a Könnyűipari Minisztérium támogatásával. A gépi és kézi tanműhelyben jelenleg tizenkilenc en tanulják az asztalos szakmát, de a tervek szerint évente 10—15 tanulót tudnak felvenni, hogy megoldják a gyáregység asztalos szakmunkás utánpótlási gondját.

(Proksza László felvétele)

KÖZLEMÉNY

az MSZMP Központi Bizottságának 1980. november 13-i üléséről

(Folytatás az 1. oldalról)

lakosság jövedelme és fogyasztása a gazdasági teljesítményekkel és az egyensúlyi helyzet javulásával összhangban alakuljon. Következetesebben kell érvényesíteni a munka szerinti elosztás elvét, a teljesítménytől függő bérezést.

A szociálpolitikában a fő figyelmet a többgyermekes családok, az alacsony jövedelmű nyugdíjasok, a hátrányos helyzetűek életkörülményeinek javítására kell fordítani. A három- és többgyermekes családok családi pótlékának, az alacsony nyugdíjaknak, valamint az egészségügyi, szociális, oktatási intézmények élelmezési normáinak reálértékét meg kell őrizni. A legalacsonyabb nyugdíjak reálértékét emelni kell. Indokolt növelni a kétgyermekes családok és az egyedülálló gyermekes szülők családi pótlékát, a gyermekgondozási segélyt, az ösztöndíjakat és a szociális segélyeket.

Az életkörülmények fejlesztésében elsődleges feladat az alapellátás javítása, bővítése. Az egészségügyi ellátás és az általános iskolai oktatás feltételeit az átlagosnál gyorsabban kell fejleszteni. Javítani kell a bölcsődei és óvodai ellátást. A nagy létszámú általános iskolás korosztályok elhelyezését új létesítmények építésével és átmeneti megoldásokkal is biztosítani kell. Ugyanakkor jobban ki kell használni a meglevő egészségügyi, oktatási, kulturális létesítményeket, nagyobb gondot fordítva többcélú hasznosításukra.

A tervidőszakban 370–390 ezer lakás épüljön. Állami beruházásból 115–120 ezer új lakás épüljön, és mintegy 100 ezer lakás felújítására, illetve korszerűsítésére kerüljön sor. A magánerőből történő egyéni és csoportos lakásépítkezések állami támogatását folytatni és bővíteni kell. Javítani kell a lakásgazdálkodást. Igazságosabbá és arányosabbá kell tenni a lakosság hozzájárulását a lakásépítés és -fenntartás költségeihez. Anyagi ösztönzéssel és szervezési intézkedésekkel is elő kell segíteni a lakáscseréket. Mindezek eredményeként a következő öt évben mintegy másfél millió állampolgár lakáskörülményei javulnak.

Továbbra is fontos követelmény a vásárlóerő és az árualapok összehangolása. A kielégítő áruellátás folyamatos biztosítása, választékának lehetőség szerinti bővítése elsőrangú feladat. A lakossági szolgáltatásokat az állami vállalatok, a szövetkezetek, valamint a magánkisipar és -kereskedelem ösztönzésével és támogatásával érezhetően javítani kell.

7 Az irányító szervek rendszeresen kísérjék figyelemmel a népgazdasági terv teljesítését, idejében gondoskodjanak a szükséges intézkedésekről. A gazdasági szabályozás ösztönözzön a lehetőségek, a tartalékok jobb kihasználására, a jövedelmezőbb gazdálkodásra.

A vállalatok terveikben a termelési szerkezet javítására, az ésszerű takarékosságra, az anyagi és szellemi erőforrások jó hasznosítására, gazdálkodásuk színvonalának emelésére helyezzék a hangsúlyt. Fejlődjék a gazdasági vezetők vállalkozási készsége, váljék jellemzővé a kezdeményező, a változásokra idejében reagáló vezetési munkamódszer és stílus. Ez a magatartás kapjon politikai támogatást, társadalmi elismerést.

A dolgozókat megfelelően tájékoztatni kell a vállalat helyzetéről, munkájáról: jobban be kell vonni őket a tennivalók meghatározásába. Ezzel is elő kell segíteni a kollektívák mozgósítását és összefogását a társadalmi és a vállalati célok megvalósítására. Erősíteni kell a társadalmi ellenőrzést.

A tanácsok tervei, gazdálkodása, bevételi forrásai a népgazdasági terv és a területfejlesztés céljaival összhangban alakuljanak, erősödjék gazdasági önállóságuk, ösztönözzék és karolják fel a lakosságnak a város- és községpolitikai célok valóra váltását szolgáló kezdeményezéseit.

8 A pártszerveknek és -szervezeteknek a gazdasági munkát segítő és ellenőrző tevékenysége a tervben foglalt gazdaságpolitikai célok megvalósítására irányuljon. Segítse elő a magasabb követelményekhez és a változó körülményekhez való alkalmazkodást, a konkrét feladatok helyes meghatározását és teljesítését, a társadalmi aktivitás, a kezdeményező készség kibontakozását.

A tömegpolitikai munka, a sajtó, a rádió és a televízió reálisan foglalkozzék gazdasági helyzetünkkel, ismertesse a gazdaságpolitikai célokat. Támogassa a helyes törekvéseket, lépjen fel a negatív jelenségekkel szemben, mozgósítson a népgazdasági terv megvalósítására.

A tervkészítés szempontjából hasznos volt, hogy a párt és a kormány felkérésére az előzetes elképzeléseket megtárgyalták, véleményezték a budapesti és a megyei pártbizottságok, valamint a Hazafias Népfront elnöksége, a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöksége, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Intéző Bizottsága, a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöksége, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöksége, az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsának elnöksége, a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsának elnöksége, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnöksége, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének elnöksége, a Magyar Közgazdasági Társaság elnöksége.

A Központi Bizottság felkéri a tömegszervezeteket és -mozgalmakat, hogy aktív munkával járuljanak hozzá a terv megvalósításához, mozgósítsanak az országos és a helyi gazdasági, társadalompolitikai feladatok megoldására. A szocialista munkaverseny, a dolgozók munkamozgalmai segítsék elő a terv céljainak az elérését.

A Központi Bizottság mély meggyőződése, hogy a VI. ötéves terv céljai reálisak, elérhetők, teljesítésük jól szolgálja népünk érdekeit, szocialista hazánk fejlődését. Felhívja a munkásosztályt, a parasztságot, az értelmiséget, egész népünket, hogy ereje, tudása legjavát nyújtva vegyen részt a terv végrehajtásában.

II.

A Központi Bizottság pártunk munkastílusának megfelelően, időnként áttekinti és ellenőrzi saját tevékenységét, összhangba hozza a párt előtt álló időszerű feladatok követelményeivel. Ez pártunk több mint hat évtizedes harcának arra a fontos tanulságára épül, hogy történelmi küldetésének betöltéséhez, vezető szerepének hatékony érvényesítéséhez nélkülözhetetlen választott testületeinek, mindenekelőtt a Központi Bizottságnak a rendeltetésszerű működése. A XII. kongresszuson megválasztott Központi Bizottság első ülésén, 1980 márciusában úgy döntött, hogy a kongresszus határozatából kiindulva megvizsgálja a párt vezető testületeinek munkarendjét és munkamódszerét.

A Központi Bizottság legutóbb 1968-ban hozott átfogó határozatot munkamódszerének fejlesztéséről. A mostani vizsgálat megállapította, hogy az erről szóló határozat nyomán a munkamódszer jó irányban fejlődött.

A Magyar Szocialista Munkáspárt a marxizmus–leninizmus elvei alapján alakítja politikáját, a párt életében és tevékenységében következetesen érvényesülnek a lenini normák. Minden szinten a választott testületek hozzák a döntéseket; a Központi Bizottság a munka irányát hosszabb távra szóló, elvi jellegű határozatokkal jelöli ki; a közép- és alsó szintű pártszervek, a párt alapszervezetei nagy önállósággal és széles hatáskörrel végzik munkájukat.

A párt eszmei-politikai irányításával gondoskodik arról, hogy társadalmunkban érvényesüljenek a szocializmus elvei és építésének céljai. Tiszteletben tartva az állami és a társadalmi szervek önállóságát, politikájának, határozatainak az ott dolgozó kommunisták útján szerez érvényt.

A Központi Bizottság a pártkongresszusok útmutatásait követve folyamatosan napirendre tűzi a társadalmi fejlődés által megérlelt feladatokat, biztosítja a keletkező ellentmondások feloldását, a dolgozó osztályok, rétegek érdekeinek egyeztetését; a társadalom alkotó erőit a szocializmus építésének legfontosabb feladataira szervezi, mozgósítja.

A Központi Bizottság megerősítette a párt felső vezető testületeinek eddigi gyakorlatát, amely hasznosítja a párt sok évtizedes munkájának elvi és politikai tapasztalatait. Rámutatott, hogy a párt vezető szerepének további erősítése, a párt-, az állami és a társadalmi szervek összehangoltabb együttműködése, a magasabb követelményeket támasztó feladatok megoldása mindenekelőtt azt igényli, hogy a Központi Bizottság folytassa bevált gyakorlatát, fejlessze tovább irányító, ellenőrző munkáját.

A Központi Bizottság a munkarendjéről és munkamódszeréről elfogadott határozatát a párt folyóirataiban közzéteszi.

MSZMP—OKP közlemény

Az Olasz Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására november 10—14. között látogatást tett Olaszországban az MSZMP KB küldöttsége *Óvári Miklósnak*, a Politikai Bizottság tagjának, a Központi Bizottság titkárának vezetésével. A delegáció tagjai voltak: *Lukács János*, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára, *Horn Gyula*, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője és *Verók Istvánné*, a KB munkatársa.

A küldöttséget fogadta *Enrico Berlinguer*, az OKP főtitkára. Az MSZMP képviselői találkoztak és megbeszélést folytattak *Giorgio Napolitanóval, Giancarlo Pajettával, Luciano Barcával, Tullio Vecchiettivel*, a vezetőség tagjaival, s az OKP több más tisztségviselőjével. A delegáció látogatást tett a képviselőházi és a szenátusi kommunista csoportnál, valamint Perugiában. A magyar vendégeket fogadta *Amintore Fanfani*, a szenátus elnöke is.

A megbeszélések során kölcsönösen tájékoztatták egymást a magyarországi és az olaszországi helyzetről, a két párt tevékenységéről. Az MSZMP és az OKP képviselői széles körű véleménycserét folytattak a nemzetközi élet főbb időszerű kérdéseiről. Kifejezték aggodalmukat a nemzetközi helyzet súlyosbodása, a feszültség növekedése, a világbékét fenyegető veszélyek miatt. Hangsúlyozták az erőfeszítések fokozásának szükségességét az atomfegyverkezési verseny megfékezése, az államok közötti tárgyalások, a nemzetközi együttműködés, az enyhülési folyamat előbbre vitele, a világbéke biztosítása érdekében.

Az MSZMP és az OKP képviselői egyetértettek abban, hogy tovább erősítik a két párt közötti elvtársi viszonyt, a baráti együttműködést, s elősegítik a magyar—olasz politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok további fejlődését.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Madridi találkozó

Megállapodás a tanácskozás ügyrendjéről

Az európai biztonsági és együttműködési értekezlet résztvevőinek madridi találkozóján pénteken folytatódott a bevezető politikai nyilatkozatok sorozata. Nagy várakozás előzte meg a szovjet felszólalást, amely az ENSZ-főtitkár képviselőjének beszéde után hangzott el.

Luigi Cottafavi, az ENSZ genfi hivatalának főigazgatója tolmácsolta Kurt Waldheim üdvözletét. A világszervezet főtitkára üzenetében vázolva a találkozó feladatait, óvott attól, hogy a regionális konfliktusok elhomályosítsák az emberiség előtt álló nagy célokat. A főtitkári üzenet sikert kívánt a madridi találkozónak.

A pénteki ülés bolgár elnöke ezután Leonyid Iljicsov szovjet külügyminiszter-helyettesnek, a szovjet küldöttség vezetőjének adta a meg szót.

„Vannak erők, amelyek szeretnék a madridi találkozót tárgyszerű tanácskozás helyett valamiféle propaganda-fórummá, afféle szópárviadallá változtatni" — hangoztatta a szovjet külügyminiszter-helyettes. Értetlenségének és tiltakozásának adott hangot az amerikai küldöttségvezető csütörtöki beszéde kapcsán, mert az — megsértve a helsinki záróokmányt — nyíltan beavatkozott a Szovjetunió és más országok belügyeibe.

Leonyid Iljicsov végezetül kifejezte reményét, hogy a madridi találkozón a tárgyszerűség, az építő szellem kerekedik felül és a találkozó beváltja azokat a reményeket, amelyeket Európa és a világ népei fűznek hozzá.

*

A jugoszláv diplomácia vezetője után Herbert Krolikowski államtitkár, az NDK külügyminiszterének első helyettese tett nyilatkozatot.

Rámutatott, hogy Helsinki óta az NDK kapcsolatai az aláíró államok nagy többségével sokoldalúan és kölcsönösen hasznos módon tovább fejlődtek.

Herbert Krolikowski támogatta az európai katonai enyhülési és leszerelési értekezlet gondolatát.

Paavo Väyrynen finn külügyminiszter beszédében rámutatott, hogy Európa népei csak akkor nézhetnek szembe a világ különböző részein jelentkező kihívásokkal, ha saját térségükben biztonság van.

A délelőtti ülés utolsó felszólalója I. Türkmen, a török küldöttség vezetője volt. Beszédét az enyhülés politikai és katonai aspektusának, a földközi-tengeri térség biztonsági kérdéseinek szentelte.

*

Pénteken délután megszületett a megállapodás a madridi találkozó ügyrendjéről, napirendjéről és időbeosztásáról. Az erre a célra alakított munkacsoportban létrejött konszenzus (egyetértés) alapján elfogadták a csütörtök este nyilvánosságra hozott javaslatot, amelyet az európai semleges és el nem kötelezett országok terjesztettek elő. E javaslat elkülönített és arányos időt biztosít a helsinki záróokmány végrehajtása áttekintésének, valamint a béke és a biztonság, az együttműködés erősítését is elősegítő új indítványok megvitatásának.

A munkabizottságnak sikerült megoldania azt a feladatot, amelyet az előkészítő tanácskozás egyes NATO-körök ellenállása következtében nem tudott elvégezni. A most létrejött konszenzus megteremti a madridi találkozó eredményes munkájának szervezeti kereteit.

Az iraki fővárosban újságíróknak bemutatták az iráni egységektől zsákmányolt hadifelszereléseket, harckocsikat.

★

✦ MADRID: Kapjanak újabb lendületet a leszerelési erőfeszítések – követelte Kalevi Sorsa volt finn miniszterelnök, a Finn Szociáldemokrata Párt elnöke a Szocialista Internacionálé 15. kongresszusának pénteki ülésén. Tárgyalások útján elejét kell venni annak, hogy megjelenjék a stratégiai fegyverek újabb nemzedéke, mert ez megingatná a békét és a biztonságot.

✦ *MOSZKVA: Ratifikálta a szovjet–szíriai barátsági és együttműködési szerződést a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége pénteki ülésén, amelyet Leonyid Brezsnyev elnökletével tartottak meg. Mint beszédében Brezsnyev elmondotta, a szerződés arra hivatott, hogy elősegítse a Szovjetunió és a Szíriai Arab Köztársaság együttműködésének, a két ország népe közötti barátságnak a továbbfejlődését, megerősíti a béke és a békés együttműködés, az államok közötti szuverén egyenlőség elveit.*

✦ MILÁNÓ: Húsz terroristát tartóztatott le a hét folyamán az olasz rendőrség Milánóban és Bergamóban. A szélsőbaloldali terrorszervezetek tagjai ellen indított hajtóvadászatban kézre került a Vörös brigádok nevű terrorszervezet egyik vezetőjének felesége, a szintén terrorista Rosella Simone Maria is.

✦ *SALERNO: Fegyveres banditák csütörtökön kirabolták a sziciliai–római expresszvonat postakocsiját. A vonaton tartózkodó banditák a nyílt pályán meghúzták a vészféket, majd a környéken várakozó társaikkal együtt arra kényszerítették a postásokat, hogy pénz- és értékszállítmányukat adják át. A rablóknak sikerült elmenekülniük.*

✦ MOSZKVA: Hivatalos látogatásának moszkvai részét befejezve pénteken Azerbajdzsánba utazott Urho Kekkonen, a Finn Köztársaság elnöke. A néhány napra Azerbajdzsánba látogató finn államfőt a moszkvai repülőtéren Leonyid Brezsnyev és több más szovjet államférfi búcsúztatta.

✦ *SAN FRANCISCO: Az amerikai energiaügyi minisztérium szóvivőjének bejelentése szerint a nevadai kísérleti terepen pénteken újabb föld alatti nukleáris kísérletet végeztek. A felrobbantott nukleáris szerkezet hatóereje megközelítőleg 20 kilotonna volt. Az év eleje óta ez a 14. bejelentett nukleáris kísérlet az Egyesült Államokban.*

✦ ADEN: Két hete folynak a harcok a Jemeni Arab Köztársaság déli részén a kormánycsapatok és az ellenzéki Nemzeti Demokratikus Front egységei között – jelentette be pénteken a front Adenben kiadott közleményben. A dokumentum szerint az összecsapásnak több halálos áldozata és sebesültje van.

Kania—Walesa találkozó

Stanislaw Kania, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára pénteken fogadta Lech Walesát, a „Szolidaritás" szakszervezeti szövetség országos egyeztető bizottságának vezetőjét. A megbeszélésen a társadalmi-gazdasági helyzetről, továbbá a „Szolidaritás" szakszervezet tevékenységéről volt szó.

LAPZÁRTA

A madridi találkozó péntek délutáni ülésén Görögország, Lengyelország, Románia, Olaszország, Franciaország, San Marino és Ciprus képviselői tettek nyilatkozatot. Ezt követően a bolgár elnök a találkozó végrehajtó titkárának megbízásából bejelentette, hogy a találkozó munkacsoportja konszenzussal határozatot hozott a kedd óta folyó érdemi találkozó napirendjéről, szervezeti kereteiről, időbeosztásáról és egyéb módozatairól. A madridi találkozó plenáris ülése péntek este 7 órakor konszenzussal elfogadta a szóban forgó határozatot. Ezzel elhárult az utolsó akadály a madridi találkozó összehangolt napirenddel és időbeosztással való lebonyolítása előtt.

*

Záróközlemény kiadásával ért véget pénteken Brüsszelben a NATO nukleáris tervező csoportjának kétnapos értekezlete, amelyen — Franciaország és Izland képviselőjének kivételével — az észak-atlanti tömb 13 hadügyminisztere vett részt. A záróközlemény szerint a hadügyminiszterek tudomásul vették, hogy jól halad az úgynevezett „eurorakéták" közép-európai rendszerbe állításáról 1979. december 12-én hozott döntés végrehajtása.

*

Szerencsésen végződött a pénteki brüsszeli túszdráma, mert a kézigránátokkal felfegyverzett emberrablók — helyi idő szerint 17 óra 15 perckor — szabadon engedték a túszul ejtett belga iskolásgyermekeket. A rendőrség a fegyveres emberrablókat letartóztatta. A túszszedés a következőképpen zajlott le: három belga fegyveres fiatalember pénteken Brüsszel közelében hatalmába kerített egy iskolásgyermekeket szállító autóbuszt. Az emberrablók tíz gyermeket, a tanárnőt és a gépkocsivezetőt tartották hatalmukban. A rendőrség közlése szerint az emberrablók először a rádió intendánsával akartak beszélni, majd azt követelték, hogy a rádióban nyilatkozhassanak a Belgiumban uralkodó „visszás helyzetről és társadalmi igazságtalanságról".

A termelési együttműködés rögös útja a bútoriparban

Régi keserv, minket baranyaiakat mindeddig nemigen kápráztatott el a bútorkereskedelem, még lakberendezési áruházunk is csak ezután lesz, jóllehet, viszonylag mindig is jó jövedelmi viszonyok között éltünk, az igény, a vásárlóerő megvolna. Felemás helyzet, ha meggondoljuk, megyénkben is több bútorgyár dolgozik, a tőkés piacokra is szállítanak, feltehetően tehát keresett bútorokat gyártanak. Vajon miért nem jelenik meg nálunk is az exportkínálat?

Farkas Bertalan pécsi bútort rendelt

Itt vannak például a Pécsi Faipari Szövetkezet stílbútorai. Minden jelentősebb hazai kiállításon megcsodálhatók, ám az üzletekben jószerivel sohasem látjuk viszont. Az őszi Budapesti Nemzetközi Vásárt követően Farkas Bertalan űrhajós sem térhetett be úgy valamelyik pesti áruházba, hogy a kiállításon látott pécsi stílbútorokból szeretne rendelni, hanem Pécsre, a szövetkezetbe kellett jönnie, ahol természetesen készséggel rendelkezésre álltak. Persze, a szövetkezet főként a tőkés piacokra szállít, ezekre a devizabevételekre pedig a népgazdaságnak nagyon is szüksége van. Csakhogy ma már a hazai fogyasztó is szeretné élvezni a könnyűipari — benne a bútoripari — rekonstrukció gyümölcseit. Vége azoknak az időknek, amikor a vevők szinte a vagonokból kapkodták ki a bútort. A fogyasztók igényesebbek lettek. Amit az is jelez, hogy a BNV-t követően telefonon, levélben, személyesen szinte megostromolták a Pécsi Faipari Szövetkezetet, hogy bármi áron rendelni szeretnének a vásáron látott magas minőségű, ezzel együtt magas árú stílbútorokból.

Jó hír, a szövetkezet a közelmúltban megállapodott a BÚTORÉRT-tel, hogy jövőre több mint 70 millió forint értékben a hazai piacra is ad termékeiből. Ugyanabból, amit a külpiacokra is szállít. Tizennyolcféle, nemes fából készült, felületkezelt stílbútorról van szó: egyedi szekrényekről és szekrényfalakról, ülő-, fekvő- és kiegészítő kisbútorokról. A szövetkezet ugyan eddig is szállított a hazai piacra, ám a jövő évre lekötött mennyiség több mint kétszerese a szokásosnak. Hogyan birkóznak meg ezzel a feladattal? A kérdés azért jogos, mert a hazai piacra szánt többleteket nem a tőkés export rovására adják, mindezeken felül kapacitásuk már ma is igencsak leterhelt, a szövetkezet több üzemében három műszakban dolgoznak.

Kié legyen a több nyereség?

— A többletet kooperációban szeretnénk gyártani — mondta Klement László, a szövetkezet elnöke, majd érdekes eszmefuttatásba kezdett, rávilágítva a hazai bútoripari kooperáció gyengeségeire. A BÚTORÉRT-tel kötött szállítási szerződés kapcsán, mintegy széljegyzetként, tanulságos közreadni Klement László fejtegetéseit.

Ha kitekintünk, azt látjuk, a fejlett tőkés országokban a bútoripar kooperációs szintje csaknem megközelíti az autóiparét. Sok a beszállító. A nagy gyárak a legkülönbözőbb helyekről szerzik be a nagy sorozatban gyártott, s így olcsóbb

■ Több pécsi stílbútor a hazai piacra
■ Elzárkózás a kooperációtól Baranyában

bútoralkatrészeket, amit már csak összeszerelni kell. Tegyük hozzá, a nyugati országokban nagy a verseny, a bútorkereskedők igyekeznek alacsony termelői árakat diktálni. Ez a helyzet arra szorítja a bútorgyárakat, hogy minél többet lefaragjanak költségeikből, s a legteljesebben kihasználják a termelési együttműködésben rejlő lehetőségeket.

Nálunk a bútorgyárak sajnos nincsenek rákényszerítve ilyen termelési együttműködésre, hiszen költségeikbe úgymond minden belefér, kalkulált áraikat minden további nélkül érvényesítik. Nálunk egészen másként, előnytelenül alakult ki a gyártás szerkezete. Mindenki végterméket akar gyártani, nem pedig esetenként berendezkedni néhány bútoralkatrész nagy sorozatban való gyártására. Így aztán a gyárak párhuzamos kapacitásokat hoztak létre, a szakosodás hiányzik. Külön-külön aztán egyikük sem tudja a lehető legteljesebben, a leggazdaságosabban kihasználni kapacitásait.

Lépni kellene

A termelési együttműködések útja egyelőre rögökkel van kirakva.

— Könnyebb kooperálni egy innen kétszáz kilométerre levő szövetkezettel, mint bármelyik baranyai bútorgyárral — állapította meg sajnálattal Klement László is. A nagyfokú elzárkózás érthetetlen, érzésünk szerint szubjektív okok is akadályozzák a bútorgyárak kézfogását.

A faiparinak mindössze két baranyai termelőszövetkezettel és az erdőgazdasággal van némi kapcsolata, ámbár az érdekeket nagyon nehéz összeegyeztetni. Azt a bizonyos belföldi piacra szánt jövő évi többletet egyébként a budapesti Béke Kárpitos- és Faipari Szövetkezettel együttműködve gyártják majd. Mindemellett helyben is tovább keresik a termelési együttműködés lehetőségét. Erre biztatást ad, hogy a megyei pártbizottság is erőteljesen szorgalmazza a megye fa- és bútoriparának együttműködését.

A leendő pécsi Domus Áruház bútorválasztékán mindenesetre majd magunk is lemérhetjük, az ügyben léptek-e valamit előre a baranyai bútorgyárak.

Miklósvári Zoltán

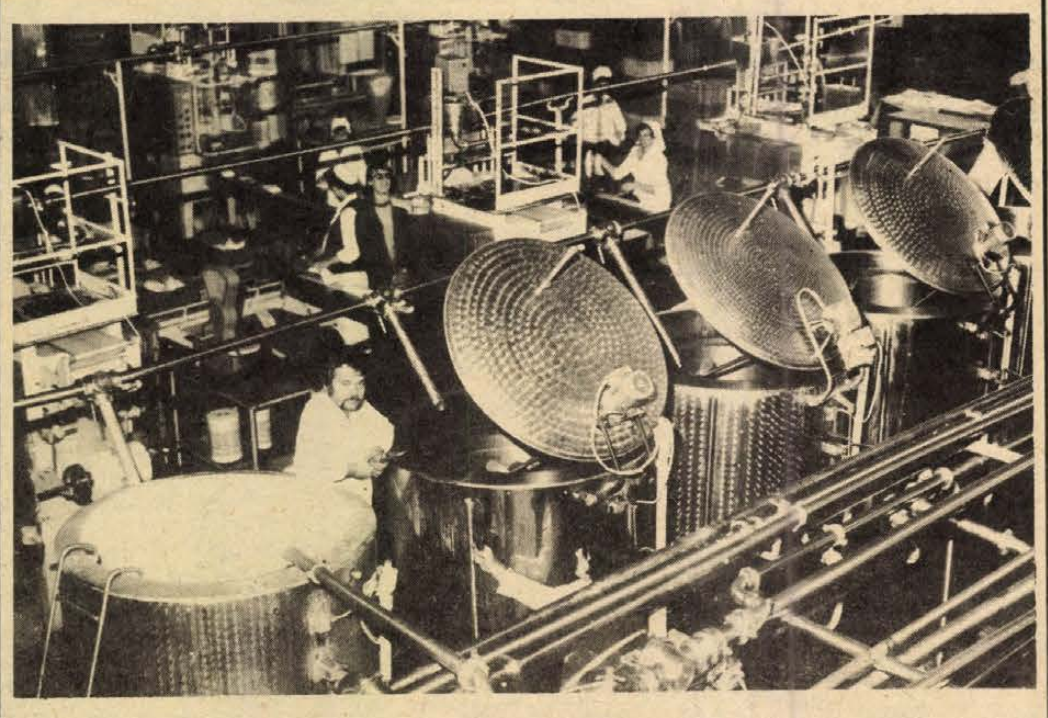

A FEJÉRTEJ székesfehérvári üzemében a közelmúltban fejezték be a rekonstrukciót. Az üzemből naponta százezer liter tejet szállítanak a lakosság részére, krémtúróból pedig mintegy kilencvenezer darabot készítenek, ezenkívül ötven mázsa vajat csomagolnak.

Építőipari szakmai napok a KIOSZ-nál

Baranya megyében 225 villanyszerelő kisiparos tevékenykedik. Szakmai továbbképzésük, az új villamossági berendezések megismerése ma már nélkülözhetetlen. Ezt a célt szolgálja az építőipari szakmai napok sorozat, ahol a legkülönbözőbb foglalkozású iparosok megismerkedhetnek a legújabb szakmai követelményekkel. Csütörtökön a villanyszerelők találkoztak, izelítőt kaptak az általános építőipari villamos gépek, berendezések telepítésének és védelmének tudnivalóiról, valamint a villamossági kéziszerszámok használatáról és gyakorlati bemutatón ismerkedhettek az építőipari villamosgépek üzemeltetésével, a szükséges felvonulási és elosztó villanyszekrények, központi kapcsolótáblák kivitelezésével.

Gröbl Ferenc villanyszerelő mester, a KIOSZ pécsi körzeti csoportjának elnöke 40 tanulónak adta tovább a szakmai titkokat.

— Nálunk apáról fiúra szállt a mesterség, apám, a bátyám és én is villanyszerelő vagyok, tanítványaim között sok kiváló villanyszerelő van. Ma már a gyakorlati munka csak úgy lehet eredményes, ha elméleti tudás is van mögötte. Ma számtalan olyan villamos berendezést használunk, amelyek táv- és programvezérlésűek, és javításuk feltétlenül nagyobb felkészültséget igényel. Én is elvégeztem a technikumot, mivel a tanítványaim közül többen lettek mérnökök, technikusok, hát nem akartam lemaradni mögöttük. Ennél a szakmánál két lehetőség van, vagy lemaradni a világtól, vagy haladni a technikával.

Vigh György, a villanyszerelő szakcsoport elnöke alig egy hónapja tölti be ezt a tisztségét.

— Érdekes és veszélyes szakma a miénk, itt nem lehet toldozni-foldozni, csak pontos munkát végezni, hiszen az áram nem játék. Szakcsoportunk valamennyi tagja szeretné a lakosság bizalmát elnyerni, a kisiparosok munkájára egyre nagyobb szükség van, egyre több elektromos gép üzemel a háztartásokban és az építőipar is nagyon sok berendezést használ. Márpedig ezek csak akkor szolgálják az ember kényelmét, ha hibátlanul működnek.

A mostani szakmai napok is azt a célt szolgálják, hogy megismerjük a legújabb technikákat, érintésvédelmi követelményeket és ezt a gyakorlatban alkalmazzuk is.

E. K.

Az üvegipar is pécsváradi homokkal kísérletezik

Több tízezer tonna kvarchomokot szállíthatnának az üveggyáraknak

Zöldüveg, fehérüveg pannon homokból?

A napokban, hogy fellapoztam az évekkel ezelőtti lapszámokat, magam is meglepődtem hányszor is foglalkoztunk a pécsváradi földpátos homoklelőhellyel. Több mint öt esztendeje arról számoltunk be lapunkban, hogy Vasastól Pécsváradig legalább harmincmillió köbméter felső pannonkori vastag homokréteg húzódik, amelyből többmillió köbméter földpát nyerhető, és egy leendő feldolgozó üzem a hazai üveggyáraknak is biztosíthatná a kvarchomokot. 1977 elején — ekkor már a DÉLKŐ üzemeltette a bányát — egy nagyteljesítményű tisztítómű beruházását latolgatta az új tulajdonos. Három műszakban százötven emberrel évente kilencvenezer tonna homok tisztítását gondolták elérhetőnek, a százhetvenmillió forintos beruházás megvalósításával. Ennek viszont a félüzemi kísérletek elvégzése volt az elsődleges feltétele. Az időközben üzembe helyezett rendszerrel az elmúlt esztendőben tizenötezer tonna mosott homokot szállítottak a hazai porcelángyáraknak. Idén pedig ez a mennyiség eléri a húszezer tonnát. Az ÉVM támogatásával és a Pollack Mihály Műszaki Főiskola közreműködésével beépített kísérleti folyamatos őrlőberendezés is jól vizsgázott, így már nem volt akadálya a nagyobb tisztaságú anyag előállítását biztosító őrlő-, mosó-, és vasoxid kivonó berendezések technológiai tervei elkészítése megkezdésének. Ennek ellenére ismét úgy tűnik, hogy a vállalat anyagi helyzete, továbbá a korábban tervezett nagyberuházás magas költségei miatt a DÉLKŐ a szakaszos fejlesztés mellett dönt. De vegyük sorra a dolgokat!

A korábban beépített hidrociklonok módosításával — amelyben a Pollack Mihály Műszaki Főiskola szakemberei is segítettek — elérték, hogy azok megfelelő elválasztási fokon dolgoznak és alapjai lehetnek a további bővítésnek, egy későbbi nagyberuházásnak. Időközben megoldották a mosási technológiához szükséges vízgazdálkodási rendszert: mindezt a saját, fúrt kút teszi lehetővé. A félüzemi kísérletek szerint a homok földpáttartalma megközelíti a 34 százalékot, ám ez a művelési területtől függően változik, csakúgy a vasoxid-tartalom is. Bebizonyosodott, hogy a kialakított technológiával az eddiginél jobb minőségű terméket nem tudnak előállítani: a minőség javításának feltétele újabb eljárások beiktatása a jelenleg alkalmazott folyamatba. Erre vonatkozólag két elképzelése van a DÉLKŐ szakembereinek. Egy homogenizáló rendszer beiktatásával megszüntethető lenne a mosásra kerülő homok minőségi hullámzása. Úgy tervezik, hogy a jövő esztendőben beépítik a kísérleti berendezést, amennyiben erre biztosítani tudják a műszaki fejlesztési forrásokat. Az említettek mellett a minőség további javítását szolgálná annak a mágneses szeparátornak a beszerelése, amit az NSZK-beli Humboldt cégtől szereznének be. Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium egyetértésével megkeresték az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságot, hogy annak devizakerete terhére a vastalanítási kísérleteket elvégezhessék a nyugatnémet cégnél, 1981-ben.

A két műszakban működő kísérleti félüzem által előállított földpátos homok a Finomkerámia Ipari Művek gyárai igényének megfelelő. E téren tehát nem szükséges a nagy tisztaságú alapanyag biztosítása. A FIM üzemeinek igénye évi tizenháromezer tonna, amit a mostani mosóberendezéssel biztosítani is tudnak. Megemlítendő, hogy a pécsváradi homok iránt az Orosházi Síküveggyár is érdeklődött, és a részükre szállított háromszáz tonna homok megfelelőnek látszott a zöldüveg gyártásához: az olvasztási kísérletek eredményesek voltak. Az említett kísérletet egyébként jövőre megismétli az orosházi gyár, akkor már ezer tonna pécsváradi mosott homok felhasználásával. És ezt követően adnak végleges választ arra, mekkora mennyiséget is igényelnek a DÉLKŐ pécsváradi üzemétől a jövőben. Megjegyzendő, hogy az üvegipar évente tizenháromezer tonna homokot használ a zöldüveggyártáshoz és ezt a mennyiséget Pécsvárad képes is lenne szállítani.

Az idén elkészült őrlőmű segítségével jövőre tovább folytatják a termék minőségét javító kísérleteket, amely a beépítendő mágneses szeparátorral egy új technológiai egységet alkotva alkalmas lehet a fehérüveg alapanyagának előállítására. A piaci igény e téren évi negyvenezer tonnát tesz ki. Ez viszont egy nagyobb üzem építését tenné szükségessé, amire a DÉLKŐ-nek egyelőre nincsenek anyagi eszközei. A vállalat számára biztosított állami kölcsön — ami tizennégy és fél millió forint — ugyanis arra elegendő, hogy a megépített kísérleti félüzemet az ÉVM-nek kifizetve, az a vállalat tulajdonába kerülhessen. Az viszont már szinte biztosnak látszik, hogy a zöldüveg alapanyagának nagytömegű biztosítására Pécsvárad tűnik a legalkalmasabbnak. Ezért is bízták meg a SZIKKTI-t a nagyüzem beruházási programja elkészítésével, amelynek a lépcsőzetes megvalósításával zöld utat kaphat a zöldüveg alapanyagának nagytömegű tisztítása Pécsváradon.

Salamon Gyula

HÍREK

1980. NOVEMBER 15 SZOMBAT

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából ALBERT, LIPÓT nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.49 — nyugszik 16.08 órakor. A Hold kél 12.49 — nyugszik 23.00 órakor.

Szakadt kábelek

„— Szakadt áramkábelek veszélyeztetik a járókelők épségét Lvov-Kertvárosban a Krisztina tér környékén" — telefonált szerkesztőségünkbe tegnap egy olvasó. Értesítése után azonnal a helyszínre mentünk, ahol láttuk, hogy a földön fekvő kábeleket akkor emelték helyükre a szerelők. Mint megtudtuk, nem a DÉDÁSZ, hanem a Posta föld feletti kábeleit szagatta el és tartóoszlopait döntötte el egy darus teherautó csütörtök este. A lakosság testi épségét a földön fekvő vezeték nem veszélyeztette, mert a szigetelés megfelelő, valamint a bennük lévő áram erőssége 90 volt. A telefonszolgáltatásban sem okozott nagy zavart a szakadás, mivel a környéken lévő lakásokat nem érintette, csupán néhány intézmény vonala hallgatott el. A telefonszerelők elmondása szerint ez már a harmadik eset, hogy az építkezéseken dolgozó teherautók elszakítják a kábelt. Igaz ugyan, hogy a kár nem jelentős, hisz esetenként 15—20 ezer forint, de a közmondás is azt tartja, hogy sok kicsi sokra megy.

A. E.

LOTTÓ-nyerőszámok

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a Pásztón megtartott 46. heti lottósorsolás alkalmával a következő nyerőszámokat húzták ki:

3, 8, 20, 32, 79

◆

A közélet hírei

Dr. Gonda György államtitkár, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnöke munkalátogatást tett november 14-én Baranya megyében. Fogadta őt Horváth Lajos, a Baranya megyei és Czente Gyula, a pécsi Városi Tanács elnöke.

✻

Szergej Kapotyin, a szovjet Komszomol KB nemzetközi osztály politikai munkatársa és kísérője, Lucht Lembet tegnap délelőtt Pécsett, a Tudományegyetemen, délután a KISZ-iskolán tartott tájékoztatót a Komszomol életéről.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Marica grófnő (du. 3 órakor) Marica grófnő (este 7 órakor) Somlay bérlet.

Kamaraszínház: Tíz kicsi néger (este 7 órakor)

MOZI

Petőfi: Revans (f3, f5) Lavina (f7, f9) **Kossuth:** A versenyló elrablása (10, 12, 2, 4) Örökség (6, 8) **Ságvári:** Luxustutajon (f4) Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (f6, hn8) **Fekete Gyémánt:** Kilences kórterem (4) Félek (6) **Jószerencsét:** Naplemente délben (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Ilyenek voltunk (f6) **Mohács:** Tűzharc (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Keresztül a nagy vízválasztón (4, 6) Egy furcsa asszony (8) **Komló, Május 1.:** Limonádé Joe (f5) Akiket a forró szenvedély hevít (f7) **Szigetvár:** A fekete város (8) **Siklós:** Tizenhármas: veszteles szám (7) **Harkány:** Volt egyszer egy Vadnyugat (7) **Sellye:** Halálos tévedés (7)

időjárás

Várható időjárás szombat estig: változóan felhős, párás, többfelé ködös idő. Szombaton az északi országrészben tartósabb felhősödés, számottevő csapadék nélkül. Időnként megélénkülő, változó irányú szél. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 0, —5 fok között, derült, szélcsendes, hóval borított területen —5, —9 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton az ország nagy részén plusz 5 fok, a tartósan ködös helyeken 0 fok körül.

Elutaztak a lvovi pártbizottság előadói

Előadói körúton négy napot töltött megyénkben *Ny. M. Telisenko*, a lvovi pártbizottság lektora és *I. Ny. Mihajlovszkij*, a lvovi Politechnikai Főiskola párttörténeti tanszék vezetője. Előadást tartottak Lvov megye gazdasági fejlődéséről és a Szovjetunió békepolitikájáról az Oktatási Igazgatóságon és a megyei rendőrfőkapitányságon. A vendégeket fogadta *Kiss György*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának osztályvezetője. Látogatást tettek Komlón, a Városi Pártbizottságon, megtekintették a komlói Carbon Vállalatot, találkoztak a Mecseki Szénbányák Béta-bánya MSZBT tagcsoportja tagjaival. Ismerkedtek a sásdi nagyközségi pártbizottság munkájával. Találkoztak a Beremendi Cementmű kollektívájával és a Pécsi Kesztyűgyár siklósi gyára MSZBT tagcsoportjaival. Mindkét helyen konzultációval egybekötött előadást tartottak. Megnézték a siklósi vár nevezetességeit is.

Lvovi vendégeinket tegnap fogadta *Rajnai József*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára, majd megtekintették Pécs nevezetességeit. A városnézés után a testvérterület előadói hazautaztak Lvovba.

◆

Ítélet a Pécsi Sütőipari Vállalat volt vezetői ügyében

A Fővárosi Bíróság dr. Strausz János büntetőtanácsa november 12-én, — szerdán — ítéletet hirdetett Alois Pötscher osztrák állampolgár és társai bűnügyében. A vádlottak ellen devizagazdálkodás megsértése, vesztegetés, vámorgazdaság és más bűncselekmények miatt indult büntető eljárás. A bíróság többek között dr. Naumov Istvánt egyévi és négyhónapi, Szalma Jánost egyévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte. A bíróság úgy értékelte, hogy a leváltott vállalati vezetők visszaéltek vezető beosztásukkal. A büntetés kiszabásánál azonban azt is figyelembe vették, hogy dr. Naumov István súlyosan beteg, Szalma Jánosnak pedig négy gyereke van.

Az ügyész valamennyi vádlott esetében az ítélet súlyosbításáért, a vádlottak és védőik enyhítésért fellebbeztek.

◆

Előadás

TIT-program. Planetáriumi előadás lesz ma (szombaton) 16.30 órai kezdettel, melynek címe: Csillagképek és mitológia.

Díszhalcserére, tanácsadásra kerül sor egyebek között az akvaristák vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő találkozóján Pécsett, a TIT Természettudományi Stúdiójában.

Szovjet bányászdelegáció Baranyában

A szocialista munkaversenyben melyek azok az anyagi-erkölcsi ösztönzők, amelyek jobb munkára ösztönzik bányászainkat? Ez a kérdéscsoport foglalkoztatja azt a háromtagú szovjet delegációt, amely tegnap érkezett Pécsre Nyikolaj Jadorovics Budnyikovnak, a Szovjetunió Bányász Szakszervezete központi vezetősége titkárának vezetésével. A Mecseki Szénbányák központjában Szili József, az SZMT titkára és a vállalat politikai, műszaki vezetői köszöntötték a vendégeket. Tájékoztatták bányászaink élet- és munkakörülményeiről és a vállalat előtt álló feladatokról.

◆

— **Baranyai amatőr délszláv együttesek** találkozója lesz november 15-én 17 órától a Siklósi városijárási Művelődési Központban.

Kié lesz a citera?

Ma HDN nyereménysorsolás

A népi hangszerekkel foglalkozott a HDN legutóbbi rejtvénye. A nyeremények nyilvános sorsolására ma, szombaton délelőtt 11 órakor kerül sor Pécsett, a Kossuth Lajos utcai hangszerboltban. A fődíj egy szép hangú citera, amit Barna István pécsi hangszerkészítő ajánlott fel. Ezenkívül a Hangszerbolt, a Mecsek Táncegyüttes zenekara, ifj. Boczán Béla, a siklósi könyvesbolt, valamint dr. Nádor Tamás író által felajánlott könyveket, dorombokat, furulyákat és egy szájharmonikát nyerhetnek a helyes megfejtők.

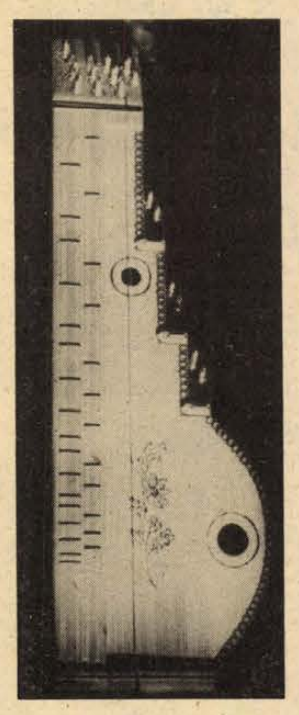

✻

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház fertőző osztálya. Sebészet: Pécsbányatelepi Kórház. Baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül- orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

ORVOSI UGYELET

Az Egyesített Eü. Intézmények Pécs város lakossága részére az alábbiak szerint biztosítja a körzeti orvosi ellátást szombati napokon:

Felnőttek részére összevont rendelés 7—19 óráig az I. kerületben: újmeszesi körzeti rendelő, Korvin O. u. 23. (tel.: 11-169).

II. kerületben: Munkácsy M. u. Rendelőintézet, II. e. 219. (Tel.: 13-833/48).

III. kerületben: Dr. Veress E. utcai Rendelőintézet (tel.: 15-933).

Gyermekek részére összevont rendelés 7—13 óráig az alábbi gyermekorvosi rendelőkben: Gábor Á. u. 15. (tel.: 11-752), Vasas I., II., Hird (dr. Galambos, dr. Bajnai), Hősök tere (dr. Benczenleitner), Szabolcsfalu (dr. Székely), Meszes I., II. (dr. Kálozdy, dr. Zólyomi) körzetek betegeinek.

Zsolnay V. u. 45. (tel.: 13-724), Borbála- és Pécsbányatelep (dr. Fischer), Zsolnay V. u. I., II. (dr. Kovács, dr. Katona), Ady E. u. I., II. (dr. Finta, dr. Jármay) körzetek betegeinek.

Munkácsy M. u. 19. II. ker. rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 13-833/75). Munkácsy M. u. 19. (dr. Dörömbözi), Koller u. 9. (dr. Gehring), Móricz Zs. tér (dr. Tóth L.), Semmelweis I. u. (dr. Pánczél), Mikszáth K. u. I. II. (dr. Géczy, dr. Molnár) körzetek betegeinek.

Kertváros, Krisztina tér (tel.: 15-708). Kertváros u. (dr. Tóth Zs.), Varsány u. I., II. (dr. Matusovits, dr. Bóna), Krisztina tér I., II., III. (dr. Király, dr. Palaczky, dr. Kiss), Sarohin t. út (dr. Sásdi), Fazekas M. u. I—II. (dr. Schmidt) körzetek betegeinek.

Dr. Veress E. u. 2. (III. ker. Rendelőintézet, gyermekpavilon, tel.: 15-833). Mecsekalja (dr. Gothár), I., II. III., IV. uránvárosi körzetek (dr. Fohl, dr. Kőpataki, dr. Litkei, dr. Ötvös) betegei részére.

Rókus u. 8. (tel.: 10-742). Rókus u. I., II., III. (dr. Kovács Cs., dr. Sediánszky, dr. Mezőlaki), toronyház (dr. Szabó I.), Endresz Gy. u. (dr. Görög), Semmelweis I. u. II. (dr. Örkényi) körzetek betegeinek.

Szombaton 13 órától este 19 óráig az egész város gyermeklakossága részére gyermekorvosi ügyelet egy helyen: Munkácsy M. utcai Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 13-833/75).

Szombaton este 19 órától vasárnap egész nap és éjszaka, hétfőn reggel 7 óráig ügyeleti szolgálat áll a sürgős ellátásra szoruló betegek rendelkezésére.

FELNŐTTEK RÉSZÉRE

I. ker. újmeszesi körzeti orvosi rendelő, Korvin O. u. 23. Tel.: 11-169.

II. ker. Munkácsy M. u. 19., II. ker. Rendelőintézet, ügyeleti bejárat. Tel.: 12-812.

III. ker. dr. Veress E. u. Rendelőintézet. Tel.: 15-833.

GYERMEKEK RÉSZÉRE

Munkácsy M. u. Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása vasárnap délelőtt 8—11 óra között történik ugyanitt.

FOGÁSZATI UGYELET:

szombaton este 19 órától hétfőn reggel 7 óráig a Munkácsy M. utcai Rendelőintézetben (ügyeleti bejárat).

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hívást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. 8.55: Romantikus szerzők műveiből. 10.05: Epizódok a magyarországi operajátszás történetéből. 11.01: Nóták, népdalok. 11.22: Rádiószínház. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva . . . 12.45: Perényi Miklós gordonkázik. 13.00: Húszas stúdió. 14.00: Hol a boldogság mostanában? Jegyzet. 14.10: Madrigálok. 14.30: Tudományos eredmények hasznosítása. 15.05: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: A hegedű virtuózai. 18.45: Rádiószínház. 19.31: Népdalok. 20.00: Könyvbarázdák. 20.30: Új lemezeinkből. 21.00: Örömök kertjében. Zoltán Péter sorozata. 22.15: Művésztalálkozó. 23.15: Puccini operáiból. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Régi forradalmi dalok. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Cigánydalok, csárdások. 9.05: Operettrészletek. 9.42: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.00: Szombat délelőtt. 12.00: Magyar fúvószene. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: Prokofjev: Gyermekzene. 14.00: Harminc perc rock. 14.35: Orvosi tanácsok. 14.40: Slágerduettek. 15.00: Nóták. 15.35: Diákkönyvtár hangszalagon. 16.33: Pophullám. 17.30: Riport. 17.45: Filmzene. 18.00: Szívárvány. 20.00: Dzsesszfelvételek. 20.33: A Rádió Dalszínháza. 22.00: Szombat esti diszkó. 23.10: Slágermúzeum.

HARMADIK MŰSOR

7.00: A szolnoki stúdió román nyelvű nemzetiségi műsora. 7.30: A miskolci körzeti stúdió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora. 8.08: Iskolarádió. 8.38: Wolfgang Anheisser operaáriákat énekel. 9.05: Baróti István orgonahangversenye az egri székesegyházban. 10.00: Töltsön egy órát kedvenceivel. 11.05: Mozart Salzburgi szimfóniái korabeli hangszereken. 12.11: Bemutatjuk új felvételeinket. 12.25: 2000 felé. 13.07: Két zenekari szvit. 13.45: Kamarazene. 14.40: Operarészletek. 15.30: Harminc perc beat. 16.00: Kritikusok fóruma. 16.10: Romantikus kórusművek. 16.35: A kamarazene kedvelőinek. 17.30: A dzsessz történetéből. 18.10: Hanglemezgyűjtőknek. 19.05: Beethoven: Fidelio. Kétfelvonásos opera. Közben: 20.18: Ének Bugács kánról, Dersze kán fiáról. Részletek a Korkud Apó Könyve című azerbajdzsán népi eposzból. 20.49: Az operaközvetítés folytatása. 21.39: Zenekari muzsika. 22.45: Napjaink zenéje.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

8.00: Jó munkát, jó pihenést! A Pécsi Stúdió három nyelvű zenés, szolgáltató műsora. — Hírek. — Szerb-horvát műsor. — 8.30: Német műsor. 9.00: Magyar műsor. — Szerkesztő-műsorvezető: Kovács Imre. 10.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism.). 8.05: Világnézet. Az ember kialakulása. 8.45: Óvodások műsora. A megtépett veréb. Szovjet rajzfilm. 9.05: Perpetuum mobile. Honnan, tudjuk? (sz.). 9.50: Aprók tánca. Keleti palóc (sz.) 10.10: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.). 10.15: Egybenyíló szobák. Magyarul beszélő angol film (ism., sz.). 14.00: Nagy tévében kis mozi. Összeállítás a Pannónia Filmstúdió kisfilmjeiből (sz.). 14.30: Bélyegvilág. 14.40: A négy páncélos és a kutya. Magyarul beszélő lengyel tévéfilmsorozat. XIII/3. rész: A háborús vetés (ism.). 15.35: Nyitott boriték. 16.05: Szentendre — rövidfilm (sz.). 16.20: Reklám. 16.30: Ménesek díja ügetőverseny. Közvetítés a Kerepesi úti pályáról. 17.10: Hírek. 17.15: Fehérben. Ifjúsági vetélkedősorozat az egészségügyi szakközépiskolák diákjainak — I. elődöntő. 18.05: Magyar tájak. Ormánság (sz.). 18.40: Reklám (sz.). 18.50: Egymillió fontos hangjegy. Máté Péter műsora. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek. Berzsenyi Dániel: Közelítő tél (sz.). 20.05: A mesterdetektív. Magyarul beszélő angol film (sz. — 14 éven felülieknek!). 22.20: Tv-híradó 3. (sz.). 22.30: Egy este Acapulcóban Sammy Davis-szel Jr. Angol zenés film (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

17.45: Reklám. 17.50: Egy óra három szerep. Márkus László műsora (ism., sz.). 19.00: Vakáción a Mézga család. Magyar rajzfilmsorozat (sz.). XIII/7. rész: Púpos Bill hálójában (ism.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek. Berzsenyi Dániel: Közelítő tél (sz.). 20.05: Fejes Endre: Vonó Ignác. Színmű három felvonásban. A Veszprémi Petőfi Színház előadása felvételről. 20.50: Közben: Tv-híradó 2.

JUGOSZLÁV TV

14.25: Labdarúgás: Olaszország—Jugoszlávia. 16.15: Arany fülemüle. Gyermekfesztivál. 17.15: Kosárlabda. Rabotnicki—Cibona (közv.). 18.45: Tv-kabaré. 19.15: Raizfilm. 19.27: Ma este. 20.00: X, Y és Z. Angol film. 21.55: Szombat este — a Zagreb '80 fesztivál.

MÁSODIK MŰSOR

17.15: Hét tv-nap. 17.45: Tudományos műsor. 18.30: Népi muzsika. 19.00: Válogatás. 19.55: Ma este. 20.00: Egy este Gertrud Muniticcsel. 21.10: Huszonnégy óra. 21.20: Találkozások. 21.55: Sportszombat.

— **Lakásszövetkezeti közös karbantartás** című, lapunk október 10-i számában megjelent cikkében elírás történt. A mondat helyesen így hangzik: „. . . a társaság az 1978-as évet megközelítőleg 160 000 forint veszteséggel zárta." A veszteség az akkori gesztor jogelődjének működési ideje alatt keletkezett. Írásunk egyébként nem a gesztorok felelősségét kutatta, hanem a társaság helyzetét elemezte.

Állatorvosi ügyelet

Ügyeletes állatorvos 1980. november 15-én du. 13 órától november 17-én 8 óráig Pécs város és környéke számára: Pécs, Péter utca 29. szám. Telefon: Pécs 21-253. Mohács város és járás részére: Mohács, Széchenyi tér 1. Telefon: Mohács 1. Komló város és járás részére: Komló, Lenin tér 3. Telefon: Komló 81-194. Siklós város és járás részére a keleti részen: Siklós, Dózsa u. 19. Telefon: Siklós 32. Siklós város és járás részére a nyugati részen: Sellyei Tanács. Telefon: Sellye 1. Szigetvári járás keleti részén: Szentlőrinc, Erzsébet u. 4. Telefon: Szentlőrinc 71-125. Szigetvári járás nyugati részen: Szigetvár, Állatkórház. Alapi G. u. 4. Telefon: Szigetvár 75.

Amennyiben a fenti telefonszámok nem jelentkeznek, vagy az ügyeletes nem található, akkor üzenet hagyható Pécs város és környéke számára a 09-es telefonszámon, Komló város és járás részére a 009-es telefonszámon, illetve az illetékes telefonközpontoknál „Állatorvosi ügyelet" címen.

◆

04—05—07

A gázmentő szolgálat tegnap a délelőtti órákban Pécs, Kossuth Lajos u. 23—25. szám alatti lakásán holtan találta Nemes Istvánné nyugdíjast, valamint Kovács Ferenc gépkocsivezető, pécsi lakost. A két személy halálát feltehetően a lakásban lévő gáztűzhelyből kiáramló gázömlés okozhatta. Az ügyben szakértők bevonásával a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

28.

— Azt hiszem, kibírta károsodás nélkül.

— Lilian nagyon erős.

— Igen Bertram, erős. De tudja, ezekkel a mérésekkel az a baj, hogy rengeteg energiát von el az agytól. S az agy sokszor nem képes másként védekezni a károsodás ellen, csak úgy, ha megváltozik. Vagy ha megváltoztat . . .

— Lehetséges volna, hogy hiába . . .

— Ez a mai állapot. Hogy később mi lesz? Ezt pontosan sajnos nem lehet tudni. Különösen egy ilyen beavatkozással járó mérés után.

— S ha később újra mérnénk? Ha újravizsgálnánk Liliant?

— Nem lehet. Nem szabad. Tiltja az orvosi esküm.

— Értem. Köszönöm, Dottore.

— Köszönöm Bertram, hogy segített leszerelni.

Lilian csuklója, bokája, mellkasa, homloka újra szabad. Kicsit másképp, szabadabban lélegzik, mint a fémek hatalma alatt.

Aki jobban megnézi az arcát, azt látja: Lilian szinte mosolyog. Úgy, mint aki győzött.

✻

Jones aktákat, lyukszalagokat böngész, jegyzetel. Titkárnője időnként újabb és újabb papírokkal megrakodva érkezik. Jones néha kisfiúsan rágja a ceruzáját. Órájára néz, magától felvillan a számlap.

— Irina! Hívja Charliet, legyen szíves!

A titkárnő bedugja a fejét a szobába.

— Már itt is van — mondja.

— Remek. Köszönöm. Köszönöm, Irina. Ha akar, elmehet. Mára végeztünk.

— Maguk is?

— Mi még nem.

— Megint éjszakáznak? Történt valami rendkívüli esemény?

— Nem, Irina, legyen nyugodt, nem történt semmi. S ha rajtunk múlik, nem is fog történni semmi.

— Akkor én megyek, főnök. Vár a kislányom.

— Minden jót, Irina.

— Viszontlátásra főnök, viszontlátásra, Charlie.

Irina elmegy. A férfiak magukra maradnak. Charlie vörös üstökét rázza, gyűri, látszik rajta, hogy erősen gondolkodik.

— Sikerült megtudnod valamit?

— Tulojdanképpen mindent tudok. De úgy érzem, nem megyek semmire a tudományommal. Valami hiányzik.

— Hát kezdd el. Ki ez a Mária?

— Nemrég fejezte be a főiskolát, nemrég költözött el a mamájától, és nemrég kérelmezte, hogy visszaköltözzön a mamájához.

— Kicsoda ez a mama?

— Furcsa szerzet, annyi bizonyos. Színésznőként végzett, hol is? Marosvásárhelyen . . . — mondja papírjaiba pislogva.

— Az valahol Európában van . . . Magyarországon, ugye?

— Nem. Romániában. Aztán áttelepült egy házasság útján Magyarországra, majd az apja és a férje barátai segítségével Kanadába. Így került a kontinensünkre . . .

— Mária hol született?

— Magyarországon. De nem élt ott sokat . . . Talán néhány hónapot. Azután az anyjával együtt . . .

(Folytatása következik)

A pécsi Városi Tanács vb-ülése

Tegnap ülést tartott Pécs megyei város Tanácsának végrehajtó bizottsága. Megvitatta és jóváhagyta a november 28-ra összehívandó tanácsülés napirendjét. Az ünnepi tanácsülésen emlékeznek meg a tanácsok megalakulásának 30. évfordulójáról, valamint Pécs felszabadulásának 36. évfordulójáról. A hagyományoknak megfelelően ez alkalommal adják át a Pro Urbe Pécs díjakat azoknak, akik az elmúlt esztendőben, illetve több évtizedes tevékenységükkel a legtöbbet tették a városért. Tárgyalt a végrehajtó bizottság a környezetvédelem eddigi eredményeiről és a további feladatokról, valamint a pécsi NEB legutóbbi vizsgálatáról, amelyet a város zöldfelületi rendszerével kapcsolatban folytattak. A két, sok tekintetben összefüggő téma vitájában nagy hangsúlyt kapott az, hogy mit várhat a város a lakosságtól. Mindenekelőtt alapvető változást a szemléletben, a magatartásban: az, hogy nem szennyezzük oktalanul a környezetet, nem pusztítjuk oktalanul a növényzetet, már önmagában felbecsülhetetlen értékű segítség.

A szűkülő lehetőségek következtében a jövőben kevesebbet fordíthat a város új parkok létesítésére, a meglevők fenntartására; ha e téren lépni akarunk, eddigi eredményeinket meg akarjuk óvni, a mostaninál is nagyobb társadalmi közreműködésre lesz szükség. A továbbiakban egyéb időszerű kérdésekről tárgyalt a végrehajtó bizottság, s foglalkozott azzal a javaslattal, amely Lvov-Kertváros nevének Lvov-lakótelepre változtatásáról szólt. A javaslatot elvetette a végrehajtó bizottság.

Új kulturális hetilap a képernyőn

Stúdió '80 címmel új kulturális hetilap jelentkezik a képernyőn november 18-án, kedden este 20.50-kor az 1-es csatornán. A nemrég megszűnt Színházi Album, a Művészeti Magazin és a Filmszem helyébe lépő program – az elődök funkcióit is részben magára vállalva – heti egy órában informálja a nézőket a kulturális élet legfontosabb eseményeiről, jelenségeiről. A műsor kitekint a világra is, tájékoztat más országok kulturális életéről. Helyet kapnak az adásokban kritikák, viták, eszmecserék is.

HNF-választások

Városi küldöttértekezlet Mohácson

Tegnap délután rendezték meg Mohácson, a Bartók Béla Művelődési Házban a HNF városi küldöttértekezletét. A több mint 130 küldött meghallgatta *Dalecker Ödönné*, a HNF városi bizottsága titkárának beszámolóját az elmúlt öt évben végzett munkáról, vitaindítót hallgatott meg Életmód, műveltség, közösségek a mai magyar társadalomban címmel, *Fischer József*, a mohácsi Városi Tanács elnöke tájékoztatta a testületet az V. ötéves tervidőszak eredményeiről, a következő öt év főbb célkitűzéseiről, majd a vitát követően megválasztotta a városi népfrontbizottságot, a megyei küldöttértekezlet öt küldöttét, illetve a városi bizottság és a munkabizottságok tisztségviselőit.

Dalecker Ödönné beszámolója a sokrétű népfrontmunka minden területét érintette. Egyebek között ezt mondta:

— 1976. május 15-én a városi népfront-küldöttértekezlet helyesen határozta meg, hogy a városi bizottság mellett kulcsfontosságú szerepet tölt be, fontos szervezeti formát jelent a lakóterületekre épített körzeti bizottság. Ma már e bizottságok munkája jelentős közéleti, politikai tényező. A 203 bizottsági tag közreműködésével biztosítani tudtuk a városi pártbizottság 1976-os pártértekezletének állásfoglalásában meghatározottak végrehajtásához a lakosság összefogását.

Hogy ez az összefogás milyen komoly eredményeket hozhat: öt évvel ezelőtt 3 millió forint körül volt a Mohácson végzett társadalmi munka értéke, s ez az összeg ebben az évben várhatóan 7 millió forintra emelkedik.

Beszélt a küldöttértekezlet szónoka a mind népszerűbbé váló fórumrendszerről, ahol a nyílt véleménycserék, az ezt követő beszélgetések, viták a szocialista demokrácia elmélyülését jelentik.

Mohács egyik legfontosabb jellemzője: három nemzetiség él együtt a városban. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta Dalecker Ödönné:

— Az MSZMP XII. kongresszusa a nemzetiségi politikát a szövetségi politika fontos részeként jellemezte. Megállapíthatjuk, hogy a városunkban élő szerb-horvát, német ajkú lakosság aktívan részt vesz a közéletben, magukénak érzik társadalmi, gazdasági, kulturális eredményeinket. A nemzetiségi klubok, művészeti csoportok működtetésében, a választmányi tagok összefogásában a népfrontbizottságok segítséget nyújtanak.

A beszámolót követően számos hozzászólás hangzott el. *Józsa István* a kiskert-mozgalom fontosságáról szólt, a kertbarát-klub eredményeiről; *Lendvai József*, a KISZ városi bizottságának titkára a HNF és a KISZ együttműködésének jelentőségéről beszélt; *Kéméndi József* a környezetvédelmi munka eredményeit ismertette, *Juhász Róbert*, a HNF Országos Tanácsának osztályvezetője a tömegkapcsolatok fontosságát hangsúlyozta, *Borsos János* felhívta a figyelmet arra, hogy nagy szükség van a népfrontnak az idős emberek támogatását szervező tevékenységére.

Tegnap megválasztották a városi népfrontbizottság tisztségviselőit is. Elnök ismét *Csepreghy Ferenc* lett, az alelnökök *Böröcz Istvánné*, *dr. Hergenröder Antal* és *Józsa Gyula*. A városi népfrontbizottság titkárának ismét *Dalecker Ödönnét* választották meg.

M. A.

Hármas ikrek Kaposváron

November tizenharmadikán este dr. Gálosi Vera, 25 éves kaposvári jogász hármas ikreknek adott életet a városi kórház szülészetén, a három fiú 19 óra 31, 32, illetve 33 perckor látta meg a napvilágot. A 48 centiméteres, 2270 gramm súlyú első csemete Ádám Mihály, őt két azonos „magasságú" – 44 centiméteres – öccse: az 1650 grammos Dániel, majd az 1500 grammos Péter követte.

Dr. Gálosi Vera vizsgálatainál az orvosok már a terhesség tizenhatodik hetében felismerték, hogy hármas ikrek várhatók, ezért a fiatalasszonyra július eleje óta a terhespatológiai osztályon vigyáztak. A három iker és édesanyjuk is jó egészségnek örvend.

Szövés, varrás, kerámia

Művészeti szakkör

A pécsi Mozgalmi Ház adott otthont a megyei művelődési központ (a korábbi népművelési tanácsadó) művészeti gyerekszakkörének. Kéthetente csütörtök délutánonként itt tanulják – *Pongrácz Éva* pedagógus vezetésével – a környék általános iskolásai a művészeti ágak mesterségbeli fogásait. A néhány hónapos szakkörnek kialakult a törzsközönsége, amely legutóbb a szövés alapjaival ismerkedett.

A húsvágó deszkából készült alkalmatosságon a szövés elméletét próbálták a gyakorlatban: cukorspárgából övet készítettek. A legközelebbi foglalkozáson már bonyolultabb formákkal találkoznak majd, hogy azután kellő szakmai és elméleti tudással felvértezve igazi szövőszéken készítsenek használati tárgyakat magukat, ajándékot szüleiknek.

– Összetett művészeti nevelés szerepel programunkban – mondja Pongrácz Éva. – A szövés-varrás után a kerámiával, majd az animációs filmezéssel is fogunk foglalkozni. Bár a szakkör elsődlegesen az általános iskolásoknak szerveződött, szívesen venném, ha a szülők is eljönnének, s részt vennének munkánkban. Nincs nagyobb dolog egy gyerek számára, ha egy munkát együtt végezhet édesanyjával, vagy édesapjával. Remélem, hogy a szövéssel eljutunk odáig, hogy a gyerekek már a karácsonyi ajándékaikat maguk készíthetik el.

A Mozgalmi Ház kéthetenként csütörtökön, legközelebb november 27-én délután 3-kor várja művészeti szakkörébe a régebbi és újabb érdeklődőket.

b. I.

Filmjegyzet

Kinek az öröksége?

Szilvia, a dúsgazdag arisztokrata nő 1936-ban a Gerbaud cukrászdában megismerkedik a zsidó származású Irénnel, foglalkozására nézve kalaposlánnyal, miközben mignonokat, süteményeket rendel százszámra. Szilvia apja minden vagyonát leendő unokáira íratja, de Ákosnak, a katonatiszt (snájdig) férjnek nem sikerül meddő feleségét, Szilviát teherbe ejteni. Irént viszont igen, igaz, hogy felesége határozott kérésére. És a kérés ellenére. Közben meghal az arisztokrata papa, temetésén hullott almákon lépdel a gyászoló menet. Aztán Ákos a temetés után egy fészerben, télire eltett almák között, hosszú szünet után ismét megtermékenyíteni igyekszik nejét, de ismét sikertelenül. A kísérletre amúgy semmi szükség, mert hisz Irén már várandós, de miért ne, ha csak Monori Lili hajlandó levetkőzni a kamera előtt, Isabelle Huppert nem.

Közben Ákos jóvoltából, merthogy amatőrfilmes, megtudjuk, hogy fasizmus is van, Hitler, meg Mussolini, meg persze antiszemitizmus is, és lassanként a háború is kitör, s elvérzik a második magyar hadsereg. Irén is megszüli a gyereket Szilviának, aki boldog-boldogtalanul él, merthogy gyereke ugyan van, de a férje Irénbe bolondult. Amin senki sem csodálkozik, csak a film készítői.

Az első gyerek cseperedik, a második, most már maguknak ismét megfogan. Irén és Ákos boldogságát csak az antiszemitizmus árnyékolja, mígnem (váratlan fordulat) a nyilasok átveszik a hatalmat. Ákos hiába lopja el felesége arisztokrata papírjait, s viszi kedveséhez a kies kastélyba, a nyilasok átlátnak a trükkön, Irént is, Ákost is letartóztatják.

Az utolsó képeken a ködös Duna-parton terelik a sárga csillagos csoportot a keretlegények, köztük van Irén is, egy autómobilból pedig Ákos nézi a vidám menetet, ő az egyenruhájával fizet szerelméért. Snitt, vége. (Nem, kérem, nem elírás a vidám menet, a sárga csillagos statiszták, bizonyára rendezői utasításra, kedvesen mosolyognak a kamerába.)

Hogy szokásomtól eltérően ily hosszadalmasan ismertettem egy film, az Örökség cselekményét, annak egyedüli oka az, hogy az új magyar film legjobb kritikája saját története. Amitől még – szerencsés körülmények között – lehetett volna jó is a film.

De a filmet Mészáros Márta készítette, neofeminista nézetek zászlóhordozója. Filmes sikereit ennek következtében nyugati égtájakon aratta, lévén, hogy honunkban a nőket jobban érdekli az egyenjogúság gyakorlata, mint elmélete. Örökség című filmje francia koprodukcióban készült, bizonyára az elméleti feminista körök vásárlóerejére alapozva.

Kétlem ugyan, hogy a kapitalizmus rothadása odáig jutott volna, hogy a maga számára érdemleges mondanivalót szűrjön le az Örökségből; s hogy tessék a film, még akkor is, ha éppen Párizst döbbentette meg nemrég egy újabb antiszemita botránysorozat.

Érzelgős-csöpögős melodráma marad a film, még a nyugatiak számára is.

Bodó László

Szakácsok és felszolgálók versenye Esztergomban

Kétévenként rendezik meg a dunántúli vendéglátó vállalatok ifjú szakácsainak és felszolgálóinak szakmai versenyét, a Rákóczi Kupát. Az idén Esztergom volt a vendéglátó város, ahol Baranya megyét négy újonc képviselte, két felszolgáló, *Tiszli János* és *Ronta Pál*, valamint két szakács, *Vladika Gábor* és *Biró Antal*. Valamennyien a Tettye vendéglő dolgozói.

A verseny egyik feladataként a felszolgálóknak díszasztalt kellett teríteniük. Ehhez a Pécsi Faipari Szövetkezet kerek barokk asztalát és a hozzávaló székeket vitték a pécsiek, és a Zsolnay gyár reprezentatív, kobaltkék peremű, aranyozott szélű porcelán készletét használták fel.

A szakácsok különleges meleg, vegyes ízelítővel vívtak ki nagy elismerést. Az előételként feltálalt falatok között boros libamáj és csőben sült halszeletek szerepeltek. A további menü: gyöngytyúk erőleves, báránykottlett prágai módra, és rétestorta. A felszolgálók még egy különlegességgel meglepték a kóstolókat, az ebéd után a feketekávéhoz rumba mártott és meggyújtott mokkacukrot szervíroztak.

A csütörtökön hazaérkezett versenyzők a 4. helyezést és a Komárom megyei KPVDSZ különdíját hozták magukkal.

S. Zs.

Várostörténeti konferencia

Pécs szabad királyi rangra emelésének 200. évfordulóján

A Magyar Történelmi Társulat dél-dunántúli csoportja Pécs város Tanácsa V. B., Baranya megye Tanácsa művelődési osztálya rendezésében, a Baranya megyei Levéltár szervezésében tegnap a Városi Tanács dísztermében várostörténeti konferenciát tartottak abból az alkalomból, hogy Pécs 200 évvel ezelőtt emelkedett szabad királyi városi rangra.

A konferencia elnöke, *Fehér István*, a történelemtudományok kandidátusa, a Történelmi Társulat dél-dunántúli csoportjának alelnöke köszöntötte a résztvevőket; történészeket, pedagógusokat, diákokat, a konferencián részt vevő párt-, állami, KISZ- és tömegszervezeti intézmények, továbbá a katolikus egyház képviselőit. Bevezetőjében elmondta, hogy első ízben öt éve szervezett a Történelmi Társulat várostörténeti konferenciát, amikor is a város középkori történetének néhány fontos kérdését vitatták meg. A második konferencia keretében került sor a 200. évforduló tanácskozásaira, majd 1985-ben a város legújabbkori története szerepel majd napirenden.

Az elnöki bevezető után *Komlódi Józsefné*, a Városi Tanács elnökhelyettese mondott megnyitó beszédet. Hangsúlyozta, hogy a török hódoltság utáni fejlődés jelentős állomása volt a püspöki joghatóság alóli felszabadulás, a szabad királyi státus elnyerése, hiszen az nagyobb szabadságot jelentett a város és lakói számára. Meggyorsulhatott a polgári fejlődés, következtében lett Pécs ipara, bányászata, kultúrája országosan is jelentőssé.

A várostörténeti konferencián ezután nyolc előadás, majd korreferátum hangzott el, kapcsolódva az évfordulóhoz, majd délután korabeli pécsi szerzők műveiből összeállított emlékhangverseny volt a belvárosi plébániatemplomban. A hangverseny műsorát *Szkladányi Péter* állította össze, közreműködött *Ezéki Zsuzsa*, *Marczis Demeter*, *Kircsi László*, a *Pécsi Palestrina Kórus* és a *Pécsi Filharmonikus Kamarazenekar*. Vezényelt *Hergenröder Miklós* és *Szkladányi Péter*.

Kommunista műszak

A Baranya megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat dolgozói a mai napon kommunista műszak keretében ezer darab sertés és 160 darab marha vágását végzik el. Emellett két vagon készítmény legyártását is vállalták. A műszakok ellenértékét, 100 ezer forintot, városfejlesztésre ajánlották fel.

A Pécsi Filharmonikusok Kamarazenekara már a korábbi években is több alkalommal bemutatkozott a bérleti sorozatok előadásain. Szerdán november 12-én este a Liszt-teremben a „B" kamarabérlet műsorában léptek fel, barokk, illetve klasszikus művekkel. Corelli G-moll (Karácsonyi) concerto grosso-ja után Bach f-moll zongoraversenyét adták elő. A versenymű zongoraszólamát Bodó Árpád játszotta. Az együttes Haydn G-dúr (Katona) szimfóniájával zárta műsorát. A kamarazenekart — a külföldön tartózkodó Károly Róbert helyett — Hirsch Bence vezényelte. Legközelebb december 10-én este Breitner Tamás vezényletével, Vass Ágnes (hegedű) és két csehszlovák kürtművész közreműködésével hallhatjuk ismét a Pécsi Filharmónikus Zenekar Kamarazenekarát.

A Hunnia Stúdió új filmjei

A Mafilm Hunnia Stúdiójának nemrég elkészült produkcióival találkozhat a közeljövőben a közönség a mozikban. A művekről, a stúdió e filmekben is tükröződő törekvéseiről, s a jövő évi tervekről Köllő Miklós, a Hunnia vezetője tájékoztatta az MTI munkatársát.

November végén kerül a mozik műsorára Fazekas Lajos Haladék című műve. A film jó képességű, tehetséges főhőse — Bujtor István alakítja — második mellékállásai, kétes üzletei, nagystílű mulatozásai sodrában veszíti el élete harmóniáját.

A Papp Lacit nem lehet legyőzni című produkció a főszereplő személye miatt számíthat sokezrek kíváncsiságára. Az amatőr ökölvívás eddig legeredményesebb olimpiai bajnokának életét Gulyás Gyula és Gulyás János, a rendező-operatőr művészpáros örökítette meg, a bemutató december elején lesz.

A Hunnia idei premierjeinek sorát Bódy Gábor Psyché című, kétrészes játékfilmje zárja majd. A Weöres Sándor teremtette egykori költőnő Lónyay Erzsébet alakját, életútját Patricia Adriani spanyol színésznő eleveníti meg.

A jövő év elejétől az első magyar–finn közös filmalkotást is láthatják az érdeklődők, Vámmentes házasság címmel. A történet — amely egy „nemzetközi" esküvő bonyodalmairól szól — Zsombolyai János rendezésében került filmszalagra.

Az utóbbi hetekben kezdődött el a stúdió több jövő évi produkciójának forgatása. Így Szomjas György rendező — Kopaszkutya címmel — elsősorban a fiatalokhoz szóló filmet készít: egy, az ismeretlenségből induló beat-zenekar pályafutását eleveníti meg, a Hobo Blues Band főszereplésével, s persze sok zenével.

A Hunniában forgatja első mozifilmjét Vitray Tamás. Ebben annak a — következetes, a hétköznapok hőseire kíváncsi — szemléletnek az összegzését kívánja filmszalagra rögziteni, amelyet nagysikerű televíziós műsoraiban éveken át képviselt. Mészáros Márta ismét magyar–francia közös produkciót rendez: most kezdődtek meg a Gaumont-cég támogatásával készülő film munkálatai. A jelenben játszódó mű egy elveszett gyermekét kereső anya sorsával ismerteti meg majd a nézőket, nemzetközi szereplőgárda közreműködésével.

Vonzza őket a tánc öröme

Itt nevelődik az utánpótlás

Gyermektánc a 39-es dandár úti iskolában

Csengő gyermekhangok jelzik, merre kell keresnem a 39-es dandár úti iskolában a néptáncosok esti próbáját. A tornateremben táncol a zongorakíséret hangjára a 30 tagú csoport, most folyik a ritmikus bemelegítés Szükség van erre, hiszen a gyerekek jó része 6–8 órás elfoglaltság után érkezik a próbára. Mégis szeretnek idejárni, vonzza őket a siker, a fellépések izgalma, és elsősorban a tánc öröme.

— Itt kikapcsolódunk az iskolai munka, a tanulás után, ezért szeretünk idejárni — mondják többen a csoport tagjai, mind felsőtagozatos gyerekek. Vezetőjük, *Wéber Béláné* együtt énekel, táncol velük. — Számomra ez az asszonytorna — feleli nevetve, amikor megkérdezem, nem fárasztó-e az intenzív próbavezetés.

Két csoport működik az iskolában 30–30 gyerekkel *Wéber Béláné* és *Tóth Pálné* vezetésével már húsz éve, az iskola fennállása óta. Hogy hány gyerek fordult meg ezalatt a csoportban, hányan ismerték és szerették meg az uránvárosi gyerekek közül a magyar nép dalait, táncait, erre nagyon nehéz lenne válaszolni. S hogy a két csoport valóban magas szintű munkát végez, arra nemcsak az úttörőseregszemlék aranyérmei adnak bizonyítékot, hanem az is, hogy a pécsi nagy együttesek, a Mecsek, a KISZÖV tánc. együttesei kezdettől fogva itt keresik az utánpótlást. Volt olyan esztendő, hogy két kivétellel valamennyi nyolcadikos belépett a Mecsek Táncegyüttesbe.

A növendékek életkorának megfelelően gyermekjátékok, gyermektáncok szerepelnek a két együttes programján. Wéber Béláné csoportja a *Danikáné* című ismert gyermekjátékkal kezdte a munkát, akkor harmadikosok voltak a gyerekek. A két csoport, 60 gyerek együtt mutatta be a kolocsai gyermeklakodalmast. A nagyok új dolgokkal is próbálkoztak: Weöres-versekre táncoltak koreográfiát. Kedves táncuk a *Sárközi leánytánc*, amit egy decsi kislánytól tanult meg Wéber Béláné. A fiúk pedig a *–Rábaközi marsot* járják nagy kedvvel és legényes szilajsággal.

Az iskola, melynek ünnepélyeit színesebbé teszi az együttes, sokban támogatja munkájukat. *Bakonyi Erzsébet*, a zongorakísérő óráiba épülnek a próbák, a szülői munkaközösség és az úttörőszervezet szerzi be a gyerekek táncruháit. *Bodai József*, a Mecsek Táncegyüttes vezetője tanítja be a csoportnak az új táncokat, játékokat. A gyerekek ugyanakkor ott vannak a jelentősebb néptáncbemutatókon, s aztán közösen megbeszélik tanárukkal a látottakat. E tevékenység az igényes néptáncprogram által, kétségtelenül a jelentős iskolai szakkörök közé emeli a 39-es dandár úti iskola mindkét gyermektánccsoportját.

G. O.

Miért építsünk szociális otthont?

Egy nap szociális gondozók között

A tiszteletdíj havi 700 Ft...

Nehezen tudok szabadulni a képtől: a sarokban rozoga, nyitott tűzhely okádja a füstöt és a meleget. Előtte, a hamuval beszórt padlón elmosatlan edények piramisai. A falnál szekrény — az egyetlen használhatónak látszó bútordarab a szobában — néhány ruha lóg ki belőle elképzelhetetlen összevisszaságban. A falon megfeketedett feszület, mellette képeslapok sztárfotói.

— Mit ebédelt ma néni? — kérdezi a körzeti ápolónő az egyik szennyes heverőn kucorgó öregasszonytól.

— Jó ebédem volt — élénkül meg az asszony — kakaót ettem és kenyeret aprítottam belé.

Lehúzza lábszárán a harisnyát. Nagylábujján a köröm megvastagodott, legalább két centi, a többi letörött, behorpadt. Térde alatt lilás folt kezdődik, s húzódik le a bokájához.

— A néni az egész nyarat kint töltötte az eresz alatt — súgja a nővér. — Hárman laknak itt a fiával és a menyével.

— Hét gyereket szültem, és nincs senkim. Csak a fiam törődik velem egyedül. Hogy hol dolgozik? Hát a... nem is tudom, hogy most éppen hol van. A férjem állatkísérő volt, bejárta az egész világot. Keveset láttam, de jó ember volt. Akkor kezdődött az én nyomorúságom, amikor őt eltemettük — sirdogál a néni. A könnyei mind a két szeméből folynak, pedig csak az egyikkel lát.

●

— Most mit nézzünk meg? — kérdezi a nővér. — Nagyon borzasztót akar látni, vagy olyat, ahol már észrevenni a gondoskodás nyomait?

Még nyolc helyre kopogtatunk be. Ő injekciót ad, vérnyomást mér, én kérdezősködöm — amennyire lehet, tapintatosan. Felesleges röstellkednem az intim kérdések miatt. Az emberekből őszintén árad a szó, örülnek, hogy valaki meghallgatja őket. A legborzasztóbb ezt hallani:

— Nővérke, nincs valami olyan injekció, amitől végleg elaludnék? Hogy véget érne már minden...

És nem egy ember mondja ezt.

Nem az Ormánságban, és nem pusztuló falvakban járunk, hanem Pécs kellős közepén, alig néhány lépésnyire a Széchenyi tértől.

Az egyik lakásban hetven év fölötti házaspár fekszik az ágyban. Az ajtón belépve szörnyű bűz fogad.

— Hordták ide az ebédet a szociális gondozók, de lemondtuk, mert nem ízlett. Rosszul főznek a Borostyánban. Most magam főzőcskézek, a feleségem fekvőbeteg — mondja a bácsi öltözködés közben. A bátyja temetésére igyekszik.

Az ápolónő naponta járja ezt a környéket. A fizetése 2400 forint. Ha majd hosszabb ideje lesz a pályán, megkeresi a 3000–3500 forintot is.

●

Kimutatások fekszenek előttem. Az egymás alá gépelt sorok rendje szinte üdítő látvány az emberi elesettség és igénytelenség képei után.

Magyarországon a népességben belül a nyugdíjas korúak aránya elérte a 20 százalékot, s ez az arány az elkövetkező években legalább 25 százalékig fog emelkedni. Ki viselje gondjukat? Magától értetődőnek látszik, hogy elsősorban a gyerekek, és más „tartásra kötelesek" hozzátartozók. Ha vannak. Ha vállalják. S ha nem? Baranya megyében szülőtartási pert évek óta egyáltalán, vagy csak elenyésző számban indítottak. Nem vállalkozik erre a tanács sem, pedig szakigazgatási szerve hivatalból megtehetné.

— Kérdés, hogy használnánk-e vele — mondja *dr. Farkas Elemér* megyei csoportvezető főorvos. — Előbb-utóbb ugyanis az eltartottakon csattanna az ostor. Olyan esetről is tudok, amikor a fiú megvárta az apja házához érkező postást, aki a tőle letiltott összeget hozta és azon nyomban visszavette szüleitől a pénzt. A szülők már a szégyen miatt sem pereskednek...

Marad tehát az állam szociális gondoskodása, vagy a szövetkezeteké, a régi munkahelyé, de erre hosszú távon építeni ma még nem lehet. A gondoskodás formái: az anyagi segítség, a házi szociális gondozás, az öregek napközi otthona és végül a szociális otthon. — ez mind az államot terheli. A megyében — Péccsel együtt — huszonnégy helységben biztosítanak kedvezményes vagy ingyenes étkezést öregeknek — majdnem 700 embernek. Országos összehasonlításban ez kedvező képet fest a megyéről. Viszonylag jól állunk az öregek napközi otthonait illetően is. Pécsett öt ilyen intézmény működik, és még tudnak fogadni járóképes, magára maradt embereket. A szociális otthonok viszont zsúfoltak, igen sok — közel 600 — a várakozók száma. Csak elismerés illeti azokat a kollektívákat, amelyek szabadidejük feláldozásával másokon segíteni igyekeznek, társadalmi munka-akciókhoz csatlakoznak. De fölmerül a kérdés: vajon egyformán veszi ki a részét ebből az erőfeszítésből a társadalom minden rétege? És vajon meddig terjedhet a társadalmi munka-felajánlások mértéke?

A házi szociális gondozás központja Pécsett egy Ágoston téri emeletes épület földszinti helyiségeiben van. Ez a 14 hivatásos gondozó irodája, fogadószobája, étkezője, a szolgálat raktára és fürdője. Nem, nem túlzás azt írni, hogy heroikus munkát végeznek az itt dolgozók.

Werner Edit vezető gondozónő fogadóórát tart. Egymás kezéből kapják ki a kilincset a legkülönbözőbb emberek, s közben percenként csöng a telefon. Ennek a férfinak húsz éve nincs lakása, rendszeresen a pályaudvaron alszik. Most — ki tudja hányadszor — ismét egy kis „gunyhót" kikönyörögni jött, aztán megelégszik egy kabáttal. Annak a fiatalasszonynak 200 forint kölcsönt ad a vezetőnő fűtőolajra, majd egy négygyermekes cigányasszonyt lát el ruhákkal.

— Minden tiszta, kivasalt, jó állapotban lévő ruhaneműnek örülünk. Az emberek általában szeretnek adakozni. Néha olyan darabokat is behoznak, amelyeket nem tudunk használni, de jó látni a segítőkészséget — jegyzi meg *Fröhlich Éva* gondozónő.

Az Ágoston téri központ legfiatalabb munkatársa *Oláh Imre*, 19 éves. Április óta gondozó. Pannonhalmán végzett jó eredménnyel, aztán nem vették föl a tanárképző főiskolára és gyári munkás, majd mentős lett Budapesten. Tanári vágyairól nem tett le, a gyógypedagógiai főiskolára pályázik.

Ebédhez terítenek a csöppnyi irodában, de a vezetőnő még győzködik, érvvel, vitatkozik olyan türelemmel, amit még sehol, senkitől sem láttam. Kilépek a térre és nagyot lélegzem a hideg levegőből. Pedig csak két órát töltöttem itt...

●

Dél van, ilyenkor állnak sorba a kifőzdéknél a társadalmi gondozónők, hogy aztán két-három ételhordóval megrakodva, nyakukba vegyék a várost. Több mint százan vannak Pécsett — a megyében valamivel kevesebben — akik tiszteletdíjért vagy anélkül gondozzák az idős, magatehetetlen embereket. Mosás, tüzelőkészítés, takarítás, bevásárlás... Hosszan sorolhatnám a megyei egészségügyi osztály irányelvei alapján a szociális gondozónő kötelességeit. S mindezért legfeljebb havi 700 forint tiszteletdíj fizethető ki nekik!

— A szociális segélyekre van pénz, minden évben kapunk kiegészítést. Jelenleg megközelítően 500 idős embert részesítünk rendszeres segélyben. Ennél azonban legalább ezerrel többen élnek a létminimum alatt. Az a cél, hogy legalább az 1360 forintot — a legkisebb özvegyi nyugdíj összegét — elérje a községekben élő segélyezettek havi jövedelme. A társadalmi gondozók tiszteletdíját azonban már hosszú ideje nem emelték. Az is haladás, hogy néhány éve már nem vonják le belőle a községfejlesztési hozzájárulást és más adószázalékokat. A rendkívüli segély összege is kicsi, 1968 óta maximum 500 forint adható — mondja *Lukácsi Jánosné*, a Pécsi Városi Tanács egészségügyi osztályának szociálpolitikai csoportvezetője.

A megyében most a nyugdíjas korúak 15–20 százaléka veszi igénybe a szociális gondozás valamilyen formáját. Néhány évvel ezelőtt még csak 10–12 százalék volt ez az arány! Egy csöppet sem szívderítő a helyzet, ha például az elmebetegek szociális ellátására gondolunk, akik jelenleg még sok helyütt együtt laknak az egészséges elméjű gondozottakkal. Sajnos sokan, nagyon sokan vannak, akiket elkábít egyes társadalmi rétegek gyors gazdagodása, s hajlamosak azt hinni, hogy az ország már elfelejtette a nélkülözést, a szegénységet. Más kérdés, hogy az érintettek — és hozzátartozóik — mennyiben felelősek szomorú állapotukért.

A számok ettől függetlenül figyelmeztetnek: nő az eltartottak száma, s vele együtt az *elhagyottaké* is, akiknek a gondozás előbb-utóbb az állam feladata lesz. Illúziókban ringatják magukat azok, akik azt hiszik, hogy ezt nem fogja az ország megérezni. Minden társadalomnak kötelessége gondoskodni a rászorulókról, de azt hiszem, kötelessége szigorúbban utánanézni az *egyének felelősségének* is. Sikeres szociális gondoskodás csak ott valósulhat meg, ahol képességei szerint mindenki kiveszi a részét a közterhek viseléséből.

Havasi János

LAKÁS-INGATLAN

Kétlakásos családi ház beköltözhetően eladó. Pécs I., Baranyavár u. 28. Makay.

Belvárosi, kétlakásos családi ház eladó. Beköltözhető 2 szoba, hall, fürdőszoba, konyha. — „Áron alul" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szentmiklóson, 6-os út mellett 600 négyszögöl lugasszőlő egyben vagy megosztva eladó. Érdeklődni: Mártírok útja 2.

Pécs-Hird, Szabadföld út 1. kertes új családi ház eladó nagy műhelyekkel, kisiparosnak alkalmas. Vagy elcserélhető belvárosi lakásokra vagy családi házra. Érdeklődni a helyszínen, este 6 után.

Siklós melletti — nagytótfalusi elágazás — autóbusz-megállónál lévő 680 négyszögöl telek eladó. Érdeklődés Siklós 237-es telefonon.

Szövetkezeti garázs Közép-Meszesen eladó. — „Átírás költség nélkül" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 1200 négyszögöl meggyes, 10 éves telepítés. „Erdi, bő termő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szliven melletti, kétszoba, hálófülkés, összkomfortos, hatodik emeleti, tanácsi lakást szétválasztható, nagyobbra cserélnénk, lehetőleg garázzsal. Központi csendes helyen. Kizárólag központi fűtéses vagy gázfűtéses lakás jöhet számításba, illetve, ha ennek elkészítéséhez a lehetőség fennáll. Megegyezés szerint. „Szép és csendes" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Sürgősen elcserélném 3 szoba, tv-erkélyes, összkomfortos, Kertváros, Éva utcai, VI. emeleti, tanácsi lakásomat 1 db másfél szobás vagy a magasházban levő garzon tanácsi lakásra. Petőfi utca, Kodály út, Rákus utca előnyben. Választok: „November" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás. Pécs, Mezőszél u. 3 A, IV. 15.

Siklóson nagy másfél szobás, összkomfortos öröklakás eladó, kp. plusz OTP. Siklós, Sallai út 16. IV. emelet 14.

Kétszoba-komfortos házrész sürgősen eladó. — Siklós, Kanizsai Dorottya u. 14. (Volt Arany J. u.) Érdeklődni: a helyszínen (Trappék).

Beköltözhetően eladó Balatonmáriafürdő központjában kétszintes, háromszobás, hallos, garázsos, összkomfortos családi ház, 184 négyszögöl telekkel. Vállalatnak is. Vízparttól 3 percre. Érdeklődni: Kaposvár, Kossuth L. u. 29. I. 6. Vargáné. Vasárnap, hétköznap 16 órától.

Szegedi 1+2-es, első emeleti, új, tanácsi, összkomfortos lakásomat pécsire cserélném sürgősen. Minden megoldás érdekel. Levélcím: Fazekas Bertalanné, Szeged, Csongrádi sgt. 82. B. I. 5.

Szétköltözők, figyelem! Két egyszoba-konyha, fürdőszobás, tanácsi lakást cserélnék két és fél szoba összkomfortos, tanácsira. „December" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécsi-tónál, strand mellett üdülőlakrész eladó. „Panoráma" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házaspár összkomfortos lakást, lakrészt bérelne, Uránvárostól belvárosig. „Két gyermek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

320 n-öl, panorámás pécsi szőlő-gyümölcsös 60 000 Ft-ért eladó. Kertváros, Diana tér 8., I/3.

Kétszoba-összkomfortos, kertvárosi és kétszobakomfortos, belvárosi, tanácsi lakásainkat háromszoba-összkomfortos, tanácsi lakásra cserélnénk. „Belterület előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélnénk szolnoki, egyszoba-komfortos, gázfűtéses, tanácsi lakásunkat megyeszékhelyen levő, kétszobás, tanácsi lakásra, esetleg egyszobásra. Fülöp Károly, Szolnok, Karkecz Károly u. 6. II. 1.

Albérletet keresek 6 éves fiammal. Szívesen mennék falura, eltartási szerződést is kötnék. „Csendes otthon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném másfél szobás, összkomfortos, tanácsi lakásomat két- vagy két és fél szobás, tanácsira. „Megegyezünk" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

1000 n-öl, építésre és gazdálkodásra alkalmas terület, közvetlen autóút mellett, parcellázva is, eladó. Ugyanott gerendák és cserép is eladó. Bogád, Kossuth L. u. 48.

Eladó Pellérd, Damjanich u. 26. sz. alatti, 3 szoba-komfortos, 2 család részére is megfelelő, nagy kertes családi ház. Másfél szobás, pécsi, szövetkezeti összkomfortot beszámítok.

Johan szőlőből Aranyhegyen két parcella, 300 és 340 négyszögöles, eladó. „Johan" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Hétvégi 400 n-öles telkek eladók a keszüi Gyönyös autóbusz-megállónál. Felvilágosítás a helyszínen: Harth József kádármesternél.

Pécs közelében 300 n-öl szőlő, 700 n-öl szántó olcsón, megosztva is, eladó. Érdeklődni: Jászai M. u. 12., az esti órákban.

Kétszobás, összkomfortos, szövetkezeti lakás beköltözhetően eladó. Mohács, Park u. 9., A lépcsőház IV/15. Megtekinthető 18 órától. Rajkaiék.

Kis családi ház Szentdénes, Kossuth u. 6. sz. alatt beköltözhetően eladó. Érdeklődni a helyszínen Kocsis Lajosnál, hétfőn és csütörtökön egész nap.

Eladó 410 n-öl beépíthető telek, lakható présházzal, víz, villany van. Érdeklődni: Pécs, Marx út 81.

Pécsvárad, Szászvölgyben lévő 428 n-öl zártkert, pincével, eladó. Érdeklődni: Pécs, Semmelweis u. 13. Burjánék.

Eladó a 34-es végállomástól 5 percre, Közép-Gyükés 47/2. sz. telek félkész hétvégi házalappal, építőanyagokkal, 55 ezerért. Érdeklődni: szombat, vasárnap, Varsány u. 6., VI/23. Kovács.

Vennék Mecsek déli oldalán 150 n-öl területet kisebb épülettel. Lehet elhanyagolt is. Út és villany szükséges. „Hatvanezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kisméretű, másfél szobás, távfűtéses, szövetkezeti lakás a belvárosban beköltözhetően eladó. „Első emeleti" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Harkányi nyaralót cserélnék 4—5 szobás családi házra II—III. kerületben. „Értékkülönbözet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélnénk siklósi, komfortos családi házunkat hasonló pécsiért, esetleg gyűdi is érdekel. „Megnézzük" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Zsebedombon (Kővágószőlős alatt) 280 n-öl, beépíthető telek eladó fizetési könnyítéssel. „Részletre" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécshez 8 km-re, jó buszjárat van, kis családi ház, nagy udvar és kert, 550 n-öl, nagyszerű építkezési lehetőséggel, 400 n-öl szőlő és 1300 n-öl zártkert eladó. Magyarsarlós, Petőfi út 116. szám. Kotreiner Ödön.

Harkány, Tenkeshegyen régi parasztház, szőlővel, 1100 n-öl telekkel, eladó. Szakaláné, 1141 Bp., Kalauz u. 37.

Pellérden, a hétvégi telkek közt 250—280 n-öles szántók eladók. Villany a közelben. Pellérd, Damjanich u. 35.

Harkányi, 2 szobás társasüdülő lakrész eladó. Irányár: 700 000 Ft. Harkány, Ságvári u. 8. Dr. Bajtai.

Exponált helyen belvárosi, nagyméretű házingatlanunkat beköltözhetően eladjuk. Madách u. 4.

Harkányi, két családnak is megfelelő családi ház eladó. Irányár: 760 000 Ft. Harkány, Kossuth u. 62. Nagy Józsefné.

Kétszobás társasházrész eladó garázzsal. Szeged, Petőfi S. sgt. 40, A ép. magasföldszint 4. Érdeklődni mindennap 17—19 óráig.

Felesbe kiadnák Tiborc u. 65-ben 250 n-öl szőlő és gyümölcsöst hozzáértő nyugdíjasnak. Telefon: 15-331, 16 óra után.

Albérletbe kiadó egyszoba-összkomfortos lakrész 2 személy részére Harkányban. Érdeklődni naponta 18—20 óráig telefonon: Pécs, 15-883.

Pálosoknál lévő, kétszoba-összkomfortos öröklakásomat elcserélném kertes családi házra, „Pécsen" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szoba-konyha albérletbe kiadó. Hóvirág u. 16.

Balatonlelle és Balatonboglár között ötszobás, összkomfortos ház, összes mellékhelyiséggel (2 fürdőszoba, garázs), a benne lévő új bútorokkal berendezve, igényesnek eladó. „Balatoni oldal az M 7-es mellett" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó a siklósi szőlőhegyen 600 négyszögöl üres szántó, a vókányi úthoz közel. Érdeklődni lehet: Lévai László, Siklós, Széchenyi u. 67. sz. alatt.

Eladó Magyarsarlós, Petőfi u. 41. szám alatti háromszobás, gazdálkodásra alkalmas családi ház. Ugyanitt 440 négyszögöl szőlő, pincével. Érdeklődni: Pécs, III. ker., Fülemüle u. 27. (Ürög)

Győr, Wesselényi utcai társasházban 40 m²-es, összkomfortos, gázfűtéses lakást pécsi hasonlóra cserélnék. „Második emeletig" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kétszobás, 64 m² alapterületű, OTP-öröklakás garázsépítési lehetőségével, Hunyadi úton eladó. „Azonnal beköltözhető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

A csokonyavisontai üdülőtelepen, a strandhoz közel telek eladó. Érdeklődni: Patacs, Pécs, III., Fő u. 31.

Balatonbogláron négyszobás, manzárdos nyaraló vízközelben eladó vagy két és fél szobás családi házért elcserélhető. Pécs, Szigeti részen. Telefon: 24-692, 18—22 óráig.

Eladó, megosztva is, 1050 négyszögöl telek, fele szántó, fele gyümölcsös és szőlő, buszmegállóhoz közel. Érdeklődni: Romonya, Rákóczi u. 13.

300 ezer kp. + magas OTP-részlet átvállalással lakásmegoldást keresek. „Decemberi költözés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó kétszintes, kertes családi ház. Lakást beszámítok. Komló-Somág, Attila u. 37.

450 négyszögöl, öntözhető terület Pécsett eladó. Érdeklődni: Rigó. Délután, Északmegyerdűlő 20.

Komlói. két és fél szobás, OTP-lakásomat elcserélném kertes családi házra. Somág előnyben. Érdeklődni 17 óra után: Alkotmány u. 66., I. em. 4. sz.

Háromszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás eladó, tavasszal beköltözhető. Budai Nagy A. u. 18., II. 7. Mentekinthető 16—19 óráig.

Elcserélném negyedik emeleti, Szliven környéki, kétszobás, összkomfortos, tanácsi bérlakásomat földszinti vagy első emeleti, ugyancsak kétszobás, tanácsi lakásra, a város bármely részében. „Értékkülönbözet nélkül" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Sezlonok, szekrény, hálószoba, ágypárnatoll, rekamié olcsón eladó. Gázöngyújtó műhely, Felsőmalom u. 2.

Drótszőrű foxterrier törzskönyvezett kölykök eladók. Zlatics József erdész. 7938 Terecsény, Sasrét 3.

UN-es, fehér Trabant friss műszakival eladó. Telefon: 16-718, este.

Hetven mázsa első osztályú étkezési desire burgonya eladó. Ár megegyezés szerint. Bíró Árpád, Kálmáncsa, Kossuth L. u. 43. (Somogy megye).

Eladó Gemenc olajkályha, perzsaszőnyeg, gyermek fürdőkád, 120 literes hűtőszekrény. Kertváros, Tolsztoj út 22.

Eladó 1 db 50 lóerős MTZ, kimondott jó állapotban. Cím: Vári János, Villány 7773. Felszabadulási út 24/A.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta kárpitos Pécs, Déryné u. 11.

Új pézsmabunda, új irhabunda, új téli kosztüm, fekete rókaprém, vidra colié, három méter fekete gyapjú krümmer, egy porszívó eladó. Cím: Bajcsy, Munkácsy u. 4., földszint, fehér csengő.

Bokorrózsák, futórózsák megrendelhetők leggyönyörűbb színekben őszi szállításra, 20 forinttól. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Szücs István rózsaiskolája, 5400 Mezőtúr, Munkás u. 11.

7 éves, 412-es Moszkvics felújított állapotban, 1982-ig érvényes műszakival, sürgősen eladó. Érdeklődni: Pusztai, Athinay u. 1/D. 16 óra után.

Hordozható televízió magnetofonnal és rádióval egybeépítve, új, extra kivitelű, eladó. Érdeklődni a 28-464-es telefonon.

RS 56-os traktor jó állapotban eladó. Kökény, Dózsa Gy. u. 4.

2 db 350 és 5 db 120—170 kg közötti bikák eladók, terepjáróautó-cserére érdekel. Csak este. Görcsöny, Dózsa út 27.

850-es Fiat sebességváltó, ajtók, vízpumpa, hátsó szélvédő eladó. Komló, Ifjúság u. 40. Bartek.

Tornado IV. elektromos orgona eladó. Pécs, Regina u. 1., III. em. 10.

Eladó lépcsős padlásfeljáró, kerékpár, 2—3 szárnyú ablak, 250 falcos cserép. Táncsics u. 2.

IT-s, 1500-as Polski, jó állapotban eladó. Ugyanitt komplett 601-es Trabant-motor plusz új dinamó eladó. Érdeklődni napközben a Mohács 189-es telefonszámon.

CY-s Trabant Combi eladó. Mohács, Jókai M. u. 52. Érdeklődni naponta 16—18 óra között.

412-es Moszkvics eladó (bontva is). Horvát, Hajnóczy u. 1/A. Tel.: 16-084.

1 db koloniál széket vennék. Ajánlatokat 22-147-es telefonon.

Dúsan hímzett kalocsai riselíős diolen menyasszonyi ruha megvarratlanul eladó. Pécs, Petőfi u. 66., I. 4.

Teljes fotolabor-felszerelés és filmfelvevő eladó. „Korszerű" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2 db keresztezett, ellés előtt álló előhasú koca eladó. Kisdér, Petőfi u. 9.

Jó állapotban lévő 1200-as Zsiguli eladó. Érdeklődni: Ungvár u. 10. Telefon: 16-159.

VEGYES

Dr. Kovács Ildikó fogszakorvos felnőtt- és gyermekfogászati rendelése kedd—csütörtök, 17—19 óráig, Jurisics u. 6. Telefon: 21-182.

Autók és kárpitozott bútorok áthúzását, átdolgozását vállalom. Pánczél Gyula, Várady Antal u. 6. Tel.: 21-130.

Minden típusú fregoli, és panelfúrás, szögbelövés, reklámáron megrendelhető. Várhelyi. Pécs, Bárány u. 3. Telefon: 11-166. Érdeklődni egész nap.

Tervezést, adaptálást vállalok magánépítkezőknek. Telefon: 22-080 vagy „Gyors" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Dr. Olasz Lajos fogszakorvos megnyitotta rendelőjét. Cím: Pécs, Kertváros, Melinda u. 7., I/5. Rendel: hétfő, csütörtök, 17—19 óráig.

Ajándékba vásárolt ruhaneműjét díszíttesse kézi festéssel! Révész Klára kézifestő, Budai N. A. u. 14.

Fiatal házaspár eltartási szerződést kötne vagy életjáradékot fizetne. „Lakásért vagy házért" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Érettségizett fiatalember jogosítvánnyal elfoglaltságot keres. „Egész nap ráérek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Ólombronzcsapágyazás! UE 28 RS09 Multikár, Zetor 3011 K 25-ös traktormotorok főtengelyének köszörülését, csapágyazását vállalom. — Ifj. Szakál József autószerelő, 1094 Budapest, Ferenc tér 1.

Matematikából, fizikából korrepetálást vállal szaktanár. Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 2. IX. em. 27.

Namuann varrógéppel munkát vállalok, bármit, kötésösszeállítást vagy férfiszabónak is besegítek. Választ a Sallai utcai hirdetőbe „Ruhagyári nyugdíjas" jeligére kérek.

HALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, apósom, nagypapánk, testvérünk és kedves rokonunk,

SZÜCS JÓZSEF

71 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 15-én, ma 2 órakor lesz a csányoszrói temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, anyósunk, nagymamánk, testvérünk, sógorunk és rokonunk,

SZONTAG FERENCNÉ
Künsztler Teréz

74 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése november 19-én 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó férjem, édesapám, apósom, nagyapánk, testvérünk és rokonunk,

ORBÁN JÁNOS,

a Pécsi Bőrgyár nyugdíjasa, életének 51. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 18-án fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

ÁGOSTON JÁNOS

cipészmester 70 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése november 18-án 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, nagymamikánk és szeretett rokonunk,

SZONDI LAJOSNÉ
Bárend Erzsébet

74 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Búcsúztatásáról később történik intézkedés. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

CSERPÁN GYÖRGY

bicsérdi lakos, 56 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése 1980. november 18-án fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják gyerekei, testvérei és rokonai.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, nevelőanyám, testvérünk és rokonunk,

KONCSAG JÓZSEFNÉ

59 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 17-én fél 3 órakor lesz az erdősmecskei temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

OZV. HUNYADI MÁTYÁSNÉ

1980. november 10-én türelemmel viselt, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 17-én 13 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló gyermekei, unokái és a rokonok.

Mély fájdalommal tudatom, hogy szerető feleségem,

RÉKÁSI ANDRÁSNÉ

életének 59. évében rövid szenvedés után csendesen elhunyt. Temetése november 18-án 13 órakor lesz a komlói temetőben. Autóbusz negyed 1 órakor indul a Sallai u. 12. sz. háztól. Gyászoló férje.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, apósunk, nagyapánk és dédapánk,

SZVATH IMRE
nyugdíjas

1980. október 20-án, 77 éves korában, hosszas betegség után csendben eltávozott közülünk. Hamvasztás utáni búcsúztatása 1980. november 17-én 13.30 órakor a kaposvári nyugati temetőben lesz megtartva. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy felejthetetlen férjem,

HERKE LAJOS

kereskedő és kirakatrendező, életének 86. évében f. év október 31-én meghalt. Hamvasztás utáni búcsúztatásáról később történik intézkedés. Drága emléke szívünkben örökké él. Gyászoló felesége és a széles körű rokonság.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, apósunk, nagyapánk, sógorunk és kedves rokonunk,

PINTÉR ISTVÁN

Barázda utcai lakos, 59 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 18-án fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Kérem azt a fiatal házaspárt, akik szerdán este Cserditől Szentlőrincig elvittek, hogy a kocsiban hagyott női táskát címemre — saját címet mellékelve — szíveskedjenek elküldeni. Fodor Gyöngyi, Sellye, Mező Imre u. 71.

Elveszett október 27-én (hétfőn) reggel Pécsett, a Dózsa Gy. út környékén fekete, fajtiszta, fehér mellfoltos kan pulikutyám. A becsületes megtalálót vagy nyomravezetőt magas jutalomban részesítem. Cím: Pécs, Dózsa Gy. út 53.

Műszeres zongorahangolás. Szigligeti Gábor hangszerhangoló kisiparos. Felsőmalom u. 14. Telefon: 19-343, esti órákban.

Fotózni, illetve filmezni tudó személyt keresek. „Eskövő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

KOMLÓRA
PLAKÁTRAGASZTÓT
FELVESZÜNK
Lehet nyugdíjas is.
Érdeklődni: MAHIR, Pécs, Sallai u. 9.

Az MHSZ Gépjárművezető-képző Iskola mohácsi kirendeltsége várja „B", „C"-kategóriás,
HIVATÁSOS GÉPKOCSIVEZETŐI TANFOLYAMRA
az 1959, 1960, 1961 és 1962-ben született fiatalokat.
A tanfolyam díja: 1700,— Ft
JELENTKEZNI LEHET:
Mohács járási-városi vezetőség, Mohács, Liszt F. u.

Kisiparosok, figyelem!

Szentlőrinci tüzelő- és építőanyag-telepünkre tűzifa-fűrészelő dolgozókat veszünk fel.
JELENTKEZÉS a telepvezetőnél

KÖZÉRDEKŰ

A „Bóbita" bábegyüttes minden vasárnap előadást tart. (Déryné u. 18.) Műsoron: Padányi—Kós: Játékmaci kirándul, Garay—Ambrus: A három kismalac. November 16-án az előadás nem 10 órakor, hanem 9 órakor kezdődik.

November 16-án, vasárnap búcsúbált tartunk 19 órától 02 óráig. Orfű, Tó vendéglőben.

Gépi hímző tanfolyam indul kezdők részére november 19-én délelőtt 9 órakor a KPVDSZ Művelődési Házban (Pécs, József u. 15.). Vezeti: Csehné Szántó Lívia. Részvételi díj: 300,— Ft.

Áramszünet lesz f. hó 17—21-ig, 7.30—16 óráig Csertető egész területén.

Hajózás iránt érdeklődők, figyelem!

A Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalat

felvesz és betanít:

1. **hajós fedélzeti munkakörbe 8 általánost végzett, úszni tudó dolgozókat**
2. **gépházi munkakörbe vasipari szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező, vagy műszaki szakközépiskolát végzett dolgozókat. Kétműszakos, heti váltásos munkarend. Munkahéten munkásszállást biztosítunk. Jelentkezni lehet: Budapest XIII., Cserhalom u. 2., Dunai Kirendeltség Baja, Nagypandur sziget, Siófok, Munkásőr u. 2.**

KERESÜNK

Hosszúhetényben kb. 80 m² alapterületű helyiséget, lehet két helyiségből álló is.

„1981. ÁPRILIS 1." jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Keresünk

150—200 m² alapterületű

bérleményt

Pécsett, műhely céljára, lehet két helyiségből álló is.

„SZÖVETKEZET" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

A „Zengő Gyöngye" Mgtsz,

Bogád, Hirdi u. 1. sz. FELVESZ
egy tervezői gyakorlattal rendelkező

okl. építészmérnököt

ZENGŐ GYÖNGYE MGTSZ * BOGÁD

JELENTKEZÉS:
a termelőszövetkezet főkönyvelőjénél.
Felvétel esetén tsz-tagság biztosítva.
Fizetés: a 19/1977. (V. 25.) MÉM—MUM számú együttes rendeletben foglaltak alapján, megegyezés szerint.

A KPM Közúti Igazgatóság

felvesz egy autószerelőt

JELENTKEZÉS:
Pécs, Rácváros 68., gépészeti osztályvezetőnél.

A Mecseki Kultúrpark FELVESZ

villanyszerelőket,
lakatosokat,
autószerelőket,
tehergépkocsi-vezetőt és segédmunkásokat.

JELENTKEZÉS
a vidámparki irodában 8—16 óra között.
(I. 448/1980.)

Tartozékok féláron!

50 százalékos árengedménnyel kaphatók fényképezőgép- és nagyítógép-tartozékok,

AMÍG A KÉSZLET TART.

Nálunk ismét olcsóbban vásárolhat!

A KONZUM ABC-RESZEINEK AJANLATA:	régi ár	új ár
Román zsiros lecsó 420 gr	8,70	6,—
Céklasaláta 420 gr	8,—	5,—
Káposztával töltött paprika 810 gr	11,50	6,—
Paradicsompaprika 730 gr	10,—	6,—
Szeletelt uborka 820 gr	13,60	9,—
Almasűrítmény	36,—	23,—
Meggyes, málna ízű szörp 0,5 l	11,30	9,—

● **AMÍG A KÉSZLET TART!**

A KONZUM SKÁLA-COOP ÁRUHÁZBAN
PÉCS, KOSSUTH TÉR

* CENTRUM HÉTFŐ

1980. november 17-én 20 százalék visszatérítés

Minden ágynemű-garnitúra 248—727,— Ft-ig
Női körömcipő 479—530,— Ft-ig
Női félcipő 420—459,— Ft-ig

CENTRUM ÁRUHÁZ

CENTRUM ÁRUHÁZ A VÁROS KÖZPONTJÁBAN

Heti jegyzetünk

A múltról a jövőnek

Lapunk pénteki számában jelent meg a sportszerető emberekhez szóló felhívás: segítsék a megye sporttörténetének a feldolgozását azzal, hogy a még fellelhető értékeket, írásokat, régi érmeket, jelvényeket, zászlókat bocsássák a kutatómunkát végzők rendelkezésére, egyszersmind a gyűjtőmunka segítésével mozdítsák elő egy később létrehozandó sportmúzeum alapjainak a lerakását.

Kitűnő kezdeményezés. Reméljük, a felhívás nem marad visszhang nélkül és tetemes anyag gyűlik össze.

Baranya sportjának története eseményekben, egyéniségekben roppant gazdag évtizedeket ível át. Eddig csak szemelgethettünk belőle, jórészt télig-meddig már feledésbe merülő tényekről csak visszaemlékezéseket olvashattunk — többet lapunk hasábjain. Inkább csak sejtjük, hogy valahol a Tettye téren kezdődött Pécsett az, ami alapja lett a későbbi sportéletnek. De hogyan bontakozott ki az ezreket, majd tízezreket átfogó mozgalom? Izgalmas olvasmány lesz majd megismerkedni az alapokat lerakókkal, a szervezőkkel, az első bajnokokkal, a régvolt egyletekkel, pályákkal, amelyeknek helyét sem igen lelni ma már. Gyűjteni való tehát van bőven. E tekintetben semmi sem értéktelen. Minden elsárgult fénykép, minden megőrzött sporteszköz, jegyzőkönyv vagy visszaemlékezés fontos része a sport történetének. De nemcsak a kezdetek, az újjászületés évei is kínálják a kutatómunkát az önkéntes gyűjtők számára. Vajon található-e még valahol tárgyi emléke a mezítlábas labdarúgó-bajnokságnak? Lám, már ez is történelem, hiszen korosztályok nőttek fel azóta... És a falusi sport nagy fellendülésének éveiről mit tudunk? Szóval rengeteg a feltárnivaló, rengeteg a megmenteni való emlék.

Baranya sporttörténetének feldolgozása nagy vállalkozás. Nemcsak azért, mert megmenti a feledéstől az elődök munkáját, de mindenekelőtt azért, mert a jelent és a jövőt is hivatott szolgálni. Hiszen a múlt ismerete élesztője lehet a mai és a holnapi gondolatoknak és cselekvéseknek. Az elődök erőfeszítései példát mutathatnak és lelkesíthetnek a távoli jövőben is. Igen, a távoli jövőre is jó volna már most gondolni. Érdemes lenne szervezetté tenni a ma sportkrónikájának a felfektetését úgy, mint a községekben teszik a helyi krónikaírók. Talán a megyei sport évkönyvének a terve sem volna haszontalan és megvalósíthatatlan. De ez már egy más téma.

Várjuk, hogy a megyei Testnevelési és Sporthivatal felhívása visszhangra talál, és mielőbb arról számolhatunk be, milyen értékekkel jelentkeztek az önkéntes gyűjtők, a nagy munka önzetlen segítői.

— K —

Megyebajnokság

István-akna—P. Kinizsi 1:0 (0:0). Kovácstelep, 50 néző. V.: Misete. Nagyobb akarással játszott az István-akna, így meglepetésszerű győzelme megérdemelt. G.: Szalai (11-esből). Jók: Kanizsa, Takács, Szalai, ill. Decsi.

Munkában a játékosszerzők

A győri MÁV-DAC kitűnő bajnoki és MNK-szereplése felkeltette a játékosmegfigyelők érdeklődését, olyannyira, hogy egyik legjobbjuk, a gólerős középpályás Wunder iránt máris érdeklődik a Vasas, a Ferencváros és a Videoton. A Rába ETO ugyancsak megkereste a vezetőit Wunder és a hátvéd Fehér átigazolása ügyében. A győri NB I-esek ajánlatában az is benne van, hogy nem kívánják a bajnokság közben megbolygatni a csapatot, hanem türelmesen kivárják az idény végét, a két játékos megszerzéséért.

Ökölvívó Steinmetz Kupa

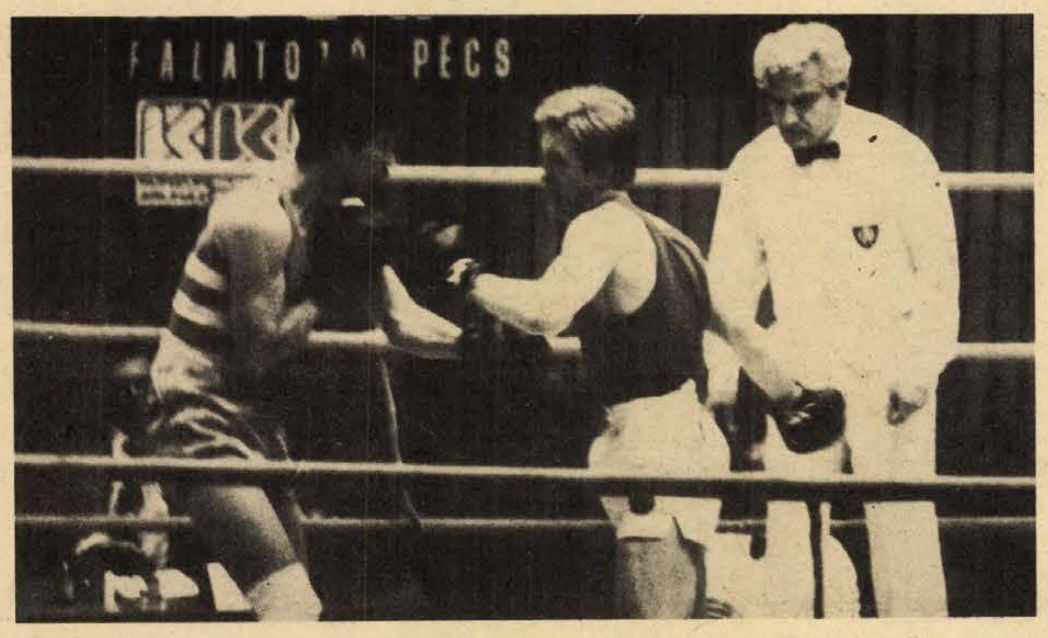

Harmatsúlyban a lendületesebben öklöző Schäffer (NDK, jobbról) egyhangú pontozással győz a kaposvári Nagy ellen. Fotó: Arató László

Pirbus és Magyar az elődöntőbe jutott

Pénteken a városi sportcsarnokba költözött a IX. Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívó verseny mezőnye. Kétezer néző előtt került sor az ünnepélyes megnyitóra, ahol a felsorakozott versenyzőket a rendező egyesület nevében Horánszky Mátyás üdvözölte.

Csütörtökön este lapzárta után még szorítóba lépett több pécsi versenyző is. Félnehézsúlyban Lovas (PVSK) jó mérkőzésen egyhangú pontozással bizonyult jobbnak Knulnál (Törekvés). Nehézsúlyban a PVSK válogatott versenyzője, Alvics ellen Kecskés már a második menetben feladta.

Pénteken, a selejtezők második napján a pécsiek közül elsőként Pirbus (PVSK) mérkőzött. A tatabányai Vécsi alaposan megnehezítette az esélyesebb Pirbus dolgát, de végül is egyhangú pontozással győzött a PMSC ökölvívója és így bejutott a szombati elődöntőbe. Tóth Sági (Steinmetz SE) viszont alulmaradt a lengyel Syjuddal szemben, így kiesett a további küzdelmekből. Pehelysúlyban meglepetés született a nagy érdeklődéssel várt Golyák (Vasas)—Kalányos (Bp. Honvéd) összecsapáson. Az esélytelenebb Golyák egyhangú pontozással legyőzte a válogatott Kalányost. Ugyancsak ebben a súlycsoportban mérkőzött Sztojka (Steinmetz SE) Dankóval (SZIM Vasas). A mérkőzés még egy menetet sem tartott, amikor az esélyesebb Dankó döntő fölénnyel győzött. Kisváltósúlyban mérkőzött a PVSK válogatottja, Magyar, akinek ellenfele Barácz (jugoszláv) volt. Magyar óriási lendülettel kezdett és a nála egy fejjel magasabb jugoszláv ökölvívó csak szabálytalanságok árán tudott elmenekülni az ütések elől. Még az első menetben háromszor is megintette a vezető bíró, és sorozatos szabálytalanságok miatt leléptette. Magyar szombaton a döntőbe jutásért mérkőzhet.

L. L.

Elhunyt dr. Zsemberi Miklós

Dr. Zsemberi Miklós, a PEAC volt labdarúgója 47 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. 1956-ban gépkocsibaleset következtében mindkét lába megbénult, azóta tolókocsiban töltötte napjait. Hallatlan akaraterővel fejezte be tanulmányait az Orvosegyetemen, a POTE könyvtárában dolgozott. Búcsúztatása november 17-én, hétfőn délután 2 órakor lesz a a pécsi köztemető központi ravatalozójában.

Ökölvívó-csb

Ismét megrendezik az ökölvívó csb-t. A vasutas szakszervezet válogatottja mellett a Vasas, az Építők, a Bányász szakszervezeti válogatott, a Dózsa és a Néphadsereg csapata indul. Tavaszi—őszi, kétfordulós rendszerben vívják a mérkőzéseket, az első tavaszi fordulót január 25-én bonyolítják le, amikor is Pécsett a Vasutas válogatott a Néphadsereg együttesével találkozik. Ebben a fordulóban még a Vasas—Dózsa és az Építők—Bányász találkozók lesznek. A Vasutas válogatott egyébként a PVSK-öklözők mellett nyíregyházi, szombathelyi és budapesti versenyzőkre épül.

SPORT DN SPORT

Tragikus világrekord-kísérlet

Lee Taylor amerikai motorcsónak-versenyző abszolút sebességi világrekord kísérletet hajtott végre a Nevada államibeli (Egyesült Államok) Tahoe tavon és a rekordhajhászás áldozatává vált. — „Felfedező II." elnevezésű csónakkal az 1 kilométeres szakasz (ezalatt mérték volna sebességét, s derült volna ki, hogy sikerrel jár-e próbálkozása) megtétele után tíz másodperccel hivatalos mérések szerint mintegy 418 km/órás sebességgel felborult. Szemtanúk mondták el, hogy a csónak a pilótaüléssel együtt darabokra tört, Taylor 75 métert repült a levegőben, mielőtt újra vizet ért volna. A bukás azonnali halálát jelentette. A mentőcsónakok a Tahoe-tó vizéből nem tudtak kimenteni semmit, a csónak is teljesen megsemmisült.

A hétvége sportesményei

A válogatott szerdai, az NDK elleni elfoglaltsága miatt nem rendeznek (vajon ki tudja, miért nem?) NB I-es labdarúgó-mérkőzéseket a hét végén. A futballkedvelők azonban nem maradnak foci nélkül, hiszen teljes kör lesz az NB II-ben és a megyebajnokságban. A második ligában szereplő együtteseink közül a listavezető Komlói Bányász és a kevésbé brillírozó Mohács-Véménd játszik ezúttal saját pályáján. A komlóiak a Sopront fogadják és remélhetőleg le is győzik. Az MVTE is esélyesebb a Bakony Vegyész II-nél. S bár a hazaiak a góllövésben nem tündökölnek, most nyerhetnek. (A mohács-véméndiek egyébként a jugoszláviai Zomborban léptek pályára hétközben és a területi bajnokságban szereplő helyi gárda ellen 3:1-re nyertek). A megyebajnokságban egy mérkőzést szombaton, a maradék nyolcat vasárnap tartják. A műsorból a Mázaszászvár—Szigetvár, a Vajszló—P. Kesztyűgyár és a Mágocs—Beremend találkozók emelkednek ki.

Szombaton délután az elődöntőkre, vasárnap délelőtt „a bunyómatinén" döntőkre kerül sor az ökölvívó Steinmetz Kupán. A pécsi városi sportcsarnokban minden bizonnyal szép számú nézősereg szurkolja majd végig a finálékat.

Két nap alatt a nők két, a férfiak egy fordulót bonyolítanak le a kosárlabda NB I-ben. A PVSK-nők Diósgyőrben és Székesfehérvárott, a férfiak idehaza mérkőznek a bajnoki pontokért. Utóbbiak a Ganz-MÁVAG-ot látják vendégül, amelyben kosarazik Losonczy Árpád, a legjobbnak tartott magyar kosárlabdás is. Pécsett, a POTE-csarnokban női kézilabdatornát rendeznek, amelyet a csehszlovák VS Trnava részvétele tesz nemzetközivé.

MŰSOR

NOVEMBER 15., SZOMBAT

KOSÁRLABDA: NB I. női mérkőzés: DVTK—PVSK, Miskolc, 15.00. NB II. női mérkőzések: Székesfehérvári Ikarus—Szigetvári VSZSE, Székesfehérvár, 16.30. Zalahús—Komlói Bányász, Zalaegerszeg, 16.00. U. PEAC—Soproni VSE, Pécs, Jurisics út, 17.30. NB II. férfimérkőzések: Székesfehérvári GEO—Szigetvári VSZSE, Székesfehérvár, 18.00. SAÉV—Pécsi Postás, Kaposvár, 15.00. U. PEAC—Honvéd Táncsics SE, Jurisics út, 16.00.

ÖKÖLVÍVÁS: A Steinmetz Kupa elődöntői, városi I sportcsarnok, 16.00.

KÉZILABDA: Az U. PEAC nemzetközi női tornája, POTE-csarnok, 9.00. Döntő: 16.40.

ASZTALITENISZ: Meghívásos verseny, pécs-vasasi iskola tornaterme, 12.00. Dunántúli női NB-s csapatok utánpótlás bajnoksága, Szekszárd, 14.00.

LABDARÚGÁS: Megyebajnoki mérkőzés: U. PEAC—Bóly, Szentlőrinc, 13.00.

NOVEMBER 16., VASÁRNAP

LABDARÚGÁS: NB II. mérkőzések: Mohács-Véménd—Bakony Vegyész, Mohács, 13.00. Komlói Bányász—Sopron, Komló, 13.00. Fűzfő—Sellye, Balatonfűzfő, 13.00. Bábolna—PVSK, Bábolna, 13.00. Megyebajnokság: P. Zsolnay—Vasasi B., Porcelángyár-pálya, 10.00 Villány—Steinmetz SE, Villány, 13.00. Mágocs—Beremend, Mágocs, 13.00. Siklós—PBTC, Siklós, 13.00. Mázaszászvár—Szigetvár, Mázaszászvár, 13.00. P. Postás—P. Kinizsi, Postás-pálya, 13.00. Vajszló—Kesztyűgyár, Vajszló, 13.00. Drávafok—István-akna, Drávafok, 13.00. Országos ifjúsági és serdülő-bajnokság: Mohács-Véménd—Dombóvár, Mohács, 11.30. Komló—Kaposvári Rákóczi, Komló, 11.15. PVSK—Szekszárdi Dózsa, PVSK-pálya, 10.00.

KOSÁRLABDA: NB I. férfimérkőzés: PVSK—Ganz-MÁVAG, városi sportcsarnok, 15.30. NB I. női mérkőzés: Székesfehérvári Építők—PVSK, Székesfehérvár, 11.30. NB II. női mérkőzés: Komlói Bányász—SVSE, Komló, 10.30.

ÖKÖLVÍVÁS: A Steinmetz Kupa döntői. Városi sportcsarnok, 10.00.

SAKK: Országos csapatbajnokság, II. osztály, 12. forduló: Komlói Bányász—Magyar Viscosa, Komló, 9.00. PMSC—Utasellátó SC. Hajnóczy u. 35/C. 9.00.

ASZTALITENISZ: Dunántúli női NB-s csapatok utánpótlás bajnoksága, egyetemi tornacsarnok, 8.30.

A világ sportja

● Halle. Az NDK válogatott keretét pénteken kijelölték a november 19-i, hallei, Magyarország elleni mérkőzésre. A 18-as keretben a legnagyobb létszámmal — 5 játékossal — a Dynamo Dresden képviselteti magát. A keret tagjai: Grapenthin (FC Carl Zeiss Jena), Croy (Sachsenring Zwickau), Kische (FC Hansa Rostock), Dörner, M. Müller, Haffner, Kotte, Weber (mind Dynamo Dresden), Weise, Lindemann, Schnuphase, Trocha (mind FC Carl Zeiss Jena), Ullrich, Trieloff (Dynamo Berlin), Pommerenke, Hoffmann, Streich (FC Magdeburg), Liebers (Lok. Leipzig).

● Párizs. Kis ünnepség keretében adták át csütörtökön este Párizsban a francia Bernard Hinault-nak a Szuper Kupát — s a vele járó 400 ezer frankos csekket. A díjat 1980 legjobb profi kerékpárosaként kapta. Hinault elnyerte a legjobb francia országúti versenyző címet is, amelyért egy másik csekk lett a jutalma, 200 ezer frankos összeggel.

● Baden. A badeni nemzetközi sakkfesztiválon az utolsó előtti fordulóban játszották az első helyet döntően befolyásoló partit, amelyben két szovjet nagymester — Beljavszkij és az ex-világbajnok Szpasszkij — mérkőzött egymással. Az összecsapás során Beljavszkij elutasította ellenfele döntetlenajánlatát, a függőállásban pedig az ex-világbajnok áll jobban. Adorján döntetlen színezetű állásban függőzött a csehszlovák Smejkallal. A 14. forduló után Beljavszkij vezet 9,5 (1) ponttal, a szintén 9,5 pontos angol Nunn és a 9 (1) pontot gyűjtött Szpasszkij előtt. Adorján 6 ponttal és egy függő játszmával a 12. helyet foglalja el. A mestercsoportban a 12. fordulóban Portisch F. győzött az osztrák Swoboda ellen, Horváth pedig döntetlenre végzett a szintén osztrák Herzoggal. Horváth tartja egypontos előnyét; 8,5 pontjával szemben az őt követő jugoszláv Rajcsevics csak 7,5 pontot szerzett. Portisch F. 7 ponttal a 4—5. helyen áll.

Jégkorong IBV

A zvoleni jégkorong IBV-n Magyarország fiataljai a csoportselejtezőket a papírformának megfelelően az utolsó helyen zárták. A CTK hírügynökség jelentése szerint az utolsó fordulóban Lengyelország együttesével mérkőztek, és 6:0 (2:0, 1:0, 3:0) arányú vereséget szenvedtek.

A jelentések eddig nem számoltak be a magyar fiatalok második fordulóbeli találkozójának eredményéről, de a magyar együttes végső gólarányából kikövetkeztethető, hogy Csehszlovákia A-válogatottjától katasztrofális, 37:0 arányú vereséget szenvedtek.

Köszöntjük az Erzsébeteket, Katalinokat!

Ne törje a fejét névnapi meglepetésen...

Ajándékozzon ajándékutalványt!

Ajándékutalvány vásárolható és beváltható áruházainkban és szaküzleteinkben 50 és 100 Ft-os cimletekben! Kellemes meglepetés az ajándékutalvány!

VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT!

MERKER

A Pécsi Bőrgyár felvesz

1762 PÉCSI BŐRGYÁR

— számviteli területre 2 közgazdasági egyetemmel, vagy főiskolai végzettséggel rendelkező dolgozót,
— 3 fűtési ellenőrt 3 műszakos beosztással (fűtési szezonra), lakatos, illetve fűtési gyakorlattal rendelkezők előnyben.
Lehet nyugdíjas is.

JELENTKEZNI LEHET:
Pécsi Bőrgyár munkaügyi osztály,
Pécs, Bolgár Néphadsereg útja 52.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig 10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 315. szám
1980. november 16., vasárnap
Ára: 1,60 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Célok, irányok, teendők

Három éve tartó munka befejező szakaszához jutott el a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, amikor megtárgyalta és elfogadta a hatodik ötéves terv irányelveit. Három esztendeje kezdődött ugyanis az a tervezőmunka, amelynek eredményeként – s egyben a széles körű társadalmi vita után – a társadalmi haladásunk gazdasági alapját erősítő, a középtávú népgazdasági terv irányelveinek javaslata a vezető párttestület elé kerülhetett, s o most már jóváhagyott irányelvek alapján megtörténhet a véglegesítés, a törvénytervezetnek az országgyűlés elé terjesztése.

A Központi Bizottság november 13-i üléséről kiadott közlemény – amelyet a lapok tegnapi számukban publikáltak – a tervezés új gyakorlatát tárja a nyilvánosság elé, hiszen a korábbi középtávú programokhoz képest a hatodik ötéves terv irányelvei jóval kevesebb részfeladatot foglalnak magukba. Sokkal inkább az irányokra, mintsem a konkrét számokra alapozódik az 1981 és 1985 közötti esztendők társadalmi, gazdasági teendőinek láncolata, azaz szembetűnő a program keret jellege, s ezzel az is, a megelőző népgazdasági terveknél nagyobb mozgásteret kínál a végrehajtás közbeni igazodásra, a helyi sajátosságok érvényesítésére, a rugalmasság kamatoztatására. Az irányelvek ismeretében úgy fogalmazhatjuk meg öt esztendőre szóló feladataink lényegét, hogy a növekedés mérsékeltebb ütemét összekötjük a gyorsabb – sok területen: a fölgyorsítandó – gazdaságszerkezeti változásokkal. Ez utóbbi a munka minőségét állítja a főhelyre, s ennek következtében az egyes ágazatok, iparterületek differenciált fejlesztésére – a magasabb műszaki, használati értékű, azaz versenyképes termékek előállítására – jut a hangsúly.

Célokat, irányokat jelölt meg a vezető párttestület ülése – akár azt is mondhatjuk, az aktuális társadalompolitikai, gazdaságpolitikai feladatok összegezését adta – ugyanakkor a teendők részleteit, a hogyant az első vonalra, azaz az intézményi rendszer, a gazdálkodás közvetlen szerveire, szervezeteire bízza. Nem adja meg azt a kényelmet, hogy a gyorsan változó gazdasági, gazdálkodási környezetet, feltételeket illetően bármit is részletesen előírna a végrehajtás egységei számára. Önállóságot feltételez, s ezzel: nagy felelősséget. Ötvözi a tudatos törekvést a korszerű tervezésre, a rugalmas végrehajtásra, ugyanakkor – hiba lenne elhallgatni – tükre a világgazdasági hatásokban rejlő bizonytalanságoknak, ki nem számítható tényezőknek is. Ez utóbbiak objektív elemek; tudomásul kell azokat venni. Ilyen, tőlünk független tényező a nyersanyagok, az energiahordozók szűkössége és drágasága, s ennek is része van abban, hogy az irányelvek szerint a nemzeti jövedelem belföldi felhasználása a tervidőszakban alatta marad a megtermelt új érték egészének, mert így mérsékelhetjük külföldi tartozásainkat, javíthatjuk a népgazdaság egyensúlyát.

Meghatározó jelentőségű szempontjait említettük a tervezésnek az előző mondattal. Ennek ismeretében már érthető, az irányelvek szükségesnek, sőt elengedhetetlennek tartják, hogy fokozódjék a gazdaság – annak egésze, s valamennyi alkotóeleme – a reagálóképessége és -készsége. Itt ugyanis tetemes adósságok halmozódtak fel, mert bár megtesszük végül, amit kell, amit a külgazdasági hatások követelnek, de jelentős késedelemmel, s ezért – a megnyerhető előnyökhöz képest – tekintélyes veszteségekkel.

Az ilyen és hasonló tapasztalatok figyelmeztetnek rá, hogy a terv nemcsak gazdasági, hanem egyben társadalmi program is! Föltételezi és megköveteli a legszélesebb körű részvételt, együttműködést, a helyi döntések előkészítésében és meghozatalában éppúgy, mint a végrehajtásban. Ez azért is elengedhetetlen, mert a viszonylag szerénynek látszó legfőbb összefoglaló mutató – a nemzeti jövedelem növekedése évi átlagban három százalék – elérése sem lesz könnyű, egyszerű, ahogy például a mezőgazdasági termelés évi 2–3 százalékos bővítése is tartogat kemény feladatokat, amint a tudományos eredmények minél előbbi alkalmazása a termelésben szintén megköveteli az eddigi szemlélet- és cselekvésmód változtatását.

Szorosan a most elfogadott irányelvekhez, s a jóváhagyandó tervhez kapcsolódik sokféle részterület fejlesztésének külön kidolgozott – végső kialakítás alatt levő – programja. A korábbiakhoz mérten itt is rálelünk új elemekre, így egyebek között arra, hogy az ún. központi fejlesztési programok mellé – mint amilyen az alumíniumipari, a számítástechnikai, az elektronikai, a gyógyszer-, növényvédőszer- és intermedier program – most már olyanok is fölsorakoznak, mint az energiafelhasználás ésszerűsítésére, az anyagtakarékosságra kimunkált elképzelések összefoglalása. Ugyanígy az életkörülmények főbb pilléreinek erősítésére – például az egészségügy, a lakásépítés – szintén önálló, de a tervvel szoros egységet alkotó program épül.

Figyelmet érdemel, hogy a hatodik ötéves tervben – az irányelvek szerint – a megnehezedett gazdálkodási feltételek ellenére is jelentősen nő az alapfokú oktatásra, az egészségügyre fordítható kiadások összege. Az is lényeges eleme az életkörülmények javításának, hogy a 370–390 ezer lakás felépítése mellett sort keríthetünk 90–100 ezer otthon felújítására, 40–50 ezer korszerűsítésére, s a munkaidőalap csökkenése nélkül fokozatosan bevezetésre kerülhet az ötnapos munkahét.

Évi több, mint 200 milliárd forintos beruházást tartalmaznak az irányelvek, itt azonban lényegesen – és kényszerűen – változik az arány, emelkedik a fogyasztási, csökken a fölhalmozás aránya, ez utóbbi 18–20 százalékra. Tovább nő a vállalati fejlesztések súlya a teljes beruházási tevékenységen belül, ebben a hitelezés – a versenyeztetéssel elnyert hitelek – szerepe is jelentős.

Nyílton szólt a Központi Bizottság arról, hogy az irányelvekben meg nem szakítható kapcsolat áll fenn a célok és a követelmények között, azaz úgy kell gondolkodnunk: elér-

(Folytatás a 2. oldalon)

Madridi találkozó

Kiegyensúlyozott tárgyalási lehetőség nyílott

A spanyol főváros kongresszusi palotájában szombaton délután nyugodt és bizakodó légkörben zárult a madridi találkozó első munkahete. A helsinki záróokmány aláírói — 33 európai ország, valamint az Egyesült Államok és Kanada — több mint kilenchetes munkával péntek estére megegyeztek az érdemi találkozó napirendjében, szervezeti kereteiben és időbeosztásában, így az utolsó akadály is elhárult az elől, hogy az egybegyűltek kiegyensúlyozottan foglalkozhassanak mind az 1975-ben aláírt helsinki záróokmány teljesítésével, mindpedig az európai biztonságot és együttműködést előmozdító új javaslatokkal.

Az elmúlt héten a madridi találkozó meghallgatta a 35 részvevő ország delegációinak nyilatkozatait. Az enyhülés ellen szavakban senki sem intézett támadást, ám mindenki elismerte, hogy Európa megérett saját leszerelési tárgyalófórumának létrehozására.

Az Egyesült Államok és több más NATO-állam képviselői a madridi találkozó első munkahetét koncentrált szovjetellenes támadásokra is felhasználták, Afganisztán és az „emberi jogok" ürügyén, szovjet részről azonban nem vették fel a kesztyűt, nem engedték elmérgesíteni a légkört. A nyugati konfrontációs törekvések mértéktartó, tárgyszerű visszautasításban részesültek — és nemcsak a szocialista közösség országai részéről.

Ami Afganisztánt illeti, a NATO-hatalmak szerződéses államközi megállapodásokba avatkoztak bele, elhallgatva az okot és eltorzítva az okozatot. Az emberi jogok vonatkozásában mellőzték a minimális tárgyilagosságot, amikor egyfelől hallgattak a gazdasági és szociális emberi jogok lábbal tiprásáról a tőkésországokban, hallgattak a 30 millió munkanélküliről, a terrorizmusról, a faji megkülönböztetésről, másfelől mértéktelenül felértékeltek bizonyos politikai jogokat, jóllehet ezek érvényesítésében is a külsőségeket részesítik előnyben.

A napirendi határozat elfogadása után a december 19-ig hátralévő öt hét módot ad a helsinki záróokmány „időarányos" és „helyzetarányos" teljesítésének elemzésére.

*

A madridi találkozó szombati ülésére öt felszólalás maradt. Kanadai elnöklet mellett Portugália, Spanyolország, Bulgária, Liechtenstein és Ausztria delegációvezetői tettek nyilatkozatot.

„A politikai akarat leküzdheti az áthághatatlannak látszó akadályokat" — mondotta beszédében Rui Medina nagykövet, a portugál küldöttség vezetője.

Portugália képviselője a többi NATO-országéhoz hasonlóan, támadta a Szovjetuniót afganisztáni akciója miatt.

José Pedro Pérez-Lorca spanyol külügyminiszter az enyhülés legfőbb ismérvét az egyoldalú előnyszerzésről való lemondásban jelölte meg.

Marij Ivanov, a bolgár külügyminiszter első helyettese rámutatott, hogy akik Afganisztán kapcsán vádaskodnak a Szovjetunió ellen, azok államközi szerződések alapján fennálló kapcsolatokba avatkoznak bele, vétenek a tárgyilagosság ellen, amikor agyonhallgatják az afgán kormány rendezési javaslatait.

A liechtensteini küldött rövid felszólalása után az osztrák külügyminiszter beszédével zárult a szombati ülés.

Willibald Pahr méltatta a találkozó napirendje és ügyrendje elfogadásának jelentőségét.

Az osztrák külügyminiszter hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy az emberi jogok sorában kapjanak megfelelő helyet nemcsak a politikai, hanem a gazdasági és szociális, kulturális és egyéb jogok is.

Az osztrák külügyminiszter pozitív példaként utalt a magyar—osztrák megállapodásokra, amelyek messzemenően összhangban állnak a helsinki ajánlásokkal.

A madridi találkozón a bevezető politikai nyilatkozatok elhangzása után hétfőn — immár zárt ajtók mögött — megkezdődik az általános politikai vita.

Szüret, vetés, betakarítás

Mélyszántás a belvárdgyulai Közös Út Tsz táblájában
Fotó: Erb János

Nehéz munka a földeken

80 milliméter eső egy éjszaka

Magas a kukorica nedvessége

Ahol nem ülte a tájat köd és a nap is tisztán ragyogott, ott nagyüzem fogadott minket a hétvégi határban. A *belvárdgyulai Közös Út Tsz* területén még az üres teherautókat is lánctalpas Dt-traktor vontatja. Pár napja egy éjszaka 85 milliméter csapadék hullott. *Fischer Ferenc* elnöktől megtudtuk, hogy az energiaköltségek jelentősen megnőttek, hiszen a 40 százalékos víztartalmú kukorica mázsáját a tavalyi 14 forint helyett most 40 forintért szárítják. Hasonló mértékben emelkedtek a szállítási költségek is. *Folk Antal* brigádvezető öt kombájnossal együtt kukoricát „aratott". Az őket kiszolgáló hat teherkocsi tengelyig megsüllyedt minden alkalommal, amikor megpakolták. Legutoljára a hetvenes évek elején történt ebben az időpontban kukoricát és most már biztos, hogy januárban is kukoricát gyűjtenek. Az öt kombájn vasárnap is beáll a táblába. A háztájiban alig törik a kukoricát, mivel a tsz-szárító nem fogadja a gazdák terményét. Azért öröm is érte a belvárdgyulaiakat, tegnapra befejezték nyolcvan hektáron a szüretet és az olaszrizling 170, míg a furmint 140 mázsát adott egy hektárról.

Már majdnem Pécs peremén találkoztunk *Magosi Kázmérral*, aki Kirovec-traktorával mélyszántást végzett a magyarsarlósi határ Csárda-dűlőjében. Az 56 éves tsz-tag 18 éve ül a traktor nyergében és tegnap is reggel hattól este hétig szántott, ma is ugyanezt teszi immár a negyedik vasárnapja. Azon fáradozik, hogy a sok csúszkálás ellenére se legyen túl magas az energiafogyasztása. Ugyancsak ebben a dűlőben ismerkedtünk meg a 37 éves *Máyer Hermannal:* ő most naponta 12–13 órát is szánt, épp a harmadik napja, mert az időjárás engedte. Tegnap tíz traktoros fogott munkába ebben a dombtetőn húzódó táblában.

A Pécsi Állami Gazdaság szentkútpusztai földjén három traktor szántott, tulajdonképpen a három kukoricatörő kombájn nyomában. *Suri József* kombájnvezető gyakran állt meg, hogy a latyakos sártól a kombájnkerekeket megtisztítsa. Ugyanezt tette még gyakrabban *Peltz József* gépkocsivezető is a járművével. Ilyen körülmények között is naponta 800–1000 mázsa kukoricát tudnak begyűjteni. Rendszerint este nyolcig kombájnolnak.

Dr. Álló Miklós, a Baranya Megyei Tanács mezőgazdasági osztályvezetője elmondta, hogy megyénk szőlőterületének 88 százalékán véget ért a szüret, a tervezett búzaterület 85 százalékát bevetették, de a kukoricatörés csak a félidejénél tart. A szüret és a búzavetés jócskán csúszott, de így sincs ok a kapkodásra.

Csuti J.

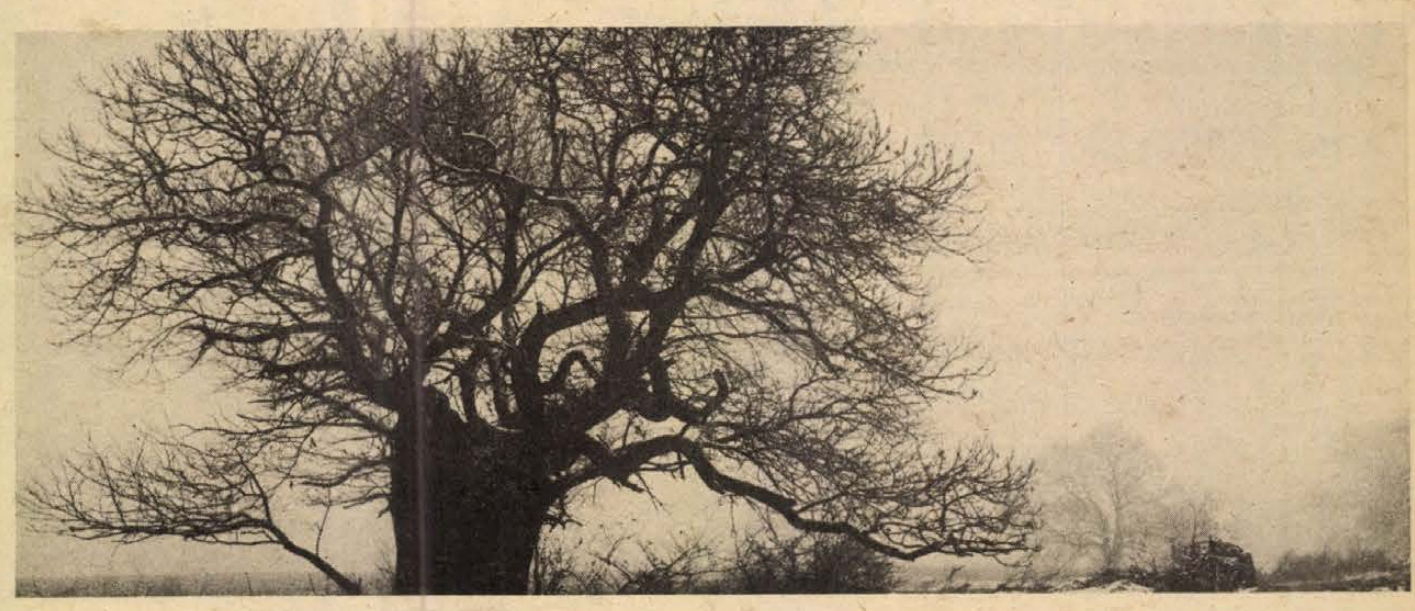

Baranyai tájak: zengővárkonyi gesztenyés — Fotó: Cseri László

Célok, irányok, teendők

(Folytatás az 1. oldalról)

jük ezt és azt a célt, ha ez és az a követelmény teljesül. Ami éppúgy igaz a termelőágazatok állóeszköz-állománya 24–27 százalékos bővítése esetében, mint a nominálbér évi ötszázalékos növekedésében, s érvényes az öt év alatti 6–7 százalékos reáljövedelem emelkedésre is.

Célokat, irányokat és teendőket együtt látni, sok tekintetben új munkamódszereket, cselekvési, vezetési stílust követel – amiben éppúgy sűrűsödnie kell az értékesítést segítő fejlesztésnek, mint a termelés nemzetközi kapcsolódásai ugrásszerűen megnövelt szerepének, az elért életszínvonal megtartását, s az életkörülmények javítását szolgáló erőfeszítéseknek. A célok, az irányok most már a legszélesebb nyilvánosság előtt ismertek; az értékteremtő, fejlődést szolgáló cselekvésen a sor. E cselekvés hogyanja holnapunk miként jét határozza meg.

Vádirat a „tízek" ellen

Pekingben szombaton este nyilvánosságra hozták annak a vádiratnak egy részét, amelyet a kínai legfelsőbb népügyészség által alakított különleges ügyészség készített el „a Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" perének fővádlottai ellen. A vádirat, amely összesen negyvennyolc bűncselekményt sorol fel, rámutat, hogy a két klikk szorosan együttműködött az úgynevezett kulturális forradalom időszakában.

A vádirat a rövidesen megkezdődő per fővádlottainak legfontosabb bűneit a következőkben jelöli meg:

1. párt- és állami vezetők meghurcolása koholt vádak alapján és összeesküvés a proletárdiktatúra politikai hatalmának megdöntésére;

2. káderek és egyszerű emberek tömegeinek meghurcolása és elnyomása;

3. összeesküvés Mao Ce-tung elnök meggyilkolására és fegyveres ellenforradalmi puccs végrehajtására;

4. összeesküvés fegyveres felkelés végrehajtására Sanghajban.

A kínai legfelsőbb bíróság által létrehozott különleges bíróság a vádindítvány megvizsgálása után elhatározta az ügy elfogadását és a per lefolytatását.

A vádirat a per fővádlottjaiként a következőket nevezi meg: Lin Piao, Csiang Csing, Kang Seng, Csang Csun-csiao, Jao Ven-jüan, Vang Hung-ven, Csen Po-ta, Hszie Fu-cse, Je Csün, Huang Jung-seng, Vu Fa-hszien, Li Co-peng, Csiu Huj-co, Lin Li-kuo, Csou Ju-cse és Csiang Teng-csiao.

A fennálló törvény értelmében azonban a bíróság nem veti fel a büntetőjogi felelősség kérdését a vádlottak közül azok ellen, akik meghaltak. Ezek a következők: Lin Piao, Kang Seng, Je Csün — Lin Piao felesége —, Hszie Fu-cse, Lin Li-kuo — Lin Piao fia — és Csou Jü-cse.

Tehát a rövidesen megkezdődő pernek valójában tíz fővádlottja van, és a különleges bíróság ezek ügyében hoz majd ítéletet.

Reagan első kinevezései

Ronald Reagan, az Egyesült Államok megválasztott elnöke, pénteken birtokáról visszatért Los Angelesbe, hogy kézbevegye a kormányváltás irányítását és pénteken este kinevezte az új kormányzat első két fontos tisztségviselőjét. A Fehér Ház apparátusának vezetője, afféle „vezérkari főnöke" James Baker houstoni ügyvéd lesz. Kinevezése két okból is némi meglepetést keltett: az új stábfőnök ugyanis nem tartozik Reagan legközelebbi munkatársai közé, s az elnök politikai nézeteit sem osztja maradéktalanul. Az 50 éves Baker a párt mérsékeltebb irányzatát képviselő George Bush alelnök környezetéből került ki. Baker korábban kereskedelmi miniszterelnökhelyettes volt Gerald Ford kormányában.

Edwin Meese, a Washingtonban berendezkedett Reagan-féle „árnyékkormány" vezetője — őt várták a Fehér Ház-i stáb vezetői posztjára — az elnök személyes tanácsadója lett. Meese 49 éves, a „kaliforniai maffiához" sorolják, mivel Reagan ottani kormányzói hivatalának apparátusát vezette.

Az első két személyi döntés, így ebben az új elnök első kompromisszumát is jelenti a konzervatív republikánusok és a párt mérsékeltebb szárnya között. Az utóbbiakhoz sorolják az előző republikánus kormányzatok több tekintélyes vezetőjét, akiknek támogatása nélkül Reagan nem nyerhette volna meg a választásokat. A névsor élén Nixon és Ford volt elnök, továbbá Kissinger volt külügyminiszter áll.

Kissinger esetleges részvétele a kormányban még mindig találgatások tárgya, de valószínű, hogy az utóbbi évtizedek legnagyobb hatalmú amerikai diplomatájának ezúttal csak külső tanácsadói szerep jut. Gerald Ford, aki Carterrel szemben maradt alul az 1976-os választásokon, újból megerősítette: nem óhajt szerepet vállalni Reagan kormányában.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Ismét fellángolt Irán és Irak háborúja

A viszanylagos nyugalom után újra fellángoltak a harcok Irán és Irak háborújában – jelentik egyöntetűen a hírügynökségek.

Az iraki erők nagyszabású támadást indítottak a khuzisztáni Susangerd térségében. Egy bagdadi hadijelentés szerint pénteken az iraki erők megöltek 74 iráni katonát, lelőttek 11 harci repülőgépet, megsemmisítettek három harckocsit.

A PARS iráni hírügynökség jelentése szerint viszont pénteken az iráni harci repülőgépek a susangerdi fronton megsemmisítettek legkevesebb ötven iraki harckocsit és egyéb harci járművet. Az iráni erők ezt megelőzően „kiterjedt és sikeres hadműveletet hajtottak végre Ahwaz közelében, megöltek száz iraki katonát és elpusztítottak mintegy 90 harci járművet" – közölte a PARS.

„Különösen heves harcok" dúltak pénteken Abadantól keletre, ahol a PARS szerint az iráni tüzérség megsemmisített egy iraki állást.

Kurd források arról számolnak be, hogy föllángoltak a harcok a kurd gerillák és az iszlám forradalmi gárdisták között az iráni Kurdisztánban.

Olof Palme, a svéd szociáldemokraták vezetője az ENSZ székhelyére érkezett, hogy Waldheim főtitkárral küszöbönálló közép-keleti küldetéséről tárgyaljon. Palmét a világszervezet arra kérte föl, hogy Iránban és Irakban a két ország közötti tárgyalások lehetőségeiről tájékozódjon.

Államcsíny Bissau-Guineában

Bissau-Guinea Köztársaságban államcsínyt hajtottak végre – jelentette szombaton a TASZSZ az AFP francia hírügynökségre hivatkozva.

Az AFP-nek a bissau-guineai rádió adására alapozott híre szerint az államcsínyt követően a Joao Bernardo Vieira vezette „forradalmi tanács" vette át a hatalmat. Vieira a hatalomátvétel előtt a kormányfői tisztet töltötte be. A tanács rádióban sugárzott felhívásában nyugalomra szólította fel az ország lakosságát.

◆

✦ *BUDAPEST: Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke búcsúlátogatáson fogadta Salvador Garcia de Pruneda-t, Spanyolország rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott Budapestről.*

✦ PHNOM PENH: Az SPK kambodzsai hírügynökség jelentése szerint a thaiföldi hatóságok folytatják provokációikat a kambodzsai határon. November 6. és 8. között ágyúkkal, rakétákkal és aknavetőkkel lőtték Kambodzsa határmenti területeit, és ez idő alatt a thaiföldi légierő több alkalommal is megsértette az ország légiterét.

✦ *BUKAREST: Hetenként egy napot a termelésben dolgoznak a mérnökök, a technikusok és a tisztviselők Románia több üzemében. Ezt N. Ceausescu, az RKP főtitkára indítványozta a Központi Bizottság októberi plenáris ülésén. A szellemi dolgozók részére rendszeresített „termelési napokkal" a vállalatok és üzemek eredményeit kívánják növelni.*

Lemondott a világszépe

Gabriella Brum, az NSZK szépségkirálynője 17 órával azután, hogy elfoglalta a világszépét megillető trónt, szombat hajnalban bejelentette, hogy visszavonul, s lemond a második helyezett Kimberly Santos, Guam-szigeti szépség javára. Bár lemondását azzal indokolta, hogy „nyugalmat és békességet akar", a bennfentesek szerepet tulajdonítanak a szépségkirálynő múltjának. Az ellentmondásos hírek szerint Gabriella Brum korábban pornográf fotók modellje volt. Állítólag a 18 éves hölgy csaknem háromszor idősebb barátja is ellenzi a trón tartós elfoglalását, mivel ez jószerivel egész évre elválasztaná kettejüket.

A világszépségek versenyének rendezői bejelentették: Los Angelesben megtalálták Kimberly Santost, a Londonban tartott szépségverseny második helyezettjét és felajánlották neki, hogy legyen a pénteken lemondott „világszépe", utódja. A 19 éves Guam-szigeti szépség elfogadta az ajánlatot.

Az új „világszépét" előreláthatólag csak a jövő héten koronázzák meg, mivel a rendezők kétnapos haladékot adtak neki, hogy a biztonság kedvéért még „aludjék egyet a dologra".

✦ *HANOI: Az Egyesült Államokba kivándorolni szándékozó vietnami állampolgárok törvényes távozásának előkészítéséről folynak tárgyalások Ho Si Minh városban. A hanoi külügyminisztérium szombaton az MTI tudósítójának kérdésére megerősítette, hogy Thomas Mallia, az ENSZ menekültügyi főbiztossága vietnami képviseletének munkatársa, amerikai megbízott a hatóságok engedélyével Hanoiból Ho Si Minh városba utazott, ahol a törvényes távozások megszervezését készítik elő. Az első kivándorlási listán 1745 személy neve szerepel, s hírek szerint december végén távoznak majd Vietnamból.*

Sajtóközlemény a KGST és Finnország bizottsági üléséről

Helsinkiben november 12. és 14. között megtartották a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa és a Finn Köztársaság közötti együttműködés bizottságának soron következő VIII. ülését. Az ülésen a KGST-tagállamok és a Finn Köztársaság bizottsági képviselői, szakértői és a KGST titkárság munkatársai vettek részt. Az elnöki tisztet Ahti Pekkala pénzügyminiszter, a Finn Köztársaság bizottságbeli képviselője látta el.

A bizottság megállapította, hogy a KGST-tagállamok és a Finn Köztársaság közötti gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés nagyon sikeresen fejlődött. A több mint hat éve folyó közös munka igen jó példája az európai biztonsági és együttműködési konferencia záróokmányában foglalt elvek alkalmazására a gyakorlatban, valamint azokra a lehetőségekre, amelyeket a különböző társadalmi rendszerű országok sokrétű gazdasági együttműködése kínál.

A KGST-tagállamok és a Finn Köztársaság közötti áruforgalom 1979-ben 2,9 milliárd rubelnek megfelelő értéket ért el, ami azt jelenti, hogy az 1973-as évit több mint háromszorosan meghaladta. A bizottság ajánlásai alapján a KGST-tagállamok és a Finn Köztársaság illetékes vállalatai és szervezetei között eddig 30 gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési szerződés jött létre, ebből 5 a bizottság elmúlt évi ülése óta.

A bizottság jóváhagyta az illetékes munkacsoportok tevékenységéről szóló jelentéseket és megszabta a következő időszak fő feladatait.

A bizottság tárgyalásainak eredményeként november 14-én jegyzőkönyvet írtak alá. Hazánkat a tárgyaláson Antalpéter Tibor külkereskedelmi minisztériumi főosztályvezető képviselte.

✦ MOSZKVA: A szovjet tömegszervezetek vezető testületei is megvitatták a héten az SZKP februári, XXVI. kongresszusára való felkészülés teendőit. A Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának teljes ülésén nagy hangsúlyt kaptak azok a feladatok, amelyek a szovjet emberek életszínvonalának, a dolgozók helyzetének további javításával, a szocialista demokrácia fejlesztésével függenek össze. A testület határozatában ugyanakkor nagy helyet kap az is, hogy a szakszervezetnek segíteniök kell az ötéves terv sikeres befejezését, a következő tervidőszak megfelelő előkészítését és szervezniük kell a kongresszus tiszteletére indított és milliókat megmozgató munkaversenyt.

✦ *PEKING: A kínai hatóságok sem cáfolni, sem megerősíteni nem voltak hajlandók azt a hírt, amely szerint Pol Pot Pekingben tartózkodik. A bangkoki National Prewiew című napilap diplomáciai forrásokra hivatkozva azt állítja, hogy a letűnt kambodzsai rendszer vezetője november 8. óta van a kínai fővárosban.*

✦ BUDAPEST: Szombaton elutazott Budapestről Wilfredo Torres Yribar, a Kubai Tudományos Akadémia elnöke, aki küldöttség élén megbeszéléseket folytatott a következő öt évre szóló magyar–kubai tudományos és műszaki együttműködésről Szekér Gyulával, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökével és Pál Lénárddal, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárával.

LAPZÁRTA

Világbajnoki selejtező: Olaszország–Jugoszlávia 2:0 (1:0). Torinó, 70 000 néző. V.: Klein (izraeli). Góllövők: Cabrini (11-esből), Conti. Ausztria–Albánia 5:0 (3:0).

*

A forradalmi tanácsnak, a bissaui rádióban beolvasott francia nyelvű közleménye szerint az elsősorban katonatisztekből álló, Joao Bernardo Vieira tábornok vezette tanács péntek óta gyakorolja a hatalmat. A forradalom célja, hogy véget vessen a bissau-guineai népet sújtó minden igazságtalanságnak — hangzik a közlemény. A hatalomátvétel hírét meglepetéssel fogadták a portugál fővárosban. A Bissau-Guinea Köztársaság 1973 szeptemberében nyerte el függetlenségét Portugáliától.

*

Baniszadr köztársasági elnök — visszatérve az iráni—iraki frontról — szombaton felkereste Khomeini ajatollahot és tájékoztatta őt a katonai helyzetről. Baniszadr — aki egyben az iráni fegyveres erők főparancsnoka is — úgy nyilatkozott, hogy a fronton a helyzet Irán szempontjából kedvezően alakul, legalábbis „kedvezőbb, mint egy héttel korábban volt", s ez elsősorban annak tudható be, hogy az „iráni lakosság minden rétege önfeláldozó módon vesz részt a harcokban".

Heti külpolitikai összefoglaló

A madridi órák

A madridi órák – pontosabban a Real Madrid stadionjának szomszédságában elhelyezkedő új konferenciaközpont órái – valóságos politikai jelképpé változtak a héten. Nemcsak az időt mutatták, vagy éppen nem mutatták, hanem jelezték, milyen bonyolult nemzetközi viszonyok közepette startol az új Európa-találkozó.

Az előkészítő tanácskozások utolsó szakaszában „idegháború" folyt s többször kérdésessé vált a konferencia megnyitásának lehetősége. A szocialista országok fontosnak tartották és tartják a madridi találkozót, mint az európai biztonsági folyamat újabb állomását, Helsinki továbbvitelét. Washington és néhány NATO-ország viszont olyan fórumot kíván, ahol terméketlen szócsaták folynak s a más országok belügyeibe való avatkozás kap helyet, valamiféle „elszámoltatás" címén. Igazából azt sem bánták volna, ha a madridi összejövetelre végül is nem kerül sor, a felelősséget pedig a másik félre tudják hárítani.

A munka azonban megkezdődött – igaz már csak tíz perc volt hátra a keddi napból, amikor ennek be kellett következnie. A díszteremben a küldöttségvezetők – köztük Nagy János külügyminisztériumi államtitkár – mondták el beszédeiket, a palota egy másik szobájában a 35 ország diplomatái közben napirendi kérdéseket vitattak. Vagyis kontinensünk békeszerető erői elégedettek lehetnek azzal, hogy kezdetét vette a konferencia, ám a nehézségek és buktatók óvnak minden túlzott várakozástól, a könnyű sikerek illúziójától.

Ha az ENSZ-ről joggal mondják, hogy olyan, mint amilyenek a tagállamai, ez vonatkozik a madridi helyzetképre is. A részt vevő országok között jelentős ellentétek vannak, törésvonalak húzódnak, s mindez még nyilvánvalóbbá vált a nemzetközi feszültség éleződése kapcsán. Ugyanakkor földrészünkön nagy erők sorakoztak fel az enyhülés vívmányainak védelmére, az európai biztonság gondolatának megoltalmozására és továbbfejlesztésére. E küzdelemnek magunk is tanúi (sőt jó értelemben a cselekvő részesei) lehetünk – a madridi konferenciaközpontban s azon kívül.

Elegendő a heti eseménynaptárba tekinteni. A moszkvai vendégkönyvbe két rendkívül jelentős bejegyzés került: Colombo olasz külügyminiszteré és Kekkonen finn elnöké. Két olyan államközi viszonylatról eshetett szó, amely valóságos barométerként szolgál. A szovjet–finn kapcsolatok a békés egymás mellett élés, valamint a jószomszédság hagyományosan pozitív példáját képezik, a szovjet–olasz viszony pedig gazdaságilag hozhatott új minőséget a hatvanas években az „évszázad üzletének" nevezett Fiat kooperációval. Most, különösen az utóbbi esetben nehezebb volt a tárgyalás, de így is jogos elégedettség mutatkozott mindkét oldalon. Honecker Bécsbe látogatott – ez volt az NDK államfőjének első hivatalos útja Nyugat-Európába. Az osztrák főváros még egy kelet–nyugati esemény színhelye lett: a szocialista országok új, kompromisszumos javaslatokat terjesztettek elő a haderőcsökkentési tárgyalásokon. (Ezek arra vonatkoznak, hogy nem részleteznék a haderőcsökkentés országonkénti mértékét, hanem azt a NATO hatalmak maguk között dönthetnék el, s a nyugati kívánalmakat figyelembe vették a különböző szakaszok időzítésével.) Kevésbé biztatóak a brüsszeli hírek: a NATO nukleáris tervező bizottságának ülésén az Egyesült Államok ismét szövetségesei fokozottabb bekapcsolódását sürgette a fegyverkezési hajszába.

Nem lenne teljes a kitekintés Európára két, legmagasabb szintű, rövid munkatalálkozó említése nélkül. Párizsban a francia elnök fogadta az NSZK kancellárját, Pozsonyban Kádár –Husák találkozóra került sor – mindkét megbeszélésen, természetesen a résztvevők politikájából következő alapon, ugyancsak nagy figyelmet szenteltek kontinensünk kérdéseinek.

Hogyan áll össze Reagan csapata?

Az európai diplomácia pezsgésével némileg ellentétesnek tűnik az amerikai politikai porond. A hivatalban levő elnök, Jimmy Carter mandátuma – időben és felhatalmazásban – végéhez közeledik. Igaz, a Fehér Ház nem keveset foglalkozik a túsz-üggyel (ezt a témát Reaganék szívesen átengedik), de az egyelőre nem látszik elmozdulni a holtpontról. Az Egyesült Államokba érkezett az izraeli kormányfő, de az eredeti elképzelésekhez viszonyítva, hogy hármas amerikai–egyiptomi–izraeli csúcstalálkozóra kerül sor, maradtak a szerényebb magán-programok.

Ami a megválasztott elnököt és vezérkarát illeti – most emésztik a vártnál nagyobb győzelmét. Nevek, kombinációk kergetik egymást. A tapasztalatok szerint valóban nem elhanyagolható tényező mondjuk az új külügyminiszter vagy nemzetbiztonsági főtanácsadó személye, miközben Reagan viszonylag nem túl jártas a nemzetközi ügyekben.

Egyelőre bizonytalan a kép: Kissingertől és Fordtól Richard Allenig, vagy az egyébként demokrata Jackson szenátorig a meghatározott kereteken belül, széles a mezőny. A jelek szerint nem sietnek a végleges döntéssel, majd január 20-ig kiderül.

Réti Ervin

A Dunántúli Napló megkérdezte

Vízlépcsők és erőművek

Távlati feladat folyóink komplex hasznosítása
Pécsett tartja jubileumi ülésszakát a Magyar—Jugoszláv Vízgazdálkodási Bizottság

Huszonötödik jubileumi ülésszakát tartja Pécsett csütörtöktől a Magyar—Jugoszláv Vízgazdálkodási Bizottság. Fennállása óta először vidéki városban. A házigazda dr. Hernády Alajos, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója.

Dr. Hernády Alajos, a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója

– Igazgató elvtárs! Milyen helyet tölt be a Vízgazdálkodási Bizottság a magyar–jugoszláv kapcsolatokban?

– Az országaink közötti vízgazdálkodási kapcsolatok többé-kevésbé a határt metsző és a határ menti vízfolyások számával, jelentőségével függenek össze. Márpedig a természetes határ hossza 400 kilométer és a határ mentén az ország legjelentősebb vízfolyásai szinte kivétel nélkül megtalálhatók.

Ez volt a fő oka annak, hogy Jugoszláviával az ötvenes években először a vízgazdálkodási együttműködés jött létre, és egyúttal az első jugoszláv–magyar kormányközi megállapodás. Ennek van a 25. évfordulója.

– A jubileumi ülésszakot Pécsett tartják. Miért?

– Aktualitását az adja meg, hogy a jugoszláv–magyar vízügyi határ menti kapcsolatokban a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnak van a legtöbb közös feladata a jugoszláv vízügyi szervekkel. A mi területünk a 170 kilométer hosszú, közös érdekű Dráva-szakasz, valamint egy jelentős, kisebb vízfolyásokkal rendelkező szárazföldi határszakasz Mattytól a Dunáig. A legnagyobb fejlesztések színhelye ez a szakasz, ahol jelentős közös vízügyi tevékenység is folyik.

– Ünnepi alkamakon elsősorban az eredmények összegezését tekintjük feladatnak. Mit értek el 25 év alatt?

– A magyar–jugoszláv vízgazdálkodási kapcsolatok igen eredményesnek értékelhetők.

Az árvízvédelmi rendszer a Duna, Tisza, Dráva és Mura közös szakaszán, s a nagy folyók környezetében lévő kis vízfolyások esetében is évek óta lényegében 100 százalékig kiépült, ma már csak fenntartás és üzemeltetés folyik.

Együttműködésünk keretében olyan létesítmények valósultak meg, amelyek magyar és jugoszláv területen a belvizeket a Drávába vezetik. Például a bakánkai szivattyútelep.

– Programjuk szerint a 25. ülésszakon is az együttműködés távlati lehetőségeit keresik, a holnap feladatait mérik fel.

– A közös védekezési munkák természetesen tovább folynak. Mert bármennyire rendezettek és szabályozottak is a vízfolyások, az árvízveszély mindig fennáll. Száz százalékos árvízvédelmi biztonság gyakorlatilag nincsen.

Új elemnek számít az egyre szorosabb együttműködés a vízminőségvédelemben és ez kiterjed az épülő paksi atomerőmű hatására is. Mivel egyre komolyabb problémát jelent a vízfolyások szennyezése az ipar fejlesztése, az urbanizációs hatások és a mezőgazdaság kemizálása miatt.

Általában azt mondhatjuk, hogy a vízgazdálkodás területén az aprómunka befejeződött. Ma már az együttműködésben a fő tevékenységet a vízfolyások távlati komplex hasznosítására irányítjuk.

– Mondhatjuk azt, hogy a következő évtizedekben a vízlépcsők és erőművek építése jelent hasonló nagyságrendű programot, mint az elmúlt 100 évben a gátépítések és a folyószabályozások?

– A három nagy folyó komplex hasznosításában óriási lehetőség van. A jugoszlávok is, a magyarok is elkezdték a Tisza lépcsőzését, főleg vízgazdálkodási okokból, kisebb részben energiatermelési okokból. Jugoszláviában megépült a tiszabecsei, nálunk a kiskörei vízlépcső. Előkészítésben van a csongrádi. Ezzel igen kedvező helyzet jött létre a Tisza közös érdekeltségű szakaszán.

A Dunán – köztudomású – megépült a vaskapui vízlépcső, és egy továbbit terveznek a Vaskapu és az országhatár között. A magyar Duna-szakaszon épül a nagymaros–gabcsikovói erőmű. A távlati tervekben további két vízlépcső szerepel Adony és Fajsz magasságában.

– És a Dráván?

– Az osztrákok és a jugoszlávok a Dráva hasznosításának túlnyomó részét saját szakaszukon befejezték. Jugoszláviában már üzemel a varazsdi erőmű. Befejezés előtt áll a csáktornyai. Tervezik a gyurgyevác–barcsit és tanulmánytervszinten másik kettőt, a moszlavinait (Vejtinél) és az eszékit. Ezzel a Dráva komplex hasznosítása befejeződik.

– Mit jelenthet nekünk a Dráva lépcsőzése?

– A Dráva komplex hasznosításának van egy speciális jelentősége. Nagy esése miatt a a legnagyobb fajlagos energiával rendelkező folyónk a Dráva. Itt ugyanazok az általános vízgazdálkodási előnyök megjelennek, mint a Dunánál és a Tiszánál. Vagyis megnő a védelmi biztonság, a hajózhatóság, a tározás révén egyenletes a vízhozam és ez mezőgazdasági és ipari hasznosításra ad lehetőséget. De a nagyobb energiatartalom — az többlet a többi folyóhoz viszonyítva. A Tisza nagyobb folyó, mint a Dráva. Mégis a kiskörei erőmű 24 megawattnál nem lehetett nagyobb. A barcsi vízlépcső 80—90 megawattra építhető ki.

– Vízierőművet építeni rendkívül drága és egyszerre jelentkező nagy befektetés.

– Ez igaz. A szénerőművekkel való összevetésnél azonban néhány tényezőt nem vesznek kellő súllyal figyelembe. A hőerőmű csak akkor olcsóbb, ha a bánya létesítésének költségeit nem számítjuk. Elismerem, az ország vízienergia-mennyisége az egész villamosenergia-szükséglethez viszonyítva nem nagy. De akkor is komolyabban kellene vele foglalkozni, mert a víz, mint energiahordozó, nem fog drágulni.

– Önök igen nagy munkával újból hajózhatóvá tették a Drávát.

– A vízlépcsőkkel való komplex hasznosítás a megfelelő hajózási feltételek biztosítását is jelenti. A gabcsikovó-nagymarosi vízlépcső megépítésének egyik alapvető oka, hogy a felső Duna-szakasz hajózási feltételei rosszak. Ezt csak duzzasztóművel lehet javítani. Márpedig a dunai hajózás igen fejlett. Sok ország sokat szállít. A Tisza magyar kihasználtsága viszont teljesen jelentéktelen. A Drávaé ugyancsak. Pedig a déli magyar területeket – ahol a fejlett mezőgazdaság és erdőgazdálkodás mellett ipari létesítmények is találhatók – a víziutak össze tudnák kötni az ország közepével és a Tiszántúllal. A jugoszlávok is víziúton szeretnék megkapni a papírfát. A hajózóút – mint közútnál az úttest, vasútnál a pálya – rendelkezésre áll, minimális fejlesztéseket igényel csak, a kikötői háttér is részben megvan, a víziút fenntartása viszonylag olcsó, és a vízi szállítás fajlagos költségei sokkal alacsonyabbak az előző kettőnél. Ki kellene használni!

Báling József

BIZALOM ÉS ELLENŐRZÉS

Az utcánkban építkeznek. Hazafelé jövet sokszor látom, hogy az ott dolgozók kedélyesen söröznek, téglakupacokon ülve beszélgetnek. Leírhatom tehát, hogy ellenőrzésük laza. Ám azt hiszem, hogy ezzel az igazság mellé lőnék. Ugyanis ahhoz, hogy az ott dolgozók munkával töltsék ki a nyolc órát — akár nyolc órán át is ellenőrizhetnék őket. Az emberek saját „belső" ellenőrei nélkül a külsők mit sem érnek. Ismét a régi verkli — lengyintett az olvasó —, persze, mert az építőmunkások lógnak, utálnak dolgozni. Nem egészen. Megszokták azt a ritmust, illetve ritmustalanságot, amelyet a szervezetlenség, a kusza anyagellátás kényszerített rájuk. Ezért néha akkor is áll a munka, ha lenne elfoglaltság. Az építkezésen üldögélőket fokozottabban ellenőrizni csak látszatintézkedés. Nyolc órájukat kell olyanná tenni, hogy ne üldögélhessenek, s ha mégis ezt teszik, feleannyi pénzt vigyenek haza, mintha rendesen dolgoztak volna. Így előbb-utóbb beépülnek a munkára serkentő csengők, mindenféle ellenőrzés nélkül is.

Kákán csomót

Tudom, a fenti példa túlontúl leegyszerűsített, ahogy a megoldás receptje is az. Azonban arra talán alkalmas, hogy jelezze: ne mindig az ellenőrzés lazaságában keressük a hibát. Nincs olyan sűrű szövetű, szigorú vizsgálat, amely kiiktathatná azt a hibát, amelynek gyökere másutt található. És nincs olyan hiba, amelyiket csupán ellenőrzéssel meg lehetne szüntetni. Egy időben divat volt nálunk újabb és újabb ellenőrző apparátust létrehozni, a meglévőket „nagyobb létszámmal" erősíteni — mindenki vizsgált, revíziót tartott, felmérést végzett és jelentést írt, gyakorta ugyanarról a témáról. Tetten is értek nem egy hibát. De az csökönyösen tovább élt, mintha csak azt várta volna, hogy újra és újra feltárják.

A Minisztertanács három évvel ezelőtt hozott rendelete részletesen foglalkozott az állami ellenőrzés továbbfejlesztésével. Olyan szervezett, összehangolt és folyamatos tevékenységre serkentett, amely kiküszöböli az indokolatlan párhuzamosságot, és elősegíti a vizsgálatok hatékonyságát. Ezt követően átfogóan rendezték a vállalatfelügyeleti és a belső ellenőrzést, valamint a pénzügyi-gazdasági ellenőrzést is. Az utóbbi három évben több olyan jogszabály és határozat látott napvilágot, amely meghatározza a különböző ellenőrző szervezetek munkáját, tevékenységüket egységes elvek szerint szabályozza. Bebizonyosodott: az ellenőrzések hatékonysága nem a velük foglalkozó szervezetek nagyságától függ, s egy vizsgálat hatásfoka sem mérhető a benne részt vevők számával.

A hibák egyik legfontosabb tulajdonsága ugyanis az, hogy címzettjük van. S ha a címzettet félrefogásának következményei nem csak „úgy általában", hanem személy szerint is érintik — az a bizonyos hatásfok ugrásszerűen javul. Az ellenőrzés azonban — amenynyiben teljességre törekszik — nem elégedhet meg a visszásságok és vétkesek felkutatásával. Vázolnia kell a gyógyulás, a kiút módozatait is.

A megyei pártbizottság végrehajtó bizottsága éppen a közelmúltban foglalkozott behatóan a gazdasági ellenőrzések tapasztalataival. Az ülésen többi között megállapították: még mindig előfordul, hogy a vizsgálatok részkérdések elemzésére összpontosulnak, s az sem ritka eset, hogy a különböző szervek felméréseit nem szintetizálják, a közös kiértékelés elmarad. Kihangsúlyozták — a vezetői ellenőrzés és a belső ellenőrzés szerepének erősödése nem egymásnak ellentmondó, hanem egymást erősítő folyamat. A külső és a belső ellenőrzés kapcsolata természetesnek tűnhet — mégsem mindenütt ideális. A pártbizottsági jelentésben a továbbiakban ez olvasható: „Az ellenőrzés megállapításai helyenként egyoldalúan a hibakeresésre, a megtorlásra irányulnak, ezáltal a végrehajtást segítő, a kedvező tapasztalatokat népszerűsítő és elterjesztő munka szempontjai háttérbe szorulnak."

Ezzel kapcsolatban hadd idézzek egy népi ellenőrt: „Jelentéseink nem vádiratok, a NEB nem vésztörvényszék, még csak nem is ítélkezik, hanem megállapít... Ha a következő vizsgálat mindent rendben talál, a népi ellenőr örül a legjobban. Számunkra ez a siker, s nem az, ha egy vezetőt le kell váltani!"

Valljuk be: a revizorok, az ellenőrök munkáját sokszor eléggé eltorzítja közvéleményünk — kákán is csomót kereső embereknek hisszük őket, akik akkor érzik igazán jól magukat, ha fogyatékosságokra bukkannak. Hogy ez menynyire nem így van, azt vizsgálati anyagaink tanúsítják: a hibákat körüljárva, sokszor olyan problémákra is felhívják a figyelmet, amelyek éppen a vétkesek magatartását indokolják — jelentéseikben gyakran kiemelik a szabályozók céllal ellentétes hatásait csakúgy, mint egy-egy jogszabály megfogalmazásbeli tisztázatlanságát.

Nem „hóhérakasztás"!

Persze, az ellenőrzésnek sehol sem örülnek — ez nyilvánvaló. Tanulságai azonban megszívlelendők és haszonnal járók — ez szintén nem vitatható. De vannak olyan tanulságok is, amelyekből az ellenőröknek kell okulniuk. Ezért kísérte a szokásosnál is nagyobb figyelem a Baranya megyei Népi Ellenőrzési Bizottság és a PM Bevételi Főigazgatóság megyei hivatalának legutóbbi közös vizsgálatát, amely az állami ellenőrzéssel foglalkozott — azaz tükröt tartott azok elé, akik ezt a tárgyat inkább mások munkájának elbírálására használják. „Akasztják a hóhért!" — jegyezte meg félig tréfásan, félig komolyan az ülés egyik résztvevője, akivel a napirend zárását követően éppen arról beszélgetünk, hogy a tanácskozásnak cseppet sem volt amolyan „hóhérakasztó" hangulata. Pedig az asztalt nemcsak ellenőrök ülték körül, jócskán akadt a meghívottak között ellenőrzött is!

Az is téved, aki azt hiszi, hogy kíméletesen udvarias, problémakerülő volt a stílus! Inkább az ellenőrzés tekintélyének és elfogulatlan önvizsgálatának volt köszönhető a vitára serkentő, termékeny légkör. Maradjunk néhány mondat erejéig a tekintélynél... Orvendetes, hogy az utóbbi időben határozottan nőtt az ellenőrzés rangja, társadalmi elismerése. Nem falra hányt borsó egy-egy tüzetes elemzés tapasztalatcsokra, amit bizonyít, hogy Baranyában az ellenőrzött szervezetek a javaslatok 80 százalékát megszívlelték. Persze, ez az arány megközelíthető az ellenkező oldalról is: mi lett a fennmaradó húsz százalék sorsa? Nos, a baranyaiak önkritikus hangvételét jelzi, hogy beismerik: „...javaslataink egy része nem volt eléggé igényesen előkészítve..." Az az előfordul, hogy az elemzés foghíjas, vagy a következtetések szenvednek csorbát, de arra is van példa, hogy megállapításaikra később rácáfol a valóság — a nem kellő helyismeret megbosszulja magát. „A realizálás azért sem mindig kielégítő, mert viszonylag kevés az intézkedések figyelemmel kísérése, a különböző utóellenőrzések, beszámoltatások száma..."

Mindenesetre — én legalábbis úgy vélem — az ellenőrzés presztizse éppen azért nőtt, mert szervezeteikből sikerült kiűzni a tévedhetetlenség mundért öncélúan védő hitét, s ha nem is mindenütt, de sikerült elültetni az ellenőrzés demokratizmusának magját. Sokan e két fogalmat egymásnak ellentmondónak vélik: a vizsgálat azért vizsgálat, hogy feltárjon, kivesézzen valamit, nem pedig azért, hogy fórumot nyissanak fölötte. Holott éppen a fórumok alkalmasak a tapasztalatok szembesítésére, az állásfoglalások megalapozására és nem utolsósorban a gyógyír „receptjének" elfogadtatására — tehát az észlelt fogyatékosságok megszüntetésére. Ezért a vizsgálatok közös értékelése, hasznosításának nyilvánossága az ellenőrző szervek érdeke is. A hozzászólók nem hallgatták el, hogy e területen a helyzet korántsem ideális.

Az ellenőrzések szervezettségével sincs minden rendben, s talán az egyik oka a demokratikus fórumok kihasználatlanságának. Ahogy a jelentés fogalmaz: „Nem történt lényeges javulás a közös vizsgálatok végzésében, vagy a különböző szervek részéről hasonló időszakban végzett átfogó felmérések együttes megtárgyalásában." Ez már csak azért sem jó, mert átfedésekre ad alkalmat (a „központ" ugyanazt ellenőrzi, mint a „terület"), idő- és papírpazarláshoz vezet, valamint szinte automatikusan kialakulnak a „fölül"-, illetve „alul"-ellenőrzött egységek. Baranyai példa: a tejipari vállalat tevékenységét az év 143 napján vizsgálták — hol innen, hol onnan —, míg a hasonló profilú termelőszövetkezeti társulást alig-alig. Meglepő, hogy nincs mindig kellő összhang a külső és a belső ellenőrző szervezetek kapcsolatában sem, holott ez természetes és elengedhetetlen feltétele működésük hatékonyságának!

Felmérések — fiókban

A népi ellenőrzési bizottság ülésén — ha áttételesen is — többen szóltak a bizalom és a bizalmatlanság kapcsolatáról. Egyikük szerint nemcsak ott gyakori vendég a revízió, ahol túlontúl rosszul mennek a dolgok, hanem ott is, ahol — véleményük szerint — túlontúl jól ..." Nem hisznek a szemüknek, így cztán egymásnak adják a kilincset — mondta a hozzászóló, — bár igaz, hogy néha a látszat csal, de a jó sem lehet okvetlenül gyanús..." Szó esett arról is, hogy sokszor alig hogy megjelenik egy rendelet, már az ellenőr ott topog az ajtóban, végrehajtását kontrollálandó... A közeli revíziótól tartva pedig nincs idő az átgondolt cselekvésre, — elkapkodott ügyrendek, utasítások készülnek a helyi érvényesítés érdekében, s ez később visszaüt: ahelyett, hogy segítené, hátráltatja a megvalósítást. Az ellenőrzéssel kapcsolatban előfordul, hogy a „fenti" bizonytalanságot „lent" kérik számon — azaz a mindenütt másként értelmezett szabályozók hirtelen egyetlen módozatban kezdik „bevasalni", holott az ezzel kapcsolatos elvek még nem kristályosodtak ki eléggé. És — sajnos — még mindig vannak felesleges felmérések, amelyek elkészítésük után rögtön fiókba kerülnek — tanulságok, visszajelzések nélkül hamvadnak el.

Ellenőrizni ugyanis mindent lehet. Csakhogy, ha a vizsgálat csupán önmagát igyekszik igazolni — valós célját veszti. Az ellenőrzés **(éppen,** mert a vezetés szerves **része)** sohasem válhat belterjessé, mindig a társadalom igényeihez kell alkalmazkodnia, s azokat a problémákat kell górcsöve alá helyeznie, amelyeket a változó élet hoz felszínre. Különben előfordulhat, hogy míg a revizorok a könyvelést böngészik, szemük elsíklik afelett, hogy az érintett vállalat már évek óta selejtet gyárt.

Tamás Ervin

HÉTVÉGE 3.

Szakismeret, kockázatvállalás, bizonyítani akarás

Hárman Himesházán

Senki sem gondolta volna a himesházi Petőfi Termelőszövetkezetben — hallom a sekély pocsolyában tocsogó több ezer liba között sétálgatva —, hogy ide sok ember jön dolgozni, s a korátlag a korábbi 52 évről 30 évre csökkent. Általában is, a vezetők között is.

— Alig néhány évvel ezelőtt a tsz elkezdett lefele csúszni — meséli *Ludván Lóránt* elnök. — A vezetők közül jó néhányan megunták a kijárást, máshol helyezkedtek el. Az utóbbi három esztendőben azonban megduplázódott itt a termelési érték, s ez nem utolsósorban az ide jött fiatal vezetők munkájának köszönhető. Egy éve végzett Keszthelyen, a növényvédő szakon *Pohl Teréz*, a növényvédelmi szakmérnökünk. Ugyancsak tavaly fejezte be az egyetemet Gödöllőn, az üzemszervező szakon a főállattenyésztőnk, *Mihelisz András*. A legidősebb — de ő is csak 30 éves — *Erdősi Gyula*, a növénytermesztési főágazatvezető. Csupa fiatal ember, akik nemcsak lendületet, új szakismereteket hoztak a termelőszövetkezet munkájába, hanem a kockázatvállalás merészségét, a „bizonyítani akarás" motorját is.

— *Helybeliek?*

— Pohl Teréz itt lakik, Mihelisz András Székelyszabaron, Erdősi Gyula Babarcról jár Himesházára. Mindegyikük tehát a közelben van, s ez szempont volt akkor is, amikor megkerestük őket: vállaljanak nálunk munkát. Az a véleményem ugyanis, hogy a helybeliek a helyi feladatokért mindig odaadóbban, kritikusabban dolgoznak.

Mint egy gimnazista a matematika órán: óvatos, lassú válaszokat ad Pohl Teréz. Később elmondta: visszahúzódó típus, s ez azt is jelenti, hogy túl a munkáján, a munkaidőn, nagy ritkán kerül csak társaságba. Megfontoltságának azonban van egy másik oka is:

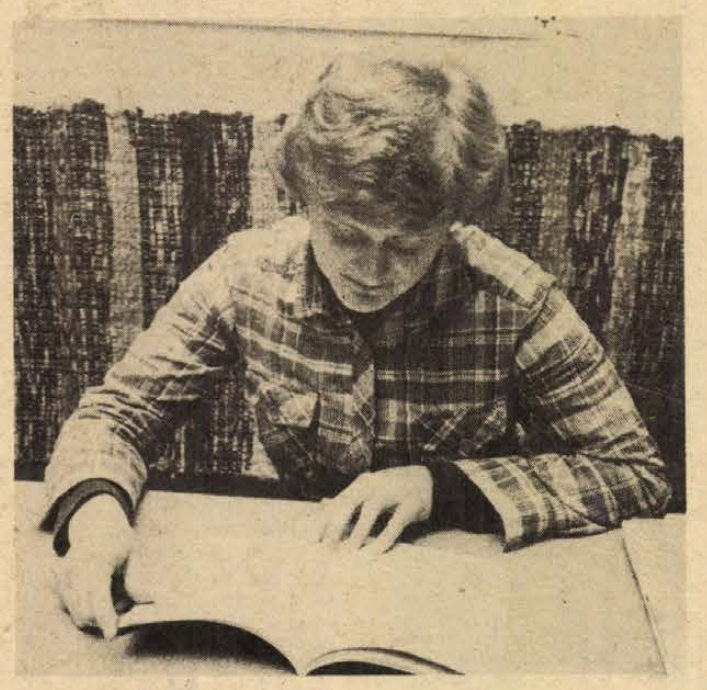

Pohl Teréz növényvédelmi szakmérnök

— Felmértem már az egyetemi évek alatt, hogy más az elmélet, s más lesz a gyakorlat. Az én munkaterületemen amúgy is különleges nehézségekkel számolok. Hogy mást ne mondjak: huzamosabb ideig senki sem akar mérgező anyagokkal dolgozni, ráadásul egy-egy évben nem is lehet folyamatos munkalehetőséget biztosítani. Állandóan emberhiánnyal kell számolnom, az ebből eredő bizonytalansággal.

— *Milyen megoldást keres?*

— Lényegében adottak a megoldások is. El kellett fogadtatnom magam az emberekkel, higgyenek nekem, amikor munkájuk szükségességéről beszélek. Ha pedig minden húr szakad, „kölcsön kérek" embereket más ágazattól.

— *Szakmai vonalon milyen buktatókkal találkozott?*

— Ha a tanácstalanságot annak veszem, akkor találkoztam buktatókkal. Például a fenyőcirokkal: a kukoricában terjed az a kiirthatatlan gyomnövény, pillanatnyilag nem találtam megfelelő módszert a teljes kiirtására. Talán a vetésforgó . . .

— *Mennyi a jövedelme a termelőszövetkezetben?*

— Az alapfizetésem 4400 forint, ezt egészíti ki a tsz-től kapott kukorica értéke: így mintegy 5000 forint a havi átlagom.

Az elnök közben egy zsebszámológépen kiszámítja: évente 7575 forint jár a kukorica fejében, háztáji juttatásként.

— *Mivel tudja — ha akarja — kiegészíteni a jövedelmét?*

— Gondoltam már rá, de egyelőre nem érzem a szükségességét. Ha mégis, akkor majd a fólia . . .

-o-

Az „öreg", a 30 éves Erdősi Gyula mögött már hosszú mezőgazdasági múlt van. Tanulta Szarvason az öntözést, a melioriációt, mezőgazdasági gépszerelői szakmája van, dolgozott Bólyban, a zöldségtermesztésben, a járási hivatalnál növénytermesztési munkafelügyelő volt, végül — a múlt évben — ide szerződött, a himesházi tsz-be.

— Az dühít a legjobban, amikor az íróasztal mellől akarják megmondani, mit kell csinálnom, amikor a világraszóló ötletek mögött semmiféle gyakorlati ismeret nincsen. Ezért örülök, hogy vargabetűs út után lettem növénytermesztési főágazatvezető. Egészen más „bentről", és más gyakorlati területen irányítani. Hogy a különbséget ismerem, ezt nekem bizonyítanom kellett.

— *Sikerült?*

— Volt bukás is, helyi termésrekord is. A kukoricatermesztésben az idén váltak általánossá a jobb eredmények. A növény élő szervezet, hogy hálás legyen, körbe kell udvarolni.

— *Az elnök a kockázatvállalás szükségességéről is beszélt.*

— A múlt évben kockázatot vállaltunk a növénytermesztésben, az időjárás „áldásával" bele is buktunk, a tsz vesztesége millió forintban mérhető. Ennek ellenére ma is azt mondom: ma már kockázatvállalás nélkül jó eredményeket nem lehet produkálni.

Erdősi Gyula alapfizetése 5000 forint. Ehhez jön a „kukoricakiegészítés", mellette — bár ez esetleges jövedelmet jelent — vadkárbecslő is.

— Megvan a lehetőség arra, hogy kiegészíthessem a jövedelmem. Sőt: a tervem is megvan, de időm, az nincsen. Babarcról járok át, mindennap fél 5-kor kelek, késő délután érek haza. Talán most megváltozik ez: szolgálati lakást kapok a tsz-től. Ennek elsősorban azért örülök, mert mindennap visszanyerek másfél órát, amit eddig utazással töltöttem, s amit haszontalansága miatt mindig sajnáltam.

— *Gondolt arra, hogy szakmai tudásából átadjon a háztájiban gazdálkodóknak is?*

— Nem a szervezett tanfolyamok eredményességében hiszek. Az emberek napközben, munkahelyeken lépten-nyomon kérdeznek, hogy csinálják. Így többet segíthetek, mert kötetlenebbek a beszélgetések, a „hétköznapi konzultációk".

Erdősi Gyula növénytermesztési főágazat-vezető

Hosszú hajú, kemény izmú fiatalember Mihelisz András. Határozottsága azoké az embereké, akik önerőből lettek tanult vezetőkké. Ösztöndíjasa volt a termelőszövetkezetnek, egyetemista korában minden munkát elvállalt, hogy elég pénze legyen. Ő biztosra megy: megvan a hely otthon akár 40—50 sertésnek is, ha úgy határoz: ettől a naptól elkezdi az állatok hizlalását.

— Mindig is nosztalgiám volt az üzemszervezés iránt. Minthogy főállattenyésztő lettem, ezt kell csinálnom, s ha már csinálom, igyekszem jól végezni a munkám. Úgy vélem, meg tudom oldani a feladatom.

— Meg is tudja! — veti közbe az elnök.

— *Mi volt a kulcs?*

— A munkafegyelem megteremtése. Anyagilag kell érdekeltté tenni az embereket a minőségileg jobb munka produkálásához. Ez persze azzal jár, hogy bár főágazatvezető vagyok, brigádvezetői feladatokat kell ellátnom, azaz közvetlenül irányítani minden hozzám tartozó munkafolyamatot, minden embert.

Michelisz András főállattenyésztő

Az állattenyésztés: kényes pont a Petőfi Termelőszövetkezetben. Az elnök kedvence, tehát „fut", ám a növénytermesztésnek kell ehhez az anyagi alapokat megteremteni. Mihelisz András váltig bizonygatja:

— Gondolkodni kell azon, mikor, milyen állatok tenyésztéséhez fogjunk hozzá. Egyszer a galamb, máskor a hizott liba hozza a pénzt. A kockázatvállalásnak ezzel a fokával nekünk rendelkeznünk kell. A szakkönyvek elővétele pedig mindenkinek „megadatik". Használatukhoz persze kell egy adag elégedetlenség is . . .

Mészáros Attila

Pályaválasztási hetek

Az ember életének fontos eseménye a pályaválasztás, hisz döntő módon befolyásolja életének további alakulását. A fiatalok különböző időpontokban kerülnek választás elé. Már a nyolcadikosoknak el kell dönteniük, hogy folytatják-e a tanulást középiskolában vagy a szakmatanulást választják. Gyakran megváltoznak azonban az elhatározások, az érettségiző, szakmát tanuló fiatalok esetében. Míg 14 évesen csak általában tudják, mire vállalkoznak, addig 18 évesen reálisabban, érettebben tudnak dönteni. Napjainkban elég nehéz a választás, mert vannak túlkelített, divatos szakmák és kevésbé ismertek is.

A Pályaválasztási Tanácsadó Intézet munkatársai választási lehetőséget, segítséget nyújtanak egyrészt, hogy alaposan megismerjék azt a foglalkozást, amelyre készülnek, másrészt, a bizonytalan vagy választani nem tudóknak útmutatást adjanak. Baranyában a Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa, a KISZ Baranya megyei és Városi Bizottsága, a Városi Tanács művelődésügyi osztálya és a Pályaválasztási Tanácsadó Intézet szervezte október 2-től 20-ig az ifjúmunkás- és szakmunkásnapokat. Ennek folytatásaként november végéig a megye összes szakmunkásképző intézete nyílt napokat szervez és kiállításokat rendez az általános iskolások részére. A 7. és 8. osztályos tanulók az iskoláknak megfelelő program szerint látogathatnak el szakmunkásképzőkbe és szakközépiskolákba. A nyílt napokon megismerkedhetnek a választott iskolával, a tanműhelyek munkájával és részt vehetnek az órákon is. Az ismertetésekre meghívják a szülőket is, hogy gyermekükkel közösen döntsék el, jól választottak-e, vagy a bemutatott szakmák közül más nyerte el tetszésüket. A nagyobb gyárak és üzemek a környékükön levő általános iskolák 7., 8. osztályos tanulóit gyárlátogatásra invitálják, hogy saját szemükkel győződjenek meg az ott folyó munkáról és munkahelyi életről.

Nagyon sok gyerek vágya, hogy katona szeretne lenni. Ez a kívánság megmaradt a későbbiekben is, csak nem tudja, hol, hogyan jelentkezzen a pályára. Ezért a honvédelmi pályák ismertetését — Komló, Mohács, Siklós és Szigetvár gimnáziumaiban — egy-egy hetes kiállítás alkalmával mutatják be. A megnyitás alkalmával tájékoztatják a diákokat a pályaválasztás lehetőségeiről.

Ádám Erika

Ügyeskedők?

Ügyeskedők. A szó megüti a fülemet, talán éppen azért, mert mostanában gyakran hallom. És bár találó, kifejező, mégsem szeretem. Eleve benne érzem a megbocsátást, az elnéző hangsúlyt, sőt a cinkos együttérzést is. Kényelmes és szalonképes így, hiszen nem kell nevén nevezni a gyereket, nem kell azt mondani valakire, hogy pénzhajhász, konjunktúralovag, ferde úton járó, jogtalan előnyökért kajtató . . . Dehogyis sértenénk meg őket ilyen egyértelmű jelzőkkel, hiszen végül is semmi jogilag megfogható gazemberséget sem csinálnak, csak ügyeskednek. Vagyis úgy mozognak a lehetőségek és tiltó törekvések mezsgyéjén, hogy munka nélkül, hasznuk legyen belőle.

Vegyünk egy példát az ügyeskedés egyik módjára. Valahol a Duna mentén felparcelláztak egy kisebb területet, üdülőtelkeket alakítottak ki. Hogy, hogy nem, még fel sem ébredt a környék lakossága, már minden darabka földnek gazdája akadt, némelyiknek kétszáz km-nyi távolságból. Az égvilágon semmi skandalum nem történt, minden vevő annak rendje és módja szerint befizette a vételár összegét, a négyszögölenkénti hatvan forintot. Később sem történt semmi, olyannyira nem, hogy a másfél év alatt talán ha két víkendházat építettek fel ezen a területen. A törvényben megszabott türelmi idő végén aztán megkezdődött az építkezés, — csakhamar már egészen más tulajdonosok húzták a falakat. A környékbeli „ügyetlenebbek", akik négyszögölenként kétszáz forint körüli összegért kényszerültek megvásárolni a parcellát az ügyesektől. Namármost mit mondjunk rájuk? Spekulánsok? Azok hát, illetve . . . mindenkinek joga van időközben meggondolni magát, és túladni birtokán a piac kínálta lehetőségek szerint. Maradjunk hát annyiban: ügyeskedők.

Ismerek valakit, akinek évekig a Wartburg és a Trabant fialta a pénzt, módszeresen így egészítette ki amúgy sem csekély jövedelmét. Kiutalása, és ideig-óráig kocsija volt a népes család minden tagjának a sógortól a nagymamáig. Ezt az „üzletet" már bezárták. Régóta nem találkoztunk, de biztos vagyok abban, hogy reszeli a kulcsot a kiskapuhoz. Ha ugyan már ki nem nyitotta . . .

A sanda utakon járók gyors alkalmazkodását, helyzetfelismerő képességét jelzi a pitiáner, de mégis jellemző tanács, amelyet egy orvosi rendelő várószobájában hallottam: „Most kell táppénzre menni, — mondta egy férfi a társának, — „ilyenkor holtbiztosan kiírnak, mert influenzajárvány van".

Mindennapi útjaink, ügyes-bajos dolgaink intézése közben szinte mindig összetalálkozunk velük. Mert mindig akad valaki, aki ügyesen el tudja intézni azt, amire mi képtelenek vagyunk, meg tudja szerezni azt, amiért mi hiába futkosunk . . . Ugye hallották már ezt az epés megállapítást: ebben az országban tulajdonképpen minden van — csak nem mindenkinek? Nem mintha pénzünkből — az észszerűség határán belül — nem futná erre vagy arra, vagy mindenképpen olyasmire áhítoznánk, amit nem forgalmaz a magyar kereskedelem. Dehogyis arról van szó, hogy a pénzünk ugyan megvan valamire, de sokszor hiába keressük egyenes úton, mert bennünket, „gyámoltalanokat" megelőznek az „ügyes" emberek. Akiktől aztán beszerezhetjük a szükséges dolgokat. Persze a legjobb esetben is örök hálával tartozunk a szívességért vagy mondjuk azzal, hogy az illető egyszer majd bennünket kér meg, hogy legyünk „ügyesek" az ő dolgában.

Az ügyeskedők egy másik típusa is eléggé ismert manapság; ők azok, akik eldicsekednek sikeresen végrehajtott manipulációikkal, mondván, hogy nem a maguk, hanem a köz érdekében jártak kacskaringós úton. Igaz, nem tapad a kezükhöz egy fillér sem, és valóban a vállalat, vagy a termelőszövetkezet látta hasznát vezetőjük ügyeskedésének. Mégsem tudok mosolyogni és értően visszakacsintani az ilyen akciók hallatán. Mert lehet, hogy az ő érdekük valóban így kívánta, de korántsem biztos, hogy ez azonos a társadalom érdekeivel. Mert ha igen, akkor nem hiszem, hogy fondorlattal kellene hozzájutniuk ahhoz, amire szükségük van. Ha mégis, akkor nemcsak ők ügyeskedtek . . .

Érzik talán, hogy nem a nagy manipulációk leleplezésére ragadtam tollat — ezt különben is megteszik a hatóságok, — inkább néhány bosszantó, társadalmi közérzetünket mérgező jelenség felvázolásával próbálkoztam. Mert jól ismert cél felé haladó társadalmunk még meglévő hiányosságait használhatják ki néhányan a maguk javára. Ezek után talán furcsán hangzik, de szerintem ez is a fejlődés törvényszerűségei közé tartozik, hiszen minden megtett lépés, új — előre nem mindig látható, — „veszélyforrásokat" is rejt magában. Ám ha ezt ilyen jól tudjuk, akkor már nem lehet egy lemondó legyintéssel elintézni az egészet, és megnyugodni abban a biztos tudatban, hogy a fejlődésnek egy későbbi szakaszában már nem lesz ilyen gondunk.

Tőlünk is függ, hogy mennyire boldogulnak közöttünk az ügyeskedők, a gondjainkból élők. Mert úgy érzem, sokszor a mi be nem vallott önzésünk, közömbösségünk is segíti őket.

Kónya József

A népszámlálásról jelentjük:

Hányan vagyunk Baranya megyében?

Komló túl a harmincezren

A legkisebb: Markóc – Bakóca: 435 férfi – 294 nő

Megjelent a január 1-i népszámlálás első – előzetes adatokat közlő – kötete. A sorozat mindig ezzel indul, hiszen a rengeteg adat feldolgozása számítógépen is sok időt vesz igénybe. Tíz hónap alatt csak az előzetes adatokig jutottak el? – kérdezheti a laikus olvasó. *Strasszer Tibor*, a KSH Baranya megyei Igazgatósága összeírási osztályának a vezetője másként vélekedik. Szerinte gyors a feldolgozás, ami egyébként első ízben történt decentralizáltan a megyeszékhelyeken. Baranyában 470 ezer személyi lapot és 150 ezer lakáskérdőívet töltöttek ki, az egyeztetések után április végén 100 kódoló vette ezeket kézbe, s az adatok számokkal helyettesítése szeptemberig tartott. Akkor került a SZÜV-nél lyukkártyára az egész. A teljes és részletes feldolgozás a lyukkártyák alapján már Budapesten történik.

*

1970-ben 3233 településen vették számba a lakosságot, 1980-ban 3122-en, a „hiányzó" 110 települést időközben más településekhez csatolták, a 111. pedig – Gyűrűfű – a két népszámlálás közti évtizedben néptelenedett el. Baranyában 1970-ben 110 tanács és 320 település volt; most, a közigazgatási változások következtében 84 tanácshoz tartozó 296 településen írták össze a lakosságot.

Országos érdekességek

Hazánk népessége január 1-én 10 709 536 – kerekítve 10,7 millió – fő volt. Az elmúlt évtizedben az ezer lakosra számított természetes szaporodás 3,8 fő volt, ezen belül 1975-ig emelkedő irányzat volt, az akkori 6,0 fő óta csökkent a szaporodás, tavaly 2,2 fő volt, s feltehetően idén sem több. Így szükségtelenné válik a kérdés: vajon mikor érjük el a 11 milliót? Demográfusok szerint Magyarország népessége 1984-ig lassú ütemben növekszik, s a legmagasabb népességszám 10 760 000 körül lesz.

Az ország lakosságának 19,2 százaléka él Budapesten, 34 százaléka a városokban, 46,8 százaléka pedig a községekben. A két évtized előtti népszámlálás hasonló adatait segítségül híva azt látjuk, hogy akkor a fővárosban élt a népesség 17,9, a városokban 26,4, a falvakban pedig 55,7 százaléka. 1970-ben 75 város volt Magyarországon, 1980-ban 95-re nőtt a számuk. A legnagyobb város természetesen Budapest: 2 060 170 fő, a legkisebb a Zala megyei Lenti: 8106 fő. A vidéki városok sorában Miskolc vezet; a borsodi iparváros ebben az évtizedben lépte át a 200-ezres küszöböt, a népessége most 206 727 fő. Két város lépett át a 100-ezres küszöbön: Nyíregyháza (108 156) és Székesfehérvár (103 197). Veszprémben 43, Zalaegerszegen 40, Dunaújvárosban 38 százalékos volt a természetes szaporodás aránya. A népszámlálás szerint a legkisebb magyar falu a Vas megyei Nemesmedves, ahol 21 lakost számláltak. Mint tudjuk, 1945-ben ez volt az utolsónak felszabadult magyar falu. A második legkisebbet Szabolcs-Szatmár csengeri járásában találjuk: Nagygéc, 26 lakossal.

Pécs=169 ezer fő

Baranya lakossága 423 540 fővel kezdte a 70-es éveket, a 3,7 százalékos természetes szaporodás 15 704 főt jelentett, a –1,2 százalékos vándorlási különbözet pedig 5214 embert vitt el a megyéből, így aztán megyénk a 80-as évtizedbe 434 030 fővel lépett be. Pécs 150 249 fővel indult, a természetes szaporodás 7463, a vándorlási különbözet 11 076 fő volt, a lakónépesség tehát a 168 788 fővel csak megközelítette, de nem érte el a nagyon áhított 170 ezres számot. A baranyai városok nagyság szerint: Komló – 30 301, Mohács – 21 385, Szigetvár – 12 114, Siklós – 10 567.

Érdekes közelebbről vizsgálni a többi településünk népességét. 1970-ben 55 ezren felüli lélekszámú település volt Baranyában, most csak 47. Ez arra vall, hogy az elvándorlás ezeket érinti igen erősen, s ezek megtartóképességét kell elsősorban erősíteni. A legnagyobbak egyébként: Szentlőrinc (5512), Mázaszászvár (4479), Pécsvárad (4072), Bóly (3775), Sásd (3555), Hosszúhetény (3317), Beremend (3224), Sellye (3211), Harkány (3133), Villány (2924) és Mágocs (2891). Az 500-on aluli lélekszámú települések száma 168-ról 184-re nőtt, többségükben a lakosságszám csökkenésének következtében. Az előző népszámlálás 6 olyan települést mutatott ki, ahol a lakosság lélekszáma nem érte el a 100 főt: Révfalu (93), Karácodfa (86), Korpád (83), Tekeres (79), Mónosokor (69) és – Gyűrűfű (37). Január 1-én ezek egyike sem volt már népszámlálási tétel, közigazgatási átszervezés révén szűntek meg. Most a legkisebb baranyai falu a szigetvári járásban levő, Drávafokhoz tartozó Markóc 74 fővel (10 éve még 128-an lakták). S egy érdekesség: talán az országban sincs párja, hogy a székhelyközség alacsonyabb lélekszámú valamelyik társközségénél. A siklósi járásban Egyházasharasztinak 380, Alsószentmártonnak 897 lakosa van.

A természetes szaporodást illetően erős a szóródás. Szép számmal vannak települések, ahol 8–10–12 százalékos a természetes szaporodás aránya. Ismét Alsószentmárton (amelyről tudjuk, hogy cigányközség) 17,4 százalékkal vezet, aztán Lúzsok (16,3), Csebény (15,2), Várad (14,6), Kovácsszénája (14,4), Gilvánfa (10,2) a kisebbek közül. De Hidason 10,6 és Komlón 10,2 – ez a bányászvárosnak 2846 főt jelentett és az átlépést a 30 ezerbe. A számoszlopokban azonban sok a – jel, tehát az olyan község, amelynél a természetes szaporodás helyett fogyásról kell beszélnünk. Mozgó (25,2% – 300 fő), Görcsöny (16,2% – 222 fő), Szederkény (12,3% – 201 fő), aztán Szebény, Drávapiski, Vékény, Kárász... A népesség változásának másik tényezője a vándorlási különbözet. Ez a városokat és egyes nagyobb településeket növeli, másokat – és ez a jellemzőbb – csökkenti. Siklósnak a 29,9 százalék 2355 főt hozott, Szederkény a 12,8 százalék révén 209 főt nyert, ami éppen ellensúlyozza a természetes fogyást, s végül is 8 fős tényleges szaporodást mondhat magáénak a község. Az elvándorlás a legtöbb baranyai települést sújtja. Olyannyira, hogy a járásokban a tényleges szaporodás helyett fogyást kell mondanunk. A komlói járásban 3457, a mohácsiban 3228, a siklósiban 4828, a szigetváriban 3002 fővel csökkent a népesség. A baranyai vidék összesen 15 839 főt veszített 10 év alatt.

„Férfiuralom" községek

Az első kötet népességi adatai sorában van még egy összeállítás: az 1000 férfire jutó nők száma. Az országos átlag szerint minden 1000 férfire 1064 nő jut. Győr-Sopron megye községeiben 1001, Baranyában 1061, Pécsett 1089, a szomszéd Kaposvárott 1124. A baranyai települések közül 91-ben van férfitöbbség. Vajon mi a magyarázata? A már említett legkisebb Markócon billen a mérleg leginkább a nők javára: az arányszám 1387, ténylegesen 31 férfire 43 nő jut. Néhány azok közül, ahol a legtöbb nő jut a férfiakra: Baranyaszentgyörgyön 110-re 142, Hárságyon 182-re 227, Vargán 77-re 95... Öt olyan településünk van, ahol a nemek között egyensúly van, azaz a mutató arányszáma 1000. Ezek: Nagybudmér 78–78, Gyöngyösmellék 187–187, Nyugotszenterzsébet 128–128, Kölked 646–646 és Tormás 191–191. A „férfiuralmú" községek közül Szárászon 71 férfire 53 nő, Bakócán 435-re 294 jut.

Hársfai István

Szentlőrinc áll a nagyközségek élén

Gyűrűfű, az elhagyott falu — **Dr. Lajos László felvétele**

Téli pincejárás

Csak sejteni lehetett, hogy a „rókavár" felől érkező piszkosszürke felhő korán hozza az idei telet és – bár a pirosodó-rozsdásodó szőlőkre még sütött bágyadtan a nap – a présházban be kellett már fűteni, dorombolt a kályha is, csak a füstről nem volt szó, amely nem a kéményen át távozott, hanem körbejárta az asztalt, rozzant konyhaszekrényt, míg végre-valahára kigomolygott a szabadba. A. Z. barátom túlvan a szüreten, mint más is, itt a szentlőrinci szőlőben, bár az út mentén még kékszőlő-fürtöktől roskadozik egy parcella, a szemek aszalódnak, hát ebből – ha sok nem is – de jó bor majd lesz.

Rücskös, kos-szarvú zöldpaprika csak úgy ömlesztve a pedánsan sikált asztalon, meg szalonna, meg kenyér meg bebevezetésképpen csöppnyi tavalyi szilvórium, kínálják is, „... metsszetek magatoknak, meg öntsetek!" –, aki a gyomrára beteg, az nyafog, akit az orvosi regula tilt, csak a mennyezeti gerendát bámulja szomorúan, hiába, nagy a kísértés, pedig, aki pincében nem eszik-iszik, legalább olyan ostoba, mint kalapos ember a paplanos ágyban...

A présházból elfalazott kis szobában körülüljük az asztalt, jó kis holland Amphora dohánnyal tömjük meg a pipát, de pipa akad még vagy nyolctíz a könyvespolcon (szakkönyvekről van szó), a falon festett paraszttányérok, szőlészeti-borászati kellékek, néhány szőttes és cserépkorsó meg kiszáradt lopótökök. – Az új szőlősgazdák – rendben, tisztán tartott présházaikban megteremtik az otthoni – lakásbeli – körülményeket, vagyis, amit megszoktak; kihozzák a lestrapált – de még működő – öreg hűtőszekrényt, rádiót, sőt a tévét is, – több helyütt olajkályhát is láttam – szóval, más a hangulatuk ezeknek és megint más varázsa volt öregapáink pincéinek, ahol lószagú volt a priccsre dobott pokróc, füstölt a petrollámpa, gyertyacsonkok hevertek az ablakban, meg fából faragott só- és paprikatartó, bugylibicska, köteg rafia, penészes sonkadarab lógott a gerendáról, sáros bakancs ásítozott a sarokban a demizsonok és bucskák, csobolyók társaságában, fák alól fölkapdosott alma, körte, aztán zöldparadicsom és dió ömlesztve és keverve a szakadt füleskosárban, a falba vert szögön otellótól lilafoltos, rossz kabát, rézgálictól kizöldült, ronda kalap... Hát ilyen volt.

Akad most is hagyományos, öreg présház, de – ezt a tanácson mondta két kedves aszszonyka még délelőtt –, hogy az utóbbi tizenöt esztendőben körülbelül 80–100 új présház épült, illetve... inkább hétvégi házak ezek, manzarddal, külső lépcsővel, csak éppen aláfúrták a pincét, mert végül is ez a cél. De az öreg épületek zömét is felújították. Másfél évtizeddel ezelőtt – kerek számot mondok – 160 adófizető szőlősgazdát tartottak nyilván, most a bejegyzés 220 gazdáról szól.

– Ennyivel bővült Szentlőrincen a szőlőterület?

– Igen is, meg nem is. Mert volt parlagterület, amelyet betelepítettek, viszont az egy–másfél holdas szőlők felaprózódtak 200–300–400 négyszögöles parcellákká, ennyivel egy-egy család még megbirkózik akkor is, ha kezdetben a szomszédoktól, vagy igazán jó szakkönyvekből tanulták a szőlőművelést. Nézd csak meg, mindenki igyekszik okosan gazdálkodni parcellájával, fölviszik a szőlőt kordonra, kihoznak a földből annyit, amennyit csak lehet. Óvatosan persze, mert az ültetvény hamar megsínyli, ha túlhajtják... De azért ezt ők tudják.

– Kik az „újgazdák"?

– Szentlőrinciek és pécsiek. Elég sok uránbányász van köztük.

Nem nagy a szentlőrinci szőlőhegy – inkább dombvonulat – de a tanács által szorgalmazott és anyagilag támogatott – köves út eléggé átfogja a területet. És a villany. Lent az út mentén van egy hideg vizű kút – 1906-ban ásták – többször kitisztították, most ismét rendbehozták, fölé építettek egy kis masszív faházat, ajtaját lakattal látták el, az érdekelt gazdák kulcsot kaptak.

– Évi harminc forintot fizetünk, fönntartási költségként. Nem sok.

Az elágazásnál kő-Krisztus, alatta férehajtott fejű Madonna és a felirat: „Emeltette Mátyás János, Isten dicséretére 1867-ben". Egy kis gyík ferdén szalad át a dátumon. Faluvégekre, hegyi utakra állított kő-Krisztus láttán mindig megillettődöm, mozdulatlansága, magányossága el is szomorít kissé. Egy jó évszázadot lóg már a kereszten...

A többiek előreballagtak és integetnek, hol forduljak be Sz. Istvánék szőlejébe, mert ez már igazi őszutó, télelő, talán éppen mi kezdjük a „szezont", a téli pincejárást, aminél jobb már csak az lehetne, hogy másnap folytatja az ember. Méltóságteljes, kúriaszerű présházhoz vezet be az út a kaputól, gondosan ápolt, lugasos szőlősorok között. A tőkéket gondosan megszedték szüretkor, a „böngészőknek" nem sok fürtöt hagytak. Jeges szél kapja fel az avart, mintha szellemek takarítanák a présház elejét, láthatatlan vesszőseprővel. Bent már csendülnek a poharak, akad még tavalyi oportó, a murci viszont már tisztul, cukorfokról senki nem beszél, mindenki tudja, milyen mostohán bánt a szőlővel a természet az idén... Firtatják a zártkertekre vonatkozó építési rendelkezést – ami ugyan nem mai keletű –, de sokan nem tudnak megbarátkozni a gondolattal, miszerint ezerötszáz négyzetméter gyümölcsösnél, vagy szőlőnél kisebb parcellára csak 12 négyzetméter alapterületű épület húzható fel. Olyan kicsi ez, hogy az ember beveri a kezét a két falba, amikor fölveszi a télikabátját.

– Ezért látni azt a sok, majdnem emeletes présházat, mert fölfele nyújtják a falakat, meg még manzardot is ráragasztanak...

– Családi házakkal ezért mégsem lehet betelepíteni a szőlővidéket, ami soha nem lesz közművesítve...

– No, de miért baj az, ha valaki egy szép, kényelmes kis viskót teremt magának?!

Sz. Istvánt nem érinti a vita, neki hagyományos, öreg pincéje van, tágas présházzal; patinás, csendes hely, amely kiszűri a zaklatott külvilág minden gondját-baját, jó lenne itt maradni és csak nézegetni kifele az ablakon, a szőlősorok fölött át a messzi kék hegyekre, üveg borral az asztalon, esetleg diót törögetve és várakozva, mikor óli meg a só, a leszeletelt lila hagymát a tálban. De menni kell, néhány házzal odébb, mondják, nézzem meg – talán a környék legöregebb pincéjét – ami a homlokzati felirat szerint éppen száz esztendős.

Csaláka építmény, mert a hajdani présházból néhány lépcső vezet le az eredeti pincébe, de fölfele is kanyarog a lépcső, ahol a konyhából tágas kis szoba nyílik. A pincében asztalok, székek, aztán egy szép söntéspult... Hát ez olyan vendéglő-félének készül. B. leendő a tulajdonos – nyugdíjas kereskedelmi dolgozó – engedélyért folyamodott a tanácshoz meg a többi hivatalos szervhez. Az engedély – mondjuk így – „útban van" már... csak hát...

– A műszaki bejárás már megtörtént. A KOJÁL kívánságát már nagyjából teljesítettem, de még az úttal, bejárattal van probléma...

A tűzoltóság szerint a bejárati ajtónak kifele kell nyílnia, a rendőrség keskenynek minősíti az úttestet (parkolás miatt), aztán nincs telefon, mert hogy, ha valakinek baja esnék...

– Itt a szőlőhegyen nagyon sok ember dolgozik, sőt jó időben a szentlőrincieknek ez kirándulóhelye is, szóval, lenne vendég, mert arra gondoltam, egy kis meleg étel elkelne, kirándulóknak sonka, stifolder vagy kolbász... Már keresik is.

A hatóság a szabályzathoz ragaszkodik – joggal persze –, én meg mint örökké mászkáló, utazgató ember, azt mondom, mégis csak módot kellene találni arra, hogy az öreg – romantikus légkört árasztó – pincét meg kéne nyitni a nyilvánosság számára. Nem lenne baj, ha a hazai vendéglátóhálózat gazdagodna egy kedves színfolttal...

Rab Ferenc

BÉLYEG

Novemberi újdonságok

A Posta Vezérigazgatóság előzetes tájékoztatása szerint novemberben a következő bélyegblokkok, bélyegek kerülnek forgalomba:

November 11-én bocsátották ki az „Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet Madrid 1980" elnevezésű 20,– Ft-os blokkot, mely nyolcszínű ofszetnyomással az Állami Nyomdában készült, *Vertel József* grafikusművész terve alapján.

November 21-én kerül kibocsátásra a Johannes Kepler világhírű német csillagász halálának 350. évfordulójáról megemlékező 1,– Ft-os szelvényes bélyeg, az *Évfordulók-emlékek 1980.* elnevezésű bélyegsorozat keretében. A Pénzjegynyomdában, négyszínű ofszetnyomással készülő bélyeget *Varga Pál* grafikusművész tervezte.

Ugyancsak ezen a napon kerül kibocsátásra a sorozat egy másik bélyege is, Kisfaludy Károly halálának 150. évfordulója alkalmából, *Vagyóczky Károly* grafikusművész terve alapján. Szintén négyszínű ofszetnyomással készül a Pénzjegynyomdában.

HÍREK

A MABÉOSZ 19. őszi nagy bélyegárverésére a székházban november 15–16-án került sor.

A MABÉOSZ székházában megrendezett 53. bélyegnapi kiállítást oly sok érdeklődő kereste fel eddig, hogy november 30-ig meghosszabbították nyitvatartását. Általános az a vélemény, hogy ez a kiállítás az utóbbi évek legszínvonalasabb ilyen jellegű rendezvénye.

●

November 15–19. között rendezik Essenben a 3. nemzetközi bélyegvásárt, amelyre közel 70 postaigazgatás és a világ minden részéről 130 kereskedő jelentette be részvételét. Köztük van a Magyar Posta és a Magyar Filatéliai Vállalat is, amelyek klasszikus ritkaságainkat és legszebb modern bélyegeinket mutatják be.

●

Beköszöntött az ősz. A bélyeggyűjtők széles táborában ilyenkor megélénkül a klubélet, számos összejövetelt, rendezvényt bonyolítanak le. A szövetség oktatási bizottsága ezek segítése érdekében a körök és szakkörök részére, kérésükre filatelista előadásanyagot biztosít.

HORGÁSZAT

Új horgászkönyvek

Könyvesboltjainkban három újabb horgásztémájú könyv jelent meg. A már hagyományos formátumban *dr. Székely Ádám „A harcsa és horgászata"* című könyvét a baranyai horgászok már nagyon várták. Székely Ádám közel harminc éve horgászik harcsára és a három évtized során szerzett tapasztalatait, gyakorlati megfigyeléseit adja közre.

Igen részletesen foglalkozik a nálunk kevésbé ismert, de eredményes harcsára való pergetéssel, és tanácsot ad arra vonatkozóan is, hogy hol és mikor fenekezzünk, milyen csalit használjunk. A könyv végén választ kapunk arra a kérdésre, hogy a harcsa veszélyes lehet-e az emberre.

Pénzes–Tölg irópáros korábban megjelent nagysikerű könyvét – „Halbiológiai horgászoknak" – most újabb kötettel, *„A halak ösztönei és szokásai"* című művel bővítette. Csak abból lesz jó horgász, aki megismeri a halak élettanát, szokásait, viselkedését, a környezeti hatásokat. Pénzes–Tölg Natúra kiadásban megjelent könyvének minden fejezetét ismerni kell ahhoz, hogy a halfogást ne csak a véletlenre bízzuk.

A könyvből megismerkedhetünk a halak hallásával, a különböző hangok, rezgések érzékelésével, megtudhatjuk alszik-e, ásít-e a hal.

Igen lényeges része a halak táplálkozási szokásainak ismertetése, amely a gyakorlati horgászat számára nélkülözhetetlen. Érdekesen írják le a halak nászszokásait, pl. a szivárványos ökle kagylótáncát. A könyv végén külön fejezetben foglalkoznak azzal, hogy idomíthatók, taníthatók-e a halak, majd befejezésül a beteg halak viselkedését írják le. A könyv kezdő és régi horgásznak egyaránt ajánlható.

A Gondolat Kiadó jelentette meg a harmadik horgászkönyvet *Szász Imre: „Halakról és vadakról"* című elbeszéléskötetét.

Szász Imrének nem ez az első horgásztémájú könyve. Kezdeti horgászemlékeit 1962-ben kiadott „Horgászbottal írtam" című kötetében mondja el nagyon színesen az olvasónak.

Azóta sok év elmúlt és az író sok horgászvizet bejárt a kaposvári nagymalom mély völgyétől az Atlanti-óceánon át az Egyesült Államokig. Ezeknek az éveknek sok kedves horgásztörténetét eleveníti fel a tőle szokásos közvetlen egyszerűséggel, mindenki számára élvezetes olvasmányossággal.

Minden elbeszélése közel áll a horgászokhoz, mert szinte mindannyian átéltük egy-egy amúrfogás vagy süllőzés hasonló élményét.

A két utóbbi könyv kisebb példányszámban került kiadásra, ezért aki horgászkönyvtárát gyarapítani kívánja velük, keresse fel a könyvesboltokat.

Kovács Zoltán

A közelmúltban sajtótájékoztatót rendezett Pécsett a MOHOSZ Baranya megyei Intéző Bizottsága. A Magyar Horgász, a Rádió és Televizió, a megyei lapok képviselőit dr. Galabár Tibor, a MOHOSZ Baranya megyei Intéző Bizottságának elnöke tájékoztatta a megye horgászéletéről. A résztvevők megtekintették a malomvölgyi pisztrángos tavat és a BCM HE kezelésében lévő kovácshidai horgásztavat.

A zsámbéki bazilikarom

A fővárostól alig 30 kilométerre esik festői hegyeken és erdőkön át vezető, majd egy művelt földű medencét keresztező úton Zsámbék a Gerecse-hegység keleti szegélyén. Alig hogy a budai hegyek közül Páty után kifutunk, hamarosan a zsámbéki medencébe érünk, ahol aztán a faluból elsőnek egy hatalmas templom körvonalai bontakoznak ki. Közelebbről kitűnik az is, hogy a templom – rom. E rom teszi leginkább híressé a falut, amely egyébként jól megközelíthető az 1-es műútról is Bicskétől vagy Herceghalomtól.

*

A község neve Sambokh formában még a XIII. század közepéről fönnmaradt – a nyelvészek egyébként személynévből származtatják. A Képes Krónika írója pedig arról is beszámolt, hogy a falu földesura Franciaországból származott. Ennek története az, hogy III. Béla, az Árpád-ház egyik legtekintélyesebb uralkodója másodjára francia földről házasodott. Margit, második felesége Fülöp francia királynak volt a testvére. Szokás szerint nem magában, hanem illő kísérettel érkezett hazánkba. Kíséretének egyik tagja, bizonyos Aynard lovag Zsámbékot kapta birtokul, ahol házat építtetett.

Fél évszázaddal utóbb, a tatárjárást követően a család várat emelt Zsámbékon. E főúri erősség századokig fennállt. A XIV. század végén a Maróthyak kerültek birtokába, később pedig Mátyás király, utána fia, Corvin János... Török pasa is székelt a várban, amelyet leromboltak, majd újra építettek... A török távoztával ez a falu is újratelepült. Új földesúr is került: a Zichy családból, a váracskából pedig kastély lett, ez sokszori átalakítás után mindmáig áll...

Egy régi oklevél szerint az Aynard családból való Smaragd comes és testvérei 1258-ban birtokot adományoztak e faluban a franciaországi premontrei szerzeteseknek. Ők építették a messze látszó templomot a hegy keleti peremén, a gerinc alatt, attól védve, valamint mellette a rendházat, amelynek szerényebb romjai ugyancsak megtekinthetők.

A templom túlélte a tatárok pusztítását, a török időket, még utána is használták. Az 1763. évi földrengés okozott benne nagyobb kárt és – a lakosság. Ugyanis mivel időközben újabb templom épült, e réginek a köveit kezdték széthordani...

Első restaurálására 1889-ben került sor, újabbra hét évtizeddel később. Ma újabb ápolást kíván, s különösen nagyobb védelmet! A kerítést – amelynek kapujához egy szomszédos háznál volt a kulcs – az utóbbi évtizedben széttaposták a látogatók, akik közül sokan keveset értenek meg abból, mit ér e rom.

*

Az egykor remek kéttornyú, háromhajós bazilika jórészt szépen faragható kőből épült, s ebben is hasonlít a Vas megyei híres jáki templomhoz vagy a Hanság melletti lébényihez. Boltozatának párja Franciaországban akad. Ezért s egyebek között azért is, mert a neves korabeli francia építésznek, Villard d'Honnecourt-nak a vázlatkönyvében az építész magyarországi útjának, munkájának nyomára bukkantak, feltehetik azt is, hogy ő építhette ezt a templomot, amely még romjaiban is lenyűgöző szerkezeti kiképzéseivel, iveivel, kőbordáival s a faragott kőmunkákkal.

Óvjuk, vigyázzunk rá, mert olyan nemzeti kincs, amiből kevés van, s amire büszkék lehetünk!

N. F.

VADÁSZAT

Megkezdődött a téli vadetetés

Ma egyre inkább ismertté válik az a követelmény, hogy mind az apróvadat, mind a nagyvadállományt jóformán egész éven át etetni kell. Ennek a vadetetésnek a takarmányfelhasználási csúcsidőszaka mégis a téli hónapokra esik.

Előfordul, hogy a természeti környezet, a rosszul biztosított élőhely nem tudja valamely vadfaj táplálkozási igényét kielégíteni, akkor az vagy elhagyja eredeti élőhelyét, vagy ha helyhez akarjuk kötni, mesterséges takarmány-kiegészítéssel kell létfenntartását biztosítani. A vadtáplálék hiányát nagymértékben pótolni és ellensúlyozni lehet hatékony vadtakarmányozással és megfelelő szintű vadföldgazdálkodással.

Az erdők között, vagy az erdőtestek központi részeiben kialakított, jól kezelt vadföldek lekötik a vadat, a terület belső részén tartják és ezáltal a környező mezőgazdasági területeken csökkenthető a vadkár.

Az apróvad részére is biztosítani kell nagyobb kiterjedésű vadföldet, amely a vadat lekötí, összetartja és biztonságos levadászását elősegítik. Ez különösen fontos a fácán és őz esetében, mivel őzállományunk nagy része és a legjobb minőségű populációi is a mezőségi területen tartózkodnak.

A vadföldgazdálkodás előnyei kézenfekvők és vitathatatlanok. Ez a jövőben még nagyobb súllyal fog jelentkezni és nem látszatgazdálkodásra, hanem ésszerű, több hektáros egységeken folytatott nagyüzemi vadföldgazdálkodásra kell törekedni. A nagyüzemi vadföldgazdálkodáshoz el kell érnünk, hogy egy-egy terület legalább három hektár legyen, mert az itt folytatott növénytermesztés csak ebben az esetben éri el célját. A felső határt nehéz lenne megszabni. Minél nagyobb területre kell törekedni, hogy jobban kielégítsük a vad igényét, és könnyebb legyen a racionális művelés és a kívánt növényi sorrend kialakítása. Vadföldterületeink növénytakaróját 50–60 százalékban pillangósok tegyék ki, és 40—50 százalékát a kukorica- és gabonafélék, melyen belül 5 százalék gyökgumós takarmányt termesszünk és 5 százalék aprómagvat. (Cirok, köles, pohánka stb.)

Azokon a területeken, ahol az apróvad dominál az arányokat meg kell fordítani, és a kukorica-, gabonafélék, valamint az aprómag legyen nagyobb százalékban, mert ez a növénytakaró védelmet ad, itt a vad fészkelni tud, a ragadozók ellen is talál menedéket és a vadállomány étrendjét is változatossá teszi.

A legjobb vadföldgazdálkodás mellett is természetes úton a gabonafélék etetésével pótolni kell a hiányzó táplálékot. Ez főleg a párzás, a magzatfejlesztés, szoptatás, és az agancsképzés idején döntő tényező. Az ilyen fokozott teljesítmény az év minden időszakában előfordul, tehát az egész éves etetésének és ennek alapján a szakszerű takarmányozásnak a magasabb terhelési igény kielégítésére kell irányulnia.

Megyénk vadásztársaságai ez évben 130 vagon szemes- és szálastakarmányt terveztek feletetni. Ez a mennyiség felülvizsgálatra szorul, és ahol szükséges, ott a téli etetéseknél biztosítani kell a felemelt mennyiségű takarmányt.

Vadállományunk szakszerű takarmányozásának egyre nagyobb lesz a jelentősége, és a szakszerűség csak úgy biztosítható, ha a gazdálkodó szervekkel, sőt a jövőben a vadtakarmányozást irányító szervekkel is, és takarmánykiegészítők előállítására alkalmas üzemekkel jó kapcsolatot alakítunk ki, és az egész kérdés központi feladattá és kulcskérdéssé válik.

Farkas János
megyei fővadász

Növényvédelem

Agrotechnikai növényvédelem

Az agrotechnikai növényvédelem, a talajművelés, talajjavítás, növényápolás sokáig egyetlen eszköz volt a kártevők, betegségek elleni védelemben, amit az elmúlt évtizedekben a korszerű vegyi védekezéssekkel egészítettek ki.

Nem szabad elfeledni, hogy a jelenlegi fejlettségi fokon az agrotechnikai védekezést nem lehet teljes mértékben vegyszerekkel helyettesíteni.

Az ősz végi talajműveléssel a fák alatt, szőlőben és a kertészetben a fertőzött növényi részeket mélyen leforgatjuk, gyérítjük azokat a kártevőket, amelyek a talaj felületén vagy annak felső rétegében telelnek.

A talajműveléssel egymenetben a szerves- és műtrágyákat könnyen a gyökérzethez közeli talajrétegbe juttathatjuk. A trágyázásnál általános szabály, hogy a fő tápanyagok egyensúlyát biztosítsuk. Óvakodjunk a műtrágyák egyoldalú használatától.

Az elhanyagolt, újból művelésbe vett területeknél a nyomelemek hiánytüneteit gyakran vírus vagy más betegségnek tulajdonítják.

Fajtakiválasztásnál a kezdő kertészkedőknek betegségekkel szemben ellenálló növényeket javasolhatunk. Az új, bővebben termő növényfajták rendszerint érzékenyebbek a betegségekkel és a talaj tápanyagtartalmával szemben.

A Bólyi Mezőgazdasági Kombinát szakszolgálati állomása Pécs, Danitz-puszta minden hónap első keddjén délelőtt a kiskert-tulajdonosok részére talajtápanyag-vizsgálatot végez. Az eredmények alapján szaktanácsot adnak, hogy milyen tápanyagokat kell pótolni a vizsgált területen.

Dr. Frank József

Nemzetközi fotóstalálkozó és kiállítás Grazban

Az eggenbergi kastély barokk díszterme

A főtér egy gazdagon díszített épülete

Több száz látogatója volt a fotókiállításnak

Jelentős pécsi siker született az ausztriai Grazban a november 7. és 22. között megrendezett nemzetközi fotókiállításon, ahol hat országrész, a jugoszláviai Horvátország és Szlovénia, az ausztriai Stájerország és Karinthia, valamint Vas és Baranya megye fotósai mutatták be pályadíjnyertes munkáikat. A 41 alkotó 126 fekete-fehér fotóból, 24 színes fotóból és 120 színes diából álló kiállítását az immár több éves hagyományoknak megfelelően háromnapos szakmai találkozó gazdagította, amely, mint a múltban is, most is megteremtette a véleménycserék, a sokszor keményhangú viták, de nem utolsósorban a barátkozások lehetőségét.

A kiállítást a város szívében, a Stadtmuseumban rendezték meg, és már a megnyitó estéjén, november 7-én több százan voltak kíváncsiak a gazdag képanyagra. A helyi sajtó és rádió rendre beszámolt az eseményekről, amelyeknek nyitányaként a kiállítás és találkozó szervezését szinte egyszemélyben vállaló *Erich Kees*, a grazi fotóklub lelkes elnöke üdvözölte a vendégeket, majd *Kurt Jungwirth*, tartományi kulturális tanácsos megnyitotta a kiállítást. Ezután került sor a nemzetközi színes diaanyag bemutatására.

A nemzeközi fotóstalálkozó résztvevőit a Graztól 36 kilométerre fekvő kis alpesi faluban, Flambergben, egy hangulatos panzióban szállásolták el. Itt zajlottak le többek között a szakmai vetítések, viták, beszélgetések is. Egybehangzóan nagy sikert aratott a hat pécsi fotós, *Cseri László*, *Harnóczy Örs* és *Kálmándy Ferenc* fekete-fehér képeivel, *Steurer Ferenc* színes papírképeivel, *Borbély Tamás*, *Harnóczy Örs* és *Körtvélyesi László* színes diáival. A találkozó során bizonyossá vált, hogy a pécsiek nemcsak nívós kiállítási anyagukkal vívtak ki tekintélyt, hanem szakmai kérdésekben kialakított véleményüket is nagyra értékelték a résztvevők.

A rendezők igyekeztek úgy szervezni a programokat, hogy a rendelkezésre álló kevés idő alatt minél változatosabb arcát mutathassák be a 250 ezer lakosú tartományi székhelynek. A kedélyromboló, esős-havas idő sem szegte kedvünket, megcsodáltuk az eggenbergi kastély lenyűgözően pompás dísztermeit, megmásztuk a 475 méter magas Schlossberget, hogy a híres óratornyot közelről is láthassuk. A találkozón megállapodás született a jövő évi kiállításról is, amelynek Zágráb ad otthont. A tartalmas és jó hangulatban töltött napok után így búcsúztunk: viszontlátásra Zágrábban!

Proksza László
A fotókat Cseri László készítette

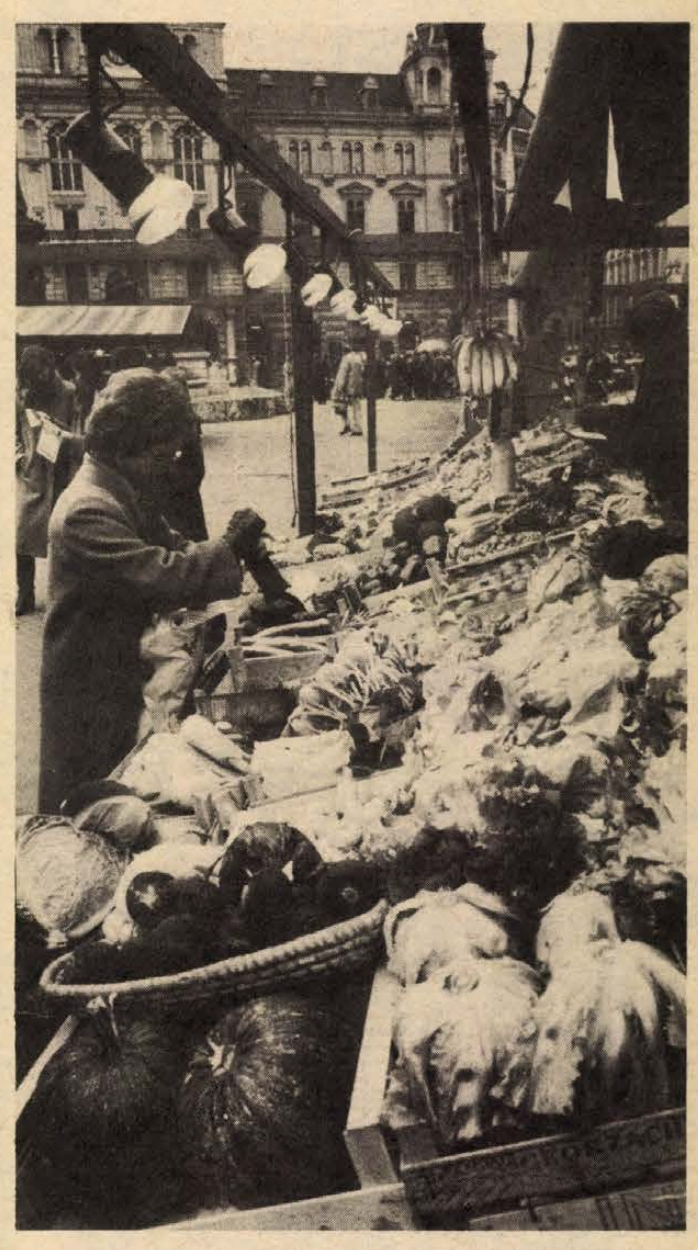

A friss epertől a déligyümölcsig minden megvásárolható a zöldséges sátrakban

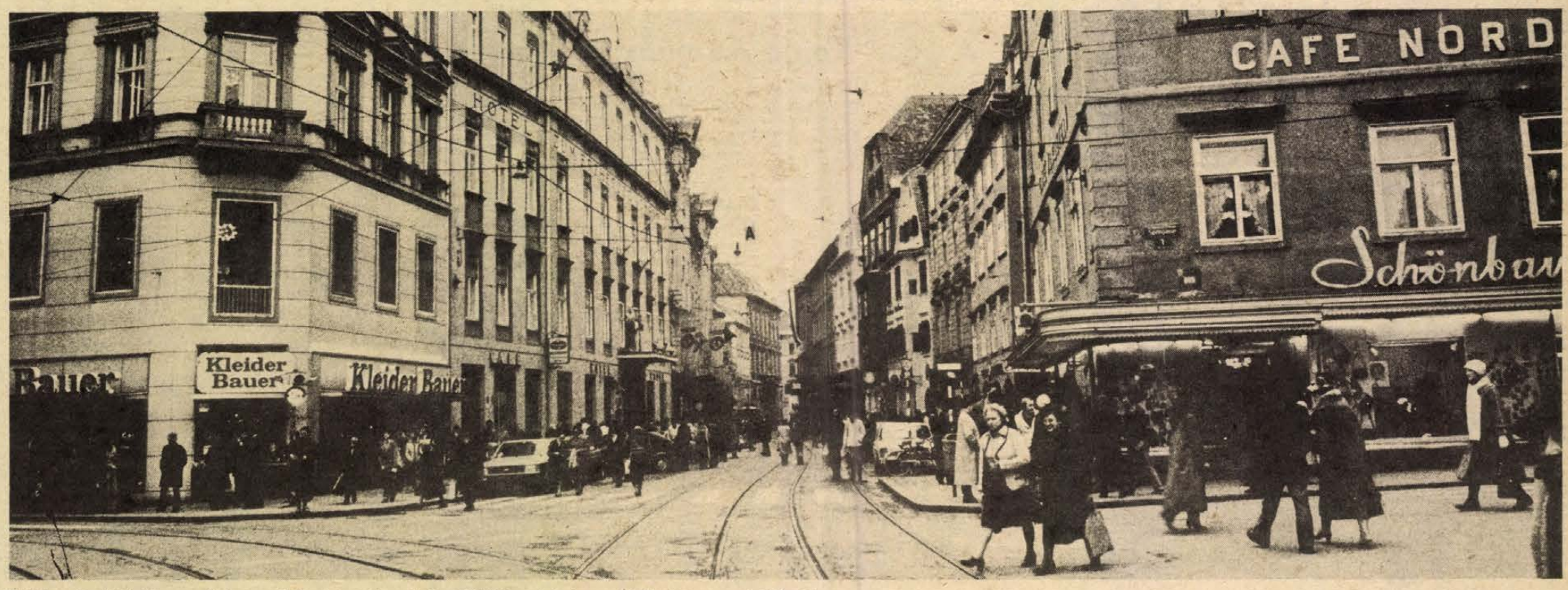

Valaha római légiók vonultak a mai Sackstrassén, ahol a kiállításnak helyet adó Stadtmuseum található

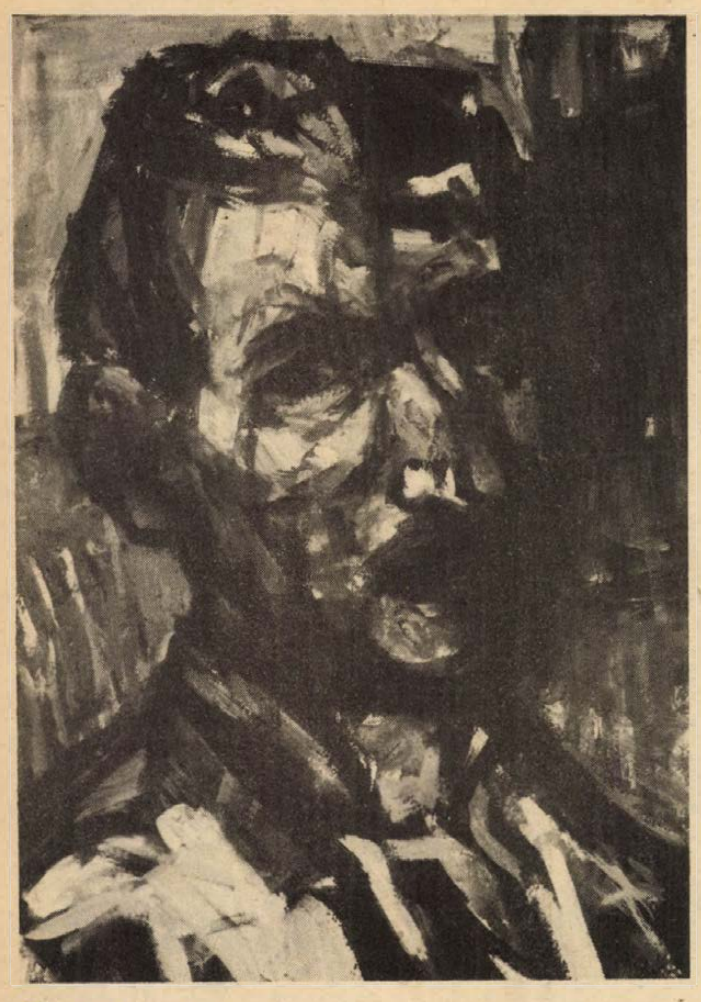

Önarckép, 1969

Cigánytemetés, 1954

Szentmártoni iskola udvara

Cigányleány fej

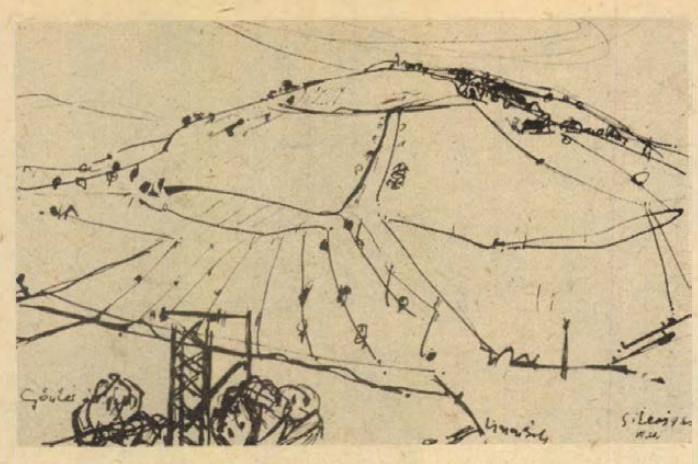

Göntér, 1961

Béla bácsi

Ha hűvösebbre fordult az idő, Simon Béla elővette keskeny karimájú kalapját, vastag, érdes mintázatú télikabátot húzott, meleg sálat tett a nyakába, úgy indult el uránvárosi lakásáról a Kolozsvár utcába, ahol a műterme volt. Finoman gondozta magát, mentegette az egészségét. Mentegette a világot. A műtermében volt egy kis megmentett régi Erdélye, a Szársomlyó közelében lévő apró szöllejében pedig kevéske ősi tisztaságú paraszti életet őrizgetett. Társaságában sejteni lehetett, hogy ennél többje is van, valami, ami a legigazibb kincs valamennyi között. Ez a valami *valaki* volt: egy gyermek. Hajdani önmaga, akit teljes ifjúi pompájában sikerült megőriznie, átmenekítenie a zavarosan zajló évtizedeken.

Én tudtam róla, hogy ezt a gyermeket szalajtgatja el ideoda. Egy szál virágért, egy jó szóért, egy mosolyért, egy derűs észrevételére. Tudtam róla, hogy vele él, vele tölti el legbecsesebb idejét, általa szeretteti meg magát az emberekkel, vele beszéli meg a megbeszélnivalóit, neki mutatja meg elsőként a munkáit. És néha még az ecsetet is a kezébe nyomja. Tévednék, ha abban a hiszemben gondolkoznék róla, hogy ez a gyermek és vele a gyermekkor tiszta, érdeknélküli szemlélete, a rácsodálkozás képessége és művészete volt életének a lényege? Nem hiszem.

Szomszédok voltunk, egy buszon jártunk úgy tizenöt éve. Havonta egyszer-kétszer összefutottunk, elbeszélgettünk. Általában tudtam, mit csinál, hogy van, merre utazik, hol nyílik kiállítása. — Na, akkor gyere ám — mondta alig egy hónapja az uránvárosi posta előtt, amikor arról beszélgettünk, hogy decemberben leendő hetvenedik születésnapjára szeretnék írni róla. — Megyek — mondtam és hamarosan be is írtam a munkatervembe: *Simon Béla hetvenéves.* Átfogó beszélgetésre készültem Fogarastól, ahol 1910-ben született, Pécsig, ahol a munkatervem elkészítése utáni napon — meghalt . . .

A beszélgetés tulajdonképpen formális, barátkozás jellegű összejövetel lett volna, ami inkább nekem volt fontos. Gondoltam, feltöltöm egy kicsit megcsappant hitemet, rongy kedélyemre is ráfér, hogy Vele legyek. Mert ezek a találkozások kicserélték az embert. Eltöltötték életkedvvel, művészet- és emberszeretettel. — Mindent megírtak már rólam, de azért te csak írj, a te írásaidon érzem, hogy szeretsz engem — mondta. Így volt. Szerettem. És azt hiszem, mások is. Nem tudom, volt-e ellensége. Valószínűtlen.

A művészt szerettem volna megismerni benne és egy emberrel ismerkedtem meg. Egy emberrel, aki a legnemesebb emberi tulajdonságoknak a szerénységet, az érzelmi telítettséget és az értelmi gazdagságot tekintette. Művészete emberségének a része volt, nem vonzódott a taláros, hókuszpókuszos művészi attitűdök iránt.

Szívós kitartással végezte mindennapos munkáját. Sok vázlatot csinált szinte mindenről. Kis érzékeny mozdulatokkal szorítgatta be művei örökkévalóságába az illékony valóságot. Van egy önarcképe, ami nekem különösen kedves. 1969-ben készült. Feje kissé dacosan, kissé büszkén emelkedik ki a vörösen izzó háttérből. Az arcon ott az élet roppant súlya, a háttérben a zaklatottan rohanó idő hieroglifái. Milyen nehéz kétlábon maradni itt, ezen a földön — mondja a kép. — Azért én mégis két lábon maradtam — hallom valahonnan a hangját. Azért én mindenekelőtt becsületes ember maradtam. Valaki . . . Nem úr és nem szolga. Ember — hallom a folytatást.

Még mindig azt hiszem, hogy góbés fortélyosság rejlik a halálhír mögött és majd találkozunk. Holnap, vagy holnapután az Uránvárosban, vagy az autóbuszon.

Bebesi Károly

Eltűnt pécs-baranyai irodalom

Lovász Pál

Előttem egy jól sikerült ex libris, Andruskó Károly zentai grafikusművész munkája: EX LIBRIS NÉPKÖNYVTÁR – LOVÁSZ PÁL AJÁNDÉKA BÁCSFÖLDVÁRNAK.

Az ex libris története az, hogy az Eszéken meghalt Lovász Pál unokanővére, s annak jelentős értékű könyvtárát örökölve, azt teljes egészében szülőfalujának, Bácsföldvárnak ajándékozta. Mert itt, a községházával szembeni házban született 1896. május 26-án. Alig 16 éves, amikor a Temesvári Újság már közölte verseit. 1922-ben jelent meg *Tiszamentén* c. verskötete.

A szülőföld szeretetében ölelkezik itt egymással a kormos falak közt dolgozó kovácsmester, a halzsíros csizmájú révész és a csontos arcú pásztorok bús vágyakozása. A *Böngészők*ben szembeállítja a lengő rongyú, hajlott hátú, mezítelen lábú „szegény Lázárok bús csapatját" a cifra villák fényében vigadók hadával.

Az irodalmi közvélemény kedvezően fogadta e kötetét. Kosztolányi Dezső ezt írja róla: „A könyv írója finoman kezeli a magyar nyelv hangszerét, rezzenékeny lélek, s művész, ki jövőre tarthat számot. Nekem különösen megható, hogy az én szűkebb hazámban szólalt meg a magyar vers."

1928-ban Lovász Pál visszatért „szépanyja földjére", Baranyába, ahonnan valamikor az ősök elindultak, és ahol – milyen szépen írja:

Felém rebben mécse jó
testvérsziveknek;
itten akaratlan szeretek
s szeretnek.

Janus Pannonius „hazájában", Pécsett csakhamar gyökeret vert páratlan lelkiismeretességű, irodalomszerető egyénisége. Személyes kapcsolatai révén évek hosszú munkájával megszervezte, és 1931. június 10-én megalapította Pécsett a Janus Pannonius Társaságot, amelynek első titkára, majd főtitkára volt a Társaság 1944. évi megszűnéséig.

Nincs módunk a Társaság munkájának részletes bemutatására. Megtette ezt helyettünk dr. Horváth Veronika. Annyit mégis meg kell említenünk, hogy a Társaság működése mit jelentett Pécs város kulturális életében. Korszakváltást, új fejezetet. Pécs újra szellemi központtá vált. A Társaság egyesítette és közös munkára fogta a város, az egyetem, a Dunántúl, sőt az ország reprezentatív költőit, íróit, tudósait. „A *Janus* fogalommá vált – írja Várkonyi Nándor – minden rendezvényekor zsúfolásig megtelt a megyeháza barokk díszterme, később a színház nézőtere is."

Pécsett csaknem mindig voltak különböző célkitűzések szolgálatában álló folyóiratok (Új Írások, Symposion, Ottorony, Minerva, Pannonia, Műhely stb.), ezért Lovász Pálban is felmerült a lapindítás gondolata. Visszaemlékezéseiben így ír erről: „Kezdettől fogva dédelgetett gondolat volt a Dunántúl tájáról hangzó lap életre hívása. Surányi Miklós sugárzó arccal, néha hajnalokig beszélt ennek jelentőségéről is. A lap hiánya egyre jobban éreztette hatását." Így sarjadt ki a Társaság megalakulásának tizedik évfordulóján, 1941-ben a *Sorsunk* folyóirat, amelynek Lovász Pál társszerkesztője, majd igazgatótanácsának tagja lett.

Azt is csak kevesen tudják Pécsett, hogy ez az érzékeny lelkű poéta – felelős állása tudatában sem hajtotta végre azokat a törvényeket vagy rendeleteket, amelyek sértették emberi öntudatát. Amikor megkapta a rendeletet, hogy a Janus Pannonius Társaságból zárják ki a zsidó származású tagokat, a leiratot egyszerűen eltüntette, mintha nem is érkezett volna.

Nem szabad elfeledkeznünk arról a tettéről sem, hogy a gettóba zártak gyógyellátásáról és táppénzsegélyéről is mindvégig gondoskodott, és 1944 novemberének utolsó napján a pécsi OTI volt az egyetlen, amely tovább végezte a betegsegélyezést, a bányanyugbérek folyósítását, a kiürült klinikák gyógyszerekkel, kötszerekkel és műszerekkel való ellátását.

Mindez Lovász Pál érdeme volt. Olyan tettek, amelyekről ő sohasem beszélt, de mások tudtak róluk.

Nem volt termékeny költő. Második verskötetét is csak erőszakkal tudták megjelentetni. A *Vándorút* apró kis rajzaiban a falu életének szivárványos színei sziporkáznak elénk. Az *Arcképet*, utolsó verskötetét elhunyt felesége emlékének szentelte. E válogatott verseit is tartalmazó munkában a pécsi táj hangulatos harmóniája *(A Zsolnay Múzeumban, Mecseki csalogány, Pécsi pillanat* stb.) ölelkezik a hitves, a család, az unoka iránti meghitt melegséggel. És a közelgő halált is belenyugvással várja a költő.

1975. november 16-án halt meg a szívjóság és a humanitás meleg szívű költője, a fáradhatatlan irodalomszervező, aki magáról szerényen csak ennyit vallott *Önéletrajz* című versében:

Ember volt, tény, sár fia.

Dr. Tóth István

Sárospataky István és a Tűzkút

— A pécsi Kamaraszínház új bemutatója elé —

Az új magyar drámairodalom felkarolása, a művek megrendelése, dramaturgiai előkészítése és színpadra állítása a Pécsi Nemzeti Színház sokirányú feladatai és törekvései között a legfontosabb. Az Illyés Gyula bemutatók folyamatos sorozata, a korábban rendszeres, utóbb el-elmaradó Hernádi-premierek alkotják a gerincét ennek a tiszteletre méltó műhelytevékenységnek. Nem kevésbé jelentékeny és fontos azonban a fiatalok felvállalása, a pályakezdők műveinek ritkán hálás, sok munkát igénylő, nem egyszer kockázatos bemutatása. A pécsi színház fiatal „háziszerzői" közül Sárospataky István talán a legrokonszenvesebb. Szerény egyénisége csakúgy, mint ígéretes tehetsége a közönséget is rég megnyerte, a Zóra, a Táncpestis, majd a Salome, ha nem is kirobbanó, de tisztes sikert aratott.

Sárospataky István most Tűzkút címen új drámát írt, 29-én láthatjuk majd ősbemutatóját a Kamaraszínházban Sík Ferenc rendezésében. A dráma címe talán egy kicsinykét illetlen, mert az irodalmi, művészeti köztudatban „foglalt": ezt a címet viseli Weöres Sándor 1964-ben megjelent verseskötete. Ezt egy mégoly fiatal, noha más műfajban tevékenykedő drámaírónak is tudni illenék, de a tán kevésbé fiatal, ám annál tájékozottabb dramaturgnak, rendezőnek vagy a Színháznak kiváltképp.

A cím persze nem nagyon fontos, csak picit zavaró, sőt a darab tartalmához egyébként illik is, hiszen a mű témájának ihletője alighanem az alig másfél éve országosan ismertté vált zsanai gázkitörés, noha erre közvetlen utalást a szövegben nem találunk. Ez a nagyon közeli, igazán mai téma az első kellemes meglepetés az újszerűség Sárospataky Tűzkútjában. Eddig az író kivétel nélkül „kosztümös", történelmi vagy általános történelmi, mítológiai köntösbe burkolózott, most viszont az volt a legnagyobb gondja — idézzük kissé szabadon nyilatkozatát —, hogyan vehetné le gondolatairól a múlt jelmezeit úgy, hogy azok valóban mai embert mutassanak; mai gondokról, sikerekről és kudarcokról szóljanak. „Nevetve vagy sírva, de *szóljanak*, és ne dünnyögjenek, hamis álintellektuális okoskodással! Lehetőségekről akartam írni: egyéni és társadalmi lehetőségek elválaszthatatlanságáról; utakról és tévutakról; egyszóval: magunkról" — idézzük immár szó szerint az írót.

Bemutató előtt elégedjünk is meg ennyivel, nyugtázzuk örömmel az író időszerű témaválasztását és nemes szándékait, de a meséjét tartsuk titokban. A szöveg különben se minden: Sík Ferenc rendezésében és a kitűnő színművészeket, köztük számos újonnan Pécsre szerződött fiatalt mozgosító előadással elevenedik meg majd a dráma. A főszerepeket Csíkos Gábor, Dávid Kiss Ferenc és Koszta Gabriella játssza, a további szerepekben a tervek szerint Garai Róbert, Kovács Dénes, Lukács József, Nagy Réka, Pintér Gyula, Vajek Róbert és Vitai András lép színre.

A mese helyett, az érdeklődés felcsigázására annyit még elárulhatunk, hogy midőn felgördül a függöny, vagy függöny híján valami más módon kezdetét veszi az előadás, birkapásztorok és olajmunkások konfliktusainak leszünk majd tanúi, melyek később egyéb konfliktusokkal gazdagodnak, még később a feltörő földgáz mellett különb-különb parázsló szerelmi szenvedélyek is lángra lobbannak, s a féltékenység zöld szörnyetege is megjelenik. Halottak is lesznek, ám ezúttal a nyílt színen vér nem folyik.

Szederkényi Ervin

Galambosi László

Bíborban

Lovász Pál emlékének

Családás terméből
töprengve vezettél.
A hit kenyeréből
bőségesen szeltél.
Barkás barátodnak
liliomot adtál.
Pajzs nélküli vesztőt
magadhoz fogadtál.
Búcsúzni jöttem. Állok idelenn.
December hozza jeges zászlaját.
Jajong a nyáj. A bácskai galamb
csőrében dajkál gyászoló búzát.
Hóban világol krizantém-föveg.
Lovak fején reng gyertyás bóbita.
Féltett rigókra viasz-gyöngy lebeg.
Köd-füstölők közt lépked Napfia.

Lepel fölé zuhan a siratő.
A test kápolnája bezárva már.
Torok-cellában megfulladt a hang.
A piros bögyű sziv megölt madár.
Sikoltás éle csapkod. Dől a föld.
Lilább a bánat izzó gyökere.
A vér-tarajos hattyú fölmerül,
villan s nem örzi többé senki se.

Mennyei ház forog. Az ablakát
bársony borítja, bújtató brokát.
Arany sípokból szökkent dallamok
a közelgő felé buzogjatok.
Sárba mintázta gyémántos nyomát.
Lantjára ejti nyirkos homlokát.
Az igyekvőt vendégeld, Végtelen.
Szolgált sokat. A lenti Kegyelem
magasba küldte fáradt gyermekét.
Virrasztó kerub, vesd meg fekhelyét.

Bíborban Szálló, arkangyal-hajad
fehér virág a kristály-födte éjben.
Isten csukja törékeny szárnyadat
a tejút-széli vadrózsák tövében.
A Csillagtorony ajtajában áll
harsonát fújva Hy Gadarn király.
Jobbján, kék holdon sugár-csontú Vándor:
az égi szirtre von Várkonyi Nándor.
Ölel, megosztja asztalát Veled.
Lapozgattok tűzfényű könyveket.

Sulyok Gabriella rajza

Koch Valéria

Jó hír

Kis riongó szivverések
árulkodnak csupán
a lopakodó szeretetről
nem botrány már
jelenléte
sem hiánya

most nem jajdulnak föl a gyertyák
a gyönyör lángoló jégcsapjaitól
és nem mártózik meg az égben
a szárnyas szavú rajongás

a megjelölt jelen-
időn felfénylik
a félelemtelen
megtartó serény hit

anyánk megszürkült öszébe
áhitott csillag érkezik

tőrözött türelmű várakozásban
áldott vagy
húgom
az asszonyok között

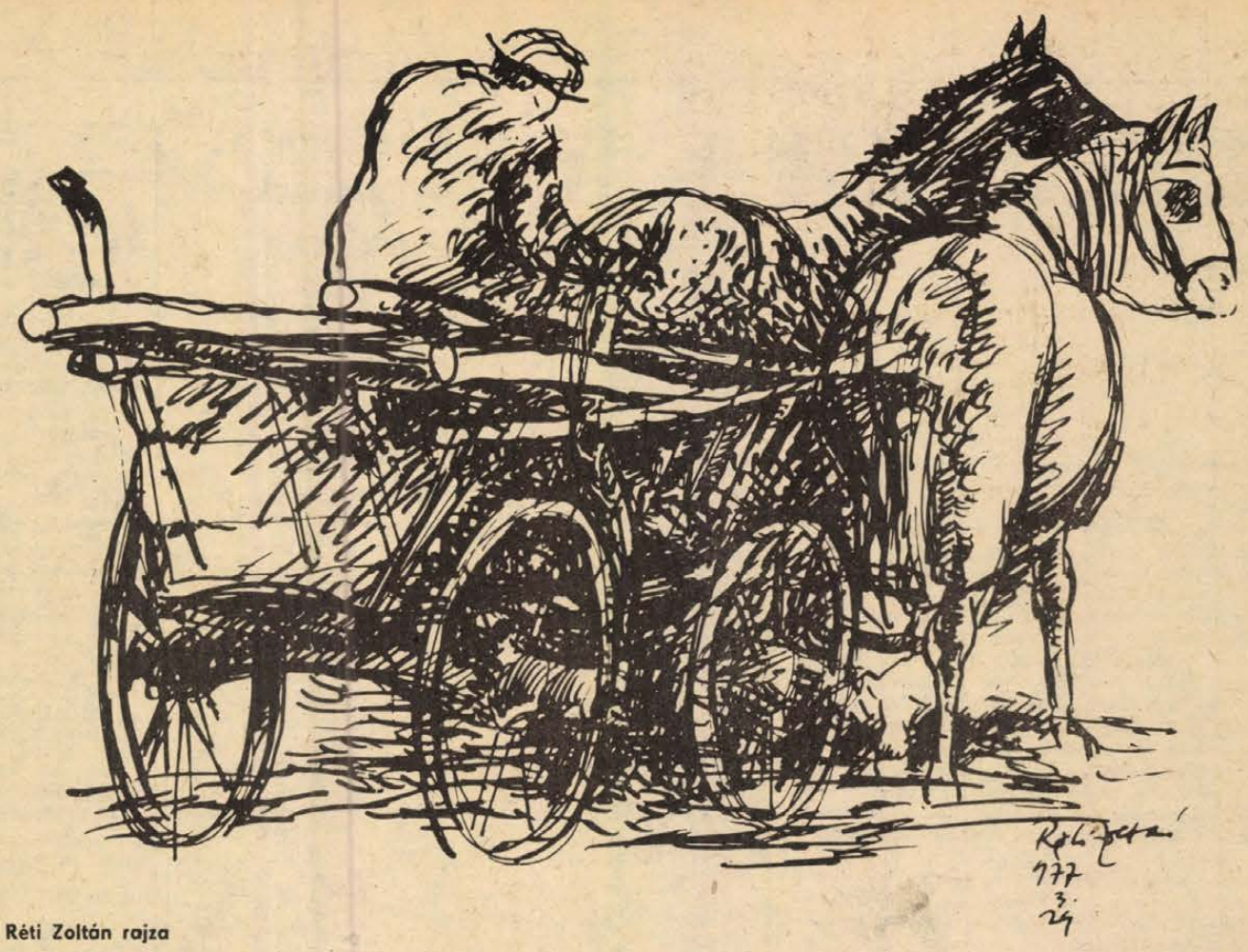

Réti Zoltán rajza

Költözködés

Kegyetlen volt az 1940-es. Március első napjaiban még keményen tartotta magát a természet. Épp oly gonosz volt, mint az emberek. Kampós szél fújt végig a puszta határán. A Somogy megyei Kisgátpusztán az uradalmi istállótól háromszáz méterre a rétben a közös gémeskút egymagában ágaskodott. A kút káváját jégpáncél díszítette. A sudárfa síkos, jegés. Nehéz a víz húzása. A hasas vályúban a víz befagyott, ketté hasított jéghengerhez hasonló. Csak a szalma lángja olvasztotta fel a jeget.

Éjszaka a higany mínusz 15–20 fok alá süllyedt. Délben az épületekből kiáramló meleg hatására az ereszeken a jégcsapok csepegni kezdtek.

Bármilyen komisz hideg volt, s ha a földeken nem is lehetett szántani, kint a határban dolgozni kellett. Trágyát hordtunk a mezőre, vagy az erdőre mentünk fát vágni, és a fát este kocsival beszállítottuk a pusztára. Nem volt kímélet a cselédvilágban. Ha „öregfejszék estek is", dolgozni kellett.

Hétfőn korán reggel a pusztagazda az uradalmi istállóba jött. Amíg mi, cselédek etettük és ápoltuk az állatokat, a gazda az istállóban csoszogott. Az élére állított téglás járdán nagy léptekkel fel-alá sétált. A fal mellett roskadozó heteságy előtt és a kijárati ajtónál megfordult. Szájából hosszú pipaszár csüngött, többször hümmögött. Kezével mutogatott, gesztikulált. Mozgásából arra lehetett gondolni, hogy olyasmin töri a fejét, ami a bárónak jó, nekünk, cselédeknek azonban rosszat jelent.

– Végezzetek az állatok etetésével és itatásával – adta ki a rendeletet a gazda. – Ecsém Imre és Jóska a lovakkal szánkón elmentek Törökkoppány községbe, és onnan Jurisics József téglást családjával, bútoraival együtt elszállítják, mert a méltóságos báró úr vályogvetőknek fogadta fel őket. A köves úton még fagyos a hó könnyen csúszik a szán. Mire beesteledik, odaértek, éjszaka az állatok megpihennek, és hajnalban kezdjétek meg a bútorok felrakását, hogy időben el tudjatok indulni – mondotta a pusztagazda.

Reggel, napkeltekor a pusztáról lovas szánkóval vidáman elindultunk. Örültünk, hogy a pusztáról kimehetünk. Kaposvár 20, Törökkoppány még 25 kilométer. Bizony öreg este volt, amikor a vén, jámbor állatokkal megérkeztünk. A hideg még mindig nem tágított, az égbolt simára borotválkozott, a hold és a csillagok fáztak.

A családdal még jóideig elbeszélgettünk, de az egész napos utazás, a hideg megviselt bennünket. A földes lakásban szalmát terítettünk le, és azon 2–3 órát aludtunk, mivel ágy nem volt. A lovakat is elfárasztotta a hosszú út, mert ahhoz voltak szokva, hogy az uradalomban a földeken dolgoztak. Az abrak evése helyett azok is inkább pihentek.

Már sötét hajnalon hozzálátunk a bútorok felrakásához. A szánokat a ház elé húztuk, hogy az igáslovak addig is pihenjenek. Gondosan, vigyázva felraktuk a szegényes holmikat, s ahogy kivilágosodott, indultunk a téglaégetőtől. A család a régi lakást és munkahelyet nem sajnálta otthagyni.

Úgy tűnt, hogy rendben megy minden, és szerencsésen visszaérkezünk, de nem így történt. Délelőtt 9 órakor a köd felszállt. Ez jó volt, mert a látási viszonyok jobbak lettek, de váratlanul erősen kisütött a nap, gyorsan olvadni kezdett a hó, s az út menti árkok megteltek hólével.

Az útkaparó piros zászlóját az útpadkán a földbe állította. Olyan szépen sütött a nap, hogy az útkaparó kiskabátját levetette, és a közeli szederfára akasztotta.

Utunk Hetes és Juta községen vezetett át. A déli langyos szél hatására úgy elolvadt a hó, hogy az úttesten folyt a víz, és kilátszott a kő. Csupán az út szélén megmaradt havon lehetett közlekedni a szánkóval. Azonban a szánkó útja mind fárasztóbb lett, inkább süppedt, tapadt a szán, mint csúszott. A lovak izzadva húzták a rakományt.

Imre bátyám megszólalt: – Öcsém, ne kínozzuk a lovakat, a legközelebbi ház udvarába álljunk be. Én elmegyek lóháton két kocsiért, és a bútorokat átrakjuk.

Kaposújlakon az egyik parasztház szénáspajtájába beállítottuk Jurisics József rakományát. Ő ott maradt velünk, családja pedig vonattal Kisgátpusztára utazott, újabb otthonukba.

Imre csak másnap érkezett vissza a két üres kocsival.

A téglás és én az istállóban kaptunk szállást. Jómódú parasztcsalád volt a szállásadó, tele volt az istálló tehénnel, és 4 ló is táncolt a jászol előtt. Napok óta nem voltak befogva, majd kibújtak a bőrükből, a mi lovaink meg csak búslakodtak, akár a szódáskocsis lovai.

A szalonna és a kenyér, amit egy napra magunkkal vittünk, már elfogyott. A munkáscsaládnak sem volt élelme. Közben beesteledett. A lovak árpaszalmát ettek, és éjszaka kukoricacsutát rágtak. Az esti etetés után a házigazda felesége és fiatal menyecske leánya az istállóba jöttek fejőskannával. Leakasztották az abrakos keverőláda oldaláról a fejőszéket, és megkezdték a fejést. Sudarasan csurgott a friss, illatos, habos tej a kannába.

– János, hol vagy már avval az edénnyel, gyere már! – mondta mogorván az asszony.

– Jól van, gyüvök, csak előbb a veremből kellett főhoznom a répát – mondta János, a ház szolgája. Még valamit dünnyögött, de azt már nem lehetett megérteni.

Jött közben a fiatal menyecske ura, jól megtermett parasztember, se szólt, se beszélt, egyenesen a kisborjúhoz ment, nyakáról leoldotta a kötelet, és ahogy a kisborjú futott át a másik sorra az anyjához szopni, a járdán álló 25 literes tejeskannát feldöntötte. Ezt látta a menyecske, a fiatalember felesége. Magából kikelve mondta: – Rosebb egye meg a bugris pofádat! Nem tudtál vigyázni! No, majd beszélek az édesapámmal, és bevonulsz bakának, nem leszel felmentett, mert nem sok hasznodat veszem.

– Jó, jó, azért nem kell mindjárt a frontra vitetni a Palit. Elvégre mégis az urad – mondotta a vőgyerek anyósa.

– Miért nem fogta meg a nyakát a bikaborjúnak, mért engedte el?! Sose oda figyel, amit csinál – mondta rikácsolva a vőember felesége.

Közben hazajött a ház ura, a gazda. Látta a szánkót, a szénáspajtában a bútort, és mogorván kérdezte, hogy kerültek ezek ide? A családtagok közül senki sem felelt, egymásra bámultak, mint a partra vetett hal.

– No, jó, tehát Pali, te engedted meg – mondta a gazda.

— Én bizony Isten, nem engedtem meg. A padláson kopoztam a kukoricát. Mikor lejöttem, már itt voltak.

– Hát így állunk, majd odabe folytatjuk.

Gondoltam, közbe kell szólni, és meg kell mondani, mi az igazság.

– Gazda úr! Mi nem kérdeztünk meg a jelenlévők közül senkit sem. Nyitva volt az utcai kapu, és behajtottunk, mert más megoldás nem volt. Kint az utcán nem maradhattunk – mondtam.

Jurisics József mellettem állt, és bizonygatta: – Igen, igen, bejöttünk. Ne tessék kidobni, úgysincs egyebem, csak, ami itt látható. Nem tudtunk tovább menni, mert a hó elolvadt, csak egy napról van szó, és megyünk tovább.

A gazda felesége is megszólalt: – Én a konyha ablakából láttam, hogy beálltak. Csak annyit intettem a fejemmel, hogy arra, a pajta felé menjenek.

Ezzel véget ért a szóváltás. A háziak bementek. Az idő megenyhült, de a levegő hűvös és fagyos volt az emberek között. Ezek után nem mertünk élelmet kérni, pedig nagyon éhesek voltunk.

Az esti harangszó után az istállóba jött János szolga. Magával hozott két szelet kenyeret és két üvegben friss tejet:

– Tessék, fogyasszák el. A szomszéd Gyuri szolgától kaptam.

– Köszönjük szépen – mondtuk. A sötét istállóban megvacsoráztunk, majd hasrafeküdtünk, hogy ne fázzunk. Az alomszalmán reggelig pihentünk, izzadságtól átitatott lópokróccal takaróztunk.

Éjszaka keveset tudtunk aludni, mivel fáztunk. A sötétben patkányok futkároztak, azt szedegették fel, amit az állatok az eleségükből kiszórtak. A jószágok sem voltak nyugodtak, idegen szagot éreztek.

Itt is úgy volt, mint más helyen, a cseléd hajnalban kezdett dolgozni, etette az állatokat, a háziak pedig aludtak.

A háznál volt két házőrző kutya. Az egyik a gazda szobája előtt hasalt, a másik az istálló bejáratánál tartózkodott. Mikor bátyám egy nap múlva visszajött a kocsikkal, váratlanul ismét megváltozott az idő, a hőmérséklet lesüllyedt, sőt hajnalra megcsontosodott a föld, a mosóasszony kezének ráncaihoz volt hasonló.

A költözködés harmadik napján délelőtt érkezett vissza a bátyám. A szánkókról a bútorokat átraktuk a kocsikra. Délelőtt 11 óra van. A zárt felhőtakaró zorddá tette az égboltot, a hőmérséklet nulla fok körül volt. Havaseső esett. Ha jön a baj, akkor csőstől jön. Az út síkossá vált, a lovak csúszkáltak, alig tudtak kapaszkodni. Az országúton még csak tudtunk kocsizni, köves út volt, de amikor beértünk Kaposvárra, a kockás gránitkő, a macskaköves út lehetetlenné tette, hogy utunkat folytassuk.

Nem volt más választásunk, a város szélén az egyik vendéglő udvarába álltunk be. A lovaknak abrakjuk, szálastakarmányuk nem volt. A cseléd-világban a napidíj ismeretlen volt. Szerencsére hetipiac volt, és az abrakot, amit a környékbeli parasztok a vendéglő istállójában, pajtájában és az udvarban szétszórtan hagytak, összeszedtük, és a szegény páraknak adtuk, hogy egyenek valamit. Mondtam is a bátyámnak: – A betyár hétszentségét az ilyen bárónak és pusztagazdának! Kidekázza az abrakot az amúgyis görhes gebéknek. Az egyik göthös, a másiknak meg hímpókos a lába.

De azért az állatokat nem ütöttük. Azok nem voltak okai a történteknek. Csak mi, cselédek ittuk meg minden rossznak a levét. Bizony, még „szebbeket" is mondtunk a gazdának. De a mi szavunk csak annyit ért, mint a vízen a buborék.

Az útvonal, amerre Kaposvártól mentünk az elfáradt, szegény jószágokkal: Szentjakab, Taszár, Kaposhomok, Nágyberki és Kisgátpuszta. Már öreg este volt, amikor a munkáscsalád bútorával megérkeztünk. Azt hiszem, ez a négynapi költözködés emlékezetes nyomot hagyott Jurisics József családjának az életében is.

Mi, cselédek másnap a pusztagazdától nem elismerést, hanem ledorongolást kaptunk. Azt mondta, tehetetlenek vagyunk. A cselédsorban a végzett munkáért oly ritka az elismerés, mint a kutya vacsorája. „S ha van is, akkor is csak a kenyérhajja, annak is az égett része."

Jeli József

HÍREK

1980. NOVEMBER
16
VASÁRNAP

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából
ÖDÖN
nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.51 — nyugszik 16.07 órakor. A Hold kél 13.23 — nyugszik — órakor.

Nyolcvan évvel ezelőtt, 1900. november 16-án született, és 62 éves korában, 1962 szeptemberében hunyt el Nyikolaj Pogogyin neves szovjet-orosz drámaíró.

Fiatalon kisebb újságok és folyóiratok munkatársa volt, majd az SZKP központi lapjához, a Pravdához került és annak különtudósítója lett. Írói pályáját tárcákkal, tudósításokkal kezdte; rendkívül sokat utazott, s jelen volt számos nagy építkezés, gigászi létesítmény születésénél. Első drámái (Iram, Poéma a fejszéről, Az én barátom) az új szocialista közösségek életét ábrázolják. Pogogyin a szocialista realista dráma egyik megteremtője, aki művészileg hiteles figurákban tudta megragadni az új társadalom építésének konfliktusait. Lenin-díjas drámatrilógiájának első darabjában — a nálunk is bemutatott A puskás ember című alkotásában — elsőnek vitte színre Lenin alakját a szovjet drámairodalomban.

Jelentősek a szerző vigjátékai is; a komikum iránti különleges érzéke, erőteljes, jellegzetes nyelve, pompás figurateremtő készsége itt találta meg igazi kifejezési formáját. Több filmforgatókönyvet is írt.

Ma este

VASÁRNAP

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Marica grófnő (du. 3 órakor és este 7 órakor).

Kamaraszínház: A hatalmas színrabló (de. 10 órakor). Tíz kicsi néger (este 7 órakor).

MOZI

Petőfi: Revans (10, f3, f5) Lavina (f7, f9).
Kossuth: A versenyló elrablása (10, 12, 2, 4) Örökség (6, 8)
Ságvári: Luxustutajon (10, f4) Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (f6, hn8) **Tanárképző Főiskola:** Apokalipszis most (4) **Ifjúsági Ház:** Hatan hetedhét országon át (2). Földi úrutazás (4). **Heö. Műv. O.:** Fedora (6) **Rákóczi:** Magyarok a prérin (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Kilences kórterem (4) Félek (6) **Jószerencsét:** Csinom Palkó (2) Naplemente délben (4, 6) **Vasas, Kodály:** A fekete farkasok üvöltése (f6) **Vasas, Május 1.:** Aranyfej (f4) Ilyenek voltunk (f6) **Mohács:** Bob herceg (10) Tűzharc (4, 6, 8). **Komló, Zrínyi:** Keresztül a nagy vízválasztón (4, 6) Egy furcsa asszony (8) **Komló, Május 1.:** Bátor emberek (10) Limonádé Joe (f5) Akiket a forró szenvedély hevít (f7) **Szigetvár:** Severino (10) A fekete város (6) **Siklós:** A Csendes-óceán kalózai (10) Tizenhármas: Vesztes szám (5, 7) **Harkány:** Az állatok válaszolnak (10). Volt egyszer egy Vadnyugat (5, 8) **Bóly:** Az űrből jött lovag (3) Harminc lány és Pythagoras (5).

HÉTFŐ

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: A szerelem pillanatai (este 7 órakor) Erkel-bérlet.
Kamaraszínház: Olga (este 7 órakor) Móricz/B.-bérlet.

MOZI

Petőfi: A versenyló elrablása (f3, f5) Örökség (f7, f9).
Kossuth: Örökség (10, 12) Lavina (2, 4) Zenekari próba (6, 8).
Tanárképző Főiskola: Apokalipszis most (5) TKF Filmklub (8). **Rákóczi:** Magyarok a prérin (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Útközben (6) **Jószerencsét:** Tűzharc (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Halló, kecskeszakáll (f6) Katherina Blum elvesztett tisztessége (f8) **Mohács:** Keresztül a nagy vízválasztón (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Kacsavadászat (4, 6) Kilences kórterem (8) **Komló, Május 1.:** Földi úrutazás (4, f7) **Szigetvár:** Félek (f6, 8) **Siklós:** Naplemente délben (5) B. B. Filmklub (f8) **Harkány:** Egy másik férfi és egy másik nő (7) **Bóly:** A biztosan ölő Sárkány Lady (7)

időjárás

Várható időjárás vasárnap estig. Általában erősen felhős, párás, helyenként napközben is ködös idő, számottevő csapadék nélkül. Változó irányú, napközben helyenként kissé élénk szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0, mínusz 5 fok között, a hóval borított helyeken néhány fokkal mínusz 5 fok alatt. A legmagasabb nappali hőmérséklet: a ködös helyeken 0, másutt 5 fok körül.

Felavatták Münnich Ferenc szobrát

Münnich Ferenc szobrát, Csontos László szobrászművész fehér márványból, másfélszeres életnagyságban készült alkotását szombaton avatták fel Békéscsabán, a Békés megyei Rendőr-főkapitányság épülete előtt. Az ünnepségen Rácz Sándor, az MSZMP KB osztályvezetője mondott beszédet, méltatva Münnich Ferenc forradalmár életútját.

◆

Normás-munkaelemző továbbképző

Normás-munkaelemző továbbképző tanfolyamot szervez a Baranya megyei Tanács munkaügyi osztálya és a TIT Baranya megyei Szervezete. A résztvevők a tanfolyamon megismerkedhetnek a munkaidő-felhasználás szerkezetével, annak mérésével, az üzem- és munkarend kialakításával, a vesztességidők megállapításának és csökkentésének módszereivel, a teljesítmény-követelmények kidolgozásával és az ösztönzés formáival. A tanfolyamot december 1—4-e között Harkányban rendezik. Jelentkezni november 20-ig lehet a TIT Baranya megyei Szervezeténél (Pécs, Janus Pannonius u. 11.).

— Az IH mai programja. Zenedélelőtt óvodásoknak címmel ma délelőtt 10 órakor az IH kamarazenekarának hangversenye lesz, délután 14—20 óráig a Tájoló klubban Underground zenét hallgathatnak az érdeklődők.

— Egészségház védőnői lakással. Berkesden a tanács építési brigádja mintegy 350 ezer forint értékben átalakította és korszerűsítette az egészségházat és a hozzá tartozó védőnői lakást.

— Fásítás. Belvárdgyulán a nemrég átadott iskolanapközi környékének szépítését vállalta az úttörőcsapat. Mintegy tízezer forint értékű díszcserjét, rózsát és fákat ültetnek el.

◆

Nemzetközi távírótarifa-módosítás

A Magyar Posta közli, hogy Nyugat-Európa, Észak-Afrika és a Közel-Kelet országaiba küldendő táviratok szódíja 1981. január 1-én 33 százalékkal emelkedik. A szódíj az eddigi átlagos 7,20 forintról átlagosan 9,60 forintra növekszik. A tarifamódosítás oka, hogy e térségek országaiban emelik a szódíjakat.

Emelkedik az üvegpalackok betéti díja

Az üvegpalackok termelői árának növekedése miatt a betétdíjak emelésével is ösztönzik a lakosságot, továbbá a kereskedelmi és élelmiszeripari vállalatokat az üvegek visszaváltására. Ennek megfelelően november 17-től, hétfőtől magasabb lesz egyes üvegek betét- és visszaváltási díja. Az 1 literes borosüvegek betéti díja 2 forintról 3,5 forintra, a 7 decis boros, és a fél literes likőrös-pálinkás üvegeké 2-ről 3 forintra, a 0,8 és 1 literes likőrös és pálinkás üvegeké 3-ról 4 forintra, a 2 és 2,5 decis szénsavas üdítőitalos palackoké 2,50-ről 3 forintra, az 1 literes szénsavas üdítőitalos üvegeké pedig 5 forintról 5,50 forintra emelkedik. A fél literes sörösüvegek betéti díja — amelyet a közelmúltban emeltek — most változatlan marad.

Az Országos Anyag- és Árhivatal, továbbá a Belkereskedelmi Minisztérium felhívja a figyelmet arra, hogy az üzletek továbbra is kötelesek az egész nyitvatartási idő alatt az üvegek visszaváltására.

Kórházi felvételes ügyeletek

VASÁRNAP—HÉTFŐ:

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek beteg részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

VASÁRNAP:

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: II. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

HÉTFŐ:

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház. Belgyógyászat, baleseti sebészet: Honvéd Kórház. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

HÉTFŐ:

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI UGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

VASÁRNAP—HÉTFŐ:

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

ORVOSI UGYELET

Az Egyesített Eü. Intézmények vasárnap egész nap és éjszaka, hétfőn reggel 7 óráig ügyeleti szolgálatot biztosítanak a sürgős ellátásra szoruló betegek részére.

FELNŐTTEK RÉSZÉRE

I. ker. újmeszesi körzeti orvosi rendelő, Korvin O. u. 23. Tel.: 11-169.

II. ker. Munkácsy M. u. 19., II. ker. Rendelőintézet, ügyeleti bejárat. Tel.: 12-812.

III. ker. dr. Veress E. u. Rendelőintézet. Tel.: 15-833.

GYERMEKEK RÉSZÉRE

Munkácsy M. u. Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása vasárnap délelőtt 8—11 óra között történik ugyanitt.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hívást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

FOGÁSZATI UGYELET:

szombaton este 19 órától hétfőn reggel 7 óráig a Munkácsy M. utcai Rendelőintézetben (ügyeleti bejárat).

Hétfői Dunántúli Napló

A HDN-rejtvény témája ezúttal a bányászat, amellyel a fennállása 30-ik évfordulójára készülő Komlónak tisztelgünk. A város üzemei, intézményei, szocialista brigádjai több mint 30 nyereményt ajánlottak fel díjként. (Könyveket, vásárlási utalványokat, faragott és rézdomborítású dísztárgyakat, Skála kozmetikai cikkeket stb.)

✻

BOLTBÉRLŐK KERESTETNEK!

○

FELBOMLOTT A „BENZINLIGA"

○

KERESSÜK A LEGJOBB ANYÓST!

○

FATÜZELÉSŰ AUTÓ

○

„SZÁLLJ KI, VAGY LELŐLEK!"

○

SZÁLLODA-KEDVEZMÉNYEK

○

REGGELI ROBBANTÁS

○

AZ ÚJ PELÉ

○

BUNYÓMATINÉ

LOTTÓ-tájékoztató

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 46. játékhéten öttalálatos szelvény nem volt. A lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők: négytalálatos szelvénye 67 fogadónak volt, nyereményük egyenként 109 894 forint, hármas találata 6785 fogadónak volt, nyereményük egyenként 543 forint, a kéttalálatos szelvények száma 191 017 darab, ezekre 24 forintot fizetnek.

◆

TIT-előadás

Vasárnap: akvarista klubfoglalkozás lesz (de. 10 órakor). Kötetlen beszélgetés, tanácsadás, tapasztalatcsere. Filmdélután (15 órakor) Kollányi Ágoston „Örök megújulás" c. filmjének vetítése. Planetáriumi előadás: A Nap családja (6—10 éves gyerekek részére) 15.30-kor.

Hétfő: planetáriumi előadás: „Évszakok váltakozása" (16.30 órakor). Előadás: Hazánk a világűrből (18 órakor). Előadó: Gesztesi Albert, a Penci Obszervatórium tudományos munkatársa.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Előttünk a vasárnap. 7.23: Élelmiszermagazin. 8.10: Öt kontinens hét napja. 8.26: Népdalok. 9.02: Haydn: C-dur vonósnégyes. 9.29: Nagyítás. Mester Ákos műsora. 10.08: A kék Tündér hídja. Mesejáték. 10.52: Az MRT gyermekkórusa énekel. 11.14: Vasárnapi koktél. 13.00: Rázós úton. 13.10: Részletek zenés játékokból. 13.35: Rádiólexikon. 14.05: Debussy: Három noktürn. 14.31: Így láttam Bartókot. 15.14: Pillantás a nagyvilágba. 15.34: Színes népi muzsika. 16.10: Az élete regény volt. Federico Garcia Lorca. 17.10: Az én gépem. Tarnói Gizella riportjegyzete. 17.20: Világhírű zongoraművészek. 18.02: Régi filmdalok. 18.50: Diákkönyvtár hangszalagon. 19.43: A Belügyminisztérium Duna Művészegyüttesének népi zenekara játszik Mészáros Tivadar vezetésével, Bodza Klára és Tréfás György népdalokat énekel. 20.30: Időgép. Pardi Anna versei. 20.37: Verdi: Aida. Négyfelvonásos opera. 23.24: Az éjszaka csodái. Versét elmondja Weöres Sándor. 23.30: Otto Klemperer vezényli a Philharmóniai zenekart. 0.10: XIV. századi katalán egyházi zene a Barcelonai gyermekkórus és az Atrium Musicae énekkar előadásában.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — koránkelőknek. 7.00: A református egyház félórája. 7.30: Leonyid Roizman Beethoven- és Bruckner-műveket orgonál. 8.05: Mit hallunk? 8.30: Miska bácsi levelesládája. 9.06: Örökzöld dallamok. 10.00: A Janusz-arcú város: Nürnberg. 10.33: Színház! Magazin. 11.58: Jó ebédhez szól a nóta. 12.55: Az aranynadrágos fiú. Rádiójáték. 14.05: Híres előadók albuma. 14.33: Táskarádió. 15.30: Nőkről nőknek. 16.00: A vasárnap sportja. Totó. 16.20: Kozsevnyikov: Korál és variációk. 16.35: Koncz Zsuzsa sanzonfelvételeiből. 17.00: Slágerek mindenkinek. 17.55: Mit üzen a Rádió? 18.33: Nótakedvelőknek. 19.20: Joan Sutherland operettekből és zenés játékokból énekel. 19.50: A Moszkvai Rádió tánczenei sikereiből. 20.20: Híradás egy változó világról. 20.38: Társalgó. 22.35: Olasz táncdalok — magyar előadásban. 23.10: Dzsesszfelvételekből.

HARMADIK MŰSOR

7.00: A pécsi körzeti stúdió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora. 7.30: A pécsi körzeti stúdió német nyelvű nemzetiségi műsora. 8.08: Zenekari muzsika. 9.00: Bela Rudenko és Vlagyimir Atlantov operáriákat énekel. 9.39: Új lemezeinkből. 10.10: Új Zenei Újság. 11.06: Mozart Salzburgi szimfóniái korabeli hangszereken. 12.06: Kis magyar néprajz. 12.11: Operarészletek. 13.05: Művészlemezek. 14.00: Fenntartott hely az elmúlt hetek legsikeresebb műsorai számára. 12.50: Híres előadóművészek Schubert-felvételeiből. 16.32: Új lemezeinkből. 17.20: A Nemzetközi Rádióegyetem műsorából. 17.50: Donizetti operáiból. 18.45: A magyar szépprózа századai. 19.03: Szimfonikus zene. 20.35: Sztárok sztereóban. 21.28: A Szovjet Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának tagjaiból alakult vonósnégyes hangversenye a helsinki Sibelius Akadémia hangversenytermében. 22.50: Magyar zeneszerzők.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Tamás Ervin jegyzete. 17.10: Vasárnapi kívánságok. Válogatja: Lenk Irén. — Közben: Mikrofonstaféta. 18.20: Sporthírek. 18.30: Szerb-horvát műsor. Vidám hangszerszólók. Délszláv költők versei. Kovács Antal és népi zenekara játszik. Ismét a klubban: Látogatóban a mohácsi sokacoknál. Ivánácz Sztipó harmonikázik. Zenés kívánságok. 19.15: Német műsor. Vasárnapi jegyzetünk. Önök kérték. Vidám történet nyelvjárásban. 20.00: „Gruss und Kuss" Radio Budapest zenés riport-, üzenet és kívánságműsora külföldi és hazai németek számára. A műsort szerkeszti és vezeti: Hambuch Géza és Hartmann Helga. 21.00: Műsorzárás.

MAGYAR TV

7.50: Tévétorna (ism. sz.) 7.55: Mindenki iskolája. Matematika. (ism.) 8.25: Fizika. (ism.) 8.55: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás. 1. Film. NSZK rajzfilmsorozat. 7. rész: Elsősegély (sz.) 2. Mese a vizilóról. Szovjet rajzfilm. 9.20: Egy kis kirándulás. Magyarul beszélő lengyel kisjátékfilm-sorozat. V'1. rész: Jó dolog a nagymama. 9.45: Röpsuli. 2. rész (sz.) 10.00: Hírek. 10.05: Reklám. 10.10: Vasárnap délelőtt (sz.) 12.10: A British Múzeum kincsei. Angol filmsorozat. XIII/6. rész: Az ókor farkasai (sz.) 13.20: Déli muzsika. A Televízió nyilvános felvétele a MOM Szakasits Árpád Művelődési Házában. (ism. sz.) 14.05: Keleti Mártonsorozat. Janika. Magyar film. 15.20: Reklám. 15.30: Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívóverseny. Döntő. Közvetítés Pécsről (sz.) 16.50: Műsorainkat ajánljuk. (sz.) 17.15: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedőműsor. 17.45: Fejezetek a cirkuszlexikonból. XII/11. rész: Zsonglőr. (sz.) 18.25: Reklám (sz.) 18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 18.40: Tévétorna (sz.) 18.45: Esti mese (sz.) 19.00: A HÉT. (sz.) 20.00: Hírek. 20.05: Érik a gyümölcs. Magyarul beszélő amerikai film. 22.10: Sporthírek. (sz.) 22.20: Hírek.

JUGOSZLÁV TV

9.00: Barázda — faluműsor. 10.00: Terülj asztalkám — gyermekműsor. 11.30: Népi muzsika. 12.00: A tudás — vagyon. 14.00: Kritikus pont. 14.30: A nagy gazda — film. 16.00: Vasárnap délután. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este bemutatjuk. 20.00: Tv-játék: Csuka nincs és ne is legyen. 21.05: Vajdasági képek. 21.55: Szórakoztató zene. 22.10: Sportszemle.

MÁSODIK MŰSOR

16.30: Kézilabda: Borac—Kolinska Slovan. 17.45: Lovassport. 18.10: Asztalitenisz: Jugoszlávia—Kína. 19.55: Ma este. 20.00: Külföldi dokumentumműsor. 20.45: Huszonnégy óra. 21.05: Legyőzöttek — olasz—francia—angol film.

— A Statisztikai Kiadó Vállalat új kiadványai: Lakásépítés és megszűnés 1979. — Beruházási, építőipari, lakásépítési zsebkönyv 1980.

— Diszkóverseny. Ma, vasárnap este 7 órakor rendezik meg a szigetvári járás hagyományos ez évi diszkóversenyét a szentlőrinci művelődési házban.

◆

Rendőrségi felhívás

1980. augusztus 22-én kaposvári munkahelyéről ismeretlen körülmények között eltűnt MAROSVOLGYI FERENC 33 éves, Kaposfő, Kossuth u. 228. sz. alatti lakos. Személyleírása: 154 cm magas, sovány testalkatú, erősen kopaszodó, arca szögletes, szeme zöld, szemüveget visel, elálló nagy fülei vannak. Ruházata: kék színű, rövid ujjú ingpulóver, világosbarna csíkos szövetnadrág, drapp színű félcipő, barna színű cipzáras táskát hord. A rendőrség kéri, aki a fenti személy eltűnéséről vagy tartózkodási helyéről felvilágosítást tud adni, az a Somogy megyei Rendőr-főkapitányság bűnüldözési osztályának (11-300 214-es mellék) vagy a legközelebbi rendőrnek jelentse.

29.

— És a papa? A kedves papa? Vele mi lett?

– Sajnos, semmi érdemleges. Írt néhány vacak színdarabot... az egyiket nálunk is bemutatták... de nem jött át, még a bemutatóra sem. Járt ő is Kanadában, de aztán hazament Magyarországra.

– És Mária azóta együtt él a mamával?

— Igen..., illetve csak élt, addig, míg el nem végezte a főiskolát.

— A mamából színésznő lett?

— Nem, végül is nem.

— Európában voltak kisebb sikerei. Aztán, hogy Mária megszületett, egyre inkább a gyerek érdekelte. Pedig gyönyörűen beszélt németül, angolul, franciául... Azt mondják, tehetséges volt.

– És itt..., itt miből nevelte a gyerekét... Máriát?

– Nyelveket tanított, órákat adott. Mint zeneszerzőnek elég szép jogdíjakat utaltak át neki Európából. De nálunk... nálunk valahogy nem jött össze a dolog.

— Értem. — Jones elgondolkodva járkált föl-alá. — És mi az, amit nem értesz, mi az, ami szerinted hiányzik?

— Mária! Maga Mária! Nem értem, mivel főzte meg Foxmant! És miért? Hogyan? Miért? Hiszen csak főiskolát végzett, az öreg meg igen kényes a szakmai kérdésekre. Nála nemigen lehet blöffölni. Tudni kell! Egyszerűen csak tudni. Más út nincs!

— Okos ez a Mária?
— Okos.
— Szép ez a Mária?
— Szép.
— Jó ez a Mária?
— Jó.
— Fiatal ez a Mária?
— Fiatal.
— Hát akkor mit csodálkozol, kedves Charlie? Nem is értelek.
— Mit nem értesz rajtam?
— Hagyjuk ezt. Nincs itt semmi rejtély. Az öreg belehabarodott egy fiatal munkatársnőjébe, és kész.
— De Máriának vőlegénye van! — mondja Charlie szinte kétségbeesve, erősen megemelve a hangját.
— Kicsoda?
— Egy fiatal tudós. Valami József. Rákkutató. Legalábbis ez van bejegyezve az adatlapján.
— Rákkutató... minden második tudós rákkutató... ez semmi. Ezzel nem megyünk semmire. És... komoly a dolog?
— Úgy látszik, igen. Tegnap éjjel József ott aludt Máriánál.
— Szegény öreg Foxman. Vajon tudja mindezt?
— Nem tudom. Kérdezzem meg?
— Nem, ez illetlenség lenne. A lényeget amúgy sem érinti. Tehát Mária...
— Igen főnök. Mária. Ő a kulcs.
— Tudom.
— Van valami terved?
— Nincsen, Charlie, Nincsen.
— Ötlet? Egy kicsi, kósza ötlet sincs?
— Sajnos, nincs. Úgy látszik, fáradtak vagyunk.
— Én még bírom magam...
— Én is. De a gondolkozás — az most nem megy. Este hívj fel, vagy gyere át. Addig aludjunk egyet.
— Rendben. Akkor este hívlak.

✻

Erzsébet és Dan egy kertvendéglőben ülnek. Festői hely, fenyvesek, kopár sziklák, gyorsfolyású patak. Ágak hajolnak az asztalok fölé, a grillsütő a szabadban van, füst száll fel a magasba. Pincérek sürögnek, megállnak Erzsébeték asztalánál.

— Mit parancsolnak?
— Pisztrángot! — mondja mohón Erzsébet.
— Két adag pisztrángot kérek, újburgonyával, tartárral. És két ásványvizet, ha kaphatnék...
— Hogyne kérem! Két pisztráng, két ásványvíz.

(Folytatása következik)

Hazafias Népfront választások

Városi küldött-értekezlet Komlón

A komlói népfronttanácskozás résztvevőinek egy csoportja

Népfrontmozgalmunk jelentős állomásai napjainkban a tisztújítások: öt esztendő munkáját értékelik a mozgalom résztvevői, s újabb öt esztendőre választják meg bizottságaikat, vezetőiket. Komlón tegnap délelőtt a pártbizottság nagytermében közel 180 küldött részvételével vonták meg a népfrontmunka mérlegét, vették számba az eredményeket, s vázolták a jövő feladatait.

Mérei Emil, a városi küldöttértekezlet elnöke köszöntötte a megjelenteket, s szólt röviden a körzeti népfrontbizottságok újraválasztásának tapasztalatairól, Ezt követően *Feiner Istvánné*, a HNF Komló városi Bizottságának titkára számolt be a népfront VI. kongresszusa óta végzett munkáról.

A városi titkár elöljáróban elmondotta, hogy a népfront aktivistáinak sajátos feladatokat ad a város lakosságának rétegződése. Annak idején célul tűzték, hogy a különböző műveltségű, világnézetű embereket közelebb hozzák egymáshoz, hogy megszeressék ezt a várost, Komlót, hogy tegyenek érte a hétköznapok során. A célt sikerült megvalósítani, hiszen a városi és a területi bizottságok nagy aktívahálózattal rendelkeznek; a politikai munkában, a társadalmi munkavégzésekben, a különböző szabadidős tevékenységekben sikereket értek el. Figyelmet érdemel Komlón a kiskertmozgalom, a környezetvédő tevékenység, a városszépítés, amely az emberek többségének vérévé vált. Jónak mondható a népfront kapcsolatrendszere, a várospolitikai célok aktív támogatói és segítői. Mindenkor fontos feladatnak tartották a békemozgalmi munkát, a népek közötti barátság, szolidaritás erősítését.

A beszámoló után a „Szocialista demokrácia és a lakóhelyi közérzet" című vitaanyag korreferátumát tartotta meg *Mérei József* elnökségi tag. Mint mondotta többek között: a demokratikus módszerekkel történő érdekfeltáró és érdekegyeztető munkában a népfrontbizottságok mind több segítséget tudnak adni, s főleg a szövetségi politikánk tudatosításával juthatunk a nemzeti egység erősítéséhez, a közéleti feladatok sikeresebb megvalósításához.

A beszámolót és a korreferátumot vita követte. *Tamás László* a magyaregregyi körzeti bizottság munkáját elemezte, *Deli András* pedig a párttag népfrontaktivisták munkájáról szólt. *Kovács Józsefné* a városban működő ifjúsági szervezetek és a népfrontbizottságok gyümölcsöző kapcsolatrendszerét ecsetelte, majd *Gallusz József*, az MSZMP Komló városi Bizottságának első titkára beszélt a népfront városban betöltött szerepéről, a közéletiségről, a nemzeti egységben rejlő erőről. *Hoffner Henrik* az egyre dinamikusabban fejlődő szilvási városrészben folyó környezetvédelmi munkáról, *Loch Ottó* pedig a városban folyó közéleti tevékenységről szólt.

Juhász Róbert, a HNF Országos Tanácsának osztályvezetője értékelte a városi népfrontbizottság munkáját és kiemelte: különösen a béke, barátsági és szolidaritási akciók megszervezésében jártak élen, majd a tömegkapcsolatok fontosságát hangsúlyozta. Végül *Pavlicsek József* a szocialista életmódról, a népfrontszervek és a tanács kapcsolatáról beszélt.

Mérei Emil vitazáróját követően *dr. Ádám Antal*, a HNF Baranya megyei Bizottságának elnöke tett javaslatot a megyei elnökség nevében a városi bizottság tagjaira, a tisztségviselőkre és a küldöttekre. A HNF Komló városi Bizottságának elnöke *Rajnai Rudolf* lett, titkárává pedig ismét *Feiner Istvánnét* választották meg. A bizottság alelnökei: *Bencsik Györgyné, Koszter Fülöp, Hartman János, Huszka Gábor* és *Simon József* lettek.

K. F.

Városi-járási népfront-bizottság alakult Szigetváron

A szigetvári népfronttanácskozás

Csaknem 160 küldött gyülekezett tegnap reggel 9 órakor Szigetváron, a pártbizottság székházában, hogy megvitassa a HNF városi bizottságának az utóbbi 4 évben végzett munkáját, megválassza a városi-járási népfrontbizottságot, a testület és a munkabizottságok tisztségviselőit. Vitaindítót hallgatott meg a küldöttértekezlet a népfront gazdaságpolitikát segítő társadalmi tevékenységéről – a téma előadója *dr. Bognár Zoltán*, a városi tanács elnökhelyettese volt –, illetve küldötteket választott a HNF megyei küldöttértekezletére.

Az 1976-os választások óta végzett mozgalmi munkáról *Józsa Gyula*, a városi népfrontbizottság titkára számolt be. Mint elmondta, a város és a járás területén az utóbbi időben dinamikus fejlődést lehetett tapasztalni. Részese az eredményeknek a népfrontmozgalom is, elsősorban a lakosságot a gazdasági célok elérése érdekében mozgosító tevékenységén keresztül.

— Szigetváron az ősz során 7 körzeti bizottságot, a járásban 64 községi népfrontbizottságot választottak – mondta a küldöttértekezlet szónoka. – A városkörzeti lakógyűlések és a falugyűlések beszámolói tartalmas munkáról, a mozgalmi feladatok megoldásáról tudósítottak. A beszámolókat mindenütt kiegészítette a tanácsi tisztségviselőktől kapott, az V. ötéves tervidőszak feladatainak megoldásáról, az előttünk álló feladatokról szóló tájékoztató. A hozzászólók többsége a közösséget érintő problémákat vetett fel. A lakógyűléseken, falugyűléseken majdnem mindenütt elhangzottak felajánlások a fejlesztés növelését segítő társadalmi munkára.

Külön szólt Józsa Gyula az értelmiség szerepéről. Ezzel kapcsolatban kiemelte:

– Mozgalmi munkánk végrehajtása során az értelmiség szerepe jelentős. Közreműködésükre, támogató segítségükre szükségünk van. A városban és a járásban folytatott tájékoztató, felvilágosító tevékenységüket nélkülük nem valósíthattuk volna meg. Szoros és gyümölcsöző kapcsolatunk van az egészségügyi, a pedagógus, a jogi és az agrárértelmiséggel.

Kérésünkre szívesen vállalták és végezték a sokszor nem kis megterhelést jelentő többletmunkát.

A beszámolót hozzászólások követték. *Pap Györgyné* a nőpolitikai munka időszerű kérdéseiről, a nőpolitikai határozat helyi eredményeiről szólt. *Siklósi József* a körzeti népfrontbizottságok munkájának fontosságára hívta fel a figyelmet. *Pogács Anna* a fiatalok közéleti tevékenységének, aktivitásának szélesedéséről, erősödéséről beszélt. *Krasznai Antal*, a HNF Baranya megyei Bizottságának titkára hangsúlyozta, hogy a folyamatos és tervszerű népfrontmunka magas színvonalon van Szigetváron. A megyei tanács és a HNF megyei bizottsága által közösen meghirdetett „Tiszta, kulturált környezetért" akcióban a szigetváriak kitűnően dolgoztak. Ennek eredményeként nyújthatta át a város vezetőinek Krasznai Antal a versenyben elért I. helyezést tanúsító, s az ezzel járó, a fejlesztési alapot növelő 110 000 ezer forint megyei tanácsi támogatásról szóló dokumentumot. *Dr. Kovács Csaba*, a vöröskereszt és a HNF együttműködési lehetőségeinek sokrétűségét emelte ki. *Kovács Tibor*, a városi pártbizottság titkára a népfrontmozgalomnak a városban betöltött szerepét értékelte.

A küldöttértekezlet megválasztotta az 59 tagú városi-járási népfrontbizottságot, a 19 tagú elnökséget, amelynek új elnöke *dr. Keresztfalvi Andrásné*, alelnökei *Balog János, Ács József* és *Farkas János*, titkára *Józsa Gyula* lett. A testület megválasztotta a várost és a járást képviselő, a HNF megyei küldöttértekezletére delegált küldötteket is.

M. A.

Könyv és ifjúság

A zsüritag szemével

„Mikor halt meg, Gyula bátyám?"

A Művelt Ifjúságért KISZ-akció részeként a napokban zajlanak megyeszerte a városi-járási elődöntők a Könyv és Ifjúság vetélkedőjében. A pécsi városi elődöntőket tegnap délután rendezték meg 10 helyszínen. A nyolcadik helyszínen vehettem részt a zsüri munkájában a városi KISZ-bizottság invitálására, a zsüri elnöke itt *Gergely Jánosné*, a Leőwey Gimnázium tanára volt, másik tagja pedig *Kovács Erzsébet*, a KISZ politikai munkatársa.

Magam is meglepődtem, kézhez kapva a forgatókönyvet, mi mindent kellene is tudnom, hogy ne csak zsüritagként, hanem versenyzőként is itt lehessek — inkább maradtam a választok elbírálásánál. A Széchenyi Gimnázium könyvtárába négy csapat érkezett: a Komarov Gimnázium 1-es, a Pollack Mihály Építőipari Szakközépiskola 3-as, valamint a Széchenyi Gimnázium 3-as és 5-ös csapata, a Dobó úti Gimnáziumból hiába vártuk a 2-es csapatot.

A többi helyszínen nemcsak középiskolások, hanem dolgozó fiatalokból alakult csapatok is versenyeztek. A tegnapi elődöntők legjobb 12 csapata vehet részt a december 20-án megrendezendő városi döntőben.

Balázs József és Krúdy Gyula, Marcel Aymé és Sallinger, Karinthy Frigyes és Hemingway szerepelt azon a bőséges ajánló irodalomjegyzéken, amit alig egy hete kaptak meg a versengők; nem volt hát túlságosan sok idejük felkészülni. A hely viszont segíthette a csapatokat, hiszen használhatták a könyvtárban fellelhető műveket, köteteket, s azokat is, amiket magukkal hoztak.

Az ilyesfajta vetélkedőkön úgy látszik elmaradhatatlan, elsősorban lexikális ismereteket kívánó kérdések mellett a zsürinek, a versenyzőknek is a játékosabb feladatok tetszettek jobban. Például az, amikor az egyik csapatnak interjút kellett készíteni mondjuk Krúdy Gyulával, „akit" természetesen egy másik csapat képviselt.

A pollackosok egy pontot érdemeltek ki külön azért a kicsit morbid, kicsit lexikális, de a verseny izgalmát fekete humorával jól oldó kérdésért: „Mondja, kedves Gyula bátyám, mikor hunyt el?"

Az oda-vissza történő interjúban a Komarov Gimnázium csapata, a IV. C. és D. osztályból alakult öt fős gárda bizonyult legjobbnak, itt 18 pontot szereztek az elérhető 25-ből. Érdekes, hogy a diákok jobban tudtak kérdezni mint válaszolni, mert a legnagyobb pontszámú csapat is kérdezőként a kevesebb elérhető pontból többet szerzett, mint az interjúalany szerepében, ahol pedig magasabb volt az elérhető pontszám.

A verseny finisében csak fokozta a hangulatot, hogy írókról költők nevével kellett szópókert játszani — kiejtéses rendszerben — azaz az elhangzott író nevének utolsó betűjével, kellett kezdeni a következőt. Mivel az y-ra végződő nevek gyakoribbak, mint az azzal kezdődők, i-vel folyt tovább a küzdelem — most már a lexikonok becsukásával, de hiába remekelt ebben a számban az építősök csapata, már nem tudta behozni a Komarov csapatának előnyét, ötvenegy pontjukkal meg kellett elégedniük itt a második helyezéssel. A Komarov csapata 73 pontot ért el, de ahogy érkeztek más helyszínekről is az eredmények, az ő eredményüket is sorra döntögették mások, a legjobbak 90 pont fölött voltak, a leggyengébbek harminc körül.

A legjobb tizenkettő tehát készülhet a városi döntőre, ahol már nagyobb lesz a versengés, hiszen onnan mindössze két csapat juthat a megyei döntőbe. Addig lesz idő kiküszöbölni azokat az apró hiányosságokat, pontatlanságokat, amelyek ugyan nem akadályozták, de lassították a városi elődöntőket.

Bodó László

Tanácstagi fogadóórák Pécsett

November 17-én 17 órakor a 81. sz. választókerület tanácstagja, Chovan János a Bánki Donát úti általános iskolában, 18 órakor az 1. sz. választókerület tanácstagja, Amrein János a hirdi általános iskolában, 18 órakor a 4. sz. tanácstagi választókerület tanácstagja, Kereszturi György a Vasas I. falui kultúrházban, Búzakalász u. 47., 18 órakor a 33. sz. választókerület tanácstagja, Vámos Józsefné az Ágoston téri általános iskolában, 18 órakor a 45. sz. választókerület tanácstagja, Hrubi György az egészségügyi szakiskolában, Hunyadi út 72. sz. alatt, 18 órakor az 50. sz. választókerület tanácstagja, Papp Imre a Jókai utcai általános iskolában, 18 órakor a 67. sz. választókerület tanácstagja, dr. Patla Károly a Komarov Gimnáziumban, 18 órakor a 84. sz. választókerület tanácstagja, Török Ferenc az Acsády utcai általános iskolában.

November 18-án 18 órakor a 2. sz. választókerület tanácstagja, Gergő György a Vasas II. telepi általános iskolában, C. u. 2., 18 órakor a 6. sz. választókerület tanácstagja, Mendly Lajos az István-aknai Bartók Béla kultúrotthonban, 18 órakor az 57. sz. választókerület tanácstagja, Tari Toldi Miklósné a középiskolai kollégiumban, Kodály Z. u., 18 órakor a 89. sz. választókerület tanácstagja, Szabó Nándor a Petőfi utcai általános iskolában.

November 19-én 18 órakor a 7. sz. választókerület tanácstagja, Pernecker Imre a szabolcsfalui kultúrházban, Barátság u. 18., 18 órakor a 8. sz. választókerület tanácstagja, Kecskeméti István a pécsújhegyi munkásklubban, Bor u. 4., 18 órakor a 39. sz. választókerület tanácstagja, Erdélyi Zoltán a vb-hivatalban, Kossuth tér 1. sz. alatt, 18 órakor a 63. sz. választókerület tanácstagja, Morvay Nándor az ügyfélszolgálati irodában, Szigeti út 33. sz. alatt.

November 20-án 18 órakor a 3. sz. választókerület tanácstagja, Bodai István a Vasas II. falui MSZMP-székházban, Szövetkezet u. 13., 18 órakor az 5. sz. választókerület tanácstagja, Peti János a Vasas I. telepi kultúrházban, Bányatelep 3., 18 órakor a 60. sz. választókerület tanácstagja, dr. Gyöngyösi Jánosné az Alajos utcai munkásklubban.

November 21-én 18 órakor a 9. sz. választókerület tanácstagja, Csirke János a Puskin kultúrházban, Tolbuhin út 229. sz. alatt, 18 órakor a 12. sz. választókerület tanácstagja, Kovács József az MSZMP-helyiségben, Tolbuhin út 65. sz. alatt. 18 órakor a 38. sz. választókerület tanácstagja, Szoyka Pál az Építő és Tatarozó Vállalatnál, Tímár u. 23. sz. alatt tanácstagi fogadóórát tart.

MŰSORAJÁNLAT

Noé galambja – Bánffy-est Pécsett

Bethlen Miklós, a nagy fejedelem, Bethlen Gábor unokaöccse önéletírása alapján írta meg Nemeskürthy István a Noé galambja című monodrámát, amit Bánffy György érdemes művész mutat be Pécsett november 21-én a Doktor Sándor Művelődési Központban. 15 órakor a diákok, 19 órakor a felnőttek számára tartanak előadást.

A mű Erdély tragédiáját villantja fel a Rákóczi-szabadságharc előtti években: a nagy fejedelem unokaöccse, Bethlen Miklós Zrínyi Miklóssal összefogva a nemzeti magyar királyság tervét kovácsolja – életét Erdély és Magyarország felemelkedéséért áldozva.

Kiállítás

Újvári Lajos képei

Újvári Lajos festőművész képei láthatók november 20-tól december 4-ig a Képcsarnok pécsi bemutatótermében. Újvári Lajos Pór Bertalant és Szőnyi Istvánt vallja mestereinek. Közel három évtizedes munkássága alatt több hazai városban és kisebb településen is bemutatták képeit. Műveit őrzi a Magyar Nemzeti Galéria, számos képtár és múzeum több európai országban, valamint Amerikában és Japánban is. Alakos kompozíciók mellett Újvári Lajos kedvvel festi meg hazai tájainkat, a Duna-kanyar változó hangulatait, valamint gyermekkorának vidékét, a tolnai tájat. Itt tölti az esztendő nagy részét. Számos képe született Erdélyben, a gyimesi csángók havasi világában.

Revüműsor

Psota Irén, Feleki Kamill, Sárosi Katalin, Aradszky László, Pálfy Péter, a Paprika duó, a Kékesi-trió és a tánckar közreműködésével revüműsort mutat be az Országos Rendező Iroda november 18-án este fél 6 és fél 9 órakor a Pécsi Nemzeti Színházban. A műsorban a budapesti Luxus Áruház és a pécsi Centrum divatbemutatója is látható az OKISZ-labor modelljeivel és manekenjeivel.

Film... Film... Film...

A SZÖKÖTT FEGYENC
SZÍNES, SZINKRONIZÁLT SZOVJET BŰNÜGYI FILM
RENDEZTE: Szamuel Gaszparov

A héten öt új film kerül bemutatásra a pécsi filmszínházakban.

KÉT TÖRTÉNET A FELMÚLTBÓL

Makk Károly filmje, Déry Tibor novelláiból készült. A téglafal mögött c. epizód főszerepeit Josef Kroner, Törőcsik Mari, Bács Ferenc játsszák.

A Philemon és Baucis epizód főszerepeiben Páger Antal, Bulla Elma és Gálffi László játsszák a főszerepeket.

SAKKNOVELLA

Stefan Zweig emlékezetes novellájának, magyarul beszélő, színes NSZK filmváltozatát Gerd Oswald rendezte. A főszerepeket Curd Jürgens, Claire Bloom, Hansjörg Felmy és Mario Adorf játsszák.

A SZÖKÖTT FEGYENC

Szamuil Gaszparov rendezte ezt a színes, szovjet bűnügyi történetet. Egy börtönből szökött, veszélyes, fegyveres bűnöző üldözéséről szól a történet.

DON JUAN

Mozart világhírű operájának színes, francia filmváltozata, melyet Joseph Losey rendezett. A karmester: Lorin Maazel, énekesek Ruggiero Raimondi, Kiri Te Kanawa, Jose van Dam Malcolm King és Edda Moser. A film nem filmre vett opera, hanem operafilm, melyben az eredeti spanyol helyszín helyett a történet Olaszországban játszódik.

KALIFORNIAI LAKOSZTÁLY

Herbert Ross világhírű rendező, színes, magyarul beszélő amerikai filmvígjátéka Neil Simon színművéből készült. Parádés szereposztásában Maggie Smith, Michael Caine, Jane Fonda, Walter Matthau és Elaine May kaptak lehetőséget.

Sorokban

A Doktor Sándor Művelődési Központ

November 23-án, 15—18 óráig GYERMEKJÁTSZÓKOR lesz a Doktor Sándor Művelődési Központ nagytermében. Program: Játékok készítése textilből, agyagból; szövés, gyöngyfűzés, rajz.

A Doktor Sándor Művelődési Központ nagytermében minden vasárnap de. 10 órától a Bóbita bábegyüttes ad műsort gyermekek részére. Műsoron: Játékmaci kirándul, A három kismalac.

November 17-én, 18 órától a Boldogság Házában: HI-FI MAGNÓS-KLUB.

Ifjúsági Ház

16-án, vasárnap 10 órai kezdettel „Zenedélelőtt óvodásoknak" címmel — az IH kamarazenekarának hangversenye.

17-én, hétfőn 18—22 óráig a Tájoló klubban jazz-portré: John Coltrane.

18-án, kedden 18—22 óráig színházi tájoló. Házigazda: a Pécsi Amatőr Színpad. Közreműködik: Baranya táncegyüttes, Uhrik Dóra — táncművész, Vallai Péter színművész. Bükkösdi László, az MTV rendezője. Műsor: A PASZ előző produkcióinak képmagnón történő vetítése, a műsort követő táncházat a Baranya táncegyüttes tagjai vezetik.

19-én, szerdán 18—22 óráig természettudományi tájoló. Házigazda: dr. Kulin György csillagász.

20-án, csütörtökön 18—22 óráig a Tájoló klubban rock-történet: A San Francisco-i hang.

21-én, pénteken 18 órától a Kemping Klub tagjainak klubestje.

22-én, szombaton 18—22 óráig folk koncert és táncház: A Vujicsics együttes műsora a Baranya táncegyüttes közreműködésével.

23-án, vasárnap 14—20 óráig a Tájoló klubban játék- és zeneprogram: Pszichdelikus zene.

Az IH Galériájában november 17-től Bükkösdi Kálmán kiállítását tekinthetik meg az érdeklődők, naponta 14 órától.

MÉV Ságvári Művelődési Ház

17-én, hétfőn 17 órakor nyílik a Stúdiógalériában Merényi Józsefné szőttes-, és szövéstechnikai kiállítása, amely a hónap végéig naponta 9 és 21 óra között tekinthető meg;

20-án, csütörtökön 17 órakor Burger Aliz régész, a Magyar Nemzeti Múzeum osztályvezetője lesz a Szocialista Brigádklub vendége.

Keresztrejtvény

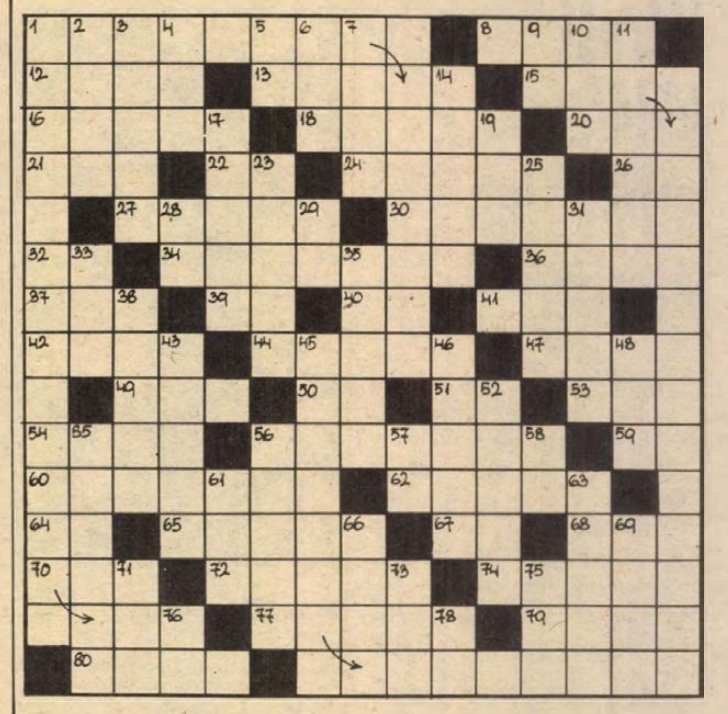

Emberi sors

VÍZSZINTES: 1. Charles Baudelaire francia költő szép gondolatát idézzük (első sor, zárt betűk: H, B). 8. Ibolyaszínű. 12. Háromszor mondva: tévé-műsorszám. 13. Diplomata. 15. Baudelaire-idézet negyedik sora (zárt betűk: É, E, É). 16. Ellenszenves. 18. Mágneses erő. 20. Újság. 21. TAO. 22. Fél tíz! 24. Ó-babiloniai pénz- és súlyegység. 26. Rügydarab! 27. Színész és színigazgató (Emil). 30. Ujjatlan női körgallér. 32. November eleje! 34. Megrostál. 36. Finom könnyedség. 37. Ellenértéke. 39. Magad. 40. Az ón kémiai jele. 41. Dél, németül 42. Az ilyen homok széltől sodort, mozgatott. 44. Becézett Erzsébet. 47. Keletkezik. 49. Házasság, németül. 50. Szovjet repülőgéptípus. 51. Kiütéses győzelem a ringben. 53. Portugál gyarmat volt Indiában. 54. Göngyölegsúly. 56. Japán sziget, USA haditengerészeti támaszpont. 59. 1005 római számmal. 60. Triviális. 62. A régi népiskola. 64. Norvég és uruguayi gépkocsik betűjele. 65. Szóváltás, névelővel. 67. . . . natura; természetben. 68. . . .édes, fölényes magatartású. 70. Praktikus középen! 72. Lendület. 74. Használhatatlan. 77. Férfinév. 79. Egyik végtagja. 80. Szovjet autómárka.

FÜGGŐLEGES: 1. Baudelaire-idézet harmadik sora (zárt betűk: A, I, M). 2. Szibériai folyó. 3. Érv, megokolás. 4. Szóösszetételekben a földdel kapcsolatos. 5. Motívum. 6. Nyaralóhely a Duna-kanyarban. 7. Montand személyneve. 9. Igevégződés. 10. Lili külföldön 11. Nyugati gót király volt. 14. Saját tengelye körül forgat. 17. Garnírung. 19 Megkülönböztetésre használnál 23. Nyílvesszőket tartottak benne. 25. Lebarnul. 28. A szerelem vége! 29. Esek! 31. Barátságtalan modorú. 33. Országos Rendező Iroda. 35. Jolly Joker, magyarul. 38. Az ércpénz előlapja. 43. Az az ország, ahonnan kivándorolt. 45. Baudelaire-idézet második sora (zárt betűk: K, Z). 46. Balatoni üdülőhely. 48. Vadon termő gyümölcs. 52. Angol utópista szocialista, a tudományos szocializmus egyik előfutára, utóneve (Robert) kezdőbetűjével. 55. Postai utalványon küld pénzt. 56. A legfinomabb étolaj. 57. Tiltakozás. 58. Annyi mint rövidítése. 61. Összevissza vés! 63. Sziget, németül. 66. Latin elöljárószó, jelentése: előtt. 69. Kuruc generális volt (Tamás). 71. Ősi fegyvere. 73. Alávalóan gonosz. 75. Minden rendben! — angolul. 76. D. D. 78 Olasz, francia névelő

Beküldendő a helyes megfejtés november 24. (hétfő) déli 12 óráig beérkezőleg LEVELEZŐLAPON 7601 Pf. 134. Dunántúli Napló szerkesztősége, Pécs, Hunyadi u. 11. címre.

Az október 2.-i rejtvény helyes megfejtése: „Megeste már a dér a bokros oldalt, fenn vadlúd-ék húz vadlúd-ék után. Ragyog az ősz."

Könyvjutalmat nyertek: Sassák Jánosné, 7623 Pécs, Semmelweis u. 12. Keller György, 7973 Teklafalu, Fő u. 13. Antal Józsefné, 7626 Pécs, Kiss Ernő u. 18. Bükkerti Gusztáv, 7975 Kétújfalu, Rákóczi u. 37. Szilágyiné Frittmann Anna, 7800 Siklós, Zombori u. 20.

Televízió

Az utolsó fejezet cirkusz

Vasárnap befejeződik a televízió meglehetősen elnyújtott, sokszor álombaringatóan unalmas sorozata a Fejezetek a cirkuszlexikonból.

El kell búcsúznunk a héten az Ártatlan kék szemek bájos tulajdonosától is. Ha svéd nem is, de olasz krimi lesz a jövő héten: Bérgyilkos, csütörtökön este.

Szombat délután ajánljuk önöknek a Mecseket. Akinek nem lesz kedve kirándulni, az a televízió képernyőjén is gyönyörködhet hazánk e szép tájában, 17 óra 35 perctől.

Az MTV Pécsi Körzeti Stúdiójának szerb-horvát nemzetiségi műsora a Nas ekran szerdán 19 óra 5 perces kezdettel látható a második csatornán.

Pénteken este: A különc. Felvételünkön Pécsi Ildikó és Trokán Péter

Kutyák, királyok és egyéb kisemberek

„Új konyhaművészet kutyáknak" a címe egy Párizsban nemrégiben megjelent szakácskönyvnek, amely százhúsz receptet tartalmaz négylábú kedvenceinknek. A kötet előírásai szerint zöldséget csakis párolva, a húspástétomot sütőben készítve, a véreshurkát kizárólag alufóliában lehet felszolgálni. A reggelt egy szép matrózhús szépíti meg olajos szardíniával, délben szárnyas pástétom kerül a tálba. Kövér kutyáknak javasolt diéta: lábatlan jérce zselés főzelékkel. Az ízletes desszertről — édesgesztenyéről vagy vaníliacukorban görgetett túrógombócról — természetesen ez esetben le kell mondaniuk.

A gazdag választék ellenére egy hiányossága mégis csak van az új, kissé meghökkentő ínyencfalatokat leíró szakácskönyvnek: nem derül ki belőle, hogy milyen étrend dukál a nagykutyáknak!

-o-

Az Újpest 20 ezer pengőt és öt gólt kapott Milánóban című sporthírében ezt írja a 8 Órai Újság 1930. szeptember 14-én:

„A magyar sportközvélemény osztatlan érdeklődése mellett tolálkozott a magyar és az olasz bajnokcsapat, hogy kiharcolja a Közép-európai Kupában a továbbjutást. Ma már mindenki tudja, hogy a sorsolás előre megbeszélt eredménnyel végződött, mert az Újpest húszezer pengő kártérítésért lemondott arról az eshetőségről, hogy a nagyfontosságú találkozó Budapesten jöjjön létre."

Mostanában gyakran panaszkodunk, hogy klubcsapataink nem állják meg helyüket a nemzetközi mezőnyben, s lám, ötven évvel ezelőtt Európa legjobbjai közt nemcsak játszani, de már „bundázni" is tudtak. Sőt! Két nap múlva az újság ezt is hírül adta, hogy az Újpest Olaszországban, a Comói-tó partján pihente ki a csata fáradalmait. Tóparti üdülés húszezer pengős bundában. Nem lehetett rossz üzlet! Csak tudnám, hány forintot ér ma az a húszezer pengő!

-o-

„Egy országot egy lóért!" — kiáltotta csatából veszteskent menekülve III. Richárd király. Mit adott volna egy autóért? — kérdi a történet kapcsán egyik írásában Kosztolányi Dezső. S válaszol is rá gyorsan: Egy világbirodalmat.

Napjainkban Kosztolányi feltételezése nem érvényes. Mert mit mondhatnánk III. Richárd óhaja hallatán?

— Felség, az a helyzet, hogy új gépkocsit állami intézmény, közület — ez esetben Ön is — csak a Merkurtól vehet, s a befizetés után várni kell néhány hónapot, esetleg egy évet is, amíg megkapja. Inkább autóstoppal próbálkozzék! Az jóval gyorsabb, biztosabb!

Kiss György Mihály

Rádió

Hangadó: ismét a szórakozásról

A HANGADÓ hétfői adásáról a szerkesztő-riporter: Görgényi Zoltán tájékoztat:

— Ismét a szórakozásról! Pódiumon az Ifjúsági Ház TÁJOLÓ Klubja.

A hétfői HANGADÓ az Ifjúsági Házból jelentkezik. A megyei tanács, a KISZ és a művelődési házak vezetőivel mindenkit várunk, akinek a fiatalok szórakozási lehetőségeivel kapcsolatban véleménye, észrevétele, illetve javaslata van. Aki a 17 óra 5 perctől 18 óráig tartó műsor ideje alatt nem tud személyesen megjelenni, telefonon is érdeklődhet hétfőn 14 órától az adás végéig a 11-511-es telefonszámon.

Kedden Müller István műsora PAKS KÖZMŰVELŐDÉSÉ-t mutatja be.

A szerdai HÉT KÖZBEN című aktuális zenés magazinban többek között ellátogatnak a budapesti Vegyiművek hidasi gyárába, a bajai kisegítő iskolába, mely most 50 éves és hallanak november jeles napjairól is. Csütörtökön a ZENÉLŐ DÉLDUNÁNTÚL tükrét adja az elmúlt hónap zenei eseményeinek, beszámol koncertekről, együttesek életéről. Ugyancsak csütörtökön kerül mikrofon elé Simon Márta és Mészáros Attila környezetvédelmi sorozata, a FÖLD, VÍZ, LEVEGŐ, melynek korábbi adásai egyikében olyan igéret hangzott el, hogy Pécs levegőjének szennyezettségén a közeljövőben változtatnak. A legnagyobb eredményt a hagyományos fűtés megszüntetésétől várják, — ez a sok füst és korom ugyanis elsősorban a belváros levegőjét rontja. Milyen a helyzet most, a fűtési szezonban? — ezt kutatja a csütörtökön 17.30-kor elhangzó riport.

Pénteken 17.15-kor kezdődik Szabó Mária új műsora, melyről előlegezésül így beszélt:

— Az emberek szeretnek beszélgetni. Tapasztaltam ezt utazás vagy munkám végzése közben. Amikor befejeztük a „hivatalos" munkát, sokszor hosszabb beszélgetések során tárulkoznak ki, válnak érző, véleményt mondó emberré a riportalanyok. Így született a „Beszélgessünk . . ."-sorozat gondolata, hogy ne csak a munkát, hanem az azt végző embert is megismerjük. Szeretnék mindarról szólni, ami megkapott, vagy éppen nem tetszett.

VASÁRNAP nem mindennapi „helyszíni közvetítés" fültanúi lehetnek a hallgatók: Pécs szabad királyi városi rangra emelésének évfordulója alkalmából képzelt helyszíni riportot hallanak az ünnepségről — 1780-ból.

A hétfői szerb-horvát műsorban „Pécs és Mohács között" címmel Monyoródról hangzik el riport. Csütörtökön folytatódik Gyurok György sorozata az MDDSz nemzetközi kapcsolatairól. A pénteki jegyzet témája: Miért tanulom az idegen nyelvet. Vasárnap jelentkezik az Irodalmi arcképcsarnok Prodán Ágnes szerkesztésében.

Auth Péter lánycsóki tanácselnökkel beszélgetnek hétköznapjairól a hétfői német nyelvű műsorban. Reil József a nőknek az iparban végzett munkájáról készített riportot, mely kedden hangzik el. Szerdán Mózsi Magdolnával, a szegedi József Attila Tudományegyetem hallgatójával beszélget Gráf Vilmos. Ugyancsak ő kérte mikrofon elé a pénteki kulturális magazinban Axel Hesse népdalkutatót.

MŰSOR RÁDIÓ TELEVÍZIÓ

1980. november 17-től november 23-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Jó reggelt! (közben: 4.45 és 6.45: Szót kérek, 6,20: Tudósítói jelentések, 5.40: Falurádió, 6.20 és 7.20: Reklám. 7.19: Körzeti időjárás, 7.30: Reggeli párbeszéd). — 8.05: Műsorismertetés, utána: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.45-kor), — 12.00: Déli Krónika (utána hétfőtől péntekig: Ki nyer ma?) — 18.15: Hol volt, hol nem volt? — 18.30: Esti Magazin.

PETŐFI RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Reggeli zenés műsor. (Közben: 5.55 és 6.55: Torna, 6.45: Könyvajánlat, 7.35: Körzeti időjárásjelentés.) — 10.50: Torna. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

HÍREK, IDŐJÁRÁSJELENTÉS: KOSSUTH: 4.30-tól 7.00-ig félóránként, majd 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.30, 22.00, 24.00 (szombaton éjjel 1.00 is.) Vasárnap: 6.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap. PETŐFI: 4.30-tól 8.30-ig félóránként, majd 10.30-tól 20.30-ig kétóránként, ezután 23.00 és 24.00. Vasárnap: 8.00, 10.30, 14.30, majd ua., mint hétköznap. 3. MŰSOR: 8.00:, 11.00, 13.00, 19.00, 23.00.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Mit üzen a rádió? 9.00: Versek. 9.40: Ki kopog? Levente Péter műsora óvodásoknak. 10.05: Nyitnikék. 10.35: A magyar népdal hete. 10.50: Mendelssohn: c-moll trió. 11.20: Bioritmus. 11.40: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. II. (befejező) rész. 17.45: A Szabó család. 19.15: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. 20.05: Árverseny. Riport. 20.35: Nóták. 21.05: Agyunk élettana Petrovna. 21.35: Romantikus kórusművek. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Nicolae Herlea operaáriákat énekel. 22.50: Meditáció — a munka humanizálásáról . . . 23.00: A magyar népdal hete. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Vidám operettkettősök. 9.10: Slágermúzeum. 10.00: Zenedélelőtt. 12.00: A magyar népdal hete. Gyermekdalok. 12.33: Kis magyar néprajz. 12.38: Tánczenei koktél. 13.25: Magyar könyvesek között Amerikában. Hegyi Imre és Kulcsár István riportja. 14.00: Kettőtől ötig . . . 17.00: Tünődés a gyorsuló időben. III. rész. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Zeneközelben. 19.30: Operettrészletek. 20.33: Társalgó. 22.30: Népi zene. 23.15: A dzsessz a 70-es években.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Aratók. Nagy Lajos novellája. 9.44: Zenekari muzsika. 10.30: Rádiólexikon. 11.05: Operarészletek. 12.12: Magyar Múzsa. Kisfaludy Károly emlékezete. 13.07: A magyar népdal hete. Folklór a városban. 13.37: Kórusainknak ajánljuk. 14.03: Romantikus kamarazene. 15.35: Láttuk, halottuk. 16.00: Az erkölcsi felelősség. 16.30: Harminc perc beat. 17.00: Új lemezeinkből. 17.30: Sztereó mustra. 17.59: Zsebrádiószínház. 18.30: A hét zeneműve. 19.05: Fordulók a líra történetében. 19.35: Kapcsoljuk az Erkel Színházat. A Magyar Állami Hangversenyzenekar Mozart-hangversenye. közben: kb. 20.35: Örvények fölött. Filadelfi Mihály békéscsabai költőt Pálréti Ágoston mutatja be. kb. 20.55: A hangversenyközvetítés folytatása. kb. 21.30: Dzsesszfelvételeinkből. 21.44. A kamarazene kedvelőinek.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Füles mackó — bábjáték. 18.00: Mosolyváros — gyermekműsor. 18.15: Emberek · beszélnek — művelődési adás. 18.45: Pódium. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Leszállás a gépházban — tv-dráma. 21.10: Kiválasztott pillanat. 21.15: A film élete. 22.15: Zenei híradó.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Néma burleszkek. 18.50: Indirekt — sportműsor. 19.55: Ma este. 20.00: A tudomány és mi. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Miért nem kérdezték meg Evansot — angol filmsorozat.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek: 17.05: Hangadó. Szerkesztő-riporter: Görgényi Zoltán. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát műsor. Hírek — Szól a duda — Hol volt, hol nem volt . . . Válogatás a népköltészet gyöngyszemeiből — Magyar dalok horvát előadók műsorában Pécs és Mohács között. Riportműsor Monyoródról — Könnyűzene. 19.15: Német műsor. Hétfői magazin: hírek, tudósítások — A tanácselnök hétköznapjai. Beszélgetés Auth Péter lánycsóki tanácselnökkel. 20.00: Műsorzárás.

Kedd

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Tűnődés a gyorsuló időben III. rész. 8.57: Verbunkosok, nóták. 9.44: Zenés képeskönyv. 10.05: MR 10—14. 10.35: Borodin: I. szimfónia. 11.09: A magyar népdal hete. 11.39: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: A Rádió Dalszínháza. 14.42: Arcképek a német irodalomból. 15.10: Hidas Frigyes Gál Zsuzsa verseire írt műveiből. Az MRT énekkara énekel. 15.28: Nyitnikék — kisiskolások műsora. 16.05: Antal István zongorázik. 17.07: Magyar jakobinusok. Krúdy Gyula regénye rádióra alkalmazva. II. (befejező) rész. 17.45: A Szabó család. 19.15: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. 20.05: Árverseny. Riport. 20.35: Nóták. 21.05: Agyunk élettana Petrovna. 21.35: Romantikus kórusművek. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Nicolae Herlea operaáriákat énekel. 22.50: Meditáció — a munka humanizálásáról . . . 23.00: A magyar népdal hete. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Cseh polkák fúvószenekarra. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Melódiakoktél. 13.29: Éneklő ifjúság. 14.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Tiptop parádé. 18.33: Beszélni nehéz. 18.45: A magyar népdal hete. 19.09: Filmzene. 19.20: Konzerválás — sugarakkal. Beszélgetés Simon József tudományos kutatóval. 19.30: Csak fiataloknak. 20.33: Mindenki könyvtára. 21.03: Zenéjét szerezte: George Gershwin. 21.36: Hubay Jenő csárdajeleneteiből. 22.00: Zeneközelben a hallgató.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Magyar irodalom (ált. isk. 8. o.). 8.35: Környezetismeret (ált. isk. 2. o., sz.). 9.05: Magyar irodalom (ált. isk 4. o.). 9.35: Surik, Vászja . . . és az ige (sz.). 10.05: Orosz nyelv (ált. isk. 6. o., sz.). 10.25: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás. 1. Plim. NSZK-rajzfilmsorozat. 7. rész. Elsősegély (ism., sz.). 2. Mese a vízilóról. Szovjet rajzfilm (ism.). 10.50: Stop. Közlekedj okosan. Átkelés a zebrán (sz.). 10.55: Röpsuli (ism., sz.). 14.10: Környezetismeret (ism., sz.). 14.30: Orosz nyelv (ism., sz.). 14.50: Magyar irodalom (ált. isk. 4. o., ism.). 15.20: Stop (ism., sz.). 15.25: Magyar irodalom (ált. isk. 8. o., ism.). 16.00: Hírek. 16.05: Csak gyerekeknek. Kisfilm-összeállítás. 1. A schildai polgárok NSZK bábfilmsorozat. 13. rész: Az egéreb. 2. Nemtudomka autózik. Szovjet bábfilm. 3. Barnabás, az írógépmadár. NSZK animációs sorozat (sz.). 16.45: Nyilvántartó hivatal. Jugoszláv filmsorozat. IX/8. rész: A sors (ism., sz.). 17.30: Mindenki iskolája. Földrajz. 18.00: Reklám. 18.05: Biológia. 18.40: Kambodzsai memento. A Horizont Szerkesztősége műsora (sz.). 19.05: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Ártatlan kék szemek. Svéd tévéfilmsorozat. VI/6. rész: Az elveszett milliók (sz.). 20.50: Stúdió '80. A Televízió kulturális hetilapja (sz.). 21.50: Kockázat. Versenyben a világpiacon (sz.). 22.20: Tv-híradó. 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Kedvünkre. 20.40: Vezetni tudni kell. VII/6. rész. Az ellenőrzés (sz.). 21.05: Tv-híradó. 2. (sz.). 21.25: Reklám: 21.30: Napfényes, hatszobás lakás. NSZK tévéfilm (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Kaland. 18.15: Könyvek és eszmék. 18.45: Hagyományok. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Témák. 20.55: Galilei — amerikai film.

Szerda

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Világablak. 8.56: Beszélni nehéz. 9.08: A magyar népdal hete. Katonadalok. 9.28: A Stúdió 11 felvételeiből. 9.41: Kis magyar néprajz. 10.05: Kagylózene. 10.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.50: Népszerű szimfonikus zene. 11.30: Zenés játékokból. 12.35: Házunk tája. 12.50: Operaslágerek. 13.20: Dzsesszmelódiák. 14.20: Andor Ilona énekkara énekel. 14.32: Szendrey Karper László gitározik. 15.10: Behár György fúvósműveiből. 15.18: MR 10-14. 16.10: Nóták. 16.49: Kritikusok fóruma. 17.07: Kaphatok-e hitelt? Riport. 17.32: Csajkovszkij: VI. szimfónia. 19.15: Gondolat. 20.00: Gottlib Frick operaáriákat énekel. 20.25: A magyar népdal hete. Találkozásom a népzenével. A mikrofonnál Domokos Pál Péter. — 21.00: Az Österreichischer Rundfunk és a Magyar Rádió József Attila-estje az osztrák rádió 6-os stúdiójából. — 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. Esti hangverseny. Berkes Kálmán klarinétozik. 23.30: Adolf Busch kamarazenekara játszik. 0.10: Az MRT énekkara magyar szerzők műveiből énekel.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Tenoráriák. 8.20: Külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: Versek. 9.45: Indulók, táncok fúvószenekarra. 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: A magyar népdal hete. Katonadalok. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: Lerakodás. Szathmári Gábor írása. 13.30: Zenekari muzsika gyermekeknek. 14.00: Kettőtől négyig . . . 16.00: Mindenki iskolája. 16.35: Gazdaság négy keréken. 16.55: Közvetítés az NDK—Magyarország válogatott labdarúgómérkőzésről. 17.53: Néhány perc tudomány. 17.58: A II. félidő közvetítése. 18.50: A magyar népdal hete. Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. A Belügyminisztérium Duna Művészegyüttesének népi zenekara játszik. 19.30: Barangolás régi hanglemezek között. 19.49: A beat kedvelőinek. 20.37: Jártamban-keltemben. 22.00: Ujdonságainkból. 22.30: Operettrészletek. 23.35: Gyulai Gaál Ferenc szerzeményeiből.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.30: Tévétorna (ism., sz.) 8.35: Iskolatévé. Songs Alive. O, no John! (középisk. IV. o., sz.) 9.05: Rajz (ált. isk. 1—4. o., sz.) 9.30: Magyar nyelv (ált. isk. 2. o., sz.) 9.50: Rendkívüli tévélottó sorsolás. Közvetítés a Hargita Stúdióból. 10.00: Delta. Tudományos híradó (ism.). 10.20: Ártatlan kék szemek. Svéd tévéfilmsorozat (ism., sz.). VI/6. rész: Az elveszett milliók. 11.10: Nyitott boríték (ism.). 11.40: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedőműsor (ism.). 14.50: Rajz (ism., sz.). 15.15: Magyar nyelv (ism., sz.). 15.25: Kamera (középiskolásoknak). A film lexikája. II. rész. 16.00: Hírek. 16.05: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.). 16.10: Kukrinyikszék. Szovjet dokumentumfilm (sz.). 16.30: Árma Pál Budapesten. 16.50: Reklám. 16.55: NDK—Magyarország. Válogatott labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés Halléból (sz.). A szünetben: Reklám. 18.45: Staféta. Tíz perc ifjúság. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Hobson és lányai. Angol film. 21.45: Fiatalok órája (sz.). 22.45: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

19.05: A mi képernyőnk. A pécsi körzeti stúdió szerb-horvát nemzetiségi műsora. 19.30: Tv-híradó (sz.). — 20.00: A flamenco művészete. Angol film (sz.). 20.50: A rajz, mint fegyver. Svéd rövidfilmsorozat. VI/2. rész: Karakter és karikatúra (sz.). 21.20: Tv-híradó 2. (sz.). 21.40: Világszínpad. Tallózás a nemzetközi színházi élet eseményeiben (sz.). 22.30: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. — 17.30: Tv-naptár. 17.45: Bosznia és Hercegovina X. bábszínház-találkozója. 18.15: Művelődési műsor. 18.45: Zenebarátok. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Szabad szerda. 21.30: Rendkívüli sportszemle. 22.30: Dokumentumfilm.

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Marsall László: Portáncfigurák. Könyvszemle. 8.37: A magyar népdal hete. Summás élet — summás dalok. 8.57: Kalmár Magda operettfelvételeiből. 9.20: Irodalmi évfordulónaptár. 9.44: Zenevár. 10.05: Zenélő Dominó. 10.35: Operarészletek. 11.25: Biztató kísérletek. Riport. 11.40: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. XII. rész. 12.35: Klub, csoport, társadalom. Beszélgetés Diósi Pál szociológussal. 12.50: Zenemúzeum. 13.49: Szólítlak, hattyú! Népek költészete Nagy László fordításában. 14.27: Mixtay Melinda énekel. 15.10: Bécsi klasszikus muzsika. 16.05: Rádiónapló. 18.00: Portugál muzsika. 19.15: A magyar népdal hete. Legszebb népdalfelvételeinkből. 19.45: Világhírű zongoraművészek. 20.53: Loewe zenés játékaiból. 21.34: Négyszemközt egy terroristával. Beszélgetés Wolfgang Gründmann-nal, a Baader—Meinhoff csoport egykori tagjával. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Marenzio-madrigálok. 22.43: A Pedagógus Szakszervezet kongresszusa után. 23.00: Operarészletek. 0.10: Dzsesszfelvételekből.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Ifjúsági dalok. 8.20: Tíz perc külpolitika. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: A magyar népdal hete. Bányász- és summás dalok. 12.55: Körkapcsolás a miskolci stúdióba. Törzsgárdatagok. 13.25: Gyermekek könyvespolca. 13.30: Színes szőttes. 14.00: Kettőtől fél hatig . . . 17.30: Zenei Tükör. 18.00: Disputa. 18.33: Hétvégi panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: Nyomon vagyok. Játékos vetélkedő a bűnről. A Magyar Rádió és a Rakéta Regényújság műsora. 22.30: A tegnap slágereiből. 23.15: Nótacsokor.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Korok művészete (középiskolásoknak). 9.05: Környezetismeret (ált. isk. 1. o., sz.). 9.30: Rajz (ált. isk. 1—4. o., sz.). 10.05: Élővilág (ált. isk. 7. o.). 10.35: Magyar nyelv (ált. isk. 1. o., sz.). 11.05: Fizika (ált. isk. 6. o.). — 11.35: Kamera (középiskolásoknak). A film lexikája. II. rész. 12.05: Világnézet (középisk. IV. o.). A munka. 14.00: Rajz (ism., sz.). 14.20: Környezetismeret (ism., sz.). 14.40: Magyar nyelv (ism., sz.). 15.00: Élővilág (ism.). 15.30: Fizika (ism.). — 16.30: Hírek. 16.35: Tévébörze. 16.45: Telesport: Magyarország—Románia. Férfi kézilabda-mérkőzés. Közvetítés Debrecenből (sz.). 18.20: Reklám. — 18.25: Esettanulmány. A szegedi körzeti stúdió riport-dokumentumfilmje. 18.55: Reklám. 19.05: Tévétorna (sz.). 19.10: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Jogi esetek. 20.40: Szép magyar tánc. Somogyi párostánc (sz.). 20.45: Bérgyilkos. Olasz film. 22.25: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.35: Rajz (ált. isk. 1—4. o., sz.). 16.55: Nyelvtanárok, figyelem! Társalgás a nyelvtanulás kezdetén. Lift — off — az IR sorozatáról. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: A kéz intelligenciája (sz.) 20.05: Valami újat szeretnék . . . 3. Hogy más is felhasználja. 21.20: Tv-híradó 2. (sz.). 21.40: Tudósklub. Család, életmód, lakás.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. — 17.30: Tv-naptár. 17.45: Madárijesztő — gyermekműsor. 18.15: Nukleáris forradalom. 18.45: A dzsessz napjai. 19.15: A konyha nagy mestereinek kis titkai. 19.20: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Érvek — külpolitika. 20.50: Vetélkedő. 22.05: Jugoszlávia nemzetközi asztalitenisz-bajnoksága (felvételről).

Péntek

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: A rénszarvas hazájában. Beszélgetés Thore Jensen norvég múzeumigazgatóval. 8.37: A magyar népdal hete. A népballadák világából. 9.02: Lengyel művészek operafelvételeiből. 9.33: Száll az ének . . . 10.05: Visszapillantó. 10.35: Nádas tavon. Vajda János versei. 10.40: A londoni fúvósszólisták Mozart-felvételeiből. 11.00: A Fehér Rózsa. Rádiójáték. 12.35: Hétvégi panoráma. 13.54: Így láttam Bartókot. 14.31: Operettrészletek. 14.44: Magyarán szólva . . . 15.10: Az Állami Orosz Énekkar Csajkovszkij-műveket énekel. 15.28: Zenélő Dominó. 16.05: Kinek az orvosság, kinek a jó szó. II. rész. 16.35: Eileen Farrel operaáriákat énekel. 17.10: Láttuk, hallottuk. 17.35: Magyar tájak dalaiból, táncaiból. 19.15: Hangalbum. Füst Milán. 20.15: Mi a titka? 21.19: A magyar népdal hete. Találkozásom a népzenével. A mikrofonnál: Madarász Katalin. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: A Rádiószínház bemutatója. 22.58: Lemezmúzeum. 23.42: Operaötösök. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Fúvószene táncritmusban. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Tánczene Varsóból, Prágából, Moszkvából és Szófiából. 9.21: Harminc perc alatt a Föld körül. 10.00: Zenedélelőtt. 11.45: Tánczenei koktél. 12.33: Édes anyanyelvünk. 12.38: Nótamuzsika. 13.15: Nőkről — nőknek. 14.00: Kettőtől ötig . . . 17.00: Nemzetközi kapcsolatok a XX. században. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: A magyar népdal hete. Népballadák. 18.58: Slágermúzeum. 20.00: Régi nóta, híres nóta. 20.33: Az amerikai lány. Rádiójáték. 20.58: Kapcsoljuk a szegedi Ifjúsági Házat. Szegedi dzsessznapok. 22.00: Fényes Szabolcs operettjeiből. 23.15: Könnyűzene — esti hangulatban.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Történelem (ált. isk. 7. o.). 8.30: Deltácska. Hogyan épül a ház? 9.05: Osztályfőnöki óra (ált. isk. 3—4. o.). 9.30: Perpetuum mobile. Honnan tudjuk? (Ism., sz.). 10.35: Magyar nyelv (ált. isk. 3. oszt., sz.). 14.30: Magyar nyelv (ism., sz.). 14.50: Osztályfőnöki óra (ism.). 15.10: Deltácska (ism.). 15.35: Történelem (ism.). 16.25: Hírek. 16.30: Mindenki közlekedik . . . 16.45: Öt perc meteorológia (sz.). 16.50: Reklám. 17.00: Magyarország—Lengyelország. Férfi kézilabda-mérkőzés. Közvetítés Debrecenből (sz.). A szünetben: Reklám. 18.15: Keresztkérdés. Fejtőrájáték (sz.) 18.45: Ki figyel oda? Riportműsor. 19.10: Reklám. 19.15: Tévétorna (sz.). 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Delta. Tudományos híradó. 20.20: A magyar dráma 30 éve. A különc. Illyés Gyula drámájának tévéváltozata (sz.). 22.25: Újra itthon. Beszélgetés Szalay Lajossal (sz.). 23.10: Tv-híradó. 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Nyilvántartó hivatal. Jugoszláv filmsorozat. IX/9. rész: A vérnász (sz.). 20.50: Reklám. 21.00: Öt perc meteorológia (ism., sz.). 21.05: Tv-híradó. 2. (sz.) 21.25: Appalosa az indiánok lova. Francia rövidfilm (ism., sz.). 21.50: Szerepek. Kincses Veronika és Takács Klára (ism., sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Slágerlista helyett. 18.45: Zsebkabaré. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Jó estét, zenészek — szórakoztató zene. 21.00: Edvárd és Simpson asszony — filmsorozat. 22.05: Dokumentumműsor. 22.50: Hét tv-nap.

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. 8.55: 4x4 játék. 10.05: A magyar népdal hete. Lakodalmak zenéje. 10.25: Erdélyi Miklós operafelvételeiből. 11.00: Pécsi Ildikónak hívják. Foglalkozása: színművész. Riporter: Tóth Gabriella. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva. 12.45: Világhírű előadóművészek felvételeiből. 14.00: Kihaló mesterségek. 14.10: Kiss Károly nótákat énekel. 14.30: A háztáji sertéstenyésztésről. 15.05: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: A magyar népdal hete. Palló Imre és Török Erzsébet felvételeiből. 18.05: Haj. Részletek McDermot filmzenéjéből. 18.45: Rádiószínház. 19.41: Beethoven: VIII. szimfónia. 20.07: Nóták. 21.00: Ismert énekesek ismeretlen felvételeiből. 22.15: Évszázadok mesterműveiből. 22.59: A Juilliard vonósnégyes lemezeiből.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Korondy György operettdalokat énekel. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Szatirikus dalok. 8.45: Harminc perc rock. 9.15: Válaszolunk hallgatóinknak. 9.30: Hogy tetszik lenni? 10.39: Örökzöld dallamok. 11.40: Fiataloknak. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: A gyermekeknek írta: Bartók Béla. 14.00: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 15.00: Orvosi tanácsok. 15.05: A csendháborító. Rádiójáték. 16.00: Pophullám. 17.00: Közvetítés a Vasas—Kaposvár bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 17.20: Fenntartott hely az elmúlt hetek legsikeresebb műsorai számára. 18.33: A magyar népdal hete. Párosító és lakodalmasnapok. 18.58: Sanzonalbum. 19.48: Dzsesszfelvételekből. 20.38: A Magyar Rádió Karinthy Színpada. 21.35: A Rádió Dalszínháza. 23.10: Slágermúzeum.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.10: Tévétorna (ism. sz.) 8.15: Világnézet. — Az ember kialakulása II. 9.00: Beszjadovszkája — Markelova: A három Mamed. Zenés mesejáték. A Békés megyei Jókai Színház előadása, felvételről. 10.35: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.) 10.40: Mindenki közlekedik . . . (ism.) 10.55: Az Angyal visszatér. Angol bűnügyi filmsorozat. Állj-jelzés! (ism. sz.) 11.45: Reklám. 11.50: Ki figyel oda? Riportműsor. VII. rész (ism.) 12.15: Keresztkérdés. Fejtőrájáték (ism. sz.) 13.15: A négy páncélos és a kutya. Lengyel tévéfilmsorozat. XIII/4. rész: Herminagilda-akció (ism.) 14.10: Reklám. 14.15: Főzőcske — de okosan! Távoli tájak ízei konyhánkban. (ism. sz.) 14.40: A Szovjet Légierő Ének- és Táncegyüttesének műsora. Francia film. (ism. sz.) 15.30: Hírek. 15.35: Fehérben. Ifjúsági vetélkedő az egészségügyi szakközépiskolások számára. II. elődöntő. 16.25: Őszutó. Irodalmi barangolás Békés megyében (sz.) 16.55: Reklám. 17.05: Parabola. (sz.) 17.35: Magyar tájak. Mecsek hegység. (sz.) 18.10: Reklám. 18.20: Módi '80. Zenés divatkalauz. (sz.) 18.50: Egymillió fontos hangjegy. A Karthagó együttes műsora (ism. sz.) 19.10: Tévétorna (sz.) 19.15: Esti mese (sz.) 19.30: Tv-híradó (sz.) 20.00: Vers — mindenkinek. Ady Endre: Séta bölcsőhelyem körül (sz.) 20.05: Van egy fantasztikus ötlete? Bednai Nándor és Kállai István műsora (sz.) 21.20: Ének az esőben. Záray Márta és Vámosi János műsora (sz.) 21.40: Tv-híradó 3. (sz.) 21.50: Halál a kertben. Francia—mexikói film (sz.)

MÁSODIK MŰSOR

18.00: Vakáción a Mézga család. Magyar rajzfilmsorozat. XIII/8. rész: Egymillió dollár (ism. sz.) 18.25: Petőfi Sándor: A helység kalapácsa. Hősköltemény 4 énekben (ism.) 19.30: Tv-híradó (sz.) 20.00: Vers mindenkinek. 20.05: Operaváltozatok egy Goethe-témára. Faust. (ism. sz.) 20.55: Tv-híradó 2. (sz.) 21.20: Ritmikus Sportgimnasztika Intervíziós Kupa. Közvetítés Szófiából, felvételről (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

12.55: Labdarúgás: Vardar—Dinamo (közv.) 16.15: Aranytülemüle — gyermekműsor. 17.15: Kosárlabda: Budenost—Sibenka (közv.) 18.45: Muppet show. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: A bagoly és a cica — amerikai film. 21.55: Hét végén.

Vasárnap

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Előttünk a vasárnap. 7.23: Kopogtató. 8.10: Öt kontinens hét napja. 8.25: A magyar népdal hete. Solymosi János összeállítása a regölésről. 9.00: Kulturális Magazin. 10.08: A vadon szava. Rádiójáték. 10.53: Az MRT gyermekkórusa Kocsár Miklós műveiből énekel. 11.05: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. Az MRT szimfonikus zenekarának matinéja. Közben: kb. 11.50: Versek. 11.54: Édes anyanyelvünk. Kb. 12.10: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 12.40: Operaáriák. 13.00: Egy korty tenger. Fekete Gyula írása. 13.10: A rock and roll csillagai. 13.52: Urben vita — 1980. 14.12: Így láttam Bartókot. A mikrofonnál: Engel Iván. 14.40: Felkészülés a télre. Kerekasztal-beszélgetés külföldi tudósítónkkal. 15.14: Operettrészletek. 16.00: Üdvözlet az olvasónak — I. rész. 17.40: Magyar előadóművészek. Miller Lajos énekel. 18.50: A Rádiószínház bemutatója. 20.00: A magyar népdal hete. Találkozásom a népzenével. A mikrofonnál: Szokolay Sándor. 20.40: Filmsztárok énekelnek. 20.52: Bemutatjuk a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új lemezét. 23.03: Századunk kamarazenéjéből. 0.10: Alpár Gitta operettfelvételeiből.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — korán kelőknek. 7.00: Az evangélikus egyház félórája. 7.30: Christof Albreht Bach-műveket orgonál. 8.05: Mit hallunk? 8.30: Miska bácsi levelesládája. 9.00: Szívesen hallgattuk. 10.33: Festi házak titkai. 11.03: Farkas Ferenc daljátékaiból. 11.41: A Reklámparádé Hajdú-Bihar megyei különkiadása. 11.51: Jó ebédhez szól a nóta. 12.48: A csendháborító. Rádiójáték, 2. rész. 14.05: Híres zenekarok albuma. 14.33: Táskarádió. 15.30: Vendégek. 16.00: A vasárnap sportja. Totó. 16.20: Kéler Béla: Csokonai nyitány. 16.40: A magyar népdal hete. Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. Nyilvános hangverseny. Közben. Kb. 17.20: A világ lírája gyöngyszemei. Kb. 17.30: Szellemi térképolvasás. Boldizsár Iván írása. 17.40: A hangverseny közvetítésének folytatása. Kb. 18.20: Könnyűzene hangszerszólók. 18.33: Slágerek mindenkinek. 19.31: Új lemezeinkből. 20.01: Szanzonok. 20.38: A Magyar Rádió Karinthy Színpada. 21.38: Magnóról magnóra. 22.23: Kellemes pihenést.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.05: Tévétorna. (ism. sz.) 8.10: Mindenki iskolája. Földrajz. (ism.) 8.45: Biológia. (ism.) 9.20: Ovodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás: 1. Plim. NSZK rajzfilmsorozat (sz.) 8. rész: A játék öröme. 2. Mindenütt jó, de legjobb otthon. Csehszlovák bábfilm (sz.) 9.40: Egy kis kirándulás. Lengyel kisjátékfilm-sorozat. 2. rész: Tudsz-e tehenet fejni? (ism. sz.) 10.05: Hírek. 10.10: Röpsuli. 3. rész (sz.) 10.25: Aprók tánca. Nyírség. (sz.) 10.45: Ki lesz a főnök? Vidám tanácsok őrsvezetőknek és őrsi tagoknak. 11.30: A British Múzeum kincsei. Angol filmsorozat. XIII/7. rész: Meghitt részletek (sz.) 13.25: Fedagógusok fóruma. Radnai Béla-emlékműsor. 14.00: Reklám. 14.10: Keleti Márton-sorozat: Különös házasság. Magyar film. 16.05: Reklám. 16.10: Műsorainkat ajánljuk (sz.) 16.35: Fejezetek a cirkuszlexikonból. XII/12. rész. A cirkusz társművészetei. (sz.) 17.10: Ritmikus Sportgimnasztika Intervíziós Kupa közvetítés Szófiából, felvételről. (sz.) 18.25: Reklám. 18.35: Tévétorna (sz.) 18.45: Esti mese (sz.) 19.00: A HÉT. 20.00: Hírek. 20.05: Vidám gazfickók. Francia filmvígjáték (sz.) 21.30: Kapcsoltam. Társasjáték (sz.) 22.10: Sporthírek. 22.20: Hírek.

Szerszámkészítő és géplakatosokat azonnal felveszünk

B. m. Háziipari Szövetkezet, Pécs, Déryné u. 35.

A NAGYPETERDI EGYETÉRTÉS MGTSZ

2 autószerelő és 2 esztergályos

szakmunkást keres felvételre.

Jelentkezés a tsz központi irodájában Rózsafán, a műszaki vezetőnél vagy a személyzeti vezetőnél.

(V—48/1980.)

TRIÉX MARADÉK

FUTÓSZŐNYEGEK — MUBÓR — NYLON MÉTERÁRUK

40%-os engedménnyel

AMÍG A KÉSZLET TART, A MECSEK ÁRUHÁZ II. EMELETÉN

Kistermelők, figyelem!

AZ ÁLLATI TERMÉKEK TERMELŐI ÁRÁNAK 1981. JANUÁR 1-VEL TÖRTÉNŐ EMELKEDÉSÉVEL ARÁNYOSAN AZ ALÁBBIAK SZERINT ALAKULNAK A SZEMES-, IPARI ÉS KEVERÉKTAKARMÁNYOK, KONCENTRÁTUMOK KISKERESKEDELMI ÁRAI

Takarmánybúza	379,— Ft/q	Tojótáp 3.	631,— Ft/q
Takarmányrozs	379,— Ft/q	Háztáji broilertáp	680,— Ft/q
Takarmányárpa	379,— Ft/q	Háztáji kocatáp	529,— Ft/q
Morzsolt kukorica	395,— Ft/q	Háztáji malactáp	632,— Ft/q
Búzakorpa	344,— Ft/q	Háztáji süldőtáp	516,— Ft/q
Búza takarmányliszt	369,— Ft/q	Háztáji hizótáp	481,— Ft/q
Takarmány tejpor	3794,— Ft/q	Borjú indítótáp	681,— Ft/q
Lucernaliszt I. o.	504,— Ft/q	Borjú nevelőtáp	561,— Ft/q
Lucernaliszt II. o.	454,— Ft/q	Tehéntáp	515,— Ft/q
Lucernaliszt III. o.	384,— Ft/q	Egységes nyúltáp	559,— Ft/q
Baromfi indítótáp	771,— Ft/q	Egységes sertésabrak	450,— Ft/q
Baromfi nevelőtáp	692,— Ft/q	Egységes kérődzőabrak	425,— Ft/q
Baromfi hizlalótáp	605,— Ft/q	Malackoncentrátum	1336,— Ft/q
Jércetáp	620,— Ft/q	Süldőkoncentrátum	1122,— Ft/q
Tojótáp 1.	597,— Ft/q	Vemheskoca-koncentrátum	862 Ft/q
Tojótáp 2.	602,— Ft/q		

GABONAIPAR PÉCS

A tápok GRANULÁLÁSA esetén a kiskereskedelmi ár q-ként 14,— Ft-tal növekszik.

A takarmányok forgalmazásával kapcsolatosan érdeklődőknek részletes tájékoztatást ad a B. m.-i Gabonaipari Vállalat vevőszolgálata.

Kistermelők figyelmébe

A B. M.-I ÁLLATFORGALMI ÉS HÚSIPARI VÁLLALAT 1981. JANUÁR 1-TŐL, A SZERZŐDÉSRE ÁTADOTT HÍZOTT SERTÉSEKÉRT AZ ALÁBBI FELVÁSÁRLÁSI ÁRAKAT FIZETI:

Alapár:

Hús- és húsjellegű sertésekért

95—125 kg között	32,50 Ft kg
125 kg felett	30,00 Ft kg

Tenyésztésbe fogott hízott sertésekért:

170 kg felett	27,50 Ft kg

A rendszeresen hizlaló kistermelőket — az alapáron felül —

az első évben	1,50 Ft kg
a második évben	2,00 Ft kg
a harmadik évben	2,50 Ft kg

több éves felár is megilleti.

Ezenkívül 0,50 Ft kg mennyiségi felár is jár. Így kg-ként 35,50 Ft-os ár elérhető.

ÉRDEMES SERTÉST HIZLALNI, MERT A TAKARMÁNYÁRAK VÁLTOZÁSA MELLETT IS, AZ EDDIGINÉL JÓVAL NAGYOBB JÖVEDELMET BIZTOSÍT

Mielőbb kösse meg 1981. évre a hízott sertés értékesítési szerződést a tsz helyi megbízottjával!

RÉSZLETES FELVILÁGOSÍTÁST AD A TSZ-MEGBÍZOTT, VAGY AZ ÁHV JÁRÁSI KIRENDELTSÉGE ÉS A FELVÁSÁRLÓK

A MECSEK-TOURIST AJÁNLATA:

Pécsről induló utak:
Szilveszter Harkányban,
a Hotel Drávában (szállás, vacsora, reggeli)
mosdófülkés szobával 490,— Ft
fürdőszobás szobával 540,— Ft

Szilveszter Kaposváron
a Dorottya étteremben
(autóbusz, vacsora) 480,— Ft

Szilveszter a tv-toronyban kb. 300,— Ft

IDEGENFORGALMI HIVATAL BARANYA MEGYEI

Jelentkezni lehet:

MECSEK-TOURIST,
Pécs, Széchenyi tér 1.
Telefon: 14-866

Pécs-reménypusztai
Új Élet Mgtsz

felvételre keres

fiatal, katonaidőt letöltött VILLANYSZERELŐ szakmunkást.

JELENTKEZÉS
a reménypusztai központban

A bicsérdi
Aranymező Mgtsz

eladásra felkínál

1 db RS—09,
1 db GT—124 tip. erőgépet,
valamint
1 db S—291 tip. permetezőgépet.

A gépek megtekinthetők a tsz gépműhelyénél, érdeklődni ugyanott.

A Pécsi Bőrgyár FELVESZ:

— számviteli területre 2 közgazdasági egyetemmel, vagy főiskolai végzettséggel rendelkező dolgozót.

— 3 fűtési ellenőrt 3 műszakos beosztással (fűtési szezonra), lakatos, illetve fűtési gyakorlattal rendelkezők előnyben. Lehet nyugdíjas is.

Jelentkezni lehet:

Pécsi Bőrgyár, munkaügyi osztály.
Pécs, Bolgár Néphadsereg útja 52.

Építtetők, figyelem!

A Szentlőrinci TUZÉP-en nagy mennyiségben kapható

csehszlovák zománcozott, színes válaszfaltégla,
115x25x8 cm méretben

magyar tölgy- és akácparketta,
valamint

nyílászárók
nagy választékban

ÉRDEKLŐDNI: személyesen vagy a 71-102-es telefonszámon.

Villamosipari és Gépjavító Szövetkezet új szolgáltatása!

Rádió-, televízió-, háztartási kisgép-alkatrészek árusítása, előrendelése, szakmai tanácsadások

Bajcsy-Zsilinszky u. 10.
Alkatrészboltunkban

Az MHSZ Gépjárművezető-képző Iskola mohácsi kirendeltsége várja „B", „C"-kategóriás,

HIVATÁSOS GÉPKOCSIVEZETŐI TANFOLYAMRA

az 1959, 1960, 1961 és 1962-ben született fiatalokat.
A tanfolyam díja: 1700,— Ft

JELENTKEZNI LEHET:
Mohács járási-városi vezetőség,
Mohács, Liszt F. u.

A KPM Közúti Igazgatóság

felvesz egy autószerelőt

JELENTKEZÉS:
Pécs, Rácváros 68., gépészeti osztályvezetőnél.

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lotz Károly u. 2. sz. alatti üzemünkben.

●

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és tölgyfurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

●

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők:
Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.
Azonnali ügyintézés, OTP-re is.
Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

Figyelem!

Korszerű feltételekkel rendelkező, gépesített raktárunkba

felveszünk:

- férfidolgozókat teljesítménybéres árukísérőnek,
- férfi- és női dolgozókat betanított raktári munkára,
- üzemszervezőt kereskedelmi szakközépiskolai végzettséggel,
  szervezői szakvizsgával rendelkezők előnyben.

Vidékiek jelentkezését is várjuk.

JELENTKEZÉS:

füszért PÉCS

PÉCS, Megyeri út 59.
FÜSZÉRT, MUNKAÜGY

(I. 463/1980.)

KERESÜNK

Hosszúheténybe kb. 80 m² alapterületű helyiséget, lehet két helyiségből álló is.

„1981. ÁPRILIS 1."
jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Keresünk

150—200 m² alapterületű

bérleményt

Pécsett, műhely céljára, lehet két helyiségből álló is.

„SZÖVETKEZET" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

LAKÁS-INGATLAN

Olcsón eladó kétszobás, verandás ház pincével, gazdálkodásra alkalmas helyiségek, 600 négyszögöl szőlő-gyümölcsös. Nagy-Daindolban, az autóbuszmegálló közelében. Tel.: 21-952.

Keresek albérletnek kis lakást vagy lakrészt, hosszabb időre. „Kezdő orvosnők" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Tízemeletesben levő tanácsi lakásomat elcserélném távfűtéses garzonért. „Endresz" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Lakást bérelnék a belvárosban. Lehetőleg összkomfortos lakást. — „Belvárosban" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó Kökényben 120 négyszögöl szőlő faházzal, barackfákkal, ugyanott 77 négyszögöl szőlő. Érdeklődni: Pécs, Bosnyák, Olga u. 11. 19 óra után, Kökényben Kossuth u. 22. Standard.

Kétlakásos családi ház külön is eladó, a Kálvária-domban. Tel.: 16-522.

292 négyszögöl szőlő, a rajta levő présház és gyümölcstárolóval, amelyen lakhatásra is alkalmas két szoba és mellékhelyiségek vannak, eladó. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Dömörkapu" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

Belvárosi üzletet, üzletházat vennék vagy bérelnék, esetleg Rákóczi úti üzletet cserélnék. — Telefon: 16-373.

Lakásmeğoldást keresek 70 ezer kp. plusz részletfizetéssel. „Sürgős" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Két és fél szobás, OTP öröklakásunkat kétszobás OTP vagy szövetkezeti lakásra elcserélnénk. — Érdeklődni Pécs, Etelka u. 3., fszt. 1. Huszáréknál, 17 óra után.

Háromszobás, központi fűtéses családi ház garázzsal eladó. Hobol, Mátyás k. u. 19.

Pécsett, a főútvonal mellett, vízzel, villannyal ellátott, utcára nyíló helyiség eladó. Érdeklődni Rácváros 3.

Magyarbóly belterületén, a vasútállomás mögött 1200 négyszögöl szántó eladó. Érdeklődni Török Károly, Egerág, Petőfi u. 11. Telefon: 16.

Eladó kertes családi ház vagy szentlőrinci családi házért elcserélném. Érdeklődni lehet Szőlő u. 18.

Barcsi, kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakásomat 200 000 Ft plusz OTP-vel elcserélném „Pécsi hasonlóra" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném nagykanizsai, kétszobás, összkomfortos, tanácsi lakásomat hasonló szigetvárival. „Garázs van" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Két diákfiúnak János u. 11. I. 7. egy szoba kiadó, összkomforttal. — Megtekinthető 17-én és 18-án 17 óra után.

Diósviszlói hegyen 420 négyszögöl szántó eladó, kertészkedésre alkalmas, műúthoz 100 m-re. Korvin Ottó u. 9.

Két szoba, konyha, fürdőszobás házrész eladó. Érdeklődni: Szigetvár, Rákóczi u. 6.

Eladó Szilvás, Hunyadi u. 37. sz. alatt új állapotban levő három szoba, konyha, nagy gazdasági épületekkel és 1800 négyszögöl zártkertben levő telekkel. Érdeklődni a 13-019-es telefonszámon, vagy Görcsöny, Rákóczi u. 67. — Kozma Józsefnél.

Szilvási nyugati szőlődűlőben — zártkertben — 720 négyszögöl szép fekvésű, szőlő- és gyümölcstelepítésre alkalmas telek eladó. Érdeklődni: Görcsöny, Rákóczi u. 67. szám, mindennap 17 óra után, Kozma Józsefnél.

Eladó a 35. sz. ház beköltözhetően, a cserdi szőlőhegyen, 210 négyszögöl lugasszőlő, kert, részben gyümölcsös, bekerítve. Villany, víztároló van. Érdeklődni Bélavárinénál, a 25. hsz.-ban.

Fél ház eladó. Pécsudvard, Széchenyi u. 34.

Elcserélném egyszobakomfortos lakásomat kétszobásra — megegyezés szerint. Érdeklődni: Pécs, Bálicsi u. 15/2.

Peterden kétszobás plusz egyszoba-konyhás ház gazdasági épületekkel, 2800 négyzetméter, eladó. Irányár: 180 000 forint. Érdeklődni: Peterd, Fő u. 32.

Szentlőrinc, Keresztesi u. 3. sz. kétszobás, kertes családi ház eladó.

Kodály úti 2 szobás lakás beköltözhetően eladó. Tel.: 21-496.

Terehegyen, Harkánytól nem messze 160 négyszögöl szőlő présházzal, 864 négyszögöl szántó, eladó. Érdeklődni Balaskáné, Pécs, Aradi vértanúk útja 26.

Garázs eladó. Kovácstelep, Fáfrány u. végében. Telefon: 19-187.

Elcserélném családi házamat központi fűtéses, tanácsi lakásra, I. emeletig. Cím: Pécs, Marx út 60.

Elcserélném pécsi, 2 szoba, konyha, fürdőszobás, komfortos, utcai házrészemet, melyhez kert és udvar is tartozik. Vagy elcserélném másfél szobás, komfortos, tanácsi lakásra. — „Beatrix" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó Sikondán alpesi típusú nyaraló. Irányár: 300 000 Ft. Érdeklődni délután. Jabuka János, 7300 Komló, Zrínyi M. u. 26.

Eladó Balatonfenyves központi részén, magánnyaralóban, 3 lakrész, 23 négyzetméter 170 ezer Ft, 37 négyzetméteres 290 ezer Ft. Pécs Szigeti út 132.

Eladó 3 szobás családi ház, összeköltözőknek is alkalmas. Pécs, Szigeti út 132.

Belvárosban 1 szoba, konyha, kamra, pincés házrész beköltözhetően eladó. „Krisztina" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Máriakéménd, Templom u. 23. sz. ház, 1050 n-öl kerttel, eladó. Állattartásra alkalmas.

Másfél szobás, távfűtéses, házfelügyelői, belvárosi lakásomat elcserélném egy egyszobás vagy annál nagyobb méretű, távfűtéses lakásra. „Bármilyen" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Komlón 4 szobás, kertes családi ház eladó. Érdeklődni Komló, Székely Bertalan út 5. szám alatt.

Csele-pataknál üdülő, felszerelésével együtt, 270 ezer Ft-ért eladó. „Kocsit beszámítok" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

235 és 300 n-öles lakótelkek Intenkútnál eladók. Irányár: 410 Ft/n-öl. Érdeklődni Nagy-Daindol utca 10.

Szegedi 1+2-es, első emeleti, új, tanácsi, összkomfortos lakásomat pécsire cserélném sürgősen. Minden megoldás érdekel. Levélcím: Fazekas Bertalanné, Szeged, Csongrádi sgt. 82. B. I. 5.

1½ szobás, Szliven melletti, tanácsi lakásomat elcserélném tanácsi garzonra. Érdeklődni lehet magasház, 19. em. 5. ajtó.

Elcserélném kozármislenyi, másfél szobás, nem teljesen kész családi házamat pécsi, egy vagy másfél szobás, tanácsi lakásra. „Gyors megegyezés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

150 ezer kp-val plusz magas részletre 1½ szobás lakásmegoldást keresek. „Gábor" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kaposvári, kétszobás, tanácsi lakásomat hasonló pécsire vagy szigetvárira cserélem. — Ajánlatokat „M—400" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Johan szőlőből Aranyhegyen két parcella, 300 és 340 négyszögöles, eladó, „Johan" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Hétvégi 400 n-öles telkek eladók a keszüi Gyönyös autóbusz-megállónál. Felvilágosítás a helyszínen: Harth József kádármesternél.

Pécs-Hird, Szabadföld út 1. kertes új családi ház eladó nagy műhelyekkel, kisiparosnak alkalmas. Vagy elcserélhető belvárosi lakásokra vagy családi házra. Érdeklődni a helyszínen, este 6 után.

Kétszobás, 64 m² alapterületű, OTP-öröklakás garázsépítési lehetőségével. Hunyadi úton eladó. „Azonnal beköltözhető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Harkány. Tenkeshegyen réai paraszthéz, szőlővel, 1100 n-öl telekkel, eladó. Szakaláné. 1141 Bp., Kalauz u. 37.

Zsebedombon (Kővágószőlős alatt) 280 n-öl, beépíthető telek eladó fizetési könnyítéssel. „Részletre" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Albérletet keresek 6 éves fiammal. Szívesen mennék falura, eltartási szerződést is kötnék. „Csendes otthon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kétszoba-összkomfortos, kertvárosi és kétszobakomfortos, belvárosi, tanácsi lakásainkat háromszoba-összkomfortos, tanácsi lakásra cserélnénk. „Belterület előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Családi ház Egerágon, Ipolyság utca 61. szám, 3 szobás, fürdőszoba, mellékhelyiségek, pince, sertésólak, góré, 962 n-öl telek, gyümölcsös, lugasszőlő, gazdálkodásra alkalmas, eladó.

Eladó, megosztva is, 1050 négyszögöl telek, fele szántó, fele gyümölcsös és szőlő, buszmegállóhoz közel. Érdeklődni: Romonya, Rákóczi u. 13.

300 ezer kp. + magas OTP-részlet átvállalással lakásmegoldást keresek. „Decemberi költözés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó kétszintes, kertes családi ház. Lakást beszámítok. Komló-Somág, Attila u. 37.

Pálosoknál lévő, kétszoba-összkomfortos öröklakásomat elcserélném kertes családi házra. „Pécsen" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Balatonlelle és Balatonboglár között ötszobás, összkomfortos ház, összes mellékhelyiséggel (2 fürdőszoba, garázs), a benne lévő új bútorokkal berendezve, igényesnek eladó. „Balatoni oldal az M 7-es mellett" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

450 négyszögöl, öntözhető terület Pécsett eladó. Érdeklődni: Rigó. Délután, Északmegyer-dűlő 20.

Komlói, két és fél szobás, OTP-lakásomat elcserélném kertes családi házra. Somág előnyben. Érdeklődni 17 óra után: Alkotmány u. 66., 1. em. 4. sz.

Elcserélném negyedik emeleti, Szliven környéki, kétszobás, összkomfortos, tanácsi bérlakásomat földszinti vagy első emeleti, ugyancsak kétszobás, tanácsi lakásra, a város bármely részében. „Értékkülönbözet nélkül" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Veszek-eladok szép bútorokat. Ugyanott nagyon szép világos háromajtós szekrény, újszerű, modern konyhaszekrény, középsötét vitrin, rekamié, heverők, fotelok, szekrénysor eladó. Veszek gáztűzhelyt palackkal, nyomáscsökkentővel. Özv. Sooky Gézáné, Jókai Mór u. 25. I. em. Telefon: 11-261.

Eladó Saci II. garnitúra. Pécs, Kun Béla tér 4. III. em. Mesenyei. Hétköznap 17 óra után, szombat, vasárnap egész nap. Tel.: 30-554.

Wartburg de Luxe-ot elcserélnék Ladára. „Kifogástalan tárolású" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

IT frsz. Trabant Limousine, 1981. december végéig érvényes műszaki vizsgával, kétéves motorral, eladó. Érdeklődni: Siklós, Béke tér 11/B. III. em. 10. Ledvina.

MZ 250 TS olcsón eladó, 3 és fél éves. Tel.: 28-209.

ZM-es, hároméves, 1200-as Lada úi miatt eladó. Herczeg Gyula, Sásd, Felszabadulás tér 3.

Grundig kazettás képmagnó és Akai Hi-Fi lánc Gx215 D magnóval eladó. Válaszokat „Színes" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

ZI-s Trabant Combi eladó. Pécs, Péter u. 1. Rónai. Megtekinthető 17 óra után.

1200-as, korallpiros Lada, hároméves műszakival, igényesnek eladó. Mártírok útja 42. VII. 6. Palotás, 16 órától.

R 10-es, kis és nagyméretű tégla, ablak, ajtó, vasgerenda, 1 m—12 m-ig gerenda és minden méretben szállítva és stafni és kifűrészelt léc, deszka és mindenféle bontási anyaa leszállított áron eladó. Irányi Dániel tér 5/1., volt baromfiüzlet.

Garázsban tartott, most műszakizott 412-es Moszkvics eladó. Megtekinthető Berkesd, Alkotmány u. 1-ben, minden este 17 órától.

US Trabant eladó. Érdeklődni Szentlőrinc, Deák u. 20.

Szép szekrénysorok, Saci gyermekszobák, egyéb bútorok olcsón vásárolhatók Szabó bútorosnál. Jókai u. 1.

Új nutriabunda eladó. Érdeklődni: Bajcsy-Zs. u. 5. II. 6.

Vizsgázott Velorex eladó. Szigeti út 25. I. 1.

Dual CV 120 Hi-Fi erősítő eladó. Telefon: 29-425.

Szőlő, gyökeres Zalagyöngye, 12 Ft darabja, házhoz szállítással. Őszi és tavaszi megrendelést. Horváth, Zetkin Klára u. 12.

K 25-ös traktor fűkaszával, jó állapotban, eladó. Jószágot beszámítok. Máriagyűd, Járó P. u. 38.

Akkutöltő, 6—12 voltos, 10 amperig, eladó. Kürt u. 5. Lénárd.

Eladó csöves kukorica, tetőléc, 4 Ft/fm, kis méretű cserép, 50 fillér/db. Rácváros 6. Szabó.

Rádiómagnó, japán, eladó. Ajtósi Dürer 10/A. II. emelet 8.

Eladó: 1 db 12 soros, új állapotban levő kanalas vetőgép, 1 db lófogatos, új ötös eke, 1 db háromlevelű új borona. Érdeklődni: Görcsöny, Rákóczi u. 67. — Kozma József.

312-es Wartburg érvényes műszaki vizsgával, olcsón eladó. Szigetvár, Széchenyi u. 33.

Siesta gázkályha, új, Continental autórádiómagnó — oda-visszajátszó — és női, kis méretű, hosszú, valódi bőrkabát eladó (zöld). — Pécs, Dóra u. 6. II. 9.

Kombinált gyerekkocsi eladó. Érdeklődni 16 óra után, Építők útja 15/B. Szalontay.

Trabant bukócső, belső beszélő és egyéb rallyefelszerelések, eladók. — Válaszokat 7601 Pécs, Pf. 395-re kérem.

Trabant 600-as karosszéria egyben vagy bontva eladó. „Szélvédő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Renault 16-os TL kitűnő állapotban eladó. Pósa Lajos u. 7.

Eladó 220 V-os hegesztőtrafó. Vasas II., Orosz Gyula u. 81.

Fiat 127-es eladó. Érdeklődni lehet az esti órákban. Komló, Gesztenyés, Viola u. 9. Mátyás.

Kis méretű takács-szövőszéket keres Varga Sándorné, Sárvár, Madách u. 9. 9600.

Sürgősen eladó egy Munkácsy színes tv, nincs egyéves. Kodály Z. u. 4. I. 3.

UI frsz. Trabant, 83-ig műszakizott, eladó vagy Zsigulira cserélhető. Értékkülönbözetet térítek. Érdeklődni: Jegenyés, Szentlőrinc, Sallai u. 9.

Eladó Trabant 601-es, ZS rendszámú gépkocsi. Érdeklődni: Szalai A. u. 10/B. IV. em. 13. Róth, esténként.

Volkswagen Golf S—100-as automata eladó. — Tel.: 31-400, 17 óra után.

ZO frsz. Trabant Combi eladó. Érdeklődni: munkanapokon 8—16 óráig. Légszeszgyár u. 17. Geodézia (Hermann).

ID-s, sötétkék, tolótetős Peugeot 504-es eladó. Telefon: 466-432, 18 órától.

Óriás gyümölcsű feketeribiszke tő azonnali ültetésre eladó. Érdeklődni Pécs, Lomb u. 4.

1983. V. hó 20-ig vizsgáztatott 1500-as Polski Fiat, felújított motorral és karosszériával, készpénzért eladó. Érdeklődni Pécs, III. kerület, Diana tér 2. VII. emelet 28., egész nap.

125-ös MZ motorkerékpár eladó. Harkány, Dózsa u. 1.

Most műszakizott, UN-es Trabant eladó. Érdeklődni 17 óra után, Szabó János, Dr. Münnich F. u. 16/A.

Modern és antik bútorokat veszek-eladok. — Szabó, Sallai u. 15. Telefon: 16-579.

Hordóvásár!

Pécs, Úttörő u. 30.

Nyitva vasárnap is du. 6 óráig!

Eladnám 84x52x147 cm-es cserépkályhámat annak, aki lebontja. „Árajánlatot kérek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kőműves kisiparos állványanyagot venne. — Ugyanitt a 81-es évre épületjavítást, -burkolást, kőmunkát vállalok. „1980-as kezdéssel is" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kompresszor, egyfázisú motorral, 40 literes tartállyal, nyomáskapcsolóval eladó, ugyanott 412-es Moszkvics személygépkocsi 1981 novemberig műszakizva eladó. Vajszló, Petőfi u. 18. szám.

Veszek-eladok modern, háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

Építők, figyelem! Eladó bontásból kis és nagyméretű tégla, kifűrészelt szarufa, stafni, deszkák, új és használt léc, járdalap. Pécs, Ady Endre u. 4.

Teljes fotolabor-felszerelés és filmfelvevő eladó. „Korszerű" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

UN-es, fehér Trabant friss műszakival eladó. Telefon: 16-718, este.

850-es Fiat sebességváltó, ajtók, vízpumpa, hátsó szélvédő eladó. Komló, Ifjúság u. 40. Bartek.

7 éves, 412-es Moszkvics felújított állapotban, 1982-ig érvényes műszakival, sürgősen eladó. Érdeklődni: Pusztai, Athinay u. 1/D. 16 óra után.

VEGYES

Korrepetálást vállalok általános iskolásoknak. Helybe megyek. „Ovónő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Téli hónapokra garázst bérelnék. „Kálvária környéke" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kémiatanár korrepetálást vállal. „Kémia" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Tv-szerelő mellett munkát vállalnék. „Jó munkaerő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Matematikából általános és középiskolásokat korrepetálnék. „Főiskolát végzett" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Dr. Kovács Ildikó fogszakorvos felnőtt- és gyermekfogászati rendelése kedd—csütörtök, 17—19 óráig, Jurisics u. 6. Telefon: 21-182.

Dr. Olasz Lajos fogszakorvos megnyitotta rendelőjét. Cím: Pécs, Kertváros, Melinda u. 7., I/5. Rendel: hétfő, csütörtök, 17—19 óráig.

Olombronzcsapágyazás! UE 28 RS09 Műtikár, Zetor 3011 K 25-ös traktormotorok főtengelyének köszörülését, csapágyazását vállalom. — Ifj. Szakál József autószerelő, 1094 Budapest, Ferenc tér 1.

Elveszett október 27-én (hétfőn) reggel Pécsett, a Dózsa Gy. út környékén fekete, fajtiszta, fehér mellfoltos kan pulikutyám. A becsületes megtalálót vagy nyomravezetőt magas jutalomban részesítem. Cím: Pécs, Dózsa Gy. út 53.

HÁZASSÁG

37/175, elvált gépjárműtechnikus megismerkedne hozzá illő elvált vagy özvegyasszonnyal, kölcsönös szimpátia esetén házasság céljából. „Őszinte bemutatko. s" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

38/165, érettségizett férfi, rendezett anyagiakkal, megismerkedne házasság céljából szerény, természetet kedvelő leánnyal vagy özvegyasszonnyal. „Boldogság" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

30/173, barna, sportos testalkatú, jó megjelenésű, szakmunkás fiatalember, lakással, rendezett anyagiakkal, várja zenét, utazást kedvelő, házias, csinos leány fényképes levelét, házasság céljából. Minden fényképes levélre válaszolok. „Mindig érdemes" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Középkorú gépészmérnök társaság hiányában megismerkedne csinos hölggyel, 42 éves korig, kölcsönös szimpátia esetén házasság céljából. „Levél" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

41/165 cm magas, barna szakmunkás megismerkedne házasság céljából komoly, házias nővel. „Rossz a magány" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Nem kalandot keresek. 31 éves, 160 cm magas, 54 kg, sportos alkatú, érettségiazett nő vagyok. Házasság céljából megismerkednék független, intelligens, korrekt férfival. Kizárólag fényképes levelet várok. „Tiszta szándék" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

29/163, diplomás lány várja komoly életfelfogású, józan életű, nőtlen vagy gyermektelen, elvált értelmiségi fiatalember levelét, házasság céljából. „Iri, hogy válaszolhassak" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

39 éves, mások által csinosnak mondott, elvált nő, külső és belső emberi erkölcsi értékekkel rendelkező, kulturált, józan életű férfi bemutatkozó levelét várja, házasság céljából. — Anyagi körülményeim rendezettek. Tízéves gyermekem van. „Ecce homo" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

51 éves, csinosnak mondott özvegyasszony megismerkedne jól szituált, csinos, rendes férfival, házasság céljából. Jogosítvány jó, ha van. — „Csinos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

24/168 cm magas, barna, vidám természetű, diplomás nő megismerkedne 24—34 év közötti értelmiségi férfival, házasság céljából. Levelet a Hunyadi úti hirdetőbe „Szilveszter" jeligére várok.

68/163, nyugdíjas férfi keresem azt a független, jómodorú, intelligens, magára is igényes asszony ismeretségét, 60 évtől, aki az utazást és természetet kedveli. Káros szenvedélyem nincs. „Egymásért élni" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

29/162 cm, szakmunkás megismerkedne korban hozzá illő lánnyal házasság céljából. „Várlak 80" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

27/177, elvált, barna férfi ezúton keresi 25—30 éves özvegy vagy elvált asszony, illetve leány ismeretségét házasság céljából. „Egy gyermek nem akadály" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

18 éves, 178 cm, barna fiatalember megismerkedne házasság céljából korban hozzá illő lánnyal vagy elvált asszonnyal, 20 éves korig. Csak fényképes levelekre válaszolok. „Szegfű" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Leinformálható, teljesen egyedülálló, gyermektelen, tiszta, pedáns, művelt és megbízható nőt keresek házasság céljából, 52 évesig, egyedülálló szép családi házamba, kacsival rendelkező, környezetére kényes, középkorú férfi. — „Szilveszter" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Otthonomból otthonába mennék, egyedülálló férfihez, házasság céljából, 60 éves korig. — „Kertészkedem" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

47 éves, 168 cm, barna, elvált, molett dolgozó nő házasság céljából megismerkedne józan életű férfival, 53 éves korig. „Kalandorok kiméljenek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

41/165 cm magas, barna, rendes dolgozó férfi megismerkedne házasság céljából komoly, otthonát szerető nővel. „Magányos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

67/164 cm magas férfi, 2250 Ft nyugdíjjal, szerény, egyedül élő, otthonát szerető nőt keres, aki megértő élettárs tudna lenni, kinek lakása van. „Karácsonyra együtt leszünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

40/160 cm magas, barna, vékony termetű, önhibáján kívül elvált asszony keresi azt a családott, magányos férfit, házasság céljából, aki őszinte, szeretetteljes családi otthonra vágyik. „Szeressük egymást" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

38/172 magas, barna hajú, elvált asszony egy leánygyermekkel szolid férfi ismeretségét keresi, házasság céljából. — „Értelem és érzelem" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

28/168 cm, csinos, vidéki, komoly gondolkodású, elvált, gépírónő, nagyon házias, vidám természetű, megismerkedne korban hozzá illő férfival, házasság céljából. Gyermek nem akadály. „Erzsike" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresem azt a magas, barna, józan életű férfit, 50—55-ig, házasság céljából, aki társa lenne egy 49 éves, 166 cm magas, barna, vidám természetű özvegyasszonynak. Csak komoly szándékú, fényképes levelet várok. „Hulló falevél" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

41 éves, 175 cm magas, technikus, független pécsi lakással rendelkező férfi megismerkedne házasság céljából független, szerény, házias lánnyal vagy elvált, illetve özvegyasszonnyal. Vidékiek levelét is várom. Leveleket „Napfény" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

28/171 cm magas, elvált szakmunkás, elfoglaltsága és társaság hiányában ezúton keresi korban hozzá illő, házias, rendes hajadon vagy elvált hölgy ismeretségét házasság céljából. Kézzel írott, fényképes leveleket várok. „Találkozás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

24 éves, 165 cm magas, szőkésbarna hajú, intelligens és minden káros szenvedélytől mentes szakmunkás fiatalember társaság hiányában megismerkedne korban hozzá illő, csinos lánnyal, házasság céljából. „Nekünk találkozni kell" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házasság céljából megismerkedne 27 éves, nőtlen szakmunkás komoly, korban hozzá illő rendes lánnyal. A végzettség nem mérvadó. Fényképes levelek előnyben. „Szép az élet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

KÖZÉRDEKŰ

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Tudományos Szakcsoportja 1980. november 17-én délután 4 órakor ülést tart a központi épület II. sz. tantermében. Tárgy: Szemlédy Ferenc (Gyermekklinika): Ritka aetiológiájú chronikus hasi fájdalom. (Esetismertetés.) — Mike György, Magdics Mária (Orthopaediai Klinika): Coxarthrosis konzervatív és műtéti kezelésének indikációja. — Pásztor Enikő (Fogászati Klinika): A sav-bázis viszonyok változása gyermekeknél, Ketalar narkózisban. — Deák Gábor, István Miklós, Kiss Gabriella (I. sz. Belklinika; Kórbonctani Intézet): Halál okok és halálhoz vezető szövődmények klinikopathológiai vizsgálata acut pancreatitisben.

Áramszünet lesz f. hó 18-án 7.30—16.00 óráig Pécsett, az Ajtósi Dürer u., Jedlik Ányos u., Kállai Éva tér, Radnóti M. u., Veress E. u., Bánki Donát u., Páfrány u., Tüzér u. által határolt területen.

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara — kellő számú jelentkező esetén — felvételi vizsgára előkészítő esti tanfolyamot szervez. Jelentkezési határidő: november 23. Jelentkezési lap a dékáni hivatalban szerezhető be.

Az Országos Takarékpénztár kmlői fiókja értesíti tisztelt ügyfeleit, hogy villanyszerelési munkák miatt a fiókhelyiséget november 22-én, szombaton zárva tartják.

Áramszünet lesz f. hó 17—21-ig, 7.30—16.00 óráig Csertető egész területén.

HALÁLOZÁS

Szívfájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, nagymamánk, testvérünk és sógornőm,

ÖZV. KOVÁCS JÓZSEFNÉ

Papp Olga

66 éves korában váratlan hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1980. november 18-án 13 órakor lesz a központi temetőben.

Fájó szívvel tudatom, hogy édesanyám,

ÖZV. TÓLGYES LASZLÓNÉ,

volt Szigeti úti lakos, életének 82. évében csendesen elhunyt. Temetése november 18-án 12.30 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolja fia, menye és a rokonság.

ÚTLEZÁRÁSOK. Közműépítések miatt november 18-tól előreláthatólag az év végéig lezárja a forgalom elől a DÉLVIÉP Pécsett a Bercsényi és a Munkácsy Mihály utcát. Az útlezárás forgalmirend-változásokkal jár: a Bercsényi utca a Tímár utcától északra, míg a Munkácsy Mihály utca a Liceum utca felől lesz zsákutca, ugyanakkor a Toldi Miklós utcát déli irányban egyirányúsítják.

*****

A Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat november 17-től félszélességben felvágja az utat a Jurisics Miklós utcában, a Szőlőskert vendéglőnél. Az útfelvágást csapadékcsatorna építése teszi szükségessé. Kérik a járművezetőket, vegyék figyelembe az ott folyó munkákat, óvatosan közlekedjenek.

(x)

A Komarov Gimnázium és Szakközépiskola

(Dr. Veress E. u. 15.)

1 sportudvar-karbantartót

és 1 takarítónőt vesz fel.

I. 523 1980.

A Mecseki Kultúrpark FELVESZ

villanyszerelőket,

lakatosokat,

autószerelőt,

tehergépkocsi-vezetőt

és segédmunkásokat.

JELENTKEZÉS

a vidámparki irodában

8—16 óra között.

(I. 448/1980.)

kedd tól kedd ig kedvezmény

KONZUM SZÁLA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

A KONZUMBAN

november 18-tól 25-ig.

ABC-ben:

román szilvabefőtt, 450 g

6,50 Ft helyett 3,— Ft-ért

Konfekcióosztály:

bakfis otthonka

136,— Ft helyett 68,— Ft-ért

Bébi farmeröltöny

407,— Ft helyett 200,— Ft-ért

Tekintsék meg Rákóczi úti kirakatunkat, válasszanak! Amíg a készlet tart!

A „Zengő Gyöngye" Mgtsz,

Bogád, Hirdi u. 1. sz. FELVESZ

egy tervezői gyakorlattal rendelkező

okl. építészmérnököt

ZENGŐ GYÖNGYE ZGY MGTSZ * BOGÁD

JELENTKEZÉS:

a termelőszövetkezet főkönyvelőjénél.

Felvétel esetén tsz-tagság biztosítva.

Fizetés: a 19/1977. (V. 25.) MÉM—MÜM számú együttes rendeletben foglaltak alapján, megegyezés szerint.

Legyen a MERUKER vendége a Pécsi Nemzeti Színházban!

1980. november 17-től 30-ig

a MERUKER Vállalat cipőboltjaiban

700 Ft-os vásárlás esetén 2 db,

400 Ft-os vásárlás esetén 1 db

színházjegyet ajándékozunk

Jó vásárlást és kellemes szórakozást kíván a

MERUKER

Ökölvívó Steinmetz Kupa

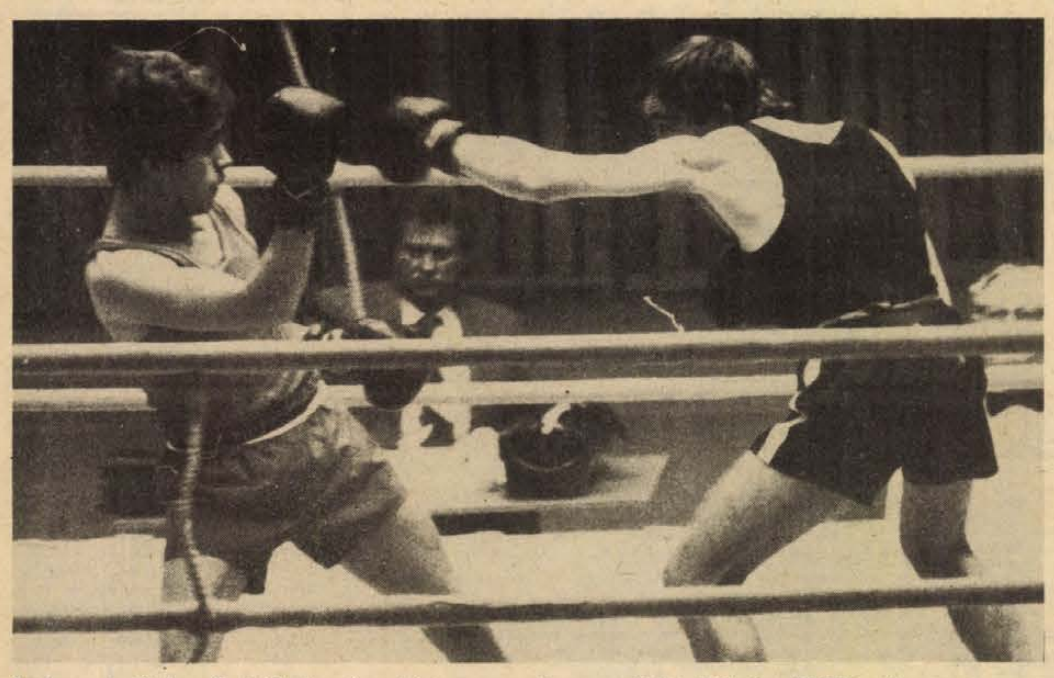

A lengyel Kluba (balról) kemény három menetben győzött Kálmán (PVSK) ellen
Fotó: Arató László

Magyar (PVSK) nem volt az igazi

A súlycsoportok zömében (némelyik ugyanis körmérkőzéses rendszerű) a döntőbe jutásért küzdöttek az ökölvívók tegnap délutántól Pécsett, a városi sportcsarnokban a Steinmetz Kupán.

Szépszámú nézősereg előtt – 1500-an lehettek – az alsóbb súlycsoportok küzdelmei nem hozták lázba a boksz barátait. Papírsúlyban Holota (BHSE) és Kluba (lengyel) pontozással győzött ellenfele ellen. A légsúlyúaknál Péter G. (Csepel) döntő fölényét hirdették ki Birkes (jugoszláv) ellen. Harmatsúlyban Schafer (NDK) a pécsiek egyik öklözőjét, a PVSK-s Pirbust késztette megadásra, sima 5:0 arányú pontozásos győzelmet aratva. A finálében Kallóval (Kun Béla SE) találkozik. Az első mérkőzések legjobbjaként dicsérték a nézők az Újházi (Ú. Dózsa)—Goják (Vasas) összecsapást a pehelysúlyban, ahol Goják a bírók szerint szoros, az ökölvívó-kedvelők véleményét hallva viszont egyhangú pontozással nyert. Ellenfele a döntőben a meglehetősen „langyos" küzdelemben győztes Németh (SZIM Vasas) lesz. A tegnapi elődöntők alapján könnyűsúlyban Horváth (BHSE) és Péter D. (Kisvárda) kerültek a döntőbe. Kisváltósúlyban Magyar (PVSK) küzdelmét az apatini (Jugoszlávia) Grmusával nagy érdeklődés kísérte, bár Magyar nem mutatott különösen jó teljesítményt, egyhangú pontozással jutott tovább. A döntőben a lengyel Piwowárszkival öklözik. Váltósúlyban Szép (Ú. Dózsa) és Borbély (Kun Béla SE) jutottak a döntőbe. Nagyváltósúlyban Némedi (Ú. Dózsa) az est fénypontjaként döntő fölénnyel nyert Borok (BHSE) ellen, ugyanebben a súlycsoportban Kertli (Kecskemét) ellen Rákosát (Kaposvár) sorozatos szabálytalanság miatt leléptették.

A középsúlyban Neils (NDK) és Vörös (Kaposvár) pontozással győzött ellenfele ellen, ők a döntő résztvevői.

Nehézsúlyban Taizs (Borsodi Bányász) Alvics (PVSK) ellen az első menetben feladta a mérkőzést.

Lapzártakor a küzdelmek még folytak.

Labdarúgó-megyebajnokság

Megyebajnokság: Universitas PEAC–Bóly 1:0 (0:0). Szentlőrinc, 50 néző. Vezette: ifj. Molnár. Nagyiramú mérkőzésen értékes győzelmet szerzett a hazai csapat. Gólszerző: Mittelstiller. Jók: Szende, Mittelstiller, Tihanyvári, Szőke, Deme, ill. Papsity, Marian, Panta.

SPORT DN SPORT

Büntetett az UEFA — A Bp. Honvéd is fizet

Az UEFA ellenőrző és fegyelmi bizottsága tárgyalta a három nagy európai labdarúgó kupa legutóbbi mérkőzésein történt rendbontásokat, s több szigorú ítéletet is hozott. Összesen 65 ezer svájci frank büntetést „osztott" ki a bizottság.

A legsúlyosabb büntetést a spanyol Barcelona kapta. A nagyhírű klubnak 30 ezer svájci frankot kell fizetnie, mert a Köln elleni visszavágón a közönség mindenféle tárgyat, többi között még két széket is az NSZK-sok kispadjára hajított. Ugyanakkor a kölniek sem úsztak meg büntetés nélkül, ugyanis a tartalékjátékosok bőszítették a közönséget, s ezért a Kölnnek 6000 frankot kell befizetnie az UEFA pénztárába.

Igazuk lett azoknak, akik a Népstadionban a Honvéd–Real Madrid találkozón azt mondták, hogy amiért a közönség hógolyókat dobál be a pályára, fizetnie kell majd a piros—fehéreknek. Nos, a Bp. Honvédnak a szurkolók fegyelmezetlensége miatt 1500 svájci frankot kell átutalnia Zürichbe.

Kitüntetett sportvezetők

Németh Karola

– Karola néni! Ugye, kijön a mérkőzésre?

– Hát persze, ott leszek gyerekek.

Egykori tanítványai már más csapatban játszanak, de még most is benne bíznak, még most is az ő véleményét tartják a legfontosabbnak.

●

Németh Karola, a Sportiskola női kézilabda szakágvezető edzője 11 éve foglalkozik az utánpótlás nevelésével. Ez idő alatt sokat tanult, tapasztalt, játékosaival olyan emberi közelségbe került, hogy évek múlva is őt fogadják el mesterüknek.

– *Az edzői munkában az a legfontosabb* – hallottuk tőle –, *hogy az edzőt tanítványai feltétlenül elfogadják és higgyenek neki.*

Tizenegy-tizenkét éves korukban kerülnek hozzá a lányok, 6–7 éven keresztül foglalkozik velük. Jelenlegi csapatával az országos serdülő kupában második volt, a Tatán megrendezett olimpiai reménységek tornáját megnyerték. A megyebajnokságban a felnőttek között sem vallottak szégyent a lányok, a 4. helyen végeztek. Három ifjúsági válogatottja van: a kapus Török, a mezőnyjátékos Hengl és Selmeczi. 176–178 centiméter magasak és még csak 15 évesek. Sokat vár tőlük, nem titkolja, jövőre az országos ifjúsági kupában szeretnének dobogóra kerülni.

Nem kis gondot okoz a Sportiskola vezetőinek a szakosztályokból kikerülő játékosok beleilleszkedése az új környezetbe. A legnagyobb baj, hogy az újakat a régi játékosok nem segítik eléggé, türelmetlenek velük szemben, ha hibáznak, mindjárt szidást kapnak. Több fiatal, ügyes játékos vesztette kedvét és fordított hátat emiatt a sportágnak. De nemcsak az idősebb játékosok, az edzők is sokat tehetnek azért, hogy a fiatalok minél előbb kibontakozhassanak.

Kétszer kérték fel, hogy vállalja el az országos ifjúsági női kapitányi tisztséget. Nemet mondott. Más lenne, ha Pesten dolgozna, akkor egy pillanatig sem gondolkodott volna, de így Pécsről ez nem megy. A Megyei Kézilabda Szövetségben és az országos szövetségben is az utánpótlás az ő területe.

Négy edzés szerepel a tervben egy héten, de ő 7–8 foglalkozást is tart. Egyénileg is sokat foglalkozik a játékosaival is, nagy gondot fordít a kombinatív játék elsajátítására. Nagy megterhelésű edzéseket tart, játékosai megszokták a kemény munkát és szinte igénylik, ahhoz, hogy jól menjen a munka. Megfelelő kollektívákat kell kialakítani, az a csapat tud igazán nagy eredményeket elérni, ahol a játékosok mindent megtesznek egymásért.

●

Németh Karola, a Janus Pannonius Gimnázium testnevelő tanárnője nemcsak jó edző, de jó pedagógus is. November 7-e alkalmával a Kiváló társadalmi munkáért kitüntetésben részesült.

— hi —

Kosárlabda

DVTK–PVSK 97:73 (42:33). NB I. női mérkőzés, Miskolc. A pécsiek legeredményesebb dobói: Verbőczinè (18), Hollós és Bundásznè (14—14) voltak.

Pályaavató munkahelyi olimpia

Munkahelyi olimpiával avatták fel tegnap a sportpályákat az Országos Földtani Kutató és Fúró Vállalat komlói üzemében. A vállalat komlói, miskolci és várpalotai csapatai mérték össze erejüket kispályás labdarúgásban, lövészetben, asztaliteniszben és sakkban. A mérkőzéseket a komlói üzem új létesítményeiben rendezték.

A kétszáznegyven fős komlói üzem dolgozóinak legtöbbje harminc éven aluli, de nemcsak a fiatalok, az üzem valamennyi dolgozója sportol. Évekig az udvaron, a műhelyek mögötti szabad területen edzettek a focisták. A városi kispályás labdarúgó-bajnokságra pedig a szomszédos vállalatok, a DÉLKŐ, a Vízmű sporttelepén készültek eredményesen, mert tavaly megszerezték az első helyet. Emellett elhozták a bajnoki díjat Tatabányáról is a vállalati kulturális és sportrendezvényeken.

Az elmúlt fél évben rendhagyó módon edzettek az üzem dolgozói. Társadalmi munkában építették meg a labdarúgópályát, valamint a lőteret és tegnap már az új kultúrteremben bonyolíthatták le az asztalitenisz-mérkőzéseket is. Kétszázezer forint értékű társadalmi munkát végeztek, s ezzel beneveztek a SZOT pályázatára is, amit hamarosan értékelnek. Jövőre tovább folytatják a társadalmi munkaakciót, tollaslabda- és teniszpályát, valamint tekepályát építenek. Vállalnak munkát a városi akcióban is, szívesen részt vennének a dávidföldi meddőhányón létesített sportpályák munkálataiban.

Az évente megrendezett vállalati versenyeket a komlói pályaavatóval kötötték össze, és talán a szép sikerek tiszteletére, vándorserleget alapított az üzemi és a Komló városi KISZ-bizottság, amit a négy sportágban egyaránt kitűnő komlói csapat kapott meg.

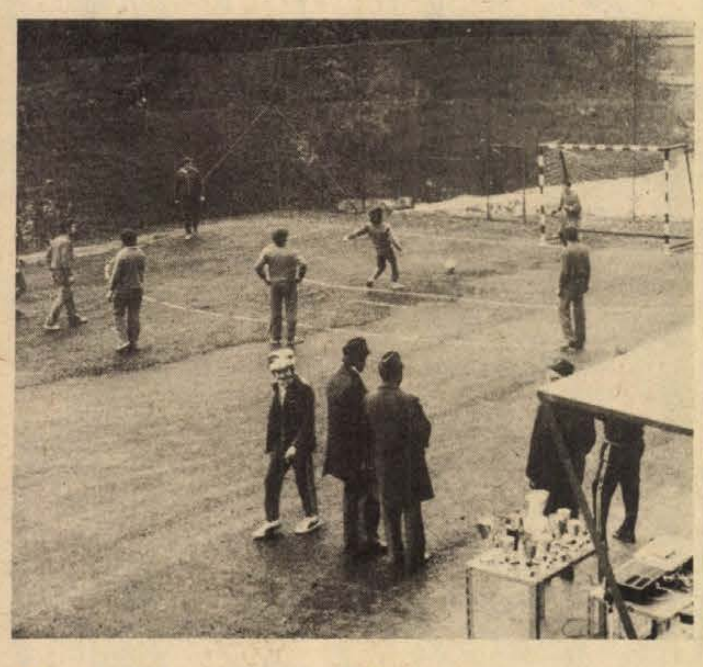

Már sportolnak az új komlói pályán.

Labdarúgás

Inkább csak a mesekönyvben

Örömök, gondok a siklósi csapatnál

1. Siklós	10	9	— 1	36- 6	18
2. P. Keszyűgyár	10	7	1 2	22- 9	15
1. Siklós	13	9	2 2	39-10	20
2. P. Kesztyűgyár	13	9	2 2	27-11	20

Ugyebár, mekkora különbség ... A megyebajnokság két állóvasának teljesítményét mutató első tabella-töredék az október 19-i forduló után készült, a második három mérkőzéssel később. Néhány hét leforgása alatt a siklósi labdarúgók már-már tetemes előnyüket elvesztették és csak jobb gólkülönbségükkel maradhattak az élen. Egyszerű megtorpanás vagy több annál?

— *Bizom benne, hogy az előbbi* — nyugtat meg *Csordás István*, a Siklós megyebajnokságban szereplő labdarúgócsapatának edzője. — *Szó se róla, három fordulóban eltűnt a hárompontos előny, s a megtorpanás jelei kezdtek mutatkozni. Úgy kezdődött, hogy Villányban a nagyon lelkes újonc együttestől váratlanul kikaptunk, aztán rá egy hétre saját pályánkon a Beremenddel sem birtunk, a 90 perc után örülhettünk a döntetlennek is. Erre a két találkozóra egyébként három pontot terveztem, de csak egy jött be. A két kudarc olyan fordulatot sejtetett, amire egyáltalán nem számítottam.*

Való igaz, a Siklós ragyogóan kezdett. Nemhiába kiáltották ki jó előre biztos bajnokesélyesnek az együttest, az első tíz mérkőzés közül kilencet megnyert és csak egyet vesztett el.

— *Egy kicsit elbizakodottá tette futballistáinkat a jó sorozat és ennek megjött a böjtje* — panaszkodik Csordás István. — *Nem hallgattak a szóra, hiába hangsúlyoztam, hogy még a bajnokság félidejénél sem tartunk. Legutóbb, Bóly ellen idegenben már jobban hajtottak, az ottani döntetlent én már a rövid hullámvölgyből való kilábalásként könyveltem el. Az őszi szezonban négy forduló lesz még. Siklóson a PBTC és a Szigetvár, idegenben pedig a Vasasi Bányász és a P. Kinizsi ellen lépünk pályára. Erre a négy mérkőzésre 6 pontot irányoztunk elő és ennek elegendőnek kell lenni az őszi elsőséghez.*

Az edző az eddigi fordulókban nyújtott teljesítmények alapján a védelemben *Batikkal* (térdszalag-szakadása miatt jó ideig nem áll majd rendelkezésre), a középpályán *Adorjánnal* és *Zrinyivel* elégedett, míg a csatárok közül a 34 éves *Csöre* nevét említi.

Siklóson szeretik a drukkerek a labdarúgást. Ennek bizonysága: ha otthon játszanak a kedvencek, átlag 600—800 szurkoló biztatja őket. Az idegenbeli mérkőzésekre is 100—150-en elkísérik a csapatot. Abban a reményben, hogy mindig nyernek. Ha ez a megyebajnoki mezőny ismeretében nem is törvényszerű, a legfiatalabb baranyai város futballszerető lakói közül sokan ismerik a róka és a holló esetét részletező mesét. Ami a kiénekelt sajtról szól. Úgy tartják, jobb azzal inkább csak a mesekönyvben találkozni ...

(horváth)

A mai sportműsor

NOVEMBER 16., VASÁRNAP

LABDARÚGÁS: NB II. mérkőzések: Mohács-Véménd—Bakony Vegyész, Mohács, 13.00. Komlói Bányász—Sopron, Komló, 13.00. Fűzfő—Sellye, Balatonfűzfő, 13.00. Bábolna—PVSK, Bábolna, 13.00. Megyebajnokság: P. Zsolnay—Vasasi B., Porcelángyár-pálya, 10.00. Villány—Steinmetz SE, Villány, 13.00. Mágocs—Beremend, Mágocs, 13.00. Siklós—PBTC, Siklós, 13.00. Mázaszászvár—Szigetvár, Mázaszászvár, 13.00. P. Postás—P. Kinizsi, Postás-pálya, 13.00. Vajszló—Kesztyűgyár, Vajszló, 13.00. Drávafok—István-akna, Drávafok, 13.00. Országos ifjúsági és serdülő-bajnokság: Mohács-Véménd—Dombóvár, Mohács, 11.30. Komló—Kaposvári Rákóczi, Komló, 11.15. PVSK—Szekszárdi Dózsa, PVSK-pálya, 10.00.

KOSÁRLABDA: NB I. férfimérkőzés: PVSK—Ganz-MAVAG, városi sportcsarnok, 15.30. NB I. női mérkőzés: Székesfehérvári Építők—PVSK, Székesfehérvár, 11.30. NB II. női mérkőzés: Komlói Bányász—SVSE, Komló, 10.30.

OKOLVIVÁS: A Steinmetz Kupa döntői. Városi sportcsarnok, 10.00.

SAKK: Országos csapatbajnokság, II. osztály, 12. forduló: Komlói Bányász—Magyar Viscosa, Komló, 9.00. PMSC—Utaselláto SC. Hajnóczy u. 35/C. 9.00.

ASZTALITENISZ: Dunántúli női NB-s csapatok utánpótlás bajnoksága, egyetemi tornacsarnok, 8.30.

Edzőmérkőzés Szarvason

A magyar labdarúgó válogatott szombaton délután a szarvasi stadionban 5000 néző előtt játszotta előkészületi mérkőzését a helyi NB II. osztályú együttes ellen.

A magyar válogatott biztató első félidei teljesítménnyel 3:0 (3:0) arányban győzött, Törőcsik két és Kiss egy góljával.

A csapat a következő összeállításban kezdett: Mészáros — Szántó, Kerekes, Garaba, Tóth J. — Tatár, Nyilasi, Kardos, Dajka — Kiss, Törőcsik. Fordulás után az összeállítás ez volt: Katzirz — Paróczai, Kerekes, Baranyi, Szántó — Tatár, Pásztor, Kardos, Burcsa — Bodonyi, Esterházy.

A mérkőzés után Mészöly Kálmán szövetségi kapitány a következőket mondotta:

— Az igen nehéz talajú pályán az első félidőben láthattunk jobb teljesítményt, amikor a csapat maradéktalanul érvényesítette az elképzeléseket.

⁂

UTÁNPÓTLÁS VÁLOGATOTT—ERCSI KINIZSI 7:1 (3:0)

Góllövők: Pölöskei (2), Murai (2), Róth, Seres, Csepregi, illetve Szarka 11-esből.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: **Mitzki Ervin**
Főszerkesztő-helyettesek:
Báling József és **Hallama Erzsébet**
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Braun Károly**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással
Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: **Szendrői György**
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető
hírlapkézbesítő postahivataloknál
és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

A TARTALOMBÓL:

BOLTBÉRLŐK KERESTETNEK

HDN-REJTVÉNY

FEGYVERES TAXIRABLÁS

FATÜZELÉSŰ AUTÓ

AZ ÚJ PELÉ

FELBOMLOTT A „BENZINLIGA"

ANYÓSVERSENY

ELÍTÉLTÉK A SIKKASZTÓ DÍJBESZEDŐT

VERÉS ELŐTT LICITÁLÁS

PINGPONG-PÉNZEK

Világ proletárjai, egyesüljetek!

hétfői Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 316. szám
1980. november 17., hétfő
Ára: 1,80 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Házrobbantás Pécsett

Pécsett vasárnap reggel felrobbantották a Rákóczi út 78-as számú házat (Tudósítás a 2. oldalon).

Nyárra elkészül a pécsi Domus

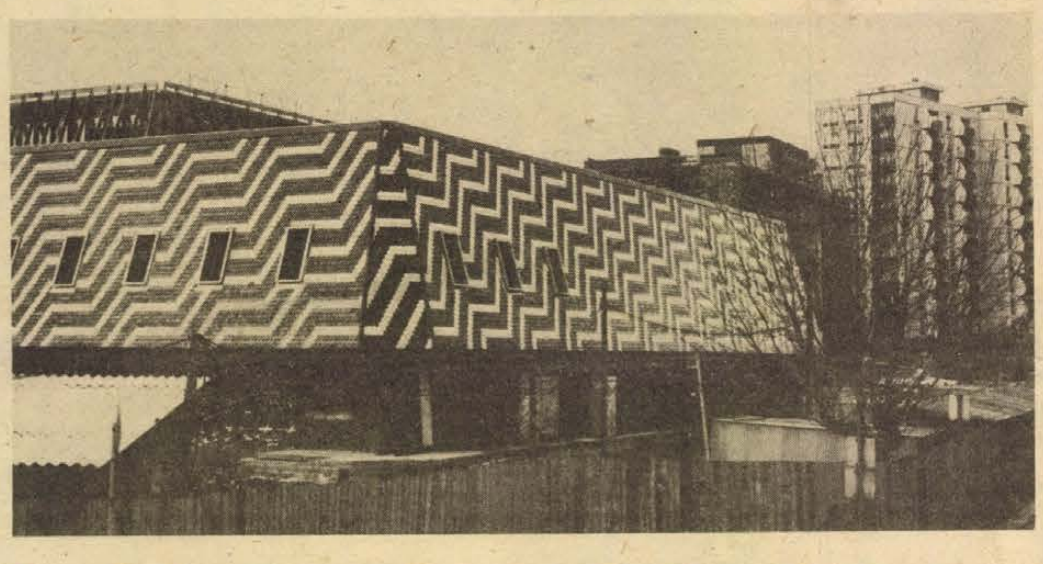

Lakberendezési áruház a városközpontban

Könnyebben választhat a vásárló

Pécsett nem meglepő, ha a markoló kanala évszázados vagy évezredes leleteket borít a felszínre. A minap is ez történt, amikor az épülő Domus áruházhoz vezető közműárok munkálatai során több mint ötven, római korból származó emberi koponyát találtak. Némelyek attól tartottak, hogy ezzel a mintegy kétezer éves lelettel egy időre elhúzódik Pécs várva várt lakberendezési áruházának építése: ám a kivitelezők tovább dolgoznak a kétszintes épületen. Milyen lesz a jövő év nyarára elkészülő áruház, amely a huszonnegyedik órában, a Domus program utolsó tagjaként épül fel?

A Tillay Ernő tervei alapján készülő Domus már első pillantásra is magára hívja a figyelmet: a négyzet alapú épület körbefutó tetőzetét a Zsolnay Porcelángyárban égetett, mázas pirogránit cserepekkel fedik be: a több mint százhúszezer darab sötét- és világoskék, zöld és fehér cserép eleve szép összhatást ad az áruháznak. A földszinten és az emeleten megközelítőleg két-kétezer négyzetméternyi alapterületen mutathatók majd be a hazai bútoripar és az importból származó szekrénysorok és kárpitos garnitúrák. Megjegyzendő, hogy a mintegy négyezer négyzetméter alapterületű árusító és bemutatér lehetővé teszi, hogy a magyar gyárak megközelítőleg teljes gyártmányválasztéka egy helyen megtekinthető, megkímélve ezzel a vásárlókat az eddigi kálváriajárástól.

Mint ismeretes, a baranyai megyeszékhelyen ez idáig három üzlet, illetve a Mecsek Áruház bútorosztálya volt hivatott az igények kielégítésére. A Baranyaker viszont kényszerűségből meg kellett hogy szüntesse a Bem, valamint a Bajcsy-Zsilinszky úti boltokat a raktározási lehetőség elégtelensége, továbbá a kulturálatlan eladótér miatt. A főpályaudvar mellett a Domus átadásáig működik a Kanizsa Bútorgyár mintaboltja, de ezt az üzletet és a Mecsek Áruház bútorosztályát tekintve is, mindössze nyolcszázötven négyzetméternyi bemutatótér áll rendelkezésre jelenleg. Ezért lesz nagy jelentősége az alig több mint fél év múlva megnyíló Domusnak, ahol a bútorok mellett egyéb lakberendezési cikkek, lakástextil, lakásvilágítási eszközök, továbbá üveg-, porcelán- és díszműáruk találhatók majd egy helyen, a Domus monopol cikkek mellett.

S. Gy.

TOTO

1. Gyula—Salgótarján	1:1	x
2. Nagybátony—Ózd	0:3	2
3. Szabó L. SE—Gyöngyös	0:1	2
4. Budafok—Pénzügyőr	0:0	x
5. Oroszlány—Sz. Dózsa	2:2	x
6. Várpalota—Olajbányász	3:3	x
7. Bábolna—Pécsi VSK	2:0	1
8. Alumínium—Bauxitbányász	2:1	1
9. Catania—Taranto	1:0	1
0. Cesena—Monza	2:0	1
1. Lecce—Sampdoria	4:1	1
2. Pescara—Palermo	0:0	x
3. Lanerossi—Verona	0:0	x
+ 1		
4. Atalanta—Pisa	1:0	1

Ökölvívó Steinmetz Kupa

Az Újpest nyerte a pontversenyt

Magyar és Alvics súlycsoportjában első lett

Tizennégy mérkőzéssel befejeződött vasárnap a IX. Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívóverseny. A 14 összecsapásból csak négy tartott 9 percig, tíz találkozó kiütés, döntő fölény vagy sérülés miatt már idő előtt véget ért.

A befejező küzdelmekre közel kétezer néző volt kíváncsi, és ami a versenyzők igyekezetét illeti, a nézők nem csalódtak. A színvonal viszont nem emelkedett az átlagos fölé. Pa- a második percben megrendítette ellenfelét, és végül kiütéssel győzött Mernyei ellen. A pírsúlyban Kálmán (PVSK) már PVSK-versenyző számára a győzelem a 3. helyet jelentette. Ebben a súlycsoportban ugyanis körmérkőzés volt. Légsúlyban Nyíri 1 perc 20 másodperc alatt döntésre vitte a dolgot a jugoszláv Birkes ellen. Érdekes összecsapás volt pehelysúlyban, ahol Goják a harmadik menetben döntő fölénnyel bizonyult jobbnak Némethnél. Kisváltósúlyban az országos bajnok és válogatott Magyar (PVSK) ellenfele sérülés miatt nem állt ki, és így a pécsi ökölvívónak elegendő volt csak megjelennie a szorítóban, övé lett az első hely.

Nagy tapsot aratott a nagyváltósúlyban Némedi és Kertli mérkőzése. Az első menet Kertli fölényét hozta, de a hajrára Némedi feljavult és övé lett a győzelem. Középsúlyban nagyon szoros találkozón minimális 3:2 arányú pontozásos győzelmet aratott az NDK-beli Neil a kaposvári Vörös ellen. Félnehézsúlyban meglepetésre az egy fejjel alacsonyabb Rimóczi meglepte Soltészt, aki a második menetben felülkerekedett és kiütötte ellenfelét. Nehézsúlyban Alvics (PVSK) végig jobb volt Molnárnál, és megérdemelten nyert egyhangú pontozással. A szupernehézsúly hozta a legérdekesebb mérkőzést. Az olimpiai bronzérmes Lévai és az Európa-bajnoki ezüstérmes Somodi remek csatát vívott, és a győzelmet kitűnő hajrájával Somodi szerezte meg.

A kupát az Újpesti Dózsa nyerte, míg a legtechnikásabb versenyzőnek Alvics bizonyult. A legharcosabb versenyzőnek járó tiszteletdíjat Goják (Vasas) kapta. A Dunántúli Napló különdíját az NDK-beli Neumann vehette át Mitzki Ervin főszerkesztőtől.

Eredmények. Papírsúly: 1. Kluba (lengyel), 2. Holota (Bp. Honvéd), 3. Kálmán (PVSK) és Mernyei (Oroszlány). Légsúly: 1. Nyíri (Bp. Honvéd), 2. Péter (Csepel), 3. Birkes (jugoszláv). Harmatsúly: 1. Kalló (Kun Béla SE), 2. Schäfer (NDK-beli), 3. Syjud (lengyel) és Pirbus (PVSK). Pehelysúly: 1. Goják (Vasas), 2. Németh (SZIM Vasas), 3. Újházi (Ú. Dózsa) és Dankó (SZIM Vasas). Könnyűsúly: 1. Horváth (Bp. Honvéd), 2. Péter (Kisvárda), 3. Mészáros (Steinmetz SE) és Rácz (Debrecen). Kisváltósúly: 1. Magyar (PVSK), 2. Piwowarski (lengyel), 3. Grumba (jugoszláv) és Inkei (Kaposvár). Váltósúly: 1. Borbély (Kun Béla SE), 2. Szép (Ú. Dózsa), 3. Tomczak (lengyel) és Nagy (Vasas). Nagyváltósúly: 1. Némedi (Ú. Dózsa), 2. Kertli (Kecskemét), 3. Borok (Bp. Honvéd) és Rákosa (Kaposvár). Középsúly: 1. Neil (NDK-beli), 2. Vörös (Kaposvár), 3. Kaurin (jugoszláv) és Balogh (Ú. Dózsa). Félnehézsúly: 1. Soltész (SZIM Vasas), 2. Rimóczi (Csepel), 3. Lovas (PVSK) és Nebrigh (NDK-beli). Nehézsúly: 1. Alvics (PVSK), 2. Molnár (Ú. Dózsa), 3. Taizs (Borsodi Bányász) és Kecskés (Vasas). Szupernehézsúly: 1. Somodi (Tatabánya), 2. Lévai (Ú. Dózsa), 3. Czifra (Ú. Dózsa) és Bolla (Békés).

A pontverseny végeredménye: 1. Ú. Dózsa 17, 2. Bp. Honvéd 14, 3. PVSK 13 pont.

L. L.

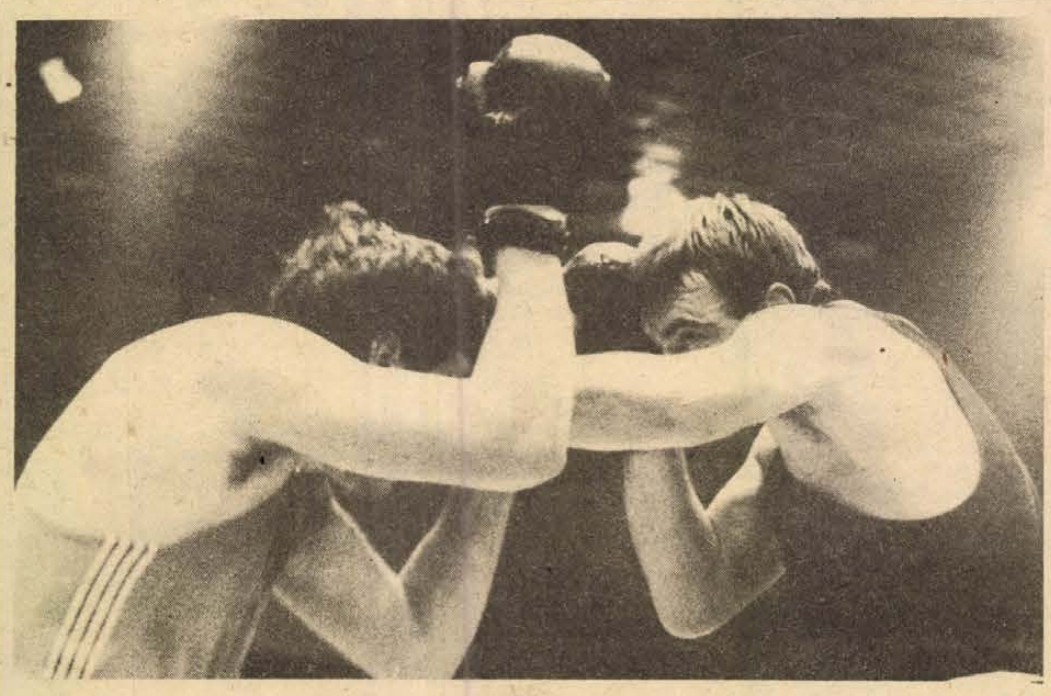

Alvics (PVSK, jobbról) győzött Molnár (Ú. Dózsa) ellen. Képünkön a mérkőzés egyik szikrázó jelenete látható. Foto: Arató László

Pécs: Egy ház a porba hullott

Született a múlt század 80-as éveiben, kimúlt 1980. november 16-án reggel 7 óra 15 perckor. A Rákóczi út azokban a múlt századi években még Ország út volt, s az építtető tulajdonost Deutsch Ádámnak hívták.

A Rákóczi út 38-as ház hosszú idő óta lakatlan, az üzletek is kiürültek. A ház a megsemmisülésre ítéltetett. Réges-rég nem is gondozták már, a város csúfjára álldogált ott, s várta sorsának beteljesedését. E november közepi vasárnap hajnalára jött el ennek az ideje.

A DÉLKÖ robbantó szakemberei szállták meg jó ideje a házat, megszámlálhatatlan sok lyukat fúrtak a falaiba, az elmúlás pillanataira takaros deszkaszoknyácskába öltöztették, szombaton pedig betöltötték a lyukakba a 63 kiló paxitot. Az utolsó ellenőrzéskor ebrudalták ki azt az öt „csövest", aki a padlásra fészkelte be magát...

Az előkészületek utolsó mozzanataira vasárnap hajnalban került sor. Felvonultak a helyszínre a közüzemek készültségei, dózerok és markolók, öntözőautók, seprőgépek. A robbantásvezető ismételten felhívta kézi hangszóróján keresztül a környéken lakókat: ablakaikat csukják be, s ne tartózkódjanak az ablakok közelében. Háromnegyed 7-kor lezárták a Rákóczi utat és a Jókai utcát a forgalom elől. Az utolsó figyelmeztetés az egyik rendőrautó szirénázása volt, majd negyed 8-kor felhangzott a vezénysző: Robbantás!...

Tompa hangú, géppuskaszerűen egymást követő robbanások, az épület meginog, óriási sárga por- és füstfelhő emelkedik a magasba, s benne eltűnik a ház. A szél szétviszi a port, a robbantás szúrós szaga betölti a környéket. Aztán a por leülepedtével láthatóvá válik az eredmény: a romhalmaz tetején a tetőgerendák meredtek az égnek, a Jókai utcai tűzfal felső része szinte épségben érkezett a földre – a törmelék ezt már nem engedte összeomlani –, s a fal tövében álló két fa sértetlenül tekint a romokra.

A Rákóczi út 38. törmelékét a kővágószöllősi Vörös Szikla Termelőszövetkezet vásárolta meg, s szállítja el; a helyén egyelőre parkoló lesz.

H. I.

Karnyújtásnyira a pisztráng

Mondják az inyencek, hogy a „világranglistán" a halak között az első díj a lazacé, a második a pisztrángé, a harmadik az angolna, a negyedik a balatoni fogas — természetesen a belőlük készíthető különféle étkek alapján pontozva. Nos, a lazachoz egyelőre körülményes hozzájutni, de a másik három karnyújtásnyira van tőlünk. Különösen áll ez Pécsett a pisztrángra — helyesebben áll majd, ha minden úgy alakul, ahogy a megyei horgászélet vezetői szeretnék.

A malomvölgyi tóról van szó. Ebben a szép környezetben lévő tóban — sokak nagy meglepetésére — kellő életfeltételeket talált ez a gyors, hideg vizekhez, hegyi patakokhoz szokott fürge ragadozóhal. Merészségre és szakértelemre vall a kísérlet, amelynek eredményeként 3 év alatt Baranya egy újabb, különleges horgászmódot követelő vízzel gyarapodott Pécstől alig 10 kilométerre.

Ez azt is jelenti, hogy Baranya horgászrangja tovább emelkedik, hiszen az ország területén nagyon ritkán nyílik lehetőség pisztrángozásra. Itt, a malomvölgyi tóban — bár a végleges szabályok még nem alakultak ki — például csak legyezéssel, vagy pergetéssel lehet majd horogvégre csalni a kanadai pisztrángokat. Sietünk azonban leszögezni: amíg a tó nem válik teljesen „éretté" a horgászatra, addig nem oldják fel a tilalmat, s ezzel az intézkedéssel valószínűleg minden vérbeli horgász egyetért — akármennyire is bizsereg már a tenyere. Előrejelzésként annyit talán mégis: ha a körülmények kedvezően alakulnak, már a jövő évben lehet pisztrángozni — csak napijegyekkel — a malomvölgyi tóban.

M. A.

Pécsvárad: Verés előtt licitáltak

Még november derekán is találtunk gesztenyeveröket a pécsváradi és a zengővárkonyi szelídgesztenyésben, főként a zengővárkonyi Dögkút- és Közmegye-dűlőben valamint a Sűrű-legelőben, ahol elszórtan 150–250 éves szelídgesztenyefák állnak.

A pécsváradi tsz épp ezen matuzsálemkorú fák megvédésére döntött úgy, hogy azokat árverezteti, majd a győztesnek bérbeadja. Szeptember közepén több százan indultak a faárverésen, nemcsak helybeliek, de apátvarasdiak, pécsiek is, idősek, fiatalok egyaránt. Mindenki egy szép gesztenyefát akart megőrzésre, vagyis bérben.

A zengővárkonyi *Keszler Ádámné* 570 forintért nyerte meg hét fa bérleti jogát, míg a vele egy faluba való *Kácsidi János* 3500 forintot fizetett 20 fa bérléséért. De ugyanitt volt olyan példány, amelyik 1500 forintért talált gazdára. A zengővárkonyiak mindent megtettek azért, hogy idegenek ne bérelhessék a féltett fákat, hisz azok nem értenek a gondozáshoz, legfeljebb a termést akarják leszedni nagy haszonnal és még nagyobb kárral. A zengővárkonyi szelídgesztenyésekbe idegen nem is tudott bérleti jogot szerezni.

Idén először árvereztek gesztenyéseket, hogy minden termést begyűjtsenek hogy a „zuggyűjtőket" előzzék. A tsz jelenleg már több mint hetvenezer forint haszonhoz jutott, az öreg és védett fák sem szenvedtek kárt. A jó tapasztalatokon felbuzdulva azt tervezik, hogy nemcsak a szedés idejére adnak bérbe fákat, hanem több évre is.

Cs. J.

Történet Sz.-ről és B.-ről

Megjelent, és megvették az utolsó előtti kötetig. Az egyetlen eladatlan nálam van, Kölcsön. A Kossuth utcai Írók Boltja eladónője adta ide ma reggelig, kedvességből és nyugtára. Címe: Szörényi–Bródy.

Ez a könyv egy kódex.

Koltay megkímél minket attól, hogy 15 év történelmének pillanatait az akkori pillanatnyi értékelésekből kaparjuk össze. Itt minden együtt van. A „nagy csapat", a butus rajongók, a zsíros agyú hivatalnokok, az út vándorai. Újra gurulnak a pécsi kukák, itt van mindenki, aki már akkor is itt volt. Csak bele kell nézni a régi cikkekbe. Szabóanyagokba. Bírósági végzésekbe. Talán kiderül, ki hogyan és miért öltözködött és ítélt akkor. Önismeretnek, lehet, enyi is elég lenne. Nekem mégis kevés.

Szeretném már azt a könyvet látni, amelyik a 60-as évek szellemét próbálja megfogalmazni, nemcsak a 30 évesek, hanem mindannyiunk kedvéért, akik végérvényesen az időszakadék itteni partján állunk már. Nem tudom, kinek mennyire fontos ez. Mennyire múltja ez. Koltay könyvéből felhívhatjuk a múlt régi telefonszámait — 65-68-73 –, de a jelenre nincs válasz. Ez a könyv nem „az" a könyv. Csak az elődje.

— szén —

Vasárnapi krónika

Tegnap már kora délután piros volt az égalja — szél lesz — mondják ilyenkor az emberek. Pedig a nap búcsúzó színei nemcsak elő-, utóhírnökök is voltak, hiszen egész vasárnap 65 kilométeres szél hajtotta a délnyugat felől áramló 13 fokos légtömegeket és a turistákat. Két széllel szemben járó pécsi autós mindenesetre gyorsan és drágán befejezte a túrát. 500—500 forintjukba került, hogy az autómentő kirángatta őket az árokból.

Az otthonmaradottak közül csupán Pécsett vagy 150-en inkább az orvosi ügyeletet látogatták; 50 ember Nosparidollal fejezte be a vasárnapi zsíros ebédet, másoknál a tavaszias időjárás okozott szívpanaszokat, de azért a tél közeledtét jelzi már a sok meghülés, virusos influenza.

Egyetlen vasárnap 18 lakáscsere hirdetést számoltunk össze a Dunántúli Naplóban, így nem csoda, hogy a délelőtti Vitray-műsor után több olvasónk telefonon kérdezte; nem lehetne beszállni a komputeres csereakcióba? Nos, eddigi információink alapján továbbra is nyugodtan hirdethetnek nálunk, de mi önökkel együtt bízunk abban, hogy az elektronika és a fantázia hamarosan betör a dél-dunántúli lakáscsere-ügyletekbe is.

Miasszonyunk mezítláb? Ez csak Párizsban és a tegnap befejeződött dél-dunántúli filmszemlén volt lehetséges, ahol Kurecsko István lett „Mezítlábas Notre Dame" című filmjével az egyik első helyezett. A 12 néprajzi-amatőrfilm közül a székesfehérvári Deák Péter—Medvigy Gábor alkotópáros kapta meg a nagydíjat. A zsüri szerint, bár a szokottnál kevesebben neveztek, a színvonal magasabb volt az idei háromnapos dombóvári rendezvényen.

Ki tudta eddig, mi az a „vizek anyja"? Ki tudta, hogy magyar fedezte fel: Magyar László, akinek nevét majd 120 év után Magyarországon is ismét fel kellett fedezni. Szekszárdon a hét végén Tolna megye 11 középiskolájának csapata vetélkedett, hogy ki tud többet arról az emberről, aki néger feleségével együtt elsőnek találta meg a Kongó és a Zambézi folyó közös forrását Afrikában. Magyar László, aki életveszélyes kalandok után lett előbb a kalabári néger uralkodó flottaparancsnoka, majd az európai tudomány úttörője, 1864-ben halt meg, szegényen, és elfelejtve, még a jegyzeteit is elvesztek. Reméljük, emléke most már nem.

Nem valószínű, hogy az üvegbetétdíjak mától érvényes emelésének hírére mégis legalább százan vittek tegnap palackos bort csak a pécsi Lokomotív vendéglőből. Mindenesetre ha ma visszaviszik az üres üvegeket, igaz lesz a régi mondás; kettőt fizetett, hármat kap.

Sz. S.

Bonyhád: Munkástalálkozó

Kétnapos program keretében sikeres munkástalálkozóval zárul a hétvége Bonyhádon. A helyi és a Martfűi Cipőgyár dolgozói között már korábban kialakult kapcsolat jegyében Martfűről szombaton 80 cipőgyári szakmunkás és műszaki vezető érkezett Bonyhádra. Megtekintették a bonyhádi üzemek nemrég létesült üdülőterületét, a váraljai parkerdőben. Városnézésen és egy előadás keretében Bonyhád helytörténeti nevezetességeivel ismerkedtek. Majd megkezdődtek a kétnapos sportrendezvények. Körbejárták a szép, új művelődési központot, amely a program jelentős részében a házigazda szerepét is betöltötte. A két gyár műszaki szakemberei tapasztalatcsere tanácskozáson vettek részt. Este mintegy két és félezren szórakoztak vidám hangulatban a művelődési központban. Itt a martfűi gyár amatőr együttesei adtak műsort.

Megyegyeztek abban, hogy a következő tervciklus időszakában — Martfűn, illetve Bonyhádon — évente kétszer szakmai és kulturális találkozón mélyítik el a két gyár és a két város kapcsolatát.

2 hétfői

Mohács: Ifjú sokácok Dubosevicáról

Maradandó élménnyel gazdagodtak azok a mohácsiak, akik jelen voltak a Bartók Béla Művelődési Központ nagytermében a jugoszláviai Dubosevicáról (Dájokról) érkezett „Mladi sokaci", azaz az Ifjú sokácok nevet viselő hagyományőrző együttes bemutatkozásán, akik a mohácsiak múlt heti vendégszereplését viszonozták műsorukkal. A horvátországi Baranyában lévő négy kis falu: Darázs, Dájok, Izsip és Márok gazdag folklórját őrző és ápoló csoport elődje két évtizede gyűjti, dolgozza fel és ismerteti meg ország-világgal a környék dalait, táncait.

A zömében diákokból álló tánckart az együttes egyik alapító tagja Damjanok Matija irányítja, míg a zenészek éppen a hétvégi magyarországi vendégszereplés előtt alakultak újjá három másik zenekar tagjaiból. Bár az együttesben nagy a fluktuáció — mivel a diákok tanulmányaik befejezésével a városokba költöznek — mégsem szűkölködnek táncosokban és énekesekben. Rendszeresen gyakorol és fellép a negyventagú gyermekcsoportjuk is, akik közül pótolják az eltávozottakat. És hogy így is sikerül tartaniuk a színvonalat, bizonyítja az, hogy az évente megrendezendő szlavóniai (Vinkovci) bemutatókon kívül eljutottak már a nemzetközi zágrábi és ohridi fesztiválra, 5 rádió és 3 televíziófelvétel készült velük, míg Magyarországon a mohácsiakon kívül gyönyörködhetett színpompás népviseletben előadott dalaikban, táncaikban a kátolyi, a szalántai és a versendi közönség is.

K. L.

FIZESSE MEG A FÉLMILLIÓS KÁRT!

Elítélték a sikkasztó gázdíjbeszedőt

Sikkasztás és más bűncselekmények alapos gyanúja miatt március 27-én tartóztatta le a rendőrség Vasvári Gyulánét. Ügyében a héten hirdetett ítéletet a Pécsi Megyei Bíróság dr. Bertha Pál vezette büntetőtanácsa.

Mint arról már lapunkban beszámoltunk, a 36 esztendős Vasvári Gyuláné, a Délidunántúli Gázgyártó és Szolgáltató Vállalat díjbeszedőjeként több százezer forintot elsikkasztott, és az összeget saját céljaira fordította. A hat tárgyalási napon lefolytatott bizonyítási eljárás során a bíróság megállapította, hogy 468 500 forint kárt okozott vállalatának Vasvári-né. Jelentős értékre üzletszerűen elkövetett sikkasztás bűntette és magánokirat-hamisítás vétsége miatt 5 évi szabadságvesztésre ítélték az asszonyt, és kötelezték arra, hogy kamatostul térítse meg a majdnem félmilliós kárt. 7000 forint bűnügyi költséget is ki kell fizetnie.

Férjét, Vasvári Gyulát, nagyobb értékre üzletszerűen elkövetett sikkasztás és magánokirat-hamisítás miatt másfél évi szabadságvesztéssel sújtotta a bíróság. Kötelezték 30 717 forint kár és 2438 forint bűnügyi költség megfizetésére.

A vállalatnál az ellenőrzéssel megbízott Tóth Lászlót hanyag kezelés vétsége miatt 6 hónapi fogházbüntetésre ítélték. Esetében a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztették.

Az ítélet ellen a vádlottak és védőik, valamint az ügyész fellebbezést nyújtott be. Így a sikkasztó gázdíj-beszedők ügyében a végső döntést a Legfelsőbb Bíróság hozza majd meg.

E. A.

Erdősmecske: Gránitgömb

Csaknem egy méter átmérőjű gömb formájúra csiszolt gránittömbre bukkantak az erdősmecskei bányában a kőbányászok a meddő lefejtése közben. A két darab gömb alakú gránitot feltehetően évmilliókkal ezelőtt a jég, vagy a hegyi patakok görgethették a mostani helyére. Az sincs kizárva, hogy emberi kéz formázhatta ezeket a sima felületű „kő-labdákat" talán kultikus céllal. A szürkegránit egyébként nagy mélységben hasáb- és kocka-formában fordul elő. A két „gránitgömb" most a Délkő erdősmecskei kőbányájának az udvarában látható, a leleményes bányászok virágvázának képezték ki.

Cs. J.

Az 1983-ig befejeződő első ütem 6,5 milliárd forint

Újjászületik a Ferihegyi repülőtér

Három évtizede még Európa egyik legkorszerűbbje volt a Ferihegyi repülőtér. Azóta a nemzetközi légikikötőnk egyetlen, 3000 méteres kifutópályája, repülésirányítási rendszere, hangárainak mérete és egyéb kiszolgáló egységei felett eljárt az idő. Kormányprogram született a ferihegyi nagyberuházásra, melyet 1977 júliusában kezdtek meg. Az 1983-ban befejeződő első ütem megvalósítása mintegy 6,5 milliárd forintba kerül, ebből a repülőteret és a légiforgalmi irányítást fejlesztik.

A generáltervező UVATERV, a 9 generálkivitelező, a 4 lebonyolító, a 40 alvállalkozó és szállító vállalat eddigi eredményei: az új, 4 kilométer hosszú kifutópálya és a gurulóutak építéséhez 2 millió köbméter földet mozgattak meg. Ezek burkolataként most készítenek hazánkban először 40 centi vastag betonburkolatot egy rétegben. Az épülő hangárok és műszaki bázis hasznos alapterülete meghaladja a 30 000 négyzetmétert. A 2., majd 1990 táján befejeződő 3. ütemben több nélkülözhetetlen építménnyel bővül majd Ferihegy.

Nem elég a két kifutópályás repülőtér, a repülőirányítást is korszerűsíteni kell. Most építik a ferihegyi és az ország területére kiterjedő irányítási rendszert. Az új repülőtér ismét az élvonalba kerül. Tudni fogja mindazt, amit az ICAO nemzetközi légügyi előírásai a III. A kategóriába sorolásnál elvárnak. (A legigényesebben felszerelt repülőtéren 0 felhőalap és 50 méteres minimális látástávolság esetén is biztonságosan landolhatnak a gépek. III. A-minősítésű repülőtérrel Európában jelenleg csak London, Párizs, Zürich és Nyugat-Berlin rendelkezik.) Tehát: minőségi változáson ment és megy át a repülőgépek saját navigációja az ország légterében, a gépek földről történő irányítása és ellenőrzése, a hírközlés.

A modern Ferihegy agya az új irányítorony lesz, mely építészetileg is egyedülálló. Tervezőjével, Nieder Ivánnal (UVATERV) és Ullmann Istvánnal, az LRI műszaki ellenőrével felkapaszkodtunk mindkét 41 méter magas pilon tetejére. A Hajdú megyei építők kitűzték a gleitnifát, rajta kis repülőmodellt lóbál a szél. Innen szabad szemmel is jól belátható mindkét kifutópálya, valamennyi gurulóút. A két pilon közé építik be utólag a három emeletet (fiókként), ezek tetején acélcsupaüveg meteorológiai megfigyelő, irányító kabin, a tetőn gurítóradar kupolája kap majd helyet. (Később a pilonok közé az alsóbb szinteket is behelyezik.)

A tervezőt meglepte a lehetőség. Megálmodott már élelmiszeripari gépgyárat, cipőüzemet, kötöttáruüzemet, de irányítótornyot még soha.

— Szakirodalom világviszonylatban is alig található, hazai gyakorlata sincs. Az irányítási szakemberek véleményét és kívánságát figyelembe véve, egy sor európai repülőtér irányítótornyát megismerve kezdtem el a tervezést. Két tanulmánytervet készítettem, ezt a kétlábas, „fiókos" megoldást fogadták el — mondja.

Az új, kibővített Ferihegyi repülőtér súlypontjában lévő irányítótoronyból már 1983-ban irányítják a le- és felszálláshoz készülődő, valamint a légitérben tartózkodó utasszállító gépeket. Ferihegy ismét az élvonalba kerül.

Murányi

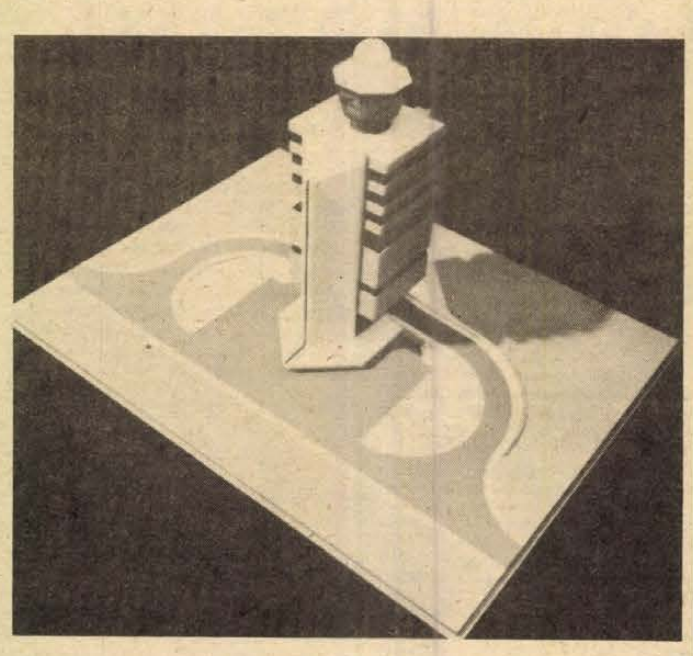

Ilyen lesz a Ferihegyi repülőtér új irányítótornya

POROTON,

nagy hőszigetelő hatású, kézi

FALAZÓBLOKK

a bátaszéki Vázkerámia gyárban

KAPHATÓ.

Befizetés:

TÜZÉP-telepeken.

Jegy nélkül — készpénzért

Felbomlott a „benzinliga"

Üres a jelentkezőket nyilvántartó notesz

ÁFOR-kút Újmecsekalján. Sorok. Emberek és gépkocsik. Járkálok egy kicsit, hátha látni beszélgető, egyezkedő csoportokat, de mindegyik sofőr rendesen a helyén ül, a kékruhás kutasok hozzájuk se szólnak, nincs mosoly, körültekintő pillantás, tartalmas kézfogások, veszekedés sincs, béke legyen az új rendelettel.

Október elseje óta a vállalati gépkocsivezetők benzinjegy helyett pénzzel számolnak, most is saját zsebre, de sokkal kevesebb állami veszteséggel. A jegyek körüli umbuldák korábban országosan több milliót hoztak a „benzinliga" sofőr—kutas tagjoinak, s az intézkedés ezt a szövetséget bontotta fel úgy, hogy közben megpróbálta megőrizni az egyik fél — a gépkocsivezető — anyagi érdekeltségét. Amit a benzinpénzen megtakarít, az övé. Kérdés, hogy többet vagy kevesebbet, mint korábban? Jó üzlet-e ha nincs üzlet?

Kék Barkas volánjánál nevenincs szőke sofőr. („Cikiznének a többiek, hogy ilyesmiről beszélek, mert mire jó az a nagy nyilvánosság?") Nézeget, hátha ellenőr vagyok. Aztán legyint.

— Jó gyerekek voltak a kutasok, nem akarom bántani őket. Most is minden tankolásnál odaadom nekik azt a húszast a régi szép idők emlékére. Pedig ez már saját zsebből megy. Korábban olyanok voltunk, mint a testvérek. A sofőrök 80 százaléka a kékruhásoknak adta a „fölösleges" jegyet, a névérték felét ki-ki eltette és kész. Pecsét a menetlevélre, ki tudta, mennyit tankoltam igazából. Nekem is megvolt így a havi 400, a kutasnak meg fene tudja menynyi. Most nekem jobb. Ha elég sokat megyek, megvan az 5—600 forint plusz.

— *Hogyan?*

— Szeliden. Csak semmi durvaság a kocsival. Reggelente lágy indítás, csurgás a szekszárdi lejtőn, leállított motor a mohácsi villanyrendőrnél. Szóval kihasználok minden létező trükköt, hogy csökkentsem a fogyasztást.

Az útszélen teherautó álldogál, a vezető álmos és mogorva. Közli, hogy neki az egész mindegy, ő se többet, se kevesebbet nem keres a rendelet óta, a kutasok viszont hozzá se nyúlnak a kocsijához. Betöltik a benzint és mehet. — Hálából mindig adok nekik két forintot — teszi hozzá kajánul.

Az elegáns, piros garbós férfi már egy ideje figyel, s amikor odamegyek hozzá, elhatározza, hogy roppant ravasz lesz. Igen, ő kutas, és nagyon tetszik neki a rendelet, mert hát így kívánja ezt az ország érdeke. Á, senki sem elégedetlen, csak az bántja őt, hogy mivel ez önkiszolgáló benzinkút, se idejük, se lehetőségük, hogy töltés közben letörölgessék, kicsit lemossák a kocsikat, és némi borravalóért rendesebben kiszolgálják a vevőt.

— *Mennyivel keres most kevesebbet, hogy nincs benzinjegy?* — igyekszem bensőséges lenni. — *Ötszázzal, ezerrel?*

— Aha! — tűnődik. — Úgy, ahogy mondja. — Na jó, legyen kétezer, mert fő az őszinteség.

— *Ez elég komoly jövedelemcsökkenés. Nem gondol arra, hogy abbahagyja a szakmát?*

— Nézze, éppen ezen tipródunk a kollégákkal. Igaz, ennél a kútnál nőtt a forgalom, de még mindig nem vagyok a régi pénzemnél. Gondolja meg, hogy 1750 az alapunk, amire 8—900 forint pótlék jön, a többi mellékes lenne, ha lenne...

— *Azért akad még bőven, nem?*

— De mennyi? Idefigyeljen, a főnök azt mondja, életében nem fordult még elő vele, hogy a notesze ne legyen tele jelentkezők nevével. És most üres a notesz. Két ember már elment. A vállalat talán erre kapott észbe, mert megígérte, hogy emeli a fizetésünket 4—500 forinttal, úgyhogy most várunk, vagy igaz lesz vagy sem...

Telefonálok a pécsi ÁFOR kirendeltség vezetőjének, Kővári Edének:

— Nézze, igaz, hogy elmennek és nem jönnek az emberek a könnyű keresetért, de nem is nagyon bánjuk — mondja. — A mostani személyzet elég és talán egy kicsit le is tisztul a szakma a rendelet után.

— *A bezinjegyekkel már nem, a dízelolaj-jegyekkel viszont még mindig lehet manipulálni. Azt miért nem szüntették meg?*

— Mert nem lehet szétválasztani a háztartási, a dízel- és a tüzelőolajat. Honnan tudjuk, melyik tartályból mérik, ha nincs jegy? Persze, így meg az umbuldák folytatódnak, lehet választani a két rossz között. Egyelőre az olajjegy marad.

Egyelőre a rendelet is marad. Az illetékesek szerint bevált, hiszen sokkal több üzemanyagot takarítanak meg, mint régen, és nem mellékesen egy korrupciós góccal kevesebb van az országban. A sofőrök sem panaszkodnak, a pénzük nem lett kevesebb s még az sem baj, ha a benzinkutas nem köszön többé előre.

Szénási Sándor

A cégtábla marad!

Januártól: bérlők kerestetnek

Cél: változatosabb legyen a vásárló és a kereskedelem kapcsolata

Kevesen tudják, hogy a *Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat* az ország legnagyobb ilyen jellegű cége: éves forgalma csaknem 2,5 milliárd forint. Összesen 340 boltja van, ebből 200 a kisebb üzlet. Tudvalévő, hogy a *Belkereskedelmi Minisztérium* szakembereit már hosszabb ideje foglalkoztatta az utóbbiak megannyi üzemeltetési gondja. Elsősorban Budapesten okoztak problémát a zárva tartott apró élelmiszerüzletek, a kevésbé gazdaságos egységek. A szeptember végén megjelent minisztertanácsi, illetve belkereskedelmi miniszteri rendeletek ezekután lehetővé teszik a kisebb boltok *bérbe adását*, vagy *szerződéses üzemeltetését*. A minisztériumban október 28-án tájékoztatták a kiskereskedelmi vállalatok vezetőit a rendeletek értelmezéséről és a végrehajtás ütemével kapcsolatos központi elképzelésekről.

— A közeljövőben várható még néhány kiegészítő jogszabály, hiszen a többi között tisztázni kell a jövedelemadózás, a bérszabályozás kérdéseit, no meg az érintett boltok kárbiztosítási és számvitellel összefüggő problémáit — mondja *dr. Bácskai Frigyes*, a Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat igazgatója. — Egyelőre tehát csak előzeets elképzeléseinkről számolhatok be... *Előreláthatóan 1981 januárjában hirdetjük meg a nyilvános versenytárgyalást Pécs 5—6 üzletére, s aki a legkedvezőbb ajánlatot teszi — azzal kötünk szerződést.* Az így szerzett tapasztalatokat, valamint a többi vállalat ezzel kapcsolatos észrevételeit figyelembe véve, az év második felében további 15—20 boltot szeretnénk bevonni ebbe a körbe.

— *Mi a különbség a bérbe adás és a szerződéses kapcsolat között?*

— Lényeges. Szerződés esetén a beosztottak továbbra is a vállalatnál maradnak munkaviszonyban — s a vezető, megállapodásunk alapján, részben vagy teljes egészében a vállalat eszközeivel gazdálkodik: ezért díjat fizet. A bérleti rendszerben a bérlő bizonyos — a rendelet és a vállalat által megszabott — kötöttségek mellett tulajdonképpen magánkereskedőként működik. Megmondom őszintén, hogy ezzel kapcsolatban még számos kérdés tisztázására szorul...

— *Annyi azonban bizonyos, hogy — a régebbi véleményekkel ellentétben — a kisebb boltokra továbbra is szükség van!*

— Egyrészt azért kellenek, mert nem lehet mindenhová ABC-t telepíteni, másrészt pedig színesítik bolthálózatunkat. Sok vevő szeret az elárusítókkal szorosabb kapcsolatot tartani, szívesen veszi, ha az eladók ismerősként üdvözlik, ha szólnak neki, hogy újdonság érkezett, vagy éppen figyelmeztetik, hogy valamit elfelejtett venni... Kétségkívül — az önkiszolgáló rendszer erre kevesebb alkalmat teremt.

— *Van érdeklődés az új formák iránt?*

— Úgy tapasztalom, hogy igen. Alapkövetelmény a lakosság folyamatos áruellátása, és megalapozott kívánalom, hogy a kereskedelmi munka színvonala tovább javuljon. Ennek záloga — a fokozott érdeklődésen túlmenően —, hogy a megkötendő szerződések az ellátási feladatokra is kiterjednek. Lényeges az is, hogy bolti dolgozóinkat hátrány nem érheti! Elsősorban rájuk számítunk az új üzemelési formáknál is... Az áruforgalom növelését, a körültekintő gazdálkodáson alapuló legkedvezőbb ajánlatokat elsősorban tőlük várhatjuk, hiszen ők ismerik legjobban az objektív lehetőségeket. A mi hasznunk főként az irányítás és a kapcsolattartás improduktív költségeinek csökkenése lesz. Egyébként a vállalat cégtáblája nem tűnik el a boltokról — csupán kiegészül a bérlők nevével...

A Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat ezzel természetesen nem adja föl bevált kereskedelempolitikáját, s folytatja a sikeres ABC-programot. Idén a cég történetének legeredményesebb ötéves tervét zárják: 1975 óta decemberben avatják a kilencedik új ABC-áruházat — Kertvárosban. Az elkövetkezendő időszakban — 1985-ig — Pécsen kívül élelmiszeráruházat építenek Szigetvárott, Siklóson, Mohácson és Mézaszászváron. A kisebb boltok közül is sokat felújítanak, elavult berendezéseiket korszerűbbekre cserélik.

T. E.

Női munkaerőt kesztyűvarró munkakörbe felveszünk

KESZTYŰGYÁR 2. SZ. GYÁRA, PÉCSVÁRADI TELEP

Nemzetközi diáknap

„Mi, a világ diáksága, hűségesek vagyunk a szabadságért elesett legjobbjaink példájához" – olvashatjuk a Nemzetközi Diákszövetség alapító okmányában. Az okmányt Prágában írták alá, abban a városban, ahol 1939. november 16-ról 17-re virradó éjszaka kilenc egyetemista diákvezetőt lőttek agyon a német fasiszták, s közel kétezer fiatalt letartóztattak.

A diákmártírok emlékére az ENSZ november 17-ét nemzetközi diáknappá nyilvánította. A Nemzetközi Diákszövetség elsőrendű és legfontosabb feladatának tekinti, hogy harcoljon a diákság jogainak és érdekeinek védelméért, életfeltételeinek és tanulási körülményeinek javításáért, s elősegítse, hogy a fiatalok társadalmuk haladó, demokratikus polgáraivá váljanak.

„A diák dolga, hogy tanuljon." Még a legutóbbi időkben is többször lehetett hallani ilyen és ehhez hasonló véleményeket. A diákok legalábbis a legjobbak, a következetesen gondolkodók azonban mindig is politizáltak. Nálunk is egyre több jelét látni annak, hogy a fiatalok szót kérnek és kapnak a „nagyok" dolgaiban, elmondják véleményüket a legkülönfélébb társadalmi és gazdasági kérdésekben.

Nem véletlenül van ez így. A Nemzetközi Diákszövetségbe tömörült diákoknak ugyanis meggyőződésük: az oktatási problémák megszüntetése csak a társadalmi igazságtalanságok, a haladásellenes erők felszámolása útján lehetséges. Ezért küzdöttek a szocialista átalakulásért a kelet-európai országok fiataljai, s ezért álltak ki mindenkor a gyarmatosítás megszüntetése, a nemzeti felszabadító mozgalmak mellett.

A november 17-i nemzetközi diáknap a minden iránt érdeklődő, az eseményeket maga körül izgalommal és a változások iránti szenvedéllyel figyelő ifjú politizálás bizonyságaként állít emléket Prága egykori diákmártírjainak.

Emlékezik és ünnepel ezen a napon a világ diáksága. Megemlékezik a világ haladó diákmozgalmairól, s ünnepli a Nemzetközi Diákszövetségben is megtestesülő célt: többet tudni a világról, lépést tartani a korral – tanulni, művelődni, s a politizálással a haladást szolgálni.

Keressük a legjobb anyóst!

„Nagyszerű asszonyok!"

Szavaz az olvasó

Többszáz nagyszerű anyós létezik Baranyában! Az elmúlt napokban hozzánk érkezett rengeteg levél arról győzött meg bennünket, hogy olvasóink nemcsak nemes és komoly versengésnek tekintik a felhívást, hanem örülnek neki. „Nagyon örülök ennek a felhívásnak! Végre egy fórum, ahol elmondhatom, milyen nagyszerű asszony az én anyósom." — írja Orbán Ferencné Pécsről. „Megmondom őszintén, örülök, hogy ezt a különös versenyt megrendezik. Az anyósomról (nagy A betűvel) csak a legjobbakat tudom mondani" — így Bali László Szentlőrincről. „Ha nem is nyerünk a pályázaton, legalább önök és a tisztelt zsüri tudja meg, hogy eggyel több jó anyós van a jók között Baranyában" — Tudatja Bubreg Mátyás Mohácsról. Pécsről érkezett a következő levél: Zámbó Lászlóné vagyok. Szüleim korán elhunytak, így rendkívül nagy szükségem volt arra, hogy édesanyámat egy jó anyós pótolja. Nagy szerencsémre így alakult a sorsom.

Többen, mint a Tóth, a Hrubi házaspár Pécsről, a Gyenis házaspár Görcsönyből, Huba Gyula és sógora Bólyból együtt nevezték anyósukat (anyósaikat) a Hétfői Dunántúli Napló és a Televízió Pécsi Körzeti Stúdiójának pályázatára. Gyenisék írják: nem önökre akarjuk háritani, hogy megköszönjék a mi anyukáinknak azt a sok jót, ami tőlük kapunk, de bizonyára jólesne nekik, ha a nyilvánosság segítségével megtudnák azt, amit mi talán nem tudunk elmondani — köszönjük, hogy ilyenek.

A legtöbb levél Pécsről és Baranya megye városaiból, községeiből érkezett, de kaptunk nevezéseket Barcsról, Kaposvárról, Budapestről, Győrből, Mosonmagyaróvárról is. Valamennyi közös jellemzője, hogy a menyek, vők szeretettel és tisztelettel írnak házastársuk édesanyjáról.

Bár nehéz kiválasztani közülük a legigéretesebb, legérdekesebb és az egymástól különböző életsorsokat felvillantó nevezéseket, a zsüri elnökének, dr. Kézdy Balázs megyei pszichiáter főorvosnak segítségével nyolcat választottunk. E nyolc levélben benevezett anyóst lapunkban sorra bemutatjuk. A nyolc hét leteltével szavazhatnak az olvasók arra az anyósra, aki legjobban megnyerte tetszésüket. (Fényképüket, rövid bemutatásukat együtt jelentetjük meg a HDN-ben, így módjuk lesz az összehasonlításra.)

A közönség szavazata és a Tv Pécsi Körzeti Stúdiójában rendezett döntőben szerzett zsüripontok együtt döntik el: ki a legjobb anyós? A döntő előtt szervezünk egy kerekasztal-beszélgetést is, a benevezettek egy részének meghivásával. A szerkesztőségünkben sorra kerülő beszélgetés egyetlen témája: milyen az ideális anyós?

Gáll Dezsőné

Néhány sor Gáll Béláné leveléből: „Két évvel ezelőtt édesanyám elesett, combnyaktörést szenvedett. Kétszer operálták, de a mai napig nem tud járni. Mindketten dolgozunk, így magatehetetlen édesanyámat anyósom látja el . . ."

Ócsárdi parasztcsaládból származom. Laktunk Garéban, Babarcszőlősön, aztán Pécsre költöztünk. Férjem a Honvéd kórházban dolgozott, mint fűtő. Ma már nyugdíjas. Nem tudtam szakmát tanulni. A volt III. kerületi tanácson takarítottam. Két fiunk közül Olivér a kesztyűszabász, Béla a karosszérialakatos szakmát tanulta. Megnősültek, de mindketten továbbra is itt laktak velünk. Később, mikor meghalt Béla fiam apósa, ők odaköltöztek a magára maradt nászasszonyomhoz. Tíz évvel ezelőtt tudtuk meg idősebb fiunkról, hogy vesezsugorban szenved. Úgy éreztem, a fájdalomtól elhagy a józan eszem. Mindenki segíteni akart, végül Olivért megműtötték. Svédországban volt a műtét. Én is kint voltam vele, én adtam neki az egyik vesémet. Mindez 1972-ben történt. Olivér még két évig élt . . .

A másik fiamék hamarosan visszaköltöztek hozzánk, s azóta kisebb megszakításokkal Olga, a nászasszonyom is velünk van. Elesett, eltörött a lábszárcsontja. Szerencsére felépült. Két évvel ezelőtt ismét szerencsétlenül járt, combnyaktörést szenvedett. Azóta köztünk él. Mondtam a menyemnek, ne hagyja ott a munkahelyét, én megápolom. A gerincem miatt rokkantsági nyugdíjas vagyok. Igaz, egy ideig napi négy órában még dolgoztam.

A gyerekek napközben nincsenek itthon. Férjem a szőlőben dolgozgat, én bevásárolok, takarítok, főzök. Közben rádiózunk vagy magnózunk Olgával. A gyerekek szép magyarnótákat vettek fel nekünk, legszívesebben ezeket hallgatjuk. Délutánonként már itthon van Editke, az egyik unokám. Mire hazajönnek a szülei, kész a tanulással. Szorgalmas, csendes kislány, nagyon jól tanul. Esténként beszélgetünk, televíziót nézünk. Nekünk a papával az udvarban van kétszobás lakásunk, ott alszunk. Gyakran meglátogat bennünket Olivér fiam volt felesége, férje és a másik unokám Ágika. Ő is 12 éves, mint Editke.

Gyakran kapunk ajándékot a papával, Olgával együtt. Nemcsak ünnepekkor, születés- és névnap alkalmával. Bárhova mennek a gyerekeink, mindig gondolnak ránk. Időnként mi is velük tartunk. Tavaly Debrecenben, Hortobágyon jártunk. Abból érzem magam, ha örömet szerezhetek, ha segíthetek másoknak. A mi családunkban mindenki így vélekedik, e szerint cselekszik.

Lejegyezte: Török Éva

Kocsiátvételi sorszámok

Trabant Limousine (Budapest)	1907	Skoda 120 L (Budapest)	794
Trabant Limousine (Győr)	1326	Skoda 120 L (Debrecen)	647
Trabant Limousine (Debrecen)	591	Skoda 120 L (Győr)	761
Trabant Limousine Speciál (Budapest)	3520	Polski Fiat 1500	1251
Trabant Limousine Speciál (Debrecen)	1433	Polski Fiat 126 (Budapest)	4336
Trabant Limousine Speciál (Győr)	3 193	Polski Fiat 126 (Győr)	452
Trabant Limousine Hycomat	10 128	Polski Fiat 126 (Debrecen)	1042
Trabant Combi (Budapest)	733	Zaporozsec	30 570
Trabant Combi (Győr)	747	Lada 1200 (Budapest)	8836
Wartburg Limousine (Budapest)	2310	Lada 1200 (Debrecen)	8092
Wartburg Limousine (Győr)	2099	Lada Combi (Budapest)	1638
Wartburg de Luxe (Budapest)	1878	Lada Combi (Debrecen)	573
Wartburg de Luxe (Győr)	1966	Lada 1300 (Budapest)	5517
Wartburg de Luxe tolótetős	474	Lada 1300 (Debrecen)	4312
Wartburg Limousine tolótetős	199	Lada 1500 (Budapest)	4789
Wartburg Tourist (Budapest)	884	Lada 1500 (Debrecen)	4376
Wartburg Tourist (Győr)	859	Lada 1500 (Győr)	970
Skoda 105 S (Budapest)	1136	Lada 1600 (Budapest)	1940
Skoda 105 S (Győr)	1406	Lada 1600 (Debrecen)	1015
Skoda 105 S (Debrecen)	1439	Dácia (Budapest)	3124
		Dácia (Debrecen)	1228
		Moszkvics 2140	9949

hDN hírek hDN hírek hDN

— **Esős vasárnap** a Balatonparton. Az elmúlt másfél héten tegnap volt a legmelegebb a magyar tenger déli partján, ahol 10 fokot mértek. A kellemes őszi vasárnap mégsem csalogatta az üdülőket, mert szinte egész nap langyos eső szemerkélt.

— **Discoverseny** Szentlőrincen. A szigetvári járás lemezlovasai mutatták be produkciójukat tegnap este a szentlőrinci művelődési otthonban. A jól szereplő versenyzőket kazettákkal, új lemezekkel jutalmazták.

— **Szüreteltek** a szekszárdi hegyen. Szőlőt szedtek tegnap a szekszárdi „Aranyfürt" Termelőszövetkezet tagjai, hat kocsi új bornak valót szállítottak az állami gazdaság telepére.

— **Az IXILON stúdió sikere.** Befejeződött tegnap Dombóváron a 16. dél-dunántúli amatőr filmszemle, amelyen szép sikereket ért el a pécsi Ifjúsági Ház amatőr filmstúdiója. Megosztott első díjat kapott Szaloczi Géza és Aut Attila Becses gyűjteményébe című filmje és különdíjat Litauszki János Őszi ritmusok című alkotása.

— **Egerészölyv-inváziő.** Baranya megyében Pécsvárad, Szellő, Erzsébet, Vajszló és Sellye határában mind több egerészölyvet figyelhetnek meg a madárbarátok. Míg a hazai példányok délre költöztek, addig az északi átvonuló egerészölyvek ellepik az említett falvak határát.

— **Teljes üzem** a Kaposvári Cukorgyárban. Vasárnap Mohácsról és Drávafokról, valamint az éjszaka Szigetvárról mintegy háromezer tonna cukorrépát fogadtak Kaposváron. A gyár kollektívája vasárnap is a hétköznapi műszak szerint dolgozott, azonnal megkezdték a beérkezett cukorrépa szállítmányok mosását, feldolgozását.

— **Vizimadár** megfigyelési vasárnapot tartottak Kakasd környékén a paradicsompusztai halastavaknál a Magyar Madártani Egyesület Tolna megyei, szekszárdi csoportjának tagjai. A fiatal madárkutatók a szeles, borús, de kellemesen megenyhült időben több érdekes megfigyelést jegyeztek fel, s ezeket továbbítják központjukba.

Vasárnapi leves

Hungarhotels Vállalat, Nádor étterem, Pécs. 1980. november 16. Összesen háromféle leves az étlapon. Erőleves csészében tojással 16,80; húsleves májgombóccal 20,60; sertésraguleves 18,60.

Szintén Hungarhotels, Astoria, Budapest, osztályon felüli. Erőleves rántott borsóval 14,40. Jóasszony krémleves 10.40.

Szintén Hungarhotels, Gundel étterem, Budapest. Osztályon felüli. Erőleves májgombóccal 16,00 forint, zellerkrémleves 15,00 forint.

Hilton, Kalocsa-étterem, Budapest. Osztályon felüli. Lebbencsleves: 9,10.

E. A.

A „Zengő Gyöngye" Mgtsz,

Bogád, Hirdi u. 1. sz. FELVESZ

egy tervezői gyakorlattal rendelkező

okl. építészmérnököt

ZENGŐ GYÖNGYE MGTSZ * BOGÁD

JELENTKEZÉS:
a termelőszövetkezet főkönyvelőjénél.
Felvétel esetén tsz-tagság biztosítva.
Fizetés: a 19/1977. (V. 25.) MÉM—MUM számú együttes rendeletben foglaltak alapján, megegyezés szerint.

Szórakozásról a Hangadóban

Kevés a szórakozási lehetőség Pécsett. Ha valamelyik művelődési házban van, arról kevesen tudnak. — Ezek a vélemények, észrevételek a HANGADÓ augusztusi műsorában hangzottak el.

Az augusztusban elkezdett vitát ma folytatjuk. A 17 óra 5 perckor kezdődő vitaműsorra meghívott művelődési ház igazgatókkal, tanácsi és KISZ-vezetőkkel, 14 órától a 11-511-es telefonszámon várjuk a véleményeket, észrevételeket és javaslatokat. Akinek nincs telefonja, személyesen is elmondhatja. A 17 óra 5 perckor kezdődő élő rádióműsorra mindenkit szeretettel vár a pécsi Ifjúsági Ház TÁJOLÓ KLUBJÁBA a HANGADÓ.

Görgényi Zoltán

◆

— **Aréna.** A hazai tudományos-fantasztikus filmgyártás korai, ám kitűnő alkotását, az Aréna című filmet vetítik holnap délután 18 órakor a pécsi Természettudományi Stúdióban. A pszichológiai sci-fi megtekintése után az érdeklődők dr. Kézdy Balázs megyei pszichiáter szakfőorvossal beszélgethetnek.

— **Téliesítik** a zalakarosi fürdőt. Megkezdték a termálfürdő szabadtéri medencéjéhez a tető építését. December közepétől már a fedett uszodában is fürdőzhetnek a vendégek.

— **Szakmunkástanulók versenye.** Vasárnap Szombathelyen befejeződött a dunántúli megyék ipari szövetkezeteiben dolgozó végzős szakmunkástanulók háromnapos versenye, közel másfélszáz fiatal gyakorlati munkában, szakmai, elméleti versenyen és általános ismereteket felölelő játékos szellemi vetélkedőn mérte össze tudását és ügyességét. Az összesített pontszámok alapján első helyezett lett Vas megye, második Győr-Sopron, harmadik pedig Baranya megye. A díjakat a helyezett tanulóknak és oktatóiknak Kovács Géza, a Vas megyei KISZÖV elnöke adta át. A győztesek részt vesznek az országos döntőn.

Elítélték a zalaegerszegi taxirablót

„Szállj ki, vagy lelőlek!"

Csőre töltött pisztoly az ülésen

Fegyveres taxirablás történt augusztus 27-én Zalaegerszegen. Farkas László zalaegerszegi lakos egy pisztollyal a taxi vezetőjét a gépkocsi elhagyására kényszerítette, majd az elrabolt járművel vezetői engedély nélkül Ságodba tartott. Az autózás azonban nem tartott sokáig, egy kilométer után feldöntött egy betonoszlopot, majd az egyik ház falának ütközve megállt. Farkas László elmenekült, a gépkocsi ülésén hagyva a csőre töltött pisztolyt.

A Zalaegerszegi Járásbíróságon szeptember 12-én megtartott tárgyaláson az első kérdés: milyen úton juthatott a 19 éves fiatalember birtokába a fegyver. Augusztus 23-án egy nyitott személygépkocsiból emelte el három 9–10 éves gyerek és adta a vádlottnak.

– Én el akartam vinni a rendőrségre a fegyvert, de már késő délután volt és úgy gondoltam, hogy ilyenkor már hazamentek a rendőrök – próbálta enyhíteni a felelősségét Farkas László, aki a tárgyaláson a megszeppent és mindent megbánó személy szerepében vallott. – Másnap az unokatestvéremmel kipróbáltuk, akkor viszont már attól féltem, hogy majd számonkérik az ellőtt lőszert. Tudtam, hogy nem szabad magamnál tartanom a pisztolyt, de nem akartam vele bántani senkit.

– Akkor miért vette magához azon a délutánon? – kérdezte az ügyész.

– Összevesztem a menyasszonyommal és szakítani akart velem. Hazamentem a pisztolyért, hogy jól ráijesztek, velem nem lehet csak úgy szórakozni. De megölni nem akartam.

Fegyverrel az övében barátaival taxiba szállt és újra végigjárta a város szórakozóhelyeit, de a lányt nem találta.

A vádlott beismerő vallomása akadozóvá vált, amikor a bíróság a legsúlyosabb fordulatról faggatta.

– Nem akartam bántani a taxist. Nem állt szándékomban lelőni – hajtogatta, de nem tudott ésszerű magyarázatot adni, miért fogta rá a fegyvert. – Nem céloztam rá, miután elfutott. Hogy mit akartam? Csak kocsikázni, semmi egyebet. Ittas voltam, nem tudtam felfogni, mit csinálok.

A taxi vezetője még mindig az események hatása alatt mondta el az este történetét:

– Nem gondoltam semmi rosszra, hiszen ismertem a fiatalembert. Ezért nem is ültettem előre. Amikor célhoz értünk, Farkas arra kért, hogy menjek be a lakására. Ezt nem tettem meg, felszólítottam, hogy fizessen. Felkapcsoltam a villanyt, akkor hallom, hogy mondja, szálljak ki vagy lelő. Azt hittem, viccel. Amikor hátrafordultam és szembenéztem a pisztolycsővel, láttam, hogy komoly a helyzet. Újból felszólított, lelövéssel fenyegetve. Mit tehettem mást, elszaladtam. Bíztam abban, hogy a sötétségben nem talál el. Néhány méterre lehettem, amikor hallottam a fémes hangot. Valószínűleg akkor töltötte csőre a pisztolyt, amivel továbbra is rám célzott. Kifutottam egy forgalmasabb útra és egy arra járó autó hozott be a rendőrségre.

A bíróság enyhítő körülményként vette figyelembe a vádlott megbánó, beismerő vallomását, fiatal korát és büntetlen előéletét, súlyosbítóként az útonállásszerű elkövetést, az erőszakos bűncselekmények elszaporodását.

A Zalaegerszegi Járásbíróság a jármű elviteléért, lőszerrel és lőfegyverrel való visszaélésért, orgazdaságért és ittas járművezetésért halmazati főbüntetésül 4 évi börtönre ítélte Farkas Lászlót. A vádlott és védője enyhítésért fellebbezett.

Finta Zsuzsa

ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: A szerelem pillanatai (este 7 órakor) Erkel bérlet.

Kamaraszínház: Olga (este 7 órakor) Móricz/B. bérlet.

MOZI

Petőfi: A versenyló elrablása (f3, f5) Örökség (f7, f9)

Kossuth: Örökség (10, 12) Lavina (2, 4) Zenekari próba (6, 8)

Tanárképző Főiskola: Apokalipszis most (5) TKF filmklub (8) Rákóczi: Magyarok a prérin (5, 7) Fekete Gyémánt: Utközben (6) Jószerencsét: Tűzharc (4, 6) Vasas, Május 1.: Halló, kecskeszakáll (f6) Katharine Blum elvesztett tisztessége (f8) Mohács: Keresztül a nagy vízválasztón (6, 8) Komló, Zrínyi: Kacsavadászat (4, 6) Kilences kórterem (8) Komló, Május 1.: Földi űrutazás (4, f7) Szigetvár: Félek (f6, 8) Siklós: Naplemente délben (5) B. B. filmklub (f8) Harkány: Egy másik férfi és egy másik nő (7) Bóly: A biztosan ölő Sárkány Lady (7) Pécsvárad: Ki beszél itt szerelemről? (7) Sásd: A fekete város (7) Sellye: Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (7) Szentlőrinc: Világvége közös ágyunkban (7) Villány: A Vadnyugat hőskora (7)

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Bissau-Guinea-i események

Bissauban hivatalosan megerősítették, hogy a péntek esti hatalomátvétel során letartóztatták Luiz Cabral eddigi elnököt és családjával együtt egy szigeten tartják fogva — közölte a Zöld-foki rádió. A Bissau-Guineával eddig szoros kapcsolatban álló Zöld-foki Köztársaság adója szerint Bissauban Saude Maria külügyminiszter — aki feltehetően megtartotta tisztségét — a diplomáciai képviseletek vezetői előtt kijelentette: Luis Cabralt katonai kíséretben szállítják vissza Bissauba. A hatalomra jutott „forradalmi tanács" garantálja biztonságát és megengedi, hogy egy általa kiválasztott diplomata is elkísérje.

A Zöld-foki rádió jelentette azt is, hogy Bissauban nyugalom van, az utcákon azonban katonai járőrök cirkálnak. A bissau-guineai fővárosban teljes kijárási tilalom van érvényben. A hiányos jelentések alapján úgy tűnik, hogy a puccs lényegében vértelen volt, bár a megbuktatott kormány gazdaságfejlesztési és tervezési miniszterét megsebesítették. Mint Stockholmban bejelentették, a miniszter svédországi bissaui nagykövetségére menekült. Állapota nem súlyos.

A Zöld-foki-szigeteken kedvezőtlenül fogadták a péntek esti bissau-guineai hatalomátvétel hírét. Bissau-Guinea és a Zöld-foki Köztársaság egyaránt portugál gyarmat volt.

Hírügynökségi jelentések szerint Bissau-Guinea fővárosában a hadsereg katonái járőröznek. A pénteken este hatalomra jutott új vezetést támogató fegyveres erők ellenőrzésük alatt tartják a Szenegál és (Conakry-) Guinea között fekvő ország valamennyi kulcsfontosságú katonai létesítményét.

Portugál rádiójelentések arról adnak hírt, hogy az új vezetők hajtóvadászatot indítottak a megbuktatott elnök több száz menekülő munkatársa után. Az eddig letartóztatottak ellen az a vád, hogy „korruptak voltak és nemzetellenesek". Bissauban kijárási tilalmat rendeltek el. A külfölddel megszakadt a telex- és telefonkapcsolat.

★

✦ *ATHÉN: Georgiosz Mavrosz tekintélyes polgári politikus, volt görög külügyminiszter bejelentette, hogy Centrumpárt néven ismét pártot alakít. Nyilatkozatában a 71 éves Mavrosz hangoztatta: „Pártja egyesítené az ország centrista erőit, s szavatolná a rendezett és kiegyensúlyozott görög belpolitikát." Hozzáfűzte, hogy pártja az „állami intézmények újjászervezését, a bürokrácia csökkentését, a pénzügyi irányítás hatékonyá tételét, valamint egy valóban következetes kül- és védelmi politikát" kíván szorgalmazni.*

◆

Brandt-nyilatkozat

„A szovjet–nyugatnémet kapcsolatoknak az elmúlt évtizedben történt alakulása igazolta, hogy lehetséges kedvező eredményeket elérni, ha a felelős személyiségek képesek reálisan megközelíteni a kérdéseket és kompromisszumra tudnak jutni" – jelentette ki Willy Brandt, a nyugatnémet Szociáldemokrata Párt elnöke a Pravda vasárnapi számában megjelent interjújában.

„Országaink jövőbeni kapcsolatai – folytatta Brandt – elsőrendű fontosságúak az enyhülés egésze szempontjából. Ezért úgy vélem, mindkét félnek maximális erőfeszítéseket kell tennie, hogy fenntartsuk a már meglévő kapcsolatokat és újakat építsünk ki minden területen, ahol lehetséges."

A szociáldemokrata politikus a továbbiakban síkraszállt egy összeurópai leszerelési értekezlet összehívásáért.

Erőmű a Titán

Titán, a Saturnus legnagyobb holdja erőműként viselkedik, és rádiójeleket sugároz — közölték szombaton a kaliforniai Pasadenában a Voyager-programot irányító amerikai tudósok.

A Voyager—1 amerikai űrszonda segítségével megállapították, hogy a Titán ionoszférájának (légköre felső rétegének) és a Saturnus mágneses mezőjének kölcsönhatása következtében 6000 voltos elektromos áram keletkezik. Az áram teljesítménye elérheti a 20 millió wattot is.

A rádiósugárzás meglepetést keltett tudományos körökben. A Földhöz, a Jupiterhez és a Saturnushoz hasonló bolygók mágneses mezőik következtében tudnak rádióhullámokat kisugározni, a Titánnak azonban nincsen mágneses mezője. A pasadénai tudósok szerint egy teljesen újfajta rádióforrásról van szó.

✦ *MADRID: Vasárnap véget ért a Szocialista Internacionálé háború utáni XV. kongresszusa. Zárszót Willy Brandt, a Szocialista Internacionálé elnöke mondott. A kongresszus a három és fél napos vita anyagát összegező határozatot fogadott el. A Szocialista Internacionálé következő kongresszusát – Brandt bejelentése szerint – 1983 márciusában tartják, helyszínéről azonban még nem döntöttek.*

✦ LISSZABON: Antonio Macedót nevezték ki ideiglenesen a Portugál Szocialista Párt elnökévé. A döntés a párt igazgató tanácsának vasárnapra virradó ülésén született meg. Az eddigi elnök, Mario Soarez „átmenetileg" lemondott tisztségéről, mivel a párt országos bizottsága és országos titkársága támogatásáról biztosította Eanes jelenlegi köztársasági elnököt a decemberi elnökválasztásra.

Irán–Irak

Olof Palme közvetítésre készül

Olof Palme, a Svéd Szociáldemokrata Munkáspárt elnöke Waldheim ENSZ-főtitkár megbízottaként szombaton a világszervezet székhelyén megbeszéléseket folytatott az iráni és az iraki ENSZ-képviselőkkel. Mint ismeretes, a két ország háborús konfliktusának megoldásáért folyó diplomáciai erőfeszítések keretében Palme kedden Teheránba, majd még a héten Bagdadba utazik, hogy tanácsadók kíséretében a helyszínen tárja fel a rendezés lehetőségeit.

A svéd politikus utazását illetően óvott mindenfajta túlzott reménykedéstől.

Iránban Baniszadr államfő szombaton katonatisztek előtt kijelentette, hogy megítélése szerint javult a hadsereg belső helyzete, s hozzátette, hogy „túljutottak a kritikus napokon".

Iraki alakulatok és harckocsik tüzérségi támogatással vasárnap bevonultak Susanguerp iráni városba — jelentette be a teheráni rádió. Susanguerp mintegy 30 kilométerre fekszik az iraki—iráni határtól, 65 kilométerrel észak-nyugatra Ahwaz khuzisztáni tartományi székhelytől.

Bagdadi diplomáciai források Malmierca kubai külügyminiszter szombati — Szaddam Husszein államfővel és Tarik Aziz miniszterelnök-helyettessel folytatott — megbeszélései után úgy vélekednek, hogy az iraki fél nem mutat készséget a kompromisszumra Iránnal.

Malmierca korábbi teheráni megbeszélései alatt a kubai politikussal közölték, hogy Irán az iraki álláspont „bizonyos tisztázását" igényli. Ezt megfigyelők az iráni részről tapasztalható kompromisszumos készség jeleként értékelik.

◆

✦ *NEW YORK: Újabb gyilkosságokról érkeznek jelentések Salvadorból. Szombaton és vasárnap a különböző félkatonai bandák és a hadsereg tagjai 30 polgári lakost öltek meg. San Salvador külvárosában öt, brutális kinzás nyomait viselő holttestet találtak, míg Soyapango térségében hat fiatalember holttestére akadtak.*

Világszépe II.

Jóval a kitűzött kétnapos haladék lejárta előtt vállalta a megkoronáztatást a világ új szépségkirálynője, a Guam-szigeti Kimberly Santos. A 19 éves lány — mint már jelentettük — a második helyen végzett a londoni világversenyen, de a győztes 17 óra „uralkodás" után lemondott. Az új királynő megértően szólt elődje visszavonulásáról, és szombat este már azt is közölte, hogy a címmel járó 48 ezer dollárt és a későbbi aláírandó hirdetési szerződésekből befolyt összegeket földvásárlásba óhajtja befektetni.

Újabb részletek a tízek elleni vádiratból

Kínában vasárnap újabb részleteket hoztak nyilvánosságra abból a vádiratból, amelyet a kínai legfelsőbb népi ügyészség égisze alatt működő különleges ügyészség készített a „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" perének tíz fővádlottja ellen. A vádirat most nyilvánosságra hozott részletei szerint 1976 decemberében több mint 84 000 ember ellen indítottak hamis vádakon alapuló eljárást Hupej tartományban, s közülük háromezret meggyilkoltak. A Jünnan tartományi pártbizottság titkára ellen koholt ügy kapcsán több mint 14 000 ember vesztette életét. Belső Mongóliában több mint 346 000 ember ellen indítottak eljárást, s ennek során 16 220 kádert és egyszerű állampolgárt gyilkoltak meg.

Nem volt mentes a radikálisok megtorlásától a kínai hadsereg sem, amelyben több mint 80 000 tiszt és katona ellen emeltek hamis vádat, s közülük több mint 1100-at halálra kínoztak. A szélsőjobboldali terror rengeteg áldozatot szedett nemcsak a kommunista párt, hanem az állami szervek, és a tömegszervezetek, az értelmiség, az írók és a művészek körében is — mutat rá a vádirat vasárnap nyilvánosságra hozott része.

Pozsonyi képeslap

A városi hóhér lakott itt egykor, a Bástya utcában. Ma a látogató az ódon sikátort egy rövid séta kiindulópontjául választhatja. A pozsonyi óváros szívében vagyunk – illetve jártam kollégámmal az elmúlt héten –, a múlt és a jelen meghitt együttélésének centrumában. Közel 6 órás vonatozásnyira Pécstől, a volt Erzsébet egyetem közelében, melyet a húszas évek közepén-végén éppen Pécs kapott meg . . . de ne kalandozzunk el ennyire, hiszen ha a szlovák főváros magyar vonatkozásait próbálná az ember felsorolni, útikönyv írására vállalkozna.

Szóval; elég drágán mérik az óbort a Bástya utcai borozóban – hat korona egy deci jóféle burgundi –, ezért inkább a sokféle és kiváló sört választjuk kísérőül. A magyar turistákat amúgy is barátként fogadják, s az elmúlt hét itteni legjelentősebb magyar eseménye mellett – Kádár Jánost fogadta Gustáv Husák – megannyi friss, magyaros kép köszönti. A CSEMADOK épp a héten rendezett Bethlen emlékestet, szombaton Balczó Andrással beszélgethettek a helybeliek a Küldetés című film vetítése után, s a központi toronyház tetejéről is a Videoton és az Orion cégek neonreklámja villog esténként a hazafelé siető pozsonyi polgár szemébe.

Az ünnepekre készülő szlovák főváros bevásárlószatyros forgatagában a szintén jó vételre számító turistát eleinte meghökkenti a kép: hosszú sorok az üzletek, boltok előtt, de aztán rájön, mindez csalóka kép. Ugyanis az üzletek kapuján belül levegős a tér: egyenként engedik a vevőt a pultok közé. Így próbálják megszűrni a bolton belüli tumultust, kabátgombszaggatást, lökdösődést... Az árak már a mi áraink, pro és kontra, s csupán választékbővítést jelenthet az útlevéllel ideérkező számára az a néhány holmi, amit majd otthon, ajándék gyanánt kipakol. Az évente idelátogató számára kellemes meglepetés viszont: a divat lassan itt is divat lesz, a korábbi ormótlan – illendőbben sportosnak nevezett – női lábbeliket felváltotta a spanyolos fazon, a kabátokat-felöltőket az olaszos-jugós szabás. Természetesen a jóféle téli topogók – és főleg gyermeklábbelik – még ma is igen keresettek a magyar turisták által, s magunk is megfogalmaztuk a Prior áruház emeleteit járva: télre készülve a cseh és a szlovák könnyűipar termékeivel lehetne hazai választékunkat hathatósan bővíteni.

Szállást könnyen szerzünk: a Csedok utazási irodában pillanatok alatt olcsó vendégszobát kapunk: 65 korona így fűtést és melegvizet is beleértve egy éjszakára – a belvárosban. Szállodába ezen a héten amúgy se mehettünk, hiszen a szovjet kultúra hete, s megannyi tudományos konferencia lévén, idegenforgalmi pezsgést és szállodahiányt regisztráltak. Meglátszott ez a vendéglők forgalmán is, bár rövidebb-hosszabb várakozás után a számunkra meglepetésszerűen olcsó ebédet osztalunkra tette a pincér. Az itt is nemzeti ételnek számító borcs – jól fűszerezett, hússal tömött káposztaleves – 5 korona, s a legdrágább főétel sem ütötte meg a 15 koronát. A nálunk is ismert razsnyicsa 9 korona, a bécsi szelet 11 korona – körettel, savanyúsággal együtt másodosztályon. A pohár sör – ami fél litert jelent – 2,30 – szinte osztályba sorolástól függetlenül. Valahogy az volt az ember érzése, hogy itt nem az árakkal próbálják megszűrni a tisztelt nagyérdeműt. Elég, ha kiírják a falra – és szinte mindenütt kint van a falon –: Dohányozni tilos!, ami dohányos társadalmunkban eléggé felpörgeti a vendégrotációt.

Épül-szépül Pozsony, szemlátomást nagy pénzeket invesztálnak a jövő érdekében. Aki vonaton érkezik, s próbál gyalog bemenni a centrumba, meg is hökken egy pillanatra: az út mentén hadiállapotoknak beillő munkálatok. Jó néhány év kényelmét kell a helybelieknek feláldozniuk, de a városépítés egy-egy deszkapalánkok fölé nőtt épülete jelzi, nem hiába. Az új épületek közül is kitűnik az a csúcsára állított piramisépület – több emelet áll alig néhány négyzetméteres alapon – amely állítólag szálloda lesz. (Bár erre nem mernék megesküdni.) Mindenesetre az avatót követően biztosan felkerül a pozsonyi képeslapokra, mint ahogy felkerült az 1972 augusztusában avatott új Duna-híd is, amely műszakilag a világ egyik legérdekesebb hídja.

Búcsúzunk Pozsonytól illően, a Bástya utca környékéről, a Mihály kapu ive alatt átbújva, az 1-es számot viselő épület mellől, ahol a múlt században a reformországgyűlések zajlottak, ahol Deák, Kossuth, Kölcsey, Széchenyi jegyzetelt, érvelt, vitatkozott . . . A pozsonyi diéta mellett természetesen az újságíró azt se feledje, hogy ebben a városban alapította 1780-ban Ráth Mátyás az első magyar hírlapot, a Magyar Hirmondót. Éppen kétszáz esztendeje.

Kozma Ferenc

TRITEX
KERESKEDELMI VÁLLALAT

Értesítjük kedves vásárlóinkat,

hogy méter-lakástextil osztályunk december 1-től december 6-ig LELTÁROZ.

Felsőkonfekció osztályunk december 22-től 31-ig

leltároz.

A LELTÁROZÁS IDEJE ALATT AZ ÁRUKIADÁS SZÜNETEL.

Megrendeléseket — leltár utáni kiszállításra — telefonon és írásban felveszünk.

TRITEX KERESKEDELMI VÁLLALAT PÉCSI RAKTÁRHÁZA

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lotz Károly u. 2. sz. alatti üzemünkben.

●

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és tölgyfurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

●

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.

Azonnali ügyintézés, OTP-re is.

Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

✦ ÚJ-DELHI: Nelson Mandela dél-afrikai politikusnak ítélték oda a Nehru-díjat. Mandelát a fajgyűlölő rezsim 16 évvel ezelőtt életfogytiglani börtönbüntetésre ítélte, s mindmáig börtönben tartja.

✦ *BANGKOK: Harmincnyolcra emelkedett a vasárnap hajnali bangkoki robbanás halálos áldozatainak száma, a sebesülteké meghaladja a háromszázötvenet. Az első jelentések egy katonai raktár levegőbe repülését adták hírül, de utóbb kiderült, hogy egy lőszergyártó üzemben következett be a detonáció.*

✦ JERUZSÁLEM: Vasárnap Jeruzsálemben a kormányfői hivatal előtt több ezer munkás tüntetett az izraeli vezetés gazdaság- és szociális politikája ellen. Az ország legkülönbözőbb vidékeiről jött szervezett dolgozók követelték a kormány lemondását, és elégedetlenségüknek adtak hangot a növekvő infláció miatt. Októberben 11 százalékos volt az inflálódás, és a létfenntartási költségek ugrásszerűen emelkedtek.

HDN REJTVÉNY

A HDN legutóbbi, népi hangszerekkel foglalkozó rejtvényére csaknem 400 megfejtés érkezett, közülük 357-en adtak helyes választ: a rejtvényként feladott képen dudafej és kettős sípszár volt látható.

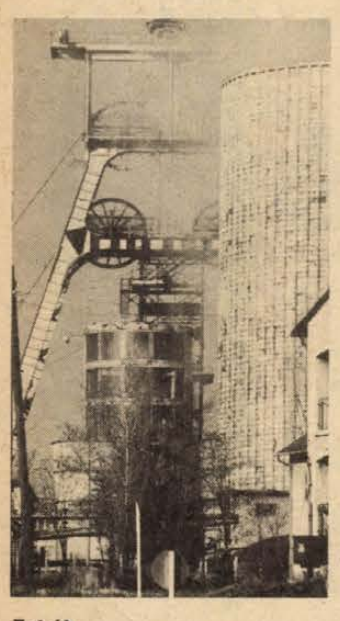

Zobák

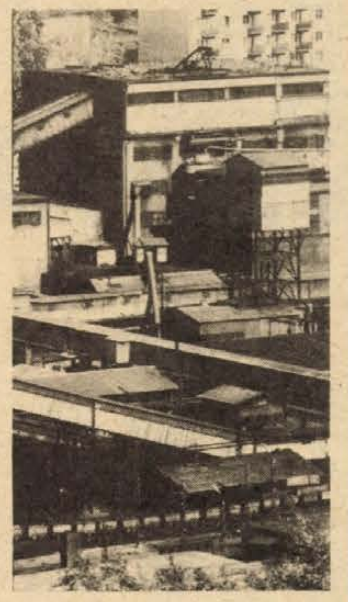

Kossuth-bánya

Béta-bányaüzem

Élénk érdeklődés kísérte szombaton délelőtt Pécsett, a Kossuth utcai Hangszerboltban tartott nyilvános nyereménysorsolást, ahol az alábbiaknak kedvezett a szerencse. A Hangszerbolt által felajánlott dorombot nyerte: Pólya Beáta Villány és Szné Budai Jolán Keszü, a szájharmonikát Kálmán Zsolt Szajk, Kossuth u. 80. A Mecsek Táncegyüttes zenekarának díjai közül a török furulyát dr. Tarnai Márta Siklós, Sallai u. 12., a szlovák furulyát Újvári Ferencné Kistótfalu, Bem u. 9., az erdélyi furulyát Dárdai Balázs Mohács, Arok u. 40. sz. alatti olvasónk nyerte. Az ifj. Boczán Béla által felajánlott doromb nyertese Kovácsevics Józsefné Drávasztára, Kossuth u. 17. A siklósi könyvesbolt ajándékát, egy könyvet nyert ifj. Grisnik Zoltán Pécs, Dr. Münnich F. u. 14 a, valamint Dombay Péter Pécs, Koller u. 2. Dr. Nádor Tamás dedikált, zenei tárgyú művének nyertese Tolnai János Szekszárd, Alisca u. 3., valamint Szluka Mátyásné Pécs, Ércbányász u. 10. A fődíjat, Barna István hangszerkészítő ajándékát, egy szép citerát, Breskovics Sándorné Pécs, Hunyadi út 64/c alatti olvasónk nyerte. A nyeremények december 15-ig átvehetők a pécsi Hangszerboltban.

⁂

Rejtvényünk témája a baranyai bányászváros, Komló. Kérdésünk is a modern bányászatra vonatkozik.

Györkő István szászvári paraszt 1812-ben próbálkozott ezen a területen a szénkitermeléssel. Tíz évvel később táróit a bólyi uradalom vette meg. Négy év alatt 132 tonna szenet bányásztak ki. A hazai bányászatba Jánosi Engel Adolf kapcsolta be a komlói széntelepeket 1876-ban. 1909-ben kerültek állami tulajdonba a komlói bányák, öt évvel később nyitották meg a Kossuth I-es „Új aknát". 1945-ben, a város felszabadulása után pár nappal megindult a termelés az egyetlen bányában, amely ma a komlói üzemek centruma. Az első években 103 500 tonna szenet termeltek, ma ennek a hatszorosát, 690 000 tonnát bányásznak ki. Jelentős évek voltak Komló bányászatában 1954 és 1964, amikor az új üzemek is bekapcsolódtak a termelésbe . . .

Az első bányásznapon, 1951. szeptember 2-án avatták várossá Komlót. Az elmúlt harminc év alatt jellegzetes arcot öltött a hét dombra épült város: benépesült Kökönyös, Dávidföld, Kenderföld, Somág és a legfiatalabb városrész, Szilvás. Az elmúlt öt évben ezerötszáz lakást adtak át, annyit, mint a megelőző évtizedekben összesen.

⁂

Képeink három komlói bányaüzemet ábrázolnak: 1. Zobák, 2. Kossuth-bánya, 3. Béta-bányaüzem. Kérdésünk. A felsoroltak közül melyik bányában indult meg a felszabadulás után elsőként a termelés?

A nyereménytárgyakat a komlói intézmények, vállalatok, szocialista brigádok ajánlották fel: a Komló városi Tanács vásárlási utalvánnyal és egy Komló monográfiával, Kossuth-bánya dolgozói egy mini disz-réselővel, az üzem „Dózsa György" elővájó szocialista brigádja egy hétkötetes antológiájával, a „Komarov" aknagépész szocialista brigád egy ékszertartó díszdobozzal, a „Május 1." szállító szocialista brigád egy Pax golyóstoll készlettel, a „Fábián Béla" fejtési brigád egy vörösréz dísztányérral, a Kutató és Mélyfúró Vállalat egy ötvös horoszkópos dísztükörrel, ötvös kulcstartóval, valamint fafaragásokkal, a Városgazdálkodási Vállalat négy darab százforintos vásárlási utalvánnyal, a városi KISZ-bizottság egy társasjátékkal, Zobák-bányaüzem három, az üzem műhelyében készült disz-bányászlámpával, a Carbon Könnyűipari Vállalat egy gyermek puffal, egy díszpárnával és egy könyvével, az Úttörő és Ifjúsági Ház a művészeti szakkör készítette két rézdomborítással, az IBUSZ komlói irodája egy habán kerámia tányérral és egy habán kerámia vázával, a Hidépítő Vállalat komlói üzeme négy könyvutalvánnyal, a Zengő Áruház Skóla kozmetikai cikkekkel, a Baranya megyei Vízmű három vásárlási utalvánnyal járult hozzá a díjakhoz.

A nyeremények nyilvános sorsolására november 22-én, szombaton délelőtt 11 órakor kerül sor Komlón, a Zengő Áruházban.

A megfejtéseket kérjük november 19-én, szerda estig postára adni. Címünk: Hunyadi út 11. 7601. Postafiók 134. A levelezőlapra ne felejtsék el felragasztani a HDN-rejtvény címkét, amit a lapunkból vághatnak ki.

6 hétfői

Orvosmeteorológiai előrejelzés

Jönnek a frontok

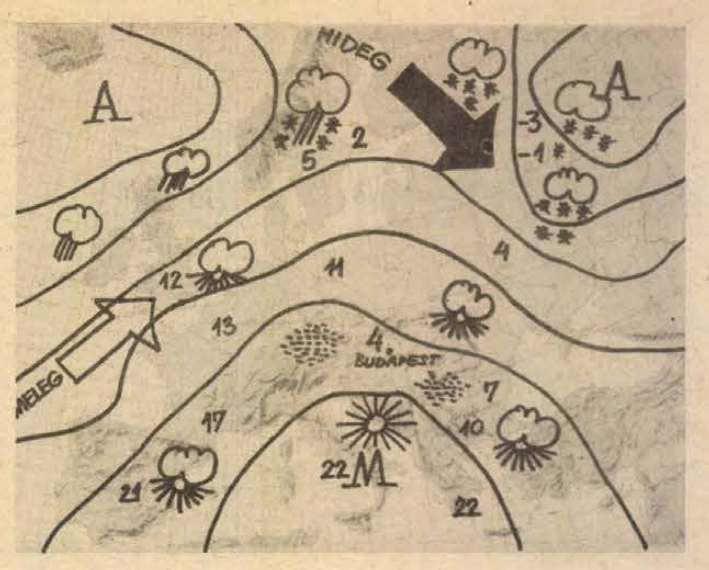

Előrejelzés az ország területére 1980. november 17-től november 23-ig.

Az elkövetkező hét időjárásában döntő szerepet játszanak a Kárpát-medence áramlásának sajátosságai. Nagy a valószínűsége annak, hogy a magasban fölénk áramló meleg levegő hatása a medencében, a talaj közelében megrekedt hideg miatt nem érvényesül. Így valószínűleg párás, ködös időre kell számítanunk. A legalacsonyabb hőmérsékletek általában mínusz 5—0, a legmagasabb nappali hőmérsékletek 2, —6 fok között alakulnak. Előfordulhat azonban, hogy erősebb légáramlás alakul ki fölöttünk és ekkor a Kárpát-medence egészét enyhe levegő tölti ki. Ezzel ugyan változékonyabbra, csapadékosabbra, de enyhébbre is fordul időjárásunk.

A légkör állapotában bekövetkező változások gyorsaságától és mértékétől függően tehát teljesen ellentétes módon is alakulhat időjárásunk a héten. Amennyiben a térképen ábrázolt helyzetnek felelnek meg az áramlási viszonyok (s ennek van nagyobb valószínűsége), tipikusan őszi, hűvös, párás időre kell számítanunk. A szabadon lévő felületek nyálkássá, síkossá válnak, veszélyes lesz a közlekedés. Ezen a külső, fizikai tényezőn kívül azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a magasabb légrétegekben esetleg olyan mértékű változások zajlanak, amelyek felérnek egy-egy meleg-, illetve hidegfront átvonulásával. S bár ezt a talaj közelében aligalig érezzük, szervezetünk mégis reagál rá. Fokozza a megterhelést az egyre szennyezettebbé váló levegő is. A talaj közelében megrekedő, az emberi tevékenység által létrehozott szennyezőanyag egyre nehezebbé teszi a szervezet feladatát a normális életfunkciók fenntartására. Ennél még mindig kedvezőbb az az időjárás, amikor a talaj közelébe is eljutnak a változások (erősen ingadozik tehát itt a talajközelben is a légnedvesség-, és hőmérséklet, a légnyomás stb.) Ekkor ugyanis csak a változások ellensúlyozására kell energiát fordítanunk.

Bártfai Erzsébet

500-as lesz a legkisebb címlet

Bankó helyett csekk

OTP-s újdonságok

A feleségek bizonyára nem fognak örülni neki: férjük — ha akarja — a fizetést ezentúl egyszerűen haza sem viszi. Ha úgy tetszik neki, az egészet eltüntetheti. Nem dugja el, nem költi kocsmázásra, barátnőre, hanem széfbe helyezteti. Az OTP-jébe. Távol álljon tőlem, hogy ilyet tanácsoljak félfitársaimnak, nem akarom kivívni az asszonyok ellenszenvét, de jó tudni: 1981. január elsejétől bárki a fizetését részben vagy egészben az Országos Takarékpénztárhoz utaltathatja.

Kezdetben vala az átutalási betét. Azaz számla nyitása az OTP-nél, amelyből a pénzintézet fizette a villany, a gáz, a tévéelőfizetés és a távfűtés díját. E népszerű szolgáltatás (Baranyában összesen 15 148-an élnek ezzel a lehetőséggel) beváltotta a hozzá fűzött reményeket, így tovább lehetett fejleszteni. Az NDK-ban tapasztaltak alapján kialakult a magyar szisztéma, amelynek premierje jövőre lesz. Egyelőre még csak sejteni sem lehet, hányan állapodnak majd meg vállalatukkal, hogy havi munkabérüket, munkadíjukat, vagy egyéb járandóságukat (akár az utolsó fillérig is) az az OTP-be irányítsa. Mindenesetre könnyen elképzelhető: a pénzkímélésnek ez az ügyfél számára is kényelmes és biztonságos megoldása hamar sikert arat majd.

Ha így lesz, nem lesz gond hozzászokni ahhoz a másik újdonsághoz, melyet 1981. július elsejétől vezetnek be. Ez pedig a lakossági csekk. Annak, aki már eleve betétszámla-tulajdonos, akkortól csekkszámlája is lehet. Vagyis készpénz helyett itt-ott azzal vásárolhat. A fix címletű (500-as a legkisebb, 5000-es a legnagyobb) csekkeket már nyomják, ígérik, a jövő júliusi debütálásra elegendő mennyiség áll majd rendelkezésre. Persze, minden a bizalmon múlik, mert a csekk fedezetéről az átutalási betétszámla tulajdonosának kell gondoskodnia, vagyis a fedezetlen csekk kibocsátását a törvény bünteti.

A zizegő bankók helyét tehát részben átveszik a csekkek. Ezeket is kötelesek lesznek beváltani azok a kereskedelmi, vendéglátóipari és szolgáltató egységek, amelyek minderről megállapodnak az OTP-vel. Igaz, az 500 forintos alsó határ miatt nem lehet mindenhol csekket előrángatni, de ház ez így is van rendjén. Jól jön még az az évezredek óta használt papír- és aprópénz is a háznál . . .

H. L.

Egy tölgy — 25 lóerő

Fát fogyasztó autó

A BUNTE fiatal riportere kalandos vállalkozása keretében „tesztelte" azt az autót, amely száz kilométeren egy tölgyfát fogyaszt. A fagázról van szó, amely az energiaválság, a növekvő olajárak, az üzemanyagok árának robbanásszerű emelkedése következtében a benzin helyére lépett. A kísérleti „alany" pedig egy égszínkék Ford, „A" modell, amely ötven évvel ezelőtt készült a berlini régi szerelőcsarnokban, és amelyet gazdája, Bernhard Reichert, a régi típusú autók gyűjtője, egyben a Karlsruhe melletti járműmúzeum igazgatója ezekkel a szavakkal adott át a riporternek: „Vigyázzon rá, ez az utolsó darab az „évjáratából", a többi mind a roncstelepen végezte. Tulajdonosa 1945-ben, az akkori energiaínséges idők miatt látta el a Fordot fagázosító berendezéssel.

Sokan emlékeznek még, hogy az idő tájt ezrével futkostak a fagázzal működő járművek, Limousinok és traktorok egyaránt. A csodálatos módon összeszerelt járgányok „farukon" egy hatalmas vashengeres kályhát vonszoltak, a tetőre nagy ládát erősítettek, amiben a fűtőanyagot tárolták. Akkoriban mindenféle üzemanyagból szűkös volt az ellátás, és az a kevés is csak a feketepiacon volt beszerezhető, csillagászati áron. Végső megoldásként kínálkozott tehát a fagázgenerátor. A fa jelentette ugyanis az egyetlen éghető anyagot, amelyet nehézség nélkül be lehetett szerezni: régi gerendák, rozoga székek, szuvas deszkák, tönkrement kerítések, kiszáradt fák, mindez kézifűrészeléssel nagyszerűen alkalmas kályhában történő égetésre. Az égetési technikát a szénégetőktől lesték el. Az így keletkező fagáz olcsó hajtóanyag, de hátrányaira már az első próbaútnál fény derült. Majdnem két óra hosszáig tartanak az előkészületek, míg a motor egyáltalán beindul. Ami nem is csoda, mert a fagáznak 40 százalékkal alacsonyabb a fűtőértéke, mint a benzinnek. A Ford a tőle megszokott 40 lóerő helyett így csak 25-re képes, ez szűken ötven kilométeres sebességet jelent, szemben az eredeti 75-tel. Az egyszeri faanyaggal való feltöltés csupán 50 km-es távra elegendő. A leginkább lehangoló még az a sok szitok, amellyel a járókelők és autózók a füstölgő járgányt próbaútján illették. Bukásának talán ez a legfőbb oka.

A BUNTE nyomán írta: Dr. Juhász Edit

BÁRCZY JÁNOS

VÁDINDÍTVÁNY

Képregény 19 héten át
írta és rajzolta
Sarlós Endre

Szőrmevásár
a Szabadság utcában!

Fanyest, nutria, mosómedve, fekete- és kékróka feldolgozású szőrmék érkeztek a Pécsi ÁFÉSZ bőrszaküzletébe.

Képek az ökölvívó Steinmetz Kupáról: 1. Ekkor még csak nyolcat számolt a vezető bíró az apatini Birkesre, de nem sokkal később leléptették a jugoszláviai fiút. Nyiri (Bp. Honvéd) ellen. 2. Egy kis elsősegély... Dr. Szalai István Schäffer (NDK) szemöldökét „tatarozza". 3. Mitzki Ervin, a Dunántúli Napló főszerkesztője átadja a díjat az NDK-beli Neumannak. Fotó: Arató László

Vendégünk volt: BERCZIK ZOLTÁN

Az asztalitenisszel túl sokat nem lehet keresni

– Még most is ő a legjobb magyar asztaliteniszező – jegyezte meg *Weich László*, a megyei Asztalitenisz Szövetség elnöke, amikor *Berczik Zoltán*, a válogatott edzője bemelegítette játékosait a Magyarország –NSZK Szuper Liga mérkőzés előtt.

Berczik Zoltán nemcsak mint játékos, de mint edző is sikert sikerre halmozott. A 11 év alatt az irányítása alatt álló asztaliteniszezők négy világ-, 11 Európa-bajnokságot nyertek, s négy Szuper Liga elsőséget szereztek.

Amikor arról faggattuk, hogy mit tart eddigi legnagyobb sikerének, kapásból válaszolt.

– Férficsapatunk győzelmét 1979-ben, a Koreai NDK-ban megrendezett vb-n, melyen kétszer nyertünk a kínaiak ellen. Azelőtt 19 évvel Dortmundban győztünk utoljára ellenük, akkor én is játszottam a magyar csapatban és három győzelmet szereztem.

– Hogyan játszanak a kínaiak?

– Feltűnően gyorsak, és igen változatos az adogatásuk. De még mindig sebezhetők a pörgetéssel. Játékerejükre jellemző, hogy még a harmadik csapatuk is győzelmi eséllyel veszi fel a küzdelmet Európa bármely válogatottjával szemben. A kontinensen különben a sportág visszaesett. A nagy egyéniségek lassan kiöregednek, a fiatalok pedig egyelőre még nem tudják őket pótolni. Ez vonatkozik a svédekre, az angolokra és a jugoszlávokra is.

– És nálunk?

– Jónyer 30, Klampár és Gergely 27–27 évesek. Még 3–4 évük van. És ez alatt az idő alatt kell felhoznunk a fiatalokat. Ezért játszott legutóbb Pécsett Kriston is.

– Jövő tavasszal Újvidéken világbajnokság lesz. Milyen reményeik vannak?

– Változatlanul a kínaiak az első számú favoritok. De a sportban – mint annyiszor bebizonyosodott – nincsenek legyőzhetetlenek. És mi így készülünk.

Az utóbbi időben a teniszhez hasonlóan az asztaliteniszezőknél is megszaporodtak a pénzdíjas versenyek.

– Már régebben is voltak nálunk hasonló versenyek, gondolok itt elsősorban az Európa 12 viadalokra. Az Európai Asztalitenisz Unió vezetőinek régi törekvése, vegyék fel az olimpia műsorára az asztaliteniszt. Nos, a legutóbbi időben elérhető közelségbe került ez. A pénzdíjas versenyek elszaporodása pedig kétségtelenül a sportág elprofisodásához vezetne, ez pedig akadályozná az olimpiai részvételt. Ezért csinján bánnak a pénzdíjas versenyekkel. Az ősszel Hongkongban 50 000 dollárt osztottak ki egy ilyen versenyen, 12 500 dollárt kapott az első és 5000-et a második helyezett. Megjegyzem, mind a két versenyző kínai volt.

Hegyi István

A legjobban kereső „spanyol"

Kempes dühös

Ismét az argentin válogatottban szeretne szerepelni

Két évvel ezelőtt az argentínai világbajnokság után még szupersztárnak számított hazájában, ma azonban – igaz, hogy Spanyolországban játszik – nagy a hallgatás körülötte. Honfitársa, *Diego Maradona* minden dicsfényt, hírnevet elvesz tőle, „kisajátítja" a lapokat, a rádiót és a televíziót.

Mindez rendkívül módon bosszantja *Mario Kempest*, aki semmiképpen nem akar belenyugodni abba, hogy Argentínában „leírják" őt. *„Feltétlenül ott akarok lenni a válogatottban, ha kell, akár kapusként is"* – mondja.

Persze az akarat nem minden. Először is le kellene küzdenie *Menotti* kapitány vonakodását attól, hogy külföldön játszó „légionáriusokat" tegyen a csapatba. Ebből a célból Kempes a szavak fegyverét veti be, s Menotti lelkére akar hatni. *„Állandóan honvágyam van, s talán hamarosan haza is térek"* – jelentette ki a minap.

S nem hiába tapasztalt sportoló, tartogatott néhány szép szót a csillag, Maradona számára is. *„Barátommal, Diegóval csodálatosan megértenénk egymást. Ő középcsatár, én középpályás vagyok".*

Menotti azonban egyelőre hajthatatlan. 1982-re, a spanyolországi világbajnokságra a „külföldiek" nélkül akarja összeállítani csapatát. Nem számít Kempesre, Ardilesre és Bertonira sem.

S akkor mi marad Kempesnek? Szerződése a Valenciánál 1983-ig szól. S a feltételek olyanok, hogy a legjobban kereső „spanyolnak" számít. Ez végeredményben nem indokolja, hogy hátat fordítson az Ibériai-félszigetnek.

Schirilla ismét beugrik a jeges Dunába

Esztendőkön át látványos téli attrakció volt a Dunán Schirilla György úszóbravúrja a jeges folyón az Erzsébet híd és a Szabadság híd között. Évek óta szünetelt ez a tízezreket a Duna-partra vonzó „jégbirkózás" — de 1981 januárjában Schirilla ismét beugrik a jeges vízbe.

— Először 1960-ban úsztam át télen a Dunát, utoljára pedig 1974-ben — mondotta Schirilla. — Az 1981-es a búcsúúszás lesz, többé nem készülök fel erre a téli bemutatóra. Egyik nap szauna, másik nap úszás a hideg Dunában. A szauna nagyon lényeges, mert a szervezet hőszabályozását igen magas fokra fejleszti, biztosítja, hogy bírjam a hideg közeget. A szauna utáni napon az óbudai, úgynevezett „K"-hídnál úszom, minden alkalommal többet. November elején tíz percnél tartottam. Előkészületeim szolgálatába állt a korán beköszöntött télies időjárás. Ezt nekem találták ki.

– Abbahagyta és újrakezdi. Miért?

– Több évi kihagyás után azért vállalkozom újra, hogy megkontrázzam azt a korábbi állítást, miszerint a jeges vízben úszkálás 40 éves koromra tönkreteszi ízületeimet. Nos, 41 éves vagyok és kutyabajom.

A téli úszás előfeltétele a jeges Duna. Miután nem lehet a jövőbe látni, egyelőre csak annyi bizonyos, hogy január első felére tervezi az úszást. Tartósan 6–8 fok hidegre van szükség, hogy beálljon a jég. Akkor aztán robbantják, törik-zúzzák, hogy megfelelő legyen a terep.

A szupermaratonik hajdani hőse még azt is megemlítette, hogy ezekre a különös úszásokra nem kell be magát semmiféle „csodaszerrel", egyszer 1967-ben megpróbálta, s a kenőcsök csak zavarták. A jól bevált szauna–szabadúszásból álló felkészülésnél nincs hatásosabb, de van egy feltétele: csinálni kell, hónapokon át...

Hajózás iránt érdeklődők, figyelem!

A Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalat

felvesz és betanít:

1. hajós fedélzeti munkakörbe 8 általánost végzett, úszni tudó dolgozókat
2. gépházi munkakörbe vasipari szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező, vagy műszaki szakközépiskolát végzett dolgozókat. Kétműszakos, heti váltásos munkarend. Munkahéten munkásszállást biztosítunk. Jelentkezni lehet: Budapest XIII., Cserhalom u. 2., Dunai Kirendeltség Baja, Nagypandur sziget, Siófok, Munkásőr u. 2.

PERGAMEN

Rajzgépvásár a PERGAMEN papírboltban!

Komplett Reiss O III. Novo II. 150.	11 600 Ft	helyett 5800 Ft
Komplett Reiss D II. Novo II. 127.	9530 Ft	helyett 4800 Ft
Reiss Perfekt tech. rajzállvány	5720 Ft	helyett 4000 Ft
Reiss D II. Univ. rajzgép	4820 Ft	helyett 2410 Ft
Reiss O III. rajzgép Ideál	6270 Ft	helyett 3140 Ft
Reiss O III. 92. Univ. rajzgép	6630 Ft	helyett 3320 Ft

● AMÍG A KÉSZLET TART! VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

„PERGAMEN" PAPÍRBOLT

Bőrruházati Gyár felvesz:

● gépi- és kézimunkásokat
● szabász átképzősöket
● gépi bedolgozókat

JELENTKEZÉS:
Vadász u. 83.
Bőrruházati Gyár
Munkaügy.
Tel.: 10-066/59

(I. 509/1980.)

KESZTYŰGYÁR PÉCS

a monitor mellől

Az új Pelé?

A legutóbbi Monitorban Európa jelenlegi első számú labdarúgó csillagát, a nyugatnémet Rummeniggét mutattam be az olvasóknak. Ezen a héten Dél-Amerika legjobbjáról ejtek szót, arról a játékosról, akit a szakemberek a jövő (vagy talán már a jelen) Peléjének tartanak.

Ez év május 13-án, amikor a londoni Wembley stadionban Anglia labdarúgó-válogatottja 3:1-re legyőzte a világbajnoki cím védőjét, Argentína csapatát, a mérkőzés után felsőfokon beszéltek egy 19 éves Buenos Aires-i fiatalemberről, *Diego Maradonáról*. Öt nappal később az egyik legtekintélyesebb angol újság, a Sunday Times egy teljes oldalt szentelt ennek a szélesvállú, zömök testalkatú legénynek, akiben az újságíró – osztva a mérkőzést megtekintő elismert szakemberek véleményét – az új Pelét vélte felfedezni.

Játéka alapján valóban rászolgált Maradona erre a titulusra. Csodálatos módon kígyózott át a teljes angol védelmen, lövései minden esetben komoly gondot jelentettek a szigetország kapusának. Maradona azonban nem volt boldog a meccs után, hiszen vesztes csapat tagjaként vonult le a küzdőtérről.

Az új Pelé? Van benne valami! Sok tekintetben hasonlít is arra a 17 éves Pelére, aki 1958-ban a svédországi világbajnokságon elbűvölte a nézőket. Kiszámíthatatlan mozgása az egykori angol fenegyerekre, George Bestre emlékeztet, de mégis különbözik tőle.

Hihetetlen gyorsasággal tört hazája és a világ labdarúgásának élvonalába. Már az 1978-as világbajnokságon is részese lehetett volna az argentinok sikereinek, de a kiváló szakember, Menotti kihagyta a keretből a 17 éves fiút, mondván: még nem tudja elviselni a nagy fizikai megterhelést és idegfeszültséget. Menottinak akkor igaza volt, ezt elsősorban csapata vb-aranyérme tanúsítja, meg persze az is, hogy 1958 óta, amikor Pelé már a válogatottban játszott, sokkal keményebb lett a játék. 1979-ben Maradona tagja lett annak a 21 éven aluli argentin csapatnak, amelyik Japánban megnyerte a junior világbajnokságot, s még ugyanebben az évben Dél-Amerika legjobb játékosává választották. Ez pedig olyan elismerés, amit nem mindenkinek osztogatnak ezen a távoli és a labdarúgásban igencsak élen járó földrészen! Maradona csak ezután került be Menotti csapatába, törzstag lett az argentin válogatottban. Neve egy későbbi európai turnén vált közismertté, ahol nem kisebb egyéniséget kellett helyettesíteni, mint a vb gólkirályt, a Mundiál hősét, Mario Kempest.

Hirtelen reflektorfénybe került, s ahogy az ilyenkor lenni szokott, elkezdtek körülötte legyeskedni a különböző országból érkezett játékosügynökök. Kedvezőbbnél is kedvezőbb ajánlatokkal halmozták el. Már több millió dollárról beszéltek, amikor Maradona szinte csak fillérekért rúgta a labdát klubjában, az Argentinos Juniorsban. A klub elnöke mereven elutasított mindenféle ajánlatot, de igyekezett kihasználni játékosa egyre növekvő hírét és népszerűségét. Bemutató mérkőzéseket szerveztek, s a stadionokba nemegyszer százezer néző is eljött az új sztár kedvéért. Maradona azonban állta a rohamokat és maradt. Legalábbis egyelőre a spanyolországi világbajnokságig nem távozhat hazájából, nincs az a pénz, amiért eladnák!

Végezetül idézzük a nagy elől, Pelé nyilatkozatát:

„Nem szeretem az összehasonlításokat! Michelangelo Michelangelo volt, Pelé is csak Pelé... Maradona már 21 éves lesz az 1982-es vb idején, és én ebben a korban már kétszer voltam világbajnokcsapat tagja, 1958-ban és 1962-ben. Ha Maradona megküzd a világbajnokság kőkemény védőivel, majd akkor eldől, hogy igazán nagy játékos-e, vagy csak hulló csillag a foci jelenleg kissé beborult egén."

Szőnyi János

Kosárlabda

Ganz-MÁVAG—PVSK 112:88 (54:41). NB I. férfimérkőzés, városi sportcsarnok, 300 néző. V.: Faidt, Szabados. PVSK: Vojtek (16), Darázs (10), Kovács (23), Rab (8), Tóth (2). Csere: Talján (4), Lovász (4), Varasdi (21). Edző: Solti József. A PVSK-nak egy pillanatig sem volt esélye az élmezőnybe tartozó Ganz-MÁVAG ellen. A vendégek legeredményesebb játékosai: Losonczi (34), Németh (22), Demeter (18) voltak.

PVSK—Székesfehérvári Építők 78:75 (39:35). NB I. női mérkőzés, Székesfehérvár. A pécsiek legjobb dobói: Bundásznéné (26), Hollós (20), Verbőczinéné (18).

Székesfehérvári Ikarus–Szigetvár 63:62. Szigetvár—Soproni Postás 45:37 (27:17). NB II. női mérkőzések. U. PEAC—Kaposvári Táncsics 96:90 (85:85, 36:43). NB II. férfimérkőzés.

Sakk

PMSC—Utasellátó 7:6 (1 függő játszma). OB II. mérkőzés, Pécs. Pécsi győztesek: Lénárt, Balázs, Oberst. Döntetlent értek el: Flesch, Koszorus Krisztián, Bereczki, Kamarás, Hartmann, Kocsis és Weisz.

Egy-iksz-kettő

A HDN totótippjeit a 47. játékhétre Kánai János magán vegyeskereskedő, a Rákóczi úti totózó törzstagja állította össze. E heti tippelőnk második évtizede játszik rendszeresen, kollektív szelvényekkel. Eddig nem különösebb sikerrel, hiszen mindössze egy 12-es találatot ért el, amire 9700 forintot kapott.

A 47. hét tippjei:

1. Bakony Vegyész—MÁV DAC. A MÁV DAC-cal még idegenben is komolyan kell számolni. Tipp: 2.

2. Olajbányász—Komló. A két éllovas nem bír egymással. Tipp: x.

3. Sopron—Haladás. Tipp: x, 2.

4. Sellye—Keszthely. Tipp: 2.

5. MÁV Előre—Ganz-MÁVAG. Tipp: x, 2.

6. Váci Izzó—Budafok. Tipp: x.

7. Bologna—Napoli. Tipp: x.

8. Brescia—Torino. A Torino örülhet az egyik pontnak. Tipp: x.

9. Cagliari—Roma. Tipp: x, 2.

10. Como—Fiorentina. Tipp: x, 2.

11. Juventus—Internazionale. Mi más eredmény születhetne a rangadón, mint döntetlen. Tipp: x.

12. Pistoiese—Perugia. Tipp: 2.

13. Spal—Genoa. Tipp: x.

+ 1

14. Rimini—Atalanta: Tipp: 1.

hétfői 7

Labdarúgó NB II.

Hohmann (jobbról, fehér mezben, kissé takarva) a soproni kapura lő Fotó: Nemesi Árpád

SPORT hétfői SPORT

Komló—Sopron 0:0

Komló, 1000 néző. V.: Eöry. Komló: Bien — Iványi, Kovács, Mács, Barta — Róth, Hohmann, Mód — Radics (Katona, a 60. percben), Stemler, Hegyi (Bányász, a 71. percben). Edző: Kontha Károly. Sopron: Horváth Gy. — Török, Drázsnyák, Huber, Lipóth — Makai (Németh II., a 61. percben), Németh I., Horváth G., Trischler — Varga, Deák. Edző: Mihalecz Boldizsár.

„Nagy mellénnyel", komótosan kezdett a Komló, és meglepetésre a vendégcsapat hagyta ki az első gólhelyzetet. A 10. percben aztán egyérintéses, villámgyors akciót vezettek a hazaiak; Róth—Iványi—Hohmann volt a labda útja, utóbbi léc alá tartó lövését a soproni kapus bravúrral tenyerelte a léc fölé. A 21. percben egy soproni szögletet követően Stemler (!) szabadított fel az utolsó pillanatban Bien kapuja előtt. A bányász szurkolók nagy megrökönyödésére a vendégek bátran támadgattak, többször adtak munkát Biennek. A meglehetősen lagymatag, nézőket bosszantó első félidei játszadozásba csak a játékvezetői trió „működése" (még véletlenül sem értették meg egymást) vitt színt.

A szünet után az 51. percben a lescsapdát állító komlói védők mögül Makai lépett ki, egyedül vezethette Bienre a labdát, de 8 méterről „lelőtte" a tehetetlen kapust, róla pattant a mezőnybe a labda. A 67. percben ismét a soproniak hibáztak kecsegtető szituációban. Varga vétett el a kapu torkában egy jobb oldali beadást. A 70. percben 30 másodpercen belül három (!) gólhelyzetet hagyott ki a Komló. Az utolsó negyedórát komlói erőlködések jellemezték.

A hirtelen jött melegfront úgy látszik alaposan elbágyasztotta a komlói futballistákat. 70 percig nagyon gyatra játékot produkáltak. Ha a sopronianknak lett volna egy építőkéz csatáruk, akkor könnyűszerrel eldönthették volna a mérkőzést. A hajrára erősített a Bányász, beszorította ellenfelét, ám a védekezésben jártas vendégtizenegy — ha némi szerencsével is — ki tudta „bekkelni" a hátralévő időt. A komlói csapatban alig akadt dicsérhető teljesítmény, talán Mód és Iványi neve emelhető ki. A mindvégig határtalan lelkesedéssel játszó sopronianknál Horváth Gy., Lipóth és Trischler küzdött különösen jól.

Horváth László

Bábolna—PVSK 2:0 (1:0)

Bábolna, 600 néző. V.: Kőrös. Bábolna: Krass, — Csikós, Hlagyvik, Baranyai, Filep — Sebestyén, Hegedüs, Müller (Tóth, a 88. percben) — Nagy (Plóza, a 73. percben), Süle, Timár. Edző: Haász László. PVSK: Sulyok — Hüber, Tallósi, Szabó, Németh — Szőcs (Freppán a szünetben), Tóth (Hámori P., a 83. percben), Kaszás, Kresz — Szász, Horváth. Edző: Rónai István.

A 9. percben Csikós a jobb oldalon lefutotta a pécsi védelmet, beadását a jókor érkező Müller kapásból, 10 méterről a jobb alsó sarokba lőtte. (1:0). Az 55. percben Müller a pálya közepén négy pécsi játékost is kicselezett, majd 12 méterről a jobb felső sarokba lőtte a labdát. (2:0).

Végig zuhogó esőben a mély talajú pályán mindkét csapat játékosai nagy akarással küzdöttek. A hazaiak mezőnyfölényben voltak, gólhelyzeteik alapján győzelmük megérdemelt. Jók: Csikós, Baranyai, Filep, Sebestyén, Müller, ill. Tallósi, Szabó, Kaszás, Kresz.

MVTE—Bakony Vegyész 1:0 (0:0)

Mohács, 1500 néző. V.: Soós. Mohács-Véménd: Antal — Tóth, Rott, Hancz, Berki — Ambrus (Pirkhoffer, a 78. percben), Dárdai, Lőrincz, (Schwarczkopf, a szünetben) — Megyeri, Havasi, Jónás. Edző: Mathesz Imre. Bakony Vegyész: Csiszár — Belső II., Stieber, Éger, Horváth — Németh, Labanov, Csik, Zsadányi — Bocskai, Görbicz (Nyitrai, a 72. percben). Edző: Németh Lajos.

Az első gólhelyzetet csak a 19. percben tudták összehozni a mohácsi csatárok: Havasi beadott labdáját Lőrincz kétszer is elügyetlenkedte. Nem sokkal később Jónás unta meg a védőkkel való birkózást, az alapvonallal párhuzamosan vezette a labdát, majd váratlanul lövésre szánta el magát és a széltől támogatott labda a felső lécen csattant. Belelendültek a piros-fehérek, mert egy perc múlva Havasi hagyott ki helyzetet, 4 méterre a kaputól. Két perc múlva duplázhatott volna, ám a veszprémi kaput ezúttal sem sikerült bevennie. A 35. percben Ambrus irigyelte meg Jónás alakítását, ám 30 méterről küldött lövése ugyancsak a felső lécet érintve hagyta el a játékteret.

Szünet után a hazai erőlködéseket végül is az 52. percben siker koronázta. Hancz indította Havasit, aki védőjétől takarva lövésre szánta el magát, és a labda a kapus kezét érintve kötött ki a jobb alsó sarokban. (1:0).

A hazai csatárok ismét több győztes mérkőzésre elég gólhelyzetet hagytak kihasználatlanul. Ami az ellenfelet illeti: 90 perc alatt egyetlen lövést küldtek Antal kapujára. Jók: Hancz, Havasi, Megyeri, ill. Csiszár, Éger, Németh.

Kapu László

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat felvesz

- üzemőröket,
- takarítónőket és
- betanitott munkásokat.

JELENTKEZNI LEHET: Pécs, Szántó Kovács János u. 1/A., munkaerő-gazdálkodás.

I. 498 1980.

Fűzfő—Sellye 2:2 (2:0)

Fűzfő, 300 néző. V.: Kuti. Fűzfő: Takács — Gál B., Gál I., Szegedi, Fehér — Diósi (Mészáros, a 65. percben), Szanyi, Sümegi — Csikesz, Simon, Erdővégi (Püspöki, a 75. percben). Edző: Kaló Pál. Sellye: Kolár — Elmajer, Krén, Lombosi, Amigya (Otártics, a 64. percben) — Hosszú (Szabó, a 30. percben), Vass, Golobics, Könyves — Szabadi, Goják. Edző: Koller Nándor.

A 34. percben Gál B. pontos indításával Csikesz kilépett a védők közül és Kolár mellett 10 méterről a jobb sarokba lőtt. (1:0). A 40. percben Csikesz baloldali szögletrúgása érintés nélkül csavarodott a hálóba. (2:0). A 64. percben Szegedi és Goják összefutott a fűzfői 16-oson belül, a játékvezető meglepetésre 11-est ítélt. Goják a büntetőt a bal sarokba lőtte. (2:1). A 76. percben Szabadi a jobb oldalon kilépett és Takács mellett a jobb sarokba lőtt. (2:2).

Az első félidőt végigtámadta a hazai gárda. A fordulás után a 11-es felhozta a vendégeket, és megérdemelten szerezték meg az egyik pontot. Jók: Szegedi, Csikesz, Gál I., ill. Szabadi, Goják, Elmajer.

Keszthely—Szekszárd 1:0 (0:0)

Keszthely, 1200 néző. V.: Lauber. Keszthely: Béres — Pajzs, Filó, Cziráki — Czédula (Varga, a 77. percben), Bagó, Pál, Simon — Bogáti, Rácz, Szabó. Edző: Gellei Imre. Szekszárd: Polyák — Páli — Orosz, Dienes, Somodi, Varga (Szabó, a 49. percben) — Lauer, Tóth, Weitner — Koroknai, Pásztor. Edző: Magasházi József.

Az 58. percben Cziráki beadását a védők kézzel leütötték. A büntetőt Rácz rúgta, de Polyák kivédte a 11-est. A 89. percben a Keszthely 28 méterről szabadrúgáshoz jutott. Rácz legurított labdáját Bogáti védhetetlenül lőtte a hálóba. (1:0).

A keszthelyiek végig nyomasztó fölényben játszottak, a vendégek csak védekeztek, szinte nem is lépték át a felezővonalat. A hazai csatárok a legjobb helyzeteket is kihasználatlanul hagyták. A büntetőt sem értékesítették, és végül egy jól eltalált lövéssel szerezték meg a két pontot. Jók: Filó, Cziráki, Bagó, Bogáti, ill. Polyák (a mezőny legjobbja), Somodi, Varga, Weitner.

Haladás—Dombóvár 3:0 (0:0)

Szombathely, 2000 néző. V.: Hegedüs. Haladás: Sándorfi — Szarka (Preszeller, a 76. percben), Király, Tar — Halmosi, Vörös, Nagy J., Horváth I. (Séfer, a szünetben) — Garics, Fitos, Hegyi. Edző: Palicskó Tibor. Dombóvár: Foki — Horváth — Lakos, Szijártó, Magyar, Engert — Biczó, Herbst, Porcsa (Nagy, az 56. percben) — Iván, Landek (Banai, a 76. percben). Edző: Herbei József.

A 63. percben Tart a 16-os vonalán akadályozták. Hegyi a szabadrúgást a sorfal fölött a jobb sarokba csavarta. (1:0). A 66. percben Nagy J. legurítása után Fitos kirobbant a védők közül, középre adott és a labda a menteni akaró dombóvári Horváth lábáról a hálóba perdült. Öngól! (2:0). A 83. percben Nagy J. beadását Séfer a jobb sarokba fejelte. (3:0).

A hazaiak nehezen törték meg a vendégek ellenállását, csak a hajrában kerekedtek felül. Jók: Vörös, Nagy J., Hegyi, ill. Magyar, Landek.

Várpalota—Olajbányász 3:3 (3:1)

Várpalota, 1000 néző. V.: Nagy B. Várpalota: Csizek — Pánics, Kisbej, Szabó, Bor — Szöllősi, Kun, Fauszt, Witmann (Farkas, a 68. percben). — Mártai (Nagy, a 79. percben), Weller. Edző: Kárpáti István. Nagykanizsa: Megyimórecz (Szalai, a szünetben) — Simonecz, Nagy, Kormos, Gondos — Balogh (Horváth, a 68. percben), Savanyó, Csepregi — László, dr. Füle, Kelemen. Edző: Madár Gábor.

A 6. percben Weller lapos beadását Kun 6 méterről a hálóba helyezte (1:0). A 26. percben Szöllősi szabadrúgást ívelt a kapu elé, és a kiemelkedő Mártai a hálóba fejelt. (2:0). A 43. percben Szabó a saját térfelén szerezte meg a labdát, elhúzott, kapu elé adott és Bor 5 méterről a hálóba lőtt. (3:0)

A 44. percben gyors ellentámadás után Balogh távoli lövését Csizek a 16-oson kívülre öklözte, az előrefutó Simonecz a kakuba bombázott. (3:1). A 49. percben súlyos védelmi hibából Füle szerezte meg a labdát és a kifutó kapus mellett a hálóba gurított. (3:2). A 61. percben Csizek kiejtett egy távoli hazaadást, a szemfüles dr. Füle rácsapott a labdára és az üres kapuba helyezte. (3:3).

Jó iramú, eseményekben gazdag mérkőzés. A Nagykanizsa háromgólos hátránya ellenére nem adta fel a támadó játékot, és a hazai védelem súlyos hibáit kihasználva egyenlített. Jók: Bor, Kun, Mártai, ill. dr. Füle (a mezőny legjobbja), Kormos, Savanyó, Szalai.

*

A nyugati csoport további eredményei: Rákóczi SE—Péti MTE 3:0 (1:0), MÁV DAC—Sabaria 0:1 (0:1), Ajka—Bauxitbányász 2:1 (0:0).

A NYUGATI CSOPORT ÁLLÁSA:

1. Komló	16	10	4	2	25- 9 24
2. Olajbányász	16	9	5	2	35-22 23
3. Haladás	16	6	9	1	26-11 21
4. Keszthely	16	8	5	3	30-23 21
5. MÁV DAC	16	8	4	4	37-18 20
6. Sabaria	16	8	4	4	23-17 20
7. Bábolna	16	7	6	3	20-17 20
8. PVSK	16	7	5	4	25-16 19
9. Ajka	16	7	5	4	26-22 18
10. Bauxitb.	16	7	3	6	26-26 17
11. Mohács-V.	16	5	7	4	12-14 17
12. Sopron	16	6	3	7	22-20 15
13. Szekszárd	16	5	4	7	12-17 14
14. Rákóczi SE	16	5	3	8	15-17 13
15. Bakony V.	16	4	5	7	22-26 13
16. Fűzfő	16	4	5	7	22-27 13
17. Sellye	16	4	2	10	17-31 10
18. Várpalota	16	1	7	8	15-27 9
19. Dombóvár	16	1	5	10	15-39 7
20. Pét	16	2	2	12	18-44 6

Megyebajnokság

A Kesztyűgyár az élen

PBTC—Siklós 2:1 (0:1). Siklós, 400 néző, v.: Varga. A tartalékos Siklós nem bírt a lelkesen és jól játszó PBTC-vel. Kiállítva: Kolompár (Siklós) és Jurin (PBTC). Góllövők: Szabó, Kühn ill. Biró (öngól). Jók: Szabó, Aradi, Hajós ill. Bori, Kopacz.

P. Kesztyűgyár—Vajszló 2:1 (1:0). Vajszló, 100 néző, v.: Botykai. Jobb volt a vendégcsapat. Góllövők: Borovácz (öngól), Balázs, ill. Bodor (11-esből). Jók: Balázs, Szabina, Barcsa ill. Tavali, Herke.

Mázaszászvár—Szigetvár 2:1 (0:1). Mázaszászvár, 400 néző, v.: Balázs. Második félidei teljesítményével nyert a Mázaszászvár. Góllövők: Guth, Viszló ill. Szöllősi. Jók: Katona, Bálint, Kővári, ill. Erdős, Dvorszki.

Beremend—Mágocs 4:3 (2:2). Mágocs, 200 néző, v.: Radó. Nagy iramú mérkőzésen a szerencsésebb csapat nyert. Góllövők: Gáll, Budai, Dudás, Stöckler ill. Kolesánszky (2), Taszári. Jók: Óbert, Ragány, ill. Kolesánszky, Tonkó.

P. Kinizsi—P. Postás 2:1 (2:0). Postás-pálya, 50 néző, v.: Lakatos. A döntetlen igazságosabb lett volna. Góllövők: Hargitai, Juhász, ill. Szabó. Jók: Albertkovics, Decsi, Kondákor ill. Vincze, Szabó, Vavika.

Zsolnay SE—Vasasi Bányász 2:0 (0:0). Zsolnay-pálya, 200 néző, v.: Eisenberg. A sok gólhelyzetet kihagyó Zsolnay nehezen nyert a lelkes vendégcsapat ellen. Kiállítva: Fábri (Vasasi Bányász). Góllövők: Lőrincz, Papp II. Jók: Harasztia, Balogh, Anzil, ill. Virág, Hirt, Kólya.

Drávafok—István-akna 1:0 (0:0). Drávafok, 100 néző, v.: Benkő. Küzdelmes mérkőzésen a Drávafoknak nagyon meg kellett küzdeni a győzelemért. Góllövő: Szabó. Jók: Tóth, Szabó, ill. Takács, Végvári.

Villány—Steinmetz SE 0:0. Villány, 200 néző, v.: Miseta. Igazságos eredmény született. Jók: Vörös, Szabó I., Ambruszt ill. Schmidt, Marosi, Knoch, Kreiner.

A MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA

1. P. Kesztyűgyár	14	10	2	2	29-12 22
2. Siklós	14	9	2	3	40-12 20
3. Beremend	14	8	4	2	34-21 20
4. Mázaszászvár	14	8	3	3	33-23 19
5. Zsolnay	14	7	5	2	30-20 19
6. Szigetvár	14	8	3	3	20-13 19
7. PBTC	14	8	2	4	21-13 18
8. Villány	14	6	5	3	13-13 17
9. Bóly	14	6	4	4	13-11 16
10. Drávafok	14	5	4	5	23-22 14
11. P. Kinizsi	14	6	1	7	14-13 13
12. U. PEAC	14	5	3	6	20-23 13
13. Vajszló	14	3	2	9	12-18 8
14. P. Postás	14	4	—	10	15-28 8
15. Vasasi B.	15	4	—	11	17-36 8
16. István-akna	14	2	3	9	13-27 7
17. Steinmetz SE	14	2	3	9	4-22 7
18. Mágocs	15	2	2	11	13-37 6

A világ sportja

● ZVOLEN. A jégkorong IBV-n véget értek a küzdelmek az 5—8. helyért. A magyar fiatalok csapata az utolsó mérkőzésen is vereséget szenvedett, ezúttal a románoktól kapott ki 10:0 (1:0, 7:0, 2:0) arányban.

● LISSZABON. A junior cselgáncs vb-n újabb két súlycsoport versenyét bonyolították le. 78 kg-ban nem volt magyar a tatamin, a 86 kg-ban szerepelt Mekis eredményéről nem érkezett jelentés. (Az viszont biztos, hogy nem végzett az első három helyen.)

● STUTTGART. A 35 esztendős, 103-szoros válogatott, Franz Beckenbauer két héttel a tervezett idő előtt visszatért a Bundesligába. A Hamburg stuttgarti mérkőzésén cseréként állt be, s az 53 000 néző óriási ünneplésben részesítette. Beckenbauer jól játszott, s neves szaktekintélyek máris olyan kijelentéseket tettek, miszerint rövidesen visszaszerzi helyét a nyugatnémet válogatottban is.

● MAGDEBURG: Jól szerepelt Magdeburgban az Elba Kupa nemzetközi férfi kézilabda-tornán az Elektromos csapata. A budapestiek a győztes Magdeburg mögött a 2. helyen végeztek: 12:12-es döntetlent értek el az SC Magdeburg ellen, 17:12-re legyőzték a másik hazai csapatot, a Wismut UE-t és 15:13-re verték a Glória Aradot.

● HÁGA. A nemzetközi műkorcsolyázó- és jégtáncversenyen utóbbi számban a magyar színeket képviselő Péterfi Judit —Bálint Csaba kettős 11,3 ponttal a 9. helyet szerezte meg. Az első két helyen szovjet páros végzett.

● TOKIÓ. Joyce Schmidt 43 éves angol háziasszony nyerte a japán fővárosban rendezett nemzetközi női maraton futóversenyt 2 óra 30 perc 24 másodperces idővel.

● MAR DEL PLATA: Barátságos teniszmérkőzésen, Mar del Platában, amely háromnapos volt, Argentína legyőzte Olaszország csapatát — 4:1 arányban.

● TAIPEN-ben, a nemzetközi teniszverseny döntőjében a fiatal csehszlovák játékos, Iván Lendl 6:7, 6:3, 6:3, 7:6 arányban győzött az amerikai Brian Teacher ellen.

Asztalitenisz

A dunántúli női NB B-s csapatok utánpótlás bajnokságán a serdülő leány egyéni Pollák (Pécsi Spartacus) nyerte Horváth (Szekszárd) és Soós (P. Spartacus) előtt, míg az újonc leány egyéniben Zadravecz (Nagykanizsa) lett az első, Hartont (P. Spartacus) és Kappelt (Szekszárd) megelőzve. Serdülő csapatban: 1. Pécsi Spartacus, 2. Szekszárd, újonc csapatban 2. Pécsi Spartacus.

GÓLTOTÓ

A Komló—Sopron mérkőzés végeredményét eltalált pályázóink közül a szerencse Schlájer Anikó szilvási (u. p.: Görcsöny) lakosnak kedvezett, aki nyereményét, a 100 forintos vásárlási utalványt postán kapja meg. Az e heti szelvények beérkezési határideje péntek déli 12 óra. (Pécs, Hunyadi u. 11., 7601).

Főmérkőzés: PMSC—FTC: .....

Pótmérkőzés: Olajbányász—Komló: .....

A pályázó neve: .....

A pályázó lakcíme: .....

Világ proletarjai, egyesüljetek!

hétfői Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Főszerkesztő: Mitzki Ervin

Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet

Szerkesztőségi ügyelet 8–20 óráig 10-053, 20 óra után 15-726

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Braun Károly

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601

Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264

Szerkesztőség telex: 12-421

Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Engel János u. 8. 7630 Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211

Felelős vezető: Szendrői György

ISSN 0133–2007

Terjeszti a Magyar Posta Indexszám: 25 054

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 317. szám
1980. november 18., kedd
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Csak egy Földünk van!

Ez a jelmondat először 1972-ben röppent föl Stockholmban, a nemzetközi környezetvédelmi tanácskozáson, azóta bejárta a világot, és mindenütt lelkes hívekre talált. A svéd fővárosban összegyűlt környezetvédők világméretű összefogásra szólították föl az emberiséget a föld, a víz, a levegő épségének, tisztaságának megóvására, mert a természeti környezet pusztulása olyan mérvű, hogy az ma már az egész világot fenyegeti. Sokan ettől a konferenciától számítják a modern környezetvédelem kezdetét.

Magyarországon Herman Ottó, a sokoldalú tudós (1835–1914) volt a természetvédelem első apostola. Újságok hasábjain, gyűléseken, könyvekben figyelmeztetett természeti értékeink megóvására. Munkájának gyümölcse halála után érett be: az első magyar természetvédelmi törvényt csak 1935-ben alkotta meg a parlament.

Napjainkban a természetvédelem nálunk, s más országokban is fokozatosan környezetvédelemmé szélesedik. A pusztulás ellensúlyozására már nem elegendő néhány százvagy ezerhektárnyi táj védetté nyilvánítása: egész környezetünket kell óvni, minden emberi életfeltételt, hogy a következő nemzedékeknek is otthona lehessen a Föld. A víz, a levegő nem ismer országhatárokat, ezért egyetlen ország sem tudja az emberi létfeltételeket egymagában megóvni. Nemzetek együttműködésére van szükség, a környezetvédelem az egész emberiség ügye.

A magyar országgyűlés 1976-ban törvényt fogadott el az emberi környezet védelméről; kormányzatunk előtte is, utána is számos intézkedést hozott természeti környezetünk épségének megőrzése érdekében, három éve pedig önálló gazdája van a „területnek": az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal.

Mit tesz az iskola e téren? Bizonyos, hogy többet, mint gondolnánk. A mai oktatási intézményekben tudatos környezeti nevelés folyik.

Arról persze még korai lenne szólni, hogy iskoláinkban mennyire hatékony a minden korábbi próbálkozásnál jóval tágabb keretek között folyó környezeti nevelés, miként annak sincs még itt az ideje, hogy a közművelődési intézmények idevágó tevékenységét is felmérhessük. Egy biztos: az emberi környezet védelmének propagandájában értünk el eredményeket, és ma is friss szél hajtja a vitorlákat. Hetente alakulnak természetbarát és környezetvédő körök – iskolákban, gyárakban, művelődési házakban – az úttörők például zöldörséget szerveznek, s részt vesznek az iskola körzetében levő parkok, játszóterek gondozásában.

Európai szakemberek szerint is figyelemre méltó eredményeket értünk el a környezeti nevelés kiterjesztésében. Az elismerés jele: az UNESCO Magyarországot kérte fel az idei környezetvédelmi szeminárium megtartására.

P. Kovács Imre

A FAO főigazgatója hazánkban

A magas rangú vendéget fogadta Losonczi Pál

Dr. Eduard Szauma, az ENSZ élelmezési és mezőgazdasági szervezete, a FAO főigazgatója a magyar kormány meghívására hazánkba érkezett. A Ferihegyi repülőtéren Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter fogadta. A főigazgató látogatásának célja Magyarország és a FAO közötti, valamint a fejlődő országokkal kialakított mezőgazdasági együttműködés elmélyítése és továbbfejlesztése.

Dr. Eduard Szaumát a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tiszteletbeli doktorává választotta. Az avatása hétfőn történt meg. Az ez alkalomból rendezett ünnepi tanácsülésen dr. Cselőtei László akadémikus, az egyetem rektora köszöntötte a nemzetközileg ismert mezőgazdasági szakembert, majd dr. Lőrincz József egyetemi tanár, a mezőgazdaságtudományi kar dékánja méltatta munkásságát. Hangoztatta: az új tiszteletbeli doktor több évtizedes kiemelkedő tevékenységével elévülhetetlen érdemeket szerzett a fejlődő országok mezőgazdasági termelésének fejlesztésében, valamint a világban jelentkező éhínség felszámolásában. A FAO főigazgatója ezt követően átvette az oklevelet, majd fogadta az egyetem hallgatóit képviselő fiatalok köszöntését. Az ünnepi aktus után a jelenlévők meghallgatták Eduard Szauma székfoglaló beszédét, amelyben szólt az ENSZ élelmezési és mezőgazdasági szervezetének munkájáról, célkitűzéseiről, s azokról az erőfeszítésekről, amelyeket a FAO tesz az éhség és a szegénység elleni küzdelemben. Beszélt arról a gyümölcsöző együttműködésről, amely a FAO és Magyarország között már sok esztendeje kialakult. Emlékeztetett rá, hogy hazánk vezető szerepet tölt be a fejlődő országok részére szervezett mezőgazdasági oktatásban.

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke hétfőn hivatalában fogadta a hazánkban tartózkodó Eduard Szaumát, az ENSZ élelmezési és mezőgazdasági szervezetének főigazgatóját. A megbeszélésen jelen volt Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter.

A madridi találkozó

Megkezdődött a második munkahét

Madrid

Második munkahetét plenáris, zárt ülésekkel kezdte a madridi találkozó. A helsinki záróokmány aláíró államainak képviselői a bevezető politikai nyilatkozatok múlt heti meghallgatása után hétfőn megkezdték az általános vitát a záróokmány teljesítésének helyzetéről.

Mint ismeretes, Helsinkiben 1975. augusztus 1-én állam- és kormányfők írták alá az európai biztonsági és együttműködési értekezlet öt fejezetből álló terjedelmes záróokmányát, és három évvel ezelőtt a harmincötök belgrádi találkozója már megvonta a végrehajtás közbülső mérlegét.

A hétfői ülésekre egyrészt ismét a NATO-államok vádaskodása volt jellemző, részben a találkozóra nem tartozó, úgynevezett afganisztáni kérdésben, részben az emberi jogok egy szűk csoportja kérdésében. A brit felszólaló ezekre hivatkozva a kelet–nyugati kapcsolatok beszűkítésével is fenyegetőzött, ami nyilván ellentmond a helsinki ajánlásoknak.

A vitát másrészt az jellemezte, hogy a szocialista közösség országai továbbra is kerülték és kerülik a polémikus hangvételt. Szovjet részről világosan közölték, hogy Afganisztán törvényes kormányának kérésére történt a katonai segítségnyújtás, érvényes kétoldalú szerződés alapján, s ennek megkérdőjelezése alaptalan, az „intervencióval" való vádaskodás célzatos, az afgán kérdés felvetése az afgán belügyekbe való beavatkozás, és túllépése a madridi találkozó napirendi-tematikai kereteinek.

Szovjet részről hangsúlyozták továbbá, hogy az emberi jogokat tiszteletben tartják, érvényesítésükre alkotmányos garanciákat teremtettek.

A ciprusi elnöklettel megtartott hétfői munkanap és az általános vita plenáris szakasza előkészíteni hivatott a bizottsági szakaszt, amely november 24-én kezdődik. A helsinki záróokmány öt fejezetének megfelelő öt bizottság az egyes területek beható, ugyanakkor arányos áttekintését teszi lehetővé.

Búcsút vettek Madridtól a külügyminiszterek és külügyminiszter-helyettesek, s a küldöttségek vezetését zömmel ismét a nagykövetek vették át. Nyugati források jelentőséget tulajdonítanak viszont annak a körülménynek, hogy Leonyid Iljicsov külügyminiszter-helyettes a szovjet küldöttség élén továbbra is a spanyol fővárosban marad és ő lesz a madridi találkozó „rangidős diplomatája".

Kekkonen hazautazott Moszkvából

A finn köztársasági elnök különgépe rövid időre leszállt Moszkvában. A repülőtéren Urho Kekkonent Vaszilij Kuznyecov, az SZKP KB Politikai Bizottságának póttagja, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének első elnökhelyettese és több más hivatalos személyiség fogadta. Rövid repülőtéri tartózkodás után Kekkonen elnök és kísérete hazautazott a Szovjetunióból. A finn elnök szovjetunióbeli látogatásáról közös közleményt adtak ki.

(Közlemény a 2. oldalon).

Új pavilont alakított ki a közelmúltban a Baranyaker Vállalat Lvov-Kertvárosban az Iparcikk Kisáruház részeként, mely hanglemezekkel, műsoros kazettákkal, könyvekkel szolgálja a vásárlókat.

Talajforgatás, műtrágyázás

Kistraktorokkal szállítják a szőlőbe szükséges műtrágyát a siklósi Tenkesalja ÁFÉSZ mezőgazdasági boltjából.
Erb János felvétele

„Nagyüzem" a kiskertekben

Jó az ellátás az Áfész-szakcsoportok tagjai számára

A hirtelen jött, váratlan örömet okozó tavaszias időben megélénkültek a kiskerttulajdonosok földjei. A Komló előtti dombokon ugyanúgy, mint a siklós–gyűdi kertekben, tegnap mindenütt hajladozó embereket lehetett látni, a frissen forgatott földből tavaszi illat párolgott.

A szerényebbek csak ásóval, a nagyobb területek tulajdonosai kis kerti gépekkel, forgató kapákkal készítik ilyenkor a talajt vagy a fólia, vagy Siklós környékén a borsóvetés alá. Most kell a trágyát, műtrágyát a földbe keverni, a talajt porhanyóssá tenni. A komlói dombon, a sok szétszórt vityilló között Trabantból, Ladából rakták ki zsákszám a műtrágyát. A Komlói Áfész figyelembe veszi, tagjai mikor érnek rá, ezért ilyenkor, csúcsidőben szombaton és vasárnap 7–10-ig nyitva tartja a raktárát, ahonnan közvetlenül vásárolhatják a fóliát, műtrágyát. Szuperfoszfátból, kálisóból eddig mintegy 50 mázsa fogyott.

Siklós utcáin kézikordéval, kis kerti traktorral vontatott utánfutóval szállítják a kálisót, szuperfoszfátot, a borsótermelők a korai vetőmagot. A legkedveltebb fajtákból, a Glóriából fogyott eddig a legtöbb, összesen 2 vagonnal rendeltek belőle, a Debreceni és Rajnai fajtákból szintén 2 vagonnyi mennyiség várja a termelőket.

Nagy a keletje most a fóliának. A komlói szakcsoport tagjai eddig mintegy 1500 négyzetmétert vásároltak, a siklósiaknak pedig előreláthatóan 2,5–3 millió forint értékű fóliát szereztek be. Akik még nem rendelkeznek fóliavázzal, vagy újat szeretnének, most vásárolhatnak. A kétféle típus közül az alumíniumváz a praktikusabb, mert a vevő készen kapja, csak fel kell állítani, de népszerűbb a pvc-csöves, amit ugyan a termelőknek saját maguknak kell összeszerelni, de lényegesen olcsóbb.

A MEZŐV-ben kapott tájékoztatás szerint a szerződést kötő termelők részére a kívánt mennyiségben és fajtában teljesítik a vetőmagigényt. A szerződésen kívülieknek sajnos, csak az jut, ami marad.

Tanácsot szeretnénk adni azoknak, akik idén gyümölcsfát szeretnének telepíteni, hogy használják ki a mostani jó időt. Hiszen, a gyümölcsfák eredése ilyenkor biztonságosabb, és a faiskolákban, csemetelerakatokban bőven áll rendelkezésre minden fajtából. Talán csak a csonthéjasokból – meggy, cseresznye – kisebb a kínálat, a tavalyinál azonban mindenképpen több.

S. Zs.

Szovjet–finn közlemény

Moszkva

Közös közleményt adtak ki Urho Kekkonennek, a Finn Köztársaság elnökének a Szovjetunióban tett látogatásáról. A finn elnök november 12-én érkezett Moszkvába hivatalos látogatásra, ahol tárgyalásokat folytatott Leonyid Brezsnyevvel, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnökével és más szovjet vezetőkkel.

A hétfőn közzétett közlemény megállapítja: a szovjet—finn kapcsolatok példát mutatnak a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésére. Az 1948-ban aláírt szovjet—finn barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés Észak-Európa békéjének fontos, állandóan ható stabilizáló tényezője.

A megbeszéléseken szovjet részről aláhúzták, hogy Kekkonen elnök kimagasló szerepet tölt be a szovjet—finn kapcsolatok fejlesztésében és a nemzetközi enyhülés megszilárdításában. Finn részről rámutattak arra, hogy Leonyid Brezsnyev kiemelkedő fontosságú munkát végez mind a szovjet—finn kapcsolatok kiszélesítése és elmélyítése terén, mind pedig a nagyfontosságú nemzetközi kérdések megoldásában.

A közlemény megállapítja, hogy az enyhülésnek nincs észszerű alternatívája, ezért minden ország érdeke azt kívánja, hogy az enyhülés továbbra is a nemzeközi politika vezető tendenciája maradjon, s fejlődjenek tovább az államok közötti politikai kapcsolatok. Mind a Szovjetunió, mind pedig Finnország továbbra is határozottan elő kívánja segíteni ezt a folyamatot.

A két ország vezetői szerint ma az elsődleges fontosságú feladat a fegyverkezési verseny megszüntetése. Ezért mindkét részről elő kívánják segíteni azt, hogy 1982-ben sikerrel tartsák meg az ENSZ közgyűlésének a leszerelés kérdéseivel foglalkozó ülésszakát.

A Szovjetunió és Finnország meggyőződése szerint az európai országok közötti együttműködés továbbfejlesztéséhez, a kölcsönös megértés elmélyítéséhez nagymértékben járulhat hozzá az európai biztonsági és együttműködési konferencia Helsinkiben aláírt záróokmányában foglalt elvek és előírások megvalósítása. A jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben különösen nagy jelentősége van a biztonsági konferencián részt vett országok képviselői madridi tanácskozásának. A madridi konferencia sikere attól függ, milyen politikai szándékot tanúsítanak ezen a fórumon a részt vevő országok, sikerül-e a tanácskozáson kialakítani a konstruktív együttműködés légkörét, megnyilvánul-e az az elhatározás, hogy Madridban kölcsönösen elfogadható megállapodásokra jussanak.

A tárgyalásokon ismét aláhúzták annak a javaslatnak a fontosságát, hogy Észak-Európát változtassák atomfegyvermentes övezetté. A Szovjetunió ismét kijelentette: kész részt venni ennek a javaslatnak, illetve a hasonló javaslatoknak konstruktív megvitatásában abból a célból, hogy Európa északi részén megszilárdítsák a biztonságot, s amennyiben a többi érdekelt fél is hasonló magatartást tanúsít, kész garantálni a többi nukleáris hatalommal együtt az észak-európai atomfegyvermentes övezetet.

A közlemény aláhúzza: a Moszkvában megtartott eredményes tárgyalások hozzájárulnak a Szovjetunió és Finnország közötti barátság, együttműködés elmélyítéséhez, a kölcsönös bizalom megszilárdításához, s ez megfelel a két ország népe és a világ békéje érdekének.

Hazaérkezett parlamenti küldöttségünk

Apró Antal nyilatkozata

Hétfőn hazaérkezett Budapestre a magyar parlamenti küldöttség, amely Apró Antalnak, az országgyűlés elnökének vezetésével hivatalos látogatást tett Svédországban és Finnországban. A delegáció fogadásánál a Ferihegyi repülőtéren jelen volt Torsten Hylander, a Svéd Királyság és Osmo Väinölä, a Finn Köztársaság magyarországi nagykövete.

Apró Antal a megérkezés után a repülőtéren nyilatkozott az MTI tudósítójának:

— Küldöttségünk eredményes látogatást tett az elmúlt tíz napban Svédországban és Finnországban, ahol beható tárgyalásokat folytattunk kétoldalú kapcsolatainkról. Mindkét országban útunkkal régebbi meghívásnak tettünk eleget a Magyar Népköztársaság országgyűlésének képviseletében. Ezekből az országokból mi már számos esetben fogadtunk hivatalos delegációkat, köztük képviselők csoportjait. Svédországban is, Finnországban is nagyon gyümölcsözően alakultak megbeszéléseink. Parlamenti vezetőkkel, miniszterekkel, kormányon levő és ellenzéki pártok vezető tisztségviselőivel. A mindkét ország vezető személyiségeivel folytatott tárgyalásokon hangsúlyt kapott az a közös szándék, hogy országaink között az együttműködést tovább kell fejleszteni.

Megállapíthattuk, hogy az elmúlt években jól alakultak mind a svéd, mind a finn partnereinkkel kiépített politikai, gazdasági, kulturális kapcsolataink. Egy konkrét adat: növekedett az országaink közötti kétoldalú kereskedelmi forgalom.

— Az időszerű nemzetközi politikai témák között véleménycserét folytattunk az európai biztonság és együttműködés kérdéseiről. Különös tekintettel a mostani madridi tanácskozásra. Kinyilvánítottuk: hasznosnak tartjuk az északi országok külügyminisztereinek a madridi találkozót segítő állásfoglalásait, és minden olyan törekvést, amely a helsinki értekezlettel megkezdődött politikai enyhülés folytatását célozza kontinensünkön és az egész világon. Különösen érzékletesen megfogalmazódtak ezek a gondolatok a finn államfővel, Urho Kekkonen elnökkel folytatott megbeszéléseinken, de kifejezésre jutottak más vezető politikusokkal, köztük számos város polgármesterével történt találkozóinkon is — mondotta Apró Antal.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Bonnban folytatott tárgyalásokat a brit miniszterelnöknő. Képünkön: Thatcher asszony és Schmidt nyugatnémet kancellár, kétoldalt a két ország külügyminisztere, Lord Carrington (balra) és Hans-Dietrich Genscher.

✦ ATHÉN: Görög diákok és ifjúmunkások százezres — a rendőrség szerint ötvenezres — tömege vasárnap nagygyűlésen és tüntetésen emlékezett meg Georgiosz Papadopulosz és a fekete ezredesek diktatúrája megdöntésének hetedik évfordulójáról. Tiltakoztak Görögország NATO- és Közös Piac-barát politikája ellen, és népi kormány megalakítását követelték. A rendőrség beavatkozása következtében egy fiatal nő meghalt, sok tüntető és nyolc rendőr megsebesült, s mintegy harminc embert letartóztattak.

✦ *UDDEVALLA: Uddevalla, svéd tengeri kikötőben a könnyűbúvárok szombaton és vasárnap egyaránt 55–55 kiló hasist találtak vízmentes zsákokba zárva, 10 méter mélyen a kikötő vizében. A zsákmány becsült értéke 7 millió svéd korona. A vámőrség értesülést szerzett a szállítmányról, de amikor az nem érkezett meg a jelzett időpontban, úgy döntöttek, hogy átkutatják az egész kikötőt. Uddevalla a svéd kábítószercsempészet központja.*

✦ PEKING: Kínában újabb részleteket hoztak nyilvánosságra abból a vádiratból, amelyet a kínai legfelsőbb népi ügyészség égisze alatt működő különleges ügyészség készített a „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" perének tíz fővádlottja ellen. A vádirat most nyilvánosságra hozott részletei szerint 1976 decemberében több mint 84 000 ember ellen indítottak hamis vádakon alapuló eljárást Hupej tartományban, s közülük háromezret meggyilkoltak.

✦ VARSÓ: Varsóban szombaton a LEMP Központi Bizottságának titkársága tanácskozást tartott a vajdasági pártbizottságok első titkáraival és a Központi Bizottság osztályvezetőivel. A megbeszélésen, amelyen Stanislaw Kania, a LEMP KB első titkára elnökölt, azokról a feladatokról volt szó, amelyek a hatodik plénum határozatainak végrehajtásában hárulnak a párt vezető szerveire és szervezeteire. Ugyancsak áttekintették a következő, hetedik plénum előtti feladatokat. Szó volt az ország társadalmi-gazdasági problémáiról, és a vita során külön figyelmet fordítottak arra, hogy dinamikusabbá kell tenni a párt munkáját és új tevékenységi formákat kell keresni az élet minden területén.

Veress Péter Moszkvába utazott

Veress Péter külkereskedelmi miniszter hétfőn a KGST külkereskedelmi állandó bizottságának 59. ülésére Moszkvába utazott.

●

✦ WASHINGTON: Fontos külpolitikai kérdéseket érintett nyilatkozataiban a megválasztott amerikai elnök két közeli munkatársa. Richard Allen, a megválasztott elnök külpolitikai tanácsadója — s hírek szerint a nemzetbiztonsági főtanácsadói poszt esélyes várományosa — a U. S. News And World Report című amerikai hetilap legújabb számában ismét a SALT–II. szerződés „megjavítását", azaz újratárgyalását követelte. Véleménye szerint az Egyesült Államoknak törekednie kell a Szovjetunióval való együttműködésre.

✦ *PASADENA: Titán, a Saturnus legnagyobb holdja erőműként viselkedik, és rádiójeleket sugároz — közölték szombaton a kaliforniai Pasadenaban a Voyager-programot irányító amerikai tudósok. A Voyager–1 amerikai űrszonda segítségével megállapították, hogy a Titán ionoszférájának (légköre felső rétegének) és a Saturnus mágneses mezőjének kölcsönhatása következtében 6000 voltos elektromos áram keletkezik. Az áram teljesítménye elérheti a 20 millió wattot is.*

Ismét megélénkültek a harcok az iraki—iráni fronton. Képünkön: iraki katonák Mehran iráni város közelében.

Berlin:

Megnyílt a Nemzetközi Diákszövetség kongresszusa

A nemzetközi diáknapnak szentelt ünnepi üléssel hétfőn délután megkezdődött Berlinben a Nemzetközi Diákszövetség XIII. kongresszusa. A megalapításának 35. évfordulójára készülő szövetség több mint száz ország nemzeti diákszervezeteit, illetve diákokat is tömörítő ifjúsági szövetségeit fogja össze. A nyolc napra tervezett tanácskozáson az NDSZ-tagszervezetei mintegy négyszáz hivatalos küldöttsége mellett számos egyéb az NDSZ-szel, illetve annak tagszervezeteivel együttműködő nemzeti, regionális és nemzetközi szervezet — köztük az ENSZ és az UNESCO — képviselteti magát. Ily módon a kongresszus résztvevői több mint 120 országból érkeztek Berlinbe.

A kongresszus fő feladata, hogy értékelje az NDSZ tevékenységét az 1977-ben Szófiában megtartott XII. kongresszus óta, s meghatározza a demokratikus nemzetközi diákmozgalom fő irányvonalait a nyolcvanas évekre.

Az NDSZ kongresszusának résztvevői — köztük a magyar KISZ-küldöttség — a tanácskozások megkezdése előtt megkoszorúzták a fasizmus és militarizmus áldozatainak az NDK fővárosa központjában lévő emlékhelyét, majd az Európa népeinek szabadságáért a Hitler-fasizmus elleni harcban elesett szovjet hősök berlin-treptowi emlékművét.

LAPZÁRTA

Foriani olasz miniszterelnök hétfőn fogadta William Perry amerikai hadügyminiszter-helyettest, aki a Pentagonban a hadikutatásokkal, fegyverzetekkel és a hadiüzemek létesítésével foglalkozik. Az olasz hírügynökség értesülése szerint Perry azért utazott Rómába, hogy kiegészítő jegyzőkönyvet írjon alá Lelio Lagorio olasz hadügyminiszterrel a két ország között három évvel ezelőtt megkötött és húsz évre szóló hadiipari és értékesítési együttműködési megállapodáshoz. Az amerikai hadügyminiszter-helyettes november 21-ig tartózkodik Olaszországban és több katonai létesítményt, üzemet keres fel.

*

„Molnyija–1" jelzéssel újabb mesterséges távközlési műholdat bocsátottak fel a Szovjetunióban. Célja, hogy biztosítsa a telefon- és telexösszeköttetést a Szovjetunió északi területeivel, Szibériával, a Távol-Kelettel és Közép-Ázsiával, valamint a Szovjetunió központi televízióállomása programjainak az Orbita-hálózaton keresztül történő közvetítését ezekre a területekre.

*

Hétfőn ülést tartott a Ferencváros Torna Club elnöksége. Az ülésen a bírósági eljárás előtt álló Harót János ügyvezető elnököt felmentették tisztségéből. Az elnökség egyideiüleg Losonczi Tibort, a BTSH elnökhelyettesét az FTC elnöksége tagjai közé kooptálta, s megbízta az ügyvezető elnöki tisztség ellátásával.

*

Yves Navarre kapta meg idén „Le Jardin d'Acclimatation" (Állat- és növénykert) című regényéért a legrangosabb francia irodalmi díjat, a Goncourt-t. A szintén hétfőn odaítélt Renaudot-díjjal pedig Danielle Sallenave írónőt jutalmazták „Les portes de gubbio" (Gubbio kapui) című munkájáért.

Kommentár

Államcsíny – ki javára?

Képünkön: a megbuktatott államfő, Luiz Cabral.

Az új „forradalmi tanács" vezetője, az eddigi kormányfő, Joao Bernardo Vieira.

Egy kis afrikai ország, amelyről hónapokig nem esik szó a világsajtó hasábjain, most egyik percről a másikra az újságok első oldalára kerül. A hír így hangzik: államcsínyt hajtottak végre Bissau-Guinea Köztársaságban, megfosztották hatalmától Cabral államfőt és egy úgynevezett forradalmi tanács élén Joao Bernardo Vieira eddigi kormányfő vette át a 36 125 négyzetkilométer területű, mintegy másfél millió lakosú nyugat-afrikai ország vezetését.

Nem oly régen még Portugál-Guineának hívták ezt az országot. Így különböztették meg a szomszédos „másik" Guineától, amelynek nem Bissau a fővárosa, hanem Conakry, és amely nem portugál, hanem francia gyarmat volt.

Az első portugál telepesek a tizenötödik század derekán tűntek fel ezen a partvidéken, de — a lakosság ellenállása miatt — csak a tizenhetedik század első éveiben kebelezték be teljesen a területet, amelyet 1879-ig a szomszédos Zöldfoki-szigetekkel közös gyarmati adminisztráció irányított — természetesen Lisszabonból.

A két ország közelsége, az etnikai és a történelmi érintkezés a mai események alakulására is rányomja bélyegét. A hatvanas évek elején Bissau-Guineában és a Zöldfoki-szigeteken közös, marxista ihletésű felszabadítási párt, a PAIGC irányította a nemzeti-antikolonialista küzdelmet a portugál gyarmatosítók ellen. A harc, a Salazar-rezsim bukása után sikerre vezetett.

A mostani események megértéséhez bizonyos alapvető tényekkel tisztában kell lennünk.

Mik ezek a tények?

1. A közös antiimperialista párt vezetője a zöldfoki származású Amilcar Cabral volt, akit még a Pide, a portugál gyarmatosítók titkosrendőrsége tett el láb alól. Bissau-Guinea elnöke a kivívott függetlenség után ennek a Cabralnak, a természetesen ugyancsak zöldfoki születésű testvére, Luiz Cabral lett.

2. Az Afrikában különösen kényes törzsi-etnikai közegben ez eleve annyit jelentett, hogy a vevetők egy másik csoportja — szűkebb nacionalista alapon — ellenezte a zöldfoki-szigetekkel való szoros együttműködést és a távlati célként kitűzött egyesülést.

3. A már korábban megindult polarizációs folyamatot új elemekkel színezte és meggyorsította, hogy a másik szomszéd, Sekou Touré elnök Guineája az utóbbi időben egyes nyugati fővárosok felé tett közeledési gesztust.

A végső minősítés még korai, de a fenti tendenciát látszik erősíteni, hogy Conakry elsőnek ismerte el az új rezsimet és hogy egy jobboldali, Lisszabonban tevékenykedő bissau-guineai emigráns-szervezet tetszésnyilvánítással fogadta a hazai fejleményeket.

Harmat Endre

Importkiváltás közös munkával

Színes nappakesztyűk hazai alapanyagból

Közismert, a Pécsi Kesztyűgyár termékeinek nagyobbik felét a tőkés piacokon értékesíti. Kevésbé ismert viszont, hogy ugyanakkor a kesztyűgyártáshoz szükséges alapanyagok jelentős részét külföldről kell beszereznie, természetesen kemény valutáért. Lehetne csökkenteni az importot? A Pécsi Kesztyűgyár mindenesetre erre vett irányt, amikor a Budapesti Bőripari Vállalat Díszműbőrgyárával közös fejlesztő munkába kezdett. Az eredmények már jelentkeznek, az idén számottevő tőkés importot takaríthatnak meg.

Kérés a gyárakhoz

A pécsiek többek között báránynappa bőröket vásárolnak nagy mennyiségben, elsősorban olasz, továbbá svéd, francia és nyugatnémet bőrgyáraktól. Ezek a bőrök évről évre drágulnak, s bár drágábban értékesítik a pécsi kesztyűket is, az így kialakuló magas árak rontják a vállalat exportpozícióit. Mindemellett fontos szempont a szín is. A külföldi vevők a divatirányzatoknak megfelelően olyan kesztyűket kérnek, amelyek formában, kivitelben, nem utolsósorban színben is igazodnak a ruhához. A vállalatnak tehát egyre több színes bőrt kell beszereznie, s nemcsak a divat-, de a sportkesztyűkhöz is, s évről évre növelnie a finom kidolgozású báránynappa bőrök mellett a speciális kívánalmaknak is megfelelő színes juhnappa bőrök importját. Színes bőrökből viszont gyenge a kínálat a tőkéspiacokon is. Ezért komoly gond a színeskesztyű-rendelések teljesítése.

A külföldi vevők észre sem vették a váltást

A Pécsi Kesztyűgyár már a hetvenes évek közepén megkereste a hazai bőrgyárakat, az importot csökkentendő, próbáljanak idehaza is előrukkolni megfelelő bárány- és marhanappa kesztyűbőrökkel. A gyárak meg is próbálkoztak, többfajta bőrt is készítettek, ám ezek minősége még nem felelt meg a magas követelményeknek. Végül a Budapesti Bőripari Vállalat Díszműbőrgyárában sikerült egy anilines festésű báránynappa kesztyűbőrt kidolgozni. A fejlesztés a kölcsönös együttműködés jegyében folyt, a pécsiek ugyanis a kísérletekkel párhuzamosan feldolgozták a bőröket és tapasztalataikat folyamatosan közölték a díszműbőrgyár műszaki szakembereivel. A kesztyűgyár végül is az idén már több mint százezer pár kesztyűt varrt az anilines báránynappa bőrből, s valamennyit rendre kiszállította a tőkés piacokra. A siker azon mérhető le, hogy a külföldi vevők közül senki sem vette észre a váltást. Vagyis a díszműbőrgyár báránynappa bőrét a külföldivel egyenértékűnek ismerték el.

A pécsi gyár nappakesztyűi a 3NV-díjjal

Bővülhet a színválaszték

A budapestiek egyébként már a folyamatos gyártásnál tartanak. Jelenleg öt – fekete, barna, sötétkék, bordó és rozsdabarna – színben készítik báránynappájukat. A választék csak női fog, további pasztellszínek gyártását is megkezdik, ezzel együtt szélesedhet a színes kesztyűk választéka. E bőröket elsősorban divatkesztyűk készítésére használják, de sportkesztyű gyártására is alkalmasak. A pécsiek az export további növelésére új motoroskesztyű-modelleket is terveztek, a vastagabb, nagyobb testű bőrök e célra is alkalmasnak bizonyultak.

Íme az együttműködés jó példája az alapanyaggyártó és a feldolgozó között, melynek eredményeként a népgazdaság tőkés importot takaríthat meg. A Pécsi Kesztyűgyárban a tőkés exportra kerülő nappakesztyűk figyelemre méltó hányadát az idén már hazai alapanyagból készítik. Ugyan a hazai bőrök ára azonos szinten van az import nappabőrök átlagárával, tehát a kesztyűgyár nem jut többletárbevételhez és -nyereséghez, mégis az importkiváltás jelentős haszonnal jár a népgazdaságnak.

Amennyiben a hazai anilines báránynappa kesztyűbőr minősége nem romlik, a színválaszték tovább bővül, a Pécsi Kesztyűgyár fokozatosan csökkentheti a külföldi bőrök behozatalát, újabb modellekkel gazdagíthatja a tőkés piacokon felkínált kesztyűkollekcióját.

Miklósvári Zoltán

A hulladék hulladékát is felhasználják

A pécsszabolcsi varróüzemben készülnek a munkavédelmi kesztyűk

Tsz-varroda Szabolcson

Egyik vasárnap délelőtti rádiókabaré témája volt olyan termelőszövetkezet, ahol a tagok közül szinte mindenki valamilyen ipari tevékenységet folytató úgynevezett mellék- vagy kisegítő üzemágban tevékenykedett. A földeken, istállókban csak az öregek, a nyugdíjasok dolgozgattak.

Mint minden túlzás — amit a humoristák tollhegyre tűznek, a tréfa kedvéért torzítva –, úgy ez is valóban jó kabarétéma lehetett, az igazság mégis az, hogy sok mezőgazdasági üzemet mentett meg a csődtől vagy segített hozzá a jobb gazdálkodáshoz a jól megválasztott és persze nem túlzásba vitt ipari melléktevékenység. Különösen hasznos ez a ténykedés, ha például hulladékot dolgoznak fel hasznos termékként, vagy olyant gyártanak, ami a nagyüzemeknek gazdaságtalan.

Sorolhatnánk erre számtalan jó példát Baranya megyében is. A bogádi Zengő Gyöngye Tsz például azok közé tartozik, akik már 10–12 évvel ezelőtt – mikor még majdnem eretnekségnek számított, két melléküzemet is beindítottak. Először csak az asszonyok téli foglalkoztatására jöttek létre, később állandó munkásgárda nevelődött. A híressé vált szörpüzem sikere magáért beszélt. Most nézzük a másik, jóval szerényebb, de ugyanolyan hasznos másik üzemet.

A kis varróüzemet 1968-ban létesítették, ekkor még azzal a céllal, hogy a nehéz mezőgazdasági munkában megtört, de még munkaképes nőknek állandó munkát biztosítsanak. A terv az volt, hogy a megyében a mezőgazdaságban használt zsákok és ponyvák javítását vállalják el. Sajnos ez a kezdeményezés csődöt mondott, a zsákokat úgy látszik senki sem akarta javíttatni. Szerencse, hogy a tsz akkori vezetői nem adták fel, hanem körülnéztek, mit lehetne helyette, mi az amire szükség van. Így alakult ki aztán lassan a mai profil: bőrgyári hulladékból és ponyvavászonból védőkesztyűket készítenek, húsipari dolgozóknak hústerítő ponyvát, a bőrhulladék hulladékából a sörgyárnak hordó-ejtőpárnákat, továbbá egyedi méretű teherautó ponyvákat, csuklóvédőket stb. készítenek. A legkülönbözőbb egyéni igényeket is kielégítik, elvük, hogy senkit nem utasítanak el.

*

A Zengő Gyöngye Tsz varrodája Pécsszabolcson szinte észrevétlenül simul az utca többi házához. Csak az ablakokra szerelt rács és az utcáról is látható égő fénycsövek árulják el, nem lakóház. A csöpp irodában *Kovács Ernőnét* találom, aki szinte kétségbeesetten szabadkozik.

– Jaj, ha egy picit előbb jött volna! A Margitka, az üzemvezető, meg a helyettese most mentek be a városba kályhát vásárolni a vasasi új varroda részére. Ő jobban el tudna mondani mindent, mint én.

– *Mióta dolgozik itt a varrodában?* – kérdem Kovácsnét.

– A legelső perctől, ahogy beindult. Itt, Szabolcson csak 1960-ban alakult meg a tsz. Örököltem három holdat, azzal léptem be. Hét évig dolgoztam a növénytermesztésben, nagyon nehéz volt. Akkor még lovas vetőgéppel vetettük a kukoricát, és a krumplit is kézzel kellett ültetni. Tíz–tizenkét órát dolgoztunk naponta, hogy az egymásfél munkaegység meglegyen. Igaz, jól lehetett keresni, én mégis mindjárt jelentkeztem, mikor mondták, hogy indul a varroda.

– Nem mondom, először nagyon furcsa volt valamenynyiünknek, akik addig a mezei munkához szoktunk. Sokkal könnyebb ez, mégis akkor borzasztóan elfáradtunk. Voltak, akik visszakívánkoztak a szántóföldre. Most fordítva van. Ha néha csúcsidőben segíteni megyünk a földekre, attól fáradunk el. Sokan dolgozunk itt alapítótagok. Jöjjön, bemutatok magának valakit, akinek a lánya, *Óbert Mihályné*, az üzemvezető.

A műhelyben 13 nő dolgozik a délelőtti műszakban. Közülük ketten géppel szabják a kis bőrdarabokat, a többi védőkesztyűt varró részére. *Kemény Jánosné* kis fekete bőrdarabkákat illeszt a gép alá, aztán kézzel lehúz egy kart és az éles vágósablon kivágja a kívánt méretű, alakú darabot.

A férje volt a 60-as években megalakult szabolcsi Szabadföld Tsz első elnöke. Mikor egyesültek a Pécs peremvidékének tsz-ei és beolvadtak a bogádi tsz-be, Keményné először takarítói állást vállalt, majd mikor itt megalakult a varroda, a lányával együtt átjöttek ide, aki az üzem vezetője lett.

– *Milyen érzés, hogy a saját lánya a főnöke?*

– Tulajdonképpen jó. Nekem ugyan kevésbé nézi el, ha hibázok, mint másnak. Úgy kell forgatni ezeket a kis hulladékbőröket, hogy a legtöbb használható darabot tudjuk kihozni belőle. A lányom időnként ellenőrzi a leesett hulladékot, semmi sem kerüli el a figyelmét. Különben nincs problémánk egymással, együtt lakunk és otthon is nagyon jól megvagyunk.

– Évente 120 000 pár kesztyűt varrnak ezek az asszonyok – mondja *Dombi Ferenc*, a tsz főkönyvelője. – Ez a kisüzem és a benne dolgozó alig 30 asszony, évente 13 millió forint értéket állít elő. Most indítottunk be Vasason is egy varrodát, mert a szabolcsi már nem győzi, itt ugyanis kesztyűn kívül mást is kell varrni.

Süle Györgyné – ugyancsak alapító – az egyszemélyes ponyva szabó-varró részlegben. Erőteljes testalkatú, hiszen ezt a munkát törékenyebb asszony nem is tudná végezni. A varrógépe mellett hatalmas, szinte fél termet beborító sátorlaphalom gyűrűzik. – Sajnos, már az én csuklóim is kezdenek fájni – mondja. – Ez, amit itt lát, egészen kicsi, csak 5x6 méteres darab, varrtam már 20x15 méteres autóponyvát is. Fárasztó munka, de a szántóföldre mégsem mennék vissza, már nem bírnám.

Lehet, hogy lesznek, akik fitymálva legyintenek: ugyan, mi ez a 13 millió forint a termelőszövetkezet 150 millió forintos termelési értékéhez képest. Biztos, hogy vannak a megyében olyan tsz-melléküzemek is, amelyek ennek talán többszörösét is megtermelik. A Szabolcson lévő üzem mégis igen figyelemreméltó. A 13 millió forintból 11-et (ennyi a gyártott védőkesztyűk értéke) sehol másutt nem hasznosítható hulladékból állítják elő, mégpedig használtan vásárolt, olcsó varrógépeken. Ezek az asszonyok a szántóföldeken már valószínű, nem tudnának teljes értékű munkát végezni. Egy jól gépesített tsz-ben erre nincs is szükség. Az időnként adódó nehéz, mezőgazdasági csúcsidőszakban pedig otthagyják a varrógépeket és beállnak oda, ahol éppen szükség van rájuk.

Sarok Zsuzsa

Úttörő vállalkozás

Zajlik az I. budapesti újítási börze

Ritka alkalom: ezerféle ötlet, újítási javaslat egy helyen! Mindehhez azonnal hozzá lehet férni, csak el kell utazni az I. budapesti újítási börzére és kiállításra, a Kohó- és Gépipar Technika Házába. Ott fel kell keresni és „megkérdezni" a Volán Elektronika számítógépét, melybe a katalógusban szereplő csaknem 900 újítás és a televízió Felkínálom műsorához beérkezett mintegy 400-féle alkotás jellemző adatait táplálták be.

Úttörő dologra vállalkozott a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa: újítási börzét hirdetett november 14–29-e között a fővárosban. Tegyük mindjárt hozzá, nagyon is kellett már valami, ami felkavarja egy kicsit az újítómozgalom állóvizét. E magyra hivatott mozgalom az utóbbi években igencsak elszürkült, sem számszerűségében, sem tartalmában nem fejlődött a kívánatos mértékben. Viszonylag keveset kezdeményeznek a szocialista brigádok, csak lassan terjed az „Egy brigád – egy hasznos újítás" mozgalom. Rendkívül alacsony azon hasznosított újítások és találmányok száma, melyeket a vállalatok egymásnak átadnak, egymástól átvesznek. Az Országos Találmányi Hivatal egy-két évvel ezelőtti felmérése szerint alig 1 százalék az átadott-átvett újítások száma.

A Szakszervezetek Budapesti Tanácsa ilyen előzmények után indította el a börze ötletét a megvalósítás útján. Széles körű szervező munkába kezdtek: mintegy 1000 fővárosi vállalatot és intézményt kértek fel, hogy a másutt is használható újításaikat, találmányaikat ajánlják fel a börzére. A felhívásra több mint 1000 újítás futott be, ezekből az ágazati-iparági szakszervezetek és az ipari minisztériumok képviselői alakult zsűrik csaknem 900 műszaki megoldást fogadtak el és szerepeltetnek a börzén. Közülük 410-nek a modelljét is kiállították. Az újítások közül a legtöbb az anyag- és élőmunka-megtakarítást, a munka- és egészségvédelmet célozza, a sok száz egyéb hasznos megoldás mellett külön figyelmet érdemelnek az import- és az energiatakarékosságot célzó újítások. A kiállítás ideje alatt több vállalat és intézmény állandó ügyeletet is tart, az érdeklődőknek a helyszínen részletes ismertetővel szolgálnak.

A rendezők a börze és a kiállítás ideje alatt szakmai napokat, tapasztalatcseréket szerveznek. November 19-én tartják a papír- és nyomdaipari szakmai napot, 20-án a ruházati, 21-én a textiles, 24-én a vegyipari, 26-án a vasutasok és a postások, 27-én a közlekedés és a szállítás, 28-án a gépipar szakmai napját. Valamennyire a Technika Házában kerül sor.

A rendezők egyúttal pályázatot is hirdettek, ennek kiértékelése 1981-ben és 82-ben lesz. A díjazásnál azt veszik figyelembe, hogy ki mennyi újítást adott át, illetve vett át más vállalatoktól, s hogy azt milyen hatékonysággal, gazdasági eredménnyel alkalmazta. Külön pályázatot hirdettek munkavédelmi jellegű újítások kidolgozására. Mellesleg máris döntés született, a börzét kétévenként megismétlik. A magunk részéről reméljük, a börze túlnő a főváros keretein, s beköpri majd a vidéki vállalatoknál fellelhető újításokat is, s a kiállítást netán vándoroltatják is az országban.

Zajlik tehát az I. budapesti újítási börze és kiállítás, mely a Rákóczi út 57. szám alatt a Kohó- és Gépipar Technika Házában naponta délelőtt 10-től délután 6 óráig tart nyitva. Mondanunk sem kell, a vállalati és szövetkezeti szakembereknek érdemes benézniük a Technika Házába, hiszen kis befektetés, egy vonatjegy árán esetleg tíz- és százezreket hozó ötletekhez juthatnak. Szívesen vennénk, ha értesítenék szerkesztőségünk gazdaságpolitikai rovatát egy-egy, a börzéről hozott és bevezetésre érdemesnek találtatott újításról.

M. Z.

HÍREK

1980. NOVEMBER
18
KEDD
AZ ÉV 47. HETE

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából

JENŐ nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.53 — nyugszik 16.05 órakor. A Hold kél 14.24 — nyugszik 1.26 órakor.

Százhúsz évvel ezelőtt, 1860. november 18-án született a lengyelországi Kurykowkában, és 81 éves korában, 1941-ben hunyt el New Yorkban Ignacy Paderewski lengyel zeneszerző, korának egyik legnagyobb zongoraművésze.

Varsói tanulmányai után Leszetyckinél fejezte be zenei stúdiumait; hangversenykörútjai során 1887-től élete végéig a világ minden táján megfordult, s mindenütt hatalmas sikert aratott. Játékát kimagasló virtuózitás, ezer színű billentés és rendkívüli formagazdagság jellemezte. Kompozíciói az úgynevezett utóromantika jegyében fogantak, s nem annyira szimfóniái és operaalkotásai, mint kisebb virtuózdarabjai a maradandók. A Manru című operán kívül szimfóniákat, zongoraversenyeket, zongoradarabokat, dalokat szerzett; 1935—1940 között két munkatársával ő készítette elő a lengyel Chopin-összkiadást.

Neve államférfiként is ismert; 1919-ben ő lett a függetlenné vált Lengyelország miniszterelnöke és külügyminisztere.

Kitüntetés

Az Elnöki Tanács a nehézipari tárca területén huzamosabb időn keresztül végzett eredményes munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmával a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta Hucker Ferencnek, a Mecseki Ércbányászati Vállalat osztályvezetőjének. A kitüntetést Simon Pál nehézipari miniszter adta át tegnap a NIM kollégiumi termében.

◆

— **Megkérdeztük.** Egy—másfél órás késéssel fut be a délutáni vonat Pécsre — panaszkodtak többen szerkesztőségünkben. Megtudtuk: Bükkösd és Abaliget között 600 méter hosszan pályahelyreállítási és felújítási munkát végeznek a MÁV dolgozói. Az időjárás megnehezítette a munkák gyors ütemét, s ez okozta az órás, másfél órás késést. Az utasok a mai naptól már csak néhány perces késésre számíthatnak, jövő héttől pedig a helyreállított pályán késés nélkül közlekedik már a vonat.

— **A pécsi Mozgalmi Ház** könyvtára és a IV. körzeti népfrontbizottság rendhagyó történelemórát szervezett. Az MTV pécsi körzeti stúdiójában készült Tarr Imre című dokumentumfilmet a résztvevők közösen nézték meg az alkotókkal és a film szereplőivel, majd Tarr Imréről beszélgettek.

Képviselői fogadóóra

Dr. Szentistványi Gyuláné országgyűlési képviselő november 20-án 18 órától fogadóórát tart Erzsébet község ifjúsági klubjában.

✻

Ma (kedden) 15.30—16.30 óráig Mozsgón Hódosi Jenőné országgyűlési képviselő tart fogadóórát.

◆

— **Az őszi megyei könyvhetek** keretében Fekete Gyula író találkozott tegnap a pécsi és a mohácsi olvasókkal. November 18-án, kedden 14 órakor a Beremendi Cementműben 17 órakor a Siklósi Járási Könyvtárban vesz részt író—olvasó találkozón.

◆

Gázszivárgás – négy halott

Kozármisleny-Üszögpusztán Szukics Árpád 19 éves gépkocsielőadó lakásán a fűtésre használt gázkályhás hősugárzó a szobában lévő oxigént elhasználta, a kályha kialudt és a kiáramló gáztól életét vesztette Szukics Árpád, valamint Vidák József 27 éves nagyárpádi, Gábriel Gyöngyi 24 éves óvónő pécsi és Pál Éva 20 éves asszisztens kővágószőllősi lakos. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gázkályha nyomáscsökkentő csatlakozásánál a szabálytalan szerelés következtében szivárgott a gáz, valamint a hősugárzó is rosszul volt beszabályozva. A rendőrség szakértők bevonásával folytatja az ügy vizsgálatát.

Siklóson még ez évben újabb 30 gyereket fogadhat a siklósi, Dózsa György utcai bölcsőde. Az új épületszárnyat a Baranyaterv 3 ifjúsági szocialista brigádja tervezte társadalmi munkában, a tanácsi és társadalmi összefogás eredményeként létrehozott 2 millió forint értékű, új bölcsődei szárnyat a Siklósi Városgazdálkodási Vállalat készítette el alig fél év alatt. (Proksza László felvétele)

Értesítés

A MÉV nyugdíjas szakszervezet vezetősége értesíti az alapszervezet tagjait, hogy november 19-én, szerdán 16.00 órakor taggyűlést tart. A taggyűlés a Ságvári Művelődési Ház nagytermében lesz. A vezetőség kéri a tagok szíves megjelenését.

✻

A Volán 12. sz. Vállalat értesíti a t. utazóközönséget, hogy 1980. november 24-től a Kertvárosból munkanapokon 5.45-kor induló 39/A járatát 5 perccel korábban, 5.40 órakor közlekedteti.

✻

A Hazafias Népfront Budai I. körzeti bizottsága november 19-én 17 órakor jogi tanácsadást tart a pártszervezet helyiségében, Pécs, Kossuth Lajos u. 81. sz. dr. Solymós Sára részvételével.

◆

Gépkocsi-átvételi sorszámok

Trabant Limousine (Budapest) 1907, Trabant Limousine (Győr) 1326, Trabant Limousine (Debrecen) 591, Trabant Limousine Speciál (Budapest) 3520, Trabant Limousine Speciál (Debrecen) 1433, Trabant Limousine Speciál (Győr) 3193, Trabant Limousine Hycomat 10 128, Trabant Combi (Budapest) 733, Trabant Combi (Győr) 747, Wartburg Limousine (Budapest) 2310, Wartburg Limousine (Győr) 2099, Wartburg de Luxe (Budapest) 1878, Wartburg de Luxe (Győr) 1966, Wartburg de Luxe tolótetős 474, Wartburg Limousine tolótetős 199, Wartburg Tourist (Budapest) 884, Wartburg Tourist (Győr) 859, Skoda 105 S (Budapest) 1136, Skoda 105 S (Győr) 1406, Skoda 105 S (Debrecen) 1439, Skoda 120 L (Budapest) 794, Skoda 120 L (Debrecen) 647, Skoda 120 L (Győr) 761, Polski Fiat 1500 1251, Polski Fiat 126 (Budapest) 4336, Polski Fiat 126 (Győr) 452, Polski Fiat 126 (Debrecen) 1042, Zaporozsec 30 570, Lada 1200 (Budapest) 8836, Lada 1200 (Debrecen) 8092, Lada Combi (Budapest) 1638, Lada Combi (Debrecen) 573, Lada 1300 (Budapest) 5517, Lada 1300 (Debrecen) 4312, Lada 1500 (Budapest) 4789, Lada 1500 (Debrecen) 4376, Lada 1500 (Győr) 970, Lada 1600 (Budapest) 1940, Lada 1600 (Debrecen) 1015, Dácia (Budapest) 3124, Dácia (Debrecen) 1228, Moszkvics 2140 9949.

— **Munkaerő a kereskedelemben.** Molnár György, a Belkereskedelmi Minisztérium munkaügyi főosztályvezetője A munkaerő- és bérgazdálkodás időszerű kérdései a kereskedelemben címmel tart előadást november 18-án délután 2 órakor Pécsett, a Technika Házában (Janus Pannonius u. 11.). A rendezvény a Szervezés és Vezetés, valamint a Magyar Közgazdasági Társaság programja.

◆

Tegnap történt

Az MTESZ Baranya megyei Szervezetének végrehajtó bizottsága dr. Földvári János elnökletével tegnap ülést tartott a pécsi Technika Házában. Az ülésen többek között megvitatták és jóváhagyták a szervezet jövő évre szóló munkatervét.

◆

— **Vevők vagyunk.** Nagy érdeklődéssel nyitották még tegnap Szegeden a szokásos Vevők vagyunk kiállítást a Bartók Béla művelődési központ nagytermében. A kiállítást délelőtt 10 órakor sajtótájékoztató előzte meg, ahol tájékoztatót adott a rendező 14 kereskedelmi vállalat az őket érdeklő termékekről. A kiállítást Szabó Jánosné, a Csongrád megyei Tanács elnökhelyettese nyitotta meg, majd átadták a kiállítást a mintegy kétezer meghívottnak.

◆

Kiállítások

Farkas László szobrászművész kiállítása technikai okok miatt november 17. helyett november 23-án nyílik meg Szigetvárott a dzsámiban. A kiállítás december 1-ig látható.

✻

Bükkösdy Kálmán grafikáiból nyílt kiállítás tegnap a Pécsi Ifjúsági Ház Galériájában.

✻

A szőttesek és a szövés technikája címmel látható Merényi Józsefné kiállítása a Ságvári Endre Művelődési Házban.

Elhunyt Kónya Lajos újságíró

Hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt Kónya Lajos újságíró, a Győrött megjelenő Kisalföld című megyei lap főszerkesztő-helyettese. 48 évet élt. 1955-ben a Magyar Rádiónál kezdődött újságíró pályafutása. A rádiónál két évet töltött, majd a szombathelyi Vas Népénél és a tatabányai Dolgozók Lapjánál dolgozott felelős beosztásokban. A Kisalföldhöz 1976-ban került. Temetéséről később intézkednek.

◆

Pécsiek a rádióban

November 18-án, kedden a 3. műsoron hallhatjuk kb. 20.15—20.35: Öseink-e az avarok? címmel a pécsi körzeti stúdió műsorában Somogyvári Valéria szerkesztő-riporter beszélgetését dr. Rosner Gyulával, a szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum tudományos főmunkatársával. November 20-án, csütörtökön a 3. műsoron 18.00: A Pécsi Nevelők Háza kamarakórusának hangversenye. Vezényel Tillai Aurél.

◆

— **Külpolitikai fórum.** Tegnap este a dobszai nevelési központban Avar János, a Magyar Nemzet külpolitikai rovatának főmunkatársa, és Balázs József, a Magyar Külügyi Intézet osztályvezetője válaszolt a hallgatók kérdésére a külpolitikai fórumon.

— **TIT-PROGRAM:** Ma délután 16 órai kezdettel a Csillagászati Baráti Kör foglalkozását tartják 10—14 éves korosztály részére „Tájékozódás a csillagos égbolton, időmérés és naptárkészítés" címmel. A planetáriumi előadás programja: Évszakok váltakozása — 16.30-kor. A Tudományos-fantasztikus klub pedig este 18 órakor kezdődik, témája: az „Aréna" című film bemutatása.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Tűnődés a „Gyorsuló idő"-ben. III. rész. 8.57: Verbunkosok, náták. 9.44: Zenés képeskönyv. 10.05: MR 10—14. 10.35: Borodin: I. szimfónia. 11.09: A magyar népdal hete. Betyárok, pandúrok, pásztorok a balladákban. 11.39: Jósika Miklós: Emlékirat. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: A Rádió Dalszínháza. 14.42: Arcképek a német irodalomból. 15.10: Az MRT énekkara énekel. 15.28: Nyitnikék. 16.05: Antal István zongorázik. 17.07: Magyar jakobinusok. Regény. II. rész. 17.45: A Szabó család. 19.15: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. 20.05: Erdészek. Gácsi Sándor műsora. 20.35: Nóták. 21.05: Agyunk élettana Petrovna. 21.35: Romantikus kórusművek. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Operaáriák. 22.50: Meditáció — az alkotóműhelyek légköréről. 23.00: A magyar népdal hete. Bartók-, Kodály- és Lajtha-művek. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Cseh polkák fúvószenekarra. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Melódiakoktél. 13.29: Éneklő Ifjúság. 14.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Tip-top parádé. 18.33: Beszélni nehéz. 18.45: A magyar népdal hete. Pásztor- és betyárdalok. 19.09: Filmzene. 19.20: Konzerválás — sugarakkal. Beszélgetés Simon József tudományos kutatóval. 19.30: Csak fiataloknak! 20.33: Mindenki könyvtára. 21.03: Zenéjét szerezte: George Gershwin. 21.36: Hubay Jenő csárdajeleneteiből. 22.00: Zeneközelben a hallgató.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: A Regensburgi Dóm énekkara motettákat énekel. 9.45: Orff: A hold. Egyfelvonásos opera. 11.05: Őszi búcsúzás. Fenyő István versei. 11.10: Kamarazene korabeli hangszereken. 11.56: Romantikus muzsika. 14.00: A magyar népdal hete. A ponyvakiadványok és a népdalok. 14.35: David Ojsztrah hegedül. Közben: 15.00: Iskolarádió. 15.30: A kamarazene folytatása. 16.05: A magyar népdal hete. Amiről egy népdalgyűjtő hangfelvételei vallanak. 16.39: Mi a véleményed? 16.59: Operaáriák. 17.35: Otto Klemperer vezényli a Philharmónia Zenekart. 19.05: Iskolarádió. 19.35: „. . . hogy ha megvirradna már!" Vajda János versei. 19.40: Kapcsoljuk a Magyar Tudományos Akadémia kongresszusi termét. A dalirodalom remekei. Közben: kb. 20.15: Öseink-e az avarok? Beszélgetés dr. Rosner Gyulával, a szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum tudományos főmunkatársával. A pécsi körzeti stúdió műsora. Kb. 20.35: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.10: Dzsesszfelvételekből. 21.45: Kilátó.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Zenés kívánságok. 17.15: Paks közművelődése. Müller István műsora. 17.35: Pécsről indultak. — Musztay Bea és Dobai András felvételeiből. 17.40: A kővágószőllősi eset. Riporter: Majcros István. 17.50: Maurice André népszerű melódiákat trombitál. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Könnyűzene. 18.30: Szerb-horvát műsor. Az ifjúság hullámhosszán. Zenés ifjúsági műsor. 19.00: Német műsor. Hírek, tudósítások. — Nők az iparban. Riporter: Reil József. — Hallgatóink kérésére. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Iskolatévé: Magyar irodalom 8. o. 8.35: Környezetismeret 2. o. (sz.). 9.05: Magyar irodalom 4. o. 9.35: Surik, Vászja . . . és az ige. A város. 10.05: Orosz nyelv 6. o. (sz.) 10.25: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás: 1. Plim. NSZK rajzfilmsorozat. 7. rész (ism., sz.). 2. Mese a vízilóról. Szovjet rajzfilm (ism.). 10.50: Stop! Közlekedj okosan! (sz.). 10.55: Röpsuli (ism., sz.) 14.10: Környezetismeret (ism., sz.). 14.30: Orosz nyelv (ism., sz.). 14.50: Magyar irodalom 4. o. (ism.). 15.20: Stop! (ism., sz.). 15.25: Magyar irodalom 8. o. (ism.). 16.00: Hírek. 16.05: Csak gyerekeknek! Kisfilm-összeállítás: 1. A schildai polgárok. NSZK bábfilmsorozat. 13. rész. 2. Nemtudomka autózik. Szovjet bábfilm. 3. Barnabás, az írógépmadár. NSZK animációs sorozat (sz.). 16.45: Nyilvántartó hivatal. Jugoszláv filmsorozat. IX/8. rész (ism., sz.). 17.30: Mindenki iskolája. Földrajz. 18.00: Reklám. 18.05: Biológia. Anyagcsere. 18.40: Kambodzsai memento. A Horizont szerkesztőség műsora (sz.). 19.05: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Ártatlan kék szemek. Svéd tévéfilmsorozat. VI 6. rész: Az elveszett milliók (sz.). 20.50: Stúdió '80. A televízió kulturális hetilapja (sz.). 21.50: Kockázat. Versenyben a világ iparcon (sz.). 22.20: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Kedvünkre. 20.40: Vezetni tudni kell. VII/6. rész: Az ellenőrzés (sz.). 21.05: Tv-híradó 2. (sz.). 21.25: Reklám. 21.30: „Napfényes hatszobás lakás". NSZK tévéfilm (sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Kaland. 18.15: Könyvek és eszmék. 18.45: Hagyományok. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Témák. 20.55: Galileo — amerikai film.

MÁSODIK MŰSOR

16.00: Jégkorong: Crvena Zvezda—Medvescak. 18.45: Az emberi test. 19.15: Rövidfilm. 20.00: Brazil show. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Család és társadalom. 22.05: Költői színház.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház (fertőző épület). Sebészet: Pécsbányatelepi kórház. Baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpolliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: szünnap.

MOZI

Petőfi: A versenyló elrablása (f3, f5) Örökség (f7, f9).

Kossuth: Örökség (10, 12) Lavina (2, 4) Akiket a forró szenvedély hevít (6, n9)

Tanárképző Főiskola: A dervis lerombolja Párizst (5) Ilyenek voltunk (f8) **Rákóczi:** Csillagok háborúja (5) **Fekete Gyémánt:** Útközben (6) **Jószerencsét:** Tűzharc (4, 6) **Vasas Kodály:** Apokalipszis most (f6) **Vasas, Május 1.:** Halló, kecskeszakáll! (f6) **Mohács:** Keresztül a nagy vízválasztón (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Kacsavadászat (4, 6) Kilences kórterem (8) **Komló, Május 1.:** Földi úrutazás (4, f7) **Szigetvár:** Félek (f6) Zenekari próba (8) **Siklós:** Naplemente délben (7) **Harkány:** Egy másik férfi és egy másik nő (7) **Bóly:** A biztosan ölő Sárkány Lady (7) **Pécsvárad:** Ki beszél itt szerelemről? (7) **Sásd:** A fekete város (7) **Sellye:** Ki öli meg Európa nagy konyhafőnökeit? (7) **Szentlőrinc:** Világvége közös ágyunkban (7) **Villány:** A Vadnyugat hőskora (7)

30.

Az egyik pincér már ott is van az ásványvízzel, poharakkal.

— Parancsoljanak!

— Köszönjük.

Erzsébet és Dan valahogy kiragyognak a vendégek közül. Éles határozott vonásaik, kicsit kreol a bőrük; sportos, könnyed öltözéküket mindenütt megcsodálták. „Szép pár . . ." — Ilyen és hasonló megjegyzések kísérték őket, akárhol jelentek meg.

— Már régen akartam kérdezni, Dan . . . Most mi lesz? Hogyan leszünk mi ezután?

— Hogy érted ezt?

— Hát arra gondolok . . . hogy hogyan élünk ezután?

— Ahogy eddig. Rendesen.

— Igen, de a kicsi . . .

— A kicsi, a kicsi . . . Még meg se született, máris rendezkedik. Ez így legyen, az úgy legyen . . .

— Arra gondoltam, hogy jó lenne, ha nem kiságyat, hanem bölcsőt vennénk . . .

— A bölcsőtől, az állandó ringatástól hülye lesz a gyerek.

— Dehogy lesz hülye! Évszázadokon át bölcsőben nevelődtek a gyerekek.

— Akkor se kell bölcső! Különben is, csak a hülyeforma úrigyerekek nevelkedtek bölcsőben . . .

— Nem igaz, Dan! Ez egyszerűen nem igaz!

A pincérek hozzák a pisztrángot. Kétfelé terítenek, kétfelé tálalnak.

— Jó étvágyat! — mondja az egyik.

— Egy kis vörösbort hozhatok? Fehér sajnos, nincs.

— Milyen van?

— Spanyol, olasz, francia, magyar. Milyet parancsolnak?

— Te melyiket akarod?

— Nem is tudom . . . a gyerek miatt . . . talán nem is szabad . . .

— Egy keveset biztosan szabad . . .

— Hát jó . . . nem bánom . . . Talán olaszt kérnék . . .

— Azonnal hozom . . .

Erzsébet és Dan csöndesen eszik a pisztrángot.

— Erre vágytál?

— Igen. Pontosan.

— Ízlik?

— Igen.

— Haragszol még?

— Nem.

— Akkor mi bajod?

— Semmi.

— Dehogyis nincs. Látom.

— Ha mondom! Semmi.

— Valami furdalja az oldalad.

— A kíváncsiság.

— És mire vagy kíváncsi?

— Arra, hogy együtt óhajtasz-e velem élni! És együtt neveljük-e fel a gyereket! Hát erre vagyok kíváncsi, ha érdekel . . .

— Együtt, persze, hogy együtt . . . Vegyelek feleségül, azt akarod?

— Nem. Nem erről van szó. Egyáltalán nem erről van szó. A gyerekről beszélek, nem magamról. Mondd, Dan! Te tulajdonképpen hol dolgozol . . .

— Nem szívesen beszélek erről . . . Egy információs központban . . . Remek kollégáim vannak . . . Jones és Charlie. Igazán pompás fickók. És Irina is . . .

— Ki ez az Irina? Róla eddig nem beszéltél . . .

— Titkárnő. Van egy nagy fia, egy remek férje. Szobrász.

— Az Irina férje?

— Igen.

— És mit csináltok? Mit dolgoztok? Mennyit keresel?

(Folytatása következik)

időjárás

Várható időjárás kedd estig: eleinte felhőátvonulások, legfeljebb egy-két helyen futó záporral, később nyugat—délnyugat felől megnövekvő felhőzet, főleg a Dunántúlon ismét kisebb esővel. Megélénkülő, kedden napközben a Dunántúlon megerősödő déli, délnyugati szél. Hajnalban szórványosan köd. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 1—6 fok között, néhány helyen gyenge talajmenti fagy, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 12—17 fok között.

Húsz műsor a rádió három csatornáján

A magyar népdal hete

Tegnap kezdődött meg a Magyar Rádióban a magyar népdal hete, mintegy húsz műsorral a rádió három csatornáján. Ma, kedden 16.05-kor egy baranyai program is szerepel az URH-adón: Várnai Ferenc zeneszerző népdalgyűjtő körútjának termése, a „Fúvom az éneket..." című műsor, melyben tíz Baranyában élő nótafa, népi énekes kínál ormánsági, székely, csángó és különféle baranyai dalokból szinte országnyi választékot, s ugyanakkor szó esik a dalolás alkalmairól is.

A magyar népdal hete alkalmával végiglapozom a Rádió- és Televízióújság e heti számát, mi vajon a kínálat. Érdekes és jellemző is egyben a húsz műsor kínálta kép: mint mindig, most is túlsúlyban vannak a népdalfeldolgozások, felcsendülnek azonban a katona-, a bányász- és a summásélet dalai, párosító- és lakodalmasdalok, gyermekjátékdalok, végül egy reprezentatív népdal hangverseny zárja a sort.

Egy pécsi költő szavai jutnak az eszembe, aki azt panaszolta nemrég, milyen szegényes a Magyar Rádió magyar népzenekínálata. Kapcsoljuk be ugyanakkor a szomszédos országok rádióadóit, azokból a nap minden órájában árad a népzene, a saját népzenéjük. Figyelni kezdtem a dolgot, s valóban így van. A sok zenével tarkított, nagy műsorokból, amilyen a Jó reggelt! vagy a Petőfi rádió délutáni műsorai, ez a műfaj szinte teljesen hiányzik – dől viszont a divat hozta zenei kacat.

Különös jelenség ez, mert a rádió ugyanakkor rengeteget tesz például a mai magyar zene vagy teszem azt, a mai irodalom propagálásáért. A népzenészek egyébként azt mondják erre, ma már kedvezőbb a helyzet, mint korábban (...). A csata ugyanis azelőtt a magyar nóta és a magyar népdal között dúlt, és dőlt el végül az utóbbi javára.

A magyar népdal hete alkalmával zeneszerzőket, előadóművészeket is megkérdez a rádió a népzenével való találkozás élményéről. És az egyszerű földi halandó hogyan fogja megismerni, netán éltetni, ápolni zenei anyanyelvét? Azt akarjuk ma, hogy mindaz éljen a népünk művészetéből, ami éltethető. Dalaink, népzenénk, zenei anyanyelvünk éltetéséért pedig a rádió teheti a legtöbbet, mégpedig milliós méretekben – és nemcsak egy hétre.

G. O.

Szakmunkástanulók versenye

Baranya harmadik

Vasárnap Szombathelyen befejeződött a dunántúli megyék ipari szövetkezeteiben dolgozó végzős szakmunkástanulók háromnapos versenye.

Az összesített pontszámok alapján első helyezett lett Vas megye, második Győr-Sopron, harmadik pedig Baranya megye. A díjakat a helyezett tanulóknak és oktatóiknak Kovács Géza, a Vas megyei KISZÖV elnöke adta át. A győztesek részt vesznek az országos döntőn.

Népfrontbizottságot választottak Kővágószőlősön

Nagyobb összefogást a község fejlődése érdekében

Jól ismerik lakóhelyük gondját-baját, s a megoldásokat tekintve is nagyrészt egyetértenek a tanáccsal, a népfronttal a kővágószőlősiek. Ez derült ki tegnap este, a helyi tanács épületében rendezett népfrontválasztási falugyűlésen. Még a gyűlés megkezdése előtt beszélgettünk a község tanácsi és mozgalmi vezetőivel, akik elmondták, hogy az 1500 főnyi lakosság férfitagjai többségben az Ércbányánál dolgoznak. A nők egy része Pécsre jár a Baromfifeldolgozóba, illetve a Cserkúti MEZÖGÉP-nél, valamint az áfész faipari üzemében vállalt munkát. Az egyik legnagyobb gondjuk a községi utak állapota. Jóllehet, az elmúlt években több utcában – így az Arany, Széchenyi, Petőfi – aszfaltutat építettek, ám több utcának a burkolata felújításra, erősítésre vár. Ugyancsak gondjaik közé tartozik, hogy nincs mindenütt járda.

A választási gyűlésen elsőként *Tóth József* tanácselnök-helyettes számolt be az elmúlt öt év munkájáról, tételesen ismertetve, hogy a községfejlesztési pénzt mire fordították. *Kiss Béla*, a HNF községi bizottságának elnöke a népfrontbizottság ötéves tevékenységéről adott számot. A beszámolóból többek között megtudtuk, hogy a lakosság több utca, illetve a ravatalozó és a hozzá vezető út építésénél végzett jelentős társadalmi munkát, hogy a népfront igyekezett minél több helybelit megnyerni a közéleti munkának, a községfejlesztő társadalmi tevékenységnek. Az önkritikus beszámoló azt is felvetette, hogy a népfront törekvése nem mindig hozta meg a kívánt eredményt. Ennek okaként részben a meggyőző munka hiányosságait, részben a lakosság passzivitását jelölte meg.

Ezt a megállapítást erősítette meg több hozzászóló helybeli, főként a kulturális életet, a környezet megóvását illetően. Szóvá tették, hogy a lakosság egy része még a háza előtti területre sem vigyáz, az illegális szemétlerakó helyekről nem is beszélve. Azt is elmondták, hogy az egyik kocsmából lehetne élelmiszerüzletet nyitni, a felújítandó művelődési házban pedig érdekes és hasznos előadásokat tarthatnának a helyi pedagógusok, mezőgazdasági szakemberek. Annál is inkább, mivel az itt lakók nagy részének háztáji gazdasága, kiskertje van.

Ezt követően megválasztották az új népfrontbizottságot, melynek elnöke *Kiss Béla*, titkára *Miheliszné Hegyes Margit*, alelnökei pedig *Farkas Istvánné* és *Tóth István* lettek.

Képernyő előtt

Pécsi Géza

Éveken át több ízben is foglalkoztunk az úttörőmunkával, amelyet Pécsi Géza, a szakmunkástanulók zenei nevelésében folytat. Méltattuk módszerét, örömmel regisztráltuk eredményeit, sürgettük a példa elterjesztésének tempóját. Márcsak ezért is – bár természetesen nemcsak ezért – örültünk, hogy a kitűnő pécsi tanár kezdeményezése a televízió műsorába is bekerült, s a képernyőről talán mások is, leendő követők is meggyőződhettek e munka fontosságáról.

Sziszifuszi küzdelemről van szó, nem vitás, amely tulajdonképpen nem is mérhető, de rövid távon látványos eredményeket végképp nem produkál. Mindössze annyiról van szó, hogy azoknak a gyerekeknek a tízezrei, akiket tizennyolc–húsz évesen, még gyakorlatilag éretlen fővel kibocsátjuk az életbe, legalább egy érintés erejéig közelebb kerüljenek a zenéhez. Nem a művészetekhez általában, nem is a teljes zeneirodalomhoz, mindössze a komolyzene egyikét, népszerűbb, közérthetőbb, megfoghatóbb alkotásához. De ha azt tekintjük, hogy ezek a gyerekek – ismétlem: még gyakorlatilag éretlenül – eltávoznak az iskolából és talán soha többé semmiféle szervezett művelődésben nem vesznek részt, akkor ez az egy-két alkalom is mérhetetlen fontosságúvá nő. Különösen, ha szembeállítjuk azzal, ami enélkül maradna – a semmivel. S a világon rengeteg példa van arra, hogy egyetlen találkozás, egyetlen igazán emlékezetes élmény is döntő hatású lehet egy egész élet érdeklődésére. Amellett nem is feltétlenül az a cél, hogy valamennyi szakmunkástanulóból kitartó zeneértőt faragjunk –, hanem legalább olyan embereket, akik nem ellenzői, tudatlanságuk bástyái mögül handabandázó ellenfelei a komoly zenének.

Ha csak ennyi lenne, akkor is értékes munka lenne –, de Pécsi Géza a módszert is kidolgozta, elvégezte azt az apró munkát, ami nélkül a legszebb pedagógiai elv is üres szólam maradhat. Kidolgozta egyfelől a rendszer minden részletét, beleértve azt a szervezési munkát, ami, el tudom képzelni, milyen nehéz lehetett, mennyi apró-cseprő akadályon kellett átküzdenie magát. De kidolgozta a pedagógiai megvalósítás minden részletét is, ami úgyszintén nem olyan egyszerű, mint kívülállóknak első pillantásra tűnhet. Hiszen abból a mérhetetlenül nagy anyagból, amit a zenepedagógia hazánkban felhalmozott, csak egy töredéket lehetett és kellett kiemelni, épp annyit és épp úgy, amennyit és ahogyan ezen a szinten, ebben az óraszámban, ehhez a programhoz szükséges volt. Gondosan összeválogatott morzsákból kellett egy aránylag kerek, érthető és mégis érzékelhető ízelítőt összehozni. Egyszersmind olyat, ami tartalmaz annyi vonzóerőt, hogy a jócskán másra orientált gyerekek kedve ne párologjon el. Pécsi Géza vitathatatlan érdeme az is, hogy pedagógustársainak bevonására is figyelmet fordított, magyarán: kidolgozott egy olyan módszert, amit bárhol, bármelyik iskolában követni lehetne, nem kellene hozzá már olyan szakember, aki e téma kiváló ismerője, s akinek ez különleges szívügye is.

Éppen ezért volt jogos és kiáltó az a kérdőjel, ami a műsorból kicsengett: a több mint másfél százezer szakmunkástanuló közül ugyan miért csak pár ezren részesülnek ebben a zenei nevelésben? A műsor kimerítő választ nem tudott rá adni, hát a nyomaték kedvéért az arányszámokat tartalmazó feliratt zárult a riport. Bárcsak mielőbb feloldódna ez a kérdőjel!

H. E.

Tegnap nyílt Pécsett a Vásárcsarnokban:

Konzum-piac

Már három héttel ezelőtt megkötötték a szerződést, amelyben az áll: a Vásárcsarnok november közepétől december végéig fölajánlja a galérián levő árusítóhelyét a Konzum Áruháznak. Ez volt az előzménye annak, hogy tegnap délelőtt 10 órakor megnyílt a „Konzum-piac".

Az áruház ezzel egyrészt a vásárlóknak kíván segíteni, másrészt megkönnyíti a maga dolgát is, mert a Konzum már most elérte áteresztőképessége határát. S hol van még a karácsonyi forgalom! Az, hogy éppen most nyitották meg a Konzum-piacot, máris sejteti, hogy egy-két cikktől eltekintve, itt elsősorban olyasmit lehet majd vásárolni, ami ajándékozásra is alkalmas.

A piac galériáján technikai felszerelés nincs, s noha önkiszolgáló rendszerben, de teljes egészében piaci körülmények között zajlik az árusítás. Ez egyben azt is jelenti, hogy ide csak darabárut hoznak – ezek jó részét azonban kedvezményes áron kínálják. Nem csupán a piaci – tehát kevésbé kényelmes – körülmények miatt kerül egy-egy árucikk kevesebbe a szokásosnál, hanem mert amit idehoznak, az vagy közvetlenül a gyártótól, vagy a nagykertől érkezik.

Természetesen akad itt olyan is, ami az áruházban ugyancsak megtalálható – például konzervek, száraztészta –, de többségüket csak a piacon lehet megvásárolni. Ilyen például a nyitáskor idekerült bolgár áru – gyakorlatilag a bolgár nemzeti hét a piacon honyolódik. A Szliven megyéből és Burgaszból érkezett cikkek között a sláger, úgy tűnik a férfiing, a bőrből készült női táska, a diplomatatáska, s egy gyermekjáték, a műanyag dömper lesz. Egyébként a már korábban megtartott nemzeti hetek néhány áruja késett, s csak most fog beérkezni, ez mind ide kerül. A Schwerin megyéből várható négyvagonnyi szállítmány már például úton van. S még valami a kínálatról: nem állandó lesz a választék, hetente más és más kerül a polcokra; egyidejűleg 4–5 millió forint értékű darabáru várja a galérián a vásárlókat.

A már fölsoroltakon kívül most például rengeteg frottírtörülköző, fele áron a svájci festékszóró, nyúlszőrsapka kapható. Tegnap délelőtt a lengyel sütő- és tortaformák voltak a legkelendőbbek – holnap, holnapután biztosan valami más lesz a vonzó. S ezen a héten még várnak kozmetikai készítményeket is.

Végül a nyitvatartási idő, amely igazodik a piacéhoz: hétfőn 10-től 3-ig, más napokon 10-től 5-ig, szombaton 9-től 3-ig.

d. cs.

A Janus Pannonius női kórus

Kiváló együttes

Második alkalommal – ebben az évben a pécsi-baranyai felnőtt kórusok közül egyedül – kapta meg a kitüntető „KIVÁLÓ EGYÜTTES" címet a Pécsi ÁFÉSZ Janus Pannonius női kórusa. A 17. éve működő együttes első ízben 1972-ben részesült e kitüntetésben. 1979-ben megkapták a „SZOCIALISTA KULTÚRÁÉRT" címet. Ez év májusában a IX. országos énekkari minősítésen DIPLOMÁS FESZTIVÁLKÓRUS fokozatot nyertek. Az ötventagú énekkar Ivasivka Mátyás karnagy vezetésével néhány hónappal ezelőtt harmadik alkalommal járt Skandináviában – ezúttal Finnországban –, ahol tíz hangversenyt adtak. Második északi útjukon, 1977-ben Svédországban önálló nagylemezük készült.

Az újabb rangos kitüntetést egyre emelkedő művészi tevékenységükért, valamint kortárs magyar és külföldi zeneszerzők alkotásainak sorozatos ősbemutatóiért kapták. A szövetkezet és a női kórus képviselői néhány nappal ezelőtt ünnepélyes keretek közt vették át a kitüntetést és az ezzel járó pénzjutalmat Budapesten.

Huszonhatmillió forint értékű társadalmi munka

Értékelték a tiszta, kulturált környezetért akciót

A mozgalom különdíját Pécs kapta

Csaknem egymilliárd forint értékű társadalmi munkát végzett az elmúlt öt évben Baranya megye lakossága. Az évről évre nagyobb értékű társadalmi munkáknak köszönhető, hogy a megye 1976-tól – amikor Baranya a legutolsók között kullogott – 1978-ban már elérte a középmezőnyt és tavaly az átlag fölé emelkedett. A legsikeresebb esztendő az idei, 26,7 millió forintos értékű önzetlen munkával.

A Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottsága ez év májusában fordult felhívással a lakossághoz, a társadalmi és tömegszervezetekhez, vállalatok, szövetkezetek és intézmények dolgozóihoz, hogy a korábban meghirdetett társadalmi munkaakció folytatásaként vegyenek részt környezetük további szépítésében. A társadalmi munkaakció eredményes megvalósítása érdekében a megyei tanács végrehajtó bizottsága rendkívüli póthitelt szavazott meg virágok, fák, egyéb anyagok vásárlására. A felhívást követően 72 tanács és azokhoz tartozó csaknem 300 település csatlakozott a akcióprogramhoz. A mozgalom eredményeiről a helyi tanácsok és a községi népfrontbizottságok önértékelést készítettek. Ezt egészítették ki a helyszíni vizsgálatok. E kettő alapján született a végleges eredmény, melyet tegnap délután ismertettek a Baranya megyei Tanács épületében rendezett ünnepségen.

Mint *Halas Ilona*, a Népfront Baranya megyei Bizottságának titkárhelyettese elmondta, a társadalmi munkaakció során elsősorban a meglévő közterületek, parkok gondozására, illetve új létesítmények kialakítására törekedtek a kollektívák. A mozgalom keretében, illetve támogatásával létesült Pécsett két szabadidő-park, Siklóson egy játszótér, Szigetváron ifjúsági és közlekedési park, a pécs–devecseri parkerdő, a sombereki, véméndi, a drávaszabolcsi játszótér. Számos községben csökkentették az illegális szemétlerakó-helyek számát. Több településen felújították a gyermekintézmények kerítését, udvari játékait, illetve széles körű fásítási, virágosítási akciókat szerveztek.

A városok összesen 5,4 millió — ebből Pécs 3,4 millió — forint értékű munkát végeztek. A tanácsok versenyében az abszolút sorrend: első Orfű, második Egerág, harmadik Kémes. Az orfűiek 180 ezer, az egerágiak 120 000, a kémesiek 70 000 forint díjat kaptak. A település kategóriánkénti sorrendben a városok közül: 1. Szigetvár (110 000 forint díj), 2. Siklós (70 000 forint díj). A kiemelt alsófokú települések közül: 1. Harkány (80 000 forint díj), 2. Vajszló (50 000 forint díj). Az alsófokú települések közül: 1. Babarc, 2. Hidas (40–40 000 forint díj). A részleges alsófokú települések közül: 1. Gödre, 2. Hetvehely (30—30 000 forint díj). Az egyéb települések kategóriájában: 1. Bikal, 2. Ibafa (20–20 000 forint díj). A mozgalom különdíját – 100 000 forintot – Pécs megyei város Tanácsa kapta.

Ugyancsak tegnap értékelték a szocialista brigádok, kollektívák eredményes tevékenységét. Az okleveleket, díjakat *Piti Zoltán*, a Baranya megyei Tanács elnökhelyettese adta át. Megköszönte az akcióban részt vevő kollektívák munkáját és egyben elmondta, hogy a tanács a következő tervidőszakban is számít a lakosság önzetlen segítségére.

Egy esztendő kilenc hónapjában éjjel-nappal sötétség honol

A jégvilág kincsei

Egykor és ma. 1911. december 14-én érte el Roald Amundsen, a hires norvég sarkkutató és expedíciója a világon elsőként a Déli-sarkot. A képen: Roald Amundsen, Godfred Hansen és Helmer Hansen minusz 62 Celsius fok hidegben kutyákkal és szánkóval a Déli-sarkon (fent).
A Déli-sark mai közlekedési eszköze, a különlegesen épitett terepjáró gépkocsi.

Ez évben történt. Az Antarktisz partjai előtt horgonyzó Fudzsi nevű jégtörőről és a közeli Sova japán Déli-sark-kutató állomásról SOS jelzést adtak le: a hajón szolgálatot teljesítő Murata Hizomi koponyasérülést szenvedett. A műtéthez haladéktalanul oxigénpalackokra van szükség. A jelzést fogták a Casey-öbölben lévő Molodozsnaja szovjet és a Ross-tenger partján működő amerikai McMurdo tudományos telepen. A szovjet kutatók nyomban felajánlották a két oxigénpalackukat, az amerikaik pedig légi úton Új-Zélandból hozattak további négyet. A műtét ezek után sikerült és a japán lapok nagy elismeréssel irtak a szovjet—amerikai életmentő segítségről.

AZ „ANTARKTISZ-SZERZŐDÉS"

Több mint húsz ország kutatói vesznek részt a szinte emberfeletti munkában, hogy megfejtsék az Antarktisz titkát. Az 1959-ben megkötött „Antarktisz-szerződést" annak idején 12 ország irta alá. Időközben többen csatlakoztak az egyezményhez. A szerződés szerint a terület nyitva áll a kutatómunkára a világ valamennyi országa előtt. Az aláirók kötelezték magukat, hogy ezen a területen tartózkodnak mindenféle katonai akciótól és atomrobbantási kísérlettől. Felségjogra 1991-ig egyetlen ország sem tarthat igényt.

A nemrég véget ért washingtoni Antarktisz-konferencia feladata volt, hogy a továbbiakra is szabályozza a nemzetközi együttműködést a délsarki kontinensen. Az esetenként egymásnak ellentmondó kívánságokat a konferencia úgy hidalta át, hogy a résztvevők egyezményterevezetet készitettek a hatodik kontinens „élő erőforrásainak" felhasználásáról és tárgyaltak az ásványkincsek kiaknázásának feltételeiről. A tanácskozáson néhányan aggodalmuknak adtak hangot, hogy a kontinensen meginduló gazdasági tevékenység súlyos környezeti károkkal járhat.

NEGYVENÖTMILLIÁRD HORDÓ OLAJ

A feltárási munka legjelentősebb részét szovjet és amerikai kutató csoportok végzik, de ma már több mint 70 kutató állomás működik a területen. A másfél Európa nagyságú terület egészét, másfél—három kilométer vastag jégtakaró borítja. Az esztendő kilenc hónapjában éjjel-nappal sötétség honol. Ilyenkor az átlaghőmérséklet mínusz 60 fok, „nyáron" ennek a fele. Nincs semmiféle növény, csupán a parti sziklák peremén valamiféle csenevész moszatfajták. De a partmenti vizekben, becslések szerint sok milliárd tonna krill tanyázik. Ez az apró rákféle proteinben rendkívül gazdag, ízletes csemege. Tudósok úgy vélik, hogy ezek kielégithetnék az egész emberiség fehérjeszükségletét.

A legfontosabb kutatások az Antarktisz végtelenül gazdag ásványkincsének kiaknázási lehetőségeiről folynak. Szovjet geológusok megállapitották, hogy a déli kontinens mélyében ugyanazok az ásványi kincsek fordulhatnak elő, mint a rézben, nikkelben, aranyban, gyémántban, vasércben, radioaktiv ércekben és szénben rendkívül gazdag déli félteke más területein. Egy amerikai felmérés szerint az Antarktisz kontinentális talapzatában nem kevesebb, mint 45 milliárd hordónyi olaj (1 hordó = 159 liter) rejtőzik. (Összehasonlításképpen az USA tartalékai — a felmérések szerint — 15 milliárd hordót tesznek ki.) A földgázkészleteket 85 milliárd köbméterre becsülik.

Az Antarktiszt tanulmányozó szovjet tudósok minden évben légi expedíciókat szerveznek a sarkvidékre. A repülőgépek leszállóhelye.

MEGÉRI A KÖLTSÉGEKET

A kutatás és a feltárás munkája azonban óriási nehézségekkel jár. A már említett időjárási tényezőkhöz járul az is, hogy ezt a területet több mint ezer kilométer jeges óceán választja el a legközelebbi lakott szárazföldtől és olyan viharos tenger, mint sehol másutt a földtekén. Igaz, a technikai fejlődés e tekintetben is segítséget nyújt: az idén például leszállt — a Molodozsnaja kutatóállomás repülőterére — az első menetrend szerinti Moszkva—Antarktisz szovjet légijárat: az AEROFLOT IL—18 D típusú gépe. A terv szerint az antarktiszi szovjet kutatóállomások váltószemélyzete ezzel a repülőjárattal utazik majd a Szovjetunió és délisarki állomáshelye között.

A kutatók elsőrendű feladata most az, hogy a legkorszerűbb technika felhasználásával legyőzzék a mindeddig áthatolhatatlannak vélt jégpáncél ellenállását és megnyissák az utat a hallatlan természeti kincsek feltárásához, kiaknázásához.

Ez a vállalkozás kétségtelenül rendkívül költséges. De nem feledhetjük: az emberiségnek óhatatlanul szüksége van az itt rejlő hallatlan tartalékokra. Az e célokra hozott áldozat mindenképpen meghozza gyümölcsét. Egyet kell értenünk Trevor Armbrister amerikai tudós véleményével, aki antarktiszi kutatóútjáról visszatérve kijelentette: a hadikiadások akárcsak 20 százalékos csökkentése árán megoldhatnánk legalább egy évszázadra a világ energia-, nyersanyag-, s nem utolsó sorban élelmezési problémáit.

Gáti István

A Kooperácia nevű szovjet utasszállító hajó befejezte negyedik útját a hatodik kontinensre. A hatalmas távolságot 54 nap alatt tette meg. A hajó a hetedik szovjet délsarki expedíció résztvevőit szállította a Mirnij-telepre. A képen: A Kooperácia a Mirnij-telep közelébe érkezik a pingvinek legnagyobb csodálatára.

AZ UTAKON

Díjtalan fényszóró-beállítás a harkányi autójavítóban

A téli autózás nehézségein próbál segíteni a VILLGÉP Szövetkezet harkányi autósüzeme. November 22-én, szombaton reggel 8 órától délután 3 óráig díjtalan fényszóró beállítást és szénmonoxidmérést végeznek a szövetkezet dolgozói a harkányi autóbusz-végállomásnál levő autójavitóban. A korszerű műszerekkel felszerelt üzemben lehetőség nyilik arra, hogy az autósok az apróbb hibákat soron kívül kijavittassák. Érdekessége az akciónak, hogy a jelentkezők sorszámot kapnak, melyek közül három sorsolás alapján meghatározott ideig díjtalan szervizlehetőséget kapnak a harkányi autójavitóban. Képünkön műszeres gyújtásellenőrzés látható a harkányi üzemben.

*

Közlekedési tájékoztató

November 19-től december közepéig út- és járdafelújitási munkák miatt egyirányú lesz Pécsett a Czinderi utca, a Bajcsy-Zsilinszky utca felől a Rózsa Ferenc út felé. Mindkét oldalán várakozási tilalom lép életbe.

*

Megszűnik a terelőút a 6-os főközlekedési úton Pécsett a Zsolnay Vilmos utcában november 21-én reggel 6 órától. Az utcában az eredetinek megfelelő forgalmi rendet állitják vissza, azonban az autóbusz-megálló megmarad a 13-as számú épület előtt.

*

Közműépitések miatt november 18-tól előreláthatólag az év végéig lezárja a forgalom elől a DÉLVIÉP Pécsett a Bercsényi és a Munkácsy Mihály utcát. Az útlezárás forgalmirend-változásokkal jár: a Bercsényi utca a Timár utcától északra, míg a Munkácsy Mihály utca a Líceum utca felől lesz zsákutca, ugyanakkor a Toldi Miklós utcát déli irányban egyirányúsitják.

A legnagyobb sikere az ügyességének volt szombaton a pécsi közlekedési parkban lebonyolított vetélkedőn. Ekkor rendezték meg az Ifjúsági Közlekedésbiztonsági Kupa Pécs városi döntőjét a KBT szakemberei. A pécsi középiskolák és szakmunkástanuló-intézetek mintegy nyolcvan tanulója „vizsgázott" KRESZ-ből, valamint szabályos vezetésből és bizonyította vezetési készségét. Az összesitések alapján egyéniben Villányi Gábor, a Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola tanulója, csapatban pedig a Zipernovszky Szakközépiskola tanulói voltak a legeredményesebbek, és vehették át a KBT különdijait.

*

SEGÍTETTEK A BARANYAI SÁRGA ANGYALOK

A megye főútvonalainak meghatározott pontjain április elejétől október végéig álltak őrt a Magyar Autóklub Baranya megyei szervezetének sárga angyalai. A segélyszolgálati kocsik az ügyeleti időszakban 564 gépkocsi menet közbeni műszaki problémáit orvosolták. Több esetben az Autóklub hétvégi ügyeletet tartó pécsi, Citrom utcai műszaki állomása segitett az autósok váratlan gondjain. A tagsággal járó előnyt, a díjtalan segélyszolgálatot csak a klubtagok élvezhették, de ezenkívül bárkinek segítettek a sárga angyalok szerelői.

Mit vigyünk magunkkal?

Még egy egyszerű kisautó is 8–10 000 alkatrészből áll, beleszámítva a csavarokat, alátéteket. A nagyobbak ennél is többől. Ennek ellenére a meglepetésszerűen meghibásodó elemek száma nem sok. Ezek általában a könnyen cserélhető, nem drága alkatrészek körébe tartoznak és többségük elektromos szerelvény. Ezért az óvatos autósok mindig tartanak a csomagtartóban néhány tartalék alkatrészt. Ezek között az ékszíj éppúgy föllelhető, mint a gyújtógyertya, a kondenzátor, a transzformátor, vagy a megszakitópár – a kötelező tartalék izzókat nem említve.

Bár a rendszeresen és szakszerűen karbantartott kocsinál igen ritkán válik szükségessé az útközbeni javitás, nem árt, ha a legrosszabbra fölkészülve bővítjük a tartalékok körét. Igy az üzemanyagtápszivattyú (AC) tartozékaival (membrán, szelep), megfelelő méretű műanyagcsővel (benzinvezeték pótlása), néhány méter kötöződróttal (pl. leszakadt kipufogó rögzitése), zseblámpával és – mit lehet tudni – vontatókötéllel.

A közelgő tél miatt azonban nemcsak a műszaki hibától kell tartani, hanem az időjárás buktatóitól is. A jégoldó spray például nemcsak a szélvédőre fagyott jeget oldja, hanem a jégtől megszorult zárakat is (föltéve, hogy nem a bezárt csomagtérben tartjuk), a párátlanitó kendő vagy spray sem fölösleges, különösen a rosszul fűthető kocsiknál. Havas, jeges úton kettős előnyt is jelent a csomagtartóba helyezett homokzsák. Főként, ha valaki egyedül vagy másodmagával utazik, ez a 30—40 kg-nyi homoktömeg javítja a kevésbé terhelt (farmotornál az első, hagyományos meghajtásnál a hátsó) kerekek tapadását. A síkosság miatt túlpörgő gumik alá szórva pedig megkönnyiti az elindulást. A mellékutakon közlekedők jó hasznát vehetik egy fából készült hólapátnak.

Nem tanácsolható viszont a tartalékbenzin szállitása műanyag kannában. A súrlódás következtében sztatikus elektromossággal föltöltődő műanyag ugyanis szikraképződéssel szabadul meg töltésétől, rendszerint a benzintankba történő átöntésnél. A következményt nem nehéz elképzelni.

És még egy jó tanács: a leggondosabb műszaki fölkészülés sem ér semmit a megfontolt, óvatos vezetés nélkül. Mert az árokba csúszott, összetört autón vajmi keveset segit néhány tartalék alkatrész.

Búsbarna László

A Siklós városi tanácstagok fogadóórája

A Siklósi városi Tanács végrehajtó bizottsága értesiti a város lakosságát, hogy a városi tanács tagjai közül a következőkben felsoroltak decembertől kezdve, havonként egy alkalommal megjelölt helyen és időben tanácstagi fogadóórát tartanak. A fogadóóra alkalmával lehetőség van közérdekű bejelentések, javaslatok, egyéni panaszok elmondására. Kérjük, hogy forduljanak bizalommal a tanácstagokhoz.

Farkas Miklósné minden hó utolsó keddjén 18—19 óráig a 2. sz. Általános Iskolában, Hangya Balázs minden hó harmadik hétfőjén 17—18 óráig a 2. sz. Általános Iskolában, Gomolla Péter minden hó első hétfőjén 17—18 óráig a 2. sz. Általános Iskolában, Mayer György minden hó első keddjén 17.30—18.30 óráig a 2. sz. Általános Iskolában, Gábelics József minden hó második hétfőjén 18—19 óráig a 2. sz. Általános Iskolában, Andorfalvi József minden hó első hétfőjén 18—19 óráig a 2. sz. Általános Iskolában, Balogh József minden hó első szombatján 8—10 óráig a Városgazdálkodási Vállalatnál, Szujkó Margit minden hó negyedik péntekjén 18—19 óráig a gimnáziumban, Rónai Gábor minden hó első hétfőjén 18—19 óráig a kesztyügyárban, Schön Antal minden hó első hétfőjén 17—18 óráig a diákotthonban, Kéri Péterné minden hó első hétfőjén 17—18 óráig a diákotthonban, Hoffmann Kálmán minden hó első hétfőjén 17—18 óráig a diákotthonban, Varjú Ferenc minden hó első hétfőjén 17—18 óráig a diákotthonban, Császár Lajosné minden hó harmadik keddjén 18—19 óráig a diákotthonban, Gregus Ferenc minden hó első hétfőjén 19—20 óráig a diákotthonban, Tóth Jánosné minden hó második csütörtökjén 17—18 óráig a diákotthonban, Szikora Beáta minden hó második péntekjén 18—19 óráig a diákotthonban, Vass Istvánné minden hó második keddjén 14—15 óráig a vizműnél, dr. Horváth Lajos minden hó első keddjén 16—17 óráig a kórházban, dr. Teész Julianna minden hó utolsó szerdáján 16—17 óráig a Felszabadulás u. 16. sz. alatti gyermekorvosi rendelőben, dr. Sági Tibor minden szerdán 9—12 óráig a városi tanácsnál, Szarka Árpád minden hétfőn 9—12 óráig a városi tanácsnál, dr. Zsák László minden hó első szombatján 8—11 óráig az ügyvédi munkaközösségben, Tasnádi József minden hó első keddjén 16—17 óráig a HNF városi bizottságán, Bogyó Gyula minden hó utolsó péntekjén 16—17 óráig a sportfelügyelőségen, Tóth Sándor minden hó első keddjén 13—14 óráig a rendőrségen, Horváth Alajos minden hó utolsó csütörtökjén 16—17 óráig a HNF városi bizottságán, Fábos Pál minden hó utolsó péntekjén 8—12 óráig a HNF városi bizottságán tartja fogadóóráját.

A tömött pénztárcájúak számára

Mini-Metro három motor-variációval

Naponta 2000 Mini-Metro gördül le a Leyland gyár futószalagjairól. A legkisebb angol kocsi kifejlesztése meglehetősen sokba került: átszámitva mintegy 20 milliárd forintba. Az eredmény: fölöttébb gazdaságos, csendes üzemű, sokoldalúan használható, ugyanakkor jó utazási kényelmet biztositó kiskocsi. A mindössze 3,4 m hosszú kocsiszekrény ellenére a csomagtér 212 literes, de a hátsó ülések átrendezésével 1300 l-re növelhető.

A fronthajtású Metro egyelőre három motorvariációval készül: két 998 köbcentis 32 kW, illetve 34 kW és egy 1275 köbcentis 46 kW teljesitményű erőforrással. A legkisebb fogyasztást a 34 kW-os motor produkálja: 90 km/ó egyenletes tempónál 4,8 (!) szuperbenzint fogyaszt 100 km-re, a városi forgalomban pedig 7,5 l-t.

A tömöttebb pénztárcájúak számára luxuskivitelben is gyártják, ahol az elektromos ablakemelő éppúgy megtalálható, mint a klímaberendezés.

LAKÁS-INGATLAN

Háromszobás, központi fűtéses családi ház, garázzsal, eladó. Hobol, Mátyás k. u. 19.

Eladó kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás. Pécs, Mezőszél u. 3/A. IV. 15.

Lakásmegoldást keresek 70 ezer kp. plusz részletfizetéssel. „Sürgős" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó sürgősen Pécsett, a Petőfi utca környékén kétszintes, kertes családi ház. Érdeklődni a 18-059-es telefonon.

Kétszobás OTP és másfél szobás tanácsi lakást cserélnék háromszobás öröklakásra. — „Lehetőleg belvárosban" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Gyükésben öreg szőlő présházzal olcsón eladó. Érdeklődni Ady Endre u. 57.

Két összkomfortos szoba két személy részére kiadó. Telefon: 22-013, este.

Eladó a pálosoknál új, kétszoba-összkomfortos OTP lakás, garázzsal vagy anélkül, kp. plusz OTP-átvállalással. „Sugó" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Lellén, vízparti, egyszobás lakrész eladó, háromféves kocsit vagy orfűi nyaralót beszámítok. „Megegyezünk 58 298" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szliven melletti, kétszobás, szövetkezeti lakásomat két és fél—háromszobásra cserélném, lehetőleg a harmadik kerületben. „Azonnal beköltözhető" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Albérleti szoba gyermekgondozásért kiadó. — Nyugdíjas tanárnő előnyben. „Időmilliomos" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélnénk szolnoki, egyszoba-komfortos, gázfűtéses, tanácsi lakásunkat megyeszékhelyen levő, kétszobás, tanácsi lakásra, esetleg egyszobásra. Fülöp Károly, Szolnok, Karkecz Károly u. 6. II. 1.

Szétköltözők, figyelem! Elcserélnénk kétszoba-összkomfortos, harmadik emeleti, OTP lakásunkat és másfél szoba, összkomfortos, tizedik emeleti, tanácsi lakásunkat két család számára is megfelelő családi házra. „Harmadik kerület előnyben" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

39 négyzetméteres, földszinti, szövetkezeti lakásomat harkányi üdülőre vagy házrészre cserélném. „Vidéki munkahely" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe. Érdeklődni du. 5 óra után a 16-238-as telefonszámon.

Eladó Kővágótöttös, Malomsor 1. régi, javításra szoruló malomház, 1542 n-öl gazdálkodásra, kertészkedésre alkalmas terület, forrásvíz van. — Ár: 60 000 Ft. Kiss Mária, Pécs, Felsővámház u. 24.

Balatonfenyvesen, Petőfi u. 135. sz. alatti kétszoba-konyhás nyaraló eladó. Megtekinthető szombat, vasárnap 16 óráig.

Balatonlellén 240 négyszögöl, közművesített, szép telek olcsón eladó. Juhász István, 1364 Budapest 4. Post restante.

Komló, Fenyő u. 21. sz. családi ház eladó. Érdeklődni: S. Nagy, Április 4. u. 21. és Talált, November 7. u. 14.

Egyedülálló mérnök megfelelő albérletet keres. „Minél előbb" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladnám 2 szoba összkomfortos, szövetkezeti lakásomat garzonra, vagy másfél szobás tanácsi lakásra. „Minimális OTP" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2½ szoba összkomfortos, szövetkezeti lakást cserélnék Hősök tere környéki családi házra vagy lakásra. „Hősök terétől Fehérhegyig" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba kiadó kisebb háztartási munkáért. — Krisztina tér 13. 4. emelet 12. Érdeklődni 18 óra után.

Bálics-tető 11. sz. alatt 200 n-öl telek eladó. — „Zsuzsika" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 3 szobás, szövetkezeti lakás Komló, Április 4. út 17. sz. I. em. 3. Érdeklődni a helyszínen. Pifkn Piroska.

Hétvégi teleknek megfelelő kordonos vegyes szőlő, 500 n-öl, főút mellett, megoszlva is eladó. Érdeklődni Fenyvesi, Siklós, Dózsa u. 40.

Eladó pécsi, kétszintes házam alsó szintje. „Kis lakást beszámítok" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Belvárosi, másfél szobás, összkomfortos lakásomat az IBUSZ útján kiadom vagy elcserélném budapestire. Érdeklődni Borda Jánosné, Pécs, Petőfi u. 55., délután.

Szétköltözők, figyelem! Két szoba komfortos öröklakásomat és 1 szoba komfortos, nagyméretű, tanácsi lakásomat elcserélném. „Nagyobb családi házra" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném komfortos, 2 lakásos családi házam, nagy kertes udvarral, kisebbért. „Tettyei" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szentlőrinc, Vasút u. 8. sz. alatt családi ház eladó. Érdeklődni a helyszínen. Azonnali beköltözéssel.

Elcserélném Pécs belvárosi, szoba komfortos (45 négyzetméter) tanácsi lakásomat budapesti egy vagy másfél szobásra, ráfizetéssel. Válaszokat: „Sürgős, 231 696" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Kis családi ház eladó. Hegyalja u. 47. Érdeklődni Szondi Sándor, Pécs, Egri Gy. 48. II. 9.

Eladó Komló, Cseresznyeág dűlőben 419 n-öl szőlőkert, szép új épülettel, érdeklődni mindennap este 6—8-ig, szombat, vasárnap egész nap. Szita József, Komló, Alkotmány út 24., földszint 1. ajtó.

Másfél szobás, kertvárosi, OTP-öröklakást cserélnék kisebb családi házra, ajánlatokat „Belváros kizárva" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Belvárosi társasházba házfelügyelőt felveszünk. Szoba-konyhás cserelakás szükséges. Ajánlatokat „Városmag" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérjük.

Elcserélném különálló szoba-konyhás, fürdőszobás, kertes családi házrészemet, építési lehetőséggel, kétszoba-összkomfortos, tanácsi lakásra. Sürgős. Érdeklődni Pécs, Szondi Gy. u. 49.

Garzont vagy másfél szobás, összkomfortos lakást belvárosban vagy nyugati városrészben veszek, 200 ezer kp. plusz OTP-vel. „Beköltözhetőt" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kis családi ház Szentdénes, Kossuth u. 6. sz. alatt beköltözhetően eladó. Érdeklődni a helyszínen, Kocsis Lajosnál, hétfőn és csütörtökön egész nap.

Csele-pataknál üdülő, felszerelésével együtt, 270 ezer Ft-ért eladó. „Kocsit beszámítok" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

320 n-öl panorámás pécsi szőlő-gyümölcsös 60 000 Ft-ért eladó. — Kertváros, Diana tér 8. I. 3.

Siklóson házrész eladó. Ady E. u. 17. Érdeklődni Matty, Kossuth u. 37.

Beköltözhető, belvárosi, 4 szobás, komfortos házrész, műhelynek alkalmas pincével, kis udvarral, eladó. Cserelakást beszámítunk. Telefon: 15-152. Erreth Lajos u. 3.

Lakást bérelnék a belvárosban. Lehetőleg összkomfortos lakást. — „Belvárosban" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Belvárosi üzletet, üzletházat vennék vagy bérelnék, esetleg Rákóczi úti üzletet cserélnék. Telefon: 16-373.

292 négyszögöl szőlő, a rajta levő présház és gyümölcstárolóval, amelyen lakhatásra is alkalmas két szoba és mellékhelyiségek vannak, eladó. Ajánlatokat ár-megjelöléssel „Dömörkapu" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

ADÁS-VÉTEL

CS-es, 353-as Wartburg, 1981-ig érvényes műszakival, jó állapotban, elfogadható áron eladó. Érdeklődni 16 órától: Pécs, Kőrösi Csoma Sándor u. 14/A., földszint 3.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajda kárpitos Pécs, Deryné u. 11.

Karambolos, 1200-as Zsiguliból motor, sebességváltó, differenciálmű és egyéb alkatrészek eladók. Nagyárpádi u. 18. (műszaki bolt).

UK rendszámú, 1200-as Zsiguli Combi személygépkocsi eladó. Pécs, Nagyárpádi u. 18. (műszaki bolt).

Modern bútorokat veszek és eladok. Kenderesi, Szabadság út 50. Telefon: 18-224.

Antik, 100 évnél idősebb, jó állapotban levő neobarokk ebédlőgarnitúra, 6 db bőrszékkel, igényesnek eladó. Érdeklődni: Hohner Ádám, Kertváros, Regina u. 3. I. emelet 4.

Újszerű, fekete, olasz mű perzsabunda, karcsúsított, eladó. „48—50-es" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Perzsaláb bunda, középtermetre, eladó. Pécs, Móricz Zs. kt. 15., fszt. 1. 15—19 óráig.

1 m—6 m szarufa, gerenda, 50 Ft/m, stafni fa, gépi cserép eladó. Vörös Hadsereg u. 33.

Saci egyszemélyes gyermekbútor, teremfűtő olajkályha, 18 négyzetméter parketta eladó. — Felsővámház u. 33., este, bal csengő.

Kedvezményes áron eladó 125 köbcentiméteres motorkerékpár, Kalor kályha, két barokk fotel, 1 hl-es Zsolnay hordó. Telefon: 16-175.

Danuvia motorkerékpár és Wartburg alkatrészek eladók. Zerge u. 25/1.

Bélyeget, postatiszta magyar anyagot veszek 960-tól, Szerdán, szombaton, Pécs, Bánki D. u. 17. II. 3.

Olajkályha eladó. Pécs, Táncsics u. 2.

Simson S 50 B típusú motorkerékpárt vásárolnék. Érdekel hibás, karambolos is. Nádor Lajos, Pécs, Tiborc u. 38.

Eladó 1982-ig műszakizott Trabant Lim., IF-es. Érdeklődni mindennap 18—19 óra között. Telefon: 19-449 (Gojkovics). Ugyanott Texán, King származott galambok eladók.

Eladó új „Apolló" kárpitos garnitúra és „Balázs" gyermekszobabútor, olcsón, elköltözés miatt. Érdeklődni lehet a 17-568-as telefonon.

Szép szekrénysorok, Saci gyermekszobák, egyéb bútorok olcsón vásárolhatók Szabó bútorosnál, Jókai u. 1.

Garázsban tartott, most műszakizott 412-es Moszkvics eladó. Megtekinthető Berkesd, Alkotmány u. 1-ben, minden este 17 órától.

Rózsató kapható. Tiborc u. 46. Hentz kertészet.

ZM-es, háromléves, 1200-as Lada új miatt eladó. Herczeg Gyula, Sásd, Felszabadulás tér 3.

Veszek-eladok modern háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

Volkswagen 1300-as, megkímélt személygépkocsit vennék, 7 évesig. Ajánlatokat levélben. — Csendes Sándor, Kölesd, Dózsa u. 63. 7052.

Márkás festményeket vennék gyűjteményembe. Leveleket „Árajánlat" jeligére, 091 068 számra a kaposvári hirdetőbe kérek.

Zastava 750-es kis karosszériahibával, fél év műszakival, olcsón eladó. Dombay u. 2. Berta.

Szőlőoltványok! Muskáthamburg, Irsai Olivér, Csabagyöngye, Zalagyöngye, I. osztályú 25 forint, II. osztályú 10 forint. Postán utánvéttel azonnali szállításra megrendelhető. Csomagolás, szállítás díjtalan. 3201 Gyöngyös, Pf. 37.

Takarmányrépa eladó. Stein, Borjád, érdeklődni az esti órákban.

Asztali tűzhely, vaskályhák eladók. Telefon: 14-039, este.

Magas részletfizetésre jó állapotban levő személygépkocsit keresek megvételre. „Becsületes fizető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Vadonatúj Fikó tűzhely, cseh konyhabútor, világos, újszerű rekamié dohányzóasztallal, összekötő szőnyegek, állófogas, konyhai nagy asztal olcsón eladó. — Komló, Kisfaludy u. 9. szám.

Lucfenyő csemete eladó. Megrendelhető Pécs, Perczel u. 25.

BNV-nagydíjas, Videoton Cleopatra 40 W-os sztereó rádió plusz 2 db, egyenként 60 W-os hangfal, Sanyó sztereó deck és egy Tesla N2C 420-as, 30 W-os sztereó lemezjátszó, 2 db 35 W-os hangfallal, eladó. Érdeklődni: Pécs, II. kerület, Diana tér 2. VII. 28., egész nap.

Centrifuga, 2 ajtós világos szekrény, kombinált-bútor eladó, darabonként. Cím: II. kerület, Dimitrov u. 20.

Akai 4000 DS orsós magnó, deck, fekete, eladó. Szemen, Egyetem u. 4. Telefon: 13-898.

Eladó CY-os rendszámú, 1300-as Polski Fiat, érvényes műszakival. — Bontva is lehetséges. — 7741 Romonya, Béke u. 56. sz. Eduár.

Lejárt műszakis Trabant Combi 600-asomat eladnám. Megtekinthető helyben. Magos tanár, Mohács (Lajos-szobor, autósphenő, nyaraló).

Wartburg 353 alváz és egyéb bontott alkatrész eladó. Érdeklődni: 18—20 óráig, Olga u. 3. VIII. emelet 24.

Eladnám a „Siestámat". Jelentkezőket „Tízezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérem.

Sziámi kiscicák, törzskönyvezettek, eladók. — Pécs, Ybl Miklós u. 9. III. 4.

Wartburg 353-as bontott alkatrészek, használhatók, eladók. Radnai, Pécs, Páfrány u. 37/A.

Csöves kukorica, kb. 35 mázsa, sürgősen eladó. Érdeklődni egész nap. Domonkosék. (Siklósi városrész) Egri Gy. u. 92., fszt.

200 W-os Shure énekszerelés és Shure mikrofonok eladók. Szigetvár, Lenin lt. III/E. 18/A. Füge.

Családi ház fűtéséhez kazán eladó. Komló, Kossuth-akna 62. Pintér.

750-es Zastava jó állapotban, 81 márciusig érvényes műszakival, sok új alkatrésszel együtt eladó. Megtekinthető 16 órától Kertváros, Szilva u. 4. szám alatt. Telefonon: 30-165.

4 éves Lada Combi, UF-es rendszámmal, építkezés miatt sürgősen eladó. Érdeklődni: Siklós, Táncsics M. u. 31.

Építők, figyelem! Eladó bontásból kis és nagyméretű tégla, kifűrészelt szarufa, stafni, deszkák, új és használt léc, járdalap. Pécs, Ady Endre u. 4.

VEGYES

Redőnykészítés garanciával! Dombóvári Emil, 7626 Pécs, Újvilág u. 46. Telefon: 28-342.

Elveszett Gyárvároson október 17-én fekete puli szukám. Megtalálónak, nyomravezetőnek 500 Ft jutalmat adok. Schwartzné, Diósi út 77. Telefon: 15-255.

November 11-én a Fazekas u. környékén elveszett barna hím tacskó kutyám, fekete nyakörvvel, farán sebforradás található. Kérem a jóindulatú megtalálót, értesítsen. Cím: Lantos, Fazekas u. 26.

Kőművest (gépkocsival) és segédmunkással keresek. Ajánlatot „Átalakítás" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

Felsőtagozatos általános iskolai tanuló korrepetálását minden tárgyból vállalom. „Lelkiismeretes" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kerti munkát, földmunkát, szüretelést, takarítást, tüzelőhordást vállalnak egyetemisták. Érdeklődni PTE KISZ-bizottsága, Rákóczi út 80. Telefon: 11-433/133.

Húsfüstölést vállalok. — Jókai tér 7. Hamvas. — Nyitva 16.30 órától.

Mosógépjavítást vállalok. Megrendelhető a 30-973-as telefonszámon. Amrein műszerész.

Parkettázás, csiszolás, magasfényű lakkozás, műanyagpadló-ragasztás, közületeknek is. Telefon: 31-613 és 18-674, Bőczin.

Angol nyelvoktatást vállalok, több éves külföldi gyakorlattal, délelőtt is. Telefon: 19-073.

Mennyezetburkoló lapok megrendelhetők antik és modern mintákban Szőke József műanyagfeldolgozó mesternél, Pécs, Károlyi Mihály 21. Telefon: 11-188.

Korrepetálást vállalok általános iskolásoknak. Helybe megyek. „Óvónő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Matematikából érettségire és felvételire való felkészítést vállalok a legújabb módszerrel. — Török József magántanár, Veszprém, Stromfeld Aurél u. 1/D.

Vidékieknek! Nyelvtanítás 80 forinttól havonta levelezéssel, angolul, németül, franciául, oroszul, olaszul, spanyolul telefonetikusan (835-761) Doktor Farkas, külföldi diplomás szaktanár, 1149 Budapest, Tábornok huszonegy.

Kisiparosnál, magán- és kiskereskedőnél stb. gépírónő munkát vállalna. „Írógép" jeligére Pécs, 4. Pf.: 53. 7604.

Quartz órák műszeres szabályozása megvárhatók! Járovics órásüzlet, Pécs, Sallai u. 36.

Bútoralakítás, fényezés, antik bútor restaurálás. Telefon: 29-321, Hargita u. 2.

Parkettázás, csiszolás, lakkozás, műanyagpadló ragasztás, garanciával. Bokor utca 8. Telefon: 29-730. Ormándlaky.

Menyasszonyi és koszorúslány ruha, fehér és színes bundák, pelerinek nagy választékban kölcsönözhetők. Haramia Jánosné, Szigetvár, Széchenyi út 8.

Ajándékba vásárolt ruhaneműjét díszíttesse kézi festéssel! Révész Klára kézifestő, Budai Nagy A. u. 14.

Hivatásos gépkocsivezetőként dolgozó, autószerelő szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező fiatalember munkát vállalna gépkocsivezetőként hetente vasárnap és hétfőn, esetleg egy héten 1—2 alkalommal éjszaka is. „Bármilyen" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama, dédi,

KERESZTES VENDELNÉ,

volt barátúri lakos 1980. november 15-én, türelemmel viselt betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 19-én fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szerettünk,

GERŐ KÁROLYNÉ,

1980. november 13-án, hosszas betegsége után elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatását 1980. november 19-én, szerdán délután 2 órakor tartjuk. Gyászoló családja.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapám, apósunk,

KAPOCS GYÖRGY

életének 55. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 18-án, ma 15 órakor lesz a komlói temetőben. Autóbusz az Eszperantó térről 14.10 órakor indul. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy

GYIMESI ZOLTÁN,

a TITÁN nyugalmazott raktárházigazgatója, hosszas szenvedés után, életének 60. évében elhunyt. Temetése november 19-én 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, anyósunk, nagymamánk, dédikénk és kedves rokonunk,

ÖZV. HUTTNER JÓZSEFNÉ

Vasas II-i lakos, 82 éves korában váratlanul, csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 19-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

A B. m. Élelmiszer és Vegyiáru Nagykereskedelmi Vállalat mély megrendüléssel tudatja, hogy

CZERPÁN GYÖRGY

árukísérő,

56 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése november 18-án 13.30 órakor lesz a pécsi központi temetőben. FUSZÉRT Vállalat.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyám,

RÁKÓCZI SÁNDORNÉ,

Bem u. 2. sz. alatti lakos, 1980. november 12-én elhunyt. Temetése november 19-én fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják fia, menye, unokái, unokamenye, dédunokái és testvérei.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága gyermekünk,

IFJ. MOLNÁR ISTVÁN,

Pécs, Páfrány u. 23. sz. alatti lakos, 26 éves korában, gyógyíthatatlan betegség következtében elhunyt. Temetése 1980. november 19-én, szerdán fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyermekünk emléke örökké szívünkben él. Édesanyja, édesapja és a rokonság.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, anyósunk, nagymamánk, dédikénk és kedves rokonunk,

KERN JÁNOSNÉ

88 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 19-én 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szerető férjem, drága édesapánk, nagyapánk, apósunk,

LAJKÓ PÁL,

életének 79-ik évében csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 18-án 14 órakor lesz a komlói temetőben. Autóbusz a Zrínyi térről 13.10 órakor indul. Gyászoló felesége, Eckhardt és Dudás család.

KÖSZÖNET

Köszönetet mondok mindazoknak, akik férjem,

LOMBOS JÁNOS

temetésén részt vettek, fájdalmamban osztoztak. Gyászoló felesége.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

TROHA ISTVÁN

temetésén részt vettek, koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Carbon Könnyűipari Vállalat, a Mechlabor és a Posta dolgozóinak, a Leöwey Gimnázium I. c. oszt. tanulóinak és osztályfőnökének. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk,

HAJNAL LÁSZLÓ

búcsúztatásán jelenlétükkel megtisztelték emlékét, és a hátramaradottaknak részvétüket nyilvánították. Külön köszönetet mondunk a Mecseki Szénbányák Villamos Üzeme vezetőinek és dolgozóinak a búcsúztatásért, valamint a Titán Vállalat képviselőinek megjelenésükért, ugyancsak a ház lakóinak, barátoknak és minden kedves ismerősnek részvétükért és részvétnyilvánításukért. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

HITRE SÁNDOR

temetésén részt vettek és gyászunkban velünk együttéreztek. Külön köszönet a szép búcsúztatásért a szalántai Hunyadi Termelőszövetkezet gazdasági és pártvezetőjének, a tsz tagjainak, a siklósi pártbizottság tagjainak, a környező tsz-ek képviselőinek, a rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek a megjelenésért. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonunknak, ismerősnek, akik felejthetetlen halottunk,

KERÉNYI TAMÁS

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkban osztozni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás köszönetet mondunk azért az emlékkoszorúért, melyet boldogult lányunk,

KLESCH MÁRIA

30 éves érettségijük alkalmával tanára, valamint osztálytársai helyeztek el a sírján. Bánatos szülei.

Köszönetet mondunk minden kedves rokonnak, szomszédnak, barátnak, ismerősnek, akik szeretett halottunk,

HANI JÁNOS

temetésén bármily módon együttérzésüket kifejezésre juttatták. Külön köszönet a Posta és a MÉH Vállalat dolgozóinak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága édesanyánk,

GOTHÁR LAJOSNÉ

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok, táviratok küldésével fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet minden rokonnak, ismerősnek, régi szomszédnak, jóbarátnak és ismerősöknek, akik drága édesanyánk,

SCHÖFFER JÁNOSNÉ

temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a Centex Textilfeldolgozó Vállalat dolgozóinak a megjelenésért és a virágokért. Gyászoló gyermekei.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, szomszédoknak, munkatársaknak, akik szeretett halottunk,

KONCSAG JÓZSEFNÉ

temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a kedves rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen halottunk,

SZABÓ ANDRÁS

búcsúztatásán megjelentek, koszorúk és virágok küldésével mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a DÉLKŐ kozári üzeme munkatársainak, a Kesztyű Ktsz varrónőinek, a Kesztyűgyár II-es szabászainak, a POTE Igazságügyi Orvostani Intézet és a III. ker. Rendelőintézet belgyógyászati osztály dolgozóinak. A gyászoló család.

KÖZÉRDEKŰ

Áramszünet lesz f. hó 20-án 7.30—16 óráig Pécsett a Varsány u., Egri Gy. u., Sarohin tábornok u., Melinda u., Keszüi út által határolt területen.

Áramszünet lesz f. hó 18-án 7.30—16.00 óráig Pécsett, az Ajtósi Dürer u., Jedlik Ányos u., Kállai Éva tér, Radnóti M. u., Veress E. u., Bánki Donát u., Páfrány u., Tüzér u. által határolt területen.

A Pollack Mihály Műszaki Főiskolán oklevelet szerzett szilikát- és vegyipari gépész üzemmérnököktől kérjük, hogy kapcsolatfelvétel céljából levelezőlapon közöljék lakcímüket, munkahelyüket, telefonszámukat és oklevelük keltezését. Címünk: Szilikát- és Vegyipari Gépészeti Intézet 7601 Pécs. Pf.: 6.

Áramszünet lesz f. hó 21-ig, 7.30—16 óráig Csertető egész területén.

Épületgépész-mérnököt

önálló tervezői munkakörbe

FELVESZÜNK

Jelentkezés személyesen

SZÖVTERV, Pécs,

Kisfaludy u. 4/2,

I. 145/1980.

Nálunk már karácsony van!

Műfenyők 50 cm-től 1,5 m-ig 42,40 Ft-tól 266 Ft-ig,

karácsonyfadíszek nagy választékban,

1981. évi művészeti, asztali és falinaptárak,

műszaki rajz eszközök, rotringáruk,

ajándékozási cikkek: fotóalbumok, emlékkönyvek,

divattáskák, golyóstollak és sok egyéb

ajándékozási cikk.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

SEGÍTÜNK AJÁNDÉKOT VÁLASZTANI!

„PERGAMEN" Pécs, Szalai A. u. 10/b.

PERGAMEN

Betanított fotólaboráns munkakörbe

felvesz női dolgozókat

az OFOTÉRT VÁLLALAT

407. Fotólabor, Pécs,

Rét u. 25.

Közhírré tétetik!

November 17-től karácsonyig

KONZUM SKALA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

Olcsón, reklámáron

mindennap, más és más

árukat kínálunk

önöknek Pécsett

A VÁSÁRCSARNOKBAN, A KONZUM-PIACON!

Télapó a Centrum Áruházban!

Naponta délután 2 órától este 6 óráig szeretettel

várja a gyerekeket,

és bő áruválasztékot kínál.

CENTRUM ÁRUHÁZ

Poroton,

nagy hőszigetelő hatású

kézi falazóblokk,

a bátaszéki

vázkerámiagyárban

kapható.

Befizetés:

a TÜZÉP-telepeken

Versenyről versenyre

Az Újpest nyerte az ökölvívó Steinmetz Kupát

Támad a Trnava az U. PEAC ellen. A mérkőzést az U. PEAC nyerte 11:10 arányban
Proksza László felvétele

LABDARÚGÁS

NB II. mérkőzések: Komló—Sopron 0:0, Bábolna—PVSK 2:0 (1:0), Mohács-Véménd—Bakony Vegyész 1:0 (0:0), Fűzfő—Sellye 2:2 (2:0), Keszthely—Szekszárd 1:0 (0:0), Haladás—Dombóvár 3:0 (0:0), Várpalota—Olajbányász 3:3 (3:1), Honvéd Rákóczi SE—Péti MTE 3:0 (1:0), MÁV-DAC—Sabaria 0:1 (0:1), Ajka—Bauxitbányász 2:1 (0:0).

AZ NB II. ÁLLÁSA

1. Komló	16	10	4	2	25- 9	24
2. Nagykanizsa	16	9	5	2	35-22	23
3. Haladás	16	6	9	1	26-11	21
4. Keszthely	16	8	5	3	20-23	21
5. MÁV-DAC	16	8	4	4	37-18	20
6. Sabaria	16	8	4	4	23-17	20
7. Bábolna	16	7	6	3	20-17	20
8. PVSK	16	7	5	4	25-16	19
9. Ajka	16	7	4	5	26-22	18
10. Tapolca	16	7	3	6	26-26	17
11. Mohács-V.	16	5	7	4	12-14	17
12. Sopron	16	6	3	7	22-20	15
13. Szekszárd	16	5	4	7	12-17	14
14. Rákóczi SE	16	5	3	8	15-17	13
15. Bakony V.	16	4	5	7	22-26	13
16. Fűzfő	16	4	5	7	22-27	13
17. Sellye	16	4	2	10	17-31	10
18. Várpalota	16	1	7	8	15-27	9
19. Dombóvár	16	1	5	10	15-39	7
20. Pét	16	2	2	12	18-44	6

KELETI-CSOPORT:

Gyula—Salgótarján 1:1 (1:1), Debr. Kinizsi—Karcag 4:0 (2:0), Szolnoki MÁV NTE—Hajdúböszörmény 1:1 (1:0), Eger—MVSC 1:0 (0:0), Papp J. SE—Lehel SC 1:0 (1:0), Borsodi Volán—Kazincbarcika 2:5 (0:3), Nagybátony—Ózd 0:3 (0:1), Hódmezővásárhely—Debreceni USE 1:1 (0:0), Szabó L. SE—Gyöngyös 0:1 (0:0).

KELETI-CSOPORT ÁLLÁSA:

1. Ózd	16	9	3	4	27-13	21
2. Gyöngyös	16	9	3	4	17-14	21
3. Eger	16	8	4	4	22-13	20
4. Salgótarján	16	8	4	4	22-13	20
5. Szolnok	16	8	3	5	28-21	19
6. Gyula	16	6	7	3	21-18	19
7. Papp J. SE	16	6	6	4	27-23	18
8. Asztalos SE	16	6	5	5	21-19	17
9. Szabó L. SE	16	5	6	5	16-14	16
10. Hódmezőv.-h.	16	6	4	6	15-13	16
11. Szarvas	16	6	4	6	19-19	16
12. Debr. Kinizsi	16	7	2	7	26-27	16
13. Debr. USE	16	4	6	6	19-18	14
14. Lehel SE	16	4	6	6	18-17	14
15. Kazincbarcika	16	5	4	7	24-25	14
16. Nagybátony	16	5	4	7	20-24	14
17. MVSC	16	5	3	8	26-29	13
18. Karcag	16	5	2	9	17-31	12
19. Borsodi V.	16	2	6	8	17-31	10
20. Hajdúbösz.	16	2	5	9	6-23	9

KÖZÉPCSOPORT:

Építők—Bem SE 2:3 (2:1), BKV Előre—BVSC 1:1 (0:0), Budafok—Pénzügyőr 0:0, Dorog—Váci Izzó 1:1 (0:0), Oroszlány—Szegedi Dózsa 2:2 (1:0), DÉLÉP—Balassagyarmat 1:3 (0:2), 22. sz. Volán—Kossuth KFSE 2:2 (2:0), Ganz-MÁVAG—Kecskemét 1:1 (1:0), Bp. Spartacus—MÁV Előre 1:2 (0:0), SZEOL AK—Dunaújvárosi Építők 4:2 (2:0).

KÖZÉPCSOPORT ÁLLÁSA:

1. Budafok	16	8	6	2	33-22	22
2. Ganz-MÁVAG	16	8	5	3	34-21	21
3. SZEOL AK	16	8	5	3	28-18	21
4. Pénzügyőr	16	6	8	2	23-17	20
5. Balassagy.	16	8	3	5	27-27	19
6. DÉLÉP	16	6	6	4	27-24	18
7. Kecskemét	16	7	4	5	21-19	18
8. Bem SE	16	5	7	4	26-24	17
9. MÁV Előre	16	6	5	5	24-24	17
10. Váci Izzó	16	4	8	4	29-24	16
11. Szegedi D.	16	7	1	8	30-26	15
12. Építők	16	5	5	6	19-24	15
13. BVSC	16	5	5	6	15-22	15
14. Kossuth KFSE	16	5	4	7	23-24	14
15. Dorog	16	5	4	7	18-23	14
16. Oroszlány	16	4	5	7	17-19	13
17. Bp. Spartacus	16	5	3	8	18-24	13
18. 22. sz. Volán	16	3	6	7	23-29	12
19. BKV Előre	16	3	5	7	23-29	12
20. Dunaújv. Ép.	16	3	3	10	19-28	9

Megyei I. osztály: Siklós—PBTC 1:2 (1:0), Vajszló—P. Kesztyűgyár 1:2 (0:1), Mázaszászvár—Szigetvár 2:1 (0:1), Mágocs—Beremend 3:4 (2:2), P. Postás—P. Kinizsi 1:2 (0:2), Zsolnay—Vasas Bányász 2:0 (0:0), Drávafok—István-akna 1:0 (0:0), Villány—Steinmetz SE 0:0.

A MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA

1. Kesztyűgy.	14	10	2	2	29-12	22
2. Siklós	14	9	2	3	40-12	20
3. Beremend	14	8	4	2	34-21	20
4. Mázaszászv.	14	8	3	3	33-23	19
5. Zsolnay	14	7	5	2	30-20	19
6. Szigetvár	14	8	3	3	20-13	19
7. PBTC	14	8	2	4	21-13	18
8. Villány	14	6	5	3	13-13	17
9. Bóly	14	6	4	4	13-11	16
10. Drávafok	14	5	4	5	23-22	14
11. P. Kinizsi	14	6	1	7	14-13	13
12. U. PEAC	14	5	3	6	20-23	13
13. Vajszló	14	3	2	9	12-18	8
14. P. Postás	14	4	—	10	15-28	8
15. Vasasi B.	15	4	—	11	17-36	8
16. István-akna	14	2	3	9	13-27	7
17. Steinmetz SE	14	2	3	9	4-22	7
18. Mágocs	15	2	2	11	13-37	6

Megyei II. osztály. Czibulka-csoport: Felsőszentmárton—Pécsi Gázmű 2:1 (2:1), Szabadszentkirály—Szentlászló 5:0 (1:0), Ócsárd—Abaliget 1:0 (1:0), Kétújfalu—Hosszúhetény 4:1 (2:0), Sásd—Harkány 3:1 (2:0), Szentegát—Szentlőrinc 4:2 (2:2).

Tamási-csoport: Lippó—Hímesháza 1:0 (1:0), Somberek—Nagynyárád 4:0 (1:0), Geresdlak—Olasz 5:0 (1:0), Hidas—Nagykozár 3:1 (1:0).

KOSÁRLABDA

NB I. férfiak: PVSK—Ganz-MÁVAG 88:112 (41:54). NB I. nők: Székesfehérvár—PVSK 75:78 (35:39).

NB II. nők: Székesfehérvári Ikarus—Szigetvár 63:62, Szigetvár—Soproni Postás 45:37, NB II. férfiak: U. PEAC—Kaposvári Táncsics 96:90 (85:85, 36:43).

A sötét mezes Postás-védelem ezúttal hárít a Kinizsi-csatárok elől
Arató László felvétele

KOSÁRLABDA NB I. ÁLLÁSA
Férfiak

1. Bp. Honvéd	23	22	—	2284-1708	46
2. G.-MÁVAG	22	21	1	2050-1612	43
3. MAFC	23	18	5	2017-1810	41
4. Bp. V. Izzó	23	18	5	1971-1763	41
5. ZTE	23	16	7	1904-1761	39
6. Csepel	23	13	10	1935-1840	36
7. Videoton	23	12	11	1811-1796	36
8. Sopron	23	11	12	1695-1813	34
9. Pécs	23	9	14	1876-2057	32
10. Szeged	23	8	15	1601-1769	31
11. Baja	23	8	15	1706-1776	31
12. Körmend	22	8	14	1709-1778	30
13. Oroszlány	23	7	16	1744-1861	30
14. Kecskemét	23	6	17	1593-1845	29
15. Volán	23	4	19	1654-1935	27
16. Sz.-fehérvár	23	1	22	1626-2052	24

Nők

1. Bp. V. Izzó	19	16	3	1468-1133	35
2. KSI	19	15	4	1568-1334	34
3. BSE	18	16	2	1583-1051	34
4. Diósgyőr	19	14	5	1513-1352	33
5. Bp. Spart.	18	14	4	1388-1065	32
6. MTK-VM	18	13	5	1378-1077	31
7. BEAC	18	9	9	1297-1197	27
8. Sz.-fehérvár	18	8	10	1342-1309	26
9. Pécs	18	8	10	1295-1371	26
10. Szeged	18	7	11	1102-1302	25
11. TFSE	18	7	11	1161-1241	25
12. G.-MÁVAG	18	6	12	1219-1412	24
13. Szekszárd	18	6	12	1185-1343	24
14. ZTE	19	4	15	1257-1540	23
15. MAFC	18	2	16	967-1332	20
16. Csepel	18	1	17	1132-1766	19

ASZTALITENISZ

A dunántúli NB-s női csapatok utánpótlás bajnokságán a serdülő leány egyest Pollák (Pécsi Spartacus) nyerte. Soós (Pécsi Spartacus) harmadik lett. Az újonc leány egyesben Harton (Pécsi Spartacus) második helyen végzett. A serdülőknél a Pécsi Spartacus csapatban első, az újoncoknál második lett.

SAKK

OB II. mérkőzések: PMSC—Utasellátó 7:6 (1), Komlói Bányász—Magyar Viscosa 8:5 (1).

ÖKÖLVÍVÁS

Vasárnap fejeződött be a négynapos IX. Steinmetz Kupa nemzetközi ökölvívóviadal. A pontversenyt és így a kupát az Újpesti Dózsa nyerte a Bp. Honvéd és a PVSK előtt. A Dunántúli Napló különdíját az NDK-beli Neumann kapta. Eredmények. Papírsúly: 1. Kluba (lengyel), ...3. Kálmán (PVSK). Légsúly: 1. Nyiri (Bp. Honvéd). Harmatsúly: 1. Kalló (Kun Béla SE), ...3. Pirbus (PVSK). Pehelysúly: 1. Goják (Vasas). Könnyűsúly: 1. Horváth (Bp. Honvéd), ...3. Mészáros (Steinmetz SE). Kisváltósúly: 1. Magyar (PVSK). Váltósúly: 1. Borbély (Kun Béla SE). Nagyváltósúly: 1. Németh (U. Dózsa). Középsúly: 1. Neil (NDK-beli). Félnehézsúly: 1. Soltész (SZIM Vasas), ...3. Lovas (PVSK). Nehézsúly: 1. Alvics (PVSK). Szupernehézsúly: 1. Somodi (Tatabánya).

AUTÓSPORT

Négy vállalat fiataljainak közreműködésével autós ügyességi és gyorsasági versenyt rendezett a MEV KISZ-bizottsága, amelyen 32 kocsi indult. Eredmények. Kategóriagyőztesek. 1500 köbcenti: Varga (Debreceni Műanyaggyár, Lada), 1200 köbcenti: Mezei (Ipari Szöv., Pécs, Lada), 600 köbcenti: Dékány (Mecseki Szénbányák, Trabant).

SPORT DN SPORT

KÉZILABDA

A POTE-csarnokban játszották az U. PEAC nemzetközi női kézilabda-tornáját a csehszlovák Trnava részvételével, érdekes találkozók alakultak ki. Az első helyet az NB II-be jutásért kiírt osztályozó mérkőzésekre készülő MEZŐGÉP szerezte meg. Eredmények az 1–2. helyért. MEZŐGÉP–U. PEAC 16:14, 3–4. helyért: Kesztyűgyár–Trnava 13:12, 5–6. helyért: U. PEAC II.–Zsolnay 12:8.

ATLÉTIKA

Kaposváron országos mezei futóversenyen jól szerepeltek a szigetváriak. Eredmények. Lányok, 12 évesek: 1500 m: Csapatban: 1. Szigetvár, 11 évesek, 1500 m: 1. Poholák, ...3. Horváth. Csapatban: 1. Szigetvár I. 2. Szigetvár II. Fiúk, 11 évesek, 1500 m: 2. Nagy, 3. Kerekes. Csapatban: 1. Szigetvár, 10 évesek, 1500 m: 2. Gelencsér.

RÖPLABDA

Nemzetközi női mérkőzés: Eszék–Universitas PEAC 3:2.

TORNA

Az országos serdülő leány I. osztályú csapatbajnokságon a Pécsi Sportiskola csapata a Bp. Honvéd és a Bp. Postás mögött a 3. helyet szerezte meg. A bronzérmes csapat tagjai: Bátor, Kakas, Huszár, Mostbachen, Kordé és Tóth Z. Edző: Erdősiné Tolnai Márta, Csatáriné Tolnai Klára, Meszlerné Pozsgai Judit.

A vidéki serdülő II. osztályú leánybajnokságon gerendán Szalontai első, Kozma második lett.

A III. osztályú országos női egyéni bajnokságon Varga (U. PEAC) talajon első, összetettben, korláton és ugrásban harmadik lett. Sárai (U. PEAC) ugrásban a második helyet szerezte meg.

Hallében elégedettek lennének húszezer nézővel

(Boskovics Jenő, az MTI kiküldött tudósítója jelenti):

A halléi stadionban szerdán 17.00 órakor kezdődik a 16. NDK–Magyarország válogatott labdarúgó-mérkőzés. Ez lesz a házigazdák idei hatodik hivatalos mérkőzése, összességében pedig a 197. országok közötti találkozója.

Hallében – legalábbis egyelőre – kedvező idő várja a csapatokat. Hétfőn még a nap is kisütött, így aztán nem lehet novembernek minősíteni ezt az időjárást. Ennek ellenére nem várható, hogy rohamot folytatnak a szurkolók a stadion rendelkezésre álló 30 ezer belépőjegyéért. A szombaton lezajlott Halle–Karl-Marx-Stadt első osztályú bajnoki találkozón is mindössze 8 ezren szurkoltak a csapatoknak. Nincs futballláz Halléban, hiszen a helyi első osztályú gárda 14 résztvevőből elég szerény helyet foglal el, csak 10. Hallében szervezőiroda foglalkozik a mérkőzés lebonyolításával, az itt dolgozók elmondották, hogy elégedettek lennének 20 ezer nézővel.

Egyébként a tervezett NDK válogatottban a bajnoki tabella első hat helyét elfoglaló csapatok vonulnak fel.

Az NDK valószínű csapata a következő: Grapenthin (CZ Jena) – Müller (Dynamo Dresden), Trieloff (Dinamo Berlin), Weise (CZ Jena), Kische (Rostock) – Häfner (Dynamo Dresden), Liebers (Lokomotiv Leipzig), Pommerenke (Magdeburg) – Kotte (Dynamo Dresden), Serich (Magdeburg), Trocha (CZ Jena).

Az együttesből Trieloff és Trocha először lesz válogatott. Egyébként öt helyen változik meg az október 15-én Spanyolország ellen szereplő NDK együttes, olyan nevek hiányoznak, mint Dörner, Schmuck, Schade, Weber és Hoffmann.

Az NDK válogatott tagjai hétfőn délelőtt gyülekeztek Berlinben és hétfőn, a késő délutáni órákra jelezték Halléba érkezésüket. A magyar válogatottat kedden délben várják a szerdai mérkőzés színhelyére.

Afrikai tornára utazik a magyar ligaválogatott

December 5.–15. között Mozambik fővárosában, Maputóban nemzetközi labdarúgótornát rendeznek és erre meghívást kapott egy magyar csapat is. Az MLSZ a ligaválogatottat küldi az afrikai kontinensre, amelynek vezetője Monostori Tivadar edző. Keretét pillanatnyilag húsz játékos alkotja, 16-an utaznak december 2-án.

Az együttesbe az alábbi csapatok adnak játékost: *Tatabánya:* Csepecz, Dupai, Tamás Sándor, *Ferencváros:* Hajdú, Szepesi. *Vasas:* Tamás Gyula, *MTK-VM:* Egervári, Paksi, *Bp. Honvéd:* Kerepeczki, *Debrecen:* Orosházi, Dákai, Nérei, *Rába ETO:* Glázer, Pénzes, *Nyíregyháza:* Váradi Ottó, *Ú. Dózsa:* Miklós, Boda, *Kaposvár:* Mészáros, *Békéscsaba:* Láza, *Volán:* Márkus.

A keret tagjai november 19-én szerdán délelőtt találkoznak az MLSZ-ben, majd 13 órától edzőmérkőzést játszanak a Kőbányai úton, a Ganz-MÁVAG-gal.

A mérkőzéssorozaton a négy legjobb mozambiki és a magyar csapaton kívül még NDK-beli, szovjet és bolgár együttes szerepel.

Magyar sportolók külföldön

Erős mezőny vett részt a Zürichben rendezett nemzetközi párbajtőrversenyen, az indulók között ott volt Kolczonay Ernő is. A magyar versenyző a negyeddöntőben 10:4-re nyert a svájci Lötscher ellen, az elődöntőben viszont 10:3 arányú vereséget szenvedett a nyugatnémet Fischertől. A harmadik helyért vívott mérkőzésen Kolczonay 12:10-re legyőzte a svájci Besinguet. A viadalt Fischer nyerte, miután a döntőben 12:10-re győzött a brit Johnson ellen.

✲

A kanadai Ontario államibeli Thunder Boy volt a színhelye a Kanada Kupa nemzetközi birkózóversenynek, amelyen magyarok is részt vettek. Az AP jelentése szerint Balla a nehézsúlyban megszerezte a győzelmet, miután a döntő találkozón 12 pont különbséggel nyert a kanadai Throwsky ellen.

A többi magyar résztvevő közül Szabó az 52 kg-ban vereséget szenvedett a japán Motozawa ellen vívott mérkőzésén és így második lett. További helyezésekről nem érkezett eredmény, csupán annyi, hogy még egy bronzérem jutott a magyaroknak.

✲

Zágrábban szerdán kezdődik az őszi asztalitenisz-idény egyik kimagasló eseménye, a jugoszláv nemzetközi bajnokság, amelyen ázsiaiak is részt vesznek. A kínaiak már a helyszínen tartózkodnak, vasárnap Belgrádban barátságos mérkőzésen fölényesen nyertek vendéglátóik ellen. A jelek szerint több mint húsz ország áll asztalhoz a hagyományos erőpróbán.

Az esélyekről ez volt Berczik véleménye:

– Azzal, hogy a kínaiak is ott vannak a versenyen, lényegében minden számban megvannak a nagy esélyesek. A mi szereplésünk döntően azon múlik, hogy a sorsolás mennyire lesz kedvező vagy mostoha, néhány helyezésre feltétlenül számítunk.

A tervek szerint a kiutazó magyar csapat: Klampár, Gergely, Jónyer, Kriston, Kreisz, Káposztás, Magos, Kisházi, Oláh, Bolvári, Urbán és Balogh.

TOTŐ

1. Gyula—Salgótarján	1:1	x
2. Nagybátony—Ózd	0:3	2
3. Szabó L. SE—Gyöngyös	0:1	2
4. Budafok—Pénzügyőr	0:0	x
5. Oroszlány—Sz. Dózsa	2:2	x
6. Várpalota—Olajbányász	3:3	x
7. Bábolna—Pécsi VSK	2:0	1
8. Alumínium—Bauxitbányász	2:1	1
9. Catania—Taranto	1:0	1
10. Cesena—Monza	2:0	1
11. Lecce—Sampdoria	4:1	1
12. Pescara—Palermo	0:0	x
13. Lanerossi—Verona	0:0	x
+1		
14. Atalanta—Pisa	1:0	1

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 46. heti totónyeremények az illeték levonása után a következők: 13 találatos szelvény 6 darab, nyereményük egyenként 344 643 forint. Ebből 13 plusz 1 találatos szelvény 3 darab, a nyeremény és a jutalom együtt 945 951 forint. 12 találatos szelvény 181 darab, nyereményük egyenként 7616 forint. 11 találatos szelvény 2245 darab, nyereményük egyenként 614 forint. A 10 találatos szelvények száma 16 738 darab, ezekre egyenként 124 forintot fizetnek.

Keddtől keddig kedvezmény

a Napsugár Áruházban

NOVEMBER 18-TÓL NOVEMBER 24-IG

árengedményes paplanvásárt

tartunk.

ÁFÉSZ IGAZGATÓSÁG,

DOMBÓVÁR

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12–19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 124. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

'Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 318. szám
1980. november 19., szerda
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

PÉCS FŐVÁROSTÁR

A kongresszusi határozatok végrehajtásáért

Az elmúlt hónapokban a pártszervezetekben, a tömegszervezetekben a párttagok és a pártonkívüliek százezrei szervezett keretek között ismerkedtek a kongresszusi dokumentumokkal. Ezzel egyidőben zajlottak le a különböző tömegpolitikai akciók és események: a tanácstagi és országgyűlési képviselőválasztások; felszabadulásunk 35. évfordulója; az alkotmány ünnepe; és a szakszervezetek kongresszusi felkészülése. E politikai fórumok, tanácskozások nagy lehetőséget nyújtottak a kongresszusi célkitűzések ismertetésére. Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a párttagság egésze, sőt a lakosság jelentős része nemcsak megismerte a kongresszus alapvető határozatait, hanem folyamatosan kifejezésre juttatta és juttatja cselekvő egyetértését, részvételét a helyi feladatok megoldásában.

A párt politikájának terjesztése, megértetése és végrehajtása azonban folyamatos feladat. Ehhez az egyszeri feldolgozás nem ad megfelelő alapot. Ezért a következő időszakban a pártban, a társadalmi és tömegszervezetekben végzett tömegpolitikai munkával szemben már az a követelmény, hogy kerüljön sor a kongresszusi útmutatások egyes kérdéseinek részletes feldolgozására is. Méghozzá a propagandamunka legkülönbözőbb formáin: a politikai oktatásban; a vezetőképzés és továbbképzés keretében; a VI. ötéves terv előkészítése és az ebből adódó helyi feladatok kimunkálása során.

Ahhoz, hogy a kongresszus gazdasági, politikai és az ideológiai kulturális célkitűzéseit következetesen és határozottan megvalósítsuk, elengedhetetlen, hogy a politikai munka széles eszköztárának segítésével biztosítsuk a kongresszusi határozatok egységes értelmezését és a cselekvés egyéb helyi feltételeinek megteremtését. Továbbra is indokolt nyíltan kimondani, hogy a mai helyzetben nehezebbek a szocializmus építésének belső és külső feltételei, ezért a feladatok is bonyolultabbak lettek. A fejlődés, a gazdálkodás minőségének javítása megnöveli az emberi tényezők szerepét, a magasabb követelmények teljesítése elképzelhetetlen az emberi tudás, a kezdeményező- és alkotókészség kibontakoztatása nélkül. Ezért elengedhetetlenül fontos, hogy politikai tevékenységünkben napról napra erősítsük az egységet a szemléletben, a magatartásban és a cselekvésben.

A pártszervezetek munkájának középpontjában irányító, segítő és ellenőrző tevékenységükben időszerű gazdasági célok valóra váltásának szervezése álljon. Az év hátralévő részében tegyenek meg mindent az idei tervfeladatok teljesítése érdekében. Mozgósítsanak az őszi betakarítási munkák gondos elvégzésére.

A titkárság 1980. szeptember 22-i határozatának megfelelően az év végi beszámoló taggyűléseken foglalkozzanak a XII. kongresszus határozatai végrehajtásának eddigi tapasztalataival, értékeljék az 1980. évi gazdasági munkát, az alapszervezetek e téren kifejtett politikai szervező és ellenőrző tevékenységét. Fordítsanak megkülönböztetett figyelmet a termékszerkezet átalakítására, a versenyképes export növelésére, az ésszerű takarékosságra.

Nem új határozatokra van elsősorban szükség. Most a helyes elképzelések, célkitűzések végrehajtásán, annak megszervezésén van a hangsúly. Az élet minden területén következetesen kell dolgozni, segíteni a dolgozó embereket.

Meg kell tanulnunk a politikai munka eszközeivel is segítve a hatékony gazdálkodás, a szigorú minőségvédelem, a reális tervezés és helyzetértékelés, legfőképpen pedig az igényes munka, a valódi eredmény megteremtésének, megőrzésének útját-módját. Szívós, türelmes munkával, ha kell, lépésről lépésre haladva, kell megteremteni a munkahelyi környezetünk rendjét, tisztaságát, munkánk szervezettségét. Határozottan fel kell lépni a gondatlansággal, a hanyagsággal, a nemtörődömséggel és a fegyelmezetlenséggel szemben.

Az alapszervezetekben, a pártéletben ma különösen fontos a hatékonyabb, célszerűbb munkastílus. Keresni kell az új helyzethez, a változó körülményekhez való alkalmazkodás módszereit. Bátrabban, de kellő gondossággal, a helyi feladatokhoz igazodva, vizsgálja meg egy-egy pártszerv saját munkastílusát, munkamódszerét.

A pártszervek és szervezetek törekedjenek a tömegszervezetek választása során felvetődött észrevételek és javaslatok hasznosítására. Igyekezzenek olyan felelős vezetők megválasztását támogatni, akik nemcsak értik, hanem képesek is eredményesen megvalósítani a párt politikáját.

Jelenleg és a jövőben is a XII. kongresszus által meghatározott célok és a végrehajtás összhangját kell biztosítanunk. Eredményeink megszilárdításáról kell gondoskodnunk. Ez másképpen, mint a valóság tudatos figyelembevétele, el sem képzelhető. Csak a körülmények és az okok körültekintő feltárásával, tudatformálással, a közösségek szocialista elveken alapuló társadalmi gyakorlatával, vagyis egységes cselekvéssel érhetünk el újabb eredményeket.

F. F.–H. Á.

Szovjet–mozambiki tárgyalások

A Népek Barátsága Érdemrenddel tüntették ki Samora Machelt

Kedden Moszkvában befejeződtek a szovjet–mozambiki tárgyalások. A tárgyalást megelőzően *Leonyid Brezsnyev*, az SZKP KB főtitkára, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnöke külön megbeszélést folytatott *Samora Machellel*, a Frelimo Párt és a Mozambiki Népi Köztársaság elnökével.

Samora Machel párt- és állami küldöttség élén hétfőn érkezett hivatalos, baráti látogatásra a Szovjetunióba.

A tárgyalások keddi fordulóján szovjet részről Leonyid Brezsnyevvel együtt részt vett *Andrej Gromiko* külügyminiszter, *Mihail Zimjanyin*, az SZKP KB titkára, *Ivan Arhipov*, a Minisztertanács első elnökhelyettese, *Nyikolaj Ogarkov* marsall, a honvédelmi miniszter első helyettese, vezérkari főnök. A mozambiki küldöttségnek Samora Machel mellett tagja volt *Joaquim Chissano* külügyminiszter, a Frelimo KB titkára, *Mario Machungo* földművelési miniszter, *J. Mphumo*, a légierők főparancsnoka.

A baráti, elvtársi légkörű tárgyaláson befejezték az eszmecserét a Szovjetunió és a Mozambiki Népi Köztársaság kapcsolatairól, továbbfejlesztésük távlatairól. Brezsnyev és Samora Machel ismét megerősítette: mindkét részről arra törekednek, hogy erősítsék és fejlesszék a két ország együttműködését az élet minden területén.

Az SZKP KB főtitkára tájékoztatást adott a párt XXVI. kongresszusának előkészületeiről, a Központi Bizottság októberi ülése által kijelölt gazdasági és szociális feladatokról, a jelenleg folyó pártkonferenciákról, amelyeken országszerte megvitatják a most véget érő ötéves terv végrehajtásának eredményeit, a következő ötéves tervidőszak feladatait.

A tárgyalásokon közös közleményt fogadtak el, amelyet a későbbiekben tesznek közzé.

Ezután Leonyid Brezsnyev, a szovjet és a mozambiki vezetők jelenlétében, ünnepélyes keretek között nyújtotta át Samora Machelnek a Népek Barátsága Érdemrendet, amellyel a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége tüntette ki azokért az érdemeiért, amelyeket az imperializmus és a gyarmatosítás ellen vívott harcban, a békéért és a társadalmi haladásért folytatott küzdelemben, a Szovjetunió és Mozambik barátságának és együttműködésének fejlesztésében szerzett.

Leonyid Brezsnyev méltatta Samora Machel személyes érdemeit. A párt és az állam hivatott vezetőjének nevezte, aki megérdemelten örvend tekintélynek, élvezi népe megbecsülését.

Samora Machel válaszában meleg szavakkal mondott köszönetet a magas kitüntetésért, hangsúlyozva: ez nemcsak személyének, hanem az egész mozambiki népnek szól.

Magyar felszólalás az ENSZ közgyűlésén

Az ENSZ-közgyűlés 3. számú bizottságának az emberi jogok érvényesítése lehetőségeivel foglalkozó vitájában hétfőn felszólalt Geréb Sándorné, a magyar küldöttség tagja. Hangsúlyozta, hogy az ENSZ feladata a megfelelő elvek és jogi normák kidolgozása, míg az emberi jogok gyakorlati megvalósítása elsősorban a kormányok hatáskörébe tartozik. A szónok szorgalmazta, hogy a világszervezet továbbra is lépjen fel az emberi jogok tömeges és durva megsértése ellen, a gyarmati rendszer, az újgyarmatosítás, a faji megkülönböztetés, az apartheid, az agresszió megszüntetése érdekében.

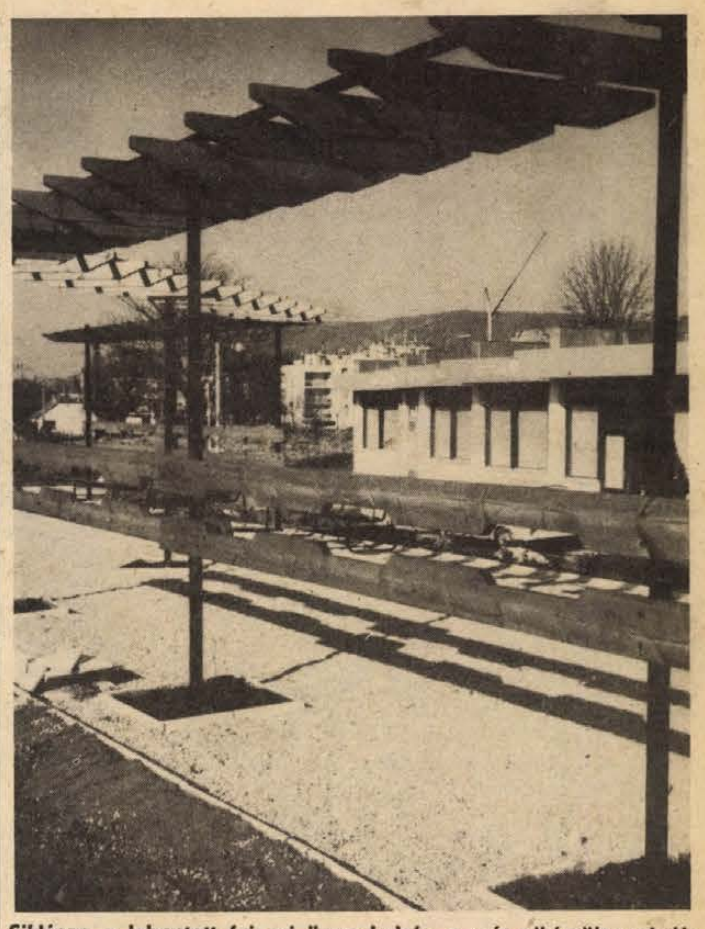

Siklóson a lebontott faipari üzem helyén a már elkészült szolgáltatóház mögött épül az új autóbusz-pályaudvar. Képünkön a szépen elrendezett várórész látható. Erb János felvétele

Munkasiker

A Mecseki Szénbányák teljesítette az V. ötéves tervre előirányzott széntermelési tervét

1975-től tizennégy és fél millió tonna szenet adott a Mecsek

Tegnap reggel kaptuk a hírt: a Mecseki Szénbányák az éjszakai műszakban teljesítette az V. ötéves tervre előirányzott széntermelési tervét. A jelentős munkasikerekben nagy részt vállalt a mecseki szénmedence üzemeiben dolgozó több mint háromszázhatvan szocialista brigád is. Nagyrészt nekik köszönhető, hogy az öt esztendőre tervezett 14 497 000 tonna feketeszén a felszínre került.

Mint *Gálfi István*, a Mecseki Szénbányák vezérigazgató-helyettese tegnap délután a Pécs-Bányaüzemben tartott röpgyűlésen többek között elmondta, a mecseki bányászok az év hátralévő részében várhatóan 350 000 tonna szenet adnak a népgazdaságnak a most záruló tervidőszak ráadásaként. A vállalat életében egyébként jelentős fordulópontot jelentett az 1975–80 közötti időszak, hiszen a korábbi tíz esztendőhöz képest jelentős mértékben növelték az üzemekben a bányaépítési munkákat, új bányatérségeket vontak termelésbe és ebben a tervidőszakban több mint kétszáz kilométer hosszúságban építettek, illetve hajtottak ki vágatokat a bányaüzemekben. Ezzel egyidejűleg legalább 1150 méterrel mélyítették tovább az aknákat. A fentiekből következően nőtt a feltárt és művelésre előkészített szénvagyon. Az elmúlt öt esztendő sajátosságai közé sorolható az a nagymérvű változás, amit a műszaki fejlesztés terén ért el Baranya megye legnagyobb vállalata. 1975 és 1980 között megközelítőleg egymilliárd forintot fordítottak a korszerű berendezések és bányagépek vásárlására, az új technológiák bevezetésére. Ma már több üzemben alkalmazzák a nagy teljesítményű és a bányamunka biztonságát jelentősen növelő, önjáró fejtésbiztosító és jövesztő berendezéseket, az importból származó SOW és ASCS szerkezeteket. A Tamrock fúrókocsik alkalmazásával és az Eimco oldalürítős rakodók beállításával jelentősen könnyebbé tették a bányászok munkáját, és ezzel egyidejűleg észrevehetően emelkedtek a vágathajtási teljesítmények.

Az üzemekben a tegnap délutáni és esti műszakváltások előtt tartott röpgyűléseken arról is szó esett, és ezt a vezérigazgató-helyettes is megerősítette, hogy a korszerűbb technika bevezetése eredményeként változott a bányászok szemlélete, gondolkodásmódja és erre a jövőben mind nagyobb szükség lesz. Már csak azért is, mert a mecseki szénmedence biztos jövőt ígér a vállalatnál dolgozóknak és azoknak a fiataloknak is, akik a jövőben kívánják hivatásuknak választani a bányász szakmát. Elegendő, ha csak egy számadattal utalunk vissza a hetvenes évek derekán megfogalmazottakra. Akkor 670 000 tonna közvetlenül kamrába tölthető szenet várt a népgazdaság a Mecseki Szénbányáktól 1986-ra, a legutóbbi állami tervbizottsági határozat viszont 1990-re 900 000 tonna kokszszén-koncentrátum termelését várja el a mecseki bányászoktól, amelyhez természetesen mind korszerűbb fejtési és jövesztési technika alkalmazása válik szükségessé. Mindez egyben azt is jelenti, hogy időközben körvonalazódott az a jelentős fejlesztési program, amit szénbányász körökben liászprogramnak titulálnak, és új bányák nyitását, a működő üzemek bővítését célozza az elkövetkezendő tervidőszakokban. Mindebből következik, hogy a mecseki szénbányászat biztató helyzetben és biztos alappal készülhet föl a VI. ötéves tervre.

Salamon Gyula

A Nádor kupolatermében vonultak fel tegnap délután a Magyar Divat Intézet manökenjei, hogy bemutassák a kereskedelmi vállalatok képviselőinek a jövő évi őszi—téli modelleket. Képünkön klasszikus szabású női és férfiruhákat látunk. (Tudósítás az 5. oldalon.) Fotó: Proksza László

Afganisztáni vita az ENSZ-közgyűlésen

Az Egyesült Államok Kínával szövetkezve elítélendő vállalkozásba sodorta az ENSZ közgyűlését azzal, hogy napirendre tűzette a mondvacsinált „afgánkérdés" megvitatását. Ez az afganisztáni kormány határozott tiltakozása ellenére történt, megsértve az ENSZ alapokmányának elveit.

Az ENSZ-közgyűlés Afganisztánról szóló vitájában azonban határozott visszautasításra találtak a Washington–Peking szövetségnek és híveinek kísérletei, hogy ezt a kérdést imperialista és hegemonista terveik elködösítésére használják fel.

Sah Muhammed Doszt afgán külügyminiszter felszólalásában kiemelte, hogy az áprilisi forradalom győzelme által az országban megkezdődött átalakulás teljességgel és kizárólagosan az Afgán Demokratikus Köztársaság kormányának belügye. Senki sem kérdőjelezheti meg az afgán nép azon jogát, hogy önállóan válassza meg társadalmi rendszerét.

A tények azt bizonyítják, hogy már 1978 májusában Washington és Peking hozzálátott az Afganisztán-ellenes katonai provokációk és felforgató tevékenység szervezéséhez. Két héttel a forradalom győzelme után Pakisztán területén létrehozták az afgán zsoldosok első kiképzőtáborát. A CIA kapta a Pakisztánban tanyázó ellenforradalmi bandák megszervezésének, felfegyverzésének és kiképzésének feladatát. A kínai ügynökök különösen aktív tevékenységet folytatnak Afganisztán északi körzeteiben. A két ország között húzódó 74 kilométeres határvonal állandó feszültséggóc, provokációk forrása. Kínai tanácsadók által kísért felfegyverzett banditák naponta törnek át a határon, gyilkolják a helyi lakosokat, kirabolják házaikat, elhajtják az állatokat.

Jelenleg pakisztáni területen 30 katonai kiképzőtábor és 50 támaszpont működik, ahol az 1979 júniusától novemberéig terjedő időszakban 30 ezer ellenforradalmárt képeztek ki.

Oleg Trojanovszkij, a Szovjetunió állandó ENSZ-képviselője rámutatott: ha a nemzetközi jog szemszögéből nézzük az Afganisztán-ellenes intervenció ösztönzőinek és szervezőinek cselekedetét, egyetlen következtetésre juthatunk: az Egyesült Államok a kínai hegemonista vezetéssel, a pakisztáni katonai rezsimmel és a muzulmán reakcióval szövetségben katonai agressziót folytat az afgán nép ellen.

Ezen agresszív cselekmények visszaverése céljából tartózkodnak Afganisztán területén korlátozott létszámú szovjet csapatok.

A Szovjetunió és az Afgán Demokratikus Köztársaság az Afganisztán körül kialakult helyzet politikai rendezését támogatja. Olyan igazságos rendezésért száll síkra, amelynek alapja a térségben kialakult bonyolult helyzetet létrehozó okok kiküszöbölése. Ennek egyetlen útja van: a külső intervenció azonnali befejezése, az afgán kormány és a szomszédos – elsősorban a pakisztáni – kormányok közötti megfelelő megállapodások létrehozása.

Az Afgán Demokratikus Köztársaság belügyeibe történő beavatkozás kérdéséről szólva a szovjet képviselő felhívta a figyelmet: ideje lenne már megérteni mindenkinek, aki illúziókat táplál a régi afganisztáni rendszer visszaállításáról, hogy ez az ország nem lesz második Chile.

A közgyűlés vitájában felszólalt Kína képviselője is, akinek beszéde a szokásos, rágalmazásokkal telített szovjetellenes kirohanásokat tartalmazta.

Agha Sahi pakisztáni külügyminiszter beszédében azt bizonygatta, hogy országa „nem törekszik másra, csak a jószomszédi kapcsolatokra Afganisztánnal". Ugyanakkor semmit sem tudott felhozni a tények ellen, amelyek bizonyítják, hogy Pakisztán az Afganisztán elleni felforgató tevékenység felvonulási területe, a felfegyverzett afgán ellenforradalmi bandák kiképzésének központja.

Vajdasági plénumok

A Lengyel Egyesült Munkáspárt Varsói vajdasági Bizottsága keddre virradóan teljes ülést tartott, amelyen részt vett Stanislaw Kania, a Központi Bizottság első titkára. A tanácskozáson megvitatták az ország, a párt előtt álló időszerű kérdéseket. Hangsúlyozták, hogy az ország igen nehéz helyzetének megoldásában a párt a kulcsfontosságú tényező, feladatának betöltéséhez elengedhetetlen egysége és a társadalommal való kapcsolatainak állandó erősítése.

Az ülésen elfogadták Alojzy Karkoszkának, a LEMP KB PB tagjának azt a kérését, hogy mentsék fel a vajdasági pártbizottság első titkári tisztségéből. Kérésének eleget tettek, és a LEMP KB első titkárának javaslatára a Varsói Vajdasági Pártbizottság új első titkárává Stanislaw Kocioleket választották, aki eddig már számos magas pártfunkciót töltött be.

Ugyancsak teljes ülést tartottak a LEMP vajdasági bizottságai Czestochowa, Novy Sacz és Lódz városokban. Az üléseken megvitatták a pártszervezetek feladatait, tekintettel a LEMP KB VI. plénumának állásfoglalásaira.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Gyenes András Bécsben

Gyenes András, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, az MSZMP KB titkára Heinz Fischernek, az Osztrák Szocialista Párt parlamenti csoportja vezetőjének meghívására kedden Bécsbe érkezett. Kíséretében van Horn Gyula, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője.

◆

✦ PRÁGA: Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a forradalmi tanács (kormány) hivatalos baráti látogatáson Csehszlovákiában tartózkodó küldöttsége, élén Heng Samrinnal, a két testület elnökével, kedden Prágában megkezdte tanácskozásait a csehszlovák tárgyaló küldöttséggel, amelyet Ljubomir Strougal, a CSKP KB elnökségének tagja, miniszterelnök vezet. A kambodzsai vendégek a nap további részében látogatást tettek a prágai városházán, továbbá megtekintették a csehszlovák főváros régi nevezetességeit és néhány új létesítményét.

✦ *MOSZKVA: Vaszilij Kuznyecov, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának első elnökhelyettese kedden a Kremlben átadta a Népek Barátsága Érdemrendet Moszkva és egész Oroszország patriárkájának, Pimen atyának. A kitüntetést az orosz pravoszláv egyházfő hetvenedik születésnapja alkalmából, a béke védelmében kifejtett hazafias tevékenységéért kapta.*

✦ ACRA: Ghana kedden megszakította diplomáciai kapcsolatait Líbiával, és felszólította nagykövetsége alkalmazottait, hogy 48 órán belül hagyják el az országot. A ghanai külügyminisztérium közlése szerint a líbiai diplomaták „státuszukkal összeegyeztethetetlen tevékenységet folytattak".

Szovjet—mozambiki tárgyalás Moszkvában Leonyid Brezsnyev, az SZKP főtitkára, államfő és Samora Machel, a Frelimo Párt vezetője, államfő között. Képünkön: a Kremlben, a tárgyalás megnyitóján.

★

✦ *MADRID: A madridi európai biztonsági és együttműködési találkozó kedden délelőtt zárt teljes ülésen folytatta az általános vitát a helsinki záróokmány ajánlásainak teljesítéséről. Délután a találkozó nyilvános ülésén hallgatta meg az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága és az UNESCO európai tevékenységéről szóló jelentését.*

✦ NEW YORK: Begin izraeli miniszterelnök egy nappal megrövidítette amerikai magánlátogatását és már kedden este elutazott New Yorkból. Az ABC televízió-hálózat egyik műsorában Begin maga azzal indokolta az eredeti időpontnál korábbi távozását, hogy részt kell vennie az ellenzék által távollétében beterjesztett bizalmatlansági indítvány parlamenti szavazásán.

✦ BONN: Nem járt eredménnyel Bonnban Jichak Samir izraeli külügyminiszter, aki hétfőn és kedden nyugatnémet kollégájával, Hans-Dietrich Genscherrel tárgyalt és találkozott Helmut Schmidt kancellárral is. Az izraeli és az NSZK kormány változatlanul ellentétesen ítéli meg a palesztin kérdés megoldásának lehetőségeit. Mint Samir kedden Bonnban tartott záró sajtóértekezletén beismerte, a „nagyon komoly" viták után is „számos nézetkülönbség" maradt Tel Aviv és Bonn között a közel-keleti rendezést illetően.

✦ *GENF: Dr. Ficsor Mihályt, a Szerzői Jogvédő Hivatal főigazgatóját választották elnökké azon a nemzetközi értekezleten, amelyet az UNESCO és a Szellemi Tulajdon Világszervezete közös rendezésében tartanak Genfben, a fejlődő országoknak nyújtandó szerzői jogi kedvezményekről.*

✦ WASHINGTON: A Reagan-kormány „első külpolitikai sikereként" tálalja a megválasztott elnök környezete azt az „örömhírt", hogy Reagan meghívást kapott Pekingbe. Washingtonban Edwin Meese, Reagan főtanácsadója jelentette be hétfőn, hogy a kínai vezetők üdvözlő távirata „magában foglal egy általánosságban megfogalmazott meghívást".

✦ *MOSZKVA: Moszkvában kedden megkezdte munkáját a KGST külkereskedelmi állandó bizottságának 59. ülése, amelyen a KGST-tagországokon kívül Jugoszlávia is képviselteti magát. A tanácskozás résztvevői megvitatják azoknak az intézkedéseknek a kidolgozási módjait amelyek a KGST 34. ülésszakán és az ezt követő végrehajtó bizottsági üléseken elfogadott határozatok szerint a bizottságra hárulnak. Áttekintik továbbá a tagországok közötti, az 1981–1985. évi időszakra kötendő kereskedelmi szerződések előkészítésének menetét. Az ülésen megvizsgálják még a tagországok külkereskedelmi-gazdasági kapcsolatainak fejlesztési kérdéseit is.*

✦ TEHERÁN: Hasemi Rafszandzsani, az iráni parlament elnöke, valamint a medzslisz három képviselője kedden 15 országba vezető körútra indult. A látogatások célja az, hogy áttörje Iránnak az amerikai nagykövetség elfoglalását követően előállott elszigeteltségét. A parlament elnökének első állomása egyébként Algír lesz. Megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy Algéria közvetít Irán és az Egyesült Államok között a túszügyben. Rafszandzsani és a három másik megbízott egyebek között Franciaországba, az NDK-ba, az NSZK-ba, Nagy-Britanniába, Jugoszláviába, Olaszországba, Pakisztánba, Bangladesbe, Indiába, Malaysiába és Indonéziába látogat.

Nők tüntettek a Pentagon bejáratánál a fegyverkezési hajsza ellen. A háromezer nő közül százat letartóztattak. Képünkön: a rendőrök brutális beavatkozása.

Országos ügyészi értekezlet

Kedden országos ügyészi értekezletet tartottak, amelyen megtárgyalták az MSZMP XII. kongresszusának határozataiból az ügyészi szervezetre háruló legfontosabb feladatokat.

Az értekezleten dr. Szijártó Károly legfőbb ügyész részletesen meghatározta az ügyészi szervezet számára a tennivalókat. Kiemelte, hogy az ügyészi munka középpontjában még hosszú időn át az államélet erősítésének, a szocialista demokrácia érvényesülésének segítése, a szocialista törvényesség biztosítása áll.

Az értekezleten felszólalt dr. Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára. Bevezetőben kiemelte: az ügyészi szervezet az elmúlt években eredményes munkát végzett. Jelentősen hozzájárult az ország előtt álló feladatok sikeres végrehajtásához. Ezért az MSZMP Központi Bizottsága köszönetét és elismerését fejezte ki.

A továbbiakban hangsúlyozta, hogy az elkövetkezendő öt évre kitűzött ügyészi feladatok helyesek, maradéktalanul összhangban állnak az MSZMP XII. kongresszusának határozataival. Éppen ezért az ügyészi munka fő iránya nem igényel változtatást, mivel az ügyészség eddig is a párt politikájának szellemében, a jogpolitikai határozatban foglaltaknak megfelelően tevékenykedett.

Dr. Szijártó Károly a vitában elhangzottakra válaszolva nagy hangsúllyal hívta fel az ügyészek figyelmét a lelkiismeretes ügyintézésre.

Az értekezleten részt vett dr. Horváth István belügyminiszter, dr. Szilbereky Jenő, a Legfelsőbb Bíróság elnöke, dr. Borics Gyula, igazságügyi minisztériumi államtitkár és dr. Gajdácsi István, az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának elnöke.

LAPZÁRTA

Kedd este megváltozott az NDK labdarúgó-válogatottjának tervezett összeállítása, eszerint Pommerenke helyett Weber szerepel a középpályán, míg a két szélsőhátvéd helyet cserél: Kische lesz a jobb- és Müller a balhátvéd.

*

Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár kedden délután elutazott az Egyesült Államokba kétnapos hivatalos látogatásra. Schmidt elsősorban a katonai költségvetésről tárgyal majd Carter elnökkel. Brüsszelben a NATO nukleáris tervező csoportjának ülésén Brown amerikai hadügyminiszter szemrehányást tett az NSZK-nak, amiért katonai kiadásait az idén és jövőre nem növelte három százalékkal, amint ezt a NATO ajánlotta tagjainak. Schmidt elutazása előtt a bonni kormány pótlólag valamivel növelte az 1981-re tervezett katonai kiadások összegét. Schmidt a tervek szerint nem találkozik Washingtonban Ronald Reagan megválasztott amerikai elnökkel.

*

Az iráni—iraki fronttól ellentmondó jelentések érkeznek. Miközben az iráni vezetés bejelentette, hogy a reguláris hadsereg, valamint az „iszlám gárdisták" visszaverték az iraki csapatokat Susanguerpnél, az iraki főparancsnokság most azt állítja, hogy az iraki egységek „tartják magukat a városban". Abban megegyeznek a jelentések, hogy az elmúlt napokban Susanguerpnél folyt a háború eddigi legvéresebb csatája, sok százan életüket vesztették a harcokban.

Szerbiai napló (1.)

Belgrád kapuja

Mintha modern rhodoszi kolosszus vetette volna meg a lábát a dunai lapályon, úgy emelkedik a magasba Új-Belgrád egyik jellegzetes épülete. Városkapuként fogadja a jövevényt, aki a Zágráb–Belgrád autóúton érkezik a jugoszláv fővárosba. A Balkán fő ütőerén, az Európát Ázsiához kötő egyik fontos véredényen. Az út jó része még mindig kétsávos, így naponta szerepel a baleseti krónikákban. Kamionok ezrei futnak rajta, turisták és hazai autósok, hazatérő görög és török vendégmunkások autókaravánjai. Az utóbbiakat éri talán a legtöbb katasztrófa: öreg kocsival, a hosszú úttól fáradtan, a távolban töltött évek után hazasietve itt lepi meg őket a fáradtság és végzik be életüket az úton, közlekedési balesetek áldozataiként. Az út melletti bisztrókban, motelekben az utak mai vándorainak színes forgataga, a parkolókban a legkülönfélébb gépkocsik, s körülöttük a nyelvek bábele.

Ez a nagy út, a krónikákban megírt Via Magna, amelyen ott van kicsit a nomád Európa, meg az ország jelene. És a múltja is – a háború utáni munkaakciók emléke, amikor a puskát szögre akasztván, lapátot, csákányt ragadtak a fiatalok, és nekivágtak az útépítésnek.

Gyors iramban száguld velünk az autóbusz, nemsokára négy sávra szélesül a pálya, s a háború után emelt Új-Belgrád épületei úsznak be a képbe tágasan, áramvonalasan, zöldekkel övezve. Belgrád kapuja szélesre tárul az érkező előtt.

Aztán pár óra múlva egy másik nézőpontból ugyanaz: Belgrád a Kalemegdan várfokáról vagy a mi számunkra Nándorfehérvárról. 1546. Hunyadi egyesített seregének világraszóló győzelme. A déli harangszó. Dugovics. Kapisztrán.

Megkapó a látvány a Kalemegdan tetejéről: előttünk a Száva–Duna torkolata. Itt adja át a leghosszabb jugoszláv folyó, a Száva az Alpok vizeit a Dunának, s a Kárpátoknak. Itt ér a Duna a nyájas pannonsíkságról a hegyek övébe. Itt találkozik egymással hegy és síkság. Előttünk a Vajdaság rónái, mögöttünk Sumadija igaz regéket rejtő vad hegyei. Szemben Új-Belgrád, arrébb Zimony régi tornyai. Körülöttünk Belgrád, ez a különös város, amelyről még senkitől sem hallottam, hogy szépnek mondta volna. De hiszen annyi mindenből tevődhet össze egy város szépsége. Szépségét lakóitól kapja és a távoli meg a közeli múlt nemegyszer furcsán együttélő, egymásba kapcsolódó emlékeitől. A belgrádiak vendégszeretete, temperamentummal áradó közvetlensége itt marasztalja az embert, hogy bejárja a Kalemegdan körüli régi utcákat, felkeresse a Kérdőjelhez címzett kávéházat, elmenjen egy estére a Skadarlija bohémnegyedébe, ahol művészek és közönséges földi halandók adnak egymásnak találkozót, festők árulják képeiket, gyorsportré készül a megrendelőről, s a vendéglőkben nyáridőben az utcán szól a zene, a régi városi folklór dallamai. Itt lüktet Belgrád szíve, a városé, amely szívesen fogad minden ideérkezőt. *(Folytatjuk)*

Gállos Orsolya

Kedvezmény a kistermelőknek

Támogatás már 500 négyzetméterre is

A mezőgazdaság pénzügyi szabályozó rendszerének 1981. évi továbbfejlesztése — amelyről kormányrendelet jelent meg a Magyar Közlönyben — továbbra is előirányozza a mezőgazdasági kistermelés erőteljes, hangsúlyozott támogatását. Az egyes kiemelt ágazatoknál továbbra is fennmaradnak a jelenleg érvényben lévő támogatási formák; sőt egyes területeken a kedvezmények tovább nőnek.

Változatlan mértékben és a jelenlegihez hasonló feltételekkel részesítik támogatásban a fólia alatti zöldségtermelést. Továbbra is 20 százalékos támogatással csökkentett áron vásárolhatnak meghatározott gépeket a kistermelők, valamint a gépkölcsönzésre jogosult szervezetek. A kerti traktorokhoz csatlakozó munkagépek közül azonban csak a mezőgazdasági termelést szolgáló talajművelő-, vető-, és ültető, valamint növényvédő- és terménybetakarító munkagépekre, továbbá az utánfutókra adnak állami támogatást.

A nem bogyós gyümölcsű ültetvénytelepítés kisüzemi feltételrendszere változatlan marad.

A mezőgazdasági kistermelők a bogyós gyümölcsűek telepítésekor a szaporítóanyagot eddig is támogatással csökkentett áron vásárolhatták meg, ha annak teljes termésére — az erre kijelölt szervezettel — legalább 3 évre értékesítési szerződést kötöttek. Az új rendelet jelentős könnyítést ad azzal, hogy a támogatás egyik feltételeként előírt legkisebb telepítési területet ezerről 500 négyzetméterre csökkenti.

Az új rendelet lehetőséget ad arra is, hogy a nagyüzem integrációjában, összefüggő területen megvalósuló bogyós gyümölcsű ültetvények telepítéséhez a kistermelők a nagyüzemével azonos támogatást vehessenek igénybe. A támogatás akkor is jár, ha a terület nem csatlakozik közvetlenül a nagyüzemi ültetvényhez.

A kistermelőket a tulajdonukban lévő tehénállomány után továbbra is támogatás illeti meg. A támogatás évenkénti összege az első tehén után 2500 forint, a második és minden további tehén után az eddigi ötezerrel szemben hatezer forint. Új vonása a rendeletnek az is, hogy az állami támogatás igénylésekor az eddig előírt tbc-mentesség igazolást nem kell a kistermelőknek bemutatni. A támogatás igénybevételének ugyan továbbra is előfeltétele a tehén gümőkórtól való mentessége, de ezt külön igazolni csak akkor kell, ha az udvarban tartott teheneknél az illetékes állatorvos gümőkórfertőzést állapított meg; ilyenkor a támogatás kifizetését átmenetileg felfüggesztik.

A népszámlálásról jelentjük

Épülő munkáslakások Uszögpusztán

422 ezer lakás tíz év alatt

Kevesebb egyszobás

Ahol megkétszereződött a lakásállomány

A január 1-i népszámlálás előzetes adatait közreadó kötetben legutóbb a népességre vonatkozó adatok között tallóztunk. Most a lakásadatok között vizsgálódunk.

A legfontosabb adat, hogy hazánkban a népszámlálás időpontjában 3 544 145 lakás volt, 421 981-gyel több, mint 10 évvel korábban. A növekedés 13,5 százalékos volt, pontosan 10 százalékkal több, mint a népesség növekedése. A fővárosban 101 600-zal, a vidéki városokban 245 900-zal, a falvakban pedig 74 500-zal nőtt a lakásállomány ebben az évtizedben, amikor jelentős változás történt a 100 lakásra jutó népesség alakulásában is: 331-ről 302 főre csökkent. A három és fél millió lakásban hétmillió szoba van, a 100 lakásra jutó szobaszám 164-ről 201-re javult, s első ízben értük el, hogy hazánkban a kétszobás lakások jelentik az átlagot. 46-ról 28 százalékra csökkent az 1–1,5 szobás lakások aránya, s közel 25 százalékot tesz ki a három- és több szobás lakások aránya. (Ez 10 éve még a 11 százalékot sem érte el!). A nagymértékű javulás azzal magyarázható, hogy az elmúlt évtizedben épített lakásoknak a 93 százaléka két- és több szobás és csupán a hét százalék volt annál kisebb. Az arány javulásában közrejátszott természetesen az is, hogy a lakásmegszűnések igen sok egyszobás lakást érintettek.

Kiugróan magas – 48 500 – volt Pest megyében a lakásállomány növekedése, Baranya a maga 11 739 lakásával a középmezőnyben foglal helyet. Tolnában volt a legkisebb arányú a növekedés: 6257-tel nőtt a lakásállomány.

Több mint kétszeresére nőtt a lakásállomány két fiatal szocialista városunkban: Százhalombatta 1604-gyel kezdte és 3829-cel fejezte be az évtizedet, Leninvárosban pedig 2489-ről 5013-ra nőtt a lakásállomány.

Az „öt nagy" sorrendje a január 1-i lakásállomány szerint: Miskolc (64 816 lakás – 14 604 növekedés – 29,1 százalék), Debrecen (60 969 – 14 117 – 30,1), Szeged (58 325 – 13 141 – 29,1), Pécs (53 921 – 9449 – 21,4), Győr (40 757 – 10 369 – 34,1).

És nézzünk még a fentiek szerint néhány „nagyobbat": a két új százezres – Székesfehérvár (32 194 – 10 651 – 49,4) és Nyíregyháza (31 230 – 8693 – 38,6), továbbá Kecskemét (31 285 – 6220 – 24,8), Dunaújváros (18 581 – 6954 – 59,8), Veszprém (16 686 – 6941 – 71,2) és Zalaegerszeg (16 784 – 6025 – 56,0). A számokat nézve: a vidéki házgyári program alaposan rányomta a bélyegét a városok lakásállomány-növekedésére. De bizonyos következtetéseket vonhatunk le az ipari fejlődés hatását illetően is.

Szűkebb pátriánkban 135 908-ra nőtt a lakásállomány, a változás 13 739 lakást jelent, a növekedés aránya

Szép kivitelű, korszerű lakások a szigetvári Lenin lakótelepen

11,2 százalék. Ám a városokban – a pécsi 9499-cel együtt – 13 645-tel, a vidéki településeken összesen 94-gyel (!) növekedett a lakásállomány. Pécsett 21,4, Komlón 23,5, Mohácson 14,4, Siklóson 34,1, Szigetvárott 23,9, a községekben pedig 0,2 százalékkal több lakás volt 1980 első napján, mint 10 évvel korábban. E 0,2 százalékos növekedés mögött hallatlanul sok lakásmegszűnés van; a községek felsorolásánál ugyanolyan gyakori a – jel, mint a népességi adatoknál. Csaknem mindenütt, ahol csökkent a népesség – akár a természetes fogyás, akár a vándorlási különbözet következtében –, csökkent a lakások száma is. Persze vannak példák az ellenkezőjére is mindkét oldalon. Nagynyárádon 199 fővel csökkent a népesség, viszont 34-gyel nőtt a lakásszám. Sombereken bevándorlás révén 37 fővel gyarapodott a népességszám, de 41 lakás megszűnt. Összességében a komlói járásban 3,3 százalékkal nőtt, a mohácsiban 2,8 százalékkal csökkent, a siklósiban 0,1 százalékkal nőtt, a szigetváriban ugyanannyival csökkent a lakásállomány.

Hársfai István

Vendéglátósok tapasztalatcseréje

Spanyol gasztronómia magyar szemmel

- A régi és új harmonikus ötvözete
- Gyors kiszolgálás, ételspecialitások
- A szállodai szolgáltatások széles skálája

Régi spanyol mondás, hogy a salátakészítéshez négy ember szükséges. Egy bölcs, aki a sót adagolja; egy fukar, aki az ecetet önti; egy pazarló, aki az olajat adja; és egy bolond, aki az egészet összekeveri.

Ami a spanyol gasztronómiát illeti, e régi népi bölcsesség kiterjeszthető a saláták birodalmán túlra is, meglehetősen sok ételre.

De a spanyol konyhának van egy másik, épp olyan jellemző eleme is: a fantázia. Fantáziát, változatosságot azonban nem csupán a különböző fogások elkészítésébe lehet vinni, hanem az egész vendéglátásba.

A közelmúltban öten utaztak Magyarországról Spanyolországba ötnapos szakmai tapasztalatcserére. Az ötfős küldöttség egyik tagja Varga Csaba, a Hungarhotels pécsi területi igazgatója.

— A Spanyolországba utazás egy-két éve rendkívül föllendült, s ők ezt a megnövekedett igényt korszerű, fejlett és jól szervezett szolgáltatásokkal ki is tudják elégíteni. Magukat a spanyolokat, ahogy ottani kollégáink elmondták, eléa nehéz megmozgatni, de az már kiderült, hogy szívesen ismerkednek Közép-Európa országaival. Budapestet és a Balatont különösen szeretik. A Fram Barcelona utazási iroda több csoportot hozott már Magyarországra, sőt, tavaly megalakították a Spanyol—Magyar Baráti Társaságot is.

– Milyen szintű vendéglátás várja a magyar turistákat Spanyolországban, mennyivel másabb, mint nálunk?

– Három napot töltöttünk Barcelónában és környékén, ugyancsak hármat Madridban és fél napot Toledóban. A legmegkapóbb – és egyben mindenhol jellemző – a régi és új keveredése, harmonikus ötvözete. A hangulatos óváros vendéglátó szemszögből igen érdekes és tanulságos volt: a pincehelyiségektől kezdve minden talpalatnyi helyet kihasználnak. Ily módon rendkívül nagy számú kisvendéglő, söröző, diákétterem működik minden városban. Madridban például legalább százezer egyetemi hallgató étkezik ilyen hangulatos és általuk is megfizethető vendéglőben. A másik véglet pedig a szupermodern szálloda- és éttermi hálózat. Egyébként a nagyméretű étterem már sehol sem divat, a szállodákban sem, ott is inkább többféle, kisebb egység működik. A városokban pedig két típus a legjellemzőbb: a snack-bár és a kisvendéglő.

– Ez a törekvés az utóbbi években nálunk is tért hódított. Ők hogyan csinálják? Mit érdemes megtanulni tőlük?

– Sokszor egészen kis helyen meglepően széles a választék. A kiszolgálás rendkívül gyors. S mindezt igen kevés emberrel tudják megoldani. A pult mögött általában csak egy, maximum két eladó áll – szinte kivétel nélkül férfiak –, s igen ügyesek. Kis túlzással azt lehet mondnani, legalább ötfélét csinálnak egyszerre. A snackbárokban is van mindig meleg étel: pizza, hot dog, hamburger, meleg szendvicsek. A jellegzetes spanyol ételek mindenütt megtalálhatók, de ez nem jelenti azt, hogy országszerte egyhangúak az étlapok. A legtöbb kis helynek is megvan a maga specialitása. Érthető.

– És a szállodák?

– Mindenekelőtt a szervezettség a legszembetűnőbb: a bikaviadaloktól a kirándulásig az égvilágon mindent meg lehet szervezni ott helyben. Technikailag nagyon jól felszereltek a szállodák, a szobák tágasak, s a szolgáltatások igen széles skálájúak: uszoda, szauna, mosás-vasalás, rádió, telefon, s ki tudja még, mi minden áll a vendégek rendelkezésére. Egyébként nem csoda, mert tizenöt éven keresztül a szállodák adómentességet élveztek, éppen annak érdekében, hogy elérjék ezt a magas színvonalat.

– Ötletet, tapasztalatot bőséggel szereztek. Azoknak, akik a közeljövőben nem utaznak Spanyolországba, lesz-e módjuk itt Pécsett találkozni valamilyen spanyol jellegzetességgel?

– Ha egyelőre mással nem is, akkor a dél-európai gasztronómia néhány jeles fogásával találkozhatnak majd, ha spanyol vacsoraesteket rendezünk.

Dücső Csilla

Naponta több mint száz tehergépkocsit töltenek fel üzemanyaggal a nemrég megépült saját töltőállomáson. Proksza László felvétele

A BSZV felújított telephelye

Százmillióért épül a legújabb Országos modell a pécsi telep

Ötvenkét telephelyről indulnak el hajnalban a sárga ponyvás, kék csíkos BSZV-kocsik, hat órakor, de néha négy vagy ötkor is. Viszik az árut – mosóport, cukrot, konzervet, a sokféle más mindennapi „betevő falatunkat" –, hogy mielőbb eljusson a boltokba, s onnét mielőbb hozzánk, a vevőkhöz.

A BSZV, vagyis a Belkereskedelmi Szállítási Vállalat kocsivezetői, kocsikísérői az ország ötvenkét telephelyéről indulnak el hajnalonta, s ebből az ötvenkettőből most újjászületett egy: a pécsi. Igaz, sokat kellett az újjászületésre várni. Hiszen a BSZV-nek a főváros után Szegeden, Debrecenben, Miskolcon van a három legfontosabb üzeme és egyben telephelye, s ezek közül eddig Pécs elmaradt: az itteni szállítómunkások, gépkocsivezetők évekig majdnem derékig sárban járkáltak, a szerelőműhelyek az ötvenes évek „pályakezdő" gépállomásainak hangulatát sugallták, s a többi vidéki központ sorra elvitte a pénzt Pécs elől.

A pécsi üzem azonban kitűnt a kezdeményező készségével, az áruszállítás gondjainak egyre ötletesebb megoldásával, később tudományos felmérésével, s megalapozásával. Azért a tervek szerint 3–5 év múlva itt Pécsett építik fel az ország legkorszerűbb BSZV-telepét, százmilliós költséggel. De addig a jelenlegi telepet korszerűsítették. Most már betonudvaron járnak a kocsik, a műhelyekben, a tisztálkodási lehetőségek dolgában egyaránt európai a helyzetkép. Az új telephelyet egyébként a KPVDSZ munkavédelmi hónapjának keretében, praktikus, gyors, és pénzügyileg olcsó – 2 és fél milliós – munkájával hozták létre.

A BSZV országos vezetőinek egybehangzó véleménye szerint nemcsak a korszerű konténeres, programozott és éjszakai szállításnak, hanem egyáltalán a telepi munkának is Pécs lesz az országos modellje. Most Sturm István igazgató irányításával a korszerűsített mai telep és az új, modern telephely – melyre a vállalat országos pénzerejét ráfordítja – tovább folytatja az áruszállítás korszerűsítésének kísérletét.

HÍREK

1980. NOVEMBER
19
SZERDA

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából ERZSÉBET nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.55 — nyugszik 16.04 órakor. A Hold kél 14.55 — nyugszik 2.43 órakor.

Kilencven évvel ezelőtt, 1890. november 19-én született, és 67 éves korában, 1957 januárjában halt meg Simon Mózes kommunista ügyvéd, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosa.

Budapesti egyetemi tanulmányait a háború szakította meg. A frontra került, ahol többször megsebesült. Háborús tapasztalatai nagy hatással voltak világnézetére. 1918 tavaszán, miután a fővárosba szökött — megszerezve jogi diplomáját — kapcsolatot keresett a progresszív értelmiségi mozgalommal. A Kommunisták Magyarországi Pártjának megalakulásától kezdve tagja volt. Mint kommunista tért vissza szűkebb hazájába, Beregszászra, ahol a Tanácsköztársaság idején direktóriumi tag, később Kaposvárott a 44. vörösdandár politikai megbizottja lett. 1919 után visszatért az akkor már Csehszlovákiához tartozó Beregszászra, s ügyvédi irodája a város munkásmozgalmának fontos bázisa lett.

A fasiszta megszállás után családjával együtt el kellett hagynia szülőföldjét. Angliában, majd az Egyesült Államokban élt, s tagja lett az Egyesült Államok Kommunista Pártjának. Miután 1947-ben hazatért, rövid ideig pártmunkásként is dolgozott; 1949-ben koholt vádak alapján letartóztatták, majd 1953-ban rehabilitálták.

Változékony idő várható

HETI IDŐJÁRÁS-ELŐREJELZÉS

Az elmúlt héten az ország területén az évszakhoz képest hideg volt az idő, főként a hajnali minimum hőmérsékletek alakultak az ilyenkor szokásos 2—3 foknál alacsonyabban. Túlnyomóan 0 fok alatti értékeket mértek, sőt a hét közepén néhány helyen —5, —7 fokig süllyedt a hőmérő higanyszála. A kora délutáni maximum hőmérsékletek általában 2—7 fok között alakultak. Jelentős csapadékmennyiség a hét közepén hullott. Az északi területeken 5—10 cm-es hóréteg alakult ki — ez azonban nem volt tartós, mert a hét végén erőteljes felmelegedés következett. A legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 5 fok körül alakultak, s a kora délutáni órákban 13—17 fok közötti értékeket mértek. A felmelegedés kisebb esőkkel járt együtt, számottevő csapadék azonban sehol sem hullott.

A hét közepén erős északi, északnyugati széllel hideg levegő érkezik a Kárpát-medencébe. Változóan felhős lesz az ég, futó záporokra lehet számítani. Hajnalban —1, plusz 4, a kora délutáni órákban plusz 4, plusz 9 fok közötti hőmérsékletek várhatók.

A hét vége felé több órás napsütésre lehet számítani. A nappali felmelegedés néhány fokot emelkedik. A jövő hét elején csapadékosabbra fordul időjárásunk. Időnként erősen megnövekszik a felhőzet, ismétlődő esők várhatók. A hőmérséklet kevéssel a sokéves átlag felett alakul.

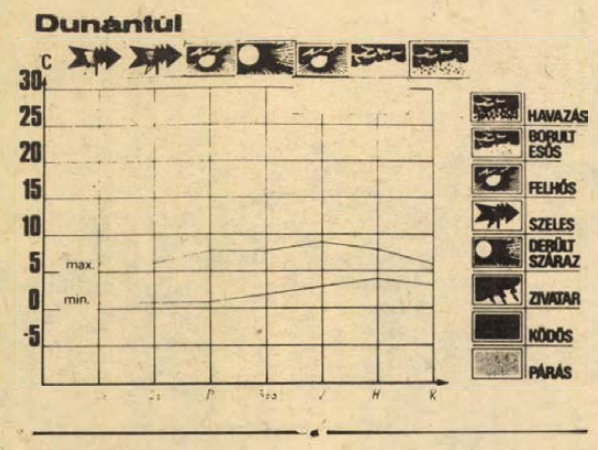

Képviselői fogadóóra

Ma, (szerdán) 16—17 óráig a Szigetvári Vízmű Vállalat telepén (Szigetvár, Gyár u. 5.) *Kasó József* országgyűlési képviselő tart fogadóórát.

*

Medvetzky Antalné országgyűlési képviselő 1980. november 20-án 16 órakor Pécsett, a Mozgalmi Házban képviselői fogadóórát tart.

*

Dr. Nagy József országgyűlési képviselő 1980. november 21-én 16 órakor képviselői fogadóórát tart Orfűn, a községi tanácson.

◆

— Pécsi filharmonikusok a Zeneakadémián. November 19-én este a Zenekari estek szocialista brigádok részére című sorozatműsor keretében a Pécsi Filharmonikus Zenekar önálló estet ad a Zeneakadémia nagytermében. Brahms D-dúr hegedűversenyét és Rimszkij-Korzakov Seherezádé című szimfonikus költeményét adják elő. A versenymű szólamát Gyermán István játssza, vezényel Breitner Tamás.

— Új művelődési ház. Bogádmindszenten, a helyi költségvetési üzem egymillió négyszáznegyvenhatezer forint értékben új művelődési házat épített, melyben mozi, ifjúsági klub, presszó és klubkönyvtár kapott helyet.

— Járdaépítés. Kozármislenyben az Újtelepen és az újfaluban összekötő járdát épített a helyi tanács építő brigádja és a lakosság társadalmi munkában. A négyezer négyzetméter járda 750 ezer forintba került, melyből félmillió forint a társadalmi munka értéke.

— Pécsi főiskolások egy szegedi nemzetközi diákköri konferencián. A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola november 14—16. között nemzetközi tudományos diákköri konferenciát rendezett, amelyen a hazai tanárképző főiskolák mellett a rendező intézmény külföldi testvérintézményei is részt vettek. A Pécsi Tanárképző Főiskolát — dr. Hajzer Lajos vezetésével — az orosz nyelvészeti tudományos diákkör három hallgatója (Mohácsi Beatrix, Sóla Judit, Till Ilona) képviselte, akik előadást is tartottak a rangos rendezvényen.

— Itabolt korszerűsítés. A Pécsi Áfész építő brigádja 100 000 forint értékben felújította és modernizálta a málomi italboltot.

— Parkosítás Abaligeten. A barlangbejárati út bal oldalán mintegy kétezer négyzetméter területen parkosít a Kertészeti és Parképítő Vállalat és a helyi lakosság társadalmi munkában. Pihenőhelyeket alakítanak ki, füvesítenek, törpefenyőket és virágokat ültetnek.

◆

Előadások

A bor stabilizálása, a must megindítása és a borfelvásárlási árak alakulása címmel november 20-án 18 órai kezdettel a bólyi művelődési házban a Pécsi Állami Pincegazdaság borászati előadói és szakemberei tartanak előadást.

*

Dr. Kulin György csillagász lesz ma, szerdán este 18—22 óráig a Természettudományi tájoló című program házigazdája a pécsi Ifjúsági Házban.

*

A Kiskunsági Nemzeti Park természeti értékeiről tart előadást Pécsett 20-án, pénteken délután 17 órakor Bankovics Attila, a nemzeti park ornitológusa. Az előadás a Tanárképző Főiskola állattani tanszékén lesz, a Magyar Madártani Egyesület pécsi csoportjának rendezésében.

Zenés műsor divattal

A Centrum Áruház Vállalat és a Luxus Áruház divatbamutatóját láthatták tegnap a pécsiek a Nemzeti Színházban. A két előadáson (fél 6-kor és fél 9-kor kezdődtek) az OKISZ Labor manökenjei mintegy 80 modellt mutattak be, amelyek már az 1981-es divatirányt képviselték. A divatbemutatón megjelent piackutatók a közönség reagálásából, tetszésnyilvánításából döntötték el, melyik modell kerüljön jövőre az üzletekbe.

A divatbemutatót Feleki Kamill, Psota Irén, Aradszki László zenés, tréfás műsora tette színesebbé, a konferálást pedig a tévé képernyőjéről jól ismert Molnár Margit vállalta.

◆

— Kötött pulóverek. A Bólyi Áfész pécsi üzemében évente 8—8,5 millió forint értékben készítenek női, férfi- és gyermekkardigánokat, pulóvereket belföldre. Terveik szerint jövőre Bulgáriába is szállítanak.

— Szakértői szeminárium. A testvéri ifjúsági szövetségeknek a burzsoá propaganda elleni harcáról és az ezzel kapcsolatos feladatairól kétnapos nemzetközi szakértői szeminárium kezdődött kedden Budapesten, a Hotel Ifjúságban. Nagy Sándor, a KISZ Központi Bizottságának titkára köszöntötte a tanácskozáson képviselt ifjúsági szövetségek küldötteit: a Bulgáriából, Csehszlovákiából, Kambodzsából, Kubából, Laoszból, Lengyelországból, Mongóliából, az NDK-ból, Romániából, a Szovjetunióból és Vietnamból érkezett vendégeket.

A közélet hírei

Az Eszéki Tsz Szövetség meghívására tegnap Papp Zoltán, a Tsz-ek Baranya megyei Szövetségének elnöke vezetésével hivatalos küldöttség utazott Jugoszláviába.

◆

— Rézfúvós ötös. Tamás János zenetanár irányításával tegnap rézfúvós kvintett alakult Pécsett. Tagjai tanárok, diákok, s működésükhöz a Nevelők Háza nyújt otthont a továbbiakban. Feladatuknak elsősorban a reneszánsz és a barokk muzsika ápolását tekintik. Első alkalommal december 19-én este a Liszt-teremben lépnek közönség elé a Nevelők Háza kamarakórusával és önálló számokkal is.

— Felújítják a műemlék templomot. Jövőre megkezdik Szigetváron a belvárosi műemlék templom felújítását, amelyhez a Baranya megyei Tanács kétmillió forinttal járul hozzá. A terveket ez év végéig készítik el a Budapesti Műszaki Egyetemen.

— Moszkvai szólisták a Tanárképzőn. Szerdán, november 19-én este a Pécsi Tanárképző Főiskola nagy előadótermében a moszkvai Csajkovszkij Zenekonzervatórium négy hallgatója szólóestet ad fél 8 órai kezdettel.

Kiváló együttesek

A 28 Kiváló együttes címből hatot ítéltek oda baranyai amatőr művészeti csoportoknak. Végleges birtokosa a címnek a Doktor Sándor Művelődési Központ Bóbita Bábegyüttese és a Pécsi Ifjúsági Ház Amatőrszínpada. Első ízben lett Kiváló együttes a mecseknádasdi és a hosszúhetényi népi együttes. A címet elnyerte a Mecseki Szénbányák Fúvószenekara, valamint második alkalommal a Pécsi Áfész Janus Pannonius női kara.

◆

— Könyvek ajándékba. Kiss Mihályné konzervgyári dolgozó kétezer forint értékű könyvet ajándékozott a merenyei könyvtárnak. A községben már hagyomány, hogy magánszemélyek is önkéntesen hozzájárulnak a könyvtár gyarapításához.

— Virágosítás. Olasz községben és társközségeiben társadalmi munkában minden ház elé virágokat ültetnek ki a falu lakói.

◆

TIT-program

Etológia Baráti Kör foglalkozása lesz ma (szerdán) 16 órakor Tanulás az állatvilágban címmel, középiskolások részére. A planetáriumi előadás címe: Az űrkutatás mai helyzete (16.30-kor). Este 18 órakor pedig a Díszmadár szakkör tart foglalkozást a fészeképítésről.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Tájfun (este 7 órakor) Egressy bérlet.

Kamaraszínház: A hatalmas színrabló (f3 órakor) Tíz kicsi néger (este 7 órakor) Moliere bérlet.

HANGVERSENY

Budapest Galéria: Pécsi Filharmonikus Zenekar hangversenye (12.50 órakor)

MOZI

Petőfi: A versenyló elrablása (f5) Öröksség (f7, f9) **Kossuth:** Akiket a forró szenvedély hevít (f10, hn12, 6, n9) Lavina (2, 4) **Ságvári:** Limonádé Joe (f4, f6, f8) **Tanárképző Főiskola:** A dervis lerombolja Párizst (5) PMMF filmklub (f8) **Heő. Műv. O.:** Kaliforniai lakosztály (8) **Rákóczi:** Csillagok háborúja (5) **Vasas, Kodály:** Apokalipszis most (f6) **Mohács:** Keresztül a nagy vízválasztón (6) Zenekari próba (8) **Komló, Zrínyi:** Kacsavadászat (4, 6) Kilences kórterem (8) **Komló, Május 1.:** Földi űrutazás (4, f7)

31.

— Szóval az érdekel, hogy milyen parti vagyok! Értem már, tehát innen fúj a szél. Erzsébet, Erzsébet...

— Hiába blöffölsz! Tudok mindent.

Dan torkán mintha egy szálka akadt volna meg. Köhög, elpirul. Nehezen szólal meg...

— Mi mindent tudsz? Mondd csak nyugodtan...

— Tudom, hogy te is Foxman után szaglálódsz... hogy neked is a szegény öreggel van bajod... hogy te is szeretnéd tudni, hogy mit forgat abban az okos koponyájában.

— Nézd, Erzsébet. Én nagyon szeretlek, és nagyon szeretném, ha együtt nevelnénk fel a közös gyerekünket. De arra kérlek, hogy a munkámba, ha lehet, ne szólj bele. A munkahelyemet valóban érdekli Foxman, s az is, hogy az öreg mit csinál. De ehhez neked semmi közöd. Ha szaglálódsz utánam, sajnos, el kell válnunk egymástól...

— Dan, édes Dan... dehogyis... nem erről van szó. Csak olyan rossz ez a titkolózás... Azt hiszed, nem láttam rajtad, hogy mennyire figyeltél, s mennyire örültél minden mondatomnak, amit Máriáról és Foxmanról mondtam? Láttam bizony. Dan, ne titkolózzunk egymás előtt. Én nem bírom a titkolózást. Gyűlölöm, egyszerűen gyűlölöm. Jobban gyűlölöm, mint a hazugságot. Dan, én mindenben segítek neked... Annyira szeretlek, Dan, annyira! És lesz kisgyerekünk... Fiú lesz, ugye? Vagy kislány! Nagyon fog téged szeretni...

— Attól félek, fiú lesz. És kösznöm, hogy segíteni akarsz. Bort kérsz? Tölthetek?

— Igen.

*

Mária hazaérkezik, József nyakába roskad.

— Te még mindig itt vagy? Nem is voltál otthon? Nem dolgoztál semmit?

— Nem.

— Mi van veled? Beteg vagy? Főzzek teát? Tudok mindenféle gyógyteát csinálni! Bizony! Algernonnak adtál enni?

— Adtam. Te, Mária! Algernon érti a beszédet?

— Nem. Hogy értené? És se értem az egerek beszédét... Miért?

— Olyan furcsa volt... Azt mondtam neki: „Gyere, Algernon, feküdj le te is. Gondolkozzunk. Fekve a legkönnyebb gondolkozni."

— És?

— És akkor Algernon fogta magát, és lefeküdt.

— És?

— Aztán semmi. Fölkelt, bement a helyére, néha adtam neki sajtot, aztán feküdtem tovább, és gondolkoztam. És te?

— Én dolgoztam. Nehéz napom volt. De megérte. Holnap szabadnapunk lesz... Illetve csak nekem lesz szabadnapom. Foxman elengedett...

— Miért?

— Csak. Majd elmondom holnap. És te min gondolkoztál?

— Nem is tudom. Az *egészen*. Érted, Mária? Az *egészen*.

— Nem egészen értem...

— Tudod jól, hogy hivatalosan rákkutató vagyok... de hát az semmi. Hiszen nem egyetlen betegséget kell gyógyítani akkor, amikor az egész világ, az egész emberiség beteg. Ha a rákosságot, a rákbetegséget mint túlburjánzást fogom fel, akkor eszembe jut, hogy az emberiség sem tesz egyebet, mint burjánzik. Egyre butább, egyre ostobább, egyre léhább embermilliók születnek. Egyre közönyösebbek, egyre képzetlenebbek.

(Folytatása következik.)

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Világablak. 8.56: Beszélni nehéz. 9.08: Katonadalok. 9.28: A Stúdió 11 felvételeiből. 9.41: Kis magyar néprajz. 10.05: Kagylózene. 10.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.50: Népszerű szimfonikus zene. 11.30: Zenés játékokból. 12.35: Házunk tája. 12.50: Operaslágerek. 13.20: Dzsesszmelódiák. 14.20: Andor Ilona énekkara énekel. 14.32: Szendrey Karper László gitározik. 15.10: Behár György fúvósműveiből. 15.28: MR 10—14. 16.10: Nóták. 16.49: Kritikusok fóruma. 17.07: Kaphatok-e hitelt? Riport. 17.32: Csajkovszkij: VI. szimfónia. 19.15: Gondolat. 20.00: Operaáriák. 20.25: A magyar népdal hete. 21.00: „Ime, hát megleltem hazámat!" József Attila-est. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Esti hangverseny. 23.30: Kamaramuzsika. 0.10: Az MRT énekkara magyar szerzők műveiből énekel.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Tenoráriák. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: Versek. 9.45: Indulók, táncok fúvószenekarra. 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: A magyar népdal hete. Katonadalok. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: Lerakodások. 13.30: Zenekari muzsika gyermekeknek. 14.00: Kettőtől négyig... 16.00: Mindenki iskolája. 16.35: Gazdaság négy keréken. 16.55: Közvetítés az NDK—Magyarország válogatott labdarúgó-mérkőzéséről. 17.53: Néhány perc tudomány. 17.58: A II. félidő közvetítése. 18.50: A magyar népdal hete. 19.30: Barangolás régi hanglemezek között. 19.49: A beat kedvelőinek. 20.37: Jártamban-keltemben. 22.00: Újdonságainkból. 22.30: Kálmán Imre operettjeiből. 23.35: Gyulai Gaál Ferenc szerzeményeiből.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Az erkölcsi szabadság és felelősség. 9.30: Zenekari muzsika. 10.40: Dzsesszfelvételekből. 11.05: A magyar népdal hete. 11.35: Operarészletek. 12.20: Kamaramuzsika. 14.00: Szimfonikus zene. 16.00: A Milánói Scala háborús krónikája. 16.50: Öt földrész zenéje. 17.00: A véges végtelen. 17.30: Magnóról — magnóra. 18.15: Brahms: Hegedűverseny. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Reneszánsz kórusmuzsika. 20.05: Rózsaméz. IX. rész. 20.30: A zeneirodalom remekműveiből. 21.19: Operarészletek. 22.00: Ázsiai zenekultúrák.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Hét közben. Aktuális, zenés magazin. Szerkesztő: dr. Nádor Tamás. A tartalomból: Jeles napok novemberben. — A budapesti Vegyiművek Hidasi Gyárának fejlesztési programjából. — Bemutatjuk a bajai Dunatáj színházat. — Játékboltokban — az ünnepek előtt. — A lakosság szolgálatában — a kisiparosokról. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, tudósítóink jelentik. — Lemezalbum. — Őszi emlékek, őszi esték. Riport. — Népzenei minicoctail. 19.00: Német nyelvű műsor. Fiatalok félórája: Hírek. — Mózsi Magdolnával, a szegedi József Attila Tudományegyetem hallgatójával Gráf Vilmos beszélget. — Újdonságok a könnyűzenei életből. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.30: Tévétorna (ism., sz.). 8.35: Iskolatévé: Songs Alive, O, no John — középisk. IV. o. (sz.). 9.05: Rajz. 1—4. o. (sz.) 9.30: Magyar nyelv. 2. o. (sz.) 9.50: Rendkívüli tévé-lottó sorsolás. Közvetítés a Hargita Stúdióból. 10.00: Delta (ism.). 10.20: Ártatlan kék szemek. VI/6. rész: Az elveszett milliók (sz., ism.). 11.10: Nyitott boríték (ism.). 11.40: Lehet egy kérdéssel több? (ism.). 14.50: Iskolatévé: Rajz (ism., sz.). 15.15: Magyar nyelv (ism., sz.) 15.25: Kamera. Középiskolásoknak. 16.00: Hírek. 16.05: Egészségünkért! (sz.). 16.10: Kukrinyikszék. Szovjet dokumentumfilm (sz.). 16.30: Arma Pál Budapesten. 16.50: Reklám. 16.55: NDK—Magyarország. Válogatott labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés Halléból (sz.). A szünetben: Reklám. 18.45: Staféta. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Hobson és lányai. Angol film. 21.45: Fiatalok órája (sz.). 22.45: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

19.05: A mi képernyőnk. A pécsi körzeti stúdió szerb-horvát nemzetiségi műsora. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: A flamenco művészete. Angol film (sz.). 20.50: A rajz mint fegyver. Svéd rövidfilm-sorozat. VI/2. rész. Karakter és karikatúra (sz.). 21.20: Tv-híradó 2. (sz.). 21.40: Világszínpad. Tallózás a nemzetközi színházi élet eseményeiben (sz.). 22.30: Egészségünkért! Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Bosznia és Herecegovina X. bábszínháztalálkozója. 18.15: Művelődési műsor. 18.45: Zenebarátok. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Szabad szerda. 21.30: Rendkívüli sportszemle. 22.30: Dokumentumfilm.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Dokumentumfilm. 18.40: Tanya Mali Ritben. — Tv-játéksorozat (ism.). 19.55: Ma este. 20.00: Az élő szfinx — a pristinai tartományi színház előadása felvételről. 21.05: Bútorvásár — riport. 21.15: Huszonnégy óra. 21.35: Válogatás az iskolatelevízió műsorából. 22.05: Zenei műterem.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek betegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: Megyei Kórház. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

időjárás

Várható időjárás szerda estig: eleinte erősen felhős idő, többfelé esővel, záporral. Később felhőátvonulásokból szórványosan záporeső. Fokozatosan északnyugatira forduló, többfelé erős, helyenként viharos délnyugati szél. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1—6, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 6—11 fok között.

'81—'82 őszi —téli modelljei

Takarékos divat

A Magyar Divat Intézet bemutatója

Nem kell számítanunk éles divatváltásra, inkább a már meglévő irányzatok fejlődnek tovább. Ez derült ki tegnap délután a pécsi Nádor étteremben a Magyar Divat Intézet bemutatóján. A kereslet stagnálása, illetve csökkenése kétségtelenül megnehezíti a divattervezők és gyártók munkáját is. Ezért elsősorban olyan modellek kidolgozására törekedtek, amelyek egyik évről a másikra, illetve egyik szezonról a másikra átvihetők.

Az éles divatváltás helyett a lehiggadt, nyugodt formák uralják a divatot. Eltérés csupán a mindennapok öltözékeiben és a szabadidőruhák két nagy csoportja között tapasztalható: a hétköznapok viseletei klasszikus és sportos szabásúak, a szabadidőruhák között ugyancsak találhatunk sportosabbakat, de olyanokat is, amelyeket kifejezetten otthoni, kényelmes öltözékeknek szántak.

Az új divatban – az előzőekben elmondottakkal összhangban – megfigyelhető az anyagok, a kidolgozás igényessége, a finom minőség. És a praktikusságot, a kevés ruhából való változatos öltözködést szolgálja a kombinálható, variálható együttesek tervezése.

A divatszínek négy fő csoportja közül lehet válogatni a következő télen: alapul a semleges színek szolgálnak, ezenkívül népszerű lesz a kék, a barna és vörös, valamint az olivazöld. Az élénk színek a sportos és a szabadidőruháknál dominálnak. A színek és formák variálhatósága mellett a másik jellemző a kosztümök újabb térhódítása. A divatszakemberek egyik jelszava a „tetőtől talpig kötöttben" – ezek az öltözékek a komfortosság mellett a részletek finom kidolgozásával tűnnek ki. Mind a női és férfi-, mind a gyermekruhák a takarékosság jegyében születtek, sőt e téren a divatbemutató odáig ment, hogy megnézhettünk néhány olyan viseletet, melyet a gyengén fűtött lakásokba ajánlanak.

Mindent összevéve, ha igaz, jövőre nem kerül olyan sokba a divat, hiszen különösebb újdonságot nem hoz, inkább a minőségen igyekeznek javítani. Majd kiderül, hogy a januári üzletkötések után a kereskedelemnek mely modellek nyerték meg tetszését.

D. Cs.

Nevelőotthonaink

Megteremteni a család modelljét

Több mint 600 kiskorú gyermek nevelkedik a Baranya megyei gyermekotthonokban, melyek vezetői a bükkösdi intézetben vettek részt tegnap nevelési tanácskozáson, közösen a bentlakásos általános iskolai diákotthonok vezetőivel. 1974-ben történt változás e nevelési területnek nemcsak elnevezésében, hanem fokozatosan a tartalmi munkában is.

Állami gondoskodásnak nevezik azóta a gyermek részére nyújtott segítség három különféle fajtáját a nevelési segélyezéstől az intézeti elhelyezésen át az állami gondozásba vételig. E három megoldási lehetőség differenciálni próbál az egyes helyzetekben — a gyermek javára. Az új családjogi törvény figyelembevételével ez a reform azt tartja szem előtt, hogy a gyermek nevelésének legmegfelelőbb közege a család, és a családot óvni, segíteni kell. Éppen ezért részesülnek nevelési segélyezésben azok a családok, amelyeknél a szociális helyzet, a szegénység az egyedüli gátja a gyermekek egészséges fejlődésének. A kedvezőtlen körülmények között élő fiatalokat helyezik el intézetekben, de még felettük is a szülő gyakorolja a felügyeletet. Az ő felelőssége egyedül abban az esetben szűnik meg, ha magatartása veszélyt jelent a gyermeke számára. Ekkor következik az állami gondozásba vétel.

Mint a felsorolásból kitűnik, e három forma humanizáltabb, kevésbé merev kereteket nyújt a gyermekek fejlődéséhez. E kereteket aztán tartalommal is megtöltötték az elmúlt években. Baranyai kezdeményezés volt Murányi Katalin főelőadó ötletére, hogy az intézetek biztosították a különféle otthonokban szétszórt testvérek közös nyaralását. Ebből jött a következő lépés: ne éljenek szétszakítva, hanem lakjanak is együtt a testvérek — ez a megoldás pedig már együtt járt a koedukációval. A korábbi szeletelt intézményhálózat ugyanis nemcsak koronként, hanem nemek szerint is szétszakította a családokat, és a testvérek gyakran nem is tudtak egymás létezéséről.

Sok gazdag emberi lehetőség rejlik a különböző korcsoportú gyerekek együttes nevelkedésében. Ez már kicsit a család modellje. Hiszen a cél is az, hogy az intézeti élet után ismét a családba kerüljön vissza a fiatal. E kiscsoportos nevelési formára azonban nem túl szerencsések Baranya jelenlegi, régi kastélyokban található gyermekotthonai. Kevés és rossz állapotú a megyei intézményhálózat, így Baranyában 10 százalékkal több gyermek él nevelőszülőknél, mint az ország más területein. Éppen e nehéz helyzet ismeretében kapta Baranya megye a megbízatást a Pécsett felépítendő 320 fős széles korhatárú nevelőotthon kialakítására. Itt csecsemőkortól a nagykorúságig élhetnek majd együtt a gyerekek — a testvérek is — kicsit a család modelljét teremtve meg. Ez lesz Baranya első e célra épített ilyen típusú gyermekotthona.

G. O.

Beszámoló taggyűlés a Kesztyűgyárban

Változatlan lendülettel folyik a munkaverseny

Egész éves munkájukat elemzik, és a következő esztendő feladatait körvonalazzák ezekben a hetekben a kommunista kollektívák. Az idei beszámoló taggyűlések fontos sajátossága, hogy a XII. kongresszus, illetve a kongresszust megelőző pártértekezletek, taggyűlések óta ez a legátfogóbb pártrendezvény-sorozat. Idén először nem januárban és februárban, hanem november 15-től december 15-ig tartják a beszámoló taggyűléseket.

A változás értelme és célja, hogy 1981 első két hónapjában – az 1980-as évi tevékenység tapasztalatainak, illetve a további célkitűzéseknek ismeretében – a konkrét gazdasági feladatok figyelembe vételével állíthassák össze politikai munkatervüket az alapszervezetek. Az értékelő és feladatmegjelölő taggyűlések a héten országszerte, így Baranya megyében is megkezdődtek.

Döntő többségben munkásnők a tagjai a Pécsi Kesztyűgyár központi gyára V-ös számú pártalapszervezetének. Az idei munkájukról számot adó beszámoló – amit *Brózik Ferencné* titkár ismertetett – sokrétűen elemezte az 57 fős alapszervezet munkáját.

Amit örömmel könyvelt el az V-ös számú alapszervezet: az idén megválasztott 5 új vezetőségi tagjuk nagyon gyorsan megtalálta helyét, jó összhangban dolgoznak. Év elején azt vállalták, hogy minden 1000 pár kesztyű közül legfeljebb tíz lehet minőségileg kifogásolható. Ezzel szemben 8-ra illetve egyes műhelyekben időnként 2-re sikerült csökkenteni a munkahibás kesztyűk számát. Változatlan lendülettel folyik tovább a munkaverseny. Kollektíváik termelését negyedévenként értékelik, s az alapszervezet működési területéhez tartozó III-as stepp varroda Zrínyi és Munkácsy, illetve a II-es díszítő Export szocialista brigádja 3000–3000 forint jutalomban részesült. Valamennyi párttagjuk tanul. Vagy állami vagy politikai képzésben vesznek részt. Jól dolgozik a Szita József KISZ-alapszervezetük, idén 12 új taggal nőtt a létszámuk.

Gondjaik közé tartozik, hogy az első félévben akadozott a munkával való ellátásuk, s ezért nem tudták folyamatosan teljesíteni, illetve túlteljesíteni a terveiket. Emiatt az egész éves tervük teljesítése sem várható.

A beszámolót követő vitában *Elekes Istvánné* elmondta, hogy a tagdíjbefizetés önkéntes és fegyelmezett.*Cserveni Zoltánné* arról szólt, hogy a második félévben mindenki azon fáradozik, hogy az első féléves lemaradásokat minél jobban pótolják, *Fehér Imréné* tanulás, az önképzés fontosságát emelte ki, *Hut János* a hatékonyabb termelés jelentőségéről, a munka- és üzemszervezés, illetve takarékosság eddigi és várható eredményeiről beszélt, *Palotás Zoltánné* a pártalapszervezet és a tömegszervezetek jó kapcsolatát ismertette. *Szander Imre* a KISZ párttaggá nevelő jó munkájáról szólt, *Kincsei Józsefné* a munkaverseny-mozgalom eredményeit ismertette, *Dudók Ilona* arra biztatta az alapszervezet tagjait, az információs jelentésben bátrabban mondjanak véleményt, *Balogh Erzsébet* a KISZ-fiatalok feladatairól beszélt, *Tihanyi Vilmosné*, a brigádmozgalom eredményeiről, *Vágó Kálmán*, a pártcsoportjuk munkájáról szólt. *Jancsi Gyula* a Kesztyűgyár V. ötéves tervének várható eredményeit villantotta fel és ismertette a kesztyűgyári pártvégrehajtó bizottság véleményét az alapszervezet munkájáról.

A beszámoló taggyűlés – melynek munkájában részt vett *Sári Ferencné*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának munkatársa – elfogadta a beszámolót és a további feladatokra vonatkozó határozati javaslatot.

Így közlekedünk mi

Így is lehet: udvariasan kiengedik a buszt a Kórház téri megálló öbléből

Segíteni egymáson

A teherautós idegességében a körmét rágja. Hol jobbra, hol balra tekintget, már ki szeretne fordulni. Csakhogy senkinek sem esik meg a szíve rajta, így hát egyszercsak megunja a várakozást, balra nagy ívben kivágódik. Nem rajta múlik, hogy nem történik baleset.

Ahelyett, hogy belebonyolódnék a fenti eset taglalásába, csak egy kérdés erejéig boncolgassuk a főszereplők felelősségét. Vajon csak a teherautós a hibás? Ha karambolt okoz, akkor egyértelműen igen. De ilyenkor mások nem éreznek bűntudatot? Mondjuk azok, akik egy pillanatnyi megállással vagy pusztán egy kis fékezéssel kiengedhették volna a tehergépkocsit, s ezzel balesetveszélyes helyzetet előztek volna meg.

Régóta sejtem már: nem minduntalan vagyunk partnerek a közlekedésben. Hiba lenne általánosítani, de Pécsett mintha nem mindenki érezné kötelességének, hogy segítsen másokon az utakon. A gyerekeken, az idősebbeken, és persze azokon, akik a gyalogátkelőhelyen akarnak végre áthaladni. A buszosokon, akik a zsúfolt jármű utasait szállítva szeretnének minél előbb kijutni a megálló öbléből. A tanulóvezetőkön, akik érthetően még nincsenek tisztában a kormánytekerés, a pedálkezelés minden fortélyával. És sorolhatnánk a példákat.

Ismerem az ellenvéleményeket is. A gyerekekről és az idősekről, akik bizony sokszor féktávolságon belül lépnek le a járdáról a zebrára. Az autóbuszsofőrökről, akik – tisztelet a kivételnek – nemegyszer kierőszakolják az előnyüket. A tanulóvezetők oktatóiról, akik közül néhányan sajátos tanítási módszereikkel próbára teszik mások idegeit.

Érdekes, de Budapesten –, ahol pedig igencsak lüktető a forgalom – nem lehet annyi öklét rázó, szitkozódó, udvariatlan közlekedőt látni, mint mondjuk egyik-másik vidéki városban. Sokan állítják: ott, a fővárosban könnyebb sávot váltani (mert beengedik a „bebocsátásra" várakozót), nem kívánják a pokolba az eltévedtet és ezért az utcanéveket böngészőt és így tovább.

Valamikor lehetett látni hátul, az üvegen és a rendszámtábla környékén olyan matricákat, amelyeken ez a felirat állt: „Legyünk barátok a közlekedésben!" Mostanában úgy tűnik, eltűnőben vannak ezek, mintha jeleznék, hogy nincs már szükség rájuk. A matricára, a feliratra lehet hogy nincs, de a barátkozásra, egymás iránti udvariasságra, segítőkészségre igenis szükség van. Még Pécsett is. Vagy talán éppen itt igazán...

H. L.

A Szigetvári Várbaráti Kör közgyűlése

Emlékezés a költő Zrínyi Miklósra
Jubileumi ünnepségekre készülnek

Tegnap este 6 órakor a városi tanács dísztermében tartotta meg a Szigetvári Várbaráti Kör ez évi közgyűlését, amelyen először a költő Zrínyi halálának 316. évfordulójáról emlékeztek meg. A közgyűlés foglalkozott a taglétszám alakulásával, az idei Zrínyi-ünnepség tapasztalataival, és a jövő évi tervekkel. Szóbeli kiegészítések hangzottak el a vezetőségnek a Zrínyi újságban közzétett írásbeli beszámolójához, s közölték a tagsággal a kör tevékenységének legújabb adatait. A vezetőségi beszámoló megvitatása után a beszámoló jóváhagyására és a Várbaráti Kör alapszabályainak elfogadására került sor.

A Szigetvári Várbaráti Kör 1959. novemberében alakult meg 163 taggal. Az 1979. december 31-i taglétszám 767, 1980-ban 41-en kérték felvételüket. Sajnos, az idei évben a legrégibb tagok közül 16-an meghaltak. A közgyűlés kegyelettel emlékezett meg róluk. A beszámoló kiemelte, hogy az évről évre megrendezett Zrínyi emlékünnepség kezdi megtalálni azt a sajátos formáját, amelyben a helyi történelmi hagyományok eszmei tartalma a leghatásosabban érvényesülhet. Megemlítette, hogy nagy sikere volt a Szulejmán szultán dzsámijában megtartott szeptemberi emlékülésnek és az ünnepségre kiadott alkalmi újságnak, amely 4000 példányban 14 oldalon jelent meg. A jövő évben kerek évforduló lesz, a vár elestének 415., Szigetvár várossá nyilvánításának pedig a 15. évfordulója. 1982-ben pedig a 150. Zrínyi-ünnepség megrendezésére kerül sor Szigetvárott. A lelkes várbarátok már most a közgyűlésen körvonalazták a leendő jubileumi ünnepségek programját.

Hegedüs Magdolna

Rádió mellett

A fal nem mosolyog

... Egyszer volt, hol nem volt – az óperenciás Dunán is túl, de a Tiszán innen – egy alföldi kis falucskában élt egy tszelnök, akik konokságáról hetedhét országon túl is híres volt. Ugyancsak ebben a falucskában élt egy asszony is, akit a konok elnök elmozdított a helyéről és más munkakörbe helyezett – s amint ez már a mesékben is szokás volt – alacsonyabb fizetésért... Az asszony ezután – vélt vagy jogos igazáért – megjárta az illetékes fórumokat, mert úgy érezte, hogy vele jogtalanul bántak el, és naivul azt hitte, hogy az üzemi demokrácia mindenkire – következésképpen őrá is – vonatkozik. De az elnök konokságát nem tudta megtörni, sőt, valaki azt súgta a fülébe, jobb lenne, ha fölmondana, s ezzel elejét vehetné mindenféle további noszogatásnak. A derék asszony azonban nem hátrált meg, hanem egy szép napon bekopogott a tsz jogászához és arra kérte, járjon közbe ügyében az elnöknél, hogy változtassa meg jogsértő határozatát. Az okos jogtudor – aki ugyan tudta, hogy az asszonynak van igaza – szemét az égre emelte, kezét széttárta és ekképpen szólott: „... Maga nem egyebet kíván tőlem, minthogy a falnak azt mondjam: mosolyogjon!"

Még mindig nem volt rest az asszony, tovább kilincselt, ezúttal egyenesen a Kossuth rádiónál, ahonnét aztán egy szép napon leutazott a riporter, mindenkit megkérdezett, mindenféle fórumon összegyűjtötte a véleményeket, amelyekből szépen kiderült az asszony igazsága. Már nem volt más hátra, mint hogy megkérdezze a konok elnököt, hajlandó-e fejet hajtani az igazság előtt, ezzel véget vetve az asszony kálváriájának. A konok elnök azonban konokul azt ü z e n t e (!) a riporternek: „Nem kívánok az üggyel foglalkozni!"

A fenébe a mesével. Ez már komoly dolog. Tehát azt üzente az elnök, hogy ő nem kíván foglalkozni az üggyel. Mindenki más foglalkozott az asszony panaszával, még a pártbizottság titkára is, annál az egyszerű oknál fogva, mivel ha valakit – bármilyen munkahelyen jogtalanság ér – annak igazságot kell szolgáltatni. Egyszerű, nem?

A konok elnök megtagadta a nyilatkozatot. Pedig a rádió munkatársa nem az elnökről kívánt riportot készíteni, nem arról, hogy miképpen tölti hétköznapjait, hogyan neveli gyermekeit, mivel üti agyon az időt üres óráiban, mint magánembernek van-e valami elfoglaltsága a ház körül, tévét néz-e, olvas-e, vagy talán dinnyét termel az erkélyen, miről szokott álmodni, hogyan szereti a palacsintát, mákosan-e vagy spenóttal, egyszóval nem személyét akarta bemutatni a hollgatók millióinak, mert ezt joggal megtagadhatta volna. Nem csak rádiósnak, tévésnek és más újságírónak is.

De ha egy dolgozó panaszáról van szó, vagy a termelőszövetkezet munkájáról, egy egész közösségnek gondjáról, örömeiről, akkor nincs joga megtagadni a nyilatkozatot, hanem kötelessége tájékoztatást adni.

Ezért vezető. Többek között a vezetői munkakör e z z e l a kötelezettséggel is jár. Mint vezető, széles jogkörrel rendelkezik, de rengetea kötelessége is van. Külön irodája van, jóllehet legmagasabb fizetése is van. Valamit valamiért.

Vagy mindezt elfelejtette? Öreg hiba.

Rab Ferenc

Telefonnál

Új borok kezelése, szőlő- és gyümölcstelepítés

A Dunántúli Napló szerkesztősége október 28-án telefonügyeletet tartott az új borok kezelése, szőlő- és gyümölcstelepítés előkészítése, engedélyezése és állattartási problémákkal kapcsolatban. A választ olvasóink kérdésére a jelenlevő illetékes szakemberek azonnal megadták. A többeket érintő kérdéseket és válaszokat ezúttal is közöljük.

Az alábbi kérdésekre a választ dr. Diófási Lajos, a Szőlészeti Kutatóintézet igazgatója adta:

KÉRDÉS: Nem megfelelő gyümölcsöt termő lugasszőlőt (kb 8 éves) átoltani érdemes-e és ha igen, ez milyen időszakban történjen?

— Igen. A tőkenyakba-oltást rügyfakadás táján végezzék. Meleg tavaszon jól ered.

KÉRDÉS: Lugastőn egy-egy vesszőn hány fürt szőlőt szabad meghagyni. Nem befolyásolja-e, hogy sok fürt van rajta és talán azért maradnak a szemek aprók és csak köztük egy-egy fejlődik ki megfelelően?

— Kedvező termőhelyen, egészséges, erős lugastőkén négyzetméterenként 1,5—2,0 kiló jó minőségű szőlő termelhető. A fürtök számát, ha túlságosan gazdag a fürthozam, az előzőek figyelembe vételével a virágzás előtt és esetleg után is szabályozni kell.

KÉRDÉS: A havonta kénezett hordókat szüretkor, a must betöltése előtt szükséges-e kénezni?

— Igen, legtöbbször előnnyel jár.

KÉRDÉS: Új hordó, amit mosószódás forró vízzel háromszor kiforráztunk, közben minden egyes forróvizes mosás után 1—1 napig hideg vízzel áztattunk, mégis jellegzetes faíze van. Mit tegyünk a hordóval és a borral?

— Előfordul, hogy az új hordókban tárolt boron — még szakszerű, gondos előkészítés után is — faíz érződik. Ezért az ilyen hordókban az első években a legegyszerűbb, a legkisebb értékű borokat tárolják. A kellemetlen íz zselatinderítéssel, súlyosabb esetben aktívszenes kezeléssel csökkenthető.

KÉRDÉS: Egészséges szőlőből sajtolt mustba kell-e borként tenni?

— Nem, kivétel, ha a mustot az erjesztés előtt nyálkázással tisztítani kívánjuk. Tisztításra akkor van szükség, ha a szőlőről sok növényvédőszer kerül a mustba.

KÉRDÉS: Az új bor kezd tisztulni, de ízleléskor, mintha záptojás lenne, olyan az íze. Mi ennek az oka és mi a teendő?

— Az élesztő a kénvegyületeket kénhidrogénné redukálja. Egyes élesztők kénvegyületek nélkül is termelnek kénhidrogént. Megszüntethető átfejtéssel, levegőztetéssel, kénezéssel. Súlyosabb esetben aktívszenes kezelésre is szükség lehet.

KÉRDÉS: Borecetet milyen borból és hogyan készíthetünk?

— 11 százalék körüli szesztartalmú borból erjesztéssel állítható elő. Az erjesztéshez tiszta tenyészetű borecet-baktériumok, sok levegő, 25–30 C° hőmérséklet és alkalmas edény (üvegballon) szükséges.

KÉRDÉS: Hol lehet borpárlatot készíttetni és mi a teendő?

— A Villány-Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát szeszfőzdéi (Pécs, Bálicsi út; Berkesd; Bükkösd; Drávaiványi; Mohács; Tormás; Véménd) odavitt borból készítenek borpárlatot.

A talajelőkészítéssel kapcsolatos kérdésekre Sió György, a Mezőgazdasági Ellátó Vállalat növényvédő osztályának vezetője válaszolt:

KÉRDÉS: Mikor kell a kálium-szulfát 50 százalékos és az ammonium-nitrát 34 százalékos műtrágyát elszórni és bedolgozni? Mi ennek a szernek a hatása a szőlőkben?

— A kálium-szulfát kénsavas kálisó) 50 százalékos kálium tartalmú műtrágya kijuttatása az őszi vagy a kora tavaszi talajmunkák előtt történjen. A tavaszi használata csak a túl laza (homokos) és az eróziónak erősen kitett talajokon indokolt, a nagyobb le- illetve kimosódás veszélye miatt. Bedolgozása a talajba mélyen történjen (25—30 cm).

— Az újtelepítésű, fiatal szőlő fokozottan klórérzékeny, ezért ilyenkor a káliumszulfát használata a kálium-klorid tartalmú kálisókkal szemben előnyösebb, mivel nagy adagú alkalmazása sem okoz növénykárosodást alacsony klorid tartalma folytán.

— A termő szőlő a kálium általános élettani hatásán túl a savak képződésére és a termés minőségén igen kedvező hatást fejt ki a kálium-szulfát műtrágyázása.

— Az ammonium-nitrát 34 százalékos nitrogén tartalmú műtrágyának egyharmad részét ősszel, kétharmad részét a kora tavaszi talajművelés előtt kell kiszórni és sekélyebb bemunkálással a talajba juttatni. Őszszetételénél fogva gyors- és tartós nitrogén ellátást biztosít a szőlőnek a vegetációban.

KÉRDÉS: Melyik szervestrágya a megfelelőbb, amiben a növényi részek nem felismerhetők, vagy ennek az ellenkezője, a szalmás trágya?

— A szervestrágyák közül az érett istállótrágya a legmegfelelőbb a kötött talajú szőlőkben. Az ilyen trágyában a növényi részek már nem ismerhetők fel. A laza talajokon félérett trágyát használjunk. Ebben a növényi részek még felismerhetők, bomlásuk még részben történt meg.

— A „szalmás" trágyákat a nedvesség megőrzésére, valamint az eróziós károk csökkentésére alkalmazzák elsősorban, de a talaj szervesanyag tartalmának növelésében is jelentősek lehetnek.

KÉRDÉS: Összel szőlőterületen egy négyzetméterre miből mennyi műtrágyát kell kiszórni és beásni, ha már régebben volt istállótrágyával trágyázva?

— A kiszórandó műtrágya mennyiségét több tényező is meghatározza, pl. talajtípusa, tápanyagtartalma, a szőlőültetvény művelési módja, termésmennyiség stb.

— A javasolt műtrágya mennyiség szőlőben négyzetméterre összel: ammonium-nitrát 34 százalékosból 1,5–2,0 deka, szemcsés szuperfoszfát 18 százalékosból 6,0—11,0 deka, kálisó 60 százalékosból 4,0—7,0 deka. Tavasszal: ammonium-nitrát 34 százalékosból 3,5–4,0 deka.

(Folytatjuk)

Szerkesztői üzenetek

Az Ércbányász Munkáslakásépítő és Fenntartó Szövetkezet kérésére közöljük, hogy október 10-i számunkban megjelent „Lakásszövetkezeti közös karbantartás" című cikkünkben említett 1978. évi veszteség nem a szövetkezet gesztorságának idején keletkezett.

B. Gy.-né Komló: A leírtak alapján jár az első hónapra is egy nap szabadság. Tíz év után 5 nap pótszabadság jár, függetlenül a munkahelyváltozástól.

Szabó Gy. Komló: Igen, le kell dolgoznia a felmondási időt. Panaszával a vállalati döntőbizottsághoz fordulhat, elutasítás esetén a Munkaügyi Bírósághoz.

A szerkesztőség postájából

Indokolt lenne...

Szeptember 21-én *„Reklám az utcán"* c. írásunkban megemlítettük, hogy a Bolgár Néphadsereg útja felett átívelő vezetéktartó hídakat reklámok elhelyezésére kívánták felhasználni, ehhez a hirdetők is megvoltak, de *„a KPM illetékese nem engedélyezte".* Október 1-én *Kardos Imre,* a KPM Közúti Igazgatóságának forgalomtechnikai osztályvezetőjének a válaszát közöltük. Ebben az olvasható, hogy *„a Közúti Igazgatóság csak azon esetben adja meg a szakhatósági hozzájárulást, ha a reklámtábla a közút területén kívül nyer elhelyezést és annak színe nem téveszthető össze a KRESZ-táblák és jelzések színeivel. Az újságcikkben szereplő közút feletti áthidalásra reklámtábla nem helyezhető el. Ilyen és hasonló áthidalás több is van a megyében, de egyiken sincs reklám."*

Anélkül, hogy a vitát folytatnánk, szükségét érezzük közölni azt a levelet, amelyet *Rajczy Lajos,* a MAHIR Baranya megyei központjának a vezetőjétől kaptunk:

„Az országos rendelkezésekkel nem áll módomban vitába szállni és nem is akarok... Ami mégis gondot jelent, az az, hogy ha ezek az országos rendelkezések, akkor miért nem alkalmazzák országosan egységesen. Azt tapasztaljuk ugyanis, hogy a kérdéses reklámelhelyezési lehetőségeket másutt alkalmazzák. Pl. Budapesten az Üllői úton, Somogy megyében a 7-es úton a Balaton-parton és az országban több felé. Ügyfeleink is látják az ilyen reklámelhelyezéseket és jogosan kérik nálunk is. Most, amikor a jó reklámlehetőségekre szükség van, mert gazdasági életünk is igényli ezt, érdemes lenne felülvizsgálni az ilyen elhelyezés lehetőségeit."

A fentiek igazát magunk is tanúsíthatjuk; országszerte a közutakon számtalan helyen láthatók reklámok az út felett átívelő „műtárgyakon", s egyre többet látni ilyeneket a főváros nagyforgalmú főútvonalain. Mindenképpen indokolt lenne tehát az idevonatkozó rendelkezések felülvizsgálata.

H. I.

Köszönet a becsületes megtalálónak

November 6-án fiammal kint voltunk a pellérdi tónál, hogy díszhalainak eleséget szedjünk. Ránk sötétedett és hazafelé elvesztettem a cipzáras kis reklámtáskámat, melyben mindkettőnk buszbérlete, lakáskulcsunk, valamint fiam személyi igazolványa és abban rokkantnyugdíjas igazolványa volt. Késő éjszakáig kétségbeesetten kerestük a kis táskát, mindhiába. Nyolcadikán reggel erős csengetésre ébredtem. Egy középkorú, kék köpenyes férfi állt az ajtóban, kezében a táskával. A mecsekaljai vasútátjárónál találta meg. Mivel kommunista szombatot tartottak, gondolta, hogy előbb személyesen elhozza a táskát. Még a nevét sem kérdezhettem meg nagy örömömben, mert azonnal elment. Ezért szeretném ezúton kifejezni köszönetemet.

Szalai Istvánné

Az Ady Endre utcában esőzések alkalmával a gyalogos és gépkocsiforgalom igen veszélyes a le nem folyt víz, a lehullott falevelek és egyéb hordalék összegyűlése miatt. Fotó: Kopjár

„Kedves vásárlónk!"

Megfelelő tájékoztatást az áruhoz

Sok évi ígérgetés, a vásárlók, meg a kereskedelem évtizedes perlekedése után kiegyeztünk: a vásárló tisztességes tájékoztatást is kap az áruhoz. Kis cédulák ezek, amelyek rendszerint így kezdődnek: „Kedves vásárlónk!" Hogy azután hogyan folytatódnak, arra hadd idézzek két példát.

Az egyiknek a címe némiképp módosított formában „Vásárlói tájékoztató", illetve az „alcíme": *„Kedves vevőnk!"* (Nekem így is tökéletesen megfelel...) A folytatás pedig: *„Tájékoztatásul közöljük, hogy az Ön által vásárolt divattáska a Győri Graboplast Műbőrgyár által gyártott textilhordozós habosított műbőrből készült. Rendeltetésszerű használata esetén az alapanyag alak- és formatartó, túlzott kitömés esetén deformálódhat. Fényre nem reagál, színtartó. Színes reklámszatyrok, újságok, kozmetikai cikkek elszínező hatásától óvni kell. Felhívjuk figyelmét, hogy a táska moare bélését mindenféle folyadék (pl. kölni) megrongálja. A használat során lerakodó szennyeződést enyhe mosószeres vagy denaturált szeszes vattával ajánlatos eltávolítani. Egyéb vegyi anyag használata nem ajánlott."* Enyi. Még az aláíró, a Horizont ÁFÉSZ Bőrdíszmű és Műanyag Üzemág (?), a pontos cím, a túloldalon pedig a fölszólítás, hogy a reklamációnál ezt a cédulát kérjük bemutatni, valamint a táskát készítő dolgozó neve, tintával, kézírással.

Mindent értek, minden világos.

Pedig a táska olcsó kis dolog, úgy 150 forintért árulták.

A cipő ára ennek négyszerese volt. S milyen „cetlit" találok benne? Kettéhajtott, sűrűn teleírt papirost, valóságos füzetkét, amiből sorrendben a következőket tudom meg:

① *„Az Ön által megvásárolt lábbeli talprészére egy címkét ragasztottunk, amelyből megtudhatjuk, hogy a terméket milyen alkalmakkor és időszakban tanácsos viselni, milyen anyagból készült és menynyire vízálló.* (Címke nincs, így hát nem tudhatjuk meg, sem én, sem a tisztelt feladó.)

② Köszönik, hogy terméküket választottam (kik? mindenki! ez majd a szöveg legvégéből derül ki: „A cipőforgalmazók nevében a Cipő Kereskedelmi Vállalatok Szakmai Bizottsága" és a cipőgyártó vállalatok megbízásából a Bőr- és Cipőipari Egyesülés) és kérik, hogy örömöm továbbtartása érdekében ismerkedjem meg néhány szakkifejezéssel.

③ A következő fejezetben kezdődnek a szakkifejezések és magyarázatuk. (Pl. *„Téli viseletre: A lábbelit – figyelembe véve anyagát, összeszerelését, minőségét, vízállóságát – télen tanácsos viselni". Stb.)*

④ Megtudhatjuk, mi mindenből készíthetik a felsőrészt, és

⑤ a talpat,

⑥ hogy a lábbeli, vízállóságát illetően, lehet *a)* vízálló, *b)* mérsékelten vízálló, *c)* gyengén vízálló, és *d)* nem vízálló,

⑦ az osztályba sorolás szempontjait,

⑧ tíz jó tanácsot, amelyek közül találomra egy: „A bőrtalp hajlamos az átnedvesedésre, ezért száradásig célszerű szellőztetni." (?)

⑨ Hogyan tisztítsuk a különféle fajta bőröket.

Mindezek végén az aláírók reményüket fejezik ki, hogy nem éreztük azt a pár percet elrabolt időnek – nyilván a könyvecske átolvasására szánt időről van szó. Dehát – sajnos elrabolt perceknek éreztük! Mert nem tudjuk, ebből mi vonatkozik a mi cipőnkre. A címke, amiről a bevezetőben oly biztató szavak esnek, nyilván elkallódott valahol, esetleg rá sem került a cipőre.

A két példa tanulsága nemcsak annyi, amennyi már eddig is kiderült. Egy kicsit az is tanulsága, amit a jó régi közmondás úgy fogalmaz: sok bába közt elvész a gyerek. Meg aztán: nézzük csak, adva van az egyik oldalon az én szerény (na azért nem is olyan szerény, 6–800 forint elvégre! de mégiscsak egyetlen pár) cipőm, és adva van a másik oldalon a Bőr- és Cipőipari Egyesülés. Micsoda távolság! A Horizont ÁFÉSZ esetében a távolság nem volt ilyen ijesztő, ott még cím is volt, s egy kiíratlan írással, tintával odaírt név is. A Bőr- és Cipőipari Egyesülés azonban olyan magasztos intézménynek tűnik azzal a nyomorult egy pár cipőhöz képest, hogy az ember szinte nem is csodálja, hogy szakmai ismeretterjesztő kiskátét, cipőipari lexikont, cipőipari jelentést kap kézhez használati utasítás helyett.

Pedig az ember beérné egy akármilyen kis fecnivel inkább, s még azon se sértődnék meg, ha a „Kedves Vásárlónk!" nem piros betűkkel volna nyomtatva....

h.

Jogi tanácsadó

I. H.-né kérdezi, hogy a szálloda felelősséggel tartozik-e a szobában hagyott dologért elveszés esetén?

Polgári Törvénykönyvünk 467. §-a szerint a szálloda felelős azért a kárért, amelyet a megszálló vendég dolgainak elveszése, elpusztulása vagy megsérülése folytán szenved, kivéve, ha bizonyítja, hogy a kárt a szálloda alkalmazottainak és vendégeinek körén kívül álló elháríthatatlan ok vagy a vendég maga okozta.

A felelősség azokban a dolgokban bekövetkezett károkért áll fenn, amelyeket a vendég a szállodában kijelölt, illetőleg általában erre rendelt helyen vagy a szobájában helyezett el, vagy amelyeket a szálloda olyan alkalmazottjának adott át, akit dolgai átvételére jogosultnak tarthatott.

Értéktárgyakért, értékpapírokért és készpénzért a szálloda csak akkor felelős, éspedig a felelősség mértékének korlátozása nélkül, ha

a) a dolgot megőrzésre kifejezetten átvette;
b) a megőrzésre átvételt kifejezetten megtagadta;
c) a kár olyan okból következett be, amelyekért az általános szabályok szerint felelősséggel tartozik. Ebben az esetben a bizonyítás a vendéget terheli.

Itt kell elmondani azt is, hogy a szálloda felelősségét érvényesen nem korlátozhatja és nem zárhatja ki!

Jogszabály a kártérítés mértékét korlátozhatja. Nem terjedhet ki a korlátozás arra az esetre, ha a vendég bizonyítja, hogy a szálloda nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, valamint az értéktárgyakért, értékpapírokért és készpénzért való felelősségre.

Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a vendég a kárt haladéktalanul köteles bejelenteni. Ennek elmulasztása esetén a szálloda a kárért az általános szabályok szerint tartozik felelősséggel, de a bizonyítás sikertelenségének következménye a vendégre hárul.

Nagy I. autóbuszon esernyőt talált.

Kérdése: az esernyő, mint talált tárgy, mikor kerül a tulajdonába?

Polgári Törvénykönyvünk 129. § (2) bekezdése szerint nem szerez tulajdonjogot a találó, ha a dolgot a közönség számára nyitva álló hivatali, vállalati vagy más épületben vagy helyiségben, továbbá közforgalmú közlekedési és szállítási vállalat szállítóeszközén találta. Ilyen esetben a dolgot a hivatal vagy a vállalat három hónapi őrizet után értékesítheti; a tulajdonos a találást követő egy éven belül követelheti a dolog, illetve vételár kiadását.

G. D.-né az iránt érdeklődik, hogy mik a közös használatra szolgáló helyiségek?

Az 1/1971. (II. 8.) ÉVM. sz. rendelet 10. §-a szerint két- vagy több lakásosos házingatlanban

a) a közös használatra szolgáló *helyiségek* általában: a mosókonyha, a szárítóhelyiség, a közös fürdőszoba, a közös W. C. (árnyékszék), a gyermekkocsi- és kerékpártároló helyiség, a közös pince- és padlástér (a pince- és padlásrekeszek kivételével), az épületben levő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek rendeltetésszerű használatához szükséges mértékben;

b) a közös használatra szolgáló *területek* általában: a kapualj, a lépcsőház, a folyosó, a függőfolyosó az épületben levő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek megközelítéséhez és rendeltetésszerű használatához szükséges mértékben, továbbá az épülethez tartozó udvarnak, kertnek az egy építési telek nagyságát meg nem haladó része.

Épületgépész-mérnököt

önálló tervezői munkakörbe

FELVESZÜNK

Jelentkezés személyesen

SZÖVTERV, Pécs,

Kisfaludy u. 4/2.

I. 145/1980.

Adminisztrációban jártas, gyakorlott

gépírónőt keresünk

december 1-től, legalább egy évi időtartamra.

Baranya megyei Tanács tervosztálya,

Pécs, Rákóczi út 34.

I. 575/1980.

A Centrum Áruház ajánlata:

padlószőnyegek

érkeztek több színben lakástextilosztályunkra,

2—3—4 m szélességben.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

CENTRUM ÁRUHÁZ

A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!

Szépítse lakását falburkoló csempével, padlólappal!

Családi házak, öröklakások konyháinak, fürdőszobáinak

burkolására kínálunk

10x10-es, 10x20-as, 20x20-as padlóburkoló lapokat, matt felületű és mázas kivitelben,

10x15-ös falburkoló csempéket,

hazai és cseh, jugoszláv, román választékban a pécsi, kaposvári, siófoki, boglárlellei, balatonfenyvesi, dombóvári és bonyhádi telepeinken.

DÉL-DUNÁNTÚLI TÜZÉP PÉCS

VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT!

Dél-dunántúli TÜZÉP Vállalat

Kereskedelmi vállalat

KERES BÉRBE

olyan

AKNÁS GARÁZST,

ahol tehergépkocsik javítása lehetséges, nagyobb mennyiségű alkatrész raktározható és szociális helyiség is biztosított.

A választ „AZONNAL" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérjük.

Takarítónőket

— nyugdíjast is —,

valamint

segédápolónőket

felvesz

a Megyei Gyermekkórház,

Pécs, Nyár u. 8.

LEÉRTÉKELÉS!

1980. november 3-tól 22-ig

az alábbi cikkeket

értékeljük le Iparcikküzletünkben:

Uranus tv	7 700,— Ft helyett	6 700,— Ft
EZC 125 bojler	3 400,— Ft helyett	2 800,— Ft
707 automata mosógép	10 600,— Ft helyett	9 000,— Ft
Mecsta tűzhely	2 960,— Ft helyett	1 900,— Ft
„Mecsta 3" kétlapos villanyfőző	700,— Ft helyett	480,— Ft

Minden kedves vásárlót szeretettel várunk!

CÍM: Pécs, Lenin tér 6.

NYITVATARTÁS: 8 órától 17 óráig

SZOMBATON: 8 órától 12 óráig

TITAN KERESKEDELMI VÁLLALAT

LAKÁS-INGATLAN

Szoba kiadó kisebb háztartási munkáért. — Krisztina tér 13. 4. emelet 12. Érdeklődni 18 óra után.

Szentmiklóson, 6-os út mellett 600 négyszögöl lugasszőlő egyben vagy megosztva eladó. Érdeklődni: Mártírok útja 2.

Szellő, Fő u. 37. számú ház beköltözhetően, minden elfogadható árért eladó, 4 szoba, konyha, garázs, gazdasági épületek, öntözéses, fóliás kertészkedésre alkalmas 900 n-öl kerttel. Érdeklődni a helyszínen.

Eladó 410 n-öl beépíthető telek, lakható présházzal, víz, villany van. Érdeklődni: Pécs, Marx út 81.

Külön bejáratú albérletet keresek, fürdőszobahasználattal. „Férfi részére" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Egyedülálló nő albérleti szobát keres. „Nagyon sürgős" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Pécsett, a főútvonal mellett, vízzel, villannyal ellátott, utcára nyíló helyiség kiadó. Érdeklődni: Rácváros 3.

Külön bejáratú szoba, kamra kiadó 1—2 személy részére. Érdeklődni délután: Laskó u. 38., a bőrgyárnál.

Elcserélném budapesti, másfél szoba (étkezőfülke), összkomfortos, zuglói társasházban lévő, első emeleti lakásomat hasonló pécsire, OTP-átvállalással (60 000 Ft). Leveleket „Tavaszi költözés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Beköltözhetően eladó háromszoba-konyhás családi ház, nagy területtel, kút, pince, présház van. „Pécshez 14 km" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Jó állapotban lévő, kertes családi házat vennék Pécsen vagy Pécsközelben 600 ezerig. OTP-átvállalás is lehetséges. „Azonnal fizetek" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném 3 szobás, OTP-öröklakásomat nagyméretű, másfél vagy kétszobás, újszerű, OTP- vagy szövetkezeti lakásra, Pécs, Olga u. 5., II/6.

200 négyszögöl gyümölcsös, konyhakert eladó. Kovácstelep alatt. Érdeklődni mindennap 17 óra után Páfrány u. 28. sz.

Eladó egy kertes, 2 és ½ szobás, komfortos házrész. Pécs, I. kerület, Sándor u. 16.

Üres, külön bejáratú albérlet kiadó. Gyántiné, Pécs, Újhegy, Bor u. 25. szám.

Vennék lakottan kisebb öröklakást, idősebb egyéntől. „Kp. + életjáradék" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

300 n-öl szőlő eladó, Kerékhegyen. Érdeklődni: Vasas II., Kút u. 5.

Vak Bottyán u. 70-ben ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni az esti órákban. Pécs, Egri Gyula utca 106., fszt. 2.

Elcserélném 3 szobás, kertes családi házamat egy másfél + egyszobaösszkomfortos, tanácsi lakásra. „Összeköltözők" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 1 szoba, hálófülkés, komfortos lakásomat 1 szoba-konyhásra. Érdeklődni: Pécs, Déryné u. 15., hátul az udvarban. Este 5—7 óráig.

Eladó garázsos családi ház. Szőgyi, Antónia u. 14.

Családi ház gazdasági épületekkel eladó, azonnali beköltözéssel. Zoltai Zoltán, Kiskassa, Petőfi u. 36.

Pálos templom közelében lévő, 52 m² alapterületű, gázfűtéses, kétszobás, étkezőfülkés, tetőteraszos, ötéves OTP-lakásomat elcserélném belvárosi, egyszobás, lehetőleg gázfűtéses lakásra. Értékkülönbözet-térítéssel. „Költözés tavasszal" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélém szederkényi, 3 szobás lakásomat pécsi, tanácsi, másfél szobás lakásra. „Jó lehetőség" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kert-szőlő-gyümölcsös Kovácstelep, Ürögi-fasor végén eladó. Plesz József.

406 n-öl zártkert — részben új telepítésű gyümölcsös, fabódéval —, eladó vagy használt személygépkocsiért elcserélhető. Irányár: 46 000 Ft. Ajánlatokat „Aszfaltúton megközelíthető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

R 10-es, kis és nagyméretű tégla, ablak, ajtó, vasgerenda, 1 m—12 m-ig gerenda és minden méretben szállítva és stafni és kifűrészelt léc, deszka és mindenféle bontási anyag leszállított áron eladó. Irányi Dániel tér 5/1., volt baromfiüzlet.

IT frsz. Trabant Limousine, 1981. december végéig érvényes műszaki vizsgával, kétéves motorral, eladó. Érdeklődni: Siklós, Béke tér 11/B. III. em. 10. Ledvina.

1200-as, korallpiros Lada, hároméves műszakival, igényesnek eladó. Mártírok útja 42. VII. 6. Palotás, 16 órától.

Grundig kazettás képmagnó és Akai Hi-Fi lánc Gx215 D magnóval eladó. Válaszokat „Színes" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Magas részletfizetésre jó állapotban levő személygépkocsit keresek megvételre. „Becsületes fizető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

1 m—6 m szarufa, gerenda, 50 Ft/m, stafni fa, gépi cserép eladó. Vörös Hadsereg u. 33.

Zastava 750-es kis karosszériahibával, fél év műszakival, olcsón eladó. Dombay u. 2. Berta.

Wartburg 353-as bontott alkatrészek, használhatók, eladók. Radnai, Pécs, Páfrány u. 37/A.

US-es Trabant eladó. Érdeklődni: Szentlőrinc, Deák u. 20.

Eladó Trabant 601-es, ZS-es rendszámú gépkocsi. Érdeklődni: Szalai A. u. 10/B, IV. em. 13. Róth, esténként.

Membrános búvárszivattyúk javítását, felújítását garanciával vállalom. Postai szállítással is. Cím: Kulcsár Árpád, 8724 Inke, „Rákóczi u. 181. sz.

Veszek-eladok modern, háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét, Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

Uzemképes, kis fogyasztású, strapabíró Renault 4-es, alkatrésznek eladó. Madách u. 4.

CF-es Skoda Octavia, műszaki vizsgával, motorhibával, olcsón eladó, esetleg rendszám nélkül is, alkatrészként. Sziklaváryné. Pécs, Endresz Gy. u. 17., 6. em.

Kitűnő, szép pekingi kiskutyák eladók, sötét és cifrák, párosítást vállalok. Pécs, Népfront u. 9.

Áró 461-es terepjáró olcsón eladó. Pécs, II. kerület, Gyöngy u. 20. sz. Légszeszgyár u. folytatása.

Építők, figyelem! Bontásból származó anyagok leszállított áron eladók. 1—10 m-ig, szarufa és gerenda, kisméretű cserép, deszka, léc, ajtók, ablakok, kis- és nagyméretű tégla, kb. 100 000 db, 1,50 Ft-ért. Cím: Zsolnay Vilmos u. 23. Kalányos Károly.

Skoda 100-as jobb első sárvédő eladó. Pécs-Patacs, Fő u. 27.

Nagyszemű, bőven termő, fehér, piros ribiszkecsemete, thujacsemete eladó. Madách u. 4.

IR-es Trabant 601-es eladó. Pécs, Hajdú Gy. u. 2., F/2. 17 óra után.

Siesta gázkályha eladó. Érdeklődni: Katalin u. 22.

850-es Fiat, teljesen felújított állapotban, levizsgáztava, eladó. Pósa Lajos u. 7.

127-es Fiat, valamint egy sztereó táskarádiómagnó eladó. Érdeklődni: Pécs, Kertváros, Gyöngyös u. 3., IV/14.

Újszerű, vezetékes gáztűzhelyet elcserélnék pb-tűzhelyért, palackkal vagy eladnám. Zománcozott fürdőkád eladó. Vennék akasztós szekrényt. Tettye u. 21. Sziliné.

Új teherutánfutó, elektromos hőkandalló eladó. Pécs, Asztalos János u. 39.

ZK-s Wartburg eladó. Pécs, Lőtér 4. sz.

250-es OT sebességes MZ és egy Simson Star motorkerékpár eladó. Érdeklődni a 82-803-as telefonon, Zobákpuszta.

CH-s Trabant, lejárt műszakival, eladó. Papp, Feitig Imre u. 5. 17 óra után.

Vadonatúj, barna színű, panofix női báránybunda eladó. Mérete: 155—165 cm magasságig. Enyhén molett testalkatra is megfelelő. Érdeklődni a 24-844-es telefonon. Pálmai.

Antik bútorokat, hagyatékot, Zsolnay-tárgyakat, álló- és faliórákat, festményt, rézmozsarakat veszek. Sallai u. 15. Szabó. Telefon: 16-579.

Egy db 601-es típusú Trabant eladó. Szentlőrinc, Deák F. u. 20. Szeifert.

Vennék antik, aranyozott fa csillárt, falikarokkal. Telefon: 20-317. 16 óra után.

412-es Moszkvics — új karosszéria-elemekkel — egyben vagy alkatrészként eladó. Pécsvárad, Petőfi u. 10. Érdeklődni kizárólag szombat, vasárnap.

Nerc utánzatú 52-es bunda, fekete, 50-es Breisdanz eladó. Cím: Krisztina tér 23., II. 7., csak délután.

Főzőlapos olajkályha, Zaporozsec első futómű, kardántengelyek, torziós karok, rugók, lengéscsillapítók, ablaktörlő-motor, ülések, valamint Skoda-homlokfal eladó. Február 24. u. 6.

Eladó jó karban lévő, 1000-es, nagykerekű Wartburg, 1981. január 16-ig műszakizva. Pécsbányatelep, Gesztenyés u. 24. szám.

7—8 hónapos vemhes üszők eladók. Hencz, Szava, Vaskapu 11. szám.

Trabant 601-es eladó. Érdeklődni: Pécs, Gyöngyös u. 3., IV/14.

Vadonatúj Rakéta porszívó eladó. Pécs, Sarolta út 7., fszt. 2.

Ezüst evőeszköz eladó. „48 db-os" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

2 db forgatható műbőr fotel, üzemképes, kishibás mosógép eladó. Pécs, Szalai A. 10/B, II. em. 8.

Wartburg de Luxe automat elcserélném frissen műszakizott Trabantra, hatévesig. 353-as, rendszáma: IE. Megtekinthető vasárnap egész nap. Cím: 39-es dandár út 7/B, 3. emelet 4. szám. Telefon: 17-007.

Wartburg Limousine, friss műszakival, eladó. Telefon: 11-528, este 6 után.

Eladó 14 levelű filodendron, olajkályha, kétaknás és kis szeneskályha, 200 l-es olajoshordó. Kiskőszeg u. 8. Pécs.

Középtermetre karcsúsított hörcsögbunda és Csajka táskavarrógép eladó. Pécs, Melinda 65., VII/29.

Új, német gyártmányú televízió antennaerősítő, négy antenna-bemenettel és Héra—3 cserépkályha, gázégő, hivatalos áron eladó. Sütő, Szendrey utca 26.

601-es, CL frsz.-ú Trabant, december 14-ig műszakiztatva, eladó. Tolbuhin út 29. Hódi, 15 óra után.

VEGYES

Takarítást, mosást vállalok. Rendes, pedáns nő vagyok. „Csak Pécs—Komló" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Olajbronzcsapágyazás! UE 28 RS09 Multikár, Zetor 3011 K 25-ös traktormotorok főtengelyének köszörülését, csapágyazását vállalom. — Ifj. Szakál József autószerelő, 1094 Budapest, Ferenc tér 1.

Mindennemű cserép, pala tetőjavítási munkálatokat vállalok. Tetőfedő mester. Tel.: 28-803.

Két egyetemista lány gyermekfelügyeletet és takarítást vállal. Délelőtt is. „Medikák" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Bármilyen, kötetlen munkaidős munkát elvállalnék. „Munkakönyvvel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Parkettázás, csiszolás, magasfényű lakkozás, garanciával. Közületnek is, reklám áron. Bozsér, Rókusalja 2. Telefon: 19-034.

Síremlék készítését, szétszedését, összeállítását, javítását vállalom. Martinkovics Antal kőfaragó. Pécs, Tettye u. 14.

Homlokzattatarozáshoz gyorsan dolgozó kőművesbrigádot keresek. „Mielőbb" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Korrepetálást vállalunk matematika, magyar, történelem, orosz, angol, német, könyvvitel, statisztika tárgyakból. Érdeklődni: PTE KISZ-bizottsága, Rákóczi út 80. Telefon: 11-433/133.

1900. november 15-én a Szliven Áruház környékén elveszett pénztárcám. Becsületes megtalálóját megjutalmarom. Kotzig Jenőné, Pécs, Hunyadi út 30.

Elvesztettem aranyláncomat medállal Acsády út környékén. Kérem a megtalálóját, jelentkezzen. „Sárga Skoda" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe vagy a 12-237-es telefonon. Magas jutalom várja.

HALÁLOZÁS

Szomorúan tudatjuk, hogy édesapánk, rokonunk,

BORS MIHÁLY

elhunyt. Temetése Komlón november 20-án 13 órakor lesz. Külön autóbusz indul. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szerető édesapa, após, nagyapa és dédapa,

DUDÁS LAJOS

volt somogyhatvani lakos, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 20-án fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

SUGÁR KÁROLY

férfiszabó

türelemmel viselt, hosszan tartó betegsége következtében 65 éves korában, rövid szenvedés után 1980. november 15-én elhunyt. Temetése 1980. november 20-án fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló fia, menye, unokái.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyánk,

TUPI JÁNOSNÉ

1980. november 15-én elhunyt. Temetése november 20-án fél 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, apósunk, dédapánk és rokonunk,

BENKE JÁNOS

életének 68. évében, november 15-én elhunyt. Temetése 1980. november 20-án 14 órakor lesz a komlói temetőben. Autóbusz a Fürst S. u. 16. sz. elől 13.10 órakor, az Eszperantó térről 13.15 órakor indul. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk, dédikénk, testvérünk és kedves rokonunk,

FODOR MIHÁLYNÉ

volt kishajmási lakos, 86 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 20-án 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik szerették és ismerték, hogy

VÖRÖS FERENC

nyugdíjas 74 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 21-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják özvegye, lányai, veje és unokái.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, nagymamánk és kedves rokonunk,

SCHLEINING ISTVÁNNÉ

65 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 21-én 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mérhetetlen fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a legdrágább férj, édesapa, fiú és testvér,

GLÖCKNER JÁNOS

54 éves korában tragikus hirtelenséggel örökre itthagyott minket. Temetése 1980. november 21-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

KALOCSA LAJOS

59 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Temetése november 20-án 1 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolják felesége, gyerekei és unokája.

A Titán Kereskedelmi Vállalat gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetősége a dolgozók nevében értesíti mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy

GYIMESI ZOLTÁN

nyugalmazott kirendeltségvezető november 15-én hirtelen elhunyt. Temetése 1980. november 19-én, ma 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, leányom és rokonunk,

SZABÓ JENŐNÉ
Csirke Mária

46 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1980. november 20-án 15 órakor lesz a komlói temetőben. Autóbusz a Hóvirág utcából 14 órakor, az Eszperantó térről 14.30 órakor indul. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, barátoknak, régi szomszédoknak, a ház lakóinak, ismerősöknek, akik szeretett halottunkat,

ÖZV. ROSSPRIM KÁROLYNÉT
Wilhelm Rozáliát

utolsó útjára elkísérték. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet a Baranya és Tolna megyei Pártbizottságoknak, a társadalmi és tanácsi szervek képviselőinek, a Mecseki Szénbányák kollektívájának, a beremendi gyógyszertár dolgozóinak, a széles körű rokonságnak és mindazoknak a volt harcostársaknak, barátoknak, munkatársaknak és ismerősöknek, akik drága halottunk,

IDŐS GYORSOK ISTVÁN

nyugdíjas üzemvezető temetésén megjelentek, koszorúk, virágok küldésével, részvétük kifejezésével mély gyászunkban osztoztak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, jóbarátoknak, munkatársaknak, szomszédoknak és ismerősöknek, akik felejthetetlen édesanyánk,

ÖZV. GÁSZ MIHÁLYNÉ
Hingelbein Klára

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével, együttérzésükkel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet azoknak a rokonoknak, szomszédoknak, jóbarátoknak, munkatársaknak és ismerősöknek, akik felejthetetlen kislányunk, az öthónapos

FEKETE TÜNDE

temetésén részt vettek és együttérzésüket kifejezték. Gyászoló szülei.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk,

SZTOJKOVICS GYULA

temetésén részt vettek, vagy bármilyen módon fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

A TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA

a marxizmus tanszékre

KERES

elektronikában jártas

technikust

JELENTKEZÉS

a tanszékvezetőnél.

FELVESZ továbbá

TAKARÍTÓ-

HIVATALSEGÉDET.

JELENTKEZÉS

a gazdasági

igazgatóságon.

(I. 490/1980)

A Szentlőrinc és Vidéke ÁFÉSZ szentlőrinci TÜZÉP-telepére

KÉT VAGONKIRAKÓ

és

ÁRUBEHORDÓ

dolgozót vesz fel, azonnali belépéssel.

V—31/1980.

KÖZÉRDEKŰ

Áramszünet lesz f. hó 21-ig 7.30—16 óráig Csertető egész területén.

Áramszünet lesz f. hó 20-án 7.30—16 óráig Pécsett a Varsány u., Egri Gy. u., Sarohin tábornok u., Melinda u., Keszüi út által határolt területen.

Az Országos Takarékpénztár komlói fiókja értesíti tisztelt ügyfeleit, hogy villanyszerelési munkák miatt a fiókhelyiséget november 22-én, szombaton zárva tartják.

Áramszünet lesz f. hó 21-én 8—15 óráig Pécsett, Borbálatelep, Gyükés, Bánom, Pécsbányatelep és András-akna területén.

Árengedményes tésztavásár

NOVEMBER 17-TŐL DECEMBER 31-IG

minden száraztészta

20 százalékos árengedménnyel

kapható ABC-áruházainkban

és élelmiszerboltjainkban

Élelmiszer

Fűszért PÉCS

Mészöly: biztató jeleket várok

A magyar válogatott idei utolsó ellenfele irigylésre méltó sorozat után várja a szerda esti halléi összecsapást. Amíg a magyar labdarúgók erősen váltakozó sikereket értek el 1980-ban (nyolc mérkőzés, három győzelem, két döntetlen, három vereség), addig az NDK az idén még nem talált legyőzőre – sőt az elmúlt év végén sem. Idegenben megverték a spanyol és a csehszlovák válogatottat. Lipcsében a törököket, három döntetlenükből egy a románok (Bukarest), egy pedig a Szovjetunió (Rostock), illetve a spanyolok (Lipcse) ellen való. Több mint 14 hónapja veretlenek, legutóbb 1979. szeptember 5-én Moszkvában kaptak ki a Szovjetuniótól 1:0 arányban.

Így nemcsak a hazai környezet van szerdára az NDK mellett, s nem meglepő, hogy általános vélemény szerint lényegesen jobb kilátásuk van a győzelemre, mint a magyaroknak.

Biztató jeleket akarok látni – mondotta Mészöly Kálmán szövetségi kapitány kedd délelőtt, Halléba érkezése után. – Tisztában vagyok azzal, hogy egy vereség, vagy bármiféle győzelem sem teremtene új helyzetet. Új hadrendet, új védelmet, új játékosokat próbálok ki, ha kedvező a tapasztalat, akkor egy NDK elleni, idegenbeli jó vizsga után úgy gondolom vb-selejtezőbeli ellenfeleink sem olyan félelmetesek, emlékezve arra, hogy például az NDK tavaly 2:0-ra nyert idegenben Svájc ellen.

Bukarestben pedig az idén 2:2-re játszott a románokkal.

– Eredményeink biztatóak, s cél, hogy sorozatunk a magyarok ellen se törjön meg – mondotta Georg Buschner, a Halle környékén táborozó NDK válogatott szövetségi kapitánya. Úgy is mondhatom: Magyarország fontos! Számunkra mindig önbizalmat ad a sokáig csak vereséget hozó magyarok elleni mérkőzések sikere. Különben legutóbb 3:0-ra kikaptunk, s van törleszteni való adósságunk is...

Az összeállításokban nincs változás, Mészöly a Szarvason az első félidőben szerepelt gárdát küldi pályára, s kollégája, Buschner is kitart korábbi elképzelése mellett, vagyis két újoncot dob be, Trieloff, illetve Trocha személyében. Ezek szerint az összeállítások:

Magyarország: Mészáros – Szántó, Kerekes, Garaba, Tóth J. – Tatár, Nyilasi, Kardos, Dajka – Kiss, Törőcsik.

NDK: Grapenthin – Müller, Trieloff, Weise, Kische – Haefner, Liebers, Pomerenke, Kotte – Streich, Trocha.

A kedd déli technikai megbeszélés értelmében négy mezőnyjátékost és egy kapust végig lehet cserélni.

A magyar labdarúgó válogatott kedden a szerdai mérkőzés időpontjában egyórás átmozgató jellegű edzést tartott a halléi stadionban.

A pálya széléről

Többet érdemelne a Steinmetz Kupa

Bizonyára kevesen gondolták 1972-ben, hogy az akkor első ízben kiírt ökölvívó Steinmetz Kupa ilyen szép hagyományra tesz majd szert. Most már kilencedik alkalommal került megrendezésre és az ország egyik legrangosabb versenyévé nőtte ki magát. A hazai versenynaptárban ugyanis a Honvéd Kupa után ez a második verseny a rangsorban.

Évről évre egyre több külföldi ökölvívó jelezte részvételét és megjelent a szorítóban a hazai mezőny krémje is. Amikor elkészült a városi sportcsarnok méltó otthonra is talált a Steinmetz Kupa. Sajnos, keserű szájízzel írjuk le, hogy az idei kupa halványabb volt az előző években rendezett versenyeknél. A hazaiak mellett mindössze néhány átlagos tudású lengyel, NDK-beli és jugoszláv ökölvívó lépett szorítóba. Csak néhány évet kell visszamennünk a jó példákért. A külföldiek elismerték a pécsi versenyt, Európa-bajnoki érmes versenyzők is szívesen jöttek ide. Így aztán érthetően a közönség igénye is emelkedett, nem csoda, hogy idén kissé családtak.

A foghíjas mezőnyről nem a rendező egyesület, a Honvéd Steinmetz SE tehet. Ők annak rendje és módja szerint elküldték a meghívókat kilenc országba, hiszen az eddigieknél még rangosabb, még színvonalasabb Steinmetz Kupát szerettek volna rendezni. Sajnos, a Magyar Ökölvívó Szövetség ezúttal nem volt méltó partner. Csak többszöri sürgetésre, jóval megkésve továbbította a külföldi meghívásokat, aminek következménye ez a verseny lett. Az utolsó pillanatban már csak ilyen képességű versenyzőket sikerült biztosítani. Ráadásul a legjobb utánpótláskorúak sem léphettek itt szorítóba, mert erre az időre a MOSZ lekötött egy angliai túrát. Biztos, Londonba utazni más, mint Pécsre. de ha ezt a versenyt úgymond csak bal kézről veszik, akkor felesleges energiapazarlás a helyiek igyekezete.

A közönség érdeklődése viszont azt bizonyítja, hogy szükség van Pécsett a Steinmetz Kupára. Az is igaz viszont, hogy az ideinél jóval színvonalasabbra. És ebben a kérdésben elsősorban a Magyar Ökölvívó Szövetségnek kellene állást foglalnia. Reméljük, ők is úgy érzik, hogy szüksége van a sportágnak egy rangos Steinmetz Kupára.

L. L.

Mai sportműsor

Labdarúgás. Barátságos mérkőzés: PMSC–Komlói Bányász, Újmecsekalja, 13.00.

KÉZILABDA

Nemzetközi kézilabda-mérkőzést játszanak november 22-én, szombaton Komlón. A kökönyösi sporttelepen az NB I. B-s Komlói Bányász férficsapata a jugoszláv Dakovo együttesét fogadja. A mérkőzés fél háromkor kezdődik.

SPORT DN SPORT

Vendégünk volt

Jegenyés Alpár, válogatott kézilabda-kapus

■ *Világklasszis „bombázók" közt*

■ *Marad, vagy visszajön?*

■ *„Másfél" pécsi az olimpián*

Jegenyés Alpár. A pécsi sportkedvelők jól tudják, hogy ez a név nem egy Jókai regényhőst takar, hanem egy kézilabdakapust. Nem is akármilyet, válogatottat. A 23 éves fiatalember útja Szentlőrincről elindulva, Pécsen át, három évvel ezelőtt Budapestre, a Bp. Honvédhoz vezetett. A PMSC által a közelmúltban rendezett nemzetközi kézilabdatornán láthatta őt a pécsi közönség, de felismerhették őt a képernyőn, a moszkvai olimpia kézilabdamérkőzéseinek közvetítése során is, címeres mezben, a kispadon ülve.

– Nehéz volt-e eljutni a szentlőrinci kezdettől a válogatottságig?

– Nem panaszkodhatom, viszonylag „jól kaptam a lapokat", igaz, igyekeztem mindent megtenni a sikerért. Talán furcsán hangzik, de a legnehezebb akkor volt, amikor Szentlőrincen jártam iskolába, onnan meg be, Pécsre edzésekre, mérkőzésekre.

– A Honvédból került be a nagyválogatott keretbe. Pécsről is sikerült volna-e ez?

– Azt hiszem, igen, hiszen már a PMSC-ből tagja voltam a juniorválogatottnak. Persze, az óriási előny, hogy a Honvédnál világklasszis „bombázókkal" gyakorolhatok nap mint nap és többször vannak nemzetközi erőpróbák is.

– Ezért nem jött vissza leszerelés után a PMSC-hez?

– Nagyrészt igen, másrészt Pécsett most ott van Kovacsics Miki, aki szintén válogatott. Úgy érzem, egy csapatnál – a mi szempontunkból – kicsit fényűzés lenne mindkettőnknek egy helyen lenni. A PMSC vezetői megértőek voltak, hogy ezt lehetővé tették, s ezért köszönettel tartozom nekik.

– Viszont kötelezte magát arra, hogy ez év decemberében visszajön...

– Ez igaz, de szeretnék még egy évig maradni a Honvédnál, azzal a kikötéssel – hogy onnan nem megyek máshová, csak Pécsre. Remélem, ennek sem lesz akadálya.

– Mi úgy tartottuk számon, hogy az olimpián „másfél" pécsi kapus volt: Kovacsics és Jegenyés. Remélem inkább barátok, mint vetélytársak. Szakmai szemmel mi a véleménye Kovacsics Miklósról?

– Miki a PMSC egyik húzóembere. Képességei alapján joggal élvezi Faludi Mihály szövetségi kapitány bizalmát. Remélem, még sokszor fogunk együtt védeni a válogatottban.

Belénessy Csaba

Asztalitenisz

Edzenek az U. PEAC legifjabb pingpongozói

„Szekunda" és dicséretek

Egykoron – nem is olyan régen – Klampárral, Gergelyivel, Jónyerrel és a többi menővel állhattak asztalhoz az U. PEAC asztaliteniszezői. Hétről-hétre NB I-es találkozókon próbáltak szerencsét – többkevesebb sikerrel. De hol van az már? Azóta a másodosztályban szerepelnek, most, a szezon végén megállapítható: a megváltozott körülményekhez képest jól.

– 1978-ban esett ki a csapat az NB I-ből – sóhajt fel *Romhányi László*, az U. PEAC asztaliteniszezőinek technikai vezetője –, *aztán szétszéledt a társaság. Az öt, hajdani NB I-es játékosból egy maradt, a többiek máshova igazoltak. Már úgy volt, hogy feloszlik a szakosztály, de rendezni tudtuk sorainkat, fiatalokkal kiegészülve mégis elindultunk egy osztállyal lejjebb.*

Akkoriban, a kiesést követően nem akadt olyan vállalkozó kedvű Pécsett, aki rászánta volna magát az egyetemisták edzéseinek irányítására. Így szükségből játékosedzőre, a huszonéves *Szita Lászlóra* bízták a csapatot. A még egyetemista fiatalember *dr. Kenyeres Péterrel* közösen foglalkozik a szakosztály csaknem 40 tagjával.

– Idén ötödikek lettünk a 12-es létszámú csoportban, mindössze két ponttal lemaradva a második helyezettől – vonja meg a mérleget a játékosedző. *– Jövőre, egy kis szerencsével a dobogót is megpályázhatjuk. Rajtunk, Losonczin, Háberen, Diófásin, Davidovicson, Bogdánon és jómagamon nem fog múlni. S mögöttünk már ott a még fiatalabbak népes csoportja, akik idővel a csapatba kerülhetnek. Mindenesetre jól jött, hogy a PEAC-osok az országos egyetemi és főiskolai bajnokságon az összes férfiszámot megnyerték. Ez újabb lökést adhat.*

A másik, sajnos így kell mondanunk, volt NB II-es férfigárda, a Vasasi Bányász edzőjének, *Koronics Károlynak* nincsenek ilyen jó hírei.

– Kiestünk – panaszkodik. *– Köszönhető ez annak, hogy a tavaszi szezonban négy mérkőzést 13:12-re vesztettünk el, ami döntőnek bizonyult. Csak egy vigaszunk maradt: egy esetleges visszalépéskor, mint a legjobb eredményt elérő kiesők, talán osztályozót játszhatunk.*

*

Udvariatlanság ugyan, de így alakult: a Pécsi Spartacus lányai kerültek az asztaliteniszértékelés végére. Pedig az élre kívánkoznának, már ami az NB II-es szereplésüket illeti. A 12 együttes közül csoportjukban a második helyen végeztek, csupán kétszer szenvedtek vereséget, mindkét alkalommal a mezőnyből messze kimagasló Nagykanizsától. Ez a sikeres helytállás megfelel az előzetes terveknek, a „csikócsapat" (a még csak 12 éves *Sós Csilla* a legfiatalabb, míg a húszon ugyancsak inneni *Jerszi Edit* a legidősebb az együttesben) sok örömet okozott az egyesület szakvezetőinek. *Mausz Éva* (a serdülő országos rangsorban hatodik) hozta a legtöbb mérkőzést, 60-ból 50-et nyert meg, rajta kívül *Eszényi Beáta*, *Andi Zsuzsa*, Jerszi Edit, *Sár Cecília* és Sós Csilla is dicséretesen küzdött.

*

A bajnoki évad végén ekként lehet megvonni az asztalitenisz NB II-ben szerepelt csapataink idei mérlegét. Akárhogy is nézzük, két együttes dicséretet, egy pedig „szekundát" érdemel. A bizonyítványosztás utáni igazi kiértékelés jogát azonban hagyjuk meg a sportág megyei vezetőinek...

H. L.

A kempingélet hírei

Az utóbbi hetekben sokan keresték fel a megyei szervezetet, az elmúlt klubnapon meghirdetett utakra való jelentkezések miatt. A legnagyobb érdeklődést a valutakeretbe nem számító jugoszláviai és ausztriai utak iránt nyilvánult meg. A jugoszláv út programjából: útvonal: Pécs—Maribor—Celje—Bled, itt két nap táborozás, majd tovább Postojna—Savudria, ← ahol egyhetes üdülés — környékbeli kirándulásokkal. Visszautazás Pula—Opatia—plitvicei-tavakig, itt újabb táborozás —, majd Pécs. Ezt az utat saját járművel — de kellő számú jelentkezés esetén bérelt autóbusszal is — szervezik.

Az eddig meghirdetett utak (DCR, Cingov, őrségi túra stb.) részletesebb tudnivalói mellett az 1981. évi finnországi világtalálkozóra háromféle útiterv is ismertetésre kerül a november 21-i klubnapon, melyet az Ifjúsági Házban tartanak, 18.00 órai kezdettel.

A mindenkit érdeklő, az útlevéllel kapcsolatos jogszabályokról tart előadást dr. Antos Árpád, „Útlevelet kérek" címmel.

Ez követi az „Olimpia vendége voltam" címmel diafilmvetítés és élménybeszámoló, amelynek során bepillantást nyerhetnek a résztvevők az év legnagyobb sporteseményének hangulatába, helyszíneibe.

Sokan vannak olyanok, akik kellő tapasztalat hiányában nem mernek elindulni egy-egy hosszabb utazásra. A teljesen kezdő kempingezőknek szól a tanácsadás, az utazás megszervezéséről, útitervkészítésről, kempingszabályokról, lehetőségekről, felszerelésről és sok gyakorlati tudnivalóról. Ezzel a programmal zárul a pénteki klubnap, amelyre a szervezők várják a tagok és érdeklődők minél nagyobb számú részvételét.

Végül egy kedvező hír a komlói kempingbarátoknak. Mohács után a megye második városi csoportja alakul Komlón. Első összejövetelüket december 10-én 17.00 órai kezdettel tartják a Május 1. Művelődési Házban.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Böling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivatalnál és kézbesítőnél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Bőrruházati Gyár felvesz:

● gépi- és kézimunkásokat
● szabász átképzősöket
● gépi bedolgozókat
● egy vízvezetékszerelőt

JELENTKEZÉS:
Vadász u. 83.
Bőrruházati Gyár
Munkaügy.
Tel.: 10-066/59

(I. 509/1980.)

KESZTYŰGYÁR PÉCS

A Baranya megyei Állami Építőipari V. felvesz

asztalos szakmunkásokat és asztalos betanított munkásokat.
A jelentkezők lehetnek nők is.

JELENTKEZNI LEHET:
Pécs,
Szántó Kovács J. u. 1/a
Munkaerő-gazdálkodás.

(I. 498/1980)

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 319. szám
1980. november 20., csütörtök
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Az évszázad bűnpere

A nürnbergi Fürthstrassén, az igazságügyi palota alig sérült épületében, az egyébként szinte romhalmazzá vált város közepén, harmincöt éve kezdődött meg az évszázad bűnpere.

1945 augusztusában született meg Londonban az a megállapodás, amelyben a szövetségesek; a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kimondották: a háború győzelmes befejezése után a háborús főbűnösöket nemzetközi katonai törvényszék előtt vonják felelősségre. Már jóval előbb világosan értésre adták a fasiszták ellen küzdő hatalmak vezető politikusai: a tömeggyilkosságokért, népirtásért, a béke és az emberiesség elleni bűntettekért a nácik és kiszolgálóik felelni fognak. Új dolog volt ez a történelemben. Hiszen a versailles-i szerződésben a híres 229. cikkely ugyan hivatalosan vád alá helyezettnek nyilvánította II. Vilmos német császárt; és az első világháború után 901 esetben indítottak háborús bűn miatt a császári német hadsereg tisztjei ellen eljárást — de egyetlen bűnöst sem büntettek meg...

Most, 35 éve, Nürnbergben 24 vezető náci ellen emelt vádat az angol, az amerikai, a szovjet és a francia ügyész. Huszonegyen ültek a vádlottak padján. Egy eltűnt, egy öngyilkos lett, egyet (a milliomos Kruppot) mint szellemi fogyatékost, az orvosszakértők mentettek meg a tárgyalástól. Kétszáztizennyolc ülést tartott a nemzetközi törvényszék. Huszonkét kötetben, 16 ezer oldalon adták ki a jegyzőkönyvet, 240 tanút hallgattak ki és 300 ezer esküvel hitelesített vallomás mellé közel ötezer dokumentumot tettek az ügyészek. Több tízmillió ember haláláért, egy egész kontinens, Európa kirablásáért és felgyújtásáért ítélték halálra Göringet, Ribbentroppot, Kaltenbrunnert, Streichert és nyolc társukat, összesen 12 személyt, életfogytiglani, vagy hosszú fegyházbüntetésre a többieket. Ma már csak egy, Hitler egykori helyettese, Rudolf Hess ül börtönben közülük.

Az angol fővádló, Sir Hartley Shawcross kijelentette a tárgyaláson: „Ezek az emberek nem csupán engedelmes eszközök voltak, bár már akkor is éppen eléggé bűnösek lennének, ha szerepük csak erre korlátozódott volna...." Rugyenko, a szovjet főügyész ezt mondta: „A fasiszta terror sokmillió ártatlan áldozatának szent emléke nevében, a világ békéjének megszilárdítása nevében, a népek jövőbeli biztonsága nevében az egész emberiség számláját terjesztjük a bűnösök elé!"

Nürnbergben a fasizmus különösen veszedelmes figuráit ítélték el. Ám a nürnbergi per, ezen túl — bármennyire igyekeztek ezt egyes körök megakadályozni — azért is történelmi jelentőségű volt, mert bizonyította: a támadó háború forrása az imperializmus, bújtogatója és haszonélvezője a nagytőke.

(g. m.)

Közel száz országba szállítunk

Agrártermékeink a külpiacon

A MÉM és a Külkereskedelmi Minisztérium közös sajtótájékoztatója

(Munkatársunk telefonjelentése)

Agrártermékeink exportjáról és a termékexport növelésének lehetőségeiről és feladatairól tartott sajtótájékoztatót tegnap Budapesten Lakatos Tibor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes és Lada Lajos, a Külkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetője.

Az elmúlt öt évben a mezőgazdasági termelés egyenletes növelése és az élelmiszeripar feldolgozási kapacitásnövelése révén a jó lakossági ellátás mellett dinamikusan, évi öt százalékkal nőtt az ország élelmiszerexportja — mutatott rá bevezetőjében Lakatos Tibor miniszterhelyettes. Az ágazat részesedése a népgazdaság exportjából emelkedett. A rubel elszámolású külkereskedelmi forgalom 14,3 százalékát, a nem rubel elszámolású külkerforgalom 35 százalékát a mezőgazdaság és élelmiszeripar adja. Javult az agrárexport struktúrája is, s komoly eltolódás következett be a gazdaságosan exportálható és versenyképes termékek felé. A közel ezer agrártermék kiviteléből a vágóállat, a nyershús, a gabona, a konzerv, a friss zöldség és gyümölcs, a bor és pezsgő, valamint a növényolaj a legjelentősebb volumenhordozó termékek. Ezen belül is 3 fő termékcsoport a hús, a gabona, és a kertészeti termékek adják az összes agrárexport 70 százalékát.

Pozitív eredményként könyvelhetjük el, hogy a megkeményedett piaci helyzetben javult az ágazat exportteljesítő-képessége. Javult, és a népgazdasági igényeknek megfelelően dinamikusan nőtt az ágazat export-import szaldója. Az export gyorsabban nőtt, mint az import. Az ágazat 1978-ban 24 milliárd, 1979-ben 35 milliárd, 1980-ban ezt meghaladó aktív külkereskedelmi egyenleg elérését biztosítja. Javult a feldolgozott termékek aránya, amely napjainkban elérte a 60–65 százalékot. Közel száz országba szállítunk agrártermékeket, exportunk 70 százaléka — főként a szállítási távolságok miatt — a szomszédos, illetve a közeli országokba irányul. A szocialista országok 1980-ban 51, a fejlett tőkés országok 40 százalékban részesednek a kivitelből.

Továbbra is jelentős felvevőpiacnak tekintjük Nyugat-Európát, elsősorban Olaszországot és az NSZK-t, mint tradicionális vagy hagyományos piacokat. Az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani — mutatott rá a miniszterhelyettes — Észak-Európára, a skandináv országokra, Ausztriára és Svájcra. Ezekkel az országokkal a GATT-egyezmény alapján a legnagyobb kedvezmény elve alkalmazásával kereskedünk. Ezek az országok — főként a zöldség-gyümölcs és a növényipari exportunk piacai. Csábítóak a tengerentúli piacok is (USA, Kanada, Japán), amelyek főként dobozolt sonkát, bort, fűszerpaprikát és mézet vásárolnak. A fejlődő országok aránya exportunkban 9 százalék. Észak-Afrika és Közel-Kelet államai elsősorban a baromfi-, a marha- és juhhús iránt érdeklődnek, importjukra hosszabb távon is számíthatunk.

Az ágazat jól élt lehetőségeivel. Nőtt a jobb minőségű, értékesebb termékek kivitele, javult a külkereskedelmi csereárány. Nőtt a versenyképességünk.

A 6. ötéves tervben az élelmiszerexport újabb 5–8 százalékos növelése a cél. Ehhez a piaci feltételek adottak. A legjobban, leggazdaságosabban eladható termékek a prognosztikák szerint a sertés, a szarvasmarha darabolt hús, a szalámi és szárazkolbász és speciális húskészítmények, a nyers napraforgóolaj, a gabona, a gyorsfagyasztott gyümölcs, a libamáj, a vadnyúl és házinyúl, a bor, és az úgynevezett kiscikkek, mint a vad, gomba és gombacsíra, az erdei termékek, a gyógynövények és illóolajok.

Rónaszékiné

A KISZ Központi Bizottság ülése

Szerdán ülést tartott a KISZ Központi Bizottsága. A tanácskozáson részt vett Baranyai Tibor, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője.

A résztvevők meghallgatták Maróthy Lászlónak, a KISZ KB első titkárának tájékoztatóját az MSZMP Központi Bizottság november 13-i üléséről.

Nagy Sándornak, a KISZ KB titkárának előterjesztése alapján a testület megvitatta és elfogadta a Központi Bizottság kongresszusi levelét, amelyet 1981 januárjában hoznak nyilvánosságra. A levélben a Központi Bizottság őszinte, nyílt vitára, felelős együttgondolkodásra szólítja a szövetség tagjait, valamennyi magyar fiatalt, felkéri a társadalmi szerveket és intézményeket, a fiatalság nevelőit és idősebb barátait: keressék és alakítsák együtt továbbhaladásunk teendőit.

A KISZ lakóhelyi tevékenységének tapasztalatairól, a továbbfejlesztés feladatairól Juhász Andrásnak, a KISZ KB titkárának előterjesztése alapján tanácskozott a Központi Bizottság. Megállapította, hogy a politikai befolyás növelése, a társadalmi feladatok mind szélesebb körű megoldása szükségessé teszi, hogy erőteljesebben fejlődjék a KISZ szerveinek, szervezeteinek, tagjainak a lakóhelyhez kötődő munkája.

Ez a tevékenység magában foglalja a fiatalok mozgósítását a közéleti feladatokra, befolyásolja életmódjuk, szokásaik alakítását, egyúttal célja a fiatalok lakóhelyi érdekeinek képviselete és védelme. A Központi Bizottság megállapította, hogy ez nem lehet csupán a KISZ feladata. Szükséges, hogy hatékonyabb együttműködés alakuljon ki a politikai, társadalmi szervekkel, mozgalmakkal. A Központi Bizottság ennek megfelelően határozta meg a KISZ különböző szerveinek, szervezeteinek feladatait.

November: 110 milliméter eső

Töttös határában a bólyi Kossuth Tsz földjén szedik a cukorrépát
Fotó: Erb János

Az ismétlődő eső akadályozza a betakarítást

A mezőgazdaság dolgozói minden órát kihasználnak

November nem kényeztetett el bennünket. Az alig egy-két napig tartó szép idő után kedden este és éjjel, valamint tegnap reggel újból nagy eső zúdult a földekre. A pogányi meteorológiai mérőállomás adatai szerint az eddig eltelt 19 napból 13 napon esett. A csapadékmennyiség eddig 110 milliméter, a novemberi hónapokra mért ötvenéves átlag: 71 milliméter. Ritka, novemberre nem jellemző vihar és dörgéssel, villámlással kísért zivatar is volt tegnap kora délelőtt Pécs térségében.

Ennek nyomai látszottak még délben is. Bár időközben kisütött a nap, hatalmas tócsák fénylettek a kukoricasorok között a harkányi út mentén.

A reménypusztai termelőszövetkezetben 80 mázsa feletti átlag-kukoricatermésre számítanak, de az 1140 hektárból csak 580-ról tudták eddig a termést betakarítani. A szemek víztartalma 38 százalék. Ha az idő engedi, nagy iramban végzik a munkát. A szárítókapacitás növelése érdekében csak 20 százalékra szárítják a szemeket, amikor áll a munka, továbbszárítják a termést. A búza vetésével 400 hektáron elkészültek, a hátralévő 100 hektárnak már többször nekirugaszkodtak, de az eső minden esetben megakadályozta a munkát.

Szalántán 2007 hektáron termesztettek kukoricát, ebből 700 hektáron áll még lábon a termés. Mint elmondták, tegnapelőtt délután még tudtak szántani, az eső azonban ismét sártengerré változtatta a határt.

A szederkényiek ennek ellenére megpróbáltak az eső elállta után pár órával kimenni a földre, de ahogy a gép rámént a rögökre, a víz feljött, a kerekek mélyre süllyedtek. Szederkényben 180 hektáron áll még a földeken a kukorica. A 600 hektáros búzaterületből 440-et már bevetettek, a hátralévő hatvanat két nap alatt „megennék", ha...

Újpetrén sikerült a vetőmagokat idejében földbe juttatni. 300 hektáros repce termőterületre szeptember 10-ig a földbe juttatták a magot, a búza vetését pedig 2065 hektáron október végére befejezték. Ők sem boldogultak azonban az idő miatt a mélyszántással, az eddig „rendbetett" 2200 hektár csak fele az elvégzendő munkának. A téesz határában itt is még zörgeti a szél a kukoricaleveleket, a 2000 hektárból 900-at hagytak még kinn.

A bólyi Kossuth Tsz töttösi határában még hétfőn is szinte csatárláncban folyt a cukorrépa-betakarítás. Tegnap már ők is kényszerpihenőn voltak. Így a kiszántott 120 hektárból csak 85-ről szállították el a répát, a többi egyelőre a földeken maradt. Kukoricából 280 hektáron van kinn a termés. A mohácsi Újbarázda Tsz-ben is a türelmetlenség érződik. Alig vonult el a délelőtti zivatar, máris elhatározták, délután kifutnak a földekre. Mint mondták, óvatosságból csak az utak menti táblákra, mert a kombájnok, ha meg is birkóznak a talajjal, a szállítójárművek elsüllyednének. Még 320 hektárnyi kukoricát és 35 hektár cukorrépát kell a földekről betakarítani.

Baranya távoli csücskén, a dimbes-dombos Gödre határában az 1000 hektárból csak 400-ról tudták levágni a kukoricát.

S. Zs.

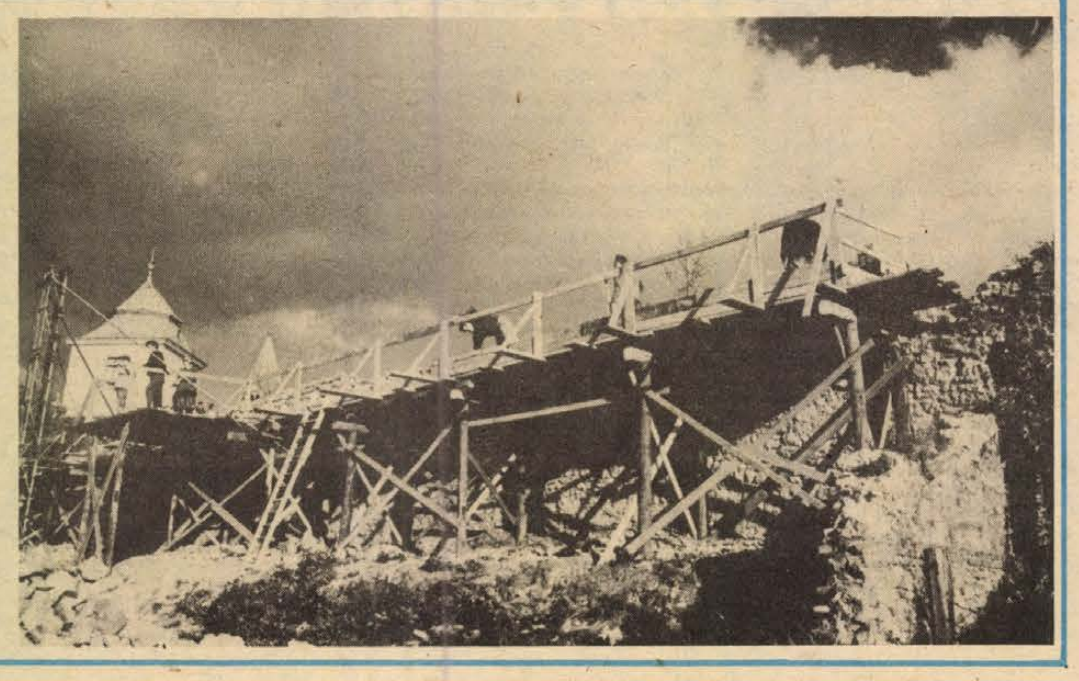

Az Országos Müemléki Felügyelőség, az Aknamélyítő Vállalat és a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat közös kivitelezésében állítják helyre Pécsett a középkori városfalat. A munkálatok 1971-ben kezdődtek el és jövőre a tizéves évfordulón fejeződnek be. Képünk a Landler Jenő utcában készült, ahol a városfal egy 50 méteres szakaszán dolgoznak az építők.

Proksza László felvétele

Losonczi Pál, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az Elnöki Tanács elnöke szerdán Budapesten a X. kerületbe, Kőbányára látogatott. Az Elnöki Tanács elnöke többek között megnézte a magyar—szovjet barátsági parkot, az újhegyi lakótelepet, majd a Kőbányai Sörgyárban munkahelyi látogatások után szocialista brigádvezetőkkel, párt-, szakszervezeti és KISZ-aktivistákkal beszélgetett.

Gyenes András megbeszélései osztrák állami és pártvezetőkkel

Gyenes Andrást, aki Heinz Fischernek, az Osztrák Szocialista Párt parlamenti csoportja vezetőjének, az OSZP alelnökének meghívására tartózkodik Ausztriában, szerdán fogadta Bruno Kreisky osztrák szövetségi kancellár.

Az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, MSZMP Központi Bizottsága titkára találkozott a parlamenti pártok csoportvezetőivel, Rudolf Thalhammerral, a nemzeti tanács alelnökével és Willibald Pahr külügyminiszterrel. Az OSZP székházában felkereste Fritz Marscht, a párt központi titkárát.

Az osztrák vezetőkkel folytatott megbeszélésein Gyenes András véleménycserét folytatott a nemzetközi helyzetről, különös tekintettel az európai enyhülés, a biztonság és a leszerelés időszerű kérdéseire, valamint a magyar—osztrák kapcsolatok fejlődésére.

A megbeszéléseken részt vett Horn Gyula, a Központi Bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője és Randé Jenő bécsi magyar nagykövet.

Wolfgang Rauchfuss Budapesten

Szerdán NDK-küldöttség érkezett Budapestre a magyar—NDK gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 19. ülésszakára. A delegációt Wolfgang Rauchfuss, a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának elnökhelyettese, az együttműködési bizottság NDK-tagozatának elnöke vezeti. A vendégeket a Ferihegyi repülőtéren Marjai József miniszterelnök-helyettes, a bizottság magyar társelnöke fogadta, jelen volt Szalai Béla, hazánk berlini és Rudolf Rossmeisl, az NDK budapesti nagykövete.

Csehszlovák—kambodzsai megállapodások

A Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Népi Forradalmi Tanács Heng Samrin elnök vezette küldöttsége szerdán Prágában befejezte hivatalos megbeszéléseit a csehszlovák tárgyaló küldöttséggel, amelynek élén Lubomir Strougal miniszterelnök állt.

Mindkét vezető megállapította, hogy a tárgyalások, amelyeken meghatározták a kambodzsai—csehszlovák kapcsolatok fejlesztésének fő feladatait és módjait, eredményesek voltak. Hangoztatták: a megbeszéléseket minden megvitatott kérdésben a nézetek azonossága jellemezte, és kifejezték meggyőződésüket, hogy a kambodzsai küldöttség Csehszlovákiában tett hivatalos baráti látogatása ösztönzést fog adni a két ország együttműködésének elmélyítéséhez.

A tárgyalások végeztével a két fél képviselői államközi megállapodásokat írtak alá a kulturális és a tudományos együttműködésről, az árucsereforgalomról, valamint a szolgálati utazások vízumkényszerének megszüntetéséről.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Magyar felszólalás az ENSZ-közgyűlés ülésszakán

Az ENSZ-közgyűlés 35. ülésszakának plenáris ülésén az úgynevezett afgánkérdés kapcsán kedden felszólalt Rácz Pál nagykövet, Magyarország állandó ENSZ-képviselője.

Hangsúlyozta, hogy a kérdés megvitatása az ENSZ-ben ellentétes a világszervezet alapokmányával.

Magyarország örömmel üdvözölte az afganisztáni 1978 áprilisi fordulatot, a múlt év végén bekövetkezett változásokban pedig lehetőséget látott arra, hogy folytatódjék az 1978 áprilisi fordulat által megkezdett folyamat.

A magyar ENSZ-képviselő hangsúlyozta, hogy Magyarország a térségben jelentkező problémák politikai megoldásáért mindenekelőtt az Afganisztán és szomszédai közötti kapcsolatok rendezéséért száll síkra. Ezért üdvözli az erre irányuló afgán javaslatokat és reményét fejezi ki, hogy a térség országai szuverenitásának és nemzeti függetlenségének kölcsönös tiszteletben tartása alapján lehetőség nyílik a problémák rendezésére. Rácz Pál rámutatott, hogy a magyar kormánynak az afgán eseményekkel kapcsolatos 1980. januári nyilatkozata semmit sem vesztett időszerűségéből. Ennek megfelelően hazánk igyekszik elősegíteni, hogy Afganisztán leküzdhesse az ellenséges külső beavatkozást és folytathassa az ország előtt álló égető gazdasági és szociális feladatok végrehajtását. Ameddig nem szűnik meg a külföldről irányított aknamunka —, hangsúlyozta —, megalapozatlan lenne az afgán kormány kifejezett kérésére az országban ideiglenesen tartózkodó szovjet csapatok kivonását szorgalmazni. A tények azt mutatják — hangoztatta Rácz Pál —, hogy továbbra is kísérletek történnek a feszültség fenntartására és olyan feltételek létrehozásának megakadályozására, amelyek lehetővé tennék a megfelelő politikai normalizálást a térségben.

★

✦ BUDAPEST: Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke búcsúlátogatáson fogadta Siyanga Xavier Quicksett Shimabalet, a Zambiai Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott Budapestről.

✦ *PRÁGA: Gustáv Husák, a CSKP KB főtitkára, csehszlovák köztársasági elnök szerdán fogadta Prágában Piotr Gyemicsevet, az SZKP KB Politikai Bizottságának póttagját, a Szovjetunió kulturális miniszterét, aki hazájának a szovjet kultúra csehszlovákiai napjain részvevő küldöttségét vezeti. Szívélyes, elvtársi beszélgetésük során elégedetten szóltak arról, hogy a csehszlovák—szovjet kapcsolatok minden téren jól fejlődnek.*

✦ BELGRÁD: A szerbiai Vrnjacska-Banjan megkezdte tanácskozásait a KGST gépgyártási állandó bizottságának 4. ülésszaka. Az ötnapos tanácskozáson magyar, bolgár, csehszlovák, jugoszláv, kubai, lengyel, NDK-beli, román és szovjet küldöttség vesz részt.

✦ *LISSZABON: A december 7-i portugál elnökválasztáson induló Ramalho Eanes portugál államfő részletesen ismertette választási programját. Ebben elkötelezte magát a portugál demokratikus rendszer és az alkotmány megvédése mellett. Fellépett az olyan elképzelések ellen, hogy népszavazással vizsgálják felül az ország alaptörvényét.*

✦ HANOI: Egy hanoi összefoglaló szerint az elmúlt napokban is voltak kínai provokációk Vietnam ellen. Kisebb létszámú kínai egységek behatoltak vietnami területre, illetve tüzérséggel támadtak egyes határ menti körzeteket. A kínai behatolók lőtték a földeken dolgozókat, leromboltak házakat és megrongáltak gátakat. Egy alkalommal a kínai tüzérség egy határ menti cukorgyárat vett tűz alá.

✦ MOSZKVA: Szerdán délben Moszkvából Frunzébe, a Kirgiz SZSZK fővárosába utazott Samora Machel. A Frelimo Párt elnöke, a Mozambiki Népi Köztársaság elnöke párt- és állami küldöttség élén hivatalos baráti látogatáson tartózkodik a Szovjetunióban.

✦ *WASHINGTON: Az amerikai képviselőház kedden — a republikánusok figyelmeztetése ellenére — jóváhagyta az 1981. évi 631,7 milliárd dolláros költségvetést. Ezzel érzékeny csapást mért Ronald Reagan gazdasági reformterveire. A képviselőház egyben elutasította a republikánus ellenzék próbálkozását, hogy halasszák el a kormányváltásig a költségvetés elfogadását. Reagan azzal akarta kezdeni tevékenységét, hogy megnyirbálja a költségvetés szociális előirányzatait, s esetleg máris megpróbálja növelni a katonai kiadásokat.*

✦ BUDAPEST: Veress Péter külkereskedelmi miniszter szerdán hazaérkezett Moszkvából, ahol részt vett a KGST külkereskedelmi állandó bizottsága soron következő értekezletének megnyitásán.

Anna Seghers kitüntetése

A Német Demokratikus Köztársaság Államtanácsa „A Munka Hőse" címmel tüntette ki 80. születésnapján Anna Segherst. Kurt Hager, az NSZEP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára szerdán adta át a kitüntetést az NDK Írószövetsége nemzetközi Leninbékedíjas és többszörös nemzeti díjas díszelnökének.

Romesh Chandra, a Béke-világtanács elnöke a béke, a humanizmus és a társadalmi haladás fáradhatatlan harcosaként köszöntötte 80. születésnapján a XX. század német nyelvű prózairodalmának kiemelkedő alakját.

Az NDK Művészeti Akadémiája és Írószövetsége szerdán díszünnepséget rendezett a berlini Deutsches Theaterben a jubiláló Seghers tiszteletére.

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége az Októberi Forradalom Érdemrenddel tüntette ki a 80 éves Anna Segherst.

★

✦ *BUDAPEST: Szerdán Pozsgay Imre művelődési miniszter vezetésével — Kalevi Kivistö finn közoktatási miniszter meghívására — magyar kulturális delegáció utazott Finnországba. A küldöttség részt vesz a Magyar—Finn Baráti Társaság megalakulásának 30. évfordulóján rendezendő ünnepségeken és a magyar nagykövetség mellett működő tudományos, kulturális központ megnyitásán.*

✦ *TOKIÓ: Japán külügyi források megerősítették, hogy a szigetországi kormány megváltoztatja a Szovjetunióval szemben alkalmazott gazdasági megszorítások politikáját. Az erről szóló hírt szerdán közölte első oldalán a Nihon Keizai Simbun, a japán üzleti érdekeltségek befolyásos lapja. A szankciók enyhítésének indokaként a külügyi tényezők, mindenekelőtt a Carter-kormányzat nyomására életbe lépett intézkedések kudarcát, hatástalanságát hozták fel.*

✦ PEKING: Minden előkészület megtörtént Pekingben a „tízek perének" megkezdéséhez. Kínai illetékesek a 20 000 szavas vádirat részleteinek adagolt nyilvánosságra hozásával ügyesen felcsigázták a nemzetközi érdeklődést, sőt azt is bejelentették, hogy ellentétben a korábban elhatározott titkolózással, a per erre alkalmasnak ítélt részleteit mesterséges hold segítségével a külvilág felé is sugározza majd a kínai központi televízió.

✦ *SANTIAGO: A chilei rendőrség, a hadsereg és a titkosszolgálat széles körű közös razziája során mintegy 300 embert tartóztattak le kedden Santiagóban — jelentették félhivatalos források a chilei fővárosból. A hatóságok nem adtak magyarázatot az akcióra. Megfigyelők szerint a razzia célja a népi ellenállás miliciája elnevezésű szervezet tagjainak letartóztatása volt. Ez a szervezet vállalta magára egy magasfeszültségű vezeték ellen a múlt héten végrehajtott merénylet elkövetését. A merénylet Santiagóban és Valparasióban jelentős áramkiesést okozott.*

✦ HANOI: A Vietnami Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség KB első titkára szerdán fogadta a KISZ Hanoiba érkezett küldöttségét, amelyet Varga László KB-titkár vezet. A delegáció részt vesz az ifjúsági szövetség csütörtökön kezdődő háromnapos kongresszusán.

✦ BUDAPEST: Trethon Ferenc munkaügyi miniszter küldöttség élén szerdán hivatalos látogatásra utazott Jugoszláviába, Szvetozár Pepovszki, a szövetségi munkaügyi, egészségügyi és szociálpolitikai bizottság elnökének meghívására.

✦ *MOSZKVA: Dmitrij Usztyinov marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere a rakétacsapatok és a tüzérség napja alkalmából napiparancsot adott ki. Ebben hangsúlyozta, hogy a kiéleződött nemzetközi helyzetben az SZKP és a szovjet állam kitart következetes és szilárd békepolitikája mellett, és mindent megtesz a szovjet emberek békés alkotó munkájának biztosítása érdekében.*

✦ *LISSZABON: A múlt pénteki bissau-guineai hatalomátvétel nyomán megalakult forradalmi tanácsnak kilenc tagja van, valamennyien helyi fekete politikusok — jelentette a spanyol hírügynökség lisszaboni forrásokra hivatkozva. Luis Cabral államfő megbuktatásával eltávolították a vezetésből mindazokat, akik az országhoz igen szoros szálakkal kötődő zöldfoki-szigetekről származtak (többnyire mulattokról van szó). Hivatalos bissaui közlemény szerint a legfelsőbb politikai testületnek tekintett forradalmi tanács elnöke Joao Bernardo Vieira eddigi miniszterelnök, a múlt heti hatalomátvétel vezetője.*

✦ MOSZKVA: Szerdán megkezdődött az OSZSZSZK Legfelsőbb Tanácsának ülésszaka. A megnyitó ülésen részt vett Leonyid Brezsnyev, valamint több más párt- és állami vezető. A Szovjetunió legnagyobb köztársaságának küldöttei az 1981-es terv és költségvetés tervezetét, az idei terv teljesítésének menetét, az 1979-es költségvetés végrehajtását, valamint a tanácsokról és az autonóm körzetekről szóló törvényjavaslatokat vitatják meg.

LAPZÁRTA

Az MSZMP KB meghívására szerdán Budapestre érkezett Hans Jürgen Wischnewski, a Német Szociáldemokrata Párt (SPD) elnökhelyettese. Kíséretében van Hans Eberhard Dingels, az SPD külügyi osztályának vezetője. A vendégeket a Ferihegyi repülőtéren Berecz János, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB külügyi osztályának vezetője fogadta.

*

A madridi találkozó szerdán zárt ülésen folytatta munkáját. Az általános vitában felszólalt Petrán János nagykövet, a magyar küldöttség vezetője. Egyes nyugati államok képviselőinek felszólalásaira utalva hangoztatta, hogy a találkozó akkor folytathat jó és eredményes munkát, ha minden résztvevő kerüli az ellentétek élezését, a terméketlen vitát, és arra összpontosítja figyelmét, hogy előrelépjünk a záróokmány ajánlásainak végrehajtásában.

*

December 17-e és 20-a között tartja második kongresszusát a Kubai Kommunista Párt.

*

A SALT—II. ratifikálását és a SALT—III. megkezdését sürgette szerdán Bettino Craxi szocialista és Pietro Longo szociáldemokrata főtitkár. Mindkét olasz pártvezető a Szocialista Internacionálé madridi kongresszusáról hazatérve nyilatkozott, közös sajtóértekezleten a római külföldi tudósítók székházában.

*

Az Ammanban ülésező arab külügyminiszteri bizottság szerdán befejezte tanácskozásait, anélkül, hogy sikerült volna megoldást találnia az arab csúcsértekezlet megtartása, illetve elhalasztása ügyében. Megfigyelők szerint az ellentétek forrása az iraki—iráni háború megítélése, ami két csoportra osztja az arab országokat.

Szerbiai napló (2.)

A főnix-város

Hányszor leírjuk a közhelyet: ezerarcú város? Belgrád esetében újra ez a jelző kísérti az útijegyzet készítőjét. Hol is járunk voltaképpen? A Szerb Szocialista Köztársaság, a szövetségi Jugoszlávia, az el nem kötelezettek fővárosában. Mindhárom jelzőre büszkék Belgrád lakói. Ugyanígy emlegetik azokat a napokat is, amikor ez év május 8-án majd az egész világ képviseltette magát városukban, hogy lerója a végső tisztességet Tito elnök ravatala előtt.

7000 éves Belgrád története. A kelta, majd a római Singidunum, később Alba Graeca néven Bizánc előretolt erőssége, a XIII. századtól Nándorfehérvár néven többször birtokolják a magyar királyok. A IX. században jelenik meg mai neve: Beograd-fehérvár. A délről fenyegető török elől idehúzódva, az 1389. évi rigómezei csatavesztés után lesz először a szerbek fővárosa. 1521-ben foglalja el a török négyszázötven évre, és nevezi gőggel Dar-el-Dzsihadnak, a „szent háború küszöbének", hiszen itt gyűjti az erőt II. Szulejmán, hogy tovább nyomulhasson európai hódító útjára... Következő áldozata Magyarország, melynek sorsa öt évvel Belgrád eleste után pecsételődik meg a mohácsi csatában.

A város arculatán ott a jel, ott tükröződik a hajdani török város emléke a jellegzetes balkáni épületeken, míg a századforduló házai a szecessziós Budapest képeit idézik. Európa végletei adnak itt találkozót egymásnak, s különös színezetet ad a városnak a Kelet itt maradt emléke.

Negyvenszer rombolták porig Belgrádot az évszázadok során, négy háborút élt meg ebben a században, de főnixként éledt mindig újjá hamvaiból. Ide hullott az első világháború első gránátja — az akkori szerb főváros a határon állt. Nyílt város Belgrád a második világháború idején, és szörnyű bombázást él meg az ország hadüzenet nélküli megtámadásának napján, 1941. április 6-án. Pár hónappal később a németek megszállta főváros egy villájában a JKP Központi Bizottsága határozatot hoz a fegyveres felkelés kirobbantásáról. Hatnapos harc, háromezer jugoszláv és ezer szovjet harcos élete árán szabadul fel Belgrád 1944. október 20-án, s zárul a véráldozatok sora.

Másfél millió jugoszláv állampolgár vesztette életét a második világháborúban, az ország lakóinak 10 százaléka. Nem ismerek jugoszláv családot, akinek ne volna halottja az elmúlt háborúból. Ezért lehet szimbólum és zarándokhely a Belgrád melletti Avalán, az ismeretlen katona sírja. Meštrović műve a magaslaton emelt feketemárvány-szentély és a márványba faragott nyolc nőalak az ország különböző tájainak viseletében. Beszélik, a dalmát nőalakot anyjáról mintázta Meštrović. Áll egy kereszt is az Avalán. Különös emlékmű. Az osztrák katona állította a szerbnek, ellenfél az ellenfélnek az első világháború után... S még annyit: az Avalán nincs díszőrség az ismeretlen katona sírja felett. A nyolc kariatida az őrzője a sírnak.

(Folytatjuk)

Gállos Orsolya

Szűnőben a hátrányos helyzet?

Szőni tanulnak a gödrei iskolások

Iskola a megyehatáron

Hideg novemberi nap a korán jött télben. A Mecsekben házápor. Tovább a kaposvári úton, Gödre felé már csak a hideg szél kísér el bennünket. Hullámzó, fordulóként más képet kínál a táj. A helyiségnévtábla többször is feltűnik az út mentén, Gödre ugyanis három község egyesítéséből, Kiskeresztúr és Szentmárton csatlakozásával született meg a közelmúltban. Ottjártunkkor éppen a falugyűlésre készültek, és a tanácson, az iskolában büszkén emlegették a helybeliek, mi mindent valósítottak meg a maguk erejéből az elmúlt ötéves tervben.

– Amikor 1974-ben idekerültem, még csak gumicsizmában lehetett megközelíteni az iskolát – mondja *Weich József* igazgató. – Azóta szilárd burkolatot kaptak a falu utcái és korszerű neonvilágítást; rendezték a község központját, és közös összefogással jó ivóvizet is kapott az iskola. Egy szabad szombatot áldoztak erre a gödreiek. Bitumenes tornapályánkat a nyáron avattuk. Az iskolások mellett a falu fiataljai is rúghatják itt a labdát szabad idejükben . . .

●

A gödreiek nagy része Kaposvárra, Sásdra, Komlóra jár dolgozni, ezenkívül a helyi tsz ad munkalehetőséget. 24 buszjárat áll meg a faluban, s valószínűleg ennek is köszönhető, hogy megakadt az elvándorlás iráma, és több új ház épült Gödrén az elmúlt két évben, mint eddig 30 év alatt. Úgy tetszik, a stagnálás időszaka után magára talál a falu. Lankáit már a kaposváriak is felfedezték, s megépítették első hétvégi házaikat a környéken.

A gödrei iskola tisztában van azzal, milyen feladatokat kell területén megoldania. A dolgozó, ingázó családok gyermekei az egész napot az iskolában töltik, 85 százalékuk napközis, és haza szinte egyidőben érnek a gyerekek a szüleikkel. A családok így teljes mértékben az iskolára támaszkodnak, ahol, mint az lenni szokott, a legtöbb törődést a cigánygyerekek igénylik. Családjaik letelepedtek a faluban, és nem egy otthonát nem lehet megkülönböztetni a többi lakosétól. Életmódban lassan felzárkóznak a többiekhez, felfogásban viszont még kevésbé. Ugyanis a tehetős cigánycsaládok épp úgy elvárják a juttatásokat, iskolai segélyeket, mint a rászorulók.

– Legnagyobb problémánk – fűzi e gondolatokhoz *Gelencsér Gábor* igazgatóhelyettes – hogy az iskolából kikerülvén, mikor már senki sem áll mellettük, amikor már nem mi tartjuk a kapcsolatot a családokkal, ezek a gyerekek lemorzsolódnak a szakmunkásképzőkből, otthagyják a munkahelyüket és cél nélkül tengenek-lengenek a faluban.

●

Létezik viszont olyan tevékenységi forma az iskolában, amely megragadja azokat a gyerekeket is, akik a tanulásban nem sok sikert tudnak elérni. *Baktay Patricia* országos hírű képzőművészeti szakköréről van szó. A fenti jelző azonban nem mond el mindent – a gödrei gyerekek kezemunkáját ugyanis ismerik Indiában, Japánban, az NDK-ban és Jugoszláviában is. Baktay Patricia tanítványainak munkái nemzetközi pályázatokon szerepelnek, legutóbb pedig az Országos Pedagógiai Intézet számára készítettek tanáruk vezetésével feladatsorokat az új tantervhez. Munkájukat lényegesnek tartja, támogatja az iskola. Baktay Patricia ez évben kapta meg az oktatási miniszertől a *Kiváló munkáért* kitüntetést, és idén elkészült az a műhelyépület is, ahol helyet kapnak a szakköri, illetve a gyakorlati foglalkozások. Mindennap várják a munkaasztalok megérkezését, a kis raktárt azonban máris megtöltik a festékek, a hat gyártól kapott fonalak, bőrdarabok, textíliák, fafaragó és egyéb szerszámok. Szövés, bőr- és rézmunkák, gyöngyözés szerepel a programjukon és van úgy, hogy az iskola 150 tanulójából 60 ott dolgozik a szakkörben. Nagy sikere volt a szülők körében is a gyerekek munkáiból rendezett kiállításnak, és az idén meg akarják indítani a községben a felnőttek szakkörét is.

Gödrei változások

– Régi tárgyakat tanulmányozunk a gyerekekkel – mondja Baktay Patricia, aki Sásdról jár Gödrére tanítani, de nemsokára szolgálati lakást kap a községben. – Sokat kirándulunk, és főként gyalogosan, mert a buszra nem férnek fel mind a gyerekek. A szennai, kaposvári múzeumokban látottak, a természetben végzett megfigyelések, népművészeti alkotások tanulmányozása után készítjük a munkáinkat és eljutottunk oda, hogy a gyerekek már különbséget tudnak tenni kommersz, giccsáru és az igazi szép között . . .

●

A régi vasalók, edények, szőttesek egyelőre a piciny tanáriban vannak összezsúfolva, ahol a kolléganők elmondják, hogy már ők is rákaptak a különféle szövési technikákra. Idővel az összegyűjtött tárgyakból kis házi múzeumot alakítanak ki az iskolai műhely egy sarkában – addig is az osztálytermek adnak otthont kisebb néprajzi, könyv- vagy lemezkiállításoknak. Mindezek után és a gyerekek munkái láttán arra a következtetésre jut az ember, hogy szűnőben a hátrányos helyzet, kapuk nyílnak meg távoli községek gyerekei előtt is, mihelyt értő és áldozni tudó tanár és iskola áll mellettük.

●

E szakkör és a gyerekek más tevékenységei kapcsán az iskola és a művelődési ház munkája is egybefonódik. *Sorbán Sándor*, a tantestület egyik tagja vette át nemrég a művelődési ház vezetését.

– Nem a nevelési központok babérjaira pályázunk – mondja erről *Weich József* iskolaigazgató – de az évek folyamán kiderült, hogy közművelődést falun csak a tantestület, az iskola aktív támogatásával végezhet a népművelő.

*

Este tehát falugyűlés lesz Gödrén. Azt a jó közérzetet szeretnék tartóssá tenni a következő években is, amely a közelmúltban kialakult a községben: 35 házhely várja az építeni szándékozókat – kövesút, járda, villanyvilágítás mellett. Legfontosabb céljuk azonban a tornaterem és a pedagóguslakások megépítése, hiszen sok még a vidékről ideutazó pedagógus. És fel akarja számolni a tanács az utolsó sáros földutakat is . . .

Gállos Orsolya

Színház az ifjúságnak

A gyerekeknek éppen úgy kell játszani, mint a felnőtteknek, csak sokkal jobban. Valahogy így szól az a színházi aforizma, amelyet oly sokszor idéznek: többször, mint ahányszor az idézgető színházi vezetők alkalmat teremtenek arra, hogy bizonyíthassák, valóban komolyan veszik hivatásuknak azt a részét, amely a fiatalabb korosztály színházi élménnyel való nevelését, szórakoztatását teszi feladatukká. A legtöbb színházban amolyan terhes házi feladatnak, gyorsan letudandó penzumnak tartják a gyermek- és ifjúsági darabok bemutatását. Valahogy ez nem számít igazi művészi munkának: „muszáj egyet bevenni a műsortervbe", mondja az igazgató; „csak egy gerekdarabban játszom", mondja a színész. Persze, nem a nyilvánosság előtt, mert ott formás nyilatkozatok hangzanak el erről a szép misszióról. De – minő véletlen! – többnyire azokban a társulatokban szólnak magyarázkodások a felnőtt közönség értetlenségéről, elmaradottságáról, amelyekben a helyi kulturális vezetés és a színház igazgatósága nem ismeri fel, hogy a gyermekek, a fiatalok színházi ízlésformálásával kell kezdődnie a felnőtt közönség színházi nevelésének.

Ez a nevelés – pontosabban nevelődés – már megkezdődött. A hetvenes évek közepére kialakult egy – elsősorban fiatalokból álló – új közönség. Ezek a tizen- és huszonéves fiatalok másfajta színházat szeretnek, mint a 40–50 évesek. Elvetik azt a fajta színházat, amely az élet valóságos problémái helyett látszatokat mutat fel a színpadon, amely nem a társadalom és az egyes ember önismeretét segíti, hanem illúziókban ringat. Ezeknek a fiataloknak az ízlésvilágába (világképébe) nem annyira a hagyományos „illúziószínház" illik bele, hanem egy másmilyen, újfajta korszerűség jegyében fogant színházi (írói és rendezői) szemléletmód – amely a világ naturalista-realista tükörképe helyett a valóság ironikusabb, groteszkebb képét adja vissza. Nevezzük – jobb szó híján – avantgardnak vagy abszurdnak ezt az írói látásmódot és rendezői módszert. Némi aggodalommal ugyan, mert a közönség másik, a hagyományos színházat kedvelő része általában ayanakvásssal fogadja az ilyen jelzővel illetett, illethető darabokat – és nem egyszer okkal. Az avantgarde, az abszurd dráma azonban – bár van közte ilyen is – nem egyenlő a pesszimizmussal, az erőszakkal, a meztelenséggel, különben valóban nem volna helye a mi színpadjainkon. Márpedig az elmúlt évek vidéki színházainak műsorát végigtekintve, láthatunk arra példát, hogy az igazgatók merítettek ebből az irodalomból, és vállalkozásaikat általában siker kísérte. Pinter, Arden, Beckett, Jarry csakúgy helyet kapott a műsortervben, mint a drámaírói technikában, színpadi ábrázolásban velük sok hasonlóságot mutató Rozewicz, Mrozek, Gombrowicz, Örkény, Csurka.

Meglehet, hogy vidéki városaink nagyobbik részében ez a fajta színház még csak úgynevezett rétegigényeket elégít ki; mindenesetre létezik ez az igény, s ezt kielégíteni a közönség valamennyi rétegére figyelő színház éppúgy törekszik, mint az operettet vagy a klasszikus drámát kedvelők vágyait. Vagyis, a kizárólagosság (bármelyik irányban) a közönség egy részének elvesztését jelentheti.

A nézőtér átrétegeződése régi beszédtéma már a színházi berkekben. Most tudományos módszerrel, egzakt módon is bizonyítást nyert ez. A Magyar Színházi Intézet 1978–79-ben szociológiai felmérést végzett a közönség színházba járó szokásairól. Több más érdekesség mellett kiderült, hogy a színházak törzsközönsége, a minden új iránt érdeklődő, fogékony, nagyjából állandó közönségréteg nem „a nívós szórakozást igénylő, jól kereső értelmiségi vagy középréteg hobby-csapata", mint eddig hittük, hanem „egy dinamikus, mobilitásra irányult és a kultúra transzformálásának szerepét felvállaló réteg . . . az a közepes jövedelmű, nem kifejezetten csúcsértelmiségi foglalkozású fiatal nemzedék, amely talán közreműködött a színházi konjunktúra kialakításában is". Az idézet Almási Miklósnak a tanulmányából való, aki megjegyzéseket fűzött ehhez a felméréshez.

E felmérés szerint az említett törzsközönség 19–28 éves, egyedülálló vagy fiatal házaspár, közepes keresetű, magasabban kvalifikált munkás, középszintű értelmiségi, technikus, mérnök, egyetemi hallgató. Nem vitás: abban a tényben, hogy éppen ezt a réteget tudta legjobban magához kötni a színház az elmúlt évtizedben, szerepe volt az amatőr színjátszó mozgalom új iránti fogékonyságának és az avantgarde színjátszást művelő tevékenységének, csakúgy, mint annak, hogy néhány hivatásos színház tudatosan, átgondolt műsorpolitikával vállalta, hogy közönsége előtt jár. Vállalta a bukás kockázatát is, s erre akadt is példa bőven. De vállalta, hogy társadalmi kérdéseket új módon boncolgató színházba próbálja beszoktatni közönségét – elsősorban a fiatalokat. Ezek a társulatok – ha nyolc-tíz évvel ezelőtt gyakran játszottak is üres vagy foghíjas nézőtér előtt – már megharcolták a maguk harcát, s a székekben nem a fővárosi szakmabeliek és a mindenhonnan való sznobok ülnek, hanem a saját közönségük, amelyet maguk neveltek. Mégpedig többféle közönséget neveltek. Mert amelyik évadban Beckettet játszottak, akkor Csehovot és Mágnás Miskát is játszottak, s amikor Ardent mutattak be, akkor látható volt Molière és a Csárdálykirálynő is.

És amennyire fontos, hogy a fiataloknak az új rendezői törekvések iránti érdeklődését kielégítsék, annyira fontos, hogy a fiatalok megismerjék a klasszikusokat. E körül *nincs minden rendben* vidéki színházainkban. Generációk nőnek fel anélkül, hogy láthatnák a *Bánk bánt*, *Az ember tragédiáját*, a *Hamletet*, a *Tartuffe-öt*, az *Antigonét*. Meg kellene oldani, hogy a 12–22 év közti diákok ezrei ne kerüljenek ki az általános, közép-, vagy főiskoláról anélkül, hogy lássák a drámairodalomnak ezeket az alapműveit. Akár úgy, hogy a helybeli társulat megtanulja és három-négy éves időszakonként újra meg újra műsorra tűzi, akár úgy, hogy a közeli társulatok vendégjátékként cserélnek egy-egy ilyen klaszszikussal.

Lehet, hogy ez nehezen megoldható. Mindenesetre tovább kellene lépni a színházi nyelv korszerűsítésében éppen úgy, mint a klasszikus drámák rendszeres felújításában. Tájékozottságot szélesítő, műveltségépítő, törzsközönséget szervező és erősítő lehetőség, sőt feladat mindegyik. Végső fokon a néző igényességét növeli – a cél pedig éppen ez.

Gárdonyi Béla

Igazi barokk zenei élmény

Bányászzenekar a munkásművelődésért

A művelődés szóban benne van önmagunk művelése. A munkásművelődésben benne van a munkások önművelése. A zene arra is képes, hogy ezt az önművelést értékes örömként megosszuk hallgatóinkkal. Hangzatos frázisok helyett inkább csak a tényt írom le: november 11-én a Mecseki Szénbányák koncert-fúvószenekara *Háry Balázs* vezényletével bányászkollégáiknak Bachot, Händelt, Purcellt játszott.

Néhány éve még elképzelhetetlen volt, hogy munkásokból álló amatőr fúvószenekar egy egész esten át régi korok muzsikájából játsszon – sikerrel. Az ötlet kitűnő, hiszen valamilyen módon ki kell törni a meglehetősen szokványos fúvószenéből. Ugyanakkor felelősségteljes és nem is mentes ez bizonyos problémáktól. Gondoljuk meg, hogy itt részben olyan művek fúvószenekari átiratáról van szó, amelyek eredeti összeállításukban a hangversenyélet szerves részei, tehát hangzásképük közismert. Ilyen volt a műsort nyitó Bach *a-moll orgonaverseny*-tétel és a Wohltemperiertes Klavier *c-moll fúgája*. Hangszerelési probléma az is, hogy a jó ügy érdekében egyes hangszerek alkalmazásáról le kellett volna mondani, ezáltal az együttes hangzása jóval korhűbb lenne. (A lehetőség erre adott tiszta réz-kórus és klarinétok nélküli fafúvósok alkalmazásával. De így együtt túlzsúfolt.)

Előadói szempontból elvileg semmiféle különbség nincs egy polka jó eljátszása és például a *Musikalisches Opfer* itt megszólaltatott hatalmas hatszólamú Ricercareja között. De minden muzsikus és zenekedvelő tudja, hogy minél értékesebb egy mű, annál kirívóbbak a pontatlanságok, hamisságok. S hogy ezek száma gyérüljön, éppen ezért kell értékes műveket játszani, minél többet.

Jóleső volt látni, hogy a zenekarban ült városunk néhány hivatásos fúvósművésze is. Az ilyen együttműködések mindig hasznosak. Közülük *Tamás János* trombitaművész a zenekar állandó szólistája. Fitzgerald *Angol szvitjének* vastag hangszerelése csak sejtette Tamás képességeit. Jobban sikerült Purcell *Trombitaszó és ária* c. művének előadása, az est legnagyobb sikerű darabja. Viviani *Szonátája*, melyet a kicsi barokk trombitán játszott, már a csillogó hangszín miatt is, de a korhűbb kíséret révén is, igazi barokk zenei élményt nyújtott.

Szkladányi Péter

HÍREK

1980. NOVEMBER 20 CSÜTÖRTÖK

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából JOLÁN nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.56 — nyugszik 16.03 órakor. A Hold kél 15.26 — nyugszik 4.02 órakor.

Százhatvan évvel ezelőtt, 1820. november 20-án született, és 30 éves korában, 1850 áprilisában halt meg Ábrányi Emil író, publicista, lapszerkesztő és politikus, Ábrányi Kornél zeneszerző fivére.

Erdélyből származott, s írói hajlamai korán kibontakoztak. Már fiatalemberként számos írása jelent meg az egykori pesti lapokban, a Honderűben, az Életképekben. Omode Pál és családja című drámáját 1846-ban mutatta be a Nemzeti Színház. A szabadságharc idején Szemere Bertalan belügyminiszter titkára lett, majd két ízben kormánybiztos volt, s ő dolgozta ki az új országgyűlés tervezetét, valamint házszabályait is. Kossuth Pesti Hirlapjának munkatársaként szintén tevékenykedett; 1848 decemberében megalapította és szerkesztette a Jövő című radikális napilapot.

A világosi fegyverletétel után apjának sikerült menlevelet kieszközölni súlyos beteg fia számára, aki életének utolsó hónapjait tüdőbaja miatt teljes visszavonultságban töltötte.

Tarr Imre megemlékezések

A spanyol nép szabadságáért 1937-ben a huescai csatában hősi halált halt Tarr Imre születésének 80. évfordulójára emlékezünk november 20-án.

Az 508-as számú Tarr Imre Ipari Szakmunkásképző Intézet névadója születésének 80. évfordulója alkalmából emléktábla koszorúzást rendez ma, csütörtökön délután 16 órakor Pécsett, a Vince utcai szülőháznál. Az ünnepséget péntek délelőtt 10 órakor a Petőfi filmszínházban tartják.

*

A MÁV pécsi szertárfőnökség udvarán lévő Tarr Imre emléktáblánál ma, csütörtök délután 15.30 órakor a Tarr Imre ifjúsági szocialista brigád megemlékezést rendez.

◆

Előadások

A Föld kialakulása és fejlődése címmel Rendeki Ágoston tart előadást ma, 18 órakor a gesztenyési klubkönyvtárban.

Az ember anatómiájáról dr. Decsi János körzeti orvos tart előadást ma 18 órakor a mánfai klubkönyvtárban.

A Kiskunsági Nemzeti Park természeti értékeiről tart előadást Pécsett, ma délután 17 órakor Bankovics Attila, a nemzeti park ornitológusa. Az előadás a Tanárképző Főiskola állattani tanszékén lesz, a Magyar Madártani Egyesület pécsi csoportjának rendezésében.

Sz. Burger Alice régész, a Magyar Nemzeti Múzeum osztályvezetője, a pécsi és környékbeli római kori ásatások egyik vezetője lesz csütörtökön délután 5 órakor a szocialista brigádok klubjának vendége a Ságvári Endre Művelődési Házban.

Bethlen Gábor és kora szerepel a TIT előadói konferenciájának programján csütörtökön 16.30 órakor a Bartók Klubban. Az előadó Makai László akadémikus.

A közélet hírei

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Baranya megyei Szervezetéhez az 1981. évi devizamentes műszaki megállapodás megkötése céljából bolgár küldöttség érkezett Ivan Parvanov Szliven megyei MTS-titkár vezetésével.

*

Kétnapos tanácskozást követően befejezte munkáját a Vasas Szakszervezet XXVIII. kongresszusa. A 670 000 szakszervezeti tagot 570 küldött képviselte, közülük heten utaztak Baranyából a kongresszusra. A Vasas Szakszervezet központi vezetőségébe beválasztották Fürj Zoltánt, a Pécsi Hőerőmű, illetve Varga Kálmánt, a Mezőgép cserkúti gyáregységének dolgozóit is.

*

Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal, valamint a jugoszláv környezetvédelmi és területfejlesztési tanácsok képviselői november 17—19. között Budapesten tárgyalást folytattak a két ország közötti kétoldalú környezetvédelmi együttműködés bővítéséről. Megállapodtak abban, hogy a két ország között érvényben lévő műszaki-tudományos együttműködés keretében közösen foglalkoznak az ipari technológiákból eredő légszennyezés szabályozással, a hulladékanyagok ártalmatlanításával és hasznosításával, valamint a zajvédelem megoldásával.

◆

— Pécsi művészek a Szovjetunióban. Szovjetunióbeli vendégszereplésre utazott Bánky József zongoraművész és Gyermán István hegedűművész, a Pécsi Filharmonikus Zenekar koncertmestere. November 25-ig három alkalommal lépnek föl közös szonátaesten.

Félmillió kéve nád betakarítását tervezik a tél folyamán a Dunántúli Nádgazdasági Vállalat szakemberei a Velencei-tó hatalmas nádrengetegéből. Már megtartották a próbavágást, és néhány napon belül megkezdődik a teljes nagyüzem a téli nyugalomra tért tavon.

Napirenden a munkaügyi tevékenység

A munkaügyi tevékenység időszerű kérdéseiről konzultációt rendez a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Baranya megyei Szervezete. A kétnapos rendezvényen a pécsi Ifjúsági Házban az Országos Tervhivatal és a Munkaügyi Minisztérium vezető szakemberei tartanak előadásokat és konzultációt. Szó lesz többek között a hatodik ötéves tervidőszak munkagazdasági céljairól, feladatairól és szociálpolitikájáról, a bér- és keresetszabályozási rendszer módosításának főbb vonásairól, a foglalkoztatáspolitikáról, a munkaerőgazdálkodásról, a jövedelempolitikáról és a bérgazdálkodásról.

◆

— Pajtás újság terjesztési verseny. Az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat és a Baranya megyei Úttörő Elnökség által kiírt Pajtás terjesztési verseny díjkiosztó ünnepségén a terjesztésben élenjáró öt — geresdlaki, dunafalvi, Komló, Gagarin utcai, mozsgói és Pécs, I. Nevelési Központ — úttörőcsapatát jutalmazták. A terjesztő úttörők közül tizen jutalmat kaptak és 45 őrs elnyerte a Pajtás barátja címet.

— Tv-szerelők tanfolyama. A Gelka Orion és Videoton színes modul tévék javítására kétnapos tanfolyamot szervezett Somogy, Tolna és Baranya megyei tévészerelők részére.

— Képtárrendezés. November 20-tól előreláthatólag december közepéig zárva lesz a pécsi Modern Magyar Képtár. A múzeumot átrendezik.

— Elhunyt Makláry János színművész. A Magyar Népköztársaság érdemes művésze — aki nyugalomba vonulásáig a Nemzeti Színház tagja volt — november 18-án, hosszas betegség után, 73 éves korában elhunyt. Temetéséről később intézkednek.

— Újvári Lajos festőművész kiállításának megnyitása lesz ma, csütörtök délután 17 órakor a Képcsarnokban. Dr. Péczel László irodalomtörténész nyitja meg a kiállítást, mely december 4-ig tekinthető meg.

◆

Gyors- és gépírók országos versenye

Az országos gyors- és gépíró versenybizottság december első hetére írta ki az idei országos versenyt. A dolgozók vetélkedését helyi csoportokként rendezik. A pécsiek versenyére december 3-án délelőtt tíz órakor kerül sor a Dobó István utcai gimnáziumban. A gimnázium nemcsak termet, írógépeket is ad a versenyzőknek, ám a megszokott mechanikus, vagy villany írógépükön is írhatnak a nevezők. A kétféle gép külön kategóriának számít az elbírálásnál. A legjobb dolgozatokat Budapestre küldik, ott értékeli a versenybizottság. Gépírásból 15 perces sebességi másolást kell írniuk a versenyzőknek, gyorsírásból percenként 180 szótagos sebességtől 300 szótagosig lehet jelentkezni. A diktátum ezekkel a sebességekkel 5 perces, amit gépírásba kell áttenni a megadott időre.

A versenyre jelentkezni lehet a szövetség helyi csoportja elnökénél, Radnóti Adélnál, Pécs, Dobó István utcai gimnázium. Telefon: 11-145.

◆

— Pécsi kórus a rádióban. November 20-án, ma este 6 órakor a Pécsi Nevelők Háza kamarakórusa egyórás élő koncertet ad a Magyar Rádió VI-os stúdiójából. A koncert a 3. műsorban hallható. Vezényel: Tillai Aurél.

Tévélottó-sorsolás

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a Budapesten megtartott tévélottó-sorsoláson a következő számokat húzták ki:

13, 34, 50, 75, 89

◆

— Talált pénz. Értesítjük kedves ügyfeleinket, hogy aki 1980. november 2-án Shell kutaknál tankolt és elvesztette pénzét, jelentkezzen a szerviz irodájában (Pécs, Pécsváradi u. 27.).

— TIT-program. Planétáriumi előadás lesz ma, csütörtökön 16.30 órakor „Idegen égboltok alatt" címmel. Este 18 órakor pedig lézershow és diaporáma bemutatót tartanak.

04—05—07

Hármas ütközés. Tasnádi Miklós Gábor 32 éves pécsi lakos kedden este személygépkocsijával Pécsett, az Árnyas utcában közlekedett. Haladás közben áttért a menetrend szerinti bal oldalra, ahol összeütközött a vele szembe jövő Hajabács Gizella Julianna 30 éves pécsi lakos által vezetett személygépkocsival, amely az ütközés következtében megpördült és összeütközött Szekeres Lajon Béla 32 éves pécsi lakos által vezetett személygépkocsival. A baleset következtében Hajabács Gizella Julianna könnyű sérülést szenvedett és a három gépkocsiban keletkezett kár 60 000 forintra tehető.

*

Nem adott áthaladási elsőbbséget. Sas Gyula István 32 éves pécsi lakos kedden délután személygépkocsijával Pécsett, a Nagyvárad utca—Tompa Mihály utca kereszteződésében nem adott áthaladási elsőbbséget egy jobbról érkező személygépkocsinak és összeütköztek. A vétlen gépkocsivezető súlyos és utasa könnyű sérülést szenvedett. Az anyagi kár körülbelül 30 000 forint.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Könyvszemle. 8.37: A magyar népdal hete. 8.57: Operettfelvételekből. 9.20: Irodalmi évfordulónaptár. 9.44: Zenevár. 10.05: Zenélő Dominó. 10.35: Operarészletek. 11.25: Biztató kísérletek. 11.40: Emlékirat. XII. rész. 12.35: Klub, csoport, társadalom. 12.50: Zenemúzeum. 13.49: Szólítlak hattyú! Népek költészete Nagy László fordításában. 14.27: Mixtay Melinda énekel. 15.10: Bécsi klasszikus muzsika. 16.05: Rádiónapló. 18.00: Portugál muzsika. 19.15: Népdalfelvételekből. 19.45: Világhírű zongoraművészek. 20.53: Loewe zenés játékaiból. 21.34: Négyszemközt egy terroristával. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Marenzio-madrigálok. 22.45: Tanácskozott a Pedagógus Szakszervezet. 23.00: Operarészletek. 0.10: Dzsesszfelvételek.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Ifjúsági dalok. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Napközben. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: A magyar népdal hete. 12.55: Törzsgárdatagok. 13.24: Gyermekek könyvespolca. 13.30: Színes szőttes. 14.00: Kettőtől fél hatig. 17.30: Zenei Tükör. 18.00: Disputa. 18.33: Hétvégi Panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: Nyomon vagyok! Játékos vetélkedő! 22.30: A tegnap slágereiből. 23.15: Nótacsokor.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Nagy mesterek kamarazenéjéből. 11.05: A magyar népdal hete. 11.25: Zenekari muzsika. 13.07: Az újvidéki dzsesszfesztivál. 14.00: A magyar népdal hete. 14.25: Olasz szerzők műveiből. 15.10: Canidide vagy az optimizmus. 16.00: Zenei Lexikon. 16.20: Muzsikáló fiatalok. 16.50: Popzene sztereóban. 18.00: A Pécsi Nevelők Háza kamarakórusának hangversenye. 19.05: Disputa. 19.35: Verdiáriák. 20.10: Rózsaméz. 20.37: A progresszív beat híres előadói. 21.17: Hangfelvételek felsőfokon. 21.55: Új kamarazene felvételeinkből.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Zenélő Dél-Dunántúl. Dr. Nádor Tamás összeállítása. 17.30: Föld, víz, levegő. Simon Márta és Mészáros Attila környezetvédelmi sorozata. 17.40: Tillai Aurél: Andrásfalvi nóták. Előadja az Állami Népi Együttes. 17.45: Öt perc közgazdaság. Dr. Zeller Gyula előadása. 17.50: A tamási Hangár együttes felvételeiből. 18.00: Déldunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek. Vendégelőadók felvételeiből. Az MDDSZ nemzetközi kapcsolatai. Gyurok György sorozata. Könnyű hangszerszólók. 19.00: Német nyelvű műsor. Mezőgazdasági híradó. Szerkesztő: Báling József. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Iskolatévé: Korok művészete. Középiskolásoknak. 9.05: Környezetismeret. 1. o. (sz.). 9.30: Rajz. 1—4. o. (sz.). 10.05: Élővilág. 7. o. 10.35: Magyar nyelv. 1. o. (sz). 11.05: Fizika. 6. o. 11.35: Kamera. Középiskolásoknak. 12.05: Világnézet. Középisk. IV. o. 14.00: Rajz (ism., sz.). 14.20: Környezetismeret (ism., sz.). 14.40: Magyar nyelv (ism., sz.). 15.00: Élővilág (ism.). 15.30: Fizika (ism.). 16.30: Hírek. 16.35: Tévébörze. 16.45: Telesport: Magyarország—Románia. Férfi kézilabda-mérkőzés (sz.). 18.20: Reklám. 18.25: Esettanulmány. 18.55: Reklám. 19.05: Tévétorna (sz.). 19.10: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Jogi esetek. 20.40: Szép magyar tánc. 20.45: Bérgyilkos. Olasz film. 22.25: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.35: Rajz. 1—4. o. (sz.). 18.55: Nyelvtanárok, figyelem! 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: A kéz intelligenciája (sz.). 20.05: Valami újat szeretnék . . . 21.20: Tv-híradó 2. (sz.). 21.40: Tudósklub. Család, életmód, lakás.

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Madárijesztő — gyermekműsor. 18.15: Nukleáris forradalom. 18.45: A dzsessz napjai. 19.15: A konyha nagy mestereinek kis titkai. 19.20: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Érvek — külpolitika. 20.50: Vetélkedő. 22.05: Jugoszlávia nemzetközi asztalitenisz bajnoksága.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Dokumentumfilm. 19.45: Belpolitika. 19.15: Négy keréken. 20.00: 3, 2, 1 . . . indulj — adás a filmről. 23.30: Huszonnégy óra.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: I. sz. Klinika. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

◆

Esküvő

SZABÓ ÁGNES
és
CSISZOLSZKI JÓZSEF

értesítik kedves ismerőseiket és barátaikat, hogy 1980. november 22-én 15 órakor házasságot kötnek a Komló városi Tanács házasságkötő termében.

PÁL MÁRIA
és
SZAKÁCS PÉTER

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 22-én 13.00 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

TORDAI ERIKA
és
HETESI BÉLA

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 22-én 14.30 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Balett '80. (este 7 órakor) Rátkay bérlet.

Kamaraszínház: Tíz kicsi néger (este 7 órakor) Mikszáth/A bérlet.

MOZI

Petőfi: Kaliforniai lakosztály (3, 5) A Jó, a Rossz és a Csúf (7) **Kossuth:** A Jó, a Rossz és a Csúf (10) A szökött fegyenc (f5) Keresztelő (f7) Kaliforniai lakosztály (f9) **Tanárképző Főiskola:** Harcmodor (5) PTE filmklub (f8) **Rákóczi:** A Vadnyugat hőskora (5) **Fekete Gyémánt:** Felderítők akcióban (6) **Jószerencsét:** Robin Hood nyila (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Kicsi a kocsi, de erős (f6) **Mohács:** Circus maximus (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Csontváry (4, 6) Mi van doki? (8) **Komló, Május 1.:** Oké, spanyolok! (f5, f7) **Szigetvár:** Mondd, hogy mindent megteszel értem (8) **Siklós:** Júliusi találkozás (7) **Harkány:** A tanú (7) **Bóly:** Az áldozat (7) **Pécsvárad:** A medvefókák szigetén (7) **Sásd:** Walt Disney állatbirodalma (7) **Sellye:** A bumfordi (7) **Szentlőrinc:** Őszi maraton (7) **Villány:** Csendestárs (7)

32.

— Igaz. Ez igaz. De ott a Génbank. Ott lehet kapni egészséges, értelmes utódokat.

— Igen, de most nem erről van szó. Hiszen a Génbank sem tudja megakadályozni, hogy teljesen szervezetlenül burjánozzon az emberiség . . . valami felé, vagy valami elől . . . én nem tudom. Nem tudja megakadályozni, hogy egyre újabb és újabb állomására érjünk a civilizációnak . . . hiszen a Génbank is csak egy állomás . . . ki tudja, mi vár ránk a jövőben? Milyen módját találjuk ki a szabályozásnak? Hogy ezzel aztán újabb, bonyolultabb utakon-módokon lehet majd ugyanazt szabályozni? Nem baj! Majd rájövünk a bonyolultabb módszerekre is. És azok se lesznek tökéletesek, és közben fogy a humusz, a televény, mert gyűlik a műanyag, fogy a levegő, mert egyre mérgesebb gázokat bocsátanak ki a műanyagégetők, és folyamatosan fogy az energia, mert a műanyagok előállítása kerül a legtöbb energiába, és fogy a Nap, mert a műanyagot nem érdekli a Nap, a fény, az asszimiláció és a disszimiláció, a műanyag sötétben éppúgy él, mint a világosban, a fényben: *él*, mert pusztít minket, ez az egyetlen funkciója, mert látszólag mindenre jó, mert látszólag mindent pótol, mert éppen olyan, mint az igazi anyag, csak az a különbség, hogy nem tudjuk megsemmisíteni. Az igazi, a valódi anyag, a Föld belseje kiürül, az óceánok elszennyeződnek, a levegő súlyosodik, és fogy belőle az oxigén . . . Igen, Mária. Ezt gondoltam végig, s azt találtam, hogy a Föld valódi anyagai harcban állnak a műanyaggal, és ez a harc eldőlt: vesztettünk. Az egész Föld lassan elrákosodik . . .

— József! Ez gyönyörű teória! Írd meg, édes Józsefem, írd meg, add ki, és meglásd, híres, nagy tudós leszel. Híresebb és nagyobb, mint Foxman!

— Hagyd azt a szenilis vént bolondot . . . és hagyj ezzel az egész tudóskodással. Mire megyek a teóriámmal, ha nem tudom bebizonyítani? És hiába tudom esetleg bebizonyítani, az egész fejlődési elvet nem tudom megváltoztatni. Nem lehet az emberiséget meggyőzni arról, hogy felejtse el a kereket. Ugyanúgy nem lehet még szóba se hozni előtte, hogy felejtse el a műanyagokat. Hiába írnék én akárhány könyvet a műanyagok ellen, azok tovább hódítanának. A fejlődést nem lehet megállítani, mondják, és közben a romlást, a pusztulást, az elrákosodást nem lehet megállítani!

— De József! Valamit akkor is tenni kell!

— Ahhoz sok szerencse kellene! Nagyon sok! Ha a műanyagot, mondjuk, át lehetne alakítani fává! El tudod képzelni? A műanyaghulladék helyére persze most ne erdőt képzelj. Életet, sajnos, nem tud az ember semmibe se lehelni. De képzeld el, hogy a hulladékokat nem kellene elkeríteni, nem kellene elégetni — ha a hulladék magától elrohadna! Ha a műanyagot olyan hatás érné, hogy képes legyen az elrothadásra! Az lenne a csúcs! A tudomány új hajnala!

— Ma, úgylátszik, mindenki a csúcson járkál . . .

— Mi? Tessék? Nem értem.

— Hát Foxman is ilyesmit magyarázott . . .

— A műanyagokról, meg a rákról?

(Folytatása következik)

időjárás

Várható időjárás csütörtök estig. Általában kevéssé felhős idő, hajnalban párásság. Fokozatosan mérséklődő, erős, sokfelé viharos északnyugati, északi szél. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában minusz 2, plusz 3. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 6—11 fok között.

Új vezetők a Pécsi Bőrgyár élén

Ez év októberében fájdalmas veszteség érte a Pécsi Bőrgyár kollektíváját: tragikus autóbaleset következtében elhunyt négy munkatársuk, köztük igazgatójuk és műszaki igazgatóhelyettesük. Az új vezetők kinevezésére és beiktatására kibővített igazgatótanácsi ülésen tegnap délelőtt került sor a gyár kultúrtermében.

Csiga István, a vállalat pártbizottságának titkára köszöntötte a megjelenteket, köztük dr. Bakos Zsigmond könnyűipari államtitkárt, Horváth Lajost, a Baranya megyei Tanács elnökét, dr. Dányi Pált, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkárát és Szentirányi Józsefet, az MSZMP Pécs városi Bizottságának első titkárát. Ezután dr. Bakos Zsigmond államtitkár mondott rövid méltató beszédet, majd átnyújtotta a kinevezéseket. A Pécsi Bőrgyár igazgatója Szekeres Istvánné, műszaki igazgatóhelyettese Schneider Ede, gazdasági igazgatóhelyettese Vinkó Máté. Valamennyien a gyár dolgozói, akik már eddig is vezető tisztséget töltöttek be: Szekeres Istvánné ezt megelőzően gazdasági igazgatóhelyettes, Schneider Ede a krómos gyárrészleg vezetője, Vinkó Máté a közgazdasági főosztály vezetője volt. A kinevezésekhez a megyei és a városi párt- és tanácsi vezetés nevében Szentirányi József gratulált, majd Szekeres Istvánné mondott köszönetet a bizalomért. Délután a műhelyekben rövid munkásgyűlések keretében ismertették a kinevezéseket.

Dr. Bakos Zsigmond könnyűipari államtitkár még a délelőtt folyamán a Pécsi Kesztyűgyárban munkamegbeszélésen vett részt, amelyen értékelték a vállalat tevékenységét.

Félelemmentes gyógyítás szocialista brigádok segítségével

Egyre inkább elterjedőben van a félelemmentes kezelés megteremtése; képekkel, gyermekjátékokkal terelik el és oldják fel a kis betegek rettegését. Gyakran előfordul, hogy a körzeti orvos nem tud segíteni a bajon, ezért rövidebb, hosszabb időre kórházi kezelésre szorul a kisgyerek. Az otthon, a szülők pillanatnyi elvesztése és az idegen környezet lelkileg igen megviseli a beteget és hátráltatja a gyógyulást. Az elmúlt évben a nemzetközi gyermekév alkalmából a Pécsi Gyermekklinikát egyre-másra keresték fel szocialista brigádok, akik nem pillanatnyi, hanem tartós kapcsolattal bizonyították be segítőkészségüket. A családias légkört teremtették meg ajándékaikkal: a kórtermek ablakaira függöny került, játszósarokat, könyvtárakat alakítottak ki és tévékészülékeket ajándékoztak a kórházi szobákba. A gyógyítást is igen hatékonyan segítették, a kereskedelemben nem kapható, külföldi prospektusokban látott műszereket gyártottak, így például mozgó infúziós készüléket, vérvizsgáló speciális készüléket, valamint betegágyra és műtőasztalra szerelhető csonthúzató készüléket. A beteg gyermekek kényelmes fekvését speciális gyermekbútorokkal segítették. A napokban tartott ünnepségen –, amelyet a gyermekklinika orvosai rendeztek az intézetet patronáló szocialista brigádok részére –, megköszönték a segítséget, külön kiemelve a kesztyűgyár több szocialista brigádját, a Pécsi Faipari Szövetkezet szocialista brigádját, a Pécsi Bútorgyár KISZ-szervezetét, a Zsolnay-gyár Május 1. szocialista brigádját, a Sopiana Gépgyár és a KISZ-bizottság segítségét. Ezenkívül még számos szocialista brigád munkáját is megköszönték, hisz egyes brigádtagok rendszeresen látogatják a klinika azon betegeit, akik tartós ápolásra szorulnak, ezzel is pótolva a távol lakó szülőket.

Á. E.

Az SZMT elnöksége tárgyalta

Baranya VI. ötéves tanácsi és településhálózat-fejlesztési koncepciója

Számos fórumon tárgyalták az utóbbi hetekben Baranya megye VI. ötéves tervidőszakra vonatkozó tanácsi és településhálózat-fejlesztési koncepcióját. Az SZMT tegnap délelőtt tartott ülésén az egyik legnagyobb érdeklődéssel fogadott napirend is ezzel foglalkozott. E témán kívül értékelte a testület – *dr. Bödő László*, az SZMT kulturális, agitációs és propaganda osztálya vezetőjének előterjesztésében – a vállalati művelődési bizottságok tevékenységét, illetve tájékoztatót hallgatott meg az 1980/81-es oktatási év beindulásáról.

Baranya megye következő öt évre szóló fejlesztési elképzelései – hangsúlyozta ezt az elnökség ülésén *Piti Zoltán*, a megyei tanács elnökhelyettese, a napirendi pont előterjesztője is – alakulóban vannak még, de annyi már bizonyos, hogy a koncepció négy „csomópont" körül sűríthető. Ezek egyúttal a legsúlyozottabb feladatokat is jelzik. Olyan fejlesztések kerülnek előtérbe, amelyek a lakosság egészét érintik, azaz fokozott figyelmet kap a VI. ötéves tervidőszakban az alapellátás, amibe a lakáskérdésen túl – egyebek mellett – a közlekedés, a kereskedelem is beletartozik. Ugyancsak fontos feladatot jelent a községek népességmegtartó képességének erősítése, ami részben a városok és községek között elosztható pénzeszközök arányainak megváltoztatásán alapul. Szükség van a következő tervidőszakban az állami és a magánerős fejlesztések fokozottabb összehangolására, a lakosság alapellátását szolgáló magánerős fejlesztések erőteljesebb állami támogatására. Ezt nemcsak megyei, hanem központi források felhasználásával is segíteni szándékoznak. Végül fontos célkitűzése a tervkoncepciónak: a beruházásokkal azonos súllyal kezelni a felújításokat. Ennek jelentőségét felesleges hangsúlyozni, ha arra gondolunk, hogy mekkora értékek várnak felújításra, s hogy e munkáknak lényegében beruházáspótló szerepe is van.

Az SZMT elnökségének ülésén számos felszólalás hangzott el a témával kapcsolatban, s ezek a lakásgazdálkodástól a sportolási lehetőségekig, a társadalmi támogatás szerepétől a belvárosi zöldterületek hiányáig, a pécsi temető fejlesztésének szükségességétől a köztisztaság helyzetéig, a nyugdíjasház megépítésének fontosságától a komlói lakásépítkezések megfelelő ütemezéséig életünk szinte valamennyi területét érintették.

M. A.

Pécsi kórus londoni rádiós díja

Magnószalagok versenyének is nevezik a londoni BBC rádióállomás évente meghirdetett világversenyét kórusok részére, mivel az együttesek nem fesztiválon vagy versenyen szerepelnek. Erre az alkalomra összeállított rövid műsorukat stúdiófeltételek között szalagra éneklik. A szalagokat hazai zsüri elbírálja, s a legjobbakkal benevez a londoni versenyre. Magyarországon az idei évben kamarakórus kategóriában Tillai Aurél vezénylésével a Pécsi Nevelők Háza Kamarakórusa nyerte meg a versenyt.

A kategóriagyőztes műsorokat a BBC rádióállomás – a zsüri értékelő véleményével együtt – sugározza elsőként. Ezt a műsort átveszi a világ minden jelentősebb rádióállomása, köztük a budapesti is.

A vándorserleget tegnap délután a Magyar Rádió székházában Tillai Aurél karnagy és Sinku Pál, a Nevelők Háza igazgatója vette át a BBC rádióállomás képviselőjétől. Tillai Aurél vezénylésével a Pécsi Tanárképző Főiskola Vegyeskara 1977-ben vehetett át hasonló díjat.

Téli forgalombiztosítás

Fő veszély a síkosság

Idén van elegendő só

A KPM Közúti Igazgatóság rácvárosi központi műhelyében készítik fel a célgépeket a téli időszakra

November elején már meglepett bennünket a hó, most azonban tavaszias az időjárás. Ez azonban nem feledtetheti, hogy tíz nap múlva december – bármikor eshet a hó, s nem lehet tudni azt sem, a hőmérséklet mikor süllyed fagypont alá.

A KPM pécsi Közúti Igazgatóságánál érdeklődtünk arról, mit tettek a téli forgalombiztosítás érdekében. Péterfia Balázs osztályvezető:

– A téli forgalombiztosítás két fő feladata a hóeltakarítás és a síkosság elleni védekezés. Ez utóbbi a nehezebb és a költségesebb is. Az arány nagyjából olyan, hogy a téli forgalombiztosításra rendelkezésünkre álló 14 millió forintból tízet a síkosság megszüntetésére fordítunk. Huszonnégy kocsink van, ebből tizenegy sószóró és tizenhárom úgynevezett rayonos gépkocsi.

– Hol teljesítenek szolgálatot a két különböző típusú járművel?

– A sószórók az úgynevezett őrjáratos szolgálatot látják el a főközlekedési utakon és a jelentősebb útvonalakon, s itt az egész útfelületet szórják. A rayonos kocsik az alsóbbrendű utakat szórják, csak a veszélyes szakaszokon. Tehát csomópontoknál, vasúti kereszteződéseknél, buszmegállóknál, emelkedőkön. A másik különbség, hogy itt nem sót, hanem érdesítő anyagokat, salakot, homokot szórunk le. Ezerötszáz kilométer a teljes hossza az úthálózatnak, ahol a síkosság elleni védekezést rendszeresen el kell végezni; ebből 400 kilométeren kell őrjáratos szolgálatot teljesíteni. S noha ez jóval rövidebb, mint az alsóbbrendű utak együttes hossza, mégis, mindkét fajta védekezés ugyanannyiba kerül. Ebben az évben egyébként semmi változás nem történt, a gépek száma azonos.

– Elegendő a géppark arra, hogy zavartalan és biztonságos legyen a téli forgalom?

– Ez nézőpont kérdése. Ha a közlekedőket kérdezzük meg, ők biztosan azt válaszolnák, hogy nem. Szerintünk mind a géppark, mind az erre fordítható pénzösszeg elég. S ezt az állításunkat meg is indokoljuk. Annyi pénze ugyanis senkinek sincs, hogy a tél kellős közepén az utakon nyári viszonyokat biztosítsunk, ez akkor lenne lehetséges, ha a fenntartásra szánt költséget is a téli üzemeltetésre költenénk. Ez pedig nem kívánatos. Hozzá kell azonban tennem, hogy minden erőfeszítésünk ellenére síkos utak vagy útszakaszok mindig lesznek, hiszen először vagy az útellenőrök vagy a lakosság észleli, ők beszólnak az ügyeleti szolgálatra, s mi akkor vonulunk ki. Ez – a távolságtól függően – hosszabb-rövidebb időbe beletelik.

Két útellenőrző csapat járja 24 órás szolgálatban az utakat; az egyik URH-s kocsi a 6-os úttól északra, a másik a délre fekvő területen. Ők azonnal tudják jelezni, ha valahol szükség van a szórókocsikra. Év közben csak egy ilyen éjjel-nappali útellenőrző szolgálat működik, a másik november 15-én állt munkába. Ami a szóróanyagokat illeti, homok és salak minden évben bőséggel volt, tavaly azonban a szükségesnek csak egyharmada volt a KPM sókészlete. Ebben javulás történt, az idei szállítmányok mind megérkeztek, s most ezer tonnával több só van raktáron a korábban tapasztalt maximális szükségletnél.

– Most is, mint minden novemberben, már kész a téli ügyeleti beosztásunk, s ennek alapján mondhatom, hogy rossz idő esetén egyszerre száz embert tudunk munkába állítani. Remélem, idén a legelső kritikus helyzetben is jól megállják helyünket, mert sokéves tapasztalat, hogy ha az első akadályt rosszul vesszük, utána már akármilyen jól dolgozunk, egyetlen autós sem lesz velünk megelégedve.

Dücső

Igényelték – megvalósul

Óvodai nyelvoktatás Komlón

Német nyelvet oktató óvodai foglalkozások kezdődnek ez év december elsejével a komlói Április 4. utcai óvodában. Erről, valamint az alsófokú oktatási gazdálkodási szervezet létrehozásáról döntött tegnapi ülésén Komló város Tanácsa végrehajtó bizottsága.

A városi művelődésügyi osztály az óvodáskorú gyermekek adatait átvizsgálva jutott arra az elhatározásra, hogy javasolja az Április 4. utcai óvodában a német nyelvoktatás beindítását. A gyermekek közül igen sokan jönnek német nemzetiségű családból, emellett a szülők is igényt tartanak a nyelvoktatásra. Ugyanakkor az Április 4. utcai Általános Iskolában is beindul a német nyelvoktatás, azaz az orosz nyelv mellett már általános iskolai szinten is lehetőség nyílik a második idegen nyelv tanulására. Az óvoda ezt a folyamatot kívánja előkészíteni majd a maga sajátos eszközeivel. Ehhez a személyi és a tárgyi feltételek is megvannak.

Ami a vb-ülés másik oktatásügyi témáját, a közös gazdálkodási szervezet létrehozását illeti, ilyen 1976 óta létezik Komlón az általános iskolák számára. Most az óvodai és az általános iskolai gondnokságok összevonásával az alsófokú oktatási gazdálkodási szervezet 1981. január 1-ével a városi tanács épületében kezdi meg működését. A szétaprózott, kisösszegű költségvetéssel gazdálkodó egységek a mind takarékosabb gazdálkodást követelő évek folyamán elvesztették létjogosultságukat. Az összevont gondnokság mentesíti majd az oktatási intézmények vezetőit a pénzügyi és gazdasági feladatoktól, akár óvodáról, napköziről, menzáról vagy általános iskoláról legyen is szó. A munkaerő, a pénz- és az egyéb anyagi eszközök gazdaságos összevonásával a gazdálkodás hatékonyságát szeretné növelni az oktatásügyi szakigazgatás, ugyanakkor pedig azt várja az intézkedéstől, hogy az intézmények vezetői az eddiginél több időt tudnak fordítani a szakmai feladatok elvégzésére.

G. O.

Tollseprű

Hol a logika?

Érdekes cikk jelent meg a Népszabadság vasárnapi (november 16-i) számában. Pásztor Emil „LOGIKÁTLANSÁG" A HELYESÍRÁSBAN című írásában azt igyekszik bizonygatni, hogy helyesírásunkban csak látszólag akadnak következetlenségek. Amit a laikus szemlélő „logikátlanság"-nak könyvel el, az valójában, a hozzáértő nyelvtudós szemüvegén át nézve nem az. Az indokolt példák meggyőznek bennünket arról, hogy a helyesírásunkban mutatkozó logikátlanságok csak látszólagosak. Valóban így van ez?

Mi most vice versa (nem: *vica versa!*), vagyis megfordítva éppen arra szeretnénk rámutatni, hogy igenis van helyesírásunkban logikátlanság. Sőt! Az idézett cikk vezércíme is ilyen. Helyesírási közleményről van szó, amelynek címeként ez olvasható: *Mondd és írd* – felkiáltójel nélkül. *A magyar helyesírás szabályai*nak 338. pontja szerint: „a kérdőjelet és a felkiáltójelet a kiemelt címsorok után is ki kell tenni." Helyesírásról beszélünk a szabályok betartása nélkül?

Ugyanez a jelenség figyelhető meg az idézett Szabályzatnak a különírásról és az egybeírásról szóló 141. pontjában. Ennek utolsó mondata ekként hangzik: „Olyan szókapcsolatot tehát, amely öt-hat szótagnál többől áll, lehetőleg már ne írjunk egybe." Mivel ebben az összetett mondatban a főmondat állítmánya („ne írjunk egybe") alanyi ragozású felszólító módban álló ige, pont helyett tehát a felkiáltójelet kellett volna kitenni, mert éppen a Szabályzat 346. pontja írja elő: „Ha az alárendelő összetett mondat főmondata felkiáltó, felszólító vagy óhajtó értelmű, a mondat végére mindig felkiáltójelet teszünk, még akkor is, ha a mellékmondat kijelentést vagy kérdést tartalmaz." (64. lap.)

Helyesírásunk szabálykönyvét az elmúlt 26 év alatt tizenkilenc ízben adták ki némileg változtatott vagy változatlan lenyomatokban, de ez a helyesírási hiba „benn rekedt" a szövegben.

De nézzük közelebbről a kifogásolt mondatot! Arról szól, hogy az olyan szókapcsolatot, amely öt-hat szótagnál többől áll, lehetőleg ne írjuk egybe. (Vigyázat! Itt pont kell, mert a főmondat kijelentő.) Kérdés, vajon hihetünk-e ennek a helyesírási szabálynak. Aligha. A *Helyesírási tanácsadó szótár* (röviden: *Htsz.*) ugyanis mást javasol: „Két egyszerű szóból álló összetételt *sohasem* kötőjelezünk, akárhány szótagú (pl. *kandeláberkovácsoló, alumíniumbányászat).*" Az idézett első szó 8, a második is 8 szótagú, mégis egybe kell írni. Hol itt a logika? Melyik szabálykönyvnek higgyünk?

De olvassuk csak tovább a szöveg folytatását!

„Egy egyszerű és egy összetett szóból (azaz összesen három elemből) álló összetételt *hat* szótagnyi hosszúságig nem tagolunk kötőjellel (pl. *nyugdíjegyesület, cserépedénygyártás).*"

Így a *Helyesírási tanácsadó szótár! A magyar helyesírás szabályai*ban viszont ilyen példákra akadhatunk: *kábítószercsempész* (három elemből álló hat szótagú összetett szó, s ezért egybe kellene írni. (A *Htsz.* nem akar véteni önmaga ellen, és ezért nem közli e szót. Helyette a hét szótagos *kábítószer-csempészet* szó került a szótárba.

Ugyanígy hibás helyesírásunk a Szabályzat szótári részében a következő szavak: *kispárnahuzat, munkaerő-hiány, szakmunkás-képzés, tervkölcsön-kötvény* és így tovább.

Érdekes, de nem meglepő, hogy idézett szavaink egyike sem található meg a *Helyesírási tanácsadó szótár*ban. Ebben valóban van logika!

Tóth István dr.

A nyelvpótlék nem ösztönöz

Angol óra a II. számú Gyakorló Általános Iskolában

A többnyelvűség nem elitképzés

Korszerűbb felfogásra van szükség

Mindenki ismeri a Mézga család kínos esetét. Külhoni megpróbáltatásaik nagy része abból eredt, hogy egy árva szót sem tudtak más nyelven. Legtöbbször csak álltak, bámultak és mutogattak. Egyelőre azonban úgy tűnik, hogy csak humorizálni tudunk ezen a siralmas állapoton.

Ellentmondásos a helyzet: hazánkban, más európai országokhoz viszonyítva nagyon kevesen beszélnek nyelveket, ugyanakkor az élet minden területén nő az igény a több nyelvet ismerő szakemberek iránt.

„Ahány nyelvet beszélsz, annyi ember érsz" — tartja a mondás. Különösen igaz ez napjainkban. Igaz gazdasági szempontból, hiszen például hazánk nemzeti jövedelmének mintegy fele a külkereskedelmi forgalomból ered. Igaz ugyanez a fentiekkel összefüggésben, társadalmi szempontból is, hiszen bizonyos foglalkozási ágakban kellő nyelvtudás nélkül ma már lehetetlen lépést tartani a szakmai fejlődéssel. Olyan szakemberek tömegére van tehát szükség a gazdaságpolitikai irányelvek végrehajtásához is, akik kitűnően beszélnek legalább egy világnyelvet.

A nyelvpótlék fizetésének rendszere sem ösztönző. Elég régen, 1964-ben adták ki az erre vonatkozó, lényegében máig érvényben lévő rendeletet. A rendelet három részre osztja a nyelveket tudó embereket. Olyanokra, akiknek kell adni, adható a pótlék — attól függően, hogy munkájukhoz mennyire szükséges a nyelvtudás. A pótlék nem fizethető, ha az idegen nyelv feltétele a munkának. Azoknak, akik nem rendelkeznek felső- vagy középfokú nyelvvizsgát igazoló papírral vagy ennek megfelelő iskolai végzettséggel, szintén nem fizethető a pótlék. A rendelet tehát nem számol például azokkal a nemzetiségiekkel, akik eleve birtokolnak valamilyen nyelvet. Ezekből következik, hogy a vállalattól függ, milyennek „minősíti" a nyelvhasználat módját. Mivel azonban a nyelvpótlék kifizetése a béralapot terheli, az üzemek nem nagyon rajonganak érte. Több helyen nem is adják, máshol a minimumot fizetik ki, néhány intézményben pedig csekély mértékű fizetésemeléssel „jutalmazzák" a dolgozót.

Ennek ellenére több vállalat indít ingyenes házi nyelvtanfolyamokat, melyeken — érthető okokból — nagy a lemorzsolódás.

A jelenlegi helyzet másik összetevője, hogy vállalatainknál kisebbségben vannak a nyelveket tudók, akik többnyire a fiatalabb generációhoz tartoznak. Ma még ezek a tényezők is visszahúzó erőként hatnak. Így, akik esetleg tudnak nyelveket, azok sem használhatják kellő mértékben.

A nyelvtudás pedig nem különleges adottság, tanulással megszerezhető. Igen ám, de milyen lehetőségek vannak erre? Az intézményes nyelvoktatási forma nem elég hatékony. Katasztrofális, mennyire nem tud oroszul a középiskolát végzettek túlnyomó többsége. A második idegen nyelvet pedig hajlamosak mellékes tárgyként tekinteni a középiskolások. Hazánkban ma még ritkaság, ha valaki több nyelvet tud. Így sokan valamiféle „elitképzésnek" tekintik, s elvetik az idegen nyelv általános iskolai oktatását . . .

1976-tól kezdve három pécsi általános iskolában indult meg az angol nyelv kísérleti oktatása a Pécsi Tanárképző Főiskola angol tanszékének irányításával. Mindhárom helyen állandó volt a túljelentkezés. S bár az eredmények a még működő osztályokban máig biztatóak, egy 1976-os minisztériumi határozat értelmében ezek a kísérletek sem bővíthetők. Legfeljebb szakkörök indítására adott a lehetőség. Ugyanakkor igen nagy a társadalmi igény. Egy reprezentatív felmérés szerint (melyet dr. Bognár József, a Pécsi Tanárképző Főiskola angol tanszékének vezetője végzett az említett iskolákban) a megkérdezett mintegy 1700 szülő 87 százaléka taníttatná gyermekét egy vagy több idegen nyelvre. Aztán a TIT által kínált tanfolyamokon is nagy a zsúfoltság. Egy magánóra ára pedig száz forint körül mozog. Az intézményes nyelvoktatás visszaszorítása különösen kedvezőtlen a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek esetében. Hiszen nyelvtudás híján az iskolák elvégzése után jó néhány szakmában nem indulhatnak egyenlő eséllyel.

Ahhoz azonban, hogy az intézményes kereteket bővíteni lehessen, megfelelő számú és minőségű oktatóra is szükség van. Ám a leendő tanárok is az előbb vázolt oktatási rendszerben nőttek fel, felkészültségük a középiskola után szükségképpen más-más szintű volt.

Dr. Bognár József:

— Idén jóval kevesebben jelentkeztek angol szakra, mint korábban. Nincs válogatási lehetőségünk, ezt megsínyli a képzés hatékonysága is. Nincs reális perspektíva az egyén előtt, végzés után nehezen kap állást. A tanárképző főiskolán idén végzett 14 magyar—angol szakos hallgató közül jelenleg egy tanít angolt intézményes keretek között.

A felvázolt helyzet is mutatja, hogy korántsem véletlen, ha hazánkban ma ilyen kevesen beszélnek idegen nyelvet. Szükségesnek látszana az iskolai nyelvoktatás kiszélesítése, s a nyelvpótlék rendelet átdolgozásával egy reálisabb ösztönző rendszer kialakítása. A következő történet közismert és jól jellemzi a helyzetet: Hortobágyon az érdeklődő turista három nyelven is próbálja a tájékozódást. Az illetékes mindannyiszor csak a fejét rázza és széttárja a karját. Kollégája megszólal: „Látod, milyen jó lenne, ha beszélnél más nyelveket is." A válasz sem késik soká: „Miért? Ő hármat tudott, mégsem ment semmire . . ."

Mintha a nyelvtudás kiszélesítésében érdekelt felek is hasonló álláspontra helyezkednének hazánkban.

Bozsik László

A Sándor Mátyás a televízióban

Befejeződött a Magyar Televízió legnagyobb koprodukciós vállalkozása: magyar–francia–NSZK–olasz közös alkotás született Verne Gyula világhírű regényéből, a Sándor Mátyásból. A 6 részes sorozat epizódjait december 9-től, kedd esténként láthatják a magyar adásban.

A nagyszabású alkotás főrendezője Jean Pierre Decourt, aki számos több részes francia filmnek – közöttük a Magyarországon is népszerű Arsene Lupin-sorozatnak – a forgatását is irányította. A forgatókönyvet a regény alapján Claude Desailly írta. Sándor Mátyást – majd a későbbiekben Antekirtt doktort – Bujtor István alakítja, akire a nagy romantikus hősök megjelenítőjeként ismert, neves külföldi művészeket megelőzően esett a választás. Namir szerepében Papadimitru Athina látható.

Verne regényéhez képest némileg módosították az epizódok cselekményét. A történet időpontját a magyar viszonyoknak megfelelően csaknem 20 évvel „visszaigazították". Az író művében ugyanis 1867-et jelölt meg időpontul, amikor Magyarországon elképzelhetetlen volt a regényben jelzett forradalmi helyzet.

A decembertől képernyőre kerülő Verne-regényből első ízben készült tv-program. A mozilátogatók viszont – évekkel ezelőtt – már megismerkedhettek a romantikus történet amerikai filmváltozatával.

HAGYOMÁNY

Nendtvich Andor építész életpályája

Egy világjáró mérnök hagyatéka a levéltárban

Egy, az építész által tervezett épület New Yorkban

Nendtvich Andor építész régi pécsi családból származott, bár őseik burgundiai eredetűek voltak. A család az elmúlt századtól kezdődően fontos szerepet töltött be a város közéletében.

1895. június 24-én született Pécsett, alsó- és középfokú iskoláit itt végezte. A Műszaki Egyetemen megkezdett tanulmányait kétévi frontszolgálat után 1920-ban fejezte be, kitűnő eredménnyel.

Az építészmérnöki diploma megszerzése után tanársegéd lett. Terveit csak külföldön vélte megvalósíthatónak, így három év múlva egy párizsi tervezőirodában vállalt rajzolói állást. Bejárta a város környékét, az országot, de eljutott Spanyol- és Olaszországba, Algériába, Tuniszba, Szicíliába is.

Egy amerikai barátja meghívására Chicagóba ment, először egy külvárosi irodában dolgozott, majd egy színház tervének sikere megnyitotta előtte az utat New Yorkba. A Mr. H. I. Oser broadwayi irodájának mérnökeként 20 felhőkarcoló tervezésében vett részt. A nagy hajsza miatt 1927-ben agyvérzést kapott, 3 hónapig feküdt kórházban, jobb keze és lába időlegesen megbénult, beszélőképességét szintén elvesztette. Nagy nehezen állt ismét talpra, még ezen a nyáron hazatért Európába, szülővárosába.

Első itteni terve, a Köztemetőben levő temetőkápolna 1932-ben épült meg. Az egyetem megbízásából három kollégával csehszlovákiai, német- és svédországi, dániai, hollandiai, norvégiai városokban járt, ő maga csak a kinti gyógykezelés után tért vissza.

Hazajövetele után sem hagyta abba külhoni utazásait, melynek során majdnem az egész világot bejárta. 1933-ban kéthetes földközi-tengeri út után, melynek során fölkereste Athént, Isztambult, Rodost, Olympiát, Korfut, a következő évben az észak-olasz tóvidéket, Szicíliát, Tripolit ejtette útba.

1936-ban részt vett a Fülöp-szigetek fővárosában, Manilában megrendezett eucharisztikus kongresszuson, újabb egy év múltán nyugat-indiai hajóutat tett két hónapig a „Milwauke" hajón.

A Belvárosi templom restaurálása előtt, 1940-ben boszniai tanulmányút következett.

Közben természetesen itthon is tervezett. Elképzelései nyomán valósult meg az Uránia (ma Petőfi) mozi, a Belvárosi templom, a 48-as téri rendőrségi székház, a bőrgyár, a Sopiana Gépgyár felújítása, illetve építése. Az ő nevéhez fűződik az OTI (ma SZTK) Munkácsy utcai Rendelőintézetének bővítése, a Rákóczi út 73. számú ház, a Sánc és Alkotmány (régen Makár) utcai bérházak tervezése. 1950 után a Pécsi Tervező Vállalatnál dolgozott.

Az ő tervei alapján épült meg a József Attila úton az MSZMP székház, részt vett Pécs város régi házainak rekonstrukciójában is. Sok olyan terve van, melyet nem valósíthatott meg, vagy mások később más módon végeztek el. Újraálmodta a Rákóczi út végét, a Dóm teret, a Püspöki palota és a várfal környékét. Ez utóbbit úgy oldotta volna meg, hogy a mai Esze Tamás utcát a Barbakánnal boltív kötötte össze vázlataiban. A várfalak kiszabadításának tervezete mellett nagy érdeme volt, hogy elsőként tervezte meg a már akkor is forgalmas Rákóczi út tehermentesítésére a Somogyi Béla utca (volt Fejérváry út) összekötését a József Attila (volt Ráth Mátyás) úttal, a Majláth utca lebontásával, az új út egyenessé tételével! (A mai Szalai A. út.) Az Egyetemi Könyvtár és a Líceum templom kiszabadítása szintén szerepel vázlatai között.

Tervezett üdülőket, székházakat a Mecsek oldalába, a megye községeiben levő katolikus templomok rajzai szintén szerepelnek hagyatékában a személyes iratai, fényképei mellett. A Belvárosi templom és a Szabadtéri Színpad, valamint számos magánház tervei teszik teljessé a hagyatékot. A hosszú, tevékeny élet után, 1970 júliusában elhunyt mérnök hagyatékát ma már a levéltár őrzi, melyet a család két éve adott át megőrzésre. Az itt dolgozó munkatárs feladata, hogy életművét a kutatók rendezve kapják kézhez, valamint az, hogy munkásságát minél szélesebb körben ismerjék meg az érdeklődők.

Vargha Dezső
levéltári munkatárs

Sellye kézműipara a múlt század végén

„Az ipar szabadsága tönkreteszi a kisipart"

A XIX. század második felében Magyarországon, így Baranyában is a kézműipar súlyos válságon ment keresztül. A városokban és a nagyobb falvakban működő céhek nem tudtak megfelelni az átalakult piaci követelményeknek, magukat is nehezen tartották fenn. Az 1848-as céhszabály-módosító rendelet következményeként hatalmas méreteket öltött a kontárkodás. Közöttük sok esetben szakképzettebb iparosok dolgoztak, mint a céhszervezeten belül. Ez a folyamat a kialakuló gyáripar hatására 1867 után felgyorsult. A céheket 1872-ben megszüntették, helyettük ipartársulatokat állítottak fel, de a problémát e szervezetek sem tudták megoldani, így az 1884. évi ipartörvény ipartestületek megalakítását rendelte el. A feudális viszonyok felszámolásával a tőkés árutermelés törvényei érvényesültek. Ezen a ponton a kis- és nagyipar mind a termelés mennyisége, mind a szükségletek kielégítése szempontjából végérvényesen elvált egymástól.

Sellye a múlt század végén a szentlőrinci járás területéhez tartozott. A maga 1566 lakosával a járás nagyobb településeihez sorolhatjuk, ahol az 1881-ben végrehajtott népszámlálás tanúsága szerint 1435 magyar, 74 német, 2 tót és 14 délszláv anyanyelvű élt. A hiányzó 41 főt a beszélni nem tudók rovatába sorolták. A községben a kisiparnak hagyományai voltak, hiszen 1872 előtt céhszervezeten belül dolgoztak a kézművesek. Annak megszüntetése után 6 év telt el, míg az iparosok szervezetbe tömörültek. A „Sellyei Egyesült Ipartársulat" 1878. december 29-én nyújtotta be alapszabályait a felsőbb iparhatósághoz. A működési engedély megszerzése idején a társulat 80 tagot számlált. Céljuknak a tagok iparérdekeinek patronálását jelölték meg. Betegsegélyező, temetkezési, évdíj- és segélypénztárt állítottak fel. Az iparosok és segédszemélyzetük között kialakult peres kérdések elbírálására békéltető bizottságot hoztak létre.

Pécsett 1880-ban kereskedelmi és iparkamara létesült, amely összeírta a területén – Baranya, Somogy, Tolna – dolgozó iparosokat. Sellyéről 62 iparost és 10 kereskedőt jelentettek. Az összlakossághoz viszonyított arányuk 4,5 százalék. A német anyanyelvűek 52,7 százalékban, a délszlávok 35,7 százalékban, a magyarok 2 százalékban vették ki részüket az ipar és a kereskedés művelésében. A leggyakrabban az ács, a csizmadia és a szabó mesterségek fordultak elő. A 34 fajta mesterségből tizenhármat csak német anyanyelvűek, tizenkettőt csak magyarok űztek. Feltűnő a német anyanyelvűek „egyeduralma" a kereskedelemben.

A számszerűleg közölt mesterek, tanoncok és a segédek alkották a „Sellyei Egyesült Ipartársulat" tagságát. Az ipartársulat tagsága 1881-ben azzal a kéréssel fordult a szervezet közgyűléséhez, hogy engedélyezze egy „iparos ifjúsági kör" megalakítását. A közgyűlés a kérést elutasította, mert határozatuk szerint az ifjúság nem alkalmas egy ilyen jellegű kör működtetésére. A tanoncok szellemi képzése sem volt megfelelő. Heti két órában ismétlő oktatáson vettek részt, de hatékonyságát növelni nem tudták, mert az ipartársulat egyes tagjai az intenzívebb szellemi képzés költségeit nem tudták fedezni. Az ipartársulat 1882-ben kérte a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy javasolja az illetékeseknek az ipartörvény módosítását, mert az ipar szabadsága tönkreteszi a kisipart. Követelték, hogy önálló iparos csak az lehessen, aki a tanoncidőt letöltötte és mesterségét 6 évig gyakorolta. Ez alatt a jelölt nagy szorgalmat és jó erkölcsi magatartást tanúsítson. Megállapították, hogy a legények vándorlásuk során sokat kóborolnak munka nélkül, így kérték a vándorkönyv ismételt bevezetését.

Az 1884. évi XVII. tc. az ipartársulatok helyébe ipartestületeket hozott létre. Ez Sellyén nem következett be azonnal, hiszen 16 évet kellett várni, hogy az ipartársulat feloszlassa önmagát és vagyonával, valamint 116 iparossal az új szervezetbe lépjen.

Erdődi Gyula
levéltári munkatárs

Még tíz napig!

A Baranya megyei Fényképész Szövetkezet

műtermeiben 1980. november 30-ig készített

színes gyermekfénykép-sorozat

(6 db 10 × 15 cm-es különböző felvétel)

ára 242,—Ft helyett 150,—Ft

A SZÉP SZÍNES FÉNYKÉP NEMCSAK EMLÉK, AJÁNDÉK IS!

KIP-KOP

DUNÁNTÚLI CIPŐKERESKEDELMI VÁLLALAT

Nyugdíjashét

November 20—27-ig

nagy árengedménnyel

különböző férfi- és női cipők.

KIP — KOP

Pécs, Dr. Doktor Sándor u. 15., Sallay u. 3., Bajcsy-Zs. u. 8.

LAKÁS-INGATLAN

Beköltözhető, háromszobás, gázfűtéses öröklakás, garázslehetőséggel, sürgősen eladó. Kp. + kevés OTP. „Pálosoknál" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Belvárosi, második emeleti, 47 négyzetméteres, másfél szobás, tehermentes öröklakás eladó. Érdeklődni: Goldmark Károly u. 1. Kollár.

Elcserélném nagyméretű, másfél szobás, uránvárosi, tanácsi lakásomat külön bejáratú, kétszobás tanácsira. „Minden érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kiadó 1 szoba komfortos lakás. Érdeklődni: Déryné u. 4. Gátiné.

Elcserélném uránvárosi, távfűtéses, II. em., kétszoba-összkomfortos lakásom egyszoba-összkomfortosért, térítéssel. „A magasház vagy környékén" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás. Pécs, Mezőszél u. 3/A. IV. 15.

Eladó gazdálkodásra alkalmas, kétszobás ház, nagy telekkel. Érdeklődni: mindennap, Páprád, Fő u. 41. Müller.

Elcserélném uránvárosi, földszinti, gázfűtéses lakásom belvárosi, nem gázfűtésesre is. „Mecsek-kapuig" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó a pellérdi hegyderékon 675 négyszögöl zártkert plusz szobakonyhás hétvégi faházzal vagy gépkocsiért elcserélhető. Érdeklődni: du., Kovács Mátyás, Pécs, Jedlik Ányos u. 3/A. II. em. 8.

Eladó 200 négyszögöl szőlő, fele új telepítésű tramini. Érdeklődni Pogány, Kossuth u. 45.

Elcserélném kétszobakonyhás, fürdőszobás lakásomat falusira. — Minden megoldás érdekel. Felszabadulás u. 2.

Elcserélném kertvárosi, másfél szobás, összkomfortos, távfűtéses lakásomat másfél szobás, összkomfortos, belvárosi lakásért vagy Ágoston tér környékén egyszobás lakásért. „József" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó két szoba, konyha, fürdőszobás, külön bejáratú házrész, konyhakert és állattartási lehetőség van. Pécs, Felszabadulás u. 47.

Balatonkeresztur, Deák F. utcában 130 négyszögöl telek, vízparthoz közel, építőanyaggal, eladó. Cím: Kreszl Sándor, Dombóvár, Molnár Gy. u. 17.

Uránvárosi, 2 szoba összkomfortos, szövetkezeti lakás eladó. Telefon: 18-858.

Gazdálkodásra alkalmas házat bérelnék. Víz, villany szükséges. Ajánlatot „Falusi ház" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

Pécs és Harkány közötti úton háromszobás, nagy garázsos családi ház eladó. „Autószerelő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Másfél szobás, összkomfortos, azonnal beköltözhető, IV. emeleti, szövetkezeti lakás eladó. „Tarr Imre utca" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

200 négyszögöl gyümölcsös, konyhakert eladó. Kovácstelep alatt. Érdeklődni mindennap 17 óra után, Páfrány u. 28. sz.

170 négyszögöl építési telek Érdligeten eladó. Víz, villany és szerszámoskamra van. Érdeklődni: Gara, Nagyatád, gyógyszertár.

Eladó Baja, Kodály Z. u. 2. I. em. 62 négyzetméteres, összkomfortos öröklakás. Kp. plusz OTP vagy pécsi hasonlóra cserélem. Érdeklődni: szombat, vasárnap, Baja, Batthyány u. 12. sz.

Balatonfenyves, Kölcsey u. 125. sz. balatoni oldalon, víz 200 m, nyaraló eladó. Üzletnyitásra kiválóan alkalmas. Érdeklődni levélben: Csetneki Attila, 8800 Nagykanizsa, Bercsényi út 9. B. I. 3.

Mohácson, Trukli utcánál garázs eladó. Érdeklődni a Mohács 383-as telefonszámon.

Mohács, Dózsa Gy. u. 38. számú nagy családi ház eladó. Két lakrész — 2 szoba, konyhásak — beköltözhető. Érdeklődni a fenti címen, Szikráéknál.

3 szobás, kertes családi ház eladó Pécs, Tolsztoj u. 7. Mohácsi lakásra is cserélhető. Érdeklődni a helyszínen vagy Mohács, Radnóti lkt. 24. Dr. Sas.

Lebontásra kerülő, 2 szoba komfortos családi ház beköltözhetően eladó. Pécs, Felsőbalokány u. 48. Telefon: 19-542.

Meszesen garázs eladó. „Péter" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném két szoba plusz étkezős, uránvárosi, földszinti, szövetkezeti lakásomat 3 szobás, komfortos, nagyméretű, tanácsi lakásra. „Eladható" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Zuglóban levő, budapesti, 30 négyzetméteres lakásomat elcserélném Pécs belvárosában levő lakásra, vagy régi házra. Minden megoldás érdekel. Budapest, XIV. kerület, 1143 Ilka u. 6. Ifj. Tóth Albert.

Kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás beköltözhetően eladó. — Pécs, Júlia u. 9., fszt. 3. Telefon: 22-986.

Két szoba, konyha, előszoba, komfortos házamat eladnám, 1 szoba összkomfortot beszámítok. Érdeklődni 10-829-es telefonon esti órákban.

Eltartási szerződést kötne fiatal pár idős szemállyel, lakásért. — „Egyedül" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kiadó 100 négyzetméter épület raktár céljára vagy autógarázsoknak. Cím: Nagyárpád, Fő tér 3.

Mozsgón, Árpád út 42. sz. ház eladó, 2½ szoba, konyha, pince, több melléképület. Sertéstartásra alkalmas, víz bevezetve a lakásba is. Szép gyümölcsös, szőlő, 800 n-öl terület. Irányár: 280 000 Ft. „Decemberi költözés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Másfél szobás, összkomfortos lakásmegoldást keresek. „Kp., megjelöléssel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba kiadó kisebb háztartási munkáért. Krisztina tér 13. 4. emelet 12. Érdeklődni 18 óra után.

Uránvárosi, szoba, konyha, fürdőszobás, komfortos, tanácsi lakást cserélnénk 2 szobás, tanácsi, komfortos vagy összkomfortos, uránvárosi lakásra. „Megegyezünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécsi, tanácsi, másfél szobás, távfűtéses, belvárosi vagy kertvárosi lakást adok hasonló nívójú tanácsi budapestiért. Telefon: 23-438 vagy Budapest 831-800.

Fiatalember szoba-konyhás lakrészt vagy garzont bérelne. „Különálló" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Rózsatő kapható. Tiborc u. 46. Hentz kertészet.

Használt bútorokat veszek és eladok. Szabó, Jókai u. 1. Tel.: 21-071.

Zsiguli, 82-ig műszakizott, karosszériahibával, eladó. Utánfutó csere is érdekel. Keszü út 46.

Újszerű állapotban levő hófehér, panorámás, mély babakocsi eladó. Hétvezér u. 17. Krisztián.

MB 1000-es Skoda alkatrészek eladók. Érdeklődni: Pozsgai Ferenc, Pécs, Felsőbalokány u. 39. sz. 14 óra után.

Ágyneműtartót vennék, jó állapotban. „Középsötét" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

CF-es Trabant Combi, érvényes műszakival, eladó. Báthori u. 6.

ZI-s Trabant Combi eladó. Pécs, Péter u. 1. Rónai. Megtekinthető 17 óra után.

US-es Trabant eladó. Érdeklődni: Szentlőrinc, Deák u. 20.

205 cm-es Polsport 3200 Epoxi lesikló léc, biztonsági kötéssel, eladó. — Pécs, Vasvári Pál u. 2., udvar.

1300-as Polski felújított motor, újszerű karosszériaelemek és egyéb alkatrészek eladók, 1200-as Zsiguli friss műszakival eladó. Szabolcsfalu, Kinizsi u. 3. (régi pásztorház).

Parkosításhoz ezüstfenyő földlabdával jutányos áron kapható. Pécs, Közép-Makár 6. sz.

Hampshire tenyésztojás eladó. „Hampshire" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Zaporozsec, 46 000 km-t futott, betegség miatt eladó. Érdeklődni 17 óra után: Pécs, Patacs, Fő u. 2. Pummer.

Trabant motor üzemképes állapotban eladó. Érdeklődni 18 óra után a 19-407-es telefonon.

Trabant Special, hároméves, műszakizott, kitűnő állapotban eladó. Dr. Münnich F. u. 20/A., fszt. 1. 16 óra után.

Eladó 12 db sertés, hetven kilósak, berksirek. Pécs, Füzes dűlő 3. sz. Kovács Sándor.

750-es Zastava, 81-ig érvényes műszakival és plusz alkatrész eladó. Kiss Károly, Pécs, Építők útja 10/A. III. emelet 10. ajtó.

Eladó 350 köbcentiméteres IZS oldalkocsis motor. Pesti János. Pécs, Andrásbányavölgy 19. Pécsbánya.

Aró 461-es terepjáró olcsón eladó. Pécs, II. kerület, Gyöngy u. 20. sz. Légteszgyár u. folytatása.

Magas részletfizetésre jó állapotban levő személygépkocsit keresek megvételre. „Becsületes fizető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2 db egyéves Holstein-fríz üsző eladó. Kisdér, Petőfi u. 57. szám.

UV-s Trabant Special eladó. Érdeklődni az esti órákban. 17-922 telefonon.

1500-as Polski Fiat megkímélt állapotban eladó. Helesfa, Fő u. 20.

Eladó 1 db 600 literes, 2 db 200 literes olajtároló. Hird, Újtelep, Zámor u. 5.

3 db friss borjas, 4 éves, jól tejelő tehén, borjakkal és 1 db választott üszőborjú eladó. Romonya, Kossuth u. 14.

120 literes villanybojler eladó. Bolygó u. 8.

IS Zaporozsec szgk. új motorral és bontott alkatrészek eladók. Pécs, Dobó I. u. 51. szám.

GAZ 69 gépkocsi eladó. Érdeklődni Szabadszentkirály, Petőfi u. 44.

Olajkályha, 7500 cal., eladó. Páfrány u. 23. III. emelet 12.

Eladók olajfestmények, falra akasztható nagyméretű tükör, hatszemélyes hollóházi feketekávés-készlet, három db régi magyaros tányér és több egyéb más. — Megtekinthető délelőtt 10 órától du. 5 óráig. Pécs, Kolozsvár utca 16. földszint balra.

Zaporozsec, IX-es, gépkocsi eladó. Cím: Páfrány u. 23. III. emelet 12.

Modern bútorokat veszek és eladok. Kenderesi, Szabadság út 50. Telefon: 18-224.

Eladó 601-es Trabant karosszéria és 125 I-es hűtőszekrény. Érdeklődni 15 óra után. Siklós, Váralja u. 6.

Eladó egy hároméves, most vizsgázott Wartburg Limousine. Érdeklődni lehet Dombóvár, Ady Endre u. 29. II. 6. 17 óra után.

4 éves Lada Combi, PU-s rendszámmal, építkezés miatt sürgősen eladó. Érdeklődni: Siklós, Táncsics M. u. 31.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre. Vojta karpitos Pécs, Déryné u. 11.

8 hetes bika- és üszőborjú eladó. Ellend, Petőfi u. 96.

Zastava 750-es kis karosszériahibával, fél év műszakival, olcsón eladó. Dombay u. 2. Berta.

VEGYES

SÍRKŐ, KRIPTA, SIREMLÉK

készítését rövid határidővel vállalom. Vidékre is szállítok.

Baka Kálmán, Pécs, Patacs, Fő u. 8. sz. Telefon: 29-373.

Redőnykészítés, redőnyszerviz azonnal. Telefon: 30-184. Imre (este).

Kőművest (gépkocsival) és segédmunkással keresek. Ajánlatot „Átalakítás" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

Kémiatanár korrepetálást vállal. „Kémia" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Német—magyar és magyar—német fordítást vállalok. Gajdus Gyuláné, 7624 Pécs, Kodály Z. út 5.

Uránvárosban, a Misi cukrászda környékén garázst bérelnék. Ajánlatokat a 18-719-es telefonon kérem, 18 óra után.

Garázst bérelnék Kertvárosban. „Tél" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Okleveles tarifőri gyakorlattal — menetlevelek felülvizsgálatát 6 órás munkaidőben, vagy lakáson vállalja. Jelentkezéseket „Érettségizett" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Garázs kiadó Gyöngy utcában. Érdeklődni Légteszgyár u. 16. — Weidinger Antal.

Kézimunka előnyomás, hímzés, lyukhímzés, riselő, gépi cakkozás, plisszérozás, gombáthúzás rövid határidővel Bajcsy-Zs. u. 10., az új piaccsarnokkal szemben.

Ernyőjavítás garanciával, rövid határidővel. Garay u. 10. (Kórház térnél).

Ajándékba vásárolt ruhaneműjét díszíttesse kézifestéssel! Révész Klára kézifestő. Budai Nagy A. u. 14.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy fiam, bátyánk, apánk, nagyapám és sógorom,

VÁGNER ANTAL

52 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1980. november 21-én fél 3 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, mamikánk, dédikénk,

KUGLER BÉLÁNÉ

69 éves korában, rövid szenvedés után, fáradt szíve megszűnt dobogni. Temetése november 21-én 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják: bánatos, megtört szívű gyermekei, unokája, unokaveje és dédunokái.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, apósunk, nagypapánk, testvérünk, keresztapánk, nászunk és kedves rokonunk,

ERDŐSI JÁNOS

nagyárpádi lakos, MÁV nyugdíjas, 59 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 21-én fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, anyósunk, nagymamánk,

DEBRECZENI ÖDÖNNÉ

rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 21-én fél 3 órakor lesz a szabadszentkirályi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett gyermekeink,

ORSÓS SÁNDOR

és

ORSÓS JÁNOS

tragikus körülmények között elhunytak. Temetésük 1980. november 24-én fél 3 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. Gyászoló szülei.

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága szeretett feleségem, legjobb édesanya, menyünk, unokám, rokonunk,

HORVÁTH MÁRKNÉ

Faludi Zsóka,

az AFIT dolgozója, életének 32. évében tragikus hirtelenséggel november 14-én elhunyt. Temetése 1980. november 21-én, (pénteken) 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

Az AFIT XIV. sz. Autójavító Vállalat gazdasági, társadalmi vezetése és dolgozói mély megrendüléssel tudatják, hogy szeretett munkatársuk,

HORVÁTH MÁRKNÉ

belsőellenőrzési csoportvezető,

a vállalat törzsgárdatagja életének 32. évében, 1980. november 14-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Gyászoljuk a mindig segítőkész, melegszívű embert, a vállalat ifjúsági bizottságának titkárát. Végső búcsút 1980. november 21-én 12 órakor vesszünk tőle a pécsi köztemető központi ravatalozójában. Emlékét megőrizzük.

Megrendülve tudatjuk, hogy

ÖZV. KRAMMER ISTVÁNNÉ

Beke Zsófia

életének 73. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1980. november 22-én, szombaton 10 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló Spán család.

KÖSZÖNET

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

ÖZV. JACZKÓ LÁSZLÓNÉ

temetésén megjelentek, és együttérzésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak a kedves rokonoknak, ismerősöknek, barátoknak, akik

VÁLOVICS JÓZSEF

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkban együttérzésüket fejezték ki. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen férjem,

BAKOS ISTVÁN

temetésén részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Mecseki Szénbányák pártszervezetének, szakszervezetének, bányászzenekarának, munkásőreinek, Simonovics szocialista brigádjának, Gelka szerviz vezetőségének, dolgozóinak, II. sz. Gyakorló Iskola 7/b osztályfőnökének és tanulóinak, 6/b osztálynak, a ház lakóinak, kedves barátoknak, munkatársaknak, István-aknai ismerősöknek és minden kedves rokonnak. Gyászoló felesége és gyerekei.

Köszönetet mondunk a Faipari Ktsz, a Dohánygyár, a tv-stúdió dolgozóinak, a ház lakóinak, rokonoknak és ismerősöknek, akik szeretett halottunk,

GYENIS JÓZSEF

temetésén részt vettek, koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen, szeretett halottunk,

DRUMKOV ANGEL

bolgár kertész

temetésén megjelentek, koszorúk, virágok és részvéttáviratok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk,

SZUCS JÓZSEF

temetésén részt vettek, és részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, ismerősnek, akik

SUDÁR FERENC

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok, táviratok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

**ID. BÉKEFI ÁRPÁD

Vereség az idei utolsó mérkőzésen

NDK–Magyarország 2:0 (2:0)

Halle, 12 000 néző, v.: Mathias (osztrák). Góllövők: Trocha és Streich.

A magyar válogatott idei utolsó találkozóján, amelyet osztrák játékvezetői hármas élén Mathias-szal irányított, így kezdtek a csapatok:

NDK: Grapenthin – Kische, Trieloff, Weise, Müller – Weber, Liebers, – Häfner – Kotte, Streich, Trocha. Magyarország: Mészáros – Szántó, Kerekes, Garaba, Tóth – Tatár, – Nyilasi, Kardos, Dajka, – Kiss, Törőcsik.

A hazaiak együttese két újoncot, Trieloff-ot és Trocha-t vonultatott fel, míg Mészöly Kálmán csapatában az volt az újdonság, hogy Törőcsik kapitányi karszalaggal mutatkozott be.

Két gyors NDK-támadás vezette be a 90 percet, mindkettő végén szabadrúgáshoz jutott a hazai gárda, de a végrehajtás semmiféle veszéllyel sem járt. Aztán a magyarok is rákezdtek, Törőcsik és Nyilasi indítását állították meg a szorosan fedező NDK-s védők. Az 5. percben Kardos ejtésszerű beadása után Kisst lerántották, Törőcsiket pedig elnyomták, mégis csak szöglet lett a roham vége. A sarokrúgás után Kardos próbált egyből belsővel a kapuba emelni, ám Grapenthin biztosan hárított. Két perccel később újabb magyar szöglet következett, most Törőcsik próbálkozott estében, de a labda fölé szállt. Az NDK cseppet sem látszott magabiztosnak, kiegyenlítetté vált a játék, ezt bizonyította a 10. perc eseménye is, amikor Kisst a 16-oson belül csak három csel után tudták megállítani. A 13. percben a belelendülő magyar csapat középpályása, Nyilasi az alapvonaltól adott vissza, aztán Dajka is becsapta védőjét és váratlanul laposan lőtt, alig a jobb sarok mellé. Most az NDK-sok következtek, de csak átlövésekkel próbálkozhattak, mert a 16-os előtt jól zárt a megerősített magyar védelem. A 20. percben Kiss szöglete után újra Kardos előtt nyílott nagy lehetőség, nem tudott eléggé ráfordulni, így odalett a helyzet. A 24. percben Szántó felfutása után Törőcsik mutatta magát és kapta a labdát, de aztán hosszan passzolt és a kapus mentett is. A 25. percben óriási védelmi hiba után Streich előtt nyílt addig nem látott nagy lehetőség, a csatár kapkodott és fölé bombázott. Szép akció végén Liebers lövése szállt fölé, de a 3. egymást követő próbálkozás – a 28. percben – már gólt eredményezett: Streich szöglete után Kotte csúsztatta meg fejjel a labdát és az újonc Trocha senkitől sem zavartatva ugyancsak fejjel küldte a labdát a hálóba. (1:0). A 31. percben Törőcsik harcolt ki szabadrúgást, ugyanő gurított Kiss elé, aki a védők lába között laposan lőtt, Grapenthin jól helyezkedve hárított. A 32. perc újabb NDK-s gólt hozott, már Häfner lövését is csak alig tudta kapufára tolni Mészáros, majd a kipattanó labdát Trocha tálalta Streich elé, aki nem is hibázott az ötösről. (2:0). A 42. percben az erőfölénybe kerülő NDK felfutó középpályása, Liebers az oldalhálót találta el.

A szünetben két cserét határozott el Mészöly Kálmán: Garabát — újoncként — Baranyi váltotta, Kisst — sok rúgást kapott az első félidőben — Pásztor.

A Videoton hátvédje a 47. percben letette névjegyét, ezt a vele szemben próbálkozó Streich bánta. Az 57. percben Törőcsik Pásztort indította, jól sikerült a beadás, Kische saját kapujára veszélyesen tisztázott szögletre. Ismét Streich próbálkozott, az NDK fáradhatatlan csatára, most Kerekes állta útját igen keményen. Pásztor szögletét öklözte az NDK kapusa, majd az ellentámadás végén Tóth is szabálytalanság árán tudott megbirkózni Kottéval. A 60. percben Kardos indult meg, középről fölé lőtt. Egy perccel később Kotte irányzott rosszul, fejese a kapufa mellett ment el. A 70. percben az egyre többet vállaló Kotte kérte és kapta a labdát középen, már a 11-es pont tájékán járt, amikor egy technikai hiba miatt tisztázódott a magyar kapu. Törőcsik és Dajka önbizalom nélküli próbálkozása már a kaputól 30 méterre kudarccal zárult, miközben az NDK még egyszer ütemet váltott, volt még bőven tartalékja. A 80. percben Streich bombázott, szögletét Mészáros bravúrral ütötte szögletre. A 81. percben Pásztor beadását Nyilasi csak kézzel tudta maga elé tenni, a játékvezető résen volt. A 84. percben Baranyi harcolt sikerrel az NDK csatáraival, jó indítása után Pásztor biztosnak látszó szépítési helyzetet halasztott el. Cserék következtek: előbb a 85. percben Kottét Hoffmann, majd a 87. percben Webert Pommerenke váltotta fel. A 89. percben az erőtlen Dajkát könnyedén szerelte az NDK jobbszélsője és ezzel véget is ért a csalódást keltett évzáró.

*

Az NDK–Magyarország 21 éven aluli válogatott csapatainak találkozóján Hettstedtben a vendéglátó együttes 2:1 (1:0) arányú győzelmet ért el. A hazai csapat Ernst-nek a 24. percben és Dennstedtnek az 52. percben lőtt góljával már 2:0-ra vezetett, amikor a magyarok Csepregi góljával az 55. percben szépítettek.

Képes Sport-tombola Pécsett

A november 22-i, szombati PMSC–Ferencváros NB I-es bajnoki labdarúgómérkőzés szünetében rendezik a Képes Sport szerkesztőségének tomboláját. Számozott Képes Sport példányok vásárolhatók Pécsett a 39-es dandár úti, a Kórház téri, a Szabadság úti, a Széchenyi téri, a Sarohin tábornok úti, a Budai vámnál levő, valamint a MÁV- és Volán-főpályaudvaron található újságárusoknál. A mérkőzés előtt az újmecsekaljai sporttelepen mozgó lapárusoknál kapható számozott Képes Sport. A szerencsések értékes díjakat, többek között ADIDAS sportfelszereléseket nyerhetnek.

Totótippek

	Népszava	Népszabadság	Magyar Nemzet	D. N.
1. Bakony—MÁV DAC	2 x	1 x	2 x	1
2. Olajbányász—Komló	x	x	x 1	1
3. Sopron—Haladás	1	2	2	1 2
4. Sellye—Keszthely	2	2	2	x 2
5. MÁV Előre—Ganz MÁVAG	2	1 x	x 1	1
6. Váci Izzó—Budafok	1	x	1 x 2	1
7. Bologna—Napoli	2 x	1 x	x 2	x
8. Brescia—Torino	1	2	1	x 2
9. Cagliari—Roma	x	x 2	2 x	1
10. Como—Fiorentina	2	x 2	2	x 2
11. Juventus—Intern.	x	x	2 x	1
12. Pistoiese—Perugia	2	1 x	1	x 2
13. Spal—Genoa +1	1	1 x	1	1
14. Rimini—Atalanta	1	x	x	x

A VILÁG SPORTJA

● Az európai sportújságírók szavazása alapján az UPI rangsorolta 1980 legeredményesebb férfi- és női versenyzőit. Előbbiben az ötszörös olimpiai bajnok gyorskorcsolyázó amerikai Eric Heiden szerezte meg az elsőséget — megelőzve a svédek „teniszkirályát", Björn Borgot. A nőknél a Lake Placid-i kétszeres alpesi aranyérmes liechtensteini Hanni Wenzel megelőzte a szovjet világcsúcstartó olimpiai bajnok atlétát, Tatjana Kazankinát.

Nyíregyháza az MNK elődöntőjében

Nyíregyháza—Dunaújváros 2:2 (0:1, 2:2, 2:2!) Dunaújváros, 1500 néző, v.: Nagy M. Góllövők: Kovács L., Czeczeli (11-esből), ill. Weimper (11-esből), Bartók.

A csúszós, nehéz talajú pályán lezajlott összecsapáson a hazaiak az 57. percben már 2:0-ra vezettek, ám ennyi előny sem bizonyult elégségesnek. Két dunaújvárosi védelmi hibát követően tíz perccel később már 2:2-t mutatott az eredményjelző. Mivel több gól már sem a rendes játékidőben, sem pedig a hosszabbításban nem esett, így ismét büntetőrúgások következtek. Ebben — immár negyedik MNK-erőpróbáján — a nyírségiek 3:0 arányban bizonyultak jobbnak. Jók: Szendrei, Szücs, Kovács, ill. Timár, Giron, Bartók.

Edzőmérkőzés

PMSC—Komlói Bányász 3:1 (0:0). Kovácstelep, 100 néző. V.: Szőke. PMSC: Bodnár — Schulteisz, Tapaszti, Pál, Breznicky (Baumann) — Lutz (Dobány), Dárdai, Gallai (Vigh) — Kardos, Nagy (Réfi), Lőrincz. Komló: Bien — Iványi, Gyurina, Mács, Barta — Hohmann (Róth II.), Mód (Bányász), Róth I. (Tóth) — Katona, Stemler (Radics), Hegyi. Góllövők: Dobány, Dárdai, Pál, ill. Iványi.

Megyebajnokság

Siklós—Pécsi Kinizsi 2:1 (1:0), Kovácstelep, 150 néző. V.: Kulcsár. Küzdelmes mérkőzésen a Siklós szerencsés góllal győzött, a játék képe alapján a döntetlen igazságosabb lett volna. Góllövők: Agócsi, Kopacz, ill. Lajtai. Jók: Bari, Adorján, Agócsi, ill. Lajtai, Szeszán, Hargitai.

SPORT DN SPORT

Röviden

VÍVÁS. Az országos II. osztályú férfi tőrbajnokságon, Szombathelyen Török Zoltán (U. PEAC) a 2. helyen végzett. — A vidéki serdülő és ifjúsági csapatbajnokságon Veszprémben a sportiskola serdülő női tőr, valamint ifjúsági női tőr és ifjúsági párbajtőr csapata az 5. helyet szerezte meg. Mindhárom csapat kivívta az országos bajnokságon való indulás jogát.

LABDARÚGÁS. Befejeződött a középiskolás megyei bajnokság, ahol a győzelmet a Széchenyi szakközépiskola csapata szerezte meg a Komarov előtt.

ÖKÖLVÍVÁS. Az Énekes emlékversenyen Budapesten kisváltósúlyban Urszán (Komló) az első helyen végzett. Egyben ő bizonyult a mezőny legtechnikásabb versenyzőjének, amiért tiszteletdíjat kapott.

AUTÓ. Az Express utazási iroda háromnapos túrát szervez az ausztriai „Január Rallye-ra". A verseny január 9—11 között lesz és méa elfogadnak jelentkezéseket az utazási irodában.

KOSÁRLABDA. NB II-es női mérkőzések: Zalahús—Komlói Bányász 65:63, Sopron—Komlói Bányász 66:56.

TÖMEGSPORT. Szolnokon rendezték meg a második TOT Kupa országos döntőjét november 15—16-án. A Baranya megyei Tsz Szövetséget a pécsváradi tsz női asztalitenisz, a pécs-reménypusztai tsz férfi teke, a rózsafai tsz férfi asztalitenisz és a szigetvári tsz férfi sakkcsapata képviselte. Mindegyik együttes TOT-oklevelet nyert.

Gyarapodó létesítmények

Sásd fejlődő sportélete

Újabb szakosztályokat szerveznek

A sásdi sportolók, atléták, asztaliteniszezők nem is olyan régen gyakran hívták fel magukra a figyelmet jó eredményeikkel a megyei versenyeken. A labdarúgás mellett ennek a két sportágnak vannak hagyományai Sásdon. A labdarúgók több alkalommal szerepeltek a megyei I. osztályban, most a megyei II. osztályban játszanak és az élcsoportban foglalnak helyet. A férfi asztalitenisz-csapat megyebajnokságot nyert és az NB III-ba jutásért kiírt osztályozó-mérkőzésekre készül. Az atléták egyelőre adósak a jó eredményekkel.

Amikor a Megyei Sporthivatal a 11 megkülönböztetetten kezelt sportkör közé sorolta a Sásdi Községi SK-t, az a cél vezette, hogy a hat társközséggel együtt több mint 6000 lakossal rendelkező nagyközségben olyan sportkör alakuljon ki, mely asztalitenisz, atlétika és labdarúgás sportágakban sportiskolai rendszerben tudja biztosítani az utánpótlás nevelését.

A lehetőségek java része adva van. Sásd általános iskolájában 800 gyerek tanul. Az iskola két tornateremmel rendelkezik, a helyi tanácsi szervek, üzemek, vállalatok támogatásával, a Megyei Sporthivatal segítségével és jelentős társadalmi munkával füves labdarúgópályát, salakos edzőpályát, vörös salakos futópályát létesítettek. A nyáron készült el ugyancsak jelentős társadalmi munkával a sporttelepen a klubház. A labdarúgás és asztalitenisz sportágakban megfelelő szakembereik vannak. Idős Vadas Zoltán és ifj. Vadas Zoltán munkájának eredményeként ismét jó asztalitenisz-csapattal rendelkezik a község. Az atléták felkészítése gondot okoz, a testnevelő tanárokban kevés hajlandóság mutatkozik az edzések vezetésére.

A meglévő három szakosztály mellé az elkövetkező évben női kézilabda-szakosztályt szerveznek. A Komlói Carbon sásdi üzemrészének női dolgozói közül máris többen jelentkeztek a szakosztályba. Később a férfi kézilabdacsapatot is megszervezik. A testnevelő tagozatos osztályok létrehozásával megfelelő alapot kívánnak biztosítani az utánpótlás sportiskolai rendszerben történő neveléséhez.

A tanács vezetői, az üzemek, vállalatok segítik, támogatják a sportegyesületet. Sásdon a fiatalok kulturális és sportigényének kielégítését fontos kérdésként kezelik, és megfelelő lehetőséget teremtettek a sportoláshoz. Még a legkisebbekre is gondoltak, a sásdi óvoda rendelkezik a megyében egyedül korszerűen felszerelt tornateremmel, melyet mindennap használhatnak az apróságok.

hi

Tilos a góllövő csókolgatása?

Manapság, ha egy labdarúgó gólt lő, ez az esemény nyomban arra ösztönzi csapattársait, hogy valósággal megrohamozzák a góllövőt, rácsimpaszkodjanak, csókolgassák, a hátára ugráljanak és egyáltalán, túláradó érzelmeiket közszemlére tegyék. – *A csókolgatásnak, az ölelgetésnek, a góllövő hátára való ugrálásnak véget kell vetni* – mindezt *Sir Harold Thompson*, az Angol Labdarúgó Szövetség 72 éves elnöke mondja egy lapinterjúban és tilalmi listáját kiegészíti azzal, hogy a góllövőnek *„nem szabad a partvonalhoz rohannia, ott térdre esnie és összekulcsolnia a kezét"*.

Sir Harold, az oxfordi egyetem nyugalmazott vegyészprofesszora, aki még a régi szép időkben oxfordi diákként, oxfordi illemszabályok szerint rúgta a labdát, példamutatásra szólította fel a kiemelkedő labdarúgókat.

Malcolm MacDonald, az egykori gólkirály viszont hevesen ellenzi ezt a véleményt. *„A játékosnak szüksége van arra, hogy gólja után valaki megölelje és közölje vele: jó volt. A labdarúgásban nagy szerepe van az érzelmeknek, ezért a játékost érzelmileg is bátoritani kell"* – jelentette ki MacDonald, aki jelenleg a Fulham edzője.

Tíz évvel ezelőtt nagyszerű sikert ért el a Pécsi Dózsa labdarúgócsapata az EVK-ban, a jelenlegi UEFA Kupa elődjében. A pécsi csapat legyőzte a román Craiova együttesét, majd elütötte a továbbjutástól az angol Newcastle csapatát. A Newcastle elleni siker 10 éves jubileuma alkalmából a Magyar Rádió Pécsi Stúdiója november 28-i sportmagazinjában beszélgetést sugároz a Pécsi Dózsa akkori játékosaival. Képünk a műsor felvételén készült. Kopjár Géza felvétele

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lázár Vilmos u. 10 (volt Lotz K. u. 2.) alatti üzemünkben.

●

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és tölgyfurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

●

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.

Azonnali ügyintézés, OTP-re is.

Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

Köszöntjük a Katalinokat!

Ne törje a fejét névnapi meglepetésen . . .

Ajándékozzon ajándékutalványt!

Ajándékutalvány vásárolható és beváltható áruházainkban és szaküzleteinkben 50 és 100 Ft-os címletekben! Kellemes meglepetés az ajándékutalvány!

VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT!

MEREV MIKER PÉCS

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 320. szám
1980. november 21., péntek
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Üresjárat az ENSZ-ben

Az ENSZ-közgyűlés jelenlegi ülésszaka napok óta foglalkozik az afganisztáni kérdéssel. A vitát — amerikai és kínai kezdeményezésre — a törvényes afganisztáni kormány határozott tiltakozása ellenére, az ENSZ alapokmánya elveinek megsértésével iktatták a világszervezet napirendjébe. A vita alapjául a Pakisztán által előterjesztett „politikai rendezési" javaslat szolgál, amely sommásan az „idegen csapatok" kivonását követeli.

Ennek a követelésnek azonban hiányzik mind jogi, mind politikai-erkölcsi alapja. Az ENSZ alapokmánya ugyanis módot ad minden szuverén ország kormányának, hogy külső agresszió visszaverésére kérje és igénybe vegye bármely állam segítségét. Az Afganisztánban ideiglenesen tartózkodó szovjet csapatok egyetlen célja pedig éppen ez, vagyis a külföldről táplált ellenforradalmi fegyveres harc felszámolásához nyújtandó segítség. Nagy adag cinizmusról vall az említett pakisztáni követelés, tekintettel arra, hogy Pakisztán és Kína területéről jelenleg is naponta indulnak az ottani táborokban kiképzett és felfegyverzett ellenforradalmi csoportok afganisztáni bevetésre.

Az ENSZ-vita, amelytől kezdeményezői azt várták, hogy a vádlottak padjára helyezi a kabuli kormányt és a neki segítséget nyújtó Szovjetuniót, más fordulatot vett. Több felszólaló is visszautasította azt a washingtoni és pekingi kísérletet, hogy a kérdést saját terveik elködösítésére használják fel. Sah Muhammed Doszt afgán külügyminiszter dokumentumokkal leplezte le az Afganisztán-ellenes katonai provokációkat és felforgató tevékenységet. Közölte: jelenleg 30 katonai kiképzőtábor és 50 támaszpont működik pakisztáni területen, ahol már tavaly 30 ezer afgán ellenforradalmárt képeztek ki. Az amerikai, kínai és pakisztáni fegyverekkel felszerelt zsoldosok révén ez a három ország valóságos hadüzenet nélküli háborút folytat Afganisztán ellen — mutatott rá a külügyminiszter.

Az Afganisztán körül kialakult helyzet feltétlenül politikai rendezést kíván. Olyat azonban, amely az áldatlan helyzetet előidéző okok megszüntetését célozza. Az ENSZ-vitával egyidőben elhangzott nyilatkozatában Afganisztán vezetője, Babrak Karmal ismét megerősítette kormányának ezzel kapcsolatos álláspontját: országa változatlanul készen áll a szomszédaival fennálló vitás kérdések politikai rendezésére, a békés megoldásra. A válasz azonban erre mind a mai napig késik. A magyarázat: az USA-nak és Kínának szüksége van az úgynevezett afgánkérdésre, mint ürügyre az enyhülési politika lefékezésére, a nemzetközi légkör mérgezésére.

Pálfi Viktor

Kevés a szakképzett munkahelyi vezető a termelőszövetkezetekben

Ülésezett a TOT elnöksége

A termelőszövetkezetek a korábbinál nehezebb körülmények között, csökkenő földterületen és szigorúbb gazdasági szabályozók mellett dolgoznak, ennél fogva növekszik a vezetés politikai, szakmai munkájának jelentősége — szögezte le a TOT elnöksége csütörtöki ülésén, amelyen Szabó István elnökletével a téeszek káder- és személyzeti munkájának fejlesztéséről tanácskozott.

Az elnökség megállapította: az V. ötéves terv időszakában a közös gazdaságokban jelentősen fejlődött a káder- és személyzeti munka. A téeszekben több mint 41 ezer vezető dolgozik irányító munkakörben, közülük hétezren magasabb vezető munkakört töltenek be. A középvezetők száma kereken 17 ezer, és ugyanannyian dolgoznak a termelésben irányító munkakörben. A magsabb beosztású vezetők csaknem felének egyetemi, főiskolai végzettsége van, 20 százalékuk viszont még mindig nem rendelkezik középfokú végzettséggel sem. A középszintű vezetők iskolázottsága kielégítő, mintegy 85 százalékuk végzett középiskolát vagy technikumot.

A termelés közvetlen parancsnoki karát képező munkahelyi vezetőknél mutatkozik a legnagyobb gond; kevés közöttük a technikusi végzettségű. A mezőgazdasági technikumok megszüntetése, illetve a szakközépiskolai reform — amint az elnökség megállapította — kedvezőtlenül érintette a termelőszövetkezeteket. Annál is inkább, mert jelenleg a termelést közvetlenül irányító dolgozók 45 százalékának még középfokú végzettsége sincs.

A vitában szóvá tették, hogy a szövetkezeti vezetők és szakemberek sajátos, a téeszek igényinek teljességgel megfelelő továbbképzése változatlanul megoldatlan. Ez is nehezíti a szakmai munka színvonalának emelését. Változatlanul alacsony a nők aránya a szövetkezeti vezetésben, számuk nincs arányban szakképzettségükkel. Megállapították viszont azt is, hogy a gyakorlatban jól bevált a tervszerű kádermunka; ennek eredménye, hogy az utóbbi években kinevezett szövetkezeti vezetők háromnegyed része már a tsz-ben végzett elismert munkája után került jelentős vezetői posztokra.

Ismerkedés megyénk életével

Az eszéki vendégek megtekintették a Pécsi Kesztyűgyár termékeit
Fotó: Erb János

Eszéki tanácsi küldöttség Baranyában

Eredményes együttműködés a két terület között

Baranya megye és Eszék terület közötti testvéri kapcsolat keretében jugoszláv küldöttség érkezett tegnap megyénkbe, élén *Franjo Plazibatnak*, az Eszék Községközi Választmány elnökével. Vele érkezett *Gojko Medakovič* és *Ivo Sloboda*, a választmány két elnökhelyettese. Az eszéki tanácsi küldöttséget Pécsett a megyei tanácson *Horváth Lajos*, Baranya megye Tanácsának elnöke és az elnökhelyettesek fogadták.

Horváth Lajos elnök tájékoztatójában beszélt a magyar tanácsrendszer felépítéséről, az államhatalmi, népképviseleti szervek döntéshozataláról. Elmondta, a közelmúltban ünnepeltük hazánkban a tanácsok megalakulásának 30. évfordulóját. A továbbiakban értékelte a Baranya megyei Tanács és Eszék Községközi Választmány együttműködési megállapodásban foglaltak megvalósításának tapasztalatait.

— Sikerrel teljesítettük azt a programot, amit ez év januárjában Eszéken célul tűztünk ki — mondotta, majd kiemelte, a gazdaság terén gyors és intenzív a fejlődés. Példaként említette a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát és a Bellyei Mezőgazdasági Kombinát termelési kapcsolatát, ez alapja lehet több mezőgazdasági üzem kapcsolatteremtésének.

Megyénk tanácselnöke kedvezőnek értékelte az áruházak közötti árusítással egybekötött termékbemutatókat. Elmondta, hogy a kishatármenti forgalom tíz év során négyszeresére emelkedett, s több millió dollár értékű áru került forgalomba. A tudományos együttműködés szintén eredményes, nevezetesen az agrártudományos egyesülés területén.

Sikeresen végrehajtották a pedagógus-továbbképzésben rögzített megállapodást és hasonló eredményekről beszélhetünk a különböző művészeti ágak együttműködéséről, tervszerű és élénk a két terület közötti sportkapcsolat. Horváth elvtárs példamutatónak mondotta az árvízvédelmi együttműködést, valamint a környezetvédelmet.

Eszéki vendégeink délután *Takács Gyula* elnökhelyettes társaságában látogatást tettek a Pécsi Kesztyűgyárban, ahol *Gulyás József* vezérigazgató mondott tájékoztatót a gyár munkájáról, terveiről, majd felkeresték a Vadász utcában lévő II-es sz. üzemet, s megnézték a bőrruha- és a kesztyűgyártás munkafolyamatát.

Látogatásuk következő állomása a Villány-Mecsekaljai Borgazdasági Kombinát pécsi pezsgőgyára volt. *Kurucsai József* vezérigazgató fogadta az eszéki tanácsi küldöttséget és a kíséretükben lévő megyei tanácsi vezetőket, majd bemutatta a gyárban előállított termékeket.

Franjo Plazibat és vendéglátói este a Pécsi Nemzeti Színházban megnézték a Balett '80 művészi előadást.

N. I.

Téma a „második kosár"

Építő javaslatok a madridi találkozón

A madridi találkozó zárt ajtók mögött tartott csütörtöki teljes ülésén a felszólalók a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés kérdéseivel, a helsinki „második kosár" tartalmával foglalkoztak.

A vitában felszólalt a spanyol, a svéd, a dán, az osztrák és a nyugatnémet küldött, s méltatta a helsinki záróokmány gazdasági vonatkozású ajánlásainak pozitív hatását a kelet—nyugati kereskedelem fejlődésére. Számba vették a környezetvédelmi konferencia eredményeit, hangoztatták az energia területén való együttműködés fontosságát, és értékelték a genfi Európai Gazdasági Bizottságban a helsinki záróokmány szellemében kialakított együttműködést. Az osztrák küldött közölte: javaslatot kíván beterjeszteni európai energetikai értekezlet megtartására.

A vitában felszólalt a szovjet küldöttség egyik tagja. Hangsúlyozta, hogy a helsinki értekezlet óta a gazdasági és műszaki együttműködés pozitív tapasztalatokat eredményezett. Több konkrét példát is felsorolt, ezek közül kiemelte az NSZK és a Szovjetunió földgázszállítási megállapodását.

Szólt azokról a körülményekről is, amelyek 1976-tól kezdve zavarják az együttműködést. Az amerikai kormányzat — mondta — összekapcsolja a kereskedelmi és a politikai kérdéseket, megtagadja a legnagyobb kedvezmény elvének érvényesítését a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatokban, exportkorlátozásokat léptetett életbe, lehetetlenné tette a szerződések, kötelezettségek teljesítését, akadályozza a szakemberek cserelátogatásait. Mindez ellenkezik a helsinki záróokmány és az ENSZ alapokmányának betűjével és szellemével — hangoztatta a szovjet küldött.

Csütörtökön délelőtt a madridi kongresszusi és kiállítási palotában találkozott egymással Leonyid Iljicsov szovjet külügyminiszter-helyettes, a szovjet küldöttség vezetője és Griffin Bell, az amerikai küldöttség vezetője.

A találkozó zárt ülésén csütörtök délután felszólalt Meiszter Dávid külügyminisztériumi főosztályvezető, a magyar küldöttség helyettes vezetője. A magyar küldött a többi között hangsúlyozta: a Magyar Népköztársaság nagy jelentőséget tulajdonít a gazdasági együttműködés elmélyítésének és az ipari együttműködési kapcsolatok bővítésének, mert a kölcsönösen előnyös kelet—nyugati kapcsolatok fejlesztése az enyhülés anyagi alapja.

A magyar küldött a továbbiakban kiemelte, hogy a helsinki záróokmánynak a nemzetközi szerződések teljesítésére vonatkozó 10. elvét igen szigorúan tiszteletben kell tartani, mert ez elengedhetetlen feltétele a normális gazdasági együttműködésnek.

Magyar—NDK tárgyalások Budapesten

Az Országházban csütörtökön plenáris üléssel megkezdte munkáját a Magyar—NDK Gazdasági és Műszaki-Tudományos Együttműködési Bizottság 19. ülésszaka. A két delegációt Marjai József és Wolfgang Rauchfuss miniszterelnök-helyettesek, a bizottság társelnökei vezetik.

Az ülésszak tárgyalásainak középpontjában a két ország párt- és kormányküldöttségeinek 1977 márciusi tárgyalásaiból adódó feladatok teljesítésének értékelése, valamint a gazdasági kapcsolatok további elmélyítése érdekében szükséges intézkedések meghatározása áll.

Lázár György, a Minisztertanács elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja délután a Parlamentben fogadta Wolfgang Rauchfusst.

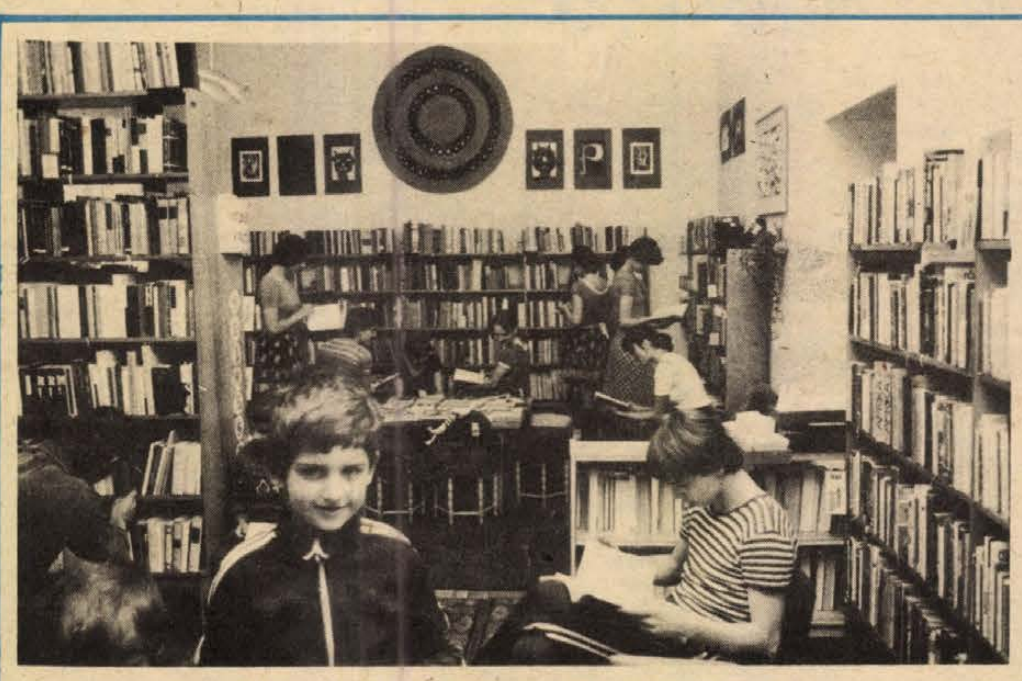

Általános iskolások a Dunaszekcsői Művelődési Ház könyvtárában. (Tudósítás az 5. oldalon)

Korom Mihály látogatása a Fővárosi Tanácsnál

Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára csütörtökön a Fővárosi Tanács munkájával ismerkedett. Elkísérte a látogatásra Molnár Endre, a Budapesti Pártbizottság titkára. Programja a városházán kezdődött, ahol Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke és Bornemissza Sándor, a tanács pártbizottságának első titkára fogadta. Tájékoztatták a fővárosi és a kerületi tanácsok munkájáról, továbbá a Fővárosi Tanács párt- és társadalmi szerveinek tevékenységéről. Elmondták: jelenleg Budapesten a tanácsoknak az a legfontosabb feladatuk, hogy sikeresen zárják az V. ötéves tervidőszakot, s hogy körültekintően, alaposan felkészüljenek a következő ötéves tervre. Az elkövetkező öt esztendőben is kiemelt feladat lesz a komplex lakásépítés folytatása, a gyermekintézmény-hálózat bővítése, valamint a közlekedés- és közműfejlesztés. Szó volt arról is, hogy folytatják a hatósági munka korszerűsítését, s a lakossággal való kapcsolatok erősítését.

A Központi Bizottság titkára ezután megtekintett több fővárosi kiemelt beruházást, köztük a szovjet segítséggel épülő, s várhatóan a jövő év végére elkészülő Budapest nagy sportcsarnokot. Ellátogatott az átadás előtt álló 800 ágyas délpesti kórházba, majd megtekintette a 3-as metróvonal egyik szakaszát, s végül a gellérthegyi víztározót.

Ezt követően a városházán Korom Mihály találkozott a Fővárosi Tanács végrehajtó bizottságának és párt-végrehajtóbizottságnak tagjaival, s tájékoztatást adott időszerű belpolitikai kérdésekről.

Megkezdődött a tízek pere Pekingben

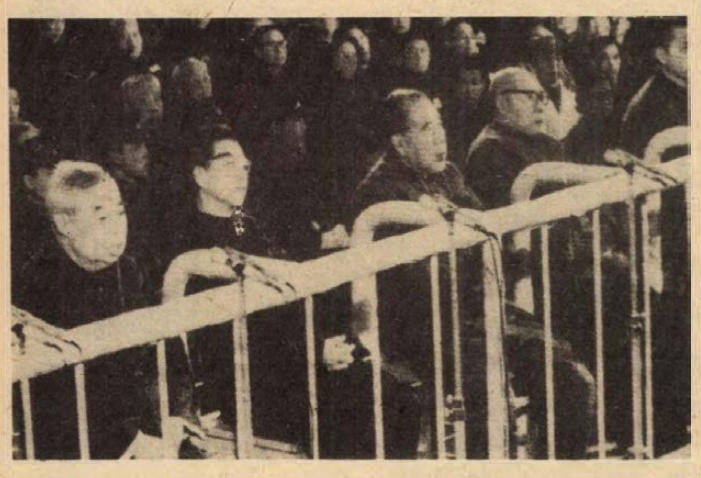

Képünkön: néhány vádlott a különleges bíróság tárgyalótermében, balról a második Csiang Csing asszony, Mao Ce-tung özvegye.

Csütörtökön megkezdődött Pekingben a „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" fővádlottjainak pere. A különleges bíróság két tanácsa az elkövetkező napokban külön tárgyalja a Csiang Csing-klikkhez tartozó Csiang Csing, Csang Csun-csiao, Jan Ven-jüan, Vang Hung-ven és Csen Po-ta, illetve a Lin Piao-klikkhez tartozó Huang Jung-seng, Vu Fa-hszien, Li Co-peng, Csiu Huj-co és Csiang Teng-csiao tábornokok ügyét.

A kínai központi televízió csütörtökön este összesen öt-perces közvetítést adott a „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" tíz fővádlottjának délután Pekingben megkezdődött peréről. A televízió bemutatta a tárgyalótermet, a vádlottak elővezetését és a vádirat felolvasásának első pillanatait. A vádlottakat a következő sorrendben vezetik elő: Vang Hung-ven, Jao Ven-juan, Csiang Teng-csiao, Csiu Huj-co, Vo Fa-hszien, Huang Jung-seng, Csen Po-ta, Li Co-peng, Csang Csun-csiao és végül az első számú vádlott, Csiang Csing asszony.

Megfigyelőknek feltűnt, hogy ellentétben a vádlottak többségével, Csiang Csing felemelt fővel és magabiztos léptekkel vonult be a tárgyalóterembe és foglalta el helyét a vádlottak részére fenntartott, elkerített helyen.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Schmidt Washingtonban tárgyal

Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár csütörtökön New Yorkból Washingtonba érkezett. A kancellárt a Fehér Házban fogadta Carter elnök és egyórás megbeszélést folytatott vele. Az amerikaiak kívánságának megfelelően a tárgyalások fő napirendi pontja az volt, hogy miként lehet tovább erősíteni a nyugati szövetségi rendszert és a nyugat-európaiak hogyan tudnának többet vállalni a meredeken emelkedő fegyverkezési kiadásokból. A felek nagy figyelmet szenteltek a kelet—nyugati kapcsolatok további alakulásának is.

Sztrájkba léptek a nyugatnémet postások. Képünkön: néhány képviselőjük a müncheni főposta épülete előtt.

●

✦ ROMA: Az olasz szenátusban helyet foglaló baloldali erők elégedetlenül fogadták a kormány beszámolóját és ígéreteit az olajbotrányról. Anderlini független baloldali szenátor a beszámolót ellentmondásosnak, elégtelennek, az igazságügyminiszter előterjesztését pedig arcátlannak minősítette. „Aki a hatalom részese, annak sohasem lesz ereje ahhoz, hogy olyan műtétet hajtson végre magán, mint amilyenre az országnak szüksége van" – vélekedett.

✦ ADEN: Ali Nasszer Mohammed Hasszani, a Jemeni NDK állam- és kormányfője csütörtökön Adenban fogadta Jasszer Arafatot, a PFSZ végrehajtó bizottságának elnökét. Megvitatták egyebek között az iraki–iráni viszályt és az arab országok ezzel kapcsolatos álláspontjait.

✦ KAIRÓ: Az izraeli megszálló hatóságok durva megtorló intézkedései ellenére nem csitul a ciszjordániai palesztin diákok tiltakozó mozgalma. Csütörtökön Kelet-Jeruzsálemben újból iskolások százai tüntettek a Bir Zeit Egyetem bezárása és a döntés ellen lázadó diákokkal szemben alkalmazott fegyveres önkény miatt. A jeruzsálemi megmozdulás középiskolás résztvevői közül többet őrizetbe vettek.

✦ *WASHINGTON: Az Amerika-közi politikai, gazdasági és szociális kapcsolatok szerkezetének gyökeres megváltoztatását követelte szerdán a venezuelai külügyminiszter. José Alberto Zembrano Valesco, az Amerikai Államok Szervezete közgyűlése ülésszakának első napján szólalt fel. A latin-amerikai országok nevében szólva elsősorban azt kifogásolta, hogy Washington a kontinens államainak viszonyrendszerében uralkodó szerepet kíván játszani. Zembrano Valesco véleménye szerint, egyetlen ország sem sajátíthatja ki magának a döntőbíró szerepét más államok kapcsolatai felett.*

✦ *BEIRUT: A Japán Szocialista Párt csütörtökön Beirutban megállapodott a PFSZ-szel a kapcsolatok bővítésében. Aszukata Icsiro, a legnagyobb japán ellenzéki párt központi végrehajtó bizottságának elnöke a Szocialista Internacionálé madridi konferenciájáról jövet állt meg a libanoni fővárosban, eleget téve Jasszer Arafat meghívásának.*

✦ LAS PALMAS: Egy kilenc-éves spanyol kisfiú szokatlan ajándékkal lepte meg családját. Apja megbízásából egy ötven hasábos totószelvényt „hasból" kitöltve egy 14-es, nyolc 13-as és huszonnyolc 12-est ért el és így több mint 23 ezer dolláros vagyonnal lepte meg szüleit.

✦ *ATHÉN: Athénban csütörtökön közzétették a Görög Kommunista Párt Központi Bizottsága plenáris ülésének határozatát, amely megállapítja, hogy Görögországnak a NATO katonai szervezetébe való visszatérése és a görög területen lévő amerikai támaszpontok szerződésének aláírása – amelyet az Egyesült Államok egyre inkább sürget – veszélyes következményekkel jár Görögország számára. A határozat megállapítja, hogy főként az Egyesült Államok politikája vezetett a nemzetközi helyzet feszültségéhez és ez a politika komoly mértékben akadályozza az enyhülés folyamatát.*

Hajszál hiján kerülte csak el a leszavazást az izraeli kormány. Képünkön: a Begin-kabinet ellen benyújtott bizalmatlansági indítvány mellett szavazott Weizman (a képen) és Dajan volt miniszter is.

Irak—Irán

Békeközvetítést vállalt Algéria is

Szerdán este felajánlotta Irak és Irán háborújában a közvetítést Algéria is, amely hat évvel ezelőtt tevékeny szerepet vállalt Bagdad és Teherán kapcsolatainak rendezésében, s az azóta mindkét szembenálló fél által semmisnek nyilvánított iráni–iraki szerződés kidolgozásában. Közleményében a határháború előtti helyzet visszaállítását, csapatvisszavonást sürgetett az algériai kormánypárt politikai bizottsága.

Algéria szerdán nyilvánosságra hozott álláspontja emlékeztet arra, hogy az 1975-ben Algírban megkötött iraki–iráni szerződés szerint a két fél konfliktusát „egy harmadik, baráti ország bevonásával kell rendezni". A Nemzeti Felszabadítási Front Politikai Bizottságának ülésén leszögezték, hogy Algéria most is „baráti kapcsolatot tart fenn mind Iránnal, mind Irakkal". A párt ugyanakkor állást foglalt az 1975-ös határok „sérthetetensége, állandó és végleges volta" mellett", s hozzáfűzi, hogy az algíri szerződésre kellene alapozni a két ország béketárgyalásait.

Olof Palme, Waldheim ENSZ-főtitkár különmegbízottja, a Svéd Szociáldemokrata Munkáspárt vezetője szerdán megkezdte teheráni tárgyalásait, s mint az MTI kiküldött tudósítója jelenti, már tárgyalt Radzsai iráni miniszterelnökkel, valamint a Teheránban közvetítő misszión tartózkodó Malmierca kubai külügyminiszterrel. A svéd politikust csütörtökön fogadta Baniszadr elnök is.

LAPZÁRTA

Az MSZMP KB küldöttsége, amely Huszár Istvánnak, a Központi Bizottság tagjának vezetésével részt vett a Kolumbiai Kommunista Párt XIII. kongresszusán, majd az Ecuadori Kommunista Párt meghívására néhány napos látogatást tett Quitóban, csütörtökön hazaérkezett.

⁂

Va Nguyen Giap vietnami miniszterelnök-helyettes csütörtökön Csehszlovákiába érkezett. A prágai repülőtéren Rudolf Rohlicek, csehszlovák miniszterelnökhelyettes fogadta.

⁂

Labdarúgó vb-selejtező mérkőzés: Anglia—Svájc 2:1 (2:0). London.

*

Háromnapos látogatásra csütörtökön a görög fővárosba érkezett Alessandro Pertini olasz államfő. Karamanlisz görög elnökkel tartandó tárgyalásainak fő témája előreláthatólag Görögország közös piaci csatlakozása lesz.

*

Csütörtökön teljes ülést tartott a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottsága. A Központi Bizottság 1981. május 26-ára összehívta a párt XVIII. kongresszusát.

*

Kivételes értékű ékszerek kerültek csütörtökön kalapács alá egy Genfben tartott árverésen. Képünkön: néhány ékszer az aukcióról — köztük a „Sarkcsillag" gyémántot magába foglaló, több millió svájci frankot érő gyűrű.

A forradalmár akadémikus

90 éve született Hevesi Gyula

„Kezdtem a szakszervezeti mozgalom legális iskolájában, majd megjártam a forradalmi mozgalmak különböző fokú illegális tagozatait. Tanultam több, viszonylag vértelen forradalom és proletárdiktatúra, több kegyetlenül véres ellenforradalom, többféle fehérterror, különböző emigrációk ‚iskoláiban'. Kijártam a Tanácsköztársaság gazdasági építésének az iskoláját, majd folytattam a Szovjetunióban műhelyi, iparági és végül az egész országra kiterjedő központi méretekben, a szocialista iparosítás legkülönbözőbb műszaki, gazdasági, kulturális és szervezeti feladatai körében.

Mindenütt tanultam valamit és mindenütt igyekeztem valamit hozzá is tenni a tanultakhoz. Sohasem féltem az újtól vagy a járatlan utak veszélyeitől. Persze olykor, túlságosan is magabiztosan elvetettem a sulykot, s ilyenkor ‚beszekundáztam'. Néha azért buktam meg, mert egyes ‚tanarak voltak szamarak'. De az ilyen eseteknek is megvolt a maguk hasznos tanulsága" – írja visszaemlékezésében Hevesi Gyula, aki 90 évvel ezelőtt, 1890. november 21-én született Ungváron.

A századforduló elindította baloldali értelmiségnek volt jelentős, kommunistává váló képviselője. Kiemelkedő műszaki tehetséggel rendelkezett, mint mérnöknek jelentős tanulmányok fűződnek nevéhez, különösen az izzólámpagyártás területén. Szabadalmait Magyarországon kívül a Szovjetunióban és Olaszországban is elismerték és hasznosították. A tudomány iránti vonzódása kora fiatalságától kezdve párosult a társadalmi és gazdasági, gazdaságpolitikai kérdések iránti alapvető érdeklődésével és egyben azok művelésével. Ő volt az alapítója a világ első szocialista mérnökszervezetének, az Alkalmazott Mérnökök Országos Szövetségének.

Tudományos tevékenységétől elválaszthatatlan a munkásmozgalomban végzett munkája. A Kommunisták Magyarországi Pártjának 1918 decemberétől volt tagja, s egyben egyik vezetője. Komját Aladárral együtt megindítója és szerkesztője volt 1918-ban az „Internacionalé" című lapnak, melyben közölt cikkei, tanulmányai később fontos iparpolitikai intézkedések alapjait képezték a Tanácsköztársaság idején.

Hevesi Gyula Varga Jenővel együtt nagy és fontos szerepet kapott a Magyar Tanácsköztársaság idején a szociális termelés népbiztosaként. Egyik szervezője és irányítója volt az iparágak szocialista átszervezésének.

A Tanácsköztársaság leverése után emigrációs évek következtek. Először Ausztriába ment, majd Olaszországba. San Marino, ismét Ausztria és Berlin egy-egy állomás ezen az úton. 1921-től élt és dolgozott a Szovjetunióban, második hazájában. Ott hasznosította műszaki tudását, különböző felelős iparszervezési beosztásokban dolgozott. Üzemszervezés, műszaki tájékoztatás és káderképzés, újítómozgalom és szakmai továbbképzés jelzik tevékenységét.

Egyik kezdeményezője és szervezője volt a Szovjetunióban 1929–32 között bevezetett folyamatos ipari munkarendnek. Ő szervezte meg Moszkvában a Központi Műszaki és Közgazdasági Tájékoztató Intézetet.

A felszabadulás után, 1948-ban tért vissza Magyarországra. Közel hatvanadik életévéhez is fiatalos lendülettel dolgozott. A Találmányi Hivatal vezetője lett, majd később az újjászervezett Magyar Tudományos Akadémia egyik irányítója. Néhány évig a Közgazdaságtudományi Egyetemen tanított ipargazdaságtant. A Mérnök Továbbképző Intézetben is hosszú ideig nevelte az új műszaki értelmiséget. Kezdeményezésére alakult meg az MTA Ipargazdasági Kutatócsoportja, melynek 1961–1969 között igazgatója volt. Egyidejűleg aktív munkát folytatott az MTA Gazdaság és Jogtudományi Osztályában is, ekkor már akadémikusként. Elnöke volt az Ipargazdasági Bizottságnak, és tiszteletbeli elnöke az MTESZ-nek.

Kiváló tudományos és közéleti munkásságát Kossuth-díjjal, három ízben pedig a Munka Vörös Zászló Érdemrendjével és számos más kitüntetéssel ismerték el. Az MSZMP VII. kongresszusán 1959-ben megválasztották a Központi Bizottság tagjává. A testületnek tagja maradt 1970. február 25-én bekövetkezett haláláig.

Teljes élet volt Hevesi Gyuláé. Kivívta embertársai és elvtársai megbecsülését, elismerését és tiszteletét. Születésének 90. évfordulóján kegyelettel emlékezik rá a szocializmust építő Magyarország, amelynek sikeréért áldozta egész élete munkásságát, emberségét, forradalmi elkötelezettségét.

Vida Sándor

A Kaposvári Ruhagyár pécsi üzeme

Fiatal nők munkahelye

- A kisgyermekes anyák egy műszakban dolgoznak
- Jutalom és nyereség
- Egyre több szakmunkás

Az elmúlt hat év alatt két alkalommal is sokan távoztak erről a munkahelyről. Először az induláskor, 1974-ben, amikor a Kaposvári Ruhagyár vette át a telepet a Pécsi Szolgáltatóipari Vállalattól. Akkor száznál többen kérték munkakönyvüket. Másodszor a Kesztyűgyár bőrruházati üzemének indulásakor búcsúztak sokan a pécsi, József Attila úti munkahelytől. Ma 190-en dolgoznak a zömmel férfizakókat, női, lányka- és gyermekkabátokat készítő ruhagyári üzemben. Kilencvenen gyermekgondozási szabadságon vannak. Ez az üzem a nők munkahelye. Méghozzá a fiataloké. Hatvan százalékuk 30 év alatti.

(Az előkészítőben kiszabott, kötegelt zsebbetétek, gallérkifordítók. Fehér és kék köpenyes lányok, fiatalasszonyok válogatják, illesztik egymáshoz a különböző darabokat. Gyors mozdulatokkal rakják a ragasztógépre. Pár pillanatnyi várakozás után lekapkodják. A kész kellékeket összerakják, ezek mehetnek a varrodába.)

Mindenki darabbérben dolgozik. A frissen végzett szakmunkások és az üzemben nem régóta dolgozó betanított munkások 1800–2500 forint között keresnek. A többség az átlagot, a 3000–3500 forint közötti fizetést viszi haza. A legmagasabb fizetések a havi 4500–5000 forint között mozognak. Ezt elsősorban a befejező munkákat végző dolgozók keresik. Többek között azok, akik a legnehezebb fizikai munkát – például vasalást – végzik.

(A kerekeken guruló állványokon kész férfizakók tucatjai. A Szovjetunióba exportálják. A gőzölő vasalók nyomán kisimulnak az apróbb gyűrődések, egyenesednek a gallérok, az ujjszélek. Hárman állnak a vasalóállványok mögött. Két fiatalember és egy fiatal nő. Egy-egy darab levasalása után megszorongatják, megrázzák a csuklójukat. Vasalás közben egyik lábukról a másikra nehezednek. Napi 8 órát állnak a vasalóállványok mellett . . .)

A darabbéres fizetésrendszert a mennyiségi és minőségi premizálás illetve a dolgozónkénti 45 forintos mozgóbér egészíti ki. A havi 500–500 forintos prémiumot azok kapják, akik hiba nélkül a legtöbb darabot készítik. A prémiumot akkor is megkapják, ha az az egység, melyben dolgoznak, nem teljesítette a havi tervét. A mozgóbért a szakszervezeti bizalmik és a gazdasági vezetők azoknak adják, akik az adott hónapban kiemelkedően jól dolgoztak, illetve akik a folyamatos munkát – esetleg mások helyettesítésével – segítették.

A pécsi üzem 1974-től a hazai és a szocialista országok piaca mellett egyre több terméket exportál a fejlődő és a tőkés országokba. Ma a vevőik közé tartozik Anglia, Finnország, Kuwait, Líbia, Libanon. Divatos, jó minőségű termékekkel nyerték meg őket. Munkájuk milyenségét jellemzi, hogy gyári szinten minden ezer termékből 7,5 lehet megengedetten munkahibás. A pécsiek minden ezer zakójából, kabátjából 4–5 kerül munkahiba miatt az osztályos áruk közé.

(A varrodában hosszú sorban gépek. A lányok, asszonyok csak egy pillanatra néznek föl az ajtó nyílására. Visszahajolnak a gépre, fürge ujjak forgatják a készülő zakókat. Reggel háromnegyed 6-tól délután 2-ig ülnek a varrógépek mellett. A másik műszak 2-kor kezd. A napi átlagtermelést a létszámukkal elosztva mindegyikük 4 zakót varr meg a 8 óra alatt.)

Idén indították a második kismama szalagjukat. A második emeleti varrodában a gyesről visszajött fiatalasszonyok dolgoznak. Nekik reggel 7-től délután 3-ig tart a munkaidejük. Ők csak egy műszakba járnak. Jelenleg hárman vannak. Egy részük már itt tanulta a szakmát az üzem tanműhelyében. Ez évben 98 fiatal ismerkedik a szakma gyakorlati tudnivalóival. A mostani harmadévesek közül 28-an kötöttek tanulmányi szerződést a pécsi üzemmel. A szakmunkások közül négyen tanulnak a fővárosi ruhaipari szakközépiskolában, egy-egy személy pedig gimnáziumban, illetve a Marxista–leninista Esti Egyetemen. Hat évvel ezelőtt a dolgozóik 30 százaléka volt szakmunkás. Ma 60:40 százalékos az arány a szakképzettek javára. Jó munkájukat november 7-e alkalmából százezer forint jutalomban ismerte el a gyár. A dolgozók több mint fele részesült 800–1500 forint közötti jutalomban. Az a hír járja, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan idén is 20–25 nap munkabérének megfelelő nyereséget fizetnek.

(A gombfelvarró, gombnyakazó speciális gépen *Habó Ferencné* dolgozik. Most, novemberben kapta a Kiváló Dolgozó kitüntetést. Egy műszakban 150–160 zakó elejére, ujjára varrja és erősíti fel a gombokat. Négy év óta dolgozik ezen a gépen: „A háztartásból jöttem dolgozni, sok más kolléganőmmel együtt. Otthon ellátam, vagyis inkább kiszolgáltam a családot. Mióta dolgozom, a házimunkát elosztjuk egymás között és én is keresek. Havi 3000–3500 forintot viszek haza.")

A pécsi üzemben idén újították fel az öltözőket, zuhanyozókat. Hatszázezer forintba került. A gépparkjuk korszerűsítése jelenleg is tart. Eddig hétmillió forintot költöttek rá. *Rohr Mihály* telepvezető és *Hajdu Sándorné* párttitkár azt is elmondta, hogy a jövő év első félévére szóló belkereskedelmi szerződéseket már megkötötték, a szocialista és a tőkés export üzleteik egy részében is megállapodtak.

T. É.

Cseri László felvétele

Miből élnek, hogyan élnek?

Három fiatal

Az állattenyésztő

A felkattintott villanyra falakat megmozgató visítással esik az etetőknek két és fél ezer disznó a bácsfapusztai hizlalda óljaiban. *Polt József* húszéves állattenyésztő szakmunkás egy gombnyomással megnyitja a takarmánycsatornák szaját.

– Tápbekészítés, takarítás, etetés gombnyomással, no és nem utolsósorban az állandó figyelés –, röviden ennyiben foglalható össze a munkánk. Mármint kettőnké: *Keszler Anti* bácsival ketten vállaltuk a két és fél ezer disznó gondozását. Kevesen ismerik a munkánkat még a telepen is. Ezért fordulhatott elő a következő eset: bementünk az ebédlőbe, mikor egyik munkatársunk hangosan megjegyezte, hogy megjöttek a kanászok!

– *És a barátok?* . . .

– Ha bemegyek a lánycsóki presszóba, az első szavuk, hogy fizessek nekik egy üveg sört, mert én kétszer annyit keresek, mint ők. Sofőrök, lakatosok, kőművesek, de egy, másfél ezressel kevesebbet keresnek, mint én. Csakhogy ők nem jönnének el állattenyésztőnek. Nekik szabad szombat és vasárnap kell.

Elvégezve az általános iskolát a tatai lovasiskolába jelentkezett Polt József, de nem vették fel. Így maradt állattenyésztőnek a pécsváradi iskolába. Nem bánta meg. Berendezett magának egy szobát otthon, vezetni tanul, kocsira gyűjt.

A gépszerelő

Szerényen húzódik a tmk-műhely Törökdombon az egész kombinát állattenyésztő-telepeit ellátó tápkeverőüzem és a tíz emelet magasságú kukoricasiló mellett. A jól felszerelt műhelyben jelenleg négyen dolgoznak.

– Géplakatosnak tanultam a mohácsi Radnóti Miklós Szakmunkásképzőben. Ide csak a leszerelés után kerültem – mondja a huszonnégy éves *Kosik Ferenc*.

Mint géplakatos végzett, ma már azonban több szakmában is jártas. Ezt a jelenlegi munkahelyének köszönheti, ahol kénytelenek voltak elsajátítani még egy szakmát. Most továbbtanul. Mohácson szeretné elvégezni a mezőgazdasági gépész szakot.

– *Udvaron él. Mit jelent egy fiatalembernek, hogy egy határ melletti faluban lakik?*

– Minden messze van. Persze, csak képletesen, mert Mohács tíz kilométer. A munkahelyem pedig éppen a félúton. Szeretem a zenét, ezért van 120 kazettás gyűjteményem, de sok időt elvesz az otthoni állatgondozás is. Persze, ez nem jelenti azt, hogy nincs időm szórakozni. Diszkóba, moziba, színházba Mohácsra járok autóval, mivel augusztustól van egy 1500-asom. Így mégsem érzem magamat isten háta mögöttinek.

A növénytermesztő

Az egész nyáron zöldellő indákból font komlófüggönyök termését bent az épületben tisztítják és szárítják a kombinát sátorhelyi komlótelepén dolgozó 15-fős brigád tagjai.

– Mohácson, a Kisfaludy Gimnáziumban érettségiztem, utána kerültem ide Sátorhelyre. Már a középiskolában is érdekelt a növények élete, és mert olyan biológiatanárom volt, akinek sikerült megszeretteti velem a növénytermesztést – ad magyarázatot szakmaválasztására a 23 éves *Zeitvogel György*.

– *Lakóhelyéhez közelebb nem tudott volna elhelyezkedni?*

– Lánycsók és Sátorhely között ez nem távolság. Most még motorral járok, de ha rosszabbra fordul az idő, akkor itt van a kombinát buszjárata.

– *Hogyan lett ilyen fiatalon brigádvezető?*

– Hobbim a növénytermesztés, vagyis együtt van a munka és a kellemes időtöltés. Ezért szerezlem meg Keszthelyen a növényvédő és talajerő-gazdálkodási technikusi oklevelet. Szeretnék Keszthelyre visszakerülni az egyetemre. Tudom, addig is sokat kell tanulnom otthon, és itt a munkatársaimtól. A komló éppolyan szakszerű, gondos, értő kézelőmunkát igényel, mint a nagy becsben tartott szőlő. És legalább olyan jövedelmező! Így jól is fizet. Lényegében ez biztosítja a másik kedvelt időtöltésem feltételeit, a szak- és szépirodalmi könyvek böngészését, a kulturált, magasabb színvonalú szórakozást Mohácson vagy Pécsett.

Kapuvári László

Egy pingpongasztal ürügyén

Célokban nincs hiány

Tulajdonképpen olyan mindegy, hogy most leírom-e *Szabó Ferenc* nevét, vagy csak úgy említem: a HNF Pécs belvárosában dolgozó aktivistája. Hetedik évtizedét taposó, ősz hajú, a mozdulataiban is lelkesedést, ambíciót hordozó ember. Említeni is csak azért említem, mert miközben sok-sok apró eredményről számol be, azt úgy teszi: tudjam, hogy a lépcsőnek bizonyos fokáig jutottak el.

Nyugdíjas létére a legritkább esetben lehet otthon találni, állandóan lót-fut, szervez, ám a labdát a fiataloknak szeretné adni. Egyik legnagyobb gondja: aktivizálni a belvárosban élő fiatalokat, érezzék már át a környezetük gondjait, s azt, hogy ezek megoldásáért mit tehetnek.

A közelmúltban egy Pécs környéki kis faluban viszont egy alig harmincéves népfrontelnökkel találkoztam. Vele beszélgetve jutott eszembe: jó lenne, ha „napfényre kerülne" az, hogy az elhatározottságon és önzetlenségen kívül milyen kevés kell a másokat is megmozdító példához. Adott esetben egy pinpongasztal, amit a garéi fiatalember némi társadalmi munka árán felállíthatott egy helyiségben, és amiből végül is egy olyan társadalmi munkaakció-sorozat nőtt ki, amelynek révén a pinpongasztalnál sokkal lényegesebb és többek elégedettségét kiváltó dolgok is megvalósultak.

Mindez onnan jutott az eszembe, hogy a kezembe került egy statisztika: hány, a fiatal korosztályokhoz tartozó ember él Baranya megyében. Több mint 100 000 emberről van szó. Velük igénylőként is számolni kell: szórakozás, szervezett programok, lakás, bölcsőde. De az az idős népfrontaktivista számíthat-e saját környezetük megteremtésében a 15–30 év közötti fiatalokra? Csak Pécsett 45 000 ilyen korú ember él, s nem nehéz arra következtetni: ha többségük Szabó Ferenc lelkesedésével, szorgalmával, önzetlenségével, érdeklődésével dolgozna mások érdekében is, hihetetlen eredményekről lehetne beszámolni.

Hogy lakóhelyén ki és menynyit tesz környezetéért – s ezen keresztül másokért is –, ez magánügy. Úgy is mondhatnánk: ebben a munkában a motor csak saját benzinnel működik. Ám, ha már szervezetté, netán sokakat átfogóvá alakul egy megmozdulás, az már nem magánügy, hanem – közügy.

Célokban igazán nincs hiány. A népfrontmozgalom egymagában is gazdag skálával bír. Gondok is vannak bőven, megoldásuk lehetőségei adottak. Ez utóbbiakról azonban meg kell állapítanunk: nincsenek kihasználva. Falugyűléseken szerzett tapasztalat: nagyon sok, a köz érdekét szolgáló felvetés hangzik el, s ezek egy részéről gyorsan kiderül, hogy nem megvalósíthatatlan dolgokról van szó. Úgy tűnik, ilyenkor egymásra néznek az emberek: tényleg, ezt megcsinálhattuk volna már . . .

A következtetés kézenfekvő: ma már nem lehet „kívül" élni, az életünket komfortosabbá, lakóhelyünket – városban és falun egyaránt – szebbé tenni akaró törekvéseket kívülről szemlélni. Óriási előrelépést jelentene, ha a Pécsett említett 45 000 fiatal nagyobbik része „beleélné" magát a környezetébe: a lakótelepen megkapálnák a virágágyásokat, a lépcsőházban nem csak a saját ajtajuk előtti egy négyzetmétert mosnák fel, rászólnának a falakat összepiszkító gyerekekre – ezt is lehetne hosszan sorolni. Bármilyen apróságoknak tűnnek ezek, végül is ettől is függ, milyen egy lakótelep és főleg: milyen lesz 10 év múlva, végig lehet-e menni egy falun úgy, hogy ne legyen a cipőnk sáros.

A több mint 100 000 fiatalból azonban csak nagyon kevesen teszik meg az első lépéseket. Pedig a garéi példa bizonyítja: könnyebb a lendületet megtartani, mint megszerezni. És, ha erre gondolunk, jogos a várakozása az idős népfrontelnöknek: fiatalok, rajtatok a sor!

Mészáros Attila

HÍREK

1980. NOVEMBER 21 PÉNTEK

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából OLIVÉR nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.58 — nyugszik 16.02 órakor. A Hold kél 16.02 — nyugszik 5.21 órakor.

Százötven évvel ezelőtt, 1830. november 21-én halt meg — 42 éves korában — Kisfaludy Károly költő, novella- és drámaíró, neves irodalomszervező, a magyar irodalmi romantika egyik kezdeményezője és kiemelkedő képviselője.

A Győr-Sopron megyei Téten született, s 16 évesen katonának csapott fel. Harcolt a napóleoni háborúban, de a hadipályából kiábrándulva 1811-ben mint főhadnagy otthagyta a katonaságot. Néhány év múlva Pesten telepedett meg, ahol eleinte nagy nyomorban élt; ettől csak első nagy színpadi sikere, A tatárok Magyarországon című drámájának 1819. évi bemutatója szabadította meg. Még szintén 1819-ben bemutatott A kérők című darabjában kitűnő társadalmi tipusokat alkotva gúnyolja ki a maradi, jogászos műveltséget, az idegenszerű affektáltságot, a külföldieskedő, üresfejű arisztokratát, szembeállítva mindezzel a kultúra iránt fogékony vidéki nemesifjút.

Ő indította meg 1822-ben az Auróra című szépirodalmi zsebkönyvet, amely későbbi irodalomszervező tevékenységének fő orgánuma lett.

Kitüntetés

A honvédelmi miniszter a katonai pályára irányításban és a honvédelmi nevelőmunkában végzett kiemelkedő, eredményes munkájáért *Mitzki Ervint*, a Dunántúli Napló főszerkesztőjét a Haza Szolgálatáért érdemérem arany fokozata kitüntetésben részesítette.

A Haza Szolgálatáért érdemérem ezüst fokozatát kapta *Mátrai Károly*, az 508-as Ipari Szakmunkásképző Intézet igazgatója és *Lévai Miklós*, a Zipernovszky Károly Szakközépiskola tanára. Miniszteri dicséretben részesült *Kovács Dezső*, a Baranya megyei Tanács Pályaválasztási Tanácsadó Intézet igazgatóhelyettese.

A kitüntetéseket november 20-án Budapesten adták át.

◆

— **Kaputelefon átváltók az NSZK-ba.** Tegnap a Megyeszer az NSZK-beli Seko cégnek 1500 darab kaputelefon automata átváltót küldött.

— **Állatkertek cseréje.** A pécsi állatkert két feketebivalyt küldött a Karl Marx Stadt-i állatkertbe, ezért cserébe még ebben az évben egy pár kulánt kapnak.

◆

TIT-PROGRAM

A ma, péntek délután 16.30-kor kezdődő előadás a Planetáriumban az évszakok váltakozásával foglalkozik, míg este 18 órakor Paks a modern tűzgyújtás küszöbén címmel Szücs József, a PTF adjunktusa tart előadást.

A közélet hírei

Dr. Szentistványi Gyuláné, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, országgyűlési képviselő tegnap Pécsre látogatott. Délelőtt az MSZMP Baranya megyei Bizottságán fogadta dr. Jerszi István, a Megyei Pártbizottság titkára. Délután részt vett a HNF megyei titkárságán rendezett megbeszélésen, melyen a népfrontkongresszus egyik vitaanyagát tűzték napirendre. Este képviselői fogadóórát tartott Erzsébet községben.

✻

Dr. Raft Miklós, a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökhelyettesének vezetésével tegnap Pécsett tanácskoztak a megyei tanácsok titkárai. Megbeszélésük középpontjában a tanácsok együttműködése állt.

◆

— **Kaputelefon átváltók az NSZK-ba.** Tegnap a Megyeszer az NSZK-beli Seko cégnek 1500 darab kaputelefon automata átváltót küldött.

— **Állatkertek cseréje.** A pécsi állatkert két feketebivalyt küldött a Karl Marx Stadt-i állatkertbe, ezért cserébe még ebben az évben egy pár kulánt kapnak.

◆

— **Zöldség-, gyümölcsellátás.** A Baranya megyei áfészek a téli és kora tavaszi zöldség-, gyümölcsellátás érdekében 2163 tonna árut vásároltak, melyből 883 tonnát saját tárolójukban, míg a fennmaradó többit a Zöldértnél tárolják. A felvásárolt árumennyiség jóval több, mint a tavalyi, ezért elegendő zöldségre és gyümölcsre számíthatnak a vásárlók idén.

— **Farmerruhák exportra.** A Minőségi Ruházati Szövetkezet a mai nap befejezte a szovjet exportra készített farmerszoknyák gyártását, mintegy kilencezer darabot indítottak útnak.

Dr. Szijártó Károly legfőbb ügyész Pécsett

Dr. Szijártó Károly, a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze tegnap Baranyába látogatott. Pécsett, a Megyei Pártbizottságon találkozott Lukács Jánossal, az MSZMP Baranya megyei Bizottság első titkárával, dr. Jerszi István megyei titkárral és az ügyészi munka időszerű kérdéseiről és további feladatairól tanácskozott. Ezt követően dr. Szijártó Károly megbeszélést folytatott a Megyei Főügyészség vezetőivel.

◆

— **Guzsalyas.** A Guzsalyas kör legközelebbi foglalkozása pénteken délután 5 órakor lesz a Janus Pannonius Múzeum pécsi Kulich Gyula utcai központjának kistermében. A foglalkozás témája a kör és a magyarlukafai néprajzi műhely eddigi tevékenysége lesz.

— **Tanácskozás a katonai hivatásról.** Csütörtökön a Honvédelmi Minisztériumban országos tanácskozást tartottak a hivatásos katonai pályára irányítás időszerű feladatairól. A tanácskozáson Kovács Pál altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást. Ezután a párt-, állami és társadalmi szervek képviselői, pedagógusok és katonai szakemberek elmondták véleményüket, javaslataikat a hivatásos katonai pálya társadalmi vonzerejének, a tiszti, tiszthelyettesi hivatás iránti érdeklődés erősítésének, az utánpótlás nevelésének időszerű kérdéseiről.

04—05—07

Szabálytalanul hajtott a főútra Bakó Attila 19 éves pécsváradi lakos szerdán személygépkocsijával a szilágypusztai kereszteződésben és összeütközött egy tehergépkocsival. A baleset következtében Bakó Attila súlyos sérülést szenvedett. Az anyagi kár 40 000 forint.

✻

Szabálytalanul kanyarodott tegnap Pécsett Banu István 56 éves szalántai lakos tehergépkocsijával és összeütközött egy álló autóbusszal. Személyi sérülés nem történt, az anyagi kár 10 000 forint.

✻

Szabálytalanul hajtott tegnap Pécsett a Fürst Sándor utcára Pozsgai Attiláné 27 éves pécsi lakos személygépkocsijával és ezért hirtelen fékezésre kényszerített egy ott haladó autóbuszt. A baleset következtében a busz utasai közül egy idősebb férfi és egy kétéves kisgyerek könnyű sérülést szenvedett.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság I. szakaszmérnökség villányi felügyelősége partrendezést végez a Borzapatak mindkét oldalán. A munka elvégzése után lehetővé válik a patakmeder és a partok gépekkel való rendbentartása.
Schindl József felvétele

✻

Áremelés tévedésből

A Szilasmenti Tsz kamilla-, kakukkfű-, menta- és paprikacseppjei közismert termékek, melyek ára régi csomagolásban 17,20 forint. A Szilasmenti Tsz termékeit ezután új csomagolásban, flakonban és új áron (29 Ft-ért) forgalmazza a Fűszért — melyről értájékoztatót küldött az üzleteknek.

A Konzum élelmiszeroszztályának árazója az új tájékoztatót figyelembe véve a régi csomagolású cseppeket 17,20 forintról 29 forintra árazta át. Igen meglepő volt ez, hisz az egyik napról a másikra megdráguló Szilas készítményeknek sem tartalma, sem csomagolása nem indokolta a 11,80 forintos árnövekedést. A gyógynövénybolt és az illatszerboltok kirakatai továbbra is változatlan áron, 17,20 forintért kínálták a cseppeket.

Megkérdeztük a Baranya megyei Tanács kereskedelmi osztályát, hogy lehetséges azonos termékeket egyes helyeken 68 százalékkal drágábban árusítani. Így derült ki, hogy az árazó tévedett. De mit szóljon a vásárló, ha egyik nap 17,20 forintért, másnap 29 forintért, harmadnap újra 17,20 forintért kapja ugyanazt a Szilas cseppet. Mivel tévedés történt, a drágább áron számlázott cseppek visszavihetők a Konzumba, ahol a vásárlóknak visszatérítik a túlszámlázott összeget.

Á. E.

— **Új gép a Baromfifeldolgozó Vállalatnál.** A héten a Baromfifeldolgozó Vállalathoz megérkeztek a holland típusú Stork zsigerelő pálya gépei, melyek értéke mintegy nyolcmillió forint. Ezzel a géppel a jelenlegi kapacitást — mely 4000 darab csirke óránként — 5000-re tudják emelni. Jövő év elején, a karbantartási időszakban építik be az új zsigerelő gépeket.

— **OLVASÓINKHOZ! A Szerbiai napló c. folytatásos írásunk anyagtorlódás miatt kimaradt.**

— **A Komlói Munkáskórus Schwerinben.** Tegnap reggel utazott el hatnapos schwerini vendégszereplésre a Komlói Munkáskórus. Három fellépésen vesznek részt, ebből egy alkalommal a Schwerin megyei munkásegyesület kórusával szerepelnek közösen.

— **Újvári Lajos festőművész** képeiből nyílt kiállítás tegnap a pécsi Képcsarnokban. A művész dr. Péczely László irodalomtörténészt kérte fel kiállítása megnyitására, de ő sajnos már nem tehetett eleget a kérésnek. A tegnapi megnyitón a nemrég elhunyt irodalomtörténészre is emlékezett Fábián Gyula, a Magyar Vízügyi Múzeum igazgatója.

— **Piramis klub.** Hétfőn, november 24-én 18 órakor tartja következő klubfoglalkozását a Puskin Művelődési Házban működő Piramis klub. Som Lajos, az együttes vezetője, valamint Pataki Attila és Lanovits István lesz a klub vendége. Bemutatják a Piramis együttes most készülő Erotica című nagylemezének néhány felvételét.

◆

A tévélottó tájékoztatója

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a tévé-lottó szelvényei között öttalálatos nem volt. A nyereményük a nyereményilletékek levonása után a következők: 4 találatot 18 fogadó ért el, nyereményük egyenként 157 694 forint. 3 találata 2348 fogadónak volt, nyereményük egyenként 604 forint. A 2 találatos szelvények száma 72 508 darab, ezekre egyenként 24 forintot fizetnek.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: A rénszarvas hazájában. 8.37: A magyar népdal hete. 9.02: Operafelvételekből. 9.33: Száll az ének... 10.05: Visszapillantó. 10.35: Nádas tavon. Versek. 10.40: Mozartfelvételekből. 11.00: A Fehér Rózsa. Regény rádióra alkalmazva. 12.35: Hétvégi Panoráma. 13.54: Így láttam Bartókot. 14.31: Gül baba. Az I. felvonás finálé ja. 14.44: Magyarán szólva... 15.10: Csajkovszkij-művek. 15.28: Zenélő Dominó. 16.05: Fűtől fáig. 16.35: Operaáriák. 17.10: Láttuk, hallottuk. 17.35: Magyar tájak dalaiból, táncaiból. 19.15: Hangalbum. Füst Milán. 20.15: Mi a titka? 21.19: A magyar népdal hete. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: A Rádiószínház bemutatója. 22.58: Lemezmúzeum. 23.42: Operaötösök. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Fúvószene táncritmusban. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Tánczene Varsóból, Prágából, Moszkvából és Szófiából. 9.21: Harminc perc alatt a Föld körül. 10.00: Zenedélelőtt. 11.45: Tánczenei koktél. 12.33: Édes anyanyelvünk. 12.38: Nótamuzsika. 13.15: Nőkről — nőknek. 14.00: Kettőtől ötig... 17.00: Nemzetközi kapcsolatok a XX. században. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: A magyar népdal hete. 18.58: Slágermúzeum. 20.00: Régi nóta, híres nóta. 20.33: Az amerikai lány. Novella, rádióra alkalmazva. 20.58: Kapcsoljuk a szegedi ifjúsági házat. 22.00: Fényes Szabolcs operettjeiből. 23.15: Könnyűzene — esti hangulatban.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Magyar szerzők zongoraművelből. 10.00: Sokféle... 11.05: Francia operákból. 12.00: Zenekari muzsika. 14.00: Híres előadóművészek Bartók-felvételeiből. 15.20: Könyvszemle. 15.30: Operafinálék. 16.23: Gazdaság négy keréken. 16.43: Tip-top parádé. 17.13: A magyar népdal hete. 17.32: Hangverseny. 19.05: Nem tudom a leckét! 19.35: Glenn Gould csembaló- és orgona-felvételeiből. 20.19: Halál Velencében. Opera. Közben: 21.42: Irodalomtudósaink fóruma. 22.07: Az operaközvetítés folytatása. 23.13: Kalmár László kamarazenéjéből.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Muzsikáló fiatalok. A bonyhádi 1. sz. ált. iskola kórusa énekel, vezényel Rónai Józsefné. Közreműködnek a szigetvári zeneiskola növendékei. 17.15: Beszélgessünk...! Szabó Mária műsora. 17.25: Őszi sanzonok. 17.30: Orvosi tanácsok. A fertőző betegségekről beszélget a Baranya megyei kórház szakorvosaival Nógrádi Erzsébet. 17.35: Ritmus és dallam. 18.00: Délidunántúli híradó. 18.15: Tánczene. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, információk. — Vera Svoboda énekel. — Miért tanulom az idegen nyelveket? Jegyzet. — Kólók. — Orvos a mikrofon előtt. Dr. Harasztia Zoltán előadása. 19.00: Német nyelvű műsor. Kulturális magazin: Hírek. — Axel Hesse népdalkutatóval beszélget Gráf Vilmos. — Fúvósritmusban. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Történelem. 7. o. 8.30: Deltácska. Hogyan épül a ház? 9.05: Osztályfőnöki óra. 3—4. o. 9.30: Perpetuum mobile (ism., sz.). 10.35: Magyar nyelv. 3. o. (sz.). 14.30: Magyar nyelv (ism., sz.). 14.50: Osztályfőnöki óra (ism.). 15.10: Deltácska (ism.). 15.35: Történelem (ism.). 16.25: Hírek. 16.30: Mindenki közlekedik... 16.45: Öt perc meteorológia (sz.). 16.50: Reklám. 17.00: Magyarország—Lengyelország. Férfi kézilabda-mérkőzés. Közvetítés Debrecenből (sz.). A szünetben: Reklám. 18.15: Keresztkérdés (sz.). 18.45: Ki figyel oda. 19.10: Reklám. 19.15: Tévétorna (sz.). 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Delta. Tudományos híradó. 20.20: A magyar dráma 30 éve (sz.). 22.25: Újra itthon. Beszélgetés Szalay Lajossal (sz.) 23.10: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Nyilvántartó hivatal. IX/9. rész: A vérnász (sz.). 20.50: Reklám. 21.00: Öt perc meteorológia (ism., sz.). 21.05: Tv-híradó 2. (sz.) 21.25: 9-es stúdió — a Szovjet Tv külpolitikai műsora. 21.50: Szerepek. Kincses Veronika és Takács Klára (ism., sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Slágerlista helyett. 18.45: Zsebkabaré. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Jó estét, zenészek — szórakoztató zene. 21.00: Edvárd és Simpson asszony — filmsorozat. 22.05: Dokumentumműsor. 22.50: Hét tv-nap.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Kis koncert. 18.45: Tanácsadás szülőknek. 19.15: Kis koncert. 20.00: Térközelben — kulturális műsor. 21.00: Huszonnégy óra. 21.15: Arcképek. 21.55: Házi mozi: Ember az üvegketrecben — amerikai film.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: II. sz. Klinika. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

◆

— **KÖZLEMÉNY.** A szigetvári strand november 22-én, szombaton nyílik. A nyitvatartás a régi: mindennap délelőtt 10 órától este 6 óráig.

időjárás

Várható időjárás péntek estig: időnként megélénkülő, napközben néhány helyen megerősödő délnyugati szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, 5, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 7—12 fok között.

Távolabbi kilátások szombattól keddig: változékony idő. A felhőzet időnként erősen megnövekszik, esőre, záporesőre lehet számítani. Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 2—7 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet 9—14 fok között. Jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Tájfun (du. f3 órakor) Csiky bérlet. A szerelem pillanatai (este 7 órakor) Ajtai bérlet.

Kamaraszínház: Olga (este 7 órakor) József A./B bérlet.

MOZI

Petőfi: Kaliforniai lakosztály (3, 5) A Jó, a Rossz és a Csúf (7)
Kossuth: A Jó, a Rossz és a Csúf (10) A szökött fegyenc (2, 4) Kaliforniai lakosztály (6, 8)
Tanárképző Főiskola: Harcmodor (5) **Rákóczi:** A Vadnyugat hőskora (5) **Fekete Gyémánt:** Felderítők akcióban (6) **Józsefrencsét:** Robin Hood nyila (4, 6) **Vasas, Kodály:** Szerelmi vallomás (f6 órakor) **Vasas, Május 1.:** Kicsi d kocsi, de erős (f6 órakor) **Mohács:** Circus maximus (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Csontváry (4, 6) Viva, Mexikó! (8) **Komló, Május 1.:** Oké, spanyolok! (f5, f7) **Szigetvár:** Mondd, hogy mindent megteszel értem (6, 8) **Siklós:** Júliusi találkozás (5, 7) **Harkány:** A tanú (7) **Bóly:** Az áldozat (7) **Pécsvárad:** A medvefókák szigetén (7) **Sásd:** Walt Disney állatbirodalma (7) **Sellye:** A bumfordi (7) **Szentlőrinc:** Őszi maraton (7) **Villány:** Az Adriától a Fekete-tengerig (5) Csendestárs (7)

33.

— Nem, dehogy. Csak úgy érzi, hogy ő is eljutott a csúcsra. Ezek szerint, úgy látszik, két csúcs van. Legalább.

— Hiába csúfolódsz... ha ezt megoldom, vagy ha csak egy használható teóriát dolgozok ki a mérnökök számára, már nem éltem hiába... Az egész emberiség sorsa megoldódik... Élhetünk tovább a földön... Nem kell új bolygót keresnünk. Nem kell félnünk, hogy elpusztul a Föld.

— Pedig van rá ok, elég...

— Mire?

— Hogy féljünk. Foxman is föltalált valamit. De erről most nem beszélhetek.

— Hogyhogy nem? Én beszélhetek akármit, te meg nem? Ez nem igazság.

— Majd holnap. Talán holnap. Alszom egyet, és okosabb leszek. Holnap elmegyünk kirándulni, és holnap elmondok mindent. Jó, szerelmem?

— Induljunk el már ma. Kiröppenünk a városból, járunk egyet, megalszunk egy vendégházban, és holnap akkor nem kell idő az utazásra. Veszünk két csirkét, és megsütjük nyárson. Jó?

— Jó. Tőlem? Indulhatunk.

✻

Dan és Erzsébet előtt bíbor ragyogásban áll a vörös bor. Az asztalt leszedték. Csendesen, elégedetten üldögélnek.

— Jó volt a pisztráng? — kérdezi Dan Erzsébetet.

— Igen. Nagyon finom volt.

— Kár, hogy csak ritkán és kevés helyen lehet kapni.

— De miért?

— Mert a pisztrángot nem lehet tóban tartani, csak friss, oxigéndús patakvízben. S mint tudod, az oxigén egyre fogy. Csak a hegyekben van elég...

— Itt most elég...

— Igen. Itt jó.

Dan hátradőlt a széken, Erzsébet hirtelen meglöki. Majdnem elzuhan.

— Odanézz, Dan! Mária... És egy fiatalember!

— Hová mehetnek?

— Nem tudom.

— Meg kell tudni! Azonnal meg kell tudni!

✻

Charlie és Jones ülnek egy asztalnál, Jones otthonában. Sakkoznak. Iszogatnak valamit, hosszúkás, narancssárga poharakból.

— Kösz, hogy átjöttél, Charlie.

— Nincs mit, főnök. A parancs az parancs...

— Én nem parancsoltam semmit. Csak kértelek, hogy gyere át este, ha tudsz.

— Még egy kis alvással is megbíztál!

— És aludtál?

— Igen. Természetesen.

— Csodálom az idegrendszered.

— Nincs ebben semmi. A katona is tud aludni az ütközet előtt, az űrhajós is tud aludni, mielőtt kiröpítenék az űrbe. Miért ne tudnék én aludni?

— Nehéz dologban kell döntenünk, Charlie.

— Tudom, Jones, tudom.

— Ha megengeded, összefoglalom a problémát. Először is: a Génbankban valóban készül vagy készült valami. Ilyen értelemben pontosak voltak Dan információi.

— Nagy szerencse, hogy van neki ez az Erzsébetje... Biztosan sokat segít neki.

— Dan remek hírszerző... Amikor megindult a Venus program, ő akkor is talált egy kis nőt magának, aki naprakészen tájékoztatta őt minden eseményről.

— Ő meg minket...

(Folytatása következik)

Kiállítás az Oktatási Igazgatóságon

Bemutatkozik a Baranya megyei Népművészeti Szövetkezet

Mindig más és más megyei vállalat mutatja be termékeit az Oktatási Igazgatóságon már több éve tartó kiállítássorozaton. Ezúttal a Baranya megyei Népművészeti Szövetkezet néhány nagyon szép és ízléses munkáját tekinthetik meg az intézmény hallgatói és oktatói.

Hímzéseket, szőtteseket, faragásokat és kerámiákat állított ki a szövetkezet, melynek elnöke, *Domonkos Dezsőné* tájékoztatójában röviden ismertette a szövetkezet munkáját, eredményeit.

A Baranya megyei Népművészeti Szövetkezet 570 főt foglalkoztat, legtöbbjük bedolgozó. A soknemzetiségű Baranyában igyekeznek fölkutatni a régi, eredeti motívumokat, ezekkel díszítik termékeiket, melyek között akad székely, ormánsági, sokác – hogy csak néhányat említsünk.

Hímzéseiket, blúzaikat, szőnyegeiket Japántól Caracasig ismerik, csakúgy, mint a faragásokat. Nagyon sokat exportálnak; ebben az évben az exportból származó árbevételük meghaladta a hárommillió forintot. A jövőben is szeretnék maximálisan kihasználni a tőkés exportlehetőségeket, ennek érdekében kooperációban is dolgoznak: a hosszúhetényi részlegnél készülnek a tőkés piacra kerülő gyermekruhák, köntösök. Sőt, Hosszúhetényben a következő évben kizárólag ezeket a termékeket fogják készíteni.

Népfrontkongresszus előtt

Megbeszélés a vitaanyagról

VII. kongresszusára készül a Hazafias Népfront. Ezekben a hetekben – az ötéves munkáról való számvetés mellett – három vitaanyagot véleményeznek a népfrontbizottságok. A vitaanyagokat a kongresszust előkészítő témabizottságok dolgozták ki.

Tegnap délután Pécsett, a HNF Baranya megyei titkárságán az „Életmód, műveltség és közösségek a mai magyar társadalomban" című vitaanyag megbeszélésére jöttek össze különböző szakterületeken dolgozó népfrontaktívák. Bevezetőt dr. Erhardt Imre mondott. A népfront megyei küldöttértekezletére és a kongresszusra készülve elsősorban azokat a gondokat fogalmazták meg, melyek baranyai jellemzőkkel, feladatokkal egészítik ki a kongresszusi vitaanyagot. Ma délután a népfront gazdaságpolitikai tevékenységét körvonalazó kongresszusi vitaanyag megbeszélésére került sor.

Véget értek a kisipari szakmai napok

A kisiparos szakmai napok rendezvénysorozatának utolsó programját tartották tegnap a KIOSZ-klubban, amelyre a szobafestő, mázoló, tapétázó kisiparosokat hívtak meg. (Érdekességként említhetjük csak meg, hogy a jelenlévők több mint háromnegyede vidékről jött, Pécsről kevés volt az érdeklődő.) A kisiparos napokat tulajdonképpen szakmai továbbképzési céllal rendezték, mert úgy válogatták össze az előadásokat, bemutatókat, hogy új és korszerű anyagokat, technológiákat ismertethessenek meg a lakosságnak nyújtott fontos szolgáltatást végző szakemberekkel.

Tegnap először a Budalakk képviselője ismertette a legújabb mosható külső, belső falfestékeket és szintetikus zománcfestékeket. A beszámolót követő élénk vitából – amit főleg az idősebb mesterek indítottak – kiderült, az új festékekhez új technológiát kell alkalmazni. A régen tanultakat szinte el kell felejteni, mert régi módszerrel az új tulajdonságú anyagokat nem lehet hatékonyan alkalmazni.

Ezt követően *Katona Gyula* építészmérnök tartott szakmai előadást. Többek között számítások alapján különböző festékek gazdaságossági mutatóit ismertette. Az igen mély szakmai előadásából csak egy-két érdekességet emelnék ki. Mint mondta, rövidesen nálunk is várható lesz az épületeknél az utólagos szigetelés. Nyugaton, ahol intenzívebben érződtek az olajár-emelkedések, már nagy ütemben folynak az ilyen munkák.

Várható lesz nálunk is a több rétegű falak és a különböző szigetelők alkalmazásának az elterjedése. Azonban felhívta a szakemberek figyelmét, hogy minden szigetelési eljárásnál figyelembe kell venni a lakásokban keletkező pára diffúziós fizikai törvényszerűségeit, vagyis azt, hogy a pára átáramlik a falon. A szigetelésnek mindig olyannak kell lenni, hogy ezt a törvényszerű áramlást ne akadályozza. Az új, szintetikus falfestékek jelentősége abban áll, hogy szigetelnek is, és porózusságuk folytán a fal légzését is biztosítják.

Az SZVT rendezésében

Országos tanácskozás Pécsett a munkaügy időszerű feladatairól

■ *Csak a differenciált béremelés segít*

■ *Áttérés az ötnapos munkahétre*

Immár napvilágot láttak a hatodik ötéves tervidőszak legfontosabb gazdasági előirányzatai. Tudjuk, hogy az életkörülmények, a fogyasztás, az egy főre eső reáljövedelem csak szerény mértékben emelkedik, az egy főre eső reálbér pedig azonos szinten marad, gazdasági nehézségeink közepette már az is eredménynek számít, ha 1985-ig meg tudjuk őrizni a mostanra elért életszínvonalunkat.

Hogyan gazdálkodjunk a munkaerővel, miképpen ösztönözzünk a jobb, hatékonyabb munkára? Ilyen és ehhez hasonló számos más kérdésre igyekszik választ adni az a kétnapos konzultatív tanácskozás, melyet a pécsi Ifjúsági Házban a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Baranya megyei Szervezete rendezett. Az ország minden részéből ideérkezett több száz munkaügyi szakember előtt tegnap többek között *dr. Lökös János*, az Országos Tervhivatal pénzügyi főosztályvezetője tartott előadást a hatodik ötéves tervidőszak munkagazdasági céljairól és feltételeiről.

A következő időszakban a bérek évente átlagosan 4,5–5 százalékkal emelkedhetnek, ami éppen arra elég, hogy ellensúlyozza a fogyasztói áremelkedéseket. Lehet-e ilyen helyzetben anyagilag ösztönözni? Igen, lehet, és kell is. Ahogyan a politika, a közgazdasági szabályzók és az új árrendszer támogatja és lehetővé teszi a vállalatok közötti jövedelmi differenciálódást, ugyanúgy a vállalaton belül is differenciált béremelést kell megvalósítani, s kerülni az egyenlősdit. A vállalatok éljenek a differenciálás lehetőségével – húzta alá többek között dr. Lökös János, majd munkaügyi vonalon néhány jövőbeni változást jelentett be.

A bértarifarendszert a jövő évben várhatóan módosítják, felemelve az alsó és a felső határt is. A minimális bért a mostani 1200 forintról 1981-ben vagy 82-ben előreláthatóan 1350 forintra emelik fel. A bértarifarendszert mellesleg sok kritika érte, két-három éven belül felülvizsgálják, s amennyiben indokolt, alapvető változtatást hajtanak végre. A vállalatok kategória szerinti besorolását illetően is várhatók változások – ez főként a vezetők jövedelmét érinti –, ámbár ekörül még sok vita van.

Örömhír: hamarosan megérjük az ötnapos munkahét bevezetését. Mindezzel mellesleg már találkozhattunk a kongresszusi határozatokban is, mostanra viszont a megvalósítás még közelebbre került. Az előadó szerint az az elképzelés, hogy már a következő ötéves tervidőszak első éveiben át kell térni, s hogy lehetőleg az egész népgazdaságban egyszerre bevezetni. Ezzel kapcsolatban az illetékesek előterjesztést készítenek az állami szerveknek. Alapelv, hogy az áttérést központi támogatás nélkül kell végrehajtani, s hogy a munkaidőalap nem csökkenhet. Az ötnapos munkaidővel kapcsolatban persze sok még a nyitott kérdés, végül is mennyi legyen a heti munkaidő, 42 vagy 43 óra, a három műszakosoknál esetleg heti 40 óra, mindemellett rendezni kell a fizetett ebédidő dolgát is. Pontosat még nem lehet tudni, egy azonban biztos, a jövő év már mindenképpen a felkészülés éve lesz az ötnapos munkahét bevezetésére.

Miklósvári Z.

A könyvtár és közönsége

Kétnapos továbbképzés a Mozgalmi Házban

A közönséggel való kapcsolat a témája annak a kétnapos továbbképzésnek, amit ez évben Pécsett, a Mozgalmi Házban szervezett meg az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központja. A tegnap kezdődött tanácskozás házigazdája a Baranya megyei Könyvtár, amely mintegy 65 szakembert fogad Pécsett az ország megyei és szakszervezeti könyvtáraiból. A jelen továbbképzés fő témáját a KISZ KB által meghirdetett *Olvasó ifjúság* című akció képezi, melyben érdekelt az ország valamennyi könyvtára. Előadások hangzanak el e téma, a fiatalok olvasóvá nevelése kérdésének köréből, de ennél is fontosabbnak tartják a szervezők, hogy az érdekelt könyvtárosok személyesen cseréljék ki tapasztalataikat a pécsi továbbképzésen.

●

Mint a Megyei Könyvtár igazgatója, *dr. Román Lászlóné* kérdésünkre elmondotta, rendkívül aktuális a közönségkapcsolatok kérdése a könyvtárügy területén. Hajlamosak ugyanis a könyvtárosok tárgyi feltételekben, technikában gondolkodni, ugyanakkor pedig feledésbe merül a könyvtári munka legősibb, emberi oldala.

– A közönségkapcsolatok legjobb módszere a fiatal olvasókkal való személyes, közvetlen foglalkozás – mondotta a továbbképzés témájáról *Pelejtei Tibor*, a Könyvtártudományi és Módszertani Központ közönségszervezési osztályvezetője. – A könyvtáros feladata megtanítani e fiatalokat a könyvtár használatára, arra, hogy ott nemcsak szépirodalmi és szórakoztató könyvek találhatók, hanem segítséget kaphat az olvasó az élet bármely területéhez. A másik igen fontos módszer a már könyvtárba járó fiatalokkal való csoportos foglalkozás. Mindebben a játékos, könnyed formáknak kell a fő szerepet játszaniuk, és ezek kicserélésére, megbeszélésére ad jó alkalmat a mostani továbbképzés. Nem könnyű e sokrétű feladatkör ellátása, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a könyvtárosnak ez a hivatása: elvezetni a közönséget a könyvhöz, olvasóvá nevelni a fiatalokat.

●

A továbbképzés résztvevőit *Brandstätter György*, a Baranya megyei Tanács művelődésügyi osztályvezető-helyettese köszöntötte tegnap a Mozgalmi Házban. A résztvevők megtekintették a Griffaton-házban nemrég megnyílt új, városi fiókkönyvtárat, délután látogatást tettek a villányi szoborparkban, majd a siklósi várat és a városi-járási könyvtárat tekintették meg. Ma délelőtt olvasáspszichológiai témájú előadással, majd a jövő évi tennivalók megbeszélésével ér véget a könyvtárosok kétnapos továbbképzése.

G. O.

Folyóiratszemle

A Politikai Főiskola Közleményei

Negyedévenként jelenik meg az MSZMP Politikai Főiskolájának elméleti-politikai folyóirata, mely elsősorban a felsőfokú pártoktatásban részt vevő tanárok, propagandisták munkáját hivatott segíteni, de természetesen szélesebb olvasóközönséghez is szól. A közelmúltban jelent meg *A Politikai Főiskola Közleményei* 31–32., összevont száma.

Ez évben, Lenin születésének 110. évfordulója jegyében a főiskola filozófia tanszéke elméleti konferenciát rendezett a szocialista fejlődés dialektikájának kérdéseiről, melyen a tanszék tanárain kívül részt vettek a pártoktatási igazgatóságok képviselői, valamint *M. Spacek* elvtárs, a Csehszlovák Kommunista Párt pártfőiskolájának rektorhelyettese, aki a vitában felszólalt. A folyóirat közli *Wirth Ádámnak*, a főiskola filozófia tanszéke vezetőjének *A szocializmus dialektikájának kérdéséhez* című vitaindító előadását. A tanácskozást értékelve a szerkesztőségi cikk megállapítja, hogy az jól segítette a klasszikus elméleti örökség jelentőségének és időszerűségének méltatása mellett az újabb tudományos kutatások és viták eredményeinek számbavételét, elősegítette és ösztönözte ezek alkotó felhasználását a filozófiaoktatásban és a szélesebb világnézeti propagandában. A vitában részt vevők felszólalásait a következő számban közlik majd.

A továbbiakban a folyóirat többek között közli *Kahulics László:* A szocializmus anyagi-műszaki bázisának fejlesztése, *Balázs József:* Az enyhülés néhány elméleti és politikai kérdése, *S. Horváth Jenő:* Az „igazi demokrácia" mint a kommunizmus gondolati előzménye és *Major Lászlóné:* A munkástovábbképzés tapasztalatai és fejlesztésének lehetőségei című írásait.

Németh István összeállításában válogatást adnak közre az 1905-ös oroszországi forradalom dokumentumaiból és annak nyugat-európai visszhangjából. Nyolc politikai tárgyú új könyv recenzióját adja végül közre a szerkesztőség.

M. E.

A tizedik ország

Manrico Novoszibirszkben

Pénteken reggel messze útra indul Albert Miklós, a Pécsi Nemzeti Színház tenoristája. Szovjet meghívást kapott, s repülővel Szibériába utazik.

– Az Interkoncert közbejöttével hívtak meg, hogy Novoszibirszkben két estén két szerepet elénekeljek. November 24-én a Budapesttől 5000 kilométerre lévő városban az Aida előadásában Radameszt énekelem – olaszul. Majd 27-én este a másik híres Verdi-opera nagy szerepét, Manricót, magyarul. Ez a tizedik ország, ahol vendégszerepelek, közülük eddig a tavalyi szófiai nemzetközi operafesztivál volt a legrangosabb, ahol a Don Carlos címszerepét alakítottam. A legtávolabbi vendégjáték persze a mostani lesz Novoszibirszkben. Erdélyi Miklós karmester volt nemrég ebben a városban vezényelni. Tőle tudom, hogy a 4 260 000 lakosú városban a hatalmas, modern operaháznak kiváló zenekara van, Erdélyi szerint világviszonylatban is az egyik legjobb – mondotta indulás előtt.

Albert Miklós, Manrico szerepében

(Földessy)

Technika

Merre tart a szerszámgépipar?

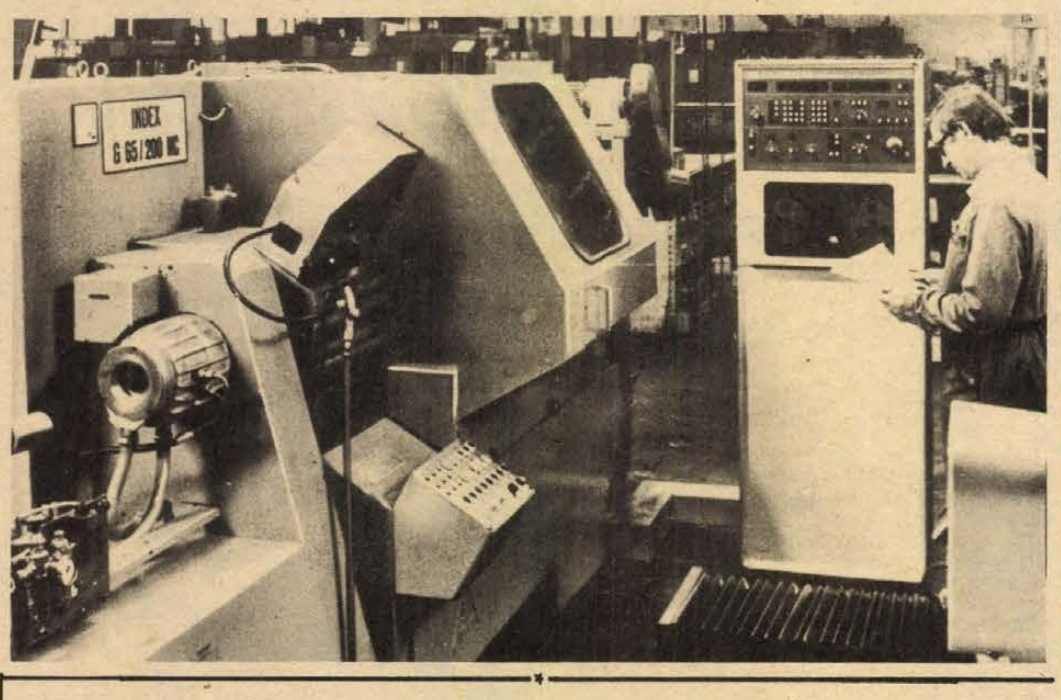

A szerszámgépeket használó iparágakban növekszik a rövidebb megmunkálási idő, a nagyobb pontosság és üzembiztonság, a mind nagyobb rugalmasság iránti igény. A szerszámgépgyártók ezeknek a követelményeknek az ismeretében igyekeznek gépeiket továbbfejleszteni.

Valamennyi jelentős szerszámgépgyártó ország termelésében lassan, de állandóan nő az NC (numerikus vezérlésű) szerszámgépek részaránya. Az NC-gépek gyártását forradalmasítja az integrált áramkörös elektronikus építőelemek megjelenése és fokozatos olcsóbbodása. Mind jobban terjed a tárolóegységekben elhelyezett programvezérlés. Az NC-gépeket egyre inkább mikrokomputerekkel szerelik fel, amelyek egy vagy több mikroprocesszorból és megfelelő tárolóegységekből állnak. A minikomputerek mikrokomputerekkel való helyettesítése a vezérlésben lehetővé teszi az építőelemek számának csökkentését és több vezérlési feladat kisebb költséggel való megoldását.

A segéd- és mellék-munkafolyamatok (szerszámváltás, munkadarab-mozgatás stb.) tökéletesítése révén csökken a megmunkálási idő. A megmunkálás sebességének növekedése erősebb meghajtó motorokat, keményebb gépágyakat, hőtűrőbb szerkezeti anyagokat és az építőelemek nagy számánál konstrukciós tökéletesítést igényel. Az esztergagépeknél a golyóorsó, a műanyagok és az erősebb meghajtás növeli a megmunkálás pontosságát. Egyre terjednek a munkadarab-mozgató manipulátorok, ipari robotok, amelyek erőkímélést és időmegtakarítást eredményeznek. A szerszámgépek működésének ellenőrzésére, irányítására is új megoldásokat dolgoznak ki a szakemberek.

Képünkön a Philips cég egyik legújabb szerszámgép-vezérlő berendezése látható, amely kétféle változatban, szakaszvezérlő és pályavezérlő kivitelben készül. Ha szükség van rá, a program egyes adatok, szavak törlésével vagy pótlásával módosítható, s az új program nyomban szalagra is lyukasztható, így visszatérő gyártás esetén újra felhasználható. A vezérlő berendezés fúró- és marógépek, esztergák és megmunkáló központok irányítására egyaránt használható.

Alkatrészek hevítéssel, sajtolással

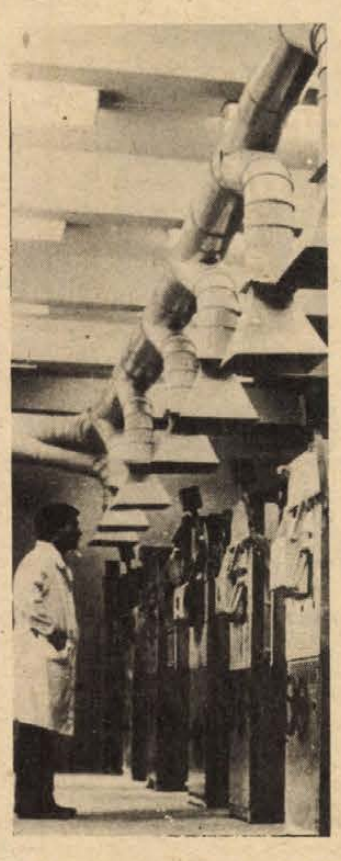

A korszerű gépkocsiban 2–3 kilogrammnyi, egy repülőgépben több mint 4000 darab porkohászati úton előállított alkatrész van. Ezzel a technológiával készülnek a wolframkarbid-szerszámok, a villamos készülékek érintkezői, a fékbetétek, a fémszűrők, az önkenő csapágyak, hogy csak néhány fontosat mutassunk be a porkohászat alkalmazási területéről.

De hát mi is tulajdonképpen a porkohászat? Egyszerűen megfogalmazható: kisméretű munkadaraboknak fémporból sajtolással és hevítéssel való előállítása. Jellegzetessége az eljárásnak, hogy a hevítés – a „sütés" – közben a porszemcsék nem válnak cseppfolyóssá, az érintkezési felületeken azonban bekövetkezhet valamelyes olvadás, aminek az eredménye a szemcsék összehegedése, különnemű anyagok érintkezésekor azok ötvöződése.

A folyamatot tehát két fizikai hatás váltja ki: a nyomás és a hő. Technológiája válogatja, hogy ezek mértékben és sorrendben hogyan kombinálódnak. A puszta összenyomás hidegen igen nagy erőt kíván. Csak hevítéssel a szerkezet laza, porózus marad (így készülnek például a bronzszűrők). Elképzelhető, hogy a hideg sajtolást időben követi a hőkezelés. Leggyakoribb a nyomás és hevítés egyidejű alkalmazása. A szemcsék súrlódását egymáson és a szerszám falán adalékanyag csökkenti. Külön mesterség a feldolgozásra alkalmas, finom szemcséjű, egyenletes minőségű por előállítása. Évről évre növekszik jelentőségében az olvadékából nagynyomású gázsugárral (nitrogén, levegő, vízgőz) porlasztással előállított poranyag. De elektrokémiai úton is előállítható a fémpor, áram hatására mindig a katódon válik ki a finom fémpor a fürdőből.

Képünkön: egy villamos fűtésű porkohászati kemencesort láthatunk.

Az „atommotoros" járművek jövője

Több energiafajtát viszonylag egyszerűen átalakíthatunk közvetlenül más energiafajtává, így az elektromos energiából hőenergiát, a hőenergiából mechanikai energiát, munkát nyerhetünk. E folyamatok fordított sorrendben is megvalósíthatók, bár ez nem mindig hasznos. Ezzel szemben a járművek mozgatásához elengedhetetlenül szükséges mechanikai munkát egyelőre – és még belátható időn belül – nem tudjuk közvetlenül atomenergiából előállítani, tekintet nélkül arra, hogy az erőforrás maghasadási, esetleg magfúziós folyamat, vagy radioaktív izotópok energiája. Éppen ezért „atommotorról" ma még nem beszélhetünk, legfeljebb atomenergiával működő hajtóműláncolatról.

Egy amerikai kutató által kifejlesztett kísérleti berendezés közvetlenül alakítja át a maghasadás energiáját villamos energiává. Teljesítménye 1000 kW. Az ilyen atomreaktorral felszerelt hatalmas teherautó 350 ezer kilométert futhatna üzemanyag-felvétel nélkül. Ez a berendezés egyelőre csak űrkutatási célokat szolgál, de foglalkoznak a közúti járművekben való felhasználásának gondolatával is. Az „igazi" atommotoros közúti járművek megjelenésére azonban még 30–40 évet várni kell.

Munkára nevelés a családban

A szocialista ember egyik fontos erkölcsi vonása a munkaszeretet, a munkához fűződő pozitív viszony. A felnőttkori munkás életre nevelni az iskola és a szülői ház közös feladata. Mikor kezdjük el a családban a munkára nevelést?

Már a legkisebb korában különböző apró feladatok elvégeztetésével kell szoktatnunk gyermekünket a munkához, kezdve saját maga kiszolgálásával. Tanulja meg az önálló ötözködést, a kezdetben nem könnyen sikerülő cipőfűzéstől egészen a helyes, a réteges öltözködésig. El kell érnünk, hogy saját holmiját rakja rendbe, ruháját, cipőjét, különböző játékait tegye vissza a helyére. Nem egy családban panaszkodik az anyuka, hogy nem győzi kis és nagy gyermekei után a rámolást, a rendteremtést, hogy mennyi ideje elmegy erre, mert olyan a lakás a gyermekek távozása, olykor hazajövetele után, mint a csatatér.

Olykor a kisebb, gyermekkorban elkövetett nevelési hibák még a felnőttkorban is visszahatnak, s még néha katonaviselt ember, ifjú sem képes önállóan rendet tartani maga körül. Nemcsak a rendet rakó édesanyáról van itt szó, kinek sok ideje elmegy a fenti aprócseprő munkák elvégzésére, hanem a jövendő felnőtt szemléletének alakításáról. Aki nem fogja soha becsülni a családi életben naponta jelentkező „kis feladatokat", a nem látványos házi munkákat, és nem is végzi el ezeket.

Gyermekeink önkiszolgáló munkája egyre bővülhet az idők folyamán. Így tanulják meg és végezzék el, jól, tisztességesen a cipőtisztítástól kezdve a ruhák kikefélésén át egészen a saját holmik kimosásáig, kivasalásáig a legkülönbözőbb munkákat. Így megismerik az egyes anyagokat, azok felhasználási módjait, a különböző munkaműveleteket, ezek végzése és befejezése után átélik a sikeres tevékenység örömét, látják saját munkájuk eredményét, tehát közben érzelmeik gazdagodnak, ismereteik bővülnek.

Két elvet kiemelünk a gyermeki munkák végzésével kapcsolatban. Az egyik: ne teljesen külön nevelést adjunk e téren gyermekeinknek, hogy ez női munka, s ezért csak a lányokat bízzuk meg vele, amaz meg férfiak dolga, így a fiúk végezzék csak. Próbáljuk arra nevelni, szoktatni különböző nemű gyermekeinket, hogy mindenféle munkát, feladatot megismerjenek, szívesen vállaljanak. Hogy a majdani második műszak a családban ne csak a nő dolga legyen. A másik fontos elv: a türelem, a bizalom, szaknyelven a motiváció elve. A gyermekek által végzett munka közben elő-előforduló balsiker. Törölgetés közben eltörik a tányér, nem olyan szép a lakás a gyermekek takarítása után, a mosott-vasalt ruha sem egészen tetszik anyukának és így tovább. Szóval, kezdetben olykor ügyetlenek, kárt is okoznak a nagy igyekezetben. Ilyenkor ne szidjuk, ne bántsuk meg őket, mert akkor még gátlásosabbak lesznek, s legközelebb talán még több hibát követnek el.

A fokozatosság elve szintén nagyon lényeges a munkára nevelésben, a kezdeti könnyű munkától eljutni a komoly, „felnőtt feladatokig", az egyszer-egyszer kapott megbízatástól a rendszeresen végzett tevékenységig. Természetesen arra is ügyeljünk, hogy a változatosság is érvényesüljön gyermekeink házi munkájában. Bizonyos idő után a testvérek cseréljenek, vagy az egy gyermek más feladatot kapjon. Egyrészt, hogy ne legyen unalmas a hosszú időn át végzett ugyanolyan tevékenység, másrészt ismerje meg a különböző házi munkákat.

Gyermekeink munkára nevelése közben a családban vigyázzunk a helyes arányokra, arra, nehogy túlterheljük őket a különböző házi munkákkal. Ugyanis iskolás korban a gyermekek fő feladata a tanulás, és ezt egészíti ki a családi nevelésben érvényesülő munkára szoktatás. Mindig csak erejéhez mérten kapjon a gyermek feladatokat a közös tevékenységből, hogy sikeresen oldhassa meg azokat. Ismerje meg és élje át sokszor a jól végzett munka örömét.

Dr. Szeléndi Gábor
főiskolai docens

Anyakönyv

PÉCS

SZÜLETTEK

Tóbi Katalin, Szentpáli Andrea, Kovács Róbert, Várhelyi Judit, Gyurák Veronika, Dicső Adrien, Berta Zsanett, Szorg Zsófia, Rozs Karolina, Sólya Csilla, Magyar Balázs, Friedmann Endre, Babaics Alexandra, Geider Viola, Bödő Xénia, Somogyi Krisztina, Csanádi Viktor, Kiss Eszter, Szabó Péter, Herkovics Norbert, Sovány Mária, Antal Szabolcs, Balogh László, Wászner István, Szabó Brigitta, Kecskés Péter, Tolnai Attila, Lukács Nikolett, Bosnyák Gabriella, Viszló Bernadett, Kakas István, Baumann Zita, Szücs Zoltán, Rónaszéki Andrea, Cseh Gábor, Onódi Éva, Bischoff Renáta, Ocsenás Mária, Molnár Margit, Ágasvári Bernadett, Rolléder Zsuzsanna, Gelencsér Zsuzsanna, Füzes Judit, Garai Attila, Sánta Renáta, Sánta Dénes, Varga Bernadett, Kovács Kornél, Lovász Krisztián, Lehel Bernadett, Szvitán Zsófia, Láng Evelin, Eötvös Gábor, Kiss Andrea, Androvics Albert, Orsós Gizella, Bodai Tímea, Pete Gergely, Bíró Jenő, Vastag László, Újhelyi Csaba, Máté Zsolt, Gáspár Gyula, Misángyi Miklós, Juhász Mátyás, Schmidt Krisztina, Jászkúti Nikoletta, Szalontai Ardrienn, Rajnai Ivett, Kéki Zoltán, Androvics Éva, Lőrincz Csilla, Sarek Péter, Kosteleczky Judit, Jambrisek Ágnes, Szabó Ágnes, Balog Csaba, Benkő Péter, Bogárdi-Mészöly Ágnes, Csölle László, Acsádi Dániel, Kajsza Gábor, Szuromi Gábor, Szabó Milán, Földi Zoltán, Varga Sándor, Bagdán Ágnes, Kovács Anett, Balassa Zsolt, Tordai Gábor, Szabó Petra, Kulcsár Melinda, Bodrogi Gabriella, Nagy Natasa, Cicárdi Miklós, Nagy Rita, Tencz Zsanett, Kunyi Zoltán.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Istokovics Márk és Lehoczky Erzsébet, Mihajlovics Sándor és Orzsi Enikő Ilona, Cservenka László és Tóth Marianna, Horváth István Lajos és Dorogi Jolán, Bukovics Gyula és Bezó Jolán Gabriella, Pasztler Márton és Pauli Mária Anna, Illés Gyula és Szabó Etel Ildikó, Szakács Csaba és Konkoly Éva Anikó, Csáki Attila és Kalányos Julianna, Kosár Dénes Béla és Putnoki Katalin Erzsébet, Gász Ádám és Joó Mária, Puszti István és Székely-Király Ágnes, Pataki Tamás és Firling Anna, Gróh József Márton és Rittinger Helga, Koroknai Géza és Steer Katalin Erzsébet, Puskás József László és Kovács Katalin, Sándor Gyula János és Takács Aporka Erzsébet, Sala Zoltán és Pap Mária Katalin, Terjék Tibor Béla és Laczkó Katalin, Heincz Sándor és Titz Teréz, Szabó Béla és Makáry Anikó, Herke József és Grábli Julianna, Szabó László és Tóth Gizella, Takács Károly és Tóth Gizella, Papp János és Takács Anna, Pap János és Lakatos Veronika, Kovács Zoltán és Steiner Ágnes, Ákl Tibor és Zamecsnik Marait, Sipos Béla és Szuper Éva, Kerner István és Matesz Mária, Varga István és Fáth Éva, Tóth József és Fekete Mária, Pecsnek Gábor és Bonevácz Piroska, Hauck Károly és Kardos Ágnes, Szegő István és Várszegi Zsuzsanna.

Az STM–631 máris keresett cikk

A Mechlabor új montírozó magnetofonja

Új magnetofont fejlesztett ki a Mechlabor pécsi gyáregysége: az STM–600-as stúdiómagnetofon-család legfiatalabb tagja, az STM–631-es montírozó, melynek gyártását a jövő év első negyedévében kezdik meg a pécsi üzemben.

A készülék alapvető paraméterei megegyeznek az STM–610 professzionális magnetofonéval. Alkalmazási területei a rádió és a televíziós stúdiók. A korábban felvett riport-, zenei és egyéb hanganyagokból ezen a készüléken állítják össze a kész műsort. Hasonlóan a filmtechnikához, itt is vágással illesztik egymáshoz a soron következő hangkockákat. A korábbi alapkészülékekhez viszonyítva a legszembetűnőbb különbség, hogy három csévélőmotorral rendelkezik. A harmadik motor, a fel nem használt anyag feltekerésére szolgál. A lejátszófej síkjában helyezkedik el a szalagvágó olló, amely a vágás pillanatában a készüléket azonnal le is állítja. A szalaghossz pontos mérését a korábbi készülékekben is alkalmazott digitális óra végzi. A beépített teljesítményerősítő alkalmassá teszi, hogy a felvett anyagot hangfalakról is hallgathassuk. A készülék elektronikus felépítése megegyezik az STM–600-as alaptípuséval, így „örökli" annak valamennyi világszínvonalú tulajdonságát.

Külön említést érdemel a magnetofon esztétikai megjelenése. A formatervezés során – mivel a készülék elsősorban munkaeszköz – hangsúlyozottan figyelembe vették a kényelmes munkavégzés feltételeit is.

Az STM-készülékekre jellemző blokkrendszer alkalmazása a könnyű szervizlehetőséget biztosítja. Mind a mechanikus, mind pedig az elektronikus rendszer önálló egységekből áll, melyek gyors cseréjével kiküszöbölhető a helyszíni javítás miatti üzemkiesés. Ennek a blokkrendszernek köszönhető többek között, hogy a készülék versenyképes a világpiacon. Ezt bizonyítja, hogy már a gyártás megkezdése előtt nagy számú megrendelés érkezett a pécsi gyárhoz.

János Sándor,
a Mechlabor
gyártásfejlesztője

Pécs nyugati iparnegyede Cserkútnál

Az Autóker pécsi fiókja felvesz:

autóalkatrész ismerettel, autószerelő szakmával vagy érettségivel rendelkező dolgozókat bolti eladónak, áruösszeállítónak.

AUTOKER

Érdeklődni: AUTÓKER, Pécs, Hengermalom u. 1.

I. 527/1980.

Télapó a Centrum Áruházban!

Naponta délután 2 órától este 6 óráig szeretettel

várja a gyerekeket,

és bő áruválasztékot kínál.

CENTRUM ÁRUHÁZ

LAKÁS-INGATLAN

Bútorozatlan lakrész kiadó. „Műhelynek is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Balatonhoz négy km-re, Balatonújlakon (8712), Kossuth u. 2. sz. kétszobás családi ház eladó, csere is lehetséges. Érdeklődni: Szakáéknál.

Elcserélném nagyméretű, másfél szobás, uránvárosi, tanácsi lakásomat külön bejáratú, kétszobás, tanácsira. „Minden érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Siklósi városrészben levő másfél szobás, összkomfortos, főállású házfelügyelői lakásomat elcserélném tanácsi, másfél vagy kétszobás lakásra, ráfizetéssel. — „Kertvárosi előnyben" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném zalaegerszegi, egyszoba-komfortos, tanácsi bérlakásomat pécsi hasonlóra, esetleg nagyobbra. Érdeklődni a 19-242-es telefonon 10—14 óráig. — Bíróné.

Elcserélném másfél szoba komfortos, uránvárosi, tanácsi lakásomat két vagy másfél szoba összkomfortos, főállású házmesteri lakásra. Kertváros kizárva. „Sima csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kétszobás és másfél szobás, összkomfortos, tanácsi lakásainkat elcserélnénk kettő és fél vagy háromszobás tanácsira, első, második emeletire. Garázst beszámítok. „Szeretnék különbözetet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Meszesen garázs eladó. „Péter" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Különálló összkomfortos lakás a belvárosban diáklányoknak kiadó. — Orsolya u. 31.

Családi ház, háromszobás plusz 1 szobás lakással beköltözhetően eladó. Tiborc u. 63.

Szoba-konyhás családi ház eladó. Pécs, Fürst S. u. 36. Érdeklődni vasárnap délelőtt 8—12 óráig.

Házrész eladó, kétszobás plusz kétszoba-komfortos. Pécs, Ady Endre u. 75.

Másfél szobás, szövetkezeti lakásom eladnám, vagy másfél szobásra cserélem. Ajánlatokat „Január" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Belvárosi, második emeleti, 47 négyzetméteres, másfél szobás, tehermentes öröklakás eladó. Érdeklődni: Goldmark Károly u. 1. Kollár.

Újpetrén, a Szabadság tér 2. sz. családi ház eladó. Víz bent van. — Ugyanott egy 220 l-es új mélyhűtő eladó (garanciális).

Hegyhátmarócon ház, melléképületekkel, eladó, nyaralónak is megfelelő, gyümölcsös, kert, szántó, az egész terület 7000 négyzetméter. Papp Árpádné, Kaposvár, Damjanich u. 1. III.

Külön bejáratú, központi fűtéses szoba egyetemi hallgatónőnek kiadó. — Telefon: 18-290.

Rigóder dűlőben 340 négyszögöl feketeribizli és almafával beültetett kert eladó. Telefon: 15-769, 18 óra után.

Házfelügyelői, másfél szobás, összkomfortos, földszinti, Szliven környéki lakásomat elcserélném hasonló nagyságú tanácsi lakásra a környéken, megegyezés szerint. Telefon: 17-644, 18 óra után.

Eladó a pálosoknál 63 négyzetméteres, kétszobás, összkomfortos, OTP öröklakás, garázs, kertes családi ház csere is érdekel. Telefon: 20-361, 17 óra után.

Balatonberényben, vízközelben, 345 négyszögöl telek jutányosan eladó. Bővebbet Tóth Rafael, Basal, Zrínyi u. 39.

Belvárosi, részben felújított, komfortos, másfél szobás ház eladó. „Beköltözhető" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Másfél szobás, földszinti, távfűtéses, szövetkezeti lakásomat plusz tanácsi, harmadik emeleti, nagyszobás garzont cserélnék két, külön bejáratú, két család részére, jó állapotban levő pécsi családi házért. „Lehet kétszintes is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Másfél szobás, földszinti, szövetkezeti, távfűtéses lakásomat elcserélném kétszoba-összkomfortra, első-második emeletig. „Lehet Kertváros is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Lakásmegoldást keresek. „301 ezer" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném bajai, első emeleti, egyszobás, komfortos, gázfűtéses, tanácsi lakásomat hasonló pécsire. „Karácsony" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó azonnal beköltözhető, kertvárosi, 47 négyzetméteres, összkomfortos és belvárosi, 81 négyzetméteres, panorámás, komfortos lakás. Telefon: 20-735, esti órákban.

Elcserélném leninvárosi, háromszobás, új, tanácsi lakásomat kaposvári vagy pécsi, kétszobás, tanácsira. Ajánlatokat: 092 976 számra a kaposvári hirdetőbe kérek.

Mohács, Dózsa Gy. u. 38. számú nagy családi ház eladó. Két lakrész — 2 szoba konyhásak — beköltözhető. Érdeklődni a fenti címen, Szikráéknál.

Eladó 310 n-öl szőlő Ürög-Alsóhegyen, szoba, présház, pince felszereléssel, terméssel, út, villany van. Érdeklődni 21-215 telefonon.

Mohácson, Trukli utcánál garázs eladó. Érdeklődni a Mohács 383-as telefonszámon.

Pécsi, belvárosi, 90 négyzetméteres, háromszobás, tanácsi lakásomat budapestire cserélném. „Csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe vagy a 209-719-es telefonon.

Pécshez közel, ház telekkel eladó. 1720 n-öl. Szántó, gyümölcsös, belkert, műhely, ipari áram van. Ipargyakorlásra, gazdálkodásra igen alkalmas. „Válás 80" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uránvárosi, 2 szoba összkomfortos, szövetkezeti lakás eladó. Telefon: 18-858.

2½ szoba összkomfortos, szövetkezeti lakást cserélnék Hősök tere környéki családi házra vagy takásra. „Hősök terétől Fehérhegyig" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Beköltözhető belvárosi, 4 szobás, komfortos házrész, műhelynek alkalmas pincével, kis udvarral, eladó. Cserelakást beszámítunk. Telefon: 15-152. Erreth Lajos u. 3.

Meszesi, 2 szoba komfortos, garázsos, olajfűtéses lakásomat összkomfortosra cserélném, széntrószti dolgozóval. „Villanyfűtés lehetséges" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Hosszabb időre lakást bérelnék. „Szükségmegoldás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Külön bejáratú, üres albérleti szobát keresek azonnali beköltözésre. Szerény, nyugdíjas nő részére. „Bizalom" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Kilenc db 20x20 cm-es, 10 méter hosszú tölgyfa gerenda, valamint nagyméretű tégla bontásból eladó. Márk Illés. Aranyosgadány.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta karpitos Pécs, Dérynе u. 11.

Eladó 4 db öthónapos bikaborjú. Szalánta, Hunyadi u. 83.

CT-s Wartburg de Luxe eladó. Sarohin tábornok u. 56. 9. em. 25.

MTZ traktor pótkocsival eladó. Sásd, Kaposvári u. 76.

Alumínium garázs eladó. Pappert János, Gödre, Árpád u. 10.

1980-ban importált 30 db kék, kékderes, fehér, vörös mondainok utódai eladók, előjegyezhetők. Hoffer László, Pécs, Kemény Zsigmond u. 17.

Rövid zongora sürgősen költözés miatt eladó vagy bérbe adó. Cím: Sándor u. 20/1. 6 óra után.

Eladó Skoda 110 L, 82-ig érvényes műszakival. Érdeklődni a 19-355-ös telefonon vagy személyesen: Alpári Gy. u. 2., cipészműhely, 8—14 óráig.

600-as szalagfűrész, kifogástalan, új állapotban eladó. „Nagy teljesítményű" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Skoda 1000 MB új műszaki vizsgával eladó. Érdeklődni: Szederkény, Felszabadulás u. 5., az esti órákban.

Barkas platós tehergépkocsi eladó. „Barkas" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

IF-es Trabant személygépkocsi eladó. Érdeklődni Pécs, Patak u. 28.

Hároméves, megkímélt Polski Fiat 126-os eladó. Telefon: 31-265, 18 óra után.

Eladó 5 db új Stomil acélradiál 165-ös, 5 db új Wartburg felni, sztereó rádió-magnó, új. Érdeklődni: Kállai Éva tér 1.

ZB-s Lada Combi, 82-ig érvényes műszakival, eladó. Márton Béla, Harkány, Korvin u. 10. 16 óra után.

Perzsaláb és nutriabunda, középtermetre, eladó. Pécs, Pacsirta u. 24.

Olasz összecsukható babakocsi, etetőszék, járóka, Supraphon sztereó lemezjátszó, heverők, rekamié, olajkályha eladó. Orsolya u. 31.

ZF rendszámú Trabant 601-es jó állapotban eladó. Pölcz István, Somogyhárságy, tsz.

Kitűnő szülőktől bernáthegyi kölykök eladók, Kónya István, Balatonfenyves, Petőfi liget 1.

ZT-s Wartburg de Luxe, friss műszaki vizsgával, eladó. Ajtósi Dürer 2/C. Németh.

Gokart, vizes és száraz gumival, eladó, esetleg motorkerékpárra cserélhető. Balázs, Hétvezér u. 15/A.

Raj Gaz gépkocsi lejárt műszakival eladó vagy állatokért cserélhető. — Ugyanitt trágya eladó. Kovácstelep, Hajnalka u. 9.

Horizont televízió, üzemképes és egy 150 literes olajoshordó eladó. Pécs, Páfrány u. 1., fszt. 3.

Nagyon szép vadonatúj irhabunda eladó. — Pécs, Bartók Béla u. 81.

Eladó Simson Star és nagykerekű Babetta. Érdeklődni Kun Béla tér 6. Váradi.

Egy db NSZK tésztagép, 1 db 2 súlyos folióra, és egyéb régiségek eladók. Érdeklődni naponta ½3-tól, szombat, vasárnap egész nap. Pécs, Kiss Ernő u. 70.

Eladó stilfűrész, szalag- és körfűrész, fűrészforrasztó, gyalugép és tengely, dízel- és benzines motorok, hegesztőtrafó, fúrógép, búvár- és másik szivattyúk, különböző méretű kistraktor gumik, vas- és faeszterga, köszörűk és villanymotorok, akkutöltők. Pécs, Telefon: 20-906.

Kétszárnyas garázskapu eladó. Pécs, Erreth L. u. 4.

Eladó háromlapos villanytűzhely és zsebszámológép. „Adapterrel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Jó állapotban levő Zastava 750-es eladó. Érdeklődni Lauer, Pécs, 39-es dandár 17/C. címen.

Eladó egy hároméves, most vizsgázott Wartburg Limousine. Érdeklődni lehet Dombóvár, Ady Endre u. 29. II. 6. 17 óra után.

1300-as Polski felújított motor, újszerű karosszériaelemek és egyéb alkatrészek eladók. 1200-as Zsiguli friss műszakival eladó. Szabolcsfalu, Kinizsi u. 3. (régi pásztorház).

2 db egyéves Holstein-fríz üsző eladó. Kisdér, Petőfi u. 57. szám.

Magas részletfizetésre jó állapotban levő személygépkocsit keresek megvételre. „Becsületes fizető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

205 cm-es Polsport 3200 Epoxi lesikló léc, biztonsági kötéssel, eladó. — Pécs, Vasvári Pál u. 2., udvar.

Veszek-eladok modern háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

R 10-es, kis és nagyméretű tégla, ablak, ajtó, vasgerenda, 1 m—12 m-ig gerenda és minden méretben, szállítva és stafni és kifűrészelt léc, deszka és mindenféle bontási anyagok leszállított áron eladók. Irányi Dániel tér 5/1., volt baromfiüzlet.

Saci, egyszemélyes gyermekbútor, teremfűtő olajkályha, 18 négyzetméter parketta eladó. — Felsővámház u. 33., este, bal csengő.

Építők, figyelem! Bontásból származó anyagok leszállított áron eladók. 1 m—10 m-ig szarufa és gerenda, kis méretű cserép, deszka, léc, ajtók, ablakok, kis és nagyméretű tégla, kb. 100 000 db, 1,50 Ft-ért. Cím: Zsolnay Vilmos u. 23 Kolányos Károly.

VEGYES

Vízvezeték-szerelési és -javítási munkákat vállalok. Kisebb javításokat esti órákban is. — Ffaff Attila, Pécs, Vadász 52. Telefon: 30-375.

Gépelni tudó érettségizett, képesített könyvelő, gk. előadói vizsgával, pénzügyi és kereskedelmi gyakorlattal állást változtatna Pécsett. „Önálló munkakör" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Redőnykészítés garanciával! Dombóvári Emil. 7626 Pécs, Újvilág u. 46. Telefon: 28-342.

Kerti munkát, földmunkát, szüretelést, takarítást, tüzelőhordást vállalnak egyetemisták. Érdeklődni PTE KISZ-bizottsága, Rákóczi út 80. Telefon: 11-433/133.

Mosógépjavítást vállalok. Megrendelhető a 30-973-as telefonszámon. Amrein műszerész.

Naumann varrógéppel díszítő himzést és hozott anyagra himzést vállalok. „Szabad idő, otthon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Automata és egyéb ernyőjavítás két nap alatt. Pécs, Kaffka Margit u. 4. (Szabadság útról nyílik.)

Kezdő orvos eltartási szerződést kötne. „Értelmiségi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házfelügyelők helyett lépcsőházak takarítását vállaljuk. „Kertvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fő- vagy mellékfoglalkozású házmesteri állást vállalnék. Lakás szükséges. „Gabi, 80" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gépi fafűrészelőt keresek. Pécs, Hargita u. 15. 4 után.

Szakképzett gondozónő este, hét végén 0—3 éves korig gyermek felügyeletét vállalja. „Lakásomon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Általános ápoló, asszisztensnő egyműszakos állásmegoldást keres. — „Bandika" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kisiparosnál, magánkereskedőnél stb. gépírónő munkát vállalna. „Irógép" jeligére, Pécs 4. Pf.: 53. 7604.

Parkettázás, csiszolás, magasfényű lakkozás, műanyagpadló ragasztás közületeknek is. Telefon: 31-613 és 18-674. Bőczin.

Garázst bérelnék Kertvárosban. „Tél" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Menyasszonyi és koszorúslány ruha, fehér és színes bundák, pelerinek nagy választékban kölcsönözhetők. Haromia Jánosné, Szigetvár, Széchenyi út 8.

Korrepetálást vállalunk matematika, magyar, történelem, orosz, angol, német, könyvvitel, statisztika tárgyakból. Érdeklődni: PTE KISZ-bizottság, Rákóczi út 80. Telefon: 11-433/133.

HALÁLOZÁS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett gyermekünk, testvérünk, unokám és kedves rokonunk,

VIDÁK JÓZSEF

27 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése 1980. november 22-én, szombaton de. fél 10 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, apósunk, nagypapánk és sógorunk,

ID. SÓLYOM SÁNDOR

82 éves korában, hosszan tartó, gyógyíthatatlan betegségben 1980. november 17-én elhunyt. Temetéséről később történik intézkedés. A gyászoló család.

Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

ÖZV. TÓTH MIKSÁNÉ

Kacskovics Edit

életének 85. évében, hosszú betegségben elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1980. november 24-én fél 4 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolják: fia, menye, testvére és a Kacskovics családok. (Minden külön értesítés helyett.)

Fájdalommal tudatjuk, hogy

DR. ÖRKÉNYI JÁNOS

orvos

41 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése november 24-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága jó férjem,

KOVÁCS FERENC

volt Jókai Mór u. 32. sz. alatti lakos, 81 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 24-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják felesége, húga, felesége gyermekei és családjuk.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

PANDUR MIKLÓSNÉ

november 16-án, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 24-én 3 órakor lesz a központi temetőben.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága, egyetlen gyermekünk, unokánk és kedves rokonunk,

PÁL ÉVA

20 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése 1980. november 22-én, szombaton 1 órakor lesz a kővágószőlősi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk,

KOVÁCS ISTVÁNNÉ

temetésén jelenlétükkel megtiszteltek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk,

KERESZTES VENDELNÉ

temetésén részt vettek, vagy bármilyen módon fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a kedves rokonoknak, munkatársaknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik felejthetetlen halottunkat,

ÖZV. HEUSCHRECKER FERENCNÉT

utolsó útjára elkísérték, koszorúk, virágcsokrok, táviratok küldésével, részvétnyilvánításukkal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. Gyászoló fia és családja.

Köszönetet mondunk minden kedves rokonnak, szomszédnak, barátnak, ismerősnek, akik szeretett halottunk,

HAUI JÁNOS

temetésén bármily módon együttérzésüket kifejezésre juttatták. Külön köszönet a Posta és a MÉH Vált. dolgozóinak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, munkatársaknak, szomszédoknak, kedves ismerőseknek, akik felejthetetlen halottunk,

PINTÉR ISTVÁN

temetésén részt vettek, utolsó útjára elkísérték. Külön köszönetet mondunk a Mecseki Szénbányák újhegyi üzemének, dolgozóinak és a Pannónia Sörgyár dolgozóinak, akik koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. A gyászoló család.

KÖZÉRDEKŰ

FELHÍVÁS. Felkérjük a házkezelőségeket és háztulajdonosokat, hogy azon épületek alagsorában, zárt kapualjában, ahol szabadon szerelt gázvezeték van, a fagyásveszély miatt a zavartalan gázszolgáltatás biztosítása érdekében az üvegezések pótlását mielőbb végeztessék el. Kérjük továbbá a lakosságot, hogy a fej- és tarkófájással, hányingerrel járó rosszullét észlelésekor, amikor is gázmérgezés lehetősége állhat fenn, minden esetben kérjen a vállalatunktól vizsgálatot. Bejelentéseket a 14-400-as és a 10-111-es telefonon lehet megtenni. Dél-dunántúli Gázszolgáltató Vállalat Baranya megyei Üzemegysége Pécs, Légszeszgyár u. 11.

Áramszünet lesz f. hó 21-ig 7.30—16 óráig Csertető egész területén.

Áramszünet lesz f. hó 21-én 8—15 óráig Pécsett, Borbálatelep, Gyükés, Bánom, Pécsbányatelep és Andrásakna területén.

A DDGÁZ értesíti a lakosságot, hogy a dr. Veress Endre utcai gázvezetéképítés miatt december végéig a Bolygó u. dr. Veress Endre utcai csatlakozása teljes szélességben lezárásra kerül. Emiatt az Est utca, a Megyeri út felől zsákutca lesz. A sportcsarnok és az ÉPFU nyugati irányból a Mártírok útja—Vas Gereben u.—Kassa utcán keresztül közelíthető meg. November 20-tól a dr. Veress Endre utcai 40-es és távolsági buszmegálló ideiglenesen a sportcsarnok elé kerül.

Áramszünet lesz f. hó 25-én Pécsett 13—16 óráig a Sarohin tábornok u., Fazekas M. u., Nevelési Központ, Egri Gy. u. által határolt területen.

Áramszünet lesz f. hó 27-én Pécsett 8—14 óráig az Ifjúság, Pacsirta, Főiskola, Honvéd, Budai Nagy Antal utcákban.

Kétnapos kedvezményes üdülés a Grand Hotel Margitsziget szállodában 1981. január, február és március hónapokban, félpanzióval. 924,— Ft személyenként kétágyas fürdő nélküli szobában, illetve 1108,— Ft személyenként kétágyas, fürdőszobás szobában (+üdülőhelyi díj). Szobafoglalás: DANUBIUS TRAVELS, 1052 Budapest, Martinelli tér 8. Telefon: 173-115.

A Geisler Eta

leánykollégium azonnali belépéssel

mosónőt FELVESZ

I. 555 1980.

NYSA mikrobusz 25 ezer km-rel ELADÓ

BÉKE TSZ.,

Szabadszentkirály.

Cölöpverő géphez gépkezelőt, betanított munkást

felvesz

a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság pécsi szakaszmérnöksége. Kulich Gyula u. 13.

Irány a Konzum-piac!

Olcsón, reklámáron mindennap, más és más árukat kínálunk önöknek Pécsett a Vásárcsarnokban!

KONZUM SKALA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

AJÁNLATUNK

Műanyag dömper	160 Ft helyett	100 Ft-ért
Férficipő	803 Ft helyett	490 Ft-ért
Férficipő	444 Ft helyett	290 Ft-ért
Frottír fürdőköpeny	650 Ft helyett	300 Ft-ért
Diplomatatáska		350 Ft-ért
Férfiing	125 Ft-tól	180 Ft-ig

16 féle száraztészta 20 százalékos árengedménnyel

FELKÉRJÜK TISZTELT VÁSÁRLÓINKAT,

hogy a vállalatunk telepein befizetett és ez ideig be nem váltott

téglagyári termékekre szóló utalványokat

az érdekelt téglagyáraknál sürgősen jelentkezzen szállítást ütemezni, és az ütemeztetett termékeket

1980. december 31-ig elszállítani szíveskedjenek

A téglagyártól el nem szállított mennyiségre vonatkozóan utalványok december 31-én érvényüket vesztik

DÉL-DUNÁNTÚLI TÜZÉP PÉCS

A Baranya megyei Temetkezési Vállalat

sírásókat, halottszállítót, valamint női és férfi segédmunkásokat

FELVESZ

Jelentkezés a vállalat központjának munkaügyén,

Pécs, Bolgár Néphadsereg u. 97.

0082/1977.

SPORT DN SPORT

Fókusz

A számok tükrében

A 47. PÉCS—FERENCVÁROS TALÁLKOZÓ.

Az eddig lejátszott negyvenhat mérkőzés összesitett eredménye a Pécs szemszögéből:
46 7 11 28 43-92 25
csak Pécsett:
22 7 6 9 24-28 20
A PMSC az utolsó hazai (2:1-es) győzelmét a Ferencváros ellen ez év május 10-én a következő összeállításban érte el: Katzirz — Schulteisz, Toma, Róth, Kincses II. — Lutz, Dobány, Dárdai P. — Nagy, Kerekes (Baumann), Kardos. — A PMSC góljait Kerekes és Kardos szerezte. Eddig Pécsett a következő játékosok találtak be az FTC hálójába: 3 gólos: Hegyi, 2 gólos: Dunai dr., Garami, Török, Máté, Kiss S., Kardos, 1 gólos: Dunai II., Pécsi, Daka, Jánosi, Kiss L., Lőrincz, Schulteisz, Kerekes és öngól.
A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei: PMSC (otthon): Csepel 1:0, Bp. Vasas 3:3, Videoton 1:1, Békéscsaba 1:0, Tatabánya 3:0 és Rába ETO 1:0. A Pécsi MSC jelenlegi hazai mérlege:
7 5 2 — 12- 5 12
Ferencváros (idegenben): Rába ETO 2:2, Bp. Vasas 1:0, MTK-VM 3:1, Csepel 0:0, Nyíregyháza 1:0 és Békéscsaba 1:1. A Ferencvárosi TC jelenlegi idegenbeli mérlege:
8 3 4 1 9- 6 10
Jubileum: 150. bajnoki mérkőzését játszotta a Rába ETO ellen a PMSC-ben Lőrincz.

A 15. OLAJBÁNYÁSZ—KOMLÓ TALÁLKOZÓ.

Az eddig lejátszott tizennégy mérkőzés összesitett eredménye a Komló szemszögéből:
14 7 1 6 22-20 15
csak Nagykanizsán:
7 3 1 3 7- 9 7
A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei: Olajbányász (otthon): Ajka 2:1, MÁV-DAC 3:1 és Tatai Rákóczi 2:0. A Nagykanizsai Olajbányász jelenlegi hazai mérlege:
7 6 1 — 16- 5 13
Komló (idegenben): Haladás VSE 1:1, Keszthely 1:2 és Dombóvár 3:0. A Komlói Bányász jelenlegi idegenbeli mérlege:
7 4 2 1 11- 5 10

AZ 5. PVSK—TATAI RÁKÓCZI TALÁLKOZÓ.

Az eddigi mérkőzések összesitett eredményei a PVSK szemszögéből:
4 2 — 2 7- 5 4
csak Pécsett:
2 2 — — 7- 3 4
A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei: PVSK (otthon): Bakony Vegyész 3:1, Ajka 4:0 és MÁV-DAC 0:0. A Pécsi VSK jelenlegi hazai mérlege:
7 6 1 — 16- 4 13
Tata (idegenben): Keszthely 2:3, Dombóvár 1:1 és Olajbányász 0:2. A Tatai Honvéd Rákóczi SE jelenlegi idegenbeli mérlege:
7 1 2 4 5- 9 4

A 3. BAUXITBÁNYÁSZ—MVTE TALÁLKOZÓ.

Az eddigi mérkőzések összesitett eredményei az MVTE szemszögéből:
2 1 1 — 3- 1 3
Az egyetlen tapolcai mérkőzés eredménye 1:1 volt. A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei: Bauxitbányász (otthon)) Olajbányász 1:3, PVSK 1:0 és Bakony V. 1:1. A Tapolcai Bauxitbányász jelenlegi hazai mérlege:
7 4 1 2 13-10 9
MVTE (idegenben): Sopron 1:0, Pét 2:2 és Sabaria 0:1. A Mohács-Véménd TE jelenlegi idegenbeli mérlege:
8 2 2 4 4- 9 6
Jubileum: 50. bajnoki mérkőzése előtt áll az MVTE-ben Jónás.

A 3. SELLYE—KESZTHELY TALÁLKOZÓ

Az eddigi mérkőzések összesitett eredményei a Sellye szemszögéből:
2 — 1 1 2- 3 1
Az egyetlen sellyei összecsapás eredménye 1:2 volt. A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei: Sellye (otthon): Bábolna 0:2, Várpalota 2:0 és Haladás VSE 0:1. A Sellyei SE jelenlegi hazai mérlege:
8 4 1 3 11- 6 9
Keszthely (idegenben): Bábolna 2:2, Várpalota 0:0 és Haladás VSE 0:3. A Keszthelyi Haladás jelenlegi idegenbeli mérlege:
7 1 4 2 7-10 6
Jubileum: 50. NB-s bajnoki mérkőzése előtt áll a Sellyében Amigya.
Lehel Jenő

Kézilabda NB I. B.

Gyengén szerepelt a Pécsi MSC női csapata

A kézilabda NB I. B-ben a vártnál gyengébben szerepelt a PMSC női csapata. Az NB I-ből kiesett együttes összetétele lényegesen megváltozott, szinte teljesen új csapat vágott neki a mérkőzéssorozatnak. Hamar kiderült, ez a gárda nem képes egy év után visszaverekedni magát az NB I-be. Régi játékosok közül jóformán hírmondó sem maradt. Egyedül *Jelenszkyné* volt állandó tagja az NB I-ben szereplő csapatnak, *Apáti, Rákosa. Booz, Bán* csak cserék voltak, most a csapat vezéregyéniségévé kellett volna lenniük, erre azonban nem volt erejük.

*

KONTRA JÓZSEF, a PMSC női kézilabda szakosztályának elnöke így értékelte az együttes szereplését:

– Nagy csalódást okozott a csapat szereplése. A tavasszal kiharcolt hetedik hely még elfogadható lett volna, az őszi idényben azonban megbomlott a csapat egysége. Az eredményesebb szereplés érdekében elsősorban a csapat belső fegyelmét kell helyreállítanunk, nem beszélve arról, hogy legalább három kiforrott játékossal kell erősítenünk. A bázis, a Mecseki Szénbányák minden segítséget megad a szakosztálynak. Elgondolkoztató, hogy három év alatt három edzőnk volt. Reméljük, erőfeszítéseink eredményeként a jövő esztendő a felemelkedés éve lesz és ismét elérhető közelségbe kerülünk az NB I-hez.

*

A 22 pont a 10. hely megszerzésére volt elegendő. Tavasszal 14 ponttal még a 7. helyen álltak, az őszi mérkőzéseken azonban csak 8 pontot tudtak szerezni.

Idegenben nem sok babér termett, csak Székesfehérváron és Szentesen tudták kiharcolni a győzelmet a lányok, és mindössze Nagykanizsán sikerült egy pontot szerezniük. Legjobban tavasszal Pécsett Mátészalka ellen játszottak.

A felkészülést mindössze 10 játékossal, köztük egy kapussal kezdték. A már régebben visszavonult Jelenszkyné csak később tért vissza a csapathoz. A tavaszi idényben a körülményekhez képest elfogadható helyezést harcoltak ki. A Jelenszkyné (Kovács) – Erdősi, Apáti, Booz, Rákosa, Bán, Rezsnyák összetételű tavaszi kezdőcsapat az őszi idényre azonban jelentősen megváltozott. Rezsnyák Veszprémbe került, Erdősi pedig egészségi állapota miatt nem tudta azt nyújtani, amit tavasszal produkált. Kovács és Apáti is nagyon visszaesett.

Kevés volt a játékos, így a csapatban az egészséges rivalizálódás nem tudott kialakulni. Csapatépítésről nem lehetett szó, a hiányzó játékosokat serdülő, ifjúsági játékosokkal kellett pótolni. Az adott gólok tekintetében tavasszal másodikak voltak, ősszel a negyedik legtöbb gólt lőtték. Megfelelő védekezési szisztémát nem sikerült kialakítani, az aránylag jó kapusteljesítmények ellenére is a 3. legtöbb gólt kapták.

*

A játékosok teljesítményét **JÉKI ZOLTÁN** edző értékelte:

– A kapusok közül maradéktalanul Jelenszkynét tudom dicsérni, aki egész évben megbízható, jó formát árult el, Kovács az őszi mérkőzéseken megközelítően sem tudta tavaszi teljesítményét megismételni. A csapat legponterősebb játékosa Rákosa volt, 103 gól fűződik nevéhez. A még serdülő *Kruzsicz* nem egy mérkőzésen igazolta tehetségét. Apáti is csak tavasszal játszott úgy, ahogy azt joggal várjuk tőle. Bán és Booz játéka csalódást keltett. Lényegesen több van bennük, mint amit mutattak. *Csirke* és a többiek teljesítménye a közepest is alig érte el. *Rezsnyák* távozása érzékenyen érintette a csapatot.

Hegyi István

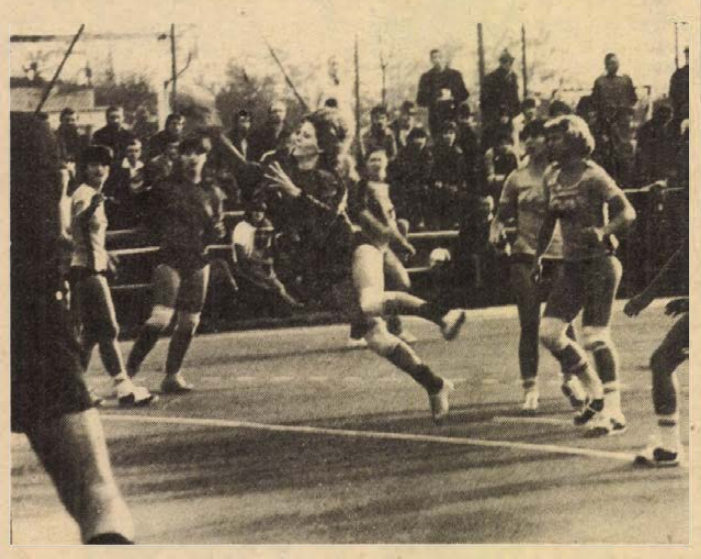

Csirke Ágnes, a PMSC játékosa a mátészalkaiak kapujára tör. Felvételünk Mátészalkán a hazai csapat 11:7 arányú győzelmével végződött idényzáró mérkőzésén készült. Fotó: Szommer József

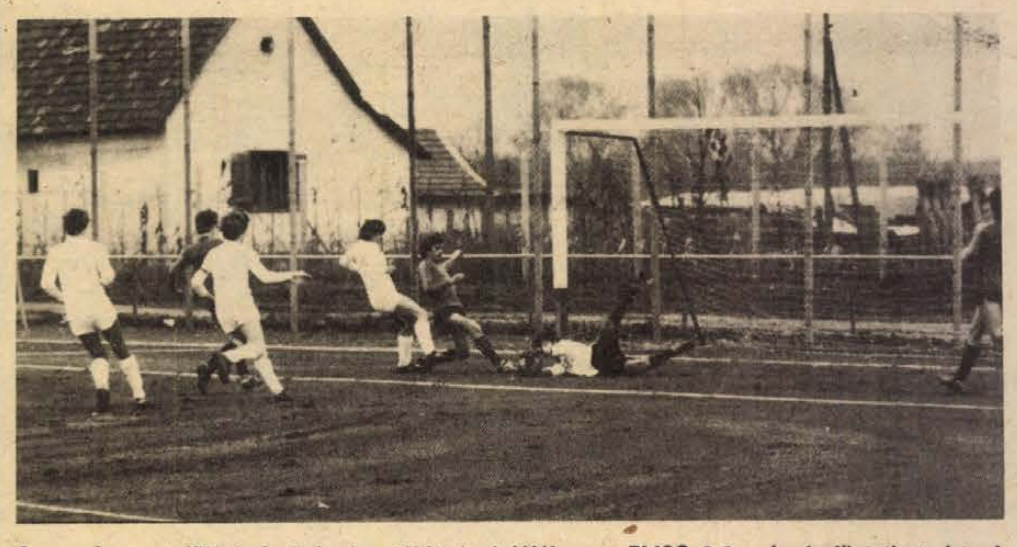

Az országos serdülő bajnokság legutóbbi fordulójában a PMSC 2:2 arányú döntetlent ért el Székesfehérváron a Videotonnal. Képünkön: Bogyai, a pécsiek kapusa hárit egy lövést. További eredmények: Ifjúságiak: MVTE—Dombóvár 8:2 (4:1), Komló—Kaposvár 2:2 (1:1), PVSK—Szekszárd 1:2 (0:2), Videoton—PMSC 2:1 (1:0). Serdülők: Komló—Kaposvár 1:3 (0:1), PVSK—Szekszárd 1:0 (0:0).
Sági Tamás felvétele

Százhatvanegy nap és nincs csapat

Hogyan tovább az első világbajnoki selejtezőig?

A magyar labdarúgó-válogatott a szerda este halléi mérkőzéssel befejezte idei hivatalos szereplését. Az 1980. évi mérleg nem sok örömre ad okot: a kilenc találkozóval nincs 50 százalékos eredmény sem a 3 győzelem (Lengyelország 2:1, Skócia 3:1, Svédország 2:0) a két döntetlen (Ausztria 1:1, Spanyolország 2:2) és a négy vereség (Csehszlovákia 0:1; Szovjetunió 1:4, Ausztria 1:3 és NDK 0:2) alapján. Akárcsak két esztendeje, most is negatív a gólkülönbség, 12 magyar gólra 15 válasz érkezett.

Az év statisztikájához tartozik, hogy a 9 mérkőzést dirigáló két szövetségi kapitány: *dr. Lakat Károly*, majd *Mészöly Kálmán* 34 játékost – közöttük 9 újoncot – *Borsó, Garaba, Esterházy, Sós, Varga, Dajka, Pölöskei, Kardos* és *Baranyi* próbált ki – ennek ellenére még nincs csapat.

Annál szomorúbb ez a megállapítás, mert 161 nap áll már csak rendelkezésre a Svájc elleni első világbajnoki selejtezőig.

●

Ezt az NDK elleni találkozót lássuk a pozitív tanulságok alapján, Mészöly Kálmán segítségével.

– Az új összetételű és biztosítottabb védelem megszüntette a korábbi nagy hibákat, de így sem volt hibátlan – mondotta Mészöly. – Nem kaptunk gólt úgy, hogy középen áttörték volna sorainkat, hanem elemi iskolás hibák után találtak hálónkba. Jó volt *Tóth József* visszatérése, általában az egész gárda összecsapás-vállalása, küzdőképessége, tempóállása. Tudom, ez még édeskevés, de már valami az egy-két hónappal korábbi állapothoz.

Növekedett némileg a védelem biztonsága, viszont csökkent a gólképesség, az őszi idényben először nem sikerült az ellenfél hálójába találni. Korántsem mondható véglegesnek a középpályás sor és a szárnyaszegett támadó rész; a Hallében eleinte teremtett helyzetek ellenére sem nevezhető még nagy jóindulattal sem veszedelmesnek.

Így összevéve: tehát nincs még csapat, aligha képzelhető el, hogy a hazai mezőnyben mindent megváltó futballistákat lehetne rövidesen találni.

Nincs önbizalom, sikerélmény, s ha arra gondolunk, hogy a spanyolországi vb-döntőbe jutáshoz idegenben is pontokat kellene gyűjteni, akkor igencsak elszomorító az a tény, hogy a magyar labdarúgó-válogatott immár három esztendeje, 1977. november 30-a óta nem nyert mérkőzést idegenben!

A fájó próbák után új szakasz következik a világbajnoki felkészülésben.

Mészöly Kálmán december 21-én hirdeti ki a világbajnoki keretet (jelenleg nem tudja betölteni megfelelő játékosokkal a tervezett 30-as létszámot), december 27–30-a között részt vesznek a Képes Sport Zalaegerszegen sorra kerülő teremtornáján (a felesleges játékosokat „odaadiák" a részt vevő csapatoknak) úgy, hogy minden délelőtt kiadós edzést is tartanak. Januártól tatai táborozás. Majd a dél-amerikai torna következik, s két európai nemzetközi mérkőzés is lesz, itthon Bécs, idegenben pedig Spanyolország ellen.

●

Az NDK-ban – ahol az év közben sok bírálat érte a labdarúgó-válogatottat – a 2:0-ás hazai győzelemmel véget ért szerdai, halléi NDK–Magyarország mérkőzés után lényegében elégedett a sportsajtó a nemzeti tizenegy idei mérlegével: az eddigi kritikákat ugyan továbbra is érvényesnek tartják, de megállapítják, hogy az „A" válogatott – amely az idén hét mérkőzést játszott – 1980-at végül vereség nélkül zárta, s ezt az eredményt sokan mások szívesebben vállalnák – beleértve a magyarokat is.

A „Neues Deutschland" osztja *Georg Buschnernak*, az NDK szövetségi kapitányának, véleményét, miszerint az eredmény miatt volt elégedett Halléban. Az NDK vezető lapja megállapítja, hogy a magyarok csak a mérkőzés legelején mutattak jó játékot, azt követően viszont szinte kizárólag az NDK játékosoktól lehetett látványos húzásokat tapasztalni. S ami a legfeltűnőbb, hogy az NDK-sok oly sok év után játékkultúrában nemcsak utolérték, de el is hagyták a magyarokat. A „Der Morgen" véleménye annyiban tér el, hogy e lap szerint „a magyarok nagyobb játéktudása felett az NDK játékosok harci ereje és gyorsasága győzedelmeskedett."

Röviden

KÉZILABDA: Fonyódon mérkőztek az NB II-be jutásért az U. PEAC férfi kézilabdázói. Az osztályozón a pécsi csapat jól szerepelt. Dunaföldvár ellen lélényes 31:9 arányú győzelmet aratott, Kiskunhalast 37:25 arányban győzte le az U. PEAC. A Százhalombattai Dunai Kőolajtól elszenvedett 30:25 arányú vereség ellenére a pécsi csapat kivivta az NB II-be jutást.

RÖPLABDA: A megyebajnokság győztesei megkezdték mérkőzéssorozatukat az NB II-be jutásért. Az első fordulóban a Honvéd Steinmetz SE férficsapata Szegeden csoportjában 3 ponttal a 2. helyen végzett. A második forduló mérkőzéseit a hét végén játsszák.

TEKE: NB I. mérkőzés: DÉLÉP–Pécsi Gázmű: 6:2, férficsapatok. NB II. mérkőzések: Tolna megyei Építők–Pécsi Bőrgyár 5:3, női csapatok. Dunaújvárosi Építők–PMSC 6:2, férficsapatok, Kaposvári Spartacus–Pécsi Kesztyűgyár 8:0, férficsapatok.

KOSÁRLABDA: Bonyhádon az országos Ifjúsági Kupa elődöntőjében jól szerepeltek a PVSK-csapatok, nemcsak a fiúk, de a lányok is első helyen végeztek, így jogot nyertek a decemberben Budapesten sorra kerülő országos döntőn való részvételre. Az országos serdülő kupában már nem ment ilyen jól a játék a Pécsi Sportiskola csapatatinak, Nagykanizsán az elődöntőben a fiúk és lányok a 3. helyen végeztek csoportjukban. Egy NB II. női mérkőzés: U. PEAC–Soproni Vasutas 56:49.

Kemping-klubnap

Az MCCC Baranya megyei Szervezete ma, pénteken 18.00 órai kezdettel tartja szokásos havi klubnapját az Ifjúsági Házban. (Szalai András u.) Program: Tájékoztató időszerű kérdésekről, utakról, lehetőségekről. – „Útlevelet kérek" előadás az útlevéllel kapcsolatos jogszabályokról. Tartja: dr. Antos Árpád. – Kempingvetélkedő. – „Az olimpia vendége voltam" diafilmvetítés és élménybeszámoló a moszkvai olimpiáról. – Tanácsadás kezdő kempingezőknek. (Utazásról, felszerelésről, kempingszabályokról, gyakorlati tudnivalókról.) A szervezők felhívják az érdeklődők figyelmét arra, hogy a „Kempingélet örömei" címmel meghirdetett diafilmpályázat beküldésének határideje a klubnapon zárul.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: **Mitzki Ervin**
Főszerkesztő-helyettesek:
Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: **Braun Károly**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: **Szendrői György**
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető
hírlapkézbesítő postahivataloknál
és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Szakképzett
húsbolti férfi eladókat,
valamint érvényes vizsgával
rendelkező
tűzoltókészülék-ellenőrt

felveszünk

Baranya megyei
Élelmiszerkereskedelmi
Vállalat, munkaügy,
Pécs, Ifjúság u. 11.

(I. 524/1980)

Kistenyésztők, áfészek, termelőszövetkezetek!

Háztáji körülmények között legjobb baromfifajta, amely extenzív tartásmód mellett is gazdaságosan termel,

A HŐGYÉSZI ÁLLAMI GAZDASÁG

törzstelepéről származó, kettős hasznosítású

NEW-HAMPSHIRE-fajta

1981-re előjegyezhetők:
vegyesivarú és szexált naposcsibék,
valamint 4 hetes előnevelt csirkék.

Gazdaságunk a megrendeléseket a beérkezés sorrendjében veszi előjegyzésbe és az átvétel időpontját visszaigazolja.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 321. szám
1980. november 22., szombat
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Kimozdulni a holtpontról

A héten tovább folytatódtak a hivatalos és magánjellegű megbeszélések Bécsben a szocialista országok új fegyverzetkorlátozási javaslatáról. A napokban terjesztette be ugyanis a szovjet küldöttség vezetője azt a korábbi indítványt kiegészítő, kompromisszumos javaslatot, amelynek célja: közelebb kerülni a közép-európai csapatcsökkentés első lépéséhez.

A javaslatot beterjesztő szocialista országok – a Szovjetunió, az NDK, Csehszlovákia és Lengyelország – azt indítványozták a nyugati tárgyalófeleknek, hogy miután a Szovjetunió és az Egyesült Államok végrehajtotta első hivatalos csapatkivonását, a többi érdekelt állam három évre fagyassza be fegyveres erőinek létszámát. Mégpedig úgy – s ez a nyugatiak kívánsága volt –, hogy a rögzített létszámot közösen állapítják meg az egyes katonai csoportosulásokra vonatkoztatva. (Ez azt jelenti, hogy ha például Belgium még csökkenti is hadseregét, a hároméves időszak alatt mondjuk a nyugatnémet Bundeswehr ugyanannyi fővel növelheti is létszámát.)

Ez a szocialista kezdeményezés azt a célt szolgálja, hogy a kompromisszumok keresése útján kimozdítsák a bécsi tárgyalásokat a jelenlegi holtpontról. A Varsói Szerződés Bécsben képviselt tagállamai az elmúlt két évben már több hasonló lépést tettek; konkrét csökkentési javaslatokat és menetrendet terjesztve partnereik elé. A Szovjetunió – jó szándékát bizonyítandó – az elmúlt évben ki is vont az NDK területéről húszezer főt és ezer harckocsit, így a jövőbeni csökkentéssel együtt végeredményben negyvenezer szovjet katona távozhatna Közép-Európából tizenháromezer amerikai ellenében.

A nyugati diplomaták a mostani javaslat alapos tanulmányozását ígérték, ugyanakkor ismételten felvetették az áldatlan létszámvitát, megalapozatlanul kétségbe vonva a szocialista országok által beterjesztett adatok hitelességét. Pedig az időhúzás taktikája az európai katonai enyhülés ellenfeleinek kedvez. A NATO nukleáris tervező bizottsága épp a napokban döntött az európai szárnyasrakéta-program továbbviteléről, s bizonyos nyugati körök azt is szeretnék elérni, hogy a madridi értekezlet ne határozzon egy összeurópai leszerelési konferencia összehívásáról. Mindez csak a feszültség fokozódását eredményezheti.

A bécsi szocialista kezdeményezés a megegyezési készség újabb jele, alátámasztja azt a szándékot, hogy kontinensünk szívében csökkenjen a katonai szembenállás, s ezzel együtt a háború kirobbanásának veszélye.

Miklós Gábor

Kádár János fogadta Hans Jürgen Wischnewskit

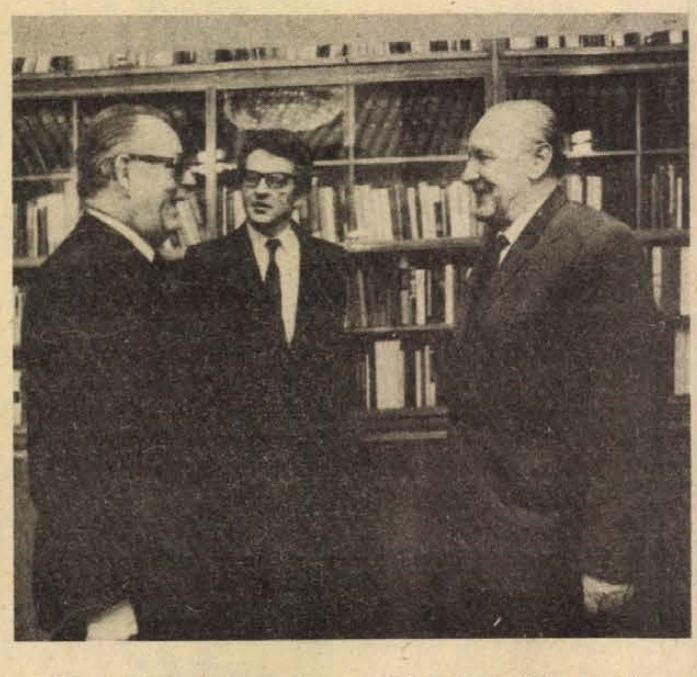

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára pénteken a KB székházában fogadta Hans Jürgen Wischnewskit, a Német Szociáldemokrata Párt (SPD) elnökhelyettesét. A nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről, valamint a két párt kapcsolatainak alakulásáról folytatott baráti légkörű véleménycsere során kifejezésre jutott a Magyar Szocialista Munkáspárt és a Német Szociáldemokrata Párt, a Magyar Népköztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság közös érdekeltsége az enyhülési folyamat eredményeinek megőrzésében és továbbfejlesztésében, valamint elkötelezettségük az ezt szolgáló konkrét lépések előmozdítására. A találkozón jelen volt Berecz János, az MSZMP KB tagja, a külügyi osztály vezetője és Hans Eberhard Dingels, az SPD külügyi osztályának vezetője.

Francia–lengyel megbeszélések

Több mint egyórás megbeszélést folytatott pénteken délután Valéry Giscard d'Estaing francia köztársasági elnökkel Mieczyslaw Jagielski lengyel miniszterelnök-helyettes. Az Elysée-palota lépcsőjén várakozó újságíróknak a találkozó után a lengyel államférfi elmondotta, hogy nagyon elégedett a megbeszélésekkel.

Francia részről Jacques Blot, az Elysée-palota szóvivője közölte, hogy Jagielski átadta a francia államfőnak Stanislaw Kania, a LEMP KB első titkára üzenetét, amely lengyelországi látogatásra hívja meg a francia államfőt. A két fél közösen fogja keresni „a látogatásra legkedvezőbb időpontot" – jelentette ki Jacques Blot.

A szóvivő közölte, hogy a francia–lengyel gazdasági tárgyalások folytatódnak az elkövetkező napokban. A pénteki megbeszélés, amelyen kizárólag a két ország kapcsolatairól esett szó, nagyon szívélyes légkörben zajlott le a szóvivő szerint.

Vízvédelem — árvízvédekezés

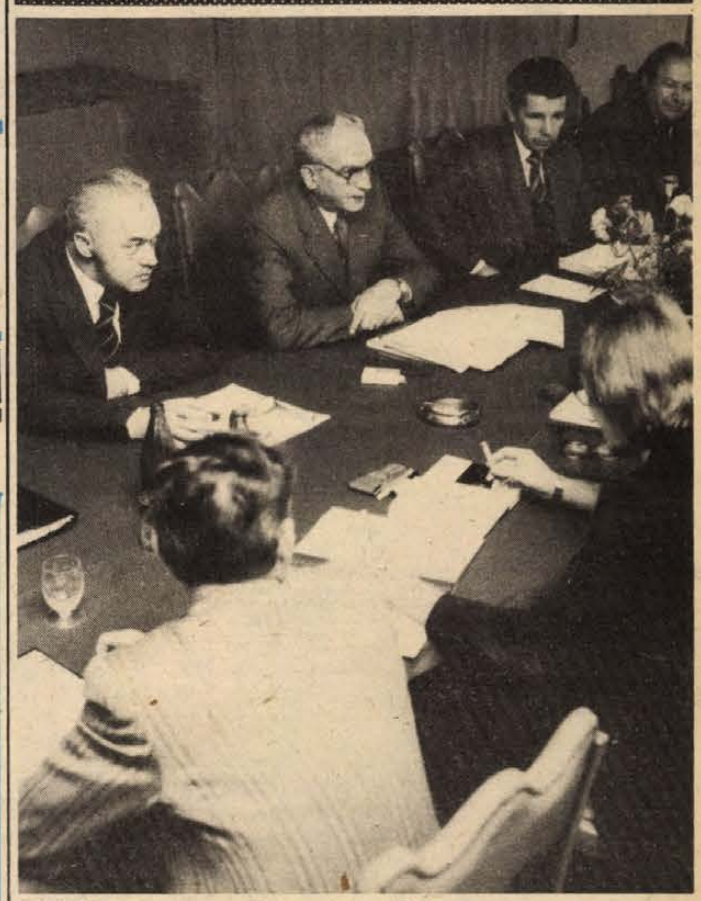

A Magyar–Jugoszláv Vízgazdálkodási Bizottság 25. ülésszaka

Nemzetközi tárgyalásoknak ad helyet egy héten keresztül a Pannónia Szálloda, itt tartják a Magyar–Jugoszláv Vízgazdálkodási Bizottság 25. ülésszakát.

Tegnap délelőtt került sor a nyitóülésre, melyen Bencsik Béla, a bizottság elnökének meghatalmazott helyettese köszöntötte a jugoszláv vendégeket. A tárgyalások előtt először a napirendi pontokat egyeztették.

A Magyar–Jugoszláv Vízgazdálkodási Bizottság a két ország kormánya közötti 1955-ben megkötött vízügyi egyezmény alapján jött létre. Azóta a bizottság jugoszláv és magyar tagjai közösen végzik a vízgazdálkodási feladatokat azokon a területeken, amelyek közös érdekeltségűek. A jugoszláv–magyar határ mintegy 600 kilométer, és ebből több mint 200 kilométer a Dráva, valamint a Duna, Tisza és egyéb vizek közös vízgyűjtő területe.

A szünetben megkérdeztük Litauszki Istvánt, aki a bizottságnak magyar részről a titkára és Branko Fodorovicsot, a bizottság jugoszláv titkárát, hogy mi lesz a 25. alkalommal megtartott tanácskozás feladata, milyen napirendi pontok kerülnek megtárgyalásra.

Litauszki István elmondta; 25 év alatt a kapcsolat olyanná fejlődött, hogy a két felet érintő kérdéseket mindig közösen oldják meg. Nagy jelentőségű az együttműködés az árvízvédelem és a vizek komplex hasznosítása (öntözés, energia, hajózás) területén.

Branko Fodorovics elmondta; mindkét fél közös problémája a vízminőség. Azonban ezt két ország nem tudja önállóan megoldani. Most folynak kísérletek, hogy létrejöjjön egy olyan többoldalú együttműködési bizottság, amely bevonná az összes érintett ország vízügyi szerveit.

Az ülésszak további témája a következő év feladatainak megbeszélése.

Befejeződtek a magyar–NDK gazdasági tárgyalások

Az Országházban pénteken a tárgyalások eredményeit összegező jegyzőkönyv aláírásával befejezte munkáját a magyar–NDK gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 19. ülésszaka. Az okmányt Marjai József miniszterelnök-helyettes, a bizottság magyar tagozatának elnöke és Wolfgang Rauchfuss, az NDK Minisztertanácsának elnökhelyettese, a bizottság társelnöke írta alá.

A tárgyaló felek megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország párt- és kormányküldöttsége 1977. évi megállapodásainak megvalósításával további jelentős előrehaladást értek el a gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatok szélesítésében. Az ülésszakon áttekintették a tervegyeztetés eredményeit, amelynek alapján a következő ötéves időszakban a kétoldalú árucsere-forgalom a jelenlegi ötéves tervidőszakhoz viszonyítva 20 százalékkal növekedik. Tovább emelkedik – eléri a forgalom mintegy 30 százalékát – a szakosítás és kooperáció keretében gyártott termékek aránya.

A műszaki-tudományos kapcsolatok következő ötéves programjának kidolgozása az előzetes elhatározásoknak megfelelően megtörtént. A programtervezetbe foglaltak összhangban állnak a két népgazdaság igényeivel, segítik a termelési együttműködés elmélyítését, s a kutatási eredmények hasznosítását a termelésben.

Áttekintve a külkereskedelmi együttműködést, a bizottság megállapította, hogy az idei árucsere-forgalmi jegyzőkönyv előirányzatai az év végéig teljesülnek. Rögzítették, hogy 1981–1985 évekre szóló hosszú lejáratú árucsere-forgalmi megállapodás, továbbá a jövő évi jegyzőkönyv előkészítése megfelelően halad, s úgy döntöttek, hogy ez év végén kerüljön sor a dokumentumok aláírására.

A gépipari együttműködésnek kiemelkedően fontos területén, a járműgyártásban folytatódik a hagyományosan nagy volumenű kölcsönös forgalom. A következő ötéves időszakban ezek a szállítások teszik ki a kétoldalú export 15, s az NDK-ból hazánkba irányuló export 23 százalékát. A gépiparban, továbbá az orvosi és laboratóriumi eszközök, az élelmiszeripari gépek, a mezőgazdasági gépek és járművek, valamint a szerszámgépek gyártásának területén megvizsgálják a jelenlegi egyezmények meghosszabbításának és újabb megállapodások megkötésének lehetőségeit.

A bizottság meghatározta a mezőgazdasági együttműködés fontos területeit. Így a következő ötéves tervidőszakban megkülönböztetett figyelmet fordítanak például a kukorica- és a lucernatermesztésre, nemesítésre, a mezőgazdasági gépek alkatrészellátására.

Wolfgang Rauchfuss pénteken megbeszéléseket folytatott Faluvégi Lajossal, a kormány elnökhelyettesével, az Országos Tervhivatal elnökével is.

Az NDK küldöttsége pénteken elutazott Budapestről. A vendégeket a Ferihegyi repülőtéren Marjai József búcsúztatta. Jelen volt Szalai Béla hazánk berlini és Rudolf Rossmeisl, az NDK budapesti nagykövete.

Miniszteri biztost neveztek ki a Sopiana Gépgyár vezetésére

Jelentős esemény színhelye volt csütörtökön az EIVRT Sopiana Vákuumtechnikai Gyára. Müller István kohó- és gépipari miniszterhelyettes az eddigi igazgató helyett miniszteri biztost nevezett ki. Viczencz Ottó, a MEZŐGÉP Tröszt Cserkúti MEZŐGÉP Vállalat villányi gyáregységének vezetője megbízást kapott arra, hogy a Sopiana Gépgyár különválását a nagyvállalattól, majd 1981. január 1. után önálló tevékenységét megszervezze.

Az eseményen részt vett Mescsán Béla, az EIVRT képviselője és dr. Petőházi Szilveszter, az MSZMP Pécs városi Bizottságának titkára.

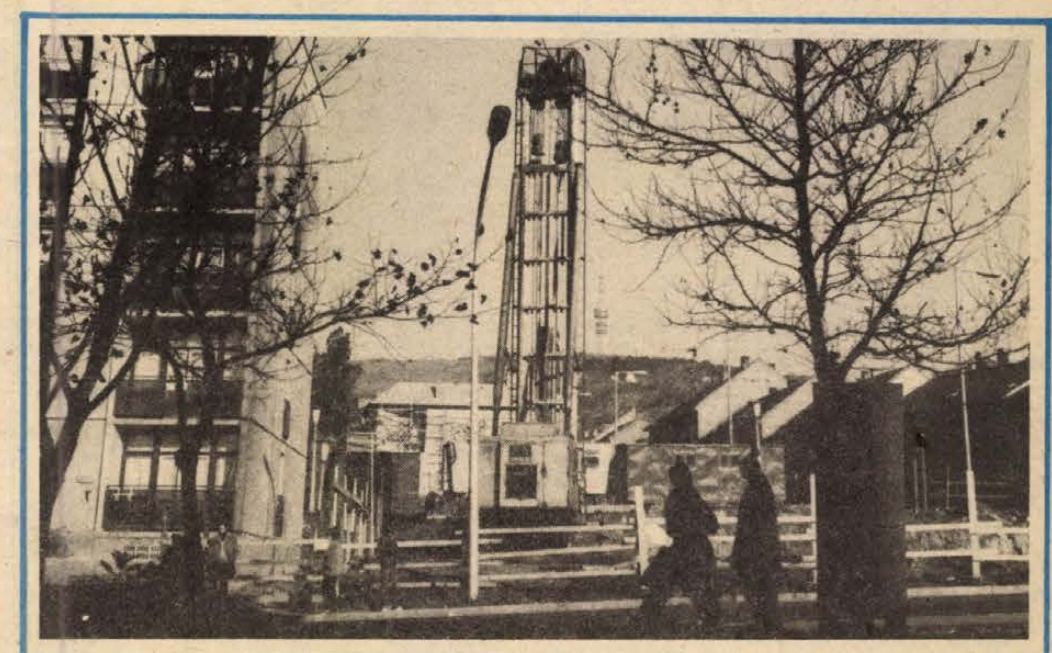

IMS-rendszerű technikával két lakóház épül Pécsett a Kodály út elején. A tanácsi beruházással létesülő házakban 35 lakás lesz. Erb János felvétele

A Bartók-emlékbizottság ülése

Korunk egyetemes kultúrájának kiválóságaként emlékeznek meg világszerte Bartók Béláról, születésének 100. évfordulója alkalmából. A centenárium 1981. március 25-i napja köré egész évre szóló programot formálnak idehaza és külföldön egyaránt. A közelgő „Bartók-év" ilyenformán a magyar kulturális hagyományok és az egyetemes zenei művelődés közös ünnepévé teljesedik ki.

Losonczi Pálnak, az Elnöki Tanács elnökének vezetésével tartott pénteki ülésén a Bartók-emlékbizottság is e gondolatok jegyében foglalkozott a centenárium méltó megünneplésének előkészítésével és programjával. Az Országház nándorfehérvári termében rendezett tanácskozáson, amelyen részt vett és felszólalt Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese is, az évfordulóhoz kapcsolódó zenei események, tudományos rendezvények, készülő új, illetőleg újból megjelenő kiadványok rendkívül gazdag tervét hagyták jóvá. Az emlékbizottság – amelynek tagjai között Bartók Béla hozzátartozóival együtt ott vannak társadalmi, politikai és kulturális életünk kiemelkedő személyiségei – centenáriumi felhívás kibocsátásáról is tárgyalt.

A hazai program két fő eseménye a tavaszi Bartók-hét és az őszi budapesti zenei hetek hangversenysorozata lesz. Az ünnepi hangversenyeken a hazai zenei élet legjelesebbjei mellett küldföldi híresseaek is szerepelnek majd. Vendégként üdvözölhetjük Budapesten Igor Ojsztrahot is. A jövő évi hangversenyeken szinte valamennyi Bartók-mű elhangzik.

Budapesten emléktáblával jelölik meg a XVII. kerületi, Hunyadi út 32. szám alatti házat, ahol Bartók évekig lakott. Utolsó budapesti lakása a II. kerületi, Csalán utca 29. szám alatti villa – „emlékház" lesz, s udvarán fölállítják Varga Imre Bartók-szobrát. Az MTA Zenetudományi Intézete szeptemberben nemzetközi Bartók-szimpoziont rendez: a Bartók életművét zenetudományi módszerekkel feltáró hazai és nemzetközi zenei tanács budapesti kongresszusának fő témája lesz: „A zeneszerző a XX. században – Bartók Béla születésének 100. évfordulóján". 1981-ben az Ifjú Zenebarátok Magyarországi Szervezete országszerte rendez ismeretterjesztő klubkoncerteket fiatal szólisták, kamaraegyüttesek és ifjú zenetudósok részvételével a bartóki életmű minél szélesebb körű megértetése — megszerettetése jegyében. A Magyar Hanglemezgyártó Vállalat Bartók-művekből repertoárdarabokat és új felvételeket egyaránt közread, publikál archív kiadványokat is. Egész évben sokrétű lesz a rádió és a televízió Bartók-programja. Opera- és balettelőadások, táncprogramok megannyi eseménye is kapcsolódik a centenáriumhoz.

Eddig 29 országból érkezett hír arról, hogy reprezentatív programmal készülnek a Bartók-centenárium megünneplésére. Különösen gazdagnak ígérkezik az eseménysorozat a Szovjetunióban, ahol – miként az emlékbizottsági ülésen most bejelentették – szobrot állítanak majd a zeneakadémián Bartók Béláról. Egyébként számos országban alakult Bartók-emlékbizottság a jövő évi ünnepi program előkészítésére.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Reagan–Schmidt találkozó volt Washingtonban

„Reménnyel és bizalommal" tekint Bonn és az új amerikai kormányzat kapcsolatai elé Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár. Csütörtökön este Washingtonban a magasrangú külföldi vendégeknek fenntartott Blair House-ban Schmidt sajtóértekezleten nyilatkozott, miután találkozott Ronald Reagan megválasztott amerikai elnökkel.

A kancellár kijelentette, hogy rendkívül elégedett az első „igen baráti légkörben lezajlott" találkozó eredményeivel, de a hivatalban lévő kormányzat iránti „tapintatból" nem közölt részleteket a megvitatott témákról.

Annyit azonban kijelentett, hogy az utóbbi időben az amerikai és a nyugatnémet kormány között bizonyos nézeteltéréseket okozó kérdést – a hadügyi kiadások emelését – „éppen csak érintették" Reagannel, aki nem is szorgalmazta a téma megvitatását. E kérdésről a kancellár még csütörtök délelőtt tanácskozott Harold Brown amerikai hadügyminiszterrel.

Schmidt kancellár elmondotta azt is, hogy a megválasztott elnök tanácsadóival folytatott több megbeszélése nyomán sikerült pontosabb képet alkotnia a Reagan-„kormányzat" elképzeléseiről. A kancellár találkozott többek között Richard Allen-nel, akit jövendő nemzetbiztonsági főtanácsadóként emlegetnek, Alexander Haig tábornokkal, a NATO európai haderőinek volt főparancsnokával, William Casey-val, akit viszont a hírek szerint a Központi Hírszerző Hivatal igazgatójának szemeltek ki. Az ugyancsak Washingtonban tartózkodó Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter pedig Henry Kissinger volt amerikai külügyminiszterrel tárgyalt.

Félsikernek minősítik Bonnban Helmut Schmidt kancellár és külügyminisztere, Hans-Dietrich Genscher washingtoni villámlátogatását. A nyugatnémet kormányfőt – eme értékelés szerint – a teljes kudarctól csak **az mentette meg, hogy a megválasztott amerikai elnök,** Reagan az utolsó percben mégiscsak fogadta őt.

Schmidt, aki pénteken este érkezett vissza az NSZK-ba, szombaton délelőtt kabinetülésen számol be tapasztalatairól. A minisztertanács fő feladata azonban a kormányprogram végső elfogadása, mielőtt azt a kancellár hétfőn felolvasná a parlamentben. A kormányhoz közelálló körökben felhívják a figyelmet arra, hogy a washingtoni út szoros összefüggésben áll a bonni koalíció jövő évi tevékenységével. Schmidtnek a jelek szerint nem sikerült meggyőznie az amerikai vezetőket, hogy az NSZK gazdasági bajok miatt a Washington által követelt ütemben nem növelheti katonai kiadásait. A szociáldemokraták és szabaddemokraták által fáradságosan kialkudott, a két párt berkeiben kölcsönös elégedetlenséget szülő takarékossági programot valószínűleg a hadügyi tárca kedvéért fel kell boritani és a fegyverkezésre szánt milliárdokat vagy az államadósság növelésével, vagy más, elsősorban szociális kiadások elvonásával fogják előteremteni. Mindkét megoldás súlyos belpolitikai nehézségeket jelent Schmidt számára. Jóllehet a kancellár parlamenti helyzete az októberi választási győzelem nyomán szilárd, a közvélemény nehezen szokik hozzá ahhoz, hogy az eddigi, szinte automatkus konjunktúrának vége, az elosztható összegek és javak mennyisége pedig jelentősen csökken.

Szovjet–japán kerekasztal

Magas rangú szovjet vezetők, Vaszilij Kuznyecov, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnökének első helyettese és Ivan Arhipov, a Minisztertanács első elnökhelyettese fogadták pénteken a Kremlben annak a japán delegációnak a vezetőit, amely részt vett a két ország közvéleménye képviselőinek csütörtökön Moszkvában véget ért kerekasztal-tanácskozásán. A tanácskozáson a két ország kapcsolatainak alakulását, a továbbfejlesztés lehetőségeit vizsgálták meg a szovjet és a japán politikusok, gazdasági szakemberek, üzletemberek, a tömegtájékoztatás képviselői.

Kuznyecov átadta a csoport vezetőinek Leonyid Brezsnyev üdvözletét, aki sikereket kívánt a japán közvéleménynek ahhoz a harchoz, amelyet a béke megszilárdításáért, az enyhülés elmélyítéséért, a két ország közötti valóban jószomszédi kapcsolatok kialakításáért folytat.

◆

✦ *BUKAREST: Pénteken baráti munkalátogatásra Bukarestbe érkezett Lubomir Strougal csehszlovák kormányfő. Az otopeni repülőtéren meghívója és vendéglátója, Ilie Verdet román miniszterelnök fogadta.*

✦ BUDAPEST: Puja Frigyes külügyminiszter levélben üdvözölte dr. Willibald Pahr osztrák külügyminisztert abból az alkalomból, hogy hazánk negyedszázada ismerte el Ausztria önként vállalt örökös semlegességét.

✦ *KABUL: Afganisztánban a népi fegyveres erők a népi milícia pártaktivistáival és a forradalom védelmére alakult osztagokkal együtt újabb zsoldosbandákat vertek szét. A Bakhtar hírügynökség jelentése szerint az ország északkeleti részében lévő Badakhshan és Parwan tartományokban amerikai és kínai, valamint pakisztáni fegyverekkel ellátott, külföldről irányított bandák terrorizálták a lakosságot. Ezekben a napokban Kabulban pártaktivistákból, az ifjúsági szervezet tagjaiból, a népi milícia harcosokból újabb önkéntes osztagok alakulnak, amelyek az ország különböző tartományaiba indulnak a terrorista bandák szétzúzására.*

Madridi találkozó

Az emberi kapcsolatokkal, a tudományos, kulturális és tájékoztatási együttműködés kérdéseit összegező úgynevezett „harmadik kosár" témájával foglalkoztak a küldöttségek felszólalásaikban a madridi találkozó pénteki zárt, plenáris ülésén. Az ülés folyamán néhány felszólaló, a többi között Griffin Bell, az amerikai delegáció vezetője bírálta a Szovjetuniót és más szocialista országokat a helsinki záróokmány állítólagos nem teljesítése miatt, és tagadta, hogy ez a bírálat beavatkozás lenne a belügyekbe. Ugyanakkor egy szóval sem emlékezett meg arról, hogyan hajtja végre az Egyesült Államok a helsinki záróokmány különböző rendelkezéseit.

◆

✦ BUDAPEST: Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására november 17—21. között Prágában tartózkodott az MSZMP pártmunkás küldöttsége, melyet Rácz Sándor, az MSZMP KB tagja, a KB osztályvezetője vezetett. A delegáció megbeszéléseket folytatott Eugen Thurzóval, a CSKP KB osztályvezetőjével. A delegációt fogadta Mikulás Benó, a CSKP KB titkára.

✦ *BELGRÁD: Nikola Ljubicsics hadseregtábornok, nemzetvédelmi miniszter meghívására ötnapos jugoszláviai hivatalos, baráti látogatáson tartózkodott Martin Dzur hadseregtábornok, csehszlovák nemzetvédelmi miniszter. A találkozóról kiadott közlemény kiemelte, hogy Dzur hadseregtábornok tolmácsolta a jugoszláv államelnökségnek Gustáv Husák köztársasági elnök üdvözletét és jó kívánságait. Martin Dzur és kísérete pénteken hazautazott a jugoszláv fővárosból.*

LAPZÁRTA

Leonyid Brezsnyev táviratban üdvözölte José Eduardo Dos Santost, az MPLA-Munkapárt és az Angolai Népi Köztársaság elnökét abból az alkalomból, hogy megkezdte első ülésszakát az angolai népi gyűlés (parlament) és őt választotta meg elnökévé. Brezsnyev sok sikert kíván a független Angola történetében első ízben alakult parlament munkájához, és kifejezi meggyőződését, hogy a törvényhozás hozzájárul a haladó társadalmi és gazdasági változások megvalósításához az országban, az angolai nép javára, az imperializmus és a fajüldözés elleni harc érdekében.

✲

Ammanban pénteken, egynapos késéssel megnyílt külügyminiszteri értekezleten valamennyi arab ország képviselteti magát. A napirenden a „Cionista ellenséggel szemben követendő közös akcióprogram tervezete", a közös gazdasági stratégia kérdése, valamint az arab liga alapokmányának módosítása szerepel. A pénteki két ülés után a külügyminiszterek szombaton folytatják munkájukat.

✲

Meg nem erősített hírek szerint magas szintű osztrák–izraeli megbeszélés színhelye lesz a hét végén az osztrák főváros: vasárnap Bécsbe várják Mose Meront, az izraeli parlament elnökét. Valószínűleg fogadja őt Bruno Kreisky osztrák szövetségi kancellár is.

✲

A szovjet–román gazdasági és tudományos-technikai együttműködési kormányközi bizottság pénteken Bukarestben befejezte tizenkettedik ülését. A bizottság által elfogadott határozatok és javaslatok a két ország gazdasági együttműködésének további szélesítésére és árucsereforgalmuk növelésére irányulnak.

A tízek perének első napja

A pénteken megjelent kínai lapok első oldalon számolnak be annak a „történelmi" pernek a megkezdéséről, amelynek során felelősségre vonják a „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" tíz fővádlottját.

A Zsenmin Zsipao és a többi lap két újságoldalon közli a különleges ügyészség vádiratának teljes szövegét. A pártlap első oldalán öt fényképet közöl a per megnyitásáról, köztük a tíz fővádlott bilincsbe kéretezett tablóját.

A Zsenmin Zsipao a tárgyalás megnyitásáról készített helyszíni tudósításában egyebek között rámutat, hogy a vádirat tanulmányozása után Vang-Hung-ven, a Kínai Kommunista Párt egykori alelnöke, a kulturális forradalom ifjú titánja kijelentette, hogy ami a vádakat illeti, azok tények és nem kíván védőügyvédet igénybe venni. Csiang Teng-csiao tábornok közölte, hogy az általa elkövetett bűnök tudatában természetesnek tartja a felelősségre vonást, Csiu Huj-co tábornok rámutatott, hogy miután bűnözővé vált, tudomásul veszi a vádiraban foglaltakat. Huang Jung-seng tábornok csupán annyit jegyzett meg, hogy a negyvennyolc vádpont közül tíz óra vonatkozik. Vu Fa-hszien tábornok közölte, hogy tudatában van az általa elkövetett bűnök súlyosságának, a vádak tényeken alapulnak és a vádirat reális. Csen Po-ta, a kulturális forradalmat irányító csoport vezetője, Mao Cetung egykori személyi titkára a vádirat elolvasása után védőügyvédet kért. Li Co-peng tábornok egyetértését fejezte ki azzal, hogy a vádlottak közé sorolták Kang Senget is. Csang Csun-csiao, a „háromszög szemű" (azaz kinézésre is rossz) ember, aki tíz éven át dinasztiaváltozásról álmodozott, először nem volt hajlandó elolvasni a vádiratot, majd sietve többször is elolvasta. A pártlap tudósítása szerint a jelek arra mutatnak, hogy még mindig trükkökkel szeretne élni. Csiang Csing, aki császárnő szeretett volna lenni, sokszor és alaposan átolvasta a vádiratot, védőt kér, de végül is lemondott a védőügyvéd igénybevételéről.

✦ *ALGÍR: Újabb szovjet segélyszállítmány érkezett pénteken Algír repülőterére. A szovjet társadalmi szervezetek ezúttal sátrakat, takarókat, gyógyszereket és kötszereket küldtek a földrengés sújtotta El-Asnam lakosainak. A környéken két szovjet orvoscsoport és egy tábori kórház segíti az egészségügyi ellátás biztosítását.*

✦ BUDAPEST: Pénteken Budapestre érkezett Le Khac, a Vietnami Szocialista Köztársaság külkereskedelmi minisztere a két ország közötti 1981—1985. évekre szóló hosszú lejáratú és az 1981. évi árucsere-forgalmi megállapodások megtárgyalására.

✦ *HANOI: Pénteken a központi bizottság beszámolójának és az előterjesztett forradalmi akcióprogramnak a megvitatásával folytatódott a Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség 4. kongresszusa. A tanácskozásra érkezett külföldi ifjúsági küldöttségeket, köztük a magyar KISZ-delegációját fogadta Pham Van Dong vietnami kormányfő, s megköszönte azt a támogatást, amelyet a szocialista országok ifjúsági szervezetei, a DIVSZ, a nemzetközi diákszövetség nyújt a vietnami fiatalok harcához.*

✦ BISSAU: Luiz Cabral elnök megbuktatása után egy héttel Bissau-Guineában az új vezetőkből álló forradalmi tanács feloszlatta a minisztertanácsot, az államtanácsot és a nemzetgyűlést. A forradalmi tanács e testületek jogkörét ideiglenesen átruházta Joao Bernardo Vieira volt miniszterelnökre, a hatalomátvétel értelmi szerzőjére és gyakorlati végrehajtójára. A forradalmi tanácshoz közel álló források szerint hamarosan létrejön az új, ideiglenes kormány.

✦ *TASKENT: Samora Machel mozambiki államfő, a Frelimo Párt elnöke vezette párt- és állami küldöttség pénteken Taskentbe, az Üzbég Szovjet Szocialista Köztársaság fővárosába érkezett.*

✦ RÓMA: A Róma—Catania expresszvonat pénteken reggel Lamezia Terme (Calabria) kis vasútállomás közelében, nyílt pályán belerohant egy kisiklott tehervonat vagonjaiba, a Catániából Rómába tartó expresszvonat pedig a római expresszvonat kisiklott kocsijaiba. A háromszoros vasúti szerencsétlenség következtében — az első jelentések szerint — 20 ember életét vesztette, 100-an pedig megsérültek. A rendőrség közlése szerint az áldozatok között nem volt külföldi.

Szerbiai napló (3.)

Gépfegyverek és kaszák

... Derékban kettéfűrészelt különböző életkorú fák négyszögben felállítva. A négyszög közepén a tömegsír – 3000 ember végső nyugvóhelye. Kraljevo szerb városban járunk, ahol 1941 októberében a németek három nap alatt halomra lőtték a város férfilakosságát. Pár hétel utána következett Szerbia szíve, Kragujevac. 7000 ember. Házról házra járva gyűjtötték össze a férfiakat. Teljes gimnáziumi osztályokat a tanáraikkal együtt. A gyerekek az iskolapadból mentek a halálba, nevelőikkel összeölelkezve, a himnuszt énekelve haltak meg a sortüzek alatt Šumarica erdejében. Füzeteikben félbemaradt számtanképletek... Pár órával korábban még a feleltetéstől remegtek, titkon levelet írtak a padszomszédjuknak...

Nincs szerb, s alig van jugoszláv város tömegsír nélkül. 50 jugoszláv állampolgárnak kellett meghalnia minden sebesült német katonáért, száznak minden halottért – így szólt a Führer parancsa. Ezek a megszálló eszközei alig pár hónappal a népfelszabadító háború megindulása után.

1941 őszén vagyunk. Hitler még soha nem látszott ilyen hatalmasnak, megállíthatatlannak. A német hadigépezet dübörög Narviktól Afrikáig; az Atlanti partoktól a Baltikumig, amikor Nyugat-Szerbiában megalakul az Užicei Köztársaság. Szabad terület a megszállt vagy behódolt Európában, ahol fegyvergyár működik, s ahol elejtik a második világháború első *német* hadifoglyait. Két helyen ünneplik meg ez évben november 7-ét: Moszkvában és Užicében. Kik voltak ezek az emberek, akik ipart, szocialista közigazgatást, sajtót teremtettek ezen a 19 ezer négyzetkilométernyi területen a Drina és a Száva között, hatvan kilométerre a csetnik főhadiszállástól, a németek gyűrűjében, 1941. szeptember 24. és november 29. között, 67 napra? Fantaszták voltak, amilyeneket annyit ismer a mi történelmünk is – vagy reálpolitikusok? Nézem az užicei múzeumban az első fegyvereiket: elsővilágháborús puska, kard, kopja, fejsze és kasza. Kasza, akár a parasztlázadások idején. Kopja, mint a Hunyadiak korában. És a „partizanka", az užicei fegyvergyárban kialakított puska meg a vízvezeték- és kipufogócsőből készített gránátok... és ellenükben a kor legmodernebb gépesített hadoszlopai.

Užice ellen indul meg az első ellenséges offenzíva. Görög és francia földről vonnak ide csapatokat a németek. Ide irányítják az orosz frontról a 113. hadosztályt. 28 kilométerre vannak ekkor a németek Moszkvától. Megismétlődik az oroszlán és a kisegér meséje. Dávid és Góliát összecsapása. Tizenhét az egyhez a németek és a partizánok számaránya a kadinjačai ütközetben, amely után Užicében nem marad férfi. Užicét feladja Tito a partizánháború taktikája szerint, amely a reguláris hadsereg számára követhetetlenül mozog, változtatja helyét, s szerveződik újjá a szinte teljes szétmorzsolódás után.

Hét ilyen ellenséges offenzívát ért meg a jugoszláv népfelszabadító háború 1945. május 15-ig, amikor 6 nappal a berlini kapituláció *után* a németek Jugoszláviában is leteszik a fegyvert.

Gállos Orsolya

Magánemberként majd sokszor visszajövünk

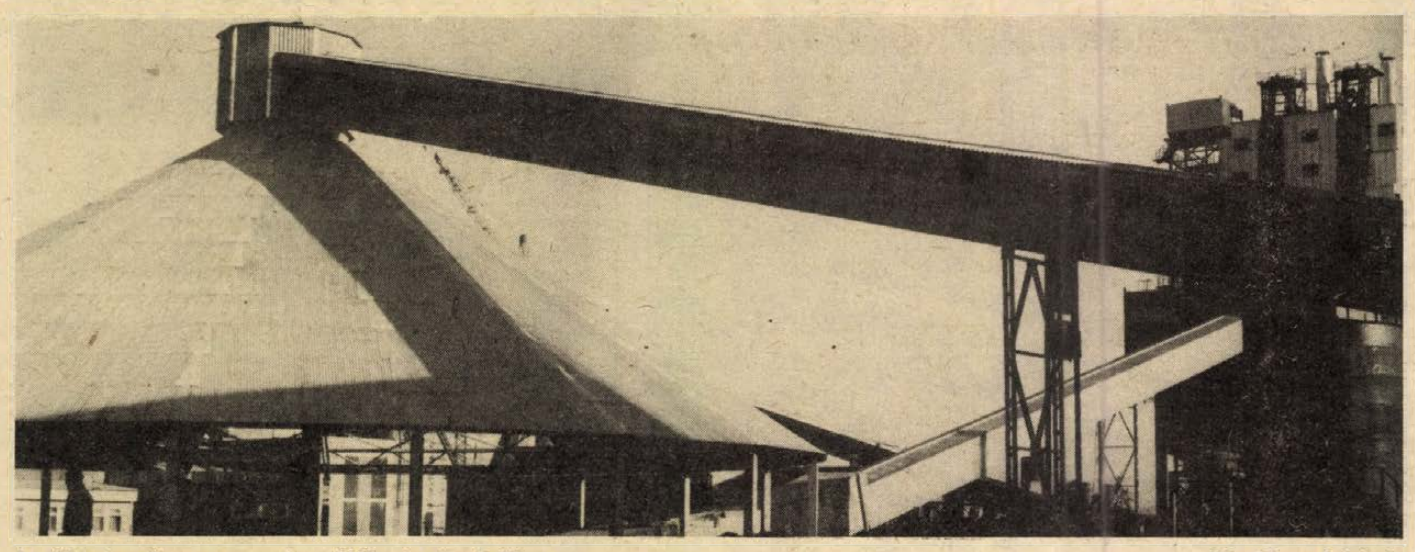

Az új mészmű nyersanyagfogadójának sátorépülete — Erb János felvétele

Jövő tavaszra elkészül az új mészmű

Térdig érő sárban taposunk. Az éjjel kissé megdermedő talaj déltájra már fölenged, s a munkagépek sűrű, mély latyakká dagasztják. Még szerencse, hogy az irodában adtak gumicsizmát, bár a ragadós massza ezt is majd leszedi a lábamról. Mellettem Bozsenka, a kedves fiatal lengyel tolmácsnő rutinosabban kerülgeti a híg tócsákat, gyakorlata van már, hiszen naponta többször kell a terepet végigjárnia.

Finiséhez közeledik a megye legnagyobb építkezése Beremenden, a lengyel cég által épített mészüzem. Az új tolmácsnő, Bozsenka jelenléte is már ezt bizonyítja, hiszen az eddigi tolmácsnő és a lengyelül tudó telefonközpontos Bohácsek Lajos bácsi segítsége sem győzi már a tennivalókat. Mostanáig olyan volt az építkezés területe, mintha külön kis Lengyelország lenne, csak lengyel szót lehetett hallani. Most egyre-másra érkeznek már a magyar szakértők, műszaki bizottságok, napirenden vannak ilyen-olyan tárgyalások, megbeszélések. A mészmű első technológiai részéhez tartozó törő, osztályozó, nyersanyagtároló, a szállítóláncokkal együtt gyakorlatilag kész. Már csak a próbajáratás van hátra, először terhelés nélkül, majd terheléssel, aztán jöhet az átadás.

A beremendi kőbányát a cementművel összekötő útból meredeken emelkedve ágazik el az új kőtörőhöz az út. Legmagasabb pontjáról a távolban látni a kőfejtő kopasz falait.

— Sok munkánk volt ezzel az úttal — mondja kísérőm, Kazimierz Guzowski. — Mivel különleges terhelésnek van kitéve, különleges szilárdságúra kellett építeni. Alapja több méter vastagon lerakott kő, amelyre 40 centiméter vastagságú, különleges keménységű betonréteget húztunk rá.

A kőtörő torka, a bordázott océl szállítószalag, az egész gigantikus berendezés akár holnap már munkába állhatna. Mikor legutóbb itt jártam, még minden nyers volt és betonszínű, most a hatalmas csarnok falai hófehérek, a gépek szürkék, kékek, sárgák, funkciójuk szerint megkülönböztetve.

— Ejnye, ez nagy hiba — mondja Kazimierz Guzowski, és fejcsóválva a hatalmas fényt adó sárgás üvegfal egyik megrepedt táblájára mutat. Már egészen jól töri a magyart. A lányától is tanult pár szót, aki Magyarországon járt egyetemre, ő maga az építkezés első percétől itt van Beremenden, azóta bővült a szókincse.

Az osztályozóban egy csapat ember állja körül az egyelőre üresen járó gumiszalagos szállítóberendezést. Majd innen megy az összetört kőzet nagyságuk szerint szétválasztódva, egyrészt a régi cementműbe, majd a kőlisztőrlőbe, vagy a mészégető kemencébe. Mint kiderül, éppen magyar szakemberek ellenőrzik a működést. Úgy látszik kapóra jövünk, Bozsenka alig győz jobbra-balra válaszolni, hol magyarul, hol lengyelül fordulnak hozzá.

Gyapjas hajú fiatalember áll meg mellettünk. Stanislav Grabacz villanyszerelő, a Lublin melletti Krasnik nevű kisvárosban lakik, már egy éve dolgozik itt.

— A jó kereseti lehetőség miatt jöttem, meg azért, mert még sohasem jártam külföldön. Beremenden lakom a munkásszálláson. Hogy jól érzem-e magam itt? — kérdezi vissza a kérdést. — Hát persze! Elhatároztam, hogy magánemberként majd sokszor visszajövök, sok jóbarátra tettem itt szert. Na és a magyar borok . . . !

Stanislav csak egy dolog miatt panaszkodott. Négyéves kisfiának nagy hintalovat ígért Magyarországról és most nem tud majd mit mondani neki, mert sehol sem kap.

Az egész telep végső formája már kezd kialakulni. A sártengert itt-ott új betonutak szelik át. Az egyik frissen öntött út mellett találkozunk Hubert Wasilewskyvel. Neki nincs olyan szerencséje, mint villanyszerelő honfitársának.

— Kilenc hónapja jöttünk Wroclavból az egész brigádommal együtt, útépítők vagyunk — mondja, és mikor megkérdem, hogy érzi magát, először zavartan hallgat, majd annyit mond — nagyon várom már, hogy hazamenjek.

Ő itt kapott szállást az építkezés melletti barakkokban, amit megpróbáltak a lehetőséghez képest lakályosan berendezni, mégsem tartozik a derűs otthonok közé. Különösen, ha itt mindentől távol — csak néha-néha kiruccanva — kell sok-sok hónapot eltölteni, bizony unalmas és ilyenkor érthető a fokozottabb honvágy.

A nyersanyagtároló olyan, mint egy hatalmas fém hullámlemezzel borított cirkuszi sátor. Innen föld alatti alagúton keresztül jut a kőzuzalék a kemencébe. A kemencéről Jozef Gil, az építkezés igazgatója még bent az irodában mondta, nagyon büszkék rá. A speciális belső falazótéglát, a hozzávaló kötőanyaggal osztrák cég szállította, de lengyel, speciális képzettségű brigád építette be. Mikor az osztrákok az elkészült munkát jöttek ellenőrizni, csodálkoztak és mondták, ezt a munkát ilyen rövid idő alatt még eddig soha senki nem készítette el.

Mikor Jozef Gilt arról kérdeztem, tudják-e tartani az ígért határidőt, a következőt mondta:

— Nagyon sok előre nem látott probléma okozott időnként gondot. Volt, hogy a magyar fél hátráltatott valamilyen okból, volt hogy nálunk nem mentek gördülékenyen a dolgok. Aggódtunk, mert a hazánkban közelmúltban lejátszódó események miatt késtek a szállítások. Gyakorlatilag készen áll a szociális épület, a transzformátor és kompresszorház, a kőtörő vonalat pedig december 15-e után beindítjuk, a többit folyamatosan ezután. A nehézségek ellenére, az ígéret szerint 1981 első negyedében átadhatjuk a gyárat.

Az igazgatóra újabb tárgyalás vár, Bozsenkát egy újonnan érkező csoporthoz szólítják, búcsúznom kell.

Az egyik épület mellett hatalmas daru fekszik a földön, mint szárnyaszegett óriás madár, lebontották már, nincs rá szükség. Az ideiglenes útról alig tudok az autóval kimenni, időközben friss cementes kavicskupacokat szórtak rá . . . Készül a mészmű, újabb utat épít a wroclavi brigád.

Sarok Zsuzsa

Terményszárító — ásványgyapot burkolatban

Nagy sikerű bemutató a BKR pécsi körzetében

25 százalékos energiamegtakarítás a kukoricaszárításnál

A mezőgazdaság nagy energiafogyasztói közül is a legnagyobbak közé tartoznak a terményszárítók. Ezeknél kell és lehet mindenekelőtt gyors eredményt elérni. A Bajai Kukoricatermesztési Rendszer szakemberei tanulmányozták és a hatékonyság, a bevezetési költség, illetve a kivitelezés megvalósításának gyorsasága alapján értékelték a már meglévő takarékos eljárásokat. A választás Molnár Lászlónak, a Tolna megyei kalocsai tsz főmérnökének újítására esett. Az újító kettős feladatot oldott meg a bábolnai terményszárítónál. Oly módon csökkentette az egy százalék vízelvonásra jutó energia felhasználását, hogy egyidejűleg biztosította a termék egyenletes szárítását.

Az újítást a nagykónyi termelőszövetkezet vezette be. A nagykónyi bemutatón a BKR 152 gazdaságban dolgozó szaktanácsadók és a pécsi körzethez tartozó termelőszövetkezeti szakemberek vettek részt. A nagykónyi tsz vezetői a naprafogó szárításánál szerzett tapasztalatokról számoltak be. Elmondták, hogy 59 mérési adat összesítése alapján a szárító átalakítása meghozta a várt eredményt. Az át nem alakított szárítónál egy százalék vízelvonás üzemanyagköltsége 82 fillérbe, míg az átalakítottnál csak 57 fillérbe került. A termelőszövetkezet most a kukoricaszárítás költségeit vizsgálja, pontos és folyamatos mérésekkel. Az értékelés még nem zárult le, de a nagykónyiak úgy nyilatkoztak, hogy várhatóan 20—25 százalékos lesz az energiamegtakarítás.

— A szárítón történt kisebb átalakítás mellett az újítás alapelve igen egyszerű — mondotta Molnár László mérnök. — Felöltöztettük a szárítót. A sok szigetelőanyag közül megkerestük azt, amely a legjobban megfelel a speciális szerkezet burkolásához. A sok kísérleti mérés és elméleti számítás alapján esett a választás az ásványgyapotra, amely e célra ma a legjobb — s főként be is szerezhető — szigetelőanyag. Újításunk eredményét a Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálatának bemérése is alátámasztotta.

A szárító hőlégcsatornájának 9 pontján infravörös színes felvételekkel kontrollálták a sugárzó hő mértékét a burkolása előtt és után. A színképelemzés is egyértelműen igazolta az újítás hasznosságát.

Az újítás százezer forinton belül megvalósítható. Az újító szívesen rendelkezésre áll. A nagykónyi tsz, ha igény merül fel rá, a kivitelezést is vállalja. Egy közepes nagyságrendű mezőgazdasági üzemben kétmillió forint érték körüli a szárítók olajfelhasználása. Nem nehéz kiszámítani a beruházás hatékonyságát.

Rónaszéki Ferenc,
BKR pécsi körzetvezető-h.

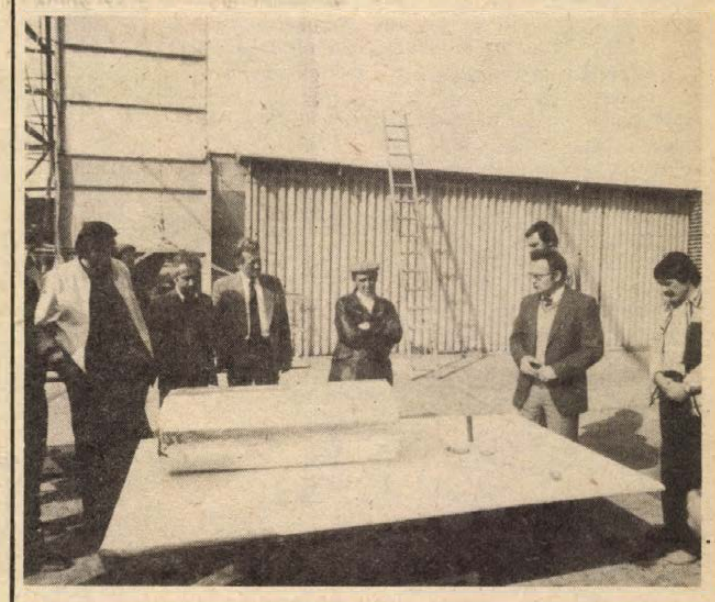

Bemutató a nagykónyi tsz-ben: közszemlén az ásványgyapot

Mikor legjobb a zamat?

Télelő a pálinkafőzőben

Úri helyeken aperitiffel kezdték a lakomát, de disznóölés hajnalán a házigazda azt mondta: „Kapjunk be egy gorombát", azaz jó erős kisüstit, ami lehetett szilva-, vagy barack-, esetleg jó büdös törkölypálinka, mindenesetre enélkül nehéz elképzelni egy hangulatosnak ígérkező téli disznótort.

S éppen emiatt nagy a „tolongás" a szeszfőzdék környékén, többek között Pécsett, a Bálicsi úti üzemben is. Most már csak február végére vállalnak főzést, oly sok a megrendelő. A főzde augusztus elején kezdte a szezont, ami eltart május végéig: ez idő alatt a termelés 35 ezer hektoliter-fok, ami 70 000 liter 50 fokos pálinkának felel meg. Az üzem vezetője, Hun Sándor és helyettese, Pintér Sándor:

— Ennél többet ez a főzde nem bír el. És ez a nagy gondunk. Megkétszerezhetnénk a termelést — mert alapanyag lenne bőven! —, ha épülne egy új üzem. Ehhez viszont kellene legalább hét-nyolcmillió forint.

A Villány—mecsekaljai Borgazdasági Kombinát hét szeszfőzdével rendelkezik, az igényekhez mérten tehát kevés. A kombinát a szeszfőzdék üzemeltetésével tulajdonképpen lakossági szolgáltatást végez. Nem sok haszonnal, mert például a főzőberendezés karbantartása, esetenkénti felújítása több tízezer forintba kerül (Ez évi felújítási költség 70 000 forint volt.)

A gyümölcstermés évenként változó, de az idén nagyon jó volt a szilva mennyiségben, cukortartalomban egyaránt. A szilva kedveli a Pécs környéki talaj- és hőmérsékletviszonyokat, de hagyományos gyümölcse a Hegyhátnak, Orfűnek, Tekeresnek, Pécsváradnak, Zengővárkonynak is. Valamikor — még a hetvenes éveket megelőzően a kerttulajdonosok nem szívesen főzették le a hullott gyümölcsöt, mert a pálinka fele az államot illette meg (ingyen), a másik felét a gazda — ha nem is magas összegért —, de visszavásárolta és még főzési, tüzelési díjat is fizetett. A termés zöme kárbeveszett.

Ma viszont a teljes mennyiség a gazdáé. Ami a költségeket illeti: egy abszolút hektoliter-fok pálinka előállítása 96 forint, ami 2 liter 50 fokos pálinkának felel meg, tehát tüzelődíjjal együtt 48 forint literje.

— Miért éppen ötven-ötvenhárom fokos pálinka kerül ki az üzemből?

— Egyrészt azért, mert ezen a fokon adja ki legjobban a zamatot, jellegzetes gyümölcsízét a pálinka. Aztán azért is, mert ötven fokon alul beszürkül, opálos lesz és kellemetlen savanykás ízt vesz fel. Tulajdonképpen tehát a minőséget védjük meg ezzel a megkötöttséggel. Egyébként főzhetnénk erősebbet is, de hatvan fok fölött a pálinka már szesznek minősül, emberi fogyasztásra ártalmas, ezért nem is szabad forgalomba hozni.

A főzésre szánt és összegyűjtött gyümölcsöt erjedés után lehetőleg légmentesen kell lezárni és így minden károsodás nélkül tárolható addig, amíg a főzdébe kerül. A magas cukortartalmú szilvából nyerhető a legtöbb pálinka: egy mázsából 8–12 liter főzhető le, őszibarackból 4–6 liter, kajsziból szintén 4–6 liter, szederből 7–8 liter, sárga szilvából 6–8 liter, meggyből, cseresznyéből 5–6 liter, szőlőtörkölyből 5 liter.

— Elég rossz szokása néhány gazdának, hogy a szőlőtörkölyt felvizezik, azt hiszik, több pálinkát kapnak. Pedig nem lesz több, viszont a főzési eljárást megnehezítik.

Egy jó tanács: az őszi- és a kajszibarackot ki kell magozni, mert a mag ciántartalma magas. A szilváé a megengedett tűrési határ alatt van, de azért a magozás ennél is ajánlatos, már a jobb minőség végett is.

— Mi a „rézeleje"?

— A szesz előállításánál képződik, ugyanis a főzőedény vörösrézből van, a cefre-sav pedig bontja a rezet és ezzel vegyül még a cefrében lévő — permetanyagból származó — kéntartalom is. A gondosan kezelt cefre savban szegény, így száz liter pálinkánál a rézeleje egy-két liter, ha savdús, háromnégy liter is lehet. A rézelejét leválasztjuk a pálinkától, mert mérgező és csökkenti a minőséget is. Az összegyűjtött rézelejét mi továbbítjuk egy másik üzemnek, ahol további feldolgozásra kerül. A rézeleje kozmaolajat is tartalmaz, amelyet a kozmetikai ipar használ fel.

— Mit tudnak a zugfőzdékről?

— A hatósági szervek dolga a zugfőzdék felkutatása. Mi csak annyit mondhatunk: a zugfőzők terméke nagyon káros az emberi szervezetre.

— Manapság sokan esküsznek a jó illatú barackra, szilvára, cseresznyére. A legtöbb ilyen van forgalomban.

— Ezek kommersz pálinkák, negyvenkét-negyvennégy fokosak. Hidegen előállított pálinkák, amelyeket aromásítanak, ezért jó az illatuk. De a természetes kisüstinek is megvan a maga gyümölcsillata. Ha a kommersz pálinkából egy csöppet eldörzsöl az ember a tenyerén, elszáll az illat. Az igazi kisüsti hamarabb elpárolog, mert magasabb a szeszfoka, de a tiszta szilva- vagy barackillat megmarad.

— A bor általában két-három év múlva elöregszik. De meddig tartható el a kisüsti pálinka, föltéve, ha meg nem iszszák?

Hun Sándor mondja:

— Hosszú évekig, ha gondosan, légmentesen palackozzuk. Szépen összeérik, sima-italúvá válik. Sokan azt tartják: „Nőből, borból fiatalt, pálinkából öreget . . ."

Milyén igaz, csak föl ne cserélje az ember a sorrendet.

Rab Ferenc

HÍREK

1980. NOVEMBER 22 SZOMBAT

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából CECÍLIA nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 6.59 — nyugszik 16.01 órakor. A Hold kél 16.42 — nyugszik 6.40 órakor.

Kilencven évvel ezelőtt, 1890. november 22-én született és 70 éves korában, 1960 júniusában halt meg Harry Pollitt neves angol kommunista vezető.

Fiatal kazánkovácsként szinte gyermekfejjel került a munkásmozgalomba, lett a Brit Szocialista Párt tagja. Az első világháború kirobbanásakor, 1914 nyarán-őszén antimilitarista, háborúellenes gyüléseken szólalt fel, s csakhamar bekapcsolódott a műhelymegbizottak mozgalmába. Hamarosan kitűnt szónoki tehetségével, kiváló szervezőkészségével. 1919—20-ban az El a kezeket Szovjet-Oroszországtól! elnevezésű mozgalom egyik legaktívabb vezetője, aki irányította a fehér ellenforradalmároknak hadianyagot szállító teherhajók bojkottálását.

Nagy-Britannia Kommunista Pártjának 1920-ban történt alapításakor azonnal belépett a pártba, s két év múlva már annak központi bizottságában tevékenykedett. Az 1920-as években a szakszervezeti baloldali ellenzék titkára, 1929-től 1956-ig pedig a kommunista párt főtitkára, aki jelentős szerepet vállalt a párt egységfront politikájának kidolgozásában. 1956-tól haláláig ő volt a KP elnöke.

A közélet hírei

Sarlós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára csütörtökön és pénteken látogatást tett Zala megyében. Látogatása során politikai, államigazgatási intézmények, mezőgazdasági és ipari üzemek vezetőivel találkozott, s folytatott eszmecserét időszerű kérdésekről. Pénteken a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem nyolcezer hektáros baki tangazdaságának termelésével ismerkedett, látogatásának utolsó állomása a Zalaegerszegi Alumíniumipari Gépgyár volt. Sarlós István találkozott a gyár kommunista kollektívájával, s tájékoztatót tartott az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről.

◆

— **Százhetvenezer tonna brikett.** A Mecseki Szénbányák nagymányoki brikettüzeme az idén várhatóan százhetvenezer tonna brikettet állít elő. Fő tevékenysége mellett alkatrészgyártással is foglalkozik. Tízmillió forint értékben, a bányászatban használatos különböző alkatrészeket állítanak elő.

— **Terv Mohács belvárosának beépítésére.** A Baranyaterv elkészítette Mohács belvárosa három térségének beépítési tervét. Mintegy 340 lakást fognak majd felépíteni. A terven különösen jól sikerült a Duna-part beépítése.

— **Nyelvtanfolyam a Liász klubban.** A pécsi Liász klub tagjai részére angol és német nyelvtanfolyamot indít kezdőknek, haladóknak. Részletes felvilágosítást a 11-337-es telefonszámon adnak.

— **Hobbikiállítás.** A Hirdi Kenderfonó és Szövőipari Vállalatnál hobbikiállítást rendeztek. A dolgozók több mint száz alkotást, kézimunkát, faragást, hímzést mutattak be. A vállalat vezetői minden dolgozó hobbi munkáját könyvvel jutalmazták.

— **Befejeződött** a kétnapos országos munkaügyi tanácskozás, melyet a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Baranya megyei Szervezete rendezett a pécsi Ifjúsági Házban. Az ország minden részéből ide érkezett több száz vállalati munkaügyi szakember tegnap előadásokat hallgatott meg és konzultált a bérés keresetszabályozásról, a foglalkoztatáspolitikáról, a munkaerőgazdálkodásról, a jövedelempolitikáról.

◆

LOTTÓ-nyerőszámok

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a Budapesten megtartott 47. heti sorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

4, 6, 44, 45, 53

*

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 47. heti lottószelvények értékelése során öttalálatos szelvényre akadtak. A szelvény száma: 8 152 389.

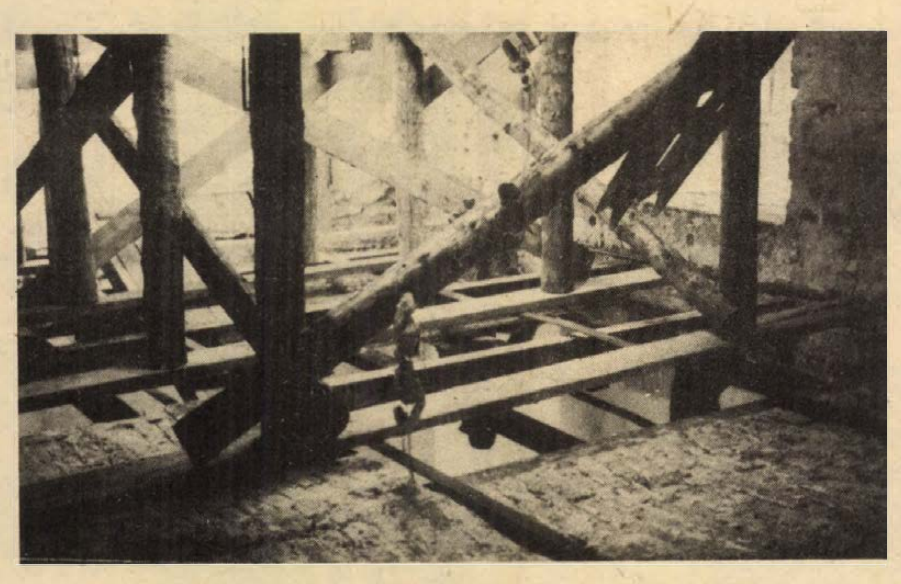

Másfél millió forint költséggel felújítják a pécsi Nádor étterem konyháját. Kicserélik az elektromos vezetékeket, korszerűsítik a hűtőszobát, új hűtőgépek kerülnek beszerelésre és az egészségügyi követelményeknek megfelelően új burkolattal látják el a konyhát. A képen az állványok fölött a födémek megerősítése folyik.

Belügyminiszteri látogatás a Baranya megyei Rendőr-főkapitányságon

Dr. Horváth István belügyminiszter tegnap hivatalos látogatást tett a Baranya megyei Rendőrfőkapitányságon, ahol meghallgatta Orbán István r. vezérőrnagy, megyei főkapitány jelentését a megye közrend- és közbiztonsági helyzetéről. Ezt követően látogatást tett a pécsi rendőri szerveknél.

A látogatás befejeztével az értékelés során a belügyminiszter megállapította, hogy a megyében a közrend és közbiztonság helyzete szilárd, a rendőri szervek a parancsoknak és az utasításoknak megfelelően eredményesen végezték munkájukat.

Az értekezleten részt vett Lukács János, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára.

◆

— **Megjelent** a Baranyai Művelődés című folyóirat repertóriuma. Az 1954—1979 közötti időt feldolgozó adattárat Huber Kálmánné és Surján Miklós, a Baranya megyei Könyvtár szakemberei állították össze.

— **Ezüst diploma.** Második díjat és az ezzel járó 10 000 forintot nyert Valkó László pécsi grafikusművész, a Magyar tájak című negyedik Országos Tájkép Biennálén Hatvanban. A kiállítást ma délben nyitja meg Somogyi József kiváló művész, a Képzőművészeti Főiskola rektora.

— **Műszaki együttműködési szerződést** kötött az MTS Szliven megyei szervezetével az MTESZ Baranya megyei Szervezete, melynek értelmében a 29 egyesület képviseletében 11 csoport 28 tagja utazik Bulgáriába a jövő évben. A megállapodást az MTESZ megyei elnöke, dr. Földvári János és az MTS Szliven megyei titkára, Ivan Parvanov írta alá.

— **Alkotó ifjúság** címmel kiállítás nyílt meg a Pécsi Tanárképző Főiskola 2. számú Gyakorló Általános Iskolájában. Az iskola úttörőcsapata által rendezett házi bemutatón a tanulók munkái, a szakköri, gyakorlati foglalkozáson készített alkotások láthatók.

— **A Pogányi HE vezetősége** értesíti a horgászokat, hogy a pontytelepítés miatt november 20-tól december 31-ig a ponty horgászatát nem engedélyezik.

— **A lengyelországi helyzetről** tart előadást ma, szombaton délelőtt 11 órakor a pécsi Mozgalmi Házban Krassó László, a Magyar Rádió volt varsói tudósítója.

◆

Normás-munka-elemző továbbképző

Normás-munkaelemző továbbképző tanfolyamot szervez a Baranya megyei Tanács munkaügyi osztálya és a TIT Baranya megyei Szervezete. A résztvevők a tanfolyamon megismerkedhetnek a munkaidő-felhasználás szerkezetével, annak mérésével, az üzem- és munkarend kialakításával, a veszteségidők megállapításának és csökkentésének módszereivel, a teljesítmény-követelmények kidolgozásával és az ösztönzés formáival. A tanfolyamot december 1—4-e között Harkányban rendezik. Jelentkezni november 30-ig lehet a TIT Baranya megyei Szervezeténél (Pécs, Janus Pannonius u. 11.).

Ma Komlón HDN-nyereménysorsolás

A Hétfői Dunántúli Napló legutóbbi rejtvénye a komlói szénbányászattal foglalkozott. A helyes megfejtők számára szép díjakat ajánlottak fel a bányászváros intézményei, vállalatai, szocialista brigádjai, a tanácstól a Carbon Könnyűipari Vállalatig, a Hídépítő Vállalattól Béta-bányaüzemig bezárólag. Az értékes díjak között vásárlási utalványokat, kerámiákat, rézműves munkákat, ajándéktárgyakat, dr. Lajos László dedikált könyveit egyaránt találhatjuk. A nyeremények nyilvános sorsolására ma, szombaton délelőtt 11 órakor kerül sor az új komlói Zengő Áruházban, ahol egyebek közt a vendéglátó szövetkezeti áruház által felajánlott díjak, Skála monopolcikkek, kozmetikai ajándékcsomagok is gazdára találnak.

◆

— **„Lakóhelyünk szépítésért"** címmel vállalták az Anikó utcai iskola nyolcadikosai, hogy társadalmi munkában a lakóhelyük környékén lévő parkokat rendezik. Az elmúlt napokban a gyerekek ástak, gereblyéztek, az egész környéket rendbe tették. A munkát a HNF lakóterületi megbízottjával együtt szervezték. Az akció a gyerekek munkára és környezetvédelemre való nevelésében is nagy jelentőségű.

— **Táncosokat keresnek.** A pécsi KISZOV Táncegyüttes felvételt hirdet 13 évesnél idősebb fiúk részére. Jelentkezni november 24-én és 25-én lehet este 6-tól 8-ig a Megye u. 20. sz. alatti művelődési házban.

— **TIT-program.** Ma délután 16.30 órakor planétáriumi előadás lesz Csillagok élete és pusztulása címmel.

— **Olvasóinkhoz!** A fekete gén titka című folytatásos regényünk anyagtorlódás miatt kimaradt.

◆

Gyermeküdültetés

A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa pénzügyi osztálya értesíti az érdekelt szülőket, hogy november 25-én a parádsasvári gyermeküdülőből a gyermekek 16.20-kor érkeznek haza. Kérjük a szülőket, hogy a gyermekeket a főpályaudvaron várják.

A november 26-án Kőszegre és Parádfürdőre induló gyermekek második orvosi vizsgálata november 24-én, hétfőn 8—10 óráig lesz az SZMT székházban (Pécs, Szalai András u. 11.). A gyermekek Kőszegre november 26-án 5.20-kor, Parádfürdőre 6.10-kor indulnak. Gyülekezés indulás előtt fél órával a főpályaudvaron lesz.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. 8.55: 4x4 játék. 10.05: A magyar népdal hete. Lakodalmak zenéje. 10.25: Erdélyi Miklós operafelvételeiből. 11.00: Pécsi Ildikónak hívják. Foglalkozása: színművész. 11.50: Sci-fi kedvelőknek. A repülő masina. Tay Bradburry elbeszélésének rádióváltozata. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva . . . 12.45: Világhírű előadóművészek felvételeiből. 14.00: Kihaló mesterségek. 14.10: Kiss Károly nótákat énekel. 14.30: A háztáji sertéstenyésztésről. 15.05: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: A magyar népdal hete. Palló Imre és Török Erzsébet felvételeiből. 18.05: Haj. Részletek MacDermot filmzenéjéből. 18.45: Rádiószínház. 19.41: Beethoven: VIII. szimfónia. 20.07: Boross Jolán, Mozsár Imre és Talabér Erzsébet nótákat énekel. 21.00: Ismert énekesek ismeretlen felvételeiből. 22.15: Évszázadok mesterműveiből. 22.59: A Juilliard vonósnégyes lemezeiből. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Korondy György operettdalokat énekel. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Szatirikus dalok. 8.45: Harminc perc rock. 9.15: Válaszolunk hallgatóinknak. 9.30: Hogy tetszik lenni? 10.39: Többet ésszel . . . 11.40: Fiataloknak. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: A gyermekeknek írta: Bartók Béla. 14.00: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 15.00: Orvosi tanácsok. 15.05: A csendháborító. Rádiójáték. 16.00: Pophullám. 17.00: Közvetítés a Vasas—Kaposvár bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 17.20: Fenntartott hely az elmúlt hetek legsikeresebb műsorai számára. Történet Sziszifuszról, aki otthagyta a követ. 18.10: A Bécsi Filharmonikus Zenekar Josef és Johann Strauss melódiákat játszik. 18.33: A magyar népdal hete. Párosító és lakodalmas dalok. 18.56: Sanzonalbum. 19.48: Dzsesszfelvételekből. 20.38: A Magyar Rádió Karinthy Színpada. 21.35: A Rádió Dalszínháza. 23.10: Slágermúzeum.

HARMADIK MŰSOR

7.30: A miskolci körzeti stúdió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora. 8.08: Nemzetközi kapcsolatok a XX. században. 8.38: Magyar zeneszerzők. 9.16: Új lemezeinkből. 11.05: Művészlemezek. 12.05: Wagner operáiból. 13.07: Szombat esti diszkó. 14.07: Herbert von Karajan vezényli a Berlini Filharmonikus Zenekart. 15.07: A magyar népdal hete. Egy hangvilla két ágáról. Jegyzetek és feljegyzések a népdalról és József Attiláról. 15.30: Harminc perc beat. 16.00: Kapcsoljuk a Magyar Nemzeti Galéria barokk kiállítási termét. Csengery Adrienn (ének) hangversenye. 17.05: „. . . a vágy, amely nem teljesül?" Vajda János versei. 17.10: Szimfonikus zene. 19.05: Donizetti: Az ezred lánya. Kétfelvonásos vígopera. 20.25: A New York-i Filharmonikus Zenekar hangversenye a salzburgi ünnepi játékokon. 21.41: Francia barokk muzsika. 22.17: Kritikusok fóruma. 22.27: Pirandello két jelenete. 22.51: Napjaink zenéje.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

8.00: Jó munkát, jó pihenést! A Pécsi Stúdió három nyelvű zenés, szolgáltató műsora. Hírek. Szerb-horvát nyelvű műsor. 8.30: Német nyelvű műsor. Iskolarádiónk jelentkezik. 9.00: Magyar nyelvű műsor. Szerkesztő-műsorvezető: Somogyvári Valéria. 10.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.10: Tévétorna (ism., sz.). 8.15: Világnézet. Az ember kialakulása. II. 9.00: Beszjadovszkája — Markelova: A három Mamed. Zenés mesejáték. A Békés megyei Jókai Színház előadása, felvételről. 10.35: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.). 10.40: Mindenki közlekedik . . . (ism.). 10.55: Az Angyal visszatér. Angol bűnügyi filmsorozat. Állj-jelzés! (ism., sz.). 11.45: Reklám. 11.50: Ki figyel oda? Riportműsor VII. rész (ism.). 12.15: Keresztkérdés. Fejtörőjáték (ism., sz.). 13.00: A négy páncélos és a kutya. Lengyel tévéfilmsorozat. XIII/4. rész: Herminagilda-akció (ism.). 14.00: Reklám. 14.15: Főzőcske — de okosan! Távoli tájak ízei konyhánkban (ism., sz.). 14.30: A Szovjet Légierő Ének- és Táncegyüttesének műsora. Francia film (ism., sz.). 15.20: Hírek. 15.25: Fehérben. Ifjúsági vetélkedő az egészségügyi szakközépiskolások számára. II. elődöntő. 16.15: Őszutó. Irodalmi barangolás Békés megyében. (sz.). 16.45: Reklám. 16.55: Parabola (sz.). 17.25: Magyar tájak. Mecsek-hegység (sz.). 18.05: Reklám. 18.20: Módi '80. Zenés divatkalauz (sz.). 18.50: Egymillió fontos hangjegy. A Karthago együttes műsora (ism., sz.). 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek. Ady Endre: Séta bölcsőhelyem körül (sz.). 20.05: Van egy fantasztikus ötlete? Bednai Nándor és Kállai István műsora (sz.). 21.20: Ének az esőben. Záray Márta és Vámosi János műsora (sz.). 21.40: Tv-híradó 3. (sz.). 21.50: Halál a kertben. Francia—mexikói film (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.00: Vakáción a Mézga család. Magyar rajzfilmsorozat. XIII/8. rész: Egymillió dollár (ism., sz.). 18.25: Petőfi Sándor: A helység kalapácsa. Hőskölteméný 4 énekben (ism.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek. Ady Endre: Séta bölcsőhelyem körül (sz.). 20.05: Operaváltozatok egy Goethe-témára. Faust (ism., sz.). 20.55: Tv-híradó 2. (sz.). 21.20: Ritmikus Sportalmanasztika Intervíziós Kupa. Közvetítés Szófiából, felvételről (sz.).

JUGOSZLÁV TV

12.55: Labdarúgás: Vardar—Dinamo (közv.). 16.15: Aranyfülemüle — gyermekműsor. 17.15: Kosárlabda: Buducnost—Sibenka (közv.). 18.45: Muppet show. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: A bagoly és a cica — amerikai film. 21.55: Hét végén.

MÁSODIK MŰSOR

14.50: Jugoszlávia nemzetközi asztaliteniisz-bajnoksága, döntő (közv.). 17.10: Hét tv-nap. 17.40: Külföldi dokumentummusor. 18.20: Népszokások. 18.55: Válogatás. 19.55: Ma este. 20.00: A dzsessz ideje. 21.00: Bútorvásár. 21.05: Huszonnégy óra. 21.15: Tv-tárca. 21.45: Dokumentumfilm. 22.05: Sportszombat.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: A szerelem pillanatai (este 7 órakor) Timár bérlet.

MOZI

Petőfi: Kaliforniai lakosztály (3, 5) A Jó, a Rossz és a Csúf (7)
Kossuth: Kaliforniai lakosztály (10, 12, 6, 8) A szökött fegyenc (2, 4)
Ságvári: Csontváry (f4) A fekete kard románca (f6, f8)
Tanárképző Főiskola: Kéz kezet mos (4) **Fekete Gyémánt:** A Vadnyugat hőskora (6) **Jószerencsét:** Circus Maximus (4, 6) **Vasas, Május 1.:** A bumfordi (f6) **Mohács:** Futárszolgálat (6) Gengszterek sofőrje (8) **Komló, Zrínyi:** Őszi maraton (4) A halott visszatér (6, 8) **Komló, Május 1.:** Felderítők akcióban (f5, f7) **Szigetvár:** Mondd, hogy mindent megteszel értem (6, 8) **Siklós:** Krisztus megállt Ebolinál (7) **Harkány:** Meg kell ölni a szerelmet (7) **Sellye:** A tanú (7)

Egészségügyi szolgálat

ORVOSI ÜGYELET

Az Egyesített Eü. Intézmények Pécs város lakossága részére az alábbiak szerint biztosítja a körzeti orvosi ellátást szombati napokon:

Felnőttek részére összevont rendelés 7—19 óráig az I. kerületben: újmeszesi körzeti rendelő, Korvin O. u. 23. (tel.: 11-169).

II. kerületben: Munkácsy M. u. Rendelőintézet, II. e. 219. (Tel.: 13-833/48).

III. kerületben: Dr. Veress E. utcai Rendelőintézet (tel.: 15-833).

Gyermekek részére összevont rendelés 7—13 óráig az alábbi gyermekorvosi rendelőkben: Gábor Á. u. 15. (tel.: 11-752), Vasas I., II., Hird (dr. Galambos, dr. Szücs), Hősök tere (dr. Benczenleitner), Szabolcsfalu (dr. Székely), Meszes I., II. (dr. Kálozdy, dr. Zólyomi) körzetek betegeinek.

Zsolnay V. u. 45. (tel.: 13-724), Borbála- és Pécsbányatelep (dr. Fischer), Zsolnay V. u. I., II. (dr. Kovács, dr. Katona), Ady E. u. I., II. (dr. Finta, dr. Jármay) körzetek betegeinek.

Munkácsy M. u. 19. II. ker. rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 13-833/75). Munkácsy M. u. 19. (dr. Dörömbözi), Koller u. 9. (dr. Gehring), Móricz Zs. tér (dr. Tóth L.), Semmelweis I. u. (dr. Pánczél), Mikszáth K. u. I. II. (dr. Géczy, dr. Bajnai) körzetek betegeinek.

Kertváros, Krisztina tér (tel.: 15-708). Kertváros u. (dr. Tóth Zs.), Varsány u. I., II. (dr. Matusovits, dr. Bóna), Krisztina tér I., II., III. (dr. Király, dr. Palaczky, dr. Kiss), Sarohin t. út (dr. Sásdi), Fazekas M. u. I—II. (dr. Schmidt) körzetek betegeinek.

Dr. Veress E. u. 2. (III. ker. Rendelőintézet, gyermekpavilon, tel.: 15-833). Mecsekalja (dr. Gothár), I., II. III., IV. uránvárosi körzetek (dr. Fohl, dr. Kőpataki, dr. Litkei, dr. Ötvös) betegei részére.

Rókus u. 8. (tel.: 10-742). Rókus u. I., II., III. (dr. Kovács Cs., dr. Sediánszky, dr. Mezőlaki), toronyház (dr. Szabó I.), Endrész Gy. u. (dr. Görög), Semmelweis I. u. II. (dr. Örkényi) körzetek betegeinek.

Szombaton 13 órától este 19 óráig az egész város gyermeklakossága részére gyermekorvosi ügyelet egy helyen: Munkácsy M. utcai Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 13-833/75).

Szombaton este 19 órától vasárnap egész nap és éjszaka, hétfőn reggel 7 óráig ügyeleti szolgálat áll a sürgős ellátásra szoruló betegek rendelkezésére.

FELNŐTTEK RÉSZÉRE

I. ker. újmeszesi körzeti orvosi rendelő, Korvin O. u. 23. Tel.: 11-169.

II. ker. Munkácsy M. u. 19., II. ker. Rendelőintézet, ügyeleti bejárat. Tel.: 12-812.

III. ker. dr. Veress E. u. Rendelőintézet. Tel.: 15-833.

GYERMEKEK RÉSZÉRE

Munkácsy M. u. Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása vasárnap délelőtt 8—11 óra között történik ugyanitt.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hívást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

FOGÁSZATI ÜGYELET:

szombaton este 19 órától hétfőn reggel 7 óráig a Munkácsy M. utcai Rendelőintézetben (ügyeleti bejárat).

KÓRHÁZI FELVÉTELES ÜGYELETEK:

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: Megyei Kórház. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

◆

ÁLLATORVOSI ÜGYELET

Ügyeletes állatorvos 1980. november 22-én du. 13 órától november 24-én 8 óráig Pécs város és környéke számára: Pécs, Szilágyi D. u. 3. szám. Telefon: Pécs 21-843. Mohács város és járás részére: Mohács, Széchenyi tér 1. Telefon: Mohács 1. Komló város és járás részére: Komló, Lenin tér 3. Telefon: Komló 81-194. Siklós város és járás részére a keleti részen: Siklós, Dózsa u. 19. Telefon: Siklós 32. Siklós város és járás részére a nyugati részen: Sellyei Tanács. Telefon: Sellye 1. Szigetvári járás keleti részén: Szentlőrinc, Erzsébet u. 4. Telefon: Szentlőrinc 71-125. Szigetvári járás nyugati részén: Szigetvár, Állatkórház. Alapi G. u. 4. Telefon: Szigetvár 75.

Amennyiben a fenti telefonszámok nem jelentkeznek, vagy az ügyeletes nem található, akkor üzenet hagyható Pécs város és környéke számára a 09-es telefonszámon, Komló város és járás részére a 009-es telefonszámon, illetve az illetékes telefonközpontoknál „Állatorvosi ügyelet" címen.

időjárás

Várható időjárás az ország területére szombat estig. Főként az északi országrészben időnként megnövekvő felhőzet, néhány helyen futó záporral. Megélénkülő, a Dunántúlon időnként megerősödő délnyugati, nyugati szél. Hajnalra átmenetileg erős párásság, egy-két helyen köd. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 3 és plusz 2 fok között. A legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 7 és 12 fok között.

Jugoszláv vendégek látogatása

Eredményesen fejlődik Baranya megye és az eszéki terület kapcsolata

Ma aláírják az 1982-ig szóló megállapodást

Franjo Plazibat, az Eszék Terület Községközi Választmány elnöke, aki három tagú küldöttség élén megyénk vendége, tegnap interjút adott lapunknak.

– Elnök elvtárs! Kérem, értékelje eddigi tapasztalatait baranyai látogatásáról.

– Először köszönetet mondok Horváth Lajos megyei elnöknek és az elnökhelyetteseknek szívélyes, elvtársi gesztusukért, hogy az együttműködés keretében gazdag programot állítottak össze. Ennek során megismerkedhetünk a magyar tanácsrendszer felépítésével, ellátogathatunk üzemekbe, vállalatokhoz, találkozhatunk több város tanácsi vezetőivel. Mindez az Eszék Területi Községközi Választmány és a Baranya megyei Tanács közötti együttműködés szélesítéséhez nyújt lehetőséget.

– A több éves együttműködésből mit értékel legeredményesebbnek?

– A mezőgazdaság és tudomány területén, nevezetesen a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát és a Bellyei Mezőgazdasági Kombinát közötti igen jó termelési együttműködést, valamint a két terület középiskolái, továbbá a műszaki és természettudományokban található hasznos kapcsolatot.

– Két pécsi gyárban jártak csütörtökön.

– A Pécsi Kesztyűgyárban és a Borgazdaság pezsgőüzemében. Hírből ismerjük gyártmányaikat. A személyes ismerkedés után mondom, hogy mindkét üzem terméke méltán megérdemli a „világhírű" elnevezést.

– A két terület közötti együttműködést írásban rögzítették. Ennek bővítésére lesz-e javaslata?

– A további feladatokat ma – szombaton – beszéljük meg Baranya tanácsának vezetőivel. Aláírjuk az 1982-ig szóló megállapodást. Szeretném, ha a dokumentumba kerülne több határ menti község együttműködése. Nevezetesen a jugoszláviai Pélmonostor és Mohács, Siklós–Donji Mihojlac után Valpovo, Moslavina Podraska, továbbá Vukovár is testvéri kapcsolatot létesíthetne baranyai várossal, községgel. Természetesen ez javaslat részemről. A hozzájárulás lehetőségeit megyéjük tanácsának vezetői jelölik meg.

– Itt jegyzem meg, hogy az együttműködési megállapodáson kívül mind nagyobb lehetőség nyílik tapasztalatcserékre, a spontán, önmaguktól jelentkező problémák megoldásra. A kölcsönös észrevételek munkánkhoz nagy segítséget nyújthatnak.

– Összegezve: mi úgy értékeljük, hogy a megállapodás Eszék Terület és Baranya megye között korrekt kapcsolatot jelent. Ez az az út, mely a két nép barátságának további erősítéséhez vezet.

N. I.

Felelős megbízatásokat

Beszámoló párttaggyűlés a Bólyi Mezőgazdasági Kombinátban

A feladatok még jobb munkát követelnek

Csaknem 3000 dolgozó munkahelye a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát. Előzetes számítások szerint ez évben egymilliárd 422 millió forint termelési értékkel zárnak. A nyereségük 240 millió forint, az egy főre eső összes évi jövedelem 55 000 forint körül mozog. Idén kiemelkedő eredményt értek el búzatermesztésben, 60,75 mázsa termett hektáronként, az egy tehénre jutó éves tejhozam is jó: 5200 liter.

A megyehatárokon túl is jól ismert, jelentős eredményeket felmutató mezőgazdasági nagyüzem központjában dolgozó kommunisták tartották tegnap este beszámoló taggyűlésüket. A kombinát bólyi központjában rendezett taggyűlésen Papp Károly, a pártalapszervezet titkára ismertette a pártvezetőség beszámolóját az elmúlt év munkájáról. Beszélt a kombinát várható gazdasági eredményeiről, de ennél is hangsúlyozottabban foglalkozott a XII. kongresszus határozataiból adódó feladataikkal, illetve az alapszervezet belső életével. Elmondta, hogy az évek óta stabil termékszerkezetet nem tekintik véglegesnek, számítanak a még nagyobb eredményeket ígérő ötletekre, kezdeményezésekre. Már idén is takarékosabban bántak az importanyagok felhasználásával, az üzemanyaggal. Az alapszervezet feladatairól szólva kiemelte, hogy aktívabb pártcsoportéletre van szükség, konkrétabb feladatokkal kell megbízni a tömegszervezeteket és a szocialista brigádokat patronáló párttagokat.

A beszámolót követő vitában Soós Nagy Szabolcs, a kombinát párt-végrehajtóbizottságának az alapszervezet munkájáról szóló véleményét tolmácsolta. Dr. Cseh Sándor a munkamorálról beszélve a vezetői példamutatás fontosságát hangsúlyozta. Szántó Zoltán a pártcsoportélet fellendítésére tette azt a javaslatot, hogy a jövőben hívják meg a bizalmiakat a fontosabb napirendeket előkészítő vezetőségi ülésekre. Gáspár Zoltán az újítómozgalom fellendülését ismertette. Devecseri József, az MSZMP Mohácsi járási Bizottságának első titkára többek között a pártmegbízatások jelentőségéről, a termelési eredmények további növelési lehetőségei kutatásának szükségszerűségéről, a termelőszövetkezetekkel való együttműködés fontosságáról és az itt dolgozó 208 egyetemet, főiskolát végzett szakember tudása lakóhelyi hasznosításának jelentőségéről szólt. Dr. Kisjakab Lajos a kommunista, illetve a pártonkívüli vezető beosztású szakemberek felelősségét hangsúlyozta és beszélt a kombinát támogató jellegű együttműködésekről. Pleskonics István a dolgozók véleményét tolmácsolva elmondta, hogy ellentmondást látnak a több szakmára ösztönzés, s a szakmákat megszerzett dolgozók anyagi elismerése között.

A taggyűlés elfogadta a beszámolót és a további tennivalókra vonatkozó javaslatot.

Román KB-tag látogatása Baranyában

Stefan Voicu, a Román Kommunista Párt KB tagja, az ERA Szocíliszta című elméleti folyóirat szerkesztője, aki a Társadalmi Szemle szerkesztő bizottságának vendégeként tartózkodik hazánkban – két napot töltött Baranyában. Érkezése napján fogadta *dr. Dányi Pál*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára és tájékoztatta megyénk politikai, társadalmi és gazdasági helyzetéről. Aznap délután a komlói Carbon Vállalat gazdálkodási és tervezési módszereivel ismerkedett. Megnézte Pécs nevezetességeit, a színházban pedig a Balett '80 című előadást. A vendéget tegnap fogadta *Lukács János*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára. Ezt követően a villányi termelőszövetkezet munkájával ismerkedett. Délután találkozott a Dunántúli Napló és a Magyar Rádió pécsi körzeti – nemzetiségi stúdiójának vezetőivel.

Mi legyen a megoldás?

A kiserdő továbbra is szemetes

Nyár végén jártunk egy olyan körúton, amelyen az illegális szemétlerakó-helyeket, s ezek megszüntetésének lehetőségeit néztük meg. A városnak ebből a szempontból egyik legkritikusabb pontja a Páfrány utcai erdősáv, amit köztudomásulag azért telepítettek, hogy tisztítsa a levegőt és egyúttal kellemes sétálóhelye legyen a környéken lakóknak.

A kiserdővel párhuzamosan húzódik egy garázssor, s az itt termelődő és fölhalmozódó szemét mind az erdősávba kerül. Ezt az áldatlan állapotot minél sürgősebben meg kellene szüntetni. Történt-e valamilyen intézkedés a szemle óta? Eltűnik-e a szemét a garázssor mögül és a kiserdőből?

E kérdésekkel fordultunk az Ércbányász Munkáslakás-építő és -fenntartó Szövetkezethez, ahová a garázssornak az ügye tartozik. Berkes Sándor, a szövetkezet elnöke válaszolt.

– A kiserdő mostani állapota a város egyik szégyenfoltja, de akármilyen megoldást javasoltunk eddig a szövetkezeti tagságnak – vagyis a garázstulajdonosoknak –, nem tudtunk elérni semmit. Egyetlen konténerünk sincs; a legutóbbi részközgyűlésen meg akartuk szavaztatni a tagokkal a konténerek megvásárlását, de nem szavazták meg. Ez nem lepett meg különösebben, mert a tagságnak legalább a felè még a havi húsz forintos fenntartási költséget sem hajlandó fizetni. Decemberben küldöttértekezletünk lesz, ott a téma ismét napirendre kerül. Nekünk több javaslatunk is van, csak a tagságot kellene már végre meggyőzni arról, hogy ez így nem állapot. A legkézenfekvőbb megoldás az lenne, ha egyelőre a PIK-kel megállapodást tudnánk kötni. Nekik több konténerjük is van a garázssorral szemben, a túloldalon. Ha igazolni tudjuk, hogy tűzrendészetileg nem veszélyes a garázsokból odakerülő hulladék, akkor használhatják az autósok a PIK konténereit. Az már más kérdés, hogy veszi-e magának a fáradságot valaki arra, hogy ne csak leszórja a szemetet, hanem átvigye a tartóba, ami a szemközti oldalon áll.

Ez már az embereken múlik. Mert hiába igyekszik egy szövetkezet, ha tagjai minden megoldási lehetőségtől elzárkóznak. Pedig az is elég egyszerű lenne, hogy amíg nincs konténer, addig nylonzsákba gyűjti mindenki a szemetet, s megkíméli a további pusztulástól a kiserdőt.

d. cs.

Filmjegyzet

Kaliforniai lakosztály

A műsorosztás végül is arra kényszerített, hogy a hét legsekélyesebb filmje, a Kaliforniai lakosztály című legyen a jegyzet címe. Fellini új filmjét, hála az FKB-nak, mindössze pár előadásban láthatta a megye városainak filmbaráti köre, a Sakknovellát és a Don Juant csak hétfőtől vetítik – maradt az amerikai film, úgy is, mint olyan, mint ami a legnagyobb közönséget vonzza.

A legritkább esetben utazik a Dunántúli Napló filmjegyzetírója a budapesti sajtóvetítésekre, gyakorlatban azt teszi, aminek némely fővárosi filmkritikus szándékként időnként hangot ad: márminthogy közönségével egyetemben nézi a filmet, nem pedig elszeparáltan, néhány „vájtszemű" társaságában. Mert, noha konzervtermék a film, mégis közönségével együtt lesz csak azzá, ami lehet valójában – kicsit hasonlatosan a színházhoz. De a moziban a kapcsolat csak egyirányú, hiszen, míg a színházban egy jó közönség megmenthet egy amúgy rossz formában lévő előadást, a színészeket doppingolhatja figyelme kritikájával, a moziban már csak a film érhet el más és más sikert a közönség összetételétől függően. A közönség pedig nagy vonalakban megtalálja a magának való szórakozást, s így bármely film is nagyszerűvé válhat általa.

Különösen igaz ez az amerikai filmre, mint tipikusan ipari termékre. Az amerkai filmet ugyanolyan tesztpróbának vetik alá, mint a legújabb autómodelleket vagy műbőröket. Ám, amíg azokat a legrafináltabb módon strapálják különleges autópályákon, hajtogatógépeken, addig a filmet különböző közönségeknek vetítik előzetesen, s ha nem jön be a nevetés ott ahol akarták, akkor addig változtatják a jelenetet, míg ki nem csikarják. Nem feltétlenül elítélendő ez a mód, hiszen már a némafilm nagy alkotói is így készítették filmjeiket, még maga Chaplin is – csupán csak veszélyeket rejt magában, mint minden, ami gyakorlattá lett.

A gyakorlat automatizmusának veszélyeire jó példa a Kaliforniai lakosztály. Mindenféle komikumféleség szerepel benne, amit a görögöktől kezdve az emberiség kitalált, s különösen, amit a polgári vígjátékírás tökélyre fejlesztett: intellektuálisnak ható szópárbaj és fenékre esés, félreértés, kétértelműség és néven nevezés.

Humoros-érzelgős darabjaival a magyar színpadokról is ismerős *Niel Simon* neve, eredetileg négy egyfelvonásosát hozta össze az ugyancsak ebben a műfajban utazó *Herbert Ross* a Kaliforniai lakosztályban. Most csak arra ügyelve, hogy idegenforgalmi képeslapokban helyezze el a Broadway-sikerek hőseit: két néger házaspárt (úgy is, mint illusztrációt a diszkrimináció megszüntéről); egy angol színésznő-réaiségkereskedő párt, akik az Oscar-díj szavazására érkeznek Hollywoodba (úgy is, mint pikantériát, hiszen a férj egy biszexuális homoszexuális és fordítva); egy tisztes családapát, akinek ágyába a szerető báty egy csinos nőt csempész, s erre a feleség végül is rájön (úgy is, mint férfiálmok megjelenítését); valamint egy elvált házaspárt plusz a kamaszodó lányukat (úgy is, mint érzelmességet).

A telt házat csak címével (ha a föld isten kalapja, Kalifornia a csokréta rajta) és a színészekkel (*Maggie Smith, Michael Caine, Jane Fonda, Alan Alda, Walter Matthau* stb.) érdemelte ki a film, a komikum gazdagságaival adós maradt.

b. l.

Vasárnaptól a Táncsics Mihály úton járnak a kertvárosi buszok

Mindennapos kép csúcsidőben: szinte percek alatt leérnek a kertvárosi autóbuszok az Árnyas utcáig, hogy aztán a rövid útszakaszon lépésben cammogjanak. Az idegőrlő utazásoknak végük: a Gázmű közölte, hogy a mai napon befejezi a Táncsics Mihály úti gázvezeték-építési munkáit, s az utat visszaadja a közlekedésnek. A Volán vasárnap üzemkezdettől a Ivov-kertvárosi autóbuszjáratokat ismét a régi útvonalon közlekedteti, az Árnyas utca tehát megszűnik tömegközlekedési útvonal lenni. Ezzel egyidejűleg a Volán ismét megindítja a 39/B jelzésű temetői járatot. A Táncsics Mihály úton az Árnyas utcától délre lévő szakaszon a jövő év márciusában folytatják a gázvezeték építését.

A Janus Pannonius Múzeum kiállítása Eszéken

A pécsi Janus Pannonius Múzeum és eszéki testvérintézménye, a Muzej Slavonije közötti együttműködés első reprezentatív rendezvényére került sor tegnap délben Eszéken. A Szlavónia Múzeum két helyiségében Staninslav Marijanović, az Eszéki Pedagógiai Egyetem dékánja nyitotta meg a Pécs képekben és a Zsolnay-kerámia című kiállítást.

A Janus Pannonius Múzeum Zsolnay-gyűjteményéből 115 kerámia érzékelteti azt a művészi utat, amit a világhírnévre szert tett gyár és annak alkotói bejártak. A Mendöl Zsuzsanna muzeológus rendezte kiállítás vitrineiben ott láthatók a Zsolnay-gyárból kikerült zsugor- és repesztettmázos edények, a ragyogó pirosmázú eozinkerámiák – a századforduló európai színvonalán álló, azzal versenyképes művészi díszedények.

A Zsolnay-kiállítást helytörténeti képanyag egészíti ki a Janus Pannonius Múzeum gyűjteményéből. A Pécs városról készült metszetek és litográfiák 200 éves időszakot fognak át, a török időktől a múlt század végén megindult iparosodásig. Mindkét anyaghoz két nyelven készült kiállítási katalógus ad részletes tájékoztatót.

Ugyanebben az időpontban a Baranya megyei szakkörök díszítőművészeti alkotásaiból is nyílt kiállítás a szomszédos Jugoszlávia magyarlakta községeiben, köztük Vörösmarton és Kopácson – a Baranya megyei Művelődési Központ szervezésében.

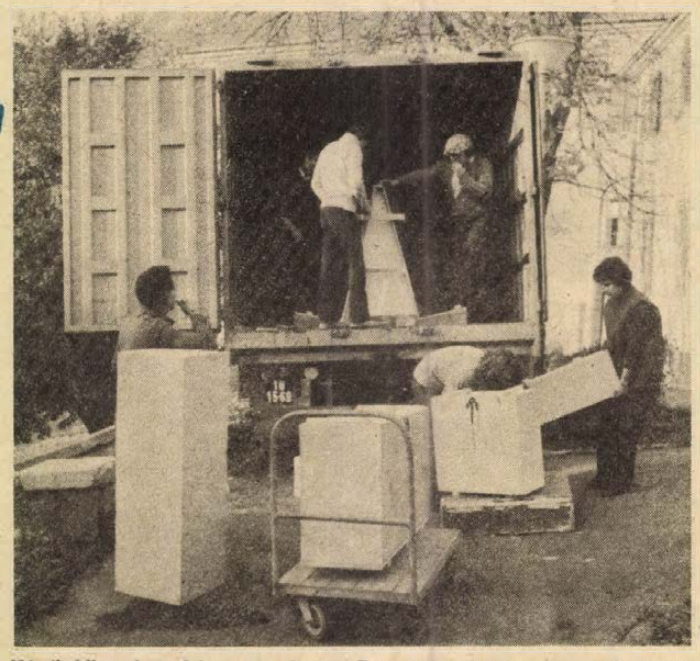

Képünkön: útra készen a Janus Pannonius Múzeum eszéki kiállításának anyaga

Találkozások a természettel

Vadásznaplómból

JÚNIUS 17., KEDD

Megérkeztek a fácáncsibék! Háromszáz csipogó, repdeső kis élet. A nyáras drótkerítéssel lezárt mintegy huszonnégy méteres sarka ettől a reggeltől sok-sok nappalon és éjszakán át valamennyiünk leggyakrabban látogatott helye lesz. Ez a háromszáz fácáncsibe egy kicsit a holnapot jelképezi. Hathetes, erős, egészséges madarak. A kakasokat egyelőre csak mozgásuk árulja el: férfiasabbak. Én legalábbis így érzem. Gyönyörködünk bennük. Itt a vadászmester, több vadásztárs, s Pali bácsi, az öreg vadőr. Fedett etető áll az elkerített futkosó közepén: baromfitáppal etetjük a fácánokat. Táp, friss víz. A vadászmesterrel elhatározzuk, hogy a mai naptól kezdve, tizenöt napon át, éjjel-nappali ügyeletet szervezünk. A fácántelep közelében fedett magasles áll: itt őrködünk majd, hogy kóbor kutya, róka, szárnyas ragadozó kárt ne tehessen védenceinkben. Az időjárás az évszaknak megfelelő. Elkészítjük a szolgálati beosztást – én június 21-én, éjszaka leszek majd őrségben.

JÚNIUS 22., VASÁRNAP

Hajnali 6 óra. Jön váltótársam, Jóska. Megnézzük együtt a fácánokat, örvendezünk, milyen szépen fejlődnek. És persze szomorkodunk is, mert 19-ről 20-ra virradóan legalább kéttucatnyi elpusztult.

Hosszú, de szép éjszaka volt.

Tapasztalataimat bejegyzem az ügyeleti naplóba.

„A szolgálatot 21-én, 19 órakor rendben átvettem. A hőmérséklet kellemes. A csibék egészségesek, sajnos 50–60 a kerítésen kívül van.

Feltöltöttem az etetőket. Este 8 óra körül meglátogatott Lajos, Kővágószöllősről – családostul. Közös erővel behajtottuk a fácánokat. Aztán tüzet raktunk. Majdnem tíz óra volt, amikor elmentek. Nagyon jó érzés, hogy a vadásztársak ennyire a szívükön viselik a fácántelep ügyét. Szinte mindig jön valaki, s egyre többen gyerekestől, feleségestől. A telep – közügy.

Az éjszaka nem volt hideg. A fácánok nyugodtak. Egész éjjel égett a tűz – ez távoltartotta a rókákat. Mert itt vannak – többször is hallottam ugatásukat. Hajnalban jött egy vércsepár, köröztek egy ideig a telep felett – meg sem kísérelték azonban a rablást. Elhullás nem volt. A gazdaságvezető vásároljon újabb két zsák tápot."

JÚLIUS 17., CSÜTÖRTÖK

A fácáncsibék megkezdték önálló életüket – tíz–húsz ha van a hálón belül. Elhatározzuk hát, hogy szabadon bocsátjuk őket. Óriásit nőttek az elmúlt hónap alatt – most már virítanak a kakasok. A telep környéke tele van csibével – nem vadak még, de már nem is szelídek. Ha közeledünk hozzájuk, lapulnak, de két-három méternél közelebb nem várnak be. Gyönyörűen repülnek. Lebontjuk a hálót, feltöltjük újra az etetőket, friss vizet teszünk az itatókba. Elkészítjük az ügyeleti napló alapján az elhullási statisztikát. Háromszázból negyvenhét. Közepes eredmény. Szálldosnak, csipognak, futkosnak gyönyörű kis madaraink. Valamennyien úgy érezzük, megtettünk mindent értük. A földmíves nézheti ilyen érzéssel a szépen zöldellő vetést...

AUGUSZTUS 18., VASÁRNAP

Kimegyünk a vadászházhoz – ráfér egy kis takarítás. Asszony, gyerek, kutya... Szundi, négyhónapos kis magyarvizslám, meglepő kedvetlenséggel ül a kocsiban. Valami történt vele. Feleségem ölébe veszi a fejét, simogatja. Igéri neki: friss, meleg húslevest kap vacsorára.

Hát igen. A vadász dicsekszik kutyájával. A vadászfeleség felneveli, gondozza, ápolja...

AUGUSZTUS 13., SZERDA

Szundi nem eszik, lázas, hasmenése van, szőrének fénye megtört, szeme – mint a párás üveg...

Penicillin injekciót kap, infúziót, isten tudja mit nem. Hat vagy nyolc oltás egyszerre! El fogom veszíteni ezt a kutyát is. A doktor azt mondja: nyugalom. De hogy mi a baj – erről egy szót sem szól.

AUGUSZTUS 16., SZOMBAT

Szundi, úgy tűnik, már nem is él. Megérintem a szemgolyóját, nem reagál. Kisfiam sír. Bezárkózik a szobájába, ő is naplót ír. Íme:

„Vannak olyan emberek, akik csak megveszik a kutyát és nem törődnek vele. Ez helytelen. Megveszik és rábízzák a feleségükre. Vagy csak azért veszik meg, hogy elmondhassák: nekem van kutyám? Vagy éppen a szépségük miatt? A kutyát nagyon-nagyon gondosan kell ápolni. Meg kell nézni például: nincs-e kullancsa? Mondok egy példát. A szomszédban egy kutya gerincvelő-gyulladást kapott egy kullancs miatt és bele is pusztult. Ilyen eset is előfordul. A kutyát sétáltatni kell, szabadon kell hagyni, mert szereti a szabadságot, ugyanakkor azonban vigyázni is kell rá..."

AUGUSZTUS 22., PÉNTEK

Szundi túl van a veszélyen! Eszik, ha kedvetlenül is, feláll, ha imbolyogva is. Kisfiam mellé fekszik a kutyatakaróra. Ennek örülünk, gyönyörködünk bennük, de egy kicsit aggódunk is. Vajon mi baja lehetett a kutyának? És nem fenyegeti-e veszély a gyereket?

A területen teljes erővel folyik a magaslesek, nagyvadetetők renoválása. Még tíz nap – s aztán kezdődik a szarvasszezon! Feleségem rezignáltan jegyzi meg: jó lenne, ha csinálnátnál magadról a család számára egy fényképet...

SZEPTEMBER 4., CSÜTÖRTÖK

Fél tíz van – fáradtan, kedvetlenül érkezem haza. Nincs szarvas, vagy csak nekem nincs szerencsém? Órákat ültem – semmi. Előző napon, hajnalban, szintén. Semmi. Bőgés egyelőre nincs, az izgalom azonban vadászberkekben óriási. Éjszakákat töltünk a mezőn, erdők szélén. Mindenki tudni véli, hol van a Király, eredmény egyelőre azonban vajmi kevés.

Na, majd holnap.

És valóban: tíz óra után becsengetett Józsi, a vadőr: „Láttam a nagy bikát!" „Hol?" „A Vacsoravesztő ároknál." „És mekkora?" „Tizennégyes."

Elbeszélgetünk vagy fél órát, a legkisebb részletet is többször körbejárva, közben átjár bennünket valami leírhatatlan, megfogalmazhatatlan sejtelmes izgalom – a legősibb érzések egyike. Holnap! Holnap, mire lemegy a nap, ott leszünk újra a mezőn, a suhogó nyárfák alatt, s várjuk a nagy pillanatot. Holnap bizonyosan sikerülni fog.

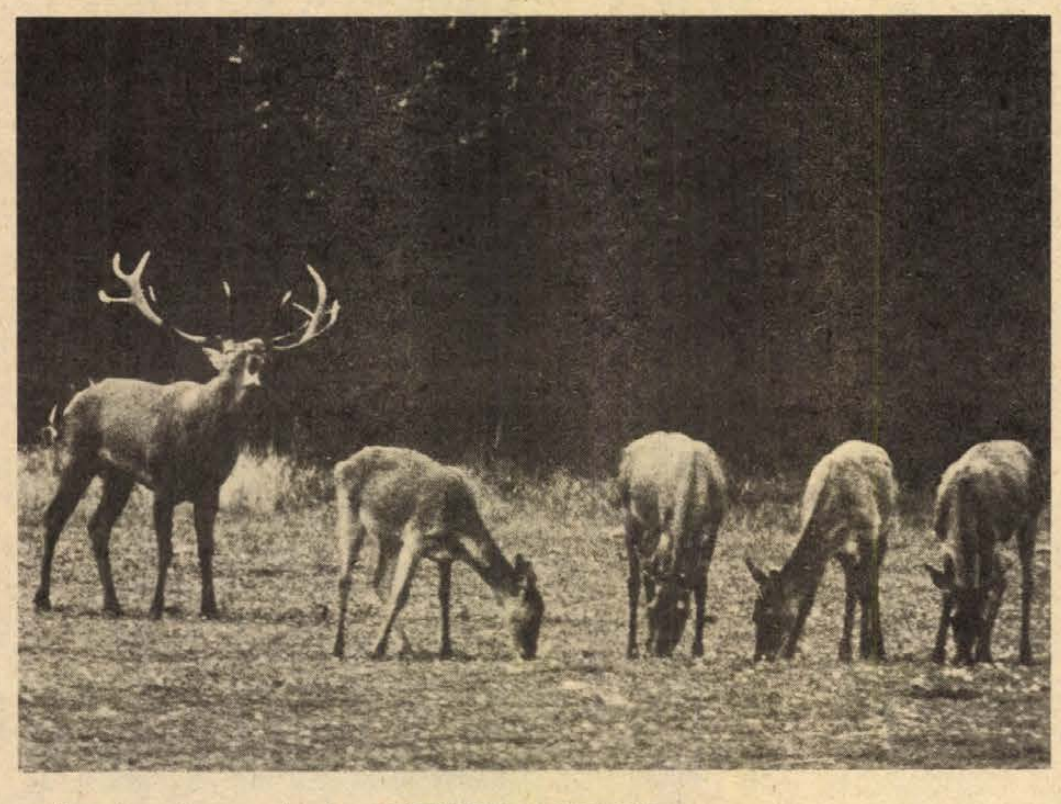

SZEPTEMBER 6., SZOMBAT

Láttuk a nagy bikát!

Józsinak igaza volt: a silókukoricából jön, de sajnos későn, rettenetesen későn...

A hold még csak akkora, mint egy vékonyra köszörült sarló, ráadásul ahogy lemegy a nap, mindjárt megérkeznek a felhők. A Vacsoravesztő-árok bokrai alatt rendeztük be őrhelyünket, szemben a silókukoricába vágott léniával. A naplemente előtti utolsó percekben megjelenik a horizonton egy őzcsalád, aztán – egészen közel hozzánk –, egy komótos, öreg baknyúl. De egyébként semmi. Varjak ezrei köröznek valahol – károrvendő károgásuk mintha nekünk szólna...

És ez az a perc, amikor fel kell állni. Az este most fordul át az éjszakába – már csak pillanatokig lehet látni, ha egyáltalán látásnak lehet nevezni ezt az állapotot. Úgy tapogat a nagy árnyak között a szem, mint a sötétben botorkáló ember.

És ekkor valami reccsen.

Aki nem élte át, nem értheti: a másodperc tört része alatt megtelik izgalommal a táj; az eddigi élettelen árnyak hirtelen életre kelnek, ahol fél órával ezelőtt bokor hajladozott, most bika áll, s ahol semmi sem volt, most úgy tűnik, felém indul valami komótos eleganciával...

Tudom, hogy látomások népesítik be a mezőt, tudom, hogy ezek a mozgó foltok a túlfeszített idegek termékei, a kereső távcső mégis újra meg újra végigpásztázza a mezőt.

És ekkor tényleg roppan valami és tényleg feltűnik egy hatalmas fekete folt, és tényleg jön felém, és tényleg agancsot visel a fején...!

Itt a nagy bika!

A hétszeres nagyítású kereső távcső szépen mutatja, milyen óriási a teste, látom, vagy legalábbis látni vélem a monumentális nyakat lehúzó csontkoronát...

Mennyire lehet? Nyolcvan méter? Hatvan? Vagy talán száz is van? Felemelem a puskát, a céltávcső vaksi szeme azonban semmit sem lát. Kevés a fény. És minden másodperccel kevesebb lesz. Újra a nagy távcső: igen, még itt van, sőt, közelebb is jött valamelyest. Megint a puska... És megint semmi. A kukoricatábla hatalmas tömbje feketéllik csak a céltávcső törtfényű üvegmezejében. Újabb reccsenés – és ez már a búcsú: a bika belépett a kukoricába.

Visszahanyatlik a puska; csalódást érzek, vagy megkönnyebbülést?

Két-három perc volt az egész: a csoda két-három perce. Csörtet a bika a kukoricadzsungelben, hogy aztán valahol megállva, egy tisztás közepén belebődüljön az éjszakába.

Megkezdődött a szarvasbőgés.

SZEPTEMBER 28., VASÁRNAP

Nagy körutat teszek a területen: látni szeretném, milyen a fácánállomány. A rendelet szerint szeptember 1-től vadászható a fácánkakas, mi azonban úgy döntöttünk, hogy csak október 15-től szervezünk vadászatokat. Sőt: havonta egy szabad vasárnapot is tartunk – kevés a fácán, egyre kevesebb.

A kibocsátott állomány nyilván érezteti majd hatását, valami azonban nem stimmel: kicsi a természetes szaporulat.

Évről évre kisebbek a terítékek. Egyre többet költünk, dolgozunk az állomány szaporítása érdekében, de lassan be kell látnunk: már a szintentartás is eredmény.

Gyönyörű kakasok futkároznak a dűlőutak szélén – még szép a határ, még él a mező, de a rémkép: a néma tavaszok rémképe, az üres, élettelen, madártalan, vad nélküli határ lehetősége sajnos reális lehetőség.

Sok etetőnk van. Néhánynak az állapota leromlott, ezeket ki kell majd a vadőrnek javítonia. Lövök egy kóbor kutyát, néhány szárnyas dúvadat – gyakorlatilag semmi sem történt, mégis szép volt ez a nap.

Miközben ezeket a sorokat írom, arra gondolok: vadász nélkül nem lenne vad...

OKTÓBER 25., SZOMBAT

A hold 18 óra 12 perckor kel. A hőmérséklet kellemes. Gyenge keleti szél. Felkapaszkodok az úgynevezett Popovics-lesre. Ez a szépen épített, kényelmes les egy patak partján áll. A patak egy erdő szélén fut, s az erdő éppen ott ér véget, ahol a les áll. Kukorica és erdő találkozása – nagyszerű hely.

Elhelyezkedek, megpróbálom emlékezetembe vésni ezt a képet. Most már valóban színpompás a terület. Zizegnek a fák, hullanak a levelek. Vörös-sárga avarszőnyeg vezet ki az erdőből a kukoricatábla széle felé. És a szőnyegen egyszercsak, minden előzmény nélkül, egy bika lépdel felém!

– Bika – igaz kicsi, fiatal, agancs-suhángokkal a fején. Lépdel és én nézem őt. Mintha ismerős lenne, mintha hozzám jönne, mintha az enyém lenne. De valami történt! Megdermed, már-már elugrik. Valami jön! Egy szarvas! Egy éppen olyan fiatal, éppen olyan délceg, és éppen olyan félteni-óvni való, mint az előző, legelésznek az alacsony kukoricában, majd hirtelen mozdulattal szembefordulnak egymással. Aha! A férfivér! És már csattognak is az agancsok, ha halkan is, ha erőtlenül is – de harc folyik. Vagy csak játék? Látták, tehát megpróbálják? Húsz-harminc méterre a les alatt két holnapi férfi próbálgatja egymást. És ez még semmi: megint zörren a kukoricás, s jön a harmadik. A harmadik fiú! Vadászéletem eddigi legszebb percei ezek. A három fiatal bika szinte karnyújtásnyira futkos, viaskodik, játszadozik tőlem – s közben kiáltoznak a kakasok, s hangos dalolással búcsúznak a vörösbe hajló naptól a feketerigók.

És ekkor, mintha beintett volna a láthatatlan rendező, megzörren az erdő. A három kisbika megriad, s nemes szökellésssel menekülnek a kukoricatábla felé.

Mi lehet ez?

Percek múlnak el, semmi zaj. Vagy mégis? Mintha jönne valami. Halkan, óvatosan, de mégiscsak közeledik. De az is lehet, hogy hallucináció. Újabb néhány perc telik el, már-már feloldódik a feszültség, elszáll a remény – s ekkor – mint amikor szétnyílik a színpadon a súlyos bársonyfüggöny –, némán és előkelően, magabiztosan, s mégis éberen kilép a százszínű bokrok közül az én bikám. Öreg, vastag nyakú, fekete testű óriás. Igaz, a koronája nem éppen királyi: tízes, négykilós ha van, ráadásul szárhibás is: a jobb oldali agancsszár szinte derékszögben megtörve úgy mutat előre, mint egy szurony, de mégiscsak az én bikám! Érzem, tudom, hogy az, miatta töltöttem el a mezőn, az erdők szélén annyi éjszakát...

Felemelem a puskát, szívtájékra helyezem a célkeresztet, s aztán visszafogott lélegzettel, megérintem a billentyűt...

Elszáll a dörrenés, majd a távoli nyárfákba ütközve, megtörten visszaszáll, a bika azonban ezt már nem hallja... Fekszik, kinyújtott nyakkal, félig harapott utolsó falattal a szájában.

Teljes a csend. És én megpróbálom rögzíteni magamban, mit érzek, mire gondolok. Tudom, lesz, aki megkérdezi majd. És én akkor azt mondom: Mit érez a földműves, amikor megérett a gabona, s aratni kezd? Vagy a kertész, aki kinyújtja kezét az érett gyümölcs után?

Csend van, a bika kinyújtott fejjel várja, hogy odamenjek hozzá.

Az én bikám...

Békés Sándor

1800 évig a föld alatt

Marcus Aurelius. (Nádor Katalin felvétele.)

Ismét láthatta a nagyközönség a múzeumi hónapban, a Janus Pannonius Múzeum restaurátor kiállításán az elmúlt évek egyik legnagyobb érdeklődést kiváltó leletét, Marcus Aurelius szobrának töredékét. 1974 szeptemberében, a dunaszekcsői várhegyen végzett földmunka során került elő a szobor, amely azóta többször szerepelt kiállításokon Pécsett és más városokban is. A leletmentést végző régész, *Kovács Valéria* most az időközben elért kutatási eredményekről tájékoztatja a *Dunántúli Napló* olvasóit.

– E nyáron fejeződött be a szobor teljes megtisztítása a múzeum restaurátorműhelyében, *Czopf Jánosné* munkája nyomán. Tavasszal régészekből és restaurátorokból álló bizottság vizsgálta meg a szobrot, januárban pedig újra megnézik, hogyan reagált annak anyaga a különféle klímahatásokra. Ezután döntenek majd a restaurálás módjáról. Ha most megnézzük a szobrot, felületén jól látható a szép, zöld nemespatina, amely védőréteget alkot és nemesfémszerű fényt ad a felületnek. De láthatók rajta a méregzöld vadpatina nyomai és a vízkő is, hiszen a szobor mintegy 1800 évig volt a föld alatt.

– *Mi lehet ennek a szobornak a története? Hogyan került vajon Dunaszekcsőre?*

– Története megírására csak egy szépíró vállalkozhatna, régész nem. Annyit azonban tudunk, hogy Dunaszekcső, az egykori Lugio katonai táborában állhatott a szobor, ahol azt megtaláltuk. A táborokban is jelentős volt a császárkultusz. A készítőjét vagy annak iskoláját nem ismerjük, viszont a szobron látható, hogy elsőrendű műhelyből kikerült darab, ami nem itt készült, ezt idehozták. Egész alakos szobor töredéke a megtalált Marcus Aurelius-fej – ez a nyak megformálásából, a fejtartásból, a szem állásából olvasható ki.

– *Milyen ez az alkotás, összevetve az Európában másutt látható Marcus Aurelius-ábrázolásokhoz képest?*

– Elsőrendű munka, igen jó öntés a dunaszekcsői lelet. Édestestvérei megtalálhatók az egykori görög provinciákon és Itáliában. Ez az egyetlen Pannóniában előkerült bronszobra a császárnak. Még egy ismeretes, ez Rómában áll a Capitoliumon, ezt is most restaurálják. Egy ezüst, egy arany szobrát ismerjük még, a többi márványból készült, nem ilyen szép kiképzéssel. Jelentős leletről van tehát szó ebben az esetben, ami azt bizonyítja, hogy léteztek egész alakos szobrok, művészileg értékes alkotások Pannóniában. Olyan munkák, melyek nem voltak provinciálisak.

– *Mondunk valamit magáról Marcusról. Különös jelenség ő a római császárok sorában...*

– Marcus Aureilus az egyik legkulturáltabb római császár. Kitűnő neveltetést kapott, a kor divatos filozófiáján, a sztoicizmuson nevelkedett. Egész életében a barbárok ellen harcolt, katonai táborokban töltötte napjait, s eközben mindig a nyugalomról, a békéről, a humanitásról írt. Olyan ember volt, akinek másként kellett élnie, mint ahogy gondolkodott.

Gállos Orsolya

LAKÁS-INGATLAN

Bútorozatlan lakrész kiadó. „Műhelynek is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó két szoba, konyha, fürdőszobás, külön bejáratú házrész, konyhakert és állattartási lehetőség van. Pécs, Felszabadulás u. 47.

Pécshez 8 km-re, jó buszjárat van, kis családi ház, nagy udvar és kert, 550 n-öl, nagyszerű építkezési lehetőséggel, 400 n-öl szőlő és 1300 n-öl zártkert eladó. Magyarsarlós, Petőfi út 116. szám. Kotreiner Ödön.

Pellérden, a hétvégi telkek közt 250—280 n-öles szántók eladók. Villany a közelben. Pellérd, Damjanich u. 35.

Eladó egy kertes, 2 és 1/2 szobás, komfortos házrész. Pécs, I. kerület, Sándor u. 16.

Siklóson házrész eladó. Ady E. u. 17. Érdeklődni Matty, Kossuth u. 37.

Kis családi ház eladó. Hegyalja u. 47. Érdeklődni Szondi Sándor, Pécs, Egri Gy. 48. II. 9.

Családi ház, háromszobás plusz 1 szobás lakással beköltözhetően eladó. Tiborc u. 63.

Szoba-konyhás családi ház eladó. Pécs, Fürst S. u. 36. Érdeklődni vasárnap délelőtt 8—12 óráig.

Házrész eladó, kétszobás plusz kétszoba-komfortos. Pécs, Ady Endre u. 75.

Belvárosi, második emeleti, 47 négyzetméteres, másfél szobás, tehermentes öröklakás eladó. Érdeklődni: Goldmark Károly u. 1. Kollár.

Balatonberényben, vízközelben, 345 négyszögöl telek jutányosan eladó. Bővebbet Tóth Rafael, Basal, Zrínyi u. 39.

Házfelügyelői, másfél szobás, összkomfortos, félszinti, Szliven környéki lakásomat elcserélném hasonló nagyságú tanácsi lakásra a környéken, megegyezés szerint. Telefon: 17-644, 18 óra után.

Elcserélném bajai, első emeleti, egyszobás, komfortos, gázfűtéses, tanácsi lakásomat hasonló pécsire. „Karácsony" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Balatonhoz négy km-re, Balatonújlakon (8712), Kossuth u. 2. sz. kétszobás, családi ház eladó, csere is lehetséges. Érdeklődni: Szabóéknál.

Pécshez közel, ház telekkel eladó. 1720 n-öl. Szántó, gyümölcsös, belkert, műhely, ipari áram van. Ipargyakorlásra, gazdálkodásra igen alkalmas. „Válás 80" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

480 n-öl építési telek, építési engedéllyel, tervvel, kétszintes, befejezetlen hétvégi házzal a 23-as autóbuszvégállomásnál, eladó. Érdeklődni Csurgó-tető dűlő 24. szám.

Gazdálkodásra kiválóan alkalmas ház, nagy kerttel, melléképülettel, beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Szalántai-Németi, Zrínyi u. 53. — (Vörös malom).

Hosszabb időre lakást bérelnék. „Szükségmegoldás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nyaralótelek, 280 n-öl, gyümölcsfákkal, gyönyörű kilátással, eladó. Délelőttönként és vasárnap, Jakabhegyi út 50.

Belvárosi, komfortos, háromszobás, kertes családi házrész beköltözhetően eladó. „Teréz utca" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba-konyha, kamra, házrész beköltözhetően eladó. Érdeklődni egész nap. Cím: Zöldfa u. 10. Bogáthyék.

Építők útján távfűtéses szoba 2 diáklánynak kiadó. Telefon: 21-606.

Harkány, Tenkes-hegyen régi paraszthéz, szőlővel, telekkel, eladó. 1141 Budapest, Kalauz u. 37. Szakaláné. Telefon: 314-252.

Hegyalja utca 82. sz. alatt házrész és Közép-Gyükés 16. alatti szőlő, présházal eladó. Érdeklődni: 16 óra után. Pécs, Korvin Ottó 21., I/4. Magosiné.

Veszprémi, kétszobás, összkomfortos, távfűtéses, jó beosztású, tanácsi bérlakásomat pécsi lakásra cserélném. „Minél előbb" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keszü, Menyecske-völgyben 500 n-öl kert, gyümölcsös eladó. Érdeklődni ugyanott Beréniyéknél.

Elcserélném Ivov-kertvárosi, háromszobás, parkettás, szövetkezeti lakásom garázzsal együtt két kisebbre. „Gyors csere" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Jól menő vidéki női fodrászüzlet berendezéssel, adómentesen átadó. „Kisipari kölcsönből megvásárolható" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Bokor utcai (Iedinai) PIK-garázst cserélnék belvárosira vagy uránvárosira. Telefon: este 19-980.

Sárháton, Tulbanov u. 8. családi ház eladó. Érdeklődni: Tulbanov u. 2.

Bútorozatlan, szobakonyhás, fürdőszobás lakás fiatal házaspárnak kiadó. „80. december 1." jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szekszárdi, összkomfortos, tanácsi, reprezentatív lakásomat pécsire cserélném. Telefon: 74-022.

350 000 kp. + OTP-átvállalással lakásmegoldást keresek. „Csak panel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Harkányi hegy legszebb részén, Tenkes csárda oldalán 500 négyszögöl üres telek eladó — megosztva is. Köves út, villany van (zártkert). Érdeklődni: Harkány, Kossuth u. 51. Telefon: 123.

Boglárlellén, M 7-es út melletti, másfél szobás, fürdőszobás, kertes családi házat elcserélnénk sürgősen pécsi egy- vagy másfél szobás, komfortos öröklakásra. „Értékkülönbözet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe vagy a 19-299-es telefonon 20 óra után.

Eladó azonnal beköltözhető, kertvárosi, 47 m²-es, összkomfortos és belvárosi, 81 m²-es, panorámás, komfortos lakás. Telefon: 20-735, esti órákban.

Bajai centrumban tanácsi ház, 3 szoba, összkomfortos, gázfűtéses, plusz mellékhelyiségekkel elcserélném pécsi, 3 szoba összkomfortosra. Érdeklődni telefonon: 19-482.

Két és fél szobás, OTP-öröklakásunkat kétszobás OTP- vagy szövetkezeti lakásra elcserélnénk. Érdeklődni: Pécs, Etelka u. 3., fszt. 1. Huszáréknál. 17 óra után.

Déli fekvésű, 700 négyszögöl termő szőlőterület, Somlóhegyen eladó. Levélcím: Péter Gyuláné, Budapest, Vágóhíd u. 34/C. 1097.

Komló, Toldi u. 5. 3 szobás családi ház eladó. Lakáscsere is lehet. Érdeklődni: hétköznap 17 óra után, vasárnap egész nap.

Pécsett, I. ker., Torda u. 48. sz. alatt egy külön bejáratú szoba, fürdőszoba-használattal kiadó.

Elcserélném Pécs, belvárosi, tanácsi, 3 szobás, komfortos lakásomat pécsi, 1 1/2 szobás, komfortos, tanácsi lakásra. „Értékkülönbözetet kérek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Eladó US frsz. Wartburg 353 L, háromléres, műszaki érvényességgel. Érdeklődni lehet Ócsárd 2. telefonon.

Hordozható televízió magnetofonnal és rádióval egybeépítve, új, extra kivitelű, eladó. Érdeklődni a 28-464-es telefonon.

Tornado IV. elektromos orgona eladó. Pécs, Regina u. 1., III. em. 10.

Egy db 601-es típusú Trabant eladó. Szentlőrinc, Deák F. u. 20. Szeifert.

Új teherutánfutó, elektromos hőkandalló eladó. Pécs, Asztalos János u. 39.

Perzsaláb bunda, középtermetre, eladó. Pécs, Móricz Zs. kt. 15., fszt. 1. 15—19 óráig.

Szép szekrénysorok, Saci gyermekszobák, egyéb bútorok olcsón vásárolhatók Szabó bútorosnál, Jókai u. 1.

UV-s Trabant Special eladó. Érdeklődni az esti órákban. 17-922 telefonon.

1500-as Polski Fiat megkímélt állapotban eladó. Helesfa, Fő u. 20.

Parkosításhoz ezüstfenyő földlabdával jutányos áron kapható. Pécs, Közép-Makár 6. sz.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta kárpitos, Pécs, Déryné u. 11.

Háromléves, megkímélt Polski Fiat 126-os eladó. Telefon: 31-265, 18 óra után.

Eladó 5 db új Stomil acélradiál 165-ös, 5 db új Wartburg felni, sztereó rádió-magnó, új. Érdeklődni: Kállai Éva tér 1.

Magas részletfizetésre jó állapotban levő személygépkocsit keresek megvételre. „Becsületes fizető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 4 db öthónapos bikaborjú. Szalánta, Hunyadi u. 83.

Eladó egy háromléves, most vizsgázott Wartburg Limousine. Érdeklődni lehet Dombóvár, Ady Endre u. 29. II. 6. 17 óra után.

ZT-s Wartburg de Luxe, friss műszaki vizsgával, eladó. Ajtósi Dürer 2/C. Németh.

ZB-s Lada Combi, 82-ig érvényes műszakival, eladó. Márton Béla, Harkány, Korvin u. 10. 16 óra után.

SZŐLŐOLTVÁNYOK és GYÖKERES VADVESSZŐK

Berlandieri alanyon őszi és tavaszi szállításra.

Bauer oltványtermelő. Mohács, II. Lajos u. 7. Telefon: 108.

1983-ig érvényes műszaki vizsgával Zsiguli Combi eladó. Tel.: 22-343.

Kilenc birka, három db hathónapos kancacsikó, ellés előtt álló fekete göbék, 160 kilósak, eladók. Kukoricát vagy hízókat beszámítok. Dudás István, Görcsöny, Dózsa út 28.

Eladó 4 db előhasú — több mint félidős — hasas, pántos anyakoca. Fekete János, Ócsárd, Ady E. u. 1.

2 db propán-bután gázpalack, nyomáscsökkentővel, eladó. Cím: Főiskola u. 19/A.

UZ-s Dacia eladó. Tel.: 13-661. Baka.

Ford Escortot (lejárt műszakist), karosszériát vagy sárhányót vennék, ármegjelöléssel. „Olcsón" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Bokorrózsák megrendelhetők leggyönyörűbb színekben őszi szállításra, 20 forinttól, kiváló minőségben. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Szücs István rózsaiskolája, 5400 Mezőtúr, Munkás u. 11.

Frauzwirth bécsi, rövid zongora olcsón bérelhető. Telefon: 15-977, 19 óra után.

Skoda mikro személygépkocsi, friss műszakival, olcsón, eladó. Teherszállításra is alkalmas. Pécs, Varsány u. 14., II/5. (Kertváros)

Őserdei törpedingó kölyök eladó. Telefon: 20-038.

ZH-s Wartburg de Luxe — sárga, megkímélt, garázsban tartott — eladó. Érdeklődni: Pécs, Dobó István u. 62., I. em. 6.

IE-s rendszámú 850-es Fiat, 1982-ig érvényes műszakival, eladó. Érdeklődni: 1980. november 22-én 15.00—17.00, 23-án 11.00—13.00 óra között. Garami, Pécs, Bánki D. u. 1.

IN-es, 1500-as Ford Taunus, egyben vagy alkatrészként, műszakira felkészítve, eladó. Szentlőrinc, Szabadság u. 9. Baráti. 16 óra után.

Eladó egy páncéltőkés zongora. „3000" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kifogástalan autóponyva 1500 Ft-ért és platinarókagallér + sapkával, 3000 F-ért eladó. János u. 11. ajtó 3.

Volt IC. frsz. Wartburg de Luxe, rendszám nélkül, jó állapotban, sürgősen, áron alul, eladó. Víg, Bátaszék, Vörösmarty u. 15.

Trabant Special, 3 éves, eladó. Mohács, Radnóti lkt. 15. Boronkay.

Szerszámfa minden méretben, kubiktégla eladó. Mohács, Fürst S. u. 26. Érdeklődni: naponta 3 óra után.

Német dísz posta, king és bögyös galambok eladók. Lánycsók, József A. u. 23.

1 db sodrott, hétéves, vemhes kanca ló eladó vagy vemhes üszőért, friss borjas tehénért elcserélhető. Kisdér, Petőfi út 11.

Eladó 37-es női lovaglócsizma. Telefon: 30-934.

3 éves Fiat 131, Mirafiori automata sebességváltóval, eladó. Pécs, Zsinkó I. u. 18.

Jó állapotban lévő Skoda S 100-as gépkocsi eladó. Vasas I., Somogy u. 83.

VEGYES

Tervezést, adaptálást vállalok magánépítkezőknek. Telefon: 22-080 vagy „Gyors" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Műszeres zongorahangolás, Szigligeti Gábor hangszerhangoló kisiparos. Felsőmalom u. 14. Telefon: 19-343, esti órákban.

Ernyőjavítás garanciával, rövid határidővel. Garay u. 10. (Kórház térnél).

Ólombronzcsapágyazás! UE 28 RS09 Multikár, Zetor 3011 K 25-ös traktormotorok főtengelyének köszörülését, csapágyazását vállalom. — Ifj. Szakál József autószerelő, 1094 Budapest, Ferenc tér 1.

Bútoralakítás, fényezés, antik bútor restaurálás. Telefon: 29-321, Hargita u. 2.

Kezdő orvos eltartási szerződést kötne. „Értelmiségi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fő- vagy mellékfoglalkozású házmesteri állást vállalnék. Lakás szükséges. „Gabi, 80" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Általános ápoló, aszszisztensnő egyműszakos állásmegoldást keres. — „Bandika" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gépelni tudó érettségizett, képesített könyvelő, gk. előadói vizsgával, pénzügyi és kereskedelmi gyakorlattal állást változtatna Pécsett. „Önálló munkakör" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Mérlegképes könyvelő, gyakorlattal állást változtatna. Válaszokat: „Daro" jeligére kérem a Hunyadi úti hirdetőbe.

Hivatásos gépkocsivezető elhelyezkedne. „Bizalom" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szakképzett gondozónő gyermekgondozást vállal lakásán. Érdeklődni: Uitz Béla u. 3. X./30., 16-os végállomásnál. Kertváros.

Nagy gyakorlattal nyugdíjas üzletszerző piackutató megbízatást vállal. „Magánszektor" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Gyesen lévő anyuka egész napos gyermekgondozást vállal, 1 1/2 éves kortól. „Régi Kertváros" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kútgyűrű-megrendelést és kútásást tavaszi előjegyzésre vállalunk. Pontos címet kérek. „Hétvége" jeligére a pécsi, Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagypapánk, testvérünk, vőm és kedves rokonunk,

VINCZE FERENC

Kozármisleny, Pécsi út 45. szám alatti lakos, 51 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 26-án fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

A Pécsi Állami Gazdaság társadalmi, gazdasági vezetősége és dolgozói mély megrendüléssel tudatják, hogy szeretett munkatársuk,

VINCZE FERENC

gépkocsivezető,

a gazdaság megbecsült törzsgárdatagja, életének 51. évében, 1980. november 17-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Végső búcsút 1980. november 26-án 15.30 órakor veszünk tőle a pécsi köztemető ravatalozójában. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, vőm, testvérünk, sógorunk, keresztapám és kedves rokonunk,

MINCINGER JÓZSEF

Gebauer u. 6. sz. alatti lakos, 66 éves korában, türelemmel viselt betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 25-én fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

DR. SZAKMÁRY ELEMÉRNÉ

Visegrády Ilona

váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 25-én 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben. Gyászoló férje és rokonsága.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, apósom, nagyapánk, dédapánk és kedves rokonunk,

TÓTH FERENC

málomi lakos, 67 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 25-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy

SVÉGEL JÓZSEFNÉ

Pölczbauer Márta

volt Szilágyi D. utcai lakos, életének 63. évében váratlanul elhunyt. Temetése november 25-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

Szomorúan tudatjuk minden kedves rokonnal, hogy

ÖZV. VÁRNAI OTTÓNÉ

(Ottó néni), a Dohánygyár nyugdíjasa, életének 84. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 26-án 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Szerető gondozói, Pfeiffer család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyám, szeretett gyermekünk, testvérem és kedves rokonunk,

GÁBRIEL GYÖNGYI

óvónő

1980. november 17-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Drága halottunkat 1980. november 24-én délután fél 1 órakor helyezzük örök nyugovóra a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

A Budai Nagy Antal utcai óvoda nevelőközössége mély megrendüléssel tudatja, hogy szeretett munkatársunk, kedves óvónénink,

GÁBRIEL GYÖNGYI

óvónő

24 éves korában, váratlanul elhunyt. Emlékét szeretettel megőrizzük. Az óvoda dolgozói és óvodásai, szülői munkaközössége.

Az Egyesített Egészségügyi Intézmények szemészeti szakrendelésének dolgozói szomorú szívvel közlik, hogy nagyon szeretett munkatársuk,

PÁL ÉVA

szakasszisztens

tragikus körülmények között elhunyt. Hirtelen távozása nagy vesztesége kollektívánknak. Emlékét mindig megőrizzük szívünkben.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanya, nagymama, dédnagyanya és testvérünk,

ÖZV. SZAJKÓ ISTVÁNNÉ

Kiss Mária

1980. november 12-én, 79 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1980. november 26-án 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett férjem,

PÉSS SÁNDOR

1980. november 19-én, 61 éves korában, hosszan tartó súlyos betegség miatt elhunyt. Temetése november 26-án, szerdán fél 1 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolják: felesége, fia és a széles körű rokonság.

Fájdalommal tudatjuk, hogy

BALÁZS LÁSZLÓ

üzemmérnök

39 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1980. november 25-én 12 órakor lesz a központi temetőben. Részvétnyilvánítást kérjük mellőzni. A gyászoló család.

Értesítünk minden ismerőst és barátot, hogy

ID. KOVÁCS FERENC

és

IFJ. KOVÁCS FERENC

Sándor u. 19. sz. alatti lakosok tragikus hirtelenséggel elhunytak. Temetésük 1980. november 26-án 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család és a széles körű rokonság.

*CENTRUM HÉTFŐ

1980. november 24-én 20 százalék visszatérítés

Minden női divattáska	200,— Ft-tól 600,— Ft-ig
Női selyemkendő	50,— Ft-tól 143,— Ft-ig
Leányka krepp pizsama	95,50 Ft-tól 200,— Ft-ig
Leányka műszörme kabát	517,—, 594,— és 642,— Ft
Leányka műbőrkabát	643,— és 730,— Ft
Bébi import kordbársonypantalló	156,—, 166,— és 172,— Ft
Kiskamasz import kordbársonypantalló	206,— Ft

CENTRUM ÁRUHÁZ

CENTRUM ÁRUHÁZ A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!

A VASASI RUHÁZATI BOLT

áruajánlata:

női csizmák	650 Ft-tól
férficsizma	498 Ft
gyermekcsizmák	255 Ft

MERUKER PÉCS

Boltunkban is színházjegyet ajándékozunk vásárlóinknak.

LATVIJA RAF 977 TÍPUSÚ

MIKROBUSZ

üzemképes állapotban eladó. Érdeklődni: Kelet-baranyai Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat, Mohács, Kossuth L. u. 43.

A Mecseki Szénbányák Pécs-Bányaüzeme

felvesz szakképzett segélynyújtót

Jelentkezés a munkaügyi vezetőnél, István-aknán. Telefon: 10-455

(I. 577/1980.)

22-én, csak ma, egy napig, a raktáron lévő összes bútort

húsz százalékkal olcsóbban

vásárolhatja

A PÉCSVÁRADI VAS- ÉS MŰSZAKI BOLTBAN

A B. m. Vendéglátó Vállalat szakszervezeti bizottsága és gazdasági vezetése 1980. november 24-én (hétfőn) 15.00 órakor a Szliven étteremben

NYUGDÍJASTALÁLKOZÓT ÉS -BÚCSÚZTATÓT TART,

amelyre nyugdíjas munkatársait szeretettel meghívja.

KÖZÉRDEKŰ

A „Bóbita" bábegyüttes minden vasárnap de. 10 órakor előadást tart. (Déryné u. 18.) Műsoron: Padányi—Kós: Játékmaci kirándul. Garay—Ambrus: A három kismalac.

Áramszünet lesz f. hó 27-én Pécsett 8—14 óráig az Ifjúság, Pacsirta, Főiskola, Honvéd, Budai Nagy Antal utcákban.

Áramszünet lesz f. hó 25-én Pécsett 13—16 óráig a Sarohin tábornok u., Fazekas M. u., Nevelési Központ, Egri Gy. u. által határolt területen.

A Baranya megyei Agroker és a Veszprémi Mezőgép Vállalat értesíti a kertbarátokat és kiskerttulajdonosokat, hogy a ROBI—50 tip. univerzális kerti kisgép és munkaeszközeinek bemutatóját november 24-én délelőtt 10.30 órakor tartja az Agroker Vállalat Pécs, Megyeri út 64. sz. alatti telephelyén.

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat értesíti az érdekelteket, hogy építkezés miatt a Pécs, Kacsóh P. u. Bartók Béla utcára csatlakozó részét 1980. november 21-től az építkezés befejezéséig lezárja. A közlekedést a Kacsóh P. u. zsákutcává vált részére a Damjanich utcai felőli ideiglenes úttal biztosítja.

Ünnepek előtti meglepetés A NYUGDÍJASOKNAK

BARANYAKER

HA NOVEMBER 24-TŐL DECEMBER 2-IG

JÁTÉKOT VÁSÁROLNAK,

30%-os ENGEDMÉNYBEN RÉSZESÜLNEK A

MECSEK ÁRUHÁZ — SZLIVEN ÁRUHÁZ — KERTVÁROSI KISÁRUHÁZ

játékosztályain

és az összes pécsi — mohácsi — siklósi — harkányi — mázaszászvári

játékboltjainkban.

A jogosultságot az októberi havi nyugdíjszelvénnyel kell igazolni!

BARANYAKER

Használják ki ezen kedvező vásárlási lehetőséget!

Irány a Konzum-piac!

Várjuk önöket Pécsett a Vásárcsarnokban.

Ízelítőül a választékból:

KONZUM SKÁLA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

- Szovjet edénygarnitúra 7 részes 426,30 Ft-ért
- Evőeszköz 30 %-os árengedménnyel
- Kukta, 8 literes 354 Ft helyett 271 Ft-ért
- Kukta, 2,5 literes 214 Ft helyett 145 Ft-ért
- Húsdaráló (5-ös) 105 Ft helyett 65 Ft-ért
- Görkorcsolya 144 Ft-ért
- Luna-busz 385 Ft helyett 250 Ft-ért
- Műanyag dömper 160 Ft helyett 100 Ft-ért
- Len asztalterítő 163 Ft helyett 82 Ft-ért
- Frottír fürdőköpeny (bakfis) 650 Ft helyett 300 Ft-ért

Heti jegyzetünk

Ne csókoljuk meg a góllövőt!

Nekünk legyen mondva! Ugyan nem lenne cserepes a szánk a puszilkodástól. Persze, hogy a labdarúgó-válogatottra gondolunk. Meg az ifjúsági jégkorongozókra. Egyébként Sir Harold Thompson az Angol Labdarúgó Szövetség elnöke nem is ránk gondolt, hanem az angol futballistákra. Szerinte a túláradó érzelmek közszemlére tétele nem méltó a férfias játékok űzőihez. Hát bizony, mond valamit az idős Sir. Dehát, mit tegyenek a fiúk, ha egyszer olyan túláradó örömet jelent nekik minden gól, hogy percekig csak a nagy esemény mámorát érzik, egymásra ugrálnak, csókolják az aranylábú izzadt arcát, az meg kirohan a főtribün elé és térdre hull az ezerfejű Cézár, a nagyérdemű szurkolótábor előtt, hogy erőt merítsen egy újabb gólhoz.

Ez a szokás elharapódzott mindenütt, ahol örülnek a gólnak, vagy legalábbis ki akarják hangsúlyozni a gól hatalmas, mondhatjuk, már-már földöntúli jelentőségét. Ez a handabanda félig igaz, félig amolyan show, jórészt a közönség ajzását hivatott szolgálni. Mert valamikor csak egy kézfogás járta, vagy egy baráti hátbavágás. Dehát, változnak az idők, vele együtt a szokások is. Manapság talán nagyobb örömet okoz a gól, mint régen. Az öröm mértéke talán-talán még számszerűen is kifejezhető. Dehát az már nem tartozik a közönségre. (Tényleg nem – a bankbetétek titkosak.)

Azaz, hogy mégis. Mert olvashattunk már arról is, hogy a nézők soraiban akadt olyan, aki golyót repített a fejébe egy gól miatt. Igaz, az kapott gól volt, és Brazíliában sült el a világhírt jelentő pisztoly, az 1950-es futball-világbajnokság döntőjében, és brazil volt az illető mérges szurkoló is, a vesztes csapat is.

Ami a mi szurkolóinkat illeti, sokkal fegyelmezettebbek. Nem érkezett hír arról, hogy szerdán bárki is valami hasonlót követett volna el. De még csak televíziót sem dobtak ki egyetlen ablakon sem, amiért a válogatottunk bekapta azt a két gólt. Ez persze azt is jelenti, hogy takarékos szurkolók vagyunk. Előbb számolunk, azután cselekszünk. Gondolom, mindenki kiszámolta, úgysem győzné az ipar a televíziógyártást, ha mindenki minden kapott gólnál kihajítaná a készülékét. Hát inkább átkapcsolunk, vagy kikapcsolunk. És megfogadjuk orvosunk örökzöld tanácsát: csak nem mérgelődni, csak nem idegeskedni! Tehát, ma már nem is idegeskedünk. Bekaptunk egy gólt? Na és? Izgassa magát a szotyolás. Miért? Mert az ő boltját rontják az ilyesmik. Legközelebb kevesebben mennek meccsre, szükül a vevőköre. Ez nem vicc. A játékosok például egészen nyugodtak. Nem idegesek. Talán még örülnek is, hogy nem kell nekik csókolózni...

De hagyjuk a futballt. Mást is játszanak gólra. Például a jégkorongot. Igaz, nem sokan. Mert... Most hirtelen ide akartam kanyarítani, hogy azért, mert kevés a jégpálya. De előbb számoltam tízig. És kiderült, hogy amíg csak egy jégpálya volt, négyszer annyi jégkorongcsapat hajtotta a pakkot, mint most, amikor van: Városliget, Kisstadion, Újpest, Székesfehérvár, Dunaújváros, Debrecen, Jászberény stb. Persze mondják, a magyar jégkorong nem volt, hanem lesz. De milyen? A Zvolenben rendezett IBV-n a magyar gyerekek három mérkőzésen hatvan gólt kaptak és egyet ütöttek. A becsületgólt. Többre nem tellett. A csehszlovákoktól például harminchét gólt kasszíroztak. Hárompercenként egyet. Hát nem tudom, hogy a harminchetedik után a szomszédgyerekek csókolództak-e? Vagy egy életre megutálták a csókolózást? A mieink meg nem is szokhattak rá az ilyesmire...

Mikor fogunk újra csókolózni a meccseken?

Hát ez a nagy kérdés...

—K—

Labdarúgó NB I.

Futballcsemege: Pécsi MSC–FTC

Ma, szombaton nyolc mérkőzést rendeznek a labdarúgó NB I-ben. A műsor: DVTK–Ü. Dózsa, Dunaújváros–Rába ETO, MTK-VM–Videoton, Tatabánya–Csepel, Vasas–Kaposvár, Volán–Debrecen, Békéscsaba–ZTE és PMSC–FTC. Vasárnap délelőttre egy találkozó marad, a meglepetésre kiválóan szereplő újonc Nyíregyháza vendégeskedik a Bp. Honvédnál, Kispesten.

*

Igazi focicsemegére van kilátás Újmecsekalján, ahol a Ferencváros lesz a PMSC ellenfele. A zöld-fehérek szereplése mindig is nagy eseménynek számított Baranyában, most sem lesz másként. Ha az időjárás is kegyeibe fogadja a csapatokat és főként a nézőket, akkor a telt ház sem elképzelhetetlen.

– *Most, hogy bajnokesélyes a Ferencváros, hatványozott az érdeklődés a vendégjátéka iránt* – mondotta *Szőcs János*, a PMSC vezetője edzője. – *A hagyományoknak megfelelően kemény, küzdelmes 90 percre számítok, jó mérkőzésre, amelyet a szurkolók is élveznek. A játékosok fogadkoznak: győzni szeretnének, de nem fogom fejüket venni, ha kiválóan küzdenek, ám csak döntetlent tudnak kicsikarni. Az FTC idegenben is jól szokott hajtani, Nyilasi vezérletével nagyobb játékerejű együtteseket is legyőzött már.*

Amolyan kórházi hangulat volt érezhető egyébként hétközben a PMSC házatáján. Róth a 21 éven aluliak NDK-beli találkozóján jókora rúgást kapott a lábára, bedagadt a bokája, nem is edzett; Pál pedig a szerdai edzőmérkőzésen sérült meg. A többi lábadozó szerdán már megpróbálkozott a játékkal, de csak egy félidőt játszottak. Nem csoda, hogy tegnap délben Szőcs János kezdő csapatának összetétele még bizonytalan volt. A valószínű összeállítás: *Katzirz – Schulteisz, Róth (Tapaszti), Pál, Brezniczky – Lutz, Gallai (Vigh), Dárdai – Kardos, Nagy, Lőrincz.* Az FTC várható 11-e: *Kakas – Jancsika, Judik, Rab, Takács – Mészöly, Nyilasi, Mucha – Murai, Szokolai vagy Koch, Pogány.*

Amennyiben a pálya talaja javul (mivel egyelőre totyog rajta a víz), a „nagyok" előtt Újmecsekaljánszerepelnek az ifik is. Ha viszont a fű nem bírná ki a két mérkőzést, akkor Pécsújhegyen kerül sor erre az ifjúsági összecsapásra, 11 órakor. Ez esetben fél 11-kor autóbusszal szállítják ki a szurkolókat Újhegyre, majd onnan a találkozó után vissza Újmecsekaljára – természetesen ingyen. Az esetleges, utazás miatti kellemetlenségért a PMSC vezetősége előre is kéri a drukkerek megértését.

H. L.

SPORT DN SPORT

Képes Sport-tombola Újmecsekalján

A november 22-i, szombati PMSC–Ferencváros NB I-es bajnoki labdarúgómérkőzés szünetében rendezik a Képes Sport szerkesztőségének tomboláját. Számozott Képes Sport-példányok vásárolhatók Pécsett a 39-es dandár úti, a Kórház téri, a Szabadság úti, a Széchenyi téri, a Sarohin tábornok úti, a Budai vámnál levő, valamint a MÁV- és Volán-főpályaudvaron található újságárusoknál. A mérkőzés előtt az újmecsekaljai sporttelepen mozgó lapárusoknál kapható számozott Képes Sport. A szerencsések értékes díjakat, többek között ADIDAS-sportfelszereléseket nyerhetnek.

Hétvége a sportpályákon

Olajbányász—Komló rangadó a labdarúgó NB II-ben

A baranyai csapatok közül különösen a Komlóra vár nehéz 90 perc vasárnap a labdarúgó NB II-ben. A bányászegyüttes a nagy rivális, az Olajbányász vendége lesz. Ismerve az olajosok remek küzdőszellemét (legutóbb Várpalotán 0:3 után sem adták fel, egyenlíteni tudtak) és Füle dr. játéktudását, a döntetlent sikerként könyvelhetnék el a komlóiak. Persze, ehhez a rutinos játékmester kikapcsolása is szükséges. A Sellye a múlt héten meglepetésre Fűzfőről elhozott egy pontot, ha most a Keszthely ellen (amely nehezebb diónak ígérkezik, hasonló jó teljesítménnyel rukkol ki, akkor győzhet is. A Mohács-Véménd Tapolcára a Bauxitbányászhoz látogat – a döntetlen reményében. Az utóbbi hetekben kicsit megtorpant PVSK vasárnapra viszonylag könnyebb ellenfelet kapott, a Honvéd Rákóczi SE-t. A vasutasoknak a papírforma szerint több góllal kell nyerniük.

A megyebajnokságban a mostanában botladozó Siklós a Vasasi Bányász otthonában próbál szerencsét, a műsorból ezen a találkozón kívül a Beremend–Villány, a P. Kinizsi–Mázaszászvár és a Szigetvár–Zsolnay SE mérkőzések emelkednek ki.

A PVSK mindkét együttese vasárnap lép pályára a kosárlabda NB I-ben. A férfiak a fővárosban a Volán SC, míg a nők a városi sportcsarnokban a Csepel ellen. A vasutas nők – akik több bravúrt hajtottak végre ősszel – egyértelműen esélyesebbek, újabb két ponttal előbbre léphetnek a tabellán.

MŰSOR

NOVEMBER 22., SZOMBAT.

LABDARÚGÁS. NB I-es mérkőzés: PMSC—Ferencváros, Újmecsekalja, 13.00. NB I. ifjúsági bajnokság: PMSC—Ferencváros, Újmecsekalja, 11.00. Megyebajnokság: PBTC—U. PEAC, Bőrgyár-pálya, 10.00.

KOSÁRLABDA. NB II. férfimérkőzés: Szigetvári VSZSE—Szekszárdi Dózsa, Szigetvár, 18.00, NB II. női mérkőzések: Szigetvári VSZSE—Bajai TK, Szigetvár, 16.30, Szombathelyi Haladás—Komlói Bányász, Szombathely, 15.00.

TEKE. NB II. férfimérkőzés: PMSC—Bp. Vízmű, Szántó Kovács János utcai csarnok, 12.00.

NOVEMBER 23., VASÁRNAP

LABDARÚGÁS. NB II. mérkőzések: PVSK—Honvéd Rákóczi SE, PVSK-pálya, 13.00, Sellye—Keszthelyi Haladás, Sellye, 13.00, Nagykanizsai Olajbányász—Komlói Bányász, Nagykanizsa, 13.00, Tapolcai Bauxitbányász—Mohács-Véménd TE, Tapolca, 13.00. Megyebajnokság: Bóly—Mágocs, Bóly, 13.00, Beremend—Villány, Beremend, 13.00, István-akna—Vajszló, Pécsszabolcs, 13.00, P. Kesztyűgyár—P. Postás, Pécsbányatelep, 13.00, P. Kinizsi—Mázaszászvár, Kovácstelep, 10.00, Szigetvár—Zsolnay SE, Szigetvár, 13.00, Vasasi Bányász—Siklós, Pécs-Vasas, 13.00, Steinmetz SE—Drávafok, Postás-pálya, 13.00. Országos ifjúsági és serdülőbajnokság: PMSC—Dunaújváros, Kovácstelep, 10.00, Sellye—MVTE, Sellye, 10.00.

KOSÁRLABDA. NB I. női mérkőzés: PVSK—Csepel, városi sportcsarnok, 10.30. NB I. férfimérkőzés: Volán SC—PVSK, Budapest, 11.30.

TEKE. NB II. férfimérkőzés: P. Kesztyűgyár—Dunaújvárosi Építők. Szántó Kovács János utcai csarnok, 11.00.

VÍVÁS. III. osztályú férfi tőrverseny, egyetemi tornacsarnok, 9.00.

NOVEMBER 24., HÉTFŐ

KÉZILABDA. Osztályozók az NB II-be jutásért, nők, városi sportcsarnok, 8.00-tól.

A megyebajnokságot veretlenül nyerte 100 százalékos teljesítménnyel az U. PEAC férfi kézilabda-csapata. Az egyetemisták az NB II-be jutásért kiírt osztályozómérkőzéseken is helytálltak és biztosították helyüket az NB II-ben. Képünkön a csapat tagjai. Álló sor balról: Komor Kornél, Cziffrik Attila, Buzogány István, Vajda Rudolf, Kárpáti Zoltán, Juhász Ferenc, Oberst György edző. Gug golnak: Sári Gábor, Vörös Károly, Boros Bálint, Ritter Ernő, Németh Levente, Szabó István, Szüksz Tibor, Barta Attila.

Lauda fizet, ha kell

Niki Lauda, az osztrákok kétszeres Forma–1-es világbajnokával kapcsolatban egyre inkább emlegetik, hogy komoly adótartozása van. A 31 éves egykori világversenyző kijelentette, hogy 1977-től minden kivetett adót megfizetett, de ha mégis az derülne ki, hogy van tartozása, hajlandó azt mielőbb rendezni. Az üggyel kapcsolatban azt is felvetették, hogy Lauda esetleg más országba települ, hogy megmeneküljön az adófizetéstől. Neki erről alábbi a véleménye:

– Osztrák vagyok, Ausztriában akarok élni és egy pillanatig sem gondolok arra, hogy elhagyjam hazámat.

Mecseki nyílt túrák

A B. m. Természetbarát Szövetség november 23-án, vasárnap két nyílt túrát is hirdet. 1. Jakabhegyi túra. Célja a Jakabhegy látnivalóinak megismerése. Útvonal: Égervölgy–Mohosi kiskút–Jakabhegy–Zsongorkő–Babás szerkövek–vissza Égervölgybe. Táv kb. 12 km. Étkezés hozott élelemből. Visszaérkezés kb. 16.00 órakor. Találkozás: Újmecsekaljánál, az autóbuszmegállónál, 8.00 órakor. Túravezető: Szele János (Pécsi Bőrgyár). 2. Nyugdíjasok nyílt túrája. Célja a nyugdíjas korosztályúaknak alkalomadás a túrázásra, valamint a Hársas kulcsos turistaház megismertetése. Útvonal: Zobák-puszta–Béta-akna–Hársas forrás–kulcsosház és vissza Táv kb. 12 km. Visszaérkezés kb. 16.00 órakor. Étkezés: hozott élelemből. Találkozás a Bacsó Béla úti autóbuszmegállóban a Hosszúhetény–Komló járatnál, 8.00 órakor. Túravezető: Patkó József (PTTE).

Verekedő labdarúgót és rendezőt ítéltek el

Az elmúlt vasárnap két botrány is volt a csornai járásban labdarúgómérkőzésen. A Győrsövényház—Szilsárkány találkozón a vendégcsapat cserejátékosa közvetlenül a mérkőzés befejezése előtt berontott a pályára és megütötte a játékvezetőt. A Rábapordány—Szil mérkőzésen az egyik rendező veszítette el a fejét és belerúgott a partjelzőbe. Őt Kiss Jánosnak hívják.

A fegyelmi bizottság a magáról megfeledkezett Jandó Béla labdarúgót egy évre nemcsak a játéktól, hanem a sportpályák látogatásától is eltiltotta. Ezen kívül a következő öt esztendőben semmilyen sporttisztséget nem tölthet be. Kiss János egy évig nem látogathatja a járás labdarúgó-pályáit és két évig nem tölthet be sporttisztséget.

A pályaválasztó csapatok sem úszták meg, miután nem gondoskodtak kellően a pálya rendjéről. Következő hazai mérkőzéseiket semleges pályán kell lejátszaniuk.

*

Immár a második „idegenlégiós" marasztalja el az olasz labdarúgó szövetség fegyelmi bizottsága. Előbb az argentin Bertoni kapott 4 találkozóra érvényes eltiltást, majd e hét végétől számítva ugyancsak négyszer 90 percen át nélkülözni lesz kénytelen az Udinese a nyugatnémet Herbert Neumannt, aki az Ascoli elleni bajnokin egy vitatott helyzet „értékelése" után megtámadta a bírót, Rosario Lo Bello-t.

BARANYA MEGYEI MAGAS ÉS MÉLYÉPÍTŐ

Pécs, Pécs környéki, mohácsi, siklósi, szigetvári telepeinkre

FELVESZÜNK:

— kőműves
— ács-állványozó
— villanyszerelő
— hidegburkoló
— fűtésszerelő
— vízvezeték-szerelő
— festő
— kubikos
— műköves
— segédmunkás

dolgozókat

JELENTKEZNI LEHET: PÉCS, Fürst S. u. 5. sz., munkaügyi osztály
MOHÁCS, Budapesti országút, Fehér József építésvezetőnél,
SIKLÓS, Gordisai út — Nagy László épv.
SZIGETVÁR, Lenin lakótelep — Kiss J., Pintér J. építésvezetőknél.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-21*
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 322. szám
1980. november 23., vasárnap
Ára: 1,60 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

A KSH Baranya megyei Igazgatóságának jelentése 1980. I–III. negyedévről

Baranya megyében az év első kilenc hónapjában a szocialista ipar termelése 1,0 százalékkal, termelékenysége 3,0 százalékkal emelkedett. A termelés növekedését a bányászat biztosította, ugyanis bányászat nélkül számítva a termelés a tavalyi szinten maradt. Mind a termelés, mind a termelékenység a minisztériumi iparban nőtt, a tanácsi, de főleg a szövetkezeti iparban csökkent.

A szocialista iparon belül a nehézipar termelése 2,2 százalékkal, az élelmiszeriparé 0,4 százalékkal növekedett. A könnyűiparban 2,8, az egyéb iparban 0,4 százalékkal mérséklődött a termelés. Nőtt a termelés feketeszénből, ezen belül kokszszénből is 3–3 százalékkal. Égetett téglából 13 százalékkal, háztartási és díszmű-porcelánból 32 százalékkal többet állítottak elő, a villamosenergia-fejlesztés pedig 5 százalékkal haladta meg a múlt év első kilenc hónapjának termelését. Mérséklődött a termelés terméskőből, zúzott kőből, porcelán szigetelőből és cementből. A könnyűipari termékek közül több nyers farostlemezt és több bőrgyári terméket, viszont kevesebb kesztyűt, cipőt és bútort állítottak elő ez évben, mint tavaly. A termeléscsökkenés értékesítési nehézségekkel függött össze. Az élelmiszeripar összes termelésének kismérvű növekedése mellett 11 százalékkal több csontos nyershúst, 18 százalékkal több vágott baromfit, 38 százalékkal több főzelékkonzervet, 26 százalékkal több vajat, 9 százalékkal több cigarettát gyártott, mint tavaly. Csökkent viszont a sajt, a gyümölcskonzerv, a liszt, a malomipari takarmányok, a bor, a palackozott sör és az alkoholmentes üdítőitalok termelése.

Képünk a komlói Carbon új üzemegységében készült, ahol a cipők kikészítése történik

Alkalmazkodva a kereslethez

A termelés gazdaságossá tételére irányuló törekvést, a változott szabályozókhoz, a gyorsan átalakuló hazai és külföldi kereslethez való jobb alkalmazkodást tükröz a megye néhány iparvállalatának termékszerkezetében történt változás. Így pl. a Mezőgép Vállalatnál, a Szék- és Kárpitosipari Vállalat mohácsi gyáregységénél, a Carbon Könnyűipari Vállalatnál.

A megyei székhelyű szocialista ipar ez év elejétől a harmadik negyedév végéig 18,8 milliárd forint értékű terméket értékesített, összehasonlítható áron számítva 2 százalékkal kevesebbet, mint tavaly. A beruházási célú értékesítés 14 százalékkal csökkent, a külkereskedelmi eladás 5 százalékkal nőtt. Az exportra történt értékesítés – többek között – fényezett bútorból, lábbeliből, nyershúsból, vágott baromfiból és étkezési sertészsírból növekedett számottevően.

A szocialista ipar az év első kilenc hónapjában átlagosan 67 910 főt foglalkoztatott, 2 százalékkal kevesebbet, mint 1979 azonos időszakában. A foglalkoztatottak száma valamennyi iparfőcsoportban hasonló arányban csökkent. A fizikai munkavállalók által teljesített munkaórák száma 2 százalékkal, a túlórák száma 5 százalékkal maradt el a tavalyitól. A szocialista iparban foglalkoztatottak átlagbére és átlagkeresete egyaránt 6 százalékkal nőtt.

A megyei székhelyű szocialista ipar 1980. I–III. negyedévben kb. egymilliárd forint nyereséget ért el, 5 százalékkal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. Az eredmény árbevételhez viszonyított aránya a tavalyi 5,8 százalékról 5,0 százalékra csökkent. Az ipar készleteinek értéke az év szeptemberének végén folyóáron számítva 9 százalékkal több volt, mint egy esztendővel korábban.

A megyei székhelyű kivitelező építőipar 1,6 milliárd forint értékű építési-szerelési munkát teljesített ez év szeptember végéig, összehasonlítható árakon számítva 4 százalékkal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A termelékenység javult, egy építési-szerelési tevékenységen foglalkoztatott fizikai dolgozó átlagosan 3 százalékkal több építőipari termelést ért el, mint tavaly. A vállalatok és a szövetkezetek a harmadik negyedév végéig éves előirányzatuk 96 százalékára megkötötték kivitelezési szerződéseiket.

A mérséklődő lakásépítési feladatok mellett ez évben a lakásátadások folyamatosabbakká váltak. Az állami építőipar ez évi lakásátadási tervét szeptember 30-ig 66 százalékra, tavaly hasonló időpontig 49 százalékra teljesítette. Évkezdettől összesen 1133, míg tavaly az év első kilenc hónapjában 853 lakást adott át a kivitelező építőipar. 1980 harmadik negyedévének végén 1494, egy évvel korábban 2240 lakás kivitelezésén dolgoztak.

Folyamatos lakásátadások

A megyei székhelyű kivitelező építőipar mintegy 9850 főt foglalkoztatott, 5 százalékkal kevesebbet, mint tavaly. A fizikai foglalkozásúak 11,9 millió munkaórát teljesítettek, ugyancsak 5 százalékkal kevesebbet, mint egy esztendővel korábban. A teljesített túlórák száma tovább csökkent, a szövetkezeti építőiparban csupán 47 százaléka volt a tavalyinak. A foglalkoztatottak átlagos havi bére 4 százalékkal, havi átlagkeresete 3 százalékkal nőtt.

Az építőipar 1980. I–III. negyedévében 76 millió Ft-os nyereséget ért el, 35 százalékkal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A készletek értéke ez év szeptemberének végén, folyóáron számítva 12 százalékkal kevesebb volt, mint egy esztendővel korábban. E csökkenés túlnyomórészt az állami építőiparnál jelentkezett.

Az év első kilenc hónapjában a megye mezőgazdasági termelése összességében kedvezően alakult. A főbb növényféleségek termelése meghaladta a tavalyit és az állattartás hozamai is növekedtek.

Különösen kedvezően alakult a búza és a zöldborsó hozama. A napraforgót az eddigi legnagyobb területen termelték a gazdaságok.

Csökkenő állatállomány a kisüzemekben

A megye állatállománya (számosállatban számolva) 3 százalékkal kevesebb volt az egy évvel korábbinál. Szeptember 30-án közel 96 700 szarvasmarha volt a megyében, ami a tavalyinak 95 százaléka. Ez elsősorban a kisüzemi gazdaságok folyamatos állománycsökkenésének következménye. Ma a kisüzemekben a szarvasmarha-állománynak mindössze 22 százaléka található, öt éve (1975 szeptemberében) ez az arány 30 százalék volt. A nagyüzemek állománynövekedése nem ellensúlyozza a kisüzemi kiesést.

A sertésállomány a tavaly szeptemberivel közel azonos szinten volt (99 százaléka), és mintegy 510 000 darabot tett ki. A közös gazdaságokban és a kisüzemekben 2 százalékkal csökkent, míg az állami gazdaságokban 3 százalékkal nőtt a sertésállomány. A kocák száma 2 százalékkal volt több az előző évinél. A nagyüzemi juhállomány nagysága lényegében nem változott, a tyúkfélék száma a megye egészében valamelyest nőtt.

Új üzemelő létesítmények

1980. I–III. negyedévében a pénzintézetek a beruházások finanszírozására mintegy 3 milliárd forintot fizettek ki, ami folyóáron számolva kb. 9 százalékkal kevesebb, mint az elmúlt esztendő azonos időszakában. Állami beruházásokra 17 százalékkal, vállalati beruházásokra 4 százalékkal kevesebbet fordítottak, a szövetkezeti beruházások összege alig változott.

A harmadik negyedévben nem kezdtek meg Baranyában az anyagi ágak körébe tartozó fontosabb kapacitásnövelő beruházást. A folyamatban lévő beruházások köréből két fejlesztés emelkedik ki, a Mecseki Szénbányák korszerűsítései és a Beremendi Mészvertikum. A megyében ez évben megfigyelt folyamatban lévő 82 fontosabb beruházásra – kezdésüktől ez év szeptember 30-ig – a teljes költségvetési érték 77 százalékát fordították, az 1980. évre előirányzott összegnek viszont még a felét sem használták fel az említett időpontig. A megyében végzett beruházási tevékenység mérséklődése tehát nem csupán a különféle korlátozó intézkedések és gazdasági szabályozó-módosítások hatását tükrözi, hanem megvalósítási késedelmeket, lemaradásokat is jelez.

Az év folyamán üzembe helyezett létesítmények közül ki-

(Folytatás a 2. oldalon)

Veszteglő vagonok

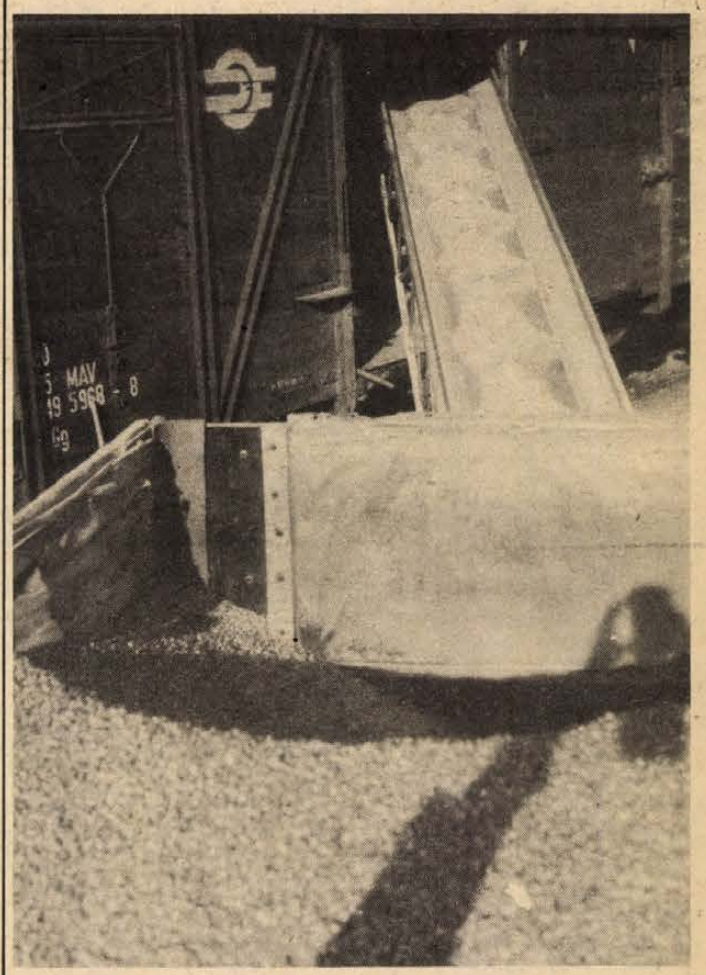

Vontatott a hétvégi rakodás a MÁV-nál

Inkább álláspénz, mint túlóra

A szombat, vasárnap nagyon sok foglalkozásnál nem jelent pihenőnapot. Ide tartoznak a vasutasok is, sőt a vasút területén dolgozó rakodómunkások is. A tegnapi napsütéses időben úgy tűnt, megélénkült a MÁV Pécsi Igazgatóságának területén a teherrakodónál a munka. A vágányokon veszteglő vagonokból hatalmas eternit csöveket emelt ki a Volán daruja, amelyet a Vízügyi Igazgatóságnak szállítottak.

Az ősz mindig a szállítási csúcsidőt jelenti. Ilyenkor kell a földekről betakarított terméseket a feldolgozó vagy tárolóhelyekre juttatni, és ilyenkor bonyolítják a mezőgazdasági exportok zömét is. A megnövekedett szállításokat az egész évre jellemző folyamatos feladatok mellett kell ellátni. Épp ezért fordult a MÁV az egyes vállalatokhoz azzal a kéréssel, hogy ha csak tehetik, a kampányidőszak előtt bonyolítsák szállításaik nagy részét. Sajnos ennek a kérésnek csak kevés helyen volt foganatja.

Most különösen problémát jelentenek a hétvégi rakodások. Kirakatlan kocsisorok torlódnak fel ilyenkor hétvégeken, ami vagy a szállító, vagy a fogadó fél hibájából történik. A pécsi állomás területén például a beérkezett áru 80 százalékát a Volánnak kell kirakni. A Volán azonban krónikus szállítóeszköz és emberhiánnyal küzd, nem győzi a mennyiséget. Így aztán nem ritka, a több napig veszteglő rakomány. Nagyon sok esetben a szállító vállalat rakná és szállítaná is az árut, csak épp vagy a feladó, vagy a címzett nem tudja hét végén megszervezni az árurakodást. Jó példa erre a Szék- és Kárpitosipari Vállalat mohácsi gyára, amely kommunista szombati és vasárnapi műszakot szervezett, és az esedékes áru elszállítását így gördülékenyen lebonyolíthatják.

A kirakatlanul veszteglő vasúti kocsik száma sajnos még mindig igen magas. Nem sokat változtat a helyzeten az sem, hogy a késlekedőkkel álláspénzt fizettetnek. Van olyan vállalat, amelyik raktárhiány miatt nem rakodja ki az árut, mert azt mondja, a legolcsóbb raktár még mindig a vasút. (24 órás állás után 100, a 3. 24 óra után pedig óránként 200 forint állási pénzt kell fizetni, és nincs különbség két- vagy négytengelyű kocsi álláspénze között sem. Pedig az utóbbi dupla mennyiséget jelent.)

A helyzet javítását egyáltalán nem segíti az a tény sem, hogy míg a hétvégi munkáért kifizetendő duplaműszak vagy túlóradíj a béralapot terheli, addig az álláspénzt szállítási költségként könyvelhetik el. Így óriási értékek mennek veszendőbe. A 3. 24 órás állás után napi 4800 forintot kell kifizetni egy kirakatlan kocsiért, ugyanez a kocsi azonban időben szabaddá téve ennek többszörösét teljesítheti. Arról nem is beszélve, hogy a vállalat igényét, a gördülékeny szállítást nagyon nehéz megszervezni.

S. Zs.

Emlékünnepséggel és jubileumi kiállítással emlékeztek meg tegnap a pécsváradi önkéntes tűzoltóegyesület fennállásának 90. évfordulójáról. (Tudósítás a 11. oldalon).

A KSH Baranya megyei Igazgatóságának jelentése 1980. I—III. negyedévről

(Folytatás az 1. oldalról)

emelhető a Pécsi Hőerőmű 3. sz. fűtőközpontja, a Carbon Könnyűipari Vállalat komlói cipőüzeme, a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát beremendi tehenészete, a szigetvári zöldségszaporító fóliatelep és növényház, továbbá a harmadik negyedévben megnyitott komlói Zengő Áruház.

A tanácsok és vállalataik üzembe helyezett beruházásainak összege folyóáron 50 százalékkal nőtt, ami összefügg a tanácsi beruházások magasabb átlagos készültségi fokával. A harmadik negyedévben felavatták Baranya megye egyik legnagyobb V. ötéves tervidőszaki tanácsi beruházását, a 330 ágyas szigetvári ideg- és elmekórházat.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek folyóáron számolva 19 százalékkal kevesebbet fordítottak beruházásra, mint egy esztendővel korábban, ezen belül építés-beruházásaik összege 17 százalékkal, gépberuházásaiké 21 százalékkal csökkent.

Baranya megyében a főbb népgazdasági ágazatokban a foglalkoztatottak száma mintegy 3000 fővel, 2 százalékkal csökkent. A lakás- és községgazdálkodási ágazat kivételével valamennyi megfigyelt ágazat kisebb létszámmal dolgozott, a legszámottevőbb az építőipar és a szállítás ágazat létszámfogyása volt.

Kevesebb munkaerővel

A teljes munkaidőben dolgozók létszáma csökkent, viszont 2 százalékos növekedés tapasztalható a részmunkaidősök foglalkoztatásánál. Az összes foglalkoztatottak 2,5 százalékát kitevő nyugdíjasoknál volt a legnagyobb mérvű létszámcsökkenés (5,5 százalék). A Megyei Tanács felmérése szerint 1980. I—III. negyedévben a vállalatok bejelentett munkaerőigénye nagymértékben csökkent. A vállalatok igyekeztek a meglévő, főként kvalifikált dolgozóikat megtartani, a természetes mozgásból eredő kiesést pedig nem pótolták, hanem belső tartalékaikat használták fel. A szocialista szektorban dolgozók számának csökkenése mellett megfigyelhető, hogy az önállók és a nyugdíj, illetve munkaviszony megtartása mellett iparengedéllyel rendelkezők száma növekszik. (1980. I. félév végén összesen 8 százalékkal több kisiparos dolgozott a megyében, mint egy évvel korábban.)

A megye lakosságának összes készpénzbevétele 9 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. A bevételek növekedési üteme nagyobb volt a múlt évinél az áremelkedésekhez kapcsolódó jövedelem-kiegészítés miatt. Ebből eredően a legnagyobb mértékben a társadalombiztosításból származó bevételek összege nőtt. A bérek és bérjellegű bevételek összege 4 százalékkal, a mezőgazdasági munkából származó bevételeké 9 százalékkal emelkedett.

Magasabb átlagkereset

A főbb ágazatokban dolgozók havi átlagkeresete 5,7 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Az átlagkeresetek 94 százalékát a bérkifizetések képezték, amelyek valamennyi ágazatban valamivel nagyobb mértékben növekedtek, mint a keresetek. A fizikai és a nem fizikai foglalkozásúak átlagos havi bére közel azonos mértékben haladta meg az egy évvel korábbit. A legszámottevőbb bérnövekedést a mező- és erdőgazdálkodás, valamint a vízgazdálkodási ágazat biztosította dolgozóinak. Az átlagosnál kisebb béremelés történt a szocialista építőiparban.

A lakosság takarékbetétállománya 1980. szeptember végén 5,3 milliárd forint volt, 5 százalékkal több, mint az elmúlt év azonos időpontjában. A betétállomány növekedési üteme lassult, ugyanis a növekedés egy évvel korábban 11 százalékot tett ki. Az 1980-ban képzett új betétek összege fele akkora volt, mint 1979 I—III. negyedévében.

A hitelállomány tovább emelkedett, a harmadik negyedév végén összességében 18 százalékkal volt nagyobb, mint az előző év azonos időpontjában. Ezen belül főként a hosszú lejáratú hitelek összege nőtt a fokozottabb lakásépítéshez kapcsolódóan. Az áruvásárlási hitelek darabszáma kevesebb volt, a személyi kölcsönök összege viszont 4 százalékkal haladta meg a tavalyit.

1980. I—III. negyedévben a megye kiskereskedelmi forgalma folyóáron 10,5 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit, összehasonlítható áron viszont 0,5 százalékkal elmaradt attól. Az összehasonlítható áron számított forgalom országosan azonos volt a tavalyival.

A bolti élelmiszerek forgalma az első félévben az ismert 1979. évi elővásárlások hatására csökkent, az I—III. negyedév szintjén azonban már kiegyenlítődött és összehasonlítható áron közel 2 százalékkal nőtt. A húsipari termékek keresleténél szerkezetváltozás figyelhető meg, a nyershús mennyiségi forgalma ugyanis 5 százalékkal csökkent, míg a vágott baromfié 6 százalékkal nőtt.

A zöldáruk felhozatalának 15 százalékos csökkenése okozta elsősorban, hogy az idényáras élelmiszerek bolti és piaci együttes árszínvonala az I—III. negyedévben 13 százalékkal magasabb volt, mint az elmúlt év azonos időszakában. A szövetkezeti boltokban a felhozatal 21 százalékkal volt kisebb, mint tavaly, így a bolti áraknak igen kis szerepe volt a piaci árak befolyásolásában. A drágulás az időjárással is összefüggött, mert az érési idők eltolódásával egyes termékek hosszabb ideig megőrizték primőr jellegüket. Az idényjellegű cikkek árnövekedése a harmadik negyedévben lassult, a zöldség- és gyümölcsfélék szeptemberi átlagára már alacsonyabb volt az 1979. szeptemberinél.

A ruházati cikkek értékesítése kisebb volt az egy évvel korábbinál és a tartós fogyasztási cikkek többségének a forgalma is. A járművek közül a motorkerékpárból kétszer annyi talált gazdára, mint tavaly, viszont 15 százalékkal kevesebb (összesen 4169 db) új személygépkocsi került Baranya megyébe.

A belkereskedelmi ágazat vállalatainak jövedelmezősége 1979. I—III. negyedévhez képest jelentősen javult, a nyereség 42 százalékkal nagyobb volt, mint egy évvel korábban. A 100 Ft árbevételre jutó nyereség az ágazat egészében 2,60 forintról 3,40 forintra nőtt. A harmadik negyedév végén a nagykereskedelmi vállalatok árukészlete folyóáron 4 százalékkal kisebb volt, mint az előző év azonos időpontjában, ami – tekintettel az árváltozásokra – jóval nagyobb mérvű mennyiségi csökkenést takar. A bolti kiskereskedelmi készletek mennyisége mintegy 2–3 százalékkal meghaladta a tavalyit.

Több lakás a megyében

1980. I—III. negyedévben összesen 1834 lakás készült el a megyében, 406-tal (28 százalékkal) több, mint 1979 első kilenc hónapjában. Valamennyi járásban és városkörnyéki községben több lakásépítkezést fejeztek be ez évben, mint az elmúlt esztendőben. Pécsett, Mohácson, Siklóson és Szigetváron is a tavalyinál több, Komlón viszont kevesebb lakást vettek használatba. A megyeszékhelyen 932 lakásra adtak használatbavételi engedélyt, itt főként a befejezett magánerős lakásépítkezések száma nőtt.

A most folyó tanév kezdetéig a középiskolai oktatási intézmények köre nem változott, az osztálytermek száma azonban négygyel gyarapodott. A bővülést a tanulólétszám kismérvű növekedése kísérte, így az osztálytermi ellátottság lényegében nem változott. Az 1980/81-es tanévet összesen 7868 nappali tagozatos középiskolai tanuló kezdte meg, 51-gyel több, mint egy évvel korábban. Valamelyest csökkent viszont mind az új belépő, mind a kilépő évfolyamosok száma (3, illetve 2 százalékkal), elsősorban a gimnáziumokban. A tanulók összlétszámán belül a lányok aránya (57 százalék) némileg csökkent, nagyobbrészt a megyeszékhelyen és szintén a gimnáziumokban.

Szakmunkásképzési célú osztályok

Továbbra is jellemző a szakközépiskolások többsége (56 százalék), arányuk az előző tanévhez képest azonban nem változott lényegesen. A szakközépiskolákon belül jelentős változás következett be a szakmunkásképzési célú oktatásban. Az indított osztályok száma 24-ről 40-re emelkedett, a tanulóké 63 százalékkal növekedett. A tanév elején 1299-en kezdték meg ilyen irányú tanulmányaikat, 75 százalékban ipari, 25 százalékban mezőgazdasági szakmákban.

1980. I—III. negyedévében a táppénzen lévők aránya (5,8 százalék) hasonló volt a tavalyihoz. Számottevő csökkenés következett be a szénbányászatban (8,7 százalékról 8,3 százalékra) és az egyéb iparban (6,7-ről 6,0 százalékra). Ezzel szemben a szállítás- és hírközlésben, a vízgazdálkodásban és a nehéziparban némileg növekedett a betegek aránya. A táppénzes napok száma megközelítően 2,3 milliót tett ki, 1,7 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban.

Folytatódott az üzemi balesetek számának csökkenése is. Az év háromnegyedében 2238 baleset történt, 10,5 százalékkal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. A csökkenés a megye gazdasági ágainak túlnyomó többségében tapasztalható, kivéve az építőipart és a vízgazdálkodást, ahol több baleset történt, mint egy évvel korábban.

A személysérüléses közúti közlekedési balesetek száma 8 százalékkal csökkent. Szeptember végéig 590 baleset történt az 1979. I—III. negyedévi 639-cel szemben.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Hivatalos francia személyiségekkel tárgyalt Párizsban Mieczyslaw Jagielski lengyel miniszterelnökhelyettes, s találkozott Giscard d'Estaing francia köztársasági elnökkel is.

Magas szintű kambodzsai küldöttség érkezik hazánkba

Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének meghívására Heng Samrin elnök vezetésével a közeli napokban hivatalos, baráti látogatásra hazánkba érkezik a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács küldöttsége.

Marjai József Moszkvába utazott

Szombaton küldöttség utazott Moszkvába a magyar–szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság XXVI. ülésszakára. A delegációt Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, a kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke vezeti.

◆

✦ LEEDS: A yorkshire-i hasfelmetsző telefonon bejelentette, hogy a jövő héten ismét gyilkolni fog Leedsben. Manchesterben a Daily Mirror szerkesztőségét egy férfi hívta fel és azt állította magáról, hogy ő az a bizonyos yorkshire-i hasfelmetsző, aki öt éve gúnyt űz a rendőrségből és eddig 13 nőt – kilenc prostituáltat, két diáklányt, egy eladónőt és egy tisztviselőnőt – ölt meg hidegvérrel. A magnószalagra felvett üzenetet a rendőrség összevetette egy régebbi magnószalagon lévő üzenettel, amelyet az ismeretlen küldött, és meg van győződve arról, hogy a két hang azonos. A rendőrség szombaton három ember után nyomozott, akikről a lakosok tettek bejelentést.

✦ *WASHINGTON: Az amerikai szenátus pénteken 73 szavazattal – mindössze egyetlen ellenszavazat mellett – elfogadta az Egyesült Államok példátlan összegű, 161 milliárd dolláros katonai költségvetését az 1980. október 1-én kezdődött pénzügyi évre. Ez az összeg hat és fél milliárd dollárral több, mint amennyit Jimmy Carter, az 1981. január 20-ig hivatalban lévő amerikai elnök kért, és majdnem bizonyosra vehető, hogy Ronald Reagan beiktatása után még növekszik is.*

✦ AMMAN: Huszonegy arab ország külügyminiszterei szombaton Ammanban úgy döntöttek, hogy az arab államfők november 25-re tervezett csúcsértekezletét az előzetes tervek szerint megtartják. Bizonyos ugyanakkor, hogy az államfői részvétel korlátozottabb lesz, mint a külügyminiszteri: Szíria ugyanis – amely mind ez ideig a csúcs halasztásán fáradozott – hivatalosan közölte, hogy nem lesz jelen a csúcsértekezleten. A külügyminiszteri értekezlet hivatalos szóvivője szerint az összes többi arab ország résztvevőnek tekinthető – ezt azonban az érintettek nem erősítik meg maradéktalanul.

✦ *OTTAWA: Kanada 1981. júliusáig 3,8 millió tonnáról 5,2 millió tonnára akarja emelni a Szovjetunióba irányuló gabonaszállításait – közölte Hasen Argue, a gabonaügyek irányításával megbízott államminiszter. Hozzátette: országa függetlenül attól, hogy az új amerikai elnök feloldja-e a Carter által elrendelt embargót, továbbra is exportál gabonát a Szovjetuniónak.*

LAPZÁRTA

Az Irak és Irán között, az ENSZ főtitkárának megbízásából közvetíteni próbáló Olof Palme svéd politikus szombaton Teheránból Ammanba érkezett, s tanácskozott az ott-tartózkodó Szadun Hammadi iraki külügyminiszterrel.

✲

„Az európai leszerelésről és a katonai enyhülésről tárgyaló konferencia összehívásával a madridi találkozó fontos lépést tenne a világon jelentkező súlyos problémák megoldása felé" — hangoztatja az a közlemény, amelyet az európai biztonságért és együttműködésért küzdő nemzetközi bizottság által rendezett „Párbeszéd Madridról" elnevezésű kétnapos értekezlet befejeztével adtak ki. Az értekezleten az európai nemzeti bizottságok küldöttein kívül 12 nemzetközi szervezet képviselői vettek részt. A felszólalók — köztük Gyovai Gyula, a magyar nemzeti bizottság elnökségi tagja — egybehangzóan megállapították, hogy az európai közvéleményt aggasztja a fegyverkezési hajsza, amely a nukleáris fegyverek tökéletesítésével párhuzamos, s különösen aggasztja olyan elméletek megszületése, amelyek „korlátozott nukleáris háborúról" szólnak.

✲

A Német Kommunista Párt meghívására november 17—22. között látogatást tett az NSZK-ban az MSZMP küldöttsége, élén Kornidesz Mihállyal, az MSZMP KB tudományos-közoktatási és kulturális osztályának vezetőjével. A küldöttség tanulmányozta a Német Kommunista Pártnak a tudományos dolgozók körében és a felsőoktatási intézményekben folytatott tevékenységét. Az MSZMP képviselőivel megbeszélést folytatott Hermann Gautier, az NKP alelnöke és Karl-Heinz Schröder, a párt elnökségének és titkárságának tagja.

Szerbiai napló (4.)

Monostorok és mecsetek

Különös élményben lesz része annak, aki nekivág a Szerbia belsejében kanyargó utaknak, és felkeresi az ősi szerb monostorokat. Monasija, Studenica, és Sopoćani templomfreskóit nézegetve különös folytonosságot észlelhet az ember: az antikvitás állandó jelenlétét a szerb képzőművészetben, amely kezdetben Bizáncból táplálkozott, s ennek hatását továbbéltetve magától értetődően fogadta a renenszánszot is. Bizánci hatású freskóik ugyanakkor itáliai stílusokat mutató templomokban születtek, és érdekes összhatását adják a keleti és a nyugati kultúrának.

Kopár, vad hegyek között vezet az út Kraljevótól Studenica monostoráig. Kragujevacról közelíthető meg Monasija és Novi Pazarból Sopoćani. Novi Pazarban érdemes elidőzni egy ideig, mivel itt megint más világba lép az utazó: bazársor, hamisítatlan keleties hangulatot árasztó piac forgataga ragad magával. A város utcáin a török építészet jegyeit tükröző házak előreugró emeleti résszel, tereferélő férfiak csoportja a kávéházak, a *kafanák* előtt. Nőt, kivált estefelé többnyire csak kísérővel látni az utcán, s a fiatalabbja is hordja még a különleges szabású, bő bugyogót. Muzulmán szerb városban járunk, közel a kosovói autonóm területhez. A török fürdő közelében mecset emelkedik a magasba, mellette minaret karcsú tornya, körülötte turbános sírkövek.

E törökös világból kivonulva ismét a magányos hegyi utak következnek, s a hegyek közé messze elrejtett monostorok. Mondjuk Studenica fallal, szerzetesházzal körülvett templomai, a fejedelmi temetkezőhely, a szerb irodalom bölcsője. A homokágyba állított lobogó viaszgyertyák mézillatában fiatal szerzetes, *kalugyer* kalauzol bennünket, a freskókat mutatva be sorra. Ezek a monostorok voltak a szerb kultúra őrizői a török hódoltság évszázadaiban, s idővel az orosz egyháztól is segítséget kaptak. A négyszázötven éves török uralom alatt sínylődő kis nép távoli ideálja és támasza a nagy szláv testvérnép, a maga korában a pravoszláv vallás és a cirill írásmód kapcsán, a pogány ellenében. Oroszország küld tanítókat az első szerb gimnáziumba is 1791-ben a fruška gorai Karlócára, azaz Sremski Karlovciba. Rendkívül jelentős azoknak a szerbeknek a gazdasági, kulturális fejlődésben betöltött szerepe, akik a török birodalmon kívül, például magyar földön találtak otthonra: Budán és annak környékén, valamint a Vajdaságban. „A szerb Athénnek" ezért nevezik tehát Újvidéket, azaz Novi Sadot, s nem véletlen, hogy Budán alakul meg a Szerb Matica, a kulturális központ, hogy aztán mindez új életre keljen az „óhazában" a törököktől való megszabadulás után. De hogyan őrizte meg nemzeti öntudatát maga a nép, az évszázadokra katonának s bujdosónak kényszerülő szerbség fiai? Esetükben valóban érzékelhető a népköltészet elementáris, nemzetmegtartó ereje a nemzetnélküliség korában is: népi énekmondók, *guslarok* terjesztik még a múlt században is a hősi énekeket, és – mint Homérosz idejében – szájhagyomány útján tartják életben a nemzeti öntudatot.

Gállos Orsolya

Nem hiszem, hogy véletlen lenne az időpontok egybeesése: dr. Veress József, a Pécsi Tudományegyetem közgazdaságtudományi karának adjunktusa szinte ugyanabban az időpontban védte meg kandidátusi értekezését, amelyben az iparvállalatok központi irányításának, fejlesztésének és pénzügyi szabályozásának kérdéseit elemezte, amikor az MSZMP Központi Bizottsága hasonló témában hozott határozatot. Dr. Veress József mindössze harmincegy esztendős. Kilenc éve, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem elvégzése után került Pécsre. Hét év munkája árán készült el dolgozata, amelyben számos olyan gondolat, javaslat található, amelyek mostani legfontosabb gyakorlati feladataink lehetnek.

– Ön mikro- és makroszinten az egész mostani gazdaságirányítási rendszerünket bonckés alá veszi. Elemzésében sok bírálatot találunk. Ugyan nem mondja ki, de kandidátusi értekezéséből arra lehet következtetni, hogy véleménye szerint két irányítási rendszer él. Nagy felkészültségre, de ugyanilyen bátorságra is vall, hogy ilyen fiatalon, csupán elméleti hátországgal erre a feladatra vállalkozott.

– Ha a víz szennyezett, azt nem lehet csupán felszíni beavatkozással megtisztítani. A közgazdasági gondolkodás csak egy célból indulhat ki: érjük utól a legfejlettebb országokat. Másként ez nem lehetséges, mint szembenézni a tényekkel. Csak magunk segíthetünk hazánkon. A közgazdaság az közgazdaság, a szocializmus az szocializmus! A kettőt kell összeegyeztetni úgy, hogy emberi értékeket ne veszítsünk. Meglehetős fáziskésésben vagyunk sok mindennel: például két évtizeddel később kezdtük az árut árunak, a pénzt pénznek kezelni, pedig azok természetüknél fogva addig is éppen úgy működtek szocialista társadalmunkban is, mint másutt. A gazdaságirányítási rendszer alkotóelemei bonyolult, de komplex kapcsolatrendszert alkotnak. Amikor a gazdaságpolitika az irányítás egészével, vagy annak csak egyik-másik alkotóelemével változásokat eszközöl, csak az egész kapcsolatrendszer mélyreható elemzésével teheti meg. Ma már nem mondhatjuk a munkásoknak csupán, hogy dolgozzanak jobban és többet, mert 1968-tól mostanáig életszínvonalunk a munkateljesítmények növekedésénél sokkal nagyobb arányban nőtt. Ez a víz felszíni tisztítása! 1968 és 1978. között az új gazdaságirányítási rendszer elveit vallottuk, de nagyon felemás módon érvényesült ez. A gyakorlatban, így az árnyék-mechanizmus vált az irányítási rendszerré. Kandidátusi értekezésemből talán ezért lehet arra következtetni, hogy véleményem szerint két irányítási rendszer él.

– Milyen fogadtatásra találtak az ön gondolatai? (Magam is részt vettem Budapesten a disszertáció védésén, amely a bíráló bizottságtól a maximális pontszámot kapta. A bizottságban olyan neves közgazdászok voltak, mint Hágelmayer István, Neményi István, Tallós György, Havas Gábor.)

– Régebbi hallgatóim közül huszonnégyet hívtam meg – huszonketten eljöttek. Ők már az a nemzedék, akik már kis gyermekkorukban édesanyáik nyakába vagy karjába kapaszkodva hajnalonként a bölcsődékbe, óvodákba mentek, akik tulajdonképpen már akkor „dolgoztak" és közösségben éltek. Ők (mi is!) hihetetlenül vágynak az őszinte szóra, az igaz kapcsolatokra. Nem titkolom, hogy a dolgozat készítése közben sokszor gondoltam rájuk is. Persze én is individualista vagyok, saját gondolataimat is szeretném elfogadtatni. Ez, úgy érzem, sikerült. Kollégáim – többségük az én korosztályom – csaknem valamennyien úgyszintén egyetértenek értekezésem állásfoglalásaival. A bíráló bizottság véleményét ön ismeri – a mostani beszélgetésünk után pedig majd meglátjuk...

A Dunántúli Napló MEGKÉRDEZTE

A háromszintű tervezés a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztésének egyik lehetősége?

Beszélgetés dr. Veress Józseffel, a Pécsi Tudományegyetem oktatójával

– Nézzük hát egyik „eretneki" gondolatát! Korszerű gazdaság – mondja ön – nem szorítható ágazati keretekbe. Nem meddő puskaporpazarlás ez?

– Nem. Még ugyan nem került hivatalosan nyilvánosságra, de már nem titok, hogy a közeljövőben minisztériumokat összevonnak. Véleményem szerint idő kérdése, amikor majd még több ágazat is egy tárca irányítása alá kerül. Gazdasági fejlődésünk mostani szakaszában a termelőerők már felnőttek a szocialista termelési viszonyok mellé, további fejlődésük egyik alapvető követelménye, hogy felszakítsák a hagyományos ágazati irányítást. Az ágazati irányítás, pontosabban az alapvetően ágazati hierarchiára épülő intézményrendszer kétségtelen előnyei mellett sem képes vertikális (ágazatközi) tevékenységre. Örömet jelent számomra, hogy gondolataim egybevágnak a politikai szféra elképzeléseivel. Ami eddig ezen a területen megvalósult, az elsősorban kinyilvánított állami akarat eredménye.

– Mit javasol tehát?

– Értekezésemben kidolgoztam a háromszintű tervezési rendszert. A vállalat és népgazdasági tervek között lenne egy harmadik tervezési szint, melyet egy ágazatoktól független fejlesztési intézet készítene és valósítana meg. Az intézet fő tervezési profilja mindenkori gazdasági stratégiánknak az a része lenne, amely népgazdaságunk súlypontáthelyezését szolgálná. Külkereskedelmi céljainknak megfelelően egy-egy kiemelten fejlesztendő gyártási ág, több ágazatot érintő termelési vertikum, ezen belül is az exportorientált termelőrendszerekkel kapcsolatos fejlesztési variánsok kidolgozása tartozna hatáskörébe. A fejlesztési intézet természetesen a kötelező érvényű népgazdasági tervekből indulna ki, lényegében mind mikro-, mind makroszintű tervezési feladatokat látna el. A harmadik tervezési szint a népgazdasági tervek és a működtetendő termelési rendszereknél számításba vehető vállalatok lehetőségeinek figyelembevételével, ezek pontos ismeretében tervezné meg a rendszer teljes vertikumát, beleértve a nemzetközi kooperációt is. Elgondolásom szerint egy-egy rendszerhez történő vállalati csatlakozás egyrészt önkéntes lenne, másrészt az esetek többségében adott vállalat profiljának csak egy részét kötné le. A népgazdasági és a fejlesztési intézeti, illetve a vállalati és a fejlesztési intézeti tervezési szint között nem mindig azonos, vagy legalább is nem mindig hasonló a kapcsolódó tervek időhorizontja. A gazdasági életet, a gazdasági folyamatokat nem lehet ma már (soha nem is lehetett) egy-, öt- vagy tizenöt éves szakaszokra bontani. Egyébként a most készülő hatodik 5 éves terv már jó példáját adja ennek.

– Beszéljünk a vállalatokról. Az ön elképzelése szerint az állam és a vállalat kapcsolata mennyiben tekinthető hierarchikus alá- és fölérendeltségi viszonynak? Milyen mértékben tekinti ma az állam a vállalatokat, szövetkezeteket önálló partnerként, egyenjogú társként?

– A vállalati önállóság az a gazdálkodási hatáskör, amelyet a gazdaságirányítási rendszeren keresztül az önálló elszámolás adott formája határoz meg, s amelyet persze intézményesített jogi formák biztosítanak. Ezen hatáskörön belül a vállalat saját felelősségére és kockázatára gazdálkodik, de az állammal szemben mint tulajdonossal felelősséggel is tartozik.

A vállalati önállóság mindig viszonylagos, korlátozott, mértéke nagymértékben függ az adott szocialista ország gazdaságának konkrét állapotától, fejlettségi szintjétől, a közgazdasági gondolkodás színvonalától. Mindig a jogok és kötelességek egységét jelenti. A vállalati önállóság növelése sosem jelenti a központi irányítás valamiféle gyengítését. A mikroökonómiai önállóság nem a makroökonómia kegye, hanem objektív adottságok függvénye. Sajnos ezek az összefüggések ez idáig minden kinyilvánított akarat ellenére sem valósultak meg. Ez nem elsősorban a tárcák rosszindulatából, sokkal inkább a túlzott jóindulatából fakadt. Emiatt aztán – noha nyereségérdekeltségre építettünk – a támogatások elburjánzása miatt nem láttuk melyik jó és melyik a rossz vállalat.

– Ön szerint az állam, a tárcák miért kényszerültek erre? Bizonyára nem csupán (az egyébként kétségtelenül fellelhető) „nagybácsi" szemlélet miatt...

– Sok olyan vállalat kapott zöld utat, amely a személyes kapcsolatoknak köszönhette teljes egészében vagy részben virágzását. Az ok azonban nem ez volt. Főként nem ez. A nyereség az elmúlt tizenkét évben nem volt igazi nyereség, ugyanis az ár nem volt ár, a költség nem volt költség igazából. Az árakban is, a költségekben is az állami támogatások kibogozhatatlan szövevénye uralkodott, így a nyereség is csak fikció volt. Az elmúlt években – 1978. előtt – voltak olyan vállalatok, ahol 100 forint nyereség, 100 forint nyereséget jelentett, de voltak sajnos olyanok is, ahol minden 100 forint nyereség mögött 20 000 forint veszteség rejtőzött. Az 1968–1979. közötti időszakban így az árrendszer fogyatékosságai a jövedelmezőségi és gazdasági számításokat alapjaiban kérdőjelezték meg. A nyereség hatékonyságkifejező szerepe jelentősen meggyengült, a beruházási szférában hiányzott a döntés, a felelősség, a kockázat együttes érvényesülése. Az elmúlt időszakban a szabályozási rendszernek – éppen az elmondottak következtében – a vállalatokat differenciáló szerepe nem érvényesült: csökkent az önfinanszírozás súlya, a kiemelkedően fejlődő, kitűnő eredményeket felmutató vállalatok továbbfejlesztésére nem volt pénz, a bank az iparvállalatok fejlesztésének területén sok esetben passzivitásra volt kárhoztatva. A beruházások területén úgyszintén nem lehetett rendet tenni...

– Tehát a vállalati önállóságról, mint szavaiból értelmezem, addig nem beszélhetünk, amíg az nem párosul teljes mértékű önfinanszírozással is. Az önfinanszírozás nemcsak pénzt, hanem a döntés szabadságát is jelenti...

– Igen. Az önfinanszírozás a pénzügyi szabályozórendszer által közvetített lehetőség arra, hogy a vállalat saját elhatározás alapján finanszírozza a jövőben pótlólagosan szükséges termelési erőforrásait (munkaerő, álló- és forgóeszközök). Bár az önállóság elvileg és gyakorlatilag is lehet tágabb, mint az önfinanszírozás, nem csupán önfinanszírozás formájában képzelhető el. A döntés szabadságának azonban a kockázatviselés természetességével kell párosulnia.

*– Eljutottunk **dolgozatának egy másik nagyon aktuális, de mindenképpen neuralgikus pontjához. A vállalati struktúra mostani formája ön szerint megfelelő?***

– A vállalati struktúrában 1968 után bekövetkezett változások összességükben egyértelműen negatívnak mondhatók. Az irányítási rendszer egyik döntően gátló, fékező tényezőjeként fogható fel. A jövő vállalati struktúrájának az eddigieknél szervesebb beillesztése az irányítási rendszer koncepciójába sürgető feladat. A gazdálkodó szféra struktúrája, annak módosításai mindenkor a gazdaságpolitika és a gazdaságirányítási rendszer céljainak megfelelőek kell, hogy legyenek. A népgazdaság előtt álló differenciált feladatok nem tűrik a vállalati struktúra uniformizálását. Az irányítási rendszer követelményeiből adódóan meg kell határozni a kis- és középvállalatok szerepét a gazdaságban, ugyanakkor minőségileg is meg kellene változtatni a trösztök, vállalatok és gyáregységek jogállását. Az ezekben szunnyadó felmérhetetlen értékű szellemi kapacitást maximálisan ki kell használni. Szükséges biztosítani az ágazatközi együttműködést, minden bürokratikus koncától ezt a tevékenységet fel kell szabadítani és megteremteni a lehetőséget a merész, vállalkozó, kockáztató vállalatok számára.

– Most a hatodik 5 éves terv előkészítésének időszakában mit lát megvalósulóban a dolgozatban is megfogalmazott problémák közül?

– Úgy érzem, hogy gazdasági fejlődésünk pályáját, ha viszonylag mérsékelten is, de már belátható időn belül magasabb növekedési ütem felé vezérelhetjük. Árrendszerünk fejlesztése jó irányban halad, szabályzórendszerünkre a normativitás lesz a jellemző. A vezetők és dolgozók belátják, hogy csak az eddigieknél sokkal magasabb mércével lehet továbblépni. Ma már mindenki számára egyre világosabbá válik, hogy külkereskedelmünk – létérdekünk! A KGST-országokban egyre fokozódik a közgazdasági tisztánlátás igénye, a népgazdasági folyamatokban is, ezzel megteremtődik a mainál sokkal intenzívebb, a hatékonyságon alapuló együttműködés lehetősége. Lehetőségeinket sajnos nem mérhetjük fel objektíven a mindenkori világpolitikai helyzet alakulásától függetlenül.

Lombosi Jenő

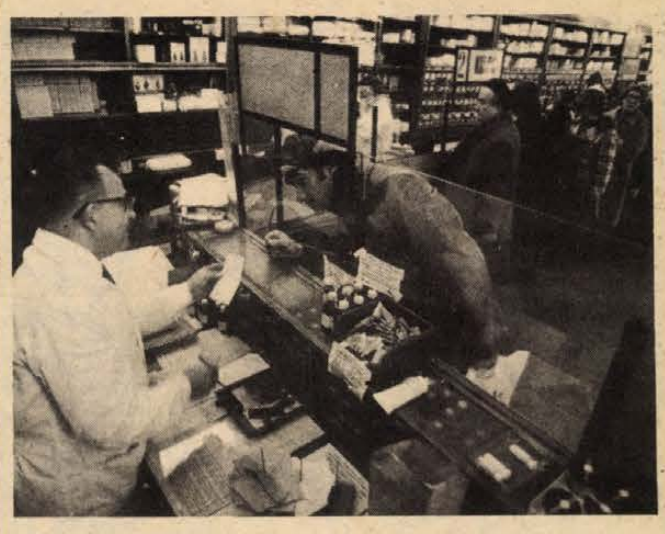

Hiánygyógyszerek nyomában

Szörnyű fejfájás gyötör, beszaladok hát a közeli gyógyszertárba, hiszen fájdalomcsillapítót recept nélkül is kaphatok. Végre sorra kerülök és...

– Kérek egy doboz Karilt.

– Karil nincs – hangzik a válasz.

– Akkor talán Antineuralgicá-t...

– Az sincs. Hiánycikk.

– Akkor... Mit ajánl?

– Ajánlhatnám az Algopyrint vagy a Kefalgint, de sajnos jelenleg ezek is hiánygyógyszerek.

*

– Persze, kétségbeesni azért nem kell, mert lehet kapni fájdalomcsillapítót. Mégis sokaknak „fáj attól a fejük", hogy jól bevált gyógyszerek egyik napról a másikra eltűnnek a gyógyszertárakból. És a furcsa az, hogy ezek jobbára egyszerű és olcsó készítmények. Vajon mi ennek az oka? Nem tudják felbecsülni a szükségletet? Esetleg a gyógyszerészek elfelejtik egyiket-másikat megrendelni? Netán a gyógyszergyárak gyártani? Kérdéseinkkel dr. Váradi Józsefhez, a budapesti Gyógyszertári Központ igazgatójához fordultunk.

– A „hiánycikkek" nem hanyagságból, feledékenységből származnak, mint ahogy azt sokan feltételezik. A fővárosi gyógyszertárakból például rendszeresen, pontosan beérkeznek a rendelések, s tudomásom szerint így van ez a megyei gyógyszertári központoknál is. A rendeléseket továbbítjuk a Gyógyáruértékesítő Vállalatnak, amely közvetlen kapcsolatban áll az öt gyógyszergyárral. De sajnos nem egyszer megtörténik, hogy a kért gyógyszer helyett be kell érnünk a válasszal: a gyár nem tett eleget szállítási kötelezettségének.

– Milyen gyógyszerek vannak még a jelenlegi hiánycikklistán?

– Az említett fájdalomcsillapítók közül az Algopyrin csak átmenetileg hiánycikk, tudomásunk szerint a szűk csomagolási kapacitás miatt akadozott a szállítása. A Bolus adstringens eltűnése azonban számunkra is rejtély. Pedig az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár, amikor technológiai nehézségekre hivatkozva beszüntette a Tannocarbon gyártását, ezt kínálta föl helyette. Hiánygyógyszer továbbá az emésztést elősegítő Lukullin, a fertőtlenítő hatású Uregyt, valamint a Vitacolan is.

– Ön szerint a hiánygyógyszerek pótolhatók más készítményekkel?

– Ha egy gyógyszer tökéletesen pótolható, akkor semmi szükség nincs gyártására. Minden készítménynek más a hatóanyaga, és az orvos hivatott eldönteni, hogy a hasonló, de nem azonos gyógyszerek közül melyik a legalkalmasabb bizonyos betegségek, és betegek gyógyítására. Bizonyos gyógyszerek hiánya meghosszabbítja a gyógyulási időt.

– Ön szerint mi szüli a gyógyászatban a hiánycikkeket?

– Tekintettel arra, hogy nincs közvetlen kapcsolatunk az iparral, a kérdésre sem tudok válaszolni. Tapasztalataink szerint azonban a gyárak gyakran hivatkoznak gazdaságossági szempontokra. Csakhogy a gyógyszergyártás nemcsak gazdasági kérdés. Az állam óriási összegeket fordít a lakosság ingyenes orvosi és jutányos gyógyszerellátására. Ilyen körülmények között nem szabadna előfordulni, hogy esetleg a termelés rossz ütemezése miatt hiányok keletkezzenek.

– Vajon nem befolyásolja ezt a helyzetet, hogy sokan tartalékolnak otthon a szükségesnél lényegesen több gyógyszert?

– Természetesen, ez a kettő összefügg. A hiánygyógyszerek arra ösztönzik az embereket, hogy amikor történetesen beszerezhető a készítmény, akkor nagyobb mennyiséget vásároljanak belőle. Ilyenkor nem igen gondolnak arra, hogy a gyógyszerek csak ideig-óráig tárolhatók, szavatossági idejük is lejár. Ily módon a házipatikák felújításánál nagy érték megy veszendőbe.

– Az utóbbi időben előfordul, hogy a gyógyszerész a szabadon vásárolható készítményekből sem adja meg a kért mennyiséget. Vajon ez azt jelenti, hogy ezekből is kevesebbet szállítanak a gyárak?

– A korlátozás nem függ össze a hiánycikkekkel. Rendeletek szabályozzák a gyógyszervásárlást. Ezek szerint egy alkalommal csak annyit szabad kiadni, amennyi átlagos fogyasztás mellett 8–10 napra elegendő. Tudjuk, hogy ezt a rendeletet sokan kijátsszák. Pedig ha megaondoltabban, nagyobb felelősséggel vásárolnának, talán kevesebb gondunk lenne a hiánygyógyszerekkel.

Árokszállási Éva

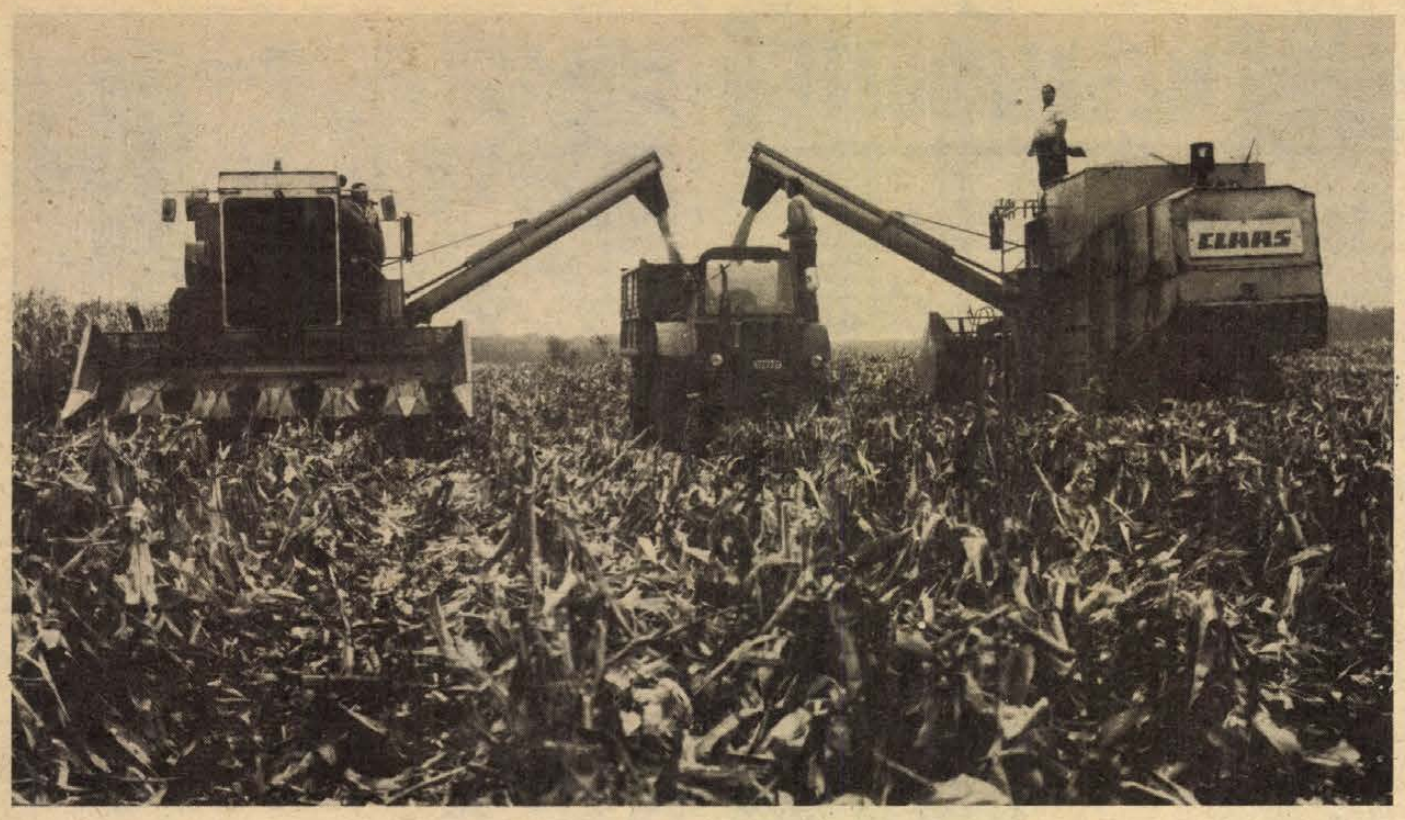

Nehéz körülmények között folyik a betakarítás Ócsárd határában a kukoricatáblán. Erb János felvétele

Őszi betakarítás, '80

Most, hogy e sorokat írom, odakinn plusz tíz fokot mutat a hőmérő, süt a nap és ez már önmagában is jobb kedvre derít. Vasárnap szinte tavaszias volt az idő, s miközben gyümölcsfát ültettem, azokra az ezrekre gondoltam, akik ezt a néhány órás napsütést is kihasználva kukoricát „aratnak", cukorrépát szállítanak, szőlőt szüretelnek, terményt szárítanak, szántanak, és búzát vetnek.

◆

Alig hagyjuk el Görcsönyt, ködbe fúródik az autónk. Ócsárd előtt gomolygó felhőbe burkolóznak az út két oldalán húzódó kukoricatáblák. A falu határában zöldre mázolt pótkocsis MTZ-k várakoznak; odébb alkalmi melegedőnek átalakított Robur áll a sártengerben a kukoricás szélén. Traktorosok, gépkocsivezetők könyökölnek kényszerűségből az ácsolt asztal mellett.

– Reggel hét óra óta várjuk, hogy felszálljon ez az átkozott köd – mondja Biró Jenő, miközben hátratolja svájci sapkáját. – Ennél a tehetetlen üldögélésnél nincs roszszabb a világon. Tavaly ilyenkor már rég elfelejtettük a betakarítást, most meg hetek óta kínlódunk. Tegnap is úgy elsüllyedtem a rakománnyal, hogy két órába telt, mire ki tudtak húzni az útra.

– Arról nem is szólva – veti közbe Nagy Lajos –, hogy legalább háromszoros az üzemanyag-felhasználásunk. A múltkor is: mentem ötven kilométert és hetvenöt liter gázolajat evett meg a motor.

Lassan kezd felszakadozni a köd, az emberek veszik sapkájukat, megérkezik az első kombájn, majd sorra a többi. Az órámra tekintek: tízre jár az idő, mire beállhatnak a Claas Dominátorok a táblára. Felkapaszkodom a vezetőállásba és Jantal György, aki nyolcadik éve kombájnol a baksai tsz-ben, rááll az első sorokra. A kormány egy pillanatra sem áll meg a kezében: hol balra, hol jobbra tekeri gyors tempóban, hogy a sorokat tartani tudja, s nehogy az út menti árokba csússzunk.

– Ilyen vizes és mély talajon nem használható a robotkormány, csak kézzel tartható az irány. Normális körülmények között elérhető lenne gépenként a napi tizenkét vagonos teljesítmény, az idei őszön viszont hét vagon kukoricánál többet nem tudok „learatni" műszakonként – mondja a kombájnos.

S mintha csak gépe igazolni akarná Jantal Györgyöt, a dominátor egyre lassabban halad és szinte megfeneklünk a tábla végén levő fordulóban. Nagy nehezen hátratolat, majd átjutunk a nehéz szakaszon. Időközben az automatika jelzi, hogy megtelt a tartály; bekapcsolja a villogót, kifordítja a kihordócsigát és Horváth Béla mellénk áll piros IFA-jával. Csordultig tölti a platót, a gépkocsivezető szívlapáttal teríti el a kukoricát...

◆

Néhány elkerülhetetlen statisztikai adat az őszi munkák nagyságrendjének érzékeltetésére: az idei őszön több mint kétmillió tonna terményt, illetve árut kell betakarítani, megmozgatni megyénkben, melynek értéke meghaladja a két és félmilliárd forintot. Az elmúlt hét közepén még harmincezer hektáron lábon állt a kukorica – ez megközelítőleg a terület fele – 650 hektáron földben volt a cukorrépa és kétszázharminc hektár szőlő várt még a szüretre. A tervezett 60 700 hektáros búza-vetésterületből tízezren még nem került földbe a mag.

Kedvező időjárás esetén termelőszövetkezetünkben és állami gazdaságainkban nem jelentett gondot az őszi munka és az a technika, amely rendelkezésre áll, biztosíthatta volna a megfelelő betakarítási ütemet. Ám a sáros, mély talaj próbára teszi a több mint háromszáz, adapterrel felszerelt kombájnt, a mintegy ezerkétszáz tehergépkocsit, a három és fél ezer pótkocsit, a megközelítőleg két és fél ezer erőgépet, a több mint negyven cukorrépakombájnt, a négyszáz vetőgépet. A hatvanhárom termelőszövetkezet közül eddig tizenegy fejezte be a búza vetését. A kukorica magas nedvességtartalma miatt ezen az őszön közel tucatnyi nagyüzem tért át és alkalmazza a kukorica szárítás nélküli tárolásának különböző módozatait, amely költségcsökkentő tényező.

◆

Ezt teszi többek között a Mohácsi „Új Barázda" Termelőszövetkezet is, melynek növénytermelési főágazatvezetője Aubert Ádám.

– Régi gyakorlat gazdaságunkban, hogy minden növény betakarítási ütemét kampánytervekben rögzítjük, amit aztán külön-külön beszélünk meg a brigádokkal. Ezek a tervek részletesen kitérnek a munkaidő kezdésére és befejezésére, tartalmazzák, hogy adott növény betakarításához mennyi erő- és munkagép, hány ember és mennyi idő szükséges. Ugyanez vonatkozik természetesen a talajmunkákra és a vetésre is.

Idén e tervektől kényszerűségből el kellett térnünk az időjárás miatt. Kombájnjaink az időtől függően kétszer nyolc órás műszakban dolgoznak, mert az esőzések miatt legalább tíz napot csúsztunk a kukoricabetakarítással. Az eredetileg tervezett napi 25–30 vagon kukorica helyett így negyven vagonnyi termést szállítunk be, amelynek felét nyersen tároljuk, a többit pedig szárítjuk. Ha ezt az ütemet tartani tudjuk, november 24-re készen leszünk a kukoricával. Az őszi búza vetésével a tervezetthez képest egy hetet csúsztunk: a közel 690 hektárt szántás nélkül készítettük elő: ezt az tette lehetővé, hogy szója, valamint borsó volt az elővetemény. Nehézség persze nálunk is van: a cukorrépaföldjeinkről traktorokkal húzatjuk ki a répával megrakott teherkocsikat. Szerencsére ennek ellenére az emberek mindent megtesznek a munka eredményességéért, nem sajnálva idejüket, erüket: és ez vonatkozik a műhelyben dolgozó szerelőkre is, akik az esetleges meghibásodásokat reggelre elhárítják.

◆

November közepéig, a Szentlőrinci Állami Gazdaság körzetében legalább száztíz milliméter csapadék áztatta el a földeket. A Dominátorokat az elmúlt hét csütörtökén is vesztegelésre kárhoztatta az előző éjjel leesett tizenhét milliméter eső. Ötszázötven hektáron áll még a kukorica és állnak a kombájnok is a tarcsapusztai gépműhely előtt.

A gazdaság központjában Joó József igazgatóhelyettes azzal fogad, hogy az országutaktól távolabb eső területekről szerencsére már a tárolókba került a kukorica és a hektáronkénti eddigi hetvenöt mázsás átlagtermés is megfelelőnek mondható. Ők is, csakúgy mint több gazdaság legalább hatvan vagonnyi roppantott nyers kukoricát tároltak be, amit a szarvasmarhákkal etetnek föl a tavaszig. Az igazgatóhelyettes szerint a munkák állása alapján az idei ősz már nem mérhet megrendítő ütést a gazdaságra. A burgonya kiheverte, a tavaszi hidegeket, idén hektáronként harmincnégy tonna körüli volt az átlagtermés. Jól fizetett a szója és a kísérletképpen vetett cirok is beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

◆

Walter Tivadar, a pécsváradi termelőszövetkezet főagronómusa ugyancsak sűrűn tekintget az ablakba helyezett barométerre. A szerkezet átmenetileg jó időt ígér, így aztán Fuller Károly, Siklósi József, Józsa Zoltán, Papp János és Szabó Attila kombájnosok ismét a földeken lehetnek.

— A búza és a lucerna mellett, a kukorica a fő növényünk. Tábláink Apátvarasdtól szinte Pécsig húzódnak. Az eddigiek szerint a terméshozamban nagy a szóródás: a hektáronkénti átlag negyven és hetvenkét mázsa között ingadozik. Ettől függetlenül bízunk abban, hogy a visszalévő nagypalli és pécsváradi terület jobban fizet és így közepes évet zárhatunk majd. A minőségi és gyors munkát ösztönzi az a tízezer forint összegű prémium, amit a vezetőség hagyott jóvá az embereknek. Egyébként úgy gondolom, hogy a kombájnosok megtalálják a számításukat: ha nincs fennakadás és egész nap dolgozhatnak, a kereset eléri a négy-ötszáz forintot műszakonként.

◆

A baranyai mezőgazdasági üzemek többsége, valamilyen termelési rendszer tagja. A szekszárdi KSZE-hez megyénkből ötvenezer hektár tartozik, és ennek közel felét a kukorica teszi ki. Tantos Dezső termelésszervezési egységvezető mikor a tapasztalatokat összegzi, nem hagyja figyelmen kívül az év eleji indítást.

– Nem emlékszem arra, hogy a megyében valaha is olyan későn vetették volna el a kukoricát, mint ebben az esztendőben. Mindez a késői kitavaszodással, az alacsony talajhőmérséklettel függött össze, ami a csírázásra is hátrányos volt. A hideg, levegőtlen talaj és a csírát megtámadó különböző gombabetegségek már jelezték, hogy 1980. nehezebb lesz a korábbi éveknél. Csak a rendszerhez tartozó gazdaságokban legalább hatezer hektáron kellett újravetni a kukoricát, mert nem volt megfelelő a kelés, vagy ki sem csírázott a vetőmag. Mindezt még tetézte az emlékezetes májusi nagy felhőszakadás, ami már előrevetette az árnyékát annak, hogy bármilyen ideális időjárás is lesz – ami sajnos nem jött be – több hetes késésre kell számítanunk.

Az elmondottak arra kellett, hogy ösztönözzék az üzemeket, jobban készüljenek fel a nehézségekre. Nagy gondot fordítottunk tehát arra, hogy a kombájnok megfelelő állapotban legyenek, továbbá legalább ilyen fontos dolognak tartottuk és tartjuk ma is, hogy műszakijaink, szerelőink állandóan készenlétben álljanak. A szekszárdi alkatrészraktárunk például naponta reggel öt órától este tízig tart ügyeletet és ha telefon- vagy telexüzenetet kapunk valamelyik taggazdaságból, gépkocsink azonnal indul a szükséges alkatrészért...

A mostani nehéz ősz ismét bebizonyította, hogy a négysoros adapterek alkalmazásával, tehát a kombájnokra szerelt keskenyebb vágóasztal felszerelésével könnyebben végezhető a kukorica „aratása". Gondolom, ez tanulság lehet a jövőt illetően. Emellett szükségesnek tartom azt is megjegyezni – mivel a terület egyharmadán búza kerül a kukorica helyére – hogy nagyobb figyelmet kell fordítanunk a jó vízleadó képességű hibridekre, amelyek biztonságosabban termeszthetők. Ilyen például a négyszázas FAO számú Pioneer 3732-es, amely helyenként tíz tonna fölötti termést adott hektáronként.

Salamon Gyula

A köznapi tudat csapdái

„Ilyen az élet..."

Pécs. A november megkegyelmezett, beiktatott magába egy egynapos tavaszt. A kertek jó szagát lehozza a városba a szél, a játszótereken meglengenek a hinták. Hároméves kislány csetlik-botlik a homokozó peremén, elesik, sír. Kisírja magát, aztán végre már nevet is. „Ilyen az élet – mondja az anyjának. – Mindenkinek megvan a maga szomorú dologja..." Egy órával ezelőtt ragadt rá a szólás, megütötte a fülét a nagyanyja beszéde, aki valami szomszédban történt szerencsétlenséget ecsetelve eresztette – ki tudja hányadszori világkörüli – útjára az égvilágon semmi valós tényanyagot nem tartalmazó megállapítást: Ilyen az élet... Satöbbi.

Ilyen az élet – mondjuk ezernyi hangsúllyal. Ha komoly megállapítást akarunk tenni, ha viccelünk, ha általánosítunk. És mi mást teszünk nap mint nap. Észlelünk egy jelenséget, rendszerint érzéki úton megállapítunk valamit, ami a „szemünk láttára", a „fülünk hallatára" történik, aztán minősítjük. Ellátjuk kommentárokkal. Miután jónak, vagy rossznak ítéltük tapasztalatunkat, hozzákötjük valami nagy általánossághoz. Mindez természetes. Gondolkodunk, hiszen gondolkodó emberek vagyunk.

Persze, mindezt mindenki másképp teszi.

Megfigyeltem egy utcaseprőt, amint odament az újságosbódéhoz, hogy az újságos váltson fel neki egy tízest kétforintosokra. Az újságos nem szívesen tett eleget a kérésnek. „Miért nem vesz legalább egy újságot?" – kérdezte. „Minek az nekem – mondta az utcaseprő. – Tudom én, mi újság van..."

Ennek lehet valami mélyebb értelme is – állapítottam meg mindjárt, mihelyt jobban végigmértem azt az embert, akit másfél órával később bent a város egy másik pontján láttam sepregetni, tevékenykedni. A megjegyzése véletlen volt, vagy valamit felvillantott sajátos gondolkodásmódjából? Nem tudom. Ilyen az élet...

Más alkalommal ültünk a vonaton. Egy tanár, egy újságíró kollégám és jómagam. Sok mindenről beszélgettünk. A vonat nagy információpiac. Az emberek a néhány órás utakon kitárulkoznak, a bonyolultabb témákba is belemennek, hiszen van idő. Ezen a beszélgetésen is sok szó esett magáról a vonatról, a közlekedésről, meg egyébről. Minek nekünk három és fél órát utazni kétszáz kilométeres távon, az atomkorban? vetette föl egyikünk. Milyen drága minden – így a másikunk. Na meg az emberek is micsoda ordenáré módon viselkednek egymással... Hja az *elidegenedés* – sóhajtotta tanár kollégám, és hosszan nézett maga elé.

Az „elidegenedésre" megrezzentek ásítozó füleim, mert éppen akkoriban olvastam Marx Gazdasági-filozófiai kéziratok 1844-ből című művét, amely az elidegenült munka máig legklasszikusabb leírását tartalmazza.

– Elidegenülés... Mit értesz te ezen – kérdeztem tanár kollégámat.

Nagyot nézett, aztán elkezdte. „Hát ezt a ronda viselkedésmódot. Hogy az emberek nem köszönnek egymásnak. Hogy aki tegnap még munkás volt, és mára vezető lett, az nem akarja megismerni régi barátait... Hogy az emberek bezárkóznak a lakásukba... És így tovább."

Miközben hallgattam, arra gondoltam, hogy neki a tanulmányai során valahol, valamikor már kellett volna hallani valamit az *elidegenedésről*, annak marxi értelmezéséről és elméletéről. Úgy láttam, nem hallott... Az viszont folyamatosan megdöbbent, hogy például Franz Kafka egészen biztosan nem hallhatott a későn előkerült „Kéziratokról", és mégis milyen precízen, szinte Marx szellemében ábrázolta az elidegenedést, amiről mérhetetlenül sokat tudott.

Vannak ilyen csodák. Beszélgetünk, hallgatózunk az egyre ritkább csendben, élünk, működik az agyunk. Következtetünk, gondolatban összekapcsolunk és szétválasztunk jelenségeket. Mindezt persze valamennyien másképp tesszük. A műveltségünk, a képzettségünk, a társadalmi munkamegosztásban betöltött szerepünk, életkorunk, élettapasztalataink, hangulatunk és kedélyünk szerint.

Zuhatagként árasztanak el bennünket a köznapi jelenségek és nekünk közben intenzíven működik a köznapi tudatunk. Megállapításainkat természetesen – függetlenül azok objektíve igaz, vagy hamis voltáról – *igaznak* érezzük.

Hej, pedig de nagyot lendülne előre a világ szekere, ha néha kételkednénk is a magunk igazában! Ha néha utánanéznénk: hogy is van ez? Mi is itt az igazság? Merre is tart ez a mi vénségében is kamasz világunk, ez a több millió évesen is fiatal égitestünk, amelynek sarát tapossuk, aszfaltját koptatjuk. De nagy dolog volna, ha a divatos élctémákon való élcelődések helyett megnéznénk egyszer közelebbről, mi itt és itt a tényleges probléma...? És megpróbálnánk változtatni rajta. Ki-ki a maga módján, a maga területén. Persze, csak ott, ahol tényleg lehetőség van erre. Mert a fiktív problémák, a fiktív célok mindenkinek a könyökén jönnek ki. Köznapi tudatunk a köznapi jelenségek labirintusában lassan magára marad, bezárkózik és befelé fordulva mindegyre a maga vélt, vagy tényleges igazára koncentrál. Holott: megállapításai egyáltalán nem szentek. Megállapításai a lehető legesetlegesebbek – még akkor is, ha egy-egy adott dologról sokunknak ugyanaz a véleménye. Mert: ilyen az élet...

Bebesi Károly

A Hajnalka utcai ércbányász-lakóházak

Nem megy a családi ház?

Bányászprogram — tervidőszak végén

A bányászat szerepének az újraértékelésével összefüggésben született az a kormányzati elhatározás, amely az ötödik ötéves tervidőszakra 10 000 bányászlakás felépítését tűzte ki célul. A 10 000-ből megfelelő arányban részesült Baranya két nagy bányavállalata, a Mecseki Szénbányák és a Mecseki Ércbányászati Vállalat is.

Most a program teljesítésének áttekintésére kértük *Bimbó Józsefet*, a MÉV szociális ügyekkel foglalkozó vezérigazgató-helyettesét és *Drább Gyulát*, a Mecseki Szénbányák szociális ellátási osztályának a vezetőjét.

Miért?

Mindenekelőtt a program céljáról.

Az általános lakáshelyzet szerint – tudjuk – hosszú évekbe telik, míg lakáshoz lehet jutni. Talán a bányászat érzi leginkább ennek a hátrányait. A bányászt le kell telepíteni, meg kell tartani, hogy meglegyen az ipar kenyere. A Mecseki Szénbányáknál elöregedőben van a bányászság, a fiatalítás lakás nélkül elképzelhetetlen. A MÉV-nél óriási a lakásigénylők száma. Sem fiatalítani, sem a már ott dolgozó fiatal bányászokat megtartani nem lehet, és természetesen a népgazdaság által elvárt termelésnövekedést sem lehet biztosítani lakás nélkül. Ez a bányászlakásprogram célja.

A szénbányák pártbizottsága a közelmúltban tárgyalt a program teljesítéséről. A jelentésben olvastuk: *„Biztosította azt, hogy vállalatunk a munkásállomány átlagos életkorának további növekedését meg tudta állítani és ezzel a népgazdaság által elvárt termelési feladatoknak képes volt eleget tenni."* A MÉV-nél állandóan 1000 felett van az igénylők száma. Furcsán hangzik ez annál a vállalatnál, amelyik nemrégen még a legtöbb lakást építette Pécsett, de így igaz... Csak egy a gondok közül: évente kb. százan mennek nyugdíjba lakással, helyettük új bányász kell és új lakás...

Mennyi?

A MÉV részesedett szerényebb mértékben a programból: 60 tanácsi, 160 munkáslakásra és 480 családi házra szólt az előirányzat, amiből az utóbbi okozott különösen sok gondot. A Mecseki Szénbányák jogosítványa összesen 2280 lakásra szólt, amiből 1070-et Pécsett, 1150-et Komlón és 60-at Mázaszászváron kellett megépíteni. Ténylegesen: az előbbi összesen 654-et, az utóbbi 2136-ot tud megépíteni az év végéig. Tehát azt mondhatjuk: Baranyában teljesül a bányászprogram, a lemaradás indokolható. Csakhogy a program a föld alattiak érdekében született, a bányáknál viszont a teljes állománynak közel a fele a külszínen dolgozik, s közöttük is jócskán van, aki lakásra vár. Mi van velük? Tudjuk, hogy a program gondolatának a születése idején még úgy volt, hogy a bányákra lebontott program a tanácsi lakásterven *felül* valósul meg. Ám ahogy konkretizálódtak a tervek, úgy közeledett egymáshoz a kettő, míg a végén a tanácsi terv részeként kellett kezelni a bányászprogramot. A következmény: „egyéb" célokra csak minimális mennyiségű lakáshoz jutottak a bányák.

Figyelmeztető jelenségek

Maradt

A közelmúltban a Baranya megyei Népi Ellenőrzési Bizottság a magánerős lakásépítés helyzetét vizsgálva kitért a bányászprogramra is. A vizsgálati anyag tárgyalásakor elhangzott, hogy a Mecseki Szénbányáknál gondot jelent: egyes frissen lakáshoz juttatott fiatal bányászok a 10 évre szóló szerződést önkényesen felbontva kilépnek és viszik a lakást.

Előbb a MÉV-nél érdeklődtünk. Habozó válasz: talán tízen belül lehetnek... Aztán kiderül, hogy összesen csak hatan vannak, akikkel perben áll a vállalat, mert „elvitték" a lakást. A magyarázat: *„Akiknek lakást adunk, azok már évek óta hűségesek..."* A szénbányáknál az üzemenkénti kimutatás 80-at sorol fel, nem egy olyant, aki szinte pillanatokkal a lakáshoz juttatás után már „lelépett". A vállalat az ilyenek elleni védelemre gondol, amikor szankcionálási lehetőséget kér. Az érv logikus: *„Az eljárás a társadalommal szemben erkölcstelen, hiszen olyan nagyértékű lakáshoz jut gyorsan, amire különben 6–8 évig is várhatna..."*

Tény, hogy a különféle állami és vállalati támogatások, szociális kedvezmények együttesen a lakásár felét teszik ki, de az államot képviselő vállalat a lakás kiutalása után ilyen arányban sem szólhat bele a lakás sorsába. Elfogadható a javaslat: a vállalat kényszercserét bonyolíthasson le a szerződésbontó bányász rovására hűséges, de megoldatlan lakásproblémájú bányász javára.

A családi ház

A két bánya meglehetősen magas keretszámot kapott családi házra: a MÉV 480-at, a szénbánya 390-et. A tények azt mutatják, hogy a mai bányász számára nem olyan népszerű ez a forma, mint hinnénk.

Nem járunk messze az igazságtól, ha kimondjuk: a MÉV-nél meg is bukott. A 480-ból mindössze 126 valósult meg. Különös számsort kapunk, ha ezt évekre bontjuk: 1976 – 30, 1977 – 38, 1978 – 27, 1979 – 16, 1980 – 15. S a 126 összesen 29 helyen épült! A nyilvánvaló kudarc ellen úgy védekezett a vállalat, hogy az illetékes főhatóságoktól felmentést kért, s más konstrukciókban lehetett eredményt elérni. Így jött létre a Hajnalka utca és így épültek panelházak Szentlőrincen. Lehet, hogy másként alakulnak a dolgok, ha megvalósulhat az a rendezési terv, amelyet a MÉV Kővágószőlősön építendő nagyszámú családi házra készíttetett.

A szénbányáknál egy másik igazságot mondtak ki: a családi házas keret nem a fiatalítást szolgálja, hiszen ilyen lakásépítésre az vállalkozhat, akinek van már valami anyagi alapja. Itt egyébként a 390-ből 246-ot építettek fel – 40 helyen!

A családi házak szétszórtsága – koncentráltan sehol sincsen nagyobb mennyiségű építési telek – szinte kizárja az egyébként felbecsülhetetlen jelentőségű vállalati segítség lehetőségét. És a másik kedvszegő ok: a családiház-építők közül sokan anyagbeszerzési nehézségek miatt fizetetlen szabadság kivételére kényszerülnek, a vállalatok pedig – ha segíteni akarnak – ezt meg is adják. Megkérdeztük: elképzelhető lenne-e, hogy a vállalatok anyaggazdálkodási osztályai közreműködjenek a beszerzésben? A válasz határozottan nemleges.

●

A bányászprogram folytatódik a hatodik ötéves tervben is. A felvillantott gondok megoldásán érdemes elgondolkodni az új program sikere érdekében is.

Hársfai István

Szülészet, nőgyógyászat Baranyában

Újszülöttek és építők hosszú társbérlete

„Születésem pillanatában a fejem fölött valahol a falban egy lyukat ütöttek, a szomszédban vascsövet hegesztettek, emitt villanyvezetékeket húzgáltak, amott habarcsot, festéket kevertek. Az éltető anyatejhez állványok, vödrök, szerszámok között, törmelékkupacok sorfalán át jutottam el, napjában többször is..."

Mikor készül el a Megyei Kórház szülészete?

Az építők is több támogatást érdemelnének

A fenti önéletrajz-részlet ugyan sohasem íródott meg, de ha jó pár év múlva valaki ilyesmit olvasna, bizonyára valamilyen kalandos, regénybeillő eseményre gondolna. Márpedig mindez korántsem a fantázia szülötte, hanem napjaink egyik pécsi valósága, színhelye pedig egy igen sokra hivatott egészségügyi intézmény: a Baranya megyei Kórház szülészeti és nőgyógyászati osztálya a Dischka Győző utcában.

Két és fél éve küszködnek ezzel a nem éppen kórházba illő állapottal az ott dolgozók, s viselik gyakran kényelmetlen következményeit az ott ápolt betegek, szülő édesanyák.

◆

Az öreg épület 1905-ben kereskedelmi iskolaként kezdte szolgálatát, majd a sebészeti klinika, a 60-as évek közepétől pedig a Megyei Kórház szülészeti, nőgyógyászati osztálya kapott itt helyet.

Bár nem kórház céljaira épült ez a tömb, kisebb átalakításokkal megfelelt új céljának is. A régi, rozzant, széntüzelésű kazán azonban „ultimátumot" adott: vagy felújítják a teljes fűtési rendszert, vagy a legjobb esetben is bármikor felmondhatja a szolgálatot.

A halaszthatatlan rekonstrukcióhoz már 1977-ben rendelkezésre állt a szükséges pénz, készen voltak a tervek, csak éppen kivitelező nem akadt. Végül a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat soron kívül szerződést kötött a kivitelezésre.

Az eredeti terv szerinti munkákra, a távfűtés bevezetésére és a fűtésrendszer cseréjére 5–6 millió forintot irányoztak elő. A szakemberek azonban már a kezdés előtt sejtették, hogy lesz ez még jóval több is, hiszen egy ilyen régi épület megbontásakor csaknem mindig előbukkannak kisebb-nagyobb hibák, előre nem látható akadályok.

Jelenleg a költségek több mint tízmillióval haladják meg a tervezettet, mivel többek között a teljes elektromos hálózat is felújításra szorul.

Igaz, a sok rosszban azért volt valami jó is, hiszen a szükséges átalakításokkal együtt sikerült kialakítani egy új, modern intézetet a régi falak között. Így egy 40 ágyas újszülöttrészleget, új korszerű műtőblokkot, az osztályon kívül helyezni a sterilizálót, felújították a konyhát és étkezőt, a technológiai berendezéseket és általában a higiéniai eszközöket, helyiségeket.

●

Dr. Szereday Zoltán osztályvezető főorvos a nehézségek ellenére is elégedett az osztály eredményeivel.

– Rendkívül nehéz két és fél év áll az osztály valamennyi dolgozója mögött, hiszen a betegellátásnak sem színvonalán, sem a mennyiségén nem érződhetett az, hogy egy rekonstrukció közepette, tulajdonképpen egy építési területen kell ellátni a munkánkat.

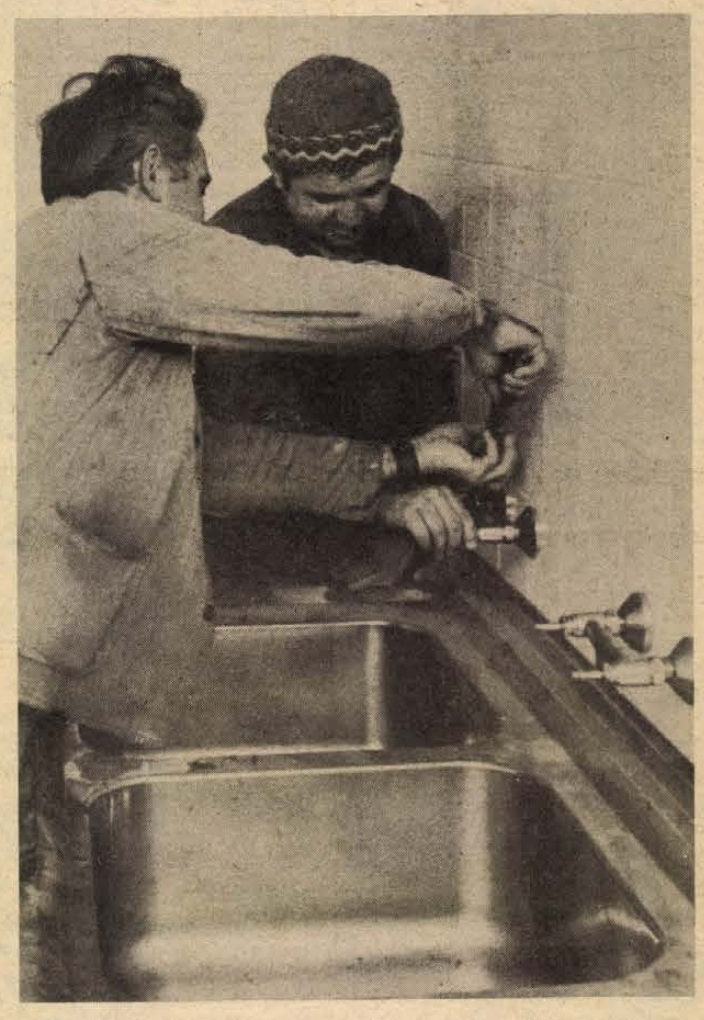

Osztályunk látja el a megye összes szüléseinek 26,5 százalékát. Tavaly pontosan 4336 fekvő- és 27 147 járóbeteget láttunk el. Gondjainkon úgy enyhítettünk, hogy a pécsbányatelepi 20 ágyas nőgyógyászati részleget 56 ágyasra bővítettük. Ide viszont nem helyezhettük el a nagyobb műtétre váró, vagy a terhességük 20. hetét meghaladó nőket.

Részint a szerencsénk, de még inkább valamennyi dolgozónk áldozatkész munkája következtében az áldatlan állapotok ellenére sem fordultak elő említésre méltó fertőzések, s az egyik legfőbb mutató az úgynevezett perinatális (szülés körüli) halálozás is kiugró javulást mutatott: az 1978. évi 29,3 ezrelékről tavaly 19,8 ezrelékre csökkent. Ez jóval kedvezőbb az országos átlagnál.

●

Bejárjuk az épületet, amely meglehetősen felemás képet mutat. A folyosókon friss festés csillog az egyik helyen, a másikon az ugyanolyan friss festés sütőlapátnyi területen potyog le a vakolattal együtt, mert beázik több helyen a tető. A harmadik emeleten kész a nővérszállás, de nincs még sem WC-jük, sem zuhanyozójuk.

A másodikon csillog-villog a csodaszépen megépített műtőblokk, de a kivénült hatalmas ablakokon befúj a szél. Az egyik lépcsőfordulónál tócsában áll a víz, a délelőtti eső ide talált utat az ugyancsak szétkorhadt ablakkeret mentén. A terhespatológiai és nőgyógyászati részleg elkészült, szépek a szobák, az ágyak felett világítótestek, nővérhívó telefon.

Ami kész, az szép, vakítóan tiszta, és a lehetőségekhez képest a legkorszerűbb, mint például az újszülöttek és a gyermekágyasok részlege, de közöttük van egy folyosó, ami még mindig a szakiparosok területe. Itt szállítgatják át naponta többször is szoptatásra a csecsemőket.

●

Meddig tart ez még így? A belső munkálatok – immár harmadszorra kitűzött – határideje 1981. április 30. Habó József, a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat igazgatója bízik abban, hogy sikerül jövő év tavaszán befejezni a munkát. Ami az eddigieket illeti, így vélekedett:

– Kétségtelen, hogy egyik fél részéről sem volt könnyű az alkalmazkodás, de azt örömmel állíthatom, hogy nagyon jó volt az együttműködés a kórház dolgozóival, vezetőivel. Két fő gondunk volt, hogy egyéb tulajdonképpen fő profilunkba tartozó munkáinkat is el kellett végezni, másrészt az itteni szakaszos munkavégzés, egy-egy munkaterület zavartalan biztosítása. Most a téli időszakban nagyobb kapacitást tudunk ide csoportosítani. Egyébként a folytatásra is felkészülünk, tárgyalunk a kórház vezetőivel a jövő évi munkákról.

Hogy valóban csak a gyógyítás színhelye lesz-e tavaszszal a sok vihart megért Dischka Győző utcai tömb, az majd elválik. Ám ezzel még korántsem oldódnak meg a gondok, mert a tetőbeázások miatt feltétlen folytatni kell a rekonstrukciót.

Az azonban most és a későbbiekre nézve is megszívlelendő lehet, amit dr. Szereday Zoltán mondott:

– Az ilyen feladattal megbízott építőipari vállalatnak több támogatásra lenne szüksége.

Kurucz Gyula

Lágyan omló hajviselet, bézs szemhéj

Frizura és smink

November első vasárnapján megyei fodrász- és kozmetikai versenynek adott helyet a Helyőrségi Művelődési Otthon. A verseny vendége volt Forst Grafleitner osztrák férfifodrász nagymester is, fiával együtt.

A linzi fodrász nem kevesebb, mint egy Európa-bajnoki, és két világbajnoki cím tulajdonosa, és elnyerte az Optimus-díjat is, (ez a fodrászok Oscar-díja), azonkívül sikeres festőművész. A bemutató előtt alkalmunk volt megkérni, hogy szóljon arról, milyen frizuradivat járja most a férfiaknál?

— A jó frizura titka, hogy mindig az egyén karakterének megfelelően kell elkészíteni. A nyugati országokban divatos a nyakban rövid haj, amely a fület szabadon hagyja, felül hosszú, lazán, féloldalasan esik a homlokba. Akkor igazán jó, ha nem kelt túlzottan fésült benyomást. Ehhez azonban tökéletes vágástechnikára van szükség.

Amerikából egy új divathullám kezd átterjedni: az egészen rövid, egy-két centis haj.

Nők figyelem! Kiment a divatból az apró, göndör, kreppes frizura. Most inkább a lágyan omló hullámok érvényesülnek. Jellemző vonal: a fejtetőn rövid, ami fokozatosan, lágyan simul a nyakban hosszabb hajhoz. (A Charlie angyalai című tévéfilmsorozat szőke főszereplőjének ilyen a frizurája.) A divatszínek a természetes hatású világos árnyalatok.

Kozmetika. Az előrejelzések szerint a szemek kikészítésénél divat lesz a bézs, a narancs és a sárga különböző árnyalatai, a szemek vonalát pedig az alsó szemhéjon húzott kontúrvonallal hangsúlyozzák. Így első hallásra ugyancsak meghökkentően hangzik, hogy sárga szemhéjakkal fognak ezentúl szaladgálni a divatosan kikészített hölgyek. A kozmetikai versenyen és bemutatón látottak azonban meggyőztek, hogy diszkréten alkalmazva a megfelelő helyen és más színekkel kombinálva, meglepő hatást lehet elérni.

A kozmetikusverseny győztes alkalmi sminkje — amelyet Kovács Árpádné, a Baranya megyei Fodrász Szövetkezet dolgozója készített, a következő: a szájat hét féle árnyalatú rúzzsal és kontúrceruzával hangsúlyozta, a szemhéjra és környékére több mint 10 féle árnyalatot vitt fel a készítője. A gyönyörű összhatás eredményeként nyerte el az első díjat.

Hogyan használjuk a mirelit készítményeket?

A gyorsfagyasztott főzelékféléket felhasználás előtt nem kell megmosni. Felengedve vagy fagyasztottan tegyük gyengén sós forró vízbe, vagy gőzbe főni, esetleg kevés zsíradékkal párolni. További elkészítése a friss főzelékkel azonos.

A zöldbab, zöldborsó, karfiol, vegyes főzelék már előfőzött, ezért főzési idejük is rövidebb mint a friss főzelékféléké.

Tökfőzelék készítésekor a szükséges ecetet a főzés megkezdésekor azonnal tegyük hozzá, a továbbiakban úgy készítsük el, mint a friss tököt.

Az uborkasalátához is fagyasztott állapotban tegyük hozzá az ecetet, sót és cukrot. Víz nem kell hozzá, mert elegendő levet enged.

Lecsó készítésénél a paradicsomról a héját fagyasztott állapotban húzzuk le — a fagyos paprikát egy pillanatra tegyük forró, majd hideg vízbe, szűrjük le, és azonnal szeleteljük. A továbbiakban a friss lecsóhoz hasonlóan készíthetjük.

A kukoricát forrásban levő vízbe tegyük, és az újraforrástól számítva 4–5 percig főzzük. A gyorsfagyasztott húsételeket (töltöttpaprika, töltöttkáposzta, pörkölt stb.) dobozukból kivéve még fagyasztottan tegyük lábosba vagy tűzálló tálba, és 1–2 evőkanál vizet öntve alá, gyenge tűzön vagy gőzben, fedő alatt melegítsük. Gyors tűzön az étel leég, a töltelék pedig hideg marad.

Bélszínroló sütésénél a fagyasztott rolókat forró zsiradékba tegyük. A sütést közepes tűznél vagy közepes hőfokon folytassuk, hogy mire piros kérget kap, a belseje is átsüljön.

A kocsonyahúst előbb leforrázzuk, pár percig főzhetjük is ebben a vízben, majd ezt a vizet leöntjük, a húst hideg vízben átmossuk, és csak ezután kezdjük el a főzést.

A gyorsfagyasztott tésztafélék közül a gombócokat és derelyét mindig fagyott állapotban tegyük lobogva fövő bő vízbe, és vigyázzunk, hogy a víz egy percen belül újra forrjon, különben a tészta elázik.

A galuska és a burgonyasodralék már készre főzött, fagyasztott. Zsírozott edényben, fedő alatt melegítsük gyenge tűzön. Amennyiben a melegítést forrásban levő vízzel végezzük, a felszínre emelkedő tésztát azonnal vegyük ki. Főzni nem szabad!

HÉTVÉGE 6.

Házilag elkészíthető

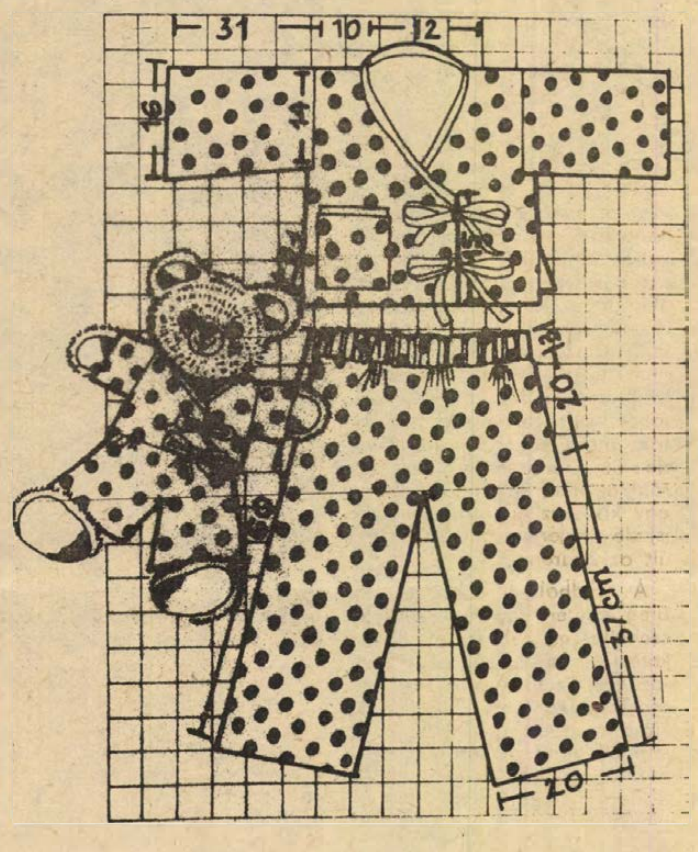

Pizsama 4—6 éveseknek

Még akik most kezdenek belekóstolni a szabás-varrás tudományába, azok is könnyen elkészíthetik a bemutatott gyermekpizsamát a szabásminta alapján.

104 cm magas gyerekre az anyagszükséglet: 90 cm szélesből 2,20–2,30 m szükséges, ebből még a maci pizsamáját is kihozhatjuk.

Kellemes, jól mosható-kezelhető anyag a krepp, a batiszt, divatos a pamutjersey. Ahol hűvös, nehezen fűthető a lakás, ott célszerűbb flanell, barhent anyagból vásárolni hozzá.

A rajzon minden méret szerepel, ezeket kell vonalzóval a szabásminta-papírra rámérni és berajzolni. A pizsama darabjai: 2 eleje, 1 háta, 2 ujja, 1 zseb és 2 nadrágrész.

A felsőrész darabjait összevarrjuk, de 6 cm magas hasítékot hagyunk kétoldalt. A kabát alját felszegjük. A nyakkivágást és zseb szélét elütő színű anyagból 1 cm szélességben szegélyezzük. Ugyanebből az anyagból vágjuk le a két hosszú szalagpántot, ezzel kötjük meg a pizsamakabátot.

A nadrág külső és belső oldalát összevarrjuk. Derékban szélesen visszahajtva gumihúzat készítünk, ebbe gumit fűzünk. A nadrág szárát a kívánt hosszúság bejelölése után felszegjük. A mackó pizsamáját kicsinyített méretben, ugyanígy készítjük el.

Újdonságok

Balzsam. Polar bear elnevezéssel, kínai gyártmányú folyékony balzsam érkezett a Herbária pécsi gyógynövény szaküzletébe. A balzsam egyebek között mentholkristályt, menthololajat, természetes kámfort és eucalyptus olajat tartalmaz. A balzsam jól csillapítja a különböző izomfájdalmakat, de ajánlott lumbágó, migrénes fejfájás kezelésére. Megfázás, influenza esetén inhalálószerként is kiváló. (Néhány csepp balzsamot forró vízbe kell cseppenteni és azzal inhalálni.)

Debreceni pirosmártás. Már kapható az élelmiszerboltokban a Debreceni Konzervgyár újdonsága a Debreceni pirosmártás, amely paradicsomot, paradicsompaprikát, zöldségkeveréket és fűszereket tartalmaz. A készítményből rántással pillanatok alatt főzhető mártás, de milánói makarónihoz, húsok mellé, ételízesítőként önmagában is megfelelő.

Ecetes sütőtök. Lengyel készítménnyel bővült a savanyúságválaszték. A kockára vágott, ecetes lében tartósított sütőtök 450 grammos kiszerelésben kapható.

Francia tálalókészlet. Az edényboltok újdonsága a darabonként is kapható tálaló-eszköz. Az import adagolókanál, burgonyazúzó stb. garnitúrában is kapható.

OTT-HON CSA-LÁD

Főzőcske

Gesztenyés csemegék

Gesztenyelekvár

Hozzávalók: 1 kg gesztenye, 1 rúd vanília, cukor.

Vágjuk be a gesztenye héját, tegyük nagy lábasba és öntsünk rá hideg vizet. Forraljuk. Forrástól számított 5 perc után vegyük ki a vízből, csöpögtessük le és hámozzuk meg. Majd a meghámozott gesztenyét tegyük forrásban levő bő vízbe és 25 percig főzzük. Majd a vízből kivéve törjük össze. Az így kapott gesztenyemasszát mérjük meg és ugyanannyi kristálycukorral készítsünk szirupot. (1 kg cukorhoz 1 vizespohárnyi vizet számítunk). Addig főzzük a szirupot, amíg gyöngyözik, majd tegyük hozzá a gesztenyemasszát és a vaníliát. Forraljuk tovább 30 percen keresztül állandó keverés mellett. Vigyázzunk, hogy a lekvár ne tapadjon a lábas fenekére. Vegyük ki a vaníliát, majd hagyjuk kihűlni. Tegyük cserépedénybe, és fedjük le. Kenyérre kenve igen ízletes.

Gesztenyegombóc

Hozzávalók 6 személy részére: 1 kg gesztenye, 15 dkg porcukor, 3 dkg vaj, 1 kis pohár tejszín, vanília por, 20 dkg csokireszelék.

A gesztenye héját bemetszszük és 10 percig forrásban levő vízben főzzük. Majd a vízből kivéve csöpögtessük le és hámozzuk meg, majd további 25 percig ismét főzzük. Ezután törjük össze. Adjunk hozzá vajat, tejszínt, cukrot és fél kávéskanálnyi vanília port. Ha az így kapott püré túl folyékony, tegyük ismét tűzre és állandó keverés mellett sűrítsük be. Ezután hűtsük le. Ha kihűlt, kis diónagyságú gombócokat formázunk belőle, majd a csokireszelékbe forgassuk. Fogyasztás előtt tegyük hűvös helyre, hogy megkeményedjen.

Gesztenyetorta

Hozzávalók 4 személy részére: 1 kg gesztenyemassza, vagy 1,30 kg friss gesztenye, 25 dkg porcukor, 2 dl tejszín, 2 evőkanál rum, 9 szelet ananász, 2 kávéskanál kristálycukor.

Ha készen vásárolt gesztenyemasszát használunk, akkor a masszát dobozból kivéve mindjárt összekeverjük porcukorral, hozzáöntjük a rumot és 1 dl tejszínt. (Az általunk készített masszához is ezeket keverjük.) Majd az ananászkarikákból 8 darabot összevágunk és a masszához keverjük. Az így kapott keveréket tálra tesszük és tortát formázunk belőle. Majd ajánlatos a fogyasztás előtt egy éjszakára a hűtőszekrénybe tenni, hogy kissé megkeményedjen.

Fogyasztás előtt a tejszínből és kristálycukorból habot készítünk és a torta oldalát és tetejét ezzel díszítjük.

Kiskert

Milyen sövényt ültessünk?

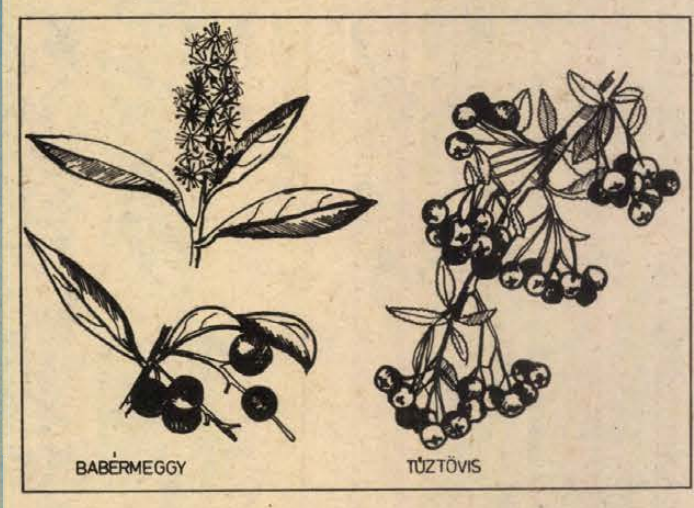

Gazdag, változatos növénykollekció között válogathatunk, azonban a választást mindig a cél, valamint a helyi adottságok döntik el. A teljesség igénye nélkül, az alábbi sövényféleségek ajánlhatók:

ÖRÖKZÖLD FAGYAL — Ligustrum ovalifolium.

Jól alakítható, tömör, egységes zöld falat alkot. 2–3 m magas sövény is alakítható belőle. Levelei fényeszöldek, ovális alakúak. Rendkívül hideg télen lefagy a levele, de tavasszal újra kizöldül. Tápanyagban gazdag talajban fejlődik jól, egyenletesen. Régi, bevált jó sövény, napos fekvésben is kitűnően díszlik. Amennyiben nem nyírjuk, sárgásfehér, intenzív virágot fejleszt, melyből őszre fekete bogyók fejlődnek.

KÖZÖNSÉGES FAGYAL — Ligustrum vulgare.

Igénytelenebb, rossz körülmények között is megél. Árnyékban is jól díszlik, ami kevés sövénycserjefélétől várható el. Erősen terjedőtövű, partoldalak megfogására is alkalmas. Amennyiben nem metszszük, júniusban virágzik, fekete bogyótermése tavaszig a veszszón marad. Lombja nem olyan dekoratív, mint az örökzöld fagyalé.

SZÍRIAI MÁLYVA — Hibiskus syriacus.

Kiváló sövényképző tulajdonságokkal rendelkezik, 2–4 m magasra nevelhető. Szakszerű metszés esetén tömör, áthatolhatatlan falat alkot. A tápanyagban gazdag talajt szereti, jó vízellátású, napos fekvést kedvel. Virágai 4–6 cm átmérőjű lila vagy fehér színűek. Július közepétől szeptemberig nyílnak. Érdemtelenül mellőzött sövény. A régi Kertváros családi házainál sok szép sövényt létesítettek belőle. Telepíthető egyéves magágyi csemetékből (jóval olcsóbb) vagy kétéves kifejlett sövénycserjéből.

KÖZÖNSÉGES GYÖNGYVESSZŐ — Spiraea vanhouttei.

1,5–2 m magasra nevelhető, a metszést kiválóan bírja. Levelei aprók, 2–4 cm hosszúak. Mindenütt megél, de a jó talajt, napos fekvést meghálálja. Metszés nélkül töméntelen fehér virágot hoz füzérben, de metszés esetén is előjönnek virágai az oldalhajtások csúcsán. Mivel túl magasra nem növekszik, metszés nélkül is nevelhető sövénynek, jól záródó falat alkot. Metszés nélkül térigénye oldalirányban nagyobb, 1,5–2 métert is eléri.

HÓBOGYÓ — Symphoricarphus albus.

1–1,5 m magasra növő cserje. Terjedőtövű, partoldalakat jól megfogja. Gyenge talajon is jól megnől, az árnyékot is elviseli. A nyírást jól bírja. Metszés nélkül is viszonylag egyenletes falat alkot. Ősszel megjelenő bogyói dekoratívak.

TŰZTÖVIS — Pyracantha coccinea.

Kora ősztől, nagy mennyiségű piros bogyóival szinte az ősz jelképe. Egyik legértékesebb sövénycserjénk. Hazánkban most van elterjedőben. Nem igényes, de a tápanyagellátást meghálálja. Sűrű ágtövisei szinte áthatolhatatlanná teszik. Augusztus elején pirosodó termése sűrű fürtöket képez, termésétől szinte roskadozik a növény. A feketerigók kedvenc őszi, téli csemegéje. Nemcsak szimbolikus kerítést alkot, hanem a tényleges védelmi funkciót is ellátja. Termesztőedényben nevelt cserjét vásároljunk, mert szabadgyökerű állapotában nem biztos az eredés.

NARANCSEPER vagy VADNARANCS — Maclura pomifera.

Szintén tövises, tövéből sűrűn elágazó, áthatolhatatlan sövény képezhető belőle. Külterületeken vadkár ellen is védelmet nyújt 3–4 év után. Talajban nem válogatós, mindenhol megél. A metszést kitűnően bírja. Legmegbízhatóbb kerítés. Meg kell azonban jegyezni, hogy amennyiben rendszeres metszést nem kap, fává is megnőhet. Magcsemete korában is telepíthetjük, így olcsób a telepítési költség.

A jelzett cserjék telepítési ideje lombhullástól rügypattanásig fagymentes időben.

A felsorolt cserjeféléken kívül számtalan fajta, változat alkalmas sövénytelepítésre. Részletesebb ismertetőt tartalmaz Móczár Béla: Kerítés élősövényből című könyve.

Kalla Gábor

Biológiai növényvédelem

Hasznos madaraink védelme

A madarak legnagyobb csoportja rovarokkal táplálkozik. Mezőgazdasági szempontból ezeket a hasznos madarakat védenünk kell, mert növényvédelmi tevékenységük felbecsülhetetlen.

Mezőgazdasági területeken, kiskertekben és városokban egyre kevesebb fészkelési lehetőség van, főleg az odúlakó madarak részére. Azt hiszem, hogy a kémiai védekezés, a növényvédőszerek megjelenése túlzottan egyoldalúvá tette a védekezéseket. A kémiai anyagok túlzott használata nemcsak a káros, hanem a hasznos élő szervezeteket is pusztítja. A biológiai egyensúly felbomlása, mely egyes fejlett országokban már jelenleg is problémát jelent, feltétlenül gondolkodásra kell, hogy késztessen bennünket.

Érdekességként említem, hogy a megyénkben már évek óta madárodúkat, etetőket gyártanak és exportálnak.

A nyílt fészkelő madarainkat, a bokrok, fák mérgező szerekkel való permetezésével nagymértékben csökkentjük.

Hasznos madaraink téli etetése ne csak általános iskolás gyerekeink feladata legyen. Nem kívánom részletesen leírni itt az odúk és etetők méretét, hiszen azt nagyon sok könyv és tankönyv tartalmazza.

Többet kellene foglalkoznunk a hasznos madarak védelmével, ami jelenleg talán még nem késő.

Dr. Frank József

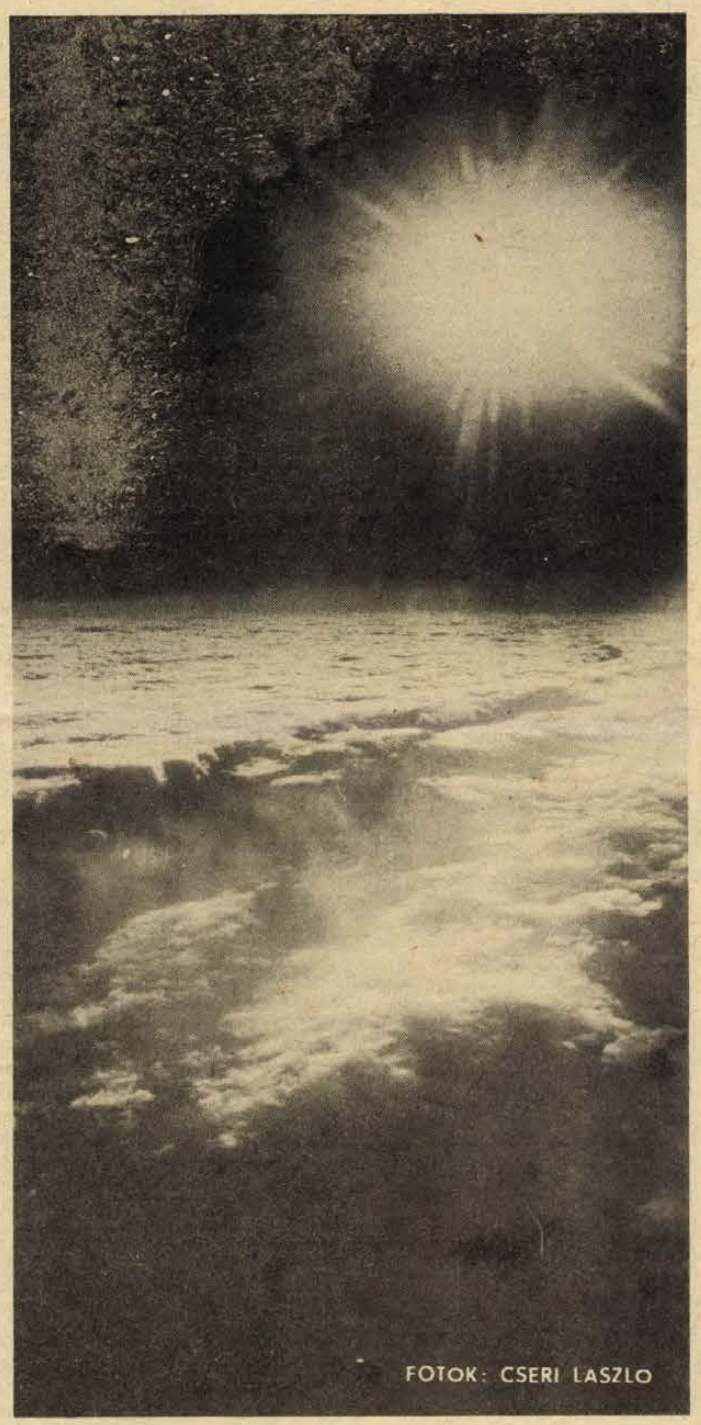

FOTOK: CSERI LASZLO

ősz

Valaki szívet vésett a rönkfaasztalba, aztán az idők folyamán a rajzolat – éppen az ívek találkozásánál – meghasadt, a két nevet jelző betűk is úgy távolodtak egymástól lassan és biztosan, miként a forró nap, jég, víz megállíthatatlanul tépi ketté a súlyos platántörzset. A megfeketedett, elhalt fa hasadékából egy bogár mászik elő, fölkapaszkodik, tétován fordul egyet és ismét eltűnik a nagy „C" betű alatt – hát ennyi maradt csak a fenenagy vallomásból, emlékből és még ezt a maradványt is majd tovább pusztítja-korhasztja az idő meg a bogarak. A fák között átszűrődik egy köhögő-füstölgő autóbusz, amely a hegyi szerpentinen keperkedik fölfele, lehet, hogy őszi kirándulókat visz, vagy éppen csak néhány utast, akik majd a néptelen megállóknál leszállnak és szinte nyomtalanul tűnnek el a hegyen, a jóég tudja, merre és miért. Aztán ismét mozdulatlan és csendes a november itt fent a fák között és én zavartalanul tovább utálhatom az őszt, amire olyan sok szépet mondanak – hogy rozsdabarna meg rőtvörös, meg hogy verőfényes őszi napok meg minden – pedig kutyaütő volt a hűvös október, meg a havas-esős november, most is köd gomolyog a fonyadt bokrok fölött és megrázkódom a nyirkos hidegtől.

Persze lent a város utcáin az emberek szemmel láthatóan nem nagyon vesznek tudomást a tél közeledtéről, megállnak az üzletek előtt – már szépen elrendezték a kirakatüvegek mögött a szőrmés, vagy vastag téli holmikat, csizmák, kesztyűk, sálak, játékok, csokoládémikulások, kávéscsomagok, ajándékkosarak és nehéz italok szép üvegekben – hát ezek a portékák majd szépen lelapítják az erszényeket, retikülöket, csak induljon meg a nagy vásárlási roham... A múltkor – hogy váratlanul megeredt a hó (és mi nem jött váratlanul az idei őszön?) – a nők azonnal fölhúzták a vízhatlan csizmákat, s amelyek azonnal be is áztak –, a gyerekek egy-két délutánon megrohamozták a havas dombokat, lakótelepi lejtős járdákat, de ez a hó nem tartott sokáig, nem volt több az ősz kegyetlen bosszújánál; az úttest, járda, házak fala merő sár és mocsok lett, de itt fönt – de még itt a rönkfa alatt is – még maradt egy kis szűz hó, ha töppedten is, de tenyérnyi foltokban megült az avaron...

A ködből felbukkan egy öreg ember, szikár, magas és szakállas mint az úristen, olyan korasincs aggastyán, lehet talán kétszáz éves is, pedig nem csoszog, könnyed léptei alatt zizeg a levélzet, elhalad előttem, ijedten rákösönök, rám néz, aztán csak megy előre és a párás avarban hirtelen elmosódik az alakja, megsemmisült, mintha elvegyült volna a korhadt, nedves fekete földdel .. Hallottam egy afrikai verset – semmiféle verset nem tudok hibátlanul megjegyezni, ezt sem – csak mégis valahogy így van, hogy „... Isten összegyúrta a Napot, és a Nap jött, elment, és visszatért –, Isten összegyúrta a Holdat, és a Hold jött, elment és visszatért –, Isten összegyúrta az Embert, és az Ember jött, elment és nem tért vissza többé..."

Címe ez volt: „Az ember mulandósága."

Rab Ferenc

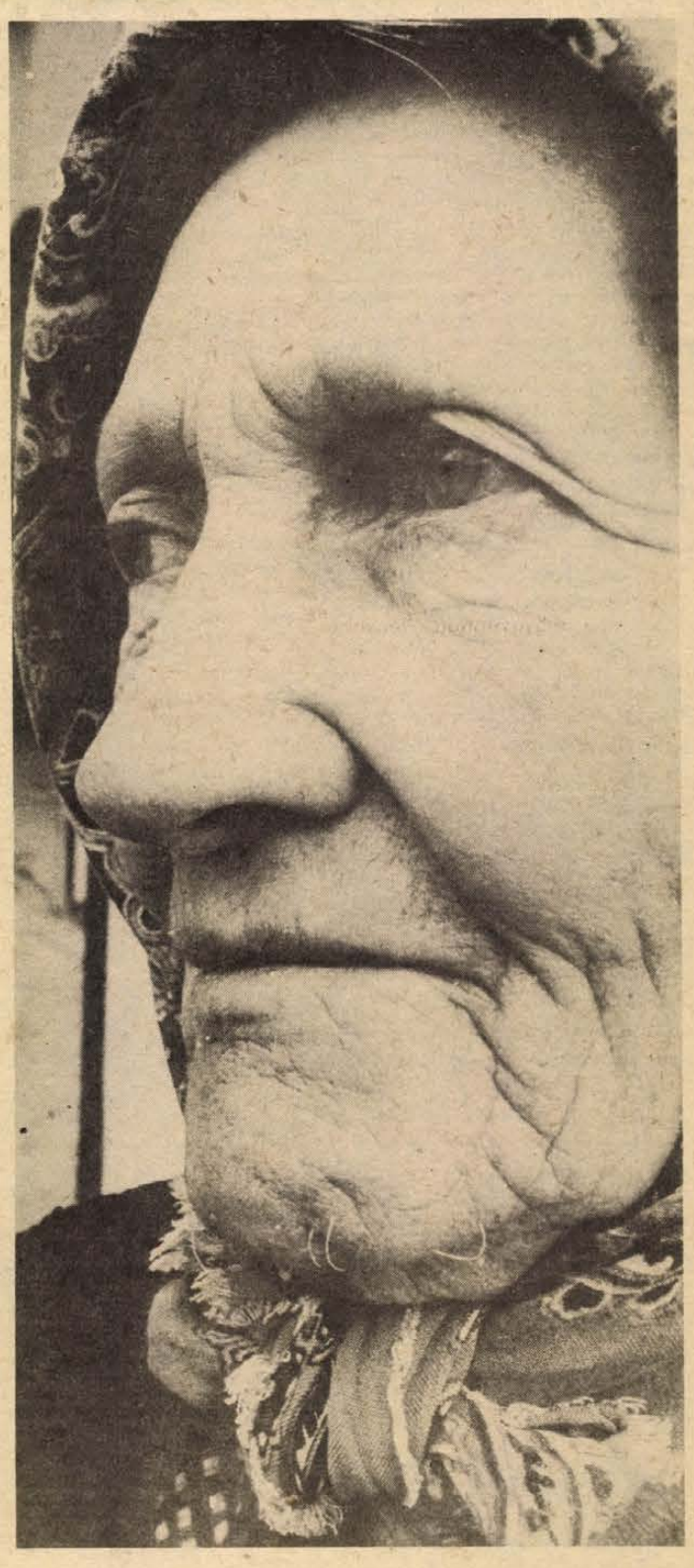

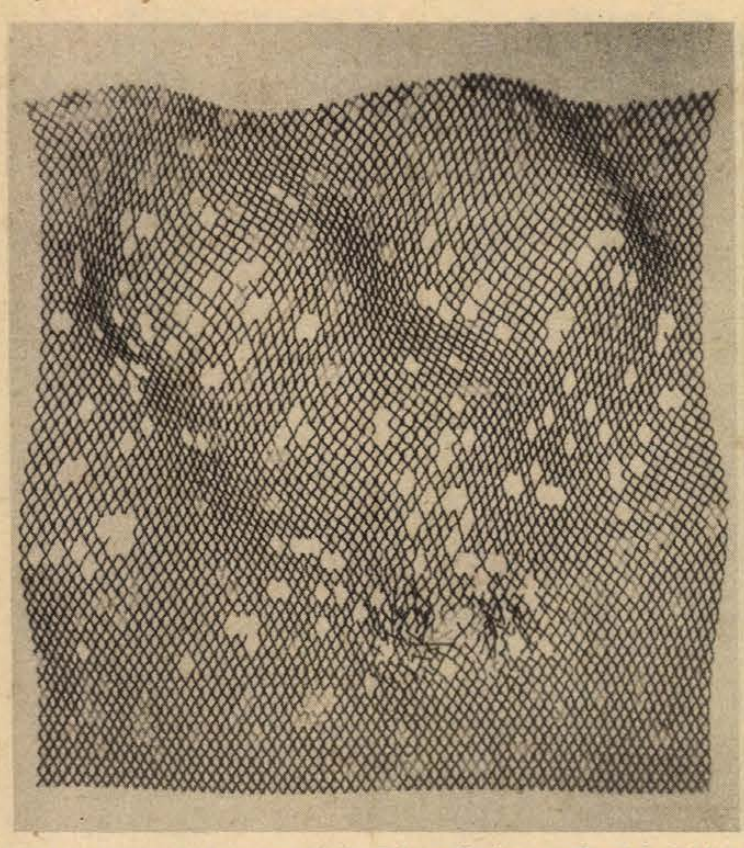

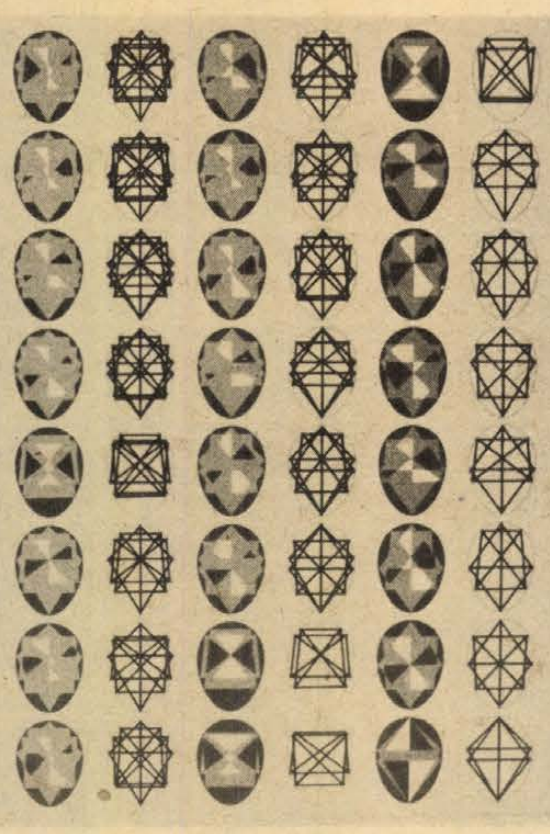

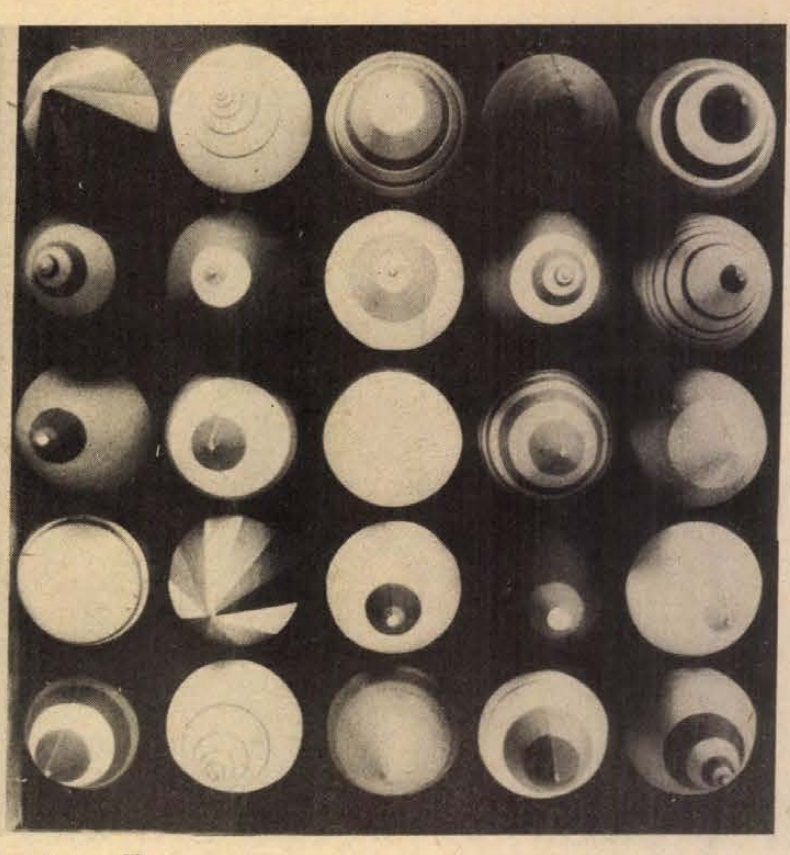

Fekete Judit: kúpos arány-játék; Fekete–Kosbor: a Dombóvári Művelődési Központ embléma-rendszere; Csizy László: komputer grafika

A Vizuális Műhely kiállítása a Színház téri Galériában

A művészmesterség tanulható-tanítható fertályairól szól a kiállítás. A művészettörténet összegyűjtve tartalmaz végtelenül sok tanulságot, ez visszafelé mindig igazolja a történelmet, előre azonban nagyon kockázatosnak látszik megjósolni, hogy miféle élmények és környezet diktátumaként, a múlt mely szegletére fog támaszkodni a megszülető „új".

Lantos Ferenc, a pécsi Vizuális Műhely vezetője „biztos" választásokra sarkallja tanítványait, csökkenteni kívánja az időből, szeszélyből, véletlenekből műalkotásba szűrődő effektusokat. Vissza kívánja vezetni az új forma megalkotásának hogyanját-mikéntjét az egzakt műveletekre. A gondolatrendszer — melyre építhet kísérlete során — szükségszerűen axiomatikus. Benne kitüntetett szerepű alappontok és alapműveletek, alapössszefüggések, valamint ezeknek változatai kapcsolódnak össze. Áttekinthető nyelvű, tiszta iskolája a szem „beszédének". Itt nem fellegeket ostromló kíváncsiság, vagy a különbségek árán való gazdagság példái delejznek. Az azonosságé inkább és minél jobban megvannak a közös elfogadásra méltó alappontok, annál egységesebb (és ne hallgassuk el: olykor veszélyesen egyformább . . .) a közösség arca. Mert a Műhely közösség is. Éppen hogy elindultak, nem találván elégségesnek az útmutatást, amit más szakköri közösségben kaphattak volna. De a Műhely, így, tagjaival és adottságaival — bármennyire is hangsúlyosan ejtjük vele kapcsolatban a szakmai osztályt jelentő „amatőr" szót — szorosan hozzátartozik ma a „művészet" teljes tartalmát sugalló képhez. Még akkor is, ha csak kiegészítő a szerepe. Még akkor is, ha a „nagy művészet" szempontjából nem feltétlenül közérdekű terület, a felkészülés, analízis fázisát emeli csak ki. Állandósított starthelyzetben elsajátított eszközhasználati szabályok, majd a meghaladásukra, új eszközök és új szabályok integrálására irányuló szándékok mutatkoznak be ezen a kiállításon. Hihetőleg nehezebb már azoknak a dolga, akik az „alapösszefüggéseken" túl, mégiscsak esélyt szavanak a személyes mondandónak, akik „saját" nyelven szeretnének megszólalni. A „nem formális" irányában elfogult alkotói típusok eszmei-ideológiai, esetleg pszichologizáló, vagy más módon teoretikus mondanivalója láthatóan nehezen ízül az ornamentális formatartalmak alapvetően merev vázrendszeréhez. A „már" nem tanítható, az előzményekkel már nem megerősíthető, (vagyis, ami a személyes alkotói „arcél" kimunkálására való hajlamot jelenti), az a szenvedélyesen és sokoldalúan bizonyított műhelyiskola közegében furcsa eklektikaként érvényesül. Eltérő mélységű izgalmakat szerez például *Dobány Sándor* alig észlelhetően, finoman papírra tett két portréja, tűnékenységük, fátyolos lírájuk, és Dobány Sándor ablak közötti falsíkokra applikált J. R. Soto „átirata", amennyiben azt mutatja meg, hogy a síkbeli ábrázolás elemei miként hatnak, ha térbe kerülnek.

A kiállított színdinamikai játékok okosak és újszerűek. R. P. Lohse, J. Itten útmutatásait a begyakorlás fázisában mutatja-honosítja meg néhány konstruáló és arány-játék. *Muk Ágota* sárga–vörös–kék, tájképhangulatokat keltő variációi, színkontrasztokat feltérképező mákgubó sorozatai erő és irónia nélkül utalnak a forrás; A. Warhol: M. Monroe, Sárga virág, Tehén stb. húsz évvel ezelőtt még izgalmas kvalitásaira.

A közelmúlt modern képzőművészetének tisztelete és a racionális formaelemzés elsajátított készsége szövődik egybe *Zalavári József* és *Terbe János* mesterien megrajzolt munkáin. A felhasznált anyagok és a gyakorolt technika soha nem azt hangsúlyozzák, hogy itt úgynevezett „alkotással" állunk szemben. Kísérletről beszélnek a rajz-, és fotópapírok, a papundekliből hajtogatott kúpok. Gyakorlatokról, melyeknek végeredményeit jóllehet számtalan sokszor lejegyezték már, melyeken azonban át kell vágnia magát ma is annak, aki a művészet gyakorlásába ott akar bekapcsolódni, ahol az elődök abbahagyták. Akik a gyakorlat, kísérlet, az ideiglenes megoldások, vagy a válaszképtelenség sorozatainak terepét elhagyták, azok vállalták a legtöbbet. A közösség, a Műhely szélárnyékát elhagyva, önálló programmal, másfajta kritikus megütközésre tartanak számot.

Pál Zoltán plasztikai világának megértéséhez nem „ugrottak" be a műítész dolgát úgy megkönnyítő párhuzamok és előképek. Egy sor igazi művességgel, igazi anyagban, igazi, személyes kimódolt plasztikai problémával „tüntető" *műalkotás*. Nem közelítések, nem kísérletek, hanem a tudott, a vállalt és megvalósított cél rögzületei. Nem a rendszer, a folyamat, a valószínűség, hanem a véglegesség, a befejezettség vállalásában bátor művek Pál szobrai. E sorok írójának valóságos meglepetés, a felfedezés ritka öröme. A közösséggel szemben azonban méltánytalan lenne e helyt többet foglalkozni Pál Zoltán munkáival. Remélhetőleg nem várat sokat önálló bemutatkozásával.

Összegzés? Hiszen a kiállítás célja a mindennapi munka, a problémák, tagság, elvek és tervek láthatóvá tétele volt. Előtte nem volt sűrűbb a gond, s utána nem lesz hézagosabb, amit tenni kell. A korszerű művészettörténeti tényanyag valamint a lehetséges alkotói tevékenységet teljes felületén elemző módszer az ország egyik leghaladóbb művészeti csoportjává avatja ezt a közösséget.

Aknai Tamás

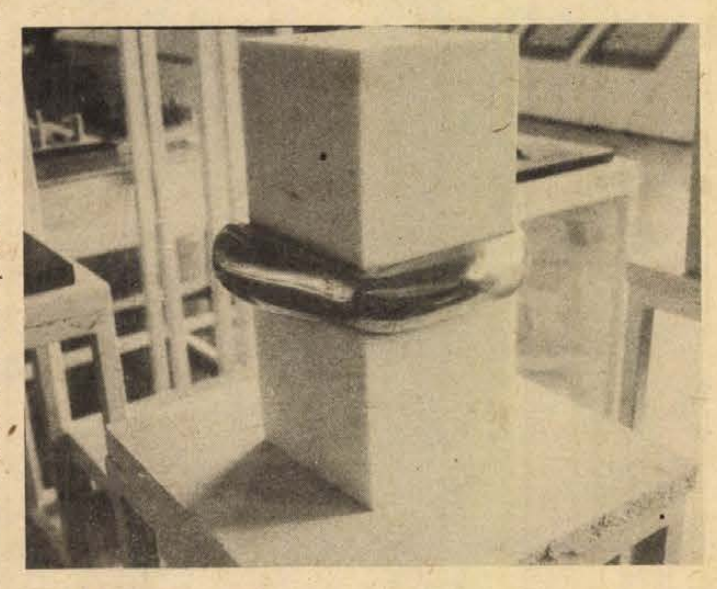

Pál Zoltán: kisplasztika

Tamás Gyöngyi és Solymos Pál a Mazurkák c. részben — Fotó: Körtvélyesi László

A szerelem pillanatai — balettest

Fiatal koreográfuspár bemutatkozása

Az 1980—81-es balettévad a Keveházi—Bán táncosházaspár koreográfiáinak bemutató előadásával indult. Mint kiváló táncművészeket már jó pár éve ismeri a balettet kedvelő közönség, de mint tánctervezőkkel, koreográfusokkal most találkozhatott először.

A pécsi balettegyüttes vezetősége azáltal, hogy meghívta e fiatal alkotópárost, nemcsak a fiatal pályakezdőknek adott lehetőséget a bemutatkozásra, hanem izelítőt adott a helybéli nézőknek abból a törekvésből, amely ma a hazai színpadokon és a világ színpadjain új irányként jelentkezik. Nevezetesen: megőrizni a klasszikus tánc alapelemeit és ehhez kapcsolni a korszerű — modernnek nevezett — új mozgás-, illetve táncformát. A Pécsi Balett megalakulásakor — immár húsz éve — új táncstílust teremtett és ennek a táncstílusnak bizonyos mértékű megtartása és ötvözete a klasszikus mozgásrendszerrel tette lehetővé, hogy e koreográfiák megvalósuljanak. A Pécsi Balett második generációjaként emlegetett táncosok, akik a klasszikus tánc elemeit balettmesterek vezetésével nap mint nap gyakorolják, a koreográfiákban pedig a húszéves mozdulatrendszert vagy annak változatát valósítják meg, nemcsak a koreográfia színrehozatalának volt egyik lehetősége, hanem biztosították az egyéni sikerek megszületését is. Külön meg kell említeni az est előnyére azt is, hogy a bemutatott művek által a nézők a Pécsett ritkán látható klasszikus balettben is gyönyörködhettek, amely táncstílusnak *Keveházi Gábor* igazi ismerője, hisz eddig is több nemzetközi táncverseny győztese volt.

A Chopin zenéjére készült *Mazurkák* c. balettmű volt az est nyitószáma, amely félreismerhetetlenül Chopint, a zeneszerzőt idézte. A klasszikus táncok szépsége, látványossága, kivitelezése méltán nyerte el a közönség tetszését. A női táncok légiesek, könnyedek, álomszerűek voltak, idézték a romantikus nagyballettek mozgáskultúráját. Szép, biztos kivitelezésű táncot láthattunk *Solymos Pál* előadásában, aki Chopin életrekeltője volt. A kellemetlen közérzetet keltő giccses zárójelenet már rendezői, koreográfusi hiba. Megérdemelt volna a táncjáték az egész mű eleganciájához méltó, kisebb gesztikulálásokkal történő őszintébb, igazabbnak tűnő befejezést.

Az est középső részében bemutatott három rövid táncjelenet közül az első Wolff Péter fiatal zeneszerző sok esetben — főleg az első tételben — filmzenére emlékeztető zenéjére készült táncjáték volt. Lírai táncok sorozata, amelyet szép előadásban tolmácsolt *Zarnóczai Gizella* és *Hajzer Gábor*.

A *Szörny* című kompozíció dramaturgiailag kidolgozatlan. Amit láttunk, — az csak ötlet, amely kellő előkészítés és ennek megfelelő befejezés után drámai táncjáték is lehet, vagy éppen megvalósítója annak, ami „lenni szeretett volna" — tánckomédia, vagy paródia. Így azonban csak gyenge torzó maradt.

A Tomita által szintetizátorra átdolgozott Ravel: *Boleró* kompozíciójában a koreográfuspár az eddigi összes, e zenére készült táncformától, koreográfiától eltért. A zenében rejlő feszültséget a szerelmes férfi küzdelmeként ábrázolja, míg az állandóan ismétlődő dallam vonalát követve keleties mozgással jelenik meg a férfit legyőző nő. Kitűnő alakítást nyújtott *Tamás Gyöngyi*, aki karcsú, nyulánk alakjával, biztos tánctechnikájával és finoman, kifejezően alkalmazott kar- és kézmozdulataival arról győzött meg bennünket, hogy az együttes egyik legbiztosabb táncosa. A férfiszerepben *Lovas Pál* nyújtott kimagaslót, a zenei feszültség nagyszerű tolmácsolója volt.

A Tomita—Jávori zenéjére készült *A gyönyörök kertje* c. kompozícióval zárult az est. Az ismertetőben jelzett későközépkori Bosch mester képére való utalás némileg félrevezető. Nem ennek a festménynek tánci megvalósulása, de hangulati visszakapcsolása sem a táncjáték. Csupán a vízió, az álomlátás a közös, a „paradicsomi mezők" megjelenítésének akarata. E táncban a túlvilági idillt képviseli a tánckar kiegyensúlyozott, szép, békés mozgásrendszere, az ide bejutó „Ma Emberének" riadalmát, félelmét, bizalmatlanságát *Körmendy László* jelzi táncával. Kezdetben szokatlan gondolatot ébreszt a tánc: a ma embere még a szépségtől is ennyire fél? A kiegyensúlyozottsággal szemben is gyanakvó? Végül is megadja a tánc a választ, mert egy hatalmas, remek szólótáncban jelzi a béke és nyugalom elfogadását, az e fölött érzett örömét, majd átvéve a tánckar lassú, egyenletes táncát, azonosul az őt befogadókkal.

Az első művekben dramaturgiai hibákat is elkövető koreográfuspár bizonyságot adott arról, hogy vannak jó elképzelései, gondolatai amelyek alapján sikeres tánctervezői pályára számíthatnak.

Fonay Zsuzsa

Hallama Erzsébet

Fogadó bizottság

A világhírű muzsikus leállította hatalmas Fordját a városka főterén és kiszállt. Bizonytalanul nézett körül. Egy szecessziós díszkutat látott, néhány vedlett középületet, az egyiket állványerdő fedte. Nem megyek el a Szent Ferenc utcába, gondolta a világhírű muzsikus, és elhatározta, hogy kiteszi az impresszáriója szűrét. Mi az, hogy talán ez az utolsó turnéja, és hogy már nem hagyhatja ki a szülővárosát? Mi az, hogy fölösleges hősködés az ő korában, hogy nem tart sofőrt? Mind a halálomra spekulálnak, gondolta a világhírű muzsikus keserűen, mind belőlem akarnak meggazdagodni. Bement a Hotel feliratú oszlopos ajtón, s már semmi örömöt nem érzett, hogy sikerült leráznia a fotóriportereket, akik le akarták kapni, amint szülőházának kapujához támaszkodik és világhírű ősz fejét szomorúan lehorgasztja.

A Hotel felirat mögött a fogadó bizottság szundikált. Az asztalon gyűrött virágcsokor hevert, a csokrok egyike, amelyeknek celofánburka, mint megannyi elszáradt hüllő, ezerszám borította a világhírű muzsikus tündöklő életútját. A fogadó bizottság fölriadt a vendég köhögésére, a zeneiskola kövér igazgatója rámeresztette álomittas szemét, majd kurta karjait heves ölelésre tárta.

Nem megyek el a Szent Ferenc utcába, gondolta a világhírű muzsikus eltökélten.

A helyi lap tudósítója vastag blokkot tett a térdére. A műbőrön arany betűkkel ez állt: TÜZÉP.

— A gyermekkoráról, ha szabadna! — lelkendezett. — Emléke, esetleg valami sztori...

A világhírű muzsikus krémekkel, masszázzsal, fürdőkkel fiatalosan tartott arca elkomorult. Számított a kérdésekre, mondta az előkészített szöveget, de közben érezte, hogy mégiscsak megöregszik. Ötven éve, gondolta gépiesen, ötven éve. Látta magát, a végeláthatatlan zongoraleckék mellett kuporgó, lenyalt hajú, térdigérő-nadrágos kisfiút, hallotta a felharsanó röhögést, fakón, sercegve, mintha régi lemezről szólna.

— Megrendeltük volna az ebédet is – fontoskodott a zeneiskola igazgatója, — csak nem tudtuk, hogy...

Mennyit röhögtek rajtam, gondolta a világhírű muzsikus a reászálló ködben, uramisten, és mennyit pofoztak! Elek bátyád majd megvéd, legyintett apa és cvikkere közömbösen csillogott, ő meg csak ült a zongora mellett, hallotta a labda puffanásait a füves udvaron, Elek üvöltését és vihogását, a játék, a mámor tébolyult hangjait...

– Ha hazajövök, mindig paprikáscsirkét eszem — mondta a világhírű muzsikus, ahogy szokta, az ő nagyvilági és szívélyes mosolyával, s látta, hogy a helyi lap tudósítója ismét fölüti a TÜZÉP feliratú blokkot.

— Mit mondjak a zenészeknek? — topogott mellettük egy fiatal zenetanár. — Tíz órától várják a mestert...

A kövér igazgató majd fölnyársalta a szemével.

●

A kávéházi asztalnál öt tagbaszakadt német sörözött. Az ajtóban megjelent Rezső izgatott lófeje, nagy füleit dühösen lengette. Elvira abbahagyta sajgó visszereinek masszírozását és sóhajtva eléje ment.

— Átkozott söröshordók! Van pofájuk itt terpeszkedni!

— Nem mondhatom, hogy foglalt az asztal, ha egyszer nem foglalt — mondta Elvira egykedvűen. Ötvenszer megvitatták a kérdést. — Üljön inkább ide, édesem, olyan szépen süt a nap.

— A lapokat, édesem, ha lenne szíves.

— Mit hozhatok? — Sose rúgták fel az udvariasság szabályait, noha majd mindennap találkoztak. Rezső mindig szódával és a lapokkal kezdte, és rendszerint fröccsel fejezte be. Tízezer ismerőse közül előbb-utóbb mindnek volt névnapja. Egyik-másiknak évente több is. Ilyenkor Rezső felköszöntötte az illetőt. Az illető meghívta egy fröccsre. Tiszta üzlet volt.

— Szódát iszik az öreg? — vihogott az új lány a kávéfőző mögül. Elvira kinyitotta a száját, aztán csak legyintett és alaposan végigmérte a lány tövig kivágott fekete blúzát. Az új lány az ajkát biggyesztette és csakazértis kifeszítette a mellét.

Rezső úr jókora fülére tekerte a szemüveg hajlékony drótját és belemerült az apróhirdetésekbe. Kis idő múlva ivott egy kortyot, kinyitotta a földigérő ablakot és a lábát kilógatta az utcára.

●

Ebéd után a világhírű muzsikus kiment a gyomorcseppjeiért. A fogadó bizottság vele tartott. Az igazgató buzgón hessegette a gyerekeket, akik a Ford rugózását ellenőrizték. Hagyja csak, mosolygott a világhírű muzsikus és megérintette az egyik gyerek arcát. A gyerek elugrott, mintha kígyó csipte volna meg. Nem, nem megyek el a Szent Ferenc utcába, gondolta ismét a világhírű muzsikus, és sürgető vágy fogta el, hogy túllegyen az egészen.

— Menjünk azonnal a zenekarhoz! — idegeskedett.

Amikor a menet a kávéház ablakához ért, egy bömbölő hang zuhant a város zenei életének nyakába. A hang a világhírű muzsikus fején loccsant.

— Szervusz Elemér, hogy van az Elek?

A világhírű muzsikus megtorpant. Szélesorrú, nagy cipőt látott, amely a szeme magasságában imbolygott, a cipő fölött egy öreg versenyló szemüveges, hosszú ábrázata vigyorgott, elnagyolt, fakó, de fölényes arc.

— Rezső, — mondta a világhírű muzsikus elhalóan, és az újra rátelepedő, tompafényű ködökből egy másik arc merült fel, barna, vigyorgó csikópofa. Elálló fülek. Poros izzadtságszag. Nyerítés. Egy rettenetes nagy pofon.

— Rezső — kiáltotta a világhírű muzsikus majdnem sírva és sarkon fordult. A fogadó bizottság odakövült az aszfaltra.

Elvira látta, hogy egy ezüsthajú, elegáns úr borul Rezső nyakába, s Rezső királyi kézmozdulattal helyet mutat neki. Odarohant. Az elegáns úr rávillantotta finom borotvakrémekből-tapsokból-világhírből egybeállt mosolyát, s kért egy ásványvizet.

— Mit iszol, Rezső? Konyak? Viszki?

Rezső komótosan letekerte füléről a drótot, letette, s csak azután válaszolt, nagy átérzéssel.

— Nem vagy tökéletes, Elemér. Délben konyakot? Egy fröccsöt, Elvira szívem.

A fogadó bizottság már ott tipródott az asztalnál. A világhírű muzsikus egy türelmetlen mozdulattal odébb seperte őket.

— Szóval — érdeklődött Rezső — hogy van az Elek?

— Elég jól, bár a szívével kezelik. Svájcban él, vettem neki egy házat, tudod, én...

— Príma gyerek volt az Elek! — jelentette ki Rezső. — Micsoda stikliket csináltunk együtt! Egyszer az Elek azt mondta...

A világhírű muzsikus fölé leszállt a puha, kagylófényű köd. El kell mennem a Szent Ferenc utcába, gondolta, és rámosolygott a vén versenylóra.

— Egyszer... emlékszel, Rezső?... egyszer egy borzasztó nagy pofont adtál nekem. Volt egy golyótok... nagyon szép golyó volt. Nem adtátok oda. De én elcsentem... és mikor nekemjöttetek, bedobtam a csatornába... akkor...

— Megérdemelted azt a pofont Piszkos csirkefogó voltál, Elemér.

A világhírű muzsikus elsápadt.

— Hát istenem — kezdte ügyetlenül, de akkor Rezső lóarca váratlanul fölragyogott, a sárga fogak elővicsorogtak és az öreg sátáni élvezettel skandálni kezdte:

— Ele-mér, Ele-mér, neked tojik az e-gér!

A világhírű muzsikusnak elállt a lélegzete. Körülpislantott a teremben, és elpirult. Érezte, hogy önti el a fejét a vörösség.

Az öreg nyerítése beharsogta a termet.

— Égnek a füleid! Most is égnek a füleid!

Elvira odaért a fröccsel és az ásványvízzel. A világhírű muzsikus előkapta és lenyelte a cseppjeit.

— A gyomrom — motyogta.

— Rohadt egy foglalkozás lehet — mondta megbocsájtóan az öreg, míg belekóstolt a fröccsbe. — Ugrálni, futkosni, hajlongani a sok süket alaknak.

A világhírű muzsikus most végre megsértődött.

— Különöseket mondasz. Világhírű muzsikus lettem, ha nem vetted volna észre.

— Olvastam a lapokban — tűnődött Rezső. — Szép dolog a világhír, nem mondom. De mi hasznod belőle, Elemér?

— Vettem Eleknek egy házat Svájcban — mondta metszően a világhírű muzsikus. — Komoly vagyonom van. — Well... Ha esetleg neked is szükséged van valamire, én...

Az öreg újból nyerített.

— Nekem!... Nahát, Elemér, hogy te milyen tüneményes marha vagy!

Na ebből elég, gondolta a világhírű muzsikus és fölemelkedett. De Rezső hirtelen visszanyomta.

— Várj csak! — Úgy meredt rá egy darabig, mint aki magában számol. Tényleg számolt. — Ezek a klerikális naptárok, tudod... Várj csak, tizenkettő, úgy van! Hát ha annyira odavagy, fizethetsz nekem tizenkét fröccsöt.

— Tizenkét...

— Ja, tizenkettőt. Te befizeted, én leiszom. Huszonharmadikáig éppen kitart.

A világhírű muzsikus ostobán nézte a napsütötte, lengő füleket. A ködök fölszálltak róla, de tartását szétzilálta a mai nap. Kezdett megijedni. Mint aki fölmászott egy póznára, s odafent rémül csak meg, hogyan jut le innen.

De Rezső már oda is intette Elvirát, bemondta a rendelést, a világhírű muzsikusnak csak annyi tennivalója volt, hogy fizessen. Húsz forint borravalót adott.

— Eleket üdvözlöm — mondta búcsúzóul Rezső. — Okvetlenül mondd meg neki.

— Megmondom — motyogta a világhírű muzsikus, aki valamikor azt hitte, hogy felkapaszkodhat a csúcsokig.

Elvira, édesem — rendelkezett Rezső. — Magát bízom meg, hogy számon tartsa a fröccseimet. Ha véletlenül eltéveszteném...

Az új lány a kávéfőzőnél tátott szájjal bámulta őket.

Odakint a menet az ablakhoz ért. Rezső elnézően integetett a világhírű muzsikusnak, akinek disztingvált ezüst feje ott vonult el, éppen az ő cipőjével egyvonalban.

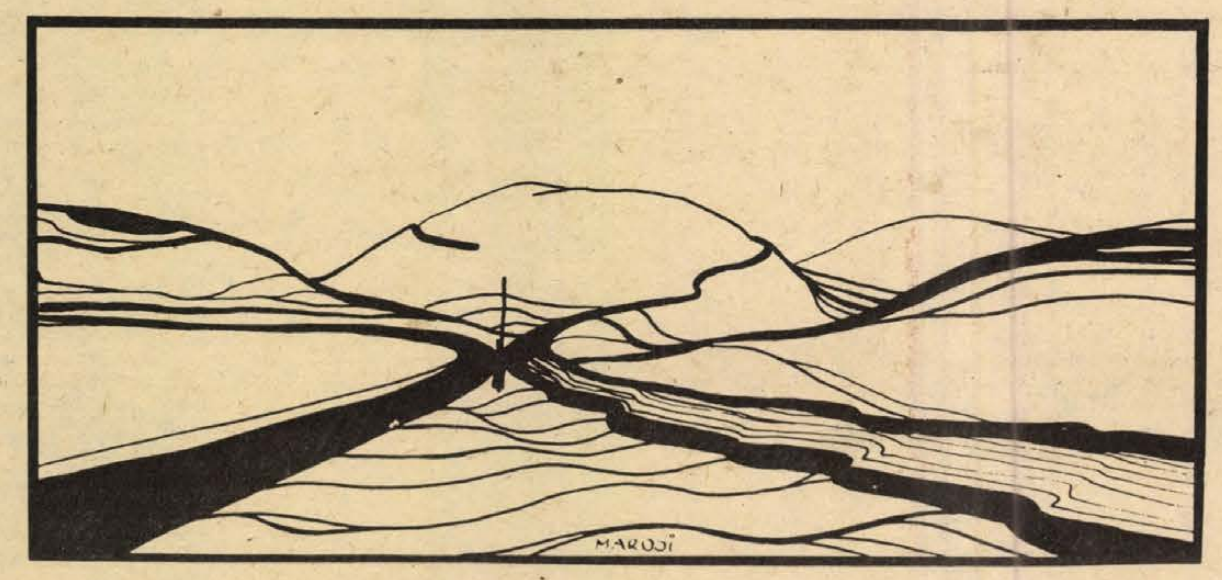

Marosi Ilona rajza

Bárdosi Németh János versei

Egy nyírfa példázata

A megsárgult fa egyre szebb,
öltözött tavaszi zöldbe,
árnyat adott amikor tombolt
a nyár pokoli hője, napja,
aztán, ahogy a gyertyaláng fogy,
fogytak az élő zöld színek,
ritkult a lomb,
madár se ült az ágán,
szaporább lett a színverés,
előbb vert-arany volt a levél,
azután vörös lobogó,
most, ahogy kinézek az ablakon
sárga már, de még díszes,
aztán — tudom — színét vetkőzve
ez a sárga is elmúlik majd,
ahogy az élet elfogy lassan
s marad a halál kopársága.

Megáradnak a folyók

Megáradnak a folyók
biztattam magam a dalra,
most itt van az ár
kicsap emlékeim földjére,
a gyermekkor vadona dúl,
hozza-viszi a roncsokat —
jó ez a morajló hullám,
félelmeimet elsodorja,
nyakigláb gyerekként rohanok,
üzöm a vágyaimat,
villám nem érhet,
csak a madarak szárnya emel
föl, föl az egek magasába!

Tengeri emlék

Istriában egy különös fordulónál
a tenger olyan ultramarin-kéken
csillogott, hogy szinte giccsnek éreztem,
pedig az a kéken ragyogó öböl
megmarad bennem mindig,
szívem tükrözi vissza
álomszép tüneményét.

Soltra Elemér rajza

Makay Ida

Van Gogh Napja

A vidék őszbe öltözött.
De még varázslat, lázas, őrült:
Van Gogh Napja a fák fölött.
Már dér csillog a rétek arcán.
De még virágok orgiája
tombol a domb arany fokán.
Szenvedély és téboly varázsa
a táj haldokló homlokán.

HÍREK

1980. NOVEMBER 23 VASÁRNAP

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából KELEMEN nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 7.01 — nyugszik 16.00 órakor. A Hold kél 17.29 — nyugszik 7.55 órakor.

Tanácstagi fogadóórák

November 24-én 18 órakor: a 10. sz. választókerület tanácstagja, Fulmer József a Török István úti általános iskolában, Török I. u. 13., a 14. sz. választókerület tanácstagja, Mislyenác Ferenc a Fehérhegyi Általános Iskolában, Frankel Leó u. 33., a 35. sz. választókerület tanácstagja, Laki Istvánné dr. az Ágoston téri Általános Iskolában, a 42. sz. választókerület tanácstagja, Dudók Ilona a Kesztyűgyárban, Sörház u. 36., a 46. sz. választókerület tanácstagja, Szenohradszki Istvánné a Dolgozók Általános Iskolájában, Székely B. u. 19., a 49. sz. választókerület tanácstagja, dr. Ambrus Lászlóné az Ifjúsági Ház földszintjén, Szalai A. u., az 59. sz. választókerület tanácstagja, Balatonyi Dezső a Műszaki Főiskolán, Boszorkány u. 2.

November 24-én 18 órakor: a 66. sz. választókerület tanácstagja, Csizmadia Gyula, a Mozgalmi Házban, Tüzér u. 3/1., a 77. sz. választókerület tanácstagja, Gömbös József az Acsády úti általános iskolában, a 88. sz. választókerület tanácstagja, Paulik Mihály az EPFU kultúrtermében, Megyeri u. 26.

November 25-én 17.30 órakor: a 65. sz. választókerület tanácstagja, Gergely László a Mozgalmi Házban, Tüzér u. 3/1., **18 órakor:** a 11. sz. választókerület tanácstagja, Bednár Imre a Fehérhegyi Általános Iskolában, Engels u. 154. (víztorony mellett), a 16. sz. választókerület tanácstagja, Kónya Mihály az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, Bocskai u. 62., a 43. sz. választókerület tanácstagja, Kisasszondi József az Egészségügyi Szakiskolában, Hunyadi u. 72., az 52. sz. választókerület tanácstagja, dr. Petőházi Szilveszter az Iparitanuló Intézetben, Rét u. 41., az 56. sz. választókerület tanácstagja, Egri Gyula a Gyakorló Általános Iskolában, Alkotmány u. 38.

A Pécsi Tudományegyetemen szombaton avatták közgazdászokká a közgazdaságtudományi karon végzett hallgatókat. A száztizenöt friss diplomás zöme a dunántúli megyék vállalatainál, intézményeiben kezdi meg a munkát.

— **A Pogányi HE vezetősége** értesíti a horgászokat, hogy a pontytelepítés miatt november 20-tól december 31-ig a ponty horgászatát nem engedélyezik.

◆

Ünnepi tanácsülés Pécsett

Pécs megyei város Tanácsa 1980. november 28-án (péntek) 9 órai kezdettel a tanácsháza tanácstermében (II. em. 56.) ünnepi ülést tart.

Az ülés napirendjén szerepel:

— Megemlékezés Pécs felszabadulásának 36. évfordulójáról és a tanácsok megalakulásának 30. évfordulójáról.

— „Pro Urbe Pécs" emlékérem adományozása.

— A tanács által kötött együttműködési megállapodások felülvizsgálata és módosítása.

Közlemény

A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa pénzügyi osztálya értesíti az érdekelt szülőket, hogy november 25-én a parádsasvári gyermeküdülőből a gyermekek 16.20-kor érkeznek haza. Kérjük a szülőket, hogy a gyerekeket a főpályaudvaron várják.

✻

A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa pénzügyi osztálya értesíti az érdekelt szülőket, hogy a november 26-án Kőszegre és Parádfürdőre induló gyermekek második orvosi vizsgálata november 24-én, hétfőn 8—10 óráig lesz az SZMT székházban (Pécs, Szalai András u. 11.). A gyermekek Kőszegre november 26-án 5.20-kor, Parádfürdőre 6.10-kor indulnak. Gyülekezés indulás előtt fél órával a főpályaudvaron lesz.

◆

Orvosi ügyelet

Az Egyesített Eü. Intézmények vasárnap egész nap és éjszaka, hétfőn reggel 7 óráig ügyeleti szolgálatot biztosít a sürgős ellátásra szoruló betegek részére.

FELNŐTTEK RÉSZÉRE:

az I. kerületben: újmeszesi körzeti orvosi rendelő, Korvin O. u. 23. (tel.: 11-169). A II. kerületben: Munkácsy M. utcai Rendelőintézet (ügyeleti bejárat, tel.: 12-812). A III. kerületben: dr. Veress E. u. Rendelőintézet (tel.: 15-833).

GYERMEKEK RÉSZÉRE:

Munkácsy M. utcai Rendelőintézet, gyermekpoliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása vasárnap délelőtt 8—11 óra között történik ugyanitt.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hívást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

Fogászati ügyeleti szolgálat: szombaton este 19 órától hétfő reggel 7 óráig a Munkácsy M. utcai rendelőintézetben (ügyeleti bejárat).

Hétfői Dunántúli Napló

A HDN következő rejtvénye Mohács egyik új létesítményével kapcsolatos. A város üzemei intézményei értékes díjakat ajánlottak fel a helyes megfejtőknek, így szerencsés olvasóink ezúttal is nyerhetnek könyveket, kerámiákat, vásárlási utalványokat.

✻

INTERJÚ DR. BAKOS ZSIGMOND KÖNNYŰIPARI ÁLLAMTITKÁRRAL

✻

MILÁN KAFTÁNT HÚZOTT

✻

UDVARI VISSZAPILLANTÓ: DEVIZÁS ÉS BUNDÁS BUSZOK

✻

A LEGJOBB ANYÓS: BISCHOF IMRÉNÉ

✻

SÍROKRÓL LOPTAK A TEMETŐI ALKALMAZOTTAK: HATVANHÁROM SZÁL SZEGFŰÉRT NÉGYHAVI BÖRTÖN

✻

FOROG A RULETT A BUDAPESTI HILTONBAN

✻

MEGNÉZTÜK A HOLLAND KIRÁLYI BALETTET

✻

GYŐZELMET VÁR A PVSK

— **Nem kalocsai, hanem kocsolai.** November 22-i számunkban a „Terményszárító — ásványgyapot burkolatban" című írásunkban említett újítás nem a kalocsai, hanem a Tolna megyei kocsolai Vörös Csillag Tsz főmérnökének nevéhez fűződik.

A Dunántúli Napló karácsonyi gyermekfotó-pályázata

A Dunántúli Napló karácsonyi gyermekfotópályázatot hirdet. Pályázni lehet olyan, gyeremekekről készült felvételekkel, melyek hároméves korig készültek és a gyermekeket közösségekben örökítik meg. (Családban, bölcsődében, játszótéren, gyerekek között.) A beérkezett pályázók között karácsonyra az itt lefényképezett óriási szőrme játékkutyát sorsoljuk ki. A legjobb képeket a lapban folyamatosan közöljük, értük a szokásos honoráriumot kifizetjük. A pályázatra 1980. december 20-ig fogadunk el levelezőlap nagyságú képeket, legfeljebb három darabot. A borítékra kérjük ráírni: *Dunántúli Napló szerkesztősége, 7601. Pécs, Hunyadi út 11.* A képek hátsó oldalára kérjük a beküldő nevét, lakcímét, a kép témáját ráírni. *Sorsolás: 1980. december 22.*

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Előttünk a vasárnap! 7.23: Kopogtató. 8.10: Öt kontinens hét napja. 8.25: A magyar népdal hete. 9.00: Kulturális magazin. 10.08: A vadon szava. 10.53: Kórusdalok. 11.05: A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának matinéja. Közben: kb. 11.50: Dalok tüzes szekerén. Versek. 11.54: Édes anyanyelvünk. Kb. 12.10: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 12.40: Operaáriák. 12.57: Tudósítás a Bp. Honvéd —Nyíregyháza bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. 13.00: Egy korty tenger. 13.10: A rock and roll csillagai. 13.52: Rohanunk és ráérünk. 14.12: Így láttam Bartókot. 14.40: Kerekasztalbeszélgetés külföldi tudósítóinkkal. 15.14: A gerolsteini nagyhercegnő. Operettrészletek. 16.00: Üdvözlet az olvasónak. I. rész. 17.10: Ország, város. 17.40: Magyar előadóművészek. 18.50: A Rádiószínház bemutatója. 20.00: A magyar népdal hete. 20.40: Filmsztárok énekelnek. 20.52: Bemutatjuk a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új lemezét. 23.03: Századunk kamarazenéjéből. 0.10: Operettfelvételek.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — koránkelőknek. 7.00: Az evangélikus egyház félórája. 7.30: Bach-művek. 8.05: Mit hallunk? 8.30: Miska bácsi levelesládája. 9.00: Szívesen hallgattuk! 10.33: Pesti házak titkai. 11.03: Farkas F. daljátékaiból. 11.41: A Reklámparádé Hajdú-Bihar megyei különkiadása. 11.51: Jó ebédhez szól a nóta. 12.48: A csendháborító. Rádiójáték. 14.05: Híres zenekarok albuma. 14.33: Táskarádió. 15.30: Vendégek. 16.00: A vasárnap sportja. 16.20: Csokonai nyitány. 16.40: Hangverseny. Közben: kb. 17.20: A világűrra gyöngyszemei. Kb. 17.30: Szellemi térképolvasás. 17.40: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 18.20: Könnyűzene, hangszerszólók. 18.33: Slágerek mindenkinek. 19.31: Új lemezeinkből. 20.01: Sanzonok. 20.38: A Magyar Rádió Karinthy Színpada. 21.30: Magnóról magnóra! 22.23: Kellemes pihenést!

HARMADIK MŰSOR

7.00: A pécsi körzeti stúdió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora. 7.30: A pécsi stúdió német nyelvű műsora. 8.08: Operakórusok. 8.40: Kamarazene. 10.10: Új Zenei Újság. 11.06 Rádiószínház. 12.07: Hi-Fi varieté. 13.05: Új lemezeinkből. 13.51: Opera-művészlemezek. 14.54: Kis magyar néprajz. 14.58: A kamarazene kedvelőinek. 15.45: Beszélgetés új Hungaroton lemezekről. 16.20: Beethoven-művek. 17.40: Slágerlista. 18.15: Operafelvételekből. 19.03: Világhírű előadóművészek felvételeiből. Közben: 19.44: A magyar szépprózа századai. 19.59: A Világhírű előadóművészek felvételeiből című műsor folytatása. 20.52: A dzsessz történetéből. 21.32: A magyar népdal hete. 21.56: Szimfonikus zene.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Tamás Ervin jegyzete. 17.10: Vasárnapi vendégségben. Dr. Nádor Tamás összeállítása. A pécsi Doktor Sándor Művelődési Központ műsoraiból. Vendég: Baló István igazgató. — Irodalmi fejtörőjáték a kertvárosi könyvtárban. — Pécs szabad királyi város . . . Képzelt helyszíni közvetítés 1780-ból. 18.20: Sporthírek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Szerbiai dalok és táncok. — Beszélgetések a lórévi szerb klubban. — Pereg a tamburica. — Irodalmi arcképcsarnok. Szerkesztő: Prodán Ágnes — A Vujicsics zenekar muzsikál. — Zenés kívánságok. 19.15: Német nyelvű műsor. Baranyai népi mondák. Dr. Vargha Károly írása. — Önök kérték. — Vidám történet nyelvjárásban. 20.00: „Gruss und Kuss" Radio Budapest zenés riport-, üzenet és kívánságműsora külföldi és hazai németek számára. A műsort szerkeszti és vezeti: Hambuch Géza és Hartmann Helga. 21.00: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.05: Tévétorna (ism., sz.). 8.10: Mindenki iskolája. Földrajz (ism.). 8.45: Biológia (ism.). 9.20: Óvodások filmműsora. 1. Plim (sz.). 2. Mindenütt jó, de legjobb otthon (sz.). 9.40: Egy kis kirándulás (ism.). 10.05: Hírek. 10.10: Röpsuli (sz.). 10.25: Aprók tánca (sz.). 10.45: Ki lesz a főnök? Vidám tanácsok őrsvezetőknek és őrsi tagoknak. 11.30: A Britisch Múzeum kincsei. Meghitt részletek (sz.). 13.25: Pedagógusok fóruma. 14.00: Reklám. 14.10: Különös házasság. Magyar film. 16.05: Reklám. 16.10: Műsorainkat ajánljuk (sz.). 16.35: Fejezetek a cirkuszlexikonból (sz.). 17.10: Ritmikus Sportgimnasztika Intervíziós Kupa (sz.). 18.25: Reklám (sz.). 18.35: Tévétorna (sz.). 18.45: Esti mese (sz.). 19.00: A HÉT. 20.00: Hírek. 20.05: Vidám gazfickók. Francia filmvígjáték (sz.). 21.30: Kapcsoltam. Társasjáték (sz.). 22.10: Sporthírek. 22.20: Hírek.

JUGOSZLÁV TV

9.00: Barázda. Faluműsor. 10.00: Terülj asztalkám. 11.30: Népi muzsika. 12.00: Földművelőknek. 13.00: A tudás — vagyon. 14.15: Pro et contra. 14.45: Winnetou — jugoszláv—német film gyermekeknek. 16.20: Vasárnap délután. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Csuka nincs és ne is legyen. Tv-játék-sorozat. 21.00: Útirajzok. 21.50: A maga módján — szórakoztató zene. 22.05: Sportszemle.

MÁSODIK MŰSOR

15.35: Kézilabda. 17.00: Aranypiruett. 18.00: Labdarúgás. 18.30: Jugoszláv vízilabda kupa. 19.55: Ma este. 20.00: Külföldi dokumentumműsor. 20.50: Huszonnégy óra. 21.10: Az utolsó óra — amerikai játékfilm.

Ma este

VASÁRNAP:

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Marica grófnő (du. f3 órakor) Tájfun (este 7 órakor) Uray bérlet.

Kamaraszínház: Tíz kicsi néger (este 7 órakor)

HANGVERSENY

Liszt-terem: Egyetemi bérlet I. hangversenye (10.30 órakor)

MOZI

Petőfi: A Jó, a Rossz és a Csúf (10, 7) Kaliforniai lakosztály (3, 5) **Kossuth:** Kaliforniai lakosztály (10, 12, 6, 8) A szökött fegyenc (2, 4) **Ságvári:** Csontváry (10, f4) A fekete kard románca (f6, f8) **Tanárképző Főiskola:** Skalpvadászok (4) Az ötödik évszak (f7) **Ifjúsági Ház:** A medvefókák szigetén (2) Oké, spanyolok! (4) **Heö. Műv. O.:** A kétbalkezes és az örömlány (6) **Rákóczi:** A delfin napja (5, 7) **Fekete Gyémánt:** A Vadnyugat hőskora (4) **Józserencsét:** A csillagszemű (2) Circus Maximus (4, 6) **Vasas, Kodály:** Szerelmi vallomás (f6) **Vasas, Május 1.:** Keménykalap és krumpliorr (f4) A bumfordi (f6) **Mohács:** A csodatevő palatábla (10) Futárszolgálat (4) Gengszterek sofőrje (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Őszi maraton (4) A halott visszatér (6, 8) **Komló, Május 1.:** Hüvelyk Matyi (10) Felderítők akcióban (f5, f7) **Szigetvár:** Robin Hood nyila (10) Mondd, hogy mindent megteszel értem (6, 8) **Siklós:** Élve vagy halva (10) Hintónjáró szerelem (5) Krisztus megállt Ebolinál (7) **Harkány:** Nálunk csend volt (10) Meg kell ölni a szerelmet (5, 7) **Bóly:** A reménység szele (3) Csendestárs (5) **Pécsvárad:** Walt Disney állatbirodalma (7) **Sásd:** Bizalmi állásban (7) **Sellye:** Ulzana (4) A tanú (6) **Villány:** Az áldozat (5, 7)

HÉTFŐ

HANGVERSENY

Nemzeti Színház: „A" bérlet II. hangversenye. A Pécsi Filharmonikus Zenekart vezényli: Borbély Gyula (19,30 órakor)

SZÍNHÁZ

Kamaraszínház: A hatalmas színrabló (du. f3) Tíz kicsi néger (este 7 órakor) Katona bérlet.

MOZI

Petőfi: Kaliforniai lakosztály (f3, f5) Két történet a félmúltból (f7) Sakknovella (f9) **Kossuth:** A szökött fegyenc (10, 12) Walt Disney állatbirodalma (f3) Don Juan (f5) Viva, Mexikó! (f8) **Tanárképző Főiskola:** Skalpvadászok (5) TKF filmklub (f8) **Rákóczi:** A delfin napja (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Joseph Andrews (6) **Józserencsét:** Meztelen bosszú (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Asszony, férj nélkül (f6) **Mohács:** Csontváry (6) B. B. filmklub (8) **Komló, Zrínyi:** Circus Maximus (4, 6, 8) **Komló, Május 1.:** Fayard bíró, akit Seriffnek hívtak (f5, f7) **Szigetvár:** Őszi maraton (6, 8) **Siklós:** Az asszony is ember (5) B. B. filmklub (f8) **Harkány:** Elcsábítva és elhagyatva (7) **Bóly:** Szerelmi vallomás (7) **Pécsvárad:** A csillagszemű (7) **Sásd:** Csendestárs (7) **Sellye:** A Vadnyugat hőskora (7) **Szentlőrinc:** Mondd, hogy mindent megteszel értem (7) **Villány:** Futárszolgálat (7)

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

VASÁRNAP:

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: Megyei Kórház. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

HÉTFŐ:

Felnőtt belgyógyászat: I. sz. klinikai tömb. Sebészet, baleseti sebészet, égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

HÉTFŐ:

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

04—05—07

Kigyulladt a műhely teteje. Tegnap délelőtt Mágocson, a Hunyadi utca 9. számú épület — amelyben egy kovácsműhely van — teteje kigyulladt. A tűz oltásához kivonultak a komlói, a dombóvári tűzoltók és a mágocsi önkéntesek. A lángokat eloltották. A keletkezett kár mintegye 40 ezer forint. A gyulladás oka eddig ismeretlen.

Lottótájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 47. játékhéten a lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők: 5 találatot egy fogadó ért el, nyereménye 1 479 131 forint. 4 találatos szelvénye 33 fogadónak volt, nyereményük egyenként 179 289 forint. 3 találata 5260 fogadónak volt, nyereményük egyenként 703 forint. A 2 találatos szelvények száma 188 581 darab, ezekre egyenként 25 forintot fizetnek A közölt adatok tájékoztató jellegűek!

◆

TIT-program

VASÁRNAP

Ma délelőtt 10 óra 30 perckor Sólyom Kati színművész gyermekműsora lesz, délután 15 órakor pedig filmdélután kezdődik, mely az állatok életével foglalkozik. A planetáriumi előadás 6—10 éves gyermekek részére nyújt ismereteket Utazás a Holdba címmel, 15.30 órakor.

HÉTFŐ

Planetáriumi előadás: Az Egyenlítő és az Északi sark égboltja (16.30 órakor)

időjárás

Várható időjárás vasárnap estig: változóan felhős, erősen párás, főleg hajnalban és reggel sokfelé ködös idő, eső nem valószínű. Mérsékelt, változó irányú szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1, mínusz 4 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: általában 10, a tartósan ködös helyeken 5 fok körül.

34.

— Igen. Dan szerencsés fickó, annyi szent. De én, ne haragudj, Charlie, kicsit megpiszkálnám ezt a dolgot. Bizonyos jelekből arra következtetek, hogy nemcsak nekünk dolgozik.

— Ezt meg honnan veszed?

— Nincs komoly érvem... Talán csak az, hogy az MGB beindulásának hírét ő hozta. S ez a hír nem Erzsébettől, nem a Génbanktól való. Kell lennie valakinek ott, akivel kapcsolatot tart. De erről a valakiről sajnos, nem tudok semmit.

— Biztos az is valami nő.

— Egyáltalán nem biztos.

— Akkor férfi...

— Hiába szellemeskedsz. Ezt mindenképpen meg kell tudnunk.

Búg a telefon, Jones odaballag a készülékhez.

— Halló, itt Jones. Igen, Dann, hallak. Jól hallak. Értem. Mária arra mászkál, ahol pisztrángot szoktunk enni. Várj csak... Egyedül van?... Értem. Értem. Mi is van ott a közelben? Egy apró kis szálloda, szerelmeseknek. Igen, a Kék Pisztráng! Megvan. Erzsébet majd segít neked megismerni Máriát. Mária nagyon fontos. Köszönöm, Dan, hogy értesítettél. Remekül dolgozol. Pompás fickó vagy. Nem, nem kell... De azért legyetek a közelünkben. Nem veszthetjük el őket.

✻

Mária és József belép a Kék Pisztráng halljába.

— Szobát szeretnénk — mondja József, kicsit elfogódottan. — Egy szobát, fürdőszobával, ha lehet.

— **Lehet** — mondja a feltűnően alacsony pult mögül egy fiatalember. — Lehet kérem, lehet. A tóra nézzen vagy az erdőre?

— A tóra kérném. Igen, a tóra — József visszafordul, Máriát keresi a szemével. Mária egy ablakmélyedésben áll, biztatóan Józsefre mosolyog, és nézi tovább a tájat. De nem egyszerűen a természetben gyönyörködik: észreveszi, hogy Erzsébet és Dan közelítenek a Kék Pisztránghoz.

József, elintézvén az elintézendőket, visszamegy Máriához.

— A tóra fogunk nézni — mondja József.

— A szobánk fog a tóra nézni — mondja Mária. Nevetnek. — De nem leszünk egyedül!

— Egy közös, kollektív épületben sohasem vagyunk egyedül. Nem vagyunk egyedül egy hangversenyteremben, egy színházban, egy stadionban, egy szállodában...

— Nem pontosan így értem.

— Hát?

— Úgy érzem, hogy követnek.

— Kicsoda?

— Egy kolléganőm és egy férfi.

— De miért?

— Sejtem. Foxman miatt. A Génbank miatt.

— Ki ez a kolleganőd?

— Erzsébet.

— Erzsébet? Ettől még nem leszek okosabb.

— Én sem tudok sokat róla. Valaha Foxman egyik — ha éppen nem az egyetlen — kedvence volt. Aztán valahogy minden félbemaradt. Erzsébet már nem tanult olyan sokat, Foxman se akarta annyira tanítani... Szóval, elromlott az egész. Mintha gyűlölnék is egymást, talán éppen a kudarc miatt... hogy kettőjüknek nem sikerült valami.

— És ezért követ Erzsébet téged? Ezt nem hiszem...

(Folytatása következik)

Emlékülés, kiállítás a tűzoltóság történetéből Pécsváradon

Fennállásának 90. évfordulóját ünnepelte tegnap a helyi művelődési házban megtartott emlékülésen a Pécsváradi Önkéntes Tűzoltótestület. A múlt század végén 15 helybeli iparos- és parasztember alapította meg Kresz János községi bíró vezetésével a Tűzoltó és Önsegélyző Egyletet, amely nemcsak a tűzeseteknél, hanem ahogyan az mindenütt hagyománnyá vált, a helység társadalmi életében is mindig jelentős szerepet játszott. A tegnapi ünnepségen megjelentek a megyei, a komlói járási és városi tűzoltóparancsnokság, a Baranya megyei Kéményseprő Vállalat, valamint a megyei, járási, nagyközségi párt- és állami szervek képviselői és a jubiláió egyesület tagjai. Köztük volt Forró János százados, volt tűzoltóparancsnok és Ács József tűzoltó, akik több mint fél évszázada tagjai az egyesületnek.

Az ünnepségen Radics Károly nagyközségi tanácselnök, az egyesület elnökének köszöntője után Várkonyi Antal, az egyesület titkára idézte fel emlékbeszédében a 90 éves fennállását ünneplő egyesület múltját, azokat az évtizedeket, amikor a megyei élmezőnybe küzdötte fel magát a pécsváradi testület. Országos első díj, valamint a pécsi járás legjobb testülete cím és számos különböző elismerés, serlegek sora tanúsítja ezeket a sikereket. Az ünnepség ezután a kitüntetések, rendkívüli és soros előléptetések átadásával folytatódott: a Belügyminisztérium Tűzoltóságának országos parancsnoka 50 éves munkája elismeréséül aranykoszorús önkéntes tűzoltó szolgálati érdemérmet adományozott Vadász László századosnak, a testület jelenlegi parancsnokának, és 40 éves szolgálatáért ezüstkoszorús érdemérmet Várkonyi Antalnak, az egyesület titkárának. Ez alkalommal adták át a Baranya megyei és a komlói járási tűzoltóparancsnokságok, valamint a Baranya megyei Tanács igazgatási osztálya által adományozott jutalmakat, kitüntetéseket és előléptetéseket is.

Az ünnepségen az egyesület 20 éve fennálló zenekara, valamint a pécsváradi általános iskola úttörői működtek közre. A megemlékezés végeztével a résztvevők megtekintették a pécsváradi tűzoltószertárban a testület 90 évének dokumentumaiból megrendezett kiállítást.

G. O.

A MAVOSZ megyei közgyűlése

Hogyan tovább a vadgazdálkodásban?

Különös jelentőséget adott a MAVOSZ tegnapi megyei közgyűlésének, hogy az idei év az előző szerződéses időszak utolsó esztendeje. Nem csupán azért jelentős a mostani számvetés, mert jövőre már más fölállásban működnek a vadásztársaságok, hanem — ezzel szoros összefüggésben — azért is, mert 1981. január 1-től először épül be az ország vadgazdálkodása az ötéves tervbe.

Az ülés bevezetéseként dr. Jerszi István, a MAVOSZ Baranya megyei Intéző Bizottságának elnöke ismertette a vadásztársaságok elnökeivel az októberben megtartott országos küldöttgyűlés két fő témáját, a vadgazdálkodás jövőbeni fejlesztését, valamint a vadásztársaságok pénzügyi helyzetére vonatkozó határozatot.

A MAVOSZ közgyűlésén Farkas János megyei fővadász adott tájékoztatót az időszerű vadgazdálkodási kérdésekről.

Baranya nagyvadas jellegű megye, s mint ilyen, az utóbbi években tudta biztosítani a megfelelő nagyságú és jó minőségű törzsállomány fenntartását, ugyanakkor a jövőre váró feladat az apróvad tenyésztésének nagyobb mértékű fejlesztése. A szarvas törzsállomány javult, a lelövési terv reális, több helyen már teljesítették is. A tehén, az ünő, a borjú kilövésénél egyelőre lemaradás tapasztalható, ezt azonban év végéig még be lehet hozni. Az elmúlt évben az őzkilövési tervet minden korábbit meghaladva magasabb szinten teljesítették, ezért erre az évre a törzsállomány mintegy hétszázzal lecsökkent. A vaddisznóállomány a magas kilövési arány ellenére tovább növekedett; a nyári vadkárelhárítási kilövések gyengébben sikerültek a vártnál, s így ezt a hátrányt a téli vadászatokon kell behozni. Az apróvadakhoz tartozó fácán esetében már nem ilyen kedvező a helyzet; ebben az évben közel 30 ezerrel csökkent a fácánok száma. Éppen ezért a következő évek egyik igen fontos feladata a fácánállomány növelése. Hasonló a helyzet a nyúllal: annak ellenére, hogy a tavalyi nyúlkilövési tervet nem teljesítették, az állomány 10 ezerrel csökkent. A lőttvad-értékesítésből és a bérkilövésből származó árbevétel idén meghaladja a tervezettet: 11 millió helyett 15 millió forint várható, ez körülbelül negyvenszázalékos többletet jelent.

A vadgazdálkodásban komoly feladatok várnak a társaságokra, s mindezeket már a vadászterületek újrahasznosításával együtt kell megtervezni. Ahogy dr. Gyöngyösi János, az Intéző Bizottság titkára tájékoztatta az ülésen megjelenteket, a vadászterületek újrahasznosítása a tervszerűbb, hatékonyabb vadgazdálkodást szolgálja. Mivel kis területen kisebb társaságok nem tudnak intenzív vadgazdálkodást folytatni — ezért egy-egy vadásztársaság a természetes határok és a gazdasági egység szem előtt tartásával nagyobb területet kap. Így minden társaságnak módja lesz nagy- és apróvadgazdálkodásra egyaránt. Mindez természetesen csak úgy valósulhat meg, ha az eddiginél kevesebb vadásztársaság működik a megyében. Néhány kisebb társaság az év végéig feloszlik, több társaság pedig egyesül, s ily módon 1981-ben az eddigi 41 helyett 28 vadásztársaság fog működni, hosszú távú tervek alapján.

Dücső Csilla

Elutazott az Eszék területi tanácsi küldöttség

A *Franjo Plazibat* elnök vezette Eszék területi tanácsi küldöttség pénteken Komló várossal ismerkedett. *Morber János* tanácselnök részletes tájékoztatást adott a bányászváros lakóinak élet- és munkakörülményeiről. Útjuk következő állomása a Carbon Könnyűipari Vállalat volt. Megnézték a termelési folyamatok egy részét és a gyártmányokat, termékeket. Felkeresték Sikondát s betértek a festői környezetben lévő alkotóházba. Pénteki látogatásuk során Mohácsra is ellátogattak. *Fischer János* városi tanácselnök fogadta Franjo Plazibatot és megyénk tanácsi vezetőit. Ezt követően megnézték a Délszláv kiállítást, ismerkedtek Mohács nevezetességeivel, majd a mohácsi Új Barázda Termelőszövetkezet vendégei voltak. *Harmatos József* elnök ismertette a gazdálkodás korszerű módszereit és termelési eredményeit.

Szombaton délelőtt Pécs város kultúrtörténeti nevezetességeit nézték meg vendégeink. A déli órákban *Franjo Plazibat*, Eszék Terület Községközi Választmányának elnöke és *Horváth Lajos*, Baranya megye Tanácsának elnöke záró megbeszélésen áttekintette és kézjegyével látta el az 1982-ig szóló együttműködési dokumentumot. A megbeszélésen részt vett *Lukács János*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára.

Jugoszláv vendégeink tegnap délután ismerkedtek Szalántával, jártak a harkányi fürdő területén, majd hazautaztak Eszékre.

N. I.

Társadalmi munkában sütik

Kis kenyerek lisztérzékeny gyermekeknek

Köszönet a szülőktől

Az asztalokat körbeülik a gyerekek. Minden csoportban akad egy-két külön asztal, ezeknél a lisztérzékeny gyermekek ebédelnek. Ők semmi olyat nem kaphatnak, aminek alapanyagában gabonanemű van. Jóllehet, a napi étrendjük változatos — rizst, burgonyát, húsokat, gyümölcsöt ők is esznek — viszont kifli, zsemle nem kerülhet eléjük.

Míg otthon voltak, vagy szüleik sütöttek nekik kukoricalisztből, vagy a gyermekkórházon át kapták a diétás kenyeret. Számos édesanya azért nem állt ismét munkába a gyes után, mert attól félt, hogy az óvodában búzalisztből készült kenyeret, kiflit csen társaitól gyermeke, illetve pszichés zavarokat okoz nála, ha látja, hogy mindenki kap kenyeret, csak ő nem...

A Pécs városi Tanács egészségügyi osztálya a gyermekkórházzal és a gyermekklinikával együttműködve, ez év szeptemberétől beindította a lisztérzékeny gyermekek óvodáját, bölcsődéjét. Egy intézményben — az Ajtósi Dürer utcaiban — helyezték el a 31, döntő többségben 3 éven felüli kisgyermeket. A lisztérzékeny gyermekek állandó orvosi felügyeletét a gyermekkórház és a gyermekklinika orvosai, a speciális kenyér sütését pedig a Pécsi Sütőipari Vállalat 4-es számú üzemének dolgozói vállalták.

A szabolcsi üzemben heten dolgoznak. Itt készülnek a félkész torták, a morzsa, és itt sütik a lisztérzékeny gyermekek kenyerét. Minden héten szerdán 80 kilót adnak a gyermekkórház és az óvoda részére. A kenyér egy hétig hűtőszekrényben tárolható. A 80 kiló elkészítéséhez 47 kiló kukoricakeményítőt, 1,5 kiló sertészsírt, 2 kiló burgonyapelyhet, 15 kiló tejport, 40 darab tojást, 5 kiló élesztőt, 2 kilogramm cukrot, 1,3 kiló sót és 26 liter vizet használnak fel. A cukrot, az élesztőt a 26 fokos víz egy részében feloldják, egy órát állni hagyják. A sót is vízben oldják, a zsírt felolvasztják, majd az alapanyagokat összedolgozva, közepes keménységű tésztát készítenek. Húszperces kelesztés után, kalácsformákba öntve, 220 fokos kemencében 50 percig sütik.

Minden szerdán műszakkezdés előtt jönnek be. Az összeállítás és a dagasztás Heirich Györgyné üzemvezető feladata. A többiek az előkészítés, formába öntés, sütés körül segítenek.

— Cukorbeteg vagyok, tudom, mit jelent diétázni, valamit egészségi okokból nem megkapni — mondja Heirichné. Bár nekem nincs gyermekem, el tudom képzelni, milyen érzés lehet egy kisgyereknek, mikor azt mondják neki, te nem ehetsz kenyeret. Volt itt egy anyuka személyesen köszönetet mondani. Mesélte, hogy mikor az elsőt megkapták, a kisfia felkiáltott: akkor most én is ehetek szalonnát, hagymát és lekváros kenyeret. Már többször meghívtak bennünket az óvodába, de még nem jutottunk el hozzájuk. A télapóünnepségen ott leszünk.

A Pécsi Sütőipari Vállalat igazgatója, dr. Csaba István egy levelet mutat. Petrohán Józsefné írta: a most ötéves kisfiam egyéves kora óta lisztérzékeny. Biztos vagyok abban, hogy önök azért vállalták a kenyér sütését, mert átérzik, tudják, mennyire fontos a lisztérzékeny kisgyermekek részére a kenyér, s hogy milyen sokat segítenek nekünk, szülőknek. Nem tudok mást írni, csak azt, hogy a magam és a többi szülő nevében is köszönöm, nagyon köszönöm...

T. É.

Könyvek

A Tanú

Eléggé ritka eset mostanában, hogy egy film forgatókönyve kiadóink érdeklődését is felkeltse. Úgy látszik azonban, a Magvető Rakéta Regénytár sorozata — mely örvendetesen fogékony minden eredetinek tűnő alkotás megjelentetésére — alkalmanként szívesen vállalja egy-egy jól megírt forgatókönyv kiadását. Ez történt most is, mikor a neves filmrendező, Bacsó Péter A Tanú című munkájának „alapszövegét" több tízezres példányszámban az olvasók rendelkezésére bocsátotta.

A külön megjelenést nemcsak a forgatókönyv témájának érdekessége indokolja, de az is, hogy írója, Bacsó Péter rendkívül szellemesen, az irodalmi groteszk valamennyi lehetőségét kiaknázva formálta meg a történetet. Valószínű, hogy az egyes jelenetek a filmvásznon még hatásosabbak, a film eszközeivel kifejezőbbek, azonban így, könyvben olvasva is nagyszerű élményt nyújtanak.

A Tanú az ötvenes évek „éberségének" gyilkos karikatúrája. A történet középpontjában Pelikán József gátőr áll, akit először feketevágásért csuknak börtönbe, majd pedig azért, mert — jóhiszemű naivitással — sorozatosan összeütközésbe kerül a kisebb-nagyobb hatalmasságokkal. Szerencsére mindig akad megmentője, s így csak napokat tölt a cellákban. De a szabadulásnak ára van. Tanúskodnia kell egykori mozgalmi társa és barátja, Dániel Zoltán miniszter perében, akit az ellenséggel való titkos együttműködés hamis vádjával tartóztattak le. Ettől kezdve a történet kísértetiesen hasonlít a Rajk-per mozzanataira. Bacsó azonban csak modellként használja fel ezt a tragikus esetet. Pelinkán nem a barátja ellen vall, hanem a szégyenletes machinációt leplezi le. Tanúból elítéltté válik, akasztófa várnó, ha az utolsó pillanatban közbe nem lépne a hatalom újabb abszurditása.

A vén kandúr

Tersánszky Józsi Jenő, a huszadik századi magyar irodalom kiemelkedő alakja igen tekintélyes életművet hozott létre. Ebből a hatalmas életműből azonban — legalábbis az idő múlásával úgy látszik — a Kakuk Marci című regény az, mely az olvasók egymást követő nemzedékeinek érdeklődését újra és újra megragadja.

Mindezt azért érdemes elmondani az író most megjelent könyvének, A vén kandúrnak ismertetése előtt, mert az itt sorakozó történetekben mind Kakuk Marci, mind pedig környezetének jól ismert alakjai megjelennek. Persze más-más helyzetekben, más-más kalandok során, hiszen — egyebek között — az író hagyatékából előkerült elbeszélések egyikemásika ezzel a kötettel jut el először az olvasókhoz.

Csavargók, lumpenek, komédiások tarka serege vonul fel a kilenc történetben, a közös csak az bennük, hogy sorsukat derűvel vállalják, az élet támasztotta akadályokon mindig találékonyságukkal, ravaszságukkal próbálnak túljutni. Egyfajta népi hősök ők, akiket a társadalom kitaszított, s ezért annak számukra nyűgös törvényeit minden módon igyekeznek kijátszani. Az állandóan jelen lévő humor forrása is ez a groteszk állapot, a hatalommal, a hatalmaskodókkal szemben a maguk sajátos életvitelét érvényesítik.

K. S.

Bethlen Miklós önéletírása színpadon

A megbékélés galambja

Az erdélyi, valamint a magyarországi önéletírások sorából messze kimagaslik Bethlen Miklósé, akinek bécsi börtönben papírra vetett vallomásaiból és intelmeiből Nemeskürty István formált monodrámát *Noé galambja* címmel. A két felvonásba sűrített, rendkívül gazdag életanyagot pénteken este keltette életre Bánffy György érdemes művész a Doktor Sándor Művelődési Központ színpadán.

Az első, amit a néző hazavisz erről az estről, a 16—17. századi magyar nyelv élménye egyik legszebben beszélő színművészünk megszólaltatásában, a korabeli kifejezésmód teljes gazdagságában és árnyalataival. E nemes veretű sallangmentes és ugyanakkor mégis mindent pontosan nevén nevező stílus egy, a maga korában európai mércével gondolkodó ember töprengéseit, élményeit közvetítette hozzánk.

Bethlen Miklós 1642-ben született Erdélyben és 1716-ban halt meg Bécsben, mint Erdély utolsó kancellárja. A két dátum s a két hely magában sejteti, miféle végletek közé feszült ennek az erdélyi főrendnek, Bethlen Gábor unokaöccsének az élete.

Születésekor még a török hódoltság éke feszíti szét Magyarország testét, és midőn meghal, már javában tart az ország Habsburg gyarmatosítása. Bethlen Miklós Apáczai Csere János neveltje, Descartes szellemének híve, aki Heidelberg és Leyden egyetemein iskolázódott a kor legmagasabb színvonalán. Megfordult az angol, a francia király és a velencei doge udvarában, mint a Zrínyi Miklós által szervezett Habsburg-ellenes összeesküvés egyik szerzője és szervezője. Műveltsége, személyiségének gazdagsága francia életrajzírókat ihletett meg, maga pedig íróként, politikusként a „magyarországi és erdélyi gyulladásnak eloltásán, németek, magyarok, erdélyiek, törökök, oláhok és moldvaiak örökös és tökéletes megbékélésén" fáradozott.

Önéletírásában anekdota, novellisztikus epizód, színes útirajz váltakozik a meditáló vagy politizáló részekkel, és mindezt áthatja egy nemesen gondolkodó, tiszta erkölcsű férfi egyénisége. Bánffy György e széles skála minden hangját, árnyalatát megszólaltatta a monodráma előadásában, és magas szintű érzelmi, gondolati élménnyel ajándékozta meg, nézőit.

Gállos Orsolya

MŰSORAJÁNLAT

Rádió

Ellenőrzők és ellenőrzöttek

A KÖZLEKEDÉSI ÖRJÁRAT hétfőn elhangzó novemberi adásáról Somogyvári Valéria szerkesztő-riporter tájékoztatott:

– Komoly feladat elé állítja a tél minden esztendőben az utak gazdáit és a járművezetőket egyaránt. A felkészülésről adunk számot, néhány jótanáccsal megtoldva, a gépkocsivezetőket pedig azzal segítjük, hogy egy tapasztalt autós beszél a megcsúszás fizikai törvényszerűségeiről, a tennivalókról ebben a kritikus helyzetben és a megelőzésről. Szó esik műsorunkban az egyre szaporodó autófosztogatásokról, kiemelve a tulajdonosok tudnivalóit. A hónap eseményei közé tartozott, hogy átadták a díjakat a helyes közlekedésre legeredményesebben nevelő iskoláknak. A különböző közlekedési versenyeken, vetélkedőkön évek óta Pécsett minden pálmát a Köztársaság téri iskola tanulói visznek el. Hogy itt nemcsak az eredmények hajszolása folyik, az a tény is bizonyítja, hogy az intézmény tanulói közül senkit sem ért hosszú idő óta közúti baleset. Sok kocsi fut az utakon olyan felesleges felszerelésekkel, melyek zavarhatják a vezetőt és a közlekedési partnereket egyaránt. A szakember ad választ az ezzel kapcsolatos szabályokra. Jelentkeznek természetesen sorozataink is: pl. a hónap baleseteinek tanulságai és a külföldi lapok közlekedési tárgyú cikkeinek szemléje.

A kedden 17.25-kor kezdődő riport a sellyei Agrokémiai Szövetkezetnél készült. A vegyipar általában valutaigényes alapanyagból, nagy gépi felszereltséget követelő technológiával állítja elő termékeit. Hogyan lehet versenyképes ezen a területen a Sellyei Agrokémiai Szövetkezet? Az ipari múlttal nem rendelkező lakosságnak munkalehetőséget nyújtó vállalkozás milyen alapokra épült, van-e kilátás a további fejlődésre? Ezt térképezi fel keddi riportösszeállításában Rezes Zsuzsa.

Szerdán Borsos József szerkesztésében jelentkezik sok aktuális témával a HÉTKÖZBEN című magazin.

A csütörtöki KEREKASZTAL témája a gazdasági munka rendjének ellenőrzése. A műsorvezető, Müller István mondja:

– Fórum műsorunkban beszélgetünk az ellenőrzőkkel, az ellenőrzöttekkel a tapasztalatokról, többek között arról, hogy az ellenőrzői munka miért nem szerves része még a vezetői munkának? Megtudhatjuk azt is, miért hálátlan feladat véleményt mondani, hiányosságokat felszínre hozni. Az ellenőrzés tulajdonképpen kritika, és valljuk be, a bírálatot nem szívesen fogadjuk még akkor sem, ha az valóban segítő szándékú. A műsorban szót ejtünk a népi ellenőrök feladatairól is, merítünk élményanyagukból, milyen is az ellenőrzöttek magatartása egy-egy „rajtaütés" során. Telefonálni délután kettőtől az adás végéig lehet a 10-424-es telefonon.

MEGÚJULT GYÁR – RÉGI EMBEREK címmel vasárnapra zenés ajándékműsort állított össze Nógrádi Erzsébet és Lenk Irén az Építőgépgyártó Vállalat törzsgárdájának.

Riport Olaszból

A hétfői szerb-horvát nyelvű műsorban „Pécs és Mohács között" címmel Olasz községben készült riport hangzik el, majd beszélgetés következik a pécskertvárosi kabinetről. Szerdán ellátogatnak a hercegszántói orvosi rendelőbe majd „Ismét a bunyevác tájházról" szólnak. Csütörtökön a drávasztárai menyecskekórus énekel, és jegyzetet olvasnak fel a kétnyelvűségről. Pénteken dokumentumműsort sugároznak „Hidak jegyében" címmel.

Mi fő a sváb fazékban?

A német műsorban kedden Katalinokkal beszélgetnek – névnapjukon és természetesen zene is hangzik el kedvükre. Szerdán Gráf Vilmos a Tanárképző Főiskola német tagozatának szakköri tevékenységéről beszélget a hallgatókkal. Hetényi Árpád pénteken főzési szokásokat ismertet „Mi fő a sváb fazékban" című riportjában. Ugyancsak ő kérte mikrofon elé dr. Háber Józsefet, a pécsi tüdőszanatórium vezetőjét: a beszélgetést a vasárnapi műsorban hallhatják.

Sorokban

IFJÚSÁGI HÁZ PROGRAMJA

23-án, vasárnap 14–20 óráig a Tájoló klubban játék- és zeneprogram: Pszichedelikus zene.

24-én, hétfőn 18–22 óráig a Tájoló klubban összeállítás Albinoni, Bach, Haydn, Mozart, Csajkovszkij, Dvorak, Ravel, Muszorgszkij, Schönberg és Webern műveiből.

25-én, kedden 19 órakor az Új Rákfogó együttes jazz-hangversenye.

26-án, szerdán 18 órától komolyzenei Tájoló. Házigazda: IH Kamarazenekara.

27-én, csütörtökön 18–22 óráig a Tájoló klubban rocktörténet: A San Francisco-i hang.

28-án, pénteken 18 órától Komolyzenei Tájoló. Vendégünk a belgrádi Gitárduó. Házigazda: Benkő Dániel lantművész.

29-én, szombaton 15 órától a II. Pécsi Országos Diaporáma Vitafórum megnyitója és technikai bemutatója. 18 órakor a városi sportcsarnokban „Felszabadulási" országos karatebemutató és -verseny. 19 órakor a Szélrózsa klub sci-fi estje. Közreműködik: Kürti Papp László színművész és Nagy István diaporáma-bemutató. Házigazda: Muzsay András előadóművész.

DOKTOR SÁNDOR MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

November 26-án 18 órakor. A „Beszélgetések tudományról, művészetről" c. előadássorozat keretében HANKISS ÁGNES pszichológus tart előadást a Nevelők Házában.

A BÓBITA bábegyüttes minden vasárnap 10 órai kezdettel gyermekműsort ad a Doktor Sándor Művelődési Központ nagytermében. Műsoron: Játékmackó kirándul; A három kismalac.

Keresztrejtvény

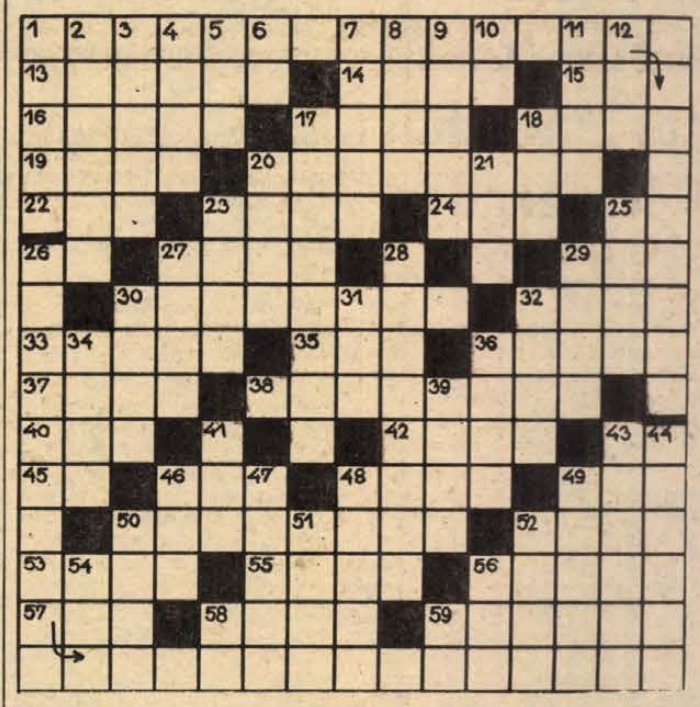

Blok évfordulón

Száz éve, 1880 novemberében született Alekszandr Alekszandrovics Blok orosz költő, a szimbolista líra kiváló képviselője. A rejtvényben Ne hívj című versének két sorát rejtettük el.

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első sora (Zárt betük: A, S, G, D, G.) 13. Parancsot ad. 14. Görögkeleti szentkép. 15. Lóverseny műszó. 16. Tengeri rákfajta. 17. A ruhát tartja, névelővel. 18. Spanyol János. 19. Népmesei alak, Mihók párja. 20. Telket övezi, névelővel. 22. TAA. 23. Beszél a kutyus. 24. Kismotor és Gépgyár. 25. Határozórag. 26. Az ezüst vegyjele. 27. Névelős lőszertartó. 29. Orosz uralkodó volt. 30. Megleli a célhoz vezető utat. 32. Utóvel játszott régi játék. 33. Értelmi belátásból fakadó érv. 35. Müveltető képző. 36. Részvények szelvénye. 37. Német koreográfus és táncos (Kurt). 38. Az USA egyik szövetségi állama. 40. Az NDK hírügynöksége. 42. Kossuth-díjas balett-táncos (Viktor). 43. Tokaj Kupa. 45. Téli csapadék. 46. A versenytáv vége. 48. Szór. 49. Becézett Mária. 50. A ferencesrend tagja. 52. A virág „lakása". 53. Lenyújt. 55. San . . . — fürdőhely az olasz Riviérán. 56. Ösztökél. 57. NSZK-beli, luxemburgi és norvég gépkocsik jelzése. 58. Északi férfinév. 59. Glecscser hordaléka.

FÜGGŐLEGES: 1. Lágyít. 2. A dolgok megtörténte után. 3. Szigetcsoport a Csendes-óceánban. 4. Híres magyar labdarúgó-kapus volt. 5. Kamionokon olvasható rövidítés. 6. Az asztácium vegyjele. 7. Pénzt ad ki. 8. Tinóból lesz, ha tanul. 9. Író, hírlapíró, a Hét novellistája (Károly, 1874—1915.). 10. Aden azonos hangzói. 11. Eladó. 12. . . . Silvia — Romulus és Remus anyja. 17. Dacos. 18. I. víz szilárd halmazállapota. 20. Földrágakő. 21. Üzemi karbantartó szervezet. 23. Behálózzák a világot. 25. Szelő. 26. Az idézet második sora (Zárt betük: Z, O, F, Y, E.). 27. Fizetnie kell. 28. Tettekre buzdító. 29. Kicsi kerek kenyér. 30. Háromatomos oxigén. 31. Talál. 32. Fővárosunk egyik része. 34. Édes mártás. 36. Nagy német filozófus. 39. Nagy sikság. 41. Paripa. 43. Albánia fővárosa. 44. Hangot ad a zár. 46. Corneille drámája. 47. Magyar származású amerikai színész (Peter). 48. Húsvéti tojás jelzője. 49. Község Borsod-Abaúj-Zeplém megyében. 50. Nobel-díjas német író. 51. Mozog a föld. 52. Szoknya ráncba szedett szegélye. 54. Az orrához. 56. A nobelium és az oxigén vegyjele. 58. Annyi mint rövidítése. 59. Kétezer római számmal.

Beküldendő a helyes megfejtés december 1-én, hétfő déli 12 óráig beérkezőleg LEVELEZŐLAPON 7601 Pf. 134. Dunántúli Napló szerkesztősége Pécs, Hunyadi út 11. címre.

A november 7-i rejtvény helyes megfejtése: Ledöntötték a cárok trónusát, bilincszúzó erős munkáskarok.

Könyvjutalmat nyertek: Ambrus József 7632 Pécs, Diána tér 2. Koós István 7300 Komló, Tanácsköztársaság u. 22. László Imréné 7623 Pécs, Mártírok útja 42. Bencze Béla, 7624 Pécs, István tér 1. Panka József 7693 Hird, Latinca S. u. 55.

A könyveket postán küldjük el.

Film... Film... Film...

HALADÉK

Fazekas Lajos rendező, Módos Péter novellájából készített filmforgatókönyvet. Koltai Lajos operatőr képeihez Vukán György készítette a zenét. Bujtor István, Gór Nagy Mária, Koncz Gábor, Margittay Ági, Bencze Ferenc, Gera Zoltán, Szakácsi Sándor, Rátonyi Róbert, Kőmíves Sándor, Mányai Zsuzsa, és Ladányi Árpád kapott szerepet a filmben.

Egy fiatal házaspár áll a film középpontjában, akik mögött már vagy tíz év közös múlt van. A feleség Bori, éppen most kapja meg kinyomtatott könyvének első példányát. A férj, Sanyi a mai kor jellegzetes figurája, négy állással, s a tehetség, alkotókedv apróra váltott konjuntúra-lovagja. Minden lehetőséget és alkalmat megragad pénzszerzésre, még akkor is ha azzal barátjait, volt professzorát hozza kellemetlen helyzetbe. Az ügyeskedések több-kevesebb sikerrel járnak, de környezetétől egyre inkább eltávoladik, kapcsolatai az üzletre szűkülnek.

Házasságuk válságára nehezen döbbennek rá, nem tudják az okát meghatározni. Fiatalkori lelkesedésük, álmaik, tettvágyuk elmúlását, elszürkülését nem vették észre. Nincs erejük az újrakezdésre, s most is, mint már annyiszor haladékot adnak egymásnak, önmaguknak.

HÁLÓZAT

A rendező: Sidney Lumet neve, kitűnő szereposztás: Peter Finch, Villiam Holden, Faye Dunaway, Cindy Grover, Robert Duwall és három Oscar-díj fémjelzi, az ART KINO sorozatban már bemutatott, magyarul beszélő amerikai filmet. A rendezést, a forgatókönyvet és a férfi alakítást 1977-ben Oscar-díjjal jutalmazták.

A filmet hosszú ideig nem engedélyezték külföldi forgalmazásra, annyira lerántja a leplet az amerikai társadalomról. Egy tv-társaság belső életét embertelen módszereit, sikert hajszoló manővereit mutatja be a rendező. Egy öregedő tv-bemondó, a csökkenő, „nézettségi-pontszám" miatt, húsz évi munka után, különös ötlettel akarja megmenteni állását. Bejelenti az egyik adás közben, hogy egy hét múlva a képernyő előtt ülő nézők szeme láttára öngyilkosságot fog elkövetni. A botrány elkerülése érdekében eltávolítják, de egy másik műsorban Showanként ismét dolgozhat, mindaddig míg a felfutott tetszési és nézettségi indexe, ismét nem kezd zuhanni. Ekkor, élőadásban a nézők szem láttára öletik meg.

MODERN ROBINSON ÉS CSALÁDJA

Stewart Raffill írta és rendezte, színes, magyarul beszélő amerikai kalandfilm.

Mint az a címből is kiderül, tulajdonképpen egy robinsoni kaland, modern eszközökkel és környezetben. Ki nem utazna el szívesen egy hathetes tengeri kirándulásra egy jól felszerelt jachton. Trevis két lányával, egy újságíró, csinos fiatal hölggyel, s egy potyautassal, Jessevel, a néger kisfiúval indul a nagy útra. Egy tengeri vihar elsüllyeszti hajójukat, de szerencsére partközelben szenvednek hajótörést. Alaszka néptelen partvidékén sok veszéllyel kell megküzdeniük, míg kalandos vállalkozásuk végén egy parti őrhajó észreveszi törékeny, maguk készítette csónakjukat.

A történetből természetesen nem hiányzik a szerelem sem.

K. L.

Televízió

Halhiányról és a szolgáltatásokról

Vasárnap este: Doktor Senki. Felvételünkön Páger Antal és Oszter Sándor.

Kedden este az Új Scotland Yard után a televízió új kultúrális hetilapja, a Stúdió '80 jelentkezik.

Izgalomról gondoskodik majd a Kék fény is szerda este. S izgalmasnak ígérkezik a Pannon Krónika pénteken jelentkező adása is. A szerkesztő, Hidvégi József szolgál rövid előzetessel:

— „Mondja marha, miért oly bús? Mert olcsóbb lett a hal, mint a hús." Sokaknak ismerős e régi szöveg, talán még a plakátra is emlékeznek. Igaz, hogy a hal általában olcsóbb, mint a hús, de úgy tűnik napjainkban mégis fölösleges a hírverés, mert halat ritkán lehet kapni. Miért nincs hal? Erre a kérdésre igyekeztünk választ keresni, amikor a Somogy megyei és a bikali termelési tapasztalatokról számolunk be. Az AFIT XIV-es Autójavító Vállalat munkájáról sokszor és sok helyen szóltak már. Újságcikkek születtek és a Pannon Krónikában is napirendre került szolgáltatásuk színvonala. Most az „érem másik oldalát" néztük meg: milyen gondokkal küzd a vállalat, milyen nehézségek gátolják munkájukat. Ezenkívül még beszámolunk arról, hogy új gazdára találtak az endrédi csipkék és bemutatjuk a bányamentők új katasztrófakocsiját. S végül szó lesz még az adásban a Hétfői Dunántúli Napló és az MTV Pécsi Körzeti Stúdiójának közösen meghirdetett anyósversenyéről. A sugárzás időpontja: november 28., péntek első műsor 17 óra 50 perc.

E.

Ügyes csempész

A határátkelőhely felé egy ember halad, kerékpárt tol maga előtt, a csomagtartón két zsák fekszik. A vámtisztviselő nyomban kilép a vámházból és felteszi a szokásos kérdést: — Álljon meg kérem! Mit visz magával?

— Homokot! — vágja rá az ember.

— Na, nem érünk rá viccelni, kérem. Mi van a zsákban, ami a csomagtartóra van helyezve?

— Ez két zsák és igazán homok van bennük. Csak az igazat mondhatom. Tessék meggyőződni róla. — Az ember erre máris leemeli a zsákokat, kibontja, s valóban homok van bennük. Ekkor a vámtisztviselő sűrű rostát kerít elő, az összes homokot átrostáltatja, de semmi nem marad fenn. Rostálással képtelen rábizonyítani az emberre, hogy esetleg homokszemcse nagyságú aranyat csempészik át. Kénytelen átengedni a határon.

De másnap újra jön az ember, ugyancsak két homokkal teli zsákkal a kerékpár csomagtartóján. És ez így megy mindennap, több mint két héten át: megérkezik az ember, a csomagtartón két zsák, s mind a kettőben homok van. Ez az ember vagy játszik, vagy nagyonis ravasz. Lehet, az unalmas megszokásig folyton homokot hord át, míg egyszer nem nézem meg, s akkor éppen aranyrudakat rejt el a homok között. Ki tudja?

Egy napon akkor jön az ember, amikor a vámtiszt éppen az étteremben ebédel. A vámtiszt behívatja, leülteti:

— Legyen a vendégem, — fordul hozzá. Igyon meg velem egy korsó sört. — Az egy korsót újabbak követik. Amikor már vidám éneklésbe fognának, a vámos így fordul vendégéhez:

— Most is homokot visz át?

— Azt hát, — mondja az ember.

— Nézze, — hajol hozzá bizalmasan, — becsület szavamat adom rá, hogy nem jelentem fel, ha megmondja, miért éppen homokot csempészik át a határon, amikor azt legálisan is átvihetné. Mondja meg őszintén, a homokon kívül mi van a zsákban?

— Én is becsület szavamra kijelentem: semmi más nincs a zsákban, csak homok! Hiszen erről ön is meggyőződött.

— Lehet, hogy most is homok van benne, de ugye abban spekulál, hogy egyszer más, értékes dolgot visz át, amikor éppen nem vizsgáltatom meg a zsákot. Mert ne dumálja be nekem, hogy minden esetben homokot csempészik át!

— Én? Homokot? Csempészni? Hát hülyének néz engem? — S az ember sértődötten kihúzza magát: — A becsület szava nekem elég, hát megsúgom, de fel ne jelentsen: minden nap két homokkal teli zsákot viszek át a határon, de mindig egy-egy új kerékpár csomagtartóján. Én kerékpárt csempészek át a határon.

Dénes Géza fordítása

MŰSOR RÁDIÓ TELEVÍZIÓ

1980. november 24-től november 30-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Jó reggelt! (közben: 4.45 és 6.45: Szót kérek, 6,20: Tudósítói jelentések, 5.40: Falurádió, 6.20 és 7.20: Reklám. 7.19: Körzeti időjárás, 7.30: Reggeli párbeszéd). — 8.05: Műsorismertetés, utána: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.45-kor), — 12.00: Déli Krónika (utána hétfőtől péntekig: Ki nyer ma?) — 18.15: Hol volt, hol nem volt? — 18.30: Esti Magazin.

PETŐFI RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Reggeli zenés műsor. (Közben: 5.55 és 6.55: Torna, 6.45: Könyvajánlat, 7.35: Körzeti időjárásjelentés.) — 10.50: Torna. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

HÍREK, IDŐJÁRÁSJELENTÉS: KOSSUTH: 4.30-tól 7.00-ig félóránként, majd 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.30, 22.00, 24.00 (szombaton éjjel 1.00 is.) Vasárnap: 6.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap. PETŐFI: 4.30-tól 8.30-ig félóránként, majd 10.30-tól 20.30-ig kétóránként, ezután 23.00 és 24.00. Vasárnap: 8.00, 10.30, 14.30, majd ua., mint hétköznap. 3. MŰSOR: 8.00:, 11.00, 13.00, 19.00, 23.00.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Virginia Zeani és Eberhard Wächter operaáriákat énekel. 9.00: Atlantisz. Verseit elmondja: Kormos István. 9.10: A hét zeneműve. 9.40: Ki kopog? Levente Péter műsora óvodásoknak. 10.05: Nyitnikék. — Kisiskolások műsora. 10.35: Romantikus zene. 11.39: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. 12.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 12.50: Zenei érdekességek az elmúlt hét műsorából. 14.44: Kosztolányi Dezső két karcolata. 14.54: Édes anyanyelvünk. 15.10: Operettrészletek. 15.28: Képek és Jelképek. Művelődéstörténet gyerekeknek. 16.05: A hírnév árnyékában. Tokaj. 16.45: Francia madrigálok. 17.10: Magyar előadóművészek. 17.40: Van új a Nap alatt. 17.55: Mazsaroff Mária népdalokat énekel, Szőllős Beatrix cimbalmozik. 19.15: Humorban önkiszolgáljuk stb. 20.15: Lajtha László: Vas megyei kuruckép. 20.25: ... magányosan és boldogan. Székely Magda versei. 20.30: Töltsön egy órát kedvenceivel. 21.30: Vonalvég. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: A Rádió lemezalbuma. 22.59: Meditáció — hazai vezetőképzésünk mai állapotáról. 0.10: Csuka Mónika táncdalaiból.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Népi zene. 8.33: Cseh fúvószene. 9.00: Slágermúzeum. 9.50: Munkásvédelem. Riport a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutató Intézetben. 10.00: Zenedélelőtt. 12.00: Népek zenéjéből. 12.33: Kis magyar néprajz. 12.38: Tánczenei koktél. 13.25: Az MRT gyermekkórusa énekel. 14.00: Kettőtől ötig ... 17.00: Sokoldalú szakmunkás holnap, vagy olcsó munkaerő ma? 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Zeneközelben. 19.30: Zenés beszélgetés Hajdú Júliával. 20.33: Senki többet? Harmadszor. 21.50: Népi zene. 22.30: Az Apostol együttes félórája. 23.15: Szirmai Albert operettjeiből.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Operafinálék. 10.30: Billie Jo Spears énekel. 11.05: Ének Pannóniáról. A Magyar Rádió és a Stúdió Burgenland kétnyelvű irodalmi műsora a kőszegi Művelődési Központban. 11.53: A századforduló muzsikájából. 13.07: Szimfonikus zene. 14.57: Láttuk, hallottuk. 15.22: Napjaink magyar kamarazenéjéből. 16.00: Iskolarádió. 16.30: Harminc perc beat. 17.02: Verdi operáiból. 17.55: Csajkovszkij műveiből. 19.05: Emlékirat és valóság. Kemény János emlékiratai. 19.35: Kapcsoljuk az Erkel Színházat. A Magyar Állami Hangversenyzenekar Mozart-hangversenye. Közben: kb. 20.35: Bányászemlékek a Palotában. A soproni központi bányászmúzeumot Szántó Zsóka mutatja be. Kb. 20.55: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb. 21.30: Dzsesszfelvételeinkből. 22.00: A hét zeneműve.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Füles mackó — gyermekműsor. 18.00: Mosolyvárás — gyermekműsor. 18.15: Az emberek beszélnek — művelődési műsor. 18.45: Ifjúsági műsor. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Szentiván-éj — Tv-dráma. 21.30: Kiválasztott pillanat. 22.35: Zenei híradó.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Néma burleszkek. 18.45: Telesport. 19.55: Ma este. 20.00: A tudomány jegyében. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Miért nem kérdezték meg Evansot — filmsorozat.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Közlekedési órjárat. A Baranya megyei Közlekedésbiztonsági Tanács és a Pécsi Stúdió közös műsora. Szerkesztő-riporter: Somogyvári Valéria. 18.00: Délidunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, tudósítások. — Pavkovics Sztipó és zenekara játszik — Pécs és Mohács között. Riport Olasz községről. — Bunyevác Anka énekel. — Beszélgetés a Pécs-kertvárosi kabinetről. — A Janus Pannonius Gimnázium és óvónőképző énekkara felvételeiből. 19.15: Német nyelvű műsor. Hétfői magazin: Hírek, tudósítások. — Kunbajai németek között. Riporter: Reil József. 20.00: Műsorzárás.

Kedd

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Sokoldalú szakmunkás holnap, vagy olcsó munkaerő ma? 8.57: Népdalok néptáncok. 9.44: Az ábécé. Lengyel költők gyermekversei zenével. 10.05: MR 10—14. 10.35: Gogol, Osztrovszkij, Csiky. Elbert János és dr. Székely György beszélget a Világszínház új ciklusáról. 11.03: Operaáriák. 11.40: Jasika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: Kapcsoljuk a Magyar Nemzeti Galériát. Hangverseny délidőben. 13.45: Nótacsokor. 14.44: Arcképek a bolgár irodalomból. 15.10: Fábián Márta és Tarjáni Ferenc felvételeiből. 15.28: Nyitnikék. — Kisiskolások műsora. 16.05: Barokk versenyművek. 17.07: Mozgásterek. 17.32: Filmzene. 17.45: A Szabó család. 19.15: T. Vargha Anikó népdalokat énekel, Baranyai Zsolt furulyázik. 19.35: Tudomány és gyakorlat. 20.05: Világhírű zongoraművészek. 21.05: Húszas stúdió. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Régi híres énekesek műsorából. 22.59: Meditáció. 23.00: Richard Strauss zongorázik és vezényel. 0.10: Kovács Andor gitározik.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Keringők fúvószenekarra. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.25: Látószög. Ifjúsági jegyzet. 12.33: Melódiakoktél. 13.30: A zene titka. 14.00: Kettőtől hatig ... 18.00: Tip-top parádé. 18.33: Daloló, muzsikáló tájak. 18.54: Neményi Lili operettfelvételeiből. 19.20: Mit olvashatunk a Béke és Szocializmus c. folyóiratban? 19.30: Csak fiataloknak. 20.33: Püthagorasz. Szathmári Sándor szatírája rádióra alkalmazva. 21.11: Örökzöld dallamok. 22.15: Rodgers zenés játékaiból. 23.15: A dzsessz a 70-es években.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism. sz.). 8.05: Földrajz ált. isk. 7. o. (sz.). 8.30: Korok művészete. Középiskolásoknak. 9.05: Földrajz ált. isk. 6. o. 9.35: Környezetismeret ált. isk. 1. o. 10.05: Földrajz ált. isk. 5. o. (sz.). 10.50: Stop. Közlekedj okosan. Forgalomirányító lámpák (sz.). 10.55: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás. 1. Plim. NSZK rajzfilmsorozat. 8. rész. A játék öröme (ism. sz.). 2. Mindenütt jó, de legjobb otthon. Csehszlovák bábfilm (ism. sz.). 11.15: Röpsuli (ism. sz.). 14.00: Földrajz ált. isk. 6. o. (ism.). 14.30: Stop! (ism. sz.). 14.40: Magyar nyelv (ism. sz.). 14.50: Környezetismeret (ism. sz.). 15.10: Földrajz (ism.). 15.35: Napköziseknek, szakköröknek. Svájci tájak, sváici képek. 16.05: Hírek. 16.10: Nyilvántartó hivatal. Jugoszláv filmsorozat. XX/9. rész: A vérnász (ism. sz.). 17.00: Kolostorok Bulgáriában. Bolgár rövidfilm (sz.). 17.25: Mindenki iskolája. Fizika. 18.00: Irodalom. Közben: 17.55: Reklám. 18.35: Ha mindenkinek lakása lesz. A Horizont Szerkesztőség műsora (sz.). 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Új Scotland Yard. Angol bűnügyi filmsorozat. Téves ítélet. 20.50: Stúdió '80. A Televízió kulturális hetilapja (sz.). 21.50: Panoráma. Jelenségek a világpolitikában (sz.). 22.15: Pori Jazz 1980. Maysard Perguson Big Band (sz.). 22.55: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Vezetni tudni kell. VII/7. rész: Az értékelés (sz.). 20.25: Gyermely — 1917. Dokumentumfilm (ism.). 21.00: Tv-híradó 2. (sz.). 21.20: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora a fogápolásról (sz.). 21.30: A rajz, mint fegyver. Svéd rövidfilm-sorozat. VI/3. rész: Forradalmak és polgári forradalom (sz.). 22.00: BITEP 14. Filmjegyzet a belgrádi nemzetközi színházi fesztiválról (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Úttörő tv-stúdió. 18.15: Olvasmány. 18.45: Népi muzsika. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Aktualitások. 20.55: Ember az üvegketrecben — amerikai film.

Szerda

KOSSUTH RADIÓ

8.27: Zenekari muzsika. 9.15: Nóták citerán. 9.39: Kis magyar néprajz. 9.44: Brummadzag, a zenebohóc. 10.05: Csiribiri. 10.35: Szerpentin. 11.35: Népi zene. 12.35: Magvetők. 12.55: Operaslágerek. 13.25: Dzsesszmelódiák. 14.28: A Tátrai vonósnégyes felvételeiből. 15.10: Mai dalok. 15.28: MR 10—13. 16.10: Kritikusok fóruma. 16.20: Könnyűzene zongoráro. 16.35: Siegfried Wagner — Richard Wagner műveit vezényli. 17.07: Lehet-e tervezni?! Domány András riportja. 17.32: Színes népi muzsika. 18.30: Esti Magazin. 19.15: Kilátó. A Rádió Világirodalmi folyóirata. 20.00: Évszázadok mesterművei. 21.12: Madarász Gábor népdalokat énekel. Németh János cimbalmozik. 21.30: Külpolitikai klub. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: A Fővárosi Tanács Kodály Zoltán női kara Kodály egynemű karaiból énekel. 22.31: A táguló Naprendszer. 22.56: A kamarazene kedvelőinek. 0.10: Palló Imre énekel Kacsóh daljátékaiból.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Gyurkovics Mária felvételeiből. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.29: Válaszolunk hallgatóinknak. 9.43: Éva Pilarová énekel. 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: Énekszóval, muzsikával. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: ... Szále László jegyzete. 13.30: Labirintus. 14.00: Kettőtől négyig ... 16.00: Mindenki iskolája. 16.40: Fiataloknak. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: A hanglemezbolt könnyűzenei újdonságai. 18.53: Cigánydalok. 19.15: Moszkvából érkezett. 19.45: A beat kedvelőinek. 20.33: Fiatalok a seregben. 21.00: Nyitott ház. 21.25: A-tól Z-ig a popzene világában. 22.05: Operettrészletek. 23.15: A tegnap slágereiből.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism. sz.). 8.05: Magyar irodalom. Középisk. I—II. oszt. (sz.). 9.30: Magyar irodalom. Ált. Isk. 1—4. oszt. (sz.). 9.55: Delta. Tudományos híradó (ism.). 10.15: Egészségünkért! Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.). 10.20: Charlie angyalai. Amerikai bűnügyi filmsorozat. A pokoli futam (ism. sz.). 11.10: Zenés ajándékkosár. NDK zenés film (ism. sz.). 15.10: Magyar irodalom ált. isk. 1—4. oszt. (ism. sz.). 15.35: Magyar irodalom középisk. I—II. (ism. sz.). 16.15: Hírek. 16.20: Egy más élet, avagy a vajana indiánok. Francia néprajzi film (sz.). 17.15: Gyere te lepke, szállj kezemre. Vitai Ildikó műsora (ism.). 18.00: Reklám. 18.10: Hová látni a Magyar Hajó- és Darugyárból? 18.45: Staféta. Tíz perc ifjúság. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Kék fény ... Riportműsor. 21.00: Szép magyar tánc. Szatmári táncok (sz.). 21.05: Cleo Laine műsora. Angol zenés film (sz.). 21.55: Unokáink is látni fogják. A Nyugati pályaudvart és a Marx teret. 22.35: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: A híd. A szegedi körzeti stúdió műsora. 20.30: Gyermely 1980. Dokumentumfilm. 21.20: Tv-híradó 2. (sz.). 21.40: Reklám. 21.50: Az énekes. NDK film (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Boszniai és hercegovinai bábszínházak X. találkozója. 18.15: Művelődési műsor. 18.45: Amatőr stúdió. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Szabad szerda. 21.30: Pop non-stop. 22.30: Dokumentumfilm.

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Rossini: A házassági szerződés. Egyfelvonásos opera. 10.05: Tudod-e? 10.35: XX. századi szerzők zenekari műveiből. 11.25: Ismét érzem a deszkák illatát ... Beszélgetés Jean Anouilh-lal. 11.40: Jósika Miklós: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. 12.35: Remenyik Zsigmond: Nagytakarítás vagy a szellem kötéltánca. Könyvszemle. 12.45: Zenemúzeum. 14.15: Mindenki könyvtára. 14.45: Szovjet dalok. 15.10: Corelli: g-moll Karácsonyi concerto grosso. 15.28: Kagylózene. 16.05: Kamarazene. 17.07: Olvastam valahol — Thököly Imréről. 17.27: Népdalok Jugoszláviából. 17.45: A Délutáni Rádiószínház bemutatója. Requiem. 19.15: Miroslav Cangalovic operaáriákat énekel. 19.40: Kapcsoljuk a Csepeli Munkásotthont. Az MRT szimfonikus zenekarának hangversenye. Közben: kb. 20.20: Adam Miczkiewicz költeményei. Kb. 20.40: A hangverseny-közvetítés folytatása. 21.15: Népzenekedvelőknek. 21.45: Operettbelépők. Kálmán Imre műveiből. 22.20: Kanada — Keletről. 1. rész. Kulcsár István jegyzete. 22.30: Elekes Zsuzsa orgonahangversenye a Mátyás templomban. 23.34: Romantikus kórusművek. 0.10: Tolcsvay László táncdalaiból.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Jáger Balázs János gordonkázik. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Napközben. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Mezők, falvak éneke. 12.55: Kapcsolás a nyíregyházi stúdióba. Három ország határán. 13.25: Gyermekek könyvespolca. 13.30: Zenés állatsereglet. 14.00: Szórakoztató antikvárium. 16.00: Népi zene. 16.35: Idősebbek hullámhosszán. 17.30: Belépés nemcsak tornacipőben. 18.33: Hétvégi Panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: Nincs képem hozzá. 22.00: Zenéjét szerezte: Irving Berlin. 22.30: Tánczene. 23.15: Nóták.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.45: Tévétorna (ism. sz.). 8.50: Fizikai kísérletek. A dinamika alaptörvényei. 9.05: Környezetismeret. Ált. isk. 3. o. (sz.). 9.30: Francia nyelv. Középiskola IV. o. 10.05: Rajz. Ált. isk. 1—4. o. (sz.). 10.35: Magyar nyelv. Ált. isk. 3. o. (sz.). 11.00: Osztályfőnöki óra. Ált. isk. 7—8. o. 11.30: Rajz. Ált. isk. 1—4. o. (sz.). 12.05: Világnézet. Középisk. IV. o. 14.05: Rajz (ism. sz.). 14.30: Magyar nyelv (ism. sz.). 14.50: Környezetismeret (ism. sz.). 15.15: Rajz (ism. sz.). 15.30: Osztályfőnöki óra (ism.). 16.05: Hírek. 16.10: Beszámoló a veszprémi Nemzetközi Oktatási Filmhétről. 16.45: Reklám. 16.50: Hipphopp. Óvodások műsora (sz.). 17.20: Tévébörze. 17.30: Piszkos munka. Amerikai burleszkfilm. 17.50: Kerámia szimpozion. A szegedi körzeti stúdió műsora (sz.). 18.20: Falujárás — riportműsor. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Rajzfilmek a nagyvilágból. Zágráb '80. (sz.). 21.35: Telesport. Labdarúgó kupanap. 22.00: Bartókról — Bartókért (sz.). 22.50: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.55: Fizika. Ált. isk. 8. o. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Parabola (ism. sz.). 20.30: Rivaldafényben. NSZK zenés film (sz.). 21.10: Tv-híradó 2. (sz.). 21.30: Az utolsó három nap. Olasz film (sz.). 23.05: Egészségünkért. Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Madárijesztő — gyermekműsor. 18.15: Tudomány. 18.45: A dzsessz napjai. 19.15: A konyha nagy mestereinek kis titkai. 19.20: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Külpolitika. 20.50: Vetélkedő. 22.05: Ismerjük-e egymást eléggé — kulturális műsor.

Péntek

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: A rénszarvas hazájában. 8.37: Szimfonikus zene. 9.33: Száll az ének ... 10.05: Képek és jelképek. 10.35: Versek. 10.40: Magyar képeskönyv. 11.00: Gondolat. 11.45: Fúvósesztrád. 12.35: Hétvégi Panoráma. 13.54: Így láttam Bartókot. 14.20: Kóruspódium. 14.44: Magyarán szólva ... 15.10: Cesare Valletti operaáriákat énekel. 15.28: Tudod-e? 16.05: Magánerőből. 17.10: Láttuk, hallottuk. 17.35: Operettfelvételekből. 18.00: Bartók: Szonáta. 19.15: Homo ludens. 19.35: A zeneirodalom remekműveiből. 20.39: Nótacsokor, csárdáscsokor, verbunkos muzsika. 21.30: Kinek az orvosság, kinek a jó szó. 22.20: Kanada — Keletről. 22.30: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. 23.30: Operaáriák. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Kovács Lajos nótákat énekel. 8.20: Kanada — Keletről. 1. rész. 8.33: Slágermúzeum. 9.25: Arany a jében ... 9.40: Szemelvények az albán népköltészetből. 10.00: Zenedélelőtt. 11.45: Tánczenei koktél. 12.33: Édes anyanyelvünk. 13.12: Táncrend. 13.27: Éneklő Ifjúság. 14.00: Kettőtől ötig ... 17.00: Nem tudom a leckét! 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Dzsessz Jugoszláviából. 19.25: Vajon miért építkezünk? 20.00: Félóra népzene. 20.33: A Rádiószínház bemutatója. 21.25: Magángyűjtemény. 22.25: Kellemes pihenést!

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism. sz.). 8.05: Fizika. 8. o. 9.05: Orosz nyelv. 6. o. (sz.). 9.30: Magyar irodalom. 1—4. o. 10.05: Fizika. 7. o. 10.35: Környezetismeret. 2. o. 14.00: Magyar irodalom (ism.). 14.20: Orosz nyelv (ism. sz.). 14.45: Környezetismeret (ism. sz.). 15.00: Fizika. 7. o. (ism.). 15.30: Fizika. 8. o. (ism.). 16.00: Hírek. 16.05: Szigetek az óceánban (ism. sz.). 16.30: Egészségünkért! (sz.). 16.40: Pedagógusok fóruma (ism.). 17.15: Természetbarát (sz.). 17.35: Csali (sz.). 17.40: Reklám. 17.45: Öt perc meteorológia (sz.). 17.50: Pannon krónika. 18.20: Gyár az erdőben (sz.). 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Siker. Vitray Tamás műsora (sz.). 21.10: Családi tűzfészek. Magyar film. (14 éven felülieknek!) 23.35: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

19.00: Természetbarát (ism. sz.). 19.20: Öt perc meteorológia (ism. sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Pulzus (sz.). 20.45: Meddig lesznek gyenge termelőszövetkezetek? 21.15: Tv-híradó 2. (sz.). 21.35: Szépek az utak (sz.). 22.15: Daniel Druskat. NDK tévéfilm-sorozat (sz.). 23.45: Reklám.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

16.15: Gyermekműsor. 16.15: Lépések — ifjúsági műsor. 17.15: Kosárlabda. 18.45: Mini show. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Hét plusz hét. 21.05: Az új Jugoszlávia elismerése. 22.20: Edvard és Simpson asszony — filmsorozat. 23.10: Hét Tv-nap.

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. 8.55: Népdalcsokor. 9.30: Vár egy új világ. 10.05: Opera-művészlemezek. 10.57: Hangjáték. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva. 12.45: Emberi dolgok ... 13.22: Amíg az ember eljut odáig. 13.45: A Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara két operettnyitányt játszik. 14.00: A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepén. 14.30: Az agrárfelsőoktatásról. 15.05: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. 18.45: Világszínház. 20.10: Az Állami Népi Együttes felvételeiből. 20.58: Történet az emberről ... 22.15: Magyar előadóművészek Bach-felvételeiből. 23.29: Jugoszláv szerzők műveiből. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Szabó Ferenc kórusdalaiból. 8.20: Kanada — Keletről. 8.33: Önarckép, befejezetlen. 9.31: Sci-fi kedvelőknek. 9.43: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.00: Szombat délelőtt. 12.00: Ritmus. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: A gyermekeknek írta: Bartók Béla. 14.05: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 15.00: Záray Márta és Vámosi János énekel. 15.13: Orvosi tanácsok. 15.18: Nyikorgó ajtó. Mesejáték. 16.00: Pophullám. 17.00: Közvetítés az Ú. Dózsa—Bp. Honvéd bajnoki labdarúgómérkőzés II. félidejéről. 17.50: Közkívánatra! 19.30: Válogatott felvételek. 20.38: A Rádió Dalszínháza. Az ügyefogyott ügyvéd. 22.00: Szombat-esti diszkó. 23.10: Slágermúzeum.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.10: Tévétorna (ism. sz.). 8.15: Világnézet. A munka. 8.50: Mese, mese, mátka (sz.). 9.20: Hipp-hopp ... Óvodások műsora (ism. sz.). 9.50: Kuckó (sz.). 10.20: Brunó, a vasárnapi gyerek (ism. sz.). 11.40: A Cote d'Azur a művészet otthona (ism. sz.). 12.30: Pulzus (ism. sz.). 13.15: Egészségünkért! (sz.). 13.30: Hangoskodó (sz.). 14.00: A négy páncélos és a kutya. V. rész: A tét: a halál (ism.). 14.55: Fehérben. 15.45: Hírek. 15.50: Reklám. 15.55: Ú. Dózsa—Bp. Honvéd. Bajnoki labdarúgómérkőzés közvetítése a Megyeri úti pályáról (sz.). A szünetben: Reklám (sz.). 17.45: Tájak, városok, emberek (sz.). 18.20: A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepén (sz.). 18.40: Reklám (sz.). 19.50: Egymillió fontos hangjegy. Ihász Gábor és Fábián Éva közreműködésével (sz.). 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek (sz.). 20.05: A gyilkos köztünk van. Tévéjáték (sz.). 21.40: Még egyszer. Angol zenés műsor (sz.). 22.10: Tv-híradó 2. (sz.). 22.20: A születésnap. Amerikai film. (sz. — 16 éven felülieknek!)

MÁSODIK MŰSOR

17.25: Vakáción a Mézga család. Élve eltemetve (ism. sz.). 17.50: József Attila-versek (ism.) 18.25: Kék fény (ism.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Vers — mindenkinek (sz.). 20.05: Éjféli harangszó. Spanyol—svájci film. 21.55: Magnificat. NDK film (sz.). 22.30: Tv-híradó 3. (sz.)

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

12.55: Labdarúgás. 16.10: Gyermekműsor. 17.10: Kosárlabda. 18.45: Költői színház. 19.15: Rajzfilm. 20.00: Párbaj a déli vonalért. Jugoszláv film. 22.05: Szombat este.

Vasárnap

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Előttünk a vasárnap. 7.23: Faluról mindenkinek. 8.10: Öt kontinens hét napja. 8.25: Holnap közvetítjük ... 8.50: Minden versek titkai. 9.20: Népdalok. 10.08: A vadon szava. 10.53: A fonóban — kórusszvit. 11.14: Vasárnapi koktél. 12.10: Édes anyanyelvünk. 12.15: A Vasárnapi koktél című műsor folytatása. 13.00: Méltóság. 13.10: A hegedű virtuózai. 13.50: Rádiólexikon. 14.20: Így láttam Bartókot. 15.14: Pillantás a nagyvilágba. 15.34: Régi magyar dalok és táncok. 16.00: Üdvözlet az olvasónak. 17.10: Metronóm. 17.30: Csajkovszkij: V. szimfónia. 18.50: A tengeren. Rádiójáték. 19.50: Meseopera. 21.21: Népzenei feldolgozások. 22.20: Hangverseny. 23.22: Barokk szonáták. 0.10: Dzsesszfelvételek.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika. 7.00: A római katolikus egyház félórája. 7.30: Mendelssohn-orgonaművek. 8.05: Mit hallunk? 8.30: Miska bácsi gyermekdélelőttje. 9.30: Világvasárnap. 10.33: A Magyar Rádió Karinthy-színpada. 11.30: Földön, vízen, levegőben ... 12.00: Jó ebédhez szól a nóta. 12.57: Operettdalok. 13.14: Aranyhíd. Mesejáték. 14.05: Szanzonok. 14.33: Táskarádió. 15.30: A világ másik fele. 16.00: A vasárnap sportja. Totó. 16.20: Szvit rézfúvós együttesre. 16.40: Slágerek mindenkinek. 17.45: Létem, temetőm. Versek. 17.55: Mit üzen a Rádió? 18.33: Nótakedvelőknek. 19.20: Operafelvételekből. 19.45: Az év legjobb tánczenei felvételeiből. 20.38: Társalgó. 22.35: Könnyűzene. 23.10: Johann és Josef Strauss-művek.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.05: Tévétorna (ism. sz.). 8.10: Fizika (ism.). 8.45: Irodalom (ism.). 9.20: Óvodások filmműsora. 9.45: Egy kis kirándulás. 10.10: Hírek. 10.15: Röpsuli. 4. rész (sz.). 10.30: Aprók tánca. Mezőség (sz.). 10.50: Szervusz, Szergej! Szórakoztató bohócműsor (ism. sz.). 11.20: Csata fekete-fehérben (ism.). 11.40: Sport és művészet. 12.10: Reklám. 12.15: A British Múzeum kincsei. Angol filmsorozat (sz.). 14.05: Aki dudás akar lenni (sz.). 14.20: Királynak születtél (ism. sz.). 15.15: Reklám. 15.25: Műsorainkat ajánljuk (sz.). 15.50: Reklám. 15.55: Keleti Márton-sorozat: Erkel. Magyar film. 17.35: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedő. 18.05: Köszöntjük a 75 éves Kellér Dezsőt. 18.25: Reklámpanoráma (sz.). 18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 18.40: Tévétorna (sz.). 18.45: Esti mese (sz.). 19.00: A HÉT (sz.). 20.00: Hírek. 20.05: Doktor Senki. Tévéfilm (sz.). 21.30: Sporthírek (sz.). 21.40: Drámairók műhelyében: Hernádi Gyula (sz.). 23.05: Hírek.

Adminisztrációban jártas, gyakorlott

gépírónőt keresünk

december 1-től, legalább egy évi időtartamra. Baranya megyei Tanács tervosztálya, Pécs, Rákóczi út 34.

I. 575/1980.

A Pécsi Távfűtő Vállalat

azonnali felvételre keres

központifűtés- és csőhálózatszerelő szakmunkásokat, betanitott és segédmunkásokat, takarítónőket (délutános műszakban), valamint udvari segédmunkásokat.

JELENTKEZNI LEHET:
Pécs, Tüzér u. 18—20. sz. alatt, a munkaügyi osztályon.

(I. 558/1980.)

A Pécsi Vasas Ipari Szövetkezet szabadszentkirályi üzemébe felvesz dolgozókat az alábbi munkakörökbe:

4 lakatos és 2 esztergályos szakmunkást

JELENTKEZÉS:
Vasas Ipari Szövetkezet, munkaügy, Pécs, Szalai András u. 8.

(V. 43/1980.)

BARANYAKER

Már most gondoljon az ünnepekre...

JÁTÉK-, AJÁNDÉK-, HANGLEMEZ- ÉS MŰSZAKI osztályunk ünnepi választékkal várja önt is. MECSEK ÁRUHÁZ

BARANYAKER

A Mecsek Áruház

kedvező, ünnepek előtti ajánlata a

nyugdíjasoknak

november 24-től december 2-ig.

30%-os rendkívüli árengedménnyel vásárolhatók:

női-férfi cipők — csizmák
férfiingek
férfi-női kötöttáruk
sapkák, sálak, kesztyűk, táskák, női ruhák, szoknyák,
pantallók, blúzok, kabátok, férfipantallók, zakók,
öltönyök, kabátok

EZT NEM LEHET KIHAGYNI . . .

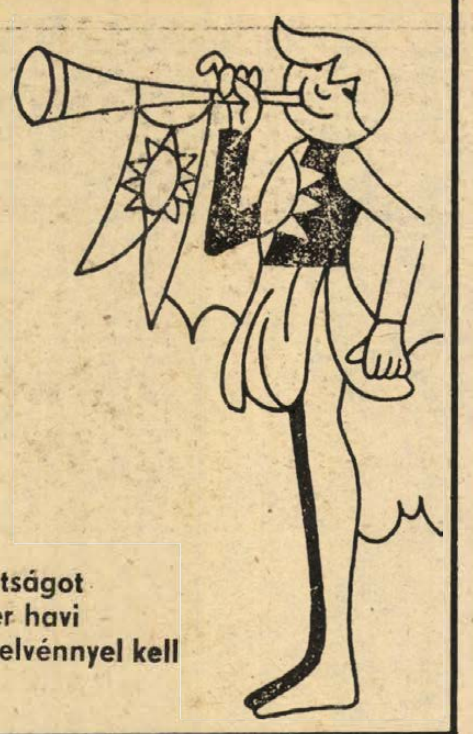

TRIKÓTEX — Trikóipari Szövetkezet

A jogosultságot az október havi nyugdíjszelvénnyel kell igazolni.

Figyelem!

Korszerű feltételekkel rendelkező, gépesitett raktárunkba

felveszünk:

- férrfi dolgozókat teljesitménybéres árukisérönek,
- villanyszerelőt tmk-munkára,
- férfi és női dolgozókat betanitott raktári munkára,
- üzemszervezőt kereskedelmi szakközépiskolai végzettséggel,
  szervezői szakvizsgával rendelkezők előnyben.

Vidékiek jelentkezését is várjuk.

JELENTKEZÉS:

FÜSZÉRT PÉCS

PÉCS, Megyeri út 59.
FÜSZÉRT, MUNKAUGY

(I. 463/1980.)

Irány a Konzum-piac!

Várjuk önöket
Pécsett a Vásárcsarnokban.
Izelitőül a választékból:

KONZUM SKÁLA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

- Szovjet edénygarnitúra
  7 részes — 426,30 Ft-ért
  Evőeszköz 30 %-os árengedménnyel
  Kukta, 8 literes — 354 Ft helyett 271 Ft-ért
  Kukta, 2,5 literes — 214 Ft helyett 145 Ft-ért
  Húsdaráló (5-ös) — 105 Ft helyett 65 Ft-ért
- Görkorcsolya — 144 Ft-ért
  Luna-busz — 385 Ft helyett 250 Ft-ért
  Müanyag dömper — 160 Ft helyett 100 Ft-ért
- Len asztalterítő — 163 Ft helyett 82 Ft-ért
  Frottir fürdőköpeny (bakfis) — 650 Ft helyett 300 Ft-ért

BARANYA MEGYEI MAGAS és MÉLYÉPÍTŐ

Pécs, Pécs környéki, mohácsi, magyarbólyi, siklósi, szigetvári telepeinkre

FELVESZÜNK:

- kőműves
- ács-állványzó
- villanyszerelő
- hidegburkoló
- fűtésszerelő
- vízvezeték-szerelő
- festő
- kubikos
- műköves
- segédmunkás

dolgozókat

JELENTKEZNI LEHET: PÉCS, Fürst S. u. 5. sz., munkaügyi osztály
MOHÁCS, Budapesti országút,
Fehér József építésvezetőnél,
MAGYARBÓLY, — AGROKÉMIA — Kiss György
építésvezető,
SIKLÓS, Gordisai út — Nagy László épv.
SZIGETVÁR, Lenin lakótelep — Kiss J.,
Pintér J. építésvezetőknél.

IBUSZ

Az IBUSZ tavaszi ajánlatai

BÉCS—GRAZ			
márc. 15—18. Pécsről busszal	4 nap	kb.	2 800,— Ft
Hajóval a görög szigetekre			
ápr. 8—16., ápr. 16—24. rep. + hajó	16 500—6 400,— Ft		
SINAIA—ISZTAMBUL febr.—máj. rep.	6 nap		6 300,— Ft
MOSZKVA, márc. 16—19. rep.	4 nap		2 350,— Ft
LENINGRÁD, márc. 23—26. rep.	4 nap		2 550,— Ft
Szarajevón keresztül Dubrovnikba			
május, Pécsről busszal	10 nap		7 500,— Ft

Jelentkezni lehet előleggel a pécsi IBUSZ-irodánkban.

1981. ÉVI IBUSZ-TÁRSASÚTRA VÁRJUK ELŐJEGYZÉSEIKET:

PÉCSRŐL BUSSZAL:			
BELGRÁD—SZÓFIA—ISZTAMBUL			
oda busszal, vissza rep. jún. és szept.			6 100,— Ft
ARANY PRÁGA, ápr. és júl.	4 nap	kb.	2 400,— Ft
SZLOVÁKIA—MAGAS-TÁTRA, aug.	5 nap	kb.	2 400,— Ft
ZAKOPANE—KRAKKÓ, júl.	5 nap	kb.	2 800,— Ft
PORECS, máj., jún., júl.	8 nap	kb.	3 000—4 700,— Ft
RABAC, máj.—szeptemberig	5 nap	kb.	2 200—3 100,— Ft
BÉCS—OPATIJA, május eleje	6 nap	kb.	5 300,— Ft
PRÁGA—SALZBURG—BÉCS, júl.	6 nap	kb.	5 200,— Ft
BÉCS—GRAZ, ápr.—szeptemberig	4 nap	kb.	3 300,— Ft
RIMINI, máj., szept.	8 nap	kb.	7 500,— Ft
SALZBURG—INNSBRUCK—VELENCE			
július, augusztus	7 nap	kb.	6 800,— Ft
KIRÁNDULÁS VELENCÉBE			
(2 éjszaka Velence)	5 nap	kb.	4 500—5 300,— Ft
TÖRÖK—GÖRÖG KÖRÚT			
júl., aug., oda busszal, vissza rep.		kb.	12 500,— Ft
BUDAPESTRŐL INDULÓ UTAK			
TURINGIA, júl. aug. rep. + vonat	6 nap		2 300,— Ft
DÉLNÉMET VÁRAK,			
júl. aug. vonattal	10 nap		3 700,— Ft
LENINGRÁD			
(fehér éjszakák), rep.	5 nap		4 400,— Ft
MOSZKVA, máj. rep.	5 nap		3 250,— Ft
JALTA, júl. rep.	8 nap		5 950,— Ft
SZOCSI, júl. aug., rep.	8 nap		5 950,— Ft
AUTÓS TÚRÁK			
Forma I. autóverseny Zeltwegben			
1981. aug. 14—17.			3 100,— Ft
Veronai ünnepi játékok 1981. júl.—aug.			6 600,— Ft
Csehszlovákia—Ausztria, máj.—szept.			3 600,— Ft
EGYÉNI VALUTAKERET TERHÉRE			
BÉCSTŐL—BÉCSIG máj.—szept.	13 nap		9 700—11 400,— Ft
VELENCÉTŐL—VELENCÉIG,			
máj.—szept.	9 nap		7 950,— Ft
GÖRÖG—TÖRÖK, TÖRÖK—GÖRÖG			
jún.—okt.	12 nap		8 700—9 200,— Ft + rep. jegy ktg.
PÁRIZS ÉS A LOIRE VÖLGYE			
ápr.—szept. autóbusszal	10 nap		10 800,— Ft
JUGOSZLÁV TENGERPART (IBUSZ-keret terhére)			
7 éjszaka teljes ellátással kétágyas + pótágyas elhelyezéssel szezontól, kategóriától függően 3 700—7 900, Ft			

Kazánfűtőt és kocsikísérőt

azonnali belépéssel

FELVESZÜNK

Jelentkezni: AMFORA-UVÉRT lerakata

AMFORA-ÜVÉRT

Pécs, Megyeri út 59.

Raktárbázis

I. 541/1980.

A Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat felvételre keres

- lakatos
- kövező-kőműves
- rakodó
- segédmunkás
- kubikos
- gépkezelő

dolgozókat

JELENTKEZNI LEHET: Pécs,
Bolgár Néphadsereg u. 104-ben, valamint
Bolgár Néphadsereg u. 79-ben.

I. 539/1980.

FERROGLOBUS

A Ferroglobus Vas és Acél TEK Vállalat anyagai kaphatók

a pécsi telepén

Címe: Pécs-Mecsekalja-Cserkút
Telefon: 13-571
Megközelíthető a 6. sz. főközlekedési úton, a 205. km-jelzésnél.

AJÁNLATUNK:

- fűtőberendezéshez használható csövek, forrcsőívek nagy választékban,
- I. osztályú és kereskedelmi minőségű, melegen hengerelt rúd- és idomáruk, kurrens méretekben,
- betonacélok karikában, szálban, alacsony- és magasszilárdságban,
- betonacélokat 6, 8 és 10 mm-es átmérőben, egyengetve és fix hosszméretre vágva is kiszolgálunk (megrendeléseket 1980. negyedik és 1981. első negyedévére átveszünk), finom- és durvalemezek,
- bordáslemezek minden méretben,
- DV gyártmányú, zárt-, nyitott- és körszelvények nagy választékban,
- hidegen vont és melegen hengerelt csőfélék, elektródák.

TELEPÜNKÖN KÖZÜLETEKET ÉS MAGÁNVÁSÁRLÓKAT IS KISZOLGÁLUNK.

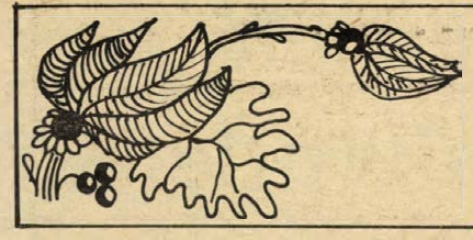

Katalin-napra ízléses dísztárgyakat, ajándéktárgyakat

kedvezményes áron vásárolhat november 24—25-ig a Dombóvári ÁFÉSZ Napsugár Áruházában, a kötöttáru és az illatszer osztályokon, valamint az üveg-porcelán boltban.

Szeretettel köszöntjük Katalin nevű kedves vásárlóinkat: Áfész Igazgatóság, Dombóvár

ÁFÉSZ

LAKÁS-INGATLAN

Veszprémi, kétszobás, összkomfortos, távfűtéses, jó beosztású, tanácsi bérlakásomat pécsi lakásra cserélném. „Minél előbb" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keszü, Menyecske-völgyben 500 n-öl kert, gyümölcsös eladó. Érdeklődni ugyanott Berényieknél.

Elcserélném Ivov-kertvárosi, háromszobás, parkettás, szövetkezeti lakásom garázzsal együtt két kisebbre. „Gyors csere" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szekszárdi, összkomfortos, tanácsi, reprezentatív lakásomat pécsire cserélném. Telefon: 74-022.

Építők útján távfűtéses szoba 2 diáklánynak kiadó. Telefon: 21-606.

Harkány, Tenkes-hegyen régi paraszthász, szőlővel, telekkel, eladó. 1141 Budapest, Kalauz u. 37. Szakaláné. Telefon: 314-252.

Gazdálkodásra kiválóan alkalmas ház, nagy kerttel, melléképülettel, beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Szalánta-Németi, Zrínyi u. 53. — (Vörös malom).

Elcserélném Pécs, belvárosi, tanácsi, 3 szobás, komfortos lakásomat pécsi, 1½ szobás, komfortos, tanácsi lakásra. „Értékkülönbözetet kérek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Újpetrén, a Szabadság tér 2 sz. családi ház eladó. Víz bent van. Ugyanott egy 220 l-es, új mélyhűtő eladó (garanciális).

Két és fél szobás, szövetkezeti lakásomat eladnám vagy másfél szobásra cserélném. Ajánlatokat: „Január" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Miskolci, másfél szobás, összkomfortos, tanácsi lakásomat hasonló pécsire cserélném. Szigeti rész előnyben. Minden érdekel. „Téli költözés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Pécsett másfél-két szobás, fürdőszobás lakástlakrészt bérelnék. Ajánlatokat: „Pontosan fizetek" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Tanácsi, kétszobás lakásom két kicsire cserélném. „Bármi lehetséges" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Uránvárosi, nagyméretű, két és fél szobás, tanácsi lakásomat másfél szobás, tanácsira cserélném. Első emeletig. „Különbözetet kérek" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném pécs-mecsesi, háromszobás, komfortos lakásom komlói kétszobásra. „Hármas" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Egyedülálló értelmiségi férfi csendes, külön bejáratú, lehetőleg egyszemélyes, üres szobát keres, kertes, családi házban, a keszty ügyár és a négyszázágyas klinika közötti részen. Választ „Jó levegő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Külön bejáratú albérleti szobát keresek heti 2—3 alkalomra. „Vidékről bejáró" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném Siklósi városrészben lévő, 3 szoba-összkomfortos, szövetkezeti lakásomat belvárosi, hasonló lakásra vagy esetleg családi házra. Garázscsere lehetséges. „Minden lehetőség érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Boglárlelle, várdombi társasüdülőben nagyméretű, emeleti, szobakomfortos lakrészt cserélnénk kisméretű, különálló nyaratóra Fonyódtól Földvárig. Telefon: 17-817, este.

Balatonmária-alsón 118 négyszögöl I. ker. telek a vízparttól 200 m-re eladó. Érdeklődni a 12-179-es telefonon.

Eladó a belvárosban nagyméretű, 1 szobás, komfortos öröklakás készpénzért. Cím: Böröczné, József u. 23.

Üzlethelyiség eladó. Érdeklődni Kárpáti József zöldség-gyümölcs kereskedőnél. Pécs, kertvárosi piac.

Siklós, Kanizsai Dorottya u. 12. sz. alatti ház utcai része, két szoba, konyha, nyárikonyhából álló házrész, udvarral, kerttel eladó. Érdeklődni lehet Végi Sándorné-nál. Nagyharsány, Beloiannisz u. 24. sz. alatt.

Komlón szövetkezeti garzon lakásunkat nagyobbra cserélnénk, megegyezés szerint. Telefon: 81-696.

Pécsi, kétszobás, tanácsi lakásért felajánlok kétszobás, pesti, tanácsit vagy pécsi, egyszobás, szövetkezetit. „Gyors csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

120 m²-es régi villa parkban csatlakozó zártkerttel Pécs belterületén eladó. „Kétszobás cserelakás" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Két és fél szobás, OTP-öröklakásunkat kétszobás OTP- vagy szövetkezeti lakásra elcserélnénk. Érdeklődni: Pécs, Etelka u. 3., fszt. 1. Huszáréknál. 17 óra után.

Pécsi, belvárosi, 90 m²-es, háromszobás, tanácsi lakásomat budapestire cserélném. „Csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe, vagy a 219-719-es telefonon.

Különálló lakrészt vagy garzont bérelnék hosszabb időre. Ajánlatokat „Belváros" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Harkányi hegy legszebb részén, Tenkes csárda oldalán 500 négyszögöl üres telek eladó — megosztva is. Köves út, villany van (zártkert). Érdeklődni: Harkány, Kossuth u. 51. Telefon: 123.

Elcserélném bajai, első emeleti, egyszobás, komfortos, gázfűtéses, tanácsi lakásomat hasonló pécsire. „Karácsony" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Belvárosi, komfortos, háromszobás, kertes családi házrész beköltözhetően eladó. „Teréz utca" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécshez közel, Aranyosgadányban kis családi ház eladó. Ugyanott két tízhónapos üsző eladó. Érdeklődni Aranyosgadány, Kossuth u. 99.

350 000 kp. + OTP-átvállalással lakásmegoldást keresek. „Csak panel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szoba-konyha, kamra, házrész beköltözhetően eladó. Érdeklődni egész nap. Cím: Zöldfa u. 10. Bogáthyék.

Hosszabb időre lakást bérelnék. „Szükségmegoldás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladnám Mecsek-oldali kétszoba, összkomfortos, 68 m²-es társasházbeli lakásom, vagy budapesti hasonlóra cserélném. Telefon: Pécs, 17-393, este.

Közművesített házhely építési anyaggal eladó Dunaszentgyörgyön. Levélcím: Szauer Zoltán. 7100 Szekszárd, Gróf Pál u. 20.

Keszüben 350 négyszögöl szőlő, gyümölcsfákkal eladó. Érdeklődni: Kertváros, Melinda u. 57. V. em. 15. ajtó.

Garázs eladó Uránvárosban, a KRESZ-park közelében. Érdeklődni lehet délután 4 órától a 17-799-es telefonszámon.

Ötvösműhelynek bérelnék egy vagy két helyiséget 30 m²-en felül a Hunyadi út közelében. Víz szükséges. Cím: Bagó Lajos,. 7625 Pécs, Hunyadi J. út 64/A.

Kétszobás, összkomfortos, telefonos lakás, teljes berendezéssel január elsejétől kiadó. Árajánlatokat „Egy évre" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Komló, Szilvásban háromszobás, OTP-öröklakás, nagy erkéllyel eladó. Érdeklődni: Április 4. utca 40. IV. emelet 10.

A Berek utcában 3 szoba, összkomfortos, távfűtéses, szövetkezeti lakás és garázs eladó. Kisebb lakást beszámok. Telefon: 21-658.

Pécsi, Magaslati úti, kétszobás, tehermentes öröklakás eladó. Érdeklődni Miskolc, III., Rácz Ádám 19. IV/2. Telefon: 75-104.

Mohács, bári üdülőterületen, Dunára nézó fekvéssel 311 négyszögöl, jól karbantartott szőlő pincével, felszereléssel eladó. Mohács, Jókai u. 39. Balláék.

Albérletet keresek teljes ellátással, Uránváros, Kertváros vagy a Szliven környékén. 70 éves, nem dohányzó nyugdíjas férfi vagyok. Leveleket Buzási Imre leveleivel Pécs, Tolbuhin út 20. 7629.

Uránvárosi, tanácsi, földszintes, komfortos garzont két-, két és fél szobásra cserélnék belvárosban vagy Uránvárosban. „Téglaház" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uránvárosban távfűtéses, albérleti szobát keres fürdőszoba használattal, megbízható, pontosan fizető férfi. Ajánlatokat „Uránváros" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Elcserélném Semmelweis utcai új földszinti, 2 szoba, hallos, nagyméretű, összkomfortos, gázfűtéses lakásomat másfél szobás távfűtésesre, I. emeletig. „Szliven környékén" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Különálló, komfortos albérlet december 1-től kiadó. Tolbuhin út 199. Érdeklődni 15 órától.

Társasnyaralóban lakrészt vásárolnék Harkányban, készpénzfizetéssel vagy a Mecsek oldalán egy panorámás kis hétvégi lakást a buszmegállóhoz közel. „Pihenő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kővágószöllősön zártkert telek eladó, 802 m². Sajgó-dűlőben hétvégi ház, építésre alkalmas. Érdeklődni Fejes Lajosnál, Kővágószöllős, Ady Endre 4.

ADÁS-VÉTEL

Veszek-eladok szép bútorokat. Ugyanott nagyon szép, világos, háromajtós szekrény, modern nagyobb méretű konyhaszekrény, szekrénysor, rekamié, heverők eladók. Özv. Sooky Gézáné kereskedő, Jókai Mór u. 25. I. emelet. Telefon: 11-261.

Sztereó 2 x 25 W-os erősítő, deck rádióval, lemezjátszóval eladó. Fülemüle u. 19.

Passap Duomatic lyukkártyás, négyszínváltós kötőgép decóval, tartozékokkal új állapotban eladó. Telefon: 81-995.

Eladó 1 db 6 éves 9 hónapos vemhes tehén. Pócsa, Petőfi u. 10. Nagy.

Kimondottan régi, kézi kovácsolású vasládát vagy lemezzel borított faládát és ugyancsak régi lakatot vagy zárat vennék. „Rendbehozható" Jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Mértani mintás régi keleti szőnyeget veszek, hibásat is. „Gyűjtő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

IG frsz. S—100-as Skoda felújított állapotban eladó. Pécsbányatelep, Zöldellő u. 1. 16 órától, Aradi.

Vadonatúj, karcsúsított férfi nappa bőrkabát, 47-es méret eladó. Telefon: 29-088. Érdeklődni: este 5 óra után.

CP rendszámú 353-as Wartburg friss műszakival olcsón, sürgősen eladó. Érdeklődni: Pécsudvard, Felszabadulás u. 28. Délután 3 órától.

Most műszakiztatott, 67 000 km-t futott, jó állapotban levő 408-as Moszkvics eladó. Érdeklődni Pécs, III. ker., Pellérd u. 40.

Siesta gázkályha palackkal, eladó. Horváth, Vak Bottyán u. 38. 17 óra után.

Skoda 1000-es MB friss műszakival, felújított motorral eladó. Pécs, Páfrány u. 31. III. em. 1. ajtó.

Jó állapotban levő, 850 cm³-es Fiat eladó, vagy Wartburgra, Trabantra cserélhető. Érdeklődni: Mohács, Liszt F. u. 6—8/c. II. em. 5.

Kétszemélyes fémcsónakot veszek. Vas Dezső, Pécs, Hunyadi út 80.

IN-es 1200-as Zsiguli eladó. Érdeklődni Móra F. u. 1., hétköznap 16 óra után.

Polski Fiat, 1500-as sok extrával igényesnek eladó. Megtekinthető 23-án 14—18 óra között Fürst S. u. 73. III/3.

IT frsz. Trabant gépkocsi eladó. Siklós, Iskola u. 13. 17 óra után.

Reluxa világoskék redőny (térelválasztónak is alkalmas), asztali lámpa eladó. Jókai u. 30. III. 14.

Eladó egy nyolchetes bikaborjú, egy nyolchónapos csődör csikó. Tóth Dezső. Szőke, Fő u. 21.

Egy db nehéz hasas koca, egy db olajkályha, egy db gáztűzhely sürgősen eladók. Karaszi Péter, Nagypeterd, Csatahely.

CG-s Trabant műszaki vizsgára felkészítve eladó. Érdeklődni: egész nap a 29-318-as telefonon.

Négyéves és nyolchónapos vemhes F 1-es tehén, sürgősen eladó. Cím: Bajusz István, 7756 Kisbudmér, Kossuth u. 27.

CN-es Trabant érvényes műszakival eladó. Harkány, Táncsics u. 29. Kovács.

ZF rendszámú Trabant 601-es jó állapotban eladó. Pálcz István, Somogyhárságy, tsz.

Indiai réz dohányzóasztal és nagyméretű irhabunda eladó. Érdeklődni a 30-472-es telefonon 24-től.

Ford Escortot (lejárt műszakist), karosszériát vagy sárhányót vennék, ármegjelöléssel. „Olcsón" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

8 pár, kétéves texán húsgalamb sürgősen eladó. 100 Ft/db. Rostás János, Sásd, Anna u. 16. 7370.

Antik bútorokat, hagyatékot, Zsolnay tárgyakat, álló- és faliórákat, festményt, rézmozsarakat veszek. Sallai u. 15. Szabó. Telefon: 16-579.

IB-s, 750-es Zastava sürgősen eladó. Érdeklődni a 21-877-es telefonon 16 óra után, Pécs, Lengyel Gy. u. 6. Somogyi.

PB rendszámú Skoda mikrobusz eladó vagy elcserélhető (3 éves műszaki). Érdeklődni Engels út 114/1.

UB 1200-as Zsiguli 1982-ig műszakizva eladó. Mohács, Radnóti-ltp. 4. Bokodiné.

Vennék róka- vagy nyúlbundát. „Csilla" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Polski Fiat 125-ös 83-ig vizsgázva, eladnám vagy kicsire cserélném. Pécs, Endresz Gy. 17. X. 4.

Magas árért vennék egészséges, érett, száraz diófát, szép padlódeszka előnyben. Barna István, 7623 Pécs, Megyeri út 12.

Új „Csaba" kerékpár és egy „Mini-Vidi" tv eladó. Érdeklődni telefonon: 30-518.

1200-as VW bontva, alkatrészként eladó. Horváth Károly, Pécs, Doktor Sándor 53. 11. emelet, 11. ajtó (magasház). 16 óra után.

3 éves Fiat 131, Mirafiori automata sebességváltóval, eladó. Pécs, Zsinkó I. u. 18.

Jó állapotban lévő Skoda S 100-as gépkocsi eladó. Vasas I., Somogy u. 83.

Volt IC, frsz. Wartburg de Luxe, rendszám nélkül, jó állapotban, sürgősen, áron alul, eladó. Víg, Bátaszék, Vörösmarty u. 15.

Trabant Special, 3 éves, eladó. Mohács, Radnóti lkt. 15. Boronkay.

IN-es, 1500-as Ford Taunus, egyben vagy alkatrészként, műszakira felkészítve, eladó. Szentlőrinc, Szabadság u. 9. Baráti. 16 óra után.

Eladó P—10-es motorkerékpár, 1 db nagy Lehel hűtőszekrény, 1 db dupla fedelű asztal, 2 heverő és egyéb tárgyak. Pécs, Báthory u. 20. sz. Dobcsányi, a délutáni órákban megtekinthető.

Veszek-eladok modern háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét. Sulyok bútorkereskedés. Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

ÓRÁS SZERSZÁM, ALKATRÉSZ, UVEGEK,
aranyműves hengerek, szerszámok
ELADÓK
Geresdy László, 7623 Pécs, Kálvin u. 7., fszt. 3. Tel.: 16-818.

ÉREM- ÉS BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEK
ELADÓK
Geresdy László, 7623 Pécs, Kálvin u. 7., fszt. 3. Tel.: 16-818.

VEGYES

Ólombronzcsapágyazás! UE 28 RS09 Multikár, Zetor 3011 K 25-ös traktormotorok főtengelyének köszörülését, csapágyazását vállalom. — Ifj. Szakál József autószerelő, 1094 Budapest, Ferenc tér 1.

Kezdő orvos eltartási szerződést kötne. „Értelmiségi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Mérlegképes könyvelő, gyakorlattal állást változtatna. Válaszokat: „Daro" jeligére kérem a Hunyadi úti hirdetőbe

Bejárónőt keresek hetenként kétszer 4—8 órára. „Megegyezés szerint" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Síremlék készítését, szétszedését, összeállítását, javítását vállalom. Martinkovics Antal kőfaragó. Pécs, Tettye u. 14.

Redőnyszerelésben kezdő vagy gyakorlott, jogosítvánnyal rendelkező férfit (lehet nyugdíjas is) felveszek. Érdeklődni: este 6 óra után. Imre Miklós, Hird, Szabadföld 1.

Érettségizett fiatalember hivatásos jogosítvánnyal munkát vállalna. „Mellékfoglalkozás" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kézimunka előnyomás, hímzés, lyukhímzés, riseliő, gépi cakkozás, plisszérozás, gombáthúzás rövid határidővel Bajcsy-Zs. út 10. Az új piaccsarnokkal szemben.

Alumíniumbetétes nyílászárók, garázs vázszerkezetét, kerítések, rácsok készítését, házhoz szállítását vállalom. Passa László, Pécs, Erreth Lajos u. 19. Telefon: 22-709.

Induló tőkével rendelkező társat keresek termeléshez. „Szegfű" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Bejáróné heti egy-két alkalommal takarítást vállal. „Megbízható" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

HÁZASSÁG

Harmincéves, csinos özvegyasszony egy gyermekkel, megismerkedne házasság céljából komoly, intelligens, jó megjelenésű férfival negyvenéves korig. Lakás van, kézzel írott, fényképes levelekre válaszolok. „Teljes diszkréció" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Józan életű, középkorú, középmagas férfi, kis hallászcsökkenéssel megismerkedne házasság céljából falut kedvelő s családot tervező 27—32 éves nővel. „Szépség mellékes" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

175/53 egyedülálló, jó megjelenésű, elvált férfi keresi azt a 43—45 éves, csinos, független, nem dohányzó, fizikai dolgozónő ismeretségét házasság céljából, aki pécsi lakásába jönne. Fényképes levélre válaszolok. „Újév" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

25/170 cm, barna hajú fiatalember megismerkedne komoly, szolid, utazást kedvelő lánnyal házasság céljából, 25 évesig. „Karácsonyi" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

23/181 magas, diplomás férfi ezúton keresi 20—25 éves, csinos leány vagy elvált asszony ismeretségét házasság céljából. A fényképes leveleket a Hunyadi úti hirdetőbe „Várlak" jeligére kérem.

38/182 bányaipari technikus várja 3 szoba, összkomfortos otthonába házasság céljából azt a hölgyet, ki igaz társ és két kiskorú fiúgyermek anyukája tudna lenni. „Még van remény" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

25/165 cm magas fiatalember megismerkedne korban és magasságban hozzáillő, fiatal, házias, komoly gondolkodású, természetet kedvelő leánnyal házasság céljából. Lakás van. „Szeretnélek megtalálni" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

30/176 nőtlen, érettségizett, nem dohányzó szakmunkás társaság hiányában megismerkedne korban hozzáillő lánnyal, kölcsönös szimpátia esetén házasság céljából. „Fortuna" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

24 éves, 167 cm magas fiatalember megismerkedne zenét, utazást kedvelő lánnyal házasság céljából. „Tél" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

167/44, nőtlen technikus keresi korban hozzáillő hölgy ismeretségét házasság céljából. „November" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Élet örömeit kereső értelmiségi, kulturált, igényes, jól szituált, jó megjelenésű, őszinte, független, sokoldalú férfit keresek 62 évesig, aki vonzó egyéniségű, vidám, otthonát szerető, intelligens, független, teljesen egyedül élő asszonyt keres belvárosi, telefonos, kertes házzal, kocsival. „Kölcsönös szimpátia esetén házasság" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

26 éves, 160 cm magas, csinos, barna, diplomás, saját lakással rendelkező leány korban hozzáillő, lehetőleg diplomás férfi ismeretségét keresi, szimpátia esetén házasság céljából. Fényképes leveleket várok. „Ciklámen" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

166/65 éves nyugdíjas, magányos férfi korban hozzáillő, de szintén magányos asszony ismeretségét keresi, aki mint élettársat otthonába fogadna. „Nem dohányzom" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

KÖZÉRDEKŰ

A Baranya megyei Agroker és a Veszprémi Mezőgép Vállalat értesíti a kertbarátokat és kiskerttulajdonosokat, hogy a ROBI—50 típ. univerzális kerti kisgép és munkaeszközeinek bemutatóját november 24-én délelőtt 10.30 órakor tartja az Agroker Vállalat Pécs, Megyeri út 64. sz. alatti telephelyén.

Kétnapos kedvezményes üdülés a Grand Hotel Margitsziget szállodában, 1981. január, február és március hónapokban, félpanzióval. 924,— Ft személyenként kétágyas, fürdő nélküli szobában, illetve 1108,— Ft személyenként kétágyas, fürdőszobás szobában (+üdülőhelyi díj). Szabadfoglalás: DANUBIUS TRAVELS, 1052 Budapest, Martinelli tér 8. Telefon: 173-115.

A DDGÁZ értesiti a lakosságot, hogy a Táncsics M. úti gázvezeték az Árnyas utcáig elkészült és az utat a forgalomnak átadta. November 23-tól, vasárnaptól a kertvárosi autóbuszjáratok az eredeti útvonalon közlekednek.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Tudományos Szakcsoportja 1980. november 24-én délután 4 órakor ülést tart a központi épület II. sz. tantermében. Tárgy: Vincellér Mária (Gyermekklinika): Újszülöttkori ascites. (Esetismertetés). — Bódis Lóránt, Radnai Béla, Kovács Gábor, Fazekas Sándor, Gaál Tibor (I. sz. Belklinika, SZOTE I. sz. Sebészeti Klinika): A második szívműtét indikációja és eredményei felnőttkorban. — Bellyei Árpád, Kránicz János (Orthopaediai Klinika): A csipőficam műtéti kezelésének problémái. — Nagy Zoltán, Frang Dezső, Götz Frigyes (Urológiai Klinika: Per os és lokális vesekőoldók együttes alkalmazása.

FELHIVÁS. Felkérjük a házkezelőségeket és háztulajdonosokat, hogy azon épületek alagsorában, zárt kapualjában, ahol szabadon szerelt gázvezeték van, a fagyásveszély miatt a zavartalan gázszolgáltatás biztosítása érdekében az üvegezések pótlását mielőbb végeztessék el. Kérjük továbbá a lakosságot, hogy a fej- és tarkófájással, hányingerrel járó rosszullét észlelésekor, amikor is gázmérgezés lehetősége állhat fenn, minden esetben kérjen a vállalatunktól vizsgálatot. Bejelentéseket a 14-400-as és a 10-111-es telefonon lehet megtenni. Dél-dunántúli Gázszolgáltató Vállalat Baranya megyei Üzemegysége Pécs, Légszeszgyár u. 11.

A B. m. Vendéglátó Vállalat szakszervezeti bizottsága és gazdasági vezetése 1980. november 24-én (hétfőn) 15.00 órakor a Szliven étteremben

NYUGDÍJASTALÁLKOZÓT ÉS -BÚCSÚZTATÓT TART,

amelyre nyugdíjas munkatársait szeretettel meghívja.

TRITEX

Értesítjük kedves vásárlóinkat,

hogy méter-lakástextil osztályunk december 1-től december 6-ig LELTÁROZ.

Felsőkonfekció osztályunk december 22-től 31-ig

leltároz.

A LELTÁROZÁS IDEJE ALATT AZ ÁRUKIADÁS SZUNETEL.

Megrendeléseket — leltár utáni kiszállításra — telefonon és írásban felveszünk.

TRITEX KERESKEDELMI VÁLLALAT PÉCSI RAKTÁRHÁZA

Még egy hétig!

A Baranya megyei Fényképész Szövetkezet műtermeiben 1980. november 30-ig készített

színes gyermekfénykép-sorozat

(6 db 10 × 15 cm-es különböző felvétel)

ára 242,—Ft helyett 150,—Ft

A SZÉP SZÍNES FÉNYKÉP NEMCSAK EMLÉK, AJÁNDÉK IS!

MŰSZAKICIKK-VÁSÁR

a Konzumban!

(Pécs, Kossuth tér)

Ingyen hazaviheti

az alábbi műszaki cikkeket:

— ORION vagy VIDEOTON nagyképernyős fekete-fehér tv-t,
— M—531 típusú csehszlovák sztereómagnót,
— Plútó táskarádiót,
— Perla centrifugát,
— villanytűzhelyet.

MI FIZETJÜK ÖN HELYETT AZ OTP-ELŐLEGET!
Készpénzfizetés esetén ajándékutalványt adunk.
További ajánlatunk:

707-es típusú Bioautomata mosógép
10 600,— Ft helyett 9 000,— Ft-ért

EZC 125-ös villanybojler
3 400,— Ft helyett 2 800,— Ft-ért

Mecsta kétlapos villanyfőző
700,— Ft helyett 480,— Ft-ért

Keressék fel műszaki osztályunkat, amíg a készlet tart!

A KONZUM SKÁLA-COOP ÁRUHÁZBAN PÉCS, KOSSUTH TÉR

Labdarúgó NB I., 16. forduló

1980. NOVEMBER 22.	EREDMÉNY	VEZETTE	NÉZŐ	GÓLLÖVŐK
DVTK–Ú. Dózsa	2:2 (1:0)	Mohácsi	8 000	Szlifka (2), ill. Nagy, Tóth J.
Dunaújváros–Rába ETO	1:1 (1:0)	Győri	3 000	Weimper, ill. Füzi
MTK-VM–Videoton	0:3 (0:1)	Kőrös	3 000	Szabó (2), Majer
Tatabánya–Csepel	1:0 (0:0)	Pálvölgyi	3 000	Herman
Vasas–Kaposvár	5:2 (2:2)	Soós	4 000	Kiss (3), Komjáti, Izsó, ill. Kisteleki, Szlovák
Volán SC–DMVSC	1:0 (1:0)	Pádár	2 000	Németh
PMSC–Ferencváros	1:1 (1:0)	Bártfai	12 000	Dárdai (11-esből), ill. Szokolai
Békéscsaba–ZTE	1:0 (0:0)	Divinyi	5 000	Vágási
Bp. Honvéd–Nyíregyháza	MA JÁTSSZÁK			

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Videoton	16	11	2	3	31-17	24
2. Vasas	16	9	5	2	36-18	23
3. Ferencváros	16	9	5	2	33-15	23
4. Tatabánya	16	7	5	4	20-12	19
5. Nyíregyháza	15	7	5	3	15- 9	19
6. Bp. Honvéd	14	8	2	4	27-16	18
7. Békéscsaba	16	7	4	5	20-19	18
8. Ú. Dózsa	16	5	6	5	30-28	16
9. PMSC	16	5	5	6	18-22	15
10. Volán	16	5	5	6	20-25	15
11. Csepel	16	5	4	7	21-18	14
12. Rába ETO	16	3	7	6	16-19	13
13. Debrecen	16	6	1	9	17-21	13
14. ZTE	16	5	3	8	24-32	13
15. Diósgyőr	16	3	6	7	14-23	12
16. Kaposvár	16	3	4	9	18-33	10
17. MTK-VM	16	2	6	8	12-27	10
18. Dunaújváros	15	3	3	9	20-38	9

17. FORDULÓ

November 29., szombat

Ú. Dózsa–Bp. Honvéd
Nyíregyháza–Vasas
Rába ETO–DVTK
MTK-VM–Dunaújváros
Videoton–Tatabánya
DMVSC–Csepel
FTC–Kaposvár
ZTE–PMSC
Békéscsaba–Volán

Kevés volt az emberelőny

Győzelmi lehetőséget szalasztott el a PMSC

PMSC—FTC 1:1 (1:0)

Dárdai 11-es góljával megszerzi a vezetést a PMSC
Fotó: Arató László

Újmecsekalja, 12 000 néző. V.: Bártfai. PMSC: Katzirz – Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky (Tapaszti az 53. percben) – Lutz, Dárdai, Lőrincz, – Nagy, Vigh, (Dobány az 53. percben), Kardos. Edző: Szőcs János. Ferencváros: Kakas – Jancsika, Judik, Rab, Takács – Mészöly, Nyilasi, Muha – Murai, Szokolai (Koch a 75. percben), Pogány. Edző: Novák Dezső.

Nagy lendülettel kezdtek a csapatok. A vendégek vezették az első támadást, az 5. percben feljött a PMSC. Kardos szögletét Dárdai kapu mellé fejelte. Ismét az FTC percei következtek, a pécsiek ellentámadásokkal próbálkoztak. A 17. percben Muha vitte fel a labdát, középre játszott, Szokolai azonban jó helyzetben, nem érte el a labdát. A 19. percben Rab tört előre, a 16-osnál lövésre szánta magát, de földurrantott. Valamivel többet kezdeményezett a Ferencváros. A 23. percben Dárdai célozta meg 20 méterről a Ferencváros kapuját, a labdája hajszállal célt tévesztett. A 26. percben Nyilasi, Murai, Nyilasi adogatás után Nyilasi lövőhelyzetbe került, a pécsi védők szögletre mentettek. A pécsiek közül Dárdai és Lutz előretörései jelentettek veszélyt az FTC kapujára. A hajrában esett az iram. A 39. percben váratlanul a pécsiek jutottak vezetéshez. Dárdai labdájával Kardos tört kapura, a 16-oson belül Judik buktatta, a megítélt 11-est a balra vetődő Kakas mellett Dárdai a kapu jobb oldalába lőtte (1:0). A 42. percben Mucha lövését védte Katzirz. Nem sokkal később Dárdai lövése kerülte el az FTC kapuját. A 44. percben szabadrúgáshoz jutott a Ferencváros, a szabadrúgáshoz letett labdát Murai kétszer előbbre vitte, sárga lapot kapott, mire megjegyzést tett a játékvezető ítéletére, erre Bártfai kiállította.

Pécsi támadásokkal folytatódott szünet után a játék. Az 52. percben Brezniczky kapott sárga lapot Jancsika buktatásáért. Az 56. percben egyenlített a Ferencváros. Nyilasi Pogányhoz játszott, Tapaszti nem tudott beleavatkozni, Pogány középre gurított, Schulteisz elvétette a labdát, mely Szokolaihoz került, Szokolai lövése 3 méterről Katzirz kezét érintve jutott a pécsi kapuba (1:1). A 60. percben formás pécsi támadás futott a pályán, Kardos Nagytól kapott jó labdát, Kardos lövését Kakas kiütötte. A 73. percben Nagy kicselezte a védőket, de kapu mellé gurított. A 85. percben Nyilasi 10 méterről lőtt: Katzirz bravúrral védett. Majd Dárdai lőtt kapu mellé. A hajrában változatos volt a játék, de az eredmény nem változott.

Nagy érdeklődés előzte meg a két csapat találkozóját. Ragyogó napfényes időben, telt ház előtt játszották a mérkőzést. A játékidő első részében jobbára a vendégek irányították a játékot, döntő fölényt azonban a zöld-fehérek nem tudtak kiharcolni, a pécsiek ellentámadásait pedig rendre hárították az FTC védői. Már-már úgy látszott, hogy gól nélküli döntetlen eredménnyel vonulnak le a csapatok, amikor Dárdai 11-es góljával a pécsiek vezetéshez jutottak. Fordulás után a tíz emberrel játszó Ferencváros hamar kiegyenlített. A pécsiek nagy lehetőséget szalasztottak el, amikor kiengedték kezükből a győzelmet, és emberelőnyüket nem tudták kamatoztatni. A végén a PMSC labdarúgóinak a döntetlenért is meg kellett küzdeniök. A Ferencváros jó erőnlétét dicséri, hogy a második félidőt 10 emberrel harcolta végig.

A pécsi csapat kapujában Katzirz nem vétett hibát. A védők közül Brezniczky teljesítménye emelkedett ki az első félidőben, Róth méltó társa volt. Dárdai volt a PMSC legjobbja. Nagy kedvvel játszott, jól osztogatott, lövésekkel sem maradt adós. Lutz a mezőnyben jól játszott, befejezései azonban nem sikerültek. A szünet után beállt Dobány jól küzdött, Kardos többször zavarba hozta a Ferencváros védelmét.

A vendégcsapat kapujában Kakas nemegyszer bravúrosan védett, a védők közül Jancsika volt a legjobb, de Rab is megfelelt. Nyilasi az első félidőben az egész pályát bejátszotta és kapura is veszélyes volt. Mucha sokat volt játékban, Szokolai játéka is tetszett.

Hegyi István

NB I. ifjúsági bajnokság

PMSC–Ferencváros 3:1 (2:0). Pécsújhegy, 100 néző. V.: Földvári. PMSC: Bálint – Kónya, Hamar, Vukman, Csizmadia – Hrotkó (Kotroczó), Mészáros, Bendes – Spiel (Szabó), Huber, Vörös. Góllövők: Mészáros, Spiel, Szabó. A PMSC legjobbjai: Bálint, Hrotkó, Mészáros, Bendes.

SPORT DN SPORT

Mai sportműsor

VASÁRNAP, NOVEMBER 23.

LABDARÚGÁS. NB II. mérkőzések: PVSK—Honvéd Rákóczi SE, PVSK-pálya, 13.00, Sellye—Keszthelyi Haladás, Sellye, 13.00, Nagykanizsai Olajbányász—Komlói Bányász, Nagykanizsa, 13.00, Tapolcai Bauxitbányász—Mohács-Véménd TE, Tapolca, 13.00. Megyebajnokság: BTC—U. PEAC, Verseny u., 13.00, Bóly—Mágocs, Bóly, 13.00, Beremend—Villány, Beremend, 13.00, István-akna—Vajszló, Pécsszabolcs, 13.00, P. Kesztyűgyár—P. Postás, Pécsbányatelep, 13.00, P. Kinizsi—Mázaszászvár, Kovácstelep, 10.00, Szigetvár—Zsolnay SE, Szigetvár, 13.00, Vasasi Bányász—Siklós, Pécs-Vasas, 13.00, Steinmetz SE—Drávafok, Postás-pálya, 13.00. Országos ifjúsági és serdülő-bajnokság: PMSC—Dunaújváros, Kovácstelep, 10.00, Sellye—MVTE, Sellye, 10.00.

KOSÁRLABDA. NB I. női mérkőzés: PVSK—Csepel, városi sportcsarnok, 10.30. NB I. férfimérkőzés: Volán SC—PVSK, Budapest, 11.30.

TEKE. NB II. férfimérkőzés: P. Kesztyűgyár—Dunaújvárosi Építők, Szántó Kovács János utcai csarnok, 11.00.

VÍVÁS. III. osztályú férfi tőrverseny, Egyetemi tornacsarnok, 9.00.

HÉTFŐ, NOVEMBER 24.

KÉZILABDA. Osztályozók az NB II-be jutásért, nők, városi sportcsarnok, 8.00-tól.

Kézilabda

Komlói Bányász–RK Dakovo 30:19 (18:5). Nemzetközi mérkőzés, Komló, 400 néző. V.: Szalai, Budavári. Legjobb dobók: Benkő (8), ill. Matkovics (6). A komlói csapat végig magabiztosan játszott és biztosan győzött.

A Klampár, Jónyer páros a döntőben

Zágrábban, a jugoszláv nemzetközi asztalitenisz-bajnokságon a befejezéshez közelednek a versenyek. A magyarok közül szombaton délelőtt a Klampár, Jónyer páros szerepelt a legjobban, amely bekerült a döntőbe. A férfi egyesben Klampár és Gergely továbbra is versenyben van.

Hol vannak a felnőtt atléták?

A pécsi atlétikának mindig voltak kiemelkedő egyéniségei, számos magyar bajnokságot nyertek és eljutottak rangos, nagy nemzetközi versenyekre. A közvélemény még jobb eredményeket várt akkor, amikor a Magyar Atlétikai Szövetség megelőlegezte a bizalmat a PMSC-nek és 1975-ben az „A" kategóriások közé sorolta a pirosfeketék szakosztályát. A bizalom meghálálása jobban nem is kezdődhetett volna, mint felnőtt magyar bajnoki címek szerzésével. Történt mindez öt évvel ezelőtt, amikor Lépoldék a dobogó legmagasabb fokára állhatttak. A folytatás, sajnos elmaradt, azóta nem nyert országos felnőtt bajnokságot PMSC-s atléta.

Igaz, az utánpótláskorúak értek el szép sikereket hazai és nemzetközi versenyeken egyaránt, de az értékmérő a felnőttek eredményessége, különösen akkor, ha egy „A" kategóriás szakosztályról van szó. Közben évente nyilatkoztok a szakosztály illetékesei, hogy hamarosan beérnek a fiatalok és az utónpótlás-bajnokságok sikerei után a felnőtteknél is folytatják a jó szereplést. Az ígéretekből csak ígéretek maradtak, csupán felvillanásokra telett a piros-feketék erejéből. Ezek után úgy véljük, jogos a kérdés, hol vannak a felnőtt atléták? A kérdésre a választ Baracs Ferenc ügyvezető elnökkel, Mérei László szakmai elnökhelyettessel és Harsányi László vezető edzővel kerestük.

Baracs Ferenc: – Az 1975-ben bajnokságot nyerő rövidtávfutóink szétszéledtek. Dr. Patty súlyosan megsérült, Lukács és Szabó tanulmányai végeztével eltávozott Pécsről, Lépold pedig megállt a fejlődésben. Valóban azóta csak az utánpótlás ért el említésre méltó eredményeket, a fenőtteknek csak helyezésekre tellett erejükből. Atlétikában egyelőre még nehezebb biztosítani a megfelelő szociális körülményeket, mint például a labdarúgásban. Így aztán a felnőtt korba jutó atléta oda megy, ahol számára is kedvezőbbek a körülmények. Ezért igazolni nehéz, ugyancsak gond az ország más városaiból Pécsre kerülők itt tartása a tanulmányok befejezése után. Ezért mindenekelőtt a saját nevelésűek beérését kell megvárnunk. Ez pedig évekbe telhet. Említenék egy példát! A középtávfutó Szabó aratta a sikereket az ifjúságiaknál és idén mint első éves junior nyolcadik lett a felnőtt bajnokságon. Időeredménye tovább javult, de ez még kevés a felnőtteknél. Ő tehát előrelépett, de ez kifelé még nem értékelhető.

Harsányi László: – Arra kell most törekednünk, hogy a felnövekvő, tehetséges fiatalokat itt tartsuk és kifogástalan körülményeket biztosítsunk a számunkra. Ez záloga lehet a jövő sikereinek. Kétségtelen, nehéz igazolnunk, de most ebben is léptünk. Visszatért a kalapácsvető Nikolausz és hozzánk igazolt a női gerelyhajító mezőny egyik erőssége Fekete. Aztán gondot jelentett az idei esztendőben a sérüléshullám is. Az elmúlt hat évben nem volt annyi műtét, mint 1980-ban. Talán Péley és Torma is ott lehetett volna az olimpián, ha nem zavarja őket a felkészülésben súlyos sérülés.

Mérei László: – Az egyesület a bázisvállalat segítségével megteremtette az „A" kategóriához szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A körülmények kifogástalanok, most a formát megfelelő tartalommal kell kitölteni. Voltak hiányosságok a szakmai munkában. Elmaradtunk a tehetségek felkutatásában és gondot jelentett a PMSC és a Sportiskola közötti probléma is. Néhány edző felkészültsége és hozzáállása sem volt kifogástalan. Egyrészük pótolta a hiányosságot, aki nem, attól megváltunk. Az egyesület rendezte a vitás kérdéseket és a jelenlegi helyzet alapján joggal mondhatjuk, hogy most már nem maradhatnak el a nemzetközi eredmények, a PMSC felnőtt atlétáival a jövőben ott lesz a legjobbak között.

L. L.

Kézilabda

Osztályozó az NB II-be jutásért

Az NB II-be jutásért kiírt női kézilabda osztályozó mérkőzéseket Pécsett rendezik. A küzdelemsorozat hétfőn reggel 8 órakor kezdődik a városi sportcsarnokban, megszakítás nélkül este 8 óráig játszanak. Kedden folytatódik a torna, ekkor csak délelőtt lesznek mérkőzések. Szerdán ismét egész nap játszanak, majd csütörtökön délelőtt megrendezésre kerülő mérkőzésekkel fejeződnek be az osztályozók.

A megyebajnokságok győztese mellett a Budapest bajnokság legjobb női csapatai játszanak. A csoportmérkőzéses formában lebonyolított tornán a megyebajnok Mezőgép női csapata a Budapesti Vegyészer, az Egri Tanárképző és a Győri Richards csapatával küzd meg a továbbjutásért. A négy csapat közül kettő jut fel az NB II-be. A Mezőgép jól felkészült. Játékosai közül nem egy, nem is olyan régen NB I-es csapatban szerepelt. A pécsi lányok reménykednek, ez évben sikerül kiharcolniok a feljutást. A Mezőgép első mérkőzését szerdán délelőtt 10 órakor vívja a Győri Richards-al, ezen a napon délután a pécsi lányok a Bp. Vegyészerrel játszanak 16 órakor és harmadik utolsó találkozójukat csütörtökön délelőtt 11 órakor az Egri TK-val vívják.

Kosárlabda

Universitas PEAC–Fűzfő 86:51 (43:14), NB II. férfimérkőzés, Pécs. Dombóvár–Pécsi Postás 81:67 (41:36), NB II. férfimérkőzés, Pécs,

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek:
Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726

Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással
Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető
hírlapkézbesítő postahivataloknál
és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

hétfői Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 323. szám
1980. november 24., hétfő
Ára: 1,80 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

A tartalomból:

INTERJÚ A KÖNNYŰIPARI MINISZTÉRIUMI ÁLLAMTITKÁRRAL

CSALÁDI DRÁMA ERDŐSMECSKÉN

UDVARI VISSZAPILLANTÓ: DEVIZÁS ÉS BUNDÁS BUSZOK

KAFTÁNT HÚZOTT MILÁN

MIÉRT JÓ ANYÓS BISCHOF IMRÉNÉ?

SÍROKRÓL LOPTAK A TEMETŐI ALKALMAZOTTAK

RULETT A MAGYAR HILTONBAN

MEGNÉZTÜK A HOLLAND „KIRÁLYI" BALETTET

ELKAPKODTÁK A ROCKLEXIKONT

KI NYERI A DAVIS KUPÁT?

A VASÁRNAP SPORTJA

Meghiúsított ellenforradalmi kísérlet Nicaraguában

Vezető üzletembereket tartóztattak le Nicaraguában, mert összeesküvést szőttek a forradalmi rendszer ellen – közölte szombaton a managuai belbiztonsági szervek vezetője.

Emlékezetes, hogy az elmúlt héten a nicaraguai államtanács elnöke, Carlos Nunez leleplezett egy olyan átfogó szabotázstervet, amely – mint rámutatott – összefüggésben volt a nicaraguai demokratikus-forradalmi változások ellen indított külső támadásokkal. Közölte, hogy a nicaraguai belbiztonsági szervek felszámoltak egy belső ellenforradalmi csoportot, amely a magánvállalkozók tanácsán belül szervezkedett, s eközben a magánvállalkozók tanácsának elnöke a tűzharcban életét vesztette.

A nicaraguai belbiztonsági szervek vezetője szombati sajtókonferenciáján újabb részleteket ismertetett a meghiúsított ellenforradalmi összeesküvésről. Elmondta, hogy az összeesküvők államcsínyt terveztek, célul tűzték ki a jelenlegi kormány tagjainak, valamint a Sandinista Nemzeti Felszabadítási Front vezetőinek letartóztatását és egy ideiglenes kormányzó juntát akartak létrehozni. Az ellenforradalmároknak sikerült befurakodniuk a sandinista erők soraiba, és ott létrehozták saját csoportjukat. Egyidejűleg kapcsolatot tartottak fenn olyan ellenforradalmi személyekkel, akik a nicaraguai forradalom győzelme után más szomszédos országokba menekültek.

Édesség- és déligyümölcs-körkép

Nincs mandarin, van mediterrán narancs — Ötféle angol tea érkezett

A banán folyamatosan érkezik az érlelőbe

Mikulás és karácsony előtt minden évben visszatérő téma az ünnepi édesség- és déligyümölcs-ellátás.

A Baranya–Tolna megyei Élelmiszer- és Vegyiáru Nagykereskedelmi Vállalat és a Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat áruforgalmi osztályától kaptunk tájékoztatást az áru összetételéről és mennyiségéről.

Mivel december 6-a már nagyon közeli dátum, nézzük először a mikulásra készült figurális édességeket. A télapófigurák, csizmák és a többi jellegzetes csokoládé mennyisége körülbelül annyi, mint tavaly. Ennél sokkal izgalmasabb téma a szaloncukor, melynek hiánya, illetve a zselés fajtának pult alóli árusítása az előző években mindig nagy port vert föl. Ezzel kapcsolatban kedvezően alakult a helyzet: jóval több lesz, mint korábban, s az összes szaloncukorfajta együttes mennyisége is több az előző évi bázisnál. A piros Konzum-szalon, mely elsősorban mikulásra készül, már most az üzletekben van, lesz még a már ismert rózsaszín- és kék desszertszalon; egyedül a mártott Konzum-fajtából gyártottak kevesebbet, mert ennek nem volt nagy sikere. Zselés szaloncukorhoz most tehát bárki hozzájuthat, lesz azonban két olyan új szaloncukorfajta is, amiket nemigen érdemes keresni a boltokban, mert az édesipar csak kísérletként, mutatóba gyárt egy keveset. Ezek az Extra-szalon és a Csemege Marcipános-szalon.

Függelékből a tavalyi mennyiséget szállítják, de az előző évi drága díszdobozos csomagolás megszűnik, ezeket a figurákat most egyedileg, darabra lehet majd vásárolni. A hagyományos dobozos függelék továbbra is kapható.

A déligyümölcsök közül előbb azt soroljuk föl, ami nem lesz: mandarin, ananász és füge. Ami lesz ugyan, de kevés, azt többnyire a fűszerek kategóriájában tartják számon: mazsola, vaniliarúd és kókuszreszelék. Ami elegendő: a banán már november elejétől forgalomban van. Az elmúlt napokban két kamionnal is érkezett Ecquadorból a pécsi banánérlelőbe, e héten még három kamionnal várnak, a banánszállítmányok ebben az időszakban sűrűsödnek. A narancsnak 25 százaléka kubai, a többi mediterrán: görög, spanyol, olasz. Citrom korlátlanul van, a grape-fruit és a gránátalma körülbelül annyi, mint tavaly, s lesz datolya is.

S végül pár szó a teaújdonságokról: már megérkezett és napokon belül az üzletekbe kerül ötféle angol tea, valamennyi a Lipton-cégtől. Az ötből csupán egy a filteres, a Sir Thomas elnevezésű, a többi szálas. 200 grammos csomagolásban érkezett Earl Grey, Breakfast és Royal Ceylon, s ötödikként elegáns ajándék lehet a teadíszdoboz, ami az aromás ital négy fajtáját tartalmazza.

Dücső

Reicht brüderlich die Hand!

Mecseknádasdon kezdődött meg tegnap délután a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetségének tehetségkutató versenye Reicht brüderlich die Hand! — Nyújtsd testvéri jobbod! címmel. Komló, Ófalu, Mecseknádasd, Pécsvárad és Mázaszászvár német nemzetiségi együttesei, szólistái 17 műsorszámmal léptek fel a nádasdi művelődési házban.

Csak egy gól...

PVSK–Rákóczi SE 1:0 (0:0)

PVSK-pálya, 500 néző. Vezette: Szentkúti. **PVSK:** Sulyok — Hüber, Tallósi, Szabó, Németh — Szőcs, Kaszás, Tóth, Kresz — Szász, Horváth (Freppán, a 89. percben). Edző: Rónai István. **Rákóczi SE:** Farkas — Andreánszki, Törő, Balogh, Ilosvai — Konrád, Juhász, Hadászi, Barti — Dobos, Domján (Kapusy, a 76. percben). Edző: Solymos Tibor.

A PVSK azonnal magához ragadta a kezdeményezést. A későn jövő nézőket megtréfálták a vendégek, akik fekete-fehér csíkos mezben, fekete nadrágban, a vasutasok színeiben játszottak. A pécsiek jobbára a vendégek térfelén tanyáztak. A 18. percben Kresz Horváth elé tálalt, aki jó helyzetben 11 méterről a kapu fölé lőtt. A 23. percben Szőcs lövése kerülte el a Rákóczi kapuját. A vendégek ritkán jutottak át a félpályán. A vasutasok keveset mozogtak, lassan, körülményesen szőtték támadásaikat, időt adtak a védőknek a közbelépésre. A 30. percben vezette a Rákóczi SE az első támadást. Dobos megugrott, Sulyok kifutott kapujából és felvágta a Rákóczi SE játékosát. A szabadrúgást Ilosvai kapu fölé lőtte. Az első félidőben érdekesebb esemény nem történt.

Szünet után sem változott a játék képe. A pécsiek támadtak, a vendégek védekeztek. A vasutasok sorozatos támadásai gólt hoztak. Az 51. percben Kresz szabadrúgást ívelt középre a 16-os bal oldaláról, Hüber jött fel a labdára, és védhetetlenül fejelte a Rákóczi SE kapujába (1:0). A pécsiek tovább szorongattak. Farkas az 58. percben Szász lövését kiütötte. Hiába szorongattak a vasutasok, a támadások befejezése nem sikerült. A 71. percben feljött a Rákóczi, Dobos lövését a kapufa védte. A hajrában ismét a PVSK támadott, a 78. percben Tóth beadását Horváth fejelte kapu fölé. A 80. percben Horváth három méterről a kapufát találta el.

Egy beadás utáni tömörülésnél Szabó (6-os mezben) fejel a vendégek kapujára. Fotó: Arató László

A PVSK végig nagy fölényben játszott. A Rákóczi SE a játékidő nagy részében védekezésre kényszerült. A vendégek sokáig meg tudták őrizni hálójukat a góltól, végeredményben azonban egy percig sem volt vitás a PVSK győzelme. A pécsi csapatból Hüber, Szőcs és Kaszás játszott átlagon felül. A vendégek legjobbjai: Farkas, Törő és Balogh voltak.

Hegyi István

TOTO

1. Bakony—MAV DAC	2:2	x
2. Olajbányász—Komló	0:1	2
3. Sopron—Haladás	2:2	x
4. Sellye—Keszthely	1:1	x
5. MAV Előre—Ganz-MAVAG	1:1	x
6. Váci Izzó—Budafok	0:2	2
7. Bologna—Napoli	1:1	x
8. Brescia—Torino	1:1	x
9. Cagliari—Roma	1:0	1
10. Como—Fiorentina	2:1	1
11. Juventus—Internazionale	2:1	1
12. Pistoiese—Perugia	1:0	1
13. Spal—Genoa +1	2:2	x
14. Rimini—Atalanta	1:1	x

Erzsébet, Katalin, András

Erzsébet haragos volt hozzánk, villámokat szórt, még az ég is megdördült, ami novemben havában igencsak ritkaságszámba megy. Annál is inkább furcsálhatjuk Erzsébet szeszélyét, mert a legendárium a csupán 24 nyarat megélt Árpád sarjadékot, a szegényeket, árvák, betegek, magányosak pártfogójaként tartja számon. Így hát joggal várhatnánk több kedvességet Erzsébettől: csiklandozó napfényt és nem náthát hozó zivatart.

Bő öt hetet tartogat még számunkra az esztendő és a következő időszakban egymást kergetik a kalendáriumban a jeles napok. Katalin, András, Borbála, Miklós, Luca, Tamás, János, karácsony és szilveszter.

A komor Erzsébet után vidámabb Katalinnak nézünk elébe. Szeptemberi színek jelzik Katalin érkeztét. Vasárnap már levarázsolta a jó idő a nagykabátokat a lánykákról. Így van ez rendjén, hiszen Katalinban őseink vőlegényszerző szentet tiszteltek. Epedő leányszívek figyelmébe ajánljuk a katalinághoz fűződő hiedelmeket. Eszerint Katalin napján, azaz holnap a hajadon metsszen meggyfagallyat, s helyezze azt vízzel telt üvegbe. Ha karácsonyra kizöldül a katalinág, akkor a farsang férjet hoz a leánynak. Szendrő borsodi faluban úgy tartják, hogy csak szűzlánynak virágzik ki az ága.

Persze manapság a városi leányoknak meggyfagallyat találni ugyancsak körülményes dolog. Aki tehát nem jut holnap ilyen ághoz, annak sincs oka elkeseredésre, mert a hét végén érkezik András, a jeles házasságszerző. Ő azzal is beéri, ha neve napján a leányok nem vesznek magukhoz ennivalót. Enyi elégséges ahhoz, hogy a hajadon álmában meglássa jövendőbelijét. Nagy bölcs volt ez az András, mert ő már kétezer évvel ezelőtt is tudta, hogy a túltáplált leányok kevésbé kedvesek a férfiszívnek, mint a karcsúak. (Erdős)

A vasárnap krónikája

Fátyolfelhős égbolt, napsütés, 14,7 Celsius fokos hőmérséklet, enyhe nyugati szél, egyszóval kellemes őszi vasárnap volt a tegnapi.

*

Délelőtt — legalábbis autóbusszal — kevesen indultak kirándulni, ám délután betétjáratokra is szükség volt Pécsett, a mecseki buszok sorában. Még egy volános hír: tegnap közlekedtek először ismét a régi útvonalukon — a Táncsics Mihály utcában — a 39-es autóbuszok. Ezzel együtt újra indultak a 39/B jelzésű — temetőig közlekedő — járatok.

*

A dömörkapui turistaházhoz is a délutáni órákban érkezett sok vendég. Köztük volt Kovács Kati táncdalénekesnő és az Univerzál együttes.

*

Jól választottak időpontot a pécsi kiszesek is. Tegnap rendezték meg ugyanis a rossz idő miatt elmaradt tíz kilométer hosszú November 7. Kupa túraversenyt. Csaknem 200 fiatal indult reggel a Szigeti vámtól Égervölgyön és több állomáson át a mandulási célig.

*

Mohácson a révátkelésnél 300 személy- és 90 gépkocsijegyet váltottak a komphajóra. Legtöbben megvették a visszaútra szólót is.

*

A kedvelt Mecsek cukrászdában déli 12 óráig 18 000 forintot fizettek nyalánkságokra a betérők. A különféle sütemények, gesztenyés készítmények, turmix-italok sorában, krémesből fogyott a legtöbb: 1200 darabot vásároltak.

*

Szovjet, jugoszláv, olasz és nyugatnémet turisták is vendégeskedtek szombaton és vasárnap Pécsett a Pannonia Szállodában. A több mint száz külföldi vendég egy része a hét közepéig marad Pécsett.

*

A napsütéses időjárás hatására kivirágzott a mogyoróbokor a Pintér-kertben. De nemcsak a mogyoró virágzik újra, nyíló ibolyát is találtak a társadalmi munkában ott dolgozó munkások.

*

Érdeklődésünkre a Baranya megyei Rendőrkapitányság ügyeletén elmondták, hogy a hét végén a baranyai autósok dicséretet érdemelnek, fegyelmezetten közlekedtek. A kora esti órákig még koccanásos baleset sem történt a megye útjain.

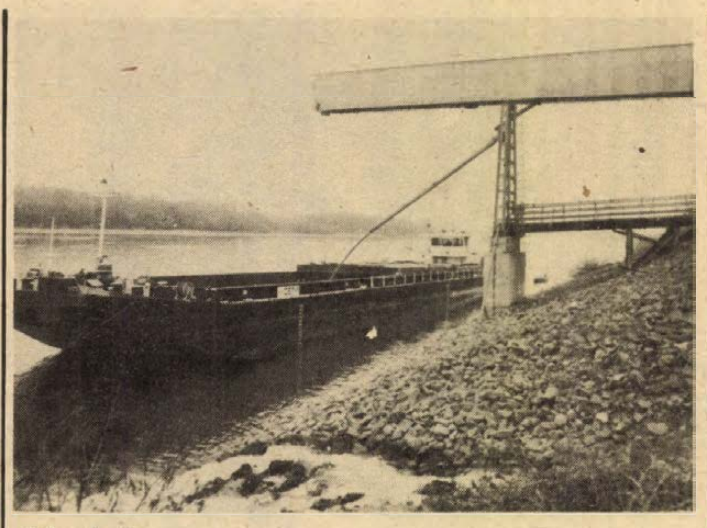

Mohács:

Búza- és lucernapelet exportra

A novemberi hidegben vastag köd borítja reggelenként a Dunát. Ennek ellenére lázas munka folyik éjjel-nappal, munkanap és vasárnap a mohácsi kikötőkben. Most van az uszályberakodások hajrája. A Bólyi Mezőgazdasági Kombinát kikötőjéből a régebben indított két búzával töltött uszály után a héten töltötték meg a 22. lucernapelettel a nyugatnémetországi Regensburgba küldött uszályt. A kombinát kikötőjében lévő silókban további négy uszálynyi pelet vár berakásra.

Június elejétől indultak búzaszállítmányok a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat körzeti üzemének mohácsi kikötőjéből. Az idei rekordfelvásárlás: 6320 vagon — ami közel 1000 vagonnal több az előző évinél — állandó munkát jelent a kikötőben dolgozóknak. Eddig 35 uszályt töltöttek, és valamennyit exportra. A saját felvásárlású búzából még az idén vagy 500 vagonnyit küldenek az izmaili átrakó kikötőbe, de innen kel útra a Siklóson és Szigetváron felvásárolt búza után a Tolna és a Fejér megyében felvásárolt és exportra küldendő gabona is. A képünkön látható 130 vagonos uszályt másfél nap alatt töltötték meg a kikötő dolgozói.

K. L.

Fotó: Schindl József

Kaposvár:

A héten nyit a Domus

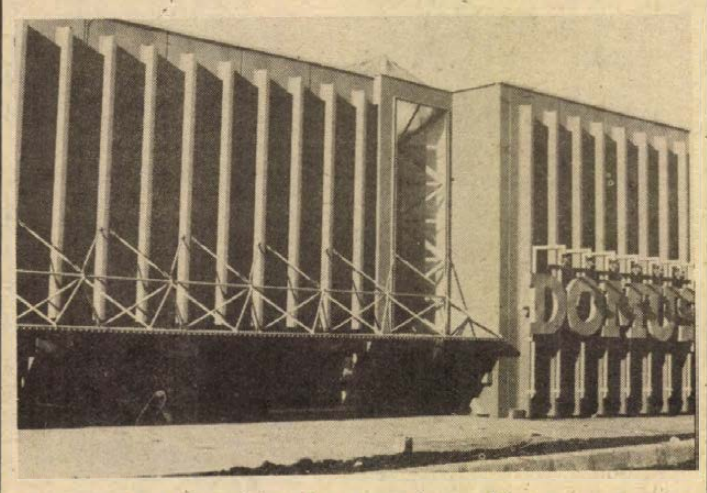

November 28-án nyílik a kaposvári Domus Áruház. A somogyi megyeszékhely Kalinyin városrészében a Somogy megyei Állami Építőipari Vállalat munkásai készítették a 4 ezer négyzetméter alapterületű bútoráruházat. A Somogy megyei Iparcikk-kiskereskedelmi Vállalat és Bútorért közös beruházásában készült üzlet 20 millió forintos árukészlettel nyitja meg kapuit. A szakemberek azt várják tőle, hogy nemcsak Kaposváron, hanem a megye egész területén javítja majd az elátást. Eddig ugyanis mindössze egyetlen bútorboltja volt Kaposvárnak, ahol – hely hiányában – nem tudták az árut bemutatni.

Az új kaposvári Domus lakberendezési cikkeket, függönyt, kerámiát, csillárokat is árusít. Szolgáltatásai között szerepel a házhoz szállítás, a bútorösszeszerelés és lakberendezési tanácsadás.

Kaposvár:

„Édes" jelentés

A baranyai, a tolnai és a somogyi földeken termett répa kétharmadát – összesen 200 000 tonna nyersanyagot – dolgozott fel tegnap estig a Kaposvári Cukorgyár. Vasárnap, a kampány 65. napján több mint 3000 tonna nyersanyagot nyeltek el a gyár úsztatói. A pótlással nincs gond: tegnap is, akárcsak eddig mindig, műszakkezdésre megérkeztek az irányvonatok. A vasárnapi szállítmányokat Bólyban, Drávafokon és Szigetváron rakták vagonba. A szerelvények nemcsak nyersanyagot hoztak a földekről, hanem „üzenetet" is: aki meglátja a répát, könnyen következtethet arra, hogy a napok óta tartó napfény ellenére még mindig nagyon sáros, mélyen átázott a talaj.

– A sár szerencsére a feldolgozásnál nem okoz nagyobb gondot – mondta vasárnap délután dr. Tiszavári Ottó főmérnök. – A víz könnyen kimossa még a répa közül. Ha hidegre fordulna az idő, ráfagyna a föld a nyersanyagra, és sokkal nehezebb dolgunk lenne a gyárban.

A termeltetési körzethez tartozó gazdaságokban még közel 2000 hektáron van földben a répa. Ennek a mennyiségnek a fele a baranyai gazdaságokban vár szedésre. A cukortartalmat a napfény nem növeli már, de szárítja a földet, könnyítheti a munkát. A szedés ütemét a gazdaságokban elsősorban a gyár étvágya határozza meg. November végén azonban már arra is gondolnak, hogy depókba rakják a nyersanyagot. Ez tovább növeli a feldolgozás biztonságát, és nem kell tartani a répa károsodásától sem. A feldolgozás mostani ütemét figyelembe véve úgy számolnak, hogy szilveszterre kihűlnek a berendezések a gyárban: karácsony és újév között szeretnék befejezni a kampányt. Ezért dolgozik teljes kapacitással, de kapkodás nélkül a dél-dunántúli feldolgozó üzem, és naponta 380–400 tonna cukrot raktároznak el, vagy küldenek a nagykereskedelmi vállalatokhoz.

Azt mondják a szakemberek, az idén termett répából különösen jó minőségű cukor készül: olyan, ami a legkényesebb exportkövetelményeket is kielégíti. A gyárban etalonnak számító színminta hét fokozata közül az elsőhöz passzol a most főzött cukor. A jó minőség megfelelő mennyiséggel is párosul: egy tonna répából 149,5 kiló cukrot főznek, s ez azt jelenti, hogy alig néhány tized százalékkal alacsonyabb a nyersanyag cukortartalma, mint amilyen tavaly volt. Pedig az idén nem kedvezett az időjárás a répa fejlődésének. A kaposvári gyár munkájának minőségét jól szemlélteti egy másik adat is. A melléktermékekbe itt kerül a legkevesebb cukor országos viszonylatban is.

Paks:

Dalok szárnyán

Először rendeztek Tolna megyei dalostalálkozót az elmúlt hét végén az épülő Paksi Atomerőmű új lakótelepének korszerű munkásművelődési központjában. A hangversenyen Tolna megye legjobb kórusainak csaknem négyszáz dalosa lépett színpadra. Köztük a mözsi Bartók Béla női énekkar, a paksi munkáskórus, a bonyhádi Erkel Ferenc vegyeskar, a dombóvári Kapos és a tamási „Pro Cultura Humana" vegyeskórus, a szekszárdi Liszt Ferenc pedagógus kórus és a szövetkezeti madrigálkórus, valamint a hegyháti Tevel és a mezőföldi Györköny népdalait is megszólaltató két községi kórus. — B —

Sumony:

Szelídkéék maradtak

Immár a második ősz következett el, hogy nem kélt vándorútra a sumonyi törendszer egyes számú halastavának a gólya-lakója. A halászok Szelídkének becézik, mert télen kézből is elfogadja az eledelt, ha nem talál apróhalakat. Télen egyébként egy pajtában tartják az állatbarát halászok. A mostani ősz különös meglepetést hozott, Szelídkének egy gólyapárja is akadt. A kisebb és nagyon legyengült gólyatárs együtt vadászik vele a leeresztett tavak iszapjában. A szürkegém- és nagykócsagcsapatok befogadták a halevő gólyapárt. — Cs. —

Erdősmecske:

Családi dráma

Korábbi családi veszekedés következményeként Spisch Bernát, 46 éves, Erdősmecske, Petőfi utca 1. szám alatti lakos öngyilkosságot követett el. Ezt megelőzően lakásában a szoba közepére halmozott ruhaneműt petróleummal meglocsolta, majd meggyújtotta, ezután a padláson felakasztotta magát és meghalt. A tüzet a helyszínre érkező tűzoltók eloltották, az anyagi kár így is jelentős, 80 000 forint. Az ügyben a vizsgálat megindult.

Találkozás a Vujicsics együttessel

A Budapest környéki, pontosabban a pomázi szerbség köréből bontakozott ki a szentendrei Vujicsics együttes, melynek tagjai szombaton este rendeztek táncházat a pécsi Ifjúsági Házban, közösen a Baranya Táncegyüttessel. Mint vezetőjük, Eredics Gábor elmondotta, a szerbek, magyarok mellett szlovákok és németek is lakják Pomáz községet, közülük azonban a szerbek őrizték meg legtovább néphagyományaikat. Az 1974-ben alakult együttes tagjai – zeneművészeti szakiskolát, főiskolát végzett tanárok — nem magnófelvételről, hanem lakodalmakon, búcsúkon tanulhatták a szerb népzenét és a muzsikálást. Ezeken az alkalmakon gyakorta megjelent annak idején a pomázi születésű Vujicsics Tihamér zeneszerző, népzenekutató, aki maga is beállt muzsikálni a zenekarba. Gyümölcsözőnek igérkező kapcsolat kezdett kibontakozni Vujicsics és a fiatal zenészek között, de ennek 1975-ben végét vetette a zeneszerző tragikus halála. Ezután vették fel a Vujicsics nevet, hiszen játszották a népzenetudós által gyűjtött zenéket, és saját gyűjtésüket is. A Budapest környéki szerb népzene után vették fel programjukra valamennyi magyarországi délszláv nemzetiség, elsősorban a szerbek és horvátok zenéjét, és mint elmondják, felfedezés volt számukra Baranya megye gazdag délszláv folklórja. Kiemelkedő siker volt a Vujicsics együttes számára az 1977-es Ki mit tud?-on elért első helyezés; szerkesztettek kísérőzenét rádiójátékokhoz, irodalmi és színházi előadásokhoz, filmekhez, és várhatóan jövőre jelenik meg első nagylemezük.

Pécs:

Divatbemutató – műsorral és tévedésekkel

A világon mindenütt a nagy divatházak ilyenkor ősz táján tartják a közönségtájékoztató divatbemutatóikat arról, mi lesz a divat a következő évben. Így nálunk is most került sor a divattal foglalkozó tervezők, gyártók és forgalmazók jövő évi árukínálatának felvonultatására. Pécsett az elmúlt hét keddjén két ilyen eseményre is sor került. A Magyar Divatintézet délután 2 órakor a Nádor Étteremben mutatta be kollekcióit, a CENTEX és a Luxus Áruház közösen pedig este a Pécsi Nemzeti Szinházban műsoros divatbemutatót rendezett.

Az erről tudósító újságírónak — aki délutáni egyéb elfoglaltsága miatt csak az esti előadásra kapott jegyet — a késői időpont miatt előzetesen kellett gondoskodni arról, hogy azért a másnapi lapban megjelenjen a tudósítás. Így aztán elolvasta a leküldött programot, utána telefon a főszervezőhöz, minden rendben? — Igen! Az OKISZ Labor manökenjei bemutatóznak, aztán jön Feleki, Psota, Sárosi Kati és Molnár Margit. Ez biztos, az iroda nem jelzett változást. Így aztán annak rendje-módja szerint ment a nyomdába a kézirat. És akkor jött a meglepetés!

Este fél kilenc, az újságíró beül a nézőtérre és vár. Pereg a műsor, egy ifjú kezdő énekes, a jóhumorú Paprika-duó, régi agyoncsépelt tréfák, divat kevés. No végre. Az első félidő „nagyágyújaként" utolsó műsorszám a Feleki Kamill. Még viszi a közönséget, bár sok újat már ő sem nyújt.

Tíz órakor tíz perc szünet. No majd biztos a második részben jön a Molnár és a Psota. Ismét pereg a műsor, meztelen lábú görlök, Aradszky László, Sárosi Katalin . . . Psota Irén, Molnár Margit sehol. Mire a műsornak vége, 11 óra után, a nyomdában lapzárta, a téves közlésen sajnos segíteni már nem lehet. (Másnap ugrásszerűen megnőtt a szerkesztőség telefonforgalma.) Így nem maradt más hátra, az újságíró minden „kedves" reklamáló olvasótól elnézést kér.

Sarok Zsuzsa

Interjú dr. Bakos Zsigmond államtitkárral

Merre tartson a baranyai könnyűipar?

Az elmúlt héten Pécsett járt dr. Bakos Zsigmond, a Könnyűipari Minisztérium államtitkára. Beiktatta a Pécsi Bőrgyár új vezetőit; a Pécsi Kesztyűgyár vezetőivel áttekintette a vállalat tevékenységét. Dr. Bakos Zsigmond államtitkár látogatása végén válaszolt a Dunántúli Napló kérdéseire. A keddi lapszámunkban megjelenő interjúból most részleteket adunk a HDN olvasóinak.

DN: Milyen feladatok várnak a következő tervidőszakban Baranya könnyűiparára, különös tekintettel bőr- és bőrfeldolgozó iparára?

DR. BAKOS ZSIGMOND: Baranya megye vállalatai és szövetkezetei a bőr- és bőrfeldolgozó-ipar termeléséből mintegy 20 százalékkal részesednek, így az összes megyék közül a legnagyobb a súlyuk. Különösen a bőrgyártás, a kesztyű-, bőrruházat- és cipőtermelés mennyisége jelentős. Ezeknek a vállalatoknak a szakágazat egészében azonosan, a VI. ötéves tervi műszaki-gazdasági koncepciók terén a következők a feladatai:

A termelés az idei várható teljesítményekhez képest mintegy 3 százalékkal növekedik. A mennyiség helyett tehát a minőség és a hatékonyság kerül előtérbe. Az iparcsoport átlagánál előreláthatóan nagyobb mértékben növekszik a kesztyűipar termelése, a cipőiparé az átlag körül alakul, a bőrgyártó iparé pedig ennél valamivel kisebb lesz. Az értékesítési irányokban változás nem várható: a rubelviszonylatú export kisebb, a dollárviszonylatú export jelentősebb növekedésére számíthatunk.

A beruházások volumene előreláthatóan csökken, hiszen a most befejeződő időszakban nagyarányú fejlesztések valósultak meg a megye bőr- és bőrfeldolgozó iparában. A fejlesztési célok így mintegy 70 százalékát jelenthetik az 1976–80-as években, s a vállalatoknak elsősorban a különösen gazdaságos megoldásokra kell összpontosítaniuk erejüket. A létszám mintegy 5 százalékos csökkenése várható.

A gazdálkodás különösen fontos feladata a bőrgyártó iparban a nyersbőrvásárlás és a terméknemesítés optimalizálása, a marhabőr gyártmányok bevezetése a külpiacokon s a sertésbőrök jó exportpozíciójának megtartása, új gyártmányok kialakításával. A cipőiparban bővíteni kell az alacsonyabb árfekvésű terméktípusok körét, például színvonalas textilcipőkkel, s általában szélesebb körben kielégíteni a rétegigényeket. Fontos cél a saját boltháló kialakítása és a kiskereskedelmi kapcsolatok bővítése, az új méretrendszer bevezetése, több bőségű cipők forgalmazása.

A kesztyű- és bőrruházati ipar elsődleges célja a mindenkori keresletek megfelelő kínálatbiztosítása, a sportkesztyűk arányának bővítése, s – a bőrruházati termékeknél – az exkluzív cikkeket igénylő vevők kiszolgálása.

Miklósvári Zoltán

Udvari mérleg

Dinár a visszapillantó tükör mögött

Devizás és bundás buszok

Kvarcórák a műanyag zsákban

Közeledik az év vége, levonultak az idegenforgalmi szezon áradásai, a határátkelőhelyeken megszűntek a gépkocsioszlopok okozta görcsök. Nem lehet ez másképpen a déli országhatár egyik legfontosabb állomásán, az udvari határátkelőnél sem. Bár az időközben bekövetkezett utasforgalmat befolyásoló rendeletek hatására csökkent hazánk és a szomszédos Jugoszlávia lakóinak utasforgalma, alaposan megnövekedett mind a személyi, mind a tehertranzitforgalom Udvarnál.

Déli határunk Duna melletti átkelőhelyén különösen megnőtt a Jugoszlávián, illetve Bulgárián át Görögországba és Törökországba irányuló és onnan érkező vagy onnan visszaérkező személy-, de még nagyobb mértékben a kamionokkal lebonyolított teherforgalom. Az előző évek napi 5–10 kamionjával szemben idén átlagban 20 lépte át Udvarnál a határt. Mindez alaposan megnövelte a szolgálatot teljesítő határőrök, de méginkább a pénzügyőrök munkáját.

Csupán egy példa: a határátkelőhelyen a tavalyihoz képest a duplájára emelkedett a szabálysértések, a vám- és devizabűntettek száma. A lefoglalt fizetőeszköz és tárgyak értéke megközelíti az 1 millió forintot. A 168 jegyzőkönyvben szereplő eset elkövetői között sajnos jócskán vannak hazánk állampolgárai közül is olyanok, akik gépkocsiülések alatt, az autók ajtajába rejtve próbáltak meg külföldre vinni dióbelet vagy éppenséggel a megengedettnél több és nagyobb címletű fizetőeszközt.

Ugyancsak megnézhette magát a tükörben azon honfitársunk, aki a visszapillantó tükör mögé rejtve próbálta kivinni az itthon illegálisan szerzett dinárt. Bonyolultabb a helyzet a Görögországba és Törökországba indított társasgépkocsikkal, amelyeken az utasok között az idén többen is megkísérelték nyugati valuták kivitelét. Nemhiába érdemelték ki ezen járatok kifelé a „devizás", míg befelé a „bundás" buszok megnevezést.

Akadnak persze még jócskán külföldre utazott honfitársaink között olyanok is, akik a behozott farmerekkel, lemezekkel és különböző márkás italokkal kívánnak „meggazdagodni", de rohamosan ritkítja soraikat az, hogy az említett árufeleségek többsége már nálunk is kapható, no és az áraik is mindinkább közelednek egymáshoz.

Mint azt a lefoglalt tárgyak is bizonyítják, a slágert ma a kvarcórák jelentik. Két nagynak remélt üzletet a pénzügyőröknek Harkányban sikerült „lerendezniük". Egyik alkalommal három felkínált különböző márkájú kvarcóra volt a nyomravezető, ugyanis a jugoszláv tulajdonos személygépkocsija csomagtartójának műanyag borítása alatt levő terelőlemez mögött már valamivel több, pontosan 177 darabot találtak. A másik remélt nagy üzletet ugyancsak egy déli szomszédunknak nem sikerült megkötnie. Jóllehet itt csupán egy felkínált óra mutatott irányt az autó pokrócában melegedő nyolchoz, hogy a nyomon elindulva a bérelt szoba szekrényében levő műanyag zsákból további 220 kerüljön a pénzügyőrök kezébe.

– kapu –

A belvárosi rekonstrukcióért

Üzletközpont – átmeneti célra

Új szerepben a Felső-Malom utca 11–13.

A pécsi belvárosi rekonstrukcióval kapcsolatban gyakran elhangzik ez a szó: átmeneti. Átmeneti lakás, átmeneti üzlet, átmeneti iroda... Az ok világos, épületek, épületegyüttesek teljes felújítása csak kiürítés után képzelhető el, ehhez viszont átmeneti lakások stb. szükségeltetnek. Bizonyos átmeneti lakásállománnyal már rendelkezik a PIK (a belvárosi rekonstrukcióhoz még többre lesz szükség), átmeneti üzletek, irodák azonban még nincsenek. Illetve... egy üzlet van – a most felújított Jókai tér 5-ös házban, de pillanatnyilag még üres. Van azonban kiszemelt hely: a Felső-Malom utcában, a piac szomszédságában.

Gazdag lehetőségek

A Felső-Malom utcán túli terület a korábbi értelmezés szerint nem tartozott a történelmi városmaghoz, ma azonban – logikusan – annak részeként tartjuk számon. Mert igaz ugyan, hogy a városfalon kívül van, de mai alakjában a XVIII. század derekán jött létre a hajdani Tettye-patak mentén malmokkal, tímárházakkal. Nos, ennek a tömbnek a sorsával, jövőjével már régóta foglalkoznak, leginkább abból a szempontból, hogyan lehet élőbb kapcsolatokat szervezni a piac és környezete között. Passzázsok, üzletutcák színesíthetnék, tehetnék elevenebbé a ma eléggé zűrzavaros, toldalékokkal, „sufnikkal" csúfított tömbbelsőt. Az egyik átjárási lehetőséget a Felső-Malom utca 11-es számú ház kínálja, hiszen ez most is rányílik a piac alsó részére, s azon át az Irányi Dániel térre. Ezt az átjárási lehetőséget egyébként figyelembe vették az Irányi Dániel tér–Lánc utca közti, most szabaddá vált terület rendezési tervének elkészítésénél. (Mint ismeretes, e területen tervezik felépíteni az új pécsi Centrum Áruházat.)

Üzletutca

A Felső-Malom utca 11-ben jelenleg a Villamosipari és Gépjavító Szövetkezet mérlegjavító üzeme van, a mellette lévő 13-as házban volt – a Koller utcáig terjeszkedően – a Fémipari Vállalat láncgyára. E két – fölösleges toldalékaitól megszabadítandó – épületet szemelte ki a város, hogy a belvárosi rekonstrukció hosszú éveiben átmeneti üzleteknek adjanak helyet. A tervezésre most kapott megbízást a Dél-dunántúli Tervező Vállalat, *Dévényi Sándor* építész a korábbi tömbrekonstrukciós tervekre alapozva a Felső-Malom utca 11-et szemelte ki „üzletutcának". Magában az épületben öt üzlethelyiséget gondol kialakítani, a két tűzfal között húzódó, hosszú udvarban pedig – ez nyílik a piacra – elárusító pavilonokat helyezne el. További öt üzlethelyiség kerülne a szomszédos házba oly módon, hogy a vásárló a 11-es szám udvaráról jutna az üzletekbe, az áruval való feltöltés a 13-as szám udvaráról történne. Ezt az öt üzletet tetszőlegesen mozgatható válaszfalak különítenék el egymástól, így mindig akkora belső teret alakíthatnának ki, amekkora üzlet átmeneti elhelyezésére van szükség. E házba kerülnek az átmeneti irodák is.

Még két év?

A 11-ben még működik a mérlegjavító üzem, ennek kiköltözésétől függ a mini üzletközpont létrehozása. A szomszédban a volt láncgyári üzemi épületek üresen romladoznak. Vajon nem kellene-e ezeket lebontani, még mielőtt valakinek eszébe jut bármit is csinálni ott, ami a további rekontsrukciós munkákat zavarná?

Az átmeneti üzletközpont terveit jövő júniusra kell elkészíteni, ebből következik, hogy 1982 közepe előtt aligha várhatók ott üzletek, irodák. Komolyabb, üzleteket is érintő rekonstrukciós munkák tehát csak azután indulhatnak. De talán addig a kereskedelmi vállalatok is megbarátkoznak a gondolattal, hogy átmenetileg fel kell adni egyes – jól prosperáló – „hadállásaikat".

Hársfai István

Kaftánt húzott a tulaj

Afrikai vacsoraesten Milánnál

Jó kis monoton arab zene – azt szeretem benne, hogy egyhangúságával halálra idegesít – szóval kezd kialakulni a hangulat, két fiatal asszonyka hímzett fehér kaftánban most érkezik a konyha felől, a zsúrkocsin az afrikai vacsoraest első fogását kínálják a vendégeknek. Milán pedig – Pécs egyik neves falatozójának névadó tulajdonosa – szintén bokáig érő kaftánban, emelt hangon jelenti be: „zöld tea, mentával", ami – akár hiszik, akár nem – nagyon jó ital, Allah áldja meg érte az arabokat! (Meg a Herbária boltot, mert ott is kapható mindkét teafajta.) Amíg szürcsölgetjük az illatos és forró teát – és kint hideg novemberi eső mossa az utcákat –, elmondom, hogy a manapság divatossá vált vacsoraestek egyikén várom a fejleményeket, azaz a további fogásokat.

Őszintén szólva előzetes tanulmányokat már végeztem, így aztán óvatos vagyok: a különböző ételekből csak keveset csipegetek – bár mindenből mindenki kérhet amennyi jólesik – ám ha valaki csak morzsányit is hagy a tányérján, 10 forint büntetést fizet Milán úrnak, aki minden fogás után szigorúan ellenőrzi az asztalokat és közben zörgeti a perselyt, mint egy sekrestyés. (Pardon.) Mellesleg egyik este közel négyszáz forint jött össze, a telhetetlenektől. Mert tessék csak megfigyelni, mi jött még ezután? A teát követte a halsaláta, aztán gombakrémleves, majd „bekap" nevű darált marhahús, aztán a rablóhúsra emlékeztető „kofte" póréhagymás babsalátával, utána pirított csirke „kusz-kuszszal" – ez a kusz-kusz olyan citromsárga kásaféle, fűszerezve érdekes és jóízű, végül gyümölcskoktél (sárgabarack, mandarin, körte és ananász egyveleg) – befejezésül arab kávé, ami tulajdonképpen törökös kávé, csak megszűrve...

„...És ital semmi!?" – kérdezik többen, de a különböző étkekhez kommentárt fűző Milán lehűti a kedélyeket, mondván, hogy miképpen Allah tiltja a sertéshúst (ezért eszünk marhát és csirkét), úgy tiltja az alkoholt is és különben sem magyaros disznótorra fizetett be (150 forintot) a tisztelt vendég. Igaz is.

A vendégsereg – mint egy nagy család – jókedvűen fogyasztja a jóízű, változatos – és számunkra azért nem olyan nagyon idegen – ételeket. A perselyben persze gyűlnek a tízforintosok, hiszen vannak többen is, akik már a harmadik fogásnál kidőlnek. Vacsora után aztán „eiúszik" az arab zene, a külső helyiségben harmonika és hegedű szól, s ezzel az alkoholtilalom is felszabadul, jöhet a hétdecis rubinvörös tihanyi merlot. De még nincs vége, mert – (ez a Milán kifogyhatatlan az ötletekből), kezdődik az „Afrikai totó", ami szintén társasjáték: sokszorosított totószelvényt kell kitölteni, természetesen helyes válaszokkal. Például, mit jelent a következő kifejezés: „In S, Allah?", továbbá mi az a Ramadán?, ki a legismertebb magyar tudós, aki az arab irodalommal foglalkozott?, milyen italt nem fogyaszt a hithű mohamedán?, több afrikai államban milyen KRESZ-tábla jelzi a vadveszélyt (piros háromszögben puputeve)... szóval ilyesmi.

És aki nyer? Vagy a Pannónia Sörgyár, vagy a pécsi IBUSZ, vagy a mecseki kultúrpark ajándékát kapja. És mit ajánl fel a tulaj? Aki afrikai ruhában jelenik meg – ingyen végigeheti az étlapot.

Ehette. Mert az afrikai vacsoraest befejeződött. De biztos, követi majd más ötlet, akár itt, a Milán falatozóban, akár a vendéglátás más területén. Elvégre közeledik a hosszú téli esték és nem árt, ha a magyar vendéglátóipar a *magyar* vendég számára is szerez néhány kedves, játékos órát.

Rab Ferenc

Ma még sivár képet mutat a majdani üzletutca

Rulett Magyarországon

Örömmel nyugtázzuk, nem kell ezentúl elutaznunk Las Vegasba vagy Monte Carlóba, idehaza is eljátszhatjuk a ruletten kétszáz forintot meg nem haladó értékű nyugatnémet márkánkat. A hír nemrég járta be a gazdasági sajtót: a Danubius Szállodaipari Vállalat és az osztrák Österreichische Spielbanken AG közösen megalapította a Casino Budapest Kft-t. A Casino a budapesti Hilton Szálló Tower éttermében működik majd, ahol három francia rulettasztalt, ezenkívül Black Jack-, baccara és boul asztalokat, továbbá negyven játékautomatát állítanak be. A hivatalos játékvaluta a nyugatnémet márka, a belépés ingyenes. Az osztrák cég a krupiék kiképzésében is közreműködik.

Eddig a hír. Nem mintha volna eljátszani való pénzünk, s azzal is tisztában vagyunk, a rulettasztalokat nyilván a Hilton külföldi vendégeinek szórakoztatására állítják fel, mégis a hír felkeltette a kíváncsiságunkat és szerettünk volna néhány további érdekes részlettel szolgálni olvasóinknak. Érdeklődtünk a Danubiusnál, a Hiltonban, végül az Országos Idegenforgalmi Tanácsnál, de sajnos falakba ütköztünk, mindenütt hírzárlatot emlegettek. Minekutána megkértük egyik világjáró munkatársunkat, kalauzoljon el bennünket egy francia játékkaszinóba, ahol anno dacu ő maga is eljátszott néhány frankot a ruletten, csak úgy merő kíváncsiságból.

A francia rulett harminchat számból és a nullából áll. Ha számra teszünk, s bejön, harmincötszörös pénzt nyerhetünk. Ha több esélyt akarunk magunknak, tehetünk színre: pirosra vagy feketére, továbbá páros vagy páratlan számra, esetleg számoszlopra és így tovább, a variációs lehetőség nagy. Persze, ilyen tétek után már nem harmincötszörös a pénz, szín esetében például csak kétszeres. A boul kis asztal, ahol 9 számra és a nullára tehetünk, s ha kijön a számunk, tétünk kilencszeresét visszük. A baccara és a Black Jack kártyajátékok, ez utóbbi a közönséges huszonegyes játék.

Aligha szorul magyarázatra, a krupiékat miért kell külön kiképezni. Többek között meg kell tanulniuk faarcot felvenni, játék közben arcukon semmiféle érzelem nem tükröződhet. De a játékosoknak is „viselkedniük" kell, a francia játékkaszinókban külön előírás van az öltözékre. A tételeket mindenütt maximálják, Monte Carlóban például egy számra legfeljebb 5000 francia frank tehető, ami magyar pénzben, turista árfolyamon 27 500 Ft. A zsetonok a legkülönbözőbb anyagokból készülhetnek, így például fából, fémből, műanyagból, a legszebbek csontból. Fő az, hogy ne tudják hamisítani. A nyertes borravalózhat, az erre szánt zsetonját diszkréten az asztalban lévő perselybe kell becsúsztatnia.

Hogy a Hiltonban hogyan lesz, s hogy eljátszhatunk-e mi is a ruletten némi kis pénzt, majd kiderül a jövő év áprilisában. Ekkorra ígérik a nyitást, s a bővebb tájékoztatást.

M. Z.

Keressük a legjobb anyóst

Bischof Imréné

Folytatjuk az MTV Pécsi Körzeti Stúdiójával közös pályázatunkat. Ezúttal *Vida Attila* pécsi olvasónk leveléből idézünk néhány sort, az ő feleségének édesanyját kerestük meg. „Mindketten vidám alaptermészetűek vagyunk, jól megértjük egymást. Ő is szeret táncolni, szórakozni, kedveli a sportot, a jó filmeket, a modern zenét, megérti a mai fiatalság problémáit. Két és fél év óta tartozom e családba. Ha ő nem segített volna nekünk, nem lenne olyan az életünk, amilyen most. A munkahelyén is szeretik, becsülik, november 7-én kapta a Munkaérdemrend bronz fokozatát..."

Négy órakor vár a lányom és az unokám, Tímea. Együtt megyünk hozzánk, aztán este hazamennek a Petőfi utcába, az ő otthonukba. Attila, a vőm jelenleg katona. Klára gyesen van. Attila egyébként kompresszorszerelő az ércbányánál, Klára a megyei illetményhivatalnál gépkönyvelő. Hogy befejezzem a család bemutatását, a férjem a Megyei Sütőipari Vállalatnál termelési csoportvezető, én a Megyei Tanács kereskedelmi osztályán ügyviteli dolgozó vagyok. Harminc éve dolgozom a tanácson.

Hogy sokat segítünk nekik, szeretjük őket?! Mit is mondjak? Mikor először megláttam Attilát a hosszú hajával, nem voltam elragadtatva. Aztán megismertem és tudom, hogy melegszívű, rendes fiatalember. (Azóta egyébként levágatta a haját.) Összeházasodtak, albérletbe költöztek. Nekünk kétszobás lakásunk van, odovehettük volna őket, de mindannyian úgy gondoltuk, jobb lesz külön. Segítettünk nekik albérletet keresni. Először bútorozottat vettek ki, a másik albérletben már nem volt bútor, meg kellett venniük a legszükségesebb darabokat. Négy albérlet után költöztek a Petőfi utcai szoba, konyhás, komfortos lakásba. Mi hirtelen úgy döntöttünk, hogy új bútor kell a lakásunkba, nekik adtuk a régit. A tévét is lecseréltük. Akkor többen azt kérdezték; miért nem nekik vásárolsz újat, miért a használtat adod oda? Úgy gondoltam, nekünk nem nagyon lesz lehetőségünk még egyszer új bútor vásárlására, előttük viszont ott az egész élet... Ők is így vélték, örültek neki.

Nem várnak mindent készen. Most például kölcsön mosógépük van (nővéreméktől kapták), de karácsonyra ajándékként egy új Hajdút kapnak tőlünk. Ezt már tudják, de azt nem, hogy a férjem a lemezjátszót is le akarja cserélni, és akkor a meglévőt ők kapják. Rengeteg lemezünk van, köztük sok olyan, amit tőlük kaptunk ajándékba. Lassan rájöttünk, hogy ők is nagyon szeretik a lemezezést.

Sokat kirándulunk a nővérem családjával együtt. Van egy kis bérelt földünk is, közösen dolgozgatunk. Ha mi elutazunk, teljesen ők viselik gondját. A termésen osztozunk. Nagyon vigyázunk arra, hogy mindegyik gyerek egyenlő értékű ajándékot kapjon. Erre ők is kényesek. A több napos ünnepeket általában úgy osztjuk be, hogy jusson egy este Attila szüleinek, egy nekünk és az esetleges harmadikat pedig náluk töltjük. Mióta a gyerekek összekerültek, kezdettől úgy érzem, nem vált ketté, hanem megnőtt a család.

Elmondta: Bischof Imréné
Lejegyezte: Török Éva

Orvosmeteorológiai előrejelzés

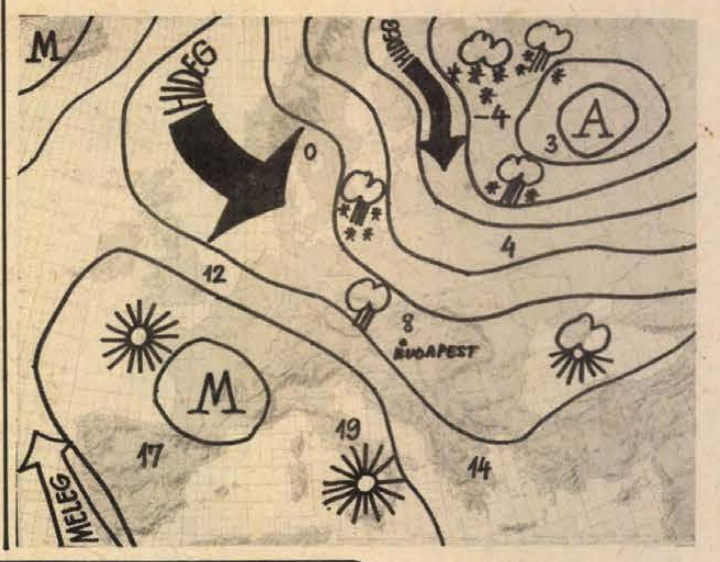

hDH hírek hDH hírek hDH

— **Emberfej- és dinnyenagyságú pöfeteggombákat találtak** az erdészek Vajszló és Sámod között a Kisági-kerület egyik akácosában. A tíz óriásgomba közül mindegyik elérte a két kilót. Jéger János, a vajszlói erdészet alkalmazottja 37 éve dolgozik Vajszlón és környékén, de ennyi és ekkora méretű gombára még nem emlékezik.

— **Virágzik a kék ibolya** a Hetvehely környéki tölgyesek déli fekvésű tisztásain. Elsősorban a tuskók tövében figyelték meg a tavasz virághírnökeit.

— **A hortobágyi Nemzeti Parkról,** annak madár- és élővilágáról színes filmvetítéses előadást tart hétfőn délután 17 órakor dr. Kovács Gábor, a természetvédelmi terület kezelő őre, a Tolna megyei Gabonaforgalmi Vállalat szekszárdi székházának klubjában, a Gelka korábbi épületében. A neves szakembert a Magyar Madártani Egyesület Tolna megyei csoportjának lelkes fiatal tagjai hívták meg Szekszárdra, hazánk világhírű természeti kincsének megismerésére.

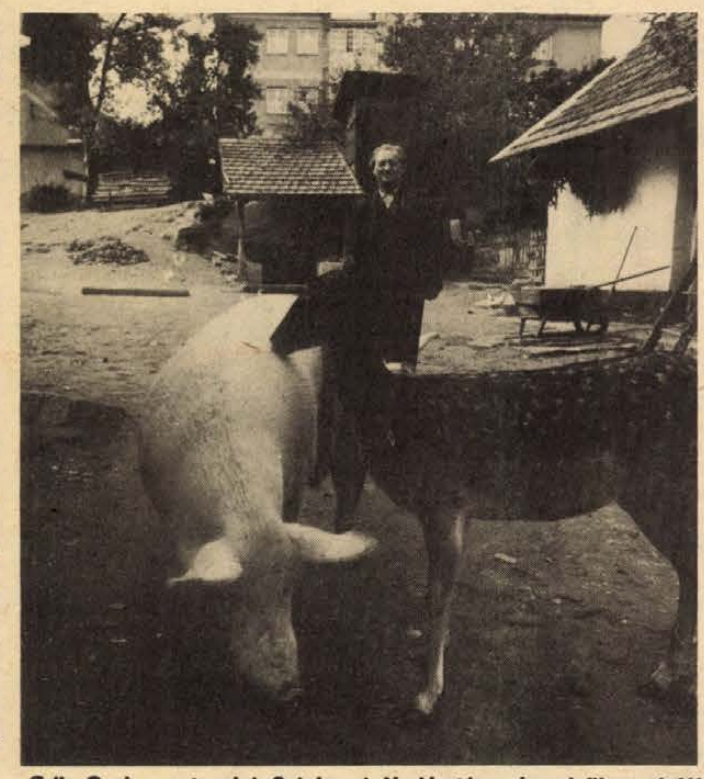

Csik Gyula, a tamási Széchenyi Vadásztársaság elnöke másfél éve magárahagyott, egészen fiatal dámborjút talált az erdőben. Hazavitte és otthonában felnevelte. A dámtehén jól érzi magát Csikék udvarában és jó játszópajtása a háziállatoknak.

ma este

HANGVERSENY

Nemzeti Színház: „A" bérlet II. hangversenye. A Pécsi Filharmonikus Zenekart vezényli: Borbély Gyula (19.30 órakor).

SZÍNHÁZ

Kamaraszínház: A hatalmas színrabló (du. f3), Tíz kicsi néger (este 7 órakor), Katona-bérlet.

MOZI

Petőfi: Kaliforniai lakosztály (f3, f5), két történet a félmúltból (f7), Sakknovella (f9).
Kossuth: A szökött fegyenc (10, 12), Walt Disney állatbirodalma (f3), Don Juan (f5), Viva, Mexikó! (f8).
Tanárképző Főiskola: Skalpvadászok (5), TKF filmklub (f8). **Rákóczi:** A delfin napja (5, 7). **Fekete Gyémánt:** Joseph Andrews (6). **Jószerencsét:** Meztelen bosszú (4, 6). **Vasas, Május 1.:** Asszony, férj nélkül (f6). **Mohács:** Csontváry (6), B. B. filmklub (8). **Komló, Zrínyi:** Circus Maximus (4, 6, 8). **Komló, Május 1.:** Fayard bíró, akit Seriffnek hívtak (f5, f7). **Szigetvár:** Őszi maraton (6, 8). **Siklós:** Az asszony is ember (5), B. B. filmklub (f8).

— **Huszonöt éves a szekszárdi Liszt Ferenc Állami Zeneiskola.** A jubileum alkalmából ünnepségsorozatot rendeznek Tolna megye székhelyén. Ennek első hangversenye vasárnap délután volt a szekszárdi zeneiskola koncerttermében, művésztanárai szereplésével. December elsején országos Liszt-emlékünnepség keretében leplezik le az egykori Augusz-házban, a város szívében lévő zeneiskola melletti parkban Borsos Miklós Kossuth-díjas művész Liszt mellszobrát.

— **Baranyai kálmost telepítenek** a Tiszazugban, az egyik Tisza-holtágban. A Herbária Szabolcs-Szatmár megyei felügyelőségének a szakemberei hat mázsa kálmosgyökeret vettek Drávapalkonyáról. A kálmos védett, ritka növényünk, de gyógytartalma miatt rendkívül keresett.

Kocsiátvételi sorszámok

Trabant Limousine (Budapest)	1 941
Trabant Limousine (Győr)	1 326
Trabant Limousine (Debrecen)	591
Trabant Lim. Spec. (Budapest)	3 520
Trabant Lim. Spec. (Debrecen)	1 613
Trabant Lim. Spec. (Győr)	3 610
Trabant Limousine Hycomat	10 140
Trabant Combi (Budapest)	848
Trabant Combi (Győr)	747
Wartburg Lim. (Budapest)	2 310
Wartburg Limousine (Győr)	2 111
Wartburg de Luxe (Budapest)	1 939
Wartburg de Luxe (Győr)	2 093
Wartburg de Luxe tolótetős	524
Wartburg Limousine tolótetős	232
Warburg Tourist (Budapest)	884
Wartburg Tourist (Győr)	905
Skoda 105 S (Budapest)	1 395
Skoda 105 S (Győr)	1 428
Skoda 105 S (Debrecen)	1 535
Skoda 120 L (Budapest)	1 139
Skoda 120 L (Debrecen)	700
Skoda 120 L (Győr)	761
Polski FIAT 1500	1 251
Polski FIAT 126 (Budapest)	4 336
Polski FIAT 126 (Győr)	452
Polski FIAT 126 (Debrecen)	1 042
Zaporozsec	30 570
Lada 1200 (Budapest)	8 836
Lada 1200 (Debrecen)	8 241
Lada Combi (Budapest)	1 638
Lada Combi (Debrecen)	573
Lada 1300 (Budapest)	5 517
Lada 1300 (Debrecen)	4 312
Lada 1500 (Budapest)	4 789
Lada 1500 (Debrecen)	4 376
Lada 1500 (Győr)	970
Lada 1600 (Budapest)	1 940
Lada 1600 (Debrecen)	1 015
Dácia (Budapest)	3 124
Dácia (Debrecen)	1 228
Moszkvics 2140	9 949

04-05-07

— Négy súlyos sebesültje van annak a karambolnak, amelyet Kovács István 32 éves Áfor-benzinkútkezelő, simontornyai lakos követett el, szombaton délután. Kovács István gépkocsijával Tamásiból Simontornya felé haladva autóját nem az útviszonyoknak megfelelően vezette, egy kanyarban kisodródott és villanyoszlopnak ütközött. Az ütközés következtében a gépkocsi kigyulladt. Az utasok, Szántó Viktória, Bánki Katalin, mindketten 18 éves gimnáziumi tanulók, Varga Zoltán 16 éves szakmunkástanuló simontornyai lakosok, valamint a gépkocsi vezetője súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedtek. A keletkezett anyagi kár jelentős.

Az enyhe idő hidegre vált

Idegrendszerünk felfokozott állapotba kerül

Előrejelzés az ország területére 1980. november 24-től november 30-ig:

A hét első felében délnyugat felől nedvesebb légtömeg érkezik a Kárpát-medencébe. Általában felhős lesz az ég, ismétlődő esőkre, záporesőkre lehet számítani. A hőmérséklet hajnalban 1–6, a kora délutáni órákban 6–11 fok között alakul. A hét közepén szárazabb idő várható, s később is csak időnként növekszik meg a felhőzet. Futó zápor, házápor kialakulhat. A hőmérséklet a hajnali órákban már fagypont alá csökken, s a nappali felmelegedés is gyengül.

Két jelentős, egymástól nagymértékben eltérő időjárási helyzet várható a héten, s mindkettőnek jelentős az élettani – az élővilágra gyakorolt hatása is. A hét első napjaiban az enyhe, nagy nedvességtartalmú léghullámok érkezése – bár folyamatos –, felér időnként egy-egy melegfront hatásával. Ennek a levegőfajtának nemcsak a nedvességtartalma, de a szennyezőanyagtartalma is magas. Érkezésével süllyed a légnyomás, megélénkül a szél.

Mindezek a változások együtt azt eredményezik, hogy az ember idegrendszere, emiatt egész szervezete is felfokozott készenléti állapotba kerül. Jelentősen csökken ugyan a reakcióidő (az átlagosnál gyorsabban vesszük észre a környezetünkben beállt változásokat), de éppen a gyors reakciók, a túlfeszített állapot miatt helytelenül ítéljük meg a veszélyhelyzeteket. Olyan szituációkat nem kerül ki ilyenkor az ember, amelyekről egyébként tudja, hogy sok veszélyt rejtenek magukban. Ez a „merészség" sok balesetet idézhet elő.

A hét közepétől kezdve azután (mint térképünk is mutatja) jóval hidegebb, de eleinte még nedves levegő érkezik az országba. Megerősödik a szél, erősen emelkedik a légnyomás, s később a nedvességtartalom is csökken. Ezek a változások az előbbiekkel pont ellentétes reakciókat váltanak ki szervezetünkből. S ha a változás a két különböző időjárás között gyors, akkor az átállás igen megviseli a szervezetet.

Bártfai Erzsébet

Értesítjük t. ügyfeleinket, hogy

1980. NOVEMBER 25-én

vállalatközi továbbképzés miatt

FIÓKÜZLETEINKET ZÁRVA TARTJUK.

B. m. Patyolat Mosoda Vállalat.

Sírokról loptak a temetői alkalmazottak

63 szál szegfűért – 4 hónap börtön

Holmi „filléres" pereket, „piti" bűnözők kisebb bűncselekményeit nem szoktuk e hasábokon megszellőztetni. Hogy most kivételt teszünk azt nem is az ügy főszereplőjének személye, tette és az érte kapott büntetés, hanem az elkövetés helyszíne indokolja.

Hantosi Rózsa 26 éves pécsi lakos többször került már összeütközésbe a törvénnyel. Eddigi bűnlajstromán súlyos testi sértés éppúgy szerepel, mint garázdaság vagy orgazdaság. Ezekért összesen több mint 3 évet kapott. Legutoljára segédmunkásként helyezkedett el a Baranya megyei Temetkezési Vállalatnál.

1980. március 20-án a pécsi köztemetőben egy nyugdíjas férfi arra lett figyelmes, hogy két nő (mint később kiderült, Hantosi Rózsa és munkatársa, K. Mária) seprűvel felfegyverkezve virágot gyűjt a sírokról, amit az egyik bokorban rejtenek el. Jelentette az irodán az esetet, így tudódott ki: aznap a két temetői alkalmazott 63 szál szegfűt csent el a sírokról, a virágokat egy bukszusbokorban eldugták, hogy alkalmas időpontban majd értékesítsék.

A szegfűk előkerültek, a 882 forintos kár megtérült.

A nyomozói kihallgatás során Hantosi Rózsa tagadott. Bűnösségét nem ismerte el, mindent munkatársnőjére akart kenni, mondván: ő csak falazott neki. A tanúvallomás és K. Mária terhelő szavai azonban ennek ellenkezőjét bizonyították, így a többszörös visszaeső Hantosi Rózsa lopás miatt került a bíróság elé. Első fokon négy hónapi, börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélték. Azóta már a Pécsi Megyei Bíróság másodfokon ügyében jogerős ítéletet is hozott. Minden maradt a régiben, azaz Hantosi Rózsának a börtön. (K. Mária ellen szabálysértési eljárás indult.)

Eddig a történet. Azt már nehéz (ha egyáltalán nem lehetetlen) kinyomozni, vajon korábban mennyi ilyen, a sírokról ellopott virágot adott el a tolvaj duó, amelytől azóta megszabadult a vállalat. Mindenesetre nem újkeletű a megállapítás: a sírokról el-eltűnnek csokrok, koszorúk, virágtartó edények.

H. L.

A tízek pere

A Kínai Legfelsőbb Bíróság különleges bíróságának második számú tanácsa vasárnap délután megkezdte a „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" fővádlottjai közül azoknak a kihallgatását, akik Lin Piao volt honvédelmi miniszter, Mao Ce-tung egykor hivatalosan kijelölt örököse köréhez tartoztak.

Mint ismeretes, a „tízek perének" katonai vádlottait, Huang Jung-Denget, Vu Fa-hszient, Li Co-penget, Csiu Huj-cot és Csiang Teng-csiaot – azzal vádolják, hogy részt vettek a Lin Piao által tervezett és irányított összeesküvésben, azzal a céllal, hogy fegyveres ellenforradalmi pucscsot hajtsanak végre és meggyilkolják Mao Ce-tung elnököt.

A „Lin Piao-klikk" tagjai közül elsőként Vu Fa-hszien tábornokot, a kínai légierő egykori parancsnokát idézték meg a bíróság elé. Az első tárgyaláson mindenekelőtt azt a vádpontot vizsgálták, amely szerint Vu Fa-hszient terheli a felelősség azért, hogy Lin Piao utasítására annak fiát, Lin Li-cuot a légierő vezérkari főnökhelyettesévé, illetve a légierő hadműveleti csoportjának főnökhelyettesévé tette, s ezzel olyan hatáskörrel ruházta fel, amelynek birtokában gyakorlatilag minden a rendelkezésére állt a légierőnél. Ez tette képessé Lin Li-cuót arra, hogy társaival együtt megszervezze az összeesküvők parancsnokságát, amelyet „közös flottának" kereszteltek el. Ez a „közös flotta" szolgált később alapul Lin Piao tervéhez, hogy fegyveres ellenforradalmi hatalomátvételt hajtsanak végre és likvidálják Mao Ce-tungot.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Arafat Irakban

Szaddam Husszein iraki elnök szombaton este Bagdadban fogadta Jasszer Arafatot, a PFSZ vb-elnökét.

Az INA iraki hírügynökség jelentése szerint az arab térség legutóbbi fejleményeit vitatták meg, „az arab világ keleti részében kialakult helyzet fényében".

Ismeretes, hogy a szilárdság frontjához tartozó PFSZ még nem döntött hivatalosan arról, követi-e Szíriát és távol marad-e a kedden Ammanban kezdődő 11. arab csúcstalálkozóról, Irak a konferencia összehívásának egyik legaktívabb támogatója. A PFSZ jelenleg az Arab Liga soros elnöke.

Arafat Bagdadból az Arab-öböl országaiba utazik tovább.

Tüntetés a hasfelmetsző ellen

A „Yorkshire-i hasfelmetsző" és a rendőrség tehetetlensége ellen mintegy ezer asszony tüntetett szombaton Leeds észak-angliai városban. Az öt éve háborítatlanul tevékenykedő gyilkos egy héttel ezelőtt ölte meg 13. áldozatát Leedsben. A tüntető nők elfoglaltak egy porno-mozit és fenyegető kijelentéseket tettek a rendőrök ellen.

✦ *AMMAN, DAMASZKUSZ: Ammani palesztin források szerint Jasszer Arafat, a Palesztinai Felszabadítási Szervezet vb-elnöke megkísérli rávenni Szíriát, változtassa meg azon döntését, hogy nem vesz részt a 11. arab csúcsértekezleten, amelynek megnyitását keddre tűzték ki. A forrás szerint Arafat szeretné, ha az arab országok támogatnák őt célja elérésében. Arafat vasárnap az esti órákban tér vissza Kuvaitból Bejrútba, ahol a PFSZ végrehajtó bizottságának ülésén elnököl. A palesztinai vezető korábban Bagdadban járt. A végrehajtó bizottság ülése után várható a PFSZ bejelentése arról, hogy részt vesz-e a szervezet az arab államfők tanácskozásán. Khaddam szíriai külügyminiszter ezzel egyidőben az arab csúcsértekezlettel kapcsolatos damaszkuszi álláspontnak próbál híveket szerezni, Khaddam vasárnap délután ebből a célból indult Tripoliba és Algírba.*

Pullai Árpád Lengyelországba utazott

Pullai Árpád közlekedés és postaügyi miniszter a KGST közlekedési állandó bizottságának 62. ülésére, vasárnap este Lengyelországba utazott. A tanácskozáson a tagállamok közlekedési miniszterei — egyebek között — megvitatják a bizottság jövő évi munkatervét, és javaslatokat dolgoznak ki a nemzetközi személyszállító vonatok menetrend szerinti közlekedésének javítására.

◆

✦ HELSINKI: Vasárnap délután a Finn–Magyar Társaság megalakulásának 30. évfordulója alkalmából országos ünnepséget rendeztek a helsinki egyetem dísztermében. Az ünnepségen Magyarországról érkezett kamaraegyüttes, a Mákvirág folklóregyüttes, valamint finn ifjúsági zenekar és népitánc együttes lépett fel. Az ünnepségen beszédet mondott Kalevi Kivistö második finn oktatásügyi miniszter, Heikki Koski, a Finn–Magyar Társaság elnöke, valamint magyar részről Pozsgay Imre művelődési miniszter. Az ünnepi beszédek mellett felolvasták Urho Kekkonen finn köztársasági elnöknek és Losonczi Pálnak, az Elnöki Tanács elnökének a 30. születésnapját ünneplő Finn–Magyar Társasághoz intézett üdvözlő leveleit.

✦ *HOLLYWOOD: Mae West, a húszas és a harmincas évek amerikai szex-szimbóluma, a hírneves filmszínésznő szombaton este elhunyt hollywoodi otthonában. 87 éves volt. 1970-ben és 1977-ben még két főszerepet játszott el a „Myra Breckenbridge" és a „Sextette" című filmben, de ezek igen rossz kritikát kaptak. Vagyonát idősebb korában ingatlanüzletekkel gyarapította.*

✦ KAIRÓ: Szombaton véget ért a „Bright star" akció, az amerikai gyorshadtest 1400 főnyi alakulatának Kairó melletti közös hadgyakorlata az egyiptomi légierő egységeivel. Az iraki–iráni konfliktussal egyidőben végrehajtott amerikai erődemonstráció egyik nyíltan hangoztatott célja az volt, hogy a Perzsa-öböl és az Arab-félsziget légköri, földrajzi viszonyaival, illetve azokhoz hasonlókkal ismertessék meg az RDF katonáit. A „Rapid deployment force"-ot, vagyis a gyorshadtestet a Carter-doktrina értelmében állították fel, amely amerikai érdekszférának nyilvánította a közel-keleti olajkutak térségét. A hét végén megkezdődött az amerikai katonák és felszerelésük több napig tartó hazaszállítása.

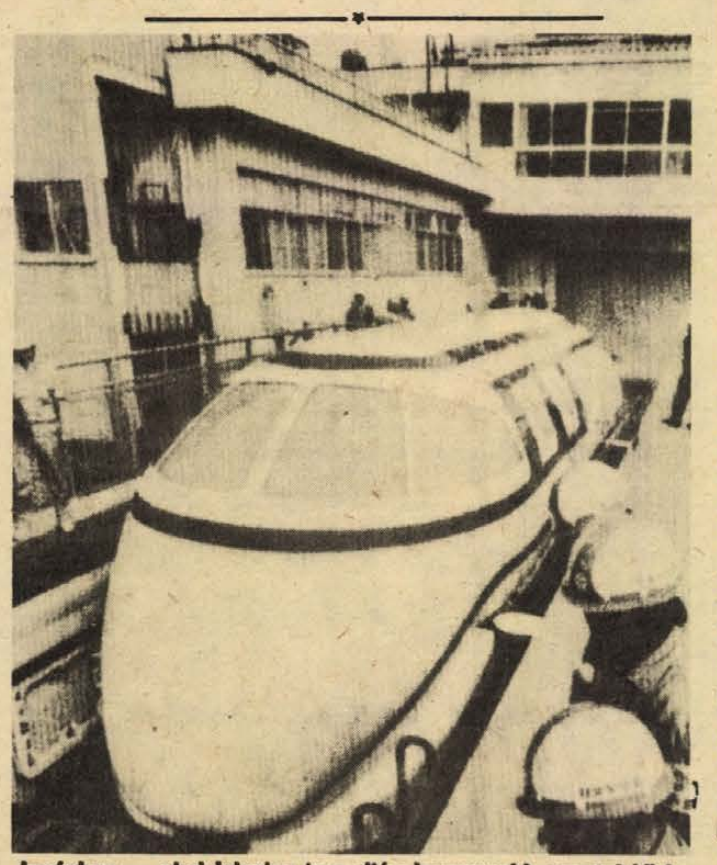

Japánban — ahol jelenleg is a világ leggyorsabb vonatai közlekednek — állandóan folynak a kísérletek az államvasutak korszerűsítésére. Képünkön: egy ultramodern légpárnás mozdony kísérleti példánya, amelyet a hírek szerint Kyushu szigetén már vezetési próbáknak vetnek alá. MTI—KS—DN telefoto

Fekete istenek — fekete emberek

A brazil társadalom és kultúra kialakulása

Egy művész, akit „megevett" a lepra

Aleijadinhoról, a brazil koloniális barokk világhírű szobrászművészéről először *dr. Angyal Endrétől*, a néhány évvel ezelőtt elhunyt pécsi tudóstól hallottam. A páratlan életű és művészetű mulatt szobrász azóta is foglalkoztat, mint a legmegrázóbb művész- és embersors megtestesítője. Sokfelé találkoztam már vele – művészet-történeti tanulmányokban, albumokban és most legutóbb *Kutasi Kovács Lajos* Fekete istenek – fekete emberek című könyvében.

Kutasi két évtizedet töltött el Brazíliában, élményeiről, megrázó és fölemelő élettapasztalatairól a Zöldpokoltól a Vidámkikötőig és Az elveszett világ című könyveit olvashattuk az edigiek során. Mindkettő a brazil valóságot tárja fel és mutatja be sajátos, eredeti nézőpontból; itt a magyar emigráció bonyolult szövevényét, amott a dél-amerikai indián valóság tragikumát villantva fel.

Az egzotikus, távoli világtájak természetünknél fogva vonzanak bennünket. Ábrázolóik csak ritkán kerülhetik el a téma önkéntelenül adódó csábításait, rendszerint a mesékbe, kuriózumokba bonyolódnak. Vagy ezt elkerülendő: álobjektívek, emészthetetlenül szárazak. *Kutasi Kovács Lajos* különös tehetségénél fogva egyik véglet felé sem közelít, hanem a legnehezebbet próbálja meg, az írói ábrázolást és a tudományt egyesíti. Eddig megjelent nagysikerű munkáiban mindenekelőtt szépíróként hagyja ránk emlékezetét. Ez a szépíró azonban, ahol kell, szociológussá, etnográfussá, folkloristává változik és azt is tudtunkra adja, amit ezek a tudományok témájával kapcsolatban eddig megállapítottak.

A Fekete istenek – fekete emberek című könyv a brazil társadalom és a brazil kultúra kialakulását és jelenét tárja az olvasó elé. A szubjektív írói ábrázolás itt elsősorban a történelem, a szociológia, a kultúrtörténet és a kultúrszociológia eredményeire támaszkodik – objektív tényeket és szuverén emberi-írói megállapításokat ötvözve.

Az „Aleijadinho-jelenségről" szólva *Kutasi* elmondja, hogy ez a talányos művész annak idején – mint mindenkire – őrá is mély benyomást tett. Könyvet tervezett írni róla. A sajnálatosan mindeddig meg nem írt kötet leendő anyagának gyűjtése során kutatásokat végzett Aleijadinhóval kapcsolatban. Jóideig nem tudott mit kezdeni a művész robosztus „barokk bálványaival", szenteket ábrázoló gnómjaival, hideg szörnyetegeivel. Aleijadinhót élete utolsó éveiben a legszörnyűbb betegség, a lepra lepte meg. Fokozatosan leváltak az ujjai a lábáról és a kezéről. A szemei és az orra valósággal eltűntek. Állítólag úgy dogozott, hogy a kézcsonkjaira különleges szerkezetet erősíttetett, hogy a vésőt és a kalapácsot kezelni tudja...

A brazil életről, valóságról terjengő közhelyszerű megállapítás, amely szerint Brazíliában az élet két karnevál között zajlik, nem egészen alaptalan. Ez a – látványosságokat, rejtélyeket és színpompát ötvöző – világ sajátos módon alakult ki. A konkviszta portugáljai a cukornád, az arany és a kávé nagy korszakaiban az emberkereskedelem során behurcolt afrikai négerekkel, a négerek az indiánokkal és ezek leszármazottjai egymással keveredve sokszínű etnográfiai palettáról származtak. Ha mindehhez hozzávessszük, hogy nemcsak a vér keveredett – a civilizáció és a „szifilizáció" áldásai alatt, hanem az egybegyúrt népek kultúrája, vallása és hagyományvilága is, aligha tekinthetjük érdektelennek *Kutasi Kovács Lajos* könyvét, amely ezt a szövevényes állapotot elemzi.

A tudomány azt tartja, hogy Afrika és Dél-Amerika valamikor egybefüggő kontinenst alkottak, majd eltávolodtak egymástól. Groteszk játéka a történelemnek, hogy Afrika, az afrikai ember és kultúra mintegy „utánament" az elúszott latin-amerikai kontinensnek, hogy ott egy afrobrazil etnikumot és kultúrát teremtsen meg, mint a mai brazil valóság egyik legfőbb elemét. A 20. század fordulója után Brazília az európai bevándorlások megnövekedése révén elkezdett „fehéredni". Ebbe az ott élő 100 ezer magyar is szerepet játszott. A brazilok túlnyomó többségét azonban ma is a mulattok képezik. A lakosság további 38 százaléka fehér, 20 százaléka pedig néger. Különös világ ez, közelebb kerülni hozzá különös élmény. A Fekete istenek – fekete emberek ajándéka.

Bebesi Károly

hétfői 5

A Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat

1980. NOVEMBER 30-ÁN 9 ÓRAKOR NYILVÁNOS ÁRVERÉST TART a Névtelen utcai gépjárműmegőrző-telepén.

ÁRVERÉSRE KERÜL 8 DB KÜLÖNBÖZŐ TÍPUSÚ SZEMÉLYGÉPKOCSI.

A gépkocsik csak bontásra alkalmasak.

A Pécsi Távfűtő Vállalat

azonnali felvételre keres

központifűtés- és csőhálózatszerelő szakmunkásokat,
betanított és segédmunkásokat,
takarítónőket (délutános műszakban),
valamint udvari segédmunkásokat.

JELENTKEZNI LEHET:
Pécs, Tüzér u. 18—20. sz. alatt,
a munkaügyi osztályon.

(I. 558/1980.)

Nagy összegű kölcsönt vett fel?
Ajánljuk Önnek a
hitelfedezeti
életbiztosítást!

Lényege,
hogy a biztosított
váratlan halála esetén
az Állami Biztosító
kifizeti a család
nagy összegű
OTP-tartozását,
vállalati kölcsönét.

ÉLETBIZTOSÍTÁS – NYUGALOM

Bőrruházati Gyár felvesz:

● gépi- és kézimunkásokat
● szabász átképzősöket
● gépi bedolgozókat
● egy vízvezetékszerelőt

JELENTKEZÉS:
Vadász u. 83.
Bőrruházati Gyár
Munkaügy.
Tel.: 10-066/59

(I. 509/1980.)

KESZTYŰGYÁR PÉCS

hDN REJTVÉNY

Legutóbbi rejtvényünk témája a komlói szénbányászathoz kapcsolódott. Olvasóink közül több mint 400-an helyes választ küldtek be: a felszabadulás után elsőként Kossuth-bányán indult meg a termelés.

A képen látható új létesítmény iskola, óvoda és bölcsőde vagy ifjúsági klub?

Szombat délelőtt Komlón, a Zengő Áruházban megtartott nyilvános sorsoláson az alábbiaknak kedvezett a szerencse. László Lajos író Kanyarkulcs című könyvét nyerte Elek László, Pécs, Petőfi u. 67. és Lantos László, Pécs, Szondy Gy. u. 37. A Carbon Könnyűipari Vállalat díjai közül 1—1 gyermeküléket nyert Kádas Róbert, Cserdi, Fő u. 30., Hetesi Józsefné, Mohács, Perényi-tömb 1/a és Gulyás Miklósné, Pécs, Sarohin u. 23. Plüss párnát Vágyiné, Pécs, Korvin Ottó u. 6., bőr pénztárcát Varsány Jenő, Siklós, Sallai u. 12., a Szép emberi környezet című, könyvet Szajkó Károly, Pécs, József A. u. 28. alatti lakos nyerte. Kossuth-bányaüzem, valamint a Dózsa, Komarov, Május 1. és Fábián Béla brigád által felajánlott díjak közül Klasszikus orosz költők kétkötetes antológiáját nyerte Kovács Károlyné, Mánfa, ékszerdobozt Horváth Zsuzsa, Pécs, Damjanich u. 30., disz csillét Kálmán Zsolt, Szajk, Kossuth u. 80., ötvös falitálat Szabados Edéné, Pécs, Ybl u. 7/1., Parker golyóstollat Lempel György, Mohács, Kazinczy u. 34. A Zobák-bányaüzem adományozta mini bányászlámpa nyertesei: Komáromi Tivadarné, Komló, Pécsi út 35., Biczó Józsefné, Pécs, Keszüi u. 38., valamint Alexovics Béláné, Pécs, Ifjúság u. 9/a. A Hidépítő Vállalat által felajánlott könyvutalványt Koza Anna, Kaposvár, Cseri u. 16. sz. alatti olvasónk nyerte. A Mélyfúró Vállalat ajándékai közül öntött kulcstartót nyert Kratafila Mihály, Kistótfalu, disztükröt Bosnyák Ildikó, Pécs, Eszék u. 53., faragott kulacsot Lukács Ferencné, Komló, Fürst S. u. 19., faragott ceruzatartót Schön Gyuláné, Pécs, Csaba u. 10. Az IBUSZ komlói kirendeltségének díját, habán falitányért nyert Riteer József, Pécs, Kóczián S. u. 5., habán vázát Jusztinger Lajosné, Sásd, Rózsa u. 18. A Komló városi Tanács adományozta Komló-monográfiát Konstanzer Jánosné, Mecseknádasd, Árpád u. 15., 300 forintos vásárlási utalványt Kozma Margit, Pécs, Kis-Flórián u. 19. nyerte. A KISZ Komló városi Bizottsága által felajánlott művészeti játékot Kiss Tamás, Pécs, Szigeti út 8. alatti olvasónk nyerte. A Városgazdálkodási Vállalat díját, 100 forintos ajándékutalványt nyert Gettó Ferencné, Villány, Damjanich u. 20. és Kovács Sándor, Pécs, Szabadság u. 9., 200 forintos ajándékutalványt Major Béláné, Pécs, Ajtósi Dürer u. 6/b alatti lakos. A Baranya megyei Vízmű ajándékát, 200 forintos ajándékutalványt nyert Hajdú Lászlóné, Gödre, Vöröshadsereg u. 25., 100 forintos utalványt dr. Tarnay Márta, Siklós, Sallai u. 12. A Zengő Áruház ajándékát, Skála kozmetikai cikkeket nyert Gombos István, Töttös, Hunyadi u. 6. és Gombai István, Pécs, Berek u. 7. Egy könnyűzenei hanglemezt és egy magnókazettát nyert Zrínyi Sándorné, Komló, Alkotmány u. 64., míg a hollóházi disztál nyertese Vágyi Leona, Pécs, Zsuzsanna u. 11.

A pécsi nyertesek a szerkesztőségi leiróban (Pécs, Hunyadi u. 11.) vehetik át nyereményeiket. A vidékieknek a könyveket, vásárlási utalványokat postán küldjük el, míg a tárgynyereményeket Komlón, a Zengő Áruház áruforgalmi osztályán vehetik át.

E heti rejtvényünk Mohács városhoz kapcsolódik. A régészeti leletek tanúsága szerint a mai Mohács város területe és környéke is már az őskortól kezdve lakott hely volt. Ebben minden bizonnyal a természeti-környezeti tényezők közül a Dunának van a legnagyobb szerepe. A letelepedéshez a folyó teraszai jó lehetőséget biztositottak, a Mohácsi-szigetet felépítő öntéshomok, öntésiszap a mezőgazdasági tevékenységnek kedvezett. Ez utóbbi ma is nagy jelentőséggel bir a környék zöldség- és gyümölcsellátásában.

Jelenlegi gazdasági helyzetében az ipari jelleg uralkodik, de a mezőgazdaság szerepe a jelenben és a jövőben is sokoldalúan érvényesül. Legfontosabb ipari bázisa a Farostlemezgyár, melynek termékei mindenütt megtalálhatók az országban, akárcsak a Szék- és Kárpitosipari Vállalaté. A város iparának és híres mezőgazdaságának termelési kultúrája, termékei bővülő kapcsolatot teremtenek az ország más területeivel, sőt külföldiekkel is.

A közúton Mohácsra érkezőket a város határában három nyelven köszönti a települést jelző tábla: Mohács, Mohac, illetve Mohatsch. A magyarok, délszlávok, németek által lakott nemzetiségi város polgárainak a száma az idei népszámlálás szerint: 21 385 fő. Mindez azt mutatja, hogy a város az elmúlt évtizedben rohamosan szaporodott, ami számtalan gondot is jelent a város vezetőinek. Bölcsődéket, óvodákat, iskolákat, kórházi és szállodai férőhelyeket, nem utolsósorban lakásokat kellett és kell épiteniük. Mindezt a lakosság nagymérvű társadalmi segitségével voltak képesek megoldani. Közülük is kiemelkedik az a létesitmény, amit a város lakói, munkáskollektivái önzetlen segitségével adtak át a közelmúltban a város Felszabadulási lakótelepén.

Rejtvényünk: melyik létesitmény látható a képen?

1. iskola,
2. óvoda és bölcsőde,
3. ifjúsági klub.

A helyes megfejtők között kisorsoljuk a Farostlemezgyár, a Szék- és Kárpitosipari Vállalat, a Városi Tanács, a Duna Áruház, a Mohács-Véménd TE, az OTP mohácsi fiókja, a Selyemgyár, az Idegenforgalmi Hivatal mohácsi kirendeltsége, a mohácsi könyvesbolt, a Mohács és vidéke AFÉSZ, a Dunavölgye és az Új Barázda Termelőszövetkezet által felajánlott disztárgyakat, könyveket, kerámiákat és vásárlási utalványokat. A nyeremények nyilvános sorsolására november 29-én délelőtt 10 órakor kerül sor Mohácson a Duna Áruházban.

A helyes megfejtést levelezőlapon vagy borítékban legkésőbb szerda estig adják fel címünkre: 7601 Pécs, Postafiók 134. A lapra ne felejtsék el ráragasztani a HDN-rejtvény feliratú címkét, amit lapunkból vághatnak ki.

RAKTÁRI munkára

FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT FELVESZÜNK.

Jelentkezés:

Pécs, Felsőmalom u. 25.

Szeszipari Kirendeltség.

I. — 521/80

6 hétfői

A Nádor Szálloda dolgozókat felvesz az alábbi munkakörökbe:

— SZAKÁCS,
— FŰTŐ,
— UZEMI SM.,
— KARBANTARTÓ SM.

JELENTKEZÉS: MINARET SZÁLLODA, Sallai u. 35., (bejárat az új Pannónia Szálloda felől)

Amszterdami ugrásszinvonal. Jelenet egy gyakorlatból.

Fények varázslói

Megnéztük a Holland „Királyi" Balettet

Megjött a Holland Királyi Balett. – Sajtónk ezzel az elegáns névvel kissé „felpumpálta" a hírt, holott a Het Nationale Ballet sosem volt királyi, az ékes hollandi nyelv értői szerint ez a neve: a Nemzeti Balett. Persze valóban világjáró együttes. De a felpumpálás csupán újságírói energiapazarlás lett. Hiszen a pesti és általában a magyar közönség persze kiéhezve várja a külföldi balettegyütteseket. A pestiek például meglehetősen benne élnek az operaművészet nemzetközi vérkeringésében – híres énekesegyéniségek vendégjátéka révén. A balettkedvelőket már kevésbé lehet elkényeztetni. Hiszen ennek a művészetnek egy-egy stílusát inkább együttesek érzékeltetik, s ezek meghívása költségesebb. Az elmúlt pénteken este a szokásos jelek – vidékről odakanyarodó autórajok, jegyért leszólító elszántak – mutatták: ritka élményre számit a magyar balettközönség. A buszra való pécsi nézők a karzat egy részét szállták meg, de láttam a földszinti első sorban is pécsi művész-tanárnőt. Máskülönben erősen összehasonlítunk, mert utóbb volt olyan év, amikor már annyi pécsi néző – főleg orvosok és szabadjegyes vasutasok — vett bérletet pesti opera- és balettelőadásokra, mint e műfaj pécsi bérlőinek fele.

Az 1961-ben Sonja Gaskell, orosz származású balerina alapította együttes előbb Jean Baptiste Lully-Toer van Schayk: Pyrrhic táncok II. című játékát mutatta be. A közönség nagyot tapsolt, hiszen újat látott, a szakma pedig mérsékelten verte össze a tenyerét. Ugyanez ismétlődött a Richard Strauss: Négy utolsó dal című zenéjére tervezett Rudi van Dantzig táncra is, bár itt már kevésbé uralkodott el az első műben látott, aránylag sok, nem táncos hatáselem, például bábu, vagy sortűz élőben. Igaz, a bábu később életre kelt, igaz, a komplex színház valóban sok járatlan utat ígér még, de a Het Nationale Ballet végül is balettszínház, s a nemzetközi szakmai vélemények vegyes stílusának tartják.

Ezt igazolta, hogy a Strauss-baletten énekelt a világhírű osztrák szopránénekesnő, Gundula Janovitz is, magnószalagon. Végül is remek technikai megalapozottsággal, a klasszikus balett eleganciájának igényével, de a modern utakon kissé kanyargósan járó koreográfiákat láthattunk. Az együttes egyéni stílusa inkább egy emberközpontú filozófiában mutatkozott be, ha filozófia lehet közvetlenül táncstílus. A ráadásul bemutatott, Chopin muzsikára tervezett ugyancsak Dantzig koreográfia lírai színpadképe és hangulata ezt erősítette meg. Ellenpélda: a Pesten is látott amerikai Nikolais geometrikus lélektelensége. Közben rózsacsokorral köszöntötték a pesti – és a több évig Pécsett is táncolt – Aradi Máriát, aki most a Het Nationale Ballet egyik vezető balerinája. A fénnyel bánni remekül tudó holland vendégek az igazi sikert talán a végére hagyott Hans von Manen koreográfiával az Ot tangóval aratták. (Zene: Piazzolla.) Ebben színpadkép, muzsika, jelmezek, modern lüktető tánc harmonikus egysége volt tiszteletre méltó. A három neves vezető koreográfus: Dantzig, Schayk és Manen mellett Jan Hofstra és Schayk remek világlistáról ismerhettük meg.

(Földessy)

Négyszáz együttes, sztár

Rocklexikon

Baráti vita Tardos Péterrel

Nincs igaza Tardos Péternek, mert ifjúságunk új bibliáját, az első magyar rocklexikont nem lehetett volna „hűvösebben, személytelenebbül" megírni. Tardos, a lexikon egyetlen szerzője ugyanis ezt mondja előszavában mint a rocklexikon megírásának egyik lehetőségét. Olcsó volna most arra hivatkozni, hogy Tardos Péter, aki szellemi arcvonásainak sok egyéni jegye mellett humorista is, nos hogy ő csak így, színesen-szellemesen írhatta meg. Mert a rocklexikon valóban színes, hangulatos. De a könyv a lexikonok között kivétel és – kiváló!

Elsőül: egyetlen szerző 400 címszóból álló adattárat, kézikönyvet, szóval egy lexikont írt meg és szerkesztett. Márpedig ha a könyvirásban valami, akkor a lexikonirás és lexikonszerkesztés szerzői közösségi munka. Igaz, zártnak tűnő a rockvilág, egyneműnek. De akinek a rock szóra ilyen látomás-tünetei vannak, az rövidesen a teljes lelki siketnémaság kóresetét vívhatja ki magának, ha fiataljainkkal, neveléssel, ne mondjam, ifjúságpolitikával kerül valahogyan össze. A zene öntörvényüsége ellenére is: a változatosság, soknemüség művészete. A rock az új életjelenségek türelmetlen, új muzsikája olyan nagy alkotótábort teremtett, hogy Tardos már előszavában menti magát, mivel „csak" négyszáz címszó van a lexikonban. Szerzői egyedülléte tehát kivételes ismeretanyagot, tudást jelez.

Aztán: meddig teljes egy lexikon? – semeddig! Még meg sem jelent, éppen csak nyomdába adták, már új nevek nőnek ki az ismeretlen mindennapokból, akiket máris illene beszerkeszteni a lexikonba. Éppen erre a sosem pótolható „lexikon-hanyagságra", a teljesség hiányára, a hamar porosodásra remek ellenszer Tardos Péter — stílusa! Csak egy példa: a Space együttesről igy ir: „Egy olykori görög bölcs (bizonyos Diszkosz Zsokisz) szerint: minden együttesnek a második nagylemeze a legjobb." Ettől a szárazságmentes írói tolltól, ettől a szellemi vibrálástól lesz hosszú életű ez a lexikon, mert szellemes olvasmány is marad.

A 60 000 példányos könyv Pécsett 500 példányban két nap alatt elfogyott. Másutt is ilyen hamar. Utoljára csak a gazdasági életünkkel oly összefüggő Világmodellek című, közgazdaság-tudományi jövőszámitást tartalmazó kötetet vették meg ilyen hamar.

Végül még valamiben vitatkozom Tardos Péterrel – ezúttal sem ellene, hanem érte! – mégpedig a „rendhagyóság" dolgában. Mert előszavában rendhagyónak is nevezi a rocklexikont, s ezt is kissé mentegetőzve. De hát az irodalom és a művészet valamiképpen mindig rendhagyó. A „rendes" később szabályossá, aztán giccsé laposodhat. Az ilyen rendhagyó alkotások vitték előre emberi gondolkodásvilágunkat.

Földessy Dénes

1. Jimi Hendrix, a „rockzene talán legnagyobb képességü, fiatalon meghalt gitárosa".
2. Aki mindenért felelős: Tardos Péter.
3. Hobo. (Személyi igazolványában Földes László, az irodalomban: Szerényi László), „a blues gyökérzetének ásatásvezetője".

A karikatúrákat elkövette: Bodola György

A Dél-dunántúli Gázszolgáltató Vállalat

Baranya megyei Uzemegysége

felvételt hirdet

kublkos munkakörbe

Jelentkezés:

Pécs, Légszeszgyár u. 11. Munkaügy.

BÁRCZY JÁNOS

VÁDINDÍTVÁNY

Képregény 19 héten át
írta és rajzolta
Sarlós Endre

Labdarúgó NB I.

A PMSC-nek nyerni kellett volna — a Ferencváros örült a döntetlennek

A Kaposvár még nem adta föl

A labdarúgó NB I. 16. fordulója után a Videoton került a bajnoki táblázat élére. A székesfehérvári csapat az MTK-VM otthonában is diadalmaskodott. A forduló mérkőzésein kevés gól esett. A vendégcsapatoknak nem sok babér termett. A Ferencváros Pécsett, az Ú. Dózsa Diósgyőrben vesztett 1 pontot. A Dunaújváros–Rába ETO mérkőzésen is megosztoztak a csapatok a bajnoki pontokon. Az otthonában játszott Volán, a Békéscsaba és a Tatabányai Bányász egy góllal nyerte mérkőzését. A Bp. Vasas fölényes győzelmet aratott a Rákóczi ellen. Egy mérkőzést vasárnap délelőtt játszottak. A Bp. Honvéd győzelme nem volt vitás a Nyíregyháza ellen.

A PMSC-pályán elkészült a sajtólelátó. Régi kívánsága teljesült a sajtó, a rádió munkatársainak. Az ifjúsági csapatok mérkőzését az újmecsekaljai pálya kímélése végett Pécsújhegyen játszották. A nézők lassan gyülekeztek. A PMSC vezetői ennek ellenére telt házat vártak, és nem csalódtak. A mérkőzés előtt beszéltünk a két csapat edzőjével.

Szőcs János, a PMSC mestere:

– Háromesélyes a mérkőzés. Az a csapat nyer, amelyik jobban tud alkalmazkodni a csúszós talajhoz és jobban kihasználja helyzeteit. Előfordulhat, hogy döntetlen lesz az eredmény, melyet most mérkőzés előtt gondolkozás nélkül elfogadnék, de lehetséges, hogy majd bosszankodunk, hogy csak döntetlen lett... Egy helyen volt kérdőjel a csapat összeállításában, a támadójáték eredményessége érdekében úgy döntöttem, hogy Vígh lesz a középcsatár és Gallai kimarad.

Novák Dezső, a Ferencváros edzője:

– Győzelmet várok a csapattól. Szokolai lesz a középcsatárunk, Koch az utóbbi időben sérüléssel bajlódott, erőállapota még nem kielégítő.

Dárdai Pál készült el először az öltözködéssel a pécsi játékosok közül.

– Nyernünk kellene, a közönség nagy érdeklődését győzelemmel szeretnénk meghálálni.

Kincses Tibor, a PMSC szakosztályelnöke nem győzte hangsúlyozni a játékosoknak:

– 17 pontot terveztünk az őszi idényre. Még két mérkőzésünk van hátra. A Ferencváros után Zalaegerszegen játszunk. Legalább 3 pontot kell még szereznünk, hogy tervünket teljesíthessük.

Közel, nagyon közel volt a PMSC a győzelemhez. Dárdai 11-esből lőtt gólja után Murai kiállításával 10 főre csökkent a Ferencváros. Sokan ekkor már elkönyvelték a pécsiek győzelmét. A sorsdöntő pillanat Szokolai egyenlítő gólja előtt volt. A PMSC-nél kettős csere történt, Brezniczky helyett Tapaszti játszott, Víghet Dobány váltotta fel. A Ferencváros egyenlítő gólját a pécsi védők hozták össze. Tapaszti súlyosan hibázott, utána Schulteisz is rontott.

– Brezniczkyt azért cseréltem le – mondotta Szőcs János –, mert már a szünetben panaszkodott, hogy régi sérülése kiújult és nem is akart kimenni a pályára. Vígh nem találta fel magát a középen, ezért került helyére Dobány.

– Nagy lehetőséget szalasztottunk el – kesergett a mérkőzés után Kincses Tibor, a PMSC szakosztályelnöke. – Nyernünk kellett volna.

A Ferencváros egyenlítő gólja utáni pillanat. Szokolai (a képen nem látható) labdája után Katzirz és Rab mozdul.

Fotó: Arató

Szőcs János, a PMSC edzője is keserű szájízzel nyilatkozott. – Ezen a mérkőzésen jobbak voltunk a Ferencvárosnál. Lőrincz, Kardos és Dobány előtt is nyílt lehetőség a góllövésre.

A Kaposvári Rákóczi utoljára szeptember 6-án a Dunaújváros ellen vonult le győztesként a pályáról. Azóta sorra csak kudarc jut osztályrészül a remekül rajtoló újoncnak, amely már hetek óta kieső helyen tanyázik. Bizony elhangzott olyan vélemény is, hogy a Rákóczi féladta. Ezt látszik igazolni a szombati budapesti, Vasas elleni 2:5-ös vereség is. Dr. Stadler József, a labdarúgó szakosztály elnöke a szombati mérkőzés után másként vélekedett:

– Szó sincs arról, hogy lemondtunk már az NB I-ről. Kétségkívül baj, hogy még ebben az évben háromszor idegenben játszunk, s csak az MTK-VM jön hozzánk. No meg az is, hogy csapatunkra bizony nagyon rájár a rúd.

– Nem szerecsenmosdatás, hogy a szombati 2:5 is alakulhatott volna másként, még ha a Vasas jobb csapat is, mint a miénk. Az első gólt „ordító" lesből kaptuk. Aztán a 87. percben ellenünk megítélt 11-esről is megoszlottak a vélemények. A játékvezetők mostanában, ha a mieinkről van szó, bizony könnyen előveszik a sárga lapot. Szombaton is háromszor. Az viszont nem áll, hogy 2:2 után mi védekezésre rendezkedtünk be. Az az igazság, hogy szünet után sajnos nem bírtuk ki a Vasas 20 perces fergeteges rohamát. –hi– K. S.

Így láttam

A PMSC—Ferencváros mérkőzésen Jánosi István, a pécsi csapat szurkolója osztályozta a PMSC-játékosok teljesítményét. Jánosi István így látta: Katzirz (6) — Schulteisz (6), Róth (5), Pál (5), Brezniczky (6) — Lutz (6), Dárdai (7), Lőrincz (6) — Nagy (5), Vigh (4), Kardos (5). Cserék: Dobány (5), Tapaszti (4).

Labdarúgó NB I.

Bp. Honvéd–Nyíregyháza 2:0 (0:0)

Kispest, 10 000 néző. Vezette: Jaczina. Góllövők: Gyimesi, Nagy. A fővárosi csapat a találkozó nagy részében fölényben játszott, a helyzeteit azonban csak a második félidőben tudta érvényesíteni.

AZ NB I. ÁLLÁSA

1. Videoton	16	11	2	3	31-17	24
2. Vasas	16	9	5	2	36-18	23
3. Ferencváros	16	9	5	2	33-15	23
4. Bp. Honvéd	15	9	2	4	29-16	20
5. Tatabánya	16	7	5	4	20-12	19
6. Nyíregyháza	16	7	5	4	15-11	19
7. Békéscsaba	16	7	4	5	20-19	18
8. Ú. Dózsa	16	5	6	5	30-28	16
9. Pécsi MSC	16	5	5	6	18-22	15
10. Volán	16	5	5	6	20-25	15
11. Csepel	16	5	4	7	21-18	14
12. Rába ETO	16	3	7	6	16-19	13
13. Debrecen	16	6	1	9	17-21	13
14. Zalaegerszeg	16	5	3	8	24-32	13
15. Diósgyőr	16	3	6	7	14-23	12
16. Kaposvár	16	3	4	9	18-33	10
17. MTK-VM	16	2	6	8	12-27	10
18. Dunaújváros	15	3	3	9	20-38	9

Egy-iksz-kettő

A HDN totótippjeit a 48. játékhétre Szabó István szakács, a Színház téri totózó törzstagja állította össze. E heti tippelőnk 1958 óta játszik rendszeresen, kollektív és sima szelvénnyel egyaránt. Eddigi legtöbb találatát egy 12-essel érte el, amire 5000 forintot kapott.

A 48. hét tippjei:

1. Haladás—Olajbányász. Nagy harc lesz, nem valószínű, hogy az olajosok nyernek. Tipp: 1, x.
2. Várpalota—PVSK. Tipp: 1.
3. Építők SC—Pénzügyőr. Tipp: 2, x.
4. BKV Előre—Váci Izzó. Tipp: x.
5. Papp J. SE—Ózd. A feljutásra aspiráló Ózd még a döntetlent sem tudja kihúzni. Tipp: 1.
6. Nagybátony—Gyöngyös. Tipp: 2.
7. Ascoli—Como. Tipp: 1.
8. Catanzaro—Juventus. Tipp: x.
9. Perugia—Cagliari. Tipp: 1, x.
10. Pistoiese—Avellino. A hazaiak örülhetnek az egy pontnak is. Tipp: 2, x.
11. Torino—Fiorentina. Tipp: x.
12. Atalanta—Sampdoria. Tipp: 1, x.
13. Genoa—Lazio. Tipp: 1, x. +1
14. Lecce—Pisa. Tipp: 1.

Sakkolimpia

A magyar férficsapat az élen

A máltai sakkolimpia 3. fordulójának függőjátszmái jól sikerültek a magyar férfiaknak. A Svédország ellen 0,5:0,5 (3) állásnál félbeszakadt találkozó játszmáinak folytatása során Portisch hátrányosabb állást mentett döntetlenre, míg az előnyösebb, de döntetlen színezetű két másik függő partiban Riblinek és Csomnak egyaránt sikerült a teljes pontot megszereznie. Így a magyar válogatott végül 3:1 arányban bizonyult jobbnak Svédország együttesénél. A férfiaknál a sorrend három forduló után: Magyarország 10,5, Izrael 10, Szovjetunió 9,5 pont.

A nőknél az 1:0 (2) állásnál elnapolt Magyarország–Egyesült Államok összecsapáson 2:1-es magyar győzelem alakult ki. Bulgária nagy meglepetésre 2:1-re verte az aranyérem első számú várományosát, a Szovjetuniót (Bojadzsievo érvényesítette Alekszandria elleni előnyét). Így a mezőny pillanatnyilag Bulgária vezeti 8 ponttal, Magyarországnak 7,5, a Szovjetuniónak 7 pontja van, míg a 4. helyet az NSZK együttese foglalja el 6,5 (2) pontjával.

Ökölvívás

Baranyai sikerek az országos serdülőbajnokságon

Ötvennégy egyesület részvételével 4 napon keresztül Zalaegerszegen került megrendezésre az országos serdülő ökölvívó-bajnokság. Baranya megyéből a PVSK, MVTE és a Steinmetz SE ökölvívói szerezték jogot az indulásra. Kimagasló sikert ért el a Mohács-Véménd TE ökölvívó-szakosztálya, a pontversenyben a 3. helyezést érte el. A mohácsiak közül bajnokságot nyertek: Kovács Cs., Mihákovics I., Keszeg I., második helyezést szerzett Mihákovics J., a PVSK versenyzői közül bajnokságot nyert Dunai S., második: Kökai László, 3. helyezettek: Dunai L. és Horváth A. lett. A Steinmetz SE részéről Varga J. 2., Bajusz T. 3. helyezést ért el. A megyék közötti pontversenyt Baranya megye nyerte.

Képes Sport tombola

A szombati PMSC—Ferencváros NB I-es bajnoki labdarúgómérkőzés szünetében megtartott Képes Sport tombola nyerőszámai: 55, 217, 281, 312, 587, 717, 935, 1170, 1238, 1313, 1397, 1624, 1700, 1825, 1832, 1922, 2178, 2410, 2489.

A nyeremények a KISZ Baranya megyei Bizottságán vehetők át hétfőn, kedden és szerdán.

Sakk

Tenkes Kupa

Befejeződött Siklóson a Tenkes Kupa sakkverseny. Az ország 20 egyesületétől voltak indulók a két csoportban megrendezett versenyen. A mesterjelölteknél Horváth Sándor mesterjelölt (Mereszjev SE) győzött 8,5 ponttal, 2. Ceglédi Zsolt mesterjelölt (BÉCSÉP) 8 pont, 3. Lénárt Endre mesterjelölt (PMSC) 7,5 pont, 4. Simoni Zoltán mesterjelölt (Zenta) 7 pont, 5. Hámori András mesterjelölt (Komló) 7 pont. Az I. osztályúak csoportjában: 1. Csatai Zoltán (Mereszjev SE) 8,5 pont, 2. Szolnoki Tibor (Pét) 7,5 pont, 3. Tasnádi (Pét) 7 ponttal. A legjobb siklósi versenyző dr. Czinczár Ede (Siklós), 6,5 ponttal. A villámversenyt Polgár Zsuzsa (MTK-VM) nyerte.

Asztalitenisz

A megyei ifjúsági tízek versenyén jól szerepeltek az Ú. PEAC asztaliteniszezői. Eredmények: 1. Szuhanyik (U. PEAC), 2. Drávai (U. PEAC), 3. Kiss (U. PEAC), 4. Barbér (Komlói Bányász), 5. Takács (Komlói Bányász), 6. Bánáti (U. PEAC), 7. Böhl (Vasasi Bányász), 8. Pintér (U. PEAC), 9. Horváth (Komlói Bányász), 10. Gyén (U. PEAC).

hétfői 7

Prága nagy eseménye a DC-döntő

A csehszlovákok az esélyesek
Az olaszok visszaestek

Ezekben a napokban valóságos népvándorlás indult Prágában a Kotva áruház felé. A karácsonyi vásár még a csehszlovák fővárosban sem vette kezdetét, de a sportkedvelők mégis tülekednek, látni akarják a kirakatba tett Davis Kupát, a világ sportéletének egyik legpatinásabb vándordíját. Közben természetesen találgatják, hogy vajon sikerül-e a december 5—7. közötti olaszok elleni döntőn egy esztendőre Prágában tartaniok az 1900-ban alapított díj óriási salátástálját.

A csehszlovák teniszcsapat már több ízben eljutott a győzelem kapujáig. Első alkalommal még a háborút követő években a későbbi vimbledoni bajnok, Drobny és Cernik kétszer is a kihívásos döntőben bukott el, majd a 70-es években a Kodes—Hrebec duó ugyancsak legjobbnak bizonyult Európában, de Sidneyben a hazai környezet előnyeit élvező ausztrálok jobbak voltak. Kodesék azonban Prágában 1975-ben visszavágtak, viszont az első fedett pályán lejátszott döntőn Stockholmban Borg nagyobb tudása előtt kénytelenek voltak meghajolni.

Egyes derűlátó prágaiak szerint az idei döntőt le sem kellene játszani, a csehszlovák csapat olyan biztos esélyes. A papírforma valóban hazai győzelmet ígér. Tavaly nyáron Rómában pedig 4:1-re győztek az olaszok. Tomas Smid, a hálót állandóan rohamozó 24 éves teniszező szerezte becsületpontjukat, a labdatartó taktikájáról közismert, rendkívül szívós Barazzutti legyőzésével. Azóta jelentősen változtak az erőviszonyok. Ennek legjobb bizonyítékaként az olaszok legutóbb barátságos mérkőzésen 4:1-re kaptak ki a csehszlovákok által legyőzött argentin együttestől. Csak a Panatta, Bertolucci páros tudott nyerni Buenos Airesben. Hiába, az elmúlt esztendő alatt Barazzutti mind ritkábban tudja megtörni szívósságával a vetélytársak ellenállását, csak a 30. hely körül áll a világranglistán. Panatta, a szépfiú, az olasz közönség kedvence viszont főleg bemutatókon kamatoztatja képességeit. Egy-egy mérkőzésen kiváló játékra képes, de ezzel csak a 40. hely körül áll a világranglistán. Ezzel szemben a 20 esztendős Iván Lendl a világ legjobbjai közé ugrott előre. A jól megtermett és 1978-as pécsi szereplése óta rendkívül megerősödött „kisfiú" a teniszkirály Borg skalpjának megszerzése mellett számos értékes győzelmet aratott. De Smid is tartja helyét az első 25 között. Mindez azt jelenti, hogy a veterán, 34 esztendős Kodes, a korábbi sikerek kiharcolója már csak tartalék lehet. S a tehetséges újabb és újabb versenyzők feltűnésében rejlik a csehszlovák teniszsport sikereinek titka. Ami egyébként nem titokzatos dolog, hanem a nagy vidéki központokban kiválóan megszervezett szakmai nevelőmunka eredménye. Hiszen például a magyar csapat 1975-beli veresége után egy évvel legyőzte Kodesékat, majd 1977-ben a Davis Kupát védő olaszokat ütötték el a továbbjutástól. De a magyar teniszt azóta is egyetlen játékos, Taróczi Balázs jelenti, míg a csehszlovák együttes kicserélődött. És már Lendl és Smid mellett jelentkezik az utánpótlás, hiszen Miroslav Lacek személyében csehszlovák versenyző nyerte a 21 éven aluliak Európa-bajnokságát. A Davis Kupa döntőn aratott és általunk is várt csehszlovák győzelem a jól megszervezett utánpótlás-nevelés diadalát jelentené. S egyben még inkább figyelmeztetnék más országok illetékeseit, köztük a magyar szövetséget is a fiatalok körében végzendő rendszeres fokozatos nevelőmunkára.

Vad Dezső

Az Autóker pécsi fiókja felvesz:

autóalkatrész ismerettel, autószerelő szakmával vagy érettségivel rendelkező dolgozókat bolti eladónak, áruösszeállítónak.

Érdeklődni: AUTÓKER, Pécs, Hengermalom u. 1.

I. 527/1980.

Ipari középvállalat

felvételre keres

pénzügyi és számviteli főiskolát végzett munkaerőt, 8—10 éves gyakorlattal

pénzügyi csoportvezetői beosztásba

A jelentkezéseket önéletrajzzal, az eddigi munkakör megjelölésével kérjük

„DECEMBERI KEZDÉS" JELIGÉRE a Hunyadi úti hirdetőbe.

I. 583/1980

LABDARÚGÓ NB II.

Megerősítette vezető helyét a Komló

Komlói Bányász—Nagykanizsai Olajbányász 1:0 (1:0)

Nagykanizsa, Olajbányászpálya, 6500 néző. V.: Hartmann. **Komló:** Bien – Iványi, Kovács, Mács, Barta – Róth, Hohmann, Gyurina – Radics, Stemler, Hegyi (Katona, a 79. percben). Edző: Kontha Károly. **Nagykanizsa:** Szalai – Bántó, Englóner, Kormos, Gondos – Balogh (Simonecz, a 80. percben), Savanyó, Csepregi (Horváth, a 62. percben) – László, Füle dr., Kelemen. Edző: Madár Gábor.

Füle dr. két veszélyes megmozdulása vezette be a találkozót, majd a 15. percben zavar keletkezett a komlói kapunál, de Kelemen 16 méterről fölé vágta a labdát. Egy perccel később Stemler beadását Hegyi 10 méterről alig fejelte a kapu mellé. A komlóiak a 21. percben vették be a hazaiak kapuját: Stemler a jobb oldalon, Kormos kíséretében tört kapura, 14 méteres, éles szögből leadott lövése a vetődő kapus mellett vágódott a jobb alsó sarokba (1:0). Két perc múlva Kelemen pontos labdáját László a kaputól 7 méterre vette át, de lövését Bien kiütötte.

Szünet után a 48. percben László beadását Kelemen szinte a gólvonalon vétette el. A 65. percben Kelemen 5 méterről fejelt mellé, majd a 67. percben Iványi önfeláldozó belevetődéssel mentette meg kapuját a góltól. A 70. percben Balogh nagy hibájából Hegyi tört kapura, de 14 méteres lövését Szalai kiütötte. Néhány perccel később ismét Hegyi előtt kínálkozott nagy lehetőség, de a balszélső fölé bombázott. A 84. percben sakkmatt volt a kanizsai védelem, Stemler közelről a kapusba lőtte a labdát.

A remekül védekező és ellentámadásokkal gyakorta zavart okozó komlóiak ügyes, egységes játékukkal bravúros győzelmet arattak. Jók: Iványi, Kovács, Mács, Hohmann, Stemler, ill. Füle dr., Bántó.

Balogh Antal

Sellye—Keszthelyi Haladás 1:1 (1:1)

Sellye, 800 néző. V.: Dravecz. **Sellye:** Kollár – Golobics, Vass, Krén, Lombosi – Könyves, Otártics (Szabó, a 60. percben), Amigya – Elmayer, Szabadi (Varga, a 68. percben), Golyák. Edző: Koller Nándor. **Keszthely:** Béres – Paizs, Filó, Antoni, Cziráki – Pál, Bagó, Simon – Bogáti, Rácz, Szabó (Nagy, a 70. percben). Edző: Gellei Imre.

A 4. percben Szabadi kiugratta Elmayert, akinek lövését Béres nehezen védte. A 10. percben Elmayer a kapus mellett is elhúzta a labdát, de Filó szögletre mentett. A 15. percben Rácz 16 méterről leadott lövése a kapu mellett suhant el, a 25. percben Rácz elhúzott a jobb szélen, beadását Bogáti kapu mellé fejelte. A 28. percben Könyves feleselésért sárga lapos figyelmeztetésben részesült. A 33. percben Lombosi beadását Elmayer a 16-osról nagy erővel a kapu bal sarkába lőtte (1:0). A 43. percben Antoni–Simon volt a labda útja, majd Rácz 16 méterről kapásból nagy gólt lőtt (1:1). A 85. percben Golobics vitatkozásért sárga lapot kapott.

Jó iramú, közepes színvonalú, helyenként kemény mérkőzésen mindkét csapat támadó felfogásban játszott, de ezt nem tudta egyik fél sem gólokra váltani. Jók: Vass, Krén, Elmayer, ill. Antoni, Bogáti, Filó.

Bary István

Szekszárd—Ajka 4:0 (2:0)

Szekszárd, 1000 néző. V.: Fekete. **Szekszárd:** Polyák — Tóth (Szabó, a 78. percben), Orosz (Márkus, a 78. percben), Varga, Somodi — Bonnyai, Dienes, Weitner — Pölöskei, Koroknai, Lauer. Edző: Magasházi József. **Ajka:** Horváth — Hollenczer, Puskás, Haraszti, Kocsis — Czibik (Iván, a 70. percben), Turi, Menyhárt — Gőcze, Nagy (Rénes, a 70. percben), Udvardi. Edző: Dalnoki László.

A 14. percben Bonnyai—Weitner volt a labda útja, majd Lauer kapott jó átadást, aki cselsorozat végén a bal alsó sarokba lőtte a labdát (1:0). A 17. percben Horváth kapujától 18 méterre közvetett szabadrúgáshoz jutott a Dózsa. A legurított labdát Orosz laposan, nagy erővel vágta a hálóba (2:0). A 61. percben Bonnyai húzott el a bal oldalon, Lauer elé gurított, aki elfektette a kapust, és aztán önzetlenül Koroknai elé játszott, aki közelről a hálóba gurította a labdát (3:0). A 68. percben Pölöskei—Weitner—Bonnyai támadás végén Bonnyai lövése kipattant a védőkről, Koroknai közelről a léc alá vágta a labdát (4:0). A 85. percben Márkus kapáslövése a kapufáról vágódott a mezőnybe.

Az öt hete nyeretlen szekszárdiak remek iramú, élvezetes mérkőzésen gyors, ötletes támadójátékkal számos gólhelyzetet dolgoztak ki, a több kitűnő egyéni teljesítmény, nagy technikai fölénnyel párosult. Az ajkaiakat lelkesedésük és szervezett védekezésük ellenére csak Horváth kapus kitűnő védései mentették meg a kiütéses vereségtől. Jók: Lauer (a mezőny legjobbja), Dienes, Koroknai, Varga, Bonnyai, ill. Horváth, Turi.

Fekete László

Dombóvár—NIKE Fűzfői AK 2:0 (1:0)

Dombóvár, 1000 néző. Vezette: Barna. **Dombóvár:** Foki — Lakos (Banai, a szünetben), Magyar, Horváth, Engert — Tóth-Bagi (Csatári, a 75. percben), Vörös, Porcsa — Iván, Lamm, Landek. Edző: Herbel József. **Fűzfő:** Takács — Gál B., Gál I., Szanyi, Fehér — Diósi, Csurgó (Sümegi, a 44. percben), Zeidl — Erdővégi, Simon, Püspöki (Várnai, a szünetben). Edző: Kaló Pál.

A 7. percben Vörös baloldalról remekül ívelt középre és Lamm 3 méterről a bal felső sarokba fejelt (1:0). A 13. percben Vörös 17 méteres lövését hárította a vendégek kapusa. A 31. percben Landek átadását Porcsa lőtte kapura, de Takács bravúrral hárított. A 38. percben Vörös 20 méteres jobb alsó sarokba tartó lövését Takács ismét bravúrral hárította. Az 51. percben Gál B. az ötösön buktatta Landekot, a megítélt 11-est Horváth értékesítette (2:0). A 80. percben Landek bal oldalról belőtt labdáját Lamm 6 méterről mellé fejelte.

Közepes iramú és színvonalas mérkőzésen a lelkesen játszó hazaiak megérdemelten nyertek, 15 hét óta először. Jók: Horváth, Foki, Tóth-Bagi, Magyar, ill. Fehér, Takács.

Gál István

Az NB II. további eredményei:

Bakony Vegyész—MÁV DAC 2:2 (1:2), Sabaria SE—Bábolnai SE 0:0, Péti MTE—Várpalotai Bányász 1:3 (0:2), Soproni SE—Haladás VSE 2:2 (1:1).

Bauxitbányász—MVTE 1:0 (1:0)

Tapolca, 1000 néző. V.: Szemes. **Tapolca:** Petrovics — Markán, Lovász, Magyar, Ughy (Mixtai, a 82. percben) — Major, Németh, Tendl — Kozmor, Horváth, Tóth (Szalai, a szünetben). Edző: Németh Lajos. **MVTE:** Antal — Tóth, Rott, Hancz, Berki — Dárdai, Zsolt dr., Ambrus (Schwarczkopf, a szünetben) — Megyeri, Havasi, Jónás. Edző: Mathesz Imre.

A 18. percben Horváth egyéni játék után ügyesen ugratta ki Némethet, aki a kiugró kapus mellett a hálóba lőtt (1:0).

A kiegyenlített erők küzdelmes mérkőzésén a szerencsésebb csapat nyert. Jók: Petrovics, Horváth, Major, Markán, ill. Zsolt dr., Rott, Antal.

NB II. ÁLLÁSA

1. Komló	17	11	4	2	26- 9	26
2. Olajbányász	17	9	5	3	35-23	23
3. Haladás	17	6	10	1	28-13	22
4. Keszthely	17	8	6	3	31-24	22
5. MÁV DAC	17	8	5	4	39-20	21
6. PVSK	17	8	5	4	26-16	21
7. Sabária	17	8	5	4	23-17	21
8. Bábolna	17	7	7	3	20-17	21
9. Bauxitbányász	17	9	3	5	26-24	21
10. Ajka	17	7	4	6	26-26	18
11. Mohács-V.	17	5	7	5	12-15	17
12. Sopron	17	6	4	7	24-22	16
13. Szekszárd	17	6	4	7	16-17	16
14. Bakony V.	17	4	6	7	24-28	14
15. Rákóczi SE	17	5	3	9	15-18	13
16. Fűzfő	17	3	5	9	20-28	11
17. Várpalota	17	2	7	8	18-28	11
18. Sellye	17	4	3	10	18-32	11
19. Dombóvár	17	2	5	10	17-39	9
20. Pét	17	2	2	13	19-47	6

SPORT hétfői SPORT

Megyebajnokság

Az élmezőnyből csak a Siklós és a Zsolnay nyert

Siklós–Vasasi Bányász 3:1 (2:1). Vasas, 150 néző, v.: Thassy. Kiegyenlített küzdelem után szerencsés gólokkal nyert a vendég siklósi csapat. Góllövők: Agócsi, Zrínyi, Adorján, ill. Róth. Jók: Dinnyés, Dévai, Adorján, ill. Kólya, Dobai.

Zsolnay SE–Szigetvár 2:1 (1:0). Szigetvár, 300 néző, v.: Kövesi. A lelkes Zsolnay megérdemelten vitte el a két pontot a szétesően játszó Szigetvár otthonából. Góllövők: Lőrincz, Anzil (11-esből), illetve Jokl. Jók: Lőrincz, Anzil, Papp, Király, ill. Béni, Dvorszky.

P. Kesztyűgyár–P. Postás 0:0. Pécsbányatelep, 200 néző, v.: Szinger. A Kesztyűgyár idegesen, sok hibával, a Postás lelkesen és jól játszott: az eredmény igazságos. Jók: Tálas, Szöllősi, ill. Georgiu, Siegl, Dobos.

Beremend–Villány 0:0. Beremend, 600 néző, v.: Szőke. Küzdelmes, színvonalas mérkőzésen remekül zárt a vendégek védelme. Jók: Óbert, Müller, ill. Fekete (a mezőny legjobbja), Füredi, Czékó, Kecskés I.

P. Kinizsi–Mázaszászvári Bányász 3:0 (3:0). Kovácstelep, 50 néző, v.: Nagy E. A Kinizsi végig magabiztosan, a Mázaszászvár erőtlenül, elgondolás nélkül játszott. Góllövők: Decsi, Juhász, Kádár. Jók: Sebestyén, Kondákor, Turbéki, Kovács, ill. Katona.

Steinmetz SE–Drávafok 1:0 (0:0). Postás-pálya 50 néző, v.: Antalfi. Színvonalas mérkőzésen a minden részében jobb Steinmetz SE rászolgált a két pontra. Góllövő: Schmidt (11-esből). Jók: Kocsis, Knoch, Rapp, Schmidt, ill. Hidasi, Schán, Mohácsi.

Vajszló–István-akna 2:0 (0:0). Pécsszabolcs, 150 néző, v.: Nagy. Megérdemelt vendéggyőzelem. Góllövők: Tavali, Császár. Jók: Borovácz, Tóth, Bodor, ill. az István-aknai Bányászból senki nem emelhető ki.

U. PEAC–PBTC 1:1 (1:0). Bőrgyár-pálya, 50 néző, v.: Lakatos. Végig nyomasztó fölényben játszott a PBTC, de ezt nem tudta gólokra váltani. Góllövők: Deme, ill. Aradi. Jók: Tihanyvári (a mezőny legjobbja), Deme, Kovács, ill. Miklós, Várhelyi.

Bóly–Mágocs 2:1 (1:1). Bóly, 300 néző, v.: Sárkány. A végig többet kezdeményező Bóly nehezen nyert a jól védekező Mágocs ellen. Góllövők: Schneider, Ulrich, ill. Tonkó. Jók: Kiss, Marián, Schneider, ill. Kolesánszky, Taszári I., Tonkó.

MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA

1. Siklós	16	11	2	3	45-14	24
2. P. Kesztyűgy.	15	10	3	2	29-12	23
3. Beremend	15	8	5	2	34-21	21
4. Zsolnay	15	8	5	2	32-21	21
5. PBTC	15	8	3	4	22-14	19
6. Mázaszászvár	15	8	3	4	33-26	19
7. Szigetvár	15	8	3	4	21-15	19
8. Bóly	15	7	4	4	15-12	18
9. Villány	15	6	6	3	13-13	18
10. P. Kinizsi	16	7	1	8	18-15	15
11. Drávafok	15	5	4	6	23-23	14
12. U. PEAC	15	5	4	6	21-24	14
13. Vajszló	15	4	2	9	14-18	10
14. P. Postás	15	4	1	10	15-28	9
15. Steinmetz SE	15	3	3	9	5-22	9
16. Vasasi B.	16	4	—	12	18-39	8
17. István-akna	15	2	3	10	13-29	7
18. Mágocs	16	2	2	12	14-39	6

Versenyautó-kiállítás

Rangos esemény színhelye lesz november utolsó hetében, Budapesten a BNV F-pavilonja. A FŐTAXI SC és a ráckevei Aranykalász MGTSZ közös vállalkozásában versenyautó- és motorkiállítást rendez a Hungexpo vásárközpont Dobi István úti területén. A kiállítás célja az autó- és motorsport széles körű megismertetése, úgy a nagyközönség, mint a meghívott kereskedelmi és propaganda szakemberek részére. A 22—30-ig terjedő héten mindennapos műsorokkal várják az érdeklődőket. Előadások, filmvetítések és bemutatók mellett, a tv és a rádió is jelen lesz. Egy-egy nap jut a MAMSZ-nak, az Autó-Motornak és a rendezvény végén gálaesttel búcsúznak, ahol a kiállított versenyautók és motorok vezetői is megszólalnak.

A Pécsi Volán autós szakosztálya előreláthatólag hat autóval vesz részt. Négy hegyi, egy rallye- és egy crossautót állítanak ki. Ezenkívül tablóval, fényképekkel, műszaki adatokkal és filmvetítéssel mutatkozik be az ország legeredményesebb szakosztálya.

F. K.

GÓLTOTÓ

A PMSC—Ferencváros mérkőzés eredményét eltaláló pályázók közül a szerencse Soós Gábor, Kaposvár, 48-as ifjúság út 56. sz. alatt lakó pályázónknak kedvezett. Nyereményét, a 100 forintos vásárlási utalványt postán kapja meg. A heti szelvény beérkezési határideje péntek déli 12 óra (Pécs, Hunyadi út 11. sz. 7601).

Főmérkőzés: ZTE—PMSC.....

Pótmérkőzés: Mohács-Véménd—Ajka.....

A pályázó neve: .....

A pályázó lakcíme: .....

● BOLOGNA: Az olasz nemzetközi fedettpályás tenisztornán Taróczy Balázs az amerikai Waltszal az oldalán a párosban döntőbe jutott, miután az elődöntőben 6:1, 6:3 arányban verték a csehszlovák Smid, Birner kettőst. Taróczyék ellenfele egy ausztrál, amerikai pár, McNamee és Denton lesz. Az egyesben az olasz Bertolucci Smiddel mérkőzhet.

Kosárlabda

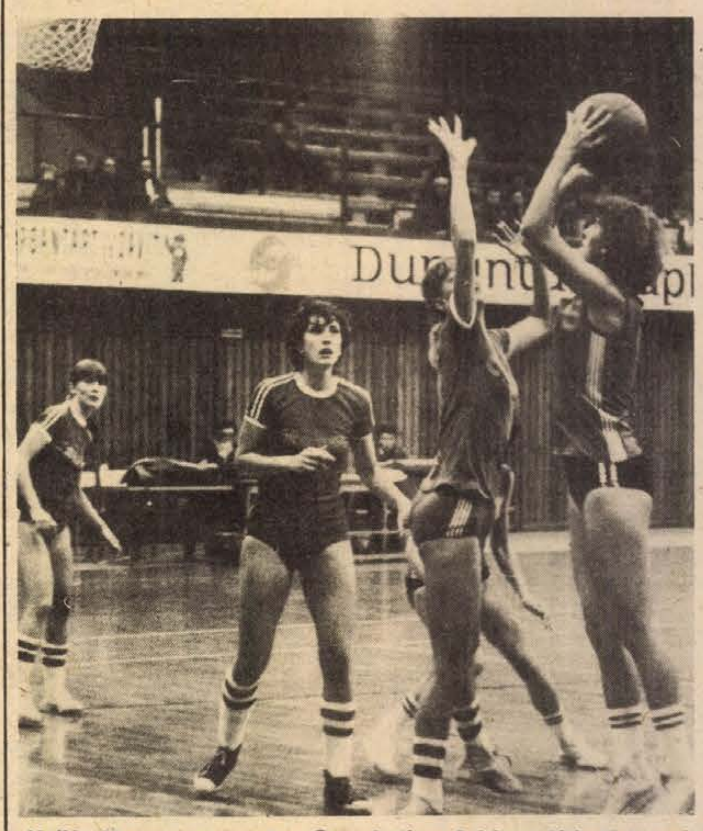

Hollós 35 pontot szerzett a Csepel ellen. A képen látható tempódobása is két pontot eredményezett. Fotó: Arató László

PVSK–Csepel 118:75 (56:31)

NB I. női mérkőzés, Pécs, városi sportcsarnok, 100 néző, v.: Weidinger, Kardos. PVSK: Hollós (35), Bundásznė (8), Csanko (2), Verbőczíné (25), Russainé (16). Csere: Gódor (4), Padragi (10), Szabóné (12), Horváth (2), Tölgyesné (4). Edző: Horváth Imre. Osztálykülönbség volt a két csapat között. A PVSK könnyedén játszva szárnyalta túl a „bűvös" 100 pontos határt. A Csepel legjobb dobója Fekete (20) volt.

PVSK–Volán SC 91:86 (48:47). NB I. férfimérkőzés, Budapest, v.: Cziffra, Szilvássy. Pécsi VSK: Vojtek (25), Darázs (6), Kovács (14), Rabb Gy. (12), Tóth (24). Csere: Varasdi (10), Rabb J. (–). Edző: Solti József. A Volán SC legjobb dobói: Helenbai (18), Nyitrai (17), Tódika (14), Donkó A. (12). A közepes színvonalú mérkőzésen megérdemelten nyertek a lelkesebben játszó pécsiek.

A világ sportja

● *GATESHEAD: Hetedik alkalommal rendezték meg a nemzetközi mezei futóviadalt, amelyen a hírek szerint utoljára lépett fel a finnek négyszeres olimpiai bajnok hosszútávfutója, Lasse Viren. Suomi világklasszisa a verseny feladásával búcsúzott aktív pályafutásától. Fél távnál kényszerült erre a döntésre. Az AFP tudni véli, hogy Viren a jövőben a talli gépkocsik világában próbál szerencsét. A versenyt az etióp Girma nyerte 29:18 perccel, megelőzve a belga Puttemanst (29:30) és a skót Wuirt (29:30).*

hétfői Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 8–20 óráig 10-053, 20 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György

ISSN 0133–2007
Terjeszti a Magyar Posta
Indexszám: 25 054

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 324. szám
1980. november 25., kedd
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Madridi találkozó

A madridi találkozón résztvevő 35 ország küldöttségei hétfőn délelőtt zárt plenáris ülésen folytatták az általános vitát a helsinki záróokmánynak az emberi kapcsolatokra, a tudományos, kulturális és tájékoztatási együttműködésre vonatkozó ajánlásairól, tehát az úgynevezett 3. kosár tartalmáról.

A vitában felszólalt Szergej Kondrasov, a szovjet küldöttség tagja, Kondrasov, a „harmadik kosár" szovjetunióbeli végrehajtásáról szólva érdekes adatokat ismertetett. A helsinki záróokmány aláírása óta eltelt öt év alatt például 15 ezer szovjet állampolgár kötött külföldivel házasságot, s több tízezer külföldi állampolgár telepedett le a Szovjetunióban és kért szovjet állampolgárságot. Ezen időszak alatt 16 millió külföldi látogatott el turistaként a Szovjetunióba, és 12 millió szovjet állampolgár járt külföldön. A szovjet felszóló beszélt a kulturális kapcsolatok nagyarányú fejlődéséről, a külföldi tudósítók munkáját könnyítő szovjet kormányintézkedésekről. Ugyanakkor bírálta azokat az akadályokat, amelyekkel amerikai részről nehezítik a kulturális és tájékoztatási kapcsolatok normális lebonyolítását.

Szergej Kondrasov a továbbiakban hangsúlyozta: a Szovjetunió híve annak, hogy a mostani találkozón konkrét megállapodások szülessenek a 3. kosár témakörében, az egyenjogúság, a kölcsönösség és a belügyekbe való be nem avatkozás elveinek tiszteletbentartása alapján. A Szovjetunió ellenzi ennek a kérdéscsoportnak a kiemelését a záróokmány egészéből. Minél nagyobb ugyanis a fejlődés a záróokmány egészének a megvalósításában, annál kedvezőbbek a feltételek az államok közötti együttműködés minden területének a fejlesztéséhez.

A vitában felszólalt dr. Berényi Pál, a magyar küldöttség tagja. Hangsúlyozta, hogy a Magyar Népköztársaság kormánya megkülönböztetett figyelmet tanúsít az európai biztonság és együttműködés ügye iránt, s rámutatott: hazánk és a többi részt vevő állam kapcsolatai helsinki óta figyelemreméltó és pozitív átalakuláson mentek keresztül.

— A megállapodás egységes rendszerén belül — mondotta — meglehetősen sajátos helyet foglalnak el a humanitárius és egyéb kapcsolatok. Olyan együttműködés mellett köteleztük el magunkat, amelyet érzékenyen befolyásolnak az ideológiai felfogásokban meglévő ellentmondások. Ennek ellenére sikerült e vonatkozásban is megtalálni a közös nevezőt, amely mind a 35 ország számára elfogadható, s amit a helsinki záróokmány is megfogalmaz: az államok teljes egészében tiszteletben tartják a kapcsolataikat vezérlő elveket.

A hétfő délelőtti ülésen felszólalt még a belga, a vatikáni, az olasz és az amerikai küldöttség képviselője. Jerome J. Shestack amerikai küldött ismét csak a helsinki záróokmány ajánlásainak más országokban történt végrehajtását bírálta, és egy szót sem szólt arról, hogy hogyan teljesítik a helsinki megállapodásokat magában az Egyesült Államokban.

A madridi találkozó legközelebb kedden délelőtt tart plenáris ülést. Hétfőn délután megkezdték tevékenységüket a találkozó munkabizottságai.

Gyártásszakosítás, kooperáció öt évre

Együttműködésről tárgyal a szovjet–magyar kormányközi bizottság

Az árucsere-forgalom mintegy 47 százalékkal emelkedik

Moszkvában hétfőn megnyílt a szovjet–magyar gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság XXVI. ülésszaka. Az ülésszakon a magyar küldöttséget Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, a bizottság magyar tagozatának elnöke, a szovjet delegációt Nyikolaj Talizin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettese, a szovjet tagozat elnöke vezeti. A napirenden a két ország együttműködésének időszerű kérdései szerepelnek, különös tekintettel az új ötéves tervidőszakra.

Nyikolaj Talizin a magyar küldöttséget köszöntve rámutatott: a Szovjetunióban befejezéséhez közeledik az 1981–85. évre szóló népgazdasági tervek kidolgozása, az új magyar ötéves terv irányelveit pedig az elmúlt napokban fogadta el az MSZMP Központi Bizottsága. Az új szovjet ötéves népgazdasági tervet az elkövetkező öt évre az SZKP XXVI. kongresszusa hagyja majd jóvá. Az ötéves tervek előkészítésével párhuzamosan már huzamosabb ideje folyik a két ország népgazdasági terveinek koordinációja is. Ez a munka is a közeli jövőben fejeződik be. Meghatározták már például a kölcsönös szállítások mennyiségét és nómenklatúráját a fűtőanyagok, a könnyű- és az élelmiszeripari termékek, a mezőgazdasági termékek, egyes gépipari termékek területén. Az előzetes számítások azt mutatják, hogy a következő öt évben az árucse-

(Folytatás a 2. oldalon)

Hazahozzák-e Bartók hamvait?

Bartók-centenárium, 1981

(Munkatársunk telefonjelentése)

A Bartók-centenárium, a nemzetközi Bartók-év fontosabb eseményeiről tájékoztatta a hazai és külföldi újságírókat tegnap délután a Parlamentben Pozsgay Imre művelődési miniszter. Kiemelte: Bartók Béla történelmi jelenléte a XX. század második felében – ha az életmű értékelésében zajlanak is viták – nem vitatott. És bár nem hazai földben nyugszik, Bartók a felszabadulás után hazatalált. Ám az a kiterjedt és átfogó zenei nevelési rendszer, amely életműve megismertetésére törekszik, nem teljesíthette még valamennyi feladatát. Jelentős számban élnek még, akik érdeklődésük, műveltségük hiányosságaiból még nem juthattak közel hozzá. Az ellenkezőjét szeretnénk elérni. Önmagunkat becsüljük, ha kivételes figyelemmel övezzük Bartók születésének 100. évfordulóját. Az egész világon őszinte, belső indítékú érdeklődés mutatkozik a Bartók-életmű iránt, így az UNESCO égisze alatt, és belső inspirációra egyaránt Bartók-ünnepségeket, fesztiválokat, zenei ciklusokat rendeznek 1981-ben.

A Bartók Emlékbizottság felhívással fordul a magyar társadalomhoz. A felhívás szövege a karácsonyi lapokban jelenik meg. A rendezvények március 25-e táján sűrűsödnek, ezenkívül itthon a debreceni kórusfesztivál, a Pécsi Nyári Színház Bartók-balettprogramja, a szeptemberi Liszt–Bartók zongoraverseny és az októberi (ezúttal magyarországi) zenei világhét áll a hazai program homlokterében. Magyarországon tartja kongresszusát 1981-ben – több mint 400 résztvevővel a Nemzetközi Zenei Tanács (CIM). Nemzetközi szimpoziumon összegzik a Bartók-kutatás legújabb eredményeit. Eddig 29 országról tudnak Európában és más kontinenseken is, ahol szervezetten, jobbára kormánytámogatással készülnek a Bartók-centenáriumra. Mindenütt emlékkiállításokat, tudományos ülésszakokat is szerveznek a zenei programok mellett, ahová a szokásosnál nagyobb számban hívtak meg magyarországi előadóművészeket. Nagyszentmiklóson a szülőháznál, Pozsonyban egykori lakóházánál, New Yorkban a sírjánál koszorúzási ünnepség lesz. Bécsben és Moszkvában egészalakos szobrot állítanak és több Bartók-szobrot avatnak hazánkban is.

A Magyar Rádió és a Televízió egész éves centenáriumi programot dolgozott ki. Az adások iránt mind az Eurovízió, mind az Intervízió érdeklődik, s eddig 27 nagyobb rádióállomás jelentette be igényét a magyar Bartók-műsorok átvételére.

Az egyik kérdésben fölmerült: hazahozzák-e Bartók hamvait. A miniszter válasza szerint *ezt szeretnénk*, ez társadalmunk régi és mély óhaja. De ilyen terv nemcsak a mi szándékunkban, elsősorban az Egyesült Államok kormányzatán és a család hozzájárulásán múlik.

A miniszter felhívta a hazai sajtó figyelmét a „túlbeszélés" veszélyeire, jó szándékból, ügybuzgóságból ... Kérte: a tisztelet, a buzdítás ne lépje túl a mértéket. A dokumentumok szerint valóban rendkívül gazdag program ígérkezik, ennek pécsi vonatkozásaira később visszatérünk.

W. E.

„Hétfő esték a Ságváriban". A sorozat keretében tegnap este tartotta záróhangversenyét a MÉV koncert fúvós-zenekara, Apáthy Árpád karnagy vezetésével.

Bemutató az AGROKER-nél

Robi '50 kerti motoros kapa

- **Veszprémben ma kezdik az összeszerelést**
- **Idén 3500, jövőre 15 000 kerül eladásra**

Jó hírrel szolgálhatunk a kerti rotációs kapa után érdeklődőknek. A MEZŐGÉP veszprémi gyára ma kezdi meg a francia–magyar kooperációban készülő Robi '50 elnevezésű rotációs kapák összeszerelését. Veszprémből Ertl Pál kereskedelmi osztályvezető telefonon elmondta, a francia Birban cég eddig négyszáz gépet szállított és a tegnap érkezett telexértesítésből kiderül, hogy az év végéig heti egy vagon szállítmányt küldenek a franciák Veszprémbe. Eszerint a MEZŐGÉP az OMÉK-en tett ígéretét tartva, az év végéig 3500 rotációs kapát ad át a kereskedelemnek. Ebből az AGROTRÖSZT-nek ezerötszázat biztosítanak az elkövetkezendő hetekben, a többit a nagykereskedelmi vállalatoknak adják át, többek között a pécsi TITÁN-nak.

Nagy az érdeklődés az ötven köbcentis – 2,8 lóerős – rotációs kapa iránt. A véletlen egybeesése, hogy a Baranya megyei AGROKER hétfőn rendezett bemutatót Pécsett, amelyen nagy számban gyűltek össze az érdeklődők. A gépre előjegyzést is felvett az AGROKER képviselője.

A kooperáció alapján a francia cég a motorokat szállítja. A pótkocsit, a szivattyút, a fűnyírót, a töltögető ekét, valamint a körforgó kapaelemeket a MEZŐGÉP békéscsabai üzeme gyártja, a hajtóművet pedig Veszprémben készítik. Az importból származó motorok ellentételeként a felsorolt részegységekkel fizetünk.

Időközben megkötötték a hazai nagykereskedelmi vállalatokkal is a jövő évi szállítási szerződést. Eszerint 1981-ben tizenötezer Robi '50 hagyja el a veszprémi gyárat, amelyből hatezret szállítanak az AGROTRÖSZT megyei vállalatainak, a többin pedig a pécsi TITÁN, a szegedi VIDIA, a miskolci VASVILL, a győri FERROVILL, a budapesti VASÉRT kereskedelmi cégek, továbbá a Hermesz és a Skála Coop osztozik.

S. Gy.

Megkezdődött a termelés a bikali halfeldolgozóban

Megkezdődött az üzemszerű munka Európa legnagyobb édesvízi halfeldolgozójában. Az üzemet a Bikali Állami Gazdaság, a hazai haltermelési rendszer vezető gazdasága építette, és évente ötezer tonna élőhalból készítenek konyhakész termékeket.

A gazdaság saját kivitelezésében hozta létre a nagy élelmiszeripari üzemet. A dolgozók összefogásának köszönhető, hogy a tervezett átadási határidő előtt két hónappal — november elsején — megkezdhették a gépek bejáratását, a termelősorok kipróbálását, s elvégezték a termékek mikrobiológiai vizsgálatát is.

A sikeres próbaüzemelést követően most megindult a termékek gyártása. Két automata termelővonal működik: az egyiken a tükörpontyot, a másikon a márványpontyot és a növényevő halakat dolgozzák fel. Az üzemben jelenleg hétféle termék készül, a receptúrákat a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola munkatársai dolgozták ki a gazdaság számára. Karácsonyra már az üzletekbe kerül az első bikali haltermék.

Magyar—szovjet kormányközi tárgyalás

(Folytatás az 1. oldalról)

re-forgalom körülbelül 47 százalékkal emelkedik, de a koordinációs tárgyalások befejező szakaszában még sok új tartalékot lehet feltárni a forgalom bővítésére.

A szovjet minisztertanács elnökhelyettese elmondotta: a kormányközi bizottság napirendjén most a többi között a gyártásszakosítás és a kooperáció fő irányvonalainak kidolgozása szerepel. Ezeket az irányokat 1985-ig határozzák meg. Egyes területeken egészen 1990-ig meghatározzák a főbb tennivalókat. „Mindezek az intézkedések összhangban vannak azokkal a megállapodásokkal, amelyeket Leonyid Brezsnyev és Kádár János legutóbbi találkozóján dolgoztak ki" – mondotta Nyikolaj Talizin, majd felhívta a figyelmet arra, hogy az ágazati együttműködés és különösen a tudományos-műszaki együttműködés terén növelni kell a hatékonyságot.

Marjai József rámutatott, hogy az együttműködési bizottság jelenlegi ülésszaka igen fontos időszakban kezdte meg munkáját.

– Pártunk és népünk nagy várakozással tekint a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXVI. kongresszusa elé – mondotta. – Bizonyosak vagyunk abban, hogy a kongresszus olyan döntéseket, határozatokat hoz, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak az egész emberiség előtt álló problémák mindnyájunk számára kedvező megoldásához, a szocialista közösség további erősítéséhez, a Szovjetunió mindnyájunk számára alapvető jelentőségű gyors és széles körű fejlődéséhez és erősödéséhez.

Marjai József hangsúlyozta: a Magyar Népköztársaságban folyó munkát az MSZMP XII. kongresszusának határozatai szabják meg. A feladatok nem könnyűek és nem egyszerűek, népgazdaságunknak igen jelentős gondokkal, feladatokkal kell megküzdenie. A kongresszus határozataival összhangban ezeket a feladatokat úgy kell megoldanunk és úgy is fogjuk megoldani, hogy azok nemcsak a magyar népgazdaság és a Magyar Népköztársaság további erősödéséhez, megszilárdulásához és fejlődéséhez járulnak hozzá, hanem szolgálni fogják a szocialista közösség érdekeinek érvényesülését, a közös út, a közös célok megvalósulását.

A kormány elnökhelyettese vázolta a kongresszus által meghatározott gazdasági feladatokat, hangsúlyozta: fő feladatunk az, hogy a következő időszakban nagy méretű és jelentőségű fordulatot hajtsunk végre a népgazdaság minőségi fejlesztésében, megteremtsük további és gyorsabb fejlődésünk feltételeit és megvédjük a korábbi erőfeszítések révén elért és kivívott életszínvonalat.

Marjai József is szólt a tervegyeztetési munkákról, kiemelve: nagyra értékeljük az eddig létrejött eredményeket, ugyancsak rendkívül nagy a jelentősége a felső szintű, elvi megállapodásoknak, amelyek a tervkoordináció meghatározó, döntő kérdéseinek rendezését szolgálták.

A kormány elnökhelyettese kiemelte: népgazdaságunkban meghatározó szerepe van a magyar–szovjet gazdasági kapcsolatoknak, a szocialista internacionalizmusra alapozott baráti, testvéri gazdasági partnerségnek.

– Bizonyosak vagyunk abban, hogy a gazdasági együttműködési bizottság eredményes munkát végez ebben a szellemben – hangoztatta Marjai József.

A bizottság hétfőn plenáris ülést tartott a napirenden szereplő kérdések megtárgyalására.

Kambodzsai küldöttség érkezik hazánkba

Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének meghívására Heng Samrin elnök vezetésével kedden hivatalos, baráti látogatásra hazánkba érkezik a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács küldöttsége.

Heng Samrin életrajza

Heng Samrin elnök 1934-ben született Prey Veng helységben, parasztszülők gyermekeként. Családjából sokan részt vettek az ellenállási mozgalmakban.

1959-ben bekapcsolódott a forradalmi mozgalomba, rövidesen kinevezték zászlóaljparancsnoknak, majd hadosztályparancsnoknak. 1975-ben a negyedik brigád politikai biztosa és parancsnoka, a hadseregtörzs helyettes parancsnoka, és a keleti területek pártbizottságának tagja lett.

A Pol Pot—Ieng Sary klikknek a lakossággal és hadsereggel szemben elkövetett rémtetteit látva 1978-tól csatlakozik különböző olyan nemzeti erőkhöz, amelyek felkeltek e rezsim ellen, a kambodzsai nép függetlenségének és békéjének érdekében.

A Kambodzsai Nemzeti Egységfront által szervezett kongresszus 1979. január 8-án Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja elnökévé és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács elnökévé választotta.

Pullai Árpád Lengyelországban

Pullai Árpád közlekedés- és postaügyi miniszter a KGST közlekedési állandó bizottságának 62. ülésére, vasárnap este Lengyelországba utazott. A tanácskozáson a tagállamok közlekedési miniszterei – egyebek között – megvitatják a bizottság jövő évi munkatervét, és javaslatokat dolgoznak ki a nemzetközi személyszállító vonatok menetrend szerinti közlekedésének javítására.

Sághy Vilmos Moszkvába utazott

November 24-én küldöttség utazott Moszkvába a magyar–szovjet belkereskedelmi munkacsoport 12. ülésére, dr. Sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter vezetésével. A tárgyalások során áttekintik a két ország belkereskedelmi együttműködésének kérdéseit és aláírják az 1981. évi választékcsere és műszaki-tudományos együttműködési jegyzőkönyvet.

Készek folytatni az enyhülési irányvonalat

NSZK kormánynyilatkozat

Változatlan külpolitikát és a szigorú takarékosságon alapuló gazdaságpolitikát hirdetett meg hétfőn kormánynyilatkozatában Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár. A bonni parlamentben felolvasott program megerősítette: az NSZK kész folytatni az enyhülési irányvonalat.

A Schmidt vezette szociálliberális koalíció külpolitikailag továbbra is kettős célt tűz maga elé: a NATO erősítésével „a nemzetközi erőegyensúly fenntartására" törekszik – hangoztatta a kormánynyilatkozatban Schmidt –, egyidejűleg párbeszédben kíván maradni a szocialista országokkal, és támogatja a leszerelésre és fegyverzetkorlátozásra irányuló nemzetközi erőfeszítéseket.

Az NSZK kitart a NATO tavaly decemberi fegyverkezési döntése mellett. Az Atlanti Szövetség magvának az Egyesült Államokkal való szövetséget tekinti, és üdvözli a megválasztott amerikai elnök, Reagan szándékát a szövetségi kapcsolatok szorosabbra fűzésére. Bonn „nyomatékosan síkraszáll azért, hogy a SALT-folyamat folytatódjék" – hangoztatta a kancellár, s utalt arra, hogy Reagannal néhány napja Washingtonban tartott első eszmecseréjén „a kormányzó gondolatai is hasonló irányba mutattak".

A szocialista országokhoz fűződő viszonyt érintve kiemelte a szovjet–nyugatnémet kapcsolatokat, és azt hangoztatta, hogy az NSZK „hosszútávú együttműködésre törekszik" ezen a téren. Ugyanakkor megismételte a Nyugat szovjetellenes vádjait Afganisztánnal kapcsolatban. A szövetségi köztársaságnak érdeke az NDK-hoz való viszony ápolása – jelentette ki a kormányfő, ugyanakkor elutasította azokat az intézkedéseket, amelyeket az NDK a két német állam közti turistaforgalom szabályozására tett.

Beszédének belpolitikai részében elsősorban az ország gazdasági nehézségeivel foglalkozott a kancellár. A gazdasági pangásért és a magas munkanélküliségért mindenekelőtt az olajárak emelését tette felelőssé.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Nemzeti gyász Olaszországban

Az olasz kormány hétfőn délben rendkívüli ülésen tárgyalt a földrengés-katasztrófáról. Az ülés befejeztével Arnaldo Forlani miniszterelnök újságíróknak bejelentette, hogy a kabinet nemzeti gyászt rendelt el a vasárnap esti súlyos elemi csapás miatt. Az olasz belügyminisztérium közlése szerint eddig megközelítőleg 400 holttestet hoztak felszínre a romok alól.

*

Hétfőn közép-európai idő szerint 14.00 óráig 773 holttestet emeltek ki a földrengés sújtotta olasz városok és falvak romjai alól – közölték az AFP és az AP hivatalos forrásokra hivatkozva. Egyetlen faluban, az Avellino tartománybeli San Angelo dei Lombardiban, 300-an haltak meg a katasztrófában.

A nápolyi földrengés menekültjei az utcán töltötték az éjszakát

✦ BAGDAD: Közép-keleti jószolgálati útját befejezve hétfőn Bagdadból Genfbe indult Olof Palme, az ENSZ főtitkárának különmegbízottja. Elutazása előtt adott nyilatkozatában Palme „sikeresnek" nevezte útját, hozzátéve azonban, hogy feladata kizárólag a tájékozódás volt. A két fél álláspontja szöges ellentétben van egymással, „de megvannak a tényleges alapjai annak, hogy ez az ellentét enyhülni fog" – mondotta Palme, majd végezetül az ellenségeskedés kiterjedésének veszélyére hívta fel ismét a figyelmet.

A hadihelyzet változásáról nyilatkozott az iráni főparancsnok

A közeli napokban az iráni fél javára változnak meg a szembenálló felek közötti erőviszonyok és Irán átfogó támadásba lendül a front teljes hosszában – jelentette ki Valiolah Fallahi tábornok, az iráni szárazföldi erők főparancsnoka a teheráni rádióban hétfőn reggel idézett nyilatkozatában.

Az iráni erők – Fallahi szerint eddig három iraki hadosztályt tettek harcképtelenné, és ezzel gyakorlatilag kizárt annak lehetősége, hogy az irakiak ismét támadó pozícióba kerüljenek.

Az utóbbi napokban Musztafa Csamran vezetésével – ő Khomeini személyes megbízottja a legfelsőbb nemzetvédelmi tanácsban és jelenleg a Susanguerp környéki hadműveleteket irányítja – megtámadtak egy Khorramshahrból átirányított iraki páncélos egységet és – iráni közlés szerint – kétharmad részben megsemmisítették. A helyzet változatlanul Susanguerp körzetében a legsúlyosabb. Az iraki erők a Kharhken-Kur folyón létesített pontonhidon keresztül hétfőn hajnalban ismét sikertelen kísérletet tettek a település elfoglalására, ezúttal délkeleti irányból.

Fallahi tábornok elmondta: az iraki erők fő törekvése jelenleg az, hogy Susanguerpet elvágják Ahwaztól, és ennek érdekében három irányból próbálkoznak támadó akciókkal.

Baniszadr elnök, aki vasárnap Susanguerpben járt, jónak nevezte az iráni erők helyzetét és jelentős iraki veszteségekről számolt be.

A Varsói Szerződés honvédelmi miniszteri bizottságának ülése

A Varsói Szerződés tagállamainak honvédelmi miniszteri bizottsága december első felében a Román Szocialista Köztársaság fővárosában, Bukarestben tartja soron következő ülését.

✦ MAPUTO: Hétfőn visszaérkezett Mozambikba Samora Machel, a Mozambiki Népi Köztársaság elnöke, aki ötnapos látogatást tett a Szovjetunióban.

✦ *BUDAPEST: Hazaérkezett a Pozsgay Imre művelődési miniszter vezette magyar kulturális delegáció Finnországból. A küldöttség részt vett a Finn–Magyar Baráti Társaság megalakulásának 30. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségeken és a helsinki Magyar Tudományos és Kulturális Központ megnyitásán.*

✦ BUDAPEST: A Magyar Írók Szövetségének meghívására hétfőn romániai íróküldöttség érkezett hazánkba. A delegáció tagjai: Mircea Tomus irodalomtörténész-kritikus, Fodor Sándor és Panek Zoltán prózaírók. A vendégek november 26-án, szerdán délután 5 órakor részt vesznek a Tudor Arghezi és Mihail Sadoveanu születésének 100. évfordulója alkalmából a Magyar Írók Szövetsége klubjában rendezendő irodalmi esten. Az írószövetség vendége hétfőtől Balogh Edgár romániai magyar író és esszéista is.

✦ *PEKING: A Kínai Legfelsőbb Bíróság különleges bíróságának első számú tanácsa hétfőn megkezdte Csiang Csing és társai ügyének tárgyalását. A „Lin Piao és Csiang Csing ellenforradalmi klikk" tíz fővádlottja közül öt ügyében az első számú tanács az illetékes. A hétfői tárgyaláson azt a vádpontot tűzték napirendre, amely szerint Csiang Csing és társai hamis vádakat koholtak Csou En-laj, Teng Hsziao-ping és más vezetők ellen, s magukhoz akarták ragadni a hatalmat. A tárgyalásokon Vang Hung-vent és Jao Ven-jünt hallgatták ki.*

✦ BUDAPEST: A Magyar Nők Országos Tanácsának meghívására hazánkba érkezett a Portugál Demokratikus Nőszövetség küldöttsége. A vendégek egyhetes magyarországi tartózkodásuk idején ellátogatnak üzemekbe, mezőgazdasági termelőszövetkezetbe, találkoznak a nőtanács vezetőivel. A két ország nőmozgalmának képviselői kölcsönösen tájékoztatják egymást a dolgozó nők élet- és munkakörülményeiről, mozgalmi tevékenységük tapasztalatairól, eredményeiről.

LAPZÁRTA

Az olasz belügyminisztérium hétfő esti közlése szerint eddig 895 holttestet emeltek ki olasz városok és falvak romjai alól. A sebesültek száma több ezerre tehető. A vasárnap esti, első pusztító földrengést 33 utórengés követte. A Nápolytól 100 kilométernyire keletre fekvő Balvano városkában a mentőosztagok eddig 59 holttestet emeltek ki a romok alól. A mentést nehezíti a sűrű köd, a súlyosan megrongálódott úthálózat és a megszakadt telefonösszeköttetés.

*

Edmund Muskie amerikai külügyminiszter hétfőn Washingtonban újságírók előtt ismét kijelentette: nem számít a teheráni túszügy gyors megoldására. Azt is hozzáfűzte: az amerikai javaslatokra adandó iráni válasz aligha tartalmaz majd egyértelmű igent, vagy nemet. Muskie jelezte, hogy értesülései szerint Irán kiegészítő információkat kér majd az amerikai javaslatokhoz. A világsajtóban szárnyra kapott a hír, hogy az Irán és az Egyesült Államok közötti közvetítéssel megbízott Algéria néhány diplomatája Washingtonba tart az iráni válasszal. Hétfőn Washingtonban Jody Powell, a Fehér Ház szóvivője cáfolta ezeket az értesüléseket, hozzáfűzve, hogy a kormányzat nem csupán a diplomaták állítólagos érkezéséről nem tud, hanem arról sem, hogyan kívánja Teherán lebonyolítani a válasz eljuttatását.

KÜLGAZDASÁG

Svéd iparosítási ajánlat és szénből olajelőállítás

Még csak születőben van a szovjet—NSZK földgázprogram, egy hatalmas csővezeték építése Nyugat-Szibériából Nyugat-Európába, Svédország is egy nagyszabású tervet javasol a Szovjetuniónak. Lényege: a következő 20 év során Olaszország területének másfélszeresével egyenlő ipartelepet létesítene a Szovjetunióban, amelynek során földgáz, olaj, cellulóz- és ásványfeldolgozó létesítményeket, házgyárakat, közlekedési eszközöket gyártó vállalatokat, a legkülönbözőbb fémipari üzemeket készítenének el. Az első szakaszban mintegy 30—40 milliárd svéd koronát kitevő beruházásról lenne szó.

E hatalmas méretű ajánlat hátterében a következők állnak: Svédország számol egy tartós konjunkturális válsággal, amelynek sem tartalmát, sem iparára gyakorolt negatív hatásait nem lehet előre kiszámítani és emiatt gondolni kell arra, miként alakítsa exportáló országhoz méltó jövőjét. E hatalmas beruházásban megtalálná ipara számára a kivezető utat és viszonzásképpen tartósan hozzájuthatnának a szovjet olaj- és földgázszállításokhoz, amely létkérdésé válhat.

E hatalmas méretű ajánlatról miniszteri szinten ismertető tárgyalások voltak a két ország között és a svédek ígéretet kaptak arra, hogy amennyiben szükség lesz külföldi besegítésre, őket kérik fel és visszatérnek arra a svéd igényre, hogy évente 4 millió köbméter földgázt vennének a Szovjetunióból. A svédek, hogy ez a gázigényük mielőbb teljesülhessen, már most hajlandók szállítani hajóépítési, fakitermelési gépeket, komplett papíripari üzemet és acélműveket, de a végső tartós olaj- és gázellátás megoldását az iparosítási terv kedvező elbírálásában látják.

Az egész iparilag fejlett világ nagy érdeklődéssel figyeli, hogy mivel sikerül pótolni, helyettesíteni a szénhidrogént. A Szovjetunió, a világ legnagyobb olaj- és földgáztermelője, gondolva a jövőre, úttörő munkát végez a szénből történő olajelőállítás terén. Laboratóriumi kísérletek után egy kísérleti üzem létesítését tervezik a moszkvai szénmedencében, amely naponta 10 tonna szénből 2,5 tonna olajat állít elő.

Az eljárás módja a következő: a szenet finom porrá zúzzák, forró vákuumban kiszárítják, nehézolajjal és egy olajszármazékú katalizátorral összevegyítik. A hidrogénnel való összevegyítés után beszivattyúzzák egy melegített, nyomás alatt lévő tartályba, ahol olajjá alakul, amit forralással benzinre és nehezebb származékokra lehet lebontani. Az eljárás nemvadonatúj, de lényeg, hogy olyan katalizátort találtak, amely lehetővé teszi, hogy a korábbi folyamatoknál kisebb hőt és nyomást használjanak, ami nyilvánvalóan az előállítás költségét teszi olcsóbbá.

A laboratóriumi kísérletek már 1968 óta folynak és a moszkvai intézetben naponta 3 liter olajat állítanak elő ilyen módon. Ezt most próbaüzemi kísérletekkel kívánják folytatni és ennek sikere után Közép-Szibériában, a kancs-acsinszki lignitmedencében épülne fel a nagy teljesítményű szénlepárló gyár. A telep szénkészletét 600 milliárd tonnára becsülik, ez a világ legnagyobb lignitvagyona és kitermelése nagyobb részben felszíni művelésssel történhet. Tehát olcsó kitermelhető alapanyagról van szó, amely az előállítandó olaj árát tovább csökkenti.

Kászon József

Az új tervidőszak küszöbén

Merre tartson a könnyűipar?

Interjú dr. Bakos Zsigmond államtitkárral

Az elmúlt héten Pécsett járt dr. Bakos Zsigmond, a Könnyűipari Minisztérium államtitkára. Beiktatta a Pécsi Bőrgyár új vezetőit, majd a Pécsi Kesztyűgyárban munkamegbeszélésen vett részt, melynek során értékelték a vállalat tevékenységét. Dr. Bakos Zsigmond látogatása befejeztével interjút adott lapunknak. Kérdéseink főként a könnyűipar hatodik ötéves tervfeladataira irányultak.

Csökkenő létszámmal

DN: A hatodik ötéves tervidőszakban melyek lesznek a könnyűipar legfontosabb feladatai?

DR. BAKOS ZSIGMOND: A könnyűipar termelése a tervidőszakban mintegy 10–12 százalékkal növekszik. A termelés bővülésének elsősorban a lakosság korszerű, jó minőségű termékekkel való ellátását, valamint a gazdaságos, nem rubel viszonylatú kivitel dinamikus növelését kell szolgálnia. A rubel elszámolású kivitel az eddigihez hasonló lesz, a nem rubel viszonylatú kivitelt mintegy 26–28 százalékkal kívánjuk emelni. E követelményeknek csak a termelési szerkezet további korszerűsítésével, a jó minőségű, divatos, az igényesebb piacon is értékesíthető termékek gyártásával lehet eleget tenni. A rendelkezésre álló fejlesztési eszközöket ezért célszerű erre összpontosítva, szelektíven felhasználni. Szükség esetén a vállalati szervezetet is ennek a célnak megfelelően kell módosítani. A könnyűipar fejlődésében fokozottabban kell érvényesülnie a minőség, a hatékonyság követelményének. A termelési volumen növekedés egy részét a gyártmányszerkezet korszerűsítése útján kell elérni.

Az iparágak közül a ruházati ipar termelése – a gazdaságtalan tevékenységek fokozatos felszámolása és a gazdaságos, korszerű termelés viszonylag gyors bővülése következtében – az eddiginél differenciáltabb lesz. Így például a szövetek termelése nem emelkedik, a rövidáru-, a konfekcióipari és a lakástextília-termelés viszont az átlagot meghaladó ütemben nő. A papíripar gyártmányszerkezete korszerűsödik, a jelenleg tőkés országokból importált magas minőségű papírfajták gyártásának javára: a szolnoki papírgyár rekonstrukciója eredményeként mintegy 30 százalékkal nő az író-nyomópapírok termelése.

A nyomdaiparban az utóbbi években végrehajtott rekonstrukciók, valamint az új Szikra Nyomda belépése megalapozza a központi napilapok korszerű, biztonságos előállítását, lehetővé teszi a magas minőségű, különleges igényeket is kielégítő, exportképes gyártmányszerkezet kialakítását.

A bútoriparban a kis- és középüzemek átlagosnál gyorsabb fejlődése, a termékszerkezet korszerűsítése – például a stílbútorok termelésének dinamikus növekedése – lehetővé teszi a gazdaságos, nem rubel viszonylatú export növelését. A modern elemes bútorok választékának és minőségének fejlesztésével a lakosság igényeinek kielégítése is magasabb színvonalú lesz. A hazai fafavagyon fokozottabb hasznosítása érdekében, részben új kapacitások létrehozásával, jelentősen emelkedik a faforgácslap termelés.

A fogyasztási szolgáltatások terén a következő tervidőszakban a meglevő hálózat hatékony kihasználása, a szolgáltatások minőségének javítása a fő feladat. A szolgáltatások iránti igények várhatóan a fogyasztásnál továbbra is dinamikusabban, bár a korábbinál mérsékeltebben emelkednek.

DN: Milyen műszaki fejlesztésre nyílik lehetőség az új tervidőszakban a könnyűipari vállalatoknál?

DR. BAKOS ZSIGMOND: A VI. ötéves tervidőszakban a könnyűipari vállalatok beruházási, fejlesztési lehetőségei szerényebbek, mint az előző öt esztendőben, a rendelkezésre álló összegek nagysága a vállalatok munkájától, az elért nyereségtől függ. A források bővülésével csak kiemelkedően hatékony fejlesztések esetében számolhatunk. Egy állami nagyberuházás megvalósítására kerül sor, a szolnoki papírgyár rekonstrukciójára. A beruházásokra fordítható összeg így is jelentős, és ha a vállalatok képesek lesznek megfelelően élni a lehetőséggel, mód lesz a tervezett fejlődéshez a legszükségesebb beruházásokra. A vállalatok konkrét fejlesztési lehetőségei az elképzelések, a javaslatok megalapozottságától függnek.

A könnyűipar fejlődését, tehát a vállalati beruházásokat is – gazdaságpolitikai elveinkkel összhangban – az eddiginél jobban alá kell rendelni a hatékonysági követelményeknek. Színvonalas irányító munkára van szükség ahhoz, hogy a folyamatot összehangolják a lakossági igényekkel.

A vállalatokat elsősorban a gyorsan megvalósítható, kisebb volumenű, elsősorban a konvertálható export árualapot bővítő, illetve az importot helyettesítő beruházásokra, az anyag és az energia takarékosabb felhasználását célzó fejlesztésekre ösztönözzük. Fokozottabban érvényesítjük azt a követelményt, hogy a fejlesztések korszerű üzem- és munkaszervezési módszerek alkalmazásával valósuljanak meg. A csökkenő létszám ellensúlyozását is így szolgálják legjobban. Versenyképességünk javítása érdekében a technológiai fejlesztéseket elsősorban a minőséget javító, előkészítő és kikészítő műveletek korszerűsítésére kell összpontosítani.

DN: Mit hozott a könnyűipar számára a kompetitív árképzési rendszer, mik az első tapasztalatok?

DR. BAKOS ZSIGMOND: A rendszer bevezetése óta eltelt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy a vállalatok általánosságban megértik az új árrendszer lényegét, ennek megfelelően javítják az exportszerkezetet, magasabb árat érnek el, s ezzel egyidejűleg törekednek a kedvezőbb piacok felkutatására. A külkereskedelmi munka javításával egyidejűleg hatékony intézkedések születnek a belső tartalékok feltárására is (maradék-, hulladékanyagok feldolgozása, korszerű anyagmozgatási rendszerek kialakítása, a munkatermelékenység javítása, az önköltség csökkentése stb.). Mindezek eredménye, hogy az elmúlt hónapokban már jelentősen csökkent az export előállítási költsége és a vártnál jobban emelkedett a nyereség. Az is tapasztalható, hogy vállalataink árpolitikája megfontolt, s számolnak a nem várt eseményekkel. Így lényegében a belföldi árak és az azokban realizálódó nyereség színvonala mérsékeltebb az exportéénál.

Iparkihelyezés a fejlődő országokba

DN: Milyen eredménnyel járt az egyes munkaigényes termékek kihelyezése fejlődő országokba? Várható-e ennek folytatódása, esetleg bővülése?

DR. BAKOS ZSIGMOND: A fejlődő országokkal való együttműködésre a kezdeti lépések még az 1970-es évek elején történtek. A pamutfonal import egy részének mennyiségi és minőségi stabilizálása volt a cél, amikor elhatároztuk, hogy a Vietnami Szocialista Köztársaságban 50 ezer orsós fonodát létesítünk. Hosszabb távon célszerű a fonaligény egy részének kielégítésére a vegyesvállalat alapítása. Most azonban inkább a tartós import-üzletekre célszerű koncentrálni.

A ruhagyárak exportjára tett kísérlet már eredményeket is hozott. A mongóliai és vietnami tapasztalatokat jól kamatoztattuk néhány egyiptomi és egy szíriai ruhagyár beruházásainál. Az itthon felhalmozódott szellemi tőkével jól segítettük a magyar konfekcióipari gépek exportját, kulcsrakész ruhagyárak létesítésével, illetve rekonstrukciójával. Ez a folyamat az utóbbi években megtorpant, amely elsősorban azzal magyarázható, hogy a műszakilag-technológiailag versenyképesebb fejlett tőkés cégek konkurrenciájával szemben nem tudjuk azt a többletet nyújtani, ami jelenleg a konfekcióipari termékek világpiaci kínálatában szinte sorsdöntő: a piacot, vagyis az értékesítés megszervezését, vagy az abban való részvételt.

A ruházati iparban 1976-ban kezdődtek, majd 1977-ben bontakoztak ki azok az akciók, amelyek célja, hogy a nagyon munkaigényes és nagy importanyagtartalmú, nem gazdaságosan előállítható termékek egy részét külföldön gyártassuk, különböző kooperációk formájában. A felszabaduló kapacitásokat igényesebb termékek gyártására, tőkés exportra vagy fejlett tőkés importot kiváltó hazai ellátás céljára használjuk fel. Így kezdődött meg és folyik jelenleg is a Vietnami Szocialista Köztársaságban bérmunkában ing, pamutalsó kötöttáru, munkaruha, kismamacipő, futball-labda és nyers pamutszövet gyártása. A gazdaságilag gyenge fejlődő országok szívesen vállalkoznak könnyűipari, különösen konfekció-, kötszövő- és cipőipari üzemek, esetleg fonodák, szövödék létesítésére, ha ezek termelésének egy részét biztosan exportálni tudják Magyarországra, vagy közreműködésünkkel harmadik piacokra. A fejlődő országokba való iparkihelyezés a következő években is folytatódni fog, és elsősorban a Vietnami Szocialista Köztársaságra, Indiára, valamint Etiópiára összpontosul.

Mit várunk Baranya könnyűiparától?

DN: Milyen feladatok várnak a következő tervidőszakban a baranyai könnyűiparra, különös tekintettel a bőr- és bőrfeldolgozóiparra?

DR. BAKOS ZSIGMOND: Baranya megye vállalatai és szövetkezetei a bőr- és bőrfeldolgozóipar termeléséből mintegy 20 százalékkal részesednek, így az összes megyék közül a legnagyobb a súlyuk. Különösen a bőrgyártás, a kesztyű-, a bőrruházat- és a cipőtermelés volumene jelentős. Ezeknek a vállalatoknak a szakágazat egészében azonosan, a VI. ötéves tervi műszaki-gazdasági koncepciók terén a következők a feladatai:

A termelés az idei várható teljesítményekhez képest mintegy 3 százalékkal növekedik. A mennyiség helyett tehát a minőség és a hatékonyság kerül előtérbe. Az iparcsoport átlagánál előreláthatóan nagyobb mértékben növekszik a kesztyű-

ipar termelése, a cipőiparé az átlag körül alakul, a bőrgyártó iparé pedig ennél valamivel kisebb lesz. Az értékesítési irányokban jelentős változás nem várható: a rubel viszonylatú export kisebb, a dollár viszonylatú export jelentősebb növekedésére számítunk. Némileg csökken az import marhanyersbőr volumene és aránya, amelyet a sertésnyersbőr hányad növekedésével egyenlítenek ki a vállalatok. A kesztyűgyártáshoz szükséges import bőröket növekvő mértékben biztosítjuk a belföldi termelésből. Készbőr importot csak feldolgozásos konstrukció formájában tervezünk.

A beruházások volumene előreláthatólag csökken, hiszen a most befejeződő időszakban nagyarányú fejlesztések valósultak meg a megye bőr- és bőrfeldolgozó iparában. A fejlesztési célok így mintegy 70 százalékát jelenthetik az 1976–80-as években, s a vállalatoknak elsősorban a különösen gazdaságos megoldásokra kell összpontosítani erejüket. A létszám mintegy 5 százalékos csökkenése várható.

A gazdálkodás különösen fontos feladata a bőrgyártó iparban a nyersbőrvásárlás és terméknemesítés optimalizálása, a marhabőr gyártmányok bevezetése a külpiacokra, s a sertésbőrök jó exportpozíciójának megtartása, új gyártmányok kialakításával. Fejleszteni kell a kikészítés színvonalát, biztosítani az egyenletes, stender, mintahű minőséget. Meg kell oldani a környezetvédelmi feladatokat, különösen a szennyvíztisztítás és -kibocsátás terén magasabbra emelni a rostműbőr-kéreg és talpbélésgyártás színvonalát.

A cipőiparban bővíteni kell az alacsonyabb árfekvésű terméktípusok körét, például színvonalas textilcipőkkel, s általában szélesebb körben kielégíteni a rétegigényeket. Fontos cél a saját bolthálózat kialakítása és a kereskedelmi kapcsolatok bővítése, az új méretrendszer bevezetése, több bőségű cipők forgalmazása. Az exportban a piacok alaposabb feltárásával a termékszerkezet korszerűsítése, az egyes viszonylatok sajátosságainak megfelelő típusok kialakítása, a kereskedelmi formák tökéletesítése a vállalatok elsőrendű feladata. A technológiai fejlesztés hiányát az összeszerelő jellegű cipőgyártás arányának növelésében, a méretpontos alkatrészek gyártásának fejlesztésében lehet megjelölni. Ennek egyik fontos eszköze a kikészítési technika korszerűsítése, a külföldi szervezési, betanítási és modern szabászati módszerek alkalmazása.

A kesztyű- és bőrruházati ipar elsődleges célja a mindenkori keresletnek megfelelő kínálat biztosítása, a sportkesztyűk arányának bővítése, s – a bőrruházati termékeknél – az exkluzív cikkeket igénylő vevők kiszolgálása.

Miklósvári Zoltán

Ötvenféle termék és export

Az újpetrei termelőszövetkezetben gazdaságos az ipari tevékenység

A dolgozók többsége két szakmával rendelkezik
Kedvezően rövid szállítási határidők

Gyakran kopognak az újpetrei termelőszövetkezet kozármislenyi ipari főágazatának irodájában a dél-dunántúli mezőgadasági üzemek szakemberei, hogy a több mint tízéves ipari melléktevékenységgel megismerkedjenek. A jó példa vonzó, tudniillik a hét műhely 150 fős kollektívája eddig mindig nyereséges esztendőt zárt, sőt az elmúlt három év alatt megduplázta a termelési értéket. Az ötven-hatvanmilliós termelési értékkel Baranya legnagyobb „tsz-es üzemének" számítanak.

Plackutatás, helyi vezetők

Kollár Dezső főágazati főmérnök az érdeklődőknek mindig elmondja, hogy hosszú idő alatt, kemény munkával, állandó kísérletezéssel és szívós piackutatással „találták meg" a nagy jövedelmet adó termékeket. Csakis helybeli és közgazdaságilag, szakmailag, jogilag képzett szakemberekre bízzák a vezetést. Mindössze 14 munkással indultak, akiket magas szinten kiképeztek és jelenleg ők alkotják a törzsállományt.

Évente 10–15 új megrendelővel kötnek üzletet, miközben az 5–10 éves kapcsolataik száma meghaladja a huszat, és előállítanak legalább ötvenféle terméket. Régi partnerük többek között a Csepel Autógyár, a Kohászati Alapanyag-előkészítő Közös Vállalat, a Magyar Hűtőipar, az Április 4. Gépgyár, a Villamosenergiaipari Kutató Intézet. Döntően lakatosipari tevékenységet végeznek, de berendezkedtek az acélszerkezetek, tartályok, komplett gépegységek gyártására.

Miként lehetséges ennyiféle igénynek eleget tenni? Elsősorban azzal, hogy 6 maximum 12 hónapon belül, határidőre szállítanak és a minőséa kifogástalan. A kisebb tételeket viszont egy hónap múlva átveheti a megrendelő. A hárommillió forint értékű kúpoló kemencét azért rendelték meg náluk, mert a profilgazda, a Kohászati Gyárépítő Vállalat csak 1982-re vállalta volna a szállítást. A legfontosabb, hogy az anyag és az alkatrész időben a helyszínen legyen, addig nem állapítják meg a szállítás időpontját. A tsz-üzem évek óta olyan előnyös helyzetet élvez, hogy maga szabja meg a határidőt. Két anyagbeszerző járja az országot, mindezek ellenére örülnek annak, ha a megrendelő az anyagot, az alkatrészt elküldi. A gyártáselőkészítéssel öt műszaki foglalkozik.

Szakaszos gyártás

Somfai József így vélekedik:

– Az anyagbeszerzéssel egyidőben a terveket műhelyre, sőt emberre bontjuk le. Szakaszosan dolgozzuk ki a gyártási fázisokat, mivel a rengeteg tervdokumentáció átültetését a mi viszonyainkra nem győznénk egyszerre. A kúpoló kemence gyártásának első üteme ilyképpen két héten belül kezdődhetett.

A siker érdekében a dolgozókat rendszeresen átcsoportosítják, legtöbben két szakmával rendelkeznek. A festőket, kőműveseket és traktorosokat elsősorban hegesztőnek képezték ki. Ez a tendencia folytatódik. Túlórával együtt, a teljesítménytől függően egy több szakmára képzett szakmunkás megkeresi a havi 6000–7000 forintot, míg az átlagkereset 3400 forint.

Emellett korszerűsítik a hárommilliós gépparkot, főként használt berendezéseket újítanak fel, de házilag is szerkesztenek munkaeszközöket. A megfelelő gépparkot 1979-re sikerült kialakítani, addig sok bérmunkát végeztettek. Így is a kadmiumozás a Pécsi Vasas Ipari Szövetkezetben, a horganyzás pedig a Zsolnay Gyárban történik. Modernizálják az anyagmozgatást, ilyen céllal készül egy volt istállóból a 600 négyzetméteres gyártócsarnok. Jövőre ugyancsak felhagyott gazdasági épületekből újabb három műhelyt hoznak létre.

Nemcsak megrendelésre dolgoznak, de a nemzetközi szabvány szerint kialakított termékekkel is jelentkeznek. Az egész országban ismertek a konténereik, a turistapalack-töltők, a műanyagcső-hegesztők: ezek révén futottak be. A házi tervezés mindeddig biztos nyereséggel járt. Például a lakatosüzem termelési értékének a 40 százalékát adja a saját tervezésű alumíniumtermék. Ezt a vonalat erősítik és még idén kikísérletezik a 75 literes betonkeverőt. Ugyanis az egyedi, kis tételű megrendelések teljesítése rizikóval jár. Az „alumínium-frontot" megtartják, a lakatosiparban pedig a nagysorozatú, 2–3 milliós értékű munkákat vállalják, főként a komplett gépegységek előállítására törekednek. Így nagyobb lehetőség nyílik a NIKEX Külkereskedelmi Vállalat révén az export fejlesztésére.

Külföldi ügyfelek

A lakatosüzem termelési értékének a 10–15 százaléka jelenleg az exportból származik. Öt, illetve három éve tartják a kapcsolatot osztrák, nyugatnémet, francia és belga ügyfelekkel. Nemrég érdeklődött az NSZK-beli Paus-cég, de a legnagyobb az ausztriai érdeklődés, a betonkeverőhöz pedig a motort svájciak és franciák szállítják. Nem véletlen, hogy a búvárszivattyú-javítóüzemüket a nyugatnémet–dán Grundfos cég magyarországi szervizének jelölte ki. Bizonyítja, hogy műszakilag, technikailag felkészültek a kozármislenyiek.

A tsz-üzemben szakemberhiánnyal küzdenek, de a régi üzleti partnereket meg akarják tartani az újakkal együtt. Ezért néhány Dráva-menti tsz-szel igyekeznek kapcsolatba lépni, hogy azok bérmunkában egyebek között hiánycikkek pótlására rendezkedjenek be. Gondolkodnak egy bedolgozói rendszer, sőt egy társulás megszervezésén.

Csuti János

HÍREK

1980. NOVEMBER
25
KEDD
AZ ÉV 48. HETE

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából KATALIN nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 7.03 — nyugszik 15.59 órakor. A Hold kél 19.20 — nyugszik 10.04 órakor.

Nyolcvanöt évvel ezelőtt, 1895. november 25-én született és 84 éves korában, 1979-ben hunyt el Ludvik Svoboda hadseregtábornok, a csehszlovák és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyisége, 1968 és 1975 között a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnöke.

Az első világháborúban a keleti fronton átállt az oroszokhoz, belépett a Csehszlovák Légióba, s 1920-ban zászlóaljparancsnokként tért haza. Két évvel később ismét a hadsereg szolgálatába lépett, katonai akadémiai tanár, majd zászlóaljparancsnok lett. Amikor pedig a hitleri csapatok megszállták Csehszlovákiát, nyomban bekapcsolódott az illegális ellenállási mozgalomba. Előbb Lengyelországban, majd a Szovjetunióban szervezte a csehszlovák antifasiszta alakulatokat, s ezek élén részt vett Kijev felszabadításában, majd a duklai harcokban és Szlovákia felszabadításában is.

A felszabadulás után éveken át honvédelmi miniszter, nemzetgyűlési képviselő, rövid ideig miniszterelnök-helyettes is, de a személyi kultusz időszakában félreállították. Magas állami funkciójába 1968-ban választották meg.

A debreceni Nagytemplom részleges felújítási munkálatai során előbukkant a XVI. századi Szent András templom nyugati tornyának alapja. Felszínre kerültek a XIII. századi templom gótikus kövei is. Az utóbbi hetekben a Nagyttemplom falai körül tervszerű régészeti kutatásba kezdtek. Sikerült teljesen kiásni a Szent András templom mellé épített verestorony alapját, amely annak idején az I. Rákóczi György Debrecennek adományozott híres nagyharangját tartotta.

— **Látogatás.** A Pécsett tartózkodó magyar—jugoszláv vízgazdálkodási bizottság tegnap baranyai körutazása során ellátogatott a Bikali Állami Gazdaságba. A vendégek megtekintették a gazdaság haltenyésztő telepét, a nyúltenyészetet, valamint a korszerű húsfeldolgozó üzemet.

— **TIT-program.** A csillagászati baráti kör foglalkozását tartják ma (kedden) 16 órakor (10—14 éves korosztály részére). Planetáriumi előadás: Csillagok élete és pusztulása 16.30-kor. Az országvilágjárók klubja 18 órakor tartja találkozóját, az előadás címe: Tahiti. Előadó: dr. Dojcsák Győző.

— **Felújítják** a Kazinczy éttermet. A Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat jövő hónap elejével felújítja a Kazinczy éttermet, mintegy 100 000 forint értékben. Emiatt két hétig az étterem zárva lesz.

— **ENSZ emlékbélyegsorozat.** A posta hat értékből álló bélyegsorozattal emlékezik meg Magyarország ENSZ-tagságának 25. évfordulójáról. A december 12-én megjelenő bélyegek Kékesi László grafikusművész tervei alapján, négy színű mély- és egyszínű acélnyomással a szovjet Goznak Nyomdában készültek, 486 300 fogazott és 7000 fogazatlan példányban. Valamennyi bélyegen felirat utal az évfordulóra.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház és Kamaraszínház: szünnap.

HANGVERSENY

Liszt-terem: Középiskolai bérlet 1. 2. sorozat I. hangversenye (11.15 és 12.30)

MOZI

Petőfi: Kaliforniai lakosztály (f3, f5) Két történet a félmúltból (f7) Sakknovella (f9) **Kossuth:** A szökött fegyenc (10, 12) Walt Disney állatbirodalma (2, 4) Don Juan (6) **Tanárképző Főiskola:** Kicsi a kocsi, de erős (5) POTE filmklub (7, 9) **Rákóczi:** Az áldozat (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Joseph Andrews (6) **Jószerencsét:** Meztelen bosszú (4, 6) **Vasas, Kodály:** Veszélyes játékok (f6) **Vasas, Május 1.:** Asszony férj nélkül (f6) **Mohács:** Csöntváry (6) Júliusi találkozás (8) **Komló, Zrínyi:** Circus Maximus (4, 6, 8) **Komló, Május 1.:** Fayard bíró, akit Seriffnek hívtak (f5, f7) **Szigetvár:** Őszi maraton (6) Viva, Mexikó! (8) **Siklós:** Az asszony is ember (7) **Harkány:** Elcsábítva és elhagyatva (7) **Bóly:** Szerelmi vallomás (7) **Pécsvárad:** A csillagszemű (7) **Sásd:** Csendestárs (7) **Sellye:** A Vadnyugat hőskora (7) **Szentlőrinc:** Mondd, hogy mindent megteszel értem (7) **Villány:** Futárszolgálat (5, 7)

Szíriai oktatási küldöttség Baranyában

A magyar iskolarendszer tanulmányozása céljából két hét óta szíriai oktatási küldöttség tartózkodik Magyarországon, amelynek tagjai hétfőn Baranyába érkeztek. Kemal Naim és Rasad Lahám a damaszkuszi, illetve a suedai körzeti oktatási igazgatóság osztályvezetője, akiket a Baranya megyei Tanácson Bernics Ferenc művelődési osztályvezető fogadott és tartott részükre ismertetőt Baranya kulturális életéről és közoktatási kérdéseiről. A vendégek ezután dr. Bárdi László és Lukács József csoportvezetőkkel folytattak megbeszélést, délután a bólyi német nemzetiségi kollégiumot tekintették meg. A szír delegáció a mai napot Villányban és környékén tölti, szerdán és csütörtökön Pécsett látogatnak meg oktatási és kulturális létesítményeket.

◆

— **Újdonságok** a faiskolai lerakatokban. Az idén először füge-, kékszilva és gránátalmaszaporító anyagokat hoz forgalomba a Sasad Termelőszövetkezet. Ugyancsak újdonság, hogy több lerakatban tápedényes gyógynövényeket és fűszernövényeket is árusítanak. Választékbővítésre Jugoszláviából csacsaki-t hoztak be, ami sok tekintetben hasonlít a Besztercei szilvához.

— **Madáretetők.** Az Univerzum Szövetkezet több éves szerződést kötött a nyugatnémet Heckelmann céggel madáretetők szállítására. Évente 350 márka értékben szállíthatnak madáretetőket, mely időközben 30—50 százalékkal növelhető. Ez évben több mint 80 000 darabot már eladtak nyugatnémet üzletfelüknek.

Tanácstagi fogadóórák

November 26-án 18 órakor a 13. sz. választókerület tanácstagja, Aradi Jánosné a Gyárvárosi Általános Iskolában, Fürst S. u. 40. A 15. sz. választókerület tanácstagja, Horváth József a József Attila kultúrházban, Korvin Ottó u. 20. sz. A 34. sz. választókerület tanácstagja, Lőcsei Ferenc lakásán, Böck J. u. 22. sz. Az 53. sz. választókerület tanácstagja, Kárpáti Ferenc a Köztársaság téri általános iskolában.

November 27-én 18 órakor a 17. sz. választókerület tanácstagja, Márton György a Mecseki Szénbányák igazgatóságán, Komját A. u. 5. A 22. sz. választókerület tanácstagja, Bencze Jánosné a kenyérgyárban, Engel János József u. 10. A 62. sz. választókerület tanácstagja, Győrök József a tanárképző Főiskolán, Ifjúság u. 6.

November 28-án 18 órakor a 18. sz. választókerület tanácstagja, Nádainé Kalocsai Klára a meszesi általános iskolában, Tolbuhin u. 58. A 19. sz. választókerület tanácstagja, dr. Tóth László a Téglaipari Vállalat kultúrtermében, Felszabadulás u. 16. A 20. sz. választókerület tanácstagja, Balázs László a Dél-dunántúli Gázgyártó és Szolgáltató Vállalat tanácstermében, Felszabadulás u. 107.

◆

Hobo-klub Szigetvárott

Ma este alakul meg a Hobo Blues Band szigetvári klubja. A különböző popegyüttesek ugyanis az országban elsősorban Pécsett alakítják klubjaikat. A Pécs-központúságnak ez az első feloldása: most a megyében lesz ilyen jellegű popklub. A mai alakuló találkozón a HBB idei pécsi koncertjének felvételét hallgatják meg. A későbbi programok: előadás a rockoperáról (XII. 8-án), majd „A folk-blues mesterei" és Cseh Tamás műsora (XII. 9-én), továbbá dr. Jádi Ferenc előadása a beatkorszakról, Az üvöltés nemzedéke címmel. Ez, valamint a P. Mobil pécsi koncertjének lehallgatása december 16-án lesz. December 23-án a Rolling Stones, 30-án a Cream és a Flettwood lemezeit hallgatják meg.

— **Parancsolj velem, tündérkirálynő!** Ruttkay Éva mutatja be önálló estjét november 25-én 17 órakor a komlói Zrínyi Ilona Művelődési Házban, 19 órakor pedig Pécsváradon, a Művelődési Központban.

Éjszakai munka

Éjszaka is dolgozva, túlórában elvégezte a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat a Megyei Kórház szülészeti osztályán az egyik legkritikusabb terület, az újszülött, illetve gyermekágyas részleg közötti átjáró építési munkáit. Ezzel nemcsak a higiéniai, egészségügyi feltételek javultak, hanem bizonyosabbá vált a szerződésben foglalt, jövő év április végi építési határidő teljesítése is.

Tisztítják a Velencei tavat

Kihasználják a kedvező időjárást, még mindig a Velencei-tó vízén tartózkodnak a kotrógépek: hat nagy teljesítményű kotróhajó, s egy uszályra szerelt rakodó dolgozik a rontott nádasok és a felesleges iszap eltávolításán. Az idén több mint 110 hektáron végezték el ezeket a vízminőséget javító, a tavat fiatalító műveleteket: kikotortak 12 hektár nádat, s csaknem száz hektárról „szippantották ki" a mederfeneket borító szerves anyagot. Jó ütemben halad a tó partján a műtárgyak, a mólók, partfalak, kikötők építése is: 260 méter hosszúságú partfalat és 850 méter mólót, hullámtörőt építettek, Velence-fürdőnél elvégezték a partszabályozást, Dinnyésen pedig felépítették a több mint hatszáz csónaknak helyet biztosító kikötőt. Elkészült az evezőspálya célmólója is.

— **Mirinda.** A Pécsi Pannonia Sörgyár új egyliteres üdítő ital, a narancs ízű Mirinda gyártását kezdte meg. Az alapanyagot a Pepsi cég szállítja a gyárba.

◆

Gyújtogatót tartóztattak le

A Budapesti Rendőrfőkapitányság — előzetes letartóztatásba helyezés mellett — eljárást indított Horváth Péter 25 éves telexkezelő, budapesti lakos ellen közveszélyokozás bűntettének alapos gyanúja miatt. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint a beteges hajlamú Horváth Péter szándékosan több esetben idézett elő különböző helyeken tüzeket. Felelős több szállodatűz — így az 1979. július 21-i Hilton, valamint az 1979. augusztus 10-i Duna Intercontinental szállóbeli tüzek — előidézéséért. Az általa okozott tűzesetek során keletkezett anyagi kár több mint 50 millió forint. Az ügy vizsgálatát a rendőrség szakértők bevonásával tovább folytatja.

◆

A rendőrség kérése

A Városi Rendőrkapitányság közlekedési alosztálya kéri azon személyek jelentkezését, akik szemtanúi voltak az 1980. november 2-án 11 óra 30 perckor Pécsett, a köztemető előtt lévő kijelölt gyalogos átkelőhelyen történt balesetnek. Jelentkezni lehet: Pécs, Légszeszgyár u. 8., I. em. 34. sz. helyiségben, vagy a 12-266/85-ös telefonszámon.

04—05—07

Az elmúlt hét végén az ország területén 87 sérüléses közúti közlekedési baleset történt. A balesetek közül 5 halálos, 45 súlyos és 37 könnyű sérülést okozott.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Sokoldalú szakmunkás holnap, vagy olcsó munkaerő ma? 8.57: Népdalok, néptáncok. 9.44: Az abécé. Gyermekversek. 10.05: MR 10—14. 10.35: Beszélgetés a Világszínház új ciklusáról. 11.03: Operaáriák. 11.40: Emlékirat. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: Hangverseny délidőben. 13.45: Nótacsokor. 14.44: Arcképek a bolgár irodalomból. 15.10: Fábián Márta és Tarjáni Ferenc felvételeiből. 15.28: Nyitnikék — kisiskolások műsora. 16.05: Barokk versenyművek. 17.07: Mozgásterek. 17.32: Eper és vér. Filmzenerészletek. 17.45: A Szabó család. 19.15: Népdalok. 19.35: Tudomány és gyakorlat. 20.05: Világhírű zongoraművészek. 21.05: Húszas stúdió. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Régi híres énekesek műsorából. 22.59: Meditáció. 23.09: Richard Strauss zongorázik és vezényel. 0.10: Kovács Andor gitározik.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Keringők fúvószenekarra. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.25: Látószög. 12.33: Melódiakoktél. 13.30: A zene titka. 14.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Tip-top parádé. 18.33: Daloló, muzsikáló tájak. 18.54: Operettfelvételekből. 19.20: Mit olvashatunk a Béke és Szocializmus című folyóiratban? 19.30: Csak fiataloknak! 20.33: Rádiójáték. 21.11: Örökzöld dallamok. 22.15: Rodgers zenés játékaiból. 23.15: A dzsessz a 70-es években.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Kamarazene. 11.05: Zenekari muzsika. 13.07: Operaáriák. 13.45: Dzsesszfelvételek. 14.09: Délutáni hangverseny. 15.09: Rádiójáték. 16.02: A Milanoi Scala háborús krónikája. II/2. rész. 16.45: Labirintus. 17.00: Michael Rabin hegedül. 17.30: Harminc perc alatt a Föld körül. 18.03: Közvetítés az Erkel Színházból. Puccini: Triptichon. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Az operaközvetítés folytatása. Közben: 20.27: Külföldi tudósóké a szó. 20.42: Az operaközvetítés folytatása. 21.37: Schumann: F-dúr vonósnégyes. 22.00: Ázsiai zenekultúrák.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Zenés kívánságok. 17.25: A Sellyei Agrokémiai Szövetkezetnél. Riporter: Rezes Zsuzsa. 17.40: Pécsi énekesek operett-felvételeiből. 17.45: Kultúrateremtők. Majoros István jegyzete. 17.50: Testvérszerkesztőségeink zenéjéből. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Könnyűzene. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Az ifjúság hullámhosszán. Zenés ifjúsági műsor. 19.00: Német nyelvű műsor. Hírek, tudósítások. Riportok Katalinokkal. Zenés összeállítás. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Földrajz. 7. o. (sz.) 8.30: Korok művészete. Középiskolásoknak. 9.05: Földrajz. 6. o. 9.35: Környezetismeret. 1. o. 10.05: Földrajz. 5. o. 10.35: Magyar nyelv. 2. o. (sz.) 10.50: Stop! (sz.). 10.55: Óvodások filmműsora. 1. Plim (ism., sz.). 2. Mindenütt jó, de legjobb otthon (ism., sz.). 11.15: Röpsuli (ism., sz.). 14.00: Földrajz. 6. o. (ism., sz.). 14.30: Stop! (ism., sz.). 14.40: Magyar nyelv (ism., sz.). 14.50: Környezetismeret (ism., sz.). 15.10: Földrajz (ism.). 15.35: Napköziseknek, szakköröknek. 16.05: Hírek. 16.10: Nyilvántartó hivatal (ism., sz.). A vérnász. 17.00: Kolostorok Bulgáriában. Bolgár rövidfilm (sz.). 17.25: Mindenki iskolája. Fizika. 18.00: Irodalom. Vallomás a szerelemről. 17.55: Közben: Reklám. 18.35: Ha mindenkinek lakása lesz (sz.). 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: „Új" Scotland Yard. Angol bűnügyi filmsorozat. Téves ítélet. 20.50: Stúdió '80. (sz.). 21.50: Panoráma. Jelenségek a világpolitikában. (sz.). 22.15: Pori Jazz 1980. (sz.) 22.55: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Vezetni tudni kell (sz.) 20.25: Gyermely — 1971. Dokumentumfilm (ism.). 21.00: Tv-híradó 2. (sz.). 21.20: Egészségünkért! (sz.). 21.30: A rajz, mint fegyver (sz.). 22.00: Filmjegyzet a belgrádi nemzetközi színházi fesztiválról (sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Üttörő tv-stúdió. 18.15: Olvasmány. 18.45: Népi muzsika. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma estee. 20.00: Aktuáltások. 20.55: Ember az üvegketrecben — amerikai film.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Kis koncert. 18.45: Az emberi test. 19.15: Rövidfilm. 20.00: Brazil show. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Az esküdtszék — dokumentumműsor. 22.10: Költői színház.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat: Megyei Kórház fertőző osztálya. Sebészet: Pécsbányatelepi Kórház. Baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül- orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek reszére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

35.

— Biztosat én sem tudok. Megyek, felhívom Foxmant.

Mária telefonál, József tétlenül várakozik. Az ablakmélyedésből ő is láthatja a közelgő alakokat.

— Professzor úr, itt vagyok egyedül . . . Erzsébet egy férfival mindjárt megérkezik. Úgy érzem, követnek . . . Igen? És mit tegyek? Értem, professzor úr. Azonnal megyek.

Mária odamegy Józsefhez, kicsit szomorúan mondja:

— Józsefem, édes Józsefem, ne haragudj. Azonnal el kell mennem. Foxman vár, mindjárt megjön egy gyorskocsi értem.

— És velem mi lesz?

— Próbáld megtudni, hogy Erzsébet és az a férfi miről beszélnek. Figyelj meg minden apróságot. De ha nem tudsz meg semmit, az se baj. Én akkor is szeretlek. És hajnalra, legkésőbb reggelre visszajövök. Melyik szobában lakunk?

— A tizenhetesben.

— Akkor viszlát, a tizenhetesben. Megvársz?

— Igen.

*

Mária és Foxman fölsétálnak a teraszra, közel a delfinekhez.

— Azért hívattam ide, kedves Mária, mert . . . Nagyon veszélyes hely magának most a Kék Pisztráng.

— Köszönöm, professzor úr. Bocsásson meg, de ha így áll a helyzet, akkor . . . tudja, a vőlegényem . . .

— Hogy is hívják?

— József. Szeretném, ha József is idejöhetne. Különösen, ha veszélyben van.

— Egy férfi sohasem lehet akkora veszélyben, mint egy nő. De ha ragaszkodik hozzá . . .

— Szeretném . . .

— Arról nem is beszélve, hogy amennyiben a Fekete Gén titkára kíváncsiak, azt csak magától tudhatják meg, tőle nem. Így van?

— Igen.

— Örülök, hogy megőrizte a titkunkat.

— Egyelőre nem volt nehéz.

— Nézze Mária! Nézze a delfineket! Hát nem gyönyörűek?

— De, igen.

— Hallotta, hogy a Vénusz program keretében egy vízzel telt űrhajót küldenek fel, az utas pedig egy delfin lesz? Ugyanúgy kiképezik, mint egy űrhajóst, veszély esetén ugyanúgy képes navigálni az űrhajót, mint egy igazi pilóta.

— Hallottam, de nem hiszem el. Egyáltalán nem hiszem.

— Én nem értek az űrhajózáshoz, nekem nem szakmám a repülés. De az ötlet nem látszik rossznak. Gondolja csak meg: a gyorsulás legegyszerűbben úgy győzhető le, ha az embert vízzel telt palackba dugják. Képletesen szólva így nem üti meg magát az ember. És ha már úgyis víz van körös-körül, miért ne lehetne a vízben egy értelmes delfin? Miért ne lehetne az egész műszerfal vízben? Miért ne lehetne egy delfint megtanítani arra, hogy fényképezzen? Ehhez igazán nem kell nagy tudomány!

— Értem, professzor úr, értem. Nagyonis értem. Így vagyok én szegény Algernonommal, mintha Algernonnal nem is lenne más célom, mint hogy néha szeretettel beszéljek róla, azoknak, akiket szeretek. Tudja, professzor úr, Algernon annyira mókás, annyira kedves, úgy tud nézni, de úgy!

(Folytatása következik)

időjárás

Várható időjárás kedd estig. Eleinte kevés, később változóan felhős idő, csapadék nem valószínű, főleg éjszaka és reggel párásság, helyenként köd. Éjszaka mérsékelt, napközben délnyugat felől időnként megélénkülő szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2—plusz 3 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden általában 10—15 fok között, a tartósan ködös helyeken 5 fok körül.

Távolabbi kilátások szerdától szombatig. Megnövekszik a felhőzet, sokfelé várható eső, záporeső, az időszak végén hózápor. A hőmérséklet az időszak második felében csökken. Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte plusz 2—plusz 7, majd mínusz 3—plusz 2 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte plusz 8—12, később plusz 2—7 fok között. Jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

Hittel, hűséggel

Veterán párttagok köszöntése

Lakatos Józsefet köszönti Lukács János, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára

Nem is olyan régen találkoztam először *Lakatos Józseffel.* Az idős ember energikusan, meggyőzően beszélt arról, hogy mekkora szükség van Pécsett, a belvárosban a jól működő lakóbizottságokra. Megjegyeztem magamban a nevét, s azt: nem függ az életkortól a hit ereje, a meggyőződés tisztasága, a tenniakarás lendülete. Tegnap délután ismét találkoztunk az MSZMP Baranya megyei Bizottságán. Hét idős férfi volt ott, akik fél évszázada, illetve négy évtizeddel ezelőtt lettek kommunisták.

A hét veterán párttagot *Lukács János,* az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára köszöntötte. Mint elmondta, hagyomány már az idős kommunisták köszöntése a KMP megalakulásának évfordulóján. A meghívottak közül *Dankó István, dr. Gárdosi József, Hajas Sándor* és *Leiszter Bálint* fél évszázada, *Bottyán István, Lakatos József* és *Szendrő Károly* négy évtizede lett kommunista.

Mi minden fért ebbe az öt, illetve négy évtizedbe! Veszélyek és eredmények, sikeres harcok és bujkálás, félreértések és hűség az eszméhez, s a legvégén a megnyugtató érzés: mindez nem volt hiába.

— Emberi életkort tekintve is tisztes idő fél évszázad, s különösen érdemes a tiszteletre, ha harccal párosult. S bár sok mindent tudunk erről a korról, a figyelmet mindig megérdemli, mert a harc tanulságai minden időszakban nagyon fontosak! — hangsúlyozta köszöntőjében Lukács János. — Önök olyan kort éltek át, amikor Magyarország társadalmi-gazdasági-politikai körülményeiben óriási változások következtek be, s e fordulóknak önök is alakítói voltak. Az eszme, amely mellett elkötelezték magukat, konkrétummá vált: létezik a szocializmus.

— A mi életünk akkoriban nagyon lüktető volt — mondta Lakatos József. — Állandóan szerveztünk, agitáltunk az osztályöntudat kialakításáért, a műveltség megszerzéséért harcoltunk. Ez volt a kezdet, nekem 18 éves koromtól, amikor szervezett munkás lettem. A lelkesedés megmaradt, tele vagyok most is hittel, forradalmi hévvel. Hogy nem fáradtam el, ennek köszönhetem. Minden eredménynek most is éppen úgy örülök, mint 40 évvel ezelőtt. Ha valaki megkérdezné, mi legyen a motor, ha a közért, társadalmunkért tenni akar, akkor azt mondanám, minden körülmények között szilárdan hinni kell az eszmében.

M. A.

Középtávú fejlesztési terv

Növekszik és fejleszthető Mohács és környékének idegenforgalma

Hazánk idegenforgalmi középtávú fejlesztési tervében 22 tájegység szerepel, amelyek közül három Baranyában van. Közülük az elsőszámú Harkány, a második Pécs és környéke, míg a harmadik a Duna baranyai szakasza Mohács központtal. Ez utóbbi terület középtávú fejlesztési tervének irányelveiről tárgyalt tegnap délután a Csele szállóban Pálkuti Keresztély elnökletével, a Mecseki Intéző Bizottság Alsódunavölgyi Bizottsága, amelynek munkájában részt vett Jakabos Zoltánné, a Mecseki Intéző Bizottság titkára.

A bizottság meghallgatta Pál Jánosnak, az Idegenforgalmi Hivatal mohácsi kirendeltség vezetőjének tájékoztatóját a Csele szállóról, majd megtekintették a létesítményt.

Ezt követően Fischer János, Mohács város Tanácsának elnöke ismertette a térség idegenforgalmának középtávú fejlesztési tervére tett javaslatait. A tájékoztatóban szó volt arról, hogy a megye dinamikusan fejlődő idegenforgalma és a belföldi turizmus mind nagyobb igényeket támaszt a térséggel szemben. Mindez megköveteli, hogy a sajátos lehetőségekkel rendelkező terület nagyobb erőfeszítéseket tegyen a vízisportokat kedvelők igényeinek teljesítésére, ami a határátkelőhely forgalmának növekedésével szükségessé teszi a szállodai helyek növelését, a két szálloda mellett a nyári szálláshelyek kialakítását és a fizetővendégszolgálat bővítését. Ezt igazolták azok a számok is, amelyek szerint a Csele szálló a megnyitása óta eltelt három és fél hónap alatt 2740 vendéget fogadott, akik között 600 volt a nyugati országból érkezett, és ugyanakkor több lett a Béke szálló vendégeinek száma is.

A fejlesztési tervekre vonatkozó lehetőségek között szerepelnek azok a feladatok, amelyek a város és környékének olyan látnivaló és programot ígérő bővítéséről szóltak, amelyek biztosítják a vendégek több napos tartózkodását, tehát a meglevő látnivalók és rendezvények: busójárás, néprajzi bemutatók, folklór fesztiválok bővítését szolgálják. Így került javaslatra a mohácsi kerámia állandó kiállítása, a szerb egyháztörténeti emlékek és Kolbe Mihály festőművész életművét bemutató kiállítások létrehozása, valamint az idén nagy sikert aratott és a jövőben is meghirdetendő dunai hajókirándulások más programokkal kapcsolt megrendezése.

Mindez sok feladatot jelent a város számára, nemcsak a szállodai helyek növelése terén, de a szolgáltatások színvonalának javításában is.

K. L.

Járművel behajtani: egy év múlva

A csatornahálózat felújításával egyidőben kijavítják a meghibásodott gázvezetékeket is Pécsett a Déryné utcában
Fotó: Proksza L.

Ütemezés szerint készül a Déryné utca

Megszokott látvány már a Déryné utcában a mély árokkal szabdalt úttest, a betongátak, melyek a csapadéktól igyekeznek óvni a munkaterületet, a munkások, akik árkokat ásnak, tömedékelnek, csöveket fektetnek. Mindezt látszólag az előrehaladás igen csekély jelével.

A szakemberek azonban úgy fogalmaznak, hogy minden az előre meghatározott ütemben halad. Ezt mondta Bán István is, az UNIBER csoportvezetője, akivel tegnap néztük át a Bástya utcától a Széchenyi térig lezárt útszakaszt. Két vállalat két szakaszban végzi a munkát. A Pécsi Víz- és Csatornaművek a napokban fejezte be a Bástya utcától a Zetkin Klára utcáig a vízvezeték felújítását.

Ezalatt a DÉLVIÉP az új csatorna fektetését végzi a Széchenyi tértől a Zetkin Klára utcáig. Kissé elmaradtak ugyan a tervezettől, de ebben elsősorban az a néhány nagyobb esőzés a ludas, melynek következtében a munkaárkokat többször elöntötte a lejtőről lezúduló víz.

Az új, 300 milliméteres csatorna már a földben van, sikeresen kiállta a nyomáspróbát is. Jelenleg a házi szennyvízbekötéseket végzi. Rövidesen sor kerülhet a vízmű dolgozóival való helycserére, vagyis a Zetkin Klára utcától keletre eső részen folytatódik a csatornaépítés. A vízvezetékcsere pedig a következő napokban a Széchenyi tértől kezdve folytatódik. Így oldható meg, hogy egy adott útszakaszon két vállalat egymás zavarása nélkül végezhesse a munkáját.

Ami a jövőt s az arra közlekedni kívánók reményeit illeti, még hosszabb ideig türelemmel kell lenni a pécsieknek. Ha továbbra is sikerül a terv szerinti ütemben folytatni a munkát, a jövő év végén hagyják el az építők, s végül az útburkolók a Déryné utcát.

K. Gy.

Mi a célja az olvasótáboroknak?

Nyolc évvel ezelőtt fiatal írók kezdeményezésére indult útjára az olvasótábori mozgalom. Az országban jelenleg évi 80—100 olvasótábort szerveznek. Baranyában 1976 óta működik Bárban a nemzetiségi olvasótábor, amelyet 1979-től úgy rendeznek meg, hogy külön vesznek azon részt a horvát-szerb és német nemzetiségű diákok. A Dombaytónál negyedik éve folynak olvasótábori foglalkozások felsőtagozatos tanulóknak, s idén először nyitotta meg kapuit a szakmunkástanulók számára szervezett olvasótábor.

A nyári táborok célja a komplex közösségi nevelés, az olvasás megszerettetése játékos formában olyan gyerekekkel, akik otthon kevesebb olvasási élményt tudnak szerezni. Tegnap délután a HNF Baranya megyei Bizottsága mellett működő olvasó népért mozgalom szervező bizottsága az idén rendezett táborok tapasztalatait vitatta meg. Egyebek között megállapítja az ülésre készült előterjesztés, hogy a gyerekek kiválasztásánál a pedagógusok gyakran nem veszik figyelembe a kiadott szempontokat, továbbá azt, hogy a szervező könyvtárak költségvetésében változatlanul igen alacsony összegekkel szerepelnek az olvasótáborok, holott a mozgalom kezdetei óta jelentős árváltozások történtek.

Képernyő előtt

Hivatása: pedagógus

Régi ismerősünket láttuk viszont vasárnap este a HÉT műsorában: Lengyeltóti Jánost, a mozsgói pedagógust, mesék, helytörténeti anyagok és néprajzi tárgyak gyűjtőjét, aki fél évszázadot töltött ebben a baranyai községben. Évek, sőt évtizedek óta „külső munkatársunk" is, ha úgy érezte, van közlendője a község határain túl élőknek is, sosem restellt tollat ragadni. Ha igazolványt, kérdőívet kellene kitölteni, nyilván azt írnák oda: foglalkozása pedagógus. Mi inkább írjuk így: hivatása pedagógus.

S valóban, ami a portréból kiderült, ami konkrétum, ami tény — az mind érdekes volt, de mindből ez a tanulság sugárzott elsősorban. Hogy nem kell népművelő diploma sem ahhoz, hogy valaki — a szó tágabb, verespéteri értelmében és legszűkebb értelmében egyaránt — a népet művelje. Hogy nem kell feltétlenül nagy, látványos dolgokat végrehajtani, akár kell – akár nem újításokat alkalmazni, görcsösen ragaszkodni a legfrissebbhez, a legkorszerűbbhöz — vagy annak vélthez, annak tűnőhöz! –, hanem lehet a dolgokat a maguk gyakorlatias voltában is szemlélni.

Jól tudjuk, napjainkban egyre több szó esik erről, hogy a pedagógusok „lámpás" szerepe ma sem csökkent. A falusi értelmiség köreinek kiszélesedésével, a nagyméretű városba áramlással párhuzamosan nem következett be a kisebb helységek olyan átrétegződése, ahol a pedagógus pusztán az iskola falai között maradva eleget tehetne annak a társadalmi feladatnak, ami rá — ha már nem is csak egyedül rá — vár. Ebben a helyzetben, amikor egyfelől az iskolára is nagyobb figyelem terelődik, másfelől a községek belső viszonyaira, sajátos fejlődésére, felzárkózására is – különösképp érdekes számunkra azoknak az öregeknek tapasztalata, akik az elmúlt évtizedek viharaiban mindvégig megőrizték „lámpás" szerepüket. Munkásságuk nyomán kideríthetjük, mik azok az összetevők, amiknek eredményeképpen egy pedagógus rajta hagyhatja kezenyomát egy egész község életén.

Nyilvánvalóan elsősorban az, hogy hivatásukat valóban hivatásnak tekintik. Megfigyelhető volt Lengyeltóti János szavaiban a hangsúly és az átforrósodás amikor azzal „dicsekedett": összesen tizenhat tanítványa lett maga is pedagógus. Továbbadni a stafétabotot, átplántálni a gyerekek szeretetét, a gyertkcentrikus magatartást, az áldozatkészséget, s ezzel még egy-két generáció számára biztosítani hasonló nagyszívű és odaadó tanárokat — ez valóban méltó a büszkeségre, de utal egyben a szakma, illetve helyesbítsünk: a hivatás szeretetére. Azután a szűkebb és tágabb haza megszeretetése, nemcsak szólamokban, hanem a megismert apró tények, jellemzők vérré válása révén — ez a másik fontos összetevő. Harmadszor pedig a realitásokkal való „békés együttélés": olyan lisztből sütjük a kenyerünket, amilyen van. A péken is múlik, milyen lesz az a kenyér.

H. E.

Pécsi óvónői szakközépiskolások látogatnak Eszékre

A folyó tanévtől együttműködési szerződés keretében valósítja meg kapcsolatait a Pécsi Janus Pannonius Gimnázium és Szakközépiskola horvát-szerb nemzetiségi tagozata, a Pécsi Horvát-szerb Nemzetiségi Óvoda az Eszéki Középiskolai és az Iskoláskor Előtti Nevelési Központtal. A pécsi óvónői szakközépiskolások 1980. november 26–27-én ünnepélyes kulturális műsorral mutatkoznak be az eszéki közönségnek Jugoszlávia nemzeti ünnepe, a Köztársaság napja alkalmából. A találkozó során könyvkiállításon mutatják be a Magyarországon horvát-szerb nyelven megjelenő tankönyveket, szépirodalmi műveket és folyóiratokat, amelyeket a kiállítás után eszéki barátaiknak ajándékoznak. Kétnapos jugoszláviai tartózkodásuk alatt óvónőképzőseink két eszéki óvodában bemutatják azokat az anyanyelvi bábműsorokat, amelyekkel közel egy éve járják Baranya megye horvát-szerb nemzetiségű óvodáit és általános iskoláit. Természetesen sor kerül kötetlen baráti találkozóra is az együttműködő intézmények tanulói és dolgozói között.

A baráti kapcsolatok leglényegesebb pontja a jövőben az lesz, hogy a pécsi szakközépiskola mindenkori harmadéves nemzetiségi tanulói a tavaszi szünetben óvodai gyakorlaton vesznek részt eszéki óvodákban, továbbá nyelvi, irodalmi órákat látogatnak a középiskolában. Hasznos lesz számukra továbbá az is, hogy eszéki partnereink rendszeresen küldenek óvodai szakirodalmat, tanulóink és tanáraink nyelvi és szakmai továbbképzésében előadások tartásával segítenek. A kölcsönösség elve szerint a pécsi középiskola és óvoda hasonló tartalommal viszonozza az eszékiek segítségét.

A pécsi delegáció tagjai a nemzetiségi óvónőjelöltek, óvónők, nyelvi és módszertani tanárok lesznek, vezetői Mammel Ádámné, az OPI nemzetiségi osztályának munkatársa és Hetesi Istvánné, a Janus Pannonius Gimnázium és Szakközépiskola igazgatója.

Pávics György

Pécsi művész sikere a hatvani tájképbiennálén

Szombaton nyitották meg a Hatvani Galéria 4. országos tájképbiennáléját, amelyen csaknem 100 művész szerepel alkotásaival. Az ünnepi alkalomból Somogyi József Kossuth-díjas szobrászművész, a Képzőművészeti Főiskola rektora mondott beszédet, méltatva a Heves megyei kis város pezsgő szellemi életét, a látáskultúra terjesztésében vállalt úttörő szerepét. Ezt követően Szokoti Ferenc, a városi pártbizottság első titkára nyújtotta át a diplomákat és a velük járó díjakat. A kitüntetettek között találjuk Valkó László pécsi grafikusművészt, aki ezüstdiplomát és a Művészeti Alap második díját nyerte el munkáival.

Miskolc, fürdőváros

Miskolc nevével a nehézipari üzemek, a kohók fogalma forrt össze. Pedig nem kevésbé nevezetes Miskolc, mint fürdőváros. Strandjai, fürdői, termálvizei messze földön híresek.

Miskolc üdülőnegyedében, Tapolcán, szépen gondozott parkban, árnyas fák alatt, tulipánágyások és egy csónakázó tó hídjain vezet az út a barlangfürdőhöz. E fürdők érdekessége, hogy ivóvíz minőségű meleg karsztvize 29 fokos, és összetételénél fogva alkalmas vérkeringési zavarok, véredény-megbetegedések és különböző idegártalmak gyógyítására. Két fedett medencéjét 36—38 fokosra fűtik, a harmadik a szabadtéri medence, amelyet vasbeton kagylóhéj övez; ugyancsak használható rossz időben is.

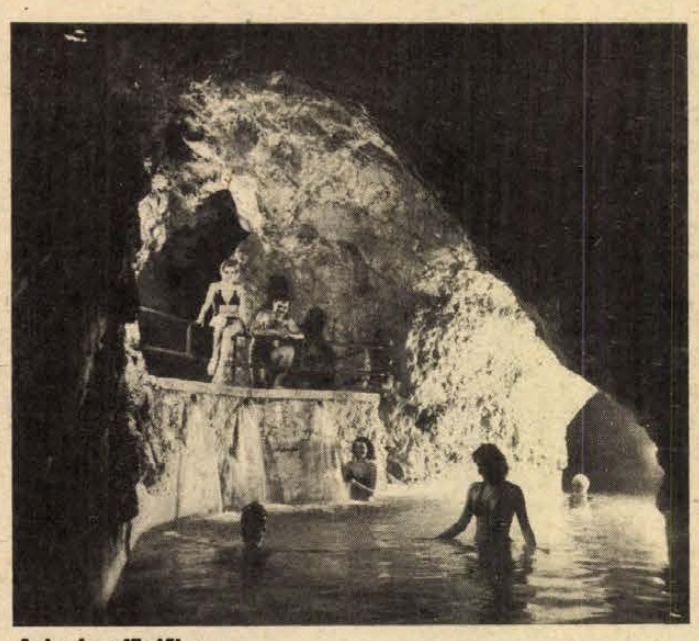

A barlangfürdőben

E fürdő vizét már a 16. században használták gyógyításra. Mai formáját 1940-ben nyerte el, s nagyobb arányú átépítésre 1958—59-ben került sor. Ekkor készült el a nagy idegenforgalmi látogatottságnak örvendő és Közép-Európa-szerte egyedüli barlangfürdő, amely mai formájában 1968-tól működik. A barlangfürdő — teraszbarlang, amely hazánk más barlangjaitól abban különbözik, hogy nem hideg karsztvíz, hanem az alulról felszálló hévizek oldották ki. A barlangfürdő rejtett kürtőit elzárták, és így az értékes, gyógyhatású levegő kiáramlása is megszűnt. A 140 négyzetméteres vízfelület kissé korrigált, de szabálytalan, eredeti formában maradt meg. A csodálatos szépségű kürtők, barlangjáratok, vízesések, s a kellemes, kristálytiszta víz nagy vonzerőt jelent. Évente 300 ezer fürdőző keresi fel e helyet. A barlangban feltörő hideg forrásokat kizárták, és vasbeton alappal látták el a barlangot, amelyben 6 dögönyözőn keresztül nagy gyorsasággal állandóan cserélődik a víz. A termál és barlangfürdőt SZTK-beutalóval is sok vendég veszi igénybe.

Közel a fürdőrendszerhez, árnyas fák között találjuk a tapolcai strandot — sport- és nagy medencével, korszerű öltözőkkel. Vizét a termálfürdő melegvízforrásaiból nyeri, amelyet előzőleg a Hejő-patakban lehűtenek.

Festői környezetben, a Bükk-hegység lábánál, a diósgyőri vár szomszédságában fekszik a diósgyőri várfürdő. A 21—24 fokos forrás vízére medencét építettek. A forrás felhasználása még Nagy Lajos király idejére nyúlik vissza. Napjainkban is felhasználják, télen ivóvízellátásra, nyáron 3 hónapig a strand üzemeltetésére. E területen építették fel a miskolci szaunát, két eredeti finn szauna pontos mását, amelyhez egy természetes barlangot alakítottak hideg vizes medencévé.

A város központjában 1929-ben épült a mai Augusztus 20. fürdő. Akkor hálózati vízzel látták el a medencét, amelyet gőzturbinák hulladékenergiájával fűtöttek. E lehetőség megszűnte után a fürdőt bezárták, s csak az 1951-es újjáépítéskor nyitották meg újra. Amikor is új kutat fúrtak, amelynek hőforrása 45 fokos vízzel látja el ma a fürdőt; a kis medence vizét nyáron hűtik is. A kutak 600 méter mélységből percenként 400 liter vizet adnak, s ezzel a Széchenyi-fürdő forrásai után az ország legbővizűbb kútja.

Említsük még meg Miskolc fürdői közt a Szabadság-fürdőt, amely gőz-, tisztasági fürdő — és fedett uszodája is van. E fürdő termálvize is 45 fokos és kénes hatású.

K. M.

Ha átlépünk a XXI. századba

Pillantás a jövőbe

Kit ne izgatna, milyen lesz a jövőnk? Mi várható a XXI. században? Mennyi ember él majd a földön? Mi vár fiainkra, unokáinkra? Mindezekkel a kérdésekkel Budapesten, a Közgazdasági Egyetem Népgazdasági Tervező Intézete, s azon belül a jövőkutatási osztály foglalkozik, élén dr. Kovács Géza egyetemi tanárral.

Elöregedés

— Önnek a „Jövőkutatás és társadalmi tervezés" című könyvét már hirdetik. Miről szól?

— A társadalom tudományos irányításához társadalmi méretű tervezésre van szükség. A népgazdasági tervezés elégtelen a társadalmi méretű folyamatok tudományos irányításához. Az anyagi javak újratermelése mellett újratermelődnek társadalmi-termelési viszonyaink, intézményrendszerünk, sőt maga az ember és tudata is. A másik alapgondolat: a jövőkutatás és tervezés szoros kapcsolata.

— A jövőkutatás a problémák szélesebb körével foglalkozik, mint amiben tervezünk vagy döntünk?

— Mi a nagy távlatú jövőkép-alkotással foglalkozunk. Vizsgálódásaink átlépik az ezredfordulót, kilépünk a XXI. század évtizedeire.

— Mit lehet látni a „horoszkópunkon"?

— Az a fejlődés, amelyet az 50-es évek elején a szocialista iparosítással elindítottunk, ma már 30 éves termelési apparátust jelent. Az ezredfordulón pedig 50 éveset. Eltekintve a rekonstrukcióktól, újabb gyárak építésétől, a termelő berendezések elöregednek. A 90-es években újabb, „második" szocialista iparosításra kell hogy sor kerüljön. Nagy feladat lesz! Korszerűségében is más.

12 milliárd

— Jelenleg mivel foglalkoznak?

— Ismeretes, hogy a világ nagy távlatú jövőjéről különböző világmodellekben, globális jelentésekben felvázoltak elképzeléseket, hol a „Római Klub" égisze alatt, hol az ENSZ megbízásából. Mi azt vizsgáljuk, milyen tanulságok vonhatók le a világmodellekből.

— Szabad néhány példát kérni?

— Vegyük a népesség kérdését. A világ népessége tovább nő: 2020-ra mintegy 12 milliárd ember él majd a földön. Arányaiban jelentős eltolódás várható. A fejlett országokhoz tartozó, nagyobbrészt fehér népesség részaránya a jövő század 20-as éveire a jelenlegi 20 százalékról 10 százalékra esik vissza. Ez a világot mozgató értékekben, gondolkodásmódban jelentős változásokat fog eredményezni, és ennek konzekvenciáit nekünk is le kell vonni. Vagy például az energiastruktúra kérdésköre!...

Az olaj és földgáz részesedése csökken, és ez életmódunkban is változást fog hozni. A szén, de az urán is, amely az atomerőművek alapanyaga, kimerülnek, bár a szén, mint nyersanyag sokat fog érni. A XXI. században megnő a fúziós energia szerepe, nő a napenergiáé, a biogázoké, esetleg más erőforrásoké.

Életkörülmények

— A XXI. században egészségesebb körülmények között fog az ember élni?

— Nehéz erre válaszolni. Civilizációnk haladásával megteremthető egy egészségesebb életfeltétel lehetősége. Számolni kell azonban azzal, hogy a népesség nemzetközi méretű növekedése, az emberi szervezet egyoldalú igénybevétele, bizonyos gyógyszerek hatékonyságának csökkenése ronthatja az életmód feltételeit. Erre is időben fel kell készülnünk.

— A hazai népesség hogyan alakul?

— Hazánk változatlanul az alacsony népességnövekedésű térséghez fog tartozni. Szerintünk a magyarok száma nem haladja meg a mostanit, mintegy 11 millió lesz.

Szüts Dénes

AZ UTAKON

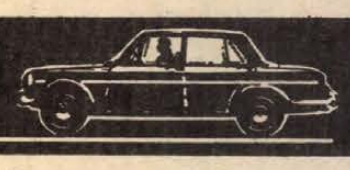

Téli autózás — téli veszélyek

Bármennyit is fejlődött az autótechnika, a síkos utakkal, vagy például a ködde l, még nem tudott eredményesen megbirkózni. Ezek veszélyeit csak a járművet vezető mérsékelheti vagy háríthatja el — óvatossággal és megfelelő vezetéstechnikával. Ám ilyenkor nemcsak a kocsival kell bánni tudni, hanem ismerni kell a leselkedő veszélyeket is.

Az út síkosságához például nem föltétlen van szükség havazásra, mert az addig száraz útfelületet átmenet nélkül vonhatja be a szinte láthatatlan jégréteg. Ennek lehetőségével elsősorban olyan helyeken kell számolni, ahol a mikroklíma kedvez a jégképződésnek. Tehát tavak, folyók mellett, ipartelepek közelében, hidakon, szélvédett útbevágásoknál, erdősávok között és hegyi utakon. Az eljegesedéshez gyakorta nem is kell fagypont alatti hőmérséklet az adott időpontban. Az éjszakai, hajnali órákban „mélyhűtött" útfelület ugyanis bőséges hidegtartalékkal rendelkezik a pára megfagyasztásához.

Ezzel kapcsolatban jó tudni azt is, hogy a jármű viselkedése szintén figyelmeztet a csúszásveszélyre. Csöndesebbé válik például a futóműzaj, könnyebb lesz a kormányozás. De tájékoztatnak a szemmel látható jelek is, pontosabban éppen az, hogy a nedvesnek tűnő úton nem hagynak nyomot a gördülő gumik. Az egyetlen védekezés ilyenkor a tempó jelentős mérséklése. Nem fékezéssel persze, hanem a gáz igen óvatos visszavételével. Ha netán épp a fékezésnél derül ki a csúszósság, akkor a fékhatást azonnal meg kell szüntetni, különben a jármű menthetetlenül irányát veszti, megpördülhet vagy lecsúszhat az útról. Megfelelő gyakorlattal a meacsúszás is kivédhető. Az alapmanőver ekkor az, hogy a csúszás irányába kell kormányozni. Tehát ha — tegyük föl — a kocsi hátsó része balra tör ki, a kormányt balra kell elfordítani. Az természetesen nem mindegy, hogy milyen mértékben és az sem, hogy eközben mit csinál a gázpedált nyomó lábunk.

Az elméleti tanács azonban itt vajmi keveset ér — ezt be kell gyakorolni! Az utak erre nyilvánvalóan nem alkalmasak. Olyan szabad térséget kell tehát keresni, ahol sem a forgalmat, sem pedig kocsink épségét nem veszélyeztetjük. Ugyancsak érdemes gyakorolni a síkos úton való elindulást is, ami gyakran nem is olyan egyszerű. Csak akkor sikerülhet, ha a meghajtott kerekeken föllépő nyomaték a kocsit épphogy megmozdítja. Ez igen finom gázkezeléssel és a tengelykapcsoló csúsztatásával valósítható meg. A hagyományos meghajtású kocsiknál mindezt elősegíthetjük a félig behúzott kézifékkel is, amely csökkenti a kerekek túlpörgetésének lehetőségét.

Búsbarna László

Műszaki vizsga — soron kívül

Úgynevezett nyílt napot tart a megyei autófelügyelet és az MKBT november 29-én Pécsett. Ennek során bárki ingyen, előzetes bejelentés nélkül műszakilag átvizsgáltathatja személygépkocsiját. Amennyiben a jármű megfelel az előírásoknak, 150 forintos vizsgadíj ellenében levizsgáztatják azt a szakemberek. Érdekesség: e napon a két helyszínen (az AFIT Szigeti úti szervizében és az autóklub Citrom utcai bázisán 7—12 óráig várják a jelentkezőket) még a műszakilag kifogásolható gépkocsik sem buknak meg, legfeljebb nem mennek át az alkalmi műszaki vizsgán. Mivel veszteni valója senkinek sincs, érdemes próbát tenni!

Elektronika a gépkocsiban

Az Egyesült Államokban — a tervek szerint — 1980 őszétől minden új gépkocsit mikroszámítógépes gyújtásszabályzóval gyártanak. Ez a néhány évtizede még elképzelhetetlen pontosságot nyújtó szabályozás jelentős kutatási-fejlesztési erőfeszítések eredménye.

A benzin árának rohamos emelkedése a takarékosságot az autósok első számú követelményévé tette. A benzinfogyasztás érdemleges csökkentése viszont csak elektronikus berendezések felszerelésével képzelhető el. A kezdet tehát a mikroszámítógépes gyújtásszabályozás. A jövő autójának kipufogását — azaz a véggáz összetételét — azonban már ellenőrizni fogja egy mérőszonda, és ugyanígy állandó kontrollnak veti majd alá a motor-hőmérsékletet, a fordulatszámot, a forgatónyomatékot, a sebességváltó állását, a kerekek légnyomását és a gumiköpeny profilmélységét is. Az autó komputere állandóan regisztrálni fogja a külső hőmérsékletet, a légnyomást és a nedvességet, hogy azután a mért értékeket figyelembe vegye a gyújtás, a porlasztás vagy a sebességváltás vezérlésére. A kocsi vezetőjének minderre már semmi gondja nem lesz.

Az elektronikával felszerelt autók azonban drágábbak lesznek. Nem a voltaképpeni minikomputer okozza az áremelkedést, hanem a sok mérőtapogató, amely a számítógépet a szükséges adatokkal ellátja, továbbá a komputer parancsait továbbító alkatrészek, amelyek mínusz 40 és plusz 120 C fok közötti hőmérsékleten kifogástalanul kell hogy működjenek. Amellett persze a légnedvességet és az erős vibrációt is el kell viselniük, és rendszeres karbantartás nélkül is hosszú ideig kell megbízhatóan dolgozniuk. Az autóipar három olyan területet különböztet meg, amelyekben az elektronikának szerep juthat: az egyik a hajtóművezérlés (benzinbefecskendezés, porlasztás, gyújtás, kipufogás, sebességváltás), a másik az üzembiztonság (blokkolásgátlás a fékrendszerben, távközjelzés), a harmadik az ellenőrzés és információ (az összes funkciók jelzőműszerei, forgalomirányítás).

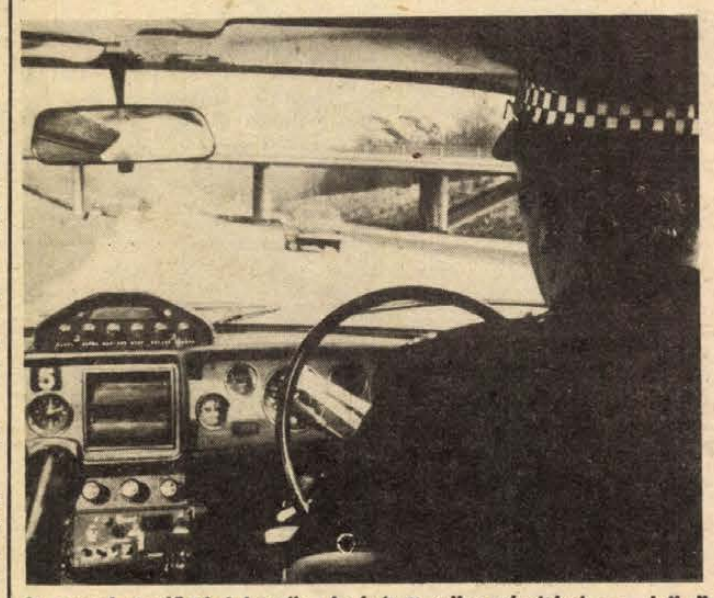

Az angol rendőrségi kocsiba beépített mikroszámítógép a „lelke" annak a készüléknek, amely a látómezejébe kerülő bármely jármű sebességét — függetlenül a haladási iránytól vagy a forgalom sűrűségétől — kiszámítja és feljegyzi.

A KPM Pécsi Közúti Igazgatóság forgalomtechnikai és üzemeltetési csoportja korszerű, energiaelnyelő korlátokkal „béleli" ki a pécsi—komlói útvonal veszélyes útkanyarulatait. A munkálatokat az elmúlt héten kezdték meg és várhatóan a jövő hét végére befejezik.

*

Jól sikerült a VILLGÉP Szövetkezet harkányi autós üzemének fényszóró beállítási akciója. Csaknem negyven autós ellenőriztette fényszóróját és mérette meg a szénmonoxidot. A résztvevők között kisorsolt díjtalan szervizutalványt Léber Jánosné Lada 1300 típusú gépkocsijával nyerte.

*

Közlekedési vetélkedőt szervezett a PMSC KISZ-szervezete és a Pécsi városi KBT az NB I-es labdarúgócsapat tagjai részére. A játékosoknak KRESZ-tesztlapot kellett kitölteniök, ennek alapján a következő sorrend alakult ki: 1. Kardos, 2. Gallai, 3. Schulteisz.

Kocsiátvételi sorszámok

Trabant Limousine (Budapest)	1 941
Trabant Limousine (Győr)	1 326
Trabant Limousine (Debrecen)	591
Trabant Lim. Spec. (Budapest)	3 520
Trabant Lim. Spec. (Debrecen)	1 613
Trabant Lim. Spec. (Győr)	3 610
Trabant Limousine Hycomat	10 140
Trabant Combi (Budapest)	848
Trabant Combi (Győr)	747
Wartburg Lim. (Budapest)	2 310
Wartburg Limousine (Győr)	2 111
Wartburg de Luxe (Budapest)	1 939
Wartburg de Luxe (Győr)	2 093
Wartburg de Luxe tolótetős	524
Wartburg Limousine tolótetős	232
Warburg Tourist (Budapest)	884
Wartburg Tourist (Győr)	905
Skoda 105 S (Budapest)	1 395
Skoda 105 S (Győr)	1 428
Skoda 105 S (Debrecen)	1 535
Skoda 120 L (Budapest)	1 139
Skoda 120 L (Debrecen)	700
Skoda 120 L (Győr)	761
Polski FIAT 1500	1 251
Polski FIAT 126 (Budapest)	4 336
Polski FIAT 126 (Győr)	452
Polski FIAT 126 (Debrecen)	1 042
Zaporozsec	30 570
Lada 1200 (Budapest)	8 836
Lada 1200 (Debrecen)	8 241
Lada Combi (Budapest)	1 638
Lada Combi (Debrecen)	573
Lada 1300 (Budapest)	5 517
Lada 1300 (Debrecen)	4 312
Lada 1500 (Budapest)	4 789
Lada 1500 (Debrecen)	4 376
Lada 1500 (Győr)	970
Lada 1600 (Budapest)	1 940
Lada 1600 (Debrecen)	1 015
Dácia (Budapest)	3 124
Dácia (Debrecen)	1 228
Moszkvics 2140	9 949

KIP-KOP

DUNAVÁROSI CIPŐKERESKEDELMI VÁLLALAT

Nyugdíjashét

November 20—27-ig

nagy árengedménnyel

különböző férfi- és női cipők.

KIP — KOP

Pécs, Dr. Doktor Sándor u. 15., Sallay u. 3., Bajcsy-Zs. u. 8.

kedd tól kedd ig kedvezmény

KONZUM SKÁLA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

A KONZUMBAN

november 25-től december 2-ig

LAKÁSTEXTILOSZTÁLY

Flanell ágyneműgarnitúra (3 részes + lepedő) 688,— Ft helyett 450,— Ft-ért

KONFEKCIÓOSZTÁLY

Bébiruha 158,— Ft-tól 215,— Ft-ig 50%

Lánykaruha 206,— Ft-tól 247,— Ft-ig 50%

Kismamaruha 910,— Ft helyett 343,— Ft-ért

VASOSZTÁLY

Műanyag permetezőkanna 943,— Ft helyett 660,— Ft-ért

Tekintsék meg Rákóczi úti kirakatunkat, válasszanak! Amig a készlet tart!

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk, dédnagymamám és testvérem,

ÖZV. NOVECZKY PÉTERNÉ
Keczeli Julianna

70 éves korában elhunyt. Temetése 1980. november 26-án fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család. Minden külön értesítés helyett.

Fájdalommal tudatjuk, hogy édesapánk, apósunk, nagyapánk,

KISS SÁNDOR

71 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása november 27-én 13 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyám, nagymamám és anyósom,

ÖZV. SZIGETI MÁTYÁSNÉ

Fülemüle u. 5. sz. alatti, volt huszitóti lakos, 68 éves korában november 20-án elhunyt. Temetése november 27-én, csütörtökön fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, drága édesanyánk, nagymamánk, testvérem, anyósunk és kedves rokonunk,

PATKÓ ALAJOSNÉ
Válovicz Etel

türelemmel viselt, hosszú szenvedés után 59 éves korában elhunyt. Temetése november 25-én, ma fél 3 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. A gyászoló család.

Tudatjuk rokonainkkal, ismerőseinkkel, hogy

BOROS SÁNDOR

63 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása november 26-án, (szerdán) délután 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága gyermekünk, testvérünk és kedves rokonunk,

SZUKICS ÁRPÁD

19 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése 1980. november 27-én fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyám, anyósom, testvérünk, kedves rokonunk,

ÖZV. BUZÁNSZKY BÉLÁNÉ

73 éves korában, türelemmel viselt hosszú szenvedés után elhunyt. Drága halottunk temetése 1980. november 28-án 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy drága jó apánk,

SZARKÁNDI JÓZSEF

hosszan tartó súlyos betegség után, 68 éves korában elhunyt. Temetése november 27-én 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló gyermekei és unokái.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, anyósunk, nagymamánk és dédikém,

VIOLA JÓZSEFNÉ

volt piskói lakos 70 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 1980. november 27-én 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik

KALOCSA LAJOS

temetésén részt vettek. Külön mondunk köszönetet a Zsolnay gyár párt- és szakszervezeti vezetőknek és munkatársaknak, testvéreknek, barátoknak és szomszédoknak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

GERŐ KÁROLYNÉ

búcsúztatásán részt vettek és fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek és a VILLGÉP Szövetkezet dolgozóinak, akik

SOM KÁROLY

temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkban együttérzésüket fejezték ki. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

ÖZV. KOVÁCS JÓZSEFNÉ

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével együttérzésüket nyilvánították. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

ÖZV. KERN JÁNOSNÉ

búcsúztatásával fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a Pécsi Dohánygyár műszaki osztály és tmk dolgozóinak, valamint az Építők Étterem dolgozóinak a részvételért. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik édesapánk,

DOMBI JÓZSEF

temetésén részt vettek. Külön köszönjük a MÉV Vállalatnak, szállításának, szakszervezetének, a volt munkatársaknak a megjelenést és a szép koszorúkat. Kisgyermekei és Erős család.

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, volt munkatársaknak, barátoknak, szomszédoknak és kedves ismerősöknek, akik felejthetetlen jó férjem,

ORBÁN JÁNOS

temetésén részt vettek, és utolsó útjára elkísérték. Külön köszönetet mondunk a Pécsi Börgyár vezetőinek, szakszervezeti bizottságának és a közgazdasági főosztály dolgozóinak, akik koszorúk és virágok küldésével mély fájdalmunkban osztoztak. Gyászoló felesége és családja.

LAKÁS-INGATLAN

Csele-pataknál közművesített üdülőtelek alappal, felszereléssel eladó. Érdeklődni: Pécs, Siklósi városrész, Hajdú Gy. u. 10., IV. 15. 18 óra után.

Pécsi, belvárosi, 90 m²-es, háromszobás, tanácsi lakásomat budapestire cserélném. „Csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe, vagy a 219-719-es telefonon.

Háromszobás öröklakást vennék, kp. fizetéssel, esetleg garázzsal. „Zöldövezet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném nagyméretű, másfél szobás, uránvárosi, tanácsi lakásomat külön bejáratú, kétszobás, tanácsira. „Minden érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Másfél szobás, földszintes, távfűtéses, szövetkezeti lakásomat plusz tanácsi, harmadik emeleti, nagyszobás garzont cserélném két külön bejáratú, két család részére, jó állapotban lévő pécsi családi házért. „Lehet kétszintes is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Másfél szobás, földszinti, szövetkezeti, távfűtéses lakásomat elcserélném kétszoba-összkomfortra, első-második emeletig. „Lehet Kertváros is" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Két és fél szobás, szövetkezeti lakásomat eladnám vagy másfél szobásra cserélném. Ajánlatokat: „Január" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Bérbe adnám 1—2 évre pécsi, 2 és fél szobás, összkomfortos, új lakásomat. „Zsuzsa" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Tanárképzőnél másfél szobás, szövetkezeti lakást nagyobbra cserélnék. „Legjobb a két és feles" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélem Széchenyi téri, egyszoba-összkomfortos, hálófülkés lakásom gázfűtéses, Krisztina tér környékí, első emeleti, kétszoba-összkomfortosért. „Tél" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélem Éva utcai, háromszobás, első emeleti lakásom környékbeli, első emeleti, kétszobás lakásra. „120 ezer" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Komló, Szilvás, Április 4. u. 15., I/1., összkomfortos, másfél szobás, szövetkezeti lakás sürgősen eladó. Érdeklődni egész nap a helyszínen.

Kétszoba-komfortos fél házrészt cserélnék, esetleg eladnék nagyméretű, másfél szobás, összkomfortos lakásért. „Rét utca" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Egyszobás garzonlakást vennék 150 ezer kp.-vel + OTP-átvállalással. „Garzon" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó kétszoba-összkomfortos lakás Siklós, Béke tér 11/A, 2. em. 7/A. Kedvező fizetési feltétellel.

A Balaton déli partján 50 négyszögöl körüli, olcsóbb (nem vízparti) telket vásárolnék, amely faház felállítására alkalmas. Ár- és helymeajelöléssel. „Balaton" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kozármislenyben 200 négyszögöl, gazdálkodásra alkalmas telek eladó. Érdeklődni: Pécs, Kedves u. 6.

350 négyszögöl szőlő eladó. Keszü, Petőfi u. 23.

Panorámás, új nyaraló eladó, Fonyód, Várhegy u. 15. sz. alatt. Érdeklődni: Fonyód, ingatlanközvetítőnél.

Mohács, Felszabadulás lkt. 4. ép., IV/34. 1 + 2 fél szobás, szövetkezeti öröklakás eladó. Érdeklődni: 17 órától.

Orfű, Herman Ottó utcában 205 négyszögöles telek eladó. Érdeklődni: Herbert Nándorné, Komlói városi Tanács.

Középkorú, dolgozó férfi külön bejáratú, albérleti szobát keres, fürdőszoba-használattal. „December 1." jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

3 szobás OTP-öröklakás kp. + OTP-re eladó a Mecsek nyugati részén. „Nyárl költözés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házhelyet vennék 200 n-ölig, a város nyugati részén. „Ár- és helymeajelölés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 2 és fél szobás, tanácsi lakásomat két különállóra. Ha szükséges „Garázs" van jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

60 ezer Ft-os lakásmegoldást keresünk. „Minden ajánlat érdekel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Új vásárcsarnokkal szemben 3 szobás, tanácsi, összkomfortot cserélnék 2 tanácsi lakásra. „Különbözet nélkül" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Orfűn, a Kalap dombon új, panorámás hétvégi ház reális áron eladó. „Fizetési könnyítéssel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba-konyha, előszobás lakóépület 250 n-öl területtel, áron alul, betegség miatt eladó. „Sportpálya" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

3 szobás, kertes családi ház, melléképületekkel Pécs, I. kerületben, olcsón eladó. „Kedves" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 350 n-öl lugasrendszerű szőlő Uránvárostól 10 percre. „Jól kezelt" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó a zóki szőlőhegyen 100 n-öl szántó és 300 n-öl szőlő. Érdeklődni: Pécs, Ybl Miklós u. 9., X. 4.

Nyugdíjas házaspár komfortos lakásmegoldást keres. „150 ezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Külön bejáratú, bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal 2 diák vagy dolgozó lány részére kiadó. Kertváros, Keszüi út 45.

Bükkösdön, Petőfi utcában régi típusú 2 szobás ház eladó. Érdeklődni: Bükkösd, Kossuth utca Czengruber vagy Prihoda.

Szekszárdi 1 szobás, OTP-lakásomat elcserélném bármilyen pécsire. „Tavasz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném pápai, I. emeleti, tanácsi, belvárosi, 1 szoba-konyhás lakásomat pécsiért. „Borbáth" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Szép szekrénysorok, Sacl gyermekszobák, egyéb bútorok olcsón vásárolhatók Szabó bútorosnál, Jókai u. 1.

Vásárolnék erősítőt organához 50 watt körüli teljesítménnyel. „Kipróbálás utánvétel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580-Ft-tól részletre

Vajta kárpitos. Pécs, Déryné u. 11.

Parkosításhoz ezüstfenyő földlabdával jutányos áron kapható. Pécs, Közép-Makár 6. sz.

Szerszámfa minden méretben, kubiktégla eladó. Mohács, Fürst S. u. 26. Érdeklődni: naponta 3 óra után.

1300-as Polski Fiat, lejárt műszakival, olcsón eladó. Tel.: 28-065. Érdeklődni: 16 óra után.

1500-as Opel Record, egyben vagy bontva, eladó. Érdeklődni lehet: Szentlőrinc, Erzsébet u. 4. Horváth László.

Wartburg de Luxe, háromléves, eladó. Pécs, Anikó u. 10., III. em. 10.

Eladó erős, süllyesztős és táskavarrógép. József Attila u. 29., földszint, bal ajtó.

1200-as Zsiguli, most műszakizott, valamint egy olajbojler eladó. Megtekinthető szombat, vasárnap egész nap, hét közben 17 óra után. Báthori u. 26. Potték.

Modern bútorokat vegyek és eladok. Kenderesi, Szabadság út 50. Telefon: 18-224.

Új, vámkezelt Passap Duomatic „S" automata lyukkártyás, 4 színváltós kötőgép eladó. Tel.: 19-034, 16 óra után.

Haláleset miatt sürgősen eladó egy teljesen új, 350 literes hűtőláda. 17 óra után, Ellend, Kossuth u. 11.

Mikrobuszt vásárolnék. „Barkas előnyben" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

IV frsz. Zaporozsec, ugyanott villanysütő, kétlapos rezsóval eladó. Frankel Leó u. 12., I. em. 4/A.

Keveset használt jugoszláv kempingkerékpár kétezer forintért eladó. Kovács Miklós, Surányi M. 16/A.

Kisméretű hűtőszekrény, kombinálható babakocsi fél áron eladó. Szigeti út 4/A, 11/1.

Szakácskönyveket vennék gyűjteményhez. „Mindenféle érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Yamaha két felső tomos dobfelszerelés eladó. Érdeklődni: a 28-124-es telefonon, 17—20 óra között.

Vennék 20 000 kp. + részletre jó állapotú személygépkocsit. „50 000-ig" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Újszerű állapotban 2 db gyermekfotel eladó. Telefon: 17-756.

Eladó 1200-as VW, elöl karambolos. Érdeklődni: Pécs, Komját A. 8. 15 óra után, Keszthelyi.

Írógépet vásárolnék. „Írógép" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Igényesnek új Amati dobfelszerelés, Simson segédmotor, modern, világos szekrénysor, korallszínű ülőgarnitúra, ugyanott használt 2 gyermekheverő, zöld ülőgarnitúra, könyvszekrény és gyermek íróasztal eladó. Pécs, Ybl M. 9., VII/4.

7 éves Fiat 127-es, prima állapotban, igényesnek, eladó. Pécs, Ybl M. 9., VII/4.

Jugoszláv gázkályha eladó. Pécsvárad, Szabadság út 7., délelőtt.

Eladó üsthöz, olajpumpa, olajkanna, 60 literes. Cím: József Attila u. 30., emeleten, bal.

Karambolos, 1200-as Zsiguli eladó. Érdeklődni naponta 18—20-ig, a 23-595-ös telefonszámon.

10 q cement áron alul eladó. Telefon: 11-932.

2,8 m³-es csehszlovák kazán eladó. Nagypeterd, Kossuth u. 138.

Eladó 500 db blokktégla, építési anyag, felvonó (villanymotoros csörlő). Pécs, Páfrány utca 30.

Rendszám nélküli Tatran motorkerékpár eladó. Pécs, Gyulai Pál u. 4. 16 óra után.

Kéveset használt mosógép eladó. Telefon: 28-467.

Egy garnitúra Trabant-gumi eladó. Kozármisleny, Pécsi út 71.

Friss vizsgával, jó műszaki állapotban 500-as, CB-s Trabant eladó. Megtekinthető mindennap 17 óra után: Móricz Zs. tér 15. Sáfrány János. Telefon: 30-324.

CP-s Zastava, felújított karosszériával, eladó. Szabó József, Felsőbalokány utca 21.

IL-es Zsiguli, friss műszakival, első kézből, eladó. Csertő, Szabadság u. 59.

Eladó 2 db múlt század végi szecessziós szekrény, 1 db „Sopron" íróasztal, 1 üveges, régi könyvszekrény, 6 db Ali-polc, Fiat 127-es motoralkatrészek, generátor és vízpumpa, Skoda 1000 MB motor, futóművek. Kovács, Kossuth L. u. 39.

Olcsó heverők, rekamié, fotelok, szekrények, íróasztalok, ágyneműtartók, hűtők, olajkályhák eladók. Veszek gáztűzhelyet, palackot, nyomáscsökkentővel, kétajtós szekrényeket, heverőket. Szabó, Sallai 15. Telefon: 16-579.

VEGYES

Menyasszonyi és koszorúslány ruha, fehér és színes bundák, pelerinek nagy választékban kölcsönözhetők. Haramia Jánosné, Szigetvár, Széchenyi út 8.

Parkettázás, csiszolás, lakkozás, műanyagpadló ragasztás, garanciával. Bokor utca 8. Telefon: 29-730. Ormándlaky.

Vidékieknek! Nyelvtanítás 80 forinttól havonta levelezéssel, angolul, németül, franciául, oroszul, olaszul, spanyolul telefonetikusan (835-761) Doktor Farkas, külföldi diplomás szaktanár, 1149 Budapest, Tábornok huszonegy.

Kisiparosnál, magán- és kiskereskedőnél stb. gépírónő munkát vállalna. „Írógép" jeligére Pécs, 4. Pf.: 53. 7604.

Mennyezetburkoló lapok megrendelhetők antik és modern mintákban Szőke József műanyagfeldolgozó mesternél, Pécs, Károlyi Mihály 21. Telefon: 11-188.

Általános ápoló, aszszisztensnő egyműszakos állásmegoldást keres. — „Bandika" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Vízvezeték-szerelési és javítási munkákat vállalok. Kisebb javításokat esti órákban is. Pfaff Attila, Pécs, Vadász 52. Telefon: 30-375.

Elmennék házvezetőnőnek vagy idősebb férfival eltartási szerződést kötnék. 52 éves vagyok. Csak jó lelkű, becsületes ember írjon. „Otthonra van szükségem" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Ernyőjavítás garanciával, rövid határidővel. Garay u. 10. (Kórház térnél).

Bútoralakítás, fényezés, antik bútor restaurálás. Telefon: 29-321, Hargita u. 2.

Villamosipari technikumi végzettséggel, hivatásos jogosítvánnyal másodállást vállalok. „32 éves férfi" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Műszaki vizsgára felkészítés, vizsgáztatás, fogyasztásmérés, beállítás, motorok szelepcsiszolása, fékek, kuplungok javítása, akkutöltés -savazás, rövid határidővel. Autójavító, Keszü, Petőfi u. 23.

Garázst bérelnék. „Petőfi utca környéke" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Automata és egyéb ernyőjavítás két nap alatt. Pécs, Kaffka Margit u. 4. (Szabadság útról nyílik)

Házfelügyelők helyett lépcsőházak takarítását vállaljuk. „Kertvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Mosógépjavítást vállalok. Megrendelhető a 30-973-as telefonszámon. Amrein műszerész.

SZŐNYEG-, KÁRPITTISZTÍTÁST

rövid határidőre vállalunk.

Pécsi TEMPÓ Általános Szolgáltató Szövetkezet, Pécs, Somogyi Béla u. 2. sz.

Telefon: 10-140.

Értesítjük t. ügyfeleinket, hogy 1980. november 25-én vállalonói továbbképzés miatt FIÓKÜZLETEINKET ZÁRVA TARTJUK.

B. m. Patyolat Mosoda Vállalat

KÖZÉRDEKŰ

Kétnapos kedvezményes üdülés a Grand Hotel Margitsziget szállodában, 1981. január, február és március hónapokban, félpanzióval. 924,— Ft személyenként kétágyas, fürdő nélkül szobában, illetve 1108,— Ft személyenként kétágyas, fürdőszobás szobában (+üdülőhelyi díj). Szobafoglalás: DANUBIUS TRAVELS, 1052 Budapest, Martinelli tér 8. Telefon: 173-115.

Áramszünet lesz f. hó 25-én Pécsett 13—16 óráig a Sarohin tábornok u., Fazekas M. u., Nevelési Központ, Egri Gy. u. által határolt területen.

Áramszünet lesz november 25—26—27-én 7—13 óráig Cserkút és Kővágószőllős községekben.

Az Autóközlekedési Tanintézet „B" kat. személygépkocsivezetői tanfolyamot indít DECEMBER 1-én Siklóson. Jelentkezni lehet: Felszabadulás u. 57. Borsos Endrénénél és Gyüdi u. 2. sz. alatt Sugár Lászlónénál, naponta 8—16 óráig.

A pécsi Zipernovszky Károly Ipari Szakközépiskola technikus minősítő vizsgára előkészítő különbözeti érettségi tanfolyamot hirdet — gépész — erősáramú —, finommechanikai és műszeripari szakmai elmélet tantárgyakból. A jelentkezés feltétele: a szakterületek valamelyikéből szakmunkásbizonyítvány, a szakmában eltöltött 2 év szakmai gyakorlat, valamint érettségi bizonyítvány. A jelentkezési határidő: 1930. december 20. A tanfolyam előreláthatólag 1981. január 15-én kezdődik.

Nálunk már karácsony van!

Műfenyők 50 cm-től 1,5 m-ig 42,40 Ft-tól 266 Ft-ig, karácsonyfadíszek nagy választékban, 1981. évi művészeti, asztali és falinaptárak, műszaki rajz eszközök, rotringáruk, ajándékozási cikkek: fotóalbumok, emlékkönyvek, divattáskák, golyóstollak és sok egyéb ajándékozási cikk.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT! SEGÍTÜNK AJÁNDÉKOT VÁLASZTANI!

„PERGAMEN" Pécs, Szalai A. u. 10/b.

PERGAMEN

Ünnepek előtti meglepetés A NYUGDÍJASOKNAK

BARANYAKER

HA NOVEMBER 24-TŐL DECEMBER 2-IG JÁTÉKOT VÁSÁROLNAK, 30%-os ENGEDMÉNYBEN RÉSZESÜLNEK A MECSEK ÁRUHÁZ — SZLIVEN ÁRUHÁZ — KERTVÁROSI KISÁRUHÁZ játékosztályain és az összes pécsi — mohácsi — siklósi — harkányi — mázaszászvári játékboltjainkban.

A jogosultságot az október havi nyugdíjszelvénnyel kell igazolni!

BARANYAKER

Használják ki ezen kedvező vásárlási lehetőséget!

SZOCIÁLIS OTTHONI ápolónőt, takarítónőt keres

a Tüzér utcai szociális otthon. Jelentkezni lehet — szombat kivételével — 8—16 óráig, Tüzér u. 7. sz. alatt.

I. 513/1980.

A Mecseki Szénbányák Pécs-Bányaüzeme FELVESZ SZAKKÉPZETT SEGÉLYNYÚJTÓT.

Jelentkezés a munkaügyi vezetőnél István-aknán. Telefon: 10-455.

I. 577/1980.

Eredmények röviden

LABDARÚGÁS

NB I-es mérkőzés: Bp. Honvéd–Nyíregyháza 2:0 (0:0), Kispest, 10 000 néző. V.: Jaczina. Góllövők: Gyimesi, Nagy.

AZ NB I. ÁLLÁSA

1. Videoton	16	11	2	3	31-17	24
2. Vasas	16	9	5	2	36-18	23
3. FTC	16	9	5	2	33-15	23
4. Bp. Honvéd	15	9	2	4	29-16	20
5. Tatabánya	16	7	5	4	20-12	19
6. Nyíregyháza	16	7	5	4	15-11	19
7. Békéscsaba	16	7	4	5	20-19	18
8. Ú. Dózsa	16	5	6	5	30-28	16
9. PMSC	16	5	5	6	18-22	15
10. Volán SC	16	5	5	6	20-25	15
11. Csepel	16	5	4	7	21-18	14
12. Rába ETO	16	3	7	6	16-19	13
13. Debrecen	16	6	1	9	17-21	13
14. ZTE	16	5	3	8	24-32	13
15. DVTK	16	3	6	7	14-23	12
16. Kaposvár	16	3	4	9	18-33	10
17. MTK-VM	16	2	6	8	12-27	10
18. Dunaújváros	15	3	3	9	20-38	9

A Dunaújváros—Bp. Honvéd mérkőzést november 26-án játsszák le.

●

NB II. mérkőzések.

Nyugati csoport: Olajbányász–Komló 0:1 (0:1). PVSK–H. Rákóczi SE 1:0 (0:0). Bauxitbányász–Mohács-Véménd 1:0 (1:0), Sellye–Keszthely 1:1 (1:1), Dombóvár–Fűzfő 2:0 (1:0), Sabaria–Bábolna 0:0, MÁV DAC–Bakony Vegyész 2:2 (2:1), Haladás VSE–Sopron 2:2 (1:1), Pét–Várpalota 1:3 (0:2), Szekszárd–Ajka 4:0 (2:0).

A NYUGATI CSOPORT ÁLLÁSA

1. Komló	17	11	4	2	26- 9	26
2. Olajbányász	17	9	5	3	35-23	23
3. Haladás	17	6	10	1	28-13	22
4. Keszthely	17	8	6	3	31-24	22
5. MÁV DAC	17	8	5	4	39-20	21
6. PVSK	17	8	5	4	26-16	21
7. Sabaria	17	8	5	4	23-17	21
8. Bábolna	17	7	7	3	20-17	21
9. Bauxitbányász	17	9	3	5	26-24	21
10. Ajka	17	7	4	6	26-26	18
11. Mohács-V.	17	5	7	5	12-15	17
12. Sopron	17	6	4	7	24-22	16
13. Szekszárd	17	6	4	7	16-17	16
14. Bakony V.	17	4	6	7	24-28	14
15. Rákóczi SE	17	5	3	9	15-18	13
16. Fűzfő	17	3	5	9	20-28	11
17. Várpalota	17	2	7	8	18-28	11
18. Sellye	17	4	3	10	18-32	11
19. Dombóvár	17	2	5	10	17-39	9
20. Pét	17	2	2	13	19-47	6

●

Keleti csoport: Miskolc–Szolnok 1:1 (1:1), Debreceni Universitas–Nagybátony 2:0 (1:0), H. Asztalos J. SE–Eger 3:0 (2:0), Salgótarján–H. Szabó L. SE 1:0 (1:0), Karcag–Gyula 2:1 (1:0), H. Papp J. SE–Kazincbarcika 2:2 (1:1), Gyöngyös–Hódmezővásárhely 2:1 (1:0), Ózd–Borsodi Volán 2:1 (2:0), Debreceni Kinizsi–Hajdúböszörmény 1:1 (1:0), Lehel SC–Szarvas 2:1 (0:0).

A KELETI CSOPORT ÁLLÁSA

1. Ózd	17	10	3	4	29-14	23
2. Gyöngyös	17	10	3	4	19-15	23
3. STC	17	9	4	4	23-13	22
4. Eger	17	9	3	5	24-21	21
5. Szolnok	17	8	4	5	29-22	20
6. Asztalos SE	17	7	5	5	24-19	19
7. Papp J. SE	17	6	7	4	29-25	19
8. Gyula	17	6	7	4	22-20	19
9. Debreceni K.	17	7	3	7	27-28	17
10. Debreceni U.	17	5	6	6	21-18	16
11. Lehel SC	17	5	6	6	20-18	16
12. Hód.-vásárh.	17	6	4	7	16-15	16
Szabó L. SE	17	5	6	6	16-15	16
14. Szarvas	17	6	4	7	20-21	16
15. Kazincbarc.	17	5	5	7	26-27	15
16. MVSC	17	5	4	8	27-30	14
17. Nagybátony	17	5	4	8	20-26	14
18. Karcag	17	6	2	9	19-32	14
19. Borsodi V.	17	2	6	9	18-33	10
20. Hajdúböszörm.	17	2	6	9	7-24	10

●

Középcsoport: BVSC–Építők SC 4:2 (2:0), Ganz MÁVAG–MÁV Előre 1:1 (1:0), Kossuth KFSE–DÉLÉP SC 5:0 (1:0), Balassagyarmat–SZEOL AK 0:0 Szegedi Dózsa–Dorog 2:0 (0:0), Vác–Budafok 0:2 (0:1), H. Bem J. SE–Bp. Spartacus 1:0 (0:0), Pénzügyőr–BKV Előre 1:0 (1:0), Kecskemét–22. sz. Volán 2:1 (2:0), Dunaújvárosi Építők–Oroszlány 0:0.

A KÖZÉPCSOPORT ÁLLÁSA

1. Budafok	17	9	6	2	35-22	24
2. Ganz-MÁVAG	17	8	6	3	35-22	22
3. SZEOL AK	17	8	6	3	28-18	22
4. Pénzügyőr	17	7	8	2	24-17	22
5. Kecskemét	17	8	4	5	23-20	20
6. Balassagy.	17	8	4	5	27-27	20
7. Bem SE	17	6	7	3	27-24	19
8. MÁV Előre	17	6	6	5	25-25	18
9. DÉLÉP SC	17	6	6	5	27-29	18
10. Szegedi D.	17	8	1	8	32-26	17
11. DVSC	17	6	5	6	19-24	17
12. KKFSE	17	6	4	7	28-24	16
13. Váci Izzó	17	4	8	5	29-26	16
14. Építők SE	17	5	5	7	21-28	15
15. Oroszlány	17	4	6	7	17-19	14
16. Dorog	17	5	4	8	18-25	14
17. Bp. Spart.	17	5	3	9	18-25	13
18. 22. Volán	17	3	6	8	24-31	12
19. BKV Előre	17	3	5	9	12-28	11
20. D.-újvárosi É.	17	3	4	10	19-28	10

Nagy helyzetben a sötét mezes PBTC-játékost szereli az egyetemisták védője a megyebajnoki mérkőzésen.
Fotó: Arató László.

Megyebajnokság: Vasasi Bányász–Siklós 1:3 (1:2), Szigetvár–Zsolnay SE 1:2 (0:1), P. Kesztyűgyár–P. Postás 0:0, Beremend–Villány 0:0, P. Kinizsi–Mázaszászvár 3:0 (3:0), Steinmetz SE–Drávafok 1:0 (0:0), István-akna–Vajszló 0:2 (0:0), U. PEAC–PBTC 1:1 (1:0), Bóly–Mágocs 2:1 (1:1).

MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA

1. Siklós	16	11	2	3	45-14	24
2. P. Kesztyűgy.	15	10	3	2	29-12	23
3. Beremend	15	8	5	2	34-21	21
4. Zsolnay	15	8	5	2	32-21	21
5. PBTC	15	8	3	4	22-14	19
6. Mázaszászvár	15	8	3	4	33-26	19
7. Szigetvár	15	8	3	4	21-15	19
8. Bóly	15	7	4	4	15-12	18
9. Villány	15	6	6	3	13-13	18
10. P. Kinizsi	16	7	1	8	18-15	15
11. Drávafok	15	5	4	6	23-23	14
12. U. PEAC	15	5	4	6	21-24	14
13. Vajszló	15	4	2	9	14-18	10
14. P. Postás	15	4	1	10	15-28	9
15. Steinmetz SE	15	3	3	9	5-22	9
16. Vasasi B.	16	4	—	12	18-39	8
17. István-akna	15	2	3	10	13-29	7
18. Mágocs	16	2	2	12	14-39	6

Megyei II. osztály. Czibulka csoport: Felsőszentmárton–Bogádmindszent 0:1 (0:1), Kishárságy–Magyarszék 2:0 (1:0), Szentlászló–Pellérd 2:5 (1:2), Szentlőrinc–Sásd 0:0, Harkány–Kétújfalu 1:2 (0:1), Abaliget–Szabadszentkirály 2:1 (1:0), Tamási csoport: Nagykozár–Újpetre 1:3 (1:1), Magyarbóly–Geresdlak 0:1 (0:0), Nagynyárád–Püspökbóly 2:1 (2:0).

KOSÁRLABDA

NB I. női mérkőzés: PVSK–Csepel 118:75 (56:31). NB I., férfimérkőzés: Volán SC–PVSK 86:91 (47:48).

NB II., női mérkőzések: Szigetvár–Baja 51:43 (29:24), Szigetvár–Zalahús 104:29 (54:11), Szombathelyi Haladás–Komló 26:47 (14:26).

A KOSÁRLABDA NB I. ÁLLÁSA

Férfiak

1. Bp. Honvéd	24	24	—	2402-1779	48
2. Ganz-M.	24	23	1	2252-1769	47
3. MAFC	24	19	5	2103-1887	43
4. Bp. V. Izzó	24	19	5	2061-1843	43
5. ZTE	24	16	8	1984-1851	40
6. Csepel	24	14	10	2026-1909	38
7. Videoton	24	12	12	1885-1910	36
8. Sopron	24	12	12	1775-1883	36
9. Pécs	24	10	14	1967-2143	34
10. Baja	24	9	15	1802-1846	33
11. Körmend	24	8	16	1860-1957	32
12. Szeged	24	8	16	1678-1855	32
13. Oroszlány	24	7	17	1815-1979	31
14. Kecskemét	24	6	18	1663-1925	30
15. Volán	24	4	20	1740-2026	28
16. Sz.-fehérvár	24	1	23	1696-2148	25

Nők

1. Bp. V. Izzó	20	17	3	1527-1191	37
2. KSI	20	16	4	1636-1376	36
3. BSE	19	17	2	1652-1376	36
4. Diósgyőr	20	14	6	1601-1441	34
5. Bp. Spart.	19	14	5	1433-1122	33
6. MTK-VM	19	13	6	1436-1156	32
7. BEAC	19	10	9	1382-1281	29
8. Pécs	19	9	10	1413-1446	28
9. Sz.-fehérvár	19	8	11	1426-1394	27
10. ZTE	19	8	11	1239-1312	27
11. Szeged	19	8	11	1159-1347	27
12. Ganz-M.	19	7	12	1308-1500	26
13. Szekszárd	19	6	13	1244-1412	25
14. ZTE	20	4	16	1328-1618	24
15. MAFC	19	2	17	1009-1400	21
16. Csepel	19	1	18	1207-1894	20

SAKK

Befejeződött Siklóson a Tenkes Kupa sakkverseny. Az ország 20 egyesületéből indultak sakkozók a két csoportban megrendezett küzdelemsorozaton. Eredmények: Mesterjelöltek: 1. Horváth (Mereszjev SE) 8,5, 2. Ceglédi (BÉCSÉP) 8, 3. Lénárt (PMSC) 7,5. I. osztályúak: 1. Csatai (Mereszjev SE) 8,5, 2. Szolnoki (Pét), 7,5. 3. Tasnádi (Pét) 7. A villámversenyt Polgár Zsuzsa (MTK-VM) nyerte.

ASZTALITENISZ

A megyei ifjúsági fiú Tízek versenyén jól szerepeltek az U. PEAC asztalitenisz versenyzői. Eredmények: 1. Szuhanyik, 2. Drávai, 3. Kiss (mindhárom U. PEAC), 4. Barabér ,5. Takács (mindkettő Komlói Bányász), 6. Bánáti (U. PEAC), 7. Bőhl (Vasasi Bányász), 8. Pintér (U. PEAC), 9. Horváth (Komlói Bányász), 10. Gyén (U. PEAC).

ÖKÖLVÍVÁS

54 egyesület részvételével Zalaegerszegen rendezték meg az országos serdülő ökölvívó-bajnokságot, amelyen Baranyából a PVSK, az MVTE és a Steinmetz SE ifjú bokszolói indultak. Kimagasláan szerepeltek a Mohács-Véménd TE szakosztályának tagjai, a pontversenyben a 3. helyezést érték el. Az MVTE bajnokai: Kovács Cs., Mihákovics I., Keszeg I., 2. helyezést szerzett: Mihákovics J. A PVSK versenyzői közül bajnokságot nyert: Dunai S., 2. Kókai, 3. helyezettek: Dunai L. és Horváth A. A Steinmetz SE részéről: Varga J. 2., Bajusz T. 3. A megyék közötti pontversenyt Baranya nyerte.

ÚSZÁS

Az FTC és a MUSZ kétnapos versenyt rendezett Budapesten, a Komjádi uszodában. A PMSC úszói is indultak ezen, a férfiaknál Városi a 100 m mellúszásban 1:13.36-es idővel, míg a nőknél a 100 m hátúszásban Jelics 1:12.00-ás idővel 3. lett.

VÍVÁS

III. osztályú férfi tőrverseny (30 induló): 1. Farkas G. (U. PEAC) 8 győzelem, 2. Farkas Gy. (U. PEAC) 7, 3. Mendl (Pápa) 6.

Az országos ifjúsági és serdülő csapatbajnokságon a Pécsi Sportiskola párbajtőr együttese 12 induló között a 6. helyet szerezte meg.

Mai sportműsor

Kézilabda. Osztályozók az NB II-be jutásért, nők, városi sportcsarnok, 8.00-tól.

SPORT DN SPORT

CSELGÁNCS

A területi úttörőolimpián Rigó Péter (Pécs-meszesi Ált. Iskola) 1., Dombai László (Jurisics úti Ált. Isk.) 3., Bera Zoltán (Mátyás kir. úti Ált. Isk.) 6. helyezést ért el. Valamennyien az országos döntőbe jutottak.

BIRKÓZÁS

A PMSC birkózótermében rendezték a megyei birkózó úttörőolimpiát. Kötöttfogásban 19, szabadfogásban 49 ifjú sportoló indult. Bajnokok: Kötöttfogás: Csiga Cs. (Tiborc u. ált. isk.), Kovács Zs. (1. sz. Gyakorló), Kátai R. (Építők u. ált. isk.), Gulyás J. (Tiborc u. isk.), Blaskovics Z. (Építők u. isk.), Kecskés L. (Bóly), Kálvin Cs. (Építők u.). Szabadfogás: Mányi T. (Szigetvár), Joszkin J. (Építők u.), Mányi Z. (Szigetvár), Majoros J. (Mozsgó), Szentkereszti I. (1. sz. Gyakorló), Sabacz A. (Egyetem u.), Komjáthy (Építők u.), Antal (Szigetvár), Szerecz (Szigetvár).

TOTO

1. Bakony—MÁV DAC	2:2	x
2. Olajbányász—Komló	0:1	2
3. Sopron—Haladás	2:2	x
4. Sellye—Keszthely	1:1	x
5. MÁV Előre—Ganz-MÁVAG	1:1	x
6. Váci Izzó—Budafok	0:2	2
7. Bologna—Napoli	1:1	x
8. Brescia—Torino	1:1	x
9. Cagliari—Roma	1:0	1
10. Como—Fiorentina	2:1	1
11. Juventus—Internazionale	2:1	1
12. Pistoiese—Perugia	1:0	1
13. Spal—Genoa	2:2	x
+1		
14. Rimini—Atalanta	1:1	x

*

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 47. heti totónyeremények az illeték levonása után a következők:

13 találatos szelvény egy darab, amely egyben 13 plusz 1 találatos is, a nyeremény és a jutalom együttesen 2 486 611 forint, 12 találatos szelvény 55 darab, nyereményük egyenként 22 606 forint, 11 találatos szelvény 673 darab, nyereményük egyenként 1847 forint. A 10 találatos szelvények száma 4959 darab, nyereményük egyenként 376 forint.

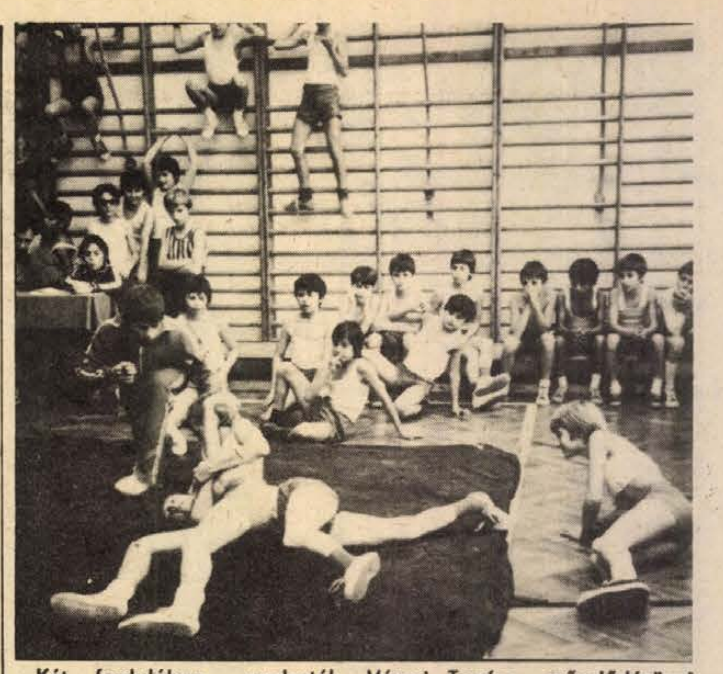

Két fordulóban rendezték több mint 300 résztvevővel az Építők úti általános iskolában a Vincze Jenő grundbirkózó emlékversenyt, III–VI. osztályú általános iskolások részére. Vincze Jenő a Népsport fiatalon elhunyt rovatvezetője Pécsett végezte iskoláit és itt kezdte újságíró pályáját. Ő volt a szervezője az első pécsi grundbirkózó-versenynek, így a Városi Tanács művelődésügyi osztálya és a Sportiskola közös rendezésű kiválasztó versenyei a Vincze Jenő emlékverseny elnevezést kapták. A nagy érdeklődés mellett rendezett versenyen a győzteseknek a díjakat Vincze Jenő özvegye adta át.

A képen: izgalmas összecsapás a 35 kilósok szőnyegén.

Magyar sportolók külföldön

● DORTMUND: A tavaly márciusban súlyosan megsérült, de már lábadozó nyugatnémet kézilabdázó világklasszis, Joachim Deckarm megsegítésére rendezett barátságos mérkőzésen a világválogatott 21:20 (13:11) arányú vereséget szenvedett a nyugatnémet VFL Gummersbach együttesétől. 12 ezer néző előtt a világválogatott összetétele és gólszerzői: Kapusok: Iscsenko (szovjet), Hofman (NSZK), Bartalos Béla. Mezőnyjátékosok: Zillig (svájci) (1), Kovács Péter (1), Kaluzinski (lengyel) (1), Stinga, Voinea (mindkettő román, utóbbi 1 gól), Szilágyi (1), Jurina (jugoszláv) (3), Huber (svájci) (1), Kigyájev (szovjet) (1), Kontra Zsolt (1), Klühlspes (NSZK) (3), Klempel (lengyel) (2), Kravco (szovjet) (3), Ehret (NSZK) (1).

● Rimnicu Vilceaban befejeződött a Kárpát Kupa női kézilabdatorna. A magyarok a kezdeti gyenge szereplés után a zárónapon 17:16 (10:7) arányban nyertek a kupát védő Románia ellen, és ezzel az NDK jobb gólkülönbségével megnyerte a tornát.

● Antibesben újabb versenyen szerepeltek a Franciaországban túrázó magyar kardvívók. Egyéni viadalon Gedővári Imre lett az első a bolgár C. Etropolski, a francia Lamour és az ugyancsak bolgár V. Etropolsi előtt. Nébald Rudolf az 5., Hammang Ferenc a 6. helyen végzett.

Sakkolimpia

Fokozódnak az izgalmak a máltai sakkolimpián, ahol vasárnap a negyedik fordulót játszották le. A magyar férfiak és a nők egyaránt folytatták jó szereplésüket. A férfiak ezúttal nélkülözték az éltáblán Portisch nagymestert, ám így is legyőzték 2,5:1,5 arányban Izrael válogatottját. Ribli döntetlenre végzett Libersonnal, Sax vesztett Birnboimmal szemben, míg a két újonc — Faragó és Pintér — egyaránt győzött Grünfeld, illetve Meuvey ellen. A Szovjetunió 2,5:1,5-re verte Jugoszláviát, Anglia pedig 3:1 arányban bizonyult jobbnak Lengyelországnál.

A mezőny állása 4 forduló után: 1. Magyarország 13 p., 2. Anglia és a Szovjetunió 12–12 p., 4. Egyesült Államok 11,5 (2) p.

A forduló igazi szenzációját a magyar női csapat szerezte, amelynek tagjai a Szovjetuniót verő Bulgária ellen arattak ki ütéses, 3:0 arányú győzelmet. Verőci, Ivánka és Porubszky egyaránt a rendes játékidő letelte előtt feladásra kényszerítette Lemacskót, Bojadzsievát, illetve Vojskát. A Szovjetunió legjobbjai ismét pontot vesztettek; az NSZK elleni találkozójuk 1:1 (1)-re áll. Románia 3:0 arányban bizonyult jobbnak Walesnél, Jugoszlávia pedig 1:0 (2)-re vezet Hollandia ellen.

Állás a 4. forduló után: 1. Magyarország 11 p., 2. NSZK 8,5 (1) p., 3. Románia 8,5, 4. Szovjetunió, Spanyolország, Lengyelország 8–8 (1–1) p.

Ausztráliából érkezett – kosárlabdaügyben

Messziről érkezett vendéget fogadott a Magyar Kosárlabda Szövetség. Peter Scott Ausztráliából, Új-Dél Walesből jött Magyarországra, hogy a két ország kosárlabda kapcsolatairól tárgyaljon. A vezető menedzser előzőleg jugoszláv és csehszlovák kollégáival is tanácskozott.

Az MTI munkatársa nyilatkozatot kért a fiatal, magyar származású sportembertől.

— A legutóbbi világversenyek tapasztalatai azt mutatják, hogy túl egyoldalú a játékunk, az Egyesült Államok kosárlabda stílusa „uralkodott" el nálunk, s más földrész válogatottjai ellen meglehetősen nehezen találják fel magukat a játékosaink — kezdte Peter Scott. — Ezért kaptam szövetségemtől azt a feladatot, hogy az európai élvonalba tartozó csapatokkal építsek ki szoros kapcsolatot, túrákat, közös edzéseket szervezzek 1981-re.

Az utóbbiakat illetően máris sikeres az ausztráliai sportszervező útja, ugyanis a jövő nyár végére szinte biztosra vehető, hogy az új-dél walesi női válogatott Belgrádban, Budapesten, majd Pozsonyban vendégszerepel.

— Ezt követően mi is meghívjuk az európaiakat, bár hozzátészem, hogy lehetőségeink közel sem rózsásak, ha jövünk, akkor a játékosok saját zsebből fizetik a nem is csekély utazási költségeket, a szövetség csak szerény mértékben képes hozzájárulni a túrához. Tanulni akar valamennyi csapattagunk, nemzetközi tapasztalatot szeretnének szerezni, hogy legközelebb ne essünk ki a nagy versenyek selejtezőin.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 325. szám
1980. november 26., szerda
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

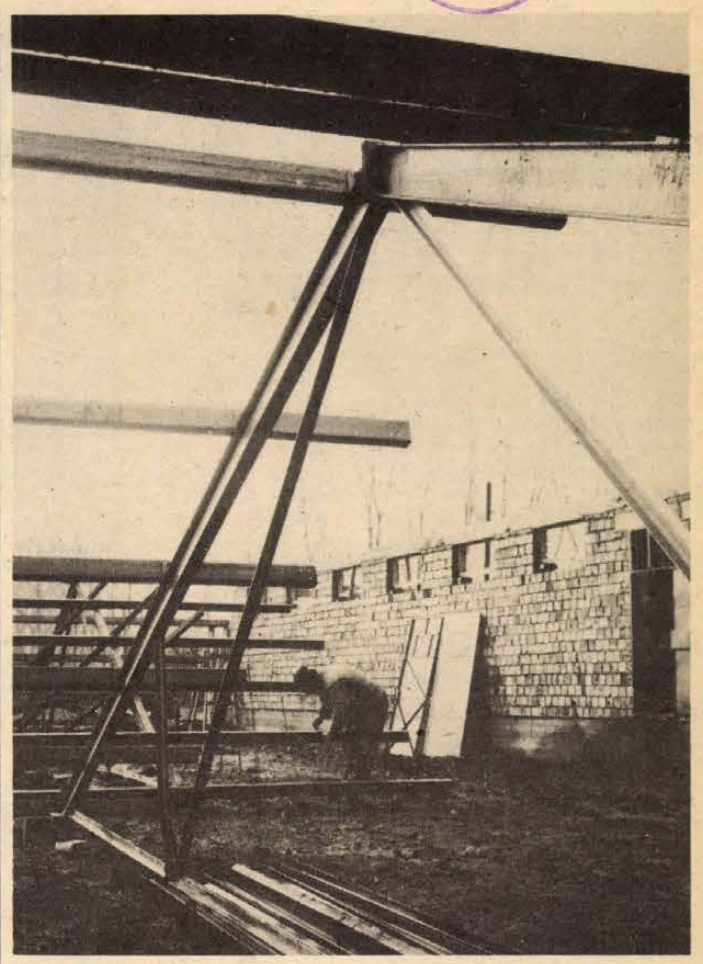

A Pécsi ÁFÉSZ építőrészlege ABC-áruházat épít Pellérden. Az egybeépített tetőszerkezeteket daruskocsikkal emelik a napokban a falazatra. A község új létesítménye 1981 közepéig készül el.
Erb János felvétele

Az olasz földrengés áldozatai

Giuseppe Zamberletti államtitkár, a földrengés sújtotta térségben folyó mentési munkák koordinálásával megbízott olasz kormánybiztos kedden újságírók előtt kijelentette: a vasárnapi elemi csapásban 1750 személy meghalt, 750 eltűnt, 1879 pedig megsebesült. Hozzáfűzte, kevés remény van rá, hogy az eltűntnek nyilvánítottak zömét élve megtalálják. Ha az eltűntek valamennyien a romok alatt lelték halálukat, akkor – állapítja meg az UPI – a halálos áldozatok száma a pillanatnyi felmérés szerint 2320 fő.

*

Losonczi Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és az egész magyar nép nevében táviratban fejezte ki együttérzését Alessandro Pertini olasz köztársasági elnöknek a Dél-Olaszországot sújtó természeti katasztrófa miatt.

Madridi találkozó

Kedden délelőtt befejezte az emberi kapcsolatokkal, a tudományos, kulturális és tájékoztatási együttműködéssel foglalkozó, úgynevezett 3. kosár vitáját a madridi találkozó zárt teljes ülése. Ezt követően a teljes ülés jelentéseket hallgatott és vitatott meg az előző belgrádi találkozó megállapodásai alapján tartott szakértői értekezletekről: a Földközi-tenger vidéke országainak biztonságával és együttműködésével foglalkozó La Valletta-i értekezletről, a hamburgi tudományos fórumról, és a vitás kérdések békés megoldásáról Montreux-ben tartott szakértői értekezletről.

A madridi találkozó legközelebb csütörtökön délelőtt tart teljes ülést.

„Csonka csúcs"

Öt arab ország – Szíria, Líbia, Algéria, Dél-Jemen, Libanon – és a Palesztinai Felszabadítási Szervezet távollétében nyitották meg kedden Ammanban az arab államfők idei csúcsértekezletét.

A tömeges bojkott eleve kétségessé teszi a viták értékét és illuzórikussá bármilyen lehetséges eredményt — hangoztatják diplomáciai források.

A részt vevő 15 ország között alig van vita abban, hogy minden támogatást meg kell adni Irak háborús erőfeszítéseinek Iránnal szemben. Arra is hajlanak a résztvevők, hogy – elébe menve a házigazda óhajának – egyfajta képviseleti, szóvivői megbízatást adjanak Husszein jordániai uralkodónak az új amerikai kormányzattal szemben.

Mindazonáltal a PFSZ távolléte áthidalhatatlan problémák elé állítja a csúcsértekezletet. A palesztin ügyről ugyanis a PFSZ nélkül nemcsak hogy dönteni nem lehet, de még tárgyalni sem. Aki ezt teszi, Camp David útját járja. Ezt pedig két egymást követő arab csúcsértekezlet – az 1978-as bagdadi és az 1979-es tuniszi – határozatai egyértelműen megtiltották.

Heng Samrin vezetésével kambodzsai küldöttség érkezett hazánkba

Megkezdődtek a hivatalos tárgyalások – A kambodzsai vendégeket fogadta Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke

Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének meghívására kedden délelőtt hivatalos, baráti látogatásra hazánkba érkezett Heng Samrin elnök vezetésével a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács küldöttsége.

Heng Samrin elnök kíséretében van Hun Sen külügyminiszter, Chan Ven közoktatási miniszter, Chea Soth tervezési és külgazdasági miniszter, Men Chhan mezőgazdasági miniszter, Thong Chan kül- és belkereskedelmi miniszter-helyettes, Chheng Phon tájékoztatási, kulturális és sajtóügyi miniszterhelyettes, Muth Savoeun egészségügyi miniszterhelyettes és Khuon Ran, a Kambodzsai Népköztársaság magyarországi nagykövete, aki Budapesten csatlakozott a küldöttséghez.

A Ferihegyi repülőtéren kambodzsai, magyar és vörös zászlók lengtek, khmer és magyar nyelvű üdvözlő feliratok köszöntötték a magas szintű küldöttséget, s katonai díszzászlóalj sorakozott fel csapatzászlóval.

A vendégek fogadására megjelent Lázár György, a Minisztertanács elnöke, Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese, Puja Frigyes külügyminiszter, Pozsgay Imre művelődési miniszter, Schultheisz Emil egészségügyi miniszter, Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, Berecz János, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, Szépvölgyi Zoltán, a fővárosi tanács elnöke, Almási Alfréd, hazánk Phnom Penh-i nagykövete, s a politikai élet több más vezető személyisége.

A repülőgépből kilépő vendégeket Lázár György szívélyes, baráti kézfogással üdvözölte. A díszzászlóalj parancsnoka jelentést tett Heng Samrinnak, majd felcsendült a kambodzsai és a magyar himnusz.

Heng Samrin Lázár György társaságában ellépett a díszzászlóalj előtt, köszöntötte a katonákat. Piros nyakkendős úttörők virágcsokrot nyújtottak át a kambodzsai küldöttség vezetőjének. Az elnök üdvözölte a fogadására megjelent magyar közéleti személyiségeket, majd az ünnepélyes fogadtatás a díszzászlóalj díszmenetével fejeződött be. Ezután a vendégek a magyar államférfiak társaságában szállásukra hajtattak.

A kambodzsai küldöttség Heng Samrin vezetésével délután a Hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét.

Ezután a Parlamentben megkezdődtek a magyar–kambodzsai hivatalos tárgyalások.

A szívélyes, baráti légkörű tárgyaláson a felek áttekintették a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit, majd tájékoztatták egymást Magyarország és Kambodzsa helyzetéről, az országépítés eddigi tapasztalatairól. Eszmecserét folytattak a két ország gazdasági és kulturális kapcsolatainak fejlesztéséről. A magyar–kambodzsai hivatalos tárgyalásokat a teljes nézetazonosság jellemezte.

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke délután fogadta a Parlament nándorfehérvári termében Heng Samrin elnököt és a kambodzsai küldöttség tagjait. Megbeszélést folytattak időszerű nemzetközi kérdésekről, ezen belül a délkelet-ázsiai politikai helyzetnek az egyetemes békére gyakorolt hatásáról. A találkozón részt vett Puja Frigyes.

Vacsora a Parlamentben a vendégek tiszteletére

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és Minisztertanácsa este vacsorát adott a Heng Samrin vezette küldöttség tiszteletére a Parlament vadásztermében.

Részt vett a vacsorán Losonczi Pál, Lázár György, Gyenes András, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, továbbá a politikai élet több más vezető személyisége. Részt vettek a vacsorán Heng Samrin kíséretének tagjai is. Losonczi Pál a vacsorán pohárköszöntőt mondott.

Losonczi Pál pohárköszöntője

Az Elnöki Tanács elnöke hangsúlyozta: nagy öröm és megtiszteltetés, hogy Heng Samrin vezetésével hazánkban üdvözölhetjük a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja, a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács küldöttségét, a testvéri kambodzsai nép képviselőit, majd így folytatta:

– A Magyar Népköztársaság, a magyar nép mély szimpátiával és cselekvő szolidaritással kíséri azt a harcot, amelyet a kambodzsai nép folytatott nemzeti függetlensége kivívásáért az amerikai imperializmus és lakájaik, majd a pekingi hegemonisták céljait kiszolgáló, népirtó Pol Pot rendszer ellen.

— Pártunk, kormányunk és egész népünk örömmel üdvözölte 1979. január 7-ét, a kambodzsai forradalmi erők nagy jelentőségű győzelmét, a Kambodzsai Népköztársaság létrejöttét.

— Az elmúlt csaknem két év meggyőzően bizonyítja, hogy a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanácsnak, a kambodzsai nép egyetlen törvényes képviselőjének vezetésével, a testvéri szocialista országok sokoldalú segítségével és támogatásával a kambodzsai nép kiemelkedő sikereket ért el. Ezek megmutatkoznak a múlt súlyos örökségének felszámolásában, a szétzúllesztett társadalom újjászervezésében a gazdasági és kulturális élet helyreállításában, a belső és külső aknamunka meghiúsításában, a polpotista bandák megsemmisítésében. A rendkívüli erőfeszítések eredményeként egész Kambodzsában megszűnt az éhínség, újra beindult a normális élet.

— A Kambodzsai Népköztársaság békeszerető, haladó külpolitikájával növekvő elismerést ví ki a világban. Ennek köszönhető, hogy az elmúlt rövid időszak alatt több mint 30 ország ismerte el, s létesített vele diplomáciai kapcsolatot. Biztosak vagyunk abban, hogy az impe-

(Folytatás a 2. oldalon)

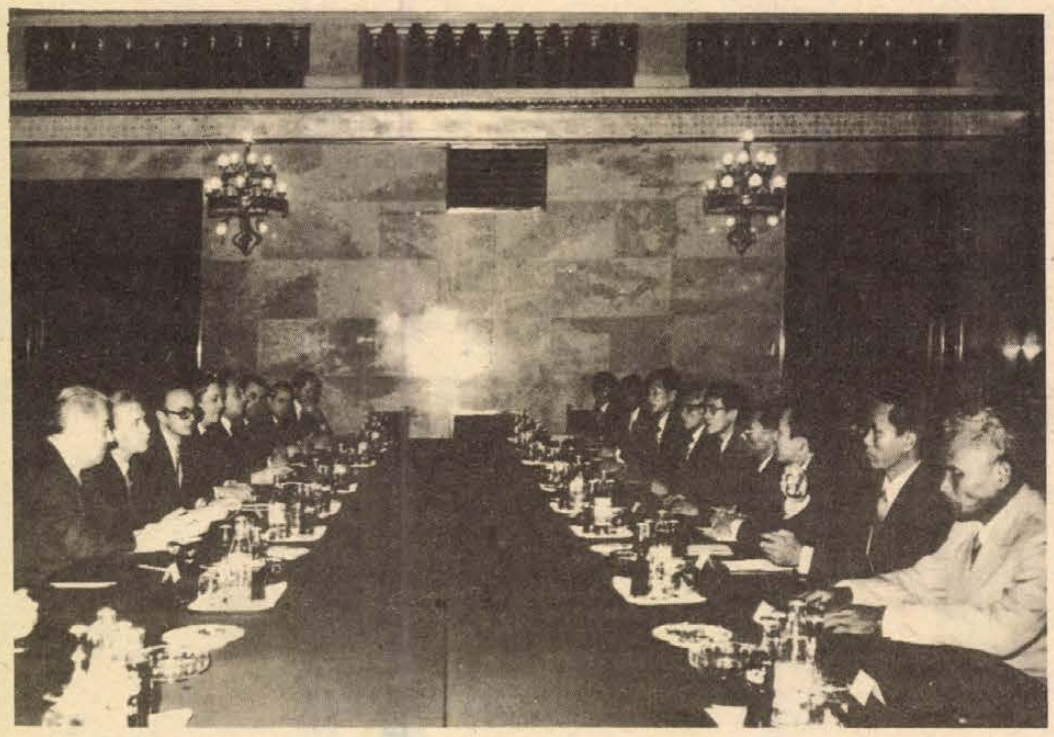

Képünkön: a magyar tárgyalócsoport (balra) vezetője Lázár György, a Minisztertanács elnöke, a kambodzsai tárgyalócsoport vezetője Heng Samrin.

Szigetvár Tanácsa vb tárgyalta

Az oktatási színvonal nem a város nagyságától függ

Ki vállalja a karbantartást?

Több egyetemi oktatótól hallottuk már, hogy szívesebben foglalkozik olyan diákkal, aki kisvárosi gimnáziumban érettségizett, s nem valamelyik fővárosi vagy megyeszékhelyen működő úgynevezett elit középiskola padjait koptatta négy éven keresztül. Hogy miért? „Ezekben az iskolákban más a szellem, a nevelő közelebb áll a tanítványhoz és életének olyan mozzanataira is kiterjed a figyelme, amelyre a nagyvárosi tanárnak már nem marad ideje vagy kedve."

A szigetvári Zrínyi Miklós Gimnáziumot 1952-ben alapították. Két évvel ezelőtt az intézmény keretein belül megkezdődött az egészségügyi szakközépiskolai képzés is. Jelenleg az első három évfolyamon találunk hallgatókat. A szigetvári középiskolát a megye egyik legszínvonalasabban működő oktatási intézményének tartják. A továbbtanulási arány 40–50 százalék a végzettek körében, s a jelentkezők 60–70 százalékát fel is veszik az egyetemekre, főiskolákra. Az eredmények értékét növeli, hogy a középiskola erősen hátrányos helyzetben levő tanulókat kap az első osztályban: a beiskolázási körzetben sok a kisközség, sok a képesítés nélküli általános iskolai nevelő, elmaradott a lakosság egyes rétegeinek kulturális szintje stb. Mindez hátrányosan befolyásolja a tanulók induló tudásszintjét, amelyről egy központi vizsgálati mód szerint évről évre megállapítják: az utolsók között van a megyében. Ilyen tanulókat kell aztán azonos színvonalra hozni a kevésbé hátrányos helyzetűekkel, sőt sikeres egyetemi, főiskolai vizsgákra felkészíteni.

A Szigetvári városi Tanács végrehajtó bizottsága Tinusz János tanácselnök elnökletével tegnap délután ülést tartott, s a napirendi pontok közötti szerepelt a gimnázium helyzete is. Vas István a gazdagító előterjesztéséből azt is megtudhattuk, hogy az iskola épületének régi szárnya a tetőszerkezet kilenc évvel ezelőtti javítása óta állandóan beázik, hogy teljes felújításra szorulnak a nyílászáró szerkezetek, de más hibák is találhatók az épületen. Ehhez kapcsolódóan érdemes megjegyezni Harmati József általános iskolai igazgató hozzászólását: mikor érkezünk el egyszer oda, hogy a karbantartásra hivatott vállalatok, szövetkezetek az oktatási épületek javítását sem csak hosszas könyörgésre fogják elvégezni? Hiszen gyakran egyórás munkák elvégzéséért is állandóan szocialista brigádok segítségét kell igénybe venni.

A vb-jelentésből megtudhattuk azt is, hogy a tantestület képesítése, felkészültsége jó. Ezt a megállapítást alátámasztja a megyei művelődési osztály véleménye is. Gondok vannak viszont a tanárok lakáshelyzetével: jelenleg a 27 pedagógusból tíznek nincs Szigetvárott lakása, heten ingáznak, hárman albérletben laknak. Ez utóbbiakat föl lehet számolni az új kollégium megépülése után. Az épületet idén december 5-én adják át.

H. J.

Heng Samrin vezetésével kambodzsai küldöttség érkezett hazánkba

(Folytatás az 1. oldalról)

rialista és a pekingi mesterkedések ellenére ez a folyamat tovább folytatódik, s a Kambodzsai Népköztársaság hamarosan elfoglalhatja méltó helyét a világban, többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetében is.

– A Magyar Népköztársaság elismeréssel tekint a Kambodzsai Népköztársaság, a Vietnami Szocialista Köztársaság és a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság közös erőfeszítéseire, amelyek a délkelet-ázsiai feszültség enyhítésére, a békés viszonyok megteremtésére, a baráti, jószomszédi kapcsolatok kialakítására irányulnak a térségben. Egyetértünk és támogatjuk a Kambodzsai Népköztársaság és a Thaiföld határán kialakult feszültség csökkentésére, a menekültügyi és más problémák rendezésére vonatkozó kambodzsai javaslatokat, mert azok – megítélésünk szerint – jó alapot biztosítanak e vitás kérdések tárgyalásos rendezéséhez.

– Szilárd meggyőződésünk, hogy a kambodzsai nép valóra váltja a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Népi Forradalmi Tanács programjában meghatározott nemes célokat. Szívből kívánjuk, hogy országépítő és országukat védő munkájukban érjenek el további nagy sikereket, töretlenül folytassák a megkezdett utat.

– A magyar nép több mint három évtizede építi a szocialista társadalmat a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével – folytatta Losonczi Pál. Szólt arról, hogy a párt ez év tavaszán megtartott XII. kongresszusa felmérte helyzetünket, meghatározta bel- és külpolitikai feladatainkat. Dolgozó népünk kész a nehezebb és bonyolultabb feltételek között is helytállni, a szebb és boldogabb jövőért még többet tenni.

A továbbiakban foglalkozott azzal, hogy jelenleg a világban egyidejűleg hatnak az enyhülés és a feszültség tényezői. Kiemelte: – Mi a béke, a nemzetközi biztonság, a katonai enyhülés, a leszerelés ügyéért szállunk síkra.

Nagy jelentőségűnek tekintjük a szocializmus, a haladás erőinek összefogását. A Varsói Szerződés tagjaként becsülettel eleget kívánunk tenni szövetségesi kötelezettségünknek. Küzdünk a Varsóban elfogadott nagy fontosságú dokumentumokban foglalt javaslatok valóra váltásáért. Erősítjük szövetségünket a Szovjetunióval, a szocialista közösség országaival, a kommunista és munkásmozgalom, a nemzeti felszabadító mozgalmak erőivel. Nagy jelentőséget tulajdonítunk az el nem kötelezett mozgalomnak mint a békéért, a leszerelésért, az enyhülésért, az imperializmus, a gyarmatosítás, az újgyarmatosítás és a faji megkülönböztetés elleni harc fontos tényezőjének. A békés egymás mellett élés elve alapján feilesztjük kapcsolatainkat a fejlett tőkés országokkal.

– A haladás és a szocializmus erői közötti összefogás szép példája a Magyar Népköztársaság és a Kambodzsai Népköztársaság, népeink testvéri barátsága és sokrétű együttműködése. Ennek szilárd alapja, hogy önöket is, bennünket is azonos célok és eszmék vezérelnek: egy fronton küzdünk az imperializmus és a nemzetközi reakció ellen, a szocializmus ügyének győzelméért.

– Meggyőződésem, hogy mostani látogatásuk, tárgyalásaink, kapcsolataink egyezményes alapokra helyezése új távlatokat nyit együttműködésünk fejlesztéséhez és elmélyítéséhez. Nagy örömünkre szolgál, hogy a Magyar Népköztársaság Phnom Penh-i nagykövetsége után nemrégiben Budapesten is megkezdte működését a Kambodzsai Népköztársaság nagykövetsége, nagykövettel az élen.

Végül Heng Samrin elnök, a jelenlevő vendégek egészségére, a kambodzsai nép sikereire és boldogulására, a két ország sokoldalú együttműködésére, népeink testvéri barátságára emelte poharát Losonczi Pál.

Losonczi Pál szavaira Heng Samrin válaszolt.

Heng Samrin pohárköszöntője

Heng Samrin elnök köszönetet mondott a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja, a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács és a kambodzsai nép nevében a Magyar Szocialista Munkáspártnak, a magyar kormánynak és népnek azért a meleg fogadtatásért, amelyben a küldöttséget részesítették.

– A kambodzsai nép régóta nagy elismeréssel tekint azokra a kiemelkedő sikerekre, amelyeket Magyarországon, e szép országban elértek – jelentette ki, majd így folytatta:

– A nemzetközi küzdőtéren a Magyar Népköztársaság mindig következetesen folytatta a béke, a barátság és a jó együttműködés politikáját valamennyi nép és mindazok iránt, akik tevékenyen harcolnak az imperializmus, a gyarmatosítás, az újgyarmatosítás, valamint az elnyomás más formái ellen.

Hangsúlyozta, hogy Magyarország, az MSZMP vezetésével méltó módon járult hozzá a szocialista közösség erősítéséhez, az imperializmus és a gyarmatosítás elleni harc sikeréhez, a béke és biztonság megvédéséhez Európában és az egész világon.

A kambodzsai nép mintegy fél évszázadon át szoros kapcsolatban a vietnami és a laoszi néppel elszánt harcot folytatott a gyarmatosítók, az imperialisták és a kínai expanzionisták ellen. Végül a kambodzsai nép a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja zászlaja alatt tömörülve felkelt és megdöntötte a népirtó Pol Pot–Ieng Sary, Khieu Samphan rezsimet, amely rommá változtatta és vérrel áztatta drága hazánkat. Az 1979. január 7-i győzelemmel született meg a Kambodzsai Népköztársaság.

– Megszabadultunk a véres rezsimtől, amely több mint 3 millió kambodzsait mészárolt le, teljesen szétzüllesztette a társadalmat, végtelen nyomorba döntötte a népet. Kiürítették Phnom Penht, más városokat és agglomerációs központokat, visszavetették a gazdaságot, felszámolták a pénzt és a kereskedelmet.

– Az ország teljes felszabadulását követően a vietnami, a laoszi és más szocialista országokban élő testvéreink önzetlen segítségével a Népi Forradalmi Tanács fel tudta számolni a Peking bábjai, Pol Pot, Ieng Sary, Khieu Samphan és bandája által hátrahagyott súlyos örökséget. Nagy lépésekkel halad előre a nemzeti újjáépítés. Visszaállítottuk a pénzt és a piacot. Helyreállítjuk a kultúrát és a régi hagyományokat. Az élet visszatér a normális kerékvágásba. A Kambodzsai Népköztársaság, bármennyire is fiatal, mind szilárdabbá válik politikai, gazdasági, katonai és diplomáciai téren is.

– E sikerek, valamint Vietnam, a Szovjetunió és más szocialista országok, köztük Magyarország önzetlen segítségétől bátorítva meggyőződéssel valljuk, hogy minden nehézséget fel tudunk számolni és felépítünk egy független, békés, demokratikus, el nem kötelezett és a szocializmus irányába haladó Kambodzsát.

– A fennálló helyzet Kambodzsában szilárd és megváltoztathatatlan. A Népi Forradalmi Tanács a kambodzsai nép egyedüli igaz és törvényes képviselője. Kudarcra van ítélve minden olyan kísérlet, amely arra irányul, hogy visszaállítsa a véres Pol Pot–Ieng Sary–Khieu Samphan rezsimet.

– Készek vagyunk az utolsó kambodzsaiig harcolni Kambodzsa függetlenségének és szuverenitásának megőrzéséért, a béke és stabilitás fenntartásáért Indokínában, Délkelet-Ázsiában és az egész világon. Minden olyan törekvés, amely arra irányul, hogy a jövő év elején összehívjanak egy úgynevezett nemzetközi Kambodzsa-konferenciát, a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács részvétele nélkül – elítélendő, mint a Népi Forradalmi Tanács belügyeibe való durva beavatkozás. Egy ilyen „konferencia" minden határozatát törvénytelennek és érvénytelennek tekintjük.

Végül méltatva a két ország közötti szoros és szolidáris kapcsolatokat, köszönetet nyilvánítva a Kambodzsának nyújtott támogatásért és segítségért – Heng Samrin elnök az országaink együttműködésének és baráti kapcsolatainak, valamint népeinek a szocialista társadalom építésében elért sikereire, Losonczi Pál, Lázár György és a Magyar Népköztársaság más párt- és állami vezetőinek egészségére emelte poharát.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Lengyel szakszervezeti tanácskozás

Varsóban találkozót tartottak a lengyel állami ágazati szakszervezetek képviselői. A megbeszélésen részt vett és felszólalt Józef Pinkowski, a Lengyel Népköztársaság miniszterelnöke.

A kormányfő hangsúlyozta, hogy a felmerült nehézségek miatt nem szabad az egész pártot hibáztatni, még kevésbé a szocializmus pilléreit. A problémák okait másban kell keresni – s ezeket az okokat a LEMP hatodik plénuma meghatározta.

A kormányzat nem fél a súlyos problémáktól, s nem bújik ki megoldásuk alól. „Az eltelt, mindössze három hónap rövid idő volt ahhoz, hogy kézzelfogható eredmények születhettek volna, de egyértelműen elmondhatjuk, hogy helyes úton járunk" — mondotta Pinkowski.

A kormányfő kifejezte reményét, hogy az ágazati szakszervezetek nagymértékben segítenek majd a tervfeladatok teljesítésében, a problémák megoldásában.

Albin Szyszka, az ágazati szakszervezetek egyeztető bizottságának elnöke elmondta, hogy a jelenlegi válságos helyzetben erős pártra, államra és szakszervezeti mozgalomra van szükség; e nélkül nem képzelhető el a tényleges megújhodás. „Nem akarunk passzívan várakozni; elég a vitákból s a személyeskedésekből. Nem engedjük eltemetni a központi szakszervezeteket; tárgyilagosan kell értékelnünk mind a központi szakszervezetek, mind pedig a szakszervezeti mozgalom egészének tevékenységét, s az országban kialakult helyzetért nem szabad csupán a központi szakszervezetek vezetőit tenni felelőssé" — mutatott rá Szyszka.

Közölte továbbá, hogy a tömegtájékoztatási eszközök nem fordítanak kellő figyelmet az ágazati szakszervezetek munkájára, aránytalanul többet foglalkoznak a „Szolidaritás" szakszervezeti szövetség tevékenységével.

A küldöttek nyilatkozatot fogadtak el, amely hangoztatja: az ágazati szakszervezeteknek joguk és kötelességük a dolgozók nevében lépni fel. Elítélték az opportunizmust és a lengyelországi helyzet más negatív jelenségeit; hangsúlyozták, hogy az ágazati szakszervezetek soha nem lesznek a szocialista rendszer ellenzékévé.

A nyilatkozat megállapítja, hogy a lengyel szakszervezeti mozgalom fontos helyet foglal el a nemzetközi szakszervezeti mozgalomban, s ezt a pozícióját nem veszítheti el.

Stanislaw Kania, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára találkozott az ágazati szakszervezetek egyeztető bizottságának tagjaival. A megbeszélés során a bizottság tagjai tájékoztatták az első titkárt arról, hogy milyen álláspontot foglalnak el az általuk képviselt szakszervezetek az ország legfontosabb társadalompolitikai és gazdasági problémáinak ügyében. Különös figyelmet fordítottak a találkozón a lengyel szakszervezeti mozgalom jelenlegi megosztottságára, és szó volt a „Szolidaritás" szakszervezeti szövetséggel való, demokratikus alapokon történő partneri együttműködésről.

A találkozón a LEMP KB első titkára rámutatott: „Nagy jelentősége van annak, hogy a lengyel szakszervezeti mozgalom – mint a szocialista demokrácia fontos tényezője – eszmei egységben tevékenykedjék."

A lengyel hírügynökség közlése

A PAP hírügynökség közölte, hogy hétfőn a lengyel főügyészségen sajtóértekezletet tartottak. A főügyészhelyettes tájékoztatta az újságírókat annak a nyomozati eljárásnak részleteiről, amely a Szolidaritás szakszervezet egyik varsói kerületi helyiségében talált titkos dokumentum ügyében folyik. Ez a dokumentum – mint a sajtótájékoztatón közölték – államtitkokat képező információkat tartalmaz. A nyomozás során leleplezték a kiszívárogtató személyeket, valamint azokat is, akik e dokumentum sokszorosításával és terjesztésével foglalkoztak. A fenti személyeket a fennálló törvények értelmében letartóztatták.

A Szolidaritás képviselői a főügyészségen azzal fenyegetőztek, hogy amennyiben a letartóztatottakat nem helyezik szabadlábra, az Ursus gyárban sztrájkot hirdetnek meg. A Szolidaritás képviselőit a főügyészségen tájékoztatták a vád tartalmáról és közölték velük, hogy a letartóztatottakat nem engedik szabadon.

*

Wroclawban kedden folytatódtak a tárgyalások a lengyel vasutasok bérkérdéseiről. A megbeszéléseken részt vevő kormánybizottságot Mieczyslaw Zajfryd közlekedési miniszter vezeti. Továbbra is vita tárgya a vasúti dolgozók béremelésére szolgáló pénzösszegek elosztási módjának és nagyságának kérdése.

*

✦ *MOSZKVA: Kedden folytatódott a magyar–szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság XXVI. ülésszaka. Az ülésszakon az együttműködés időszerű kérdéseiről folytatnak megbeszélést a delegációk.*

✦ MOSZKVA: A salvadori polgárháború döntő szakaszába lépett, a hazafias erők elszigetelt, helyi jellegű katonai és politikai akciói központilag megszervezett és irányított katonai tevékenységgé váltak – írja a Pravda keddi számában.

✦ *BUDAPEST: Egy évtizedes kutatómunka nyomán kidolgozták hazánkban – a világ vezető műszaki hatalmaival csaknem egyidőben – a számítástechnika egy teljesen új eszközének, a mágneses buborékmemóriának a gyártási technológiáját – jelentették be kedden a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetében, ahol Szabó Ferenc főigazgató és munkatársai mutatták be sajtótájékoztató keretében az információtárolást forradalmasító, alig fél gyufaskatulya nagyságú berendezést. A buborékmemóriás tárolás nem ismer mechanikus alkatrészeket, nincs szalagja, csapágya, kapcsolója; a buboréktárolóban maga az információ mozog mágneses jel formájában.*

Államcsíny Felső-Voltában

Több afrikai fővárosból származó, de helyi forrásokból még meg nem erősített jelentések szerint kedden katonai államcsínnyel megbuktatták Sangoule Lamizana felső-voltai elnököt. A hatalmat a hírek szerint új testület vette át, amely a Nemzeti Haladás Újjászületésének Katonai Tanácsának nevezi magát, s élén Saye Zerbo ezredes, a főváros eddigi katonai parancsnoka áll. A hatalom új birtokosai feloszlatták a nemzetgyűlést és felfüggesztették az alkotmányt.

A puccsról szóló jelentéseket valószínűsíti, hogy Felső-Voltával megszűnt minden távközlési összeköttetés és lezárták a főváros repülőterét. A fordulat a jelek szerint vértelenül ment végbe.

Lamizana, a megdöntött elnök maga is puccsal jutott hatalomra 1966-ban. Bukását belpolitikai feszültség előzte meg. Sztrájkok robbantak ki, és a kibontakozódott feszültség az egész ellenzéket szembeállította a kormányzattal.

A Felső-voltai Köztársaság a világ egyik legszegényebb országa. A tengerpart néküli nyugat-afrikai állam területe körülbelül háromszor nagyobb Magyarországénál, lakóinak száma mintegy hat millió.

◆

✦ BEJRÚT: Az iráni–iraki fronton változatlanul heves harcok dúlnak. Mindké fél légiereje támadta a másik fél állásait és településeit. Az iraki közlemény szerint az elmúlt 24 órában 43 iráni és 8 iraki vesztette életét a harcokban. Egy iráni cégbet az iraki légelhárítás lelőtt. Az iráni közlemények arról számolnak be, hogy folytatódik a tüzérségi harc is, az iráni csapatok ennek során sikereket értek el Abadan és Ahwaz térségében.

LAPZÁRTA

Sztanko Todorov, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke kedden Szófiában fogadta Szergej Gorskov flottatengernagyot, szovjet honvédelmi miniszterhelyettest, a szovjet hadiflotta főparancsnokát, a Bulgáriában tartózkodó szovjet állami és katonai küldöttség vezetőjét. Gorskov a bolgár fővárosban találkozott Dobri Dzsurov hadseregtábornok bolgár nemzetvédelmi miniszterrel is.

*

A szovjet kormány meghívására kedden hivatalos baráti látogatásra Moszkvába érkezett Mangalin Dügerszüren, a Mongol Népköztársaság külügyminisztere. A mongol külügyminisztert a moszkvai repülőtéren Andrej Gromiko és más hivatalos személyek fogadták.

*

Az olasz belügyminisztérium kedd esti hivatalos bejelentése szerint eddig 2400 halálos áldozata van a dél-olaszországi földrengésnek. Ez a szám azonban még mindig nem végleges, mert nem tünteti fel a Salerno tartománybeli Laviano faluban meghaltakat. A földrengés szinte elsöpörte a térképről a települést, s mintegy 700 lakosát a romok alá temette.

*

Az ammani csonka arab csúcsértekezlet első napján két plenáris ülést tartottak. Hivatalos szóvivői tájékoztatás szerint a „Közös arab gazdasági stratégia" címet viselő első napirendi ponton nagyjából egészében túljutottak: a négy elfogadásra ajánlott dokumentum közül hármat jóváhagytak. Politikai kérdésekről eddig még, úgy tűnik, nem esett szó a plénumon.

Kommentár

A Rajna és a Potomac partján

Bonnban, az új parlamentben elhangzott Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár kormánynyilatkozata. Az expozé az alkotmány által előírt szigorú forgatókönyv része volt. A hivatalba lépő kormány új ciklusa kezdetén mindig nyilatkozatban körvonalazza elképzeléseit.

Hiába zendített rá a választásokon újra (és alaposan) lemaradt jobboldali ellenzék sajtója arra, hogy az expozé „szokatlanul szürke, példátlanul semmitmondó" volt, erről — és ezt persze Kohlék és Straussék nagyon jól tudják – nemcsak a kancellár és kabinetje, hanem a hazai és nemzetközi helyzet tehet.

Ami a belpolitikát illeti, hosszú esztendők óta most hangzott el ilyen magas szinten először: a nemzetközi gazdasági recesszió nem hagyta érintetlenül a Német Szövetségi Köztársaságot. Olyan helyzetben, amikor — a második világháború óta először — a nyugatnémet márka értéke komolyan süllyed, amikor egyre nagyobb hullámokat kavar a munkanélküliek és a nyugdíjasok ügye, a szokásosnál érthetően nehezebb nyilatkozni. A bőséghez szokott közvéleménynek és kormányzatnak új jelenség, hogy – mint bonni sajtókörökben fogalmaznak — a most készülő költségvetés „szinte valamennyi minisztérium számára kellemetlen meglepetéseket tartogat".

Schmidt „szürkeségének", „óvatosságának" a belpolitika azonban csak az egyik eleme. A rendkívül bonyolult világhelyzetre alaposan rányomja bélyegét az amerikai elnökváltozás kényes időszaka. Schmidt most védelmébe vette a NATO eurorakétákra vonatkozó döntését (ezt eddig is megtette), s elkötelezte magát a katonai költségvetés évi háromszázalékos növelésére — ez sem új. De a Reagannel való személyes találkozás után (ne feledjük: ő volt az első külföldi államférfi, akinek erre lehetősége nyílt), nem érdektelen, hogy Schmidt — a megválasztott amerikai elnök közismert véleménye ellenére — kiállt a SALT-szerződés mellett, sőt olyan kijelentést kockáztatott meg, hogy „Reagan megfontolásai is ebbe az irányba mutatnak".

A bonni kormányfő Carter idején mérsékeltebb politikai irányvonalat várt volna Washingtontól. „Szürke" kormánynyilatkozatából az érzékelhető, hogy ez a jövőben sem változik. S ma ez nem csekélység. Hiszen bárki ül a Fehér Házban, a Potomac partján számolni kell azzal, hogyan vélekednek a dolgokról Európában, például a Rajna partján.

Harmat Endre

BARCSI NOTESZ

Még közelebb az ügyfélhez

Érdekes színezési ötlet a barcsi új városközpont épületein. A tervező Gettó József, Ybl-díjas építész. (Fotó: Bebesi Károly)

Tanácselnök-helyettesek – mint osztályvezetők

Január 1-től új városgazdálkodási modell

Harmincéves a tanácsi szervezet. Jól megszoktuk azt a struktúrát, ami a három évtized alatt kialakult, s amit változtathatatlannak hittünk. Pedig néhány év óta egy igen határozott törekvés szemtanúi – még inkább részesei – vagyunk: korszerűsítési intézkedések sora rombolja a bürökrácia emelte falakat, s minden intézkedés közelebb hozza egymáshoz a hivatali íróasztal két oldalán lévőket.

Barcson – hat másik kisvárossal együtt – most egy olyan, másfajta közigazgatási modell bevezetésén fáradoznak, ami struktúrájában jóval egyszerűbb a mostaninál, a merész átcsoportosítások az ügyintézés hatékonyságát szolgálják. Az új vonalra állás látható jeleként új szárnnyal bővítik a barcsi városházát; ez – jóllehet csak március 1-én lép szolgálatba – már most a január 1-én „hivatalba lépő" új struktúra bázisának tekinthető, hiszen itt lesz az új, kibővített, korszerű berendezésekkel felszerelt ügyfélszolgálati iroda, ami jellegében is, jelentőségében is túllép a mai hasonló irodákon.

◆

A tanácsi apparátus átszervezésének lényege: javítani a szakmai munka feltételeit, csökkenteni az irányítási-vezetési szinteket, korszerű igazgatástechnikai eszközöket és információhordozókat munkába állítani, meggyorsítani a lakossági ügyintézést és a hatósági munkát, kisebb és kvalifikáltabb apparátussal ellátni a közigazgatás növekvő feladatait. Ez a gyakorlatban úgy néz ki, hogy a túltengő osztályszervezetet ésszerűen összevonják, a lakossági – elsőfokú hatósági – egységeket egy szervezetbe tömörítik, s egy vezetői szintet kiiktatnak.

A barcsi Városi Tanács jelenlegi szervezete ugyanolyan, mint bármely más városé: tanácselnök, két helyettes, vb-titkár, továbbá az ún. szakigazgatási szervek – terv, műszaki, pénzügyi, termelési és ellátásfelügyeleti, egészségügyi, művelődésügyi, igazgatási, szervezési és jogi osztály, valamint a városi testnevelési és sporthivatal – élükön az osztályvezetőkkel. Ezekből most négy osztály lesz: gazdasági, intézményirányító, igazgatási, valamint szervezési és jogi osztály. Az első kettő osztályvezetői teendőit egy-egy tanácselnök-helyettes látja el, (tehát a választott testület közvetlenebb részt kap az apparátus irányításában), az utóbbiakat továbbra is osztályvezető irányítja, az ő felügyeletüket a vb-titkár látja el.

◆

Mi van az új nevek mögött? A gazdasági osztály költségvetési gazdálkodási, fejlesztés gazdálkodási és városüzemeltetési csoportokat fog össze, az intézményirányítási osztály az oktatási, egészségügyi és sport intézmények felügyeletét és szakmai irányítását látja el. Az ügyfél szempontjából az igazgatási osztály a legfontosabb városi szerv: ide csoportosítják a még funkcionáló osztályokról mindazokat, akik elsőfokú hatósági ügyeket intéznek, tehát akik közvetlen kapcsolatban vannak a lakossági ügyekkel. Ide kerül pl. a műszaki osztályról az építés-hatósági munka, a pénzügyről az adóügy, az egészségügyről a szociálpolitika... A tanács ügyfélkapcsolatainak 90 százaléka az igazgatási osztályhoz tömörül, amelyet ennek megfelelően látnak el az ügyintézést gyorsító eszközökkel, berendezésekkel.

Dr. Németh Jenő tanácselnök az átszervezés várható hasznát így summázta:

– Olyan kényszerpályára helyezzük a tanácsi igazgatást, ami csak egy irányba: az ügyfél jobb kiszolgálása felé vezet.

Városesztétikai terv

Egy nagyszerű kezdeményezés

A gondolat „atyja" *Rideg Gábor*, a Művészet c. folyóirat főszerkesztője volt, s a barcsiak nyomban „ráharaptak". A városesztétikai tervet sokak közreműködésével – nagy súllyal benne volt a Dél-dunántúli Tervező Vállalat is – dolgozták ki tavaly, s ma már érvényesítik az előírásait is.

●

Mi is ez a terv? Elsődlegesen és legfőképpen azt a célt szolgálja, hogy a legfiatalabb somogyi városban sajátosan barcsi arculatot teremtsenek meg általa. Például: jelenjen meg a városban a környékre jellemző növényvilág, a barcsi ipar termékei városkép formáló elemként mutatkozzanak be... De már ma meg kell határozni a városnak azon fontosabb pontjait – forgalmi csomópontjait –, amelyekre különösen oda kell figyelni, érvényesítve a városesztétikai terv előírásait, amelyek a színezéstől kezdve az utcák berendezésén, növények telepítésén át egészen odáig terjed, hogy – nem engedélyezik drótkerítések létesítését. A tanács az élősövényeket patronálja, s ezért még abba is belemegy, hogy növényanyaggal segítse nézete elfogadtatását.

Az egész programot az hatja át, amit *dr. Németh Jenő* tanácselnök így fogalmazott meg: *„Nekünk kell jobbat mutatni..."*. Ezért mindenkinek, akinek ebbe beleszólása van, hinnie kell abban, hogy így kell szolgálni az embereket, akik egyébként – végletesre egyszerűsítette a véleményét a tanácselnök – nem valószínű, hogy csak drótkerítést akarnak.

A terv jegyében határozták meg a város azon helyeit, ahol idén, jövőre, öt év múlva szobrot, vagy más térplasztikát kell elhelyezni, hogy hol, milyen térburkolatot kell készíteni, hogy milyen információrendszert kell létrehozni a határ menti városban, hogy új, sajátosan barcsi utcatáblákat kell elhelyezni...

●

A hagyományos rendezési és fejlesztési tervek eleve nélkülözik (mert soha nem is volt velük szemben ilyesfajta kívánalom) azokat az elemeket, amiket a városesztétikai terv nyújthat. Ennek előírásait nagyszerűen hasznosíthatják az éves operatív tervek kidolgozásánál.

Az egyetemes városi érdeket szolgáló terv nem szabadalom, utánzása megengedett, sőt kívánatos.

Tájékoztató iroda a városközpontban

Városaink közös gondja: hogyan lehet alapos információs kapcsolatot kialakítani és fenntartani a lakossággal? Sokféle próbálkozás volt már, de nem mind vált be. A barcsiak vadonatúj kezdeményezése – úgy tűnik – a sikeresek közé tartozik.

November 1-e óta működik az új városközpontban, a Bajcsy-Zsilinszky út 78. sz. ház korábban nyitott – árkád-jellegű –, ma üvegfalakkal határolt földszintjén a Városgazdálkodási Vállalat kezelésében a városi tájékoztató iroda. A célszerűen berendezett helyiség bemutatásában annak vezetője, Gyurákovics Tiborné építésztechnikus (korábban a Városi Tanács műszaki előadója) volt.

A helyiségben körben paravánok vannak; kívül-belül fényképek, tervrajzok. Bent kevés szék, tárgyalósarok, Diaflex vetítőberendezés, polcok prospektusokkal, építőanyag-mintákkal, városfejlesztési terveket bemutató makettek... És mit tud az iroda?

– Tevékenységi körünk egy része a vállalat kommunális szolgáltatásaival kapcsolatos. Ezenkívül – és ez a fő! – betekintést nyerhetnek a barcsiak a városfejlesztési tervekbe egészen addig, hogy egyes építési telkekre milyenek az építési előírások. Tanácsot adunk a tervezéshez, az anyagbeszerzéshez, a lakberendezéshez. Foglalkozunk a városi rendezvények propagálásával is. És mindezeken felül: az iroda alkalmas arra is, hogy szűkebb körű, beszélgetés jellegű összejövetelek színhelye legyen.

A barcsiak még ismerkednek az új irodával, egyelőre inkább csak kíváncsiságból térnek be. A mai kíváncsiskodók azonban holnap már ügyfelek lesznek.

(A barcsi noteszt összeállította: Hársfai István)

Olcsóbb a közmű, magasabb a hitel

Korszerű csoportos családi ház

Még nem népszerű, kevesen is ismerik

Ha sült galamb lenne is a városi szövetkezeti vagy OTP-lakás, akkor sem volna valami vonzó falat, mert ugyancsak kihűl, mire megérkezik. Hosszú az igénylők sora, s különösen rangsoroló indokok nélkül sok évig – gyakran tíz évnél is tovább – eltart, míg valaki kézbe veheti a lakáskulcsot.

Hiába épült meg ebben a tervidőszakban Baranyában több mint 6000 állami lakás, az igénylők száma egyre nő. Az otthonteremtés legjárhatóbb útja – minden ismert nehézségei ellenére is – a magánerőből történő lakásépítés. A megyei NEB legutóbbi vizsgálata szerint Baranyában az ötödik ötéves terv időszakában mintegy 9000 lakás épült (épül) fel magánerőből. Ezek többsége telepszerű, társasházi (OTP) lakás, illetve családi ház. Hozzájuk képest elenyésző, alig több mint 200 az egyedi szervezésű társasházi lakás.

Nem lesz másképp az előttünk álló tervidőszakban sem. Várhatóan a lakásoknak több mint 60 százaléka létesül magánerőből. Meglehetősen óvatos becslések szerint is ebből három és fél ezer családi ház lesz.

Családi házról hallván, ki ne gondolna ma már egy legalább 120 négyzetméter hasznos alapterületű, netán kétszintes, vagy tetőtér-beépítéses takaros épületre, szép nagy kerttel, esetleg az állattartáshoz szükséges építményekkel együtt. Kétségtelenül ez ma a legnépszerűbb, a közvélemény által szinte kizárólag elfogadott építési forma. Ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ez nem mindig és mindenütt célszerű, megvalósítható.

Ugyancsak a családi házak csoportjába sorolják a statisztikák, építési hatóságok, településfejlesztési tervek az úgynevezett korszerű csoportos családi házakat. Ez az a kategória, amelyről megyénkben eddig minden vizsgálat, felmérés, előzetes tervezés azt állapította meg, hogy igen csekély iránta az építtetők érdeklődése.

Kétségtelen, hogy az építtetők igényei és a településfejlesztési koncepciók, lehetőségek oldaláról is meg kell vizsgálni a korszerű csoportos családi házak előnyeit, hátrányait, mielőtt jövőjéről, életképességéről véleményt mondanánk.

Az építtetők többsége előtt nem túl népszerű az a tény, hogy ezek a házak sorban, egymáshoz épülnek, viszonylag keskeny telekszélességen. (A jelenleg Pécsváradon épülő csoportos családi házak szélessége 9,3 méter.) Ilyen körülmények között legfeljebb kisállat tartására gondolhat a tulajdonos. Valószínűleg sokat nyom a latban az egyéni ízlések különbözősége, márpedig egy-egy ilyen házsor külsőre egységes tervek szerint készül.

A pécsváradi tanács ügyintézői a megmondhatói, hogy mennyi huzavonán át jutottak a leendő tulajdonosok közös álláspontra.

Előny viszont, hogy a hagyományos családi házénál jóval nagyobb hitelt nyújt az OTP. A pécsváradiaknál egyenként 290 000 forint volt a hitel. (Meggondolandó volna itt is az OTP társasházakéhoz hasonló szociálpolitikai kedvezmény juttatása.) Az építkezés – akárcsak más egyedi épületnél – itt is kalákában történhet azzal az előnnyel, hogy a családok könnyebben segíthetik egymást anyaggal, gépekkel, vagy a menetközben előforduló kisebb-nagyobb problémák megoldásában. Arra viszont ügyelni kell, hogy egy időben tudják elkezdeni a tető építését.

A helyi tanácsok, s általában a népgazdaság számára egyértelműen ez a beépítési forma a kedvezőbb, gazdaságosabb. Könnyű kiszámítani, hogy kisebb területen ugyanannyi házra lényegesen kisebbek a közművesítési költségek. Márpedig ez a községi tanácsok szűkre szabott fejlesztési költségeit tekintve egyáltalán nem közömbös. Az is figyelemre méltó, hogy országos cél a mezőgazdaságilag művelt, művelhető területek megóvása, ezek nem használhatók fel egy település terjeszkedésére.

A Baranya megyei Tanács felmérése szerint Baranyában mintegy 28 település az, ahol – az építeni szándékozók számát, a helyi sajátosságokat figyelembe véve – szorgalmazni célszerű a korszerű csoportos családi házak építését. A kötelező teljes közművesítéshez megyei támogatást is kaphatnak a községek, ha kellően előkészített építési lehetőségek, rendezési tervek állnak rendelkezésükre.

K. Gy.

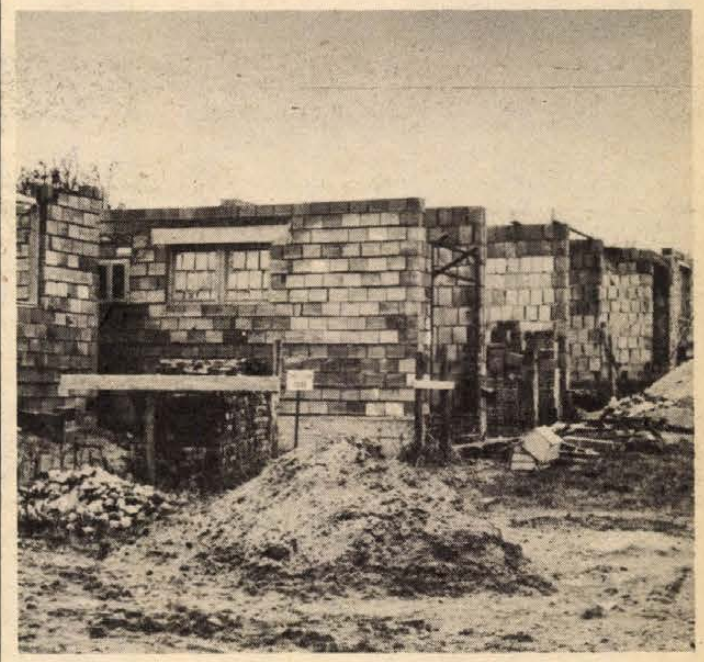

Pécsvárad keleti részén épül a korszerű csoportos családi házak első sora

HÍREK

1980. NOVEMBER
26
SZERDA

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából
VIRÁG
nevű
kedves olvasóinkat

A Nap kél 7.05 — nyugszik 15.58 órakor. A Hold kél 20.22 — nyugszik 10.54 órakor.

Harmincöt évvel ezelőtt, 1945. november 26-án kezdődött meg a világ demokratikus nőinek antifasiszta kongresszusa Párizsban, hogy december 1-én megalakuljon a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség.

Ez társadalmi, vallási, faji megkülönböztetés nélkül egyesíti magában mindazokat a nőszervezeteket, amelyek harcolni kívánnak a fasizmus és a háború ellen, a nők politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális egyenjogúságáért, az anya- és gyermekvédelemért. Petíciókkal, aláírásgyűjtésekkel, delegációk küldésével, konferenciák szervezésével, kiterjedt propagandamunkával küzd céljaiért. Többször fordult az ENSZ-hez az atom- és hidrogénbomba betiltása ügyében, a leszerelésért, a gyarmatok függetlenségéért. Felemelte szavát a koreai és a vietnami háború, az amerikai agresszió ellen, s akciókat indított a megtámadott országok asszonyai, gyermekei megsegítéséért.

A nemzetközi szervezet kongresszusok közötti vezető szerve a Nemzetközi Nőtanács, ennek székhelye 1961. óta az NDK fővárosa, Berlin. Már csaknem száz ország — köztük hazánk — nőszövetségeit egyesíti magában a szervezet, amelynek taglétszáma meghaladja a 200 milliót.

Lehűlés várható

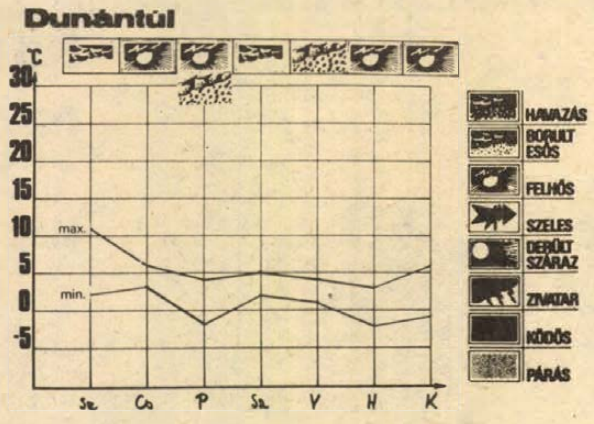

Az elmúlt héten változékony volt az ország nyugati részének időjárása. Az alacsony nyomású rendszerek középpontjai tőlünk északra mozogtak, frontjaik érintették hazánk területét. A hét elején meleg légtömeg érkezett a Kárpát-medencébe. A nappali felmelegedés néhány helyen a 17 fokot is elérte. A hét közepe felé egy nedvesebb léghullám hatására esős idő volt. A Dunántúl déli részén 10 mm fölötti csapadékot mértek (Pécsett 23 mm-t), a Balatontól északra a csapadék mennyisége kevesebb volt. Csütörtökön Pécsről, Szigetvárról, Homokszentgyörgyről zivatart jelentettek. A hét második felében kevesebb volt a felhő, csökkent a csapadékhajlam, erősödött az éjszakai lehűlés. A hét végén a minimumhőmérséklet 0 fok körül alakult.

A hét közepétől erősen felhős időre lehet számítani, sokfelé várható eső, záporeső, majd havazás is. A hőmérséklet csökken, eleinte még 10 fok körüli maximumok várhatók, de a hét végére már csak 2, 7 fok közötti maximum hőmérséklet valószínű. Az éjszakai lehűlés eleinte mérsékelt lesz, majd egyre erősödik. E hét közepén 5 fok körül alakul a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet, a hét végén, jövő hét elején azonban már túlnyomóan 0 fok alatti hőmérséklet lehet számítani.

Társadalmi vita

A Hazafias Népfront közelgő kongresszusára készülve, számos fórumon vitatják meg a különböző rétegek a kongresszusi témákat. Ennek jegyében rendeztek tegnap délután 2 órakor Pécsett, a HNF megyei bizottságának székházában társadalmi vitát a szocialista demokráciáról, a lakóhelyi közéletről. A vitát dr. Ádám Antal, a megyei bizottság elnöke vezette.

◆

— **TIT-program.** A holnap tömegkommunikációs eszközeiről hangzik el előadás ma délután 6 órakor a TIT mecseki Természettudományi Stúdiójában. A kábeltelevízióról, a közvetlen műsorszóró műholdról lesz szó egyebek között ezen az összejövetelen, amelyre a belépés díjtalan.

— **Segítség a mozgássérülteknek.** A Dunántúli Naplóban megjelent felhívás nyomán a Mohács és Vidéke Áfész 296 dolgozója közel 11 és félezer forint segélyt ajánlott fel a pécsváradi mozgássérültek számára. A segélyakció folytatódik.

— **Cigányklub.** Ez év novemberében cigányklub alakult Komlón, Kossuth-aknán. A klub első kötött foglalkozása december elsején lesz —, dr. Saághy Ferenc bíró az ifjúsági törvényről beszélget a fiatalokkal.

◆

Tűz a Ganz Villamossági Művekben

Kedden reggel 9 óra 44 perckor Budapesten, a II. kerület Lövőház utca 39. szám alatt, a Ganz Villamossági Művek gyárában tűz keletkezett. Az üzem ötemeletes raktárának második emeletén keletkezett tűz rövid idő alatt kiterjedt az ott elhelyezett 100 tonna mennyiségű gyulékony anyagra és az üzemépület három szintjére. A fővárosi tűzoltóság nagy apparátussal, mintegy másfél órás feszített munkával a nagy kiterjedésű épülettüzet eloltotta. Személyi sérülés nem történt. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint a kár értéke jelentős. A tűz keletkezésének körülményeit a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálja.

◆

A rendőrség kérése

A városi Rendőrkapitányság közlekedési alosztálya kéri azon személyek jelentkezését, akik szemtanúi voltak az 1980. november 2-án 11 óra 30 perckor Pécsett, a köztemető előtt lévő kijelölt gyalogos átkelőhelyen történt balesetnek. Jelentkezni lehet: Pécs, Légszeszgyár u. 8., I. em. 34. sz. helyiségben, vagy a 12-266/85-ös telefonszámon.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Zenekari muzsika. 9.15: Nóták citerán. 9.39: Kis magyar néprajz. 9.44: Brummadzag, a zenebohóc. 10.05: Csiribiri. 10.35: Szerpentin. 11.35: Népi zene, nóták. 12.35: Magvetők. 12.55: Operaslágerek. 13.25: Dzsesszmelódiák. 14.28: A Tátrai vonósnégyes felvételeiből. 15.10: Mai dalok. 15.28: MR 10—14. 16.10: Kritikusok fóruma. 16.20: Könnyűzene zongorára. 16.35: Richard Wagner műveiből. 17.07: Elmélet és gazdaság. 17.32: Színes népi muzsika. 18.30: Esti Magazin. 19.15: Kilátó. 20.00: Évszázadok mesterművei. 21.12: Népdalok. 21.30: Külpolitikai klub. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Kodály-művek. 22.41: A táguló Naprendszer. 22.56: A kamarazene kedvelőinek. 0.10: Daljátékrészletek.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Gyurkovics Mária felvételeiből. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: Válaszolunk hallgatóinknak. 9.43: Éva Pilarová énekel. 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: Énekszóval, muzsikával. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: Szále László jegyzete. 13.30: Labirintus. 14.00: Kettőtől négyig . . . 16.00: Mindenki iskolája. 16.40: Fiataloknak! 17.30: Közvetítés a Csepel—Comó KK labdarúgó-mérkőzésről. 17.50: Ötdik sebesség. 18.55: A hanglemezbolt könnyűzenei újdonságai. 19.15: Moszkvából érkezett. 19.45: A beat kedvelőinek. 20.33: Fiatalok a seregben. 21.00: Nyitott ház. 21.25: A-tól Z-ig a popzene világában. 22.05: Périchole. Operettrészletek. 23.15: A tegnap slágereiből.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Zenekari operarészletek. 10.24: Andrea von Ramm d'India-műveket énekel. 11.05: Szimfonikus zene. 13.07: Rigó kiált fölöttem. Versek. 13.27: Az álruhás kertészlány. Háromfelvonásos opera. 16.34: Angol madrigálok. 16.46: Út földrész zenéje. 17.00: A véges végtelen. 17.30: Kamaramuzsika. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Operaáriák. 20.01: A háborúnak vége. Fekete Gyulával Kabdebo Lóránt beszélget. 20.30: A Who együttes felvételeiből. 21.15: Bach-művek.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Hét közben. Aktuális, zenés magazin. Szerkesztő: Borsos József. A tartalomból: Ültetvények tervezőinél. Hogyan érzi magát a gyárban? Tolna nagyközség jövőjéről. Filmelőzetes. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Zenés percek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, tudósítások. Gálics György harmonikázik. Fehér köpenyben: látogatás a hercegszántói orvosi rendelőben. Bácskai zenei album. Ismét a bunyevác tájházról. Jegyzet. 19.00: Német nyelvű műsor. Fiatalok félórája: Hírek. Szakköri tevékenység a Tanárképző Főiskola német tagozatán. Riporter: Gráf Vilmos. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Magyar irodalom. Középisk. I—II. o. (sz.). 9.30: Magyar irodalom. 1—4. o. (sz.). 9.55: Delta. Tudományos híradó (ism.). 10.15: Egészségünkért! (sz.). 10.20: Charlie angyalai. A pokoli futam (ism., sz.). 11.10: Zenés ajándékkosár. NDK zenés film (ism., sz.). 15.10: Magyar irodalom. 1—4. o. (ism., sz.). 15.36: Magyar irodalom. Középisk. I—II. o. (sz., ism.). 16.15: Hírek. 16.20: Egy más élet, avagy a vajana indiánok. Francia néprajzi film (sz.). 17.15: Gyere te lepke, szállj kezemre. Vitai Ildikó műsora (ism.). 18.00: Reklám. 18.10: Hová látni, a Magyar Hajó- és Darugyárból? 18.45: Staféta. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Kék fény... Riportműsor. 21.00: Szép magyar tánc. Szatmári táncok (sz.). 21.05: Cleo Laine műsora. Angol zenés film (sz.). 21.55: Unokáink is látni fogják. A Nyugati-pályaudvart és a Marx teret. 22.35: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: A híd. A szegedi körzeti stúdió műsora. 20.30: Gyermely 1980. Dokumentumfilm. 21.20: Tv-híradó 2. (sz.). 21.40: Reklám. 21.50: Az énekes. NDK film (sz.).

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Bosznia és hercegovinai bábszínházak X. találkozója. 18.15: Művelődési műsor. 18.45: Amatőr stúdió. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Szabad szerda. 21.30: Pop non-stop. 22.30: Dokumentumfilm.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Dokumentumfilm. 18.35: Tanya Mali Ritben — drámasorozat (ism.). 19.55: Ma este. 20.00: Emberek délről — színházi előadás. 21.30: Huszonnégy óra. 21.50: Válogatás az iskolatelevízió műsorából. 22.20: Apokaliptiko — opera, balett.

A közélet hírei

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Lázár György, a Minisztertanács elnöke és Apró Antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta Badamtarin Baldó-t, a Mongol Népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

✻

A KISZ X. kongresszusának előkészítésével kapcsolatos feladatok megvitatására gyűltek össze tegnap délelőtt a Megyei Pártbizottságon a városi, járási pártbizottságok ifjúsági referensei. Előbb dr. Varga-Sabján László, a KISZ Baranya megyei Bizottságának első titkára, majd Rózsahegyi István, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának osztályvezetője adott tájékoztatót és az ifjúságot érintő időszerű feladatokra hívta fel a figyelmet.

✻

Kedden hazaérkezett Berlinből a Nagy Sándor, a KISZ KB titkára vezette küldöttség, amely a Nemzetközi Diákszövetség XIII. kongresszusán képviselte a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetséget.

◆

— **Parancsolj velem, tündérkirályné!** című önálló estjét november 28-án, este 18 órakor Ruttkay Éva bemutatja a Magyarszéki Művelődési Házban.

— **A Magyarország kultúrflórája** című monográfia sorozat keretében az Akadémiai Kiadó megjelentette „A borsó" című könyvet. A 19 fejezetből 7-et a Pécsett élő, dr. Szabó László, a bicsérdi kutatóállomás tudományos főmunkatársa írt.

A honvédelmi miniszter látogatása Pécsett

Czinege Lajos honvédelmi miniszter kedden Baranyába látogatott. Pécsett, a Megyei Pártbizottságon Baranya, Bács-Kiskun, Csongrád, Somogy és Tolna megyék párt- és állami vezetőivel időszerű politikai kérdésekről tanácskozott. Ezt követően a honvédelmi miniszter látogatást tett egy katonai alakulatnál.

◆

— **Előadás.** Ma 18 órakor a Ságvári Endre Művelődési Házban, a magányosok klubjában dr. Vértes Zsuzsanna beszél az arab nők helyzetéről.

— **Fazekaskiállítás.** Csütörtökön, november 27-én délután 4 órakor a vasasbányai munkásklubban megnyílik Taksonyi István és Tokár Tibor fazekas népi iparművészek kiállítása.

— **Egy pár rétisas** tanyázik a baranyai Sumonyi tavak szomszédságában. Késő ősszel húzódnak fel a Dráva menti erdőségekből, mivel hazánk legdélibb vándormadár-pihenőjén, a sumonyi tórendszerben sok sebzett vagy legyengült vadkacsára, vadlibára lelnek, de nem vetik meg a döghalakat sem. A rétisas nagyon ritka, legközelebb Barcs határában fészkel néhány pár.

Ünnepség

Ez évben ünnepeljük a magyar társadalombiztosítás szakszervezeti irányításának 30. évfordulóját. Ez alkalomból a MÁV Igazgatóságán megemlékező ünnepséget rendeztek tegnap. Halmay Árpád, a Vasutasok Szakszervezete Területi Bizottságának titkára köszöntötte a megjelent VSZT ügyintézőket, számfejtőket és társadalmi aktivákat, ezt követően dr. Bordi István, a Vasutasok Szakszervezete társadalombiztosítási osztályvezetője ünnepi beszédében visszaemlékezett az elmúlt 30 évben végzett munkára. Az ünnepi megemlékezés után a társadalmi aktivisták jutalomban részesültek —, így Egervári Lászlóné Pécs állomás, vezérigazgatói dicséretben, 4 fő igazgatói dicséretben, 1 fő szakszervezeti munkáért oklevelet kapott, és 70 fő pénzjutalomban részesült.

◆

A bölcsődék nyitvatartása

Pécs m. város Tanácsa V. B. egészségügyi osztálya közli az érdekelt szülőkkel, hogy a bölcsődék nyitvatartási rendje megváltozott. A város területén működő gyermekintézményekben elfogadott általános szabad szombati rendszernek megfelelően, a bölcsődei dolgozók részére is minden páros hét szombatján biztosított a szabad szombat igénybevétele.

A gazdaságossági és takarékossági szempontok érvényesülését elősegítette, hogy az előzetes felmérések szerint, a szülők nagy többsége ezeken a szombatokon nem igényelte a bölcsődei elhelyezést gyermeke számára.

A Pécs, Hajnóczy úti 5. sz. bölcsőde, valamennyi szombaton nyitva tart és a felmerülő igényeknek megfelelően a város más bölcsődéjében gondozott gyermekeket fogadja.

A szabad szombati elhelyezési igényt a gyermek állandó gondozását biztosító bölcsőde vezetőjénél a tárgyhét keddi napjáig kell közölni.

Színes videoprogram az orvosképzésben

Az országban először a Pécsi Orvostudományi Egyetemen készítettek oktatáshoz szükséges színes videoprogramokat. Mivel az orvosképzéshez szorosan hozzátartozik a filmeket bemutatott esetek természetes színekben való láttatása, ezért a POTE oktatástechnikai csoportja közel 30 színes videoprogramot készített. Ennek bemutatása ma délután 14 órakor lesz a POTE központi épület III-as előadótermében. A bemutatóra meghívták a társegyetemek képviselőit, az Országos Oktatási Központot és a tárcaközi oktatástechnikai koordináló tanácsot. A színes videofilmek vetítése után vitát rendeznek.

◆

— **Ki minek a mestere?** A Baranya megyei Fogyasztási Szövetkezetek vas-műszaki eladói a Konzum Áruházban vetélkedőn mérték össze felkészültségüket. A Konzum Áruház dolgozói, Szauer László, Wirt Gyula és Taradgia György nyerte az első három helyezést.

— **Betegség miatt elmarad** a Hankiss Ágnes pszichológussal mára tervezett beszélgetés a Nevelők Házában. A program jövő év januárjában kerül sorra.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: Megyei Kórház. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

◆

— **Magyar táncház.** Ma 19 órakor a Pécsi Tanárképző Főiskola ebédlőtermében magyar táncház lesz —, széki és mezőségi táncokat tanítanak az érdeklődőknek.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Tájfun (este 7 órakor) Csortos bérlet.

Kamaraszínház: Olga (este 7 órakor) József A/A. bérlet.

HANGVERSENY

Liszt Terem: Középiskolai bérlet 3., 4., 7. sorozat I. hangversenye (11, 12.30 és 14.30 órakor)

MOZI

Petőfi: Kaliforniai lakosztály (f5) Két történet a félmúltból (f7) Balázs Béla filmklub (f9) **Kossuth:** Walt Disney állatbirodalma (10, 12, 2, 4) Don Juan (6) **Ságvári:** Robin Hood nyila (f4) Mondd, hogy mindent megteszel értem (f6, f8) **Tanárképző Főiskola:** Kicsi a kocsi, de erős (5, f8) **Heő. Műv. O.:** B. B. filmklub (6) Modern Robinson és családja (8) **Rákóczi:** Az áldozat (5, 7) **Vasas, Kodály:** Veszélyes játékok (f6) **Mohács:** Csontváry (6) Viva, Mexikó! (8) **Komló, Zrínyi:** Circus Maximus (4, 6, 8) **Komló, Május 1.:** Fayard bíró, akit Seriffnek hívtak (f5, f7)

36.

— Ha érdekli a véleményem, nos . . . ha érdekli a véleményem, akkor . . . ej, teljesen összezavart ezzel az Algernonnal. Hát hogy jön ez a delfinekhez, akik tulajdonképpen intelligensebbek, mint az ember . . . gondolja csak meg: értik a nyelvünk! De nemcsak a miénket, akármelyik nép nyelvét képesek volnának megtanulni!

— Még a magyart is?

— Képzelje, még a magyart is! És akkor vegye jól észbe, hogy a delfinek nyelvét mi még mindig nem értjük. És az a meggyőződésem, hogy nem is fogjuk megérteni! És tudja, hogy miért nem?

— Nem tudom, professzor úr . . . honnan is tudnám?

— Két lehetőség van: az egyik, hogy a delfinek nem beszélnek — még annyira sem, mint mi, emberek — azonos nyelven. Vagy, ami ezzel rokon, lehet, hogy egyszerre két nyelven beszélnek, de értik egymást. Mondok egy egyszerű példát, látom, nem érti. Képzelje el, hogy egy angol és egy német diplomata találkozik, s udvariasságból mindkettő a *másik* nyelvén beszél. Megértik egymást? Hogyne! Odamegy hozzájuk egy mongol, aki nem diplomata, és nem tud se angolul, se németül. Elképzelhető, hogy ez a mongol fiatalember, bármilyen okos is, megfejtse valaha azt a beszélgetést? Nem, ugye, nem. Mindaddig nem, amíg azt képzeli, hogy a két diplomata egy és ugyanazon a nyelven beszél . . .

— Nagyon érdekes, professzor úr . . . Hogy jött rá?

— Nem jöttem rá, csak gondoltam erre a lehetőségre is. Aki gondolkodik, annak nem szabad a leglehetetlenebb lehetőséget sem eleve elvetni. A valóságban, a jövőben semmi sincs, ami lehetetlen. Hát akkor a gondolkodásban sem szabad lehetetlennek lenni!

— Igen, értem . . . És a másik lehetőség?

— Persze, persze . . . Látja, milyen szórakozott vagyok? Kislány korában biztos maga is játszott titkosírásdit a barátnőjével . . . vagy volt valamiféle titkos jelbeszédük.

— Igen, rémlik . . .

— Nos akkor az is rémlik talán, hogy ennek a kulcsnak csak addig volt értelme, amíg valaki meg nem fejtette. Ha valaki *idegen* rájött a nyitjára, akkor már nem volt benne semmi érdekes, hiszen titkokat nem lehetett vele megőrizni . . . Nos, képzelje el, hogy a delfinek valamely titkos jelbeszéd segítségével beszélnek.

— Nagyon érdekes . . .

— De ne felejtse, hogy gyerekkorunk titkos nyelve mindig ugyanarra a nyelvre volt visszafordítható. Most próbálja meg elképzelni, hogy elfelejtették — maga is, meg a barátnője is — az anyanyelvüket, olyan sokáig használták a saját, titkos jelbeszédüket. Elveszett a valódi nyelv, egy képzett, nem valóságos nyelven kell magát kifejeznie! Nehéz? Eleinte. Aztán pontosan úgy funkcionál, mint az eredeti. Most képzelje el, hogy valaki, vagy valakik elől ezt a nem valódi nyelvet is el akarja rejteni. Mit csinál?

— Ebből a nyelvből csinálok egy másik nyelvet . . .

— Pontosan! És most képzelje el, hogy évről évre, esetleg hónapról hónapra más és más nyelven szólal meg . . . képzelje el, hogy állandóan új és új nyelvet talál ki, és ráadásul van egy barátnője, aki közvetítő nyelv beiktatása nélkül is megérti a maga nyelvteremtő nyelvét, a maga frissen születő nyelvét . . .

(Folytatása következik)

időjárás

Várható időjárás szerda estig. Eleinte változóan, később erősen felhős idő. Elsősorban szerdán több helyen eső, zápores. Az északi, északkeleti országrészben is szerdára valószínűleg feloszlik a köd. Az északnyugatira forduló szél megerősödik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 2—7 fok között, néhány helyen északkeleten gyenge fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 6—11 fok között.

Pályaválasztási kiállítás nyílt tegnap Siklóson a Művelődési Központban a Siklósi Szakmunkásképző Intézet rendezésében. A város általános iskoláinak tanulói nagy érdeklődéssel tekintették meg a hat szakmát népszerűsítő bemutatót.

Közgyűlést tartott a KIOSZ megyei adóközössége

Az ötödik ötéves tervidőszak végére a kisipar által végzett lakossági szolgáltatások értéke várhatóan megkétszereződik. Az elmúlt években jelentősen fejlődött a kisipari tevékenység: Baranyában a lakossági szolgáltatás 46,7, míg a lakáskarbantartások 71,2 százalékát a magánvállalkozók végzik.

Az eredmények összegezése mellett a következő évek feladatait is meghatározták a KIOSZ Baranya megyei adóközösségének tegnapi közgyűlésén Pécsett, a Ságvári Művelődési Házban. Továbbra is támogatják mindazokat, akik munkaviszony, illetve nyugdíj mellett végeznek hasznos szolgáltató tevékenységet, de elsőrendű feladat az ellátatlan területek: a városkörnyéki községeket, falvakat bevonni a szolgáltató hálózatba.

A megyei adóközösség közgyűlése megválasztotta az adókivetési bizottságokban tevékenykedő aktívákat, valamint kitüntették azokat, akik kiemelkedő munkájukkal segítették a testületeket. Molnár József, a KIOSZ elnöke a pénzügyminiszter megbízásából a Kiváló Dolgozó kitüntetést adta át Krasznai Józsefnek, az adókivető bizottság volt elnökének, az országos adóbizottság tagjának, valamint Stibi László kisiparosnak a KIOSZ vezetősége nevében a Kiváló Szervezeti Munkáért elismerést, a megyei adóközösség oklevéllel és tárgyjutalommal ismerte el a bizottságokban tevékenykedő aktívák munkáját, a kitüntetéseket Kerepesi József titkár nyújtotta át.

Rádió mellett

Hajjaj...!

Mondok valamit. Ahogy közeledik a karácsony, úgy szaporodnak el a sajtó- és rádiónyilatkozatok az áruellátásról, kereskedelmi felkészülésről és ez a sok szöveg hol derültséget okoz bennem, hol a gutaütés veszélyét vetíti elém, pedig bízisten odafigyelek minden szóra és mégis összezavarodik előttem minden. Tegnap például a déli hírekben elmondották, hogy az illatos mandarinszappan három hónapig az ipar raktárában „illatozott", mert nem volt csomagolópapír, de most már van, megkezdték a csomagolást és még december közepére az ország boltjaiba mintegy 340 tonna mandarinszappant „terítenek", de ezenkívül nagy mennyiségű almaszappan is kerül majd a dolgozó nép ünnepi asztalára, illetve ki a mosdóba. Hogy mennyibe kerül, ugyan nem tudom, de olcsóbb lesz a csempész-szappannál, tehát jobb, ha várunk néhány hetet.

De ígéret van – ezt nem a rádióból hallottam! – Givenchy-re is, (úgy kell ejteni, hogy dzsivenzsi), ez egy parfőm, meg Nina Ricci-re is, szintén parfőm, olyan, amivel leheletfinoman a nők kenik a fülük tövét, aztán lesz Chanel, meg Madame Rocha... vagy mi a jóég, hát legyen is, biztosan szükség van rá; és már látom Rezovics Matild munkásnőt, amint hajnali háromnegyedkor a füle mögé löttyint az ötszázforintos parfőmből, nyakába akasztja a hatvankilencezer forintos nyakéket („Ajándékozzunk karácsonyra" felirat alatt a főváros egyik ékszerboltjában volt látható), aztán feltülekszik az autóbuszra, a gyárban átöltözik és apró virágmintákat festeget hatvankilencezer tányérra.

És közben az is eszébe juthat, amit a hajnali hírekben hallott, miszerint az idei gyermekjáték-ellátás elmarad a bázisévtől, azaz a tavalyitól, amikor szintén csapnivaló volt, és csak arra volt jó, hogy fél éven át pszichológusok, újságírók, továbbá kereskedők és iparosok népes társasága vitatkozzon a gyermekjátékok építő vagy romboló hatásáról. Példának okáért arról is, helyes-e, ha a gyerek kezébe játéktankot vagy játékpisztolyt és puskát adunk, mert ugye el is vadulhat az ebadta, és esetleg felnőtt korában kiirtja a családot és a fél bérházat. Hát most nem kell vitatkozni.

... És Rezovics Matild munkásnőnek az is eszébe juthat – szintén egy hajnali híradásból – hogy a gyerekcipő-ellátás is sántít az idén, ezért jugoszláv partnerektől nyolcvanezer kiscsizmát rendeltek, vajon ebből jut-e az ő csemetéjének? Mert ugye a nyakékellátásra sok panasz nem lehet, de félő, hogy a karácsonyfa ára ismét megugrik kissé, ugye, soha nem lehet tudni, vagy – hogy mást ne mondjak – a tojás ára már most kettő forint hatvan fillér, vagyis annyi, mint még soha, pedig a tyúk- és tojásgyárak milliószámra gyártják a portékát és mégis drága a tojás, ami – mellesleg piszkosan kerül a dobozokba, és még jó, ha csak egy-két romlott kerül a többi közé és nem hatból öt... Ugye.

Sok millió embertársammal együtt jómagam is hallottam, hogy a következő ötéves tervben a jelenlegi életszínvonal megtartása a szigorú feladatok egyike, és nem a már elért életszínvonalunk – enyhén szólva – rovasz csökkentése. Ugye.

Szóval, csak úgy mondom.

Rab Ferenc

Gazdálkodás, szabályozás, 1980

A népgazdaság érdekeinek megfelelő hatások

Nemcsak a dollárt, a forintot is nézni kell

Ismét a népgazdaság érdekeit alapvetően érintő kérdésekről rendezett konzultációt tegnap délután Pécsett, a Tudomány és Technika Házában a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Baranya megyei Szervezete. Gazdálkodás, szabályozás, 1980 címmel az idei gazdasági év ár-, pénzügyi és jövedelemszabályozási rendszer kedvező és kedvezőtlen tapasztalatairól tanácskoztak a megye vezető párt-, gazdasági, műszaki és pénzügyi szakemberei.

Dr. Dányi Pál, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára tartott megnyitót és vezette a konzultációt. Dr. Kéri István, Pécs város Tanácsa ipari osztályának vezetője vitaindítójában többek között arról beszélt, hogy a tanácsi vállalatok és a szövetkezetek között az 1980-as gazdasági eredmények elemzésekor szoros összefüggés tapasztalható a vezetés színvonala és az elért eredmények között. Ugyanis bár sok vállalati stratégia kérdőjeleződött meg az új szabályozás következtében, de ahol a vezetők felkészültek a várható, a gazdálkodás szempontjából szigorodó feltételekre, könnyebb volt az átállás, mint ahol a régi szabályozás keretei között is csak improvizáltak az irányítók.

Kisvári András, a Magyar Nemzeti Bank Baranya megyei Igazgatóságának vezetője arról szólt, hogy a banki jelzőrendszer alapján úgy tűnik, hogy felerősödtek a piaci igényekhez való alkalmazkodás jelei, megindultak az egyensúly javító folyamatok, a gazdaságtalan termékek gyártása észrevehetően csökken. Ugyanakkor felhívta a gazdálkodó szervek figyelmét, hogy nem szabad kizárólag a dollár bevétel növelésére fordítani minden figyelmüket, a forint, vagyis a gazdaságos termelés kárára.

Szemere Mátyás, az SZVT titkára, a Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat főosztályvezetője, Mátyás László, a DÉDÁSZ gazdasági vezérigazgató-helyettesének elemzése alapján az új gazdasági szabályzókkal kapcsolatos előírások alapján számviteli feladatokról és ezzel kapcsolatos nyitott kérdésekről számolt be.

Dr. Heim Gyula, a Baranya megyei Tanács osztályvezetője, az árhatóság megyei képviseletében sok, az árrendszerrel kapcsolatos, a kis vállalatokat és szövetkezeteket sújtó tényező mellett megállapította, hogy az új árrendszer alapvetően beváltotta a népgazdaság érdekeit szolgáló célkitűzéseket.

Dr. Murány Szabolcs és dr. Székelyhidi Gyula, a PM Bevételi Igazgatósága Területi Szervezetének osztályvezetője, illetve a Baranya megyei Igazgatóság vezetője az ellenőrzéseik során tapasztalt kedvező és kedvezőtlen tapasztalatokról számoltak be, majd dr. Rácz László, az Országos Anyag- és Árhivatal főosztályvezetője a konzultációt mintegy összefoglalva, az elkövetkezendő gazdasági év feladatait felvázolva tartott előadást.

L. J.

Így közlekedünk mi

Jó lesz ezt is megjegyezni: a Bástya utcából is jöhetnek most már autók.

Átállás az újra, ami a régi...

Társaságban hallottam egy „úrvezetői" jogosítvánnyal rendelkezőtől: minden reggel, mielőtt beül a kocsijába, átböngészi az újságot, hogy megtudja, hol, melyik utcát zárták le Pécsett éppen aznap, merre változott meg a megszokott forgalmi rend.

Ne némileg túlzás is, amit mondott, valami igazság azért csak van benne. Mármint az, hogy az ismert okok (pincebeszakadás, csatornaépítés) miatt több pécsi utcát – némelyiket az egyik napról a másikra – le kellett zárni, azokról a forgalmat átterelni – ami érthetően megzavarta az évek óta azonos útvonalon közlekedőket. Igaz viszont: néhány, előre be nem kalkulálható esetet kivéve ezekről az illetékesek időben tájékoztatták a közvéleményt.

Tegnapi közlekedési őrjáratunk során arra kerestünk választ, hogy a város különböző pontjain végzett munkálatok befejeztével miként áll vissza a régi kerékvágásba a forgalom, azaz: mennyire zökkenőmentesen (avagy nehézkesen) állnak át a gépjárművezetők az újra, ami ugyebár voltaképpen a régi...

Először is a Vak Bottyán utca–Bástya utca kereszteződését vettük szemügyre. Itt az az újdonság, hogy újabban a Bástya utca felől is közlekedhetnek járművek az Ágoston tér felé. Meg is zavar ez a változás jó pár autóst, akik eddig onnan az útlezárás miatt nem várhattak járműfolyamot, szabadon kanyarodhattak. Az amúgy sem túlságosan belátható csomópontban most ismét főszerephez jutnak a tükrök, csak azokat figyelve lehet koccanásmentesen megúszni az erre felé haladást.

Jóval egyszerűbben sikerült az átállás a Zsolnay Vilmos utcában, ahol a kényszerű elterelés után most már ismét a régi nyomvonalon zajlik a forgalom. Ahogy mesélik, az esti sötétben azért néhányan rutinból még megpróbálnak rákanyarodni a régi szervizútra, de a korlát jobb belátásra bírja őket.

A pécsi, s ezen belül is főleg a Ivov-kertvárosi autósok nagy örömére nemrégiben újra megnyitották a Táncsics Mihály utcát. „Fellélegezhetett" az Árnyas utca, felgyorsult ezen a környéken a forgalom. A jobb kanyarodás érdekében eltávolították az 58-as út temető előtti szakaszán a halszálkás terelőtáblát, így eggyel több sávban lehet hajtani.

A néhány hétig-hónapig tartó elterelések, útlezárások után most Pécs több pontján ismét visszaállt a korábbi, éveken át megszokott forgalmi rend. S milyen a rutin? – pár napba beletelt, amíg visszaszoktunk a régire. Hiába, a megszokás – legyen az rövidebb ideig tartó is – még mindig nagy úr...

H. L.

Olasz vadászok Pécsett

Vadászkutyák csaholása és hangos fegyverropogás hallatszott a hét végén Pécsett Ivov-Kertvárostól a pellérdi tavakig terjedő pécsi réten. A görcsönyi Új Március Vadásztársaság tagjai az olaszországi UDI Udine város vadászaival közös fácánvadászaton vettek részt. Az ügyes vadászok a trombitás hajtók segítségével közel 80 fácánkakast terítettek le, melyeket a vendégvadászok a MAVAD-on keresztül megvásárolhatnak. A komoly valutát is jelentő közös vadászat fénypontja a tábortűz mellett történő jelentéstétel volt, melynek során Hekinger Sándor vadász, a ceremóniamester a fenyőgallyakkal megjelölt „fácántemetőt" a gyárvárosi úttörők fúvósainak zenekísérete mellett adta át a vadásztársaság elnökének.

B. Gy.

Teljesülő ígéret

Orvoslakás és rendelő Pécsváradon

Új orvoslakással és vele együtt az úgynevezett készenléti rendelővel gazdagodik Pécsvárad. Két általános orvosi körzet működik a nagyközségben, s az egyik betöltése okozott tavaly rövid ideig gondot. A korábbi körzeti orvos nyugdíjba vonult, az új részére viszont lakást kellett biztosítani, mert előbb a sajátjában lakott.

Dr. Hutvágner Rozália Szekszárdon, a megyei kórházban dolgozott, ott tett tüdőgyógyász szakvizsgát, majd megpályázva a pécsváradi körzeti orvosi állást, Pécsváradra költözött egy ideiglenes lakásba családjával, s egy olyan ígéret birtokában, hogy rövidesen elkészül a végleges orvoslakás és a rendelő.

Minden jel azt mutatja, hogy a nagyközség tanácsa felelősen tette az ígéretet, s hogy szívügyének tekinti a lakosság egészségügyi ellátásának javítását.

– Tavaly júniusban vettem át a körzetet, s úgy érzem, szerencsés volt a választásom. Hamar sikerült elnyernem a betegek bizalmát. A másik körzet orvosával, dr. Bíró Ferenccel nagyon jó a szakmai kapcsolatunk, azonos diagnosztikus és terápiás elvek szerint dolgozunk. Ha segítségre van szükségünk, a tanács is mellettünk áll, nemrégiben kapott a két körzet közösen egy EKG-berendezést – mondta a doktornő, aki jelenleg szülési szabadságon van kislányával, de december közepe táján már megkezdi a rendelést. Valószínűleg ez idő tájt költözik a család az új orvoslakásba is.

A 121 négyzetméter alapterületű, tetőtérbeépítéses lakást a rendelővel együtt 960 000 forintos költséggel építi a tanács Költségvetési Üzeme. A körzet 2600 lakosának (Zengővárkonnyal, Apátvarasddal és Lovászhetténnyel együtt) úgy tűnik, hosszú távra megoldódott ismét a körzeti orvosi ellátás.

K. Gy.

Ismerjük meg jogszabályainkat!

A munkabérről

Ma a munkabér megállapítására és kifizetésére vonatkozó néhány fontosabb rendelkezést ismertetünk.

A Munka Törvénykönyvének 45. § (2) bekezdése értelmében a munkabért *pénzben kell* megállapítani és kifizetni. Abban az esetben, ha a termelés jellege indokolttá teszi, a munkabért — jogszabályban meghatározott esetekben és mértékben — természetben is meg lehet határozni.

A 17/1979. (XII. 1.) Mü. M. sz. rendelet 58. § (2) bekezdésében írtak szerint a természetbeni munkabért csak olyan árucikkben vagy szolgáltatásban szabad megállapítani, amely a dolgozó és családtagjai szükségleteinek kielégítéséhez járul hozzá.

Nem adható természetbeni munkabérként szeszes ital vagy más hasonló jellegű termék.

A természetbeni munkabért az átlagkereset kiszámításánál legfeljebb fogyasztói, illetőleg a jogszabály által megállapított esetekben *hatósági* áron szabad számításba venni.

Átlagkereset jár a dolgozó részére

a) szavazás, hatósági, bírósági, munkaügyi döntőbizottsági idézésre tanúként való megjelenés, tanácstagként való eljárás, kötelező orvosi és rendőrorvosi vizsgálat, hadkötelesként való sorozás és katonai nyilvántartásba vétel, valamint az önkéntes tűzoltói igénybevétel esetén a teljes mulasztott időre; a kötelező orvosi vizsgálattal esik egy tekintet alá a terhes nőnek a terhesség ideje alatt terhességi orvosi vizsgálaton való részvétele is.

b) a házastársa (élettársa), gyermeke vagy saját szülője halála esetén egy munkanapra,

c) a véradásra történő rendkívüli berendelés esetén a teljes mulasztott munkaidőre, nem rendkívüli berendelés esetében pedig legfeljebb négy munkaórára akkor is, ha a vizsgálat eredménye miatt tőle vért nem vettek,

d) a most nem említett esetekben, ha jogszabály elrendeli.

Abban az esetben, ha a dolgozót bíróság, munkaügyi döntőbizottság, illetőleg hatóság terheltként, sértettként, ügyfélként (felperesként vagy alperesként) idézi be, részére a mulasztott időre díjazás *nem* jár.

El kell mondani azt is, hogy a munkáltató működési körén kívül felmerült okból kiesett munkaidőre a dolgozónak munkabér csak jogszabályban meghatározott esetben jár.

A dolgozót a kollektív szerződésben meghatározott mértékű térítés illeti meg, ha a munkáltató oldaláról felmerült okból *nem tud* munkát végezni (állásidő), kivéve, ha munkabérét ilyen esetben egyébként is megkapja (pl. időbéres dolgozó az időbérét).

A térítés nem lehet kevesebb, mint a dolgozó bércsoportjában meghatározott alsó bérhatár.

A 17/1979. (XII. 1.) Mü. M. sz. rendelet 62. §-ában írtak szerint a munkabért a *bérfizetési* napokon *a dolgozónak KELL* kifizetni, hacsak mást fel nem hatalmaz annak felvételére, illetőleg bírósági vagy hatósági határozat ebben nem korlátozza.

Abban az esetben, ha a bérfizetési nap munkaszüneti napra esik, a munkabért a megelőző munkanapon kell kifizetni.

A munkabért a dolgozó munkahelyén, illetőleg a munkáltató telephelyén kell kifizetni.

Ha a dolgozó a bérfizetési napon *jogos* okból nem tartózkodik a munkáltató telephelyén (kiküldetés, szabadság vagy más igazolt távollét miatt), akkor kérésére a munkabérét a bérfizetés előtti utolsó itt töltött munkanapon kell kifizetni, vagy postán a tartózkodási helyére megküldeni. Az elküldés költségei a munkáltatót terhelik.

Abban az esetben, ha a megszakítás nélkül igénybe vett szabadság időtartama a tizenkét munkanapot eléri, a dolgozó kérésére a munkáltató köteles a szabadság megkezdése előtt két munkanappal kifizetni

a) a szabadság idejére eső bérfizetési napon esedékes munkabért, valamint

b) a rendes szabadság idejére járó munkabért.

Ha a *munkabér* vagy *más díjazás* elszámolásának alapjául szolgáló eredmény a munkaviszony megszűnése napján, illetőleg az utolsó munkában töltött napon még nem állapítható meg, a munkabért vagy díjazást esedékessége napján a munkáltató köteles a dolgozó által megadott címre elküldeni. Ilyen esetben az elküldés költségei a munkáltatót terhelik.

Nem köteles a munkáltató a munkabérnek és más díjazásnak a bérfizetési nap előtti kifizetésére akkor, ha a dolgozó a munkaviszonyát jogszabálynak nem megfelelő módon szüntette meg.

A sorkatonai szolgálat teljesítését követően harminc napon belül munkaviszonyba lépő vagy a leszerelést követő tizennégy napon belül fennálló munkaviszonyában tovább foglalkoztatott dolgozó részére *két* hétre járó személyi alapbérét egy alkalommal — kérésére — előre ki *kell* fizetni. Az így kifizetett bért általában a kifizetés hónapját követő *két* hónapon belül *két* részletben, a dolgozó kérésére azonban *több* részletben, de legkésőbb a kifizetés hónapját követő *hat* hónapon belül kell a fizetésből levonni. Ha a dolgozó munkaviszonya előbb szűnik meg, munkabéréből a vissza nem térített bér teljes összegét le *kell* vonni.

Itt kell elmondani azt is, hogy a 17/1979. (XII. 1.) Mü. M. sz. rendelet 61. §-ában írtak szerint a munkáltató munkaviszony, vagy munkavégzésre irányuló *egyéb* jogviszony alapján teljesített munkáért a dolgozónak munkabért és más díjazást csak a bérköltség és a részesedési alap, költségvetési rendszerben gazdálkodó szervek esetében pedig a béralap és a jutalmazási, valamint a pénzügyminiszter által meghatározott *egyéb* keret terhére fizethet.

A munkáltatóval munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló *egyéb* jogviszonyban nem álló személy vagy más munkáltató részére a bérköltség és a részesedési alap terhére semmiféle címen (pl. célprémium, jutalom, költségtérítés stb.) sem szabad kifizetést teljesíteni, kivéve, ha ezt meghatározott célra jogszabály kifejezetten megengedi.

A részesedési alap terhére a munkáltatóval munkaviszonyban nem állóknak is fizethető újítási díj, illetőleg az újítás elismeréseként adott egyéb anyagi juttatás.

Kirendelés esetén a dolgozónak járó munkabért — eltérő megállapodás hiányában — az a munkáltató fizeti, ahová a dolgozót kirendelték, illetőleg megtéríti a kirendelő munkáltatónak.

A szerkesztőség postájából

Szép emlékkel gazdagabban...

A szakszervezet komlói nyugdíjas bányász alapszervezete a Juhász Gyula klubban november 5-én tartotta évzáró gyűlését, melyen 250-en vettünk részt. Az elnök megnyitója után a titkár értékelte az elmúlt év munkáját és a szervezet gazdasági helyzetét. Többek között beszámolt, hogy 14 kirándulást szerveztek, amelyen a tagság kétharmad része részt vett, és ezután is igénylik. A 80 éven felüli tagokat köszöntötték, illetve megjutalmazták. A rendezvény színvonalát és hangulatát emelte a szilvási iskola műsora.

A gyűlés befejezése után öregek napját tartottak, melyen családias hangulatot teremtett a zenekar alkalomhoz illő számaival és a felszolgálók kedves igyekezete.

A megjelentek szép emlékkel gazdagabban térhettek haza, ami a rendezők figyelmes munkáját dicséri.

Adószegi Károly

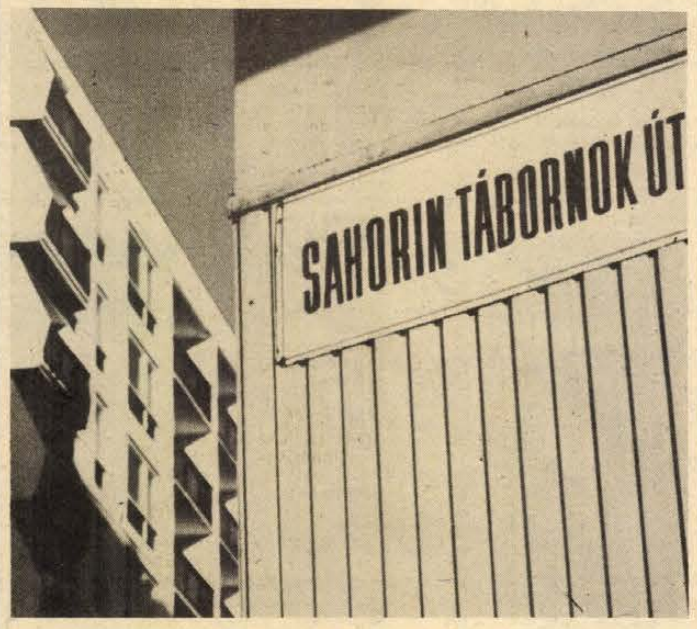

Pécsett, a Sarohin tábornok út 25. számú ház falán díszeleg ez a névtábla. Azért nem ártott volna pontosan leírni a városunkat felszabadító csapatok parancsnokának a nevét.

Egy megkésett javaslat ügyében

Nemrégiben levelet kaptunk *Szűcs István* gépészmérnök olvasónktól két közlekedési témában, amelyek közül most csak az egyikkel kívánunk bővebben foglalkozni.

A „nagy" felüljáróról írja olvasónk:

„A felüljáró lehajtó ága majdnem készen áll, csak egy kb. 200 méteres útszakasz megépítése és kisebb korrekció szükséges az igénybeveendő utcákban. Ezzel a hídról balra kanyarodás nagyrészt megszűnne, a Rózsa Ferenc úti csomópontban a torlódás jelentősen csökkenne. Az is elképzelhető lenne, hogy a jobbra kanyarodást a jelzőlámpáktól függetlenítve folyamatossá lehetne tenni."

Vázlatrajzot is mellékelt az olvasó, s abból az első pillantásra látni, hogy pofonegyszerű dologról van szó. A javaslat szerint a Somogyi Béla utcán, a Légszeszgyár utcán és a Batthyány utcán át érkeznének a járművek a felüljáróhoz, amely alatt áthaladva jutnának a Vasút utcához, s onnan tovább a megfelelő célok felé. És mindehhez csupán a Batthyány utca végétől a felüljáró alatt átvezető utat kellene megépíteni.

A javaslatról több közlekedési szakemberrel beszélgettünk, akik nyomban annak legfőbb gyengéjét említették: a folyamatos jobbra kanyarodás az autóbuszmegálló használhatóságát zavarná, illetve tenné lehetetlenné. Ezzel ma nem lehet vitatkozni, amint azzal sem, hogy a Légszeszgyár utcának és a Batthyány utcának e tekintetben szóba jöhető szakasza a jelenlegi kiépítettségben nem lenne alkalmas a megnövekvő forgalomra.

Az ellenvetésekben a hangsúly természetesen a „ma" szócskán van, a „ma" alatt pedig 1980-at, sőt egy kicsit már 1981-et kell érteni. S azt, hogy megépül végre a felüljáró lehajtó ága az eredeti terv szerint. Olvasónk tehát a nagyon életrevaló és figyelemreméltó javaslatával elkésett. A felüljáró 1974 óta kész ebben a formájában, a lehajtóág hiánya az évek múlásával egyre nyomasztóbb teherként nehezedett a környékre, s a kényszerűségből továbbhajtó járművek tömege időnként bénítólag hat a csomópont forgalmára, hiszen nem ritkán csak a második piros feloldása után lehet továbbhajtani. Szűcs István javaslata annyira egyszerű és ésszerű, hogy azt már 1974-ben meg lehetett — kellett! — volna valósítani, s akkor töméntelen bosszúságtól menekedhettek volna meg azok, akiknek erre a levezetésre szükségük van. S akkor érdemes lett volna az érintett utakat is a célnak megfelelően felújítani és más autóbuszmegállóról is gondoskodni. De e megoldás érthetően nem jutott — mert nem juthatott — az illetékesek eszébe, hiszen jól tudjuk, hogy a felüljáró elkészültétől kezdve úgy volt, hogy „jövőre" — és minden évben „jövőre" — megépül a lehajtó ág. De nem tudott megépülni, mert egyéb, sokkal fontosabb feladatok vitték el évről évre a pénzt. Most már viszont nincs mentség: az épülő új autóbusz-pályaudvar kényszeríti ki a lehajtóág mielőbbi megépítését.

Hársfai István

Telefonnál

Gyümölcstelepítés, kivágás, permetezés, állattartás

A múlt heti számunkban az új borok kezelésével, szőlő- és gyümölcstelepítés előkészítésével kapcsolatos kérdéseket és az arra adott válaszokat közöltük, melyek a legutóbbi telefonügyeletünkön hangzottak el. Most a gyümölcstelepítéssel, kivágással, permetezéssel és állattartással kapcsolatban felmerült kérdésekre adunk választ.

Az alábbi két kérdésre Orbán György, a városi tanács mezőgazdasági osztályának szakfelügyelője adott választ.

Kérdés: Tíz évvel ezelőtt a telekhatártól 80 centiméterre ültettünk akácfát. A szomszéd követeli, hogy vágjam ki, mivel a szőlőjét beárnyékolja. Köteles vagyok-e kivágni, mivel régi ültetésű fákról van szó?

— Az ingatlan határtól számított legkisebb ültetési távolságokat a 40/1977. (XI. 29.) MÉM sz. r. 5. sz. melléklete tartalmazza. Ennek értelmében 3 méternél magasabbra növő gyümölcs- és egyéb fa ültetése esetén a legkisebb ültetési távolság 2 méter. Tekintettel arra, hogy az akácfa is a 3 méternél magasabbra növő fák közé tartozik, az adott esetben a fa kivágása elrendelhető.

Kérdés: Hol lehet talajvizsgálatot rendelni és körülbelül mennyibe kerül?

— Talajvizsgálatot végez a Budapest Környéki Mezőgazdasági Szövetkezet Közös Agrokémiai Laboratóriuma (Budapest, XI. ker., Ménesi u. 26., 1118), a vizsgálati díj 600 forint, valamint a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát Szakszolgálati Állomása, Pécs, Danitz-puszta (vizsgálati díj: 160 forint).

Kérdés: Tarthatók, illetve tenyészthetők-e galambok lakrészem padlásterén?

Dr. Árvay László, a városi tanács mezőgazdasági osztályának főelőadója adta meg a választ.

— Az állatok tartásáról szóló 1977. évi 3. sz. tanácsrendelet értelmében galambok a lakóépületen belül, a padlás erre elkülönített helyén is tarthatók. A galambok tartásához nem szükséges a házban lakó más lakásbérlők hozzájárulása. Az állattartó azonban köteles gondoskodni arról, hogy állattartása következtében mások jogai sérelmet ne szenvedjenek és be kell tartania a hatályos közegészségügyi-járványügyi és állategészségügyi előírásokat is.

Dr. Frank József, a Növényvédő Állomás előrejelzés csoportvezetője a következő kérdésekre adott választ:

Kérdés: Szabad-e bordóilével permetezni, ha időközben Orthocid vagy Ortho-Phaltant használok?

— A permetezéseket mindig a szerves szerekkel kell kezdeni. Az első 3–4 védekezést peronoszpóra ellen Orthociddal vagy Ortho-Phaltánnal, mert a réztartalmúak a fiatal hajtásnövekedést csökkentik. Az utolsó permetezéseket bordóilével ajánlatos végezni. Ebben az esetben az emberi szervezetre káros növényvédőszerek nem kerülhetnek a borba. A must erjedésénél nem lesznek zavarok és különböző vegyszerillatok.

Kérdés: Termő szőlőben cserebogár gyökérkárt lehet-e enyhíteni?

— A gyakori talajművelés, gyomtalanítás a kártételt minden esetben csökkenti. Javasoljuk az őszi bekapálás, majd tavasszal a kikapálás előtt közvetlen Basudin 5 G vagy Basudin 10 G szert szórjon ki, mely így a gyökérzethez közel kerül, ahol a cserebogárpajor károsít.

Kérdés: Kifejlett, színesedni kezdő szőlőnél lehet-e fürtperonoszpóra?

— Elég ritkán, de lehetséges. A fertőzés ilyenkor a kocsányon keresztül történik. A bogyók szürkére, majd barnára színeződnek és párás időjárás esetén a felületükön fehér penészgyep bevonat látható.

Kérdés: Viszonylag fiatal, 6—7 éves lugasto a rajta levő terméssel elszárad. Mi lehet az oka?

— Meg kell nézni az elszáradt tő gyökérzetét. Amennyiben rágást, sérülést nem észlel, a talajt meg kell vizsgáltatni.

Kérdés: Barackfaszemzéshez melyik alany a megfelelőbb, a keserűdió vagy a vadbarack?

— A vadbarackot és az Elberta alanyt egyre többen használják a szemzéssel való szaporításnál, mely minden tekintetben jobbnak bizonyul a nem túlzottan meszes talajokon. Olaszországban majdnem az összes őszibarackot vadalanyra oltják.

Kérdés: Fügefát hogyan kell szaporítani és milyen a talajigénye?

— A leggyakrabban tő, ág és gyökérsarjról szaporítják. Talajjal szemben nem igényes. Kimondottan csak a védett helyeken telel át a Mecsek és Máriagyűd, Nagyharsány környezetében. Hűvösebb területeken télen takarást igényel.

Jogi tanácsadó

K. T-né bedolgozó. Az elkészített terméket vitte a telephelyre. Útközben baleset érte. Kérdése: balesete üzemi baleset-e?

Igen! A 3/1975. (VI. 14.) SZOT. Szabályzat 94. §. (2) bekezdése értelmében üzemi baleset az a baleset is, amely a bedolgozót a munka teljesítésének a helyéről a munka (anyag) átvételének, illetőleg a termék átadásának a helyére menet vagy onnan visszamenet érte. Ha a munka teljesítésének a helye a munkáltatóval kötött megállapodás szerint nem a bedolgozó személyi igazolványába bejegyzett lakásán van, üzemi baleset az a baleset is, amely a bedolgozót lakásáról a munka teljesítésének, a munka (anyag) átvételének, illetőleg a termék átadásának a helyére vagy onnan visszamenet érte.

Abban az esetben, ha olvasónknak e balesetből eredően tizenöt százalékot meghaladó munkaképesség-csökkenése maradt vissza, akkor a Társadalombiztosítási Igazgatóságtól kérheti baleseti járadék megállapítását.

A. D. kérdezi, hogy a kötelesrészt miként kell kiadni?

Polgári Törvénykönyvünk 671. §-ában írtak szerint a kötelesrészt minden teher és korlátozás nélkül kell kiadni. Ha azonban a kötelesrész kiadása esetében a megmaradó vagyon a házastárs korlátozott haszonélvezetét sem biztosítaná, a kötelesrésznek a korlátozott haszonélvezetet biztosító részét csak a haszonélvezet megszűnése után lehet kiadni.

Ha az örökhagyó a kötelesrészre jogosultnak korlátozással vagy terheléssel hagyott hátra vagyont, a korlátozás csak a kötelesrészen felüli többletre hatályos. Az örökhagyó azonban úgy is rendelkezhet, hogy a jogosult csupán a kötelesrészt kapja meg, ha a korlátozást vagy terhelést a kötelesrész tekintetében is el nem fogadja.

Lehetőséget ad arra is Polgári Törvénykönyvünk, hogy a kötelesrészre jogosult kötelesrészének pénzben való kiadását követelje.

Természetben jár a kötelesrész, ha ez volt az örökhagyó végintézkedéssel vagy élők között nyilvánított akarata.

Ha a kötelesrész pénzben való kiadása akár a jogosultra, akár a kötelezettre sérelmes, a bíróság az összes körülmények mérlegelése alapján elrendelheti a kötelesrésznek egészben vagy részben természetben való kiadását.

November 25-től december 1-ig

árengedményes táskavásárt

ÁFÉSZ

tartunk a dombóvári ÁFÉSZ 43. sz. papírboltjában, a 105. sz. papírboltban és a játékboltban. Nagy választékkal várjuk kedves vásárlóinkat!

ÁFÉSZ-IGAZGATÓSÁG DOMBÓVÁR

LAKÁS-INGATLAN

Elcserélném meszesi, nagyméretű, egyszobás, komfortos, földszinti, tanácsi lakásomat másfél vagy kétszobás, összkomfortos, tanácsira, Kertvárosba. „Csere" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egyházaskozáron 3 és fél szobás, komfortos családi ház 1600 négyszögöl telekkel és gazdasági épülettel eladó vagy pécsi, 2 szobaösszkomfortosra cserélhető. „Tavasszal" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Tompa Mihály utcai, kertes, földszinti, szoba, konyha, fürdőszoba, előszobás lakásom elcserélném hasonlóra, melynél építési lehetőség van, vagy kétszobásra, esetleg nem panel, kétszobás, tanácsira, megegyezés szerint. „December" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

200 négyszögöl tanácsi területet átvennék szerszámkamrával. „6 sz." jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Bútorozott szoba, egyés kétszemélyes, gázfűtéssel, fürdőszoba-használattal, belvárosban kiadó. Toldi Miklós u. 1., fszt.

800 négyszögöl telek, szőlő, 400 négyszögöl epres, konyhakert, 12 m hosszú pince, présház, egy szobával. Ugyanott három m hosszú pince, betegség miatt, eladó, Kővágószőlős legszebb helyén. Érdeklődni: Kővágószőlős, Széchenyi u. 2.

Kétlakásos családi ház a belvárosban beköltözhetően eladó. „Áron alul" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Külön bejáratú, központi fűtéses, szoba-konyhás bútorozott lakrész albérletbe kiadó. Érdeklődni 23-180-as telefonon, 17 óra után.

Boglárlelle, várdombi társasüdülőben nagyméretű, emeleti szoba, komfortos lakrészt cserélnénk kisméretű, különálló nyaralóra Fonyódtól Földvárig. Telefon: 12-817, este.

Különálló, összkomfortos lakás a belvárosban diáklányoknak kiadó. Orsolya u. 31.

Kétszoba-étkezős, kertvárosi, OTP-öröklakást cserélnék hasonló, tanácsira. „Befektetés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Raktárnak, telephelynek 20—25 m²-es helyiséget bérbe vennék vagy vásárolnék. Jelentkezni, érdeklődni bármikor: Gács Béla, Pécs, Móra Ferenc u. 46., I/6.

Belvárosi, kétszoba-alkovos, gázfűtéses, tanácsi lakásom belvárosi, nagyobb tanácsira cserélném. „Csak belvárosi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szolnoki, 2 szoba-összkomfortos lakás eladó, budapestire vagy pécsire is elcserélném. Telefon: 23-561. (5 óra után.)

Orvostanhallgató lány keres csendes, külön bejáratú, távfűtéses, egyetemhez közel lévő albérleti szobát, konyha-, fürdőszoba-használattal egy személy részére. Leveleket „Nóra" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérem.

Elcserélném kaposvári, 2 szobás, komfortos, I. emeleti, gázfűtéses, tanácsi lakásom 1½ szobás, hasonló, pécsire. Minden megoldás érdekel. „Kaposvári" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

3 szobás, 78 m² területű, komfortos, hamarosan szanálásra kerülő PIK-lakást cserélnék másfél és egyszobás, régi bérű lakásért. „Szétköltöztünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kertes, központi fűtéses családi ház eladó. Ditzmalom u. 1.

Szoba-konyhás lakást vagy különálló házrészt bérelnék. „Sietünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Komlóra, Szilvásba! Albérlőként becsületes, idősebb hölgyet összkomfortos lakásomba, konyha-, fürdőszoba-használattal elvállalnék. Kevesebb anyagiakért, minden 2. héten cserébe 11 éves kislányomra felügyelne. Lehet gimnazista lány is. „Ibolya" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném Felsőbalokány u. 32., kívül-belül frissen tatarozott, kifestett, háromszobás, komfortos, kertes családi házamat Szliven környéki, nagyméretű, egyszobás vagy kisméretű, másfél szobás, összkomfortos öröklakásért. Új zuhanyozótál eladó. Érdeklődni: 1 óra után.

Kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás eladó 1981. évi költözködéssel. Kp. + OTP-átvállalással. „Krisztina tér" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

816 n-öl szőlő, felosztva is, présház, felszereléssel, eladó. Érdeklődni: özv. Lőrincz Istvánné, Szentlőrinc, Arany János u. 21.

Sikondán víkendházat vennék reális árért. „Katalin" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Harkányban 194 n-öl nagyságú házhely, 800 Ft/n-öl árért eladó, 1981. tavaszán. „Április" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2 szoba-összkomfortos, IV. emeleti, 51 m²-es, liftes, Kertvárosban, novemberben átadásra kerülő lakásomat nagyobb belvárosira cserélném, komfortosra is. „Szövetkezetit szövetkezetire" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

1981-ben átadásra kerülő, 2 vagy 2½ szobás, összkomfortos lakást fiatal házaspár átvenne. „Meleg otthon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kozármislenyi újtelepen új családi ház, két család részére, pécsi két és fél szobás panelra cserélhető, 3. emeletig. „Sallai utca" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Falusi házat, jószágokkal elcserélnék pécsi, 1½—2 szobás lakásra. „15 sertés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Azonnal beköltözhető, komfortos, háromszobás öröklakás eladó. Velencei, balatoni nyaralót beszámítok. Telefon: 28-855, este.

Vennék Pécsett 2—300 n-öl, üres vagy szőlőföldet, jó buszjárattal és ármegjelöléssel. „Jó buszjárat" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Diáklányok 1½ vagy 2 szobás, önálló lakást vagy lakrészt bérelnének hosszabb időre. „Januártól" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném kertvárosi, másfél szobás, összkomfortos, távfűtéses lakásomat másfél szobás, összkomfortos, belvárosi lakásért vagy Ágoston tér környékén egyszobás lakásért. „József" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Különálló lakrészt vagy garzont bérelnék hosszabb időre. Ajánlatokat „Belváros" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Pécshez közel, Aranyosgadányban kis családi ház eladó. Ugyanott két tízhónapos üsző eladó. Érdeklődni Aranyosgadány, Kossuth u. 99.

Közművesített házhely építési anyaggal eladó Dunaszentgyörgyön. Levélcím: Szauer Zoltán. 7100 Szekszárd, Gróf Pál u. 20.

Eladnám Mecsek-oldali kétszoba, összkomfortos, 68 m²-es társasházbeli lakásom, vagy budapesti hasonlóra cserélném. Telefon: Pécs 17-393, este.

Uránvárosi, nagyméretű, két és fél szobás, tanácsi lakásomat másfél szobás, tanácsira cserélném. Első emeletig. „Különbözetet kérek" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó a belvárosban nagyméretű, 1 szobás, komfortos öröklakás készpénzért. Cím: Bőröczné, József u. 23.

Szoba-konyha, előszobás lakóépület 250 n-öl területtel, áron alul, betegség miatt eladó. „Sportpálya" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Bükkösdön, Petőfi utcában, régi típusú 2 szobás ház eladó. Érdeklődni: Bükkösd, Kossuth utca Czengruber vagy Prihoda.

Háromszobás öröklakást vennék kp. fizetéssel, esetleg garázzsal. „Zöldövezet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Orfű, Herman Ottó utcában 205 négyszögöles telek eladó. Érdeklődni: Herbert Nándorné, Komlói városi Tanács.

Családi ház eladó Pécs, István u. 11. Garázslehetőség van. Érdeklődni mindennap délután.

ADÁS-VÉTEL

Eladó 1 db UE 28-as Zetor ekével, utánfutó kocsival. Godisa, Petőfi u. 42.

Karcsúsított irhabunda vékony termetre eladó. Telefon: 12-015.

Négyéves és nyolchónapos vemhes F 1-es tehén — betegség miatt —, sürgősen eladó. Cím: Bajusz István, 7756 Kisbudmér, Kossuth u. 27.

Veszek-eladok modern háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét, Sulyok bútorkereskedés. Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

Yamaha két felső tomos dobfelszerelés eladó. Érdeklődni: a 28-124-es telefonon, 17—20 óra között.

Vennék 20 000 kp. + részletre jó állapotú személygépkocsit. „50 000-ig" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

IL-es Zsiguli, friss műszakival, első kézből eladó. Csertő, Szabadság u. 59.

CP-s Zastava, felújított karosszériával, eladó. Szabó József, Felsőbalokány utca 21.

Fejőgép eladó. Garé, Rákóczi út 91.

Kolbásztöltő, álló helyzetű, korszerűsített formában, kétéves jótállással, eladó. Pécs, Losonc u. 39.

Hat db bikaborjú, 2 db 400 kg-os és négy db 300 kg körüli eladó. Ózdfalu, Petőfi u. 50. sz.

UF frsz. S/100 Skoda, 82 decemberéig érvényes műszakival, eladó. Érdeklődni: Nagykozár, Rákóczi u. 21. Sértő.

UV frsz. Zaporozsec 82, májusig műszakizva, eladó. Pichler, Mindszentgodisa, Bem u. 28. 15 óra után.

120 literes villanybojler és 850-es Fiat személygépkocsi eladó. Személygépkocsi-csere is érdekel. Érdeklődni lehet a 16-019-es telefonszámon.

Eladó univerzális szövőszék, tilolók, kenderfésülő. Pécs Anna u. 45. Telefon: 17-880. Varró Gyuláné.

Weltmeister tangóharmonika, 80 basszusos (zöld), új állapotban, eladó. Érdeklődni: Kun Béla tér 11., IV. em. 14., 17 óra után.

Dynacord 150/100 W Phase Shifter, IM. Pala fuvola eladó. Harkány, Bányász étterem.

Egy db nyolchónapos kanca eladó, birkák cserébe érdekelnek. Érdeklődni: Pécsvárad, Honvéd u. 26.

Elektron 24-es televízió eladó. Telefon: 31-519.

IZ-s Polski 125-ös olcsón eladó. Műszaki decemberig. Érdeklődni a 31-257-es telefonon, délután.

Eladó asztali fúrógép, kompresszor ütvefúrógép, olajoshordó csappal, olajjal 2500 l-es olajtároló, lengőlapátos mosógép. Érdeklődni: Ybl M. 9. VIII. em. 4. 17 óra után.

Férfi, jugoszláv bőrkabát, kigombolható, valódi szőrmebéléssel, 52—54-es méretre, igényesnek eladó. Szénásy, Perczel u. 15., emelet.

Óriás posta és szolnoki bagdetta galambállományomat felszámolom. Jó tenyészanyag-beszerzési lehetőség! Pécs, Üttörő u. 37/A.

Vermona, 2 manuálos orgona és egy öreg pianínó eladó. „Páncéltőkés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó új, 50-es, fekete női mű perzsabunda, 48-as, új, fekete férfi bőrzakó, festett 2 személyes rekamié és egy ágyneműtartós heverő, olcsón. Egres u. 2/1.

Mindenféle Zaporozsec-alkatrész eladó. Görcsöny, Ifjúság u. 45. 17 óra után.

250-es Jawa motorkerékpárhoz jó állapotban lévő oldalkocsit vennék. Ajánlatokat Berta János, 8698 Somogyvár, Bartók B. u. 19. címre kérem.

Harmónium eladó. Pécs, Marx u. 79. Wágner.

Eladó egy P. 126-os, ZV frsz., hároméves, kitűnő állapotban lévő gépkocsi. 30 ezret futott, a napokban műszaki vizsgázott. Érdeklődni fél 5 óra után lehet. Dr. Kovács, Hajnóczy u. 9/A.

Olasz összecsukható babakocsi, etetőszék, járóka, Supraphon sztereo lemezjátszó, heverők, rekamié, olajkályha eladók. Orsolya u. 31.

Három m-es üvegezett garázsajtó eladó. Pécs, Kalinyin u. 7.

IZ rendszámú S—100-as Skoda, felújított állapotban, olcsón eladó. Telefon: 30-167, egész nap.

Anyakoca eladó. Istvánakna 16. Győrkő.

Egy 6 éves tehén, borjával, jól tejelő, eladó. Érdeklődni Pécs, Móra F. u. 5/1 3 óra után.

Előnevelt húshibridcsirke eladó. 16 óra után Pécsújhegy, Arasz u. 1.

ZU-s 1300-as Lada friss műszakival eladó. Pécs, Sarohin tábornok út 60. VIII. emelet 22.

1500-as VW, áprilisig műszakizott, olcsón eladó. Pécs, Alkotmány u. 24. Egész nap.

Eladó komoly női télikabát, alacsony termetre. Kandó K. u. 24. 10. ajtó.

Nagyobb mennyiségben veszek diót, héjas diót. „Kő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

DKW F 12 bontásra eladó új motorral. Érdeklődni szombat—vasárnap. Nyíri, Hajnóczy u. 9/A, II.

Babakocsi és gyermekágy eladó. Acsády I. u. 2. Göndör.

VEGYES

Személygépkocsi részére

GARÁZST

bérelnénk,

Egri Gyula—Hajdu Gyula utca környékén.

„POLSKI" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

B kat. hivatásos jogosítvánnyal, főiskolai végzettséggel állást keresek. „Minden érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Négyéves fiam alkalomkénti felügyeletére nénit keresek. „Gyermekszerető" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Egyedül élő, nyugdíjas, idős nénit vagy bácsit pécsi otthonomba családtagként fogadnék. Telefon: 28-803.

Parkettalerakás, csiszolás, lakkozás, PVC-szőnyegpadló ragasztás közületeknek is. Wenhardt János parkettázó és műanyagburkoló mester. Zsuzsanna út 6.

Szőlőt felesben művelnék. „Kis szoba szükséges" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Heti 2 nap 4 órás háztartási munkát vállalok. „Rendes nő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Két fiatal, középfokú végzettséggel rendelkező nő állást változtatna, vagy másodállást vállalna. „Minden megoldás érdekel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Redőnykészítés, redőnyszerviz azonnal. Telefon: 30-184. Imre (este).

Parkettázás, csiszolás, magasfényű lakkozás, garanciával. Közületnek is, reklámáron. Bozsér, Rókusalja 2. Telefon: 19-034.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, anyósunk, ómikánk, dédikénk és kedves rokon,

ÖZV. HORGOS JÁNOSNÉ
Koos Mária

pécsi Rippl-Rónai u. (volt Lehel u.) lakos, 84 éves korában csendesen elhunyt. Utolsó útjára november 28-án, pénteken du. 3 órakor kísérjük a pécsi központi temetőben. A gyászoló Horgos, Gerencsér család és Rozsár Károly.

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy felejthetetlen édesanyánk, anyósunk, drága jó nagyanyánk és dédikénk,

ÖZV. ZÁKÁNY JÁNOSNÉ

volt Bükkösd II-i lakos, hosszú, súlyos betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 28-án 14 órakor lesz a budapesti, erzsébeti temetőben. Gyászoló gyermekei és unokái.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

DOBAI ÁDÁM

nyugd. köblényi igazgató-tanító 76 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése november 28-án, pénteken délután 3 órakor lesz Köblényben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk és feleségem,

PITZ FERENCNÉ

1980. november 23-án, 43 éves korában elhunyt. Temetése november 28-án fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

MOHÁCSI GYULA,

a Pécsi Bőrgyár volt dolgozója, életének 58. évében elhunyt. Temetése 1980. november 28-án, pénteken 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy

SZÉDER JÓZSEF

volt aranyosgadányi lakos elhunyt. Temetése 1980. november 27-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy

TREIBER FERENC

Pécs, Szigeti út 17. sz. alatti lakos, 76 éves korában, hosszan tartó, súlyos betegségben örökre itthagyott bennünket. Temetése 1980. november 28-án fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják leánya, fia, menye, vője, unokái, dédunokája és testvére.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, nagymamánk, dédikénk és kedves rokonunk,

ID. ÖZV. PUM JÓZSEFNÉ

pécsszabolcsi lakos, 82 éves korában, hosszú betegség után csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 26-án 3 órakor lesz a pécsszabolcsi temetőben. Gyászolják Takács és Pum család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy drága jó férjem, édesapánk, nagypapánk,

BOROCZ EMIL

november 21-én, hosszan tartó betegség után csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 28-án fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Értesítem azokat, akik ismerték, drága férjem,

HERKE LAJOS

kirakatrendező hamvasztás utáni búcsúztatása folyó hó 27-én, (csütörtökön) fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló felesége és a széles körű rokonság.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

HALMOS GYULÁNÉ
Szitás Rozália

(Erdélyi Józsefné) dohánygyári nyugdíjas november 21-én, pénteken 81 éves korában elhunyt. Temetése november 27-én fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolják szerető élettársa, fia, unokája, menye, testvérei, sógornői, sógorai, a rokonság, Eiher, Dudás, Miszlai és Vozár családok.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, apósunk, nagypapánk, testvérem és kedves rokonunk,

KÁRPÁTI NÁNDOR

65 éves korában elhunyt. Temetése november 28-án de. fél 11 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem és kedves rokonunk,

CSILLAG LAJOSNÉ

64 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Temetése 1980. november 28-án 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló férje.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, nagyapánk, apósom és rokonunk,

KOVÁCS MIKLÓS

életének 54. évében elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatója 1980. november 27-én 14 órakor lesz a komlói temetőben. Autóbusz a Gorkij u. 29. sz. elől 13 órakor indul. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Hálás szívvel mondunk köszönetet rokonoknak, ismerősöknek, a ház lakóinak, akik felejthetetlen halottunk,

LAJKÓ PÁL

temetésén megjelentek, koszorúk, virágok küldésével fáidalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a Carbon Könnyűipari Vállalat vezetőségének, szakszervezeti bizottságának, valamint a bútorüzem dolgozóinak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a kedves rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen halottunk,

ID. ADONYI JÓZSEFNÉ

temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a PMSC vezetőinek, volt edző kollégáinak, az újhegyi sportpálya és Konzum Áruház dolgozóinak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

SZONTAG FERENCNÉ
Künsztler Teréz

temetésén részt vettek, koszorúk és táviratok küldésével részvétüket nyilvánították. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, ismerősnek, szomszédnak, akik szeretett halottunk,

ÖZV. HUTTNER JÓZSEFNÉ

temetésén részt vettek, koszorúkkal és virágokkal gyászunkban osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk,

BENKE JÁNOS

temetésén részt vettek, fájdalmunkat bármi módon enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a kökényös-keleti pártszervezetnek, a Hazafias Népfrontnak, az 501-es Szakmunkásképző Intézetnek, a 12. sz. Volán komlói üzemegységének, a Petőfi téri élelmiszerbolt vezetőinek és dolgozóinak a mély együttérzésért, a nyújtott segítségért. A gyászoló család.

KÖZÉRDEKŰ

A Dr. Veress Endre utcai rendelőintézetben elhelyezett délutáni nőgyógyászati szakrendelések november 28-án, pénteken tatarozás miatt a Szülészeti Klinika (Édesanyák útja 13—15.) ambulanciáján működnek 13 órától. A délelőtti szakrendelések változatlanul az eredeti helyükön folynak.

ÁRAMSZÜNET lesz november 26—27-én 7—13 óráig Cserkút és Kővágószőllős községben.

ÁRAMSZÜNET lesz f. hó 27-én Pécsett 8—14 óráig az Ifjúság, Pacsirta, Főiskola, Honvéd, Budai Nagy Antal utcákban.

Legyen a MERUKER vendége a Pécsi Nemzeti Színházban!

MERUKER Pécs

NOVEMBER 30-IG

a MERUKER Vállalat cipőboltjaiban

700 Ft-os vásárlás esetén 2 db,

400 Ft-os vásárlás esetén 1 db

színházjegyet ajándékozunk!

Jó vásárlást és kellemes szórakozást kíván a

MERUKER!

Reklámáron! Reklámáron!

NDK gyártmányú

színes, mintás

gyermek, női és férfi

házicipők

érkeztek cipőosztályunkra.

KONZUM SKALA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

Szovjet

FÉRFI KARÓRÁK

40%-os árengedménnyel vásárolhatók

a KONZUM ÁRUHÁZ ajándékosztályán.

A Mecsek Áruház

kedvező, ünnepek előtti ajánlata a

nyugdíjasoknak

november 24-től december 2-ig.

30%-os rendkívüli árengedménnyel vásárolhatók:

női-férfi cipők — csizmák
férfiingek
férfi-női kötöttáruk
sapkák, sálak, kesztyűk, táskák, női ruhák, szoknyák, pantallók, blúzok, kabátok, férfipantallók, zakók, öltönyök, kabátok

EZT NEM LEHET KIHAGYNI . . .

TRIMEX

TOLNATEX CIPŐKERESKEDELMI VÁLLALAT

Dél Dunántúli BÓVIKÖT Pécs

BARANYKER

A jogosultságot az október havi nyugdíjszelvénnyel kell igazolni.

Pályázatot hirdetünk titkárnői állásra

Pályázati feltételek:

— gyors- és gépírói szakképzettség,
— telexgépkezelői ismeret

A pályázatot önéletrajzzal „GYAKORLOTT" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérjük beküldeni.

A PMSC elnökségi ülése

Idei utolsó ülését tartotta tegnap délután Pécsett, a BÁ-ÉV munkásszállójának tanácskozótermében a PMSC elnöksége. A testület megvitatta az Edzett Ifjúságért mozgalom helyzetéről a bázisvállalatoknál címmel előterjesztett tájékoztatót, tárgyalt a jövő évi üléstervről és az egyesületnél folyó személyzeti munkáról, továbbá a káderfejlesztési terv időarányos részének végrehajtásáról.

Szusza Ferenc lett az Ú. Dózsa edzője

A Ú. Dózsa elnöksége november 24-i ülésén foglalkozott az NB I-es labdarúgócsapat felkészülési munkájával és az őszi szerepléssel kapcsolatos kérdésekkel. Megállapította, hogy a Magyar Labdarúgó Szövetség és a klub vezetése által megjelölt célkitűzéseket a csapat nem megfelelően teljesítette, sőt a jelenlegi helyzet a követelmények megvalósítását veszélyezteti.

Az elnökség elfogadta Várhidi Pál lemondását és az MLSZ vezetésével egyetértésben megbízta Szusza Ferencet a vezető edzői teendők ellátásával.

Az elnökség felhívta a szakvezetés figyelmét, hogy szakszerűbb, következetesebb, hatékonyabb munkával, a játékosok nevelésével javítsa a felkészülést, a képzettség színvonalát, a mérkőzések eredményességét, hogy a csapat teljesítményével érdemben járuljon hozzá a sportág előtt álló feladatok végrehajtásához.

A játékosoktól elvárja, hogy a szakvezetéssel együtt szakszerű, fegyelmezett munkával növeljék tudásukat, fizikai felkészültségüket és sportszerűen dolgozzanak a magyar labdarúgás, az Ú. Dózsa előtt álló feladatok teljesítéséért. Erre kötelezi őket a klub múltja, az utóbbi évtizedekben megszerzett bajnoki címek, társadalmunk – ezen belül a labdarúgást szerető közvélemény – elvárása.

Fittipaldi visszavonul

A jövő évtől kezdve nem ül a Forma 1-es versenyautók volánja mögé az elmúlt évek egyik kiemelkedő autóversenyzője, a brazil Emerson Fittipaldi. „Visszavonulásom végleges" – jelentette ki az „Isto E" című brazil magazinnak.

Mint a lap megállapítja, Fittipaldi visszavonulásának motívumai között minden bizonnyal első helyen szerepel a Forma 1-es versenyek „elgépiesedése", a pályák többségének hiányos biztonsága. Fittipaldi maga is számos alkalommal hangsúlyozta, hogy a versenyautók szüntelen tökéletesítésének, a gyorsaság növekedésének körülményeivel sok helyen nem számolnak, és nem végzik el az új követelményeknek megfelelő biztonsági módosításokat a pályákon.

Dunaújváros—Honvéd bajnoki mérkőzés

Ma játsszák Dunaújvárosban a szeptember 3-ról elhalasztott Dunaújvárosi Kohász—Bp. Honvéd NB I-es bajnoki labdarúgómérkőzést. A találkozó esélyese a Honvéd és ha nyernek, akkor felzárkóznak az élbolyhoz. Amennyiben meglepetés születne és Dunaújvárosban maradna a két bajnoki pont, úgy a Kohász elkerülhetne az utolsó helyről. Döntetlen esetén a dunaújvárosiak pontszámban beérnék az előttük álló Kaposvárt és az MTK-VM-et, de gólkülönbségük miatt maradnának utolsók.

A Pécs városi kispályás labdarúgóbajnokság végeredménye

I. osztály

1. Volán	20	14	4	2	56-16	32
2. Gázmű	20	11	4	5	48-30	26
3. Hőerőmű I.	20	9	4	7	32-28	22
4. MEZŐGÉP	20	6	9	5	36-35	21
5. Mech. Labor	20	9	2	9	32-44	20
6. AGROBER	20	6	7	7	27-30	19
7. Kesztyűgyár	20	7	5	8	28-40	19
8. Hőerőmű II.	20	7	4	9	49-47	18
9. Baranyaterv	20	4	9	7	37-33	17
10. István-akna	20	3	10	7	37-33	16
11. Vasas Izzó	20	4	2	14	32-58	10

Tömegsport

A nagy futball – kicsiben

Nyolc csapatban hölgyek kergetik a labdát

Rangos a névsor. *Rapp, Móricz, Hernádi, Kamondi, Vincze Gy., Kresz...* és a felsorolás korántsem teljes. Egykori NB I-es futballisták adtak és adnak még most is (Kresz például 52 évesen) egymásnak randevút hétfőnként a salakon. Mellettük alig ismeretlenebb és kevésbé híres játékosok küzdenek hétről hétre a Pécs városi kispályás labdarúgóbajnokság mérkőzésein.

– *Annak idején azért hívtuk életre a városi kispályás bajnokságot, hogy a vállalatok, üzemek, intézmények dolgozóinak rendszeres sportolási lehetőségeket biztosítsunk – mondja Nagy Albert*, a Pécs városi Labdarúgó Szövetség elnökhelyettese. – *A cél azóta sem változott. Örömmel újságolhatom: ma már 650–700 embert mozgósít ez a fajta lebonyolítási rendszer. Nekik szórakozást nyújt, kielégíti mozgásigényüket, fejleszti testkultúrájukat.*

Komoly, szinte vérre menő csatákat vívnak itt a csapatok. Két színhelyen, a PVSK-pályán és a Balokány-ligetben rendezik a mérkőzéseket, tavaszi–őszi rendszerben. Előbbi helyen az I–II. osztályú találkozókat tartják, utóbbin a III. osztályú együttesek küzdenek. Női csoport is van, ebben 8 csapat hölgyei kergetik a labdát – és egymást.

Korábban sokszor panaszkodtak a labdarúgók: a játékvezetőt: nem veszik elég komolyan küszködésüket, sorozatos fordított ítéleteikkel elrontják százak szórakozását.

– *Valóban, évekig hallottuk, hogy a játékvezetők lebecsülik a kispályás mérkőzéseket* – helyesel Nagy Albert. – *Többször előfordult: a bírók civilben, utcai ruhában vezették a találkozókat. A jogos panaszok nyomán intézkedtünk, ma már hetente 10 NB-s vagy megyebajnoki kerettag játékvezető fújja hetente a sípot, ami a bíráskodás színvonalának emelését garantálja.*

A bírók felügyelnek a játék tisztasága felett is. Mert azért akadnak még fegyelmezetlenségek is. Egyik-másik csapat hamis név alatt szerepeltet valakit, máshová igazolt játékosok ide is beugranak egy-egy mérkőzésre, az orvosi igazolások sincsenek mindig és mindenkinél rendben. Sajnos, idén is több óvást kellett elbírálni a rendezőknek. A kispályás labdarúgásban is érződik a nagy, az igazi hatása: bundamérkőzések is elő-előfordulnak. Viszont akad dicséretes jelenség is: az idei évadban nem történt súlyosabb sérülés a salakon.

Márpedig ez is valami. Ugyanis zömmel szikrázó, bokakocogtató összecsapásokat élvezhetnek a nézők, akik zömmel a ráérő nyugdíjasokból kerülnek ki.

Az azonos csoportbeli csapatok tagjai olyanok, mintha kommunában élnének. Itt mindenki ismer mindenkit, egymás erősségeivel, gyengéivel tisztában vannak. Zömmel negyven felé közeledők ők valamennyien, de egyre inkább fiatalodik a mezőny, mivel a pályára lépés nincs korhatárhoz kötve. Javasolják is jó páran: tartalmazza a kiírás, hogy csak 30 éven felüliek lehetnek csapattagok.

Mindhárom osztályban véget értek az idei küzdelmek. Tavaszig pihenhetnek a játékosok, s mivel a kispályás labdarúgóbajnokság együtteseinél nem divat (hogyan is lehetne, hiszen minden futballistának ez csak kedvtelés, ők nem ebből élnek?!) a szezonnyitó előtti külföldi túra, már valamennyien az újbóli játéklehetőséget, a bírói sípszót várják. Mert ezt a fajta futballt is lehet ám szeretni.

(horváth)

A városi kisdobos tehetségkutató labdarúgó-bajnokság győztes csapata, a dr. Hal József úti Általános Iskola együttese. Álló sor balról jobbra: Sütő Balázs, Bíró Roland, Tóth Zsolt, Koszér Gábor. Guggolnak: Fehér László, Kiss Miklós, Bánki Károly. (A képen nem szerepel, de játszott még: Katona Gábor, Ruzsinszki Zoltán, Komlódi Zoltán.)

A labdarúgó MNK-ban: FTC—PMSC

Példátlan sérüléshullám a piros-feketéknél

Négy napon belül másodszor találkozik egymással a PMSC és a Ferencváros labdarúgócsapata. Igaz, ma délután az Üllői úton nem a bajnoki pontokért futnak ki a zöld gyepre a játékosok, hanem az MNK-ban való továbbjutás a tét. A sorsolás szeszélye folytán ezúttal idegenben, talán a mezőny egyik legerősebb tagja, az FTC ellen próbál szerencsét a piros-fekete gárda.

Az előjelek nem a legkedvezőbbek. A sérüléshullám miatt *Szőcs János* vezető edzőnek éppen hogy egy csapatra való futballista áll rendelkezésére. *Brezniczky* szombaton lovaglóizom-sérülést szenvedett (még a következő bajnokin, a ZTE ellen sem lehet rá számítani), *Dárdai* a vádlijába kapott rúgást, *Vigh* belázasodott, *Kincses* is csak lábadozik.

– *Példátlan ez a sérüléshullám, ami bennünket sújt* – panaszkodik Szőcs János. – *Szombat óta emberanyagban tovább gyengültünk, most 13 játékos közül választhatok. A sérültek mellett Bodnár leszerelése miatt nem biztos hogy utazhat. Ami a mérkőzést illeti: a sors nem volt kegyes hozzánk, ellenfelül az FTC-t kaptuk – ráadásul idegenben. Egyértelműen a zöld-fehérek az esélyesek, de talán...*

Egyébként a PMSC 13 játékossal tegnap délután elutazott Budapestre. A csapat összeállításának érdekessége, hogy kényszerből Lőrincz lesz a balhátvéd. A toldozott-foldozott kezdő tizenegy: *Katzirz – Schulteisz, Róth, Pál, Lőrincz – Lutz, Baumann, Gallai – Kardos, Réti, Nagy.* A kispadon *Dobány* és *Tapaszti* vár majd bevetésre.

H. L.

SPORT DO SPORT

A világ sportja

● LONDON: Az argentin szuperjátékos, Mario Kempes nélkül érkezett meg Londonba a kedd esti Nottingham Forest elleni „Szuper Kupa" találkozóra a spanyol Valencia együttese. A találkozón a KEK, illetve a BEK-győztes méri össze erejét, s a Dél-Amerikából igazolt csillag azért nem léphet pályára, mert a legutóbbi Carl-Zeiss Jena találkozón elszenvedett vállsérülése még mindig nem jött rendbe.

● MEXIKÓVÁROS: Lakásán holtan találták a 66 esztendős Rodolfo „Chango" Casanovát, a harmincas esztendők híres hivatásos ökölvívó világbajnokát, Mexikó első „ökölvívó bálványát". Casanova harmatsúlyban hosszú időn át őrizte a világbajnoki címet. Halálát szívroham okozta.

Fiatal tehetségek

Priol Zoltán sportlövő

Háromszor elküldték a lőtérről, negyedszerre azután megesett valakinek a szíve rajta és befogadta. Inkább csak a kitartását becsülte ezzel, fantáziát nem igen látott benne, mert már „öregnek" tartotta ahhoz, hogy elkezdje a lövészetet: tizenöt éves volt a fiú.

Való igaz, hogy a papírforma szerint jóval korábban kell befeküdni valakinek a lőállásba, hogy vigye valamire. De Priol Zoltán esete mégis azt példázza, hogy ezek a szabályok általában igazak, de vannak kivételek. A pécsi MHSZ Petőfi Sándor Lövészklub versenyzője ugyanis idén ősszel, 18 éves korában rongyosra lőtte a céltábla közepét és a standard puska 60 lövéses fekvő versenyszámban országos ifjúsági bajnokságot nyert: 594 körös teljesítményével, 3 körrel előzte meg a többieket és ez a különbség ebben a sportágban utcahossznyinak számít.

Nem kis dolog: akkor lőni egyéni csúcsot, amikor a legnagyobb szükség van rá. Persze, lehetne ez véletlen is, de amikor edzője, *Sebők Ferenc* megmutatta Priol Zoli idei eredménygrafikonját, rögtön látszott, hogy nem a vakszerencse, hanem a tudatos munka döntött. Nagyszerűen érzékelhetők a megtervezett hullámvölgyek után fokozatosan „szépülő" számok, a három csúcsforma – 592, 592, 594 kör –, valamennyi az aranyjelvényes szint fölött.

A Zipernovszky Gépipari Szakközépiskola negyedikes diákja tavaly óta fekvő testhelyzetben 23 kört, összetettben pedig 33 kört fejlődött. 1979-ben csak egy – enyhén szólva – szerény 45. helyre futotta tudásából az országos ifjúsági bajnokságon, 1980-ban pedig a már említett győzelme mellé összetettben egy bronzéremhez is jutott. A jövőben már a juniorok között elsősorban az álló testhelyzetben kell fejlődnie, hogy összetettben is előrébb léphessen, persze az erős versenyszámában, a fekvő testhelyzetben is feljebb kell „srófolnia" eddigi eredményét, hogy megőrizze helyezését. S hogy ne unatkozzon, nyáron az érettségin és a főiskolai vagy egyetemi felvételin is jól kell „céloznia".

További szószaporítás helyett talán a leghelyesebb, ha közreadjuk a versenyző és az edző véleményét – egymásról:

Priol Zoltán: *„Amióta szülőfalumban, Diósviszlón először céltáblát tettek elém, mindig az volt a vágyam, hogy vigyem valamire ebben a sportágban. Igyekeztem mindent megtenni ezért, de semmire sem vittem volna Sebők Feri bácsi nélkül. Nemcsak a technikát tanultam meg tőle, hanem, hogy a lövészet is küzdősport, ahol az embernek az utolsó pillanatig, önmagát legyőzve kell harcolni a jó eredményért."*

Sebők Ferenc: *„A sikerekben edzőtársaim „keze" is benne van. Hasznos szokás nálunk, hogy segítő szándékkal felhívjuk egymás figyelmét tanítványaink hibáira. Zoli rendkívül hálás alany, az első pillanattól úgy kezdett el dolgozni, hogy válogatott szeretne lenni, s ha így folytatja, ez a vágya már jövőre valóra válhat."*

Belénessy Csaba

Hollós válogatott kerettag

A Kosárlabda Szövetség elnöksége jóváhagyta az új férfi- és női válogatott kereteket. A nőknél Hollós (PVSK) is kerettag lett, rajta kívül tizennyolcan készülnek közösen a válogatott jövő évi erőpróbáira.

Mai sportműsor

Labdarúgás. MNK-mérkőzés: FTC—PMSC, Üllői út, 13.00.

Kézilabda. Osztályozó az NB II-be jutásért, nők, városi sportcsarnok, 8.00-tól. (A műsorban: Győri Richárds—Pécsi MEZŐGÉP, 10.00. Pécsi MEZŐGÉP—Bp. VEGYÉPSZER, 16.00.)

Most érkezett!

Divatos jugoszláv blúz 129,— Ft-ért a komlói Csille Áruházba, a mohácsi Duna Áruházba és a siklósi Központi Áruházba.

Csak nálunk kapható!

MEREV MIKER PÉCS

Jöjjön el Ön is a korszerű, új

DOMUS

LAKBERENDEZÉSI ÁRUHÁZ

KAPOSVÁR

november 28-i megnyitására!

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 326. szám
1980. november 27., csütörtök
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

MEGYEI KÖNYVTÁR PÉCS FOLYÓIRATTÁR

Burgonya, zöldség, gyümölcs

A Zöldért Megyeri úti telepén válogatják, tisztítják a télire való gyökeret. Fotó: Erb János

Megteltek a téli tárolóhelyek

Elegendő árut tárol a Zöldért és az áfészek

Elegendő burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt tárolnak Baranya megyében a Zöldért és a fogyasztási szövetkezetek tárolóiban. December első napjaiban megérkezik a szükséges fejeskáposzta, karalábé és vöröshagyma mennyiség is, ezekkel egyelőre még nem sikerült a tárolókat megtölteni.

A Zöldért 7800 tonna áru raktározását vállalta, az áfészek saját tárolóikban 883 tonna télirevalóról gondoskodnak. A legtöbbet burgonyából vásároltak fel. Közkedvelt a desiere és a somogyi sárga fajta, tartósságuk és elsőosztályú minőségük garancia arra, hogy kitartanak majd az újig. Helyet kapott a hűtőkamrákban a késői érésű kelkáposzta, a karfiol, a makói hagyma, a fokhagyma és jónéhány almafajta is. Legtöbbet a zamatos, dúslevelű, közkedvelt jonatánból tárolnak, de van starking és golden delices és néhány mázsa télikörte is. Céklából, zellerből, zöldségből és sárgarépából jóval többet tárolnak – mint a jelenlegi igény, de a romlásveszély miatt szükséges is, hogy kora tavasszal ne hiányozzanak a pultokról.

A nagyüzemi módszerek mellett még alkalmazzák a pincés és prizmás tárolást, de hogy minél kevesebb áru menjen veszendőbe, előtérbe került a tárolóhelyek korszerűsítése. A szövetkezetek az utóbbi időben jelentős összegű pénzt fordítottak ilyen célokra. Siklóson például a közeljövőben adják át azt a hűtőkamrát, amelyet tavasszal primőr tárolásra is használhatnak. Mohácson új raktárt építettek, de igénybe veszik a környező gazdaságok raktárait is, hogy megóvják és szakszerűen átteleltessék az árut. Betartják azt az alapelvet, hogy csak első osztályú zöldséget vagy gyümölcsöt szabad hosszabb ideig tárolni. Például öntözéses burgonyát vagy hagymát nem tesznek el télire, mert korán romlanak. Szárazáruból: babból, dióbélből és mákból nem lesz hiány, ígérik a szövetkezetek.

A korszerű tárolási feltételek, a megfelelő hőmérsékleten kezelt áru elegendő lesz a megye lakosságának téli ellátására, állapították meg a MESZÖV tegnapi elnökségi ülésén, ahol elismeréssel szóltak az áfészek idei megalapozott tárolási tervéről.

E. K.

Ésszerűség és takarékosság

Okos törekvés divatját éljük, a takarékosságét. Kapjuk a jó tanácsokat is hozzá, de magunk is megtaláljuk a módját. Különösen ott, ahol a saját zsebünk érzi a hatását, már egészen jól csináljuk. Egyre ritkábban fordul elő, hogy ott is ég a lámpa, ahol éppen senki nincs, az ajtók, ablakok szigetelését sem vagyunk restek ellenőrizni, nehogy megszökjön a meleg. A gépkocsik üzemanyag-takarékosságára néha már túlzásba is estek a tanácsadók. Valaki ugyanis nem volt rest és utánaszámolt: ha minden garantált megtakarítás igaz, akkor az ő autója nemhogy fogyasztja, de majdnem termeli a benzint. Nos, ez nyilván a takarékosságra ösztönzés első időszakának vadhajtása volt, azóta ez is a helyén van. Egyre inkább természetes lesz a takarékosság a munkahelyen is, kis és nagy dolgokban egyaránt.

Mert tény, hogy apró ügyekben is lehet jelentősen takarékoskodni, meg — természetesen — üzemi méretű, nagyobb dolgokban, anyaggal, energiával, erővel, idővel.

Persze, ez nem azt jelenti, hogy már mindenki mindenhol okosan él, cselekszik. Vannak még értelmetlen kérdések, túlcifrázott házak és kerítések, tanyának nevezett, de valójában kacsalábon forgó borpincék, státusszimbólummá csicsásított hétvégi házak stb. De végül is, ha tisztességes munka gyümölcse az így-úgy csavarintott vaskerítés, meg a helyi építészeti előírásokba sem ütközik az elszabadult fantáziáról árulkodó hétvégi ház és a többi — ám legyen.

Más azonban a közügyek dolga. Mert bizony itt is van — még mindig — ellentmondás. Vegyünk egy mezőgazdasági üzemet. Az árak azt szorgalmazzák, hogy minél kevesebb energiát használjanak. Meg is tennék, ha ugyanakkor más, érvényes rendeletek nem kényszerítenének az ellenkezőjére. Némelyik telepen például éjjel annyi, és olyan teljesítményű villanyégő világít, hogy az ember hovatovább diszkivilágításnak hiszi. Az ok egyszerű: az energiatakarékosságnak még csak előszele sem volt, amikor megszülettek az előírások a telepek éjjeli kivilágítására. Akkor nem is volt ezzel baj. Olcsó volt az energia! Ám azóta igencsak megdrágult az elektromos áram, és — tegyük hozzá — kifinomultabbá vált a telepek indokolt őrzési rendje is. Senki nem akarja, hogy egyiptomi sötétségbe boruljanak e telepek. Csupán arról van szó, hogy aligha kell újságolvasáshoz is elegendő fényt biztosítani a telep teljes területén.

Ehhez viszont sok helyen a korábbi előírásokat — talán szabványt is — felül kellene vizsgálni és szükség szerint, az élet valós követelményéhez igazítani. Ehhez kevesebb energia kell, mint amennyi most veszendőbe megy. És még valami: a takarékosságra serkentő és azt lehetővé tevő rendelet újabb, egyéni kezdeményezésű megtakarításokat eredményezhet — a közösség számára is.

Fejes István

A kambodzsai küldöttség szerdai programja

Szolidaritás Kambodzsával

Magyar–kambodzsai barátsági és szolidaritási nagygyűlés a MOM Szakasits Árpád Művelődési Házában

A hazánkban hivatalos baráti látogatáson tartózkodó magas szintű kambodzsai küldöttség *Heng Samrinnal*, a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács elnökével az élen szerdán *Lázár György* miniszterelnök társaságában a Magyar Optikai Művekbe látogatott. Részt vett a látogatáson *Soltész István* kohó- és gépipari miniszter és *Házi Vencel* külügyminiszter-helyettes. A vendégeket a MOM vezetői, valamint a XII. kerületi párt- és tanácsi vezetők üdvözölték. *Posch Gyula*, a MOM vezérigazgatója tájékoztatást adott a 104 esztendős vállalat fejlődéséről, arról a hosszú útról, amelyet az egykori tanműhelytől — a felszabadulás utáni évek kemény munkájával — a mai nyolcezer fős nagyvállalatig fejlődésig megtettek.

Ezután Posch Gyula, a MOM kollektívája nevében átnyújtotta a felszabadulási emlékmű, a Szabadság-híd és az Erzsébet-híd körvonalait ábrázoló, csiszolt üveg emléktárgyat, amelyért Heng Samrin meleg szavakkal mondott köszönetet.

A program üzemlátogatással folytatódott. Megtekintették a számítástechnikai üzemet és az itt gyártott termékekből összeállított bemutatót, s tájékozódtak a műszeralkatrészeket gyártó forgácsolóüzem munkájáról. A látottakról Heng Samrin elnök elismeréssel nyilatkozott, s jókívánságait tolmácsolta a gyár vezetőinek, dolgozóinak.

A kambodzsai vendégek délután magyar–kambodzsai baráti és szolidaritási nagygyűlésen találkoztak a fővárosi munkásokkal, dolgozókkal, a MOM Szakasits Árpád Művelődési Házának magyar, kambodzsai és vörös zászlókkal, üdvözlő feliratokkal díszített színháztermében.

Felcsendül a kambodzsai és a magyar himnusz, majd Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke a Budapesti Pártbizottság és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa nevében köszöntötte a nagygyűlés résztvevőit. Az elnökségben foglalt helyet többek között Puja Frigyes külügyminiszter, Soltész István, Molnár Béla, a HNF Országos Tanácsának titkára, valamint a budapesti állami, társadalmi és tömegszervezetek, a budapesti fegyveres erők és testületek vezetői, a XII. kerületi párt- és tanácsi vezetők, a MOM párt- és gazdasági vezetői, a gyár élenjáró munkásai.

Ugyancsak az elnöki emelvényen foglaltak helyet a kambodzsai küldöttség tagjai, köztük Hun Sen külügyminiszter, Chan Ven közoktatási miniszter és Men Chhan mezőgazdasági miniszter. Az elnökség tagja volt Almási Alfréd, hazánk Phnom Penh-i és Khuon Ran, a Kambodzsai Népköztársaság magyarországi nagykövete.

Először Lázár György lépett a mikrofonhoz.

Lázár György beszéde

A Minisztertanács elnöke az MSZMP Központi Bizottsága, a kormány és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa nevében köszöntötte a testvéri kambodzsai nép képviselőit, a nagygyűlés résztvevőit, majd így folytatta:

– Népünk tudatában van annak, hogy a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja irányításával folytatott győzelmes harc — amely véget vetett a kínai hegemonisták által támogatott, a történelemben szinte példa nélkül álló Pol Pot-rezsim népirtó uralmának — új fejezetet nyitott a kambodzsai nép történelmében, szabaddá tette az utat a demokrácia, és a társadalmi haladás erői előtt. Egész közvéleményünk ismeri és nagyra becsüli azokat a figyelemre méltó eredményeket, amelyeket sokat szenvedett népük a múlt súlyos örökségének felszámolásában, a szétdúlt gazdaság helyreállításában, a politikai, a társadalmi és a kulturális élet újraindításában már eddig is elért.

Lázár György a továbbiakban szólt arról, hogy a Magyar Népköztársaság a felszabadulás óta eltelt 35 esztendőben hatalmas átalakuláson ment keresztül. Népünk saját alkotóerőit kibontakoztatva, a Szovjetunióval és a többi testvéri szocialista országgal együttműködve az egykori úri Magyarország helyén új, szabad hazát teremtett. Vázolta az ország előtt álló feladatokat, kiemelve, hogy belpolitikai életünk nagy jelentőségű eseménye volt az MSZMP ez év tavaszán tartott XII. kongresszusa, amely újabb öt esztendőre határozta meg a fejlett szocialista társadalom építésének feladatait. Kifejtette: hazánkban jó a politikai légkör, belső helyzetünk kiegyensúlyozott; a munkáshatalom szilárd, kölcsönös a párt és a nép egymás iránti bizalma, mind jobban kiteljesedik a szocialista demokrácia.

A továbbiakban kijelentette: külpolitikánk elvi alapokon nyugszik, nyílt és következetes. Nemzetközi munkánk legfőbb célja, hogy biztosítsa szocialista építőmunkánk külső feltételeit, hozzájáruljon a béke és biztonság megőrzéséhez.

Külpolitikánk alapja: szövetségünk, barátságunk, együttműködésünk szüntelen erősítése a Varsói Szerződés, a KGST tagállamaival. Ezen belül számunkra külön is nagy fontossága van közös barátunkkal, a Szovjetunióval meglevő kapcsolataink állandó továbbfejlesztésének.

– A nemzetközi élet legnyugtalanítóbb jelensége és egyúttal a feszültség növekedésének fő oka, hogy a NATO-országok, de különösen az Egyesült Államok szélsőségesen reakciós körei új fegyverkezési hullámot indítottak el. A békeszerető erők nagy feladata napjainkban, hogy megállítsák a fegyverkezési hajszát, megvédjék az enyhülés eredményeit és új lendületet adjanak a leszerelésért folyó küzdelemnek – hangsúlyozta a Minisztertanács elnöke.

A madridi találkozóval kapcsolatban Lázár György kifejtette:

– A magunk részéről azt tartjuk, hogy a tárgyalások légkörét mérgező vádaskodásokat elkerülve az európai együttműködés továbbfejlesztését szolgáló további érdemi javaslatok konkrét megvitatására kell helyezni a hangsúlyt, mert a konferencia ezzel járulhat hozzá a helsinki záróokmány ajánlásainak megvalósításához, az európai együttműködés erősítéséhez, az enyhüléshez.

A nemzetközi légkört terhelő feszültségekről szólva megállapította, hogy az egész világ, de földrészünk békéje és biztonsága szempontjából is nagy fontosságot tulajdonítunk a válsággócok felszámolásának, sürgetjük a válsághelyzeteket kiváltó okok megszüntetését. Ennek jegyében szolidárisak vagyunk a haladásért, a nemzeti függetlenségért, az önrendelkezésért, a gyarmati elnyomás, az újgyarmatosítási törekvések ellen harcoló népekkel, s erőnkhöz mérten támogatást nyújtunk igazságos harcukhoz.

A kormány elnöke emlékeztetett arra, hogy hazánk az elsők között üdvözölte Kambodzsa hazafias forradalmi erőinek 1979. január 7-i győzelmét, amely — a Vietnami Szocialista Köztársaság segítségével — véget vetett a Pol Pot-rezsim népirtó uralmának.

– Teljes mértékben szolidárisak vagyunk a kambodzsai néppel, támogatjuk annak egyedüli törvényes képviselőjét, a Kombodzsai Népi Forradalmi Tanácsot. Úgy véljük, hogy a demokratikus, el nem kötelezett, s a szocializmus felé haladó független Kambodzsai Népköztársaság léte, s az arra irányuló törekvése, hogy

(Folytatás a 2. oldalon)

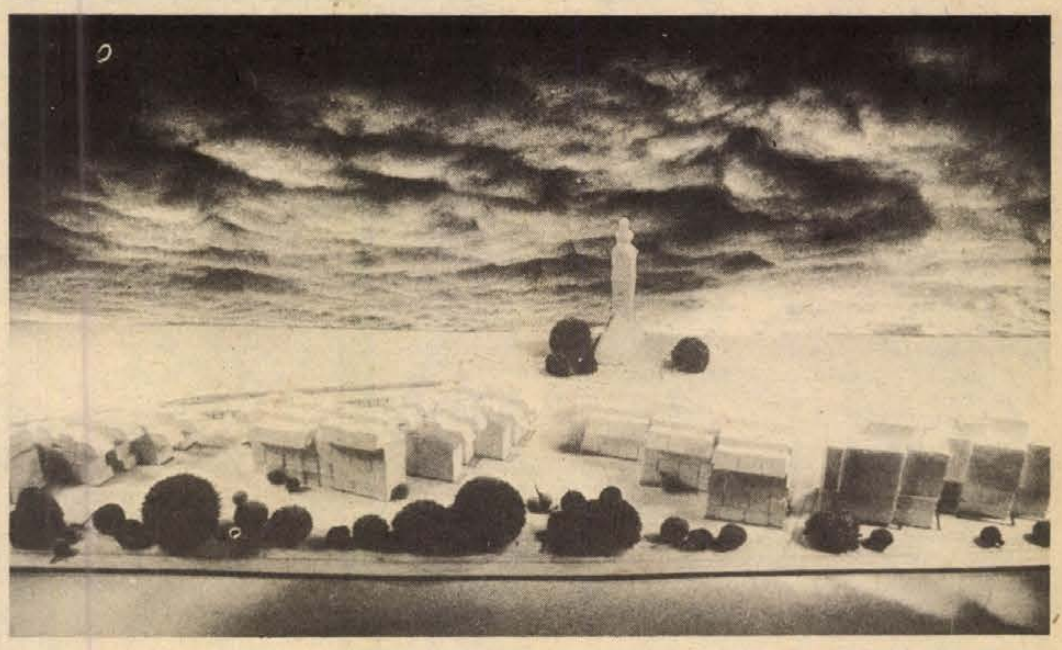

Elkészült a mohácsi Duna-part Kisfaludy tértől a Fazekas utcáig terjedő szakaszának beépítési terve, melyet Weiler Árpád, a Baranyaterv mérnöke készített. A területen 111 lakást épít a BÉV IMS-technológiával. A munkálatok 1981-ben kezdődnek. Makettfotó: Cseri László

Magyar—kambodzsai szolidaritási nagygyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

az egyenlőségre és a kölcsönös tiszteletre alapozva baráti kapcsolatokat építsen ki minden országgal, fontos hozzájárulás a nemzetközi enyhüléshez, a délkelet-ázsiai és a világbéke megőrzésére tett erőfeszítésekhez.

– E fórumon is biztosítani kívánom kambodzsai barátainkat, hogy a Magyar Népköztársaság – lehetőségeihez mérten – a jövőben is minden segítséget megad a Kambodzsai Népköztársaság kormányának és népének a gazdaság helyreállításáért, a nép jólétéért, az ország nemzetközi tekintélyének erősítéséért folytatott küzdelmében.

Sajnálatosnak tartjuk és elítéljük, hogy az ENSZ a kambodzsai nép kívánsága és érdekei ellenére továbbra is a népirtó Pol Pot-klikknek tartja fenn Kambodzsa helyét a nemzetközi szervezetben. Határozott véleményünk, hogy minden Kambodzsával kapcsolatos konferencia, amelyet a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács beleegyezése és részvétele nélkül rendeznek, törvénytelen és önkényes beavatkozás a Kambodzsai Népköztársaság belügyeibe – hangoztatta *Lázár György*, s arra kérte a kambodzsai vendégeket, hogy hazájukba visszatérve vigyék magukkal pártunk és kormányunk, az egész magyar nép szívélyes üdvözletét és jókívánságait.

Lázár György nagy tapssal fogadott beszédét követően Heng Samrin szólt a nagygyűlés résztvevőihez.

Heng Samrin beszéde

A kambodzsai küldöttség vezetője bevezetőben átadta a magyar népnek, az MSZMP és a magyar kormány vezetőinek a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja, a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács forró üdvözletét. Elmondta, hogy hazája és népe igen nagyra becsüli a magyar népnek — az MSZMP vezetésével — a társadalmi haladásért, a forradalom ügyéért folytatott harcát, az építőmunkában elért sikereit.

– Nemrégiben a kambodzsai nép — folytatta — Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács vezetése alatt, azok forradalmi zászlaja köré tömörülve megdöntötte a népirtó Pol Pot, Ieng Sary, Khieu Samphan rezsimjét és létrehozta a Kambodzsai Népköztársaságot, amely a kambodzsai nép újjászületésének új távlatait nyitja meg.

— 1979. január 7-én az ország a semmiből indult: az államigazgatás és a gazdaság megsemmisült, a társadalom szétzilálódott, s a felszabadulás olyan népet talált, amelyet a fizikai megsemmisítés közvetlenül is sújtott, hiszen több mint 3 millió kambodzsait lemészároltak.

— A Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja köré tömörülve, a Népi Forradalmi Tanács irányítása alatt a kambodzsai nép alig több mint egy év alatt kiemelkedő országépítő eredményeket ért el az élet minden területén; a mezőgazdaságban, a gazdasági életben és a társadalomban egyaránt.

– E sikereket nagyrészt annak köszönhetjük — folytatta Heng Samrin elnök —, hogy rendkívül értékes segítséget nyújtott a Szovjetunió, Vietnam és más szocialista országok, továbbá a világ minden béke- és igazságszerető kormánya. Népünk nem feledi és sohasem feledheti ezt a feltétel nélküli segítséget, amely lehetővé teszi, hogy Kambodzsa békeszerető és demokratikus ország maradjon és az el nem kötelezettség útján haladjon a szocializmus felé. Örömmel mondhatjuk, hogy Kambodzsa helyzete visszafordíthatatlanná vált.

— A Népi Forradalmi Tanács Kambodzsa népének egyedüli törvényes és igazi képviselője, amely Kambodzsa egész területét ellenőrzi.

— Az imperialisták, gyarmatosítók, Peking expanzionistái azonban továbbra sem ismerik el a realitásokat és makacsul szembenállnak Kambodzsa forradalmával. Előhozakodtak az úgynevezett kambodzsai kérdéssel, javasolva, hogy nemzetközi konferenciát hívjanak össze e témában.

– Minden nemzetközi konferencia, amelyet a Népi Forradalmi Tanács egyetértése és részvétele nélkül hívnak össze, az úgynevezett kambodzsai kérdés megvitatására, nem más, mint durva beavatkozás Kambodzsa belügyeibe.

— Az 1980. július 17—18-án tartott vientianei konferencia négypontos javaslata tükrözi jóakaratunkat és őszinte szándékunkat arra, hogy szomszédainkkal, különösen Thaifölddel megőrizzük a békét és biztonságot.

Országunk határozottan elítéli a Vietnam és Laosz ellen irányuló kínai reakciós törekvéseket. Ismételten kifejezi harcos szolidaritását a két testvéri ország függetlenségének megőrzéséért, szuverenitásáért és területi integritásáért folytatott harca iránt.

Heng Samrin kifejezte meggyőződését, hogy a kambodzsai és a Magyar Népköztársaság közötti testvéri kapcsolatok tovább fejlődnek.

Heng Samrin elnök nagy tapssal fogadott beszédét zárva a kambodzsai nép, a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és az NFT nevében köszönetét fejezte ki azért az értékes segítségért, amelyet hazánk a kambodzsai népnek eddig is nyújtott.

A forró hangulatú baráti és szolidaritási nagygyűlés az Internacionálé hangjaival ért véget.

Tízezrek hajléktalanok Dél-Olaszországban

Az olasz belügyminiszter felmentette tisztségéből az avellinói prefektust, a kormány ottani biztosát, a földrengés sújtotta lakosság mentésében tanúsított hanyagsága, felelőtlensége miatt — írták a szerda reggeli olasz lapok.

A La Repubblica értesülése szerint több fontos ipari objektum megrongálódott: áll a termelés az aresei Alfasudnál, az Aeritalia repülőgépgyárban. „Lényegében használhatatlannak" minősítette a Fiat—Cominsud és a Fiat—Grottamiranda üzemet. Harmincezer dolgozónak segélyt osztanak, mert nem foglalhatták el munkahelyüket az elemi csapás miatt.

Gerardo Chiaromonte szenátor, az OKP vezetőségi és titkársági tagja, aki hétfő óta Potenzából szervezi a mentést és a lakosság megsegítését, így írt a L'Unitá szerdai számában: „Palvanóban, Bellában, Muróban, Castelgrandén, Pescopaganóban és Baragianóban jártam és minden képzeletet felmúlóan súlyos helyzettel találkoztam. Egyelőre lehetetlen megállapítani a halottak számát. Több tízezerre tehető a hajléktalanná vált emberek száma. Potenza csaknem kihalt város képét mutatja, lakosai elhagyták". Chiaromonte megírta, hogy eddig a legnagyobb segítséget néhány katonai-műszaki alakulat nyújtotta, továbbá a szövetkezeti mozgalom, a szakszervezetek és az OKP szervezetei. Sokszor elsőként juttatták el az élelmet, a ruhaneműt és más holmikat a rászorulóknak.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Magyar—szovjet műszaki együttműködés

Moszkvában szerdán befejeződött a magyar–szovjet gazdasági és műszaki együttműködési kormányközi bizottság XXVI. ülésszaka, amely hétfőn nyílt meg a szovjet fővárosban. Az ülésszakon részt vett magyar küldöttséget Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, a kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke, a szovjet küldöttséget Nyikolaj Talizin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettese vezette.

Az ülésszakon áttekintették és értékelték a két ország közötti gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés helyzetét, határozatokat hoztak a kapcsolatok előmozdítására.

Megvizsgálták Kádár Jánosnak, az MSZMP KB első titkárának és Leonyid Brezsnyevnek, az SZKP KB főtitkárának krími találkozóin született megegyezések, valamint a két ország kormányfői által meghatározott feladatok végrehajtásának menetét.

A kormányközi bizottság jóváhagyta a két ország szakminisztériumai által a jelenlegi ülésszak elé terjesztett jegyzőkönyvtervezeteket, amelyek a gyártásszakosítási és kooperációs egyezmények 1985-ig történő kiegészítésére, illetve szakosítására vonatkoznak.

A bizottság ülésszakának jegyzőkönyvét Marjai József, és Nyikolaj Talizin írta alá.

◆

✦ VARSÓ: Wroclawban szerdára virradó éjszaka megegyezés jött létre a lengyel vasutasok és a közlekedési minisztérium képviselői között a már korábban biztosított, összesen 190 millió zloty értékű béremelés elosztásának elveiről. A több napja tartó tárgyalások utolsó fordulójában Mieczyslaw Zajfryd közlekedési miniszter újabb döntést hozott a bérkiegészítések elosztásáról, és azt a vasutasok „Szolidaritás" szakszervezete elfogadta. Ezt követően a „Szolidaritás" országos érvénnyel visszavonta a vasutasok tiltakozó és sztrájkakcióit.

✦ *TOKIÓ: A japán fővárosban szerdán reggel megbénult a tömegközlekedés: nem közlekedett a földalatti, leálltak a buszok és a villamosok, mert a szakszervezetek fővárosi tanácsának felhívására a közlekedési alkalmazottak kétórás sztrájkot tartottak. A munkabeszüntetéssel béremelést, a munkafeltételek javítását és a szociális juttatások bővítését kívánják kiharcolni.*

Az olasz belügyminisztérium szerdai hivatalos, de korántsem végleges tájékoztatója szerint a vasárnapi földrengésben 2700 személy meghalt, 1361 eltűnt és legkevesebb 3600 megsebesült. Van még remény arra, hogy az eltűntek között életben maradottakra is találnak. Képünkön: földrengés utáni utcakép.

*

Az afrikai Felső-Voltában új katonai tanács vette kezébe a hatalmat. Képünkön: Sangoule Lamizana, az ország megbuktatott elnöke.

◆

✦ PRETORIA: A dél-afrikai legfelsőbb bíróság szerdán „hazaárulás" vádjával halálra ítélte a faji megkülönböztetés és az apartheid politika ellen küzdő Afrikai Nemzeti Kongresszus (ANC) három feketebőrű tagját, további hatot pedig 10–20 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtott. Az illegalitásban működő mozgalom kilenc tagját a pretóriai hatóságok azzal vádolták, hogy államellenes felforgató tevékenységben vettek részt, s hogy közük volt az év elején a Transvaal tartomány egyik rendőrőrse elleni merénylethez.

✦ PEKING: A kínai legfelsőbb bíróság különleges bíróságának első számú tanácsa szerdán délelőtt megidézte Csiang Csing asszonyt, Mao Ce-tung özvegyét, hogy megállapítsa felelősségét Csou En-laj és Teng Hsziao-ping megrágalmazásának kérdésében. A bíróság által feltett kérdésekre azonban a tízek perének első számú vádlottja minden esetben azt válaszolta, hogy „nem tudom", vagy azt, hogy „egyáltalán nem tudom". A tárgyalást vezető bíró jegyzőkönyvbe vetette, hogy a vádlott tagadja a vádat.

✦ *PRÁGA: Gustáv Husák, Csehszlovákia Kommunista Pártja KB főtitkára szerdán fogadta a Csehszlovák Néphadseregnél hivatalos baráti látogatáson tartózkodó Kárpáti Ferenc altábornagyot, a Magyar Néphadsereg politikai főcsoportfőnökét, honvédelmi miniszterhelyettest. A találkozón jelen volt Martin Dzur hadseregtábornok, csehszlovák nemzetvédelmi miniszter. A delegáció megbeszéléseket folytat a hadseregeink közötti politikai együttműködés időszerű kérdéseiről, és látogatást tesz a Csehszlovák Néphadsereg alakulatainál.*

✦ MADRID: A madridi találkozón részt vevő szovjet küldöttség vezetője, Leonyid Iljicsov külügyminiszter-helyettes szerdán háromórás, nem hivatalos, kötetlen beszélgetést folytatott az amerikai delegáció egyik csoportjával, az amerikai törvényhozás tagjaival. A találkozón őszinte véleményt cseréltek a madridi konferencián megvitatott fő kérdésekről.

Kommentár

A Palme-misszió

Kurt Waldheim egyszer tréfásan megjegyezte, aligha nem az övé a világ leglehetetlenebb, egyben legnehezebb foglalkozása. Az ENSZ főtitkára aligha túlzott. Korunk mind bonyolultabb nemzetközi viszonyai közepette önmérsékletre inteni, súlyos konfliktusokban a békebíró szerepét vállalni – semmiképp sem könnyű.

Most, a közép-keleti konfliktus ügyében Olof Palme, volt svéd miniszterelnök levett némi terhet a világszervezet főtitkárának a válláról, amikor az elmúlt napokban jószolgálati céllal – Waldheim személyes megbízottjaként – Bagdadba és Teheránba utazott, hogy a szembenálló felek álláspontját kifürkéssze. A svéd politikus azóta visszatért New Yorkba és tájékoztatta az ENSZ főtitkárát eszmecseréiről.

A szűkszavú jelentésből egyelőre nehéz kihámozni: vajon az ENSZ kezdeményezése az iraki–iráni konfliktus békés és igazságos rendezésére milyen visszhangra talált az érintett feleknél. A diplomatikus megfogalmazás olykor súlyos ellentéteket takar. Erre utal a svéd politikusnak az a bagdadi – elutazása előtt adott – nyilatkozata, miszerint az álláspontok szöges ellentétben állnak egymással, „de megvan a tényleges alapja annak, hogy ez az ellentét enyhülni fog".

Valószínű, hogy a Palme-misszió nem marad félbe, a svéd politikus ismét visszatér Bagdadba és Teheránba. Talán sikerül majd ráébresztenie tárgyalópartnereit, hogy az esztelen háború egyik félnek sem jó, mindkét országot csak kár éri. Már most érződik mind Irakban, mind Iránban, hogy az olajszállítás kimaradása, a hadsereg fokozott igénye hiányt teremt az üzletekben, károsan érinti a lakosságot.

Nap nap után emberek halnak meg, hatalmas anyagi károk keletkeznek a harcokban, s közben a konfliktus a térség, sőt az egész világ békéjét veszélyezteti. Palme küldetését végre, remélhetően, megértéssel fogadják Bagdadban és Teheránban. Ha eddig kudarcot vallott is az el nem kötelezettek és az iszlám konferencia próbálkozása, talán a svéd politikus a világszervezet – és a józan ész – nevében jobb belátásra bírja a békétlenkedőket.

Gyapay Dénes

Kádár János fogadta Herbert Miest

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására szerdán Budapestre érkezett *Herbert Mies*, a Német Kommunista Párt elnöke és *Karl Heinz Schröder*, az NKP elnökségének, vezetőségének és titkárságának tagja. A vendégeket a Ferihegyi repülőtéren Berecz János, az MSZMP KB tagja, a külügyi osztály vezetője fogadta.

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára szerdán a KB székházában fogadta Herbert Miest, a Német Kommunista Párt elnökét, valamint Karl Heinz Schrödert, az NKP elnökségének, vezetőségének és titkárságának tagját. A szívélyes légkörű megbeszélésen az elvtársi egyetértés jegyében véleménycserét folytattak a nemzetközi élettel, a kommunista és munkásmozgalommal összefüggő egyes időszerű kérdésekről.

A találkozón részt vett Berecz János, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB osztályvezetője és Horn Gyula, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője.

◆

✦ *AMMAN: Szerda este Ammanban folytatta munkáját a 11. arab csúcsértekezlet. A szerda estére tervezett záróülést csütörtök délelőttre halasztották – közölte a találkozó szóvivője és hozzátette: Sedli Klibi, az Arab Liga főtitkára a záróülés után sajtóértekezletet tart.*

LAPZÁRTA

Szerdán hazaérkezett Moszkvából Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, aki küldöttség élén részt vett a magyar—szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 26. ülésszakán.

*

Villanyfényes KK-mérkőzés. Csepel—Como (olasz) 0:0. Csepel, 2000 néző, vezette: Latzin (osztrák). Gyászszünettel kezdődött a találkozó: a játékosok és a nézők egyaránt egyperces néma csenddel adóztak az olaszországi földrengés áldozatainak. A villanyfényes KK-találkozón a csepeli szurkolók joggal vártak győzelmet kedvenceiktől, akik azonban ezen a délutánon képtelenek voltak a gólszerzésre.

*

Az OTSH elnöke saját kérésére, érdemei elismerése mellett felmentette tisztségéből Garai Sándort, a Magyar Atlétikai Szövetség elnökét. Morvai Béla főtitkár és Fejes Zoltán vezető edző saját kérésükre szintén felmentést kaptak megbízatásuk alól. Az OTSH elnöke elfogadta a MASZ új tisztségviselőire tett javaslatot, s az elnöki tisztség betöltésével dr. Békési Lászlót, a főtitkári teendők ellátásával pedig Nyerges Mihályt bízta meg. Egyben felkérte az új tisztségviselőket, hogy széles körű konzultáció után tegyenek javaslatot a MASZ új elnökségének összetételére a következő négyéves ciklusra. A szövetség vezető edzői munkakörébe Bakai József kerül.

*

Még mindig észlelnek utórengéseket Dél-Olaszországban. Szerdán 11 földmozgást észleltek, közülük az egyik a Richter-skála szerint négyes erősségű volt. Hírügynökségi jelentések szerint a földrengés súlyosan megrongálta a pompeji római kori emlékeket és a nápolyi régészeti múzeumot is.

Ünnep a népdal?

Tétován keresgélem a választ magamban: ünnep-e jelenünkben a magyar népdal vagy természetes valóság? Ünnepi alkalom-e a népdal hallgatása — *éneklése?* — vagy mindennapos igényünk, mint a levegő, a víz, a napfény? Élő szövet-e a nemzet testében vagy csupán passzív jelenlét valamilyen formában? Azaz daloljuk is népdalainkat vagy csupán befogadjuk, mint más szépet, amire ráérzünk, ami megragad, gyönyörködtet.

Átgondolva mindkettő lehetséges érveit, önáltatás lenne nem elfogadni az utóbbit, mint alapvető és meghatározó jelenséget. A „tömegdalolás" kora lejárt, s abban a formájában nem is kívánja vissza senki. De, hogy nem is lépett a helyébe semmi, s hogy a magyar népdal énekoktatásunk jó és elismert módszerei s a különböző mozgalmak ellenére se vált „tömegfogyasztássá" — sőt, az alkalomszerű csoportos dalolásokra sem népdal a jellemző, hiszen szövegismeret hiányában tíz közül ketten-hárman énekelik, a többi csak hümmögi-zümmögi egy darabig —, egyszer ezzel is szembe kell nézni. Mondjam a falusi ki tudja hány házas lakodalmakat? Mit énekelnek, mit muzsikálnak? Ritka kivétellel a tánczenei divat szerint — ami természetes — meg ami éppen eszükbe jut. Az öregebbeknél ma is vezet a műdal, a ma is burjánzó sekélyes magyar nóta. (Jellemzően erre fogékonyabbak az emberek. Dankó Pista, Balázs Árpád értékesebb népies műdalait, a Petőfi verseket vagy Egressy Béni „Ne menj rózsám a tarlóra" dalát mintha elfeledte volna ez a korosztály is.) Hétvégeken a lakótelepek nyitott ablakain, késő este a házibulik, névnapi, családi összejövetelek hangulatában se népdalok szűrődnek ki a nagy magyar éjszakába, s nem azok csendülnek a ballagás utáni szerenádesteken a tanárok ablaka alatt, s nem azok a fiatalok kirándulásain. Népdalokat csak szűkebb rétegeiktől hallhatni.

Marad tehát a tömeges befogadás az éneklés — helyett. S hiba lenne szó nélkül hagyni, mennyi minden történt az utóbbi 10—12 évben e téren, elsősorban a tömegközlő eszközök hatására, kezdeményezésére és segítségével. Felröppent a páva-mozgalom; a rádió időről időre népdalversenyeket hirdet, és minden évben megrendezi *a magyar népdal hetét*, hogy csak a legfontosabbakat említsem. Igaz, a páva-ügy másképp indult, mint ahogyan a hetvenes években folytatódott. A tiszta forrás láttatása, fölfedeztetése mámorában együtt tanulta, dalolta a magyar népdalt a tv-s operatőr vagy technikus a közönséggel, a zsűrivel, és a képernyők előtt is együtt énekelt egy ország több milliós nézőtábora. Kezdetben... Azután maradt a verseny és az istenáldotta népdaléneklő tehetségek fölfedezése. S a hagyományőrzés, a mentsük ami menthető — legalább általuk. De ez sem kevés! Magyarországon jelenleg 347 pávakör működik, s megközelítően ennyi a falusi hagyományőrző együttesek, parasztkórusok, parasztzenekarok, citeraegyüttesek stb. száma is. Mindez viszont már elsősorban az előadóművészet és a populáris népdaléneklés kategóriája. Ahogyan a rádió visszatérő akciója is a népdal ünnepét jelenti.

A magyar népdal hete mostanában lezajlott sorozata már a Bartók-év jegyében nagyon tudatosan összekapcsolta a népzenei ismeretterjesztést az előadóművészet kivételes szépségű, választékos, ünnepi műsoraival. A több mint 30 példás figyelemmel, invencióval megszerkesztett program mindegyike igazgyöngy volt, egy-egy népzenei műfaj megismerésének lehetőségeit kínálva. Nagy kár, hogy az élő népdal őrzői (népdalkörök, táncházak, népi énekesek stb.) csupán illusztratív szerepet kaptak egy-egy népszerű tudományos előadás vagy műsor keretében. Ott voltak viszont a páva-mozgalom fölfedezettjei: neves előadóművészek, énekesek, akiknek a szereplése, hangversenyszerű előadása élménnyé tette népzenénk szép hagyományú rádiós sorozatát.

Mindez aláhúzza azt a tényt, hogy a magyar népdalok hallgatása, befogadása mindig egy kicsit ünnepi alkalom a zenekedvelő közönség számára. Nem igazi mindennapos valóság, nem életünk része még, illetve csupán kisebb csoportok, rétegek számára az. Olyanok számára, akik tudatosan is dalolják népdalainkat. A múltkorában egy délszláv táncház fiataljait láttam. Elkezdtek nyolcon-tizen egy kólót, azután egyre többen kígyóztak sorban, egymás kezét fogva és zengett a terem, amikor nyolcvanan-százan dalolták a mélabús dallam horvát-szerb szövegét. Álltam, néztem és irigykedtem. S eltűnődtem, hogyan hogy ennyivel népszerűbbek, populárisabbak nemzetiségeink dalai, mint a sajátunk, amiket oly ritkán hallani mai fiataloktól is.

Amikor beharangoztuk a rádió népdalhetét, kollégám észrevételezte: a szomszédos országok rádiós műsorszerkezetében mennyivel több a népzene, különösen reggel, amikor a legtöbben hallgatják. Éltetőjük, levegőjük ez a muzsika, míg nálunk a Kossuth-adó egyértelműen tánczenét sugároz reggelente. Valahogy mások az arányok...

Így azután a saját népzenénk befogadása többnyire ünnepi alkalom. Ám a nagy tömegek számára, a társadalom nagyobb részének, ki tudja az-e egyáltalán, s milyen mértékben?...

Wallinger Endre

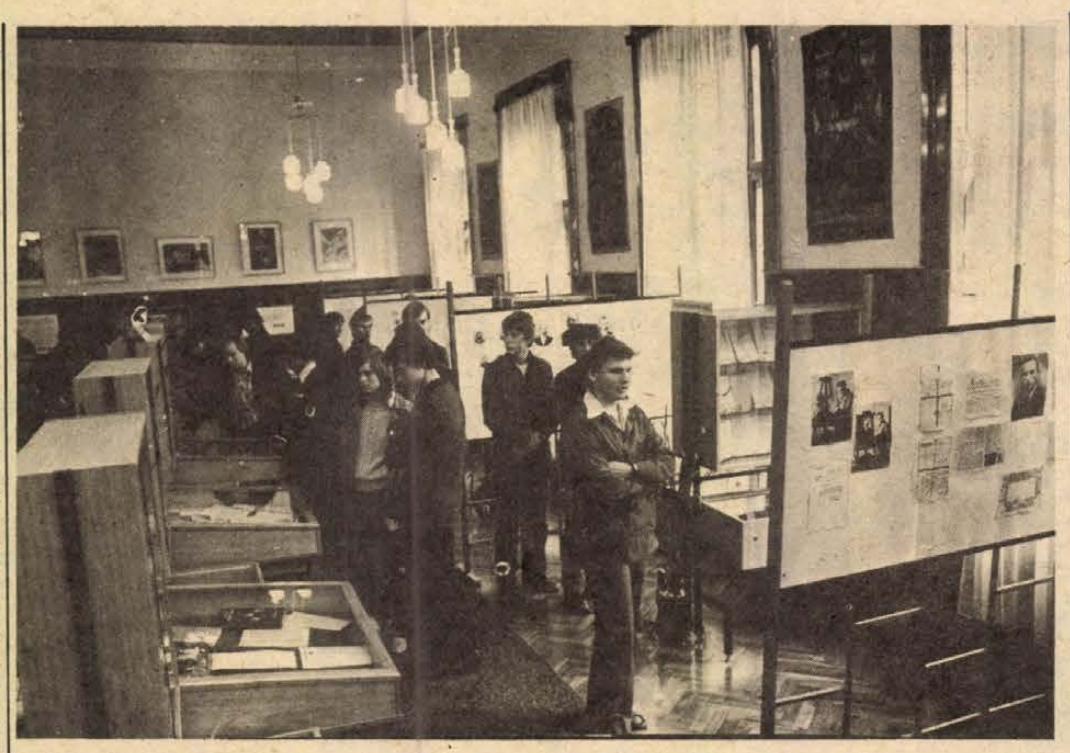

Az évforduló alkalmából rendezett kiállítás

450 éves az ország első középiskolája, a túri alma mater

Audiovizuális oktatás az egyik tanteremben

Négy évvel a mohácsi vész után, a reformáció idején alapították az ország egyik legrégibb iskoláját, a túri alma matert, a mai Mezőtúr Dózsa Györgyről elnevezett Mezőgazdasági Gépészeti Szakközépiskoláját. A híres pataki és debreceni kollégiumok előtt alapított protestáns – kálvinista – iskola évszázadokon át klasszikus műveltséget közvetítő gimnáziumként, úgynevezett deákiskolaként működött. A mai növendékek az érettségi bizonyítványon kívül mezőgazdasági gépész szakmai képzettséghez jutnak, s húsz-huszonöt százalékuk főiskolán, egyetemen szerez magasabb képzettséget.

Gazdaságosabban, takarékosabban

A közművelődési integráció tapasztalatai Siklóson

Az integráció fogalma bevonult mindennapi szókészletünkbe és a közművelődés gyakorlatába is. A külön-külön működő intézmények gazdasági és tartalmi egyesítése valóban sok előnyt jelent. Elkerülhetők a párhuzamos beruházások, eszközbeszerzések, a dolgozók munkáját ésszerűbben lehet beosztani, jobb, változatosabb a termek helykihasználása; több program, foglalkozás megszervezésére nyílik lehetőség.

Siklóson is fölismerték ezeket az előnyöket és ez év január elsejével egyesítették az ifjúsági házat, a városi-járási úttörőtábort és művelődési központot. Gazdaságilag csak a könyvtárat és a társadalmi ünnepségeket szervező irodát integrálták. De ez nem jelenti azt, hogy együttműködést ne valósítanának meg a könyvtárral és a hírlapolvasóval. Gond azonban még így is a mindegyik intézménynél meglevő helyhiány. Az ifjúsági ház nagytermében egyébként tanítanak is, ugyanis az 1. számú általános iskolában két tanterem életveszélyessé vált, megrepedtek a régi falak. Felújítására a nyári szünetben kerülhet sor.

A művelődési központ épülete még 1900-ból való. Régen szálloda volt, s lehet, hogy annak megfelelt, de a művelődési központ már régen kinőtte. Tervek szerint a jövő évben elkezdődik és három évig tart az épület korszerűsítése. Megszüntetik a fölösleges nagy kapualjat, lépcsőházat. Ezek beépítésével, jobb kihasználásával növelik a könyvtár és a központ alapterületét. A zeneiskolának már találtak egy másik házat, de a szeptemberi nagy esőzés több lakást úgy megrongált, hogy átmenetileg a zeneiskola majdani székházába is lakókat telepítettek. Utolsó lépésként szigetelik a központ pincéjét, így is nyernek néhány termet, ifjúsági klubnak való helyiségeket.

Az idén a legtöbb pénzt a városi-járási úttörőtábor felszerelésére költötték. A Siklós–Harkány határában elterülő táborban a nyáron pihentek először gyerekek, s folyamatosan bővítik majd a férőhelyet. Az integrált művelődési központban most tizenöt főhivatású szakalkalmazott dolgozik. S ha a statisztikai adatokat vesszük szemügyre, a különféle rendezvények, műsorok, klubok látogatottságát illetően, úgy is növekedést láthatunk.

– Gond azonban az is, hogy a tiszteletdíjakat a három évvel ezelőtti „mélyponthoz" tervezték még meg – mondja Mecseki József – a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője. Ugyanis csak 1978 vége óta van állandó igazgatója a központnak, azóta nőtt meg az érdeklődés is a központ szolgáltatásai iránt. Egyre több előadót hívnak meg, s egyre több tiszteletdíjra lenne szükségük.

Az integráció tehát megtörtént, és bár még egy év sem telt el, a tapasztalatok biztatóak.

B. A.

Készülődés a Bartók-centenáriumra

Izgatott sustorgás, jegyzetlapok gyűrögetése tölti be az apró bolthelyiséget. Az asztalon magnetofon, előtte állványon mikrofon.

– Majd sorban kérem a csapatokat ide fáradni, amikor elmondják a válaszukat – *Várnai Ferenc* játékvezető rendezgeti az öt háromtagú csapatot. A Széchenyi, a Nagy Lajos, a Dobó, a Leöwey és a Janus Pannonius Gimnázium és Szakközépiskola tanulóit. Ők neveztek be a március végéig tartó, tízfordulós vetélkedőbe, melynek célja, hogy Bartók Bélára emlékezzenek, hogy jobban megismerkedjenek a zeneszerző műveivel, zenei világával, életével. 1981 márciusában ünnepeljük Bartók Béla születésének 100. évfordulóját, de már a centenárium jegyében kezdődött el Pécsett a rádiós zenei vetélkedő, amelyet kéthetente rendeznek meg a pécsi Jókai téri idegen nyelvű és zeneműboltban. Az egyik forduló éppen ma van, a fölvételt a pécsi rádió péntek délutánonként közvetíti. A műsort *Nádor Tamás* szerkeszti, *Várnai Ferenc* és *Ivasivka Mátyás* vezeti felváltva.

Egy vetélkedőnek minden fordulója izgalommal teli, hát még az első. Itt kétféle feladat váltakozott: Bartók Béla levelezésének alapján hangzanak el a kérdések, illetve fel kell ismerni *A kékszakállú herceg várából* fölhangzó zenei részleteket, s megmagyarázni a zenei jeleneteket, felsorolni a hangszereket. A csapatok összedugják a fejüket, és a legtöbbször néhány pillanat alatt készek a helyes válasszal. Várnai Ferencnek nem kell besegíteni, csak biztatni a versenyzőket, hangosabban mondják a válaszokat. Gyors ellenőrzés, milyen minőségben vesz föl a magnetofon, majd egy-két válasz megismétlése következik, melyeket csak suttogásként lehetett visszahallani. S végül a tízpontos ráadás-kérdés: rajzlapon zöld kottafejek. Vajon melyik jelenet kezdő sorait takarják? A leggyorsabbak a Nagy Lajos Gimnázium tanulói, már szolmizálják is a részletet. Ezzel az első fordulóban húsz pontot szereztek, három csapat tizet, a Dobó Gimnázium nyolcat. A bolt vezetője, *dr. Mednyánszky Sándorné* jegyzi a pontokat és adja át a Hanglemezgyártó Vállalat és a Zeneműkiadó jutalmait.

– Hogyan készültetek föl?

Tordasi Borbála, Deák Gabriella és *Copf László* az első forduló győztes csapata, szerényen mosolyognak. Megkapták két hete a törzsanyagot. A könyveket elosztották hatan egymás között (mert két csapatot állítottak), zenét hallgatni pedig a Griffaton-ház könyvtárába járnak.

B. A.

Emlékezés Kisfaludy Károlyra

SZÁZÖTVEN évvel ezelőtt, 1830. november 21-én abban a házban halt meg a magyar romantika első nemzedékének nagy költője, kiváló irodalomszervezője és vezére, amelyből huszonöt évvel később ugyanezen a napon utolsó útjára kísérték a Szózat költőjét, Vörösmarty Mihályt.

Kisfaludy Károly 1788. február 5-én szüleinek nyolcadik gyermekeként született a Győr melletti Téten. Születése napján édesanyja meghalt. Kisfaludy Mihály, az apa, sohasem tudta megbocsátani fiának az „anyaölést". Gondozását ezért legidősebb nénje, Teréz veszi kezébe, aki még férjhezmenetele után is gondoskodott öccséről. Kisfaludy Károly Trézsi nénjét még katonakorában is „második anyjának" nevezte.

Viszontagságos ifjúságában sok nehézséggel kellett megküzdenie: apai megalázások, adósságok, éhezés, rongyoskodás, rangján aluli szerelmek, tüdőbaj kísérik életútját. Kortársai megítélése szerint minden könnyelműsége és ingatagsága ellenére is a legszeretetreméltóbb férfiak közé tartozott. „Szép, karcsú fiatal ember, ragaszkodó kék szeme merő jóságot, szívességet rejteget" – írta róla Kazinczy Ferencnek Dessewffy József. Följegyezték róla, hogy nem szívlelte a gyönge jellemű írókat, az ún. „rímkovácsokat". „Nincs sors, nincs hatalom, ha erőd van küzdeni magaddal" – írja egyik epigrammájában.

Kisfaludy megérezte, hogy az éledő szellem nemzetibb tartalmú irodalmat követel, s ezért *Auróra* című folyóiratával kezébe ragadta az irodalom modern szellemű irányítását. Ő tette tulajdonképpen Pestet az irodalmi törekvések központjává.

Áhítatos átszellemültségéből, szenvedélyes irodalmi rajongásából szerény, de tiszta fény áradt. A romantika jellegzetes jegyei költészetében összefonódtak a társadalmi élet realizmusával. *„A szív, a természet és az emberiség"* egységét hirdette. Amíg bátyja, Kisfaludy Sándor, még merőben mélytelen modorban motiválja alakjait, addig Kisfaludy Károly – ha néha vadromantikusan is, mint például a *Stibor vajdában* – de a valóság színeiben meri és tudja ábrázolni a szembenálló társadalmi osztályok harcát. Írói közege – saját élményei, amelyekből közvetlenül szerzett tudomást a jobbágy nép nyomoráról, a parasztság fokozódó állami és földesúri terheiről, az inspektorok népnyúzó harácsolásairól. Kitör a nemesi-nemzeti tudat sivárságából, s utat mutat a nemzeti erők összefogására, hibáinak feltárására (l. pl. *Sulyosdi Simon, Tollagi Jónás* c. szatíráját!). Ez utóbbi munkájának főhősével, Tollagival mondatja ki az író: *„Az idő szelleme után kell élni."*

Számos tragédiája *(A tatárok Magyarországon, Zách Klára, Stibor vajda, Szécsi Mária, Ilka* stb.), vígjátéka *(A kérők, A pártütők, Csalódások, Mátyás deák* stb.), nagyon sok balladája és népdala tanúskodik arról, hogy Széchenyi reformeszméi számára törte az utat. Bensőséges viszony alakult ki közöttük, s együtt kértek engedélyt a *Jelenkornak* mint politikai lapnak és mellékletének, a *Társalkodónak* mint társadalmi és művészeti folyóiratnak a megindítására.

Mindezek megvalósulása azonban Kisfaludy elhatalmasodó tüdőbaja miatt elmaradt. De betegsége ellenére is munkához látott, és Szalay Lászlónak, az újabb írói nemzedék képviselőjének még programot is adott: „Az oppozíció és a reform zászlaját tűzzük ki, minden ifjú írónak velünk kell tartania."

Pécsi vonatkozású értékes munkája a drámai jambusokban írt egyfelvonásosa: a *Barátság és nagylelkűség*. Ebben a nagy reneszánsz költőnek, Janus Pannoniusnak állít halhatatlan emléket. Műve témáját a Hormayr osztrák író Bécsben megjelent *Archiv für vaterländische Geschichte* c. zsebkönyvnek 1820-as kötetéből vette. (Az itt megjelent írás szerzője Teleki Ferenc. Képanyagát a pécsi Buck József rajzolta és Johann Mansfeld rézmetszette.)

Hazafias érzés szólal meg népdalaiban is, a közismert *Szülőföldem szép határában* és a *Mohácsi dal* című versben is. Több versében emlékezik meg Márévárról *(Márévára, Náray* és *Himfy)*.

Mohács című disztichonos elégiájában már nem a rendi, hanem a nemzeti összefogás szükségességét hangsúlyozza. A bukás okaiul a visszavonást és a durva irigységet említi. Nemzeti önkritikával a múltba nézés helyett a jövőért való munkálkodást hirdeti: *„A múlt csak példa legyen most, s égve honért bizton nézzen előre szemünk!"*

Kisfaludy Károly tizenkét év alatt annyit tett irodalmunk felemelésére, hogy e tekintetben alig vetekedhetik vele egy írónk is. „Megteremtette a magyar

drámát – írja Szinnyei Ferenc – vígjátékot és novellát; megindította népdalköltészetünket és balladairásunkat s általában tanítványaival együtt diadalra vitte a magyar romantikát."

dr. Tóth István

HÍREK

1980. NOVEMBER
27
CSÜTÖRTÖK

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából
VIRGIL
nevű
kedves olvasóinkat

A Nap kél 7.06 — nyugszik 15.57 órakor. A Hold kél 21.26 — nyugszik 11.35 órakor.

Ma: Fórum a Pécsi Rádióban

A Kerekasztal novemberi adásának témája a gazdasági munka ellenőrzése. Miképpen segítheti az ellenőrzés a gazdaságpolitikai célok megvalósítását, az ellenőrző munka miért nem vált még a vezetői munka szerves részévé? A műsorban szólunk még a népi ellenőrök feladatairól, a társadalmi ellenőrök „akcióiról". Az adás vendégei; *Dr. Dányi Pál*, a Baranya megyei Pártbizottság titkára, *Dr. Szabó József*, a Baranya megyei NEB elnöke, *Székelyhídi Gyula*, a PM Bevételi Főigazgatóság Baranya megyei Hivatalának vezetője, *Klement László*, a Pécsi Faipari Szövetkezet elnöke, *Szauer István* társadalmi ellenőr, *Városi Lajos*, a Baranya megyei Tanács főmunkatársa. A műsor 17 óra 5 perckor kezdődik. Telefonálni délután két órától lehet az adás végéig a 10-424-es számon.

A Csepel Művek Jármű- és Konfekcióipari Gépgyárának sárospataki gyárában két évvel ezelőtt kezdték meg a kerékpárok szerelését. Itt készítik a belföldi piac számára a CSEPEL, TÚRA, VELENCE, TACSKÓ stb. kerékpárokat. Az idén kilencvenhatezer darab különböző kerékpárt akartak forgalomba hozni, az igények növekedése miatt a gyártási tervet tízezer darabbal emelték.

Lobogózzuk fel az épületeket!

Pécs megyei város Tanácsa Végrehajtó Bizottsága felhívja a város lakosságának, a vállalatok, intézmények vezetőinek figyelmét, hogy november 29-re, városunk felszabadulásának 36. évfordulója tiszteletére a lakóházakat és a közhivatalokat nemzeti színű és vörös zászlókkal lobogózzák fel.

◆

— **Doktori értekezés nyilvános vitája az Akadémián.** Tegnap délután az MTA nagytermében zajlott le dr. Sulyok Endre doktori értekezésének vitája a Tudományos Minősítő Bizottság előtt. A doktori értekezés címe: A savbázis egyensúly és az elektrolitforgalom szabályozásának újszülöttkori sajátosságai.

— **Ex librisek.** I. A. Kalaschnikov szovjet grafikusművész ex libriseiből nyílt kiállítás szerdán este a pécsi Mozgalmi Házban. A mintegy száz művet bemutató kiállítás december 10-ig látható.

◆

Hármas gázhalál

Kedden a délelőtti órákban Pécsett, a Bánki Donát u. 5., III. em. 27. sz. lakásból erős gázszivárgást észleltek a szomszédban lakók.

Bejelentésükre a rendőrség és a DDGÁZ szakemberei a helyszínen megjelentek. A gázömlés megszüntetése után a fenti lakásban holtan találták Réti Ilona 33 éves kesztyűgyári dolgozót, Vogl Anett 11 éves tanulót és Vogl György Attila 5 éves gyermeket. A vizsgálat előzetes megállapítása szerint nevezettek halálát gázmérgezés okozta. A rendőrség, szakértők bevonásával az ügyben vizsgálatot folytat.

— **Makai László történész** november 28-ra, a TIT Bartók Klubjába meghirdetett előadása elmarad.

◆

Pénteken gépkocsi-nyeremény-betétkönyv-sorsolás

Az Országos Takarékpénztár november 28-án, pénteken rendezi meg a gépkocsi-nyereménybetétkönyvek ideí negyedik, sorrendben 78. sorsolását. A sorsoláson a július 31-ig váltott és október 31-én még forgalomban volt 5000 és 10 000 forintos gépkocsi-nyereménybetétkönyvek vesznek részt. A gyorslistát a december 2-i lapok közlik, a hivatalos nyereményjegyzék december 3-án jelenik meg.

◆

Esküvő

KISS KLÁRA
és
FARKAS RÓBERT

ezúton értesítik kedves ismerőseiket, hogy 1980. november 29-én 13.00 órakor házasságot kötnek a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

TAMÁS ANDREA
és
SZIKSZAI ZSOLT

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 29-én 15.00 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

WEICH MÁRIA
és
NÉMETH LÁSZLÓ

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 29-én 17.30 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

— **Kitüntetés.** Tegnap Mohács város felszabadulásának évfordulóján Péntek Károlynét, a mohácsi Kisfaludy Gimnázium tanárát kiemelkedő pedagógiai és közéleti munkájáért a művelődési miniszter Kiváló munkáért kitüntetésben részesítette. A kitüntetést Bernics Ferenc, a Baranya megyei Tanács osztályvezetője nyújtotta át.

◆

Gyorslista

a tv-lottószelvények között 1980. november 25-én megtartott rendkívüli jutalomsorsolásról. A gyorslistában az alábbi rövidítéseket használtuk:

a vásárlási utalv. (1000 Ft)
b Lada 1200 típ. személygépkocsira utalvány tv-vel és autórádióval
c) Super Color színes tv (30 000 Ft)
d Minimat 65 típ. automata mosógép (13 700 Ft)
e vásárlási utalv. (10 000 Ft)
f vásárlási utalv. (9000 Ft)
g vásárlási utalv. (7000 Ft)
h vásárlási utalv. (5000 Ft)
i vásárlási utalv. (4000 Ft)
j vásárlási utalv. (3000 Ft)
k vásárlási utalv. (2000 Ft)

A nyertes szelvényeket 1980. december 18-ig kell a totó-lottó kirendeltségek, OTP fiókok vagy a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság címére (1875 Budapest, V., Münnich Ferenc u. 15.) eljuttatni.

A gyorslista közvetlenül a sorsolás után készült, az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.

2 508 876 k	2 667 758 k
2 513 549 j	2 672 431 k
2 518 222 j	2 681 777 j
2 522 895 k	2 686 450 k
2 532 241 j	2 691 123 j
2 536 914 k	2 705 142 j
2 541 587 j	2 747 199 j
2 546 260 i	2 779 910 k
2 555 606 k	2 784 583 j
2 560 279 k	2 793 929 k
2 569 625 h	2 807 948 j
2 574 298 h	2 817 294 k
2 588 317 k	2 826 640 i
2 592 990 k	2 831 313 j
2 597 663 j	2 835 986 j
2 602 336 j	2 854 678 k
2 607 009 j	2 873 370 k
2 611 682 k	2 878 043 i
2 616 355 j	2 887 389 k
2 621 028 j	2 901 408 j
2 625 701 k	2 910 754 h
2 635 047 k	2 924 773 k
2 644 393 j	2 934 119 j
2 653 739 k	2 948 138 j
2 658 412 k	2 999 541 h

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Opera. 10.05: Tudod-e? 10.35: Zenekari művekből. 11.25: Ismét érzem a deszkák illatát... 11.40: Emlékirat. Rádióra alkalmazva. 12.35: Könyvszemle. 12.45: Zenemúzeum. 14.15: Mindenki könyvtára. 14.45: Szovjet dalok. 15.10: Corelli: g-moll „Karácsonyi" concerto grosso. 15.28: Kagylózene. 16.05: Kamarazene. 17.07: Olvastam valahol — Thököly Imréről. 17.27: Népdalok Jugoszláviából. 17.45: A Délutáni Rádiószínház bemutatója. Requiem. 19.15: Operaáriák. 19.40: Hangverseny. Közben: 20.20: Költemények. Kb. 20.40: A hangversenyközvetítés folytatása. 21.15: Népzenekedvelőknek. 21.45: Kálmán Imre műveiből. 22.20: Kanada — Keletről. I. rész. 22.30: Orgonahangverseny. 23.34: Romantikus kórusművek. 0.10: Táncdalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Jáger Balázs János gordonkázik. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Napközben. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Mezők, falvak éneke. 12.55: Kapcsolás a nyíregyházi stúdióba. 13.25: Zenés állatsereglet. 14.00: Szórakoztató antikvárium. 16.00: Cigánydalok. 16.35: Idősebbek hullámhosszán. 17.30: Belépés nemcsak tornacipőben. 18.33: Hétvégi Panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: Nincs képem hozzá! 22.00: Zenéjét szerezte: Irving Berlin. 22.30: Tánczene. 23.15: Nóták.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.35: Népdalfeldolgozások. 10.00: Örömök kertjében. 11.05: Operahármasok. 11.25: Két Razumuvszkij-vonósnégyes. 12.40: Kórusmuzsika. 13.07: Tánczene Rómából. 13.40: Barokk muzsika. 15.10: Operarészletek. 16.00: Zenei Lexikon. 16.20: Külpolitikai klub. 16.50: Popzene sztereóban. 17.45: Oratórium. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Képek a régi zene világából. 20.04: Operaáriák. 20.35: A dzsessz történetéből. 21.15: Tusa Erzsébet zongorázik. 21.45: Grieg: Peer Gynt — kísérőzene — részletek.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Kerekasztal. Fórum mindenkinek. Műsorvezető: Müller István. 17.45: Kedvelt együttesek. 18.00: Délidunántúli híradó. 18.15: Dörömböző Géza és népi zenekara játszik, Csajági György tárogatózik. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek. — Vezetőnek lenni. Portré. — A drávaszt árai menyecskekórus énekel. — Dudaszó. — Jegyzet a kétnyelvűségről. 19.00: Német nyelvű műsor. Hírek, tudósítások. — Bútorboltok vidéken. — Önök kérték. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.45: Tévétorna (ism., sz.). 8.50: Iskolatévé: Fizika kísérletek. 9.05: Környezetismeret. 3. o. (sz.). 9.30: Francia nyelv. Középisk. IV. o. 10.05: Rajz. 1—4. o. (sz.) 10.35: Magyar nyelv. 3. o. (sz.). 11.00: Osztályfőnöki óra. 7—8. o. 11.30: Rajz. 1—4. o. (sz.). 12.05: Világnézet. Középisk. IV. o. 14.05: Rajz (ism., sz.). 14.30: Magyar nyelv (ism., sz.). 14.50: Környezetismeret (ism., sz.). 15.15: Rajz (ism., sz.). 15.30: Osztályfőnöki óra (ism.). 16.05: Hírek. 16.10: Beszámoló a veszprémi nemzetközi oktatási filmhétről. 16.46: Reklám. 16.50: Hipp-Hopp. Óvodások műsora (sz.). 17.20: Tévébörze. 17.30: Burleszk film. 17.50: Kerámia szimpozion (sz.). 18.20: Falujárás. Riport. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.) 20.00: Rajzfilmek a nagyvilágból. Zágráb 80. (sz.) 21.35: Telesport. Labdarúgó kupanap. 22.00: Bartókról — Bartókért (sz.). 22.50: Tv-híradó 3. (sz.)

MÁSODIK MŰSOR

18.55: Fizika. 8. o. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Parabola (ism., sz.). 20.30: Rivaldafényben. NSZK zenés film (sz.). 21.10: Tv-híradó 2. (sz.). 21.30: Az utolsó három nap. Olasz film (sz.). 23.05: Egészségünkért! (sz.)

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tvnapló. 17.45: Madárijesztő — gyermekműsor. 18.15: Tudomány. 18.45: A dzsessz napjai. 19.15: A konyha nagy mestereinek kis titkai. 19.20: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Külpolitika. 20.50: Vetélkedő. 22.05: Ismerjük-e egymást eléggé — kulturális műsor.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Eurogól. 18.45: Aktualitások. 19.15: Idegenforgalmi szemle. 20.00: Moziszem. 23.00: Huszonnégy óra.

A munkaszüneti napok miatt módosul a jövő évi munkarend

A munkaügyi miniszter — az érdekelt társadalmi szervezetekkel egyetértésben — szabályozta a jövő évi munkaszüneti napokkal összefüggő munkarendet.

A miniszteri rendelet értelmében — függetlenül attól, hogy egy-egy vállalatnál melyik hétre esik a szabad szombat — a munkarend a következőképpen alakul: 1981. január 2-án, pénteken heti pihenőnap, 3-a, szombat, szabad szombat, 4-e, vasárnap teljes (pénteki) munkanap, 10-e, szombat, szombati munkanap lesz. Április 25-e, szombat szombati munkanap, május 2-a, szombat, szabad szombat. Augusztus 15-e, szombat, szombati munkanap, 21-e, péntek, heti pihenőnap, 22-e, szombat, szabad szombat, 23-a, vasárnap teljes (pénteki) munkanap lesz. Az év végi és az 1982. év eleji munkarend is módosul az ünnepek miatt: december 12-e, szombat, szombati munkanap, 24-e, csütörtök heti pihenőnap, 27-e, vasárnap teljes (csütörtöki) munkanap, december 31-e, csütörtök heti pihenőnap lesz. 1982. január 2-a, szombat, szabad szombat, január 3-a, vasárnap pedig teljes (csütörtöki) munkanap lesz.

Annak érdekében, hogy az ünnepek alatti ellátás zavartalan legyen, a lakossági ellátást és szolgáltatást végző dolgozók munkarendjét a fentiektől eltérően határozzák meg.

◆

Előadások

Ma, csütörtökön 16 órakor a Ságvári Endre Művelődési Házban a szocialista brigádklubban Diplomaták, kémek, szélhámosok címmel Till Tamás tart előadást.

❋

A szocialista erkölcs kérdéseiről ma, csütörtökön a Ságvári Művelődési Házban a propagandista klubban Kablár János tart előadást.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Marica grófnő (este 7 órakor) Bartók bérlet.

HANGVERSENY

Liszt Terem: Középiskolai bérlet 5., 6. sorozat I. hangversenye (12 és 13 órakor)

MOZI

Petőfi: Modern Robinson és családja (f3, f5, f7, f9) **Kossuth:** Hálózat (9, f12, f9) A szultán fogságában (f5) Csend és kiáltás (f7) **Tanárképző Főiskola:** PTE filmklub (f8) **Rákóczi:** Bosszúvágy (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Ezüstnyereg (6) **Jószerencsét:** Csere (4) Az 51-es számú dosszié (6) **Vasas, Május 1.:** Az áldozat (f6) **Mohács:** Színes tintákról álmodom (6, 8) **Komló, Zrínyi:** Negyedik akadály (4) Luxusbordély Párizsban (6, 8) **Komló, Május 1.:** Skalpvadászok (f5) B. B. filmklub (f7) **Szigetvár:** A Szentév (8) **Siklós:** A katona és az elefánt (7) **Harkány:** Walt Disney állatbirodalma (7) **Bóly:** Anton, a varázsló (7) **Pécsvárad:** Hintó géppuskával (7) **Sásd:** Folytassa, Kleo! (7) **Sellye:** Mondd, hogy mindent megteszel értem (7) **Szentlőrinc:** A Nagy Medve fiai (7) **Villány:** Éjfélkor (7)

A közélet hírei

Szíriai vendégek programja 26-án: fogadás Pécs városi Tanács oktatásügyi osztályán, rövid tájékoztatás után, mely a város intézményeiről és életéről szólt, ellátogattak a pécsszabolcsi egész napos általános iskolába, délután pedig városnéző sétát tettek. 27-én: a lvov-kertvárosi nevelési központot tekintik meg, és ellátogatnak a Zipernovszky Károly Ipari Szakközépiskolába.

◆

— TIT-PROGRAM. Planetáriumi előadás: Évszakok váltakozása (16.30 órakor) Beszélgetés az Ezermester című folyóirat szerkesztőivel (18 órakor).

◆

A DDGáz felhívása

Az elmúlt időszak balesetei kapcsán ismételten felhívjuk városi illetve pébégázt használó fogyasztóink figyelmét, hogy nyílt égésterű, égéstermék elvezetővel nem ellátott gázkészülékek — mint például a hősugárzó, gáztűzhely — lakóhelyiségek fűtésére nem alkalmasak, ilyen irányú használatuk életveszélyes állapotot hoz létre. Kérjük, hogy a gázkészülékek kezelési utasítását maradéktalanul tartsák be.

DDGÁZ Baranya megyei Üzemegysége.

◆

Közlemény

A Pécsi Vízmű értesíti a lakosságot és a közületeket, hogy 1980. november 28-án 8 órától 15 óráig hálózatkarbantartási munkálatok miatt a vízszolgáltatás az alábbi területen szünetel: Meszes, Komját A. u. és a meszesi víztorony között, Szabolcsfalu egész területén. A munkálatok ideje alatt tartálykocsis vízellátás lesz.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek betegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermekesebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: I. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

ÖSSZEVONT ORVOSI RENDELÉS

Összevont rendelés lesz 1980. november 28-án a felnőtt járóbetegellátás körzeti orvosainak, valamint gyermekkörzeti orvosok továbbképzése miatt 13 órától 19 óráig az alábbi helyeken:

Felnőttek részére:

I. ker.: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169; II. ker.: Munkácsy M. u. 19., II. em. 219., tel.: 13-833/48, Krisztina tér, telefon: 14-133. III. kerület: dr. Veress E. u. 2., telefon: 15-833, Rókus u. 7/1. telefon: 12-412.

Gyermeklakosság részére délután 13—17 óráig az alábbi tömbügyeleti helyeken: Gábor Á. u. 15., tel.: 11-752, Zsolnay V. u. 45., tel.: 13-724, Munkácsy M. u. 19., tel.: 13-833/75, Kertváros (Krisztina tér), tel.: 15-708, dr. Veress E. u. 2., tel.: 15-833, Rókus u., tel.: 10-742. 17—19 óráig pedig a Munkácsy M. u. 19., a Krisztina tér és a dr. Veress E. u. 2. sz. alatti rendelőkben.

Ezen a napon a csecsemőtanácsadások elmaradnak.

A délelőtti rendelések a szokásos helyen és időben lesznek megtartva.

37.

— De hiszen egyetlen nyelvet, még az anyanyelvet sem tudjuk teljesen pompájában megtanulni! Nincs senki, aki saját nyelvének minden szavát bármikor használni volna képes! Ehhez mi buták vagyunk...

— Mi igen, de a delfinek talán nem...

— Ennyire okosak?

— Igen. S ráadásul egy teljesen ki sem használt agyuk van, hiszen ők csak játszanak, nem pedig termelnek.

— És ha éppen azért ilyen okosak, mert nem termelnek, csak játszanak?

— Maga most játszik, kislány... Gyerekkoromban ezt úgy mondtuk: a tyúk vagy a tojás problémája ez... Hogy mi volt előbb: a tyúk vagy a tojás. Értelmes felelet nincs rá... Csak megkerülni lehet a választ..., azzal, hogy hüllőtojás már akkor is volt, mikor a tyúkok még ki sem alakultak... De ez most nem érdekes. Hol is tartottunk?...

— Ott, hogy a delfinek nem termelnek...

— Nos, nekem az a véleményem, hogy a delfinek egyszerűen lemondtak arról, hogy termeljenek. Ha nem nevet ki, akkor elmondanám egy régesrégi teóriámat...

— Ugyan, hogy képzeli, hogy én? A professzor urat?

— No-no, várjon csak. Maga egész egyszerűen csak elhiszi, csak tudomásul veszi, hogy a delfinek ennyire okosak.

— Igen.

— De a tudomásulvételen túl ugye, nem rázza meg a felismerés? Az ember, úgy tanultuk, maga is, én is, azért okos, azért ember, mert elkezdett dolgozni, elkezdett termelni. De mitől okos a delfin? Soha nem dolgozott, soha nem termelt... miért van az agya mégis olyan tökéletesre alkotva, ha egyszer sem használja arra, amitől még okosabb, még tapasztaltabb lenne? Honnan tudja, hogy neki nem is kell termelnie, honnan tudja, hogy elég okos ő anélkül is?

— Nem tudom, professzor úr. Nem tudom. Egészen meg vagyok szédülve...

— Nem ért valamit? Fejtsek ki valamit bővebben?

— Nem, nem arról van szó. Tudja a professzor úr, hogy én magát mindig megértettem... akkor is, ha a szavakat nem mindig tudom szó szerint megérteni... de a professzor úr olyankor valami belső erő segítségével hat rám, és akkor megértek mindent. Vagy legalábbis úgy érzem, hogy értek mindent... Vagy majdnem mindent.

— Hát akkor mi a probléma?

— Elfelejtkeztünk szegény Józsefemről. Idehívhatom, professzor úr?

— Ha ragaszkodik hozzá. Elküldöm érte Markot. Jó?

— Köszönöm, professzor úr.., Maga olyan jó...

— Ugyan, kérem. Folytathatom? Hol is tartottunk?

— Ott, hogy én buta vagyok, a delfinek meg okosak.

— Dehogy is buta maga! Ha maga buta lenne, nem lehetne a tanítványom! Nos, akkor elmondanám...

— Professzor úr! És József?

— Ja, igen. Látja, máris elfelejtettem...

A professzor feláll, lesétál a teraszról, benyit egy különálló lakrészbe.

— Mark! Alszik már?

— Nem, professzor úr!

(Folytatása következik.)

időjárás

Várható időjárás csütörtök estig: lassanként mindenütt gyengülő köd. Az ország nagy részén átmenetileg kissé felhős, párás idő, csapadék nélkül. Majd lassankint megnövekvő felhőzet és egyre több helyen eső, záporeső. Megélénkülő, délnyugatira forduló szél. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: nulla, plusz 5 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön az északnyugati országrészben 5 fok körül, délkeleten 10 fok körül.

Új feladatok előtt

Beszámoló taggyűlés a MÉV II-es üzemének feltáró körletében

Uránbányászok, a MÉV II-es üzeme IV-es körletének kommunistái értékelték tegnap délután Bakonyán az elmúlt esztendő pártfeladatainak teljesítését. Mindjárt elöljáróban: kiemelkedően jó évet zártak – erre építette beszámolóját *Kiss Géza*, a pártalapszervezet titkára –, a gazdálkodással kapcsolatos feladataikat maradéktalanul teljesítették.

A IV-es körlet feltáró körlet. A bakonyai üzem lassan-lassan bezárja kapuit és a körlet egyik csapata – a 47-es – már a jövőt jelentő V-ös üzem érdekeit szolgáló vágatokat hajtja, január 1-től újabb csapat kerül át a hetvehelyi üzemhez, s azok, akik az idén még Bakonyán maradtak, jobb híján vágathajtás helyett több hónapja közvetlen érctermelő munkát végeznek. Mint ez a tegnapi párttaggyűlésen kiderült, az idei év szinte mindenki számára új dolgot jelentett, új technológia elsajátítását, más munka végzését. Ehhez kellett a párttagok példamutató helytállása, példamutató magatartása, amelyből aztán meríthettek a többiek is, s így a napi gondokon könnyebben úrrá lehettek. Csak példaként: míg Bakonyán 700 méter mélységben dolgoztak, addig az ötös üzem 900–1100 méteres mélységekben végzendő munkát jelent, az új helyen a kőzet keményebb, a hőmérséklet magasabb.

Az a 110 százalékos időarányos tervteljesítés, amit a munkát mérők regisztráltak, bizonyító erővel bír: az alapszervezet pártvezetősége, kommunistái jól szervezték soraikat, s zökkenőmentesen folyik az üzemváltás, mely a feltáró körlet számára azt jelenti, hogy 1981 végétől végleg búcsút vesznek az öreg II-es üzemtől.

A pártvezetőség beszámolója feletti élénk vita is e fő kérdés körül zajlott. Sokan szóvá tették, mint Kun Sándor is: a jövőben még több feladat hárul a kommunistákra. Molnár Mihály a létszámgondokról szólva javasolta: a vállalattól leköszönő – a vállalatot elhagyó – dolgozóktól meg kéne kérdezni, hogy miért mennek el. A válaszokból sokféle tanulság levonható. Szóvá tette még a törzsgárda megbecsülést jelentő aranygyűrű-témát – köztudott, hogy központi rendelkezések eztán nem teszik lehetővé az évek aranygyűrűvel való elismerését – mint a dolgozókat foglalkoztató rendelkezést. Véleménye szerint nem akadna bányász, aki a 20 éves föld alatti tanúsító gyűrűt pénzre váltaná. Orosz Lajos a rehabilitáció témáját választotta: sem a rendeletek nem jók, sem a végrehajtás nem jó – mondotta – mégsem történik jószerivel érdemileg semmi. Miért? Kasik György csapatvezető vájár azokról az új munkahelyi körülményekről beszélt, ami az új üzemben fogadta őket. Véleménye: ott is lehet kiválóan dolgozni, teljesítményt hozni és keresni. Geisz Ferenc felhívta a párttagok figyelmét arra, hogy az új dolgozók betanítására, „fogadására" még nagyobb figyelmet kell fordítani, mint eddig.

A pártalapszervezet a vita után a beszámolót egyhangúlag elfogadta.

K. F.

Több támogatás a magánerős lakásépítéshez

Ülést tartott a Megyei Tanács vb

A magánerőből épített lakások arányát tekintve Baranya megye az ország rangsorában az utolsó előtti helyen szerepel, legalábbis ami az 1976–1979 közötti időszakot illeti. A következő tervidőszakban országosan, s így megyénkben is az építendő lakások nagyobb hányadát magánerőből kell megvalósítani.

A Baranya megyei Népi Ellenőrzési Bizottság és a Baranya megyei Tanács építési osztálya közösen készített egy, a megyére kiterjedő vizsgálatot a magánerős lakásépítés helyzetéről, s ennek tükrében kidolgozták a következő tervidőszakra vonatkozó legfontosabb feladatokat.

A Megyei Tanács végrehajtó bizottsága tegnap délelőtt megtartott ülésén tárgyalta az előterjesztést és hozott állásfoglalást több fontos kérdésben.

A nemsokára záruló V. ötéves tervidőszak lakásépítési célkitűzése előreláthatóan megvalósul mintegy 15 500 lakás felépítésével, de a tervtől eltérő összetételben. A magánerőből történő lakásépítéseknél fejlődés tapasztalható, de ez korántsem jelenti az igények kielégítését. Az országos adatokkal való összehasonlítás azt mutatja, hogy Baranyában az utóbbi tíz évben az 1000 lakosra jutó új lakások száma alacsonyabb, mint az országos átlag.

A következő tervidőszakban – a bányászlakások építése nélkül – 11 000 új lakás építésével számolnak, ebből mintegy 7860 létesülne magánerőből. Ennek teljesítéséhez azonban a megyei és helyi tanácsi szervekre, pénzintézetekre, tervezői, kivitelezői és kereskedelmi intézményekre is a korábbinál több feladat hárul.

A korábbi tapasztalatok alapján – mint ahogy a végrehajtó bizottság is megállapította – sürgősen meg kell oldani, hogy megbízható településrendezési tervek álljanak rendelkezésre, biztosítani kell a tervezett beépítési módnak megfelelő mértékű közművesítést – különös tekintettel arra, hogy a magánerős lakásépítéseknek várhatóan a fele családi házas formában valósul meg.

A pénzügyi, hitelezési feltételrendszerrel is adódtak problémák korábban. A vizsgálat feltárta, hogy a kevésszámú kedvezményezett településre beköltözők száma állandóan növekszik, így ott a lakáshiány folyamatosan újratermelődik. Ellentétes ez a tendencia azzal, hogy a központi szerepkörrel rendelkező kisebb településeken biztosíthassák a lakosság-megtartó képességet.

Másik gond, hogy az OTP magánlakásépítési hitelfeltételei 8 hitelezési kategóriában 41-féle kölcsönt különböztet meg (kölcsön mértéke, visszafizetés időtartama, kamat összege stb.). Ez a magánépíttetők számára rendkívül bonyolult, áttekinthetetlen.

A tervezéssel nincs különösebb gond, de – amint azt egy reprezentatív felmérés tanúsítja – az építtetők kétharmad része az építkezés elhúzódásának okaként az anyagbeszerzési nehézségeket jelölte meg.

A téma vitájában az ülés vendége, dr. Dányi Pál, a Baranya megyei Pártbizottság titkára ismertette az MSZMP KB legújabb irányelveit, melyek a magánerős lakásépítés feltételeinek javítását tűzik ki célul.

A vita összegezésében Horváth Lajos megyei tanácselnök kifejtette, hogy a jól átgondolt településfejlesztés feltételrendszerének megteremtéséhez a megyei vezetés is megadja a lehetősége szerinti legnagyobb támogatást, de a korábbinál nagyobb mértékben kell támaszkodni egyéb erőforrásokra, többek között a pénzintézetekre, vállalatokra, gazdasági szervekre. Azt is kiemelte, hogy a magánerős lakásépítés feltételrendszerének javításában Pécsnek kulcsfontosságú szerepe van, hiszen a megyeszékhelynek csaknem minden tizedik lakosa lakásigénylőként jelentkezik.

Rock hétvége Vokányban

Az Óceán, Nehézvíz, Candy, Jégtörő és HGM együttesek, valamint Révész Sándor részvételével rockhétvégét rendeznek Vokányban november 30-án délután 5 órakor. A műsort megelőzi egy november 29-i bólyi bemutató. De máskülönben is gazdag rockprogram vár az ifjúságra. November 28-án a Műszaki Főiskolán a Korál zenekar lép fel. A Skorpió pedig december 3-án Kozármislenyben, 4-én a Pécsi Ifjúsági Házban ad hangversenyt. A H. I. T. nevű új zenekar december 10-én Kozármislenyben játszik. Vokányban 13-án a MINI-ROLL, 27-én pedig a pécsi vásárcsarnokban a H. I. T., Skorpió, Hobo Blues Band és a P. Mobil koncertezik.

Jegyzőkönyv-aláírás

Előtérben folyóvizeink komplex hasznosítása

Befejeződött a magyar—jugoszláv vízgazdálkodási bizottság XXV. ülésszaka

A baranyai megyeszékhely egy héten át adott otthont mint vendéglátó, a Magyar–Jugoszláv Vízgazdálkodási Bizottság XXV. ülésszakának. A jugoszláv és magyar vízgazdálkodási szakemberek találkozója módot nyújtott arra, hogy a jubileum alkalmából áttekintsék az elmúlt két és fél évtized eredményeit és emellett meghatározzák azokat a közös teendőket, amelyek az árvízvédelem és vizeink komplex hasznosítása terén képezik együttes feladatainkat.

Tegnap, a késő délutáni órákban ezt fogalmazták meg abban a jegyzőkönyvben, amit a pécsi Pannónia Szálló különtermében látott el kézjegyével Daniel Rezsek, a Horvát Szocialista Köztársaság Városépítési és Környezetvédelmi Bizottságának elnöke, valamint dr. Breinich Miklós, az Országos Vízügyi Hivatal első elnökhelyettese, a Magyar–Jugoszláv Vízgazdálkodási Bizottság elnökei. A jegyzőkönyv aláírását követően lapunk munkatársa nyilatkozatot kért a jugoszláv és a magyar delegáció vezetőitől.

DANIEL REZSEK: – A jubileumi bizottsági ülés jó alkalom arra, hogy áttekintsük azokat a programokat, amelyeket a közös együttműködés révén megvalósítottunk. És itt mindjárt hadd tegyem hozzá, hoav a magyar–jugoszláv vízügyi szervek együttműködése példamutató. És ezúton is szeretném kifejezni elismerésemet azoknak a szakembereknek, akik a vízvédelem területén immár huszonöt éve nagy türelemmel és kitartóan dolgoznak. Az együttműködés tulajdonképpen az 1956-os jeges árvízre nyúlik vissza.

DR. BREINICH MIKLÓS: – Természetesen ez már a múlt, és az azóta végzett dunai szabályozási munkálatoknak köszönhetően az árvízveszély jelentősen csökkent közös folyónkon, amelyben nagy szerepet vállaltak jugoszláv barátaink. Emellett természetesnek tartjuk – mint ahogy tavaly is tettük –, hogy szükség esetén dunai jégtörő hajóink déli szomszédainknál is segédkezzenek.

DANIEL REZSEK: – Ha az elmúlt évtizedekben elvégzett közös munkát tekintjük, akkor azt mondhatom, hogy a kisebb vízfolyásoknál megoldottuk a szabályozást, az árvízvédelmet. Ezek a dolgok tehát értelemszerűen már nem szerepelnek vízrendezési feladataink között és a jegyzőkönyvben sem, amit nagy eredménynek tartok. A Mura szabályozása a torkolatig befejezettnek tekinthető, a Drávával kapcsolatban mindössze néhány kérdés tekinthető nyitottnak, jónak értékeljük a Tiszával kapcsolatos együttműködésünket.

DR. BREINICH MIKLÓS: – Végsősoron ez azt jelenti, hogy a két ország között nincsenek megoldatlan vízügyi szemléletbeni problémák, mert már a tervezés időszakában is együtt alakítjuk ki elképzeléseinket. A mostani bizottsági ülésen közép és hosszú távra egyeztettük álláspontunkat a Duna, a Tisza, a Dráva, valamint a Mura folyók víz- és árvízvédelmét tekintve, továbbá részletesen megállapodtunk a vízminőségi vizsgálatok teendőiben, folyóvizeink komplex hasznosításában.

S. Gy.

Tollseprű

Családnevek

Minden népnél a családneveket akként kell kiejteni, ahogy azt a családi hagyomány előírja. Baj csak akkor keletkezik, ha a kései kutató már nem tud erről a családnévejtési módról. Ezt tapasztaltam nemrégen egy történeti előadáson, ahol az előadó nem tudhatta, hogy a pécsi *Nendtvich* család nevét nem *nendvics*-nek, hanem *nendvih*-nek kell ejteni.

A ch-ra végződő családnevek ejtéséről különben is többféle nézet terjedt el. *Petrovich Ede*, az ismert pécsi helytörténész például nevét petrovicsnak ejti, ugyanakkor *Kulich Gyula* családnevét lehetne kulicsnak vagy kuliknak mondani, de édesanyja tájékoztatása szerint a családnév helyes ejtése: kulih. A ch-t a régies írású magyar személynevekben gyakran cs hanggal jelöljük: a *Jankovich, Madách, Péchy* helyes ejtése: jankovics, madács, pécsi. *Széchenyi István* eleinte apjához hasonlóan Széchényinek írta a nevét, később azonban ő maga és két fia a Széchenyi névírásra tért át. Ha pedig ezt tette, nem értjük, hogy egyes helyeken miért erőltetik a szécsényi névejtést a szécsenyi helyett.

Damjanich János nevét chval íriuk, de damjanicsnak ejtjük. Kőszeg várának hősies kapitánya, *Jurisich Miklós* előkelő dalmát patrícius családból származott. Nevét ebben az időben nem írták következetesen *Jurisich*-nak, hanem gyakran *Jurisicsnak* is. Ma inkább az ejtés szerinti írásmód szokásos, de nem helyteleníthető a régies Jurisich-féle írás sem. Kiejtéséhez igazodik a -val ragos alakja is: *Jurisiccsal*, régiesen *Jurisichcsal*.

Gyakran okoz nehézséget az s-sel kezdődő vagy a családnév belsejében levő s betű kiejtése. A *Sigray, a Sigmond* család nevét sok helyütt sigrainak, sigmondnak ejtik, holott a Martinovics-féle összeesküvés kivégzettjének, *Sigray Jakab*nak nevét zsigrainak, Sigmond Erika nevét pedig a rádióban is zsigmondnak kellene kiejteni.

A Kossuth Rádió most sugározza a magyar regényirodalom első jelentős képviselőjének, *Jósika Miklós*nak emlékiratait. A bemondók többsége helyesen józsikának mondja a szerzőt, de többször hallottam már írónk nevét jósikának (s-sel!) ejteni.

Az országunkban élő sok *Szalai (Szalay)* nevű egyén közül nem mindenki tudja, hogy neve a Zala névvel függ össze. Családjuknak volt valamiféle kapcsolata akár a Szala-Zala folyónévvel, akár Zala megyével. Annak a falunak a neve, ahonnan a Zala folyó ered, még ma is Szalafő, s rajta kívül még Szalabér, Szalapataka község is van. A Zala szó ejtése tehát eredetileg Szala volt, és ez rögzítődött a sok Szalai névben. Ma azonban már a *Zeöke, Zarka, Zakáll* nevű családok annyira becsontosodtak családnevük z-s ejtésébe, hogy nem hajlandók szókét, szarkát, szakállt mondani. Ugyanígy vagyunk a Balaton menti Zamárdi község nevével is. Lakói minden bizonnyal megsértődnének, ha községnevüket – helyesen – a szamár szóból képzett szamárdinak ejtenénk.

És talán a budapesti ELTE (Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatói is zavarba jönnének, ha megkérdezném tőlük, miért ejtik egyetemük nevét eltének, amikor az Eötvös családnevet sohasem ejtették etvesnek, eötvösnek, hanem mindenkor ötvösnek kellett és kell mondani. E szerint tehát helyesebb volna felvenni – legalábbis a kiejtésben – az ölte nevet. E javaslatomért persze az eltések minden bizonnyal megölnének egy kanál vízben. Nehogy vízbe fojtásra kerüljön sor, elbújok a nagy Névtelen történetíró, Anonymus neve mögé. Ő aztán igazán nem panaszkodhat, annyi családnevet ragasztottak hozzá az évszázadok során, hogy válogathat közöttük, mint Tóth a vadkörtében.

Tóth István

Ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

A felszabadulás óta eltelt időszakban felsőoktatásunk történelmi átalakuláson ment át. Céljaiban, szervezeti elveiben szocialista jellegű felsőoktatási rendszerré vált, s teljesítette alapvető feladatait a szakemberképzésben, az értelmiségi utánpótlás nevelésében.

A fenti sommázó megállapítások az országgyűlés kulturális bizottságának szerdán, a Parlamentben megtartott tanácskozásán hangoztak el. A magyar felsőoktatás helyzetéről és továbbfejlesztésének feladatairól szóló írásos beszámolót Pozsgay Imre művelődési miniszter egészítette ki. Az ország 1945-ös korszakváltásától napjainkig ívelő, egészében sok eredményt felmutató fejlődés mellett szólt azokról a tényezőkről is, amelyek felsőoktatási rendszerünk mélyreható vizsgálatát, a továbblépést jelentő feladatok kijelölését parancsolták. Ezek közé tartozik a felgyorsult technikai-tudományos változásokkal összefüggő szakemberigény, továbbá a lakosság mind szélesebb rétegeinek törekvése, igénye a diploma megszerzésére. Továbbá: a képzés extenzív jellegéről át kell térni a felsőoktatásban is az intenzív, tehát a meglevő lehetőségekkel is jobban sáfárkodó, az oktatás-nevelés minőségi mércéjét magasabbra helyező utakra, módokra.

Óvári Miklós, a bizottság elnöke foglalta össze a vitát, kiemelve: üdvözlendő, hogy akkor került a képviselők elé a fejlesztési koncepció, amikor az még formálható. Formálni is kell, hiszen 1983-tól, a végrehajtás időszakától a realitásokkal, a tényleges lehetőségekkel kell összevetni majd az ideális helyzetet célzó elképzeléseket. Érdemes, értelmes ez a munka, hiszen az oktatás a leggazdaságosabb, s viszonylag gyorsan megtérülő befektetés.

A tanácskozáson – amelyen részt vett Péter János, az országgyűlés alelnöke – felszólalt még Bánáti Gézáné (Pest megye) és Medvetzky Antalné (Baranya megye).

Az MNOT munkatársai Baranyában

Munkalátogatás a Patyolatnál

A Patyolat-szolgáltatás helyzetéről tájékozódtak tegnap Pécsett a Magyar Nők Országos Tanácsának munkatársai. Az MNOT – a családok életkörülményeinek folyamatos figyelemmel kísérésén belül – ezúttal erről a szolgáltatásról készít felmérést. Három megyében – Veszprém, Szolnok, Baranya – elemzik a lakossági Patyolat-szolgáltatást. Tájékozódnak az üzlethálózatról, a munka minőségéről, a vállalási idők alakulásáról, a lakossági igényekről, illetve a vállalati kapacitásról, s nem utolsósorban a szolgáltató vállalatnál dolgozók – döntő többségben nők élet- és munkakörülményeiről.

Tegnap délelőtt a Baranya megyei Tanács ipari osztályán hallgattak meg általános tájékoztatót, majd délután a Patyolat Vállalatnál üzemlátogatáson vettek részt. Ezt követően a Hazafias Népfront megyei nő- és rétegpolitikai munkabizottságának ülésén vitatták meg e szolgáltatás helyzetét.

Népgazdasági érdek

A harkányi vízből — valuta?

A Lufthansa érdeklődik

Maradjunk ebben: kell az országnak a valuta! Itt van Baranya kincse: Harkány, mégsem hoz elegendő konvertibilis pénzt. Pedig ez a hely nem nyaraló, nem a szabad idő határozza meg a turisták választását, s nem is az árak. Gyógyfürdőbe akkor is eljön a beteg, ha az árak kissé magasabbak, akkor is, ha nincs az a kimondott kánikula, hanem havat hord a szél. Mert a gyógyfürdőbe nem a kereskedelmi és idegenforgalmi reklámok hozzák a beteget, hanem a saját fájdalma űzi oda, s az orvosa küldi. Az orvosának pedig mindenki jobban hisz, mint bármilyen propagandának.

Nos, Harkány valutaszerzési lehetőségei végett az itteni gyógykórházban 15 helyet fenntartottak külföldiek számára. Erre az Egészségügyi Minisztérium és az IBUSZ központ jogszerű megállapodást kötött.

A valóság?

Azt mondja *dr. Keszthelyi Béla*, egyetemi docens, a gyógykórház igazgató-főorvosa:

– Idényben havonta 6–8 bentfekvő külföldi betegünk van, máskor 4–6. Legtöbben jugoszlávok járnak hozzánk, de a határ közelsége miatt csak járóbetegként. Nem fekszenek be, pedig 15 ágy rendelkezésre áll.

Érdeklődtünk *dr. Kóbor Józsefnél*, a Baranya megyei Tanács egészségügyi osztályának vezetőjénél is:

– A harkányi gyógykórház lehetőségeit hogyan lehetne még jobban kihasználni? Van-e mód arra, hogy a külföldiek részére fenntartott ágyak számát növeljék?

– Igen, erre az Egészségügyi Minisztériummal köthetnek szerződést az idegenforgalmi szervek.

Van tehát eddig egy szerződés az IBUSZ-szal, de nincs beteg, vagyis nincs – valuta. Mit szól ehhez a Magyar Légiforgalmi Vállalat idegenforgalmi osztálya, vagyis a MALÉV Air Tours?

– Minden lehetőséget szívesen vállalunk. A MALÉV Air Tours ugyanis kicsi, de sajátos idegenforgalmi szervezet, sok szakmai rendezvényre viszünk, hozunk utasokat. Szívesen vennénk minden javaslatot.

Beszéltem rheumatológus orvosokkal: szerintük legalább három hét kell, amíg egy betegség válaszol a harkányi vízre, amíg kiderül, hogy menynyire használ, s nem jobb-e valamivel a másik fürdőhely gyógyvize. Ennek alapján a Mecsek Touristtól árajánlatot kértünk: háromhetes harkányi tartózkodásra. *Jagicza Alajosné* csoportvezető számításai szerint:

– Kétágyas, fürdőszobás elhelyezés, továbbá az étkezés – teljes panzió a szemben levő Dráva vendéglőben –, s naponta a belépőjegy a fürdőbe – mindez összesen 11 350 forint. Ha valaki a kétágyas szobát egyedül akarja lakni, akkor pedig 15 150 forint három hétre. Ha pedig esetleg gyerekkel jön a vendég, akkor a gyermekért a három hétre nem 11 350, hanem csak 6950 forintot fizet. Ehhez hozzájön még Budapestről Harkányig és vissza az útiköltség.

Nemrég Budapesten járt *Rudolf Lapp*, a Lufthansa Légitársaság európai igazgatója. A Gundel étteremben zártkörű fogadáson búcsúztatták el a Lufthansa eddigi magyarországi képviselőjét, *Norbert Köbkét* és beiktatták helyébe *Georg Ludwig Krukenberget*, aki Dél-Amerikából települt most át Budapestre. Krukenberg úrnak elmondtuk a harkányi javaslatot. Ezt felelte rá:

– Igen jó ötlet, ki kellene próbálni. Szívesen foglalkozom vele. Igaz, Bogotából jöttem Európába, hosszú évek után, s kissé be kell illeszkednem az itteni szokásokba, az itteni életbe.

Felajánlottuk a Mecsek Tourist meghívását: jöjjön el Baranyába, Harkányba. Krukenberg úr ezt elfogadta, jön majd.

Nos, ennyit kincsünknek, Harkánynak népgazdasági hasznosításáról. Mindössze körüljártunk egy gondolatot, de már a szervezés igényével. Ha sikerülne – s miért kell mindig arra gondolni, hogy nem sikerül? – konvertibilis valutával fizetővendégeket rendszeresen Harkányba hozni, akkor a gyógykórház harminc ágyát – ennyi kell egy légijárat kihasználásához – három hetente fejenként mintegy 1000, összesen 30 000 NSZK márkáért hasznosíthatnánk. Ez évente fél millió NSZK márka a népgazdaságnak. Számoljunk utána és lássunk hozzá valami ilyesmihez!

Földessy Dénes

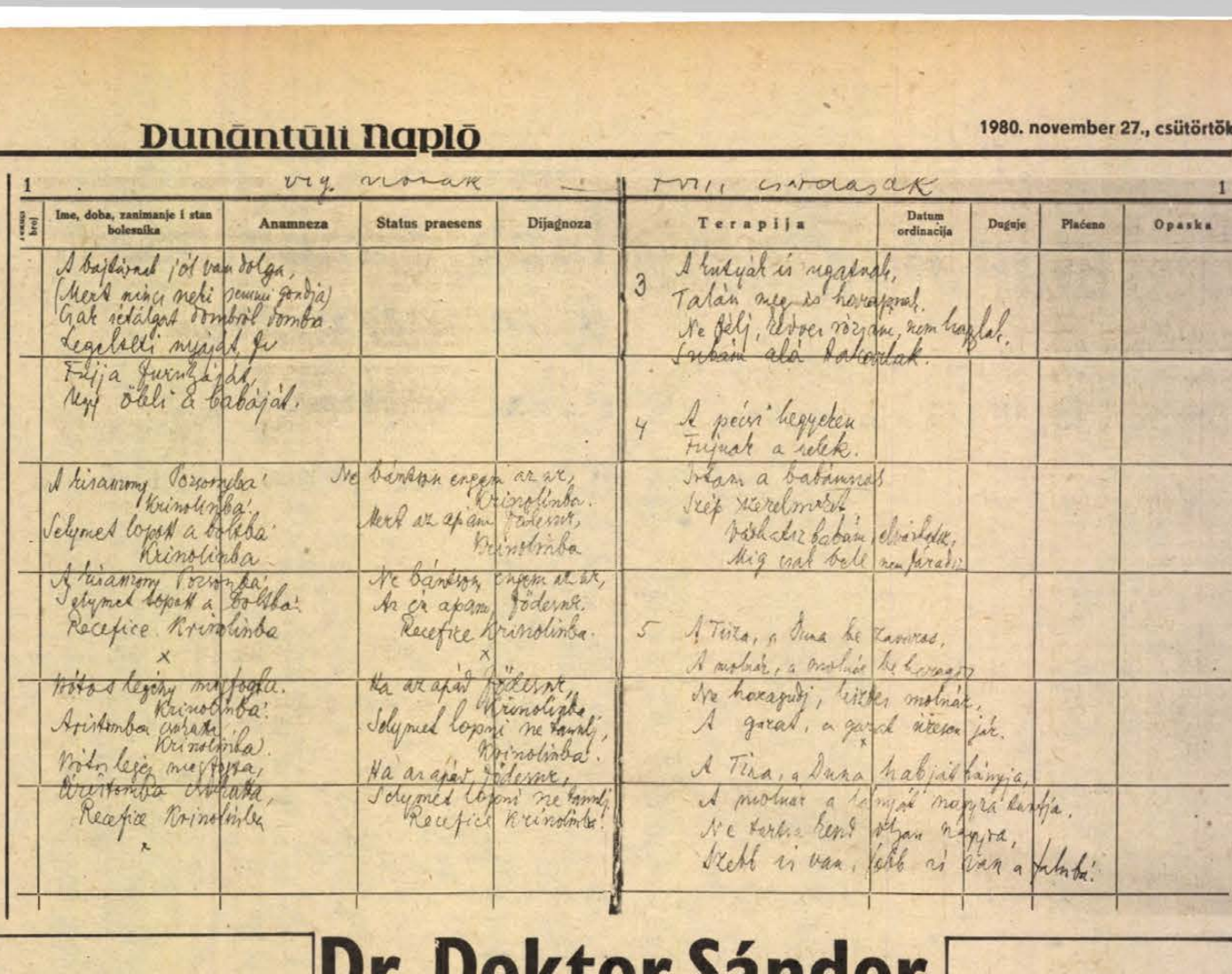

1. Vig. nóták — Friss csárdások 1

Ime, doba, zanimanje i stan bolesnika	Anamneza	Status praesens	Dijagnoza	Terapija	Datum ordinacija	Duguje	Plaćeno	Opaska
A bajával jól van dolga, (Mert mint neki senkisi fordja) Gak vándorol dombról dombra Legelészi nyáját, ju Fújja furulyáját, Nyáj öleli a babáját.				3 A hulyák is megtalálják, Talán még az országgal. Ne félj, édesem rózsám, nem hagylak, Sohsem alá dolgoznak.				
				4 A pécsi hegyeken Fújnak a szelek.				
A tisaszöllős Rozsonba' Krinolinba', Selymet lopott a bolthá' Krinolinba.	Ne bánjon engem az ur, Krinolinba. Mert az apám Pécsre, Krinolinba.			Írtam a babámnak Szép szerelmeket, Várhatsz babám, elvárhatsz, Mig csak bele nem	elvárhatsz,			
A tisaszöllős Rozsonba' Selymet lopott a bolthá' Recefice Krinolinba x	Ne bánjon engem az ur, Az ő apám Pécsre. Recefice Krinolinba. x			5 A Tisza, a Duna ke				
Vótos legény mafogla. Krinolinba'. Azitomba gatata Krinolinba). Vótos legény mafogta, Krinolinba elvitte, Recefice Krinolinba. x	Ha az apám Pécsre, Krinolinba Selymet lopni ne tanuly, Krinolinba'. Ha az apját Pécsre, Selymet lopni ne tanuly, Recefice Krinolinba'.			Ne hozzagyj, kitzkes molnár, A garat, a garat ütesen jár. A Tisza, a Duna habjait hánnyja, A molnár a lányát magyarra tanítja. Ne tanítsa kend pogan magyarra, Szebb is van, jobb is van a fajtámbá.				

Nemzetközi virágküldő szolgálat

Ezeket a virágokat Új-Zélandban rendelték. Iharosiné elkészíti a csokrot. Fotó: Proksza László

Fleurop

– Kati, hogy téged Új-Zélandban is szeretnek!

Kati nézett a csokorra, ijedtében harminc forint borravalót adott, beszélt valamilyen régi-régi kapcsolatról, ami ugye semmit, de semmit nem jelent már az ember életében, csupán csak bele kell pusztulni néha az emlékezésbe. A virágboltban nem mondták meg a feladó címét, Kati tízpercenként vizet öntött a vázába, mintha a csokor tényleg átrepült volna a Csendes-óceánon, fent, magasban, közel a Naphoz.

De nem kellett frissítő víz, mert a virágok itt teremtek és a Kossuth Lajos utca 1. alatti üzletben kötötték ilyen szép csokorba. Valami cetli is himbált rajta, hogy: Fleurop. Kati különben Kati néni és szeret régi bálokról mesélni, ahol... No de ahhoz már senkinek semmi köze!

Katalinok vagy tízen kaptak így virágot. Többnyire Európából. De néha, egy-egy gyakori név napján óceánokon túlról jön a szeretet. Meg jön fekete hangulatú mondatok kíséretében is – temetésre, halottak napjára. Rokontól, ismerőstől, bizalmasan, nyíltan, családtól, hivatalosan. A Pécsi Bőrgyár vezetőinek temetési időpontját még nem tudtuk a városban, de a velük kapcsolatban álló berlini cégtől már itt volt a megrendelés: koszorúra.

Ez a Fleurop. Feladod a levelet, vagy a táviratot, kifizeted, s itt Pécsett elküldik a rendelt csokrot a címre, vagy – sajnos – a sírra. De rendelhető innét is – külföldi címre! A Fleurop a szeretet nemzetközi segélyszolgálata, átnyúl a közénk állt százkilométereken.

Magyarország már vagy negyedszázada bekapcsolódott ebbe a nemzetközi virágküldő szolgálatba. Pécsett a Kossuth utca elején levő boltot jelölték ki akkor a feladatra, s most Iharosi Jánosné üzletvezető azt kéri:

– Néha későn adják fel a megrendelést külföldön. A levélnek legalább három héttel, táviratnak két nappal előbb ide kell érnie. Különben sajnos késik a csokor.

Legtöbbször persze nem késik. A feladók lelkiismerete megnő a távolságtól, a pécsi bolt munkája gyors. Lapozgattam a füzetemben, ahol a feladóhelyek sora áll: London, Toronto, Oslo, Bristol, ismeretlen nyugatnémet meg francia falvak. Nemrég egy Erzsikének Floridából, egynek meg Ausztráliából küldtek csokrot. Csak nézték a virágokat és alig hitték el. Múltkor is alig hitte el egy hölgy a barátjától a csokor mellé küldött táviratot: „Közöttünk mindennek vége! Jani." – Tudniillik New Yorkból.

(Földessy)

Dr. Doktor Sándor daloskönyve

Magyar nyelvű dalszövegek az orvosi naplóban

A baranyai munkásmozgalom kiváló harcosa, *dr. Doktor Sándor* az utolsók között hagyta el megyénket: 1921. augusztus 20-án emigrált Jugoszláviába a Horthy-fasizmus elől, és Törökkanizsán telepedett meg. A hajdani Torontál megyei nagyközség (mai nevén Novi Kneževac) egyik orvosaként továbbra is részt vett a munkásmozgalomban, így érthető, hogy 1941-ben, a Délvidék visszafoglalásakor Horthyék azonnal bebörtönözték az egy orvost, aki csak hazánk felszabadulásakor került szabadlábra.

Dr. Doktor Sándor után fennmaradt egy orvosi napló (a fekete vászonkötés cirillbetűs aranynyomása: Lekarski dnevnik – Kemika A. D. Zagreb), amelybe azonban a fejlécezett rubrikáktól (Folyószám: A beteg neve, kora, foglalkozása és lakása; Anamnézis ⟨Korelőzmény⟩; Status praesens ⟨Jelenlegi állapot⟩; Diagnózis; Kezelésmód; A rendelés időpontja; Tartozás; Fizetés; Megjegyzés) függetlenül magyar nyelvű dalszövegeket írt be emigránsunk, saját számozása szerint 346-ot, s ezek között több strófás szöveg is van!

Valószínűleg Doktor Sándor korábbi gyűjteményének rendszerezett tisztázata az említett gyógyszergyári reklámnapló, ugyanis az előfejként felírt csoportokban *(Vig nóták – Friss csárdások; Borközi nóták; Katonanóták; Betyárnóták; Tréfás nóták; Hazafias magyar nóták; Románcok; Szerelmes nóták; Hallgató nóták; Szomorú nóták; Utólag)* ABC-rendben szerepelnek a szövegek. Hallatlanul értékes ez a gyűjtemény, amely egy értelmiségi daltudásának keresztmetszetét adja – remélem, kideríthető lesz, hogy melyik évben készült: legalább is a terminus post quem biztosan megállapítható lesz, ha kinyomozzuk a könyv nyomási idejét...

A gyűjtemény tartalmi elemzését ezután kívánom elvégezni – egyelőre az egyes dalok lyukkártyákra való átgépelése a soron levő feladat. Azt viszont máris megállapíthatjuk, hogy a vegyes lakosságú jugoszláviai nagyközségben, Törökkanizsán, az ott élő szerbek és magyarok között is szívesen emlékezett *dr. Doktor S.* Pécsre: dalszövegei között vannak olyanok, melyekben városunk szerepel. Például a 4. dal:

A pécsi hegyeken
Fújnak a szelek.
Irtam a babámnak
Szép szerelmeket,
Várhatsz babám,
elvárhatsz,
Mig csak bele nem
táradsz.

Vagy idézzük fel a 41. szöveget, amely jóformán minden helynévhez alakítva megtalálható a különféle gyűjteményekben:

Itt a pécsi csárdába'
Ecet ég a lámpába'.
Meg se gyújtják, mégis ég
Három betyár a vendég
Itt a pécsi csárdába'
Ecet ég a lámpába

Ugyanilyen adaptációt jelent a 231. szöveg is:

Pécs városa szép helyen van,
Mert a templom közepén van,
Köröskörül aranycsipke,
Rászállott egy bús gelice.

Lévay József, Petőfi Sándor, Szentirmay Elemér versei, népszínmű és operettdallamok fűszerezik *Doktor Sándor* dalgyűjteményét, amely annak ellenére, hogy dallamokat nem tartalmaz, mindenképpen kiadást érdemelne: nemcsak azért, mert új vonásokkal gazdagítja, az eddigieknél is inkább emberközelbe hozza emigrációba kényszerült veteránunkat, hanem azért is, mert gyűjteménye hasznos hozzájárulás a népdalszövegek kataszteréhez, új adatokat nyújt a népzene életéhez azzal, hogy tartalmaz kérészéletű átköltéseket is, köztük olyanokat, amelyek – legalább is az én tudomásom szerint – másutt nem kerültek feljegyzésre. Befejezésül csak egyetlen példát – az *Én vagyok, a, én vagyok a kunsági fi* közismert szövegének (és nyilván dallamának) Doktor Sándornál szereplő egyik változata így hangzik:

Addig iszunk, addig iszunk
mi kettecskén,
Mig a német nem szánt
kecskén,
Mig a nyúlból nem lesz
jáger,
Krinolinból hózentráger.

Mándoki László

Megtalálták a Héder nemzetség várát?

Régészek vallatták a múltat a szigetközi Hédervár. Középkori oklevelek ugyanis megemlékeznek arról, hogy a település nemzetségi központ volt. A Graz környéki Vildon városából Héder telepedett itt le a XII. század derekán. Kézai krónikája szerint a falu neve is az ő emlékét őrzi. A nemzetség több tagja magas tisztséget töltött be, nádorok, ispánok, püspök és apát is került ki közülük. Az írásos dokumentumok beszámolnak arról is, hogy a nemzetség ősének leszármazottai a XIII. században várat építettek, amely a XVI. század elején megsemmisült. Nevezetesen arról emlékeznek meg, hogy a vár 1532-ben királyi adományként Bakics Pál kezére került. Az új tulajdonos, miután hiába faggatta a foglyul ejtett Hédervári Györgyöt arról, hogy apja a vár melyik részébe falaztatta be aranyait, az építményt leromboltatta és köveiből tornyot építtetett magának a szomszédos rári birtokon.

Építészeti nyomok azonban mindeddig nem igazolták az írásos emlékek állításait. A Győr-Sopron megyei Tanács anyagi támogatásával, Tomka Péter és Pusztai Rezső régészek irányításával végzett ásatás most felszínre hozta a bizonyosságot adó leleteket.

A XVII–XVIII. században épült, s ma is meglevő kastély parkjához csatlakozó dombon bukkantak rá a XIII–XV. századi épületek nyomaira. Megtalálták egy nagyméretű épület alapjait, terazzo padlószintjét és oldalfalainak habarccsal kötött első téglasorait. A föld mélyén rejtőző gazdag leletanyag, az Árpád-kori nagyhasú cserépüst-töredék, az Ausztriából származó mesterjegyes fazekak és korsók, a bélyeges tálmaradványok arra utalnak, hogy az épületet gazdasági célokra használták. Felszínre kerültek a dombot, s valószínűleg a várat szegélyező téglafal nyomai is. Ezt kőalapra épített támpillérekkel erősítették meg egykori építői. A kutatók véleménye szerint a kerítőfal a gazdasági épülettel egyidős, a XIV. századból való.

A Dél-dunántúli Tervező Vállalat, Pécs, Rákóczi út 1. A 336241 számú cégszerűen aláírt és lebélyegzett, keretösszeg nélküli

elszámolási utalványa ELVESZETT

Az utalvány érvénytelen.

Most érkeztek a MERUKER szaküzleteibe a divatos jugoszláv blúzok 129,—Ft-ért

Megtekinthető és megvásárolható az ELEGANCIÁBAN, az IFJÚSÁGI ÁRUHÁZBAN, a BELVÁROSI ÁRUHÁZBAN, az Irányi D. téri KÉSZRUHABOLTBAN, a kertvárosi, a Rókus utcai és a Szalai András utcai RUHÁZATI BOLTOKBAN!

CSAK NÁLUNK KAPHATÓ! VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

LAKÁS-INGATLAN

Eladó kétszoba-összkomfortos lakás Siklós, Béke tér 11/A, 2. em. 7/A. Kedvező fizetési feltétellel.

Összeköltözők, figyelem! Elcserélnénk 2½ szobás, tanácsi, I. emeleti lakásunkat két kisebb tanácsi lakásra. „Uránváros előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Belvárosi, kétszoba-alkovos, gázfűtéses, tanácsi lakásom belvárosi, nagyobb tanácsira cserélném. „Csak belváros" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba-konyha, előszobás lakóépület 250 n-öl területtel, áron alul, betegség miatt eladó. „Sportpálya" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 2 szobás, komfortos, tanácsi lakásom másfél szobás, tanácsira. „Távfűtés lesz" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném kertvárosi, háromszoba-összkomfortos, szép tapétás, tanácsi lakásom két db másfélszoba-összkomfortos, tanácsi lakásra. Érdeklődni: egész nap. Kertváros, Viktória u. 17., III. em. 7/A.

Elcserélném komlói, kétszobás, második emeleti, tanácsi lakásomat kaposvári, másfél vagy kétszobás lakásra. „Őszi megoldás" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném kétszobás, összkomfortos, szövetkezeti, főállású házfelügyelői lakásom kétszobás, összkomfortos, tanácsira. „Azonnali csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Fiatal házaspár külön bejáratú albérletet keres. Sürgős. Választ: 7624 Pécs, Sallai u. 8., udvari emelet 2. Nagy Mihály.

Mázaszászvár, Bánya u. 63. sz. családi ház azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Kossuth L. u. 42.

Eladó szőlő, 529 négyszögöl, 240 négyszögöl föld, pince, kétszer kettes előtér eladó megosztva is, felszereléssel pellérdi buszmegállótól két perc, a vasút mellett. Cím: Kaufmann Antal, Pellérd, Arany J. u. 24.

Kétszobás családi házrész + szoba, konyha, egyéb melléképület, eladó. Egy másfél szobás cserelakás szükséges. Pécs, I. ker., Szabó István u. 42. Szabó.

Elcserélném 1 szobahálófülkés, komfortos lakásomat komfort nélküli 1 szobásra. Megtekinthető hátul az udvarban: Pécs, Déryné u. 15.

Komló, Szilvásban háromszobás, OTP-öröklakás, nagy erkéllyel, eladó. Érdeklődni: Április 4. utca 40., IV. emelet 10.

Kétszobás, konyhás családi ház, 480 négyszögöl telekkel, melléképületekkel, **elcserélném** szilvási, kétszobás, szövetkezeti, első emeleti lakásért. Érdeklődni: Gesztenyés, Rezeda u. 6. (Komló) mindennap a helyszínen.

Kétszobás, összkomfortos, szövetkezeti lakásomat jelentős készpénzráfizetéssel háromszobás, szövetkezetire cserélném a nyugati városrészben, esetleg eladnám. Endresz Gy. u. 13., V/20. Lift van. 17—19 óráig.

Kétszintes családi ház eladó vagy két db lakásra cserélhető. „Befejezés előtt" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném 208 négyszögöl gyümölcsöskertemet, lakható épülettel egy másfél szobás lakásért. „Első kerületben" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném 1 szobahálófülkés, komfortos lakásomat komfort nélküli 1 szobásra. Megtekinthető hátul az udvarban: Pécs, Déryné u. 15.

Komló, Szilvásban másfélszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás eladó. „Panoráma" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Sásd, Árpád u. 93. sz. ház kisebb melléképületekkel eladó. Özv. Varga Istvánné.

Siklóson két családnak megfelelő ház (új és régi egybeépítve) háromszázötven négyszögöl telken eladó. Kanizsai Dorottya u. 5.

Belvárosi, háromszobás családi ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni: munkanapokon. Telefon: 19-426.

Háromszobás, 72 m²-es, belvárosi, gázfűtéses, garázsos, tanácsi lakásomat elcserélném 1½ szobás, tanácsi lakásra. „Bárhol" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Külön bejáratú albérleti szobát keresek heti 2—3 alkalomra. „Vidékről bejáró" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Balatonkeresztúron 130 négyszögöl telek építési engedéllyel, anyaggal eladó. „Víz 450 m" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném zalaegerszegi, egyszobás, tanácsi lakásomat pécsire. „Sürgős 113947" jeligére ajánlatokat Magyar Hirdető, Zalaegerszeg, Postafiók 121. címre kérem.

Falusi házat, jószágokkal elcserélnék pécsi, 1½—2 szobás lakásra. „15 sertés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fóliás kertészet fűtési lehetőséggel kiadó. 114 kg, 25x3-as laposvas eladó. Siklós, Berzsenyi u. 28. sz.

Elcserélném 2,5 szobás, összkomfortos, szövetkezeti lakásomat egy 1,5 szobásra. „Különbözettel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Harkányi, háromszobás ikernyaraló eladó. Ciklámen u. 6. Érdeklődni: Gödre Hirth Józsefnél.

Családi ház eladó Harkány, Kőrösi Csoma S. u. 11. Érdeklődni: vasárnap délelőtt Matoricné.

Harkányban vagy Sikondán kisebb nyaralót vagy lakrészt vennék. „Anna" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Főútvonalon lévő házrészt cserélnék összkomfortos lakásért. „Tanácsira is" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném Szliven környékén, az Ifjúság úton lévő, 3 szobás, összkomfortos, tanácsi lakásomat 2 kisebb összkomfortosra. Lehetőleg az egyikben garázs legyen. „Garázs" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném komlói, kétszobás, központi fűtéses, tanácsi lakásomat falusi kis családi házért vagy régi bérű, első emeleti, tanácsira. Érdeklődni lehet: Komló, Szilvás, Április 4. út 23., IV. emelet 2.

Új, 3 szobás, összkomfortos szövetkezeti lakásomat két kisebb lakásra cserélném. „Idei költözés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy személy részére külön bejáratú szoba kiadó. Érdeklődni du. 5 órától. Damjanich u. 33.

Uránvárosi, 2½ szobás, tanácsi lakásomat elcserélném 1½ szobás, összkomfortos, I. emeleti vagy liftes házban magasabb emeleti lakásra is. „Fasor" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Az épülő nagypostavölgyi templom mellett közvetlenül 400 n-öl kert-szőlő, megosztva is, eladó. Gépkocsival is közvetlenül megközelíthető, autóbuszmegállónál. Dr. Kapitány István, Felsővámház utca 42. Telefon: 28-632.

Pécsi-tónál lévő társasüdülőben berendezett, fűthető lakrészemet eladnám. Telefon: 31-996. 5—7-ig.

Elcserélném komlói, másfél szobás, összkomfortos bérlakásomat 2—3 szobás, összkomfortos, bérlakásra. „Nyugdíjasnak előnyös" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Baranyaszentgyörgy, Kossuth u. 11. sz. alatt családi ház eladó, 300 négyszögöl telekkel.

Diósviszlón, Vörösmarty u. 36. számú ház, ugyanott 13 hetes üszőborjú eladó.

Bútorozott szoba, gázfűtéssel, dolgozó házaspárnak kiadó. Mártírok útja 37.

ADÁS-VÉTEL

Modern bútorokat veszek és eladok. Kenderesi, Szabadság út 50. Telefon: 18-224.

250-es Jawa motorkerékpárhoz jó állapotban lévő oldalkocsit vennék. Ajánlatokat Berta János, 8698 Somogyvár, Bartók B. u. 19. címre kérem.

Négyéves és nyolchónapos vemhes F 1-es tehén — betegség miatt —, sürgősen eladó. Cím: Bajusz István, 7756 Kisbudmér, Kossuth u. 27.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580-Ft-tól részletre

Vajta kárpitos, Pécs, Déryné u. 11.

Eladó egy P. 126-os, ZV frsz., hároméves, kitűnő állapotban lévő gépkocsi. 30 ezret futott, a napokban műszaki vizsgázott. Érdeklődni fél 5 óra után lehet. Dr. Kovács, Hajnóczy u. 9/A.

Akai DS orsós magnó, Dansk rádió, hangfal eladó. Hajnóczy út 31/B, Wolf.

Akai GX B 100-as orsós magnó eladó. Tel.: 31-479. Vince László, Pécs, József A. u. 4.

850-es Fiat, bontva, eladó. Fichler, Mindszentgodisa Béke u. 9. 15 óra után.

1200-as Zsiguli, hétéves, jó állapotban, eladó. Érdeklődni: Füredi Istvánné Pécs, Kertváros, Krisztina tér 12., IV. em. 27.

CO-s Trabant Combi és egy utánfutó eladó. Noak. Pécs, Enyezd u. 38.

Egy Gebauer-festmény olcsón eladó. Nagy Jenő u. 2., hátul az udvarban.

Nyolchónapos vemhes üsző eladó. Bicsérd, Kossuth Lajos u. 59.

Wartburg-motor, alig használt, eladó. Vincze. Tolbuhin u. 187., 16 óra után.

Eladó üstház, rézüst, renfa, hakstok, olajkályha, hússózó hordó. Fürst S. u. 41.

Két darab vemhes tehén és egy másfél éves üsző, haláleset miatt, sürgősen eladó. Old, Kossuth u. 36.

Eladók: 200 l-es, csappal ellátott olajoshordók. Herman O. u. 6., fszt. 4.

Eladó mély, nagyméretű babakocsi, lovaskocsi, eke, borona, egyéb tartozékok. „Kedvező áron" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Csau-csau kiskutya — győztes szülőktől — eladó. Dr. Tóth Sándor, Lengyeltóti, Zrínyi u. 8. Telefon: 46.

Magyarország kutyakiállításain elérhető legmagasabb cím: babérkoszorús, Hungária Chamdion. E címmel rendelkező anyától németjuhász kölykök eladók. Auth József, Siklós, Kanizsai u. 5.

Zl-s Trabant Combi eladó. Péter u. 1. Rónai, 17 óra után.

Fenyőfa, Pellérd, Vasút u. 2. alatt — helyszíni választás szerint — 2 m-ig kapható.

Elcserélném Simson Star segédmotorkerékpáromat üzemképes BMW-re. Cím: Meiszter Jenő, 7731 Szederkény, Nyomjai u. 7.

Tv-foci, új, eladó. Telefon: 18-623.

353-as Wartburg használt és új karosszéria-elemek, alkatrészek bontásból eladók. Telefon: 18-623.

Zastava, érvényes műszakival, eladó. Pécs, Kőrösi Cs. S. u. 9/A, II/2. 16 óra után.

Házilag készített kapálógép eladó. Dogály utca 30.

Távcső, 10x50, Praktikához 3,5/135 automata teleobjektív, villanyborotva, Elvis, Armstrong műsorkazetta eladó. Pófrány 33/A, I. 4. Érdeklődni: kedd, csütörtök, 16—18-ig.

Rövid, páncéltőkés zongora eladó. Hámori, 39-es dandár u. 3/A., fszt.

Rókabunda, 48-as, magnó, lemezjátszó, rádió eladó. Érdeklődni naponta 17—19 óra között. Pécs, Alkotmány u. 69., IV. 13. Telefon: 14-382.

Intarziás műbútorok, szekrények, szőnyegek, faragott könyvszekrény, porcelánedények eladók „Sok egyéb" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

VEGYES

Automata és egyéb ernyőjavítás két nap alatt. Pécs, Kaffka Margit u. 4. (Szabadság útról nyílik)

SÍRKŐ, KRIPTA, SÍREMLÉK

készítését rövid határidővel vállalom. Vidékre is szállítok.

Baka Kálmán, Pécs, Patacs, Fő u. 8. sz. Telefon: 29-373.

Aluminium betétes nyílászárók, garázs vázszerkezetét, kerítések, rácsok készítését, házhoz szállítását vállalom. Passa László, Pécs, Erreth Lajos u. 19. Telefon: 22-709.

Macskát, 2,5 kg-on felül, átvesz a POTE Gyógyszertani Intézet (Szigeti u. 12.) hétfő—péntek délelőtt.

Húsfüstölést vállalok. Jókai tér 7. Hamvas. Nyitva: 16.30 órától.

35 éves gépjármű-szakismereti gyakorlattal, anyagbeszerzői-ügyintézői állást vállalnék. Lehet négyórás, vidéken is. „53 éves" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Szakközépiskolai és üzletvezetői képesítéssel vendéglátóipari szakemberek állást változtatnának. Ajánlatokat: „Bárhol 75661" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek.

Idős házaspár gondozót keres. „Családi ház" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gyermekszerető, nyugdíjas nénit keresek 3 és 6 éves gyermekeim mellé. „Megbízható" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elveszett nem fajtiszta, fekete kiskutya, nyakörvvel a Rákóczi út, Felsőmalom utca környékéről. A becsületes megtalálót kérem, értesítsen a 19-820-as telefonon.

Felhívom azokat, akik 1980 tavaszán nagy tételben paprikapalántát vásároltak Tabak István harkányi kertésztől, saját érdekükben jelentkezzenek. „Palántaminőség" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, apósom, nagypapánk és kedves rokonunk,

KASSAI GYÖRGY
MÁV váltókezelő

60 éves korában, súlyos betegség után november 22-én elhunyt. Temetése 1980. december 1-én fél 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapám, nagypapánk és kedves rokonunk,

KIRICS MIHÁLY

kökényi lakos 66 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt. Temetése 1980. december 1-én 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk,

ÖZV. GALLÓ FARKASNÉ
Zsikó Katalin

november 22-én elhunyt. Temetése 1980. december 1-én 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló Walter és Galló család.

Ezúton értesítjük mindazokat, akik tisztelték és szerették, hogy

ID. ÖZV. KNEIF JÓZSEFNÉ

életének 81. évében csendesen elhunyt. Temetése 1980. december 1-én fél 1 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászolja fia, lánya, menyei, unokái és dédunokái.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

DR. PERCZEL LÁSZLÓNÉ
Tóth Rózsa

szerető szíve örökre megszűnt dobogni. Temetése 1980. december 1-én délután fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk és nagypapánk,

NOVÁK JÁNOS
képesített kőművesmester

tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése december 1-én 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk, dédapánk, testvérünk, rokonunk,

SEBESTYÉN PÉTER

1980. november 23-án, 71 éves korában, csendesen elhunyt. Temetése 1980. november 28-án fél 3 órakor lesz a pécsbányai temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, a kedves nagyárpádiaknak, akik édesanyánk,

TUPI JÁNOSNÉ

halálakor gyászunkban osztoztak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, akik drága halottunk,

SZABÓ JENŐNÉ
Csirke Mária

temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével, részvétük kifejezésével mély gyászunkban osztoztak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a kedves rokonoknak, munkatársaknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen halottunk,

ERDŐSI JÁNOS

temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik

VIDÁK JÓZSEF

temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével mély fájdalmunkban együtteztek. Külön mondunk köszönetet a rokonoknak, szomszédoknak, a futballcsapat tagjainak, barátoknak, kollégáknak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

KRAMMER ISTVÁNNÉ

temetésén részt vettek. Külön köszönet a szomszédoknak, az utca lakóinak, a Vöröskereszt utcai napközi szociális otthon lakóinak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága halottunk,

TOLGYES LÁSZLÓNÉ

temetésén megjelenésükkel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló fia és menye.

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen halottunk,

TÓTH FERENC

temetésén részt vettek és bármilyen módon fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, barátnak, ismerősnek, akik felejthetetlen drága egyetlen leányunk, unokánk,

PÁL ÉVA

temetésén koszorúkkal, virágokkal, részvétnyilvánításukkal mély gyászunkban osztoztak. Külön köszönetet mondunk az Egyesített Egészségügyi Intézményeknek, a szemészeti osztály dolgozóinak, a Kővágószőllősi Közös Tanács dolgozóinak, a MÉV szolgáltatóüzem brigádjainak. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, munkatársaimnak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen feleségem, édesanyám,

HORVÁTH MÁRKNÉ
Faludi Zsóka

temetésén részt vettek, koszorúk, csokrok küldésével fájdalmunkban osztoztak. Külön köszönetet mondok feleségem volt munkatársainak, az Egyetem utcai Általános Iskola VI/a osztály tanulóinak, osztályfőnökének, csapatvezetőjének és mindazoknak, akik segítettek vagy segíteni akartak azokban a szomorú órákban. Gyászoló férje és gyermeke.

KÖZÉRDEKŰ

Az Autóközlekedési Tanintézet „B" kat, személygépkocsivezetői tanfolyamot indít DECEMBER 1-én Siklóson. Jelentkezni lehet: Felszabadulás u. 57. Borsos Endrénénél és Gyüdi u. 2. sz. alatt Sugár Lászlónénál, naponta 8—16 óráig.

ÁRAMSZUNET lesz f. hó 27-én Pécsett 8—14 óráig az Ifjúság, Pacsirta, Főiskola, Honvéd, Budai Nagy Antal utcákban.

ÁRAMSZUNET lesz november 27-én 7—13 óráig Cserkút és Kővágószőllős községben.

Az Országos Filharmónia ORGONAESTET rendez a SZÉKESEGYHÁZBAN december 1-én este 7 órakor. Közreműködik: KOVÁCS ENDRE orgona, MOLDOVÁN STEFÁNIA ének. Az előadáson Liszt-művek szerepelnek.

FIGYELEM, ROBBANTÁS! A Pécsbaranyai Beruházási Vállalat értesíti a lakosságot, hogy robbantásos bontásra kerül a Pécs, Zsolnay V. u. 13—15. egy része 1980. november 30-án, vasárnap 8—8.30 óra között, másik része 1980. december 14-én, vasárnap 8—8.30 óra között. Ezen időpontokon belül lezárásra kerül a Zsolnay V. útnak a 48-as tér és a Felsővámház utcának az ún. Zsolnay dombi becsatlakozásáig terjedő része, valamint a Zsolnay Vilmos utcára nyíló mellékutcák is. Kérjük a közúti járművel rendelkezőket, hogy ezen időpontokon belül a fent felsorolt útszakaszokat lehetőleg kerüljék el, ugyanígy a személyforgalomban (gyalogos közlekedésben) részt vevők számára is a lezárásra kerülő területeken a robbantás időtartamára szünetel a közlekedés. Kérjük továbbá a robbantás környezetében lévő lakások használóit, hogy az ablakok zárvatartásáról gondoskodni szíveskedjenek a robbantás időtartamára.

A Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat

1980. NOVEMBER 30-ÁN 9 ÓRAKOR NYILVÁNOS ÁRVERÉST TART a Névtelen utcai gépjárműmegőrző-telepén.

ÁRVERÉSRE KERUL 8 DB KULONBOZÖ TIPUSÚ SZEMELYGÉPKOCSI.

A gépkocsik csak bontásra alkalmasak.

A PÉCSI BŐRGYÁR ELAD

1 DB CSEPEL D 452 TÍP. ÜZEMKÉPES TEHERGÉPKOCSIT. Érdeklődni lehet: Zöldhegyi József szállítási osztályvezetőnél. Telefon: 11-555/376.

A „PANNÓNIA" ÁFÉSZ értesíti a kistermelőket, hogy GYÜMÖLCSFA- ÉS SZŐLŐOLTVÁNYOKAT az alábbi helyeken ÉRTÉKESÍT:

Móra F. u. 21., Rigóder 11., Tiborc u. 98., Nagyárpádi út 17., „Kertbarátok boltja", Béri Balogh Á. u. 1., Mohács, szőlőhegyi szeszfőzde.

BŐSÉGES VÁLASZTÉK, KIVÁLÓ MINŐSÉG.

Tartozékok féláron!

50 százalékos árengedménnyel kaphatók fényképezőgép- és nagyítógép-tartozékok,

AMÍG A KÉSZLET TART.

Ünnepek előtti meglepetés nyugdíjasoknak

Ha november 24-től december 2-ig játékot vásárolnak, **30 százalékos engedményben részesülnek**

a Mecsek Áruház, Szliven Áruház, Kertvárosi Kisáruház játékosztályain és az összes pécsi, komlói, mohácsi, siklósi, harkányi, mázaszászvári játékboltjainkban.

A jogosultságot az október havi nyugdíjszelvénnyel kell igazolni!

BARANYAKER — HASZNÁLJÁK KI EZEN KEDVEZŐ VÁSÁRLÁSI LEHETŐSÉGET! — BARANYAKER

Kísérje figyelemmel a pécsi premiermozik műsorát!

Kaland, izgalom, romantika:

Modern Robinson és családja
Színes, szinkronizált amerikai film.

A szultán fogságában
Színes szovjet filmfelújítás.

A „dühös próféta"

HÁLÓZAT
Színes, szinkronizált amerikai film.
Bujtor István ismét főszerepben:

HALADÉK
Rendezte: Fazekas Lajos

E héten is kedve szerint válogathat!

Labdarúgó MNK

A második FTC-gól: Szokolai (jobbról, csíkos mezben) elcsípte a hazaadást, Katzirzot is elfektette és a hálóba lőtt.
Magdics László felvétele

Gyámoltalan játék — kupabúcsú

FTC—PMSC 3:1 (2:0)

(Munkatársunk telefonjelentése)

Üllői út, 5000 néző. Vezette: Nagy M. FTC: Kakas – Jancsika, Judik, Rab, Takács – Mészöly (Koch a 65. percben), Ebedli, Mucha (Szepesi a szünetben) – Szokolai, Nyilasi, Pogány. Edző: Novák Dezső. PMSC: Katzirz (Bodnár a szünetben) – Schulteisz, Róth, Tapaszti, Lőrincz – Lutz, Baumann, Gallai – Kardos, Réfi, Nagy (Dobány a szünetben). Edző: Szőcs János.

Az utolsó pillanatban Pál visszamondta a „fellépést" a PMSC-ben, így az amúgy is tartalékos csapatba Tapaszti került be kezdő emberként. Az 5. percben a felfutó Schulteisz jobb oldali beadása (kifliszerűen találta el a labdát), a felső léchez csattant. Még ugyanebben a percben tűzijátékot rendezett az FTC a pécsi kapu előtt, legalább hárman lőhettek volna gólt, de a piros-feketék szerencséjére valamennyien hibáztak. Ezzel a két eseménnyel hosszú időre eltelhetett a publikum, mert 15 percen keresztül szinte semmi sem történt a pályán. A 21. percben aztán egy baloldali FTC-támadás végén Pogány, majd Nyilasi lövése pattant le a 16-oson belül a védőkről, mígnem az addig észrevétlen Ebedli fordulásból 10 méterről a kapu közepébe lőtt (1:0). Két perc múlva Réfi vaktában adott haza, Szokolai elcsípte a labdát és Katzirzot is elfektetve, az 5-ösről a hálóba gurított (2:0).

A szünet után rögtön előbb Mészöly, majd Szokolai rontott kecsegtető helyzetben. A 64. percben Lőrincz lökte fel Nyilasit, a büntetőterületen belül, Nagy M. 11-est ítélt, amiből Pogány biztosan helyezte a kapu jobb oldalába a labdát (3:0). A 79. percben Baumann lépett ki a hátráló védők között, de a 16-oson belül átesett Judik lábán. A bíró 11-est adott, a büntetőt Kardos a jobbra mozduló Kakas mellett a kapu bal sarkába helyezte (3:1).

Túlságosan nem tüzelte fel az Üllői úti vendégszereplés a toldozott-foldozott PMSC játékosait, mintha már az öltözőben lemondtak volna a továbbjutás lehetőségéről. Úgy immel-ámmal játszadoztak, igaz, a Ferencváros sem csipkedte különösebben magát. A zöld-fehérek védelmi hibákból két perc alatt két gólt lőttek, ezzel elintézték, hogy a második félidő csak formaság legyen. Az FTC minimális erőfeszítéssel jutott tovább az MNK-ban a pécsiek ellen. A két csapat tagjainak teljesítményét értékelve sok jót nem lehet elmondani. Jók: a PMSC-ből talán Lutz és Róth, az FTC-ből Takács és Pogány iparkodott valamelyest jobban társainál.

Horváth László

További eredmények

MTK-VM–Kossuth KFSE 4:4 (2:3, 4:4). Hungária krt., 500 néző. Vezette: Szávó. Góllövők: Turner (3), Fodor, illetve Turner (öngól), Polonyi, Flórián és Becsei.

MÁV DAC–Kaposvári Rákóczi 1:0 (0:0). Kaposvár, 2000 néző. Vezette: Pálvölgyi. Góllövő: Csollány. K. Rákóczi: Békei – Mészáros, Petrók, Szlovák, Vékony (Fábián 78.), Kisteleki, Kanyar, Havasi (Hanusz 55.), Házi – Bíró, Lingl.

A labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupában nyolc csapat maradt versenyben, a mérkőzés nélkül odajutott Bp. Honvéd, Diósgyőr, Ú. Dózsa és Vasas, továbbá a Ferencváros, a Nyíregyháza, az MTK-VM és a MÁV DAC.

Röviden

November 7. kupa. A KISZ városi Bizottsága, a Sportfelügyelőség és az MHSZ szervezésében lebonyolított összetett versenyen közel 1000-en vettek részt. A versenyt a Gépipari nyerte a Komarov és a Konzum Áruház előtt.

Birkózás. Debrecenben rendezték a serdülő szabadfogású országos egyéni bajnokságot. A 49 kg-os súlycsoportban Klaics (PMSC) 4., klubtársa, Sors, a 67 kg-os súlycsoportban ugyancsak 4. A szigetvári Somogyvári a 78 kg-os súlycsoportban ért el 4. helyezést.

Asztalitenisz. Befejeződött az NB III-ban a bajnokság mérkőzéssorozata. Baranyából a Komlói Bányász férficsapata 19 ponttal a 3. helyen végzett.

Vívás. Egymást érik a vívók versenyei. Veszprémben az Universitas PEAC vívója, Sápi nyerte a másodosztályú párbajtőrversenyt, Rab 4. volt. Az OSC I. osztályú párbajtőrversenyén Budapesten Szilágyi 5. volt. Szekszárdon a sportiskolás lány tőrvívók versenyeztek, Csizmadia 1., Fritz 3., Magyari 4., Berkes 5. helyezést ért el.

Sakk. Máltán, a sakkolimpián a magyar férficsapat 2:1-re győzött az USA ellen. Női csapatunk a Szovjetunióval játszott. A szovjetek 1,5:0,5 arányú vezetésre tettek szert. Egy játszma függőben maradt. A férfiaknál az 5. forduló után Magyarország állt az élen 15 ponttal, 1 függőjátszmával. A nőknél is Magyarország vezet 11,5 ponttal, egy függőjátszmával.

Kelemen (PVSK) a tájfutó válogatott keretben

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség elnöksége megvitatta, majd elfogadta a Monspart Sarolta szövetségi kapitány által előterjesztett válogatott keretek összetételét. Mind a férfiaknál, mind a nőknél egygyel kevesebben kaptak bizalmat, így a téli felkészülésnek hét férfi és hat női kerettag vág neki.

Az 1981. évi tájékozódási futó válogatott keretek. Felnőtt férfiak: Benedek István (Schönherz SE), Bokros István (MAFC), Doschek Ágoston (DVTK), Gyurkó László (K. Lombik), Kelemen János (PVSK), Kiss Zoltán (Postás), Kuron György (BEAC).

Felnőtt nők: Csökör Irén (Postás), Kaló Marianna (DVTK), Kármán Katalin (Egri Spart.), Korik Vera (Postás), Kovács Magda (Tipográfia), Rostás Irén (Hódmezővásárhelyi VSE).

A férfi ifjúságiaknál 11, a női ifiknél pedig 12 a kerettagok száma. A legtöbb fiatalt – négy-négy ifjúsági korú sportolót – a PVSK és a Sabaria adja a válogatottaknak.

Sakkolimpia

Szerdán délelőtt a függőjátszmákat folytatták a máltai sakkolimpián. A magyarok jól szerepeltek, a férfiaknál a Magyarország–Egyesült Államok találkozó végeredménye 3:1, a nőknél a Magyarország—Szovjetunió találkozó végeredménye 1,5:1,5 lett.

Mai sportműsor

Kézilabda. Női osztályozó az NB II-be jutásért. Városi sportcsarnok. A műsorban Bp. VEGYÉPSZER—Győri Richards, 10.00. Egri TK–MEZŐGÉP, 11.00.

Jól szerepel a MEZŐGÉP női kézilabda-csapata az NB II-be jutásért kiírt osztályozó mérkőzéseken. Szerdán a városi Sportcsarnokban két mérkőzést játszott a pécsi csapat. Délelőtt 18:15 arányban győzött a Győri Richards ellen, délután a Bp. VEGYÉPSZER volt a pécsi lányok ellenfele, ezt a mérkőzést fölényesen 20:7 arányban nyerte a MEZŐGÉP, amit azt jelenti, hogy függetlenül a csütörtökön délelőtt sorra kerülő Egri Tanárképző Főiskola elleni mérkőzéstől a pécsi csapat már az NB II-be jutott. Képünkön: Pálvölgyiné, a MEZŐGÉP játékosa a Győri Richards kapujára tör.
Fotó: Proksza László

A PMSC és a Sportiskola kerékpárosainak sikere

Eredményes évet zártak a PMSC és a Sportiskola kerékpárosai. Nemcsak a nagy hazai, de a nemzetközi versenyeken is helytálltak. A szakosztályok közötti rangsorban holtversenyben a Központi Sportiskolával a 4. helyen végeztek. A szakosztály „B" kategóriás besorolását megerősítette. Az IBV-n szerzett helyezés nemzetközi pontot jelentett, a hazai versenyeken 42 olimpiai pontot szereztek.

A 33 hazai verseny mellett 9 külföldi viadalon szerepeltek, tíz alkalommal válogatott színekben indultak. Az IBV mellett a szakosztály három ifjúsági válogatott versenyzője, Szabó, Vámos és Hirth Bécsben, Pozsonyban, Budapesten és Jugoszláviában az Isztria Kupán is jól szerepelt. A pécsi kerékpárosok három magyar bajnokságot nyertek, 4 második, 9 harmadik, három negyedik és 2 hatodik helyet szereztek az országos bajnokságon.

Szabó László. Vámos Attila és Lóki Zoltán I. osztályú minősítést ért el. Hirth, Szilvási, Kovács, Molnár, Puskás, Gyergyádesz és Szakács aranyjelvényes versenyzők lettek. Az ezüst- és bronzjelvényes versenyzők száma a tervezettnél kevesebb, több minősítő versenyen kellett volna indulniuk. A versenykerekesek versenyeztetésével nem voltak problémák, az utánpótlás korú gyermek, úttörő és serdülő korcsoportok versenyzői azonban mindössze tíz alkalommal álltak rajthoz. Nemcsak a versenyzők fejlődésének biztosítása, de a fiatalabb korosztályúak megtartása, megfelelő foglalkoztatása is feltétlenül megkívánja, hogy több versenyt biztosítsanak részükre. A mikrobusz hiányát nagyon megérezte a szakosztály, a bázisvállalat, a PIK igyekezett segíteni, de a saját buszt nem tudta pótolni.

Hirth István, a szakosztály vezető edzője mellett Varga István, Kovacsik Géza edzők főfoglalkozásban, Tóth László és Bíró István mellékfoglalkozásban irányították a versenyzők felkészülését. A PMSC 13, a Sportiskola 53 kerékpárost foglalkoztat.

A szakosztály felszerelési ellátottságával nehézségek voltak. A kerékpáros szövetség által biztosított import alkatrészek kevésnek bizonyultak. A pécsújhegyi sporttelepen szerelőműhely, szertár, öltöző, fürdő áll rendelkezésükre. A téli hónapokban két tornateremben dolgoztak, úszni a Hullámfürdőbe jártak.

Hirth István, a szakosztály vezető edzője a kemény munka híve. A legszorgalmasabb versenyző Lóki Zoltán, ebben az évben edzéseken 14 ezer kilométert hajtott, versenyeken 6600 kilométert ült nyeregben. De a többiek sem sokkal kevesebbet kerékpároztak. A fiatalok, Szabó, Vámos, Hirth tehetsége is mindjobban kibontakozott. Az olimpiai felkészülési programba három PMSC-versenyző kapcsolódott be. Maul Péter hozzáállásával ebben az évben is voltak problémák. Időnként voltak fellángolásai, hosszabb távon azonban nem volt képes keményen dolgozni. Az idény végén bejelentette, nem kíván a jövőben versenyezni. Lóki Zoltán sokat fejlődött, az összetett futamú bajnokságban elért jó helyezésével teljesítette az I. osztályú szintet. A magyar felnőtt válogatottal részt vett a bulgáriai körversenyen. Szabó László volt a PMSC legeredményesebb kerékpárosa ebben az évben. A még ifjúsági korú versenyző hat alkalommal teljesítette az I. osztályú szintet.

A PMSC versenyzőgárdája alaposan kicserélődött. Három évvel ezelőtt 8 versenyzőből állt a mag, melyre Hirth István elsősorban épített. Közülük csak hárman, Lóki, Bernáth T. és Illés maradt meg, Bernáth G., Ferk, Karácsony, Maul és Solymos különféle indokokkal abbahagyták a versenyzést. Még mindig nincs olyan stabil, idősebb versenyzőgárdája a PMSC-nek, akik tapasztalatukkal, tekintélyükkel a tehetséges fiatalokat edzések, de főleg versenyek közben helyesen irányítanák. A szakosztály vezetői már kidolgozták a versenyzők jövő évi felkészülési tervét. Elsősorban Lókitól és Szabótól várnak jó eredményeket, de Vámos, Hirth, Szakács további előrelépésére is számítanak.

Hegyi István

Totótippek

	Magyar Nemzet	Képes-sport	Népsport	D. N.
1. Haladás—Olajbányász	1 x	1 x	1 x	1
2. Várpalota—PVSK	x 2	x	2 x	x
3. Építők—Pénzügyőr	2	x	2 1	1
4. BKV Előre—Váci Izzó	x 2	x 2	x 1	1
5. Papp J. SE—Ózd	2 x 1	2 x	1	x
6. Nagybátony—Gyöngyös	2 x	x 2	x 2 1	1
7. Ascoli—Como	1	1	1 x	1
8. Catanzaro—Juventus	x 2 1	x 2	2 x	2
9. Perugia—Cagliari	1 x	1	1	1
10. Pistoiese—Avellino	x	1 x	x 1	x
11. Torino—Fiorentina	1 x	x	1 x	1
12. Atalanta—Sampdoria	1	1 x	x 1	2
13. Genoa—Lazio	x	2 x	x 1	x
+				
14. Lecce—Pisa	1 x 2	1 x	x 1 2	2

SPORT DN SPORT

Labdarúgó NB I.

Dunaújváros–Bp. Honvéd 1:1 (1:0)

Dunaújváros, 5000 néző, vezette: Tompa. Góllövők: Weimper, illetve Gyimesi.

Kitűnően kezdett a Dunaújváros, az első játékrészben uralta a mezőnyt. Több gólhelyzete is adódott. Szünet után a hazai csapat tartani próbálta az egygólos vezetést, de Bódi kiválása után a jobb erőben levő Honvéd vette át a játék irányítását, és kiegyenlített. A döntetlen eredmény megfelel a játék képének.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Videoton	16	11	2	3	31-17	24
2. Vasas	16	9	5	2	36-18	23
3. Ferencváros	16	9	5	2	33-15	23
4. Bp. Honvéd	16	9	3	4	30-17	21
5. Tatabánya	16	7	5	4	20-12	19
6. Nyíregyháza	16	7	5	4	15-11	19
7. Békéscsaba	16	7	4	5	20-19	18
8. Ú. Dózsa	16	5	6	5	30-28	16
9. Pécs	16	5	5	6	18-22	15
10. Volán	16	5	5	6	20-25	15
11. Csepel	16	5	4	7	21-18	14
12. Rába ETO	16	3	7	6	16-19	13
13. Debrecen	16	6	1	9	17-21	13
14. Zalaegerszeg	16	5	3	8	24-32	13
15. Diósgyőr	16	3	6	7	14-23	12
16. Kaposvár	16	3	4	9	18-33	10
17. MTK-VM	16	2	6	8	12-27	10
18. Dunaújváros	16	3	4	9	21-39	10

Karatebemutató a Sportcsarnokban

November 29-én, szombaton 18 órakor a városi sportcsarnokban karatebemutató lesz. A bemutatón Óbuda, Dunaújváros, Újpalota, Baja és a Pécsi Ifjúsági Ház karatecsapatai vesznek részt. Az érdeklődők a bemutató során láthatják az Európa-bajnokságon 4. helyezést elért Kata csapattagokat, dr. Gulyás Pétert és Szincsák Lászlót, 1 DAN-os mestereket. Dr. Tóth Anikó, 1 DAN-os háromszoros magyar bajnokot, Bodnár Erzsébetet, az országos bajnokság 2. helyezettjét, Bruzsa Ferenc 1 DAN-os mestert és Hardi Róbertet, a magyar válogatott tagjait. A változatos programban különböző bemutatók szerepelnek a karate szabályainak megfelelően. A bemutatóra az A és B jelzésű sportcsarnoki belépők nem érvényesek.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: **Mitzki Ervin**
Főszerkesztő-helyettesek: **Báling József és Hallama Erzsébet**
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Braun Károly**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: **Szendrői György**
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

XXXVII. évfolyam, 327. szám
1980. november 28., péntek
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Három szovjet űrhajóssal a fedélzeten

Fellőtték a Szojuz–T–3-at

November 27-én, moszkvai idő szerint 17 óra 18 perckor a Szovjetunióban felbocsátották a háromszemélyes Szojuz—T—3 jelzésű űrhajót, amelynek legénysége: Leonyid Gyenyiszovics Kizim alezredes, Oleg Grigorjevics Makarov, a Szovjetunió űrhajóspilótája, a Szovjetunió kétszeres hőse — fedélzeti mérnök és Gennagyij Mihajlovics Sztrekalov kutató űrhajós.

Az űrhajó felbocsátásának célja a Szojuz-sorozathoz tartozó korszerűsített űrhajó fedélzeti rendszereinek és konstrukciós megoldásainak további tökéletesítése az autonóm repülés különféle rendszereiben, illetve a Szaljut—6—Progressz—11 űrkomplexummal végzendő közös munka keretében.

Korábban már végrehajtottak űrrepülést ilyen típusú űrhajókkal. 1979 decemberében sikeresen hajtotta végre a Szaljut—6 tudományos állomással való összekapcsolódást a pilóta nélküli Szojuz—T űrhajó. A száz napon át tartó repülés folyamán maradéktalanul teljesítették az űrhajó üzempróbájának programját. 1980 júniusában első ízben bocsátották fel emberrel a fedélzetén a Szojuz—T—2 szállító űrhajót. Ennek személyzete Jurij Malisev és Vlagyimir Akszjonov, a tartós repülésben részt vevő Leonyid Popovval és Valerij Rjuminnal együtt elvégezte a tervezett munkát a Szaljut—6—Szojuz—36—Szojuz–T–2 űrkomplexum fedélzetén.

A Szojuz—T—3 minden rendszere kifogástalnul működik. Kizim, Makarov és Sztrekalov közérzete jó. Az űrhajósok hozzáláttak az űrrepülés programjának teljesítéséhez.

A moszkvai televízió és rádió csütörtökön este adását megszakítva adott hírt a Szojuz—T—3 felbocsátásáról. A televízió bajkonuri riportja bemutatta a rajt pillanatát.

(Folytatás a 2. oldalon)

Tanácskozott a HNF Baranya megyei Bizottsága

A kambodzsai vendégek csütörtöki programja

Kádár János fogadta Heng Samrin elnököt

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára csütörtökön az MSZMP KB székházában fogadta a hivatalos, baráti látogatáson hazánkban tartózkodó Heng Samrint, a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács elnökét.

Az internacionalista szolidaritás jegyében lezajlott szívélyes, baráti légkörű találkozón áttekintették a két ország kapcsolatainak alakulását és továbbfejlesztésének lehetőségeit. Véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről, különös tekintettel a délkelet-ázsiai helyzetre. Hangsúlyozták, hogy a térség békéjének és biztonságának megteremtésére irányuló törekvés jelentős hozzájárulás a nemzetközi enyhülési folyamat erősítéséhez, a világ békéjének ügyéhez.

A találkozón jelen volt Puja Frigyes külügyminiszter, Hun Sen kambodzsai külügyminiszter, valamint Almási Alfréd, hazánk Phnom Penh-i és Khuon Ran, a Kambodzsai Népköztársaság magyarországi nagykövete.

Csütörtökön befejeződtek a magyar–kambodzsai hivatalos tárgyalások. A Parlament Munkácsy-termében magyar és kambodzsai részről több megállapodást, illetve egyezményt írtak alá.

Az ünnepélyes aktuson jelen voltak a két tárgyaló delegáció tagjai és szakértői. Először a két ország közötti egészségügyi együttműködési egyezményt írta alá Medve László egészségügyi miniszterhelyettes és tárgyaló partnere, Nuth Savoeun kambodzsai egészségügyi miniszterhelyettes. A pénzügyi és gazdasági segítségnyújtási megállapodást magyar részről Dóró György, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, kambodzsai részről Chea Soth tervezési és külgazdasági miniszter írta alá. A két ország közötti kulturális és tudományos együttműködési egyezményt Pozsgay Imre művelődési miniszter, valamint Chan Ven közoktatási miniszter látta el kézjegyével. A Magyar Népköztársaság és a Kambodzsai Népköztársaság közötti konzuli egyezményt Puja Frigyes, a magyar és Hun Sen, a kambodzsai diplomácia vezetője írta alá.

Végül Lázár György, a Minisztertanács elnöke és Heng Samrin, a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács elnöke kézjegyével látta el a hivatalos tárgyalások eredményeként megfogalmazott magyar–kambodzsai közös nyilatkozat magyar és khmer nyelvű dokumentumát.

*

Este a Heng Samrin elnök vezette magas szintű kambodzsai küldöttség megtekintette az Állami Népi Együttes műsorát az együttes székházában.

Ülést tartott a Minisztertanács

A Kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette Marjai József miniszterelnökhelyettes beszámolóját a Magyar–Szovjet Gazdasági és Műszaki-Tudományos Együttműködési Kormányközi Bizottság moszkvai ülésszakáról.

Elfogadta Borbándi János miniszterelnök-helyettesnek, a Magyar–Mongol Gazdasági és Műszaki-Tudományos Együttműködési kormányközi bizottság ulánbátori, valamint Marjai Józsefnek, a Magyar–NDK Gazdasági és Műszaki Tudományos Együttműködési Bizottság budapesti ülésszakáról tett jelentését.

A kormány megtárgyalta és elfogadta a népgazdaság VI. ötéves tervére vonatkozó javaslatot és úgy határozott, hogy a törvénytervezetet az országgyűlés elé terjeszti jóváhagyásra.

A Minisztertanács a VI. ötéves lakásfejlesztési tervvel kapcsolatosan több intézkedést fogadott el. Egyes lakásépítési formáknál bővítette a lakosságnak adható állami kedvezményeket, kedvezőbbé tette a településfejlesztési koncepciók érvényesülését segítő pénzügyi feltételeket.

A lakáselosztással és -gazdálkodással kapcsolatos jogszabályok egyes előírásainak módosításával 1981. január 1-től anyagilag is jobban ösztönzik a lakások cseréjét, az ésszerűbb lakásgazdálkodást. Az új rendelkezések segítik az otthonházak létesítését, a nyugdíjasok és a fiatal házasok lakáshoz jutását. 1981. július 1-től emelkednek a lakáshasználatbavételi díjak, illetve a lakásépítési hozzájárulás összege; a szociálpolitikai kedvezményeket arányosan növekvő összegben az arra jogosultak — az eddigi gyakorlat szerint — továbbra is megkapják.

A Minisztertanács azokra az állami tulajdonban levő telkekre is kiterjesztette a tartós használatba adás 1977-ben létrehozott intézményét, amelyekre hagyományos családi házak épülhetnek. Az 1981. január 1-én életbe lépő rendelkezés a magántulajdonban levő telkek értékesítését nem érinti.

Az új döntések növelik a tanácsok hatáskörét, és előírják, hogy korszerűsítsék lakásügyi rendeleteiket, illetve a lakásigénylések nyilvántartását.

Az UVATERV tervei alapján a Baranya megyei Építőipari Vállalat kivitelezésében épül Pécsett a város új autóbusz-pályaudvara, a felüljáró északi részénél. Az emeleti részeken kap helyet majd a forgalmi iroda, az Utasellátó étterme, sétáló tetőterasz lesz a várakozók részére, a földszinten kapnak helyet a pénztárak, a hidegbüfé és az egészségügyi helyiségek. Érdekes színfoltja lesz a pályaudvarnak a mélyített, virágokkal díszített váróudvara. Harminc indulóállomás, 20 fogadó és a sorukra váró buszok részére egy külön parkolóállomás lesz. Az építkezést a tervek szerint 1982 május végére fejezik be. Erb János felvétele.

A népfrontmozgalom kapui mindenki előtt nyitottak

Nagyfokú aktivitás, politikus légkör, segíteni akarás — így lehetne jellemezni a népfronttestületeket újjáválasztó falugyűléseket, városkörzeti tanácskozásokat. A véleménycserében sokan vettek részt, község- és várospolitikai kérdéseket feszegettek, felvetették a szélesebb értelemben vett alapellátás gondjait, sarkalltak a jövő tennivalóira. E sommázás tegnap délelőtt hangzott el a HNF Baranya megyei Bizottságának ülésén.

Az ülést *dr. Ádám Antal*, a népfront megyei elnöke nyitotta meg, üdvözölve a bizottság tagjait, s az ülésen részt vevő *Sarlós Istvánt*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa főtitkárát, valamint *Lukács Jánost*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkárát.

Krasznai Antal, a HNF Baranya megyei Bizottságának titkára az ülésen bejelentette: a népfront Baranya megyei küldöttértekezlete 1980. december 13-án, szombaton délelőtt 9 órakor kezdődik majd Pécsett, a Pollack Mihály Műszaki Főiskola nagytermében. Ez a közelgő dátum egyben meghatározta a bizottsági ülés tegnapi programját is: a résztvevők előbb tájékoztatót hallhattak a népfronttestületek újjáválasztásának tapasztalatairól, majd a VI. kongresszus óta végzett munkáról — a megyei küldöttértekezlet elé kerülő anyagról — folyt a szó.

Kezdjük az első napirenddel. Kedvező társadalmi és politikai légkörben folytak a választások, általában a településeinkre jellemző együttgondolkodást választva zsinórmértékül. Szó esett legfőbb társadalompolitikai kérdéseinkről, egyre erőteljesebben vetődött fel a közéleti tevékenységek szükségessége, a közvetlen környezet védelmének, fejlesztésének módjai, a társadalmi munkavégzések nélkülözhetetlen volta. Csak jellemzésképpen: mintegy 300 falugyűlésen közel 13 000 ember vett részt, s jórészük elmondta véleményét, kérését, javaslatát.

A napirend vitájában *Gergely László* a városkörnyéki községekben folyó népfrontmunkáról szólt, *Józsa Gyula* pedig hangsúlyozta: arra kell törekedni, hogy minden községben, még a legkisebbekben is ott legyen a népfront, legyen igazi lakosságot formáló-mozgósító erő. *Rajnai Rudolf* — komlói példa nyomán — hasznosnak tartotta azokat a lakóterületi fórumokat, melyen a tanácsok vezetői a lakossággal való párbeszéd során ismertették lehetőségeiket, terveiket.

A HNF Baranya megyei Bizottságának elmúlt ötéves munkáját vázlatosan taglaló előterjesztésről csupán néhány mondatot tud az újságíró leírni — oly gazdag, sokrétű és szerteágazó a téma. Segítették a választási munkát — dr. Ádám Antal külön megköszönte a népfront aktivistáinak közreműködését —, törekedtek a lakóhelyi közélet fejlesztésére, az országos és a helyi érdekek egyeztetésére, segítették a közművelődést, szorgalmazták a népek közötti barátság elmélyítését, a hazafiságra való nevelést. Az állampolgárok cselekvő közreműködésével támogatták gazdaságpolitikai céljainkat.

A napirend vitájában felszólalt *Sarlós István*, utalva arra a munkára, készülődésre, mely három hónap múlva tetőzik,

(Folytatás a 2. oldalon)

Fellőtték a Szojuz–T–3-at

(Folytatás az 1. oldalról)

Első ízben indult a világűrbe háromszemélyes szovjet szállító űrhajó, az új típusú Szojuz T–3. Ez az utazás már a jövő űrutazási expedíciójának előhírnöke: az űrállomások kihasználása az eddigieknél sokkalta hatékonyabb lehet. Leonyid Kizim, Oleg Makarov és Gennagyij Sztrekalov útja fontos állomása a világűr meghódítása szovjet programjának.

Az új űrexpedíció legfontosabb feladata a korszerűsített szállító űrhajó alapos próbája. Mint ismeretes, a Szojuz T első példánya, akkor még utasok nélkül, múlt év december közepén indult próbaútjára. Az új űrhajó, bár formájára hasonló az eddigi Szojuzokhoz, sokkal bonyolultabb feladatok megoldására alkalmas, gyakorlatilag minden műszere, berendezése új, a technikai fejlődés legkorszerűbb megoldásait alkalmazza. Fedélzeti számítóközpontja, amely a legbonyolultabb manőverek vezérlésére is alkalmas, adott esetben feleslegessé teszi akár a földi irányító központ, akár az űrhajósok közreműködését. A számítógép vezérlésével az űrhajó az adott körülmények között a legoptimálisabban tudja végrehajtani a szükséges műveleteket: a pályamódosításokat, az összekapcsolást és a szétkapcsolást, az orientációt.

Jelenleg egyelőre még csak a szállító űrhajó újabb, minőségileg is eltérő próbája a fő szempont: a személyzet mindhárom tagja számára ez a fő feladat. Közülük a legtapasztaltabb természetesen Oleg Makarov. A veterán, 47 éves mérnök eddig két hasonlóan felelősségteljes utat tett meg a világűrben. Ő volt az, aki 1973-ban Vaszilij Lazarewwel kipróbálta a Szojuz—12 űrhajót — miután az előző űrhajó személyzetét leszállás közben szerencsétlenség érte. Akkori, néhány napos, de jelentőségében igen nagy fontosságú útja után változatlanul részt vett az űrhajók szerkesztésében, tervezésében és próbáján, s ennek során egy alkalommal röviddel a rajt után volt kénytelen visszatérni a földre, igen nehéz körülmények között.

1978 januárjában ismét úttörő feladatot kapott: Vlagyimir Dzsanibekovval — aki később a szovjet—magyar űrexpedíció második személyzetének parancsnoka volt — ők jártak először „látogatóban" a Szaljut űrállomáson, akkor, amikor ott Romanyenko és Grecsko dolgozott. Útjuk célja az volt, hogy kipróbálják a második űrhajó összekapcsolását az űrállomással — ez nyitotta meg az utat az Interkozmosz-expedíciók előtt. Ugyancsak ők voltak azok, akik „váltott" űrhajóval tértek vissza a földre. Makarov részt vett a Szojuz—T modell tervezésében és kipróbálásában földi körülmények között, most a gyakorlatban oldja meg a próbafeladatokat.

Két társa újonc ugyan, de mindketten részt vettek a Szojuz—T tervezésében és előkészítésében, útjainak irányításában. Kizim az első pilóta vezette űrhajó parancsnokának, Malisevnek, Sztrekalov pedig a fedélzeti mérnöknek, Akszjonovnak a dublőre volt. Mindketten jóval fiatalabbak Makarovnál: Kizim 39, Sztrekanov 40 éves. Kizim az űrhajósok körében rendkívüli állhatatosságáról közismert: mivel nem nőtt túl nagyra, tudatosan nyújtotta termetét, hogy minden tekintetben megfeleljen a követelményeknek.

Az űrhajósok életrajza

A Szojuz T–3 űrhajó parancsnoka, Leonyid Gyenyiszovics Kizim alezredes 1941-ben született, az ukrajnai Krasznij Liman faluban. Miután 1963-ban elvégezte a repülőtiszti iskolát, a szovjet légierőknél szolgált. Berepülő pilótaként részt vett több új géptípus kipróbálásában. 1965 óta tagja az űrhajósok egységének. Már mint az űrhajósegység tagja iratkozott be a Gagarinról elnevezett repülőtiszti akadémiára, ahol 1975-ben fejezte be tanulmányait. 1966 óta a Szovjetunió Kommunista Pártjának tagja.

Oleg Grigorjevics Makarov fedélzeti mérnök 1933-ban született, a kalinyini terület Udomlja nevű falujában. 1957-ben végezte el a Bauman nevet viselő moszkvai műszaki főiskolát, majd rögtön egy tervezőirodában kezdett dolgozni, s az ismert űrhajótervező, Konsztantyin Feoktyisztov vezette kollektíva tagjaként részt vett több űrhajó és űrállomás tervezésében. Makarov 1966 óta tagja az űrhajósegységnek. Eddig kétszer járt a világűrben: 1973-ban a Szojuz–19, 1978-ban pedig a Szojuz–27 űrhajó fedélzetén. Tevékenységéért kétszer kapta meg a Szovjetunió Hőse kitüntető címet. 1961 óta tagja az SZKP-nak.

Gennagyij Mihajlovics Sztrekalov kutatóűrhajós 1940-ben született a Moszkva melletti Mitiscsiben. Makarovhoz hasonlóan, ő is a Bauman Műszaki Főiskola hallgatója volt, majd 1965-ben, tanulmányai befejezése után szintén egy tervezőirodában dolgozott, ahol részt vett több új űrberendezés létrehozásában. 1962 óta párttag; az űrhajósok egységének 1973-ban lett tagja.

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Maróthy László látogatása Heves megyében

Maróthy László, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KISZ Központi Bizottságának első titkára csütörtökön Heves megyébe látogatott. Egerben a megyei pártbizottság székházában Vaskó Mihály, a Heves megyei Pártbizottság első titkára fogadta és tájékoztatta a megye politikai, gazdasági, kulturális helyzetéről és a pártmunka tapasztalatairól. A tájékoztatón részt vett Fekete Győr Endre, a Heves megyei Tanács elnöke és Mlinkó László, a KISZ megyei Bizottságának első titkára is.

A Politikai Bizottság tagja felkereste a VILATI egri gyárát, ahol irányítástechnikai berendezéseket készítenek hazai piacra, és nagyobb részt exportra. Maróthy László tájékoztatót hallgatott meg a gyár életéről, eredményeiről, majd megtekintette a gyártóüzemeket és az új termékeket.

Az üzemlátogatást követően Maróthy László az egri pártszékházban a Heves megyei KISZ-bizottság tagjaival, valamint a járási és városi KISZ-bizottságok titkáraival találkozott, és a KISZ-kongresszus előkészületeiről tájékoztatta a résztvevőket, majd a jelenlévők számoltak be az ifjúsági szervezetek tevékenységéről.

◆

✦ WASHINGTON: Határás megbeszélés folyt szerdán Washingtonban Warren Christopher külügyminiszter-helyettes és a túszügyben közvetítő algériai diplomaták között. A megbeszélés tárgya az iráni parlament által támasztott követelések teljesítésének módja volt. A teheráni válasz tartalmát nem hozták nyilvánosságra, de külügyminisztériumi források szerint a sah vagyonának visszaszolgáltatásával összefüggő jogi, pénzügyi és technikai kérdésekről van szó benne.

Folynak a mentési munkálatok az olaszországi földrengés körzetében. Képünkön: óriási markológép a romeltakarításnál segédkezik Nápoly külvárosában.

★

Tadeusz Grabski látogatása Budapesten

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására november 27-én baráti látogatást tett Budapesten Tadeusz Grabski, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának titkára. Találkozott Németh Károllyal, a Központi Bizottság titkárával és Gáspár Sándorral, a SZOT főtitkárával, a Politikai Bizottság tagjaival. Az elvtársi légkörben a kölcsönös megértés és az internacionalista szolidaritás jegyében lefolyt megbeszéléseken véleménycserét folytattak pártjaik, országaik helyzetéről, kapcsolatairól és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. A tárgyalásokon részt vett Berecz János, a Központi Bizottság tagja, a külügyi osztály vezetője és Tadeusz Pietrzak budapesti lengyel nagykövet.

✦ *OSLÓ: „Válságos időkben fontos a párbeszéd csatornáinak fenntartása, és remélem moszkvai látogatásom utat nyit ahhoz, hogy a norvég és a szovjet vezetők magas szintű találkozói rendszeressé váljanak" — jelentette ki Knut Frydenlund norvég külügyminiszter a stortingban (parlamentben) szerdán elhangzott beszédében. Frydenlund december 21-én utazik Moszkvába.*

◆

Befejeződött a csonka arab csúcsértekezlet

Csütörtökön Ammanban befejeződött az arab államfők csonka csúcsértekezlete. A jordániai tájékoztatásügyi miniszter közlése szerint a szilárdság frontja által bojkottált csúcs résztvevői már minden napirendi pontban megegyeztek.

Kézzelfogható eredmény a jelek szerint egy van — az is kevesebb a vártnál: Szaúd-Arábia, Kuvait, Irak, Katar és az Emirségek évi 500 millió, tíz évre 5 milliárd dollárt ajánlottak meg a szegényebb arab országok gazdasági és szociális színvonalának emelésére.

Eredetileg az Arab Liga évi másfél milliárd dollárral számolt, ám ez az összeg még akkor sem „jön össze", ha két tehetős bojkottáló ország — Líbia és Algéria — történetesen hozzájárulást tesz a közös alapba. Ez azonban a jelenlegi megosztottság miatt nagyon valószínűtlen.

◆

✦ BOGOTA: Befejezte Kolumbiában tett látogatását a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának küldöttsége, amelyet Pavel Georgijevics Gilasvili, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnökhelyettese vezetett. A szovjet parlamenti delegáció tagjai találkoztak a kolumbiai nemzetgyűlés vezető személyiségeivel, jelen voltak a képviselőház és a szenátus ülésein, majd körutazást tettek az országban. A vendégeket fogadta Julio César Turbay Ayala kolumbiai elnök is.

✦ *MOSZKVA: Nicaraguai párt- és állami küldöttség érkezett szerdán Moszkvába. A delegációt Jaime Wheelock, a Sandinista Nemzeti Felszabadítási Front egyesített vezetőségének PB tagja vezeti.*

✦ PEKING: Ilie Verdet román miniszterelnök szerdán Pekingben a két ország gazdasági együttműködéséről tárgyalt Csao Ce-jang kínai kormányfővel. Verdet romániai látogatásra hívta meg kínai kollégáját. Csao Ce-jang a meghívást elfogadta.

✦ *MOSZKVA: Az emberi beszédet „értő", szóbeli utasításoknak engedelmeskedő elektronikus számítógép működik az Ukrán Tudományos Akadémia kibernetikai intézetében — jelenti az Izvesztyija. Az ukrán kibernetikusok már több mint tíz éve létrehozták az emberi beszéd felfogására és feldolgozására képes elektronikus rendszert, amelynek jelenlegi, továbbfejlesztett változata már ezer szót ért.*

Tanácskozott a HNF Baranya megyei Bizottsága

(Folytatás az 1. oldalról)

a népfront országos kongresszusán. Feltette a kérdést: vajon hol van a népfront helye a magyar társadalmi politikai intézmények között? A válasz nehéz, de ha jól dolgozik a mozgalom, akkor mindenütt jelen van, s a szocializmust építő társadalmunk érdekében mozgósítja az állampolgárokat, mind a harcos kommunistát, mind a mélyen vallásos embert, mozgósítja, hogy közös céljaink, álmaink valóra válhassanak. Nincs szükség arra, hogy a mozgalmat tagsági viszonyba foglaljuk, bárminemű tagsági kritériumokat állítsunk fel. Kapui mindenki előtt nyitottak, minden embernek lehetőséget nyújtva arra, hogy képességeinek megfelelően dolgozzon.

Dr Hazafi József, a Baranya megyei Tanács végrehajtó bizottságának titkára a tanácsok és a népfrontbizottságok közötti javuló és tartalmas kapcsolatokról szólt, kiemelve a VI. ötéves tervkészítés jelen időszakának feladatait, a tervegyeztetés párbeszédeit, s ebben is fontosnak tartva azt a társadalmi munkát, mely százmilliókkal toldja meg egy tervciklus alatt a központi költségvetést.

A napirendeket egyhangúlag elfogadták, majd dr. Ádám Antal — a választások előtti utolsó megyebizottsági ülés lévén — megköszönte a bizottság tagjainak öt esztendős munkáját.

✻

Délután *Lukács János*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára fogadta a megyei pártbizottságon *Sarlós Istvánt*, az MSZMP PB tagját, a HNF Országos Tanácsának főtitkárát és tájékoztatta időszerű megyepolitikai kérdésekről. Ezt követően a népfront főtitkára Pécs városában tett sétát, majd a szabadszentkirályi termelőszövetkezetbe látogatott, ahol a gazdaság eredményeivel ismerkedett.

K. F.

LAPZÁRTA

Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke csütörtökön fogadta Pedro De Churrucay Plazát, Spanyolország új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

✻

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte Mohamed Khouna Ould Haidallah-ot, a Mauritániai Iszlám Köztársaság elnökét országa nemzeti ünnepe, a függetlenség kivívásának 20. évfordulója alkalmából.

✻

Lázár György, a Minisztertanács elnöke és Apró Antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta Frits Kuperst, a Holland Királyság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

✻

Albánia felszabadulásának és a népi forradalom győzelmének 36. évfordulója alkalmából Jani Polena, az Albán Szocialista Népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője csütörtökön fogadást adott a nagykövetségen. A fogadáson részt vett Roska István külügyminiszter-helyettes, Vas János külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a gazdasági élet több képviselője.

✻

Csütörtökön a lengyel fővárosban újabb tárgyalásokat kezdett a kormány a „Szolidaritás" szakszervezeti szövetség képviselőivel. A reggeli órákban — a megfelelő biztosítékok ellenében — ideiglenesen szabadlábra helyezték azt a két személyt — Ian Narozniakot és Piotr Sapelót —, akiket néhány nappal ezelőtt államtitkok megsértésének alapos gyanújával vettek őrizetbe.

A kormányzó japán Liberális Demokrata Párt rendkívüli konvenciója megerősítette pártelnöki tisztségében Szuzuki Zenkót (elöl középen). A japán politikus egyben az ország kormányfői posztját is betölti.

Közlemény

a Német Kommunista Párt küldöttségének látogatásáról

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására november 26—27-én látogatást tett hazánkban Herbert Mies, a Német Kommunista Párt elnöke és Karl Heinz Schröder, a párt elnökségének, vezetőségének és titkárságának tagja.

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára fogadta Herbert Miest és Karl Heinz Schrödert. A szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen tájékoztatták egymást pártjuk tevékenységéről, véleménycserét folytattak a nemzetközi élettel, a kommunista és munkásmozgalommal összefüggő egyes időszerű kérdésekről. Az NSZK-beli vendégek találkoztak Berecz Jánossal, a KB osztályvezetőjével és Jakab Sándorral, a SZOT főtitkárhelyettesével, a Központi Bizottság tagjaival. A megbeszéléseken részt vett Horn Gyula, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője.

Az MSZMP képviselői megerősítették pártjuk szolidaritását az NSZK-beli kommunistáknak azzal a küzdelmével, amelyet más haladó erőkkel együtt a demokratikus és szociális jogokért, a monopóliumok hatalmának korlátozásáért, a jobboldali tendenciák ellen folytatnak.

Elítélték a fegyverkezés fokozására irányuló NATO-törekvéseket. Támogatnak minden olyan kezdeményezést, amely elősegíti a termonukleáris katasztrófa veszélyének csökkentését, a katonai enyhülés és a leszerelés ügyét. Kedvezőnek minősítették, hogy az enyhülés hívei aktivizálták tevékenységüket, s azt, hogy a különböző társadalmi rendszerű országok vezetői között megélénkült a párbeszéd.

Kifejezték reményüket, hogy a madridi tanácskozás sikeres lesz, hozzájárul a Helsinkiben megkezdett út folytatásához, a záróokmányt aláíró államok és népek javára. Fontosnak tartják, hogy a konstruktív együttműködés jegyében döntsenek a katonai enyhülés előmozdítását szolgáló konferencia mielőbbi összehívásáról.

A két testvérpárt képviselői kinyilvánították szolidaritásukat a lengyel kommunistákkal. Támogatják a Lengyel Egyesült Munkáspárt törekvését, hogy vezetésével Lengyelország munkásosztálya, a lengyel nép szocialista megoldást találjon az ország jelenét és jövőjét foglalkoztató kérdésekre.

Egyetértettek abban, hogy változatlanul időszerű a kommunista és munkáspártok internacionalista szolidaritásának és együttműködésének erősítése, a közös célok valóra váltása érdekében. Nagy jelentőséget tulajdonítanak a testvérpártok rendszeres két- és többoldalú eszmecseréjének, az új problémákra adandó válaszok keresésének, az együttműködés új, korszerű formái kialakításának. Ebben a szellemben kívánják továbbfejleszteni a Magyar Szocialista Munkáspárt és a Német Kommunista Párt közötti kapcsolatokat.

✻

A Német Kommunista Párt küldöttsége csütörtökön délben elutazott Budapestről. Az NSZK-beli vendégeket Berecz János búcsúztatta a Ferihegyi repülőtéren.

Ülést tartott a KISZ megyei bizottsága

Program a fiataloknak

Ülést tartott tegnap délelőtt Pécsett *dr. Varga-Sabján László* első titkár vezetésével a KISZ Baranya megyei Bizottsága. Részt vett és felszólalt a testület ülésén *Szabó János*, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a Magyar Ifjúság főszerkesztője is.

A megyebizottságot dr. Varga-Sabján László tájékoztatta a KISZ KB október 30-i ülésén elhangzottakról, majd a testület a KISZ X. kongresszusának előkészítéséhez kötődő megyei feladatokról fogadott el intézkedési tervet. Megtárgyalta és elfogadta a megyebizottság 1981. évi munkaprogramját és rendezvénytervét is.

◆

– A következő év munkáját nemcsak a tervezés módszerének megváltozása jellemzi, hanem más újdonságokkal is találkozhatnak a fiatalok – hallottuk *Szőke Attilánétól*, a KISZ megyei Bizottságának titkárától. – A szervezeti önállóság serkentése mellett a helyi feladatok hangsúlyozása, ezek megoldására való törekvés a fő cél. A tennivalók megfogalmazásához az irányító pártszervezetektől kérnek segítséget és kapnak feladatokat a KISZ-szervezetek.

A KISZ megyei bizottsága tegnap elfogadott munkaprogramjának vezérfonala: az MSZMP XII. kongresszusa határozataira figyelemmel a megye ifjúsága tudásának, aktivitásának kibontakoztatásával készüljön a KISZ X. kongresszusára. Szerepel a feladatok között az is, hogy a járási, városi KISZ-bizottságok vizsgálják meg a területükön a fiatalok lakáshoz jutásának feltételeit, ösztönözzenek új lehetőségek felkutatására, vagy például az is, hogy a szolgáltatások területén dolgozó fiatalok mutassanak példát a lakosság igényesebb, udvariasabb ellátásában.

– Rendezvénytervünkben a fiatalok minden rétege talál a maga számára érdekes és hasznos kezdeményezéseket. Ezzel együtt számos kiemelkedő eseménye lesz a jövő évnek. Hogy csak néhányat említsek: az ifjúsági parlamentek előkészítéséről, a közoktatás fejlesztéséről rendezünk vitát a fiatal pedagógusok körében. Jelentős programunk az ifjúmunkás- és szakmunkástanuló napok rendezvénysorozata. Az ifjúságmozgalmi konferencián tudományos igénnyel tárgyalják majd meg a megye ifjúságmozgalmának történetét. A következő év talán legkiemelkedőbb eseménye az ifjúsági fesztivál lesz. Egy hétig tart majd, időpontja, programja a KISZ X. kongresszusához kötődik. Újdonság lesz – az ifjúmunkás- és szakmunkástanuló napok keretében – az amatőrszínpadok és rock-együttesek találkozója. Rendezünk természetesen sporttalálkozókat is.

Munkásfiatalok az egyetemen

Cseri László felvétele.

Szakmunkásokból közgazdászok

A két fiatalember – mindketten 28 évesek – a Pécsi Tudományegyetem közgazdasági karának nappali tagozatán tanulnak, Kreitzer III. éves, Újvári I. éves. Mindketten a BÁÉV dolgozói, eredeti szakmájuk festő, illetve villanyszerelő. Közös még bennük: mindketten „SZETesek". A szakmunkásvizsga megszerzése után, kihasználva a munkásfiatalok előtt megnyitott lehetőséget, egyetemre jelentkeztek.

Kreitzer Sándor már hat éve dolgozott a szakmában, közben érettségire készült, amikor matematikatanára azt javasolta: tanuljon tovább. Ezt természetesen meg kellett beszélnie a feleségével, számolnia kellett a megcsappanó jövedelemmel, a három gyerek nevelésével járó elfoglaltsággal, önmaga képességeivel. Amikor ő kezdte az egyetemet, az ösztöndíjrendszer alapján 4000 forintot kapott. Felesége 2800 forintot keres, a gyes mellett ő is megszerezte az érettségit. „Nálunk – mondja Kreitzer Sándor – természetes dolog a tanulás."

– Sohasem torpant meg?

– Az első év végén. Csökkentek az ambícióim, feszítettnek éreztem a tempót, motivált az is, hogy amíg én a jegyzetekkel bajlódok, hasonló korú szakmunkástársaim elrendezhették az életüket. Nálam és a családomban kimaradtak dolgok.

– Számolt ezzel, amikor a továbbtanulás mellett döntött?

– Nem mondhatom, hogy mindezt előre be tudtam kalkulálni. Ha nincs ez a lehetőség, nem kínál a vállalat ösztöndíjat, könnyen lehet, hogy eszembe sem jut egyetemre jelentkezni. Most már azonban könnyebbnek érzem a tanulást is. Az iparszakon vagyok, azt választottam, amelyik területen majd dolgozni szeretnék.

– Mi arra a biztosíték, hogy a vállalatnál majd a szakmunkásnak megfelelő munkaterületen kap munkát a diploma megszerzése után?

– Szerződésünk szerint azon a helyen dolgozom majd, ahol a vállalatnak szüksége van a munkámra, természetesen figyelemmel a végzettségemre. De van annyira rugalmas a vállalatom, hogy megkérdezik: melyik területen tudnék a legeredményesebben dolgozni.

– Mi lesz az előnye annak, hogy néhány évet fizikai munkásként töltött el a vállalatnál?

– Ismerem a munkahelyeket, tudom, hogy a munkások hogyan dolgoznak, milyen körülmények között dolgoznak. Egy vezetőnek – ha igazán jó vezető akar lenni – ez nélkülözhetetlen.

– Vezető beosztásra számít?

– Majd a vállalatom dönt: hol, milyen szinten dolgozzak.

– Mi okozza a legnagyobb örömet a tanulásban?

– Közepes szinten vannak az eredményeim, s én elfogadom: ez a legtöbb, amit ki tudok hozni magamból. Mérlegre tehettem: mire vagyok képes.

■

Ujvári Sándor azt mondja: amikor a 19–20 éves „ifjoncok" között elkezdte az egyetemet – nincsen ez még fél éve sem – rájött: ha jól akarja magát érezni, vissza kell fiatalodnia.

– Úgy gondolom, nemcsak a közösséghez tartozásom fokát, de a tanulmányi eredményeimet is befolyásolja, mennyire vagyok otthon az „átlageletkorú" egyetemi hallgatók között. Azt is meg kellett tanulnom: miért érezhetem jól magam egy diszkóban . . .

Az ő útja az egyetemre kacskaringósabb volt, mint Kreitzer Sándoré, aki döntött és cselekedett. Ha Ujvári Sándor az általános iskola 7–8. osztályában jobb eredményt ér el, most – folytatva a családi hagyományt – adminisztrációs munkakörben dolgozik a MÁV-nál. Elment segédmunkásnak, csinálta volna ki tudja meddig, ha Nagy László, a brigádvezetője („Második apám volt!") nem küldi szakmunkástanulónak, ha nem ambicionálja: szerezd meg az érettségit is!

– Estin akartam a közgazdaságin tanulni, amikor jött a SZET nyújtotta lehetőség. Igaz, nem magamtól jelentkeztem: a szakszervezeti bizottság ajánlotta fel, hogy támogatja a vállalat a továbbtanulásomat. Belefogtam, a felvételin úgy éreztem: segítenek nekem, ha a válaszaimban mellékvágányra csúsztam.

– Fél év alatt szerzett-e annyi tapasztalatot, hogy a képességeit és az egyetemi követelményeket összemérhesse?

– Még nem volt vizsgám, ahol az objektív mérce vagy megerősít, vagy pofon vág. Azt tudom, hogy amikor elkezdtem az egyetemet, mintha megbénultam volna. Miután úgy ajánlották fel a továbbtanulás lehetőségét, éreztem: nemcsak magamnak kell bizonyítanom. Ez a kettős teher nagyon nyomasztott és eltelt pár hét, amíg megszűnt az ijedtségem.

– Melyik tárgyakat tartja könnyebbeknek?

– A politikai gazdaságtant és a gazdaságtörténetet. Talán még a hajdani „MÁV-álomból" maradt.

– Nyilván az egyetem befejezése után közgazdászként akar dolgozni.

– Nincsen még határozott elképzelésem. Azt tudom: ha a vállalati szakszervezeti apparátusnak szüksége lesz a munkámra, ennek az igénynek elsőbbsége van.

Mészáros Attila

Maszekolunk

Az ország egyik fele maszekol, a másik fele irigyli. Aki tud, kitalál magának valamilyen külön munkát, hogy jövedelmét kiegészítse, lakásra, bútorra, autóra spóroljon. Közben felvetődik a kérdés: lehet-e a szocializmust maszekban építeni? Tulajdonképpen nem lehet. Ha azonban tárgyilagosak akarunk lenni, felelnünk kell arra a kérdésre is, hogy lehet-e napjainkban a szocializmust csupán szocialista nagyüzemi termeléssel építeni? Ezt sem lehet. Vannak olyan tevékenységek, amelyeket egyedül is lehet végezni, drága felszerelés sem kell hozzá. Ezek olyan igényeket elégítenek ki, amelyek központilag fel nem mérhetők, területileg elaprózottak. Sok közülük töredékkapacitásokat hasznosít, olyanokat, amelyeket másképp a termelésbe bevonni nehéz lenne. Gondoljunk csak a kiskertekre, gazdasági udvarokra, pinceműhelyekre.

Lehet ezeket a kapacitásokat, az itt végzett munkákat „államosítani", „szövetkezetesíteni", csakhogy akkor egy csapásra ráfizetésesekké válnak. Mint ahogyan a MÁV nem lehet magánkézben, éppen úgy a lángossütést, a házkörüli kistermelést sem lenne célszerű államosítani. A maszek lángossütő, ha ráhajt, meggazdagszik — az „állami" lángossütés alig hoz nyereséget. A maszek zöldségesek egyike-másika villát épít — az állami zöldség- és gyümölcskereskedelem több oldalról támogatott tevékenység. Az öreg maszek suszter szerényen bár, de megél a kis javításokból — a cipőipari szövetkezetnek a lábbeli nem sokat hoz a konyhára.

Gyakran elgondolkodom azon, mi értelme van annak, hogy él és dolgozik a faluban egy asztalos vagy egy lakatos, aki egy távoli szövetkezet tagja. Végzett munkájának egy részéről elszámol, másik részéről nem.

És gyakran elgondolkodom azon is, mi lenne a lakossági ellátással a háztáji gazdaságok nélkül? Bizony: a szocializmust maszekban is kell építeni. Ott, ahol éppen csak így lehet. Mert megtanultuk, hogy a termelési viszonyok a termelőerők fejlettségéhez igazodnak. Ez igaz nemcsak történelmileg, hanem egy adott társadalmi-gazdasági rendszerben is. Ha fejletlenek a termelőerők, nem szabad rájuk ölteni egy fejlett termelési viszony — állami vállalat, szövetkezet — ruháját. Rosszul érzik magukat benne.

Miközben elismerjük a maszek tevékenységek nélkülözhetetlen ellátási szerepét, nem árt törekedni ezek sajátos társadalmasítására szerződéses termeltetéssel, szervezett felvásárlással, adóközösségek és munkaközösségek létesítésével, szervezett anyag- és gépellátással. Ezek formái szépen kialakultak.

Az MSZMP XII. kongresszusának határozata szerint „támogatni kell az egyéni és a családi munkaerő-tartalékok jobb kiaknázását. A dolgozók nagy hányada szabad idejében olyan munkát és kereső tevékenységet is végez, ami hasznos mind a népgazdaságnak, mind az egyénnek. Ez fejlődésünk olyan kiegészítő forrása, amely hozzájárul a bővülő és gyorsan változó szükségletek rugalmas kielégítéséhez, a nemzeti vagyon gyarapításához."

Nemcsak a kisipari és a lakossági szolgáltató tevékenységre vonatkozik ez, hanem a mezőgazdasági kistermelésre is, végezzék ezt tsz-tagok, állami gazdasági dolgozók, vagy akár bányászok, kistisztviselők. El kell ismerni a kistermelés szükségességét és az általa szerzett jövedelmek jogosságát. Különösen a sertés-, a baromfi- és a kisállattartás területén szükséges a kisüzemi termelést növelni. De az sem mellékes, hogy hazánkban az élelmezés egyik legsebezhetőbb pontja a nyers zöldség- és főzelékfélékkel, valamint a gyümölccsel való ellátás. Nálunk ez azért nem indokolt, mert a hazai sajátosságok kedveznek ezen termékek termelésének; hosszú a szezon; megszokott népélelmezési tömegtáplálékról van szó. De az egészséges táplálkozás szempontjából is helyes minél több zöldség- és gyümölcsfogyasztás.

Ezekben az években az államnak kevés pénze van termelésnövelő nagyberuházásokra. A vállalatok sem állnak valami jól. Az ipar termelésnövekedése megtorpant. Most van igazán szükség az olyan tevékenységek gyors felfuttatására, ahol a termelésnövelés az államnak pénzbe nem kerül, és ahol olyan munkaerő-kapacitás hasznosul, amely egyébként kihasználatlan maradna. A nagyvállalatok — éppen nagyságuknál fogva — nehezen tudnak igazodni a lakossági igények változásához, a helyi és elaprózott szükségletekhez. Most van igazán szükség olyan maszekolásra, amely az igények kielégítésében mutatkozó hézagokat kitölti. Persze nem munkaidő alatti vagy az üzemi munka rovására történő maszekolásra, fusizásra gondolok.

Sokan a szabad időt féltik a munkaidőn túli maszekolástól. De hát a fiatal lakást akar magának. Az idősebb pedig szeret valami olyat csinálni, amelyben van fantázia, ahol nincs fölötte főnök. Ki kifogásolhatná, ha egy vájár a délutánját a kis szőlőjében tölti, s a fiatal mérnök hét végi maszekbrigádban családi házat épít? Nemzeti jövedelmet termelnek ők, nemzeti vagyont gyarapítanak, akár képes ezt kimutatni a statisztika, akár nem.

Dr. Pirityi Ottó

Két évtized a népfrontmozgalomban

Beszik Lajos

Huszonötnél abbahagyom a számolást. A másik szobából újabb köteg oklevelet, plakettet, kitüntető jelvényt és kitüntetést hoz Beszik Lajos fia. A szövetkezeti mozgalomban, a népfrontban, a közigazgatásban, a békemozgalomban végzett eredményes munkájáért, az árvízvédekezésben való helytállásért, kiváló tanári tevékenységéért kapta valamennyit az édesapja. A Munkaérdemrend ezüst fokozata is közéjük tartozik. S itt egy fénykép. A kitüntetés átvételekor a Parlamentben Kádár János társaságában mosolyog Beszik Lajos.

Dunaszekcső a leghosszabb baranyai községek közé tartozik. Mégis, az első ember, akit a faluba érkezve megállítunk, pontosan elmagyarázza, hol találjuk Beszikék házát. Ez a Duna-part menti családi ház az otthonuk 1948 óta. Akkor települtek át a felvidéki kis községből, Légből. Ötödik gyermekük, Éva már itt született. A vagyontalan munkáscsaládból származó fiatal tanító itt folytatta néptanító, népnevelő munkáját. A magyar és szlovák nyelv mellett jól bírja az oroszt, a németet, megérteti magát a Dunaszekcsőn élő magyar, német, szerb ajkú lakossággal.

Több mint két évtizeden át volt a községi tanács tagja, a helyi népfrontbizottság elnöke. Huszonöt éve párttag, s 27 éven át mint iskolaigazgató tanított a községben. Új generáció nőtt fel ez idő alatt, s közülük nagyon sokan jól képzett szakmunkások, orvosok, mérnökök lettek, s nem kevesen választották a pedagógus hivatást. Huszonegyen visszatértek Dunaszekcsőre tanítani . . .

Utak, üzletek, törpe vízmű, gyermekintézmények, kultúrcsoportok születése példázza az elmúlt évek munkáját. Kialakításukhoz az egész község jó munkájára, összefogására szükség volt. A párttag, a tanácstag, a népfrontelnök, az iskolaigazgató Beszik Lajos szavára mindig hallgattak az emberek. Az ő aktív idejében bővült az iskola, akkor vásárolták a balatonmáriai telket az úttörőknek. Tavaly és tavalyelőtt ugyan nem használhatták, a konyhát kifogásolta a KOJÁL, de ez év tavaszán összefogott a község és a termelőszövetkezet segítségével, társadalmi munkában rendbehozták a tábort.

– Legalább százan dolgoztunk – fűzi hozzá ifjú Beszik Lajos, aki édesapja nyomában járva itt tanít. Busszal, gépkocsival jöttek-mentek az emberek.

Most nyáron már újra táborozhattak a helyi és a környékbeli úttörők. Az elmúlt évben a nemzetközi gyermekév alkalmából, mint népfrontelnök, a tanáccsal együtt egy játszótér építéséhez kért segítséget vállalatoktól. A farostlemezgyárban talált vállalkozókra. A társadalmi munkában létrehozott játszótér ma az egyik legkedveltebb találkozóhelye a legkisebbeknek.

Tavaly megbetegedett. Az agyvérzés utáni jobb oldali bénulása szerencsére fokozatosan javult, de az utcára nem merészkedik, s visszavonult népfrontelnöki tisztségéből. Ám azóta is levelez, s a mindennapos látogatóival elsősorban a köz dolgairól beszélget. Számos napilapot, folyóiratot járat és rengeteg keresztrejtvényt fejt. Gyakran elővesz és újraolvas egy többoldalas levelet. Nem sokkal a kormánykitüntetés után kapta. A parlamenti ünnepségről a filmhíradó is beszámolt. Így talált rá az az egykori nincstelen zsellér családból származó fiatalember, akit annak idején ő vitt iskolába, aki naponta kilométereket kerékpározott, hogy tanítója esténként pótolja vele mindazt, amit addig elmulasztott . . . Ma Veszprémben tanár . . .

A 71 éves Beszik Lajos fiával él Dunaszekcsőn. Feleségét 15 évvel ezelőtt veszítette el. Néay lánya Budapesten lakik. Gabi, Ili, Éva közgazdász, Olga tanár.

— Szinte minden hét végén hazajön valamelyikük. Időnként sikerül rászedniük, hogy menjek fel hozzájuk, de néhány hétnél tovább nem tudok Pesten maradni. Egy-két nap után már elfog a vágyódás az én otthonom, az én falum után . . .

Török Éva

HÍREK

1980. NOVEMBER
28
PÉNTEK

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából

STEFÁNIA

nevű

kedves olvasóinkat

A Nap kél 7.07 — nyugszik 15.57 órakor.
A Hold kél 22.30 — nyugszik 12.10 órakor

Százhatvan évvel ezelőtt, 1820. november 28-án született, és 75 éves korában, 1895-ben halt meg Engels Frigyes, a nemzetközi munkásmozgalom egyik legnagyobb vezetője és lángeszű tanítója, Marx Károly barátja és harcostársa; vele együtt a tudományos szocializmus, a marxista politikai gazdaságtan és a dialektikus materializmus megalapítója.

Korán kapcsolatba került a haladó eszmékkel. Még 1842-ben megismerkedett Marxszal, akivel már korábban is levelezett; majd második, 1844-ben történt párizsi találkozásuktól kezdődött egész életre szóló barátságuk. Vele együtt célul tűzték ki, hogy meggyőzzék a kor legjelentősebb munkásegyesületének, az Igazak Szövetségének vezetőit a forradalmi szervezet létrehozásának szükségességéről. Így jött létre az 1847-es kongresszuson a Kommunisták Szövetsége, amely kettőjüket bízta meg a szervezet programjának elkészítésével. 1848 februárjában jelent meg a Kommunista Kiáltvány, a tudományos kommunizmus eszméinek első alapvető összefoglalása.

Ez alkalommal nem vállalkozhatunk arra, hogy akár csak felvázoljuk rendkívül gazdag életművét. De annyit azért — egy kicsit jellemzésül is — mondjunk el róla, hogy az 1849. évi dél-német felkelésben ő maga is fegyverrel harcolt, s kitűnő stratégának bizonyult. Az 1848—49. évi német forradalom tanulságait a Forradalom és ellenforradalom Németországban című művében foglalta össze, értékes következtetésekre jutva a forradalom, s különösen a fegyveres felkelés stratégiájára és taktikájára vonatkozóan.

— **Nemzetközi grafikai börze.** „Grafika '80" címmel nemzetközi grafikai börzét rendeznek Lipcsében november 26. és 30. között. A Magyar Képzőművészek Dél-dunántúli Területi Szervezetét két pécsi művész, H. Barakonyi Klára és Erdős János grafikusok képviselik. Mindketten több alkotásukkal szerepelnek a jelentős eseményen.

◆

Rendezvények

— **Benkő Dániel** lantművész lép fel pénteken este 6 órakor a Belgrádi Gitárduóval a pécsi Ifjúsági Ház komolyzenei tájolójának programján.

— **Iskolamozi.** A Ságvári Endre Művelődési Házban ma, pénteken 14.30 órakor az iskolamoziban Csizmás kandúr c. japán rajzfilmet vetítik a gyerekeknek. 17.00 órakor az Omega Pan Clubban a Candy együttes koncertjét hallgathatják meg az érdeklődők, majd bemutatják az új Omega nagylemezt. Az est vendége: az Omega együttes lesz teljes létszámban.

— **Kozmetikai tanácsadás** és bemutató. Ma, pénteken este 18 órakor a Bólyi Művelődési Házban a Pécsi Szolgáltatóipari Vállalat kozmetikai tanácsadást és azt követően kozmetikai cikkek bemutatóját tartja.

— **Műsoros est.** A József Attila Művelődési Házban szombaton 17 órai kezdettel műsoros estet rendeznek, melyen vendégként fellép az eszéki Vladimir Nazor általános iskola furulyazenekara és tánccsoportja, valamint a gyárvárosi általános iskola ének- és tánccsoportja és a pécsi úttörő fúvószenekar.

— **A Viking, Rock Band és Minaret** budapesti együttesek részvételével közös diszkó- és rockkoncertet rendez pénteken 16—18 óráig a II. sz. Gyakorló Iskola úttörő csapata a felsőtagozatosoknak, közös munkájuk és a tanulás jutalmaként.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Szinház: A szerelem pillanatai (este 7 órakor) Bajor bérlet.

MOZI

Petőfi: Modern Robinson és családja (f3, f5, f7, f9) **Kossuth:** Hálózat (9, f12, 6, f9) A szultán fogságában (2, 4) **Tanárképző Főiskola:** Gengszterek sofőrje (5) A trombitás (f8) **Ifjúsági Ház:** Minden eladó (7) **Rákóczi:** Bosszúvágy (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Ezüstnyereg (6) **Jószerencsét:** Csere (4) Az 51-es számú dosszié (6) **Vasas, Kodály:** Kojak Budapesten (f6) **Vasas, Május 1.:** Az áldozat (f6) **Mohács:** Színes tintákról álmodom (6, 8) **Komló, Zrinyi:** Negyedik akadály (4) Luxusbordély Párizsban (6) Kés a vízben (8) **Komló, Május 1.:** Skalpvadászok (f5, f7) **Szigetvár:** A Szentév (6, 8 órakor) **Siklós:** A katona és az elefánt (5, 7)

A közélet hírei

A Közlekedéstudományi Egyesület Pécsi Szervezete vezetőségválasztó küldöttközgyűlést tartott tegnap a Technika Házában. Tiszteletbeli elnöknek dr. Szabó Tibort, elnöknek Mészáros Andrást és titkárnak Bujdosó Attilát választották meg.

◆

Somogyi klubnap Pécsett

A pécsi felsőoktatási intézményekben közel száz olyan diák tanul, aki Somogy megyei vállalattal, intézettel kötött társadalmi szerződést. Ha ehhez hozzászámítjuk azokat a pécsi egyetemi és főiskolai hallgatókat, akik nem állnak szerződéses kapcsolatban megyéjükkel — több százan vannak — akkor elmondhatjuk, hogy egész somogyi „hadsereg" folytatja tanulmányait a szomszédos megyeszékhelyen. Szerdán a Pécsi Tudományegyetem és a Tanárképző Főiskola somogyi klubjának vendégeként dr. Kassai János, a Megyei Tanács vb-titkára vezetésével kaposvári küldöttség járt a két intézményben és válaszolt a diákok kérdéseire.

Elhunyt dr. Haraszti György

Súlyos betegség következtében, életének 69. évében elhunyt dr. Haraszti György egyetemi tanár, az állam- és jogtudományok doktora, az ELTE nemzetközi jogi tanszékének vezetője, a Magyar ENSZ Társaság főtitkára. Temetéséről később intézkednek.

*

Elhunyt Tisza József

Tisza József, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa titkárságának nyugalmazott vezetője, a magyar munkásmozgalom régi harcosa, hosszan tartó betegség után, 66 éves korában elhunyt. Temetése december 1-én, hétfőn 14 órakor lesz a Mező Imre úti temetőben. Volt munkatársai, barátai, harcostársai 13.30 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

◆

— **Pályaválasztás.** Az állatkerti „Zoo-iskola" biológia szakköre nyolcadikos tanulói részére csütörtökön látogatást szervezték a Szentlőrinci Mezőgazdasági Szakközépiskolába. A tanulók ízelítőt kaphattak az iskolában folyó munkáról. A rendkívüli szakköri foglalkozás célja az volt, hogy segítséget nyújtson a diákoknak pályaválasztásukban.

◆

Előadások

A Ságvári Endre Művelődési Ház Kisgrafikai Barátok Klubja november 28-án délután 17 órakor tartja összejövetelét a Ságvári E. Művelődési Házban. Előadók: Vév Zoltán budapesti grafikusművész és dr. Katona Gábor, a központi vezetőség tagjai. Az előadások témája a grafika-művészet tisztasága. Az előadások után Kovács József, a KBK helyi titkára tartja meg beszámolóját, illetve ad tájékoztatást a klub jövő évi munkatervéről.

◆

Esküvő

HORVÁTH KATALIN
és
BORBÁS LÁSZLÓ

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, hogy 1980. november 29-én délután fél 5 órakor házasságot kötünk a szigetvári Városi Tanács dísztermében.

SANDMANN ZSUZSANNA
és
BÓNAI LÁSZLÓ

ezúton értesítik kedves ismerőseiket, hogy 1980. november 29-én 17.00 órakor házasságot kötnek a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

CZINE SZILVIA
és
FÁBRIK MIKLÓS

szeretettel értesítjük kedves ismerőseinket, barátainkat, hogy 1980. november 29-én 19.00 órakor házasságot kötünk a pécsi központi házasságkötő teremben (Hunyadi út 2. sz.).

Sátorhelyen a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát újabb nyolc lakást adott át november 7-e tiszteletére. A telepen ezekkel együtt 48 új lakásba költöztek a gazdaság dolgozói. A lakásokba az átadást követően azonnal megkezdték a beköltözést.

Schindl József felvétele

*

— **A pécsi múzeumigazgatóság** értesíti a látogatókat, hogy a Csontváry Múzeumot a bővítéssel járó építkezés miatt átmenetileg a Modern Magyar Képtár helyiségébe költözteti át. A Csontváry Múzeum utolsó nyitvatartási napja jelenlegi helyén, a Janus Pannonius utca 11-ben, november 30-a. Megnyitása a Szabadság út 2. alatti képtárban előreláthatólag december 16.

04—05—07

Tehergépkocsi ütközött a segédmotorkerékpárral. Szabó István 42 éves pécsi lakos tegnap délelőtt Pécsett, a Bolgár Néphadsereg úton tehergépkocsival kanyarodás közben összeütközött Magyar József 40 éves pécsi lakos által vezetett segédmotorkerékpárral. A motor vezetője súlyos sérülést szenvedett.

◆

OSSZEVONT ORVOSI RENDELÉS

Összevont rendelés lesz 1980. november 28-án a felnőtt járóbetegellátás körzeti orvosainak, valamint gyermekkörzeti orvosok továbbképzése miatt 13 órától 19 óráig az alábbi helyeken:

Felnőttek részére:

I. ker.: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169; II. ker.: Munkácsy M. u. 19., II. em. 219., tel.: 13-833/48, Krisztina tér, telefon: 14-133. III. kerület: dr. Veress E. u. 2., telefon: 15-833, Rókus u. 7/1. telefon: 12-412.

Gyermeklakosság részére délután 13—17 óráig az alábbi tömbügyeleti helyeken: Gábor Á. u. 15., tel.: 11-752, Zsolnay V. u. 45., tel.: 13-724, Munkácsy M. u. 19., tel.: 13-833/75, Kertváros (Krisztina tér), tel.: 15-708, dr. Veress E. u. 2., tel.: 15-833, Rókus u., tel.: 10-742. 17—19 óráig pedig a Munkácsy M. u. 19., a Krisztina tér és a dr. Veress E. u. 2. sz. alatti rendelőkben.

Ezen a napon a csecsemőtanácsadások elmaradnak.

A délelőtti rendelések a szokásos helyen és időben lesznek megtartva.

— **TIT-PROGRAM.** A TIT Mecseki Természettudományi Stúdió bemutató csillagvizsgálójának avatása lesz ma, (pénteken) 15 órakor.

◆

Színházi hírek

Ál-Petőfi címmel befejeződtek egy készülő tv-film forgatási munkálatai. Az egyik címszerepet Győry Emil alakítja. A produkcióban szerepet kaptak: Leviczky Klára, Labancz Borbála és Fekete András, ugyancsak a Pécsi Nemzeti Színház művészei. A film kísérőzenéjét Papp Zoltán, a színház karmestere komponálta.

*

Juhász Ferenc „Te ekével, kalapáccsal..." című versére nagyobb szabású zenei kompozíciót készített Papp Zoltán, a Pécsi Nemzeti Színház karmestere. A művet a KISZ Központi Művészegyüttesének 30. jubileuma alkalmából ünnepi gálaesten mutatta be először és nagy sikerrel az együttes ének-, zene- és tánckara.

◆

Közlemények

Az elmúlt időszak balesetei kapcsán ismételten felhívjuk városi illetve pébégázt használó fogyasztóink figyelmét, hogy nyílt égésterű, égéstermék elvezetővel nem ellátott gázkészülékek — mint például a hősugárzó, gáztűzhely — lakóhelyiségek fűtésére nem alkalmasak, ilyen irányú használatuk életveszélyes állapotot hoz létre. Kérjük, hogy a gázkészülékek kezelési utasítását maradéktalanul tartsák be.

DDGÁZ Baranya megyei Üzemegysége.

*

Pécsi Vízmű értesíti a lakosságot és a közületeket, hogy 1980. november 28-án 8 órától 15 óráig hálózatkarbantartási munkálatok miatt a vízszolgáltatás az alábbi területen szünetel: Meszes: Komját A. u. és a meszesi víztorony között, Szabolcsfalu egész területén. A munkálatok ideje alatt tálykocsis vízellátás lesz.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Szódát az olajra? 8.37: Szimfonikus muzsika. 9.33: Száll az ének... 10.05: Képek és jelképek. 10.35: Versek. 10.40: Magyar képeskönyv. 11.00: Gondolat. 11.45: Fúvósesztrád. 12.35: Hétvégi Panoráma. 13.54: Így láttam Bartókot. 14.20: Kóruspódium. 14.44: Magyarán szólva... 15.10: Operaáriák. 15.28: Tudod-e? 16.05: Magánerőből. 17.10: Láttuk, hallottuk. 17.35: Operettfelvételekből. 18.00: Bartók: Szonáta. 19.15: Homo ludens. 19.35: A zeneirodalom remekműveiből. 20.39: Nótacsokor, csárdáscsokor, verbunkos muzsika. 21.30: Juhász Judit műsora. 22.20: Kanada — Keletről. 22.30: Esti hangverseny. 23.30: Operaáriák. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Nóták. 8.20: Kanada — Keletről. 8.33: Slágermúzeum. 9.25: Arany a jégben... 9.40: Szemelvények az albán népköltészetből. 10.00: Zenedélelőtt. 11.45: Tánczenei koktél. 12.33: Édes anyanyelvünk. 13.12: Táncrend. 13.27: Éneklő Ifjúság. 14.00: Kettőtől ötig... 17.00: Nem tudom a leckét! 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Dzsessz Jugoszláviából. 19.25: Vajon miért építkezünk? 20.00: Féléra népzene. 20.33: A Rádiószínház bemutatója. 21.25: Magángyűjtemény. 22.25: Kellemes pihenést!

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Operarészletek. 10.18: Új lemezeinkből. 11.05: A kamarazene kedvelőinek. 12.09: Zenekari muzsika. 14.10: Operarészletek. 15.05: Az Albán Népi Ének- és Táncegyüttes felvételeiből. 15.15: Könyvszemle. 15.25: Haydn-szonáták. 16.30: Tip-top parádé. 17.00: Purcell-művek. 17.46: Jelenidőben. 18.16: Új operalemezeinkből. 19.05: Iskolarádió. 19.35: Az operaközvetítés folytatása. Közben: 20.15: Költemény-részletek. 20.30: Az operaközvetítés folytatása. 21.32: Hangfelvételek felsőfokon. 22.20: Zenekari muzsika.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Bartók zenéje szól... A fejtörőjátékot a pécsi Jókai téri zeneműboltból Ivasivka Mátyás vezeti. 17.20: Fotósarok. Szabó Zsolt sorozata. 17.25: Sportmagazin. Szerkesztő: Kovács Imre. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Tánczene. 18.30: Szerbhorvát nyelvű műsor. Hírek, információk. — Jugoszlávia népeinek zenéjéből. — Hidak jegyében. Dokumentumműsor. — 19.00: Német nyelvű műsor. Kulturális magazin: Hírek, tudósítások. — Mi fő a svább fazékban? Főzési szokásokról beszélget Hetényi Árpád. — Népdalcsokor. 19.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.00: Tévétorna (ism., sz.). 8.05: Fizika. 8. o. 9.05: Orosz nyelv. 6. o. (sz.) 9.30: Magyar irodalom. 1—4. o. 10.05: Fizika. 7. o. 10.35: Környezetismeret. 2. o. 14.00: Magyar irodalom (ism.). 14.20: Orosz nyelv (ism., sz.). 14.45: Környezetismeret (ism., sz.). 15.00: Fizika. 7. o. (ism.) 15.30: Fizika. 8. o. (ism.). 16.00: Hírek. 16.05: Szigetek az óceánban (ism., sz.). 16.30: Egészségünkért! (sz.) 16.40: Pedagógusok fóruma (ism.). 17.15: Természetbarát (sz.). 17.35: Csali. Horgászötperc (sz.). 17.40: Reklám. 17.45: Öt perc meteorológia (sz.). 17.50: Pannon krónika. 18.20: Gyár az erdőben (sz.). 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Siker (sz.). 21.10: Családi tűzfészek. Magyar film. (14 éven felülieknek). 23.35: Tv-híradó 3. (sz.)

MÁSODIK MŰSOR

19.00: Természetbarát (ism., sz.). 19.20: Öt perc meteorológia (ism., sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Pulzus (sz.) 20.45: Meddig lesznek gyenge termelőszövetkezetek? 21.15: Tv-híradó 2. (sz.). 21.35: Szépek az utak (sz.). 22.15: Daniel Druskat. NDK tévéfilmsorozat. V/1. rész (sz.). 23.45: Reklám.

JUGOSZLÁV TV

16.15: Gyermekműsor. 16.45: Lépések — ifjúsági műsor. 17.15: Kosárlabda: Iskra Olimpija—Cibona. 18.45: Mini show. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Hét plusz hét. 21.05: Az új Jugoszlávia elismerése. 22.20: Edward és Simpson asszony — filmsorozat. 23.10: Hét tv-nap.

MÁSODIK MŰSOR

17.30: Kis koncert. 19.55: Ma este. 20.00: Vendégszerkesztő. 21.00: Huszonnégy óra. 21.15: Bileci nő. 22.00: Arcképek. 22.30: Szólóhangverseny altszaxofonra. 23.10: Házi mozi: Bombayben történt — indiai film.

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: II. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI UGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10 52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10 8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10 9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

◆

— **Munka és Művelődés.** November 28-án, pénteken 15 órakor a József Attila Művelődési Házban rendezik meg a szocialista brigádmozgalom városi döntőjét. Hét pécsi vállalat, üzem huszonnégy brigádja vesz részt majd a pénteki vetélkedőn.

időjárás

Várható időjárás péntek estig: túlnyomóan borult idő, országszerte ismétlődő eső, havas eső, majd egyre több helyen hó. Erős, időnként viharos és általában északkeleti irányú szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: az ország nagy részén 0—5 fok között, néhány szélvédett és átmenetileg kevésbé felhős helyen gyenge fagy. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 1—plusz 5 fok között.

Távolabbi kilátások szombattól keddig: általában erősen felhős, borult, párás idő, eleinte túlnyomóan esővel, később havazással. Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 3—plusz 2 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1—plusz 6 fok között.

38.

— Akkor legyen szíves, tegyen még egy fordulót a Kék Pisztrángba... hozza el ide nekünk Józsefet... tudja, aki Máriával érkezett oda... Melyik szobában is lakik József? — kiált föl Máriának a teraszra.

— A tizenhetesben! — kiált le a teraszról Mária.

— Akkor ért mindent, ugye, Mark?

— Igen.

— Jól van, Mark, jól van, pilóta...

*

Erzsébet és Dan táncolnak. József ül egy asztalnál, iszogat valamit. Erzsébet és Dan tánc közben is a vendégeket nézegetik. József — ahogy meghagyta neki Mária — figyeli Erzsébetet és Dant.

Beszélgetésükből természetesen nem hall semmit, szól a zene, általános az emelt hangerejű beszéd.

— Hol lehet Mária? — kérdezi Dan, szinte önmagától.

— Talán zuhanyozik. Itt ül ez a fiatalember. Ezzel érkezett. Most biztosan zuhanyozik, ez a becsületes udvarló meg itt várakozik rá.

— Biztos ez?

— Nem. De legalábbis vigasztaló...

— Ej, ez nem eljárás!

Dan a parketten hagyja Erzsébetet, siet a hallba. A pult mögött most csinos fiatal nő áll. Dan súg neki valamit, és mutat neki valami igazolványfélét. A nő mosolyog, besétál Dan-nel a bárba, biccent a dobosnak, közben megnézi Józsefet. Újra biccent a dobosnak, kimennek a bárból, vissza a hallba.

— A tizenhetesben... — súgja a nő, immár a pult mögül. — De a lány elment.

— Biztos?

— Biztos.

— Nem valami vigasztaló — morogja Dan.

Közben megérkezik Erzsébet is.

— De legalább biztos — mondja Erzsébet.

— Még egy telefont megengedsz?

— Igen. Hogyne. Csak tessék. És ha közben beüt egy hölgyválasz?

— Akkor kirohansz utánam, visszaakasztjuk a telefont, és fölkérsz táncolni. Világos?

— Világos.

Dan telefonál.

— Hello, itt Dan. Elment a madárka. Nem, azt nem tudom. Nem mondta meg. Erzsébetnek sem. Tulajdonképpen nem is találkoztak, nem is köszöntek egymásnak... Olyan gyorsan történt az egész... Hibáztam, főnök? Sajnálom. Borzasztóan sajnálom... Igazán nem tehetek róla... Nem, a fickó itt van. Itt üldögél és bámul a pofánkba. Mintha figyelne minket... Igen, értettem. Értettem, főnök. Most a fickó elmegy valakivel. Igen, elmennek. Értettem. Viszlát.

*

Mark vezeti a gyorskocsit, József kicsit ijedten pillog benne.

— Hová megyünk?

— A kisasszony után. Egyenest a kisasszony után...

— Foxmanhoz?

— Igen.

— Be, a Génbankba?

— Nem, haza.

— Hogy hívják magát?

— Mark.

— Jól van, Mark.

— A főnök azt is szokta mondani: jól van, pilóta!

— Jól van, Mark, mondom én is: jól van, pilóta!

— Az, hogy „mondom én is", nem kell.

— Nem?

(Folytatása következik)

Szír vendégek jártak Baranyában

A magyar oktatásügy arab szemmel

— Ezernyolcszáz évvel ezelőtt egy országhoz tartoztunk szír barátainkkal: a Római Birodalomhoz.

Ezzel a ma már tréfásan ható, de Pannóniára kétségtelenül igaz megállapítással fogadta Baranyában szíriai tanárvendégeinket *Bernics Ferenc* művelődésügyi osztályvezető. *Kemal Naim* és *Rashád Lahám* a damaszkuszi, illetve a suedai oktatási igazgatóság osztályvezetője, mindketten oktatástervezéssel és -statisztikával foglalkoznak. Háromhetes magyarországi tanulmányútjuk során hétfőn érkeztek Baranyába, ahol két napot a megyében, kettőt Pécsett töltöttek. Elutazásuk előtt kértük meg Rashád Lahámot, foglalja összse magyarországi látogatásuk célját és tapasztalatait.

— Szíriában a népszaporulat igen magas, közel van a 30 ezrelékhez. Nekünk tehát létkérdés, hogy előre, legalább viszonylagos pontossággal meg tudjuk tervezni az oktatást — mondta. — Magyarországon az iskolarendszer egyes elemeit és az ötéves közoktatási tervezést tanulmányoztuk.

— *A magyar és szír iskolarendszer között igen nagy különbségek vannak. Nem gátolja ez majd a tapasztalatok felhasználását?*

— Az általánosítható tapasztalatokét nem. Rájöttünk például arra, hogy Magyarországhoz viszonyítva mennyire el vagyunk maradva az óvodai ellátást illetően. Világos, hogy ezt nekünk fejleszteni kell.

— *Úgy tudom, Sziriában csak az iskolák tartoznak az államhoz, az óvodák magánkézben vannak . . .*

— A szocialista átalakulás nálunk csak most kezdődik. Az óvodák államosítása is egy lépés lesz az oktatási forradalomban. Ugyanígy hasznosítanunk kell a magyar példát a szakközépiskolai oktatás területén. Nagyon tetszett nekünk, hogy a diákok az iskola falain kívül, gyári tanműhelyekben is dolgoznak, sőt, a mezőgazdasági munkákkal sokkal előbb kapcsolatban állnak környezetükkel, mint a mi tanulóink.

— *Milyen emlékeket visznek haza Baranyából?*

— A pécsi nevelési központ nyerte meg leginkább a tetszésünket, és az, hogy milyen nagy gondot fordítanak itt a nemzetiségi fiatalok oktatására.

H. J.

Ismét rosszra fordult az időjárás

Küzdelem az ősziek betakarításáért

Körkép a baranyai üzemekből

A mezőgazdasági üzemeknek ugyancsak jól jött a több mint egyhetes napsütéses időjárás: ezzel megyénkben is meggyorsultak a betakarítási munkálatok. Tegnap hajnalban viszont ismét eleredt az eső és a vetést átmenetileg nem folytathatták a közös gazdaságok. A Baranya megyei Tanács mezőgazdasági osztályától kapott tájékoztató alapján a következőket mondhatjuk. A tervezett búzaterület tíz százaléka még vetetlen, lábon áll a kukorica harminc százaléka, és ami igencsak nagy fejfájást okoz, a cukorrépa tíz százaléka is a földben van.

Tegnapi körutunk során három baranyai gazdaságot kerestünk föl, így a szederkényit, a szajkit, valamint a Bólyi Mezőgazdasági Kombinátot.

A szederkényi termelőszövetkezet növénytermesztési főágazatvezetője, *Klein Vilmos* is nyugodtabb, mint napokkal ezelőtt. Szerdán végre befejezhették a búza vetését és így ötszáz hektáron került földbe a kenyérnek való. A kukorica „aratás" viszont még most is tart. A terület tíz százalékán — negyvenhat hektáron — még lábon áll a termés, amelynek nagy része a máriakéméndi táblákon van. Tegnap délelőtt éppen akkor indult el a termelőszövetkezet központi majorjából a K 700-as erőgép, hogy a Karasica menti mélyebb tábláról kihúzza a pótkocsis vontatókat, mikor odaérkeztünk. *Tukács András* gépcsoportvezető szerint legalább húszcentis víz áll foltosan a mélyebben fekvő földeken.

A szajki termelőszövetkezet központi majorjába reggel kilenc órakor érkezett be az első kukoricaszemmel teli vontató: a babarci és a lánycsóki kísérleti táblákról szállították a kukoricát. A műhelyvezető éppen akkor marasztalta el az egyik traktorost, mikor a mérlegelést figyeltem. Túlterhelten érkezett: az viszont érthető, hogy minél előbb túl szeretnének jutni ezen a nehéz időszakon és jobban megrakják a járműveket. Időközben megérkezik *Hoffmann János* is, harmadszor fordult a B hatos tábláról, de saját erőből ő sem tudott volna kijutni a szilárd burkolatú útra. A szajki termelőszövetkezet 1278 hektáros kukoricaterületéből még 270 hektáron lábon áll a termés. Az eddigi hozamokat tekintve a Pioneer 3978-as és 3950-es hibrid jól fizetett, az átlag eléri a tíz tonnát hektáronként. Ugyanakkor a szegedi 444-es fajta megrogyott, melynek a betakarítása nagy nehézségeket okoz. Örömmel újságolták viszont a szajkiak, hogy tegnap a déli órákra végeztek a cukorrépa szedésével és a termésátlag elérte a hektáronkénti negyvenkét tonnát.

A Bólyi Mezőgazdasági Kombinátban még a hónap elején befejezték a cukorrépa betakarítását és az utóbbi napok kedvező időjárásának köszönhetően több mint négyezer hektáron végeztek a búza vetésével. *Márton Pál* növénytermesztési főosztályvezető elmondta, hogy mindössze százötven hektárról **kell „learatni"** a takarmány**kukoricát, ami** végsősoron **két munka**nap alatt elvégezhető. Vetőmag kukoricából még négyszáz hektár van hátra, a bólyi, a károlymajori, a beremendi és a siklósi területen. Megtudtuk azt is, hogy a hozamok a tervnek megfelelően alakulnak, hektáronként nyolctonnás az átlagtermés. A területen tegnap tizenhat kombájn dolgozott, kiszolgálásukat legalább ötven szállítójármű segítette. Ha az időjárás nem lesz rosszabb, a bólyiak is szeretnék a jövő hét végére elfelejteni a kukoricabetakarítást.

S. Gy.

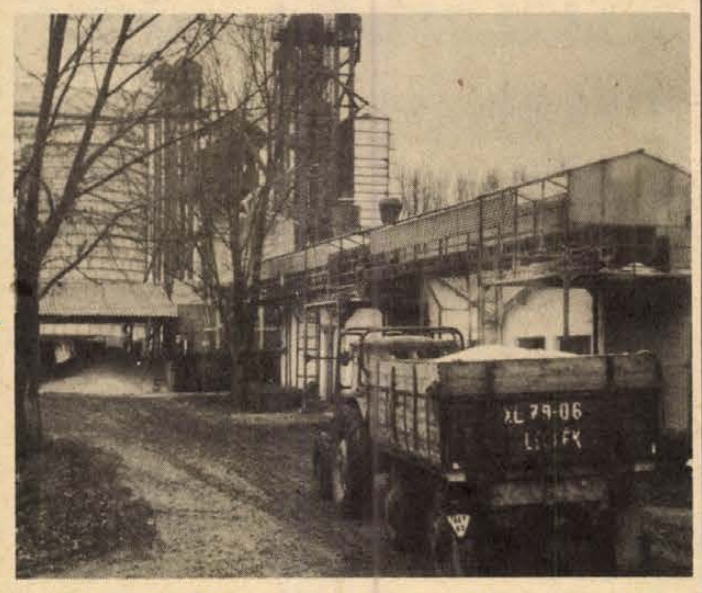

A szajki termelőszövetkezet szárítóüzeméhez folyamatosan érkeznek a kukoricával megrakott szállító járművek az ázott mezőkről

SZOMBATON DÉLELŐTT A RÁDIÓBAN

Törzsvendégek és törzsasztalok a Nádorban

Sárgaréz kávékiöntőből kapja a vendég a feketét, s kedvenc lapját nádfonatú újságtartón veheti majd át a pincértől szombaton délelőtt a Nádor kávéházban.

A Magyar Rádió Pécsi Stúdiója szombaton délelőtt a Nádor kávéházból ad élőműsort. Ez alkalommal megidézik az igazi kávéházi hagyományokat Magyarország utolsó, még létező kávéházában. Nemcsak a mai törzsvendégeket várják a műsor készítői, hanem azokat is, akik néhány éve vagy évtizede voltak mindennapos vendégek a Nádorban. Több, Pécsről elszármazott jeles író is leül majd ezen a délelőttön a régi törzsasztalához. A vendégek tízféle kávékülönlegesség között válogathatnak majd. Szó lesz a Nádor jövőjéről is, s arról, hogy miként nyerheti vissza néhol már megkopott patináját a vendéglátó hely.

A kávéház ajtaja természetesen e délelőtt is nyitva áll mindenki előtt. Az otthonmaradók szombaton délelőtt 9 órától hallgathatják az adást.

Agroökológiai tudományos tanácskozás Pécsett

A tudományos tanácskozás résztvevőinek egy csoportja

Természeti adottságaink hasznosítása a mezőgazdaságban

Dr. Láng István akadémikus, az MTA főtitkárhelyettesének vitaindító előadása

A Magyar Tudományos Akadémia irányításával két éven át 30 tudományos kutatóintézet és egyetem, 400 szakember foglalkozott agroökológiai potenciálunk felmérésével. A vizsgálat eredményét és a hasznosítás lehetőségeit ez év májusi közgyűlésén tette közzé a Magyar Tudományos Akadémia. Tegnap Pécsett, az Ifjúsági Házban *dr. Dányi Pál*, a Megyei Pártbizottság titkára nyitotta meg azt a Baranya megyei Tanács, a PAB és az MTESZ által rendezett tudományos tanácskozást, amelyen *dr. Láng István* akadémikus, az MTA főtitkárhelyettese ismertette Baranya megye termelőgazdaságainak vezetőivel, szakembereivel az országos felmérés eredményét és az agroökológiai potenciál hasznosításának lehetőségeit. Előljáróban rámutatott, hogy a nyolc szomszédos ország — Ausztria, Csehszlovákia, Bulgária, Lengyelország, Jugoszlávia, Románia, az NDK és Magyarország — összehasonlításában: természeti erőforrások — kőolaj, földgáz, szén stb. — az egy főre eső termelésben középhelyet foglalunk el. Az egy főre eső növényi produkció terén az első helyen állunk az 1978-as adatok szerint. Gabonából évi 1,15 tonnát, — közel annyit, mint az USA-ban —, szarvasmarha-, sertés- és baromfihúsból 1 főre évi 124 kilót állítunk elő, az NDK a második 100 kilóval. Hústermelésben a világ élvonalában vagyunk.

Az ezredforduló prognosztikája biztató. Adottságaink lehetővé teszik, hogy 2000-ben már 24 millió tonna gabonát állítsunk elő, minden lakosra 2 tonnát. Búzából 5,8, kukoricából 8,4, cukorrépából 46,3, napraforgóból 3,5, lucernaszénából 11,4 tonnát, szőlőből 8—12 tonnát érhetünk el hektáronként országosan. Néhány üzem ezt már ma elérte. A növényi fehérjetermelést megháromszorozhatjuk, a zöldség- és gyümölcsproduktumot megkétszerezhetjük. Az országot 35 termelőkörzetre osztották be. Táblára lebontott optimalizációs modellekkel lehet az erőforrásokat a célok érdekében mobilizálni. Hatvan százalékkal több műtrágya felhasználásával 80 százalékkal több produktum érhető el. Ez azonban nem automatikus, fontos az emberi tényező szerepe és a kellő közgazdasági ösztönzés is.

Dr. Földvári János, a Megyei Tanács általános elnökhelyettese a Baranya megyei agroökológiai potenciál helyzetéről tartott előadást. Majd korreferátumok következtek. *Dr. Csete László*, az AKI tudományos igazgatója a termőföld optimális hasznosításáról, *dr. Harnos Zsolt*, az OMFB Rendszerelméleti Intézetének vezetője a természeti tényezők matematikai összefüggéseiről, *dr. Álló Miklós*, a Baranya megyei Tanács osztályvezetője az agroökológiai tényezők hatásáról az egyes mikrokörzetekben, *dr. Diófási Lajos*, a Pécsi Szőlészeti Kutató Intézet igazgatója Baranya szőlőtermesztési adottságairól, *dr. Wirth Endre*, az Alkalmazott Felhőfizikai Központ vezetője az agrometeorológia és a növénytermelés kapcsolatáról, s végül *dr. Hegyi Géza* kandidátus, a Baranya megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás főmérnöke a növénytermesztés hozamnövelésének biológiai alapjairól tartott előadást.

— Rné —

Folyóiratszemle

A kínai politikáról

A *Nemzetközi Szemle* novemberi száma *Új szakasz a kínai politikában* címmel adja közre Kínával foglalkozó írásait. *Aczél Endre* az 1980. augusztus 30.—szeptember 10. között megtartott V. országos népi gyűlés 3. üléssszakáról megjelent hírügynökségi tudósításokból készített összeállítást. Hua Kuo-feng előadói beszédéről az Új Kína hírügynökség jelentése, a személyi változásokról a Peking Review tudósítása alapján számol be. *Az alkotmánymódosítás és az új törvények* ismertetése során szó esik a Kínai Népköztársaság új házassági törvényéről, mely módosította a házasságkötési korhatárt és a válás feltételeit. Papíron a korábbi korhatárt 2—2 évvel emelték a nőknél 20-ra, a férfiaknál 22 évre, de ez inkább leszállítást jelent, mert *a korábbi gyakorlat szerint* a férfiak 28, a nők 25 éves korukban házasodhattak. *Az új állampolgársági törvény* szerint a kínai állampolgárságnak faji („legalább az egyik szülő"), illetve letelepedési kritériumai vannak. A kettős állampolgárságot nem ismerik el. *Az egyéni jövedelmek adójáról szóló törvény* hatálya alá csak azok esnek, akiknek a havi jövedelme meghaladja a 800 jüant. Peng Csen, a törvényelőkészítő bizottság elnöke szerint ilyen állampolgár Kínában csak 21 van.

A *Corriera Della Sera* című lapban jelent meg *Oriana Fallaci: Mao tévedései és a következő világháború* című interjúja Teng Hsziao-pinggel, melyet szintén közöl a folyóirat. Az írás érdekességét és aktualitását növeli, hogy éppen ezekben a napokban folyik Kínában a „négyek" pere, melynek megértése hátteréhez sok új információ nyerhető az interjúból.

A folyóirat szerkesztősége néhány megjegyzést közöl az interjúhoz. Emlékeztet arra, hogy *Teng Hsziao-ping* augusztus 21-én és 22-én Pekingben egy négyórás interjú keretében válaszolt Oriana Fallaci kérdéseire, aki a megjelent írás bevezetőjében azt írta, hogy a legkényelmetlenebb és legszemtelenebb kérdéseire is választ kapott. A szerkesztőség megállapítja, hogy az interjúban igen tanulságos az, amit Teng Hsziao-ping Kínáról és a Kínai Kommunista Pártról elmond, valamint az is, amit a látszólagos könnyed nyíltság ellenére elferdít, vagy elhallgat. A Szovjetunióval és Vietnammal kapcsolatban a jelenlegi kínai külpolitika ismeretében nem lehetett mást várni, mint egyoldalú, helyenként rágalmazásba átcsapóan elfogult állításokat és értékeléseket. Sajátos módon azonban az interjúban szinte szó sem esik az Amerikai Egyesült Államokhoz fűződő viszonyról, és Japán egyáltalán nem szerepel — igaz, *a mindent firtató Fallaci ezt a két, Kína jelenlegi és jövőbeli politikája szempontjából fontos viszonylatot nem is erőlteti* a kérdezés menetében.

M. E.

Dupla fólia, többszörös haszon

Új zöldségtermesztési eljárás

Baranyában is bevezetik a vízfüggönyös módszert

(Tudósítónk telefonjelentése)

A megye köztudottan kitűnő klimatikus viszonyokkal rendelkezik, szinte ideális terep a zöldségtermesztés szempontjából. Ennek ellenére mostanáig viszonylag kevesen ismerték meg szűkebb pátriánkban a dupla fóliás vízfüggönyös technológiát. Az eljárás, amelyet tegnap délelőtt ismertettek meg a sajtó képviselőivel a Kertészeti Egyetem soroksári tangazdaságában, lényegében az ún. hulladékvizet, illetve azok energiáját hasznosítja. Magyarul arról van szó, hogy akár 12 fokos kútvízzel a legnagyobb hidegben is 6—8 fokos hőmérséklet biztosítható a fóliasátrak alatt.

A *dr. Somos András* akadémikus és *dr. Turi István* által kidolgozott szisztéma eredménye nemcsak azzal mérhető, hogy szükségtelenné teszi az olajtüzelést, de maga a beruházás is lényegesen olcsóbb. Míg az üvegházakban egy négyzetméternyi felület megépítése három-ötezer forintba kerül, addig a duplafóliás eljárás csupán 800 forintba. A módszer igen egyszerű elven alapul, a kettős borítású növényház belső-közbülső falán vizet permeteznek szét, ami leadja a fölös energiamennyiséget.

Mint dr. Somos András elmondta, az eljárás igen egyszerűen, akár házilag is megvalósítható, olcsó, és nagyhozamú, rövid tenyészidejű zöldségfélék termesztését teszi lehetővé. A soroksári üzemben egyébként palántaneveléssel és hajtatással — paprika, paradicsom, uborka, tök, dinnye — foglalkoznak. A kistermelők érdeklődése máris igen nagy, és a szisztéma elterjesztésében a soroksári szakemberek nagy segítséget nyújtanak: ingyen rendelkezésre bocsátják a háztáji gazdaságoknak a szükséges szakirodalmat és szerepet vállalnak a szaktanácsadásban is.

A kapott tájékoztató szerint Baranya megyében a mohácsi Új Barázda Termelőszövetkezet lesz az első, amelyik az eljárás nagyüzemi megvalósítására vállalkozik. Érdekessége még a vízfüggönyös zöldségtermesztésnek, hogy laskagombát is termeszthetnek az eljárással, e termék különösen a határokon túl keresett, de a hazai fogyasztók is egyre nagyobb érdeklődést mutatnak az ínyenc termékféle iránt. A hátramaradó szalmabálák, amelyeket a gomba micéliumai szőnek át, kiváló eleségnek bizonyulnak a szarvasmarhatelepeken.

Valkó Béla

Közgazdasági élet

Vita a vállalatok belső irányításáról

A munkapadtól a vezérigazgatóig

A vállalati belső mechanizmus korszerűsítésének szükségességéről írt vitaindítót lapunkban Gerencsér Ferenc „A munkapadtól a vezérigazgatóig" cikksorozatában, ostorozva és meggyőző példákkal bizonyítva a vállalatok belső irányításának merevségét. A cikk visszhangot váltott ki, Közgazdasági élet rovatunkban több hozzászólást is közöltünk. Most újabbakat közlünk azzal, hogy a vitát lezártnak tekintjük, s a hozzászólások összegezésére visszatérünk.

Cikkírónk, dr. Murányi Szabolcs, a Pénzügyminisztérium Bevételi Főigazgatósága Pécsi Területi Igazgatósága részéről a költséggazdálkodás tükrében vizsgálja a vállalati belső irányítás korszerűsítését. Baranyai példákkal szolgálva megállapítja, a vállalatok és a szövetkezetek belső irányítási, igazgatási munkájának szervezettsége javult, az e téren elért eredmények nem lebecsülendők, de természetesen vannak még jócskán tartalékok.

M. Z.

Némi javulás

Szervezeti korszerűsítés a költséggazdálkodás tükrében

Jó és rossz irányzatok a baranyai vállalatoknál

Vállalataink, szövetkezeteink tevékenységük során nyereségük növelésében érdekeltek. Az eredmények alakulásának egyik alapvető tényezője a költséggazdálkodásban jelölhető meg. A folyamatok költségalakulása, valamint a szervezettség színvonala között az összefüggés döntő jelentőségű a gazdálkodás eredményessége szempontjából. A vállalati, szövetkezeti tevékenység hatékonyságát alapvetően határozza meg a *belső irányítási munka színvonala*, az ebben feltárható tartalékok, lehetőségek maximális kihasználása.

Belső átszervezések

Ezen követelmények érvényesítése érdekében fogalmazta meg a korábban kiadott minisztertanácsi határozat a belső irányítás korszerűsítését, a szervezési feladatok megvalósítását. A határozat végrehajtása magában foglalja, megkövetelt a döntési szintek megfelelő szabályozását, az egyes funkciók ellátására hivatott szervek feladatkörének, ezek kapcsolatainak ésszerűsítését, a vállalati belső szabályozás fejlesztését, az adminisztrációs folyamatok, ügyviteli tevékenység korszerűsítését, valamint a hatékonyabb információs rendszer kiépítését. Ugyanakkor követelménynek kell tekinteni, hogy a korszerűsítés, szervezés végrehajtását követően növekedjen a hatékonyság, és ehhez kapcsolódóan a vállalati eredmény. Ez azonban csak úgy biztosítható, ha az átszervezés költségmegtakarítással jár, vagy a ráfordítások arányaikban kisebb mértékben emelkednek, mint a vállalati produktum. A szervezést megelőzően tehát meg kell tervezni, számításokkal alá kell támasztani a várható gazdaságosság alakulását.

Az általunk megfigyelt gazdálkodói körben a tapasztalatok azt mutatják, hogy *a vállalatok és a szövetkezetek döntő többsége a minisztertanácsi határozatban foglaltaknak megfelelően szervezeti, irányítási rendszerében változtatásokat hajtott végre.* Az ez irányú törekvések – a hasznosságukat illetően – ugyanakkor differenciáltságot mutatnak. Több vállalat figyelemre méltó eredményt ért el. Így a Volán 12. sz. Vállalatnál módosították a vállalati központ, valamint a szolgálati helyek döntési jogkörét, ennek megfelelően határozták meg az egyes vezetők hatáskörét. Szervezeti módosításokat hajtottak végre. Ehhez kapcsolódóan csökkent az anyagmozgatás, és feladataikat gyorsabban, kevesebb gépkocsival, jelentős létszámcsökkentéssel tudták megoldani. A racionális szervezést követően az éves költségmegtakarítás meghaladja a milliós nagyságrendet.

Az irányítás korszerűsítése érdekében több vállalatnál és szövetkezetnél került sor *a belső szervezeti felépítés módosítására, osztályok megszüntetésére, összevonására, az igényeknek megfelelően új szervezeti egységek kialakítására.* A gazdálkodó egységek nagy részénél előtérbe került az irányítási, illetve információs rendszer fejlesztése, hatékonyabbá tételének igénye. Egyre több gazdálkodó gépesíti ügyvitelét. Így a Dél-dunántúli Gázgyártó és Szolgáltató Vállalat is egy PC 4000-es kisszámítógép beállítását határozta el. A vállalatoknak ugyanakkor gondot okozott, hogy a beruházást a kivitelező nem a szerződésben foglalt határidőre készítette el, így ez kedvezőtlen költségráfordításokat eredményezett.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a szervezések döntő hányada *a fizikai* területekre irányult; ez kedvező jelenségnek tekinthető. *Ugyanakkor az összes szervezésnek mintegy egyharmada érinti csak a belső irányítási rendszert.* Ez arra hívja fel a figyelmet, hogy e területen a lehetőségek még adottak, gazdálkodó egységeink ez irányú tevékenységeiket még fokozhatják.

Nőtt az alkalmazotti létszám

A kedvező jelenségek mellett kevésbé tekinthető pozitívnak, hogy a szervezeti felépítés korszerűsítésének következtében a vizsgált egységek több mint a felénél *a központi alkalmazotti létszám nőtt*, és csak alig egyharmaduknál csökkent. Több gazdálkodó egységnél a szervezés következtében ugyan csökkent a központi osztályok száma, ugyanakkor megemelkedett az egy osztályon, részlegen belül foglalkoztatottak átlagos létszáma. A vezetők száma az utolsó két évben fél százalékkal nőtt. Ezen belül 0,3 százalékkal csökkent a műszaki, 1,2 százalékkal nőtt a nem műszaki vezetők száma, és ez figyelemre méltó változásnak tekinthető.

Ezek a tények önmagukban talán nem minősítenék az irányítás szervezettségének mivoltát, de ha figyelembe vesszük, hogy azon gazdálkodóknál, ahol ezen jelenségek tapasztalhatók, ott *a fel nem osztott költségek növekedési üteme* meghaladja az összes költség, sőt több esetben a nettó árbevétel, valamint a mérleg szerinti eredmény növekedési ütemét is, akkor már ez egyértelműbben rámutat a *költséggazdálkodás hiányosságaira, és ehhez kapcsolódóan szervezeti, szervezési hiányosságokra.* Ugyanis a fel nem osztott költségek döntő hányadát a központi irányítási költségek teszik ki.

Ezen gazdálkodói körben a feladat leegyszerűsített formában tehát kettős kell hogy legyen. Egyrészt racionálisabb szervezéssel csökkenthető ezen ráfordítások igényszükséglete, másrészt – optimális szervezeti felépítést, irányítási, igazgatási munkát feltételezve – szigorúbban kell tervezni – normatívák, normák kialakításával és ezek betartásával, betartatásával – e csoportba tartozó ráfordításokat. Ugyanakkor a felhasználást illetően biztosítani kell a folyamatos és körültekintőbb költségelemzést e területen is. Nagyító alá kell tenni – hogy csak néhányat említsek – a gazdasági irányítás bérköltségeinek alakulását, a fogyóeszköz felhasználást, a kiküldetési és közlekedési költségeket, a reprezentációs, valamint a reklám és propaganda célú ráfordításokat. Több esetben nem elhanyagolhatók a központi anyag és áruraktározás költségei sem. Tudni kell, ha ezekből a kiadásokból a vállalatok, szövetkezetek egy százalékot megtakarítanának, nyereségük közel két százalékkal növekedne.

További lehetőségek

A felmérések tehát azt igazolják, hogy a vállalatok, szövetkezetek belső irányítási, igazgatási munkájának szervezettsége javult, e téren elért eredmények nem lebecsülendők. *Látni kell azonban azt is, hogy a központi irányítási munka korszerűsítésének területén lehetőségeinket még nem használtuk ki teljes mértékben.* A feladat tehát adott, ezért a jövőben még fokozottabban kell élni a racionális szervezés adta lehetőségekkel a gazdaságosság növelése érdekében.

Dr. Murányi Szabolcs

A könnyűipari miniszter

A művezetők tekintélyéről

A Központi Sajtószolgálat munkatársa interjút készített Keserű Jánosné könnyűipari miniszterrel a tárca előtt álló feladatokról. A beszélgetés során szó esett a munkapad és a vezérigazgató közötti belső irányítási rend kulcsfigurájáról – a művezetőről. Úgy gondoljuk, a miniszterasszony válasza mintegy hozzászólás is lehetne vitánkhoz. Részlet az interjúból:

– A művezetők helyzetének, jogaiknak és kötelezettségeiknek rendezését kormányhatározat írja elő. Ennek szellemében láttunk neki a munkának. A termelésirányítók helyzetét ugyanis általános érvényű és aprólékosan részletezett központi utasítás alapján nem lehet rendezni. Ahány gyár és üzem, annyi speciális szervezeti adottság és sajátosság. Csak az a biztos, hogy a művezetőnek valóban vezetnie, irányítania kell a rábízott munkahelyet. A Pamutfonóipari Vállalatnál például a hagyományos értelemben vett művezető-tevékenységet megosztották a valóban termelésirányítási feladatokat ellátó művezetők és a gépek állapotáért felelős gépmesterek között. Ily módon rövidült az irányítási lánc, megszilárdult a művezetők tekintélye, javult a termelékenység és – nem mellékesen – javult a munkahelyi légkör. A művezetők természetesen nagyobb erkölcsi és anyagi megbecsülés közepette végzik a munkájukat.

S hogy lesz-e folytatás? A textilipari vállalatok mintegy 60 százalékánál már befejeződött a termelésirányítás ilyen jellegű átszervezése, és úgy tűnik, hogy az év végéig megoldható e módszer általános bevezetése.

Egészségügyi felvilágosítás

Rendellenességek a gyermekkorban

Hallászcsökkenés, gyengénlátás

Az iskolaév kezdetével figyelmünk fokozottabban irányul az iskolás gyermekekre. Talán azért is adódott úgy, hogy amidőn a napokban kezembe került Hochenburger Emil és Panka Károly munkája, a „Nagyothallók könyve", elsősorban a gyermekekről szóló fejezetben lapozgattam.

A nagyothallás általában az idős emberek panasza. Nos a szerzők szerint fiatal korban is elég gyakori, de erről rendszerint sem a család, sem a gyermek nem tud.

Honnét származhat a fiatalkori nagyothallás? Helyes-e, ha ezt a hallászavart nagyothallásnak nevezik? A hallásélesség kisebb-nagyobb zavara még nem feltétlenül jelent nagyothallást.

A fül igen érzékeny szerv. Érzékenysége az igen mély és nagyon magas hangokra erősen csökken. A leggyengébb hang, amit az emberi fül felfog, 0 decibel, a legerősebben hallható kb. 130 decibel. A hallásvizsgálat során pontosan mérhető, hogy a hallászcsökkenés mennyiben zavarja a gyermek mindennapi életét. A köznapi érintkezést zavaró hallászcsökkenést nevezzük csak igazán nagyothallásnak.

Gyermekeknél az igazi, a felnőttekre jellemző nagyothallás elég ritka. Inkább arról lehet szó, hogy a gyermek hallóképessége nem elég tökéletes. Ez lehet veleszületett, de már csecsemőkorban is jelentkezhetett, csak nem vették észre. Pedig feltétlenül gondolni kell erre, ha a pár hetes, pár hónapos csecsemő vagy a valamivel idősebb kisgyermek nem reagál a szülő, a gondozónő hangjára, a csörgésre, a cumisüveg zörgésére, tehát az olyan hangingerekre, amelyeknek érzelmi tartalmuk van. Ilyenkor az ép hallású kicsi odafordul, odanéz, vagy az eddigi viselkedésében (sírás, nevetés, játék) változás következik be. Például: megnyugszik az anya hangjára. Ha ez elmarad, ne áltassuk magunkat azzal, hogy a gyermek annyira el van merülve, hogy nem is figyel.

Az is gyakran a hallászcsökkenés vagy éppen a gyermekkori nagyothallás jele, ha a gyermek az első szóra nem reagál. Ha viszont másodszor szólunk, és ingerültebbek vagyunk, hangosabban beszélünk, ezt már meghallja. Az ilyen gyermek — sajnos — alig ismerheti szüleinek a gyengéd hangját.

Olykor az otthoni szokásos „hallásvizsgálatok" — például az ajtóbecsapás, valamely tárgy leejtése, tapsolás is megtéveszthetnek. A gyengébben halló kisgyermek inkább a finom légmozgásokra, a bútor- és talajrezdülésekre reagál, és így a viselkedése néha megtévesztő lehet. Sőt azt is megtanulhatja, hogy egyik tettéért jutalmat, a másikért büntetést kap, noha a hallásával van baj.

A felnőtt többnyire maga is rádöbben, hogy nem hall tisztán. A gyermeknél viszont a család, vagy a pedagógus fedezi fel, hogy tulajdonképpen miért figyelmetlen, miért nem tart lépést a társaival.

A gyermekkori hallászcsökkenés rendszerint gyógyítható. Olykor valamilyen kóros folyamat zárja el a garatot a középfüllel összekötő Eustach-féle kürtöt. Ezen az orr-fül-gégészet, az idegi eredetű hallászavarokon pedig a gyógypedagógia segíthet. Az utóbbi esetben a gyermek megtanul szájról olvasni, amiben a környezete is segítségére lehet.

Persze csak akkor, ha nincs valami baj a látásával. Sajnos az akadályozott, a gyenge látásról sem vesz időben tudomást sem a szülő, sem a pedagógus. Hosszabb idő, gondosabb megfigyelés kell ahhoz, hogy a kisgyermek gyengébb látása észrevehető legyen. Odahaza a családban vagy a bölcsődében ez szinte lehetetlen. Az óvodában már néha észlelhető, hogy az elővett tárgyakat, a felmutatott gyakorlatokat nem látja jól, nem tudja megfelelően követni. Ilyenkor a gyermek előbbre ültetésével a kérdés nem nyer végleges megoldást, főleg akkor nem, ha más, a többitől való elmaradással hívta fel magára a figyelmet a gyerek. Súlyos hiba lenne, ha ilyenkor nem vinnék szemszakorvoshoz a tanulót, és nem iparkodnának a hiányosságon segíteni.

Az enyhén bandzsító gyerek szintén szakorvosi kezelésre szorul, csakúgy, mint az az iskolás, aki nem látja jól a táblát, a nevelőt, vagy ha figyelmetlen, nehezen fegyelmezhető, ideges, esetleg tanulmányaiban elmaradozik.

Mindezek — természetesen — látási és hallási csökkentértékűség nélkül is előfordulhatnak, és akkor jelentik a súlyosabb, nehezebben helyrehozható terhet, ha a szülő vagy a nevelő nem vesznek tudomást róla. Ezért fontos, hogy a nevelő háromszögben — a szülő, a pedagógus és az orvos kis munkaközösségében — az orvosnak komoly munkája és szava legyen.

Dr. Buga László

Anyakönyv

PÉCS

SZÜLETTEK:

Kaposi Katalin, Gulyás Judit, Czina Dóra, Győr Ferenc, Bertók János, Kovács Ferenc, Kovács Zoltán, Szabó Jenő, Martini Zsolt, Háber Tamás, Pintér László, Nagy Krisztina, Bérces Géza, Vadon Fanni, Rucstsch Attila, Horváth Zsolt, Kovács Judit, Klein Péter, Kiss Károly, Krasznai Ivett, Kispéter Zoltán, Horváth János, Korbeák Anita, Kósa Róbert, Bogdán Péter, Komáromi Attila, Gebhardt Antal, Salamon Adrien, Kis-Laci Gyula, Imhoff Georgina, Szalóki Gábor, Raszter Péter, Bareith Judit, Pfundt Szilvia, Szabó Petra, Papp Judit, Abrudbányay Tamás, Török Eszter, Békefi Attila, Pintér Attila, Fenyvesi Eszter, Markovics Bogdan, Hegedü Vivien, Juhász Beáta, Muszály Viktória, Komori Győző, Sinkó Mónika, Inhof József, Kern Bernadett, Zsoldos Szabolcs, Szücs Brigitta, Stampf Dóra, Almási Diána.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Horváth Ferenc József és Kamarás Mária, Ruzsa István Károly és Herold Ilona Margit, Szakács Péter Imre és Pál Mária, Hetesi Béla és Tordai Erika, Dittler Emil Andor és Hilmer Judit, Budányi János és Német Andrea, Bőhm Imre Csaba és Zsák Marianna Anna, Vincze Ferenc és Lőrincz Ágnes.

MEGHALTAK:

Keresztes Vendelné Simó Julianna, Schleining Istvánné Prégl Mária, Fodor Mihályné Rácz Piroska, Kalocsa Lajos, Sugár Károly, Kovács Elekné Rözge Margit, Dudás Lajos, Miskolczi János, Tupi Jánosné Kálmán Gizella, Bandicz Gyula, Balázs Antal, Orsós Sándor, Orsós János, Kovács Ferenc, Debreceni Ödönné Bucsky Mária, Gajcsi Sándorné Ambrus Katalin, Tarnóczai János, Bály Antal, Pandus Miklósné Szomor Erzsébet, Erdősi János, Vágner Antal, Helyes Jánosné Freitfogl Julianna, Svégel Józsefné Pölczbauer Márta, Sólyom Sándor, Horváth Márkné Faludi Erzsébet, Hegyi Gusztáv, Preyner József, Krammer Istvánné Beke Zsófia, Süvecz György, Kovács Ferenc, Nemes Istvánné Kovács Julianna, Kovács Ferenc, Tóth Ferenc, Várnai Ottóné Árvay Mária Mincinger József, Noveczki Péterné Keczeli Julianna, dr. Szakmáry Elemérné Visegrádi Ilona, Péss Sándor, Egry Margit, Orsós Gáborné Orsós Katalin, Viola Józsefné Bíró Ilona, Szentes Ferenc, Szigeti Mátyásné Máté Gizella, Salamon Györgyné Kis Amália, Balázs László, Patkó Alajosné Válovicz Etel, Horgas Jánosné Koos Mária, Traiber Ferenc, Halmosi Gyuláné Szitás Rozália, Széder József.

SIKLÓS

SZÜLETTEK:

Csengődi Attila Zsolt, Jandura Péter, Vicsik Lajos, Várdai Tünde, Molnár Tünde, Weinert Gabriella, Kaszap János, Vetési István, Vajda Georgina, Lelkes Attila, Leveles István, Gojáki Éva, Gyuris Edit, Neszvecskó Edit, Gáspár Ildikó, Deák Sándor, Udvari Eszter, Bodor Ramóna, Ferencz Gabriella, Mózsi Lívia, Szabadi Andrea.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Balta Géza és Tóth Zsuzsanna, Balogh László és Képíró Sarolta.

MEGHALTAK:

Jakab Mátyás, id. Balogh Hugóné Dógi Verona, Simon Lajos, Nagy Sándor, Demorád Józsefné Darázsacz Matild, Geiger Ferencné Bernát Mária, Szigetvári Fülöpné Gönczöl Mária, Bódi Józsefné Kelemen Teréz.

A Centrum Áruház műszaki osztályán antennaerősítő, 1., 2. adás vételére, 430,— Ft helyett 300,— Ft-ért kapható!

CENTRUM ÁRUHÁZ A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!

ÉRTESÍTJÜK

Pécs, Fehérhegy és Szabolcsfalu lakosságát, hogy

15. sz. cipőjavító részlegünket

Pécs-Szabolcs, Barátság u. 2. sz. alatt.

újból üzemeltetjük

Mindennemű cipőjavítási munkával a lakosság rendelkezésére állunk.

BARANYA MEGYEI CIPŐIPARI SZÖVETKEZET

A HALÉRT Vállalat a 6/1972. BkM. számú rendelet és az azt módosító 16/1980. sz. rendeletben foglaltaknak megfelelően a kezelésében lévő, Pécs, Felsőmalom utcában üzemelő

halsütőjét

1981. január 1-től

bérbe adja

A részletes pályázati felhívást a Városi Tanács hirdetőtábláján 1980. december 1-től 10-ig kifüggeszti.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, apánk, nagyapánk és dédipapám,

SZALAI JÓZSEF,

a Vízmű nyugdíjasa, 83 éves korában, 1980. november 21-én elhunyt. Temetése 1980. december 2-án fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló Szalai család.

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett feleségem,

ISTÓKOVICS ANTALNÉ

november 24-én elhunyt. Temetése 1980. december 1-én 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló férje.

Értesítjük elvtársait, barátait és ismerőseit, hogy

PREYNER JÓZSEF

volt Széchenyi-aknai bérszámfejtő elhunyt. Temetése 1980. december 3-án 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. MSZMP, Pécsbánya.

Fájdalommal tudatjuk, hogy édesanya, anyós, nagymama, dédanya és rokon,

ÖZV. TÖRÖK MIKLÓSNÉ

mánfai lakos 78 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni december 3-án 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem,

HEINDL GÉZA

életének 78. évében váratlanul elhunyt. Temetése nov. 29-én du. 2 órakor lesz Bólyban. A gyászoló család.

KÖSZÖNET

Hálás szívvel mondunk köszönetet a Cipőipari Szövetkezet dolgozóinak és az Egyed utcai óvoda dolgozóinak, a rokonoknak, ismerősöknek, akik

ÁGOSTON JÁNOS

temetésén részt vettek. A gyászoló család.

Köszönet mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, munkatársaknak és ismerősöknek, akik

GLÖCKNER JÁNOS

temetésén részt vettek, őt utolsó útjára elkísérték, koszorúval, virággal búcsúztak tőle, és a család fájdalmát bármilyen módon enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a Volán Bartók Béla férfikarának, a Pécsi Bőrgyár vezetőinek, a közvetlen munkatársaknak és a gépjavító műhely dolgozóinak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunktól,

VÁGNER ANTALTÓL

végbúcsút vettek, utolsó útjára elkísérték. Külön köszönet az Akaméjyító Vállalat vezetőségének, dolgozóinak, a volt munkatársaknak a búcsúztatásért, a PMSC volt sportolóinak, a Tanbányának, vasasi mérnökségnek, a Kesztyűgyár kézilabda csapatának, barátoknak, rokonoknak, és minden ismerősnek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik

ÖZV. TOOTH MIKSÁNÉ

temetésén részt vettek. Külön mondunk köszönetet a ház lakóinak, a környező utcák jó szomszédainak, barátainak, valamint az Építők útján lakó kedves ismerősöknek. A gyászoló család.

LAKÁS-INGATLAN

Nyaralótelek, 280 n-öl, gyümölcsfákkal, gyönyörű kilátással, eladó. Délelőttönként és vasárnap, Jakabhegyi út 50.

Kétszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakás eladó 1981. évi költözködéssel. Kp. + OTP-átvállalással. „Krisztina tér" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném Felsőbalokány u. 32., kívül-belül frissen tatarozott, kifestett, háromszobás, komfortos, kertes családi házamat Szliven környéki, nagyméretű, egyszobás vagy kisméretű, másfél szobás, összkomfortos öröklakásért. Új zuhanyozótól eladó. Érdeklődni: 1 óra után.

Mázaszászvár, Bánya u. 63. sz családi ház azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Bükkösd, Kossuth L. u. 42.

Baranyaszentgyörgy, Kossuth u. 11. sz. alatt családi ház eladó, 300 négyszögöl telekkel.

Diósviszlón, Vörösmarty u. 36. számú ház, ugyanott 13 hetes üszőborjú eladó.

Családi ház eladó Harkány, Kőrösi Csoma S. u. 11. Érdeklődni: vasárnap délelőtt Matoriczné.

Belvárosi, háromszobás családi ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni: munkanapokon. Telefon: 19-426.

Elcserélném tatabányai, két és fél szobás, második emeleti, összkomfortos, tanácsi lakásomat pécsi, hasonlóra. Pályi, Tatabánya, Schönherz u. 29., II/2.

Harkány, Vak Bottyán u. 2. számú ház eladó. Érdeklődni: Baja, Dózsa Gy. u. 166. sz.

Magánrendelkezésű, beköltözhető házingatlanunkat eladnánk, elcserelnénk peremkerületiért, ráfizetéssel. Madách u. 4.

Egyszoba-összkomfortos lakást bérelnék. „Rövid idő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

400 000 Ft készpénzzel + 55 000 Ft munkahelyi hozzájárulással és két gyermekre adandó szociálpolitikai kedvezménnyel társasházi lakásmegoldást keresünk, közeli időkben elkészülő előnyben. „Maximális minőség" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

4 szobás, 2 garázsos, tető alatt lévő ikerházrész, szép kilátással a belvárosban eladó, OTP-átvállalással. Két családnak alkalmas. Érdeklődni a 10-447-es telefonon.

Bővíthető, egyszobás házrészt cserélek tanácsi lakásért. „Kert és melléképület" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Barcs, Május 1. u. 3., II/10. OTP-öröklakás, 300 + OTP, eladó. Érdeklődni: Szentlőrinc, gazdakör.

Uránvárosban, Málna utcai garázssorban aknás garázs eladó. „Ár-ajánlat" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Belterületen bárhol, szoba-konyhás, beköltözhető főbérletet keresek megegyezéssel vagy eltartási szerződést kötnék, kisebb házrész is érdekel, de garzont is elfogadok. „Pécsett" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Fiatal házaspár a belváros környékén külön bejáratú szoba-konyhás albérleti szobát keres. „Hosszabb időre" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Siklósi, belvárosi 3 szoba + személyzeti szoba, konyha, előszoba, fürdőszobás, fél házamat (udvar, kert van) pécsi házrészre, házra, öröklakásra cserélném, esetleg eladnám. Érdeklődni lehet a 15-912-es telefonon. „Tavaszi csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Mohácsi, 1+2 fél szobás, összkomfortos lakásomat eladnám vagy hasonló pécsire cserélném. Érdeklődni: Felszabadulási lkt. 6. ép., I. em. 11. Du. 5 órától.

Komló-Szilvásban két és fél szobás, első emeleti, erkélyes, összkomfortos, távfűtéses, szövetkezeti lakás jó állapotban, beköltözhetően eladó. 300 ezer kp. + 100 ezer OTP. Érdeklődni: este 7 óra után a 82-241-es telefonon.

Szentlőrinc, Hunyadi u. 5. sz. alatti, régi családi ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni szombat délután, a helyszínen.

1 szoba, konyha, nyárikonyha, melléképületekkel, teljes felszereléssel, 450 n-öl szőlővel Újhegyen, Koksz u. 35-ben eladó.

Üres lakást bérelnénk 2—3 évre. „Előnyös" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uránvárosi, kétszobás, szövetkezeti lakás eladó. „'81 nyár" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Üzlethelyiséggel együtt 2 és fél szobás, garázsos családi ház eladó. „Belvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 2 szobás, összkomfortos, szövetkezeti lakásom hasonló, földszintire, betegség miatt. „Negyedik emelet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 2 szobás, összkomfortos, szövetkezeti lakásom hasonló, tanácsira. „Különbözet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó két szoba-konyha-előszoba, kertes ház, beköltözhetően. „Négyszázezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 2 szoba-konyha-előszoba, kertes családi ház, 1 szoba, konyha, tanácsi lakást beszámítok. „Készpénz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szemely, Ibolya u. 2. sz. alatti, egyszobás-konyhás ház, gazdasági épületekkel, 200 n-öl szőlővel, eladó. Érdeklődni: Nagykozár, Pécsi u. 24. Szekeres Jánosnénál.

Albérletbe kiadó szoba-konyha, külön bejáratú, szuterén, érdeklődni 17 óra után. Csók István u. 6. Galetics.

Belvárosi, egyszobás, összkomfortos, szövetkezeti lakásomat elcserélném másfél szobásra. „Ablakos konyha" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Betegség miatt pécsi lakásra cserélném szőkédi parasztházamat, gazdálkodásra alkalmas területtel. „Sima csere" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

160 ezer Ft kp.-val és plusz OTP-átvállalással lakást vásárolnék. Téli költözés. „Összkomfort" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécs, III. kerület, Pellérdi út 29. sz. házban 2 szoba-összkomfort kiadó. Érdeklődni 7—4-ig szemben, a Papp-féle vegyeskereskedésben.

Kétszintes családi ház, áron alul, eladó. Kétszer egyszoba-konyhás lakással beköltözhető. Táncsics M. út 37.

Elcserélném Kozármisleny Újtelepen lévő, 3 szoba-komfortos, 600 n-öles telken lévő, sok melléképülettel, szép új családi házamat 2 db másfél szobás, tanácsi lakásra. Térítést kérek. „Kertváros előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Albérletbe kiadó egy külön bejáratú szoba, konyha, egy külön bejáratú szoba igényesnek. Sörház u. 26/1.

Elcserélnék Budapesten, a 3-as metró végállomásához közel 2,5 szobás hallos, lakótelepi, tanácsi lakást pécsi lakásra. Bármilyen megoldás érdekel. Érdeklődni este 18 óra után a 30-262-es telefonon.

Málomi szőlőhegyen eladó 400 n-öl szőlő, présház, pincével, ugyanott 300 n-öl szántó. Érdeklődni Málom, Kis út 25.

Eladó 37 m², beköltözhető, III. emeleti, garzon öröklakás. Érdeklődni du. 4—6 óráig, Bruder Antal, Geisler Eta u. 7. sz., udvari lépcső, magasföldszint 14. ajtó.

Két családnak is megfelelő, nagyméretű, kétszobás, komfortos, mezsesi lakásomat elcserélném kertvárosi, másfél szobásért. „Bányász dolgozóval" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Beköltözhető belvárosi, 4 szobás, komfortos házrész, műhelynek alkalmas pincével, kis udvarral, eladó. Cserelakást beszámítunk. Telefon: 15-152, Erreth Lajos u. 3.

Összeköltözők! Belvárosi, nagyméretű, 3 szobás, összkomfortos, távfűtéses, tanácsi lakásunkat elcserélnénk egy kétszobás és egy másfél szobás, tanácsi lakásra. „Márta" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Tv-foci, új, eladó. Telefon: 18-623.

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre Vajda kárpitos Pécs, Dérynét u. 11.

Akai DS orsós magnó, Dansk rádió, hangfal eladó. Hajnóczy út 31/B, Wolf.

Veszek-eladok modern háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét, Sulyok bútorkereskedés, Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

Akai GX B 100-as orsós magnó eladó. Tel.: 31-479. Vince László, Pécs, József A. u. 4.

Nyolchónapos vemhes üsző eladó. Bicsérd, Kossuth Lajos u. 59.

353-as Wartburg használt és új karosszéria-elemek, alkatrészek bontásból eladók. Telefon: 18-623.

250-es Jawa motorkerékpárhoz jó állapotban lévő oldalkocsit vennék. Ajánlatokat Berta János, 8698 Somogyvár, Bartók B. ú. 19. címre kérem.

IZ-s Polski 125-ös olcsón eladó. Műszaki decemberig. Érdeklődni a 31-257-es telefonon, délután.

Perzsaláb bunda középtermetre eladó. Pécs, Móricz Zs. kt. 15., fszt. 1., 16—18 óráig.

Hároméves Trabant, új vizsgával, eladó. Telefon: 19-831, 5 óra után.

Új, láncos motorfűrészgép betegség miatt eladó. Szilágy, Iskola út 5. sz.

Chinon fényképezőgép tartozékokkal, vakuval, olcsón eladó. „Alkalmi vétel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Most műszakizott, UP-s Skoda 100 L-es, megkímélt állapotban, eladó. Érdeklődni: 15 óra után. Cím: Pécs, Zsigmond u. 9. sz.

US-es, 601-es Trabant Combi, új műszakival, eladó. Érdeklődni lehet: Hajnalka u. 14. Hétköznap de. 8—12-ig, szombat-vasárnap egész nap.

Vennék 127-es Fiatot, kifogástalan állapotban, filodendron, 120 levelű, eladó. Dagály u. 17.

2 db 13 hónapos üsző eladó. Kővágószőlős, Rákóczi út 59.

Eladó 25 db 6 fm-es fűrészelt, kátránnyal itatott fenyő szarufa. Érdeklődni: 17 óra után Fülep L. u. 6., fszt. 1.

Eladó egy fiatal tehén egyhetes bikaborjával, 11 hónapos üsző, 10 hónapos bika, 8 hónapos kanca csikó. Hosszúhetény, Fő u. 16.

Vennék karambolos vagy rsz. nélküli Fiat 128-ast, régi bútorokat bármilyen állapotban. Papp Gábor, Szigetvár, József A. u. 2.

Használt bútorokat vesek és eladok. Szabó, Jókai u. 1. Tel.: 21-071.

17-es Lanz Bulldog traktort veszek. Papp Miklós, 4535 Nyíribrony, Fő u. 24.

2 db 135x13-as Kontinentál gumiköpeny eladó. Cím: Krisztina tér 20., 7. emelet 29.

Zalagyöngye és lakhegyi mézes gyökeres szőlővesszőt, illetve szőlőoltványt utánvéttel szállítok, 15,— Ft, ill. 20,— Ft/db. Lucz, Keszthely, József A. u. 3., 8360.

IE forgalmi rendszámú, fehér, 750-es Zastava, 1981. decemberig érvényes műszaki vizsgával, igényesnek eladó. Telefon: 16-665.

Kétlángos pb-gáztűzhelyet vennék, esetleg palackkal. Telefon: 17-485, esti órákban.

Fiat 127-es eladó. Érdeklődni: Goldmark K. u. 1., III. e. 25. alatt.

Mérsékelt áron eladó: könnyű nyereg, olajkályhák és csövek, 60 és 20 l-es olajoskannák, régi nagy képek, szekrények, Zaporozsec-ülések, 12 kg olajfesték. Megye u. 15/2.

Eladó villanyradiátor, és vennék ülő fürdőkádat. Szekeres, Losonc u. 6.

Eladó 1,5 q fehér cement, 14 db 4 m-es palló, 2 db vasrácsos ablak, 1,90-es vb áthidaló. Érdeklődni a 28-412-es telefonon.

Eladó 2 db olajkályha és 2 db 4 ohm, 15 W-os Orion új hangszóró. Szántó József, Hosszúhetény, Fő u. 58.

Páncéltökés bécsi zongora eladó. Pécs, Kandó Kálmán u. 7., fszt.

Választási malacok eladók. Tóth János, Pécs-Szabolcs, Irinyi J. u. 15.

Eladó 3 db 6,8 m-es „G" betongerenda, szállítási lehetőséggel, valamint 1 db tetőtérbe való könnyűfém profilból készült, nagy üvegtáblás erkélyvász, és 2,5—3 m-es új égerfa gerendák. Érdeklődni 18 óra után: Bocskai u. 9. sz.

1000 MB Skoda, most műszakizott, eladó. Hétvezér u. 15/A., I. kerület.

Eladó egy disznóforrázó teknő. Pécs, September 6. tér 7., I/2.

VEGYES

Gépírni tudó adminisztrátor 7 éves gyakorlattal állást változtatna. „Adminisztratív munkakör" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kertvárosban garázst bérelnék. „Berek utca" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kisiparosnál, magán- és kiskereskedőnél stb. gépírónői munkát vállalnék. „Írógép" jeligére Pécs, 4. Pf.: 53. 7604.

Vízvezeték-szerelési és javítási munkákat vállalok. Kisebb javításokat esti órákban is. Pfaff Attila, Pécs, Vadász 52. Telefon: 30-375.

Mosógépjavítást vállalok. Megrendelhető a 30-973-as telefonszámon. Amrein műszerész.

Négyéves fiam alkalomkénti felügyeletére nénit keresek. „Gyermekszerető" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Ifjú házaspár egy gyermekkel eltartási szerződést kötne. „Csaba" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Színes, fekete-fehér fényképészetbe betársulnék. „Agilis üzletember" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Nagy alapterületű pincével rendelkezem. Sampinyongomba termesztéséhez társat keresek. A pincét bérbe is adom. Cím: Mária-dűlő 5., Polgár.

Dr. Vajtai Nándor fogszakorvos rendelőjét áthelyezte Rét u. 39-be. Rendel: kedd, csütörtök, 4—7-ig. Tel.: 31-705.

Angolból általános iskolások korrepetálását vállalja tanárnő. Jókai u. 51., I/4.

Érettségizett fiatalember „B" kategóriás jogosítvánnyal elfoglaltságot keres egész napra. „Bármi érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Petőfi utca közelében garázs kiadó, esetleg eladó. „Szerencse" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Bérbe adnám táskairógépem. „Erika" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs kiadó. Torda u. 36. sz.

Húsfüstölést vállalok december elejétől. Tóth Ferencné Pécs, Kócsag u. 17.

150 kg-os hízók napi áron leelőlegezhetők. Érdeklődni: Marx út 8., esti órákban.

35 éves gépjármű-szakismereti gyakorlattal, anyagbeszerzői-ügyintézői állást vállalnék. Lehet négyórás, vidéken is. „53 éves" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

62 éves nyugdíjas falusi házába házvezetőnőt keres. „Szép természet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Menyasszonyi és koszorúslány ruha, fehér és színes bundák, pelerinek nagy választékban kölcsönözhetők. Haramia Jánosné, Szigetvár, Széchenyi út 8.

Takarítónőt felveszünk

Kisegítő Iskola,

Pécs, Kulich Gyula u. 1.

I. 556/1980.

A Pannonia ÁFÉSZ Kertbarátok boltjába (Béri Balogh Á. u. 1.)

1 ELADÓ-PÉNZTÁROST FELVESZ.

Jelentkezés az üzletvezetőnél.

I — 581/1980.

Pályázatot hirdetünk titkárnői állásra

Pályázati feltételek:

— gyors- és gépírói szakképzettség,

— telexgépkezelői ismeret

A pályázatot önéletrajzzal „GYAKORLOTT" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérjük beküldeni.

Művész- és könnyűzenei HANGLEMEZEK ünnepi választékát ajánljuk a

HANGLEMEZGYÁRTÓ VÁLLALAT — BARANYAKER közös üzemeltetésű

hanglemezboltjában

BARANYAKER

Pécs, Kossuth Lajos u. 20. szám

EZ MÁR AJÁNDÉK LEHET!

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lázár Vilmos u. 10. (volt Lotz K. u. 2.) alatti üzemünkben.

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és tölgyfurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.

Azonnali ügyintézés, OTP-re is.

Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

Irány a Konzum-piac!

Várjuk önöket Pécsett a Vásárcsarnokban.

Ízelítőül a választékból:

KONZUM SKÁLA-COOP ÁRUHÁZ Pécs, Kossuth tér

Zománcozott edénygarnitúra (8 db-os) 1440 Ft helyett 1000 Ft-ért

Rozsdamentes evőeszköz-garnitúra (6. sz.) 480 Ft helyett 360 Ft-ért

Rozsdamentes evőeszközök (darabonként) 30%-os árengedménnyel

Kalifa 4 sz. kávéfőző (gázra), Autopress 4 sz. kávéfőző (gázra) Autopress 2 és 4 sz. elektromos kávéfőző 50%-os árengedménnyel

Super II. vegyes tüzelésű kályha 2750 Ft helyett 2200 Ft-ért

Műanyag dömper 160 Ft helyett 100 Ft-ért

Luna busz 368 Ft helyett 250 Ft-ért

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY! DIVAT HÓTOTTÁFUGTÁR HÓDIKÖT

A HÓDIKÖT ÁRUAJÁNLATA KEDVES VÁSÁRLÓINAK:

Kétrészes női angoramohair ruhák 1480 Ft-ért, egyberészes női angoraruhák 1420 Ft-ért, bakfis kártolt pulóverek 295 Ft-ért, gyermek kötöttnadrágok 110—134-es méretekben 160—184 Ft-os áron vásárolhatók! Az árukészlet megtekintése segít a választásban!

ÖNT IS VÁRJUK A KOSSUTH LAJOS U. 30. ALATTI HÓDIKÖT MINTABOLTBA!

MERUKER

SPORT DN SPORT

Fókusz

A számok tükrében

A 15. ZALAEGERSZEG—PÉCS TALÁLKOZÓ

Az eddig lejátszott tizennégy mérkőzés összesített eredménye a Pécs szemszögéből:

14 5 3 6 24-21 13

csak Zalaegerszegen:

7 1 — 6 6-14 2

A PMSC az egyetlen (3:2-es) zalaegerszegi győzelmét 1979. május 5-én a következő összeállításban érte el: Katzirz — Schulteisz (Tapaszti), Toma, Pál, Kincses II. — Lutz, Morvai, Lőrincz — Kardos, Dobány (Kiss S.), Nagy. — A pécsiek góljait Dobány, Lutz és Pál szerezte. A következő pécsi játékosok lőttek eddig gólt Zalaegerszegen: 2 gólos: Kiss S., 1 gólos: Lutz, Dobány, Pál, Lőrincz. A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:

Zalaegerszeg (otthon): Csepel 2:0, Nyíregyháza 2:1, Dunaújváros 5:4, Tatabánya 2:1, Videoton 1:3 és Újpest 3:1. A Zalaegerszegi TE jelenlegi hazai mérlege:

8 5 — 3 18-17 10

Pécs (idegenben): Bp. Volán 1:2, Újpest 1:5, Bp. Honvéd 1:4, Diósgyőr 0:0, MTK-VM 0:1 és Dunaújváros 1:2. A Pécsi MSC jelenlegi idegenbeli mérlege:

8 — 2 6 5-16 2

AZ 5. KOMLÓ—PÉTI MTE TALÁLKOZÓ

Az eddig lejátszott négy mérkőzés összesített eredménye a Komló szemszögéből:

4 3 1 — 11-3 7

csak Komlón:

2 2 — — 7-0 4

A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:
Komló (otthon): Füzfő 4:1, Sellye 3:0 és Sopron 0:0. A Komlói Bányász jelenlegi hazai mérlege:

9 6 2 1 14-4 14

Pét (idegenben): Ajka 0:2, MAV DAC 0:12 és Tatai Rákóczi 0:3. A Péti MTE jelenlegi idegenbeli mérlege:

9 — — 9 2-30 —

AZ 1. VÁRPALOTA—PVSK TALÁLKOZÓ

A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:
Várpalota (otthon): Keszthely 0:0, Dombóvár 3:0 és Olajbányász 3:3. A Várpalotai Bányász jelenlegi hazai mérlege:

9 1 4 4 10-15 6

PVSK (idegenben): Bauxitbányász 0:1, MVTE 0:0 és Bábolna 0:2. A PVSK jelenlegi idegenbeli mérlege:

9 1 4 4 9-12 6

A 3. MVTE—AJKAI ALUMÍNIUM TALÁLKOZÓ

Az eddig lejátszott két mérkőzés összesített eredménye az MVTE szemszögéből:

2 — — 2 1-3 —

csak Mohácson:

1 — — 1 0-1 —

A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:

MVTE (otthon): Olajbányász 0:0, PVSK 0:0 és Bakony Vegyész 1:0. A Mohács-Véménd TE jelenlegi hazai mérlege:

8 3 5 — 8-5 11

Ajka (idegenben): PVSK 0:4, Bakony Vegyész 3:3 és Szekszárd 0:4. Az Ajkai Alumínium jelenlegi idegenbeli mérlege:

9 2 2 5 14-21 6

Jubileum: 50. NB-s bajnoki mérkőzése előtt áll az MVTE-ben Hancz és Zsolt dr.

AZ 1. SELLYE—SZEKSZÁRD TALÁLKOZÓ

A két csapat legutóbbi hazai, illetve idegenbeli eredményei:
Sellye (otthon): Várpalota 2:0, Haladás VSE 0:1 és Keszthely 1:1. A Sellyei SE jelenlegi hazai mérlege:

9 4 2 3 12-7 10

Szekszárd (idegenben): Haladás VSE 0:4, Füzfő 0:2 és Keszthely 0:1. A Szekszárd jelenlegi idegenbeli mérlege:

8 1 1 6 2-12 3

Jubileum: 25. NB-s bajnoki mérkőzése előtt áll a Sellyében Golubics.

Lehel Jenő

Labdarúgás

Váltakozó sikerrel szerepel az Universitas PEAC

Gyengén, nagyon gyengén kezdett az U. PEAC labdarúgócsapata a megyebajnokságban. Az elmúlt évben 3. helyen végzett csapat egymás után szenvedte a vereségeket. Különösen a Postástól kapott öt gól volt kínos. A megyebajnokságban szerény képességű csapatok közé tartozó Postás súlyos vereséget mért az egyetemistákra.

Schmidt János, az U. PEAC fiatal szakvezetője nehéz, igen nehéz helyzetben volt. Augusztusban, amikor az edzői tisztről lemondott *Nagy Sándor,* a műszaki főiskola testnevelő tanára helyett átvette az edzések vezetését, nem gondolta, hány és hány álmatlan éjszakát, mennyi töprengést, megoldatlan kérdést jelent majd neki a megyebajnokság mérkőzéssorozata.

Az edzéseken komolyan dolgoztak. A felkészülés jól sikerült. A jó eredmények azonban késtek. A legutóbbi tanév befejeztével több játékos vált meg a szakosztálytól. A helyükre került új fiúk tehetséges, fejlődőképes labdarúgók voltak, de nem rendelkeztek megfelelő rutinnal. A tapasztalatlan játékosokkal megtűzdelt csapatnak idő kellett, míg megszokta a megyebajnokság légkörét, és míg az új játékosok beleilleszkedtek a csapatba. Egyik csapat ellen sem mehettek biztosra, a jövőre felállításra kerülő területi bajnokságba jutás komoly tétet jelentett akkor még minden együttesnek. Az erőviszonyok azóta kialakultak. A rajt előtt az U. PEAC vezetői is a területi bajnokságon való részvételt jelölték meg a csapat céljául.

Ettől azonban még messze vannak, bár a legutóbbi hetekben már nemcsak vereségeket kellett „megmagyarázni" a csapat vezetőinek. Nem egy figyelemreméltó eredményt értek el az Universitas PEAC labdarúgói. Legyőzték a bajnokság egyik esélyesét, a Mázaszászvári Bányászt, Beremendről pontot raboltak, és legutóbb a jó erőt képviselő Bólyt fektették kétvállra. A csapat jó formáját azonban még nem sikerült tartósítani. A kisebb csapatok elleni találkozókra mintha nem figyelnének eléggé oda a játékosok.

A bajnoki táblázaton az U. PEAC jelenleg a 12. helyen áll 14 ponttal. A területi bajnokságon való részvétel biztosítása igen komoly feladat elé állítja a csapatot, hisz a 7. helyen álló Szigetvár is öt ponttal előzi meg az Universitas PEAC-ot. Kétségtelenül több van az egyetemi csapatban, mint amit jelenlegi helyezése elárul. *Szende, Tihanyvári, Szőke, Deme* és a többiek jó labdarúgók. Bármelyik megyei csapat vezetője szívesen látná őket csapatukban.

Nem közömbös, hogy az őszi idényt milyen pozícióban zárják az Universitas PEAC labdarúgói Tavasszal sok minden eldőlhet. Az egyetemi csapatnak most kell olyan alapot biztosítania magának, melyre tavasszal építeni lehet.

– hi –

Dr. Lakat Károly 60 éves

Dr. Lakat Károly labdarúgó mesteredző, a Tatabánya vezető edzője, volt szövetségi kapitány csütörtökön ünnepelte 60. születésnapját.

A Ferencváros egykori játékosa, 13-szoros válogatott így emlékezik a hat évtizedre:

– Életemet 1937-től a labdarúgás töltötte ki. Sajnos játékos pályafutásom eléggé szerencsétlen időre esett, hiszen a háború előtt, alatt és után nem nagyon pezsgett a sportág nemzetközi élete és így jóval kevesebb élményben lehetett részem, mint a maiaknak. Ennek ellenére sem panaszkodom, hiszen szép napokat éltem meg a Ferencvárosban, de a válogatottal is.

– 1952-től választottam az edzői pályát – folytatta a magyar–történelemszakos tanár – és ha megérem az 1982-t, akkor ezen a téren is 30 éves jubileumot ünnepelhetek.

– Melyek voltak legemlékezetesebb élményei játékos korából?

– Még ma is elevenen él bennem 1950. október 29-ének emléke. A Megyeri úton a lelátón ültem, hogy megtekintsem a Magyarország–Ausztria válogatott mérkőzést. Egyszercsak hangszórón az akkori szövetségi kapitány az öltözőbe kéretett, azonnal fel kellett húznom a mezt és a többiekkel futottam ki a pályára. Mint kiderült, a bal fedezetnek jelölt Kovács Imre belázasodott, és a keretben nem volt más „half" játékos. Ez volt ennek a napnak egyik nagy élménye: már a 90. percben járt az óramutató és 3:3 volt az eredmény. Egy előreadás jött fejlem, talán kapura is fejelhettem volna, megéreztem azonban, hogy Puskás jobb helyzetben van, hozzá irányítottam a labdát. Öcsi háttal állt a kapunak, de egy remek mozdulattal ollózva rúgta az osztrák kapuba, és így az újpesti stadion telt háza győzelmet ünnepelhetett.

– S edzőségéből mire emlékszik legszívesebben vissza?

– Három dologra. Először is 1967-ben, amikor a Ferencvárossal bajnokságot nyertem, nálam játszott Albert Flórián, a magyar labdarúgás eddigi egyetlen „aranylabdása".

– Pillanatnyilag Szabó György, a jobbhátvédem a Tatabányában, és minden bizonnyal megdönti Szusza Ferenc NB I-es részvételi rekordját.

– A harmadik, remélhetőleg én magam is elérem azt, hogy a 600. NB I-es mérkőzésemen is még az edzői kispadon ülhetek.

– A szövetségi kapitányi emlékei?

– Rövid volt, nem érdemes beszélni róla.

Szakácsnőt keres

a Pécsi ÁFÉSZ a pécsi Szőlőskert étterembe.
Jelentkezés: az üzletvezetőnél, Pécs, Kisszkókó 4. sz.
Valamint kővágószőlősi faipari üzemünkhöz

két asztalost felveszünk

szériamunkára.

Jelentkezés: Kővágószőlős, faipari üzem vezetőjénél.

I. 525/1980.

Bőrruházati Gyár felvesz:

- gépi- és kézimunkásokat
- szabász átképzősöket
- gépi bedolgozókat
- egy vízvezetékszerelőt

JELENTKEZÉS:
Vadász u. 83.
Bőrruházati Gyár
Munkaügy.
Tel.: 10-066/59

KESZTYŰGYÁR PÉCS

Sakkolimpia

Magyarok az élen

Ha lehet, még tovább élesedik a küzdelem, a máltai sakkolimpián, ahol szerdán a hatodik fordulóhoz ültek asztalhoz a résztvevők. A magyar válogatottak továbbra is tartják vezetőpozíciójukat, bár ebben a menetben a Szovjetunió mindkét csapata nagyot lépett előre.

A férfiaknál Magyarország–Anglia találkozóra került sor, amelyen Ribli legyőzte Steant, Fargó pedig kikapott Speelmantól. Portisch kétszer elutasította Miles döntetlen ajánlatát, s a folytatásban nyerő eséllyel ülhet asztalhoz. Sax szintén jobban áll, de Nunn számos változatban döntetlent tarthat.

További eredmények: Jugoszlávia–USA 2:0 (2), Svédország–Bulgária 1,5:0,5 (2), Izrael–Fülöp-szigetek 2:1 (1).

Szerdán a késő éjszakai órákban a 6. forduló függőjátszmáit folytatták a máltai sakkolimpián. Az érdeklődés középpontjában ezúttal a magyar és a szovjet férficsapat tagjai álltak. Az 1:1 (2) állásnál félbeszakadt Magyarország–Anglia találkozó másik két játszmájában az előzetes jóslatok beteljesedtek: Portisch nyerésig fokozta előnyösebb állását Milessel szemben, míg az angol Nunn-nak sikerült megtalálnia a döntetlenre vezető utat Sax ellen. Mivel a Szovjetunió–Hollandia találkozó 3:1-re végződött, így a nagy riválisfél pontot ledolgozott a magyarokkal szembeni hátrányából.

További érdekesebb eredmények: Jugoszlávia–Egyesült Államok 3:1, Bulgária–Svédország 2:1 (1), Izrael–Fülöp-szigetek 2:2.

Állás a 6. forduló után: 1. Magyarország 18,5 p., 2. Svédország 17 (1), 3. Szovjetunió 17, 4. Jugoszlávia 16, 5.-6. Anglia és Kanada 16–16.

A nőknél az élmezőnyben nem történt változás. Az NSZK gárdája kettőt már megnyert a kínaiak elleni három függőjátszmájából, s ezzel a negyedik helyre tört fel. Itt a sorrend a következő: Magyarország 14 p., Szovjetunió 13,5, Románia 13, NSZK 12 (1).

Kézilabda

NB II-be jutott a MEZŐGÉP

NB II-be jutott a P. MEZŐGÉP női csapata. Csütörtökön délelőtt a városi sportcsarnokban befejeződtek az NB II-be jutásért kiírt osztályozó mérkőzések. A pécsi lányok utolsó mérkőzésüket 25:4 (12:1) arányban nyerték az Egri Tanárképző Főiskola ellen, s veretlenül kerültek az NB II-be. A csoportmérkőzések további eredményei: VEGYÉPSZER—Eger 17:17, Győri Richards—Eger 14:10, Győri Richards—VEGYÉPSZER 17:10. Képünkön az NB II-be jutott MEZŐGÉP játékosai. Álló sorban balról jobbra: Müller, Székely, Karáth. Guggolnak: Németh, Peresné, Kovács J., Pálvölgyiné, Scherer, Élesné. Ülnek (balról): Lieberné, Kovács É. A képről hiányzik: Solymosi É.

Izgalmakban, váratlan fordulatokban nem volt hiány a kézilabda NB II-be jutásért kiírt női mérkőzéseken Pécsett, a városi sportcsarnokban. A legtöbben a pécsi MEZŐGÉP csapatának szurkoltak. A lányok jó játékkal, szép győzelmekkel hálálták meg a biztatást. A csoportmérkőzések egyik legszínvonalasabb találkozója a MEZŐGÉP–Győri Richards összecsapás volt. A pécsi lányok az első félidőben lendületes, gólratörő játékkal már 9:3-ra vezettek. Szünet után a csapat egy-két játékosa elfáradt, és a vendégek is jobban védekeztek, és volt idő, amikor már csak egy gól volt a MEZŐGÉP előnye, s ekkor sorsdöntő pillanatok következtek. A pécsiek újabb gólt lőttek, viszont a győriek hétméterest hagytak ki és egy alkalommal tiszta ziccer helyzetben hibáztak. Fotóriporterünk, Proksza László ezt a pillanatot örökítette meg: nem igaz, kihagyták! Ezt fejezi ki a pécsi lányok arca. Peresné, Székely karját föltartva és szemben Kovács J.

Röviden

TEKE. Befejeződtek a teke NB I-ben és NB II-ben a bajnokság mérkőzései. Az NB I-ben a Pécsi Gázmű csapata az előkelő 5. helyen végzett. A BTC női csapata az NB II-ben 7. volt. Két NB II-es férfimérkőzés: Kesztyűgyár—Dunaújvárosi Építők 3:5, PMSC—Bp. Vízmű 4:0.

LABDARÚGÁS. Országos ifjúsági bajnokság: Pécsi csoport: PMSC—D. Kohász 4:0, Kaposvári Rákóczi—PVSK 0:3, Dombóvár—Komló 0:1, Sellye—MVTE 0:4. Serdülők: PMSC—D. Kohász 3:1, Kaposvári Rákóczi—PVSK 2:2, Dombóvár—Komló 2:0, Sellye—Mohács-Véménd 0:2. Az ifjúsági csapatoknál az MVTE 3., a serdülőknél a PMSC a listavezető.

EREDMÉNYES TÖMEGSPORT A MAGAS- ÉS MÉLYÉPÍTŐ VÁLLALATNÁL

A Magas- és Mélyépítő Vállalat sportkörénél, a Tanácsi Építőknél eredményes a tömegsportolás. A férfi dolgozók két csapattal képviseltetik magukat a városi kispályás labdarúgóbajnokságban. A női kispályás labdarúgóik különböző tornákat szerveznek. Már hagyományossá vált a szederkényi tornacsarnokban a téli torna, most pedig november 29-én, Pécs felszabadulásának tiszteletére rendeznek tornát a Dohánygyár, a BÉV és a siklósi Szék- és Kárpitosipari Vállalat részvételével. A tornára a PMSC pécsújhegyi sporttelepén kerül sor.

Rendszeresek a házi asztalitenisz- és sakkbajnokságok és mint a PMSC bázisvállalata a piros-feketék tömegversenyein is rajthoz állnak több sportágban.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: **Mitzki Ervin**
Főszerkesztő-helyettesek: **Báling József és Hallama Erzsébet**
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Braun Károly**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: **Szendrői György**
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 328. szám
1980. november 29., szombat
Ára: 1,20 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Kádár János a Belügyminisztérium parancsnoki értekezletén

A Belügyminisztériumban pénteken tartották meg a szokásos évi országos parancsnoki értekezletet. *Horváth István* belügyminiszter értékelte az évi munkát, az állam- és közbiztonság, valamint az igazgatásrendészet helyzetét, majd ismertette a minisztérium előtt álló feladatokat.

Az értekezleten részt vett és felszólalt *Kádár János*, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára. Jelen volt *Korom Mihály*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, *Borbándi János*, a Minisztertanács elnökhelyettese és *Rácz Sándor*, a KB osztályvezetője.

Kádár János felszólalásában elismerését fejezte ki a személyi állománynak, a Belügyminisztériumban dolgozó kommunistáknak a végzett munkáért és tájékoztatást adott időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről.

A kambodzsai külügyminiszter sajtókonferenciája

Hun Sen, a Kambodzsai Népköztársaság külügyminisztere pénteken a Duna Intercontinental Szállóban sajtókonferencián találkozott magyar és külföldi újságírókkal. *Bányász Rezső*, a Külügyminisztérium sajtófőosztályának vezetője nyitotta meg a sajtókonferenciát, majd átadta a szót a kambodzsai diplomácia vezetőjének.

Hun Sen mindenekelőtt meleg szavakkal szólt arról, hogy a Magyarországon hivatalos, baráti látogatáson tartózkodó küldöttséget mindenütt szívélyes, testvéri fogadtatásban részesítették. Kifejezte meggyőződését, hogy a népi Kambodzsa legmagasabb szintű delegációjának első látogatása, a magyar vezetőkkel folytatott gyümölcsöző tárgyalásai tovább erősítik a Kambodzsai Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság testvéri kapcsolatait.

Az MTI tudósítójának kérdésére – miben látja a csütörtökön Budapesten létrejött megállapodások legfőbb jelentőségét – a külügyminiszter kijelentette: mindenekelőtt abban, hogy a gazdasági, az egészségügyi, a kulturális és tudományos területen elhatározott együttműködés intézményes alapokra helyezése is bizonyítja, hogy a Kambodzsai Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság között harmonikusan fejlődnek a kapcsolatok.

A Kambodzsai Népköztársaság a békés építőmunka közepette azonban nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy az imperialista erők, a pekingi expanzionisták továbbra is igyekeznek megakadályozni a kambodzsai népet az ország felvirágoztatásában, helyzetének stabilizálásában.

Ünnepi ülést tartott a Pécs városi tanács

Az ünnepi tanácsülés résztvevőinek egy csoportja, előtérben az eszéki vendégekkel
Proksza László felvétele

Kiosztották az idei „Pro urbe Pécs" emlékplaketteket

Együttműködés a KISZ-szel és a HNF-fel

Kettős évforduló megünneplésének jegyében zajlott tegnap Pécs megyei város Tanácsának ülése. 36 éve annak, hogy Pécsre is elhozták a békét, a szabadságot a szovjet Vörös Hadsereg katonái, és éppen három évtizede alakultak meg a tanácsok, a dolgozó nép hatalmának államigazgatási szervei.

Az utóbbira utalt a tanács épületének második emeletén berendezett kiállítás is, melyet a tanács KISZ-szervezete készített, bemutatva a város harmincéves fejlődésének főbb állomásait, a tanács eddigi történetének fontosabb dokumentumait.

Az ünnepi tanácsülést megnyitó Czente Gyula tanácselnök köszöntötte a testület tagjait, az ülésen megjelent vendégeket, közöttük Ivica Feketét, Eszék községi képviselőtestületének elnökét, Szentirányi Józsefet, az MSZMP Pécs városi Bizottságának első titkárát és Horváth Lajost, Baranya megye Tanácsának elnökét.

Pécs felszabadulásának 36. évfordulójáról, a tanácsok három évtizedes jubileumáról dr. Németh Lajos tanácselnök-helyettes emlékezett meg. Mint mondotta, a kétezer éves Pécs történelmében rövid időszak az eltelt harminchat év, de az elért eredmények ékes bizonyítékai annak, hogy lakosságunk tudott élni a szocialista építőmunka adta lehetőségekkel.

A város felszabadulása óta eltelt időszak alatt 34 000 lakás épült, több mint az elmúlt két évszázadban összesen. Új bányák, ipari üzemek létesültek, bizonyítja ezt egy számadat is, hogy a korábbi 14 000 ipari munkahely mellé újabb 30 000 létesült Pécsett.

Nemcsak Baranya megye, hanem egész Dél-Dunántúl tudományos, kulturális és oktatási centrumává fejlődött a város.

Az ünnepi tanácsülés szónoka ezután a tanácsok megalakulásáról emlékezett meg, méltatva annak jelentőségét, taglalva történelmi hivatását, érintve a jelen, s a jövő feladatait. Kifejtette, hogy a tanácsrendszer ténylegesen bekapcsolja a dolgozó tömegeket a hatalom gyakorlásába, időközben tízezreket segítve a közösségi emberré válásban, a szocialista demokrácia erősítésében.

A Minisztertanács elismerő oklevelet adományozott azoknak, akik 30 éve vesznek részt a tanácsi munkában, a 29 kitüntetettnek Czente Gyula adta át az elismerést.

A hagyományokhoz híven idén is kiosztották a „Pro urbe Pécs" emlékplakettet azoknak, akik hosszú időn keresztül áldozatkészen és eredményesen munkálkodtak a városért. Pécs megyei város Tanácsa végrehajtó bizottsága a város politikai, társadalmi és tömegszervezeteinek egyetértésével idén négy elismerő emlékérmet adományozott. Czente Gyula tanácselnök adta át a plakettet és az adományozást tanúsító díszes oklevelet Ivica Feketének, az Eszék és Pécs testvérvárosok közötti együttműködés és barátság elmélyítéséért, Gergely Lajosnak, sok évtizedes áldozatkész társadalmi és közéleti tevékenységéért, a Pécsi Vízmű tízszeres aranykoszorús „Steinmetz Miklós szocialista brigádjának" a város vízellátásáért folytatott kiemelkedő szakmai, illetve egészségügyi intézményeiért végzett társadalmi munkájáért, valamint a Pécs-gyárvárosi Általános Iskola úttörő fúvószenekarának a város kulturális életében betöltött szerepéért.

Ivica Fekete köszönetet mondott a kitüntetésért és méltatta a két város közötti egyre mélyülő kapcsolatot, hangsúlyozva annak a város határain is túlnövő fontosságát, további erősítését. Ezután Gergely Lajos mondott köszönetet, s szólt a közösségért végzett munka fontosságáról, erkölcsi súlyáról.

Ezekután a testület felülvizsgálta a Városi Tanácsnak a Hazafias Népfront Pécs városi Bizottságával, valamint a KISZ Pécs városi Bizottságával 1977-ben kötött együttműködési megállapodásának teljesítését, eredményeit, majd sor került az újabb együttműködési megállapodás aláírására. Ezt megelőzően Gergely László, városi HNF-titkár és Rákos János, a KISZ városi első titkára értékelte az együttműködést, rávilágítva a jövő tennivalóira. Az 1985. december 31-ig érvényes megállapodást Czente Gyula, Gergely László és Rákos János látta el kézjegyével.

Befejezésül a tanácsülés személyi kérdésekben döntött. Nyugállományba vonulása miatt, érdemei elismerése mellett Somogyi Bélát felmentette a mezőgazdasági és élelmezésügyi osztály vezetői tisztsége alól, helyére Orbán Györgyöt nevezte ki. A tanács gazdasági hivatalának haláleset miatt megüresedett osztályvezetői tisztébe Posgay Árpádot nevezték ki.

K. Gy.

Elismerés az ünnep alkalmából

Horváth Lajos, a Megyei Tanács elnöke mond beszédet a díjátadó ünnepségen

Átadták a Megyei Tanács kitüntető díjait

Pécs város felszabadulásának napját köszöntve tegnap átadták a Baranya megyei Tanács kitüntető díjait.

A volt megyeháza – Kulich Gyula utca – ódon barokkteremében rendezett ünnepségen *Horváth Lajos*, Baranya megye Tanácsának elnöke mondott beszédet, majd átadta az elismeréseket.

Janus Pannonius művészeti díjat vett át: *Pákolitz István* költő, *Marczis Demeter* operaénekes, *Tillai Aurél* karnagy.

Közművelődési díjban részesült a „Mecsek" fúvósötös: *Palóncz Tamás, Tolnai Gábor, Deák Árpád, Várnagy Attila* és *Szkladányi Péter*. Ezt a díjat vette át: *dr. Borsos József*, a Rádió pécsi körzeti-nemzetiségi stúdiójának igazgatója, *dr. Varga Károly* honismereti szakreferens.

Közoktatási díjat kapott: *Debreceni Lajos*, a mohácsi 502. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet igazgatója *Gelencsér Géza*, a Pécsi Művészeti Szakközépiskola igazgatója, *Varga Sándor*, a Sellyei Általános Iskola igazgatója.

„Dr. Doktor Sándor" egészségügyi díjban részesült *Hegyvári István*, a sombereki Szociális Otthon igazgatója, *dr. Domány György*, a Komló városi Tanács Kórház-Rendelő Intézet osztályvezető főorvosa, *Szabó Pál*, a Baranya megyei Gyógyszertári Központ nyugdíjas igazgatója.

Testnevelési és Sport-díjat kapott *Jillek Emil*, a Baranya megyei Atlétikai Szövetség társadalmi aktívája, *Várkői Ferenc* ny. testnevelő tanár, *Fenyves Alajos*, a Pécsi Sportiskola igazgatója.

Területfejlesztési díjban részesült *Palkó Sándor* ny. tanácselnök, a MIB elnöke, *dr. Bácskai Frigyes*, a Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat igazgatója, *Karasz László*, a lippói Béke Öre Termelőszövetkezet elnöke.

Az ünnepségen részt vett *Lukács János*, a Megyei Pártbizottság első titkára. Ott voltak a megye és Pécs város párt-, állami és társadalmi szerveinek vezetői.

Siklóson tegnap megtörtént a Lánc- és Kovácsoltáru Ipari Szövetkezet új üzemcsarnokának műszaki átadása. Decemberben megkezdik a gépek szerelését, január elejétől pedig 70 fővel megindul a termelés is. Tízféle láncot, zablát, orrkarikát gyártanak, és még több más szerelék kerül ki az új gyáregységből.

Magyar vezetők üdvözlő távirata

Jugoszlávia nemzeti ünnepén

Jugoszlávia nemzeti ünnepe alkalmából a magyar vezetők a következő üdvözlő táviratot küldték a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság vezetőinek:

LAZAR MOJSZOV elvtársnak,
a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Központi Bizottsága Elnöksége elnökének,

CVIJETIN MIJATOVICS elvtársnak,
a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Elnöksége elnökének,

VESZELIN GYURANOVICS elvtársnak,
a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsa elnökének

Belgrád

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és Minisztertanácsa nevében szívélyes üdvözletünket küldjük Önöknek, a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Központi Bizottságának, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Elnökségének, a szövetségi végrehajtó tanácsnak és a baráti Jugoszlávia népeinek nemzeti ünnepük alkalmából.

A magyar nép őszintén örül azoknak az eredményeknek, amelyeket a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége vezetésével Jugoszlávia népei elértek a szocialista építőmunkában, a dolgozók anyagi jólétének és kulturális színvonalának emelésében. Szívből kívánjuk, hogy további sikereket érjenek el az egységes szocialista Jugoszlávia építésében, a társadalmi haladás és a béke javára.

Nagyra értékeljük a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság jószomszédi, baráti kapcsolatait, amelyek a kölcsönös tisztelet és megbecsülés jegyében, a kipróbált elvek alapján gyümölcsözően fejlődnek. Szilárd meggyőződésünk, hogy pártjaink és kormányaink eredményes együttműködése megfelel szocializmust építő népeink érdekeinek és jól szolgálja a béke, a nemzetközi biztonság és az együttműködés ügyét.

Nemzeti ünnepükön további sikereket kívánunk Önöknek a szocializmus építésében, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság sokoldalú felvirágoztatásában.

KÁDÁR JÁNOS,
a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára

LOSONCZI PÁL,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

LÁZÁR GYÖRGY,
a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

Apró Antal, az országgyűlés elnöke **Dragoszlav Markovicsnak,** a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nemzetgyűlése elnökének küldött üdvözlő táviratot. Ugyancsak táviratban üdvözölte partnerszervezetét a SZOT, a Magyar Partizán Szövetség, az Országos Béketanács és a Magyar Nők Országos Tanácsa.

Üdvözlő távirat

Albánia nemzeti ünnepén

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa üdvözlő táviratot küldött az Albán Szocialista Népköztársaság népi gyűlése elnökségének.

Tirana

Albánia felszabadulásának 36. évfordulója, az albán nép nagy nemzeti ünnepe alkalmából üdvözletünket és jókívánságainkat küldjük az Albán Szocialista Népköztársaság dolgozóinak.

A magyar nép nevében sikereket kívánunk Albánia dolgozóinak a szocialista építésben.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ELNÖKI TANÁCSA

Heng Samrin látogatása Fejér megyében

A kambodzsai küldöttség Heng Samrinnal, a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács elnökével az élen, pénteken Fejér megyébe látogatott. Elkísérte őket Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, Házi Vencel külügyminiszter-helyettes, valamint Khuon Ran, a Kambodzsai Népköztársaság magyarországi nagykövete.

A székesfehérvári Vörösmarty Termelőszövetkezetben Takács Imre, az MSZMP Fejér megyei Bizottságának első titkára, Závodi Imre, a Fejér megyei Tanács elnöke, valamint a termelőszövetkezet vezetői fogadták a vendégeket, akiket Tőke Ferenc, a közös gazdaság elnöke tájékoztatott a több mint háromezer-háromszáz hektáron gazdálkodó, évi 130—140 millió forint értékű növényi és állati terméket előállító nagyüzem tevékenységéről, eredményeiről, a szociális ellátásról. A küldöttség tagjai ezt követően megtekintették a gazdaság keltetőüzemét és szarvasmarhatelepét.

A Szojuz T—3 űrhajót összekapcsolták a Szaljut űrállomással

Pénteken a kora esti órákban, alig több mint egy nappal a sikeres bajkonuri rajt után a Szojuz T–3 űrhajót összekapcsolták a Szaljut űrállomással. A szükséges ellenőrzések elvégzése után az űrhajósok feInyitották az összekötő nyílást és átmentek az űrállomásra, ahol mindent rendben találtak. Az elkövetkező napokban a Szojuz T–3 három utasa fokozatosan üzembe helyezi a Szaljut automatikus üzemmódra átállított berendezéseit, elvégzi a szükséges vizsgálatokat, ellenőrzéseket és a számukra előírt programot. Kizim, Makarov és Sztrekalov egyik feladata az, hogy megvizsgálja az űrállomás és az új típusú űrhajó együttes felhasználását, s ugyanakkor képet kapjon az űrállomás állapotáról is.

Mint ismeretes, a Szaljut–6. már negyedik éve kering a Föld körül, s eddig összesen 36 különböző űrhajót fogadott, négy állandó expedíciónak — a többi között a szovjet–magyar közös űrrepülés két résztvevőjének, Valerij Kubászovnak és Farkas Bertalannak is — otthont adott s lehetőséget nyújtott feladataik elvégzésére.

Az egynapos út módot adott arra, hogy a három űrhajós a legnagyobb alapossággal vizsgálja meg a Szojuz T–3 működését. A berendezések kiválóan működtek, a fedélzeti számítógép pontosan értékelte a beérkező információkat és megfelelően irányította a műveleteket. Az új űrhajó az értékelések szerint máris igen megbízhatónak bizonyult és a pontos, automatizált vezérlés lehetővé teszi, hogy jelentős mennyiségű hajtóanyagot takarítsanak meg vele.

A Szojuz T—3 űrhajó moszkvai idő szerint 18 óra 54 perckor kapcsolódott össze az űrállomással. Ezúttal teljesen az automatika, a fedélzeti számítógép vezérelte a bonyolult műveletet.

A három részből álló űrkomplexum — az űrállomáshoz változatlanul csatlakozik a korábban feljuttatott Progressz—11 teherszállító űrhajó is — megkezdte működését. Az összekapcsolás ellenőrzése után a három űrhajós átszállt a Szaljut—6-ra.

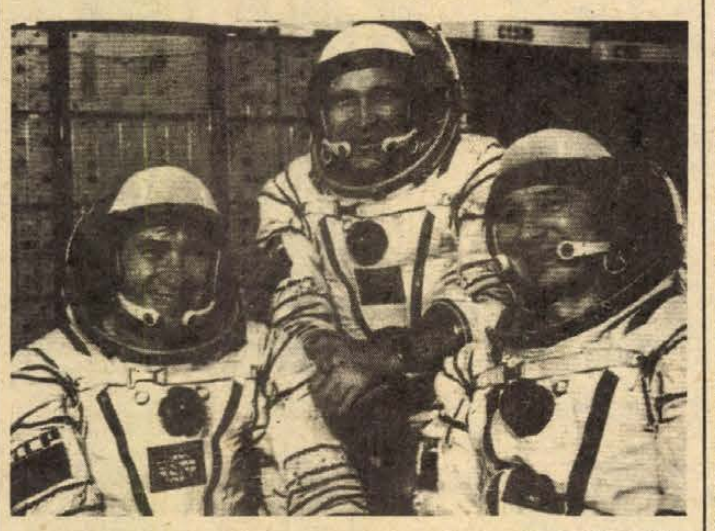

A világűrben kering három utasával a Szojuz T—3. Képünkön: balról jobbra Kizim parancsnok, Makarov repülőmérnök és Sztrekalov űrkutató a fellövés előtt.

Gromiko—Percy megbeszélései

Andrej Gromiko, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió külügyminisztere pénteken Moszkvában fogadta Charles Percy amerikai szenátort, a szenátus külügyi bizottságának következő elnökét. A találkozóról kiadott közlemény szerint folytatták azt az eszmecserét, amelyet a szovjet–amerikai kapcsolatok és a nemzetközi helyzet néhány kérdéséről akkor kezdtek meg, amikor Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnöke fogadta a republikánus politikust. A republikánus szenátort csütörtökön fogadta Dmitrij Usztyinov marsall, a Politikai Bizottság tagja, a Szovjetunió honvédelmi minisztere is.

Pénteki sajtókonferenciáján Percy szenátor hangsúlyozta, hogy nem a megválasztott elnök, Ronald Reagan megbízásából járt a Szovjetunióban, de utazása előtt behatóan konzultált vele és más amerikai politikai vezetőkkel, s Reagan álláspontjának ismeretében folytatta megbeszéléseit. Ezek eredményéről, mint mondotta, haladéktalanul tájékoztatja a következő elnököt és más hivatalos személyeket.

Az amerikai republikánus politikus hangoztatta, hogy az új elnök megegyezést kíván a fegyverzetkorlátozás kérdéseiről a Szovjetunióval, bár kijelentette, hogy a SALT–2 szerződést, amelyen pedig a jelenlegi elnök, Carter aláírása is ott áll, Reagan kormányzata nem fogja ratifikálásra előterjeszteni, Percy szerint azért, mert a szenátus nem fogadná el azt.

Jugoszlávia nemzeti ünnepén

Harminchét évvel ezelőtt, 1943. november 29-én egy boszniai városkában, Jajcében jugoszláv hazafiak egy csoportja már a jövőt tervezgette. Az új, a független és szabad Jugoszlávia megteremtésének első fontos állomása volt az, hogy Jugoszlávia Népfelszabadító Antifasiszta Tanácsa ekkor megválasztotta az ideiglenes kormányt. Pontosan két év múlva — a fasiszta uralom lerázása után — pedig elsöpörték a burzsoá-feudális rendszert, a népelnyomó királyságot, s 1945. november 29-én kikiáltották a népi hatalmat: megalakult a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság.

A sok nemzetiségű ország gazdaságának helyreállítása, új társadalmi alapjainak lerakása a pusztító háború után példátlan nemzeti egységet teremtett. A JKSZ irányításával, az év tavaszán elhunyt Joszip Broz Tito marsallnak, a jugoszláv és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosának vezetésével számottevő sikerek születtek déli szomszédunk ipari és mezőgazdasági termelésének fellendítésében. A világgazdasági helyzet kedvezőtlen változásai azonban Jugoszláviát sem kímélték: az utóbbi időben az ország a korábbinál bonyolultabb, nehezebb körülmények között folytatja munkáját a fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében.

Örvendetes, hogy hazánk és Jugoszlávia kapcsolatai — mint azt Veszelin Gyuranovics kormányfő júliusi baráti látogatása alkalmából is kölcsönösen hangsúlyozták — sikeresen és folyamatosan fejlődnek az egyenlőség, a szuverenitás, a függetlenség és a be nem avatkozás mindkét fél által tiszteletben tartott elvei alapján. Jelentős tényező ebben az a körülmény, hogy nézeteink több fontos nemzetközi kérdésben azonosak vagy egymáshoz közelállók. Fontos szerep jut népeink és országaink baráti viszonyában a hazánkban élő szerb, horvát és szlovén, valamint a Jugoszláviában élő magyar nemzetiségnek.

Szívből köszöntjük Jugoszlávia népeit nemzeti ünnepükön és kívánjuk, hogy további sikereket érjenek el szocialista hazájuk felvirágoztatásában.

Gyapay Dénes

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Chnoupek csehszlovák külügyminiszter Varsóban megbeszélést folytatott Czyrek lengyel külügyminiszterrel (jobbról)

Magyar felszólalás a madridi találkozón

A madridi találkozó péntek délelőtti zártkörű ülésén elsőként Jurij Dubinyin nagykövet, a Szovjetunió küldöttségének helyettes vezetője szólalt fel, majd a küldöttek meghallgatták a Földközi-tenger térségébe tartozó, de hivatalos részvételi joggal nem rendelkező országok kormányképviselőinek hozzászólását. A vitában felszólalt az algériai, a tunéziai, a marokkói és az egyiptomi küldöttség vezetője.

Valamennyien hangsúlyozták, hogy az európai biztonság elválaszthatatlan a Földközi-tenger medencéjének biztonságától.

A madridi találkozó pénteken délután ismét bizottságokban folytatta munkáját.

Abban a munkabizottságban, amely az államközi kapcsolatokat vezérlő elvek érvényesítésével foglalkozik felszólalt dr. Földesi István, a magyar küldöttség tagja. A helsinki záróokmány politikai lényegét jelentő elvekről szólva megállapította: a Magyar Népköztársaság különleges jelentőséget tulajdonít az államközi kapcsolatokat szabályozó elveknek, mint az európai béke és együttműködés alapelveinek. Kifejtette, hogy Magyarország nemzetközi kapcsolataiban következetesen érvényesíti ezeket az elveket.

A nemzetközi helyzetről, a találkozón is érzékelhető feszültség okairól szólva elítélte azokat a kísérleteket, amelyekkel az enyhülés évekkel ezelőtt kezdődött lelassulását az afganisztáni eseményekkel próbálják magyarázni. Erre a kérdésre igyekeznek terelni a figyelmet, rontva ezzel a találkozó légkörét.

◆

✦ BONN: Ismét életjelt adtak magukról a tizenegy esztendős Cornelia Becker elrablói. A kislányt november 3-án rabolták el ismeretlen tettesek Karlsruhe közelében. A szülők több alkalommal jelezték, hogy hajlandók kifizetni a kétmillió márkás váltságdíjat, és a rendőrség is felfüggesztette a nyomozást, ameddig a gyermek épségben elő nem kerül. Az emberrablók leveléről részleteket nem hoztak nyilvánosságra, csupán annyit közöltek, hogy van remény a megegyezésre.

✦ *MILÁNÓ: Pénteken reggel immár a második novemberi gyilkosságát követte el Milánóban a „Vörös brigádok" elnevezésű olasz terrorszervezet. Az áldozat az 54 éves Manfredo Mazzanti, a város közelében fekvő Falk acélhengermű igazgatója. Éppen munkába indult, amikor az utcán megtámadták. Egy szemtanú szerint a terroristák, miután több pisztolylövéssel halálosan megsebesítették Mazzantit, kerékpárral menekültek el a helyszínről.*

✦ VARSÓ: Pénteken befejezték megbeszéléseiket a két külügyminiszter vezette tárgyaló küldöttségek. Bohuslav Chnoupek és Józef Czyrek aláírta az 1981—85-re szóló lengyel—csehszlovák kulturális kormányközi megállapodás végrehajtási tervét. A csehszlovák külügyminisztert fogadta Henryk Jablonski államfő.

Magyar pártmunkásküldöttség látogatása Csehszlovákiában

Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására november 24–28. között Prágában tartózkodott az MSZMP pártmunkásküldöttsége, élén Ritter Tiborral, a KB osztályvezető-helyettesével.

A küldöttség az agitációs és propagandamunka tapasztalatait tanulmányozta Csehszlovákiában.

Jan Fojtik, a CSKP Központi Bizottságának titkára fogadta a magyar küldöttséget.

◆

Magyar segélyküldemény a földrengés károsultjainak

A Magyar Népköztársaság kormánya, a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Magyar Vöröskereszt is segítséget nyújt a dél-olaszországi földrengés károsultjainak. A segélyküldemény sátrakat, takarókat és élelmiszereket tartalmaz. A küldemény egy részét már útnak indították.

LAPZÁRTA

Mint Varsóban pénteken este közölték, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Politikai Bizottsága december 1-re összehívta a Központi Bizottság soron következő, hetedik plénumát. A plénum megvitatja a pártnak azon feladatait, amelyek a társadalmi élet megújulásának szocialista jellegéért vívott harcból erednek, továbbá áttekinti az ország gazdasági helyzetét és az azzal kapcsolatos feladatokat.

✲

Mindkét magyar csapat továbbra is az élen. A nyolcadik forduló után is mindkét magyar válogatott az első helyen áll a máltai sakk-olimpián. Pénteken a férfiak Jugoszlávia ellen ültek asztalhoz és a találkozó 2:2 arányú döntetlennel ért véget. Portisch Ljubojeviccsel, Ribli Ivkovval, Sax Parmával, Csom pedig Nikoliccsal remizett.

✲

Drámai körülmények között várnak hatékony segítséget a dél-olaszországi földrengés sújtotta vidék hajlék nélkül maradt lakosai. Avellino megyében — ahol a legsúlyosabb pusztításokat okozta a természeti katasztrófa — ítéletidő tombol. Tízezrek húzták meg magukat műanyag fóliák, átázott pokrócok alatt, hogy valamelyest védekezzenek a zuhogó eső, a fagypont körüli hőmérséklet, a viharos széllökések ellen. Az ígért segítség, a védelmet nyújtó sátrak még mindig nem érkeztek meg, az emberek fizikailag és lelkileg is egyaránt az összeomlás szélére jutottak. A százhetvenkilenc földrengés sújtotta településből ötvenkettőbe még egyáltalán nem értek el a katonaság mentőcsapatai.

Rugalmasan alkalmazkodnak a divatigényekhez

Állja a versenyt a Siklósi Székgyár

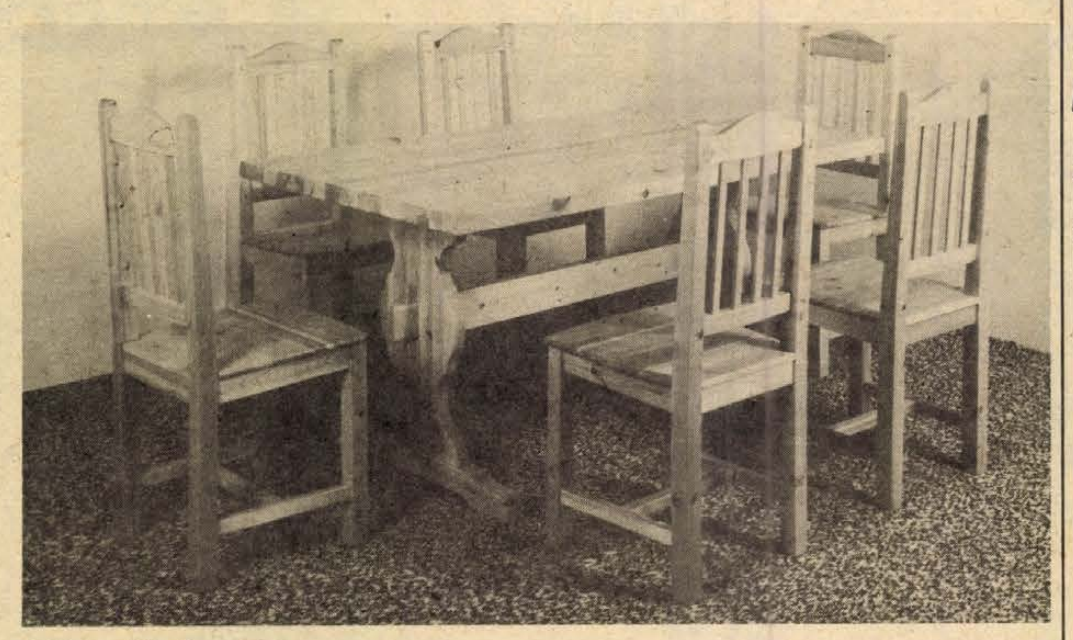

A Stefan étkezőgarnitúra

■ **Minőségi termékek — minőségi premizálás**

■ **Hargita, Herkules és Stefán**

A svéd üzletember végigjárta a gyárat, megnézett mindent, a megmunkált fadarabokat kézbe vette, simogatta, tapogatta. „Önök nagyon szépen tudják a fenyőt megmunkálni" – summázta röviden a véleményét, s ezt alátámasztandó cége részére mindjárt rendelt is négyezer étkező sarokpadot.

Valóban a Siklósi Székgyár az elmúlt egy-két évben szédületesen nagyot lépett. Szinte lázálomnak tűnik, mikor a rozzant régi telepen még arról volt szó, megszüntetik-e vagy sem. És azóta átvészelte az új épületbe való szakaszonkénti átköltözést, az építkezések határidő csúszását, a kezdeti döccenőket, a szakemberhiányt. Az új gyár indulásakor mindössze csak 6 termelő asztalos volt. Ma már évről évre válnak egyre ismertebbé országszerte termékeik, s nincs olyan kiállítás, ahol ne érnének el sikereket. Talán nem tűnik túlzott szerénytelenségnek, ha megkockáztatják elmondani, hogy egyelőre szolid méretekben ugyan, de betörtek a nyugati piacokra is. Legalább is ezt látszik bizonyítani az igazgató, Császár István szobájában látott, az angol Ducal cég által kiadott prospektus, amely a reprezentatív étkezőbútorokhoz az itt, Siklóson gyártott fenyőszékeket ajánlja.

Hogyan tudott ez a kevés számú szakemberekből álló és kezdetben munkafegyelmi problémákkal küszködő kollektíva idáig jutni, hogyan tudott eleget tenni a minőségi színvonal állandó emelését célzó feladatoknak?

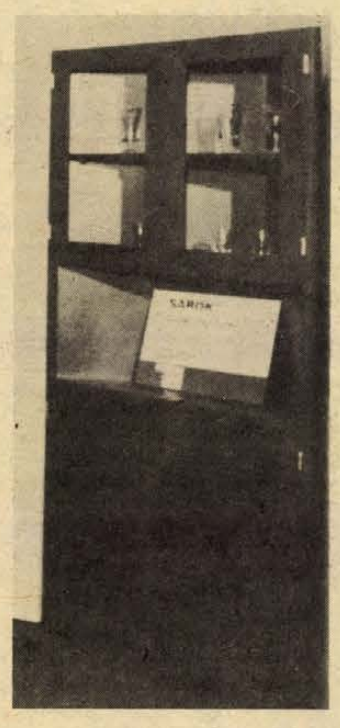

Nos, a gyár vezetősége olyan intézkedést hozott, hogy a minőségi ellenőrzést dolgozónként végzik el, vagyis mindenkinek az egyéni munkáját értékelik. A kívánt minőségi munkákért a mozgóbér adta lehetőségek keretein belül célprémiumokat fizetnek ki. A különlegesen jó, az előírt minőséget meghaladó munkát végzőket pedig valamilyen formában jutalomban részesítik.

A termelést irányítók prémiumrendszerét pedig úgy dolgozták ki, hogy az egyes munkaterületek munkájának minőségalakulását feltérképezik, és ezt negyedévenként értékelik. Az értékeléstől függően kapják a prémiumot az adott terület termeléséért felelősek. Tapasztalatok szerint az alkalmankénti pénzelvonás, a differenciálás jó hatással van a következő időszak minőségalakulására.

Azonban nem elég csak a jutalmazástól, prémiumtól várni a minőség javulását. Gondoskodni kell olyan kellően képzett szakemberekről, akik a követelményeknek eleget tudnak tenni. Épp ezért szerveztek az elmúlt évben furnérozás technológiai és felületkezelési szakmai továbbképzést, most idén pedig a kárpitosoknak szerveznek hasonló tanfolyamot. A szakmunkás-utánpótlásra épült fel a korszerűen felszerelt tanműhely (szeptember 30-án adták át), amelyben az idén 13 elsőéves kezdte meg tanulmányait.

Így aztán érthető, miért tudnak a hazai piacon keresett árut készíteni, és miért tudnak rugalmasan alkalmazkodni az állandóan változó divatigényekhez. Divat a rusztikus étkezőgarnitúra? A siklósiak máris ezt gyártják. Jól ismertek és népszerűek a Hargita, Herkules és Karin étkezők. A BNV-n újdonságként kiállított csodaszépen megmunkált, vastaglapos, a fenyő natúr színében hagyott Stefán étkezőasztal, a hozzávaló hat székkel máris keresett cikk lett, ugyanúgy mint a praktikus, kislakások helykihasználását elősegítő sarok pohárszekrény. Világszerte a bútordivat a régi parasztstílus felé fordul. Siklóson elkészítették natúr fenyőből egy csodaszép tálalószekrény mintadarabját. A hazai közönség először a jövő évi BNV-n találkozhat majd vele.

S. Zs.

Növekvő betétállomány a takarékszövetkezetekben

Növekszik a betétállomány, élénkül a kölcsönfolyósítás a falusi lakosság bankjaiban, a takarékszövetkezetekben, amelyeknek kereken másfél millió tagja van. A legújabb összesítés szerint a betétállomány az első háromnegyed évben az elmúlt év azonos időszakához képest – 3,9 százalékkal nőtt.

A takarékszövetkezetek mindjobban bekapcsolódnak a falusi lakosság személyes terveinek megvalósításába. Az idén az építési kölcsön iránti igény a legnagyobb. A tavalyihoz képest mintegy 30 százalékkal nagyobb összegeket folyósítottak erre a célra. (A takarékszövetkezetek mindenekelőtt az épületek felújítására, korszerűsítésére adnak előnyös feltételekkel hitelt, amelyet mind többen vesznek igénybe.) Továbbra is jelentős összegeket kölcsönöznek a kistermelés fejlesztésére. Kilenc hónap alatt 575 millió forint értékű hitelt kaptak a kistermelők, tíz százalékkal többet, mint 1979. első háromnegyed évében. A takarékszövetkezetek összesen több mint 60 ezer mezőgazdasági kölcsönigényt elégítettek ki. Különösen élénk az érdeklődés a telepítési és a mezőgazdasági gépvásárlási kölcsönök iránt.

Hová tűnt egy elit szakma presztízse? (1.)

A középkorosztály kiesett a magyar nyomdászatból

Nyomdába, ahogyan színházba vagy a kultúra más csarnokaiba, levett kalappal lépjen az ember. Soha nem mondja senki, de valahogy bennünk van ez a szemérmes tisztelet a hely iránt, ahol az írott szó, immár több mint fél évezrede formát ölt, megvalósul.

A jó nyomdászra mindig felnézett a toll embere. És a többi szakma... Kivételes tekintélyt vívtak ki maguknak. Tudásukkal, műveltségükkel, jártasságukkal a világ dolgaiban s nem utolsósorban az önművelés – olvasás, tanulás, szakmai önképzés – állandó belső kívánalma révén, amire akkor is rákésztetné őket a kezük munkája, ha ez nem örökletes igényük.

●

E nem mindennapi szakmai tekintély az utóbbi években, évtizedekben egyre többet veszít a fényéből. Az öregek lassan kiállnak a sorból – többségük nyugdíjas már – s akik a helyükre álltak, már csak ritkán, egyéni habitustól függően képviselik a nyomdászat hajdani igényességének, szakmaszeretetének példás színvonalát.

Magyarán: baj van az utánpótlással.

Magam se szeretem a prédikálást, kerülöm a fiatalok „bezzeg régen" kezdetű okítását, ezúttal se szándékom ez. Itt viszont bizonyítható tényekről, *jelenségről* – különböző mértékben országos jelenségről — van szó. Vizsgálata, a mai helyzet elemzése, az okok feltárása nem nélkülözheti a szakma sajátosságainak, fejlődésének némi történeti áttekintését. Csak így derülhet fény az ellentmondás okaira, melyek egyfelől a hazai nyomdászat intenzív fejlesztése (nyomdai rekonstrukciók, új modern technikák) és a gyengébb minőségű szakmunkáselátottság között feszülnek.

●

Hogyan alakult ki a nyomdászat rendkívüli presztízse? A könyvnyomtatás forradalma – szerepe, hatása az emberiség életében – jelzi ezt a legjobban. Gutenberg műve futótűz módjára terjedt; az első mainzi nyomda megszületését 1500-ig alig fél évszázad alatt újabb 1100 műhely követte Európa 260 városában, köztük 1472-ben Hess Andrásé, az első magyar nyomdá, Budán. A nyomtatott sajtó megjelenése forradalmasítja az információcserét. Pécsett az első nyomda (a mai Szikra Nyomda jogelődje) az 1830-as években kezdi meg működését. Korának fejlett technikájával, amelynek megvalósításához és újabbak bevezetéséhez a magasfokú szakmai fölkészültség *létkérdése* volt a nyomdásznak. Ebben segítette őket a Pécsett is kialakuló egyleti élet (1869.) és mozgalmi élet: önképzéssel, érdekvédelemmel, közös szorakozással, rendezvényekkel, kollektív szerződésekkel stb. Akkor közösséget jelentett a nyomdászok egy-egy kis csoportja. Összetartotta őket magas színvonalú szolgáltatással a konkurrencia elleni harc – Pécsett a század elején már 10–12 nyomda működött – és a szakmai öntudat, a nyomdászat évszázadok alatt kialakult társadalmi presztízse.

Öreg nyomdászokkal beszélgettem erről. Emlékezetük egybehangzó: 40–50 éve nagyon nehéz volt, csak protekcióval sikerülhetett bejutni nyomdásznak. Inasnak, ahogy akkor mondták. A tanulmányi idő 4–5 évbe telt, ebből az első volt a próbaidő. „Kifutósokdott', csinálta, amit mondtak, utána, ha bevált, szerződtették tanulónak. Munkaideje hosszabb volt a többiekénél: fél órával korábban köteles volt (naponta kétszer) kitakarítani és lekezelni a gépeket. Ha olajfoltot találtak valahol – repült... Tíz másik várt a helyére. De, ha egyszer végigcsinálta, felszabadult, akkor *nagyon megfizették!* Pláne, ha segédlevelével (és ajánló levelekkel) a zsebében külföldi tanulmányútra („valcolni") is elment egy-két évre, s közben esetleg elvégezte a lipcsei főiskolát is. Közülük kerültek ki a szakma nagy nevei, szaktekintélyei. Addig viszont rögös utat jártak be. Ha kérdezett az inas – aki mindig egy-egy tekintélyes nyomdász keze alatt tanult – gyakran megkaphatta: „Donnerwetter! A szákmá uty kell ellopni!... Én is uty loptam..." Vagyis féltek. Egy segéd, ha felszabadult, átlag 33 pengőt, az idősebb mester 60-at kapott hetente (volt, aki a többszörösét) a harmincas évek végén. A kapitalista tulajdonos viszont elküldhette az öreget – és 100 százalékos profitot nyert rajta.

●

Nagyjából ez a helyzet a felszabadulás utáni években is, az államosításokig. A sok kis nyomdát egyesítették. Elvileg magasabb termelési föltételek alakultak ki, de megszületett a jelszó: *„Letörni a munkásarisztokráciát!..."* A tanulófelvételt és a béreket a minimálisra korlátozták, a pálya attól kezdve már nem is vonzotta a fiatalokat. S ez így tartott mintegy két évtizedig(!). Az utánpótlásban csaknem húszéves vákuum keletkezett, aminek a hatása ma is érezhető. Ez az első fontos ok a szakma tekintélyének visszaesésében. Ez okozta, hogy amikor (kb. a 60-as évek első felétől) ismét intenzívebben fejleszteni akarták az utánpótlást, voltaképp tűzoltómunkát kellett végezni. Az öregek korosztálya nagyjából egy időszakban érkezett a nyugdíjhatárhoz. A szakmát nem adhatták át a náluk 10–15 évvel fiatalabb – tehát legalább másfél-két évtizedes szakmai tapasztalatot birtokoló – társaiknak: a középkorosztály szinte kiesett a magyar nyomdászatból. Csak tizen- és huszonéves fiatalok voltak, ők is kevesen. Órájuk, akik a hatvanas évek második felében indultak, jólesően emlékeznek az idősebb mesterek. Tehetségesek voltak és tanulni vágyóak, szorgalmasak és szerették a szakmát. Paradox helyzet alakult ki emiatt: többségüket rövid 5–10 év alatt különböző vezető állásokba kiemelték: részben a vezetőhiány, részben a nyomdai fejlesztés miatt. (Az államosításkor 60–80-an lehettek, ma 600-an dolgoznak a Pécsi Szikra Nyomdában).

A váltóbotot a legfiatalabb korosztály vette át a különböző nyomdai szakterületeken, s a gépek mellett. Az öregek pedig, akik közül néhány tanította még őket, keserű, fájdalmas nosztalgiákkal emlegetik a múltat. Érthetően, jogosan. Mik a jelenlegi probléma konkrét összetevői, és mi a kivezető út ezekből a színvonal, a szakmaszeretet általános igénye, a nyomdász szakma tekintélyének visszaállítása felé?

Ezt szeretnénk vizsgálni a továbbiakban.

Wallinger Endre

Nem kellett a „tűzparancsal" várni!

Szarvasbőgés után

Az október 27-i Hétfői Dunántúli Naplóban ellenkező értelmű cím alatt a cikkíró a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság sellyei üzemi vadászterületén elejtett kiváló szarvasbika elejtésének szakszerűségét kétségbe vonta, azt megkérdőjelezte.

Lényegében a szemágtorzulást, mint az agancs hanyatlásának egyik jelét taglalja, mondván, a bika többéves ismeretében csak mechanikai sérülésre kellett volna gondolnia a kísérő vadásznak. (Csak megjegyzem, hogy Prucsi Nándor fővadász szakmai ismerete felette áll a vitában részt vevőknek.) Érveik szerint a bikát egy évvel később kellett volna terítékre hozni, mivel a valószínűség lehetősége fennállt, hogy a következő évben egy világrekorder trófea tulajdonosai lehettünk volna és az felbecsülhetetlen nemzeti érték.

A gazdaság vezetőinek véleménye szerint a vadászvendéget kísérő fővadász nagy gyakorlattal rendelkező szakember, aki a jó gazda gondosságával járt el, amikor a bikát kilövette.

Az Országos Trófeabíráló Bizottság megállapítása szerint a bika 13 éves volt. (A jelenlegi világelső bika kora 11 év.) A dél-baranyai gímszarvas-populációban a bikák gyorsan fejlődnek és 9—10 éves korukban képesek a legjobb agancsot felrakni. A lelövési forgó itt 12 év.

A szóban forgó bika biológiailag érett volt és a korát a testtartása is elárulta. A fővadászt a szemág rendellenessége csak megerősítette abban, hogy a bikát ki kell lövetnie.

Az agancs mechanikai sérülésére utaló külső jelet még távcsővel sem figyelhette meg, ugyanis az agancsszár acélköpenyes lövedékkel lett átlőve, úgy, hogy az agancs koszorújából is kiszakított egy darabot. A bemenetnyílás pedig már beforrt.

Az agancsot jellemző méretek is azt bizonyítják, hogy a bika kulminált: a kifőzés után 24 órával az agancs súlya 15,95 kg volt! Vajon ilyen kimagasló súly után még mire lehet várni?

Az idei esztendő jó „felrakási" év volt, mivel az agancsok fajsúlya általában 10—15 százalékkal kedvezőbb volt, mint a korábbi években. (1974. ben volt hasonló). Látjuk, hogy az ökológiai tényezők változékonysága is döntő kihatású az agancs fejlesztésére.

A felsorolt szakmai érvek a kérdést egyértelműen eldöntötték. A kilövésnél ezek a szakmai érvek dominálták és nem az árbevétel. Az is természetes, hogy egy ilyen trófeaérték felnevelése az Erdőgazdaságnak sok pénzébe kerül. Ilyen megvilágításban... ehhez vállalati és népgazdasági érdek fűződik egyaránt.

A kiváló bika genetikai értéke az utódokban tovább él és minden lehetőség megvan arra, hogy hasonló bikákat neveljünk a vadásztársaságokkal összehangolt gazdálkodási irányelvek szerint.

Dévényi Ágoston,
a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság vadászati felügyelője

HÍREK

1980. NOVEMBER
29
SZOMBAT

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából
TAKSONY
nevű
kedves olvasóinkat

A Nap kél 7.09 — nyugszik 15.56 órakor.
A Hold kél 23.33 — nyugszik 12.40 órakor.

A közélet hírei

A KISZ X. kongresszusára való felkészülés megyei előkészületeit tanulmányozza Baranyában Szabó János, a KISZ KB intéző bizottságának a tagja, a Magyar Ifjúság főszerkesztője. Tegnapi programja során fogadta őt dr. Jerszi István, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára. A találkozón részt vett dr. Varga-Sabján László, a KISZ megyei Bizottságának első titkára is.

*

Dr. Kurucz Imre, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat főtitkára tegnap délelőtt Komlón, a TIT városi-járási elnökségének tájékoztatót adott az MSZMP XII. kongresszusa határozataiból adódó ismeretterjesztő feladatokról. A tájékoztatón részt vett dr. Vida József, az MSZMP Komló járási Bizottságának első titkára, Simon József, az MSZMP Komló városi Bizottságának titkára és Morber János, Komló város Tanácsának elnöke is.

◆

HDN-rejtvény-sorsolás a Duna Áruházban

Mohácsi témája volt a legutóbb megjelent Hétfői Dunántúli Napló rejtvényének. A helyes megfejtők között ma kerül sor a díjak kisorsolására. A Duna Áruházban délelőtt 10 órakor kezdődő sorsoláson a Farostlemezgyár, a SZKIV, a Városi Tanács, a Duna Áruház, az MVTE, az OTP mohácsi fiókja, a Selyemgyár, az Idegenforgalmi Hivatal mohácsi kirendeltsége, a mohácsi könyvesbolt, a Mohács és Vidéke ÁFÉSZ, a Dunavölgye és Új Barázda Termelőszövetkezet által felajánlott dísztárgyak, könyvek, kerámiák és vásárlási utalványok kerülnek kisorsolásra.

Ma este

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Marica grófnő (este 7 órakor)
Kamaraszínház: Fekete tűz (este 7 órakor) Premier-bérlet.

MOZI

Petőfi: Modern Robinson és családja (f3, f5, f7, f9)
Kossuth: A szultán fogságában (10, 12, 2, 4), Hálózat (6, f9).
Ságvári: Negyedik akadály (f4), Szerelem szieszta idején (f6, f8), **Tanárképző Főiskola:** Csizmás kandúr (4), **Fekete Gyémánt:** Csere (4), Bosszúvágy (6), **Jószerencsét:** A Nagy Medve fiai (4, 6), **Vasas, Május 1.:** Hintó géppuskával (f6), **Mohács:** Az 51-es dosszié (6, 8), **Komló, Zrínyi:** A fejnélküli lovas (4), Luxusbordély Párizsban (6, 8), **Komló, Május 1.:** Skalpvadászok (f5, f7), **Szigetvár:** A Szentév (8), **Siklós:** Ezüstnyereg (7), **Harkány:** Mondd, hogy mindent megteszel értem (7), **Sellye:** Evezz egyedül (7).

időjárás

Várható időjárás szombat estig: erősen felhős, borult idő, többfelé havazás. Megélénkülő, időnként megerősödő északi, északnyugati szél. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3—plusz 1, de a hóval borított, szélcsendes helyeken mínusz 5 fok körül. A legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton mínusz 2—plusz 3 fok között.

Üdvözlő távirat

A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából *Lukács János*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára, *Horváth Lajos*, a Baranya megyei Tanács elnöke táviratban köszöntötte *Jozo Petovicsot*, a Horvát Kommunisták Szövetsége Eszék Községközi Választmánya elnökét és *Franjo Flazibatot*, Eszék Területi Községközi Választmánya elnökét.

◆

Születés

DR. TÖRÖK ZSIGMOND
és felesége,
GYÖRFY ESZTER

örömmel tudatják kedves ismerőseikkel, hogy Eszter nevű kislányuk született.

Pénteken délután a pécsi József Attila Művelődési Házban rendezték meg a Munka és művelődés című, a szocialista brigádok részére kiírt versenymozgalom Pécs városi döntőjét. A vetélkedőben a MÉV, a Pécsi Hőerőmű Vállalat, a Víz- és Csatornamű, valamint a Pécsi Távfűtő Vállalat, a Sopiana Gépgyár, a Dohánygyár és a Volán 12. sz. Vállalatának szocialista brigádjai vettek részt. Az eredmény: 1. Hőerőmű Vállalat Veres Péter szocialista brigád (47 pont), 2. MÉV Kutató-, Mélyfúró Uzem M. 2-es szocialista brigád (46,5 pont), 3. Hőerőmű Vállalat Bánki Donát szocialista brigád (calorikus) (46 pont).

— **Diákköri konferencia.** A pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskolán szerdán tudományos diákköri konferenciát rendeztek, amelyen az intézmény hallgatói számoltak be kutatásaik eredményéről. A konferencián NDK-beli és csehszlovák diákok is részt vettek dolgozataikkal.

Rendezvények

Bencze Ilona és Maros Gábor színművészek előadói estje lesz ma 18 órakor a vajszlói művelődési házban, 20 órakor Harkányban, a Bolgár Múzeumban.

*

Rock-hétvége Bólyban. A bólyi művelődési házban 16—22 óráig rock-hétvégét rendeznek. Fellép: Révész Sándor, az Óceán együttes, a jugoszláviai Fekete Angyalok, a pécsi HGM, Candy, Moris és Nehéz víz együttes.

*

Délszláv táncház. Ma 18 órakor a KPVDSZ Művelődési Házban délszláv táncház lesz, a házigazda a Baranya Táncegyüttes. Makedon táncfilmeket is vetítenek az est folyamán.

VETÉLKEDŐK

Ismerd meg csapatod névadóját — Ságvári Endre vetélkedőt rendezett a Belvárosi Általános Iskola 939. sz. úttörőcsapata. 50 úttörő vetélkedett, a részt vevők közül első: 8. a. osztály raja, 2. 7. c. osztály raja és 3. a 8. c. osztály raja. A részt vevő úttörőknek N. Szabó Sándor és Unger Pálma színművész adott műsort.

*

Megyei számítástechnikai vetélkedő. Ma délelőtt 9 órakor a Pollack Mihály Műszaki Főiskola Rókus utcai épületében megyei számítástechnikai vetélkedőt rendeznek.

◆

— **A Statisztikai Kiadó Vállalat** új kiadványa: Foglalkoztatottság és kereseti arányok 1979.

— **Könyvajándékozás pécsi iskoláknak.** A Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat Rókus utcai üzemellátó könyvesboltja az iskolai könyvterjesztésben elért kiváló eredményeikért több száz könyvet adott ajándékba a következő általános iskolák könyvtárainak. Nevelési központ 1. sz., Nevelési központ 2. sz., Anikó utcai, Bánki Donát utcai és Alkotmány utcai általános iskola.

LOTTÓ-nyerőszámok

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a Budapesten megtartott 48. heti sorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

26, 49, 62, 63, 74

A november havi tárgynyeremény-sorsoláson a 47. játékhét szelvényei vesznek részt.

◆

— **Ankét.** A komlói járási-városi Vöröskereszt vezetősége tegnap délután ankétot rendezett az anyatejet adó édesanyák részére, melyen több mint 50 kismama vett részt.

— **Krónikairók értekezlete.** Néhány nappal ezelőtt a mohácsi járási és a Pécs városkörnyéki krónikairók értekezletét tartották meg Bólyban, csütörtökön pedig a siklósi járás krónikásai gyűltek össze a Tenkes alján fekvő városban. Az ilyen összejövetelek arra nyújtanak alkalmat, hogy a falusi krónikavezetők levéltári és művelődési szakemberektől kapjanak útmutatásokat e fontos helytörténeti dokumentumok írásához.

◆

Közlemény

A Volán 12-es sz. Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy november 29-én, 30-án és december 1-én — annak ellenére, hogy Jugoszláviában nemzeti ünnep lesz —, az Eszékre induló járatokat a meghirdetett menetrend szerint közlekedteti.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. 8.55: Népdalcsokor. 9.30: Vár egy új világ. 10.05: Operaművészlemezek. 10.57: Pusztulás — hangjáték. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva. 12.45: Emberi dolgok... 13.22: Nagy Anna műsora. 13.45: Operettnyitány. 14.00: A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepén. 14.30: Közgazdasági szabályozás — vállalati érdekeltség. 15.05: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. 18.45: Világszínház. 20.10: Az Állami Népi Együttes felvételeiből. 20.58: Önarckép, befejezetlen. 22.15: Magyar előadóművészek Bach-felvételeiből. 23.29: Jugoszláv szerzők műveiből. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Szabó Ferenc kórusdalaiból. 8.20: Kanada — Keletről. 8.33: Történet az emberről. 9.31: Sci-fi kedvelőknek. 9.43: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.00: Szombat délelőtt. 12.00: Ritmus. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: A gyermekeknek írta: Bartók Béla. 14.05: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 15.00: Záray Márta és Vámosi János énekel. 15.13: Orvosi tanácsok. 15.18: Nyikorgó ajtó. Mesejáték. 16.00: Pophullám. 17.00: Közvetítés az Ú. Dózsa—Bp. Honvéd bajnoki labdarúgó-mérkőzésről. II. félidő. 17.50: Közkívánatra. 19.30: Válogatott felvételek. 20.38: Az ügyefogyott ügyvéd. Zenés játék. 22.00: Szombat esti diszkó. 23.10: Slágermúzeum.

HARMADIK MŰSOR

7.00: A szolnoki stúdió román nyelvű műsora. 7.30: A miskolci stúdió szlovák nyelvű műsora. 8.08: Iskolarádió. 8.38: Századunk kamarazenéjéből. 10.00: Töltsön egy órát kedvenceivel. 11.05: Szimfonikus zene. 13.07: A Pikk Dáma. Operarészletek. 14.02: Hangverseny. 14.30: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. 15.30: Harminc perc beat. 16.00: Kritikusok fóruma. 16.10: Mozart: D-dúr szimfónia. 16.45: Vonszolnak a piros delfinek. Versek. 16.50: Sass Sylvia és Gáti István Schubert-dalokat énekel. 17.30: Rádiójáték. 18.18: Új lemezeinkből. 19.05: Zenekari muzsika. 20.48: Új lemezeinkből. 21.43: Norma. Operarészletek. 22.40: Napjaink zenéje.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

8.00: Jó munkát, jó pihenést! A Pécsi Stúdió háromnyelvű zenés szolgáltató műsora. — Hírek. — Szerb-horvát nyelvű műsor. — 8.30: Német nyelvű műsor. 9.00: Magyar nyelvű műsor. Szerkesztő-műsorvezető: Görgényi Zoltán. 10.30: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.10: Tévétorna. (ism. sz.) 8.15: Világnézet. 8.50: Mese, mese, mátka. Kisfilm-összeállítás. 1. Misa bácsi. 2. Mese az öreg esernyős tündérről. 3. Filemon barátot keres. (sz.) 9.20: Hipp-hopp... Óvodások műsora. (ism. sz.) 9.50: Kuckó. (sz.) 10.20: Bruno, a vasárnapi gyerek. (ism. sz.) 11.40: Norvég képzőművészeti rövidfilm. (ism. sz.) 12.30: Pulzus. Könnyűzenei panoráma. (ism. sz.) 13.15: Egészségünkért! (sz.) 13.30: Hangoskodó. Négy évszázad a zenében. (sz.) 14.00: A négy páncélos és a kutya. A tét: a halál. (ism.) 14.55: Fehérben. Ifjúsági vetélkedő az egészségügyi szakközépiskolások számára. 15.45: Hírek. 15.50: Reklám. 15.55: Ú. Dózsa—Bp. Honvéd. Bajnoki labdarúgó-mérkőzés közvetítése. (sz.) A szünetben: Reklám. (sz.) 17.45: Tájak, városok, emberek. Bogota. (sz.) 18.20: A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepén. (sz.) 18.40: Reklám. (sz.) 18.50: Egymillió fontos hanajegy. Ihász Gábor és Fábián Éva közreműködésével. (sz.) 19.10: Tévétorna. (sz.) 19.15: Esti mese. (sz.) 19.30: Tv-híradó. (sz.) 20.00: Vers — mindenkinek. (sz.) 20.05: A gyilkos köztünk van. Tévéjáték. (sz.) 21.40: Még egyszer. Anaal zenés műsor. (sz.) 22.10: Tv-híradó 2. (sz.) 22.20: A születésnap. Amerikai film. (sz.) 16 éven felülieknek!

MÁSODIK MŰSOR

17.25: Vakáción a Mézga család. Élve eltemetve. (ism. sz.) 17.50: Versek. (ism.) 18.25: Kék fény... Riportműsor. (ism.) 19.30: Tv-híradó. (sz.) 20.00: Vers — mindenkinek. (sz.) 20.05: Éjféli haranggszó. Spanyol—svájci film. 21.55: J. S. Bach: Magnificat. NDK film. (sz.) 22.30: Tv-híradó 3. (sz.)

JUGOSZLÁV TV

12.55: Labdarúgás: Dinamo—Zeleznicar. 16.10: Gyermekműsor. 17.10: Kosárlabda: Iskra Olimpija—Cibona. 18.45: Költői színház. 19.15: Rajzfilm. 20.00: Párbaj a déli vonalért. 22.05: Szombat este.

MÁSODIK MŰSOR

17.15: Hét tv-nap. 17.45: Tudományos műsor. 18.30: Népi muzsika. 19.55: Ma este. 20.00: Egy este. 21.10: Tv-tárca. 21.40: Sportszombat.

Orvosi ügyelet

Az Egyesített Eü. Intézmények Pécs város lakossága részére az alábbiak szerint biztosítja a körzeti orvosi ellátást szombati napokon:

Felnőttek részére összevont rendelés 7—19 óráig az I. kerületben: újmeszesi körzeti rendelő, Korvin O. u. 23. (tel.: 11-169).

II. kerületben: Munkácsy M. u. Rendelőintézet, II. e. 219. (Tel.: 13-833/48).

III. kerületben: Dr. Veress E. utcai Rendelőintézet (tel.: 15-833).

Gyermekek részére összevont rendelés 7—13 óráig az alábbi gyermekorvosi rendelőkben: Gábor Á. u. 15. (tel.: 11-752), Vasas I., II., Hird (dr. Galambos, dr. Szücs), Hősök tere (dr. Benczenleitner), Szabolcsfalu (dr. Székely), Meszes I., II. (dr. Kálozdy, dr. Zólyomi) körzetek betegeinek.

Zsolnay V. u. 45. (tel.: 13-724), Borbála- és Pécsbányatelep (dr. Fischer), Zsolnay V. u. I., II. (dr. Kovács, dr. Katona), Ady E. u. I., II. (dr. Finta, dr. Jármay) körzetek betegeinek.

Munkácsy M. u. 19. II. ker. rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 13-833/75). Munkácsy M. u. 19. (dr. Dörömböző), Koller u. 9. (dr. Gehring), Móricz Zs. tér (dr. Tóth L.), Semmelweis I. u. (dr. Pánczél), Mikszáth K. u. I. II. (dr. Géczy, dr. Bajnai) körzetek betegeinek.

Kertváros, Krisztina tér (tel.: 15-708). Kertváros u. (dr. Tóth Zs.), Varsány u. I., II. (dr. Matusovits, dr. Bóna), Krisztina tér I., II., III. (dr. Király, dr. Palaczky, dr. Kiss), Sarohin I. út (dr. Sásdi), Fazekas M. u. I—II. (dr. Schmidt) körzetek betegeinek.

Dr. Veress E. u. 2. (III. ker. Rendelőintézet, gyermekpavilon, tel.: 15-833). Mecsekalja (dr. Gothár), I., II. III., IV. uránvárosi körzetek (dr. Fohl, dr. Köpataki, dr. Litkei, dr. Ötvös) betegei részére.

Rókus u. 8. (tel.: 10-742). Rókus u. I., II., III. (dr. Kovács Cs., dr. Sediánszky, dr. Mezőlaki), toronyház (dr. Szabó I.), Endresz Gy. u. (dr. Görög), Semmelweis I. u. II. (dr. Orkényi) körzetek betegeinek.

Szombaton 13 órától este 9 óráig az egész város gyermeklakossága részére gyermekorvosi ügyelet egy helyen: Munkácsy M. utcai Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 13-833/75).

Szombaton este 19 órától vasárnap egész nap és éjszaka, hétfőn reggel 7 óráig ügyeleti szolgálat áll a sürgős ellátásra szoruló betegek rendelkezésére.

FELNŐTTEK RÉSZÉRE

I. ker. újmeszesi körzeti orvosi rendelő, Korvin O. u. 23. Tel.: 11-169.

II. ker. Munkácsy M. u. 19., II. ker. Rendelőintézet, ügyeleti bejárat. Tel.: 12-812.

III. ker. dr. Veress E. u. Rendelőintézet. Tel.: 15-833.

GYERMEKEK RÉSZÉRE

Munkácsy M. u. Rendelőintézet, gyermek-poliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása vasárnap délelőtt 8—11 óra között történik ugyanitt.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hívást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

FOGÁSZATI ÜGYELET:

szombaton este 19 órától hétfőn reggel 7 óráig a Munkácsy M. utcai Rendelőintézetben (ügyeleti bejárat).

Kórházi felvételes ügyeletek

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: Megyei Kórház. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

ÉJSZAKAI UGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

◆

Állatorvosi ügyelet

Ugyeletes állatorvos 1980. novembe. 29-én du. 13 órától december 1-én 8 óráig Pécs város és környéke számára: Pécs, Megyeri út 24. szám. Telefon: Pécs, 15-538. Mohács város és járás részére: Mohács, Széchenyi tér 1. Telefon: Mohács 1. Komló város és járás részére: Komló, Lenin tér 3. Telefon: Komló 81-194. Siklós város és járás részére a keleti részen: Siklós, Dózsa u. 19. Telefon: Siklós 32. Siklós város és járás részére a nyugati részen: Sellyei Tanács. Telefon: Sellye 1. Szigetvári járás keleti részén: Szentlőrinc, Erzsébet u. 4. Telefon: Szentlőrinc 71-125. Szigetvári járás nyugati részén: Szigetvár, Állatkórház. Alapi G. u. 4. Telefon: Szigetvár 75.

Amennyiben a fenti telefonszámok nem jelentkeznek, vagy az ügyeletes nem található, akkor üzenet hagyható Pécs város és környéke számára a 09-es telefonszámon, Komló város és járás részére a 009-es telefonszámon, illetve az illetékes telefonközpontoknál „Állatorvosi ügyelet" címen.

◆

TIT-előadás

Ma délután fél öt órakor planetáriumi előadás lesz Űrkutatás, űrhajózás címmel.

39.

— Egyáltalán nem.

— Csak annyi, hogy „Jól van, Mark, jól van, pilóta!"?

— Igen. Ennyi. Meg is érkeztünk. Tessék.

— Jól van, Mark, jól van, pilóta.

— Látja, így van ez, mire összejönnénk, már vége is a fuvarnak.

— Köszönöm, Mark!

— Hello, főnök! Meghoztam a nagyfiút!

— Jól van, Mark! Jól van, pilóta! — szól le a teraszról Foxman. — Jöjjön föl, fiatalember!

— Úgy van, gyere, József! Gyere, édesem.

— Jövök már, jövök! — Amíg megy föl, alig hallhatóan morog magának: „Mennyit rángatják az embert!"

— József, drága József! Úgy féltettelek! Nincs semmi baj? — Mária lefut József elé, együtt jönnek föl.

— Nincs hát... Mi bajom lenne? Viszont nem tudtam meg semmit Erzsébetről és arról a fickóról...

— Nem baj, édes Józsefem... nem baj... és mit csináltál?

— Néztem Erzsébetet, meg azt a fickót. Ki lehet az?

— Nem tudom. Fogalmam sincs. És mit csináltak?

— Táncoltak. És engem bámultak. Aztán a fickó elment telefonálni, a nő tovább bámult engem, a parkett kellős közepéről.

— Erzsébet?

— Igen.

— Khm... Khm... bocsánat... — Foxman, torkát reszelve, József felé fordulva bemutatkozik. — A fiatalurat még nem ismerem. A nevem Emanuel Foxman.

— A vőlegényem.... látja, professzor úr, milyen kedves fiú? Ugye, József, te igazán kedves fiú vagy?

— Igen, igyekszem... A kedvedért. Csakis a kedvedért...

— Képzeld, József, a professzor úr a delfinekről beszélt nekem... nagyon érdekes dolgokat mondott... hogy a delfinek nyelvét miért nem lehet megfejteni... és hogy menynyire okosak, pedig őket nem a munka tette okossá...

— Ha nem a munka, akkor mi teszi okossá az embert?

A professzor hallgat, Mária, mintha vizsgáznc, úgy magyarázza Józsefnek az előbb hallottakat, hogy azzal a professzor tetszését is megnyerje.

— Először is az ember nem delfin és a delfin nem ember.

— Ennyit én is tudok... — József morog, mint egy álmos kisfiú. — De mindezt csak a delfinek tudnák elmondani, ennyi delfinnel kapcsolatos rejtélyt csak a delfinek lennének képesek megmagyarázni. Nahát, de gyönyörűek! — József csak most veszi észre a medencét, a delfineket... Igazán gyönyörűek.

Foxman csöndesen, elégedetten mosolyog. Aztán megszólal:

— Nézze, fiatalember. Tudom, hogy maga rákkutatással foglalkozik. Válaszoljon nekem egy kérdésre: miért van az, hogy noha minden második ember rákban hal meg, az állatok közt szinte ismeretlen a betegség?

— Az állatok többsége nem betegségben pusztul el. A többségnek egyszerűen nincs ideje arra, hogy valamilyen halálos betegséget szedjen össze magának. Mire megbetegedne — ahogy mi, emberek a betegséget definiáljuk — már meg is ette egy másik állat.

— Természetesen. De azért én elgondolkoznék azon, hogy a rák, a sejtburjánzás csak néhány kultúrnövényben és az embernél fordul elő... egyébként nem.

(Folytatása következik)

Felszabadulási és Steinmetz-ünnepségek Komlón

A bányászváros felszabadulásának 36. évfordulójáról emlékeztek tegnap Komlón. Hagyomány már, hogy a városi ünnepségeket összekapcsolják a Steinmetz-napok rendezvényeivel a Steinmetz Miklós Szakközépiskolában. Az intézmény tanulói diáktalálkozókkal, vetélkedőkkel adóznak városuk felszabadítói és a hős parlamenter emlékezetének.

Steinmetz Miklós szobránál tegnap délelőtt tartották meg a városi ünnepséget. Morber János, a Komló városi Tanács elnöke megemlékezésében idézte a 36 évvel ezelőtti eseményeket, és a városépítő évek szép eredményeit. A szakközépiskola diákjainak és énekkarának műsora után a társadalmi szervezetek és intézmények helyezték el koszorúikat a hős katonakövet szobránál. A HNF Komló városi Bizottsága nevében Rajnai Rudolf, a HNF városi Bizottságának elnöke és Feiner Istvánné titkár, a KISZ városi Bizottságának képviseletében Páva Zoltán első titkár és Peti Erika politikai munkatárs, Kossuth-bánya két Steinmetz Miklós nevét viselő brigádja nevében Vörös István és Erni Péter, valamint Ferenczi Sándor és Puhert János, a szakközépiskola vezetősége nevében Szabó Rácz Mátyásné és Lovas Irma az iskolai KISZ-bizottság titkára koszorúzott, míg a szülői munkaközösség koszorúját Pozsinyi Lászlóné és Kiss Szilárdné helyezték el. A HNF szilvási területi szervezete képviseletében Pavlicsek József és Baranyi András koszorúzott.

Vadászvetélkedő

A Magyar Vadászok Országos Szövetségének közelgő centenáriuma alkalmából ma délelőtt 9 órai kezdettel vadászvetélkedőt rendez a MAVOSZ megyei Intéző Bizottsága Pécsett, a Mozgalmi Házban.

Nyolc – hattagú – baranyai vadászcsapat áll rajthoz. Nyolc témakörben mérik össze tudásukat. A kérdések felölelik a vadászat történetét, a művészetek és a vadászat kapcsolatát, valamint a mai vadgazda számára kötelező tudnivalókat. Vadászati élettan, fegyver- és lőszerismeret, természet- és környezetvédelem, trófeabírálat, valamint kynológiai ismeretek szerepelnek a tudnivalók között.

Hasonló versenyek zajlottak, illetve zajlanak országszerte. A jövő év elején országos elődöntőre és középdöntőre kerül sor. Majd 1981 tavaszán Pécsett megrendezik az országos döntőt, melyről a Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiója egyórás műsort készít.

A fogyasztási szövetkezetek küldöttközgyűlése

Értékelték a baranyai áfészek munkáját

A vezetőkkel szemben a jövőben nagyobb követelményt támasztanak

Szegedi Ernő vitaindítóját mondja. A képen tőle balról a második Lukács János, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára. Fotó: Erb János

Baranya fogyasztási szövetkezetei, a szövetkezeti mozgalom kereskedelmi egységei meghatározó részt vállalnak a megye lakosságának ellátásából. Az áfészek kiskereskedelmi forgalmi részesedése ma már meghaladja a baranyai kiskereskedelmi forgalom egyharmadát. Jelentős fejlődés tapasztalható a hálózat korszerűsítése terén, továbbá ebben a tervidőszakban két jelentős létesítménnyel gazdagodott a szövetkezeti kereskedelem: a pécsi Konzummal, illetve legutóbb a komlói Zengő Áruházzal. Emellett a MESZÖV-höz tartozó áfészeknek arra is volt erejük, hogy korszerűsítsék vendéglátóipari egységeiket. Az áfészek szerteágazó és sokrétű tevékenységét jelzi az is, hogy szakcsoportjaik részt vállalnak a lakosság zöldáruval történő ellátásából, ipari üzemeik számos keresett terméket gyártanak, a szövetkezeti közös vállalatok pedig az export révén devizaszerző tevékenységet is folytatnak. Pécs és Komló kivételével a többi baranyai helységben működő takarékszövetkezeti hálózat, a lakosság pénzügyleteit bonyolítja.

Az említettekből is érzékelhető, hogy milyen fontos szerepet tölt be a fogyasztási szövetkezeti mozgalom a megye életében. Többek között ezt értékelték azon a küldöttközgyűlésen, amit tegnap délelőtt rendezett Pécsett a Fogyasztási Szövetkezetek Baranya megyei Szövetsége, a Ságvári Endre Művelődési Házban. A megjelent küldötteket, többek között *Lukács Jánost*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkárát *Szegedi Ernő*, a MESZÖV elnökhelyettese köszöntötte, majd a fő napirendi ponthoz – a vezetés helyzetét, az irányítómunka tapasztalatait összegző és feladatait meghatározó jelentéshez – *Ambrus Lajos*, a MESZÖV elnöke fűzött szóbeli kiegészítést.

Ambrus Lajos hangsúlyozta, hogy a fogyasztási szövetkezetek nagy utat tettek meg a fejlődésben az elmúlt évtizedekben, ugyanígy ebben a tervciklusban; ám azok a vezetők, akik annak idején a mozgalom bölcsőjénél kezdtek, a nyolcvanas években nyugdíjba vonulnak. Ezért is, no meg a közgazdasági környezet és egyéb hatások miatt időben szükséges gondoskodni a jó felkészültségű, a mai és a későbbi követelményeknek is megfelelő utánpótlásról. Ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy az áfészeknél meglevő szellemi tőkét minél jobban kamatoztassák. Emellett nagy figyelmet kell szentelni a szövetkezeti tagság fiatalítására, javítani szükséges a lakásszövetkezeti tagok és a lakásszövetkezetek közötti együttműködést. Elhangzott az is, hogy a szövetkezeteknél, és szövetkezeti vállalatoknál olyan vezetési struktúrát kell kialakítani, amely a legkisebb késéssel képes követni a változó szabályozórendszert, a piaci hatásokat. Ennek érdekében több fiatal, felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberre van szükség.

A vitában többek között felszólalt Lukács János, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára is, aki mellett, hogy elismerését fejezte ki az áfészek lakossági igényeit kielégítő tevékenységéért, megjegyezte: annak ellenére, hogy ezen a területen a vezetői munka ebben a tervidőszakban megfelelt a követelményeknek, a jövőben tovább kell lépni, annál is inkább, mert változtak a körülmények, és ehhez megfelelő formákat, módszereket és vezetői stílust szükséges kialakítani. Éppen ezért ugyancsak időszerű, hogy a küldöttközgyűlés napirendre tűzte a vezetői munka és azzal összefüggő kérdések elemzését.

A küldöttközgyűlés a fő napirend megtárgyalását követően többek között elfogadta az áfészek gazdálkodásáról szóló jelentéseket.

S. Gy.

Fejér Lipót-matematikaverseny

A Nagy Lajos Gimnázium KISZ-szervezete és matematika munkaközössége 21. alkalommal rendezte meg Pécs város felszabadulásának tiszteletére a Fejér Lipót megyei matematikaversenyt. Tíz iskola 65 tanulója vett részt a versenyen, melyet tegnap értékeltek. Nem tagozatos egyéni kategória: 1. Weisz Ferenc III. oszt. Kisfaludy Gimnázium, Mohács, valamint 1. Szabó Gábor IV. oszt., Nagy Lajos Gimnázium, Pécs. Tagozatos kategória: 1. Nádor Péter III. oszt. Nagy Lajos Gimnázium, Pécs, 1. Erdősi Ferenc IV. oszt. Nagy Lajos Gimnázium, Pécs. A III. osztályosok csapatversenyét a Mohácsi Kisfaludy Gimnázium versenyzői, és a IV. osztályosok csapatversenyét holtversenyben a Nagy Lajos Gimnázium és a mohácsi Kisfaludy Gimnázium nyerte. Az összesített csapatversenyt és a vándorserleget a mohácsi Kisfaludy Gimnázium csapata nyerte.

Nyújtott fókusz, forgó kupola

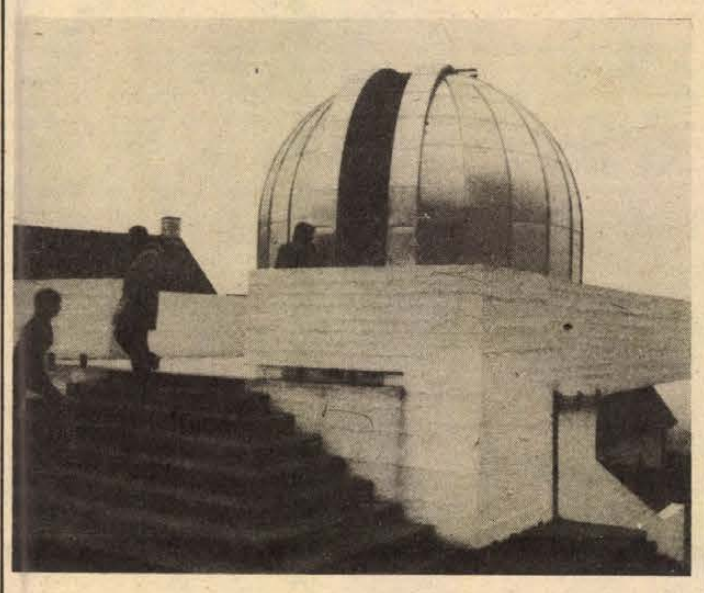

Távcsövet avattak a Mecsek oldalában

A csillagokat nézni nem érdemes

Már nemcsak planetáriuma, hanem végre igazi csillagdája is van Pécsnek. Négy esztendeig feküdt az Uránia Csillagvizsgálóban készült távcső a TIT Mecseki Természettudományi Stúdiójának folyosóján, míg tegnap *dr. Kurucz Imre*, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat főtitkára átadhatta az új csillagvizsgáló díszes okmányát *dr. Grastyán Endrének*, a TIT baranyai elnökének.

A Nasmyth rendszerű, nyújtott fókuszú, negyven centiméter tükörátmérőjű távcső, s az azt befogadó kupolás csillagda felavatásával egyidőben, a megye és a város kulturális életének vezető képviselőinek jelenlétében, megünnepelték a Természettudományi Stúdió alapításának *ötéves* jubileumát is. Ebből az alkalomból *Márk Bertalan*, a TIT megyei alelnöke mondott gondolatgazdag, előadásnak is beillő köszöntőt. A vendégeknek *Kemenes Lászlóné*, a stúdió vezetője tartott planetáriumi bemutatót, amelyet kötetlen szakmai beszélgetés követett az intézmény klubjában.

Mit várhat a közönség a csillagvizsgálótól? Semmiképpen sem csodákat. A távcsőbe pillantva a csillagok alig látszanak nagyobbnak, mint szabadszemmel. A csillagvizsgáló elsősorban a *bolygók és a Hold megfigyelésére alkalmas*, ezek azonban nem látszanak minden este, nem beszélve a borús időről, ami semmilyen megfigyelést nem tesz lehetővé. A stúdió vezetői tehát azt kérik az égbolt titkaira kíváncsi látogatóktól, hogy várják meg az újságban közzétett értesítést: „ezekben a napokban ez és ez megfigyelhető az esti órákban, derült idő esetén várjuk az érdeklődőket". Olyan eset is előfordult már ugyanis, hogy valaki fényes nappal, esőben kocogott föl a planetáriumba igazi csillagokat nézni...

A pécsi távcső premierjére előreláthatólag a december 10-ét követő héten kerülhet sor, ha jó lesz az idő. Ekkor jelenik meg ugyanis újhold után először égi kísérőnk sarlója.

— havasi —

Beszámoló párttaggyűlés Hetvehelyen

Aktívabbá tenni a község kommunistáit

Hetvehely község lélekszáma nem éri el a hatszázat, így a kisebb, ám szépen fejlődő települések sorába tartozik. Elég egyszer végigmenni a főutcán, megnézi a faluvégeken — egyéb pontokon — épülő új, többnyire kétszintes családi házakat, bárki előtt nyilvánvalóvá válik: a község reneszánszát éli.

Tegnap a községi tanácson tartotta beszámoló taggyűlését a községi pártalapszervezet, maroknyi kommunista vette számba az elmúlt évek eredményeit — a tennivalókat —, s határozta meg a soron következő feladatokat, már ami Hetvehely politikai-társadalmi életét jelenti. Mindössze tíztagú alapszervezetről van szó, s ez — mint azt Lovász Benedekné párttitkár beszámolójában megemlítette — munkájukat nagyon nehezíti. Próbáltam jegyzetelni, vajon milyen pártmegbízatásuk van az egyes párttagoknak. A felsorolás csak példálózásra jó, nem teljes: akad tűzoltó elnök, vezető propagandista, pártvezetőségi tag, vöröskereszt-elnök és titkár, népfrontbizottsági tag, önkéntes rendőr, szülői munkaközösségi elnök, tanácstag, könyvterjesztő — a Kossuth Kiadó könyveiről van szó —, áfész vezetőségi tag soraikban. Majdnem mindenkinek 3—4 funkciója van, s emellett természetesen főállásaik is egész embert kívánnak. Próbálják feladataikat kommunista példamutatással teljesíteni, próbálnak a helyi társadalmi-politikai élet katalizátorai lenni. Mint azt a beszámoló megfogalmazta: több-kevesebb sikerrel.

Napközben sokan vannak távol a községtől, másutt dolgoznak — Szentlőrincre járnak, a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál dolgoznak — és más alapszervezetek tagjai. Hetvehelyen azonban úgy érzik, hogy az ő munkájukra is szükség volna helyben, őket is aktivizálni kéne a közös dolgok vitelére. Éppen ezért fogalmazták meg a taggyűlésen: a jövőben szeretnék az alapszervezet kapuit szélesebbre tárni, meghívni taggyűléseikre azokat is, akik munkahelyileg nem kötődnek a településhez, szeretnék őket is bevonni a helyi munkába. Feltételezhető: nemcsak Hetvehely kisközség jár ebben a cipőben, s ha e jó példát másutt is követnék, a kis létszámú pártalapszervezetek új erőket találnának ily módon.

Ez a hetvehelyi igény egyben figyelmeztető is — ötletet adó is. Különböző üzemi-vállalati pártalapszervezetekben a bejáró párttagok feladatokkal való ellátása, mozgatása nem megy mindig a legjobban. Lehet azonban pártfeladat a lakóhelyen végzendő munka is, melynek számonkérése, ellenőrzése a községi pártszervezeteken, alapszervezeteken keresztül könnyen menne.

K. F.

FILM

Hálózat

Amióta — lassan húsz éve már — a Kennedy elleni merénylet talán koronatanúját, talán csak társtettesét milliók szeme láttára lőtték hasba többször is, mindig fölmerül bennem, ha a tv-kamera döbbenetes képsorokat dokumentál a kényelmes fotelokban ücsörgő mai milliókhoz: vajon mi az, aminek még nem voltunk közvetlen szemtanúi s amit még megérhet mai generációnk e szűk kis doboz világra nyíló ablaka révén?... Sydney Lumet mintha erre a kérdésre akarna válaszolni néhány éve készült *Hálózat* című filmjében, tükröt állítva annak a társadalomnak, ahol – a filmben elhangzó statisztikai adat szerint is – az emberek mintegy 3 százaléka olvas könyvet s mindössze 15 százaléka újságot. A többi a tv-társaságok csatornáin, hálózatai révén szívja magába a mindennapi információkat, a mindennapi szenzációt, katasztrófát, erőszakot és természetesen a reklámok zömét. Filmjének története fiktív, hangvétele szatirikus, de a rohanó események feszültsége, csattogó dialógusai közepette már-már elfeledjük olykor, hogy nem a véres mai valóságot látjuk. Sydney Lumet a képzeletbeli UBS-televíziótársaságot, mint az amerikai társadalom nagy manipulátorát mutatja be – amiben semmi meglepő nincs. Hiszen ez valamennyi tv-társaságra ráillik. A meglepetést a képzeletbeli események valósága „szállítja", amit figyelmeztetésnek szánt kesernyés fintora tesz igazán élővé: jó lesz vigyázni... Igazát bizonyára ott is mindenki elismeri, tudomásul veszi, ahogyan azt is, hogy semmi nem fog változni ebben az életformában és életvitelben. A 200 millió amerikai nagyobb része ma is ott ül esténként a tv-készülék előtt és lesi mikor mondanak neki újakat, még izgalmasabban, még szenzációsabban.

Alapötletéről már sokan olvashattak, így csupán fölelevenítésül: egy öregedő tv-kommentátor tetszési indexe csökken. Mielőtt kirúgnák, bejelenti még öngyilkossági szándékát a tv-nyilvánosság előtt. Botrány, pánik, a mérleghiányos társaság részvényesei között –, ám a tetszési index megugrik. Különösen, amikor egy agilis, gátlástalan szerkesztőnő „hallucinatív" messiást csinál belőle egy show-adássorozat keretében. Howard Beale a legnépszerűbb sztárja lesz az Államoknak. Tömegpszichózist képes kiváltani, szavára milliók állnak az ablakba s üvöltik vele: „Iszonyúan dühös vagyok, egy perccel sem tűröm ezt tovább!..." Milliókkal hiteti el, hogy most ők lázadnak. A tetszési index csillagászati magasságra emelkedik, a társaság kilábal a csődből, s mindaddig nincs is baj, amíg Beale az önálló akció útjára nem lép. Kifecseg egy hivatali és államtitkot, majd nézőinek is szemébe vágja, minek tartja őket... Az index visszaesik, a fecsegő kommentátort egy fölbérelt gerillacsoport elteszi láb alól – természetesen a kamerák előtt, premier planban...

Sydney Lumet Oscar-díjas filmje kissé túldialogizált, lehetne jóval rövidebb is; nem éri el az emlékezetes *12 dühös ember* vagy *A domb* megrázó erejű művészi nívóját. Ám, hogy tisztességes, olykor szarkasztikus erejű mai társadalomkritika amit izgalmasan vibráló feszültséggel, ötletesen elmond – az tagadhatatlan. És olyan kiváló színészekkel, mint Peter Fich és William Holden, s szerencsénkre példásan jó szinkronnal (Agárdi Gábor és Benkő Gyula).

(w. e.)

A kontextuálistól a romantikusig

Wroclawi képzőművészek a Pécsi Galériában

Régi gyanúm, hogy a modern képzőművészet némely ágának értéséhez és élvezetéhez szükségeltetik bírni a nagy világnyelveket minimum, optimálisan pedig mindazokat, melyeken kifejezi magát a kor képzőművésze. Igen, képzőművésze, s nem írója: bár annak elemzésére már nem vállalkoznék, hogy mi a különbség a képverset alkotó író és a vers (próza)-képet rajzoló grafikus között. Talán csak annyi – mert erről a Pécsi Galéria Széchenyi téri kiállítótermében meggyőződhetünk –, hogy az irodalmárok megtalálják a módját, hogy egy franciául íródott képvers a magyarul olvasónak is élvezhetővé váljék, míg a képzőművészek legfeljebb ahhoz veszik a fáradtságot, hogy angolra fordítsanak egy eredetileg lengyel szövegű „kontextuális" művet.

Kissé konzervatív módon ugyan, de nézzük csak ezeket a műveket, s ne olvassuk – ha valóban rendelkeznek képzőművészeti erényekkel, a rájuk rótt szövegtől függetlenül csupán a színek és formák harmóniájában is találhatunk magunknak érdekeset, tanulságosat.

Eugeniusz Smolinski Bio graphy című művének tartalma különösebb nyelvtudás nélkül is megfejthető, ha ugyan megfejteni egyáltalában kell egy olyan képet, amely hasonlatként régóta jól ismert: a betűkből, jelekből összeállt sorok, mint barázdák sorakoznak egymás mellé. Dedication elnevezésű képén viszont csak nevét silabizálhatjuk kellő biztonsággal – az angolul olvasók még többet is talán. Az angol nyelv birtoklásának hiányában viszont a kép csupán szemészeti vizsgálóábra, s így ötletnek sem túlzottan eredeti.

Hat wroclawi képzőművész mutatkozik be a Pécsi Galéria Széchenyi téri bemutatótermében, hála a két ország területi képzőművészeti szervezete együttműködésének. S amennyire hat művész által keresztmetszetszerű képet kaphatunk egy más ország művészetéről, annyiban át is láthatjuk azt, hiszen a már említett két művész mellett a másik négy munkája a képzőművészet, a grafika más tájaira is elvezet, szemléletben, szemléltetési módban is.

Leszek Mickos látszólag textilművész, mégis grafikusnak tartanám elsősorban, noha még színezi is vásznait, melyek hol baldachint idéznek, hol zászlót. Hiszen csak a rajzolást spórolja meg, hogy tárgyszerűségükben mutatja meg azokat, amik rajzlapra kívánkoznának. De hát így eredetibbek-(nek) tűnnek.

Grzegorz Koterski nonfiguratív műveket sorakoztat fel, térformáló törekvései kellemesek még akkor is, ha leckefelmondásra emlékeztetnek. A maguk módján kellemesek *Roman Kowalik* szimbolikus, romantikus lapjai is, hiszen meghökkentőnek szánt leleményei évszázadok óta összenőttek vizuális kultúránkkal, s ilyenformán nem is lelemények annyira már. Nem is meghökkentők. Legfeljebb fölényes rajztudásának örvendezhetünk, s annak a cseppnyi iróniának, amivel maga is szemléi a grafikai szimbolizmus vadhajtásait.

Eugeniusz Get Stankiewicz plakátokat küldött, melyeken jól megfigyelhető, mily nagy jelentőséget tulajdonít a vörös-piros színnek maga is, éppen akkor, amikor e színek különleges jelentőségét vitatja.

S noha a kiállítás nem győzött meg a verbalitás képzőművészeti létjogosultságáról, s arról sem, hogy a lengyel képzőművészet mennyivel és menynyiben más, mint a honi, örömmel néztem a wroclawiak képeit, úgy is mint egy gyümölcsöző nek számítható kapcsolat dokumentumait.

Bodó László

Koós-show Pécsett

Alig két évtizede a tizenévesek korosztálya olyan könnyűzenei irányzatokat honosított meg sajátos ízlésvilágával, amelyek szinte átszedések nélkül elválasztották az akkori felnőtt társadalom zenei világától. Az új hullámok reflektorfényei azóta sok tájat bejártak. De kontúrok nélküli éles fényük újabban halványodni látszik. Talán ezért is lángolt fel újra a nosztalgia hulláma.

A Pécsi Nemzeti Színházban rendezett ORI-koncert zsúfolt széksoraiból az 50-es, 60-as évek teenager-közönsége méltán ünnepelte egykori kedvenceit. *Kovács Erzsi* dalai kedvesen behízelgőek. Első hallásra fülünkben csengtek újra. *Dékány Sarolta* ma is megnyerő. Hangjának szárnyalása (én is meglepődtem) jobban tetszett, mint valaha. *Koós János* igazi showsztár. Humorával (amely egész magabiztos előadásmódjának alappillére) olyan keretbe foglalta a műsort, amelyben minden apró részlet hangsúlyt kaphatott. Egyszerűen, természetesen és magától értetődően, hogy a lényegről — a dalokról – egy percig se feledkezhessünk meg. A dalóknak központi szerepet szánt műsorában. Akkor is amikor a kiválóan alkalmazkodó Illés-zenekart bemutatta és akkor is, amikor távol levő kedves kollégáit idézte.

Nosztalgiahullám? Nem tudom. Szép emlékek? Biztosan azok is. De a fülbemászó melódiák és fényesen csengő énekhangok mindenképpen meghatározták a kedd esti Koós-show osztatlan sikerét.

Bornemissza Géza

A szimfonikus zenekari koncertprogram második hangversenyén vasárnap délelőtt a Liszt Teremben, illetve hétfőn este a színházban, Borbély Gyula vezényelte a Pécsi Filharmonikus Zenekart. Mozart két műve hangzott el: a Don Juan-nyitány és Szenthelyi Miklós közreműködésével a B-dúr hegedűverseny. A műsor Beethoven III. (Eroica) szimfóniájának előadásával zárult.

A Hangyától a Nádorig

Kiss Karcsi

Hiányzik a tömeg, a mozgalmas, szép munka

Azt mondják, Tokió belvárosában – a Ginzán (?) – nincs utca és házszámtábla, de azért a taxisok könnyedén eligazodnak – hát csak jöjjenek a japánok az Uránvárosba, azt hiszem megkergülnének, mire egy-egy címre végre megérkeznének. Harmincöt percig kóválygogtam a környéken, míg a Veress Endre utcai címen megtaláltam Kiss Károlyt, olyan bérházban, amelynek homlokzatán Bánki Donát utcai tábla díszelgett. Az ajtószám is eggyel kevesebb, mint amennyit a kapualji névsortábla ígért, de most már mindegy, végül is nyélbeütöttük a találkozót, amelyből kiderült, hogy vendéglátóm is eléggé kanyargó utat tett meg Füzesgyarmatról Pécsig . . .

Harmincnyolcban a füzesgyarmati Hangya Központi Szállóban kapta meg a segédlevelet, aztán útnak indult: Budapesten a Koppányi Borozóban pincér, majd következik a Micheller Halászkert, Hotel Vadászkürt, Budán a Kis Lúdlábkirálynő, aztán a Kis Royal – a felszabadulás után 8 hónapos szakmai akadémia, záhonyi Utasellátó Étterem, végül 1954-ben a pécsi Nádor Szálloda. 1966-tól 1980 őszéig üzletvezető. És hogy el ne felejtsem, most nyugdíjba ment. Hogy tegeződünk, ezért ne nehezteljen az olvasó: huszonöt esztendeje ismerjük egymást.

– Nyughatatlan embernek ismer mindenki . . .

– Aki ezt a szakmát szereti, az eleve nyughatatlan. Másképp nem megy.

– Van hiányérzeted?

– Igen. A tömeg. Én akkor éreztem magam legjobban, amikor rendezvény volt. Esküvők, vállalati ünnepségek, és persze a bálok . . . A legmozgalmasabb rendezvényünk például a gazdászbál volt. Már napokkal előtte tárgyaltam az anyagbeszerzéssel, aztán a konyhafőnökkel, kitűnő kollégámmal, Szabó Dezsővel: a teremfőnökkel felkészítettük a felszolgálókat . . . és amikor megkezdődött a rendezvény, akkor percnyi pontossággal kellett mennie mindennek. Különböző ételekhez megfelelő borokat felszolgálni, külön rendje volt a terítéknek, ezen belül a poharaknak, gondosan ügyeltünk arra, hogy frissen és forrón tálaljuk az ételt . . . Szóval szép, nagy munka volt.

– Jó néhány rendezvényen részt vettem, de az ma is rejtély előttem, hogy a tiszta tányért a pincér mindig elkapdosta előlem, hogy aztán ugyanolyan tányért hozzon viszsza . . .

– Pedig egyszerű: előmelegített tányért kaptál és a pincér arra helyezte el a sültet, körítést, egyebeket.

– Van arra valami szabály, hogy a pincér melyik oldalról szolgálja fel az ételt?

– Szigorúan! Ha ő kínálja fel tálcán, akkor mindig baloldalról tartja a vendég elé, de ha tányéron hordja ki az ételt, jobbról helyezi el az asztalra. Ez olyan előírás, amelyet a felszolgáló már egy-kéthónapos tanulóideje alatt megtanul.

Kétkedve hallgatom, merően néz rám:

– Nem érted? Na idefigyelj . . .

Fölemeli a tálcát az asztalról, én minden esetre gyorsan lekapom a poharamat.

– Nem akarom, hogy kiborítsd . . .

Felesége, Mária asszony, mosolyogva bólintgat. Mintha mondani akarna valamit . . .

– Te még nem törtél össze poharat itthon? – kérdem Kiss Karcsitól. Elvörösödik, bizonytalankodik.

Felesége mondja:

– Dehogynem! Vendégeket vártunk, Karcsi fölajánlotta, segít megteríteni, mindjárt kevesebb lett egy pohárral az italos készlet . . .

– Na ugye! – jegyzem meg nem kis kárörömmel. – Pedig eléggé szigorú voltál a tanulókhoz. Egyszer hallottam, amint a söntés folyosóján azt mondtad a gyereknek: „Fiam, nekiszaladsz a paraszttenyeremnek, ha nem tanulsz rendet . . .!"

Megenyhülve neveti el magát:

– Nagyon szeretem a tanulókat. Elértem azt, hogy régi tanítványaim már messziről köszönnek, vagy ha erre járnak, betérnek hozzám. Van közöttük nem is egy, aki már szállodai igazgató valahol az országban, aztán sokan üzletvezetők, sokat ki is tüntettek . . .

– Te kaptál kitüntetést?

– Igen, nem is egyszer. Legutóbb november 7-én Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést . . .

– Hallottam, továbbra is foglalkozol a fiatalokkal.

– Szakmai versenyekre készítem fel őket, meg majd vizsgákra, erre felkért az igazgatóság és én nagyon szívesen vállaltam. De szakszervezeti vonalon is dolgozom majd a Pannónia ÁFÉSZ-nél, ezzel a KPVDSZ vezetősége bízott meg.

– Beszéljünk a Nádorról, végül is szakmai negyven évedből huszonhatot ott töltöttél.

– Sőt, ott is ismerkedtünk meg – szól közbe Mária asszony –, én már korábban ott dolgoztam. Tudja ki volt az első igazgató az államosításkor? A Kerekes Robi. Most taxis.

– Én azt hittem, Robi csak viccelődik, amikor ezt mesélte nekem.

Kiss Karcsi mondja:

– Engem már a Kenedy vett fel. Kenedy Mihály komoly szaktekintély volt országos viszonylatban is. Annyi biztos, hogy a Nádor Szálló hírnevét ő alapozta meg.

– Melyiket kedvelted jobban, a kávéházat, vagy az éttermet?

– Mindegyiket. A kávéház talán érdekesebb volt, főként ami a vendégeket illeti. A kora délelőtti órákban általában fiatalok foglalják el az asztalt, egy csésze tea mellett itt tanulják a leckét. Délben „vált" a törzsközönség: ügyvédek, kereskedelmi dolgozók, tanárok fogyasztják el kávéjukat, délután az idősebb korosztály népesíti be a kávéházat, este művészek, újságírók és ismét fiatalok. Vannak olyanok, akik hetente egy bizonyos napon találkoznak, de szinte évtizedek óta, például a város egyik neves karnagya barátjával, szintén jónevű főorvossal. Elbeszélgetnek egy-egy órát.

Valami eszembe jut:

– Még mindig nem derült ki, miért szerelték le a régi bejáratnál a villanyórát? Úgy hozzátartozott a kávéházhoz, mint a márványasztal, meg a két gobelin, vagy Dudi a kávéfőzőgép mögött . . .

– Hogy miért szereltük le? – Eltűnődik. – Már nem is emlékszem . . .

Szóval most sem tudom meg.

– . . . Abban igazad van, hogy egy igazi kávéházat nem szabad megbolygatni. A szükséges és rendszeres javításoktól eltekintve, meg kell hagyni az öreg bútorokat, a boxokat, azt, amit ti újságírók elneveztetek „bolhásnak". De ugyanúgy igyekezett a vállalat a kávéházi személyzet összetartására is. Ha ehhez hozzávesszem, hogy a Nádor konyhája a legjobbak egyike, akkor a Nádor patinás rangja máris nyilvánvaló.

Jól telefüstölöm a szobát, ami ugyan nem nagyon tetszik vendéglátóimnak, s közben hajdani és mai kollégák nevei kerülnek szóba: Bárdos Pali, Argolás Feri bácsi, Molnár Béla bácsi, Kolorits Imre, aztán a Licia, Erzsi, Szőke Karcsi, Nagy Karcsi, Szeifert Feri . . . Hát így szalad az idő.

– Milyen a bor? – kérdezi Kiss Karcsi.

– Iható. Honnét van?

– Sajátom. Van egy kis szőlőm Postavölgyben. Oportó, rizling meg tökös.

– Hát az meg milyen fajta? Sohasem hallottam . . .

– Most iszod. És van egy kiskutyám. Mindennap délelőtt kibuszozok Postavölgybe, s amíg a „Kicsi" reggelizik, addig a vackát rendbehozom, eldolgozgatok a szőlőben, délután aztán jön a szakszervezeti munka. Így élek.

Rab Ferenc

Fotó: Erb János

A nemrég elhunyt neves szobrászművész, Laborcz Ferenc emlékkiállítását rendezték meg a Magyar Nemzeti Galériában. Képeink a kiállításon készültek. Képünkön az Apa fiával című szobor.

GELKA-ÜGYELET

a 13-334-es telefonon!

Fekete-fehér és színes

tv-javítás ez évben minden

vasárnap és ünnepnap

9 és 13 óra között.

Ha előrelátó gazda Ön,

most veszi meg nagy árengedménnyel a kerti kisgépeket

- terménydaráló
- motoros fűnyírógép
- szőlőzúzó
- permetező

december 1-től december 6-ig a DOMBÓVÁRI ÁFÉSZ GAZDABOLTJÁBAN

MERUKER Pécs

AZ OLCSÓ ÁRUK BOLTJÁNAK áruajánlata (Pécs, Sallai u. 14.):

férfi juhnappa bőrzakók 40% árengedménnyel,
férfi sertésvelúr zakók 50% árengedménnyel,
női juhnappa és sertésvelúr blézerek 50% árengedménnyel vásárolhatók!

TEKINTSE MEG A KÉSZLETET — VÁLASSZON!

HALÁLOZÁS

Megtört szívű felesége, fiai, menyei, unokái, unokavői és dédunokái fájdalommal tudatják, hogy szeretett férj, édesapa, após, nagyapa és dédapa,

GARANYI JÓZSEF,

a Gázművek nyugdíjasa (volt kocsmáros) életének 76. évében elhunyt. Temetése 1980. december 1-én fél 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Mély megrendüléssel és fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a legdrágább férj, édesapa, fiunk, testvérünk, vőnk, sógorunk és kedves rokonunk,

REIGER LÁSZLÓ
húsipari szakmunkás

1980. november 19-én 35 éves korában drága szíve örökre megszűnt dobogni. Utolsó útjára 1980. december 3-án fél 3 órakor kísérjük a pécsi központi temetőben. Drága emléke szívünkben örökké él. Gyászoló felesége, gyermekei, szülei, testvérei és a széles körű rokonság.

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy édesanyánk, nagyanyánk, dédikénk,

ÖZV. DICENTY ERNŐNÉ
Gunszt Vilma

rövid szenvedés után elhunyt. Temetése Csurgón lesz december elsején 11-kor, a szentai temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy tragikus hirtelenséggel, 52 éves korában elhunyt

SZÉCSÉNYI ISTVÁN

hamvasztás előtti búcsúztatója 1980. december 3-án 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, testvérünk,

MONOSTORI GYULA,

életének 64. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése december 2-án fél 1-kor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy

ID. HOHN VILMOS

temetése 1980. december 2-án 15 órakor lesz a komlói temetőben. A gyászoló család.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy

KISS IMRÉNÉ

Pécs, Kossuth L. u. 65. sz. alatti lakos, hosszan tartó betegség következtében október hó 28-án elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatását 1980. december hó 3-án fél 2 órakor tartjuk. Gyászolják férje, leánya, vője, testvérei, unokái, dédunokái és a kiterjedt rokonság.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyám, nagymamánk, testvérünk és kedves rokonunk,

HORVÁTH ISTVÁNNÉ
Árvai Anna

65 éves korában csendesen elhunyt. Temetése 1980. december 2-án 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

DR. MIHÁLYI LÁSZLÓNÉ
Baranyabán Ilona,

aranydiplomás középiskolai tanár hosszú betegség után elhunyt. Temetése 1980. december 3-án 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett élettársam és testvérünk,

KOVÁCS JÁNOS

58 éves korában, hosszú szenvedés után meghalt. Hamvasztás előtti búcsúztatása a komlói temetőben december 2-án 13 órakor lesz, autóbusz a Sallai I. 3. sz. elől 12.15-kor indul. A busz a Zrínyi téren is megáll. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó férjem, édesapánk, testvérem és rokonunk,

ID. BODA JÁNOS

perekedi lakos, 51 éves korában súlyos betegség után csendesen elhunyt. Temetése 1980. december 1-én, délután 3 órakor lesz a perekedi temetőben. A gyászoló család és rokonság.

LAKÁS-INGATLAN

Mohács, bári üdülőterületen, Dunára néző fekvéssel 311 négyszögöl, jól karbantartott szőlő pincével, felszereléssel eladó. Mohács, Jókai u. 39. Balláék.

Hegyalja utca 82. sz. alatt házrész és Közép-Gyükés 16. alatti szőlő, présházzal eladó. Érdeklődni: 16 óra után. Pécs, Korvin Ottó 21., I/4. Magosiné.

Tanárképzőnél másfél szobás, szövetkezeti lakást nagyobbra cserélnék. „Legjobb a két és feles" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném 2 és fél szobás, tanácsi lakásomat két különállóra. Ha szükséges „Garázs" van jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Orfűn, a Kalap dombon új, panorámás hétvégi ház reális áron eladó. „Fizetési könnyítéssel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Panorámás, új nyaraló eladó. Fonyód, Várhegy u. 15. sz. alatt. Érdeklődni: Fonyód, ingatlanközvetítőnél.

Kétlakásos családi ház a belvárosban beköltözhetően eladó. „Áron alul" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Összeköltözők, figyelem! Elcserélnénk 2½ szobás, tanácsi, I. emeleti lakásunkat két kisebb tanácsira. „Uránvárosban előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném kertvárosi, háromszoba-összkomfortos, szép tapétás, tanácsi lakásom két db másfélszoba-összkomfortos, tanácsi lakásra. Érdeklődni: egész nap. Kertváros, Viktória u. 17., III. em. 7. a.

Sásd, Árpád u. 93. sz. ház kisebb melléképületekkel eladó. Özv. Varga Istvánné.

Harkányi, háromszobás ikernyaraló eladó. Ciklámen u. 6. Érdeklődni: Gödre Hirth Józsefnél.

Elcserélném Felsőbalokány u. 32., kívül-belül frissen tatarozott, kifestett, háromszobás, komfortos, kertes családi házamat Szliven környéki, nagyméretű, egyszobás vagy kisméretű, másfél szobás, összkomfortos öröklakásért. Új zuhanyozótól eladó. Érdeklődni: 1 óra után.

Elcserélném tatabányai, két és fél szobás, második emeleti, összkomfortos, tanácsi lakásomat pécsi hasonlóra. Pályi, Tatabánya, Schönherz u. 29., II/2.

Összeköltözők! Belvárosi, nagyméretű, 3 szobás, összkomfortos, távfűtéses, tanácsi lakásunkat elcserélnénk egy kétszobás és egy másfél szobás, tanácsi lakásra. „Márta" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

400 000 Ft készpénzzel + 55 000 Ft munkahelyi hozzájárulással és két gyermekre adandó szociálpolitikai kedvezménnyel társasházi lakásmegoldást keresünk, közeli időkben elkészülő előnyben. „Maximális minőség" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Üres lakást bérelnénk 2—3 évre. „Előnyös" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uránvárosi, kétszobás, szövetkezeti lakás eladó. „'81 nyár" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uzlethelyiséggel együtt 2 és fél szobás, garázsos családi ház eladó. „Belvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

1 szoba, konyha, nyárikonyha, melléképületekkel, teljes felszereléssel, 450 n-öl szőlővel Ujhegyen, Koksz u. 35-ben eladó.

Háromszobás öröklakást vennék kp. fizetéssel, esetleg garázzsal. „Zöldövezet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

III. kerületi zöldövezetben 2 szintes, 2 lakásos családi házam eladnám, legalább 2 szobás lakást, kisebb házat beszámítok. „Nagy kert" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Ház eladó, három szoba, pince, gyümölcsös. Csortos Gyula u. 16.

Mohácson, a Csele-hegyen 300 négysz. szőlő, 200 négysz. kert eladó. Cím: Mohács, Ady u. 78.

Nagy szoba-konyhás, kertes lakást, garázslehetőséggel elcserélnék házmesteri lakásra. „Házmester" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném pécsi, kétszoba-komfortos családi házamat kb. 250 négyszögöl területtel — ebből 150 négyszögöl szőlő — két és fél vagy háromszobás, lehetőleg belvárosi, tanácsi lakásért, értékkülönbözettel. Válaszokat: „Értékkülönbözet, '80" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérek.

Szétköltözők! Kétszobás, összkomfortos és egyszobás, komfortos lakást cserélek két és fél vagy háromszobás, összkomfortos lakásért. „Különbözet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Kétszobás családi ház eladó: Radnics u. 24. Érdeklődni: mindennap 14 óra után.

Értelmiségi házaspárnak külön bejáratú, üres, központi fűtéses, egy szoba, konyha, fürdőszoba-használattal kiadó. „Éva" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Mohácsi, kétszoba-összkomfortos lakásomat eladnám. Érdeklődni: Felszabadulási Ikt. 16/C, fszt. 2., du. 5 órától.

Toronyház melletti két és fél szobás, összkomfortos, szövetkezeti lakást elcserélnénk nagyméretű, háromszoba-összkomfortos tanácsiért. „Garázsos előnyben" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Háromszobás, kertes, garázsos családi ház eladó vagy lakásra cserélhető. „Mecsek-oldal" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Fiatal házaspár külön bejáratú albérletet keres. Sürgős. Választ: 7624 Pécs, Sallai u. 8., udvari emelet 2. Nagy Mihály.

Csokonyavisontán (fürdőhöz közel) eladó 100 négyszögöl szőlő és 600 négyszögöl szántó. Érdeklődni lehet: Széchenyi út 185. Hertmann.

Elcserélnénk háromszoba-összkomfortos, szövetkezeti lakásunkat másfél-kétszobásra. Kertváros előnyben. „Különbözet-megjelöléssel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Zamárdiban vadonatúj, vízparti, hatlakásos társasüdülőben másfél szobás, panorámás nyaraló hatszázötvenezer forintért eladó. Két szomszédos lakrész együtt is megvásárolható. Levélcím: Kónya Imre, Kölcsey utca 4. Budapest, 1085.

Belvárosban kétszoba-összkomfortos lakás beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Zrínyi u. 17/A.

200 négyszögöl aranyhegyi szőlő, betegség miatt, eladó. Érdeklődni lehet a 16-019-es telefonszámon.

Harkányban új, tetőtérbeépítéses, kertes családi ház eladó vagy két kicsi, pécsi lakásra vagy házrészre cserélhető. „Minden megoldás érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Soproni, magasföldszintes, balkonos, kétszobahallos, összkomfortos, tanácsi lakásomat elcserélném hasonló, belvárosi, pécsire. „Jereván" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Albérleti szoba kiadó diáklánynak december 1-től. Külön bejárat, központi fűtés, külön W. C., mosdófülke zuhanyozóval Pécs, Surányi u. 48.

Összkomfortos, 1½ szobás, szövetkezeti lakást vennék. „Készpénzért" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Abaligeten telket vennék! Ajánlatokat várok „Kp.-fizetés" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Eladó sürgősen Pécsett, a Petőfi utca környékén kétszintes, kertes családi ház. Érdeklődni a 18-059-es telefonon.

Kertes ház — bővítési lehetőséggel — az Ungvár u. 27-ben eladó. Ára: 610 000 Ft. Érdeklődni a helyszínen. Kisebb ingatlant beszámítok.

Eladó harkányi, 4 szobás, plusz 1 szoba-komfort az udvarban. Kisebb házat, siklósit beszámítok. „13 éves" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném vagy eladnám Harkányfürdő, központban lévő, 200 n-öl, építésre alkalmas területen fekvő családi házamat pécsi 2 vagy 3 szobás, összkomfortos lakásra. „Mielőbb" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nagy-Daindol 84., szőlőgyümölcsös, 288 n-öl, épülettel, csgládiházépítési lehetőséggel eladó 22-es busz végállomásánál. Hantos, Sallai 22.

Eladó 230 n-öl szőlő, faházzal. Pécs, Főiskola u. 8. Érdeklődni: Kiss Károlyné, Jókai M. u. 15. 4—6-ig.

Eladó 250 n-öl szőlő, pince, 30 m² masszív épülettel. Víz, villany van, út mellett. Érdeklődni: Pécsszabolcs, Vörös Hadsereg útja 28. szám.

Kertvárosi, másfél szobás, összkomfortos lakásomat öt évre bérbe adom. „Január" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécsett, főútvonalon családi ház, háromszoba-komfortos lakással, üzlethelyiséggel, alagsori helyiségekkel elcserélném két család részére alkalmas, kétszintes házra, hatszobásig. Értékkülönbözetet térítek. „Kertes ház előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Külön bejáratú, bútorozott szoba december 1-re albérletbe kiadó. Pécs, Hóvirág u. 13.

Hegyszentmártoni szőlőhegy legszebb részén 600 n-öl szőlő, 800 n-öl szántó eladó. Érdeklődni: Pécs, Hóvirág u. 13. Esküdt.

Uránvárosban vagy Patacson bútorozott szobát keres 40 éves technikus. „Elseje" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném kétszoba-összkomfortos, 63 m²-es, belváros közepén lévő, tanácsi lakásomat 1½ szoba-összkomfortos lakásra, lehetőleg a Köztársaság tér környékén. „Más is érdekel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szeged, Odesszai 2 szoba-összkomfortos, tanácsi lakást cserélnék hasonló pécsire. „III. kerület előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Eladó 4 db előhasú — több mint félidős — hasas, pántos anyakoca. Fekete János, Ócsárd, Ady E. u. 1.

Szakácskönyveket vennék gyűjteményhez. „Mindenféle érdekel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Mindenféle Zaporozsec-alkatrész eladó. Görcsöny, Ifjúság u. 45. 17 óra után.

Előnevelt húshibridcsirke eladó. 16 óra után Pécsújhegy, Arasz u. 1.

Intarziás műbútorok, szekrények, szőnyegek, faragott könyvszekrény, porcelánedények eladók „Sok egyéb" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Wartburg-motor, alig használt, eladó. Vincze. Tolbuhin u. 187., 16 óra után.

Akai DS orsós magnó, Dansk rádió, hangfal eladó. Hajnóczy út 31/B, Wolf

Franciaágyak, gyógyheverők, garnitúrák 3580 Ft-tól részletre
Vajta kárpitos Pécs, Derkovits u. 11.

1200-as Zsiguli, hétéves, jó állapotban, eladó. Érdeklődni: Füredi Istvánné Pécs, Kertváros, Krisztina tér 12., IV. em. 27.

Zil-s Trabant Combi eladó. Péter u. 1. Rónai, 17 óra után.

2 db 135x13-as Kontinentál gumiköpeny eladó. Cím: Krisztina tér 20., 7. emelet 29.

IE forgalmi rendszámú, fehér, 750-es Zastava, 1981 decemberig érvényes műszaki vizsgával, igényesnek eladó. Telefon: 16-665.

Kalocsai Áfész magas áron FELVÁSÁROL BIRKABŐRT, HASZNÁLT, HIZOTT és ÚJ TOLLAT.

Hívásra házhoz megyek.

Pécs, Fürst S. u. 31.

6 éves, fehér, 1200-as Zsiguli eladó. Borjád. Deák F. u. 2.

5 db, új, normál köpeny, Ladára vagy Zaporozsecre eladó. Érdeklődni: Uitz B. u. 1. 17 óra után.

Eladó 650 cm³-es Steyer olcsón, részletre is. Motorkerékpárt beszámítok. Engels u. 9.

Karcsú, középtermetre kapucnis irhabunda eladó. Megtekinthető: Ajtósi Dürer u. 2/C. Szundy.

750-es Zastava olcsón eladó, részletre is. Deák F. u. 74.

Bokorrózsák megrendelhetők leggyönyörűbb színekben őszi szállításra, 20 forinttól. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Szücs István rózsaiskolája, 5400 Mezőtúr, Munkás u. 11.

Intarziás barokk ebédlő, háló, rekamié, Alt-Wien tálak, 05-ös Jawa motorkerékpár eladó. Ratkovics. Zöldfa u. 14.

Liba- és csibekeltetőgép eladó. Pécs, III., Nagy-Daindol 5/1.

Hizott sertés eladó. Pécs, Nagy-Daindol 5/1.

Magyarhertelenden, Ady Endre u. 8. sz. alatt 1 db 4 hónapos bikaborjú és 1 db 4 éves tehén, bika borjával eladó.

Veszek MZ TS 125-öst vagy 150-est, öt évnél nem idősebbet, lehet karambolos, totálkáros vagy lejárt műszakis is. Kallós András, 7940 Kacsóta, Kossuth L. u. 56.

Vásárolnék régi pénzeket, érméket, régi eozin tárgyakat, vallásos tárgyakat (könyv, kegytárgy, kép) zsidó vonatkozásút is; művészi lexikont, Brém állatvilág-sorozatot. Ajánlatot 7602 Pécs, Postafiók 15.

Két db holstein-fríz tehén második borjúval, nyolchónapos vemhes, eladó. Hegyszentmárton, Monyorósd, D. u. 12.

IK-s Zsigulimat, szeptemberben vizsgáztatott, olcsón eladnám. Gaz csere érdekel. Bikaborjúk eladók. Görcsöny, Dózsa út 27.

Használt táskaírógépek eladók. Szombat és vasárnap megtekinthető: Pécs, Kossuth L. u. 60. Molnár.

IH frsz. Zsiguli és japán sztereó autó-rádiómagnó eladó. Grósz József. Zsuzsanna u. 4., III/10.

Faragott franciaágy, két smizettel, felújítva, eladó. Dischka Győző u. 2., I/6. Vasárnap egész nap, hétközben 17 óra után. Tel.: 23-748.

Eladó női, újszerű, háromnegyedes, fekete, indiai perzsabunda, középtermetre. Telefon: 22-880.

UX-es, 1200-as Zsiguli jó állapotban eladó. Érdeklődni: Mohács, Perényi u. 12.

IY-os Zsiguli, 1982 júniusig műszakizott sárvédőhibával eladó vagy Wartburgra cserélhető. Kölked, Rákóczi u. 3.

1 db új, lemez forrázóteknő, házhoz szállítással, egy munkagéphez pótkocsi és egy Verhovina kismotor, alkatrészenként, eladó. Pécs, Nagyárpád, Kiss János u. 1/A.

Eladó nagyméretű íróasztal, Szuper Kalor kályha, két üzemképtelen tv és variaszekrények. Doktor S. u. 34.

Eladó vagy bérbe adó páncéltőkés zongora. Doktor S. u. 34.

Eladó új, „NEUMANN" egyágyas kötőgép. Érdeklődni: Földi, Zsolt u. 1., hétköznap 9—17-ig.

Color Star színes tv, 13 000 Ft-ért eladó. Nagyárpád, Vigadó u. 8. 4 óra után.

Hordozható cserépkályha eladó. Harkány, József A. u. 32.

1 db sertés önetető eladó. Nagyárpád, Vigadó u. 18.

Eladó 10/100-as Diamant síkkötőgép. Érdeklődni: Pécs, Dombay János u. 2/B, fszt. 3., az esti órákban.

VEGYES

Ernyőjavítás garanciával, rövid határidővel. Garay u. 10. (Kórház térnél).

Szakközépiskolai és üzletvezetői képesítéssel vendéglátóipari szakemberek állást változtatnának. Ajánlatokat: „Bárhol 75661" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek.

Bejárónőt keresek hetenként kétszer 4—8 órára. „Megegyezés szerint" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Angolból általános iskolások korrepetálását vállalja tanárnő. Jókai u. 51., I/4.

Kések, ollók élezését vállalom. Siklós, Szabadság u. 43. sz.

Sirkövesek, figyelem! Mindennemű kegytárgy és sírkő megrendelhető. Fritsch Miklós öntő. Kiskörös, Szabadkai u. 33.

Figyelem! Szentlőrincen, Erzsébet utca 67-ben harisnya-szemfelszedő iparomat megkezdtem. Kérem, vegyék igénybe szolgáltatásomat. Miklós Mihályné kisiparos.

Lapostető szigetelésének kivitelezését, felújítását vállalom. Szalai, Nagykanizsa, Kazinczy u. 2. Telefon: 12-405.

Garázs kiadó Lotz Károly utcában. Érdeklődni: Jedlik Ányos u. 1/B, II. emelet 7.

Görcsi László: értesítem a lakosságot, hogy a Pécs, Kertváros, Erdély u. 30. szám alatt önálló cipészműhelyt létesítettem. Ortopéd és divatcipők javítását, készítését vállalom.

Szőlőforgatást, mindennemű földmunkát vállalunk. „Precíz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Lépcsőházak takarítását vállalom. „Kertváros" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

A Villamosipari és Gépjavító Szövetkezet új szolgáltatása!

Rádió-, televízió-, háztartási kisgép-alkatrészek árusítása, előrendelése, szakmai tanácsadások

Bajcsy-Zsilinszky u. 10.

Alkatrészboltunkban

Hétfőtől ismét

MERUKER Pécs

MERUKER-AKCIÓ

Figyelje a holnapi hirdetésünket és kirakatainkat!

KÖZÉRDEKŰ

Az Országos Filharmónia ORGONAESTET rendez a SZÉKESEGYHÁZBAN december 1-én este 7 órakor. Közreműködik: KOVÁCS ENDRE orgona, MOLDOVÁN STEFÁNIA ének. Az előadáson Liszt-művek szerepelnek.

XI. hó 29-én hagyományos Katalinbál Bakonyán! Zene: Kódex.

A „Bóbita" bábegyüttes minden vasárnap de. 10 órakor előadást tart (Déryné u. 18.). Műsoron: Padányi Kós: Játékmaci kirandul. Garay—Ambrus: A három kismalac.

A Pécsi Bútorgyár kedvező ajánlata a lakosság részére:

Nagy választékban kényelmes kivitelű, nagy ágyneműtartós, könnyen kezelhető, tetszetős egy- és kétszemélyes heverőinket ajánljuk, melyek tetszés szerinti szövetbevonattal kiválaszthatók Pécs, Lázár Vilmos u. 10. (volt Lotz K. u. 2.) alatti üzemünkben.

●

Szekrénysorainkat, szekrényelemeinket világos és tölgyfurnérozással, mattlakkos kivitelben ajánljuk. Kiválaszthatók: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti üzemünkben.

●

Termékeink mintadarabjai megtekinthetők: Pécs, Somogyi Béla u. 6. sz. alatti mintatermünkben.

Nyitvatartási idő: 7—16 óráig.

Azonnali ügyintézés, OTP-re is.

Pécs területére és 10 km-es körzetébe díjtalan házhoz szállítás.

PÉCSI BÚTORGYÁR

***CENTRUM HÉTFŐ**

1980. december 1-én 20 százalék visszatérítés

Férfi flanelling	160—300,— Ft-ig
Női krepphálóing	150—250,— Ft-ig
Diplomatatáska	620,— Ft
Bébi- és leánykaruha	129—618,— Ft-ig

CENTRUM ÁRUHÁZ

CENTRUM ÁRUHÁZ
A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!

Műszaki vásár a Centrum Áruházban!

Ajánlataink:

B 93 sztereó magnetofon	4900,— Ft
Béta sztereó rádió	4500,— Ft
Csehszlovák autórádió, 12 V-os	1250,— Ft

CENTRUM ÁRUHÁZ

CENTRUM ÁRUHÁZ
A VÁROS KÖZPONTJÁBAN!

A KONZUM-PIAC ajánlata:

ENERGOMAT mosógép	14 600,— Ft
Rakéta porszívó	1 360,— Ft
Hajdú mosógép	1 800,— Ft
Hajdú centrifuga	1 580,— Ft
Sanyó magnetofon	4 190,— Ft
Philips magnetofon	2 300,— Ft

A vásárcsarnokban

(Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u.)

A GÓLYA ÁRUHÁZ árukészletéből ajánljuk:

Háromrészes bébi szintetikus garnitúrák 208,— Ft-ért,
kétrészes bébi szintetikus garnitúrák 188,— Ft-ért,
bébi kötött kabátkák 150,— Ft-ért,
gyermek mélykocsik 2600—2700,— Ft-ig,
gyermek sportkocsik 600,— Ft-ért
vásárolhatók!

VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT!

MERUKER Pécs

Heti jegyzetünk

Pénzt csak teljesítményért!

A sport, pontosabban az élsport a Magyar Hírlap „Népgazdaság – világgazdaság" oldalára került. A lap gazdaságpolitikai rovatvezetője, Matkó István Taktikázgatás címmel az MTK-VM-„ügy" tapasztalatait adta közre kétrészes cikkében. Természetesen nem egyszerűen és pusztán tapasztalatok szimpla leírásáról van szó, hanem az élsport gazdaságosságának a korszerű követelmények szerinti vizsgálatáról. Másként aligha került volna a cikk a nevezett oldalra, és aligha a neves gazdasági szakíró ragadott volna tollat. Nos, a dolog lényege: az élsport szervezése és vezetése, az élsportolók eredményei pénzbe kerülnek. Ezért a pénzért teljesítményt vár a sportvezetés, az egyesületi vezetés, és nem utolsó sorban a közvélemény. Viszont vannak olyan szakosztályok, amelyek nem jól élnek a ráfordításokkal. Mások viszont több segítséggel akár kiugró eredményekre is képesek lennének. Viszont az anyagiak elosztása még nem szigorú szelekció szerint történik mindenütt, így sok pénz tűnik el iátható sportbeli haszon nélkül. Erre jöttek rá az MTK-VM-nél, aminek a következményeként négy szakosztályt megszüntettek, ha úgy tetszik „veszteségessége" miatt, és a pénzt ezután a jól dolgozó szakosztályok kapják.

A cikk idéz Fekete Jánosnak, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettesének, a klub társadalmi elnökének a jelentéséből, amit a döntés időszakában írt. Hadd idézzünk mi is:

„Akadnak olyan szakosztályok is – amelyek nem tartoznak a hazai élvonalba, évek óta stagnálnak. Ilyen például a férfi-, női röplabda, a kézilabda. Most, amikor a népgazdaságban egyre inkább számon kérik a teljesítményeket, ezeket a szakosztályokat olyanoknak kell tekinteni, mint a veszteséges vállalatokat. Ha az eredmények nem javulnak, a részükre előirányzott pénzt, amelyben úgyis szűkösen állunk, azokhoz a szakosztályokhoz kell átcsoportosítani, amelyeknél szilárd elvi vezetés mellett folyó komoly, felelősségteljes munka nemzetközi szintű eredményeket hoz... Sajnos ma a magyar sport színvonala néhány fontos sportágban sok kívánnivalót hagy maga után. Ebből mi, az MTK-VM sem maradtunk ki. Mindent meg kell tennünk a fokozatos felemelkedésért. Jobban megnézzük, melyik szakosztály mennyi támogatást érdemel; jobban megfigyeljük, ki hogyan dolgozik..."

Ennyi az idézet. Mondanivalója rengeteg. Kimondta, hogy az élsport nem függetlenítheti magát a népgazdaságtól, főként nem a népgazdasági érdektől.

A sporttevékenység ugyan nem tartozik a termelő szférába, de a keretei között folyó tevékenység finanszírozását a termelő ágazatok biztosítják és mindenképpen értéket – sportbeli értéket – szeretnének látni a támogatás eredményeként. A sportban az értékek mérése tulajdonképpen nem is túlzottan bonyolult. Hiszen a sportágak egy része eleve mérhető. Tehát akár egy-egy világbajnoki vagy olimpiai érem „ára" is kiszámítható. A sportágak más része ugyan nem mérhető objektív eszközökkel, de azokban is pontosan eligazít bárkit a nemzetközi versenyek és mérkőzések sora arról, hol húzódik a világ-, hol az európai színvonal. Így lebontva nem túl nehézkesen bármelyik egyesület vagy szakosztály tevékenységéről megállapítható, mennyi sportbeli értéket „termelt" a kapott anyagi támogatás ellenében.

A cikkek lehet hogy nem mindenben találkoznak a sportvezetők nézeteivel. Lehet, hogy az újszerű gondolatok, amiket megfogalmazott a közgazdasági szakíró szerző, még szokatlanok. De további gondolkodásra késztetnek – és reméljük, cselekvésre is.

– K –

Labdarúgó NB I.

Zalaegerszegen zárja az őszi idényt a PMSC

- *Három előrehozott mérkőzés tavaszról*
- *Mindenki egészséges a piros-feketéknél*

A maj fordulóval befejeződik az 1980/81. évi bajnokság őszi idénye az NB I-ben. A csapatok ugyan még nem térnek pihenőre, a világbajnoki selejtezők miatt három fordulót előrehoztak tavaszról. A befejező őszi forduló legérdekesebb mérkőzéseinek az Újpest–Bp. Honvéd (a televízió is közvetíti), a Nyíregyháza–Vasas és a Videoton–Tatabánya összecsapás ígérkezik. A lila-fehéreknél Szusza Ferenc ül majd a kispadon, és ha nem akarnak nagyon leszakadni az élmezőnytől, akkor a Megyeri úton kell tartaniuk a két bajnoki pontot. Bizonyára a Honvéd sem adja meg magát könnyen, hiszen a piros-fehérek ugyanúgy lépést akarnak tartani a jelenlegi első három helyezettel. Érdekesség, hogy az újonc Nyíregyháza idegenben több meglepetést okozott, mint hazai pályán. Kérdés, folytatódik-e ez a hagyomány, vagy odahaza tartják végre egy nagycsapat skalpját. A Videoton szeretné megőrizni első helyét a táblázaton, ehhez viszont az szükséges, hogy legyőzzék az elmúlt hetekben kitűnően szereplő Tatabányát. Még egy találkozót meg kell említeni, bár azon inkább a küzdelem ígérkezik nagynak, a színvonal a tét miatt valószínűleg az átlagos alatt marad. Kiesési rangadó lesz a Hungária körúton, ahol az MTK-VM a Dunaújvárost fogadja. A vesztes lépéshátrányba kerül a riválisokkal szemben.

A PMSC Zalaegerszegre utazik. Legutóbb, az elmúlt év őszén otthon a ZTE bizonyult jobbnak egy góllal, de úgy, hogy Dárdai 11-est hibázott. Tavasszal aztán Pécsett a piros-feketék hét góllal terhelték meg Bolemányi, majd a helyére csereként beállt Déri hálóját. A PMSC ezén az őszön idegenben nagyon mérsékelten szerepelt, illő lenne javítani a kedvezőtlen mérlegen.

– A ZTE jelenleg nincsen jó formában, így nem elképzelhetetlen, hogy akár a két pontot is elhozzuk – mondotta pénteken délután az elutazás előtt Szőcs János. – Igaz, előfordult, hogy okoztak váratlan meglepetést is az egerszegiek, gondolok itt az Újpesti Dózsa elleni mérkőzésre. Természetesen, ha úgy játszanak, mint a lilák ellen, akkor kevés az esélyünk. Összességében a döntetlent megfelelő eredménynek tartanám. Pál és Brezniczky felépült sérüléséből és Vigh is meggyógyult. Mindhárman játékra jelentkeztek, bár Pál kissé még érzi sérülését. Ha nem játszhat, úgy Tapaszti lesz a helyettese. A tervezett csapat: Katzirz – Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky – Lutz, Dárdai, Lőrincz – Kardos, Nagy, Vigh.

L. L.

Labdarúgás
Megyei II. osztály
Czibulka-csoport

1.	Kétújfalu	14	8	4	2	32-18 20
2.	Sásd	14	8	4	2	27-15 20
3.	Pécsi Gázmű	14	9	1	4	41-20 19
4.	Sz.-szentkirály	14	9	1	4	32-21 19
5.	Szentlőrinc	14	7	4	3	36-15 18
6.	Szentegát	14	9	—	5	42-23 18
7.	Harkány	14	7	2	5	27-19 16
8.	Bogádm.-szt.	14	5	3	6	18-28 13
9.	Abaliget	14	5	2	7	14-13 12
10.	Pellérd	14	4	4	6	22-30 12
11.	Kishársány	14	6	—	8	16-37 12
12.	Hosszúhetény	14	4	3	7	31-34 11
13.	Magyarszék	13	4	1	8	19-32 9
14.	Szentlászló	14	3	3	8	19-35 9
15.	Ócsárd	14	3	2	9	28-39 8
16.	Felsőszentm.	13	2	2	9	14-39 6

Tamási-csoport

1.	Hidas	13	8	3	2	21- 9 19
2.	Geresdlak	13	8	2	3	29-16 18
3.	Somberek	13	8	1	4	30-14 17
4.	Nagynyárád	13	8	1	4	21-18 17
5.	Újpetre	13	8	—	5	25-19 16
6.	Szederkény	13	5	5	3	22-12 15
7.	Dunaszekcső	13	6	2	5	26-19 14
8.	Himesháza	13	6	2	5	19-22 14
9.	Nagykozár	13	4	5	4	15-16 13
10.	Püspökbóly	13	4	2	7	23-20 10
11.	Magyarbóly	13	3	4	6	21-24 10
12.	Lippó	13	3	4	6	13-20 10
13.	Olasz	13	2	5	6	15-23 9
14.	Babarc	13	4	1	8	14-33 9
15.	Újmohács	14	1	3	10	10-39 5

SPORT DN SPORT

Vívósport

Erős edzésekkel és rendszeres felmérőversenyekkel készültek az Universitas PEAC vívói a hétvégi csapatbajnokságra, ahol a párbajtőrözők célja: feljutni az első osztályba.

(Fotó: Maletics)

Sakkolimpia

Vezet a magyar férfi- és női csapat

A 7. fordulóval félidejéhez érkezett a máltai sakkolimpia eseménysorozata. Az élen álló magyar férfi- és női sakkválogatottra ezúttal is igen nehéz erőpróbák vártak. Különösen a férfiak vállára nehezedett nagy teher, akik a játékba lendülő Szovjetunió csapatával csaptak össze. A végeredmény megnyugtató 2:2, miközben egy nyerési esélyt is elszalasztott időzavarában a 3. táblán szerepelt Sax Gyula. Az egyes táblákon a következők történtek: Portisch sötéttel játszva döntetlenre végzett a világbajnok Karpovval, miután elfogadta ellenfele remi ajánlatát, Ribli ugyancsak megosztozott a ponton Polugajevszkijjel. A hatalmas izgalmak után befejeződött Sax–Tal játszma is döntetlent hozott, miként Csom is tartotta az egyensúlyt Kaszparovval szemben.

Állás a 7. forduló után. Magyarország 20,5 p., Jugoszlávia 19 (1), Szovjetunió 19, Anglia, Finnország, Svédország 18 (1), Csehszlovákia 17,5 (1).

A nőknél a magyarok az NSZK legjobbjaival játszottak, s a rendes játékidőben mindössze egy parti fejeződött be. Verőci jobb állásból döntetlenezett Fischdick-kel. A függőjátszmákban a magyar nők a várakozáson felül szerepeltek: mindkét félbeszakitott partit megnyerték. Ivánka előnyösebb, Porubszky hátrányosabb állásból indulva szerzett teljes pontot. Mivel a Szovjetunió–Románia mérkőzés 2,5:0,5 arányú végeredménnyel zárult, így a magyar válogatott 16,5 pontjával továbbra is tartja az első helyet legnagyobb riválisa, a 16 pontos Szovjetunió előtt.

Elhunyt dr. Hepp Ferenc

Életének 72. évében váratlanul elhunyt dr. Hepp Ferenc címzetes egyetemi tanár, a pszichológiai tudományok kandidátusa, a Testnevelési Főiskola volt igazgatója, a Magyar Kosárlabda Szövetség elnöke, a Nemzetközi Kosárlabda Szövetség elnökségének és végrehajtó bizottságának tagja.

A kiváló pedagógust és sportszakembert a Magyar Olimpiai Bizottság, a Testnevelési Főiskola és a Magyar Kosárlabda Szövetség saját halottjának tekinti. Temetéséről később történik intézkedés.

A hétvége sporteseményei

Növelheti előnyét a Komló
Nehéz feladat előtt a vívók
Kettős forduló kosárlabdában

A labdarúgó NB II-ben az utolsó előtti őszi fordulót játsszák. (Az NB I-hez hasonlóan itt is lesz egy előrehozott forduló tavaszról!) Az elmúlt héten bravúros győzelmet arató Komlói Bányász növelheti előnyét, hiszen a sereghajtó Péti MTE látogat a bányászvárosba. Igaz, a kék-fehéreknek nem ment valami fényesen a játék ezen az őszön a kiscsapatok ellen, de most egyértelműen ők az esélyesek. A Komló régen zárt ilyen előkelő helyen bajnoki idényt és biztosan ennek tudatában küzd valamennyi játékos a Pét ellen.

A PVSK Várpalotára látogat és a papírforma alapján a vasutas csapat esélyes a két pontra. Ahhoz azonban, hogy ez megvalósuljon, a csatárjátékuknak javulnia kell. Az újonc Sellye – akárcsak a múlt héten – most is pályaválasztó lesz és ha megismétlik az előző fordulókban nyújtott lelkes játékukat, akkor tovább növelhetik pontjaik számát. A Mohács-Véménd TE ellenfele az Ajka lesz Mohácson és Mathesz Imre legénységének otthon kell tartania a két pontot. De rájuk is az vonatkozik, ami a PVSK-ra, hogy a csatárjátékot kell javítani.

A megyebajnokság mérkőzései közül kiemelkedik a Mázaszászvár–Pécsi Kesztyűgyár találkozó, de nagy harc várható a Villány–Bóly és a Siklós–Szigetvár összecsapásokon is.

Nehéz feladat előtt állnak az U. PEAC vívói. A hét végén Budapesten rendezik a II. osztályú csapatbajnokságot és az egyetemisták férfitőrben, valamint párbajtőrben képviseltetik magukat. Párbajtőrben van esély arra, hogy az U. PEAC kiharcolja az OB I-be jutást.

A férfikosárlabda NB I-ben kettős fordulót játszanak. A PVSK szombaton hazai pályán mérkőzik és a Sopron ellen győzelmi esélyeik vannak. Vasárnap Székesfehérváron a Videoton vendégei lesznek. A PVSK női csapata csak vasárnap lép pályára és nem lesz könnyű a helyzetük a fővárosban a KSI ellen.

MŰSOR

NOVEMBER 29., SZOMBAT

Labdarúgás. NB I. mérkőzés: Zalaegerszeg—PMSC, Zalaegerszeg, 13.00. NB I. ifjúsági bajnokság: ZTE—PMSC, Zalaegerszeg, 11.00. Megyei I. osztály: P. Zsolnay—P. Kinizsi, Porcelángyári pálya, 13.00.

Kosárlabda. NB I. férfiak: PVSK—Sopron, városi sportcsarnok, 15.00. NB II. férfiak: Pécsi Postás—Zalatej, városi sportcsarnok, 16.30, U. PEAC—Győri Közlekedési Főiskola, Műszaki Főiskola, 18.00. Bakony Vegyész—Szigetvár, Veszprém, 17.30. NB II. nők: Komlói Bányász—Bonyhád, Komló, 17.00. Veszprémi Volán—Szigetvár, Veszprém, 16.00.

Tömegsport. A Magas- és Mélyépítő Vállalat kispályás női labdarúgó tornája, Pécsújhegy, 9.00.

Vívás. II. osztályú tőr csapatbajnokság az U. PEAC részvételével, Budapest, 8.00.

NOVEMBER 30., VASÁRNAP

Labdarúgás. NB II. mérkőzések: Sellye—Szekszárdi Dózsa, Sellye, 13.00. Komlói Bányász—Péti MTE, Komló, 13.00. Várpalotai Bányász—PVSK, Várpalota, 13.00. MVTE—Ajkai Alumínium, Mohács, 13.00. Megyei I. osztály: Villány—Bóly, Villány, 13.00. Beremend—Honvéd Steinmetz SE, Beremend, 13.00. Mágocs—Pécsi BTC, Mágocs, 13.00. U. PEAC—Vasasi Bányász, Szentlőrinc, 13.00. Siklós—Szigetvár, Siklós, 13.00. Mázaszászvár—Pécsi Kesztyűgyár, Mázaszászvár, 13.00. Pécsi Postás—István-akna, Postáspálya, 10.00. Vajszló—Drávafok, Vajszló, 13.00. Országos ifjúsági bajnokság: MVTE—Keszthely, Mohács, 11.00. Komlói Bányász—Selyle, Komló, 11.15. PVSK—Dombóvár, PVSK-pálya, 11.30.

Kosárlabda. NB I. férfiak: Videoton—PVSK. Székesfehérvár, 9.30. NB I. nők: KSI—PVSK, Budapest, Sportcsarnok, 11.00. NB II. férfiak: Szigetvár—Győri Közlekedési Főiskola, Szigetvár, 11.30. NB II. nők: U. PEAC—Soproni Postás, Műszaki Főiskola, 9.30.

Sakk. OB II. mérkőzések: Vasútépítő—Komlói Bányász, Budapest, 10.00. Selyemkikészítő—PMSC, Budapest, 10.00.

Tömegsport. A mozgássérültek Pécs városi sportegyesületének asztalitenisz-versenye a Bp. Halas Olivér Sportegyesület részvételével, Komarov Gimnázium, 10.00.

Vívás. II. osztályú párbajtőr csapatbajnokság az U. PEAC részvételével, Budapest, 9.00.

A ritmikus sportgimnasztika az olimpiai programban

Nemrégiben dőlt el, hogy a tornasport „kistestvérének" számító ritmikus sportgimnasztika vagy ahogy régebben nevezték, a művészi torna 1984-ben olimpiai szereplővé lép elő, s csatlakozik a férfi és női szertornához. Szakberkekben nagy örömmel fogadták a hírt, hiszen csaknem egy évtizede él a vágy a sportolókban és a sportvezetőkben, hogy a női sportok királynőjeként emlegetett ritmikus sportgimnasztika az olimpiai játékok nézőseregét is elkápráztassa. Eldőlt, hogy négy év múlva bemutatkozásképpen csak egy versenyszám kerül az ötkarikás programba, mégpedig az összetett egyéni verseny, ami persze a lehető legszélesebb skálán engedi kibontakozni a versenyzőket, hiszen négy szerrel való szerepiést jelent.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek: Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-421
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető hírlapkézbesítő postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

XXXVII. évfolyam, 329. szám
1980. november 30., vasárnap
Ára: 1,60 Ft

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

Elutazott hazánkból Heng Samrin

Szombaton elutazott Budapestről Heng Samrin elnök vezetésével a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács küldöttsége, amely Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének meghívására hivatalos baráti látogatást tett hazánkban. Heng Samrin elnökkel együtt elutazott a kíséretében levő Hun Sen külügyminiszter, Chan Ven közoktatási miniszter, Chea Soth tervezési és külgazdasági miniszter, Men Chhan mezőgazdasági miniszter, Thong Chan kül- és belkereskedelmi miniszterhelyettes, Chheng Phon tájékoztatási, kulturális és sajtóügyi miniszterhelyettes és Nuth Savoeun egészségügyi miniszterhelyettes.

A Ferihegyi repülőtéren kambodzsai, magyar és vörös zászlók lengtek. Az ünnepélyes búcsúztatásra katonai díszzászlóalj sorakozott fel csapatzászlóval. A búcsúztatáson megjelent Lázár György, a Minisztertanács elnöke, Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese, Puja Frigyes külügyminiszter, Schultheisz Emil egészségügyi miniszter, Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, Berecz János, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke, továbbá politikai életünk több más vezető személyisége. Ott volt Almási Alfréd, hazánk Phnom Penh-i és Khuon Ran, a Kambodzsai Népköztársaság magyarországi nagykövete, továbbá Vlagyimir Jakovlevics Pavlov, a Szovjetunió budapesti nagykövete.

A díszzászlóalj parancsnoka jelentést tett Heng Samrinnak, majd elhangzott a magyar és a kambodzsai himnusz.

Heng Samrin Lázár György társaságában ellépett a díszzászlóalj előtt. Heng Samrin és a népi Kambodzsa küldöttségének tagjai szívélyes búcsút vettek a magyar közéleti vezetőktől. Az ünnepélyes aktus a díszzászlóalj díszmenetével fejeződött be, majd a kambodzsai vendégek repülőgépe a magasba emelkedett.

Szojuz T–3

Szombaton pihent az űrhármas

Moszkva

Pihenőt kapott a Szojuz T–3 űrhajó háromtagú személyzete azután, hogy pénteken késő délután összekapcsolta űrhajóját a Szaljut–6 űrállomással és estére átszállt az űrállomás kabinjába, Kizim, Makarov és Sztrekalov számára még bőven akadt munka: ellenőrizniük kellett a Szaljut műszereit, berendezéseit, üzembe kellett helyezniük néhány olyan műszert, amelyet az automatikus üzemmódnál kikapcsoltak. Az űrhármast természetesen ott várta az előző expedíció, a világrekorder Popov és Rjumin üzenete és írásos jókívánsága is.

HNF-küldöttértekezlet Pécsett

Többet tenni a városért

A tanácskozáson számos felszólaló méltatta a népfrontmozgalom eredményeit, hasznos javaslatokkal segítette a küldöttértekezlet sikerét

Csaknem 250 népfrontaktíva és a meghívott vendégek jelenlétében nyitotta meg tegnap délelőtt Pécsett, a Magyar Néphadsereg Helyőrségi Művelődési Klubjában *dr. Gyöngyösi Jánosné*, a Hazafias Népfront Pécs városi küldöttértekezletét. A legutóbbi választások óta eltelt időszak alatt végzett munkáról *Gergely László*, a városi népfrontbizottság titkára számolt be. Feladata nem volt könnyű: a népfrontmozgalom számtalan területen tevékenykedik, s ha csak azt említjük, hogy a városi elnökség a beszámolási időszakban 24 ülésen mintegy hatvan különféle témát tárgyalt, ez jól érzékelteti a mozgalom sokrétegű tevékenységét.

Ennek megfelelően beszélt Gergely László is az elmúlt évek tapasztalatairól, eredményeiről. Egyebek között megemlítette:

– Az elért eredmények mellett nem megnyugtató az ifjúság lakóterületi közéleti tevékenysége, nevelése. A fiatalok egy részének szabad idejét nem sikerült tartalmas programmal kitölteni.

A népfrontmozgalom fokozottan figyel gazdasági életünk alakulására, s a maga eszközeivel jól szolgálja a gondok megoldását, a társadalmi segítség, közreműködés érvényesülését. Ennek megfelelően a beszámolóban tág teret kapott a népfront gazdaságpolitikai munkája is.

– E munkánkon belül legnagyobb figyelmet a várospolitikai kérdések kaptak. Minden év elején 3–4 kiemelt várospolitikai fórumot szerveztünk, ahol több ezren vettek részt. Ezeken részletes tájékoztatást kapott a lakosság a városi tanács vezetőitől a városfenntartás, a szolgáltatások, az egészségügy és a művelődésügy terén várható fejlesztésekről, a lakásépítkezés helyzetéről. A várospolitikai fórumok a nyílt várospolitika jó eszközeinek bizonyultak.

■

Szólt beszámolójában a városi népfrontbizottság titkára a társadalmi munka jelentőségéről is. Az elmúlt években a szocialista brigádok, a munkakollektívák, KISZ-szervezetek, a város lakói többször bizonyították be tettrekészségüket. Csak két szám ennek bizonyítására: 1976-ban Pécsett csaknem 34 millió forint volt a társadalmi munka értéke, s ez az összeg 1979-re megközelítette az 50 millió forintot.

A beszámolót követően a küldöttek tájékoztatót hallgattak meg *dr. Németh Lajostól*, Pécs város Tanácsa általános elnökhelyettesétől a város V. ötéves tervének teljesítéséről, a VI. ötéves tervidőszakra vonatkozó elképzelésekről, majd *Molnár Tiborné*, a Tanárképző Főiskola adjunktusa, a HNF városi bizottságának tagja adott számot a „Szocialista demokrácia, lakóhelyi közélet" című kongresszusi vitaanyag sokoldalú értékeléséről, a vita tapasztalatairól.

■

A beszámoló vitájában számosan kértek szót. *Gaál Lajos* a körzeti bizottságok munkájának sokrétűségéről beszélt; *dr. Tóth István* arról szólt, hogyan, milyen létesítményekkel gazdagodott a közelmúlt éveiben Pécs közművelődési intézményhálózata; *Mozsgai Antal* a kertvárosi II. számú körzeti népfrontbizottság munkájáról beszélt, az itt folyó társadalmi munka fontosságáról. Felhívást intézett a többi népfrontbizottsághoz a lakóházak, közterületek megóvása érdekében indítandó mozgalomhoz való csatlakozásra; *Nagy Sándorné* az egészséges életmód, a szabad idő kulturált eltöltésének fontosságát hangsúlyozta; *Kele Pál* a közélet demokratizmusáról szólt, a népfrontmozgalom e terület fejlesztésében elért eredményességéről, a katolikus papság közreműködési készségéről; *Schaff Antal* a városkörnyéki községekben tapasztalható népfrontmunkáról beszélt; *Molnár Józsefné* az idősek, a veszélyeztetett környezetben élő gyermekek támogatásának szükségességét hangsúlyozta; *Rákos János*, a KISZ Pécs városi Bizottságának első titkára a népfrontmozgalomnak a fiatalok nevelésében betöltött szerepéről szólt, s arról, hogy a HNF-nek és a KISZ-nek még számos területen nyílik lehetősége az együttműködésre; *dr. Ádám Antal*, a HNF Országos Tanácsának tagja, a megyei népfrontbizottság elnöke a HNF országos titkárságának megbízásából köszöntötte a küldöttértekezletet, s átadta az ez év tavaszán meghirdetett „Tiszta kulturált környezetért" mozgalomban elért eredményekért Pécs városának az elismerő oklevelet, illetve az ezzel járó 100 ezer forintot.

A felszólalók sorát *Szentirányi József*, az MSZMP Pécs városi Bizottságának első titkára zárta, aki hangsúlyozta, hogy a város előtt álló következő öt év fejlődést, gazdagodást ígér, fegyelmezett, hatékonyabb, minőségileg jobb munka árán. Szólt arról is, hogy – az ismert okok tekintettel – most nehezebb körülmények között kell helytállnunk, elősegítenünk pártunk politikájának megvalósulását.

■

A küldöttértekezlet 16 delegátust választott a HNF megyei küldöttértekezletére, majd megválasztotta a HNF városi bizottságát, tisztségviselőit. Elnöke ismét *dr. Pilaszanovich Imre*, alelnökei *Gergely Lajos*, *Pirisi János*, *Tancsa József*, *Gál Jenőné* és *Gulyás József* lettek. A városi bizottság titkárának ismét Gergely Lászlót választották meg.

M. A.

Diákok az építkezéseken

A Széchenyi Szakközépiskola diákjai segédkeznek az Alkotmány utcai lakóház-építkezésnél. Fotó: Proksza László

Ott dolgoznak, ahol szorít a határidő

Ebben az évben egymillió forint értékű munkát végeztek

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat számára megközelítőleg egymillió forint értékű munkát végeztek az év első háromnegyed évében a pécsi szakközépiskolások és egyetemisták. A diákokat az iskolai KISZ-szervezetek mozgósították és a BÉV KISZ-bizottsága vállalta a koordinátor szerepét. Mint *Vörös László*, a BÉV KISZ-bizottságának szervező titkára elmondta, eddig huszonkétezer munkaórát dolgoztak a fiatalok a kertvárosi lakásokban, valamint a Pécsett épülő egyéb létesítményeken. Segítségükkel legalább negyvenöt fős létszámot pótoltak a vállalat számára és azokon a helyeken vették, illetve veszik igénybe munkájukat, ahol szorít az átadási határidő, illetve nincs elég segéd munkaerő.

Tegnap körutunk során először a Xavér utcában épülő lakóháznál találkoztunk a Széchenyi Szakközépiskola harmadikos tanulóival, akik vödörben hordták a homokot a burkolók keze alá. *Eklics Gábor* és *Szilvási Zsolt* szolgálta ki az emeleten levőket.

– Másodszor vagyunk itt hét végén – mondja Szilvási Zsolt. – Először palát hordtunk, most pedig homokot, illetve cementlapot adunk föl az embereknek. A kapott bért pedig közösségi célokra fordítja majd az alapszervezetünk.

– Amit most keresünk – szól közbe Eklics Gábor –, a jövő hét közepén tartandó kiszes és úttörő találkozóra fordítjuk. A végzés előtt álló általános iskolásoknak mutatjuk majd be az intézményünket.

A Tanárképző Főiskola épülő hatszáz fős kollégiumának negyedik szintjén találkoztunk *Nagy Attilával*, *Kiss Bélával* és három testnevelő szakossal, *Kovács Mariettával*, *Labanov Tündével* és *Bán Beátával*. Néhány percre megálltak a spaklik, a beszélgetés idejére abbahagyták a szobák takarítását.

– Kertvárosban jobb munkát kaptunk, ott lakásokat takarítottunk az átadás előtt. Szintenként osztották el a teendőket – szól Bán Beáta, majd Labanov Tünde hozzáfűzi:

– Ma reggel több társunk elment, kevesellte a pénzt, amit ígértek. Reméljük, legalább száz forintot keresünk ezen a hétvégén. Jól jön karácsony előtt. Mi saját céljainkra fordítjuk a takarításból összegyűjtött forintokat.

A belvárosban épülő MESZOV-székház árkádjai alatt és a harmadik emeleten huszonkét gépipari szakközépiskolás segédkezett tegnap a BÉV villanyszerelőinek. Az elmondottak alapján, a *Brunner* brigád elégedett eddigi munkájukkal. Voltak, akik az armatúrákat szerelték, mások a vezetékek bekötését készítették elő, a csoport egy része pedig a kapcsoló dobozokat tisztította, illetve vágta méretre. A fiúk szószólója *Benedek Ferenc* volt, aki elmondta: a keresetet az alapszervezetük az iskola most épülő balatoni táborának ajánlja föl.

S. Gy.

Görgényi Zoltán játékvezetésével kitűnően sikerült visszatükrözni a pécsi Nádor történetét, és a törzsvendégeinek emlékezéseit. (Tudósítás a 11. oldalon.) Erb János felvétele

Magyar–kambodzsai közös nyilatkozat

A Magyar Népköztársaság kormányának meghívására Heng Samrin elnök vezetésével 1980. november 25—29. között hivatalos, baráti látogatást tett Magyarországon Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács küldöttsége. Heng Samrint fogadta Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára és Losonczi Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.
A tárgyalásokat magyar részről Lázár György, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, kambodzsai részről Heng Samrin, Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács elnöke vezette. A kétoldalú kapcsolatok fejlesztéséről és az időszerű nemzetközi kérdésekről folytatott megbeszéléseket a szívélyesség, az őszinte elvtársi légkör és a kölcsönös megértés jellemezte. Valamennyi megvitatott kérdésben teljes nézetazonosság nyilvánult meg.

I.

A magyar fél tájékoztatást adott a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa határozatainak megvalósításáért folyó munkáról, a fejlett szocialista társadalom építésének időszerű feladatairól.

Üdvözölte Kambodzsa hazafias forradalmi erőinek 1979. január 7-i győzelmét, amely véget vetett a népirtó Pol Pot—Ieng Sary—Khieu Samphan rezsim uralmának, új korszakot nyitott a kambodzsai nép történetében és megteremtette a demokratikus fejlődés, a társadalmi haladás reális lehetőségeit. A Magyar Népköztársaság nagyra értékeli a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanácsnak — a kambodzsai nép egyedüli törvényes képviselőjének — a kambodzsai népnek a múlt súlyos öröksége felszámolásában, a szétdúlt népgazdaság helyreállításában, a politikai, a társadalmi és a kulturális élet újbóli megindításában elért eredményeit. A magyar nép teljes mértékben szolidáris a kambodzsai nép erőfeszítéseivel, melyek a független, békés, demokratikus, el nem kötelezett és a szocializmus felé haladó Kambodzsai Népköztársaság felépítésére irányulnak, s a jövőben is határozott támogatást nyújt az imperializmus és más reakciós erők elleni harcához.

A magyar fél nagyra értékelte a három indokínai ország békés, baráti, testvéri együttműködésre irányuló politikáját és hagyományos harci szolidaritását, melynek célja, hogy megvédjék nemzeti függetlenségüket, szuverenitásukat, szabadságukat. Határozottan támogatta a Kambodzsai Népköztársaság, a Vietnami Szocialista Köztársaság, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság konstruktív kezdeményezéseit, amelyek Délkelet-Ázsiának a béke, a stabilitás és az együttműködés térségévé válását szolgálják.

A magyar tárgyaló fél támogatásáról biztosította a Kambodzsai Népköztársaság külpolitikáját, amely erősíti és fejleszti a barátságot és az együttműködést a testvéri szocialista országokkal. Egyetértett azzal, hogy a Kambodzsai Népköztársaság létrejötte, békés, el nem kötelezett külpolitikája és az a törekvése, hogy egyenlőségen, békés egymás mellett élésen alapuló baráti kapcsolatokat létesítsen minden országgal, különösen a délkelet-ázsiai államokkal, hatékonyan járul hozzá a nemzetközi enyhülés, Délkelet-Ázsia és a világ békéje, biztonsága erősítésének ügyéhez.

A kambodzsai fél tájékoztatást adott az ország helyzetéről, azokról a tervekről és eredményekről, melyeket Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács vezetésével a kambodzsai nép megvalósít, illetve elért. Méltatta a magyar népnek a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével a fejlett szocialista társadalom építésében elért eredményeit, valamint a Magyar Népköztársaság aktív, békeszerető külpolitikáját. Köszönetét fejezte ki a kambodzsai népnek nyújtott internacionalista támogatásáért.

A felek egybehangzóan megállapították, hogy az 1979. január 7-i győzelem és a Kambodzsai Népköztársaság megalakulása eredményeként kedvező lehetőségek jöttek létre a magyar–kambodzsai kapcsolatok fejlesztésére. Kifejezték érdekeltségüket a kétoldalú együttműködés elmélyítésében a gazdaság, a tudomány, a kultúra, az egészségügy terén és más területeken.

A látogatás során a felek egészségügyi, kulturális együttműködési és gazdasági segítségnyújtási megállapodást, valamint konzuli egyezményt írtak alá, s megállapodtak a vízumkényszer megszüntetéséről a diplomata- és szolgálati útlevelek esetében.

II.

A két küldöttség megállapította, hogy napjainkban a világban egyidejűleg hatnak az enyhülés és a feszültség tényezői. Tovább növelték aktivitásukat az enyhülésért küzdő erők, amelyek a vitás nemzetközi kérdéseket politikai eszközökkel, tárgyalások útján kívánják rendezni. Mindkét fél erőteljesen hangsúlyozta az enyhülés fenntartásának és megszilárdításának fontosságát és azt, hogy az enyhülést katonai térre is ki kell terjeszteni.

A felek nagy jelentőséget tulajdonítanak a fegyverkezési verseny megszüntetésének, az átfogó leszerelési intézkedések megvalósításának, beleértve a nukleáris leszerelést is. Üdvözölték a Szovjetunióknak azt a nagyfontosságú javaslatát, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok képviselői állapodjanak meg a középhatósugarú nukleáris fegyverek korlátozásáról Európában, beleértve az előretolt telepítésű amerikai nukleáris eszközöket is. Helyeslik és támogatják a szocialista országoknak a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon előterjesztett, a középeurópai államok egyenlő és kölcsönös biztonságának elvére épülő közös kezdeményezését, továbbá a Szovjetuniónak az ENSZ jelenlegi ülésszakán benyújtott leszerelési javaslatait.

A felek kifejezték meggyőződésüket, hogy a nemzetközi enyhülés és a béke érdekei szükségessé teszik a hadászati fegyverek korlátozásáról aláírt második SALT-szerződés mielőbbi ratifikálását. Elítélték a fegyverkezés fokozását, a szocialista országokkal szembeni katonai erőfölény megteremtésére irányuló NATO-törekvéseket, s a korlátozott nukleáris háború lehetőségére vonatkozó rendkívül veszélyes amerikai doktrínát.

A Magyar Népköztársaság és a Kambodzsai Népköztársaság üdvözli azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a Szovjetunió és a szocialista közösség többi országa tesz az európai béke és biztonság megszilárdításáért, a nemzetközi együttműködés fejlesztéséért, az államközi kapcsolatokban meghonosodott együttműködési normák alkalmazásának szélesítéséért, a kölcsönös bizalom erősítéséért. Nagy jelentőségűnek tartják az európai biztonsággal és együttműködéssel foglalkozó madridi találkozó konstruktív szellemben történő sikeres lebonyolítását. Hangsúlyozták, hogy az európai katonai enyhüléssel és leszereléssel foglalkozó konferencia összehívására tett kezdeményezés megfelel mind az európai népek, mind a világbéke érdekeinek.

A felek áttekintették az ázsiai térség békéjének, biztonságának kérdéseit és mély aggodalmuknak adtak hangot a kínai vezetés és az amerikai imperializmus fenyegetései, agresszív törekvései és felforgató tevékenysége miatt, amelyek a Kambodzsai Népköztársaság, a Vietnami Szocialista Köztársaság, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság függetlensége és szuverenitása ellen irányulnak. Ez a délkelet-ázsiai feszültség fő forrása. Határozottan elítélik ezeket az akciókat és követelik hatadéktalan beszüntetésüket.

A két fél megállapította, hogy az imperializmussal összejátszó kínai vezetésnek a feszültség fenntartására, egyes országok egymással való szembeállítására irányuló hegemonista politikája mélyen sérti a délkelet-ázsiai népek nemzeti érdekeit, s akadályozza ezen országoknak a jószomszédi kapcsolatok kialakítására, a békés együttműködés fejlesztésére irányuló erőfeszítéseit. Elítélték a pekingi vezetők terjeszkedő politikáját, mely ellentétben áll a szocializmus ügyével, a béke és a népek felszabadító harcának valós érdekeivel.

Határozottan elítélték Délkelet-Ázsia egyes országai területének felhasználását a Kambodzsai Népköztársaság belügyeibe történő beavatkozásra, az ellene irányuló aknamunkára. A felek egyértelműen alátúzták, hogy az 1979. január 7-e óta Kambodzsában végbement változások visszafordíthatatlanok.

A magyar és a kambodzsai tárgyaló fél elfogadhatatlannak tartja, hogy a kambodzsai nép kívánsága és érdekei ellenére továbbra is a népirtó Pol-Pot—Ieng Sary—Khieu Samphan-klikk bitorolja Kambodzsa törvényes helyét az ENSZ-ben. Megerősítették, hogy Kambodzsával kapcsolatos bármely konferencia és annak határozata, amelyet a népi forradalmi tanács beleegyezése és részvétele nélkül rendeznek meg, illetve fogadnak el, törvénytelen és durva beavatkozást jelent Kambodzsa belső ügyeibe.

A Magyar Népköztársaság teljes támogatásáról biztosította a Kambodzsai Népköztársaság, a Vietnami Szocialista Köztársaság, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság külügyminiszterei vientianei konferenciájának négypontos javaslatát, amelynek elfogadása garantálná a délkelet-ázsiai feszültség csökkentését, a térség békéjét és biztonságát.

A felek internacionalista szolidaritásukról biztosítják az Afganisztáni Demokratikus Köztársaság kormányát és népét országa demokratikus társadalmi fejlődéséért, függetlenségéért, szuverenitásának megőrzéséért vívott harcában. Támogatják az ország békéjének és biztonságának védelmében tett nemzetközi politikai kezdeményezéseit.

A felek egyetértettek abban, hogy az el nem kötelezett országok mozgalma fontos tényező a békéért, a leszerelésért, az enyhülésért, az imperializmus, a gyarmatosítás, az újgyarmatosítás és a faji megkülönböztetés elleni harcban. Támogatják a fejlődő országok törekvéseit, hogy a nemzetközi politikai és gazdasági kapcsolatokban a függetlenség és az egyenlőség elvei érvényesüljenek.

A közel-keleti helyzettel foglalkozva, mindkét fél elítélte az Egyesült Államok közreműködésével létrejött egyiptomi—izraeli különalkut és megerősítette, hogy igazi és tartós béke csak akkor jöhet létre, ha Izrael visszavonul az 1967 óta megszállt arab területekről és biztosítja a palesztin nép elidegeníthetetlen jogait, beleértve az önálló állam alapításának jogát is, a Palesztinai Felszabadítási Szervezetnek, mint a palesztin nép egyedüli és jogos képviselőjének a vezetése alatt. Követelték, hogy Izrael vonja vissza egyoldalú döntését, amely Jeruzsálemet Izrael fővárosává nyilvánítja.

A felek aggodalommal mutattak rá, hogy miközben változatlanul rendezetlen és veszélyekkel terhes a közel-keleti helyzet, a Közép-Keleten fegyveres konfliktus robbant ki. Irak és Irán népeinek érdeke azt kívánja, hogy a két fél tárgyalások útján találjon megoldást a vitás kérdések rendezésére.

Mindkét fél elítélte az imperialista államok manővereit, amelyek katonai erőiknek az Indiai-óceán és a Perzsa-öböl térségében való összpontosítását célozzák, s azokat a kísérleteket, amelyek új katonai tömb létrehozására, meglévő katonai támaszpontjaik kiterjesztésére és újak létesítésére irányulnak. Megerősítették, hogy támogatják az Indiai-óceán békeövezetté nyilvánítását.

A felek elítélték a fajüldöző pretóriai rezsim Angola elleni agresszióját és Namíbiával kapcsolatos mesterkedéseit. Aktív támogatásukról és szolidaritásukról biztosították a délnyugat-afrikai népi szervezetet, a SWAPO-t, a namíbiai nép egyedüli és törvényes képviselőjét és követelték a Namíbia függetlenségére és területi integritására vonatkozó ENSZ-határozatok azonnali végrehajtását. Kifejezték meggyőződésüket, hogy Zimbabwe függetlenné válása jelentős hozzájárulás a gyarmati rendszer maradványainak felszámolásában vívott küzdelemhez és kinyilvánították készségüket kapcsolataik fejlesztésére Zimbabwe kormányával.

A két fél nyugtalanságának adott hangot a karibi térség országainak és más latin-amerikai népeknek az imperializmus részéről történő veszélyeztetése miatt. Megerősítették, hogy szolidárisak a neokolonializmus, az imperializmus és a népelnyomó rendszerek ellen harcoló latin-amerikai népekkel és kormányokkal.

III.

A felek megelégedéssel állapították meg, hogy a kambodzsai küldöttség látogatása és a tárgyalások eredményei nagymértékben hozzájárulnak a magyar és a kambodzsai nép testvéri barátságának erősítéséhez, a magyar—kambodzsai kapcsolatok megszilárdításához és fejlesztéséhez.

Kambodzsa megmentése Nemzeti Egységfrontjának Központi Bizottsága és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács nevében a kambodzsai küldöttség magyar párt- és kormányküldöttséget hívott meg hivatalos, baráti látogatásra a Kambodzsai Népköztársaságba. A meghívást a magyar fél köszönettel elfogadta.

Budapest, 1980. november 27.

A Magyar Népköztársaság nevében:

Lázár György,

a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

a Kambodzsai Népköztársaság nevében:

Heng Samrin,

a Kambodzsa Megmentésének Nemzeti Egységfrontja és a Kambodzsai Népi Forradalmi Tanács elnöke

24 ÓRA A NAGYVILÁGBAN

Berlinben megemlékeztek Friedrich Engels, a tudományos szocializmus egyik megalapítója születésének 160. évfordulójáról. A képen: koszorúzási ünnepség.

Üdvözlő táviratok

A palesztin néppel való szolidaritás nemzetközi napja alkalmából Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte Jasszer Arafatot, a PFSZ VB elnökét.

Losonczi Pál ugyancsak táviratban üdvözölte Mathieu Kérékout, a Benin Népi Köztársaság elnökét, az ország nemzeti ünnepe alkalmából.

◆

✦ NEW YORK: Az ENSZ-közgyűlés pénteken nagy többséggel elfogadott határozatban erősítette meg a Comore Iszlám Szövetségi Köztársaság területi egységét, különös tekintettel a Mayotte-szigetre vonatkozó szuverenitására. A határozat-tervezetet húsz afrikai ország terjesztette elő. Az Indiai-óceánon, Mozambik és Madagaszkár között fekvő, főképpen parfüm- és fűszeralapanyagairól ismert Comore-szigetcsoport 1975 júliusában kiáltotta ki függetlenségét Franciaországtól.

✦ *LOS ANGELES: Telly Savalast, a tarfejű Kojak hadnagy alakítóját is utolérte az elvált amerikai férfiak „átka": egykori élettársa 5 millió dollárt követel tőle életjáradék és gyermektartás címén. A bírósághoz beterjesztett keresetében Sally Savalas, aki 1969 és 1978 között élt a görög származású népszerű színésszel, arra hivatkozott: noha sosem házasodtak össze, Savalas vállalta, hogy élete végéig támogatja őt és közös gyermeküket, a most 17 éves Nicolettet. 1978-as szétválásuk után viszont ez nem vált valóra — panaszkodik a hölgy, pedig ő a színész kedvéért mondott le karrierjéről.*

✦ *WASHINGTON: Muskie amerikai külügyminiszter szombaton egynapos hivatalos látogatásra Mexikóba utazott. A látogatás célja annak demonstrálása, hogy az Egyesült Államok kimagasló fontosságot tulajdonít a jelentős kőolajtartalékokkal rendelkező déli szomszédhoz fűződő jó kapcsolatoknak. Muskie az eredeti tervek szerint november elején négy országot — Mexikón kívül Venezuelát, Braziliát és Perut — érintő latin-amerikai körutat tett volna. Ezt a közutazást azonban a „tusz-kérdés aktualizálódására" hivatkozva elhalasztották. Tekintettel az időközben lezajlott választások eredményére, Muskie végleg lemondta a körutat.*

✦ TOKIÓ: Egyre jobban elmérgesedik a japán–dél-koreai viszony. A szöuli tábornokok csoportja, amely Kim De Dzsung ellenzéki politikus december elejére tervezett kivégzése miatt a japán tömegmozgalmak megbélyegző nyilatkozatainak és tiltakozásainak céltáblája, megtorló akciókat szervez a szigetországgal szemben. Egyidejűleg élesen támadja Szuzuki Zenko japán kormányfőt, aki szintén szót emelt Kim érdekében.

✦ *BONN: Az NSZK-ban az elmúlt öt évben — a szövetségi gazdasági minisztérium adatai szerint — kereken 30 százalékkal emelkedett a benzin és a dízelolaj ára. Amíg 1975-ben a szuperbenzin ára átlagosan 89,4 pfennigbe került literenként, jelenleg 1,19 márkába; a normálbenzin 83 pfennigről 1,14 márkára, a dízelolaj ára 86 pfennigről 1,15 márkára emelkedett. Az NSZK tíz évvel ezelőtt még csak 7,4 milliárd márkát költött olajvásárlásra. Időközben a nyugatnémet olajszámla évi 61 milliárd márkára emelkedett.*

A földrengés által súlyosan sújtott San Mango Sul Calore falucskában a képen látható tűzoltónak csak egy babát sikerült találnia

A Dunántúli Napló MEGKÉRDEZTE

Az egészségügy tartalékai

Beszélgetés dr. Szűcs Edittel, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Baranya megyei titkárával

Mindenkit érintő téma az úgynevezett humán szolgáltatások köre. Az egészségügy helyzete, jelene és jövője életünk egyik sarkalatos kérdése. Erről beszélgettünk dr. Szűcs Edittel, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Baranya megyei titkárával.

– Az egészségügy össztársadalmi jelentősége indokolni látszik azt, hogy az ágazat fejlesztése hosszú távon kiemelten történjék.

— A nemzeti jövedelemből a jelenleginél nagyobb arányban kell részesülnie az egészségügynek, bár hozzátenném: az egészségügyi dolgozók megértik azt, hogy jelen gazdasági helyzetben nem lehet egyedül csak az anyagiaktól várni az előrelépést. Éppen ezért nagy hangsúlyt kapott az ágazati szakszervezeti kongresszuson a vezetés-irányítás témája. Okos szervezéssel az egészségügyben még meglévő tartalékok feltárásával ésszerűbb gazdálkodással, tervszerűbb és hatékonyabb munkaerő-gazdálkodással a meglévő feszültségek csökkenthetők.

— Néhány évvel ezelőtt valami új kezdődött az egészségügyben, amit integrációnak nevezünk. Meghozta a kívánt eredményt?

— Úgy vélem igen. Az egészségügyi intézmények összevonása a gazdálkodás számára teremtett tág lehetőségeket, azaz: anyagok, eszközök, műszerek jobb kihasználásához, a szellemi tőke jobb felhasználásához. Ugyanakkor megteremtődött annak a szervezeti lehetősége, hogy a beteg ott „találkozzon" az egészségüggyel, ahol az a legcélszerűbb. Természetes azonban az is, hogy máról holnapra ugrásszerű minőségi változást nem érhetünk el.

— A jövőben gondjaink felszámolásának hatékony eszköze lesz a progresszív betegellátás. Mit jelent ez?

— Ez idáig a lakosság úgy értelmezte, hogy a betegnek bármilyen szintű egészségügyi intézményben joga van a betegségére orvoslást keresni, bármely intézménytől úgymond „követelheti" a gyógykezelést. A progresszivitás mást jelent. Azaz: minden beteg állapotának megfelelő szintű ellátó intézményben kapja meg az ellátást. Ha a körzeti orvos el tudja látni, akkor a körzeti orvosnál, ha a városi kórház, akkor ott. A szabad orvosválasztás korlátja tehát éppen a beteg állapota, betegsége. A progresszivitással elérhetjük, hogy gazdaságosan tudjuk lehetőségeinket kihasználni. A másik feladat: a hiányszakmák betöltésére minden eszközt fel kell használnunk, ha tetszik: következetesebben kell élni az orvosállások betöltésénél a társadalmi igények érvényre juttatásával. Ez érvényes a végzés előtt álló fiatal orvosokra, a szakvizsgákra való ösztönzésnél, de bizonyos értelemben a „házon belüli" orvoshiányra-orvostöbbletre is. Így, bizonyos átcsoportosításokra megyénkben is számíthatunk. A közelmúltban elvégeztünk egy felmérést az Egészségügyi Minisztérium normatívái alapján. Megnéztük, hogy milyen a szakemberellátottság egyes intézményeinkben. Az eredmény: az orvoshiány nagyon is relatív. De hozzátenném: a szakdolgozók tekintetében is hasonló a kép.

— Napjainkban számtalanszor elmondjuk: a jobb munka egyik feltétele az ösztönzésben rejlik. Hogyan áll az egészségügy a differenciált bérezés tekintetében?

— Az egészségügyben is ez áll: az eredményesség jórészt emberi tényezőkön múlik, így a munka ösztönzése reflektorfényben van nálunk is. Sajátos gondjaink a fizetések kialakításánál ez ideig döntő szempont volt a másodlagos jövedelmek témája. Figyelembe vettük, hogy az orvos számíthat-e külön juttatásra, avagy nem. Ha kimondjuk, ha nem, a paraszolvencia erős differenciáló tényező az egészségügyben — persze tudnánk más ágazatból is példát hozni —, s úgy néz ki, nem tudunk megszabadulni tőle. Szakmai kongresszusunk e téma kapcsán így fogalmazott: a korrupciós esetek száma csökkent ugyan, de a hálapénz még általánosabbá vált az utóbbi időben, összegei növekedtek. Mondjuk ugyan, hogy fokozatosan el kell érnünk, hogy az orvosok, gyógyszerészek és más diplomások átlagkeresete fejezze ki a társadalmi munkamegosztásban betöltött szerepüket, hogy a szakképzett egészségügyi dolgozók keresete érje el az ipari szakmunkásokét, de nagyon nehéz a dolgunk.

— Érdekelt-e ma egy orvos vagy egy egészségügyi dolgozó abban, hogy többet dolgozzon? Megjelenik-e ez a fizetésében?

— Sajnos nem. Pedig én is azon a véleményen vagyok — bár egészségügyi berkekben ez eretnekségnek tűnik —, hogy növelni kell az egyes emberek érdekeltségét, s a bérben differenciáltan kellene ezt viszonozni. Gyenge próbálkozásnak tűnik ugyan, de én már azt is nagy eredménynek tartom, hogy megyénkben a körzeti orvosok premizálásánál bizonyos szempontok figyelembevételével próbálunk differenciálni, azaz megnézzük: miként szolgálta munkája a prevenciót, hogyan alakul gondozói tevékenysége stb. De visszatérve az eredeti témára, az érdekeltség és az egészségügy kapcsolata már sokakat foglalkoztat, s utalnék Gosztonyi János közgazdász egy cikkére, mely a Valóság 1980. évi 7-es számában jelent meg, és nagy port kavart.

— Milyen gondokkal találkozunk ma az ágazatban — a dolgozók szemüvegén át nézve?

— Fokozott figyelmet kell fordítani a munkakörülmények javítására, szorgalmaznunk kell, hogy dolgozóink lakásgondjait a lehetőségek szerint oldjuk meg, s indokolt, hogy az eddiginél több egészségügyi dolgozó kapjon kedvezményes lakásépítési kölcsönt. Ehhez kapcsolódik javaslatunk: minősítsék fizikai dolgozóknak azokat a szakdolgozókat, akik intézményeinkben — esetleg három műszakban is — a betegekkel, gondozottakkal közvetlenül foglalkoznak. Így megadnánk a munkáslakás-építési akciókban való részvétel lehetőségét is. Égető gondunk továbbá, hogy az egészségügyi nyugdíjasok több mint 50 százalékának a nyugdíja nem éri el az 1800 forintot, s ezért javasoljuk az alacsony nyugdíjak ismételt felemelését. Szükségesnek tartjuk az egyes háromműszakos munkakörökben dolgozóknak a nyugdíjkorkedvezmény megadását. Itt főleg a mentőápolókra, az aneszteziológusokra és az intenzív osztályokon dolgozókra gondolunk.

— Elégedett-e a munkahelyek légkörével?

— Általánosan elmondhatjuk, hogy erősödött a munkahelyi demokrácia, amelyhez kedvező helyzetet teremtett a bizalmiak hatáskörének bővülése. Az etikai helyzetet illetően vannak gondjaink, s úgy fogalmaztuk: hathatósabb felelősségrevonásra van szükség az etikai-erkölcsi normák megszegőivel szemben, határozottabban fel kell lépnünk a protekcionizmus, a korrupció, az intézeten belüli magánpraxis, a szakmai gondatlanság ellen. Tegyem hozzá: nem ez a döntő réteg az egészségügyben; orvosaink és szakdolgozóink többsége becsületesen, szakmai tudásának legjavát adva dolgozik. Mindez biztosíték arra, hogy az elkövetkező időszakban az egészségügy szakszervezeti szervei a növekvő követelmények alapján még többet tehessenek egészségpolitikai céljaink megvalósításáért — mondotta befejezésül dr. Szűcs Edit.

— Kozma Ferenc —

Kényszerpályán, nyomdásznak?...

Hová tűnt egy elit szakma presztízse? (2.)

Alapproblémánk: miért gyengébb a nyomdászutánpótlás minősége, főleg az utóbbi tíz évben, a korábbi időszakhoz képest; illetve miért nem választják többen a tehetséges, értelmes (érettségizett) fiatalok közül ezt a pályát? Hiszen a három alapszakmán belül *(kéziszedő, gépmester, könyvkötő)* is megindult egy, a fejlődéssel járó differenciálódás. Új, modern technikai folyamatokat alkalmaznak a Pécsi Szikra Nyomdában is, s előbb-utóbb ebből a nyomdából is eltűnik az ólom, s bevezetik a fényszedést. Kvalifikált szakembergárdára kellene számítani a folyamatos tanulóképzésben most jobban, mint valaha.

Ezt az igényt: a magasfokú képzettség és szakmai érdeklődés igényét bizony – finoman szólva – nem mindegyik fiatal nyomdásznál lehet tapasztalni. Egyik szerkesztőm szerint utóbb lassú javulás érezhető. Vân néhány kiváló fiatal szakember, aki rendszeresen olvas szakirodalmat és a szakmában mindenre kíváncsi. Az egyik fiatal mettőr (nyomdai tördelő) például a lapelőállítás valamennyi fázisát igyekszik megismerni — noha ez nem feladatköre —, most éppen a gépi szedést tanulja magánszorgalomból, a kollégák segítségével. Magam is tudok olyan tanulóról, aki országos 5. lett a szakmai versenyben. Vagy ott vannak nyomdászdinasztiák gyerekei is, akik ugyancsak a szakmában maradtak. Ők otthonról hozzák magukkal a szakmai érdeklődést. De ez a típus sajnos nem általánosan jellemző. Sőt. Régóta hallom és hallgatom a sirámokat: gyenge a „tanulóanyag", azt kénytelenek szerződtetni, aki jelentkezik. Érettségivel szinte senki, ha mégis, ritkán tekinti „végleges" megoldásnak ezt. Mások, ha el is végzik a szakmát — a vállalat költségén —, meg se melegszenek, jobb fizetésért elszállingóznak. „Nagy mellénnyel, kevés tudással" — mondta egy öreg nyomdász. (A kis vállalati házinyomdáknak elég nagy az elszívó hatásuk.) Pedig ma már jól képzett szakoktatók foglalkoznak a tanulókkal mindhárom alapszakmában. Az igazgatóságtól kapott adatok szerint bizonyos posztokon ma már meg is fizetik a jól dolgozó fiatal szakmunkást. Eszerint az utóbbi években az átlagos kereset 700 forinttal emelkedett a Pécsi Szikra Nyomdában. (Jelenleg kéziszedő 3520; gépi szedő 5860; tördelő 4850; grafikus 4390; gépmester 5548; könyvkötő 3280 forintot kereshet havonta szakmunkásként és átlagosan; teljesítménytől függően ez az összeg lehet több vagy kevesebb. Az adatokat *Szendrői György* igazgatótól kaptam.) Bizonyos munkakörök ma már érettségihez kötöttek, pl. gépmesterek, szedők, fotórészleg esetében, ám az első kettőben kényszerűségből általános iskolai jelentkezést is elfogadtak. Egyelőre örülnek, ha kapnak valakit...

*

Spárer Ödön igazgatási osztályvezető a Pécsi Szikra Nyomdában. Hosszú éveken át foglalkozott a tanulók szakmai nevelésével. Lehangolóak a tapasztalatai:

— A hetvenes évek elején több érettségizett fiatal, köztük nyomdászszülők gyereke is jelentkezett. Ők tudatosan választották a szakmát, meg is állják a helyüket. (Ma már leginkább vezető beosztásban.) Utánuk viszont már jobbára kényszerpályán kerültek ide fiatalok. Nem vették fel fodrásznak, autószerelőnek vagy más divatos szakmára... Az általánost gyenge átlaggal, a közepes alatt végezték el — van persze itt is kivétel. De pl. 78 nyarán nyolc vizsgázó közül mindössze ketten tudták megoldani a szakszámtani tételt. Baj van az alapműveletekkel, van, aki nem tud 3 jegyű számot háromjegyűvel megszorozni. Az utóbbi 8 év átlagos tapasztalata: nagy energiákat köt le a munkájuk ellenőrzése. Pedig nem mindegy, hogy egyszeri levonat helyett háromszor is meg kell-e győződni: valóban kijavította-e a hibát...

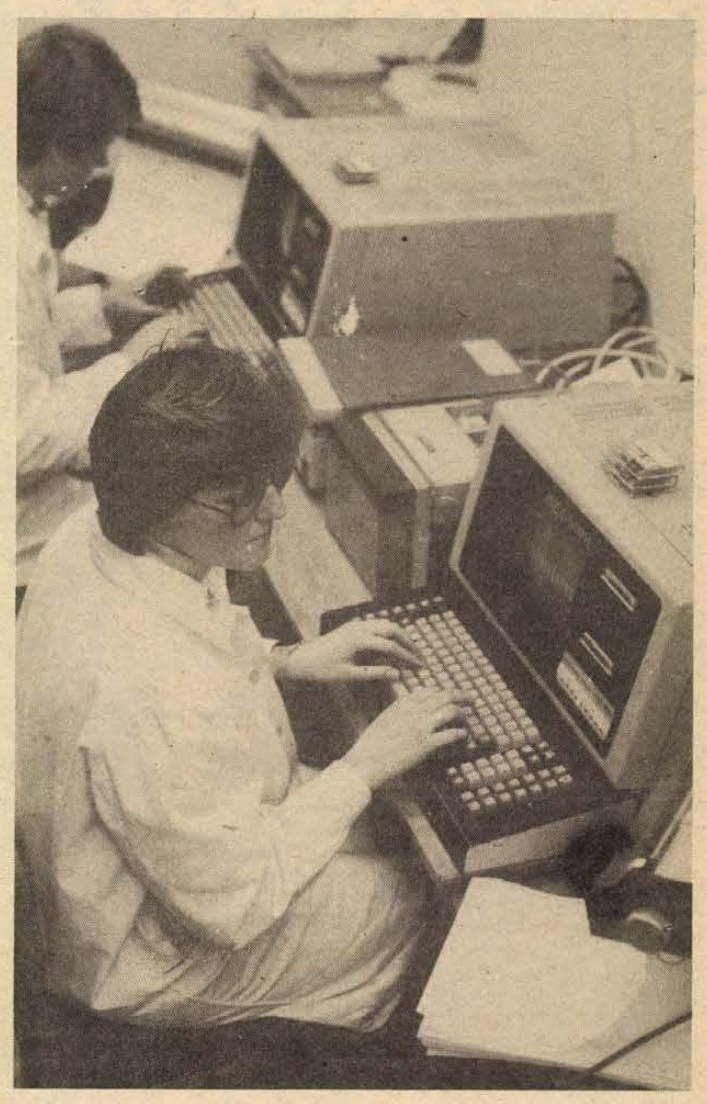

Előbb-utóbb eltűnik a nyomdákból az ólom, és helyét átveszi a fényszedés. Képünkön: a Videoton és a Nyomdaipari Fényszedőüzem szakembereinek közös fejlesztésében elkészült első magyar gyártmányú szedő-szerkesztő display, ami alapja a hazai számítástechnikai eszközökre épülő fényszedés továbbfejlesztésének.

*

A Pécsi Szikra Nyomda fizikai állományának (502 fő) megközelítően egyharmada (158 dolgozó) 30 éven aluli. Az ő korosztályuk néhány tagjával is beszélgettem. Tapasztalatuk, véleményük megegyezett abban, hogy a pályaválasztó fiatalok nem ismerik, ezért nem is tartják vonzónak a nyomdász szakmát. Elsősorban anyagilag. Egyikük kifejtette: ott, ahol jól mérhető a teljesítmény, — pl. a gépszedőknél — valóban jó a fizetés. De szerinte ez a kézi szedőknél, kötészeti dolgozó fiataloknál még nem mondható el, ott nem ösztönző a bér. Persze az is igaz, hogy a jobb bérezés igénye megvan, de a szakmaszeretet bizony nem olyan mint az előző korosztályoké vagy az öregeké. Sok gyenge képességű fiatal jelentkezik, akit máshová nem vettek fel. „Mi 12-ből heten végeztünk 1973-ban — mondta egyikük –, a többi kimaradt, mert nem érdekelte a szakma, ahová kényszerből jelentkezett." Most a KISZ korrepetálást szervezett 10—12 fiatal számára hetente egyszer. (Matekból.) De bizony „kell rájuk hatni", hogy igénybe is vegyék... Fölmerült itt is, amit többektől hallottam: miért nem ismerik jobban a pályaválasztó fiatalok ebben a hemzsegő diákvárosban a nyomdászszakma lehetőségeit, értékeit, szépségét? Jönnek, szinte naponta, üzemlátogatásra — általános iskolás gyerekek. Végighajtják őket a hatalmas nyomdán, azután mennek dolgukra. De miért nem jönnek az érettségi előtt álló osztályok?...

Néhány éve egy szülő megszervezte a nyomda és a Dobó úti Gimnázium KISZ-eseinek találkozóját, illetve kapcsolatát. Egy-két közös rendezvény után ez az „akció" befulladt... Leginkább a nyomdászfiatalok érdektelensége, közönye miatt. Pedig rendszeres kapcsolatuk vagy a nyomdász szakma valamilyen másféle bemutatása, megismertetése révén talán nyerhetett volna néhány tehetséges fiatalt a Pécsi Szikra Nyomda.

*

A néhány KISZ-es nyomdász véleménye, akivel beszélgettem, a legfontosabb kérdésekben megegyezett az idősebb nyomdászokéval. Ezt KISZ-bizottságuk titkára, *Vígh György*, a kéziszedők gyakorlati oktatója egy fontos gondolattal egészítette ki:

— Más volt a mai öreg nyomdászok emberi viszonya is egymáshoz. Ők nemcsak munkatársak voltak. Meghitt családias légkör, egyleti élet, kirándulás — egy szóval: összefogás jellemezte a kapcsolatukat. Ma, 2 után mindenki rohan haza... Nehéz bármilyen kulturális programot is összehozni. Más a kontaktus ma, mint régen a kisebb, de szilárd emberi közösségekben...

S hogy mit lehetne tenni? Többet beszélgetni a fiatalokkal, s nemcsak, amikor már elmenőben vannak. Fölvenni a rendszeres, aktív kapcsolatot középiskolákkal is, pályaválasztás ügyben. És jobban ösztönözni az önképzésre, továbbtanulásra az ittlevő fiatal szakmunkások körében.

(Folytatjuk)

Wallinger Endre

HÉTVÉGE 3.

Ügynökség Magyarországon szellemi termékek értékesítésére

Pannónia Mezőgazdasági Társaság

Gyorsan, hatékonyan, két irányban áramoltatni a legújabb ismereteket — Információt pénzért — Ha nincs többleteredmény, nem kell fizetni Létrejött a durumbúza-termelők és takarmánybab-termelők szövetsége

Keszthely, Magyaróvár és Iregszemcse után az Agrárgazdasági Kutatóintézet is a Pannónia Társaság tagja. – Sorrendben a 28. November elején a Pannónia, a Szegedi Gabonatermesztési Kutatóintézet és a Gabona Tröszt részvételével létrejött a durumbúza-termelők és a takarmánybab-termelők szövetsége –, egy érdekeltségi rendszerben a fajtanemesítő, a termelők, a kereskedő és a feldolgozó.

Úgy tűnik, a tudomány és a gyakorlat felismerte potenciálisan hasznos szövetségét a Pannóniában.

Új ismereteket a gyakorlatba!

Az információrobbanás korszakát éljük, de sem a tudomány a gyakorlattal, sem a gyakorlat a gyakorlattal nincs megfelelő kapcsolatban. Millió elgondolás vész el azért, mert senki sem viszi tovább.

Kurnik Ernő akadémikus mondta: *„A kutató kutasson, és ne terheljék le azzal, hogy ő keressen partnert eredményei megvalósítására. Kell egy szervezet, amely az eredményeket árusítja. Több éve fekszik egy szolgálati találmányom s nem megy. Adjuk egy szervezet kezébe –, értékesítse! Én ebben a szervezetben látom a jövőt."*

Amerikában minden dollár után, amit alapkutatásra fordítanak, tízet költenek fejlesztési kutatásokra, és száz az, amit adaptációra fordítanak. – Ők tudják, miért.

Másfél éve alakult a Pannónia Mezőgazdasági Társaság a baksai termelőszövetkezet és a Keszthelyi Egyetem Termelésfejlesztési Intézetének kezdeményezésére hét termelőszövetkezet részvételével.

– Azért hozzuk létre a Pannóniát – mondta az alakuló ülésen *Baksai Antal*, a Társaság elnöke –, *hogy felkutassa és partnerei rendelkezésére bocsássa a tudományos intézetek új ismereteit, a nagyüzemi gazdaságok gyakorlati tapasztalatait, a külkereskedelmi vállalatok információit a piaci lehetőségekről. Szerezzen vállalkozókat és hozzon létre kooperációkat kutatási eredmények megvalósításához. Ismertesse meg a kutatókat a gyakorlat igényeivel, keressen partnert azoknak a problémáknak a megoldására, amelyekkel az üzemek jelentkeznek. Ügynökség legyen a Pannónia, ahol mindenki eladhatja szellemi termékeit, akinek van eladni valója, és mindenki vásárolhat, aki vásárolni akar.*

Szellemi termékek a piacon

Piacra kerülnek tehát a szellemi termékek.

A *keszthelyi egyetem* 41 téma értékesítését bízta a Pannóniára. Köztük új burgonyafajtának elterjesztését. A Magyar Rózsára a vejti tsz-szel kötött megállapodást a Pannónia. 120 hektáron fognak vetőburgonyát előállítani. És erre a vetőgumóra burgonyatermelő szakcsoportokat kívánnak szervezni. Mert nem törvényszerű, hogy a háztájiban egyharmadannyi burgonya teremjen, mint a nagyüzemben. Ez elsősorban vetőgumó kérdése.

Az *Iregszemcsei Takarmánytermesztési Kutatóintézet* szabadalma: borsóhulladékból fehérjepótló takarmány. A gyártást a Pannónia közvetítésével az eleki tsz vállalta. Állatfajtáknak és a hasznosítási iránynak megfelelően gyárt granulátumot.

Ugyancsak iregi kutatási eredmény a törpenapraforgó. Az eleki tsz vetőmagnak fogja termeszteni fővetésben, a battonyai tsz másodvetésben próbálja ki.

A *pécsváradi tsz* szabadalma a fogazott ekevas. Ez a barázdafeneket fellazítja és várhatóan 15 százalékkal csökkenti a vonóerő-szükségletet. A Pannónia százat legyártatott belőle, a keszthelyi egyetem géptani tanszékével teszteltetti, 80-at az ősszel partnergazdaságaival kipróbáltat és az eredménytől függően bizományosként megkezdi a fogazott ekevas értékesítését.

Fűrészpor brikettezésére kerestek megoldást. S egy szabaddlmat találtak, amellyel bármilyen fűrészáru helyettesítésére alkalmas lapokat lehet gyártani. A berendezés évente 30 000 köbméter fűrészporból 20 000 köbméter lapot képes önteni tetszés szerinti formában. Ára 4 millió forint. Egyelőre nincs rá vásárló.

A cipő- és textilipar arra kérte a Pannóniát, szervezzék meg *melléktevékenységként* a könnyűipari termékek (csattok, táskakeretek, betétek) gyártását. 240 millió forintos lehetőség. Húsz üzemben összesen 400–500 új munkahelyet jelentene. Egyelőre a lenti tsz vállalkozott.

A *Boscoop* elektronikai műszerek gyártásának megszervezését kéri.

Az *Állattenyésztési Kutató Intézet* juhhústermelési rendszer értékesítését várja a Pannóniától. Az új juhhibrid extenzív körülmények között két bárányt garantáltan hoz évente, és a rendszer intenzív pecsenyebárány előállítással párosul.

A termelők igényei

A Pannónia – mint katalizátor – ellentétes irányban is összehozza a megfelelő partnereket.

A *vejti tsz* termelésfejlesztési tervet kíván kidolgoztatni. A Pannónia a keszthelyi egyetemet nyerte meg ennek a feladatnak.

Ugyancsak a keszthelyi egyetem komputerére építve megvalósítják a tagüzemek számára az *állandó közgazdasági elemzést.*

A *Növényvédő és Agrokémiai Központ* eljárást dolgozott ki (Ujvárosi–Reisinger szabadalom) a gyomflóra számítógépes feldolgozására. Elterjesztésével a Pannóniát bízták meg. A Pannónia szakmai segítséget nyújt taggazdaságainak az adatszolgáltatásban, majd a számítógép adatai alpján elkészíti nekik a növényvédőszer rotációit.

Súlyos gond az üzemekben, de szőlővidékeken és háztáji kertészetekben különösen: egyre nehezebb *szerves trágyához* jutni. A Pannónia kezdeményezésére a baranyahidvégi tsz tőzeg, istállótrágya és adalékanyagok felhasználásával szerves trágyát fog gyártani 6–8 variációban. Beltartalmát talaj- és növényfajták szerint állítják be. Melléktermékként a kertészeti egyetem receptúrája szerint kertészeti földet állítanak elő, és virágföldet, amit a tavasszal öt–tíz kilogrammos csomagolásban már forgalomba hoznak.

A *Keszthelyi Termelésfejlesztési Intézet* az adatbankját – valamennyi tsz mérlege 1963-tól, 50 év időjárási adatai községenként és talajtérképek –, az *Iregszemcsei Kutató Intézet* a laboratóriumát, a *MÉM Műszaki Intézet* az információs tárát bocsátotta a Pannónia rendelkezésére és soron kívüliséget biztosít a laborvizsgálatoknál.

Nehezen terjednek el a termelőszövetkezetek technológiai eredményei, talán keletkezésük szétszórtsága és az érdekeltség hiánya miatt. A *csávolyi* és az *orosházi tsz* most a Pannóniára bízta tíz év munkájával kialakított terménytárolási módszerét, a *sásdi tsz* az őrlésrendszerű takarmányfeldolgozást. Az *egyházaskozári tsz* kukoricazúzó-gépet szerkesztett, kapacitása 80 mázsa óránként. Tavaly száz hizómarhát etettek zúzott kukoricával, és a napi súlygyarapodás 1—1,1 kilogramm. A gépet a Pannónia értékesíti.

Realizált érték

Nyugat-Európa nem vásárol tojással készült tésztát. A *Szegedi Gabonatermesztési Kutatóintézet* két durumbúza-fajtát nemesített ki, amelyek lisztjéből tojás nélkül lehet tésztát gyártani. A Pannónia szervezésében az idén már 71 hektáron termesztették Dél-Baranyában. 48–51 q/ha a hozama. De ez árban több mint az ötvenvalahány mázsás aestivum búza.

S ha már árról van szó, beszéljünk a pénzről!

A Pannóniánál mindenért fizetni kell. A Társaság bizományból értékesít, szervez, koordinál. Abból él meg, aminek eladásában részt vesz. Ha nem tud eladni, nem keres egy fillért sem. Ennek nagy előnye az: azt fogja felkutatni, amire partnereinek szüksége van, és azt fogja felkarolni és megvalósításában segíteni, ami a termelőknél pénzt hoz. A taggazdaságok ugyanis csak átmenetileg fizetnek költségtérítést. (Az „ügynökség" már a második évben megállt volna a saját lábán is.)

Pénz a gondolat is! Értéke van a szabadalomnak, az újításnak és értéke a termelési eljárásnak is.

Régi igazság, nincs annak becsülete, ami ingyen van. Aki viszont egy találmányt, egy újítást, egy know how-t pénzért vesz, annak érdeke, hogy befektetett pénzét kamatoztassa, és nem fekszenek el a legjobb módszerek. Nem ajándékot kell adni, hanem a feltételeket kell hozzáférhetővé tenni a gazdaságosabb termeléshez.

A másik oldalon: a kutató, az újító, de a Pannónia Társaság is *csak utólag lát pénzt*, akkor, *ha a találmányt, know how-t bevezették és többleteredmény képződött.* Ha nincs többleteredmény, nincs pénz.

Annak arányában részesedik feltaláló is, „ügynök" is, milyen mértékű a haszon. A találmányok, eljárások értékesítése a többlethaszon bizonyos százalékáért történik. Mivel minden új szellemi terméknek az a valós értéke, amit hoz, a piacon így megmérettetnek a gondolatok, *és valódi értéküket fogja megszabni az árat.*

A jövedelmezőséget *a vertikum végére* vetítik. Nem durumbúza előállítása a cél, hanem tészta exportpiacra. Nem takarmánybabot és opaque kukoricát kívánnak termelni, hanem több sertéshúst, nagyobb jövedelmet hektáronként.

Eladók és vevők láncolata

A *Gabona Tröszt* vezérigazgató-helyettese a szerződés aláírásakor közölte: 50–60 000 tonna tésztagyári céllisztre van az országnak szüksége. És ezt 35–40 000 hektár durumbúzával lehet megtermelni. (Ha ez a mennyiség meglesz, fölöslegessé válnak azok az erőlködések is, amelyek a minőségjavító búzák körül az idén kialakultak.) Egy malmot durumbúza őrlésre alakítanak át és jövőre üzembe helyezik Székesfehérváron a tésztagyárat. Dr. Szániel Imre, a *Szegedi Gabonatermesztési Kutatóintézet* igazgatója bejelentette: a vetőmag-szaporítást 30 000 hektárra is vállalni tudják. A durumbúza-termelőket a *Pannónia* szervezi meg. Ez év őszén már 1600 hektáron vetettek durumbúzát. — 900 hektáron a Pannónia szervezésében. A durumbúza ára 447 forint, az aestivum 320 forintos árával szemben.

Kialakult tehát az eladók és a vevők láncolata a nemesítőtől a termelőkön át az exportőrig, ahol az összekötő kapocs a várható előny, ahol a láncolat minden tagja az utána jövő eredményeiben százalékosan is érdekelt. A nemesítő és a Pannónia a termelők többleteredményeinek X százalékát kapják. És a Pannónia bizonyos százalékban részesül majd minden tonna után, amit az ő szervezésében a Gabona Trösztnek szállítanak. Egy asztalhoz ültette, egy azonos érdekeltségi láncolatban hozta össze tehát a Pannónia mindazokat, akik az exportésztza előállításában részt vesznek.

És ugyanez a láncolat jött létre a *takarmánybab*-termelésben is.

Nyugat-Európában erőteljes törekvés indult arra, hogy függetlenítsék magukat az amerikai szójaimporttól. Ez számunkra azt jelentheti: nemcsak a hazai szójatermelés előtt nyílnak új távlatok, hanem a takarmánybab vagy másképp lóbab előtt is. A lóbab fehérjetartalma vetekszik a szójáéval. A Pannónia kísérletként az idén 10 hektáron termeltette. 39—42 mázsa átlagtermés (a skandináv államokban 40—50 mázsa között állandósult.) 700 forint az új ára, 1000 forint, ha exportminőségű. A Gabona Tröszt minden mennyiségre vásárló. A Pannónia jövőre 300—400 hektáron fogja termelését megszervezni. A magyaróvári egyetem receptúrája alapján Baranyahidvégen etetési kísérleteket állítanak be, Lentiben pedig elvetették kis parcellákon az NSZK-ból importált őszi lóbabfajtát. 50 mázsát várnak tőle.

Felgyorsult a gondolkodás

Azt mondtuk, hogy szellemi terméknek az a valós értéke, amit hoz. A Pannóniával nálunk egy új irányzat indult el, s a másfél év önmagáért beszél. Nagyobb mozgásteret kapott a szorgalom, és a tehetség. A gondolkodás már felgyorsult.

Báling József

A köznapi tudat közhelyei

„Ilyen az élet..."?

A köznapi tudat közhelyeiről köteteket lehetne írni. A legelemibb módszeresség és kontroll nélkül ontjuk ezeket nap mint nap. Ontja őket az élet. És bár a tudomány egyre jobban beépül a köznapi tudatba, egyre valósabbá és hitelesebbé teszi annak megállapításait, messze vagyunk még attól, hogy mindenre magyarázatot kaphassunk akár a tudománytól is. Pedig viszonylag kézenfekvő dolgokról van szó, olyasmiről, amivel a tudomány már rég elboldogult volna, hiszen megvan hozzá a módszer- és eszköztára. Mégis: a problémák zöme egyelőre csupán a köznapi tudatot feszegeti. Mindhiába... Vagy mégsem?

A napokban részt vettem egy egyetemista ankéton. A háromórás vitát végighallgatva az volt a benyomásom, hogy „rossz egyetemistának lenni". Végletekig vitt panaszok, sirámok szőtték át az egyetemet hallgató huszonévesek vallomásait. Hát persze: a mindenkori húszévesek világfájdalma, világproblémái – gondoltam és visszaidéztem a magam huszonéves meglátásait, hangulatát, amely sirámosságában meglehet, hogy túltett egy éhező ázsiai munkanélküli munkás szavakban meg sem fogalmazott hangulatának nyomottságán. Ezek a fiatalok sem tudták megmondani, mi a problémájuk, csak azt hajtogatták, hogy problémájuk van. Meghogy „falak" vannak. Igy igaz. Az azonban mégiscsak elgondolkodtató, hogy én – bár jóllehet nem tegnap voltam húszéves – ma sem tudom, könyvespolcom melyik kötetét kellene lekapnom, ha valami érdemleges ismerethalmazt szeretnék összemarkolni a huszonéves ifjúság általános és konkrét helyzetének jellemzésére. A társadalomtudomány mai magyar eredményei ezt nemigen teszik lehetővé! Van ifjúságkutatás? Foglalkozik valaki tudományosan az általában vett és a mai magyar ifjúság problémáival? Van ennek valahol valamilyen tudományos fóruma? Időszaki kiadványa? Egyéb publikációja?

Addig is, amig várom a válaszokat, elmondhatom: ezen a vitaesten ezt a fajta igényt nem hallottam megfogalmazódni. Köznapi vita folyt, köznapi megállapításokkal, közhelyekkel teli, csapongó párbeszéd. Pedig a hallgatók egy része olyan karokon és szakokon tanul, ahol a fő tárgyak közé tartoznak a társadalomtudományok, ahol akár intézményesen, akár **diákköri** szinten minden további nélkül – megfelelő eredmények reményében – „kutathatnák meg" magukat, saját rétegüket az érintettek. Hogy ne csak hangulati-közérzeti szinten, hanem objektíven is szemügyre vehessék saját helyzetüket, önmagukat.

Nekem ifjúságom hajdani nyomott hangulataiért ma már elegendő kárpótlást nyújt, ha arra gondolok, hogy – bár a nagyapám még analfabéta volt – nekem azért sikerült összehoznom egy-két oklevelet. Vagyis: nekem elégtétel az is, hogy *egyáltalán tanulhattam* valahol, valamilyen formában... Tudom, húsz év múlva a most hevesen vitázók is „beérik" majd ennyivel, ami nem kevés!... Valahol a huszadik század vége felé béke volt, ők tanulhattak és vitatkozhattak... Lesz idő, amikor ezt tartják majd életük legszebb korszakának. Hogy addig se fejlődik ki az intenzív ifjúságszociológia? Hogy akkor sem tudnak a majdani vitatkozóknak a tudomány pozíciójából mondani semmit? Az lehetséges. Rajtuk is múlik.

A köznapi tudat kedvenc vesszőparipái az általánosságok. Ezek körülbelül így hangzanak (ifjak): „Nem tudunk kibontakozni, mert *falak* vesznek körül bennünket." (Öregebbek): „A tudat fejlődése elmaradt a lét fejlődése mögött." Magyarul: A kispolgáriság tudati csökevény. (Örökös és általános): „Az iskola nem képes a mai, modern életre nevelni." (Egy egyre erősödő): Az alkoholizmus okait találgatva kutatgató cikkecskék megállapításai szerint „az alkoholizmus társadalmi probléma, tenni kell ellene". (Világvi-szonylatú): „A nyavalyás időjárás oka a sok atomrobbantás." (Hazai, akút): „A hollywoodi stílusú villák a Mecseken, a Rózsadombon és a Balaton körül a nép pénzén épültek..."

Mondom, mindezt a végtelenségig lehetne sorolni. Köznapi felvetések, amelyekre ismeretesek a mindennapi válaszok is. Ha azonban egy tudós vagy mondjuk a tudomány eredményeire támaszkodni akaró, tudományos választ megfogalmazni óhajtó pedagógus akarna rájuk válaszolni értelmes körben, nem nagyon támaszkodhatna a tudományra, mert még annak sincsenek meg a maga ilyen irányú válaszai. Mivel még a tudomány is csak keresi – ha keresi – a maga idevonatkozó válaszait. Pedig a megkésettség elkerülhető volna, hiszen a társadalomtudomány nem éppen a legköltségesebb dolog. Vizsgálati eredményei a társadalom *önismeretének* a legfontosabb elemeit képezhetnék. Nem kérdés, hogy szükségünk van-e ilyenfajta önismeretre.

Az imént felsorolt közhelyek közül például vessünk egy pillantást az iskolára. A középiskolai tanárt elmarasztalja a felsőfokú, mondván: nem tanította meg a gyerekkel ezt meg azt. Az általános iskolainak a középiskolai tesz szemrehányást – ugyancsak mondván: nem tanította meg ezt, meg azt. A pedagógusok elmarasztalják a szülőket, a szülők az iskolát. A társadalom és a hivatásos pedagógiai szakértők elmarasztalják az egész iskolaügyet. És a pedagógustársadalom azt mondja, hogy nem kapja meg a társadalomtól azt a megbecsülést, ami megilleti, sem anyagilag, sem erkölcsileg... Íme a kör köznapi szinten már be is zárult. Pedig, ha megnézzük: mi az iskola? A mindenkori társadalom része, függvénye. A mai magyar iskolában az égvilágon semmi sem jobb és *nem is rosszabb*, mint a mai magyar társadalomban. Ahhoz, hogy az iskolával végre kibékülhessünk, meg kellene ismerni a szó tudományos értelmében is a mai magyar társadalmat, annak múltjával, jelenével és várható jövőjével együtt.

És addig? Addig? Hagyjuk divattá fejlődni az iskola szidalmazását, elmarasztalását? Valaminek valami ez is. Legalább van egy bűnbak...

A világ csak tudatos ismeretek birtokában változtatható meg – mondta valaki. És igaza volt.

Bebesi Károly

Novemberi napfényben fürdik Lvov-Kertváros. Az előtérben a nevelési központ.

Egy „hagyomány" a múltba vész

Decemberre már csak százkilencven lakás maradt

Téli szünetre készülnek az építők

November végi vasárnap... A természet – mostanában – ritka ajándéka: napfény tündököl az ablakokon, víztócsákon. A házak előtt autókon bütykölnek, gyerekek szaladoznak, túrják szét a homokot, hurcolják az építési hulladékot. Az autóbusz-megállóban hétköznapi méretű tömeg.

A harmadik óvoda-bölcsőde épületben munkások szorgoskodnak. IMS-váz magasodik a nevelési központ épületei fölé – kollégium lesz majdan –, a pillérek közül huppogó zaj sodródik a házak felé. Egy leendő tízemeletesre daru néz le jóindulatúan, körülötte térelemloggiák, WC-fürdőszoba blokkok. Házak közt száguld be egy 16-os, majd egy másik húz el mellette a város felé. Az utas egy lepényépületre, meg a körülötte tevékenykedő munkásokra pillanthat. Tízemeletes házsor nagyvárosi utcakép ígéretével vigyázza a Sarohin tábornok útját. Ütemes dördülések: két cölöpalapozó-gép veri egymás mellett szorgalmasan a földet. Átmegyek az úton, leugrok egy méternyivel mélyebbre. Ez lett volna az egykori Málomi út?... Visszatekintek a házsorra. Megejtően szép a kép... És itt előttük a tábla: Pécs. Az első málomi házak szomszédságában is egy formálódó épülettömb: a leendő szakmunkásképző. Itt is dolgoznak.

*

Az elmúlt hetekben megszokhattuk a látványt: ha az idő engedte, az építők java vasárnap is ott dolgozott, ahol előtte a hétköznapokon. *Harka János*, a Baranya megyei Építőipari Vállalat termelési igazgatóhelyettese azt mondja:

– A tervezett átadások teljesítését az elmúlt hónapok időjárása, a sok csapadék nehezítette. Egyes munkafolyamatok, mint pl. a tetőszigetelés, a földmunkák, a nagyfokú iparosítás ellenére is csak a szabadban végezhetők. E szakmáknál a munkabrigádok mindent elkövetnek, hogy a kiesett napokat szombat-vasárnapi munkával behozzák.

Az újonnan beköltöző meghökken, amikor a hétvégeken is dolgozó építőmunkásokat látja. Ebben a szabadszombatos világban fura, hogy éppen az építők... és minden hétvégén... De vajon hogyan reagál a november derekán beköltöző erre a számára magától értetődőnek vélt tényre? Máskor is voltak novemberben költözők – vetheti ellen. Valóban. De én arra is emlékszem, hogy... Szóval: a mostani novemberi költöző mondjuk három éve biztosan decemberi vagy nagy valószínűséggel januári, esetleg februári beköltöző lett volna. Hányszor vitatkoztunk értetlenül a helyzettel: miért sűrűsödnek össze a lakásátadások év végére úgy, hogy 100–150 még át is botladozik a következő év elejére? Ezért is hallgatom nagy örömmel az igazgatóhelyettest:

– A lakásprogramban megvalósított évközi ütemes átadás megszüntette az év végi torlódást. Az 1321 saját lakásból csupán 140 maradt decemberre. (A Bács megyei házgyári lakások elkészítésével együtt egyébként 1482 lakást ad át idén Pécsett a vállalatunk.) Így aztán az év végi hangsúly egyéb létesítményekre tevődött át.

*

Pécsett 1980-ban Lvov-Kertváros volt a BÉV fő akcióterülete, az a terület, amit a köznyelv Siklósi városrésznek mond. Itt ez az óriási tömb – a tervrajzokon, beruházási okmányokban a 2. tömb nevet viseli – amit az Egri Gyula út, a Sarohin tábornok útja és a Hajdu Gyula út határol több ezer lakást, egy remekbe sikerülő nevelési központot, itt is, az országban is unikumnak számító közműalagút-rendszert és sok-sok reményteli parkterületet összefogón. 1977-ben kezdett épülni, s íme most, 1980 végén azt mondhatni: magasépítésileg – legalábbis a lakásokat illetően – csaknem el is készült. Közben már a nagy háromszögben (1. tömb) is több száz lakás vált otthonná és az építés láza átcsapott az 58-as úttal határos 4. tömbre is, ahol állnak az első trafóházak, s megtörténtek az első próbacölöpözések is. De ez már 1981... És vajmi kevéssé törődnek vele azok az egy-két házba beköltözők, akik a maguk hepe-hupás útjukról irigykedve nézegetik azokat az épületeket, amelyek kapujához aszfaltozott, vagy még csak betonozott út és járda vezet.

– Eltökélt szándékunk volt, hogy minden átadásra kerülő épülethez megépítjük az utat is. Sajnos, néhány helyen nem sikerült... Nem tudtuk kivédeni az időjárás okozta nehézségeket, ezért ideiglenes utak építésére kényszerültünk.

Ahol vasárnap is dolgoztak...

– Fontos feladatunk, hogy a Csontváry utcai új ABC-t december 20-ra árusításra készen átadjuk; ebben segítségünkre van a Hőszigetelő Vállalat és a VILLGÉP – tőlük függ a hűtőkamrák időbeni elkészülte. Az év végéig műszakilag átadjuk az OB–3 jelű óvoda-bölcsőde komplexumot, a harmadikat ebből a típusból ebben az évben. Ugyancsak idén adjuk át a tömb első e célra épült orvosi rendelőjét, valamint egy tízemeletes tömb előtagjaként épített fodrászatot és szabóságot.

A nevelési központ kollégiuma, a szakmunkásképző, az 1. tömbben még csak alapozott tízemeletesek – nem idei témák.

A fentiek – BÉV-időszámítás szerint! – december 22-t jelentenek, hiszen az építőknek idén ez lesz az utolsó munkanapjuk. 1980-ra tett ígéreteiket eszerint nem december 31-ig, hanem 10 nappal korábban kell beváltani. Év végi szünet lesz az építkezéseken, Lvov-Kertvárosban is, másutt is. Addigra átadják próbaüzemre a kenyérgyár süteményes-üzemét és félbehagyják a befejező munkákat a két nagy belvárosi éttermen, s a hozzájuk tartozó irodaházakon is.

Hársfai István

Ahol vasárnap is dolgoztak: a Csontváry utcai új ABC
(Fotók: Proksza László)

„Itt finomabb az ebéd, mint otthon"

Pécs országos példát mutatott

Lisztérzékeny gyerekek az óvodában

A bájos-esetlenül markolt kanál eltűnik a csöppnyi szájban, aztán egy újabb gyors merítés a tányérból, mintha attól félne a pöttöm emberke, hogy elszökik előle a főzelék a gondosan összevágott sült hússal.

Az étvágy általános, pedig ezúttal tökfőzelék az ebéd, ami köztudottan nem tartozik a kedvencek közé óvodáskorban. Látszólag nincs semmi rendkívüli itt a pécsi „Ajtósi Dürer" óvodában és bölcsődében, de hogy miért is egyedülálló ez az országban, arról leginkább a beavatottak tudnak. Szeptember közepe óta ide járnak azok az úgynevezett lisztérzékeny gyermekek, akik egy falatot sem ehetnek a búza-, rozs-, árpatartalmú ételekből.

Összesen százhúszan járnak ide, kiscsoportostól a legidősebbekig, közöttük harminchárman szorulnak rá a szigorú diétára.

– Csóóóókolom – hangzik a kiscsoportosok kórusa, amint belépek, s egy pillanatra megáll a kanál a kezekben. De ez csak átmeneti figyelem a jövevénynek, sokkal fontosabb az, ami még a tányérban van.

– Hol jobb az ebéd? Itt vagy otthon? – kérdem, s rögtön el is szégyellem magam tapintatlanságomért, de a diétások habozás nélkül, tárgyilagosan szögezik le:

– Itt.

– Én nem ehetek kiflit – újságolja egy bogárszemű csöppség, a hároméves Herczeg Mónika, és többen csatlakoznak hozzá, csöppet sem hiányolva az említett sütemény.

Nagy Ferencné, az óvoda vezetője már nyugodt a kezdeti szorongás után.

Féltünk eleinte, hogy a gyerekek számára szokatlan lesz a közösség, sikerül-e megtartani a szigorú diétát, de hamar eloszlott minden aggodalmunk. A kezdet kezdetén feloldódtak egymással a kicsik, s az étkezésnél sem volt probléma, ha esetleg mást kaptak a diétások, mint a többiek. Egyébként a konyhán is törekednek arra, hogy lehetőleg ízben és küllemben ne legyen különbség a kétféle étel között. Ami pedig a fejlődésüket illeti, azt hiszem, önmagáért beszél az, hogy jövetelük óta átlagosan egymásfél kilót híztak.

– Társaiktól sem juthatnak hozzá számukra tilos ételekhez?

– Ettől nem kell tartani. Egyrészt maguk a gyermekek is tudják, hogy mit nem ehetnek, másrészt az első szülői értekezleten közöltük az apukákkal, anyukákkal, hogy ne hozzanak magukkal kiflit, kekszet, egyéb ennivalókat a nem diétás gyerekek. Minden kis óvodásunk születésnapját megünnepeljük, erre a gyerekek gyümölcsöt hoznak, azzal kínálják társaikat.

A konyha a bölcsődéhez tartozik (van két bölcsődés diétás kisgyerek is), dolgozói a szó szoros és legnemesebb értelmében áldozatot vállaltak a gyermekek érdekében. Külön kell elkészíteni minden ételt a diétásoknak, s a kukorica, rizs, szója alapanyagokkal sokkal nehezebb, kényesebb a főzés, mint a hagyományos konyhánál. Nemritkán már reggel hatkor ott állnak a tűzhely előtt és készítik a kukoricaprószát. Megesett, hogy probléma volt a diétás kenyérrel, hát maguk dagasztottak kukoricalisztből. Mindezért a plusz munkáért egy fillérrel sem magasabb a fizetésük. Karsai Sándorné már lassan kiérdemli a „diétás konyhaművész" címet – a gyerekek biztosan megszavaznák neki – ezt természetesnek tartja:

– Vállaltuk, szívesen csináljuk. Nekem is van gyerekem, bele tudom élni magam a szülők helyzetébe. És nagyon nagy öröm az, ha jól sikerül az étel, jó étvággyal esznek a kicsinyek.

Falus Józsefné, a bölcsőde vezetője a fő anyagbeszerző, s e minőségben nem kevés szaladgálás teszi még zsúfoltabbá napjait.

– Szerencsére jó a kapcsolatunk a Szupermarket dolgozóival, tőlük vásároljuk a rizs és kukorica alapanyagokat. Néha viszont eleget fő a fejünk, ha nem sikerül időben beszerezniök valamit, mint például legutóbb a kukoricadarát. Emellett szinte minden reggeli, ebéd kötéltáncot jelent az igények és az étkezési keretösszeg között, de eddig sikerült mindent megoldanunk.

– És mindezek ellenére...

– Természetesen szívesen, sőt, örömmel tesszük.

És hogy mindez megvalósulhatott, hogy Pécs ebben országos példát is mutatott, sokak áldozatkészségére, hivatalán túli segíteni akarására is szükség volt. Gyermekorvosoktól, tanácsi dolgozókon keresztül a kereskedelmi szervekig sokakat illet köszönet. Hálásak, boldogok a szülők is, közülük Juhász Lászlóné így fogalmazott:

– Nem is tudom, mi lett volna velünk az óvoda nélkül. Férjem keresetéből képtelenek lennénk megélni, s a kisfiamat, Gáborkát is mintha kicserélték volna. Vidámabb, elevenebb, fogékonyabb. Nagyszerű az étvágya, szépen feilődik. Csak hálával tartozunk mindenkinek, aki segített és részt vesz ebben.

Kurucz Gyula

Száz éve született Alekszandr Blok

Az orosz költészet századeleji megújhodása éppúgy a szimbolizmus jegyében történt, mint ahogy a magyar líráé. A párhuzam még azzal is folytatható, hogy mindkét országban egy-egy nagy költői egyéniség nevéhez kapcsolódik a legerőteljesebb újító törekvés. Nálunk Ady költészete hozza a robbanásszerű változást, Oroszországban pedig Blok művészetében emelkedik világirodalmi rangra a modern líra.

Blok pályája azonban jóval ellentmondásosabb, mint magyar kortársáé. Hosszú utat tesz meg, míg a vallásos-misztikus szemlélettől megszabadulva eljut az élet reális látásáig, majd pedig a forradalom igenléséig. Életének költészetének alaposabb ismerete kell ahhoz, hogy megértsük különös egyéniségét, mélységeket és magasságokat bejáró művészetét.

A haladó szellemű, igényes műveltségére büszke nemesi család sarja 1880. november 28-án született Szentpétervárott. Érzékenységét édesanyjától örökölte, aki maga is foglalkozott írással. A költészet iránti vonzalma igen korán megmutatkozott, szinte gyerekfejjel írta első, meglepően érett verseit. Egyetemi hallgató korában már neves szimbolista folyóiratok tekintették állandó munkatársuknak, irodalmi körökben ismert és ünnepelt költőnek számított. Amikor 1904-ben *Versek a Gyönyörű Hölgyről* címmel kiadta első kötetét, általános elismerést aratott. Még az ellenlábas kritikusok is dicsérték eredetien újat hozó tehetségét.

„Az irodalom lényege a mítosz" – vallotta Blok ekkortájt. A Gyönyörű Hölgy – akinek valóságos mása szerelme, Mengyelejeva volt – az eszményi, elvont szépséget jelentette számára. Romantikus képzelete ezt az ideált jelenítette meg gazdag, sejtelmes képekben, lenyűgöző zeneiségű sorokban. Álom és valóság utánozhatatlan harmóniája uralta költői világát, de ebből a valóságból még csaknem teljesen hiányzott a közösségi élmény. Magányt dicsérő, a személyiség kultuszát valló lírájától mind a politikai, mind a társadalmi problémák távol álltak.

Az első, költészetére is kiható megrázkódtatás az 1905-ös forradalom bukását követően érte Blokot. Az események rádöbbentették, hogy a költő az élet igazi problémáitól nem zárkózhat el. Erre az időre esik szakítása a misztikus művészet apostolának, Szolovjovnak körével. Ez a szakítás, bár nem kis lelki vívódás árán történt, Blok szemét rányitja a korabeli orosz valóságra. Lassanként felismeri, hogy a cári rendszer a végsőkig romlott, s kiutat csak egy radikális társadalmi változás jelenthet. Sorban megjelenő versesköteteiben ennek a változásnak az óhaja szólal meg. Fojtott hangulatú, mélyről feltörő bánattól súlyos költői remekei már az elnyomottakkal rokonszenvező embert mutatják. A haladó mozgalmakkal azonban nem találja meg a közös utat, magányosan lázad, mint ahogy magánéletében is egyre elvonultabb lesz. Különösen a háború éveiben, mikor ösztönös tiltakozása miatt a hatalom elszigeteli.

A forradalmak szabadítják fel lelki bénultságából. Szinte újjászületik a forrongó tömegek láttán. A régen áhított változások beteljesedésének reményében dolgozik egy, a cári rendszer bűneit kivizsgáló bizottságban, majd az októberi forradalom után a szellemi élet megszervezésében, irányításában. Könyvkiadót vezet, a világirodalom remekműveinek lefordítását szorgalmazza. Verset utolsó éveiben alig ír, de ekkoriban keletkezik *Tizenketten* című nagy poémája, melyben a szocialista forradalom látomását örökíti meg. Ez a vers már előre mutat egy új korszak költészete felé.

Szívbetegségben halt meg 1921. augusztus 7-én, fiatalon, de egy teljes költői életművet hagyva az utókorra.

Kovács Sándor

Alekszandr Blok

Gyötrő ínségben, megalázva

Gyötrő ínségben, megalázva,
görnyedni unt évet, napot.
Mikor szökik mezőnk kalászba,
mikor lesz a nép sorsa jobb?

Ha megjön a nyár, éjszakára
szél támad, hajladoz, neszez,
zizzen a szélvert búzatábla:
a virágzás ideje ez.

Vadvirágkoszorú, virágok
dísze és öröme a nép.
Hogy várjuk, várjuk már az áldott,
a százszorszent nyár vad hevét!

Lator László fordítása

EMLÉKEZÉS

Találkozásaim Simon Bélával

Akkoriban, az 50-es évek elején a Pécsi Tanítóképző Intézet igazgatója voltam, abban az épületben, ahol most a Széchenyi Gimnázium van. Igen nagy pedagógushiány volt, hiszen a 8 osztályos általános iskola és az államosítás nagy terheket rótt az oktatásügy irányítóira. Ekkor született meg az ún. „képesítés nélküli nevelő" fogalma, amely azt jelentette, hogy az iskolában tanítást vállaló, és középiskolát végzett egyén alsótagozati tanítói oklevelet szerezhetett. Ugyanakkor intézetemet a felsőbb hatóság azzal a joggal is felruházta, hogy a felsőfokú intézményeket (egyetemet, főiskolát) végzett személyek is szerezhettek nevelői képesítést, de ők már irányultságuknak megfelelően szaktanárokká válhattak a felső tagozatban. Így kerültek hozzám jogászok, bölcsészek, és így jelentkezett nálam két levélben felejthetetlen jó Simon Béla barátom is, aki szintén nekirugaszkodott, hogy a pedagógusi képesítést megszerezze, és mint rajztanár működhessen. Első levelét 1952 karácsonya előtt hozta a posta.

„Kedves Igazgató Kartársam! Több mint egy éve tanítok az alsószentmártoni ált. iskolánál 88 román anyanyelvű cigánygyereket. Látogatások alkalmával több ízben említette Martonossy, Bocsárdi, hogy keresselek fel, és jelentkezzem nálad bizalommal, képesítés végett. Ma ez volt a szándékom, de autóbusz nem jött, így nem tudtam bejutni, vonat csak délután lett volna Siklósról, így lemaradtam. Nem maradt más hátra, levélben fordulok Hozzád, egyben magamról is röviden írok. Tulajdonképpen festő vagyok, írjuk úgy: festőművész, kiállításaim, több munkám képtárakban, továbbá főiskolai díjak némileg jogos művész jelzővel felruháznak (...) 1939-ben nagyban dühöngött a sovinizmus, a Budapesti Képzőművészeti Főiskola nem ismerte el a kolozsvári Belle Arte-n töltött időt, s mint holmi fiatal titán nem is törekedtem képesítésre – nem papír teszi az embert mondván –, a sors iróniája cáfol, hiába kellett tudni többet a művésznek, magasabb tudás, egy kép: egy remek; lám egy kis cigány gyerek néha zavarba hoz, nem érti, „rajzold le, tanító bácsi"; nos így lettem én egy év alatt kétszer kitüntetve, ami megint csak a festőnek szólt. 900 cigány él itt, tanulmányaim írásban, rajzban készítem róluk, cigányul nem tudnak, anyanyelvük román. Ez ideig, 7 év alatt 11 tanítót kivégeztek. Makarenko kellene ide. Forgatom őket, nagyító lencse alatt, két szemmel; más idegrendszer, testalkat, izomzat, koponya, bennük a századok alatt összegyűlt keserűség csökönyössé tette. Déli népek tunyasága, furfangja párosul nagy szegénységükkel, nem hisznek semmiben, két fillérrel félre lehet vezetni őket, ezért nem boldogulnak. A nagyszerű, ismeretlen dolgokat megcsodálják, mihelyt megismerik, vége, a Sámán megbukott. Primitív hegedűművész-, tánc és énekzsenik rejtőznek közöttük. 90 százalékuk festőművész akar lenni, mindenütt rajz, könyv, füzet; otthon öreg, fiatal fúr, faragva virágot, galambot fából, lázasan keresik a titkom. Nemrég kaptam meg a minisztériumtól a „Cséplés után" c. munkám árát, 1500 Ft-ot, ez bevágott, pénzt jelentett! Azóta lesnek rám, „hogy csinálod" – kérdik; mutatom a sok könyvem (van vagy 500 db) abból tanultam (...) Leírtam mindezeket, lehet, érdekel is, mibe vágtam fejszém. 700 éve élnek itt; egy egész dinasztia, nincs a faluban hat elemi osztályt végzett ember. Otthonuk sárkunyhó, elvétve egy-két fabútor, jobb ház; a padlón szalma, erdei munkások, keresetük vígságba ölik, nincs szomorú ember közöttük. Vagy énekel, vagy veszekszik. Ha egy pedagógus jó lélekkufár, 20 évet kibírna közöttük, tisztába tenné őket, de ennyi idő kellene; és elsősorban otthont, lakóhelyet kellene építeni, betegségeket leküzdeni, amikkel tele vannak.

Röviden kérlek, egy pár sorban értesíts, mikor jelenhetek meg a vizsgára. Szeretném a karácsonyi szünidőben, ha lehetne."

Én a levelet elolvasva láttam, éreztem, hogy egy rendkívüli emberrel van dolgom. Csodálkoztam, hogy a vizsga anyagát nem is kérdezi, hanem már a karácsonyi szünetben szeretne túlesni a vizsgán. Írtam neki pár sort, melyben megküldtem a vizsgatájékoztatót, továbbá kértem, hogy küldje meg legutolsó, legmagasabb iskolai bizonyítványának másolatát, mert ettől függ a vizsgaanyag mennyisége és minősége. Értesítettem, hogy a minisztérium csak június végén rendez vizsgákat számukra, egyben felhívtam figyelmét, hogy a leendő pedagógusok elé magyar nyelvi és helyesírási szempontból szigorú követelményeket kell támasztani. Körülbelül ez volt a levelem tartalma, s egyúttal meghívtam őt személyes találkozásra.

Második levele – a következő év elején küldte – megható volt számomra. Ebben ezeket írja:

„Kedves Igazgató Kartárs! Köszönöm a küldött tájékoztatódat. A leckét is, tényleg sok a hiba. Bizonyára rengeteg ékezethibának is kellett ott lennie, amit tapintatosan elhallgattál. Nem mentség számomra, hogy román iskolákat végeztem, és el nem végeztem. Román és francia mellett megmegtanulhattam volna anyanyelvemet jobban is. A Reáliskola 4 osztályából abszolváló bizonyítvánnyal rendelkezem, számomra csupán a képzőművészetiek értékesek, végbizonyítványt csak a képeimről olvashatnád le. Szakmájában jártas tanáremberr könnyen elvághatja a nebulót. Alszeghy Zsolt világirodalomból egyik collokviumon arra a kérdésre, hogy készültem-e, felelve, hogy „igen", azt kérdezte: „Milyen cipőben táncolt Piroska?" Nevetett, „azért jeles", – mondta, de láttam, ha akarná, a jelesből bukás is lehetne. Téged én is megbuktathatnálak vajon piktúrából? Ha „paidossal" akarok foglalkozni, nekem is meg kell tanulnom a nyelvtant, mint ahogyan ezren megtanulták. A vizsgára jutás, mint írod, elég sok ceremóniával jár, irataimat, hogy mind a kezembe legyenek, külföldről kell kérjem. Gondom tömérdek. Márciusra egy egész kiállításra való anyagot kérnek Pestre. Már egyszer ledoktoráltam: 16 képem a Fővárosi Képtárban, 2 a Képzőművészeti Múzeumban, 8 külföldi múzeumokban. Levelemben egyelőre ne keresd a külsőt, hanem a mondanivalót; mélyre nem lát az, ki a felszínt vizsgálja: általános pedagógusbetegség. Soraimat valaki kezébe veszi, csak a fejét csóválhatja, ily hanyag, rendetlen külső takarhat-e értéket?

1953. II. 10.

Üdvözöl:
Simon Béla"

Később meglett az oklevél is, személyesen is összebarátkoztunk. Jót nevettünk levélbeli ismerkedésünkön. Meleg barátság szövődött közöttünk, én benne a festőművészt csodáltam, Ő bennem az elméleti pedagógust tisztelte. Halála előtt pár héttel a pesti Mecsek expresszen utaztam, és két cigány szarmazású, jól öltözött, értelmes, 40 év körüli férfi beszélgetését akarva-akaratlanul is kihallgattam a gyorsvonat folyosóján. Az egyik ezt mondta: „Volt egy tanárunk Alsószentmártonban, az volt ám egy tanár, tudott a mi nyelvünkön is beszélni, és csudásan rajzolt, jól megtanított bennünket látni és rajzolni. Én sokat köszönhetek neki. Simon Bélának hívták." A véletlen sors két nap múlva összehozott Bélával a Széchenyi téren, és elmeséltem neki a hallottakat. „Ó – azt mondta –, én már egész legenda vagyok a dél-baranyai cigányok körében. Simon Béla már egy legenda" – mondta fáradt mosollyal, és ezzel elbúcsúzott tőlem – örökre.

Dr. Szántó Károly

IKONOK

A moszkvai Rubjov Múzeum gazdag anyagából mutat be XVI—XVII. századi ikonokat a Szépművészeti Múzeum. Képeink a kiállításon készültek:

Szent Mihály arkangyal. (Velikij usztyugi műhely, XVI. század.)

Részlet a Cári kapuból. (Rosztov környéke, XVI. század.)

Kerék Imre

Erőtér

ahogy a fémkék lándzsasoron át-
zúdítja elektromos viharát
eleven zöldjét égő vörösét
s horgas gyökereibe beletép
a szirmokig villámló vad gyönyör
öntudatlan mélyrétegeiből
miféle ösztön hajtóereje
röpíti a parancsot fölfele
könyörtelenül feszíteni szét
a kert vasketrecbe zárt négyszögét
véges határait a végtelen
felé kitolva végre az legyen
ami akart teljesebb önmaga
mennyi beléfojtott indulata
robban ki most hogy töviseivel
a makacs ellenállásnak felel
mennyi dühödt nekirugaszkodás
amíg föladja réseit a rács
s kigyújtva tüzét a beton felett
a bokor levelenként megremeg
s a világnyi huzatban föl-le-föl
korláttalan szépsége tündököl

Két találkozás

MEGBÉKÉLÉS

Ül a bácsi. Ünnepélyes feketében. Ő az időt kérdezi tőlem, mert beszélgetni akar az út unalma ellen. Én azt, hogy honnan és hová utazik?

Mondja: Vásárosnaményba, onnan busszal még tovább. Naményig együtt megyünk. Gondja lehet, mert magába roskadtan ül, mintha megbánta volna, hogy beszélgetni akart. Később mégis megkérdezi:

– Rosszféle embernek látszom én?

Ritka kérdés, második mondatnak különösképpen. Előbb azt hiszem, hogy én bántottam meg valamivel, de nem, hiszen ő sem barátságtalan. Mondom hát:

– Miért nézne ki annak? Különben sem írják az emberekre az olyat.

Bólint elégedetten. Tetszik, amit mondtam, de a következő mondatával meglep megint:

– Pedig engem most ítéltek el pénzbefizetésre, de az is ítélet...

Nézem a tisztességben megöszült elítéltet, ő meg alig várja, hogy mesélhesse már:

– Tudja, úgy volt, hogy régen veszekszik rám a szomszéd, mert árnyékol a kertjére a fám. Nem is ő haragszik, hanem a felesége, mert nekem ő jó komám volt régen.

– Milyen fa? Alma?

– Dió. Évente megterem egy jó zsákkal, és nem is akármilyent, hanem papírhéjút. Tavasszal úgy felpiszkálta a szomszédot a felesége, hogy az baltát fogott a fámra.

– És maga?

– Én meg ráfogtam a villát, mert az volt ott közel. Nem szúrtam meg, annyira nem mentünk, de nem szégyellem, hogy bizony kicsúszott a csúnya a számon. Ezt hallották meg a szomszédok, aztán elítéltek engem a szó miatt...

– És a szomszédot?

– Azt is. Mert tanúm az volt nekem is. Meg a balta mitatt. Azt látták...

– Hát a villát?

– Azt nem számították, mert a füvet forgattam. Maga tanult embernek látszik: lehet még fentebb menni ezzel?

Nevetéssel bajlódik bennem a kevéske jogtudomány, és szívem szerint fellebeznék is a szép magyar beszéd tekintetes ítélőszékéhez, mert azt így mondja el a csúnya szavak históriáját, az felmentést érdemelne. Rá is szánnám magam valamilyen jó tanácsra, de Vásárosnaményba érünk, és a leszállás sodrása elviszi mellőlem az öreget.

Később a kisvendéglőben látom még ugyan, de nem zavarom, mert éppen egy magakorú, ünnepélyes feketébe öltözött emberrel koccint. Egészségükre. Hadd teremjen a megbékélés jövőre is egy zsák dió.

RIOGATÓK

Szamoskér határában, a táblák szélén kérdeztem egy öregembert:

– Maga a csősz itt, bátyám?

– Nem, öreg vagyok én már ahhoz is. Csak kijöttem. Nézem a határt. Jólesik a szemnek.

– Nehéz év volt?

Néz erősen, válaszra való ember vagyok-e? Annak ítél:

– Nehéz, de most a madárriogatókat nézem...

– Riogatókat? Nem madáriesztőnek mondják?

– Riogatók már csak ezek...

Harsogón zöld a határ, a táblákon szerte madárijesztők védik a termést.

– Aztán miért csak riogatók?

– Hát nézze – mondja és mutatja is – ezt a gyerekholmit az unokám is felvehetné, azt a kalapot meg én, hordtam rosszabat is annál. Azt a kabátot ott városon is elhordta volna a szegényebbje. Valamikor bizony este jöttünk volna, hogy lelopjuk innen...

Nézem a bábukat, és gyermekkorom toprongyos madárijesztői egyszeriben megszelídülnek, riogatnak csak. Felfelé a madarakat, befelé – így gondolom – az emlékeinket.

Bartha Gábor

HÉTVÉGE 6.

GLAS SLAVONIJE

ESZÉKI KÉPEK

November 29-én, a köztársaság napján a szocialista szövetségi állam megszületését ünnepli a szomszédos, baráti Jugoszlávia. Ebből az alkalomból hagyományainkhoz híven eszéki testvérlapunk, a Glas Slavonije cikkeiből közlünk válogatást, ízelítőt adva a szomszédos Szlavónia—Baranya régió életéből.

A köztársaság napjára elkészült

Új oktatási objektumok Eszéken

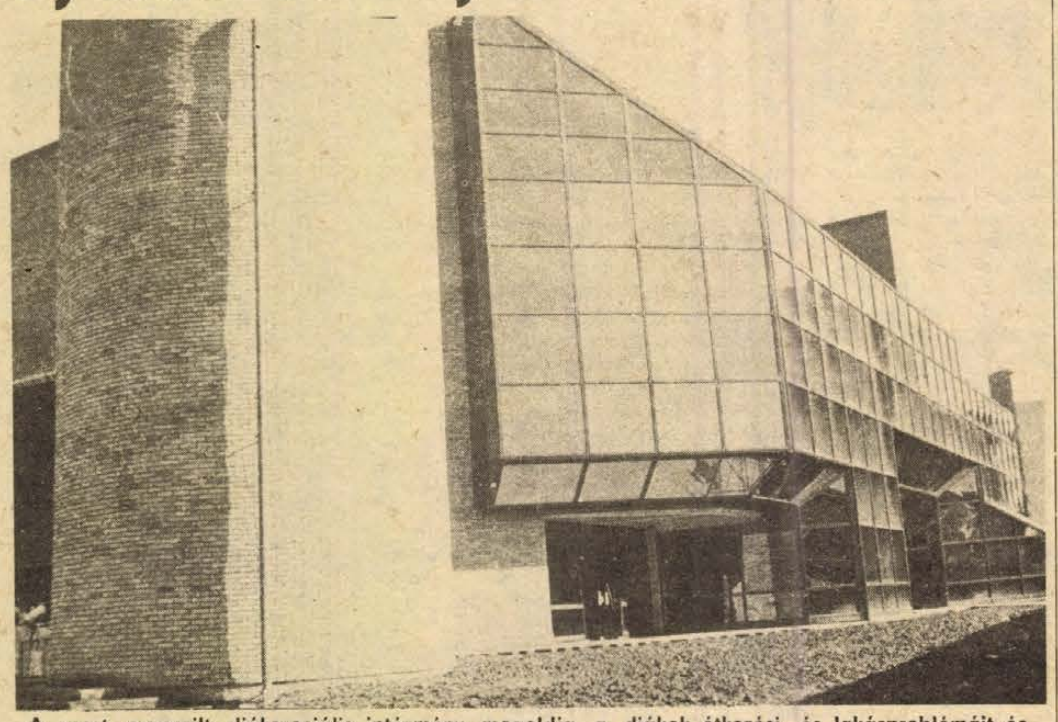

A most megnyílt diákszociális intézmény megoldja a diákok étkezési és lakásproblémáit és lehetőséget ad a kulturális és sporttevékenységre is. D. Olwitz felvétele

A köztársaság napjának 37. évfordulója alkalmából három jelentős objektumot adtak át Eszéken — mindhárom a városban tanuló középiskolások és egyetemi hallgatók képzését, szociális ellátását szolgálja. A most avatott intézmények jelentőségét érdemes kiemelni abból a szempontból is, hogy valamennyi Eszék város polgárainak, az üzemek dolgozóinak hozzájárulásával épült fel, szem előtt tartva az ifjúság korszerű képzésének célját.

A megnyílt Studentski Standard — Diákjólét, az Elektronikai és Fémipari, valamint az Építőipari Oktatási Központ új épületeiben közel 5000 fiatal vesz részt a szakmai közép- és felsőfokú képzésben. Ugyanakkor itt oldódik meg a diákétkeztetés és a szociális ellátás feladata is. A diákjóléti intézmény megnyitásakor ünnepi beszédében dr. Ivan Mecanovic, a Horvát Szocialista Köztársaság Végrehajtó Tanácsának elnöke kiemelte, hogy most, e három intézmény avatásával egyetlen napon annyi közép- és felsőoktatási hely nyílt meg Eszéken, amennyit 1945-ben a város valamennyi középiskolása együttesen mondhatott magáénak. Az újonnan megnyílt eszéki tanintézetek értéke mintegy 321 millió dinár.

ÉPÍTŐIPARI SZAKKÉPZÉS A RÉGIÓ SZÁMÁRA

Mintegy 1300 diák szakképzésére nyílik ezentúl lehetőség az Építőipari Oktatási Központ most átadott épületrészében. A közép- és a felsőfokú szakképzés együtt kap otthont az intézményben, amely eddig is sikeresen látta el feladatát, és jól képzett szakembereket adott Eszék város és a régió építőiparának. Ez kötelezettséget jelent a következő időszakban is, mivel az építőipar deficites a régió területén. Az eszéki beruházók, tervezők és kivitelezők által létrehozott oktatási központ 5700 négyzetméter területen foglal helyet, és értéke közel 100 millió dinár.

ÚJ DIÁKSZOCIÁLIS INTÉZMÉNY

Eszék, úgy is mint a Horvát Szocialista Köztársaság negyedik egyetemi városa és mint a Szlavónia—Baranya régió kulturális és oktatási centruma most gazdagodott egy másik szép és mindenekfelett hasznos épülettel, a Studentski Standard — magyar fordításban, a Diákjólét épületével. Régóta hiányzott már a városban az ehhez hasonló objektum, mivel 7000 hallgató tanul a város felsőoktatási intézményeiben, és igen nagy a középiskolások létszáma is. Eszék város dolgozói önkéntes adakozással járultak hozzá a diákszociális létesítmény felépítéséhez, pénzeszközeiket a diákjóléti, a szakképzési, valamint a köztársasági önigazgatási érdekközösségek hangolták össze. Két évvel ezelőtt kezdődött a felszerelésével együtt közel 113 millió dinár értékű objektum építése. A 6760 négyzetméter alapterületen helyet kapott a középiskolások és a felsőfokú oktatási intézményekben tanuló hallgatók számára létesült diákmenza, valamint a fiatalok kulturális, szórakozási, közéleti és politikai, valamint sport- és pihenési igényeit biztosító számos helyiség.

A VILLAMOS- ÉS FÉMIPARI KÉPZÉSÉRT

Az Elektronikai és Fémipari Oktatási Központ újonnan felépített része több mint hatezer négyzetméteren biztosítja 3300 hallgató oktatását. A száztízmilliós érték beruházója maga az oktatási központ volt. Mint a megnyitóünnepségen is elhangzott, ez az intézmény rendkívül sokat tesz az iskolai reform végrehajtásáért és szoros együttműködést alakított ki az oktatás valamint a munkaszervezetek között. Ezt a munkát segítheti tovább a korszerű, funkcionálisan kialakított oktatási intézmény. Öt évvel ezelőtt egyébként Eszék elsők között korszerűsítette a Horvát Szocialista Köztársaság területén az általános iskolai oktatást, és most azon városok közé tartozik, melyek jelentős összegeket fektetnek a szakképzésbe, közösen az abban érdekelt munkaszervezetekkel.

V. Sikora—N. Levak

Az új Hotel Osijek

Karcsún ivel át a Dráván az Ifjúság hídja

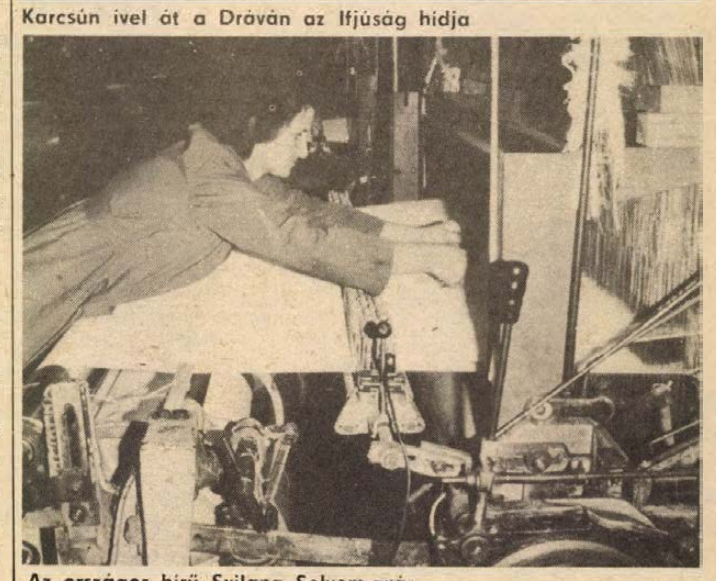

Az országos hírű Svilana Selyem gyár

(Murányi László felvételei)

Látogatóban egy parasztportán

Csirkenevelés családi vállalkozásban

— Gyakran felriadok éjjelente. Azt álmodom, hogy elöntötte a víz a baromfiólat. Rémülten felugrom, és kirohanok az ólba a csirkékhez. Azok persze nyugodtan alszanak... A következő éjszaka a fűrészporoskályha jelenik meg a szemem előtt: kiesett belőle a parázs, és felgyulladt a padló. Újra ki az ágyból, és mint a bolond, futok az ólba. A szívem majd kiugrik. Kinyitom az ajtót, hát látom, hogy a csirkék szépen odabújtak a kályha köré, és minden rendben...

Így beszél éjszakáiról a kruševicei Pavle Milošević. Fiatal ember, harminchárom éves. Egészséges, erős; szelíd mosolya soha nem tűnik el az arcáról. Azokra a két évvel ezelőtti napokra emlékezik, amikor az első csirkeszállítmány megérkezett hozzájuk. Tizenkétezer csirke.

Szülei csak ennyit tesznek hozzá: — Le se hunytuk a szemünket az első időkben. Tele voltunk rettegéssel. A férjem minden órában felkelt, hogy megnézze, nincs-e valami baj a csirkékkel.

Most már nyugodtabbak az éjszakáik, pedig a közös udvarban, a Száva menti Kruševicében 18 ezer csirkét nevel a család. Aztán egy napon beáll a portára a kamion, és megkezdődik az utolsó ötvenöt napban nevelt, mintegy kétkilogrammos csirkék elszállítása.

Az idősebbik Milošević a fia és a menye rábeszélésére vágott ebbe a nagy szövetkezeti vállalkozásba. Azelőtt esze ágában sem volt csirkékkel bajmolódni. Nem férfimunka ez — gondolta magában. Ő hizlaldát akart építeni 120 sertésre, ezért viszont a felesége nem lelkesedett:

— Ki fogja majd a vödröket cipelni? Egyikünk sem fiatal már, jobb lesz, ha valami könnyebb munkához látunk.

— Rábeszéltek, de nem bántam meg — ismeri el Mato Milošević. — A mai eszemmel úgy látom, már jóval korábban is elkezdhettük volna a csirkenevelést. Ma kevesebb lenne a tartozásunk.

Bizony szorítja őket a kölcsön, amit a brodi állategészségügyi állomástól vettek fel ólak építésére. Nem kevés pénzről, 450 ezer új dinárról van szó, ebben benne van a kölcsön a kamatokkal együtt. A fia, Pavle vállát kétszeresen nyomja, de ő nem fájdítja a fejét a kölcsönök miatt. Úgy belemerült a csirkenevelésbe, hogy ez minden más gondot kivert a fejéből. Tíz évre tervezte a dolgot: negyven részletet kell háromhavonként kifizetnie, s 25 ezer dinár egy részlet.

Apa és fia tíz évre kötötte a szerződést a slavonski brodi állategészségügyi állomással. Pontosan írásba foglalták, kinek mi a kötelezettsége, felelőssége, és mennyi a járandósága. Hanem mi lesz tíz év múlva? Pavle Milošević így gondolkodik:

— Ha az állategészségügyi állomás időközben nem adja meg a társadalombiztosítást, hogy meglegyenek mindazok a jogaink, mint az állandó munkaviszonyban álló dolgozóknak, akkor meggondolom, hogy folytatom-e tovább. Azt hiszem azonban, hogy addigra a mi javunkra fordul a dolog. Egyelőre nincs panaszunk az együttműködésre. Az állomás gondoskodik számunkra mindenről, csirkékről, takarmányról és biztosítja az állatorvosi felügyeletet. Ők szerezték az ólak építéséhez való anyagot is kedvező vásáriási feltételek mellett. A mi dolgunk, hogy leadjuk a csirkéket, mihelyt elérték a két kilogramm körüli súlyt...

Sokáig osztottunk, szoroztunk, hogy kiderüljön, mennyi pénz marad a háznál, amikor a baromfi ötvenöt nap után elhagyja az ólakat. Apa és fia állítja, hogy négyezer új dinárjuk marad ezer leadott csirke után. Miloševićék gyakran számolnak. Nagyok a költségeik, de elég marad a háznál is.

— Sokat költünk villanyáramra, egy szállítmánynál négyezer dinárt. Éjjel-nappal működik két ventillátor. Fűrészporra nyolcezer dinárt is elköltünk, különösen télen. A berakodás idején néha elmegy ötezer dinárunk is...

— Az a legfontosabb, hogy itthon van a munkahelyünk, fedél alatt dolgozunk — mondja Pavle, de a szülei ezt is hozzátesszik: — Van munkánk egész évben. Nem kell azon törnünk a fejünket, mihez fogunk a télen.

A baromfi mellett van egyéb munkája is az idősebbik Miloševićnek. Négy bikát hizlal az istállójában, teheneket is tart, s a disznóól egész évben hangos a röfögéstől, mert ugye ki látott már igazi gazdát jószág nélkül. Felesége gondja a csirke, ő azonban más baromfit nem tarthat az udvarban, nehogy fertőző betegség üsse fel a fejét. Az apa műveli tíz hektár földjét, és ha már felül a traktorára, megszántja a fia öt hektárát is. Pavle elsősorban a baromfi mellett dolgozik. Felesége, Mánda vezeti a háztartást, és neveli fiait, Željkot és Robertet meg Mirát, a kislányukat. Így osztották be odahaza a tennivalókat.

— Nem is a munka sok a baromfi körül, hanem a gondja nagy — mondja Pavle.

De mekkora. Már az is időbe telik, mire számba veszi a tizenkétezer jószágot, időbe telik, mire megitatja, megeteti őket, állandóan figyeli, nem ütötte-e fel valami betegség a fejét, megfelelő-e a hőmérséklet, hogy működnek a kályhák...

— Nem éheznek, nem is szomjaznak soha az állatok. Jobb dolguk van, mint nekünk — így Pavle.

A család többi tagjai is segítenek ebben a nagy munkában: a legfiatalabb fiú, Ivica, aki a termelőszövetkezetben helyezkedett el, és közben végzi a közgazdasági egyetemet. Matija lányuk máshová ment férjhez, de amikor a szállítás van soron, ő is hazajön segíteni. Eljön a nővére is ilyenkor...

Evente ötször viszi el a kamion a tizennyolcezer darabos szállítmányt Miloševićék udvaráról. Utána pár napig nem hallani a csipogást az ólakban. Ez a nagytakarítás, a karbantartás ideje. Aztán újra megtelik zsivallyal minden ól, és az újabb tizennyolcezer csirke gyűjti újra a kilogrammokat Mato és Pavle tenyészetében.

Đuro Šovagović

Horváth Lajos, a Megyei Tanács elnöke Pákolitz Istvánnak átadja a Janus Pannonius-dijat

Baranyáért

Részlet Horváth Lajosnak, a Megyei Tanács elnökének a díjkiosztó ünnepségen mondott beszédéből

A szűkebb haza, Baranya székhelye felszabadulásának napjával köszönti a megye egésze új életének kezdetét is.

Az ünnepek a sorsára emlékező ember visszapillantásai és számvetései is. Ilyenkor a „mivé lettünk?" kérdései is mindig szóba kerülnek. Valóban, mivé lettünk? Mivé vált az ország és mivé a szűkebb haza?

Minden gondunk mellett is — a gazdasági fejlettséget tekintve — a világ első harminc országa közt vagyunk, úton a fejlett ipari országok felé.

És mivé lett a szűkebb haza? Fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari megyévé, ahol nemcsak új üzemek épültek, de átalakultak és megújultak a régiek is, ahol ma közel hétszer annyian dolgoznak a bányákban és ipari üzemekben, mint a felszabadulás előtt, ahol három falu cseperedett időközben várossá, ahol Pécs most érik értékeit is megőrző modern nagyvárossá és ahol — s ez a legfontosabb — képessé és alkalmassá vált a munkásság vezetni a megye társadalmát.

És új, teremtő útjára lelt itt a baranyai paraszt is, ki ezt az utat járva nemcsak szövetségesét, hanem a közösség és a maga számítását is megtalálta. A baranyai paraszt ma olyan termésátlagokat produkál, amelyekről három és fél évtizede még álmodni sem mert, olyanná építette magának a falut, ami egyre jobban köti é: tartja a fiatalt és egyre szemléletesebben változtatja meg a parasztság életét is. És a megye értelmisége is helyet, módot és okot talált az alkotásra. A megye és Pécs az ország fontos tudományos és kulturális központja. Itt valamivel magasabb az iskolázottság és a közműveltség színvonala, itt virágoznak a művészetek és itt jobban óvják a műemléki értékeket is. A szűkebb haza 36 évi gyarapodása az itt élő és itt alkotó ember munkáját dicséri.

A szocializmusban átalakuló Baranya és Pécs önmaga mutatja, hogy mivé is lett lakóinak munkássága révén, vele és általa képződik nap mint nap szebbé, gazdagabbá és boldogabbá a megye és az itt élő ember. A mi társadalomépítésünkben mai gondjaink leküzdéséhez és a fejlett szocializmushoz vezető céljaink eléréséhez elengedhetetlenül szükség van a szilárd meggyőződésű emberre és annak társadalmat fejlesztő és embert nevelő munkájára.

Azokat köszöntöm most, akik ilyen munkára voltak képesek, akik másoknál is többet tettek a haza és Baranya gyarapodásáért, az itt élő emberért. Mert szerencsére mindig voltak és vannak ilyenek, hiszen munkások, szocialista brigádok, mérnökök és alkalmazottak végeznek évente negyedmilliárd forint értékű, önként vállalt társadalmi munkát, és írók, művészek, szellemi dolgozók tucatjai keltik jó hírét megyénknek.

Baranya megye Tanácsa 1978-ban rendeletet alkotott kitüntető díjak adományozásáról. E rendelet megszabja, hogy a Janus Pannonius művészeti díjat, a közművelődési, a közoktatási, a dr. Doktor Sándor egészségügyi, a testnevelési és sport, valamint a területfejlesztési díjat minden év november 29-én, Pécs város felszabadulásának évfordulóján kell átadni az arra érdemessé váltaknak.

Ezért jöttünk ma itt össze a régi megyeháza szép barokk termében, és ezért vár rám az a megtiszteltetés és kötelezettség, hogy megyénk lakossága megbízásából e kitüntetéseket átadjam.

A díjak elnevezése lehet sokféle, de indítéka egyazon tőről fakad: a szűkebb haza elismeréséből és köszönetéből a megyéhez, a településhez tapadó alkotó erők kibontakoztatása ösztönzéséből.

Hisszük, hogy fölemelő, szép hagyomány született itt két esztendeje, amelyet örömmel ápolunk most és a jövőben is. Úgy véljük, ilyen ünnepi alkalmakkor látszik meg a legjobban az, hogyan nyújt egymásnak kezet a múlt indítása a ma munkálkodásának. Azért választottuk a díjak átadásának napjául Pécs felszabadulásának napját, mert úgy véljük, hogy e hajdani november 29-én fogantak meg mai eredményeink is.

A megye és Pécs város párt-, társadalmi és állami vezetése nevében köszöntöm Önöket, akik érdemessé váltak az elismerésre, e megyei kitüntető díjakra. Viseljék ezt egészséggel és segítsék továbbra is munkánkat, a köz szolgálatát.

Területfejlesztési díj

Karasz László

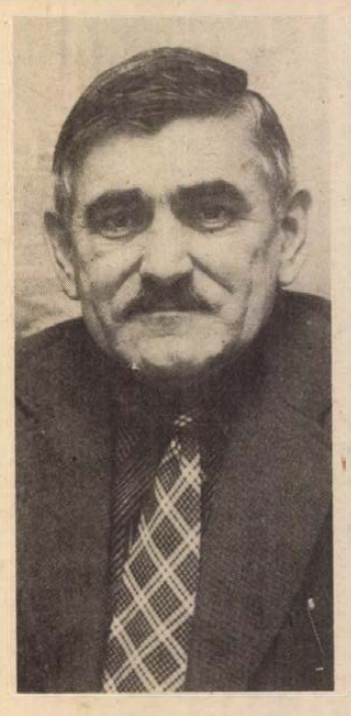

Lippó gyógyszemét, az új lfjúsági lakótelepet mi másnak nevezhették volna el a jó lippóiak, mint pelenka utcának. A gyönyörű új kertes házakban, amelyekben csupa ifjú házas tsz-tag lakik, sok az újszülött és az udvarokon télen, nyáron fehérre mosott pelenkákat lenget a szél.

Talán erre a legbüszkébb Karasz László tsz-elnök. „Itthon maradnak a faluban, a tsz-ben, házat építenek, gyereket nevelnek, és nem fő a fejük, hova adják be, ha lejár a gyes, mert óvodát építettünk nekik, most toldjuk meg egy hálóteremmel és orvosi rendelőt, meg háromszobás orvosi lakást, és a nyolctantermes iskolához olyan tornatermet, öltözőkkel, zuhanyozókkal, szertárakkal, amilyen városban is kevés van. Mohácsról járatjuk ide a szülész-nőgyógyász, a gyermekgyógyász és a fogász szakorvosokat. Ha mindezt többesszámban mondom, azzal hangsúlyozni akarom, mi, a községi tanáccsal közösen."

— Nekünk „E", vagyis egyéb besorolású község lévén csak alapellátást kellene biztosítanunk — mondja Mészáros Károly tanácselnök. — Ezzel szemben a tsz jóvoltából nagyközségi, sőt sok téren városi ellátást nyújtunk. Hamarosan hálózati ivóvizünk is lesz, a tsz már fúrja a kutat. Mi a tsz nélkül már elsorvadó község lennénk. Ezzel szemben inkább beköltöznek, mint elmennek. Nézzünk szét például a Pelenka utcában. A község 60 forintért adja a telek négyszögölét, a tsz meg 60 000 forint egyszeri építési segélyt ad a fiataloknak, ha öt évet aláírnak a tsz-ben.

Karasz László mutatja hol épül az új, évi egymillió broiler kibocsátású telep, ami újabb 30 szakmunkásnak, gondozónak, szerelőnek ad 1981-től munkát. Hárommillió broiler! Ezek termelik ki azt a sok-sok millió forintot — most 25 millió van az egyszámlájukon — meg fejlesztési, meg szociális alapot, amiből jócskán jut a falunak is. A tsz az az erő, amely idevarázsolt minden komfortot, benzinkúttól a kulturált boltokon át az új tsz-klubig. A klubot még nem nyitották meg. Bezedek és Lippó közt félúton épült, szemben a terményszárító teleppel. Padlója siklósi vörös- és fehérmárvány. Délben vásznat húznak a székek kárpitjára és akkor üzemi étterem, 150 adagos ultramodern konyhával. Este szórakozóhely, vörösrézzel díszített bárpulttal, magas bárszékekkel. Aki sárosan jön ide munka után, az meleg vízzel lezuhanyozhat — csupa krómnikkel és csempe a sok zuhanyozó — és az öltözőben átöltözhet. Egy gombnyomásra kék, piros, zöld lámpák gyulladnak ki és megszólal a zene. Hétvégén a diszkóklub, szebb és elegánsabb, mint sok balatoni szállodáé.

— Jövőre, mivel mentesítést kaptunk, emeletes székházat építünk, hogy legyen valami kiemelkedő is a faluban — mondja huncutul kacsintva Karasz László, de rögtön hozzáteszi — fent lesznek az irodák, a földszinten orvosi rendelők, felveszünk egy üzemi orvost pluszban. A régi házat lebontjuk. Egy részét, ezt a szebbet, ahol az irodám van, meghagynánk nyugdíjasklubnak, de ezt még nem beszéltem meg a vezetőséggel. Az viszont biztos, hogy az új székház avatóján a saját úttörő fúvószenekarunk játszik majd. Májusban, mikor a sombereki „Kiváló tsz"-ünnepségen valaki cukkolt, hogy Laci már csak nektek nincs a környéken, nem válaszoltam. Nyáron megvettük a hangszereket. 200 000 forintba került a sok trombita meg miegyéb. Szeptember óta jár át Majsról Mausz Antal zenetanár. A zenekar 35 tagú, harmadikostól nyolcadikosig fújják a gyerekek, még csak két hónapja, de már egészen jól megy nekik. Talán zárszámadásra már ők játsszák a himnuszt.

— Rné —

Janus Pannonius-díj

Tillai Aurél

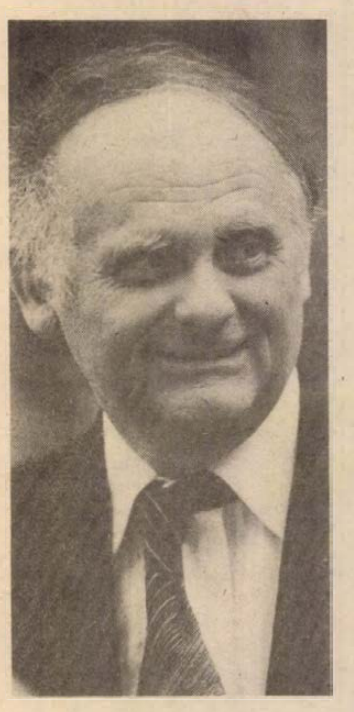

Nemzetközileg is sokszor elismert szaktekintély, főiskolai zenepedagógus, karvezető és kóruskomponista. „Ős-pécsi", akit semmiféle úgynevezett nagyobb lehetőség elszívó hatása nem tudott kimozdítani, aki mindig úgy érezte: itt a helye, ebben a városban, itt számítanak rá sokan. Itt, vidéken is lehet *jót s jól*... És nagyot, értékeset alkotni, kimunkálva egy-egy szép mozaiklapot a magyar kultúra sokszínű és hatalmas pannóján, amit oly sokszor megcsodált az értékekre fogékony művelt világ. És nagyon bizakodom abban is, hogy e közel negyedszázados munkásság egy-egy szép, sikeres pillanatában az ő kórusainak muzsikája nyomán nem kevesen vannak, akik sietve térképet ragadtak, hogy megkeressék „valahol, ott Keleten", merre is van a sohase hallott városnév: Pécs, Hungary.

Pedig ezek a pillanatok, a közhellyel szólván „nem könnyű percek..." Néhány éve Tamperében alkalmam volt egészen közelről érzékelni a torokszorító izgalmat, a fesztiváli nagy tét pszichikai terhelésének pillanatait, a karnagy sápadt arcát — beéneklés után, fellépés előtt. Ez a szereplés nagydíjat hozott a pécsi Mecsek Kórusnak és Tillai Aurélnak, aki, mint ez a zenekedvelő közönség számára köztudott, két másik együttesnek, a Pécsi Tanárképző Főiskola Vegyeskarának és a Pécsi Nevelők Háza Kamarakórusának is a karnagya. A három közül kettő amatőr együttes, egy főiskolai diákkórusnak számít. Mindenképp olyan emberek énekelnek ott, akik hetente, a napi munka után két-három vagy sok estéjüket áldozzák fel az együttes cél és eredmények ügyében, a maguk és a hallgatóság örömére. Ezt a kollektivitást — hosszú távon — csakis a karnagy személyisége képes megvalósítani. S Tillai másfél, két, illetve két és fél évtizede irányítja ezeket az együtteseket. Nem tudom, sorrendben hanyadik volt az a finnországi nagydíj, hiszen még egyszer ennyi hely is kevés volna a 30 külföldi hangversenykörút és a csaknem ennyi értékes díj, nagylemez, minősítő fokozat és más elismerés fölsorolására. Egy biztos: Tillai Aurél nem egy elit kórussal, hanem hárommal érte el mindezt, negyed század alatt. Talán — jellegénél és lehetőségeinél fogva — a Pécsi Nevelők Háza Kamarakórusánál arányaiban több „trófea" került a fenntartó intézmény vitrineibe. Hiszen csak az idei évben megjárták Belgiumot, Ausztriát; Knokke-Heistből első díjat hoztak, s alig néhány hete múlt, hogy karnagyuk a Magyar Rádiónál átvehette a BBC (London) ez évi vándorserlegét, amely az egész világon az egyik legrangosabb kórusdíj.

Természetesen a díjakat, elismeréseket ő is nagy örömmel fogadja. Hiszen ezek nemcsak egy korábbi időszak értékeit és munkásságát fémjelzik, de a mindig újabbakra is ösztönöznek. Ettől is nem érzi a fáradtságot, a megpihenés vágyát az, aki egész életét a művészi igényesség kisugárzására szentelte: katedrán, pódiumon, próbateremben — mindenütt. Derűsen, céltudatosan és mindig bizakodva. Most is, amikor tanítványai, kórusai és a megye több más együttese 50. születésnapja küszöbén szerzői esttel köszöntik rövidesen.

W. E.

Közoktatási díj

Varga Sándor

Harminc éve elmúlt már, hogy Sellyén pedagógus Varga Sándor. Maga is ormánsági, zalátai születésű, és az eltelt évtizedekben szülőföldjéért fáradozott, akár iskolaügyről, akár közművelődésről vagy társadalmi, politikai területről volt is szó. Egy év hiján húsz esztendeje áll az igazgatói poszton, és ebben a tanévben adja át a stafétabotot utódjának — jövőre nyugdíjba készül.

Sok minden történt az eltelt évtizedek alatt a magyar iskolaügyben, így Varga Sándor pályáján is. 1950-ben, amikor tanítókból toborzódott a felsőtagozatos szaktanítók testülete, elhívták megyei tanulmányi felügyelőnek. Sokfelé megfordult szűkebb területén ez idő alatt, vonattal, kerékpáron, rissz-rossz utakon. Megunván a sok utazgatást, Sellyére kérte magát, hiszen itt tanított a felesége, és akkoriban született két leánya is. Vargáék megállapodtak a sellyei iskolánál. Kétszáz volt a tanulók létszáma, amikor Varga Sándor 1961-ben igazgató lett. Nem volt napközi, nem volt bejárás és nem voltak párhuzamos osztályok sem. Ma 600 tanulója van az iskolának, tizenkét ormánsági tagiskola szűnt meg az eltelt idő alatt a környéken, s ezek egy részéből is idejárnak a gyerekek. Három kisegítő osztály, kilenc napközis csoport működik az iskolában összesen 300 fővel. A valamikori Draskovich-istállóból bomlott ki az iskola épülete, és a többszörös hozzáépítéssel elérték, hogy Sellyén nincs délutános tanítás. Ez az időszak a napközis munkáé, és mindenkit el tud látni a napközi konyhája. Már a jövőre vonatkozó terv, hogy a szomszédos mezőgazdasági szakmunkásképzővel közösen egy tornatermet is felépítsenek a sellyei gyerekek részére. A rövid életű sellyei gimnázium megszervezése, beindítása, felfejlesztése is Varga Sándor feladata volt egyébként a hatvanas évek elején. Igen „sűrű" korszak volt ez, ugyanis ekkor végezte az igazgató a pedagógiai szakot és az esti egyetemet. Megvoltak még a tagiskolák, és ekkor szervezték a gimnáziumi diákotthont is. A tegnap egyik eredménye pedig a nemzetiségi nyelvoktatás megindítása két tanulócsoport, a horvát származású gyerekek részére.

Ugyanakkor a pedagóguspályától, mint Varga Sándor is vallja, elválaszthatatlan a közéleti tevékenység, különösen falun. A sellyei iskola igazgatója is részt vett a tanácstagi munkában, tagja a községi pártbizottságnak, vezeti az agitációs-propaganda munkát, és minden külön funkció nélkül is jó együttműködést sikerült kialakítaniuk a helyi népfrontszervezettel.

A következő szeptemberben Varga Sándort már nem hívja órára a megszólaló iskolai csengő, ő azonban nem szeretne elszakadni a pedagógiai munkától. Úgy érzi, tapasztalatait, melyek ugyancsak felgyűltek az eltelt 42 szolgálati év alatt, hasznosítani tudja nyugdíjas évei alatt is.

G. O.

Pro urbe Pécs

Ivica Fekete

Régi ismerősökként ültünk le beszélgetni. Az eszéki községi választmány elnöke – a mi fogalmaink szerint a városi tanács elnöke – korábban két alkalommal is nyilatkozott az újságírónak a testvérvárosi kapcsolatokról, most viszont Ivica Feketét, a Pro urbe Pécs egyik idei kitüntetettjét kértük e beszélgetésre.

– Tanácselnökként sok éves ismerőse a pécsieknek, de önről mégis csak keveset tudunk.

– Egy Eszék melletti községben, vasutascsaládban születtem 1927-ben. Az elemi és polgári iskola után én is a vasútnál kezdtem: pályamunkás voltam. 1949-ig dolgoztam ott, s felügyelő voltam, amikor kiemeltek a területi pártbizottság munkatársának. Ebben az időben a munkám mellett elvégeztem a tanítóképzőt és 1953-ban Jugoszlávia leghosszabb községében, az Eszéktől 9 km-re levő Csepinben lettem igazgató-tanító, s társadalmi megbízatásban a községi pártbizottság titkára. Tíz évig dolgoztam ott, akkoriban végeztem el a politikai tudományok egyetemét is. 1964-ben választottak meg a Jugoszláv Dolgozók Szocialista Szövetsége Eszék községi bizottságának a titkárává, 1969-ben az Eszéki Községi Választmány elnökhelyettese, 1974-ben ugyanennek a testületnek az elnöke lettem. Emellett jelenleg is több társadalmi megbízatásnak teszek eleget; tagja vagyok például a Horvát Szocialista Köztársaság szkupstinájának.

– Munkájával tehát hosszú évek óta Eszéket szolgálja, a város fejlődésében önnek is része van. Hogyan áll ma Eszék?

– 170 ezer ember él az eszéki területen, kétharmad részük magában a városban. Rendkívül erős városunkban az ipar fejlődése – minden iparág jelen van Eszéken, s több ipari üzemünk termelése Jugoszlávia szempontjából is meghatározó jelentőségű. Nagyot léptünk az elmúlt 15 évben a város fejlesztésében: 450 km aszfaltozott utat építettünk, s a környező települések mindegyike korszerű úttal kapcsolódik Eszékhez. 30 ezer új lakást építettünk, lakásproblémáink mégsem megoldottak. A legnagyobb gondot a bevándorlással járó népességnövekedés jelenti. Városunkban a természetes szaporulat 1,2 százalékos, a tényleges szaporodás viszont 2,9-et tesz ki. Sokat tettünk a gyermekek iskola előtti társadalmi gondozásáért: az eszéki gyermekeknek több mint a 65 százaléka bölcsődei vagy óvodai ellátásban részesül, ez pedig nálunk országosan is kiemelkedő eredmény.

– Pécs város Tanácsa a testvérvárosi kapcsolatok ápolásáért, fejlesztéséért Pro urbe Pécs-díjjal jutalmazta. Milyennek ítéli személyes szerepét e kapcsolatokban?

– Meggyőződésem, hogy bármelyik vezető egymaga is sokat tehet a kapcsolatok erősítéséért, tartalmasabbá tételéért. De ha mindkét oldalon egyforma elkötelezettséggel munkálkodnak ezen, akkor a városok együttműködése olyan eredményes lehet, mint amilyen Pécsé és Eszéké. Abban pedig, hogy a vezetők kapcsolata széles körre terjedt ki, abban a személyes magatartásnak is része van, enélkül nem alakulhattak volna úgy a kapcsolataink, ahogyan alakultak.

– Tehát elégedett a kapcsolatokkal? . . .

– A jugoszláv városok külkapcsolatai között Eszék és Pécs kapcsolata az egyik legrégibb és minőségileg is a legtöbbet felmutató. Mindkét oldalról közel 150 különböző szerv és intézmény tart kapcsolatot az élet minden területén – ez roppant nagy eredmény. De én ennél is fontosabbnak tartom azt a több ezer személyes kapcsolatot, ami a mi hivatalos kapcsolatainknak köszönhetően jött létre. Nagyon sokat jelent számunkra is egymás megismerésében a tömegtájékoztatási eszközök egyre fejlődő együttműködése. Azt hiszem azonban, hogy nem merítettünk ki még minden lehetőséget. A város tanácsától kapott kitüntetés arra ösztönöz, hogy kapcsolataink továbbfejlesztésén munkálkodjam.

Hársfai István

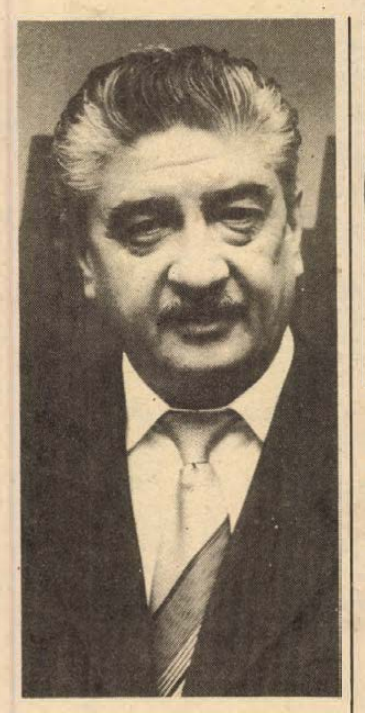

Doktor Sándor egészségügyi díj

Dr. Domány György

Munkássága elválaszthatatlan Komló egészségügyi ellátásának fejlesztésétől. Az új kórház megalakításával egy időben lett a bányászváros lakója. 1958 júniusában pályázta meg a szülészeti osztályvezető főorvosi állást, és augusztustól már az orvos, a tervező, a kivitelező együtt dolgozott: a munkásszálló épületében kórházat létesítettek. Szülővárosából, Pécsről tízéves klinikai gyakorlattal érkezett Komlóra, s huszonkét éve vezeti a kórház szülészeti osztályát.

Dr. Domány György az első évekre emlékezik:

– 1967-ben került az új épületbe a szülészet. Harminc ággyal indult, de ez már az első hónapokban kevésnek bizonyult; a betegeink tolókocsiban feküdtek a folyosókon, gyakran a mentőktől kértünk hordágyakat. Néhány hónap múlva újabb tíz ágyat kaptunk. Ma ötvenágyas a szülészeti osztály – Komlót és hét vidéki orvosi körzet betegeit látja el.

– A nehéz körülmények között önök mégis szép eredményeket értek el a terhesgondozásban.

– Ez a kórház ma is a megye egyik legrosszabbul ellátott intézménye. Csupán egy példa: valóban nem igényel beruházást a fájdalommentes szülés (epidurális érzéstelenítés) bevezetése, a módszer is könnyen elsajátítható, csakhogy nálunk az alkalmazáshoz szükséges monitor sincs meg. Az elterjesztését sürgetők valószínűleg úgy vélik, az már minden intézményben adott. A korszerű terhesgondozásban elértük, hogy Komlón a koraszülés gyakorisága jelentősen csökkent: míg 1960 és 70 között 16–18 százalék volt, az utóbbi években 7–8 százalék, a születés körüli halálozás 1960–70 között 40–42 ezrelék, ma húsz ezrelék alatt van.

– A népesedéspolitikai határozat összetett feladat, a társadalom minden rétegének meghatározza a teendőket. Mit tehet ebben az orvos?

– Sokat és keveset. A tudatformálást tartottuk a legfontosabbnak, ma sincs olyan nap, ne mennénk az iskolákba előadást tartani, a 14–18 évesekhez mégsem jutott el a biztató szó. Amit sikerült elérnünk, a veszélyeztetett cigánycsaládokban csökkent a sokadik szülések száma – s ebben sokat segítettek a védőnők is. A kórház és a rendelőintézet integrációjában kialakítottuk a terhesgondozás hálózatát: szoros együttműködésben dolgozik az orvos, a védőnő és a családtervezési tanácsadó. Minden veszélyeztetett terhest bejelentenek itt nálunk, és közösen beszéljük meg, mi legyen a következő lépés.

– Mit tart Ön korszerű terhesgondozásnak?

– A műszerezettség nem minden. A korszerű terhesgondozás – állandó, mindennapi munka, odafigyelés. A magzat és az anya rendszeres ellenőrzését jelenti. Egy éve jelent meg az egyik orvosi szaklapban Westin svéd szülész módszere: a gravidogramm nyomon követi a magzati élet eseményeit. A grafikon nap mint nap pontos képet ad a méhen belüli fejlődés állapotáról. Mi ezt a módszert kezdtük alkalmazni. Így valóban minden terhességet szinte állandóan megfigyelhetünk. S nem azért idéztem Westint, mert bálványozom, csupán okos embernek tartom. Másutt más módszerre esküsznek, de valamennyinek a lényege az, hogy minél pontosabb képet kapjanak a perinatális időszak eseményeiről.

Az eredményeinkkel sosem lehetünk elégedettek, azokat mindig javítanunk kell.

G. M.

Testnevelési és sportdíj

Jillek Emil

A Dunántúlon kevés az olyan iskola, ahol a testnevelő tanár nem mondhatja el magáról, hogy ő is Jillek Emil tanítványa volt. A Pécsi Tanárképző Főiskolán közel három évtizedig tanított és a 27 év alatt onnét kikerült testnevelők száma több ezerre tehető.

A testnevelés iránti kapcsolat kissé különös körülmények között alakult ki. A gimnáziumban, ahol tanult, ugyanis nem volt testnevelő tanár és a tornaórákat más szakosok tartották. Hiányzott a szakszerűség és az akkori kisdiák, Jillek Emil azon törte ott a fejét, hogyan lehetne érdekesebbé tenni az órát. Ha ő testnevelő tanár lehetne – gondolta – másképpen tartaná az órát. De miként lehetne testnevelő tanár? A kérdésre a választ csak az érettségi banketten kapta meg, ahol egy vendég újságolta, hogy 1925-ben megnyitotta kapuit a Testnevelési Főiskola. Történt mindez 1929-ben és azóta nem szakadt meg a kapcsolata a testneveléssel és a sporttal.

Főiskolásként tagja volt a TF magyar bajnokságot nyert tornászcsapatának, de megszerezte a vívó- és símesteri oklevelet is. Sportvezetőként a kézilabda szövetségben tevékenykedett. Aztán a diploma átvételekor két hely között választhatott: Pécs vagy Miskolc. Pécs mellett döntött, ahol az egyetemen lett testnevelő tanár. Néhány éves kaposvári kitérő után – közben Somogyban is részt vett az atlétika, sí, torna- és ökölvívás szervezésében – 1941-ben tért vissza ismét Pécsre, a Széchenyi Gimnáziumba. A tanítás mellett tevékenyen részt vett a sportmozgalomban és ekkor került szorosabb kapcsolatba a pécsbányatelepiekkel, ahol később válogatott kerettag tornászokat is nevelt.

1945 nyarán tért haza a csaknem egyéves hadifogságból. Néhány napja volt mindössze otthon, amikor máris keresték a volt tanítványok, kezdjék el a felkészülést a téli sidényre. Aztán sorra indultak a versenyek a különböző sportágakban, bekapcsolódott az atlétika és a torna szövetségek munkájába is. Egyre izmosodott a sportmozgalom, számos tömegversenyt rendeztek, vagy bemutatót tartottak. Járták a megye községeit és ismertették meg a fiatalokat a bemutatók révén a tornával. Legkedvesebb emlékei közé tartozik, hogy diákjai közül nem is egy elhalasztotta a szünidőben néhány nappal a hazautazást, csakhogy ott lehessen a versenyeken.

A Tanárképző Főiskolán 1948-tól tanított 1975-ig. Közben több sportági szövetség vezetője volt a megyében és a főiskolás sportszövetségben is. Nevelt testnevelőket és sportvezetőket. Azon fáradozott, hogy a főiskolán a nem testnevelő szakosok is kapcsolatba kerüljenek a sporttal. Ők is sokat tehetnek majd a kis falvakban a testnevelés népszerűsítése érdekében. A tanári pályát már öt évvel

ezelőtt – nyugdíjazásakor – befejezte. De még „aktív" pedagógus ma is. Lakása nyitva áll a volt tanítványok számára, akik rendszeresen fel is keresik tanácsaiért.

L. L.

Közművelődési díj

Mecsek Fúvósötös

„A történelmi múltú Pécs városa – az egykori Sopianae, Quinque Ecclesiae, Fünfkirchen — Magyarország déli részén, a Mecsek hegység lábánál terül el. A költő-püspök Janus Pannonius, a Haydn-tanítvány Johann Georg Lickl, az építész Breuer Marcell, a képzőművész Victor Vasarely városában alakította meg a Pécsi Filharmonikus – és opera – zenekar öt szólistája 1964-ben a Mecsek Fúvósötöst" – olvasom a középkori Pécs ostromának metszetével borított, díszes, háromnyelvű prospektus bevezető szövegében. Nekünk, persze mindez nem sok újat mond, de Franciaországban, az NSZK-ban, Belgiumban, Ausztriában, Jugoszláviában, s ahová még ezután jutnak el, bizony, nem keveset. A külföldi és hazai kritikákból idézett sorokkal, melyek önmagukért szólnak, csakúgy, mint a 80–100 mű jegyzékének felsorolásával együtt, ami pillanatnyilag a repertoárjukat jelenti.

A fúvósötös tagjai: *Szkladányi Péter* (fuvola), *Deák Árpád* (oboa), *Paláncz Tamás* (klarinét), *Tolnai Gábor* (kürt), *Várnagy Attila* (fagott) immár jó másfél évtizede muzsikálnak együtt, ami ritkán fordul elő a magyar zenei életben. A zenei kisegyüttesek tagjai általában cserélődnek. Nyilván ez a hosszú távú együttlét és a kitartó, céltudatos, közös munka is hozzájárult, hogy most már hosszabb ideje évente több külföldi turnén is részt vehetnek. S mivel ahol egyszer megfordultak, oda visszavárják őket, ma már kb. tíz közül ott vannak az első három fúvósötös között, amelyik rendszeresen és magas színvonalon reprezentálja külhonban is a magyar zenei előadóművészetnek ezt a műfaját. S abban, hogy együtt maradtak, hogy nemcsak „kibírták" egymást, hanem eggyé forrtak mind az öten – s ma már mindegyikük érzi a másik minden rezdülését s ösztöneiben egy-egy zenei frázis várható reakcióját társa szólamában –, nyilván alapvető, hogy annyira fiatalon kezdtek el együtt muzsikálni.

Paláncz Tamás szervezte meg az együttest, aki friss diplomásként került Pécsre. Jól megszívlelte tanárai, Dávid Gyula, Mihály András tanácsát: „Kamarázzatok ahhoz, hogy mindenütt helytálljatok!" Közben figyelte és kiválogatta, szívvel és füllel, másik négy társát. Eleinte a maguk örömére muzsikáltak és a barátaiknak, jobbára a klasszikus magyar műveket, Farkas Ferenc, Dávid, Szervánszky alkotásait, amikkel el lehetett indulni. Nem siettek, nem hirtelen sikerekre vágytak. Komolyan gondolták a jövőt. Kisebb városi ünnepségeken, tárlatnyitásokon szerepeltek, nagyon fölkészülten és nagy művészi alázattal. És nagy örömmel, hogy tehetnek valamit ennek a városnak a kultúrájában. Bizony sok év telt el, amíg megkapták a Filharmonia első megbízását, ifjúsági koncertekre. Addigra már repertoárjuk is kibővült a zeneirodalom fontos műveivel. Nagy szeretettel muzsikáltak gyerekeknek s mindig valamilyen társművészettel – verssel, tánccal – közös műsorban. Ismertetve is a hangszereket, szellemesen, játékosan közelítve hallgatóságukat a zenéhez. Ugyanezt hallottam tíz éve tőlük, amikor a kultúra fehér foltjain, állami gazdaságokba, munkásszállásokra vitték el a zenéjüket, jobbára első találkozásul.

16 év alatt mintegy 450 koncertet adtak, s ennek kb. egyharmada ifjúsági vagy más zenei ismeretterjesztő műsor volt. Ma is ezt teszik, ugyanazzal a hittel, mint Bécs, Nürnberg, Dijon vagy Párizs koncertdobogóin.

(w. e.)

HÍREK

1980. NOVEMBER 30 VASÁRNAP

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából ANDRÁS, ANDOR nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 7.10 — nyugszik 15.56 órakor.
A Hold kél —.—, — nyugszik 13.06 órakor.

Nyolcvanöt évvel ezelőtt, 1895. november 30-án született Mócsy János akadémikus, az állatorvosi belgyógyászat világszerte elismert művelője, a mai állatorvosi nemzedék egyik legkiválóbb tanítómestere.

Az állatorvosi főiskola elvégzése után, 1921-ben egyetemi tanársegéd, adjunktus, 1940-től pedig egyetemi professzorként tevékenykedett a főiskolán, egészen 1970-ben bekövetkezett nyugdijazásáig. Tudományos érdemei elismeréséül már 1941-ben az Akadémia levelező tagjává választották, 1945-ben pedig az Akadémia rendes tagja lett, majd hosszú éveken át az MTA agrártudományi osztályának titkára, illetve elnökségi tagja. Több külföldi egyetem, főiskola választotta levelező tagjává; tudományos tevékenységéért 1952-ben Kossuth-dijat, 1970-ben Állami-dijat kapott.

Több mint 200 tudományos dolgozatot irt; a patológia, a gyógyszertan, a diagnosztika és az állathigiénia területén végzett kutatásai a magyar, valamint a nemzetközi orvostudomány számára egyaránt felbecsülhetetlen értékűek.

Ma este

VASÁRNAP:

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Marica grófnő (du. 3 és este 7 órakor)

MOZI

Petőfi: Modern Robinson és családja (10, 12, 2, 4) Hálózat (6, 8) **Kossuth:** A szultán fogságában (10, 12, 2, 4) Hálózat (6, f9) **Ságvári:** Negyedik akadály (10, f4) Szerelem szieszta idején (f6, f8) **Tanárképző Főiskola:** A dzsungel könyve (4) Dicsőségre ítélve (f7) **Ifjúsági Ház:** A tajga császárának végnapjai (2) Gengszterek sofőrje (4) **Heő. Műv. O.:** Buffalo Bill és az indiánok (5) **Rákóczi:** A katona és az elefánt (5, 7) **Fekete Gyémánt:** Csere (4) Bosszúvágy (6) **Jószerencsét:** Elve vagy halva (2) A Nagy Medve fiai (4, 6) **Vasas, Kodály:** Kojak Budapesten (f6) **Vasas, Május 1.:** Csutak és a szürke ló (f4) Hintó géppuskával (f6) **Mohács:** Robinson Crusoe (10) Az 501-es dosszié (4, 6, 8) **Komló, Zrinyi:** A fej nélküli lovas (4) Luxusbordély Párizsban (6, 8) **Komló, Május 1.:** Felfelé a lejtőn (10) Skalpvadászok (f5, f7) **Szigetvár:** Gyere, igazodj el! (10) A Szentév (6, 8) **Siklós:** A vörös pecsét (10) Ezüstnyereg (5, 7) **Harkány:** Az elveszett kutya (10) Mondd, hogy mindent megteszel értem (5, 7) **Bóly:** Transzszibériai expressz (3) Éjszakai csendben (5) **Pécsvárad:** Anton, a varázsló (3, 5) **Sásd:** A rejtélyes bankbetét (f5, 7) **Sellye:** Evezz egyedül! (4) Érzéstelenítés nélkül (6) **Szentlőrinc:** Színes tintákról álmodom (5, 7) **Villány:** Mindent bele, csak rá ne fázzunk! (5, 7)

HÉTFŐ:

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Marica grófnő (este 7 órakor) Erkel-bérlet **Kamaraszínház:** Fekete tűz (este 7 órakor) Sarkadi-bérlet

HANGVERSENY

Székesegyház: Liszt-bérlet II. hangversenye (19 órakor)

MOZI

Petőfi: A szultán fogságában (f3, f5) Hálózat (f7, 9) **Kossuth:** Modern Robinson és családja (10, 12, 2, 4) Haladék (6) Kés a vízben (8) **Tanárképző Főiskola:** A dzsungel könyve (5) TKF-filmklub (f8) **Rákóczi:** A katona és az elefánt (5, 7) **Fekete Gyémánt:** A rejtélyes bankbetét (6) **Jószerencsét:** A Szentév (4, 6) **Vasas, Május 1.:** Bosszúvágy (f6) Suttogások, sikolyok (f8) **Mohács:** Negyedik akadály (6) Vágyak idegenben (8) **Komló, Zrinyi:** Bombasiker (4) Az 51-es dosszié (6, 8) **Komló, Május 1.:** Folytassa, Kleó! (f5) Fábián Bálint találkozása Istennel (f7) **Szigetvár:** Színes tintákról álmodom (6, 8) **Siklós:** Mondd, hogy mindent megteszel értem (5) B. B.-filmklub (f8) **Harkány:** Evezz egyedül! (7) **Bóly:** A tajga császárának végnapjai (7) **Pécsvárad:** Koportos (7) **Sásd:** Anton, a varázsló (7) **Sellye:** Szerelem, szieszta idején (7) **Szentlőrinc:** Luxusbordély Párizsban (7) **Villány:** Az inspektor küldetése (7)

— **Koros fák átültetése.** A Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat 130 ezer négyzetméter zöldfelületet épített az idén a városban. E munka fontos részeként 340 koros —, átlag 12—15 éves — fát ültettek át, főként az új lakótelepekre. Az átültetett fák többsége ezüsthárs, korai juhar, magas kőris, díszalma és japánakác.

— **Ars poetica.** Tatay Sándor íróval beszélget hétfőn délután 5 órakor Szederkényi Ervin, a Jelenkor főszerkesztője. A rendezvényre a Baranya megyei Könyvtár olvasótermében kerül sor, az Ars poetica-sorozatban.

— **Előadás.** A József Attila Művelődési Ház Hegonia amatőr színpada bemutatja Tadeus Rózewicz: Kotlik az öreg hölgy című fekete strandját. A művelődési ház nagytermében, december 2-án, este 7 órakor.

— **Tehetségkutató verseny.** A „Reicht brüderlich die Hand!" címmel meghirdetett országos nemzetiségi tehetségkutató verseny újabb Baranya megyei válogatójára kerül sor vasárnap délután 2 órakor a mohácsi Bartók Béla Művelődési Központban.

— **Kommunista műszak.** A Ganz Műszermüvek vajszlói alkatrészgyára kommunista műszakot tartott szombaton 165 dolgozóval. A műszakért kapott összeg 75 százalékát a gyár társadalmi lakásépítési alapjára, 25 százalékát a községi gyermekintézmények megsegítésére fordítják.

Elhunyt Várady György

Várady György érdemes művész, a Vidám Színpad főrendezője hosszú szenvedés után, 54 éves korában elhunyt. Temetéséről később intézkednek.

◆

— **KRESZ-vetélkedő.** A FIM Zsolnay Porcelángyár Angela Davis ifjúsági szocialista brigádja felhívására az MHSZ- és a KISZ-szervezet a szocialista brigád klubbal közösen a közbiztonsági hónap alkalmával KRESZ-vetélkedőt szervezett a héten. A vetélkedő húsz csapat közül első a műszaki komplex szocialista brigád, második a Wartha Vince szocialista brigád, harmadik a Marx Károly szocialista brigád.

◆

Képviselői fogadóóra

Deutsch Erzsébet országgyűlési képviselő december 1-én, hétfőn délután 14 órakor képviselői fogadóórát tart a Pécsi Kesztyűgyárban (Sörház u. 36.)

Még csak próbaüzemben, de már kifogástalan minőségű bébiételeket készítenek a Kecskeméti Konzervgyár legújabb részlegében. Az új gyárrészleg magas fokon gépesített, emberi kéz nem ér a termékhez, valamennyi folyamatot automatikákkal irányítják. Igen nagy gondot fordítanak a sterilitásra, így valamennyi gyártórészleg üvegfallal van elzárva a külvilágtól. Az üvegekbe kétszáz gramm készétel fér, ezeket harmincféle recept szerint készítik. A próbaüzem után évi harmincmillió adag bébiétel lesz a kecskeméti gyár kapacitása.

*

— **Megszűnt** regionális szerepet betölteni a Magyar Madártani Egyesület Pécsett székelő dél-dunántúli csoportja. A somogyi és a tolnai ornitológusok is külön szakmai közösségbe tömörülnek.

Egészségügyi szolgálat

KORHÁZI FELVÉTELES ÜGYELETEK

VASÁRNAP—HÉTFŐ:

Mindennapos felvételi ügyeletek gyermek belbetegek részére, Pécs város: POTE Gyermekklinika, Szigetvár város és járás, a pécsi és a volt sellyei járás: Megyei Gyermekkórház. Gyermeksebészeti, kórházi felvételt igénylő gyermekfülészeti betegek, égett és forrázott gyermekek részére páratlan napokon: POTE Gyermekklinika, páros napokon: Megyei Gyermekkórház, Pécs és a megye egész területéről.

VASÁRNAP:

Felnőtt belgyógyászat, sebészet, baleseti sebészet: II. sz. klinikai tömb. Égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

HÉTFŐ:

Felnőtt belgyógyászat: I. sz. klinikai tömb. Sebészet, baleseti sebészet, égési sérülések: Honvéd Kórház. Koponya- és agysérülések: Idegsebészet. Felnőtt fül-, orr-, gégészet: POTE Fül-, Orr-, Gégeklinika.

HÉTFŐ

ÉJSZAKAI KÖRZETI ORVOSI ÜGYELET

Felnőtt betegek részére: Korvin O. u. 23., tel.: 11-169, Munkácsy M. u. rendelőintézet, ügyeleti bejárat, tel.: 12-812, Veress E. u. rendelőintézet, tel.: 15-833. Gyermek betegek részére: Munkácsy M. u. rendelőintézet, gyermekpoliklinika, földszinti bejárat, tel.: 10-895. Fogászati ügyelet: Munkácsy M. u. ügyeleti helyiség, tel.: 12-812. Minden este 7 órától reggel 7 óráig.

ÉJSZAKAI ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

I. ker.: Pécs-Vasas II., Bethlen G. u. 8. 10/52. sz. gyógyszertár, Pécs-Meszes, Szeptember 6. tér 1., 10/3. sz. gyógyszertár. II. ker.: Pécs, Kossuth L. u. 81. 10/8. sz. gyógyszertár, Pécs, Munkácsy M. u. 4. 10/9. sz. gyógyszertár. III. ker.: Pécs, Veress E. u. 2. 10/7. sz. gyógyszertár.

SOS-ÉLET telefonszolgálat hívószáma: 12-390 — este 7-től reggel 7 óráig.

ORVOSI ÜGYELET

Az Egyesített Eü. Intézmények vasárnap egész nap és éjszaka, hétfőn reggel 7 óráig ügyeleti szolgálatot biztosit a sürgős ellátásra szoruló betegek részére.

FELNŐTTEK RÉSZÉRE:

az I. kerületben: újmeszesi körzeti orvosi rendelő, Korvin O. u. 23. (tel.: 11-169). A II. kerületben: Munkácsy M. utcai Rendelőintézet (ügyeleti bejárat, tel.: 12-812). A III. kerületben: dr. Veress E. u. Rendelőintézet (tel.: 15-833).

GYERMEKEK RÉSZÉRE:

Munkácsy M. utcai Rendelőintézet, gyermekpoliklinika földszinti bejárata (tel.: 10-895). Injekciós kezelésben részesülő gyermekek ellátása vasárnap délelőtt 8—11 óra között történik ugyanitt.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, beteghez hivást a 09-nek (posta) is be lehet jelenteni.

Fogászati ügyeleti szolgálat: szombaton este 19 órától hétfő reggel 7 óráig a Munkácsy M. utcai rendelőintézetben (ügyeleti bejárat).

LOTTÓ-tájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 48. játékhéten öttalálatos szelvény nem volt. A lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők: 4 találatos szelvénye 321 fogadónak volt. Nyereményük egyenként 23 504 forint; 3 találata 9316 fogadónak volt. Nyereményük egyenként 405 forint. A 2 találatos szelvények száma 169 420 darab, ezekre egyenként 28 forintot fizetnek.

*

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság december 2-án, kedden tartja a lottó novemberi jutalomsorsolását. A húzáson a 47. játékhét szelvényei között összesen 1280 tárgynyereményt sorsolnak ki. Főnyeremények: Lada 1200 as és Trabant Limousine személygépkocsi.

◆

— **Karácsonyi csomag öregeknek.** A Városi Tanács egészségügyi osztálya a hozzátartozó nélküli öregeket karácsonyi ajándékkal lepte meg, 600 forint értékű élelmiszer és mosószer csomagot adott át mindegyiknek. A 271 ajándékcsomag szállítását és elosztását társadalmi munkában az MSZMP Siklósi Területi Bizottság I. sz. alapszervezetének 4—5 aktivistája végezte.

— **Jugoszláv** kistraktor, a japán Honda-licenc alapján. Pécsett, a Tszker Nagyvárad utcai területi központjában rendelhető meg az új, japán licenc alapján gyártott kistraktor, amelyet a megrendeléstől számított 2—3 héten belül le is szállítanak. A jugoszláv Honda két típusban kapható: 27 000 és 47 650 forintért, OTP-kölcsönnel.

— **Szombaton,** a MOM Szakasits Árpád Művelődési Központban megnyílott a Bizományi Áruház Vállalat karácsonyi képaukciójának kiállítása, amely december 7-ig tart nyitva. Az árverésre december 9-én és 10-én, délután 5 órakor kerül sor.

A RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Előttünk a vasárnap. 7.23: Faluról — mindenkinek. 8.10: Öt kontinens hét napja. 8.26: Holnap közvetítjük . . . 8.50: Minden versek titkai. 9.20: Népdalok. 10.08: A vadon szava. Rádiójáték. 2. rész. 10.53: Szokolay Sándor: A fonóban — kórusszvit. 11.14: Vasárnapi koktél. 12.10: Édes anyanyelvünk. 12.15: A Vasárnapi koktél c. műsor folytatása. 13.00: Méltóság. 13.10: A hegedű virtuózai. 13.50: Rádiólexikon. 14.20: Így láttam Bartókot. A mikrofonnál: Sándor György. 15.14: Pillantás a nagyvilágba. 15.34: Régi magyar dalok és táncok. 16.00: Üdvözlet az olvasónak. II. rész. 17.10: Metronóm. 17.30: Csajkovszkij: V. szimfónia. 18.50: A tengeren. Rádiójáték. 19.50: Ránki György: Pomádé király új ruhája. Meseopera. 21.21: Vujicsics Tihamér népzenei feldolgozásaiból. 22.20: A Frankfurti Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye a Frankfurti Rádióban. 23.22: Barokk szonáták. 0.10: Dzsesszfelvételekből.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — koránkelőknek. 7.00: A római katolikus egyház félórája. 7.30: Mendelssohn-orgonaművek. 8.05: Mit hallunk? 8.30: Miska bácsi gyermekdélelőttje. 9.30: Világvasárnap. 10.33: A Magyar Rádió Karinthy Színpada az óbudai klubházban. 11.30: Földön, vízen, levegőben . . . 12.00: Jó ebédhez szól a nóta. 12.57: Lehár operettdalaiból. 13.14: Aranyhíd. Lipták Gábor mesejátéka. 14.05: Sanzonok. 14.33: Táskarádió. 15.30: A világ „másik" fele. VIII. rész India filmstúdiójában. 16.00: A vasárnap sportja. Totó. 16.20: Bliss: Kenilworth — szvit rézfúvós együttesre. 16.40: Slágerek mindenkinek. 17.45: Létem, temetőm: Kiss Benedek versei. 17.55: Mit üzen a Rádió? 18.33: Nótakedvelőknek. 19.20: Hilde Güden és Rudolf Schock operettfelvételeiből. 19.45: Az év legjobb tánczenei felvételei. 20.38: Társalgó. 22.35: Könnyűzene Jereb Ervin szerzeményeiből. 23.10: Johann és Josef Strauss-művek.

HARMADIK MŰSOR

7.00: A pécsi körzeti stúdió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora. 7.30: A pécsi körzeti stúdió német nyelvű nemzetiségi műsora. 8.08: Slágerlista. 8.43: Olasz madrigálok. 8.54: Josef Suk és Ivan Klansky hangversenye a Prágai Tavaszon. 10.10: Új Zenei Újság. 11.06: Híres előadóművészek lemezeiből. 12.45: A magyar szépprózа századai. 13.05: Sztárok sztereóban. 13.55: Kis magyar néprajz. 14.00: Ernani. Részletek Verdi operáiából. 15.00: Művészlemezek. 15.55: Új lemezeinkből. 16.45: A magyar gazdaság — amerikai szemmel. 17.00: Világszínház. A revizor. Gogol vígjátékának rádióváltozata. 18.25: Kocsis Zoltán zongorázik. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenekarának hangversenye. Közben: kb. 20.25: A iászsági mesélő. Kb. 20.45: A hangversenykörvetítés folytatása. Kb. 21.30: Dzsesszfelvételeinkből. 21.51: Magyar zeneszerzők. 22.20: Wagner operáiból.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Tamás Ervin jegyzete. 17.10: Megújult gyárak — régi emberek. Zenés ajándékműsor az Építőgépgyártó Vállalat törzsgárdájának. Nógrádi Erzsébet és Lenk Irén összeállítása. 18.20: Sporthírek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Cigánydalok — Mit jelent költőnek lenni? — Nikica Kalogyera kompozícióiból — Az MDDSZ nemzetközi kapcsolatai. Gyurok György sorozata — Vajdasági dallamok — Bunyevác-kör Szabadkán — Zenés kívánságok. 19.15: Német nyelvű műsor. Dr. Háber Józseffel, a pécsi tüdőszanatórium vezetőjével beszélget Heténvi Árpád — Önök kérték — Vidám történet nyelvjárásban. 20.00: „Gruss und Kuss" Rádió Budapest zenés riport-, üzenet- és kívánságműsora külföldi és hazai németek számára. A műsort szerkeszti és vezeti: Hambuch Géza és Hartmann Helga. 21.00: Műsorzárás.

MAGYAR TV

8.05: Tévétorna (ism., sz.) 8.10: Mindenki iskolája. Fizika (ism.) 8.45: Irodalom (ism.) 9.20: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás. 1. Plim. NSZK-rajzfilmsorozat. 9. rész: Teli hassal (sz.) 2. Régi ismerősök. Szovjet rajzfilm. 9.45: Egy kis kirándulás. Lengyel filmsorozat. 3. rész: Különféle ügyek. 10.10: Hírek. 10.15: Röpsuli. 4. rész (sz.) 10.30: Aprók tánca. Mezőség. (Vajdakamarás (sz.) 10.50: Szervusz, Szergej! Szórakoztató bohócműsor gyerekeknek (ism., sz.) 11.20: Csata fekete-fehérben. Sakkműsor gyerekeknek (ism.) 11.40: Sport és művészet. 12.10: Reklám. 12.15: A British Múzeum kincsei. Angol filmsorozat. XIII/8. rész: Vélettlen túlélők (sz.) 14.05: Aki dudás akar lenni. Fiatalok népzenei műsora. Táltos RT Együttes (sz.) 14.20: Királynak született. Japán ismeretterjesztő rövidfilm (ism., sz.) 15.15: Reklám. 15.25: Műsorainkat ajánljuk (sz.) 15.20: Reklám. 15.55: Keleti Márton-sorozat: Butaságom története. Magyar film. 17.35: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedőműsor. 18.05: Köszöntjük a 75 éves Kellér Dezsőt. 18.25: Reklám-panoráma Csonarád megyéből (sz.) 18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 18.40: Tévétorna (sz.) 18.45: Esti mese (sz.) A HÉT (sz.) 20.00: Hírek. 20.05: Doktor Senki. Tévéfilm (sz.) 21.30: Sporthírek (sz.) 21.40: Drámaírók műhelyében: Hernádi Gyula (sz.) 23.05: Hírek.

JUGOSZLÁV TV

9.00: Barázda — faluműsor, utána gyermekműsor magyar nyelven. 10.00: Terülj asztalkám — gyermekműsor. 11.30: Népek zenéje. 12.00: Földművelőknek. 13.40: Bosko Buha — jugoszláv film. 15.10: Vasárnap délután. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Velo Mesto — tv-játéksorozat. 21.30: Útirajzműsor. 22.20: Sportszemle. 23.05: Forradalmi hazafias dalok fesztiválja.

MASODIK MŰSOR

13.45: Síversenyek. 15.00: Ökölvívás. Aranykesztyű (közv.) 17.45: Kosárlabda: Crvena Zvezda—Partizan. 19.55: Ma este. 20.00: Külföldi dokumentumműsor. 20.55: Kantáta: Ifjak a tornyokban. 21.35: Mondd meg nekik, hogy Willy Boay, a legény itt van. Amerikai film.

— **Karácsonyi ajándék:** a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat 1-es számú Baranya—Tolna megyei boltcsoportja 17 000 forint értékben könyvajándékot adott a pécsi szociális otthonoknak, karácsonyi ajándékként.

— **Irhadzseki.** Az Univerzum Szövetkezet bőrruházati üzeme különböző színben modern irhadzsekiket gyárt hazai piacra. Ebben a hónapban kezdték meg az irhadzsekik készítését, melyből eddig 3000 darab készült el. Pécsett a kertvárosi Juniorboltban kapható.

40.

— Azt hiszem, professzor úr, hogy az állatok eleve egészségesebben élnek, mint az emberek többsége. — József úgy érzi, hogy a professzor csak udvariasságból beszélteti, ezért le akarja zárni a beszélgetést. — Tudja, professzor úr, ha a véleményemet kérdezi, ennyit mondhatok mindössze: az állatok többet vannak levegőn. . .

— Igen! Ez az! Maga nagyon értelmes dolgot mondott, tudja meg, fiatalember! S tudja-e, hogy hol a legtisztább a levegő?

— Tudom. A vízben.

— Brávó, fiatalember! Maga igazán pompásan gondolkozik! Öröm magával beszélgetni! Most már értem magát, kedves Mária, mindent értek. . . és gratulálok.

— Ugyan, professzor úr . . . ez a szakmám. Ezt tanultam.

— És a megoldás? Mi a megoldás?

— Ezt nem tudom. Sajnos, fogalmam sincs.

— No, egyet ajánlhatok. Hallgasson ide, fiatalember! Az én intézetemben minden dolgozó számára kötelező a vízhez szoktatás néhány gyakorlatsorozata. Az én dolgozóim életében — én legalábbis ezt szeretném — a víz nem idegen, ellenséges elem, hanem segítő orvos, jólelkű barát. Nyugtatja az idegeket, gyorsítja az agyműködést, fejleszti az izmokat, s pompás levegőhöz juttatja a tüdőt, az egész szervezetet.

— Professzor úr, az úszás valóban nagyon egészséges . . .

— Ej, fiatalember, nem az úszásról van itt szó: a vízről, mint elemről. Próbált már maga vízben szeretkezni?

— Nem kérem, nem . . . bár nem hiszem, hogy ez idetartozna . . .

— Nem baj. Csak a példa kedvéért mondom. A vízben sokkal könnyebb, jólesőbb, lebegőbb a mozgás . . .

— Akkor a madarak miért nem a levegőben szeretkeznek?

— Nagyon kedves fiú maga . . . — Foxman nevet. — Igazán nagyon vicces . . . Remek, igazán remek . . . Egyébként azért nem, mert akkor lezuhannának: hiszen a madarak fajsúlya nem azonos a levegőével. De a halak, az ember fajsúlya hozzávetőleg annyi, mint a víz fajsúlya.

— Igaza van, professzor úr, valóban csak szellemeskedtem. Bocsásson meg.

— Semmi baj. Jót nevettem. Igazán jót nevettem . . . Szóval, a vízben való szeretkezést csak azért említettem, hogy felhívjam a figyelmét arra a látszólag mellékes körülményre, hogy a vízben mozogni sokkal kényelmesebb, hogy úgy mondjam: lelkesítőbb, mint a földön, vagy akár a levegőben.

— Repülni se lehet rossz . . .

— sóhajt föl Mária, ártatlanul.

— A repülés folyamatos munka, leszámítva a siklórepülés rövid szakaszait . . . A madarak a legszabadabbak, de a legbutábbak is. Alig lehet őket valamire megtanítani . . .

— A sólymok nem buták . . .

— Dehogynem. Jó, rendben: dolgozni azt tudnak, elismerem. De játszani . . . érti, Mária . . . az emberrel játszani még a legjobban idomított madár sem tud. De nem erről van szó. A fiatalembert én arról akarom mindössze meggyőzni, hogy az élet számára a víz sokkal megfelelőbb közeg, mint a szárazföld. Vagy a levegő . . .

— Ezt elismerem . . ., de miért fontos ez most?

— Nézze, fiatalember . . . magát külön meg kell kérnem . . . ahogy megkértem Máriát is . . . hogy ne nevessen ki egy öreg tudóst . . .

— Hová gondol, professzor úr?

(Folytatjuk)

időjárás

Várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős vagy borult idő, többfelé valószínű havazás, délkeleten helyenként még eső, havas eső. Főleg a Dunántúlon helyenként megerősödő északi, északkeleti szél. Szélerősödés esetén hófúvás valószínű. Legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában olusz 1, minusz 3 fok között, a hóval borított, szélcsendes helyeken minusz 5 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet nulla fok körül.

HNF-küldöttértekezlet Siklóson

A küldöttértekezlet résztvevőinek egy csoportja

Szélesíteni, erősíteni a közéleti tevékenységet

A népfront ereje abban rejlik, hogy a társadalmat legszélesebben foglalkoztató kérdések megválaszolására a társadalmunk minden rétegét segítségül hívja, mozgósítja. Tömegmozgalom, amelyet ha az irányító szervezetek jól kézben tartanak, eredményesen járulhat napi politikánk megvalósításához.

Tegnap délelőtt a siklósi várban a város és a járás küldöttei vették számba az elmúlt népfrontkongresszus óta végzett munkát, meghatározták a jövő tennivalóit. A küldöttértekezlet *Szarka Árpád* elnökletével végezte munkáját, melynek első mozzanataként *Fábos Pál*, a HNF Siklós városi Bizottságának titkára számolt be a bizottság ötéves munkájáról. Beszámolójában kiemelte: folytatni és fokozni kívánják a jelentősebb politikai, társadalmi és gazdasági kérdések nyilvános vitáit, a különböző helyi döntéseket előkészítő, elősegítő eszmecseréket, szeretnének a lakóterületeken élőktől még több információt szerezni a várospolitikai, községpolitikai kérdésekben.

A beszámoló után — mely egyértelműen tartalmas öt esztendőről szólt — *dr. Vida Sándor*, a járási hivatal elnöke, majd *dr. Sági Tibor*, a városi tanács elnökhelyettese szólt az V. ötéves tervidőszak eredményeiről és gondjairól.

A népfront kongresszusi vitaanyagának referátumát *Páprádi Lajos* tartotta, kiemelve: most, amikor a VI. ötéves tervkészítés idejét éljük, különösen fontos, hogy egyrészt tisztában legyen a lakosság a népgazdaság kondícióival, másrészt a tervkészítők ismerjék a lakossági igényeket, s ennek birtokában jól rangsorolják azokat.

A tartalmas vitában *Hoffmann Kálmánné* kiemelte: a népfront barátsági rendezvényei jól szolgálták a népek közti béke gondolatát. *György Gyöngyi*, a TIT és a népfront kapcsolatainak szorosabbra fűzését javasolta, *Moldván László* a várbaráti kör munkáját ecsetelte, *Németh Antal* pedig arról beszélt, hogy a honismereti munkának milyen nagy szerepe van az ifjúság nevelésében, formálásában. *Ledvináné Kosztán Erzsébet*, az MSZMP Siklós városi-járási Bizottságának titkára a területen folyó népfrontmunkát igen eredményesnek ítélte, kiemelve: sokat segített a lakosság mozgósításában, a politika közvetítésében, megértetésében. *Mayer György* a környezetvédelem fontosságát szorgalmazta, *Verbánácz Pál* a nemzetiségi feladatokra hívta fel a figyelmet, *dr. Nagyváradi József* pedig az egészségügyi állomások szervezéséhez hívta segítségül a népfrontaktivákat.

Krasznai Antal, a HNF Baranya megyei Bizottságának titkára értékelve a járásban, városban folyó munkát kiemelte: a bizottság a maga területén kezdeményező volt, a programjait jól valósította meg. Kérte: fordítsanak nagyobb figyelmet a rétegpolitikai és a gazdaságpolitikai tennivalókra, majd átnyújtotta Szarka Árpádnak, a város tanácselnökének azt az oklevelet, mely tanúsítja: a tiszta, kulturált környezetért folyó megyei versenyben a siklósiak 2. helyezést értek el. *Finna György* a lakóbizottságok javuló munkájáról szólt, *Erdősi István* pedig a cigánykérdésre hívta fel a figyelmet, mondván: próbáljunk többet tenni érdekükben, segítsük, ahol kell felemelkedésüket, kulturálódásukat. *Dr. Kovács József*, az MSZMP KB munkatársa kiemelte hozzászólásában, hogy pártunk igen nagyra értékeli a népfront aktív, kezdeményező szerepét, mellyel segíti az emberek mozgósítását közös céljaink megvalósítása érdekében. E munkában az egyik legfontosabb feladat, a szocialista nemzeti egység erősítése, szövetségi politikánk megvalósítása. Eszközünk a meggyőzés eszköze, politikánk a nyíltság, őszinteség.

A vitát követően a küldöttek nevében is új bizottságot, a HNF Siklós városi és járási Bizottságát választották meg. A bizottság elnöke *dr. Zsák László*, titkára *Fábos Pál*, alelnökei pedig *Molnár Istvánné*, *dr. Nagyváradi József*, *Régert Józsefné* és *Páprádi Lajos* lettek.

K. F.

Áttűnő képek és viták a pécsi Ifjúsági Házban

Országos diaporáma vitafórum

Szellemesen mutatott rá *Nagy Sándor*, a pécsi Ifjúsági Ház igazgatója, mennyire nem tudunk még mit kezdeni a diaporáma műfajával: az Értelmező Kéziszótárból idézte a diával kapcsolatos szócikkeket, a II. pécsi országos vitafórum résztvevőinek legnagyobb derültségére. Jó, tudomásul kell venni, hogy egy szótár alapvetően konzervatív, de az valóban furcsa, hogy még a *diapozitív, diafilm* szavak magyarázata is mennyire szegényes és félrevezető.

Tudósításunk célja azonban nem a szótárbírálat, hanem annak hírül adása, hogy 1978 után másodízben jöttek össze Pécsett az ország legjobb diaporámásai kétnapos szakmai vitára. Sajnos a találkozó illusztris vendége, *dr. Végvári Lajos* képzőművészeti főiskolai tanár megbetegedett, s nem tudta sokak által várt előadását megtartani. Eljöttek azonban a műfaj olyan nagy mesterei, mint a budapesti Dozwald János, a váci Seregély István vagy a pécsi Tám László.

A vitafórum első napjának programja így alakult: Nagy Sándornak, az IH igazgatójának rövid megnyitója után *Tám László* tartott vitaindítót Végvári professzor leírt előadása és más szakcikkek alapján. Késő délután *Dozwald János* és *Márton Géza* mutatta be a legújabb diaporámás technikai megoldásokat, többek között a programozott képáttüntetést. Este *Seregély István* Oly korban . . ., *Borbély Tamás–Harnóczy Örs* Hová? című alkotásait,

Halász Rezső fotóművész, a Mecseki Fotóklub művészeti vezetője köszönti a szakmai találkozó résztvevőit

Fotó: Proksza L.

Magyar Ferenc díjnyertes természetsorait valamint Dozwald János fesztiváldíjas alkotásait mutatták be, majd szakmai vita következett.

Bár a diaporáma egyre elterjedtebb műfaj, sokan talán még most sincsenek kellőképpen tisztában azzal, mi is ennek a sajátos művészeti ágnak a lényege: a diaporámás nem egy, hanem kettő vagy több vetítővel dolgozik, a képeket egy áttüntető készülék segítségével egymásra játssza. Az így elért érdekes hatást jól kiválasztott zenével lehet fokozni.

Amikor az imént műfajt említettem, tulajdonképpen egy szakmai vitapontot is érintettem: műfaj, kommunikációs mód, vagy valami újfajta kifejezési eszköz-e a diaporáma? Tám László vitaindítójából kiderült, hogy két évvel ezelőtt még korántsem voltak tisztázva ezek a kérdések, s talán nincsenek ma sem. Nem kis gondot okoz a műfaj képviselőinek a használatos technikai berendezések viszonylag alacsony műszaki színvonala is. Olyan „apróságokat" is ide kell érteni, mint a fesztiválok alkalmával használt vetítők gyenge fényereje, vagy a vetítővásznak, a hangerősítők és hangfalak rossz minősége.

Magyarországon jelenleg három fesztivált és két egyéb bemutatkozási fórumot rendeznek kétévenként. Számos megvitatni való probléma várja a hétvégi pécsi találkozó résztvevőit például a fesztiválok időpontja, zsűrizése, technikai lebonyolítása tárgyában is.

Ma délelőtt *Halász Rezső* A jövő útja a diaporámában és *Molnár G. Judit* A diaporáma közművelődési szerepe című előadásával folytatódik, illetve zárul a II. pécsi diaporáma vitafórum.

H. J.

Élen járók a fegyelemben, tanulásban

Az úttörők az eskütétel szövegét mondják

Úttörőgárdisták fogadalomtétele

A pécsi úttörőgárda szép hagyománya immár, hogy a város felszabadulásának évfordulóján, ünnepélyes csapatgyűlésen tesznek fogadalmat azok a kis úttörők, akiket a gárda soraikba fogad.

Tegnap délelőtt az Építők úti Általános Iskolában csaknem nyolcszáz pirosnyakkendős gyűlt össze, hogy részese, illetve szemtanúja legyen a nagy eseménynek, majd az azt követő vidám, mozgalmas délelőttnek.

Csaplár János főhadnagy, a Bajcsy-Zsilinszky Endre úttörőgárda zászlóalj parancsnoka fogadta a parancsnokhelyettes jelentését, majd a városi úttörőelnökség nevében is üdvözölte a zászlóalj régebbi és leendő tagjait, valamint a honvédség, a határőrség, a rendőrség, a munkásőrség, az MHSZ, a tűzoltóság, a mentők, a vöröskereszt és a KISZ képviselőit, majd rövid beszédben méltatta az úttörőgárda eredményeit, mondván, hogy „a gárda soraiban az úttörők legjobbjai teljesítik feladataikat, élen járnak a fegyelemben és a tanulásban." Mint mondotta, itt sajátítják el a honvédelmi alapismereteket és készülnek fel arra, hogy az Ifjú Gárdában magasabb szintű munkát végezzenek.

Ezt követően a csapatzászló előtt 480 úttörő mondta el a gárdisták fogadalomtételét, majd a vendégek a mellükre tűzték az úttörőgárda jelvényét.

Az ünnepélyes aktus után a délelőtt játékkal, szórakozással, vetélkedéssel telt. Honvédelemmel kapcsolatos filmvetítés, egészségügyi bemutató és elsősegélynyújtó verseny, lövészet és KRESZ-vetélkedő tarkította a délelőttöt, az udvaron pedig a speciális rendőr, tűzoltó és mentőautókkal ismerkedhettek a jelen levők.

Hétfői Dunántúli Napló

A Hétfői Dunántúli Napló rejtvénye Szigetvár fejlődésével, lakásépítésével kapcsolatos. A fiatal város lakói, valamint a környékbeliek bizonyára könnyen felismerik a képről, melyik ma is fejlődő-épülő lakótelepről van szó. A helyes megfejtők ezúttal ismét kedves, mókás nyereménydömping részesei lehetnek. A város intézményei, vállalatai, szövetkezetei egyebek között több demizson bort, kistermelőknek, állattartóknak kukoricacsomagot, a Szigetvári Konzervgyár legújabb termékeit, a Városgazdálkodási Vállalat cserepes virágokat, mások szép könyveket, ingyen vacsorajegyet, kézimunkákat ajánlottak fel.

*

Itt az új lakásrendelet!

Kiterjesztik a kedvezményeket, segítik a kispénzűeket

❖

Gáztragédiák

Két hét — kilenc áldozat

❖

Kinek kell postafiók?

Szépen mutat a felirat: PF

❖

Anyósverseny

Egyszerre ketten — Görcsönyből

❖

Elsüllyedt hadihajó

Kit illet a hatalmas értékű kincs?

❖

Idős asszonnyal erőszakoskodtak

48 órán belül elfogták a tetteseket

❖

Jancsó és a Csárdáskirálynő

Modern rendező és klasszikus operett találkozása

❖

Hogyan került Lingl Kaposvárra?

Nem csak a törzsvendégeké

Rádióüzenet a Nádorból

Az összes megtörtént és meg nem történt Nádor-sztori felröppent az éterbe szombaton délelőtt. A Magyar Rádió Pécsi Körzeti Stúdiója elfogadva a patinás pécsi szálloda-komplexum meghívását, nyilvános és élő adásban mutatta be, milyen volt, milyen ma és milyennek szeretné látni az ország kávéházi kultúráját már-már csak egyedül reprezentáló Nádort.

Az ünnepi alkalomra előkerültek a lassan feledésbe merülő újságtartók, a fényesre szidolozott pogácsatartók, a törzsasztalokat elfoglalták az ország minden részéből visszasereglett törzsvendégek. De jó is volna mindennap ennyi híres embert látni itt! Írók, költők, zsurnaliszták, színészek, gazdasági vezetők. Itt valóban mindenki ismeri a másik asztalnál ülőt, de ez nem jelenti azt, hogy az először betévedő nem részesül ugyanolyan figyelmes kiszolgálásban. Csak az apróbb szívességek, szolgáltatások maradnak el, mint például az üzenettovábbítás, levélmegőrzés, a pohárban felszolgált kávé, hogy csak a legfontosabbakat említsem.

A műsor — Görgényi Zoltán szerkesztette — jó volt. Pergő, érdekes, ahogy mondani szokták: „informatív" is, dehát ezt a hallgató ítélje meg. A másfél óra gyorsan eltelt, ám a mikrofonok összecsomagolása után a Nádor — szerencsére — továbbra is nyitva maradt. Hogy ez egy irodalmi kávéház? Gondolom, az is. Hogy sznobok is sűrűn látogatják? Ki vitatja? Este pedig inkább hasonlít egy ifjúsági presszóhoz, mint olvasásra, beszélgetésre, csöndes kávézgatásra termett vendéglátóhelyhez.

— havasi —

Ezer forintig 20 százalék árengedmény

A MERUKER karácsonyi ajándéka nyugdíjasoknak

Kedves karácsonyi ajándékkal lepi meg a MERUKER idén az alacsony nyugdíjjal rendelkezőket. Holnaptól december 24-ig a MERUKER valamennyi boltjában, 1000 forintig 20 százalékos kedvezménnyel vásárolhatnak bármilyen árucikket.

Hogy pontosan kiket érint ez a kedvezmény? Mindazokat, akiknek nyugdíja nem haladja meg az 1600 forintot. A vásárlók a jogosultságukat a november havi nyugdíjszelvényükkel igazolják. A kedvezmény egyszeri vásárlásra szól, ezért a szelvény hátoldalát a boltban lebélyegezik.

Ha tehát valaki például vásárol egy inget, egy kesztyűt és egy kalapot, s — tegyük fel — hogy mindez 800 forintba kerülne, akkor a pénztárnál csak 640 forintot kell fizetnie.

Vonatkozik a kedvezmény az 1000 forintnál drágább cikkekre is, de a kedvezmény csak 1000 forintig érvényes. Így például egy 1800 forintos télikabát a nyugdíjasnak csak 1600 forintjába kerül.

A MERUKER Vállalatnak Baranya megyében 68 egysége van. Ebből mintegy 40 Pécsett, tehát a megyeszékhelyen könnyen elérhetők az árengedményes cikkek. Nem okozhat a kedvezményes vásárlás gondot a Pécstől távolabb lakóknak sem, hiszen a megye többi városában: Komlón, Mohácson, Szigetváron és Siklóson is megtalálhatók a MERUKER boltjai, a karácsonyi vásárra felkészülve igen bő választékkal.

Jóllehet, látszólag nem túl nagy az árengedmény, de annak, aki kénytelen kevés nyugdíját fillérre beosztani, bizonyára örömet, szép karácsonyi meglepetést szerez a vállalat, amely ezzel, az előzetes számítások szerint mintegy hárommillió forint kedvezményt nyújt a megye nyugdíjasainak.

(–)

MŰSORAJÁNLAT

Rádió

ÖTTŐL HATIG, a pécsi körzeti stúdió esti hangos újságjának decemberi számáról mondja Kovács Imre szerkesztő-riporter:

— Mindennapi beszédtémánk az időjárás, ezért mikrofon elé kértem Ferenczi Sándort, a pogányi meteorológiai főállomás vezetőjét, hogy ismertesse az ősz jellegzetességeit, időjárási érdekességeit. A hét végén kerül sor a Pécsi városi Népfront küldött értekezletre. Ebből az alkalomból beszélgetünk a Népfrontra váró soronlévő feladatokról, aktuális témákról. Évad közben távozott el a Pécsi Nemzeti Színház műszaki vezetője. Aki helyére lép: Vincze Győző. Kisportrénk őt mutatja be. A decemberi „Horgász-percek" immár hagyományosan Galabár Tibor évbúcsúztatójával és a rejtvény feladásával telnek el.

A VI. ötéves tervet minden bizonnyal a hónap végén fogadja el az országgyűlés, de a különböző településeken már foglalkozniok kell a tanácsoknak a következő fél évtized lehetőségeivel, feladataival. Ebbe az előkészítő munkába tekint be Felső Pál kedden 17 óra 25 perckor kezdődő riportműsora, mely a Tolna megyei községek tervezőmunkájával ismerteti meg a hallgatókat. Ezen a napon hangzik el részlet az eszéki Lipa vegyeskar pécsi koncertjéből.

Csütörtökön Tiszay László szerkesztésében jelentkezik a SZÓLÍTSON CSAK NYUGDÍJASNAK című összeállítás, melyet régi kedvelt melódiák, ezúttal Kutor Ferenc nótái követnek. Laky Rudolf a Pécsi Sütőipari Vállalathoz látogatott el, ahol program szerint épül az új süteményesüzem. Az osztrák gépek szerelésével hamarosan végeznek, ezután tartják az első próbaüzemet. Lehet, hogy már karácsonykor ezek a termékek kerülnek az asztalra.

Pénteken — Finnország nemzeti ünnepének előestéjén — a testvérvárosunkból, Lahtiból Pécsre látogatott vendégekkel beszélget a kulturális kapcsolatokról Rezes Zsuzsa. Majd Majorosi István riportja következik, melynek ezt a címet adhatnánk: Képek egy munkásszálló életéből.

*

Filákovity Brankó összeállításában „Zene az életem" címmel hangzik el hétfőn riportműsor, melyben a hercegszántói előadók szólalnak meg. Szerdán „A pécsi tv-torony árnyékában" címmel Kökényben készült riportot sugároznak, utána baranyai előadók felvételeiből válogat Klaics Milica. Csütörtökön Kricskovics Antal, a szerkesztő-riportere annak a horvát nyelvű műsornak, melyben gépszerelőkkel beszélgetnek, majd a garai és a csávolyi tamburazenekar muzsikál. Pénteken falusi művészeti csoportok műsorából közvetítenek. Vasárnap Barics Ernő összeállításában jelentkezik az „Irodalmi arcképcsarnok", majd iskolások beszélnek falujukról: Horvátzsidányról.

A hétfői német nyelvű magazinban Solymárról szól Gráf Vilmos riportja. Kedden dr. Farbai Istvánnal beszélget Hetényi Árpád a pécsi mentősök munkájáról, különös tekintettel a közelgő téli napokra. Ugyancsak Hetényi Árpád készítette azt a riportot, melynek témája az anyanyelv elsajátításának útja. Csütörtökön Báling József szerkeszti a mezőgazdasági híradót. Szombaton délelőtt 8.30-kor az Iskolarádió jelentkezik.

Film... Film... Film...

POFONOK VÖLGYE, AVAGY PAPP LACIT NEM LEHET LEGYŐZNI

Kevés ember van aki ne ismerné ezt a nevet, s nem tudná ki volt, illetve ki is az a Papp Laci. A közelmúltban is foglalkozott közvéleményünk a nagy ökölvívóval. A magyar ökölvívás, népszerű nevén a „bunyó", nagy egyénisége háromszor szerezte meg az olimpiai aranyérmet, s örökre beírta nevét a sporttörténelembe. Életútjáról, sport-pályafutásáról, annak legjelentősebb állomásairól szól a film, melyben eredeti dokumentumrészletek idézik fel a nagy pillanatokat. Megszólalnak azok a tanárok, edzők, sporttársak és közéleti személyiségek akiknek közük volt, részesei voltak a múltnak, s jelennek. A forgatókönyvet Gulyás Gyula, Gulyás János és Kozák Gyula írták, fényképezte Gulyás János, rendezte Gulyás Gyula.

A KIS POSTÁSLÁNY

Alekszandr Muratov rendezte, színes szovjet film. Ljubasa tizenöt éves kislány. Édesanyja meghalt, édesapja a háborúban harcol s így az ő feladata gondoskodni kistestvéreiről. Postás szolgálatra jelentkezik, s napról napra hordja a leveleket, melyekben öröm és bánat érkezik a háborútól megviselt emberekhez. Télen, nyáron viszi a táskát benne a borítékba zárt halállal, a papírra vetett szomorúsággal vagy örömhírrel. Érzékeny lelkével minden üzenetet átérez, s keményen dolgozik testvéreiért s önmagáért. Egy este aztán számára is megérkezik az öröm. Édesapja hazatér a háborúból.

A PAP, A KURTIZÁN ÉS A MAGÁNYOS HÓS

Színes amerikai western • Rendezte: **SAM PECKINPAH**

A PAP, A KURTIZÁN ÉS A MAGÁNYOS HŐS

Sam Peckinpah, színes amerikai western-filmje . Cable Houge-ot a sivatagban cserben hagyják, ami kishíján az életébe kerül. Óriási szerencséje van, mert a szomjhalál küszöbén egy kis vízerecskét talál a sivatagban, ennek köszönheti további szerencséjét is. A kis vizecske kiapadhatatlannak bizonyul, olyannyira, hogy érdemes megvásárolni a területet, mert a vízzel, termővé tehető gazdaságot lehet létrehozni. Megveszi a telket, s berendezkedik, melyhez két társat is kap. Egy kétes múltú pap és egy csinos, valamint kedves, örömlány személyében. Hamarosan azonban meggyűlnek a problémák, sok munkával és nélkülözéssel szerzett otthonát és tenyérnyi földjét megirigyelték tőle, s meg kell védenie birtokát a gazemberektől.

A western-filmek szabályai szerint izgalom, szerelem, harc teszi változatossá a történetet, melyben Jason Robards játssza a főszerepet.

Televízió

Szombaton este: Csongor és Tünde, azaz Safranek Károly és Zsurzs Kati.

Angol hercegek Mecseknádasdon?

Így az esztendő végefelé a televízióban is felgyorsulnak az események, és a különböző szerkesztőségek decemberben ajándékozzák meg a nézőt, munkájuk színe-javával. Színes, változatos a jövő heti program.

A Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiója Angol hercegek Mecseknádasdon? címmel forgatott színes filmet. Az adás időpontja: szerda, 20 óra, második műsor. A szerkesztő-riporter, Füzes János ajánlja a programot:

— Kilenc évszázadra visszatekintő történelmi esemény nyomába ered a film, s a címben is jelzett kérdésre igyekszik választ keresni. Élhettek-e István király Magyarországán a menekült angol hercegek, alkalmas volt-e a jogi és társadalmi alapjait épp hogy lerakó magyarság e nemes ifjak Pannon-földön tartására? Magyar származású volt-e Skócia királynéja, miért vall magyar ősöket magáénak több ősi skót nemesi család? Mi a legenda és a valóság a hercegek mecseknádasdi birtokáról? Művelődéstörténet-kutató, régész, történész mondja el kutatási eredményét a feltételezett eseményről, ugyanakkor megismerkedhetünk a nép ajkán még ma is élő legendával, mely soksok évszázad után is őrzi az angol hercegek magyarországi tartózkodásának emlékét.

Sorokban

DOKTOR SÁNDOR MŰVELŐDÉSI KÖZPONT PROGRAMJA

December 1-én a Boldogság Házában 18 órától a HI-FI Magnós klub programja: MILES DAVIES: BETCHER'S BREWW című dupla nagylemeze.

Dec. 7-én 15 órától GYERMEKJÁTSZÓHÁZ, a Doktor Sándor Művelődési Központban. Karácsonyi ajándékokat és karácsonyfa-díszeket készítünk!

IFJÚSÁGI HÁZ PROGRAMJA

November 30-án, vasárnap 17—21 óráig a Szélrózsa játékklub. Játékvezető: Muzsay András előadóművész.

December 1-én, hétfőn 18—22 óráig a Tájoló klubban a magyar népzenei sorozat első része.

December 2-án, kedden 18—22 óráig a Tájoló klubban jazz-portré: John Coltrane N°3.

December 3-án, szerdán 18—22 óráig a Tájoló klubban rock-történet: A fehér blues.

December 4-én, csütörtökön, 19 órakor az Új Skorpió együttes hangversenye.

December 5-én, pénteken 18 órától a Fiatal Utazók klubjának ez évi utolsó összejövetelére kerül sor, ahol az 1981. év terveit beszélik meg a klub tagjai.

December 6-án, szombaton 18—22 óráig az IH összes termeiben Tuczai József disco-műsora és a Kati és a kerekperec együttes koncertje.

December 7-én, vasárnap 14—20 óráig a Tájoló klubban játék és zene program: John Lennon és Paul McCartney felvételeiből.

MÉV SÁGVÁRI ENDRE MŰVELŐDÉSI HÁZA

1-én, hétfőn 17 órakor nyílik a stúdiógalériában Antal Krisztina és Tukora Istvánné, a Művelődési Ház „Derkovits" képzőművészeti köre tagjainak grafikai és tűzzománc-kiállítása. A kiállítás december 20-ig naponta 9 és 21 óra között tekinthető meg.

Keresztrejtvény

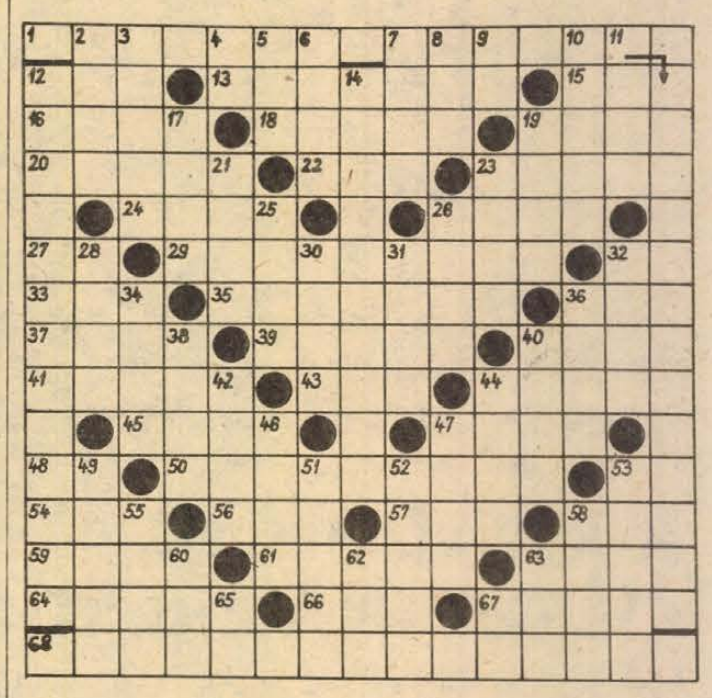

Nevezetes fák

VÍZSZINTES: 1. Nevezetes fák a Kiskunságban. 12. Becézett Aladár. 13. A budai hegyekben sokan keresték fel ezt a hires fát. 15. Kokain fele. 16. Ropogósra sütött. 18. A Krisztust sirató Mária képzőművészeti ábrázolása (Szánalom). 19. Vissza: terel. 20. Nevelős fafajta. Ilyen a fél évezredes Rákóczi-emlékfa Balatonakarattyán. 22. Két névelő. 23. Január 26-án volt a névnapja. 24. A paripa. 26. Éveinek száma. 27. VI. 29. A látóhatár. 32. Kapa fele. 33. Fordított énekszólam. 35. Szülési fájdalmat érző, névelővel. 36. Him juh. 37. Igavonó állata. 39. Madár emésztőszervének része, névelővel. 40. Moziban vetitik. 41. Világhírű autóversenyző (Niki). 43. Hód betűi. 44. Firnisz. 45. Becézett igazgató. 47. Firenze folyója. 48. VÁ. 50. Tisztogatod. 53. Tova. 54. Tizenegy németül. 56. Vadászőrhely. 57. Épületmaradvány. 58. Esd betűi keverve. 59. Tananonc. 61. A lengyel országgyűlés neve. 63. Nemzetközi Rádió és Televízió Szervezet röv. 64. Nyomon. 66. Alma-. . . , a Kazah SZSZK fővárosa. 67. Eldob. 68. Ez a nevezetes fa Badacsonyban, a Rózsakő alatt van.

FÜGGŐLEGES: 2. Metsző. 3. Nagy folyónk. 4. Osztrák és norvég autók betűjele. 5. Jogtalanul elvesz. 6. Szólóének. 7. . . . morgana, délibáb. 8. Nevelős növény. 9. Kicsinyítő képző. 10. Sajnos, argóban. 11. Kinyújt. 12. A Margitszigeten találhatjuk ezeket a nevezetes fákat. 14. Ilyen az Erkel-fa Békésgyulán. Alatta szerezte Erkel a Bánk bán zenéjét. 17. Egyenletes. 19. Raktárban tárol. 21. Feleslőtlen, könnyelmű. 23. Hegedű tartozéka. 25. Szőlőfajta. 26. Vissza: ajándékozok. 28. Becézett Ilona. 30. Cibáld (—'). 31. Apróra törő. 32. Könyvállvány része. 34. A dorong. 36. Mozi németül. 38. Női név. 40. Élesítsd. 42. Nagy tó a Szovjetunióban. 44. Kemény fém. 46. Igefajta. 47. Az anyag vegyi úton nem bontható részecskéje. 49. Galád. 51. Gyümölcsöt szárit. 52. Jegyezd. 53. Vissza: srég. 55. Régi órafajta. 58. Széltől sodort homok. 60. Nemzetközi segélykérő jel. 62. Becézett Etel. 63. Olivér becézve. 65. MF. 67. Fordított kötőszó. 68. Névelő.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 1., 13., 20., 68., és a függőleges 12. és 14. számú sorok megfejtése, december 8-án (hétfő), déli 12 óráig beérkezőleg LEVELEZŐLAPON 7601 Pf. 134. Dunántúli Napló szerkesztősége Pécs, Hunyadi út 11. címre.

A november 16-i rejtvény helyes megfejtése: Alighogy belépünk, sikitunk, ez az élet. Azután ásitunk, majd kilépünk, ez a végzet.

Könyvjutalmat nyertek: Dr. Csete Éva 7700 Mohács, Trukli u. 2.; Vuics Natália 7632 Pécs, Viktória u. 1.; Domokos Imréné 7633 Pécs, Építők u. 11/B. I. 5.; ifj. Laczi Albertné 7624 Üttörő u. 62.; Hoványi Árpádné 7623 Pécs, Mártirok u. 42. XII. 6.

VILLANÁSOK

SZÓTLANUL

— Itt van kérem ötszáz forint, külön magának. Megérdemli, jó munkát végzett — mondom a ktsz emberének.

A férfi odatartja lapátmarkát, szótlanul.

— Hogy nem köszöni meg a pénzt, nem sértődöm meg. Csupán arra gondolok . . .

— O, ne tessék semmire se gondolni. Kevés beszédű, szótlan ember vagyok én, kérem — válaszol.

— De ennyire? — hökölök.

A szobafestő kocsijába ül, és elhajt — szótlanul.

Az ablakból bámulom. Szótlanul.

TALÁLKOZÁS

Kovács János már két éve dolgozott a cégnél, de a főnökével még egyszer sem találkozott. Azért ismerte, hiszen mindenki őróla beszélt ijesztő, vagy kedves történeteket. Felesége is jól ismerte az igazgatót, erényeit, hibáit, félelmetes szótlanságát, mert Kovács odahaza is őróla beszélt.

Kovács várta a találkozást, kíváncsi volt, és félt is tőle. Elképzelt számtalan szituációt, gondolatban mindig okosan és szellemesen válaszolt a főnök kérdéseire. Hiszen az első impresszió nagyon fontos, sorsdöntő lehet.

Váratlanul megoldódott minden. Állt az iktatóban, csorgott róla a verejték, kereste az elveszített aktát, amikor a főnök észrevétlenül megszólalt a háta mögött:

— Nagyon meleg van.

— Az — rebegte meghatottan Kovács, és később is elégedett volt önmagával, hogy ilyen egyszerűen és korrektül válaszolt. A felesége is elégedett volt. Semmi szervilizmus, semmi hajbókolás, csak úgy egyszerűen, szimplán: az van, meleg.

Hiszen ez a főnök egészen egyszerű ember. Nagyszerű ember.

ÖREGÚR

Külvárosi hentesbolt, zárás előtt. Hárman vagyunk: a hentes, én és egy bácsi a jobbomon. A kolbászokat gusztálom, a bácsi is, a hentes az órát. Balról jobbra visz a szemem, a bácsi jobbról balra tottyan, összeütközünk.

— Hogy létezik ez? — kérdezem felhorkanva. — Ketten vagyunk a boltban, és maga fogja magát, nekem jön?

— Fiatal barátom, ugyanezt kérdezhetném én is.

— Valóban — morgom.

A villamoson az ajtóban állok, és magamban eldöntöm: főzni kell ezt a kolbászt, nem sütni.

— Leszáll, öregúr, vagy csak nézelődik? — kérdi nyerítve egy ifjú hang a hátam mögött.

— Csak nézelődöm! — válaszolok halkan, nehogy azt higgye a fiú, hogy még kötözködöm.

Suha Andor

MŰSOR RÁDIÓ TELEVÍZIÓ

1980. december 1-től december 7-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Jó reggelt! (közben: 4.45 és 6.45: Szót kérek, 6,20: Tudósítói jelentések, 5.40: Falurádió, 6.20 és 7.20: Reklám. 7.19: Körzeti időjárás, 7.30: Reggeli párbeszéd). — 8.05: Műsorismertetés, utána: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.45-kor), — 12.00: Déli Krónika (utána hétfőtől péntekig: Ki nyer ma?) — 18.15: Hol volt, hol nem volt? — 18.30: Esti Magazin.

PETŐFI RÁDIÓ (hétköznap): 4.25—7.59: Reggeli zenés műsor. (Közben: 5.55 és 6.55: Torna, 6.45: Könyvajánlat, 7.35: Körzeti időjárásjelentés.) — 10.50: Torna. — 13.45: Időjárás- és vizállásjelentés.

HÍREK, IDŐJÁRÁSJELENTÉS: KOSSUTH: 4.30-tól 7.00-ig félóránként, majd 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.30, 22.00, 24.00 (szombaton éjjel 1.00 is.) Vasárnap: 6.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap. PETŐFI: 4.30-tól 8.30-ig félóránként, majd 10.30-tól 8.00, 10.30, 14.30, majd ua., mint hétköznap. 20.30-ig kétóránként, ezután 23.00 és 24.00. Vasárnap: 3. MŰSOR: 8.00:, 11.00, 13.00, 19.00, 23.00.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Mit üzen a Rádió? 9.00: Versek. 9.10: A hét zeneműve. 9.40: Ki kopog? Levente Péter műsora óvodásoknak. 10.05: Nyitnikék — kisiskolások műsora. 10.35: Magyar szerzők műveiből. 11.19: Én tettem az áldomást. Bogdán István írása. 11.39: Szép remények. Folytatásos rádiójáték Charles Dickens regényéből. 12.20: Miskolci Zenei Hét. 12.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 12.50: Zenei érdekességek az elmúlt hét műsorából. 14.34: Sámson madara. Rádiójáték. 14.54: Édes anyanyelvünk. 15.10: Alfred Deller Purcell-áriákat énekel. 15.28: Hétszínvirág. A Gyermekrádió magazinja. 16.05: László Margit Horusitzky Zoltán dalaiból énekel. 16.30: Világablak. Mit ránk hagytak a századok. 17.10: Gondolatok a könyvtárban. Vörösmarty Mihály költészete. 18.05: Egressy-dalok Vécsey Jenő feldolgozásában. 19.15: Operettrészletek. 19.35: Miskolci zenei hét. Kapcsoljuk a Miskolci Nemzeti Színházat. A Miskolci Szimfonikus Zenekar hangversenye. Közben: kb. 20.25: Miskolc téli tárlat '80. kb.: 20.45: A hangversenyközvetítés folytatása. Kb.: 21.30: Népdalok. 22.30: A kamarazene kedvelőinek. 23.26: Mascagni operáiból. 0.10: Szigeti Edit táncdalaiból.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: A Szovjet Hadsereg Déli Hadseregcsoportjának fúvószenekara játszik. 8.20: Figyelmébe ajánlom . . . A hét zenei műsoraiból Juhász Előd válogat. 8.33: Népi zene. 9.10: Slágermúzeum. 10.00: Zenedélelőtt. 12.00: Népi zene. 12.33: Kis magyar néprajz. 12.38: Tánczenei koktél. 13.25: A Svejk Antwerpenben. 14.00: Kettőtől ötig . . . 17.00: Fűtől — fáig. 17.30: Ötödik sebesség — Belgrádból és Budapestről. 18.33: Zeneközelben. 19.20: Rend(szer) a lelke mindennek. 19.53: Vállaltuk a veszélyt! Feljöttünk a Gellért-hegyre. A Rádió Kabarészínháza 1979-es szilveszteri műsorának ismétlése a Kertészeti Egyetem Klubjából. 22.33: Könnyűzene Deák Tamás szerzeményeiből. 23.15: Nóták.

HARMADIK MŰSOR

9.00: Iskolarádió. 9.30: Népdalok. 9.50: Kamaramuzsika. 10.30: Rádiólexikon. 11.05: Karasszon Dezső orgonahangversenye a Mátyás templomban. 12.00: Operaegyüttesek. 13.07: Romantikus kórusművek. 13.35: Szimfonikus zene. 15.05: Láttuk, hallottuk. 15.30: A hét zeneműve. 16.00: A család. Etika és filozófia középiskolásoknak. 16.30: Harminc perc beat. 17.00: Közvetítés a Bayreuthi Festspielhausból. Wagner: Siegfried. Háromfelvonásos zenedráma. I. felvonás. 18.20: Miskolci zenei hét. Fejezetek Miskolc zenei múltjából. 19.05: Fiataloknak — kortárs zenéről. 19.38: Közvetítés a Bayreuthi Festpielhausból. Wagner: Siegfried. Háromfelvonásos zenedráma II. és III. felvonás. Közben: 20.52: Tallózás a sajtóban. 21.12: Az operaközvetítés folytatása.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

15.00 Kaj-nyelvjárási dalok. 16.00: Füles mackó — gyermekműsor. 16.15: Mosolyváros. 16.30: Művelődési adás. 17.00: Johny Gitár — amerikai film. 18.45: Ifjú remények. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Gajin—Bresan: Két láda dinamit — tv-dráma. 21.05: Kiválasztott pillanat. 21.10: Kultúra az objektívben. 22.10: Komolyzene.

MÁSODIK MŰSOR

15.15: A brigádtag — kubai film. 17.00: Ifjúsági fesztivál — Subotica '80. 18.45: Indirekt — sportműsor. 19.55: Ma este. 20.00: Tudomány. 21.20: Miért nem kérdezték meg Evansot — filmsorozat.

PÉCSI KÖRZETI STÚDIÓ

17.00: Öttől—hatig. Esti hangos újság. Szerkesztő-riporter: Kovács Imre. 18.00: Dél-dunántúli híradó. 18.15: Operaslágerek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Hírek, tudósítások — Hangszerszólók — Zene az életem . . . Riport. — A hercegszántói előadók felvételeiből. Szerkesztő-riporter: Filákavity Bránkó. 19.15: Német nyelvű műsor. Hétfői magazin: Hírek — A főváros szomszédságában: Solymár. Gráf Vilmos riportja — Operettdallamok. 20.00: Műsorzárás.

Kedd

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Rend(szer) a lelke mindennek. 8.57: Népdalcsokor. 9.44: Gyermekkönyvhét. 10.05: MR 10—14. 10.35: Fúvósátiratok. 11.00: Onczay Csaba gordonkázik, Varga Csilla zongorázik. 11.39: Szép remények. Folytatásos rádiójáték Charles Dickens regényéből. 12.20: Miskolci zenei hét. 12.35: Törvénykönyv. 12.50: A Rádió Dalszínháza. Lili. Florimond Hervé operettje. 14.17: Cigánydalok, csárdások. 14.43: Arcképek a bolgár irodalomból. 15.10: Arthur Rubinstein Chopin-mazurkákat zongorázik. 15.28: Nyitnikék. 16.05: Zengjen a muzsika. 17.07: A medve: gavallér. Jékely Zoltán rádiónovellája. 17.32: Szilvássy Margit két operettdalt énekel. 17.45: A Szabó család. 19.15: Szoprániák. 19.40: Célok és eszközök. Kerekasztal-beszélgetés a gazdaságszabályozásról. 20.10: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik. 20.41: Ország, város. Beszélgetés az urbanisztikáról. 21.11: Világhírű zongoraművészek. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Virágénekek. 22.50: Meditáció. 23.00: Purcell: Oda Szent Cecilia napjára. 0.10: Heilig Gábor táncdalaiból.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Az MRT énekkara énekel. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Társalgó. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Melódiakoktél. 14.00: Kettőtől hatig . . . 18.00: Tip-top parádé. 18.33: Beszélni nehéz. 18.45: Népi zene. 19.20: Véleményem szerint, 19.30: Csak fiataloknak! 20.33: Mindenki Könyvtára. 21.03: Fenntartott hely az elmúlt hetek legsikeresebb műsorai számára. 23.15: A dzsessz a 70-es években.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism. sz.). 8.05: Magyar irodalom. Ált. isk. 8. o.) 9.05: Fizika. (Ált. isk. 8. o.) 9.35: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás. 1. Plim. NSZK rajzfilmsorozat. 9. rész: Teli hassal (ism. sz.). 2. Régi ismerősök. Szovjet rajzfilm. (ism.). 10.05: Orosz nyelv. ált. isk. 6. o. (sz.). 10.20: Röpsuli (ism. sz.). 10.50: Stop. Közlekedj okosan. Rendőri forgalomirányítás. (sz.). 10.55: Csata feketefehérben. Sakkműsor gyerekeknek. Az elhárítás (ism.). 14.00: Magyar irodalom (ism.). 14.25: Fizika (ism.). 15.00: Orosz nyelv (ism. sz.). 15.30: Stop! (ism. sz.). 15.40: Napköziseknek — szakköröknek. Móra Ferenc: A szánkó. 16.10: Hírek. 16.15: Melyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek. Vasúti járműszerelő. 16.30: Sakk-matt. 16.50: Mindenki Iskolája. Fizika. 17.25: Reklám. 17.30: Biológia. Szaporodás, öröklődés. 18.05: Megújhodás a Mekongnál. A laoszi forradalom öt éve (sz.). 18.25: Mi újság a KGST-ben? A Horizont Szerkesztőség műsora (sz.). 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Olvassatok mindennap. (sz.). 19.20: Esti mese (sz.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Royal Varieté Gála '77. Angol zenés film. 21.05: Stúdió '80. A televízió kulturális hetilapja. (sz.). 22.05: Tisztelendők. Libanon. III/1. rész: Maroniták (sz.). 23.00: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Találkozások Monori Lilivel. Portréfilm. 20.50: Tv-híradó 2. (sz.). 21.10: Ők ketten. Magyar film. (sz.). 16 éven felülieknek! 22.40: Egészségünkért! Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: A törpéknek fogalmuk sincs — gyermekműsor. 18.15: Könyvek és eszmék. 18.45: Népi muzsika. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Stop! Belpolitika. 20.55: Egy amerikai játékfilm.

Szerda

KOSSUTH RADIO

8.27: Világablak. 8.56: Beszélni nehéz. 9.08: Grieg: g-moll vonósnégyes. 9.45: Kis magyar néprajz. 9.50: Gyermekkönyvhét. 10.05: Litera-túra. 10.35: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.50: Zenekari muzsika. 12.20: Miskolci zenei hét. 12.35: Házunk tája. 12.50: Operaslágerek. 13.20: Dzsesszmelódiák. 14.07: A Kolinda együttes műsorából. 14.22: Kritikusok fóruma. 14.32: Így láttam Bartókot. 15.10: Daloló, muzsikáló tájak. 15.27: MR 10—14. 16.10: Düledező Thália? 17.07: Lehet-e tervezni? Riport. 17.32: Operettrészletek. 19.15: Gondolat. 20.00: Nótaest. 21.00: Operafelvételekből. 21.30: Háttérbeszélgetés. Külpolitikai műsor. 22.20: Tíz perc külpoitika. 22.30: Goldmark: Vonósnégyes. 23.00: Balettzene. 0.10: Angol madrigálok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Népdalok. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: Magyar Fúvószene. 10.00: Zenedélelőtt. 11.30: A Szabó család. 12.00: Az MRT zenekara játszik. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: A A szolgálat ízei. 13.30: Színes szőttes. 14.00: Kettőtől négyig . . . 16.00: Mindenki iskolája. 16.40: Színes népi muzsika. 17.30: Hol — mi? A volánnál és a mikrofonnál: Radnóti László. 18.33: Nyolc rádió nyolc dala. 19.07: Barangolás régi hanglemezek között. 19.25: Tallózás a sajtóban. 19.45: A beat kedvelőinek. 20.33: Válas(s)z! — 9. szám. 21.25: Örökzöld dallamok. 22.23: Kellemes pihenést.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

9.00: Tévétorna (ism., sz.). 9.05: Iskolatévé: Rajz, 1—4. o. 9.35: Magyar nyelv 2. o. (sz.). 9.45: Delta. Tudományos híradó (ism., sz.). 10.25: Felsült Trubadúr. Magyarul beszélő dán tévéfilm (ism., sz.). 11.45: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedőműsor (ism.). 15.25: Rajz (ism., sz.). 15.50: Magyar nyelv (ism., sz.). 16.20: Hírek. 16.25: A csárrók. Francia dokumentumfilm (ism., sz.). 16.40: Reklám. 16.50: Bulgária—NSZK. Vb-selejtező labdarúgó-mérkőzés (sz.). 18.30: Hol tart? A budapesti Sportcsarnok. 18.45: Staféta. Tíz perc ifjúság. 18.55: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Olvasssatok mindennap! (sz.). 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Külpolitikai fórum (sz.). 21.30: Reklámújság. 21.40: Dóra jelenti. Magyar film (sz.). 23.05: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

20.00: Angol hercegek Mecseknádasdon? A Pécsi Körzeti Stúdió filmje (sz.). 20.40: A rajz, mint fegyver. Svéd rövidfilmsorozat. VI/4. rész (sz.). 21.05: Tv-híradó 2. (sz.). 21.25: Reklám. 21.30: A mi házunk. 22.20: A magyar tudomány nagy öregje. Hevesi Gyula akadémikus (ism.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

16.20: Szerb-horvát nyelvű tv-napló. 16.45: A boszniai és hercegovinai bábszínházak X. találkozója. 17.15: Kosárlabda: Bosna—Crvena Zvezda. 18.45: Látogatóban. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Válogatás szerdán. 21.30: Műtermi zene. 22.30: Dokumentumfilm.

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Bizet: Don Procopio. Két felvonásos opera. 9.45: Gyermekkönyvhét. 9.54: Takács Jenő: Tarka-barka zongoramuzsika. 10.05: Dominó. 10.35: Vivaldi versenyműveiből. 11.20: Hivatása: üzemorvos. A Válaszolunk hallgatóinknak különkiadása. 11.40: Szép remények. Rádiójáték. III. rész. 12.35: A közbiztonság Tolnában. 12.50: Zenemúzeum. 14.09: Szabadpolc. 14.39: Hajdú Erzsébet népdalfelvételeiből. 15.10: Munkásdal-feldolgozások. 15.28: Litera-túra. 16.05: Rónay György: Esti gyors. Könyvszemle. 16.15: Nem tudom a leckét. — különkiadás. 16.48: Hajnal, hajnal, fényes nap. 17.07: A magunk érdekében, a magunk védelmében. 17.32: Eisemann Mihály filmdalaiból. 17.44: A Délutáni Rádiószínház bemutatója. 19.15: Régi híres énekesek műsorából. 19.35: Miskolci zenei hét. Kapcsoljuk a Miskolci Nemzeti Színházat. Az MRT szimfonikus zenekarának hangversenye. kb. 20.10: A Dunánál. kb. 20.30: A hangversenyközvetítés folytatása. kb. 21.30: Népdalok. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Találkozásaim. Tóth Endrével Albert Zsuzsa beszélget. 23.25: Szovjet művészek operafelvételeiből. 0.10: Az Eastman rézfúvós együttes játszik.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Sárdy János énekel. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Napközben. 10.33: Zenedélelőtt. 12.33: Nemzetiségeink zenéjéből. 12.55: Kapcsolás a pécsi körzeti stúdióba. Törekvések és lehetőségek a termálvizek hasznosításában. 13.30: Zenevár. 14.00: Színejava. 16.09: Népi zene. 16.35: Idősebbek hullámhosszán. 17.30: Zenei Tükör. 18.00: Disputa. 18.33: Hétvégi Panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: Szociológiai figyelő. 21.08: Kabarécsütörtök. A Rádió Kabarészínházának kívánságműsora. 22.08: Nótacsokor. 23.15: A tegnap slágereiből.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism. sz.). 8.05: Fizika ált. isk. 7. o. 8.50: Fizikai kísérletek. Mechanikai munka és mozgási energia. 9.05: Környezetismeret ált. isk. 1. o. 9.30: Rajz ált. isk. 1—4. o. (sz.). 9.45: Melyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek. Vasúti járműszerelő (ism. sz.). 12.05: Világnézet középisk. IV. o. 14.05: Fizika (ism.). 14.40: Rajz (ism. sz.). 15.00: Környezetismeret (ism.). 15.20: Világnézet (ism.). 16.00: Hírek. 16.05: Kuckó (ism. sz.). 16.35: Tízen Túliak Társasága. 17.15: Reklám. 17.25: Élet az éveknek. Nyugdíjasok műsora. 17.55: Állunk szolgálatára. Raktárváros. 18.10: Tévébörze. 18.20: Telesport. 18.45: Hol tart? A főváros vízgazdálkodása. 19.00: Reklám. 19.10: Tévétorna (sz.). 19.15: Olvassatok mindennap (sz.). 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Kisfilmek a nagyvilágból. Mentők sziréna nélkül. NSZK dokumentumfilm (sz.). 20.45: Titkos nyomon. Csehszlovák rövidfilm (sz.). 21.00: Az Epsomy Derby. Francia rövidfilm. (sz.). 21.25: Kockázat. Versenyben a világpiacon (sz.). 21.55: Fischer Annie zongorázik. Chopin: c-moll zongoraverseny. 22.35: Tv-híradó. 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

18.30: Reklám. 18.35: Rajz ált. isk. 1—4. o. (sz.). 18.55: Nyelvtanárok figyelem! A globális olvasás tanítása. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: A remény. Francia—spanyol film. 21.10: Tv-híradó 2. (sz.). 21.30: Bartók Béla IX. Nemzetközi Kórusverseny — Debrecen. Filmösszefoglaló. 21.55: Szemle. Társadalomtudományi Figyelő.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: A madárijesztő — gyermekműsor. 18.15: Tudomány. 18.45: A dzsessz napjai. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Külpolitika. 20.50: Vetélkedő. 22.05: Hangverseny a heidelbergi kastélyban.

Péntek

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Energiatakarékosság — de hogyan? III. rész. 8.37: Franck: D-dúr vonósnégyes. 9.30: Száll az ének. Óvodások műsora. 10.05: Hétszínvirág. 10.35: A Merengőház. Vörösmarty Mihály versei. 10.40: Népi zene. 11.00: Régi színészek — régi hangszerek. 12.20: Miskolci Zenei Hét. 12.35: Hétvégi Panoráma. 13.54: Sanzonok. 14.24: A Budapesti Fúvósötös felvételeiből. 14.44: Magyarán szólva . . . 15.10: Két Mozart hangversenyrondó. 15.28: Dominó. 16.05: Húszas stúdió. 17.10: Operaáriák. 17.35: Láttuk, hallottuk. 18.00: Népdalok. 19.15: Embermesék. 20.10: A zene nem ismer határokat. 21.00: Korok és emberek. Zaragoza ostroma. Regény. 22.30: Tíz perc külpolitika. 22.30: Szimfonikus zene. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Francia madrigálok. 8.33: Dunajevszkij operettjeiből. 9.18: Harminc perc alatt a Föld körül. 10.00: Zenedélelőtt. 11.45: Tánczenei koktél. 12.38: Népi muzsika. 13.15: Nőkről — nőknek. 14.00: Kettőtől ötig . . . 17.00: Mindenki Iskolája. 17.30: Ötödik sebesség. 18.33: Popturiszt. 19.28: A Budapesti Koncertfúvószenekar játszik. 20.00: Régi nóta, hires nóta. 20.33: A Rádió Dalszínháza. 22.14: Verbunkosok, nóták. 23.15: Slágermúzeum.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (ism. sz.). 8.05: Iskolatévé: Magyar irodalom. 6. oszt. 8.45: Történelem. 6. oszt. 9.20: Korok művészete (középiskolásoknak). 9.50: Lottósorsolás — 49. hét. 10.05: Környezetismeret. 4. o. 10.35: Magyar nyelv. 3. o. 10.45: Tízen Túliak Társasága (ism.). 14.10: Iskolatévé: Magyar nyelv (ism. sz.). 14.30: Környezetismeret (ism. sz.). 14.55: Magyar irodalom (ism. sz.). 15.30: Történelem (ism.). 16.05: Hírek. 16.10: Mindenki közlekedik . . . 16.25: Keresztkérdés. Fejtőrőjáték (sz.). 16.55: Öt perc meteorológia (sz.). 17.00: Virgács. Vidám irodalmi Télapó-műsor gyerekeknek (ism.). 17.50: Fehérben. Ifjúsági vetélkedő az egészségügyi szakközépiskolák számára. IV. elődöntő. 18.40: Hol tart? A budapesti szemétgetőmű. 19.00: Reklám. 19.05: Tévétorna (sz.). 19.10: Olvassatok mindennap! (sz.). 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Delta. Tudományos híradó. 20.20: A magyar dráma 30 éve. Kulcskeresők. Örkény István tévéváltozata (sz.). 21.55: Csehszlovákia—Olaszország. Tenisz Davis Kupa döntő. (sz.). 22.35: Jubileum a Korona pódiumon. A 2000. előadás. 22.55: Tv-híradó 3. (sz.).

MÁSODIK MŰSOR

16.25: Reklám. 16.30: Csehszlovákia—Olaszország. Tenisz Davis Kupa döntő (sz.). 19.00: Reklám. 19.05: Öt perc meteorológia (ism. sz.). 19.10: Mindenki közlekedik . . . (ism.). 19.30: Tv-híradó (sz.). 20.00: Daniel Druskat. NSZK tévéfilm-sorozat. V/2. rész (sz.). 21.40: Tv-híradó 2. (sz.). 21.55: Kettős premier a Nemzeti Színházban. Shakespeare: IV. Henrik. I—II. (sz.).

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.30: Tv-naptár. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: A fiatalok szava. 18.45: Zseb-kabaré. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Jugoszláv show. 21.00: Edward és Simpson asszony — filmsorozat. 22.05: Valami egészen személyes. 22.50: Hét tv-nap.

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. 8.55: Tipegő. 9.30: Játék a könyvtárban. Irodalmi matiné gyerekeknek a hódmezővásárhelyi Németh László könyvtárban. 10.05: Lemezmúzeum. 11.02: A Magyar Rádió esztrádzenekara játszik. 11.11: Vajúdások kora. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva . . . 12.45: A Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének férfikara énekel. 13.00: „. . . én bízom a napsütésben." A Mikroszkóp Színpad és a Magyar Rádió Kaberészínháza emlékülése Komlós Jánosról. 14.00: Egy kis figyelmet kérek. Darvas István jegyzete. 14.10: Népi zene. 14.30: Haltenyésztésünk jelene, jövője. 15.05: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: Pierre Boulez Ravel-műveket vezényel. 18.45: Világszínház. közben: 20.00: A Ray Conniff együttes felvételeiből. 21.30: Antom Dermota operaáriákat énekel. 22.15: Világjáró zenekarok. 23.23: Heinz Holliger oboázik, Edith Picht-Axenfeld csemballón játszik, Marcal Cervera gordonkázik. 0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Béke dalok. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Elisabeth Schumann és Pataky Kálmán operettfelvételeiből. 8.50: Ritmus. 9.20: Válaszolunk hallgatóinknak. 9.35: Hétvége. 11.40: Fiataloknak! 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: A gyermekeknek írta: Bartók Béla. 14.00: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 15.00: Orvosi tanácsok. 15.05: Újdonságainkból. 15.30: Tihanyi József népdalokat énekel. 15.47: Elveszett a Télapó. Mesejáték. 16.33: Dzsesszfelvételekből. 16.45: Tudósítás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 16.50: Pophullám. 17.40: Kékség. Versek. 18.00: Népzenekedvelőknek. 18.33: Magnósok, figyelem! 19.18: Cigányszerelem. Részletek Lehár Ferenc—Gábor Andor operettjéből. 19.55: Keresd a csönben önmagad . . . Az MR és a Finn Rádió kétnyelvű irodalmi estje Székesfehérváron a Művelődési Központ nagytermében. 20.38: Slágermúzeum. 21.28: Népi zene. 22.00: Miskolci Zenei Hét. Kapcsoljuk a miskolci Rónay Sándor Művelődési Központot. Dzsessz-est.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.05: Tévétorna (ism. sz.). 8.10: Világnézet. Elidegenülés. 8.50: Életet az éveknek. Nyugdíjasok műsora. (ism.). 9.20: Reklám. 9.25: Tetthely. NSZK bűnügyi filmsorozat. Minden hiába (ism. sz.). 10.55: Keresztkérdés. Fejtőrőjáték (ism. sz.). 11.25: Nemzetközi zenés turmix. Intervíziós átvétel az NDK-ból (sz.). 11.50: Egészségünkért (sz.). Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora. 14.35: A rajzfilmek kedvelőinek (sz.). Amerikai rajzfilmek. 15.05: A négy páncélos és a kutya. Lengyel tévéfilm-sorozat. XIII/6. rész: Három sorozat (ism.). 16.00: Hírek. 16.05: Reklám. 16.15: Idesüss! Ajánlóműsor gyerekeknek. 16.40: Magyar tájak. Tiszahát (sz.). 17.05: Idősebb Pieter Brughel. Képzőművészeti film (sz.). 17.50: Főzőcske — de okosan! Angol nagok Budapesten (sz.). 18.15: Századunk lírája. Konsztantinosz Kavafisz versei (ism.). 18.40: Reklám. 18.50: Egymillió fontos hangjegy. Az Illés együttes közreműködésével (sz.). 19.10: Tévétorna (sz.) 19.15: Olvassatok mindennap! (sz.) 19.20: Esti mese (sz.) 19.30: Tv-híradó (sz.) 20.00: Vers — mindenkinek. József Attila: Nagyon fáj (sz.) 20.05: Georges Feydeau: Zsákbamacska. Bohózat három felvonásban. A József Attila Színház előadása, felvételről. 22.15: Tv-híradó 3. (sz.). 22.25: Egy szokött tinédzser. Amerikai film (sz. — 18 éven felülieknek!).

MÁSODIK MŰSOR

15.25: Vakáción a Mézga család. Magyar rajzfilm-sorozat. XIII/10. rész: Egy rossz húzás (ism., sz.). 15.50: Reklám. 16.00: Csehszlovákia—Olaszország. Tenisz Davis Kupa döntő. Közvetítés Prágából (sz.) 19.00: A Niagara vízesés. Japán rövidfilm (sz.) 19.30: Tv-híradó (sz.) 20.00: Vers — mindenkinek (sz.) 20.05: Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde. Drámai költemény (ism. sz.) közben: 21.25: Tv-híradó 2. (sz.)

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

11.45: Val d'Isére: műlesiklás (felvételről). 12.30: Labdarúgás: Radnicki—Hajduk, 15.30: Rajzfilm. 16.15: Csata a Billy-mocsárnál. Angol film. 17.15: Jugoszláv kosárlabda-bajnokság. 18.45: Szórakozás az egész családnak. 19.15: Rajzfilm. 19.27: Ma este. 20.00: Buck és a prédikátor. Amerikai film. 22.00: Szombat este.

Vasárnap

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00: Előttünk a vasárnap! 7.23: Baráti körben. 8.10: Öt kontinens hét napja. 8.26: A Nyitnikék postája. 9.02: Olvastam egy novellát. 9.27: Népdalok. 9.50: Szerelmedért . . . Versek. 10.08: Százszorszép színház. 11.05: Miskolci Zenei Hét. Hangverseny. közben: kb. 11.50: Az örök hiány kösörűjén. Versek. kb. 11.54: Édes anyanyelvünk. kb. 12.10: A hangversenyközvetítés folytatása. kb. 12.50: Tiszta szívvel. kb. 13.00: Szonáták. 13.13: Így láttam Bartókot. 14.05: Gondolatjel. 15.24: Népdalkörök országszerte. 15.44: Operettdalok. 16.00: Üdvözlet az olvasónak. 17.10: Jegyzet. 17.20: Kedves lemezeim. 18.50: Diákkönyvtár hangszalagon. 19.50: Opera. Borisz Godunov. közben: 20.50: Versek. 20.54: Az operaközvetítés folytatása. 23.14: Brahms-felvételekből. 0.10: Könnyűzene.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — koránkelőknek. 7.00: A református egyház félórája. 7.30: Bach-művek. 8.05: Mit hallunk? 8.30: Szívesen hallgattuk! 10.00: Szivárvány. 12.00: Jó ebédhez szól a nóta. 12.57: Madrigálok. 13.13: Nadjuska. Rádiójáték. 14.05: Hires zenekarok albuma. 14.33: Táskarádió. 15.30: Jelenidőben. 16.00: A vasárnap sportja. 16.20: Fúvósmuzsika. 16.35: Énekszóval, muzsikával. 17.00: Slágerek mindenkinek. 18.00: Ha még nem tudná . . . 18.33: Röpüli páva . . . 19.40: Népszerű filmmelódiák. 20.00: Ami egy kiállítás mögött van. 20.20: A világ lírája gyöngyszemei. 20.38: Egy rádiós naplójából. 21.21: Az év legjobb tánczenei felvételei. 22.05: Operettrészletek. 23.10: A szegedi dzsessznapok műsorából.

MAGYAR TELEVÍZIÓ

8.05: Tévétorna (ism. sz.). 8.10: Mindenki Iskolája. Fizika (ism.). 8.45: Biológia (ism.). 9.20: Óvodások filmműsora. 9.40: Egy kis kirándulás (ism.). 10.05: Hírek. 10.10: Röpsuli (sz.). 10.20: Aprók tánca (sz.). 10.40: Sport és művészet. 11.10: Reklám. 11.15: Szőrmók Maci (ism.). 12.25: A British Múzeum kincsei (sz.). 13.55: Az ember árnyékában. Angol film (ism. sz.). 14.40: Pedagógusok fóruma. 15.15: Reklám. 15.20: Keleti Márton-sorozat. Fel a fejjel. Magyar film (sz.). 16.55: Műsorainkat ajánljuk! (sz.). 17.20: Reklám. 17.25: Vasárnapi muzsika. (sz.). 18.20: Reklám (sz.). 18.30: Közönségszolgálat tájékoztatója. 18.35: Tévétorna (sz.). 18.40: Olvassatok mindennap (sz.). 18.45: Esti mese (sz.). 19.00: A HÉT (sz.). 20.00: Hírek. 20.05: Charlie angyalai. Amerikai film. A mexikói kapcsolat (sz.). 20.55: Kapcsoltam (sz.). 21.35: Telesport — Sporthírek — Tolak Express Nemzetközi Párbajtőrvívó döntői — Csehszlovákia—Olaszország Tenisz Davis Kupa döntő (sz.). kb. 23.15: Hírek.

Az ÉPGÉP Pécsi Gyára mindkét telepére (Pécs-Mohács) felvesz

- ▽ minősített lánghegesztőt
- ▽ ívhegesztőt
- ▽ lakatost
- ▽ festő-fényezőt
- ▽ tmk-villanyszerelőt
- ▽ tgk-vezetőt
- ▽ üzemi, raktári segédmunkást és kocsikísérőt.

Pécsett munkásszállás van.

Jelentkezés: a főművezetőnél 7—11 óra között.

Pécsett: Nagyárpádi u. 11.,

Mohácson: Budapesti u. 12.

I. 551/1980.

TRIÉX

MARADÉK

FUTÓSZŐNYEGEK — MŰBŐR — NYLON MÉTERÁRUK

40%-os engedménnyel

AMÍG A KÉSZLET TART, A MECSEK ÁRUHÁZ II. EMELETÉN,

BARANYA-TEX

A Moziüzemi Vállalat
1981. január 20-i
kezdéssel

mozigépkezelői tanfolyamot indít

Pécsett.
Jelentkezhet minden 18. életévét betöltött személy.

JELENTKEZNI LEHET
személyesen vagy
levél útján a vállalat
műszaki osztályán
1980. december 10-ig.
(Pécs, Gábor u. 1.)
A tanfolyam négyhónapos időtartamú, hetenként egy, keddi egész napos előadással.

A HALÉRT Vállalat a 6/1972. BkM. számú rendelet és az azt módosító 16/1980. sz. rendeletben foglaltaknak megfelelően a kezelésében lévő, Pécs, Felsőmalom utcában üzemelő

halsütőjét
1981. január 1-től
bérbe adja

A részletes pályázati felhivást a Városi Tanács hirdetőtábláján 1980. december 1-től 10-ig kitüggeszti.

SIKER LESZ!

Premier előtti bemutatók 1981 filmjeiből

Petőfi Kossuth Pécs, 1980. december 11–18.

11 csütörtök 6 óra 8 óra
Csak 16 éven felülieknek!
FORGALMI DUGÓ
Egy éjszaka az országúton.
Színes, szinkronizált olasz filmszatira.
Rendezte: Luigi Comencini
Főszereplők: Alberto Sordi, Ugo Tognazzi, Marcello Mastroianni, Annie Girardot, Stefania Sandrelli, Miou Miou
(II. helyár)

12 péntek 6 óra 8 óra
14 éven alul nem ajánlott!
BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT, MARILYN!
A szépségideál: Marilyn Monroe.
Színes magyar film.
Rendezte: Szörény Rezső
Főszereplők: Esztergályos Cecília, Bálint András, Balázsovits Lajos, Bodnár Erika

13 szombat 6 óra 8 óra
START KÉT KERÉKEN
Elszakadva.
Színes, szinkronizált amerikai film.
Rendezte: Peter Yates
Főszereplők: Dennis Christopher, Dennis Quard, Daniel Stern

14 vasárnap 6 óra 8 óra
SOLO SUNNY
A szövönőből lett popénekes.
Színes, szinkronizált NDK film.
Rendezte: Konrad Wolf
Főszereplők: Renata Krössner, Alexandr Lang, Dieter Montag

Petőfi Kossuth

15 hétfő 7 óra 4 óra
A SZŐKE INDIÁN
Színes, szinkronizált NDK kalandfilm.
Rendezte: Ulrich Weiss
Főszereplők: Robin Jacger, Gabriel Oseciuc, Kurt Böwe

16 kedd 7 óra 8 óra
S. O. S. CONCORDE
Színes olasz kalandfilm.
Rendezte: Ruggero Deodato
Főszereplők: Mimsy Farmer, James Franciscus
(III. helyár)

17 szerda 7 óra 8 óra
ÜVEGTÖRÉS
Egy punkénekesnő karrierje.
Színes, zenés angol film.
Rendezte: Brian Gibson
Főszereplők: Hazel O'Conner, Phil Daniels

18 csütörtök 7 óra 8 óra
Csak 18 éven felülieknek!
A NYOLCADIK UTAS: A HALÁL
Idegen.
Színes, szinkronizált angol tudományos-fantasztikus film.
Rendezte: Ridley Scott
Főszereplők: Tom Skeritt, Sigourney Weaver
(III. helyár)

Jegyek — valamennyi előadásra — a mai naptól a Petőfi és Kossuth mozi pénztáránál válthatók.

Az előadásokra csoportos kedvezmény nincs, bérletek nem érvényesek.

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy a

Kazinczy éttermünket

1980. december 1—14-ig tatarozás miatt

zárva tartjuk

Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat

A KESZTYŰGYÁR FELVESZ:

- mérlegképes könyvelőt
- gyors-gépírót.

Jelentkezés: Sörház u. 36., személyzeti osztály

Baromfitartók, figyelem!

A BAKSAI „EZÜSTKALÁSZ" MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐSZÖVETKEZET
pécsi, Felsőmalom utca 3. sz. alatti, piactéri boltja
megkezdte az 1981. évi

naposbaromfi-

igények előjegyzését.

Kapható: ○ Tetra B fehér húshibrid,
○ Tetra SL tojóhibrid jérce, vegyesivárú, kakas,
○ Hampshire,
○ Sávozott (kendermagos) naposcsibe,
○ Naposkacsa.

Felvilágositást ad még a háztáji főágazat Baksa, Petőfi u. 15. Telefon: Baksa 11. Telex: 12439.

Gyűjtse a MÁRKA-kupakot!

Ha 50, bármilyen MÁRKA-kupakot összegyűjt és 1981. március 1-ig beküldi, vagy beviszi azokat a MÁRKA-kupak központba,
(Budapest, Hegedű u. 9., 1061)

SORSJEGYET KAP,

amellyel részt vesz a nyereménysorsoláson.
Főnyeremény: egy LADA személygépkocsi.
Sorsolás: 1981. április 18-án.
A Márka-kupak központ nyitva: hétfőn 13-tól 17 óráig, szerdán 10-től 18 óráig és pénteken 13-tól 17 óráig.

Korszerű feltételekkel rendelkező, gépesitett raktárunkba

felveszünk:

- férfidolgozókat teljesítménybéres árukisérőnek,
- villanyszerelőt tmk-munkára,
- férfi- és női dolgozókat betanitott raktári munkára,
- üzemszervezőt kereskedelmi szakközépiskolai végzettséggel,
  szervezői szakvizsgával rendelkezők előnyben.

Vidékiek jelentkezését is várjuk.

JELENTKEZÉS:

Füszért PÉCS
PÉCS, Megyeri út 59.
FÜSZÉRT, MUNKAUGY

(I. 463/1980.)

MAGYAR POSTA CÍMZÉS KÜLFÖLDRE

KÉZI CÍMZÉS

Farkas Béla
Budapest
Fürst Sándor u. 25.
H-1194

Horst Zemanek
DDR-1017 Berlin
Lebner Str. 6.
X

GÉPI CÍMZÉS

Farkas Béla
Budapest
Fürst Sándor u. 25.
H-1194

Horst Zemanek
DDR-1017 Berlin
Lebner Str. 6.
X

A POSTA TÁJÉKOZTATJA ÖNT:

Külföldre az ottani előírások szerint címezzen!

Kérjük, hogy a külföldi irányítószámot soha ne írja a négy piros keretbe.

A címzés utolsó sorába írt X-szel azonban figyelmeztesse gépünket, hogy ez a levél külföldre megy.

Köszönjük, hogy e minták szerint címez.

X–ET KÉZZEL AZ ELSŐ KERETBE

X–ET GÉPPEL AZ UTOLSÓ SORBA

Irány a Konzum-piac!

Várjuk önöket
Pécsett a Vásárcsarnokban.
Ízelítőül a választékból:

KONZUM
SKÁLA-COOP
ÁRUHÁZ
Pécs, Kossuth tér

Férficipő	444 Ft helyett	290	Ft-ért
Női cipő	285 Ft helyett	180	Ft-ért
NDK házicipők, papucsok reklámáron!			
Lenabrosz (130x130)	163 Ft helyett	82	Ft-ért
Asztalterítő (120x120)	81 Ft helyett	48,60	Ft-ért
Karácsonyi abrosz		56	Ft-ért
Törülköző		15 Ft-tól	54 Ft-ig
Fém ródli, 2 személyes, 150 Ft-os reklámáron!			
Műanyag dömper	160 Ft helyett	100	Ft-ért
Luna busz	285 Ft helyett	250	Ft-ért
ET 2 kW olajradiátor	2960 Ft helyett	2200	Ft-ért

MERUKER-AJÁNDÉK

Pécs és Baranya NYUGDÍJASAINAK

MERUKER PÉCS

1980. december 1—24-ig 20 százalék árengedményt

adunk minden ruházati cikk vásárlásánál
MINDEN BOLTUNKBAN
az 1600 Ft-on aluli nyugdíjasoknak, 1000 Ft értékhatárig.
Kérjük az 1980. novemberi nyugdíjszelvény bemutatását.
MOST VÁSÁROLJON
Pécs, Komló, Szászvár, Mohács, Siklós és Szigetvár
MERUKER-BOLTJAIBAN!
Örömmel várjuk!
Örömet szerzünk!

LAKÁS-INGATLAN

Pécsett, a főútvonal mellett, vízzel, villannyal ellátott, utcára nyíló helyiség kiadó. Érdeklődni: Rácváros 3.

Boglárlelle várdombi társasüdülőben nagyméretű emeleti szoba, komfortos lakrészt cserélnék kis méretű, különálló nyaralóra Fonyódtól Földvárig. Telefon: 12-817, este.

120 négyzetméteres régi villa, parkban, csatlakozó zártkerttel, Pécs belterületén eladó. — „Kétszobás cserelakás" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Déli fekvésű, 700 négyszögöl termő szőlőterület Somlóhegyen eladó. Levélcím: Péter Gyuláné, Budapest, Vágóhíd u. 34/C. 1097.

Kétszobás, konyhás családi ház, 480 négyszögöl telekkel, melléképületekkel elcserélném szilvási kétszobás, szövetkezeti, első emeleti lakásért. Érdeklődni Gesztenyés, Rezeda u. 6. (Komló) mindennap a helyszínen.

4 szobás, 2 garázsos, tető alatt levő ikerházrész, szép kilátással, a belvárosban eladó. OTP átvállalással. Két családnak alkalmas. Érdeklődni a 10-447-es telefonon.

Eladó felújított kétszoba-konyha, fürdőszobás fél ház. Pécs, Ady Endre u. 60.

Belvárosi, háromszobás családi ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni munkanapokon. Telefon: 19-426.

Elcserélnénk háromszobás, összkomfortos, szövetkezeti lakásunkat másfél—kétszobásra. — Kertváros előnyben. — „Különbözet megjelöléssel" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Boglárlellén, M 7-es út melletti, másfél szobás, fürdőszobás, kertes családi házat elcserélnénk sürgősen pécsi egy vagy másfél szobás komfortos öröklakásra. „Értékkülönbözet" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe, vagy a 19-299-es telefonon 20 óra után.

Pécsi, kétszobás, tanácsi lakásért felajánlok kétszobás, pesti, tanácsi vagy pécsi egyszobás, szövetkezetit. „Gyors csere" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Elcserélném barcsi, kétszoba-összkomfortos (gázos) OTP lakásomat szigetvári hasonlóra vagy nagyobbra. Családi ház is érdekel. — Ajánlatokat Szigetvár, Szabadság u. 35-be kérek.

Azonnal beköltözhetően eladó kétszobás, 47 négyzetméteres, szövetkezeti lakás. Kertváros, Viktória u. 7. IV. 15. Érdeklődni 16 óra után, Wawra.

Mohácson a Csele-hegyen 300 négyszögöl szőlő, 200 négyszögöl kert eladó. Cím: Mohács, Ady u. 78.

Háromszobás, komfortos családi ház, gazdálkodásra is alkalmas melléképülettel, kerttel, Dombóvár belterületén beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Dombóvár, Tóth Ede u. 11. sz. alatt.

Siklós, Zombori u. 17. szám alatti kétszobás lakás sürgősen, beköltözhetően eladó.

Komló-Szilvásban két és fél szobás, első emeleti, erkélyes, összkomfortos, távfűtéses, szövetkezeti lakás jó állapotban, beköltözhetően eladó. 300 ezer kp plusz 100 ezer OTP. Érdeklődni este 7 óra után a 82-241-es telefonon.

Turbéki szőlőhegyen 800 négyszögöl szőlő présházzal, ugyanitt 800 négyszögöl szántóterület gyümölcsfákkal és melléképülettel eladó. Érdeklődni: Siposné, Mozsgó, szociális otthon.

Elcserélném tatabányai, két és fél szobás, második emeleti, összkomfortos, tanácsi lakásomat pécsi hasonlóra. Pályi, Tatabánya, Schönherz u. 29. II. 2.

Urögi úti, útmenti építési telek eladó vagy lakásért elcserélhető, minden megoldás érdekel. „Patak" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném uránvárosi, 2 szoba összkomfortos, házfelügyelői lakásomat hasonló másfél szobásra. „Téglaépület" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Dunakeszin 3 szoba összkomfortos, új családi ház fele részben beköltözhetően eladó. Leveleket „Pince, garázs van" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Tanyát, öreg épületet elhagyott szőlővel is, bérelnék vagy vennék. Cím: Kálmáncsa, 7538, levél a postán marad.

Mohácson üzlethelyiség átadó. „Megkeresés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

1,5—2 szobás lakást bérelnék 2—3 évre. „Lehet üres is" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kórház téren üzlethelyiség átadó. „Jó üzlet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 396 n-öl szőlő, pince, présház, teljes felszereléssel. víz, villany van. A növényvédő állomás felett. „Csillag" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kővágószöllősön zártkert telek eladó. 802 m². Sajgó dűlőben, hétvégi ház építésére alkalmas. Érdeklődni Fejes Lajosnál, Kővágószöllős, Ady Endre 4.

Uránvárosi, kétszobás, szövetkezeti lakás eladó. „81 nyár" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uzlethelyiséggel együtt 2 és fél szobás, garázsos családi ház eladó. „Belvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném 2 szoba összkomfortos, uránvárosi, tanácsi lakásom nagyobb tanácsira, lehet komfortos is. Gondnoki is érdekel. Villanyszerelő képesítéssel. „Gyerekek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2½ szobás, tanácsi, komfortos lakást cserélnék 2 kisebb tanácsira. „Zoltán" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ADÁS-VÉTEL

Veszek-eladok szép bútorokat. Ugyanott világos, háromajtós szekrény, nagyobb méretű modern konyhaszekrény, heverő fotelokkal, eladó. Özv. Sooky Gézáné kereskedő, Jókai Mór u. 25. I. em. Telefon: 11-261.

Philips sztereó kombinált zenegép (lemezjátszó, kazettás magnó, rádió), két hangfallal, igényesnek eladó. — Irányár: 25 000 Ft. Érdeklődni Pécs, Építők útja 18/A. III. em. 10. Egész nap.

Két db holstein-fríz tehén második borjúval nyolchónapos vemhes, eladó. Hegyszentmárton, Monyorósd, D. u. 12.

850-es Fiat karosszéria alkatrészek, jobb hátsó sárvédő eladó. Téczely Károly, Mázaszászvár, Arany J. u. 56.

Új irhabunda (vékony termetre) eladó. Telefon: 18-570.

UD-s, megkímélt Polski Fiat 1500-as gépkocsi és férfi irhabunda reális áron eladó. Pécs, Ifjúság u. 6. Tel.: 14-550.

Jawa Mustang garanciális kismotor eladó. Pécs, Márton u. 20/1.

Háztartás feloszlatása miatt berendezési és felszerelési tárgyak, ruhák eladók. Pécs, Szigeti út 2/A. II. em. 1.

Kimondottan régi, kézi kovácsolású vasládát vagy lemezzel borított faládát és ugyancsak régi lakatot vagy zárat vennék. „Rendbehozható" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Volt IC. frsz. Wartburg de Luxe, rendszám nélkül, jó állapotban, sürgősen, áron alul, eladó. Víg, Bátaszék, Vörösmarty u. 15.

Mértani mintás régi keleti szőnyeget veszek, hibásat is. „Gyűjtő" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

Olcsó heverők, rekamié, fotelok, szekrények, íróasztalok, ágyneműtartók, hűtők, olajkályhák eladók. Veszek gáztűzhelyet, palackot nyomáscsökkentővel, kétajtós szekrényeket, heverőket. Szabó, Sallai 15. Telefon: 16-579.

Veszek-eladok modern háromajtós, kétajtós, vitrines szekrényeket, szekrénysort, konyhabútort, heverőt, rekamiét, Sulyok bútorkereskedés. Mártírok útja 18. Telefon: 20-571.

Trabant-motort vennék. Ajánlatokat Szabadszentkirály, Petőfi u. 50. Nemes József.

Eladó emeletes gyermekbútor, 190x85 cm-es, ágy alatt íróasztal, polc, szekrény. Érdeklődni: esténként, Lakatos, Xavér u. 1., II/7.

Wartburg, CX-es, eladó, műszaki előtt, egyben vagy bontva. Téczeli Árpád, Kismányok, Kossuth L. u. 18.

UD-s Trabant, jó állapotban, eladó. Megtekinthető: Pécs-Patacs, Fő u. 27.

Hizott, I. osztályú húsos sertések eladók. Pécs, I. ker., Puskin tér 13.

M 461 ARO-hoz mindenéle alkatrész eladó. Új, használt és egy rendszám nélküli ARO munkagépnek, olcsón eladó, bontva is. Érdeklődni: Pellérd, Kossuth út 10.

Drótszőrű foxterrier törzskönyvezett kiskutyák eladók. Szigetvár, Szabadság u. 12.

Olcsón eladó MB 1000-es Skoda, üzemképes, egyben vagy alkatrészenként. Pécs, Torda u. 36.

Stihl 051, új, eladó. Sellye, Rákóczi u. 1.

Polaroid Revue 5005-ös fényképezőgép filmmel, vakuval eladó. Tel.: 30-009.

Hőtárolós kályha, Orion televízió, háromajtós szekrény eladó. Komló, telefon: 82-812.

Eladó CT-s, 353-as Wartburg, műszaki vizsga előtt, egyben vagy bontva is. Érdeklődni délután: Erika u. 5. Fehér.

3 éves, friss műszakival 105-ös Skoda és 2 db Skoda-méretű Goodd Year gumiköpeny eladó. Építők útja 4/B, IV. 13.

Kiskereskedők, figyelem! Gyári pavilon eladó. Megtekinthető a harkányi úton, volt Csontosi csárda 8 km táblánál, özv. Sztipanovicsné.

2 db 5 éves, vemhes fejőstehén eladó. Cím: Becefa, Fő út 51. Rácz Károly.

1200-as VW, bontva, eladó. Megtekinthető: nov. 30-án, vasárnap 10—14 óráig, Engels u. 43., garázsnál.

Eladó 1 pár új nyest boa. Telefon: 23-815.

Eladó 10/100-as Diamant síkkötőgép. Érdeklődni: Pécs, Dombay János u. 2/B, fszt. 3., az esti órákban.

VEGYES

GAZÖNGYÚJTÓ-TÖLTÉS, -JAVÍTÁS.
Pécs, Marton u. 2. (Búza térnél)
Nyitva: 15 órától 19 óráig, szombaton 8 órától 12 óráig.

Mérnök matematika-, fizikakorrepetálást vállal azonnal középiskolások részére. Érdeklődés az esti órákban. Tel.: 14-906.

Zongorák, elektromos orgonák, Fender pianinók műszeres hangolása és javítása. Szigligeti Gábor hangszerhangoló kisiparos. Felsőmalom u. 14. Tel.: 19-343.

HÁZASSÁG

51 éves, káros szenvedélyektől mentes, gyári munkás, megismerkedne házasság céljából hozzá illő, magányos asszonnyal, aki otthonába jönne, berendezett lakásom van. Leveleket „Duna-part" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérem.

Középkorú özvegy társaság hiányában ezúton keresi egy érzelmekben gazdag, becsületes, független férfi ismeretségét 52 éves korig, házasság céljából. „Nem érdekházasság" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

32 éves, elvált nő, 5 éves kislányával hozzá illő férfit keres, házasság céljából. „Józan életű" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Önmagára és környezetére igényes, csinos, jó alakú hölgy ismeretségét keresem házasság céljából, 38 éves, 168 cm, 85 kg, barna, elvált férfi vagyok, egy kislány után fizetek tartásdíjat. Házias, de a természetet és utazást kedvelem, átlagosnál magasabb jövedelmem van. A leveleket „12 000" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe kérem.

Szeretném megtalálni azt az egyedül élő, jó megjelenésű, egészséges, otthonát, természetet, kertészetet, horgászatot kedvelő, józan életű férfit 62 éves korig, aki éppúgy, mint én, a magányt nehezen tűri és hiányzik otthonából a leírtakat kedvelő, minden házi és kerti munkát értő és szerető, jól főzni tudó, 57 éves özvegy-, önnyugdíjas jó megjelenésű asszony. Még dolgozom. Leveleket „Tiszta jellemű" jeligére a kaposvári kiadóba kérek.

33/170, független, értelmiségi nő korrekt, intelligens férfi ismeretségét keresi házasság céljából. „Magasak előnyben" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

170 cm magas, 32 éves, érettségizett szakmunkás megismerkedne korban hozzá illő, jó megjelenésű, kedves, megértő leánnyal vagy elvált asszonnyal, házasság céljából. Lakás van. Anyagi gondjaim nincsenek. Ha lehetséges, fényképes leveleket várok. „Megértő szív" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

40 éves, 165 cm magas, nőtlen, dolgozó férfi társaság hiányában megismerkedne hasonló adottságú, komoly gondolkodású, tartalmas, harmonikus családi életre vágyó özvegy- vagy elvált asszonnyal, házasság céljából. Kalandorok kíméljenek. Kézzel írott, fényképes levelekre válaszolok. „Talán még nem késő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

44/180, egyedülálló, elvált szakmunkás férfi keresi házasság céljából annak a hölgynek ismeretségét, aki komoly társa tudna lenni, családi ház, kocsi megvan. Vidékiek levelét is várom. „Hiányzol" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

43/175 cm, barna hajú, elvált gépkocsivezető megismerkedne házasság céljából lakással rendelkező lánnyal, özveggyel vagy elvált asszonnyal. „126-os Fiat" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nem elég megvenni — használni is tudni kell.

Kozmetikai bemutató

és kozmetikai szerek

vására

a dombóvári Napsugár Áruházban.

- Nagy választékban kaphatók hazai és import kozmetikai szerek
- díjtalan kozmetikai tanácsadás, díjtalan arckikészítés

Csak 3 napig: december 1-től 3-ig

KÖZÉRDEKŰ

ARAMSZUNET lesz 1980. december 1-én 7.30—16.00-ig Magyarürögi u. Mária-dűlő, Fülemüle u., Kósag u., Éger-köz, Darázs-dűlő, Lajkó-köz, Abaligeti u., Csurgó-dűlő, Vörösbegy-dűlő és Jakabhegyi u. által határolt területen.

ARAMSZUNET lesz 1980. december 1-től 5-ig, 7.30—15.30-ig Csertető egész területén.

ARAMSZUNET lesz 1980. december 4-én, 7.30—15.00-ig, Dr. Doktor Sándor u., Kóczián Sándor u., Alkotmány u., Attila u., Kodály u., Petőfi u., Zója u., Őz u., Nagy Jenő u. által határolt területen.

ARAMSZUNET lesz 1980. december 3-án, 7.30—15.00-ig, Szigeti u., Honvéd u., Budai Nagy Antal u., Veres Péter u., Váci M. u., Rókus u. által határolt területen.

ARAMSZUNET lesz december 5-én, 7.30—15.30-ig, Borbálatelep, Gyükés, vidámpark és Dömör-kapu, turistaház területén.

A PÉCSI Orvostudományi Egyetem tudományos szakcsoportja 1980. december 1-én délután 4 órakor ülést tart a központi épület II. sz. tantermében. Tárgy: Radnai Béla, Bódis Loránt (I. sz. Belklinika): Megnyúlt QT syndroma esete. (Esetismertetés). — Trinn Csilla, Nagy Judit, Süle Tamás, Ambrus Mária, Deák György, Burger Tibor (II. sz. Belklinika, Kórbonctani Intézet, Baranya m.-i Tanács Kórháza Vérellátó Alközpont): Membranosus glomerulonephritis klinikánk anyagában. — Patty István, Tárnok Ferenc, Solt István (I. sz. Belklinika; Megyei Kórház belgyógyászati osztály, Székesfehérvár): Gastrointestinalis endoscopos polypectomiával elért eredményeink. — Jilling Ádám, Somogyi László (Urológiai Klinika): Az uraemiás betegek narkózisa.

A Pécsi Nemzeti Színház december havi műsora:

1.	hétfő, este 7 óra	MARICA GRÓFNŐ — Erkel-bérlet
2.	kedd	SZÜNNAP
3.	szerda, este 7 óra	TÁJFUN — Jászai-bérl.
4.	csütörtök, este 7 óra	A TRUBADÚR — Rátkay-bérl.
5.	péntek, este 7 óra	A SZERELEM PILLANATAI — Szabó S.-bérl.
6.	szombat, este 7 óra	A SZABIN NŐK ELRABLÁSA — Bemutató-bérl.
7.	vasárnap, este 7 óra	A SZABIN NŐK ELRABLÁSA — Uray-bérl.
8.	hétfő, este 7 óra	PILLANGÓKISASSZONY — Egressy-bérl.
9.	kedd	SZÜNNAP
10.	szerda, este 7 óra	A SZABIN NŐK ELRABLÁSA — Csortos-bérl.
11.	csütörtök, este 7 óra	BALETT, 1980. — Ódry-bérl.
12.	péntek, este 7 óra	TÁJFUN — Ajtay-bérl.
13.	szombat, du. 3 óra este 7 óra	A SZABIN NŐK ELRABLÁSA — —
14.	vasárnap, du. 3 óra este 7 óra	MARICA GRÓFNŐ — Tímár-bérl.
15.	hétfő, este 7 óra	MARICA GRÓFNŐ — —
16.	kedd	TÁJFUN — Básti-bérl.
17.	szerda, este 7 óra	SZÜNNAP
18.	csütörtök, este 7 óra	A SZERELEM PILLANATAI — Csortos-bérl.
19.	péntek, este 7 óra	A SZERELEM PILLANATAI — Jászai-bérl.
20.	szombat, este 7 óra	A SZABIN NŐK ELRABLÁSA — Szabó S.-bérl.
21.	vasárnap, du. 8 óra este 7 óra	COSI FAN TUTTE — Bemutató-bérl.
22.	hétfő, este 7 óra	MARICA GRÓFNŐ — —
23.	kedd, este 7 óra	MARICA GRÓFNŐ — Latinovits-bérl.
24.	szerda	COSI FAN TUTTE — Bajor-bérl.
25.	csütörtök, du. 3 óra este 7 óra	SZÜNNAP
26.	péntek, du. 3 óra este 7 óra	MARICA GRÓFNŐ — —
27.	szombat, du. 3 óra este 7 óra	MARICA GRÓFNŐ — —
28.	vasárnap, este 7 óra	MARICA GRÓFNŐ — —
29.	hétfő, este 7 óra	TÁJFUN — Szendrő-bérl.
30.	kedd	COSI FAN TUTTE — Básti-bérl.
31.	szerda, este 7 óra	SZÜNNAP

KAMARASZÍNHÁZ

1.	hétfő, este 7 óra	FEKETE TÜZ — Sarkadi-bérl.
3.	szerda, este 7 óra	OLGA — Csehov-bérl.
4.	csütörtök, este 7 óra	FEKETE TÜZ — Gorkij-bérl.
5.	péntek, du. 4 óra	A HATALMAS SZÍNRABLÓ — —
7.	vasárnap, du. 3 óra	TÍZ KICSI NÉGER — —
10.	szerda, du. fél 3 óra este 7 óra	A HATALMAS SZÍNRABLÓ — Déry/A.-bérl.
11.	csütörtök, du. fél 3 óra este 7 óra	FEKETE TÜZ — Babits/B.
12.	péntek, este 7 óra	A HATALMAS SZÍNRABLÓ — Egressy/A.
13.	szombat, este 7 óra	TÍZ KICSI NÉGER — Madách-bérl.
14.	vasárnap, de. 10 óra este 7 óra	FEKETE TÜZ — —
15.	hétfő, este 7 óra	A HATALMAS SZÍNRABLÓ — —
17.	szerda, du. fél 3 óra	TÍZ KICSI NÉGER — Egressy/B.
18.	csütörtök, du. fél 3 óra este 7 óra	TÍZ KICSI NÉGER — Csiky/B.
21.	vasárnap, de. 10 óra	OLGA — Szigligeti/A.
22.	hétfő, este 7 óra	A HATALMAS SZÍNRABLÓ — Babits/A.
25.	csütörtök, este 7 óra	TÍZ KICSI NÉGER — —
27.	szombat, este 7 óra	TÍZ KICSI NÉGER — Sarkadi-bérl.
28.	vasárnap, du. 3 óra este 7 óra	TÍZ KICSI NÉGER — —
29.	hétfő, du. 3 óra este 7 óra	KARÁCSONYI KONCERT — MÉV EDÜ. ea.
		TÜLL ÉS BÁRSONY — MÉV II. üzem ea.
		KARÁCSONYI KONCERT — MÉV EDÜ. ea.

49 éves özvegyasszony korban hozzá illő férfi ismeretségét keresi, házasság céljából. „Független" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

167/33, adminisztratív dolgozó, józan gondolkodású, elvált asszony, 12 éves leánnyal, házasság céljából megismerkedne korban hozzá illő férfival. Kézzel írott, lehetőleg fényképes bemutatkozó levelet várok. „Kölcsönös megbecsülés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

157/50 éves nő keresi hozzá illő férfi ismeretségét házasság céljából. „Bizalom" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

175/27, barna hajú, dolgozó fiatalember vagyok. Keresem korban hozzám illő, átlagigényű, szolid természetű, karcsú lány vagy elvált asszony ismeretségét, házasság céljából. Fényképes levelekre válaszolok. „Komolyan gondolom" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresem 60 évtől 65-ig azt a becsületes, komoly gondolkodású nőt, főleg, akinek senkije nincs, házasság céljából. Lakás nem fontos, de tudod, hogy miért dolgoztál idáig. „Komoly" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Két, 170 magas, 35 éves barátnő lakással, kocsival várják 30—40 évesig intelligens férfiak levelét házasság céljából. „Kairó" jeligére a Hunyadi úti hirdetőbe.

zengő

SKÁLA-COOP SZÖVETKEZETI ÁRUHÁZ,
KOMLÓ

December 1-től december 24-ig 2 év helyett 4 év

minden fekete-fehér
képernyős tv
jótállási ideje

Jó vásárt, kellemes ünnepeket kívánunk!

Labdarúgó NB I., 17. forduló

1980. NOVEMBER 29.	EREDMÉNY	VEZETTE	NÉZŐ	GÓLLÖVŐK
Ú. Dózsa–Bp. Honvéd	2:1 (1:0)	Pádár	3 000	Bodnár, Törőcsik ill. Kozma
MTK-VM–Dunaújváros	1:2 (0:1)	Palotai	1 000	Turner ill. Bódi, Segesvári
Ferencváros–Kaposvár	6:2 (2:1)	Tátrai	7 000	Nyilasi (3), Pogány (11-esből), Szokolai, Rab, ill. Gulyás (2, egyet 11-esből)
Nyíregyháza–Vasas	1:0 (0:0)	Szávó	15 000	Pető
Rába ETO–DVTK	2:0 (1:0)	Büki	1 000	Gyurmánczl és Szabó
DMVSC–Csepel	1:1 (0:1)	Huták	3 000	Kerekes (11-esből), ill. Tulipán
ZTE–PMSC	1:0 (0:0)	Mohácsi	2 000	Gass (11-esből)
Békéscsaba–Volán SC	2:1 (1:0)	Kuti	4 000	Vágási, Budavári ill. Németh
Videoton–Tatabánya	MA JÁTSSZÁK			

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Ferencváros	17	10	5	2	39-17	25
2. Videoton	16	11	2	3	31-17	24
3. Vasas	17	9	5	3	36-19	23
4. Bp. Honvéd	17	9	3	5	31-19	21
5. Nyíregyháza	17	8	5	4	16-11	21
6. Békéscsaba	17	8	4	5	22-20	20
7. Tatabánya	16	7	5	4	20-12	19
8. Ú. Dózsa	17	6	6	5	32-29	18
9. Csepel	17	5	5	7	22-19	15
10. Rába ETO	17	4	7	6	18-19	15
11. PMSC	17	5	5	7	18-23	15
12. Volán	17	5	5	7	21-27	15
13. ZTE	17	6	3	8	25-32	15
14. Debrecen	17	6	2	9	18-22	14
15. DVTK	17	3	6	8	14-25	12
16. Dunaújváros	17	4	4	9	23-40	12
17. MTK VM	17	2	6	9	13-29	10
18. Kaposvár	17	3	4	10	20-39	10

18. FORDULÓ
DECEMBER 6., SZOMBAT
Ú. Dózsa–Debrecen
Bp. Honvéd–Békéscsaba
MTK-VM–Rába ETO
Dunaújváros–FTC
ZTE–Volán
Diósgyőr–Nyíregyháza
PMSC–Kaposvár

DECEMBER 7., VASÁRNAP
Videoton–Csepel
Tatabánya–Vasas

11-es góllal nyert a Zalaegerszeg

ZTE—PMSC 1:0 (0:0)

(Munkatársunk telefonjelentése)

Zalaegerszeg, 2000 néző. Vezette: Mohácsi. ZTE: Déri – Fodor, Kanász, Kereki (Fehér a 64. percben), Péter – Galántai, Soós, Konrád – Takács, Gass, Hozbor (Szimacsek a 60. percben). Edző: Lantos Mihály. PMSC: Katzirz – Schulteisz, Róth, Pál, Brezniczky – Lutz, Gallai, Dárdai, Lőrinc (Dobány a 64. percben) – Kardos, Nagy, (Vigh a 78. percben). Edző: Szőcs János.

Zalaegerszegen kétnapos havazás után csúszós, mélytalajú, latyakos pályán kezdtek a csapatok. A hazaiak vezették az első támadást, de Kereki fejesét Katzirz felszedte. A PMSC Dárdai előretörésével próbálkozott. Az irreális talajon a labda sokszor megtréfálta a játékosokat. A 10. percben az előrehúzódott Péter lövését Katzirz másodszorra kaparintotta meg. Többet kezdeményezett a ZTE. A 15. percben feljött a PMSC. Nagy megszerezte Konrád labdáját, középre adott, de Kanász menteni tudott. A hazaiak magasan beívelt labdákkal próbálták veszélyeztetni a pécsiek kapuját, a PMSC-védők azonban rendre kifejelték a labdákat, vagy Katzirz szerezte meg azokat. A 21. percben Dárdai Lőrincz elé továbbított, Lőrinc hosszan szöktette magát és Déri felszedte előle a labdát. A 25. percben Péter az első Lutz mellett kapu mellé lőtte Soós beadását. A 30. percben ismét a pécsiek vezettek támadást. Lutz 20 méteres lövése adott munkát Dérinek. A 35. percben a PMSC tűzijátékot rendezett a ZTE kapuja előtt. Dárdai beadását Déri kiütötte, majd Kardos kapusba lőtte és a kipattanó labdát Lutz a felső lécre vágta. A 39. percben Róth feleselésért sárga lapot kapott.

Nagy erővel rohamazott fordulás után is a ZTE. A pécsiek Róth vezetésével derekasan ellenálltak. Az 58. percben Dárdai–Lőrincz adogatás után Lőrinc lövő helyzetbe került, de 14 méterről kapu fölé bombázott. A 61. percben Péter szabadrúgása a pécsi sorfalról Takács elé pattant, aki háttal állva a kapunak fordulásból lőtt kapu mellé. A 68. percben szerezte meg a vezetést a ZTE. Soós beadását Péter lőtte, s a labda a védőkről Takács elé pattant. Katzirz elhúzta Takács lábát, a partjelző lest intett, de a játékvezető határozottan 11-est ítélt. Gass büntetőjét Katzirz a kapufára tolta, a labda onnét vágódott a pécsi hálóba (1:0). A 82. percben Soós beadását Szimacsek az 5-ösről fejelte, Katzirz bravúrral szögletre tolta a labdát.

Az irreális talajon nem alakulhatott ki színvonalas játék, inkább a küzdő jelleg érvényesült. A találkozó jelentős részében a ZTE volt fölényben, de a PMSC visszaverte a hazaiak meg-megújuló rohamait. A piros-feketék ellentámadásokkal próbálkoztak. A győzelmet végül is egy büntetőből lőtt gól hozta meg a ZTE javára. A vendégek nem tudták értékesíteni helyzeteiket. A ZTE-ből Galántai, Konrád és Péter teljesítménye emelkedett az átlagos fölé. A PMSC kapujában Katzirznak több bravúros védése is volt. A pécsi csapat és egyben a mezőny legjobbjának Róth bizonyult, de Brezniczky is jól játszott. Középpályán Dárdai és Lutz érdemel dicséretet. A csatárokról kevés jó mondható.

Hegyi István

NB I. ifjúsági bajnokság

ZTE–PMSC 3:0 (1:0). Zalaegerszeg, 200 néző. V.: Bodrogi. PMSC: Bálint – Kónya, Csizmadia, Vukmann, Hammer – Hrotkó, Mészáros, Bendes – Kontár (Szabó), Hübel, Vörös, Edző: Garami József. Góllövő: Horváth, Páli, Kánya. A pécsi csapatból Mészáros, Hrotkó és Bendes játéka emelhető ki.

*

Megyebajnokság

Zsolnay–Kinizsi 3:2 (1:0), Zsolnay-pálya, 200 néző. V.: Szabó T. A jól játszó vendégcsapat ellen nehezen nyert a Zsolnay. Góllövő: Papp I., Harasztia, Papp II., ill. Albertkovics, Páder. Jók: Harasztia, Papp I., Gadár, Papp II., ill. Decsi, Hargitai.

Ritmikus sportgimnasztika

A Druzsba sportcsarnokban megkezdődött a Szovjetszkaja Zsensina című lap nemzetközi ritmikus sportgimnasztikai versenye. Az első napon a magyar, spanyol, román, csehszlovák, svéd és szovjet sportolók a karika- és kötélgyakorlatban mérték össze egymással tudásukat. Két szám után a szovjet Jelena Tomasz vezeti a mezőnyt 19,35 ponttal, a második honfitársa, Kutkajtye 18,8 ponttal, 3. a román Kordos 18,7 ponttal. A magyarok közül Schluth Mónika holtversenyben a 13–14. 17,9 ponttal, Balasi Judit pedig a 16. 17,8 ponttal.

SPORT DN SPORT

Asztalitenisz

Karlskronában a skandináv nemzetközi asztalitenisz-bajnokságon befejeződtek a csapatversenyek, s mind a férfiaknál, mind a nőknél kínai győzelem született.

Férficsapat döntő: Kína–Franciaország 3:2, Női csapat döntő: Kína–Dél-Korea 3:0.

Megkezdődtek a férfi egyéni küzdelmek is, s ebben már asztalhoz léptek a magyar játékosok is. Két forduló után azonban közülük csak Klampár Tibor van még versenyben.

Klampár Tibor Li Chen-shi és Orlowski legyőzésével jutott a legjobb négy közé.

Az elődöntőben Klampár ismét kínai versenyzőt kapott, és vele már nem bírt. Lu Yaohua 3:0-ra verte (12, 7, 15) a magyar asztaliteniszezőt.

A női verseny első fordulójában Urbán Erika a dél-koreai Lee Soo Csa ellen nyert 3:2 (–18, –13, 19, 12, 16) arányban. Kisházi Beatrix és Oláh Zsuzsa kiesett.

A második fordulóba került Urbán Erikát a kínai Cao Yanhua ütötte el a továbbjutástól 3:0 (11, 19, 7)-lal.

A mai sportműsor

Labdarúgás. NB II. mérkőzések: Sellye—Szekszárdi Dózsa, Sellye, 13.00. Komlói Bányász—Péti MTE, Komló, 13.00. Várpalotai Bányász—PVSK, Várpalota, 13.00. MVTE—Ajkai Alumínium, Mohács, 13.00. Megyei I. osztály: Villány—Bóly, Villány, 13.00. Beremend—Honvéd Steinmetz SE, Beremend, 13.00. Mágocs—Pécsi BTC, Mágocs, 13.00. Ú. PEAC—Vasasi Bányász, Szentlőrinc, 13.00. Siklós—Szigetvár, Siklós, 13.00. Mázaszászvár—Pécsi Kesztyűgyár, Mázaszászvár, 13.00. Pécsi Postás—István-akna, Postás-pálya, 10.00. Vajszló—Drávafok, Vajszló, 13.00. Országos ifjúsági bajnokság: MVTE—Keszthely, Mohács, 11.00. Komlói Bányász—Sellye, Komló, 11.15. PVSK—Dombóvár, PVSK-pálya, 11.30.

Kosárlabda. NB I. férfiak: Videoton—PVSK. Székesfehérvár, 9.30. NB I. nők: KSI—PVSK, Budapest, Sportcsarnok, 11.00. NB II. férfiak: Szigetvár—Győri Közlekedési Főiskola, Szigetvár, 11.30. NB II. nők: Ú. PEAC—Soproni Postás, Műszaki Főiskola, 9.30.

Sakk. OB II. mérkőzések: Vasútépítő—Komlói Bányász, Budapest, 10.00. Selyemkikészítő—PMSC, Budapest, 10.00.

Tömegsport. A mozgássérültek Pécs városi sportegyesületének asztalitenisz-versenye a Bp. Halas Olivér Sportegyesület részvételével, Komarov Gimnázium, 10.00.

Vívás. II. osztályú párbajtőr csapatbajnokság az Ú. PEAC részvételével, Budapest, 9.00.

ASZTALITENISZ. II. és III. osztályú bajnokság. Városi sportcsarnok, 9.00.

KOSÁRLABDA: PVSK—Sopron: 94:83 (48:37). NB I. férfimérkőzés, városi sportcsarnok, 200 néző. Vezette: Ujvári, Matlári. PVSK: Vojtek (11), Darázs (8), Varasdi (24), Rab II. (10), Tóth (15). Csere: Kovács (22), Rab I. (4). Edző: Solti József. A PVSK végig vezetve újabb értékes győzelmet aratott. Képünkön: Vojtek messziről dobja a labdát a soproniak kosarába.

Fotó: Arató László

Kitüntetett sportvezető

Werling Jenő

ÚJSÁGHÍR: A Minisztertanács november 7. tiszteletére a Magyar Népköztársaság Sportérdemérem bronz fokozatát adományozta Werling Jenőnek, a Magyar Ökölvívó Szövetség aktivájának, a Baranya megyei Ökölvívó Szövetség elnökének.

A PVSK-ban bokszolt hat éven keresztül, az ötvenes évek második felétől a hatvanas évek elejéig. Legnagyobb sikere a felnőtt magyar bajnokságon elért harmadik hely volt. Egy alkalommal az országos ifjúsági bajnokságon a döntőig jutott és végül a második helyet szerezte meg. Legérdekesebb mérkőzéseit az akkor nagyon népszerű csapatbajnoki találkozókon vívta és eljutott a vasutas válogatottságig is.

1963-ban letette a versenybírói vizsgát és azóta már megszerezte az országos minősítést is. Nyolc országban működött eddig mint mérkőzésvezető bíró vagy pontozó. A legközelebbi ország Ausztria, a legtávolabbi Mongólia volt. Négyszer pontozott országok közötti válogatott mérkőzésen. Részt vett az első junior Európa-bajnokság lebonyolításában 1970-ben Miskolcon, majd két évvel később Nagykanizsán az ökölvívó IBV versenybíróságának titkára volt. Mindkét rangos versenyen kifogástalanul látta el feladatát, munkáját kitüntetésekkel is elismerték. Az utóbbi években a hazai rangos versenyeken rendszerint a versenybírósági asztalnál foglal helyet, ezen a területen mozog a legotthonosabban. A hazai versenynaptár első helyén álló Honvéd Kupán sorrendben már harmadszor vett részt elnökhelyettesként, de a Steinmetz Kupa is elképzelhetetlen lenne nélküle. A magyar bajnokságok zsűrijének is állandó tagja.

1967 és 1975 között a Magyar Ökölvívó Szövetség titkáraként végzett társadalmi munkát, majd két évig a MÖSZ elnökségének is tagja volt. Jelenleg a területi bizottság tagja és egyben a Baranya megyei Ökölvívó Szövetség elnöke, immár 11 esztendeje.

— Baranya előkelő helyet foglal el országos viszonylatban az ökölvívó sportágban — mondotta —. Az olimpiai pontokat tekintve évek óta a megyében a legjobbak között vagyunk. Csak egyetlen példa: 1979-ben az atlétika mögött a második helyen végzett az ökölvívás. Van négy jól működő szakosztályunk — PVSK, Steinmetz SE, Mohács-Véménd, Komló — és 1975 óta 38 baranyai ökölvívó kapott meghívást a különböző válogatottakba. Szakemberek tekintetében is kedvező a helyzet, hiszen 17 minősített edző áll a sportág rendelkezésére. Közülük Horváth Géza szakedző, Paku Lajos pedig most végzi a Testnevelési Főiskolát. Hárman edzői minősítésűek, a többiek segédedzők. Versenybíróink közül kettő országos minősítésű, három I. osztályú és három II. osztályú. Van két rangos nemzetközi verseny is Pécsett, az egyik a Steinmetz Kupa, a másik a Baranya Kupa. Szeretnénk, ha mindkét kupa megtarthatná jelenlegi pozícióját. Szorgalmazzuk és támogatjuk azt a gondolatot, hogy a csapatbajnoki mérkőzések ismét helyet kapjanak a versenynaptárban. A csapatbajnokság visszaállítását szolgálták azok a törekvések, melyek alapján beindult az ifjúsági, illetve serdülő megyei csapatok versenye. 1981-től a csapatbajnoki rendszer tovább bővül. A szakszervezeti csapatok tornája már két fordulós lesz és új rendszerű csb is indul. Az egyes megyék csapatában 15 versenyző kap helyet, hat serdülő, öt ifjúsági és négy felnőtt. Ez a csb is kétfordulós lesz és természetesen Baranya nevezte csapatát. Az első mérkőzést Tolnával vívjuk január 25-én. A szakszervezeti csb-n a Vasutas válogatottban hat PVSK versenyző, míg a Honvéd válogatottban három Steinmetz-es kapott meghívást. A körülmények egyre kedvezőbbek és van remény arra, hogy két-három év múlva újból az egyesületek vegyenek részt a csapatbajnokságban.

Werling Jenő társadalmi munkában látja el funkcióit a sportmozgalomban. Munkahelyén is fontos beosztásban van, a vasutas területi szakszervezet közgazdasági bizottságának vezetője.

Lázár Lajos

Ötödik a Remport, Nagy jégtánckettős

Sapporóban, Japán téli sportparadicsomában szombatra két számban befejeződött a nemzetközi műkorcsolyázó verseny. A jégtáncban magyarok is érdekelve voltak, s a Remport Gabriella, Nagy Sándor kettős 6,6 helyezési számmal, 93,5 ponttal az 5. helyen végzett. Győzött az amerikai Fox, Dalley páros 1,4 helyezési számmal, 104,9 ponttal, 2. Barber, Slater (angol) 2,8 hsz-szel, 103,2 ponttal, 3. Heming Carey (kanadai) 4,2 hsz, 97,5 ponttal.

Párosban ez lett a sorrend: 1. Underhill, Martini (kanadai) 1,4 hsz 100,8 p., 2. Didomenico, Lancon (amerikai) 3,2 95,9, 3. Ito, Mura (japán) 3,8 95,5.

Vízilabda KEK

Rijekában megkezdődött a vízilabda KEK-döntőjének mérkőzéssorozata. Az első napon a Bp. Honvéd a hazaiak együttesével találkozott és kétgólos győzelmet aratott.

Bp. Honvéd—Primorje Rijeka 7:5 (1:1, 2:1, 2:1, 2:2). A másik eredmény: CSZKA VMF Moszkva–Alphen (holland) 8:1.

Nemzetközi mérkőzés

Nemzetközi labdarúgó-mérkőzésen a szovjet válogatott 0:0-ás félidő után 1:0-ra kikapott a brazil Sao Paulo együttesétől. A gólt az 59. percben Paulo Cesar lőtte.

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja
Főszerkesztő: Mitzki Ervin
Főszerkesztő-helyettesek:
Báling József és Hallama Erzsébet
Szerkesztőségi ügyelet 12—19 óráig
10-053, 19 óra után 15-726
Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, Pf.: 134. Hunyadi út 11. 7601
Telefon: 15-000, 15-762, 15-852, 15-245, 15-264
Szerkesztőség telex: 12-321
Kiadó telex: 12-320

Készült ofszet rotációs eljárással
Saphir 96-os gépen
Pécs, Engel János u. 8. 7630
Tel.: 13-177, 13-696. Telex: 12-211
Felelős vezető: Szendrői György
Pécsi Szikra Nyomda

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető
hírlapkézbesítő postahivatalokná!
és kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hóra 30,— Ft
negyedévre 90,— Ft,
egy évre 360,— Ft
Indexszám: 25 054
ISSN 0133—2007